ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ

ΠΡΩΤΗΝ ΣΥΝΟΔΟΝ

ΤΗΣ

ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

ΤΟΜΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

1848.

ΟΟΡ
ΠΡΒ
ΠΕΡ.Β
ΣΥΝ.Α
1847-1848
Τ.3

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΖ'.

Τῆς 6 Μαΐου.

Σήμερον τὴν 6 Μαΐου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος δ' ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης θέλει εἶσθαι ἡ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου συζήτησις, παρελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργείου εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν περὶ τούτου ἔχουσαν οὕτω·

« Ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν.

Πρὸς τὴν Βουλήν!

Ὁ ψηφισθεὶς διὰ τὸ παρελθὸν ἔτος προϋπολογισμὸς τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν συμπεριελάμβανε τὴν ποσότητα δραχμῶν . . . . . 1,157,625:70, προσθετομένου καὶ τοῦ ἀντιτίμου τῶν εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ Ναυσταθμοῦ τροφίμων δρ. 70 000

Τὸ ὅλον δραχ. 1,227,625:70·

ὁ δὲ ὑποβληθεὶς διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος συνίσταται εἰς δραχμὰς . . . . . 1,273,416:61.

ἥτοι ὑπάρχει διαφορὰ ἐπὶ πλέον εἰς τὸν προκείμενον κατὰ δραχμὰς 45,790:91,

ἥτις προκύπτει ἀπὸ τὰς ἐπενεχθείσας ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον αὐξομειώσεις, οἱ λόγοι τῶν ὁποίων ἐκτίθενται εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ, εἰς δὲ τὰ ἀναλυτικὰ φύλλα καταφαίνεται ἡ λεπτομέρειά των.

Ἡ ἐπιτροπὴ διελθοῦσα αὐτὰς, παραδέχεται μὲν ὅλας τὰς καταχωριζομένας δαπάνας, προτείνει δὲ τὰς ἑξῆς ἐλαττώσεις ἐπὶ τῶν ἀκολούθων κεφαλαίων.

Ἐπὶ τοῦ Κεφ. Α'.

Ἄρθρον 2. Ὑλικόν.

Ἀπὸ τὸ ἐλάχιστον 3 τοῦ ἄρθρου τούτου διὰ χαρτίον κλπ. ν' ἀφαιρεθῶσι δραχ. 300, θεωρηθείσης ὡς ἱκανῆς τῆς ποσότητος

τος τῶν δραχμῶν 500· ὁμοίως ἀπὸ τὸ ἑβδόμιον ἑβδομον διὰ ὄστρακα βιβλίων κλπ. 100· ὁμοίως ἀπὸ τὸ ἐνδέκατον διὰ μελάνην κονδύλια κ.λ.π. 237:40.

Τὸ ὅλον δραχ. 637:40· καὶ τούτων ἀφαιρουμένων ἀπὸ τὸ ἄρθρ. καταλείπονται 4,362:60.

Ἐπὶ τοῦ Κεφ. Β'.

Διευθυντήριον Ναυστάθμου.

Ἄρθρον 1. Προσωπικόν.

Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο ὑπάρχει διαφορὰ ἐπὶ πλέον ἀπὸ τὰ πέρυσιν ἐπιψηφισθέντα παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ 1847 κατὰ δραχ. 3588, ἡ διαφορὰ αὕτη πηγάζει ἀπὸ τὴν βαθμολογίαν τοῦ προσωπικοῦ.

Ἡ ἐπιτροπή σας ἐπιθυμεῖ νὰ περιορισθῇ ὅπως καὶ πέρυσι εἰς δραχμὰς 27,852.

Ἐπὶ τοῦ Κεφ. Γ'.

Λιμενικὴ ὑπηρεσία.

Συνιστᾷ εἰς τὸ ὑπουργεῖον διὰ τῆς Βουλῆς νὰ συγχωνευθῶσιν ὅπου εἶναι δυνατὸν χάριν οἰκονομίας αἱ λιμενικαὶ ἐπιστασίαι μετὰ τῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας, συνυπακουομένων ἑκατέρωθεν τῶν ἁρμοδίων ὑπουργῶν.

Ἐπὶ τοῦ Κεφ. Ζ'.

Δικαιοσύνη.

Ἄρθρον 1. Προσωπικόν.

Μεταξὺ τῆς ψηφισθείσης δαπάνης τοῦ παρελθόντος προϋπολογισμοῦ τοῦ 1847 καὶ τῆς καταχωριζομένης εἰς τὸν προκείμενον ὑπάρχει διαφορὰ ἐπὶ πλέον κατὰ δραχ. 1,545:60. Ἡ ἐπιτροπή σας ἐλαττόνουσα τὴν ὑπέρβασιν ταύτην περιστέλλει τὸ ἄρθρον, ὅπως ἦτο καὶ πέρυσιν, εἰς δραχ. 16,272.

Ἡ ἐπιτροπή σας ἀναγνωρίζουσα ὡς κυριώτερον στοιχεῖον τῆς ἐθνικῆς δυνάμεως τὸ ἑλληνικὸν ναυτικόν, ὅπως πολυχρόνιος πεῖρα τῆς τε ἀρχαίας καὶ νεωτέρας εὐκλείας τοῦ ἔθνους ὑπέδειξεν, εὔχεται, βελτιουμένης τῆς οἰκονομικῆς τοῦ ἔθνους καταστάσεως, νὰ χορηγῆται ἀνάλογος πίστωσις πρὸς αὔξησιν τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, ἥτις θεωρεῖται ἧττον ἐπιμελουμένη, ἀπέναντι τῶν ὅσων μᾶς ὑπόσχεται μεγάλων πλεονεκτημάτων πρὸς τὸ προωρισμένον τῆς πατρίδος μέλλον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Μαΐου 1848.

Ὁ εἰσηγητὴς Σ. Ἀντωνιάδης.

Ἐπιληφθείσης δὴ τῆς Βουλῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, ἀνεγνώσθη τὸ 1 ἄρθρον τοῦ ά. κεφαλαίου μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐχούσης οὕτω.

ΚΕΦ. Α'. Ἄρθρ. 1.

«Ἀπὸ τὸ προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου ἐνεκρίθη ν' ἀφαιρεθῇ ὁ εἷς τμηματάρχης, ὡς ἐπαρκοῦντος τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ, διὰ τὰς ὀλίγας τοῦ ὑπουργείου τούτου ἐργασίας· ἀφαιρεῖται ὅθεν ὁ μισθὸς ἀπὸ 1 Μαΐου ἕως 31 Δεκεμβρίου 1848, μῆνας 8, ἀνὰ 300 δραχ. κατὰ μῆνα δραχ. 2400· καὶ οὕτω τὸ ποσὸν τοῦ ἄρθρ. τούτου περιορίζεται εἰς δραχ. . . . . 35,700 »

Ἐπὶ ταύτης ἐρωτηθεὶς ὁ εἰσηγητὴς, ἐὰν ἡ ἀφαίρεσις τοῦ τρίτου τῶν τμηματαρχῶν γίνηται καθ' ὑπαγόρευσιν τοῦ νόμου ὁρίζοντος δύο τμηματάρχας, ἀπήντησεν ὅτι ἐπιτρέπει μὲν ὁ νόμος νὰ ὑπάρχωσι τρεῖς, ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν περὶ τούτου γενομένην ἄλλοτε συζήτησιν τῆς Βουλῆς, καὶ μελετήσασα τοὺς λόγους, δι' οὓς καὶ τότε ἐθεωρήθησαν περιττοὶ οἱ τρεῖς τμηματάρχαι, ἐπείσθη ὅτι ἀληθῶς δὲν εἶναι ἀναγκαῖος ὁ τρίτος, καὶ προτείνει σήμερον τὴν ἀφαίρεσίν του, καθ' ὅσον ἐν τῷ ὑπουργείῳ τούτῳ ὀλίγαι ὑπάρχουσιν ἐργασίαι.

Ἀντέλεξεν ὁ ἐρωτήσας ὅτι κατὰ τὰς συζητήσεις τῶν προϋπολογισμῶν οὐδέποτε τροποποιοῦνται οἱ ὁρισμοὶ τῶν ὀργανικῶν νόμων, τῶν ὁποίων ἡ ὕπαρξις καθιεροῦται διὰ λόγους ἰσχυροὺς τῆς ὑπηρεσίας. Δὲν δύναται λοιπὸν ἡ Βουλὴ σμικρύνουσα τὸν ἀριθμὸν νὰ παραβιάσῃ τὰ παρὰ τοῦ νόμου αὐτοῦ ὁρισθέντα. Παρατηρεῖ δ' ὅτι πρὸ δύο ἐτῶν εἶχον ἀποφασισθῇ διὰ τὸ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον δύο τμηματάρχαι καὶ εἷς γενικὸς γραμματεύς, ὥστε εἰς ἄλλας περὶ τούτου συζητήσεις ἐγένετο λόγος, ἂν πρέπῃ νὰ μένωσι δύο τμηματάρχαι καὶ εἷς γενικὸς γραμματεύς, ἢ νὰ ἐκλείψῃ μὲν ὁ γενικὸς γραμματεύς, νὰ ὑπάρχωσι δ' ἀντ' αὐτοῦ τρεῖς τμηματάρχαι. Διημφισβητήθη λοιπὸν οὐχὶ ἡ τοῦ τρίτου ἀνάγκη, ἀλλ' ἡ δι' αὐτοῦ ἀντικατάστασις τοῦ γενικοῦ γραμματέως· ἐξ ὅλων δὲ τούτων συμπεραίνει ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀφαιρεθῇ ὁ περὶ οὗ πρόκειται τρίτος τμηματάρχης καὶ τοῦτο συνίστησιν εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς Βουλῆς.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ, ὅτι δὲν δύναται ἡ Βουλὴ ν' ἀποφασίσῃ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ τρίτου τμηματάρχου, πρὶν ἡ πρότερον διὰ νόμου νέου ἀναιρεθῇ ὁ πρὸ αὐτοῦ κείμενος, ὅστις ὁρίζει τρεῖς ἐν τῷ ὑπουργείῳ τμηματάρχας, ἀπήντησεν

ὁ εἰσηγητὴς ὅτι καὶ ὁ προϋπολογισμὸς οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ νόμος τοῦ Κράτους. Δὲν παραδέχεται δὲ τὴν ἀρχήν, ὅτι διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ οὐδέποτε δύναται νὰ ἐπενεχθῇ ἀλλοίωσις τῶν ἐξόδων οἱουδήποτε νόμου, διότι, ἐπεξεργαζομένου τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ ἡ βουλὴ καὶ τὸ ὑπουργεῖον δύνανται νὰ ἐπιφέρωσι τροπολογίας πρὸς πλείονα τῶν ἐξόδων οἰκονομίαν, ὅταν ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας τὸ ἐπιτρέπῃ. Δὲν εἶναι λοιπὸν ἔγκλημα τὸ νὰ γίνωνται τοιαῦται ἐπωφελεῖς τροποποιήσεις, οὐδὲ παράβασις θεωρεῖται τὸ νὰ μὴ ἐξοδεύωμεν ἄνευ λόγου, ὅσα ὁ νόμος μὲν ἐπιτρέπει, ἀλλ' ἡ ὑπηρεσία δὲν ἀπαιτεῖ. Ἐπιμένει λοιπὸν εἰς τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ τρίτου τῶν ἀνωτέρω τμηματαρχῶν, προσεχῶς δὲ αὐξανομένης τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ὑπουργείου, δύνανται νὰ συμπληρωθῇ ὁ παρὰ τοῦ νόμου ὁριζόμενος ἀριθμός, καὶ νὰ αὐξήσῃ προσέτι, ἂν ἡ ὑπηρεσία τὸ ἀπαιτῇ.

Ἀντέκρουσεν ὁ ὑπὲρ τοῦ νόμου προαγορεύσας, ὅτι ἐσφαλμένην θεωρεῖ τὴν ἀρχὴν τοῦ νὰ τροποποιῶνται οἱ ὀργανικοὶ νόμοι διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ. Διότι ὁ προϋπολογισμὸς τὸ ἀπέραντον τοῦτο πάνθεων πάσης ὑπηρεσίας, οὗ μόνον ἤθελεν ἐπιφέρει καὶ αὐξήσεις, καὶ ἐλαττώσεις καὶ γενικὴν εἰς πάντα ἀνωμαλίαν, ἀλλ' οὐδ' ἤθελεν ἀποπερατοῦσθαι εἰς ἑξαμηνίαν ὁλόκληρον. Ἐκ τούτων πάντων οὐδεμία πολιτικὴ ἐπιστήμη παρεδέχθη τοιαύτην ἀρχήν, καὶ οὐδὲ παρ' ἡμῖν οὐδ' εἰς Γαλλίαν, ἢ Βελγίον ἢ Ἀγγλίαν ἐγένετο τοῦτο. Ἐὰν δ' ἅπαξ μόνον ἐτόλμησαν τοιαύτας ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἐλαττώσεις, ἡ δημοσιογραφία προσέβαλλεν ὁμοφώνως τοιαύτην πρᾶξιν, διότι ἀληθῶς καθίστησι προβληματικὴν τὴν ὅλην τοῦ Κράτους ὀργάνωσιν. Συμφέρει λοιπὸν νὰ ἀποφύγωμεν τοιαύτην ἀρχήν, ἐξ ἧς τοσαῦται προκύπτουσιν ἀτοπίαι.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι δὲν θέλει νὰ ἐξετάσῃ ἐπιστημονικῶς τὴν ἀνωτέρω ἀρχήν, οὐδ' ἐρευνᾷ τί πράττουσι περὶ τούτου εἰς τὴν Εὐρώπην· ἁπλῶς δὲ μόνον παρατηρεῖ, ὅτι διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ δὲν δύναται μὲν ἡ βουλὴ νὰ ἐπιφέρῃ αὐξήσεις, δύναται ὅμως νὰ κάμῃ οἱαςδήποτε ἐλαττώσεις κρίνει εὐλόγους. Διότι βλέποντες οἱ ἀντιπρόσωποι ὅτι διὰ τὴν δεῖνα ὑπηρεσίαν τὰ ἔξοδα ἐπαρκοῦσιν ἀνέτως, ἐπιφέρουσι τὴν ἀναγκαίαν ἐλάττωσιν καὶ ἐνεργοῦσι τοῦτο ἐντὸς τοῦ νόμου· ἐν ᾧ δὲ πράττουσι τοῦτο δι' οἰκονομίαν, δὲν δύνανται μόνον νὰ ἐπιφέρωσιν, ὡς εἶπεν, αὐξήσεις, διότι τοῦτο ἀντίκειται εἰς τὸν νόμον. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸ προκείμενον, παρατηρεῖ ὅτι ἐπὶ τῆς παρελθούσης περιόδου καίτοι ἐπιτηρούσης ἀνενδότως τῆς Κυβερνήσεως, ἡ βουλὴ ὅμως δὲν

παρεδέχθη τὸν διορισμὸν γενικοῦ γραμματέως· ἀλλ' ἀφοῦ τοῦτο ἐγένετο δεκτὸν πέρυσι, δὲν θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ ἐξαιρεθῇ ἤδη εἰς τμηματάρχης. Ἄλλως τε ἡ ἐπιτροπὴ ἀπὸ πνεύματος οἰκονομίας ὁρμωμένη, καὶ εἰς τοῦτο ὅσον ἔνεστι ἀφορῶσα, ἐνέφησε καθ' ὑπολογισμὸν τὴν ἐλάττωσιν, ἀσκέπτους νομίζουσα δύο τμηματάρχας. Ἀλλ' ἐὰν καὶ ὁ τρίτος καθίσταται ἀναγκαῖος, οὐδεὶς ἐπιθυμεῖ τῆς ὑπηρεσίας τὴν βλάβην καὶ δύναται νὰ διατηρηθῇ οὗτος.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι ἡ μὲν ἐπιτροπὴ ἐκ μόνης τῆς πρὸς τὴν οἰκονομίαν ροπῆς ὑπαγορευθεῖσα, ἐζήτησε τὴν ἐλάττωσιν ἑνὸς τμημάρχου· ἀφ' οὗ δ' ὁ ὑπουργὸς γνωρίζων εἰδικώτερον τὴν ὑπηρεσίαν, τὸν θεωρεῖ ἀναγκαῖον, ἔπεται ὅτι ἡ ἔλλειψις αὐτοῦ θέλει εἶσθαι ἐπαισθητή, καὶ κατὰ τὴν γνώμην τοῦ ὑπουργοῦ πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἡ βουλὴ τοὺς τρεῖς τμηματάρχας.

Ἐπὶ τούτοις ἀποσυράσης τὴν γνώμην της τῆς ἐπιτροπῆς, ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ὡς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειοῦται, ἔχει δ' οὕτω.

Κεφ. Α. Κεντρικὴ ὑπηρεσία.

« 1. Προσωπικὸν ὑπουργείου . . . . . δρ. 31,800. »

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 2 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα οὕτω.

ΚΕΦ. Α'. Ἄρθρ. 2.

« Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο τῶν γραφικῶν ἐξόδων ἐπέφερε τὰς ἀκολούθους ἐλαττώσεις:

1) Τὴν γραφικὴν ὕλην ἀπὸ δραχμὰς 1500 περιώρισεν εἰς δραχμὰς 1200.

2) Τὰ ταχυδρομικὰ ἔξοδα ἀπὸ δρ. 4000 περιώρισεν εἰς 2500, διότι, μὴ ὑπαρχουσῶν εἰς ἐνέργειαν τῶν 3 πρεσβειῶν Ἀγγλίας, Γαλλίας, καὶ Ρωσσίας, τόσαι ἀρκοῦν.

3) Τὰ διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ὑπουργικῆς ἁμάξης ἀπὸ 2400 περιωρίσθησαν εἰς 1600, διότι τόσα ἦτο καὶ κατὰ τὸ 1847.

4) Τὸ ἐκ δρ. 300 ἔξοδον διὰ ναῦλους καὶ λοιπὰ ἀφῃρέθη.

5) Τὸ διὰ κατεπειγούσας γραφικὰς ἐργασίας ἔξοδον ἐκ δρ. 500 ἀφῃρέθη, διότι τὸ προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου ἐπαρκεῖ εἰς τὰς ἐργασίας του.

Κατὰ συνέπειαν τὸ ποσὸν τοῦ ἄρθρου τούτου περιωρίσθη εἰς δραχμὰς . . . . . 11,250 »

Καὶ ἐπὶ μὲν τῆς ἐλαττώσεως τῆς γραφικῆς ὕλης, παρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι ἐπὶ τοσοῦτον ἐγένετο ἡ ἐλάττωσις τῆς δαπάνης ταύτης, ὥστε ἀδύνατος ἀποβαίνει πᾶσα πλειοτέρα ἐλάττωσις.

ἄλλως τε το υπουργειον τοῦτο ἔχον ἰδίως ἐξωτερικὴν ἀλληλογραφίαν, οὐδὲ τὴν ποιότητα τοῦ χάρτου δύναται νὰ μετριάσῃ, ἐξ οὗ ἠδύνατο νὰ προκύψῃ μικρά τις ἐλάττωσις. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ ταχυδρομικὰ ἔξοδα, οὐχ ἧττον εἰσὶν ἀναγκαῖα καίτοι μὴ ἐγκαθιδρυμένων τῶν πρεσβειῶν, καὶ οὐδεμία δύναται νὰ γείνῃ ἐλάττωσις, διότι ἀκριβῶς αὐτὸ τὸ ποσὸν δαπανᾶται, ὡς ἔκαστος παρὰ τοῦ ταχυδρομείου δύναται νὰ πληροφορηθῇ.

Ὑποστηριζόντων δὲ τοῦτο καὶ ἄλλων, ἀντέλεξέ τις ὅτι ἡ μὲν ἐπιτροπὴ διὰ λόγους οἰκονομίας ἐπέφερε τὰς ἀνωτέρω ἐλαττώσεις. Ὁ δὲ ὑπουργὸς ἴσως, ὡς ἀρτίως ἀναλαβὼν τὴν τοῦ ὑπουργείου διεύθυνσιν, δὲν ἔλαβε καιρὸν νὰ μάθῃ ὅτι δὲν ἀπαιτοῦνται τοσαῦται δαπάναι, καὶ διὰ τοῦτο ἐπιμένει βεβαίως· ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ, πρὶν ἡ ἀποφασίσῃ τὰς ἐλαττώσεις ταύτας, συνέλεξε τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας καὶ δὲν ἀγνοεῖ ὅτι δύνανται νὰ πραγματοποιηθῶσιν ἄνευ βλάβης. Τοὐναντίον ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, λαβὼν φαίνεται, τὰς ἀναγκαίας περὶ τοῦ ὑπ' αὐτὸν ὑπουργείου πληροφορίας, καὶ ἐκ τούτου πεισθεὶς ὅτι δύνανται νὰ γείνωσιν ἐλαττώσεις, δὲν ἐδίστασε νὰ τὰς παραδεχθῇ, ἐξαιτούμενος μόνον δι' εὐκολίαν τὴν συγχώνευσιν διαφόρων ποσῶν· αὐτὸ τοῦτο ἠδύνατο νὰ πράξῃ καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὥστε καὶ τὰς προτεινομένας ἐλαττώσεις νὰ παραδεχθῇ ὡς εὐλόγους καὶ τὴν ὑπηρεσίαν νὰ διευκολύνῃ. Ἐὰν δὲ τοὐναντίον δὲν δέχηται κἀμμίαν ἐλάττωσιν, τοῦτο σημαίνει πλέον ὅτι εἴμεθα εἰς τὴν λαμπροτέραν κατάστασιν καὶ οὐδεμίαν ἔχομεν ἐλαττώσεων χρείαν, ἢ ὅτι περιττὴ ἀποβαίνει πᾶσα τοιαύτη τῆς ἐπιτροπῆς γνωμοδότησις· ἀλλ' οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὁπόσης οἰκονομίας ἔχομεν χρείαν, καὶ ταύτην πρέπει ν' ἀποδέχωνται πάντες, ὁσάκις δύναται νὰ κατορθωθῇ.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι ἐπειδὴ ὁ προαγορεύσας ἀνέφερε τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν παρατηρεῖ ὅτι ἴσως ἐκεῖνος λαβὼν πληροφορίας ὅτι δύνανται νὰ γείνωσιν ἐλαττώσεις, ἀπεδέχθη ταύτας, ὡς ἦτον ἐπόμενον· ἀλλὰ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον πληροφορηθεὶς καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τὰς ἀνωτέρω ἐλαττώσεις, εὐλόγως δὲν παραδέχεται ταύτας· ἀφοῦ δ' ὁ ὑπουργὸς νομίζει ἀναγκαῖον νὰ μὴ ἐλαττωθῇ τὸ ποσὸν, διότι ἄλλως ἡ ὑπηρεσία χωλαίνει, οὐδ' ἡ Βουλὴ δὲν πρέπει νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τοῦτο· ἄλλως τε, παρατηρεῖ ὅτι ἐὰν ἐκ τῶν ποσῶν τούτων περισσεύσωσιν, οὐχ ἧττον θέλουσι μείνει πρὸς ὄφελος τοῦ ταμείου καὶ οὐδεμία θέλει γείνει κατάχρησις. Διὸ συνίστησιν εἰς τὸ σῶμα τὴν πλήρη τοῦ ἄρθρου παραδοχήν.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι δὲν πρόκειται ἐνταῦθα περὶ καταχρήσεως, ἀλλὰ μόνον περὶ οἰκονομίας εἶναι ὁ λόγος. Παρατηρεῖ δ' ὅτι ἐὰν τὰ ποσὰ ταῦτα δὲν ἐλαττωθῶσιν, ἡ χρῆσις τῶν ἐξόδων θέλει γίνεσθαι ἐν ἀνέσει, καὶ οὐδεμία θέλει προκύψει ὠφέλεια· ἐν ᾧ ὅταν τὰ ἔξοδα τῆς πιστώσεως μετριασθῶσιν, ἀναγκαίως θέλουσι διασθῆ νὰ κάμνωσι χρῆσιν τοῦ ὑλικοῦ οἰκονομικωτέραν, καὶ οὕτω μὴ παραβλάπτοντες τὴν ὑπηρεσίαν, θέλουσιν ἀρκεσθῆ εἰς ὀλίγα, μετὰ φειδωλίας καὶ προσοχῆς τὸ ὑλικὸν διαχειριζόμενοι.

Ἐπαναλαβόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ ὅτι δὲν δύνανται νὰ γείνῃ πλειοτέρα τοῦ ὑλικοῦ οἰκονομία, ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι οὐδεμία ἐλάττωσις ἐγένετο μέχρι τοῦδε, καὶ διὰ τοῦτο μᾶλιστα δύναται νὰ γείνῃ· ἄλλως τε παρατηρεῖ ὅτι ἀνεξαρτήτως τῶν ἄλλων ἐδαφίων σημειοῦνται μόνον διὰ τὴν καθαρῶς γραφικὴν ὕλην **1 500** δραχμάς, ἐν ᾧ τὰ ἄλλα ἐδάφια δὲν ὑπάγονται εἰς τῆς γραφικῆς ὕλης τὴν τάξιν.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἐπὶ μὲν τῆς οὐσίας δὲν προτίθεται οὐδένα νὰ φέρῃ λόγον ἀποκρούει δὲ μόνον τὸν τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι μελῶν τινων τῆς ἐπιτροπῆς, εἰπόντων ὅτι ἐὰν ὁ ὑπουργὸς τὸ θεωρῇ ἀναγκαῖον, ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἐπιμένει εἰς τὴν γνώμην αὐτῆς. Νομίζει δ' ὅτι ἡ σκέψις αὐτῶν εἶναι σφαλερὰ καὶ ἡ ἐπιτροπὴ δὲν πρέπει νὰ παλινῳδῇ εἰς ὅ,τι ἀπεφάσισεν ἤδη.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἢ μέλη μόνον αὐτῆς μεταπεισθέντα εἶπον ὅτι ἀποσύρουσι τὴν γνώμην αὐτῶν· καὶ εἶπον ἀληθῶς ὅ,τι ἔπρεπεν· ἐὰν δ' ὡς ὁ προαγορεύσας ἀπεφήνατο καθιστοῦτο ἡ ἀρχὴ τοῦ νὰ ἐμμένῃ ἡ ἐπιτροπὴ εἰς ὅ,τι ἅπαξ ἐνόμισεν εὔλογον, ἀγνοεῖ μέχρι τινος ἤθελεν εἶσθαι δεινὸν, διότι ἐνδέχεται ἡ ἐπιτροπὴ, κακῶς πληροφορηθεῖσα, νὰ ἔσφαλεν εἰς τὴν κρίσιν της, καὶ ἤθελεν εἶσθαι κακίστη ἀρχὴ τὸ νὰ ἐμμένῃ ἀμετατρέπτως εἰς τὰς ἀποφάσεις της. Παρατηρεῖ δ' ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ τὴν οἰκονομίαν τῶν ἐξόδων ἐπιδιώκουσα, ἐζήτησε τὰς μικρὰς ταύτας ἐλαττώσεις· ἀλλ' ἀφοῦ ἡ βουλὴ παρεδέχθη ἀμέσως τὴν προσθήκην τοῦ τρίτου τμηματάρχου, ἐκ τῶν λόγων τοῦ ὑπουργοῦ πεισθεῖσα, ἐπίσης δύναται νὰ δεχθῇ ἄνευ ἐλαττώσεων καὶ τὴν σμικρὰν ταύτην δαπάνην. Ἄλλως τε, ἐπειδὴ κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν λαμβάνεται συνήθως ὑπ' ὄψιν ἡ ἐγκριθεῖσα δαπάνη τοῦ παρελθόντος προϋπολογισμοῦ, τὸ δὲ **1847** ἡ αὐτὴ εἶχεν ἐπιψηφισθῆ ποσότης, δύναται νὰ τὴν παραδεχθῇ

ἡ βουλὴ, ὡς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ λήξαντος ἔτους ἐκείνουσαν.

Ἀντέταξεν ἄλλος ὅτι ἀποδεικνύεται τὴν ἀρχὴν τοῦ νὰ ἀποσύρῃ τὴν γνώμην της ἡ ἐπιτροπὴ, ὁσάκις καὶ ὅταν θελήσῃ, διότι εἶναι ἀρχὴ ἐγκαλυμένη. Καὶ δύναται μὲν βουλευτής τις νὰ ἀποσύρῃ, ὅταν θέλῃ, τὴν πρότασίν του, ὡς ἰδίαν καὶ εἰς αὐτὸν μόνον ἀνήκουσαν· ἀλλ' ἡ ἀπόφασις τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ἀπόφασις τοῦ σώματος ὅλου, καὶ ἀντιπροσωπεύει, οὕτως εἰπεῖν, τὴν τῆς βουλῆς γνώμην, διὸ δὲν δύναται νὰ ἀποσύρῃ τὴν γνώμην της ἄνευ συγκαταθέσεως τῆς βουλῆς· οὐχ ἧττον δ' ἀποκρούει καὶ τὴν ἰδέαν ὅτι ἡ βουλὴ πρέπει νὰ δεχθῇ ἀναλλοίωτον τὴν δαπάνην, ἀφοῦ ὁ ὑπουργὸς τὴν θεωρεῖ ἀναγκαίαν.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι δὲν ἐρρέθη ἐνταῦθα ὅτι ἡ βουλὴ πρέπει νὰ δέχηται ἀνεξετάστως καὶ δογματικῶς πᾶσαν δαπάνην, ὅταν ὁ ὑπουργὸς τὴν θεωρῇ ἀναγκαίαν, ἀλλ' ὅτι δι' ὃν λόγον ἐδέχθημεν καὶ ἄλλα ποσὰ ἐκ τῶν παρατηρήσεων πεισθέντες τοῦ ὑπουργοῦ, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον δυνάμεθα νὰ δεχθῶμεν καὶ ταῦτα, ὡς μὴ διαφέροντα.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι οὐ μόνον ὁ εἰσηγητὴς, ἀλλ' οὐδ' ἡ ἐπιτροπὴ δύναται ν' ἀποσύρῃ τὴν γνώμην αὐτῆς. Διότι ὁ μὲν εἰσηγητὴς δὲν ἔχει ἀπόλυτον τῆς ἐπιτροπῆς πληρεξουσιότητα καὶ δὲν δύναται ἐπομένως νὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτῆς, ἡ δὲ ἐπιτροπὴ ὑποτίθεται ὅτι ἐσκεμμένως καὶ μετὰ τὰς ἀναγκαίας ἐρεύνας ἐσχημάτισε γνώμην, καὶ δὲν δύναται νὰ τὴν ὑποστηρίξῃ ὁ εἰσηγητὴς, ὅταν θεωρῇ αὐτὴν ἄδικον. Δὲν πρέπει λοιπὸν αὐτὸς ἡ ἐπιτροπὴ νὰ λέγῃ ὅτι ἀποσύρει τὴν γνώμην της. Παρετήρησε δὲ πολλάκις τὸ ἄτοπον τοῦτο, καὶ εὔχεται νὰ διορθωθῇ τοῦ λοιποῦ. Ἀλλ' ὁ προτελευταῖος ἐπήνεγκε πρὸς τοῖς ἄλλοις ὅτι ἡ δαπάνη τοῦ ἄρθρου συμφωνεῖ μετὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1847**. Τοὐναντίον δὲ παρατηρεῖ ὅτι ἐπήνεγκεν ἡ ἐπιτροπὴ ὅλας τὰς ἐν αὐτῷ ἐλαττώσεις, διὰ νὰ ἰσορροπήσῃ τὴν δαπάνην μὲ τὴν τοῦ παρελθόντος προϋπολογισμοῦ. Δύναται δὲ νὰ πεισθῇ ἡ βουλὴ, ἐὰν παρατηρήσῃ ὅλα τὰ τοῦ ἄρθρου ἐδάφια, ἰδίως δὲ τὸ **2**, **3**, καὶ **5**, ὅτι ὧν ἡ ἐπιτροπὴ ζητεῖ νὰ ἰσορροπήσῃ τὴν νέαν δαπάνην μὲ τὴν τοῦ παρελθόντος προϋπολογισμὸν ὥστε καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἡ τῆς ἐπιτροπῆς γνώμη ὡς παραδεχομένη δαπάνην σύμφωνον μὲ τὴν τοῦ παρελθόντος προϋπολογισμοῦ.

Ἀπήντησεν ὁ προτελευταῖος ὅτι καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν ἀρχὴν ὅτι δὲν δύναται ἡ ἐπιτροπὴ ἢ ὁ εἰσηγητὴς ν' ἀποσύρωσι τὴν

γνώμην αὐτῶν, παραπέμπει τὸν προαγορεύσαντα εἰς τὰ παρὰ τοῦ κανονισμοῦ ὁριζόμενα, ὅπου θέλει ἰδεῖ ὅτι ἐπιτρέπεται τοῦτο, διότι ἡ ἰδέα εἶναι ἀπεριόριστος· καὶ δὲν πρέπει νὰ δεσμεύηται ἡ ἀνθρώπινος γνώμη, ἥτις πολλάκις δύναται νὰ μεταταπῇ· ὡς πρὸς τὰ ἐδάφια δὲ, παρατηρεῖ ὅτι δὲν ἐπελήφθη τῆς εἰδικωτέρας αὐτῶν ἐξετάσεως, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ εἰσηγητὴς παραλείπων τὰ διὰ τὴν Γαλλίαν, Ἀγγλίαν καὶ Ρωσσίαν ἔξοδα, ἀρκεῖται, μνημονεύων τὰ ἐκτὸς τοῦ κράτους, ἠθέλησε νὰ ὑποστηρίξῃ καὶ τὴν τῶν ἀνωτέρω δαπάνην, πρωτεύοντος ὅτι πρέπει νὰ συμμορφωθῇ ἡ βουλὴ μὲ τὰ πέρυσιν ἀποφασισθέντα.

Ἐπὶ δὲ τῆς οὐσίας παρετήρησεν ἄλλος ὅτι μέλος ὢν τοῦ συντάξαντος τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ **1848** ὑπουργείου, ἐνθυμεῖται ὅτι, ἐπειδὴ μεγάλη ὑπῆρχε σπουδὴ ἐλαττώσεων, ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν ἐν ὑπουργικῷ συμβουλίῳ πάντες ἐν γένει οἱ προϋπολογισμοί. Μετὰ δὲ τὴν ἀπαιτουμένην ἔρευναν ἐξήχθη ὅτι διὰ τὸ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείων δὲν ἐδύναντο νὰ γείνωσιν ἐλαττώσεις πλειότεραι τῶν ἤδη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τεθειμένων. Τοὐναντίον δ' εἶχε σημειωθῇ πλειοτέρα δαπάνη, ἀλλὰ καὶ λόγῳ αὐστηροτάτης οἰκονομίας καὶ διότι αὐτὸς διέπων τὰ οἰκονομικὰ, ἐπεζήτει πᾶσαν ἐλάττωσιν, περιωρίσθησαν τὰ ποσὰ τῆς δαπάνης ὡς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἔχουσι. Δὲν δύναται λοιπὸν νὰ γείνῃ πλειοτέρα ἐλάττωσις χωρὶς ἐλάττωσις ἐπαισθητὴς τῆς ὑπηρεσίας. Ἄλλως παρατηρεῖ καὶ αὐτὸς ὅτι ὅταν ἡ ἐπιτροπὴ ἐπιφέρῃ ἐλαττώσεις, ὁρμᾶται ἐκ πληροφοριῶν διαφόρων, καὶ ἐπ' αὐτῶν στηριχθεῖσα ὀφείλει νὰ ἐπιμένῃ. Δὲν πρέπει ἄρα νὰ ἀποσύρῃ ἀμέσως τὴν γνώμην του ὁ εἰσηγητὴς, ἐπειδὴ κατὰ μέγα μέρος εἰς ταύτην στηρίζεται ἡ βουλή. Δὲν ἐξετάζει δ' ἐνταῦθα ἐὰν ἔχῃ καλῶς ἡ ἀρχὴ, ὅτι ἄρα ὁ ὑπουργὸς θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν δεῖνα δαπάνην, πρέπει νὰ τὴν παραδεχθῇ ἡ βουλὴ, διότι χωρὶς οὐδόλως νὰ ἀδικῇ τὸν Κ. ὑπουργὸν, νομίζει ὅτι τοῦτο εἶναι ἀπώλεια χρόνου καὶ ἀνάρμοστος καθίσταται ἡ συζήτησις. Μόνον δ' ὡς πρὸς τὰ ἔξοδα τῆς ἀμάξης παρατηρεῖ ὅτι ἐσημειώθη ποσὸν μεγαλείτερον, διότι εἶχεν αὐξήσει τότε ἡ τιμὴ τῆς ἱπποτροφίας. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἔρευνα εἶναι εὐθηνοτέρα, κατὰ τοῦτο, νομίζει, δύναται νὰ γείνῃ ἐλάττωσις.

Παραδεχθεὶς ἐπομένως ὁ ὑπουργὸς τὴν ἐκ τῆς ἀμάξης ἐλάττωσιν, προσέθηκεν ὅτι ἐπιμένει εἰς τὴν τῶν ταχυδρομικῶν ἐξόδων δαπάνην καὶ ἀποροῦ μάλιστα πόθεν ἐπληροφορήθη ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι δύναται νὰ γείνῃ ἐλάττωσις ἐπ' αὐτῶν.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι δὲν πρέπει νὰ ζητῶνται δι' ἑκάστην

τῆς ἐπιτροπῆς γνώμην αἱ ἀποδείξεις, ἐξ ὧν προῆλθεν εις τὴν γνώμην αὐτὴν, διότι ἡ ἀρχὴ αὕτη εἶναι ἐπιβλαβὴς. Ἐπεθύμει μᾶλλον νὰ εἴπῃ ὁ ὑπουργὸς ὅτι δέχεται τὴν ἐλάττωσιν, διότι πραγματικῶς κατορθοῦται, καὶ νὰ τὴν πραγματοποιήσῃ ἀσμένως, καθ' ὅσον ἔχομεν πολλὴν ἀνάγκην οἰκονομίας. Ἐὰν δ' ἡ Βουλὴ φρονῇ ταὐναντίον, νομίζει ὅτι ἀρκετὰ ἐρρέθησαν πλέον καὶ δύναται νὰ τὰ ἐπιψηφίσῃ ὡς ἔχουσι.

Ἐρωτηθεὶς δ' ἀκολούθως ὁ ὑπουργὸς ἐὰν δέχηται τὴν διὰ τὰς ἐκτάκτους ἐργασίας ἀφαίρεσιν τῶν 500 δραχμῶν, ἀπήντησεν ὅτι ἡ δαπάνη αὕτη καθίσταται ἀπαραίτητος, διότι ἀπαιτεῖται πολλάκις νὰ γίνηται ἡ ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ μετάφρασις ἐπισήμων ἐγγράφων, ἐφ' ᾧ διαθέτει τὸ ὑπουργεῖον τὴν ἀνωτέρω ποσότητα. Ἐπειδὴ δ' ἡ περίστασις αὕτη εἶναι ἔκτακτος, δὲν νομίζει συμφέρον νὰ προσληφθῇ τακτικὸς περὶ τούτου ὑπάλληλος, διότι ἡ ἐκ τοῦ μισθοῦ του δαπάνη θέλει εἶσθαι πολλῷ ἀνωτέρα. Ἐπίσης δὲ καὶ τὸ διὰ ναύλους ἀφαιρεθὲν ποσὸν τῶν 300 δραχ. καθίσταται ἀναγκαῖον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, διὰ συνίστησι καὶ τὴν παραδοχὴν τούτου.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ 2 ἄρθρον, καθ' ὅλα μὲν ὡς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ εἶχε, ἐλαττώσει δὲ τοῦ 3 ἐδαφίου κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς· ἔχει δὲ τὸ ἄρθρον οὕτω·

« 2. Ὑλικὸν, ἤτοι γραφικὰ ἔξοδα δραχ. . . . . 13 850. »

Ἀναγνώσθη δὲ καὶ τὸ 3 ἄρθρον, μηδεμιᾶς δ' ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτω.

« 3. Βασιλικὰ διάσημα δραχ. . . . . 5 000. »

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ ἀ. κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 50,650 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Στεφανοπούλου καὶ Σ. Νικολαΐδου, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν
Ἐπὶ τοῦ ἓξ, ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ ἀ. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, καὶ ἡ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	Ν.	Γεώργιος Λογιωτατίδης	Ν.
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ν.	Δ. Δελιγεώργης.	

Π. Τσιμπουράκης.		Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.	Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Σταῦρος Γρίβας	Ν.	Σταμάτιος Νικολαΐδης	Ν.
Ἰωάννης Πετμεζῆς		Βελισσάρ. Νικολαΐδης	Ν.
Δημήτριος Κονδύλης	Ν.	Κωνστ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Ἀντώνιος Καμπάνης		Δημήτριος Ν. Μπούκουρας	Ν.
Ἀνδρέας Δανόπουλος.	Ν.	Γεώργ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν.	Ζαφείριος Δεπάστας	Ν.
Ἀναγ. Μακρυπόκαμπος	Ν.	Ἐμμ. Ἀντίπας.	Ν.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν.	Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Κωνστ. Βρυζάκης.	Ν.	Εὐσταθ. Οἰκονομόπουλος	
Ἀνάργυρος Πετράκης.	Ν.	Γεώρ. Πανοπριρτόπουλος	
Κ. Τζαβέλλας		Ἐμμ. Χ. Τσούγλος.	Ν.
Σ. Στράτος		Ἰωάννης Ζαφειρόπουλος	
Π. Ῥάγκος	Ν.	Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Λουκᾶς Π. Νάκος.		Νικόλαος Κορφιωτάκης.	Ν.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν.
Πέτρος Τζανετάκης	Ν.	Παπασκευᾶς Ματάλας	Ν.
Γεώργιος Κονδύλης		Ἠλίας Γιατράκος	Ν.
Κωνσταντῖνος Φασίτσας	Ν.	Λουκᾶς Στέφανος	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.	Εὐρ. Σπυρίδωνος	
Γεώργ. Ἰωάνν. Βατίστας	Ν.	Ῥῆγας Παλαμίδης.	Ν.
Ἄγγελος Γουζούασης	Ν.	Θεόδ. Μ. Πετρινός	
Γεώργιος. Κ. Βελῆς.		Κωνσταντῖνος Μανέτας	
Ἰωάννης Α. Χατσόπουλος		Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Γεώργ. Ἰωάν. Γιολδάσης		Μελέτης Χ. Μελέτη	
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος.	Ν.	Νικόλ. Τζαλικώστας	Ν.
Μιχαὴλ Σισίνης	Ν.	Δημήτ. Σακελλαριάδης	
Γρηγόριος Χατσηγιάννος	Ν.	Νικολ. Μπούντουνας	
Γεώργιος Μῆτσος	Ν.	Π. Παππατσώνης	
Ἰωάννης Κλίμακας.		Ἰω. Παππατσώνης	
Ἀναγώστης Δημητρίου	Ν.	Π. Δαρειώτης	
Πέτρος Α. Ζάνος		Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.
Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	Ν.	Στρατῆς Δελιγιαννάκης	Ν.
Χριστόδουλος Ν. Δεμάθας	Ν.	Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν.	Παῦλος Λεντούδης	
Γεώργιος Πετμεζᾶς		Χρύσανθος Σουμαρίπας	
Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	Ν.	Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Β. Πετμεζᾶς		Κ. Βέϊκος	
Ἰω. Ζάρκος	Ν.	Μιχαὴλ Ἰατρὸς	Ν.

Δημήτριος Βιρβίλης	
Γεώργιος Μπάντας	N.
Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Γεώργ. Κ. Μαυρομιχάλης	N.
Ν. Μασχούλας	N.
Γεώρ. Π. Ζαρειφόπουλος	N.
Α. Κανελόπουλος	
Κωνστ. Δ. Σχινᾶς	
Ἰωάννης Γκούρας	
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	N.
Σπ. Λογοθετόπουλος	
Π. Παπαδιαμαντόπουλος	N.
Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Χριστόδ. Τζίνος	
Δημήτρ. Κουμανιώτης	N.
Θεόδ. Ι. Μέξης	N.
Ἐμμ. Λαζάρου Ὁρλὸφ	N.
Γεώργιος Μπάστας	N.
Κώνστας Δαρειώτης	
Σταμάτ. Ἀντωνιάδης	N.
Ἰωάννης Περιδὴς	N.
Ἀνδρ. Μάμουκας	N.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστρ. Παρίσης	N.
Ἀντώνιος Ἀρμάος	N.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	N.
Ἰω. Τομαρᾶς	N.
Ἀν Παππατσώρης	
Ἀθανάσ. Καστανᾶς	
Γεώργιος Σ. Κριεζῆς	N.
Ἀνδρ. Γ. Κουντουριώτης	N.
Δημ. Α. Κουντουριώτης	N.
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	N.
Δημήτρ. Χατσίσκος	N.
Καλαμ. Τσουκαλᾶς	
Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Γεώργ. Ῥιζόπουλος	N.
Ἰωάννης Τασσαῖος	N.
Μάρκος Βιτάλης	N.
Ἰωάννης Οἰκονόμου	

Ἀνεγνώσθη ὡσαύτως τὸ 1 ἄρθρον τοῦ Β΄. κεφαλαίου καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα οὕτω·

ΚΕΦ. Β΄. Ἄρθρ. 1.

«Ὁ μισθὸς τοῦ πρέσβεως τῆς Τουρκίας, ὡς μὴ διορισθέντος εἰσέτι, ἐκπίπτεται μέχρι τέλους Ἀπριλίου τ. ε. διὰ μῆνας 4, ἤτοι δραχμὰς 11666.

Τοῦ συμβούλου διερμηνέως περιορίζεται ὁ μισθὸς μόνον εἰς δραχ. 500 καὶ προέρχεται ἐλάττωσις δραχ. 1200.

Τοῦ ἀ. γραμματέως ὁ μισθὸς περιορίζεται εἰς δραχ. 300 καὶ ἐπιγίνεται ἐλάττωσις δραχ. 1200.

Τοῦ ἀκολούθου ὁ μισθὸς περιορίζεται εἰς δραχ. 200 ἀπὸ 250 ὅπου σημειοῦται, καὶ ἐλαττοῦται τὸ ποσὸν κατὰ δραχ. 600 ἐτησίως.

Τὸ ἐκ δραχ. 50840 ποσὸν τοῦ κεφαλαίου τούτου περιορίζεται διὰ τῶν ἀφαιρέσεων εἰς δραχ. 36174.»

Ἐνταῦθα λαβὼν τὸν λόγον προέτεινέ τις ὅτι, ἂν καὶ εἰσέτι

δὲν διωρίσθη τῆς Τουρκίας ὁ πρέσβυς, νομίζεται ὅτι ἡ ἐκ 35,000 δραχ. ἐτησία μισθοδοσία του εἶναι μεγάλη, καὶ προτείνει νὰ ὁρισθῇ εἰς 30,000, ἂν ποτὲ γείνῃ χρῆσις τῆς θέσεως ταύτης.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ ὅτι εἰς Κωνσταντινούπολιν δὲν δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς πρέσβυς μὲ 30,000 δρ. καὶ ὅτι ἀπαιτεῖται νὰ τηρῇ ἀνάλογον τῆς θέσεώς του ἀξιοπρέπειαν, διὰ τὸ ὁποῖον οὐ σμικρὰς χρήζει δαπάνης, προσέθηκεν ἄλλος ὅτι αἱ τοιαῦται ἐλαττώσεις εἰσὶν ὅλως ἄκυροι. Διότι ἡ ἐπιτροπὴ ἐπιφέρουσα ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου ἐλαττώσεις, ἐνήργησε μὲν ταύτας χάριν οἰκονομίας, ἀλλ' ἐν ἀγνοίᾳ καὶ καθ' ὑπολογισμόν. Τὴν ἀρχὴν δὲ ταύτην δὲν θεωρεῖ συντελεστικήν· διότι διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἄλλος δύναται νὰ περιορίσῃ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ πρέσβεως εἰς 25,000 δραχ. καὶ ἄλλος εἰς 20,000. Παρατηρεῖ δ' ὅτι ἡ κατάστασις τῶν πρεσβειῶν εἶναι πρὸ πολλοῦ παγιωμένη, καὶ δὲν δύναται νὰ μετακινηθῇ ἐν ἀγνοίᾳ χωρὶς νὰ ἐπιφέρῃ σύγχυσιν καὶ ἀνωμαλίαν. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ γείνωσιν ἐπὶ τοῦ παρόντος τοιαῦται ἐλαττώσεις. Ἂν δὲ καὶ αὐτὸς τὸ κατ' ἀρχὰς τὸ αὐτὸ ἐφρόνει, σκεφθεὶς ὅμως ὅτι θέλει εἶσθαι πλημμελὲς πᾶν ὅ,τι πράξῃ τις ἐπὶ τῆς ἀπηρχαιωμένης αὐτῆς καταστάσεως, μετέβαλε γνώμην ὅτι δὲν πρέπει οὐδεμία νὰ γείνῃ ἀλλοίωσις κατὰ τὴν παροῦσαν σύνοδον. Φρονεῖ δ' ὅτι πρέπει ν' ἀποσταλῇ πρότερον πρέσβυς τις ἱκανὸς καὶ ἀρέτης, νὰ διατηρήσῃ τὰ καθ' ἕκαστα τῶν περιστάσεων καὶ ἀναγκῶν τῆς πρεσβείας, νὰ ἐπεξεργασθῇ ὅλα ταῦτα καὶ νὰ δώσῃ σχεδίου τι γενικῆς καὶ φρονίμου ἀναμορφώσεως, εἰς δὲ τὴν προσεχῆ σύνοδον νὰ ἀποφασίσωμεν ἐπὶ τῇ βάσει τούτου ὁριστικόν τι καὶ τέλειον. Διότι, ἐὰν τὸ σῶμα ἀπορασίσῃ σήμερον ἐν ἀγνοίᾳ καὶ κατ' ἀποκοπὴν τρόπον τινά, τὸ μέτρον θέλει εἶσθαι πολὺ σφαλερὸν καὶ πολλαὶ θέλουσι προκύψει ἀνωμαλίαι. Καὶ ἐνδέχεται μὲν 30,000 δραχ. νὰ ἦναι ἀρκεταὶ πρὸς μισθοδοσίαν, ἀλλὰ διὰ τὴν πολύχρυσον καὶ ἀριστοκρατικὴν μόνον τάξιν ἐκείνων, οἵτινες χάριν τῆς φιλοδοξίας των δύνανται νὰ προσθέτωσι καὶ 20,000 ἀφ' ἑαυτῶν, διὰ νὰ ἐπαρκῶσιν εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς θέσεώς των. Ἂς μὴ παραδεχθῶμεν λοιπὸν τοιαύτας ἐλαττώσεις, αἵτινες πολλὰς δύνανται ν' ἀποκλείσωσιν ἱκανότητας, καὶ ἂς χορηγήσωμεν ὅλα τὰ μέσα, δι' ὧν αἱ ὑψηλαὶ αὗται θέσεις δὲν θέλουσι γείνει προνόμιον τῶν ὀλίγων, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἴσου θέλουσιν ἀνήκει εἰς τοὺς πολίτας ὅλων τῶν τάξεων, ὥστε καὶ ὁ ἄπορος πλὴν ἀγαθὸς πολίτης τοιαῦτα

χρέη ἀναλαμβάνων, τὴν αὐτὴν μὲ τοὺς πλουσίους νὰ ἐπιδεικνύῃ ἀξιοπρέπειαν.

Ἀντέλεξεν ἄλλος ὅτι ἀσπάζεται μὲν τὸ ὑγιὲς αὐτῶν τῶν ἀρχῶν, ἀλλ' ἡ πατρὶς συμφώνως μὲ τὰς ἀνάγκας καὶ περιστάσεις της πρέπει νὰ καταφεύγῃ εἰς οἰκονομικώτερα μέτρα. Ἐνταῦθα λοιπὸν πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν, ἐὰν μὲ 30,000 δραχ. δύναται νὰ διατηρηθῇ ὁ πρέσβυς ἡμῶν εἰς Κωνσταντινούπολιν. Παρατηρεῖ δ' ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο εἶναι ἀρκετὸν, ἐπειδὴ ἐὰν παραδειγματισθῶμεν ἐξ ἄλλων τῆς Ἑλλάδος πρέσβεων, θέλομεν ἰδεῖ ὅτι οὐ μόνον ἐπήρκεσαν διὰ τῆς μισθοδοσίας των, ἀλλὰ καὶ περιουσίαν τινὰ ἐκ ταύτης ἀπέκτησαν. Παράδειγμα ὁ ἀοίδιμος Ἰω. Κωλέττης, ὅστις καὶ τοι ἐν Γαλλίᾳ διάγων καὶ εἰς δαπάνας πλειοτέρας ὑποκείμενος, διὰ συνετῆς τινος χρήσεως τοῦ μισθοῦ του οὐ μόνον ἐπήρκεσεν εἰς τὴν θέσιν του, ἀλλὰ καὶ ποσόν τι προσεκτήσατο οὐχὶ σμικρόν. Καὶ ἄλλοι δέ τινες ἐπίσης δὲν ἀγνοοῦμεν ὅτι διὰ τῆς θέσεως αὐτῶν ὠφελήθησαν. Ἀρκοῦσι λοιπὸν καὶ διὰ τὸν πρέσβυν τῆς Κωνσταντινουπόλεως 30,000 δραχ. διὰ νὰ διάγῃ οἰκονομικῶς εἰς τὴν θέσιν του. Πᾶσα δ' ἐκ μέρους αὐτοῦ ἐπίδειξις εἶναι περιττὴ, διότι τοῦτο δὲν ὠφελεῖ τὴν Ἑλλάδα, καὶ μόνον διὰ τῆς συνέσεως αὐτοῦ δύναται νὰ καταστῇ χρήσιμος. Τελευταῖον δ' ἐπαναλέγει ὅτι ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ κανονίσῃ τὰ πάντα ἀναλόγως τῆς παρούσης ὑλικῆς ἡμῶν καταστάσεως, καὶ ἐπειδὴ ἐνταῦθα δὲν ἐλάπτεται ἡ ὑπηρεσία, ὑποστηρίζει τὴν πρότασιν τοῦ νὰ περιορισθῇ ἡ μισθοδοσία τοῦ πρέσβεως εἰς 30,000, διότι ἀναλόγως τῆς καταστάσεως ἡμῶν δύναται καὶ ὀφείλει νὰ διάγῃ μετά τινος φειδωλίας.

Ἀντέταξεν ἄλλος ὅτι ὀρθῶς μὲν ἴσως παρετήρησεν ὁ προαγορεύσας ὅτι καὶ ἡ μισθοδοσία τοῦ πρέσβεως πρέπει νὰ ἦναι ἀνάλογος τῆς καταστάσεως τοῦ ταμείου, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ σημειωθῇ τοῦτο, ὅτε συνετάχθη ὁ ἀνὰ χεῖρας προϋπολογισμὸς, καὶ ἦτο μέλος τῆς Κυβερνήσεως ὁ προαγορεύσας. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ὑλικὴν τοῦ ἔθνους κατάστασιν, δὲν εἶναι μὲν καὶ τώρα εὐάρεστος, ἀλλὰ δὲν διαφέρει ποσῶς τῆς τότε. Ἄλλως τε παρατηρεῖ ὅτι ὁ ἐν Τουρκίᾳ πρέσβυς ἡμῶν πρέπει νὰ τηρῇ ὅσον ἔνεστι πλειοτέραν ἀξιοπρέπειαν, διότι τὰ τοιαῦτα συντείνουσιν οὐκ ὀλίγον, καὶ μέγα ἐνεργοῦμεν ἐμπόριον μετὰ τῆς Τουρκίας, διὸ καὶ πλειοτέρα ἴσως ἔπρεπε νὰ χορηγηθῇ εἰς τὸν πρέσβυν ἡμῶν μισθοδοσία.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι δὲν ἦτο κατάλληλον τὸ περὶ τοῦ ἀειμνήστου Κωλέττου παράδειγμα τοῦ προτελευταίου ἀγορεύ-

σαντος· διότι ἀγνοεῖται ἂν ἡ περιουσία του προῆλθεν ἐκ περισσεύματος τοῦ μισθοῦ του, ἢ ἄλλων ἐπιχειρήσεων συνετῶν. Παρατηρεῖ δ' ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται ἡ πρὸς ἐπίδειξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ πρέσβεως δαπάνη ἐκ κουφονοίας ἢ ματαιότητος, ἀλλ' ἐκ τῆς ἀνάγκης αὐτῆς τῆς θέσεώς του. Διότι εἰς τὰς Ἀσιατικὰς αὐλὰς εἶναι στοιχεῖον ἀπαραίτητον ἡ ἐπίδειξις καὶ ἄνευ ταύτης ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ πρέσβεως δὲν ὑφίσταται. Ὅτι δ' ὁ μισθὸς τούτου δὲν ἐπαρκεῖ ἀποδεικνύουσι πάντες οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβεις ἡμῶν, οἵτινες μόλις ἐπανελθόντες λιμώττουσι στερούμενοι τῶν ἀπαραιτήτων. Παράδειγμα πρόσφατον ὁ ἀρτίως ἀφιχθεὶς ἐνταῦθα Κ. Ἀργυρόπουλος, ὅστις οὐ μόνον ἐνδεὴς ἐπανῆλθεν, ἀλλὰ καὶ ἐβιάσθη νὰ καταφύγῃ εἰς δάνειον, διὰ νὰ κάμῃ τὰ ἔξοδα τῆς ἐπιστροφῆς του.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι εἶχεν ἤδη ἄλλοτε *ἐπίσημόν* τε ἔγγραφον τοῦ τότε ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβεως Κ. Ζωγράφου, ὅστις γράφων πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἔλεγεν ὅτι διὰ νὰ ἐπαρκέσῃ τις ὡς πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ Τουρκίᾳ, ἀνάγκη διὰ τὸ εὐτελὲς τοῦ μισθοῦ νὰ λιμοκτονῇ, διὰ νὰ ἀπαντᾷ ἄλλως τὰ παρὰ τοῖς Ὀθωμανοῖς ἀπαραίτητα φιλοδωρήματα, ἐκτάκτους προσφορὰς, θυσίας καὶ τὰ τοιαῦτα. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν Γαλλίαν δύναταί τις νὰ ζήσῃ ἀρκετὰ ἀνέτως καὶ μὲ 20,000 δραχμὰς, ἄλλος δέ τις πρέσβυς ἀντὶ τοῦ Κωλέττου ἤθελε δαπανᾷ ὀλιγώτερα, διότι ἐκεῖνος ἐχορήγει, ὡς γνωρίζομεν, πολλὰς εἰς τοὺς ἐκεῖσε μαθητὰς βοηθείας. Ἄλλως τε, ἐν ᾧ τὰ ἔξοδα εἶναι εὐθηνότερα εἰς Γαλλίαν, ἐλάμβανεν ὅμως ὑπὲρ τὰς 50,000 δραχμῶν. Δὲν δύναται λοιπὸν νὰ ἐπαρκέσῃ ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβυς μὲ 30,000 μόλις, καὶ δὲν ἁρμόζει νὰ ἐλαττωθῇ ἡ μισθοδοσία του.

Ἀπήντησεν ὁ τὴν ἐλάττωσιν ὑποστηρίζων, ὅτι ἀναφέρων περὶ τῆς ἐνεστώσης ἡμῶν καταστάσεως, δὲν προετίθετο νὰ πανηγυρίσῃ τὸ παρελθὸν, διὰ νὰ ψέξῃ τὸ ἐνεστὼς· διότι πάντες γνωρίζουσι ποῖαι αἱ τότε οἰκονομικαὶ περιστάσεις καὶ ποῖαι αἱ παροῦσαι, ἀπέδιδε δὲ τὴν διαφορὰν εἰς οὐδὲν ἄλλο ἢ εἰς τὰς περιστάσεις· ὡς πρὸς τὸ παράδειγμα δὲ τὸ ὁποῖον περὶ Κωλέττου ἀνέφερε, δὲν ἐξετάζει μὲν ἐὰν ἦναι τοῦτο ἄσκοπον ἢ ἁρμόδιον, ἐπιμένει δ' οὐχ ἧττον εἰς τὴν ἰδέαν, ὅτι διά τινος οἰκονομίας ἀκριβεστέρας δύναται νὰ διατηρηθῇ μὲ 30,000 τῆς Ἑλλάδος ὁ πρέσβυς· διότι, ἐὰν μὲ 1 000 δραχμὰς κατὰ μῆνα δύναταί τις νὰ ζήσῃ εἰς Ἀθήνας π. χ. ἀνέτως, ἐπίσης καὶ μὲ 800 τὴν αὐτὴν δύναται νὰ κάμῃ ἄλλος ἐπίδειξιν, χωρὶς οὐδεμία διαφορὰ νὰ

φανῆ. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν Ζωγράφον, παρατηρεῖ ὅτι ὅταν ἔπεμπε πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τὸ ἐπίσημον ἐκεῖνο ἔγγραφον, δὲν ἠγνόει ὅτι εἶχε τὸ δημόσιον τὸ δάνειον τῶν 60,000,000 δρ. διὰ τοῦ ὁποίου τὴν ἀπάτησιν στενάζομεν σήμερον καὶ διὰ τὸ ὁποῖον διακυβεύεται πολλάκις καὶ αὐτὴ ἡ ἐθνικὴ ἀνεξαρτησία ἡμῶν. Τελευταῖον ἐπαναλέγει ὅτι μὲ 2,500 δραχ. κατὰ μῆνα δύναταί τις νὰ ζήσῃ ἀξιοπρεπῶς ἐν Τουρκίᾳ, καὶ, ἂν ἦναι ἀξιώμεγυπτος ὁ δαπανῶν πλειότερα τῆς περιουσίας του, δὲν πρέπει νὰ περιπέσωμεν ἡμεῖς ἤδη εἰς τὸ τοιοῦτον ἁτόπημα.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἐσχάτως ἀναγινώσκων ἐγκύκλιόν τινα τοῦ σοροῦ Λαμαρτίνου, δι' ἧς οὗτος προτίθεται νὰ ἐλαττώσῃ τὰς μισθοδοσίας τῶν πρέσβεων, εἶδεν ὅτι ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς ὅτι μόνον ἡ ἔντιμος διαγωγή των καὶ οὐχὶ ἡ ματαία ἐπίδειξις θέλει συστήσει αὐτούς. Ἡ μεγάλη αὕτη ἀρχὴ εἶναι ἀναγκαία νὰ ἐφαρμοσθῇ παρ' ἡμῖν.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι εἶδε τὴν ἐγκύκλιον ταύτην, ἀλλ' ἡ ἐλάττωσις ἀφορᾷ μόνον τοὺς τῆς ἀνωτάτης τάξεως πρέσβεις (les ambassadeurs) οἵτινες χαίρουσι τὸ δικαίωμα καὶ νὰ ἀντιπαρακάθηνται ἐνώπιον τοῦ θρόνου τῶν Βασιλέων, πρὸς οὓς ἀποστέλλονται. Δὲν ἐλαττόνει δ' ὁμοίως καὶ τοὺς μισθοὺς τῶν ἀπεσταλμένων (ministres), οἵτινες ὅμως λαμβάνουσιν 100 000 φράγκων, καὶ δύνανται ἀναπαισθήτως νὰ στερηθῶσι τῶν 10,000.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἐκ τῆς ἐγκυκλίου ταύτης ὡρμήθη καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ἰδέαν τῆς ἀνάτου τῶν πρέσβεων μισθοδοσίας, καὶ ἐὰν ὁ Κ. Λαμαρτῖνος ἤθελεν ἐλαττώσει ταύτην ἀναμφιβόλως ἐνήργει κατὰ τοῦ προορισμοῦ τῆς Γαλλικῆς δημοκρατίας, ὡς ἀποκλείων διὰ τὸ ἀνεπαρκὲς τοῦ μισθοῦ τοὺς ἀπόρους καὶ ἀνοίγων στάδιον εἰς τὴν ἀριστοκρατίαν. Καὶ διὰ τοῦτον λοιπὸν τὸν λόγον δὲν πρέπει νὰ ἐλαττωθῇ ἡ μισθοδοσία.

Ἐπὶ τούτοις, ἐρωτηθείσης τῆς Βουλῆς, ἐὰν παραδέχηται τὴν εἰς 30.000 χιλιάδας δραχ. προταθεῖσαν ἐλάττωσιν τῆς μελλούσης μισθοδοσίας τοῦ ἐν Τουρκίᾳ διορισθησομένου τυχὸν ἑλληνικοῦ πρέσβεως, καὶ μὴ διακριθέντος δι' ἀναστάσεως τοῦ ἀποτελέσματος, ἐγένετο, αἰτήσει πολλῶν, ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Παππαδιαμαντοπούλου καὶ Ζαρειφοπούλου, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἐλάττωσιν διὰ ψήφων 41 πρὸς 32.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν,

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν κατὰ 5,000 δραχ. πρὸταθεῖσαν ἐλάττωσιν τῆς μισθοδοσίας τοῦ εἰς Κωνσταντινούπολιν διορισθησομένου πρέσβεως τῆς Ἑλλάδος, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Ν.	Γεώργιος Μῆτσος	Ο.
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ο.	Ἰωάννης Κλίμακας	
Γεώργιος Λογιωτατίδης	Ο.	Ἀ. αγν. Δημητρίου	Ο.
Δ. Δεληγεώργης	Ν.	Πέτρος Α. Ζάνος	
Π. Τσιμπουράκης		Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	Ν.
Πάνος Μοναστηριώτης	Ο.	Χριστόδουλος Ν. Δεμάθας	Ο.
Σταῦρος Γρίβας	Ο.	Ἠλίας Παπαδᾶτος	Ο.
Ἰωάννης Πετμεζᾶς		Γεώργιος Πετμεζᾶς	
Δημήτριος Κονδύλης	Ο.	Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	Ν.
Ἀντώνιος Καμπάνης		Βασίλειος Πετμεζᾶς	
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.	Ἰω. Ζάρκος	Ο.
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν.	Γρηγ Ν. Κορφιωτάκης	
Ἀναγ. Μακρυπρκάμισος	Ν.	Ἀθ. Δανιλόπουλος	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ο.	Σταμ. Νικολαΐδης	Ν.
Κωνστ. Βρυζάκης	Ο.	Βελισάριος Νικολαΐδης	Ο.
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ο.	Κωνστ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ο.
Κ. Τσαβέλλας		Δημήτριος Ν. Μπρύκολιας	Ν.
Σ. Στράτος	Ο.	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Π. Ῥάγκος	Ο.	Ζαφείριος Δεπάστας	Ν.
Λουκᾶς Π. Νάκος		Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	Ο.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Πέτρος Τσανετάκης	Ν.	Εὐστάθιος Οἰκονομόπουλος	
Γεώργιος Κονδύλης		Γεώργ. Πανοπριστόπουλος	
Κωνσταντῖνος Φασίτσας	Ν.	Ἐμμανουὴλ Χ. Τσοῦχλος	Ο.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.	Ἰωάννης Ζαφειράπουλος	
Γεώργιος Ἰ. Βατίστας	Ο.	Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Ἀγ. Γουζούκσης	Ο.	Νικόλαος Κορφιωτάκης	Ν.
Γεώργιος Κ. Βελᾶς		Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος	Ν.
Ἰωάννης Α. Χατσόπολος		Παρασκευᾶς Ματάλας	Ν.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης		Ἠλίας Γιατράκος	Ο.
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.	Λουκᾶς Στέφανος	
Μιχαὴλ Σισίνης	Ν.	Εὐτ. Σπηλιώνος	
Γρηγόριος Χατσηγιάννος	Ο.	Ῥήγας Παλαμίδης	Ο.

Θεόδωρος Μ. Πετρινός	
Κωνσταντῖνος Μανέτας	
Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Μελέτης Χατσῆ Μελέτη	
Νικόλαος Τσαλακώστας	N.
Δημήτριος Σακελλαριάδης	
Νικόλαος Μπούτουνας	
Π. Παππατσώνης	
Ἰω. Παππατσώνης	
Π. Δαρειώτης	
Σπυρίδων Βαλέττας	O.
Στρατῆς Δεληγιαννάκης	O.
Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Παῦλος Δεντούδης	
Χρύσανθος Σουμαρίπας	O.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	O.
Κ. Βέϊκος	
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	N.
Δημήτριος Βιρβίλης	
Γεώργιος Μπάνης	O.
Π. Μαυρομιχάλης	
Α. Μαυρομιχάλης	
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	N.
Ν. Μοσχούλας	N.
Γεώργ. Π. Ζαριφόπουλος	N.
Α. Κανελόπουλος	
Κ. Δ. Σχινᾶς	
Ἰω. Γκοῦρας	
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	N.
Σπ. Λογοθετόπουλος	
Π. Παπαδιαμαντόπουλος	N.
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Χρ. Τσίνος	
Δ. Κουμανιώτης	O.
Θ. Ι. Μέξης	N.
Ἐμ. Α. Ὀρλὼφ	N.
Γ. Μάστας	O.
Κ. Δαρειώτης	
Σ. Ἀντωνιάδης	O.
Ἰω. Περίδης	N.
Α. Μάμουκας	O.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστρ. Παρίσσης	
Α. Ἀρμάος	O.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	O.
Ἰω. Τομαρᾶς	N.
Ἀν. Παππατσώρης	
Ἀθ. Καστανᾶς	
Γ. Σ. Κριεζῆς	O.
Α. Γ. Κουντουριώτης	O.
Δ. Α. Κουντουριώτης	O.
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	N.
Δ. Χατσίσκος	O.
Καλαμ. Τσουκαλᾶς	
Κ. Δυοβουνιώτης	
Γ. Ῥιζόπουλος	N.
Ἰω. Τασσαῖος	O.
Μάρκος Βιτάλης	O.
Ἰω. Οἰκονόμου	

Περὶ δὲ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ μισθοῦ τοῦ ἀ. τῆς πρεσβείας γραμματέως, παρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι ἀπολύτως δὲν δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ διὰ τῆς ἐλαττώσεως ταύτης, καὶ συνίστησε νὰ μὴ μεταβληθῇ τὸ ποσόν. Ἄλλως τε, ὑπάρχουσι διατάγματα περὶ τούτου κανονίζοντα τὴν μισθοδοσίαν αὐτῶν. Ὑπόσχεται δὲ νὰ καθαρίσῃ προσεχῶς ὅλα ταῦτα καὶ νὰ ὑποβάλῃ ἀκριβῆ εἰς τὴν βουλὴν ἔλεγχον.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι τὰ διατάγματα οὐδεμίαν ἔχουσιν ἐπιρροὴν ὡς πρὸς τοῦτο, διότι καὶ ὁ μισθὸς τοῦ ἐν Κερκύρᾳ ὑποπροξένου, ἐν ᾧ διὰ διατάγματος ὁρίζεται εἰς δραχ. 142

αὐξάνει ἤδη κατὰ τὸ τρέχον ἔτος εἰς δραχ. 350 κατὰ μῆνα· ἄλλως τε, ἐρρέθη καὶ πρότερον ὅτι διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ δύνανται νὰ γείνωσι διάφοροι ἐλαττώσεις. Ὥστε δὲν δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ δυσχέρειαν τὸ διάταγμα. Ἂν δ' ἄλλως ἦναι ἀδύνατον νὰ διατηρηθῶσιν οἱ γραμματεῖς διὰ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ μισθοῦ των, τοῦτο εἶναι ὁ ἰσχυρότερος λόγος, ὅστις δύναται νὰ τὸν πείσῃ.

Ἀντέκρουσεν ἄλλος ὅτι, ἐὰν ἐρρέθη πρότερον ὅτι διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ γίνωνται ἐλαττώσεις, ἡ περίπτωσις ἦτο πάντῃ διάφορος, διότι ἐκεῖ μὲν προῦκειτο περὶ τῆς ἀνάγκης, ἢ μὴ, τρίτου τεμαχάρχου, ἐνταῦθα δὲ πρόκειται περὶ μισθοῦ κανονισμένου· ὑπάρχει δὲ διάταγμα ὁρίζον ἀκριβῶς τὰ περὶ μισθοῦ ὑπαλλήλων καὶ κατ' αὐτὸ πρέπει νὰ πληρώνωνται.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι, ὅταν ἀνέχεια δημοσία ἐπίκηται, ἡ βουλὴ δύναται νὰ ἐλαττόνῃ τὰς μισθοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων, ῥυθμίζουσα ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τὰ ἔξοδα τῆς ὑπηρεσίας. Πρὸς τοῦτο δὲ καθυποβάλλονται τακτικῶς οἱ προϋπολογισμοὶ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους, τοὺς ὁποίους ἐνταυσίας ἐπιψηφίζομεν, ἵνα παρατηροῦντες τοῦ δημοσίου τὰ ἔσοδα, ἀποφασίζωμεν ἀναλόγως περὶ τῶν ἐξόδων. Σήμερον δὲ πάντες γνωρίζουσι τὸ δυσχερὲς τῶν οἰκονομικῶν ἡμῶν πραγμάτων, καὶ εἶναι δίκαιον νὰ ἐλαττωθῇ ἡ προκειμένη μισθοδοσία.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι καὶ αὐτὸς ὢν μέλος τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς, ἐπεθύμει οὐ σμικρὰν τῶν ἐξόδων ἐλάττωσιν, δυσχερῶς ὅμως δὲν εὗρε πολλοὺς συμφωνοῦντας. Ἀλλ' ἐπίσης ἐπιθυμεῖ νὰ μὴ γείνωσιν αἱ προκείμεναι ἐλαττώσεις ἐναντίον τῶν περὶ τῶν ἐξόδων τούτων κειμένων νόμων καὶ διαταγμάτων. Καὶ παραδέχεται μὲν τὴν ἀρχὴν ὅτι, ὅταν στερῆται τὸ ταμεῖον τοῦ Κράτους, δύναται ἡ βουλὴ νὰ ἐλαττόνῃ τὰς μισθοδοσίας. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ γείνῃ ἐκ μονομερείας, ἀλλ' ἐξ ἴσου νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς ὅλην τὴν ὑπαλληλίαν ἐν γένει, ἀφ' οὗ δὲ οὐδεμία ἐλάττωσις γίνεται τῶν μισθῶν τῶν ἐντὸς τοῦ Κράτους ὑπαλλήλων, ἐπίσης δὲν πρέπει νὰ γείνῃ καὶ διὰ τοὺς ἐκτὸς, οἵτινες εἰς πλείονας ὑπόκεινται ἀνάγκας. Εἰς τὴν Ῥωσσίαν μάλιστα, ὑπάλληλός τις εἰς ἐξωτερικὴν θέσιν διοριζόμενος, λαμβάνει τὸ τετραπλοῦν τοῦ ὅ,τι ἐλάμβανε πρότερον. Τελευτῶν λοιπὸν παρατηρεῖ, ὅτι ἐὰν στερῆται τὸ δημόσιον, ἡ ἐλάττωσις δὲν πρέπει ἀ γείνῃ μονομερὴς, ἀλλ' ἐξ ἀναλογίας νὰ ἐπιβληθῇ εἰς ὅλους τοὺς παλληλους, διότι ἄλλως δὲν ἐνεργοῦμεν ἐντὸς τοῦ νόμου καὶ οὐ δίκαιου.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι ἐὰν δυστυχῶς δὲν ψευσθῶσιν αἱ περὶ τῆς οἰκονομικῆς ἡμῶν καταστάσεως προρρήσεις, ἄλλη τις πρέπει νὰ ἦναι ἡ θεραπεία. Ἐν γένει δὲ πάντες οἱ περὶ τὰ τοιαῦτα δεινοὶ ἀπῄκουσαν τὴν ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τῶν μισθοδοσιῶν οἰκονομίαν, διότι εἶναι τὸ πλέον ἀπρόοπτον καὶ ἐπιλαβὲς μέτρον. Πρωτιμότερον λοιπὸν εἶναι νὰ γείνῃ ἐλάττωσις ἐν γένει πολλῶν θέσεων, καὶ ἀπ' ἐναντίας αὔξησις τῶν μισθοδοσιῶν. Διότι ἄλλως τὴν ἤδη προτεινομένην οἰκονομίαν παρακολουθεῖ ἀναγκαίως ἡ κατάχρησις, ἀφ' οὗ μάλιστα παρῆλθε πρὸ πολλοῦ ὁ αἰὼν τοῦ Σωκράτους. Διότι, ὅταν ἔπαρχός τις π. χ. μόλις ἐπαρκῶν διὰ τοῦ μισθοῦ του, ἀποφασισθῇ νὰ λαμβάνῃ δραχ. 100, ὅσον τίμιος καὶ ἂν ἦναι, θέλει καταφύγει εἰς τὴν κατάχρησιν, διὰ νὰ διατηρηθῇ, ἡ ἐκ τούτου δὲ βλάβη θέλει εἶσθαι τετραπλασία. Τὸ αὐτὸ δὲ θέλει ἐνεργήσει καὶ ὁ δικαστὴς καὶ παντὸς κλάδου ὑπάλληλος.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἀσχέτως τῆς οὐσίας ἐναντιοῦται εἰς τὴν ἀρχήν, ὅτι αἱ ἐλαττώσεις πρέπει νὰ γείνωσιν ἐξ ἴσου καὶ γενικαί, διότι ὑπάρχουσι διάφοροι θέσεις διαφόρους παρέχουσαι τὰς ἐκ τῆς μισθοδοσίας ἀπολαυάς. Ἡ Βουλὴ λοιπὸν τοιαύτας ἐλαττώσεις ἀποφασίζουσα, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἐλαττώσῃ καὶ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ ἑτέρου, π. χ. τοῦ ὁποίου ἀσήμαντος εἶναι ἡ ἀπολαυή, καὶ τὴν μισθοδοσίαν ἄλλου τινὸς λαμβάνοντος 300 ἢ 400 δραχ. κατὰ μῆνα; ἀλλ' ἐκείνων μὲν πρέπει νὰ ἐξαιρέσῃ, ἐκ τούτου δὲ νὰ κάμῃ δικαίαν ἐλάττωσιν. Ἐπὶ δὲ τῆς οὐσίας παρατηρεῖ μόνον, ὅτι πρέπει νὰ βασισθῶμεν εἰς τὰς πληροφορίας τοῦ ὑπουργοῦ καὶ νὰ μὴ ἐλαττωθῇ κατὰ συνέπειαν ὁ τῶν γραμμάτων μισθός.

Ἄλλος δέ τις ὡς πρὸς τὴν ἐλάττωσιν τοῦ μισθοῦ τοῦ συμβούλου παρετήρησεν ὅτι, ἐπειδὴ ἡ τῶν τοιούτων παιδεία εἶναι ὅλως εἰδικὴ καὶ μόλις τρεῖς ἔχομεν εἰς ὅλον τὸ Κράτος, ἀποραίνεται ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐλαττωθῇ ἡ μισθοδοσία των.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ ἐὰν παραδέχηται τὴν ἐλάττωσιν τῆς τοῦ συμβούλου μισθοδοσίας, ἀπεφήνατο δι' ἀναστάσεως ἀποφατικῶς. Παρελέχθη ἑπομένως καὶ τοῦτο καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ ἄρθρου ἐάρια κατὰ τὸν προϋπολογισμόν.

Μετὰ τοῦτο δ' ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ ἐὰν παραδέχηται ὡς εὐηρίσθη, ὁλόκληρον τὸ 1 ἄρθρον, παρεδέχθη αὐτὸ δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω.

Κεφ. Β'. Διπλωματικὴ ὑπηρεσία.

« 1. Προσωπικὸν τῶν πρεσβειῶν . . . δραχ. 50,840. »

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 2 ἄρθρον καὶ μεδεμιᾶς ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω.

« 2. Γραφικὰ ἔξοδα . . . . . δραχ. 2,600. »

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Β'. Κεφαλαίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Σ. Νικολαΐδου καὶ Μιχαλοπούλου, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 69.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Β'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινὸς	Ν.	Γ. Ἰω. Βατίστας	Ν.
Κλερμ. Οἰκονόμου	Ν.	Ἀγ. Γουζούατης	
Γ. Δογιωτατίδης	Ν.	Γ. Κ. Βελῆς	
Δ. Δεληγεώργης	Ν.	Ἰω. Α. Χατσόπουλος	Α
Π. Τσιμπουράκης		Γ. Ἰω. Γιολδάσης	Χ
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.	Στέφ. Χ. Στερανόπουλος	Ν.
Σταῦρος Γρίβας		Μ. Σισίνης	Ν.
Ἰω. Πετμεζᾶς	Ν.	Γρ. Χατσηγιάννος	Ν.
Δ. Κονδύλης	Ν.	Γ. Μῆτσος	Ν.
Ἀντ. Καμπάνης		Ἰω. Κλίμακας	
Ἀνδ. Δανόπουλος	Ν.	Ἀναγ. Δημητρίου	Δ.
Ν. Ἰατρὸς	Ν.	Π. Α. Ζάννος	
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	Ν.	Μ. Ν. Βαλέττας	Ν.
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Χρ. Ν. Δεμάθης	Ν.
Κωστῆς Βρυζάκης	Ν.	Πλ. Παπαδῆμος	Ν.
Ἀνάργ. Πετράκης	Ν.	Γ. Πετμεζᾶς	
Κ. Τζαβέλας		Ν. Ἀνδρικόπουλος	Ν.
Σ. Στράτος		Βασίλειος Πετμεζᾶς	
Π. Ῥάγκος	Ν.	Ἰω. Ζάρκος	Ν.
Λ. Π. Νάκος		Γρηγ. Ν. Κορριωτάκης	
Ἀντ. Γεωργαντᾶς		Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Πέτρος Τσανετάκης		Σταμ. Νικολαΐδης	Ν.
Γ. Κονδύλης		Βελισ. Νικολαΐδης	Ν.
Κ. Φασίτσας	Ν.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Ἐλ. Καλογερᾶς	Ν.	Δ. Ν. Μπούκουρας	

Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Ζαφ. Δεπάστας	Ν.
Ἐμ. Ἀντίπας	Ν.
Ἀνδ. Νοταρᾶς	
Εὐστάθ. Οἰκονομόπουλος	
Γ. Πανοπριφτόπουλος	
Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	Ν.
Ἰω. Ζαφειρόπουλος	
Ματθ. Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Ἐμ. Μελετόπουλος	Ν.
Παρασκ. Ματάλας	Ν.
Ἡλ. Γιατράκος	Ν.
Α. Στέφανος	
Εὐς. Σπυρίδωνος	
Ρ. Παλαμίδης	
Θ. Μ. Πετρινός	
Κ. Μανέτας	
Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Μ. Χατσῆ Μελέτη	
Ν. Τσαλακώστας	Ν.
Δ. Σακελλαριάδης	
Ν. Μπούτουνας	
Π. Παππατσώνης	
Ἰω. Παππατσώνης	
Π. Δσρειώτης	
Σπ. Βαλέττας	Ν.
Στρατῆς Δεληγιαννάκης	Ν.
Σπ. Α. Βαρότσης	
Παῦλος Λεντούδης	
Χρύσ. Σουμαρίπας	Ν.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Κ. Βέϊκος	
Μ. Ἰατρός	Ν.
Δ. Βιρβίλης	
Γ. Μπάνης	Ν.
Π. Μαυρομιχάλης	
Α. Μαυρομιχάλης	
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.
Ν. Μοσχούλας	
Γεώρ. Π. Ζαρειφόπουλος	Ν.
Α. Κανελόπουλος	
Κ. Δ. Σχινᾶς	
Ἰω. Γκοῦρας	
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	Ν.
Σπ. Λογοθετόπουλος	
Π. Παπαδιαμαντόπουλος	Ν.
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Χρ. Τσῖνος	
Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Θ. Ι. Μέξης	Ν.
Ἐμ. Α. Ὀρλώφ	
Γ. Μπάστας	
Κ. Δαρειώτης	Ν.
Σταμ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Ἰω. Περίδης	Ν.
Ἀνδ. Μάμουκας	Ν.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστρ. Παρίσσης	Ν.
Ἀντ. Ἀρμάος	Ν.
Μ. Ἀναστασόπουλος	Ν.
Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Ἀν. Παππατσώρης	
Ἀθ. Καστανᾶς	
Γ. Σ. Κριεζῆς	Ν.
Ἀνδ. Γ. Κουντουριώτης	Ν.
Δ. Α. Κουντουριώτης	Ν.
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Ν.
Ἰ. Χατσίσκος	Ν.
Δαλαμ. Τσουκαλᾶς	
Κ. Δυοβουνιώτης	
Κ. Ῥιζόπουλος	Ν.
Γ. Τασσαῖος	Ν.
Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Ἰω. Οἰκονόμου	

Ἀνεγνώσθη μετὰ τοῦτο τοῦ Γ΄. Κεφαλαίου τὸ 1. ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ᾽ αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτω.

ΚΕΦ. Γ΄. Ἄρθρ. 1.

« Τὸ ἐκ δραχ. 6750, ἄρθρον τοῦ γ΄. κεφαλαίου, περιορίζεται εἰς δραχ. 3000 μόνον, δηλαδὴ εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ μισθοῦ τοῦ διερμηνέως τῶν Ἀσιατικῶν γλωσσῶν· ὅλα τὰ λοιπὰ ἀφαιροῦνται, διότι οὕτω ἀπεράσισεν ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τῶν παρελθόντων προϋπολογισμῶν. »

Ἐφ᾽ ᾗς ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν παρετήρησεν, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καταργηθῇ ἡ μικτὴ ἐπιτροπὴ, ἥτις εἶναι συνεστημένη δυνάμει τῶν πρωτοκόλλων, πρὶν ἢ ἀποπερατώσῃ τὰς ὑποθέσεις, τῶν ὁποίων ἐπελήφθη ἤδη.

Ἀπήντησε δ᾽ ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς στηρίζεται εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1847**· ἐπειδὴ τότε ἡ Βουλὴ ῥητῶς ἐγνωμοδότησε περὶ τῆς ἀφαιρέσεως τῆς δαπάνης τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς· ἐπειδὴ δ᾽ ὁ προϋπολογισμὸς συνεζητήθη περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔτους, δὲν ἐγείνεν μὲν εἰς ἐκεῖνον ἡ ἐλάττωσις, ἀλλ᾽ ὡρίσθη ὅτι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ **1848** δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἡ δαπάνη αὕτη. Συμφώνως λοιπὸν μὲ ταύτην τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ἡ ἐπιτροπὴ προέτεινε τὴν ἐλάττωσιν, εἰς δὲ τὴν Βουλὴν ἐναπόκειται νὰ φανῇ, ἢ μὴ, συνεπὴς εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῆς ἀπόφασιν. Οἱ λόγοι δεικνύουσιν ἀλλοτε τὴν Βουλὴν ν᾽ ἀποφανθῇ περὶ τῆς ἀφαιρέσεως τῆς δαπάνης ταύτης, δὲν συνίστανται εἰς μόνην τὴν οἰκονομίαν, ἀλλ᾽ εἰς τὴν ἐκ τῆς καταργήσεως τοῦ τερατομόρφου τούτου δικαστηρίου προελευσομένην ὠφέλειαν. Ἔπειτα εἶναι γνωστὸν ὅτι πρὸ πολλῶν ἐτῶν οὐδεμίαν ὑπόθεσιν διεξήγαγεν ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη, ὥστε τὰ ὑπὲρ αὐτῆς δαπανώμενα ἀποβαίνουσι μάταια· διὰ τοὺς λόγους λοιπὸν τούτους ὑποστηρίζει τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀπήντησεν ἕτερος ὅτι δὲν πρόκειται σήμερον περὶ τῆς καταργήσεως τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς, διότι αὕτη δὲν δύναται νὰ γείνῃ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀλλὰ δι᾽ εἰδικοῦ νόμου. Εἰς τοῦτο δὲ δὲν ἀρκεῖ μόνον ἡ συγκατάθεσις τῆς Ἑλλάδος ἀλλὰ καὶ ἡ τῆς Τουρκίας, διότι κατὰ τὴν κοινὴν συμφωνίαν ἀμφοτέρων συνεστήθη τὸ δικαστήριον τοῦτο. Ἂν δὲ ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ἔμεινεν ἀργὴ ἐπὶ πολὺ, τοῦτο προῆλθε, διότι κατὰ συνέπειαν τοῦ Μουσουρικοῦ ζητήματος διεκόπησαν πρὸς καιρὸν αἱ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας σχέσεις· ἐπὶ ταύτης μάλιστα τῆς ὑποθέσεως ἐστηρίχθη καὶ ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς. Ἤδη ὅμως θέλει ἀναλάβει

τὰς ἐργασίας της. Δὲν πρέπει δὲ νὰ θεωρῇ τις τὴν δι' αὐτὴν γενομένην δαπάνην ὡς σημαντικήν, διότι προέρχονται καὶ εἰσοδήματα διὰ τὰ τέλη τοῦ χαρτοσήμου. Ἔπειτα ἡ γνωμοδότησις τῆς Βουλῆς περὶ τῆς χρήσεως ἑνὸς καταστήματος διά τε τὴν μικτὴν καὶ τὴν ἐξεταστικὴν ἐπιτροπὴν ἐπραγματοποιήθη, ἀλλ' ἡ κατάργησις δὲν εἶναι δυνατή· ἀλλὰ καὶ ἂν δὲν συνεδριάζῃ ἡ ἐπιτροπή, οἱ γραμματεῖς εἶναι ἀναγκαῖοι, διότι αὐτοὶ θέλουσι τακτοποιεῖ καὶ διατηρεῖ τὰ ἀρχεῖα, καὶ παρ' αὐτῶν δύναταί τις, ὅταν θέλῃ, νὰ λάβῃ ἀντίγραφον ἀποράσεως. Ὁ δὲ γραμματεὺς τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς, ὅστις φαίνεται περιττός, καὶ οὗτος βοηθεῖ τὸν διερμηνέα τῶν Ἀσιατικῶν γλωσσῶν, ἤδη γεγηρακότα.

Μετὰ ταῦτα ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ ἂν παραδέχηται τὰς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινομένας ἐλαττώσεις ἀπερήνατο ἀποφατικῶς, ἐγένετο δὲ δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ 1. ἄρθρον ὡς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ εἶχεν.

« 1. Προσωπικὸν τῶν ἐπιτροπῶν δραχ. . . . 6.750. »

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως τὸ 2 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτως.

ΚΕΦ. Γ'. Ἄρθρ. 2.

« Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἀπορρίπτονται καὶ τὰ γραφικὰ ἔξοδα τῶν ἐπιτροπῶν ἐκ δραχ. 2400.

Τὸ Γ'. κεφάλαιον ὅθεν ἐκ δρ. 9150 περιορίζεται εἰς δρ. 3000.»

Ἐπὶ ταύτης παρετηρήθη, ὅτι διατηρηθείσης τῆς μικτῆς καὶ τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς ἐξ ἀνάγκης τὸ 1. ἐδάφιον τοῦ 2 ἄρθρου, τουτέστι δι' ἐνοίκιον τοῦ γραφείου τῶν ῥηθεισῶν ἐπιτροπῶν δραχ. 1,800, ἀνάγκη νὰ μείνῃ ἀναλλοίωτον· ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου ἐδαφίου δύναται νὰ ἐπενεχθῇ ἐλάττωσίς τις, καθότι τὰ ἔξοδα ταῦτα καὶ παρὰ τοῦ παρελθόντος ὑπουργείου δὲν ἐπληρώνοντο, διότι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἐργάζετο.

Κατὰ ταῦτα ἡ βουλὴ ἀφεῖλεν ἐκ τοῦ δευτέρου ἐδ. 520 δραχ. ἐλαττώσασα αὐτὸ ἀπὸ τῶν 1,320 εἰς 800 Μὲ ταύτην δὲ τὴν ἐλάττωσιν ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ 2 ἄρθρον ἔχον οὕτως.

« 2. Γραφικὰ ἔξοδα . . . . . 1,880. »

Γενομένου δὲ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ τρίτου κεφαλαίου ἀναβαίνοντος εἰς δραχμὰς 8,630 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Μοναστηριώτου καὶ Τασσαίου, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου ψηφισθεῖσα διὰ ψήφων 69.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Γ'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ, ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	Ν.	Γρηγ. Χατσηγιάννος	Ν.
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ν.	Γεώρ. Μῆτσος	Ν.
Γ. Ἀργιωτατίδης	Ν.	Ἰω. Κλίμακας	
Δ. Δεληγεώργης	Ν.	Ἀναγ. Δημητρίου	Ν.
Π. Τσιμπουράκης		Πέτρος Α. Ζάκος	
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.	Μ. Ν. Βαλέττας	Ν.
Σταῦρος Γρίβας		Χρ. Ν. Δεμάθας	Ν.
Ἰω. Πετμεζῆς	Ν.	Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν.
Δημ. Κονδύλης	Ν.	Γεώρ. Πετμεζᾶς	
Ἀντ. Καμπάνης		Ν. Ἀνδρικόπουλος	Ν.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.	Βασίλειος Πετμεζᾶς	
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν.	Ἰω. Ζάκος	Ν.
Ἀναγ. Μακρυπόκαμισας	Ν.	Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Κωστῆς Βρυζάκης	Ν.	Σταμ. Νικολαΐδης	Ν.
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.	Βελισάρ. Νικολαΐδης	Ν.
Κ. Τζαβέλας		Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Σ. Στράτος	Ν.	Δ. Ν. Μπούκουρας	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ν.	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Α. Π. Νάκος		Ζαφείρ. Δεπάστας	Ν.
Ἀντ. Γεωργαντᾶς		Ἐμ. Ἀντίπας	Ν.
Πέτρος Τσανετάκης	Ν.	Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Γ. Κονδύλης		Εὐστάθ. Οἰκονομόπουλος	
Κ. Φασίτσας	Ν.	Γ. Πανοπριφτόπουλος	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.	Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	Ν.
Γ. Ἰω. Βατίστας	Ν.	Ἰωάν. Ζαφειρόπουλος	
Ἅγ. Γουζούασης	Ν.	Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Γ. Κ. Βελῆς		Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Ἰω. Α. Χατσόπουλος		Ἐμ. Μελετόπουλος	Ν.
Γ. Ἰω. Γιολδάσης		Παρασκ. Ματάλας	Ν.
Στέρ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.	Ἥλίας Γιατράκος	
Μιχαὴλ Σισίνης	Ν.	Λουκᾶς Στέρανος	

Εὐρ. Σπυρίδωνος	
Ῥήγας Παλαμίδης	
Θ. Μ. Πετρινὸς	
Κ. Μανέτας	
Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Μ. Χατζῆ Μελέτη	
Ν. Τσαλακώστας	Ν.
Δ. Σακελλαριάδης	
Ν. Μπούτουνας	
Π. Παπατσώνης	
Ἰω. Παππατσώνης	
Π. Δαρειώτης	
Σπυρίδων Βχλέττας	Ν.
Στρατῆς Διληγιαννάκης	Ν.
Σπ. Α. Βαρότσης	
Παῦλος Λεντούδης	
Χρύσ. Σαμιαρίπας	Ν.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Κωνς. Βεῖκος	
Μ. Ἰατρὸς	Ν.
Δ. Βιρβίλης	
Γ. Μπάνης	
Π. Μαυρομιχάλης	
Ἀναγ. Μαυρομιχάλης	
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.
Ν. Μαυρούλας	Ν.
Γεώρ. Π. Ζαρειφόπουλος	Ν.
Κανελόπουλος	
Κ. Δ. Σχινᾶς	
Ἰω. Γκοῦρας	
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	
Σπ. Δογοθετόπουλος	
Π. Παπαδιαμαντόπουλος	Ν.
Ἰω. Δ. Αντωνόπουλος	Ν.
Χρ. Τσῖνος	
Δημ. Κουμανιώτης	Ν.
Θ. Ι. Μέξης	
Ἐμ. Α. Ὀρλὸφ	
Γ. Μπάστας	Ν.
Κ. Δαρειώτης	
Στ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Ἰω. Περίδης	Ν.
Ἀνδρ. Μάμουκας	Ν.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστ. Μ. Παρίσσης	Ν.
Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ν.
Μήτ. Ἀναστασόπουλος	Ν.
Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Ἀν. Παππατσώρκης	
Ἀθ. Καστανᾶς	
Γ. Σ. Κριεζῆς	Ν.
Ἀνδ. Γ. Κουντουριώτης	Ν.
Δ. Α. Κουντουριώτης	Ν.
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Ν.
Δ. Χατσίσκος	Ν.
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Κωνς. Δυοβουνιώτης	
Γ. Ριζόπουλος	Ν.
Ἰωάν. Τασσαῖος	Ν.
Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Ἰω. Οἰκονόμου	

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπαύριον συνεδριάσεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 ὥραν μ. μ.

Ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος
Μ. ΙΑΤΡΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Εὐστρ. Μ. Παρίσσης.
Ἰω. Ἀντωνόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΗΓ'.

Τῆς 8 Μαΐου.

Σήμερον τὴν ὀγδόην Μαΐου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ ἀντιπροέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος δ' ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν βουλευτῶν Κ. Κ. Παπαδιαμαντοπούλου, Χατσηγιάννου καὶ Ματάλλα αἰτούντων ἄδειαν ἀπουσίας, ἐπειδὴ μόλις συμπληροῦται ὁ ἀπαιτούμενος τῶν συνεδριάσεων ἀριθμός, νὰ χορηγηθῇ μὲν πρὸς αὐτοὺς ὑπὸ τὸν ὅρον, νὰ προσκληθῶσι δ' οἱ ἀπόντες, ὅσων ἡ ἄδεια ἔληξε. παρελθὼν μετὰ τοῦτο ὁ ἐπὶ τῆς ἐκκρεμοῦς ἐκλογῆς τῆς ἐπαρχίας Τριχωνίας εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν περὶ ταύτης ἔχουσαν οὕτω·

« ΕΚΘΕΣΙΣ.

Ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ β'. βουλευτοῦ τῆς ἐπαρχίας Τριχωνίας.

Πρὸς τὴν Βουλήν !

Τὸ πρῶτον τμῆμα τῆς Βουλῆς, λαβὸν ὑπ' ὄψιν τ' ἀπαρτίζοντα τὴν προκειμένην ἐκλογὴν ἔγγραφα, καὶ διεξελθὸν ταῦτα μετὰ πολλῆς τῆς ἐπιστασίας, παρατηρεῖ ὡς ἑξῆς.

Ἡ ἐπαρχία σύγκειται ἐκ τεσσάρων δήμων, τοῦ Ἀγρινίου, Θέρμου, Ἀμβρακίας καὶ Παμφίας, ἡ δὲ ἐκλογὴ ἐγένετο ὑπὸ τὸ κράτος τῶν κατασταθέντων ὁριστικῶν καταλόγων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἐγένετο καὶ ἡ πρώτη βουλευτικὴ ἐκλογή, παραδεχθεῖσα παρὰ τῆς Βουλῆς.

Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ψηφοφορίας διετηρήθη τάξις καὶ ἡσυχία, ὡς ἐπίσης διετηρήθησαν καὶ ὅλοι οἱ λοιποὶ τύποι, οἱ παρὰ τοῦ νόμου διαγραφόμενοι, ὡς πρὸς τὰς κληρώσεις τῶν ἐπιτροπῶν, τὰς προθεσμίας, τὸ νομαρχιακὸν πρόγραμμα καὶ τὴν δημοσίευσιν αὐτοῦ.

Αἱ εἰς τὰς κάλπας ῥιφθεῖσαι ψῆφοι εἰσίν.

Ἀγρινίου	801.	ἐξ ὧν ἔλαβον	Γεώργ. Παπαδημητρ.	267·
			Νικόλαος Ζέρβας . .	537.
Θέρμου	484	ὁμ. ὁμ.	Γεώργ. Παππαδημητρ.	422.
			Νικ. Ζέρβας	62.
Ἀμβρακίας	228	ὁμ. ὁμ.	Γεώργ. Παππαδημητρ.	189.
			Νικ. Ζέρβας	39.
Παμφίας	385	ὁμ. ὁμ.	Γ. Παππαδημητρ. .	237.
			Ν. Ζέρβας	180.

Ὥστε κατὰ τὴν διαλογὴν εὑρέθησαν ψῆφοι, πλέον τῶν εἰς τὰ πρωτόκολλα τῆς ψηφοφορίας σημειουμένων:

Εἰς μὲν τὸν δῆμον Ἀγρινίου . . . . . 3.

Εἰς δὲ τὸν τῆς Παμφίας . . . . . 32.

Ἐξ ὅλων δὲ τούτων ἔλαβον:

Ὁ Γεώργιος Παπαδημητρίου 1115·

Ὁ δὲ Νικόλαος Ζέρβας . . 818.

Κατὰ τῆς ἐκλογῆς ταύτης ἐδόθησαν αἱ ἑξῆς ἐνστάσεις·

Δῆμος Θέρμου.

Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ψηφορορίας οὐδεμία ἐδόθη ἔνστασις, ἀλλὰ μετὰ τὴν διαλογὴν ἐδόθησαν αἱ ἑξῆς ἐνστάσεις ἀφορῶσαι τὴν ψηφοφορίαν.

Ὅτι, ἐνῷ φαίνονται σημειωμένοι ὡς ψηφορήσαντες **484**, πραγματικῶς ἐψηφορόρησαν μόνον **368**· ἐπικαλεῖται δὲ ὁ ἐνιστάμενος τὴν μαρτυρίαν τῆς παρευρεθείσης χωροφυλακῆς· ἀλλ' ἡ τοιαύτη μαρτυρία δὲν φαίνεται που ἐκτεθειμένη.

Ὅτι ὁ δήμαρχος δὲν παρευρέθη τρεῖς κατὰ συνέχειαν ἡμέρας εἰς τὴν σφράγισιν καὶ ἀποσφράγισιν τῆς κάλπης.

Ὅτι ὁ δήμαρχος καὶ μόνος, καὶ δι' ἐθνοφυλάκων ἐπιῤῥέαζε τοὺς ψηφοφόρους ὑπὲρ τοῦ Γεωργίου Παπαδημητρίου, τοὺς δὲ μὴ βουλομένους νὰ λαβωσι παρ' αὐτοῦ ψηφοδέλτια ἠπείλει, ὥστε πολλοὶ ἀπεσύρθησαν χωρὶς νὰ ψηφοφορήσωσιν.

Ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν παρεδέχθη κανένα εἰς φύλαξιν τῆς κάλπης, ἀλλὰ τὴν ἐφύλαττε μόνη της, ἐνεργοῦσα ὅ,τι ἤθελε, καὶ ὅτι διὰ πράξεώς της ἀπεμάκρυνεν ὅλους τοὺς ἑτεροδημότας ἐναντίον τοῦ δικαίου.

Ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἠρνήθη τὸ νὰ παρατηρῇ τὰ πρακτικά της ὁ βουλόμενος, ὡς ἠρνήθη καὶ τὸ νὰ δώσῃ ἀντίγραφον τοῦ καταλόγου εἰς τὸν αἰτήσαντα τοῦτο ὑποψήφιον Ν. Ζέρβαν.

Ὅτι τὸ πρωτόκολλον τῆς ψηφορορίας καὶ τὰ πρακτικὰ δὲν ἐτέθησαν εἰς τὸν σάκκον, εἰς ὃν ἐτέθη καὶ ἡ κάλπη, μολονότι ἀπῃτήθη τοῦτο· ἡ δὲ κάλπη, μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐκλογῆς δὲν προσήχθη εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον της ἀπευθείας, ἀλλ' οἱ φέροντες αὐτὴν παρεξετράπησαν τῆς ὁδοῦ εἰς ἄλλο χωρίον κτλ.

Δῆμος Ἀμβρακίας.

Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ψηφορορίας δὲν παρουσιάσθη οὐδεμία ἔνστασις· μετὰ δὲ τὸ τέλος ταύτης, καὶ τῆς διαλογῆς, παρουσιάσθησαν αἱ ἑξῆς ἐνστάσεις:

Ὅτι, ἐνῷ εἰς τὸν δῆμον τοῦτον ἐψηφορόρησαν **150**, εὑρέθησαν εἰς τὴν κάλπην **228** ψηφοδέλτια.

Ὅτι κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς ψηφορορίας δὲν ἀπεσφραγίσθη ἡ κάλπη διὰ νʼ ἀρχίσῃ ἡ ψηφορορία, καὶ οὕτως ἀπεσύρθησαν πολλοὶ προσελθόντες εἰς ψηφορορίαν.

Ὅτι κατὰ τὰς λοιπὰς ἡμέρας περὶ μεσημβρίαν ἀπεσφραγίζετο ἡ κάλπη, καὶ πρὸ τῆς διὰ τοῦ προγράμματος ταχθείσης προθεσμίας ἐσφραγίζετο, ὥστε συνετμήθη ὁ νόμιμος τῆς ψηφορορίας χρόνος.

Ὅτι τὴν τελευταίαν τῆς ψηφορορίας ἡμέραν περὶ τὴν μεσημβρίαν, ὅτε οἱ ψηφοφόροι ἀπῆλθον πρὸς γεῦμα, ἡ ἐπιτροπὴ ἔκλεισε τὴν κάλπην κʼ ἐκήρυξε περαιωμένην τὴν ψηφορορίαν, ἀποκλείσασα οὕτω πολλοὺς πολίτας· ὅτι δὲν ἐδέχθη οὐδενὸς πολίτου ἔνστασιν, καὶ ὅτι οὐδεμίαν πρᾶξιν συνέταξε καὶ ὑπέγραψεν ἐν οἰκείῳ τόπῳ καὶ χρόνῳ, ἀλλὰ καθ' ὁδόν, ὅτε μετέφερε τὴν κάλπην εἰς τὸν πρωτεύουσαν.

Ὅτι οὔτε τὴν κάλπην οὔτε τὰ πρακτικὰ ἔθεσεν εἰς σάκκον ἐπιτοπίως, ἀλλὰ καθ' ὁδόν.

Δῆμος Παμφίας.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ψηφορορίας οὐδεμία ἔνστασις ἐγένετο, μετὰ δὲ τὴν διαλογὴν τῶν ψήφων προσήχθησαν αἱ ἑξῆς ἐνστάσεις:

Ὅτι, ἐν ᾧ ἐψηφορόρησαν πραγματικῶς **385**, εὑρέθησαν εἰς τὴν κάλπην **417** ψηφοδέλτια, καὶ ὅτι τὰς τελευταίας πράξεις της ἡ ἐπιτροπὴ δὲν συνέταξεν ἐν οἰκείῳ τόπῳ καὶ χρόνῳ ἀλλ' ἔπειτα καθ' ὁδόν.

Ὅτι ἄνευ λόγου ἀπέβαλε τὸν γραμματέα καὶ ἐξελέξατο ἄλλον.

Ὅτι εἰς **36** ψηφορόρους δὲν ἐσυγχωρήθη τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου, παρανόμως, **23** δὲ ἄτομα ἐψηφορόρησαν, καὶ τοι ἐξηρημένα ἀπὸ τὸ ὁρκωτικὸν δικαστήριον.

Αὗται εἰσιν αἱ ἐνστάσεις, ὅσαι ἐδόθησαν μετὰ, καὶ κατὰ τὴν διαλογὴν, ἀφορῶσαι τὴν ψηφοφορίαν· ἑπομένως, ἑπτὰ ἡμέρας μετὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς διαλογῆς, ἐδόθησαν δι' ἀναφορᾶς πρὸς τὸν ἔπαρχον αἱ ἑξῆς ἐνστάσεις, ἀφορῶσαι αὐτὴν ταύτην τὴν διαλογήν.

Ὅτι ἡ διαλογὴ τῶν ψήφων δὲν ἐγένετο δημοσία, ἀλλ' ἐτέθη εἰς τὰς θύρας τοῦ Ναοῦ ἡ δημοσία δύναμις καὶ ἀπέτρεπε τὴν εἴσοδον τῶν πολιτῶν.

Ὅτι περατουμένης τῆς διαλογῆς ἑκάστου δήμου, ὤφειλον αἱ ἐπιτροπαὶ νὰ συντάττωσι καὶ ὑπογράφωσι τὴν περὶ τούτου πρᾶξιν, καὶ τοῦτο δὲν ἔγεινεν.

Ὅτι μετὰ τὴν διαλογὴν ὅλων τῶν καλπῶν ἔπρεπε νὰ διαδηλωθῇ τὸ ἀποτέλεσμα, καὶ τίνες οἱ λαβόντες τὴν πλειονοψηφίαν, ἑπομένως νὰ συνταχθῶσιν αἱ περὶ τούτου πράξεις καὶ γνωμοδοτήσεις τοῦ συνόλου τῶν ἐπιτροπῶν· οὐ μόνον δὲ τούτων οὐδὲν ἐγένετο ἐγκαίρως, ἀλλ' εὐθὺς μετὰ τὴν διαλογὴν ὁ ἔπαρχος παρέλαβε τὰ πρακτικὰ καὶ τὰ ψηφοδέλτια καὶ τὰ μετέφερεν εἰς τὸ ἐπαρχεῖον.

Ἐπὶ τῶν ἐνστάσεων τούτων τὸ τμῆμα παρατηρεῖ:

Ὡς πρὸς τὸν δῆμον Θέρμου.

Ἡ ἔνστασις τοῦ ὅτι δὲν ἐψηφοφόρησαν πραγματικῶς τόσοι, ὅσους φέρει τὸ πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας, ἀναιρεῖται ἀπὸ τὴν ἔνστασιν ὅτι ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ δὲν ἐσυγχώρησεν οὔτε τὴν εἴσοδον εἰς τὸν τόπον τῆς ψηφοφορίας, οὔτε τὴν παρατήρησιν τῶν πρακτικῶν εἰς τοὺς βουλομένους νὰ ἐπιφέρωσιν ἐνστάσεις· καὶ ἡ μία δὲ καὶ ἡ ἄλλη τῶν ἐνστάσεων ἐγένοντο ὑπὸ τῶν αὐτῶν προσώπων, ἀντιφασκούσης δὲ τῆς μιᾶς κατὰ τῆς ἄλλης ἀμφότεραι ἀφ' ἑαυτῶν καταστρέφονται· ἡ δὲ μαρτυρία τῶν χωροφυλάκων, τῆς ὁποίας ἐπικαλοῦνται οἱ ἐνιστάμενοι, δὲν παρουσιάζεται· ἑπομένως ἡ ἔνστασις αὕτη περιορίζεται εἰς ψιλοὺς λόγους ἄνευ ἀποδείξεων, καὶ ὡς τοιαύτην τὸ τμῆμα τὴν ἐθεώρησεν ἀπορριπτέαν.

Τὸ νὰ μὴ παρευρεθῇ ὁ δήμαρχος τρεῖς ἡμέρας κατὰ τὸ ὀκταήμερον διάστημα τῆς ψηφοφορίας εἰς τὴν σφράγισιν τῆς κάλπης δὲν εἶναι λόγος πρὸς ἀκύρωσιν, καὶ τοσούτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον ὁ δήμαρχος δὲν ἐπιφέρει κανὲν παράπονον ὡς ὄφθεν ἀποκλεισθεὶς τοῦ τοιούτου δικαιώματος· ἡ δὲ ἐπιφύλαξις τῶν ψηφοφόρων παρὰ τοῦ δημάρχου, οὐδόλως ἀποδεικνυομένη, καθίσταται ἰδανική.

Ἡ ἔνστασις κατὰ τῆς κληρώσεως τῆς ἐπὶ τῆς κάλπης ἐπι-

τροπῆς, ὡς γενομένης ὄφθεν εἰκονικῆς, καὶ ἡ ἑτέρα ὅτι αὕτη δὲν ἐδέχθη κανένα εἰς φύλαξιν τῆς κάλπης, εἰσὶ καθ' ὁλοκληρίαν ἀνίσχυροι· ἡ μὲν πρώτη, διότι καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ψηφοφορίας, ἐν ᾧ διάφοροι ἄλλαι ἐνστάσεις ἐγένοντο κ' ἐσημειώθησαν ἐν οἰκείῳ τόπῳ, ἡ ἔνστασις αὕτη ἐγένετο παρακαίρως, ἤτις, ἐὰν πραγματικῶς ὑπῆρχεν, ἤθελεν εἶσθαι ἐκ τῶν πρώτων καὶ κυριωτέρων· ἡ δὲ δευτέρα, διότι ὁ Νόμος εἰς μόνην τὴν ἐπιτροπὴν ἀνέθεσε τὸ δικαίωμα καὶ τὴν εὐθύνην τῆς ἐπιτηρήσεως τῆς κάλπης.

Ἡ ἔνστασις, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ διὰ πράξεώς της ἀπήτησε τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν ἑτεροδημοτῶν, δὲν εἶναι λόγος ἀκυρώσεως· καθότι ἐκ τούτου δὲν προῆλθεν οὔτε ἀποκλεισμὸς δικαιώματος ψηφοφόρων, οὔτε παραβίασις τῶν ἐχόντων καὶ δικαίωμα καὶ συμφέρον νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὸν τόπον τῆς ψηφοφορίας· αἱ δὲ λοιπαὶ ἐνστάσεις ἀσήμαντοι καθ' ἑαυτὰς καὶ μὴ ἔχουσαι τὴν πηγὴν των ἀπὸ τὸν Νόμον ἐθεωρήθησαν ἀνάξιαι παρατηρήσεως.

Ὡς πρὸς τὸν δῆμον Ἀμβρακίας.

Αἱ κατὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ δήμου τούτου ἐνστάσεις, καὶ παρακαίρως γενόμενοι καὶ ἀναποδείκτως, δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσι βάσιμοι· ἡ συντομὴ τοῦ πρὸς ψηφοφορίαν προσδιορισθέντος χρόνου ἠδύνατο νὰ ἦναι λόγος ἀκυρώσεως, ἐὰν ἡ τοιαύτη ἔνστασις ἤθελεν ἐπενεχθῇ ἐγκαίρως καὶ ἀποδεδειγμένως· ἀλλὰ τούτου μὴ γενομένου, ἡ ἔνστασις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ ἀληθὴς, ἐν ᾧ ἀπὸ τὰ πρακτικὰ ἐξάγεται τοὐναντίον· αἱ λοιπαὶ ἐνστάσεις, οὔτε μὲ τὸν Νόμον συνάδουσαι, οὔτε ἐπισήμως ἀποδεικνυόμεναι, ἀπερρίφθησαν ἀπὸ τὸ τμῆμα.

Ὡς πρὸς τὸν δῆμον Ηαμφίας.

Αἱ 32 ψῆφοι, αἵτινες εὑρέθησαν εἰς τὴν κάλπην πλέον τῶν ὅσων φαίνονται σημειωμέναι εἰς τὰ πρωτόκολλα, ἐπειδὴ, καὶ ἂν ἦθελον ἀφαιρεῖ ἡ ἀπό τε τὸ ὅλον τῶν εἰς τὰς κάλπας ῥιφθεισῶν, καὶ ἀπὸ τὰς ὅσας ἔλαβεν ὁ λαχὼν τῆς ἀπολύτου πλειονοψηφίας, δὲν ἀλλοιοῦται τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς, δὲν δύνανται νὰ παρέξωσιν ἔνδοσιμον πρὸς συζήτησιν· ἡ δὲ ἀλλαγὴ τοῦ γραμματέως, οὖσα καθαρὸν καὶ ἀναμφισβήτητον δικαίωμα τῆς ἐπιτροπῆς, δὲν παρέχει λόγους πρὸς ἔνστασιν.

Οἱ 36 δημόται, εἰς οὓς δὲν συνεχωρήθη τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου, τούτων, οἱ μὲν δὲν ὑπάρχουσι σημειωμένοι εἰς τὸν κατά-

λογαν, οἱ δὲ, καὶ τοι σημειωθέντες, ἐξηρέθησαν παρὰ τοῦ ὁρκωτικοῦ δικαστηρίου· τῶν δὲ 23 ἀτόμων αἱ ψῆφοι, ἅτινα, καὶ τοις ἐξηρημένα, ἐψηφορόρησαν κατὰ λάθος, πρέπει νὰ ἀφαιρεθῶσιν, ἀλλὰ καὶ οὕτως εἰς τὸ ἀποτέλεσμα οὐδεμία προσγίνεται ἀλλοίωσις.

Αἱ μετά τινας ἡμέρας τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐκλογῆς δοθεῖσαι ἐνστάσεις ἐνώπιον τοῦ ἐπάρχου Τριχωνίας καὶ παρακαίρως καὶ ἀναρμοδίως, παρὰ δύο μελῶν τοῦ συνόλου τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν, εἰσὶν ὁλωσδιόλου ἀνυπόστατοι· καθότι τὰ μέλη ταῦτα φαίνονται ὑπογεγραμμένα εἰς ὅλας τὰς πράξεις. καὶ διὰ τῆς ἐνστάσεώς των θέλουσι ν' ἀκυρώσωσιν ὅ,τι διὰ τῶν ὑπογραφῶν των εἶχον ἤδη ἐπικυρώσει.

Διὰ ταῦτα τὸ τμῆμα γνωμοδοτεῖ·

Νὰ θεωρηθῇ ὡς νομίμως διεξαχθεῖσα καὶ κῦρος ἔχουσα ἡ ἐκλογὴ τοῦ Β'. Βουλευτοῦ τῆς ἐπαρχίας Τριχωνίας, καὶ ν' ἀναγνωρισθῇ νόμιμος αὐτῆς Βουλευτὴς ὁ Κύριος Γεώργιος Παππαδημητρίου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 7 Μαΐου 1848.

Ὁ εἰσηγητὴς Μ. Βιτάλης.

Μετὰ ταῦτα λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις ὅτι ἀνάγκη νὰ συνέλθωσι πλέον καὶ τὰ λοιπὰ τμήματα καὶ νὰ παρασκευάσωσιν ὅλας τὰς τῶν ἐκκρεμῶν ἐκλογῶν ἐκθέσεις. διὰ νὰ δοθῇ πλέον ἐν πέρας καὶ εἰς αὐτούς, διότι παρῆλθον ἤδη τρεῖς μῆνες, ἀφ' οὗ εἰσήχθησαν.

Προσέθηκεν ἕτερος ὅτι ἀληθῶς πρέπει νὰ ἐπιταχυνθῇ τοῦτο, διότι προσβάλλεται διὰ τῆς ἀναβολῆς τὸ δικαίωμα τῆς ἀντιπροσωπείας τῶν ἐπαρχιῶν καὶ ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον διάγουσιν ἀπράκτοι οἱ τῶν ἐπαρχιῶν τούτων ἐπίδοξοι βουλευταί. Διὸ προτείνει, ἐὰν τὰ τμήματα δὲν συνέλθωσι προσεχῶς, νὰ ἀνατεθῇ ἡ τῶν ἐκθέσεων ἐπεξεργασία εἰς ἄλλα τμήματα.

Ἀντέλεξεν ἄλλος ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο ἀντίκειται ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸν κανονισμὸν καὶ δὲν πρέπει νὰ πραγματοποιηθῇ. Δύνανται δὲ νὰ προτραπῶσιν ἄλλως τὰ τμήματα, διὰ νὰ συνέλθωσιν ὁσονοῦπω καὶ γράψωσι τὰς ἀναγκαίας ἐκθέσεις.

Ἐπὶ τούτοις ἀπεφασίσθη νὰ προσκληθῶσιν ἐγγράφως παρὰ τοῦ προεδρείου, διὰ νὰ περαιώσωσιν δσον τάχος τὰς περὶ τούτου ἐκθέσεις.

Ἀκολούθως λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις ὅτι κάτοικος καὶ βουλευτὴς τῆς ἐπαρχίας Φθιώτιδος, ἥτις κατέστη ἤδη τὸ θέατρον ἐμφυλίων πολέμων καὶ ὑπομένει ἐκ τούτου τοσαῦτα μέχρι τοῦδε δεινά, ἔρχεται ὡς ἀντιπροσωπεύων καὶ ταύτην καὶ τὸ ἔθνος ὁλόκληρον, νὰ ὑποβάλῃ πρὸς τὴν βουλὴν ἀποσπάσματά τινα ἰδιαιτέρων ἐπιστολῶν, ἐξ ὧν θέλει προκύψει ὅτι δὲν σπαράττεται ἡ Ἑλλὰς δι' ἐμφύλια πάθη, καὶ δὲν εἶναι πλέον ἀλληλομαχία Ἑλλήνων πρὸς Ἕλληνας, ἀλλὰ πόλεμος σοβαρὸς ὑπό τινων Ἑλλήνων καὶ πολλῶν Τούρκων ἐπιφερόμενος. Τὸ πρᾶγμα λοιπὸν καθίσταται σπουδαιότατον, καὶ ἐπάξιον εἶναι τῆς ἐθνικῆς προσοχῆς. Ἀλλὰ πρὶν ἡ ἀναπτύξῃ τὸ ζήτημα, θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν περὶ τούτου ἀνάγνωσιν τῶν εἰς χεῖρας αὐτοῦ γραμμάτων, διὰ νὰ ῥθάσῃ οὕτως εἰς τὸ συμπέρασμα τῶν λόγων αὐτοῦ. Ἐπὶ τούτοις ἀνέγνω πρῶτον ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς τοῦ ἐν Λαμίᾳ ταχυδρομικοῦ ἐπιστάτου ἀπὸ 22. Ἀπριλίου ε. ε. χρονολογημένης. Ἔχει δὲ τὸ ἀπόσπασμα οὕτως· « Ἀπὸ τῆς 18 τοῦ μηνὸς τούτου, ἥτοι ἀπὸ τὴν κυριακὴν μέχρι σήμερον δὲν ἔγεινε μάχη. Οἱ ἀποστάται Βελέντζας καὶ Βαλατσὸς ὀχυρόνονται δυνατὰ εἰς τὰ χωρία Σαρμουσακλὶ Μεγάλην Βρύσιν, καὶ Ἰμέρμπεϊ. Ὁ Βελέντζας μὲ τὸν Γκριζάνον εἶναι εἰς Σαρμουσακλί, πηγαινοέρχονται συχνὰ εἰς Μεγάλην Βρύσιν, ὁ δὲ Βαλατσὸς εἰς Ἰμέρμπεϊ. Ὁ ἀριθμὸς ἀμφοτέρων συμποσοῦται εἰς 800 περίπου, ἐξ ὧν 300 περίπου εἶναι Ἀλβανοὶ καὶ ὁλονὲν ἔρχονται εἰς αὐτοὺς διὰ νυκτὸς Ἀλβανοὶ ἀπὸ 5 ἀπὸ 10 ἀπὸ τὸ Ὀθωμανικὸν ἐν γνώσει τῶν Ὀθωμανικῶν ἀρχῶν, ὡς ἐξάγεται, διότι εἰς Κουρνόβον καὶ εἰς Λοβέστι καθε ἡμέρα εἰσβάλλουν οἱ Λιάπιδες, ἁρπάζουν τὰ ζῶα τῶν κατοίκων Ἑλλήνων καὶ τὰ πηγαίνουν εἰς τὸ Ὀθωμανικὸν (πλιάτσικα) . . . . ». Ἀνέγνω ἔπειτα ἕτερον ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς τοῦ ἰδίου ἀπὸ 1ης Μαΐου ἐνεστῶτος ἔτους χρονολογημένης. Ἔχει δ' οὕτω· « Εὐχαρίστως σᾶς ἀναγγέλλω ὅτι ὁ κατέχων τὰ χωρία Σαρμουσακλί, Μεγάλην Βρύσην, Ἰμέρμπεϊ καὶ Ἀλαμάναν ἀποστάτης Βελέντζας μὲ τοὺς περὶ αὐτὸν 300 περίπου, ἀπόψε περὶ τὸ μεσονύκτιον ἐγκατέλιπον τὰ χωρία ταῦτα καὶ ἔφυγον. Περὶ τὰ ξημερώματα ἀπέρασαν εἰς τοὺς Μύλους τοῦ Φραντσῆ, ἐξεκουράσθησαν ὡς μίαν ὥραν, καὶ ἀκολούθως ἐτράβιξαν πρὸς τὸ μέρος τῆς Ὑπάτης. Ἡ φυγὴ των ἦτον σπουδαία καὶ ἄτακτος. Ἐξ ἐκ τούτου ἐξάγομεν τρία αἴτια αὐσιῶδη· α) ὅτι ἐγαλάσθη ὁ Παππακώστας ἀπὸ τὸν Γαρδικιώτην κ.λ.π. β') ὅτι ὁ Β. Κοντογιάννης εὑρισκόμενος στρατοπεδευμένος εἰς Κάψι καὶ Μαρκάδα,

ἔχων ὑπ' ὄψιν του τὴν τρομάραν τῆς Μαυρίλου καὶ φοβηθεὶς ἀπὸ τοὺς ἐπαπειλοῦντας αὐτὸν συγκεντρωθέντας εἰς Λάσπην καὶ Μαυρίλου 400 περίπου ἄνδρας πολεμιστάς, ἐζήτησε βοήθειαν. καὶ γ') ἴσως τὸ οὐσιωδέστερον, ὅτι ὁ Χουσεὶν Πασσᾶς τοὺς ἀπήλπισεν ἀπὸ τὰς ὁποίας τοὺς εἶχε ταξει ὑποσχέσεις βοηθημάτων κ. τ.λ. δυνάμει Σουλτανικῆς Διαταγῆς, ὡς νὰ τοὺς ἦλθεν ὀργὴ θεϊκὴ καὶ ἐδιώκοντο τρομερὰ ἀκαταδίωκτοι ». Ἀνέγνω δὲ κατόπιν καὶ ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος Κ. Τσουκαλᾶ τῇ 3 Μαΐου ε. ε. γεγραμμένης. Ἔχει δ' οὕτω· « Οἱ Τουρκοαποστάται ἄρχισαν νὰ διαλύωνται, ἀφοῦ εἶδον ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἔχει πιστοὺς ὑπηκόους του, καὶ ἡ Κυβέρνησίς του ἰσχυρὰ οὖσα, ἔλαβε τὰ κατ' αὐτῶν δραστήρια μέτρα, ἀφοῦ ἐγκατέλειψαν τὰς θέσεις Σαρμουσακλί, Κόμμα καὶ Ἰμέρμπεϊ, ὁ μὲν Βελέντσας μόλις μὲ 100 ἦλθεν εἰς Ὑπατην, ὁ Μπαλατσὸς ἐτράβηξε πρὸς τὴν Γραβιάν, καὶ ὁ Γιαννάκης Κοντογιάννης, Βαγγέλης Τσάμης, Πισπιρίγκος καὶ ἄλλοι ἕως 250 οἱ πλέον ἐκλεκτοὶ καὶ 100 ἀλβανοὶ ἦλθον τὴν 29 παύσαντος μηνὸς εἰς χωρίον Μάκρυσι, καὶ μᾶς ἠπείλησαν « ἢ παραδιδόμεθα ἢ θὰ ἔλθουν νὰ μᾶς καταβρέψουν » καὶ ἐπὶ τοῦτο ἔφεραν καὶ τόσους Τούρκους, διὰ νὰ σφάξουν ὅλην μου τὴν οἰκογένειαν. Τοὺς ἀπήντησα ὅτι τοὺς περιμένω μὲ τὰ ὅπλα εἰς χεῖρας, καὶ ὅτι καὶ ἐγὼ καὶ οἱ μετ' ἐμοῦ θὰ ἀποθάνωμεν ἅπαντες ὑπὲρ τοῦ θρόνου τοῦ Βασιλέως κλπ. Κατέφυγαν τότε νὰ ἀπειλήσουν τὰς οἰκογενείας τῶν ὁπλοφόρων ὁποῦ ἔχω μαζύ μου· ἔστειλαν Τούρκους εἰς τὰς οἰκίας των, *ἐβασάνισαν ἀτελεῶς τὰς οἰκογενείας των*, τὰς ἥρπαξαν ζῶα καὶ λοιπὰ ὅ,τι εἶχαν, ἔφεραν τὰς γυναῖκάς των ἔξωθεν τοῦ χωρίου ἐδῶ, καὶ ἐφώναζαν τοὺς ἄνδρας των νὰ φύγουν καὶ νὰ πᾶν μὲ τοὺς ἀποστάτας, ἄλλως θὰ τὰς σκοτώσουν καὶ αὐτὰς καὶ τὰ τέκνα των· ἀλλ' οἱ φίλοι μου καὶ συγγενεῖς μου οὗτοι πιστοὶ εἰς τὸν Βασιλέα, πιστοὶ εἰς τὴν πατρίδα, καὶ πιστοὶ εἰς τὴν ἐδικήν μας φιλίαν των, ἀπεράσισαν νὰ ἀποθάνωσιν ὅλοι μαζύ μου, καὶ ἄφησαν τὰς οἰκογενείας των καὶ τὰ πάντα εἰς τὴν διάθεσιν τῶν τουρκοαποστατῶν χωρὶς νὰ φύγῃ κανένας. Ἰδόντες λοιπὸν τὴν ἀποφασίν μας, διέμειναν τρεῖς ὁλοκλήρους ἡμέρας ἐδῶ πλησίον μας, χωρὶς νὰ τολμήσουν νὰ συγκροτήσουν μαζύ μας μάχην, ἂν καὶ προκαλέσαμεν ἡμεῖς αὐτήν, καὶ οὕτως χθὲς ἀνεχώρησαν ὅλοι διὰ τὴν Κάζαν, ὅπου ἐκεῖ εἶναι ὁ Εὐαγγέλης Κοντογιάννης. Ἐδῶ ἔχω συγκεντρωμένους 100 συγγενεῖς καὶ φίλους, ὅσους ἐπρόφθασα καὶ ἤρα· καὶ ἂν δὲν ἐπρόφθανα νὰ ἔλθω ἐκείνην τὴν ἡμέραν εἰς Βαρμπόπι καὶ νὰ συγκεντρώσω αὐτὴν τὴν μικρὰν

δύναμιν, ἤτις τοὺς ἔφερε τόσα προσκόμματα, σὲ βεβαιόνω ὅτι ὄχι μόνον ἡ οἰκογένειά μου ἤθελεν ἐξοντωθῇ ἀπὸ τοὺς αἱμοβόρους Κοντογιανναίους, ἀλλὰ καὶ ὅλη ἡ ἐπαρχία ἤθελε κινηθῇ, καὶ ἐκτὸς τούτου δὲν ἤθελεν ὑπάρξει μήτε κοινωνία, μήτε Καρπενῆσι. . .»

Τελευταῖον δ' ἀνέγνω καὶ ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς τοῦ βουλευτοῦ Εὐρυτανίας Ἰω. Α. Χατσοπούλου τῇ 5 Μαΐου ε. ε. χρονολογημένης· Ἔχει δ' οὕτω. «Χθὲς ἐπῆγον ἀπ' ἐδῶ καμμιὰ διακοσαριὰ στρατιῶται εἰς τὸ γελέκι ὑπὸ τὸν ἀντισυνταγματάρχην Βάγιαν, διὰ νὰ δοκιμάσωσι τὰς δυνάμεις τῶν εἰς Καρυορράχαις ἀποστατῶν. Ἔκαμαν δὲ ἕνα ἀκροβολισμὸν εἰς τὸ χωρίον Δερβέν-Καρυά, ἐφόνευσαν τρεῖς τέσσαρας ἐξ αὐτῶν καὶ ἦλθον πάλιν χθὲς τὴν νύκτα ἐνταῦθα χωρὶς νὰ ἔλαφθῇ κάνεις ἐκ τῶν ἡμετέρων. Σήμερον ἀναβαίνουσιν εἰς τὴν πόλιν μας καὶ τὰ Β. Στρατεύματα, τὰ ὁποῖα ἔφερε χθὲς εἰς Στυλίδα τὸ Βασιλικὸν ἀτμόπλοιον καὶ νὰ ἴδωμεν πλέον τί σχέδιον θὰ γένῃ, διὰ νὰ ξεπαστρευθῇ ἡ φθισιμαῖς ἀπὸ αὐτὸ τὸ μίασμα. ἀλλὰ τί τὰ θέλετε, ἀδελφέ; Ὁ πόλεμος δὲν εἶναι πλέον καθ' Ἑλλήνων ἀποστατῶν, ἀλλὰ κατὰ τῶν Τούρκων καλυπτομένων ὑπὸ τὴν σημαίαν ὀλίγων ἀπογενομένων Ἑλλήνων στασιαρχῶν. Οἱ περὶ τὸν Βελέντζαν μάλιστα τῆς Καρυορράχης, δὲν εἶναι εἰμὴ μονάχοι Τοῦρκοι σχεδόν, καὶ ὅσα ὑποφέρουν οἱ δυστυχεῖς κάτοικοι ἀπ' αὐτοὺς δὲν περιγράφοντσι. Ὅσοι διστάζουν αὐτοῦ ὅτι Τοῦρκοι πλέον μᾶς πολεμοῦν, ἐμποροῦν κατ' αὐτὰς νὰ ἴδουν αὐτοψεί, ἂν θέλουν, δύω ἐξ αὐτῶν, τοὺς ὁποίους συνέλαβον χθὲς οἱ ἡμέτεροι ἐρχομένους νὰ εὕρωσι τὸν Βελέντζαν, διὰ νὰ κάμουν *πλάτσικα*, ὡς ἔλεγον. Σημειώσατε δέ, ὅτι οὗτοι δὲν ἦτον Ἀλβανοὶ τυχοδιῶκται (Καπουσούζιδες), ἀλλὰ Κονιάροι Θεσσαλοὶ εἰσερχόμενοι εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπ' ὄψιν τῶν Ὀθωμανικῶν ἀρχῶν. » Προσέθηκεν ἀκολούθως ὅτι ἐκτὸς τῶν τοιούτων μεγάλων ὑπονοιῶν, πασίγνωστον εἶναι ἤδη ὅτι οἱ ἀποστάται καὶ ἐνισχύθησαν προφανῶς καὶ συντροφεύονται ὑπὸ πλήθους Ὀθωμανῶν εἰς πολεμικά των ἐπιχειρήματα. Ἔστε ἐὰν ὅλα ταῦτα συνδυασθῶσι πρὸς ἄλληλα, ἐναργῶς συνάγεται ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀποδοθῇ στασιαστικὸς χαρακτὴρ, ἀλλὰ μέγας τις καὶ βαρύτερος σκοπὸς εἰς τὰς πράξεις ταύτας. Τὸ πρᾶγμα λοιπὸν εἶναι σοβαρώτερον, καὶ ἀνάγκη νὰ σταλῶσιν ἀμέσως ἀποσπάσματα τῶν πρακτικῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, καὶ ἐν αὐτοῖς νὰ σημειωθῶσιν αἱ ἀνωτέρω περικοπαὶ τῶν γραμμάτων, τῶν ὁποίων ἀφ' οὗ λάβῃ ἰδέαν τὸ ὑπουργεῖον, νὰ συγκαλεσθῇ ἂν ὄχι αὐθημερὸν, τοὐλάχιστον αὔριον, καὶ ἐν ἐκτάκτῳ συνεδριάσει νὰ πληροφορήσῃ τὸ

σῶμα, ποίαι εἰδήσεις ἔχει περὶ τούτων, ποῖαι αἱ μετὰ τῆς Τουρκίας σχέσεις ἡμῶν, πῶς θεωρεῖ τὴν παροῦσαν κατάστασιν καὶ ἐν γένει τί σκέπτεται ἐπ' αὐτῶν. Ὅλα ταῦτα πρέπει νὰ γείνωσιν ἄνευ ἀναβολῆς· ἡ ἐλαχίστη ἀδιαφορία εἶναι ἀσύγγνωστος, καὶ πρέπει νὰ σκεφθῶμεν καὶ νὰ προλάβωμεν τὸ κακόν, διότι δὲν πρόκειται ἤδη περὶ σμικρῶν. Ἄλλως βιάζεται νὰ εἰπῇ ὅτι καὶ αὐτὸς θέλει σπεύσει νὰ παρακολουθήσῃ τοὺς πάσχοντας ἤδη φθιώτας, αἵτινες μόνοι θέλουν ζητήσει τὴν ἀντεκδίκησιν, καὶ τὰ αὐτὰ εἰς τὰς ὁμόρους ἐπαρχίας ἀνταποδίδοντες, ἐνδέχεται νὰ δώσωσι τὸ σύνθημα πολέμου τινὸς ἐθνικοῦ. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ συγκαλεσθῇ, ὡς εἶπε, τὸ ὑπουργεῖον, διὰ νὰ δώσῃ τὰς περὶ τούτου πληροφορίας, καὶ μάθῃ σήμερον ἡ πατρὶς εἰς ποίαν εὑρίσκεται θέσιν. Ὅταν δὲ γείνωσιν αἱ μετὰ τῶν ὑπουργῶν ἐξηγήσεις, θέλομεν ἴσως ἰδεῖ ὅτι δάκτυλός τις ἐπίβουλος καὶ φθοροποιὸς ὑποκινεῖ τὸν ὄλεθρον τῆς Ἑλλάδος, τὸν ὁποῖον ὀφείλομεν νὰ προλάβωμεν, καὶ ἂν ἦναι ἀνάγκη, ἐπανακάμπτοντες εἰς τοὺς αἰτίους, νὰ τοὺς διδάξωμεν πάλιν ὅτι εἴμεθα οἱ Ἕλληνες τοῦ 1821.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι ὅταν κατὰ πρῶτον ἠκούσθη ὅτι πολλοὶ Τοῦρκοι εἰσέβαλον μετὰ τῶν ἀποστατῶν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ ὅρια, δὲν ἐδυνήθησαν τὸ κατ' ἀρχὰς νὰ ἀποδώσωσιν εἰς αὐτὸ κυβερνητικὸν χαρακτῆρα, καὶ ἐθεωρήθη ἄσχετον τοιαύτης ὑποκινήσεως. Ἀλλὰ τὰ παρακολουθήσαντα τοῦτο περιστατικὰ ταχέως ἔπεισαν πάντας ὅτι δὲν ἦτον τυχαία ἡ εἰσβολή, ἡ δὲ τῶν γραμμάτων τούτων ἀνάγνωσις ὡς ἐκ περισσοῦ ἐπιβεβαιοῖ ὅλα ταῦτα. Ἐὰν δὲ συνδυασθῶσιν αἱ περιστάσεις αὗται μὲ τὴν παρελθοῦσαν διαγωγὴν τῆς Τουρκίας, συνάγεται προφανῶς ὅτι αὐτὴ ὑπενήργησε ταῦτα, ὅτι δὲν ἐκτιμᾷ τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν, ὅτι ἐπιβουλεύεται τὸν ἐθνισμόν ἡμῶν. Ἐὰν δὲ ἡ Βουλὴ πλειότερον σιωπήσῃ ἀπέναντι τοιαύτης διαγωγῆς, περιπίπτει εἰς ἔλλειψιν ἀσυγχωρήτου. Πῶς; Τοῦρκοι λοιπὸν μετ' ὀλίγα ἔτη τῆς αὐτονομίας ἡμῶν νὰ βεβηλώνωσι πάλιν τὸ ἱερὸν τοῦτο ἔδαφος, τὸ ἀγνίζον εἰσέτι ἀπὸ τὰ αἵματα τῶν πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ ἡ Βουλὴ τῆς Ἑλλάδος νὰ σιωπᾷ; Τοῦρκοι ν' ἀκολασταίνωσι πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν, νὰ λαφυραγωγῶσιν ἀναφανδὸν καὶ νὰ ἐξυβρίζωσι καὶ καταπατῶσι τοὺς ναοὺς τοῦ Ὑψίστου, ἡ δὲ Βουλὴ τῆς Ἑλλάδος νὰ σιωπᾷ; Ἐπαναλέγει ὅτι πᾶσα πλειοτέρα σιωπὴ εἶναι ἀσυγχώρητος καὶ ὑποστηρίζων τὴν πρότασιν τοῦ προηγορεύσαντος, ἐξαιτεῖται νὰ συνέλθῃ τὸ ἐμπορικὸν οὐχὶ αὔριον, οὐδὲ μετ' ὀλίγον, ἀλλ' αὐθωρεί, διὰ νὰ

πληροφορήσῃ τὴν βουλὴν ὁποίας ἔχει εἰδήσεις, ὁποίας διακοινώσεις ἔγραψε περὶ τούτου, καὶ ἐν γένει τί διανοεῖται εἰς τὴν παροῦσαν κατάστασιν, διὰ νὰ σκεφθῇ καὶ ἀποφασίσῃ τὸ σῶμα ὁποῖα μέτρα πρέπει νὰ λάβῃ.

Ἐπὶ τούτοις ἀποφασισθέντος νὰ προσκληθῶσιν οἱ Κ. Κ. ὑπουργοί, διὰ νὰ δώσωσι πληροφορίας, ἐν τῷ μεταξὺ ἐπελήφθη ἡ Βουλὴ τῆς ἐξακολουθήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου.

Ἀνεγνώσθη λοιπὸν τὸ 1 ἄρθρον τοῦ Δ'. Κεφαλαίου καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα οὕτω·

ΚΕΦ. Δ.' Ἄρθρ. 1

«Τῆς πρώτης διασκευῆς τὰ ἔξοδα τοῦ πρέσβεως τῆς Τουρκίας ἀπὸ 7500 περιορίζονται εἰς δρ. 5000 μὲ τὴν παρατήρησιν τοῦ νὰ ληφθῇ φροντὶς περὶ τῆς διατηρήσεως τῶν ἐξ αὐτῶν ἀγορασθησομένων ἐπίπλων.»

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ ὅτι διὰ τῆς ἐλαττώσεως ταύτης δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γείνῃ ἡ ἀναγκαία τῆς πρεσβείας διασκευὴ καὶ ἐπιμένοντος διὰ τοῦτο νὰ μένῃ τὸ ποσὸν ἀναλλοίωτον, παρατήρησέ τις ὅτι, ἐπιτροπὴ περιορίσασα τὸ ποσὸν εἰς 5000, προὐτίθετο νὰ διευκολύνῃ μὲν τὴν πρεσβείαν εἰς τὰ ἔξοδα τῆς διασκευῆς, ἀλλὰ νὰ ἐμποδίσῃ πᾶσαν περιττὴν καὶ ἀρθονωτέραν δαπάνην. Διότι δύναται νὰ παραγγείλῃ ταύτην τὸ ὑπουργεῖον νὰ προμηθευθῇ μὲν καὶ ἔδρας, καὶ ἀνάκλιντρα καὶ πᾶν ὅ,τι ἄλλο, ἀλλὰ νὰ περιορισθῇ εἰς μόνον τὸν ἀναγκαῖον ἀριθμὸν ἀποφεύγουσα τὴν μετάπλασιν πολλαπλασίων τούτων. Ὥστε διὰ τῆς χορηγουμένης δαπάνης καὶ τῶν ἀληθῶς ἀναγκαίων δὲν θέλει στερηθῇ ἡ πρεσβεία, καὶ ὄφελος 2,500 δραχ. προσγίνεται εἰς τὸ ταμεῖον.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων καὶ ἄλλοι λόγοι οὐχ ἧττον συνιστῶσιν ὡς εὔλογον τὴν ἐλάττωσιν. Διότι προϋπαρχούσης ἐκείσε τῆς Ἑλληνικῆς πρεσβείας, τὰ πλείστα τῶν ἐπίπλων εἶχον ἀγορασθῇ καὶ ταῦτα ὑπάρχουσιν ἔτι. Ὥστε δὲν ἀπαιτεῖται ἄφρα τις δαπάνη καὶ ἐκ σμικρῶν δύναται νὰ διακοσμηθῇ ἡ πρεσβεία, διότι δὲν θέλει γείνει εἰμὴ συμπλήρωσις τῶν ὑπαρχόντων. Ἄλλως τε, ἡ Ἑλλὰς δὲν σεμύνεται ἐπὶ πλούτῳ, καὶ δύναται νὰ ἦναι Ἑλληνικὸν τὸ τῆς πρεσβείας γραφεῖον.

Συναινέσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς τὸ 1. ἄρθρον δι' ἀναστάσεως· ἔχει δ' οὕτω·

Κεφ. Δ'. Ἔξοδα μεταβλητέα.

« 1. Ἔξοδα πρώτης διασκευῆς τῶν πρέσβεων δρ. 5,000. »

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 2 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα οὕτω·

ΚΕΦ. Δ'. Ἄρθρ. 2.

« Τὰ ἔξοδα τοῦ ταξειδίου τοῦ πρέσβεως ἀπὸ δραχ. 2500 περιορίζονται εἰς δραχ. 1500. »

Ἐφ' ᾧ παρατηρηθέντος, ὅτι ἐὰν μὲν ὁ πρέσβυς διαπλεύσῃ κατὰ τὸ σύνηθες δι' Ἑλληνικοῦ ἀτμοπλοίου, ὀλίγα ἔξοδα θέλουσι χρειασθῆ πρὸς μετάβασιν, ὥστε δὲν θέλει οὐδόλως δυσκολευθῆ. Ἐὰν δὲ δι' ἄλλου τινος ἀτμοπλοίου, ὅτι αἱ χορηγούμεναι 1,500 δραχ. ἀρκοῦσιν εἰς τοῦτο, μὴ ἀντιτεινόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς τὸ 2 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως· ἔχει δ' οὕτω·

« 2. Ἔξοδα ταξειδίου τῶν πρέσβεων δραχ. . . . 1,500. »

Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ τὸ 5 ἄρθρον μεταβληθὲν εἰς 3, (ὡς κατὰ λάθος σημειωθέντων τῶν πρὸ αὐτοῦ δύο ἄρθρων) καὶ παρατηρηθέντος μόνον ὅτι ἡ χρῆσις αὐτοῦ πρέπει νὰ γίνηται μετὰ ρειδωλείας καὶ δικαιοσύνης, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτω·

« 3. Ἀποζημιώσεις καὶ βοήθειαι . . . . δρ. 5,000. »

Ἀνεγνώσθη ὡσαύτως τὸ 4 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα οὕτω·

ΚΕΦ. Δ'. Ἄρθρ. 4.

« Τὸ ποσὸν τῶν ἀπροβλέπτων ἐξόδων ἀπὸ 8000 περιορίζεται εἰς δραχ. 4000 »

Παρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι καὶ ἄλλοτε ἐγένετο ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τούτου σοβαρὰ συζήτησις, ἐξ ἧς ἐγνωρίσθη ἡ ἀναγκαιότης αὐτοῦ. Δὲν πρέπει δὲ νὰ ἐλαττωθῆ ἤδη, διότι χρησιμεῦον εἰς πολλὰς ἀπροβλέπτους περιστάσεις, ὡς πυρκαϊὰς καὶ ἄλλας τοιαύτας ἀνάγκας, καθίσταται ἀπαραίτητον. Ἄλλως τε ἡ ποσότης εἶναι μικρὰ καὶ ἀκανονισμένη, διὸ δὲν εἶναι πρέπον νὰ ἐλαττωθῆ. Παρατηρηθέντος δὲ ὅτι τὰ ἀπρόβλεπτα ἔξοδα δὲν δύνανται νὰ ἦναι καὶ κανονισμένα, ἡ βουλὴ ἠρωτήθη τὸ πρῶτον ἐπὶ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς ὡς ἀπωτέρας, τὴν ὁποίαν ἀπεδέχθη δι' ἀναστάσεως. Ἔχει ὅθεν τὸ ἄρθρον κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς οὕτω·

« 4. Ἔξοδα ἀπρόβλεπτα. . . . . δραχ. 4,000. »

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Δ'. Κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 15,500 δραχ. ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Γ. Μαυρομιχάλου καὶ Λογιωτατίδου, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν.

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ Ε'. κεφαλ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινὸς	Ν.	Κ. Τζαβέλας	
Κλεομ. Οἰκονόμου	Ν.	Σ. Στράτος	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Π. Ῥάγκος	
Δ. Δεληγεώργης	Ν.	Λουκᾶς Π. Νάκος	Ν.
Π. Τσιμπουράκης		Α. Γεωργαντᾶς	
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.	Πέτρος Τσανετάκης	Ν.
Σταῦρος Γρίβας		Γ. Κονδύλης	
Ἰωάν. Πετμεζᾶς	Ν.	Κ. Φασίτσας	Ν.
Δημ. Κονδύλης	Ν.	Ἐλ. Καλογερᾶς	
Ἀντ. Καμπάνης		Γ. Ἰω. Βατίστας	Ν.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.	Ἄγγελος Γουζούασης	Ν.
Νικόλαος Ἰατρὸς		Γ. Κ. Βελῆς	
Ἀναγ. Μακρυπόδαμισος	Ν.	Ἰω. Α. Χατσόπουλος	
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Γ. Ἰω. Γιολδάσης	
Κωστῆς Βρυζάκης	Ν.	Στ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.	Μιχαὴλ Σισίνης	

Γρ. Χατσηγιάννος	N.	Ν. Μπούτουνας	
Γεώρ. Μῆτσος	N.	Π. Παππατσώνης	
Ἰωάν. Κλίμακας		Ἰω. Παππατσώνης	
Ἀναγν. Δημητρίου	N.	Π. Δαρειώτης	
Πέτρος Α. Ζάνος		Σπ. Βαλέττας	N.
Μ. Ν. Βαλέττας	N.	Στρατῆς Δεληγιαννάκης	N.
Χρ. Ν. Δεμάθης	N.	Σπ. Α. Βαρότσης	
Ἠλ. Παπαδαῖος		Παῦλος Λεντούδης	
Γεώρ. Πετμεζᾶς	N.	Χρύσ. Σουμαρίπας	
Ν. Ἀνδρικόπουλος	N.	Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	N.
Βασίλειος Πετμεζᾶς	N.	Κωνσ. Βέϊκος	N.
Ἰω. Ζάρκος	N.	Μ. Ἰατρός	N.
Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης		Δημ. Βιρβίλης	
Ἀθ. Δανηλόπουλος		Γ. Μπάνης	N.
Σταμάτιος Νικολαΐδης	N.	Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Βελισάριος Νικολαΐδης	N.	Ἀναγν. Μαυρομιχάλης	
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	N.	Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	N.
Δημήτριος Ν. Μπούκουρας		Ν. Μασχούλας	N.
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	N.	Γεώρ. Π. Ζαρειφόπουλος	N.
Ζαφείριος Δεπάστας	N.	Α. Κανελόπουλος	N.
Ἐμμ. Ἀντίπας	N.	Κωνσ. Δ. Σχινᾶς	
Α. Νοταρᾶς		Ἰωάν. Γκοῦρας	
Εὐς. Οἰκονομόπουλος		Ἀναγν. Κεχαγιᾶς	N.
Γ. Πανοπριφτόπουλος		Σπ. Λογαθετόπουλος	
Ἐμμ. Χ. Τσοῦχλος	N.	Π. Παπαδιαμαντόπουλος	N.
Ἰω. Ζαφειρόπουλος		Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	N.	Χρισόβ. Τσῖνος	
Ν. Κορφιωτάκης	N.	Δημ. Κουμανιώτης	N.
Ἐμμ. Μελετόπουλος	N.	Θ. Ι. Μέξης	N.
Παρασκευᾶς Ματάλας	N.	Ἐμ. Ἀαζ. Ὀρλὸφ	N.
Ἠλ. Γιατράκος	N.	Γ. Μπάστας	N.
Λουκᾶς Στέφανος		Κώνστας Δαρειώτης	
Εὐς. Σπυρίδωνος		Σ. Ἀντωνιάδης	N.
Ῥ. Παλαμίδης		Ἰωάν. Περίδης	N.
Θ. Μ. Πετρινὸς		Ἀνδ. Μάρκας	N.
Κωνς. Μανέτας		Κάρολος Νάζος	
Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος	N.	Εὐσρ. Παρίσης	N.
Μελέτ. Χ. Μελέτη		Ἀντ. Ἀρμάος	N.
Ν. Τσαλακιώστας	N.	Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	N.
Δ. Σακελλαριάδης		Ἰω. Τομαρᾶς	N.

Ἀν. Παππατσώρης		Κ. Δυοβουνιώτης	
Ἀθ. Καστανᾶς	N.	Γ. Ῥιζόπουλος	N.
Γ. Σ. Κριεζῆς	N.	Ἰω. Τασσαῖος	N.
Ἀ. Γ. Κουντουριώτης		Μάρκος Βιτάλης	N.
Δ. Δ. Κουντουριώτης	N.	Ἰω. Οἰκονόμου.	
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	N.		
Δ. Χατσίσκος	N.		
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς			

Παραλειφθέντος ἀκολούθως τοῦ Ε. κεφαλαίου τῶν κλεισμένων χρήσεων μὲ τὴν ἐπιφύλαξιν τοῦ νὰ ζητήσῃ τὸ ὑπουργεῖον καὶ διὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο συμπληρωτικὴν πίστωσιν, ὅταν ἡ ἀνάγκη τὸ ἀπαιτήσῃ, ἀνεγνώσθησαν τὸ 1 καὶ 2 ἄρθρον τοῦ Στ'. κεφαλαίου καὶ ἡ ἐπ' αὐτῶν γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα οὕτω·

ΚΕΦ. Στ'.

Ἄρθρ. 1. Προξενικὴ ὑπηρεσία.

«Οἱ μισθοὶ τῶν προξενικῶν ὑπαλλήλων περιωρίσθησαν ὡς ἀκολούθως.

Τοῦ προξένου τῆς Σμύρνης ἀπὸ 708:33 εἰς 600· ἐτησία ἐλάττωσις δραχ. 1300.

Τοῦ ὑποπροξένου γραμματέως ἀπὸ 232:50 εἰς 200· ἐτησία ἐλάττωσις δραχ. 390.

Τοῦ ά διερμηνέως ἀπὸ 161:50 εἰς 150· ἐτησία ἐλάττωσις δραχ. 138.

Τοῦ β'. διερμηνέως ἀπὸ 114 εἰς 100· ἐτησία ἐλάττωσις δραχ. 168.

Τοῦ προξένου τῆς Θεσσαλονίκης ἀπὸ 583:33 εἰς 500· ἐτησία ἐλάττωσις δραχ. 1000.

Τοῦ γραμματέως ἀπὸ 83:33 εἰς δραχ. 80· ἐτησία ἐλάττωσις δραχ. 48.

Τοῦ προξένου τῆς Πρεβέζης ὁ ἐκ δραχ. 500 μισθὸς περιορίζεται εἰς δραχμὰς 400, καὶ προσγίνεται ἐλάττωσις ἐτησίως 1200 δραχμ.

Τοῦ γραμματέως ὁ μισθὸς ἀπὸ 142:50 εἰς 140· καὶ ἐπέρχεται ἐτησία ἐλάττωσις δραχ. 30.

Ὁ ἐκ δραχ. 440 τοῦ προξένου τῆς Κρήτης μισθὸς περιορίζεται εἰς 400, καὶ προσγίνεται ἐλάττωσις ἐτησίως δραχ. 480.

Τοῦ γραμματέως ἀπὸ 142 50/00 περιορίζεται εἰς 140, καὶ φέρει ἐλάττωσιν ἐτησίαν κατὰ δραχ. 30.

Ὁ ἐκ δραχ. 4200 ἐτήσιος μισθὸς τοῦ ἐν Βηρυττῷ προξένου περιωρίσθη εἰς δρ. 3600, καὶ προσγίνεται ἐλάττωσις δρ. 600.

Τοῦ ὑποπροξένου Γαλατσίου ὁ μισθὸς περιορίζεται εἰς 300 δραχ. καὶ προσγίνεται ἐτησίως ἐλάττωσις ἐκ δρ. 1200.

Τοῦ ὑποπροξένου Ἰβραΐλας εἰς δραχ. 300, καὶ ἐπέρχεται ἐλάττωσις ἐτησίως δραχ. 600.

Τοῦ ὑποπροξένου Βιδίνου εἰς δραχ. 300, καὶ ἐπέρχεται ἐλάττωσις δραχ. 222.

Ὁ ὑποπρόξενος τῆς Κερκύρας ἐλάμβανε μέχρι τοῦδε ἐτησίως δραχ. 1710· ἤδη διὰ τὸ 1848 αὐξήθη ὁ μισθός του εἰς δραχ. 4200 ἄνευ νόμου καὶ ἐκπίπτονται δραχ. 2490.

Ὅθεν τὸ ἐκ δραχ. 107351 ἄρθρ. 1 τοῦ Κερ. τῆς προξενικῆς ὑπηρεσίας, ἐλαττοῦται κατὰ δρ. 9888 καὶ μένουν δρ. 97,463.

Κερ. Γ'.

Ἄρθρ. 2. Γραφικὰ τῶν προξενείων ἐξοδα.

Τὰ διδόμενα εἰς γραφικὴν τῶν προξενείων ὑπηρεσίαν ἔξοδα περιορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Διὰ τὸ γραφ. τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας	δρ.	10,000
Διὰ τὸ γραφεῖον τοῦ προξενείου Σμύρνης	»	1,200
Ὁμοίως Θεσσαλονίκης	»	800
» Πρεβέζης	»	700
» Κρήτης	»	800
» Τεργέστης	»	500
» Γαλατσίου	»	800
» Ἰβραΐλας	»	800
		15,600

Εἰς τὸ ἐκ δραχ. 22,700 ἄρθρον τῶν γραφικῶν ἐξόδων τῆς προξενικῆς ὑπηρεσίας ἐπῆλθεν ἐλάττωσις κατὰ δραχ. 7,100.

Τὸ ζητούμενον ὅθεν ὁλικὸν ποσὸν διὰ τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν ἀνέβαινεν εἰς δραχ. 257,091· ἀφαιρέσει δὲ τῶν ἐπενεχθεισῶν ἐλαττώσεων ἐκ δραχ. 51,104, περιωρίσθη εἰς δραχ. 205,987, καὶ τούτου τὴν παραδοχὴν προτείνει εἰς τὴν Βουλήν.

Ἡ Ἐπιτροπή σας, πρὶν δώσῃ τέλος εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τούτου ἐπεξεργασίαν της, ἔκρινε πρέπον νὰ ἐπιφέρῃ τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις της, ἀναφορικῶς ὡς πρὸς τὴν κατάστασιν τῶν προξενείων, συμφώνως μὲ τὰ παρὰ τῆς Βουλῆς ἀποφασισθέντα καὶ εἰς τὸν παρελθόντα τοῦ 1847 προϋπολογισμὸν καὶ εἰς τοὺς πρὸ αὐτοῦ.

Α') Ὅτι πρέπει νὰ μισθοδοτῶνται τὰ προσοδοφόρα προξενεῖα καὶ τὸ πλεονάζον ἐκ τῶν εἰσπράξεών των ποσὸν νὰ εἰσέρχηται εἰς τὸ ταμεῖον, πρὸς ἀνακούρισιν τῶν ὅσων μισθῶν καταβάλλει εἰς τὰ οὐδεμίαν πρόσοδον δίδοντα ἄλλα προξενεῖα. Τοιαῦτα δὲ προξενεῖα εἶναι ἀρκετά, καὶ περὶ αὐτῶν καὶ ὁ ὑπουργὸς ὑπεσχέθη, καὶ ἡ Βουλὴ ἀπεράσισε.

Β') Νὰ κανονισθῶσι τὰ περὶ εἰσπράξεως τῶν προξενείων, καὶ νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς ἀκριβέστερον ἔλεγχον, καὶ ὄχι ὡς μέχρι τοῦδε συμβαίνει εἰς πολλοὺς ἐκ τῶν ΚΚ. Προξένων, ἐνῷ τὸ Διάταγμα τοῖς δίδει μισθόν, μετὰ δέκα ἔτη νὰ τοῖς παραχωρῶνται τὰ περιπλέον εἰσπραχθέντα, τῶν ὁποίων τὰ ποσὰ ἀναβαίνουν εἰς πολλὰς χιλιάδας δραχμῶν, ἐνῷ ἄλλοι πρὸς τὸν σκοπὸν μόνον τῆς εἰσπράξεως μισθοδοτοῦνται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως.»

Ζητήσαντος δέ τινος διασαφήσεις ἐπὶ τῶν δύο τελευταίων τούτων παραγράφων, παρετήρησεν ὁ εἰσηγητής, ὅτι πολλάκις ἡ ἀλήθεια λεγομένη εἶναι πικρά, καὶ μάλιστα ὅταν χωρὶς νὰ τὴν παραδιάσῃ τις, δὲν δύναται νὰ τὴν σιωπήσῃ. Διὸ καὶ οὗτος προκαλούμενος, θέλει εἰπεῖ καθὸ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς πᾶν ὅ,τι γνωρίζει. Παρατηρεῖ ὅθεν ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ διὰ τῶν παραγράφων τούτων ἐνόησεν ὅτι πρέπει νὰ περισταλῶσι τινὲς προξενικαὶ καταχρήσεις, τὰς ὁποίας καὶ ὁ ὑπουργὸς ἀνεγνώρισε κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν καὶ ἀνεδέχθη μάλιστα νὰ τὰς περιστείλῃ. Ἐκ τούτου λοιπὸν ἔθηκε καὶ ἡ ἐπιτροπὴ τοὺς δύο τούτους παραγράφους, ὁρμηθεῖσα μάλιστα ἐκ πληροφοριῶν, τὰς ὁποίας ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἔλαβε. Παραδειγματιζόμενος δὲ ἀναφέρει τὸν Πρόξενον Ἑλλησπόντου, ὅστις ἀφ' οὗ ἄλλοτε ἀναφερθεὶς εἰς τὴν Κυβέρνησιν, παρεπονέθη ὅτι δὲν δύναται διὰ τοῦ μισθοῦ του ν' ἀποζήσῃ, ἐξεδόθη Β. Διάταγμα, δι' οὗ ἐπετρέπετο νὰ λαμβάνῃ ἐκ τῶν προξενικῶν ἀπολαυῶν ὡρισμένον τι ποσόν, μέχρι τῆς συμπληρώσεως 400 δραχμῶν κατὰ μῆνα, τὰ δὲ πλεονάζοντα ν' ἀποστέλλῃ εἰς τὸ ταμεῖον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῆς πρεσβείας.

Ἔκτοτε λαμβάνων οὗτος πλήρη μισθοδοσίαν 400 δραχμῶν, ἀπέστειλεν εἰς τὸ ἀνωτέρω ταμεῖον μέχρι τοῦ 1847 ἐκ τῶν πλεοναζουσῶν εἰσπράξεών του 13 500 δραχμάς. Ἀλλὰ μὴ ἀρκεσθείς, φαίνεται, καὶ εἰς τὴν ἀνωτέρω μισθοδοσίαν, ἀνεφέρθη

ἐκ νέου εἰς τὴν Κυβέρνησιν, καὶ νέον ἐξεδόθη Διάταγμα, δι' οὗ ἀπεφασίσθη νὰ λάβῃ καὶ τὸ πλεονάσαν τοῦτο ποσὸν, ὡς μὴ ἀρκουσῶν εἰς τὰς ἀνάγκας του τῶν 400 δραχμῶν. Κατὰ συνέπειαν, ἀπελθὼν οὗτος εἰς Κωνσταντινούπολιν ἀνέλαβεν ἐκ τοῦ ταμείου τὰς ἀνωτέρω 13,500 δραχμάς. Ἡ ἐπιτροπὴ ἔμαθε τὴν περίστασιν ταύτην, καὶ ἐκ τοιούτων αἰτιῶν ὁρμωμένη, ἠρκέσθη νὰ σημειώσῃ συνοπτικῶς ὅσα ἐν τοῖς τελευταίοις παραγράφοις ἐκτίθενται.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι καλὴ μὲν εἶναι ἡ κατὰ πάσης καταχρήσεως πρόνοια, ἀλλ' ἡ ἀνωτέρω περίστασις ἀνάγεται κυρίως εἰς τὴν τοῦ ἀπολογισμοῦ συζήτησιν. Κατ' αὐτὴν δὲ θέλει ἐξελεγχθῇ τίς ἐσφετερίσθη ἄνευ λόγου δημόσια χρήματα, πόσα ἐσφετερίσθησαν καὶ τὰ τοιαῦτα. Δὲν εἶναι λοιπὸν ἐνταῦθα ὁ οἰκεῖος τόπος καὶ πρέπει νὰ ἐπιφυλαχθῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἀπολογισμοῦ.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἐν ᾧ ἐπὶ τοσοῦτον ἀναβάλλεται χρόνον ἡ τοῦ ἀπολογισμοῦ συζήτησις, συμβαίνει ἐνταῦτῳ ὥστε μόνον τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον νὰ μὴ ἀποστέλλῃ ποσῶς εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον τὰς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀναγκαιούσας ἐκθέσεις, ἐν ᾧ ὅλα ἐνγένει τὰ λοιπὰ ὑπουργεῖα τὰς ἀποστέλλουσιν εἰς χρόνον ῥητόν. Καὶ πρότερον μὲν ἐλαμβάνετο πρόνοιά τις περὶ τούτου, ἀλλ' ἀφ' οὗ ἐνεφρήσθη, ὡς γνωστὸν, τὸ κατάστημα τοῦ ὑπουργείου τούτου, καὶ ἀπώλοντο τὰ πλειότερα ἔγγραφα, ἔκτοτε οὐδεμία ἀποστολὴ ἐκθέσεως ἔγεινεν. Ὥστε, ἐν ᾧ ἀφ' ἑνὸς ἡ τοῦ ἀπολογισμοῦ συζήτησις ἐπ' ἄπειρον ἀναβάλλεται, δὲν ἀποστέλλονται συγχρόνως καὶ αἱ ἀναγκαῖαι ἐκθέσεις.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ ὅτι καὶ πρὸ αὐτοῦ μὲν εἶχε ληφθῇ πρόνοια νὰ ἀποστέλλωνται αἱ ἐκθέσεις κατὰ τριμηνίαν, ἤδη δὲ αὐτὸς πρὸς πλειοτέραν ταχύτητα ὥρισε νὰ γίνηται ἡ ἀποστολὴ κατὰ διμηνίαν, ἐπήνεγκεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι δὲν δύναται νὰ συμφωνήσῃ μετὰ τοῦ εἰπόντος, ὅτι πρέπει νὰ ἀναβάλωμεν τὴν τῶν καταχρήσεων τούτων ἐξέλεγξιν μέχρι τῆς συζητήσεως τοῦ ἀπολογισμοῦ. Ἐπειδὴ, ἐνῷ, ὡς ἐρρέθη, ἀναβάλλεται οὗτος ἐπ' ἄπειρον, δὲν ἐννοεῖ κατὰ πόσον συμφέρει νὰ μένωσιν ἀνεξέταστοι αἱ τοιαῦται καταχρήσεις, καὶ ἐνῷ εἰς τοσαύτας εὑρίσκεται ἀνάγκας τὸ ταμεῖον, εἶναι ἄτοπον ν' ἀδιαφορῇ ἡ Βουλὴ, νῦν μὲν διὰ τὴν ἀπώλειαν 13,500 δραχμῶν, νῦν δὲ καὶ πλειοτέρων, διὰ τὸν ἄκαρπον λόγον ὅτι πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἡ ἐξέλεγξις μέχρι τοῦ ἀπολογισμοῦ. Τὸ Δημόσιον εὑρίσκεται εἰς

μεγάλας ἀνάγκας, ὑπὲρ ἄλλοτε ἔχομεν χρείαν οἰκονομίας καὶ ἀσυγχώρητον εἶναι νὰ ἐπιφυλαττώμεθα εἰς τὴν περιστολὴν τῶν καταχρήσεων, διότι τοῦτο τὰς ἐνθαρρύνει πλειότερον.

Παρατηρήσαντος δ' ἄλλου ὅτι ἐπειδὴ τὸ ἀντικείμενον εἶναι σπουδαῖον καὶ πλειοτέρας χρῄζει ἀναλύσεως, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ ἀναβληθῇ εἰς ἄλλην τινὰ συνεδρίασιν, ὅπως συζητηθῇ ὡριμώτερον, καὶ οὕτως ἀναβλήθη τὸ ζήτημα δ' ἄλλην ἡμέραν μὲ τὴν παρατήρησιν τοῦ νὰ ζητῇ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν διὰ νὰ λάβῃ γνῶσιν ὁ ὑπουργὸς καὶ παρακατάθεσῃ εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Βουλῆς ὅλα τὰ ἔγγραφα διὰ νὰ λάβῃ γνῶσιν ἡ Βουλὴ καὶ ἀποφασίσῃ· ἡ δὲ Βουλὴ, ἐμφανισθέντων ἤδη τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ, παρόντος δὲ κατὰ τὴν συζήτησιν καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, ἐπανέλαβε τὸ περὶ τῶν ἐκ μέρους τῆς Τουρκίας παρεχομένων ὑπονοιῶν ἀντικείμενον.

Ἐνταῦθα παρετήρησεν ὁ πρῶτος ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου λαβὼν τὸν λόγον ὅτι κατὰ τὴν ἀγόρευσίν του εἶχε ζητήσει νὰ διευθυνθῶσι πρῶτον εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὰ περὶ τούτου ἀποσπάσματα τῶν πρακτικῶν μετὰ τῶν ἀναγνωσθεισῶν ἐπιστολῶν του, καὶ ἀφοῦ λάβωσι γνῶσιν οἱ Ὑπουργοὶ, καὶ προπαρασκευασθῶσιν ἀνηκόντως, νὰ συνέλθωσι τότε, διὰ νὰ πληροφορήσωσι τὴν Βουλὴν ἐπὶ τοῦ τόσον σπουδαίου ἀντικειμένου. Ἀλλ' ἤδη δὲν ἐγένετο οὕτω, τὰ πρακτικὰ, ὡς εἶπε, δὲν ἀπεστάλησαν, καὶ ἀγνοεῖ ἂν τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ δώσῃ ἐξ ἀπροόπτου τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ καταφατικῶς, ἀνακεφαλαίωσεν ὁ προαγορεύσας ὅσα περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου εἶχεν ἐκθέσει.

Μετὰ ταῦτα τῶν μὲν λεχθέντων, ὅτι κατὰ τὴν ἀρχικὴν πρόταση τοῦ βουλευτοῦ πρέπει νὰ πεμφθῇ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ λεχθέντα καὶ δώσῃ τὰς αἰτηθείσας πληροφορίας, ὧν δ' ἐπιμενόντων νὰ δώσῃ ἤδη ὁ ὑπουργὸς αὐτὰς, διότι πρέπει νὰ ἦναι εἰς κατάστασιν νὰ πληροφορήσῃ ἀμέσως τὴν βουλὴν περὶ τόσον οὐσιωδῶν συμβάντων· ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι ἐπισήμους πληροφορίας παρὰ τῶν ἐν Φθιώτιδι ἀρχῶν δὲν ἔχει ἡ κυβέρνησις. Ἐκ δὲ τῆς τοῦ Βάγια ἐπιστολῆς, ὅστις ὑποπτεύει, ὅτι τὴν νύκτα ἐρρίφθησαν κατ' αὐτοῦ πυροβολισμοὶ παρὰ τῶν ἐν τοῖς μεθορίοις φρουρούντων Τούρκων, δὲν δύναται νὰ εἰκάσῃ τι θετικὸν, τὸ δ' ὑπουργεῖον ὀφείλει μὲν νὰ ὑπερα-

σπίσῃ τὰ μέγιστα τὴν ἐθνικὴν τιμήν, οὐχ ἧττον ὅμως πρέπει νὰ ἦναι προσεκτικὸν, μήπως δώσῃ ἀφορμὴν ἀκαίρως καὶ ἀδίκως. Ἀφοῦ δὲ δὲν ὑπάρχῃ ἔτι βεβαιότης, δὲν δύναται νὰ γείνῃ λόγος εἰς τὴν Βουλήν. Ἂν δ' ὑπάρχωσι τυχοδιῶκται τινὲς Τοῦρκοι παρακολουθοῦντες τοὺς ἀποστάτας, τοῦτο δὲν εἶναι ἀπόχρωσα αἰτία πρὸς ὑποστήριξιν ὑποψιῶν.

Ὑποστηρίζων δέ τις τὴν γνώμην τοῦ ὑπουργοῦ παρετήρησεν, ὅτι ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας καὶ τὰς πληροφορίας αἰτήσας, ἀνέφερεν ὡς ἀδόμενα καὶ χρήζοντα βεβαιωτέρων ἀποδείξεων τὰ ἀφορῶντα τὰς παρὰ Τούρκων βοηθείας τῶν ἀποστατῶν. Ἂν ὅμως ἐξακολουθῇ ἡ κατάληψις τῶν Ἑλληνικῶν στρατεύων, ἂν ἐκληφθῇ ὡς βέβαιον, ὅτι πολεμοφόδια ἐκ μέρους τῶν Ὀθωμανῶν μετεβιβάσθησαν καὶ μεταβιβάζονται πρὸς τοὺς ἀποστάτας, καὶ παρακολουθοῦνται ὑπὸ Τούρκων πλέον τῶν τριακοσίων, τὸ πρᾶγμα λαμβάνει σοβαρώτατον χαρακτῆρα καὶ ἡ Βουλὴ καὶ τὸ ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ λάβῃ ἔντονα μέτρα πρὸς διατήρησιν τῆς ἐθνικῆς ἀξιοπρεπείας· ἀλλὰ πρὸ τούτου πρέπει νὰ πεισθῶμεν περὶ τῶν γινομένων, καὶ νὰ λάβωμεν περὶ τούτων θετικὰς πληροφορίας καὶ ἐνδείξεις.

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι εἰς τοιαύτην περίστασιν ὑπεκφυγὴν τοῦ λόγου παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ, ἡ Βουλὴ καὶ τὸ κοινὸν βέβαια δὲν περιέμενεν, ὁ δ' ἰσχυρισμὸς ὅτι τὸ ὑπουργεῖον πρέπει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ πρακτικὰ τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς ἐκτεθέντα ἀποσπάσματα ἐπιστολῶν πρὸς τὸν Βουλευτὴν Φθιώτιδος, εἶναι πάντη ἀβάσιμος καὶ ἀνάξιος τῆς παρούσης περιστάσεως· διότι ἀλλοίμονον εἰς τὸ ἔθνος, ἂν οἱ ὑπουργοὶ περιέμενον νὰ λάβωσι ὑπ' ὄψιν τὰ ἰδιαίτερα γράμματα ἑνὸς βουλευτοῦ, διὰ νὰ γνωρίσωσι ποίας πληροφορίας ὀφείλουσι νὰ δώσωσιν εἰς τὴν Βουλὴν ἐπὶ ζητήματος ἀφορῶντος τὴν ἐθνικὴν ἀξιοπρέπειαν, ἐνῷ μόνοι σύβορμήτως ἔπρεπε νὰ ἐμφανισθῶσιν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ νὰ δώσωσιν ἀκριβῆ λόγον τῆς ἀληθοῦς τῶν πραγμάτων καταστάσεως. Καὶ πρὸ ὀκτὼ ὅμως ἡμερῶν ὑψώθη φωνὴ ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου κατὰ τῆς διαφημισθείσης καταλήψεως τῶν Ἑλληνικῶν στρατεύων ὑπὸ Τούρκων, καὶ πρὸς τὸν λόγον τοῦτον, ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργός, εἶπεν, ὅτι δὲν ἔχει πληροφορίας ἐπισήμους, καὶ ὅτι ἔλαβε τὰ ἀναγκαῖα μέτρα ὑπὲρ τῆς ταχείας ἐκκενώσεως αὐτῶν, ταχέως δὲ θέλει εἰδοποιήσει τὴν Βουλὴν περὶ τοῦ ἀποτελέσματος, ἀλλ' ἱκανὸν χρόνου διαστημα παρῆλθεν, ἀφ' ὅτου οἱ δύο ἔκτακτοι ταχυδρόμοι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀπεστάλησαν, ἡ δὲ

κυβέρνησις οὐδεμίαν πληροφορίαν εἰς τὴν Βουλὴν ἔλωκεν περὶ τοῦ οὐσιώδους τούτου συμβάντος. Ἐνῷ λοιπὸν καὶ ἡ Βουλὴ καὶ τὸ κοινὸν εὑρίσκεται εἰς δικαίαν ἀνησυχίαν, ὁ ὑπουργὸς ἐναρανίσθη αὖθις μὲ τὸν πέπλον τῆς σιωπῆς του, λέγων, ὅτι δὲν πρέπει νὰ σπεύδωμεν εἰς τοιαύτας ὑποθέσεις. Οὐδεὶς βέβαια ἐπιθυμεῖ νὰ ἦναι ἀληθὲς ὅτι ἡ Τουρκία θέλει νὰ πολεμήσῃ τὴν Ἑλλάδα. ἀλλ' εἶναι ἀναντίρρητον ὅτι Τοῦρκοι εἰσέβαλλον εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν ὑποκεκρυμμένοι ὑπὸ τὰ νῶτα τῶν ἀνταρτῶν Ἑλλήνων, καὶ καταστρέφουσιν ἑλληνικὰς ἐπαρχίας εἶναι λοιπὸν ἄπορον πῶς ὁ ὑπουργὸς φαίνεται πάντοτε εἰς ἐντελῆ ἄγνοιαν καὶ δὲν θέλει νὰ κεντήσῃ τὴν γοργὴν αὐτήν. Ἐν τούτῳ δὲ οὐδὲν ἄλλο παρατηρεῖ, εἰμὴ ὅτι ἡ Ἑλλὰς δεσμευμένη σύρεται εἰς τὸ σφαγεῖον. Εἰς τοιαύτην ἐλεεινὴν κατάστασιν φέρει τὰ πράγματα ἡ κακὴ διαχείρισις. Δυοῖν δὲ θάτερον ὑπάρχει, ἢ τὸ ὑπουργεῖον εἶναι εἰς ἐντελῆ ἄγνοιαν, καὶ τότε ἀλλοίμονον εἰς τὸ ἔθνος τὸ διοικούμενον ὑπὸ τοιούτου ὑπουργείου, ἢ εἶναι ἐν γνώσει καὶ ὑποκρίνεται· ἄλλως, διατί νὰ μὴ ἐνεργηθῶσιν οἱ νόμοι ἐναντίον τῶν προκαλεσάντων τὴν κατάληψιν τῶν Ἑλληνικῶν στρατεύων ὑπὸ ξένων στρατευμάτων, ἐνῷ τοῦτο εἶναι ἔγκλημα προδοσίας; Ὁλόκληρος μὴν σχεδὸν παρῆλθεν, ἀφ' ὅτου ἐξακολουθεῖ ὁ ἀτιμωτικὸς οὗτος πόλεμος, ὅστις ἀκαταλόγιστον ζημίαν εἰς τὴν Ἑλλάδα προξενεῖ, διότι τὸ κακὸν δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὴν ἐξ αὐτοῦ προερχομένην ὑλικὴν φθορὰν καὶ βλάβην, ἀλλὰ προβαίνει καὶ εἰς καταστροφὴν τῆς ἠθικῆς αὐτῆς βαρύτητος καὶ ἀξίας, ἀφ' οὗ δὲν δύνανται εἰς τινας ἡμέρας ν' ἀποκρούσῃ μακρὰν τοῦ ἐλευθέρου ἐδάφους της ὀλίγους Τούρκους, τριακοσίους Γουρκοβάνους, ἐνῷ ἄλλοτε ἡ Τουρκία ἔτρεμεν ὅλη καὶ εἰς μόνην τοῦ ἑλληνικοῦ ὀνόματος τὴν ἀκρόασιν. Οὐδόλως τὴν Τουρκίαν κατακρίνει, λέγει ὅμως ὅτι οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι αὕτη ἡ δύναμις διατηρεῖ εἰσέτι τὸ ὄνειρον τῆς καταστάσεως τῆς Ἑλλάδος· ἐγένετο μάλιστα λόγος εἰς τὰ Ὀθωμανικὰ συμβούλια, ἀλλ' οἱ Τοῦρκοι ἐξερράσθησαν κατὰ τῆς ἰδέας ταύτης μὲ τρόμον προερχόμενον ἐκ τῆς περὶ τῶν Ἑλλήνων ἰδέας αὐτῶν. Ἤδη δὲ ἡ Τουρκία δύναται νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ἐκχέουσα κατὰ τῆς Ἑλλάδος τοὺς λεγεῶνάς της θέλει τὴν ὑποτάξει εὐκόλως. Δὲν ἀρνεῖται ὅτι τὸ ἐθνικὸν Ἑλληνικὸν αἴσθημα καὶ τὸ φιλελεύθερον πνεῦμα οὐδ' ἐγκατέλειψεν οὐδὲ θέλει ἐγκαταλείψει ποτὲ τὴν Ἑλλάδα, ἀλλ' ὁ τρόπος, δι' οὗ τὸ ὑπουργεῖον ἐνεργεῖ εἰς τὰς τοιαύτας περιστάσεις, δύναται νὰ φέρῃ ἀπροσδοκήτως δυσαρέστα ἀποτελέσματα. Ποῖα μέσα θέτει

εἰς ἐνέργειαν ἡ Κυβέρνησις διὰ νὰ ἐμποδίσῃ εἰσβολήν τινα τῶν Τούρκων, ἂν θελήσωσι μὲ 5000 ἢ 10000 νὰ εἰσβάλωσι κατὰ τῆς Ἑλλάδος, καὶ διελθόντες τὰς λοιπὰς ἐπαρχίας νὰ εἰσδύσωσι μέχρι τῆς πρωτευούσης; Ποῖα μέτρα λαμβάνει ἤδη ἐναντίον τῶν Τούρκων, οἵτινες προξενοῦσιν εἰς Ἕλληνας τόσα δεινά, ὅσα οὗτοι οὐδ' ἐπὶ Ἰμβραΐμη ὑπέστησαν; Τῷόντι τότε αἱ ἑλληνικαὶ οἰκογένειαι κατέφευγον εἰς τὰ ὄρη, καὶ αἱ θηλάζουσαι μητέρες θεωροῦσαι ἑαυτὰς ἐγγὺς αἰχμαλωσίας ἐβυθίζοντο μετὰ τῶν βρεφῶν αὐτῶν εἰς τοὺς ποταμούς, διὰ νὰ μὴ αἰχμαλωτισθῶσι, καὶ αἱ Ἑλληνίδες παρθένοι ἐκρημνίζοντο ἀπὸ τῶν ὀρέων, διὰ νὰ μὴ βιασθῶσιν, ἀλλὰ σήμερον ὑπὸ τὸ πρόσχημα τοῦ ἐμφυλίου πολέμου οἱ Τοῦρκοι εὑρίσκουσι καιρὸν νὰ πράξωσιν ὅ,τι τότε δὲν ἐδυνήθησαν. Ἀφοῦ λοιπὸν τοιούτων συμβάντων ὑπάρχουσιν εἰδήσεις, καὶ ἄλλαι προσέτι πληροφορίαι τοῦ ἀρχηγοῦ Μαυρῆ καὶ Βάγια, ὅτι οἱ Τοῦρκοι προσέβαλον τὸν ἑλληνικὸν στρατὸν παρὰ τὰ μεθόρια διοδεύοντα, τὸ πρᾶγμα ἀλλάζει φάσιν καὶ προσκαλεῖ ὅλους τοὺς Ἕλληνας νὰ ὑπερασπίσωσι τὰ ἐθνικὰ αὐτῶν δικαιώματα, τὰ ὁποῖα οἱ πατέρες των διὰ τῆς ἐκχύσεως τοῦ ἰδίου αὐτῶν αἵματος ἀπέκτησαν. Ἀκράτητον εἶναι τὸ αἴσθημα τῶν Ἑλλήνων πνεόντων ἐκδίκησιν. Ἡ δὲ τοιαύτη κατάστασις εἶναι τῷόντι ἀξιολύπητος, καὶ ἡ βουλὴ εἶναι ἀνάγκη νὰ σκεφθῇ ὡριμώτατα περὶ τούτου. Τὰ πράγματα εἶναι γνωστὰ πρὸς ὅλους. Ἡ δὲ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ φωτίσῃ τὸν λαὸν ἂν ἦναι πόλεμος κατὰ στασιαστῶν, ἢ ἐμφύλιος, ἢ ἐθνικός. Διότι ἡ Ἑλλὰς ἐπιθυμεῖ μὲν νὰ διατηρήσῃ τὴν εἰρήνην πρὸς τὴν ὁμορον αὐτῆς δύναμιν, ἂν ὅμως ἴδῃ ὅτι αὕτη προβαίνει εἰς καταπάτησιν αὐτῆς καὶ εἰς προσβολὴν τῆς ἐθνικότητος τῆς Ἑλλάδος, δὲν θέλει δυστάσει νὰ ὑψώσῃ αὖθις τὸ λάβαρον, καὶ οὐχὶ μόνον νὰ δείξῃ τὴν δύναμίν της εἰς τὴν Τουρκίαν περιορίζουσα αὐτήν, ἀλλὰ καὶ νὰ καταστῇ σεβαστὴ εἰς ὅλον τὸν κόσμον ἐκ νέου.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ὅτι ἔλειπον, ὅτι δὲν δύναται νὰ πείσῃ τινὰς τῶν βουλευτῶν, ἵνα δώσωσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὸν ἀποχρῶντα χρόνον πρὸς συλλογὴν τῶν διαφόρων τῆς ὑπηρεσίας ἐγγράφων τῶν ἀφορώντων τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, καὶ πρὸς σύμφωνον σύσκεψιν καὶ ἔκθεσιν τῶν γενομένων, ἀλλ' ἀπαιτοῦσι νὰ δοθῶσιν ἀμέσως αἱ αἰτούμεναι πληροφορίαι, ἀναγκάζεται νὰ πληροφορήσῃ τὴν βουλὴν ἤδη ὁποῖόν τι εἶναι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος κίνημα, τίς τὸ κινεῖ, ποίαν μορφὴν ἔχει, καὶ ποῖα μέσα ἡ Κυβέρνησις μετεχειρίσθη διὰ νὰ τὸ καταβέσῃ. Εὐχαριστεῖ μὲν κατὰ

πρῶτον τὸν προαγορεύσαντα, διότι ἐδικαίωσεν αὐτὸν κηρύξαντα ἐξ ἀρχῆς ὅτι οἱ ἀποστάται παρακολουθοῦνται ὑπὸ Τούρκων ἐχθρῶν τῆς πίστεως καὶ Πατρίδος, διὰ νὰ χαρακτηρίσῃ ποῖοι εἶναι, οἱ σκοποὶ τῶν ἀπονενοημένων ἀρχηγῶν τῆς στάσεως ταύτης. Ἀλλ' ἀπαντᾷ πρὸς αὐτὸν τοῦτον, ὅτι αὐτὸς οὐδέποτε διέρυγεν ἢ ἠθέλησε νὰ ὑπακούσῃ τὸν λόγον, ὁσάκις ἐζητήθησαν παρ' αὐτοῦ πληροφορίαι. Ἀλλ' εἶπε μόνον ὅτι ἔπρεπε τὸ ὑπουργεῖον ὅλον, τοῦ ὁποίου τὴν παρουσίαν ἐζητήσατο ἡ βουλή, νὰ συσκεφθῇ, καὶ λαβὸν ὑπ' ὄψιν ὅλα τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα νὰ δώσῃ συμφώνως τὰς πληροφορίας· τοῦτο ὅμως δὲν δύναται νὰ ὀνομασθῇ ὑπεκφυγὴ λόγου. Δὲν ἔπρεπε δὲ νὰ ἀπορήσῃ ὁ προαγορεύσας ἂν μετὰ Τ. ἡμέρας δὲν ἐδόθη ἀπάντησις εἰς τὰς περὶ καταλήψεως τῶν Ἑλληνικῶν στρατιωτῶν αἰτηθείσας πληροφορίας· διότι τὰ δημόσια ἔγγραφα συλλαμβάνονται ὑπὸ κακούργων, παρενεδρευόντων εἰς στενά τινα μέρη· καὶ διακωλύεται οὕτως ἡ συγκοινωνία τῶν εἰδήσεων. Ἀλλὰ περὶ τούτων καὶ ἐκ τῆς πρώτης ἡμέρας αὐτὸς εἶπεν ὅτι ἂν καὶ, ὡς τὸ ἔγγραφον τοῦ ὀθωμανοῦ ἀρχηγοῦ τῶν ὁροφυλάκων πρὸς τὸν ἐνταῦθα Πρέσβυν τῆς Τουρκίας λέγει, κατὰ πρόσκλησιν ἔγγραφον τοῦ Χουρμούζη ὑπασπιστοῦ τοῦ ἀρχηγοῦ Μαυρῆ κατελήφθησαν ὑπὸ τῶν ὀθωμανικῶν στρατευμάτων, καὶ ἀλλοθεν ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶχε πληροφορίας, τὸ ὑπουργεῖον ὅμως ἀμέσως ἔσπευσε ν' ἀποδοκιμάσῃ τὴν πρᾶξιν καὶ νὰ διατάξῃ τὴν ἐκείνων τῶν στρατιωτῶν. Τί λοιπὸν πταίει ἡ Κυβέρνησις ἂν εἷς ἐπάλληλος αὐτῆς ἢ ἐξ ἀγνοίας τῶν καθηκόντων, καὶ ἀνοησίας, ἢ καὶ ἐκ κακῆς προαιρέσεως ἔπραξε τοιούτων ἀξιοποίνων πρᾶξιν, ἤθελεν εἶσθαι ἀξιοκατάκριτος, ἂν συνεμερίζετο καὶ παρεδέχετο τὸ γεγονός, καὶ δὲν ἐζήτει τὴν δικαίαν ποινὴν τοῦ πταίσαντος, τὴν ὁποίαν, ἂν προῆλθεν ἐκ βουλίας προαιρέσεως, συνομολογεῖ καὶ αὐτὸς ὅτι εἶναι προδοσία. Περὶ ἑαυτοῦ δὲ λέγει ὅτι οὐχὶ μόνον ἤδη, ἀλλὰ πάντοτε προκειμένου λόγου περὶ πατρίδος, ἐξεπλήρωσε τὸ χρέος του ἂν οὐχί τινος κάλλιον, οὐδενὸς ὅμως ἧττον. Περὶ δὲ τῆς Τουρκίας ῥρονεῖ ὅτι αὕτη δὲν δύναται νὰ ῥθάσῃ εἰς τὴν ἰδέαν νὰ προσβάλῃ τὴν Ἑλλάδα, καὶ διὰ τοῦτο δὲν νομίζει πρέπον νὰ προκηρυχθῇ ἡ Ἑλλὰς κατὰ τῶν Τούρκων. Ἔπειτα εἶναι συμφέρον εἰς τὴν Ἑλλάδα νὰ μὴ στερηθῇ τῆς προστασίας τῶν τριῶν εὐεργετίδων δυνάμεων, ἀλλὰ νὰ προσπαθήσῃ νὰ ἴσχῃ ὑπὲρ αὐτῆς τὴν γνώμην αὐτῶν εἰς πᾶσαν περίστασιν. Δὲν εἶναι δὲ φόβος ν' ἀπολεσθῇ ἡ Ἑλλὰς, οὐχὶ μόνον ἂν πέντε χιλιάδες Τούρκων εἰσβάλλωσιν, ἀλλὰ καὶ πεντήκοντα, καὶ πεντακόσιαι, διότι ἔχει πατριώτας,

ἔχει φιλελεύθερα τέκνα, καὶ ἐλευθέρους πολίτας, οἵτινες πρατιμῶσι νὰ ἐνταφιασθῶσιν ὅλοι πρὶν ἡ καταστραφῇ, ἢ ὑποδουλωθῇ ἡ πατρίς των. Καὶ εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν, ἂν δὲν παρίσταντο ἀρχηγοὶ Βελέντσας, Παπακώστας καὶ ἄλλοι Ἕλληνες, ὑπὸ τὸ πρόσχημα ὅτι σκοπεύουσι νὰ ἐλευθερώσωσι τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τῆς τυραννίας καὶ τῆς παρανομίας, δὲν ἠδύναντο οἱ Τοῦρκοι νὰ πατήσωσι τὸ Ἑλληνικὸν ἔδαφος. Καθὼς καὶ πραγματικῶς ἀφοῦ ἐγνώσθη ὅτι οἱ ἀποστάται παρακολουθοῦνται ὑπὸ Τούρκων, ἀμέσως ἀπώσθησαν καὶ ἀπεκλείσθησαν. Δὲν εἶναι λοιπὸν Τοῦρκοι οἱ πολεμοῦντες τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ τέκνα αὐτῆς ἀγνώμονα, τὰ ὁποῖα καὶ τοι ἀμνηστευθέντα θέλουσι νὰ κατασπαράξωσι τῆς μητρὸς αὐτῶν τὰ σπλάγχνα, καὶ πρὸς τοῦτο ἐστρατολόγησαν καὶ Ἕλληνας καὶ Τούρκους ἴσως δὲ καὶ Ἑβραίους. Κατ' αὐτῶν λοιπὸν δικαίως δύναται νὰ παραπονῶνται οἱ Ἕλληνες. Τὸ κίνημα δὲ τοῦτο δὲν εἶναι ἐμφύλιος πόλεμος, διότι δὲν μάχεται ἓν μέρος τοῦ ἔθνους κατ' ἄλλου, ἀλλ ὀλίγοι μάταιοι ἄνθρωποι ὑπὸ σπουδαρχῶν ἄλλων ἐξεπιτέντες ἐκινήθησαν, ἐλπίζοντες ὅτι θέλουσι φέρει ἓν ἀποτέλεσμα ὑπὲρ ἑαυτῶν καὶ τῶν ὠθησάντων αὐτοὺς σπουδαρχῶν. Δὲν εἶναι δὲ οὐδ' ἐθνικὸς πόλεμος, διότι οὐδ' ἀρχηγὸς Τοῦρκος ὑπάρχει οὐδὲ σημαία Τουρκική, οὐδὲ τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἐκλαμβάνει αὐτὸν ὡς τοιοῦτον, οὐδ' ἐκηρύχθη τοιοῦτος πόλεμος. Τὸ μέλλον λοιπὸν τοῦ ἔθνους δὲν καταστρέφεται, οὐδ' ἡ ἐθνική του ἀξιοπρέπεια καταργεῖται, διότι ἂν κηρυχθῇ πόλεμος τότε θέλει δειχθῇ ἂν ἡ Τουρκία τὴν Ἑλλάδα, ἢ ἡ Ἑλλὰς τὴν Τουρκίαν θέλῃ καταδαμάσει, διότι ἡ τύχη τοῦ πολέμου εἶναι ἄδηλος. Αὐτὸς ὅμως οὐδέποτε φοβεῖται ὅτι συνταγματικὸν Ἑλληνικὸν ἔθνος δύναται νὰ δουλωθῇ ὑπὸ ἔθνους τυραννουμένου· διότι ὁ λαὸς δὲν δουλεύει ὑπὲρ τῆς θελήσεως ἑνὸς τυράννου, ὅσον ἀμύνεται ὑπὲρ τῆς συντηρήσεως τῆς ἰδίας αὐτοῦ αὐτονομίας καὶ ἐλευθερίας. Ἐν τούτοις ὅμως ἡ Κυβέρνησις οὔτε ἀδιαφορεῖ οὐδ' ἀπρακτεῖ ἀλλὰ διέταξε τὸν νομάρχην Φθιώτιδος νὰ περιελθῇ τὰ προσκληθέντα χωρία, νὰ πληροφορηθῇ τὰς γενομένας ζημίας, καὶ νὰ δώσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅσας ἀπαρυθμήσῃ περὶ τῶν παρακολουθησάντων Τούρκων πληροφορίας, διὰ νὰ δυνηθῇ αὕτη νὰ παραστήσῃ εἰς τοὺς ὑπερασπιστὰς τῆς Ἑλλάδος ποῖοι ἔδωκαν αἰτίας ἐμμέσως πρὸς διατάραξιν τῆς εἰρήνης. Περιμένει λοιπὸν νὰ συλλέξῃ βασίμους ἐνδείξεις ἡ Κυβέρνησις διὰ νὰ παραπονεθῇ καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν ἱκανοποίησίν της. Καὶ μέχρι τοῦδε ὅμως ἔχει διαβιβασμένας δύω διακοινώσεις πρὸς τὸν πρέσβυν τῆς Τουρκίας καὶ τοὺς τῶν λοι-

πῶν δυνάμεων, καὶ διαμαρτύρεται διὰ τὰ ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ συμβῶσι διὰ τὴν ἀδιαφορίαν τῶν ἐν τοῖς μεθορίοις ἀρχῶν. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὰς πληροφορίας τοῦ Βάγια, προεῖπεν ὅτι αὗται δὲν εἶναι τόσον σαφεῖς, ἀλλὰ στηρίζονται εἰς ὑπονοίας. ὥστε ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ βασισθῇ ἐπ' αὐτῶν· διότι ἂν ὑποτεθῇ, ὅτι ἀληθῶς οἱ τὰ μεθόρια φρουροῦντες Τοῦρκοι ἐπυροβόλησαν κατ' αὐτοῦ, ὥριζε νὰ ἐμμείνῃ καὶ ν' ἀντισταθῇ. Ὁ δὲ Μαμούρης ἐπειδὴ πολλοὶ κάτοικοι τῶν παρὰ τὴν Ὑπάτην χωρίων μετανοοῦντες ἐκηρύχθησαν κατὰ τῶν ἀποστατῶν, ἐπέτρεψεν εἰς αὐτοὺς νὰ ὁπλισθῶσι κατ' αὐτῶν· οἱ δὲ ἀποστάται εἶναι σχεδὸν κατεστραμμένοι, διότι ὁ μὲν Βελέντζας ἀπεσύρθη εἰς Κορυφάραχοι, καὶ προσβλέπει πρὸς τὴν Τουρκίαν, διὰ νὰ καταφύγῃ αὖθις ἐκεῖ, οἱ δὲ παρὰ τοῦ Γαρδικιώτη πολιορκούμενοι, ἐστενοχωρήθησαν παντοιοτρόπως, καὶ αὐτοῦ τοῦ ὕδατος ἐστερήθησαν, ὥστε θέλουσιν ἀναγκασθῇ, ἢ νὰ παραδοθῶσιν ἢ νὰ σωθῶσι διὰ τῆς φυγῆς. Ὁμολογοῦσι δ' ἐξ αὐτῶν οἱ Ἕλληνες, ἐξ ὧν ἐπληροφορήθησαν οἱ ἀρχηγοὶ τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι πολλοὶ τῶν Τούρκων βλέποντες τὴν στενοχωρίαν μελετῶσι νὰ προσκυνήσωσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ νὰ ζητήσωσι συγγνώμην, ἀλλ' οἱ ἀποστάται τοὺς ἐμποδίζουσι. Συνομολογεῖ δ' ἐπὶ τέλους μὲ τὸν προαγορεύσαντα ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἐπιθυμεῖ τὴν εἰρήνην, καὶ προστίθησιν ὅτι διὰ τοῦτο καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ὑπὲρ τῆς εἰρήνης προνοοῦσα δὲν θέλει νὰ δώσῃ οὐδεμίαν νύξιν πολέμου. Ὅταν ὅμως αὕτη δοθῇ, καὶ ἐπιχειρήσωσι κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας οὐχὶ μόνον Τοῦρκοι, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι ὁποιοιδήποτε, οἱ Ἕλληνες θέλουσιν εἰρηθῇ ἕτοιμοι ν' ἀντισταθῶσι, διότι, ἂν οὐχὶ ἄλλο, τοὐλάχιστον ὀφείλουσιν ὑπὲρ τῆς πατρίδος των θέλουσι δυνηθῇ νὰ καταβάλωσιν.

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας ἀπετείνετο πάντοτε πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν, ὁμιλῶν περὶ ὑποθέσεως ἀφορώσης ἐξ ὁλοκλήρου τὸν ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν, παραγνωρίζων οὕτω τὴν ἁρμοδιότητα τούτου, πρὸς ὃν ὤφειλεν κυρίως ν' ἀποταθῇ, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερ. ὑπουργὸς ἱκανὰ ἠγόρευσεν ἁπάντων πρὸς τὰς αἰτηθείσας πληροφορίας, κρίνει περιττὸν νὰ ἐπαναλάβῃ καὶ αὐτὸς τὰ ἴδια, ὀλίγα ὅμως προστίθησι πρὸς ἐπιβεβαίωσιν τῶν κυριωδεστέρων. Περὶ μὲν τῆς τῶν στρατώνων καταλήψεως, ὅτι αὕτη δὲν εἶναι εἰσέτι ἐπιβεβαιωμένη καὶ χαρακτηρισμένη ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν ἀρχῶν, καὶ ὅτι ἀμέσως τὸ ὑπουργεῖον, καὶ ἐκ τῆς ἔξωθεν ληφθείσης εἰδήσεως, δὲν ἔλειψε νὰ ἐκφράσῃ καὶ τὴν λύπην καὶ τὴν τα-

ραχήν του διὰ τὴν τοιαύτην πρᾶξιν, καὶ νὰ τὴν χαρακτηρίσῃ ὡς ἔγκλημα προβλεπόμενον ἀπ' αὐτοῦ τοῦ συντάγματος. Τὰ δὲ πολεμικὰ κινήματα δὲν εἶναι πόλεμος ἐθνικός, διότι δὲν διαμάχεται ἔθνος πρὸς ἔθνος, δὲν εἶναι δὲ οὔτε πόλεμος ἐμφύλιος, διότι δὲν πολεμεῖ μερίς τις τοῦ ἔθνους κατ' ἄλλης, ἀλλ' εἶναι στάσεις ὀλίγων τινῶν, θελόντων νὰ ὑφώσωσι τὸ ἔθνος εἰς ἐμφύλιον πόλεμον, ἀλλὰ τοῦτο ἀποδοκιμάζον τὸ κίνημα τοῦτο συγκεντροῦται πρὸς ἀπόκρουσίν του, καὶ ἀπωσκυβαλίζον τοιαῦτα κινήματα καθίσταται σεβαζόν.

Παρετήρησε καὶ ἕτερος ὅτι τὸ νὰ συναισθανώμεθα λύπην διὰ τὰς δεινὰς περιστάσεις τῆς πατρίδος ἡμῶν καὶ νὰ ἀνησυχῶμεν δι' αὐτάς, τοῦτο συνίστησι τὴν εὐγένειαν τοῦ ἑλληνικοῦ χαρακτῆρος, καὶ τὸν πατριωτισμὸν τῶν Ἑλλήνων διὰ τὴν μέριμναν, τὴν ὁποίαν λαμβάνουσι πρὸς τὰ κοινὰ τῆς πατρίδος πράγματα· τὸ νὰ καταρεώμεθα ὅμως ἐναντίον τοῦ ὑπουργείου προσβάλλοντες αὐτὸ καὶ ζητοῦντες νὰ τὸ ἐνοχοποιήσωμεν, ὅπως ἔπραξεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας βουλευτὴς, ὁσάκις πρόκειται λόγος περὶ σοβαρῶν ζητημάτων, δράττοντες τῆς εὐκαιρίας, προδίδει κακὴν πρόθεσιν καὶ ἀντιπατριωτικὴν διάθεσιν, διότι ὁ εἰλικρινὴς πατριώτης συμβουλεύει καὶ συντρέχει τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὰς τοιαύτας μάλιστα περιστάσεις· τὴν τάξιν αὐτὴν ἠκολούθησε πάντοτε ὁ προαγορεύσας βουλευτὴς, διότι ὅλοι ἐνθυμοῦνται τὴν περὶ ἐνοικιάσεως ἐκείνην μακρὰν ἀγόρευσιν του, ποσὸν σκανδαλώδης ὑπῆρξε· παρῆλθεν ἱκανὸς καιρὸς καὶ δὲν μένει εἰς τὴν ἐνθύμησίν του πλέον, ἀλλ' ἐν τοσούτῳ, καὶ εἰς ἐκείνην τὴν ἀγόρευσίν του « αἱ λάβαι, οἱ χείμαρροι, αἱ πυρκαϊαὶ τῆς Εὐρώπης » ἐναπέλιπον εἰς αὐτὸν φρικτὴν ἐντύπωσιν· διότι μὲ τὰς λέξεις ταύτας ἤθελε νὰ ὑποκινήσῃ ἰδέαν ἀποτρόπαιον καὶ καταστρεπτικὴν, τὴν ὁποίαν ἀποπτύει ἡ Ἑλλὰς σύμπασα, ἤθελε μὲ τοιαύτας ὕβρεις ἀπειλὰς νὰ ἐπιτρέψασα τὰς συνεδρίασεις τῶν βουλευτῶν· τὸ αὐτὸ ἔπραξε καὶ ὅτε προὔκειτο περὶ ἀμνηστείας, προσβάλλων τὸ ὑπουργεῖον διὰ τὴν εἰλικρινεστέραν τῶν πράξεών του· τὸ αὐτὸ βλέπει ὅτι συμβαίνει καὶ εἰς τὰς παρούσας συζητήσεις. Ἀπὸ τῆς δεκάτης τοῦ παρελθόντος εἴμεθα πληροφορημένοι ὅτι εἰσῆλθεν ὑπὸ τῶν Βελέντζαν μέγας ἀριθμὸς Τούρκων· τοῦτο θεωρήσαντες τότε ὅτι δὲν ἔχει κυβερνητικὸν χαρακτῆρα, δὲν ἀνησυχήσαμεν· νεώτεραι πληροφορίαι εἰς ἡμᾶς ἔδωκαν τοιαύτην ὑπόνοιαν· διὸ καὶ προσκαλέσαμεν τὸ ὑπουργεῖον νὰ δώσῃ τὰς ἀπαιτουμένας πληροφορίας, καθὼς καὶ περὶ τῶν μετρῶν τὰ ὁποῖα ἔλαβεν· τὸ δὲ ὑπουργεῖον ἔδωκεν ὅσας ἠδύνατο, καὶ θέλει

δώσει ἀκολούθως καὶ ὅσας ἄλλας δυνηθῇ· τὰ περαιτέρω νομίζει περιττὰ καὶ ἀνοίκεια, καὶ πρέπει νὰ παύσῃ ἡ περὶ τούτων συζήτησις.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας ὅτι ὁ προλαλήσας ἠγόρευσεν ὑπὸ τὸ κράτος ἐντυπώσεων ἄλλων συζητήσεων, περὶ ὧν οὐδεὶς λόγος πρόκειται ἐπὶ τοῦ παρόντος, καὶ διὰ τοῦτο οὐδεμίαν ἀπάντησιν κρίνει ἄξιον νὰ φέρῃ πρὸς τοῦτον. Περὶ δὲ τοῦ κυρίως ζητήματος θεωρεῖ ἱκανὰ τὰ μέχρι τοῦδε λεχθέντα.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ξωτερικῶν κτλ. ὑπουργείου, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

ΔΗΜ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ. Οἱ Γραμματεῖς

Εὐστρ. Μ. Παρίσης.

Ἰω. Ἀντωνόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΘ'.

Τῆς 10 Μαΐου.

Σήμερον τὴν δεκάτην Μαΐου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἑνάτου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἓν πρώτοις παρελθόντος τοῦ ἀνέφερεν, ὅτι, ἂν καὶ πολὺς ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ Χουρμούζη κατὰ τὰς παρελθούσας συνεδριάσεις, αὐτὸς δὲν ἐτόλμησε ν' ἀγορεύσῃ ὡς μὴ γινώσκων τὸ γενόμενον. Ἤδη δὲ λαβὼν γράμμα ἐκεῖθεν καθυποβάλλει εἰς τὴν βουλὴν ἀπόσπασμα αὐτοῦ, ἐν ᾧ ὁ Χουρμούζης λέγει « ὅτι ἤκουσα ὅτι ἔγινε λόγος περὶ ἐμοῦ ἐπὶ παραβιάσει ἄρθρου τοῦ Συντάγματος διότι ἔβαλα, λέγουν, Τούρκους εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς στρατῶνας· ἂν οἱ κατήγοροί μου σπουδά-

ζοντες τα λέγουν τους παρακαλῶ νὰ καταμηνυσωσιν εἰς τὸν ἀρμόδιον εἰσαγγελέα τὸν Χαντζῆ Χουσεὴν Πασιᾶ τὸν διαταξαντα ἀπὸ τὴν 12 Ἀπριλίου τοὺς φύλακας τῶν Τουρκικῶν στρατώνων νὰ ἐπιτηροῦν καὶ τοὺς ἐρημωθέντος ἑλληνικούς. καὶ ὄχι ἐμὲ τὸν Χουρμούζην τὸν ἀπαμυνοντα τὸν Πασσιᾶν τῆς 23 Ἀπριλ. Ὅτι οἱ φυλάσσοντες τοὺς ἑλληνικοὺς στρατῶνας ἐθνοφύλακας ἐγκατελείψαν αὐτοὺς τὴν 9 Ἀπριλίου, ὁ δὲ Πασσιᾶς διέταξε τοὺς ἰδικούς του φύλακας νὰ ἐπιτηροῦν καὶ τοὺς ἑλληνικοὺς καὶ τοῦτο ἔγεινε τὴν δωδεκάτην Ἀπριλίου διὰ νὰ μὴ τοὺς κοῦσουν οἱ ἀποσπάται· ὅτι συνταυωθεὶς μὲ τὸν Πασσιᾶν τὴν 24 Ἀπριλίου καὶ μαθὼν παρὰ τοῦ ἰδίου τὰ ἀνωτερω τὸν εὐχαριστησα, καὶ τὸν παρεκάλεσα συγχρόνως νὰ ἐξακολουθῇ τὴν ἐπιτήρησιν διὰ ὀλίγας ἡμέρας ἕως στείλωμεν ἡμεῖς τοὺς ἀναπαίους φύλακας· καὶ τοῦτο τὸ θεωρῶ ἀμοιβαιότητα, διότι καὶ ἡμεῖς ἄλλοτε ἐφυλάξαμεν Ὀθωμανικοὺς στρατῶνας. » Μετα ταῦτα λοιπὸν παρατηρεῖ εἰς τὴν βουλὴν ὅτι δὲν κινεῖται ἐκ συγγενικοῦ συμφέροντος ἵνα ὑπερασπίσῃ τὸν γαμβρόν αὐτοῦ, διότι καὶ κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ καθ' ἑαυτοῦ ἤθελε φανῇ αὐστηρὸς εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ μὲν Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ὑμίλησε πικρῶς κατὰ τοῦ κυρίου Χουρμούζη, ἐκ δὲ τοῦ ἀνωτέρω ἀποσπάσματος ἐξάγεται ὅτι οἱ ἑλληνικοὶ στρατῶνες ἐγκατελείφθησαν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐθνοφυλάκων πρὸ δεκαὲξ ἡμερῶν, καὶ κατελήφθησαν ὑπὸ τῶν Τούρκων πρὸ ἕνδεκα ἡμερῶν, πρὶν ἡ ὁ Χουρμούζης ἐμφανισθῇ εἰς τὸν Πασσιᾶν, διὰ τοῦτο γνωμοδοτεῖ νὰ εἰδοποιηθῶσιν οἱ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοὶ ἵνα ἐμφανισθῶσιν εἰς τὴν βουλὴν καὶ δώσωσι πληροφορίας ἀκριβεῖς περὶ τῶν γενομένων τούτων, ἵνα γνωσθῇ εἰς ποίαν κυρίως ἀνήκει τὸ αἴτιον τῆς ἐγκαταλείψεως τῶν στρατώνων ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων, καὶ τῆς καταλήψεως αὐτῶν ἀπὸ Τούρκων. Εἶναι δ' ἐνδιαφέρον τὸ ἀντικείμενον τοῦτο τοσοῦτον, ὥστε δὲν πρέπει ν' ἀφεθῇ εἰς μόνην τὴν δικαστικὴν ἁρμοδιότητα, ἀλλ' ὀφείλει καὶ ἡ βουλὴ νὰ κάμῃ λόγον περὶ τούτου· διότι ἡ κατ' δίκη εἶναι οὐχὶ μόνον δικαστική, ἀλλὰ καὶ ἠθικὴ ἀπὸ τῆς κοινῆς γνώμης ἐπιβαλλομένη. Διὰ ταῦτα νομίζει πρέπον νὰ γείνῃ περὶ τούτου λόγος εἰς τὴν βουλήν. Πρὸς τοῦτο δὲ εἶναι ἀνάγκη νὰ πεμφθῇ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς παρούσης συνεδριάσεως πρὸς ἀμροτέρους τοὺς Ὑπουργούς, ἵνα λάβωσι γνῶσιν τῶν λεχθέντων, καὶ ἔλθωσιν ἕτοιμοι νὰ δώσωσι τὰς προσηκούσας πληροφορίας.

Παρετήρησε καὶ ἕτερος ὅτι, ὅτε κατὰ πρῶτον ἐγένετο γνωστὸν ἐκ τῶν ἐρημερίδων τὸ λυπηρὸν περιστατικὸν τῆς ὑπὸ Τούρκων καταλήψεως των Ἑλληνικων στρατώνων, ὁ πρόεδρος τῆς Βουλῆς λαβὼν τὸν λόγον ἔζητησε πληροφορίας παρὰ τοῦ ὑπουργείου. Ὁ δὲ τότε παρευρεθεὶς ὑπουργὸς των Ἐσωτερικῶν εἶπεν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἔχει ἐπισήμους πληροφορίας παρὰ τῶν ἰδίων αὐτῆς ὑπαλλήλων, ἀλλὰ τὴν εἴδησιν ταυτην ἔλαβεν ἐξ ἐγγράφου τοῦ ἐνταῦθα πρεσβεως τῆς Τουρκιας, οὐχ ἧττον ὅμως ἐνήργησε τὰ δέοντα. Ἀπὸ δὲ ταῦτα ἐπανελαβε καὶ κατα τὴν χθὲς γενομένην συνεδριασιν. Ἐπειδὴ ὅμως, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ προμνημονευθέντος ἀποσπάσματος τῆς ἰδιαιτέρας ἐπιστολῆς, ἡ ἐγκατάλειψις τῶν στρατώνων ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων στρατιωτῶν ἐγένετο ἀπὸ τῆς 9 Ἀπριλίου, καθίσταται ὅλως διόλου ἄπορον καὶ ἀνεξήγητον πως ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶχε γνῶσιν τοιούτου οὐσιώδους περιστατικοῦ μέχρι τῆς 25 Ἀπριλίου, ὅτε τὸ πρῶτον ἠρωτήθη παρὰ τοῦ προέδρου τῆς Βουλῆς. Ἡ ὑπόθεσις λοιπὸν καθίσταται λίαν σπουδαία· καὶ συμφωνεῖ μὲν ὅτι πρέπει νὰ ἐξετασθῇ αὐστηρῶς τὸ περὶ Χουρμούζη ζήτημα, τὸ ὁποῖον καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα εἶναι πολὺ ἀθῶον, ἐπὶ ὅμως ἀναγκαιότερον θεωρεῖ νὰ ἐξετασθῇ πῶς ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶχεν εἴδησιν εἰς διάστημα 16 ἡμερῶν περὶ τῆς ἐγκαταλείψεως τῶν Ἑλληνικῶν στρατώνων, ἐνῷ εἰδήσεις ἐκεῖθεν ἔρχονται ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν, καὶ περὶ τῆς καταλήψεως αὐτῶν ὑπὸ Τούρκων γενομένης πρὸ τῆς τοῦ Χουρμουζη ἐπισκέψεως εἰς τὸν Πασσιᾶν αὐτῶν. Κρίνει δ' ἀναγκαῖον νὰ γείνῃ περὶ τούτου λόγος ἔτι, διότι πρὸς τὴν Βουλὴν παρεστάθη ὁ Χουρμούζης ὡς ἐπιβουλευθεὶς τῆς ἐλλάδος τὴν ἀσφάλειαν, ἐνῷ τοιοῦτοι εἶναι οἱ ἐμπεπιστευμένοι τὴν φρούρησιν τῶν μεθορίων. Οὗτοι δὲ ἦσαν δημόσιοι στρατιῶται μισθωτοί· διότι ἡ Κυβέρνησις μετασχηματίζουσα τοὺς φρουρὰς εἰς ἐπωφελεστέρας ἀνάγκας εἶχε διορίσει εἰς τοὺς στρατῶνας ἐθνοφύλακας μετ' ἀρχηγῶν χωροφυλάκων. Ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ ἡ ἐγκατάλειψις τῶν στρατώνων καὶ ἡ περὶ ταύτης ἄγνοια τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τόσας ἡμέρας εἶναι πάντῃ δυσεξήγητος, ἀνάγκη νὰ ἐμφανισθῶσιν οἱ ἁρμόδιοι ὑπουργοὶ καὶ δώσωσι τὰς προσηκούσας πληροφορίας.

Μετὰ ταῦτα ἡ βουλὴ ἀπεφάνετο νὰ πεμφθῇ εἰς ἀμφοτέρα τὰ ὑπουργεῖα ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς παρούσης συνεδριάσεως, ἵνα ἐμφανισθῶσιν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ δώσωσι τὰς αἰτηθείσας πληροφορίας.

Ἀκολούθως προέβη ἡ Βουλὴ εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζη-

τήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργείου Ἀνεγνώσθη τοῦ Ϛ'. κεφαλαίου τὸ 1 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς, ἐφ' ἧς παρετήρησεν ὁ ὑπουργός, ὅτι αἱ ἐλαττώσεις καίτοι εἰς τὰ καθ' ἕκαστα φαινόμεναι ἀσήμαντοι, ἀποτελοῦσιν ὁλικὴν ἐλάττωσιν ἱκανῶς σημαντικὴν, ἥτις δύναται νὰ παραβλάψῃ τὴν ὑπηρεσίαν.

Προσέθηκεν ἕτερος ὅτι καίτοι μέλος τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου ἐπιτροπῆς ὤν, δὲν παρευρέθη ὅμως εἰς τὰς συζητήσεις αὐτῆς, καθότι τότε ἀπὼν, καὶ ἂν παρευρίσκετο ὅμως ἤθελεν εἶσθαι ἐναντίος· διότι τοσοῦτον ἐκτεταμένη ἐλαττώσεις φρονεῖ ὅτι εἶναι ἀντικείμενον εἰδικοῦ νόμου καὶ ὡριμωτέρας σκέψεως καὶ δὲν πρέπει νὰ γίνωνται διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἰδιαίτερος δὲ λόγος κατὰ τῆς μὴ παραδοχῆς τῆς τοιαύτης ἐλαττώσεως εἶναι, ὅτι δὲν πρέπει νὰ παραβάλλωμεν τοὺς μισθοὺς τῶν προξενικῶν ὑπαλλήλων, καὶ ἐν γένει τῶν ἐκτὸς τοῦ κράτους ὑπηρετούντων μὲ τοὺς μισθοὺς τῶν ἐντὸς αὐτοῦ ὑπαλλήλων, διότι καὶ τὰ ἔξοδα εἶναι διάφορα, καὶ μεγαλειτέραν ἀξιοπρέπειαν ὀφείλουσι νὰ τηρῶσιν οἱ ἐκτὸς τοῦ κράτους ὑπηρετοῦντες. Ἐκτὸς δὲ τούτων ὑπόκεινται εἰς ἐκτάκτους δαπάνας, ἕνεκα ἑορτῶν καὶ ἄλλων περιστάσεων· καὶ εἶδε πολλοὺς δανειζομένους, ἵνα ἐπαρκῶσιν εἰς τὰς ἀπαιτουμένας δαπάνας. Εἰδικῶς δὲ τὸ Τουρκικὸν ἔθνος εἶναι μεγαλοπρεπὲς, καὶ εἰς τὰ ὄμματα τῶν Τούρκων τὸ ἐξωτερικὸν φαινόμενον κάμνει ἐντύπωσιν· ἔπειτα οἱ μισθοὶ τῶν ἡμετέρων προξένων εἶναι πολὺ κατώτεροι παραβαλλόμενοι μὲ τοὺς μισθοδοσίας τῶν αὐτῶν ὑπαλλήλων ἄλλων δυνάμεων. Διὰ τοὺς λόγους τούτους ὑποστηρίζει τὴν παραδοχὴν τοῦ ἄρθρου τοῦ προϋπολογισμοῦ ὡς ἔχει.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι ἂν ὁ προαγορεύσας εἶδέ τινα πρόξενον δανειζόμενον ἵνα ἐπαρκῇ, ἄλλος εἶδε πολλοὺς πολλὰ σπαταλῶντας· ὥστε πρὸς τὴν πληροφορίαν του ταύτην εἶναι ἱκανὴ αὕτη ἀντιστάθμισις. Δὲν δυνάμεθα δὲ ἡμεῖς νὰ παραβάλωμεν τὴν ἡμετέραν κατάστασιν πρὸς τὴν τῶν ἄλλων ἐθνῶν, διότι οὐδ' ἡ ἡμετέρα πενία παραβάλλεται μὲ τὴν τῶν ἄλλων πολυτέλειαν καὶ ἀφθονίαν. Πρὸς δὲ τὸν ὑπουργὸν παρετήρησεν ὅτι αἱ ἐλαττώσεις αὗται δὲν εἶναι ἐπαισθηταί, διότι ἀφορᾶσθη ἐξ ἑκάστης μισθοδοσίας τοσοῦτον, ὥστε καὶ ὁ ὑπολειπόμενος μισθὸς εἶναι ἀποχρῶν. Ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς ὁ μισθὸς τοῦ προξένου Σμύρνης εἶναι ἀνώτερος τοῦ μισθοῦ τοῦ Γερουσιαστοῦ καὶ προσεγγίζει εἰς τὸν τοῦ ὑπουργοῦ. Ἀφείλε δ' ἡ ἐπιτροπὴ ἔτι καὶ τὰ κλασματικὰ ποσὰ τὰ πηγάσαντα ἐκ τῆς ἄλλοτε ἐπελθούσης ἐλαττώσεως τῆς μισθοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων μεταβαλοῦσα αὐτὰ εἰς ἀκεραίους ἀριθμούς, ἀλλ' ἡ τοιαύτη ἐλάττωσις οὐδεμίαν ἐπαισθητὴν ζημίαν δύναται νὰ φέρῃ· ἡ ὕπαρξις δὲ εἰδικοῦ νόμου δὲν εἶναι ἀναγκαία, διότι ἐν τῷ αὐτῷ προϋπολογισμῷ γίνονται καὶ ἄλλαι αὐξομειώσεις ἄνευ νόμου. Δὲν εἶναι λοιπὸν δυνατὸν εἰς τὴν μίαν περίστασιν νὰ μὴ ἀπαιτῆται νόμος, εἰς δὲ τὴν ἄλλην ν' ἀπαιτῆται.

Ἀντεῖπεν ἕτερος ὅτι ἀληθῶς ἡ βουλὴ δύναται νὰ κάμῃ προσθαφαιρέσεις οὐχὶ ὅμως προσβάλλουσα δικαιώματα τρίτων. Ἐπὶ τῆς προκειμένης, φέρ' εἰπεῖν, περιστάσεως ὑπάρχουσι διωρισμένοι οἱ προξενικοὶ ὑπάλληλοι ἐπὶ τῇ παρὰ τοῦ νόμου κανονιζομένῃ μισθοδοσίᾳ, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ ὑποθέσει ὑπηρετοῦσι, δὲν εἶναι λοιπὸν δίκαιον νὰ εἴπῃ πρὸς αὐτοὺς ἡ βουλὴ ὅτι ἐλαττοῦται ἡ μισθοδοσία των, διότι ἂν ἐγίνωσκον τὴν ἐλάττωσιν αὐτὴν πολλοὶ ἠδύναντο νὰ παραιτηθῶσιν. Εἶναι λοιπὸν καλὸν νὰ ἀφεθῶσιν ὡς ἔχουσι τὰ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ποσά, ἂν δὲ κρίνωνται ἀναγκαῖαι ἐλαττώσεις νὰ γίνωσιν ἀκολούθως δι' εἰδικοῦ νόμου.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι οἱ μισθοὶ κανονίζονται διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ δὲν εἶναι ἰσχυρὸς ὁ λόγος τοῦ προαγορεύσαντος. Ἐπειδὴ ὅμως μέχρι τοῦδε ἐδόθη εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἐξάμηνος πίστωσις, καὶ τὸ ὑπουργεῖον βεβαία ἐνήργησε τὰς πληρωμὰς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρελθόντος προϋπολογισμοῦ, δὲν δύναται νὰ γείνῃ ἡ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινομένη ἔκπτωσις, εἰμὴ μόνον διὰ τοὺς ὑπολειπομένους ἓξ μῆνας, ἐκτὸς τῆς μισθοδοσίας τοῦ ὑποπροξένου τῆς Κερκύρας, τῆς ὁποίας ἡ ἤδη εἰς τὸν παρόντα προϋπολογισμὸν προτεινομένη αὔξησις ἀφαιρεῖται, καὶ μένει κατὰ τὸν πρότερον προϋπολογισμόν. Ὅθεν ἐκλογιζομένου τοῦ ἡμίσεως τῶν λοιπῶν ἐλαττώσεων, ἀποτελεῖται ποσὸν 3899 δραχμῶν εἰς τοῦτο δὲ προστιθεμένη καὶ ἡ ἐλάττωσις τῆς μισθοδοσίας τοῦ ὑποπροξένου Κερκύρας 2490 δραχ. παράγει ὁλικὴν ἐλάττωσιν δραχ. 6189 καὶ ταύτην πρέπει ν' ἀφαιρέσῃ ἡ βουλὴ ἀπὸ τοῦ 1. ἄρθρου, ὥστε τὸ ἐξ 107351 δραχμῶν 1 ἄρθρον τοῦ 3. κεφαλαίου νὰ γείνῃ ἐκ δραχ. 101,162.

Συναινέσαντος δ' εἰς ταῦτα καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ 1 ἄρθρον κατὰ τὰς ἐπενεχθείσας τροποποιήσεις ἔχον οὕτω·

« 1. Προσωπικὸν Προξενείων . . . . . δραχ. 101,162.

Μετὰ τοῦτο ἀνεγνώσθη τὸ 2 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς. φ' ἧς ὁ ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι πολυχρόνιος πεῖρα ἀπέδειξεν ὅτι τὰ προϋπολογισθέντα ποσὰ εἶναι ἀναγκαιότατα, ἔπειτα ταῦτα συμψηφίζονται μὲ τὰς εἰσπράξεις, διὰ τοῦτο παρακαλεῖ τὴν βουλὴν να παραδεχθῇ αὐτὰ ὡς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἔχουσι.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι αἱ ἐλαττώσεις αὗται δὲν εἶναι ἀνάλογοι, διότι παρὰ τοῦ γραφείου τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας ἀφαιροῦνται 4,000 δραχμαὶ ἐνῷ τὸ ὅλον τῶν ἐλαττώσεων εἶναι 7,100. Προτείνει λοιπὸν ν' ἀφαιρεθῶσιν ἀπὸ τὰς τοῦ ῥηθέντος γραφείου δαπάνης μόνον δύο χιλιάδες καὶ νὰ ὁρισθῇ αὕτη εἰς 12,000 δραχ.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι ἀφοῦ ἐγεννήθη τὸ Μουσουρικὸν ζήτημα, τὰ προξενικὰ εἰσοδήματα μεγάλως ἐλαττώθησαν, διότι πολλὰ πλοῖα ἔλαβον Ῥωσσικὴν ἢ ἄλλου τινὸς ἔθνους σημαίαν, διὰ νὰ εὑρίσκωσι πλείονα ὑπεράσπισιν, ὥστε πρέπει καὶ τὰ γραφικὰ τῶν προξενείων ἔξοδα νὰ ἦναι ὀλιγώτερα. Δὲν ἔπρεπε λοιπὸν νὰ γίνηται λόγος κατὰ τῶν ἐλαττώσεων τῆς ἐπιτροπῆς· διότι καὶ πολλὴν ἐργασίαν ἂν ἔχῃ τὸ Προξενεῖον, δὲν θέλει ἐξοδεύει πολὺν χάρτην, διότι ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἐγγράφων ἐργάζεται. Ἐντοῦθα τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, τὸ ὁποῖον ἔχει βιβλία πολλαπλασίαν ἐργασίαν, ἔχει δαπάνην γραφικῶν ἐξόδων 500 δραχμὰς κατὰ μῆνα.

Ἀπήντησεν ἕτερος, ὅτι πάντες ἐπιθυμοῦμεν τὴν οἰκονομίαν, ἀλλ αὕτη δὲν πρέπει νὰ περιστείλῃ τὴν ὑπηρεσίαν. Αἱ ἐλαττώσεις λοιπὸν δὲν πρέπει νὰ γίνωνται μεγάλαι καὶ εἰς μιᾶς, ἀλλὰ βαθμηδὸν κα κατ' ὀλίγον. Τὰ δὲ ποσὰ ταῦτα, τῶν ὁποίων ζητεῖται ἡ ἐπιψήφισις, ἐπιψηφίζοντο καὶ κατὰ τοὺς παρελθόντας προϋπολογισμοὺς οὐχὶ τυχαίως καὶ ἀνεξετάστως. ἀλλὰ μετ' ἀκριβῆ ἔρευναν καὶ ἰσχυροὺς λόγους. Τὸ δὲ κοινόβιλιον τοῦ γραφείου τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας δὲν ἀνάγεται μόνον εἰς τὴν δαπάνην τοῦ χάρτου καὶ τῆς μελάνης, περιλαμβάνει καὶ τὸ ἐνοίκιον τοῦ καταστήματος, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται γραφεῖον, καὶ ἐπειδὴ εἶναι εἰς καλὴν θέσιν ἔχει βαρεῖαν τιμήν. Διὰ ταῦτα ὑποστηρίζει τὸν περιορισμὸν τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ μόνον εἰς 12000 δραχμάς.

Μετὰ τ ῦτα ἐγένετο δεκτὸν νὰ ὁρισθῇ τὸ ἀ. ἐδάφιον τοῦ 2 ἄρθρου ἀπὸ 14,000 δραχ. εἰς 12,000.

Ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν ἐλαττώσεων ἃς ἡ ἐπιτροπὴ προέτεινεν ἀπέκρουσέ τις τὴν ἐλάττωσιν τοῦ ποσοῦ διὰ τὸ γραφεῖον τοῦ

ἐν Γαλατσίῳ ὑποπροξένου, εἰπὼν ὅτι ἡ δαπάνη αὕτη χρησιμεύει καὶ εἰς μισθὸν τοῦ γραφέως, ὅστις γινώσκων ξένας γλώσσας συμβοηθεῖ τὸν μὴ τούτων εὐμοιροῦντα ἀγωνιστὴν Ἕλληνα Πρόξενον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Προξενείου ἐκείνου ἔχοντος σχέσεις καὶ μὲ ξένους πολλούς. Εἶναι δὲ προτιμότερον νὰ ὑπάρχωσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν Ἕλληνες τίμιοι καὶ ἱκανοὶ καίτοι ἀγνοοῦντες τὰς ξένας γλώσσας, καὶ νὰ βοηθῶνται διά τινος γραμματέως, παρὰ νὰ διορίζωνται ξένοι ὡς κάτοχοι ξένων γλωσσῶν.

Ἐρωτηθεῖσα δ' ἡ βουλὴ ἂν παραδέχηται τὴν ἐλάττωσιν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ γραφείου τοῦ ἐν Γαλατσίῳ ὑποπροξενείου, παραδέχθη αὐτὴν ὁπ ἀναστάσεως περιορίσασα οὕτω τὸ ποσὸν εἰς 800 δραχμάς.

Περὶ δὲ τῆς ἀφαιρέσεως τῶν 500 δραχμῶν εἰς γραφικὰ ἔξοδα τοῦ ἐν Βώλῳ ὑποπροξενείου, παρετήρησέ τις ὅτι ἡ δαπάνη αὕτη εἶναι μικρά, καὶ πρέπει νὰ προστεθῇ τι, διότι εἰς περιστάσεις τὸ ὑποπροξενεῖον ἐκεῖνο δύναται νὰ ἦναι χρήσιμον.

Κατὰ τοῦτο ἐγένετο δεκτὴ ἡ πρόσθήκη τῶν 500 δραχμῶν διὰ τὸ γραφεῖον τοῦ ὑποπροξενείου Βώλου ὡς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ εἶχεν.

Συμφώνως λοιπὸν πρὸς τὰς προϋπολογίας ταύτας, τηρουμένων ἐν τοῖς λοιποῖς τῶν κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς ἐλαττώσεων, ἃς ἡ ἐπιτροπὴ παρεδέχθη, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ 2. ἄρθρον ἔχον οὕτως.

« 2. Γραφικὰ ἔξοδα . . . . . δρ. 18,100. »

Γενομένης δὲ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Τσαλακώτα καὶ Γ. Ἀντωνοπούλου συνήχθη κατὰ τὸ ὄδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου παρὰ ψήφοι διὰ ψήφων 69.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Γ'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν κτλ. ὑπουργείου, ναὶ ἢ οὒχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινὸς	Ν.	Π. Τσιμπουράκης	
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ν.	Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.
Γ. Λυγιωτατίδης	Ν.	Στοῦρος Γρίβας	Ν.
Δ. Δεληγεώργης	Ν.	Ἰωάννης Πετμεζᾶς	

Δημήτριος Κονδύλης	N.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	N.
Άντώνιος Καμπάνης		Δ. Ν. Μπούκουρας	
Α. Σ. Δανόπουλος	N.	Γ. Α. Άντωνόπουλος	N.
Νικόλ. Ἰατρὸς	N.	Ζαρείφιος Δεπάστας	N.
Α. Μακρυπολάμισος	N.	Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	N.
Δ. Καλλιφρονᾶς	N.	Α. Νοταρᾶς	
Κωνστ. Βρυζάκης	N.	Εὐστ. Οἰκονομόπουλ.	
Ἀνάργυρος Πετράκης	N.	Γ. Παναγιωτόπουλος	
Κ. Τζαβέλας		Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	N.
Σ. Στράτος	N.	Ἰωάννης Ζαρειρόπουλος	
Π. Ῥάγκος	N.	Μ. Πρωτοπαπᾶς	N.
Λουκᾶς Π. Νάκος		Ν. Κορφιωτάκης	N.
Ἀντών. Γεωργαντᾶς		Ἐμμ. Μελετόπουλος	N.
Πέτρος Τσανετάκης	N.	Παρασκευᾶς Ματάλας	N.
Γεώργ. Κονδύλης		Ἠλίας Γιατράκος	N.
Κ. Φασίτσας	N.	Λουκᾶς Στέφανος	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	N.	Εὐς. Σπυρίδωνος	
Γ. Ἰω. Βατίστας	N.	Ῥ. Παλαμήδης	
Ἄγγελος Γουζούασης		Θεόδωρος Πετρινὸς	
Γεώργ. Κ. Βελῆς		Κωνστ. Μανέτας	
Ἰωάννης Α. Χατσόπουλος		Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Γεώργ. Ι. Γκολδάσης		Μελέτιος Χ. Μελέτη	
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	N.	Νικόλαος Τσαλακώστας	N.
Μιχαὴλ Σισίνης	N.	Δημ. Σακελλαριάδης	
Γρηγόριος Χατζηγιάννος		Νικόλαος Μπούτουνας	
Γεώργ. Μάτσος	N.	Π. Παππατσώνης	
Ἰωάννης Κλίμακας		Ἰω. Παππατσώνης	
Α. Δημητρίου	N.	Π. Δαρειώτης	
Πέτρος Α. Ζάννος		Σπυρίδων Βαλέττας	N.
Μ. Ν. Βαλέττας	N.	Στρατῆς Δεληγιαννάκης	N.
Χ. Ν. Δημάθας	N.	Σ. Α. Βαρότσης	
Πλ. Παππαδαίος	N.	Παῦλος Ἀεντούδης	
Γ. Πετμεζᾶς	N.	Χρύσαν. Σουμαρίπας	N.
Νικόλ. Ἀνδριώπουλος	N.	Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	N.
Βασίλειος Πετιμεζᾶς	N.	Κωνστ. Βέϊκος	
Ἰω. Ζάρκος	N.	Μιχαὴλ Ἰατρὸς	N.
Γ. Ν. Κορριωτάκης		Δημήτριος Βιρβίλης	
Ἀθ. Δανηλόπουλος		Γεώργ. Μπάκης	N.
Σταμ. Νικολαΐδης	N.	Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Βελισάρ. Νικολαΐδης	N.	Δ. Μαυρομιχάλης	

Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	N.	Εὐστ. Μ. Παρίσης	N.
Ν. Μαυρούλας		Ἀντώνιος Ἀμπάς	N.
Γ. Π. Ζαρειφόπουλος	N.	Μπτρ. Ἀναστασόπουλος	
Α. Κανελόπουλος	N.	Ἰω. Τομαρᾶς	N.
Κ. Δ. Σχινᾶς		Ἀν. Παππατσώρτς	
Ἰωάννης Γκοῦρας		Ἀθ. Καστανᾶς	N.
Ἀναγνώστ. Κεχαγιᾶς	N.	Γεώργ. Σ. Κριεζῆς	N.
Σ. Λογοθετόπουλος		Α. Γ. Κουντουριώτης	N.
Π. Παπαδιαμαντόπουλος		Δ. Α. Κουντουριώτης	N.
Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος		Ἰω. Γ. Κριεζῆς	N.
Χριστόδουλος Τσίνος		Δημήτριος Χατσίσκος	N.
Δ. Κουμανιώτης		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Θεόδωρος Ι. Μέξης	N.	Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Ἐμ. Λαζ. Ὁρλώφ	N.	Γεώργ. Ῥιζόπουλος	N.
Γ. Μπάστας		Ἰωάν. Τασσαΐος	N.
Κ. Θ. Δαρειώτης		Μάρκος Βιτάλης	N.
Σ. Ἀντωνιάδης	N.	Ἰωάννης Οἰκονόμου	
Ἰωάνης Περίδης			
Ἀνδρέας Μαμούκας	N.		
Κέφαλος Νάζος			

Ἀποπερατωθείσης οὕτω τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν κ.τ.λ. ὑπουργείου, ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλεν ἀντικείμενον τῆς ἐπαύριον τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπουργείου καὶ ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 μετὰ μεσημβρίαν.

Ὁ πρωτόρρους Ἀντιπρόεδρος

ΙΩ. ΠΕΡΙΔΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς.

Εὐσρ. Μ. Παρίσης.

Ἰω. Ἀντωνόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚ'.

Τῆς 12 Μαΐου.

Σήμερον τὴν 12 Μαΐου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς ὁ πρωτόρρους ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν

συνεδρίασιν. Ανεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προεδρεύοντος ἀντιπροέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνεγνώσθη ἐν πρώτοις ἀναφορὰ τῶν βουλευτῶν Πυλίας Χ. Δαρειώτου αἰτούντο, παράτασιν ἀδείας τριακονθήμερον, ἡ δὲ βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ τῷ χορηγηθῇ.

Προὐτέθη δ' εἰς συζήτησιν ἡ ἔκθεσις τοῦ τμήματος ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς τοῦ Β'. βουλευτοῦ τῆς ἐπαρχίας Τριγωνίας. Μηδενὸς δ' ἀντιλέγοντος κατὰ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐκθέσεως, ἡ βουλὴ ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐκθέσεως, καὶ ἐκηρύχθη νόμιμος βουλευτὴς ὁ Κ. Γεώργιος Παππαδημητρίου.

Παρελθὼν δ' ὁ βουλευτὴς οὗτος ἔδωκεν ἐν τῇ συνήθει τάξει τὸν πρὸ τοῦ 57 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενον βουλευτικὸν ὅρκον, κατὰ τὸ ἐν τέλει τῶν πρακτικῶν τῆς παρούσης συνεδριάσεως προσαρτώμενον τῆς ὁρκωμοσίας πρωτόκολλον.

Μετὰ τοῦτο παρετήρησέ τις ὅτι ἡ ἐκλογὴ Μινώας παρὰ τῶν ἀπηκισμένων Κρητῶν γενομένη κατῆκεν εἰς τὸ Δ' τμῆμα· τοῦτο ὄμως πολλὰ μέλη ὑπάρχουσιν ἐν κλειᾳ καὶ τὸ τμῆμα δὲν δύναται νὰ συμπληρωθῇ, ὥστε ἡ τῆς ἐκλογῆς ταύτης ἐξέλεγξις παρατείνεται ἤδη ἐπὶ δύο μῆνας. προτείνει λοιπὸν νὰ κληρωθῇ ἐκ νέου ἡ ἐκλογὴ διὰ νὰ τύχῃ εἰς ἄλλο τμῆμα, ἐπειδὴ ὑπάρχει νόμιμος λόγος. Καθότι ὁπόταν εἶναι δύσκολον νὰ συλλεγῇ ἓν τμῆμα καὶ νὰ ἐργασθῇ ἐπὶ τινος βουλευτικῆς ἐκλογῆς, δύναται ἡ βουλὴ ν' ἀναθέσῃ αὐτὴν κατὰ κλῆρον εἰς ἄλλο. Ἐὰν μάλιστα, ὡς εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν, τὸ τμῆμα δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ παράπαν τὰ ἔγγραφα, οὐδ' ἐξέφρασε γνώμην.

Ἀπήντησεν ἕτερος, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο συνεζητήθη καὶ ἐλύθη ἄλλοτε, καὶ ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο, ὅτι ἑκάστη ἐκλογὴ πρέπει νὰ διαμένῃ εἰς ὁποιον ἐξ ἀρχῆς ἔλαχε τμῆμα. Ἤδη δὲ ζητεῖται νὰ μετενεχθῇ ἡ ἐκλογὴ εἰς νέον τμῆμα, διότι τὰ μέλη αὐτοῦ δὲν δύνανται νὰ συμπληρωθῶσιν. Εἶναι λοιπὸν ἀνάγκη νὰ ἐξετασθῇ τίνα εἰσὶ τὰ μέλη ταῦτα, ποῖα τούτων εἶναι ἀπόντα καὶ ποῖα παρόντα, διότι αὐτὸς νομίζει ὅτι ἐκ τῶν παρόντων μελῶν ἀποτελεῖται πλήρες τὸ τμῆμα.

Ἡ δὲ βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ προσκληθῶσι τὰ παρόντα μέλη, ἵνα συνέλθωσι καὶ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν τὴν προρρηθεῖσαν ἐκλογήν, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ τμήματα τὰς ἄλλας, αἵτινες μένουσιν εἰσέτι ἐκκρεμεῖς.

Μετὰ τοῦτο ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω Βασιλ. Διάταγμα περὶ συμπληρωματικῆς πιστώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν, μετὰ τῆς δικαιολογητικῆς ἐκθέσεως, ἔχουσι δ' οὕτω.

« ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὴν Βουλήν, δι' ἧς ζητεῖται νὰ προστεθῇ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1848 τοῦ ὑπουργείου τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων, ποσὸν ἐκ δραχ. 44,050.

Εἰς τὸ κεφάλαιον *Ι.* ἄρθρον 3 τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Βασιλικοῦ οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ἐσημειώθη ποσὸν ἐκ δραχ. 5,000 διὰ Βασιλικὰ διάστημα. Τοσοῦτον ποσὸν ἐσημειώθη καὶ εἰς τῶν π. ε. τοὺς προϋπολογισμούς, καὶ ἐψηφίσθη πάντοτε ὑπὸ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων. Ἤρκεσε δὲ πάντοτε μέχρι τοῦδε, καθότι προϋπῆρχον ἐν τῷ ὑπουργείῳ ἐκ παλαιᾶς προμηθείας, παράσημα τῶν ἀνωτέρων κλάσεων τοῦ τάγματος τοῦ Σωτῆρος, ἐκ τῶν ὁποίων ὀλίγα κατ' ἔτος ἀπενεμοντο ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς ἐπικρατείας· ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ προϋπάρχοντα ἐξέλιπον ἐντελῶς, τὸ ὑπουργεῖον ἔκαμε προμήθειαν νέαν ἐκ τῶν διαφόρων κλάσεων, καὶ ἑπομένως τὸ ἀνωτέρω ποσὸν τῶν δραχ. 5,000 δὲν ἤρκεσεν, ἀπαιτεῖται δὲ προσθήκη δραχ. 1,800 διὰ τὴν ἀγορὰν ἀργυρῶν σταυρῶν τοῦ σωτῆρος, μὴ ὑπαρχόντων ἤδη παντελῶς ἐκ τῆς κλάσεως ταύτης εἰς τὸ ὑπουργεῖον, καὶ ὀφειλομένων μάλιστα εἰς διαφόρους, πρὸς οὓς ἀπενεμήθη ὑπὸ τοῦ Βασιλέως ὁ ἀργυροῦς σταυρός.

Παρακαλῶ λοιπὸν τὸ Νομ. τοῦτο σῶμα νὰ ψηφίσῃ ποσὸν ἐκ δραχ. 6,800 ἀντὶ 5,000 διὰ τὸ ἔτος 1848 ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 κεφαλαίῳ *Ι.* τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τούτου. (Κάμνω δὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι ὑπάρχει εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ὑπουργείου ὑλικὸν, ἀξίας περίπου 4,000 δραχμῶν, ἐκ παρασήμων τῶν τεσσάρων ἀνωτέρων τάξεων τοῦ τάγματος.)

Εἰς τὸ κεφάλαιον IV ἄρθρον 3 τοῦ αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ « *Ἀποστολαὶ ἔκτακτοι* » δὲν ἐσημειώθη παντελῶς ποσὸν, ἐνῷ εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν π. ε. ἐσημειοῦτο ποσὸν 6,000, καὶ ἐψηφίσθη 5,000· Εἰς τὴν ἔκθεσιν, μὲ τὴν ὁποίαν ὁ προκάτοχός μου συνοδεύει τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1848, αἰτιολογεῖ τὴν παραλειψιν τοῦ ποσοῦ τούτου μὲ τὸν λόγον ὅτι ἐπειδὴ δὲν ἔγεινε μέχρι τοῦδε τοιαύτη δαπάνη, πιθανὸν νὰ μὴ γείνῃ καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1848, καὶ δὲν ἐνόμισε νὰ ὑψώσῃ εἰς μάτην τὸ ποσὸν

τοῦ προϋπολογισμοῦ, προσθέτων ὅτι ἂν τοιαύτη ἀνάγκη παρουσιασθῇ, δύναται τὸ ὑπουργεῖον νὰ ζητήσῃ συμπληρωτικὴν πίστωσιν.

Ἡ ἀνάγκη αὕτη παρουσιάσθη πρό τινων ἡμερῶν, ὁπόταν ἀπεφασίσθη ἔκτακτος τις ἀποστολὴ εἰς Βαυαρίαν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἤδη ὁ προϋπολογισμὸς συνεζητήθη, εἶναι ἀνάγκη νὰ ζητήσωμεν συμπληρωτικὴν πίστωσιν.

Τὸ ἐνταῦθα συνημμένον ἀντίγραφον ἐπικυρωμένων Βασιλικοῦ Διατάγματος, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 10 Ἀπριλίου ε. ε., ἐξηγεῖ ἀρκούντως καὶ τὴν δαπάνην, καὶ τὸν λόγον, δι' ὃν ἐγένετο. Ἀπομένει δὲ νὰ σημειωθῇ εἰς τὸ 3 ἄρθρ. τοῦ IV κεφαλαίου ποσὸν ἐκ δραχμῶν 9,250, ἴσον μὲ τὸ διὰ τοῦ ἀνωτέρω Διατάγματος παραχωρηθὲν εἰς τὸν ἀπεσταλμένον, κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ λεπτομερῆ τῶν ὑποτιθεμένων ἐξόδων του σημείωσιν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 11 Μαΐου 1848.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερ. σχέσεων Ὑπουργὸς

ΔΡΟΣΟΣ ΜΑΝΣΟΛΑΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τοῦ Β. Ἡμῶν Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν σχέσεων Ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν:

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπομεν εἰς αὐτὸν νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὑποστηρίξῃ ἐνώπιον αὐτῆς πρότασιν, 1) τοῦ νὰ προστεθῇ ποσὸν ἐκ δραχμῶν 1,800 εἰς τὸ κεφάλαιον I. ἄρθρ. 3 *Βασιλικὰ διάσημα* καὶ 2) τοῦ νὰ σημειωθῇ ποσὸν ἐκ δραχ. 9,250 εἰς τὸ κεφάλαιον IV ἄρθρον 3 *Ἀποστολαὶ ἔκτακτοι* τοῦ προυπολογισμοῦ τοῦ ῥηθέντος ὑπουργείου, δια τὸ ἔτος 1848.

Ἄρθρ. 2. Ὁ Ἡμέτερος Ὑπουργὸς θέλει ἐνεργήσει τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 11 Μαΐου 1848. »

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς Δ. ΜΑΝΣΟΛΑΣ.

Ἡ δὲ Βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπήν.

Ἀκολούθως παρελθὼν τις ἀνήγγειλεν, ὅτι πρὸ πολλοῦ ἔλαβε χώραν ἐκποίησις ποσότητός τινος σμύριδος τῆς Νάξου παρὰ τοῦ πρώην ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Μὲ λύπην του ὅμως ἐπληροφορήθη, ὅτι, ἀντὶ τῶν 27,000 κανταρίων, τὰ ὁποῖα ἐσυμφώνησεν ὁ ἀγοραστὴς νὰ λάβῃ, ἔλαβεν ἤδη 50,000 κανταρίων, ἀλλ' ἡ ἀγορασθεῖσα ποσότης δὲν λογίζεται ἀκόμη ἐξηντλημένη. Δυσκολεύεται μὲν νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἐγένετο τόσον μεγάλη κατάχρησις, ἀλλ' ἀναντιῤῥήτως ἔλαβε χώραν κατάχρησίς τις, καθόσον δύναται τις νὰ εἰκάσῃ καὶ ἐκ τοῦ ὅτι διατελεῖ ὁ αὐτὸς ἐπιστάτης, ὁ ὁποῖος ἤτο καὶ ὅτε συνεβη ἡ πολυθρύλλητος ὑπεξαίρεσις τόσων χιλιάδων κανταρίων σμύριδος, ἐνῶ ἔπρεπε, ἢ νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὰ δικαστήρια, ἢ τοὐλάχιστον νὰ παυθῇ. Προτείνει λοιπὸν νὰ σταλῇ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸν, διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Βουλὴν νὰ δώσῃ ὁποίας ἔχει περὶ τούτου πληροφορίας.

Τὴν γνωμοδότησιν ταύτην ἐδέχθη καὶ ἡ Βουλή.

Ἀνηγγέλθη δ' ἀντικείμενον τῆς συνεδριάσεως ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως ὑπουργείου.

Ἀνεγνώσθη τοῦ Α. Κεφαλαίου τὸ 1 ἄρθρ. καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτως·

ΚΕΦ. Α'. *Ὑπουργεῖον.* Ἄρθρον 1. Μισθοί.

« Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο, στηριζόμενον εἰς τὸν περὶ ὑπουργείων ἐκδοθέντα ὀργανικὸν νόμον, δὲν ἐπιφέρει οὐδεμίαν παρατήρησιν καθ' ὅλα τὰ ἄλλα, ἀφαιρεῖ δὲ μόνον δραχμὰς 480, ἀπὸ τὸν παράγραφον τέταρτον τῆς ποσότητος τῶν γραφέων, οἵτινες διὰ νὰ ὑπάρχωσι συμφώνως μὲ τὸν νόμον ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι ἀνὰ εἷς εἰς ἑκάστην τάξιν, ὅθεν ἀντὶ τῶν . . δρ. 28,200.

Ἀφαιρουμένων . . . . . δρ. 480.

Καταλείπονται . . . . . δρ. 27,720. »

Ἐπὶ τούτου παρατήρησίς τις ὅτι εἰς τὴν μισθοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ὑπουργείου τούτου ἐλάμβανε χώραν πρότερόν κατάχρησίς τις· καθότι εἷς τῶν τμηματαρχῶν ὁ Λεβαδείας καθηγητὴς ὢν τοῦ Πανεπιστημίου ἐλάμβανε τὸν μισθὸν αὐτοῦ ὡς καθηγητής. Ἐνῷ δ' ἔπρεπε νὰ λαμβάνηται μόνον τὸ ἀναπλήρωμα μέχρι τῆς μισθοδοσίας τοῦ τμηματάρχου ἐλαμβάνετο καὶ ὁλόκληρος

ἡ μισθοδοσία αὐτοῦ ὡς τμηματάρχου. καὶ ἀφοῦ ὁ ρηθεὶς ἔλαμβανε τὸ ἀναλογοῦν εἰς αὐτὸ συμπλήρωμα τοῦ καθηγητικοῦ μισθοῦ του, τὰς λοιπὰς δραχμὰς μετεχειρίζοντο οἱ ὑπουργοὶ εἰς μισθοδότησιν ἄλλου ὑπαλλήλου παρὰ τὸν νόμον τηρουμένου.

Ἀνέπτυξεν ἄλλος ὅτι τοῦτο προήρχετο, διότι ὁ ἐπελθὼν νόμος καὶ κανονίζων τὸ προσωπικὸν τῶν ὑπουργείων ἐπέτρεπε τὴν ὕπαρξιν δύο μόνον γραμματέων, ἐνῷ προϋπῆρχον τρεῖς, εἷς ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ, εἷς ἐπὶ τοῦ πρωτοκόλλου, καὶ εἷς ἐπὶ τῆς διεκπεραιώσεως. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἐκρίνοντο καὶ οἱ τρεῖς ἀναγκαῖοι ἐτρεῦντο, καὶ ὁ πλεονάζων ἐμισθοδοτεῖτο διὰ τοῦ ὑπολοίπου τῆς μισθοδοσίας τοῦ Κ. Λεβαδιέως. Τὸ τοιοῦτον λοιπὸν ἄτοπον ἔπαυσεν ἤδη μετὰ τὴν παῦσιν τοῦ Κ. Λεβαδιέως.

Ὁ δ' ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι ἐπειδὴ ἀντὶ τοῦ τμηματάρχου διωρίσθη ὁ παρὰ τοῦ νόμου ἐπιτρεπόμενος γενικὸς γραμματεὺς ὡς ἀναγκαῖος, πρέπει νὰ προστεθῶσιν ἤδη εἰς τὸν προϋπολογισμὸν 100 δρ. κατὰ μῆνα ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ αὐτοῦ.

Ἀντέλεξεν ἕτερος ὅτι ἀληθῶς μὲν ὁ νόμος ἐπιτρέπει τὸν διορισμὸν γενικοῦ γραμματέως, ἀλλὰ δὲν γινώσκει ποία ἦτον ἡ ἀνάγκη, ἥτις ὑπηγόρευσε τὸν τοιοῦτον διορισμόν, καθόσον μάλιστα ὁ νεωστὶ διορισθεὶς στερεῖται, ἂν οὐχὶ ἄλλου τινός, τοὐλάχιστον τὴν πεῖραν τοῦ παυθέντος.

Προσέθηκεν ἕτερος ὅτι, ὅτε συνεζητήθη ὁ περὶ προσωπικοῦ τῶν ὑπουργείων νόμος, ἡ Βουλὴ ἀντέστη κατὰ τοῦ πολυδαπάνου αὐτοῦ, καὶ οἱ τότε ὑπουργοὶ παρεδέχθησαν ὅτι δὲν θέλουσι κάμει χρῆσιν τῶν γενικῶν γραμματέων, εἰμὴ ὅταν ἀνάγκη ἀπόλυτος τὸ ἀπαιτήσῃ. Ἀνάγκην δὲ τοιαύτην ἐκρίθησαν τότε ὅτι ἔχουσι μόνα τὰ τρία ὑπουργεῖα, τῶν Ἐσωτερικῶν, τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν, διότι ἐν τούτοις διὰ τὸ πολύπλοκον καὶ πολυμερὲς τῆς ὑπηρεσίας, δὲν δύναται νὰ λάβῃ τῶν καθ' ἕκαστα γνῶσιν ὁ καὶ ἄλλας πολλὰς ἀσχολίας ἔχων ὑπουργός. Εἰς τὰ λοιπὰ ὅμως ὑπουργεῖα, ὅπου εἶναι τρεῖς σχεδὸν ὑπάλληλοι, ἡ ὕπαρξις τοῦ γενικοῦ γραμματέως εἶναι πάντη περιττή. Ἀλλὰ καὶ ἂν ὁ ὑπουργὸς ἐθεώρησεν αὐτὴν ἀναγκαίαν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως, ὤφειλε νὰ θέσῃ πρῶτον εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τὴν πίστωσιν τῆς τοῦ γενικοῦ γραμματέως μισθοδοσίας, καὶ ἔπειτα νὰ τὸν διορίσῃ· διότι μὴ ὑπαρχούσης τῆς δαπάνης ἐν τῷ προϋπολογισμῷ δὲν δύναται ὁ ὑπουργὸς νὰ διορίζῃ ὑπάλληλον καὶ τοι ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιτρεπόμενον. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ προϋπολογισμὸς

ἦτο εἰσηγμένος παρὰ τοῦ προτέρου ὑπουργείου καὶ ὁ διορισμὸς ἐγένετο ὑπὸ τοῦ νέου φρονεῖ, ὅτι πρέπει ἤδη νὰ παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ τὴν προσθήκην τῶν ἑκατὸν δραχμῶν κατὰ μῆνα πρὸς συμπλήρωσιν τῆς μισθοδοσίας τοῦ γενικοῦ γραμματέως ὑπερτερούσης κατὰ 100 δραχ. τὴν τοῦ τμηματάρχου.

Ἀπήντησεν ἕτερος ὅτι ὁ νόμος ἐπιτρέπει τὸν διορισμὸν τοῦ γενικοῦ γραμματέως ἀνεξαιρέτως εἰς ὅλα τὰ ὑπουργεῖα· ὁ διορίσας λοιπὸν αὐτὸν ὑπουργὸς εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως ὑπουργεῖον ἐνήργησεν ἐντὸς τοῦ νόμου. Περὶ δὲ τῆς ἀνάγκης, τὴν ὁποίαν ἄλλοτε ἡ βουλὴ ἀπήτησε, τοιαύτη συνομολογεῖ ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς, ὅστις γινώσκει τὴν ὑπηρεσίαν, ὅτι ὑπάρχει, καθόσον μάλιστα ὁ αὐτὸς ὑπουργὸς εἶναι ἐπιτετραμμένος δύο ὑπουργεῖα. Ἂν δὲ ἡ ἀφαίρεσις τῶν προσθετέων δραχμ. πρέπει νὰ γείνῃ διὰ λόγους οἰκονομίας, αὐτὸς λέγει διὰ τοὺς αὐτοὺς οἰκονομικοὺς λόγους πρέπει νὰ γείνῃ ἡ προσθήκη, καθόσον δι' αὐτῆς εὐκολύνεται ἡ ἀνάθεσις τῶν δύο ὑπουργείων εἰς ἕν πρόσωπον, ἐξ ἧς πηγάζει μεγαλειτέρα οἰκονομία.

Ἀντεῖπεν ἄλλος ὅτι, ὅτε συνεζητήθη κατὰ τὴν παρελθοῦσαν βουλευτικὴν περίοδον ὁ περὶ προσωπικοῦ τῶν ὑπουργείων νόμος, ἐγένοντο πολλαὶ παρατηρήσεις κατὰ τῆς ἐξ αὐτοῦ προελευσομένης αὐξήσεως τῶν δαπανῶν· οἱ δ' ὑπουργοὶ ἐβεβαίωσαν, ὅτι αὐτοὶ δὲν θέλουσι κάμει χρῆσιν τοῦ γενικοῦ γραμματέως, εἰμὴ εἰς μόνα τὰ προρρηθέντα τρία ὑπουργεῖα, εἰς δὲ τὰ λοιπὰ συνωμολόγησαν, ὅτι δὲν εἶναι ἀναγκαῖος ὁ γενικὸς γραμματεύς· καὶ πραγματικῶς δὲν ὑπάρχει τοιαύτη ἀνάγκη, διότι τὸ ὑπουργεῖον διαιρεῖται εἰςδύο κλάδους, τὸν κλάδον τῶν ἐκκλησιαστικῶν, καὶ τὸν τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως, ὅστις ἔχει δύο ἄλλας ὑποδιαιρέσεις· εἰς ἕκαστον δὲ τούτων ὑπάρχει ειδικὸς τμηματάρχης τὴν εἰς αὐτὸν ἀνήκουσαν ὑπηρεσίαν διευθυνῶν, ὥστε χωρὶς βλάβης τῆς ὑπηρεσίας δύναται νὰ λείψῃ ἀπὸ τοῦ ὑπουργείου τούτου ὁ γενικὸς γραμματεύς. Ἂν δὲ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς σημερινὰς οἰκονομικὰς ἡμῶν περιστάσεις, θέλομεν πεισθῇ ἔτι μᾶλλον ὅτι οὐδεμίαν αὔξησιν τῶν τακτικῶν καὶ ἀπαραιτήτων ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ πρέπει νὰ δέχηται ἡ βουλὴ, διότι δὲν εἶναι εἰς θέσιν ν' αὐξάνῃ μισθοδοσίας, ἀλλὰ μᾶλλον ὀφείλει νὰ ἐλαττώσῃ πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐπαπειλούσης τὸ κράτος οἰκονομικῆς κρίσεως. Ὁ δὲ λόγος ὅτι τὰ δύο ὑπουργεῖα εἶναι ἀνατεθειμένα εἰς ἕνα ὑπουργὸν δὲν εἶναι ἀποχρῶν, διότι σχεδὸν πάντοτε εἰς ἕνα ἐδίδοντο τὰ ὑπουργεῖα ταῦτα, ἄλλοτε μάλιστα ὁ πρωθυπουργὸς εἶχεν ἐκτὸς τῶν

δύω τούτων ὑπουργείων καὶ τὸ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀλλ' οὐδεμία ἀνάγκη ὑπῆρξε τοῦ γενικοῦ γραμματέως.

Ἀντέταξεν ἕτερος ὅτι εἰς ἄλλα ὑπουργεῖα ἠδύνατο νὰ μὴ παραληφθῇ ὁ γενικὸς γραμματεύς, εἰς δὲ τὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως πρέπει νὰ ὑπάρχῃ, διότι δύο κλάδοι σημαντικοὶ συναπαρτίζουσι τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο· διὰ νὰ ἦναι λοιπὸν ὁ ὑπουργὸς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἐνήμερος ἀνάγκη νὰ συγκεντρόνηται ἡ ὑπηρεσία καὶ τῶν δύο τούτων κλάδων εἰς ἓν πρόσωπον· τοῦτο δὲ κατορθοῦται διὰ τοῦ γενικοῦ γραμματέως. ἡ δ' ἀνάγκη γίνεται ἔτι προδηλοτέρα διότι ὁ αὐτὸς ὑπουργὸς διευθύνει καὶ ἕτερον ὑπουργεῖον. Εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ βουλὴ εἶπεν ἄλλοτε, ὅτι ἄνευ ἀνάγκης, δὲν πρέπει νὰ διορίζωνται καὶ οἱ τμηματάρχαι· ἐν τούτοις ὅλοι διωρίσθησαν καὶ οὐδεὶς λόγος ἔγεινε διαφιλονεικῶν τὴν ἀνάγκην.

Ἀντέταξεν ἄλλος ὅτι δὲν ἐννοεῖ τί σημαίνει συγκέντρωσις τῆς ὑπηρεσίας, καὶ πῶς αὕτη ἐπιτυγχάνεται διὰ τοῦ γενικοῦ γραμματέως, ἀφοῦ τὰ καθήκοντα τοῦ ὑπαλλήλου τούτου ὑπὸ τῶν ἡμετέρων νόμων δὲν εἶναι ὡρισμένα, ὡς τοῦτο γίνεται παρ' ἄλλοις ἔθνεσιν, ὥστε ἐνταῦθα οἱ Γενικοὶ γραμματεῖς οὐδεμίαν ἔχουσι τακτικὴν ὑπηρεσίαν, καὶ φαίνεται ὅτι ἀληθῶς ἐπενοήθησαν καὶ ἐνεργοῦνται πρὸς οἰκονομίαν προσώπων.

Ἀπήντησεν ἐπὶ τούτοις ὁ Ὑπουργὸς ὅτι ὁ διορισθεὶς Γενικὸς γραμματεὺς ἀσχολεῖται ἀποκλειστικῶς πρὸ 20 ἡμερῶν εἰς τὴν ἀφορῶσαν τὰ κληροδοτήματα ἐργασίαν, ὥστε πραγματικῶς δι' ἀνάγκην διωρίσθη, ταύτης δὲ τῆς ἀνάγκης, εἰδικωτέρας πληροφορίας δύναται νὰ δώσῃ εἰς τὴν βουλὴν ἐν τινι προσεχεῖ συνεδριάσει.

Μετὰ ταῦτα ἠρωτήθη ἡ βουλὴ ἂν παραδέχηται τὴν προσθήκην 100 δραχ. κατὰ μῆνα (δι' ἐννέα μηνῶν λογιζομένους ἀπὸ τὸν Ἀπρίλιον μέχρι τέλους τοῦ ἔτους) εἰς τὴν μισθοδοσίαν τοῦ ἑνὸς Τμηματάρχου ἵνα ἀποτελεσθῇ ἡ μισθοδοσία τοῦ Γενικοῦ γραμματέως. Μὴ διακριθέντος δὲ τοῦ ἀποτελέσματος δι' ἀναστάσεως, ἐγένετο ἐπὶ τῇ αἰτήσει πλειόνων τῶν δέκα, ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Ματάλα καὶ Σ. Νικολαΐδου, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀνωτέρω πρόσθηκην διὰ ψήφων 50 πρὸς 14, ἀρνηθέντων ψῆφον πέντε.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν
Ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν προσθήκην 100 δραχμῶν κατὰ μῆνα δι' ἐννέα μηνῶν πρὸς μισθοδότησιν τοῦ διορισθέντος γενικοῦ γραμματέως εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλ. καὶ τῆς δημ. ἐκπ. ὑπουργεῖον; ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	ἀρ. ψῆφον	Γρηγόριος Χατζηγιάννος	
Κλεομένης Οἰκονόμου	»	Γεώργιος Μῆτσος	Ν.
Γεώργιος Λογιωτατίδης	Ν.	Ἰωάννης Κλίμακας.	
Δ. Δεληγεώργης.	Ν.	Ἀναγώστης Δημητρίου	Ν.
Π. Τσιμπουράκης.	Ν.	Πέτρος Α. Ζάνος	
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.	Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	Ν.
Σταῦρος Γριβᾶς	Ν.	Χριστόδουλος Ν. Δαμάβας	Ο.
Ἰωάννης Πετμεζᾶς	Ν.	Ἠλίας Παπαδαῖος	
Δημήτριος Κονδύλης	Ν.	Γεώργιος Πετμεζᾶς	Ο.
Ἀντώνιος Καμπάνης		Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	Ν.
Ἀνδρέας Δανόπουλος.	Ο.	Β. Πετμεζᾶς	Ν.
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν.	Ἰω. Ζάρκος	Ν.
Ἀναγ. Μακρυπαπάμισος	Ν.	Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς		Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Κωνστ. Βρυζάκης.	Ο.	Σταμάτιος Νικολαΐδης	Ν.
Ἀνάργυρος Πετράκης.	Ο.	Βελισσάρ. Νικολαΐδης	Ν.
Κ. Τζαβέλλας		Κωνστ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Σ. Στράτος	Ν.	Δημήτριος Ν. Μπούκουρας	Ο.
Π. Ράγκος	Ν.	Γεώργ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Λευκᾶς Π. Νάκος.		Ζαφείριος Δεπάστας	Ν.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Ἐμμ. Ἀντίπας.	Ν.
Πέτρος Τζανετάκης	Ο.	Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Γεώργιος Κονδύλης		Κωνσταθ. Οἰκονομόπουλος	
Κωνσταντῖνος Φαρίτσας	Ν.	Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος	Ν.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ο.	Ἐμμ. Χ. Τσοῦχλος.	Ν.
Γεώργ. Ἰωάνν. Βατίσπας	Ν.	Ἰωάννης Ζαφειράπουλος	
Ἄγγελος Γουζούασης		Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Γεώργιος. Κ. Βελῆς.		Νικόλαος Κορφιωτάκης.	
Ἰωάννης Α. Χατσόπουλος		Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ο.
Γεώργ. Ἰωάν. Γιολδάσης		Παρασκευᾶς Ματάλας	Ν.
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος.		Ἠλίας Γιατράκος	Ν.
Μιχαὴλ Σισίνης	Ν.	Λευκᾶς Στέφανος	

Εὐς. Σπυρίδωνος	
Ῥῆγας Παλαμίδης.	
Θεόδ. Μ. Πετρινὸς	
Κωνσταντῖνος Μανέτας	
Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Μελέτης Χ. Μελέτη	
Νικόλ. Τζαλικώστας	Ν.
Δημήτ. Σακελλαριάδης	
Νικόλ. Μπούντουνας	
Π. Παππατσώνης	
Ἰω. Παππατσώνης	
Π. Δαρειώτης	
Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.
Στρατῆς Δελιγιαννάκης	Ν.
Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Παῦλος Δεντούδης	
Χρύσανθος Σουμαρίπας	Ν.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Κ. Βέϊκος	
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	Ο.
Δημήτριος Βιρβίλης	
Γεώργιος Μπάνης	Ν.
Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	Ν.
Γεώργ. Κ. Μαυρομιχάλης	
Ν. Μοσχούλας	
Γ. Π. Ζαρειφόπουλος	ἠρ. ψῆφον
Α. Κανελόπουλος	»
Κωνστ. Δ. Σχινᾶς	
Ἰωάννης Γκούρας	
Ἀναγν. Κεχαγιᾶς	Ο.
Σπ. Λογοθετόπουλος	
Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Χριστόδ. Τζίνος	
Δημήτρ. Κυμανιώτης	
Θεόδ. Ι. Μέξης	Ο.
Ἐμμ. Λαζάρου Ὁρλὸφ	
Γεώργιος Μπάστας	Ν.
Κώνστας Δαρειώτης	
Σταμάτ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Ἰωάννης Περίδης	Ν.
Ἀνδρ. Μάμουκας	
Κάρολος Νάζος	
Εὐστρ. Παρίσσης	ἠρ. ψῆφον
Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ν.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	
Ἰω. Τομαρᾶς	
Ἀν Παππατσώρης	
Ἀθανάσ. Καστανὰς	Ν.
Γ. Παπαδημητρίου	Ν.
Γεώργιος Σ. Κριεζῆς	Ο.
Ἀνδρ. Γ. Κουντουριώτης	Ν.
Δημ. Δ. Κουντουριώτης	Ν.
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Ν.
Δημήτρ. Χατσίσκος	Ν.
Καλαμ. Τσουκαλᾶς	
Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Γεώργ. Ῥιζόπουλος	Ο.
Ἰωάννης Τασσαῖος	Ν.
Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Ἰωάννης Οἰκονόμου	

Οὕτω δ' ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ 1 ἄρθρον ἔχον οὕτω·

« Προσωπικὸν . . . . . δραχ. 29,100. »

Μετὰ ταῦτα ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπαύριον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 ὥραν μ. μ.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος
Μ. ΙΑΤΡΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος.
Εὐστρ. Παρίσσης.

Πρωτόκολλον ὁρκωμοσίας.

Σήμερον τὴν δωδεκάτην Μαΐου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους παρελθὼν ὁ τῆς ἐπαρχίας Τριχωνίας Βουλευτὴς Γ. Παππαδημητρίου, ἔδωκε τὸν παρὰ τοῦ 57 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενον Βουλευτικὸν ὅρκον.

« Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μου. »

Ὁ ἱερεὺς
Παΐσιος.

Ὁ ὁρκισθεὶς
Γ. Π. Δημητρίου.

Ὁ ἀντιπρόεδρος
Ι. Περίδης.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐ. Ν. Παρίσσης
Α. Π. Νάκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΑ'.

Τῇ 13 Μαΐου.

Σήμερον τὴν δεκάτην πέμπτην Μαΐου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἐσημειώθησαν καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἀδικαιολογήτως ἀπόντων ΚΚ. Μακρυπόκαμίσου, Τσαβέλλα, Στράτου, Μ. Βαλέττα, Δεμάθα, Γ. Πετμεζᾶ, Β. Πετμεζᾶ, Μπούκουρα, Πανσπιφτοπούλου, Ν. Κορφιωτάκη, Παλαμίδου, Βεΐκου, Α. Μαυρομιχάλου, Μέξη, Μάμουκα, Ἀνδ. Κουντουριώτου καὶ Δημ. Κουντουριώτου, διὰ τὴν ἀπουσίαν τῶν ὁποίων δὲν συνεδρίασεν ἡ βουλὴ τὴν προτεραίαν ἡμέραν.

Ἐκ τούτου δὲ παρατηρηθέντος ὅτι διὰ τὰς συνεχεῖς ταύτας ἀπουσίας βιάζεται νὰ μὴ συνεδριάζῃ παλλάκις τὸ νομοθετικὸν σῶμα, ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως νὰ συνέρχωνται τοῦ λοιποῦ οἱ ΚΚ. Βουλευταὶ περὶ τὴν 11. π. μ. νὰ ἐγγράφωνται εἰς τὰ πρακτικὰ τὰ ὀνόματα τῶν ἀδικαιολογήτως ἀπόντων καὶ νὰ κρατῆται ἡ ἡμερουσία αὐτῶν ἀποζημίωσις

Μετὰ τοῦτο παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς Ἄνδρου εἰσηγητὴς τοῦ Ϛ'. τμήματος, ἀνέγνω τὴν περὶ αὐτῆς ἔκθεσιν ἔχουσαν οὕτω.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς Ἄνδρου.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

α Τὸ Στ'. τμῆμα τῆς Βουλῆς, συνελθὸν ἐν τῷ δωματίῳ τοῦ βουλευτικοῦ καταστήματος, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ διεξῆλθε μετὰ προσοχῆς τὰ πρακτικὰ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπαρχίας Ἄνδρου, συγκειμένης ἀπὸ τοὺς δήμους Γαυρίου, Κορθίου, καὶ Ἄνδρου, ἀφοῦ προηγουμένως ἐπεξεργάσθησαν ὑπὸ τριῶν ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ.

Ἐκ τῆς καταστάσεως τῶν ἐγγράφων, τῶν ἀπαρτιζόντων τὸν φάκελλον τῶν πρακτικῶν τῆς ἐκλογῆς, ἐνεργηθείσης πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ πρώην βουλευτοῦ τῆς ἐπαρχίας ταύτης Κυρίου Μ. Δ. Καΐρη, διορισθέντος Γερουσιαστοῦ, ἐξάγονται τὰ ἀκόλουθα:

Καθ' ὅλους τοὺς δήμους ὁ σχηματισμὸς τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν ἐγένετο διὰ τακτικῆς καὶ νομίμου κληρώσεως, ἡ δὲ ψηφοφορία, διαταχθεῖσα διὰ τακτικοῦ τῆς νομαρχίας Κυκλάδων προγράμματος, ἐνηργήθη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπικυρωθέντων, ἤτις, ἀρξαμένη καθ' ὅλους τοὺς δήμους τὴν 25 Φεβρουαρίου διήρκεσεν ἕκτὸν ὁλοκλήρους ἡμέρας, περαιωθεῖσα ἐν πλήρει τάξει καὶ νομιμότητι, ἐπικρατησάσης καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν αὐτῆς βαθυτάτης ἡσυχίας καὶ τάξεως.

Κατὰ τὸ πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας ἐψηφοφόρησαν εἰς τὸν δῆμον Ἄνδρου . . . . . 1355.
Γαυρίου . . . . . 1766.
Κορθίου . . . . . 1175.
Τὸ ὅλον τῶν ψηφοφορησάντων 4,296

Οὐδεὶς δὲ τῶν ψηφοφόρων ἐπήνεγκεν ἔνστασίν τινα ἢ παράπονον, διαρκούσης τῆς ψηφοφορίας, μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ὁποίας αἱ κάλπαι ὅλων τῶν δήμων μετηνέχθησαν ἀσφαλῶς εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας, κατατεθεῖσαι ὅλαι ὑπὸ τῶν συνοδευουσῶν αὐτὰς ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Γεωργίου.

Ἡ διαλογὴ τῶν ψήφων, ἀρξαμένη τὴν 5 Μαρτίου ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν ὅλων τῶν δήμων, καὶ τῆς ἁρμοδίου διοικητικῆς ἀρχῆς, ἀφοῦ προηγουμένως ἐβεβαιώθη ἡ καλὴ κατάστασις ὅλων τῶν καλπῶν, καὶ τὸ ἀκέραιον καὶ ἀλύμαντον τῶν ἐπ' αὐτῶν ἐπιτεθειμένων δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν σφραγίδων, περιωρίσθη εἰς μόνας τὰς δύο κάλπας τῶν δήμων Ἄνδρου καὶ Κορθίου, ὑπεξαιρεθείσης καὶ ἐξαφανισθείσης τῆς τοῦ δήμου Γαυρίου κατὰ τὴν νύκτα τῆς 6 Μαρτίου ὑπὸ τῶν φρουρούντων αὐτὴν ἐθνοφυλάκων, πρὸ τῆς διαλογῆς καὶ διεξαγωγῆς τῶν ἐν αὐτῇ προτεχουμένων ψηφοδελτίων.

Ἐκ τῆς γενομένης δὲ διαλογῆς τῶν ψηφοδελτίων τῶν καλπῶν τῶν δήμων Ἄνδρου καὶ Κορθίου, ἔλαχον ψῆφον οἱ Κ. Κ.
Μ. Δ. Καΐρης 2,222
καὶ Δ. Γιανουλίδης 323

Μετὰ τὴν ὑπεξαίρεσιν καὶ ἐξαφάνισιν τῆς κάλπης τοῦ δήμου Γαυρίου, ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ δήμου τούτου προσέβαλε δι' ἐνστάσεως, καταχωρηθείσης εἰς τὸ πρωτόκολλον τῆς διαλογῆς, τὸ τῆς ψηφοφορίας τοῦ δήμου Κορθίου πρωτόκολλον ὡς εἰκονικόν, διϊσχυριζομένη ὅτι τοῦτο περιεῖχεν ἀριθμὸν πολὺ ἀνώτερον τῶν πραγματικῶς ψηφοφορησάντων ψηφοφόρων, ἀλλ' ὁ διϊσχυρισμὸς της οὗτος, ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν στηρίζεται εἰς ἀπόδειξίν τινα, ἐξελέγχεται ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων πάντη ἀνυπόστατος. Πρὸς δὲ καὶ ὁ Κ. Π. Καμπάνης, ἐπαναλαβὼν δι' ἀναφορᾶς του πρὸς τὴν Βουλὴν τὴν περὶ εἰκονικότητος τοῦ πρωτοκόλλου τῆς ψηφοφορίας τοῦ δήμου Κορθίου γενομένην ἐπὶ τῆς διαλογῆς ἔνστασιν, προσέβαλε συναμα καὶ τὸν σχηματισμὸν τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ αὐτοῦ δήμου ὡς παράνομον, κληρωθείσης ταύτης, ὡς οὗτος διατείνεται, ἄνευ τῆς παρὰ τοῦ νόμου ὁριζομένης τακτικῆς συγκρατήσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἀναι οὐδεμίαν ἀπόδειξιν προσάγει, πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν διϊσχυρισμῶν του τούτων.

Ἐξ ὅλων δὲ τούτων σκοπεῖν τὸ Τμῆμα, ἀ. ὅτι αἱ ἐπενεχθεῖσαι περὶ εἰκονικότητος τοῦ πρωτοκόλλου τῆς ψηφοφορίας τοῦ δήμου Κορθίου, καὶ περὶ τοῦ παρανόμου σχηματισμοῦ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ἰδίου δήμου ἐνστάσεις, ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶναι ἐκπρόθεσμοι καὶ, ὡς τοιαῦται, ἀνίσχυροι, δὲν συνοδεύονται ἐπὶ πλέον καὶ μὲ τὰς προσηκούσας ἀποδείξεις, καὶ β'. ὅτι ἡ ἐξαφάνισις τῆς ὑπεξαιρεθείσης κάλπης τοῦ δήμου Γαυρίου δὲν ἐματαίωσε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς, καθόσον μόναι αἱ 2,222 ψῆφοι, ὧν ἔλαχεν ὁ Μ. Δ. Καΐρης ἐκ τῶν καλπῶν τῶν δύο δήμων Ἄνδρου καὶ Κορθίου, ἀποτελοῦσι τὴν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν.

ὥστε καθίσταται ὅλως ἄσκοπος καὶ περιττὴ ἡ ἐπαναληψις τῆς ψηφοφορίας εἰς τὸν δῆμον Γαυρίου, τὴν ὁποίαν τὸ ὑπουργεῖον διέταξε, πρὸς ἀντικατάστασιν ὄθθεν τῆς ἐξαφανισθείσης κάλπης αὐτοῦ,

Γνωμοδοτεῖ

Ν' ἀποφασισθῇ ἔγκυρος ἡ βουλευτικὴ ἐκλογὴ Ἄνδρου, ὡς νομίμως διεξαχθεῖσα, καὶ νὰ κηρυχθῇ νόμιμος αὐτῆς βουλευτὴς ὁ Κ. Μ. Δ. Καΐρης, λαχὼν τῆς ἀπολύτου πλειονοψηφίας, καὶ ἔχων τὰ παρὰ τοῦ νόμου ὁριζόμενα προσόντα. »

Ἐν Ἀθήναις τὴν 13 Μαΐου 1848

Ὁ εἰσηγητὴς Γ. Π. Ζαρειφόπουλος.

Ἀναγγελθέντος δ' ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ὑπουργείου, ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προεδρεύοντος ἐὰν ἡ βουλὴ θέλῃ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ περὶ προσθήκης 100 δραχμῶν ἀντικείμενον ὑπὲρ τοῦ γεν. γραμματέως τοῦ ὑπουργείου, διὰ τὴν παραδοχὴν τοῦ ὁποίου ἐγένετο ἀμφισβήτησις τις ὡς πρὸς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ψηφοφορίας, ἡ βουλή, συναινοῦντος τοῦ ἐνισταμένου, παρεδέχθη ὅτι καλῶς ἔχει τὸ ἀποτέλεσμα.

Ἀνεγνώσθη λοιπὸν τὸ 2 ἄρθρον τοῦ α. κεφαλαίου καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα οὕτω.

Ἄρθρον 2. Ἔξοδα γραφείου.

« Τὰ ἔξοδα γραφείου, ἀναγκαῖα εἶναι ἐλάττω κατὰ 500 δραχμὰς τῶν τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἡ ἐπιτροπὴ σας ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὴν αὐστηρὰν οἰκονομίαν, ἐνόμισεν ὡς ἱκανὴν τὴν ποσότητα τῶν 2500 δρ. ἀντὶ τῶν 3060, ὅθεν, ἀφαιρουμένων δραχ. 560 ἀπὸ τὸ ἄρθρον τοῦτο περιορίζεται εἰς δρ. 5,200

τὸ ὅλον δὲ τοῦ κεφαλαίου εἰς δρ. . . . . 32,920 »

Ἐφ' ἧς παρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι ἐκ τῆς γραφικῆς ὕλης, τοῦ φωτισμοῦ κλπ. τὸ ὑπουργεῖον ἀφείλεν οἴκοθεν 500 δραχ. ὅσας ἐνόμιζε δυνατὸν νὰ ἀφαιρεθῶσι. Πᾶσα λοιπὸν πλειοτέρα ἐλάττωσις εἶναι ἐπισφαλὴς καὶ ἡ ὁριζομένη δαπάνη δὲν θέλει ἐπαρκέσει. Διὸ συνίστησι τὴν ἀναλλοίωτον τοῦ ἄρθρου παραδοχήν.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι ἐνῷ ἡ ἐπιτροπὴ συνομολογεῖ διὰ τῆς ἐκθέσεώς της ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο εἶναι ἔλαττον τοῦ περυσινοῦ

κατὰ 500 δραχ. οὐχ ἧττον ὅμως ἐπιμένει νέαν ἐπ' αὐτοῦ ἐλάττωσιν. Καὶ δὲν ἀγνοεῖ μὲν ὅτι ὡρμήθη εἰς τοῦτο ἐκ πνεύματος οἰκονομίας, τὴν ὁποίαν καὶ οὗτος δὲν ἤθελε διστάσει ν' ἀποδεχθῇ, παρατηρεῖ ὅμως ὅτι ἡ δαπάνη αὕτη δὲν εἶναι ὡρισμένη διὰ μόνον τὸ τμῆμα τῶν ἐκκλησιαστικῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ τῆς ἀρχαιολογίας καὶ διὰ τὸ τῆς δημοσ. ἐκπαιδεύσεως, ὑπὲρ ὧν οὐ σμικρὰ ἀπαιτεῖται δαπάνη. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἀφῃρέθησαν ἤδη 500 δραχ. τὸ δὲ ὑπόλοιπον καθίσταται ἀναγκαῖον διὰ τὰ τμήματα ταῦτα, δὲν πρέπει νὰ ἐλαττωθῇ ἔτι μᾶλλον, διὰ νὰ μὴ πάθῃ ἐκ τούτου ἡ ὑπηρεσία.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐπιφέρουσα καὶ ἐνταῦθα τὰς ἀναγκαίας ἐλαττώσεις, ὑπηγορεύθη ἐκ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς, ἐξ ἧς ὁρμωμένη, ἐλάττωσε τὴν δαπάνην καὶ τῶν λοιπῶν ὑπουργείων. Διὸ καὶ ἐκ τῶν γραφικῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου ἀφεῖλεν ἡ ἐπιτροπὴ 500 δραχ. ὁ δὲ ὑπουργὸς ἀσμένως τὰς παρεδέχθη. Καὶ ἐνταῦθα δὲ τὸ αὐτὸ πράττουσα ἡ ἐπιτροπή, τὴν αὐτὴν ὡς ἔγγιστα ἐπιφέρει ἐλάττωσιν. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι τὸ προκείμενον ἄρθρον ἐλαττοῦται κατὰ 500 ἔτι δραχ. τοῦ περυσινοῦ, ἀλλ' ἐὰν παρατηρήσῃ τις εἰς τὴν 151 σελίδα τοῦ φύλου τῆς λεπτομερείας, θέλει ἰδεῖ ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο ἐπλεόναζεν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1847 διὰ κατασκευὴν ἀναγκαίων ἀρχειοφυλακείων· ἀλλὰ ταῦτα ἐγένοντο ἤδη καὶ μετ' αὐτῶν ἐξέλιπεν ἡ ἀνάγκη. Ἔστε ἡ ἀνωτέρω ἐλάττωσις δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ εἰμὴ ἀπόσβεσις τις ἐκτάκτου δαπάνης. Ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς παρεδέχθη, ὡς εἶπεν, ὁμοίαν ἐλάττωσιν τῶν ἐξόδων, καλὸν εἶναι νὰ τὴν παραδεχθῇ καὶ οὗτος καὶ οἱ λοιποὶ ὑπουργοί, διὰ νὰ προκύψῃ καὶ ἐκ τούτου μικρά τις οἰκονομία, τὴς ὁποίας τοσαύτην ἔχομεν χρείαν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ φωτισθεῖσα, παρεδέχθη τὸ 2 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς ἔχει δ' οὕτω·

« 2. Ἔξοδα δραχ. . . . . 5.200. »

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ α. Κεφαλαίου, (ἀναβαίνοντος εἰς 30,520 δραχ. κατὰ τὴν περὶ ἐλαττώσεως τοῦ ποσοῦ τῶν γραφέων γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τὴν προσθήκην 100 δραχ. τοῦ γενικοῦ γραμματέως) ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Πρωτοπαππᾶ καὶ Μελετοπούλου, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 69.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Α'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κ.τ.λ. ὑπουργείου, ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Ν.	Γεώργιος Μῆτσος	Ν.
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ν.	Ἰωάννης Κλίμακας	
Γεώργιος Λογιωτατίδης	Ν.	Ἀναγνώστης Δημητρίου	Ν.
Δ. Δελιγεώργης	Ν.	Πέτρος Α. Ζάννος	
Π. Τσιμπουράκης	Ν.	Μιχαὴλ Ν. Βελέττας	Ν.
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.	Χριστόδ. Ν. Δεμάθας	Ν.
Σταῦρος Γρίβας	Ν.	Ἠλίας Παπαδαῖος	
Ἰωάννης Πετμεζᾶς	Ν.	Γεώργιος Πετμεζᾶς	
Δημήτριος Κονδύλης	Ν.	Νικόλαος Ἀνδριακόπουλος	Ν.
Ἀντώνιος Καμπάνης		Βασίλειος Πετμεζᾶς	Ν.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.	Ἰω. Ζάρκος	Ν.
Νικόλαος Ἰατρός	Ν.	Γ. Ν. Κορφιωτάκης	
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	Ν.	Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Δημ. Καλλιφρονᾶς		Σταμάτιος Νικολαΐδης	Ν.
Κωνστ. Βρυζάκης		Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν.
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	
Κ. Τζαβέλλας	Ν.	Δημ. Ν. Μπούκουρας	
Σ. Στράτος	Ν.	Γεώρ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Π. Ῥάγκος		Ζαφείριος Δεπάστας	Ν.
Λουκᾶς Π. Νάκος		Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	Ν.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Πέτρος Τσανετάκης	Ν.	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	
Γεώργιος Κονδύλης		Γεώρ. Πανοπριστόπουλος	Ν.
Κωνς. Φυσίτσας	Ν.	Ἐμμανουὴλ Χ. Τσοῦχλος	Ν.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.	Ἰωάννης Ζαφειρόπουλος	
Γεώργιος Ι. Βατίστας	Ν.	Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Ἄγγελος Γουζούασης	Ν.	Νικόλαος Κορφιωτάκης	
Γεώργιος Κ. Βελῆς		Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν.
Ἰωάν. Α. Χατζόπουλος		Παρασκευᾶς Ματάλας	Ν.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης		Ἠλίας Γιατράκος	
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος		Λουκᾶς Στέφανος	
Μιχαὴλ Σιαΐνης		Εὐς. Σπυρίδωνος	
Γρηγόριος Χατσηγιάννος		Ῥήγας Παλαμίδης	Ν.

Θεόδωρος Μ. Πετρινὸς		Παν. Παπαδιαμαντόπ.	
Κωνσταντῖνος Μανέτας		Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Ἀλέξν. Ἀλεξανδρόπουλος		Χριστόδουλος Τσῖνος	
Μελέτης Χατσῆ Μελέτη		Δ. Κουμανιώτης	
Νικόλαος Τσαλακώστας	Ν.	Θεόδωρος Ι. Μέξης	Ν.
Δημήτ. Σακελλαριάδης		Ἐμ. Λαζάρου Ὁρλὼφ	Ν.
Νικόλαος Μπούτουνας		Γεώργιος Μπάστας	Ν.
Π. Παππατσώνης		Κώνστας Δαρειώτης	
Ἰω. Παππατσώνης		Σταμάτιος Ἀντωνιάδης	Ν.
Π. Δαρειώτης		Ἰωάννης Περιδῆς	Ν.
Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.	Ἀνδ. Μάμουκας	Ν.
Στρατῆς Δελιγιαννάκης	Ν.	Κέφρολος Νάζος	
Σπυρίδων Α. Βαρότσης		Εὐστράτιος Παρίσσης	Ν.
Παῦλος Λεντούδης		Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ν.
Χρύσανθος Σουμαρίπας	Ν.	Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	Ν.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος		Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Κωνστ. Βέϊκος	Ν.	Ἀν. Παπατσώρης	
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	Ν.	Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.
Δημήτριος Βιρβίλης		Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Γεώργιος Μπάνης	Ν.	Γεώρ. Σ. Κριεζῆς	Ν.
Πέτρος Μαυρομιχάλης		Α. Γ. Κουντουριώτης	Ν.
Ἀ. Μαυρομιχάλης	Ν.	Δ. Α. Κουντουριώτης	Ν.
Γεώρ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	
Ν. Μοσχούλας		Δημήτριος Χατσίκας	Ν.
Γεώρ. Π Ζαφειρόπουλος	Ν.	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Α. Κανελόπουλος		Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Κωνσταντῖνος Δ. Σχινᾶς		Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν.
Ἰωάννης Γκούρας		Ἰωάννης Τασσαῖος	Ν.
Ἀναγνώστης Κεχαγιᾶς	Ν.	Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Σπ. Λογαθετόπουλος		Ἰωάννης Οἰκονόμου	

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 1 ἄρθ. τοῦ Β'. κεφαλαίου καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα οὕτω·

ΚΕΦ. Β'. *Σύνοδος.* Ἄρθρ. 1. Μισθοί.

« Τὸ ἄρθρον τοῦτο εἶναι παραδεκτὸν καθὸ σύμφωνον τοῖς πέρυσι παρὰ τῆς Βουλῆς ἐψηφισμένοις· διαφέρει δὲ κατὰ χιλίας δραχμὰς ἐπὶ πλέον, ἕνεκεν τῆς προσθήκης τοῦ ἐπιμισθίου τῶν δύο συνοδικῶν μελῶν, τὸ ὁποῖον ἀφῃρέθη ἀπὸ τὸν παρελθόντα προϋπολογισμόν, ὡς συνταξιούχων. »

Μηδεμιᾶς δ' ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτω.

Κεφ. Β'. Σύνοδος.

« 1. Μισθοὶ δραχ. . . . . 19,360. »

Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ τὸ 2. αὐτοῦ ἄρθρον μετὰ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἔχούσης οὕτω·

Ἄρθρον 2. Ἔξοδα γραφείου.

«Ὑπὸ τῆς αὐτῆς οἰκονομικῆς ἀνάγκης ὑπαγορευομένη ἡ ἐπιτροπή, ἐνόμισεν ἐπαρκῆ διὰ τὰ ἔξοδα ταῦτα τὴν ποσότητα τῶν δρ. 1,500, ἀντὶ τῶν 2,075, ἀφαιροῦσα δρ 575 καὶ οὕτω τὸ ἄρθρον τοῦτο περιστέλλεται εἰς δραχ. 1,500

Τὸ δὲ κεφάλαιον εἰς δρ. . . . . 20,860 »

Ἐφ' ἧς λαβὼν τὸν λόγον παρατήρησέ τις ὅτι διὰ τῆς ἐπιφερομένης ἐλαττώσεως ἀδύνατον εἶναι νὰ ἐργασθῇ πλέον ἡ ἱερὰ Σύνοδος, διότι ἐκ τῶν 2,075 δραχμῶν 900 μόνον χορηγοῦνται κατ' ἔτος εἰς ἐνοίκιον, ὅταν δὲ αὗται περισταλῶσιν εἰς 1,500, δὲν θέλουσι μείνει εἰ μὴ 600 μόλις δραχ. αἵτινες οὐδεὶς ἀμφιβάλλει ὅτι ἀδύνατον εἶναι νὰ ἐπαρκέσωσιν διὰ γραφικὴν ὕλην, φωτισμόν, θέρμανσιν, δετικὰ βιβλίων κλπ. Διὸ ἀναγκαῖον καθίσταται νὰ ἐπιψηφισθῇ τὸ ἄρθρον ὡς ἔχει.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ ἐὰν παραδέχηται τὴν τῆς ἐπιτροπῆς γνώμην ὡς ἀποτέραν, ἀπεφήνατο δι' ἀναστάσεως ἀποφατικῶς. Παρεδέχθη δ' ἔπειτα τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως ὡς ἔχει ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἔχον οὕτω·

« 2. Ἔξοδα δραχ. . . . . 2075. »

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Β'. κεφαλαίου ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 22,435 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Μπάστα καὶ Ἀντωνιάδου, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὁμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 69.

Ἀνεγνώσθησαν ἀκολούθως τὸ 2 καὶ 3 ἄρθρον τοῦ Γ'. κεφαλαίου, (μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης δαπάνης ἐπὶ τοῦ 1) καὶ μηδενὸς αἰτοῦντος τὸν λόγον, ἡ βουλὴ παρεδέχθη ἑκάτερα τούτων δι' ἀναστάσεως. Ἔχουσι δ' οὕτω·

ΚΕΦ. Γ'. Κλῆρος.

« 2. Μισθοὶ ἱεροκηρύκων. . . . . δραχ. 11,040.

« 3. Μισθοὶ ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς . » 4,200.»

Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ τὸ 4 ἄρθρον μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐχούσης οὕτω·

ΚΕΦ. Γ'. *Κλῆρος.*

Ἐκ τοῦ κεφαλαίου τούτου τὰ ἄρθρ. 1, 2, 3, 5, καὶ 6, εἰσὶ παραδεκτὰ ὡς σύμφωνα μὲ τὸν ψηφισθέντα πέρυσι προϋπολογισμόν. Ἐπὶ μόνου δὲ τοῦ ἄρθρου 4, τοῦ ἀποβλέποντος τὰς συντάξεις, ἐνόμισεν ἡ ἐπιτροπή σας πρόσφορον, καθόσον μάλιστα ὑπαγορεύεται καὶ ἀπὸ τὴν παροῦσαν οἰκονομικὴν τοῦ Κράτους κατάστασιν, νὰ συστήσῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι ὅσοι τῶν συνταξιούχων κληρικῶν ἔχουσιν ἐνεργητικὴν θέσιν, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ λαμβάνωσι τὸ ὅλον τῆς συντάξεώς των, ἀλλὰ νὰ περιορισθῶσιν εἰς τὰς ἀποδοχὰς τοῦ ἡμίσεως αὐτῆς μὲ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν δικαιωμάτων των τῆς ὅλης ποσότητος, ὅταν μένωσιν ἐκτὸς ἐνεργείας· δι οἰκονομικοὺς δὲ λόγους προτείνει τὰς ἑφεξῆς ἐλαττώσεις·

1. Τὴν τῆς συνταξιούχου Μαρίας Καπαραλιώτισσας ἐκ τοῦ Νομοῦ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας, ὡς ἐπιστραφέντων τῶν Μοναστηριακῶν κτημάτων, κατὰ τὸν ἐκδοθέντα νόμον, εἰς τὸν ἅγιον Τάφον. . . . . Δρ. 73—

2. Τὴν τοῦ ἐκ Κρήτης Γ. Πρωτοπαππᾶ . . » 600—

3. Τὴν τοῦ ἐκ Κυνουρίας Ἰγνατίου Τζάκονα » 360—

4. Τὴν τοῦ ἐκ Κρήτης Α. Ἰωαννίτου . . . » 1140—
καὶ ταύτας κατὰ τὴν τελευταίαν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ.

5. Τὴν τοῦ Χρυσάνθου Κονταφάου ὡς εὐπόρου » 960—

6. Τὴν τοῦ Ναθαναὴλ Μιχαὴλ, περιοριζομένην ἀντὶ 50 εἰς δραχ. 30, ἐλαττον . . . . . » 240—

7. Τὴν τοῦ Δεσποτοπούλου εἰς δρ. 50 ἀντὶ 95 » 540—

8. Τὴν τῆς Μαρίας Γ. Λεβαδιτίσσης ἀποθανούσης » 120—

9. Τὴν τοῦ Γ. Ζαχογγίτου εἰς δρ. 50 ἀντὶ 95 » 540—

10 Τὴν τοῦ πρωτοσυγγ. Θεοφίλου εἰς δρ. 90 ἀντὶ 120 . . . . . » 360—

11 Τὴν τοῦ Δαμασκηνοῦ Σουλιώτου εἰς δρ. 70 ἀντὶ 100. . . . . » 360—

12 Τὴν τοῦ Γ. Παγώνη ὡς ἀναγομένου εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ κατὰ τὴν ἀνωτέρω παρατήρησιν ἀντὶ 120 εἰς δρ. 60 . . . . . » 720—

13. Τὴν τοῦ Παππᾶ Ἀθανασίου ὡς περιθαλπομένου ἀπὸ τοὺς ἐνηλίκους υἱούς του καὶ ποριζομένου τὰ ἀναγκαῖα καὶ ἀπὸ τὴν ἐφημερίαν του . » 360—

14 Τὴν τοῦ Παππᾶ Δ. Ἀρχιμανδρίτου ἀντὶ 40 εἰς δραχμὰς 30	»	120—
15 Τὴν τοῦ Καμπάνη ἀντὶ 120 εἰς 90 . .	»	360—
Τὸ ὅλον ὁμοῦ δραχ.		6853—
μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ὁποίων ἀπὸ τὸ ποσὸν τῶν συντάξεων συνιστάμενον εἰς δραχ.		61748:44
Τὸ ἄρθρον τοῦτο περιωρίσθη εἰς δραχ.		54895:44
Τὸ δὲ κεφάλαιον εἰς δραχ.		73381:20

Ὅπως δὲ εἰς τὰς λοιπὰς συντάξεις, οὕτω καὶ εἰς ταύτας ἡ Βουλὴ ἠτήσατο ἀπ' ἀρχῆς νὰ εἰσαχθῇ νόμος παρὰ τοῦ ὑπουργείου· ὅρος, ὅστις, καίτοι ὑποσχεθείς, δὲν ἐξεπληρώθη εἰσέτι. Ἡ ἐπιτροπὴ ποιοῦσα μνείαν περὶ τούτου, ἀνατίθησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν σύνεσιν τὰ περαιτέρω. Ἐπαναλαμβάνει δὲ καὶ αὐθις ὡς πρὸς τοὺς ἱεροκήρυκας τὴν σύστασιν τῶν ὅσων ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισε περὶ αὐτῶν, κατὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ παρελθόντος προϋπολογισμοῦ.»

Ἐπὶ ταύτης λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις ὅτι καὶ ἐκ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ συνάγεται ὅτι οἱονδήποτε ἀποφασίσῃ περὶ τῶν συντάξεων τούτων ἡ βουλή, πρέπει νὰ καθοδηγηθῇ ὑπὸ σκέψεως ὡρίμου καὶ ἀκριβεστάτης. Διότι ἀληθῶς εἶναι λυπηρόν, μὴ γινώσκοντες εἰδικώτερον τοὺς λόγους καὶ τὰ δικαιώματα ἑκάστου τῶν συνταξιοδοτουμένων, τυχαίως ν' ἀφέλωμεν ἤδη ἀπὸ τῶν σεβαστῶν τούτων πατέρων τοῦ κλήρου ποσότητα εὐτελῆ μέν, πλὴν ἀπαραίτητον ἴσως εἰς τὸ τέρμα τοῦ βίου των, ἐνῷ οἱ πλεῖστοι τούτων ἐνδόξως ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἀγωνισάμενοι πολλὰς θυσίας προσέφερον κατὰ τὸν ἀγῶνα, καὶ σήμερον κύπτουσιν ὑπὸ τὸ βάρος τοῦ γήρατος καὶ τῆς ἐνδείας. Δὲν πρέπει λοιπὸν ἄνευ προηγουμένης ἐρεύνης νὰ ἐλαττωθῶσιν αἱ συντάξεις αὐτῶν, καθ' ὅσον ἀγνοεῖ ἡ βουλὴ τίς ἐξ αὐτῶν εὑρίσκεται εἰς ἀνάγκας καὶ τίς δὲν ἔχει χρείαν συντάξεως. Ἄλλως τε καὶ ἐκ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ ἐκ τοῦ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ ἐξ ὅλων ἐν γένει τοσαῦται χορηγοῦνται συντάξεις, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ σπεύσωμεν ἤδη εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῶν συντάξεων τούτων ἄνευ τῶν ἀναγκαίων διασαφήσεων. Ἐκ τούτου λοιπὸν καὶ δίκαιον καὶ ἀξιοπρεπέστερον νομίζει ν' ἀπευθυνθῇ ἡ βουλὴ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον καὶ θερμότερον νὰ συστήσῃ, ὥστε νὰ ὑποβάλῃ πρὸς αὐτὴν ὁσονούπω τὸν ἀναγκαῖον νόμον, δι' οὗ νὰ κανονίζωνται ῥητῶς καὶ ἐφάπαξ τὰ δικαιώματα τῶν ἀξίων συνταξιοδοτήσεως,

Οὕτω δὲ θέλει χειραγωγηθῇ τὸ σῶμα ἐν πλήρει γνώσει εἰς τὰς ἀποφάσεις του, καὶ τοῦτο πρέπει νὰ ζητήσῃ σήμερον, ἵνα μὴ τυχὸν ἀφελῇ ἐν ἀγνοίᾳ τὰ μικρὰ ταῦτα μέσα τοῦ κλήρου, δι' ὧν διατηρεῖται εἰσέτι.

Προσέθηκεν ὁ Ὑπουργός· ὅτι ἐκτὸς τῶν ἰσχυρῶν τούτων λόγων, αἱ συντάξεις αὗται βασίζονται εἰς Β. Διατάγματα καὶ εἰς ἀξιώσεις ἱερὰς τοῦ ἀγῶνος, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου τοσαῦτα ὑπέστησαν. Παράδειγμα μεταξὺ τόσων ὁ σεβάσμιος πρωτοσύγγελος Γ. Παγώνης, τοῦ ὁποίου ὁ οἶκος εἶχε καταστῆ Ἀβραμιαῖος, καὶ ὑπεδέχετο καὶ περιέθαλπε πλῆθος ἀγωνιστῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ οὗτος ὁλόκληρον μῆνα διήγαγε πᾶσαν λαμβάνων φιλοξενίαν. Δὲν εἶναι λοιπὸν δίκαιον διὰ τοιούτους ἀγωνιστάς, πέντας καταστάντας ἐκ τοῦ ἀγῶνος, νὰ φαινώμεθα σήμερον φειδωλοὶ δι' ὅσον χρόνον θέλουσιν ἔτι ζήσει.

Ἐπήνεγκεν ὁ προαγορεύσας ὅτι ἐπειδὴ ἐγίνετο λόγος περὶ τοῦ ἀνωτέρω Πρωτοσυγγέλου, παρατηρεῖ ὅτι οὐ μόνον τὴν περιουσίαν του κατέστρεψεν εἰς τῶν ἀγωνιστῶν τὰς ἀνάγκας, ἀλλὰ καὶ θυσίας προσωπικὰς ἔχει ἐντίμως μετασχὼν τοῦ ἀγῶνος. Ἓν γένει δὲ προσθέτει ὅτι πολλοὶ τοιοῦτοι ἀνεφάνησαν κατὰ τὸν ἀγῶνα, οἵτινες διῆγον ἀκολούθως εἰς ἐνεργητικὰς θέσεις καὶ ἐπορίζοντο τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Ἀλλ' ἀφοῦ αἱ θέσεις αὗται κατηργήθησαν μετὰ ταῦτα, διὰ νὰ μὴν περιφέρωνται εἰς τὰς ὁδοὺς κρατοῦντες τοῦ ἐλέους τὸν δίσκον, ἐχορηγήθησαν πρὸς αὐτοὺς αἱ ἀνωτέρω συντάξεις καὶ δι' αὐτὸ τοῦτο καὶ διὰ τὰ ἱερὰ δικαιώματά των εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ ἔθνους.

Ἀντέκρουσεν ἄλλος ὅτι τὸ ἀντικείμενον τοῦτο πραγματευόμενος ὁ προαγορεύσας, ἐπῆλθε κατὰ τῆς ἐπιτροπῆς· οὕτως, ὡς ἂν ἐξέλιπεν ἀπ' αὐτῆς τὸ ἀγνὸν πρὸς τὸν κλῆρον σέβας καὶ ἰδίως πρὸς τοὺς ὑπὲρ πατρίδος ἀγωνισθέντας. Ἀλλὰ πολὺ ἀπέχουτα τῆς ἰδέας ταύτης ἡ ἐπιτροπὴ ἠθέλησε διὰ μικρῶν ἐλαττώσεων νὰ ἐπιφέρῃ καὶ εἰς τοῦτο οἰκονομίαν τινά, οὐχὶ αὐτογνωμόνως ἀποφασίζουσα, ἀλλ' ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ὅτι καὶ δι' ἄλλους σεβαστοὺς πατέρας τοῦ κλήρου ἐγένετο. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης π. χ. Λιγίνης, ἀνὴρ οὐχ ἧττον σεβαστὸς παντὸς ἄλλου, ἐλάμβανεν, ὡς γνωστόν, 120 δραχμῶν μηνιαίαν σύνταξιν. Ἀλλ' ἀφοῦ διορισθεὶς ἡγούμενος ἐθεωρήθη ἔχων τὰς ἀναγκαίας ἀπολαύσεις, ἡ σύνταξις τῷ ἀφηρέθη ἀμέσως, ἐνῷ πάντες ἀναγνωρίζουσι τοὺς ὑπὲρ πατρίδος ἀγῶνάς του. Ἐξ ἀναλογίας δὲ πολλοὶ τούτων ἔχοντες ἐπαρχίας, δὲν εὑρίσκονται ἴσως εἰς τὴν ἀνάγκην συντάξεων, καὶ ἀγνοεῖ ἔαν πρέπῃ νὰ ἔχωσι τὰς διπλᾶς ταύτας ἀπο-

λαυάς. Ἰδοὺ λοιπὸν αἱ σκέψεις ἐξ ὧν ὡρμήθη εἰς τὴν ἀπόφασίν της, ἡ ἐπιτροπὴ, εἰς δὲ τὴν βουλὴν ἀπόκειται νὰ ἀποφασίσῃ ἐὰν πρέπῃ καὶ τὰς ἀπολαυὰς τῶν ἐπαρχιῶν των νὰ ἔχωσι καὶ τὰς συντάξεις αὐτῶν νὰ μὴ ζεροῦνται. Ἡ ἐπιτροπὴ δὲν θέλει ἀντιτείνει εἰς τοῦτο. Ἐὰν δ' ἡ βουλὴ νομίζῃ δίκαιον ἡ μία τῶν ἀπολαυῶν τούτων νὰ τοῖς χορηγῆται, ἡ ἐπιτροπὴ οὐδὲν ἄλλο ἔπραξεν, ἢ νὰ ἀφήσῃ πρὸς αὐτοὺς ἐλεύθερον τὸ τῆς ἐκλογῆς δικαίωμα. Εἶναι ἄρα ἐντὸς τοῦ δικαιώματός των οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος πατέρες καὶ δύνανται νὰ ἐγκαταλείψωσιν ἢ τὴν σύνταξιν ἢ τὴν ἐπαρχίαν, διὰ νὰ βοηθηθῶσιν ἐκ τούτου καὶ ἄλλα πάσχοντα μέλη τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν κλήρου. Καὶ αὕτη μὲν ἦτον ἡ πρόθεσις τῆς ἐπιτροπῆς, οὐδέποτε δ' ἄλλως ἐξέλιπε τὸ πρὸς τὸν κλῆρον ἡμῶν, σέβας τοῦ ὁποίου τὰς ἀρετὰς καὶ τὰ παθήματα πάντες οἱ Ἕλληνες εὐλαβοῦνται.

Ἀπήντησεν ὁ προαγορεύσας ὅτι οὐδόλως ἐνόησεν ὅτι ἐλλείπει ἀπό τινος τὸ πρὸς τὸν κλῆρον ἡμῶν σέβας, καὶ ἀπέδωκε τὴν προταθεῖσαν ἐλάττωσιν εἰς μόνην τὴν τῆς οἰκονομίας ἀνάγκην. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἰδέαν ὅτι οἱ ἔχοντες ἐπαρχίας δὲν πρέπει νὰ λαμβάνωσι καὶ συντάξεις, ἐπικουρικῶς παρατηρεῖ ὅτι δὲν ὑπάρχουσιν ἐνταῦθα δύο δικαιώματα. Διότι αἱ συντάξεις πάντοτε χορηγοῦνται διὰ δικαιώματα κεκτημένα, εἶναι, οὕτως εἰπεῖν, κτῆμα τοῦ λαμβάνοντος καὶ οὐχὶ ἀμοιβὴ τῆς ὑπηρεσίας. Ὥστε καὶ ἂν διωρισθῇ τις τῶν συνταξιούχων εἰς θέσιν, δὲν ἔπεται, ὅτι παύει τὸ κεκτημένον τοῦτο δικαίωμα, οὐδ' εἶναι δίκαιον νὰ γείνῃ συμψηφισμός. Ἄλλως τε, παρατηρεῖ ὅτι ἐὰν ἡ ἔλλειψις ἐπισκόπων, ὑπηγόρευσε τὴν βουλὴν νὰ παραδεχθῇ τὴν εἰς τὰς ἐπαρχίας ἀποστολὴν ἐκκλησιαστικῶν ἐπιτρόπων, πρέπει ἀρά γε νὰ γείνῃ διὰ τοῦτο συμψηφισμὸς μετὰ τῆς συντάξεώς των, ἐνῷ δὲν λαμβάνουσι πλέον τὰ ἄλλοτε καθιερωμένα τέλη, καὶ μόνη φειδωλὴ ἀπολαυὴ αὐτῶν εἶναι τὰ τυχηρά; Ἀπόδειξις, ὁ ἀνωτέρω Γ. Παγώνης, ὅστις οὐ μόνον πάσης ἄλλης ἀπολαυῆς, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν *κανονικῶν* παρῃτήθη, καὶ μόνον εἰς τὴν ἐκ τῶν τυχηρῶν ἀρκεῖται βοήθειαν. Ἀλλ' ἐκ τῶν μικρῶν τούτων μέσων ἕκαστος ἐννοεῖ ὅτι δὲν δύναται νὰ διατηρηθῶσιν οἱ κληρικοὶ, καὶ δὲν πρέπει καὶ διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἔτι νὰ παύσωσιν αἱ συντάξεις. Ἀλλ' ἐὰν ἡ βουλὴ νομίζῃ ὅτι τὰ εἰσοδήματα ταῦτα εἶναι ἀρκετὰ, εἶπε καὶ πρότερον, ὅτι πρέπει νὰ ἐπισπεύσῃ ὁ Ὑπουργὸς τὸν περὶ τῶν συντάξεων τούτων νόμον, διὰ νὰ ὁδηγηθῇ ἡ βουλὴ εἰς τὰς ἀποφάσεις της. Ἀλλὰ καὶ παύων βιάζεται νὰ ἐπαναλάβῃ ὅτι ἄλλο σύντα-

ξις καὶ ἄλλο ἡ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπολαυὴ, καὶ οὐδεμίαν δύναται νὰ ἔχῃ ἐπενέργειαν τὸ ἓν πρὸς τὸ ἄλλο.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι ὁ νόμος, τὸν ὁποῖον ἐπιζητεῖ τοσοῦτον ὁ ἀγορεύσας πολλάκις μέχρι τοῦδε ἐζητήθη παρὰ τοῦ ὑπουργείου καὶ οὐ μόνον δὲν συνετάχθη ἔτι, ἀλλ' ἴσως καὶ διὰ πολὺν ἔτι χρόνον δὲν θέλει συνταχθῇ. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἰδέαν ὅτι αἱ συντάξεις αὗται προεκαλέσθησαν ἐκ τῶν κατὰ τὸν ἀγῶνα ἐκδουλεύσεων τοῦ κλήρου, παρατηρεῖ ὅτι δὲν ἐτέθησαν ὑπὸ σύνταξιν διὰ τοῦτο, ἀλλὰ διὰ τὴν πενίαν καὶ στέρησίν των, τὴν ὁποίαν ἡ Κυβέρνησις ὤφειλε νὰ προλάβῃ. Ἀλλ' ἀφ οὗ διωρίσθησαν ἤδη εἰς ἐπαρχίας, καὶ ἀποχρώτας ἔχουσι τὰς ἀπολαυὰς, οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει πλέον δικαιολογῶν τὴν ἐξακολούθησιν τῶν συντάξεων. Διότι ἐκτὸς τῶν τυχηρῶν, ἀπολαύουσι πλήρη τὰ κανονικὰ δικαιώματα, ὁ λαὸς τὰ παρέχει ἀσμένως, καὶ εἶναι λυπηρὸν, ἐν ᾧ δὲν ζεροῦνται ὡς ἄλλοτε, νὰ νέμωνται τὰς διπλᾶς ταύτας ὠφελείας, ἐν ᾧ ἡ πατρὶς ἔχει ἀνάγκην τῆς αὐστηροτέρας οἰκονομίας. Ἐκ τούτου ἀποραίνεται νὰ παραδεχθῇ ἡ βουλὴ τὴν τῆς ἐπιτροπῆς γνώμην.

Ἀντέκρουσεν ἄλλος ὅτι δὲν παραδέχεται τὴν ἰδέαν, ὅτι ὁ ἱερὸς ἡμῶν κλῆρος οὐχὶ δι' ἐκδουλεύσεις, ἀλλὰ δι' ἔνδειαν ἀπολαύει τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος συντάξεις. Διότι ὡς ἐξ ὅλων τῆς κοινωνίας τῶν τάξεων ἔπεσον εὐγενῆ θύματα κατὰ τὸν ἀγῶνα, οὕτω καὶ ὁ σεβαστὸς ἡμῶν κλῆρος μὲ τὴν σημαίαν καὶ τὸν σταυρὸν εἰς τὰς χεῖρας πρῶτος προσήχθη ὁλοκαύτωμα εἰς τὸν βωμὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ πολλὰ θύματά του ἠγίασαν τὴν ἐπανάστασιν· Δὲν λαμβάνουσι λοιπὸν τὰς συντάξεις ταύτας ὡς ἔλεος, ἀλλ' ὡς ἐρρέθη διὰ δικαιώματα κεκτημένα ἱερά. Ἐὰν δὲ λόγῳ πενίας ἐδίδοντο αὗται, ἦσαν καὶ ἄλλοι οἵτινες μέχρι τοῦδε στεροῦνται καὶ τοὺς ὁποίους δὲν ἐνόμισεν ἡ πατρὶς ὅτι ὀφείλει νὰ διατρέφῃ. Ἀποκρούει λοιπὸν τὴν ἀνωτέρω ἰδέαν ἐν ὀνόματι τῆς ἐθνικῆς τιμῆς καὶ δικαιοσύνης. ὡς πρὸς τὴν ἐλάττωσιν δὲ τῶν συντάξεων τούτων παρατηρεῖ, ὅτι ἐὰν ἐκ τῆς μισθοδοσίας τῶν σεβασμιωτάτων ἱεραρχῶν Σάμου καὶ Δαμαλῶν ἀφαιρεῖται τι ὡς ἀπολαυόντων καὶ τὴν σύνταξίν των, ἀλλ' οὗτοι εἶναι συνοδικὰ μέλη καὶ ἡ τοιαύτη μισθοδοσία δύναται νὰ ὑπομείνῃ ἐλάττωσιν. Ἀλλ' ἐκ τῶν λαμβανόντων μόλις 50 ἢ 60 δραχμὰς δὲν ἐννοεῖ τί θέλει ἀφαιρεθῇ καὶ τί θέλει μείνει. Διὸ, οὐ μόνον παρατηρεῖ ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο θέλει εἶσθαι πικρὸν εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ κλήρου, ἀλλ' οὐδὲ θέλει προκύψει ὠφέλεια ἀξία τῆς ἐλαττώσεως ταύτης.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι πολλοὶ πρὸ αὐτοῦ ὡμίλησαν περὶ τῆς ἀνάγκης οἰκονομίας καὶ ἀσπάζεται τὴν σωτήριον ταύτην ἰδέαν· ἀλλ' ἡ οἰκονομία αὕτη, διὰ νὰ ἦναι δικαία, πρέπει νὰ ἦναι καὶ γενικὴ καὶ νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς ὅλας τὰς χορηγουμένας συντάξεις· ἄλλως δὲν τιμᾷ τὴν πατρίδα τὸ νὰ ἐφαρμοσθῇ τοῦτο κατὰ τοῦ ἱεροῦ μόνον κλήρου, ὅτις τοσοῦτον συνετέλεσε κατὰ τὸν ἀγῶνα καὶ τοσαῦτα προσέφερε σφάγια. Προτείνει λοιπὸν νὰ γείνῃ γενικὴ τῶν συντάξεων τούτων ἐλάττωσις, ἐὰν προτιθέμεθα τὴν οἰκονομίαν, καὶ διὰ νὰ γείνῃ με σκέψιν ἀνάλογον, νὰ ζητηθῇ παρὰ τοῦ ὑπουργείου γενικὸν περὶ τῶν συντάξεων μέτρον.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἐπειδὴ ἐκ τῶν συνταξιοδοτουμένων τούτων κληρικῶν οἱ μὲν εἶναι ἀγωνισταὶ καὶ πρέπει ἀληθῶς νὰ λαμβάνωσι τὴν ἀναγκαίαν περιθαλψίν, οἱ δὲ δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην καὶ εἶναι ἄδικον νὰ μισθοδοτῶνται, ἀνάγκη νὰ διερευνήσῃ ἡ Βουλὴ τὰς ἰδιότητας καὶ τὰ προσόντα ἑνὸς ἑκάστου, διὰ ν' ἀπορανθῇ περὶ τούτων ἐν γνώσει. Δὲν πρέπει λοιπὸν ν' ἀπορασισθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος οὐδέν, καὶ ὅταν δοθῶσι παρὰ τοῦ ὑπουργείου αἱ ἀναγκαῖαι πληροφορίαι, τότε ἐν ἀκριβείᾳ καὶ ἀσφαλῶς δύναται ν' ἀποδοθῇ τὸ δίκαιον εἰς ὅσους ἀνήκει.

Προσθέσαντος δ' ἄλλου ὅτι ἐξ αὐτῶν ὁ πρωτοσύγγελος Λ. Φραντσῆς λαμβάνει τὴν σύνταξίν του ἀπέναντι 18,000 ταλλήρων, τὰ ὁποῖα ὀφείλει πρὸς αὐτὸν τὸ δημόσιον, καὶ ὅτι οὐ μόνον ὑπάρχει διάταγμα περὶ τούτου, ἀλλὰ καὶ ἐκπίπτονται ὅσα λαμβάνει ἐκ τῆς ἀνωτέρω ποσότητος, λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησεν ἄλλος ὅτι αἱ συντάξεις αὗται ἔλαβον τὴν ἀρχήν των κυρίως ἐκ τῆς γενομένης ἄλλοτε παύσεως τῶν πρωτοσυγγέλων καὶ τοῦ ἐπελθόντος τότε ὀργανισμοῦ τοῦ κλήρου. Ἐκ τούτου πολλοὶ ἀρχιερεῖς καὶ πρωτοσύγγελοι ἔμειναν τότε χερούμενοι παντὸς πόρου καὶ ἦτο χρέος τῆς Κυβερνήσεως νὰ προνοήσῃ ὑπὲρ τῶν σεβαστῶν τούτων λειψάνων τῆς πίστεως καὶ πατρίδος καὶ νὰ μὴ τοὺς παραβλέψῃ λιμώττοντας. Ἡ Κυβέρνησις λοιπὸν ἔσπευσε τότε νὰ θέσῃ αὐτοὺς ὑπὸ σύνταξιν, καὶ ἔκτοτε ἔλαβον αἱ συντάξεις τὴν ἀρχήν των. Ἡ δὲ μνημονευθεῖσα τοῦ πρωτοσυγγέλου Φραντσῆ μισθοδοσία δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην, οὐδ' ὀνομάζεται σύνταξις, ἀλλὰ χορήγησις διὰ συνεισφορᾶς ἢ θυσίας ὑπὲρ πατρίδος ἀπέναντι αὐτῶν διδομένη. Ἡ δὲ τοιαύτη χορήγησις εἶναι δικαίωμα ἀναμφισβήτητον καὶ δὲν δύναται οὐδόλως νὰ παύσῃ. Ἀλλ' αἱ συντάξεις δὲν εἶναι ὡς ἡ χορήγησις ἀναφαίρετον, καὶ δύνανται νὰ διακοπῶσιν, ὅταν ἐκλείψῃ ἡ αἰτία, ἐξ ἧς ἐγεννήθη-

σαν, ὅταν δηλ. ὁ συνταξιοῦχος εὕρῃ ἄλλον πόρον ἀπολαυῆς. Ὑπάρχει δὲ ὁ περὶ τούτου νόμος ὁρίζων ὅτι ὅταν συνταξιοῦχός τις ἐμβῇ εἰς ὑπηρεσίαν, λαμβάνει τὸ περιπλέον τῆς μισθοδοσίας του· ἀγνοεῖ δ' ἐνταῦθα ἂν εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὑπάγωνται καὶ οἱ περὶ ὧν πρόκειται ἤδη κληρικοί, ἀλλ' ἐν γένει οὐδεὶς δύναται νὰ μετέχῃ καὶ τῶν δύο ὠφελειῶν, διότι εἶναι, ὡς εἶπεν, ἐναντίον τοῦ νόμου. Ὅσοι δ' ἰδίως εἶναι σήμερον τοποτηρηταί, οἱ πλεῖστοι τούτων ἦσαν κατὰ τὸν ὀργανισμὸν τοῦ 1834 πρωτοσύγγελοι· ἀλλ' ἕτερος ὀργανισμός, ἐπελθὼν ἀκολούθως, κατήργησε τὰς θέσεις ταύτας, καὶ ἦσαν τότε ἐπάξιοι τῆς ἐκ τῶν συντάξεων συνδρομῆς· ἀλλ' ἂν καὶ ἦναι φίλοι του οἱ πλεῖστοι τούτων καὶ σέβας οὐ σμικρὸν τοῖς ἀπονέμει, παρατηρεῖ ὅμως ὅτι, ἀφοῦ διωρίσθησαν ἤδη τοποτηρηταὶ καὶ τοῦτο τοῖς χορηγεῖ πλειοτέρας τῆς συντάξεως ὠφελείας, πολλοὶ δὲ καὶ τὰ δικαιώματα τῶν στεφανοχαρτίων κλπ. ἀπολαύουσι, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ μετέχωσι καὶ τῆς ἐκ τῶν συντάξεων βοηθείας. Ἐὰν δ' ἡ Βουλὴ ἐπιψηφίσῃ ὑπὲρ αὐτῶν ἀμφότερα ταῦτα, ἐκφεύγει προφανῶς τῆς ῥηθείσης ἀρχῆς τοῦ περὶ συντάξεων νόμου. Ἐπειδὴ δέ τις ἀνέφερε πρὸ αὐτοῦ ὅτι αἱ ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν ἀπολαυαὶ εἰσι σμικροῦ λόγου καὶ δὲν ἐπαρκοῦσιν εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν κληρικῶν, παρατηρεῖ ὅτι τοιαῦτα εἶναι τὰ ὠφελήματα, ὥστε οὐ μόνον ἀγοράζοντο ἄλλοτε, ἀλλὰ καὶ πολλαὶ ἄλλαι ἀπητοῦντο δαπάναι, καὶ ὅμως οὐ σμικρὰς παρεῖχον τὰς ὠφελείας. Ἐὰν δὲ τὸ ἓν πέμπτον λαμβάνωσιν ἐξ αὐτῶν σήμερον, πάλιν δὲν εἶναι εὐκαταφρόνητος ἡ ἀπολαυή· ἄλλως τε αἱ οἰκονομικαὶ περιστάσεις μας εἶναι δειναί, τὸ ἔθνος ἔχει χρείαν μεγίστης οἰκονομίας, καὶ ἡ βουλὴ δὲν πρέπει νὰ ἐγκρίνῃ σήμερον τὴν διπλῆν ταύτην ἀποζημίωσιν. Πέποιθε δὲ ὅτι καὶ οἱ σεβαστοὶ οὗτοι πατέρες, ἀφοῦ τοσοῦτον μαρτυρικῶς ἐμόχθησαν κατὰ τὸν ἀγῶνα ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος, οὐχ ἧττον θέλουσι δυχθῆ νὰ συντελέσωσι καὶ αὐθις ὑπὲρ αὐτῆς, εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῆς συντάξεώς των εὑρεστούμενοι. Συγκεφαλαιῶν λοιπὸν προτείνει νὰ ἐλαττωθῶσι πρὸς καιρὸν αἱ συντάξεις, ἐφ' ὅσον οὗτοι θέλουσιν εἰσθαι εἰς ὑπηρεσίαν, μόνα δὲ τὰ χορηγήματα νὰ μένωσι διαρκῆ καὶ ἀνέπαφα.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι ἐπειδὴ ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς μεγάλαι αἱ ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν ἀπολαυαί, πρέπει νὰ γείνῃ διάκρισις μεταξὺ τῶν κανονικῶν καὶ τυχηρῶν ὠφελημάτων. Παρατηρεῖ λοιπὸν ἂν ἀναδράμωμεν εἰς νόμον κατὰ τὴν α. περίοδον τῆς βουλῆς ἐπιψηφισθέντα, θέλομεν ἰδεῖ ὅτι εἰς τοὺς ἐπισκόπους χορηγεῖται 400 δραχ. μισθοδοσία καὶ συνάμα τὰ τυχηρὰ μόνον, οὐχὶ δὲ

καὶ τὰ κανονικά· ὑπάρχει ἄρα διαφορὰ μεταξὺ τυχηρῶν καὶ κανονικῶν· ἀλλ' ἀφοῦ εἰς τούτους παραχωροῦνται τὰ τυχηρά, κατὰ μείζονα λόγον πρέπει νὰ παραχωρῶνται καὶ εἰς τοὺς κατέχοντας θέσιν Ἐπισκόπων τοποτηρητάς, οἵτινες καὶ ἱκανώτεροι εἶναι καὶ δικαιώματα ἐνώπιον τοῦ ἔθνους ἔχουσιν· ἢ ἆρά γε διὰ τοὺς πρώτους δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν αἱ αὐταὶ περιστάσεις καὶ δὲν συνηριθμήθη ἡ ἐκ τῶν τυχηρῶν ὠφέλεια; τούναντίον παρετηρήθη καὶ τοῦτο, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ προσφορὰ αὕτη εἶναι ὅλως προαιρετικὴ καὶ ἐκ τῆς ἐλευθέρας βουλήσεως τοῦ λαοῦ ἀπορρέουσα, δὲν δύναται νὰ εἰσπραχθῇ παρὰ τοῦ ταμείου, ἀφέθη εἰς τὴν τῶν ἐπισκόπων ὠφέλειαν, ὡς εἴσπραξις, ἐφ' ἧς δὲν δύναται νὰ ἔχῃ δικαίωμα τὸ δημόσιον. Περιπλέον δὲ καὶ ὡς σύνταξις δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ ὠφέλεια αὕτη, ἐπειδὴ οἱ πατέρες οὗτοι καὶ χρήματα, καὶ συγγενεῖς, καὶ τὰ πάντα ὑπὲρ πατρίδος θυσιάσαντες, διάγουσιν ἤδη ἐν οἰκτρᾷ πενίᾳ καὶ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἐγκαταλειφθῶσιν.

Μετὰ τοῦτο πολλῶν καὶ διαφόρων ὑπαρχουσῶν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου γνωμῶν, ὡς ἀπωτέρα ἐτέθη, ἐὰν οἱ ἔχοντες ἐπαρχίας δὲν δικαιῶνται νὰ λαμβάνωσι, καὶ τὰς συντάξεις αὐτῶν, ἐφ' ὅσον διάγουσιν εἰς τὰς θέσεις ταύτας.

Γενομένης δὲ ἐπὶ τῆς γνώμης ταύτης, αἰτήσει πλειόνων τῶν δέκα, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Γ. Ἀντωνοπούλου καὶ Μακρυποκαμίσου, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη νὰ μὴ λαμβάνωσι τὰς συντάξεις αὐτῶν διὰ ψήφων 47 κατὰ 18, ἀρνησιψηφούντων τεσσάρων.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ νὰ μὴ συνταξιοδοτῶνται οὐδόλως οἱ ἔχοντες ἐπαρχίας κληρικοί, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρτινὸς	N.	Σταῦρος Γρίβας	N.
Κλεομ. Οἰκονόμου		Ἰω. Πετιμέζης	N.
Γ. Λογιωτατίδης	N.	Δ. Κανδύλης	N.
Δ. Δεληγεώργης	O.	Ἀντ. Καμπάνης	
Π. Τσιμπουράκης	N.	Ἀνδ. Δανόπουλος	N.
Πάνος Μοναστηριώτης	N.	Ν. Ἰατρὸς	N.

Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	N.	Ἐμ. Ἀντίπας	O.
Δ. Καλλιφρονᾶς	N.	Ἀνδ. Νοταρᾶς	
Κωστῆς Βρυζάκης	O.	Εὐστάθ. Οἰκονομόπουλος	
Ἀνάργ. Πετράκης	N.	Γ. Πανοπριφτόπουλος	N.
Κ. Τζαβέλας		Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	N.
Σ. Στράτος	N.	Ἰω. Ζαρειρόπουλος	
Π. Ῥάγκος	N.	Ματθ. Πρωτοπαπᾶς	O.
Α. Π. Νάκος		Ν. Κορφιωτάκης	N.
Ἀντ. Γεωργαντᾶς		Ἐμ. Μελετόπουλος	ἠρ. ψῆφον
Πέτρος Τσανετάκης	N.	Παρασκ. Ματάλας	N.
Γ. Κονδύλης		Ἡλ. Γιατράκος	N.
Κ. Φασίτσας	N.	Α. Στέφανος	
Ἐλ. Καλογερᾶς	O.	Εὐς. Σπυρίδωνος	
Γ. Ἰω. Βατίστας		Ῥ. Παλαμίδης	
Ἀγ. Γουζούασης	N.	Θ. Μ. Πετρινὸς	
Γ. Κ. Βελῆς		Κ. Μανέτας	
Ἰω. Α. Χατσόπουλος		Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Γ. Ἰω. Γιολδάσης		Μ. Χατσῆ Μελέτη	
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος		Ν. Τσαλακώστας	N.
Μ. Σισίνης	N.	Δ. Σακελλαριάδης	
Γρ. Χατσηγιάννος		Ν. Μπούτουνας	
Γ. Μῆτσος	N.	Π. Παππατσώνης	
Ἰω. Κλίμακας		Ἰω. Παππατσώνης	
Ἀναγ. Δημητρίου	N.	Π. Δορειώτης	
Π. Α. Ζάννος		Σπ. Βαλέττας	N.
Μ. Ν. Βαλέττας	O.	Στρατῆς Δεληγιαννάκης	O.
Χρ. Ν. Δεμάθας	O.	Σπ. Α. Βαρότσης	
Ἡλ. Παπαδαῖος		Παῦλος Λεντούδης	
Γ. Πετμεζᾶς		Χρύσ. Σουμαρίπας	N.
Ν. Ἀνδρικόπουλος	N.	Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	N.
Βασίλειος Πετμεζᾶς	O.	Κ. Βέϊκος	
Ἰω. Ζάρκος	O.	Μ. Ἰατρὸς	N.
Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης		Δ. Βιρβίλης	
Ἀθ. Δανηλόπουλος		Γ. Μπάνης	O.
Σταμ. Νικολαΐδης	O.	Π. Μαυρομιχάλης	
Βελισ. Νικολαΐδης	O.	Α. Μαυρομιχάλης	
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης		Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	
Δ. Ν. Μπούκουρας	N.	Ν. Μοσχούλας	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	N.	Γεώρ. Π. Ζαρειφόπουλος	N.
Ζαφ. Δεπάστας	N.	Α. Κανελόπουλος	N.

Κ. Δ. Σχινᾶς	
Ιω. Γκοῦρας	
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	N.
Σπ. Λογοθετόπουλος	
Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ιω. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Χρ. Ταΐνος	
Δ. Κουμανιώτης	
Θ. Ι. Μέξης	N.
Ἐμ. Α. Ὁρλὼφ	N.
Γ. Μπίστας	O.
Κ. Δαρειώτης	
Σταμ. Ἀντωνιάδης	N.
Ιω. Περίδης	O.
Ἀνδ. Μάμουκας	O.
Κάρολος Ναζος	
Εὐστρ. Παρίσσης	N.
Ἀντ. Ἀρμάος	
Μ. Ἀναστασόπουλος	N.
Ἰω. Τομαρᾶς	N.
Ἀν. Παππατσώρης	
Ἀθ. Καστανᾶς	ὑπ. ψῆφον
Γ. Παππαδημητρίου	N.
Γ. Σ. Κριεζῆς	
Ἀνδ. Γ. Κουντουριώτης	O.
Δ. Α. Κουντουριώτης	N.
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	O.
Ἰ. Χατσίσκος	N.
Δαλαμ. Τσουκαλᾶς	
Κ. Δυοβουνιώτης	
Κ. Ῥιζόπουλος	N.
Γ. Τασσαῖος	ὑπ. ψῆφον
Μάρκος Βιτάλης	»
Ἰω. Οἰκονόμου	

Τελευταῖον, παρελθούσης τῆς ὥρας, ἀναγγείλας ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ὅτι ἀντικείμενον τῆς πρασεχοῦς συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ ἐξακολούθησις τοῦ ἀνὰ χεῖρας προϋπολογισμοῦ, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3. μ. μ.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος
Μ. ΙΑΤΡΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐστρ. Μ. Παρίσσης.
Ἰω. Ἀντωνοπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΒ'.

Τῆς 17 Μαΐου.

Σήμερον τὴν δεκάτην ἑβδόμην Μαΐου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν π. μ. τῶν Κυρίων Βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Βουλευτηρίου, ἀναγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας ἢ κωλύματος τῶν Κ. Κ. Ν. Κορφιωτάκη, καὶ Ἀνδρέου Κουντουριώτη, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προεδρεύοντος ἀντιπροέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Προτιθεμένης δ' εἰς συζήτησιν ἐν πρώτοις τῆς ἐκθέσεως τοῦ τμήματος ἐπὶ τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς τοῦ τρίτου Βουλευτοῦ τῆς ἐπαρχίας Ἄνδρου. Παρετήρησέ τις ὅτι εἰς κοινὸν μάλις χθὲς

περὶ τὴν 5 ὥραν μ. μ. διενεμήθη ἡ ἔκθεσις τοῦ τμήματος, καὶ δὲν εἶχε τὸν ἀποχρῶντα χρόνον νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ ἔγγραφα τῆς ἐκλογῆς καὶ νὰ ἐπιφέρῃ τὰς προσηκούσας παρατηρήσεις, καθόσον μάλιστα γινώσκει ὅτι τὸ ὑπουργεῖον διέταξε ἐπαναληψιν τῆς ἐκλογῆς εἰς ἕνα δῆμον, καὶ ἂν τοῦτο ἦναι ἀληθὲς δὲν δύναται νὰ συζητηθῇ ἐκλογὴ πρὸ τῆς πλήρους ἀποπερατώσεως αὐτῆς. Ἀλλὰ ταῦτα κυρίως ἀνήκουσιν εἰς τὴν οὐσίαν ἤδη δὲ παρατηρεῖ ὅτι δυνάμει τοῦ κανονισμοῦ, ὅστις ἀπαιτεῖ νὰ διανέμωνται αἱ ἐκθέσεις τοὐλάχιστον εἰκοσιτέσσαρας ὥρας πρὸ τῆς συζητήσεώς των, εἶναι ὀρθὸν νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τῆς ἐκθέσεως ἐπὶ τὴν αὔριον, διότι δὲν πρέπει νὰ προσβάλληται ὁ κανονισμὸς ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀνάγκης.

Ἀπήντησεν ὁ γραμματεὺς ὅτι τὸ προεδρεῖον διέταξεν ἀπὸ τῆς 15 Μαΐου νὰ διανεμηθῶσιν αἱ ἐκθέσεις αὗται, καὶ παρευρίσκετο καὶ ὁ προαγορεύσας ὅτε τὸ προεδρεῖον ἔδωκε ταύτην τὴν ἐντολήν, αἱ ἐκθέσεις δὲ αὗται διενεμήθησαν εἰς ὅλους σχεδὸν τοὺς βουλευτὰς αὐθημερὸν ἤτοι τὴν 15 Μαρτίου ἡμέραν σαββάτου, καὶ σήμερον εἶναι δευτέρα 17 Μαΐου, ὥστε ὁ κανονισμὸς πληρέστατα ἐτηρήθη· ἂν δ' ὁ προαγορεύσας ἔλαβε τὴν ἔκθεσιν καὶ χθές, οὐχ ἧττον εἶχε καιρὸν νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ ἔγγραφα τῆς ἐκλογῆς καὶ νὰ τὰ μελετήσῃ ἀρκούντως. Καθόσον μάλιστα αὐτὴ ἡ τάξις ἐτηρήθη καθ' ὅλας τὰς ἐξελέγξεις τῶν ἐκλογῶν καὶ συνεζητοῦντο τὴν ἐπιοῦσαν τῆς διανομῆς τῶν ἐκθέσεων. Εἰς τὴν πρότασιν λοιπὸν τοῦ προαγορεύσαντος οὐδὲν ἄλλο βλέπει εἰμὴ πρόθεσιν ἀναβολῆς, καὶ διὰ τοῦτο ὑποστηρίζει νὰ ἐπιληρωθῇ ἤδη ἡ βουλὴ τῆς συζητήσεως.

Μετά τινα μικρὰν περὶ τούτου ἀντιλογίαν τοῦ μὲν κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος καὶ ἄλλων τινῶν ἐπιμενόντων εἰς τὴν ἀναβολήν, τῶν δὲ λοιπῶν ὑποστηριζόντων τὴν ἄμεσον συζήτησιν, ὁ ἀντιπρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν παραδέχηται τὴν ἀναβολήν, αὕτη δ' ἀπέρριψεν αὐτὴν δι' ἀναστάσεως, καὶ προέβη εἰς τὴν συζήτησιν.

Μηδενὸς δὲ λαβόντος τὸν λόγον καὶ ἀντιλέγοντος κατὰ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐκθέσεως, ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ ἀντιπροέδρου παρεδέχθη αὐτὴν δ' ἀναστάσεως, καὶ ἐκηρύχθη νόμιμος, βουλευτὴς Ἄνδρου ὁ Κ. Μ. Δ. Καΐρης.

Μετὰ τοῦτο παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω Β. Διάταγμα περὶ εἰσαγωγῆς ἐκ νέου εἰς τὴν Βουλὴν τοῦ παρὰ τῆς Γερουσίας διὰ τῆς ἀφαιρέσεως τοῦ 9 ἄρθρου τροπολογηθέντος νομοσχεδίου περὶ ζωοκλοπῆς καὶ ζωοκτονίας, καὶ δικαιολογητικὴν ἔκθεσιν ἔχουσι δὲ ταῦτα οὕτως.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι Βουλευταί.

«Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ εἰσαγάγω ἐκ νέου εἰς τὴν συζήτησιν ὑμῶν τὸ κατὰ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον συζητηθὲν παρὰ τῆς Γερουσίας ἐγένετο δεκτὸν ἄνευ ἄλλης τινὸς τροποποιήσεως, πλὴν τῆς ἀφαιρέσεως τοῦ 9. ἄρθρου αὐτοῦ.

Οἱ λόγοι, δι' οὓς δὲν παρεδέχθη τὸ ἄρθρον τοῦτο ἡ Γερουσία, ἐμφαίνονται εἰς τὰ ἐγκλειόμενα πρακτικὰ τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ζωοκλοπία μαστίζει κατὰ τὴν παροῦσαν μάλιστα ἐποχὴν πολλὰς τοῦ Κράτους ἐπαρχίας καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ ψηφισθῇ τὸ ταχύτερον ὁ Νόμος πρὸς περιστολὴν τοῦ κακοῦ, ἡ Κυβέρνησις παρεδέχθη τὴν γενομένην παρὰ τῆς Γερουσίας τροπολογίαν.

Παρακαλῶ δὲ καὶ ὑμᾶς, Κύριοι, ἀποβλέποντες εἰς τὸ κατεπεῖγον τῆς περιστάσεως νὰ παραδεχθῆτε αὐτὸ, διὰ νὰ μὴν ἀναβάλληται ἐπὶ πλέον ἡ ἔκδοσις τοῦ ἐπὶ τοσοῦτον κατεπείγοντος Νόμου τούτου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 17 Μαΐου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον οἷον ἐτροποποιήθη παρὰ τῆς Γερουσίας θέλει εἰσαχθῇ ἐκ νέου εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, καὶ θέλει ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Ὁ ζωοκλόπος, ἡ ζωοκτόνος, ἐκτὸς τῶν παρὰ τοῦ ποινικοῦ νόμου ὁριζομένων ποινῶν, καὶ πολιτικῶν ἀποδώσεων καὶ ἀποζημιώσεων ὑποβάλλεται καὶ εἰς πρόστιμον, ἢ εἰς χρηματικὴν ποινὴν, διπλασίαν τῆς τιμῆς τοῦ κλαπέντος, ἢ θανατωθέντος ζώου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προσδιορισμοῦ αὐτῆς διὰ τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Ἄρθρ. 2. Ὁ ἀνακαλύψας ζωοκλόπον ἢ ζωοκτόνον λαμβάνει εἰς ἀμοιβὴν ὁλόκληρον τὸ πρόστιμον, ἢ τὴν χρηματικὴν ποινὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ζωοκλόπος, ἢ ζωοκτόνος κατεδικάσθη. Περὶ

τοῦ ὀνόματος τοῦ ἀνακαλύψαντος θέλει γίνεσθαι μνεία εἰς τὴν δικαστικὴν ἀπόφασιν.

Ἄρθρ. 3. Ἀφοῦ καταστα θῇ τελεσίδικος ἡ κατὰ τοῦ ζωοκλόπου ἢ ζωοκτόνου ἀπόφασις, οὗτος ὀφείλει νὰ ἀποτίσῃ ἀμέσως καὶ ἀνυπερθέτως τὸ πρόστιμον, ἢ τὴν χρηματικὴν ποινὴν, τὴν νόμιμον ἀποζημίωσιν πρὸς τὸν κύριον τοῦ ζώου, καὶ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα, ἄλλως ἐπιμελείᾳ τοῦ ἁρμοδίου ταμίου, γίνεται ἀμέσως προσωπικὴ κράτησις, κατάσχεσις καὶ πώλησις ἀναλόγου μέρους τῆς κινητῆς, ἢ μὴ ὑπαρχούσης διόλου, ἢ ἀποχρώσης κινητῆς, τῆς ἀκινήτου περιουσίας τοῦ ζωοκλόπου, ἢ ζωοκτόνου πρὸς ἐκπλήρωσιν ὅλων τῶν ἄνω εἰρημένων ὑποχρεώσεων· ἡ κατάσχεσις καὶ πώλησις τῆς περιουσίας ταύτης γίνεται κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων Νόμου.

Ἄρθρ. 4. Ἐὰν ἐντὸς τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ προθεσμίας ἀπὸ τῆς τελεσιδικίας τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, δὲν πληρώσῃ ὁ ζωοκλόπος, ἢ ζωοκτόνος τὰς ἐπιβαλλομένας ὑποχρεώσεις, ἢ τοὐλάχιστον τὸ πρόστιμον, ἢ τὴν χρηματικὴν ποινὴν, ἡ Κυβέρνησις προκαταβάλλει ἀμέσως εἰς λογαριασμὸν τοῦ ζωοκλόπου, ἢ ζωοκτόνου τὸ ἥμισυ τοῦ προστίμου, ἢ τῆς χρηματικῆς ποινῆς εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα.

Ἄρθρ. 5. Οἱ διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως καταδικαζόμενοι ἐπὶ πλημμελήμασιν, ὡς αὐτουργοὶ ἢ συνεργοὶ ζωοκλοπίας ἢ ζωοκτονίας στεροῦνται κατὰ συνέπειαν τῆς καταδίκης ταύτης·

1) Πάσης δημοσίας ἢ ἐκκλησιαστικῆς ἢ δημοτικῆς ὑπηρεσίας καὶ θέσεως, ὁμοῦ μὲ ὅλα τὰ ἐξαρτώμενα ἐντεῦθεν δικαιώματα καὶ πλεονεκτήματα.

2) Ὅλων τῶν ἀξιωμάτων ἐπιτίμων θέσεων καὶ διακριτικῶν σημείων.

3) Τῆς τιμῆς τοῦ νὰ ἦναι μέλη νομαρχικοῦ τινος, ἐπαρχιακοῦ, ἢ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἢ ἄλλης τινος συνελεύσεως, συγκαλουμένης παρὰ τῆς Κυβερνήσεως διὰ πολιτικὰς ὑποθέσεις, καὶ τοῦ νὰ διορίζωνται ὁρκωτοὶ κριταί.

4) Τῆς ἱκανότητος τοῦ νὰ γείνωσι μέτοχοι τοιούτων ἀρχῶν, ὑπηρεσιῶν, πλεονεκτημάτων καὶ τιμῶν· ἡ διάρκεια τῆς στερήσεως τῶν ἀνωτέρω δικαιωμάτων ὁρίζεται ὑπὸ τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Ἄρθρ. 6. Οἱ συνεργοὶ εἰς ζωοκλοπίαν, ἢ ζωοκτονίαν εἶναι ἀλληγεγγύως ὑπόχρεοι εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 1. ὁριζομένης διὰ τοὺς αὐτουργοὺς χρηματικῆς ποινῆς, ἢ προσίμου, τηρουμένων καὶ τῶν ὁρισμῶν τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ ποιν. νόμου.

Ἄρθρ. 7. Τὰ ὁριζόμενα διὰ τοῦ ἄρθρ. 3 ἐκθεσιακὰ μέτρα κατὰ τῆς περιουσίας τῶν ζωοκλόπων, καὶ ζωοκτόνων ἐφαρμόζονται καὶ κατὰ τῆς περιουσίας τῶν καταδικασθέντων ὡς συνεργῶν.

Ἄρθρ. 8. Ἐὰν εἷς χεῖρας τινὸς εὑρεθῇ ζῶον κλοπιμαῖον, καὶ δὲν δυνηθῇ ν' ἀποδείξῃ ἐκεῖνον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον τὸ ἔλαβεν ἢ τὸ ἠγόρασε, καταδικάζεται ἐκτὸς τῆς ἀποδόσεως τοῦ ζώου, καὶ εἰς πρόστιμον, ἢ χρηματικὴν ποινὴν ἴσην τῆς ἀξίας αὐτοῦ, ἐπιφυλαττομένων καὶ τῶν λοιπῶν ποινικῶν ὁρισμῶν, ἐὰν ὁ κάτοχος τοῦ ζώου ἤθελεν ἐνέχεσθαι εἰς τὴν κλοπήν.»

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 16 Μαΐου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Προέβη ἀκολούθως ἡ βουλὴ εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ 4. ἄρθρου τοῦ Γ'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτλ ὑπουργείου. Καὶ πρῶτον μὲν παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὰς ὑπ' ἀριθ. 1. 2. 3. καὶ 4 ἀφαιρέσεις, ὡς καὶ ὑπὸ τῆς ὑπουργικῆς ἐκθέσεως ἀφαιρουμένας καὶ ἐχούσας οὕτως·

α 1. Τὴν τῆς συνταξιούχου Μαρίας Καπαραλιώτισσας ἐκ τοῦ Νομοῦ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας, ὡς ἐπιστραφέντων τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων, κατὰ τὸν ἐκδοθέντα νόμον εἰς τὸν ἅγιον Τάφον.	δρ.	73
2. Τὴν τοῦ ἐκ Κρήτης Γ. Πρωτοπαππᾶ	»	600
3. Τὴν τοῦ ἐκ Κυνουρίας Ἰγνατίου Τσάκωνα	»	360
4. Τὴν τοῦ ἐκ Κρήτης Α. Ἰωαννίτου	»	1140
καὶ ταύτας κατὰ τὴν τελευταίαν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ.		2173

Ὡσαύτως δὲ καὶ τὴν ὑπ' ἀριθμὸν 5. ἀφαίρεσιν τῆς συντάξεως τοῦ Χρυσάνθου Κονοφάου παραδεχθέντος τοῦ Ὑπουργοῦ, ἐπειδὴ καθ' ἃς ἔλαβε πληροφορίας εἶναι τωόντι εὔπορος, καὶ παρατηρήσαντος ἐπ' αὐτῆς ἑτέρου, ὅτι ἡ ἀφαίρεσις αὕτη δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ὀπισθενεργὸν δύναμιν, ἀλλὰ μόνον διὰ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τοῦ ἔτους θέλει ἐφαρμοσθῇ, ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἀφαίρεσιν τῆς συντάξεως τοῦ Χρυσάνθου Κονοφάου ἀπὸ 1 Μαΐου 1847 καὶ οὕτως ἐκπίπτονται ἐκ τοῦ ἄρθρου τούτου ἐκτὸς τῶν ῥηθεισῶν 2173 δραχμῶν ἔτι 560.

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 6 ἐλάττωσις τῆς συντάξεως τοῦ Ναθαναὴλ Μιχαὴλ περιοριζομένη ἀντὶ 50 εἰς 30 δραχ.

Ἐπὶ ταύτης παρετήρησέ τις ὅτι αἱ ἐλαττώσεις αὗται δὲν πρέ-

πει νὰ γείνωσι· διότι δὲν εἶναι δίκαιον ν' ἀφαιρῶνται κεκτημένα δικαιώματα ἐκ μιᾶς τάξεως, ἐνῷ οὐδὲν τοιοῦτον εἰς ἄλλην ἐγένοντο. Ἡ τοιαύτη πρᾶξις τῆς Βουλῆς θέλει ἐγείρει πολλὰ δίκαια παράπονα. Ἔπειτα καὶ αἱ ἐλαττώσεις ἀποτελοῦσιν ἓν ὁλικὸν ποσὸν ὡς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἀσήμαντον, ὥστε δὲν εἶναι δίκαιον χάριν τοιαύτης μηδαμινῆς καὶ ἀσημάντου ὠφελείας νὰ ἀφαιρεθῶσι τὰ πρὸς τὸ ζῆν μέσα τοσούτων δυστυχούντων κληρικῶν, ἀξίων τῆς περιθάλψεως τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι αἱ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπενεχθεῖσαι ἐλαττώσεις ἐπὶ τῶν συντάξεων τινῶν κληρικῶν ὑπηγορεύθησαν ὑπὸ τῆς παρούσης οἰκονομικῆς τοῦ κράτους καταστάσεως, καὶ ἐκανονίσθησαν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον ἕκαστος ἐλάμβανεν, ἀναλόγου πρὸς αὐτὸ ἐλαττώσεως γινομένης· ὥστε παρὰ τῶν πλείονα λαμβανόντων μείζων ἐγένετο ἀφαίρεσις, παρὰ δὲ τῶν ἐλάττονα ἐλάττων. Ὅσων δὲ ἡ σύνταξις ἦτο πολὺ μικρά, οὐδεμίαν ὑπέστη ἐλάττωσιν. Ἡ ἐπιτροπὴ δὲ νομίζει ὅτι καὶ διὰ τῶν ὑπολειπομένων συντάξεων δύνανται νὰ ζήσωσιν ἐπαρκῶς οἱ συνταξιοδοτούμενοι κληρικοί, ὡς μὴ πολλὰς ἔχοντες ἀνάγκας, καὶ μὴ στερούμενοι ἄλλων τινῶν ἀπολαυῶν, ἕνεκα ἐνοριῶν ἢ ἄλλου τινὸς τοιούτου ἔργου· διὰ ταῦτα ἐπιμένει εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῶν προκειμένων καὶ τῶν ἑπομένων συντάξεων.

Ἀπήντησεν ἕτερος ὅτι δὲν ἐννοεῖ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἐπιτροπῆς ὡς πρὸς τὰς ἀφαιρέσεις τῶν συντάξεων. Καθότι αὗται μὲν ἐκανονίσθησαν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐκδουλεύσεων ἑκάστου, τῆς κληρικῆς αὐτῶν ἀξίας καὶ τῆς βιωτικῆς ἀνάγκης, ὥστε κατ' οὐδένα λόγον δὲν δύναται νὰ κριθῇ ὅτι πρέπει νὰ ὑποφέρῃ ἐλάττωσιν ἡ μισθοδοσία αὐτῶν. Ἀλλὰ καὶ ἂν τοῦτο γείνῃ δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὡς λόγος τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως, καὶ κατ' αὐτὸ νὰ γείνῃ ἐλάττωσις, ἀλλὰ νὰ παρατηρηθῇ ἂν ὦσί τινες λαμβάνοντες τὰς συντάξεις ἀδίκως, διὰ νὰ ἐκπεσθῇ ἡ τούτων σύνταξις. Ἡ δὲ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς τυχαίως, οὕτως εἰπεῖν, γενομένη ἐλάττωσις εἰς οὐδένα βασίζεται λόγον. Ἔπειτα διὰ τοιούτων μηδαμινῶν ἐλαττώσεων δὲν δυνάμεθα νὰ προέλθωμεν εἰς ἓν ἀποτέλεσμα, φρονεῖ λοιπὸν ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ παραδεχθῇ ἡ βουλὴ ταύτας.

Ἐπανέλαβεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ὅτε ἐδίδοντο αἱ συντάξεις, οὔτε δικαιώματα ἐξετιμήθησαν οὔτε δικαιοσύνη ἐτηρήθη, ἀλλὰ πολλοὶ ἀδίκως προεκρίθησαν παραγκωνισθέντων ἄλλων πολλὰς ἐκδουλεύσεις ἐχόντων· ἀλλὰ τὴν τούτων εὐκρίνησιν θέλει ἐπιφέρῃ

ὁ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον συνιστάμενος νόμος περὶ συντάξεων· ἤδη δὲ πρόκειται περὶ ἐλαττώσεών τινων, τὰς ὁποίας ἡ οἰκονομία ὑπαγορεύει.

Ἄλλος παρετήρησεν, ὅτι χθὲς ἔλαβε γνῶσιν ἐξ ἰδιαιτέρας πληροφορίας, ὅτι εἰς ὅλα τὰ Β. Διατάγματα τὰ τὰς συντάξεις χορηγήσαντα ὑπάρχει ῥητὸς ὅρος, ὅτι ἡ σύνταξις θέλει δίδοσθαι εἰς τοὺς συνταξιοδοτουμένους κληρικοὺς μέχρι τῆς βελτιώσεως τῆς καταστάσεώς των. Ἂν λοιπὸν τοῦτο ἀληθεύῃ πρέπει νὰ ἐξετασθῇ τίς εἶναι ἑκάστου ἡ κατάστασις.

Ἀπαντήσαντος δὲ πρὸς τοῦτο τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργοῦ ὅτι αὐτὸς δὲν ἔχει τούτου γνῶσιν, προσέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ὅσον πρέπει νὰ ἦναι ἡ βουλὴ φειδωλὸς ὅπου δεῖ, ἄλλο τόσον ὀφείλει νὰ μὴ ἦναι ἄδικος ὅπου δὲν πρέπει. Πρόκειται σήμερον περὶ τῆς παραδοχῆς τῆς πιστώσεως συντάξεως κληρικῶν τινῶν πρὸ καιροῦ παρακεχωρημένων εἰς αὐτοὺς κατὰ συνέπειαν τῶν κατὰ τὸν ἀγῶνα ἐκδουλεύσεών των· ἕκαστος βουλευτὴς εἶναι ἡ ἀγωνιστὴς ἢ τέκνον ἀγωνιστοῦ, καὶ ἀναντιῤῥήτως γινώσκει πόσον συνέδραμεν εἰς τὸν ἀγῶνα τὸ ἱερατεῖον, καὶ ποσάκις ἀπεδείχθη ἡ ἀρετὴ τοῦ σεβαστοῦ ἡμῶν κλήρου, ὅστις μὲ τὸν σταυρὸν καὶ τὴν σημαίαν εἰς τὰς χεῖρας ἀνδρείως καὶ εὐκλεῶς ἠγωνίσθη ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος. Ποῦ εἶναι ὁ Ἔλους καὶ οἱ ἄλλοι ἀξιοσέβαστοι ἀρχιερεῖς, οἵτινες τοσαῦτα ἀπέκτησαν εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ ἔθνους δικαιώματα; Ἂν ἔζων λοιπὸν οὗτοι καὶ ἐλάμβανον σύνταξίν τινα ἦτο δίκαιον, ἦτον ἀξιοπρεπὲς νὰ τοὺς ἀφέλῃ τὴν σύνταξιν τὸ ἔθνος; οὐχὶ βέβαια· ἀλλὰ πόσοι εἶναι ὅμοιοι μὲ τὸν προῤῥηθέντας; Ἂν δὲ μεταξὺ τῶν συνταξιοδοτουμένων εἶναι καί τινες ἀδίκως τὴν σύνταξιν λαμβάνοντες, ἀνάγκη ἦναι νὰ ἐκκαθαρισθῶσι, καὶ νὰ στερθῶσιν αὐτῆς. Ἀλλὰ τοῦτο πρέπει νὰ γείνῃ διὰ νόμου περὶ συντάξεων ἐν γένει τῶν τε λαϊκῶν καὶ τῶν κληρικῶν, τὸν ὁποῖον ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις νὰ προπαρασκευάσῃ καὶ νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὰς βουλάς. Σήμερον ὅμως δὲν δύναται ἡ βουλὴ νὰ ἐπιφέρῃ τὸν πέλεκυν κατὰ μόνων τῶν συνταξιοδοτουμένων κληρικῶν, καὶ διὰ ὀλίγους τινὰς ἀδίκως συνταξιοδοτουμένους, ἂν τυχὸν τοιοῦτοι ὑπάρχωσι, νὰ καταστρέψῃ τὰς συντάξεις ὅλων· ἐν ᾧ ὁ νόμος θέλει κάλλιον νὰ ἀθωωθῶσι καὶ 90 ἔνοχοι διὰ νὰ μὴ συναπολεσθῶσιν 10 ἀθῷοι. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ κινηθῇ ἡ βουλὴ ἐκ προλήψεως εἰς τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς· Διότι οὗτος ἄλλοτε ἐπὶ τῆς ἀντιβασιλείας ἐπέπεσε πέλεκυς κατὰ τῶν μοναστηρίων, καὶ διέλυσε μέγα μέρος αὐτῶν, ἀλλὰ δὲν παρῆλθε πολὺς

χρόνος, καὶ ἐφάνη τὸ ἄτοπον τῆς ἀποράσεως ταύτης, ὅτε τὰ ἀγαθοποιὰ ἐκεῖνα καθιδρύματα εἰς τὰ ὁποῖα εὗρισκεν ἄσυλον καὶ ὁ κεκμηκὼς ὁδοιπόρος, καὶ ὁ πεινῶν παροδίτης, κατήντησαν φωλεαὶ τῶν θηρίων, καὶ καταγώγια τῶν ἀγρίων ζώων. Καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν ὀφείλει νὰ σκεφθῇ ἡ βουλὴ μήπως ἀφαιροῦσα τὴν σύνταξιν κληρικῶν ἀγωνιστῶν καὶ εἰς ἔνδειαν πραγματικὴν εὑρισκομένων, γείνῃ αἰτία τοῦ θανάτου καὶ τῆς καταστροφῆς αὐτῶν.

Ἀπήντησεν ἕτερος, ὅτι τὰ ὑπὲρ τοῦ κλήρου αἰσθήματα εἶναι γενικὰ εἰς ὅλους, καὶ αὐτὸς ὅμοια χθὲς ἐξέφρασεν, ἀλλ' ἡ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐπεξεργασθεῖσα ἐπιτροπὴ οὐδαμῶς προέθετο νὰ προσβάλῃ τὸν κλῆρον, καθότι οὐδὲ περὶ ὅλων τῶν κληρικῶν λόγος προῦκειτο· ἐξελέγχουσα ὅμως τὰς συντάξεις κληρικῶν τινων ἐζήτησε τίνες τούτων ἔχουσι καὶ τίνες δὲν ἔχουσι δικαιώματα, τίνες εἶναι ἄξιοι νὰ λαμβάνωσι συντάξεις καὶ τίνες οὐχί, τίνες λαμβάνουσι πολλὰ καὶ τίνες ὀλίγα, καὶ ἐπήνεγκε καθ' ἑαυτὴν τὴν ἰσοσταθμισιν τῶν ἀνωμαλιῶν τούτων· ἡ βουλὴ λοιπὸν ὀφείλει ν' ἀποφανθῇ ἐπὶ μιᾶς ἑκάστης ἐλαττώσεως ἀνεξαρτήτως τῶν περὶ τοῦ κλήρου γενικῶν ἰδεῶν.

Ἀνέπτυξε λοιπὸν ἕτερος ὅτι ὁ Ναθαναὴλ Μιχαὴλ, τῆς συντάξεως τοῦ ὁποίου προτείνεται ἡ ἐλάττωσις, εἶναι ἐκ Κύπρου, ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τῶν πρώτων χρόνων τῆς ἐπαναστάσεως, ἠγωνίσθη ἐνεργητικῶς, καὶ εἶναι κατατετραυματισμένος, μένει δ' εἰς τὴν Καρυστίαν ὡς ἐπίτροπος τοῦ ἀρχιερέως, οὐδεμίαν ἐκ τῆς ἐπιτροπίας ταύτης ἀπολαύων ἐχων. Πρὸς αὐτὸν λοιπὸν μόλις αἱ 50 δραχμαὶ εἶναι ἀποχρῶσαι.

Ἐρωτηθεῖσα δ' ἡ βουλὴ ἂν παραδέχηται τὴν ἐπὶ τῆς συντάξεως αὐτοῦ προτεινομένην ἐλάττωσιν παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς, ἀπέῤῥιψε αὐτὴν δι' ἀναστάσεως.

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 7 ἐλάττωσις τῆς συντάξεως τοῦ Δεσποτοπούλου εἰς δραχ. 50 ἀντὶ 95, καθ' ἣν παρετήρησέ τις ὅτι οὗτος ἦτον ἄλλοτε πρωτοσύγγελος Εὐβοίας, καὶ μετὰ τὴν κατάργησιν τῆς πρωτοσυγγελείας ἐσυνταξιοδοτήθη, πρό τινος μάλιστα ἐγυμνώθη ὑπὸ λῃστῶν, καὶ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἐλαττωθῇ ἡ σύνταξίς του, ἡ δὲ βουλὴ ἀπέῤῥιψε καὶ ταύτην τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς δι' ἀναστάσεως.

Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 8 ἀφαιρέσεως τῆς συντάξεως τῆς

Μαρίας Γ. Λεβαδιτίσσης, ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐκκλησιαστικῶν παρετήρησεν ὅτι οὐδεμίαν ἔχει πληροφορίαν περὶ τῆς ἀποβιώσεως τῆς ῥηθείσης καλογραίας, ἥτις ἐξ ἐναντίας ἐλάμβανε τὴν σύνταξιν μέχρι τέλους Φεβρουαρίου· θέλει ὅμως ζητήσει πληροφορίας παρὰ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν περὶ τοῦ ἂν ἀπεβίωσε καὶ πότε, καὶ οὐχὶ μόνον ἂν ἀπεβίωσε δὲν θέλει δοθῆ τοῦ λοιποῦ ἡ ἐπ' ὀνόματι αὐτῆς σύνταξις, ἀλλὰ καὶ θέλει γείνει ἔρευνα τίς ἐλάμβανε τὴν ἐπ' ὀνόματι αὐτῆς σύνταξιν ἀπὸ τῆς ἀποβιώσεώς της, ἵνα ἐπιστραφῶσι τὰ χρήματα εἰς τὸ ταμεῖον, καὶ τιμωρηθῶσιν οἱ τὰ τοιαῦτα ἐνεργοῦντες ἄτοπα καὶ σκανδαλώδη.

Κατὰ ταῦτα ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλ ἀφῆκε τὴν σύνταξιν, ἵνα γείνῃ χρῆσις αὐτῆς ἂν τυχὸν ἡ ῥηθεῖσα καλογραία δὲν ἀπεβίωσε.

Ἡ δ' ὑπ' ἀριθμὸν 9 ἐλάττωσις τῆς συντάξεως τοῦ Γ. Ζαλογίτου εἰς δραχ. 50 ἀντὶ 95 παρετηρήθη ὅτι ὑπάγεται εἰς τὴν χθὲς γενομένην ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς περὶ τῶν συνταξιούχων κληρικῶν τῶν ἐπαρχίας ἐχόντων. Ἐπειδὴ δὲ δὲν εἶναι γνωστὸν ἂν τὴν ἐπαρχίαν ἢ τὴν σύνταξιν θέλωσι προτιμήσει νὰ κρατήσωσιν οὗτοι, ἀνάγκη νὰ μείνῃ ἡ τῆς συντάξεως πίστωσις, τῆς ὁποίας ὅμως δὲν θέλει γείνει χρῆσις, ἂν οἱ κληρικοὶ προτιμήσωσι τὰς ἐπαρχίας.

Κατὰ ταῦτα ἡ Βουλὴ ἀπέῤῥιψε καὶ ταύτην τὴν περὶ ἐλαττώσεως γνώμην.

Κατὰ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 10 ἐλαττώσεως τῆς συντάξεως τοῦ πρωτοσυγγέλου Θεοφίλου εἰς δραχμὰς 90 ἀντὶ 120, ἀντείπέ τις ὅτι ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος Πρωτοσύγγελος τῶν Πατρῶν εἶναι εἷς τῶν πρωτομαρτύρων τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως, τοῦ ὁποίου τὰς θυσίας καὶ τὰς ἐκδουλεύσεις δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐκθέσῃ διὰ μακρῶν, διότι εἶναι γνωσταὶ εἰς ὅλους τοὺς Ἕλληνας. Ζῶν δὲ εἰς τὴν πόλιν τῶν Πατρῶν, ὅπου καὶ τὸ ἐνοίκιον καὶ τὰ λοιπὰ ἔξοδα εἶναι εἶναι ἱκανῶς βαρέα μόλις δύναται νὰ ἐξοικονομῇ τὰς ἀνάγκας του διὰ τῶν 120 δραχμῶν, προτείνει λοιπὸν νὰ μὴ ἐλαττωθῇ ἡ σύνταξις αὐτη.

Πολλῶν δὲ καὶ ἄλλων τὴν πρότασιν ταύτην ὑποστηριζόντων, ὁ ἀντιπρόεδρος ἠρώτησε τὴν βουλὴν ἂν παραδέχηται τὴν περὶ ἐλαττώσεως τῆς προῤῥηθείσης συντάξεως γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς. Οὐδενὸς δ' ἀναστάντος ἀπεῤῥίφθη ὁμοφώνως ἡ τῆς ἐπιτροπῆς γνωμοδότησις, καὶ ὑπελείφθη ἡ σύνταξις ὡς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ εἶχε.

Ἀπεῤῥίφθη δ' ὁμοίως δι' ἀναστάσεως καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 11 προτεινομένη ἐλάττωσις τῆς συντάξεως τοῦ Δαμασκηνοῦ Σαλήπου εἰς δραχ. 70. ἀντὶ 100. ἀποδειχθέντος ὅτι αὐτὸς κατέκειτο κλινήρης.

Ἀπεῤῥίφθη ὡσαύτως καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 12 ἐλάττωσις τῆς συντάξεως τοῦ Γ. Παγώνη ὡς ὑπαγομένου εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ κατὰ τὰ προαποφασισθέντα.

Ἀπεῤῥίφθη ὁμοίως καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 13 προτεινομένη ἐλάττωσις τῆς συντάξεως τοῦ Παπᾶ Ἀθανασίου, περὶ ἧς παρετηρήθη ὅτι εἶναι γέρων ἑβδομηκοντούτης ἀπὸ Βλαχερῶ τῆς Καρυταίνης πάσχων ἐξ ἐπιληψίας.

Ὁμοίως δι' ἀναστάσεως ἀπεῤῥίφθησαν καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 14 προτεινομένη ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐλάττωσις τῆς συντάξεως τοῦ Παπᾶ Δ. Ἀρχιμανδρίτου περὶ οὗ παρετηρήθη ὅτι εἶναι γέρων ὀγδοηκοντούτης ἐπταμελῆ οἰκογένειαν ἔχων καὶ οὐδεμίαν ἰδιοκτησίαν· καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 15 ἐλάττωσις τῆς συντάξεως τοῦ Καμπάνη περὶ οὗ παρετηρήθη ὅτι οὗτος διετέλει πρότερον πρωτοσύγγελος εἰς τὸν νομὸν τῶν Κυκλάδων, καὶ εἶναι ἀξιοσέβαστος διὰ τὰς κατὰ τὸν ἀγῶνα αὐτοῦ ἐκδουλεύσεις, ἄξιος δὲ περιθάλψεως διότι οὐδεμίαν ἄλλην περιουσίαν ἔχει.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ περὶ τῆς παραδοχῆς τοῦ 4 ἄρθρου κατὰ τὰς γενομένας ὡς ἀνωτέρω τροπολογίας, τῶν ὁποίων τὸ ὁλικὸν ποσὸν ἀναβαίνει εἰς δρ. 2,733 παρεδέχθη αὐτὸ δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτως·

« 4. Συντάξεις . . . . . 59,015:44 »

Ὡσαύτως δὲ δι' ἀναστάσεως ἐγένοντο δεκτὰ, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀντιῤῥήσεως, καὶ τὰ ἑπόμενα δύο ἄρθρα ἔχοντα οὕτως·

« 5. Περιθάλψεις 3,200:

6. Τόκους . . . . . 45:76.

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Γ'. κεφαλαίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Γ. Ἀντωνοπούλου καὶ Δεπάστα, συνήχθη κατὰ τὸ ὠδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 69.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Γ'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως ὑπουργείου, ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ, ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	Ν.	Μιχαὴλ Σισίνης	Ν.
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ν.	Γρηγ. Χατσηγιάννος	
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Γεώρ. Μῆτσος	Ν.
Δ. Δεληγεώργης	Ν.	Ἰω. Κλίμακας	
Π. Τσιμπουράκης	Ν.	Ἀναγ. Δημητρίου	Ν.
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.	Πέτρος Α. Ζάνος	
Σταῦρος Γρίβας	Ν.	Μ. Ν. Βαλέττας	Ν.
Ἰω. Πετμέζης	Ν.	Χρ. Ν. Δεμάθας	Ν.
Δημ. Κονδύλης	Ν.	Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν.
Ἀντ. Καμπάνης		Γεώρ. Πετμεζᾶς	Ν.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.	Ν. Ἀνδρικόπουλος	Ν.
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν.	Βασίλειος Πετμεζᾶς	Ν.
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	Ν.	Ἰω. Ζάρκος	Ν.
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	
Κωστῆς Βρυζάκης	Ν.	Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.	Σταμ. Νικολαΐδης	Ν.
Κ. Τζαβέλας		Βελισάρ. Νικολαΐδης	Ν.
Σ. Στράτος		Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ν.	Δ. Ν. Μπούκουρας	
Α. Π. Νάκος		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Ἀντ. Γεωργαντᾶς		Ζαφείρ. Δεπάστας	Ν.
Πέτρος Τσανετάκης		Ἐμ. Ἀντίπας	Ν.
Γ. Κονδύλης		Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Κ. Φασίτσας	Ν.	Εὐσταθ. Οἰκονομόπουλος	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.	Γ. Πανοπριφτόπουλος	Ν.
Γ. Ἰω. Βατίστας	Ν.	Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	
Ἅγ. Γουζούασης	Ν.	Ἰωάν. Ζαφειρόπουλος	
Γ. Κ. Βελῆς		Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Ἰω. Α. Χατσόπουλος		Ν. Κορφιωτάκης	
Γ. Ἰω. Γιολδάσης		Ἐμ. Μελετόπουλος	Ν.
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος		Παρασκ. Ματάλας	Ν.

Ἠλίας Γιατράκος	Ν.	Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	
Λουκᾶς Στέφανος		Σπ. Λογοθετόπουλος	
Εὐς. Σπυρίδωνος		Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ῥήγας Παλαμίδης		Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Θ. Μ. Πετρινὸς		Χρ. Τσῖνος	
Κ. Μανέτας		Δημ. Κουμανιώτης	
Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος		Θ. Ι. Μέξης	Ν.
Μ. Χατσῆ Μελέτη		Ἐμ. Α. Ὀρλὸφ	Ν.
Ν. Τσαλακώστας		Γ. Μπάστας	Ν.
Δ. Σακελλαριάδης		Κ. Δαρειώτης	
Ν. Μπούτουνας		Στ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Π. Παπατσώνης		Ἰω. Περίδης	Ν.
Ἰω. Παππατσώνης		Ἀνδρ. Μάμουκας	Ν.
Π. Δαρειώτης		Κάρολος Νάζος	
Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.	Εὐστ. Μ. Παρίσσης	Ν.
Στρατῆς Δεληγιαννάκης	Ν.	Ἀντώνιος Ἁρμάος	Ν.
Σπ. Α. Βαρότσης		Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	Ν.
Παῦλος Λεντούδης		Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Χρύσ. Σουμαρίπας		Ἀν. Παππατσώρης	
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.	Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.
Κωνστ. Βέϊκος		Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Μ. Ἰατρὸς	Ν.	Γ. Σ. Κριεζῆς	Ν.
Δ. Βιρβίλης		Ἀνδ. Γ. Κουντουριώτης	
Γ. Μπάνης	Ν.	Δ. Α. Κουντουριώτης	
Π. Μαυρομιχάλης		Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Ν.
Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	Ν.	Δ. Χατσίσκος	Ν.
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Ν. Μοσχούλας		Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Γεώρ. Π. Ζαρειφόπουλος	Ν.	Γ. Ῥιζόπουλος	Ν.
Κανελόπουλος	Ν.	Ἰωάν. Τασσαΐος	Ν.
Κ. Δ. Σχινᾶς		Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Ἰω. Γκοῦρας		Ἰω. Οἰκονόμου	

Μετὰ ταῦτα παρελθὼν ὁ προαναφερυχθεὶς Βουλευτὴς Ἄνδρου Κ. Μ. Δ. Καΐρης ἔδωκε τὸν παρὰ τοῦ 57 ἄρθρου τοῦ συντάγματος ὁριζόμενον Βουλευτικὸν ὅρκον κατὰ τὸ ἐν τέλει τῶν πρακτικῶν τῆς παρούσης συνεδριάσεως προσαρτώμενον τῆς ὁρκωμοσίας πρωτόκολλον.

Ἀνεγνώσθη ὡσαύτως τὸ Δ'. Κεφάλ. μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐχούσης οὕτω

« ΚΕΦ. Δ'. *Προπαρασκευαζόμενοι διὰ τὸν κλῆρον.*

Ἀπὸ τὴν ποσότητα τοῦ κεφαλαίου τούτου ἀφαιρεῖται τὸ 1/2 κατὰ τὴν νεωτέραν ἔκθεσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, ὅθεν καὶ περιορίζεται τὸ κεφάλαιον τοῦτο εἰς δραχμὰς . . . 4.800. »

Παρατηρήσαντος δέ τινος ὅτι μεγάλα ἐγείρονται παράπονα, διότι ἀφοῦ πρὸ ἑνὸς ἡμίσεως ἔτους ἐζητήθη νὰ διορισθῶσιν ἐν τῇ σχολῇ οἱ περὶ ὧν πρόκειται ὑπότροφοι, εἰσέτι δὲν ἔγεινεν ὁ διορισμός των καὶ πρέπει νὰ ἐπιταχυνθῇ πλέον, ἀπήντησεν ἕτερος ὅτι δικαία μὲν εἶναι ἡ παρατήρησίς του, ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον ἔχει ἤδη τὰ πάντα προπαρεσκευασμένα καὶ ταχέως δύνανται νὰ διορισθῶσιν οἱ μαθηταί. Ἐπειδὴ ὅμως ἐπέρχεται ἤδη ἡ ὥρα τῆς τῶν μαθημάτων διακοπῆς, τὸ ὑπουργεῖον προτίθεται νὰ τοὺς διορίσῃ μετὰ τὴν λῆξιν τῶν παύσεων, διὰ νὰ μὴν εἰσαχθῶσιν ἀπὸ τοῦδε ἐπὶ ματαίῳ.

Ἐπὶ τούτοις ἐγένετο ἐπὶ τοῦ Δ'. κεφ. ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Γ. Ἀντωνοπούλου καὶ Δεπάστα, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων **69**, ἔχει δ' οὕτω.

Κεφάλαιον Δ'.

« Προπαρασκευαζόμενοι διὰ τὸν κλῆρον . . . δρ. 4800. »

Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ τὸ 1 ἄρθρον τοῦ Ε. Κεφαλαίου μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχούσης οὕτω.

ΚΕΦ. Ε'. *Πανεπιστήμιον.*

« Ἄρθρον **1**. Τὸ ἄρθρον τοῦτο εἶναι παραδεκτὸν μὲ τὴν προσθήκην δραχ. 600 ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ Κ. Ἀσωπίου, ὡς συμφωνηθέντος μετὰ τῆς Κυβερνήσεως. Τὴν προσθήκην ταύτην ἐνέκρινεν ἡ ἐπιτροπή σας νὰ παραδεχθῇ, ἀλλ' ἐπικαλεῖται τὸν ἁρμόδιον ὑπουργὸν νὰ εἰσάξῃ νόμον περὶ τούτου διὰ τὴν ἐξαίρεσιν ταύτην. Ὅθεν τὸ ποσὸν τούτου προέβη εἰς δρ. **117,600**. »

Ἐφ' ᾗς παρετηρήθη ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν δύναται νὰ ὑπερφύγῃ τὴν αὔξησιν ταύτην, διότι μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Καθηγητοῦ προϋπῆρξε συμφωνία τοιαύτη, ἐφ' ᾗ μετέβη οὗτος ἐνταῦθα. Δὲν ἀπόκειται λοιπὸν εἰς τὴν βουλὴν νὰ μὴ παραδεχθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο, ἀφοῦ μάλιστα δὲν εἶναι προσθήκη, ὡς γενομένης πρότερον συμφωνίας.

Παρατηρηθέντος δ' ὅτι τὸ ὑπουργεῖον πρέπει νὰ ἐπισπεύσῃ τὸν περὶ τούτου νόμον, ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον μετὰ τῆς ἀνωτέρω προσθήκης δι' ἀναχάσεως, ἔχον οὕτω.

Κεφ. Ε'. Πανεπιστήμιον.

« 1. Μισθοὶ . . . . . δρ. **117,600**. »

Ἀναγνωσθὲν δὲ καὶ τὸ 2 ἄρθρον μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχούσης οὕτω.

Ἄρθρ. 2. Δαπάνη.

« Ἀπὸ τὴν ποσότητα τοῦ ἄρθρου τούτου ἀφῃρέθησαν ἀπὸ τῶν ὑπουργῶν δραχ. 3,000 ἐκ τῶν εἰς ἔκδοσιν διδακτικῶν βιβλίων προσδιοριζομένων· διὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο περιωρίσθη εἰς δραχ. . . 7,800.—

Τὸ ὅλον τοῦ κεφαλαίου δρ. **125,400**.—»

Ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναχάσεως κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἐλάττωσιν, ἔχει δ' οὕτω.

« 2. Ἔξοδα . . . . . δρ. **7,800**. »

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Ε. Κεφ., ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. **125,400**, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Γουζούαση καὶ Δεπάστα, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων **71**.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Ε. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου, τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	**N.**	Νικόλαος Ἰατρὸς	**N.**
Κλεομ. Οἰκονόμου	**N.**	Ἀναγ. Μακρυπαχάμισος	**N.**
Γεώρ. Λογιωτατίδης	**N.**	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	**N.**
Δ. Δεληγεώργης	**N.**	Κωνστ. Βρυζάκης	**N.**
Π. Τσιμπουράκης	**N.**	Ἀνάργυρος Πετράκης	**N.**
Πάνος Μοναστηριώτης	**N.**	Κ. Τζαβέλλας	
Σταῦρος Γρίβας	**N.**	Σ. Στράτος	**N.**
Ἰωάννης Πετμεζᾶς	**N.**	Π. Ῥάγκος	
Μ. Καΐρης	**N.**	Λουκᾶς Π. Νάκος	
Δημήτριος Κονδύλης	**N.**	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	
Ἀντώνιος Καμπάνης		Πέτρος Τσανετάκης	
Ἀνδρέας Λανόπουλος	**N.**	Γεώργιος Κονδύλης	

Κωνσταν. Φασίτσας	N.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	N.
Γεώρ. Ἰω. Βατίστας	N.
Ἄγγελος Γουζούασης	N.
Γεώργιος Κ. Βελῆς	
Ἰωάν. Α. Χατσόπουλος	
Γεώρ. Ἰωάν. Γιολδάσης	
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	
Μιχαὴλ Σισίνης	N.
Γρηγόριος Χατσηγιάννος	
Γεώργιος Μῆτσος	N.
Ἰωάν. Κλίμακας	
Ἀναγν. Δημητρίου	N.
Πέτρος Α. Ζάνος	
Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	N.
Χ. Ν. Δεμάθας	N.
Ἠλίας Παπαδαῖος	N.
Γεώργιος Πετμεζᾶς	N.
Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	N.
Βασίλειος Πετμεζᾶς	N.
Ἰω. Ζάρκος	N.
Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	
Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Σ. Νικολαΐδης	N.
Βελισάριος Νικολαΐδης	N.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	N.
Δ. Ν. Μπούκουρας	N.
Γεώρ. Α. Ἀντωνόπουλος	N.
Ζαφείριος Δεπάστας	N.
Ἐμμ. Ἀντίπας	N.
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Εὐστάθ. Οἰκονομόπουλος	
Γεώρ. Πανοπριστόπουλος	N.
Ἐμμ. Χ. Τσοῦχλος	
Ἰωάν. Ζαφειρόπουλος	
Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	N.
Νικόλαος Κορφιωτάκης	
Ἐμμ. Μελετόπουλος	N.
Παρασκευᾶς Ματάλας	N.
Ἠλίας Γιατράκος	N.
Λουκᾶς Στέφανος	
Εὐστ. Σπυρίδωνος	
Φίγας Παλαμίδης	
Θεόδωρος Μ. Πετρινὸς	
Κωνστ. Μανέτας	
Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Μελέτης Χ. Μελέτη.	
Νικόλαος Τσαλακώστας	
Δημήτ. Σακελλαριάδης	
Νικόλαος Μπούτουνας	
Π. Παππατσώνης	
Ἰω. Παππατσώνης	
Π. Δαρειώτης	
Σπυρίδων Βαλέττας	N.
Στρατῆς Δεληγιαννάκης	N.
Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Παῦλος Λεντούδης	
Χρύσανθος Σουμαρίπας	
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	N.
Κ. Βεΐκος	
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	N.
Δημήτριος Βιρβίλης	
Γεώργιος Μπάνης	N.
Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	N.
Γεώρ. Κ. Μαυρομιχάλης	N.
Ν. Μοσχούλας	
Γεώρ. Π. Ζαρειφόπουλος	N.
Α. Κανελόπουλος	N.
Κωνστ. Δ. Σχινᾶς	
Ἰωάννης Γκοῦρας	
Ἀναγνώστης Κεχαγιᾶς	N.
Σπ. Λογοθετόπουλος	
Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ἰ. Α. Ἀντωνόπουλος	N.
Χριστόδ. Τσίνος	
Δημήτρ. Κουμανιώτης	
Θεόδ. Ι. Μέξης	N.
Ἐμμ. Α. Ὀρλὸφ	
Γεώργιος Μπάστας	N.

Κώνστας Δαρειώτης	
Σταμ. Ἀντωνιάδης	N.
Ἰωάννης Περίδης	N.
Ἀνδρέας Μάμουκας	N.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστράτιος Παρίσσης	N.
Ἀντώνιος Ἀρμάος	N.
Μῆτ. Ἀναγνωστόπουλος	N.
Ἰω. Τομαρᾶς	N.
Ἀν. Παππατσώρης	
Ἀθ. Καστανᾶς	N.
Γ. Παππαδημητρίου	N.
Γεώρ. Σ. Κριεζῆς	N.
Ἀνδρ. Γ. Κουντουριώτης	
Δημ. Α. Κουντουριώτης	N.
Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	N.
Δημήτριος Χατσίσκος	
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Κωνσταν. Δυοβουνιώτης	
Γεώργιος Ῥιζόπουλος	N.
Ἰωάννης Τασσαῖος	N.
Μάρκος Βιτάλης	N.
Ἰωάννης Οἰκονόμου	

Ἀνεγνώσθησαν δὲ καὶ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ Γ'. Κεφ. καὶ τῆς ἐπιτροπῆς παραδεχομένης ταῦτα ἐγένοντο ἑκάτερα δεκτὰ δι' ἀναστάσεως, ἔχουσι δ' οὕτω.

« Κεφ. Γ'. Ἀστεροσκοπεῖον. 1. Μισθοὶ . . . . . δρ. 840.
2. Ἔξοδα . . . . . » 1000. »

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ ὅλου κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 1,840 δραχμὰς, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγουμένῳ, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεί.

Ὡσαύτως ἀνεγνώσθησαν τὸ 1 καὶ 2 ἄρθρον τοῦ Ζ'. Κεφ. καὶ τῆς ἐπιτροπῆς παραδεχομένης ταῦτα ἐγένοντο ἑκάτερα δεκτὰ δι' ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

« Κεφ. Ζ'. Βοτανικὸς κῆπος. 1. Μισθοὶ . . . . δρ. 1920.
2. Ἔξοδα . . . . » 1000.»

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Ζ'. κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 2,920, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, συνήχθη, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσι, τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεί.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 1 ἄρθρον τοῦ Η'. Κεφ. καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτω.

« ΚΕΦ. Η'. *Γυμνάσια.*

Ἄρθρον 1. Τὸ ἄρθρον τοῦτο εἶναι παραδεκτὸν μὲ τὴν προσθήκην τῆς δαπάνης δύο ἑτέρων Γυμνασίων, ἤτοι τῆς Τριπόλεως καὶ Λαμίας, διὰ τὴν Ε'. ἑξαμηνίαν.

Ἡ σύστασις τῶν ἐν Τριπόλει καὶ Λαμίᾳ Γυμνασίων εἶναι ἀναγκαιοτάτη, καὶ διὰ τὴν εὐκολίαν, τὴν ὁποίαν θέλει παρέξει

εἰς τὴν διάδοσιν τῆς ἀνωτέρας παιδείας εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν ὡς κεντρικῶν θέσεων, καὶ διότι θέλει παύσει ἡ τόση εἰς Ἀθήνας συρροὴ τῶν μαθητῶν. Τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος συστηθησόμενα Γυμνάσια πρέπει νὰ ἦναι ὁμοιόμορφα τοῖς λοιποῖς καὶ, ὅσον δυνατὸν τελειότερα, ἵνα καθίστανται καὶ τελειότεροι οἱ φοιτῶντες εἰς αὐτὰ, μὴ δυνάμενοι δι' ἀπορίαν νὰ μεταβῶσιν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, τὸ ὁποῖον οἱ ἐνταῦθα σπουδάζοντες ἔχουσι πρόχειρον. Ἡ ἐπιτροπὴ νομίζει καθῆκόν της νὰ συστήσῃ διὰ τῆς Βουλῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὸ ὁμοιόμορφον τῆς τε διδασκαλίας καὶ τῶν ἐξόδων εἰς ὅλα τὰ Γυμνάσια, καὶ τὸν καταρτισμὸν τοῦ περὶ Γυμνασίων νόμου, ἵνα κανονιζομένων τελειότερον τῶν ὑπαγρεώσεων καὶ δικαιωμάτων τῶν διδασκόντων, συντελῶσιν ἕκαστος μᾶλλον ἀνώτερον εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τοῦ ἔργου των. Ὅθεν τὸ ὅλον τοῦ ἄρθρου τούτου προέβη εἰς δραχμὰς . . . . . 103,080.—»

Ἐνταῦθα παρετήρησέ τις ὅτι καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν εἰς Λαμίαν ἐγκαθίδρυσιν Γυμνασίου δὲν ἀντίκειται μὲν εὐδόλως, ἀλλ' ἐπίσης ἀπαραίτητον εἶναι νὰ συστηθῇ καὶ ἄλλο εἰς Μεσολόγγιον, καὶ ἀπορεῖ πῶς παρέλειψε τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ, ἐνῷ εἰς αὐτὸ θέλει συρρέει ἅπασα ἡ φιλομαθὴς νεότης τῆς Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι τὸ περὶ προσθήκης δύο Γυμνασίων ἀντικείμενον εἶναι ἰδιαιτέρας σκέψεως ἄξιον. Καὶ δὲν ἀντίκειται μὲν εἰς τὴν ἐν Τριπόλει καθίδρυσιν Γυμνασίου, νομίζει ὅμως ὅτι ἡ ἐξ αὐτοῦ ὠφέλεια δὲν θέλει εἶσθαι λόγου ἀξία, διότι δὲν θέλει εἶσθαι δυνατὸν νὰ φοιτῶσιν ἐκεῖσε καὶ μαθηταὶ νομῶν ἄλλων, ὡς ἀπωτέρω κειμένων. Ἄλλως τε, παρατηρεῖ ὅτι θέλουσι γεντιαζεῖ εἰς Πελοπόννησον τρία κατὰ σειρὰν Γυμνάσια, τὸ τῆς Τριπόλεως, τὸ τῆς Ναυπλίας καὶ τῶν Πατρῶν, ἐνῷ ὁλόκληροι νομοὶ, ὡς ὁ τῆς Μεσσηνίας, Ἀκαρνανίας καὶ ἄλλων μερῶν, στερούμενοι παντὸς τοιούτου ἐκπαιδευτικοῦ μέσου, δὲν θέλουσιν ἀπολαύει τῆς ἐκ τοῦ Γυμνασίου τούτου ὠφελείας, ὡς κείμενοι ἀπωτάτω. Διὸ συνίστησι πρὸς τὸν Ὑπουργὸν νὰ ἐγκαθιδρύσῃ τὸ Γυμνάσιον τοῦτο ὅπου πλειοτέρα δύναται νὰ ἦναι εὐχέρεια εἰς τὸ νὰ συρρέωσι μαθηταὶ πολλαχόθεν, διὰ νὰ γίνηται πλειοτέρα ἡ ἐκ τούτου τῶν φώτων διάδοσις.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι καὶ κατὰ τὴν Ἀ. βουλευτικὴν περίοδον πολὺς ἐγένετο περὶ τούτου λόγος, ἡ δὲ βουλὴ ἐκ ζήλου θερμοτέρου ἐμπνευσμένη, εἶχεν ἀποφανθῇ νὰ συστηθῶσι Γυμνάσια εἰς ὅλους γενικῶς τοὺς νομοὺς τοῦ Κράτους. Ἀλλ' ἡ δι' ἐλ-

λειψιν μέσων, ἢ διὰ τὴν σπάνιν τῶν διδασκάλων, ἴσως δὲ καὶ μαθητῶν ἐπαξίων τοιαύτης ὑψηλοτέρας σπουδῆς ἡ εὐχὴ αὕτη τῆς βουλῆς δὲν ἐξετελέσθη. Διὸ καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἠρκέσθη ἤδη εἰς τὴν παραδοχὴν τῶν ἀνωτέρω δύο Γυμνασίων ὡς ἀναγκαιοτέρων, προσεχῶς δὲ διευκολυνομένων τῶν μέσων, θέλει ληφθῇ πρόνοια καὶ περὶ τῶν ἄλλων.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι εὔχεται μὲν τὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα σύστασιν τοιούτων ἱερῶν ἐκπαιδευτηρίων, ἀλλὰ δὲν παραδέχεται τὴν ἰδέαν ὅτι ἀναγκαιότατον εἶναι νὰ συστηθῶσιν ἤδη εἰς Τρίπολιν μόνον καὶ Λαμίαν. Διότι τοιαύτην ἄνισον τῆς παιδείας διανομὴν θεωρεῖ μᾶλλον ἐπιβλαβῆ ἢ ὠφέλιμον. Ἐὰν δὲ δὲν παρετήρησέ τις τί σημαίνει δέκα χρόνων ἠθικὴ μόρφωσις εἰς τινα μόνον μέρη, παρατηρεῖ οὗτος ὅτι θέλει προκύψει σκληρά τις ἀνισότης ἐπιβλαβεστάτας φέρουσα συνεπείας. Διότι πῶς εἶναι πρέπον ἢ συμφέρον ἀλλαχοῦ μὲν νὰ διαχύνηται ζωογόνον τὸ φῶς τῆς παιδείας, ἀλλαχοῦ δὲ παχὺ νὰ ἐπικάθηται σκότος; Ἀλλαχοῦ νὰ διαπρέπῃ καὶ ἐνεργῇ τοσοῦτον ὁ λόγιος, καὶ ἀλλαχοῦ νὰ παραγκωνίζηται ὁ ἀμαθὴς ἐμπαιζόμενος; Ἐπαναλέγει ὅτι τοιαύτη κατάστασις καὶ ἄδικος εἶναι καὶ ἐπιβλαβής. Ἡ ἀνάγκη λοιπὸν τῶν φώτων εἶναι ἀπόλυτος, καὶ ἡ παντοχοῦ τῶν ἐπαρχιῶν πρέπει ν συστηθῶσι Γυμνάσια, ἢ ἐν ἀνάγκῃ, συμφερότερον εἶναι νὰ μὴ συστηθῶσιν οὐδόλως πρὸς τὸ παρὸν, ἕως οὗ εὐκαιότερα μέσα ἐνεργήσωσι τὸν σύγχρονον τοῦ ἔθνους πολιτισμόν.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1846, ἡ βουλὴ εἶχεν ἐπιψηφίσει τὴν σύστασιν Γυμνασίων καθ' ὅλους τοὺς νομοὺς τοῦ Κράτους. Ἀλλ' ἂν πολλὴ κατεβλήθη εἰς τοῦτο ἐνέργεια, καὶ ὁ τότε ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἐκίνησε πάντα λίθον πρὸς σύστασιν καὶ τῶν λοιπῶν μὲν Γυμνασίων, ἰδίως δὲ τοῦ τῆς Τριπόλεως, ἡ πεῖρα ὅμως ἐξήλεγξε τοῦ ἔργου τὸ δυσκατόρθωτον. Διότι οὐδὲ μαθηταὶ ὑπάρχουσι τῶν ἀναγκαίων γνώσεων εὐμοιροῦντες, ἰδίως δὲ οὐδὲ καθηγηταὶ τοσοῦτοι πρὸς συμπλήρωσιν τῶν θέσεων τούτων. Ἐγένετο δὲ τότε καὶ κατάλογος τῶν ὡρισμένων Γυμνασίων διερευνῶν, καὶ ἐξ αὐτοῦ συνήχθη ὅτι εἰς τὸ ἐν Πάτραις Γυμνάσιον, ἔνθα καὶ πλοῦτος καὶ πολιτισμὸς οὐ σμικρὸς ὑπάρχει, μόλις ἐφοίτων 34 μαθηταί. Δὲν πταίει λοιπὸν κατὰ τοῦτο οὐδ' ἡ Κυβέρνησις, οὐδ' ἡ βουλὴ τοσοῦτον γενναίως διευκολύνασα τὴν παιδείαν. Ἡ δυσκολία προέρχεται ἐξ ὅσων ἀνωτέρω ἐξέθηκε, πρὸς δὲ καὶ διότι παντοχοῦ ὑπάρχουσι Σχολαρχεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα φοιτῶσιν οἱ μαθηταί.

Ἀλλ' ἡ ἐν Λαμίᾳ σύστασις Γυμνασίου καθίσταται ἀναγκαιοτάτη, ὡς ὑπὸ λόγων πολιτικῶν ὑπαγορευομένη, καὶ πέποιθεν ὅτι τὸ Σῶμα θέλει τὴν ἀποδεχθῆ ἀδιστάκτως, οὐχ ἧττον δὲ συνίστησι τοῦτο καὶ εἰς τὸ ὑπουργεῖον.

Ἀπήντησεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ὅτι διὰ τῆς πρώτης ἀγορεύσεώς του δὲν προέθετο ν' ἀποδώσῃ τὴν ἔλλειψιν τῆς τῶν γυμνασίων συστάσεως εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλ' ἀπήντησε μόνον πρὸς τὸν εἰπόντα ὅτι πρέπει νὰ ἀρκεσθῶμεν ἤδη εἰς τὴν σύστασιν τῶν ἀνωτέρω γυμνασίων. Ἄλλως ὅμως δὲν ἀναγνωρίζει ποσῶς τὴν ἀνάγκην ἐξαιρετικῆς συστάσεως γυμνασίου κατὰ τὴν Λαμίαν, καὶ ἡ προτεινομένη πολιτικὴ αἰτία δὲν τῷ φαίνεται ἰσχυρά. Διότι οἱ ἔξωθεν ἐρχόμενοι σπουδασταὶ δύνανται, ἐὰν θέλωσι, νὰ συνέρχωνται εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις διδακτήρια, καὶ ἡ ἀπόστασις αὐτὴ δὲν εἶναι μακρά. Διὸ ἡ σύστασις τῶν γυμνασίων πρέπει νὰ γείνῃ, ὡς εἶπε, συγχρόνως, διὰ νὰ ἦναι σύγχρονος καὶ ἐκ τούτων ὠφέλεια. Ἐὰν δὲ ὑπάρχῃ καθηγητῶν ἔλλειψις, ὀσημέραι μορφόνονται παρ' ἡμῖν πλῆθος νέων, οἵτινες ταχέως δύνανται νὰ ἀναπληρώσωσιν ἐπαξίως τὴν ἔλλειψιν ταύτην.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι εἰς τὸ ἐν Πάτραις γυμνάσιον δὲν φοιτῶσι 34 νέοι, ἀλλ' ὑπὲρ τοὺς 70 μεμορφωμένους σπουδαστάς. Διὰ τί δὲ τῆς χάριτος ταύτης νὰ στερῶνται αἱ λοιπαὶ ἐπαρχίαι καὶ νὰ καταδικάζωνται εἰς τὴν ἐκ τῆς ἀμαθείας ἄγνοιαν; Τὸ κατ' αὐτὸν νομίζει ὅτι ἡ παντοχοῦ ὑπάρχει ἡ αὐτὴ τῆς σπουδῆς ἀνάγκη, καὶ τότε δὲν πρέπει νὰ γείνῃ ἐξαίρεσις, ἢ δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη, καὶ περιττὴ πᾶσα τοιούτων διδακτηρίων καθίδρυσις. Εἰδικώτερον δὲ παρατηρεῖ ὅτι εἰς τὸ ἐν Τριπόλει γυμνάσιον ὀλίγοι ἴσως θέλουσι προσέρχεσθαι νέοι καὶ οἱ πλεῖστοι τούτων θέλουσι συρρέει ἐνταῦθα. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλ' ἀμφιβάλλει, ἐὰν καὶ εἰς τὸ τῆς Ναυπλίας προσέρχωνται ἐξ ἄλλων νομῶν, ἢ τοσαύτη προστίνηται δαπάνη δι' ὀλίγους τινὰς μαθητάς. Συμπεραίνων λοιπὸν παρατηρεῖ, ὅτι ἂν τὸ ἐν Τριπόλει γυμνάσιον διὰ μόνους τοὺς μαθητὰς τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης θέλει καθιδρυθῆ, τὸ μέτρον εἶναι κακὸν καὶ δὲν πρέπει οὐδόλως νὰ γείνῃ. Ἂν δ' ἡ ἐκ τούτου ὠφέλεια καὶ εἰς πολλὰς ἐπαρχίας δύναται νὰ διαδοθῆ, τότε μόνον συμφέρει νὰ πραγματοποιηθῆ.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι εὐχῆς μὲν ἔργον ἦτο νὰ συστηθῶσι γυμνάσια καὶ εἰς τοὺς δέκα τοῦ κράτους νομοὺς, καὶ τὴν εὐχὴν ταύτην ἐξέφρασεν, ὡς ἐρρέθη, ἡ πρώτη περίοδος τῆς Βουλῆς. Ἐπειδὴ ὅμως ὑπῆρχεν καθηγητῶν ἔλλειψις, ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο κατὰ προτίμησιν νὰ συστηθῆ τὸ τῆς Λαμίας, διότι ἀληθῶς εἶναι

ἀπαραίτητον ὡς μέλλον νὰ χρησιμεύσῃ τὸ μέγα διδακτήριον τῆς Θεσσαλίας ἁπάσης. Καὶ δὲν αἰνίττεται μὲν οὐδένα μὲ τοῦτο σκοπὸν, τὸ θεωρεῖ ὅμως ἀναγκαῖον ὡς μέλλον ἁπλῶς νὰ συντελέσῃ εἰς μόρφωσιν τῶν ὁμογενῶν ἡμῶν. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν Τρίπολιν, παρατηρεῖ ὅτι δὲν πρέπει ἐκ τοῦ τυχόντος νομοῦ νὰ κρίνωμεν περὶ νομοῦ ἄλλου, διότι σύγκειται οὗτος ἐξ 130,000 κατοίκων, καὶ δύνανται καὶ ἐκ Σπάρτης, καὶ ἐκ τῆς ἄνω Μεσσηνίας καὶ ἐξ Ὀλυμπίας πολλοὶ νὰ συνέρχωνται μαθηταί. Συνάμα δὲ καὶ κλίμα εὐκρατὲς ἔχει καὶ εὖωνα εἶναι τὰ τρόφιμα, ὥστε ἐξ ἐλαχίστων δύναται νὰ σπουδάσῃ καὶ ὁ ἐνδεέστερος μαθητής. Πρὸς δὲ, οἱ ἐκεῖσε κάτοικοι δὲν ἔχουσι λαμπρὰς ἰδιοκτησίας, οὐδ' εἰς λεπτουργὴ ἀσχολοῦνται ἔργα, καὶ πολλοὶ τούτων διάγουσι βίον παιμαντικὸν ἢ βάναυσόν τινα ἄλλον. Ὥστε διὰ τῆς ἐκεῖσε συστάσεως γυμνασίου καὶ ὁ πολιτισμὸς, καὶ τὰ ἤθη καὶ ἡ διάνοια θέλουσιν ἀναπτυχθῆ. Ἄλλως τε εἰς ὅλα τοῦ νομοῦ τὰ σχολεῖα φοιτῶσιν ὑπὲρ τοὺς 300 μαθητάς. Δι' ὅλα δὲ ταῦτα ἀναγκαιότατον εἶναι νὰ συστηθῆ. Ἐπανερχόμενος δ' εἰς τὸ κατὰ τὴν Λαμίαν γυμνάσιον, παύει προσθέτων ὅτι ἐὰν δέκα μόνον ἔχωμεν καθηγητάς, οἱ πέντε πρέπει νὰ διορισθῶσιν ἐκεῖσε, οἱ δὲ λοιποὶ νὰ μένωσιν εἰς Ἀθήνας, διότι τοσοῦτον ἀναγκαία καθίσταται ἡ σύστασις τοῦ γυμνασίου τούτου.

Παρατηρήσαντος δὲ ἄλλου ὅτι ἀνέκαθεν ἡ πόλις τοῦ Μεσολογγίου ὑπῆρξε κέντρον τῆς κατὰ τὴν Ἀκαρνανίαν καὶ Αἰτωλίαν παιδείας καὶ πανταχόθεν συρρέουσιν ἐκεῖ πρὸς ἰδίαν μόρφωσιν, διὸ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ παραλειφθῆ ἤδη, προκειμένου νὰ συστηθῶσι γυμνάσια ἀλλαχοῦ· προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι ἀνάγκη νὰ τεθῆ ἐντὸς τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἡ περὶ τοῦ γυμνασίου τούτου δαπάνη, διότι ἀφοῦ καὶ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ 1846 καὶ ἐν τῷ τοῦ 1847 ἐτέθη τὸ ἀναγκαῖον ποσὸν διὰ τὴν ἐν Μεσολογγίῳ σύστασιν γυμνασίου, δὲν εἶναι συνεπὲς νὰ παραλειφθῆ ἤδη, ἵνα μὴ τυχὸν διὰ τὴν προσθήκην τῶν ἀνωτέρω δύο γυμνασίων ἐμποδισθῆ ἡ σύστασις τούτου. Ἂν δὲ ὑπάρχῃ καθηγητῶν ἔλλειψις κ. τ. λ. καὶ τὸ γυμνάσιον δὲν δύναται νὰ συγκροτηθῆ, δὲν ἀπαιτεῖ μὲν νὰ γείνῃ τοῦτο ἀφεύκτως, ἀλλ' ἀναγκαῖον θεωρεῖ νὰ ὑπάρχῃ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἡ δαπάνη.

Ἄλλος παρετήτησεν ὅτι διὰ νὰ μὴ προκύψωσιν ἐκ τούτου παράπονα, προτιμότερον εἶναι νὰ σημειωθῆ ἡ δαπάνη τῆς πιστώσεως καὶ διὰ τοὺς δέκα συγχρόνως νομοὺς, ἡ δὲ Κυβέρνησις δύναται νὰ συστήσῃ, ὅσα ἐκ τούτων εὐκολώτερον δυνηθῆ.

Ἀντέλεξεν ἄλλος, ὅτι διὰ τῆς προσθήκης ταύτης οὐδὲν ἄλλο προβλέπει, ἢ ὅτι θέλει ματαιωθῇ καὶ ἡ ὑπὲρ τῶν δύο γυμνασίων προκειμένη ἀπόφασις. Ἄλλως τε, ἐρρέθη ὅτι οὐδὲ καθηγηταὶ ὑπάρχουσιν ἀρκετοί, οὐδὲ μαθηταὶ διὰ νὰ συρρεύσωσιν εἰς τόσα γυμνάσια. Σκοπιμώτερον λοιπὸν εἶναι να ἀρκεσθῶμεν ἤδη εἰς τὴν προσθήκην τῶν δύο, ἵνα μὴ ἐκ τῆς πολλῆς προθυμίας δὲν συστηθῶσι καὶ ταῦτα.

Ἐπὶ τούτοις τῶν μὲν ἐπιμενόντων νὰ χορηγηθῇ πίστωσις δι' ὅλους τοὺς νομοὺς τοῦ κράτους, τῶν δ' ὑποστηριζόντων τὴν τῆς ἐπιτροπῆς γνώμην, ἐτέθη εἰς ψηφοφορίαν ὡς ἀπωτέρα τούτων ἡ πρώτη, ἡ δὲ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως νὰ χορηγηθῇ πίστωσις ὑπὲρ τῆς συστάσεως γυμνασίων καθ' ὅλους τοὺς νομούς. Ἔχει δὲ τὸ ἄρθρον παραδεχθὲν οὕτω·

Κεφ. Β'. Γυμνάσια.

« 1. Μισθοὶ δραχ. . . . . 142,920 »

Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ τὸ δεύτερον αὐτοῦ ἄρθρον μετὰ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐχούσης οὕτω·

Ἄρθρον 2. Δαπάνη.

« Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο προσετέθησαν τὰ ἔξοδα τῶν δύο Γυμνασίων Τριπόλεως καὶ Λαμίας δραχ. 660 τῆς δ'. ἑξαμηνίας· ἀφῃρέθησαν δὲ κατὰ τὴν νεωτέραν ἔκθεσιν τοῦ Κυρίου ὑπουργοῦ, ἀπὸ τὴν δαπάνην τῶν ἐξόδων τοῦ Γυμνασίου Ἀθηνῶν δρ. 840. Ἐπιθυμοῦσα ἡ ἐπιτροπὴ ἰσαρίθμους τοὺς καθηγητὰς καὶ τὴν ταυτότητα τῶν μαθημάτων ὁμοιομόρφως εἰς ὅλα τὰ Γυμνάσια, καθὼς καὶ τῶν ἐξόδων αὐτῶν, ἐκτὸς ἐκείνου τῶν Ἀθηνῶν, τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται εἰς διάφορον θέσιν, διὰ τὴν συρροὴν τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν, ἀφῄρεσεν ἀπὸ τὸ ἄρθρον τὴν δαπάνην, τὴν χορηγουμένην δι' ἐπισκευὴν εἰς τὸ Γυμνάσιον τῆς Ναυπλίας δραχ. 300, καθὼς καὶ περιορίσασα τὴν μισθοδοσίαν τοῦ ὑπηρέτου εἰς δραχ. 30 ἀντὶ 50, ὡς ὑπάρχει καὶ εἰς τὰ ἄλλα, ἀφῄρεσε δραχ. 340, ὁλον ἀφαιρεθὲν ποσὸν δραχ. 540. Καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐσχηματίσθη εἰς δραχ. . . . . 12,580.—»

Τὸ ὅλον δραχ. 115,660.—

Ἐπὶ ταύτης λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις ὅτι τὸ ἐν Ναυπλίᾳ γυμνάσιον εἶναι εὐρύχωρός τις ἰδιοκτησία τοῦ δημοσίου, ἐκ δὲ τῆς συρροῆς καὶ ἀπροσεξίας τῶν μαθητῶν ὑπέστη ἀρκετὴν μέχρι τοῦδε βλάβην, ἐκ τούτου λοιπὸν γίνεται ἡ προσθήκη τῶν 300 δραχμῶν διὰ τὸ γυμνάσιον τῆς Ναυπλίας, καὶ πρέπει νὰ τὰς παραδεχθῇ ἡ βουλὴ, διότι δι' αὐτῶν πρόκειται νὰ ἐπισκευασθῶσι τὰ βεβλαμμένα. Δὲν πρέπει δὲ νὰ γείνῃ ῥᾳδιωλία τοῦ εὐτελοῦς τούτου ποσοῦ, ἐπειδὴ τὸ κατάστημα εἶναι δημόσιον καὶ δι' αὐτοῦ πρόκειται νὰ σωθῇ. Ἐὰν δὲ φεισθῶμεν ἤδη τῆς ἀνωτέρω δαπάνης, βραδύτερον θέλουσι χρειασθῇ περισσότερα καὶ τὸ δημόσιον θέλει ζημιωθῇ οὐκ ὀλίγον.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι ἀναγκαία μὲν εἶναι ἡ τοῦ γυμνασίου ἐπισκευὴ, ἀλλὰ τὴν σμικρὰν ταύτην δαπάνην δύναται νὰ κάμῃ ὁ δῆμος, ὅστις καὶ εὔπορος εἶναι καὶ ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἀπολαύει τῆς ἠθικῆς ὠφελείας. Παρατηρεῖ δ' ὅτι εἰς Σύρον οὐ μόνον ὁ δῆμος αὐτὸς ἀναλαμβάνει τοιαύτας δαπάνας, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ γυμνάσιον ἐξ ἰδίων ἀνήγειρε. Διὰ τί λοιπὸν νὰ μὴ καταθέσῃ καὶ ὁ δῆμος Ναυπλίας 300 μόλις δραχ. πρὸς ἐπισκευὴν καταστήματος, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου οὐδὲν ἄλλο ἐχορήγησε; Τοῦτο δὲν δύναται νὰ τιμήσῃ τὴν φιλοκαλίαν τοῦ δήμου καὶ εἶναι δίκαιον νὰ ἀναδεχθῇ τὴν δαπάνην. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν κατ' εἴκοσι δραχ. ἐλάττωσιν τῆς μισθοδοσίας τοῦ ὑπηρέτου, ἐγένετο αὕτη διὰ νὰ ἦναι ὁμοιόμορφος μὲ τὰς τῶν λοιπῶν γυμνασίων

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι τὸ κατάστημα τοῦτο εἶναι δημόσιον καὶ ἑπομένως καὶ ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἐπισκευῆς εἰς μόνον τὸ δημόσιον ἀνήκει, ὁ δὲ δῆμος δὲν ἔχει ἁφορμὴν νὰ ὑποκύψῃ εἰς αὐτὴν τὴν ἀνάγκην, ἄλλως τε, δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι εὐπορεῖ, καὶ ἂν δὲν προλάβῃ τὸ δημόσιον, πολλῷ πλείονα θέλουσι χρειασθῇ πρὸς ἐπισκευήν.

Ἀντέλεξεν ἄλλος, ὅτι το δημόσιον δὲν ὀφείλει βεβαίως νὰ οἰκοδομῇ αὐτὸ τὰ γυμνάσια καὶ ἰδίως εἶναι χρέος τῶν δήμων· ἀφ' οὗ λοιπὸν οἱ ἄλλοι δῆμοι πρόκειται νὰ οἰκοδομήσωσι γυμνάσια, διὰ τί ὁ τῶν Ναυπλιέων οὐδὲ 300 δραχ. δὲν χορηγεῖ πρὸς ἐπισκευήν, ἀλλ' ἀνέχεται τὴν τοιαύτην ὑπεκφυγήν, διότι ἔτυχε νὰ ἦναι δημόσιον; Τοῦτο τῷ φαίνεται ὅλως ἀπρεπὲς, καὶ ὁ δῆμος πρέπει νὰ ἀναδεχθῇ τὴν δαπάνην.

Παρατηρήσαντος δ' ἄλλου ὅτι ὅταν οἱ δῆμοι ἐγείρωσιν ἐξ ἰδίων τοιαύτας οἰκοδομὰς, τότε δύνανται ἐν ἀνάγκῃ νὰ χορη-

γῶσι καὶ τὰ τῆς ἐπισκευῆς· ἄλλως ἀνήκει ἡ περὶ τούτου φροντὶς εἰς τὸ δημόσιον, ὡς τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ διὰ τὸ γυμνάσιον Ἀθηνῶν· ἀντέκρουσεν ἄλλος, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν τὸ γυμνάσιον Ἀθηνῶν, ἀλλὰ τὸ τῶν Πατρῶν καὶ τῆς Ἑρμουπόλεως. Ἐὰν δ' ἐκεῖσε ὑπὸ τῶν δήμων γίνωνται αἱ τοιαῦται δαπάναι, τὸ αὐτὸ πρέπει νὰ πράξῃ καὶ ὁ τῶν Ναυπλιέων δῆμος· ἄλλως τε αἱ ἐκ τοῦ γυμνασίου τούτου ὠφέλειαι τοῦ δήμου εἶναι πολλαὶ διὰ τὴν γινομένην συρροὴν τοσούτων μαθητῶν, καὶ εἶναι δίκαιον νὰ πληρώσῃ ὁ δῆμος, ἀφ' οὗ καὶ ἄλλοτε ἐγένοντο ὑπὲρ αὐτοῦ βοηθήματα.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι δὲν πρόκειται ἐνταῦθα περὶ τῆς εὐπορίας ἢ τῶν ὠφελειῶν τοῦ δήμου, ἀλλὰ περὶ τοῦ τίς ὑποχρεοῦται νὰ ἀναλάβῃ τὰ ἔξοδα τῆς ἐπισκευῆς. Παρατηρεῖ λοιπὸν ὅτι τὸ Σύνταγμα αὐτὸ ὁρίζει, λέγον, ὅτι ἡ ἀνωτέρα ἐκπαίδευσις τοῦ κράτους ἀνήκει εἰς τὸ δημόσιον. Τὰ δὲ γυμνάσια γνωρίζομεν πάντες ὅτι εἰς αὐτὴν τὴν κατηγορίαν ὑπάγονται. Τὸ δημόσιον λοιπὸν ὀφείλει, οὐ μόνον ἐπειδὴ κτῆμά του εἶναι τὸ γυμνάσιον, ἀλλὰ καὶ ἐπειδὴ τὸ Σύνταγμα καθιεροῖ τοῦτο, νὰ προνοήσῃ ὑπὲρ τοῦ καταστήματος· ἄλλως τε παρατηρεῖ καὶ αὐτὸς ὅτι ὁ δῆμος στερεῖται καὶ ἐνδεχόμενον εἶναι νὰ μὴν ἐνεργήσῃ τὴν ἐπισκευὴν ἡ δὲ ἐκ τούτου ζημία θέλει ἐπέλθει κατὰ τοῦ δημοσίου.

Ἐπὶ τούτου ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ ἐὰν παραδέχηται τὴν τῆς ἐπιτροπῆς γνώμην ὡς πρὸς τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἀντωτέρω 300 δραχμῶν, δὲν παρεδέχθη ταύτην δι' ἀναστάσεως· ἐπὶ δὲ τῆς ἐλαττώσεως τῶν 20 δραχ. ἐκ τῆς μισθοδοσίας τοῦ ὑπηρέτου, ἀποδεχομένην ταύτην καὶ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς Ἰουνίου, ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο δι' ἀναστάσεως καταφατικῶς.

Τελευταῖον ἐρωτηθεῖσα ἐπὶ τοῦ ὅλου ἄρθρου, παρεδέχθη αὐτὸ δι' ἀναστάσεως κατὰ τὰς ἀνωτέρω τροποποιήσεις· ἔχει δὲ τὸ ἄρθρον οὕτω μετὰ τῆς παραδεχθείσης δαπάνης τῶν δέκα γυμνασίων.

« 2. Ἔξοδα δραχ. . . . . 14,300 »

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Η'. Κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 157,220, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Δεπάστα καὶ Κανελλοπούλου, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ ψηφισθεῖσα διὰ ψήφων 70.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Η'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ὑπουργείου ὡς τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Ν.	Γρηγόριος Κατσηγιάννος	
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ν.	Γεώργιος Μῆτσος	Ν.
Γεώργιος Λογιωτατίδης	Ν.	Ἰωάννης Κλίμακας	
Δ. Δεληγεώργης	Ν.	Ἀναγ. Δημητρίου	Ν.
Π. Τσιμπουράκης	Ν.	Πέτρος Α. Ζάννος	
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.	Μιχαὴλ Βαλέττας	Ν.
Σταῦρος Γρίβας	Ν.	Χριστόδ. Ν. Δεμάθας	Ν.
Ἰωάννης Πετμεζᾶς	Ν.	Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν.
Δημήτριος Κονδύλης	Ν.	Γεώργιος Πετμεζᾶς	
Ἀντώνιος Καμπάνης		Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	Ν.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.	Βασίλειος Πετμεζᾶς	
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν.	Ἰω. Ζάρκος	Ν.
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	Ν.	Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν.	Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Κωνστ. Βρυζάκης	Ν.	Σταμάτιος Νικολαΐδης	Ν.
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.	Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν.
Κ. Τζαβέλας		Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Σ. Στράτος	Ν.	Δημήτ. Ν. Μπούκουρας	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ν.	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Λουκᾶς Π. Νάκος		Ζαφ. Δεπάστας	Ν.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	Ν.
Πέτρος Τσανετάκης		Ἀνδρέας Ν. Ταρᾶς	
Γεώργιος Κονδύλης		Εὐστάθ. Οἰκονομόπουλος	
Κωνσταντῖνος Φασίτσας	Ν.	Γ. Πανοπριοτόπουλος	Ν.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.	Ἐμμανουὴλ Χ. Τσοῦχλος	
Γεώργιος Ἰω. Βατίστας	Ν.	Ἰωάννης Ζαφειρόπουλος	
Ἄγγελος Γουζούασης	Ν.	Ματθαῖος Πρωτοπαππᾶς	Ν.
Γεώργιος Κ. Βελῆς		Νικόλαος Κορφιωτάκης	
Ἰωάν. Α. Χατσόπουλος		Ἐμμαν. Μελετόπουλος	Ν.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης		Παρασκευὰς Ματάλας	Ν.
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος		Ἠλίας Γιατράκος	Ν.
Μιχαὴλ Σισίνης	Ν.	Λουκᾶς Στέρνος	

Εὐστ. Σπυρίδωνος	
Ῥήγας Παλαμίδης	N.
Θεόδωρος Μ. Πετρινὸς	
Κωνστ. Μανέτας	
Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Μελέτης Χατοῆ Μελέτη	
Νικόλαος Τσαλακώστας	N.
Δ. Σακελλαριάδης	
Ν. Μπούτουνας	
Π. Παππατσώνης	
Ἰω. Παππατσώνης	N.
Π. Δαρειώτης	
Σπυρίδων Βαλέττας	N.
Στρατῆς Δελιγιαννάκης	N.
Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Παῦλος Λεντούδης	
Χρύσανθος Σουμαρίπας	
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	N.
Κ. Βέϊκος	
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	N.
Δημήτριος Βιρβίλης	
Γεώργιος Μπάνης	N.
Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Ἀνας. Μαυρομιχάλης	N.
Γεώρ. Κ. Μαυρομιχάλης	N.
Ν. Μοσχούλας	
Γεώρ. Π. Ζαρειφόπουλος	N.
Α. Κανελόπουλος	N.
Κωνσταντῖνος Δ. Σχινᾶς	
Ἰωάννης Γκοῦρας	
Ἀναγνώστης Κεχαγιᾶς	N.
Σπυρ. Λογοθετόπουλος	
Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Χριστόδουλος Τσῖνος	
Δημήτριος Κουμανιώτης	
Θεόδωρος Ι. Μέξης	N.
Ἐμμ. Λαζάρου Ὀρλὸφ	N.
Γεώργιος Μπάστας	N.
Κώνστας Δαρειώτης	
Στ. Ἀντωνιάδης	N.
Ἰωάννης Περίδης	N.
Ἀνδρέας Μάμουκας	N.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστράτιος Παρίσσης	N.
Ἀντώνιος Ἀρμάος	N.
Μῆτ. Ἀναστασόπολος	N.
Ἰω. Τομαρᾶς	N.
Ἀν. Παππατσώρης	
Ἀθ. Καστανᾶς	N.
Γεώργιος Σ. Κριεζῆς	N.
Γ. Παππαδημητρίου	N.
Ἀνδ. Γ. Κουντουριώτης	
Δημ. Α. Κουντουριώτης	N.
Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	N.
Δ. Χατσίσκος	
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Κωνς. Δυοβουνιώτης	
Γεώργιος Ῥιζόπουλος	N.
Ἰωάννης Τασσαῖος	N.
Μάρκος Βιτάλης	N.
Ἰωάννης Οἰκονόμου	

Ἀνεγνώσθη ὡσαύτως τὸ 1. ἄρθρον τοῦ Θ'. κεφαλαίου καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα οὕτω.

ΚΕΦ. Θ'. Ἑλληνικὰ Σχολεῖα.

Ἄρθρ. 1. Μισθοί.

« Μεταξὺ τῆς τοῦ παρελθόντος ἔτους ψηφισθείσης παρὰ τῆς Βουλῆς ποσότητος, καὶ τῆς καταχωριζομένης εἰς τὸν ὑποβλη-

θέντα προϋπολογισμὸν ὑπάρχει διαφορὰ ἐπὶ ἐλάττω κατὰ δραχμὰς 8,200. Αὕτη δὲ προκύπτει ἀπὸ τὴν ἐλάττωσιν τῆς μισθοδοσίας διδασκαλικῶν τινων θέσεων καὶ τὴν ἀφαίρεσιν ἑτέρων. Τὸ Ὑπουργεῖον χάριν οἰκονομίας, ἐνόμισεν ἀναγκαῖον ν' ἀφαιρέσῃ πᾶν ὅ,τι ὑπῆρχε περιττὸν, καὶ πρὸς χάριν πολυτελείας· ἀνεπλήρωσε δὲ τὸ ἐλλεῖπον μὲ τὴν προσθήκην τινῶν ἀναγκαίων σχολείων εἰς τινας δήμους, ἀναφερομένους εἰς τὴν ἔκθεσίν του. Ἡ ἐπιτροπή σας, παραδεχομένη καὶ τὰς νέας ἐλαττώσεις, τὰς ὁποίας ἐπιφέρει εἰς τὴν ἔκθεσίν του ὁ νῦν ὑπουργὸς, ἀφαιρεῖ ἐκ τῆς ζητουμένης εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ποσότητος τὰς ἀναφερομένας εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ἐκ τῆς οἰκονομίας

τοῦ σχολείου Ἀθηνῶν	Δρ.	4320—
ἀπὸ τὸ σχολεῖον τῆς Αἰγίνης	»	360—
ἀπὸ τὸ Σχολεῖον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου	»	1560—
ἀπὸ τὸ Σχολεῖον τῆς Ἀρεοπάλεως	»	1200—
ἀπὸ τὸ Σχολεῖον τῆς Δρυοπίδος	»	1560—
	Δρ.	9000—

Τὸ Σχολεῖον τοῦτο δὲν ἐνέκρινεν ἡ ἐπιτροπὴ νὰ παραδεχθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος, καθόσον αἱ σημεριναὶ οἰκονομικαὶ περιστάσεις δὲν τὸ ἐπιτρέπουσι. Προστίθηται δὲ δραχ. 1560 διὰ τὸ Σχολεῖον τοῦ Πόρου, τὸ ὁποῖον κατὰ παραδρομὴν δὲν ἐσημειώθη εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, καὶ ὁ Ὑπουργὸς ἐζητήσατο νὰ προστεθῇ δι' ἐπισήμου ἐγγράφου· ὥθεν, μετὰ τὴν προσθαφαίρεσιν τῶν ἀνωτέρω ποσοτήτων, τὸ ἄρθρον τοῦτο περιορίζεται εἰς Δρ. 196800—»

Λαβών δέ τις τὸν λόγον παρετήρησεν ὅτι κακῶς ἠλαττώθη ἡ τοῦ σχολείου Αἰγίνης μισθοδοσία, ἐπειδὴ ἡ νῆσος αὕτη χορηγήσασα κατὰ τὰ 1827 διαφόρους οἰκίας πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἔλαβεν ὡς δικαίωμα νὰ ἔχῃ τρεῖς διδασκάλους ἐκ τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων πληρονομένους· καὶ τοῦτο μὲν ἐξηκολούθει μέχρι τινος, ἀλλ' ἀφοῦ διδακτήρια ἐπισημότερα συνεστήθησαν ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου Κυβερνήτου εἰς τὴν νῆσον ταύτην, τὸ δικαίωμα τοῦτο αὐτομάτως ἦλθεν εἰς ἀχρηστίαν· ἀφ' οὗ δ' ἀκολούθως ἐλλειψαν ὅλα ταῦτα, ἡ Κυβέρνησις ἐχαρακτήρισεν ὡς γ'. τάξεως σχολεῖον τὸ τῆς Αἰγίνης οὐχὶ πρὸς χάριν, ἀλλὰ διὰ τὸ δικαίωμα ἐκεῖνο τῆς νήσου· καὶ διότι ἀρκετοὶ ἐκ τῶν πέριξ νήσων συνέρχονται ἐκεῖ πρὸς σπουδὴν, καὶ ὑπάρχουσι μαθηταὶ μορφωμένοι, οἱ ὁποῖοι βεβαίως ἔχουσιν ἀνάγκην ὑψη-

λοτέρας διανοητικῆς ἀναπτύξεως· τοὺς λόγους τούτους καθυποβάλλων καὶ ἤδη πρὸς τὴν βουλὴν, ἐξαιτεῖται νὰ μὴ παραδεχθῇ ἡ προτεινομένη ἐλάττωσις, καὶ πέποιθεν ὅτι θέλει ἐκτιμήσει τὰ δίκαια ταῦτα τῆς νήσου.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι ὅσα ὁ προαγορεύσας ἀνέφερεν εἶναι ἀρκετὰ ἤδη ἀπηρχαιωμένα, καὶ εἰς ὅλας τὰς κοινωνίας ὑπάρχουσι τοιαῦτα παλαιὰ δικαιώματα· ἄλλως τε ἡ γενομένη ἐλάττωσις δὲν προῆλθεν ἐκ μέρους τῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ἐξ αὐτοῦ κατ' εὐθεῖαν τοῦ ὑπουργείου, ἡ δὲ βουλὴ ἔχει μὲν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐπιφέρῃ ἐλαττώσεις, δὲν δύναται ὅμως κατὰ τὸ 17 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος νὰ προτείνῃ αὐξήσεις· ἐκ τούτου λοιπὸν καὶ ἡ αἴτησις τοῦ προαγορεύσαντος δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ.

Προσέθηκεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι πρὶν ἡ ἐνεργήσῃ τὰς ἐλαττώσεις ταύτας ἐφρόντισε νὰ συλλέξῃ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας ἵνα μὴ τυχὸν ἐπιφέρῃ βλάβην τινά· ἐν γνώσει λοιπὸν καὶ μετ' ἀκριβείας ἐνήργησε τὴν ἐλάττωσιν ταύτην καὶ θεωρεῖ ἀποχρῶσαν τὴν ὑπολειπομένην ποσότητα, διὸ ἐπιμένει νὰ παραδεχθῇ ὅπως ἔχει.

Ἄλλος παρετήρησεν ὅτι διὰ τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐκθέσεώς του καταργεῖ συνάμα ὁ ὑπουργὸς καὶ τὸ εἰς τὸν δῆμον Δρυοπίδος σχολεῖον. Παρατηρεῖ δ' ὅτι ἡ κατάργησις αὕτη ἔχει λυπηρὰς συνεπείας διὰ τὸν τόπον, διότι εἰς τὸ σχολεῖον τοῦτο φοιτῶσιν ὑπὲρ τοὺς 50 μαθητὰς καὶ δὲν εἶναι εὔκολον νὰ μεταβαίνωσιν ἤδη εἰς τὸ σχολεῖον τοῦ ἐγγὺς δήμου, ὅστις ἀπέχει δύο ὥρας περίπου, καὶ εἰς τὸ ὁποῖον ἄλλως φοιτῶσι περὶ τοὺς 70 μαθητὰς, ὥστε δὲν δύναται νὰ προσλάβῃ καὶ ἄλλους. Ἐκ τούτου λοιπὸν ὅλων τῶν ἀνωτέρω μαθητῶν ἡ ἠθικὴ μόρφωσις θέλει παρεμποδισθῆ, καὶ δὲν πρέπει ν' ἀνεχθῇ ἡ βουλὴ τὴν τοιαύτην ζημίαν χάριν δαπάνης μικρᾶς καὶ ἀνεπαισθήτου.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι ὁ ὑπουργὸς διὰ τῆς ἀφαιρέσεως ταύτης δὲν ἔπραξεν ἄλλο, ἢ ν' ἀφαιρέσῃ ἓν τῶν πολλῶν καὶ περιττῶν θεωρουμένων σχολείων· καὶ ἔχει μὲν δίκαιον ὁ προαγορεύσας ὑποστηρίζων τὴν διατήρησιν τούτου, ἀλλ' εἶναι παράδοξον ἀληθῶς εἰς δύο χωρία τοσοῦτον ἐγγὺς παρακείμενα καὶ συγχεόμενα οὕτως εἰπεῖν μεταξύ των νὰ ὑπάρχωσιν ἤδη δύο σχολεῖα. Ἡ τοιαύτη ἀνάγκη μόλις μετὰ 50 ἔτη δύναται νὰ θεωρηθῇ παρ' ἡμῖν τελεσφόρος. Ὅθεν δικαία εἶναι ἡ προκειμένη κατάργησις καὶ ἡ βουλὴ γομίζει ὅτι πρέπει νὰ τὴν παραδεχθῇ.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι κατὰ λάθος ὁ ὑπουργὸς ἠλάττωσε, φαίνεται, καὶ τὸ σχολεῖον Ἀρεοπόλεως. Παρατηρεῖ δ' ὅτι ἐκ τούτου ὁρμώμενος, ἀνέδραμεν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1847 καὶ διὰ τῆς ἀντιπαραθέσεως αὐτοῦ πρὸς τὸν νέον ἐξηκρίβωσεν ὅτι καὶ ἐπὶ ἄλλων πολλῶν σχολείων τὰς αὐτὰς ἐπέφερεν ἐλαττώσεις, ἐξ ὧν οὐ σμικραὶ προκύπτουσι διαφοραί. Ἀναγνοὺς δὲ σημείωσιν τῶν διαφορῶν ταύτων, προσέθηκεν ὅτι ἐν γνώσει, φαίνεται, ὁ ὑπουργὸς ἐνήργησε ταύτας, νομίζων ὅτι ἐπιφέρει δικαίας ἐλαττώσεις ἐπὶ τῶν περιττῶν. Ὑποβάλλει δὲ τὴν περίστασιν ταύτην ἐνώπιον τῆς βουλῆς, διὰ νὰ κρίνῃ καὶ ἀποφασίσῃ τὰ δέοντα.

Ἀντέλεξεν ἄλλος ὅτι ἀληθῶς μὲν ὁ ἀνὰ χεῖρας προϋπολογισμὸς ἔχει τὰς ἀνωτέρω διαφορὰς, ἀλλ' αὗται δὲν προῆλθον ἐν γνώσει ἢ ἐκ προθέσεως ἄλλης τοῦ ὑπουργοῦ. Τουναντίον δ' ἐπειδὴ ἐγένοντο κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ παρελθόντος προϋπολογισμοῦ τοιαῦταί τινες διορθώσεις, ὁ ὑπουργὸς ἐκτιμῶν τὰς παρατηρήσεις ταύτας καὶ ἐκ τῶν πρακτικῶν ἐκείνων τῆς βουλῆς λαβὼν τὸ ἐνδόσιμον, οὐδὲν ἄλλο ἠθέλησεν ἢ νὰ συμμορφωθῇ μὲ αὐτάς. Ἐκ τούτου λοιπὸν συνάγεται ὅτι ἐνήργησε τὰς διαφορὰς ταύτας εἰς τὰς παρατηρήσεις τῆς βουλῆς ὑπενδίδων.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι διὰ τὴν ἐμψύχωσιν τῆς παιδείας εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ βουλὴ ἀπέδειξε πάντοτε τὸν εὐγενέστερον ζῆλον, ἐὰν δὲ πρόκηνται ἤδη ἐλαττώσεις τινὲς, προέρχονται αὗται οὐχὶ διὰ νὰ περιστείλῃ τὸ ὑπουργεῖον τὴν ἐκ τῶν φώτων ὠφέλειαν,, ἀλλὰ διὰ νὰ περιορίσῃ πᾶν ὅ,τι περιττὸν καὶ ἀσυντελές. Ἀλλ' ὡς πρὸς τὸν δῆμον Οἰνοῦντος παρατηρεῖ ὅτι εἶναι μέγα τὸ τμῆμα τῆς Λακεδαίμονος καὶ περιλαμβάνει, οὕτως εἰπεῖν, τέσσαρας ἄλλους δήμους, ἔχον ἐντὸς τῆς περιφερείας του ἐννέα σχολεῖα δημοτικά. Ἀλλὰ καίτοι τοιούτου ὄντος τοῦ δήμου, ἡ βουλὴ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1847 εἶχεν ἀποφασίσει νὰ μὴ θεωρῆται τὸ ἐν αὐτῷ Σχολεῖον εἰς ἐνέργειαν, διότι ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ πληροφορηθῇ πρῶτον ἐὰν ὑπάρχωσι τοιοῦτοι διὰ τὸ σχολεῖον μαθηταί, καὶ διότι μὴ ὑπαρχόντων ἐκείσε σχολείων δημοτικῶν, ματαία εἶναι καὶ ἡ σύστασις τοῦ Ἑλληνικοῦ. Ἀλλ' εἰς τὸν πολυάριθμον τοῦτον δῆμον καὶ σχολεῖον ἐπὶ πέντε ἔτη διετηρήθη, καὶ ἐννέα δημοτικὰ σχολεῖα ὑφίστανται ἤδη καὶ πολλὴ καὶ ἐπαισθητὴ εἶναι ἡ ἔλλειψις σχολείου Ἑλληνικοῦ, διότι εἰς αὐτὸν συρρέουσιν ὡς εἰς κέντρον καὶ οἱ τῶν πέριξ δήμων μαθηταί. Ἄλλως τε, δὲν δύνανται οὗτοι πάντες 12 ὡρῶν ἀπό-

στασιν διερχόμενοι νὰ σπουδάζωσιν εἰς τὸ ὑπάρχον ἤδη σχολεῖον. Ἐνῷ δὲ διὰ τοὺς λόγους τούτους δικαίως ἤλπιζε νὰ ἐγκριθῇ πέρυσιν ἡ τοῦ σχολείου τούτου δαπάνη, συνέβη παρ' ἐλπίδα τὸ ἐναντίον. Ἐξηγήσας λοιπὸν ἐνταῦθα τὴν θέσιν, τὰς ἀνάγκας καὶ τὴν πρὸς τὰ καλὰ ῥοπὴν τοῦ δήμου τούτου, δὲν ἀμφιβάλλει ὅτι ἡ βουλὴ συμφώνως μὲ τὸν ὑπὲρ τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ ἔθνους ζῆλον αὐτῆς, θέλει παραδεχθῇ καὶ τὴν σύστασιν τοῦ ἀναγκαίου τούτου σχολείου.

Ἐνταῦθα δὲ παρελθούσης τῆς ὥρας καὶ πλειοτέρας ἐπιδεχομένου τοῦ ἄρθρου συζητήσεως, ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ ἐξακολούθησις τοῦ ἀνὰ χεῖρας προϋπολογισμοῦ, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3. Μ. Μ.

Ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος
Μ. ΙΑΤΡΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰω. Ἀντωνόπουλος.
Εὐ. Μ. Παρίσσης.

Πρωτόκολλον ὁρκωμοσίας.

Σήμερον τὴν δεκάτην ἑβδόμην Μαΐου παρελθὼν ὁ 6ος. Βουλευτὴς τῆς ἐπαρχίας Ἄνδρου Κ. Μ. Δ. Καΐρης, ἔδωκε τὸν παρὰ τοῦ 57 ἄρθρου τοῦ συντάγματος ὁριζόμενον βουλευτικὸν ὅρκον.

« Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μου. »

Διὸ συνετάχθη τὸ παρὸν τῆς ὁρκωμοσίας πρωτόκολλον, ὑπογραφὴν παρά τε τοῦ ἱερέως, τοῦ ὁρκισθέντος, καὶ τοῦ προεδρείου.

Ὁ ἱερεὺς Ἡ α ϊ σ ι ο ς.

Ὁ ὁρκισθεὶς
Μ. Δ. Κ α ΐ ρ η ς.

Ὁ πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος.
Εὐ σ. Μ. Π α ρ ί σ σ η ς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΙ'.

Τῆς 18 Μαΐου.

Σήμερον τὴν δεκάτην ὀγδόην Μαΐου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ.Κ. Βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξε ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ ἀντιπροέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος δ' ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ὑπουργείου, ἐγένετο ὑφ' ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Καλογερᾶ καὶ Ματάλα ἡ εἰς τὰ τμήματα κλήρωσις τῶν ἀρτίως ἀναγνωρισθέντων βουλευτῶν Γ. Παππαδημητρίου καὶ Κ. Λ. Καΐρου, ἐκ δὲ τῆς κληρωτίδος ἔλαχον ὁ μὲν πρῶτος εἰς τὸ Δ'. τμῆμα, ὁ δὲ δεύτερος εἰς τὸ Ζ'. Ἐγένετο δὲ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν καὶ ἡ ἐκλογὴ συγχαρητηρίου ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἐπέτειον ἑορτὴν τῶν γενεθλίων τῆς Α. Μ. ἔλαχον δὲ οἱ Κ. Κ. Γ. Ἀντωνόπουλος, Ζαριφόπουλος, Ὀρλὸφ, Γ. Μαυρομιχάλης, Φασίτσας, Πανοπριφτόπουλος, Γιατράκος, Ἀντίπας, Τομαρᾶς καὶ Παππαδαῖος.

Ἐπιληφθείσης δὲ τῆς Βουλῆς τῆς ἐξακολουθήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ὑπουργείου, ἐγένετο πρῶτον λόγος περὶ τοῦ σχολείου Αἰγίνης, διὰ τὸν διδάσκαλον τοῦ ὁποίου ὁρίζεται κατὰ τὸν νέον προϋπολογισμὸν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ μηνιαία μισθοδοσία δραχ. 130 τὴν ὁποίαν καὶ ἡ ἐπιτροπὴ παραδέχεται. Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἀνωτέρω ποσόν.

Ἐπὶ δὲ τοῦ σχολείου τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου, δι' ὃ παραδέχεται ἕνα μόνον διδάσκαλον ἡ νέα τοῦ ὑπουργοῦ ἔκθεσις τὸν δ' ἕτερον μετατίθησιν εἰς Ἅγιον Πέτρον, ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τοῦτο δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἔκθεσιν.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ σχολεῖον Ἀρεουπόλεως, τὸ ὁποῖον ὡσαύτως εἰς ἕνα μόνον διδάσκαλον περιορίζεται, λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις ὅτι ἡ ἐπαρχία αὕτη συγκειμένη ἐκ 30,000 κατοίκων, αὐτὸ μόνον τὸ σχολεῖον τῆς Ἀρεουπόλεως ἔχει καὶ ὑπὸ δύο διδασκάλων πρὸ τριῶν ἤδη ἐτῶν διευθύνεται.

Παρατηρεῖ ὅ ὅτι τὸ ἀνωτέρω σχολεῖον δὲν δύναται τοῦ λοιποῦ νὰ ὑπάρξῃ, ἀφαιρουμένου τοῦ ἑνὸς διδασκάλου. Ἐπειδὴ ὁ μὲν πρῶτος αὐτῶν παραλαμβάνων τοὺς μαθητὰς ἐκ τοῦ ἀλληλοδιδακτικοῦ σχολείου, καὶ δύο τάξεις παραδίδων, τοὺς προγυμνάζει βαθμηδὸν εἰς τὴν γλῶσσαν, καὶ προπαρασκευασθέντας οὕτω τοὺς διαδέχεται ὁ δεύτερος, ὅστις παραδίδει μαθήματα ὑψηλότερα, δύο ἔχων καὶ αὐτὸς τάξεις. Ἐὰν λοιπὸν ἐξαιρεθῇ ὁ ἕτερος τούτων, περιττὸς ἀποβαίνει καὶ ὁ ἄλλος, τὸ δὲ σχολεῖον ὁλοτελῶς καταστρέφεται. Περιπλέον ὁ διδάσκαλος περὶ οὗ πρόκειται ἤδη εἶναι διωρισμένος πρό ἑνὸς σχεδὸν ἔτους καὶ δὲν δύναται νὰ παυθῇ, ὁ δὲ ὑπουργὸς συνομολογεῖ ὅτι ἐν ἀγνοίᾳ καὶ κατὰ λάθος ἐσημείωσε τὴν ἐξαίρεσίν του. Ἄλλως τε, τὸ σχολαστικὸν ἔτος ἐγγίζει καὶ μετ' οὐ πολὺ ἐπέρχονται αἱ διακοπαί, ὥστε διὰ τῆς παύσεως ταύτης ὀλίγων ἡμερῶν οἰκονομία θέλει προκύψει. Συνίστησι λοιπὸν νὰ διατηρηθῶσιν ἀμφότεροι οἱ διδάσκαλοι, καὶ προσεχῶς, ἐὰν ἡ ἀνάγκη τὸ ἀπαιτῇ, δύναται να ἀφαιρεθῇ ὁ ἕτερος τούτων.

Συνομολογοῦντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ ὅτι ἐν ἀγνοίᾳ τῷ ὄντι ἐσημειώθη ἡ ἀνωτέρω ἀφαίρεσις, ὁ δὲ διδάσκαλος ὑπάρχει εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ, ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι ἡ Λακωνία σύγκειται ἐκ δυω ἐπαρχιῶν, τῆς Οἰτύλου καὶ τοῦ Γυθείου, ἐσχάτως δὲ συγχωνευθεῖσαι ἀπυτελοῦσι μίαν. Δὲν ὑπάρχει ἄρα ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας ταύτης ἓν σχολεῖον Ἑλληνικόν, ἀλλὰ δύο. ἐπειδὴ καὶ εἰς Οἴτυλον καὶ εἰς Γύθειον ὑπάρχει σχολεῖον. Ἐκτὸς δὲ τούτου μόλις ἀπέχουσιν ἀπ' ἀλλήλων τέσσαρας ὥρας. Ἐπαρκεῖ λοιπὸν εἷς μόνος διδάσκαλος εἰς τὴν Ἀρεσύπολιν, διὰ νὰ προγυμνάζῃ τοὺς μαθητὰς, καὶ δύνανται νὰ μεταβαίνωσιν ἀκολούθως εἰς τὸ ἄλλο. Ἐκ τῆς ἰδέας λοιπὸν ταύτης καὶ οὐχὶ κατὰ λάθος ἀφῆρεσεν ὁ ὑπουργὸς τὸν ἕνα διδάσκαλον καὶ πέποιθεν ὅτι ἡ Βουλὴ θέλει παραδεχθῇ τὴν ἐλάττωσιν.

Ἀπήντησεν ὁ προαγορεύσας ὅτι δὲν εἶναι κατορθωτὴ ἡ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς σχολείου εἰς τὸ ἄλλο μετάβασις, διότι αἱ ἀπὸ Γυθείου ἀποστάσεις τῶν πλειοτέρων δήμων εἶναι μακραί. Καὶ ἡ μὲν Ἀρεσύπολις ἀπέχει ἓξ ὥρας, ὁ δὲ δῆμος Μέσης δέκα, ὁ Καρδαμύλης δώδεκα καὶ ἄλλοι πλειότερον, ἐνῷ ἐξ Ἀρεσυπόλεως ὀκτὼ μὲν ὥρας ἀπέχει ὁ ἀπώτερος δῆμος, οἱ δὲ λοιποὶ τρεῖς. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ διατηρηθῶσιν ἐνταῦθα οἱ δύο διδάσκαλοι. Ἐὰν δὲ ἡ Βουλὴ ἀρέσκηται τὸν ἕνα μὲν νὰ διατηρήσῃ εἰς Ἀρεσύπολιν, τὸν δ' ἕτερον νὰ πέμψῃ εἰς δῆμόν τινα ἐντὸς τῆς Οἰτύλου, ὡς

ἔπραξε καὶ διὰ τὸν Ἅγιον Πέτρον, δὲν ἀντιτείνει εἰς τοῦτο, διότι ἡ αὐτὴ ὡς ἔγγιστα θέλει εἶσθαι ὠφέλεια.

Ἄλλου δὲ μετὰ τοῦτον ἀντιλέγοντος ὡς πρὸς τὴν τῶν δήμων ἀπόστασιν καὶ ἐγγυτέραν τὴν θέσιν αὐτῶν βεβαιοῦντος, ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ ἐὰν παραδέχηται τὴν προσθήκην δύο εἰς Ἀρεσύπολιν διδασκάλων, ἀπέρριψεν αὐτὴν δι' ἀναστάσεως, παραδεχθεῖσα οὕτω τὴν διατήρησιν ἑνὸς διδασκάλου ἀπὸ ά. τοῦ ἀρχομένου Ἰουνίου.

Ὡς πρὸς τὸ σχολεῖον δὲ τοῦ δήμου Δρυοπίδος, τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν νέαν τοῦ ὑπουργοῦ ἔκθεσιν καταργεῖται ὡς περιττὸν, λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις ὅτι ἂν καὶ ἀρκετὰ περὶ τούτου ἐλέχθησαν ἤδη, διαζεται νὰ προσθέσῃ ὀλίγα τινὰ καὶ αὐτός. Ἐκ προοιμίων δὲ παρατηρεῖ ὅτι δὲν πρέπει ἡ ἰδία τῆς οἰκονομικῆς ἡμῶν καταστάσεως νὰ ἐκπλήττῃ οὐδένα, ὁσάκις πρόκειται λόγος περὶ ἐθνικῆς ἐκπαιδεύσεως. Ἡ δὲ βουλὴ δικαίως ἐράνη πάντοτε δαψιλὴς κατὰ τοῦτο, διότι ἐξ αὐτῆς προσδοκᾶται ἡ εὐκλεια τῆς πατρίδος. Ὡς πρὸς τὸ σχολεῖον λοιπὸν τοῦ δήμου Δρυοπίδος παρατηρεῖ ὅτι οὐ μόνον δὲν πρέπει νὰ καταργηθῇ, ἀλλὰ καὶ ἀναγκαιότατον ἀποβαίνει, διότι ἡ ἐκ τοῦ ἄλλου δήμου ἀπόστασις εἶναι δύο ὡρῶν καὶ δὲν δύνανται νὰ μεταβαίνωσιν εἰς τὸ σχολεῖον ἐκεῖνο οἱ μαθηταί. ἄλλως τε, ἡ νεολαία Δρυοπίδος εἰς τὰ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἀναγκασθεῖσα νὰ μένῃ, πολλὴν α σθάνεται τὴν ἀνάγκην σχολείου Ἑλληνικοῦ. Ἐλπίζει λοιπὸν ὅτι τὸ νομοθετικὸν σῶμα οὔτε περιττὸν, οὐδ' ἄγονον πολυτέλειαν θέλει θεωρήσει τὸ ἀνωτέρω σχολεῖον, ἐπειδὴ οὐδέποτε δύναται νὰ ὀνομασθῇ πολυτέλεια ἡ ἐμψύχωσις τῆς παιδείας.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι ἀρκετὰ τωόντι σύνεζητήθη χθὲς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, καὶ πάντες ἐπείσθησαν ὅτι περιττὴ εἶναι ἡ ζητουμένη προσθήκη· διότι ἐνῷ ἡ Κύθνος σύγκειται ἐκ 14,000 κατοίκων, ἔχει κατὰ τὴν περιφέρειαν της τρία σχολεῖα Ἑλληνικά, ἐν οἷς μάλιστα τὸ ἓν εἶναι σχολαρχεῖον. Ἕκαστος δὲ δύναται νὰ παρατηρήσῃ ἐὰν σχετικῶς τῶν λοιπῶν μερῶν τῆς Ἑλλάδος ὑπάρχῃ ἀλλαχοῦ τοιαύτη ἀναλογία. Περιπλέον οἱ προκείμενοι δύο δῆμοι, καὶ τοι μίαν ἀποτελοῦντες ὁμάδα, διακρίνονται μόνον ἐκ τῆς τῶν ὀνομάτων διαφορᾶς, καὶ δύο συνιστῶσι δήμους, ἐξ ὧν ἕκαστος ἔχει καὶ τὸ σχολεῖόν του. Δὲν πρέπει λοιπὸν οὐδ' εἶναι δίκαιον εἰς τοιαύτην τῶν οἰκονομικῶν ἡμῶν δυσχέρειαν νὰ διατηρηθῶσιν ἀμφότερα. Ἐὰν δ' ἡ τῶν δήμων τούτων λεγομένη ἀπόστασις φαίνηται μακρὰ, ὑπάρχει ἐν τῷ μέσῳ τούτων ἄχρηστος

μονὴ, εἰς ἣν δύνανται νὰ μετακομίσωσι τὸ σχολεῖον πρὸς πλείονα ἔτι εὐγέρειαν.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι ἐὰν τοία σχολεῖα ἑλληνικὰ ὑπάρχωσιν εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Κύθνου, ἀναγκαίως ἔπρεπε νὰ ὑπάρχωσι, διότι εἰς τρεῖς νήσους διαιρεῖται ἡ ἔκτασίς της. Ὡς πρὸς τὴν διαίρεσιν δὲ τῶν δύο ἀνωτέρω δήμων, τὴν ὁποίαν ἀπεδοκίμασεν ὁ προαγορεύσας, παρατηρεῖ ὅτι δυστυχῶς ἀλλ' ὁπωσδήποτε ὑπάρχει ἡ διαίρεσις αὕτη, καὶ εἰς ἑκάτερον τούτων διάγουσιν 600 οἰκογένειαι. Ἐνῷ δὲ δύο ὧρας ἀπέχουσιν ἀπ' ἀλλήλων, τὸ μὲν σχολεῖον τοῦ ἑνὸς δήμου εἶναι μικρὸν καὶ δὲν δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ διὰ τοὺς μαθητὰς ἀμφοτέρων, τὸ δὲ τῆς Δρυοπίδος εἶναι μὲν ἀνεκτὸν, δὲν εὑρίσκονται ὅμως ἐν αὐτῇ οἰκήματα, διὰ νὰ καταλύσωσιν οἱ προσελευσόμενοι μαθηταί. Ἑκάτερον λοιπὸν τῶν σχολείων τούτων ἐξαρκεῖ μόλις διὰ τὸν δῆμόν του, καὶ οὐδέποτε ἤθελεν ἀφαιρέσει ὁ ὑπουργὸς κανὲν ἐξ αὐτῶν, ἂν εἰσηγήσεις κακαὶ δὲν τὸν παρέπειθον. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν Μονὴν, αὐτὴ ἀληθῶς ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ τὸ μεταξύμιον ἀμφοτέρων, ἀλλ' εἶναι πρὸ πολλοῦ ἐφθαρμένη, καὶ 3000 δραχ. ἀπαιτοῦνται πρὸς ἐπισκευὴν, οἱ δὲ δῆμοι οὗτοι εἶναι ἐντελῶς ἄποροι, καὶ δὲν δύνανται νὰ διατηρηθῶσιν ἁπλῶς.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι, ἂν ὑπὲρ ἄλλων νήσων ἡ βουλὴ ἔπρεπε νὰ παραδεχθῇ ἴσως δύο σχολεῖα, εἰς Κύθνον ὅμως ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ ἓν μόνον, διότι ὁ μικρὸς αὐτῆς πληθυσμὸς δὲν ἀπαιτεῖ βεβαίως πλειότερα. Δὲν εἶναι λοιπὸν δίκαιον νὰ ἐπιμένωσιν ὑπὲρ τῆς προσθήκης, διότι εἰς Ἄνδρον π. χ. ἔνθα 22,000 ἀριθμοῦνται κατοίκων, ἓν μόνον ὑπάρχει σχολεῖον. Ἐνῷ δὲ καταργοῦμεν ὅλως τὸ τῆς Ἀρεοπόλεως σχολεῖον, ἥτις 4 τοὐλάχιστον ὥρας ἀπέχει τῆς ἕδρας ἄλλου σχολείου, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ζητῆται ἡ διατήρησις δύο σχολείων διαπόστασιν μόλις δύο ὡρῶν.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ ἐὰν παραδέχηται τὴν αἰτουμένην προσθήκην, ἀπέρριψε ταύτην δι' ἀναστάσεως, ἀποδεχθεῖσα οὕτω τὴν διατήρησιν ἑνὸς μόνου σχολείου κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἔκθεσιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ.

Ἄλλος μετὰ ταῦτα παρετήρησεν ὅτι ἡ προηγηθεῖσα βουλὴ ἀποφασίσασα τὴν εἰς διάφορα μέρη σύστασιν σχολείων καὶ γυμνασίων, εἶχεν ὡσαύτως ἀποφανθῇ νὰ συσταθῇ σχολεῖον καὶ εἰς τὸν δῆμον Οἰνοῦντος, ὅστις εἶναι πρωτεύουσα Σελλασίας καὶ συγχωνεύει ἐν ἑαυτῷ τέσσαρας δήμους. Παρατηρεῖ δ' ὅτι καὶ διὰ τὴν θέσιν αὐτοῦ καὶ τὸν πληθυσμὸν οὐδέποτε ὁ δῆμος οὗτος ἐστερήθη σχολείων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀηδήμου Κυβερνήτου καὶ

ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἔτι ὑπῆρχον ἐν αὐτῷ σχολεῖα, ἡ δὲ μνημονευθεῖσα βουλὴ ἀξίως σταθμίζουσα ταῦτα, εἶχεν ἀποφασίσει, ὡς εἶπε, τὴν ἐν αὐτῷ σύστασιν σχολείου. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ ἀπὸ Τουρκοκρατίας ὑπάρχον κατάστημα ἦτο μικρὸν, ἀνεβλήθη ἡ σύστασις αὐτοῦ μέχρι τοῦδε. Ἀλλ' ὁ δῆμος εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς βουλῆς πεποιθώς, δὲν ἐδίστασε νὰ ἐνοικιάσῃ δι' ἓξ ἔτη κατάλληλον οἴκημα, καὶ δὲν μένει πρὸ πολλοῦ εἰμὴ ὁ διορισμὸς διδασκάλου. Ἀλλ' εἰς τὸν ἀνὰ χεῖρας προϋπολογισμὸν μετὰ λύπης παρατηρεῖ ὅτι μεθ' ὅλα ταῦτα δὲν ὑπάρχει δαπάνη καὶ διὰ τὸ σχολεῖον ἐκεῖνο. Ἀναγκαιότατον λοιπὸν θεωρεῖ νὰ διορισθῇ ἐκεῖσε διδάσκαλος, διὰ νὰ μὴ στερηθῇ τὸ ἤμισυ τῆς ἐπαρχίας ταύτης τῶν ἐκ τῆς παιδείας καλῶν, καὶ ἐμπαδισθῶσι τῆς ἠθικῆς των μορφώσεως 150 μαθηταί, ὡς μὴ δυνάμενοι νὰ διέρχωνται 12 ὡρῶν ἀποστάσεις καὶ ἀποκρήμνους ὁδοὺς διαβαίνοντες, νὰ προσφοιτῶσιν εἰς τὸ ἐν Σπάρτῃ σχολεῖον. Οὐ μόνον δ' ὑπὲρ τοῦ δήμου Οἰνοῦντος ἐξαιτεῖται δικαιοσύνην, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ ὅλων ἐν γένει τῶν δήμων, ἔνθα διατηροῦνται τοιαῦτα σχολεῖα. Καθὼς δὲ χθὲς ἀξιοπρεπῶς καὶ γενναίως ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο τὴν εἰς πάντα νομὸν σύστασιν γυμνασίου, οὕτω συνεπὴς εἰς ἑαυτὴν πρέπει νὰ διατηρήσῃ καὶ ὅλα ἐν γένει τὰ σχολεῖα, ὑπὲρ ὧν εἶχε πρότερον ἀποφασισθῇ.

Ἐπεγκόντος δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ ὅτι ἐπειδὴ εἰς Σπάρτην διατηροῦνται τρεῖς διδάσκαλοι, θέλει ἐξετάσει περὶ τοῦ ἀνωτέρω δήμου καὶ δύναται νὰ μεταθέσῃ ἐκεῖ ἕνα τούτων, ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι δέκα ἐπαρχιακὰ σχολεῖα, ὁρίστανται καθ' ὅλον τὸ Κράτος, ἓν δ' ἐξ αὐτῶν εἶναι καὶ τὸ τῆς Λακεδαίμονος ἑδραῖον εἰς Σπάρτην. Δὲν παραδέχεται λοιπὸν, ἐνῷ μόλις δέκα τοιαῦτα σχολεῖα ὑπάρχουσι, νὰ κολοβόνωνται ἤδη ταῦτα καὶ νὰ στερῶνται τῶν διδασκάλων των, διὰ νὰ ἀναπληρωθῇ ἡ ἀνάγκη ἄλλων μερῶν, διότι δὲν πρέπει δι' ὁμοίας καὶ πλειοτέρας βλάβης νὰ ἐπιφέρηται ἡ διόρθωσις. Ἐὰν λοιπὸν, ὡς εἶπεν ὁ Ὑπουργὸς, προτίθεται νὰ ἀκροτηριάσῃ τὸ ἐν Σπάρτῃ ἐπαρχιακὸν σχολεῖον, διὰ νὰ διορίσῃ διδάσκαλον εἰς Οἰνοῦντα, δὲν ἐπιδοκιμάζει τὸ μέτρον τοῦτο, καὶ ἐξαιτεῖται χωρὶς νὰ βλαβθῇ ὅλως τὸ ἐν Σπάρτῃ σχολεῖον νὰ διορισθῇ ἄλλος διδάσκαλος εἰς Οἰνοῦντα δι' ὅσους ἐξέθηκεν ὁ πρὸ αὐτοῦ λόγους, διότι ἀληθῶς καὶ μακρὰν κεῖται τῆς Σπάρτης καὶ τὸ ἐνοίκιον τοῦ σχολείου δίδεται, τοῦ ὁποίου ὁ σκοπὸς ματαιοῦται δι' ἔλλειψιν διδασκάλου.

Ἐπήνεγκεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας ὅτι ἐὰν δύσκολον ἦναι νὰ

διορισθῇ ἐκεῖσε διδάσκαλος κατὰ τὰ ὑπὸ τῆς βουλῆς προεψηφισμένα, δὲν δυσχεραίνει εἰς τὴν παραδοχὴν τῶν λόγων τοῦ Ὑπουργοῦ, καὶ συμφωνεῖ νὰ διορισθῇ ὁ εἷς τῶν ἐκ τοῦ σχολείου τῆς Σπάρτης διδασκάλων, διότι ὁπωσδήποτε γείνῃ εὔχεται μόνον νὰ κοπορκισισθῇ ὁ ἀνωτέρω διορισμός.

Ἐπιμένοντος δὲ τοῦ πρὸ αὐτοῦ νὰ μὴ ἐλαττωθῇ τὸ τῆς Σπάρτης σχολεῖον καὶ νὰ διορισθῇ ἄλλος εἰς τὸν δῆμον Οἰνοῦντος, ἡ βουλὴ ἀπέρριψε τὴν γνώμην ταύτην δι' ἀναστάσεως.

Ἐρωτηθεῖσα δ' ἡ βουλὴ ἀκολούθως καὶ περὶ τῆς προσθήκης διδασκάλου εἰς Πόρον, ἥτις καίτοι ἐν τοῖς προϋπολογισμοῖς τοῦ **1846** καὶ **1847** ὑπάρχουσα κατὰ λάθος παρελείφθη ἐνταῦθα, ἡ βουλὴ παρεδέχθη καὶ ταύτην δι' ἀναστάσεως. Τελευταῖον ἐρωτηθεῖσα ἐὰν παραδέχηται ὁλόκληρον τὸ 1 ἄρθρον κατὰ τὰς ἀνωτέρω προπολογίας, παρεδέχθη αὐτὸ δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτω·

ΚΕΦ. Θ'. Σχολεῖα Ἑλληνικά.

« **1.** Μισθοὶ . . . . . δραχ. **197,200.** »

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 2 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα οὕτω·

Ἄρθρ. 2. Δαπάνη.

« Τὴν ἀφαίρεσιν τὴν ἀναφερομένην εἰς τὴν τελευταίαν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ παραδέχεται καὶ ἡ ἐπιτροπή Σας, καὶ περιορίζει τὸ ἄρθρον τοῦτο εἰς δρ. **4100**—»

Ἐξ ἧς λαβὼν ἀφορμὴν παρετήρησέ τις ὅτι ἡ ἀνωτέρα τοῦ Κράτους ἐκπαίδευσις ἀνατίθεται κατὰ τὸ ἡμέτερον Σύνταγμα εἰς βάρος τοῦ δημοσίου, καὶ μόνη ἡ δημοτικὴ ἀφίνεται, ὡς γνωστόν, εἰς τὴν φροντίδα τῶν δήμων, τοὺς ὁποίους καὶ ἡ Κυβέρνησις πολλάκις συντρέχει, ὅταν δὲν ἐπαρκῶσιν οὗτοι εἰς τὰς δαπάνας. Ἀλλ' ἐνταῦθα παράδοξόν τι συμβαίνει φαινόμενον. Διότι, ἐν ᾧ δέκα ἐπαρχιακὰ σχολεῖα ὑπάρχουσιν εἰς τὸ Κράτος, ἡ δὲ διατήρησις τούτων ἀνήκει κατὰ τὸ Σύνταγμα εἰς τὸ δημόσιον, τὸ ἐνοίκιον τῶν πλείστων αὐτῶν διαμφισβητεῖται καὶ μένει πολλαχοῦ ἐκκρεμές, τῆς μὲν Κυβερνήσεως ἀνατιθείσης αὐτὰ εἰς βάρος τῶν δήμων, τούτων δὲ πάλιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν· ἀλλὰ δὲν ἔπρεπε, νομίζει τοιαῦται νὰ γίνωνται ἀμφισβητήσεις, ὅπου ὁ θεμελιώδης τοῦ Κράτους νόμος, τὸ Σύνταγμα, ῥητῶς ἐξηγεῖται ὅτι πᾶσα τοιαύτη δαπάνη ἀνήκει εἰς τὸ δημόσιον. Τοῦτο δὲ περιπλέον ἐξάγεται καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ὑποχρεώσεων, τὰς ὁποίας ἡ Κυβέρνησις ἔχει, πληρώνουσα διδασκάλους, ὑποτροφίας καὶ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν τοιαύτην παιδείαν καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ γείνῃ ἐξαίρεσις διὰ τὸ ἐνοίκιον μόνον. προτείνει λοιπὸν νὰ ἐνεργηθῇ

καὶ κατὰ τοῦτο ὁ ὁρισμὸς τοῦ Συντάγματος, τὸ δὲ ὑπουργεῖον νὰ ζητήσῃ πίστωσιν δι' ὅλα τὰ ἐνοίκια ταῦτα καὶ τακτικῶς νὰ τὰ ἐξοφλῇ εἰς τὸ μέλλον, διότι εἶναι λυπηρὸν νὰ γίνωνται ἄλλα παρ' ὅ,τι τὸ Σύνταγμα αὐτὸ κανονίζει.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι ἀληθῶς μὲν εἰς τὴν κυβέρνησιν ἀνήκει ἡ ὑποχρέωσις αὕτη, καὶ τοῦτο γίνεται διὰ τὰ ἐν Ἀθήναις σχολεῖα, ὅπου τὰ ἔξοδα εἶναι ὑπέρογκα καὶ ὁ δῆμος δὲν δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ· ἀλλ' οἱ λοιποὶ τοῦ Κράτους δῆμοι, ἀφ' οὗ ἡ κυβέρνησις τοσαύτας ἀναδέχεται ὑποχρεώσεις καὶ μισθοδοτεῖ διδασκάλους καὶ χορηγεῖ πᾶσαν δαπάνην, ἀντὶ νὰ ἀρκεσθῶσιν εἰς ταῦτα, δὲν ἔπρεπε νὰ ἐκφεύγωσι καὶ τὴν εὐτελῆ ἀπότισιν τοῦ ἐνοικίου, συναισθανόμενοι τὰς ἀνάγκας καὶ τὸ δυσχερὲς τοῦ δημοσίου ταμείου.

Ἀντέλεξεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι δὲν ἔπρεπεν ἡ ὑποχρέωσις αὕτη νὰ περιορισθῇ εἰς μόνα τὰ σχολεῖα τῶν Ἀθηνῶν, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ἴσου καὶ κατὰ τὸ δίκαιον νὰ ἐφαρμοσθῇ ὑπὲρ ὅλων τῶν σχολείων τοῦ Κράτους, διότι ἄλλως εἶναι παράβασις προφανὴς τοῦ Συντάγματος, τὴν ὁποίαν πρέπει ἡ βουλὴ νὰ προλάβῃ. Περιπλέον οὐδεὶς ἀγνοεῖ τὴν ἔνδειαν καὶ τὰς ἀνάγκας τῶν δήμων, διὸ καὶ ἡ κυβέρνησις καὶ αἱ βουλαὶ καὶ δι' αὐτῶν τὸ ἔθνος ὁλόκληρον ἐβιάσθη πολλάκις νὰ συνδράμῃ τοὺς δήμους εἰς τὴν διατήρησιν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως· ἀλλ' ἀφ οὗ οὐδ' εἰς τοῦτο δὲν ἐπαρκεῖ ὁμολογουμένως ἡ ἔνδεια τῶν δήμων, πόσον λυπηρότερον εἶναι νὰ ἀνατίθηται εἰς αὐτοὺς καὶ μέρος τῶν ὑποχρεώσεων, αἵτινες εἰς μόνην τὴν κυβέρνησιν ἀνήκουσιν; ἕκαστος λοιπὸν παρατηρεῖ ὅτι ἀδύνατον εἶναι νὰ ἐπαρκέσωσιν οἱ δῆμοι καὶ εἰς συνδρομὴν τῆς δημοτίας αὐτῆς ἐκπαιδεύσεως, ἢ ἐὰν ὑποχρεωθῶσιν εἰς τοῦτο, ἀφ' ἑνὸς μὲν θέλουσι συνδράμει τὴν ἀνωτέρω ἐκπαίδευσιν, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου θέλουσι παραλείψει τὴν δημοτικήν, ὡς μὴ ἐπαρκοῦντες εἰς τὸ διπλοῦν τοῦτο βάρος, καὶ οὐδὲν ἄλλο θέλει προκύψει ἢ ἐπιβλαβής τις παλινωδία, τὴν ὁποίαν ὀφείλει νὰ προλάβῃ τὸ ὑπουργεῖον. Ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ ἐπιβλαβὲς καθίσταται ὡς πρὸς τὴν παιδείαν καὶ τὸ Σύνταγμα αὐτὸ δὲν τὸ ἐπιτρέπει, οὐδὲ λόγος, νομίζει ἔπρεπε περὶ τούτου νὰ γείνῃ. Διὸ συνίστησι τὴν διόρθωσιν τῆς παρεκτροπῆς ταύτης.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι διὰ νὰ παραδεχθῇ ὡς δικαία ἡ γνώμη αὕτη, πρέπει νὰ διακριθῇ πρῶτον, ἐὰν ὑπὸ τὸν τίτλον « ἀνωτέρα ἐκπαίδευσις » ἐννοῶνται καὶ τὰ σχολεῖα· ἀλλ' ἐνταῦθα δὲν εἶναι ἁρμοδία ἡ λύσις τοῦ ζητήματος τούτου καὶ πρέπει εἰς συνεδρίασιν ἄλλην νὰ γείνῃ.

Ἄλλος τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος ἀναλαμβάνων, παρετήρησεν ὅτι ἀνήκει εἰς τὸ δημόσιον νὰ συντρέχῃ τὴν ἀνωτέραν παιδείαν, καὶ τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα εἰς αὐτὴν δύνανται νὰ ὑπαχθῶσι τὴν κατηγορίαν. Ἡ δὲ κατωτέρα ἐκπαίδευσις ἐπίσης εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἀνήκει εἰς βάρος τῶν δήμων, τοὺς ὁποίους ὅμως οὐχ ἧττον πρέπει καὶ τὸ δημόσιον νὰ συντρέχῃ, διότι πρόκειται περὶ τῆς προαγωγῆς τῆς ἐν γένει παιδείας τοῦ ἔθνους. Ἐπειδὴ δὲ ὡς πρὸς τὴν διάδοσιν τῆς καθόλου παιδείας καὶ τὴν ἀσφαλῆ συντήρησιν ταύτης πιθανὸν ἦτο νὰ μὴ ἐξαρκῶσιν οἱ δῆμοι, ἀνετέθη ἡ διεύθυνσις καὶ ἡ ἀνωτάτη αὐτῆς πρόνοια εἰς τὴν κυβέρνησιν, ἥτις βεβαίως καθὸ κυβέρνησις, ἀσφαλέστερον δύναται καὶ νὰ τὴν προάγῃ καὶ τὰ τὴν συντηρῇ. Ἀλλ' ἐκ τούτου δὲν συνάγεται βέβαια, ὅτι πᾶσα ὑποχρέωσις ἀποκλειστικῶς εἰς αὐτὴν ἀνήκει, καὶ οἱ δῆμοι οὐδεμίαν πρέπει νὰ δίδωσι συνδρομὴν, ὅσον καὶ ἂν ἐπιβαρύνηται τὸ δημόσιον ἐκ τῆς τοιαύτης δαπάνης. Ἡ κυβέρνησις εἶναι τὸ ἀνώτατον ἠθικὸν πρόσωπον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνετέθη, ὡς εἶπεν, ἡ διεύθυνσις μόνον τῆς ἐθνικῆς ἐκπαιδεύσεως, καὶ οἱοσδήποτε θέλει, δύναται νὰ συνδράμῃ εἰς ταῦτο, χωρὶς νὰ ὑποτεθῇ, ὡς λέγουσιν, ὅτι προσκρούει. Ἂς μὴ λαμβάνωμεν δ' ὡς παράδειγμα τὰς Ἀθήνας, διότι αὗται εἶναι τὸ εὐρύχωρον καὶ γενικὸν παιδευτήριον ὅλου τοῦ κράτους. Ἄλλως τε πᾶσα πρωτεύουσα εἰς διαφόρους τινὰς εὑρίσκεται περιστάσεις ὡς πρὸς τὰς ἐπαρχίας, καὶ διὰ τοῦτο ἐνταῦθα ἄλλα εἶναι τὰ βάρη, τὰ ἐνοίκια, καὶ αἱ δαπάναι αἱ ὑπὲρ τῆς παιδείας. Δὲν εἶναι λοιπὸν ἀντισυνταγματικὴ πρᾶξις, δὲν εἶναι παρανομία τὸ νὰ συντρέχωσι τὴν γενικὴν ἐκπαίδευσιν καὶ οἱ δῆμοι. Διότι οὐδὲν ἄλλο πρόκειται, ἢ νὰ ὑπάρχωσι τὰ ἀναγκαῖα τῶν Μουσῶν καταστήματα καὶ νὰ χορηγῶνται τὰ μέσα τῆς συντηρήσεως ταύτων. Διὰ τὴν συντήρησιν δὲ ταύτην καὶ ἡ κυβέρνησις, καὶ οἱ δῆμοι, καὶ πᾶς ἐν γένει φιλόμουσος δύναται νὰ συνδράμῃ. Ἄλλως τε ἀπεδείχθη, ὅτι διὰ τὰς δυσχερεῖς τοῦ ταμείου ἀνάγκας χρησιμωτάτη εἶναι καὶ ἡ συνδρομὴ αὕτη τῶν δήμων. Ἀφοῦ δὲ οὔτε τὰ δημοτικὰ συμβούλια, οὔτε τὰ ἐπαρχιακὰ, τὰ ὁποῖα ἰδίως ἔχουσι τὸ δικαίωμα, δὲν παρεπονέθησαν δι' ἐπισήμου τινὸς πράξεως ὡς πρὸς τοῦτο, δὲν ἐννοεῖ πρὸς τί παρεμβάλλουσιν ἤδη τὸ ζήτημα τοῦτο, ἐνῷ ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω δημοτικῶν ἀρχῶν, οὐδεμία ἄλλη ἔχει τὴν ἁρμοδιότητα ταύτην.

Παρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι καθ' ὅσον γνωρίζει τὸ κατάστημα τοῦ ἐν Λαμίᾳ σχολείου, τὸ τῆς Ναυπλίας, ἴσως δὲ τῆς Ἀμρίσσης καὶ ἄλλων μερῶν εἶναι ἐθνικὰ, καὶ ἑπομένως οἱ δῆμοι

δὲν χορηγοῦσι τὰ ἐνοίκια. Ἀλλὰ καὶ πολλοὶ τούτων οἰκοθεν ἀνέλαβον τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην, διὰ ν' ἀνακουφίσωσι τὸ δημόσιον καὶ τοῦτο εἶναι πρᾶξις τιμῶσα τὴν φιλοκαλίαν αὐτῶν. Περιττὴ λοιπὸν πᾶσα περὶ τούτου συζήτησις καὶ δυνάμεθα μᾶλλον νὰ προχωρήσωμεν περαιτέρω.

Ἀπήντησεν ὁ προκαλέσας τὴν συζήτησιν ταύτην, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἰδέαν ὅτι καὶ οἱ δῆμοι δύνανται νὰ συνδράμωσιν τὴν κυβέρνησιν, ὅταν τὰ μέσα της δὲν ἐπαρκῶσιν εἰς τοῦτο, εἶναι μὲν καθ' ὁλοκληρίαν σύμφωνος, ἀλλ' ἄλλο τι εἶναι ἡ αὐθόρμητος συνδρομὴ, καὶ ἄλλο ὑποχρέωσις ἐπιβαλλομένη. Τοῦτο δὲ καὶ πρότερον καὶ ἤδη ἀποκρούει ὡς ἔχον κακῶς. Εἰς τὴν Συνέλευσιν πολὺς ἐγένετο περὶ τούτου λόγος, σελίδες ἀπέραντοι ἐγράφησαν εἰς τὰ πρακτικὰ, καὶ μεθ' ὅλα ταῦτα ἐξήχθη ὅ,τι τὸ Σύνταγμα κανονίζει. Πᾶσα ἄλλη ἐξήγησις ἢ ἐφαρμογὴ εἶναι ἁμάρτημα καὶ δὲν δύναται βεβαίως νὰ τὴν παραδεχθῇ. Καὶ δύναται μὲν πᾶς δῆμος εὐπορῶν ἢ φιλόμουσος ἰδιώτης νὰ παρέχῃ οἱανδήποτε συνδρομὴν, ἀλλ' ἀποκρούει πᾶσαν ὑποχρέωσιν καὶ διατείνεται, ὅτι τὸ δημόσιον ἀμεταστρέπτως ὀφείλει νὰ παρέχῃ καὶ τὰ ἐνοίκια, ὡς ἀνέλαβε καὶ τὰ λοιπὰ βάρη. Καθὼς δὲ χθὲς ἀκόμη, ζητουμένου ν' ἀνατεθῇ εἰς τὸν δῆμον ἡ ἐπισκευὴ τοῦ γυμνασίου Ναυπλίας, ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο τοὐναντίον, οὕτω καὶ ἐνταῦθα τὸ αὐτὸ ἔπρεπε ν' ἀποφασισθῇ καὶ, οὐ μόνον νὰ μὴν ἀντιτείνῃ τις εἰς ῥητὰς τοῦ Συντάγματος διατάξεις, ἀλλ' οὐδ' ὡς ζήτημα νὰ θεωρηθῇ. Ἐξαιτεῖται λοιπὸν τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν τῆς βουλῆς.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι εἰς τὸ δημόσιον μὲν ἀνήκει ἡ ὑποχρέωσις αὕτη, ἀλλ' ἔχον τοῦτο ὑπ' ὄψιν, ὅτι οἱ δῆμοι θέλουσι χορηγεῖ τὰ ἐνοίκια, ἀνταποδίδον τὴν προσφορὰν, διώρισεν ἀνὰ τρεῖς εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα διδασκάλους, ἐνῷ ὁμολογουμένως ἠδύνατο δύο, ἢ καὶ ἕνα μόνον νὰ διορίσῃ. Ἄλλως τε, ὅταν αἱ μὲν ἐπαρχίαι οὐδὲν παράπονον ἀπευθύνωσιν, ἡ δὲ κυβέρνησις πᾶσαν καταβάλλῃ προσπάθειαν ὑπὲρ τῆς παιδείας, δὲν ἐννοεῖ πρὸς τί ἡ συζήτησις αὕτη, ἐνῷ μάλιστα *Δημόσιον* καὶ *Δημοτικαὶ Ἀρχαὶ* δὲν εἶναι στοιχεῖα ἀντίθετα, ἀλλὰ πρὸς τὸν αὐτὸν τείνουσι κατὰ τοῦτο σκοπόν.

Ἀντέλεξεν ἄλλος ὅτι πάντες ὁμολογοῦσι καὶ οὐδ' ἀναγκαῖον εἶναι νὰ εἴπῃ, ὅτι κατὰ τὸ 11 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ἡ ἀνωτέρα τοῦ κράτους ἐκπαίδευσις ἀνήκει εἰς τὸ δημόσιον. Ἐξαιρεῖται δὲ μόνον ἡ δημοτικὴ παιδεία, τὴν ὁποίαν καὶ ἡ κυβέρνησις καὶ οἱ δῆμοι συνάμα συντρέχουσιν. Ὅθεν δὲν πρέπει οὔτε δῆμον

οὔτε κοινότητα οἱανδήποτε νὰ βαρύνῃ ἡ ἀνωτέρα παιδεία. Ἐπειδὴ δὲ πρὸ πολλοῦ αἱ ἐπαρχίαι ἀνέλαβον οἰκοθεν τῶν ἐνοικίων τὴν πληρωμὴν, ἐξηκολούθησε τοῦτο μέχρι τοῦ νῦν, διότι οὐδεμία ἔνστασις ἐπαρουσιάσθη. Ἀλλ' ἤδη εἰσαγομένου τούτου ὡς ζητήματος, οὐδεμία δύναται νὰ ἐπενεχθῇ ἄλλη λύσις ἄνευ προφανοῦς παραβιάσεως τοῦ συντάγματος, καὶ οὐδὲ σιωπηλῶς οὐδὲ φανερὰ πρέπει νὰ προσκρούσῃ τις εἰς αὐτό. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι εἰς τοιαύτην δυσχέρειαν τοῦ ταμείου ἐπιβαρύνεται τὸ δημόσιον μὲ τὴν νέαν ταύτην δαπάνην. Ἀλλὰ πρόκειται περὶ συνταγματικῆς διατάξεως καὶ ἀπέναντι ταύτης πᾶσα ἄλλη περίστασις πρέπει νὰ σιγήσῃ. Ἀλλὰ τότε μόνον ἡ διάταξις αὕτη δὲν παραβιάζεται, ὅταν δῆμοί τινες ἐκ φιλοκαλίας, ὡς εἶπεν, ἀναδεχθῶσι τὴν πληρωμὴν, διότι ἡ οἰκειοθελὴς προαίρεσις εἶναι ἐλευθέρα εἰς τὴν ἐξάσκησιν τοῦ καλοῦ. Ἀλλ' ὅταν δὲν ὑπάρχῃ ἡ περίστασις αὕτη, ὅταν ἡ ἐλαχίστη ἔνστασις παρουσιασθῇ τὰ πάντα πρέπει νὰ ὑποχωρήσωσι καὶ ἡ κυβέρνησις νὰ ἀναλάβῃ τὴν πληρωμήν. Διότι, παρουσιασθείσης τοιαύτης ἐνστάσεως, τί θέλει κάμει ὁ ὑπουργὸς ἢ ὁ νομάρχης; Νὰ ἐπιβάλωσι τὴν πληρωμὴν εἰς βάρος τοῦ δήμου; οὐδέποτε θέλουσι τολμήσει, ἢ ἐνεργοῦσιν ἄλλως τὴν προφανεστέραν τῶν παρανομιῶν. Τοσοῦτον δὲ ἁπλοῦν καὶ ἐπισφαλὲς εἶναι τὸ ἀντικείμενον, ὥστε οὐδεμία ἀντίρρησις, εἶναι βέβαιος, θέλει ὑπάρξει πρὸς ὅσα λέγει. Τὸ ὑπουργεῖον λοιπὸν χρεωστεῖ, ἅμα παρουσιασθείσης τοιαύτης ἐνστάσεως, νὰ δέχηται τὴν ὑποχρέωσιν ἀδιστάκτως καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναγκαίαν συμπληρωτικὴν πίστωσιν. Δὲν συμφωνεῖ δ' ὅτι τὸ αὐτὸ εἶναι *δημόσιον* καὶ *δημοτικὴ ἀρχὴ*, διότι δὲν ἐπιβάλλεται εἰς τὸν δῆμον ὅ,τι εἰς τὸ δημόσιον δύναται νὰ ἐπιβληθῇ. Διαφέρουσι λοιπὸν ἀπ' ἀλλήλων, καὶ οὔτε ὑπουργεῖον οὔτε βουλαὶ δύνανται νὰ ἐπιβάλλωσιν εἰς τοὺς δήμους τὴν προκειμένην ὑποχρέωσιν. Ἀλλ' ὀλίγοι δῆμοι, πεποιθεν ὅτι θέλουσιν ἐνεργήσει τὴν ἔνστασιν ταύτην, σεβόμενοι τὰ βαρη καὶ τὰς ἀναγκας τοῦ δημοσίου, πάντες δ' ἐν γένει οἱ εὔποροι θέλουσι δείξει αἰσθήματα πατριωτικά, καὶ σιωπηλῶς ἐξακολουθοῦντες τὴν πληρωμὴν, θέλουσι προλάβει τὸ νὰ θεωρηθῇ τοῦτο παράβασις συνταγματική.

Προσθέσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ ὅτι ἀποδέχεται τὰς παρατηρήσεις ταύτας, καὶ οὕτω θέλει πράξει ἐν παρομοίᾳ περιπτώσει, ἀλλ' ὅτι οὐδεμία μέχρι σήμερον τῷ παρουσιάσθη ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν ἔνστασις, ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ ἐὰν παραδέχεται τὴν δαπάνην τοῦ 2. ἄρθρου τοῦ κεφαλαίου, παρεδέχθη αὐτὸ δι' ὃν

ναστάσεως κατὰ τὴν νέαν τοῦ ὑπουργοῦ ἔκθεσιν ἔχει δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 2. Ἔξοδα δραχ. . . . . 4,100. »

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Θ'. κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 202,300 δραχ. ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Πρωτοπαππᾶ καὶ Μ. Βαλέττα συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Θ'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ὑπουργείου, ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινὸς	N.	Κ. Φασίτσας	N.
Κλεομ. Οἰκονόμου		Ἐλευθ. Καλογερᾶς	N.
Γ. Λογιωτατίδης	N.	Γ. Ἰω. Βατίστας	N.
Δ. Δεληγεώργης	N.	Ἅγ. Γουζούασης	N.
Π. Τσιμπουράκης	N.	Γ. Κ. Βελῆς	
Πάνος Μοναστηριώτης	N.	Ἰω. Α. Χατσόπουλος	
Σταῦρος Γρίβας	N.	Γ. Ἰω. Γιολδάσης	
Ἰω. Πετμέζης		Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	
Μ. Καΐρης	N.	Μ. Σισίνης	N.
Δ. Κονδύλης	N.	Γρ. Χατσηγιάννος	
Ἀντ. Καμπάνης		Γ. Μῆτσος	N.
Ἀνδρ. Δανόπουλος	N.	Ἰω. Κλίμακας	
Ν. Ἰατρὸς	N.	Ἀναγ. Δημητρίου	N.
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	N.	Πέτρος Α. Ζάννος	
Δ. Καλλιφρονᾶς	N.	Μ. Ν. Βαλέττας	N.
Κωστῆς Βρυζάκης	N.	Χρ. Ν. Δεμάθας	N.
Ἀνάργυρος Πετράκης	N.	Ἠλίας Παπαδαῖος	N.
Κ. Τσαβέλλας		Γ. Πετμεζᾶς	N.
Χ. Στράτος		Ν. Ἀνδρικόπουλος	N.
Π. Ῥάγκος		Β. Πετμεζᾶς	N.
Α. Π. Νάκος		Ι. Ζάρκος	N.
Ἀντ. Γεωργαντᾶς		Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	
Πέτρος Τσανετάκης	N.	Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Γ. Κονδύλης		Σταμ. Νικολαΐδης	N.

Βελισ. Νικολαΐδης	N.
Κ. Θ. Κολοκοτρώντς	N.
Δ. Ν. Μπούκουρας	
Γ. Α. Αντωνόπουλος	
Ζαφ. Δεπάστας	N.
Ἐμ. Ἀντίπας	N.
Α. Νοταρᾶς	
Εὐσταθ. Οἰκονομόπουλος	
Γ. Πανοπριφτόπουλος	N.
Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	
Ἰω. Ζαφειρόπουλος	
Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	N.
Ν. Κορφιωτάκης	N.
Ἐμ. Μελετόπουλος	
Παρασκ. Ματάλας	N.
Ἠλίας Γιατράκος	N.
Λουκᾶς Στέρανος	
Εὐρ. Σπυρίδωνος	
Ῥήγας Παλαμίδης	N.
Θ. Μ. Πετρινός	
Κ. Μανέτας	
Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Μ. Χατσῆ Μελέτη	
Ν. Τσαλακώστας	N.
Δ. Σακελλαριάδης	
Ν. Μπούτουνας	
Η. Παππατσώνης	
Ι. Παππατσώνης	
Π. Δαριώτης	
Σπ. Βαλέττας	N.
Στρατῆς Δεληγιαννάκης	N.
Σπ. Α. Βαρότσης	
Παῦλος Λεντούδης	
Χρύσ. Σουμαρίπας	
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	N.
Κ. Βέϊκος	N.
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	N.
Δ. Βιρβίλης	
Γ. Μπάνης	N.
Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Ἀναγ. Μαυρομιχάλης	
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	N.
Ν. Μοσχούλας	N.
Γ. Μ. Ζαρειφόπουλος	N.
Ἀ. Κανελλόπουλος	N.
Κ. Δ. Σχινᾶς	
Ἰω. Γκούρας	
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	
Σπ. Λογοθετόπουλος	
Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	N.
Χρ. Τσῖνος	
Δ. Κουμανιώτης	
Θ. Ι. Μέξης	N.
Ἐμ. Α. Ὀρλὸφ	N.
Γ. Μπάστας	N.
Κ. Δαρειώτης	
Σταμ. Ἀντωνιάδης	N.
Ἰω. Περίδης	N.
Ἀνδ. Μάμουκας	N.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστρ. Παρίσσης	N.
Ἀντ. Ἀρμάος	N.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	N.
Ἰω. Τομαρᾶς	N.
Ἀν. Παππατσώρης	
Ἀθ. Καστανᾶς	N.
Γ. Παππαδημητρίου	N.
Γ. Σ. Κριεζῆς	N.
Ἀ. Γ. Κουντουριώτης	N.
Δ. Α. Κουντουριώτης	N.
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	N.
Δ. Χατσίσκος	
Καλαμ. Τσουκαλᾶς	
Κ. Δυοβουνιώτης	
Γ. Ῥιζόπουλος	
Ἰω. Τασσαῖος	N.
Μάρκος Βιτάλης	N.
Ἰω. Οἰκονόμου	

Ἀναγνώσθη μετὰ τοῦτο τοῦ Ι. κεφαλαίου τὸ 1 καὶ 2 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτῶν γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα οὕτως·

ΚΕΦ. Γ. Ὑπότροφοι.

Ἄρθρ. 1. 2. Ὀρφανοὶ καὶ τακτικοί.

«Τὰ ἄρθρα 1. καὶ 2. παραδεκτά· συμφώνως δὲ μὲ τὰς ἀποφάσεις, τὰς ὁποίας ἐξέφρασε καὶ ἄλλοτε ἡ Βουλὴ εἰς ὅλας τὰς συνόδους, συνιστᾷ καὶ ἤδη εἰς τὸ ὑπουργεῖον, διὰ τῆς Βουλῆς νὰ λαμβάνωνται οἱ ὑπότροφοι ἀπὸ ὅλας τὰς ἐπαρχίας, καὶ ἐξ ἐκείνων μάλιστα τῶν μαθητῶν, οἵτινες διακρίνονται, κατὰ τὸν περὶ τὴν παιδείαν ζῆλον καὶ ἐπιμέλειαν, ἔδωκαν δείγματα τῆς προόδου των, πρὸς δὲ ταῦτα γνωρίζονται καὶ ὡς ἐνδεεῖς. Περὶ τούτων ἁπάντων ἀπαιτεῖται νὰ εἰσαχθῇ νόμος εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς, κανονίζων τὰ προσόντα τῶν ὑποτρόφων καὶ τὰς ὑποχρεώσεις αὐτῶν.

Ὅταν τὸ ποσὸν τοῦτο τῶν δύο ἄρθρων ἀναβαίνει εἰς δρ. 20160.»

Ἀναγνωσθέντος δ' ἐν πρώτοις παρὰ τοῦ εἰσηγητοῦ τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ὀρφανῶν ὑποτρόφων καὶ παρατηρηθέντος ὅτι πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοια περὶ τῆς προσηκούσης ἐρεύνης ἂν οἱ ῥηθέντες ὑπότροφοι ἐξακολουθῶσι σπουδάζοντες, καὶ πότε λήγουσιν αἱ σπουδαὶ ἑκάστου, ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον λαμβάνει περὶ τούτου πληροφορίας παρὰ τοῦ γυμνασιάρχου καὶ τῶν σχολαρχῶν, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ 1 ἄρθρον ἔχον οὕτως·

«1. Μισθοὶ ὀρφανῶν ὑποτρόφων. . . . . δραχ. 3,960»

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα καὶ τοῦ καταλόγου τῶν τακτικῶν ὑποτρόφων, παρετήρησέ τις ὅτι πρέπει νὰ δοθῇ ἡ προσήκουσα προσοχὴ νὰ παύωσιν αἱ ὑποτροφίαι μετὰ τὴν λῆξιν τῆς εἰς ἑκάστην ὡρισμένης προθεσμίας.

Ἕτερος δὲ παρετήρησεν ὅτι νέος τις Δημήτριος Παπᾶ Ἀντωνόπουλος Ἀκαρνὰν ὑπότροφος ὢν ἐστερήθη τῆς ὑποτροφίας ἀκαίρως καὶ ἀδίκως· διότι αὕτη παρεχωρήθη εἰς ἄλλον. Παρακαλεῖ λοιπὸν τὸν Ὑπουργὸν νὰ ἐξετάσῃ τὰ περὶ ταύτης ὥστε ἂν ἀδίκως ἀφῃρέθη, νὰ ἐπιστραφῇ εἰς αὐτόν.

Ἀντεῖπεν ἄλλος ὅτι ταῦτα εἶναι δικαιώματα τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, καὶ ἡ βουλὴ δὲν δύναται νὰ ἐπέμβῃ εἰς αὐτά.

Ἕτερος παρετήρησεν ὅτι ὑπάρχει μεταξὺ τῶν τακτικῶν ὑποτρόφων Χρύσανθός τις Παγώνης, ὅστις εἶναι ὑπογραμματεὺς τοῦ ἐνταῦθα Πρωτοδικείου, ἐπομένως οὐδὲ σπουδάζει, οὐδ' ὠφέλειάν τινα εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὑπόσχεται. Τοῦ τοιούτου λοιπὸν ἡ ὑποτροφία εἶναι ἄδικος καὶ πρέπει ν' ἀφαιρεθῇ.

Περὶ τούτου ὁ Ὑπουργὸς εἶπεν ὅτι δὲν γινώσκει τι, ἀλλὰ

θέλει ἐξετάσει, καὶ ἂν τῳόντι οὕτως ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, θέλει ἀφαιρέσει ἀπ' αὐτοῦ τὴν ὑποτροφίαν.

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο δεκτὸν τὸ 2 ἄρθρον μετὰ τῆς ἀνωτέρω γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἔχον οὕτω·

«2. Μισθοὶ τῶν τακτικῶν ὑποτρόφων . . δραχ. 16,200»

Ἀνεγνώσθη μετὰ τοῦτο τὸ 3. ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα οὕτως·

Ἄρθρ. 3 Ἔκτακτοι.

« Ἡ δαπάνη τῶν ἐκτάκτων τούτων ὑποτρόφων θεωρεῖται ὅλως ἀναρμοδία, καὶ ἀπάδουσα πρὸς τὸν σκοπὸν, διὰ τὸν ὁποῖον προτίθεται· διότι, καθ' ἃς πληροφορίας ἔχει ἡ ἐπιτροπὴ, οἱ πλεῖστοι αὐτῶν δὲν ὑπάρχουσι τακτικοὶ μαθηταὶ εἰς κανὲν ἐκπαιδευτικὸν κατάστημα, ἀλλὰ δίδεται χάριν περιθάλψεως. Ἡ ἐπιτροπή σας προτείνει, ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν, νὰ ἐκλείψῃ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐλευσομένου ἔτους ὁλοκλήρως αὐτὸ τὸ ἄρθρον· ἂν δὲ τὸ ὑπουργεῖον νομίζῃ δίκαιον τὸ νὰ περιθάλπωνται αἱ οἰκογένειαι αὐτῶν τῶν ἀγωνιστῶν, δύναται νὰ προκαλέσῃ νόμον ἀπὸ τὰς Βουλὰς, καὶ νὰ τοὺς ὑποβάλῃ εἰς τακτικὴν σύνταξιν. Ἐπὶ δὲ τοῦ παρόντος παραδέχεται τὴν πληρωθεῖσαν ἁ. τριμηνίαν τοῦ ἔτους δι' ὅλους ἐν γένει· μεταβιβάζει δὲ τὴν δαπάνην τοῦ ἐν Εὐρώπῃ ὑποτρόφου Δ. Ὀρλώφ, ὡς ἐξακολουθοῦντος τὰς σπουδάς του ἐκεῖ τακτικῶς, εἰς τὸ ἄρθρ. 5 τῶν εἰς τὴν Εὐρώπην ὑποτρόφων. Παραδέχεται ἐπίσης καὶ τὴν δαπάνην τῶν Ἐμμ. Δ. Βελισσαρίου, καὶ Α. Θεοδωράκη, ὡς ἐξακολουθούντων τακτικῶς τὰς σπουδάς των, καθ' ἃς ἔχει πληροφορίας, καὶ τοὺς ὁποίους εὔχεται νὰ μεταβιβάσῃ τὸ ὑπουργεῖον, εἰς τὸ ἑπόμενον, εἰς τὴν τάξιν τῶν τακτικῶν.

Ὅθεν τὸ ἄρθρον τοῦτο μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν ὅλων αὐτῶν περιωρίσθη εἰς δραχμὰς . . . . . 1,680»

Ἐφ' ᾗς παρετήρησέ τις, ὅτι οἱ ἔκτακτοι ὑπότροφοι εἶναι υἱοὶ πατραγαθησάντων, καὶ ἡ ὑποτροφία δὲν δίδοται εἰς αὐτοὺς ὡς σύνταξις, ἀλλ' ἀπέναντι τῶν ὅσων ἔχουσι νὰ λαμβάνωσιν αἱ οἰκογένειαι αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἔθνους. Ἂν ὅμως ἡ βουλὴ ἐγκρίνῃ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ὑποτροφίας αὐτῶν, αὐτὸς προτείνει ὅτι πρέπει ν' ἀφαιρεθῇ διὰ τὴν τελευταίαν ἑξαμηνίαν τοῦ ἔτους, διότι ἤδη εὑρισκόμεθα εἰς τὸν πέμπτον μῆνα, καὶ εἶναι δυνατὸν νὰ πληρωθῶσιν αὐτοὺς τοὺς μῆνας πρὶν ὁ προϋπολογισμὸς ἀποπερατωθῇ.

Ἀντεῖπεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ὑποτροφίας τῶν ἐκτάκτων ὑποτρόφων ἐθεώρησεν ἡ ἐπιτροπὴ ἀναγκαίαν. πληροφορηθεῖσα ὅτι, οἱ τὴν τοιαύτην ὑποτροφίαν λαμβάνοντες νέοι

δὲν σπουδάζουσιν εἰς κανὲν ἐκπαιδευτικὸν κατάστημα, ἀλλ' ἀμένοντες ἀργοὶ περιφέρονται εἰς τὰς ἀγυιὰς καὶ τὰ καφφενεῖα τῆς πρωτευούσης. Πλὴν τῶν ἀνωτέρω σημειωθέντων νέων, τῶν ὁποίων τὴν ὑποτροφίαν ἐγκρίνει. Ὁμοίως ἂν ἦναι καὶ τινες νέοι ἀγωνιστῶν πατέρων τέκνα, ἔχοντες ἐπιθυμίαν νὰ σπουδάσωσι καὶ στερούμενοι τῶν ἀναγκαίων μέσων, δύνανται νὰ διορίσῃ τούτους ὑποτρόφους, διότι εἶναι ἄξιοι τῆς περιθάλψεως τῆς Κυβερνήσεως. Πανταπασιν ὅμως δὲν εἶναι δίκαιον νὰ μισθοδοτῆται ὁ Α. Τσαμαδὸς ἐνῷ εἶναι διωρισμένος Ἔπαρχος, ἢ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ὅστις διωρίσθη σημαιοφόρος εἰς τὴν ναυτικὴν ὑπηρεσίαν· διότι ταῦτα εἶναι λίαν δυπάρεστα. Περὶ δὲ τῆς ἀφαιρέσεως αὐτῆς τῆς ὑποτροφίας ἀπὸ τῆς τελευταίας ἑξαμηνίας, παρατηρεῖ ὅτι καθ' ἃς ἔχει παρὰ τοῦ ὑπουργείου πληροφορίας, μόνον ἡ πρώτη τριμηνία ἐπληρώθη εἰς αὐτούς, ἀρνοῦ δ' εἶναι ὁμολογούμενον ὅτι ἀτόπως καὶ ἀδίκως διατηροῦνται οὗτοι εἰς ὑποτροφίαν δὲν πρέπει νὰ παραταθῇ ἡ ὑποτροφία αὐτῶν ἐπὶ πλέον.

Μετὰ ταῦτα ἠρώτησεν ὁ πρόεδρος τὴν βουλὴν ἂν παραδέχηται νὰ γείνῃ ἡ ἀφαίρεσις τῆς ὑποτροφίας τῶν παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινομένων ἐκτάκτων ὑποτρόφων διὰ μόνην τὴν τελευταίαν ἑξαμηνίαν, ἡ βουλὴ ἀπέρριψε τὴν πρότασιν ταύτην δι' ἀναστάσεως, παρεδέχθη δὲ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τὸ κατ' αὐτὴν 3 ἄρθρον ἐπίσης δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτω.

« 3. Μισθοὶ ἐκτάκτων ὑποτρόφων . . . . . 1680 .»

Ἀναγνώσθη ἀκολούθως τὸ 4 ἄρθρον, ἐφ' οὗ ὁ εἰσηγητὴς παρετήρησεν, ὅτι πρέπει νὰ τηρῆται καὶ εἰς τὴν διανομὴν τῶν ὑποτροφιῶν τῶν κορασίων ὁ αὐτὸς ὅρος ὁ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ὑποτρόφων τεθείς, τουτέστι τὰ τὴν ὑποτροφίαν προσλαμβάνοντα κοράσια νὰ ἦναι κατὰ νομούς.

Εἰπόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ ὅτι τῶν ἤδη διοριζομένων ἡ ἐκλογὴ γίνεται κατὰ νομούς, ἐγένετο δεκτὸν τὸ 4 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτω.

« 4. Μισθοὶ κορασίων ὑποτρόφων . . . . . 18,000.»

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα τὸ 5 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα οὕτω.

« Ἐκ τῶν ἐν Εὐρώπῃ ὑποτρόφων μένουσι μόνον τρεῖς, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ μεταβιβασθεὶς ἀπὸ τὸ ἄρθρ. 3. Δ. Ὀρλώφ· οἱ δὲ ἕτεροι, οἱ μὲν ἔπαυσαν τὰς σπουδάς των, οἱ δὲ τελειόνουν κατὰ τὸ τ. ε. ὅθεν ἡ δαπάνη αὐτῶν, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ὁδοιπορικῶν ἐξόδων ἀναβαίνει εἰς δραχ. . . 6,344 »

Κατὰ ταύτης παρετήρησέ τις, ὅτι ὁ περιορισμὸς τῶν τῆς Εὐρώπης ὑποτρόφων εἰς τρεῖς μόνους εἶναι ἐναντίος εἰς τὸν φιλόμουσον ζῆλον, τὸν ὁποῖον πάντοτε ἔδειξεν ἡ Βουλὴ ὑπὲρ τῆς παιδείας, διὰ τοῦτο νομίζει ὅτι πρέπει νὰ ἐπεκταθῇ.

Ἀντεῖπεν ἕτερος ὅτι πρέπει νὰ γείνῃ πρότερον γνωστὸν ἂν οἱ εἰς Εὐρώπην ἀποστελλόμενοι ὑπότροφοι ἀναλαμβάνωσιν ὑποχρεώσεις τινάς, καὶ πέμποντει νὰ σπουδάσωσιν εἰδικάς τινας ἐπιστήμας ἀναγκαίας εἰς τὸν διδακτικὸν κλάδον, καὶ εἰς τὰς ὁποίας αἴκοθεν ἕκαστος δὲν ἀποδύεται, τὰ νὰ πέμπωνται δέ νέοι ἄνευ οὐδεμιᾶς ὑποχρεώσεως, διὰ νὰ σπουδάσωσι μαθήματα πρὸς χρῆσιν καὶ ὠφέλειαν ἰδίαν αὐτῶν, τοῦτο δὲν ἐκπληροῖ τὸν σκοπὸν τῆς Κυβερνήσεως· εἶναι λοιπὸν ἀνάγκη νὰ εἰσαχθῇ νόμος κανονίζων τὰς ὑποχρεώσεις καὶ τὰ προσόντα τῶν πεμφθησομένων εἰς Εὐρώπην.

Ἀπήντησεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον οὐδεμίαν ἔχει δυσκολίαν νὰ εἰσαγάγῃ τὸν περὶ τούτου νόμον, οὐχ ἧττον ὅμως καὶ ἤδη φαίνονται τὰ ἀποτελέσματα τῶν εἰς τὴν Εὐρώπην ἀποστελλομένων ὑποτρόφων· διότι εἷς τούτων ὁ Κύριος Μητσόπουλος εἶναι καθηγητὴς τῆς φυσικῆς ἱστορίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, ἕτερος δὲ ὁ Κ. Καστόρχης διδάσκει εἰδοκίμως τὰ Λατινικὰ εἰς τὴν Ῥιζάρειον Σχολήν, καὶ ὡς ὑργηγητὴς ἐν τῷ Πανεπιστημείῳ, καὶ οὕτω γίνονται χρήσιμοι εἰς τὴν ἐκπαιδεύσασαν αὐτοὺς Κυβέρνησιν.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἐκτὸς τῶν δύο τούτων παραδειγμάτων ἄλλα ἴσως δὲν δύναται ὁ προαγορεύσας νὰ ἀναφέρῃ, ἐν ᾧ πολλοὶ εἶναι οἱ εἰς Εὐρώπην πεμφθέντες ὑπότροφοι, ἀλλ' οἱ πλεῖστοι οὐδὲ μίαν ὑποχρέωσιν εἰς τὴν σπουδὴν τῶν ἐτήρησαν· εἶναι λοιπὸν ἀνάγκη μεγίστη τοῦ περὶ τῶν ὑποτρόφων νόμου, τὸν ὁποῖον ἡ Κυβέρνησις θέλει νὰ εἰσαγάγῃ.

Μετὰ ταῦτα παρετήρησεν ὁ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι ἡ ὑποτροφία τοῦ Κ. Ὀρλὼφ μετεβιβάσθη εἰς τὴν τῶν ἐν Εὐρώπῃ ὑποτρόφων ἀπὸ τῆς 1 Μαρτίου καὶ κακῶς ἡ ἐπιτροπὴ τὴν ὑπολογίζει ἀπὸ τῆς 1. Ἀπριλίου· Εἶναι λοιπὸν ἀνάγκη νὰ προστεθῇ εἰς τὸ ποσὸν τῆς γνωριμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς τῶν δραχ. 6344 ἔτι δραχ. 75 ὑπεροχὴ τῆς πρώτης πρὸς τὴν δευτέραν ὑποτροφίαν τοῦ Κ. Ὀρλόφ.

Δεχθέντος καὶ τοῦ εἰσηγητοῦ τὴν προσθήκην ταύτην ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀποφασισθέντα καὶ τὸ 5 ἄρθρον, ἔχον οὕτως.

« 5. Μισθοὶ ὑποτρόφων Εὐρώπης. . . . . 6419 »

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Ι. Κεφαλαίου ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 44,579 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Α. Κουντουριώτου καὶ Γ. Μαυρομιχάλου, συνήχθη κατὰ τὸ ἄδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 69.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Γ. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ὑπουργείου, ναὶ, ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	Ν.	Γεώργιος Κ. Βελῆς	
Κλεομένης Οἰκονόμου		Ἰωάννης Α. Χατσόπουλος	
Γεώργιος Λογιωτατίδης	Ν.	Γεώργιος Ἰ. Γιολδάσης	
Α. Δεληγεώργης	Ν.	Στέφ. Χ. Στερανόπουλος	
Π. Τσιμπουράκης	Ν.	Μιχαὴλ Σισίνης	Ν.
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.	Γρηγόριος Χατσηγιάννος	
Σταῦρος Γρίβας	Ν.	Γεώργιος Μῆτσος	Ν.
Ἰωάννης Πετμέζης	Ν.	Ἰωάννης Κλίμακας	
Μ. Καΐρης	Ν.	Ἀναγνώστης Δημητρίου	Ν.
Δημήτριος Κονδύλης	Ν.	Πέτρος Α. Ζάνος	
Ἀντώνιος Καμπάνης		Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	Ν.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.	Χρυσόβουλος Ν. Δεμάθας	Ν.
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν.	Ἠλίας Παππαδάτος	Ν.
Ἀναγν. Μακρυπουκάμισος	Ν.	Γεώργιος Πετμεζᾶς	
Δημ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	Ν.
Κων. Βρυζάκης	Ν.	Βασίλειος Πετμεζᾶς	Ν.
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.	Ἰω. Ζάρκος	Ν.
Κ. Τσαβέλας		Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	
Σ. Στράτος	Ν.	Ἀθ. Δανιλόπουλος	
Π. Ῥάγκος		Στ. Νικολαΐδης	Ν.
Λουκᾶς Π. Νάκος		Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Κων. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Πέτρος Τσανετάκης		Δημήτρ. Ν. Μπούκουρας	
Γεώργιος Κονδύλης		Γεώρ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Κωνσταντῖνος Φασίτσας	Ν.	Ζαφ. Δεπάστας	Ν.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.	Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	Ν.
Γεώργιος Ι. Βατίτσας	Ν.	Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Λαγ. Γουζούνας	Ν.	Εὐστάθιος Οἰκονομόπουλος	Ν.

Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος	N.
Ἐμμανουὴλ Χ. Τσοῦχλος	
Ἰωάννης Ζαφειρόπουλος	
Μ. Πρωτοπαππᾶς	N.
Νικόλαος Κορφιωτάκης	
Ἐμ. Μελετόπουλος	N.
Παρασκευᾶς Ματάλας	N.
Ἠλίας Γιατράκος	N.
Ἀουκᾶς Στέφανος	
Εὐς. Σπυρίδωνος	
Ῥήγας Παλαμίδης	
Θεόδωρος Μ. Πετρινὸς	
Κωνσταντῖνος Μανέτας	
Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Μ. Χ. Μελέτη	
Νικόλαος Τσαλακιώστας	N.
Δ. Σακελλαριάδης	
Νικόλαος Μπούτουνας	
Π. Παππατσώνης	
Ἰω. Παππατσώνης	
Π. Δαρειώτης	
Σπυρίδων Βαλέτας	N.
Στρ. Δεληγιαννάκης	N.
Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Παῦλος Λεντούδης	
Χρυσανθος Σουμαρίπας	N.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	N.
Κ. Βέϊκος	
Μ. Ἰατρὸς	N.
Δ. Βιρβίλης	
Γεώργιος Μπάνης	N.
Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Α. Μαυρομιχάλης	
Γεώρ. Κ. Μαυρομιχάλης	N.
Ν. Μοσχούλας	
Γεώρ. Π. Ζαρειφόπουλος	N.
Α. Κανελόπουλος	N.
Κωνσταντῖνος Δ. Σχινᾶς	
Ἰωάννης Γκοῦρας	
Ἀναγνώστης Κεχαγιᾶς	
Σ. Λογοθετόπους	
Π. Παππαδιαμαντόπουλος	
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	N.
Χριστόδουλος Τσῖνος	
Δημήτριος Κουμανιώτης	
Θεόδωρος Ι. Μέξης	N.
Ἐμμ. Λαζάρου Ὀρλὼφ	N.
Γεώργιος Μπάστας	N.
Κώνστας Δαρειώτης	
Στ. Ἀντωνιάδης	N.
Ἰωάννης Περίδης	N.
Ἀνδρέας Μάμουκας	N.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστράτιος Παρίσσης	N.
Ἀντώνιος Ἀρμάος	N.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	
Ἰω. Τομαρᾶς	N.
Ἀν. Παππατσώρης	
Ἀθ. Καστανᾶς	N.
Γ. Παππαδημητρίου	N.
Γεώργ. Σ. Κριεζῆς	N.
Ἀνδρ. Γ. Κουντουριώτης	N.
Δ. Α. Κουντουριώτης	N.
Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	N.
Δημήτριος Χατσίσκος	
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Κωνσαντ. Δυοβουνιώτης	
Γεώργιος Ῥιζόπουλος	
Ἰωάννης Τασσαῖος	N.
Μάρκος Βιτάλης	N.
Ἰωάννης Οἰκονόμου	

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως τοῦ ΙΑ. κεφαλαίου τὸ 1. ἄρθρον, τὸ ὁποῖον μηδεμιᾶς ἀντιῤῥήσεως ὑπαρχούσης, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτως·

« 1. Μισθοί . . . . . ▭ δραχ. 7,320. »

Ἀνεγνώσθη μετὰ τοῦτο τὸ 2. ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα οὕτως·

Ἄρθρον 2. Δαπάνη.

« Ἀπὸ τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀφῃρέθησαν δραχ. 2,000, κατὰ τὴν νεωτέραν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ, ἐκ τοῦ ποσοῦ τοῦ προσδιωρισμένου εἰς ἀγορὰν βιβλίων· ὅθεν μένουν δραχ. . . . . 5,200 »

Κατ' αὐτὸ δ' ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ 2 ἄρθρον ἔχον οὕτω·

2. Ἔξοδα . . . . . δραχ. 5,200.

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ ΙΑ. Κεφαλαίου ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 12,520 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ἀπαράλλακτον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 69.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ΙΒ'. Κεφαλαίου ἐξ ἑνὸς ἄρθρου συγκειμένου, ἀναπτυχθέντος ὅτι ἡ διὰ τὴν φυσικοϊστορικὴν ὑπηρεσίαν αἰτουμένη δαπάνη χρησιμεύει μόνον πρὸς πληρωμὴν τοῦ ἐνοικίου τοῦ καταστήματος, πρὸς δὲ τὰς λοιπὰς ἀνάγκας αὐτῆς συντηρεῖται διὰ συνεισφορῶν, καὶ μηδεμιᾶς ἀντιῤῥήσεως ὑπαρχούσης, ἐγένετο ἐπ' αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Μελετοπούλου, καὶ Σ. Νικολαΐδου, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ κεφαλαίου τούτου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 69, ἔχει δὲ οὕτω·

ΙΒ. Φυσικοϊστορικὴ Ἑταιρία.

« 1. Εἰς βοήθειαν. . . . . δραχ. 3,000 »

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως ἑκάτερον τῶν ἄρθρων τοῦ ΙΓ'. Κεφαλαίου καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα οὕτως·

ΚΕΦ. ΙΓ'. *Ἀρχαιολογία.*

« Ἀπὸ τὸ κεφάλαιον τοῦτο, ἂν καὶ ὁ ὑπουργὸς κάμνει ἐλάττωσιν εἰς τὴν νεωτέραν ἔκθεσίν του, κατὰ δραχμὰς 1,500, ἡ ἐπιτροπή σας ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ παραδεχθῇ ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τοῦτο, πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ὑπηρεσίας αὐτῆς, ἡ ὁποία ἀποβλέπει τὰ κειμήλια τῆς προγονικῆς τοῦ ἔθνους εὐκλείας· ὅθεν μένει ὡς ἦτο δραχμὰς . . . . . 10,276:20 »

Ἐν πρώτοις λοιπὸν ἐπειδὴ ἡ γνωμοδότησις αὕτη ἀφῶρα μόνον τὸ 2. ἄρθρον, καὶ κατὰ τοῦ 1. οὐδεμία ὑπῆρχεν ἀντίῤῥησις ἐγένετο τὸ 1. δεκτὸν δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτως·

« 1. Μισθοί. . . . . δραχ. 4,276,20 »

Ἐπὶ δὲ τοῦ 2. ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ περὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ἀπέρριψεν αὐτὴν δι' ἀναστάσεως, παρεδέχθη δὲ τὸ ἄρθρον ὅπως παρὰ τοῦ νέου ὑπουργείου ἐτροπολογηθῇ, ἔχον οὕτω·

«2. Ἔξοδα. . . . . δραχ. 1,500 »

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Γ'. Κεφαλαίου ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 5,776,20 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Στράτου καὶ Κριεζῆ συνήχθη κατὰτὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν.

Ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Γ'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως ὑπουργείου, ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὁρεινός	Ν.	Α. Γεωργαντᾶς	
Κλεομ. Οἰκονόμου		Πέτρος Τσανετάκης	
Γεώργιος Λογιωτατίδης	Ν.	Γεώργ. Κονδύλης	
Δ. Δεληγεώργης	Ν.	Κωνσ. Φασίτσας	Ν.
Π. Τσιμπουράκης	Ν.	Ἐλευθ. Καλογερᾶς	Ν.
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.	Γεώρ. Ἰω. Βατίσης	Ν.
Στ. Γρίβας	Ν.	Α. Γουζούασης	Ν.
Ἰωάννης Πετμεζᾶς	Ν.	Γεώργ. Κ. Βιλῆς	
Μ. Καῖρης	Ν.	Ἰω. Α. Χατσόπουλος	
Δ. Κονδύλης	Ν.	Γεώρ. Ι. Γιαλδάσης	
Ἀντώνιος Καμπάνης		Στέρ. Χ. Στερανόπουλος	
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.	Μιχ. Σισίνης	Ν.
Ν. Ἰατρός	Ν.	Γρηγόρ. Χατσηγιάννος	
Ἀν. Μακρυπολάμισος	Ν.	Γεώργ. Μῆτσος	Ν.
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Ι. Κλίμακας	
Κωνσ. Βρυζάκης	Ν.	Ἀναγν. Δημητρίου	
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.	Πέτρος Α. Ζάνος	
Κ. Τσαβέλλας		Μιχ. Ν. Βαλέττας	Ν.
Σ. Στράτος	Ν.	Χρ. Ν. Δεμάθας	Ν.
Π. Ῥάγκος		Ἡλ. Παπαδάτος	Ν.
Λουκᾶς Π. Νάκος		Γ. Πετμεζᾶς	

Νικόλ. Ἀνδρικόπουλος	Ν.	Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Βασ. Πετμεζᾶς		Κ. Βέϊκος	Ν.
Ἰω. Ζάρκος	Ν.	Μ. Ἰατρὸς	Ν.
Γ. Ν. Κορφιωτάκης		Δ. Βιρβίλης	
Ἀθ. Δανηλόπουλος		Γεώργιος Μπάνης	Ν.
Στ. Νικολαΐδης	Ν.	Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Πελισάρ. Νικολαΐδης	Ν.	Α. Μαυρομιχάλης	
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.	Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.
Δ. Ν. Μπούκουρας		Ν. Μασούλας	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν.	Γεώρ. Π. Ζαρειρόπουλος	Ν.
Ζαρείριος Δεπάστας	Ν.	Δ. Κανελόπουλος	Ν.
Ἐμμ. Ἀντίπας	Ν.	Κωνστ. Δ. Σχινᾶς	
Δ. Νοταρᾶς.		Ἰωάννης Γκούρας	
Εὐρ. Οἰκονομόπουλος	Ν.	Ἀναγν. Κεχαγιᾶς	Ν.
Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος	Ν.	Σ. Λογοθετόπουλος	
Ἐμ. Χ. Τσούχλος		Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ἰω. Ζαφειρόπουλος		Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Μ. Πρωτοπαππᾶς	Ν.	Χριστόβουλ. Τσίνος	
Ν. Κορφιωτάκης	Ν.	Δ. Κουμανιώτης	
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν.	Θεόδ. Ι. Μέξης	Ν.
Παρασκ. Ματάλας	Ν.	Ἐμμ. Λαζάρου Ὁρλόφ	Ν.
Ἠλίας Γιατράκος	Ν.	Γ. Μπάστας	Ν.
Λουκᾶς Στέφανος		Κώνστας Δαρειώτης	
Εὐστ. Σπυρίδωνος		Στ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Ρ. Παλαμίδης		Ἰωάννης Περίδης	Ν.
Θεόδ. Μ. Πετρινός		Ἀνδρέας Μάμουκας	Ν.
Κωνσταντ. Μανέτας		Κάρολος Νάζος	
Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος		Εὐστ. Μ. Παρίσσης	Ν.
Μελέτης Χ. Μελέτη		Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ν.
Νικόλ. Τσαλακώστας	Ν.	Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	Ν.
Δ. Σακελλαριάδης		Ἰω. Τσιμαρᾶς	Ν.
Νικόλαος Μπούντουνας		Ἀν. Παππατσώρης	
Π. Παππατσώνης		Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.
Ἰω. Παππατσώνης		Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Π. Δαρειώτης		Γεώργ. Σ. Κριεζῆς	Ν.
Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.	Ἀνδ. Γ. Κουντουριώτης	Ν.
Στρ. Δεληγιαννάκης	Ν.	Δημ. Α. Κουντουριώτης	Ν.
Σπυρίδων Α. Βαρότσης		Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Ν.
Παῦλος Λευτσούδης		Δ. Χατσίσκος	
Χρύσανθος Σουμαρίπας	Ν.	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	

Κωνστ. Δυοβουνιώτης		Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Γεώργιος Ριζόπουλος	Ν.	Ἰωάν. Οἰκονόμου.	
Ἰωάννης Τασσαΐος	Ν.		

Ἀνεγνώσθησαν ἀκολούθως καθ' ἓν ἕκαστον τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3 τοῦ ΙΔ'. Κεφαλαίου καὶ ἡ ἐπ' αὐτῶν γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτως·

ΚΕΦ. ΙΔ'. *Δημοδιδασκαλία.*

« Τὴν δημοτικὴν ἐκπαίδευσιν εὐεώρησε πάντοτε ἡ Βουλὴ, ὡς τὴν ἀναγκαιοτέραν καὶ ἀξιωτέραν μεγαλειτέρας προσοχῆς καὶ συνδρομῆς τῆς Κυβερνήσεως, ἐπειδὴ, ἐκτὸς ὅτι χρησιμεύει ἀπολύτως εἰς τὰς καθημερινὰς ἐργασίας τοῦ λαοῦ, καθιστᾶται ἰδιαιτέρως ἀναγκαία εἰς τὴν πολυπληθεστέραν μάλιστα τάξιν, ἥτις στερεῖται καὶ μέσων καὶ τρόπων διὰ τὴν ἀρχικὴν τοῦ ἀνθρώπου διάπλασιν, τούτων ἕνεκα συνιστῶσα ἀνέκαθεν ἡ Βουλὴ τὴν προσοχὴν τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἐψηφίσατο συνδρομὴν ἀνάλογον καθ' ὅλους τοὺς δήμους τοῦ κράτους, ἥτις μέχρι τοῦδε δὲν ἐφαρμώσθη καθ' ὁλοκληρίαν, ἴσως διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν μέτων τινῶν δήμων, εἴτε καὶ τὴν ὀλιγωρίαν ἄλλων. Τὴν ἀκριβῆ ἐφαρμογὴν τῶν ἅπαξ παρὰ τῆς Βουλῆς ἀποφασισθέντων ἐπιθυμοῦσα καὶ ἡ ἐπιτροπή σας δὲν παραδέχθη τὴν ἐλάττωσιν τῶν δραχ. 52,400 τῶν προτεινομένων εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ νῦν ὑπουργοῦ, ἀλλὰ μάλιστα ἐπικαλεῖται διὰ τῆς Βουλῆς τὴν φροντίδα καὶ μέριμναν αὐτοῦ νὰ συστηθῶσι τοιαῦτα σχολεῖα καὶ εἰς τοὺς δήμους ἐκείνους, ὅπου εἰσέτι δὲν ἐσυστήθησαν, χορηγουμένης ἀνάλογος εἰς ὅλα τῆς πρὸ πολλοῦ ὑπηρισθείσης βοηθείας. Διὸ καὶ τὸ κεφάλαιον τοῦτο μένει ἀναλλοίωτον, ὅπως ὑπάρχει εἰς τὸν προϋπολογισμόν, συμποσούμενον εἰς δρ. 161,369.— »

Πρὸς ταῦτα προσέθηκεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἵνα ἀναδεχθῇ ἡ Κυβέρνησις ὁλόκληρον τὴν συντήρησιν τῶν δημοτικῶν σχολείων ἀπόρων τινῶν δήμων, τῶν ὁποίων αἱ πρόσοδοι δὲν ἐπαρκοῦσιν εἰς τὴν συντήρησιν αὐτῶν, τοιοῦτοι εἶναι π. χ. ὁ Ἀνάφης, ὁ Μινῴας, ὁ Ἀμαλιουπόλεως, ὁ Φολεγάνδρου, ὁ Πτελεατῶν, ὁ Κύθνου, ὁ Δρυοπίδος, ὁ Σερίφου, καὶ ἄλλοι τινές.

Ἀπήντησεν ἕτερος ὅτι τοιαύτη σύστασις κατ' οὐδένα τρόπον δὲν δύναται νὰ γείνῃ, ὡς ἀντιβαίνουσα εἰς τὸ σύνταγμα, τὸ ὁποῖον ὥρισεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ συντρέχῃ εἰς τὴν δημοτικὴν ἐκπαίδευσιν, οὐχὶ ὅμως καὶ νὰ ἀναδεχθῇ μόνη τὴν διατήρησιν τῶν δημοτικῶν σχολείων· ἐξαίρεσις λοιπὸν εἰς τινας δήμους δὲν δύναται νὰ γείνῃ, ἔπειτα ἂν τινες δῆμοι δὲν ἐπαρκῶσι νὰ πλη-

ρώσωσι 15 καὶ 20 δραχ. κατὰ μῆνα εἰς τὸν δημοδιδάσκαλον, δὲν πρέπει νὰ ἔχωσιν αὐτοτέλειαν, ἀλλὰ νὰ συγχωνευθῶσι μετ' ἄλλου τινός.

Ἀπήντησεν ἕτερος ὅτι ἡ τοιαύτη συγχώνευσις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γείνῃ εἰς τὰς νήσους, π.χ. ὁ τῆς Ἀνάφης δῆμος μὲ τίνα δύναται νὰ συγχωνευθῇ; μὲ οὐδένα βέβαια· ἀφοῦ δ' οἱ ῥηθέντες δῆμοι δὲν δύνανται νὰ διατηρήσωσι τὰ δημοτικά των σχολεῖα ἄνευ τῆς τελείας ἀναδοχῆς τῆς συντηρήσεως αὐτῶν ἐκ μέρους τῆς κυβερνήσεως, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ μείνωσιν ἄνευ δημοτικῶν σχολείων· ἔπειτα ἡ τοιαύτη σύστασις τοῦ ν' ἀναδεχθῇ ἡ Κυβέρνησις τὴν ὁλοσχερῆ συντήρησιν τῶν δημοτικῶν σχολείων αὐτῶν τῶν δήμων, ἐγένετο παρὰ τῆς βουλῆς τῆς Α. περιόδου καὶ ἄπορον εἶναι πῶς ἡ κυβέρνησις δὲν ἔβαλεν αὐτὴν εἰς ἐνέργειαν.

Μετὰ ταῦτα ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ ἂν παραδέχηται τὴν γνώμην τοῦ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἵνα συντηρῇ ἐξ ὁλοκλήρου διὰ δημοσίων ἐξόδων τὰ δημοτικὰ σχολεῖα τῶν πενεστάτων δήμων, ἀπέρριψεν αὐτὴν δι' ἀναστάσεως.

Μετὰ ταῦτα παρετήρησέ τις ὅτι ἡ εἰς τοὺς δήμους χορηγητέα ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως συνδρομὴ ἀνάλογος τῆς τάξεως τοῦ δήμου πρέπει νὰ παραχωρῆται ἀνεξαιρέτως εἰς ὅλους τοὺς δήμους, μὴ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ἂν ἦναι εὔποροι ἢ μή, διότι ἡ τοιαύτη ἐξαίρεσις δίδει χώραν εἰς καταχρήσεις καὶ καθιστᾷ τὴν διανομὴν τῶν συνδρομῶν ὅλως διόλου αὐθαίρετον, γινομένην ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ κατὰ τὸ δοκοῦν. Ἐκτὸς δὲ τούτου πρέπει νὰ χορηγῆται ἡ συνδρομὴ τακτικῶς, διότι πολλοὶ τῶν δημοδιδασκάλων στεροῦνται τὰς μισθοδοσίας αὐτῶν ἐπὶ ὁλόκληρα ἔτη.

Τὰς παρατηρήσεις ταύτας παρεδέχθη ἡ βουλὴ καὶ συνέστησεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον.

Μετὰ ταῦτα ἠρωτήθη ἡ βουλὴ ἂν παραδέχηται ἕκαστον τῶν ἄρθρων κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τὸν προϋπολογισμόν, ἡ δὲ βουλὴ παρεδέχθη αὐτὰ καθ' ἓν ἕκαστον δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτως.

« 1. Μισθοὶ . . . . . δρ. 145,662.
2. Ὑπότροφοι . . . . . » 9,000.
3. Ἔξοδα. . . . . » 6,700.

δρ. 161,000. »

Ἀναγνωσθείσης δὲ καὶ τῆς περὶ κληροδοτημάτων παρατηρήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχούσης οὕτω.

« Περαίνουσα ἡ ἐπιτροπὴ τὴν παροῦσαν ἔκθεσίν της, νομίζει

καθηκόν της νὰ ὑπενθυμίσῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον διὰ τῆς Βουλῆς νὰ καταβληθῶσιν αἱ ἀπαιτούμεναι προσπάθειαι περὶ τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διαφόρων κληροδοτημάτων καὶ ἀριερωμάτων, καθόσον μάλιστα πολλάκις περὶ τούτου λόγος ἐγένετο, καὶ οὐδὲν ἀποτέλεσμα ἐξήχθη μέχρι τοῦδε ἐκ τῶν προτροπῶν τῆς Βουλῆς, ἥτις ἐπιθυμεῖ νὰ ἴδῃ ὄχι μόνον ἐξησφαλισμένην τὴν περιουσίαν ταύτην τοῦ δημοσίου, ἀλλὰ καὶ παραγωγὸν τῶν ὠφελειῶν πρὸς τὰς ὁποίας εἰ διατέθειται τὰ ἀριέρωταν.»

Ὁ Ὑπουργὸς παρετήρησεν ὅτι ὁ γενικὸς γραμματεὺς ἀσχολεῖται πρὸ ἡμερῶν εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην, καὶ ἐλπίζει ὅσον οὔπω νὰ καθυποβάλῃ γενικὴν ἔκθεσιν αὐτῶν.

Τελευταῖον γενομένης ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ ΙΔ'. κεφαλαίου ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 161,362 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Ἀντωνιάδου καὶ Ματάλα, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου διὰ ψήφων 68 πρὸς 5.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ ΙΔ'. Κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ὑπουργείου, ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναί, ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	Ν.
Κλεομ. Οἰκονόμου	
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.
Δ. Δεληγεώργης	Ν.
Π. Τσιμπουράκης	Ν.
Π. Μοναστηριώτης	Ν.
Σταῦρος Γριβᾶς	Ν.
Ἰωάννης Πετμεζᾶς	Ν.
Μ. Καΐρης	Ν.
Δημήτριος Κονδύλης	Ν.
Ἀντώνιος Καμπάνης	
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.
Νικόλαος Ἰατρός	Ν.
Ἀναγ. Μακρυπόκαμισος	Ν.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν.
Κωνς. Βρυζάκης	Ν.
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.
Κ. Τζαβέλλας	
Σ. Στράτος	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ν.
Λουκᾶς Π. Νάκος	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	
Πέτρος Τσανετάκης	
Γεώργιος Κονδύλης	
Κωνσταντῖνος Φασίτσας	Ν.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.
Γεώρ. Ἰωάν. Βατίζας	Ν.
Ἄγγελος Γουζούασης	Ν.
Γεώργιος Κ. Βελῆς	
Ἰωάννης Α. Χατσόπουλος	

Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	
Μιχαὴλ Σισίνης	Ν.
Γρηγόριος Χατσηγιάννας	
Γεώργιος Μῆτσος	Ν.
Ἰωάννης Κλίμακας	
Ἀναγνώστης Δημητρίου	Ν.
Πέτρος Α. Ζάνος	
Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	Ο.
Χριστόδ. Ν. Δεμάθας	Ο.
Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν.
Γεώργιος Πετμεζᾶς	
Νικόλ. Ἀνδρικόπουλος	Ν.
Βασίλειος Πετμεζᾶς	
Ι. Ζάρκος	Ν.
Γ. Κορφιωτάκης	
Α. Δανηλόπουλος	
Σταμ. Νικολαΐδης	Ν.
Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν.
Κωνς. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Δημήτ. Ν. Μπούκουρας	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Ζαρείφιος Δεπάστας	Ν.
Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	Ν.
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Εὐστάθιος Οἰκονομόπουλος	Ν.
Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος	Ν.
Ἐμμανουὴλ Χ. Τσουχλος	
Ἰωάννης Ζαρειρόπουλος	
Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Νικόλαος Κορφιωτάκης	Ν.
Ἐμ. Μελετόπουλος	Ν.
Παρασκευᾶς Ματάλας	Ν.
Ἠλίας Γιατράκος	Ν.
Λουκᾶς Στέφανος	
Εὐσ. Σπυρίδωνος	
Ῥήγας Παλαμίδης	
Θεόδωρος Μ. Πετρινός	
Κωνσταντῖνος Μανέτας	
Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Μελέτης Χατσῆ Μελέτη	
Νικόλαος Τσαλακώστας	Ν.
Δημήτριος Σακελλαριάδης	
Νικόλαος Μπούτουνας	
Π. Παπατσώνης	
Ἰω. Παπατσώνης	
Π. Δαρειώτης	
Σπυρίδων Βαλέττας	Ο.
Στρατῆς Δεληγιαννάκης	Ο.
Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Παῦλος Λεντούδης	
Χρύσανθος Σουμαρίπας	Ν.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Κ. Βεῖκος	
Μιχαὴλ Ἰατρός	Ν.
Δημήτριος Βιρβίλης	
Γεώργιος Μπάνης	Ν.
Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Ἀναγ. Μαυρομιχάλης	
Γεώρ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ο.
Ν. Μοσχούλας	
Γ. Π. Ζαρειφόπουλος	Ν.
Α. Καναλόπουλος	Ν.
Κωνσταν. Δ. Σχινᾶς	
Ἰωάννης Γκοῦρας	
Ἀναγνώστης Κεχαγιᾶς	Ν.
Σπυρίδων Λογοθετόπουλος	
Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Χριστόδουλος Τσίνος	
Δημήτριος Κουμανιώτης	
Θεόδωρος Ι. Μέξης	Ν.
Ἐμμ. Λαζάρου Ὁρλόφ	Ν.
Γεώργιος Μπάστας	Ν.
Κώνστας Δαρειώτης	
Σταμ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Ἰωάννης Περίδης	Ν.
Ἀνδρέας Μάμουκας	Ν.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστράτιος Παρίσσης	Ν.

Ἀντώνιος Ἀρμάος	N.	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	N.
Μ. Ἀναστασόπουλος	N.	Δημήτριος Χατσίσκος	
Ἰ. Τομαρᾶς	N.	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Ἀν. Παπατσώρης		Κωνς. Δυοβουνιώτης	
Ἀθ. Κασπανᾶς	N.	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	N.
Γ. Παππαδημητρίου	N.	Ἰωάννης Τασσαΐος	N.
Γεώργιος Σ. Κριεζῆς	N.	Μάρκος Βιτάλης	N.
Ἀνδ. Γ. Κουντουριώτης	N.	Ἰωάννης Οἰκονόμου	
Δημ. Α. Κουντουριώτης	N.		

Ἀποπερατωθέντος δ' οὕτω τοῦ ἀνὰ χεῖρας προϋπολογισμοῦ ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλεν ἀντικείμενον τῆς ἐπαύριον συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργείου, καὶ ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3. μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ

Οἱ γραμματεῖς
Εὐστρ. Μ. Παρίσης.
Ἰω. Ἀντωνόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΔ'.

Τῆς 19 Μαΐου 1848.

Σήμερον τὴν δεκάτην ἐννάτην Μαΐου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν π. μ. τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ τῇ τοῦ προέδρου ἐρωτήσει ἀνήγγειλε τὸ Β'. τμῆμα ὅτι ἐξελέξατο πρόεδρον μὲν τὸν Α. Κεχαγιᾶν, γραμματέα δὲ τὸν Γ. Πανοπιρτόπουλον, εἰσηγητὴν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ζωοκλοπῆς τὸν Κ. Μῆτσον, καὶ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν τὸν Ἀ. Κανελόπουλον· τὸ Δ'. τμῆμα ὡσαύτως πρόεδρον μὲν τὸν Κ. Ζαρειφόπουλον, γραμματέα δὲ τὸν Κ. Τσιμπουράκην, εἰσηγητὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν τὸν Κ. Ἀντωνόπουλον, ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ ζωοκλοπῆς τὸν Κ. Ἀντίπαν. Τὸ δὲ Ε. τμῆμα ἐξελέξατο πρόεδρον μὲν τὸν Κ. Μπάσταν, γραμματέα τὸν Σ. Νικολαΐδην, εἰσηγητὴν, ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν τὸν Κ. Στερανόπουλον, ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ ζωοκλοπῆς νομοσχεδίου τὸν Κ. Εὐστρ. Οἰκονομόπουλον, τὸ Ϛ'.

πρόεδρον μὲν ἐξελέξατο τὸν Κ. Ι. Τομαρᾶν, γραμματέα τὸν Κ. Βιτάλην, εἰσηγητὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν τὸν Κ. Λογιωτατίδην, καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ ζωοκλοπῆς τὸν Κ. Ἀνδρικόπουλον. Τὸ Ζ'. ἐξελέξατο πρόεδρον μὲν τὸν Κ. Κορφιωτάκην, γραμματέα τὸν Κ. Ζ. Δεπάσταν, εἰσηγητὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν τὸν Κ. Μ. Πρωτοπαπᾶν, ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ ζωοκλοπῆς, τὸν Κ. Ζ. Δεπάσταν.

Μετὰ ταῦτα παρετήρησέ τις ὅτι τρὶς μέχρι τοῦδε ἐγένετο λόγος ἐν τῇ Βουλῇ περὶ τῆς πρὸ ἑνὸς περίπου μηνὸς συμβάσης ἐγκαταλείψεως τῶν Ἑλληνικῶν στρατώνων ὑπὸ τῶν ἐπιτεταγμένων τὴν φρούρησιν αὐτῶν καὶ τῆς καταλήψεως αὐτῶν ὑπὸ Τούρκων· καὶ ἀπορίας ἄξιον εἶναι πῶς μέχρι τοῦδε δὲν ἐδόθησαν εἰς τὴν Βουλὴν αἱ προσήκουσαι διασαφήσεις περὶ τοῦ Ὑπουργείου. Ὅτε τὸ πρῶτον πρὸ ἑνὸς μηνὸς ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ συμβάντος τούτου ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς εἶπεν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν εἶχεν εἰδικὰς πληροφορίας ἐκ τῶν ἐκεῖ ἀρχῶν, ἀλλ' ὅτι διέταξε τὰ δέοντα περὶ τῆς ἐκκενώσεως τῶν στρατώνων, καὶ θέλει πληροφορήσει τὴν βουλὴν ἀφοῦ εἰδοποιηθῇ ἐπισήμως πῶς συνέβη τὸ γεγονὸς τοῦτο. Δεύτερον δὲ μετά τινας ἡμέρας ἐρωτηθεὶς ἐπανέλαβεν αὐτός τε καὶ ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν τὴν αὐτὴν ἄγνοιαν, ὑπαινιχθεὶς ὅτι κατὰ τὰ λεγόμενα τὸ σφάλμα ἐπιπίπτει κατὰ τοῦ ἀξιωματικοῦ Κ. Χουρμούζη, ἀλλ' ὅτι ἀναμένει νὰ ρωτισθῇ κάλλιον ἐξ ἐπισήμων εἰδήσεων διὰ νὰ πληροφορήσῃ τὴν βουλήν. Τρίτον δ' ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος συγγενὴς τοῦ Κ. Χουρμούζη, λαβὼν τὸν λόγον ἀνέγνω πρὸς τὴν βουλὴν ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς τοῦ Κ. Χουρμούζη πρὸς αὐτὸν, δι' ἧς αὐτὸς ἔλεγεν, ὅτι ἡ ἐγκατάλειψις τῶν στρατώνων καὶ ἡ κατάληψις αὐτῶν ἐγένοντο πολὺ πρότερον πρὶν αὐτὸς ἐπισκεφθῇ τὸν Πασιὰν Θεσσαλονίκης, καὶ ὅτι εἰς αὐτὸν δὲν ἀνήκει ἡ αἰτία τῆς τοιαύτης πράξεως. Ἐζητήσατο δὲ ὁ βουλευτὴς νὰ ἐμφανισθῇ ὁ ὑπουργὸς, διὰ νὰ δώσῃ τὰς περὶ τούτου πληροφορίας. Τὴν πρότασιν δὲ ταύτην ὑπεστήριξε τότε καὶ αὐτὸς, καὶ παρεδέχθη καὶ ἡ βουλὴ, ἀποφανθεῖσα νὰ σταλῇ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν πρὸς τὸν ὑπουργὸν, ἵνα λάβῃ γνῶσιν αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως τῆς βουλῆς καὶ συμμορφωθῇ πρὸς αὐτήν. Ἡ τοιαύτη δὲ ἀπόφασις ἐγένετο τὴν 10 Μαΐου· εἶναι λοιπὸν ἀνεξήγητον πῶς μέχρι τοῦδε ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς δὲν ἐνεφανίσθη νὰ δώσῃ τὴν σαφῆ ἐξήγησιν τοῦ μεγάλου τούτου ζητήματος, τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ τὴν ὑπόληψιν τοῦ ἔθνους. Προτείνει λοιπὸν νὰ ὑπομνήσῃ ἡ βουλὴ καὶ αὖθις εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ ἐκ-

φανισθῇ εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν καὶ νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι πιμφθέντος ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν εἰς τὸν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν τὴν 11 Μαΐου, ἦλθεν εἰς τὴν βουλὴν τὴν 13 διὰ νὰ δώσῃ τὰς αἰτηθείσας πληροφορίας· ἀλλ' ὁ ἐξαιτησάμενος αὐτὰς βουλευτὴς Φθιώτιδος τὸν παρεκάλεσε νὰ τὰς δώσῃ εἰς μίαν ἄλλην συνεδρίασιν.

Ἀπήντησεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ὅτι ἀληθῶς μὲν τὴν περὶ πληροφοριῶν αἴτησιν προὐκάλεσεν ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος, ἀλλ' ἀφοῦ ταύτην ὑπεστήριξε καὶ ἄλλος καὶ παρεδέχθη ἡ βουλή, ἔγεινε κτῆμα αὐτῆς, καὶ δὲν ἠδύνατο πλέον ν' ἀνακληθῇ κατὰ θέλησιν τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος. Ὁ δὲ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν ἐπειδὴ παρὰ τῆς βουλῆς ἐκαλεῖτο νὰ δώσῃ τὰς πληροφορίας, πρὸς αὐτὴν ὤφειλε ν' ἀποταθῇ καὶ οὐχὶ πρὸς τὸν βουλευτὴν Φθιώτιδος. Ἡ μέχρι τοῦδε λοιπὸν σιωπὴ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν εἶναι ἀδικαιολόγητος, καὶ προτείνει νὰ γείνῃ καὶ αὖθις μνεία πρὸς αὐτὸν, ἵνα ἐμφανισθῇ εἰς τὴν βουλὴν κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν καὶ δώσῃ τὰς ἀπαιτουμένας πληροφορίας.

Τὴν πρότασιν ταύτην παρεδέχθη καὶ ἡ βουλή.

Ἐπελήφθη ἀκολούθως τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργείου· ἀνεγνώσθη τὸ 1. ἄρθρον τοῦ Α'. Κεφαλαίου, ἐφ' οὗ παρατήρησιν μηδεμίαν ἡ ἐπιτροπὴ εἶχε, ὁ δὲ εἰσηγητὴς παρετήρησεν ὅτι καὶ ἄλλοτε ἐγένετο λόγος εἰς τὴν βουλὴν ὅτε συνεζητεῖτο ὁ ὀργανικὸς τῶν ὑπουργείων νόμος, ὅτι εἶναι οἰκονομικὸν εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον νὰ παραλαμβάνωνται εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν ὑπουργείων τῶν ναυτικῶν καὶ τῶν στρατιωτικῶν οἱ διαθέσιμοι ἀξιωματικοὶ, ὥστε νὰ προκύπτῃ κέρδος ἐκ τοῦ τῆς διαθεσιμότητος αὐτῶν μισθοῦ· συνιστᾷ λοιπὸν καὶ ἥδη τὴν παρατήρησιν ταύτην εἰς τὸν ὑπουργόν.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ ὅτι καθόσον συμβιβάζεται μὲ τὴν ὑπηρεσίαν ἐνεργεῖται τὸ τοιοῦτον, διότι ὑπάρχει ἐνταυτῷ ἀνάγκη εἰδικῶν τινῶν περὶ τὴν ὑπηρεσίαν προσώπων, τὰ ὁποῖα δὲν δύναταί τις νὰ εὕρῃ μεταξὺ τῶν διαθεσίμων ἀξιωματικῶν, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ

1. ἄρθρον ἔχον οὕτως·

« 1. Προσωπικὸν . . . . . 28,032. »

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα τὸ 2. ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτως,

Ἐπὶ τοῦ Κεφ. Α'.

Ἄρθρον 2. Γλικόν.

« Ἀπὸ τὸ ἐλάφιον 3 τοῦ ἄρθρου τούτου διὰ χαρτίον κλπ. ν' ἀφαιρεθῶσι δραχ. 300, θεωρηθείσης ὡς ἱκανῆς τῆς ποσότητος τῶν δραχμῶν 500 ὁμοίως ἀπὸ τὸ ἐδάφιον ἕβδομον διὰ δετικὰ βιβλίων κλπ. 100· ὁμοίως ἀπὸ τὸ ἑνδέκατον διὰ μελάνην κονδύλια κ.λ.π. 237:40.

Τὸ ὅλον δραχ. 637:40 καὶ τούτων ἀφαιρουμένων ἀπὸ τὸ ἄρθρ. καταλείπονται 4,362:60. »

Κατὰ ταύτης παρετήρησέ τις ὅτι καθ' ἃς ἔλαβε πληροφορίας παρὰ τῶν ὑπαλλήλων οὐχὶ μόνον οὐδεμιᾶς ἐλαττώσεως εἶναι ἐπιδεκτικὸν τὸ 2 ἄρθρον, ἀλλὰ καὶ αὐξήσεως προσδεῖται, ἂν αἱ οἰκονομικαὶ περιστάσεις ἐπέτρεπον· διότι ἕνεκα τῶν περιστάσεων ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν τέσσαρα ἔτι πλοῖα, καὶ τὰ ἔκτακτα ἔξοδα εἶναι μιγαλείτερα. Προτείνει λοιπὸν νὰ μείνῃ ἀναλλοίωτον τὸ ποσὸν ὡς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἔχει.

Συμμεριζομένης τὴν γνώμην ταύτην καὶ τοῦ εἰσηγητοῦ, ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ δεύτερον ἄρθρον, ἔχον οὕτως.

« 2. Γλικὸν δραχ. . . . . 5,000. »

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Α'. κεφαλαίου ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 33,032, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Ζάρκου καὶ Δεμάθα, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν.

Ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Α'. κεφαλ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργείου ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινὸς		Σταῦρος Γρίβας	Ν.
Κλεομ. Οἰκονόμου		Μ. Χ. Καΐρης	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Δημ. Κονδύλης	Ν.
Δ. Δεληγεώργης	Ν.	Ἀντ. Καμπάνης	
Π. Ταμπουράκης	Ν.	Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.	Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν.

Ἰωάν. Πετμεζῆς	N.
Ἀναγ. Μακρυκοκάμισος	N.
Δ. Καλλιφρονᾶς	N.
Κωστῆς Βρυζάκης	N.
Ἀνάργυρος Πετράκης	N.
Κ. Τζαβέλας	
Σ. Χατράτος	
Π. Βάγκος	N.
Λουκᾶς Π. Νάκος	N.
Α. Γεωργαντᾶς	
Πέτρος Τσανατάκης	N.
Γ. Κονδύλης	
Κ. Φασίτσας	N.
Ἑλ. Καλογερᾶς	N.
Γ. Ἰω. Βατίστας	N.
Ἄγγελος Γουζούασης	N.
Γ. Κ. Βελῆς	
Ἰω. Α. Χατσόπουλος	
Γ. Ἰω. Γιολδάσης	
Στ. Κ. Στεφανόπουλος	
Μιχαὴλ Σισίνης	N.
Γρ. Χατσηγιάννος	
Γεώρ. Μῆτσος	N.
Ἰωάν. Κλίμακας	
Ἀναγν. Δημητρίου	N.
Πέτρος Α. Ζάνος	
Μ. Ν. Βαλέττας	N.
Χρ. Ν. Δεμάθας	N.
Ἡλ. Παπαδαῖος	N.
Γεώρ. Πετμεζᾶς	N.
Ν. Ἀνδρικόπουλος	N.
Βασίλειος Πετμεζᾶς	
Ἰω. Ζάρκος	N.
Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	
Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Σταμάτιος Νικολαΐδης	N.
Βελισάριος Νικολαΐδης	N.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	N.
Δημήτριος Ν. Μπούκουρας	
Γ. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Ζαφείριος Δεπάστας	N.
Ἐμμ. Ἀντίπας	N.
Α. Νοταρᾶς	
Εὐς. Οἰκονομόπουλος	N.
Γ. Πανοπριφτόπουλος	N.
Ἐμμ. Χ. Τσοῦχλος	
Ἰω. Ζαφειρόπουλος	
Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	N.
Ν. Κορφιωτάκης	N.
Ἐμμ. Μελετόπουλος	N.
Παρασκευᾶς Ματᾶλας	N.
Ἡλ. Γιατράκος	
Λουκᾶς Στέφανος	
Εὐς. Σπυριδώνος	
Ῥ. Παλαμίδης	N.
Θ. Μ. Πετρινὸς	
Κωνς. Μανέτας	
Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Μελέτ. Χ. Μελέτη	
Ν. Τσαλακώστας	N.
Ι. Σακελλαριάδης	N.
Ν. Μπούτουνας	
Π. Παππατσώνης	
Ἰω. Παππατσώνης	
Π. Δαρειώτης	
Σπ. Βαλέττας	
Στρατῆς Δελιγιαννάκης	N.
Σπ. Α. Βαρότσης	
Παῦλος Λεντούδης	
Χρύσ. Σουμαρίπας	
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	N.
Κωνς. Βέϊκος	
Μ. Ἰατρὸς	N.
Δημ. Βιρβίλης	
Γ. Μπάνης	N.
Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Ἀναγ. Μαυρομιχάλης	N.
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	N.
Ν. Μοσχούλας	
Γεώρ. Π. Ζαρειφόπουλος	N.

Α. Κανελόπουλος	N.
Κωνς. Δ. Σχινᾶς	
Ἰωάν. Γκοῦρας	
Ἀναγν. Κεχαγιᾶς	N.
Σπ. Λογοθετόπουλος	
Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	N.
Χριςόδ. Τσῖνος	
Δημ. Κουμανιώτης	N.
Θ. Ι. Μέξης	
Ἐμ. Ἀζ. Ὁρλὸφ	N.
Γ. Μπάστας	N.
Κώνστας Δαρειώτης	
Σ. Ἀντωνιάδης	N.
Ἰωάν. Περίδης	N.
Ἀνδ. Μάμουκας	N.
Κάρολος Νάζος	
Εὐγρ. Παρίσσης	N.
Ἀντ. Ἀρμάος	N.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	N.
Ἰω. Τομαρᾶς	N.
Ἀν. Παππατσώρης	
Ἀθ. Καστανᾶς	N.
Γ. Παππαδημητρίου	N.
Γ. Σ. Κριεζῆς	N.
Ἀ. Γ. Κουντουριώτης	N.
Δ. Α. Κουντουριώτης	N.
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	N.
Δ. Χατσίσκος	
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Κ. Δυοβουνιώτης	
Γ. Ῥιζόπουλος	N.
Ἰω. Τασσαῖος	N.
Μάρκος Βιτάλης	
Ἰω. Οἰκονόμου.	

Ἀναγινώσθη μετὰ τοῦτο τοῦ Β'. κεφαλαίου τὸ 1 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα οὕτως·

Ἐπὶ τοῦ Κεφ. Β'.

Διευθυντήριον Ναυστάθμου.

Ἄρθρον 1. Προσωπικόν.

«Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο ὑπάρχει διαφορὰ ἐπὶ πλέον ἀπὸ τὰ πέρυσιν ἐψηφισθέντα παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ **1847** κατὰ δραχ. **3588**, ἡ διαφορὰ αὕτη πηγάζει ἀπὸ τὴν βαθμολογίαν τοῦ προσωπικοῦ.

Ἡ ἐπιτροπή σας ἐπιθυμεῖ νὰ περιορισθῇ ὅπως καὶ πέρυσιν εἰς δραχμὰς **27,852** »

Κατὰ ταύτης δὲ παρετήρησέ τις ὅτι ἡ διαφορὰ προκύπτει ἐκ τοῦ κανονισμοῦ τοῦ νόμου καὶ εἶναι ἀρκούντως δικαιολογημένη.

Προσέθηκε καὶ ὁ εἰσηγητής, ὅτι ἐπειδὴ ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἐγίνωσκεν ὅτι ἐκ τοῦ νόμου ἐπηγάζεν ἡ διαφορὰ αὕτη, προέτεινε τὴν ἐλάττωσιν, ἤδη ὅμως τὴν ἀναλαμβάνει.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ναυστάθμου ὑπάρχει εἰς λοχαγὸς διαθέσιμος μὲ μισθὸν **50** δραχμῶν κατὰ μῆνα. Τούτου δ' ὑπάρχοντος πρόκειται νὰ εἰσαχθῇ εἰς ἄλλος ἐξ ἄλλης ὑπηρεσίας, συνιστᾶται δεύτερος καὶ πῶς

εἰς τὸν ὑπουργὸν ἡ χρῆσις τῶν διαθεσίμων ἀξιωματικῶν χάριν οἰκονομίας.

Μετὰ ταῦτα ἐγένοντο δεκτὰ δι' ἀναστάσεως ἑκάτερα τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 ἐχόντων οὕτως.

« 1. Προσωπικὸν 31440
2. Ὑλικὸν . . . . . 1200 »

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Β'. κεφαλαίου ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 32,640 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφαλεκτῶν Ἀντωνιάδου καὶ Σ. Νικολαΐδου, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγουμένῳ, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ κεφαλαίου τούτου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Μετὰ ταῦτο ἀνεγνώσθη τοῦ Γ'. κεφαλαίου τὸ 1 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα οὕτως·

Ἐπὶ τοῦ Κεφ. Γ'.

Λιμενικὴ ὑπηρεσία.

«Συνιστᾷ εἰς τὸ ὑπουργεῖον διὰ τῆς Βουλῆς νὰ συγχωνευθῶσιν ὅπου εἶναι δυνατὸν χάριν οἰκονομίας αἱ λιμεναρχικαὶ ἐπιστασίαι μετὰ τῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας, συνυπακουομένων ἑκατέρωθεν τῶν ἁρμοδίων ὑπουργῶν. »

Εἰπόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἡ τοιαύτη συγχώνευσις θέλει γείνει ὅπου εἶναι δυνατόν, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ 1. ἄρθρον καὶ τὰ μετ' αὐτὸ 2. 3. καὶ 4 ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀντιρρήσεως ἔχοντα οὕτω.

« 1. Προσωπικὸν 62,388
2. Ὑλικὸν 6,246
3. Κατασκευὴ καὶ ἐπισκευὴ λέμβων . . 1,000
4. Ἔξοδα φάρων καὶ φανῶν. . . . . 9,405:60»

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ 3 κεφαλαίου ἀναβαίνοντος εἰς δραχμὰς 79.039:60 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφαλεκτῶν Κοτζιᾶ καὶ Μ. Βαλέττα, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 75.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Γ'. Κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργείου, ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναί, ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Δ. Ὀρεινὸς		Γρ. Χατζηγιάννος	
Κλεομ. Οἰκονόμου		Γ. Μῆτσος	N.
Γ. Λογιωτατίδης	N.	Ἰω. Κλίμακας	
Δ. Δελληγεώργης	N.	Ἀναγ. Δημητρίου	N.
Π. Τσιμπουράκης	N.	Π. Α. Ζάνος	
Πάνος Μοναστηριώτης	N.	Μ. Ν. Βαλέττας	N.
Σταῦρος Γρίβας	N.	Χρ. Ν. Δεμάθας	N.
Ἰω. Πετμεζᾶς	N.	Ἡλ. Παπαδαῖος	N.
Μ. Χ. Κατρὶς	N.	Γ. Πετμεζᾶς	N.
Δ. Κονδύλης	N.	Ν. Ἀνδρικόπουλος	N.
Ἀντ. Καμπάνης		Βασίλειος Πετμεζᾶς	
Ἀνδ. Δανόπουλος	N.	Ἰω. Ζάρκος	N.
Ν. Ἰατρὸς	N.	Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	N.	Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Δ. Καλλιφρονᾶς		Σταμ. Νικολαΐδης	N.
Κωστῆς Βρυζάκης.	N.	Βελισ. Νικολαΐδης	N.
Ἀνάργ. Πετράκης	N.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	N.
Κ. Τσαβέλλας		Δ. Ν. Μπούκουρας	N.
Σ. Στράτος	N.	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	N.
Π. Ῥάγκος	N.	Ζαφ. Δεπάστας	N.
Δ. Π. Νάκος		Ἐμ. Ἀντίπας	N.
Ἀντ. Γεωργαντᾶς		Ἀνδ. Νοταρᾶς	
Πέτρος Τσανετάκης	N.	Εὐαγ. Οἰκονομόπουλος	N.
Γ. Κονδύλης		Γ. Πανοπριφτόπουλος	N.
Κ. Φασίτσας	N.	Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	
Ἑλ. Καλογερᾶς	N.	Ἰω. Ζαφειρόπουλος	
Γ. Ἰω. Βατίστας	N.	Ματθ. Πρωτοπαπᾶς	N.
Ἅγ. Γουζούασης	N.	Ν. Κορφιωτάκης	N.
Γ. Κ. Βελῆς		Ἐμ. Μελετόπουλος	N.
Ἰω. Α. Χατσόπουλος		Παρασκ. Ματάλας	N.
Γ. Ἰω. Γιαλδάσης		Ἡλ. Γιατράκος	N.
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος		Λουκᾶς Στέφανος	
Μ. Σισίνης	N.	Εὐτ. Σπυρίδωνος	

Ρήγας Παλαμίδης	
Θ. Μ. Πετρινός	
Κ. Μανέτας	
Αλ. Αλεξανδρόπουλος	
Μ. Χατζή Μελέτη	
Ν. Τσαλακώστας	
Δ. Σακελλαριάδης	
Ν. Μπούτουνας	
Π. Παππατσώνης	
Ιω. Παππατσώνης	
Π. Δαρειώτης	
Σπ. Βαλέττας	Ν.
Στρατής Δελιγιαννάκης	Ν.
Σπ. Α. Βαρότσης	
Παύλος Λεντούδης	
Χρύσ. Σουμαρίπας	Ν.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Κ. Βέϊκος	
Μ. Ἰατρὸς	Ν.
Δ. Βιρβίλης	
Γ. Μπάνης	Ν.
Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Αναξάσιος Μαυρομιχάλης	Ν.
Γεώρ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.
Ν. Μουσχούλας	
Γεώρ. Π. Ζαρειφόπουλος	Ν.
Α. Κανελόπουλος	Ν.
Κωνσταντίνος Δ Σχινᾶς	
Ἰωάννης Γκοῦρας	
Αναγνώστης Κεχαγιᾶς	Ν.
Σπυρίδων Λογοθετόπουλος	
Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ἰωάν. Δ. Αντωνόπουλος	Ν.
Χριστόδουλος Τσῖνος	
Δημήτριος Κουμανιώτης	Ν.
Θεόδωρος Ι. Μέξης	
Ἐμμ. Λαζάρου Ὀρλὼφ	Ν.
Γεώργιος Μπάστας	Ν.
Κώνστας Δαρειώτης	Ν.
Στ. Αντωνιάδης	Ν.
Ἰωάννης Περίδης	Ν.
Ανδρέας Μάμουκας	Ν.
Κάρολος Νάζος	
Ιφιστράτιος Παρίσσης	Ν.
Αντώνιος Αρμάος	Ν.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	Ν.
Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Ἀν. Παππατσώρης	
Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.
Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Γεώργ. Σ. Κριεζῆς	Ν.
Ἀνδρ. Γ. Κουντουριώτης	Ν.
Δημήτ. Α. Κουντουριώτης	Ν.
Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	Ν.
Δημήτριος Χατσῖσκος	
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν.
Ἰωάννης Τασσαῖος	Ν.
Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Ἰωάννης Οἰκονόμου	

Ἀνεγνώσθησαν μετὰ τοῦτο τοῦ Δ'. κεφαλαίου τὰ ἄρθρα 1. 2. μετὰ τῶν ἐδαφίων αὐτῶν, καὶ μετ' αὐτὰ τὰ ἄρθρα 3. 4. 5. μηδεμιᾶς δ' ἀντιρρήσεως ὑπαρχούσης. ἐγένοντο δεκτὰ καθ' ἓν ἕκαστον δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως ἔχοντα οὕτως.

« 1. Πλήρωμα ναυστάθμου

α) Μισθὸς	18.192:
β) τροφὴ	8,362:88
2. Λόχος τεχνιτῶν	
α) Μισθὸς	3,978:39

β) Τροφὴ	2.989:35
γ) Ἱματισμὸς	3,383:55
δ) Στρατωνισμὸς καὶ ὁπλισμός . . .	960:
3. Ἐπισκευαὶ Β. πλοίων	100,000:
4. Κατασκευὴ καὶ ἀγοραὶ	100,000:
5. Καταστήματα	30,000:»

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Δ'. κεφαλαίου ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 303,866·18 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Γουζούαση καὶ Τσιμπουράκη, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Δ'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργείου ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	
Κλεομένης Οἰκονόμου	
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.
Δ. Δελιγεώργης	Ν.
Π. Τσιμπουράκης	Ν.
Π Μουναστηριώτης	Ν.
Σταῦρος Γρίβας	Ν.
Ἰωάν. Πετμεζῆς	Ν.
Μ. Χ. Κοτζιᾶς	Ν.
Δημ. Κονδύλης	Ν.
Ἀντών. Καμπάνης	
Ἀνδρ. Δανόπουλος	Ν.
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν.
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	Ν.
Δ. Καλλιρρονᾶς	Ν.
Κωνστ. Βρυζάκης	Ν.
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.
Κ. Τζαβέλας	
Σ. Στράτος	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ν.
Ἀγγελῆς Π. Νάκος	
Α. Γεωργαντᾶς	
Πέτρος Τσανετάκης	Ν.
Γεώργιος Κονδύλης	
Κωνς. Φασίτσας	Ν.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.
Γεώρ. Ἰωάν. Βατίστας	Ν.
Ἅγ. Γουζούασης	Ν.
Γεώργιος Κ. Βελῆς	
Ἰωάν. Α. Χατσόπουλος	
Γεώρ. Ἰωάν. Γιολδάσης	
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	
Μιχαὴλ Σισίνης	Ν.
Γρηγόρ. Χατσηγιάννος	
Γεώργιος Μῆτσος	Ν.
Ἰω. Κλίμακας	
Ἀναγνώς. Δημητρίου	Ν.
Πέτρος Α. Ζάννος	
Μιχαὴλ Ν. Βαλέτας	Ν.
Χριστόδουλος Ν. Δεμάθας	Ν.
Ἠλίας Παππαδαῖος	Ν.
Γεώργ. Πετμεζᾶς	Ν.

Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	N.
Βασίλειος Πετμεζᾶς	
Ἰω. Ζάρκος	N.
Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	
Ἀθ. Δανιλόπουλος	
Σταμάτιος Νικολαΐδης	N.
Βελισάριος Νικολαΐδης	N.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	N.
Δημ. Ν. Μπούκουρας	
Γεώρ. Α. Ἀντωνόπουλος	N.
Ζαφείριος Δεπάστας	N.
Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	N.
Α. Νοταρᾶς	
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	
Γ. Πανοπριστόπουλος	N.
Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	
Ἰωάννης Ζαφειρόπουλος	
Ματθαῖος Πρωτοπαππᾶς	N.
Νικ. Κορφιωτάκης	N.
Ἐμμ. Μελετόπουλος	N.
Παρασκευᾶς Ματάλας	N.
Ἠλίας Γιατράκος	N.
Λουκᾶς Στέρανος	
Εὐς. Σπυρίδωνος	
Ρ. Παλαμίδης	
Θεόδωρος Μ. Πετρινὸς	
Κωνστ. Μανέτας	
Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Μελέτης Χ. Μελέτη	
Ν. Τσαλακιώρας	
Δημ. Σακελλαριάδης	
Νικ. Μπούτουνας	
Π. Παππατσώνης	
Ἰω. Παππαταώνης	
Π. Δαρειώτης	
Σπυρίδων Βαλέτας	N.
Στρατῆς Δεληγιαννάκης	N.
Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Παῦλος Λεντούδης	
Χρύσανθος Σουμαρίπας	N.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	N.
Κ. Βέϊκος	
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	N.
Δημ. Βιρβίλης	
Γ. Μπάνης	N.
Πέτρος Κ. Μαυρομιχάλης	
Ἀναστάσ. Μαυρομιχάλης	N.
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	N.
Ν. Μαυρούλας	
Γεώρ. Π. Ζαριφόπολος	N.
Α. Κανελόπουλος	N.
Κωνς. Δ. Σχινᾶς.	
Ἰωάννης Γκούρας	
Ἀναγνώστης Κεχαγιᾶς	N.
Σπυρίδ. Δογοθετόπουλος	
Π. Παππαδιαμαντόπουλος	
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	N.
Χριστόδουλος Τσῖνος	
Δημ. Κουμανιώτης	N.
Θεόδωρος Ἰω. Μέξης	
Ἐμμ. Λαζάρου Ὁρλὸφ	N.
Γεώργιος Μπάστας	N.
Κώνστας Δαρειώτης	
Σταμάτιος Ἀντωνιάδης	N.
Ἰωάννης Περίδης	N.
Ἀνδρέας Μάμουκας	N.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστράτιος Παρίσσης	N.
Ἀντώνιος Ἀρμάος	N.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	N.
Ἰω. Τομαρᾶς	N.
Ἀν. Παππατσώρης	
Ἀθ. Καστανᾶς	N.
Γ. Παππαδημητρίου	N.
Γεώργ. Σ. Κριεζῆς	N.
Ἀνδρ. Γ. Κουντουριώτης	N.
Α. Α. Κουντουριώτης	N.
Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	N.
Δημήτριος Χατσίσκος	
Καλαμάρας Τσακαλῆς	
Κ. Δυοβουνιώτης	
Γεώργ. Ῥιζόπουλος	N.
Ἰωάννης Τασσαῖος	N.
Μάρκος Βιτάλης	N.
Ἰωάννης Οἰκονόμου	

Ἀνεγνώσθησαν δὲ καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ Ε'. Κεφαλαίου, μηδεμιᾶς δὲ γενομένης παρατηρήσεως, ἡ βουλὴ παρεδέχθη ἓν ἕκαστον τούτων δι' ἀναστάσεως. Ἔχουσι δ' οὕτω·

ΚΕΦ. Ε'. Πληρώματα.

Ἄρθρ. 1. α.)	Μισθοὶ	δραχ.	626 226:10
» » β.)	Τροφή.	»	132,430:33
Ἄρθρ. 2.	Λόχος ἀπομάχων.		
α.)	Μισθὸς	»	20,784.—
β.)	Τροφή	»	3,358.—
		»	500.—
Ἄρθρ. 3.	Ναυτολόγησις	»	1,000.—
Ἄρθρ. 4.	Ἔξοδα ὁδοιπορίας.	»	

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Ε'. Κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 784 298:43 δραχ. ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Δ. Μπούκουρα καὶ Α. Δημητρίου, συνήχθη κατὰ πρωτοκόλλων δμοιον τῷ προηγθέντι, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73.

Ἐπὶ δὲ τοῦ Ϛ'. Κεφαλαίου, μηδενὸς αἰτοῦντος τὸν λόγον, ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον δμοιον τοῖς προηγθεῖσιν, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεί. Ἔχει δ' οὕτω·

« Κεφ. Ϛ'. Ἐκπαίδευσις. . . . . δραχ. 8,142. »

Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ τὸ 1 ἄρθρον τοῦ Ζ'. Κεφαλαίου μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐχούσης οὕτω·

Ἐπὶ τοῦ Κεφ. Ζ'.

Δικαιοσύνη.

Ἄρθρον 1. Προσωπικόν.

« Μεταξὺ τῆς ψηφισθείσης δαπάνης τοῦ παρελθόντος προϋπολογισμοῦ τοῦ 1847 καὶ τῆς καταχωριζομένης εἰς τὸν προκείμενον ὑπάρχει διαφορὰ ἐπὶ πλέον κατὰ δραχ. 1 545:60. Ἡ ἐπιτροπή σας ἐλαττώνουσα τὴν ὑπέρβασιν ταύτην περιστέλλει τὸ ἄρθρον, ὅπως ἦτο καὶ πέρυσι, εἰς δραχ. 16 272.

Ἡ ἐπιτροπή σας ἀναγνωρίζουσα ὡς κυριώτερον στοιχεῖον τῆς ἐθνικῆς δυνάμεως τὸ ἑλληνικὸν ναυτικόν, ὅπως πολυχρόνιος πεῖρα τῆς τε ἀρχαίας καὶ νεωτέρας εὐκλείας τοῦ ἔθνους ὑπέδειξεν, συνιστᾷ, βελτιουμένης τῆς οἰκονομικῆς τοῦ ἔθνους καταστάσεως, νὰ χορηγῆται ἀνάλογος πίστωσις πρὸς αὔξησιν τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, ἥτις θεωρεῖται ἧττον ἐπιμελουμένη, ἀπέναντι τῶν ὅσων μᾶς ὑπόσχεται μεγάλων πλεονεκτημάτων πρὸς τὸ προωρισμένον τῆς πατρίδος μέλλον. »

Ἐφ' ἧς παρετήρησέ τις ὅτι ἡ ἀνωτέρω αὔξησις προσγίνεται ἐκ τῆς μισθοδοσίας τεσσάρων ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν, συγκροτούντων κατὰ τὸν νόμον τὸ Ναυτοδικεῖον. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Γαλλικὸς Νόμος, ὅστις ἰσχύει καὶ παρ' ἡμῖν, ὑπαγορεύει τὴν ὑπ' ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν συγκρότησιν τούτου, ἀναγκαίως ὑκὸ τοιούτων ἔπρεπε νὰ συζηθῇ, διὸ καὶ ἡ αὔξησις αὕτη τῆς δαπάνης.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι ἡ μισθοδοσία τῶν Ναυτοδικῶν, ὡς γίνεται παρ' ἡμῖν ἀντιβαίνει εἰς τὸ περὶ τούτου Καταστατικὸν Διάταγμα, ὁρίζον ὅτι ταῦτα δὲν εἶναι διαρκῆ. Καὶ ὅμως, ἐνῷ δὲν ἐργάζονται τακτικῶς καὶ μόλις ἐν διαστήματι ὀκτὼ μηνῶν εἰς ναύτης ἐδικάσθη, μισθοδοτοῦνται οἱ ναυτοδίκαι ἡμῶν ὡς ἐὰν ἦσαν διαρκεῖς. Τοῦτο προφανῶς ἀντιβαίνει εἰς τὸ ἀνωτέρω Διάταγμα καὶ ἀνάγκη νὰ γείνῃ ἡ κατὰ τὸν νόμον οἰκονομία.

Ἀπήντησεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ὅτι αὐτὰ μὲν ὁρίζει τὸ περὶ Ναυτοδικείων διάταγμα, ἀλλ' ἀπαιτᾶται ὁ προαγορεύσας νομίζων ὅτι εἰς μόλις ἐδικάσθη ναύτης. Διότι τοὐναντίον τοσαύτας ἔχει ἐργασίας, ὥστε καθίσταται διαρκὴς καὶ ἄδηλον εἶναι πότε θέλουσιν αὗται διεξαχθῆ. Ἕπεται λοιπὸν ὅτι ὑπαρχουσῶν τοιούτων ἐργασιῶν, δὲν δύναται εἰμὴ νὰ διαρκῇ τὸ Ναυτοδικεῖον.

Πεισθεῖσα δὲ ἡ βουλὴ καὶ προκαλέσασα μόνον τὴν προσοχὴν τοῦ ὑπουργείου ἐπὶ τῆς δαπάνης ταύτης, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως ὡς εἶχεν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ. Ἔχει δ' οὕτω·

ΚΕΦ. Ζ'. Δικαιοσύνη.

« Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν . . . . . δραχ. 17,817:60. »

Ἀναγνωσθὲν δὲ καὶ τὸ 2. αὐτοῦ ἄρθρον, μὴ ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 2. Ὑλικὸν. . . . . — . . δραχ. 960.

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Ζ'. Κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 18,777:60 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν

ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Τασσαίου καὶ Παναπριστοπούλου, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73.

Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ τὸ Η. Κεφάλ., ἐφ' οὗ μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ πρωτόκολλον ἀπαράλλακτον τοῖς προηγηθεῖσιν ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεί, ἔχει δ' οὕτω.

« Κεφ. Η'. Συντάξεις . . . . . δρ. 8,620:80. »

Ὡσαύτως ἀνεγνώσθη τὸ Θ'. καὶ τελευταῖον Κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐφ' οὗ προκαλεσθείς παρατήρησέ τις ὅτι αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος προκαταβολαὶ χρησιμεύουσιν ὑπὲρ τῶν ἐκτὸς τοῦ Κράτους ναυαγούντων Ἑλλήνων, πρὸς οὓς οἱ ἡμέτεροι πρόξενοι παρέχουσι προσωρινῶς τὰ ἀναγκαῖα πρὸς συντήρησιν μέσα καὶ τὰ ἔξοδα τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπανόδου των.

Παρατηρήσαντος δέ τινος ὅτι ἡ δαπάνη αὕτη ἐσημειώθη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι διαφέρουσιν ἀπ' ἀλλήλων τὰ ἄρθρα ταῦτα, τὸ δὲ προκείμενον βασίζεται ἐπὶ νόμου καὶ δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ ἀντίρρησις, ἀλλὰ πρὸς τελείωσιν τῆς χρήσεώς του σαφήνειαν πρέπει νὰ ἐπιγραφῇ « προκαταβολαὶ διὰ βοηθείας. »

Γενομένης δ' οὕτως ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Γ. Ἀντωνοπούλου καὶ Μιχαλοπούλου, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73. ἔχει δ' οὕτω.

« Κεφ. Θ'. Προκαταβολαὶ διὰ βοηθείας . . . δρ. 5000. »

Μετὰ τοῦτο ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως, γενησομένης τὴν 22 Μαΐου, θέλει εἶσθαι ἡ τοῦ προϋπολογισμοῦ του ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου συζήτησις, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 μ. μ.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος
Μ. ΙΑΤΡΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰω. Ἀντωνόπουλος.
Εὐς Μ. Παριώσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΕ'.

Τῆς 24 Μαΐου 1848.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν τετάρτην Μαΐου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνηγγέλθη κατὰ πρῶτον ὅτι ἡ αὐλὴ διέταξε πένθος δεκαπέντε ἡμερῶν ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς 21 Μαΐου διὰ τὴν ἀποβίωσιν τῆς Α. Βασιλικῆς ὑψηλότητος τοῦ Πρίγκιπος τῶν Κάτω χωρῶν, πρὸς γνῶσιν τῶν βουλευτῶν τῶν παρουσιασθησομένων, ἵνα συμμορφωθῶσι μὲ τὴν ἐπικρατοῦσαν τάξιν περὶ τὴν ἐνδυμασίαν, ἔτι δὲ ἀνηγγέλθη ὅτι δυνάμει τοῦ 109 ἄρθρου τοῦ κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς, τὸ προεδρεῖον ἐχορήγησε δεκαημέρου ἀπουσίας ἄδειαν εἰς τοὺς ἕνεκα κατεπειγουσῶν αὐτῶν ἀναγκῶν ἀναχωρήσαντας βουλευτὰς Κ.Κ. Χατζῆ Γιάννην, Γ. Μητζον, Σ. Στράτον, Ἰω. Ἀντωνόπουλον, καὶ Γ. Ι. Μεξην. Ἐχορηγήθη ὁμοίως παρὰ τῆς Βουλῆς παράτασις ἀδείας ἀπουσίας μηνιαίας πρὸς τὸν Βουλευτὴν Εὐρυτανίας Α. Χατζόπουλον ἐπὶ τῇ ἐγγράφῳ αἰτήσει αὐτοῦ.

Μετὰ ταῦτα παρελθὼν ὁ τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐπιτροπῆς εἰσηγητὴς ἀνέγνω τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν ἔχουσαν οὕτω.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς ἐπιτροπῆς τῆς βουλῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, ἡ ἐπιτροπή σας ἐνέκρινε νὰ ἐπιφέρῃ τὰς ἀκολούθους τροποποιήσεις καὶ παρατηρήσεις, τῶν ὁποίων τὴν παραδοχὴν συνιστᾷ εἰς τὴν Βουλήν.

ΚΕΦ. 3. Ἄρθ. 4. *χορηγήματα.*

Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο δὲν ἐνεκρίθη νὰ προστεθῶσιν αἱ δραχμαὶ 3312 τὰς ὁποίας ὁ ὑπουργὸς διὰ μεταγενεστέρας ἐκθέσεώς του, προσθέτει διὰ τὴν ἐκ δρ. 276 μηνιαίαν χορήγησιν τοῦ ἀποβιώσαντος Νικ. Οἰκονόμου, καὶ μεταβιβασθεῖσαν εἰς τὴν οἰκογένειάν του, καθότι δὲν ἔδωκε τοὺς λόγους, ἂν τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας τοῦ ἀποβιώσαντος ἔχωσι τοιαύτην ἀνάγκην, καὶ ὡς ἐκ τῆς ἡλικίας των χρείαν τοιαύτης περιθάλψεως.

ΚΕΦ. 6. *Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν.*

Ἄρθ. 1. Προσωπικόν.

Ἀπὸ τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐνεκρίθη ν' ἀφαιρεθῶσιν αἱ λέξεις « ἐπιμίσθιον τοῦ γενικοῦ γραμματέως δραχ. 1200. » καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο νὰ μεταβιβασθῇ εἰς τὸ μέρος τοῦ ἄρθρου ὅπου ὑπάρχει ἡ μισθοδοσία τῶν τμηματαρχῶν μὲ τὰς λέξεις « μισθὸς τοῦ Γ. Γραμμ. δραχ. 4800 » καὶ οἱ τῆς α. τάξεως τμηματάρχαι νὰ ἐλαττωθῶσιν εἰς τέσσαρας, ὁ δὲ μισθὸς των εἰς δρ. 14400.

Τὸ ὅλον ποσὸν τοῦ ἄρθρου μένει τὸ αὐτὸ, ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ ἐνόμισε καθῆκόν της ν' ἀφαιρέσῃ τὴν λέξιν « ἐπιμίσθιον » ἥτις δὲν προβλέπεται ἀπὸ τὸν νόμον.

ΚΕΦ. 7. *Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον.*

Καθόσον ἀφορᾷ τὴν δαπάνην τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἠθέλησε νὰ ἐπιφέρῃ οὐδεμίαν ἐλάττωσιν, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὰ ἐμβριθῆ καθήκοντα αὐτοῦ, ἀλλ' οὐχ ἧττον νομίζει ἀναγκαιότατον νὰ παρατηρήσῃ ὅτι ἀπαιτεῖται νὰ προκαλεσθῇ ἡ προσοχὴ τοῦ ὑπουργείου εἰς τὴν ταχυτέραν ἐπεξεργασίαν τῶν λογαριασμῶν τῶν διαφόρων κλάδων τῆς ὑπηρεσίας.

ΚΕΦ. 9. *Οἰκονομικοὶ Ἔφοροι.*

Ἄρθ. 2. Ἀπὸ τὸ ἐδ. ε'. ἐκπίπτονται δραχ. 300 δι' ἐνδεχομένην μισθοδοσίαν τῶν μετατιθεμένων ἐφόρων, συμφώνως μὲ τὴν περὶ ἐλαττώσεων ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ, καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ ἄρθρον περιορίζεται εἰς δραχ. 16,160· τὸ δὲ κεφ. εἰς δραχμὰς 118,808.

ΚΕΦ. 10. *Ἔξοδα κλεισμέναι χρήσεων.*

Ἐδ. γ'. Τὰς δραχμὰς 6500 διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἐλέγχου καὶ τελείαν ἐκκαθάρισιν τῆς φορολογίας ἐπαρχιῶν τινῶν κατὰ τὰ ἔτη 1844, 1845 καὶ 1846 παραδέχεται ἡ ἐπιτροπὴ, προτείνει ὅμως νὰ θεωρηθῇ ὁ ὑπουργὸς ὑπόχρεως, ἵνα δώσῃ ἐγκαίρως εἰς τὴν Βουλὴν λόγον περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς χρήσεως τῆς δαπάνης ταύτης.

Κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν, τὸ ὅλον τοῦ κεφαλαίου τούτου ἀναβαίνει εἰς δραχμὰς 92,692:71

Ἤδη ὁ Ὑπουργὸς διὰ νεωτέρας καταστάσεώς του προσθέτει καὶ τὰ ἀκόλουθα·

1. Διὰ καθυστερουμένην ἀντιμισθίαν τῶν πραγματογνωμόνων Ναυπλίας ἀπὸ 1. Αὐγούστ. 1838 ἕως τέλους Μαΐου 1839. . 1,820:70

2. Εἰς τὸν δικηγόρον Καλλιγᾶν ὑπερασπισθέντα τὸ δημόσιον εἰς τὴν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ Εὐαγόρα δίκην κατὰ τὸ 1846 . . . 300

καὶ συμποσοῦται τὸ ὅλον εἰς δρ. 94,813:41

Ἐξ αὐτῶν δὲ διὰ τῆς ἰδίας ἐκθέσεώς του, ἀφαιρεῖ τὰ ἀκόλουθα·

1. Ἐκ τοῦ ἐδ. α. τοῦ ποσοῦ τῶν 40,000 δρ. ποσοστὰ ἐπιφόρου δεκάτων, καὶ ἐπὶ τῶν ζώων τῶν παρελθουσῶν χρήσεων δρ. 4,999:90

2. Ἐκ τοῦ ἐδ. β'. χρῆσις 1845 ἐνοίκια ἀποθηκῶν γεννημάτων, ὡς κατὰ λάθος σημειωθέντα . . . . . 257:86.

3. Ἀπὸ τὰ ποσοστὰ καὶ διάφορα ἔξοδα τοῦ ταμίου Μεσολογγίου τῶν δρ. 524:44, ἀφαιρεῖ ὡς κατὰ λάθος σημειωθέντα . . 80·24. 5,338

89,475:41

Ἐκτὸς ὅλων τούτων ὁ ὑπουργὸς εἰς μεταγενεστέρους 4 πίνακας ἐσημείωσεν·

Εἰς μὲν τὸν Α'. Ἔξοδα βεβαιωθέντα καὶ καθυστερούμενα διαφόρων ὑπηρεσιῶν τοῦ 1845, ἀπερασθέντα δὲ εἰς τὸν ἀπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τῆς αὐτῆς χρήσεως κατὰ κεφ. καὶ ἄρθρον, κατὰ τὸ ἐπισυναφθὲν φύλλον λεπτομερείας 91,764:36

Εἰς δὲ τὸν Β'. Ὡσαύτως τοῦ 1846, κατὰ τὸ ἐπισυναφθὲν φύλλον λεπτομερείας . . 127,205:72

Εἰς τὸν Γ'. Ὅσα ἐκκαθαρισθέντα καὶ βεβαιωθέντα δι' ἔξοδα καθυστερούμενα τῶν παρελθόντων ἐτῶν, ἀπαιτεῖται νὰ προστεθῶσιν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1848, κατὰ τὸν λεπτομερῆ περὶ τούτων πίνακα . . 3,265:12

311,710:61.

Μεταφορὰ 311,710:61

Καὶ εἰς τὸν Δ'. Ἔξοδα καθυστερούμενα καὶ βεβαιωθέντα ἀναγόμενα εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ 1844, καὶ τὰ ὁποῖα ἀπεράσθησαν εἰς τὸν ἀπολογισμὸν τῆς αὐτῆς χρήσεως . . . 26,805:79

Τὸ ὅλον τοῦ κεφ. κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν 338,516:40

Ἐξ ὅλων τούτων, ἡ ἐπιτροπὴ ἀπὸ τὸ ὅλον ποσὸν τοῦ Δ'. πίνακος ἀφαιρεῖ τὰς δραχμὰς . . . 6,911:44.

καὶ . . . . . 6,066:14.

12,977:98,

διότι δὲν σημειοῦνται οἱ δικαιοῦχοι ὀνομαστί, πρὸς δὲ, οὔτε ὁ λόγος τῆς ἀποδόσεως διευκρινίζεται ἀρκούντως.

Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἀφαιροῦνται καὶ αἱ δραχμαὶ 2,900 πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ Ἡππαπολίτου, καὶ οὕτω τὸ ὅλον ποσὸν τοῦ κεφ. περιορίζεται εἰς δραχμὰς 322,638:45, τοῦ ὁποίου τὴν παράδοχὴν συνιστᾷ εἰς τὴν Βουλήν.

Ἂν καὶ τὰ εἰς τοὺς πίνακας Α'. Β'. καὶ Δ'. σημειούμενα ποσὰ, ὁ ὑπουργὸς παρατηρεῖ ὅτι δὲν ἐπληρώθησαν, ὡς ληξάσης τῆς ὁμωνύμου χρήσεως αὐτῶν, καὶ ἐσημειώθησαν εἰς τοὺς ἀπολογισμοὺς, ἵνα μετὰ τὴν ἐξέλεγξιν καὶ ἐπιψήφισιν αὐτῶν, δοθῇ πίστωσις τότε πρὸς πληρωμὴν, ἡ ἐπιτροπὴ ὅμως θεωροῦσα ὅτι, ἀφοῦ ἔληξεν ἡ χρῆσις των, καὶ τὰ ἀπλήρωτα μείναντα ποσὰ ἠκυρώθησαν, εἶναι ἀνάγκη νὰ προϋπολογισθῶσιν ἐκ νέου διὰ νὰ πληρωθῶσι, δὲν ἐδίστασεν, ἀφοῦ παρουσιάζονται ὡς ἐκκαθαρισμένα καὶ ὀφειλόμενα, νὰ τὰ σημειώσῃ εἰς τὸν παρόντα προϋπολογισμὸν, ἡ δὲ εἰς τοὺς ἁρμοδίους ἀπολογισμοὺς σημείωσίς των, θέλει χρησιμεύσει διὰ τὴν δέουσαν αὐτῶν ἐπεξεργασίαν, συνδεδυμένα ἐν καιρῷ καὶ μὲ τὰναγκαῖα τῆς πληρωμῆς των δικαιολογητικὰ ἔγγραφα.

ΚΕΦ. 11. *Δίκαια.*

Ἀπὸ τὸ ἐκ δραχμῶν 558,500 ποσὸν τοῦ κεφαλαίου τούτου, διὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν δεκάτων ἀφαιροῦνται δραχ. 150,000 ὡς ἐνοικιασθησομένων, καὶ περιορίζεται τὸ ποσὸν τοῦ κεφαλαίου εἰς δραχ. 408,500 συμφώνως μὲ τὴν περὶ ἐλαττώσεων ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ.

ΚΕΦ. 12. *Φόρος ζώων.*

Τὸ ποσὸν τοῦ κεφαλαίου τούτου, κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν

ἀναβαίνει εἰς δραχ. . . . . 44,700—

διὰ τῆς ἐκθέσεώς του ὁ ὑπουργὸς ἀφαιρεῖ·

1. ἀπὸ τὰ ἐνδεχόμενα ἀγάγια
τῶν ἐφόρων δρ. 900

2. ἀπὸ τὰ ποσοστὰ . . . . » 1500 2,400—

καὶ οὕτω τὸ περιώρισεν εἰς δραχ. . . . . 42,300—

τῶν ὁποίων ἡ παραδοχὴ συνιστᾶται εἰς τὴν Βουλήν.

ΚΕΦ. 13. *Φόρος ἐπιτηδευμάτων.*

Ἄρθρ. 1. Ἀπὸ τὸν μισθὸν τοῦ ἐπιφορτισμένου τὴν σύνταξιν τῶν φορολογικῶν καταλόγων εἰς τὴν Ἑρμούπολιν, ἐκπίπτονται δραχμαὶ 120, ἤτοι 10 δραχμαὶ κατὰ μῆνα, ὡς ἦτο καὶ εἰς τὰ π. ε, καὶ οὕτω τὸ ἄρθρον περιορίζεται εἰς δραχμὰς 1,680· τὸ δὲ κεφάλαιον εἰς δραχμὰς 27,280.

Συνιστᾶται δὲ εἰς τὸν ὑπουργὸν, ὅτι πρέπει νὰ καταστήσῃ προσεκτικωτέρους τοὺς ταμίας εἰς τὴν ταχεῖαν ἀπόδοσιν τοῦ κανονισμένου ἐκ τοῦ φόρου τούτου εἰς τοὺς δήμους, καθότι ὡς ἐκ τῆς βραδύτητος προσκόπτει ἡ δημοτικὴ διαχείρισις.

ΚΕΦ. 15. *Τελωνεῖα.*

Ἄρθρ. 1. Ἡ ὕπαρξις τῶν 6 ἐπιθεωρητῶν, νομίζει ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι εἶναι πολυτέλεια ὑπηρεσίας, καὶ προτείνει νὰ περιορισθῶσι εἰς τρεῖς· ὅθεν ἀφαιρεῖ τὴν μισθοδοσίαν αὐτῶν ἀπὸ 1. Ἰουνίου τ. ε. δραχ. 5,796.

Τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο ἔχει τελωνιακοὺς σταθμάρχας 6 ἀ. τάξεως, καὶ 1 β'. διὰ τὴν μισθοδοσίαν τῶν ὁποίων πληρώνει κατ' ἔτος δρ. 5,760 ἐκτὸς τῆς κανονικῆς ἐπιχορηγήσεως· ἐδρεύουν δὲ οὗτοι ὡς ἀκολούθως·

ὁ 1. εἰς Καλαμάκιον
» 2. εἰς Κιάτου
» 3. εἰς Ζάχολιν.
» 4. εἰς Μέγαρα
» 5. εἰς Βιτρινίτσα
» 6. εἰς Ἑρμιόνην καὶ ὁ
» 7. εἰς Λεωνίδιον

εἰς τὰ αὐτὰ δὲ μέρη εἶναι διωρισμένοι καὶ ἕτεροι ὑγειονομικοὶ σταθμάρχαι.

Ἡ ἐπιτροπὴ λαβοῦσα πληροφορίας ἀπὸ τοὺς ἁρμοδίους εἰσηγητὰς περὶ τῆς χρησιμότητος τῆς ὑπάρξεως ἀμφοτέρων τῶν ὑπαλλήλων τούτων, ἐπείσθη ὅτι εἶναι περιττοὶ, καθόσον καὶ οἱ

εἰσηγηταὶ ἐσυμφώνησαν εἰς τοῦτο, διεσχυριζομένου μόνον ἐκείνου τῶν οἰκονομικῶν ὅτι οἱ ὡς ὑγειονομικοὶ διοριζόμενοι σταθμάρχαι, δὲν ἔχουν τὴν ἀπαιτουμένην ἱκανότητα τῶν τελωνιακῶν σταθμαρχῶν, ὄντων ἐπιφορτισμένων καὶ μὲ χρηματικὰς εἰσπράξεις.

Ἡ ἐπιτροπὴ ὅθεν ἀφαιρεῖ ἀπὸ 1. Ἰουνίου τ. ε. τὴν μισθοδοσίαν τῶν σταθμαρχῶν τούτων ἐκ δραχ. 3,320 μὲ τὴν παρατήρησιν, ἵνα οἱ δύο ὑπουργοὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐσωτερικῶν, συνεννοηθῶσι καὶ διορίσωσι τὰ καταλληλα πρόσωπα εἰς τὰ μνησθέντα σταθμαρχεῖα χωρὶς βλάβης τῆς ὑπηρεσίας.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἔκρινεν χρέος της νὰ παρατηρήσῃ εἰς τοὺς Κ.Κ. Ὑπουργοὺς, ὅτι ὑπάρχουν 29 ὑποτελωνεῖα, διὰ τῶν ὁποίων τὰ προσωπικὰ δαπανῶνται κατ' ἔτος δραχ. 33,444 ἐκτὸς τῶν κανονικῶν ἐπιχορηγήσεων καὶ ἐνοικίων, καὶ οἱ ὑποτελῶναι οὗτοι, τῶν ὁποίων αἱ ἐργασίαι εἶναι περιωρισμέναι καὶ ἐκ τοῦ τελωνιακοῦ νόμου, ἐδρεύουν εἰς τὰ μέρη ὅπου ὑπάρχουσι καὶ ὑγειονομικοὶ ὑπάλληλοι· κάλλιστα ὅθεν ἠδύναντο νὰ συνεννοηθῶσι καὶ νὰ συγχωνεύσωσι τὰς θέσεις ταύτας, καὶ ἂν παρουσιάζηται ἀνάγκη νέου νόμου ἐπίσης ἠδύναντο νὰ τὸν προκαλέσωσι πρὸς τροπολογίαν τῶν ὑπαρχόντων.

Κατὰ συνέπειαν ὅθεν τῶν ἀφαιρεθεισῶν δραχμῶν 9116 τὸ ἐκ δραχμῶν 291,979·20 ποσὸν τοῦ ἀ. ἄρθρου περιορίζεται εἰς δραχ. 282,803·20.

Ἄρθρ. 2. Ἀπὸ τὸν §. 6'. ἐνοίκια τελωνιακῶν καταστημάτων δραχ. 9,600 καταργηθέντων τῶν 7 σταθμῶν, ἀφαιροῦνται δραχμαὶ 300.

Τὸ ἐκ δραχμῶν 5,400 ποσὸν τοῦ § γ'. « ἔξοδα περιοδείας ἐπιθεωρητῶν καὶ ἀντιμισθίαι,» περιορίζεται κατὰ τὸ ἥμισυ, ἤτοι εἰς δραχ. 2,700, μὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι εἰς τοὺς ἐπιθεωρητὰς δὲν πρέπει νὰ δίδωνται ἀντιμισθίαι, ἀφοῦ λαμβάνωσιν ἔξοδα περιοδείας.

Μετὰ τὰς ἀφαιρέσεις δὲ ταύτας τὸ 2 ἄρθρον περιορίζεται εἰς δραχ. 26,036 καὶ τὸ κεφάλαιον εἰς δρ. 311,889 καὶ 20 λιπ.

ΚΕΦ. 19. *Δάση.*

Ἄρθρ. 1. Προσωπικόν.

Εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν δασῶν παρατηρεῖται μεγίστη ἀνωμαλία ὡς πρὸς τοὺς μισθοὺς τῶν δασονόμων, καὶ γενικῶς ὡς πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ κανονισθῇ πλέον διὰ

νόμου ὁρίζοντος ἐπ' ἀκριβέστερον τὰ χρέη τῶν ὑπαλλήλων τούτων καὶ τὴν μισθοδοσίαν των.

Διὰ τοῦ ἀπὸ 18 (30) Ἰουνίου 1843 Διατάγματος, ἄλλως ἐκανονίσθησαν τὰ περὶ προσωπικοῦ καὶ μισθοδοσίας τῆς δασονομικῆς ὑπηρεσίας, καὶ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ διαφοροτρόπως ἐνεργεῖται, καὶ πρέπει νὰ παύσῃ πλέον ἡ κατάστασις αὐτή.

Ἐντὸς τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, ὑπάρχουσιν ὑπάλληλοι ἐργαζόμενοι εἰς τὸν κλάδον τοῦτον, μὴ προβλεπόμενοι ἀπὸ τὸν νόμον τὸν κανονίζοντα τὸ προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου, ἂν λοιπὸν οὗτοι θεωρῶνται ἀναγκαῖοι, πρέπει νὰ νομιμοποιηθῇ ἡ θέσις των εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου. Τὸ μνησθὲν Διάταγμα περιορίζει τοὺς δασοφύλακας εἰς 70· καὶ ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν αὐξήθησαν μέχρι τοῦ π. ε. εἰς 90, διὰ τοῦ παρόντος προϋπολογισμοῦ, προστίθενται ἔτι 15 δι' ἐνδεχομένην προσθήκην, καὶ τούτων τὴν μισθοδοσίαν ἐκ δραχ. 5400 ἀφαιρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ, καὶ τὸ ἐκ δραχ. 96,540 ἄρθρον, περιορίζεται εἰς δραχμὰς 91,140.

Ἄρθρ. 2. Ἀπὸ τὸν § γ'. τοῦ ἄρθρ. τούτου ἀπρόβλεπτα ἔξοδα, κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ, ἀφαιροῦνται δραχ. 700 καὶ τὸ ποσὸν περιορίζεται εἰς δραχ. 2300.

Ἄρθρ. 3.

Πρὸς εἴσπραξιν τῶν δασονομικῶν τελῶν, προβλέπει τὸ ἄρθρ. τοῦτο ποσοστὰ ἐκ δραχ. 2400, ἐνῷ κάλλιστα τὰ τέλη ταῦτα δύνανται νὰ εἰσπράττωνται ἀπὸ τοὺς κατ' ἐπαρχίαν ταμίας, καὶ πρὸς τοῦτο ὑπάρχει καὶ ἔτι μεγαλειτέρα εὐκολία, διότι ὁ δίδων τὴν ἄδειαν ὑλοτόμος, ἠμπορεῖ ν' ἀρνῆται τὴν ὁριστικότητα αὐτῆς, πρὶν ἡ τοῦ παρουσιασθῇ ἀποδεικτικὸν πληρωμῆς· διὰ τὸν λόγον ὅθεν τοῦτον, τὸ ποσὸν τοῦ ἄρθρ. τούτου, ἐξαλείφεται, καὶ τὸ ὅλον τοῦ κεφαλαίου περιορίζεται εἰς δραχμὰς 93440.

ΚΕΦ. 20. *Μεταλλεῖα καὶ Ὀρυκτά.*

Ἄρθρ. 1. Τοῦ ἐπιστάτου τῆς Σμύριδος Νάξου ὁ μισθὸς διὰ τὸ π. ε. ἦτο δραχ. 100 κατὰ μῆνα, καὶ ἤδη σημειοῦται εἰς 160· ὥστε προκύπτει αὔξησις ἐκ δρ. 720, ὅθεν καὶ ἐκπίπτεται.

Τοῦ ἐπιστάτου τῆς διαχειρίσεως τῶν ὀρυκτῶν Μήλου, ὁ μισθὸς διὰ τὸ π. ε. ἦτο δραχ. 80 κατὰ μῆνα, καὶ ἤδη σημειοῦται εἰς 100 ὥστε ἐκπίπτονται αἱ πλέον τῆς περυσινῆς μισθοδοσίας σημειούμεναι δραχμαὶ 240 καὶ οὕτω τὸ ἐκ δρ. 10728 ποσὸν τοῦ 1 ἄρθρου περιορίζεται εἰς δραχ. 9768.

Ἄρθρ. 6. Ἀπὸ τὸ ἐκ δραχ. 3000 ποσὸν τῶν ὁδοιπορικῶν

ἐξόδων τοῦ ἄρθρ. τούτου, συμφώνως μὲ τὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ, ἀφαιροῦνται δραχ. 2000 περιοριζομένου τοῦ ἄρθρου εἰς δραχ. 1000· τὸ δὲ ὅλον κεφάλαιον περιορίζεται εἰς δραχμὰς 79,166 καὶ 32 λεπτά.

ΚΕΦ. 22. *Κτημάτων διοίκησις.*

Ἄρθρ. 1. Ἔξοδα διοικήσεως καὶ καλλιεργείας.

Τοῦ ἄρθρ. 1 ἐδ. ά. τὸ ποσὸν ἐκ δραχ. 11,000 διὰ τὴν καλλιέργειαν καὶ διατήρησιν τῶν σταφιδώνων Σιῶστι καὶ Καραγκούζι, περιορίζεται εἰς δραχ. 9000 συμφώνως μὲ τὴν περὶ ἐλαττώσεων ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ..

Ἐδ. ή. Αἱ δραχ. 5000 δι' ἔξοδα εἰσπράξεως καὶ ἐπικαρπίας τῶν ἐθνικοϊδιοκτήτων σταφιδώνων καὶ ἀμπελώνων, ἀφαιροῦνται διὰ τὸν λόγον τοῦ νὰ ἐνοικιασθῇ ἐν καιρῷ ἡ πρόσοδος.

Κατὰ συνέπειαν ὅθεν τῶν ἐλαττώσεων, τὸ 1 ἄρθρον περιορίσθη εἰς δραχ. 25,300.

Ἄρθρ. 2. Ἔξοδα ἐκποιήσεως ἐθνικῶν κτημάτων.

Τοῦ ἐδ. 6'. ἡ ἐκ δραχ. 12000 ἀντιμισθία τῶν γεωμετρῶν καὶ λοιποῦ προσωπικοῦ διὰ τὴν καταμέτρησιν τῶν ἐθνικοϊδιοκτήτων σταφιδαμπελώνων περιορίζεται εἰς δραχ. 8,000 συμφώνως μὲ τὴν περὶ ἐλαττώσεων ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ.

Ἐδ. ιγ'. Τὸ ἐκ δραχ. 2000 ποσὸν διὰ βιβλία, πρὸς χρῆσιν τοῦ τιμήματος τῶν κτημάτων καὶ πρὸς τακτοποίησιν τῆς ὑπηρεσίας ἐν γένει τῶν κτημάτων συμφώνως μὲ τὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ, περιορίζεται εἰς δραχ. 1000.

Τὸ 2 ὅθεν ἄρθρον ἐκ δραχ. 21,000 περιορίζεται εἰς δραχμὰς 16,000.

Ἄρθρ. 4. Ἐκκλησιαστικὰ κτήματα.

Εἰς τὸ ἐκ δραχ. 2,000 ποσὸν τοῦ ἄρθρου τούτου, διὰ τῆς μνησθείσης ἐκθέσεώς του ὁ ὑπουργὸς προσθέτει δραχ. 1206, αἱ μὲν 1088 ὀφειλόμεναι εἰς τὸν Στ. Βλάχον, ὑπὸ τῆς διαλυθείσης Μονῆς Δαφνὶ ἀπὸ τὴν 21 Ἰανουαρίου 1824· αἱ δὲ 118 εἰς τὸν Κ. Γεωργίου ὑπὸ τῆς κατὰ τὴν Κυνουρίαν διαλυθείσης Μονῆς τῆς Ἁγίας Τριάδος ἀπὸ 24 Ἀπριλίου 1831.

Ἡ ἐπιτροπὴ τὴν πρόσθετον ταύτην ποσότητα δὲν παρεδέχθη, διὰ τὸν λόγον ὅτι τὰ χρέη τῶν διαλυθεισῶν μονῶν εἶναι πολλὰ καὶ πρέπει νὰ ληφθῇ φροντὶς περὶ τῆς πληρωμῆς αὐτῶν διὰ νόμου, πρὸς ἀποφυγὴν καταχρήσεων αἵτινες δύνανται νὰ λάβωσι χώραν.

Τὸ προϊὸν ὅθεν τοῦ ἄρθρ. 2 ἔμεινεν ὡς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ δραχ. 2,000.

Τὸ δὲ κεφαλ. 22 εἰς δραχ. 88,087:80.

ΚΕΦ. 23. *Ἐπιστροφαὶ χρημάτων.*

Διὰ τῆς περὶ ἐλαττώσεων ἐκθέσεώς του ὁ ὑπουργὸς, ἀπὸ τὸ ποσὸν τῶν 10,000 δι' ἐνδεχομένας ἐπιστροφὰς εἰσοδημάτων τῆς χρήσεως τοῦ 1848 ἀφαιρεῖ δραχ. 5,000.

Ἐκπίπτονται δραχ. 128 τοῦ Κ. Μυλωνᾶ, δανείσαντος κατὰ τὸ 1832 τὸν ἡγούμενον τῆς ἐν Λακεδαίμονι διακυβείσης μονῆς τοῦ προφήτου Ἠλιοῦ, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, δι' ὃν ἀρχῆθησαν καὶ τὰ λοιπὰ εἰς τὸ 22 κεφάλαιον.

Διὰ τῆς αὐτῆς ἐκθέσεώς του ὁ ὑπουργὸς, προσθέτει εἰς τὸ κεφ. τοῦτο δραχ. 2,623 ὀφειλομένας εἰς τὸν Γ. Μεξὴν, διὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν παρ' αὐτοῦ ὡς ὑπερθεματιστοῦ τῶν κτημάτων τοῦ πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλέτου Α. Η. Ἰωάννου Μαυροχάρτζη καταβληθέντων χρημάτων, καὶ ἀκυρωθέντος τοῦ πλειστηριασμοῦ διὰ τῆς ἀποφάσεως 276 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐρετῶν.

Πρὸς τούτοις δὲ προσθέτει καὶ δραχ. 768:51 ὀφειλομένας εἰς διαφόρους, κατὰ τὸ φύλλον λεπτομερείας τὰ ὁποῖα ἰδίως διὰ τὸ ποσὸν τοῦτο ἐπαρουσίασεν, ὥστε τὸ ὅλ. δραχ. 32,248:94 κεφ. διὰ τῶν προσθαφαιρέσεων περιωρίσθη εἰς δραχ. 30,512:45· ὡς πρὸς τὸ κεφ. τοῦτο παρατηρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι διὰ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν χρημάτων, πρέπει νὰ ληφθῇ φροντὶς, ἵνα τὰ λαμβανόμενα χρήματα σημειῶνται εἰς τὸ κεφάλαιον τῶν παρακαταθηκῶν, καὶ ἐπιστρέφωνται ἐγκαίρως, πρὸς ἀποφυγὴν πληρωμῆς τόκων.

ΚΕΦ. 24. *Ἀποζημιώσεις.*

Ἄρθρ. 1. Ἀπὸ τὸ ὅλ. δραχ. 35,000 ποσὸν τοῦ ἄρθρ. τούτου ὁ ὑπουργὸς ἀφαιρεῖ δραχ. 15,000 καὶ τὸ περιορίζει εἰς δραχ. 20,000.

Ἄρθρ. 12. Ἀποβάλλονται αἱ δραχ. 6,000 ὀφειλόμεναι εἰς τὸν Ἀθ. Χρηστίδην δι' ἀντίτιμον τοῦ κατὰ τὴν Φθιώτιδα χωρίου Λιανοκλάδι, διότι τὰ κτήματα εἶναι ἐθνικὰ, καθ' ἃς ἔλαβε πληροφορίας ἡ ἐπιτροπὴ, καὶ δὲν ὀφείλεται ἀποζημίωσις.

Ἄρθρ. 19. Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ὑπῆρχον δραχ. 20,000 πρὸς ἐκτέλεσιν ἐνδεχομένων δικαστικῶν ἀποφάσεων, κατὰ τοῦ δημοσίου, καὶ ἡ ἐπιτροπὴ τὰς περιώρισεν εἰς δραχ. 15,000 ὅταν ἐξετάζουσα τὸν προϋπολογισμὸν, πρὶν λάβῃ τὴν περὶ αὐξομειώσεως ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ. Ἤδη ὁ ὑπουργὸς διὰ τῆς ἐκθέσεώς του, εἰς τὰς ὑπαρχούσας 20,000 δρ. προσ-

θέτει ἕτι 10,000 δρ. καὶ ἀναβιβάζει τὸ ποσὸν δι' ἐνδεχομένας ἀποζημιώσεις εἰς δρ. 30,000 πρὸς δὲ προσθέτει καὶ τὰ ἀκόλουθα·

1,263:02 διὰ τὸν Πιτάρην πρὸς ἀποζημίωσιν αὐτοῦ, διὰ τὰ πληρωθέντα εἰς τὸ ταμεῖον καὶ διὰ τόκον ἐπ' αὐτῶν ἕνεκα τοῦ ὑδρομύλου τοῦ Χουσεὶν Τζελεπῆ, παραχωρηθέντος μὲν εἰς αὐτὸν ἐπ' ἐκτιμήσει καλλιγιακῶς, ἐκποιηθέντος δὲ μετὰ ταῦτα ἐπὶ δημοπρασίας ὁμοῦ.

11,105:50· διὰ τὸν Κ. Ἐδινσταν λόγῳ ἀποζημιώσεως τοῦ ἐκ πήχων 3173 γηπέδου του προσληφθέντος πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ καταστήματος τῆς Β. Τυπογραφίας καὶ Λιθογραφίας κατὰ τὴν ἀπὸ 20 Δεκεμβρίου π. ε. πρᾶξιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου πρὸς δρ. 2 καὶ 50 ἕκαστον πῆχυν, μετὰ τοῦ τόκου ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου μέχρι τέλους τοῦ 1847.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐξ ὅλων τούτων τῶν ποσῶν τοῦ 19 ἄρθρου παραδέχεται τὰ ἀκόλουθα.

Ἄρθρ. 19. § 1. Πρὸς ἐκτέλεσιν ἐνδεχομένων ἀποφάσεων κατὰ τοῦ δημοσίου . . δρ. 15,000:

§ 2. Τοῦ Πιτάρη . . . . . » 1,263: 2

Τὸ ὅλον τοῦ ἄρθρου . . δρ. 16,263: 2

Τὸ ποσὸν τῶν 11,105:50 τοῦ Κ. Ἐδινσταν δὲν παρεδέχθη ἡ ἐπιτροπὴ, διότι εἰς τὸν § 6 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ὑπάρχουν πρὸς ἀποζημίωσιν διὰ τὸ αὐτὸ πρόσωπον καὶ διὰ τὴν αὐτὴν θέσιν γήπεδον καὶ λόγοι, δρ. 888:44, ἂν λοιπὸν δὲν ἦτο τόσον τὸ ποσὸν, ἀλλ' ὅσον ἤδη παρουσιάζεται, διατὶ νὰ μὴ σημειωθῇ ἔκτοτε εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, ὅστις συνετάχθη μετὰ τὴν 20 Δεκεμβρίου 1847;

Ἄρθρ. 20. Ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν 2,000 δρ. τοῦ ἄρθρου τούτου πρὸς ἀποζημίωσιν ἐξόδων ἐπὶ ἐνδεχομένων διοικητικῶν ἀνακρίσεων κατὰ οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων, διὰ τῆς ἐκθέσεώς του ὁ ὑπουργὸς ἀφαιρεῖ δρ. 1,000, καὶ οὕτω περιορίζεται τὸ ἄρθρον εἰς δραχ. 1000.

Ἄρθρ. 21. Προστίθενται ὑπὸ τὸ ἄρθρ. 21 κατὰ τὸν παρουσιασθέντα εἰδικὸν τοῦ ὑπουργοῦ πίνακα, τὰ ὀφειλόμενα εἰς τὴν χήραν Βαρνακιώτου λόγῳ ἀποζημιώσεως διὰ τὸ ἐκτιμόριον τοῦ ἔτους 1848, δρ. 3,401:89.

Ἐξ ὅλων ὅθεν τῶν προσθαφαιρέσεων τὸ ἐκ δρ. 84,373:56 24 κεφ. περιωρίσθη εἰς δρ. 62,038:47 καὶ τὴν παραδοχὴν τούτων προτείνει εἰς τὴν Βουλήν.»

Ἀθήνησιν τὴν 22 Μαΐου 1848

Ὁ Εἰσηγητὴς Ε. Μ. ΠΑΡΙΣΣΗΣ.

Ἀκολούθως παρετήρησέ τις πρὸς τὸν παρόντα ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν ὅτι λέγεται ὡς βεβαιον ὅτι εἰς τὰς ἐν Πύλῳ φυλακὰς ὑπῆρχον πολλοὶ φυλακισμένοι παραπεμπόμενοι εἰς τὸ κακουργιοδικεῖον, καὶ ὅτι οἱ τοιοῦτοι ὑπόδικοι καὶ τοι μὴ ὑπαγόμενοι εἰς τὸ τελευταῖον Β. διάταγμα τῆς ἀμνηστείας, ἀπελύθησαν τῆς φυλακίσεως. Παρακαλεῖ λοιπὸν τὸν ὑπουργὸν νὰ πληροφορήσῃ περὶ τούτου τὴν Βουλήν, ἂν δὲ δὲν ἔχῃ εἰσέτι πληροφορίας, νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ἐκεῖ φρουράρχου, διὰ νὰ γείνωσι γνωστὰ τὰ τὴν ῥηθεῖσαν ἐκφυλάκισιν ὑπαγορεύσαντα αἴτια.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ὅτι ἤκουσε καὶ οὗτος ἐκ φήμης τὸ γεγονὸς τοῦτο, ἀλλ' ἐπισήμους πληροφορίας περὶ τοῦ συμβάντος τούτου δὲν ἔχει. Σήμερον ὅμως ἀμέσως θέλει γράψει πρὸς τὸν ἐκεῖ φρούραρχον ζητῶν πληροφορίας, καὶ εὐθὺς ἀφοῦ τὰς λάβῃ θέλει τὰς κοινοποιήσει πρὸς τὴν βουλήν.

Ἐνῷ δ' ἔμελλε μετὰ ταῦτα νὰ τεθῇ εἰς συζήτησιν ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, παρετήρησέ τις ὅτι ἐφ' ὅλης τῆς πολιτικῆς ὑπηρεσίας ὑπάρχουσι νόμοι ὀργανικοί, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ κράτους· ὑπάρχουσι δ' ἔτι καὶ νόμοι τινὲς τῶν ὁποίων ἡ παρὰ τῶν Βουλῶν συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις πρέπει νὰ γίνηται κατ' ἔτος· τοιοῦτος εἶναι π. χ. ὁ νόμος ὁ ἀφορῶν τὸν ἐτήσιον προσδιορισμὸν τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως. Εἶναι λοιπὸν ἀνάγκη νὰ προταχθῇ ἡ ἐπιψήφισις τοῦ τοιούτου νόμου διὰ τὸ ἔτος 1848 καὶ ἀφοῦ ὁρισθῇ διὰ τοῦ νόμου καὶ γνωσθῇ ἡ δύναμις τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, νὰ ἐπέλθῃ ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν. Διότι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ πρῶτον καὶ ἔπειτα τοῦ νόμου περὶ στρατιωτικῆς δυνάμεως εἶναι τι πρωϋστερον. Προτείνει λοιπὸν ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου μέχρις οὗ συζητηθῇ ὁ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς νόμος.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι δὲν ἀρνεῖται ὅτι ὁ μνησθεὶς νόμος πρέπει νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν βουλήν, καὶ οὐδεμίαν δυσκολίαν ἡ εἰσαγωγὴ αὐτοῦ ἔχει· διότι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἀριθμοὺς μόνον θέλει περιέχει. Ἐβράδυνε ὅμως μέχρι τοῦδε νὰ καθυποβάλῃ αὐτό, διότι προεῖθετο νὰ ἐπιφέρῃ αὐξήσεις τινὰς εἰς τὴν δύναμιν τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ προϋπολογισμὸς εἶναι συντεταγμένος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τοῦ ἔτους 1847 στρατιωτικῆς δυνάμεως, δύναται ἤδη νὰ ἐπιλεχθῇ ἡ Βουλὴ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ τοῦ προϋπολογισμοῦ, αὐτὸ δὲ ὑπόσχεται νὰ καθυποβάλῃ τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς νομοσχέδιον, ἂν δὲ συζητηθέντος τούτου γείνωσι δεκταὶ αἱ προτεθησόμεναι αὐξήσεις, καὶ γείνῃ χρεία νέων δαπανῶν, εἶναι δυνατὸν νὰ ζητηθῇ συμπληρωτική τις πίστωσις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν.

Κατὰ ταῦτα ἡ βουλὴ ἐπελήφθη τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ· ἀνεγνώσθη τοῦ Α. κεφαλαίου τὸ 1. ἄρθρον, καὶ μηδεμιᾶς παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς παρατηρήσεως γινομένης, ὁ ὑπουργὸς παρετήρησεν ὅτι ἡ μισθοδοσία τοῦ ὑπουργοῦ εἰς τὸ 1. ἐδάφιον τοῦ ὑπὸ στοιχεῖον Α. ἀναλυτικοῦ ῥύλλου σημειοῦται δραχμὰς 850· ἐπειδὴ δὲ αὐτὸς λαμβάνει μόνον 800 πρέπει νὰ ἐκπέσωσιν 50 δραχ. κατὰ μῆνα ἀπὸ 2 Μαρτίου διὰ τοὺς δέκα μῆνας δραχ. 500· ἔτι δ' ὅτι καὶ γενικὸς γραμματεὺς δὲν ὑπάρχει διωρισμένος, καὶ τὸ ἐπιμίσθιον αὐτοῦ μένει διαθέσιμον. παρετήρησε δέ τις ὅτι αἱ 50 δραχμαὶ πρέπει ν' ἀφαιρεθῶσι καὶ διὰ τοὺς 2 προτέρους μῆνας διότι καὶ ὁ ἄλλος ὑπουργὸς ἔπρεπε νὰ λαμβάνῃ 800 μόνον δραχμὰς κατὰ μῆνα, δεύτερον δ' ὅτι ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει γενικὸς γραμματεὺς, καὶ δὲν εἶναι τούτου ἀνάγκη πρέπει ν' ἀφαιρεθῇ τὸ ποσὸν τῶν 1200 δραχ. τὸ χρησιμεῦον ὡς ἐπιμίσθιον τοῦ γενικοῦ γραμματέως.

Παραδεχθείσης τῆς βουλῆς τὰς ἀφαιρέσεις ταύτας τῶν 600 δραχμῶν διὰ τὸ πλεονάζον τῆς μισθοδοσίας τοῦ ὑπουργοῦ καὶ 1200 διὰ τὰ ἐπιμίσθια τοῦ μὴ διορισθέντος γενικοῦ γραμματέως τουτέστιν ὁλικὸν ποσὸν 1800 δραχμῶν ἐκ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ Α'. κεφαλαίου, ἐγένετο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ 1. ἄρθρον ὡς ἐτροποποιήθη, ἔχον οὕτω.

«1. Μισθὸς ἀξιωματικῶν . . . . . 539,767:36»

Ὁμοίως δὲ καὶ τὸ 2 ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀντιῤῥήσεως ἔχον οὕτω·

«2. Μισθὸς ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν 598,354:42»

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Α'. κεφαλαίου ἀναβαίνοντος εἰς δραχμὰς 1,138,121:78 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Γ. Ἀντωνοπούλου καὶ Ἀντων. Γεωργαντᾶ, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 75.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Α'. κεφαλαίου τοῦ προϋλογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου, ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινὸς	
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.
Δ. Δεληγεώργης	Ν.
Π. Τσιμπουράκης	Ν.
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.
Στσῦρος Γρίβας	Ν.
Ἰωάννης Πετμεζᾶς	Ν.
Μ. Χ. Καΐρης	Ν.
Δημήτριος Κονδύλης	Ν.
Ἀντώνιος Καμπάνης	
Α. Σ. Δανόπουλος	Ν.
Νικόλ. Ἰατρὸς	Ν.
Α. Μακρυποκάμισος	Ν.
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.
Κωνστ. Βρυζάκης	
Ἀνάργυρος Πετράκης	
Κ. Τζαβέλας	
Σ. Στράτος	
Π. Ῥάγκος	Ν.
Λουκᾶς Π. Νάκος	
Ἀντών. Γεωργαντᾶς	Ν.
Πέτρος Τσανετάκης	Ν.
Γεώργ. Κονδύλης	
Κ. Φαϊτσας	Ν.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.
Γ. Ἰω. Βατίστας	Ν.
Ἄγγελος Γουζούασης	Ν.
Γεωργ. Κ. Βελᾶς	
Ἰωάννης Α. Χατσόπουλος	
Γεώργ. Ι. Γιωλδάσης	
Σ. Χ. Στερανόπουλος	
Μιχαὴλ Σισίνης	Ν.
Γρηγόριος Χατσηγιάννος	
Γεώργ. Μῆτσος	
Ἰωάννης Κλίμακας	
Α. Δημητρίου	
Πέτρος Α. Ζάννος	
Μ. Ν. Βαλέττας	Ν.
Χ. Ν. Δεμάθας	Ν.
Ἱλ. Παππαδαίος	
Γ. Πετμεζᾶς	Ν.
Νικόλ. Ἀνδρικόπουλος	Ν.
Βασίλειος Πετιμεζᾶς	Ν.
Ἰω. Ζάρκος	Ν.
Γ. Ν. Κορφιωτάκης	
Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Σταμ. Νικολαΐδης	Ν.
Βελισάρ. Νικολαΐδης	Ν.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Δ. Ν. Μπούκουρας	Ν.
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Ζαφείριος Δεπάστας	Ν.
Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	Ν.
Δ. Νοταρᾶς	
Εὐστ. Οἰκονομόπουλ.	Ν.
Γ. Πανοπριφτόπουλος	Ν.
Ἐμ. Χ. Τσοῦγλος	Ν.
Ἰωάννης Ζαφειρόπουλος	Ν.
Μ. Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν.
Παρασκευᾶς Ματάλας	Ν.
Ἠλίας Γιατράκος	Ν.

Λουκᾶς Στέφανος	
Εὐς. Σπυρίδωνος	
Ῥ. Παλαμίδης	Ν.
Θεόδωρος Πετρινὸς	
Κωνστ. Μανέτας	
Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Μελέτης Χ. Μελέτη	
Νικόλαος Τσαλακώστας	Ν.
Δημ. Σακελλαριάδης	
Νικόλαος Μπαϊτούνας	
Π. Παππατσώνης	
Ἰω. Παππατσώνης	
Π. Δαρειώτης	
Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.
Στρατῆς Δεληγιαννάκης	Ν.
Σ. Α. Βαρότσης	
Παῦλος Δεντούδης	
Χρύσαν. Σουμαρίπας	Ν.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Κωνστ. Βέϊκος	Ν.
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	Ν.
Δημήτριος Βιρβίλης	
Γεώργ. Μπάκης	Ν.
Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Α. Μαυρομιχάλης	
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.
Ν. Μασχούλας	
Γ. Π. Ζαφειρόπουλος	Ν.
Α. Καντζόπουλος	
Κ. Δ. Σχινᾶς	
Ἰωάννης Γκοῦρας	
Ἀναγνώστ. Κεχαγιᾶς	Ν.
Σ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Χριστόδουλος Τσίνος	
Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Θεόδωρος Ι. Μέξης	
Ἐμ. Ἀξ. Ὁρλὼφ	Ν.
Γ. Μπάστας	Ν.
Κ. Θ. Δαρειώτης	
Σ. Ἀντωνιάδης	
Ἰωάννης Περίδης	Ν.
Ἀνδρέας Μάμουκας	Ν.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστ. Μ. Παρίσσης	Ν.
Ἀντώνιος Ἀμάνος	Ν.
Μῆτρ. Ἀναστασόπουλος	Ν.
Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Ἀν. Παππατσώρης	
Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.
Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Γεώργ. Σ. Κριεζῆς	Ν.
Α. Γ. Κουντουριώτης	Ν.
Δ. Α. Κουντουριώτης	Ν.
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Ν.
Δημήτριος Χατσίσκος	Ν.
Καλαφάτας Τσουκαλᾶς	
Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Γεώργ. Ῥιζόπουλος	Ν.
Ἰωάν. Τασσαίος	Ν.
Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Ἰωάννης Οἰκονόμου	

Ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου κεφαλαίου ἐξ ἑνὸς ἄρθρου συγκειμένου μηδεμιᾶς ἐπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη καθ' ὅμοιον τῷ προηγηθέντι πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη παμψηφεὶ διὰ ψήφων 75 τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου ἔχοντος οὕτω.

« Τροφαί . . . . . 167,032:56 »

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ Γ'. κεφαλαίου, ἐξ ἑνὸς ὁμοίως ἄρ-

θρου συγκειμένου, καὶ μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως, ἐγένετο ἐπ' αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Α. Γεωργεντᾶ καὶ Μ. Βαλέττα, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη παμψηφεὶ διὰ ψήφων 75 τὴν πίστωσιν καὶ τοῦ Γ'. Κεφαλαίου, ἔχοντος οὕτως.

«Νομὴ . . . . . δρ. 114,191:12.»

Ἀνεγνώσθη μετὰ τοῦτο ἑκάτερον τῶν δύο ἄρθρων τοῦ Δ'. Κεφαλαίου, καὶ μηδεμιᾶς παρατηρήσεως γενομένης παρεδέχθη αὐτὰ ἡ βουλὴ δι' ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτως.

«1. Ὑλικὸν ἱματισμοῦ, ἔξοδα κατασκευῆς, καὶ ὑπόλοιπα πιστώσεως εἰς τὴν κατάθεσιν . . . . δρ. 188,557:31.

2. Χορήγησις δι' εἴδη καθαριότητος τῶν νεοσυλλέκτων . . . . . » 2,000.»

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Δ'. κεφαλαίου ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 190,557:31 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Λογιωτατίδη καὶ Τσαλακώστα συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παραδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ Δ'. κεφαλαίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν.

Ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Δ'. κεφαλ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ν.
Γεώργιος Λογιωτατίδης	Ν.
Δ. Δελῆγεώργης	Ν.
Π. Τσιμπουράκης	Ν.
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.
Σταῦρος Γρίβας	Ν.
Ἰωάννης Πετμεζᾶς	Ν.
Μ. Χ. Καΐρης	Ν.
Δημήτριος Κονδύλης	Ν.
Ἀντώνιος Καμπάνης	
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν.
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	Ν.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν.
Κωνστ. Βρυζάκης	
Ἀνάργυρος Πετράκης	
Κ. Τσαβέλλας	
Σ. Στράτος	
Π. Ῥάγκος	Ν.
Λουκᾶς Π. Νάκος	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν.
Πέτρος Τσανετάκης	
Γεώργιος Κονδύλης	

Κωνσταντῖνος Φασίτσας	Ν.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.
Γεώργιος Ἰ. Βατίστας	Ν.
Ἅγ. Γουζούασης	Ν.
Γεώργιος Κ. Βελῆς	
Ἰωάννης Α. Χατσόπολος	
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	
Στέρ. Χ. Στεφανόπουλος	
Μιχαὴλ Σισίνης	
Γρηγόριος Χατσηγιάννος	
Γεώργιος Μῆτσος	
Ἰωάννης Κλίμακας	
Ἀναγν. Δημητρίου	
Πέτρος Α. Ζάνος	
Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	Ν.
Χριστόδουλος Ν. Δεμάθας	Ν.
Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν.
Γεώργιος Πετμεζᾶς	Ν.
Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	Ν.
Βασίλειος Πετμεζᾶς	Ν.
Ἰω. Ζάρκος	Ν.
Γρηγ Ν. Κορφιωτάκης	
Ἀθ. Δεννιλόπουλος	
Σταμ. Νικολαΐδης	Ν.
Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν.
Κωνστ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Δημήτριος Ν. Μπούκουρας	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Ζαφείριος Δεπάστας	Ν.
Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	Ν.
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Εὐσάθιος Οἰκονομόπουλος	Ν.
Γεώργ. Πανοπριστόπουλος	Ν.
Ἐμμανουὴλ Χ. Τσούχλος	Ν.
Ἰωάννης Ζαφειρόπουλος	Ν.
Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Νικόλαος Κορφιωτάκης	Ν.
Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος	Ν.
Παρασκευᾶς Ματάλας	Ν.
Ἠλίας Γιατράκος	Ν.
Λουκᾶς Στέφανος	
Εὐγ. Σπυρίδωνος	
Ῥήγας Παλαμίδης	Ν.
Θεόδωρος Μ. Πετρινὸς	
Κωνσταντῖνος Μανέτας	
Ἀλεξ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Μελέτης Χατσῆ Μελέτη	
Νικόλαος Τσαλακώστας	Ν.
Δημήτριος Σακελλαριάδης	
Νικόλαος Μπούτουνας	
Π. Παππατσώνης	
Ἰω. Παππατσώνης	
Π. Δαρειώτης	
Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.
Στρατῆς Δελῆγιαννάκης	Ν.
Σπυρίδων Α Βαρότσης	
Παῦλος Λεντούδης	
Χρύσανθος Σουμαρίπας	Ν.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Κ. Βέϊκος	Ν.
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	Ν.
Δημήτριος Βιρβίλης	
Γεώργιος Μπανης	Ν.
Π. Μαυρομιχάλης	
Α. Μαυρομιχάλης	
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.
Ν. Μασχούλας	
Γεώργ. Π. Ζαρειρόπουλος	
Α. Κανελόπουλος	Ν.
Κ. Δ. Σχινᾶς	
Ἰω. Γκούρας	
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	Ν.
Σπ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Χρ. Τσίνος	
Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Θ. Ι. Μέξης	
Ἐμ. Α. Ὀρλὸφ	
Γ. Μάστας	Ν.

Κ. Αχριώτης	
Σ. Αντωνιάδης	Ν.
Ιω. Περίδης	Ν.
Α. Μάμουκας	Ν.
Κάρολος Νάζος	
Εύστρ. Παρίσσης	Ν.
Α. Αρμάος	Ν.
Μήτ. Αναστασόπουλος	Ν.
Ιω. Τομαράς	Ν.
Αν. Παππατσώρης	
Αθ. Καστανάς	
Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Γ. Σ. Κριεζής	Ν.
Α. Γ. Κουντουριώτης	Ν.
Δ. Α. Κουντουριώτης	Ν.
Ιω. Γ. Κριεζής	Ν.
Δ. Χατσίσκος	Ν.
Καλαμ. Τσουκαλάς	
Κ. Δουβουκιώτης	
Γ. Ριζόπουλος	Ν.
Ιω. Τασσαίος	Ν.
Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Ιω. Οικονόμου	

Ανεγνώσθη μετά τοῦτο τοῦ Ε. κεφαλαίου τὸ 1. ἄρθρον καὶ μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτω

«1. Συντήρησις τῶν ἐν χρήσει ὅπλων . δρ. 7,037:76.»

Ἀνεγνώσθη δ' ἔπειτα τὸ 2. ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα οὕτως.

ΚΕΦ. Ε'. Ἄρθρ. 2.

«Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο σημειοῦνται δραχμαὶ 56,912:63 δι' ἀντικατάστασιν ὅπλων κτλ. ἐν ᾧ τὸ 1847 ἐφέροντο εἰς τὸν προϋπολογισμὸν δραχ. 33,300. Ἡ ἐπιτροπή σας ὅθεν ἀρχὴς τὸ ἔξοδον τοῦτο ὡς καὶ τότε ἤτοι δραχ. 23,612:63 ἔλαττον τῆς ζητηθείσης παρὰ τοῦ ὑπουργείου ποσότητος διὰ τὸ 1848.»

Κατὰ ταύτης ὁ ὑπουργὸς παρετήρησεν ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐπιστηριχθεῖσα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους προέτεινε τὴν ἀπόρριψιν τῆς ὑπεροχῆς, τὴν ὁποίαν ἔχει τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐν τῷ παρόντι προϋπολογισμῷ ὡς πρὸς τὸν παρελθόντα· ἀλλ' ἡ τοιαύτη βάσις τῆς ἐπιτροπῆς δὲν εἶναι ὀρθή· διότι προκειμένου λόγου περὶ προμηθείας τοῦ ἀναγκαίου ὑλικοῦ πρὸς ἀντικατάστασιν ὅπλων, καὶ κατασκευὴν πολεμεφοδίων, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξισοῦται ἡ δαπάνη ὅλων τῶν ἐτῶν· διότι εἷς τινα μὲν ἔτη εἶν' ἀνάγκη νὰ γίνηται μείζων προμήθεια, εἰς ἄλλα δὲ ἐπαρκούσης τῆς προγενομένης προμηθείας, δὲν εἶναι χρεία νέας, ὥστε τοῦ ἄρθρου τούτου τὸ ποσὸν δυνατὸν εἶναι νὰ αὐξομειοῦται. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ ἡ γενομένη αὔξησις εἶναι ἀποχρώντως δικαιολογημένη, διότι ἐγένετο προμήθεια 300 τηλεβόλων τὰ ὁποῖα καινῶς κοντοτούφεκα ὀνομάζονται, πρὸς χρῆσιν πεζῶν χωροφυλάκων καὶ τοῦ Δ'. τάγματος τῶν ἀκροβολιστῶν, τῶν ὁποίων ἡ δαπάνη ἀναβαίνει εἰς δραχ. 14887. ἐκτὸς δὲ τούτου

ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ὁπλοστασίου πρὸς ἀντικατάστασιν ὅπλων, πολεμεφοδίων, καὶ ἐν γένει τοῦ ὑλικοῦ, ἔχει αὔξησιν δραχμῶν 5000, ὁμοίως αὔξησις ἐγένετο κατ' ἀνάγκην καὶ εἰς τὴν δαπάνην τῆς ἀντικαταστάσεως δερματίνων σκευῶν τοῦ ὁπλισμοῦ τῶν στρατιωτικῶν. Ταῦτα λοιπὸν ὑπεχρέωσαν τὸ ὑπουργεῖον ν' αὐξήσῃ τὸ 2· ἄρθρον τοῦ Ε. κεφαλαίου κατὰ δραχμὰς 23, 612 αἵτινες προστιθέμεναι εἰς τὸ καὶ πέρυσιν ὑπάρχον ποσὸν παράγουσιν ὅλον 56912. Ἐπειδὴ δὲ τὰ προμηθευόμενα ὅπλα καὶ σκεύη ἐμβαίνουσιν εἰς τὰς δημοσίας ἀποθήκας, καὶ δίδονται κατὰ λόγον τῆς ἀνάγκης, ἡ παραδοχὴ τῆς προμηθείας τοῦ ῥηθέντος ὑλικοῦ εἶναι δικαιολογημένη, καὶ ἐλπίζει ὅτι ἡ βουλὴ δὲν θέλει δεχθῇ τὴν ἐλάττωσιν.

Μετὰ ταῦτα εἰπόντος τοῦ εἰσηγητοῦ ὅτι εἰς τὴν βουλὴν ἐναπόκειται νὰ ἐκτιμήσῃ τοὺς δοθέντας παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ λόγους τῆς αὐξήσεως τῆς δαπάνης τοῦ ἄρθρου τούτου, καὶ νὰ παραδεχθῇ αὐτὸ ἄνευ ἐλαττώσεως ἂν τοὺς εὑρίσκῃ εὐλόγους, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ 2. ἄρθρον ἔχον οὕτως.

«2. Ἀντικατάστασις ὅπλων, κατασκευὴ πολεμεφοδίων . 56,912: 63. »

Ἀναγνωσθὲν δὲ καὶ τὸ μετ' αὐτὸ 3. ἄρθρον, καὶ μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης ἀντιῤῥήσεως ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτω.

«3. Συντήρησις τῶν τυμπάνων καὶ σαλπίγγων . 1783,20.»

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Ε. κεφαλαίου ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 65733,59. ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Μ. Βαλέττα καὶ Σ. Γρίβα συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 77.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Ε'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου, ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Ν.	Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ν.	Σταῦρος Γρίβας	Ν.
Γεώργιος Λογιωτατίδης	Ν.	Ἰωάννης Πετμεζᾶς	Ν.
Δ. Δεληγεώργης	Ν.	Μ. Καΐρης	Ν.
Π. Τσιμπουράκης	Ν.	Δημήτριος Κονδύλης	Ν.

Άντώνιος Καμπάνης	
Άνδρέας Δανόπουλος	N.
Νικόλαος Ἰατρός	N.
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	N.
Δημ. Καλλιφρονᾶς	N.
Κωνστ. Βρυζάκης	
Ἀνάργυρος Πετράκης	
Κ. Τζαβέλλας	
Σ. Στράτος	
Π. Ῥάγκος	N.
Λουκᾶς Π. Νάκος	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	
Πέτρος Τσανετάκης	N.
Γεώργιος Κονδύλης	
Κωνς. Φασίτσας	N.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	N.
Γεώργιος Ι. Βατίστας	N.
Ἄγγελος Γουζούασης	N.
Γεώργιος Κ. Βελῆς	
Ἰωάν. Α. Χατζόπουλος	
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	
Μιχαὴλ Σισίνης	N.
Γρηγόριος Χατσηγιάννος	
Γεώργιος Μῆτσος	
Ἰωάννης Κλίμακας	
Ἀναγνώστης Δημητρίου	
Πέτρος Α. Ζάννος	
Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	N.
Χριστόδ. Ν. Δεμάθας	N.
Ἠλίας Παπαδαῖος	N.
Γεώργιος Πετμεζᾶς	N.
Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	N.
Βασίλειος Πετμεζᾶς	N.
Ἰω. Ζάρκος	N.
Γ. Ν. Κορφιωτάκης	
Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Σταμάτιος Νικολαΐδης	N.
Βελισάριος Νικολαΐδης	N.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	N.
Δημ. Ν. Μπούκουρας	N.
Γεώρ. Α. Ἀντωνόπουλος	N.
Ζαφείριος Δεπάστας	N.
Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	N.
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	N.
Γεώρ Πανοπριστόπουλος	N.
Ἐμμανουὴλ Χ. Τσοῦχλος	N.
Ἰωάννης Ζαφειρόπουλος	N.
Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	N.
Νικόλαος Κορφιωτάκης	N.
Ἐμμ. Μελετόπουλος	N.
Παρασκευᾶς Ματάλας	N.
Ἠλίας Γιατράκος	N.
Λουκᾶς Στέφανος	
Εὐς. Σπυρίδωνος	
Ῥήγας Παλαμίδης	N.
Θεόδωρος Μ. Πετρινὸς	
Κωνσταντῖνος Μανέτας	
Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Μελέτης Χατσῆ Μελέτη	
Νικόλαος Τσαλακώστας	N.
Δημήτ. Σακελλαριάδης	
Νικόλαος Μπούτουνας	
Π. Παππατσώνης	
Ἰω. Παππατσώνης	
Π. Δαρειώτης	
Σπυρίδων Βαλέττας	N.
Στρατῆς Δελιγιαννάκης	N.
Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Παῦλος Λεντούδης	
Χρύσανθος Σουμαρίπας	N.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	N.
Κωνστ. Βέϊκος	
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	N.
Δημήτριος Βιρβίλης	
Γεώργιος Μπάνης	N.
Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Ἀ. Μαυρομιχάλης	
Γεώρ. Κ. Μαυρομιχάλης	N.

Ν. Μοσχούλας	
Γεώρ. Π Ζαρειφόπουλος	N.
Α. Κανελόπουλος	N.
Κωνταντῖνος Δ. Σχινᾶς	
Ἰωάννης Γκοῦρας	
Ἀναγνώστης Κεχαγιᾶς	N.
Σπ. Λογοθετόπουλος	N.
Παν. Παπαδιαμαντόπ.	
Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Χριστόδουλος Τσῖνος	
Δ. Κουμανιώτης	N.
Θεόδωρος Ι. Μέξης	
Ἐμ. Λαζάρου Ὀρλὼφ	N.
Γεώργιος Μπάστας	N.
Κώνστας Δαρειώτης	
Σταμάτιος Ἀντωνιάδης	N.
Ἰωάννης Περίδης	N.
Ἀνδ. Μάμουκας	N.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστράτιος Παρίσσης	N.
Ἀντώνιος Ἀρμάος	N.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	N.
Ἰω. Τσιμαρᾶς	N.
Ἀν. Παπατσώρης	
Ἀθ. Καστανᾶς	N.
Γ. Παππαδημητρίου	N.
Γεώρ. Σ. Κριεζῆς	N.
Α. Γ. Κουντουριώτης	N.
Δ. Α. Κουντουριώτης	N.
Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	N.
Δημήτριος Χατσίσκος	N.
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Γεώργιος Ῥιζόπουλος	N.
Ἰωάννης Τασσαῖος	N.
Μάρκος Βιτάλης	N.
Ἰωάννης Οἰκονόμου	

Ἀνεγνώσθη μετὰ τοῦτο τοῦ Γ'. κεφαλαίου τὸ 1. ἄρθρον, ἐφ' οὗ ἠρώτησέ τις ποῦ καταλογίζεται τὸ ἐκ τῶν πωληθέντων ἵππων ὡς ἀνικάνων ἔσοδον, ἀπηντήθη δ' ὅτι τὸ ποσὸν τὸ παραγόμενον ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν ἀνικάνων δημοσίων ἵππων καταβάλλεται πρὸς ἀγορὰν νέων, ἀλλ' ἐπειδὴ ἀγοράζονται οὗτοι φυσικῷ τῷ λόγῳ ἀκριβώτερον, ἀπαιτεῖται καὶ ἡ δαπάνη αὕτη τῆς ἀντικαταστάσεως.

Ὁ δ' ὑπουργὸς παρετήρησεν ὅτι πολλάκις οἱ ἵπποι ἀγοράζονται ἀκριβώτερα τῆς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σεσημειωμένης τιμῆς.

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναγάσεως τὸ 1. ἄρθρον, καὶ τὸ μετ' αὐτὸ 2, ἄνευ οὐδεμιᾶς παρατηρήσεως, ἔχουσι δὲ οὕτω·

« 1. Ἀντικατάστασις τῶν ἵππων . . . . δραχ. 8 410.
2. Χορήγησις διὰ τὸ 1. πετάλωμα. . . » 48. »

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Γ'. Κεφαλαίου ἀναβαίνοντος εἰς δραχμὰς 8458 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Σισίνη καὶ Βιτάλη συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφορορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Γ'. κεφαλ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	Ν.
Κλεομένης Οἰκονόμου	
Γεώργιος Λογιωτατίδης	Ν.
Δ. Δεληγεώργης.	Ν.
Π. Τσιμπουράκης.	Ν.
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.
Σταῦρος Γρίβας	Ν.
Ἰωάννης Πετμεζᾶς	Ν.
Μ. Καΐρης	Ν.
Δημήτριος Κονδύλης	Ν.
Ἀντώνιος Καμπάνης	
Ἀνδρέας Δανόπουλος.	Ν.
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν.
Ἀναγ. Μακρυπόδαμος	Ν.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν.
Κωνστ. Βρυζάκης.	
Ἀνάργυρος Πετράκης.	
Κ. Τζαβέλλας	
Σ. Στράτος	
Π. Ῥάγκος	Ν.
Λουκᾶς Π. Νάκος.	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν.
Πέτρος Τζανετάκης	Ν.
Γεώργιος Κονδύλης	
Κωνσταντίνος Φασίτσας	Ν.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.
Γεώργ. Ἰωάνν. Βατίστας	Ν.
Ἄγγελος Γουζούασης	Ν.
Γεώργιος Κ. Βελῆς.	
Ἰωάννης Α. Χατσόπουλος	
Γεώργ. Ἰωάν. Γιολδάσης	
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος.	
Μιχαὴλ Σισίνης	Ν.
Γρηγόριος Χατσηγιάννος	
Γεώργιος Μῆτσος	
Ἰωάννης Κλίμακας.	
Ἀναγώστης Δημητρίου	
Πέτρος Α. Ζάνος	
Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	Ν.
Χριστόδουλος Ν. Δεμάθας	Ν.
Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν.
Γεώργιος Πετμεζᾶς	Ν.
Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	Ν.
Β. Πετμεζᾶς	Ν.
Ἰω. Ζάρκος	Ν.
Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	
Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Σταμάτιος Νικολαΐδης	Ν.
Βελισσάρ. Νικολαΐδης	Ν.
Κωνστ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Δημήτριος Ν. Μπούκουρας	Ν.
Γεώργ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Ζαφείριος Δεπάστας	Ν.
Ἐμμ. Ἀντίπας.	Ν.
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Εὐστάθ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Γεώρ. Παναγριφτόπουλος	Ν.
Ἐμμ. Χ. Τσοῦχλος.	Ν.
Ἰωάννης Ζαφειρόπουλος	Ν.
Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Νικόλαος Κορφιωτάκης.	
Ἐμμ. Μελετόπουλος	
Παρασκευᾶς Ματάλας	Ν.
Ἠλίας Γιατράκος	Ν.
Λουκᾶς Στέφανος	
Εὐγ. Σπυρίδωνος	

Ῥῆγας Παλαμίδης.	
Θεόδ. Μ. Πετρινὸς	
Κωνσταντῖνος Μανέτας	
Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Μελέτης Χ. Μελέτη	
Νικόλ. Τζαλικώστας	Ν.
Δημήτ. Σακελλαριάδης	
Νικόλ. Μπούντουνας	
Π. Παππατσώνης	
Ἰω. Παππατσώνης	
Π. Δαρειώτης	
Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.
Στρατῆς Δελιγιαννάκης	Ν.
Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Παῦλος Λιντούδης	
Χρύσανθος Σουμαρίπας	Ν.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Κ. Βέϊκος	
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	Ν.
Δημήτριος Βιρβίλης	
Γεώργιος Μπάνης	Ν.
Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Γεώργ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.
Ν. Μοσχούλας	
Γ. Π. Ζαρειφόπουλος	Ν.
Α. Κανελόπουλος	
Κωνστ. Δ. Σχινᾶς	
Ἰωάννης Γκούρας	
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	Ν.
Σπ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Χριστόδ. Τζίνος	
Δημήτρ. Κουμανιώτης	Ν.
Θεόδ. Ι. Μέξης	
Ἐμμ. Λαζάρου Ὀρλὸφ	
Γεώργιος Μπάστας	Ν.
Κώνστας Δαρειώτης	
Σταμάτ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Ἰωάννης Περιδὴς	Ν.
Ἀνδρ. Μάμουκας	Ν.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστρ. Παρίσσης	Ν.
Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ν.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	Ν.
Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Ἀν Παππατσώρης	
Ἀθανάσ. Καστανᾶς	Ν.
Γ. Παπαδημητρίου	Ν.
Γεώργιος Σ. Κριεζῆς	Ν.
Ἀνδρ. Γ. Κουντουριώτης	Ν.
Δημ. Α. Κουντουριώτης	Ν.
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Ν.
Δημήτρ. Χατσίσκος	Ν.
Καλαμ. Τσουκαλᾶς	
Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Γεώργ. Ῥιζόπουλος	Ν.
Ἰωάννης Τασσαΐος	Ν.
Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Ἰωάννης Οἰκονόμου	

Ἀνεγνώσθησαν ἀκολούθως ἑκάτερα τῶν δύο ἄρθρων τοῦ Ζ'. Κεφαλαίου, καὶ μηδεμιᾶς ἀντιρρήσεως ὑπαρχούσης, ἐγένοντο δεκτὰ δι' ἀναστάσεως ἔχοντα οὕτως·

« 1. Συντήρησις τῆς ἱπποσκευῆς . . . . δραχ. 5,808.
2. Ἀντικατάστασις » . . . . » 3,551,72»

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Ζ'. Κεφαλαίου ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 9,359·72, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Γ. Πετμεζᾶ καὶ Μπούκουρα, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον σχεδὸν ὅμοιον τῷ προηγηθέντι

ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 69.

Ἀνεγνώσθη μετὰ τοῦτο τοῦ Η. Κεφαλαίου τὸ 1. ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα οὕτως·

« ΚΕΦ. Η'. Ἄρθρ. 1.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἔφερε πέρυσι δραχ. 28,463:10· ἐφέτος δὲ 41,609:34. Ἡ ἐπιτροπή σας ἔκρινε νὰ τὸ σημειώσῃ ὡς καὶ πέρυσιν ἐλαττώσασα τοῦτο κατὰ δραχ. 13,146:24. »

Παρετήρησε δὲ καὶ ἕτερος ὅτι εἰς τὸ φύλλον τῆς λεπτομερείας φαίνεται προμήθεια 29 232 πήχεων πανίου πρὸς 67 λεπτὰ τὸν πῆχυν, ἐρωτᾷ λοιπὸν τίνος εἴδους εἶναι αὐτὸ τὸ πανίον διὰ νὰ ἔχῃ 67 λεπτὰ ὁ πῆχυς. Ἔπειτα πῶς γίνεται αὕτη ἡ δαπάνη κατ' ἔτος ἐνῷ δὲν φθείρονται βέβαια τὰ σινδόνια κατ' ἔτος, ὁ δὲ στρατὸς ἡμῶν δὲν αὐξάνει ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἔτους ἕως εἰς τὸ ἄλλο, ἀλλὰ μένει σχεδὸν ὁ αὐτός.

Ἀπήντησε δ' ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς ὅτι καὶ ἐνταῦθα κακῶς ἡ ἐπιτροπὴ συγκρίνουσα τὸ παρελθὸν πρὸς τὸ παρὸν καὶ εὑροῦσα διαφοράν, προέκρινε τὴν ἔκπτωσιν τῆς ὑπεροχῆς, διότι καὶ ἐνταῦθα τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀφορᾷ τὸ ὑλικόν, τουτέστι τὸν στρατωνισμόν, ἤγουν τὰ περὶ τὴν κλίνην τοῦ στρατιώτου, δύναται νὰ αὐξομοιοῦται κατ' ἔτος. Φέρ' εἰπεῖν ἐφέτος ἐδόθη ἐντολὴ ν' ἀγορασθῶσιν αἱ 29,232 πήχεις πανίου, ἐνῷ τὸ ἐρχόμενον ἔτος ἴσως δὲν θέλει γείνει πλέον χρεία τοσαύτης προμηθείας. Ἐπειδὴ δὲ εἶναι ἀνάγκη νὰ κάμῃ τὸ ὑπουργεῖον τὰς παραγγελίας περὶ τῶν τοιούτων προμηθειῶν πρὸ μηνῶν τινων, τὸ ὑπουργεῖον καίτοι μήπω συζητηθέντος τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀναγνωρίζον τὴν ἀνάγκην τῆς δαπάνης ταύτης παρήγγειλε τὴν προμήθειαν αὐτοῦ τοῦ ὑλικοῦ. Ὥστε ἡ βουλὴ δὲν πρέπει ἤδη ν' ἀπορρίψῃ τὴν δαπάνην καὶ νὰ προξενήσῃ εἰς τὸν ὑπουργὸν δυσαρέστους περισπασμοὺς ἐκ μέρους τῶν πρὸς οὓς ἐγένοντο αἱ παραγγελίαι. Ἡ δὲ τιμὴ τοῦ πανίου εἶναι τοιαύτη, διότι ἔχει μέγα πλάτος, ὥστε νὰ γίνωνται τὰ σινδόνια μονόφυλλα. Διὰ ταῦτα παρακαλεῖ τὴν βουλὴν νὰ παραδεχθῇ τὸ ἄρθρον τοῦτο ὡς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἔχει.

Μετὰ ταῦτα ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ 1. ἄρθρον κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν ἔχον οὕτως·

« 1 Ἀντικατάστασις τῆς κλινοστρωμνῆς, σκευῶν, φυλακείων ξυλείας κτλ. . . . . δραχ. 44,609:34.»

Μετὰ τοῦτο ἀνεγνώσθη τὸ 2 ἄρθρον, καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα οὕτως·

« Ἄρθρ. 2.

«Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἔφερε πέρυσι τὴν ποσότητα δραχ. 41,604 καὶ ἐφέτος τὴν ἐκ δραχ. 41,888· ἡ δ' ἐπιτροπὴ ἀφῆκε καὶ τοῦτο ὡς καὶ πέρυσιν, ἤτοι κατὰ δραχ. 204 ἔλαττον τῶν ζητουμένων ἐφέτος.»

Παρετήρησέ τις δὲ ὅτι, ἀφοῦ ἐδόθη τοσαύτη αὔξησις εἰς τὴν δαπάνην τῆς ἀντικαταστάσεως τῆς κλινοστρωμνῆς κτλ. πρέπει τὸ ἄρθρον τοῦτο τῆς συντηρήσεως τῆς κλινοστρωμνῆς νὰ ἐλαττωθῇ. Ἀπήντησε δ' ὁ Ὑπουργὸς ὅτι ἐπειδὴ δὲν γίνεται ἡ τῶν ὅλων ἀντικατάστασις, ἡ δαπάνη τῆς συντηρήσεως εἶναι ἀναγκαία, ἔπειτα ὑπάρχουσιν ἔξοδα καθαριότητος πάντοτε ἀναπόφευκτα, ἀλλαγὴ τῶν ἀχύρων τῶν στρωμάτων καὶ ἄλλα παρόμοια.

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ 2 ἄρθρον ὡς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ εἶχεν.

«2. Συντήρησις τῆς ἐν χρήσει κλινοστρωμνῆς δρ. 41,808.»

Καὶ μετ' αὐτὸ ὁμοίως ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ 3. ἄρθρον ἔχον οὕτως·

«3. Συντήρησις τῶν σκευῶν τῶν ἱπποστασίων δρ. 1,742:40»

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Η'. Κεφαλαίου ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 88,159,74 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Τσανετάκη καὶ Τσαλακώστα, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Τελευταῖον ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3. μ. μ.

Ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος
ΙΩ. ΠΕΡΙΔΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς.
Εὐρ. Μ. Παρλεσης.
Λ. Δανόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΓ'.

Τῆς 26 Μαΐου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν ἕκτην Μαΐου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους

τῆς βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προεδρεύοντος ἀντιπροέδρου, τοῦ γραμματέως καὶ τοῦ νεωτέρου τῶν βουλευτῶν γραμματεύοντος· ἐσημειώθησαν καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἀπόντων βουλευτῶν ΚΚ. Σ. Γρίβα, Τζαβέλα, Α. Δημητρίου, Α. Νοταρᾶ, Ν. Κορφιωτάκη, Παλαμίδου, Βέϊκου, Κεχαγιᾶ καὶ Δ. Α. Κουντουριώτου.

Ὁ προεδρεύων ἀνεκοίνωσεν εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι τὸ μὲν ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν δι' ἐπανειλημμένων ἐγγράφων του ζητεῖ παρὰ τῆς βουλῆς τοὺς ἐν τῷ ἀρχείῳ αὐτῆς εὑρισκομένους πρωτοτύπους βουλευτικοὺς καταλόγους, ἵνα διαβιβασθῶσιν εἰς τοὺς οἰκείους δήμους, προκειμένης ἤδη τῆς ἀναθεωρήσεως αὐτῶν, τὸ δὲ προεδρεῖον ἀπήντησεν ὅτι κατὰ τὸ ἄρθ. 24 τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμου, οἱ κατάλογοι οὗτοι, οἵτινες ἀποτελοῦσι μέρος τῶν πρακτικῶν τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, πρέπει νὰ μένωσιν εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς βουλῆς, καὶ ὅτι ὑπαρχούσης ἀνάγκης τοῦ νὰ γείνῃ χρῆσις αὐτῶν δύναται τὸ ὑπουργεῖον νὰ λάβῃ ἀντίγραφα ἐπικεκυρωμένα, καὶ τέλος ἠρώτησε τὴν βουλὴν ἐὰν συναινῇ νὰ ἐπισταρῶσιν οἱ βουλευτικοὶ κατάλογοι. Μετά τινας παρατηρήσεις ἐκ μέρους τινῶν τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν, περὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ μένωσιν οἱ πρωτότυποι βουλευτικοὶ κατάλογοι εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς βουλῆς, ὅπως ἄλλοτε αὕτη ἀπεφάνθη, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ διατηρῶνται οἱ βουλευτικοὶ κατάλογοι εἰς τὸ ἀρχεῖον, καὶ νὰ δίδωνται εἰς τοὺς αἰτοῦντας ἀντίγραφα ἐπικεκυρωμένα συμφώνως μὲ τὴν περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου προγενεστέραν ἀπόφασίν της.

Προβάσης ἀκολούθως τῆς βουλῆς εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ἀνεγνώσθη τὸ Κεφ. Θ'. ἐξ ἑνὸς ἄρθρου συγκειμένου, ἐφ' οὗ παρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ὅτι κατὰ τυπογραφικὸν λάθος ἐσημειώθη τὸ κεφάλαιον τοῦτο εἰς τὴν τῆς ἐπιτροπῆς ἔκθεσιν ὡς Ι. Κεφ. ἀντὶ Θ'., καὶ ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐπήνεγκεν ἐλάττωσιν ἐκ δραχμ. 4000, ἀλλ' ἐπειδὴ ἕνεκα τῶν σημερινῶν περιστάσεων, αἱ στρατιωτικαὶ ὁδοιπορίαι ηὐξήσαν, καὶ αἱ ἀσθένειαι τῶν στρατιωτῶν πολλαπλασιάζονται, θεωρεῖ ἀνεπαρκὲς τὸ προσδιορισθὲν ποσὸν διὰ τὴν νοσηλευσιν τῶν ἀσθενῶν καὶ ἐμμένει νὰ ἐπιψηφίσῃ ἡ Βουλὴ τὸ ποσόν, ὅπως ἐσημειώθη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ.

Ὁ δ' εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς παρετήρησεν ὅτι οἱ λόγοι, τοὺς ὁποίους ἐξέθηκεν ὁ ὑπουργὸς εἶναι καινοφανεῖς, καὶ δὲν ἦτο

πιθανὸν ὅτι ἐφέτος αἱ ἀσθένειαι τῶν στρατιωτῶν ἔμελλον νὰ αὐξήσωσιν, ἐνῷ πραγματικῶς καμμία ἐπιδημικὴ νόσος δὲν ἐπιπολάζει εἰς τὸ Κράτος, διὰ τοῦτο φρονεῖ ὅτι ὁ ὑπουργὸς θέλει συναινέσει νὰ γείνῃ ἡ προκειμένη ἐλάττωσις, μὴ ὑπαρχούσης ἀνάγκης αὐξήσεως τῆς δαπάνης.

Μετὰ τοῦτον παρετήρησε τις ὅτι ἂν, λόγῳ τῆς αὐξήσεως τῶν τροφίμων γεννᾶται ἡ πρόσθήκη τῶν δρ. 4000, τότε πρέπει νὰ γνωσθῇ ἐὰν αὕτη λαμβάνῃ χώραν μεταξὺ τῶν δύο ἐτῶν τοῦ 1847 καὶ 1848.

Ἕτερος προσέθηκεν ὅτι πρέπει νὰ γείνῃ ἡ διάκρισις διὰ ποῖον κυρίως λόγον αἰτεῖται ἡ αὔξησις τῆς δαπάνης ἐν τῷ ἐφετεινῷ προϋπολογισμῷ, καὶ νομίζει ὅτι καθίσταται ἐπάναγκες νὰ συστηθῇ εἰς τοὺς διαχειριζομένους τὰ στρατιωτικὰ νοσοκομεῖα πλειοτέρα τάξις καὶ ἀκρίβεια.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τινῶν τῶν βουλευτῶν ὁ ὑπουργὸς ἐξεφράσθη ὅτι ἡ προκειμένη πρόσθήκη τῆς δαπάνης ἀπαιτεῖται, ἕνεκα τῆς αὐξήσεως τῶν ἀσθενειῶν τῶν στρατιωτῶν προκυπτούσης ἀπὸ τὰς συνεχεῖς ὁδοιπορίας, εἰς ἃς ὑπόκεινται πλειότερον ἐφέτος, λόγῳ περιστάσεων γνωστῶν εἰς τὴν Βουλήν.

Μετὰ τὰς ἐξηγήσεις ταύτας, συναινεσάσης τῆς βουλῆς εἰς τὴν μὴ ἐλάττωσιν τοῦ κεφαλαίου ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ἐπὶ τοῦ Κεφ. Θ'. ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 84.066:54 ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Βιτάλη καὶ Δ. Μπούκουρα, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὸ κεφάλαιον τοῦτο διὰ ψήφων 70 παμψηφεί, ἔχει δ' οὕτω.

ΚΕΦ. Θ. Στρατιωτικὰ Νοσοκομεῖα. . . δρ. 84,066:54.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἓξ ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Θ'. Κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου, ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναί, ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	Ν.	Δημήτριος Κονδύλης	Ν.
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ν.	Ἀντώνιος Καμπάνης	
Γεώργιος Λογιωτατίδης	Ν.	Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.
Δ. Δεληγεώργης	Ν.	Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν.
Π. Τσιμπουράκης	Ν.	Ἀναγ. Μακρυπαλάμισος	Ν.
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	
Σταῦρος Γρίβας		Κωστῆς Βρυζάκης	Ν.
Ἰωάννης Πετμεζᾶς	Ν.	Ἀναργυρος Πετράκης	Ν.
Μ. Καΐρης	Ν.	Κ. Τσεβέλας	Ν.

Σ. Στρατος	
Π. Ῥάγκος	N.
Λουκᾶς Π. Νάκος	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	
Πέτρος Τσανετάκης	N.
Γεώργιος Κονδύλης	
Κωνσταντῖνος Φασίτσας	N.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	N.
Γ. Ἰω. Βατίστας	N.
Ἄγγελος Γουζούκης	N.
Γεώργιος Κ. Βελῆς	
Ἰωάννης Α. Χατσόπουλος	
Γ. Ἰω. Γιολδάσης	
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	
Μιχαὴλ Σισίνης	
Γρ. Χατσηγιάννος	
Γεώργιος Μῆτσος	
Ἰωάν. Κλίμακας	
Ἀναγ. Δημητρίου	
Πέτρος Α. Ζάνος	
Μ. Ν. Βαλέτας	N.
Χριστόδ. Ν. Δεμάθας	N.
Ἠλίας Παπαδαῖος	N.
Γεώργιος Πετμεζᾶς	N.
Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	N.
Βασίλειος Πετμεζᾶς	N.
Ἰω. Ζάρκος	N.
Γρ. Ν. Κορριωτάκης	
Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Σταμάτιος Νικολαΐδης	N.
Βελισάριος Νικολαΐδης	N.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	N.
Δημήτριος Ν. Μπούκουρας	N.
Γεώρ. Α. Ἀντωνόπουλος	N.
Ζαφείριος Δεπάστας	N.
Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	N.
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Εὐστάθ. Οἰκονομόπουλος	N.
Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος	N.
Ἐμμ. Χ. Τσούχλος	
Ἰωάν. Ζαφειρόπουλος	N.
Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	N.
Νικόλαος Κορφιωτάκης	
Ἐμμ. Μελετόπουλος	N.
Παρασκευᾶς Ματάλας	N.
Ἠλίας Γιατράκος	N.
Λουκᾶς Στέφανος	
Εὐστ. Σπυρίδωνος	
Ῥάγας Παλαμίδης	
Θεόδ. Μ. Πετρινὸς	
Κωνστ. Μανέτας	
Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Μελέτης Χατσῆ Μελέτη	
Νικόλαος Τσαλακώστας	N.
Δημ. Σακελλαριάδης	
Νικόλαος Μπούτουνας	
Π. Παππατσώνης	
Ἰω. Παππατσώνης	
Π. Δαρειώτης	
Σπυρίδων Βαλέτας	N.
Στρατὴς Δεληγιαννάκης	N.
Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Παῦλος Λεντούδης	
Χρύσανθος Σουμαρίπας	N.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	N.
Κ. Βέϊκος	
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	N.
Δημήτριος Βιρβίλης	
Γεώργιος Μπάνης	N.
Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	N.
Ν. Μοσχούλας	
Γεώργ. Π. Ζαρειρόπουλος	N.
Α. Κανελόπουλος	N.
Κωνστ. Δ. Σγινᾶς	
Ἰωάννης Γκούρας	
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	
Σπυρίδων Λιγοθετόπουλος	
Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Χριστόδ. Τσῖνος	
Δημήτριος Κουμανιώτης	N.
Θεόδωρος Ι. Μίξης	
Ἐμμ. Δ. Ὀρλὸφ	
Γεώργιος Μπάστας	N.
Κώνστας Δαρειώτης	
Σταμάτιος Ἀντωνιάδης	N.
Ἰωάννης Περίδης	N.
Ἀνδρέας Μάμουκας	N.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστράτιος Παρίσσης	N.
Ἀντώνιος Ἀρμάος	N.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	N.
Ἰω. Τομαρᾶς	N.
Ἀν. Παππατσώρτς	
Ἀθανάσιος Καστανᾶς	N
Γ. Παππαδημητρίου	N.

Γεώργιος Σ. Κριεζῆς	N.
Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης	N.
Δημήτρ. Α. Κουντουριώτης	N.
Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	
Δημήτριος Χατσίσκος	N.
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Κωνσταντῖνος Δυοβουνιώτης	
Γεώργιος Ῥιζόπουλος	N.
Ἰωάννης Τασσαῖος	N.
Μάρκος Βιτάλης	N.
Ἰωάννης Οἰκονόμου	

Μετὰ ταῦτα ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ συντάξεως τοῦ πίνακος τῶν ἐνόρκων καὶ τοῦ τρόπου τῆς συγκροτήσεως τῆς Α. συνόδου τῶν κακουργιοδικείων μετὰ τῆς δικαιολογητικῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως, τὴν ὁποίαν καὶ προφορικῶς ἀνέπτυξεν. Ἔχουσι δ' οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 54 τοῦ ἀπὸ 21 Ἰανουαρίου 1834 περὶ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων καὶ συμβολαιογράφων Νόμου, ἕκαστον νομαρχιακὸν συμβούλιον ἔπρεπε κατ' ἔτος νὰ συντάττῃ κατάλογον, περιέχοντα 30 ὀνόματα ὑποψηφίων, πρὸς συγκρότησιν τῶν δικαστηρίων τῶν κακουργιοδικῶν· ἀντικατασταθεισῶν ὅμως ἔπειτα τῶν νομαρχιῶν διὰ τῶν διοικήσεων, τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀναγκαίως ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου 1836 διατάγματος, ὁρίσαντος νὰ συντάσσωνται οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος κατάλογοι κατὰ διοικήσεις, καὶ ἕκαστος αὐτῶν νὰ περιέχῃ ἀντὶ 30, 10 μόνον ὀνόματα ὑποψηφίων ἐνόρκων· ἀλλ' ἐπελθόντος αὐθις τοῦ ὑπάρχοντος νομαρχιακοῦ συστήματος, οἱ ὑπὸ τὰ ὑφεστῶτα ἐπαρχιακὰ συμβούλια τῆς περιφερείας ἑκάστου Νομοῦ συντακτέοι κατάλογοι πρέπει νὰ περιέχωσι πάλιν 30 ὀνόματα.

Πλὴν τὰ πλειότερα τῶν κατὰ τὸ π. ε. συνελθόντων ἐπαρχ. συμβουλίων, πλανηθέντα ἕνεκα τῆς ἐκ τῆς ἀλλαγῆς τοῦ διοικητικοῦ συστήματος ἀνωμαλίας, δὲν ἐξελέξαντο δι' ἕκαστον νομὸν τὸν ἀπαιτούμενον τῶν 30 ὑποψηφίων ἀριθμὸν, ἀλλ' ἄλλα μὲν ἐνέγραψαν εἰς τοὺς καταλόγους των 20 μόνον κατὰ Νομὸν ὑποψηφίους, ἄλλα δὲ ἧττονα τούτων ἀριθμὸν, καὶ ἄλλα, ὡς τὸ τῆς Καρυστίας καὶ Σκοπέλου, δὲν ἐνήργησαν τὴν ἐκλογὴν τῶν ὑποψηφίων των ἐκ τῶν ὑφισταμένων καταλόγων, ἀλλ' ἐξ ἄλλων προσώπων, καὶ τέλος τὸ τῆς Μήλου, ἕνεκα διαφόρων δυσκολιῶν, δὲν κατωρθώθη νὰ συνέλθῃ εἰσέτι. Πρὸς τούτοις ὁ ἀπὸ 11 Φεβρουαρίου ε. ε. Νόμιος δὲν ἐχρησίμευσεν εἰς αὐτὴν, πρὸς ἀκριβῆ τῆς ἐργασίας των ἐκπλήρωσιν, ὡς ὁδηγὸς, καθὸ ἐκδοθεὶς μετὰ τὴν σύνταξιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος καταλόγων.

Εἰς τοιαύτην λοιπὸν περίστασιν, διὰ νὰ ἐνεργηθῇ ἐγκύρως ἡ πρὸς συγκρότησιν τῶν Κακουργιοδικῶν κλήρωσις τῶν ἐνόρκων, ἔπρεπεν ἢ νὰ συγκαλεσθῶσι τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια, πρὸς συμ-

πλήρωσιν τῶν προεκτεθεισῶν ἐλλείψεων, ἢ νὰ διορθωθῶσιν αὗται νομοθετικῶς· ἐκ τῶν δύο ὅμως τούτων συστημάτων ἐπροτίμησα τὸ τελευταῖον, ὡς προσφορώτερον. Διὸ συνέταξα τὸ ἐπισυνημμένον, καὶ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον, καθότι ἀφ' ἑνὸς μὲν γνωρίζω ἐκ πείρας, ὅτι ἡ συγκάλεσις τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων εἶναι καὶ δυσχερὴς καὶ δαπανηρὰ, καὶ προσέτι ἀπαιτεῖται ὑλικὸς καιρὸς, πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς προκειμένης ἐργασίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ συναισθάνομαι, ὅτι καὶ ἡ φιλανθρωπία ὑπαγορεύει, καὶ τὸ κοινωνικὸν συμφέρον ἀπαιτεῖ νὰ συγκροτηθῶσιν ὅσον οἷόν τε ταχύτερον τὰ δικαστήρια τῶν κακουργιοδικῶν, διὰ νὰ δικασθῶσιν οἱ ἀπειράριθμοι εἰς τὰς φυλακὰς ὑπόδικοι, καὶ οὕτως οἱ μὲν ἔνοχοι νὰ γνωρίσωσι τὴν τύχην αὐτῶν, καὶ νὰ ἱκανοποιηθῇ ἡ κοινωνία, οἱ δὲ μὴ τοιοῦτοι, νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς τοὺς κόλπους τῶν οἰκογενειῶν των.

Προσθέτω δὲ, ὅτι ἐν ᾧ ὁ προκείμενος Νόμος διατηρεῖ ἀνέπαφον τὸ δικαίωμα τῶν ἐπαρχ. συμβουλίων, ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν παρ' αὐτῶν ἐκλεκτέων ὑποψηφίων, θέλει μολαταῦτα ἰσχύσει διὰ τὴν συγκρότησιν μόνων τῶν πρώτων συνόδων.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 25 Μαΐου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον θέλει καθυποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ καὶ θέλει ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἄρθρ. 1. Πρὸς συγκρότησιν τῆς πρώτης συνόδου τῶν Κακουργιοδικῶν τοῦ τρέχοντος ἔτους, θέλουν χρησιμεύσει οἱ παρὰ τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων καὶ τῶν νομαρχῶν συνταχθέντες ὑποψηφίων ἐνόρκων κατάλογοι.

Εἰς ὃν τινα δὲ Νομὸν, οἱ ὑπὸ τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων συνταχθέντες κατάλογοι εἶναι ἐλλειπεῖς, ἢ τυχὸν ἀπό τινα αὐτῶν δὲν συνετάχθησαν τοιοῦτοι, ὁ ἀπαιτούμενος τῶν τριάκοντα ὀνομάτων ἀριθμὸς θέλει συμπληρωθῇ ἀπὸ τοὺς τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων καταλόγους, τοὺς πρὸς σύστασιν τῶν τελευταίων συνόδων τῶν κακουργιοδικείων χρησιμεύσαντας.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ διαλαμβανομένη ἀναπλήρωσις θέλει γείνει παρὰ τοῦ προέδρου τῶν ἐφετῶν διὰ κληρώσεως ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 19 Μαΐου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Οἱ ὑπὸ τῶν Νομαρχῶν ἐκλεχθέντες Ἔνορκοι.

Λακωνίας	30	
Ἀργολίδος	30	
Μεσσηνίας	30	
Ἀρκαδίας	30	
Ἀχαΐας	30	
Ἀττικῆς	30	
Εὐβοίας	30	
Φθιώτιδος	26	
Ἀκαρνανίας	30	
Σύρου	00	Ὁ τῆς Σύρου δὲν μᾶς εἰδοποίησε διότι τὸ ἐπαρχιακὸν Συμβούλιον Μήλου δὲν εἶχεν εἰσέτι συνέλθει.

Οἱ ὑπὸ τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων ἐκλεχθέντες.

Τοῦ Νομοῦ Λακωνίας	20	
Ἀργολίδος	30	
Μεσσηνίας	20	
Ἀρκαδίας	00	Δὲν μᾶς εἰδοποίησεν ὁ Νομάρχης πόσους τὰ ἐπαρχιακὰ τοῦ Νομοῦ τούτου συμβούλια ἐξελέξαντο.
Ἀχαΐας	00	Ὁ Νομάρχης ἀναφέρει ὅτι τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια τοῦ Νομοῦ τούτου ἐξελεξαν τοὺς ἐνόρκους ἀλλὰ πόσους δὲν μᾶς λέγει.
Ἀττικῆς	20	
Εὐβοίας	4	
Φθιώτιδος	26	
Ἀκαρνανίας	30	
Σύρου	00	Μὴ συνελθόντος, ὡς ὁ Νομάρχης ἀναφέρει, τοῦ ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου Μήλου, δὲν εἰδοποιήθημεν πόσοι ἐξελέχθησαν ἀπὸ τὸν Νομὸν τοῦτον ἐκ μέρους τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου ἔνορκοι. »

Παραστήσαντος δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπισπεύσεως τῆς συζητήσεως τοῦ τοιούτου νομοσχεδίου, συνέστησεν ἡ βουλὴ τὴν ταχείαν ἐκτύπωσιν αὐτοῦ, καὶ τὴν ἐκ τῶν τμημάτων διεξαγωγήν του.

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως τοῦ Ι. Κεφαλαίου τὸ 1. ἄρθρον καὶ μηδεμιᾶς ἀντιρρήσεως ὑπαρχούσης ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως αὐτό τε, καὶ τὸ μετ' αὐτὸ δεύτερον ὁμοίως δι' ἀναζάσεως ἔχοντα οὕτως·

« 1. Ἔξοδα τῶν σχολείων τῶν σωμάτων . δρ. 4,800
2. » τοῦ σχολείου τῶν Εὐελπίδων . » 101,661,20»

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Γ'. Κεφαλαίου ἀναβαίνοντος εἰς δραχμὰς 106 461, 20 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Γουζούασι καὶ Δ. Μπούκουρα, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφάλαιον Γ'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ εἰσηρίθη, ναὶ ἢ οὔχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινὸς	Ν.	Ἀνάργ. Πετράκης	Ν.
Κλεομ. Οἰκονόμου	Ν.	Κ. Τζαβέλας	
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Σ. Στράτος	
Δ. Δεληγεώργης	Ν.	Π. Ῥάγκος	Ν.
Π. Τσιμπουράκης	Ν.	Λ. Π. Νάκος	
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.	Ἀντ. Γεωργαντᾶς	Ν.
Σταῦρος Γρίβας		Πέτρος Τσανετάκης	Ν.
Ἰω. Πετμεζᾶς	Ν.	Γ. Κονδύλης	
Μ. Καΐρης	Ν.	Κ. Φασίτσας	Ν.
Δ. Κονδύλης	Ν.	Ἑλ. Καλογερᾶς	Ν.
Ἀντ. Καμπάνης		Γ. Ἰω. Βατίστας	Ν.
Ἀνδ. Δανόπουλος	Ν.	Ἀγ. Γουζούασης	Ν.
Ν. Ἰατρὸς	Ν.	Γ. Κ. Βελῆς	
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	Ν.	Ἰω. Α. Χατσόπουλος	
Δ. Καλλιφρονᾶς		Γ. Ἰω. Γιολδάσης	
Κωστῆς Βρυζάκης	Ν.	Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	

Μ. Σισίνης		Δ. Σακελλαριάδης	
Γρ. Χατσηγιάννος		Ν. Μπούτουνας	
Γ. Μῆτσος		Π. Παππατσώνης	
Ἰω. Κλίμακας		Ἰω. Παππατσώνης	
Ἀναγ. Δημητρίου		Π. Δσρειώτης	
Π. Α. Ζάννος		Σπ. Βαλέττας	Ν.
Μ. Ν. Βαλέττας	Ν.	Στρατῆς Δεληγιαννάκης	Ν.
Χρ. Ν. Δεμάθης	Ν.	Σπ. Α. Βαρότσης	
Ἡλ. Παπαδαῖος	Ν.	Παῦλος Λεντούδης	
Γ. Πετμεζᾶς		Χρύσ. Σουμαρίπας	Ν.
Ν. Ἀνδρικόπουλος	Ν.	Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Βασίλειος Πετμεζᾶς	Ν.	Κ. Βέϊκος	
Ἰω. Ζάρκος	Ν.	Μ. Ἰατρὸς	Ν.
Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης		Δ. Βιρβίλης	
Ἀθ. Δανηλόπουλος		Γ. Μπάνης	Ν.
Σταμ. Νικολαΐδης	Ν.	Π. Μαυρομιχάλης	
Βελισ. Νικολαΐδης	Ν.	Α. Μαυρομιχάλης	
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.	Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.
Δ. Ν. Μπούκουρας	Ν.	Ν. Μοσχούλας	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν.	Γεώρ. Π. Ζαρειφόπουλος	
Ζαφ. Δεπάστας	Ν.	Δ. Κανελόπουλος	Ν.
Ἐμ. Ἀντίπας	Ν.	Κ. Δ. Σχινᾶς	
Ἀνδ. Νοταρᾶς		Ἰω. Γκοῦρας	
Εὐστάθ. Οἰκονομόπουλος	Ν.	Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	Ν.
Γ. Πανοπριφτόπουλος	Ν.	Σπ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος		Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ἰω. Ζαφειρόπουλος	Ν.	Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Ματθ. Πρωτοπαπᾶς	Ν.	Χρ. Τσῖνος	
Ν. Κορφιωτάκης		Δ. Κουμανιώτης	
Ἐμ. Μελετόπουλος	Ν.	Θ. Ι. Μέξης	
Παρασκ. Ματάλας	Ν.	Ἐμ. Α. Ὀρλὼφ	Ν.
Ἡλ. Γιατράκος	Ν.	Γ. Μπάστας	Ν.
Λ. Στέφανος		Κ. Δαρειώτης	
Εὐσ. Σπυρίδωνος		Σταμ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Ῥ. Παλαμίδης	Ν.	Ἰω. Περίδης	Ν.
Θ. Μ. Πετρινός		Ἀνδ. Μάμουκας	Ν.
Κ. Μανέτας		Κάρολος Νάζος	
Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος		Εὐστρ. Παρίσσης	Ν.
Μ. Χατζῆ Μελέτη		Ἀντ. Ἀρμάος	Ν.
Ν. Τσαλακώστας	Ν.	Μ. Ἀναστασόπουλος	Ν.

Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.	Ἰ. Χατσίσκος	Ν.
Ἀν. Παππατσόρης		Δαλαμ. Τσουκαλᾶς	
Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.	Κ. Δυοβουνιώτης	
Γ. Παππαδημητρίου	Ν.	Κ. Ῥιζόπουλος	Ν.
Γ. Σ. Κριεζῆς	Ν.	Γ. Τασσαίος	Ν.
Ἀνδ. Γ. Κουντουριώτης	Ν.	Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Δ. Α. Κουντουριώτης	Ν.	Ἰω. Οἰκονόμου	
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Ν.		

Μετὰ ταῦτα ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς παρετήρησεν εἰς τὴν βουλὴν ὅτι καὶ ἄλλοτε προκληθεὶς παρὰ τῆς βουλῆς νὰ δώσῃ τὰς ἀφορώσας τὴν ἐγκατάλειψιν τῶν Ἑλλην. στρατώνων πληροφορίας αἰτηθείσας παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος κατ' ἔγκρισιν τῆς βουλῆς, ἐνεφανίσθη, ἀλλὰ παρετηρήθη εἰς αὐτὸν παρὰ τοῦ προεδρείου ὅτι ἀπὴν ὁ ἐξαιτησάμενος αὐτὰς βουλευτής, καὶ ἐθεωρήθη ἀναβλητέα ἡ τοιαύτη τῶν πληροφοριῶν ἔκθεσις. Ὁ ὑπουργὸς λοιπὸν οὐδόλως ὑπεκφεύγει νὰ δώσῃ τὰς ἀνηκούσας πληροφορίας. Καὶ ἤδη προσκληθεὶς ἐκ νέου εἶναι ἕτοιμος νὰ δώσῃ αὐτάς.

Παρατηρήσαντος δέ τινος ὅτι διὰ νὰ μὴ διακοπῇ ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ εἶναι κάλλιον νὰ ὁρισθῇ ἡ ἐπαύριον ὡς ἡμέρα τῆς τῶν τοιούτων πληροφοριῶν ἐκθέσεως, ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην.

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα τοῦ ΙΑ. Κεφαλαίου τὸ 1. ἄρθρον, ἐπὶ δὲ τῶν πέντε ἐδαφίων τοῦ ἄρθρου τούτου τῶν ἐν σελ. 204 τοῦ ἀναλυτικοῦ φύλλου καταφαινομένων παρετήρησέ τις ὅτι δυνατὸν εἶναι νὰ γείνῃ ἐλάττωσις, διότι ἂν παρεβάλῃ τις τὰ γραφικὰ ἔξοδα τοῦ ὑπουργείου τούτου πρὸς τὰ τῶν λοιπῶν ὑπάρχει μεγάλη διαφορά. Π. Χ. εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ἦσαν δραχ. 3 500 διὰ γραφικὰ ἔξοδα, καὶ αὗται πάλιν ἠλαττώθησαν. Ἐπειδὴ δὲ τὸ προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατικῶν καθ' ἑαυτὸ θεωρουμένου δὲν εἶναι περισσότερον τοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, δυνατὸν εἶναι νὰ περιορισθῶσι τὰ πέντε ταῦτα ἐδάφια ἀντὶ 11,900 εἰς μόνον 10,000 δραχμάς. Διότι ὅπου εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπενεχθῇ οἰκονομία δὲν πρέπει νὰ παραβλέπηται ὑπὸ τῆς βουλῆς.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς ὅτι τὸ ποσὸν τῶν δαπανῶν τούτων ἦτο πολὺ μεγαλείτερον ἄλλοτε ἀναβαῖνον εἰς δραχ. 18,000 δι' αὐστηρᾶς δὲ οἰκονομίας, καὶ περιορισμοῦ εἰς τὰ ὧν οὐκ ἄνευ, ἠλαττώθη εἰς τὸ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ποσόν. Ὥστε ἤδη οὐδεμίαν δύναται νὰ ὑποστῇ ἐλάττωσιν, ἄνευ βλάβης τῆς ὑπηρεσίας. Ἔπειτα τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτι-

κῶν εἶναι τὸ πολυγραφικώτερον, καὶ ἔχει σημαντικὴν γραφικὴν ἐργασίαν. Καὶ ἄλλοτε δὲ ἐξηλέγχθησαν αὐτὰ τὰ ποσὰ παρὰ τῶν βουλῶν καὶ ἀπεδείχθησαν ἀνεπίδεκτα ἐλαττώσεως. Λοιπὸν οὔτε ἤδη πρέπει νὰ περιορισθῶσι.

Μετὰ ταῦτα ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ ἂν παραδέχηται τὴν ἀνωτέρω προταθεῖσαν ἐλάττωσιν ἀπέρριψεν αὐτὴν δι' ἀναστάσεως.

Παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως ἑκάτερα τῶν ἑπομένων ἄρθρων τοῦ Ι. Κεφαλαίου ἐχόντων οὕτως·

«1. Ἔξοδα γραφείου. . . . . δρ. 22,340.

2. Χορήγησις δι' ὑπομνηματάρια ὑπαξιωματικῶν 304.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 3. ἄρθρου ἀναγνωσθέντος ἠρώτησέ τις ποῖα τινά εἰσι τὰ ἐπιμίσθια τῶν βοηθῶν γραφέων, ἀφοῦ ἐν τῷ τοῦ προψηφισθέντος 1 ἄρθρου ἀναλυτικῷ φύλλῳ ἐν σελ. 204 ὑπάρχουσιν α ἐπιμίσθια τῶν γραφέων τοῦ ὑπουργείου, τῶν ὑπουργαρχείων κ.τ.λ. . . . . δραχ. 5,640. »

Ὁ δ' Ὑπουργὸς ἀπήντησεν ὅτι κατὰ τὸν νόμον τὸν περὶ κανονισμοῦ τῶν ὑπουργείων ὡρίσθη νὰ δίδεται ποσὸν 30 δραχμῶν κατὰ μῆνα εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς τοὺς παραλαμβανομένους ὡς βοηθοὺς εἰς τὸ ὑπουργεῖον. Τὰ προαποφασισθέντα λοιπὸν ἐπιμίσθια στηρίζονται εἰς τὸν νόμον τὸν διοργανίσαντα τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν. Τὰ δὲ ἐπιμίσθια τῶν βοηθῶν γραφέων ἀπαιτοῦνται ἕνεκα τῆς μεγάλης ἐργασίας τῆς ὑπηρεσίας, εἰς τὴν ὁποίαν πολλάκις δὲν ἐπαρκεῖ τὸ ὑπάρχον προσωπικὸν τῶν γραφέων.

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ 3 ἄρθρ. ἔχον οὕτως·

«3. Ἐπιμίσθια βοηθῶν γραφέων . . . . . 5,440.»

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ ΙΑ. κεφαλαίου ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 28,084 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Γ. Μπάστα καὶ Τσιμπουράκη, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 69.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ ΙΑ. κεφαλ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργείου, ναί, ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς		Δ. Δεληγεώργης	Ν.
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ν.	Π. Τσιμπουράκης	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.

Σταῦρος Γρίβας	
Ἰω. Πετμεζᾶς	N.
Μ. Καΐρης	N.
Δημ. Κονδύλης	N.
Ἀντ. Καμπάνης	
Ἀνδρέας Δανόπουλος	N.
Νικόλαος Ἰατρὸς	N.
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	N.
Δ. Καλλιφρονᾶς	
Κωστῆς Βρυζάκης	N.
Ἀνάργυρος Πετράκης	N.
Κ. Τζαβέλας	
Σ. Στράτος	
Π. Ῥάγκος	N.
Α. Π. Νάκος	
Ἀντ. Γεωργαντᾶς	N.
Πέτρος Τσανετάκης	N.
Γ. Κονδύλης	
Κ. Φασίτσας	N.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	N.
Γ. Ἰω. Βατίστας	N.
Ἅγ. Γουζούασης	N.
Γ. Κ. Βελῆς	
Ἰω. Α. Χατσόπουλος	
Γ. Ἰω. Γιολδάσης	
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	
Μιχαὴλ Σισίνης	
Γρηγ. Χατσηγιάννος	
Γεώρ. Μῆτσος	
Ἰω. Κλίμακας	
Ἀναγ. Δημητρίου	
Πέτρος Α. Ζάνος	
Μ. Ν. Βαλέττας	
Χρ. Ν. Δεμάθας	N.
Ἠλίας Παπαδαῖος	N.
Γεώρ. Πετμεζᾶς	N.
Ν. Ἀνδρικόπουλος	N.
Βασίλειος Πετμεζᾶς	N.
Ἰω. Ζάρκος	N.
Γρηγ. Ν. Καρφιωτάκης	
Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Σταμ. Νικολαΐδης	N.
Βελισάρ. Νικολαΐδης	N.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	
Δ. Ν. Μπούκουρας	N.
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	N.
Ζαφείρ. Δεπάστας	N.
Ἐμ. Ἀντίπας	N.
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Εὐστάθ. Οἰκονομόπουλος	N.
Γ. Πανοπριφτόπουλος	N.
Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	
Ἰωάν. Ζαφειρόπουλος	N.
Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	N.
Ν. Καρφιωτάκης	
Ἐμ. Μελετόπουλος	N.
Παρασκ. Ματάλας	N.
Ἠλίας Γιατράκος	N.
Λουκᾶς Στέφανος	
Εὐφ. Σπυρίδωνος	
Ῥήγας Παλαμίδης	
Θ. Μ. Πετρινὸς	
Κ. Μανέτας	
Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Μ. Χατσῆ Μελέτη	
Ν. Τσαλακώστας	N.
Δ. Σακελλαριάδης	
Ν. Μπούτουνας	
Π. Παπατσώνης	
Ἰω. Παππατσώνης	
Π. Δαρειώτης	
Σπυρίδων Βαλέττας	N.
Στρατῆς Δελῆγιαννάκης	N.
Σπ. Α. Βαρότσης	
Παῦλος Λεντούδης	
Χρύσ. Σουμαρίπας	N.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	N.
Κωνστ. Βεΐκος	
Μ. Ἰατρὸς	N.
Δ. Βιρβίλης	

Γ. Μπάνης	N.
Π. Μαυρομιχάλης	
Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	N.
Ν. Μοσχούλας	
Γεώρ. Π. Ζαρειφόπουλος	N.
Κανελόπουλος	N.
Κ. Δ. Σχινᾶς	
Ἰω. Γκοῦρας	
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	N.
Σπ. Λογοθετόπουλος	N.
Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Χρ. Τσῖνος	
Δημ. Κουμανιώτης	N.
Θ. Ι. Μέξης	
Ἐμ. Α. Ὀρλὸφ	N.
Γ. Μπάστας	N.
Κ. Δαρειώτης	
Στ. Ἀντωνιάδης	N.
Ἰω. Περίδης	N.
Ἀνδρ. Μάμουκας	N.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστ. Μ. Παρίσσης	N.
Ἀντώνιος Ἀρμάος	N.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	N.
Ἰω. Τομαρᾶς	N.
Ἀν. Παππατσώρης	
Ἀθ. Καστανᾶς	N.
Γ. Παππαδημητρίου	N.
Γ. Σ. Κριεζῆς	N.
Ἀνδ. Γ. Κουντουριώτης	N.
Δ. Α. Κουντουριώτης	
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	N.
Δ. Χατσῖσκος	N.
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Γ. Ῥιζόπουλος	
Ἰωάν. Τασσαῖος	N.
Μάρκος Βιτάλης	N.
Ἰω. Οἰκονόμου	

Ἀναγνωσθὲν δὲ καὶ τὸ ΙΒ΄. κεφάλαιον ἐξ ἑνὸς ἄρθρου μόνου συγκείμενον καὶ μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένετο ἐπ' αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη παμψηφεὶ τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου, ἔχοντος οὕτως·

«ΚΕΦ. ΙΒ΄. Ὁδοιπορίαι καὶ μετακομίσεις . . . 23,000.»

Ἀνεγνώσθη μετὰ τοῦτο τὸ ἐξ ἑνὸς ὁμοίως ἄρθρου συγκείμενον ΙΓ΄. κεφάλαιον, ἐφ' οὗ μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Σ. Νικολαΐδου καὶ Λογιωτατίδου, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη παμψηφεὶ τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου ἔχοντος οὕτως·

«ΚΕΦ. ΙΓ΄. Στρατολογία . . . . . 150,000.»

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως τὸ ΙΔ΄. κεφάλαιον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ τε καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐν γένει γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα οὕτως·

« Τὸ κεφάλαιον τοῦτο φέρον δραχμὰς 1,000 ἀρίθη ὡς ἔχει, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ὁ τίτλος αὐτοῦ δύναται νὰ γεννήσῃ ἀμφιβολίας· διότι τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν οὔτε δωρεὰς οὔτε βοηθείας δίδει, καθότι τὰ ἔξοδα ταῦτα γίνονται παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν, γίνεται μνεία τούτου μόνον διὰ νὰ ἐξηγηθῇ ὅτι τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἀφορᾷ ἀποζημιώσεις παραχωρουμένας εἰς τοὺς ΚΚ. ἀξιωματικούς, ὁσάκις οὗτοι ὑποφέρουσιν ἀποδεδειγμένας καὶ ἐκτάκτους ζημίας ἐνεργοῦντες τὴν ὑπηρεσίαν των. Τὸ ἔξοδον τοῦτο γίνεται σπανιώτατα· πρέπει ὅμως νὰ εὑρίσκηται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν διὰ νὰ ὑπάρχῃ διαθέσιμον ἐν ἀνάγκῃ.

Ἐπενεγκοῦσα ἡ ἐπιτροπὴ τὰς ἀνωτέρω ἀφαιρέσεις ἀφῆκε τὸ ὑπόλοιπον τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τούτου ὡς ἐζητήθη δι' οὓς λόγους ἐν προοιμίῳ τῆς παρούσης ἀνέφερε· κρίνει δὲ χρέος της νὰ ἐπιφέρῃ καὶ τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις·

α) Αἱ δυνάμεις τῶν διαφόρων σωμάτων δὲν ὑπερβαίνουσι τὰς διὰ τῶν ὀργανικῶν νόμων καὶ διαταγμάτων προσδιοριζομένας, εἰς ἕνια δ' ἐκείνων εἰσὶ καὶ κατώτεραι.

β') Διὰ τὴν μοῖραν τῶν λογχιστῶν δὲν ὑπάρχει ὀργανικὸς νόμος, ἀλλ' ἡ ὑπάρχουσα δύναμις ἐθεωρήθη ὡς ὀργανικὴ ὑπὸ τῆς Βουλῆς εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1845.

γ') Κατὰ τὸ ἀπὸ 9 Ἰουνίου 1843 ὀργανικὸν Διάταγμα τὸ πεζικὸν καὶ ἡ Ὁροφυλακὴ τῆς γραμμῆς πρέπει νὰ σύγκηνται ἐξ ἀνδρῶν 3,000 ἐξ ὧν οἱ 450 νὰ εὑρίσκωνται ἐν ἀπροσδιορίστῳ ἀδείᾳ· κατὰ δὲ τὸν προκείμενον προϋπολογισμὸν σύγκεινται ἐκ 2,550, ἔλαττον τῆς κανονισμένης δυνάμεως κατὰ 450 ἀνδρας· ὥστε ἡ δύναμις τῶν παρόντων συμφωνεῖ μὲ τὸ ὀργανικὸν Διάταγμα, ἀλλ' οἱ ἐν ἀδείᾳ δὲν ὑπάρχουσιν. Ἐντεῦθεν λοιπὸν παρατηρεῖ ἡ ἐπιτροπή σας ὅτι ὁ σκοπὸς τῆς διατάξεως ταύτης παρεγνωρίσθη. Τὸ Διάταγμα προτιθέμενον ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ μὴν ἐπιφέρῃ ἐλάττωσιν εἰς τὰς δημοσίους δυνάμεις, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ ἐπιφέρῃ οἰκονομίαν εἰς τὰ ἔξοδα, ἐκανόνισεν ὥστε 450 ἄνδρες νὰ ὦσι διαρκῶς εἰς ἄδειαν, μὲ τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ ἐπανέρχωνται ὑπὸ τὰς σημαίας των, ἅμα προσκληθῶσιν. Ἡ ἀκριβὴς διατήρησις τῆς διατάξεως ταύτης ἤθελεν ἀπαλάττει τὸ δημόσιον ἀπὸ τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ καταφεύγῃ εἰς συγκέντρωσιν ἐθνοφυλάκων εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις, οἵτινες οὐχὶ μὲν κατὰ τὴν ἀνδρίαν, ἀλλὰ κατὰ τὴν στρατιωτικὴν τάξιν καὶ τὸν τρόπον τοῦ μάχεσθαι εἰσὶ πολλὰ ὑποδεέστεροι ἐκείνων. Κρίνει ὅθεν συμφέρον νὰ γείνῃ ἡ παρατήρησις πρὸς τὸν Κ. ὑπουργὸν τῶν

στρατιωτικῶν ὑπὲρ τῆς κατὰ γράμμα διατηρήσεως τοῦ ἀνωτέρω μνησθέντος ὀργανικοῦ διατάγματος.

« Πρὶν δοθῇ πέλος εἰς τὴν παροῦσαν, ἡ ἐπιτροπὴ κρίνει χρέος της νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς παρατηρήσεις, ὅσαι καὶ ἀλλοτε πολλάκις ἔγιναν, εἰς τὸ νὰ καθυποβληθῶσιν ὅσον ταχύτερον τὰ ἀναγκαῖα Νομοσχέδια, κανονίζοντα τὴν δύναμιν ἑκάστου ὅπλου, διὰ νὰ εὑρεθῇ καὶ ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία κανονισμένη συμφώνως μὲ τὴν λοιπὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους διὰ νόμων. »

Παρετήρησε δέ τις ὅτι αἱ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινόμεναι συστάσεις εἶναι δίκαιαι, καὶ πρέπει καὶ ἡ βουλὴ νὰ συστήσῃ αὐτὰς εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἵνα πληρωθῶσιν ὑπ' ὄψιν αὐταὶ αἱ παρατηρήσεις καὶ πραγματοποιηθῶσι, διὰ νὰ ἐκλείψωσιν αἱ παρατηρούμεναι εἰς τὰς μισθοδοσίας τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τὴν λοιπὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ἀνωμαλίαι.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τωόντι εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ὑπάρχουσιν ἀταξίαι, καὶ ἡ μισθοδοσία τῶν στρατιωτικῶν ὑπαλλήλων εἶναι λίαν περιπεπλεγμένη ὡς ἐκ τῶν διαφόρων ἰδιαιτέρων κανονισμῶν. Ἐπειδὴ ἡ Κυβέρνησις θελήσασα ἀλλοτε νὰ ἐπιφέρῃ χάριν οἰκονομίας ἐλαττώσιν τοῦ στρατοῦ ἐπήνεγκεν ἀταξίαν τινά, καὶ ἐλάττωσιν τῶν προσόδων. Ἀφ' ἑτέρου δὲ καὶ ἀπαιτήσεις πολλῶν, καὶ ἡ διὰ νέων προσθηκῶν αὔξησις τοῦ σώματος τῆς φάλαγγος ἐπήνεγκεν αὐξήσεις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν. Τὰ ὑπὸ τοῦ προτέρου λοιπὸν χρόνου συσσωρευμένα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἀτοπήματα δὲν εἶναι εὐθεράπευτα, ἀλλ' ἀπαιτοῦσι καὶ ὑλικὸν χρόνον ἱκανὸν καὶ συνέργειαν πολλῶν, διὰ νὰ δυνηθῇ τὸ ὑπουργεῖον νὰ φέρῃ τῶν ἀτοπημάτων τούτων τὴν διόρθωσιν. Ἐλπίζει δὲ ὅτι ἀσχολούμενος πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον καὶ παραλαμβάνων σύμπραξιν πολλῶν θέλει δυνηθῇ νὰ ἐπιτύχῃ τῆς αἰτουμένης θεραπείας τῶν ὑπαρχουσῶν ἀνωμαλιῶν.

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο ἐπὶ τοῦ ΙΔ'. κεφαλαίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Πρωτοπαπᾶ καὶ Τσαλακώστα, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη παμψηφεὶ τὴν πίστωσιν τοῦ ΙΔ'. κεφαλαίου, ἔχοντος οὕτως·

« ΚΕΦ. ΙΔ'. Δωρεαὶ καὶ βοήθειαι . . . . . 1,000. »

Ὁμοίως δὲ διὰ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν γενομένης ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσιν συνήχθη, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη

παμψηφεὶ τὴν πίστωσιν καὶ τοῦ ἐξ ἑνὸς ἄρθρου συγκειμένου ΙΕ. κεφαλαίου, ἔχοντος οὕτως·

« ΚΕΦ. ΙΕ. Στρατιωτικὴ δικαιοσύνη . . . . . 17,629. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ ΙΣ'. ἀναγνωσθέντος,

Παρετήρησέ τις ὅτι ἐν τῷ ἐν σελίδι 208 ἀναλυτικῷ φύλλῳ τοῦ κεφαλαίου τούτου ὑπὸ τὸ ἀριθμητικὸν σημεῖον IV, παρατηρεῖ ὅτι δίδεται ἔξοδον 6,000 δραχ. διὰ τὸ Κεφαλάρι. Πληροφορεῖ λοιπὸν περὶ τούτου τὴν Βουλὴν ὅτι ἐκεῖ ἐγένοντο ἐπὶ Βαυαρῶν καταστήματά τινα προωρισμένα μὲν πρὸς κατασκευὴν πυρίτιδος, καθαρίζοντα δὲ μικράν τινα ποσότητα νίτρου, καὶ ὀλίγην πυρίτιδα κατωτάτης ποιότητος παράγοντα. Οἱ δὲ τούτων ἐπιςάται κατέσχον τὰς πέριξ γαίας καὶ τὸ τοῦ Κεφαλαρίου ὕδωρ, χρήσιμεῦον εἰς ὕδρευσιν τῶν ἐσπαρμένων ἀγρῶν καὶ τῶν σταφιδώνων, καὶ παρέχουσι δυσκολίας εἰς τοὺς τούτου χρείαν ἔχοντας γεωργοὺς ἐγκατοίκους. Τὰς πληροφορίας δὲ ταύτας δίδει οὐχὶ διὰ νὰ αἰτιαθῇ τὸν παρόντα ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, διότι ταῦτα εἶναι παλαιὰ ἁμαρτήματα, ἀλλὰ διὰ νὰ λάβῃ ἐνδόσιμον ἐκ τούτων ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν καὶ ἐξετάσῃ, ἂν τὰ ἔσοδα τῶν καταστημάτων τούτων ὡς καὶ τοῦ ἐν Μύλοις σφυροκοπείου, ἰσοσταθμίζωσι τοὐλάχιστον τὰς πρὸς συντήρησιν αὐτῶν γινομένας δαπάνας, καὶ νὰ δώσῃ τὸν λόγον τῆς διατηρήσεως τῶν τοιούτων καταστημάτων.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ὅτι εἶναι τωόντι ἀληθὲς ὅτι ὑπάρχουσι παλαιὰ ἁμαρτήματα, τῶν ὁποίων τὸ βάρος ἐπίκειται καὶ εἰς τοὺς νῦν ὑρισταμένους ὑπουργούς. Διότι τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος καταστήματα κατεσκεύασαν ἄλλοι νομίζοντις ὅτι δι' αὐτῶν θέλουσιν ἐπιφέρει ὠφέλειαν εἰς τὸν τόπον. ἀλλὰ κατὰ κακοὺς προϋπολογισμοὺς ἐπίνεγκον ἀντὶ ὠφελείας βλάβην, διὰ τὸ πολυδάπανον τῆς κατασκευῆς αὐτῶν τῶν καταστημάτων, τὴν δαπάνην τῆς συντηρήσεώς των καὶ τὴν ἐξ αὐτῶν προερχομένην μικρὰν ὠφέλειαν, οὐχ ἧττον ὅμως πρέπει νὰ ὁμολογήσῃ τις ὅτι ἡ ὕπαρξις καταστήματός τινος πρὸς κατασκευὴν πυρίτιδος καὶ ἑτέρου πρὸς ἀνανέωσιν τοῦ φθειρομένου σιδήρου δὲν εἶναι πάντῃ ἀνωφελές. Δὲν γινώσκει ὅμως ἐκ τοῦ προχείρου εἰς ποίαν κατάστασιν εὑρίσκονται τὰ καταστήματα ταῦτα καὶ τί προϊὸν ἐξάγουσιν· ὑπόσχεται ὅμως ὅτι κατὰ τὰς ἤδη γενομένας παρατηρήσεις θέλει ἐνεργήσει αὐστηρὰν περὶ τούτου ἔρευναν καὶ πληροφορήσει ἐν καιρῷ τῷ δέοντι τὴν Βουλήν.

Ἕτερος βουλευτὴς παρετήρησεν ὅτι τὰ ἔξοδα τῆς συντηρήσεως τῶν στρατιωτικῶν κτιρίων εἶναι ὑπέρογκα, καὶ τοσαῦτα ψηφί-

ζονται κατ' ἔτος, ἐνῷ βέβαια δὲν εἶναι χρεία νὰ γίνηται κατ' ἔτος ἡ αὐτὴ ἐπισκευή, ἀλλ' ὅταν ἡ ἀνάγκη ἀπαιτῇ κατὰ μεγαλείτερα ἢ μικρότερα χρονικὰ διαστήματα.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ὅτι ἕκαστος ἰδιοκτήτης γινώσκει πόσα ἀπαιτοῦνται εἰς τὴν συντήρησιν τῶν ἰδιωτικῶν οἰκιῶν καὶ δύναται νὰ συμπεράνῃ πόσων ἐπισκευῶν ἔχουσι χρείαν τὰ στρατιωτικὰ κτίρια, τὰ ὁποῖα διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐνοικούντων ὑποφέρουσι μεγάλως.

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο ἐπὶ τοῦ ΙΣ'. κεφαλαίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ἀπαράλλακτον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη παμψηφεὶ διὰ ψήφων 69 τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου ἔχοντος οὕτως.

« ΙΣ'. Οἰκοδομαὶ . . . . . 119,757. »

Μετὰ ταῦτα ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς καθυπέβαλε νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς ἔχον οὕτω.

Πρὸς τὸ προεδρεῖον τῆς Βουλῆς.

Κύριε Πρόεδρε!

« Ὑποβάλλων πρὸς ὑμᾶς τὸ ἐσώκλειστον νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς διὰ τὸ ἔτος 1848, κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μεγαλειότητος, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ἐκθέσω πρὸς ὑμᾶς τὰ ἑξῆς.

Τὸ παρὸν νομοσχέδιον φέρει δύναμιν 8,848 ἀξιωματικῶν, ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν δηλ. 321 ἀνδρῶν ἐλάττω τῆς ὑπὸ νόμου κατὰ τὸ ἔτος 1847 προσδιορισθείσης δυνάμεως ἐξ ἀνδρῶν 9169 διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους.

Διότι ἀφῃρέθησαν

Ἐκ τοῦ πεζικοῦ ἄνδρες 24

περιορισθέντος τούτου εἰς τὰ κατὰ καιροὺς ἐκδοθέντα ὀργανικὰ διατάγματα.

Ἐκ τοῦ πυροβολικοῦ μετὰ τοῦ ὁπλοστασίου ἄνδρ. 1 περιορισθέντων καὶ τούτων εἰς τὴν διὰ τῶν ὀργανικῶν διαταγμάτων προσδιωρισμένην δύναμιν.

Ἐκ τῆς πεζῆς χωροφυλακῆς εἰς ἣν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἦτο συμπεριειλημμένη καὶ ἡ ἐπικουρία αὐτῆς, καὶ ἥτις ἐνταῦθα ἐκτίθεται χωριστὰ ἄνδρες . . . . . 24.

Ἐπειδὴ ἐπιθεωρηθείσης τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπικουρίας εὑρέθησαν ἀπόντες οἱ ἀνωτέρω 24 ἄνδρες καὶ ἐξεπέσθησαν.

Ἐκ τῆς ὁροφυλακῆς ἄνδρες . . . . . 267.
διότι, περιορισθείσης ταύτης εἰς τὴν διὰ τῶν ὀργανικῶν διαταγμάτων αὐτῆς προσδιορισθεῖσαν δύναμιν, μὲ τὴν καὶ διὰ τὸ παρελθὸν ἔτος παραδεχθεῖσαν δύναμιν ἑξήκοντα στρατιωτῶν ἀντὶ 48. εἰς ἕκαστον τῶν 32 λόχων τῶν ἐλαφρῶν ταγμάτων της, δὲν συμπεριελήφθη ἐνταῦθα τὸ παραπληρωματικὸν σῶμα τῆς ὁροφυλακῆς, τὸ ὁποῖον ἐντὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους συνεχωνεύθη μὲ τὸ διαλυθὲν 8. ἑλ. τάγμα πρὸς ἀπαρτισμὸν τοῦ νεοσχηματισθέντος 9. ἤδη ἐλαφροῦ τάγματος τῆς ὁροφυλακῆς.

Ἐκ τῶν φρουραρχείων ἄνδρες . . . . . 5.
διότι τὰ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος συμπεριληφθέντα φρουραρχεῖα Μεσολογγίου καὶ Μονεμβασίας, πρὸς σύστασιν μὲ εἰδικὸν προσωπικὸν, δὲν ἐπραγματοποιήθησαν.

Ἅπαντα δὲ τὰ λοιπὰ εἶναι ἐπίσης συμφώνως μὲ τὰ ὀργανικὰ διατάγματα καὶ μὲ τὴν κατὰ τὸ ἔτος 1847 προσδιορισθεῖσαν διὰ τοῦ νόμου Ο'. δύναμιν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς.

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς ἐν τέλει νὰ ἐνεργήσητε τὴν ὅσον τάχος συζήτησιν καὶ ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου παρὰ τῆς βουλῆς. »

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 27 Μαΐου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν Π. Γ. ΡΟΔΙΟΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς διὰ τὸ 1848.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΗ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπιφορτίζομεν τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, νὰ παρουσιάσῃ τὸ παρὸν Νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς·

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 16 τοῦ Συντάγματος τῆς Ἑλλάδος, προσδιορίζομεν τὴν δύναμιν τοῦ Ἡμετέρου στρατοῦ τῆς ξηρᾶς κατὰ τὸ ἔτος 1848 εἰς 8,848 ἀξιωματικοὺς, ὑπαξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας διαιρουμένους ὡς ἑρεξῆς·

Α. Εἰς τὰς τετραρχίας τῆς φάλαγγος.	389
Β. Εἰς τὰ πεζικὰ τάγματα	3,473
Γ. Εἰς τὸ ἱππικὸν	224
Δ. Εἰς τὸ πυροβολικὸν μετὰ τοῦ ὁπλοστασ.	481
Ε. Εἰς τὸ μηχανικὸν	51
Τ. Εἰς τὴν χωροφυλακήν·	
α'. Πεζὴν	1,285
β'. Ἔφιππον	165
γ'. Ἐπικουρίαν τῆς Χωροφυλακῆς .	115
Ζ. Εἰς τὴν ὁροφυλακήν	2,383
Η. Εἰς τὰ φρουραρχεῖα	45
Θ. Εἰς τὰ στρατιωτικὰ νοσοκομεῖα .	24
Ι. Εἰς τὸ στρατιωτικὸν σχολεῖον . .	41
ΙΑ. Εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ ἱματισμοῦ .	6
ΙΒ. Εἰς τὰ στρατοδικεῖα	9
ΙΓ. Εἰς τὸν λόχον τῶν ἀπομάχων. . .	157
Γενικὴ ἄθροισις	8,848

Ὁ Ἡμέτερος Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν θέλει δημοσιεύσει τὸν παρόντα νόμον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 25 Μαΐου 1848.

ΟΘΩΝ

Π. Γ. ΡΟΔΙΟΣ. »

Ἀνέπτυξε δὲ ὅτι ἐπικουρικὸν σῶμα τῆς χωροφυλακῆς ἐκάλεσε τὸ πρὸ αὐτοῦ ὑπουργεῖον τὸ διὰ τὰς βουλευτικὰς συζητήσεις πολυθρύλλητον καταστὰν σῶμα τοῦ Γιάννη Κώστα, τὸ ὁποῖον καὶ τὸ παρὸν ὑπουργεῖον, διετήρησεν ἕνεκα τῶν ἀνωμάλων περιστάσεων, αἵτινες ἀπῄτουν τὴν ὕπαρξιν αὐτοῦ, τὸ ἀπέστειλεν ὅμως εἰς Θήβας.

Τελευταῖον ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπαύριον τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3. μ. μ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Μ. ΙΑΤΡΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐστρ. Μ. Παρίσης.
Α. Δανδόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΖ'.

Τῆς 28 Μαΐου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν ὀγδόην Μαΐου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ.Κ. Βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προεδρεύοντος ἀντιπροέδρου, ἑνὸς τῶν γραμματέων, καὶ τοῦ γραμματεύοντος νεωτέρου τῶν βουλευτῶν· ἐσημειώθησαν καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἀδικαιολογήτως ἀπόντων Κ.Κ. Α. Γεωργαντᾶ, Μπούκουρα, Σουμαρίππα, Βείκου, Α. Κουντουριώτου, καὶ Λ. Μαυρομιχάλου.

Ἐν πρώτοις παρελθόντες οἱ ἀρμόδιοι εἰσηγηταὶ ἀνέγνωσαν ὁ μὲν ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ παρὰ τῆς γερουσίας ἐπιστραφέντος περὶ ζωοκλοπῆς νομοσχεδίου, ὁ δὲ ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ περὶ συμπληρωματικῆς πιστώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν νομοσχεδίου, ἔχουσι δ' αὗται οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν!

« Ἡ εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ εἰσαχθὲν ἐκ νέου εἰς τὴν βουλὴν περὶ ζωοκλοπῆς καὶ ζωοκτονίας νομοσχέδιον, καὶ θεωρήσασα, ὅτι τοῦτο συζητηθὲν παρὰ τῆς Γερουσίας ἐγένετο δεκτὸν χωρὶς νὰ ὑποστῇ ἄλλην τροποποίησιν ἐκτὸς τῆς ἐξαλείψεως τοῦ ἄρθρου 9, συνιᾷ εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς Βουλῆς τὴν ἐπενεχθεῖσαν παρὰ τῆς Γερουσίας τροποποίησιν ταύτην διὰ νὰ μὴν ἀναβάλληται ἐπὶ πλέον ἡ ἔκδοσις νόμου, λίαν ἀναγκαίου, ὡς ὑποσχομένου τὴν συντήρησιν καὶ ἐμψύχωσιν τῆς κτηνοτροφίας τοῦ τόπου. »

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 28 Μαΐου 1848.

Ὁ Εἰσηγητὴς
Ζαφείριος Ν. Δεπάστας.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τῆς αἰτηθείσης συμπληρωματικῆς πιστώσεως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν.

Πρὸς τὴν Βουλήν!

« Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ ἐπιτροπὴ τὴν συνοδεύουσαν τὸ ἀπὸ 11 τ. μ. Β. Διάταγμα τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, δι' ἧς ζητεῖ νὰ προστεθῶσι διὰ συμπληρωματικῆς πιστώσεως εἰς τὸν

προϋπολογισμὸν τοῦ τ. ε. δρχ. 1,800 διὰ Β. Διάσημα, ὡς ἐξαντληθέντος ἤδη τοῦ ὑπάρχοντος ποσοῦ, καὶ δρχ. 9,250 εἰς τὰς ἐκτάκτους ἀποστολάς, ἕνεκα τῆς ἐνεργηθείσης ἤδη ἀποστολῆς εἰς Βυαρίαν, ἐγκρίνει τὴν ζητουμένην πίστωσιν, καὶ συνιστᾷ αὐτὴν εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς βουλῆς.

ΚΕΦ. I.	Β. Διάσημα . . . . ἄρθρ. 3	δρχ.	1,800
ΚΕΦ. IV.	Ἀποστολαὶ ἔκτακτοι . ἄρθρ. 3	»	9,250 »

Ἀθήνησι, τῇ 27 Μαΐου 1848.

Ὁ Εἰσηγητὴς
Εὐστρ. Μ. Παρίσης.

Εἶτα παρελθὼν τις ἀνέφερεν ὅτι εἰς τὴν παρεθοῦσαν βουλὴν ἐδόθη ἀναφορὰ παρὰ τῶν Τροιζηνίων, δι' ἧς οὗτοι ἐζήτουν τὴν ἐκτέλεσιν ἀποφάσεώς τινος τῆς ἐν Τροιζῆνι συνελεύσεως τοῦ 1827, ἥτις λόγῳ τῶν ζημιῶν, τὰς ὁποίας κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ὑπέστη ἡ Τροιζήν, καὶ ἕνεκα εὐγνωμοσύνης, δι' ἣν ἔτυχον ὑπὸ τῶν Τροιζηνίων οἱ πανταχόθεν ἐκεῖσε συρρεύσαντες Ἕλληνες, ἀπεφάσισε νὰ μείνῃ ἀσύδοτος ἡ Τροιζὴν ἐπὶ τρία ἔτη. Ἡ δὲ βουλὴ τότε λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν ἀναφοράν, παρέπεμψεν αὐτὴν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, συστήσασα τὴν πραγματοποίησιν τῆς δικαίας τῶν Τροιζηνίων αἰτήσεως. Ἐπειδὴ δὲ μέχρι τοῦδε οὐδὲν ἐγένετο πρέπει νὰ συστήσῃ καὶ ἡ παροῦσα βουλὴ τὴν πραγματοποίησιν τῆς ῥηθείσης αἰτήσεως τῶν Τροιζηνίων εἰς τὸ ὑπουργεῖον.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς ὅτι αἱ ἀποφάσεις ὅλων τῶν ἐθνικῶν συνελεύσεων εἶναι ἱεραὶ καὶ ἀπαραβίαστοι, ὡς ἐκφράσεις ἐθνικῆς θελήσεως, ἂν δὲ τὸ ὑπουργεῖον εἰσέτι δὲν ἐνήργησε τὴν πραγματοποίησιν αὐτῶν, τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἀποδοθῇ εἰς ἀμέλειαν ἢ κακὴν θέλησιν τοῦ ὑπουργείου, ἀλλ' εἰς τὰς περιστάσεις, περὶ ἃς εὑρέθη ἀπασχολημένον.

Ἐπαναλαβόντος τοῦ προαγορεύσαντος ὅτι οὐδαμῶς τὸ ὑπουργεῖον αἰτιᾶται, ἀλλὰ μόνον νέαν σύστασιν ἡ βουλὴ πρέπει νὰ κάμῃ, καὶ προτεινομένης παραπομπῆς ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἀντέλεξέ τις ὅτι δὲν δύναται νὰ ἀποφασισθῇ τοῦτο ἄνευ συζητήσεως, καὶ ἐζητήσατο τὸν λόγον. Ἐπευδούσης δὲ τῆς βουλῆς νὰ ἐπιληφθῇ τῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ συζητήσεως, ἀνεβλήθη ἡ περὶ τῆς προρρηθείσης συζήτησις τὴν δευτέραν 31 Μαΐου.

Προέβη δ' ἡ βουλὴ εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἀπὸ τοῦ ΙΖ'. ἄρθρου,

τοῦ ὁποίου τὰ δύο ἄρθρα ἀναγνωσθέντα, ἐγένοντο δεκτὰ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀντιρρήσεως, δι' ειδικῆς ἑκάτερα ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

« 1. Μισθοὶ ἀργίας . . . . . δραχ. 106,813.
2. » Συντάξεως . . . . . » 9011,82:58»

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ ΙΖ'. Κεφαλαίου ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 196,995,58 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Γ. Ἀντωνοπούλου καὶ Ματάλα, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 69.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ ΙΖ'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργείου, ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ, ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός		Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν.
Κλεομ. Οἰκονόμου	Ν.	Πέτρος Τσανετάκης	Ν.
Γεώρ. Λογιωτατίδης		Γεώργιος Κονδύλης	
Δ. Δεληγεώργης	Ν.	Κωνσταν. Φασίτσας	Ν.
Π. Τσιμπουράκης	Ν.	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	
Πάνος Μοναστηριώτης		Γεώρ. Ἰω. Βατίστας	Ν.
Σταῦρος Γρίβας	Ν.	Ἄγγελος Γουζούασης	Ν.
Ἰωάννης Πετιμέζης		Γεώργιος Κ. Βελῆς	
Μ. Καΐρης	Ν.	Ἰωάν. Α. Χατσόπουλος	
Δημήτριος Κονδύλης		Γεώρ. Ἰωάν. Γιολδάσης	
Ἀντώνιος Καμπάνης		Σ. Χ. Στεφανόπουλος	
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.	Μιχαὴλ Σισίνης	Ν.
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν.	Γρηγόριος Χατσηγιάννος	
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	Ν.	Γεώργιος Μῆτσος	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν.	Ἰωάν. Κλίμακας	
Κωνστ. Βρυζάκης	Ν.	Ἀναγν. Δημητρίου	Ν.
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.	Πέτρος Α. Ζάνος	
Κ. Τζαβέλλας		Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	Ν.
Σ. Στράτος		Χ. Ν. Δεμάθας	Ν.
Π. Ῥάγκος		Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν.
Λουκᾶς Π. Νάκος		Γεώργιος Πετμεζᾶς	Ν.

Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	Ν.	Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Βασίλειος Πετμεζᾶς	Ν.	Κ. Βεΐκος	
Ἰω. Ζάρκος	Ν.	Μιχαὴλ Ἰατρὸς	Ν.
Γρηγ. Ν. Κορριωτάκης		Δημήτριος Βιρβίλης	
Ἀθ. Δανηλόπουλος		Γεώργιος Μπάνης	Ν.
Σ. Νικολαΐδης		Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν.	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης		Γεώρ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.
Δ. Ν. Μπούκουρας	Ν.	Ν. Μοσχούλας	
Γεώρ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν.	Γεώρ. Π. Ζαρειφόπουλος	Ν.
Ζαφείριος Δεπάστας	Ν.	Α. Κανελόπουλος	Ν.
Ἐμμ. Ἀντίπας	Ν.	Κωνστ. Δ. Σχινᾶς	
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	Ν.	Ἰωάννης Γκοῦρας	
Εὐσταθ. Οἰκονομόπουλος	Ν.	Ἀναγνώστης Κεχαγιᾶς	Ν.
Γεώρ. Πανοπριωτόπουλος		Σπ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Ἐμμ. Χ. Τσοῦχλος	Ν.	Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ἰωάν. Ζαφειρόπουλος	Ν.	Ἰ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	Ν.	Χριστόδ. Τσῖνος	
Νικόλαος Κορριωτάκης	Ν.	Δημήτρ. Κουμανιώτης	Ν.
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν.	Θεοδ. Ι. Μέξης	
Παρασκευᾶς Ματάλας	Ν.	Ἐμμ. Δ. Ὀρλὸφ	
Ἠλίας Γιατράκος	Ν.	Γεώργιος Μπάστας	Ν.
Λουκᾶς Στέφανος		Κώνστας Δαρειώτης	
Εὐστ. Σπυρίδωνος		Σταμ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Φῶγας Παλαμίδης	Ν.	Ἰωάννης Περίδης	Ν.
Θεόδωρος Μ. Πετρινὸς		Ἀνδρέας Μάμουκας	Ν.
Κωνστ. Μανέτας		Κάρολος Νάζος	
Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος		Εὐστράτιος Παρίσσης	Ν.
Μελέτης Χ. Μελέτη.		Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ν.
Νικόλαος Τσαλακώστας	Ν.	Μῆτ. Ἀναγνωστόπουλος	Ν.
Δημήτ. Σακελλαριάδης		Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Νικόλαος Μπούτουνας		Ἀν. Παππατσώρης	
Π. Παππατσώνης		Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.
Ἰω. Παππατσώνης		Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Π. Δαρειώτης		Γεώρ. Σ. Κριεζῆς	Ν.
Σπυρίδων Βαλέττας		Ἀνδρ. Γ. Κουντουριώτης	Ν.
Στρατῆς Δεληγιαννάκης	Ν.	Δημ. Α. Κουντουριώτης	
Σπυρίδων Α. Βαρβάτσης		Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	Ν.
Παῦλος Λεντούδης		Δημήτριος Χαταΐσκος	Ν.
Χρύσανθος Σουμαρίπας	Ν.	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	

Κωνσταν. Δυοβουνιώτης		Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν.	Ἰωάννης Οἰκονόμου	
Ἰωάννης Τασσαΐος	Ν.		

Μὴ ἔχοντος δὲ ποσὸν τοῦ ΙΙΙ. Κεφ., ἀνεγνώσθη τὸ Ιϑ'. ἐφ' οὗ ὁ ὑπουργὸς λαβὼν τὸν λόγον ἀνέφερεν, ὅτι ἀναγκάζεται ν' ἀπαντήσῃ αὖθις εἰς τὸν λόγον, ὃν πολλοὶ καὶ τῶν ξένων καὶ τῶν ὁμογενῶν πολλάκις εἶπον, ὅτι τὰ ἔξοδα τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ εἶναι λίαν πολλά, παραβαλλόμενα πρὸς τὰ τῶν ἄλλων ἐθνῶν ἀναλόγως τῆς ἑλληνικῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως καὶ τῆς ἐκείνων. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ παραδεχθῇ τις ἀμέσως τὴν τοιαύτην ἰδέαν ὡς ἀληθῆ, ἄνευ προηγουμένης ἐξετάσεως τῶν αἰτίων τῶν ἐπαυξανόντων τὰ ἔξοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν στρατιωτικῶν ἐν Ἑλλάδι. Διότι ἐκτὸς τῶν πρὸς συντήρησιν τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ δαπανῶν, αἵτινες εἶναι ὅμοιαι μὲ τὰς τῶν ἄλλων ἐθνῶν, μεγάλη ποσότης ἐξόδων προέρχεται ἀπὸ τῶν παλαιῶν ἀξιώσεων τῶν ἀρχαίων ἀγωνιστῶν, τὰς ὁποίας δὲν δύναται τὸ ἔθνος ν' ἀποποιηθῇ, χωρὶς νὰ γείνῃ ἔνοχον ἐσχάτης ἀγνωμοσύνης. Δευτέρα αἰτία αὐξήσεως εἶναι ἡ χωροφυλακή, ἥτις καὶ τοι ὑπαγομένη καὶ εἰς τὴν δικαιοδοσίαν καὶ τῶν ἄλλων ὑπουργείων καὶ μάλιστα τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, παρ' οὗ ἄλλοτε καὶ ἐχορηγεῖτο ἡ δαπάνη τῆς συντηρήσεώς της, ἤδη ὑπάγεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν. Εἰς τὸ σῶμα δὲ τοῦτο τῆς χωροφυλακῆς ὑπῆχθη παρὰ τοῦ παρελθόντος καὶ τὸ κληθὲν, ὡς καὶ χθὲς ἐρρέθη, ἐπικουρικὸν σῶμα τῆς χωροφυλακῆς, τοῦ ὁποίου ἡ σύστασις χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ Λυγούστου τοῦ 1844 τῶν στρατιωτῶν αὐτῶν ὁ ἀριθμὸς ἀνέβαινε κατ' ἀρχὰς εἰς 140, καὶ περὶ τούτων ἐγένοντο πολλαὶ καὶ σφοδραὶ συζητήσεις κατὰ τὴν παρελθοῦσαν βουλήν. Ἀναλαβὼν δ' αὐτὸς τὸ ὑπουργεῖον ἐθέλησε νὰ ἐπιφέρῃ τὴν πάντοτε αἰτηθεῖσαν διοργάνισιν αὐτοῦ τοῦ σώματος, διότι διὰ τὰς ὑπαρχούσας περιστάσεις δὲν ἐθεώρησε ῥόνιμον τὴν διάλυσιν, περιωρίσθη λοιπὸν εἰς τὸ νὰ τοῦ, θέσῃ εἰς ἐνεργητικὴν δημόσιον ὑπηρεσίαν, διατάξας αὐτοὺς νὰ μεταβῶσιν εἰς Θήβας, ὅπου παρευρέθησαν εἰς πολλὰς τῶν τελευταίων συμπλοκῶν. Ἐκ τῶν 140 λοιπὸν ἐξεκαθαρίσθησαν 65 μισθοδοτούμενοι πρὸς 35 δραχ. ὡς ϐαθμὸν ἀξιωματικοῦ ἔχοντες, 50 δὲ πρὸς 25 ὡς ἁπλοῖ στρατιῶται, τὸ ὅλον λοιπὸν αὐτῶν 115 ἔχει ὁλικὴν δαπάνην ποσὸν 42,300, ἥτοι ἔλαττον τοῦ προϋπολογισθέντος 8,100. Τούτων λοιπὸν τὴν ἔκπτωσιν προτείνει, ἵνα περιορισθῇ τὸ ὁλικὸν ποσὸν τοῦ Ιϑ'. Κεφ. εἰς δραχ. 847,940:82.

Ἀντεῖπε δέ τις ὅτι δὲν εἶναι μὲν ἐναντίος εἰς τὴν διατήρησιν

τοῦ σώματος τῆς χωροφυλακῆς, τὸ ὁποῖον ἔδειξε πάντοτε ἀφοσίωσιν πρὸς τὴν τάξιν καὶ ἐχρησίμευσεν εἰς πολλὰς περιστάσεις πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἡσυχίας καὶ ὑπηρετεῖ κατὰ τοὺς κανόνας τοῦ διοργανισμοῦ τοῦ, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ τὴν πίστωσιν τοῦ ἐπικουρικοῦ κληθέντος σώματος τῆς χωροφυλακῆς, διότι αὐτὸ εἶναι τὸ σῶμα τοῦ Γιάννη Κώστα, καθ' οὗ τοσαῦτα ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ ϐήματος ἐρρέθησαν, ὥστε καὶ ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ὑπεσχέθη εἰς τὴν παροῦσαν βουλὴν τὴν διάλυσίν του διὰ τὸ παρὸν ἔτος. Τὸ σῶμα τοῦτο, μηδένα ἔχον ὀργανισμόν, ἀντὶ νὰ φέρῃ τὴν τάξιν, γίνεται πολλάκις παραίτιον τῆς ἀταξίας, καὶ παρὰ πολλῶν ἐλεεινολογοῦνται τοῦ σώματος τούτου αἱ λεηλασίαι καὶ ἀργυρολογίαι. Τὸ σῶμα λοιπὸν τοῦτο συμφώνως μὲ τὰς γνωμοδοτήσεις τῆς παρελθούσης βουλῆς καὶ τὴν παρ' αὐτῇ τῇ βουλῇ δοθεῖσαν ὑπόσχεσιν παρὰ τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ πρέπει νὰ διαλυθῇ, καὶ ἂν ἡ ὑπηρεσία ἡ στρατιωτικὴ ἔχῃ ἀνάγκην στρατιωτῶν, δύναται νὰ συμπληρωθῇ ἡ χωροφυλακὴ ὑπὸ τακτικῶν χωροφυλάκων.

Ἀπήντησεν ἕτερος ὅτι εἶναι ἀληθὲς ὅτι πολλάκις καὶ σποράδην ὑψώθη φωνὴ κατὰ τοῦ σώματος τούτου, οὐχὶ ὅμως δι' ἄλλον λόγον, εἰμὴ διότι ἦτον ἀνοργάνιστον, καὶ πολλοὶ τῶν εἰς αὐτὸ ἀνηκόντων στρατιωτῶν, ἀντὶ νὰ ὑπηρετῶσι τὸ μισθοδοτοῦν αὐτοὺς ἔθνος, ἦσαν ὑπηρέται τούτου ἢ ἐκείνου. Πάντες λοιπὸν ὁμοφώνως ἐζήτουν τὸν διοργανισμὸν αὐτοῦ τοῦ σώματος καὶ τὸν προσδιορισμὸν τῶν χρεῶν του, οὐδεὶς ὅμως ἐτόλμησε νὰ εἴπῃ ὅτι οἱ ἀρχαῖοι ἐκεῖνοι ἀγωνισταὶ πρέπει νὰ λιμώττωσι, καὶ νὰ περιφέρωνται εἰς τὰς ἀγυιὰς ἐπαιτοῦντες, ἀλλὰ νὰ ὁρισθῇ ἡ ὑπηρεσία, εἰς ἣν ὀφείλουσι νὰ ὑπηρετῶσι, καὶ νὰ ϐραβεύωνται οἱ ζῆλον ἐν αὐτῇ δεικνύοντες. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἡ παρελθοῦσα βουλὴ λαβοῦσα τότε κατάλογον τῶν στρατιωτῶν τοῦ τάγματος τούτου καὶ ἐξετάσασα τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῶν εὗρεν ἄλλον παρ' ἄλλῳ ἰδιώτῃ ὑπηρετοῦντα, κατενέχθη κατὰ τῆς τωόντι σκανδαλώδους τοιαύτης καταστάσεως τοῦ σώματος τούτου, καὶ ἐζήτησε νὰ διοργανισθῇ. Ἤδη ὅμως τὸ σῶμα τοῦτο διοργανισθὲν ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ κατὰ τὸ 1847 ἐκλήθη ἐπικουρικὸν τῆς χωροφυλακῆς, καὶ διατελεῖ εἰς δημοσίαν ὑπηρεσίαν, ὥστε περὶ τῆς πιστώσεως αὐτοῦ δὲν δύναται νὰ γείνῃ ἤδη οὐδεμία φιλονεικία· ὁ ὑπουργὸς ὅμως ὀφείλει νὰ δίδῃ ἑκάστοτε λόγον περὶ τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ὅτι ἂν ἦναι σῶμα διοργανισμένον, ἔπρεπε νὰ ὑπάγηται ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῶν ἀξιωματικῶν τῆς

χωροφυλακῆς, καὶ νὰ ἦναι μέρος ὅλου τινὸς, ἀλλ' αὐτὸ ἀποτελεῖ ἴδιον ἀνεξάρτητον σῶμα διευθυνόμενον ὑπὸ ἰδίου ἀξιωματικοῦ, ὃς προικοδοτηθέντος, καὶ αὖθις ἐν ἐνεργείᾳ ὄντος. Οὐδ' ὁ λόγος ὅτι εἰς τὸ σῶμα τοῦτο περιλαμβάνονται παλαιοὶ ἀγωνισταὶ δικαιολογεῖ τὴν παρατήρησίν του· διότι πρῶτον μὲν πολλοὶ τῶν κατ' ἀρχὰς ἐγκαταταχθέντων εἰς αὐτὸ ἀγωνιστῶν ἐγκατελείφθησαν, καὶ παρελήφθησαν ἄλλοι μὴ ὄντες ἀγωνισταί· ὥστε ὁ ἀρχικὸς σκοπὸς τῆς συστάσεώς του παρεγνωρίσθη καὶ δὲν πραγματοποιεῖται ἤδη, ἔπειτα καὶ ἀγωνισταὶ ἂν ἦναι καὶ θέλωσι νὰ ὑπερετήσωσι δύνανται νὰ καταταχθῶσιν εἰς τόσα ἄλλα σώματα διωργανισμένα, οὐχὶ ὅμως ν' ἀποτελῶσιν οὐθύπαρκτόν τι καὶ ἀνεξάρτητον σῶμα. Ὥστε πρέπει νὰ διαλυθῇ τὸ σῶμα τοῦτο, ὡς καὶ ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς εἶχεν ὑποσχεθῇ.

Ἀπήντησεν ἕτερος ὅτι δὲν νομίζει ὅτι ἔδωκεν ὁ ὑπουργὸς τοιαύτην ὑπόσχεσιν περὶ διαλύσεως τοῦ Σώματος, ἀλλὰ περὶ διοργανίσεως αὐτοῦ καὶ προσδιορισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας του, καὶ τοῦτο ἐγένετο διὰ τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως τοῦ ἔτους 1857 νομοσχεδίου, ἐν ᾧ ἐτέθη καὶ τὸ ῥηθὲν σῶμα, κληθὲν ἐπικουρικὸν τῆς χωροφυλακῆς· ὥστε δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἀμφισβήτησις περὶ τῆς πιστώσεως αὐτοῦ.

Μετὰ ταῦτα τῆς βουλῆς φωτισθείσης ἐγένετο ἐπὶ τοῦ ΙΘ'. κεφαλαίου ὡς ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἐτροπολογήθη, ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Δεληγεώργη καὶ Τσαλακώστα, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγθείσιν ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου παμψηφεί· ἔχει δὲ οὕτω.

« ΙΘ'. Χωροφυλακή . . . . . 847,940:82.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ Κ'. κεφαλαίου, ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς παρετήρησεν ὅτι ἐγένετο λάθος ἐν τῷ κεφαλαίῳ τούτῳ ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπασπιστῶν ἢ σημαιοφόρων, διότι ἀντὶ νὰ ἦναι ἐγγεγραμμένοι 9 ἐγράφησαν 19. ἐκπιπτομένης λοιπὸν τῆς τῶν 10 μισθοδοσίας καὶ λοιπῆς δαπάνης, ἤτοι ἐκπιπτομένων δραχ. 7.200 ὑπολείπεται ὡς ὅλον τοῦ κεφαλαίου τούτου δραχ. 916,189:94.

Παρετήρησέ τις δὲ ὅτι καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ τάγματος τῆς ὁροφυλακῆς εἶναι ὑπεράριθμοι, διότι ἐνῷ ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῷ 32 λόχοι, καὶ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχωσι καὶ 32 λοχαγοί, καὶ ἔσοι

ὑπολοχαγοὶ καὶ ἀνθυπολοχαγοὶ φαίνονται πλείονες ἐν τῷ ἀναλυτικῷ φύλλῳ.

Ἀπήντησε δ' ὁ ὑπουργὸς ὅτι εἰς τὰ 1843 ἐσχηματίσθη σῶμά τι ἐκ τῶν προικοδοτημένων ἀξιωματικῶν, ὅπερ ἐκλήθη παραπληρωματικὸν τῆς ὁροφυλακῆς, ἕνεκα δὲ τῆς ἐσπευσμένης συστάσεώς του δὲν ὑπέκειτο εἰς τακτικόν τινα ὀργανισμόν· τοῦτο, διορισθεὶς αὐτὸς κατὰ τὸ 1844 ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἠναγκάσθη νὰ διατηρήσῃ, ἀλλ' ἐπροσπάθησε νὰ διοργανίσῃ ὅσον ἦτο δυνατόν. Ἤδη δὲ ἐπειδὴ μετὰ τὰ ἐν Πάτραις ἐσχάτως στρατιωτικὰ συμβάντα διελύθη εἰς λόχος τῆς ὁροφυλακῆς καὶ στρατιῶται καὶ ἀξιωματικοί τινες, ὡς μὴ ὤφειλεν, ἐδραπέτευσαν συνεχώνευσεν εἰς ἓν τὰ λείψανα τοῦ διαλυθέντος, ὡς εἴρηται λόχου, μὲ τὸ προμνησθὲν παραπληρωματικὸν σῶμα, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ μὴ συμπεριλάβῃ ὅλους τοὺς ὑπάρχοντας ἀξιωματικούς, ἐκ τούτου λοιπὸν προκύπτει τὸ ὑπεράριθμον τῶν ἀξιωματικῶν.

Μετὰ ταῦτα γενομένης ἐπὶ τοῦ Κ'. κεφαλαίου, ὡς παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ ἐτροπολογήθη ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Βιτάλη καὶ Νικολαΐδου, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγθείσιν ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη παμψηφεὶ διὰ ψήφων 69 τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου ἔχοντος οὕτως·

«Κ'. Ὁροφυλακή . . . . . 916,189:94.»

Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ τὸ ΚΑ'. Κεφάλαιον, ἐφ' οὗ λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις ὅτι ὡς πρὸς τὰ γραφικὰ ἔξοδα τῶν τετραρχιῶν ὑπάρχει μεγίστη ἀνισότης σχετικῶς πρὸς τὰ τοιαῦτα ἔξοδα ἄλλων σωμάτων. Διότι δέκα μὲν δραχμαὶ χορηγοῦνται διὰ τὰ ἔξοδα ἑκάστης μοίρας τῆς χωροφυλακῆς, ἥτις τοσαύτην διεξάγει ὑπηρεσίαν καὶ ἀνταλλάσσει ὑπὲρ τὰς 3,000 ἐγγράφων κατ' ἔτος, ἐπίσης δὲ δέκα δραχμαὶ ζητοῦνται διὰ τὰ ἔξοδα ἑκάστης τετραρχίας, ἥτις μόλις 15 ἢ 20 ἔγγραφα συντάσσει κατ' ἔτος. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ μεταξὺ τῆς δαπάνης αὐτῶν τῶν τετραρχιῶν ὑπάρχει διαφορά, διότι ἐνῷ αἱ λοιπαὶ τρεῖς λαμβάνουσιν ἀνὰ δέκα, ὑπὲρ τῆς πρώτης σημειοῦνται δραχμαὶ εἴκοσιν. Ὥστε ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ σώματα ἡ διαφορὰ εἶναι μεγίστη καὶ ἀποφαίνεται νὰ περιορισθῇ ἡ δαπάνη ἑκάστης τετραρχίας κατὰ τὸ ἥμισυ, ἤτοι εἰς πέντε δραχμάς. Ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ ἄλλην παρατηρεῖ ἀνισότητα, ἐπειδὴ ὁ μὲν νομαρχιθεωρητὴς Ἀττικῆς λαμβάνει περιπλέον δραχμὰς 100 κατὰ μῆνα, οἱ δὲ λοιποὶ στεροῦνται τῆς χορηγίας ταύτης. Δὲν ἐννοεῖ

δὲ πόθεν πηγάζει ἡ ἐξαίρεσις αὕτη, ἢ ποῖον ἔχων οὗτος γραφεῖον λαμβάνει τὰς ἀνωτέρω δραχμάς. Προτείνει λοιπὸν νὰ ἀφαιρεθῇ καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο, ὡς ὅλως ἀδικαιολόγητον, διὰ νὰ ἐκλείψῃ πᾶσα ἀνωμαλία καὶ ἐξισωθῶσιν αἱ τῶν τετραρχιῶν ἀπολαυαί.

Ἄλλος προσέθηκεν ὅτι ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω διαφορῶν, ἐν γένει εἰς τὴν μισθοδοσίαν τῶν φαλαγγιτῶν παρατηρεῖται μεγάλη τις ἀνισότης καὶ ἀνωμαλία. Διότι ἐκ τῶν ὑποστρατήγων π. χ. οἱ μὲν λαμβάνουσι 400 δρ. κατὰ μῆνα, οἱ δὲ 300, οἱ δὲ 250 καὶ ἄλλοι ἄλλως μισθοδοτοῦνται. Τὸ αὐτὸ δὲ συμβαίνει καὶ εἰς ὅλους τοὺς ὑποδεεστέρους βαθμούς, ὥστε δὲν δύναται νὰ γνωρίζῃ τις ἐν τίνι λόγῳ καὶ δικαιώματι γίνονται ταῦτα. Ἔπρεπε λοιπὸν νὰ συνοδευθῇ ὁ ἀνὰ χεῖρας προϋπολογισμὸς μὲ ὀνομαστικόν τινα κατάλογον τῶν ἀξιωματικῶν τούτων, διὰ νὰ διερευνηθῶσι τὰ προσόντα καὶ τὰ δικαιώματα ἑνὸς ἑκάστου. Ἐπειδὴ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν δεχθέντες προικοδότησιν, μισθοδοτοῦνται παρὰ τὸν νόμον, ἐνῷ δὲν ἔχουσι ποσῶς τὸ δικαίωμα τοῦτο, ὡς διὰ τῆς προικοδοτήσεώς των πᾶσης μισθοδοσίας παραιτηθέντες. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ δοθῇ πρὸς γνῶσιν τῆς βουλῆς τοιοῦτος κατάλογος, καὶ τοῦτον ἐξαιτεῖται παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ, διότι ἐνδέχεται νὰ λαμβάνωσι χώραν ὅσα ἐξέθηκε.

Πρὸς ταῦτα λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς εἶπεν ὅτι συζητεῖται ἤδη τὸ κεφάλαιον τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον *φάλαγξ*, πάντες δὲ γνωρίζουσι τὰς ἀρχὰς τῆς συστάσεως αὐτῆς. Συνέστη δ' ὡς καὶ ἄλλοτε εἶπε, πρὸς ἀμοιβὴν τῶν ὑπὲρ πατρίδος θυσιῶν καὶ ἐκδουλεύσεων ἀγωνιστῶν. Τὸ δικαίωμα ἄρα τοῦτο προέρχεται ἐκ τοῦ ἐνδόξου ἡμῶν ἀγῶνος, καὶ ἐπειδὴ οὗτος παρῆλθε, ταχέως θέλουσι παρέλθει καὶ οἱ ὑπὲρ αὐτοῦ ἀγωνισάμενοι. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ ὀνομασθῇ ἡ φάλαγξ μόνιμον καὶ διαρκὲς σῶμα, καθ' ὅσον μάλιστα κατετάχθησαν εἰς αὐτὴν οἱ ἀξιωματικοὶ ἐκεῖνοι, οἱ ἔχοντες δικαιώματα εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ ἔθνους. Ἐὰν ἀναδράμῃ δέ τις εἰς τὴν πρώτην αὐτῆς σύστασιν, θέλει ἰδεῖ ὅτι τὸ κατ' ἀρχὰς ἀνεγνωρίσθησαν τινες ὑπὸ τῆς ἀντιβασιλείας ὑπὸ τὸ ὄνομα « *Ἐθνοφυλακὴ* » ἐλάμβανον δ' οἱ συνταγματάρχαι τοῦ σώματος τούτου ἀνὰ 400 δραχμὰς κατὰ μῆνα. Διωρίσθη ἔπειτα ἡ πρώτη ἐπιτροπὴ, ἥτις συστήσασα μίαν φάλαγγα, διήρεσε τοὺς βαθμολογηθέντας εἰς διαφόρους τάξεις. Ἐνῷ δ' αὕτη ὥρισε τὴν μισθοδοσίαν τῆς φάλαγγος, ἔθεσεν ὡς ἀνώτατον βαθμὸν τὸν τοῦ συνταγματάρχου, τοῦ ὁποίου συνέστειλε τὴν μισθοδοσίαν διὰ καταστατικοῦ διατάγματος εἰς 250 δραχμάς. Ὥστε

ἀμέσως ἄρχεται ἡ σύγχυσις καὶ ἀνωμαλία, διότι οἱ μὲν παρὰ τῆς ἀντιβασιλείας διορισθέντες συνταγματάρχαι ὡρίσθη νὰ λαμβάνωσι 400 δραχμὰς, οἱ δὲ δεύτεροι 250 καὶ βαθμηδὸν κατ' ἀναλογίαν οἱ ἄλλοι βαθμοί. Ἀλλὰ διὰ νὰ συμπληρωθῇ, φαίνεται, πλειότερον ἡ σύγχυσις αὕτη, διωρίσθησαν καὶ ἄλλοι ἔπειτα δι' ἰδιαιτέρων διαταγμάτων, τὰ ὁποῖα οὐχ ἧττον εἶναι παραδεκτέα, ὡς πρὸ τῆς Σεπτεμβριανῆς μεταβολῆς ἐκδοθέντα. Ἐπῆλθεν ἀκολούθως καὶ ἡ σύστασις τῆς πρεσβυτικῆς τάξεως, ἥτις ἐγένετο οὐχὶ βεβαίως κατὰ νόμον, ἀλλ' ὡς ὁ Ὑπουργὸς αὐτὸς ἤθελε, καὶ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ διάφοροι ἐχορηγοῦντο μισθοδοσίαι κατ' ἀρέσκειαν. Ἐκ τούτου λοιπὸν ἡ τοσαύτη διαφορὰ καὶ ἀνωμαλία τῶν μισθοδοσιῶν, ἀλλ' ἡ ἐπ' αὐτῶν ἀναγκαία διόρθωσις δὲν εἶναι πρόχειρος, διότι νέα σύγχυσις θέλει προκύψει καὶ μεγάλα θέλουσιν ἐγερθῇ παράπονα ἐκ μέρους τοσούτων φαλαγγιτῶν, τῶν ὁποίων οὐ σμικραὶ θέλουσιν εἶσθαι αἱ ἀπαιτήσεις. Καθ' ἕξιν δ' ἀφορᾷ ὅτι πολλοὶ τούτων, ἂν καὶ προικοδοτηθέντες, λαμβάνωσιν ὅμως καὶ μισθὸν, συνομολογεῖ ὅτι εἶναι ἄδικον, διότι ἀφ' οὗ διὰ τῆς προικοδοτήσεως ἔλαβόν ὅ,τι τὸ ἔθνος ὡρίλε πρὸς αὐτοὺς, ἐγένετο πλέον πᾶσα ἐξόφλησις καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ μισθοδοτῶνται. Παρατηρεῖ ὅμως ὅτι δύναται πᾶσα Κυβέρνησις, ἐὰν μόνον ἔχῃ ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν, νὰ τοὺς διορίσῃ εἰς ἐνεργητικὴν θέσιν. Ἀλλὰ δὲν δύναται τότε, διότι ἀντημείφθησαν οὗτοι διὰ παλαιὰς ἐκδουλεύσεις, νὰ τοὺς πειθαναγκάσῃ, οὕτως εἰπεῖν, νὰ ὑπηρετήσωσι δωρεάν, ἐπειδὴ χρείαν ἔχουσα τῆς ὑπηρεσίας των, καὶ ὡς ἰδιώτας ἁπλοῦς ὀφείλει νὰ τοὺς μισθοδοτήσῃ. Ὡς πρὸς τὸ ἄνισον δὲ τῶν τοῦ γραφείου ἐξόδων ἐπίσης παρατηρεῖ ὅτι εἶναι τῆς ἀτάκτου ἐκείνης περιστάσεως γέννημα, καὶ ὡς εὗρεν αὐτὰ παραδεδεγμένα ἠναγκάσθη νὰ τὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν βουλήν. Ἐπίσης μετὰ τὴν 3. τοῦ Σεπτεμβρίου διέπων τότε τὰ στρατιωτικὰ εὗρεν ἁπλῆν τινα διαταγὴν τοῦ ὑπουργείου, δι' ἧς ὡρίζετο νὰ χορηγῶνται πρὸς τὸν νομοεπιθεωρητὴν Ἀττικῆς 100 δραχμαὶ περιπλέον καὶ ἔκτοτε ἐξακολουθοῦσιν αὗται διδόμεναι. Ἄλλως ὅμως ἕκαστος παρατηρεῖ ὅτι τοιαῦτα γραφείου ἔξοδα δὲν ὑπάρχουσι, καὶ κατ' ἄλλον τρόπον ἐδύνατο τὸ τότε ὑπουργεῖον νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ὑπὲρ τοῦ νομοεπιθεωρητοῦ τούτου δαπάνην. Δέχεται λοιπὸν τὴν ἐλάττωσιν 1200 δραχμῶν ἐκ τοῦ ὅλου τῶν γραφικῶν ἐξόδων. Ἐπίσης δὲ θεωρεῖ περιττὴν καὶ ἐξοβελιστέαν τὴν ποσότητα 6,000 δραχμῶν ἀφ' ὅτου ἔζη ὁ ἀντιστράτηγος Κ. Μαυρομιχάλης, καὶ δέχεται τὴν ἐξάλειψιν τῶν διὰ διπλώ-

ματα καὶ ἀριστεῖα 5,000 δραχ. διότι ἔλαβον τόσοι ὅσοι ἴσως δὲν ἠρίστευσαν κατὰ τὸν ἀγῶνα. Ἔτι δὲ χρεωστεῖ νὰ προσθέσῃ ὅτι καὶ ἡ σημειουμένη δαπάνη ὑπὲρ τοῦ μι-θοῦ τοῦ γραμματέως τῶν ἀρχαίων ἀπαιτήσεων καὶ δύο βοηθῶν δὲν ἔχει καλῶς. Ἐπειδὴ ὁ κανονίζων τὸ προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου νόμος ἔπρεπεν ὡς καὶ πᾶν ἄλλο νὰ συμπεριλάβῃ καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο, διὰ νὰ μὴ μένῃ ἀκανόνιστον. Ἀλλὰ παραλειφθὲν καθίσταται ἀσθενὲς καὶ ἀβέβαιον. Ἐν δ' ἄλλος τις ἀντιτάξῃ ὅτι παρελείφθη, ἐπειδὴ τὸ ποσὸν τοῦτο ἀνῆκεν εἰς τὴν φάλαγγα δὲν ἠδύνατο νὰ τεθῇ ἐν τῷ ἀνωτέρω νόμῳ, παρατηρεῖ ὅτι κατὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ νόμου τούτου ὑπῆρχεν ἤδη ἡ φάλαγξ καὶ ἠδύνατο βεβαίως νὰ προστεθῇ· ἀλλὰ παραλειφθὲν τότε αἰρνιδίως ἀπαντᾶται ἤδη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ὑπάρχει εἰς τὸ γραφεῖον τοῦτο ὑπηρεσία τις, ἀλλ' ἡ ὑπηρεσία αὐτὴ θέλει παύσει ὅταν καὶ πάντες οἱ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ἀγωνισθέντες. Ὅθεν ἐὰν ἡ βουλὴ ἐρίεται τὴν κατάργησιν αὐτοῦ, θέλει τὴν ἐνεργήσει ἀμέσως, ἐὰν καὶ ἡ βουλὴ καὶ πάντες οἱ ἀγωνισταὶ παύσωσι τοῦ νὰ ἔχωσιν τοιαύτας ἀπαιτήσεις.

Ἄλλος δέ τις παρετήρησεν ὅτι ἅμα τῇ συστάσει τῆς φάλαγγος εἶχεν ὁρισθῇ ἡ γαῖα νὰ λαμβάνωσιν οἱ ἀξιωματικοὶ ἀπέναντι τοῦ βαθμοῦ των ἢ τὴν ἐξ αὐτοῦ ἀνάλογον μισθοδοσίαν, ἐκ τούτου οἱ μὲν προτιμήσαντες γαίας ἔλαβον ἤδη τὰ γραμμάτιά των καὶ ἀντημείφθησαν διὰ τοὺς ἀγῶνάς των, οἱ δὲ ἀρκεσθέντες εἰς τὴν ἐκ τοῦ βαθμοῦ των ἀπολαυὴν εὑρίσκονται εἰς ἐνέργειαν καὶ λαμβάνουσι τὸν μισθόν των. Οὐδεὶς δὲ δι' οἱονδήποτε λόγον δύναται νὰ ἔχῃ καὶ τὰς δύο συγχρόνως ἀπολαυάς. Ἀλλ' ἐνταῦθα παρατηρεῖ τοσαῦτα ποσὰ ἢ ἀντίθετα πρὸς τὸν ὅρον τοῦτον ἢ ἄλλως ἀδικαιολόγητα. Διότι καὶ ἀξιωματικοὶ ἐν ἐνεργείᾳ φαίνονται λαμβάνοντες ἐπιμίσθια, χωρὶς νὰ δίδηται οὐδεὶς περὶ τούτων λόγος, καὶ ἄλλοι ἐν ἀργίᾳ διατελοῦντες, ἂν καὶ λοχαγοὶ καὶ ὑπολοχαγοί, μισθοδοτοῦνται, ἐν ᾧ μόνον ἐκ τῶν ταγματαρχῶν ὁ νόμος ἀρχόμενος, ὁρίζει ἐκτὸς τῶν γαιῶν νὰ λαμβάνωσι καὶ μισθόν τινα κατὰ μῆνα, ἐκτὸς δὲ τούτων καὶ συνταξιοῦχοι πολλοὶ σημειοῦνται, ἐν ᾧ οὐδ' αὐτοὶ ἔπρεπε νὰ λαμβάνωσί τι ἀφ' οὗ προικοδοτηθέντες ἀντημείφθησαν πλέον. Ἐπειδὴ δ' ὡς εἶπεν, ἀντιβαίνουσι ταῦτα εἰς τὸν νόμον καὶ αἱ διπλαῖ ἀποζημιώσεις ἀπαγορεύονται, παρακαλεῖ νὰ δώσῃ περὶ τούτων ὁ ὑπουργὸς τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας.

Ἀπήντησε πρὸς ταῦτα ὁ ὑπουργὸς ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐπιμίσθια, περὶ τῶν ὁποίων ἀπορεῖ ὁ προαγορεύσας, παρατηρεῖ

ὅτι, ὅτε συνεκροτήθη ἡ φάλαγξ, διηρέθη κατὰ πᾶν Μακεδονικὸν τρόπον εἰς τέσσαρας τετραρχίας, καὶ ἐτέθησαν αὐταὶ εἰς ἐνέργειαν· ἅμα δὲ παραδεχθείσης τῆς ἐνεργείας, ἀναγκαίως παρέπεσται καὶ ὁ προδιβασμὸς τῶν ἀξιωματικῶν, τὸν ὁποῖον οὐδεὶς δύναται νὰ ἀφαιρεθῇ. Καὶ ἐὰν μὲν ὁ ἀξιωματικὸς διατελῇ μένων ὅπου ἡ τετραρχία αὐτοῦ διάγει, περιορίζεται τότε εἰς μόνον τὸν κανονισμένον μισθόν του καὶ οὐδεμίαν ἄλλην ἔχει ἀπολαυήν, ἐὰν ὅμως ἡ Κυβέρνησις τὸν στέλλῃ δι' ἀνάγκην της εἰς ὑπηρεσίαν, εἰς μὲν τὸν λοχαγὸν καὶ ὑπολοχαγὸν χορηγεῖται 10 δραχμῶν ἐπιμίσθιον, εἰς δὲ τὸν ἀνθυπολοχαγόν, ὡς ἀνεπαρκῆ ἔχοντα μισθόν, 14· ἐκ τούτου λοιπὸν ἡ τῶν ἐπιμισθίων χορήγησις, ἥτις δὲν δύναται νὰ μὴ θεωρηθῇ ἔλως δικαία. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς προικοδοτηθέντας καὶ ἔχοντας ἤδη κλῆρον ἀπολαυάς, παρατηρεῖ ὅτι πρέπει νὰ μελετήσωμεν ἀκριβῶς τὸ κανονίζον τὴν φάλαγγα καταστατικὸν διάταγμα· ἡ Κυβέρνησις προνοοῦσα ὑπὲρ τῆς ὅσον ἔνεστι καλλιτέρας τῶν ἀξιωματικῶν ἀποκαταστάσεως, ἔλαβε καὶ τὸ μέτρον τῆς παραχωρήσεως γαιῶν, ἐπειδὴ μένουσιν αὐταὶ κληρονομίαι διαλογικαί, ἐν ᾧ ἡ σύνταξις προσωπικὴ οὖσα συναπόλλυται μετὰ τοῦ νεμομένου αὐτήν. Καθιέρωσε λοιπὸν ὥστε οἱ ἀξιωματικοὶ μέχρι μὲν τοῦ λοχαγοῦ νὰ λαμβάνωσι προικοδότησιν μόνην, ἀπὸ δὲ τοῦ ταγματάρχου καὶ πέραν νὰ χορηγῆται ποσόν τι εἰς προικοδότησιν, τὰ δὲ λοιπὰ εἰς χρήματα κατὰ μῆνα· ἀλλ' εἶπεν ὅτι ἐξεδόθησαν ἀκολούθως εἰδικά τινα διατάγματα, δι' ὧν καὶ εἰς φρουράρχους, καὶ εἰς λοχαγοὺς καὶ ἀνθυπολοχαγοὺς προικοδοτηθέντας χορηγοῦνται τοιαῦται παραχωρήσεις, καὶ ἀρκετὰ ἐξηγήθη περὶ τούτου πρότερον· ἀλλὰ πολλάκις περιστάσεις τινὲς ἀναμφίσεκτοι γεννῶσιν ἄλλας ὁμοιοειδεῖς, τὰς ὁποίας βιάζεται κανεὶς νὰ παραδεχθῇ ἔπειτα ἐξ ἀνάγκης. Διὸ μετὰ τὴν 3 τοῦ Σεπτεμβρίου συνεκροτήθη φάλαγξ τις νέα, ἡ προκειμένη, καὶ ἐπειδὴ συγχρηματοῦντας αὐτὴν ἀξιωματικοὶ εἶναι εἰς ἐνέργειαν ἀναγκαίως πρέπει καὶ νὰ μισθοδοτῶνται, ἅμα ὑπηρετοῦσι τὴν Κυβέρνησιν.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ πρὸ αὐτοῦ ὅτι ἐὰν μὲν οὗτοι ἐπρόκειτο νὰ λάβωσιν ὑπηρεσίαν, δύνανται ἐλευθέρως νὰ λάβωσι καὶ οὐδεὶς εἶναι ὁ ἀντιλέγων, ἀλλ' ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐξακολουθῶσι λαμβάνοντες δικαιώματα, τὰ ὁποῖα παρέλαβον ἅπαξ καὶ ἀντημείφθησαν ἀποχρώντως, ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι ὅλον τὸ οἰκονομικὸν πνεῦμα τῶν ἀγορευσάντων παρατηρεῖ ὅτι περιστρέφεται ὡς πρός τινας ἀξιωματικούς, οἵτινες προικοδοτηθέντες μισθοδοτοῦνται· ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς καθαρῶς ἐξηγήθη ὅτι δὲν ἐγίνετο

τοῦτο, ἀλλ' ἔλαβεν ἡ Κυβέρνησις ἀνάγκην τῶν βραχιόνων των, ἐπεκαλέσθη τὴν συνδρομήν των καὶ ἐκ τούτου προέκυψε φυσικῶς ἡ μισθοδοσία. Δὲν βλέπει λοιπὸν διὰ τί νὰ ἀφαιρεθῶσιν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας. ἀφ' οὗ καθίστανται ἀναγκαῖοι, ἢ διὰ τί νὰ ἐμποδισθῇ ἡ ἀπολαυή των, ἀφ' οὗ διάγουσιν ἐν ὑπηρεσίᾳ· ἢ ἀγνοοῦμεν ἀρά γε ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔχει ἔτι χρείαν τῶν βραχιόνων των καὶ ὅτι χθὲς ἀκόμη ἔπεσαν θύματα ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ τάξεως; Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ φερώμεθα φειδωλῶς εἰς τὰ ἱερὰ ταῦτα λείψανα τοῦ ἀγῶνος, οὐδὲ νὰ νομίζωμεν ὅτι ἀποχρώντως τοῖς ἐπληρώθη ὅλον τὸ αἷμα καὶ τὰ παθήματα, ὅσα μαρτυρικῶς ὑπέστησαν κατὰ τὸν ἀγῶνα. Ἄλλα δὲ εἶναι ἐκεῖνα, εἰς τὰ ὁποῖα ἔπρεπε νὰ φερώμεθα αὐστηροί, καὶ ἐν ᾧ ἐκεῖνα παραλείπομεν, ἀκριβολογοῦμεν ἤδη ἐπὶ τῆς μισθοδοσίας ὀλίγων ἀγωνιστῶν, οἵτινες ἄλλως, ἐὰν μισθοδοτῶνται, ἐργάζονται, καὶ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ μένωσιν ἄνευ ἀμοιβῆς· ἀλλὰ διὰ τῆς περὶ τοῦ γραμματέως τῶν ἀρχαίων ἀπαιτήσεως καὶ τῶν δύο αὐτοῦ βοηθῶν ἰδέας του, παρατηρεῖ ὅτι ὁ ὑπουργὸς φέρει εἰς δύσκολον θέσιν τὴν βουλήν, διότι αὕτη δὲν διορίζει τοὺς ὑπαλλήλους, ἀλλ' ἐπεξεργάζεται μόνον τὰ κατ' αὐτούς. Ἐὰν λοιπὸν οἱ ἀνωτέρω ὑπάλληλοι εἶναι περιττοί, ἀπόκειται εἰς τὸ ὑπουργεῖον νὰ τοὺς παύσῃ, ἡ δὲ βουλὴ δὲν ἐπεμβαίνει εἰς πρᾶξιν ὅλως νομοτελεστικήν. Δὲν συμφωνεῖ ὅμως εἰς τὸν ὅρον, τὸν ὁποῖον ὁ ὑπουργὸς θεὶς τὴν παῦσιν αὐτῶν προέτεινε, διότι οὐ μόνον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παύσωσιν ἀπὸ τοῦδε αἱ ἀπαιτήσεις, ἀλλὰ καὶ θέλουσιν ἐξακολουθήσει ἐπὶ πολὺ, καὶ σχέσιν ἔχουσι μὲ τὴν μέλλουσαν γενεάν. Ἤδη δὲ πλειότερον καθίσταται ἀναγκαία ἡ θέσις αὕτη, καθ' ὅσον θέλει συστηθῇ ἴσως ἡ ἐπιτροπὴ, καὶ πολλὰ ἔγγραφα πολιτῶν εὑρίσκονται εἰς τὰ ἀρχεῖά της.

Ἀπήντησεν ὁ προαγορεύσας ὅτι καλὸν ἦτον οἱ ἀναβαίνοντες εἰς τὸ βῆμα εἰς μόνην τὴν ἰδέαν αὐτῶν ἀρκούμενοι, νὰ ἐκθέτωσιν ὅ,τι αἰσθάνονται, χωρὶς νὰ παρασύρωνται εἰς ἐπικρίσεις ἢ προσβολὰς κατὰ τῶν ἄλλων. Τὸ δὲ καθεκάστην νὰ λέγωμεν αἵματα, καὶ ὀστᾶ καὶ κρανία, εἶναι ἐπίδειξίς τις δημαγωγική, τὴν ὁποίαν καὶ ἄλλοι δύνανται νὰ μετέλθωσιν, ὅταν ἐπιθυμῶσι νὰ ἀρέσωσι μόνον. Παρατηρεῖ δ' ὅτι καὶ πρότερον εἶπεν ὅτι ἀφ' οὗ οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς φάλαγγος ἔλαβον ἤδη τὰ δικαιώματά των, δὲν ἠδύναντο νὰ ἔχωσι πλέον ἄλλα, καὶ ἡ πατρὶς ἐξώφλησε μετ' αὐτῶν. Ἐὰν ὅμως ἐπάναγκες ἦναι νὰ λάβωσι νέας ἀμοιβὰς, τοῦτο εἶναι ἀντικείμενον ἄλλης σκέψεως, ἀλλὰ πρέπει νὰ ληφθῇ γενικὸν ὑπὲρ ὅλων μέτρον, διότι πολλοὶ ἐξ αὐτῶν λιμώττουσιν, ἐνῶ ἄλλοι λαμβάνουσιν ἤδη νέα βοηθήματα. Παρατηρεῖ δ' ὅτι καὶ αὐτὸς εἶναι ἐξ ἐπαρχίας τῆς Ἑλλάδος σημαντικῆς, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ φαλαγγιτῶν οὐδεὶς μέχρι τοῦδε ἐζήτησε πλειότερον τοῦ ὅτι κατὰ τὸν νόμον τῷ ἐχορηγήθη. Ὅθεν ἐὰν μὲν πρόκηται νέαι νὰ δοθῶσιν ἀμοιβαὶ, νὰ δοθῶσιν, ὡς εἶπε, πρὸς ὅλους. Ἐὰν δέ τινες ἐξ αὐτῶν ἐπιθυμῶσιν ὑπηρεσίαν, τοῦτο διαφέρει καὶ οὐδεὶς εἶναι ὁ ἀντιλέγων. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἰδέαν ὅτι εἰς μικρὰ λεπτολογοῦντες πολλὰ οὐσιώδη παραλείπομεν, παρατηρεῖ ὅτι εἰς αὐτὸν δὲν ἐφαρμόζεται τοῦτο, διότι πάντοτε, νομίζει, ὕψωσε τὴν φωνὴν ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ συμφέροντος. Ἂν δ' αὐτὸς ὁ προαγορεύσας παρέλειψε τοῦτο, δύναται νὰ ἐλέγξῃ ἑαυτὸν, ἐὰν θέλῃ.

Ἐπανέλαβεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι κακή τις συνεννόησις ἐγένετο περὶ τούτου, διὸ τοσαύτη προέκυψε διαμάχη· αὐτὸς δὲ ἐξ ὑπαρχῆς εἶπεν, ὅτι ὅταν οἱ ἀξιωματικοὶ οὗτοι λαμβάνωσι νέαν ὑπηρεσίαν, εἶναι δίκαιον νὰ μισθοδοτῶνται. Αὐτὸ δὲ τοῦτο προέλαβεν ἡ Κυβέρνησις διὰ διατάγματος ὁρίζουσα, καὶ δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ ἀντίρρησις. Τὸ ὑπουργεῖον λοιπὸν ἔλαβεν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας των, τοὺς ἐκάλεσεν ἐπὶ τούτῳ καὶ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ παραπονῶνται τις διότι μισθοδοτοῦνται. Ἄλλως τε εἶναι δυσχερὴς ἡ ὑπηρεσία των, διότι εἰς διαφόρους ἐπαρχίας ἀνήκοντες, διάζονται νὰ συνέρχωνται εἰς τὰς νήσους ἢ ὅπου ἡ Κυβέρνησις τοὺς διατάξῃ. Δὲν εἶναι δὲ τυχαῖον νὰ ἐγκαταλείπῃ τις ἐπαρχίαν καὶ οἰκογένειαν καὶ νὰ διάγῃ μακρὰν αὐτῶν διὰ 30 δραχ. μόλις.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι τὸ ζήτημα κυρίως εἶναι ἐὰν μετὰ τὸν νόμον τοῦ 1838, δι' οὗ οἱ προικοδοτηθέντες φαλαγγῖται ἀποκλείονται πάσης μισθοδοσίας, δύνανται οὗτοι νὰ μισθοδοτῶνται διοριζόμενοι εἰς ὑπηρεσίαν. Ἡ λύσις δὲ τοῦ ζητήματος προκύπτει ἐξ αὐτοῦ τοῦ περὶ φαλαγγος καταστατικοῦ διατάγματος. Καὶ παραλείπων μὲν τὸ πρῶτον, ἐπιλαμβάνεται τοῦ δευτέρου διατάγματος, δι' οὗ γίνεται καταφανὴς ἡ διάκρισις. Διότι ἐν αὐτῷ ῥητῶς ἀναφέρεται ὅτι ἕκαστος φαλαγγίτης πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου δύναται νὰ παραιτηθῇ τοῦ μισθοῦ, διὰ νὰ λάβῃ ἂν θέλῃ, ἀντ' αὐτοῦ προικοδότησιν. Ἐκ τοῦ 9 λοιπὸν καὶ 11 ἄρθρου τοῦ μνησθέντος νόμου προφανῶς ἐξάγεται ὅτι οὐδεὶς ἀξιωματικὸς δύναται νὰ ἀπολαύῃ καὶ τῶν δύο συναμα δικαιωμάτων. Ὁριστικῶς λοιπὸν ἐθέσπισεν ὁ νόμος οὗτος νὰ ἐξοφληθῶσιν ἐφάπαξ τὰ δικαιώματα ταῦτα. Καὶ ἂν μὲν ὁ ἀξιωματικὸς προτιμᾷ γαίας, παύει τοῦ λοιποῦ ἡ μισθο-

δοσία του, ἐὰν δὲ τοὐναντίον ἀρκῆται εἰς ταύτην, τότε μόνον ἐξακολουθεῖ διδομένη. Καὶ ὁ ὑπουργὸς μὲν ἀνεγνώρισε τὴν ἀρχὴν ταύτην, ἀλλὰ προσέθηκεν ὅτι, ὁσάκις ἡ Κυβέρνησις λάβῃ χρείαν τῆς ὑπηρεσίας των, δύναται νὰ τοὺς διορίσῃ ἐπὶ μισθῷ. Τὴν ἀρχὴν ταύτην οὐδεὶς βεβαίως ἀρνεῖται, καὶ δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ τοὺς διορίσῃ, ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἀνάγκη νὰ τοὺς κατατάξῃ εἰς ἄλλα σώματα, διότι ἡ φάλαγξ δὲν ἔχει τὴν ἀποστολὴν ταύτην. Ὅσοι δὲ τούτων χωρὶς νὰ τεθῶσιν εἰς ἐνέργειαν μισθοδοτοῦνται, ἀναριθμόλως μισθολογοῦνται κακῶς καὶ πρέπει νὰ ἐκλείψῃ τοιαύτη ἀρχή. Καὶ ἄλλο δέ τι ἄτοπον οὐσιωδὲς συμβαίνει· διότι ἐνῷ τὰ δικαιώματα πολλῶν τούτων ἐξετιμήθησαν καὶ βαθμολογηθέντες, ἔλαβον τὸ ἀντιστοιχοῦν γραμμάτιον τοῦ βαθμοῦ των, λαμβάνουσιν ἤδη νέας ἀπολαβὰς χωρὶς νὰ προσφέρωσι νέας ἐκβουλεύσεις. Καὶ ἡ μὲν τῆς Α. περιόδου βουλὴ, καίτοι συναισθανομένη τὸ ἄτοπον τοῦτο, ἀλλ' ἐπιτηδειότερον φέρομένη, ἐψήφισε τὸν ὑπὲρ αὐτῶν κριθέντα προϋπολογισμόν. Ἀλλ' ἤδη, ὅτε τὰ οἰκονομικὰ ἡμῶν ὑπὲρ ἄλλοτε ἴσως νοσοῦσι καὶ χρείαν ἔχομεν αὐστηροτάτης οἰκονομίας, ἀνάγκη νὰ σκεφθῇ ἡ βουλὴ ὡριμως, πρὶν ἢ παραδεχθῇ τὴν δαπάνην. Καὶ ἢ εἶναι δικαία, ἢ εἶναι ἄδικος ἡ δευτέρα αὕτη ἀπολαυή. Ἐὰν τὸ πρῶτον, οὐδεὶς ἀντιτείνει, ὅταν ἀποδειχθῇ· ἐὰν τὸ δεύτερον, δι' οὓς ἐξέθηκα λόγους, οὐ μόνον εἶναι παράνομον, ἀλλὰ καὶ ἀδικον καὶ σκανδαλώδες, διότι οἱ πλεῖστοι τῶν ἀξιωματικῶν τούτων ἐκτὸς τῆς νομίμου αὐτῶν ἀμοιβῆς οὐδὲν ἄλλο ἔλαβον μέχρι τοῦδε, τοῦτο δ' ἀντίκειται εἰς τὸ πνεῦμα ἐν γένει τοῦ Συντάγματος ὁρίζοντος πάντοῦ καὶ πάντοτε τὴν ἰσότητα. Δὲν ἀποδέχεται δὲ καὶ τὴν ἀρχὴν ὅτι εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἀπόκειται ὅλως ἡ διατήρησις ἢ παῦσις τῶν θέσεων. Διότι δύναται μὲν τὸ ὑπουργεῖον νὰ θεωρήσῃ ἀναγκαίαν τὴν δεῖνα θέσιν, ἀλλὰ καὶ ἡ βουλὴ σταθμίζουσα τὰς δαπάνας τοῦ κράτους, δικαιοῦται νὰ μὴ τὴν παραδεχθῇ λόγῳ χρηματικῆς ἐλλείψεως τοῦ ταμείου. Ἄλλως παρατηρεῖ ὅτι ἐὰν παρουσιασθῇ εἰδικὸς περὶ τῆς θέσεως ταύτης νόμος, πρῶτος θέλει ψηφίσει ὑπὲρ αὐτοῦ, ἐνῷ ἤδη εἰς οὐδένα στηρίζεται νόμον, καὶ ἡ Βουλὴ δὲν πρέπει νὰ τὴν παραδεχθῇ.

Μετά τινα παρατηρήσαντα ὅτι μετὰ τὴν 3ην Σεπτεμβρίου ἐξεδόθη διάταγμα περὶ τούτου, λαβὼν τὸν λόγον ἐπέτυχεν ἄλλος, ὅτι πρῶτος ὁ Ὑπουργὸς ἤνοιξε τὸ στάδιον τῆς συζητήσεως ταύτης, θελήσας νὰ ἐπιφέρῃ παρατηρήσεις τινὰς εἰς τὸ περὶ ἐξόδων μέρος τοῦ ἀνὰ χεῖρας κεφαλαίου. Συνεμερίσθη δὲ καὶ ἡ βουλὴ τὰς παρατηρήσεις του καὶ ἤθελε νὰ φθάσῃ πρὸς

τὸν σκοπὸν, ἐὰν, ὡς οἱ λοιποὶ ὑπουργοὶ, ὑπέβαλεν οὗτος ἐν καιρῷ προπολογίαν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἐντεῦθεν δ' ἀνακεφαλαιώσας ὅσα ὁ πρὸ αὐτοῦ κατὰ τῆς διττῆς τῶν φαλαγγιτῶν ἀμοιβῆς ἐξέθηκε, καὶ μνησθεὶς τοῦ καταστατικοῦ διατάγματος, δι' οὗ ἐν τῶν δικαιωμάτων τούτων ἐπιτρέπεται, προσέθηκεν ὅτι οὐ μόνον κατὰ τὴν Σεπτεμβριανὴν μεταβολὴν καὶ τὴν 4 Λύγου του παρουσιάσθη ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας πολλῶν φαλαγγιτῶν, ἀλλὰ καὶ σήμερον ἔτι τοιαύτη ἀνάγκη ὑφίσταται καὶ δὲν δύναται νὰ τοὺς παραβλέψῃ τὸ ὑπουργεῖον. Διὸ ὅσοι ἐπροικοδοτήθησαν εἰς Ἀταλάντην π. χ. διετέλουν ἄνευ μισθοῦ, ἀλλ' ἐπελθούσης τῆς ἀνάγκης, συνεκαλέσθησαν καὶ ὑπηρετοῦντες μισθοδοτοῦνται. Ἀλλὰ διὰ τὸ ἀληθῶς ἀνώμαλον τῶν μισθοδοσιῶν τούτων καὶ ἡ ἐπιτροπὴ τῆς βουλῆς καὶ ἡ βουλὴ σύμπασα πολλάκις συνέστησεν εἰς τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργὸν νὰ εἰσαγάγῃ ὀργανικὰ νομοσχέδια περὶ τῶν διαφόρων ὅπλων καὶ τῆς φάλαγγος ταύτης, διὰ νὰ κανονισθῇ ἐφάπαξ τὸ ἄνισον τῶν μισθοδοσιῶν τούτων. Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ἤδη φρονεῖ ὅτι ἔπρεπε νὰ συστήσῃ ἡ βουλὴ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἀρκουμένη εἰς τοῦτο πρὸς τὸ παρὸν, καὶ τότε κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν ὀργανικῶν νόμων δύναται νὰ μὴ παραδεχθῇ τὴν μισθοδοσίαν τῶν προικοδοτηθέντων. Ἀλλ' ἤδη τὸ κεφάλαιον τοῦτο ὑπάρχει, καὶ δὲν ἐννοεῖ πῶς θέλουσιν ἐκκαθαρισθῇ τὰ ποσά του. Διότι, ἐὰν πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἦναι εἰς ἐνέργειαν, ἐγένετο τοῦτο διὰ διαταγμάτων, τὰ ὁποῖα, ὡς γνωστὸν, φέρουσιν ἰσχὺν νόμου, καὶ δὲν δύνανται νὰ αὐθετερωθῶσιν ἄνευ τῆς ἐπιψηφίσεως ὀργανικοῦ νόμου. Διὸ τὴν εἰσαγωγὴν ὀργανικοῦ νομοσχεδίου πρέπει νὰ προκαλέσῃ ὅσον τάχιον ἡ βουλὴ, ἐὰν ἐπιθυμῇ ν' ἀπαλλαγῇ τῶν περιπλοκῶν τούτων.

Ἄλλος προσέθηκεν, ὅτι ἀρκετὰ σπουδαῖον εἶναι τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, διότι καὶ ἄλλοτε ἀπησχόλησεν οὐσιωδῶς τὴν βουλήν. Δὲν πρατίθεται δὲ τὸ κατ' αὐτὸν οὔτε ἐλάττωσιν νὰ προτείνῃ οὔτε προσθήκην ἐπὶ τῆς δαπάνης τῆς φάλαγγος, διότι καὶ ἡ βουλὴ, καὶ ἡ γερουσία καὶ ἡ Κυβέρνησις πρέπει σπουδαιότερον νὰ ἐνασχοληθῶσι, διὰ νὰ μὴ ἐπιβαρύνωνται τοῦ Κράτους τὰ ἔξοδα ἄνευ ἀπολύτου ἀνάγκης. Παρατηρεῖ δ' ὅτι ἐξ ὅσων εἶπεν ὁ Ὑπουργὸς συνάγεται ὅτι καὶ οὗτος συναισθάνεται τὸ ἐκ τῆς διπλῆς ἀμοιβῆς προσγινόμενον ἀτόπημα, καὶ ἀληθῶς δύσκολον εἶναι, ὡς εἶπε, νὰ θεραπευθῇ τὸ κακὸν, ἀλλ' ἀνάγκη ἐπίκαιρα καὶ πρέπει νὰ ἐπιστήσῃ εἰς τοῦτο ἰδιαζούσαν προσοχὴν, ἐπειδὴ τὸ ταμεῖον ἀσημέραι ἐπιβαρύνεται καὶ διπλασιάζονται ἀπαύστως τὰ ἔξοδα. Εἰς τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας

ἀγῶνα μετέσχον πάντες οἱ Ἕλληνες, ὁ ἀγὼν οὗτος ἐγέννησε δικαίας ἀπαιτήσεις καὶ τὸ ἔθνος ὤφειλε νὰ προνοήσῃ ὑπὲρ τῶν παθόντων. Καὶ τοῦτο μὲν ἐξετέλεσεν ἡ πατρὶς, ὅμως λέγει μὲ θλῖψιν, ἀλλὰ καὶ πεποίθησιν, ὅτι ἡ θεραπεία δὲν ἔγεινε δικαία καὶ ἴση. Ὁ ἀγὼν τῆς Ἑλλάδος ἦτο κοινὸς, τὰ παθήματα ἀμοιβαῖα, καὶ ἄλλοι μὲν πολλὰ, ἄλλοι δ' ὀλιγώτερα ὑπέστησαν, ἅπαντες ὅμως τὴν αὐτὴν δόξαν καὶ τὰς αὐτὰς συμφορὰς διῆλθον. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκ τούτων ἀμοιβὴ δὲν ὑπῆρξε κοινὴ ὡς ὁ ἀγών. Ἐὰν δὲ δίκαιον ἦναι, διότι πολλοὶ ἀντημείφθησαν, οὐχ ἧττον εἶναι καὶ ἄδικον καὶ πικρὸν, διότι πολλοὶ ὡσαύτως δὲν ἔλαβον. Ἐὰν δὲ, ὡς εἶναι βέβαιον, ὑπῆρξε διαφορὰ θυσιῶν, οἱ μὲν ἔλαβον πολλαπλάσια, οἱ δὲ ἀναλόγως ὀλίγα. Ὅτι δ' οἱ πλεῖστοι τούτων παρημελήθησαν, ἀπόδειξις ὅτι εἰς μίαν οἱανδήποτε ἐπαρχίαν ἐβραβεύθησαν 50 μόλις, ἐνῷ ὑπὲρ τὰς 4,000 αὐτῆς τῶν αὐτῶν μετέσχον κινδύνων. Καὶ τοῦτο πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ὡς ἀναντίῤῥητον, διότι μὲ 50 ἢ 100 πολεμιστὰς πάσης ἐπαρχίας εἶναι ἀπάτη καὶ ἀνυποστήρικτον ὄνειρον νὰ πιστεύσῃ τις κατορθωτὴν τὴν αὐτονομίαν ἡμῶν, ἤτις ἐματαιοῦτο ἂν δὲν συναντελαμβάνοντο τοῦ ἔργου πάντες ἐν γένει. Ἔπρεπεν ἄρα καὶ ἅπαντες ν' ἀνταμειφθῶσι, καὶ ὅμως εἴδομεν εἰς ἐπαρχίας πολλὰς, 30 ἢ 50 ἀνταμειβομένους, τοὺς δὲ λοιποὺς ἀναξίως ἀμεληθέντας. ἐκ τούτου λοιπὸν οἱ τελευταῖοι, βλέποντες κατ' ἐξαίρεσιν βραβευθέντας τοὺς ἄλλους, πολλὰ καὶ δίκαια παράπονα ἔχουσιν, ἐξ ὧν οὐ σμικρὰ προκύπτουσι σκάνδαλα· ἀλλ' ἐὰν ταῦτα ἐγένοντο μέχρι τοῦδε, ἀνάγκη νὰ ληφθῇ πλέον φροντὶς, διὰ νὰ παύσωσι τὰ παράπονα. καὶ ὅμως δι' ἑνὸς Διατάγματος κστὰ τὰ 1834 περὶ ὀργανισμοῦ τῆς φάλαγγος ἐκδοθέντος, ἐν ᾧ ἀντημείφθησαν πολλοὶ ἢ ὀλίγοι, ἐπιβαρύνθη, ἐὰν δὲν ἀπατᾶται, ὁ προϋπολογισμὸς μὲ ἑνὸς ἑκατομμυρίου δαπάνην. Ἡ Κυβέρνησις τότε παρετήρησεν ὅτι δὲν δύναται ν' ἀνθέξῃ, καὶ διὰ νέου διατάγματος ὥρισε τὸ τῆς προικοδοτήσεως μέτρον, τὸ ὁποῖον πολὺ προτιμότερον ἦτον εἰς τοὺς ἀγωνιστὰς, ὡς δυναμένους νὰ διατρίβωσιν οἴκαδε. Κατὰ τὸ διάταγμα δὲ τοῦτο δὲν θεωροῦνται ὡς ἔχοντες ἐπίσημον θέσιν, διότι ἐν αὐτῷ ὁρίζεται ὅτι φέρουσι τὴν στολὴν χάριν τιμῆς· ἐξέλιπον ἄρα τὰ δικαιώματά των ἀνταμειφθέντα, καὶ κατά τινα τρόπον δὲν θεωροῦνται ὡς ἔχοντες στρατιωτικὴν θέσιν. Εἰς τούτους λοιπὸν, ἀποζημιωθέντας ἤδη, οὔτε ὀφείλεταί τι, οὔτε δίκαιον εἶναι νὰ δοθῇ, οὐδ' ἡ κατάστασις ἡμῶν ἐπιτρέπει νέας δαπάνας· καὶ ἀποδέχεται μὲν ἄλλως τὴν γνώμην τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι δύναται ἡ

Κυβέρνησις, ὅταν ἔχῃ ἀνάγκην, νὰ θέσῃ αὐτοὺς εἰς ἐνέργειαν, ἀλλὰ τὸ νὰ ληφθῇ μέτρον ἐκτάκτων μισθοδοσιῶν, καὶ ἐναντίον τοῦ καταστατικοῦ διατάγματος εἶναι, καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς φάλαγγος παρεκκλίνει. Ἐὰν δὲ τὴν σύστασιν καὶ μισθοδοσίαν τῶν φαλαγγιτῶν τούτων προεκάλεσαν ἔκτακτοι περιστάσεις, εἰς τὴν βουλὴν ἀπόκειται νὰ ἐξετάσῃ, ἐὰν ὑπάρχωσιν ἤδη αὐταὶ· ἄλλως τε, εἰς τοιαῦτα μέτρα μεγίστη προσοχὴ ἀπαιτεῖται, διότι δι' ὠφέλειαν πέντε προσώπων δυσαρεστοῦνται πολλάκις ὑπὲρ τὰ ἑκατόν. Διότι ἐὰν ἦναι 1000 π. χ. εἰς ἐνεργητικὴν ὑπηρεσίαν, πῶς θέλει διαθέσει τὸ ὑπουργεῖον τοὺς ἄλλους; Βεβαίως ἢ καὶ ἐκείνους θέλει διασθῇ νὰ προσλάβῃ, ἡ δὲ κατάστασις ἡμῶν οὐδόλως τὸ ἐπιτρέπει, ἢ θέλει ἀναγκαίως τοὺς παραλείψει, ἐκ τούτου δὲ πολλὰ προκύπτουσι σκάνδαλα, τὰ ὁποῖα πολλάκις ἔχουσι σοβαρὰς συνεπείας. Βεβαίως ἄρα καθ' ὅλους τοὺς λόγους κακῶς διευθύνθη, καὶ δυστυχῶς διευθύνεται τὸ σῶμα τοῦτο τῆς φάλαγγος. Διωρίσθη τὸ κατ' ἀρχὰς ἐπιτροπὴ, διὰ νὰ διανείμῃ τὸ δίκαιον πρὸς τοὺς ἀγωνιστάς. ἀλλὰ πολλοὺς μὲν τούτων παρέλιπεν, ὀλίγους δ' ἀντήμειψε μόλις· ἐκ τούτου δ' ἠγέρθησαν μεγάλα παράπονα καὶ νέα συνεστήθη ἐπιτροπὴ, ἀλλὰ καὶ αὕτη ἐπέφερε θεραπείαν πρὸς ὅσους ἐγνώριζεν ἡ πύνοει. Διεδέχθη δὲ ταύτην τρίτη, καὶ ἀποσιωπᾷ ἐὰν αὕτη δικαίως ἐβράβευσε πολλοὺς τούτων. Πανταχόθεν λοιπὸν πολλὰ συνέβησαν ἄτοπα, πολλοὶ παρεπονέθησαν ἀνενδότως καὶ πολλοὶ πρὸ τῆς μεταβολῆς προεβιβάσθησαν· οὐχ ἧττον δὲ καὶ μετὰ τὴν συνέλευσιν, τῶν παραπόνων αὐξανομένων, πλῆθος προβιβασμῶν ἔγειναν. Ἐκ τούτου λοιπὸν 11,000,000 γραμματίων κατηναλώθησαν, 450,000 δραχμῶν ἐδαπανήθησαν, καὶ ὅμως ἀντὶ νὰ ἐλαττῶνται τὰ ὑπέρμετρα αὐτὰ ἔξοδα διὰ τὴν τελευτὴν πολλῶν τούτων, αὐξάνουσιν ὁσημέραι, διότι καὶ προβιβασμοὶ, καὶ μισθοδοσίαι καὶ προικοδοτήσεις λαμβάνουσι χώραν. Ἐὰν δ' ἐσημειοῦτο μάλιστα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τὸ παρὰ τῶν λοχαγῶν καὶ τῶν μετὰ τούτους λαμβανόμενον ποσόν, ἠθέλαμεν εἰδεῖ ὁποίαν αὔξησιν καθ' ἑκάστην λαμβάνει· εἶναι ἄρα δίκαιον, συμφέρον, οἰκονομικὸν καὶ πολιτικὸν νὰ ἐξακολουθῇ τὸ αὐτὸ μέτρον; Οὐχὶ βεβαίως, ἐπειδὴ ἀνέπτυξεν ἤδη ὑπὸ τὰς ὄψεις ταύτας τὸ ζήτημα. Ἡ σύστασις τῆς μελλούσης ἐπιτροπῆς ἐθεωρήθη τελευταῖον τι μέσον θεραπείας, διὰ νὰ ἀμείψῃ ὁριστικῶς τοὺς μέχρι τοῦδε ἀδικηθέντας· ἀλλὰ καὶ δι' αὐτὴν εὑρέθησαν προσκόμματα οὐσιώδη καὶ ἴσως δὲν θέλει δυνηθῇ νὰ συνέλθῃ. Ἡ Κυβέρνησις λοιπὸν ἂς φροντίσῃ διὰ τὴν ταχείαν συγκρότησίν της, ὁ ὑπουργὸς ἔχει

μέγιστον χρέος νὰ ἐγκύψῃ εἰς τοῦτο, διὰ νὰ παύσωσι πλέον τὰ ἄτοπα ταῦτα. Οὐ μόνον δ' ἡ Κυβέρνησις, ἀλλὰ καὶ ἅπαντες πρέπει ὁμοθυμαδὸν νὰ φροντίσωμεν, καθ' ὅσον αἱ ἀνάγκαι ἡμῶν εἶναι μέγισται καὶ ὑπὲρ ἄλλο ε χρήζουσι θεραπείας. ἄλλως θέλομεν περιπέσει μετ' οὐ πολὺ εἰ τοιαύτας δαπάνας, τῶν ὁποίων δὲν θέλομεν ἀναχαιτίσει τὸν ὀλέθριον ῥοῦν, εἰς ὃν φερόμεθα· διότι ἡ σωρεία τῶν ἀπαιτήσεων καθ' ἑκάστην αὐξάνει. Καὶ περὶ τούτων μὲν ἀρκετὰ ἐλάλησεν. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ γραφεῖον τῶν ἀρχαίων ἀπαιτήσεων παρατηρεῖ ὅτι, ἀφ' οὗ μετὰ τὸν ὀργανισμὸν τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργείου δὲν ἀπεφασίσθη τι περὶ τούτου, δὲν δύναται νὰ γείνῃ ἡ τοιαύτη δαπάνη, διότι μὴ ὑπάρχοντος νόμου, ἡ τοιαύτη πρᾶξις εἶναι παράνομος· ἄλλως τε, τοιαῦται ἀπαιτήσεις δὲν ὑπάρχουσιν ἤδη· καὶ περιττὴ ἡ διατήρησις τοῦ γραφείου ἢ ἐὰν ὁπωσδήποτε νομίζηται ἀναγκαῖον, νὰ ὑπάρξῃ κἂν τοῦτο διὰ νομοσχεδίου, ὡς γίνεται καὶ δι' ὅλα τὰ ἄλλα.

Ἀντέκρουσεν ἄλλος ὅτι τὴν ὁμιλίαν τοῦ προαγορεύσαντος κατὰ τόσον ἐθεώρησε σπουδαίαν, καθ' ὅσον οὗτος ἐπὶ ἓν ἔτος ὑπῆρξεν ὑπουργός, ὁ δὲ ἀνὰ χεῖρας προϋπολογισμὸς εἰσήχθη εἰς τὴν βουλὴν παρὰ τοῦ ὑπουργείου, εἰς ὃ ἀνῆκε καὶ οὗτος. Καθ' ὅλην δὲ τὴν μακρὰν αὐτοῦ ἀνάπτυξιν οὐδὲν ἄλλο παρετήρησεν ἢ τρία τινά, εἰς ἃ κυρίως περιεστράφη· ταῦτα δὲ εἶναι λόγος οἰκονομίας, δικαιοσύνη πρὸς τοὺς ἀμεληθέντας, καὶ ἡ ἐκ τούτου πολιτικὴ ἀνάγκη. Δι' ὅλων δὲ τούτων ἠθέλησε ν' ἀποδείξῃ ὅτι αὐξάνουσι βαθμηδὸν αἱ δαπάναι, τὰ σκάνδαλα ἐξαγριοῦνται πλειότερον, καὶ ὅτι πολιτικῶς δὲν συμφέρει νὰ μεγαλύνωνται ταῦτα. Κάλλιστοι μὲν εἶναι οἱ λόγοι οὗτοι, ἀλλ' ἀπορεῖ πῶς δὲν ἐμελέτησε τούτους καὶ πρίν, καὶ ἀντιφάσκων πρὸς ἑαυτόν, ἀγορεύει σήμερον κατὰ τοῦ ἔργου ἐκείνου, ὑπὲρ οὗ συνεργάσθη ὡς ὑπουργός. Καὶ κατηγόρησε μέν τις αὐτὸν πρὸ ὀλίγου ὅτι δημοτικότητα ἐπιδεικνύμενος μεταχειρίζεται εὐαρέστους φράσεις, ἀλλ' οὐδεποτε οὐδ' ὁμιλῶν οὐδὲ γράφων ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ ἐθήρευσε τοῦτο, καὶ οἱ λόγοι του πάντες ἀπορρέουσιν ἐκ πεποιθήσεως ἱερᾶς, διότι δὲν ἐγνώρισε νὰ κιβδηλεύῃ τὴν ἐλαχίστην ἰδέαν, ἀλλ' οἱ λόγοι του εἶναι ὑπαγόρευσις ἐνθουσιασμοῦ, ὁ δὲ ἐνθουσιασμὸς εἶναι αἴσθημα σεβαστὸν ἀναλλοίωτον. Τὸ νὰ μεταβάλλῃ ὅμως τις καὶ χαρακτῆρα καὶ φράσεις, νὰ ὁμιλῇ σήμερον ὑπὲρ τοῦ δεινος ἀντικειμένου καὶ αὔριον νὰ καταῤῥήπται κατ' αὐτοῦ, ἰδοὺ ὅ,τι εἰλικρινῶς ἀποδοκιμάζει, καὶ τὸ ὁποῖον ἀποκρούει σήμερον. Παρατηρεῖ λοιπὸν ὅτι, ἐὰν καλῶς ἔχωσι τὰ

παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος εἰρημένα, διὰ τί τὸ προλαβὸν ὑπουργεῖον εἰς ὃ ἀνῆκε, νὰ μὴ πραγματοποιήσῃ ταῦτα, ἢ μήπως δύο προϋπολογισμοὺς συντάξαν ἐν διαστήματι ἑνὸς ἔτους δὲν εἶχε τὸν καιρὸν ἢ τὴν δύναμιν νὰ τὰ διορθώσῃ; Ἀλλ' οὐ μόνον τοῦτο δὲν ἐνήργησεν, ἀλλ' οὐδὲ τὴν σύστασιν τῆς ἐπιτροπῆς προεκάλεσεν ἐπὶ ἓν ἔτος, ἀφοῦ πολλακις ἐγένετο λόγος εἰς τὴν βουλήν, καὶ πολλάκις ὡμίλησεν ὁ ἴδιος περὶ τούτου. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν μισθοδοσίαν τῶν ἀνωτέρω φαλαγγιτῶν, πολλοὶ καθαρῶς ἐξήγησαν, καὶ ὁ ὑπουργὸς εἶπεν ὅτι δὲν εἶναι αὕτη ἐναντία τοῦ νόμου, διότι ἡ Κυβέρνησις ἔλαβε χρείαν τῆς ὑπηρεσίας των καὶ ἔπρεπε νὰ τοὺς μισθοδοτῇ διὰ τοῦτο. Ἄλλως τε, ἐὰν ὁ προαγορεύσας ἐνόμισεν ὅτι ἔπρεπε νὰ κατενεχθῇ ἐναντίον τοῦ μέτρου τούτου, δὲν ἔπρεπε καὶ νὰ λησμονήσῃ ὅτι πρότερον καὶ αὐταὶ αἱ οἰκογένειαι τῶν θανόντων ἀγωνιστῶν μετὰ μακρὰν συζήτησιν ἀπεφασίσθη νὰ προικοδοτηθῶσιν. Ἀλλ' ὁ προαγορεύσας εἶπε πρὸς τοὺς ἄλλους ὅτι οἱ προβιβασμοὶ τῶν φαλαγγιτῶν πολλὰ παράγουσι σκάνδαλα. Τοῦτο δὲ ὑπέμνησεν εἰς αὐτὸν τὰ μετὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν, μεθ' ἣν πάτες μὲν ἀπέδιδον εἰς ἑαυτοὺς τὰ πρωτεῖα, εἰς δὲ τὸν Θεμιστοκλῆ παρεχώρουν τὰ δευτερεῖα. Τὸ νὰ ἐναντιόνωνται ὅμως εἰς τοῦτο οἱ μπόλιως ἀγωνισθέντες, κατ' ἐκείνων, οἵτινες τοσαῦτα ὑπέμειναν, τοῦτο βεβαίως δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ ἀρκούντως. Παρατηρεῖ δ' ὅτι καὶ εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα, καὶ εἰς Πελοπόννησον καὶ εἰς τὰς νήσους πλῆθος ἀγωνιστῶν ὑπάρχει παρημελημένον, ὁ δὲ προαγορεύσας δὲν ἐξέθηκεν ὅσα σήμερον ἀναφέρει καὶ πρότερον, καὶ κατὰ τοῦτο δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι πᾶσα ἐπαρχία στερουμένη ἰδίου ὑπουργοῦ πρέπει ἀληθῶς νὰ πενθοφορήσῃ. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ ὅτι καὶ πολιτικὴ ἀνάγκη ὑπαγορεύει τὴν παῦσιν τῶν προκειμένων φαλαγγιτῶν, παρατηρεῖ ὅτι δὲν βλέπει αὐτὸς τὴν τοιαύτην ἀνάγκην, καὶ δὲν ἐπιτηδεύεται μὲν τοσοῦτον εἰς πολιτικὰς σκέψεις, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς καὶ πολλοὶ παρεδέχθησαν ὅτι ἡ κατὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου καὶ 1 Αὐγούστου γενομένη προσθήκη φαλαγγιτῶν, ἦτον ἀληθῶς ἀναγκαία κατ' ἐκείνας τὰς περιστάσεις. Ἐὰν δὲ σήμερον ἐξαιτῆται οὗτος τὴν παῦσιν αὐτῶν, δὲν ἐννοεῖ τὴν αἰτίαν τῆς παύσεως ταύτης, καὶ ἀφίνει τοῦτο εἰς τὴν κατάληψιν τῆς Βουλῆς.

Ἀπήντησεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ὅτι ἂν καὶ ὁ προαγορεύσας εἶπεν ὅτι διήρεσε τὴν πρώτην ἀγόρευσίν του καὶ ἐξήγαγε τὸ συμπέρασμα τῶν λόγων αὐτοῦ, ὅμως ἐκ τῆς ὁμιλίας του κατάφαίνεται ὅτι ἄλλα μὲν αὐτὸς εἶπεν, ἄλλα δ' ἐνόησεν ὁ προαγορεύσας. Διότι

ὁμιλῶν περὶ τῶν προκειμένων φαλαγγιτῶν, ὑπεράσπισε μᾶλλον τὸ ζήτημα, διότι εἶπεν ὅτι θεωρεῖ ὡς νόμιμον τὸν διορισμὸν αὐτῶν, καθόσον τὸν ὑπηγόρευεν ἡ ἀνάγκη αὐτὴ τῶν περιστάσεων καὶ δὲν μένει ἄλλο εἰμὴ νὰ ἴδωμεν, ἐὰν αἱ ἀνάγκαι αὗται ὑρίσταναι ἔτι. Διὰ τῆς παρατηρήσεως δὲ ταύτης ὑπερασπίζει μᾶλλον ἢ καταπολεμεῖ τὴν διατήρησιν τῶν φαλαγγιτῶν τούτων. Ἐὰν λοιπὸν προσέχεν εἰς τὴν ἀγόρευσίν του ὁ προαγορεύσας, ἤθελεν ἐννοήσει ὅτι δὲν παρουσιάζεται ἄλλος μὲν ἤδη ὡς βουλευτὴς, ἄλλος δ' ὡς Ὑπουργὸς πρότερον, ἀλλ' εἶναι πάντοτε ὁ αὐτὸς τὰς αὐτὰς ἔχων ἀρχὰς καὶ δοξασίας. Ἐὰν δὲ τῷ ἦτο συγκεχωρημένον ν' ἀναφέρῃ ἐνταῦθα ὅ,τι εἶπε περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, πρὸς τὸν βασιλέα καὶ ἐπεδοκίμασεν αὐτὸ ἡ Μεγαλειότης του, ἤθελε καὶ ὁ προαγορεύσας καὶ ἕκαστος πεισθῆ ὅτι τὰς αὐτὰς εἶχε καὶ τότε ἀρχὰς καὶ ὅλως συνεπὴς εἶναι πρὸς ἑαυτόν. Ἐκ τούτου λοιπὸν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ὑπουργείας του δὲν ἔγειναν τοιοῦτοι προβιβασμοί, διότι τὴν αὐτὴν ἔχων γνώμην, ἐφρόντισε νὰ τοὺς ἀναστείλῃ, ἂν καὶ δὲν ἦτον οὗτος Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν. Καὶ ὅμως δὲν κατηνέχθη διὰ τῆς ἀγορεύσεώς του κατὰ τῶν ἤδη ὑπαρχόντων φαλαγγιτῶν, ἀλλ' εἶπε μόνον ὅτι καὶ βουλευταὶ καὶ Κυβέρνησις συνηνωμένοι πρέπει νὰ ἀναχαιτίσωμεν τὸν ὀλέθριον τοῦτον ῥοῦν, ὅςις δύναται νὰ μᾶς συμπαρασύρῃ διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἡμῶν δυσχέρειαν. Δὲν προετίθετο λοιπὸν νὰ καταπολεμήσῃ τὸ ζήτημα, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ δημοσίου συμφέροντος προνοῶν ἐπεκαλέσθη τὴν συνδρομὴν ὅλων, ὡς καὶ ἀρχόμενος τοῦ λόγου εἶχεν εἰπεῖ. Καὶ ταῦτα μὲν εἶναι σαφέστατα, διὸ δὲν ἤθελε λάβει οὐδὲ τὸν λόγον, ὡς μὴ δυνάμενος νὰ ἐκτιμήσῃ τοιούτους ἐλέγχους, ἐπειδὴ ὅμως ἀνέφερεν οὗτος τὴν ὑπουργικὴν θέσιν του, ἐβιάσθη νὰ ἀπαντήσῃ ὀλίγα. Ἀλλ' ὁ προαγορεύσας μεταξὺ λόγων ἔῤῥιψε πρὸς τοῖς ἄλλοις φράσιν τινὰ, λέγων ὅτι δὲν πρέπει οἱ μὴ ἀγωνισθέντες ὑπὲρ τοῦ ἔθνους νὰ ἀντίκηνται ἤδη πρὸς τὰ συμφέροντα τῶν ἀγωνιστῶν. Καὶ ἀγνοεῖ μὲν ἐὰν ἐννοῇ αὐτὸν ἡ ἄλλον τινὰ διὰ τῆς φράσεως ταύτης, ἀλλ' ἐν γένει παρατηρεῖ ὅτι ἡ φράσις εἶναι ἀντιβουλευτικὴ, διότι βαθμηδὸν πολλοὶ τῆς νέας γενεᾶς θέλουσιν ἀπαρτίσει τὸ κοινοβούλιον, καὶ δὲν θέλουσι δύνασθαι, παρὰ τὴν ἐλευθερίαν τῶν συζητήσεων, νὰ ἐκφράζωσι τὴν πεποίθησίν των ἐπὶ ἀντικειμένων οἱωνδήποτε τοῦ ἀγῶνος. Ἄλλως, εἰς αὐτὸν δὲν ἀνήκει τοιαύτη κατηγορία καὶ ἁρμόζει μᾶλλον εἰς τὸν εἰπόντα, ὡς πολλοὶ τὸ γνωρίζουσιν ἴσως. Ἀλλὰ συναισθάνεται ἀποχρώντως ὅτι ἀδικεῖ ἑαυτὸν, εἰς τοιαύτας ἐρ-

χόμενος ἀντικρούσεις, καὶ τὸν περὶ τούτου λόγον ἐξέθηκεν ἄλλοτε. Εἶπεν ὅμως ὅτι ὁ προαγορεύσας καθήψατο τῆς ὑπουργικῆς θέσεώς του, καὶ ἀναγκαίως δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ ἀπαντήσῃ. Ἄλλως, παρατηρεῖ ὅτι δὲν πρέπει μὲ ἐπικρίσεις καὶ προσβολὰς, ὡς καὶ ἄλλος εἶπε, νὰ ἐκτυλίσσωμεν τὰ ζητήματα, διότι τοῦτο δὲν εἶναι κοινοβουλευτικὸς τρόπος, οὐδὲ ὠφέλιμος περὶ τὴν εὕρεσιν τῶν καλῶν, ὅπερ εἶναι ἡ ἀληθὴς ἐντολὴ τοῦ σώματος. Ἐνταῦθα δὲ τὸ ζήτημα εἶναι ἄλλο, καὶ κυρίως πρόκειται περὶ τοῦ ὅτι πολλὰ συνέβησαν ἀδικήματα ὡς πρὸς τὴν σύστασιν ἐν γένει τῆς φάλαγγος, τὰ ὁποῖα καὶ τοὺς ἀγωνιστὰς αὐτοὺς παραβλάπτουσι καὶ τὸ ταμεῖον ἀσκόπως ἐπιβαρύνουσιν, ὅτι καὶ ὑπουργοὶ καὶ βουλευταὶ ὁμοφώνως πρέπει νὰ ἀναστείλωμεν τὸ κακὸν, καὶ λέγων τοῦτο δὲν ἐνόει ποσῶς τοὺς ἤδη ἐν ἐνεργείᾳ. Τὸ ζήτημα λοιπὸν ἦτον ἁπλούστατον καὶ δὲν ἠγνόει μὲν ὅτι ἤθελε παροξύνει τινὰς, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ μὴν ἐκφράσῃ τὴν γνώμην του ἐπὶ τοιούτου ἀντικειμένου. Ἐὰν λοιπὸν ἐφάνησαν οἱ λόγοι του δυσάρεστοι εἰς ὀλίγους, εὐηρέστησαν, ὡς ἐλπίζει, τὸ πλεῖστον, διότι συνέστησε δύο τινὰ, τὴν ἰσότητα καὶ οἰκονομίαν.

Μετὰ τοῦτον λαβὼν τὸν λόγον ὁ ὑπουργὸς παρετήρησεν ὅτι μετὰ τὴν σύντομον καὶ εὐκρινῆ αὐτοῦ ἀγόρευσιν ἤλπιζεν ὅτι δὲν ἤθελε γείνει τοσοῦτον μακρὰ συζήτησις, οὐδ' ἤθελον προκύψει τόσοι διαπληκτισμοί. Παρατηρεῖ δ' ἐν ὀλίγοις ὅτι ἡ μισθοδοσία ἐν γένει τῆς φάλαγγος συνίσταται εἰς τὰ περὶ ταύτης κείμενα ὀργανικὰ διατάγματα, καὶ εἶναι ἐπομένως ἀναμφισβήτητος. Δὲν μένει ἄρα μετὰ τοῦτο ἄλλο παρὰ τὸ περὶ τῶν ἐν Μεγάροις φαλαγγιτῶν ἀντικείμενον, οἵτινες προικοδοτημένοι ὄντες μισθοδοτοῦνται. Ἀλλ' εἶπεν ὅτι καὶ τοῦτο προεκαλέσθη μετὰ τὴν 3ην Σεπτεμβρίου διὰ Β. Διατάγματος, τὸ ὁποῖον μετὰ πολλῶν ἄλλων παρεδέχθη ἡ βουλὴ, ὡς ἐπέχον τόπον καταστατικῶν νόμων. Ἡ βουλὴ λοιπὸν δὲν ἔπρεπε νὰ πράξῃ σήμερον ἄλλο τι, ἢ νὰ παρατηρήσῃ ἁπλῶς ἐὰν συμφέρῃ ἢ ὄχι ἡ διατήρησις τούτων. Ἐπὶ τοῦ ζητήματος λοιπὸν τούτου ἀποφαίνεται ὅτι σήμερον δὲν δύναται οὐδὲ πρέπει νὰ παύσωσιν οὗτοι. Ἐπειδὴ κατὰ τὰς παρούσας περιστάσεις τοῦ ἔθνους, ἐνόσῳ ἡ Κυβέρνησις ἐζήτει συνδρομὴν παρ' ὅλου τοῦ ἔθνους, ἐνόσῳ τὰ ὅρια ἡμῶν κακῶς ἔχουσι διὰ τὴν διαγωγὴν τινων ὑπαλλήλων τῆς Τουρκίας, καὶ ἄδηλον εἶναι τί θέλει ἀναφυῇ μέχρι τέλους, τὸ κατ' αὐτὸν δὲν δύναται, ὡς ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, νὰ συμφωνήσῃ εἰς τὴν διάλυσιν τούτων.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι, ὡς ἐξέθηκε τὸ ζήτημα ὁ ὑπουργὸς, τὴ

περιώρισεν εἰς στενώτερον κύκλον, ἐνῷ προηγουμένως ἐτέθη « εἰς ἀξιωματικός τις τῆς φάλαγγος προικοδοτηθείς κατὰ νόμον, δύναται καὶ νὰ μισθοδοτῆται συνάμα. » Οὕτως ἔχον ἄρα τὸ ζήτημα, δὲν ἀποβλέπει μόνον τοὺς ἐν Μεγάροις ἀξιωματικούς, ἀλλὰ καὶ πάντα ἄλλον φαλαγγίτην εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὑπαγόμενον. Ἐπειδὴ λοιπὸν δὲν δύναται νὰ γνωρίζῃ ἡ βουλὴ τὰ προσόντα καὶ τὰ δικαιώματα ἑκάστου τούτων, ἐπαναλέγει ὅτι πρέπει νὰ παρουσιασθῇ κατάλογος τις ὀνομαστικὸς αὐτῶν, διὰ νὰ ἐννοήσῃ τὸ σῶμα, ἐὰν πρέπῃ νέας νὰ λάβωσιν ἀμοιβάς, ἀφοῦ ἐπροικοδοτήθησαν ἤδη.

Ἐπὶ τούτοις παρετήρησεν ἡ βουλὴ νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ ἡ περὶ ὀνομαστικοῦ καταλόγου πρότασις τοῦ προαγορεύσαντος.

Ἐπὶ δὲ τοῦ Κεφαλαίου ὁμογνωμοῦσα ἡ βουλὴ εἰς τὴν ἐξάλειψιν 6.000 δραχ. τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἀντιστρατήγου Π. Μαυρομιχάλου, εἰς τὴν ἀφαίρεσιν 1200 δραχμ. ἐκ τῆς μισθοδοσίας τοῦ νομαρχιθεωρητοῦ Ἀττικῆς, καὶ εἰς τὴν ἀφαίρεσιν 4 500 δραχ. ἐκ τοῦ δι' ἔξοδα χριστείων κοσοῦ, ὃ ἐρώτησεν τελευταῖον ὡς πρὸς τὴν παῦσιν τοῦ γραφείου τῶν ἀρχαίων ἀπαιτήσεων, ἐφ' ᾧ ἐρωτηθεῖσα ἐὰν παρακδέχηται τὴν διατήρησιν τοῦ γραφείου τούτου καὶ τῶν δύο ὑπαθρίων τοῦ ἀνωτέρω γραφείου, ἀπεφήνατο δι' ἀναστάσεως ἀποφατικῶς καὶ ἐξηλείφθησαν οὕτως ἐκ τῶν 3 318 δραχ. τῶν διὰ τὴν δαπάνην τοῦ γραφείου τούτου 1936:50 ἀπὸ 1 Ἰουνίου μέχρι τέλους τοῦ παρόντος ἔτους.

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ XXI κεφ. τῆς φάλαγγος, ἀναβαινόντος εἰς δραχμ. 457,404:78 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Βιτάλη καὶ Ζαφειροπούλου, συνήχθη, κατὰ ὅροιον τοῖς προηγηθεῖσιν, πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρελέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 69, ἔχει δ' οὕτω.

« XXI. Φάλαγξ . . . . . δραχ. 457,404:78. »

Ἀνεγνώσθη τελευταῖον καὶ τὸ XXII κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐφ' οὗ λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις ὅτι ἐπειδὴ ὁ λοχαγὸς Στέλβαχ ἐπλήρωσε καθ' ὑπέρβασιν 107 δραχ. 80,00 πρός τινα στρατιώτην, εὐλόγως κατεδικάσθη εἰς τὴν ὑπόστισιν τῶν ἀνωτέρω δραχ. Δὲν εἶναι ἑπομένως δίκαιον νὰ τὰς ἀναλάβῃ, διότι ὁ διοικητὴς ἑνὸς στρατοῦ εἶναι ὑπεύθυνος διὰ πᾶσαν δαπάνην πλέον τοῦ δέοντος διδομένην· τοῦτο δὲ ὑπαγορεύει τὸ κατασταστικὸν τοῦ στρατοῦ διάταγμα, ὥστε οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία. Πρέπει δὲ νὰ φανῇ τὸ σῶμα αὐστηρὸν ὡς πρὸς τὴν εὐτελῆ ταύτην ποσότητα, διὰ νὰ γείνῃ παράδειγμα διὰ πᾶσαν μεγάλην

δαπάνην. Ἐπίσης δὲ εἶναι ἀδικώτατον ν' ἀποζημιωθῇ ὁ ταγματάρχης Κουτσογιαννόπουλος δι' ὅσον καιρὸν διεύθυνε τὸ σῶμα τῆς χωροφυλακῆς ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ προϊσταμένου του· διότι ἐὰν ἐξεπλήρωσε τὰ χρέη ταῦτα, ἐλάμβανε μὲν ἀφ' ἑνὸς τὸν κανονισμένον μισθόν του, τῷ προξενεῖ δ' ἄλλως τοῦτο μεγάλην τιμήν. Ὥστε ἐπίσης ἀποραίνεται νὰ ἀφαιρεθῶσιν ἐκ τοῦ κεφαλ. καὶ αἱ πρὸς τοῦτο σημειούμεναι 480 δραχ. Τὴν αὐτὴν δὲ ἐλαττωσιν συνίστησι καὶ διὰ τὰς ὑπὲρ τοῦ ἐν ἀργίᾳ ἀνθυπολοχαγοῦ Γ. Νάκου, σημειουμένας 644 δραχμάς.

Παρετήρησε δὲ τις ὅτι καθόσον κρορᾷ τὴν κατάδικην τοῦ λοχαγοῦ Στέλβαχ, ὁ ὑπὲρ οὗ ἐγένετο ἡ πληρωμὴ στρατιώτης ἦτο κακίστης διαγωγῆς, καὶ ἀφ' ἑνὸς μὲν διεφθόρησεν ἐπίτηδες τὰς ἐνδυμασίας του, τὰς ὁποίας οἱ προϊστάμενοί του ἀνεπλήρουν χάριν στρατιωτικῆς ἀξιοπρεπείας, ἀφ' ἑτέρου δὲ μετέβαινε συνεχῶς ἀπὸ λόχου εἰς λόχον, ὥστε ἐπαύθη αἰρνιδίως, ὅτε εἶχε καταταχθῇ εἰς τὸ σῶμα τοῦ ἀνωτέρω Στέλβαχ καὶ ἡ ὑπὲρ αὐτοῦ δαπάνη εἶχε γείνει. Διὸ συνίστησι νὰ μὴν ἀποβλέψῃ ἡ βουλὴ τὸ ἀσήμαντον τοῦτο ποσὸν, καθόσον μάλιστα ὁ ῥηθεὶς λοχαγὸς εἶναι ἐνδεέστατος. Ἐπίσης δὲ εἶναι ἄδικον, ἀφοῦ ὁ ταγματάρχης Κουτσογιαννόπουλος τοσούτους ἀνεδέχθη κόπους ἀναπληρῶν τὸν προϊστάμενόν του ἐπὶ πολὺν χρόνον, νὰ μὴ λάβῃ μικρὰν ἀποζημίωσιν διὰ τοῦτο· ὅθεν δίκαιον εἶναι νὰ χορηγηθῶσι καὶ εἰς αὐτὸν αἱ ἀνωτέρω δραχμαί.

Ἀπήντησεν ὁ προαγορεύσας ὅτι ὡς πρὸς τὸ πρῶτον, ὁ λοχαγὸς ὤφειλε νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν διαγωγὴν τοῦ ῥηθέντος στρατιώτου, καθὰ ὁ νόμος ὑπαγορεύει, καὶ ἐν γνώσει νὰ ἐνεργῇ πᾶσαν πληρωμήν. Δὲν εἶναι λοιπὸν δίκαιον τὴν ἀλιαρρρίαν ἐκείνου νὰ ἀναδεχθῇ εἰς βάρος του τὸ δημόσιον· ὡς πρὸς τὸ δεύτερον παρατηρεῖ ὅτι χρέος εἶναι παντὸς ὑποδεεστέρου νὰ ἀναπληροῖ ἐν ἀπουσίᾳ τὸν προϊστάμενόν του, τὸ δὲ δημόσιον δὲν ὑποχρεοῦται νὰ τὸν ἀποζημιοῖ· οὗτος λοιπὸν αὐτὸν ἄλλο ἔπραξεν ἢ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ χρέος τοῦτο καὶ οὐδεμία τῷ ἀνήκει ἀποζημίωσις.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτήσαντος τοῦ προέδρου ἐὰν ἡ βουλὴ παραδέχηται τὴν διὰ τὰς 107:80 τοῦ λοχαγοῦ Στέλβαχ γενομένην ἀντίρρησιν, ὡς καὶ τὴν διὰ τὰς 480 τοῦ Κουτσογιαννοπούλου, καὶ τὴν διὰ τὰς 644 τοῦ Γ. Νάκου ἀπεφήνατο δι' ἀναστάσεως καταφατικῶς ἡ ἐναντίον τούτων· ὥστε καὶ τὰ τρία ταῦτα ποσὰ ἀφαιροῦνται ἐκ τοῦ κεφαλαίου.

Ἐρωτηθεῖσα ἔπειτα ἡ βουλὴ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου, ὡς ἐτροπολογήθη, παρεδέχθη αὐτὸ δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτω.

« XXII. Ἔξοδα παρελθουσῶν χρήσεων δραχ. . . 516. »

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κλεομένους καὶ Σ. Νικολαΐδου, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ διὰ ψήφων 68 κατὰ μιᾶς.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ XXII'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου,

ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινὸς	
Κλεομ. Οἰκονόμου	N.
Γ. Λογιωτατίδης	N.
Δ. Δεληγεώργης	N.
Π. Τσιμπουράκης	N.
Πάνος Μοναστηριώτης	
Σταῦρος Γρίβας	N.
Ἰω. Πετμεζᾶς	N.
Μ. Καΐρης	N.
Δ. Κονδύλης	N.
Ἀντ. Καμπάνης	
Ἀνδρ. Δανόπουλος	N.
Ν. Ἰατρὸς	N.
Ἀναγ. Μακρυπόκαμισος	
Δ. Καλλιφρονᾶς	N.
Κωστῆς Βρυζάκης	N.
Ἀνάργυρος Πετράκης	N.
Κ. Τσαβέλλας	
Σ. Στράτος	
Π. Ῥάγκος	N.
Α. Π. Νάκος	
Ἀντ. Γεωργαντᾶς	
Πέτρος Τσανετάκης	N.
Γ. Κονδύλης	
Κ. Φασίτσας	N.
Ἐλευθ. Καλογερᾶς	N.
Γ. Ἰω. Βατίστας	N.
Ἅγ. Γουζούασης	N.
Γ. Κ. Βελῆς	
Ἰω. Α. Χατσόπουλος	
Γ. Ἰω. Γιαλδάσης	
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	
Μ. Σισίνης	N.
Γρ. Χατσηγιάννος	
Γ. Μῆτσος	
Ἰω. Κλίμακας	
Ἀναγ. Δημητρίου	N.
Πέτρος Α. Ζάννος	
Μ. Ν. Βαλέττας	N.
Χρ. Ν. Δεμάθας	N.
Ἰλίας Παπαδαῖος	N.
Γ. Πετμεζᾶς	
Ν. Ἀνδρικόπουλος	
Β. Πετμεζᾶς	
Ι. Ζάρκος	N.
Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	
Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Σταμ. Νικολαΐδης	N.

Βελισ. Νικολαΐδης	N.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	
Δ. Ν. Μπούκουρας	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	N.
Ζαφ. Δεπάστας	N.
Ἐμ. Ἀντίπας	N.
Α. Νοταρᾶς	N.
Εὐστάθ. Οἰκονομόπουλος	N.
Γ. Πανοπριωτόπουλος	
Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	N.
Ἰω. Ζαφειρόπουλος	N.
Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	N.
Ν. Κορφιωτάκης	N.
Ἐμ. Μελετόπουλος	N.
Παραστ. Ματάλας	N.
Ἰλίας Γιατράκος	N.
Λευκᾶς Στέφανος	
Εὐτ. Σπυρίδωνος	
Ῥάλλας Παλαμίδης	
Θ. Μ. Πετρινὸς	
Κ. Μανέτας	
Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Μ. Χατσῆ Μελέτη	
Ν. Τσαλακώστας	N.
Δ. Σακελλαριάδης	
Ν. Μπούτουνας	
Π. Παππατσώνης	
Ι. Παππατσώνης	
Π. Δαριώτης	
Σπ. Βαλέττας	N.
Στρατῆς Δεληγιαννάκης	N.
Σπ. Α. Βαρότσης	
Παῦλος Λεντούδης	
Χρύσ. Σουμαρίπας	N.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	N.
Κ. Βέϊκος	
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	N.
Δ. Βιρβίλης	
Γ. Μπάνης	N.
Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Ἀναγ. Μαυρομιχάλης	
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	N.
Ν. Μοσχούλας	
Γ. Μ. Ζαρειρόπουλος	N.
Ἀ. Κανελλόπουλος	N.
Κ. Δ. Σχινᾶς	
Ἰω. Γκοῦρας	
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	N.
Σπ. Λογοθετόπουλος	N.
Θ. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Χρ. Τσῖνος	
Ἀ. Κουμανιώτης	N.
Θ. Ι. Μέξης	
Ἐμ. Α. Ὀρλὸφ	
Γ. Μπάστας	N.
Κ. Δαριώτης	
Σταμ. Ἀντωνιάδης	N.
Ἰω. Περίδης	N.
Ἀνδ. Μάμουκας	N.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστρ. Παρίσσης	N.
Ἀντ. Ἀρμάος	N.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	N.
Ἰω. Τομαρᾶς	N.
Ἀν. Παππατσώρης	
Ἀθ. Καστανᾶς	N.
Γ. Παππαδημητρίου	N.
Γ. Σ. Κριεζῆς	N.
Ἀ. Γ. Κουντουριώτης	N.
Δ. Α. Κουντουριώτης	
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	N.
Δ. Χατσίσκος	N.
Καλαμ. Τσουκαλᾶς	
Κ. Δυοβουνιώτης	
Γ. Ῥιζόπουλος	N.
Ἰω. Τασσαῖος	N.
Μάρκος Βιτάλης	O.
Ἰω. Οἰκονόμου	

Τελευταίον ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς προσεχούσης συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ἐνόρκων νομοσχεδίου, ἐὰν παρασκευασθῇ, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 4 μ. μ.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος
Μ. ΙΑΤΡΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐστρ. Μ. Παρίσης.
Α. Π. Νάκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΗ'.

Τῆς 1 Ἰουνίου.

Σήμερον τὴν πρώτην Ἰουνίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ ἀντιπροέδρου καὶ τῶν γραμματέων. Ἐσημειώθησαν δὲ καὶ οἱ ἄνευ ἀδείας ἢ λόγου ἀπόντες Κ. Τζαβέλλας, Α. Γεωργαντᾶς, Κ. Βιῖκος, Α. Μαυρομιχάλης καὶ Κανελόπουλος.

Ἀναγγελθέντος δ' ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ζωοκλοπῆς νομοσχεδίου ὡς ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐτροπολογηθῆ, καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ τροπολογίας τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως τοῦ 1848 νόμου, ἔχον οὕτω·

ΟΘΩΝ
ΤΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

α Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὸ ὑποβληθὲν ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μετόχων τῆς ἐθνικῆς τραπέζης, τῆ 6 Μαΐου ε. ε. κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ γενικὴ συνέλευσις δέχεται ἀνὰ ἀνοιχθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν πίστωσις δι' ἀνοικτοῦ λογαριασμοῦ πεντακοσίων χιλιάδων δραχμῶν ἐπὶ καταθέσει πεντακοσίων ἑβδομήκοντα μετοχῶν.»

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπομεν εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸν νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὴν βουλὴν τὴν τροπολογίαν τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ ἀπὸ 29 Ἰανουαρίου ε. ε. νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως τοῦ 1848 ὡς ἑρεξῆς.

« Ἄρθρ. 5. Ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὴν ἄδειαν νὰ ἔλθῃ εἰς διακανονισμὸν μὲ τὴν ἐθνικὴν τράπεζαν, καταθέτουσα ἑκάστοτε μὲν τὸ περίσσευμα τοῦ ταμείου, ἢ ὡρισμένα εἰσοδήματα τοῦ Κράτους κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ καταστατικοῦ τῆς τραπέζης, καὶ ἐπὶ τῷ ὡρισμένῳ τόκῳ διὰ τὰ εἰς ἀνοικτὸν λογαριασμὸν κατατιθέμενα εἰς τὴν τράπεζαν κεφάλαια, λαμβάνουσα δὲ ἐν περιπτώσει ἀνάγκης πίστωσιν μέχρι τῆς ποσότητος τῶν δραχμῶν 500,000, παρακαταθέτουσα εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν ἀνάλογον μέρος τῶν μετοχῶν τῆς Κυβερνήσεως.»

Ἄρθρ. 2. Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς θέλει ἐκτελέσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 25 Μαΐου 1848.

ΟΘΩΝ.

Ὁ Ὑπουργὸς Β. ΧΡΗΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐπὶ δὲ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προεδρεύοντος ἐὰν τὰ τμήματα ἐξελέξαντο εἰσηγητὰς ἐπὶ τοῦ περὶ ἐνόρκων νομοσχεδίου, τὸ Γ'. ἀνήγγειλεν ὡς τοιοῦτον τὸν Ἀντωνιάδην, τὸ Δ'. τὸν Βασίζαν, τὸ Ε'. τὸν Ζαρκον καὶ τὸ Ϛ'. τὸν Βιτάλην, τὰ δὲ λοιπὰ δὲν συνῆλθον εἰσέτι. Ἐρωτηθεῖσα δ' ἡ βουλὴ ἀκολούθως, ἐὰν παραδέχηται τὴν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου προσθήκην μελῶν, ἀπέρριψε ταύτην δι' ἀναστάσεως.

Προκειμένης δὲ τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ζωοκλοπῆς νομοσχεδίου, καὶ τῆς ἐπιτροπῆς συνιστώσης αὐτὸ διὰ τῆς ἐκθέσεώς της, παρετήρησέ τις ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ παραδεχομένη τὴν παρὰ τῆς Γερουσίας γενομένην τροπολογίαν, δὲν ἐκθέτει τοὺς λόγους τῆς παραδοχῆς ταύτης. Ἐπομένως δὲν δύναται ἡ βουλὴ νὰ γνωρίζῃ τοὺς λόγους, ἐξ ὧν ἡ Γερουσία ὁρμωμένη ἀπέρριψε τὸ νομοσχέδιον τοῦτο. Ἐνθυμεῖται δ' ὅτι τὸ 9 ἄρθρον αὐτοῦ ὅπερ ἐξαλείφεται ἤδη, εἶχε προστεθῇ εἰς τὸ νομοσχέδιον ὑπὸ τῆς Βουλῆς μετὰ σφοδρὰν ἐπὶ τούτου καὶ οὐσιώδη συζήτησιν. Ἦτο λοιπὸν ἀναγκαῖον νὰ ἐκτεθῶσιν οἱ λόγοι, δι' οὓς ἐξηρέθη ὑπὸ τῆς Γερουσίας, διὰ νὰ ἴδωμεν ἐὰν ἀπορρέωσιν οὗτοι ἐκ φώτων ἢ πεποιθήσεως, ἢ τὸ ἀπέστειλεν εἰς τὸ Σῶμα δι' ἀνισχύρους λεπτολογίας, ὡς ἐνίοτε συνειθίζει.

Απήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι οἱ λόγοι δι' οὓς ἐπέφερεν ἡ Γερουσία τὴν τροπολογίαν ἐκτίθενται εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεώς της, τὰ ὁποῖα παρεπέμφθησαν ἤδη εἰς τὴν Βουλὴν, διὰ νὰ λάβῃ γνῶσιν τὸ σῶμα. Κυρίως δὲ ἐξωβελίσθη τὸ ἄρθρον, διότι δὲν στηρίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἰσότητος, ὅπερ εἶναι ἰδιάζον τι χαρακτηριστικὸν παντὸς νόμου. Καὶ πολλὰ μὲν ἐρρέθησαν περὶ τούτου, οὐδὲ παρελείφθησαν οἱ λόγοι, δι' οὓς ἡ Βουλὴ προσέθηκε τὸ ἄρθρον ἐκεῖνο, ἀλλὰ τελευταῖον ἐπεκράτησεν ἡ γνώμη τῆς ἐξοβελίσεως αὐτοῦ. Ἡ ἐπιτροπὴ ὅμως τῆς Βουλῆς ὡς καὶ ὁ ἀρμόδιος ὑπουργὸς τὸ κατεπείγον τοῦ νομοσχεδίου ἐκτιμῶντες καὶ συναισθανόμενοι τὴν ἀνάγκην τῆς ταχίστης ψηφίσεώς του, καλῶς ποιοῦντες τὸ συνέστησαν ὁμοφώνως πρὸς τὴν Βουλὴν. Πέποιθε δὲ ὅτι καὶ αὕτη διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους δὲν θέλει διστάσει νὰ τὸ παραδεχθῇ.

Απήντησεν ἄλλος ὅτι μόνη ἡ ἀνάγκη τοῦ νὰ πληρωθῶσι τὰ πλέον σύντονα μέτρα πρὸς περισταλὴν τῆς ζωοκτονίας, πρέπει νὰ πείσῃ τὴν Βουλὴν νὰ παραδεχθῇ ὡς ἐτροπολογήθη τὸ νομοσχέδιον, ὅπερ ὅλως ὑπῆρξε τὸ προϊὸν τῆς πλέον ὡρίμου καὶ ἐμβριθοῦς τῆς Βουλῆς συζητήσεως. Ἤθελε δὲ παραδεχθῇ τὸ χρήσιμον τῆς γενομένης τροπολογίας, ἐὰν τὸ σῶμα τῶν γερόντων, ἢ ἐστήριζε τὴν γνώμην του ἐπὶ ἰσχυρῶν λόγων, ἢ ἀπεδείκνυε τὸ πλημμελὲς τῆς Βουλευτικῆς ἀποφάσεως· ἀλλ' ἐὰν ἡ ἀνάγκη τοῦ νὰ ψηφισθῇ ταχέως τὸ νομοσχέδιον δὲν ἐπέκειτο, πέποιθεν ὅτι δὲν ἤθελε παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ τοὺς λόγους τῆς γερουσίας ὡς πάντη ἀνισχύρους. Καὶ τρία μέν τινα κυρίως προτείνει ἡ γερουσία, ἐφ' ὧν στηριζομένη ἐξαλείφει τὸ 9 ἄρθρον. Τούτων δὲ τὸ μὲν α) στηρίζεται εἰς τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, καὶ παρατηρεῖ ὅτι εἶναι ὅλως ἄδικον τὸ νὰ καταδικάζηταί τρίτος τις ἀντὶ ἄλλου. β) ἐκ τῶν αὐτῶν ἀρχῶν ἀπορρέον, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ τιμωρῆται ὁ ἀθῶος ἀντὶ τοῦ κυρίως ἐνόχου· καὶ γ) διὰ τὸ ὁποῖον ἀληθῶς ἀπορεῖ, προσέθηκέ τις ὅτι ἡ ζωοκτονία ὡς ὑπαγόρευσις ἰδιοτερῶν παθῶν οὔτα πηγάζει ἐκ τοῦ σκοποῦ ἐκδικήσεως, καὶ ἂν τὸ μέσον τοῦτο ἐλλείψῃ, ἀναγκαίως θέλουσι φονεύεσθαι πρὸς ἀλλήλους. Διὰ νὰ μὴ συμβῇ λοιπὸν τοῦτο ἐσυμπέρανεν ὅτι πρέπει νὰ ἀφεθῇ ἐλεύθερον τὸ στάδιον τῆς ζωοκτονίας, διὰ ν' ἀπαλλάττωνται οἱ ἄνθρωποι τοῦ ἰδίου κινδύνου. Καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου παρατηρεῖ, ὅτι ἀληθῶς ὑπάρχει κανὼν τοῦ δικαίου τὸ νὰ μὴ καταδικάζηταί τις ἀντὶ τοῦ πταίσαντος. Ἀλλ' ἕκαστος κανὼν ἔχει τὴν ἐξαίρεσίν του, καὶ ὅταν ἡ συντήρησις τῆς κοινωνίας ἀπάσης ὡς ἀναγκαίαν

ἀπαιτῇ τὴν καθιέρωσιν τοιούτων τινῶν ἐξαιρέσεων, δὲν ἐφαρμόζεται οὐδόλως ἡ ἐκτεθεῖσα ἀρχή. Διὸ καὶ εἰς τὴν νομοθεσίαν ἡμῶν ὡς καὶ παρ' ἄλλοις ἔθνεσι πολλοὶ τοιοῦτοι εὑρίσκονται ὁρισμοὶ τὴν καταδίκην κηδεμόνων καὶ ἄλλων τοιούτων ὑπαγορεύοντες. Τὸ δὲ δεύτερον ὅτι δὲν πρέπει ἀντὶ τοῦ ἐνόχου νὰ τιμωρῆται ὁ ἀθῶος στηρίζουσιν εἰς τὴν ἰδέαν, ὅτι τοὐναντίον συμφέρει νὰ ἀπολύηται ὁ ἔνοχος παρὰ νὰ τιμωρῆται ὁ ἀθῶος. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἰσχύῃ εἰς τὴν σύνθεσιν νόμων καὶ ἰδίως συμβαίνει εἰς τὰς δικαστικὰς ἀποφάσεις. Διότι ὅταν ἡ ἐνοχὴ τοῦ ὑποδίκου ἦναι ἀμφίβολος καὶ οἱ δικασταὶ δὲν δύνανται νὰ πεισθῶσιν, ἡ φιλανθρωπία βεβαίως ἀπαιτεῖ νὰ ἀπολύηται ὡς ἀθῶος. Ἀλλ' ἐνταῦθα δὲν πρόκειται περὶ τούτου καὶ δὲν ἀρμόζει ποσῶς ἡ ἀνωτέρω ἀρχή. Περὶ δὲ τοῦ τρίτου λόγου δὲν ἐπιφέρει τινὰ παρατήρησιν, διότι ἕκαστος ἐννοεῖ τὰς συνεπείας αὐτοῦ. Καὶ ταῦτα μὲν πάντα δὲν ἀνέπτυξε προτιθέμενος τοῦ ἄρθρου τὴν ὑποστήριξιν, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ προπηλακίζηται, οὕτως εἰπεῖν, δωρεὰν ἡ ἀπόρριψις τῆς ὡρίμου ταύτης βουλευτικῆς σκέψεως. Διότι θεωρῆσαν τὸ σῶμα ὅτι ἡ ζωοκτονία προκύπτει ἐξ ἐκδικήσεως, ἐνόμισεν ὅτι αἴρον τὸ αἴτιον ἐμποδίζει τὸ ἀποτέλεσμα. Διὸ προσέθηκε διὰ τοῦ 9 ἄρθρου νὰ ἀποζημιῶσιν οἱ δῆμοι τοὺς κτηνοτρόφους, ἵνα ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐπαγρυπνῶσι κατὰ τῶν ζωοκτόνων καὶ ἀφ' ἑτέρου παύσωσιν οὗτοι, ὑφ' ὅψιν ἔχοντες ὅτι θέλουσιν ἀποζημιοῦσθαι οἱ ἐναντίοι των. Παρατηρεῖ δ' ὅτι δὲν ἔχει μὲν ἡ βουλὴ τὴν ματαιότητα εἰς τὸ νὰ ἐπιμένῃ εἰς πᾶν ὅ,τι ἀπεφάσισεν, ἀλλ' ἀποδέχεται πᾶσαν τροπολογίαν, ὅταν τὴν πείθωσιν ὅτι ἥμαρτεν, ἢ κακῶς ἐσκέφθη. Ἀλλ' ἡ συζήτησις τοῦ ἀνὰ χεῖρας νομοσχεδίου κατεπείγει καὶ διὰ τοῦτο συνίστησι καὶ αὐτὸς τὴν ἐπιψήφισιν του ἄνευ πλειοτέρων παρατηρήσεων.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ ἐὰν παραδέχηται τὴν ὑπὸ τῆς γερουσίας γενομένην ἐξάλειψιν τοῦ 9 ἄρθρου τοῦ ἀνωτέρω νομοσχεδίου, παρεδέχθη ταύτην δι' ἀναστάσεως.

Ἕτερος μετὰ τοῦτο λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησεν ὅτι ὁ περὶ προικοδοτήσεως νόμος κανονίζων τὸ δικαίωμα τῆς προικοκτησίας τῶν πολιτῶν, ἐκανόνισε συνάμα καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐξοφλήσεως τοῦ χρέους τούτου. Διὸ ὡρίσθη ἐντὸς αὐτοῦ ὅτι ὑποχρεοῦνται νὰ πληρώνωσι διὰ 36 ἐτῶν 6 0/0 συμπεριλαμβανομένων εἰς ἑκάστην δόσιν καὶ τοῦ χρεωλύτρου καὶ τοῦ τόκου. Ὑπάρχει δὲ καὶ ἕτερος νόμος, ὁ τῆς δεκαετοῦς πιστώσεως, ὅστις τὰς αὐτὰς ὁρίζων ὑποχρεώσεις, διαφέρει μόνον κατὰ τὴν τοῦ χρόνου διάρκειαν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τοῦτον πᾶσα προσφερομένη δόσις

περιέχει ἐν ἑαυτῇ καὶ τὸ χρεώλυτρον καὶ τὸν τόκον. Πληρόνεται ἄρα ὁ τόκος καὶ πᾶσα ἄλλη ἀπαίτησις περὶ τούτου δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ. Ἀλλ' ἤδη παράπονα πολλὰ ὑπὸ διαφόρων ἠγέρθησαν, καὶ ἀναφορά τις, ὡς μανθάνει, ἐπέμφθη εἰς τὴν βουλήν, δι' ἧς οἱ κάτοικοι Ἀγρινίου παραπονοῦνται ὅτι ἐνῷ δὲν ἐπαρκοῦσιν οὐδὲ τὰς δόσεις αὐτὰς νὰ πληρώνωσι καὶ ἀπό τινος χρόνου καθυστεροῦσι, παραδόξως τοῖς ἐπιβάλλεται ἤδη καὶ ἡ ἀποτισις τόκων· Τοῦτο παρατηρεῖ ὅτι εἶναι ἄδικον, ἐπειδὴ ἀφοῦ, ὡς ἀπεδείχθη, ὁ νόμιμος τόκος ὑπάρχῃ, ἐντὸς πάσης δόσεως, πᾶσα νέα ἀπαίτησις δὲν σημαίνει, εἰμὴ ἐπίθεσιν τόκου ἐπὶ τόκου, τὸ ὁποῖον ἀπαγορεύεται καὶ τιμωρεῖται ὑπὸ τοῦ νόμου. Τοῦτο δὲ καθίσταται τοσούτῳ ἀδικώτερον, καθόσον ἀμφότεροι οἱ ἐκτεθέντες νόμοι ὁρίζουσιν ὡς ποινὴν κατὰ τῶν ὑπερεγγόντων τὰς ὑποχρεώσεις των τὴν ἀφαίρεσιν τῶν παραχωρουμένων γαιῶν. Διὸ συνίστησι νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ἀνωτέρω ἀναφορὰ καὶ νὰ παραπεμφθῇ συστημένη εἰς τὸν ἁρμόδιον ὑπουργὸν, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα χάριν τοῦ νόμου αὐτοῦ καὶ τοῦ δικαίου.

Μηδενὸς δ' ἀντιλέγοντος, προὐτέθη αὐθις εἰς συζήτησιν τὸ περὶ καταλήψεως τῶν ἑλληνικῶν χρατώνων ἀντικείμενον, ἐφ' οὗ λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, εἶπεν ὅτι ἀνακαλεῖ εἰς μνήμην τῶν βουλευτῶν, ὅτι κατ' αὐτὰς παρελθὼν εἰς τὸ βῆμα, ἐζήτησέ τις λόγον περὶ τῆς γενομένης καταλήψεως τῶν ἡμετέρων στρατώνων ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν, καὶ ἐνθυμοῦνται πάντες ὅτι ἄλλος μετὰ τοῦτον λαβὼν τὸν λόγον, προσέθηκεν ἐπὶ πέλους, ὅτι ἐὰν ἐγένετο τοῦτο, εἶναι ἀληθὴς προδοσία, καὶ ἀναμφιβόλως εἶχε δίκαιον νὰ τὴν ὀνομάσῃ οὕτως, ἐὰν ἐγένετο. Οὐχ ἧττον δὲ πάντες ἐνθυμοῦνται ὅτι τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ἐζητήσατο νὰ ἀναβληθῇ ἡ περὶ τούτου συζήτησις, διὰ νὰ λάβῃ ἐξ ἐπισήμων ἐγγράφων πληροφορίας καὶ δυνηθῇ νὰ ρωτίσῃ τὴν βουλὴν ἀποχρώντως. Ἀλλ' ἡ βουλὴ ἐπέμενε ζητοῦσα πληροφορίας καὶ τὸ ὑπουργεῖον ἐβιάσθη ἐκ τῶν ἐνόντων νὰ εἴπῃ ὅ,τι ἐγνώριζεν. Ἐνταῦθα δ' ὁ ὑπουργὸς ἀνέγνω περικοπὴν τοῦ κατ' ἐκείνην τὴν συνεδρίασιν λόγου του, ὅστις ἔτυχε δημοσιευθείς ἐν τινι περιοδικῷ φύλλῳ. Δι' αὐτοῦ δὲ εἶχε θεωρήσει καὶ οὗτος ὡς προδοσίαν τὸ ἔργον, ἐὰν ἐγένετο. Καὶ μέχρι μὲν τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ περιεγράφη τότε ἡ συζήτησις, ὡς μὴ ὑπαρχουσῶν πληροφοριῶν ἄλλων. Ἀλλὰ προσεχῶς κατὰ τὴν 10 καὶ 19 Ἀπριλίου αὐτὸς ἐκεῖνος ὅστις πρῶτος ἔλαβε τὸν λόγον εἰς τὴν ἀνωτέρω συνεδρίασιν, ἀναβὰς εἰς τὸ βῆμα ἐζήτησε λόγον παρ' αὐτοῦ ὡς θελήσαντος δῆθεν νὰ προσβάλῃ τὸν συγγενῆ του Μ. Χουρμούζην

ὡς προκαλέσαντα τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος κατάληψιν τῶν στρατώνων. Ἐνταῦθα ἀνέγνω ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῶν συνεδριάσεων ἐκείνων, ἐπέφερε δ' ἀκολούθως ὅτι κατήγορος τοῦ Χουρμούζη κυρίως εἶναι ὁ πρῶτος ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ ἀγορεύσας. Τὸ κατ' αὐτὸν δὲ ἂν πράκηται νὰ ἀποδώσῃ κακὴν εἰς αὐτὸν προαίρεσιν διὰ τοὺς στρατῶνας ἀπέχει καὶ δὲν δύναται νὰ πεισθῇ. Ἐὰν δὲ ἄγνοιαν περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν του, ταύτην δὲν δύναται νὰ μὴν ὁμολογήσῃ, διότι καὶ αὐτὸς ὁ Χουρμούζης δι' ἐπιστολῆς του (τῆς ὁποίας ἀνέγνω ἀπόσπασμα) ὁμολογεῖ, ὅτι ἐνέκρινε τὴν ὑπὸ τῶν Τούρκων κατάληψιν τῶν χρατώνων, ἐνῷ ἔπρεπεν ὅλαις δυνάμεσι νὰ τὴν ἐμποδίσῃ καὶ νὰ προτιμήσῃ νὰ πυροπληθῶσι μᾶλλον ὑπὸ τῶν ἀνταρτῶν παρὰ νὰ κρατηθῶσιν ὑπὸ τῶν Τούρκων. Ταῦτα λοιπὸν δὲν ἐπροκάλεσεν τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλ' αὐτοὶ οὗτοι διὰ τῶν λόγων των, διὸ οἱ ἄνθρωποι πρέπει νὰ σκέπτωνται, ὅταν προκαλῶσι τοιαύτας ἀφορμὰς λόγων. Ἀνέγνω δὲ καὶ ἀπόσπασμα τῆς πρὸς τὸν ἐνταῦθα πρέσβυν τῆς Πόρτας ἐπιστολῆς τοῦ Πασιᾶ, δι' ἧς διὰ νὰ δικαιώσῃ τὴν διαγωγήν του, συμφωνεῖ οὗτος μὲ τὰ παρὰ τοῦ Χουρμούζει ῥηθέντα, λέγων ὅτι τὸν παρεκάλεσεν νὰ εἰσέλθωσιν Ὀθωμανοὶ εἰς τοὺς στρατῶνας καὶ νὰ αὔξησῃ μάλιστα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν· Ἴσως δὲ αὔριον ζητήσῃ μάλιστα καὶ ἀποζημιώσεις διὰ τὴν λεγομένην ταύτην αὔξησιν τῶν στρατιωτῶν. Τελευταῖον ἀνέγνω ἐπιστολὴν τοῦ Νομάρχου Φθιώτιδος, δι' ἧς ἀναγγέλλει οὗτος ὅτι δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι οἱ Ὀθωμανοὶ εἰσῆλθον εἰς τοὺς στρατῶνας, ἐπειδὴ ἔξωθεν μόνον παρακαθήμενοι τοὺς ἐπετήρουν. Ἄλλως τε προσθέτει ὅτι ὁ Κ. Χουρμούζης εἶναι φιλόπατρις καὶ τίμιος στρατιωτικὸς, χαίρων διὰ τὰς ἀρετάς του πᾶσαν ὑπόληψιν· ἐπέφερεν ἀκολούθως ὁ ὑπουργὸς ὅτι διασμένος εἶπεν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ὅ,τι ἐγνώριζεν, ὁ ἴδιος δὲ ἀνέγνω καὶ τὴν τοῦ Νομάρχου ἐπιστολὴν, δι' ἧς συνάγεται ὅτι ἐὰν τυχὸν ἔγεινε λαθος, ἔγεινεν ἀκουσίως καὶ οὐχὶ ἐκ κακῆς προθέσεως. Εἰς τὴν βουλὴν λοιπὸν ἀπόκειται σταθμίζουσα, νὰ ἀποφασίσῃ ἐὰν οὗτος ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, ἢ ἐὰν ἔπρεπε νὰ ζητήσῃ τότε ἀκαίρων ἐξήγησιν ὁ πρῶτος λαβὼν τὸν λόγον, ἐνῷ αἱ ὧραι ἦσαν κατειλημμέναι, ἡ ἀλληλογραφία εἶχε διακοπῇ καὶ ἐστερεῖτο ἡ Κυβέρνησις τῶν ἀναγκαίων πληροφοριῶν.

Ἀπήντησεν ὁ πρὸς ὃν ἀπετείνετο ὅτι, ὅταν τὸ πρῶτον ἀναβὰς εἰς τὸ βῆμα, ἀνέγνω διάφορα περὶ τῶν Ὀθωμανῶν γράμματα, ἐζήτησε τότε νὰ προσέλθῃ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἢ πάντες ἐν γένει οἱ ὑπουργοὶ, διὰ νὰ πληροφορήσωσι τὴν

βουλὴν ὡς πρὸς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην. Τοὐναντίον δὲ ὅεν περιωρίσθη τότε εἰς τὸ περὶ στρατώνων ἀντικείμενον, ἀλλὰ διαφόρους ἐπιστολὰς ἔχων ἀνὰ χεῖρας, δι' ὧν ἐξηγεῖτο ἡ σκολιὰ πολιτικὴ τῆς Τουρκίας, ἀνέπτυξε τὰς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ὑπονοίας του, καὶ πάντες μάλιστα ἐνθυμοῦνται ὅτι ὁ ἀντισυνταγματάρχης Βάγιας γράφων ἀνέφερεν ὅτι τῷ ἐρρίφθησαν δύο ἐκ μέρους τῶν Τούρκων πυροβολισμοὶ κατὰ νῶτα. Αὐτὸ λοιπὸν τὸ ἀντικείμενον, σοβαρὸν εἰς τὴν φύσιν του, εἶχεν ἀπασχολήσει καὶ βουλὴν, καὶ κυβέρνησιν καὶ αὐτὸν τοῦτον· καθότι ἕκαστος διανοεῖται ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς ἀξιοπρεπείας. Δὲν ἦτον ἄρα τὸ ζήτημα περὶ τοῦ συγγενοῦς του Χουρμουζῆ, ἀλλὰ περὶ τοῦ ὅλου ἐν γένει ὡς πρὸς τὰς σχέσεις δύο ὁμόρων ἐθνῶν. Καὶ τότε μὲν ἀναφέρων περὶ Χουρμούζη ὁ ὑπουργὸς μὲ πολλὴν τιμὴν ἠθέλησε νὰ τὸν περιβάλῃ. ἀλλ' ὅταν τὴν ἐπιοῦσαν λαβὼν ἐπιστολὴν παρ' αὐτοῦ, ἔμαθε τὰ κατὰ τοὺς στρατῶνας, ἐζήτησε λόγον παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ, ἀλλ' οὗτος μετὰ πολλῆς πικρίας ὡμίλησε τότε κατὰ τοῦ Χουρμουζῆ. Καὶ δὲν θέλει μὲν νὰ ἐξετάσῃ οὗτος τὰ κατὰ τὴν διαγωγὴν οἱουδήποτε ὑπαλλήλου, ἀλλ' ὁ ἀνωτέρω Χουρμούζης ἔπρεπε, νομίζει, νὰ πρατιμήσῃ ἀληθῶς τὴν πυρπόλησιν τῶν στρατώνων, παρὰ νὰ ζητήσῃ ὡς καὶ ὁ ὑπουργὸς εἶπε, τὴν συνδρομὴν τῶν Ὀθωμανῶν. Ἐπαναλέγει δὲ καὶ ἐνταῦθα ὅτι ὡς κάτοικος τῆς φθιώτιδος καὶ ἀντιπρόσωπος οὐ μόνον αὐτῆς, ἀλλὰ τοῦ ἔθνους ὅλου κατὰ τὸ σύνταγμα, ἐπιχειρεῖ νὰ ἐκθέσῃ καὶ ἤδη ὅ,τι ὁ ὑπουργὸς εἶπε πρότερον περὶ τοῦ πνεύματος καὶ τῆς πολιτικῆς τῶν ἐκεῖσε Τουρκικῶν ἀρχῶν. Ἐκ προοιμίων δὲ παρατηρεῖ ὅτι ὁ Χατσῆ Χουσεὶν-Πασᾶς, νομάρχης Θεσσαλίας διάγων, εἶναι ἀναμφιβόλως πρόσωπον διακεκριμένον τῆς Υ. Πόρτας, καὶ διὰ τοῦτο ὁ ἀνωτέρω Χουρμούζης μετέβη πρὸς ἐπίσκεψίν του, διὰ νὰ συνεννοηθῇ μετ' αὐτοῦ, κατὰ τὰς τρισυμμιώδεις ἐκείνας περιστάσεις, ὡς πρὸς τοὺς στρατῶνας, καὶ ὅ,τι ἀπέβλεπε τὰ μεθόρια. Δὲν ἐγνώριζεν ἄρα ὁ Πασιὰς ὅτι ἕνας ταγματάρχης δὲν ἠδύνατο, οὐδ' εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ δώσῃ πρὸς αὐτὸν ἔγγραφον ὑπὲρ τῆς καταλήψεως τῶν ἑλληνικῶν στρατώνων; Καὶ ὅμως δὲν ἐδίστασε νὰ ζητήσῃ, συναισθανόμενος τὸ πλημμελὲς τῆς διαγωγῆς του, καὶ ἐπιθυμῶν νὰ δικαιωθῇ δι' ἔργου, τὸ ὁποῖον προσεῖθετο μὲν, ἀλλὰ δὲν εἶχε καθῆκον νὰ πράξῃ. Κατὰ συνέπειαν ἔπεμψε τὴν 10 Ἀπριλίου Ὀθωμανοὺς στρατιώτας καὶ ἐπὶ ἑλληνικοῦ ἐδάφους κατέλαβε στρατῶνας ἑλληνικούς, τὸ ὁποῖον διὰ νὰ δικαιώσῃ, ἐζήτησεν ὡς εἶπεν ἔγγραφον πρόσκλησιν. Καὶ δὲν εἶχε μὲν σκοπὸν νὰ πραγματευθῇ

ἐνταῦθα περὶ πολιτικῆς τῆς Τουρκίας· ἐπειδὴ ὅμως ὁ ὑπουργὸς εἶπεν ὅτι δὲν ἐράνη τοσοῦτον φιλικὴ πρὸς ἡμᾶς, ἠθέλησε νὰ δώσῃ καὶ οὗτος νύξιν τινὰ, χωρὶς νὰ ἐπεκταθῇ πλειότερον ἐπὶ τούτου. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλ' οὐδὲ τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ Χουρμούζη θεωρεῖ ἀναγκαίαν, διότι ὁ ἴδιος ὑπουργὸς τὸν ἐδικαίωσεν, ὡς ἄλλοτε αὐτὸς εἶχεν εἰπεῖ. Ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ κατ' ἀμφότερα τὰ ζητήματα εἶναι σύμφωνοι καὶ οὐδεμία ὑπάρχει ἀφορμὴ λόγων, παύει μὴ προχωρῶν εἰς πλειοτέραν ἐξήγησιν περὶ τούτου.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ νομάρχου ἐμφαίνεται ὅτι μετρίως πως καὶ ἐκλελυμένως ἐκτίθησιν οὗτος τὸ περὶ τῆς ἐγκαταλείψεως τῶν στρατώνων ὑπὸ τῶν ἡμετέρων καὶ δὲν ἀποδίδει πολλὴν εἰς αὐτὸ σπουδαιότητα, παρατηρεῖ ὅτι ἐὰν τοὺς ἐγκατέλιπον οὗτοι κατὰ τὴν 9. Ἀπριλίου, ὡς ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Χουρμουζῆ λέγει, οἱ δὲ ἀποστάται, ὡς γνωστὸν, εἰσέβαλον τὴν 10 τότε δὲν ὑπάρχει λόγος δειλίας, ἀλλ' ἄλλο τι δολιώτερον. Καὶ οὐχ ἧττον μὲν τὸ αἴσχος τῆς δειλείας ἀνταναλλᾷ εἰς αὐτοὺς, ἐπειδὴ ἐγκατέλιπον τὰς ἰδίας των θέσεις, καὶ ὁ σκοπὸς δι' ὃν ἐτέθησαν ἐκεῖσε δὲν ἐπληροῦτο, ἀλλ' ὁ νομάρχης μετριώτερον, φαίνεται, θεωρεῖ τὸ πρᾶγμα, ἐν ᾧ εἷς μόνος σκοπὸς ἐγκαταλείπων τὴν θέσιν του, αὐστηρότατα τιμωρεῖται. Πολλῷ δὲ μᾶλλον καθίστανται ἀξιόποινοι οὗτοι, οἵτινες στρατῶνας ὁλοκλήρους καταλιπόντες ἀπῆλθον, καὶ μάλιστα πρὶν ἔτι εἰσβάλωσιν οἱ στασιασταί, ὡς ἐκ τῆς ἀνωτέρω χρονολογίας ἐξάγεται. Ἦρεσε δὲ μᾶλλον εἰς τὰς θέσεις αὐτῶν προσφυόμενοι, νὰ κατασφαγῶσι μέχρις ἑνὸς, αὐχοῦντες τὰ νῶτα νὰ δραπετεύσωσι χωρὶς νὰ ἦναι οὐδεὶς ὁ προσβάλλων. Διὸ συνίστησι νὰ τιμωρηθῶσιν ἐπαξίως τῆς διαγωγῆς ταύτης, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ τοῦ λοιποῦ ὡς παράδειγμα εἰς τοὺς τολμῶντας ἢ διανοουμένους τὰ ὅμοια.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ὅτι ἡ τοσαύτη τῆς χρονολογίας ἐξακρίβωσις δὲν εἶναι πάσῃ ἀναγκαία, ὅταν σκεφθῶμεν μόνον ὅτι ἐγκατέλιπον οὗτοι τὰς θέσεις των. Ἀλλ' οἱ φρουροῦντες τοὺς στρατῶνας τούτους δὲν ἦσαν στρατιῶται, οἵτινες ὡρκίσθησαν νὰ ὑπηρετήσωσιν ὑπὸ τὴν σημαίαν καὶ ἐν περιπτώσει λειποταξίας νὰ ὑπομείνωσι τὰ παρὰ τοῦ νόμου ἐπιτασσόμενα. Ἦσαν δὲ μίγμα ἀνδρῶν συνειλεγμένων ἀτάκτως καὶ ἐξ ἀνάγκης, διὰ νὰ φρουρήσωσι τοὺς ἐκεῖσε στρατῶνας εἰς ἐνδεχομένην περίστασιν. Ὅθεν δὲν ἦσαν, οὐδὲ πρέπει νὰ ὀνομασθῶσι στρατιῶται, ἐπειδὴ ὡς μὴ ὁρκισθέντες δὲν ὑπή-

γοντο εἰς τὴν στρατιωτικὴν πειθαρχίαν, οὐδὲ τὴν ἐξ αὐτῆς ἐπιβαλλομένην ποινὴν ἠδύναντο νὰ φοβηθῶσιν, ἐν ᾧ τουναντίον, ποτὲ δὲν ἤθελον ἐγκαταλείψει τὰς θέσεις των εἰς οἱανδήποτε ταραχήν. Ἀφ' οὗ λοιπὸν οἱ ἀποστάται εἰσίβαλον καὶ ἐπλησίαζον μάλιστα εἰς Λαμίαν, ἐλειποτάκτησαν οὗτοι, ἔνθεν μὲν ἐπειδὴ νόμος τις δὲν τοὺς ἐτιμώρει, ἐκεῖθεν δὲ διὰ νὰ ὑπερασπίσωσι τὰς οἰκογενείας των, ἢ καὶ νὰ μεθέξωσι τῆς τῶν στασιαστῶν πλάνης. Καὶ εἶναι μὲν, ὡς παρετηρήθη, δίκαιον νὰ τιμωρηθῶσι, διότι κατέστησαν ἀξιόποινοι, ἀλλ' εἰς τὰς περιστάσεις ταύτας ἀγνοεῖται κυρίως τίνες καὶ ποῖοι ἦσαν οἱ φύλακες τῶν στρατώνων· ἀλλὰ τὸ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον ἀπέστειλεν ἐκεῖσε εἰσηγητὴν διὰ νὰ ἐξετάσῃ καὶ περὶ ἄλλων τινῶν, οὐχ ἧττον δὲ καὶ περὶ τούτου, ὅτι ὁ παραγγείλθη νὰ κάμῃ ἀκριβῆ ἔρευναν. Πᾶν δ' ὅ,τι ἐκ τῶν ἀνακρίσεων ἐξαχθῇ, θέλει ἀσμένως τὸ διακοινώσει εἰς τὴν βουλήν.

Περαιωθέντος δ' ἐνταῦθα τοῦ περὶ στρατώνων ζητήματος, ἠρώτησεν ἄλλος ἐὰν τῷ ὄντι ἀπελύθησαν ἐκ τῶν φυλακῶν οἱ Κατσακαῖοι, καὶ διὰ τί ὡρμήθη τὸ ὑπουργεῖον εἰς τοῦτο.

Ἀπήντησε δ' ὁ ἀνωτέρω ὑπουργὸς, ὅτι ἅμα μαθὼν τὴν ἀπόλυσιν των, αὐθημερὸν ἔγραψε πρὸς τὸν φρούραρχον, καὶ τὸν διέταξε νὰ ἀπαντήσῃ τίς τὸν διέταξε νὰ ἀπολύσῃ τοὺς καταδίκους, τίνες καὶ πόσοι εἶναι οἱ ἀπολυθέντες καὶ εἴτι ἄλλο. Παρατηρεῖ δ' ὅτι ποτὲ φρούραρχός τις δὲν δύναται ν' ἀπολύσῃ κατάδικον ἄνευ διαταγῆς τοῦ ἁρμοδίου εἰσαγγελέως. Διὸ περιμένει ἀπάντησιν τοῦ φρουράρχου καὶ ἅμα λαβὼν ταύτην θέλει πληροφορήσει τὸ σῶμα.

Προέβη μετὰ ταῦτα ἡ βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου.

Ἀνεγνώσθησαν καθ' ἓν ἕκαστον τὰ 5 ἄρθρα τοῦ Α'. κεφαλαίου περὶ χρέους ἐξωτερικοῦ καὶ δοθεισῶν παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν περὶ τῆς χρήσεως αὐτῶν αἰτηθεισῶν διασαφήσεων, ἐγένοντο δεκτὰ ἕκαστον δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω.

« 1 Τόκος ἐπὶ φράγκων 57 239,040 τοῦ δανείου Ροσχίλδ κατὰ τὰς 2 ἑξαμην. τοῦ 1848 πρὸς 5 0/0 φράγκα 2861952 ἤτοι . . . . . δραχμ. 3,196,227:98

χρεολύσιον πρὸς 1 0/0
φράγκα 572,390.40 . . . . . » 539,245:60

2. Προμήθεια καὶ ἔξοδα κληρώσεως 50 376:42

3. Ἀπόδοσις δανείου πρὸς τὸν Εὐνάρδον 189,856 »

4. Τόκος ἐπ' αὐτοῦ κλπ. ἔξοδα 27,000

5. Ἀπόδοσις τοῦ 1/3 τῆς ἐτησίου πρακαταβολῆς τῶν τριῶν δυνάμεων . . . . . 1.278,491:20 »

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Α', κεφαλαίου ἀναβαινοντος εἰς δραχ. 5.381,197:20 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Τσιμπουράκη καὶ Ματάλα συνήχθη κατὰ τὸ ὠδε τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 69.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Α'. Κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου, ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ, ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	Ν.	Κωνσταντῖνος Φασίτσας	Ν.
Κλεομ. Οἰκονόμου		Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.
Γ. Ἀργυροπατέδης	Ν.	Γεώρ. Ἰωάν. Βατίσας	Ν.
Δ. Δεληγεώργης	Ν.	Ἄγγελος Γουζούασης	
Π. Τσιμπουράκης	Ν.	Γεώργιος Κ. Βελῆς	
Π. Μοναστηριώτης	Ν.	Ἰωάννης Α. Χατσόπουλος	
Σταῦρος Γριβᾶς	Ν.	Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	
Ἰωάννης Πετμεζᾶς	Ν.	Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	
Μ. Καΐρης		Μιχαὴλ Σισίνης	
Δημήτριος Κανδύλης	Ν.	Γρηγόριος Χατσηγιάννος	
Ἀντώνιος Κομπάνης		Γεώργιος Μῆτσος	
Ἀνδρέας Λανόπουλος	Ν.	Ἰωάννης Κλίμακας	
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν.	Ἀναγνώστης Δημητρίου	Ν.
Ἀναγ. Μακρυγιάννης	Ν.	Πέτρος Α. Ζάνος	
Δημήτριος Καλλιγερᾶς		Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	Ν.
Κωνστ. Βρυζάκης		Χριστόδ. Ν. Δεμάθας	Ν.
Ἀνάργυρος Πετράκης		Πλάτων Παπαδάκης	Ν.
Κ. Τζαβέλλας		Γεώργιος Πετμεζᾶς	
Σ. Στράτος		Νικόλ. Ἀνδρικόπουλος	Ν.
Π. Ράγκος	Ν.	Βασίλειος Πετμεζᾶς	Ν.
Λουκᾶς Π. Νάκος		Ἰ. Ζάρκος	Ν.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Γ. Κορφιωτάκης	
Πέτρος Τσανετάκης	Ν.	Α. Δανηλόπουλος	
Γεώργιος Κανδύλης		Σταμ. Νικολαΐδης	Ν.

Βελισάριος Νικολαΐδης	N.
Κων. Θ. Κολοκοτρώνης	N.
Δημήτ. Ν. Μπούκουρας	N
Γ. Α. Άντωνόπουλος	N.
Ζαφείριος Δεπάστας	N.
Έμμανουήλ Άντίπας	N.
Άνδρέας Νοταρᾶς	N.
Εὐσάθιος Οἰκονομόπουλος	N.
Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος	N.
Ἐμμανουήλ Χ. Τσοῦχλος	N.
Ἰωάννης Ζαφειρόπουλος	N.
Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	N.
Νικόλαος Κορφιωτάκης	N.
Ἐμ. Μελετόπουλος	N.
Παρασκευᾶς Ματάλας	N.
Ἠλίας Γιατράκος	N.
Λουκᾶς Στέφανος	
Κύρ. Σπυρίδωνος	
Ῥήγας Παλαμίδης	
Θεόδωρος Μ. Πετρινός	
Κωνσταντῖνος Μανέτας	
Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Μελέτης Χατσῆ Μελέτη	
Νικόλαος Τσαλακώστας	N.
Δημήτριος Σακελλαριάδης	
Νικόλαος Μπούτουνας	
Π. Παπατσώνης	
Ἰω. Παπατσώνης	
Π. Δαρειώτης	
Σπυρίδων Βαλέττας	N.
Στρατῆς Δελῆγιαννάκης	N.
Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Παῦλος Λεντούδης	
Χρύσανθος Σουμαρίπας	N.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	N.
Κ. Βέϊκος	
Μιχαὴλ Ἰατρός	
Δημήτριος Βιρβίλης	
Γεώργιος Μπάνης	N.
Πέτρος Μαυρομιχάλης	N.
Ἀναγν. Μαυρομιχάλης	
Γεώρ. Κ. Μαυρομιχάλης	N.
Ν. Μοσχούλας	
Γ. Π. Ζαρειφόπουλος	
Ἀ. Καναλόπουλος	N.
Κωνσταν. Δ. Σχινᾶς	
Ἰωάννης Γκοῦρας	
Ἀναγνώστης Κεχαγιᾶς	N.
Σπυρίδων Λογοθετόπουλος	N.
Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Χριστόδουλος Τσίνος	
Δημήτριος Κουμανιώτης	N.
Θεόδωρος Ι. Μέξης	
Ἐμμ. Λαζάρου Ὀρλόφ	
Γεώργιος Μπάστας	N.
Κώνστας Δαρειώτης	
Σταμ. Ἀντωνιάδης	N.
Ἰωάννης Περίδης	N.
Ἀνδρέας Μάμουκας	N.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστράτιος Παρίσσης	N.
Ἀντώνιος Ἀρμάος	N.
Ἀν. Μαστασόπουλος	N.
Ἰ. Τομαρᾶς	N.
Ἀν. Παπατσώρης	
Ἀθ. Καστανᾶς	N.
Γ. Παππαδημητρίου	N.
Γεώργιος Σ. Κριεζῆς	
Ἀνδ. Γ. Κουντουριώτης	N.
Ἀνημ. Α. Κουντουριώτης	N.
Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	N.
Δημήτριος Χατσίσκος	N.
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Κων. Δυοβουνιώτης	
Γεώργιος Ῥιζόπουλος	N.
Ἰωάννης Τασσαῖος	N.
Μάρκος Βιτάλης	N.
Ἰωάννης Οἰκονόμου	

Διὰ ψηφοφορίας ὁμοίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν γενομένης ἐπὶ τοῦ ἑξ ἑνὸς μόνου ἄρθρου συγκειμένου Β'. κεφαλαίου περὶ ἐσωτερικοῦ χρέους, ἐφ' οὗ οὐδεμία ἐγένετο παρατήρησις, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Ἀντίπα καὶ Ματάλα συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιαν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη παμψηφεὶ τὴν πίστωσιν τοῦ Β'. κεφαλαίου ἔχοντος οὕτως.

« Β'. Τόκοι ἐγγυοδοσιῶν καὶ ἄλλων. . . . 3,666.66 »

Ἀνεγνώσθησαν μετὰ τοῦτο τοῦ Γ. κεφαλαίου περὶ συντάξεων τὰ ἄρθρα 1, 2. καὶ 3, καὶ μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς καθ' ἓν ἕκαστον ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτως

« 1. Ἀπομάχων 88236:
2. Χηρῶν 215733:12
3. Πρεσβυτῶν τῆς φάλαγγος . . . . . 5160: »

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα τὸ 4 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτως·

« Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο δὲν ἐνεκρίθη νὰ προστεθῶσιν αἱ δραχ. 3312 τὰς ὁποίας ὁ ὑπουργὸς διὰ μεταγενεστέρας ἐκθέσεώς του, προσθέτει διὰ τὴν ἐκ δραχ. 276 μηνιαίαν χορήγησιν τοῦ ἀποβιώσαντος Νικ. Οἰκονόμου, καὶ μεταβιβασθείσαν εἰς τὴν οἰκογένειάν του, καθότι δὲν ἔδωκε τοὺς λόγους, ἂν τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας τοῦ ἀποβιώσαντος, ἔχουν τοιαύτην ἀνάγκην, καὶ ὡς ἐκ τῆς ἡλικίας των ἔχουσι χρείαν τοιαύτης περιθάλψεως. »

Κατὰ ταύτης παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1848 τὸν παρὰ τοῦ προκατόχου ὑπουργοῦ καθυποβληθέντα δὲν εἶχε σημειωθῆ ἡ χορήγησις τῶν 276 δραχμῶν τοῦ ἀποβιώσαντος Νικολάου Οἰκονόμου, διότι, ὅτε εἰσήχθη ὁ νέος προϋπολογισμός, δὲν εἶχεν ἀποπερατωθῆ παρὰ τῆς Γερουσίας ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1847, καὶ δὲν ἐγίνωσκε τὸ ὑπουργεῖον ἂν ἔμελλε νὰ ἀποφανθῆ ἡ γερουσία ὅτι πρέπει νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ χορήγησις εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ ἀποβιώσαντος, ὡς προαπεφάνθη ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῆς τοιαύτης χορηγίας. Κατὰ συνέπειαν ὅμως τῶν ἀποφάσεων τῶν νομοθετικῶν σωμάτων ζητεῖται ἤδη νὰ προστεθῇ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἡ πίστωσις τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος χορηγίας· διότι ὁ Νικόλαος οἰκονόμου ἐγκατέλειπε σύζυγον καὶ θυγατέρα, καὶ ἡ διδομένη εἰς αὐτὸν ἀνταμοιβὴ δὲν εἶναι σύνταξις διὰ νὰ παύσῃ μετὰ τὸν θάνατόν του, ἢ ν' ἀνανεωθῇ δι' εἰδικοῦ νομοσχεδίου καὶ νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὴν οἰκογένειάν του, ἀλλὰ χορηγία διδομένη εἰς ὅλην

τὴν οἰκογένειαν ἀπέναντι τῶν ὅσων ἔχει νὰ λαμβάνῃ παρὰ τοῦ δημοσίου.

Παρετήρησέ τις ὅτι οἱ λόγοι τῆς ἀνάγκης τῆς οἰκογενείας τοὺς ὁποίους ζητεῖ ἡ ἐπιτροπὴ ὑπάρχουσιν εἰς αὐτὴν τὴν φύσιν τοῦ γεγονότος, διότι ἂν ὁ Νικόλαος Οἰκονόμου ἦτον ἄξιος τῆς τοιαύτης χορηγίας, καὶ ἡ οἰκογένειά του εἶχεν ἀνάγκην αὐτῆς, ἐν ᾧ ἔζη, εἶναι πρόδηλον ὅτι δὲν ἐβελτιώθη ἡ κατάστασις αὐτῆς μετὰ τὸν θάνατόν του, ἀλλ' ἴσως καὶ ἐχειροτέρευσε.

Ἀπήντησεν ἕτερος ὅτι ἄλλαι ἦσαν αἱ περιστάσεις, αἵτινες προὐκάλεσαν τὴν χορηγίαν τοῦ Ν. Οἰκονόμου, καὶ ἄλλαι εἶναι ἐκεῖναι, εἰς ἃς εὑρίσκεται ἤδη ἡ οἰκογένειά του. Ὅτε μὲν ἐζήτησε καὶ ἔλαβε τὴν χορήγησιν εἶχε τέσσαρας κόρας ἀνυπάνδρους, ἀλλ' ἐκ τούτων ὑπάνδρευσεν ἀκολούθως τὰς τρεῖς, ἀποκατεστήσας αὐτὰς ἀξιολόγως, ὑπελείφθη δὲ μία μόνη μογιλάλος, καὶ ἡ μήτηρ αὐτῆς. Ὁ δ' ἀποθανὼν ἐντέλλεται εἰς τὴν διαθήκην του πρὸς τοὺς λοιποὺς κληρονόμους αὐτοῦ νὰ δίδωσιν εἰς τὴν σύζυγόν του καὶ τὴν ῥηθεῖσαν μογιλάλον κόρην του δραχ. 200 καθ' ἕκαστον μῆνα πρὸς συντήρησιν των. Ἔστε γίνεται πρόδηλον ὅτι ἡ οἰκογένεια αὕτη δὲν εὑρίσκεται πλέον εἰς ἣν ἦτο ὅτε ἔλαβε τὴν χορήγησιν κατάστασιν. Εἶναι λοιπὸν ἀρκετὸν νὰ δοθῇ εἰς αὐτὴν χορήγησις 150 δραχ. κατὰ μῆνα. Καὶ τοῦτο οὐχὶ μόνον ἕνεκα τῶν οἰκονομικῶν ἡμῶν περιστάσεων, αἵτινες ἀπαιτοῦσι πᾶσαν δυνατὴν τῶν δαπανῶν περιορισμόν, ἀλλὰ διότι εἶναι μέγα σκάνδαλον νὰ λαμβάνωσί τινες, εἵτινες προέλαβον νὰ λάβωσι τοιαύτας χορηγίας, νὰ στεροῦνται δὲ ἄλλοι αἵτινες ἔχουσι ἴσα καὶ μεγαλείτερα δικαιώματα, καὶ τὰς αὐτὰς ἢ καὶ μεγαλειτέρας ἀνάγκας. Διὰ τοῦτο ὁσάκις λόγος περὶ τοιούτων χορηγιῶν ἐμπίπτει αἰσθάνονται ὅλοι τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ καθυποβληθῇ νόμος κανονίζων τὰς τοιαύτας χορηγίας, καὶ προσδιορίζων εἰς ὅλους τοὺς ἔχοντας ἐκκαθαρισμένας χρηματικὰς ἀπαιτήσεις διὰ τοῦ δημοσίου, χορηγίαν ἀνάλογον τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν καὶ τῆς καταστάσεως τοῦ Κράτους. Εἶναι τωόντι ἀνάγκη νὰ ἐκκαθαρίσῃ ἡ Κυβέρνησις ταῦτα τὰ χρέη, καὶ νὰ δοθῇ ἓν πέρας εἰς αὐτὸ τὸ χάος, τὸ ὁποῖον εἶναι μέγα σκάνδαλον, καὶ πολλὰ γεννᾷ καὶ δίκαια παράπονα. Προτείνει λοιπὸν τὴν ἐλάττωσιν τῆς χορηγίας εἰς 150 δραχ.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἐν γένει μὲν εἶναι σύμφωνος μὲ τὰς παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος καὶ εὑρίσκει αὐτὰς εὐλόγους, παρατηρεῖ ὅμως ὅτι δὲν εἶναι τώρα ἡ κατάλληλος περίστασις νὰ γείνῃ ἐλάττωσις ἐπὶ μιᾶς χορηγίας. Αὕτη ἐτέθη μὲν

καὶ ἄλλοτε καὶ προτείνεται καὶ ἤδη νὰ τεθῇ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν διὰ τὴν ἀποδίωσιν τοῦ Ν. Οἰκονόμου δι' ἁπλῆν προφύλαξιν τοῦ ὑπουργείου· διότι ἡ βουλὴ ῥητῶς ἄλλοτε ἀπεφήνατο περὶ τῶν χορηγιῶν ὅτι αὗται δίδονται εἰς τὰς οἰκογενείας καὶ οὐχὶ εἰς τὰ ἄτομα, διότι εἶναι οἰκογενειακὸν καὶ οὐχὶ ἀτομικὸν δικαίωμα, ὥστε μετὰ τὴν ἀποδίωσιν τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς οἰκογενείας, ἐπ' ὀνόματι τοῦ ὁποίου ἐδίδετο ἡ χορήγησις, αὕτη μεταβαίνει ἄνευ ἀντιῤῥήσεως εἰς τὰ ὑπόλοιπα μέρη τῆς οἰκογενείας, ὥστε ὁ ὑπουργὸς ἠδύνατο καὶ χωρὶς νὰ κάμῃ μνείαν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος χορηγίας, νὰ ἐξακολουθῇ τὴν πληρωμὴν αὐτῆς ἐννόμως. Πρὸς πλείονα ὅμως ἀκρίβειαν ἐτέθη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ 1847, καὶ ἤδη ὁμοίως ἐν τῷ τοῦ 1848. Δέχεται μὲν ὅτι ἴσως ἡ οἰκογένεια τοῦ Ν. Οἰκονόμου δὲν ἔχει ἤδη ὅπου εἶχεν ἄλλοτε ἀνάγκας, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γείνῃ ἐλάττωσις εἰς μίαν χορηγίαν, ἀλλὰ πρέπει νὰ ληφθῇ μέτρον περὶ ὅλων τῶν χορηγιῶν, ἐξεταζομένων ἐν γένει τίνων ἐκ τῶν τὰς χορηγίας λαμβανόντων αἱ καταστάσεις ἐβελτιώθησαν, καὶ εἶναι δυνατὸν νὰ ἐλαττωθῶσιν αἱ χορηγίαι. Ἔστε ἡ θεραπεία θέλει γείνει, ὅταν παρουσιασθῇ τὸ περὶ τούτων νομοσχέδιον.

Μετὰ ταῦτα ἡ βουλὴ ἐρωτηθεῖσα κατὰ πρῶτον ἂν παραδέχηται τὴν περὶ ἀπορρίψεως τῆς χορηγίας τῆς οἰκογενείας τοῦ Ν. Οἰκονόμου γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς ἀπέῤῥιψεν αὐτὴν δι' ἀναστάσεως. Ἐρωτηθεῖσα δὲ δεύτερον καὶ περὶ τῆς προτάσεως περὶ ἐλαττώσεως τῆς ῥηθείσης χορηγίας εἰς 150 δραχ. κατὰ μῆνα δὲν παρεδέχθη οὐδ' αὐτὴν ὁμοίως δι' ἀναστάσεως. Παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως τὴν προαθήκην 3 312 δραχ. διὰ τὴν ῥηθεῖσαν χορηγίαν εἰς τὸ 4 ἄρθρον τὸ ὁποῖον ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, ὡς ἐτροπολογήθη, ἔχον οὕτω·

« 4. Χορηγήματα . . . . . δραχ. 87,012. »

Ὁμοίως δὲ δι' ἀναστάσεως ἐγένετο δεκτὸν ἄνευ οὐδεμιᾶς παρατηρήσεως καὶ τὸ 5 ἄρθρον, ἔχον οὕτω·

« 5. Προικίσεις . . . . . δραχ. 3,000. »

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Γ'. κεφαλαίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Βαλέττα καὶ Γουζούσση συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ Γ'. κεφαλ. διὰ ψήφων 69 πρὸς μίαν ἀρνηθέντων ψήφων δύο.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν.

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Γ'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου, ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Ν.
Κλεομ. Οἰκονόμου	Ν.
Γεώργιος Λογιωτατίδης	Ν.
Δ. Δεληγεώργης	Ν.
Π. Τσιμπουράκης	Ν.
Πάνος Μοναστηριώτης	
Στ. Γρίβας	Ν.
Ἰωάννης Πετμεζᾶς	
Μ. Καΐρης	
Δ. Κονδύλης	Ν.
Ἀντώνιος Καμπάνης	
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.
Ν. Ἰατρὸς	Ν.
Ἀν. Μακρυποκάμισος	Ν.
Δ. Καλλιφρονᾶς	
Κων. Βρυζάκης	
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.
Κ. Τσαβέλλας	
Σ. Στράτος	
Π. Ῥάγκος	Ν.
Λουκᾶς Π. Νάκος	
Α. Γεωργαντᾶς	
Πέτρος Τσανετάκης	Ν.
Γεώργ. Κονδύλης	
Κων. Φασίτσας	Ν.
Ἐλευθ. Καλογερᾶς	Ν.
Γεώρ. Ἰω. Βατίζας	Ν.
Α. Γουζούασης	Ν.
Γεώργ. Κ. Βελῆς	
Ἰω. Α. Χατσόπουλος	
Γεώρ. Ι. Γιολδάσης	
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	
Μιχ. Σισίνης	Ν.
Γρηγόρ. Χατσηγιάννος	
Γεώργ. Μῆτσος	
Ι. Κλίμακας	
Ἀναγν. Δημητρίου	Ν.
Πέτρος Α. Ζάνος	
Μιχ. Ν. Βαλέττας	Ν.
Χρ. Ν. Δεμάθας	Ν.
Ἡλ. Παπαδαῖος	Ν.
Γ. Πετμεζᾶς	
Νικολ. Ἀνδρικόπουλος	Ν.
Βασ. Πετμεζᾶς	Ν.
Ἰω. Ζάρκος	Ν.
Γ. Ν. Κορφιωτάκης	
Ἀθ. Δαντλόπουλος	
Στ. Νικολαΐδης	Ν.
Βελισάρ. Νικολαΐδης	Ν.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Δ. Ν. Μπούκουρας	Ν.
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Ζαφείριος Δεπάστας	Ν.
Ἐμμ. Ἀντίπας	Ν.
Α. Νοταρᾶς.	Ν.
Εὐ. Οἰκονομόπουλος ἠρν. ψῆφον	
Γεώρ. Πανοπριτόπουλος	Ο.
Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	Ν.
Ἰω. Ζαφειρόπουλος	Ν.
Μ. Πρωτοπαππᾶς	Ν.
Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν.
Παρασκ. Ματάλας	Ν.
Ἠλίας Γιατράκος	Ν.
Λουκᾶς Στέφανος	
Εὐστ. Σπυρίδωνος	

Ῥ. Παλαμίδης	
Θεόδ. Μ. Πετρινὸς	
Κωνσταντ. Μανέτας	
Αλ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Μελέτης Χ. Μελέτη	
Νικόλ. Τσαλακώστας	Ν.
Δ. Σακελλαριάδης	
Νικόλαος Μπούντουνας	
Π. Παππατσώνης	
Ἰω. Παππατσώνης	
Π. Δαρειώτης	
Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.
Στρ. Δεληγιαννάκης	Ν.
Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Παῦλος Λεντούδης	
Χρύσανθος Σουμαρίπας	Ν.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Κ. Βέϊκος	
Μ. Ἰατρὸς	Ν.
Δ. Βιρβίλης	
Γεώργιος Μπάνης	Ν.
Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Α. Μαυρομιχάλης	
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.
Ν. Μοσχούλας	
Γεώρ. Π. Ζαρειφόπουλος	
Α. Κανελόπουλος	Ν.
Κωνστ. Δ. Σχινᾶς	
Ἰωάννης Γκούρας	
Ἀναγν. Κεχαγιᾶς	Ν.
Σ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Χριστόδουλ. Τσῖνος	
Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Θεόδ. Ι. Μέξης	
Ἐμμ. Λαζάρου Ὀρλόφ	
Γ. Μπάστας	Ν.
Κώνστας Δαρειώτης	
Στ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Ἰωάννης Περιδὴς	Ν.
Ἀνδρέας Μάμουκας	Ν.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστ. Μ. Παρίσσης	Ν.
Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ν.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	Ν.
Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Ἀν. Παππατσώρης	
Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.
Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Γεώργ. Σ. Κριεζῆς	Ν.
Ἀνδ. Γ. Κουντουριώτης	Ν.
Δημ. Α. Κουντουριώτης	Ν.
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Ν.
Δ. Χατσίσκος	Ν.
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν.
Ἰωάννης Τασσαΐος	Ν.
Μάρκος Βιτάλης ἠρνήθη ψῆφον	
Ἰωάν. Οἰκονόμου.	

Ἀνεγνώσθη μετὰ τοῦτο τὸ Δ'. κεφάλαιον, ἐφ' οὗ, μηδεμιᾶς ἀντιῤῥήσεως ὑπαρχούσης, ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ Δ'. κεφαλ. παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73, ἔχει δ' οὕτω.

«Δ'. Χορήγησις πρὸς τὸν Βασιλέα . . . 1,000,000.— »

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Δ'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ οὒχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινὸς	Ν.	Γρηγόριος Χατσηγιάννος	
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ν.	Γεώργ. Μῆτσος	
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Ἰωάννης Κλίμακας	
Δ. Δεληγεώργης	Ν.	Α. Δημητρίου	Ν.
Η. Ταιμπουράκης	Ν.	Πέτρος Α. Ζάννος	
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.	Μ. Ν. Βαλέττας	Ν.
Στοῦρος Γρίβας	Ν.	Χ. Ν. Δεμάθας	Ν.
Ἰωάννης Πετιμεζῆς	Ν.	Πλ. Παππαδαίος	Ν.
Μ. Χ. Καΐρης		Γ. Πετιμεζᾶς	
Δημήτριος Κονδύλης	Ν.	Νικόλ. Ἀνδρικόπουλος	Ν.
Ἀντώνιος Καμπάνης		Βασίλειος Πετιμεζᾶς	Ν.
Α. Σ. Δανόπουλος	Ν.	Ἰω. Ζάρκος	Ν.
Νικόλ. Ἰατρὸς	Ν.	Γ. Ν. Κορφιωτάκης	
Α. Μακρυπόκαμισος	Ν.	Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Δ. Καλλιφρονᾶς		Σταμ. Νικολαΐδης	Ν.
Κωνστ. Βρυζάκης		Βελισάρ. Νικολαΐδης	Ν.
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	
Κ. Τζαβέλας		Δ. Ν. Μπούκουρας	Ν.
Σ. Στράτος		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ν.	Ζαφείριος Δεπάστας	Ν.
Λουκᾶς Π. Νάκος		Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	Ν.
Ἀντών. Γεωργαντᾶς		Δ. Νοταρᾶς	Ν.
Πέτρος Τσανετάκης	Ν.	Εὐστ. Οἰκονομόπουλ.	Ν.
Γεώργ. Κονδύλης		Γ. Πανοπριστόπουλος	Ν.
Κ. Φασίτσας	Ν.	Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	Ν.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.	Ἰωάννης Ζαφειρόπουλος	Ν.
Γ. Ἰω. Βατίστας	Ν.	Μ. Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Ἄγγελος Γουζούασης	Ν.	Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Γεώργ. Κ. Βελῆς		Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν.
Ἰωάννης Α. Χατσόπουλος		Παρασκευᾶς Ματάλας	Ν.
Γεώργ. Ι. Γιολδάσης		Ἠλίας Γιατράκος	Ν.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος		Λουκᾶς Στέφανος	
Μιχαὴλ Σισίνης	Ν.	Εὐρ. Σπυρίδωνος	

Ῥ. Παλαμίδης		Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Θεόδωρος Πετρινὸς		Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Κωνστ. Μανέτας		Χριστόδουλος Τσίνος	
Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος		Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Μελέτης Χ. Μελέτη		Θεόδωρος Ι. Μέξης	
Νικόλαος Τσαλακώστας	Ν.	Ἐμ. Λαζ. Ὁρλώφ	
Δημ. Σακελλαριάδης		Γ. Μπάστας	Ν.
Νικόλαος Μπούτουνας		Κ. Θ. Δαφειώτης	
Π. Παππατσώνης		Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Ἰω. Παππατσώνης		Ἰωάνης Περίδης	Ν.
Π. Δαφειώτης		Ἀνδρέας Μάμουκας	Ν.
Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.	Κάρολος Νάζος	
Στρατῆς Δεληγιαννάκης	Ν.	Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ν.
Σ. Α. Βαρότσης		Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ν.
Παῦλος Λεντούδης		Μῆτρ. Ἀναστασόπουλος	Ν.
Χρύσαν. Σουμαρίπας	Ν.	Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.	Ἀν. Παππατσώρης	
Κωνστ. Βέϊκος		Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	Ν.	Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Δημήτριος Βιβιλῆς		Γεώργ. Σ. Κριεζῆς	Ν.
Γεώργ. Μπάγης	Ν.	Α. Γ. Κουντουριώτης	
Πέτρος Μαυρομιχάλης		Δ. Α. Κουντουριώτης	Ν.
Α. Μαυρομιχάλης		Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Ν.
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.	Δημήτριος Χατζίσκος	Ν.
Ν. Μοσχούλας		Καλλιόπας Τσουκαλᾶς	
Γ. Π. Ζαρειφόπουλος	Ν.	Κωνστ. Δουβουνιώτης	
Α. Καπελόπουλος	Ν.	Γεώργ. Ῥιζόπουλος	Ν.
Κ. Δ. Σχινᾶς		Ἰωάν. Τασσαῖος	Ν.
Ἰωάννης Γκοῦρας		Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Ἀναγνώστ. Κεχαγιᾶς	Ν.	Ἰωάννης Οἰκονόμου	
Σ. Λογοθετόπουλος	Ν.		

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως τοῦ Ε'. κεφαλαίου περὶ ἀποζημιώσεως βουλευτικῶν σωμάτων τὸ 1 ἄρθρον καὶ μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης ἀντιῤῥήσεως ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως.

«1. Παυλὴ . . . . . 245.000.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 2. ἀναγνωσθέντος παρετήρησέ τις, ὅτι τὸ 79 ἄρθ. τοῦ συντάγματος λέγων, ὅτι «οἱ γερουσιασταὶ λαμβάνουσιν ἀποζημίωσιν πεντακοσίων δραχμ. κατὰ μῆνα δι' ὅσον ἑκάστοτε διάρκέσωσιν αἱ νομοθετικαὶ ἢ δικαστικαὶ ἐργασίαι αὐτῶν» ἐννοεῖ ἀναντιῤῥήτως ὅτι ἡ ἀποζημίωσις αὕτη θέλει δίδεσθαι πρὸς

ἐκείνους οἵτινες ἐκπληροῦσι τὰ γερουσιαστικὰ αὐτῶν καθήκοντα, οὐχὶ ὅμως καὶ πρὸς τοὺς μὴ λαμβάνοντας παντάπασι μέρος εἰς τὰς γερουσιαστικὰς ἐργασίας, καὶ ἀπόντας ἔτη ἢ καὶ μῆνας ὁλοκλήρους. Καθ' ἃς ὅμως ἔχει πληροφορίας, μισθοδοτοῦνταί τινες τῶν γερουσιαστῶν, ἐνῷ οὐδ' ἐνεφανίσθησαν μέχρι τοῦδε οὐδέποτε εἰς τὴν γερουσίαν, καὶ ἄλλοι πολλοὺς μῆνας ἀπόντες· ἐνῷ βέβαια εἰς τοὺς τοιούτους οὐδεμία ἀποζημίωσις ὀφείλεται, διότι οὐδεμίαν ὑπέστησαν ζημίαν ἐγκαταλιπόντες τὰς οἰκιακὰς αὐτῶν ἀσχολίας, καὶ τὰς ἰδίας ἐργασίας. Ἡ τοιαύτη παρατήρησις οὐδόλως προσβάλει τὰ δικαιώματα τοῦ ἑτέρου σώματος, διότι καὶ ἡ γερουσία εἰς τὸν κανονισμόν της ὁρίζει ὅτι ἡ ἔναρξις τῆς ἀποζημιώσεως ἑκάστου γερουσιαστοῦ δὲν γίνεται ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς συνόδου, ἀλλ' ἀφ' ὅτου αὐτὸς ἐμφανισθῇ καὶ λάβῃ μέρος εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς γερουσίας. Ὁ λόγος λοιπὸν εἶναι περὶ τῆς ἀκριβοῦς τηρήσεως τῶν συμφώνων μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ συντάγματος διατάξεων.

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι τὸ 79 ἄρθρ. τοῦ συντάγματος ὁρίζει μόνον ὅτι ὁ χρόνος, καθ' ὃν θέλουσι λαμβάνει ἀποζημίωσιν οἱ γερουσιασταί, δὲν δύναται νὰ ἦναι περισσότερον τῆς διαρκείας τῶν συνόδων, ἤτοι ὅτι θέλουσιν πληρόνεσθαι ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως μέχρι τῆς λήξεως ἑκάστης συνόδου. Τὸ δὲ περὶ τῆς ἀπουσίας τῶν γερουσιαστῶν ἢ τῆς παντελοῦς ἐκ τῶν χρεῶν των ἀπομακρύνσεως κανονίζει καὶ προσδιορίζει ὁ ἰδιαίτερος κανονισμὸς τοῦ σώματος, εἰς τὰ δικαιώματα τοῦ ὁποίου ὡς ἀνεξαρτήτου δὲν δύναται νὰ ἐπέμβῃ ἡ βουλή. Καθόσον μάλιστα καὶ περὶ τῶν βουλευτῶν τὸ 67 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος λέγει ὅτι λαμβάνουσιν ἀποζημίωσιν οἱ ἐκπληρώσαντες τὰ χρέη των βουλευταὶ διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς συνόδου, καὶ ὅμως ἡ βουλὴ διὰ τοῦ κανονισμοῦ της χορηγεῖ τὴν μισθοδοσίαν καὶ εἰς τοὺς ἄδειαν λαμβάνοντας μέχρις ἑνὸς μηνός, οὕτω δὲ καὶ ὁ κανονισμὸς τῆς γερουσίας χορηγεῖ τὴν ἀποζημίωσιν εἰς τοὺς ἐν ἀδείᾳ ἀπόντας μέχρι 40 ἡμερῶν.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι τὸ πνεῦμα τῆς συνταγματικῆς διατάξεως εἶναι νὰ λαμβάνωσιν ἀποζημίωσιν βουλευταί τε καὶ γερουσιασταὶ ἐφ' ὅσον ἐργάζονται καὶ παρευρίσκονται εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ οἰκείου αὐτῶν σώματος. Ἂν ἦδη ὁ κανονισμὸς τῆς γερουσίας ἐπέτρεπε νὰ λαμβάνωσιν ἀποζημίωσιν καὶ οἱ ἀπόντες γερουσιασταί, τοῦτο ἤθελεν ἀντιβαίνει εἰς τὸ σύνταγμα, καὶ ἐνώπιον αὐτοῦ οὐδεὶς κανονισμὸς ἀντιφάσκων πρὸς ἐκεῖνο δύναται νὰ ἔχῃ

κῦρος. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι καὶ ἡ βουλὴ διὰ τοῦ κανονισμοῦ της χορηγεῖ τὴν ἀποζημίωσιν εἰς τοὺς ἐν ἀδείᾳ βουλευτάς, μέχρις ἑνὸς μηνός, ἀλλὰ κατ' ἀρχὰς ἡ τοιαύτη διάταξις δὲν ὑπῆρχεν εἰς τὸ σχέδιον τοῦ κανονισμοῦ καὶ μετὰ μακρὰν συζήτησιν ὡς ἐκ τοῦ παραδείγματος τοῦ κανονισμοῦ τῆς γερουσίας, ἐπέτρεψε καὶ ἡ βουλὴ τὴν χορήγησιν τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἐν ἀδείᾳ ἀπόντων μέχρις ἑνὸς μηνός, πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐξόδων τῆς ἀναχωρήσεως καὶ τῆς ἐπανόδου. Δὲν εἶναι ὅμως ἀνεκτὸν νὰ μισθοδοτῶνται γερουσιασταὶ μηδόλως προσελθόντες, ἢ ἐπὶ πολλοὺς μῆνας ἀπόντες. Ταῦτα δὲ λέγονται οὐχὶ διὰ νὰ προκαλέσωσιν ἀπόφασίν τινα τῆς βουλῆς, ἥτις οὐδεμίαν τοιαύτην δύναται νὰ ἐπιφέρῃ, ἀλλὰ μόνον ἵνα ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν παρὰ τῆς γερουσίας, ἥτις μόνη δύναται νὰ φέρῃ τὴν διόρθωσιν τῶν τοιούτων ἀτοπημάτων, καὶ ἂν ἀποφασίσῃ νὰ μὴ λαμβάνωσιν οὐδεμίαν ἀποζημίωσιν οἱ ἐπὶ πολὺ ἀπόντες εἴτε ἐν ἀδείᾳ εἴτε μή, τὴν τοιαύτην αὐτῆς ἀπόφασιν οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι θέλει παρακολουθήσει καὶ ἡ βουλή.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι ἡ βουλὴ ἔδειξε δεῖγμα αὐταπαρνήσεως ἀποφασίσασα ὅτι ὅσοι τῶν βουλευτῶν καθυστερήσωσι τῆς βητῆς ὥρας, καθ' ἣν ἄρχονται αἱ συνεδριάσεις, στεροῦνται τῆς ἡμερησίου αὐτῶν ἀποζημιώσεως· ἡ βουλὴ σέβεται τὸν κανονισμὸν τῆς γερουσίας, καθ' ὅσον εἶναι σύμφωνος μὲ τὸ σύνταγμα, δὲν δύναται ὅμως νὰ θεωρήσῃ ἔγκυρα τὰ παρὰ τὸν κανονισμὸν γινόμενα.

Ἀνέπτυξεν ἄλλος ὅτι τὸ προκείμενον ζήτημα μετὰ μεγίστης προσοχῆς πρέπει νὰ ἐπιληφθῇ ἡ βουλὴ ὡς ἀφορῶν τὸ ἕτερον νομοθετικὸν σῶμα, πρὸς τὸ ὁποῖον εἶναι ἀνάγκη νὰ διατηρῇ ἡ βουλὴ τὴν προσήκουσαν σύμπνοιαν καὶ ἁρμονίαν χάριν τοῦ κοινοῦ συμφέροντος. Μετὰ τῆς προσηκούσης λοιπὸν περὶ τὰς τοιαύτας σχέσεις τῶν δύο νομοθετικῶν σωμάτων προσοχῆς παρατηρεῖ ὅτι ἐὰν ἐξετάσωμεν τὸ πνεῦμα τοῦ 79 ἄρθρου τοῦ συντάγματος, καὶ τὰ κατ' αὐτὸ πρακτικὰ τῆς συνελεύσεως θέλομεν ἰδεῖ ὅτι αὕτη προέθετο νὰ δώσῃ ἀποζημίωσιν εἴς τε τοὺς βουλευτὰς καὶ τοὺς γερουσιαστὰς ἐφ' ὅσον ἐργάζονται, διαρκουσῶν τῶν νομοθετικῶν αὐτῶν ἐργασιῶν, διότι ἐγκαταλιμπάνοντες τὰ ἔργα των ἀναδέχονται τὰ ὑπὸ τοῦ ἔθνους ἐπιτιθέμενα αὐτοῖς χρέη. Ἂν δὲ περιορισθῇ τις εἰς τὸ γράμμα τοῦ 79 ἄρθρου τοῦ συντάγματος δύναται νὰ διϊσχυρισθῇ ὅτι αἱ ἀποζημιώσεις τῶν γερουσιαστῶν δίδονται ἐφ' ὅσον διαρκοῦσιν αἱ σύνοδοι χρόνον. Τὸ πνεῦμα ὅμως τοῦ συντάγματος εἶναι νὰ

χορηγήσῃ εἰς αὐτοὺς ἀποζημίωσιν ἐφ' ὅσον ἐργάζονται χρόνον, ὥστε οἱ ἀπόντες δὲν δύνανται νὰ τύχωσι τοιαύτης ἀποζημιώσεως. Ἂν καὶ λοιπὸν τὸ ζήτημα εἶναι δύσλυτον, ἀκινδύνως ὅμως δύναταί τις νὰ παρατηρήσῃ ὅτι οὐδέποτε ἠδύνατο νὰ νοήσῃ ὁ νομοθέτης ὅτι δύναται νὰ λαμβάνῃ ἀποζημίωσιν γερουσιαστὴς, ὅστις εἰς οὐδεμίαν σύνοδον ἐνεφανίσθη οὐδ' ἔλαβε μέρος εἰς τὰς γερουσιαστικὰς ἐργασίας. Εἰς τοὺς λαβόντας ἄδειαν μέχρι 30 ἢ 40 ἡμερῶν, ἐπιεικῶς ἐξεταζομένου τοῦ πράγματος καὶ ὁ κανονισμὸς τῆς βουλῆς καὶ ἐκεῖνος τῆς γερουσίας παρεχώρησεν τὴν ἀποζημίωσιν αὐτῶν. Πρὸς τοὺς περισσοτέρων ὅμως ἀπόντας, ἢ μὴ ἐγκαίρως εἰς τὰ καθήκοντά των ἐμφανιζομένους, ὡς καὶ ἡ προμνημονευθεῖσα διάταξις τοῦ κανονισμοῦ τῆς γερουσίας ὁρίζει, δὲν δίδεται ἀποζημίωσις εἰμὴ ἀφ' ὅτου ἐπανέλθωσιν εἰς τὰ καθήκοντά των, καὶ ἐμφανισθῶσιν εἰς τὴν γερουσίαν. Εἰς οὐδεμίαν δὲ λύσιν τοῦ τοιούτου ζητήματος δυνάμεθα νὰ ἔλθωμεν, ἀλλὰ τὰ λεχθέντα θέλουσι χρησιμεύσει καὶ εἰς ὁδηγίαν τῆς Κυβερνήσεως ἥτις ἐνεργεῖ τὰς πληρωμὰς, καὶ εἰς τὴν γερουσίαν, ἥτις ἐκ τοῦ αὐτοῦ πνεύματος ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ συμφέροντος ὁρμωμένη θέλει ἐνεργήσει ὅπως τὸ πνεῦμα τοῦ συντάγματος ἀπαιτεῖ.

Προσέθηκεν ἕτερος ὅτι ἂν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν τὸ 67 ἄρθρον τοῦ συντάγματος ὁρίζον ὅτι οἱ ἐκπληρώσαντες τὰ χρέη των βουλευταὶ λαμβάνουσιν ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἀποζημίωσιν, κτλ. θέλει πεισθῇ ὅτι οὐχὶ μόνον τὸ πνεῦμα ἀλλὰ καὶ τὸ γράμμα τοῦ συντάγματος ὁρίζουσιν ὅτι ἀποζημιώσεις πρέπει νὰ δίδωνται εἰς πρὸς ἐργαζομένους νομοθέτας τοῦ ἔθνους καὶ ἐφ' ὅσον ἐργάζονται χρόνον. Διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποθέσῃ τις ὅτι ἂν εἰς τὸ 79 ἄρθρον δὲν ἐπανέλαβε τὴν φράσιν « οἱ ἐκπληρώσαντες τὰ χρέη των γερουσιασταὶ » διὰ τούτου ἠθέλησε νὰ ἐξαιρέσῃ τοὺς γερουσιαστὰς τῆς τοιαύτης ὑποχρεώσεως τὴν ὁποίαν ἐπέβαλλεν εἰς τοὺς βουλευτὰς, ὡς ἂν δὲν ἐξήρκει τὸ προνόμιον τῆς ἰσοβιότητος, ἥτις εἶναι εἴδός τι ἀποθεώσεως, οὕτως εἰπεῖν.

Μετὰ πᾶς παρατηρήσεις ταύτας ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὸ 2 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω·

« 2. Γερουσία . . . . . δραχ. 207,340. »

Ἐνομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Γ'. Κεφαλαίου ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 452,340 ψηφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Ἀντωνιάδου καὶ Πετμεζᾶ

συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου διὰ ψήφων 70 πρὸς μίαν.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν.

Ἐπὶ τοῦ εἴξ ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Γ'. κεφαλ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Ν.	Ἅγ. Γουζούασης	Ν.
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ν.	Γεώργιος Κ. Βελῆς	
Γεώργιος Λογιωτατίδης	Ν.	Ἰωάννης Α. Χατσόπολος	
Δ. Δεληγεώργης	Ν.	Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	
Π. Τσιμπουράκης	Ν.	Στέρ. Χ. Στεφανόπουλος	
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.	Μιχαὴλ Σισίνης	
Σταῦρος Γρίβας	Ν.	Γρηγόριος Χατσηγιάννος	
Ἰωάννης Πετμεζᾶς	Ν.	Γεώργιος Μῆτσος	
Μ. Χ. Καΐρης		Ἰωάννης Κλίμακας	
Δημήτριος Κονδύλης	Ν.	Ἀναγν. Δημητρίου	Ν.
Ἀντώνιος Καμπάνης		Πέτρος Α. Ζάνος	
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.	Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	Ν.
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν.	Χριστόδουλος Ν. Δεμάθας	Ν.
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	Ν.	Ἠλίας Παπᾶδάτος	Ν.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς		Γεώργιος Πετμεζᾶς	
Κωνστ. Βρυζάκης		Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	Ν.
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.	Βασίλειος Πετμεζᾶς	Ν.
Κ. Τσαβέλλας		Ἰω. Ζάρκος	Ν.
Σ. Στράτος		Γρηγ. Ν. Κορομηλάκης	
Π. Ῥάγκος	Ν.	Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Λουκᾶς Π. Νάκος		Σταμ. Νικολαΐδης	Ν.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν.
Πέτρος Τσανετάκης	Ν.	Κωνστ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Γεώργιος Κονδύλης		Δημήτριος Ν. Μπούκουρας	
Κωνσταντῖνος Φασίτσας	Ν.	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.	Ζαφείριος Δεπάστας	Ν.
Γεώργιος Ἰ. Βατίστας	Ν.	Βιτσέντζος Ἀντίπας	Ν.

Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Εὐστάθιος Οἰκονομόπουλος	Ο.
Γεώργ. Πανοπριφτόπουλος	
Ἐμμανουὴλ Χ. Τσοῦχλος	Ν.
Ἰωάννης Ζαφειρόπουλος	Ν.
Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Νικόλαος Κορφιωτάκης	Ν.
Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος	Ν.
Παρασκευᾶς Ματάλας	Ν.
Ἠλίας Γιατράκος	Ν.
Λουκᾶς Στέφανος	
Κύρ. Σπυρίδωνος	
Γιάγας Παλαμιδᾶς	
Θεόδωρος Μ. Πετρινός	
Κωνσταντῖνος Μανέτας	
Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Μελέτης Χατσῆ Μελέτη	
Νικόλαος Τσαλακώστας	Ν.
Δημήτριος Σακελλαριάδης	
Νικόλαος Μπούτουνας	
Π. Παππατσώνης	
Ἰω. Παππατσώνης	
Π. Δαρειώτης	
Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.
Στρατῆς Δεληγιαννάκης	Ν.
Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Παῦλος Λεντούδης	
Χρύσανθος Σουμαρίπας	Ν.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Κ. Βέϊκος	
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	Ν.
Δημήτριος Βιρβίλης	
Γεώργιος Μπάνης	Ν.
Π. Μαυρομιχάλης	
Α. Μαυρομιχάλης	
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.
Ν. Μοσχούλας	
Γεώργ. Π. Ζαρειρόπουλος	Ν.
Α. Κανελόπουλος	Ν.
Κ. Δ. Σχινᾶς	
Ἰω. Γκοῦρας	
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	Ν.
Σπ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ἰω. Α. Ἀντωνόπουλος	
Χρ. Τσῖνος	
Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Θ. Ι. Μέξης	
Ἐμ. Α. Ὀρλὸφ	
Γ. Μάστας	Ν.
Κ. Δαρειώτης	
Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Ἰω. Περιδῆς	Ν.
Α. Μαμούκας	Ν.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστρ. Παρίσσης	Ν.
Α. Ἀρμάος	Ν.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	Ν.
Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Ἀν. Παππατσώρης	
Ἀθ. Κασταναῖς	Ν.
Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Γ. Σ. Κριεζῆς	Ν.
Α. Γ. Κουντουριώτης	Ν.
Δ. Α. Κουντουριώτης	Ν.
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Ν.
Δ. Χατσίσκος	Ν.
Καλαμ. Τσουκαλᾶς	
Κ. Δυοβουνιώτης	
Γ. Ῥιζόπουλος	Ν.
Ἰω. Τασσαῖος	Ν.
Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Ἰω. Οἰκονόμου	

Ἀναγγείλας τελευταῖον ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἀντικείμενον τῆς ἐπαύριον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3. μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΔΗΜ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος.
Εὐστρ. Παρίσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΘ'.

Τῆς 2 Ἰουνίου.

Σήμερον τὴν δευτέραν Ἰουνίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω ἐν ὀνόματι τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως μετὰ τῆς δικαιολογητικῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως, ἔχοντα οὕτως·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

Ὑποβάλλω κατ' ἐντολὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Σεβαστοῦ Ἄνακτός μου, κατὰ τὸ ἄρθρον 16 τοῦ Συντάγματος, νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως κατὰ τὸ ἔτος 1848, σύμφωνα μὲ τὰ λεπτομερῆ φύλλα τοῦ παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθέντος προϋπολογισμοῦ τοῦ ἰδίου ἔτους.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 31 Μαΐου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς
Γεώργ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Παραγγέλλεται ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς νὰ παρουσιάσῃ εἰς τε τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν τὸ ἀκόλουθον νομοσχέδιον ὅπως ἔχει, καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 31 Μαΐου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Γεώργ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάσσομεν:

Ἄρθρ. 1.

Ἡ Ναυτικὴ δύναμις τοῦ Κράτους προσδιορίζεται κατὰ τὸν ἀνώτατον ὅρον διὰ τὸ 1848 ἔτος εἰς ἄνδρας ὀκτακοσίους ἑξήκοντα δύο, Ἀξιωματικούς, Ναυτικοὺς ὑπαλλήλους, ὑπαξιωματικοὺς καὶ ναύτας, ἀποτελοῦντας τὸ μὲν Σῶμα τοῦ Ναυςάθμου ἐξ ἀνδρῶν 54

Τὸ τοῦ λόγου τῶν τεχνιτῶν 67

Καὶ τὸ τῶν πληρωμάτων τῶν Βασιλ. πλοίων συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν εἰς τὰ λιμεναρχεῖα ναυτῶν 741

Τὸ ὅλον 862

Πρὸς ἀπαρτισμὸν δὲ τῆς δυνάμεως ταύτης ἐπιτρέπεται ναυτολογία.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.»

Εἶτα δὲ μέλλοντος τοῦ εἰσηγητοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Σκοπέλου τμήματος ν' ἀναγνῶ τὴν ἐπ' αὐτῆς ἔκθεσιν, παρετήρησε μέλος τι τοῦ τμήματος, ὅτι ἐν αὐτῇ τῇ ἐκθέσει δὲν συμπεριελήφθη καὶ ἡ γνωμοδότησις τῆς μειονοψηφίας, καὶ πρέπει ν' ἀναλήφθῃ μέχρις οὗ συνταχθῇ καὶ αὕτη· Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ εἰσηγητοῦ, ὅτι ἀφοῦ μέχρι τοῦδε δὲν συνετάχθη δὲν δύναται ν' ἀναβάλῃ αὐτὸς τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως καὶ νὰ δίδῃ χώραν εἰς ὑπονοίας, ὅτι ἐπί σκοπῷ τινι ποιεῖται τὴν ἀναβολὴν ταύτην, ἡ Βουλὴ ἐπέτρεψεν εἰς αὐτὸν ν' ἀναγνῶ τὴν ἔκθεσιν τῆς πλειονοψηφίας, καὶ εἰς τὸ μειονοψηφοῦν μέλος νὰ συντάξῃ ἰδίαν ἔκθεσιν καὶ ν' ἀναγνώσῃ αὐτήν. Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα παρὰ τοῦ εἰσηγητοῦ ἡ ἔκθεσις τῆς πλειονοψηφίας, καὶ μετὰ ταύτην ἀμέσως παρὰ τοῦ μειονοψηφοῦντος μέλους ἡ ἔκθεσις τῆς μειονοψηφίας, ἔχουσι δ' οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν!

«Τὸ ἕκτον τμῆμα τῆς Βουλῆς συνελθὸν ἐν τῷ δωματίῳ τοῦ βουλευτικοῦ καταστήματος, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ διεξῆλθε μετὰ προσοχῆς τὰ πρακτικὰ τῆς ἐπαναληφθείσης βουλευτικῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπαρχίας Σκοπέλου, συγκειμένης ἐκ τῶν δήμων Σκιάθου, Σκύρου, Γλώσσης, Ἀλωνήσου καὶ Σκοπέλου, ἀφοῦ προηγουμένως ἐπεξειργάσθησαν ὑπὸ τριῶν ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ.

Ἀπὸ τὴν κατάστασιν τῶν ἐκλογικῶν ἐγγράφων ἐξάγονται τὰ ἀκόλουθα·

Ἡ ἐπανάληψις τῆς ἐκλογῆς διαταχθεῖσα διὰ τακτικοῦ τῆς Νομαρχίας Εὐβοίας προγράμματος μεταξὺ τῶν ἐπιλαχόντων κατὰ τὴν πρώτην ἐκλογὴν Κυρίων Κ. Ἀντωνιάδου καὶ Ἰω. Γεωργάρα, ἐνηργήθη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν ἐπικυρωθέντων παρὰ τῆς Βουλῆς, καθ' ὅλους δὲ τοὺς δήμους ἡ ψηφοφορία ἐνεργηθεῖσα ἐν πλήρει τάξει καὶ νομιμότητι κατὰ τὸν προσδιορισθέντα παρὰ τοῦ Νομάρχου χρόνον καὶ τόπον, διήρκεσεν ἀκτὼ ὁλοκλήρους ἡμέρας, ψηφοφορησάντων κατὰ τὰ πρωτόκολλα τῆς ψηφοφορίας.

Εἰς τὸν δῆμον	Σκιάθου	ψηφοφόρων	455.
»	Σκύρου	»	618.
»	Γλώσσης	»	160.
»	Σκοπέλου	»	776.
»	Ἀλωνήσου	»	47.

Τὸ ὅλον τῶν ψηφοφορησάντων 2056.

Ἀποπερατωθείσης δὲ τῆς ψηφοφορίας, χωρὶς νὰ ἐπενεχθῇ ἔνστασίς τις, ἡ παράπονον, αἱ κάλπαι ὅλων τῶν δήμων μετηνέχθησαν ἀσφαλῶς, εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας, συνοδευθεῖσαι παρὰ τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν, ὅπου ἐνηργήθη ἡ διαλογὴ τῶν ψήφων ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ τοῦ ἐπάρχου Σκοπέλου, ἀφοῦ πρότερον ἐβεβαιώθη ἡ καλὴ κατάστασις ὅλων τῶν καλπῶν καὶ τῶ ἀκέραιον καὶ ἀλύμαντον τῶν ἐπ' αὐτῶν ἐπιτεθειμένων ἐπισήμων καὶ ἰδιωτικῶν σφραγίδων, λαχόντων ψήφων κατὰ τὰ πρωτόκολλα τῆς διαλογῆς·

Τοῦ μὲν Κ. Ἀντωνιάδου . . . . . 1269.

Τοῦ δὲ Ἰω. Γεωργάρα . . . . . 782.

Ἀρξαμένης δὲ τῆς διαλογῆς τῆς κάλπης τοῦ δήμου Σκύρου, ἐπενεχθη ἔνστασις παρά τινος Ἰω. Κ. Αὐλωνίτου καὶ δύο ἄλλων ψηφοφόρων, δι' ἧς προσβάλλεται ἡ ψηφοφορία τοῦ δήμου τούτου ὡς εἰκονική, διατεινομένων τῶν ἐνισταμένων, ὅτι ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ ἐνέγραψεν εἰς τὸ πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας ἀριθμὸν πολὺ ἀνώτερον τῶν πραγματικῶς ψηφοφορησάντων, μὴ ὑπερβαινόντων τοὺς 470, καθ' ὅσον οὔτε ἐσυγχώρει εἰς οὐδένα νὰ παρευρίσκηται εἰς τὸν τόπον τῆς ψηφοφορίας, οὔτε ἐδέχετο πρὸς παρὰ τῶν διαφόρων ψηφοφόρων ἐπιφερομένας παρατηρήσεις· ἡ ἔνστασις δὲ αὕτη καὶ τοι ἀποκρουσθεῖσα παρὰ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, καταδεικνύεται ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων ἀνυπό-

στατος, διότι ἐκτὸς τοῦ ὅτι τὰ ἐξαχθέντα ἐκ τῆς κάλπης τοῦ δήμου Σκύρου ψηφοδέλτια εὑρέθησαν ἰσάριθμα μὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν ψηφοφορησάντων, οἱ ἴδιοι ἐνιστάμενοι καὶ ἰδίως ὁ Ἰω. Κ. Αὐλωνίτης ὑπάρχουσιν ὑπογεγραμμένοι εἰς ὅλας τὰς περιεχομένας ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ τῆς ψηφοφορίας πράξεις, ὥστε δὲν μένει ὁ ἐλάχιστος δισταγμὸς περὶ τῆς γνησιότητος τοῦ πρωτοκόλλου τούτου.

Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἐκλογῆς καὶ τὴν κοινοποίησιν τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐκλογῆς, ὀκτὼ δημόται Σκοπέλου, δι' ἀναφορᾶς των πρὸς τὴν Βουλὴν προτείνοντες τὰς ἀκολούθους ἐνστάσεις, ζητοῦσι τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἐκλογῆς, ὅτι παρανόμως διετηρήθησαν αἱ ἐφορευτικαὶ ἐπιτροπαί, αἱ συγκροτισθεῖσαι κατὰ τὴν πρώτην ἐκλογήν· καὶ

Ὅτι αἱ ψηφορίαι καθ' ὅλους τοὺς δήμους ἐνεργηθεῖσαι ἐπὶ πλαστῶν ἐκλογικῶν καταλόγων, ἐπηρεάσθησαν παρὰ τοῦ γραμματέως τοῦ ἐπαρχείου, ὅστις ὠφελούμενος ἀπὸ τὴν ἀπουσίαν τοῦ ἐπάρχου ἐβιάζε διὰ τῆς ἐνόπλου δυνάμεως τοὺς ψηφοφόρους νὰ ψηφορρῶσιν ἐναντίον τῆς πεποιθήσεώς των.

Ἐφ' ὅλων τούτων σκεφθὲν τὸ τμῆμα καὶ θεωρῆσαν, ὅτι αἱ ἐπενεχθεῖσαι ἐπὶ τῆς προκειμένης ἐκλογῆς ἐνστάσεις, ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶναι ἐκπρόθεσμοι δὲν στηρίζονται εἰς οὐδεμίαν ἀπόδειξιν, ἐν ᾧ ἄλλως ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων προκύπτει, ὅτι ἡ ἐπαναληψις τῆς ἐκλογῆς πρὸς ἀνάδειξιν τοῦ δευτέρου Βουλευτοῦ τῆς ἐπαρχίας Σκοπέλου ἐνηργήθη ἐν πλήρει τάξει καὶ νομιμότητι, χωρὶς νὰ παρεισφρύσῃ ἡ παραμικρὰ παρατυπία, ἢ ἔλλειψις.

Γνωμοδοτεῖ

Ν' ἀποφασισθῇ ἡ βουλευτικὴ ἐκλογὴ τῆς ἐπαρχίας Σκοπέλου ὡς νομίμως διεξαχθεῖσα καὶ κύρος ἔχουσα, καὶ νὰ κηρυχθῇ νόμιμος αὐτῆς Βουλευτὴς ὁ Κ. Κ. Ἀντωνιάδης λαχὼν τῆς ἀπολύτου πλειονοψηφίας καὶ ἔχων τὰ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 1. Ἰουνίου 1848.

Ὁ εἰσηγητὴς ΖΑΦΕΙΡΙΟΣ Ν. ΔΕΠΑΣΤΑΣ.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Ἡ μειονοψηφία τοῦ τμήματος λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν πάντα τὰ ἀφορῶντα τὴν ἐκλογὴν ταύτην ἔγγραφα παρατηρεῖ ὅτι·

Α. Αἱ ἐπὶ τοῦ βουλευτικοῦ καταλόγου προσθαφαιρέσεις τοῦ δήμου Γλώσσης δὲν φαίνονται κυρωμέναι παρὰ τοῦ ὁρκωτικοῦ δικαστηρίου ὡς ἔδει· ἐν ᾧ κατὰ τὸν Νόμον καὶ ἐν περιπτώσει

καθ' ἣν δὲν ἐγένοντο παράπονα ὤφειλε τὸ δικαστήριον τοῦτο νὰ κυρώσῃ τὰς προσθαφαιρέσεις τοῦ καταλόγου, τούτου δὲ μὴ γενομένου, ἡ διόρθωσις τοῦ καταλόγου ἀπὸ μόνον τὸν δήμαρχον δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἐπίσημος· ὁ Νομοθέτης μὴ θέλων ν' ἀφήσῃ εἰς τὴν ἐλευθέραν διάθεσιν τῶν δημάρχων τὸ πρὸς ψηφορορεῖν δικαίωμα τῶν πολιτῶν ἕνεκα τῶν συνεχῶς ἐπισυμβαινουσῶν συμπαθειῶν καὶ ἀντιπαθειῶν, περιέβαλε τοῦτο μὲ τὴν αἰγίδα τοῦ ὁρκωτικοῦ δικαστηρίου, τοῦ ὁποίου μόνου ἡ κύρωσις ἀσφαλίζει τὸ δικαίωμα τοῦ πολίτου καὶ δίδει ἐπισημότητα εἰς τοὺς καταλόγους.

Β. Εἰς μὲν τὸν δῆμον Σκιάθου ἐγένετο ἔνστασις, ὅτι ἐνῷ ἐψηφορόρησαν πραγματικῶς 350 εὑρέθησαν ἐντὸς τῆς κάλπης 476 ψηφοδέλτια, εἰς δὲ τὸν τῆς Σκύρου ἐνῷ ἐψηφορόρησαν 470 εὑρέθησαν 618· μόναι δὲ αἱ δύω αὗται ἐνστάσεις ἐπαληθεύουσαι, βεβαιοῦσιν ὅτι ἡ ἐκλογὴ διεξήχθη παρανόμως.

Ἡ ἔκθεσις τοῦ ἐπάρχου, ἥτις ἀποτελεῖ μέρος οὐσιῶδες τῶν πρακτικῶν πάσης ἐκλογῆς μὴ ἐπισυναφθεῖσα εἰς τὰ πρακτικὰ παρέχει βαρείας ὑποψίας ὅτι αἱ παρανομίαι αὗται ἔλαβον χώραν καὶ διὰ τοῦτο ἐκαλύφθη ἡ ἔκθεσις αὕτη τοῦ ἐπάρχου, διὰ νὰ μὴν ἀνακαλυφθῶσι.

Διὰ ταῦτα ἡ μειονοψηφία γνωμοδοτεῖ

Ν' ἀναβληθῇ ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς ταύτης ἕως οὗ προσαχθῇ ἡ ἔκθεσις τοῦ ἐπάρχου· εἰς ἐναντίαν δὲ περίπτωσιν ν' ἀκυρωθῇ ὡς ἐνεργηθεῖσα παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 1 Ἰουνίου 1848.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς μειονοψηφίας Γ. Π. ΖΑΡΕΙΦΟΠΟΥΛΟΣ.»

Παρατήρησε δ' ἀκολούθως τις, ὅτι τὸ σύστημα τοῦτο τῆς τοιαύτης χωριστῆς τυπώσεως τῶν ἐκθέσεων εἶναι ἄτοπον, καὶ πρέπει τοῦ λοιποῦ νὰ περιλαμβάνωνται εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἔκθεσιν αἵ τε τῆς μειονοψηφίας καὶ αἱ τῆς πλειονοψηφίας προτάσεις καὶ οἱ λόγοι ἑκατέρας.

Ἀντετάχθη δ' ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ ἰδία Βουλὴ ἐπέτρεψε τὴν ἀνάγνωσιν ἑκατέρας καὶ δὲν παρεδέχθη τὴν ἀναβολήν, ἵνα συμπεριληφθῶσιν εἰς ἓν ἀμφότεραι αἱ γνωμοδοτήσεις· ἄλλως δὲ ἡ τοιαύτη χωριστὴ τῶν ἐκθέσεων ἀνάγνωσις καὶ τύπωσις, καὶ πολλάκις ἄλλοτε ἐγένετο, καὶ ἐπετράπη ὁσάκις ἀνυπέρβλητα αἴτια ὑπηγόρευσαν τὴν τοιαύτην διαίρεσιν.

Μετὰ τοῦτο λαβὼν τὸν λόγον ὁ Βουλευτὴς Λεβαδείας παρε-

τέρπεν εἰς τὴν βουλὴν, ὅτι διαθρυλλεῖται ὡς βέβαιον παρά τε τῆς δημοσιογραφίας καὶ παρ' ἄλλων πολιτῶν, ὅτι μεγάλαι καταπίεσεις γίνονται ὑπὸ τῶν δημοσίων στρατευμάτων πρὸς τοὺς κατοίκους τῶν ἐπαρχιῶν, ἐν αἷς διατρίβουσι· διότι καὶ καταλυουσιν εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν καὶ τροφοδοτοῦνται ὑπὸ τῶν ἰδίων· καὶ πρὸ ἡμερῶν παρεκάλεσε τὸ ὑπουργεῖον διὰ νὰ λάβῃ τὰ ἀναγκαῖα μέτρα πρὸς κατάπαυσιν τῶν τοιούτων ἀτόπων. Ἀλλὰ παρ' ἐλπίδα πᾶσαν πληροφορεῖται ὅτι ἐξακολουθοῦσιν οἱ στρατιῶται νὰ ἦναι εἰς βάρος τοῦ λαοῦ. Παρακαλεῖ λοιπὸν τὴν βουλὴν νὰ προκαλέσῃ τοὺς ἁρμοδίους ὑπουργοὺς νὰ ἐμφανισθῶσι καὶ νὰ πληροφορήσωσι τὴν βουλὴν ἂν τωόντι γίνωνται τοιαῦτα ἀτοπήματα, καὶ πῖα μέτρα ἔλαβε τὸ ὑπουργεῖον διὰ νὰ τὰ προλάβῃ.

Ὑποστηριξάντων δὲ καὶ πολλῶν ἄλλων τὴν πρόταριν ταύτην ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ προσκληθῶσιν οἱ ἁρμόδιοι ὑπουργοὶ διὰ νὰ δώσωσι τὰς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πληροφορίας.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι πρέπει νὰ συστηθῇ ὁμοίως εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἡ ἐπίσπευσις ἀνακρίσεών τινων πολλῶν κατηγορουμένων ὡς λαβόντων μέρος εἰς τὰς στάσεις καὶ ἐν φυλακαῖς διατελούντων· διότι εἶναί τινες ὡς οἱ Τσαλίδες οἵτινες ἐπὶ ἁπλῇ ὑποψίᾳ εἰκονικῇ ἀγορᾶς κτημάτων τινῶν τοῦ Μπαλατσοῦ, διατελοῦσιν εἰς τὰς φυλακάς. Δὲν ἐπεμβαίνει ὅμως εἰς τὴν οὐσίαν, διότι τὸ τοιοῦτον δὲν ἀνήκει εἰς τὸν κύκλον τῶν καθηκόντων τῆς βουλῆς, ἀλλὰ προτείνει μόνον νὰ ἐπισπεύσῃ ἡ Κυβέρνησις τὴν ἀνάκρισιν τῶν τοιούτων ὑποδίκων.

Κατὰ τῆς προτάσεως ταύτης οὐδεὶς ἀντεῖπεν.

Μετὰ ταῦτα παρελθὼν τις ἀνήνεγκεν ὅτι πάντες βέβαια ἐνθυμοῦνται τὴν ἀξιομνημόνευτον πυροβόλησιν τοῦ Ὀθωμανικοῦ στόλου γενομένην ὑπὸ τοῦ στόλου τῶν Εὐεργετίδων δυνάμεων παρὰ τὴν Πυλίαν τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1827. Ἐπίστης οὐδένα λανθάνει ὅτι κατὰ συνέπειαν τῆς πυροβολήσεως ταύτης κατεξυθίσθησαν εἰς τὴν θάλασσαν ἐκείνην πολλὰ πυροβόλα καὶ ἄλλα πολύτιμα μέταλλα. Κατὰ δὲ τὴν ἐποχὴν τοῦ Κυβερνήτου συνεφωνήθη μετά τινων ἐργολάβων ἡ ἐξαγωγὴ τῶν τοιούτων βεβυθισμένων πραγμάτων, ἀλλ' ἡ ἐργολαβία δὲν εὐδοκίμησε. Κατὰ δὲ τὴν 18 Ὀκτωβρίου τοῦ 1846 λέγεται ὅτι ἐγένετο εἰκονική τις δημοπρασία, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας συνετάχθη συμβόλαιον ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν πρὸς Καλλίμνιόν τινα Γιαλάραν ἀναδεχθέντα νὰ ἐξαγάγῃ τὰ βεβυθισμένα, ἐπὶ συμφωνίᾳ νὰ δίδῃ τὸ ἥμισυ τούτων εἰς τὴν κυβέρνησιν, καὶ τὸ λοιπὸν ἥμισυ

νὰ πωλῇ πρὸς τὴν ἰδίαν ἐρ' ὡρισμένῃ τιμῇ. Μετὰ τὴν δημοπρασίαν ὅμως καθυπέβαλεν ἀναφορὰν Ἰωάννης τις Πετρόπουλος μετ' ἄλλων 50, τιμίων καὶ εὐυπολήπτων Ἑρμιονίων, προσθέτων ὑπερτίμησιν εἰς τὴν δημοπρασίαν 1 τοῖς 0/0 τουτέστι ἀναδεχόμενοι μ' ἐλαφροτέρας συνθήκας τὸ αὐτὸ ἔργον. Ἀλλὰ δὲν ἐγένετο νέα μειοδοσίας δημοπρασία, καὶ διετηρήθη ὁ προρρηθεὶς Γιαλάρας. Λέγουσι δ' ὅτι ὁ ἐνοικιαστὴς ἢ ἐργολάβος οὗτος ἐξήγαγε χάλκωμα περίπου 26,000 ὀκ. συγκείμενον ἐκ 16 πυροβόλων καὶ ἄλλων λεπτοτέρων χαλκωμάτων, τῶν ὁποίων ἔλαβε γνῶσιν ἡ Κυβέρνησις. Ἀδέσποτος δὲ φήμη διατρέχει ὅτι οὗτος ὑπεξήγαγε κρυφίως καὶ ἄλλα ἐν ἀγνοίᾳ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὰ ἐπώλησεν εἰς Ζάκυνθον. Ἐκ τοῦ ἱστορικοῦ τούτου ἀναφύονται πρὸς ἐξέτασιν πολλὰ ζητήματα. α') Ἐν τίνι δικαιώματι ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργὸς ἐπεχείρησε καὶ ἐνήργησε διάθεσιν ἢ διεύθυνσιν ἢ διαχείρισιν ἐθνικῆς περιουσίας, ἐνῷ πᾶσα τοιαύτη ἀνήκει ἰδίως εἰς τὸν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργόν. β') ἐγένετο πραγματικῶς ἡ δημοπρασία τῆς 18 Ὀκτωβρίου 1846 καὶ ὑπάρχουσι τὰ πρακτικὰ αὐτῆς, ἢ εἶναι παντάπασιν εἰκονικὴ ὡς πολλοὶ διϊσχυρίζονται; γ') διατί δὲν ἐγένετο νέα μειοδοσίας δημοπρασία, ἀφοῦ ἐδόθη ἀναφορὰ πολιτῶν προτεινόντων ἐλαφροτέρους ὅρους; δ') ζήτημα εἶναι, ἂν τωόντι ὡς λέγεται ἐξήχθησαν τὰ 16 πυροβόλα, ὧν τὰ 8 ἀνῆκον εἰς τὴν Κυβέρνησιν, τί ἐγένοντο ταῦτα, διότι τοιοῦτον εἰσόδημα δὲν ἐφάνη εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων οὔτε τοῦ ἔτους 1847 οὔτε τοῦ ἤδη συζητηθέντος, καὶ διατί ἡ Κυβέρνησις δὲν ἠγόρασε καὶ τὰ ἄλλα 8 πυρόβολα κατὰ τὴν συμπερωσμένην τιμὴν ἢ ἂν τὰ ἠγόρασε, τί ἐγίνοντο καὶ ταῦτα· ε') ἂν ἡ Κυβέρνησις ἔχῃ γνῶσιν τῶν περὶ λαθραίας ἐξαγωγῆς καὶ ἄλλων μετάλλων παρὰ τοῦ ἐργολάβου φήμης, καὶ ποῖα μέτρα ἔλαβε πρὸς ἀπορυγὴν τῆς γενομένης ἢ ἐνδεχομένης τοιαύτης ὑπεξαιρέσεως ἢ ὑποκρύψεως τῶν βεβυθισμένων. Πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο παρακαλεῖ τὴν βουλὴν νὰ προσκαλέσῃ τὸν ὑπουργὸν τῶν Ναυτικῶν ν' ἀπαντήσῃ, καὶ νὰ πληροφορήσῃ τὴν βουλὴν προσηκόντως περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Ὑποστηρίζων καὶ ἕτερος τὴν γνώμην ταύτην προσέθηκεν ὅτι πρέπει ὁ ὑπουργὸς νὰ ἐξετάσῃ, ἂν ὑπῆρχον καὶ πρότερον ἄλλαι τοιαῦται ἐπ' αὐτῷ τῷ σκοπῷ κατὰ μειοδοσίαν ἐργολαβίαι, ποῖαι ἦσαν, καὶ ποῖα ὑπῆρξαν τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν, διὰ νὰ ἔχῃ ἡ βουλὴ μέσον παραλληλισμοῦ πρὸς τὰς ἐργασίας τοῦ παρόντος ἐργολάβου.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι λαβὼν καὶ αὐτὸς γνῶσιν τοῦ μνημο-

νευθέντος ἔργου, ἐζητήσατο παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργείου πληροφορίας, καὶ ἐκ τούτων γινώσκει ὅτι ἡ δημοπρασία πραγματικῶς ἐγένετο ἀλλὰ τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας ἀπωλέσθησαν· ὅτι ἀκολούθως συνεταχθη δυνάμει τῆς δημοπρασίας ἐκείνης τὸ προμνησθὲν συμβόλαιον· μετὰ τὴν σύνταξιν δὲ αὐτοῦ καθυπεβλήθη ἡ περὶ ἐξαγωγῆς εἰς νέαν μειοδοσίαν πρότασις δι' ἀναφορᾶς τινῶν, ἀλλὰ δικηγορικὸν συμβούλιον ἀπεφάσισεν ὅτι δὲν ἦτο δυνατὸν ν' ἀκυρωθῇ πλέον τὸ συμβόλαιον. Περὶ δὲ τοῦ ζητήματος ἂν ἦτο ἢ μὴ ἀρμόδιος ὁ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς νὰ ἐκτελέσῃ τοιαύτην διαχείρησιν δὲν θέλει ἤδη νὰ εἴπῃ τι, οὐδ' ἐπιλαμβάνεται τῆς λύσεως αὐτῆς, ἀλλὰ παρατηρεῖ μόνον ὅτι ἀπὸ τοῦ 1832 ἐπεκράτησεν ἡ συνήθεια νὰ ἐνεργῆται ἡ τοιαύτη μειοδοσία παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργοῦ. Ἀλλ' οὐδ' αὐτὸς εἶναι ἐναντίος εἰς τὸ νὰ προσκληθῇ ὁ ἀρμόδιος ὑπουργὸς νὰ δώσῃ τὰς ἐπὶ τῶν προτεθέντων ζητημάτων διασαφήσεις.

Ἡ Βουλὴ συνήνεσεν εἰς τὴν τοιαύτην πρόσκλησιν.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἐν τῇ προτελευταίᾳ συνεδριάσει ἐγένετο λόγος περί τινος δικαιώματος τῶν Τροιζηνίων χορηγηθὲν εἰς αὐτοὺς παρὰ τῆς ἐν Τροιζῆνι ἐθνικῆς συνελεύσεως, καὶ ἀνεβλήθη ἡ περὶ τούτου συζήτησις εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν τῆς δευτέρας. Ἐπειδὴ δὲ κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν δὲν ἐγένετο συνεδρίασις ὑπομιμνήσκει καὶ ἤδη ὅτι κατὰ τὸ 1826 ὅτε συνεκροτήθη ἡ ἐν Τροιζῆνι ἐθνικὴ συνέλευσις τόσον δειναὶ ἦσαν αἱ περιστάσεις ἐκείναι, ὥστε συνέρρευσαν εἰς Τροιζῆνα ἐκτὸς τῶν πληρεξουσίων καὶ πολλοὶ ἄλλοι πολῖται, ὧν εἷς ἦτο καὶ αὐτός, καὶ στρατιῶται, καὶ ἡ Τροιζὴν κατέστη στρατόπεδον καὶ καταφύγιον πολλῶν Ἑλλήνων. Ἐκ τῆς συρροῆς ταύτης καὶ τῆς πολυχρονίου διαμονῆς τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως ὑπέρη ὁ τόπος μεγάλην ζημίαν· διότι καὶ οἱ κῆποι κατερθάρησαν, καὶ αἱ οἰκίαι τῶν ἐγκατοίκων ἔπαθον, καὶ τὰ πάντα ἦσαν εἰς τὴν διάκρισιν τῶν προσφευγόντων. Ταῦτα πάντα ὑπ' ὄψιν ἔχουσα ἡ ἐθνικὴ ἐκείνη συνέλευσις, καὶ αἰσθανομένη τὴν προτεινομένην εἰς τοὺς Τροιζηνίους ζημίαν ἐψηφίσατο νὰ μένωσιν ἀπηλλαγμένοι οἱ Τροιζήνιοι ἐπὶ πενταετίαν τῆς τῶν δεκάτων πληρωμῆς. Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐξετελέσθη δι' ἓν ἔτος, ὑπολείπεται δ' ἡ ἐκτέλεσις αὐτῆς διὰ τὰ ὑπόλοιπα τέσσαρα. Τὸ δίκαιον τῆς ἀποφάσεως ταύτης τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως ἀνεγνώρισεν καὶ ἡ παρελθοῦσα βουλὴ, καὶ συνέστησεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν αἴτησιν τῶν Τροιζηνίων περὶ πραγματοποιήσεως τῆς προρρηθείσης ἀποφάσεως. Τὴν τοιαύτην

λοιπὸν σύστασιν προτείνει νὰ ἐπαναλάβῃ καὶ ἡ παροῦσα βουλὴ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον.

Ἀντεῖπεν ἕτερος ὅτι ὁ λόγος πρόκειται περὶ ἀσυδοσίας κατὰ τετραετίαν ἑνὸς μέρους τοῦ Κράτους, ἐπὶ τοιούτου λοιπὸν οὐσιώδους ἀντικειμένου δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ τι τὸ ὑπουργεῖον ἐκ μόνης τῆς συστάσεως τῆς βουλῆς. Ἐπειδὴ ὅμως εἶναι ἐθνικὴ ἀπόφασις, καὶ πρέπει θᾶττον ἢ βράδιον νὰ ἐνεργηθῇ, ἀπαιτεῖται νὰ ψηφισθῇ περὶ τῆς ἐνεργείας αὐτῆς εἰδικὸς νόμος.

Ἀπήντησεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ὅτι ἡ γενησομένη ἐκ μέρους τῆς βουλῆς σύστασις θέλει παρακινήσει τὸ ὑπουργεῖον νὰ καθυποβάλῃ τὸ περὶ πραγματοποιήσεως τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἀποφάσεως τῆς ἐν Τροιζῆνι συνελεύσεως νομοσχέδιον, στηριζόμενον εἰς τὴν ἤδη γενησομένην σύστασιν ἐκ μέρους τῆς βουλῆς. Δὲν πρόκειται δ' ἐνταῦθα περὶ ἀσυδοσίας, ἀλλὰ περὶ ἀποτίσεως ἱεροῦ χρέου, ἐπιβαλομένης εἰς τὸ ἔθνος ἐξ ἐθνικῆς ἱερᾶς καὶ σεβαστῆς ἀποράσεως.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι τωόντι ἡ ἀπόφασις τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως εἶναι σεβαστὴ, καὶ ὀφείλεται εἰς τοὺς Τροιζηνίους περιβαλψις καὶ ἀμοιβὴ, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ νομίζῃ τις ὅτι αὐτὴ θέλει γείνει ἐγκαταλειπομένου ἐντελῶς ἀφορολογήτου τοῦ τόπου ἐπὶ τέσσαρα ἔτη, ἀλλὰ νὰ ὑπολογισθῇ ποῖον ἦτο τὸ εἰσόδημα τῆς Κυβερνήσεως ἐκ τοῦ τόπου κατ' ἐκεῖνα τὰ ἔτη, καὶ ν' ἀποδοθῇ ἡ ἀποζημίωσις εἰς χρήματα, καὶ τοῦτο νομίζει ὅτι δύναται νὰ γείνῃ καὶ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἄνευ νομοσχεδίου.

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι δὲν εἶναι ἓν μόνον τοιούτου εἴδους ψήφισμα, ἀλλὰ πάμπολλα, καὶ ἑπομένως δὲν δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ λάβῃ τὸ ἓν ὑπ' ὄψιν παροφῶσα τἆλλα, ἀλλὰ θέλει λάβει ταῦτα συγχρόνως ὑπ' ὄψιν, ὡς ὑπαγόμενα εἰς τὸ γενικὸν μέτρον.

Ὑποστηρίξαντες καὶ ἄλλοι τὴν γνώμην ταύτην ἀνέφερον πρὸς παράδειγμα ὅτι ὑπάρχει ἓν ψήφισμα τῆς αὐτῆς ἐθνοσυνελεύσεως τῆς Τροιζῆνος χορηγοῦν εἰς ἕκαστον στρατιώτην δραμόντα εἰς τὸν ἐν Ἀθήναις πόλεμον καὶ ὑπηρετήσαντα ἐκεῖ 70 ἐλαίας, καὶ ἄλλα ὑποσχόμενα εἰς ἕκαστον στρατιώτην, ἓν, ἢ ἓν καὶ ἥμισυ στρέμμα γῆς· ἐὰν τὸ ὑπουργεῖον λοιπὸν εὑρεθῇ εἰς εὐχερῆ περίστασιν νὰ σκεφθῇ περὶ τῶν ἀντικειμένων τούτων, πρέπει νὰ λάβῃ ὅλα συνάμα ὑπ' ὄψιν, καὶ νὰ προτείνῃ γενικὸν περὶ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν μέτρων. Ἔπειτα δὲν ὑπάρχει μόνον ἡ τοιαύτη βάσις τῆς παρελθούσης βουλῆς, ὑπάρχουσι καὶ τόσαι ἄλλαι

περὶ συντάξεων ὀρφανῶν καὶ χηρῶν, τὰς ὁποίας ὁμοίως ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν.

Ἀπήντησεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας ὅτι οὐδ' αὐτὸς εἶναι ἐναντίος εἰς τὸ νὰ λάβῃ ἡ Κυβέρνησις ὑπ' ὄψιν ὅλα τὰ ψηφίσματα τῶν ἐθνικῶν συνελεύσεων, καὶ νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς πραγματοποιήσεως αὐτῶν. Ὥστε λόγος κατὰ τῆς προτεινομένης συστάσεως δὲν πρέπει νὰ γίνηται.

Εἰς ταῦτα συνήνεσε καὶ ἡ Βουλή.

Ἀκολούθως παρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἐπεθύμει μὲν νὰ προκαλέσῃ τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς εἰς τὴν κατάστασιν ὁλοκλήρου τῆς Μεσσηνίας, καὶ ἰδίως τῆς ἐπαρχίας Καλαμῶν, καθ' ἃς ἔχει ἐξ ἰδιαιτέρας ἀλληλογραφίας πληροφορίας, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ Βουλὴ ἐπισπεύδει ἤδη τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ θέλει ἀγορεύσει περὶ τούτου αὖριον. Ἤδη δ' ἐρωτᾷ μόνον τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸν νὰ τὸν πληροφορήσῃ ὅ,τι γινώσκει περὶ τῆς ἀφαιρέσεως τῶν ἐν τῷ ταμείῳ Καλαμῶν τηρουμένων χαρτοσήμων, τὰ ὁποῖα ὑπεξηρέθησαν, ἐνῷ τὸ ταμεῖον τοῦτο δὲν προσεβλήθη ὑπὸ τῶν εἰσβαλόντων εἰς Καλάμας ἀπονενοημένων στασιαστῶν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ὅτι τωόντι ὑπάρχουσιν ὑπόνοιαι τῆς τοιαύτης ὑπεξαιρέσεως κατά τινων ἐκ τῶν ἰδίων φρουρούντων, καὶ ἡ Κυβέρνησις συνέλαβεν ἱκανὴν ποσότητα χαρτοσήμου ἐν Ἄργει καὶ ἐν Τριπόλει, καὶ παρέπεμψεν αὐτά τε καὶ τοὺς ὑπόπτους εἰς τὴν ἁρμοδίαν εἰσαγγελίαν, καὶ διώρισε καὶ ἰδιαίτερον αὐτῆς ἀπεσταλμένον πρὸς ταχείαν ἐνέργειαν τῶν ἀνακρίσεων, ἐξ ὧν θέλει γνωσθῇ ἡ ἀλήθεια, καὶ θέλει προκύψει φῶς περὶ τοῦ γεγονότος τούτου, περὶ οὗ θέλει φροντίσει νὰ πληροφορήσῃ ἐν καιρῷ τὴν βουλήν.

Μετὰ ταῦτα προέβη ἡ βουλὴ εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀνεγνώσθη τὸ ἐξ ἑνὸς ἄρθρου συγκείμενον Ϛ'. Κεφάλαιον καὶ μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως, ἐγίνετο ἐπ' αὐτοῦ ψηφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Μ. Βαλέτα, καὶ Γ. Μαυρομιχάλη, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70 τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου ἔχοντος οὕτως·

« Ϛ'. Προίδρου τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου . δραχ. 9,000 »

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἓξ ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Ϛ'. κεφαλ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	Ν.	Γρηγόριος Κατσηγιάννος	
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ν.	Γεώργιος Μῆτσος	
Γεώργιος Λογιωτατίδης	Ν.	Ἰωάννης Κλίμακας.	
Δ. Δεληγεώργης.	Ν.	Ἀναγώστης Δημητρίου	Ν.
Π. Τσιμπουράκης.	Ν.	Πέτρος Α. Ζάνος	
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.	Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	Ν.
Σταῦρος Γρίβας	Ν.	Χριστόδουλος Ν. Δεμάθας	Ν.
Ἰωάννης Πετρέζης		Ἠλίας Παπαδᾶτος	Ν.
Μ. Καΐρης	Ν.	Γεώργιος Πετμεζᾶς	
Δημήτριος Κονδύλης	Ν.	Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	Ν.
Ἀντώνιος Καμπάνης		Β. Πετμεζᾶς	Ν.
Ἀνδρέας Δανόπουλος.	Ν.	Ἰω. Ζάρκος	Ν.
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν.	Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	Ν.	Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν.	Σταμάτιος Νικολαΐδης	Ν.
Κωνστ. Βρυζάκης.	Ν.	Βελισσάρ. Νικολαΐδης	Ν.
Ἀνάργυρος Πετράκης.	Ν.	Κωνστ. Θ. Καλοκαιρινὸς	Ν.
Κ. Τζαβέλλας		Δημήτριος Ν. Μπούκουρας	
Σ. Στράτος		Γεώργ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ν.	Ζαφείριος Δεπάστας	Ν.
Λουκᾶς Π. Νάκος.		Ἐμμ. Ἀντίπας.	Ν.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν.	Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Πέτρος Τζανετάκης	Ν.	Εὐστάθ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Γεώργιος Κονδύλης		Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος	Ν.
Κωνσταντίνος Φασίτσας	Ν.	Ἐμμ. Χ. Τσοῦχλος.	Ν.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Ἰωάννης Ζαφειρόπουλος	Ν.
Γεώργ. Ἰωάνν. Βατίστας	Ν.	Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Ἄγγελος Γουζούκας	Ν.	Νικόλαος Κορφιωτάκης.	Ν.
Γεώργιος. Κ. Βελῆς.		Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν.
Ἰωάννης Α. Χατσόπουλος		Παρασκευᾶς Ματάλας	Ν.
Γεώργ. Ἰωάν. Γιολδάσης		Ἠλίας Γιατράκος	Ν.
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος.		Λουκᾶς Στέφανος	
Μιχαὴλ Σισίνης		Εὐγ. Σπυρίδωνος	

Ῥῆγας Παλαμίδης.	
Θεόδ. Μ. Πετρινὸς	
Κωνσταντῖνος Μανέτας	
Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Μελέτης Χ. Μελέτη	
Νικόλ. Τζαλικώστας	N.
Δημήτ. Σακελλαριάδης	
Νικόλ. Μπούντουνας	
Π. Παππατσώνης	
Ἰω. Παππατσώνης	
Π. Δαρειώτης	
Σπυρίδων Βαλέττας	N.
Στρατῆς Δελιγιαννάκης	N.
Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Παῦλος Λεντούδης	
Χρύσανθος Σουμαρίπας	N.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	N.
Κ. Βέϊκος	
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	
Δημήτριος Βιρβίλης	
Γεώργιος Μπάνης	N.
Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Γεώργ. Κ. Μαυρομιχάλης	N.
Ν. Μοσχούλας	
Γ. Π. Ζαρειφόπουλος	
Α. Κανελόπουλος	
Κωνστ. Δ. Σχινᾶς	
Ἰωάννης Γκούρας	
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	
Σπ. Λογοθετόπουλος	N.
Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Χριστόδ. Τζῖνος	
Δημήτρ. Κουμανιώτης	N.
Θεόδ. Ι. Μέξης	
Ἐμμ. Ἀαζάρου Ὀρλὸφ	
Γεώργιος Μπάστας	N.
Κώνστας Δαρειώτης	
Σταμάτ. Ἀντωνιάδης	N.
Ἰωάννης Περίδης	N.
Ἀνδρ. Μάμουκας	N.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστρ. Παρίσσης	N.
Ἀντώνιος Ἀρμάος	N.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	N.
Ἰω. Τομαρᾶς	N.
Ἀν Παππατσώρης	
Ἀθανάσ. Καστανᾶς	N.
Γ. Παπαδημητρίου	N.
Γεώργιος Σ. Κριεζῆς	N.
Ἀνδρ. Γ. Κουντουριώτης	N.
Δημ. Α. Κουντουριώτης	N.
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	N.
Δημήτρ. Χατσίσκος	N.
Καλαμ. Τσουκαλᾶς	
Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Γεώργ. Ῥιζόπουλος	N.
Ἰωάννης Τασσαῖος	N.
Μάρκος Βιτάλης	N.
Ἰωάννης Οἰκονόμου	

Μετὰ ταῦτα παρετήρησέ τις ὅτι καὶ τὸ ἑπόμενον κεφάλαιον ἐκαλεῖτο ἕκτον, ὡς Ϛ'. τμῆμα, ἀπεφασίσθη δὲ νὰ ὀνομασθῇ ἕβδομον, καὶ οὕτως καὶ τὰ λοιπὰ πάντα προεβιβάσθησαν κατὰ μίαν μονάδα εἰς τὴν ἀριθμητικὴν αὐτῶν τάξιν.

Ἀνεγνώσθη λοιπὸν τοῦ πρωτ μὲν Ϛ'. ἤδη δὲ γεννομένου Ζ'. Κεφαλαίου τὸ 1 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα οὕτως·

« ΚΕΦ. 6. *Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν.*

Ἄρθ. 1. Προσωπικόν.

Ἀπὸ τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐνεκρίθη ν' ἀφαιρεθῶσιν αἱ λέξεις « ἐπιμίσθιον τοῦ γενικοῦ γραμματέως δραχ. 1200. » καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο νὰ μεταβιβασθῇ εἰς τὸ μέρος τοῦ ἄρθρου ὅπου ὑπάρχει ἡ μισθοδοσία τῶν τμηματαρχῶν μὲ τὰς λέξεις « μισθὸς τοῦ Γ. Γραμμ. δραχ. 4800. » καὶ οἱ τῆς ἀ. τάξεως τμηματάρχαι νὰ ἐλαττωθῶσιν εἰς τέσσαρας, ὁ δὲ μισθός των εἰς δρ. 14400.

Τὸ ὅλον ποσὸν τοῦ ἄρθρου μένει τὸ αὐτὸ, ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ ἐνόμισε καθῆκόν της ν' ἀφαιρέσῃ τὴν λέξιν « ἐπιμίσθιον » ἥτις δὲν προβλέπεται ἀπὸ τὸν νόμον. »

Παραδεχθέντος δὲ καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ τὴν γνώμην ταύτην ὡς ὀρθὴν, ἐγένετο μετ' αὐτῆς δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ 1 ἄρθρον ἔχον οὕτως·

« 1. Προσωπικὸν . . . . . δρ. 95,460. »

Ὁμοίως δ' ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀντιρρήσεως ἐγένοντο καθ' ἕκαστον δεκτὰ δι' ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄλλα τρία ἄρθρα τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου, ἔχοντα οὕτως·

« 2. Ὑλικὸν καὶ ἄλλα ἔξοδα . . . . . δραχ. 10,240.
3. Βιβλία καὶ λοιπὰ . . . . . » 2,500.
4. Ἐπισκευαί. . . . . » 2,000. »

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Ζ'. Κεφαλαίου ἀναβαίνοντος εἰς δραχμὰς 110,200 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Σισίνη καὶ Δεμάθα συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὁμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ βουλὴ παρεχθῇ παμψηφεὶ τὴν πίστωσιν τοῦ ἤδη γενομένου Ζ'. Κεφαλαίου.

Ὡσαύτως ἀνεγνώσθη τὸ 1 ἄρθρον τοῦ Η'. κεφαλ. καὶ ἡ ἐπ' αὐτῆς γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα οὕτω·

« ΚΕΦ. 8. *Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον.*

Καθόσον ἀφορᾷ τὴν δαπάνην τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἠθέλησε νὰ ἐπιφέρῃ οὐδεμίαν ἐλάττωσιν, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὰ ἐμβριθῆ καθήκοντα αὐτοῦ, ἀλλ' οὐχ ἧττον νομίζει ἀναγκαιότατον νὰ παρατηρήσῃ ὅτι ἀπαιτεῖται νὰ προκαλεσθῇ ἡ προσοχὴ τοῦ ὑπουργείου εἰς τὴν ταχυτέραν ἐπεξεργασίαν τῶν λογαριασμῶν τῶν διαφόρων κλάδων τῆς ὑπηρεσίας. »

Ἡ δὲ βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω.

« Κεφ. Η'. Ἐλεγκτικὸν συνέδριον.

Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν . . . . . δραχ. 70,011:60. »

Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ τὸ 2 αὐτοῦ ἄρθρ., μηδεμιᾶς δ' ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω.

« Ἄρθρ. 2. Ὑλικῶν καὶ ἐνοικίων . . . . . δρ. 8,000.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ συνόλου τοῦ Η. κεφαλ. ἀναβαίνοντος εἰς δραχμὰς 78,011:60 γενομένης ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Δανοπούλου καὶ Παναγιωτοπούλου, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεί.

Ἀνεγνώσθησαν ἀκολούθως τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4 καὶ 5 τοῦ Θ'. κεφαλ., παρατηρηθέντος δὲ μόνον ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ 2 ἄρθρου « ἔξω ταμεῖα » πρέπει νὰ ἀντικαταστηθῇ διὰ τῶν λέξεων « ἐπαρχιακὰ ταμεῖα » ἡ βουλὴ παρεδέχθη ἓν ἕκαστον τούτων δι' ἀναστάσεως, ἔχουσι δ' οὕτω.

Κεφ. Θ'. Ταμεῖα.

« Ἄρθρ. 1. Κεντρικὸν ταμεῖον . . . . . δρ. 13,200.
» 2. Ἐπαρχιακὰ ταμεῖα . . . . . » 77,220.
» 3. Ἔξοδα ὑπηρεσίας . . . . . » 19,266.
» 4. Βιβλία καὶ ἐπιπλα . . . . . » 4,834.
» 5. Μετακόμισις χρημάτων . . . . . » 6,000.»

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Θ', κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 120,520 δραχμὰς, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Ὀρεινοῦ καὶ Μιχαλοπούλου, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 69.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 1 ἄρθρον τοῦ Ι. κεφαλαίου, ἐφ' οὗ παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι εἰς τὸν περὶ τούτου ἀναλυτικὸν πίνακα τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπάρχουσι γεγραμμένοι τρεῖς ἔφοροι ἐπὶ τῶν λακωνικῶν προϊόντων· ἀλλὰ κατὰ τὸν περὶ φορολογίας νόμον τοῦ 1848 πρέπει νὰ μείνωσι μόνον δύο. Ἐπιψηφιζομένου δ' ἤδη τοῦ προϋπολογισμοῦ, πρέπει νὰ ὑπολογισθῇ ἡ μισθοδοσία τῶν τριῶν ἐφόρων διὰ τοὺς παρελθόντας πέντε μῆνας μέχρι τέλους Μαΐου ἀνὰ δρ. 133 κατὰ μῆνα, ἤτοι δρ. 1995, ἀπὸ δὲ τοῦ ἤδη ἀρξαμένου Ἰουνίου νὰ περιορισθῶσιν, ὡς εἶπεν, εἰς δύο ἀνὰ 150 δρ. κατὰ μῆνα, ἤτοι 2100 διὰ τοὺς λειπομένους ἑπτὰ μῆνας· ὥστε πρέπει νὰ ἐλαττωθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο κατὰ δρ. 693.

Ἐπὶ τούτοις ἡ βουλὴ φωτισθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ προταθεῖσαν ἐλάττωσιν, ἔχει δὲ τὸ ἄρθρον οὕτω.

« Κεφ. Ι'. Ἄρθρ. 1. προσωπικὸν . . . . δρ. 101,955.»

Ἀνεγνώσθη ὡσαύτως καὶ τὸ 2 αὐτοῦ ἄρθρον μετὰ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐχούσης οὕτω.

ΚΕΦ. 10. *Οἰκονομικοὶ Ἔφοροι.*

« Ἄρθ. 2. Ἀπὸ τὸ ἐδ. ε', ἐκπίπτονται δρ. 300 δι' ἐνδεχομένην μισθοδοσίαν τῶν μετατιθεμένων ἐφόρων, συμφώνως μὲ τὴν περὶ ἐλαττώσεων ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ, καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ ἄρθρον περιορίζεται εἰς δραχ. 16,160· τὸ δὲ κεφ. εἰς δραχμὰς 118,808.»

Μηδεμιᾶς δ' ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἡ βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχει δ' οὕτως.

« Ἄρθρον 2. Ἔξοδα ὑπηρεσίας . . . . . δρ. 16,160. »

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Ι. κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς δρ. 118,115 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Ἀντωνιάδου καὶ Σ. Νικολαΐδου, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεί.

Ἀνεγνώσθη δ' ἔπειτα τὸ ΙΑ'. κεφαλ. μὴ διαιρούμενον εἰς ἄρθρα, καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτω.

ΚΕΦ. 11. *Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων.*

« Ἐδ. γ'. Τὰς δραχ. 6500 διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἐλέγχου καὶ τελείαν ἐκκαθάρισιν τῆς φορολογίας ἐπαρχιῶν τινων κατὰ τὰ ἔτη 1844, 1845 καὶ 1846 παραδέχεται ἡ ἐπιτροπὴ, προτείνει ὅμως νὰ θεωρηθῇ ὁ ὑπουργὸς ὑπάγρεως, ἵνα δώσῃ ἐγκαίρως εἰς τὴν Βουλὴν λόγον περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς χρήσεως τῆς δαπάνης ταύτης.

Κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν, τὸ ὅλον τοῦ κεφαλαίου τούτου ἀναβαίνει εἰς δραχμὰς 92,692:71

Ἤδη ὁ Ὑπουργὸς διὰ νεωτέρας καταστάσεώς του προσθέτει καὶ τὰ ἀκόλουθα·

1. Διὰ καθυστερουμένην ἀντιμισθίαν τῶν πραγματογνωμόνων Ναυπλίας ἀπὸ 1. Αὐγούστ. 1838 ἕως τέλους Μαΐου 1839. . 1,820:70

2. Εἰς τὸν δικηγόρον Καλλιγᾶν ὑπερασπισθέντα τὸ δημόσιον εἰς τὴν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ Εὐαγόρα δίκην κατὰ τὸ 1846 . . . 300

καὶ συμποσοῦται τὸ ὅλον εἰς δρ. 94,813:41

Ἐξ αὐτῶν δὲ διὰ τῆς ἰδίας ἐκθέσεώς του, ἀγνοεῖ τὰ ἀκόλουθα·

Μεταφορά 94,813:41

1. Ἐκ τοῦ ἐδ. ά. τοῦ ποσοῦ τῶν 40,000 δρ. ποσοστὰ ἐπὶ φόρου δεκάτων, καὶ ἐπὶ τῶν ζώων τῶν παρελθουσῶν χρήσεων δρ. 4,999:90

2. Ἐκ τοῦ ἐδ. θ'. χρῆσις 1845 ἐνοίκια ἀποθηκῶν γεννημάτων, ὡς κατὰ λάθος σημειωθέντα . . . . . 257:86.

3. Ἀπὸ τὰ ποσοστὰ καὶ διάφορα ἔξοδα τοῦ ταμίου Μεσολογγίου τῶν δρ. 524:44, ἀφαιρεῖ ὡς κατὰ λάθος σημειωθέντα . . 80·24. 5,338

89,475:41

Ἐκτὸς ὅλων τούτων ὁ ὑπουργὸς εἰς μεταγενεστέρους 4 πίνακας ἐσημείωσεν·

Εἰς μὲν τὸν Α'. Ἔξοδα βεβαιωθέντα καὶ καθυστερούμενα διαφόρων ὑπηρεσιῶν τοῦ 1845, σημειωθέντα δὲ εἰς τὸν ἀπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τῆς αὐτῆς χρήσεως κατὰ κεφ. καὶ ἄρθρον, κατὰ τὸ ἐπισυναφθὲν φύλλον λεπτομερείας 91,764:36

Εἰς δὲ τὸν Β'. Ὡσαύτως τοῦ 1846, κατὰ τὸ ἐπισυναφθὲν φύλλον λεπτομερείας . . 127,205:75

Εἰς τὸν Γ'. Ὅσα ἐκκαθαρισθέντα καὶ βεβαιωθέντα δι' ἔξοδα καθυστερούμενα τῶν παρελθόντων ἐτῶν, ἀπαιτεῖται νὰ προστεθῶσιν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1848, κατὰ τὸν λεπτομερῆ περὶ τούτων πίνακα . . 3,265:12

Καὶ εἰς τὸν Δ'. Ἔξοδα καθυστερούμενα καὶ βεβαιωθέντα ἀναγόμενα εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ 1844, καὶ τὰ ὁποῖα ἐσημειώθησαν εἰς τὸν ἀπολογισμὸν τῆς αὐτῆς χρήσεως . . . 26,805:79

Τὸ ὅλον τοῦ κεφ. κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν 338,516:40

Ἐξ ὅλων τούτων, ἡ ἐπιτροπὴ ἀπὸ τὸ ὅλον ποσὸν τοῦ Δ'. πίνακος ἀφαιρεῖ τὰς δραχμὰς . . . 6,911:44.

καὶ . . . . . 6,066:14.

12,977:98,

διότι δὲν σημειοῦνται οἱ δικαιοῦχοι ὀνομαστὶ, πρὸς δὲ, οὔτε ὁ λόγος τῆς ἀποδόσεως διευκρινίζεται ἀρκούντως.

Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἀφαιροῦνται καὶ αἱ δραχμαὶ 2,900

πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ Παππαπολίτου, καὶ οὕτω τὸ ὅλον ποσὸν τοῦ κεφ. περιορίζεται εἰς δραχμὰς 322,638:45, τοῦ ὁποίου τὴν παραδοχὴν συνιστᾷ εἰς τὴν Βουλήν.

Ἂν καὶ τὰ εἰς τοὺς πίνακας Α'. Β'. καὶ Δ'. σημειούμενα ποσὰ, ὁ ὑπουργὸς παρατηρεῖ ὅτι δὲν ἐπληρώθησαν, ὡς ληξάσης τῆς ὁμωνύμου χρήσεως αὐτῶν, καὶ ἐσημειώθησαν εἰς τοὺς ἀπολογισμοὺς, ἵνα μετὰ τὴν ἐξέλεγξιν καὶ ἐπιψήφισιν αὐτῶν, δοθῇ πίστωσις τότε πρὸς πληρωμὴν, ἡ ἐπιτροπὴ ὅμως θεωροῦσα ὅτι, ἀφοῦ ἐλήξεν ἡ χρῆσις των, καὶ τὰ ἀπλήρωτα μείναντα ποσὰ ἠκυρώθησαν, εἶναι ἀνάγκη νὰ προϋπολογισθῶσιν ἐκ νέου διὰ νὰ πληρωθῶσι, δὲν ἐδίστασεν, ἀφοῦ παρουσιάζονται ὡς ἐκκαθαρισμένα καὶ ὀφειλόμενα, νὰ τὰ σημειώσῃ εἰς τὸν παρόντα προϋπολογισμὸν, ἡ δὲ εἰς τοὺς ἁρμοδίους ἀπολογισμοὺς σημείωσίς των, θέλει χρησιμεύσει διὰ τὴν δέουσαν αὐτῶν ἐπεξεργασίαν, συνοδευόμενα ἐν καιρῷ καὶ μὲ τὰναγκαῖα τῆς πληρωμῆς των δικαιολογητικὰ ἔγγραφα.»

Ἐπὶ ταύτης ὁ ὑπουργὸς παρετήρησεν ὅτι καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸ ποσὸν τῶν 6,500 δραχ. τὰς ὁποίας ἡ ἐπιτροπὴ παραδεχομένη καθίστησιν αὐτὸν ὑπόχρεων νὰ δώσῃ λόγον, ἀποδέχεται τοῦτο ἀσμένως, καθ' ὅσον ὁ ὑπουργὸς εἶναι ὑπόχρεως νὰ δίδῃ λόγον διὰ πᾶσαν δαπάνην. Ὡς πρὸς τὰ σημειούμενα δὲ εἰς τοὺς πίνακας Α'. Β'. καὶ Δ'. ποσὰ παρατηρεῖ ὅτι ἐνεγράφησαν εἰς τοὺς ἁρμοδίους ἀπολογισμοὺς, καὶ ἐπειδὴ δι' αὐτῶν θέλουσι πληρωθῆ, περιττὸν νὰ ἐπαυξάνῃ ἐνταῦθα ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι ἀληθῶς μὲν ὁ προϋπολογισμὸς ἐπαυξάνει ἀλλ' εἶναι ἀναγκαῖον καὶ πρέπει νὰ σημειωθῶσιν ἐντὸς αὐτοῦ, διότι οἱ ἀξιοῦντες νὰ λάβωσιν αὐτὰ τὰ ποσὰ, τὰ ἐζήτησαν δικαστικῶς ἀπὸ τὸ δημόσιον, τὸ ὁποῖον ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς περιπίπτει εἰς τὰς ἐκ τῶν δικῶν ζημίας, δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ τὴν πληρωμὴν, διϊσχυριζόμενον ὅτι δὲν σημειοῦνται τὰ ποσὰ ταῦτα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, ἄλλωστε, δυσκατόρθωτον θεωρεῖ νὰ παρασκευασθῶσιν οἱ ἁρμόδιοι ἀπολογισμοὶ, καθ' ὅσον δὲν ἔγειναν ἔτι ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ 1844, ἀφοῦ τέσσαρες ἤδη παρῆλθον ἐνιαυτοί.

Ὁ δ' ὑπουργὸς συναινέσας εἰς τοῦτο προσέθηκεν ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀφαιρεθῶσιν αἱ ἐν τῷ Δ'. πίνακι σημειούμεναι 6911 δραχ. 44/00, διότι αὗται κανονίζονται διὰ Β. διατάγματος, τὴν 17 Σεπτεμβρίου 1843 ἐκδοθέντος. Ἀναγνοὺς δὲ τὸ διάταγμα, ἐν ᾧ φαίνονται οἱ λόγοι, δι' οὓς ἀπερασίσθη ἡ ἀποζημίωσις

ἐμπόρων τινῶν Ἄγγλων, ἐπέφερεν ὅτι ἐξ αὐτῶν τὰ τρία ποσὰ ἐπληρώθησαν ἤδη καὶ ὑπολείπεται ὡς τελευταῖον τὸ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἀφαιρούμενον. Ὅθεν ἐπειδὴ ἡ δαπάνη αὕτη εἶναι ἀπρόσβλητος, νομίζει δίκαιον, καθὰ ἐξέθηκε πρότερον ὁ εἰσηγητής, νὰ σημειωθῇ καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς τὸν προϋπολογισμόν. Ἐπίσης δὲ δὲν πρέπει νὰ ἀφαιρεθῇ καὶ ἡ ἄλλη ποσότης τῶν δραχ. 6,066:14, διότι αὕτη ὀφείλεται πρὸς τὸν Ἰω. Κορφιωτάκην δι' ἀποζημίωσιν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ παραχωρηθέντος ὕδατος εἰς νέαν Σπάρτην. Ἀναγνοὺς δὲ καὶ τὸ περὶ τούτου ἔγγραφον, προσέθηκεν ὅτι εἶχεν ἐκδοθῇ περὶ τοῦ νομίμου τούτου χρέους καὶ ἔνταλμα, τὸ ὁποῖον μὴ ἐξαργυρωθὲν τότε πρόκειται ἁπλῶς νὰ ἀνανεωθῇ.

Παρατηρήσαντος δέ τινος ὅτι ἡ τῶν Ἄγγλων ἐμπόρων ἀποζημίωσις ἔπρεπε νὰ διεξαχθῇ πρῶτον δικαστικῶς, ἀντέλεξαν ἄλλοι ὅτι τὰ ποσὰ ταῦτα διευκρινήθησαν ἤδη, εἶναι δεδικαιολογημένα καὶ ἐπληρώθησαν μάλιστα αἱ τρεῖς αὐτῶν δόσεις, ὥστε οὐδεμία δύναται νὰ ὑπάρχῃ ἐπ' αὐτῶν ἀμφισβήτησις. Συναμολογοῦντος δὲ τοῦτο καὶ τοῦ εἰσηγητοῦ, ὡς πεισθέντος ἤδη ἐκ τῶν ἀνωτέρω πληροφοριῶν, τὰς ὁποίας ἠγνόει, προσέθηκεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι καὶ οἱ 2,900 δραχ. τοῦ Παππαπολίτου δὲν πρέπει νὰ ἀφαιρεθῶσιν, ἐπειδὴ ὑπουργοῦντος κατὰ τὸ 1844 τοῦ Κ. Μεταξᾶ, ἐζητήσατο ὁ τότε διευθυντὴς Γ. Λασσάνης νὰ λάβῃ ὡς ἀποζημίωσιν 2,900 δραχ. διότι οἰκονομικὸς ἔφορος διατελέσας, ἐξεπλήρωσε καὶ χρέη ταμιακά. Κατὰ συνέπειαν ἐξεδόθη τότε διάταγμα ὁρίζον νὰ χορηγηθῶσι 2,900 δραχ. εἰς τὸν Λασσάνην καὶ λοιποὺς, ὅσοι ἔφοροι ὄντες ἐξεπλήρωσαν καὶ ταμιακὰ χρέη. ἐπειδὴ δὲ καὶ ὁ ἀνωτέρω Παππαπολίτης εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπάγεται, δίκαιον νομίζει νὰ λάβῃ τὴν προκειμένην ποσότητα.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἀφῄρεσε τὸ ποσὸν τοῦτο δι' αὐτοὺς μάλιστα τοὺς λόγους, τοὺς ὁποίους ὁ ὑπουργὸς ἐξέθηκεν ἤδη. Διότι, ἐὰν ὁ Κ. Παππαπολίτης ἢ οἱοσδήποτε ἄλλος ἔφορος ὢν ἐξεπλήρωσε καὶ χρέη ταμίου, ἦτο καθῆκόν του νὰ ἀναπληρώσῃ τὴν ἀπουσίαν αὐτοῦ, ἡ δὲ Κυβέρνησις δὲν ὑποχρεοῦται νὰ χορηγῇ τοιαύτας πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους της ἀποζημιώσεις. Τὸ αὐτὸ δὲ εἰς τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν ἀπερασίσθη καὶ διὰ τὸν ταγματάρχην Κουτσογιαννόπουλον, διότι ἀναπληρώσας τὴν ἀπουσίαν τοῦ προϊσταμένου του, οὐδὲν ἄλλο ἔπραξεν ἢ τὰ χρέη αὐτοῦ. Εἶναι δὲ καὶ ἄδικον καὶ ὀλέθριον διὰ τὸ δημόσιον νὰ ἐνεργῇ ἤδη ἀποζημιώσεις δι' ὅτους ἀνεπλήρωσαν θέσεις ἢ εἰργάσθησαν ἄλλως κατὰ τὸ 1844. Διὸ ἐπιμένει εἰς τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι δὲν ἀντικρούει μὲν τὰς παρατηρήσεις ταύτας, ἀλλ' ἡ διαφορὰ εἶναι ὅτι οἱ λοιποὶ οἱ εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὑπαγόμενοι ἐπληρώθησαν ἤδη, καὶ μόνος ὁ ἀνωτέρω Παππαπολίτης ἐξαιρεῖται. Ἀλλωστε, ἀγνοεῖ πῶς δυνάμεθα νὰ ἀνατρέψωμεν τὸ περὶ τούτου διάταγμα καὶ δὲν ἀμφιβάλλει ὅτι τὸ δημόσιον θέλει περιπλεχθῇ εἰς νέαν δίκην. Διὸ συνίστησι νὰ σημειωθῇ τοὐλάχιστον τὸ ποσὸν τοῦτο, εἰς τὸν ἀπολογισμόν.

Μετά τινα εἰπόντα ὅτι δι' ὅσους ἐξέθηκεν ὁ εἰσηγητὴς λόγους οὐ μόνον δὲν εἶναι δίκαιον νὰ πληρωθῶσιν αἱ ἀνωτέρω δραχμαὶ ἀλλ' εὐκταῖον ἦτον νὰ ἐλάμβανεν, εἰ δυνατὸν, τὸ δημόσιον καὶ ὅρας ἄλλας διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἐδόθησαν, παρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἡ ἀξίωσις αὕτη τοῦ Παππαπολίτου ἄρχεται πρὸ τῆς μεταβουλῆς καὶ ἔχει δικαιώματα κεκτημένα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ μὴ παραβλέψῃ τὸ σῶμα. Ἐκτὸς δὲ τούτου ὄδικον θεωρεῖ τὴν τοιαύτην ἐξαίρεσιν, καὶ δὲν πρέπει, ἀφοῦ οἱ λοιποὶ ἀποζημιώθησαν, μόνον οὗτος νὰ μὴ μεθέξῃ τῆς ἀμοιβῆς.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ ἐὰν παραδέχηται τὴν ἀποζημίωσιν ταύτην τῶν 2,900 δραχμῶν, ἀπεφήνατο δι' ἀναστάσεως ἀποφατικῶς.

Λαβὼν τὸν λόγον ἔπειτα ὁ εἰσηγητὴς, παρετήρησεν εἰς τὸν ὑπουργὸν ὅτι πέρυσιν εἶχεν ἡ Βουλὴ ψηφίσει ἔκτακτον δαπάνην 5,000 δραχ. ὑπὲρ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου, διὰ νὰ πληρωθῇ δι' αὐτοῦ τὸ τότε προσληφθὲν ὡς ἀναγκαῖον βοηθητικὸν προσωπικόν. Μεταξὺ δὲ τῶν τότε προσληφθέντων εἶναι καὶ ὁ παρὰ τῷ γραφείῳ τῆς Βουλῆς διατελῶν κύριος Μιχ. Παρίσσης, ἐκ τῶν μισθῶν τοῦ ὁποίου συμποσουμένων εἰς δρ. 720 καθυστεροῦνται 340 ἔτι δραχμαί. Παρατηρεῖ δ' ὅτι ἐπὶ τοῦ καθυστερουμένου τούτου ποσοῦ ἐρωτηθέντες οἱ τοῦ ὑπουργείου εἰσηγηταί, ἀπήντησαν ὅτι εἶναι μὲν δίκαιον νὰ λάβῃ καὶ τὸ ὑπόλοιπον ποσὸν, ἀλλ' ὅτι δὲν ἤρκεσεν ἡ δοθεῖσα ποσότης πρὸς ὁλοσχερῆ πληρωμὴν τῶν μισθῶν του, καὶ ἕνεκα τούτου τῷ ἐδόθησαν μόνον δρ. 380. Συνίστησι λοιπὸν εἰς τὸν ὑπουργὸν τὴν παραδοχὴν τοῦ ὑπολειπομένου τούτου, καθόσον ὁ ῥηθεὶς εἶναι οἰκογενειάρχης, καὶ διὰ τοῦ μισθοῦ τούτου ἐργαζόμενος προέκειτο νὰ συντηρηθῇ.

Ἀναγνωρίσαντος τοῦ ὑπουργοῦ τὸ εὔλογον καὶ δίκαιον τῆς συμπληρώσεως τῆς καθυστερούσης ἀντιμισθίας τοῦ εἰρημένου καὶ προτείναντος τὴν προσθήκην τῶν ἀνωτέρω 340 δραχ. εἰς τὸ

προκείμενον Κεφάλαιον, ἀπεδέχθη αὐτη καὶ παρὰ τῆς βουλῆς, καὶ ἐγένετο ἡ δέουσα προσθήκη.

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου τούτου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Γ. Ἀντωνοπούλου καὶ Μιχαλοπούλου, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ κατὰ τὰς ἀνωτέρω γενομένας προσθαιρέσεις παμψηφεί. Ἔχει δ' οὕτω·

« ΚΕΦ. ΙΑ'. Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων. δρ. 335,956:43 »

Παραλειφθέντος δὲ τοῦ ΙΒ'. Κεφαλαίου. ὡς πάντη κενοῦ, ἀνεγνώσθη τὸ Γ'. Κεφάλαιον μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως της ἐπιτροπῆς ἐχούσης οὕτω·

« ΚΕΦ. 13. *Δέκατα.*

Ἀπὸ τὸ ἐκ δραχμῶν 558,500 ποσὸν τοῦ κεφαλαίου τούτου, διὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν δεκάτων ἀφαιροῦνται δραχ. 150,000 ὡς ἐνοικιασθησομένων, καὶ περιορίζεται τὸ ποσὸν τοῦ κεφαλαίου εἰς δραχ. 408,500 συμφώνως μὲ τὴν περὶ ἐλαττώσεων ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ. »

Μηδενὸς δὲ τὸν λόγον αἰτοῦντος καὶ γενομένης ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, παρετηρήθη ὅτι δὲν ἦτον ὁ ἀπαιτούμενος πρὸς συμπλήρωσιν ἀριθμός, ἐφ' ᾧ ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ ἐξακολούθησις τοῦ ἀνὰ χεῖρας προϋπολογισμοῦ, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3. Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ

Οἱ γραμματεῖς
Εὐστρ. Μ. Παρίσης.
Α. Δανόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΑ'.

Τῆς 3 Ἰουνίου.

Σήμερον τὴν 3 Ἰουνίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν 11 π. μ. τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων. Ἐσημειώθησαν δὲ καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἀδικαιολογήτως ἀπόντων Β. Πετμεζᾶ, Ν. Κορριωτάκη καὶ Α. Μαυρομιχάλη.

Ἀναγγελθέντος δ' ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐπανάληψις τῆς κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν διακοπείσης ψηφοφορίας τοῦ ΙΓ'. κεφαλαίου διὰ τὴν ἀπουσίαν τινῶν βουλευτῶν καὶ ἡ ἐξακολούθησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ ΙΓ'. κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 408,500 δραχμ., ἐπανάληψις ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Μ. Βαλέτα καὶ Μπάστα, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ ΙΓ'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Ν.	Κων. Φασίτσας	Ν.
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ν.	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	
Γεώργιος Λογιωτατίδης	Ν.	Γεώργιος Ι. Βατίστας	Ν.
Δ. Δεληγεώργης	Ν.	Ἄγγελος Γουζούασης	
Π. Τσιμπουράκης	Ν.	Γεώργιος Κ. Βελῆς	
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.	Ἰωάν. Α. Χατζόπουλος	
Σταῦρος Γρίβας	Ν.	Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	
Ἰωάννης Πετμέζης	Ν.	Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	
Μ. Καΐρης	Ν.	Μιχαὴλ Σισίνης	Ν.
Δημήτριος Κονδύλης	Ν.	Γρηγόριος Χατσηγιάννος	
Ἀντώνιος Καμπάνης		Γεώργιος Μῆτσος	
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.	Ἰωάννης Κλίμακας	
Νικόλαος Ἰατρός	Ν.	Ἀναγνώστης Δημητρίου	
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος		Πέτρος Α. Ζάννος	
Δημ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	Ν.
Κωνστ. Βρυζάκης	Ν.	Χριστόδ. Ν. Δεμάθας	Ν.
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.	Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν.
Κ. Τζαβέλλας	Ν.	Γεώργιος Πετμεζᾶς	Ν.
Σ. Στράτος		Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	Ν.
Π. Ράγκος	Ν.	Βασίλειος Πετμεζᾶς	
Λουκᾶς Π. Νάκος		Ἰω. Ζάρκος	Ν.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Γ. Ν. Κορφιωτάκης	
Πέτρος Τσανετάκης	Ν.	Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Γεώργιος Κονδύλης		Σταμάτιος Νικολαΐδης	

Πελισσάριος Νικολαΐδης	Ν.	Δ. Μαυρομιχάλης	
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης		Γεώρ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.
Δημ. Ν. Μπούκουρας	Ν.	Ν. Μασχούλας	
Γεώρ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν.	Γεώρ. Π Ζαρειφόπουλος	Ν.
Ζαφείριος Δεπάστας	Ν.	Α. Κανελόπουλος	Ν.
Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	Ν.	Κωνσαντῖνος Δ. Σχινᾶς	
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	Ν.	Ἰωάννης Γκοῦρας	
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	Ν.	Ἀναγνώστης Κεχαγιᾶς	Ν.
Γεώρ. Πανοπριοτόπουλος	Ν.	Σπ. Λογοθετόπουλος	
Ἐμμανουὴλ Χ. Τσοῦχλος	Ν.	Παν. Παπαδιαμαντόπ.	
Ἰωάννης Ζαφειρόπουλος	Ν.	Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	Ν.	Χριστόδουλος Τσῖνος	
Νικόλαος Κορφιωτάκης		Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν.	Θεόδωρος Ι. Μέξης	
Παρασκευᾶς Ματάλας	Ν.	Ἐμ. Λαζάρου Ὁρλὼφ	
Ἠλίας Γιατράκος	Ν.	Γεώργιος Μπάστας	Ν.
Λουκᾶς Στέφανος		Κώνστας Δαρειώτης	
Εὐς. Σπυρίδωνος		Σταμάτιος Ἀντωνιάδης	Ν.
Φάγας Παλαμίδης		Ἰωάννης Περίδης	Ν.
Θεόδωρος Μ. Πετρινὸς		Ἀνθ. Μάμουκας	Ν.
Κωνσταντῖνος Μανέτας		Κάρολος Νάζος	
Ἀλέξν. Ἀλεξανδρόπουλος		Εὐστράτιος Παρίσσης	Ν.
Μελέτης Χατσῆ Μελέτη		Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ν.
Νικόλαος Τσαλακώστας	Ν.	Μᾶτ. Ἀναστασόπουλος	Ν.
Δημήτ. Σακελλαριάδης		Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Νικόλαος Μπούτουνας		Ἀν. Παπατσώρης	
Π. Παππατσώνης		Ἀθ. Κασταναῖς	Ν.
Ἰω. Παππατσώνης		Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Π. Δαρειώτης		Γεώρ. Σ. Κριεζῆς	Ν.
Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.	Α. Γ. Κουντουριώτης	
Στρατῆς Δελιγιαννάκης	Ν.	Δ. Δ. Κουντουριώτης	Ν.
Σπυρίδων Α. Βαρότσης		Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	Ν.
Παῦλος Λεντούδης		Δημήτριος Χατζίσκος	Ν.
Χρύσανθος Σουμαρίπας	Ν.	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.	Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Κωνστ. Βέϊκος	Ν.	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν.
Μιχαὴλ Ἰατρὸς		Ἰωάννης Τασσαῖος	Ν.
Δημήτριος Βιρβίλης		Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Γεώργιος Μπάνης	Ν.	Ἰωάννης Οἰκονόμου	
Πέτρος Μαυρομιχάλης			

Παρατηρηθέντος δ' ἔπειτα, ὅτι ἐπειδὴ τὸ περὶ ἐνόρκων νομοσχέδιον κατεπείγει, ἀνάγκη νὰ ἐπισπεύσωσι καὶ τὰ λοιπὰ τμήματα τοὺς εἰσηγητάς των, τὸ μὲν Ζ'. τμῆμα ἀνήγγειλεν ὅτι ἐξελέξατο εἰσηγητὴν τὸν Κ. Καΐρην, εἰς δὲ τὰ λοιπὰ συνεστήθη νὰ ἐπισπεύσωσιν.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ ΙΔ'. κεφάλαιον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα οὕτω·

ΚΕΦ. 14. *Φόρος ζώων.*

« Τὸ ποσὸν τοῦ κεφαλαίου τούτου, κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν ἀναβαίνει εἰς δραχ. . . . . 44,700—

διὰ τῆς ἐκθέσεώς του ὁ ὑπουργὸς ἀφαιρεῖ·

1. ἀπὸ τὰ ἐνδεχόμενα ἀγώγια τῶν ἐφόρων δρ. 900
2. ἀπὸ τὰ ποσοστὰ . . . . » 1500 2,400—

καὶ οὕτω τὸ περιώρισεν εἰς δραχ. . . . . 42,300—

τῶν ὁποίων ἡ παραδοχὴ συνιστᾶται εἰς τὴν Βουλήν. »

Μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου ἀναβαίνοντος εἰς δραχμὰς 42,300 ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Βιτάλη καὶ Γ. Μαυρομιχάλη, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ τὸ 1 ἄρθρον τοῦ ΙΕ. κεφαλαίου μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐχούσης οὕτω·

ΚΕΦ. 15. *Φόρος ἐπιτηδευμάτων.*

«Ἄρθρ. 1. Ἀπὸ τὸν μισθὸν τοῦ ἐπιφορτισμένου τὴν σύνταξιν τῶν φορολογικῶν καταλόγων εἰς τὴν Ἑρμούπολιν, ἐκπίπτονται δραχμαὶ 120, ἤτοι 10 δραχμαὶ κατὰ μῆνα, ὡς ἦτο καὶ εἰς τὸ π. ε, καὶ οὕτω τὸ ἄρθρον περιορίζεται εἰς δραχμὰς 1,680· τὸ δὲ κεφάλαιον εἰς δραχμὰς 27,280.

Συνιστᾶται δὲ εἰς τὸν ὑπουργόν, ὅτι πρέπει νὰ καταστήσῃ προσεκτικωτέρους τοὺς ταμίας εἰς τὴν ταχεῖαν ἀπόδοσιν τοῦ κανονισμένου ἐκ τοῦ φόρου τούτου εἰς τοὺς δήμους, καθότι ὡς ἐκ τῆς βραδύτητος προσκόπτει ἡ δημοτικὴ διαχείρισις.»

Καὶ ἐπὶ μὲν τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἐπιφορτισμένου τὴν τῶν καταλόγων σύνταξιν παρετήρησεν ὁ ὑπουργός, ὅτι ἐλάμβανεν οὗτος δραχ. 60 κατὰ μῆνα. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ποσὸν τοῦτο ἦτον ὅλως σμικρόν, καὶ εἰς Ἑρμούπολιν διατρίβων δὲν ἠδύνατο νὰ ἀνθέξῃ, ὅπου τὰ ἔξοδα εἶναι μεγάλα, πολλάκις ἀναφερθείς ἐξῆ-

τήσατο αὔξησιν τοῦ μισθοῦ του, τὸ δὲ ὑπουργεῖον πεισθὲν ἐδιάσθη νὰ τὰς αὐξήσῃ εἰς 80, ὅπου μόλις εἰς ἐκείνην τὴν νῆσον δύναται πάλιν νὰ ἐπαρκέσῃ· Ἐπειδὴ λοιπὸν ἡ αὔξησις αὕτη εἶναι δικαία καὶ ἡ κατὰ 10 δραχ. προτεινομένη ἐλάττωσις εἶναι ἀσήμαντος, συνίστησι νὰ παραδεχθῇ τὸ ἄρθρον ὡς ἔχει· ἄλλως τε, τὸ ὑπουργεῖον ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπιθυμίας τῶν ἐλαττώσεων ἐμπνεόμενον, ἐνεργεῖ ταύτας κατὰ τὸ δυνατὸν ὅπου καὶ εὔλογον εἶναι καὶ εὐχερές. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἀνάγκην τὴν εἰς τοὺς δήμους ταχείας ἀποδόσεως τοῦ ἐκ τοῦ φόρου κανονισμένου, παρατηρεῖ, ὅτι προέλαβεν ἤδη τὸ ὑπουργεῖον τὴν σύστασιν τῆς Βουλῆς, καὶ ἔκαμεν εἰς τοὺς ταμίας πολλὰς καὶ ἐντόνους προσκλήσεις.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ, ἐὰν παραδέχηται τὸ ἄρθρον κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν, παρεδέχθη αὐτὸ δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτω·

ΚΕΦ. ΙΕ'. Φόρος ἐπιτηδευμάτων.

« Ἄρθρον 1. Μισθὸς δραχ. . . . . 1800. »

Ἀναγνωσθὲν δὲ καὶ τὸ 2 αὐτοῦ ἄρθρον καὶ μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτω.

« Ἄρθρον 2. Πεμπτημόριον δραχ. . . . . 25,600. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ συνόλου τοῦ ΙΕ. κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 27,400 δραχ. γενομένης ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Πανοπριφτοπούλου καὶ Ματάλα, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προγηθεῖσιν, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεί.

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ δύω ἄρθρα τοῦ 16 κεφαλαίου, καὶ μηδεμιᾶς γενομένης παρατηρήσεως ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἑκάτερα τούτων δι' ἀναστάσεως· ἔχουσι δ' οὕτω·

ΚΕΦ. ΙϚ'. Φόρος οἰκοδομῶν.

« 1. Ὑλικὸν καὶ ἄλλα ἔξοδα δραχ. . . . . 500. »

« 1. Ποσοστὰ δραχ. . . . . 14,850. »

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ ὅλου τοῦ ΙϚ'. κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 15,350 δραχ. ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ἀπαράλλακτον τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεί.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 1. ἄρθρον τοῦ ΙΖ'. κεφαλαίου καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα οὕτω.

ΚΕΦ. 17. *Τελωνεῖα.*

Ἄρθρ. 1. Ἡ ὕπαρξις τῶν 6 ἐπιθεωρητῶν, νομίζει ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι εἶναι πολυτέλεια ὑπηρεσίας, καὶ προτείνει νὰ περιορισθῶσι εἰς τρεῖς· ὅθεν ἀφαιρεῖ τὴν μισθοδοσίαν αὐτῶν ἀπὸ 1. Ἰουνίου τ. ε. δραχ. 5,796.

Τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο ἔχει τελωνιακοὺς σταθμάρχας 6 ἀ. τάξεως, καὶ 1. δ'. διὰ τὴν μισθοδοσίαν τῶν ὁποίων πληρόνει κατ' ἔτος δρ. 5,760 ἐκτὸς τῆς κανονικῆς ἐπιχορηγήσεως· ἐδρεύουν δὲ οὗτοι ὡς ἀκολούθως·

ὁ 1. εἰς Καλαμάκιον
» 2. εἰς Κιάτου
» 3. εἰς Χαλκίδα.
» 4. εἰς Μέγαρα
» 5. εἰς Βιτρινίτσα
» 6. εἰς Ἐρμιόνην καὶ ὁ
» 7. εἰς Λεωνίδιον

εἰς τὰ αὐτὰ δὲ μέρη εἶναι διωρισμένοι καὶ ἕτεροι ὑγειονομικοὶ σταθμάρχαι.

Ἡ ἐπιτροπὴ λαβοῦσα πληροφορίας ἀπὸ τοὺς ἁρμοδίους εἰσηγητὰς περὶ τῆς χρησιμότητος τῆς ὑπάρξεως ἀμφοτέρων τῶν ὑπαλλήλων τούτων, ἐπείσθη ὅτι εἶναι περιττοὶ, καθόσον καὶ οἱ εἰσηγηταὶ ἐσυμφώνησαν εἰς τοῦτο, διϊσχυριζομένου μόνον ἐκείνου τῶν οἰκονομικῶν ὅτι οἱ ὡς ὑγειονομικοὶ διοριζόμενοι σταθμάρχαι, δὲν ἔχουν τὴν ἀπαιτουμένην ἱκανότητα τῶν τελωνιακῶν σταθμαρχῶν, ὄντων ἐπιφορτισμένων καὶ μὲ χρηματικὰς εἰσπράξεις.

Ἡ ἐπιτροπὴ ὅθεν ἀφαιρεῖ ἀπὸ 1. Ἰουνίου τ. ε. τὴν μισθοδοσίαν τῶν σταθμαρχῶν τούτων ἐκ δραχ. 3 320 μὲ τὴν παρατήρησιν, ἵνα οἱ δύο ὑπουργοὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐσωτερικῶν, συνεννοηθῶσι καὶ διορίσωσι τὰ κατάλληλα πρόσωπα εἰς τὰ μνησθέντα σταθμαρχεῖα χωρὶς βλάβης τῆς ὑπηρεσίας.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἔκρινεν χρέος της νὰ παρατηρήσῃ εἰς τοὺς Κ.Κ. Ὑπουργοὺς, ὅτι ὑπάρχουν 29 ὑποτελωνεῖα, διὰ τῶν ὁποίων τὸ προσωπικὸν δαπανῶνται κατ' ἔτος δραχ. 33,444 ἐκτὸς τῶν κανονικῶν ἐπιχορηγήσεων καὶ ἐνοικίων, καὶ οἱ ὑποτελῶναι οὗτοι, τῶν ὁποίων αἱ ἐργασίαι εἶναι περιωρισμέναι καὶ ἐκ τοῦ τελωνιακοῦ νόμου, ἐδρεύουν εἰς τὰ μέρη ὅπου ὑπάρχουσι καὶ ὑγειονομικοὶ ὑπάλληλοι· καλλιτερα ὅθεν ἠδύναντο νὰ συνεννοηθῶσι καὶ νὰ συγχωνεύσωσι τὰς θέσεις ταύτας, καὶ ἂν πλουσιάζηται

ἀνάγκη νέου νόμου ἐπίσης ἠδύναντο νὰ τὸν προκαλέσωσι πρὸς τροπολογίαν τῶν ὑπαρχόντων.

Κατὰ συνέπειαν ὅθεν τῶν ἀφαιρεθεισῶν δραχμῶν 9116 τὸ ἐκ δραχμῶν 291,979:20 ποσὸν τοῦ ἀ. ἄρθρου περιορίζεται εἰς δραχ. 282,803:20.»

Ἐπὶ ταύτης παρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι αἱ ἀνωτέρω τῶν ἓξ ἐπιθεωρητῶν θέσεις κανονίζονται διὰ Β. Διατάγματος τῆς 25 Μαΐου 1842, δὲν εἶναι δὲ, ὡς λέγουσι, πολυτέλεια, ἐπειδὴ τὸ ὑπουργεῖον καὶ ἄλλοτε ἀπεπειράθη τὴν τοιαύτην ἐλάττωσιν, ἀλλ' εἶδεν ὅτι εἶναι ἀτελεσφόρητος, διότι δι' αὐτῶν γίνεται ἡ ἐπιθεώρησις ὅλων ἐν γένει τῶν οἰκονομικῶν ἀρχῶν καὶ εἶναι ἀπαραίτητος ὁ ἀριθμὸς οὗτος. Ἤδη δὲ μάλιστα ἡ ἀνάγκη τῶν ἐπιθεωρητῶν καθίσταται μεγαλειτέρα, ἐπειδὴ πρόκειται νὰ σταλῶσιν ἀπανταχοῦ τοῦ κράτους πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν οἰκονομικῶν ἀρχῶν· ἀπεστάλησαν μέχρι τοῦδε δύο ἢ τρεῖς καὶ ἐργάζονται ἄλλοι ἐντὸς τοῦ ὑπουργείου. Διὰ νὰ γείνωσι λοιπὸν ὅλα ταῦτα, ἐννοεῖται ὅτι δὲν εἶναι πολλοὶ οἱ ἀνωτέρω ἓξ ἐπιθεωρηταί, καὶ ἤθελεν οἴκοθεν τοὺς ἐλαττώσει, ἐὰν τὸ ἐβλεπε δυνατόν. Ἄλλως ὅμως παρατηρεῖ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν θέλει κάμνει πάντοτε χρῆσιν ὅλων αὐτῶν, ἀλλὰ ποτὲ μὲν θέλει ἀποστέλλει 4, ἄλλοτε δὲ 3 ἢ 5 κατὰ τὴν ἀνάγκην. Διὸ συνίστησι νὰ μένῃ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἀναλλοίωτος.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐν τῷ ὑπουργείῳ ἐργαζομένους ἐπιθεωρητὰς, νομίζει ὅτι εἶναι ὅλως περιττοί, ἐπειδὴ τὸ ὑπουργεῖον ἔχει διὰ τὴν ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν τοὺς ὑπὸ τοῦ νόμου κανονισμένους ὑπαλλήλους. Καθ' ὅσον δ' ἀποβλέπει τὸ μνησθὲν διάταγμα, ἀληθῶς μὲν κανονίζει αὐτὸ τὰ περὶ τῶν ἐπιθεωρητῶν, ἀλλὰ λέγει ὅτι δύνανται νὰ διορισθῶσι *μέχρι* τῶν ἓξ. Διὰ τῆς φράσεως δὲ ταύτης συνάγεται ὅτι δύναται καὶ ἐλάττωσις νὰ γείνῃ, ὥστε τὸ διάταγμα δὲν παρεμβάλλει πρόσκομμά τι. Διὰ τοὺς λόγους λοιπὸν τούτους καὶ διότι ὁ ὑπουργὸς αὐτὸς πρὸ ὀλίγου ἐλάττωσε 2,400 δρ. ἐκ τοῦ φόρου τῶν ζώων ἐνθαρρύνεται νὰ συστήσῃ καὶ τὴν προκειμένην ἐλάττωσιν, ἐλπίζων ὅτι δὲν θέλει τὴν ἀπορρίψει ὁ ὑπουργός.

Ἀντέκρουσεν ἄλλος ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν ὑπουργὸν, ἐφρόντισε νὰ ἐπιφέρῃ πᾶσαν ἐλάττωσιν δυνατὴν, καὶ μόνον εἰς τὰ ὅλως ἀπαραίτητα περιωρίσθη. Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν ἐνταῦθα οὐδεμία πολυτέλεια, διότι οὐ μόνον πολυτέλειαν ἐὰν ἔβλεπεν, ἀλλὰ καὶ περιττότητά τινα ἐλαχίστην, ἤθελε τὴν σημειώσει

ὡς ἀφαιρετέαν ὁ ὑπουργός. Παρατηρεῖ δ' ὅτι μόνον ἐντὸς τοῦ ὑπουργείου ἀπαιτεῖται νὰ ἐργάζωνται τρεῖς, καὶ εἶναι ἀπάτη ὅτι τὸ προσωπικὸν τῶν τμημάτων ἀρκεῖ. Διότι διὰ τῶν ἐπιθεωρητῶν πρέπει νὰ ἐξελέγχωνται οἱ ἀποστελλόμενοι προϋπολογισμοὶ ὅλων τῶν τελωνείων τοῦ Κράτους καὶ πολλὰ ἄλλα. Ἤδη δὲ αἱ ἐργασίαι των αὔται πλειότερον ἐπιβαρύνονται, καθ' ὅσον εἰς τὰ τελωνεῖα ἀνετέθη ἤδη καὶ ἡ εἰσπραξις τοῦ ἐγγείου φόρου. Ὅθεν τοὐλάχιστον εἶναι ἀναγκαῖοι νὰ μένωσι πέντε ἐπιθεωρηταί.

Ἕτερος ἀπήντησεν ὅτι οὐ μόνον δὲν εἶναι τοσοῦτον ἀπαραίτητος ὁ ἀριθμὸς ἓξ ἐπιθεωρητῶν, ἀλλ' ἄλλος τις ὑπουργὸς ἐζήτησε κατὰ τὸ 1845 τὴν παντελῆ καταργησιν τῶν θέσεων τούτων, ἂν καὶ αἱ ἐργασίαι αὐτῶν ἦσαι πλειότεραι. Νομίζει λοιπὸν ὅτι εἰς τοιαύτας δυσχερεῖς περιστάσεις, καθ' ἃς εὑρίσκεται τὸ δημόσιον, ἀρκοῦσι τρεῖς ἐπιθεωρηταὶ μόνον καὶ εἰς τοὺς τρεῖς τούτους πρέπει νὰ περιορισθῶμεν, ἀφ' οὗ τόσοι διετρέφοντο καὶ τότε, ὅτε ἐρυθηγουμένως ἦτο καλλιτέρα ἡ οἰκονομικὴ ἡμῶν κατάστασις.

Ἀπήντησεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ὅτι ἀδύνατον εἶναι νὰ γείνῃ τοιαύτη ἐλάττωσις, διότι ἅμα παρατηρήσῃ τὸ διάταγμα τὸ κανονίζον τὸ προσωπικὸν τῶν ἐπιθεωρητῶν, θέλει ἰδεῖ ὁ προαγορεύσας ὅτι τρεῖς μόνον προσδιορίζει νὰ ἐργάζωνται ἐντὸς τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν. Πῶς λοιπὸν θέλουσιν ἐνεργεῖσθαι ἀποστολαὶ ἐπιθεωρητῶν καθ' ὅλον τὸ κράτος, ὅταν περιορισθῶμεν εἰς ὅσους μόνον τὸ ὑπουργεῖον αὐτὸ ἀπαιτεῖ; Καὶ ὁ ὑπουργὸς δὲ ἐκεῖνος, ὁ προτιθεὶς τὴν κατάργησιν τῶν θέσεων τούτων, ταχέως ἐγνώρισε τὴν ἀπάτην του, καὶ κατὰ τὸ 1846 μετέβαλε σχέδιον συναισθανθεὶς τὴν ἀνάγκην αὐτῶν. Παρατηρεῖ δ' ὅτι εἰς μὲν ἐπιθεωρητὴς ἀπαιτεῖται ἀρτίστως διὰ τὸν νομὸν τῆς Ἀκαρνανίας, ἕτερος δὲ διὰ τὸν Κορινθιακὸν κόλπον, καὶ δὲν ἐννοεῖ τίνες μὲν θέλουσιν ἐργάζεσθαι εἰς τὸ ὑπουργεῖον, τίνες δὲ θέλουσιν ἀποσταλῆ, ὅταν περιορισθῶμεν εἰς τρεῖς μόνον. Ἀπαιτοῦνται λοιπὸν, ὡς εἶπε, τοὐλάχιστον πέντε, καὶ ἡ βουλὴ δύναται, ἂν θέλῃ, νὰ πράξῃ τὴν ἐλάττωσιν ταύτην.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι τὸ περὶ ἐπιθεωρητῶν διάταγμα ἀληθῶς ὁρίζει νὰ ἐργάζωνται δύω ἢ τρεῖς ἐξ αὐτῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλ' ἐξεδόθη καὶ ὑρίσταται ἤδη νόμος τις ἄλλος κανονίζων πόσοι καὶ ποῖοι πρέπει νὰ ἐργάζωνται εἰς τὸ ὑπουργεῖον, τοῦ δὲ ὁρισμοῦ τούτου δὲν δύναται νὰ παρεκκλίνῃ οὐδείς. Ἄλλως, ἐὰν λόγῳ τοῦ ὅτι εἶναι ἀναγκαῖοι ἐργάζωνται σήμερον εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἐπιθεωρηταί, αὔριον διὰ τὸν αὐτὸν λόγον δύνανη

ται νὰ παραληφθῶσι καὶ Δασάρχαι καὶ ἄλλοι ὑπάλληλοι καὶ τὸ κακὸν νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ἐπάπειρον. Διὸ ἐπιμένει νὰ περιορισθῇ ὁ ἀριθμὸς τούτων εἰς τρεῖς.

Μετά τινα δὲ παρατηρήσαντα ὅτι περιττὸν νὰ ἐπιμένῃ πλειότερον ἡ Βουλή, διότι καὶ ὁ Ὑπουργὸς δὲν θέλει κάμνει χρῆσιν ὅλων τῶν ἐπιθεωρητῶν, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀνάγκην καὶ τὰς περιστάσεις θέλει διορίζει ὀλιγωτέρους ἢ πλείονας, παρετήρησεν ὁ Ὑπουργὸς ὡς πρὸς τὴν παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινομένην τῶν τελωνιακῶν καὶ ὑγειονομικῶν ἀρχῶν ὅτι, ὡς δὲν ἀγνοεῖ ἡ Βουλή, μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἀπὸ 25 Νοεμβρίου 1845 νόμου, τοῦ κανονίζοντος τὴν ὑγειονομικὴν ὑπηρεσίαν, ἀπελύθησαν ἅπαντες οἱ τελωνιακοὶ σταθμάρχαι, ὅσους ἠδύναντο ν' ἀναπληρώσωσιν οἱ ὑγειονομικοὶ ἄνευ βλάβης τινὸς τῆς ὑπηρεσίας. Ὅ,τι λοιπὸν συνίστησιν ἤδη ἡ ἐπιτροπὴ ἐξεπληρώθη κατὰ τὸ δυνατὸν ἐκτοτε, καὶ δὲν μένουσιν ἄλλοι τελωνιακοὶ σταθμάρχαι ἢ οἱ ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖοι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, καὶ οὗτοι δὲν δύνανται νὰ ἐλλείψωσι, καθόσον παρετηρήθη ὅτι οὐδέποτε οἱ ὑγειονομικοὶ ὑπάλληλοι ἀνεπλήρωσαν προσηκόντως τοὺς πρώτους, οὐδ' ἀποδαίνουσιν ὡς ἐκεῖνοι ὠφέλιμοι εἰς τὴν τελωνιακὴν ὑπηρεσίαν. Καὶ εἶπε μὲν ἀνωτέρω ὅτι διατηροῦνται εἰσέτι οἱ ἀπαραίτητοι τελωνιακοὶ σταθμάρχαι, οὗτοι δὲ εἶναι αὐτοὶ ἐκεῖνοι οἱ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἀφαιρούμενοι. Ἀλλὰ δὲν δύνανται αἱ θέσεις αὐτῶν νὰ συγχωνευθῶσιν, ἐπειδὴ ἐκτὸς τῶν ὡρισμένων χρεῶν των, καὶ οἱ ἑπτὰ οὗτοι ἐκπληροῦσιν οἱ μὲν χρέη ταμιῶν, οἱ δὲ ἄλλα οὐχ ἧττον οὐσιώδη, καὶ δὲν δύνανται νὰ ἀπολυθῶσιν ἄνευ ἄλλων θυσιῶν καὶ ἐπαισθητῆς βλάβης τῆς δημοσίου οἰκονομίας. Ὑποστηρίζει λοιπὸν ὡς ἀναγκαιοτάτην τὴν διατήρησιν τούτων, καὶ μόνον, ἐὰν ἡ βουλὴ θέλῃ, δέχεται νὰ συγχωνευθῇ ἡ ὑγειονομικὴ ὑπηρεσία εἰς τὴν τελωνιακήν.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι πρὶν ἔτι ἀποφασίσῃ ἡ ἐπιτροπὴ τὴν συγχώνευσιν, εἶχε συνεννοηθῇ περὶ τούτου μετὰ τῆς βουλῆς, ἥτις καλέσασα τοὺς εἰσηγητὰς ἀμφοτέρων τῶν ὑπουργείων, ἐζήτησε τὴν γνώμην αὐτῶν. Πάντες δὲ ὁμοφώνως ἀπήντησαν ὅτι δύνανται ἄνευ βλάβης νὰ συγχωνευθῶσιν αἱ θέσεις καὶ νὰ ἀνατεθῶσιν ἢ τὰ τελωνιακὰ χρέη πρὸς τοὺς ὑγειονομικοὺς ὑπαλλήλους, ἢ τὸ ἀνάπαλιν· ἰδίως δὲ ἐθεώρησαν εὔκολον τὴν συγχώνευσιν αὐτῶν τούτων τῶν θέσεων, τὰς ὁποίας ἡ ἐπιτροπὴ σημειοῖ εἰς τὴν ἔκθεσίν της. Ἂς συνεννοηθῶσι λοιπὸν περὶ τούτου ἀμφότεροι οἱ ὑπουργοί, ὅτε τῆς Οἰκονομίας καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ ἂς ἐνεργήσωσιν ὁμοφώνως τὴν προκειμένην

συγχώνευσιν. Ἀφοῦ δ' εἰς τοῦτο συμφωνήσωσιν ἅπαξ, ἀδιάφορον εἶναι εἰς τὴν βουλὴν ἐὰν εἰς τελωνιακοὺς ἢ ὑγειονομικοὺς ὑπαλλήλους θέλωσιν ἀνατεθῇ τὰ χρέη ἀμφότερα. Μολονότι τὸ τελωνιακὸν σταθμαρχεῖον Καλαμακίου π. χ. ὡς μὴ τοσοῦτον ἀναγκαῖον ἐκεῖσε ἠδύνατο νὰ συγχωνευθῇ εἰς τὸ ὑγειονομικὸν καὶ ἄλλα ἴσως τοιαῦτα. Ἀλλ' ἐπαναλέγει ὅτι τοῦτο εἶναι ἀδιάφορον καὶ εὔχεται μόνον τῶν θέσεων τὴν συγχώνευσιν πρὸς ὄφελος τοῦ ταμείου.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι, ὡς καὶ πρότερον εἶπε, δέχεται τὴν συγχώνευσιν τῶν ὑγειονομικῶν θέσεων εἰς τὰς τελωνιακάς. Ἀλλ' ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου ἐψηφίσθη ἤδη, τὰ τῶν θέσεων τούτων ποσὰ παρεδέχθησαν, καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπανέλθωμεν πλέον εἰς τὰ κανονισμένα. Ἂς μένῃ λοιπὸν κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ἀνενέργητος ἡ συγχώνευσις, καὶ εἰς τὸν νέον προϋπολογισμὸν δύναται συνεννοήσει τῶν δύω ὑπουργῶν νὰ ληφθῇ τὸ καταλληλότερον μέτρον.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι διὰ τὸ προκείμενον ζήτημα ἔπρεπε νὰ ἦναι παρὼν καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργός, διὰ νὰ ἀκούσῃ τὴν γνώμην αὐτοῦ ἡ Βουλή, ἐὰν ἐπικρατέστερον νομίζῃ τὸ νὰ συγχωνευθῶσιν εἰς τὰς τελωνιακὰς αἱ ὑγειονομικαὶ θέσεις ἢ τὸ ἀνάπαλιν. Ὡς πρὸς τὸ τελωνιακὸν δὲ σταθμαρχεῖον Καλαμακίου, φρονεῖ ἀπ' ἐναντίας ὅτι πρέπει νὰ διατηρηθῇ, συγχωνευόν ἐν ἑαυτῷ μᾶλλον τὴν ὑγειονομικὴν ἀρχήν, διότι οὐ μόνον ἐγγὺς αὐτοῦ κεῖται ἡ Λίγινα ὅπου ὑπάρχει λοιμοκαθαρτήριον, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἀπὸ Καλαμακίου διαβαίνουσιν εἰς Λουτράκι, ὥστε ὁμολογουμένως πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἐπικρατέστερον. Ἀλλὰ ἡ διαφωνία αὕτη τῆς γνώμης του πρὸς τὴν τοῦ εἰπόντος τὸ ἐναντίον εἶναι ἀπόδειξις νέα ὅτι ἀναγκαία ἦτον ἡ παρουσία τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, διὰ νὰ ἐπιφέρῃ τὰς περὶ τοῦ ζητήματος τούτου παρατηρήσεις του. Πρὸ πάντων δ' ἡ ἰδέα τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου ἐπεψηφίσθη, καὶ δὲν δυνάμεθα ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ἀποφασίσωμεν, εἶναι ἰσχυροτάτη καὶ ἀναντίῤῥητος. Ἄλλωστε, παρατηρεῖ, ὅτι διὰ νὰ γείνῃ τοιαύτη συγχώνευσις ἀπαιτεῖται βεβαίως νὰ διορισθῶσιν ὑπάλληλοι ἱκανώτεροι, οὗτοι δὲ κατ' ἀνάγκην πρέπει καὶ νὰ μισθοδοτῶνται ἀξίως, ὥστε οὐ σμικρὰ θέλει προκύψει αὔξησις ἐκ τῆς διαφορᾶς τῆς μισθοδοσίας.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι δὲν συμφωνεῖ μὲ τὴν τελευταίαν ἰδέαν τοῦ προαγορεύσαντος. Ἐπειδὴ οἱ ὑπάρχοντες ἤδη ἢ εἶναι κανοὶ ἢ ὄχι. Ἐὰν δὲν ἦναι, δὲν ἔπρεπε τότε νὰ ἀνατεθῇ εἰς

αὐτοὺς ἡ ὑπηρεσία. Ἐὰν δὲ τοὐναντίον ἦναι, οὐδεμία ἀνάγκη τῆς αὐξήσεως τοῦ μισθοῦ των, καὶ δύνανται ὡς μέχρι τοῦδε μὲ τὴν αὐτὴν ἀντιμισθίαν νὰ ἐργάζωνται. Παρατηρεῖ δ' ἄλλως ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς διεβεβαίωσεν ὅτι δέχεται τὴν τοιαύτην συγχώνευσιν, ἡ ἐπιτροπὴ τῆς βουλῆς καὶ ἄλλοτε τὸ αὐτὸ προέτεινε μέτρον, καὶ ἤδη αὐτὸ τοῦτο προτείνουσα ἡ παροῦσα, δὲν ἤλπιζε νὰ εὕρῃ διαφωνοῦντας τοὺς ὑπουργούς. Περιπλέον δ' ἡ ἐπιτροπὴ καὶ τοὺς εἰσηγητὰς τῶν ὑπουργείων συμβουλευθεῖσα, εὗρεν αὐτοὺς καθ' ὅλα σχεδὸν συμφώνους ὡς πρὸς τὸ μέτρον τῆς συγχωνεύσεως, διαφορὰ δέ τις μόνον ὑπῆρξε, τῶν μὲν προτεινόντων ὅτι αἱ τελωνιακαὶ θέσεις πρέπει νὰ συγχωνευθῶσιν εἰς τὰς ὑγειονομικὰς, τῶν δὲ διϊσχυριζομένων τὸ ἐναντίον. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν μεταβάλλει ποσῶς τὴν φύσιν τῆς προκειμένης συστάσεως, οἱ ὑπουργοὶ δύνανται νὰ συνεννοηθῶσι περὶ προσώπων ἀξίων, καὶ μετὰ δύο μῆνας ἐκλέγοντες τὰ καταλληλότερα ν' ἀναθέσωσιν εἰς αὐτὰ τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος χρέη.

Ἐπαναλαβόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ ὅτι ψηφισθέντος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, δὲν δύναται νὰ γείνῃ πρὸς τὸ παρὸν ἡ συγχώνευσις, παρετήρησεν ἄλλος ὅτι δὲν ἀποκρούει τὴν ἀξίαν τῆς παρατηρήσεως ταύτης καὶ δύναται ἡ βουλὴ νὰ παραδεχθῇ ἤδη τὸ ἄρθρ. ὡς ἔχει. Ἀλλ' οἱ ὑπουργοὶ δὲν πρέπει διὰ τοῦτο νὰ περιμένωσι νὰ σημειωθῇ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ νέου προϋπολογισμοῦ, διὸ πρέπει νὰ προστεθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ ὅτι παρεδέχθη τὸ ἄρθρον μὲ τὴν παρατήρησιν ὅτι θέλει ἐνεργηθῇ προσεχῶς ἡ συγχώνευσις.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι τὰ τελωνιακὰ σταθμαρχεῖα πολλαχοῦ εἰσὶ χρησιμώτατα καὶ δὲν συμφέρει ποσῶς νὰ συγχωνευθῶσι. Διότι τὸ τῆς Μεγαρίδος π. χ. εἰσπράττει καὶ διαχειρίζεται κατ' ἔτος 100,000 περίπου δραχ. καὶ ἄλλα δὲ εἰς τοιαύτας κείμενα θέσεις τὴν αὐτὴν διεξάγουσιν ὑπηρεσίαν μετὰ πολλῆς ἱκανότητος. Ἔχουσιν ἄρα τὸ πλεονέκτημα παλαιᾶς πείρας, γνωρίζουσι καλῶς τὸ καθῆκόν των καὶ δὲν πρέπει οὐδὲ νὰ ἀπολυθῶσιν. Οἱ δὲ τῶν ὑγειονομικῶν σταθμαρχείων ὑπάλληλοι εἶναι ἄνδρες ἐνδεεῖς τοῦ ἄγῶνος, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀμαθεῖς καὶ γνωρίζουσι μόλις νὰ σημειώνωσιν ἐπὶ τῶν ἐγγράφων τὴν λέξιν « ἐθεωρήθη. » Καὶ δύνανται μὲν τούτους νὰ ἀναπληρώσωσιν οἱ τελωνιακοί, ἀλλ' ἐὰν ἡ βουλὴ ἐπιμένῃ εἰς τοῦτο, πρέπει νὰ γείνῃ κατὰ τὸν προσεχῆ προϋπολογισμόν.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι ὁ κανονίσας τὴν τελωνιακὴν ὑπηρεσίαν νόμος ἀνέθετο τότε εἰς τοὺς τελωνιακοὺς ὑπαλλήλους καὶ

τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑγειονομικῶν χρεῶν. Ἄλλ' ἕτερος ἐπελθὼν περὶ ὑγειονομείων νόμος ἰσχύων ὡς καὶ μᾶλλον μεταγενέστερος ὥρισεν ὅτι ἡ ὑγειονομικὴ ὑπηρεσία δὲν δύναται νὰ ἀνατεθῇ εἰς ἄλλον τινὰ κλάδον, τοὐναντίον δὲ αὕτη δύναται νὰ ἀναλάβῃ καὶ ἑτερογενῆ ὑπηρεσίαν. Πάντοτε λοιπὸν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς πρέπει νὰ διορίζῃ τοὺς ὑπαλλήλους τούτους, διότι δὲν δύναται ἄλλως νὰ ἰσχύῃ ὁ νόμος ἐπὶ τελώνου, ὑγειονομικὰ χρέη ἐκπληροῦντος. Ἀνάγκη λοιπὸν, διὰ νὰ ἐνεργηθῇ ἡ συγχώνευσις, νὰ προκαλεσθῇ νέος νόμος, τὸ ὁποῖον καὶ ἡ ἐπιτροπὴ προνοοῦσα συνίστησιν εἰς τὴν ἐκθεσίν της.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ ἐὰν παραδέχηται τὴν προτεινομένην ἐλάττωσιν τῶν ἓξ ἐπιθεωρητῶν, ὡς καὶ τὴν τῶν ἑπτὰ τελωνιακῶν σταθμαρχείων συγχώνευσιν εἰς τὰ ὑγειονομικὰ, δὲν παρεδέχθη οὐδέτερον τούτων δι' ἀναστάσεως. Ἐρωτηθεῖσα δ' ἔπειτα ἐὰν παραδέχηται τὸ ἄρθρον ὡς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἔχει, παρεδέχθη αὐτὸ δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτω.

ΚΕΦ. ΙΖ'. Τελωνεῖα.

« Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν δραχ. . . . . 291,979:20 »

Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ τὸ 2. ἄρθρον μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐχούσης οὕτως.

« Ἄρθρ. 2. Ἀπὸ τὸν §. 6'. ἐνοίκια τελωνιακῶν καταστημάτων δραχ. 9,600 καταργηθέντων τῶν 7 σταθμῶν, ἀφαιροῦνται δραχμαὶ 300.

Τὸ ἐκ δραχμῶν 5,400 ποσὸν τοῦ § γ'. « ἔξοδα περιοδείας ἐπιθεωρητῶν καὶ ἀντιμισθίαι, » περιορίζεται κατὰ τὸ ἥμισυ, ἤτοι εἰς δραχ. 2,700, μὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι εἰς τοὺς ἐπιθεωρητὰς δὲν πρέπει νὰ δίδωνται ἀντιμισθίαι, ἀφοῦ λαμβάνωσιν ἔξοδα περιοδείας.

Μετὰ τὰς ἀφαιρέσεις δὲ ταύτας τὸ 2 ἄρθρον περιορίζεται εἰς δραχ. 26,036 καὶ τὸ κεφάλαιον εἰς δρ. 311,889 καὶ 20 λεπ. »

Καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου τῆς γνωμοδοτήσεως παραγράφου οὐδεὶς ἐγένετο λόγος, διότι μὴ καταργηθέντων τῶν ἀνωτέρω σταθμαρχείων, δὲν ἐκπίπτονται τὰ ἐνοίκια, ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου ὁ ὑπουργὸς παρετήρησεν ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ στερῶνται οἱ ἐπιθεωρηταὶ τῶν ἀντιμισθίων των, διότι αὗται εἰσὶ κανονισμέναι κατὰ τὸν νόμον.

Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι οἱ ἐπιθεωρηταὶ εἰς Σύρον μὲν καὶ ἀλλαχοῦ μεταβαίνοντες λαμβάνουσι 2 1/2 δραχ. τὴν ἡμέραν ὡς ἔξοδα περιοδείας, εἰς Ἀκαρνανίαν δὲ καὶ ἄλλα μέρη δύο μόνον.

ἀλλωστε δὲν δύνανται νὰ φιλοξενηθῶσιν εἰς οἰκίαν τινα ὁριλικήν, ἢ ἄλλας τοιαύτας νὰ ἔχωσιν εὐκολίας.

Ἐπὶ τούτοις δ' ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ ἐὰν παραδέχηται τὴν εἰς δραχ. 2,700 ἐλάττωσιν τῶν δι' ἔξοδα περιοδείας 5,400 δραχ. κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, παρεδέχθη τὴν ἀνωτέρω ἐλάττωσιν δι' ἀναστάσεως μὲ τὴν παρατήρησιν τοῦ νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ ὅτι χορηγουμένων τῶν τῆς περιοδείας ἐξόδων, δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς ἐπιθεωρητὰς νὰ λαμβάνωσι καὶ ἀντιμισθίαν. Ἐρωτηθεῖσα δ' ἔπειτα ἐὰν παραδέχηται τὸ 2 ἄρθρον κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, παρεδέχθη αὐτὸ δι' ἀναστάσεως· ἔχει δ' οὕτως.

« Ἄρθρ. 2. Ἔξοδα ὑπηρεσίας δραχ. . . . 26,336.»

Ἀνεγνώσθη ὡσαύτως τὸ 3 ἄρθρον καὶ μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης παρατηρήσεως ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 3. Ἐπισκευαὶ δραχ. . . . . 3,000 »

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ ΙΖ' κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 321,315·20 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Ζαρειφοπούλου καὶ Μπούκουρα, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεί.

Ἀνεγνώσθησαν δὲ καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, καὶ 5 τοῦ ΙΗ'. κεφαλαίου, μηδεμιᾶς δ' ἐπ' αὐτῶν ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἡ βουλὴ παρεδέχθη ἓν ἕκαστον τούτων δι' ἀναστάσεως· ἔχουσι δ' οὕτω.

ΚΕΦ. ΙΗ'. Χαρτόσημον.

« Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν ἐργατῶν δρ. . . . 5,160
2. Ὑλικὸν . . . . . » . . . 19,200
3. Ἔξοδα ἀποστολῆς . . » . . . 3,500
4. Δικαιώματα καὶ πρεμήθειαι . . . 300,000
5. Ποσοστὸν ποιν: τελῶν » . . . 3,500 »

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ ΙΗ'. κεφαλαίου ἀναβαίνοντος εἰς 331,360 δραχ. ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Γεωργαντᾶ καὶ Ζαρειφοπούλου, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεί.

Ὡσαύτως ἀνεγνώσθησαν καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, καὶ 4 τοῦ ΙΘ'. κεφαλαίου, καὶ μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτῶν παρατηρήσεως γενομένης, ἡ βουλὴ παρεδέχθη ἓν ἕκαστον τούτων δι' ἀναστάσεως· ἔχουσι δ' οὕτω.

ΚΕΦ. ΙΘ'. Νομισματοκοπείον.

« 1. Προσωπικὸν διοικήσεως . . . . . δρ. 7,110
2. Προσωπικὸν ἐργατῶν . . . . . » 15,972
3. Ὑλικὸν καὶ ἄλλα ἔξοδα . . . . . » 79,720
4. Ἐπισκευαί . . . . . » 1,000 »

Ἐπὶ δὲ τοῦ συνόλου τοῦ ΙΘ'. κεφ., ἀναβαίνοντος εἰς 103,802 δραχ. γενομένης ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσιν ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεί.

Ἀνεγνώσθησαν μετὰ ταῦτα τοῦ κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν ΙΗ, ἤδη δὲ γενομένου Κ'. Κεφαλαίου περὶ Τυπογραφείου καὶ Λιθογραφείου τὰ τέσσαρα ἄρθρα, μηδεμιᾶς δ' ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἐγένοντο δεκτά, καθ' ἓν ἕκαστον δι' ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

1. Προσωπικὸν διοικήσεως . . . . . δραχ. 3,600.
2. » ἐργατῶν . . . . . » 28,376.
3. Ὑλικὸν καὶ ἄλλα ἔξοδα . . . . . » 12,275.
4. Ἐπισκευαί. . . . . » 100.

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Κ'. ἤδη γενομένου Κεφαλαίου ἀναβαίνοντος εἰς δραχμὰς 44,351 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Ζαρειροπούλου καὶ Βατίστα συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου παμψηφεί.

Ἀνεγνώσθη μετὰ τοῦτο τοῦ ἑπομένου ΙΘ'. μὲν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ΚΑ'. δὲ γενομένου ἤδη κεφαλαίου περὶ δασῶν τὸ 1 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτως·

ΚΕΦ. 19. *Δάση.*

Ἄρθρ. 1. Προσωπικόν.

«Εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν δασῶν παρατηρεῖται μεγίστη ἀνωμαλία ὡς πρὸς τοὺς μισθοὺς τῶν δασονόμων, καὶ γενικῶς ὡς πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ κανονισθῇ πλέον διὰ νόμου ὁριζόντος ἐπ' ἀκριβέστερον τὰ χρέη τῶν ὑπαλλήλων τούτων καὶ τὴν μισθοδοσίαν των.

Διὰ τοῦ ἀπὸ 18 (30) Ἰουνίου 1843 Διατάγματος, ἄλλως ἐκανονίσθησαν τὰ περὶ προσωπικοῦ καὶ μισθοδοσίας τῆς δασονομικῆς ὑπηρεσίας, καὶ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ διαφοροτρόπως ἐνεργεῖται, καὶ πρέπει νὰ παύσῃ πλέον ἡ κατάστασις αὕτη.

Ἐντὸς τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, ὑπάρχουσιν ὑπάλληλοι ἐργαζόμενοι εἰς τὸν κλάδον τοῦτον, μὴ προβλεπόμενοι ἀπὸ τὸν νόμον τὸν κανονίζοντα τὸ προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου, ἄνλοιπὸν οὗτοι θεωροῦνται ἀναγκαῖοι, πρέπει νὰ νομιμοποιηθῇ ἡ θέσις των εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου. Τὸ μνησθὲν Διάταγμα περιορίζει τοὺς δασοφύλακας εἰς 70· καὶ ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν κύξηθησαν μέχρι τοῦ π. ε. εἰς 90, διὰ τοῦ παρόντος προϋπολογισμοῦ, προστίθενται ἔτι 15 δι' ἐνδεχομένην προσθήκην, καὶ τούτων τὴν μισθοδοσίαν ἐκ δραχ. 5400 ἀφαιρεῖ ἡ ἐπιτροπή, καὶ οὕτω τὸ ἐκ δραχμὰς 96,540 ἄρθρον, περιορίζεται εἰς δραχ. 91,140. »

Ἐπὶ ταύτης παρετήρησέ τις, ὅτι τὸ προσωπικὸν τῶν ὑπαρχόντων δασοφυλάκων δὲν εἶναι ἀποχρῶν. Τὰ δάση ὑπέπεσαν εἰς μεγάλας καταστροφὰς ὡς ἐκ τῆς ἀφροσεξίας τῶν χωρίκων καὶ τοῦ ἀνεπαρκοῦς προσωπικοῦ τῶν δασοφυλάκων, δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ φανῇ ἡ βουλὴ φειδωλὴ εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν δασοφυλάκων, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖον διὰ τὴν ἀκριβῆ ἐπιτήρησιν τῶν δασῶν. Ἡ δὲ διαφορὰ ἡ περί τινος μισθοδοσίας ἐπιτηρουμένη προκύπτει ἐκ τοῦ ὅτι πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ μνημονευομένου ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς διατάγματος ὑπῆρχον εἰς ὑπηρεσίαν πρόσωπα εἰδικὰς καὶ ἐξιδιασμένας τῆς ὑπηρεσίας γνώσεις ἔχοντα, ἀλλὰ στερούμενα βαθμῶν ἀξιωματικῶν, τούτων λοιπὸν τὸν μισθὸν δὲν ἠδύνατο νὰ ἐλαττώσῃ ἡ Κυβέρνησις εἰς 70 δραχμὰς ὡς τῶν ἀξιωματικῶν, διότι αὐτὰ δὲν εἶχον ἄλλοθεν μισθοδοσίαν τινὰ, καὶ δὲν ἠδύναντο νὰ ὑπηρετῶσι μὲ τὰς 70 δραχμὰς, ὡς ἀναγκαῖα δὲ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν δὲν ἠδύναντο νὰ τὰ παύσῃ ἡ Κυβέρνησις.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἀποβλέπει ὅλας ἐν γένει τὰς ἀνωμαλίας τῆς οὐσιώδους ταύτης ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας πολλάκις καὶ ἡ ἰδία Κυβέρνησις ἀνεγνώρισε, καὶ τῶν ὁποίων τὴν θεραπείαν ὑπεσχέθη ὅτι θέλει ἐπιφέρει δι' εἰσαγωγῆς τοῦ καταλλήλου νομοσχεδίου· ἡ ἐπιτροπὴ λοιπὸν ἐξαιτεῖται καὶ αὐθις τὴν ἐπίσπευδιν τοῦ ἀναγκαίου τούτου νομοσχεδίου τοῦ κανονίσοντος τὴν δασονομικὴν ὑπηρεσίαν. Περὶ δὲ τοῦ προσωπικοῦ τῶν δασοφυλάκων, ἐπειδὴ εὗρεν αὐτὸ πλεονάζον ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ ἔτη καὶ ἐπὶ μᾶλλον αὐξανόμενον, συνίστησι τὴν ἐλάττωσιν αὐτοῦ εἰς τὸν καὶ πρότερον ὑπάρχοντα ἀριθμόν. Δὲν ἐπιμένει ὅμως εἰς τὴν ἐλάττωσιν ταύτην, ἂν ἡ βουλὴ κρίνῃ ἀναγκαίαν τὴν αὔξησιν.

Ὑποσχεθέντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ὅτι θέλει

καθυποβάλλει ἐντὸς ὀλίγου τὸν αἰτούμενον περὶ δασονομικῆς ὑπηρεσίας νόμον, ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ 1 ἄρθρον ἔχον οὕτως·

«1. Προσωπικόν . . . . . δραχ. 96,540.»

Μετὰ τοῦτο ἀνεγνώσθη τὸ 2 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα οὕτως·

«Ἄρθρ. 2. Ἀπὸ τὸν § γ'. τοῦ ἄρθρ. τούτου «ἐπιβλεπτα ἔξοδα» κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ, ἀφαιροῦνται δραχ. 700 καὶ τὸ ποσὸν περιορίζεται εἰς δραχ. 2300.

Κατὰ ταύτην δ' ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ 2 ἄρθρον ἔχον οὕτως.

«2. Ὑλικὸν καὶ ἄλλα ἔξοδα . . . . . δρ. 2300.»

Ἀναγνώσθη μετὰ τοῦτο τὸ 3 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτως.

Ἄρθρ. 3.

«Πρὸς εἴσπραξιν τῶν δασονομικῶν τελῶν, προβλέπει τὸ ἄρθ. τοῦτο ποσοστὰ ἐκ δραχ. 2400, ἐνῷ κάλλιστα τὰ τέλη ταῦτα δύνανται νὰ εἰσπράττωνται ἀπὸ τοὺς κατ' ἐπαρχίαν ταμίας, καὶ πρὸς τοῦτο ὑπάρχει καὶ ἔτι μεγαλειτέρα εὐκολία, διότι ὁ δίδων τὴν ἄδειαν ὑλοτόμος, ἠμπορεῖ ν' ἀρνῆται τὴν ὁριστικότητα αὐτῆς, πρὶν ἡ τοῦ παρουσιασθῇ ἀποδεικτικὸν πληρωμῆς· διὰ τὸν λόγον δὲν τοῦτον, τὸ ποσὸν τοῦ ἄρθρ. τούτου, ἐξαλείφεται, καὶ τὸ ὅλον τοῦ κεφαλαίου περιορίζεται εἰς δραχμὰς 93410.»

Ἀνέπτυξε δ' ὁ εἰσηγητὴς ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἀφεῖλε τὸ ποσὸν τοῦ προκειμένου ἄρθρου πληροφορηθεῖσα ὅτι δὲν χρησιμεύει εἰς ἄλλο εἰμὴ εἰς μισθοδοσίαν τῶν εἰσπραττόντων τὰ δασονομικὰ τέλη, ἐνῷ ταῦτα δύνανται νὰ εἰσπράττωνται ἀπὸ τῶν κατ' ἐπαρχίαν ταμιῶν, καὶ τῶν ἄλλων γενικῶν εἰσπρακτόρων, οἵτινες δίδακια θέλουσι λαμβάνει τὸ ποσοστὸν τῶν εἰσπραττομένων κατὰ τὸν νόμον.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι πρὸς εὐκολίαν τῶν ὑλοτόμων διορίζεται εἰς τινα μόνον μέρη, ὅπου οἱ ταμίαι εὑρίσκονται εἰς μεγάλας ἀποστάσεις ἰδιαίτεροι εἰσπράκτορες, ἀλλ' οὗτοι δὲν λαμβάνουσι μισθοδοσίαν, ἀλλὰ τὸ ὡρισμένον ποσοστὸν ἐπὶ τῶν εἰσπραττομένων, καὶ τούτων τῶν ποσοστῶν τὴν πίστωσιν ζητεῖ ἤδη τὸ ὑπουργεῖον.

Κατὰ ταῦτα ἡ βουλὴ ὁρίσασα ὅτι τὸ ποσὸν τῶν 2400 δραχ. δὲν θέλει χρησιμεύσει εἰς μισθοδοσίαν εἰσπρακτόρων, ἀλλ' εἶναι

πίστωσις πρὸς πρόσληψιν ὑπ' αὐτῶν τοῦ νενομισμένου ποσοστοῦ ἐπὶ τῶν ἀπαντηχοῦ εἰσπραττομένων δασονομικῶν τελῶν, ἐγένετο δεκτὸν τὸ 3 ἄρθρον ἔχον οὕτως.

«3. Ποσοστόν . . . . . δρ. 2400.»

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ ἤδη γενομένου ΚΑ. κεφαλ. ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 101,950 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Βατίστα καὶ Ν. Ἰατροῦ, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου παμψηφεί.

Ἀνεγνώσθη δ' ἀκολούθως τοῦ κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν Κ'. ἤδη δὲ γενομένου ΚΒ'. κεφαλαίου, περὶ μεταλλείων καὶ ὀρυκτῶν τὸ 1 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτως.

ΚΕΦ. 20. *Μεταλλεῖα καὶ Ὀρυκτά.*

«Ἄρθρ. 1. Τοῦ ἐπιστάτου τῆς Σμύριδος Νάξου ὁ μισθὸς διὰ τὸ π. ε. ἦτο δραχ. 100 κατὰ μῆνα, καὶ ἤδη σημειοῦται εἰς 160· ὥστε προκύπτει αὔξησις ἐκ δρ. 720, ὅθεν καὶ ἐκπίπτεται.

Τοῦ ἐπιστάτου τῆς διαχειρίσεως τῶν ὀρυκτῶν Μήλου, ὁ μισθὸς διὰ τὸ π. ε. ἦτο δραχ. 80 κατὰ μῆνα, καὶ ἤδη σημειοῦται εἰς 100 ὥστε ἐκπίπτονται αἱ πλέον τῆς περυσινῆς μισθοδοσίας σημειούμεναι δραχμαὶ 240 καὶ οὕτω τὸ ἐκ δρ. 10728 ποσὸν τοῦ 1 ἄρθρου περιορίζεται εἰς δραχ. 9768.»

Ἐπὶ ταύτης ὁ ὑπουργὸς παρετήρησεν ὅτι ἡ αὔξησις τῆς μισθοδοσίας εἶναι ἀναγκαία· διότι δὲν δύνανται νὰ εὑρεθῶσι καταλληλα πρόσωπα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν καὶ δίδοντα ἐγγύα τιμιότητος, μὲ τὴν εὐτελῆ μισθοδοσίαν τῶν 100 καὶ 80 δραχμ.

Ἀντετάχθη ὅτι μὴ ὑπάρχοντος νόμου δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γείνῃ τοιαύτη αὔξησις. Ὁμοίως καὶ εἰς τὴν μισθοδοσίαν τῶν Ἀρειοπαγιτῶν ἐκρίνετο ἀναγκαία ἡ αὔξησις, ἀλλὰ δὲν ἐγένετο, εἰμὴ ἀφοῦ ἐπῆλθε νόμος.

Παρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι ὁ νόμος εἶναι ἕτοιμος ἐν γένει περὶ τοῦ ὀρυκτοῦ τῆς σμύριδος διαλαμβάνων, ἀλλ' ἕνεκα τῆς ἀνωμάλου καταστάσεως, εἰς ἣν εὑρίσκεται ἤδη ἡ Εὐρώπη, δὲν συμφέρει νὰ εἰσαχθῇ τοιοῦτος γενικὸς νόμος, ὅστις δύναται νὰ δεσμεύσῃ τὴν Κυβέρνησιν μὲ βλάβην τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων.

Ἐν τούτοις ἀπήντησεν ἕτερος ὅτι πρόκειται νὰ γείνῃ αὔξησις μισθοδοσίας διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ εἶναι ἀρχὴ ἀνεγνωρισμένη ὑπὸ τῆς βουλῆς, ὅτι οὐδεμία αὔξησις τῶν μισθοδοσιῶν

δύναται νὰ γείνῃ ὑπὸ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, ἂν δὲν προηγηθῇ νόμος· ἀνάγκη λοιπὸν τούτου διὰ νὰ γείνῃ ἡ τοιαύτη αὔξησις.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος ὅτι οὐδ' ἡ ὑπάρχουσα μισθοδοσία γηρίζεται ἐπὶ νόμου, ἀλλὰ πέρυσιν ὁ ὑπουργὸς προέτεινε 100 δρ. ἐφέτος δὲ θεωρῶν τὸ ποσὸν ἀνεπαρκὲς πρὸς ἐκλογὴν ἱκανοῦ καὶ τιμίου ὑπαλλήλου, ζητεῖ 160, διὰ τὸν ἐπιστάτην τῆς σμύριδος Νάξου, καὶ 100 ἀντὶ τῶν 80 διὰ τὸν ἐπιστάτην τῆς διαχειρήσεως τῶν ὀρυκτῶν Μήλου, ὥστε ἡ βουλὴ ἂν θεωρῇ αὐτὰς ἀναγκαίας δύναται νὰ τὰς δώσῃ ὡς ἐπεψήφισε καὶ τὰς 100.

Ἀντέταξεν ἕτερος ὅτι ἡ παραδοχὴ τῆς αὐξήσεως τῆς μισθοδοσίας ἄνευ νόμου εἶναι παράνομος, καὶ δὲν πρέπει ἡ Βουλὴ νὰ τὴν δεχθῇ· ἐκτὸς τούτου οὐδ' αὐτὴ ἡ αὔξησις θέλει προλάβει τὰς καταχρήσεις· διότι ἂν καὶ ὑπάρχει καὶ ἐπιτροπὴ διωρισμένη πρὸς ἐπιτήρησιν τῆς παραδόσεως τῆς σμύριδος, καὶ πολλοὶ εἶναι οἱ ταύτην ἀποτελοῦντες ὑπάλληλοι, πολλὰ ὅμως λέγονται καὶ αὖθις περὶ καταχρήσεων.

Μετὰ ταῦτα ἡ βουλὴ ἐρωτηθεῖσα περὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, παρεδέχθη αὐτὴν δι' ἀναστάσεως, καὶ κατ' αὐτὴν τροποποιηθὲν τὸ 1 ἄρθρον ἐγένετο δεκτὸν ὁμοίως δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω.

«1. Ἄρθρον . . . . . δρ. 9,768.

Μετὰ ταῦτα δ' ἐγένοντο δεκτὰ καθ' ἓν ἕκαστον δι' ἀναστάσεως καὶ τὰ ἑπόμενα 2, 3, 4 καὶ 5 ἄρθρα, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀντιῤῥήσεως, ἔχουσι δ' οὕτω.

2. Ἔξοδα γραφείου καὶ ἐνοίκια . . . . . δρ. 342:
3. » ἐξορύξεως . . . . . » 64,480:
3. » μετακομίσεως γαιανθράκων . . . » 2 263:82
5. Ὑλικῶν ἀνθρακορυχείου . . . . . » 612:50

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη τὸ 6 ἄρθρον, καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτως.

«Ἄρθρ. 6. Ἀπὸ τὸ ἐκ δραχ. 3000 ποσὸν τῶν ὁδοιπορικῶν ἐξόδων τοῦ ἄρθρ. τούτου, συμφώνως μὲ τὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ, ἀφαιροῦνται δραχ. 2000 περιοριζομένου τοῦ ἄρθρου εἰς δραχ. 1000· τὸ δὲ ὅλον κεφάλαιον περιορίζεται εἰς δραχμὰς 79,166 καὶ 32 λεπτά.

Κατ' αὐτὴν δ' ἐγένετο δεκτὸν τὸ 6 ἄρθρον, ἔχον οὕτως.

«6. Ἔξοδα ὁδοιπορικὰ καὶ ἄλλα . . . . . δρ. 1000. »

Ὁμοίως δὲ δι' ἀναστάσεως, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀντιῤῥήσεως ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ 7 ἄρθρον, ἔχον οὕτω.

«7. Ἀπρόβλεπτα . . . . . δρ. 700. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ 8. πόσον δὲν ὑπῆρχε.

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ ἀνωτέρω κεφαλαίου ΚΒ'. ἤδη γενομένου, καὶ ἀναβαίνοντας ὡς ἐτροπολογήθη εἰς δραχμὰς **79,166** καὶ **32** λεπτὰ, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Παπαδαίου καὶ Μπούκουρα, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου παμψηφεί.

Εἶτα παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων πρὸς συγκρότησιν τῆς Α. Συνόδου τῶν κακουργιοδικείων νομοσχεδίου ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν, ἔχουσαν οὕτω·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων νομοσχεδίου εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς.

«Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν καὶ μελετήσασα ἡ ἐπιτροπὴ τὸ ὑποβληθὲν εἰς τὴν βουλὴν παρὰ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ νομοσχέδιον περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων πρὸς συγκρότησιν τῆς πρώτης Συνόδου τῶν Κακουργιοδικῶν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, συνιστᾷ τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ εἰς τὴν βουλήν. Παρατηρεῖ ὅμως ὅτι πρέπει νὰ καταβάλληται τοῦ λοιποῦ συντονωτέρα προσοχὴ καὶ ἐπιτήρησις περὶ τὴν ἀκριβῆ σύνταξιν τῶν καταλόγων τῶν ὑποψηφίων, ἵνα μὴ ἐκ τοῦ πλημμελοῦς αὐτῶν προκαλοῦνται νόμοι εἰδικοί, ὡς ἐγένετο ἐνταῦθα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 3 Ἰουνίου 1848.

Ὁ Εἰσηγητὴς
Ι. ΖΑΡΚΟΣ. »

Τελευταῖον ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπαύριον συνεδριάσεως τὴν ἐξακολούθησιν καὶ ἀποπεράτωσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν ἐν 2. ὥρᾳ μ.μ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Μ. ΙΑΤΡΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐστρ. Μ. Παρίσης.
Α. Δανόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΛΑ'.

Τῆς 4 Ἰουνίου.

Σήμερον τὴν τετάρτην Ἰουνίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν 11. π. μ. τῶν ΚΚ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη

ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προταιρίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ ἀντιπροέδρου καὶ τῶν γραμματέων. Ἐσημειώθησαν δὲ τὰ ὀνόματα τῶν ἀδικαιολογήτως ἀπόντων Α. Νοταρᾶ, Ν. Κορφιωτάκη, Α. Μαυρομιχάλη καὶ Ἀνδ. Κουντουριώτη.

Ἀναγγελθέντος δ' ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, ἀνεγνώσθη τὸ 1 ἄρθρον τοῦ ΚΓ'. κεφαλαίου. Ἐπὶ τούτου λαβὼν τὸν λόγον ὁ εἰσηγητὴς παρετήρησεν ὅτι τὸ περὶ ἁλικῶν ζήτημα εἶναι σπουδαιότατον καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἐβασάνισε τοῦτο πολυειδῶς, ἀλλὰ καὶ τοι πεισθεῖσα ὅτι ἡ ἐνοικίασις τούτων καθίσταται ἀναγκαιοτάτη, δὲν ἠθέλησε νὰ ἀποφασίσῃ ἐκ μονομερείας περὶ τοῦ μέτρου τούτου, πρὶν ἡ συνεννοηθῇ μετὰ τῶν ὑπουργῶν καὶ τοῦ σώματος. Νομίζει λοιπὸν ἀναγκαῖον ἀσπαζομένη ἡ Κυβέρνησις τὴν περὶ ἐνοικιάσεως αὐτῶν ἰδέαν, νὰ συνέλθῃ ἐν ὑπουργικῷ συμβουλίῳ, νὰ μελετήσῃ τὰ ἐκ τοῦ μέτρου τούτου καλὰ καὶ συλλέγουσα τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, νὰ ἀποφασίσῃ ἐν γνώσει καὶ μετ' ἀσφαλείας τὴν τῶν ἁλικῶν ἐνοικίασιν. Πέποιθε δὲ ὅτι τὸ σύστημα τοῦτο θέλει παράξει τετραπλασίαν τὴν ὠφέλειαν καὶ οὐδεὶς, νομίζει, ἀμφιβάλλει εἰς τοῦτο. Καὶ δὲν ἐννοεῖ μὲν ὅτι τὸ ἔργον εἶναι τυχαῖον καὶ ἐξ ἑρόδου δύναται νὰ ἐνεργηθῇ, ἀλλὰ τοὐναντίον νομίζει ὅτι καὶ πᾶσα πρόνοια πρέπει νὰ ληφθῇ καὶ νὰ ἐξασφαλισθῇ τὸ δημόσιον ἐκ μέρους τῶν ἐνοικιαστῶν, μετὰ δὲ τοῦτο ἐπιτυχῶς δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ. Παρατηρεῖ δ' ὅτι **1,200,000** ἀριθμοῦνται σήμερον οἱ κάτοικοι τῆς Ἑλλάδος, ἐὰν δ' ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ τούτου συλλογισθῶμεν ὅτι μεγίστη χρῆσις ἅλατος θέλει γίνει ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος, εὐκόλως ἕκαστος ἐννοεῖ ὁποία θέλει εἶσθαι ἡ ἐκ τούτου ὠφέλεια. Δὲν διϊσχυρίζεται ὅμως ὅτι πρέπει νὰ σπεύσωμεν διὰ τοῦτο, ἐπειδὴ καὶ ὑπὲρ τῶν δύο συστημάτων ὑπάρχουσι λόγοι ἰσχυροί, ἀλλὰ δὲν ἀμφιβάλλει ὅτι τὸ τῆς ἐνοικιάσεως ἀποτέλεσμα θέλει εἶσθαι εὐκταῖον καὶ μόνη ἡ ἐφαρμογὴ αὐτοῦ παρέχει τὸ κατ' ἀρχὰς τινὰς δυσχερείας. Ἀλλὰ δι' αὐτὸ τοῦτο συνίστησιν νὰ σκεφθῶσιν ὡρίμως οἱ ὑπουργοί, νὰ λάβωσι τὰ ἀπαιτούμενα μέτρα καὶ κατὰ συνέπειαν νὰ εἰσαγάγωσιν εἰς τὴν βουλὴν τὸν ἁρμόδιον νόμον.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι καὶ ἡ Κυβέρνησις τὸ αὐτὸ προετίθετο μέτρον, καὶ εἶναι σύμφωνος εἰς τὴν

περὶ ἐνοικιάσεως τῶν ἁλικῶν ἰδέαν, ἀλλ' ἀπαντῶνται, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐρρέθη, μεγάλα προσκόμματα. Δὲν εἶναι δὲ τοῦτο ὀλίγου χρόνου ἀντικείμενον οὐδὲ σμικρᾶς μελέτης ἐπάξιον, διότι ἀπαιτεῖται νὰ εὑρεθῇ μέσον δι' οὗ καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου καὶ τὰ τῶν πολιτῶν νὰ ἱκανοποιηθῶσιν. Ὅταν δὲ συλλέξῃ τὸ ὑπουργεῖον τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, καὶ ἀμφότερα ταῦτα συναντηθῶσιν, ἀσμένως θέλει πραγματοποιήσει τὴν ἐνοικίασιν.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι εἰς τὴν περὶ ἐνοικιάσεως τῶν ἁλικῶν συνδιάσκεψιν καὶ αὐτὸς ἦτο σύμφωνος περὶ τούτου, ἐπειδὴ οὐ μόνον πολλὰς δύναται νὰ παραγάγῃ ὠφελείας, ἀλλὰ καὶ τὸ ἄνισον τοῦ ἐκ τοῦ ἅλατος φόρου θέλει ἐκλείψει. Ἀπόδειξις δὲ ὅτι εἰς μὲν τὴν Λαμίαν, ἔνθα ὑπάρχει ἀποθήκη τοῦ ἅλατος, ἀγοράζουσιν αὐτὸ οἱ πολῖται ἀνὰ ὀκτὼ λεπτὰ τὴν ὀκᾶν, ἐνῷ εἰς Εὐρυτανίαν, ὅπου ἀποθήκη δὲν εἶναι τὸ ἀγοράζουσι πρὸς 20 καὶ 30 λεπτὰ τὴν ὀκᾶν. Ἡ ἀνισότης λοιπὸν εἶναι ἀνυπολόγιστος καὶ ἐκ τῆς μιᾶς ἐπαρχίας ὡς πρὸς τὴν ἄλλην εἶναι μεγίστη διαφορά. Τὴν δὲ τοῦ δημοσίου ὠφέλειαν ἐγγυᾶται βεβαίως τὸ σύστημα τῆς ἐνοικιάσεως, ἐπειδὴ θέλει παύσει ἡ τόση τῶν ὑπαλλήλων κατάχρησις, ἐξ ἧς, ἂν καὶ ἡ αὐτὴ καταναλωσις γίνεται, ζημιοῦται σημαντικὰ τὸ δημόσιον. Ἀλλὰ πρὸς πλείονα τοῦ μέτρου ἐπιτυχίαν θεωρεῖ τελεσφόρον νὰ ἐνοικιασθῶσιν ὅλαι συγχρόνως αἱ ἁλικαὶ καὶ νὰ ὑποβληθῶσιν οἱ ἐνοικιασταὶ εἰς ὑποχρεώσεις ἀσφαλιζούσας τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου. Ἐπειδὴ δὲ δυσχέρειαί τινες ἀποδίδονται εἰς τὸ μέτρον, καλὸν ἦτο νὰ ἑτοιμάσῃ ἡ Κυβέρνησις τὸ περὶ τούτου νομοσχέδιον, ἵνα ἀναπτυχθῇ ἐν συνεδριάσει τὸ ζήτημα διότι ἄλλως πότε δὲν θέλομεν μάθει τὰς λεγομένας αὐτὰς δυσκολίας.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι εὐχαρίστως ἤκουσε τὸ περὶ τούτου ζήτημα εἰσαγόμενον, διότι καὶ αἱ κακαὶ πολλάκις παρατηρήσεις ἔχουσί τι καλὸν ἐπὶ τῶν συζητήσεων, ὡς συντελοῦσαι εἰς τὴν εὕρεσιν τῆς ἀληθείας. Διὸ καὶ ὁ ὑπουργὸς ὡρονίμως σκεπτόμενος εἶπεν ὅτι πολλαὶ ὑπάρχουσι δυσκολίαι καὶ πρέπει νὰ συναντηθῶσι τὰ τοῦ δημοσίου καὶ τῶν πολιτῶν συμφέροντα, διότι ἀμφότερα ταῦτα πρέπει νὰ συνδυάζωσιν αἱ Κυβερνήσεις. Ἄλλως τε, πᾶν ὅ,τι καινὸν καὶ ἀπαραίτητον εἰς συντήρκσιν, ὡς τὸ ὕδωρ, τὸ ἅλας καὶ τὰ τοιαῦτα, πρέπει νὰ πληρόνωνται εὐθυνὰ, καθ' ὅσον εἶναι καὶ γενικά. Καλῶς δὲ καὶ ὁ προαγορεύσας προσέβαλε τὴν ἐκ τοῦ ἅλατος ἀνισότητα, διότι ἀληθῶς εἶναι ἐπαισθητή. Ἐπειδὴ εἰς Καρύταιναν π. χ. ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχουσιν ἀποθῆκαι, ἀγοράζεται τὸ προϊὸν τοῦτο 15 καὶ 20 λεπτὰ τὴν

ὀκᾶν, ὡς διαζομένων τῶν πολιτῶν νὰ μεταφέρωσιν τοῦτο μακρόθεν, ἐνῷ ἀλλαχοῦ, ὡς ἐρρέθη, πωλεῖται μόλις 8 λεπτὰ τὴν ὀκᾶν. Εἶναι λοιπὸν ἀναγκαῖον νὰ συστηθῶσιν εἰς διάφορα κεντρικὰ μέρη δημόσιοι ἀποθῆκαι, διὰ νὰ ἐκλείψῃ τὸ ἐκ τῆς ἀνισότητος ἄδικον, τὸ ὁποῖον οἱ πωληταὶ τοσοῦτον αὐξάνουσι. Τὸ δὲ τῆς ἐνοικιάσεως σύστημα δὲν εἶναι, ὡς νομίζουσί τινες, τὸ κάλλιστον, καὶ ὑπαγορεύεται μόνον, ὅταν καλλίτερον δὲν εὑρίσκηται. Παρατηρεῖ δὲ ὅτι ὅλας συνάμα τὰς ἁλικὰς δὲν θέλει δυνηθῇ ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐνοικιάσῃ, ἐν μέρει δὲ καὶ κατὰ τμήματα εἶναι ἀνωφελὲς, διότι πολλὰς θέλει ἀπαντήσει δυσχερείας ἐπιβλαβεῖς. Ἄλλως τὸ σύστημα τῆς ἐνοικιάσεως φέρει ἐπαχθῆ τινα φυσιογνωμίαν, καὶ ὅσον φεύγομεν ἀπ' αὐτοῦ, τοσοῦτον μακρυνόμεθα ἐκ τῆς βαρβαρότητος. Ἐπαναλέγει λοιπὸν ὅτι τὸ καταλληλότερον μέτρον εἶναι νὰ συστηθῶσιν ἀποθῆκαι εἰς διάφορα μέρη, διότι διὰ τοῦ μέσου τούτου καὶ τὴν ἀνισότητα ὅλην θέλει ἐξαλείψει ἡ Κυβέρνησις καὶ τὴν εὐχὴν πολλῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων θέλει ἐκπληρώσει, ἅτινα πολλάκις ἀνηνέχθησαν περὶ τούτου.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι οὐδεὶς ἀμφιβάλλει πόσον σπουδαῖον εἶναι τὸ προκείμενον ζήτημα. Ἐὰν δὲ θελήσῃ τις νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸν πληθυσμὸν τοῦ Κράτους καὶ τὴν ὡς πρὸς αὐτὸν χρῆσιν τῶν λοιπῶν προϊόντων, θέλει ἐννοήσει προχείρως ὅτι ὀλίγιστα εἰσπράττονται ἐκ τοῦ ἅλατος διὰ τὴν ἐπ' αὐτοῦ μεγάλην κατάχρησιν. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ληφθῇ μέτρον κατάλληλον ματαιόνον πᾶσαν κατάχρησιν καὶ ἀποδίδον εἰς τὸ δημόσιον τὰ ἀληθῆ εἰσοδήματά του. Εἷς μέλος δὲ τῆς ἐπιτροπῆς παρατηρεῖ ὅτι ἀφοῦ πολυειδῶς ἐξησάνισαν τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, καὶ πᾶν διηρεύνησαν μέσον, ὁμοφώνως ἀνεγνώρισαν μόνον τὴν ἐκ τῆς ἐνοικιάσεως θεραπείαν. Ὅταν δὲ αἱ ἁλικαὶ ἐνοικιασθῶσι, καὶ ἡ ἰδέα τοῦ προαγορεύσαντος θέλει ἐκτελεσθῇ, διότι οἱ ἐνοικιασταὶ ἔνθεν μὲν ὑπὸ τοῦ νόμου ὑποχρεούμενοι, ἔνθεν δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ ἰδίου συμφέροντος, θέλουσι καθιδρύσει εἰς ὅλα τὰ μεσόγεια μέρη τὰς ἀναγκαίας ἀποθήκας. Ἐνῷ δὲ τὸ δημόσιον δὲν δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο εἰς τοιαύτας οἰκονομικὰς περιστάσεις κυμαινομένας, οἱ ἐνοικιασταὶ θέλουσι τὸ ἐνεργήσει πληρέστατα καὶ πᾶσα τοῦ λοιποῦ ἀνισότης θέλει ἐκλείψει. Οὕτω δὲ διὰ νὰ παύσῃ τὸ σῶμα πᾶσαν κατάχρησιν καὶ εὐκολύνῃ τὴν κοινωνίαν διὰ συστάσεως τῶν ἀποθηκῶν, ἀπαραίτητον μέσον εἶναι νὰ ἐνοικιασθῶσιν αἱ ἁλικαί. Τὰς δὲ ἀναφανησομένας τὸ κατ' ἀρχὰς δυσκολίας καθυπόβλ καὶ διὰ συνετῶν μέτρων

θέλει διορθώσει τὸ ὑπουργεῖον, καὶ πολλὴ ἑπομένως θέλει προκύψει ὠφέλεια. Διότι, ἐὰν ἴδωμεν ὁποία χρῆσις γίνεται τῶν λοιπῶν προϊόντων τοῦ Κράτους, θέλομεν ἐννοήσει πόση ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ ἡμῶν προσγίνεται ἡ ἐκ τοῦ ἅλατος ἔλλειψις. Καὶ ἐὰν τὸ σύστημα τῆς ἐνοικιάσεως φαίνηται εἰς ἄλλας ἐποχὰς ἀνατρέχον, τοῦτο δὲν δύναται νὰ μᾶς ἐμποδίσῃ, καὶ πρέπει ἐξ ἀνάγκης νὰ ἐπανέλθωμεν, ἐωσοῦ εὑρεθῇ ἄλλο καταλληλότερον. Ἐὰν δὲ τὸ σύστημα τοῦτο ἐνεργηθῇ, ταχέως θέλουσι παρουσιασθῇ ἐνοικιασταί, καὶ ὑπάρχει μάλιστα ἑταιρία ἑταίρη, ἥτις ἀμέσως θέλει ἀναλάβει τὴν ἐνοικίασιν, ἐξασφαλίζουσα συγχρόνως καὶ τὸ δημόσιον.

Ἐπὶ τούτοις συναινέσασα ἡ βουλὴ εἰς τὴν περὶ προσεχοῦς ἐνοικιάσεως ἰδέαν τῶν ἁλικῶν, ἠρωτήθη ἐὰν παραδέχηται τὸ 1 τοῦ κεφαλαίου τούτου ἄρθρον, παρεδέχθη δὲ τοῦτο δι' ἀναστάσεως ἔχον ὡς ἑξῆς.

« Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν . . . . . δραχ. 28,140 »

Ἀνεγνώσθησαν δὲ καὶ τὸ 2, 3, 4 καὶ 5 ἄρθρον αὐτοῦ καὶ μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ καθ' ἓν ἕκαστον δι' ἀναστάσεως ἔχοντα οὕτω.

« 2. Ὑλικὸν καὶ ἐνοίκια . . . . . δραχ. 7,000. »
« 3. Καλλιέργεια . . . . . δρ. 40,000. »
« 4. Μετακόμισις καὶ συντήρησις . . δρ. 74,500. »
« Ἐπισκευαὶ ἀποθηκῶν . . . . . δρ. 1,000 »

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ ὅλου τοῦ ΚΓ'. κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 150,640 δραχμὰς, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Σ. Ἀντωνιάδου καὶ Τσανετάκη, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 69.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ ΚΓ'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός		Π. Τσιμπουράκης	Ν.
Κλεομένης Οἰκονόμου		Π. Μοναστηριώτης	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Σταῦρος Γρίβας	Ν.
Α. Δεληγεώργης	Ν.	Ἰωάν. Πετμεζᾶς	Ν.

Μ. Χ. Καΐρης	Ν.	Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν.
Δημ. Κονδύλης	Ν.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Ἀντών. Καμπάνης		Δημ. Ν. Μπούκουρας	
Ἀνδρ. Δανόπουλος	Ν.	Γεώρ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν.	Ζαρείριος Δεπάστας	
Ἀναγν. Μακρυποκάμισος	Ν.	Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	
Α. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Α. Νοταρᾶς	
Κωνστ. Βρυζάκης	Ν.	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.	Γ. Πανοπριφτόπουλος	Ν.
Κ. Τζαβέλας		Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	
Σ. Στράτος		Ἰωάννης Ζαρειρόπουλος	
Π. Ῥάγκος	Ν.	Ματθαῖος Πρωτοπαππᾶς	Ν.
Λουκᾶς Π. Νάκος		Νικ. Κορφιωτάκης	Ν.
Α. Γεωργαντᾶς		Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν.
Πέτρος Τσανετάκης	Ν.	Παρασκευᾶς Ματάλας	Ν.
Γεώργιος Κονδύλης		Ἠλίας Γιατράκος	Ν.
Κωνστ. Φασίτσας	Ν.	Λουκᾶς Στέφανος	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.	Εὐστ. Σπυρίδωνος	
Γεώρ. Ἰωάν. Βατίστας	Ν.	Ρ. Παλαμίδης	
Ἀγ. Γουζούασης	Ν.	Θεόδωρος Μ. Πετρινὸς	
Γεώργιος Κ. Βελῆς		Κωνστ. Μανέτας	
Ἰωάν. Α. Χατσόπουλος		Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Γεώρ. Ἰωάν. Γιολδάσης		Μελέτης Χ. Μελέτη	
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος		Ν. Τσαλακώστας	
Μιχαὴλ Σισίνης	Ν.	Δημ. Σακελλαριάδης	
Γρηγόρ. Χατσηγιάννος		Νικ. Μπούτουνας	
Γεώργιος Μῆτσος	Ν.	Π. Παππατσώνης	
Ἰω. Κλίμακας		Ἰω. Παππατσώνης	
Ἀναγνώστ. Δημητρίου	Ν.	Π. Δαρειώτης	
Πέτρος Α. Ζάννος		Σπυρίδων Βαλέτας	Ν.
Μιχαὴλ Ν. Βαλέτας	Ν.	Στρατῆς Δεληγιαννάκης	Ν.
Χριστόδουλος Ν. Δεμάθας	Ν.	Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Ἠλίας Παππαδαῖος	Ν.	Παῦλος Λεντούδης	
Γεώργ. Πετμεζᾶς	Ν.	Χρύσανθος Σουμαρίπας	Ν.
Νικόλαος Ἀνδρεκόπουλος	Ν.	Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Βασίλειος Πετμεζᾶς		Κ. Βέϊκος	
Ἰω. Ζάρκος	Ν.	Μιχαὴλ Ἰατρὸς	Ν.
Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης		Δημ. Βιρβίλης	
Ἀθ. Δανιλόπουλος		Γ. Μπάνης	Ν.
Σταμάτιος Νικολαΐδης	Ν.	Πέτρος Κ. Μαυρομιχάλης	

Ἀναστάσ. Μαυρομιχάλης	
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	N.
Ν. Μοσχούλας	
Γεώρ. Π. Ζαριφόπολος	N.
Α. Κανελόπουλος	N.
Κωνς. Δ. Σχινᾶς.	
Ἰωάννης Γκοῦρας	
Ἀναγνώστης Κεχαγιᾶς	N.
Σπυρίδ. Λογοθετόπουλος	
Π. Παππαδιαμαντόπουλος	
Ἰω. Δ. Αντωνόπουλος	N.
Χριστόδουλος Τσῖνος	
Δημ. Κουμανιώτης	N.
Θεόδωρος Ἰω. Μέξης	
Ἐμμ. Λαζάρου Ὀρλὸφ	N.
Γεώργιος Μπάστας	N.
Κώνστας Δαρειώτης	
Σταμάτιος Ἀντωνιάδης	N.
Ἰωάννης Περίδης	N.
Ἀνδρέας Μάμουκας	N.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστράτιος Παρίσσης	N.
Ἀντώνιος Ἀρμάος	N.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	N.
Ἰω. Τομαρᾶς	N.
Ἀν. Παππατσώρης	
Ἀθ. Καστανᾶς	N.
Γ. Παππαδημητρίου	N.
Γεώργ. Σ. Κριεζῆς	N.
Ἀνδρ. Γ. Κουντουριώτης	N.
Δ. Α. Κουντουριώτης	N.
Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	N.
Δημήτριος Χατζῆσκος	
Καλαμάρας Τσοκαλᾶς	
Κ. Δυοβουνιώτης	
Γεώργ. Ῥιζόπουλος	N.
Ἰωάννης Τασσαῖος	N.
Μάρκος Βιτάλης	N.
Ἰωάννης Οἰκονόμου	

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 1. ἄρθρον τοῦ ΚΔ'. κεφαλαίου καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα οὕτω.

ΚΕΦ. 24. *Κτημάτων διοίκησις.*

Ἄρθρ 1. Ἔξοδα διοικήσεως καὶ καλλιεργείας.

α Τοῦ ἄρθρ. 1 ἐδ. ἀ. τὸ ποσὸν ἐκ δραχ. 11,000 διὰ τὴν καλλιέργειαν καὶ διατήρησιν τῶν σταφιδώνων Σιώστι καὶ Καραγκούζι, περιορίζεται εἰς δραχ. 9000 συμφώνως μὲ τὴν περὶ ἐλαττώσεων ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ..

ἐδ. ἡ. Αἱ δραχ. 5000 δι' ἔξοδα εἰσπράξεως καὶ ἐπικαρπίας τῶν ἐθνικοϊδιοκτήτων σταφιδώνων καὶ ἀμπελώνων ἀφαιροῦνται διὰ τὸν λόγον τοῦ νὰ ἐνοικιασθῇ ἐν καιρῷ ἡ πρόσοδος.

Κατὰ συνέπειαν ὅθεν τῶν ἐλαττώσεων, τὸ 1 ἄρθρον περιωρίσθη εἰς δραχ. 25,300.»

Ἐπὶ ταύτης παρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς ὡς πρὸς τὸ ἡ. ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου, ὅτι καὶ τοῦ ὑπουργείου ἡ πρόθεσις εἶναι νὰ ἐνοικιάσῃ τοὺς ἐθνικοϊδιοκτήτους σταφιδῶνας καὶ ἀμπελῶνας· ἀλλ' ἐὰν ἡ ἐνοικίασις δὲν κατορθωθῇ, ἢ ἄλλως σμικρὰ παρουσιασθῇ προσφορά, τί θέλει πράξει τότε τὸ ὑπουργεῖον στερούμενον τῆς διὰ τὴν εἰσπραξιν τούτων ποσότητος. Διὸ παρατηρεῖ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀφαιρεθῶσιν αἱ 5,000 δραχμῶν, καὶ θέλει προσπαθήσει ἀλ-

λως διὰ τὴν ἐνοικίασιν, καθ' ὅσον καὶ ὁ νόμος αὐτὸς ὁρίζει τοῦτο καὶ δὲν ἠδύνατο ν' ἀδιαφορήσῃ.

Ἕτερος λαβὼν τὸν λόγον ἐπὶ τῆς αἰτουμένης δαπάνης 10,000 δραχμῶν διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν σταφιδώνων Πουρνερῆς καὶ Περγιαλιοῦ, παρετήρησεν ὅτι ἐν ᾧ ἡ ἐκ τούτων πρόσοδος εἶναι σμικρά, τὰ ἔξοδα τῆς καλλιεργείας των εἶναι ὅλως ὑπέρογκα καὶ δὲν ὑπάρχει οὐδεμία ἀναλογία. Διὸ συνίστησιν εἰς τὸ σῶμα τὴν ἀναγκαίαν ἐλάττωσιν τοῦ ποσοῦ.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι ἡ δαπάνη αὕτη συμπεριλαμβάνει καὶ τὴν καλλιέργειαν τοῦ 1847, ἀλλὰ δὲν θέλει γίνει χρῆσις αὐτῆς διὰ μόνον τὸ ἔτος τοῦτο, ἐπειδὴ θέλει ἐξακολουθήσει ἡ καλλιέργεια μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ 1848, ὥστε διὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χρόνου τούτου ἀπαιτοῦνται βεβαίως αἱ ἀνωτέρω δραχμαί.

Ἐπιμένοντος δὲ τοῦ πρώτου, ἐπανέλαβεν οὗτος, ὅτι τὰς πληροφορίας ταύτας συνέλεξεν ὁ ῥηθεὶς ἐν τῷ δήμῳ αὐτοῦ διάγων καὶ διὰ τοῦτο ἴσως δὲν εἶναι ὀρθαί. Ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις λεπτομερεῖς καὶ βεβαίας ἔχουσα πληροφορίας, ἐν γνώσει ἐξαιτεῖται τὴν ἀνωτέρω ποσότητα. Ἂν δὲ πέρυσι πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἐδαπανήθησαν 11,000, ἐφέτος μόλις θέλουσι χρειασθῇ 6,000, τὰς δὲ λοιπὰς 5,000 θέλει μεταχειρισθῇ κατὰ τὸν Ὀκτώβριον.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι τοσοῦτον ἄγονα καὶ πεπαλαιωμένα εἶναι τὰ κτήματα ταῦτα, ὥστε καίτοι τόσον ἀρθόνως καλλιεργούμενα, μόλις παράγουσι 1,000 δραχ. κατ' ἔτος, πέρυσι δὲ μάλιστα μόλις παρέσχον 700. Δὲν εἶναι λοιπὸν δίκαιον τοσαῦται νὰ γίνωνται θυσίαι δι' ὅλως μηδαμινὴν πρόσοδον. Ἔτι προτιμότερον εἶναι ἢ νὰ τὰ ἀπαλλοτριωθῇ δι' ἐκποιήσεως τὸ δημόσιον, ἢ νὰ τὰ παραχωρήσῃ ἐξ ἡμισείας, διότι ἄλλως ζημιοῦται πολύ.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐγνωμοδότησε τὴν ἐκποίησιν ὅλων τῶν κτημάτων ἐκείνων, ἐκ τῶν ὁποίων ἀντὶ ὠφελείας προκύπτει βλάβη, εἰς ταύτην δὲ τὴν κατηγορίαν ὑπάγονται καὶ τὰ προκείμενα κτήματα. Ἐὰν δ' ὁ προαγορεύσας εἶπεν ὅτι γνωρίζει ἡ Κυβέρνησις κάλλιον τοῦ ἐπικρίναντος τὰ κτήματα ταῦτα, παρατηρεῖ ὅτι καὶ οὗτος ἔχων σταφιδῶνας δύναται νὰ γνωρίζῃ ἐκ πείρας. Ὅθεν ἡ πρέπει νὰ περιορισθῇ τὸ ποσὸν εἰς 5,000 δραχ. ἢ νὰ ἐκποιηθῶσι τὰ κτήματα.

Ἀπήντησεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ὅτι ἐὰν ἐκποιηθῶσιν ἤδη ὡς ἔχουσι, δὲν θέλει πωληθῇ οὔτε 200 δραχ. τὸ στρέμμα. Ἀλλ' ἐὰν τὸ δημόσιον μικρά τινα δαπανήσῃ καὶ ἐπαναφέρῃ αὐτὰ εἰς τὴν

πρώην ἀκμὴν, δύναται νὰ τὰ ἐκποιήσῃ πρὸς 800 δραχ. τὸ στρέμμα. Ὅθεν καὶ διὰ νὰ πωληθῶσιν ἀξίως πρέπει νὰ γείνῃ ἡ δέουσα καλλιέργεια.

Ἀντιτάξαντος ἄλλου ὅτι τοσοῦτον εἶναι παλαιαὶ αἱ ζαρίδες, ὥστε καὶ ὑπὸ ἰδιωτῶν, ἐὰν καλλιεργηθῶσι διὰ πολλοῦ μόχθου καὶ 50,000 δραχ. ἂν δαπανηθῶσιν, ἀδύνατον εἶναι νὰ καταστῶσιν ἐπωφελεῖς, παρετήρησεν ἄλλος ὅτι καὶ ἄλλα κτήματα οὐκ ὀλίγα εἶναι εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπαγόμενα, καὶ χρήζοντα ὡς αὐτὰ ἐκποιήσεως. Δὲν συμφωνεῖ δὲ μετὰ τοῦ εἰπόντος ὅτι πρέπει νὰ δαπανᾷ τὸ δημόσιον, διὰ νὰ προάγῃ τὰ ἄχρηστα ταῦτα κτήματα. Διότι ὅσον δύσκολον εἶναι νὰ μετέλθῃ Κυβέρνησίς τις ἐμπόριον, τοσοῦτον δύσκολον εἶναι νὰ *κάμῃ τὸν κτηματίαν*. Ἄλλως τε οἱ ἰδιῶται αὐτοὶ, ὅλην τὴν ζωὴν καὶ τοὺς ἰδρῶτάς των ὑπὲρ τοιούτων κτημάτων καταβάλλοντες, οὐδὲν κατορθοῦσι, πολλῷ δὲ ἧττον πρέπει νὰ ἐλπίζωμεν ἀπὸ τῶν ἐμμέσων τῆς Κυβερνήσεως προσπαθειῶν. Ἀρχὴ τις οἰκονομικὴ, παραδεδεγμένη καὶ ἀλάνθαστος εἶναι τὸ νὰ ἐκποιῶνται ὅλα ἐν γένει τὰ φθαρτὰ κτήματα, ὅταν παρακμάζωσι, καὶ διὰ τῶν χρημάτων αὐτῶν νὰ προάγωνται νέα. Τὴν ἀρχὴν ταύτην πρέπει νὰ ἀκολουθήσωμεν ἤδη, ἐκποιοῦντες τὰ κτήματα ταῦτα, ἀλλ' ἡ ἐκποίησις, νὰ γείνῃ ταχέως καὶ συστηματικῶς δι' ὅλα, διότι παρέρχεται ὁ καιρὸς καὶ φθείρονται ἔτι μᾶλλον ὑπό τε τοῦ χρόνου καὶ τῶν ἐνοικιαστῶν. Νὰ γείνῃ λοιπὸν ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς σπουδαία τις σύστασις εἰς τὸ ὑπουργεῖον, διὰ νὰ λάβῃ ταχέα καὶ γενικὰ μέτρα δι' ὅλα ταῦτα τὰ κτήματα, ἐνεργοῦν ἀκριβῶς ὅσα ἐνταῦθα ἐρρέθησαν.

Ἀντέταξεν ἄλλος ὅτι ἀποδέχεται μὲν τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις, ἀλλὰ δὲν συμφωνεῖ τὸ νὰ ἐκποιηθῶσι ὅλα ἐν γένει τὰ φθαρτὰ κτήματα. Διότι ἐλαιοτριβεῖα, μύλοι, καὶ τὰ τοιαῦτα ἐὰν ὑπὸ τοῦ χρόνου ἐρθάρησαν, δὲν ἀπαιτοῦσιν ὅμως οὐδεμίαν δαπάνην, ἐνῷ αἱ ἄμπελοι καὶ οἱ σταφιδῶνες δὲν ὑρίζανται ἄνευ ἐξόδων. Τὴν δ' ἀλήθειαν ταύτην καὶ αὐτὸς καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν βουλευτῶν δὲν ἀγνοοῦσιν ὡς ἔχοντες παρόμοια κτήματα. Προτείνει λοιπὸν νὰ ληφθῇ ὅσον τάχος τὸ μέτρον τοῦ νὰ ἐκποιηθῶσιν ὅλοι ἐν γένει οἱ τοιοῦτοι σταφιδαμπελῶνες καὶ ἀμπελῶνες.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι εἴτε περιέλθῃ εἴτε μὴ εἰς τὸ μέτρον τῆς ἐκποιήσεως ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, δὲν βλέπει τὸν λόγον τοῦ νὰ ἐμποδισθῇ ἡ τῆς καλλιεργείας δαπάνη. Ἐὰν δὲ γίνηται τοῦτο ἐν εἴδει ποινῆς, οὐδὲ τοῦτο ἐγκρίνει, διότι δὲν πρέπει νὰ πειθαναγκάζωμεν οὕτω τὸν ὑπουργόν. Δύναται λοι-

πὸν νὰ παρχδεχθῇ ἡ αἰτουμένη δαπάνη, καὶ ἐὰν δὲν γίνῃ χρεία αὐτῆς, ἀναμφιβόλως δὲν θέλει τὴν μεταχειρισθῇ ἡ Κυβέρνησις.

Παρατηρήσαντος δ' ἄλλου ὅτι ὑπὲρ τῶν κτημάτων τούτων σκεπτόμενοι, σκέπτονται ὑπὲρ ἰδιοκτησίας ἐθνικῆς, ἐφ' ἧς ἔχουσι πάντες δικαίωμα καὶ συμφέρον καὶ ἐπομένως οὐδεμία προσγίνεται εἰς τὸν ὑπουργὸν πειθαναγκασις, ἐπέφερεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι δὲν ἀρνεῖται μὲν ὅτι πολλὰ ἐδαπανήθησαν πέρυσιν ὑπὲρ τῶν κτημάτων τούτων, ἀλλ' οὐδεμία προῆλθεν ὠφέλεια, παρατηρεῖ ὅμως ὅτι ἐφέτος ἐλήφθησαν τὰ καταλληλότερα μέτρα, καὶ δαπάνη μὲν θέλει γείνει ὅσον οἱόν τε μικρὰ, τὰ δὲ ἐξ αὐτῆς ἀποτελέσματα ἐλπίζει ὅτι θέλουσιν εἶσθαι λίαν ἐπωφελῆ. Συνίζησι λοιπὸν τὴν παραδοχὴν τῆς δαπάνης, διότι ἄνευ αὐτῆς τὰ κτήματα ταῦτα καταστρέφονται καὶ ἡ ζημία θέλει εἶσθαι σημαντική.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι εἶναι ἀκατανόητον, πῶς κτῆμά τι ὁποιονδήποτε καλλιεργούμενον, δὲν ἀνταποδίδει τὰ ἔξοδά του. Ἐκ τούτου ὅθεν βιάζεται νὰ συμπεράνῃ ὅτι πιθανὸν καὶ καταχρήσεις νὰ γίνωνται οὐ σμικραὶ εἰς τὴν ἐκ τῶν κτημάτων τούτων παραγωγήν. Ἂς μὴ σπεύσωμεν λοιπὸν τὴν ἐκποίησίν των, ἀφοῦ ἄλλως καὶ ἡ βουλὴ καὶ ὁ ὑπουργὸς ἀποδέχονται τὸ μέτρον τοῦτο. Δύνανται δὲ νὰ ἐκποιηθῶσι καὶ ταῦτα, ὅταν ληφθῇ τοιοῦτον γενικὸν περὶ ὅλων τῶν φθαρτῶν κτημάτων μέτρον. Τοῦτο δ' ὑπαγορεύουσιν ἔτι καὶ ἐξωτερικοὶ λόγοι. Διότι, ὡς ἐνθυμοῦνται πάντες, τὸ προλαβὸν ὑπουργεῖον ὑπισχνούμενον εἰς τὰς δυνάμεις τὴν ἀπότισιν τοῦ δανείου, ἔδωκεν ἰδέαν διά τινος ἐκθέσεώς του ὅτι θέλει καταφύγει εἰς τὴν ἐκποίησιν ὅλων ἐν γένει τῶν φθαρτῶν κτημάτων. Ἄλλως τε θέλει συντελέσει ἡ ἐκποίησις καὶ δι' ἄλλην τινὰ χρηματικὸν σκοπὸν τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας. Προσεχῶς λοιπὸν δύναται νὰ ληφθῇ γενικὸν περὶ ὅλων τούτων μέτρον, καὶ δὲν πρέπει ἐξαιρετικῶς νὰ ἀρχίσωμεν ἤδη, ἐπειδὴ ἄλλως πειθαναγκάζεται, ὡς παρετηρήθη, ὁ ὑπουργὸς διὰ τοῦ τρόπου τούτου.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο πρέπει ὅσον τάχιστα νὰ ληφθῇ, διὰ νὰ ἐκποιηθῶσιν οὐ μόνον ὅλα ἐν γένει τὰ φθαρτὰ κτήματα, ἀλλὰ καὶ οὐκ ὀλίγα τῶν πολυετῶς ἐνοικιασμένων, ὡς τὰ ἐν Λίγιῳ καὶ Ἀλλαχοῦ, τῶν ὁποίων οἱ ἐνοικιασταὶ δὲν εἶναι πλέον εἰς κατάστασιν νὰ καλλιεργῶσιν αὐτὰ, οὐδὲ νὰ διατηρήσωσι τὴν μετὰ τοῦ δημοσίου αὐτῶν συμφωνίαν, ἐπειδὴ ὅτε ἐνοικίασαν πολλὰ τῶν κτημάτων τούτων, ἡ τιμὴ τοῦ σταφιδοκαροποῦ ἦτον ὑψηλὴ, ἐνῷ μετὰ ταῦτα ἐλαττωθεῖσα κατέντησεν ἐλαχίστη. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἄλλοτε ὑπέβαλλον τὰς παρατη-

ρήσεις των ταύτας εἰς τὴν βουλήν, νομίζει δίκαιον νὰ συμπεριληφθῶσι καὶ ταῦτα εἰς τὸ αὐτὸ μέτρον.

Τελευταῖον παρετήρησεν ὡς πρὸς τὴν δαπάνην ὁ ὑπουργὸς ὅτι ὅταν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν σημειόνηται οἱαδήποτε ποσότης δὲν ἔπεται ὅτι καὶ θέλει ἀφεύκτως δαπανηθῆ. Τοὐναντίον εἶναι ὑπόθεσις, ἐπὶ τῆς ὁποίας ὡς ἔγγιστα βασίζεται τὸ ὑπουργεῖον. Ἤδη ζητοῦσι πολλοὶ νὰ ἐλαττωθῇ ἡ τῆς καλλιεργείας δαπάνη εἰς 5000 δραχ. καὶ τὸ ὑπουργεῖον θέλει προσέξει νὰ δαπανήσῃ ὅσον οἷόν τε ὀλίγιστα. Ἀλλ' ἂν τοὐναντίον δὲν ἐπαρκέσωσιν αὗται, εἶναι δίκαιον νὰ ματαιωθῇ ἡ καλλιέργεια διὰ τὴν ἔλλειψιν ἀσημάντου εἰσέτι δαπάνης; Πέποιθε λοιπὸν ὅτι ἡ βουλὴ δὲν θέλει παραδεχθῆ τὴν ἐλάττωσιν, οὗτος δὲ θέλει φανῇ αὐστηρότατος εἰς τὴν διάθεσιν τῆς δαπάνης.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ ἐὰν παραδέχεται τὴν κατὰ 5,000 δραχ. ἐλάττωσιν τῶν διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν κτημάτων Πουρνερῆς καὶ Περγιαλοῦ αἰτουμένων δεκακισχιλίων δραχ. παρεδέχθη τὴν ἐλάττωσιν ταύτην δι' ἀναστάσεως. Ἐρωτηθεῖσα δ' ἔπειτα ἐὰν παραδέχηται τὸ 1 ἄρθρον τοῦ κεφαλαίου κατὰ τὰς γενομένας τροπολογίας, παρεδέχθη αὐτὸ δι' ἀναστάσεως ἔχει δ' οὕτω·

« Ἄρθρ. 1. Διοικήσεως καὶ καλλιεργείας δραχ . . 25,300.»

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 2 ἄρθρον μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐχούσης οὕτω·

Ἄρθρ. 2. Ἔξοδα ἐκποιήσεως ἐθνικῶν κτημάτων.

«Τοῦ ἐδ. ϛ'. ἡ ἐκ δραχ. 12000 ἀντιμισθία τῶν γεωμετρῶν καὶ λοιποῦ προσωπικοῦ διὰ τὴν καταμέτρησιν τῶν ἐθνικοϊδιοκτήτων σταφιδαμπελώνων περιορίζεται εἰς δραχ. 8,000 συμφώνως μὲ τὴν περὶ ἐλαττώσεων ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ.

Ἐδ. ιγ'. Τὸ ἐκ δραχ. 2000 ποσὸν διὰ βιβλία, πρὸς χρῆσιν τοῦ τιμήματος τῶν κτημάτων καὶ πρὸς τακτοποίησιν τῆς ὑπηρεσίας ἐν γένει τῶν κτημάτων συμφώνως μὲ τὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ, περιορίζεται εἰς δραχ. 1000.

Τὸ 2 ὅθεν ἄρθρον ἐκ δραχ. 21,000 περιορίζεται εἰς δραχμὰς 16,000.»

Μηδενὸς δὲ τὸν λόγον αἰτοῦντος, ἡ βουλὴ παρεδέχθη καὶ τοῦτο δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν ἀνωτέρω γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς. Ἔχει δὲ τὸ ἄρθρον παραδεχθὲν οὕτω.

« Ἄρθ. 2. Ἐκποιήσεις καὶ προσκτήσεις ἐθν. κτημάτων 16,000.»

Ἀνεγνώσθη ὡσαύτως τὸ 3 ἄρθρον, μηδεμιᾶς δ' ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως ὑπαρχούσης, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτω.

« Ἄρθρ. 3. Ἐπισκευαὶ δραχ. . . . . 2,000.»

Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ τὸ 4. ἄρθρ. μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐχούσης οὕτω·

Ἄρθρ. 4. Ἐκκλησιαστικὰ κτήματα.

« Εἰς τὸ ἐκ δραχ. 2,000 ποσὸν τοῦ ἄρθρου τούτου, διὰ τῆς μνησθείσης ἐκθέσεώς του ὁ ὑπουργὸς προσθέτει δραχ. 1206, αἱ μὲν 1088 ὀφειλόμεναι εἰς τὸν Χτ. Βλάχον, ὑπὸ τῆς διαλυθείσης Μονῆς Δαφνὶ ἀπὸ τὴν 21 Ἰανουαρίου 1824· αἱ δὲ 118 εἰς τὸν Κ. Γεωργίου ὑπὸ τῆς κατὰ τὴν Κυνουρίαν διαλυθείσης Μονῆς τῆς Ἁγίας Τριάδος ἀπὸ 24 Ἀπριλίου 1831.

Ἡ ἐπιτροπὴ τὴν πρόσθετον ταύτην ποσότητα δὲν παρεδέχθη, διὰ τὸν λόγον ὅτι τὰ χρέη τῶν διαλυθεισῶν μονῶν εἶναι πολλὰ καὶ πρέπει νὰ ληφθῇ φροντὶς περὶ τῆς πληρωμῆς αὐτῶν διὰ νόμου, πρὸς ἀποφυγὴν καταχρήσεων αἵτινες δύνανται νὰ λάβωσι χώραν.

Τὸ ποσὸν ὅθεν τοῦ ἄρθρ. 2 ἔμεινεν ὡς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ δραχ. 2,000.

Τὸ δὲ κεφάλ. 22 εἰς δραχ. 88,087:80. »

Ἐπὶ ταύτης λαβὼν τὸν λόγον ὁ ὑπουργὸς εἶπεν ὅτι διὰ τὴν πληρωμὴν ταύτην δὲν ἀπαιτεῖται, ὡς ἡ ἐπιτροπὴ διατείνεται, οὐδεὶς νόμος, διότι εἶναι χρέος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὀφείλει νὰ ἐξοφλήσῃ αὐτό. Ἡ δὲ βάσις, ἐφ' ἧς στηρίζεται ἡ ἐπιτροπή, ὅτι δῆθεν τὰ χρέη ταῦτα εἶναι πολλά, νομίζει ὅτι δὲν εἶναι ὀρθή. Ἐπειδὴ ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶναι ὀλίγα, εἶναι καὶ ἐπιζήμιος ἡ ἀποφυγή των, διότι οἱ ἔχοντες ἀξιώσεις ἐνάγουσι τὸ δημόσιον, ἐπ συμβαίνουσιν ἔξοδα καὶ τὸ κακὸν πολλαπλασιάζεται. Παρατηρεῖ δ' ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔγεινεν, ὡς γνωστὸν, κληρονόμος τῶν μοναστηριακῶν τούτων κτημάτων καὶ ὀφείλει κατὰ συνέπειαν νὰ πληρώσῃ τὰ χρέη αὐτῶν, διότι καὶ εἰς δίκην ἐλθοῦσα μετὰ τίνων κατεδικάσθη εἰς τὴν ἀπότισιν, ἀφοῦ περιέπεσεν εἰς πολλὰς δαπάνας. Πρέπει λοιπὸν νὰ καθαρισθῶσι τὰ χρέη ταῦτα, καθ' ὅσον μάλιστα παρουσιάσθησαν αἱ ὁμολογίαι, ἐνεγράφησαν τὰ ὀνόματα τῶν ἐχόντων τοιαύτας ἀξιώσεις καὶ ἐλήφθησαν περὶ τούτου ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα μέτρα.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι λαβὼν ἀφορμὴν ἐκ τοῦ προκειμένου ἄρθρου, βιάζεται νὰ εἴπῃ ἐνταῦθα ὅτι τὰ ἐκκλησιαστικὰ κτήματα Εὐβοίας, τὰ ὁποῖα ἐγνώρισεν ἐκ τοῦ σύνεγγυς, οὐχ ἧττον δὲ καὶ ἄλλων ἐπαρχιῶν, ὡς πληροφορεῖται, εὑρίσκονται εἰς κακίστην κατάστασιν διὰ τὴν κακὴν καλλιέργειαν, ἥτις ὑπὲρ αὐτῶν γίνεται. Καὶ ἀληθὲς μὲν εἶναι ὅτι καὶ νὰ ἐνοικιασθῶσι καὶ νὰ ἐκ-

ποιηθῶσι δύνανται, ἀλλ' ἀπαιτεῖται πρὸς τοῦτο καὶ καλλιέργεια, διὰ νὰ παράγωσι τὴν φυσικὴν αὐτῶν πρόσοδον. Τοὐναντίον δὲ τοσοῦτον παρημελήθησαν, ὥστε μέγα μέρος αὐτῶν ἀπεδασώθη ὁλοτελῶς, καὶ προσεγγίζει ἤδη εἰς ἀχρηστίαν. Τὰ αὐτὰ δὲ συμβαίνουσι καὶ ὡς πρὸς τὰ ἐπισκοπικὰ κτήματα· διὸ ὁ ὑπουργὸς πρέπει νὰ ζητήσῃ ἀκριβῆ κατάστασιν περὶ τούτων, διὰ νὰ λη-φθῇ ταχεῖα καὶ σύντονος πρόνοια, καὶ ἂν μὲν θεωρηθῶσιν ἐθνικά, νὰ γίνῃ καὶ περὶ αὐτῶν ὅ,τι ἀρτίως ἐρρέθη περὶ τῶν τοιούτων κτη-μάτων, ἐὰν δὲ ἐκκλησιαστικά, ὅ,τι γεινῇ ἐπίσης περὶ τῶν ἄλλων.

Ἐπενεγκόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ ὅτι τινὰ μὲν τούτων θέλουσι συγχωνευθῇ μὲ τὰ μοναστηριακά, περὶ δὲ τῶν λοιπῶν, ἐφ' ὧν δὲν δύναται τὸ αὐτὸ νὰ γεινῇ, θέλει ληφθῇ ἡ ἀναγκαία φροντίς, παρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἐκτὸς τῶν δύο σημειουμένων εἰς τὸν προϋπολογισμόν, πολλοὶ ἄλλοι ὑπάρχουσιν ἔχοντες ἀξιώσεις ἐπὶ τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων, ἀλλ' αἱ αἰτήσεις αὐτῶν καὶ τὰ ὁμόλογα τοῦ χρέους κεῖνται τεθειμένα εἰς τὴν κόνιν τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀρχείων τῶν διαρρόων ἀρχῶν. Καὶ δὲν λέγει μὲν νὰ μὴ ἀποδοθῇ πρὸς τοὺς ἐνταῦθα σημειουμένους ὅ,τι ἀνήκει, ἀλλ' εἶναι δυσάρεστον σκάνδαλον οἱ μὲν ἐξ αὐτῶν νὰ λαμβάνωσι τὴν ἐξόρλησιν, τῶν δὲ νὰ μὴ γνωρίζῃ τὸ ὑπουργεῖον οὐδὲ τὰς ἀπαιτήσεις. Πρέπει λοιπὸν νὰ προνοήσῃ καὶ περὶ τούτων ἡ Κυβέρνησις καὶ ἐκ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀρχῶν πλη-ροφορουμένη περὶ τῶν ἀπαιτήσεων ὅλων γενικωτέραν νὰ κάμῃ τὴν ἐξόρλησιν.

Ἀντέλεξεν ἄλλος ὅτι τὸ ὑπουργεῖον οὐδὲ κατὰ κλῆρον οὐδὲ κατὰ προτίμησιν ἐνεργεῖ τὰς πληρωμὰς ταύτας, ἀλλ' ἕκαστος ἔχων ἀπαιτήσεις ἐμφανιζόμενος ἐξαιτεῖται παρὰ τοῦ δημοσίου ὡς κληρονόμου τὴν ἀπότισιν τοῦ πρὸς αὐτὸν χρέους, ἕτοιμος νὰ διεκδικήσῃ ἄλλως τὰ δίκαιά του ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων. Τὸ ὑπουργεῖον συνεννοεῖται τότε μετὰ τοῦ δικηγορικοῦ συμβουλίου, καὶ ἂν θεωρηθῇ δίκαιον ἐνεργεῖ τὴν ἐξόρλησιν. Αὐτὸ τοῦτο ἔπρα-ξαν ἤδη οἱ ἐνταῦθα προκείμενοι, καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ζητεῖ τὴν δα-πάνην. Ἂν δὲ καὶ ἄλλοι ὑπάρχωσι, δύνανται νὰ παρουσιάσωσι τὰς ἀπαιτήσεις των, καὶ εἰς τὸν προσιόντα προϋπολογισμὸν θέλει ζητηθῇ καὶ ἡ ὑπὲρ αὐτῶν πίστωσις.

Ἐνταῦθα δὲ τῶν μὲν παρατηρούντων ὅτι πρέπει νὰ γεινῇ ἡ ἀπότισις ὅλων τῶν χρεῶν τούτων, διότι καὶ εἰς ἄλλην ἐποχὴν ἡ βουλὴ ἀνεγνώρισε ταῦτα, ἄλλων δέ τινων δ.ϊσχυριζομένων τὸ ἐναντίον, καὶ τοῦ ὑπουργοῦ ἐπαναλέγοντος ὅτι τὸ δημόσιον ὑπογρεοῦται εἰς τὴν πληρωμὴν ὡς κληρονομῆσαν τὰ μοναστή-

ρια, διὸ καὶ πολλαὶ δίκαι ὑπάρχουσιν, ὡς ἡ τοῦ Βρανᾶ καὶ λοιπῶν, παρετήρησεν ἄλλος ὅτι εἰς τρεῖς ὑποδιαιροῦνται τάξεις τὰ μοναστήρια, εἰς διατηρούμενα, διαλελυμένα καὶ ἀνεγνωρι-σμένα ὡς ἰδιωτικά. Ἐκ τούτων δὲ τὰ μὲν πρῶτα ἀπαρτίζουσι σωματεῖα ἰδιαίτερα καὶ ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ συνέρχεσθαι εἰς συμφωνίας ἀφ' ἑαυτῶν, τὰ δὲ δεύτερα ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐθνικῶν, καὶ τελευταῖον τὰ τρίτα ὡς ἰδιωτικὰ οὐδεμίαν ἔχουσι σχέσιν μὲ τὸ Δημόσιον. Τὸ τοῦ Βρανᾶ ἔδει ἀνεγνωρίσθη ὡς ἰδιωτικόν, τὸ δὲ τοῦ Δαρνίου εἶναι διαλελυμένον.

Ἄλλος μετὰ ταῦτον παρετήρησεν ὅτι δὲν πρόκειται ἐνταῦθα περὶ αὐτοῦ ἢ ἐκείνου τοῦ χρέους τῆς Μονῆς, ἀλλὰ περὶ μεγά-λου ποσοῦ, ἐξ οὗ τὸ πλεῖστον εἶναι ἢ ἰδανικὸν ἢ ἄδικον. Διότι τὰ μοναστήρια ταῦτα διελύθησαν, ἡ Κυβέρνησις ἀνέλαβεν αὐτὰ εἰς τὴν κατοχήν της καὶ ἔκτοτε εἶναι ἐθνικά. Ὅτε δ' ἐγένοντο τοῦτα, ἡ Κυβέρνησις ὑπὸ τὸ κράτος ἄλλων ἰδεῶν εὑρισκομένη, εἶπεν ὅτι ἀναγνωρίζει τὰ χρέη ταῦτα. Ἀλλ' ἤδη μετὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου τὸ ἔθνος ἤλλαξε φάσιν καὶ εἰς ἄλλην θέσιν εὑρί-σκεται, αἱ βουλαὶ καὶ ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ σκεφθῶσιν ἐὰν πρέπῃ νὰ πληρώσωσι τὰ προκείμενα χρέη, ἢ ἐὰν πρέπῃ νὰ πληρώσωσι πάντα. Καὶ ἄδικον μὲν ἀποκαλοῦσι τινὲς τὴν τοιαύτην ἰδέαν, ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀδικώτατον νὰ μὴ πληρώσω-μεν ἐπίσης τὰ αἵματα τοῦ Μεσολογγίου, τῶν Ἀθηνῶν καὶ τινων ἄλλων μερῶν, διὰ τῆς ῥοῆς τῶν ὁποίων ἀνέστη καὶ ζῇ σήμερον ἡ Ἑλλάς; Ἢ εἶναι ἀδιάφορα ταῦτα ἁπλᾶ καὶ νεκρὰ χρέη, τὰ ὁποῖα δὲν πρέπει νὰ ἐνθυμώμεθα; Ἐπαναλέγει λοιπὸν ὅτι πρέπει νὰ σκεφθῶμεν περὶ τῶν χρεῶν τούτων, διότι τὸ πλῆθος αὐτῶν θέ-λει μᾶς φέρει εἰς βεβαίαν καταστροφήν. Τὰ διαλελυμένα μονα-στήρια ὑπάγονται εἰς τὸ περὶ τῶν χρεῶν τοῦ ἔθνους γενικὸν μέτρον, ἐὰν δὲ τὰ παραδεχθῶμεν ἤδη, δὲν θέλουσιν ἐξαρκέσει οὔτε 2,000,000 δραχ. πρὸς ἐξόρλησιν. Καὶ δὲν ἐννοεῖ μὲν νὰ μὴ πληρωθῶσιν, ἀλλ' ἀπαιτεῖται νὰ σκεφθῶμεν ὡρίμως καὶ νὰ λάβωμεν ἐν σπουδῇ τὸ κατάλληλότερον μέτρον. Ἐὰν δὲ τὰ δι-καστήρια ἐκδίδωσιν ἤδη αἰσθήποτε περὶ τούτου ἀποφάσεις, τὰ δικαστήρια ἔχουσι τὴν ἀποστολὴν τοῦ νὰ ἀποφασίζωσιν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κειμένων νόμων τοῦ Κράτους, ὥστε οὐδὲν ἄλλο θέλουσι πράξει ἢ νὰ συμμορφωθῶσι μὲ τὸν περὶ τούτου ἐκδοθη-σόμενον νόμον. Συμπέρασμα λοιπὸν τῶν λόγων του εἶναι τὸ νὰ ἐπιστεύσῃ τὸ ὑπουργεῖον νὰ εἰσαγάγῃ τοιοῦτον εἰς τὴν βουλὴν νομοσχέδιον.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι διὰ νὰ ἐγκρίνῃ ἡ βουλὴ τοιαύτας πλη-

ρωμὰς χρέους, πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν καὶ ἰσχυρὰς ἀποδείξεις, διότι ἡγούμενός τις ὁποιοσδήποτε θέλων νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς ἑαυτὸν ἰδιαιτέραν περιουσίαν, εὐκόλως δίδει ὁμολογίαν εἰς ἄλλον ὅτι δῆθεν ὀφείλει πρὸς αὐτὸν τὴν δεῖνα ποσότητα. Πρέπει λοιπὸν, ὡς εἶπε, νὰ ὑπάρχωσιν ἀποδείξεις, διότι ἀφοῦ 15 ἤδη παρῆλθον ἐνιαυτοί, παρουσιάζονται μόλις σήμερον προτείνοντες ὅτι τοῖς χρεωστεῖ τὸ δημόσιον. Ἀλλὰ περὶ τῶν χρεῶν τούτων γνωρίζει ὅτι εἶχον συνταχθῆ κατάλογοι εἰδικοί. Ἐὰν ὑπάρχωσιν οὗτοι, ἀνάγκη νὰ παρουσιασθῶσιν εἰς τὴν βουλὴν, νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ποῖα τὰ μοναστηριακὰ χρέη, ποῖα ἐξ αὐτῶν ἐπληρώθησαν, ποῖα τὰ κτήματά των καὶ ὅ,τι ἄλλο ἐν γένει, διὰ νὰ καθοδηγηθῇ ἐκ τούτων καὶ ἀποφασίσῃ ἐν γνώσει.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι καὶ τὰ χρέη τῆς φρουρᾶς τοῦ Μεσολογγίου ἀναγνωρίζει, καὶ τὰ τῶν Ἀθηνῶν ἐκτιμᾷ, ἀλλ' ἀνεξαρτήτως τούτων περὶ ἄλλων χρεῶν πρόκειται ἐνταῦθα. Παρατηρεῖ δ' ὅτι κατὰ τὰ 1833 διαλύσασα ἡ Κυβέρνησις τὰ μοναστήρια, ἐξέδωκε κατόπιν διάταγμα. δι' οὗ ἀναγνωρίζονται τὰ χρέη αὐτῶν, καὶ ὁρίζεται προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἔπρεπε νὰ παρουσιασθῶσι τὰ ὁμόλογα, διὰ νὰ ἐξοφληθῶσιν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως. Καὶ τὰ μὲν ὁμόλογα ταῦτα παρουσιάσθησαν ἔκτοτε, ἐγένετο ἡ καταγραφὴ αὐτῶν, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις ἐλλείπει μέχρι τοῦδε τῶν ὑποσχέσεών της. Δὲν ἀπαιτοῦνται δὲ, ὡς εἶπεν ὁ προαγορεύσας, 2,000,000 δραχ. πρὸς ἐξόφλησιν τῶν χρεῶν τούτων, διότι ὑπουργοῦντος τοῦ Κ. Πανηροπούλου ὑπελογίσθη τὸ ὅλον τοῦ χρέους, καὶ μόλις ἀνέβη εἰς 50,000 δραχ. ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν τότε ἔλλειψιν τοῦ ταμείου δὲν ἔγινεν ἡ ἐξόφλησις. Δὲν θέλει προκύψει λοιπὸν οὐδεὶς ἐκ τῶν πληρωμῶν τούτων κίνδυνος, καθ' ὅσον μάλιστα καὶ κατὰ τὰ 1846 καὶ κατὰ τὰ 1847 ἐπληρώθη μέρος τοῦ χρέους τούτου.

Ἐπενεγκόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ ὅτι μόλις ἐκ 18,000 δραχ. συνίσταται τὸ δημόσιον τοῦτο χρέος καὶ διὰ τῆς ἐξοφλήσεως ταύτης ἀπαλλάσσεται πάσης ἄλλης ἀπαιτήσεως, παρετηρήθη ὑπ' ἄλλων ὅτι καὶ ἂν παραδεχθῶσιν αἱ 1206 δρ. τοῦ Σ. Βλάχου καὶ Γεωργίου καὶ αἱ 128 τοῦ Κ. Μυλωνᾶ δὲν πρέπει νὰ προστεθῶσιν εἰς τὸ προκείμενον ἄρθρον, ἀλλ' εἰς τὸ τελευταῖον ΚΗ'. κεφάλαιον τὸ ἐπιγραφόμενον « ἀπόδοσις μοναστηριακῶν χρεῶν. »

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ ἐὰν παραδέχηται τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινομένην ἀνωτέρω ἀφαίρεσιν, δὲν παρεδέχθη ταύτην δι' ἀναστάσεως, καὶ ἔμεινεν ἐπομένως νὰ σημειωθῶσιν

εἰς τὸ κατωτέρω ΚΗ'. κεφάλαιον. Ἐρωτηθεῖσα δ' ἔπειτα ἐὰν παραδέχηται τὸ ἄρθρον κατὰ τὴν ὑπουργικὴν ἔκθεσιν, παρεδέχθη αὐτὸ δι' ἀναστάσεως. Ἔχει δ' οὕτω.

« 4. Ἐκκλησιαστ. κτήματα δρ. . . . . 2000. »

Ἀνεγνώσθησαν δὲ καὶ τὰ ἄρθρα 5, 6, καὶ 7 τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου, παραλειπομένου ὡς κενοῦ τοῦ 8, μηδεμιᾶς δ' ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἡ βουλὴ παρεδέχθη ἓν ἕκαστον τούτων δι' ἀναστάσεως. Ἔχουσι δ' οὕτω.

» 5. Ποινητηρίου δραχ. 24,787: 80
» 6. Δικαστικὰ καὶ δικηγορικά 16,000
» 7. Ἰχθυοτροφεῖα . . . . . 2,000. »

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ ΚΔ'. κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 88,087: 80, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Δεπάστα καὶ Οἰκονομοπούλου, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ ΚΕ'. κεφάλαιον μὴ διαιρούμενον εἰς ἄρθρα καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα οὕτω·

ΚΕΦ. 25. *Ἐπιστροφαὶ χρημάτων.*

« Διὰ τῆς περὶ ἐλαττώσεων ἐκθέσεώς του ὁ ὑπουργὸς, ἀπὸ τὸ ποσὸν τῶν 10,000 δι' ἐνδεχομένας ἐπιστροφὰς εἰσοδημάτων τῆς χρήσεως τοῦ 1848 ἀφαιρεῖ δραχ. 5,000.

Ἐκπίπτονται δραχ. 128 τοῦ Κ. Μυλωνᾶ, δανεισαντος κατὰ τὸ 1832 τὸν ἡγούμενον τῆς ἐν Λακεδαίμονι διαλυθείσης μονῆς τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, δι' ὃν ἀφῃρέθησαν καὶ τὰ λοιπὰ εἰς τὸ 22 κεφάλαιον.

Διὰ τῆς αὐτῆς ἐκθέσεώς του ὁ ὑπουργὸς, προσθέτει εἰς τὸ κεφ. τοῦτο δραχ. 2,623 ὀφειλομένας εἰς τὸν Γ. Μέξην, διὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν παρ' αὐτοῦ ὡς ὑπερθεματιστοῦ τῶν κτημάτων τοῦ πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλέτου Α. Π. Ἰωάννου Μαυροχάρτζη καταβληθέντων χρημάτων, καὶ ἀφωρισθέντος τοῦ πλειστηριασμοῦ διὰ τῆς ἀποφάσεως 276 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.

Πρὸς τούτοις δὲ προσθέτει καὶ δραχ. 768:51 ὀφειλομένας εἰς διαφόρους, κατὰ τὸ φύλλον λεπτομερείας τὸ ὁποῖον ἰδίως διὰ τὸ ποσὸν τοῦτο ἐπαρουσίασεν, ὥστε τὸ ἐκ δραχ. 32.248:94 κεφ. διὰ τῶν προσθαιρέσεων περιωρίσθη εἰς δραχ. 30,512:45· ὡς πρὸς τὸ κεφ. τοῦτο παρατηρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι διὰ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν χρημάτων πρέπει νὰ ληφθῇ φροντὶς, ἵνα τὰ λαμβανόμενα χρήματα σημειῶνται εἰς τὸ κεφάλαιον τῶν παρακα-

ταθηκῶν, καὶ ἐπιστρέφωνται ἐγκαίρως πρὸς ἀποφυγὴν πληρωμῆς τόκων.»

Ἐφ' ᾗς παρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου κατὰ λάθος παρελείφθη ἡ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημείωσις δύο ἔτι ποσῶν. Ταῦτα δὲ συνίστανται τὸ μὲν ἐκ 3,832 δραχμῶν ὀφειλομένων εἰς ἀποζημίωσιν τῶν πολιτῶν Ἰω Βλάχου, Ἰω. Ζαχαρίτσα καὶ Ἰω. Οἰκονόμου, εἰς τοὺς ὁποίους παρεχωρήθη γήπεδόν τι κατὰ τὸν Πειραιᾶ κείμενον. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ Κυβέρνησις ἐνόμισε τότε ὅτι ἐπωλήθη αὐτὸ εἰς τιμὴν ὅλως εὐτελῆ ἀνὰ μίαν δραχ. τὸν πῆχυν, ἐν ᾧ ἤδη πωλοῦνται τὰ ὅμοια τούτων ἀνὰ 15 δραχμάς, ἠκύρωσε τὴν μνησθεῖσαν πώλησιν καὶ ὀφείλει ἤδη νὰ ἀποζημιώσῃ αὐτοὺς διὰ τῶν ἀνωτέρω 3832 δραχ. τὸ δὲ ἄλλο ποσόν, ἰσάριθμον τοῦ πρώτου, ἐπίσης ὀφείλεται πρὸς αὐτοὺς διὰ δώδεκα ἐτῶν τόκους πρὸς 8 0/0 διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ δημοσίου κράτησιν τῶν χρημάτων των. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ αὐξηθῇ τὸ κεφάλαιον τοῦτο κατὰ δραχ. 7,664, καὶ τὴν παραδοχὴν τούτων συνίστησιν εἰς τὸ σῶμα.

Μηδενὸς δὲ τὸν λόγον καὶ ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τούτου αἰτοῦντος, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ ὅλου κεφαλαίου (συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἀνωτέρω 7,664 δραχ.) ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Βιτάλη καὶ Οἰκονομοπούλου, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72. Ἔχει δὲ τὸ κεφάλαιον οὕτω, ἀφαιρουμένων τῶν 128 δραχμῶν τοῦ Μυλωνᾶ, αἵτινες, ὡς ἐρρέθη, θέλουσι σημειωθῆ ἐν οἰκείῳ τόπῳ·

Κεφ. ΚΕ'. ἐπιστροφαὶ χρημάτων . . . . 38,176: 45.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἓξ ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ ΚΕ'. κεφαλ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου, ναὶ, ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς		Ἰω. Πετμεζᾶς	Ν.
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ν.	Μ. Καΐρης	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Δημ. Κονδύλης	Ν.
Δ. Δεληγεώργης	Ν.	Ἀντ. Καμπάνης	
Π. Τσιμπουράκης	Ν.	Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.	Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν.
Σταῦρος Γρίβας		Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	Ν.

Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Κωστῆς Βρυζάκης	Ν.	Εὐστάθ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.	Γ. Πανοπριστόπουλος	Ν.
Κ. Τζαβέλας		Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	
Σ. Στράτος		Ἰωάν. Ζαφειρόπουλος	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ν.	Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Α. Π. Νάκος		Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Ἀντ. Γεωργαντᾶς	Ν.	Ἐμ. Μελετόπουλος	Ν.
Πέτρος Τσανετάκης	Ν.	Παρασκ. Ματάλας	Ν.
Γ. Κονδύλης		Ἠλίας Γιατράκος	Ν.
Κ. Φασίτσας	Ν.	Λουκᾶς Στέρανος	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.	Κύρ. Σπυρίδωνος	
Γ. Ἰω. Βατίστας	Ν.	Ῥήγας Παλαμίδης	Ν.
Ἅγ. Γουζούασης	Ν.	Θ. Μ. Πετρινὸς	
Γ. Κ. Βελῆς		Κ. Μανέτας	
Ἰω. Α. Χατσόπουλος		Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Γ. Ἰω. Γιωλδάσης		Μ. Χατσῆ Μελέτη	
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος		Ν. Τσαλακιώστας	Ν.
Μιχαὴλ Σισίνης		Ἀ. Σακελλαριάδης	
Γρηγ. Χατσηγιάννος		Ν. Μπούτουνας	
Γεώρ. Μῆτσος		Π. Παπατσώνης	
Ἰω. Κλίμακας		Ἰω. Παππατσώνης	
Ἀναγ. Δημητρίου		Π. Δαρειώτης	
Πέτρος Α. Ζάνος		Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.
Μ. Ν. Βαλέττας		Στρατῆς Δεληγιαννάκης	Ν.
Χρ. Ν. Δεμάθας	Ν.	Σπ. Α. Βαρότσης	
Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν.	Παῦλος Λεντούδης	
Γεώρ. Πετμεζᾶς	Ν.	Χρύσ. Σουμαρίπας	Ν.
Ν. Ἀνδρικόπουλος	Ν.	Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Βασίλειος Πετμεζᾶς	Ν.	Κωνστ. Βεΐκος	
Ἰω. Ζάρκος	Ν.	Μ. Ἰατρὸς	Ν.
Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης		Δ. Βιρβίλης	
Ἀθ. Δανηλόπουλος		Γ. Μπάνης	Ν.
Σταμ. Νικολαΐδης	Ν.	Π. Μαυρομιχάλης	
Βελισάρ. Νικολαΐδης	Ν.	Ἀνας. Μαυρομιχάλης	
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης		Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.
Δ. Ν. Μπούκουρας	Ν.	Ν. Μοσχούλας	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν.	Γεώρ. Π. Ζαφειρόπουλος	Ν.
Ζαφείρ. Δεπάστας	Ν.	Κανελόπουλος	Ν.
Ἐμ. Ἀντίπας	Ν.	Κ. Δ. Σχινᾶς	

Ἰω. Γκοῦρας		Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	N.
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	N.	Ἰω. Τομαρᾶς	N.
Σπ. Λογοθετόπουλος	N.	Ἀν. Παππατσώρης	
Π. Παπαδιαμαντόπουλος		Ἀθ. Καστανᾶς	N.
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος		Γ. Παππαδημητρίου	N.
Χρ. Τσῖνος		Γ. Σ. Κριεζῆς	N.
Δημ. Κουμανιώτης	N.	Ἀνδ. Γ. Κουντουριώτης	N.
Θ. Ι. Μέξης		Δ. Α. Κουντουριώτης	
Ἡμ. Α. Ὁρλὸφ	N.	Ἰω. Γ. Κριεζῆς	N.
Γ. Μπάστας	N.	Δ. Χατσίσκος	N.
Κ. Δαρειώτης		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Στ. Ἀντωνιάδης	N.	Κωνς. Δυοβουνιώτης	
Ἰω. Περίδης	N.	Γ. Ῥιζόπουλος	
Ἀνδρ. Μάμουκας	N.	Ἰωάν. Τασσαῖος	N.
Κάρολος Νάζος		Μάρκος Βιτάλης	N.
Εὐστ. Μ. Παρίσσης	N.	Ἰω. Οἰκονόμου	
Ἀντώνιος Ἀρμάος	N.		

Ἀνεγνώσθη ὡσαύτως τὸ Κζ'. κεφάλαιον ἐπίσης μὴ διαιρούμενον εἰς ἄρθρα μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐχούσης οὕτω.

ΚΕΦ. 26. *Ἀποζημιώσεις.*

« Ἄρθρ. 1. Ἀπὸ τὸ ἐκ δραχ. 35,000 ποσὸν τοῦ ἄρθρ. τούτου ὁ ὑπουργὸς ἀφαιρεῖ δραχ. 15,000 καὶ τὸ περιορίζει εἰς δραχ. 20,000.

Ἄρθρ. 12. Ἀπορρίπτονται αἱ δραχ. 6,000 ὀφειλόμεναι εἰς τὸν Ἀθ. Χρηστίδην δι' ἀντίτιμον τοῦ κατὰ τὴν Φθιώτιδα χωρίου Λιανοκλάδι, διότι τὰ κτήματα ταῦτα εἶναι ἐθνικά, καθ' ἃς ἔλαβε πληροφορίας ἡ ἐπιτροπή, καὶ δὲν ὀφείλεται ἀποζημίωσις.

Ἄρθρ. 19. Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ὑπῆρχον δραχ. 20,000 πρὸς ἐκτέλεσιν ἐνδεχομένων δικαστικῶν ἀποφάσεων, κατὰ τοῦ δημοσίου, καὶ ἡ ἐπιτροπὴ τὰς περιώρισεν εἰς δραχ. 15,000 ὅτε συνεζήτει τὸν προϋπολογισμόν, πρὶν λάβῃ τὴν περὶ αὐξομειώσεως ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ. Ἤδη ὁ ὑπουργὸς διὰ τῆς ἐκθέσεώς του, εἰς τὰς ὑπαρχούσας 20,000 δρ. προσθέτει ἔτι 10,000 δρ. καὶ ἀναβιβάζει τὸ ποσὸν δι' ἐνδεχομένας ἀποζημιώσεις εἰς δρ. 30,000· πρὸς δὲ προσθέτει καὶ τὰ ἀκόλουθα· 1,263:02 διὰ τὸν Πιτάρην πρὸς ἀποζημίωσιν αὐτοῦ, διὰ τὰ πληρωθέντα εἰς τὸ ταμεῖον καὶ διὰ τόκον ἐπ' αὐτῶν ἕνεκα τοῦ ὑδρομύλου τοῦ Χουσεὶν Τζελεπῆ, παραχωρηθέντος μὲν εἰς

αὐτὸν ἐπ' ἐκτιμήσει καλλιγικῶς, ἐκποιηθέντος δὲ μετὰ ταῦτα ἐπὶ δημοπρασίας ὁμοῦ.

11,105:50· διὰ τὸν Κ. Εἰδενστὰν λόγῳ ἀποζημιώσεως τοῦ ἐκ πηχῶν 3173 γηπέδου του προσληφθέντος πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ καταστήματος τῆς Β. Τυπογραφίας καὶ Λιθογραφίας κατὰ τὴν ἀπὸ 20 Δεκεμβρίου π. ε. πρᾶξιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου πρὸς δρ. 2 καὶ 50 ἕκαστον πῆχυν, μετὰ τοῦ τόκου ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου μέχρι τέλους τοῦ 1847.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐξ ὅλων τούτων τῶν ποσῶν τοῦ 19 ἄρθρου παραδέχεται τὰ ἀκόλουθα.

Ἄρθρ. 19. § 1. Πρὸς ἐκτέλεσιν ἐνδεχομένων ἀποφάσεων κατὰ τοῦ δημοσίου . . δρ. 15,000:

§ 2. Τοῦ Πιτάρη . . . . . » 1,263: 2

Τὸ ὅλον τοῦ ἄρθρου . . δρ. 16,263: 2

Τὸ ποσὸν τῶν 11,105:50 τοῦ Κ. Εἰδενστὰν δὲν παρεδέχθη ἡ ἐπιτροπή, διότι εἰς τὸν § 6 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ὑπάρχουν πρὸς ἀποζημίωσιν διὰ τὸ αὐτὸ πρόσωπον καὶ διὰ τὴν αὐτὴν θέσιν γήπεδον καὶ τόκον, δρ. 888:44, ἂν λοιπὸν δὲν ἦτο τόσον τὸ ποσόν, ἀλλ' ὅσον ἤδη παρουσιάζεται, διατί νὰ μὴ σημειωθῇ ἔκτοτε εἰς τὸν προϋπολογισμόν, ὅστις συνετάχθη μετὰ τὴν 20 Δεκεμβρίου 1847;

Ἄρθρ. 20. Ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν 2,000 δρ. τοῦ ἄρθρου τούτου πρὸς ἀποζημίωσιν ἐξόδων ἐπὶ ἐνδεχομένων διοικητικῶν ἀνακρίσεων κατὰ οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων, διὰ τῆς ἐκθέσεώς του ὁ ὑπουργὸς ἀφαιρεῖ δρ. 1,000, καὶ οὕτω περιορίζεται τὸ ἄρθρον εἰς δραχ. 1000.

Ἄρθρ. 21. Προστίθενται ὑπὸ τὸ ἄρθρ. 21 κατὰ τὸν παρουσιασθέντα εἰδικὸν τοῦ ὑπουργοῦ πίνακα, τὰ ὀφειλόμενα εἰς τὴν χήραν Βαρνακιώτου λόγῳ ἀποζημιώσεως διὰ τὸ ἐκτημόριον τοῦ ἔτους 1848, δρ. 3,401:89.

Ἐξ ὅλων ὅθεν τῶν προσθαφαιρέσεων τὸ ἐκ δρ. 84,373:56 24 Κεφ. περιωρίσθη εἰς δρ. 62,038:47, καὶ τὴν παραδοχὴν τούτων προτείνει εἰς τὴν Βουλήν.»

Ἐπὶ ταύτης λαβὼν τὸν λόγον ὁ ὑπουργὸς παρετήρησε πρῶτον ὡς πρὸς τὰς ἐξαλειφομένας 6,000 δραχμὰς τοῦ Ἀθ. Χρηστίδου, ὅτι ἐσφαλμένως ἐξήγησεν ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι τὰ ἐν τῷ χωρίῳ Λιανοκλάδι κτήματα εἶναι ἐθνικά, διότι τὸ χωρίον τοῦτο εἶναι Ὀθωμανικόν, ἡ δὲ κυβέρνησις ὡσαύτως θεωρήσασα τοῦτο ὡς

ἐθνικὴν ἰδιοκτησίαν, διέθετο τὰς γαίας αὐτοῦ, καὶ εἶχε μάλιστα παραχωρήσει πολλὰς ἐξ αὐτῶν εἰς τοὺς φαλαγγίτας. Ἀλλ' ὅταν κατὰ τὸ **1844** ἐγένετο ἡ μεταξὺ τῶν δύο ὁμόρων ἐθνῶν σύμβασις καὶ ἐξηλέγχθησαν ὅλα ταῦτα, ἀνεγνωρίσθη καὶ τὸ χωρίον Λιανοκλάδι ὡς Ὀθωμανικόν. Ἀναγνοὺς δὲ καὶ ἀποδείξας τοῦτο δι' ἐπισήμου ἐγγράφου, παρετήρησεν ὅτι, ἐὰν τὸ δημόσιον θελήσῃ νὰ κάμῃ νέαν διὰ γαιῶν ἀποζημίωσιν πρὸς τοὺς φαλαγγίτας, ἀναμφιβόλως θέλει ὑποκύψει εἰς τριπλασίαν δαπάνην, ὥστε εἶναι ἀσύμφορον ὅλως. Ἐθεωρήθη ἄρα προτιμότερον νὰ μεταβιβασθῶσιν εἰς τὸν Ἀθ. Χρηστίδην αἱ ἀνωτέρω **6,000** δραχμαὶ, καὶ διὰ τοῦ ποσοῦ μόνον τούτου τὸ χωρίον Λιανοκλάδι θέλει κατασταθῇ ἐθνικὸν, χωρὶς νὰ ἔχῃ τὸ δημόσιον ἄλλας περιπλοκάς. Ἄλλως τε, ἡ πληρωμὴ αὕτη δὲν θέλει γείνει ἀμέσως, ἀλλ' ἀφοῦ διαλυθῶσι πρῶτον αἱ μεταξὺ Χρηστίδου καὶ τῶν πρώην κατόχων τοῦ χωρίου διαφοραὶ, ἐκ δὲ τῶν **6,000** δραχμῶν αἱ **1,500** θέλουσιν εἶσθαι πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν παρὰ τοῦ δημοσίου καρπωθέντων εἰσοδημάτων, ὥστε ἡ κυρίως ἀγορὰ θέλει εἶσθαι ἀσήμαντος.

Ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι τοσοῦτον εἶναι ἐσφαλμένα τὰ ἐν τῷ ἀναγνωσθέντι ἐγγράφῳ περιεχόμενα, ὅσον ἐκτενὴς εἶναι ἡ ἔκθεσίς των. Διότι τὸ χωρίον Λιανοκλάδι δὲν ἔχει, ὡς τὸ ἔγγραφον λέγει, δύο, ἀλλ' ἑκατὸν ζευγάρια γῆς, αὕτη δὲ ἡ θέσις τοῦ χωρίου ἡ φαινομένη ὡς Ὀθωμανικὴ εἶναι ἐθνικωτάτη, καὶ οἱ ἔχοντες ἰδιοκτησίας Ὀθωμανοὶ πωλήσαντες ταύτας ἀπῆλθον. Τὸ ἀνωτέρω λοιπὸν κτῆμα ἐντὸς τῆς Λαμίας κείμενον, κακῶς θεωρεῖται ἤδη ὡς φιλονεικούμενον, καὶ εἶναι ἐθνικὸν ὅλως, καὶ ἂν γείνωσιν ἐξετάσεις θέλει ἀποδειχθῆ. Ἡ δὲ γενομένη σύμβασις ἀφορᾷ τὰ ἐντεῦθεν τοῦ Σπερχειοῦ κτήματα, τὸ δὲ προκείμενον δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν θέσιν ἐκείνην. Οὐχ ἧττον δὲν εἶναι ἀληθὲς, ὅτι πολλὰ χωράφια ἐδόθησαν εἰς προικοδότησιν, ἐπειδὴ οὔτε ἓν ζευγάριον ἐδόθη, ἐνῷ τὸ χωρίον ἔχει, ὡς εἶπεν, ὑπὲρ τὰ ἑκατόν. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ὑπὲρ τῶν εἰσοδημάτων ἀποζημίωσιν, παρατηρεῖ ὅτι ὅσα φιλονεικούμενα κτήματα κατείχοντο παρὰ τοῦ δημοσίου καὶ ἐδόθησαν ἀκολούθως εἰς τοὺς ἀγοραστὰς λέγει τὸ περὶ τούτου διάταγμα, ὅτι τότε δύνανται νὰ τὰ λάβωσιν, ὅταν παραιτηθῶσιν ἀπαιτοῦντες καὶ τὰ ἐκ τούτων πηγάσαντα εἰσοδήματα. Λοιπὸν ἀνκαὶ ὁ ἀνωτέρω Χρηστίδης ἦναι συγγενὴς καὶ πολιτικὸς φίλος του, προτείνει ὅμως χάριν τοῦ δικαίου νὰ μὴ χορηγηθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ ἀποζημίωσις, ἀλλὰ νὰ πέμψῃ πρῶτον ὑπάλληλόν τινα τὸ ὑπουργεῖον

γεῖον, νὰ ἐξετάσῃ προσωπικῶς περὶ ὅλων τούτων καὶ θέλει βεβαίως πεισθῇ ὅτι οὕτως ἔχουσιν ὅσα ἐλέχθησαν.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι τὸ ἀνωτέρω χωρίον, ὡς ἐπληροφορήθη καὶ οὗτος, διατελέσας ἐκεῖσε οἰκονομικὸς ἔφορος, ἦτον ἐθνικὸν ὡς ἀνῆκον ἄλλοτε εἰς τὸν Ἀλῆ Πασσᾶν. Δὲν πρόκειται ὅμως νὰ ἐξετασθῇ ἤδη, ἐὰν τὸ χωρίον ἦναι ἐθνικὸν, διότι, ἀφοῦ ἐγένετο πλέον ἡ σύμβασις καὶ διαμφισβητεῖται ἤδη ὑπὸ τριῶν, ἐξ ὧν ἐνδέχεται ν' ἀποτύχῃ ὁ ἀνωτέρω Χρηστίδης, διότι τὸ πωλητήριόν του εἶναι ἐπιγενέστερον, ἢ πρέπει νὰ παραιτηθῇ ἡ κυβέρνησις ἢ νὰ δώσῃ ἀποζημίωσιν διὰ νὰ ἀναλάβῃ αὐτό. Ἐπειδὴ δὲ καὶ οἱ ἰδιοκτῆται συγκατατίθενται εἰς ἀποζημίωσιν, τὸ ὑπουργεῖον ἀπεδέχθη τὸ μέτρον τοῦτο, διὰ νὰ ἀπαλλαγῇ μελλουσῶν πρὸς τοὺς φαλλαγγίτας ὑποχρεώσεων. Οὕτω δὲ διὰ τῶν ἀνωτέρω **6,000** δραχμῶν βέλει δοθῇ ἡ ἀποζημίωσις πρὸς ἕν τινα τῶν τριῶν ἀποφασίσῃ τὸ δικαστήριον ὅτι ἀνήκουσι τὰ κτήματα τοῦ χωρίου, καὶ ἡ κυβέρνησις θέλει ἀναστήσει αὐτὰ ὡς ἐθνικά.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι μεγάλη εἶναι ἡ προτεινομένη ἀποζημίωσις, διότι ἀφ' οὗ μεταξὺ τῶν τριῶν ἀντιποιουμένων τὰ κτήματα ταῦτα γείνῃ δικαστικὴ πάλη, καὶ ἐκδοθῇ ἀπόφασις ὑπὲρ ἑνὸς τούτων, πόσοι θεν ὅτι θέλει λάβει ὡς ἀποζημίωσιν **1,000** μυρίας δραχμάς. Ἐὰν δ' ἄλλως διὰ τὴν γενομένην σύμβασιν εθεωρήθη ὡς ἰδιόκτητον τὸ χωρίον, τὸ δημόσιον ὅμως ἔχει ἐκεῖσε **15,000** στρεμμ. γῆς, καὶ ἐξ αὐτῶν δύναται νὰ ἀποζημιώσῃ τοὺς φαλαγγίτας. Τότε δὲ μόνον δύναται νὰ συμβιβασθῇ μετὰ τοῦ ἰδιοκτήτου τῶν προκειμένων γαιῶν, ὅταν οἱ φαλαγγῖται δὲν δεχθῶσι νὰ τοὺς δοθῇ ἀλλαχοῦ ἡ ἀποζημίωσις.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος γαῖαι εἰς **200** στρέμματα συμποσούμεναι δὲν δύνανται νὰ πωληθῶσιν ἀνὰ **5** δραχ. τὸ στρέμμα, καθ' ὅσον ἐκτιμᾶται ἐκεῖσε **30** καὶ περιπλέον ἕτι δραχ. τὸ στρέμμα· ὥστε ἀδύνατον νὰ ἀγορασθῶσιν ἀντὶ **1,000** δραχμῶν. ἄλλωστε, τὸ δικαστήριον δὲν ἔχει νὰ προσβάλῃ τίτλου ἀγοραπωλησίας. Ἐκτὸς δὲ τούτου οἱ φαλαγγῖται πρὸ πολλοῦ λαβόντες τὰς γαίας ταύτας, τὰς ἐκαλλιέργησαν ἐπιπόνως, ἔκτισαν διαφόρους φυτείας καὶ θέλουσι ζητήσει δι' ὅλα ταῦτα νέας παρὰ τοῦ δημοσίου ἀποζημιώσεις.

Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι καλὸν εἶναι νὰ γείνῃ ἡ τῶν κτημάτων τούτων ἀποζημίωσις, διοτι ἀληθῶς θέλει καταδαπανηθῇ τὸ δημόσιον ἐκ τῶν φαλαγγιτικῶν ἀπαιτήσεων. Πρὸς δὲ οἱ τρεῖς διαμφισβητοῦντες τὰ κτήματα ταῦτα εἶναι, οὕτως εἰπεῖν, ἰδιο-

κτῆται εἰκονικοί, καὶ διανεμόμενοι τὰς χορηγηθησομένας 6,000 δραχ. θέλουσι λάβει μόλις ἀνὰ 2,000 ἕκαστος.

Ἐπενεγκόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ ὅτι ἐὰν οἱ τρεῖς οὗτοι συμβιβασθέντες ἀρκεσθῶσιν ἕκαστος εἰς 2,000 δραχ., ἡ κυβέρνησις θέλει τὸ κάμει ἀσμένως, καὶ θέλει προσπαθήσει μάλιστα διὰ τὸν συμβιβασμόν των, παρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἐὰν συμβιβασθῶσιν οὗτοι, γνωρίζει ἐκ τοῦ σύνεγγυς καὶ δὲν ἀμφιβάλλει, ὅτι θέλουσιν ἀρκεσθῆ νὰ λάβωσιν ὡς ἀποζημίωσιν 3,000 δρ. μόναν.

Προτείνει λοιπὸν νὰ σημειωθῶσιν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ 3,000 δραχ., καὶ ἂν μὲν συμβιβασθῶσιν, ἔχει καλῶς, τοὐναντίον δὲ προστίθεται εἰς τὸν νέον προϋπολογισμὸν ἡ ἀναγκαία ποσότης.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ ἐὰν παραδέχηται τὴν εἰς 3,000 ἐλάττωσιν τῶν 6,000 δραχ. διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ χωρίου Λιανοκλάδι, παρεδέχθη ταύτην δι' ἀναστάσεως.

Καθ' ὅσον ὁ ἀφορᾷ τὴν εἰς 15,000 δραχμὰς γενομένην ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐλάττωσιν τῶν παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ αἰτουμένων 30,000 χιλιάδων δραχμῶν, παρετήρησεν οὗτος ὅτι διὰ τῆς αἰτουμένης ποσότητος πρόκειται νὰ γείνῃ ἡ ἀποζημίωσις πολλῶν μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ ἰδιωτῶν ὑποθέσεων, δὲν δύναται δὲ νὰ ἀποφύγῃ ἡ ἐλαττώσῃ ποσῶς τὰς ἀποζημιώσεις ταύτας, ὡς διὰ δικαστικῶν ἀποφάσεων ὁρισθείσας· ὅταν δὲ τὸ ὑπουργεῖον, στερούμενον τῆς ἀναγκαίας πιστώσεως, δὲν ἐνεργήσῃ τὰς ἀποζημιώσεις, θέλουσιν αὐξάνει διὰ τῶν τῆς ὑπερημερίας τόκων, καὶ ἐκ τούτου οὐ σμικρὰ θέλει προκύψει ζημία.

Ἀποδεξαμένου δὲ τοῦ εἰσηγητοῦ ὡς εὐλόγους τὰς παρατηρήσεις ταύτας, καὶ συναινέσαντος εἰς τὴν παραδοχὴν τῶν 30,000 χιλιάδων δραχμῶν, παρετήρησεν ὁ ὑπουργός, ὅτι καὶ εἰς τὸν § 6. τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου αἱ σημειούμεναι 888 δραχμ. 44 0/0 δι' ἀποζημίωσιν τοῦ ἱππότου Ἐϊδεστὰν πηγάζουσιν ἐκ τοῦ αὐτοῦ χρέους. Διότι μεταβαίνουσα ἡ κυβέρνησις εἰς Ἀθήνας εἶχε κάμει τότε σύμβασιν μετὰ τοῦ δήμου Ἀθηνῶν, ἡ μὲν κυβέρνησις νὰ λάβῃ ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως ὅσα γήπεδα τῇ ἀναγκαιοῦσι διὰ δημόσια καταστήματα, πληρώνουσα τοὺς ἰδιοκτήτας ἀνὰ 20 λεπτὰ τὸν πῆχυν, τὸ δὲ ὑπόλοιπον τῆς ἀξίας νὰ πληρώνῃ ὁ δῆμος αὐτός. Ἐκ τῆς ἀγορᾶς λοιπὸν τοιούτου γηπέδου, ὅπου ἀνηγέρθη τὸ Βασ. Τυπογραφεῖον, πηγάζουσι καὶ αἱ εἰς τὸν Ἐϊδεστὰν ὀφειλόμεναι 888 δραχμ. 44 0/0. Ἀλλ' ἡ μεταξὺ τῆς κυβερνήσεως καὶ τοῦ δήμου Ἀθηνῶν γενομένη σύμβασις, μὴ δημοσιευθεῖσα ἀπέβη ἀτελεσφόρητος. ἐκ τούτου

λοιπόν τινες ἐκ τῶν ζητούντων ἀποζημίωσιν τῶν γηπέδων των ἐνήγαγον τὸ δημόσιον, τὸ δὲ δικαστήριον ἀπέρριψεν ὡς ἀνίσχυρον τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος σύμβασιν, καὶ ὑπάρχουσι δύο ἢ τρεῖς ἀποφάσεις καταδικαστικαὶ διὰ τὸ δημόσιον· ἀνάγκη λοιπὸν νὰ πληρωθῇ καὶ τὸ ἀνωτέρω πρὸς τὸν Ἐϊδεστὰν χρέος, καθ' ὅσον μάλιστα τὸ γήπεδον αὐτοῦ κεῖται ἐκτὸς τοῦ διαγεγραμμένου σχεδίου τῆς πόλεως.

Μετά τινα δὲ εἰπόντα ὅτι ἡ ἀνωτέρω σύμβασις ἰσχύει καὶ δύναται νὰ ἦναι ὑποχρεωτική, ὡς ἔγγραφον ἰδιωτικόν, μόνον διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ ὑπογράψαντας, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ τὸν δῆμον, ἀφ' οὗ ὡς ἔπρεπε δὲν ἐδημοσιεύθη, παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἀληθῶς ἡ κυβέρνησις μεταβαίνουσα εἰς Ἀθήνας εἶχε ζητήσει παρὰ τῆς κοινότητος Ἀθηνῶν ὠφελείας τινάς. Ἐπὶ τούτῳ δὲ συνελθόντες οἱ πολῖται, ὑπεσχέθησαν ὅτι δέχονται τὰς προτάσεις καὶ συνέταξαν πρᾶξιν, δι' ἧς ἀνεδέχοντο νὰ παραχωρήσωσιν εἰς τὴν κυβέρνησιν ὅσα γήπεδα ἤθελε χρειασθῆ, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ διαγράψῃ ἡ κυβέρνησις ἐντὸς ἑξαμηνίας τὰ γήπεδα, ὅσα ἀπαιτεῖ καὶ νὰ καταθέσῃ τὴν ἀνὰ 20 λεπτὰ τὸν πῆχυν πληρωμὴν αὐτῶν. Ἡ κυβέρνησις περιπλέον ἐζήτησε τότε νὰ τῇ παραχωρηθῇ καὶ τὸ ἐντὸς τῆς πόλεως μέρος, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ ἀνασκαφὰς πρὸς εὕρεσιν ἀρχαιοτήτων. Τὴν αἴτησιν ταύτην οὐχ ἧττον παρεδέχθη μὲν ἡ κοινότης, ἀλλ' ἐσκέφθη ὅτι θέλει εἶσθαι δεινὴ ἡ θέσις τῶν ἀπὸ τὰ ἐντὸς τῆς πόλεως ἐκτοπισθησομένων, καὶ μὴ ἐχόντων ἐκτὸς αὐτῆς μέρος νὰ κατοικήσωσιν. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλ' ὅτι καὶ ἄδικον ἦτον ὁ μὲν παραχωρῶν κατ' αἴτησιν τοῦ δημοσίου τὸ γήπεδόν του νὰ λαμβάνῃ ἀνὰ 20 λεπτὰ τὸν πῆχυν, ὁ δὲ πλησίον αὐτοῦ ἰδιοκτήτης, τοῦ ὁποίου τὸ γήπεδον δὲν ἤθελεν ἡ κυβέρνησις, νὰ πωλῇ αὐτὸ ἀνὰ 5 καὶ 6 δραχ. τὸν πῆχυν. Ἐκ τούτου ἀπεφασίσθη νὰ ἔχωσι πάντες οὗτοι ἴσην τινὰ ὡς πρὸς τὴν ἀποζημίωσιν ἀναλογίαν, διὸ κατὰ τὴν σύμβασιν ἀπεφάνθη ἡ μὲν κυβέρνησις νὰ χορηγῇ τὰ ἀνωτέρω 20 λεπτὰ πρὸς τὴν κοινότητα, αὕτη δὲ νὰ ἀποζημιοῖ δι' ἄλλων γηπέδων τοὺς ἀπαλλοτριουμένους τὰ ἴδια πρὸς χρῆσιν τοῦ δημοσίου. Καὶ τοῦτο μὲν δὲν ἐξετέλεσαν οἱ ἰδιοκτῆται καὶ ἡ σύμβασις ἐματαιώθη, ἡ δὲ κυβέρνησις ὥρισεν ὅτι ὁσάκις γήπεδόν τι λαμβάνεται διὰ δημόσιον χρῆσιν, κατάστημα, πλατεῖαν ἢ ἄλλο τι, οἱ παρακείμενοι γείτονες νὰ ὑπόκεινται εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τούτου. Καὶ ἐνταῦθα μὲν δὲν ἔχει οὗτος νὰ ἐπιφέρῃ τινὰ παρατήρησιν, ἠρέσθη δὲ ἀναφέρων τὸ ἱστορικὸν πρὸς πλείστην γνῶσιν τῆς βουλῆς.

Ἄλλος παρετήρησεν ὅτι καὶ ἄλλαι μὲν πολλαὶ παραχωρήσεις γηπέδων ἐγένοντο, ἀλλὰ δι' οὐδὲν τούτων ἐσημειώθη εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς καὶ ἡ πληρωμὴ τόκων. Ἀλλ' ἐνταῦθα ἐκ τοῦ ὅλου ποσοῦ τῶν δρ. 11,105:50 ὀφειλομένων εἰς τὸν Ἐδεστὰν παρατηρεῖ ὅτι αἱ 3,173 πηγάζουσιν ἐξαιρετικῶς ἀπὸ τόκους. Ἐνῷ δὲ πολλῷ μεγαλείτερα ποσὰ ἐπληρώθησαν ἄλλοτε, ὡς π. χ. διὰ τὸν κῆπον τῶν ἀνακτόρων, διὰ πλατείας κλπ. οὐ μόνον δὲν ἐδόθη ὁ ἐλάχιστος τόκος, ἀλλὰ καὶ εἰς μετριωτάτην τιμὴν ἠγοράσθησαν τὰ γήπεδα, ἀνὰ 30 ἢ 40 λεπτὰ τὸν πῆχυν πληρονόμενα. Συμφώνως λοιπὸν μὲ τὰς τοιούτου εἴδους ἀποζημιώσεις δὲν πρέπει νὰ δοθῶσι τόκοι, οὐδὲ διὰ τὸ προκείμενον χρέος, διὸ προτείνει ν' ἀφαιρεθῶσιν αἱ 3,173 δραχ. καὶ νὰ δοθῶσι πρὸς τὸν Κ. Ἐδεστὰν μόνον 7,932:50, αἵτινες εἶναι τὸ γνήσιον τοῦ χρέους κεφάλαιον.

Ἀντέλεξεν ἄλλος, ὅτι ἡ προκειμένη ὑπόθεσις δὲν εἶναι πρωτοφανὴς, διότι πρὸ χρόνων παρέλαβε τὸ οἰκόπεδον τοῦτο ἡ Κυβέρνησις, ἡ δὲ ἐκτίμησίς του ἐγένετο διὰ πραγματογνωμόνων, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας ἀπεφασίσθη νὰ πληρωθῇ μὲν ἀνὰ 2 1/2 δρ. τὸν πῆχυν, νὰ δοθῇ δὲ συνάμα καὶ ὁ νόμιμος τόκος· ἀφοῦ λοιπὸν ὅλα ταῦτα συνεφωνήθησαν ἔκτοτε, τὸ δημόσιον οὔτε πρέπει οὔτε δύναται νὰ μὴν ἀναγνωρίσῃ τοὺς τόκους.

Ἐνταῦθα δὲ τῶν μὲν παρατηρούντων ὅτι δὲν πρέπει νὰ χορηγηθῇ τόκος ὡς καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἐγένετο, τῶν δὲ διισχυριζομένων τὸ ἐναντίον, ἀφοῦ πρὸ τοσούτου χρόνου κατέχει τὸ γήπεδον ἡ Κυβέρνησις καὶ στερεῖται ὁ πωλητὴς τὰς ἐξ αὐτοῦ ὠφελείας, λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις ὅτι καλὸν μὲν ἦτο νὰ παρεδέχετο τὸ ποσὸν τοῦτο ἄνευ πλειοτέρας ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου ἀναπτύξεως, διὰ νὰ μὴν ἦθελε διασθῇ νὰ ἐκθέσῃ ἐπ' ἀκριβείᾳ τὸ ἱστορικὸν, τὸ ὁποῖον θέλει μὲν ῥωτίσει τὸ σῶμα, διὰ νὰ ἐκφέρῃ δικαίαν ἀπόφασιν, ἀλλ' ἐνδέχεται νὰ δυσαρεστήσῃ τινάς· παρατηρεῖ λοιπὸν ὅτι τὸ ὅλον μὲν τοῦ γηπέδου τούτου συγκρίνεται ἐκ 5 στρεμμάτων, κατὰ δὲ τὸ 1834 ἠγόρασε τὸ ἥμισυ αὐτοῦ ὁ Κ. Ἐδεστὰν, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ λάβῃ κατὰ προτίμησιν οἱονδήποτε μέρος αὐτοῦ θελήσῃ. Ἐπὶ τούτῳ μετέβη ἐνταῦθα μετὰ τοῦ πωλητοῦ, διὰ νὰ παραλάβῃ τὸ ἀναλογοῦν αὐτῷ μέρος, εὗρον δὲ τὴν Κυβέρνησιν οἰκοδομοῦσαν ἐπὶ τοῦ γηπέδου. Εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἀμφότεροι τότε ἀνενεχθέντες ἐζήτησαν τὴν διόρθωσιν τοῦ κακοῦ, ἡ δὲ Κυβέρνησις τὸ κατ' ἀρχὰς μὲν ἀπήντησεν ὅτι θέλει σκεφθῆ, ἔπειτα δὲ καὶ ἀπηρνήθη πᾶσαν ἀποζημίωσιν. Κατὰ συνέπειαν διαμαρτυρηθεὶς ὁ ἕτερος τούτων

ἐζήτησε παρὰ τοῦ δημοσίου 100,000 δραχ. ἀποζημίωσιν, μετέσχον δὲ τῆς ὑποθέσεως αὐτοῦ καὶ πρόσωπα, τὰ δίκαιά του ὑπερασπίζοντες. Ἡ Κυβέρνησις τότε μὴ ἀγνοοῦσα ὅτι τὸ ἥμισυ τοῦ γηπέδου εἶχεν ἀγοράσει ὁ Ἐδεστὰν, τὸν παρακάλεσε νὰ λάβῃ παρὰ τοῦ πωλητοῦ τὴν ἀναλογίαν του, διὰ νὰ ἀποφύγῃ οὕτω τὴν ἀπότισιν τοσούτου ποσοῦ. Καὶ ὁ μὲν Ἐδεστὰν ἀπήντησεν ἀληθῶς τὸ ἐπικρατέστερον μέρος, ὁ δὲ πωλητὴς μὴ δυνάμενος νὰ ἐκφύγῃ τὰ συμπεφωνημένα, τῷ παρετήρησεν ὅτι ἐπειδὴ τὸ ὑπολειπόμενον μέρος ἔνθεν μὲν προλαμβάνει ἡ δημοσία ὁδὸς, ἔνθεν δὲ ὁ παρακείμενος χάνδαξ καὶ ἄχρηστον ἀποβαίνει τὸ λοιπὸν τεμάχιον, ἦτο καλὸν νὰ ἀγοράσῃ κἂν τὸ ὅλον, ἀφοῦ ἀπαιτεῖ τὸ ἀνάλογόν του. Τὴν πρότασιν ταύτην τοῦ πωλητοῦ διεκοίνωσεν ὁ Ἐδεστὰν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, αὕτη δὲ τὸν παρεκίνησε νὰ τὸ ἀγοράσῃ, ὑποσχομένη ὅτι θέλει ἀποζημιώσει αὐτόν. Ἐνῷ λοιπὸν εἶχε πληρώσει τὸν πωλητὴν διὰ τὸ ἥμισυ τοῦ γηπέδου, προσέφερεν εἰς αὐτὸν κατὰ τὸ 1836 ἄλλας 5,000 δραχ. διὰ τὸ ἥμισυ μέρος, καὶ μόλις ἤδη κατὰ τὰ 1848 πρόκειται νὰ λάβῃ ἀποζημίωσιν τὰς ἀνωτέρω δραχ. 11,105:50. Ἡ ἐξόρλησις ἄρα τοῦ χρέους τούτου εἶναι δικαιοτάτη, καὶ ὅλως ἄδικον εἶναι νὰ καθυστερῶνται οἱ τόκοι. Διὸ συνίστησι νὰ παραδεχθῇ καὶ τούτους τὸ σῶμα, ἀφοῦ διὰ τῆς πράξεως ταύτης ἐφάνη χρήσιμος ὁ Ἐδεστὰν εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Ἀντέκρουσεν ἄλλος ὅτι ἀρχὴ τοῦ δικαίου εἶναι ὅτι, ὁσάκις δίδεται ἀποζημίωσίς τις, δὲν πρέπει νὰ πληρώνηται συνάμα καὶ τόκος. Τοῦτο ὁρίζει ῥητῶς τὸ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον, τὸ ὁποῖον ἰσχύει, ὡς γνωστὸν παρ' ἡμῖν, οὐχ ἧττον δὲ παραδέχεται καὶ ὁ Ἀρμενόπουλος. Ἐκ τούτου δὲ πολλάκις καταδικάσαντα τὰ ἐφετεῖα πολλοὺς εἰς ἀποζημίωσιν, ἀπήλλαξαν αὐτοὺς παντὸς τόκου· ἀλλ' ἀφοῦ τὰ δικαστήρια αὐτὰ δὲν παραδέχονται εἰς τὰς ἀποζημιώσεις τὸν τόκον, πολλῷ μᾶλλον πρέπει τὴν αὐτὴν νὰ τηρήσῃ ἀρχὴν ἡ Βουλή. Καὶ ἀληθῶς τοῦτο εἶναι δίκαιον, διότι οὐδὲν ἄλλο εἶναι ὁ τόκος ἢ ἀποζημίωσις, καὶ δὲν πρέπει νὰ χορηγήσωμεν ἤδη ἀποζημίωσιν ἐπὶ ἀποζημιώσεως.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι πρὸ δὲν ἤλπιζεν ὅτι ὁ προαγορεύσας θέλει ἐκθέσει ἀπὸ τοῦ βήματος τοιαύτην ἀρχήν· διότι ὑπάρχει μεγάλη πολλάκις διαφορὰ μεταξὺ ἀποζημιώσεως καὶ ἀποζημιώσεως, ὥστε δὲν πρέπει νὰ θεωρῶμεν ταύτην ἐκ μονομερείας. Ἐκ τούτου π. χ. ἐὰν καταλάβῃ τις οἰκίαν μὴ ἀνήκουσαν εἰς αὐτὸν, ὑπόχρεοῦται μὲν νὰ ἀποζημιώσῃ τὸν ἰδιοκτήτην, ἀλλὰ δὲν ὑπό-

κειται καὶ εἰς ἀπότισιν τόκων. Ὅταν ὅμως ἐπελθών καταχρέωσῃ ἀλλοτρίαν οἰκίαν ἢ πυρπολήσῃ αὐτὴν, ὑποχρεοῦται τότε οὐ μόνον ν' ἀποζημιώσῃ τὸν οἰκοδεσπότην, ἀλλὰ καὶ νὰ προσφέρῃ εἰς αὐτὸν ὅλους τοὺς τόκους, τοὺς ὁποίους ἐκ τῆς ἀπωλείας τοῦ οἴκου του ἐστερήθη ὁ ἰδιοκτήτης. Δὲν πρέπει ἄρα ὑπὸ μίαν καὶ γενικὴν ἔποψιν νὰ θεωρῶμεν τὴν ἀποζημίωσιν καὶ κατ' αὐτὴν μόνην ν' ἀποφαινώμεθα.

Παρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι ἐὰν σήμερον ὁ Εἰδεστὰν κινήσῃ ἀγωγὴν κατὰ τοῦ δημοσίου, ἀναμφιβόλως θέλει καταδικασθῆ τοῦτο νὰ ἀποζημιώσῃ αὐτὸν ἀνὰ 15 καὶ 20 δραχμὰς τὸν πῆχυν διὰ τὴν ἀξίαν ἣν σήμερον ἔχει ἡ θέσις ἐκείνη. Διὰ νὰ ἀποφύγῃ δὲ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις, ἔρχεται εἰς συμβιβασμὸν μετ' αὐτοῦ καὶ πρόκειται νὰ δώσῃ ἀνὰ 2 1/2 μόνον δραχμὰς τὸν πῆχυν καὶ τὸν νόμιμον τόκον· ὥστε ἡ ἀποζημίωσις αὕτη εἶναι καὶ συμφέρουσα καὶ δικαία, ἡ δὲ βουλὴ πρέπει νὰ τὴν παραδεχθῇ.

Προσθέσαντος δ' ἄλλου ὅτι ἐκτὸς τούτων ὅλων ἡ μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ Εἰδεστὰν σύμβασις εἶναι ἀποφασισμένη ἤδη ἀπὸ τὰ 1843, ὥστε δὲν εἶναι τόκος, ἀλλὰ κεφάλαιον χρηματικὸν ἡ πρὸς αὐτὸν δοθησομένη ἀποζημίωσις, ἡ βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἀπέρριψε δι' ἀναστάσεως τὴν τοῦ τόκου ἀφαίρεσιν καὶ παρεδέχθη νὰ πληρωθῇ εἰς αὐτὸν ἡ ποσότης τῶν 11,105 δραχ. 50/00.

Παρετηρήθη ἔπειτα ὅτι αἱ εἰς τὸ ἄρθρον 20 σημειούμεναι 2,000 δραχ. δι' ἔξοδα ἐνδεχομένων διοικητικῶν ἀναρίσεων κατὰ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων ἐλαττοῦνται μὲν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ εἰς 1,000, ἀλλὰ προστίθησιν οὗτος δραχ. 3,401:89 δι' ἀποζημίωσιν τῆς χήρας Βαρνακιώτου. Ἐπερωτούντων δέ τινων πόθεν ἡ ἀποζημίωσις αὕτη προκύπτει, ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι ὑπάρχει κτῆμά τι, τὸ ὁποῖον ὁ ἀείμνηστος Κυβερνήτης εἶχε παραχωρήσει εἰς τὸν στρατηγὸν Βαρνακιώτην, οὗτος δὲ δι' ἐξόδων οὐ σμικρῶν καὶ ἀγώνων προήγαγε καὶ ἐβελτίωσε τὸ κτῆμα τοῦτο πολυειδῶς. Ἀλλ' ἡ βασιλεία ἐπελθοῦσα κατόπιν, παρέλαβε τὸ κτῆμα τοῦτο καὶ ἐκαρποῦτο τὰ ἐν αὐτῷ κατατεθέντα κεφάλαια τοῦ Βαρνακιώτου. Ἐκ τούτου λοιπὸν ἀπεφασίσθη νὰ δίδωνται εἰς τὴν χήραν αὐτοῦ ἐπὶ ἓξ ἔτη ὅσα ἐκ τῆς ἐνοικιάσεως τοῦ κτήματος ἀπολαύει τὸ δημόσιον. Κατὰ συνέπειαν ἐπληρώθησαν εἰς αὐτὴν τρεῖς κατὰ συνέχειαν δόσεις, τὰς ὁποίας καὶ ἡ βουλὴ ἀνεγνώρισεν, ἤδη δὲ πρόκειται νὰ τῇ χορηγηθῇ ἡ τετάρτη, ἐφ' ᾧ ἐζαιτεῖται ἤδη ὁ ὑπουργὸς τὰς ἀνωτέρω 3,401 δραχ. 89 0/0.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως καὶ τὴν ποσότητα ταύτην.

Παρουσιάσας ἀκολούθως ὁ ὑπουργὸς καὶ προσθήκην ἄλλην δρ. 1260 κατὰ λάθος παραλειφθεῖσαν, παρετήρησεν ὅτι τὸ χρέος τοῦτο πηγάζει ἐξ ἐνοικιάσεως τῆς οἰκίας τοῦ Β. Ἀντωνιάδου, τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ἡ Κυβέρνησις, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς πολιτικὴ φυλακή. Καὶ δὲν ἐγένετο μὲν χρῆσις αὐτῆς μέχρι τοῦδε, ἀλλ' ἤδη πρόκειται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς φυλακὴ γυναικῶν, διότι μέχρι τοῦδε συνδιητῶντο εἰς τὰς αὐτὰς φυλακὰς φύρδην καὶ μίγδην γυναῖκες καὶ ἄνδρες, ἐξ οὗ πολλὰ προέκυπτον ἀτοπήματα. Ἐκ τούτου λοιπὸν ἀπεφασίσθη νὰ χωρισθῶσιν ἑκάτερα τὰ γένη καὶ ὡς φυλακὴ τῶν γυναικῶν θέλει χρησιμεύσει ἡ ἀνωτέρω τοῦ Ἀντωνιάδου οἰκία.

Ἐπὶ τούτοις ἡ βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὴν ποσότητα ταύτην τῶν 1260 δραχ. δι' ἀναστάσεως.

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Κς'. Κεφ. ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 92,403:97, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Γ. Ἀντωνοπούλου καὶ Καλυγερᾶ, συνήχθη κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη κατὰ τὰς γενομένας τροποποιήσεις τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 69.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν.

Ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Κς'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Ν.	Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν.
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ν.	Ἀναγν. Μακρυπόκαμισος	Ν.
Γεώργιος Λογιωτατίδης	Ν.	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν.
Δ. Δεληγεώργης	Ν.	Κωνστ. Βρυζάκης	Ν.
Π. Τσιμπουράκης		Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.	Κ. Τσαβέλλας	
Σταῦρος Γρίβας	Ν.	Σ. Στράτος	
Ἰωάννης Πιτμέζης	Ν.	Π. Ῥάγκος	Ν.
Μ. Χ. Καΐρης	Ν.	Λουκᾶς Π. Νάκος	
Δημήτριος Κονδύλης	Ν.	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	
Ἀντώνιος Καμπάνης		Πέτρος Τσανετάκης	Ν.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.	Γεώργιος Κονδύλης	

Κωνσταντῖνος Φασίτσας	N.	Λουκᾶς Στέφανος	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	N.	Εὐσ. Σπυρίδωνος	
Γεώργιος Ἰ. Βατίστας	N.	Ἰησῆς Παλαμίδης	
Ἄγ. Γουζούκσης	N.	Θεόδωρος Μ. Πετρινὸς	
Γεώργιος Κ. Βελῆς		Κωνσταντῖνος Μανέτας	
Ἰωάννης Α. Χατσόπουλος		Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπαυλος	
Γεώργιος Ἰω. Γυπλάσης		Μελέτης Χατσῆ Μελέτη	
Στέφ. Κ. Στεφανόπουλος		Νικόλαος Τσαλακώστας	N.
Μιχαὴλ Στσίνης	N.	Δημήτριος Σακελλαριάδης	N.
Γρηγόριος Χατσηγιάννος		Νικόλαος Μπούτουνας	N.
Γεώργιος Μῆτσος		Π. Παππατσώνης	
Ἰωάννης Κλίμακας		Ἰω. Παππατσώνης	
Ἀναγν. Δημητρίου		Π. Δαρειώτης	
Πέτρος Α. Ζάνος		Σπυρίδων Βαλέττας	N.
Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	N.	Στρατῆς Δεληγιαννάκης	
Χριστόδουλος Ν. Δεμάθας	N.	Σπυρίδων Α. Βαράτσης	
Ἠλίας Παπαδαῖος	N.	Παῦλος Λεντούδης	
Γεώργιος Πετμεζᾶς		Χρύσανθος Σουμαρίπας	N.
Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	N.	Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	N.
Βασίλειος Πετμεζᾶς		Κ. Βέϊκος	
Ἰω. Ζάρκος	N.	Μιχαὴλ Ἰατρὸς	N.
Γρηγ Ν. Κορριωτάκης		Δημήτριος Βιρβίλης	
Ἀθ. Δανηλόπουλος		Γεώργιος Μπάνης	N.
Σταμ. Νικολαΐδης	N.	Π. Μαυρομιχάλης	
Βελισάριος Νικολαΐδης	N.	Α. Μαυρομιχάλης	
Κωνστ. Θ. Κολοκοτρώνης	N.	Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	N.
Δημήτριος Ν. Μπούκουρας	N.	Ν. Μοσχούλας	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	N.	Γεώργ. Π. Ζαρειρόπουλος	N.
Ζαφείριος Δεπάστας	N.	Α. Κανελόπουλος	N.
Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	N.	Κ. Δ. Ξυνᾶς	
Ἀνδρέας Νοταρᾶς		Ἰω. Γκούρκς	
Εὐσάθιος Οἰκονομόπουλος	N.	Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	N.
Γεώργ. Πανοπριφτόπουλος	N.	Σπ. Λογοθετόπουλος	N.
Ἐμμανουὴλ Χ. Τσοῦχλος		Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ἰωάννης Ζαφειρόπουλος	N.	Ἰω. Α. Ἀντωνόπουλος	
Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	N.	Χρ. Τσίνος	
Νικόλαος Κορριωτάκης		Δ. Κουμανιώτης	N.
Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος	N.	Θ. Ι. Μέξης	
Παρασκευᾶς Ματάλας	N.	Ἐμ. Δ. Ὀρλόφ	
Ἠλίας Γιατράκος	N.	Γ. Μάστις	

Κ. Δαρειώτης	N.	Γ. Σ. Κριεζῆς	
Σ. Ἀντωνιάδης	N.	Α. Γ. Κουντουριώτης	
Ἰω. Περιδῆς	N.	Δ. Α. Κουντουριώτης	N.
Δ. Μάμουκας	N.	Ἰω. Γ. Κριεζῆς	N.
Κάρολος Νάζος		Δ. Χατσῖσκος	N.
Εὐστρ. Παρίσσης	N.	Καλαμ. Τσουκαλᾶς	
Α. Ἀρμάος	N.	Κ. Δυοβουνιώτης	
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος		Γ. Ῥιζόπουλος	
Ἰω. Τομαρᾶς	N.	Ἰω. Τασσαῖος	N.
Ἀν. Παππατσώρης		Μάρκος Βιτάλης	N.
Ἀθ. Καστανᾶς	N.	Ἰω. Οἰκονόμου	
Γ. Παππαδημητρίου	N.		

Παραλειφθέντος δὲ τοῦ ΚΖ'. κεφαλαίου ὡς κενοῦ, ἐσημειώθη ἐντὸς τοῦ ΚΗ'. ἡ ἀνωτέρω παραδεχθεῖσα ποσότης καὶ εἰς αὐτὸ τὸ κεφάλαιον παραπεμφθεῖσα, 1206 δραχ. μὲν δι' ἀποζημίωσιν τοῦ Σ. Βλάχου καὶ Γεωργίου, 128 δὲ τοῦ Κ. Μυλωνᾶ.

Τελευταῖον ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἀναγγέλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ἐνόρκων νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 4 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ

Οἱ γραμματεῖς
Εὐστρ. Μ. Παρίσσης.
Α. Δανόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΑΒ'.

Τῆς 5 Ἰουνίου.

Σήμερον τὴν πέμπτην Ἰουνίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῶν ἔχουσαν οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Ἡ ἐκ τῶν εἰσηγητῶν τῶν διαφόρων τμημάτων ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς εἰς τὴν Βουλὴν ἀναφορὰς διαφόρων πολιτῶν, καὶ σταθεῖσα ἐφ' ἑκάστης ἐπὶ μιᾶς ἑκάστης.

Γνωμοδοτεῖ.

Ἡ ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. **56** ἀναφορᾷ αἴτησις τῶν δικηγόρων νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀπάδουσα μὲ τὸν περὶ ἐπιτηδευμάτων Νόμον.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. **57** ἀναφορὰ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν διὰ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἐν καιρῷ τοῦ ὑποβληθησομένου γενικοῦ περὶ συντάξεων Νόμου.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. **58** ὁμοίως.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. **59** νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ νὰ τῇ δοθῇ ἐκ τῶν κοινῶν ἀνάλογος βοήθεια.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. **60** ἀναφορὰ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν διὰ νὰ ληφθῇ ἐν καιρῷ ὑπ' ὄψιν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. **61** ὁμοίως.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. **70** ἀναφορὰ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ νὰ δοθῇ ἀνάλογος βοήθεια.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. **72** ἀναφορὰ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὴν συστηθησομένην ἐπὶ τούτου ἐπιτροπήν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. **80** ἀναφορὰ ὁμοίως.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. **75** ἀναφορὰ νὰ ληφθῇ ἐν καιρῷ ὑπ' ὄψιν, ὅτε θέλουσιν ἐκκαθαρισθῇ καὶ πληρωθῇ γενικῶς οἱ εἰς τὴν τράπεζαν καταθέσαντες.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. **78** νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ νὰ τῇ δοθῇ ἀνάλογος βοήθεια.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. **82** ἀναφορὰ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν, ὅπως ἐξετάσῃ καὶ ἀποδώσῃ ἀκριβῶς τὸ δίκαιον εἰς ὃν ἀνήκει.

Αἱ ὑπ' ἀριθ. **61. 62. 63. 65. 66. 69. 71. 73. 74. 75. 76. 77. 79** καὶ **81** ἀναφοραὶ νὰ διευθυνθῶσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν διὰ νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν ὅταν ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν ὁ Γενικὸς περὶ συντάξεων Νόμος.

Αἱ ὑπ' ἀριθ. **64** καὶ **68** ἀναφοραὶ νὰ διευθυνθῶσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ νὰ καθυποβληθῶσιν εἰς τὴν ἐξεταστικὴν Ἐπιτροπὴν τῶν παλαιῶν ἐκδουλεύσεων.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. **83** ἀναφορὰ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἀριόδιον Ὑπουργεῖον, νὰ συστηθῇ δὲ ἡ ἀκριβὴς ἐξέτασις τῶν ἀξιώσεων τοῦ ὑποστρατήγου Χ. Χρήστου, καὶ ἀφοῦ βεβαιωθῇ τὸ ἀληθὲς τῶν ἀναφερομένων νὰ ὑποβληθῶσιν αἱ πληροφορίαι εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ συγχρόνως νὰ ὑποβληθῇ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου καὶ ὁ τρόπος τῆς ἀποζημιώσεως αὐτοῦ.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. **84** ἀναφορὰ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν

Οἰκονομικῶν ὅπως ὑποβάλλῃ εἰς νέαν ἐξέτασιν τὴν περὶ λαθρεμπορίου πρᾶξιν, καὶ ἀποδώσῃ τὸ δίκαιον, ἂν τυχὸν τοιοῦτον δὲν ἐφυλάχθη εἰς τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν ὡς ἐξ ἐσφαλμένων πληροφοριῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ **4** Ἰουνίου **1848**.

Ὁ εἰσηγητὴς **Γ. Α. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ.**»

Ὁμοίως ὁ εἰσηγητὴς τοῦ τμήματος ἀνέγνω τὴν ἔκθεσιν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς τοῦ τετάρτου βουλευτοῦ Γόρτυνος, ἔχουσαν οὕτω.

«*Πρὸς τὴν Βουλήν.*

Τὸ Δ'. τμῆμα τῆς Βουλῆς διεξελθὸν τὰ πρακτικὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπαρχίας Γόρτυνος διὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ τετάρτου Βουλευτοῦ, προεπεξεργασθέντα πρότερον παρὰ τριῶν ἐκ τῶν μελῶν του κατὰ τὸ ἄρθρον **3** τοῦ κανονισμοῦ, παρετήρησε τὰ ἑξῆς.

Ἡ ἐπαρχία αὕτη σύγκειται ἀπὸ τοὺς δήμους Τρικολώνων, Τευθίδος, Μυλάοντος, Τροπαίων, Κλειτορος, Νυμφασίας, Θεισόας, Ἡραίας, Ἐλευσῖνος, Θαλπούσης καὶ Γόρτυνος· ἡ ἐκλογὴ ἐνηργήθη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁριστικῶν καταλόγων τοῦ **1847**. ἡ δὲ ψηφοφορία ἀρξαμένη τὴν **26** Μαρτίου τ. ε. διήρκεσε, ἐκτὸς τοῦ Δήμου Θεισόας, ὅστις κατὰ συνέχειαν ἡμέρας, καθ' ἃς ψηφοροῦντες φαίνονται·

Εἰς τὸν δῆμον	Γόρτυνος	**1073**
»	Θαλπούσης	**346**
»	Τρικολώνων	**861**
»	Τροπαίων	**685**
»	Ἐλευσῖνος	**871**
»	Τευθίδος	**875**
»	Κλειτώρος	**580**
»	Νυμφασίας	**923**
»	Μυλάοντος	**196**
»	Θεισόας	**70**
	Τὸ ὅλον	**6480**

Εἰς τὸ διάστημα τῆς ψηφοφορίας οὐδεμία ἔνστασις δοθεῖσα φαίνεται καταχωρημένη εἰς τὰ πρακτικὰ, μετὰ δὲ τὸ πέρας τῆς ψηφοφορίας, αἱ κάλπαι ὅλων τῶν δήμων, ἐκτὸς τῶν δήμων Θεισόας καὶ Ἡραίας, μετηνέχθησαν εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας, ὅπου γενομένης διαλογῆς ἐνώπιον τριάκοντα ἑπτὰ μελῶν

τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ἀναπληροῦντος τὸν ἔπαρχον γραμματέως ἀνεδείχθησαν λαβόντες ψήφους

Ὁ Κ. Π. Α. Δελιγιάννης

Ἀπὸ τὸν δῆμον	Γόρτυνος	1073
»	Θαλπούσης	346
»	Τρικολώνων	850
»	Τροπαίων	685
»	Ἐλευσῖνος	871
»	Τευθίδος	875
»	Νυμφασίας	923
»	Μυλάοντος	180
»	Κλείτορος	579

Κατόπιν τούτου ἔλαβεν

Ὁ Κύριος Κ. Δελιγιάννης

Ἀπὸ τὸν δῆμον	Τρικολώνων . .	11
»	Μυλάοντος . .	16
»	Κλείτωρος . .	1

Κατὰ τῆς ἐκλογῆς ταύτης ἐδόθησαν διάφοραι ἐνστάσεις, τῶν ὁποίων κυριώτεραι σημειοῦνται αἱ ἑξῆς.

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ψηφοφορίας παρὰ τοῦ δημάρχου Τευθίδος πρὸς τὸν ἔπαρχον Γόρτυνος, ὅτι ἡ κλήρωσις τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ δήμου ἐνηργήθη εἰκονικῶς, ἀποδημοῦντος αὐτοῦ, παρὰ τοῦ Α΄. δημαρχικοῦ παρέδρου, πρὸς ὃν δὲν εἶχεν ἀναθέσει τὰ καθήκοντα τῆς ὑπηρεσίας, ὅτι κατὰ συνέπειαν τῆς ἐνστάσεως ταύτης, προσκληθὲν τὸ δημοτικὸν συμβούλιον παρὰ τοῦ αὐτοῦ δημάρχου, καὶ συνελθὸν ἀπεφοιτήθη νὰ κάμῃ νέαν κλήρωσιν διϊσχυρισθὲν διὰ πράξεώς του τῆς ὁποίας ἀντίγραφον ὑπάρχει ἐπισυνημμένον εἰς τὰ πρακτικά, ὅτι ἐνεργηθείσης ἅπαξ τῆς κληρώσεως δὲν δύναται νὰ ἐπανέλθῃ εἰς νέαν, πρὶν προηγουμένως κηρυχθῇ ἄκυρος ἡ πρώτη παρὰ τῆς ἐχούσης δικαίωμα ἀρχῆς. εἰς τὴν πρᾶξιν ταύτην ἓν μόνον μέλος διϊσχυρίσθη, ὅτι δὲν προσεκλήθη ἐπισήμως, καὶ ταύτην προσέβαλεν ὁ αὐτὸς δήμαρχος ὡς πλαστογραφηθεῖσαν, παραλειφθεισῶν δῆθεν τινῶν παρατηρήσεων ἐμπεριλαμβανομένων εἰς αὐτήν. Τὰς ἐνστάσεις ταύτας ἐπανέλαβεν δι' ἀναφορᾶς του πρὸς τὴν Βουλήν, ἐπαναλαμβανομένας καὶ δι' ἄλλων ἰδιωτικῶν ἀναφορῶν· αἱ ἐνστάσεις αὗται δι' ἑτέρας ἀναφορᾶς, ἀπευθυνομένης πρὸς τὴν Βουλήν, περίπου τῶν 500 ψηφορόρων ἀναιροῦνται ὡς ἀβάσιμοι.

Παρὰ τοῦ δημάρχου Τρικολώνων, προσβάλοντος τὴν κλήρωσιν τῆς ἐπιτροπῆς ὡς ἐνεργηθείσης εἰκονικῶς εἰς ἰδιωτικὴν οἰκίαν, καὶ ἀπόντος αὐτοῦ, ἀπέναντι δὲ τῆς ἐνστάσεως ταύτης ὑπάρχει ἀπόδειξις προσκλήσεως τοῦ δημάρχου, ὅστις ἀπεφοιτήθη, διϊσχυρισθεὶς ὅτι τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον ὤφειλε νὰ συνέλθῃ εἰς τὸ δημοτικὸν κατάστημα διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὴν κλήρωσιν, ἐπαναλαμβάνων τὰ αὐτὰ καὶ δι' ἑτέρας πρὸς τὴν Βουλὴν ἀναφορᾶς του, προσβάλλων καὶ τὴν ψηφοφορίαν ὡς εἰκονικὴν, διότι κατ' αὐτὸν, μόνον 140 περίπου ψηφορόροι ἔλαβον μέρος εἰς τὴν ψηφοφορίαν, οἱ δὲ λοιποὶ, ἄλλοι ἦσαν ἀπόντες καὶ ἄλλοι δὲν παρουσιάσθησαν· πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ διϊσχυρισμοῦ του ἐπισυνάπτει καὶ πιστοποιητικὸν περὶ ἀπόντων· ἀναφορὰ ψηφορόρου πρὸς τὴν Βουλὴν ἐπισυνημμένην ἔχουσα ἔνστασίν τινα ὡς δοθεῖσαν δῆθεν πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν ἐν καιρῷ τῆς ψηφοφορίας, δι' ἧς προσβάλλει τὸν σχηματισμὸν τῆς ἐπιτροπῆς ὡς εἰκονικῆς, ἑτέρα Α. Γιαννοπούλου καὶ δύο ἄλλων διϊσχυριζομένων, ὅτι περιωρίσθη ἡ δημοσιότης τῆς ψηφοφορίας παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς, μὴ συγχωρησάσης εἰς οὐδένα νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν ἀφάγισιν καὶ ἀποσφράγισιν τῆς κάλπης, οὔτε καὶ αὐτοῦ τοῦ δημάρχου. καὶ ὅτι ἔρριψεν εἰς τὴν κάλπην ψηφοδέλτια ἀπόντων. Ἑτέρα 58 ἄλλων προσβαλλόντων καὶ τούτων τὸν σχηματισμὸν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τὴν ψηφοφορίαν ὡς εἰκονικὴν, καὶ ἄλλαι δύο εἰς τὰ αὐτὰ περιστρεφόμεναι. Ἑτέρα ἀναφορὰ πρὸς τὴν Βουλὴν φέρουσα ὑπογραφὰς ἱκανοῦ ἀριθμοῦ ψηφορόρων, δι' ἧς ἀναιροῦντες τὰ κατὰ τῆς ἐκλογῆς ἀναφερόμενα, ἐξηγοῦσιν ὅτι ἐλευθέρως καὶ ἀπροβιάστως ἐνηργήθη ἡ ψηφοφορία, καὶ ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ δημάρχου ἀναφερόμενα εἶναι συνήθη ἐπινοήματα τῆς ἀποτυχίας.

Εἰς τὸν δῆμον Νυμφασίας μετὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, καὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ψηφοφορίας, ἐδόθη ἔνστασις παρά τινος Ταμπακοπούλου πρὸς τὸν Ἔπαρχον Γόρτυνος, διατεινομένου, ὅτι ἡ κλήρωσις τῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἐγένετο δημοσίως καὶ διὰ νομίμου συγκροτήσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου· ὁ δὲ Δήμαρχος, ἀντικρούων τὴν ἔνστασιν ταύτην, ἐκθέτει, ὅτι ἐκ τῶν τακτικῶν μελῶν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τῶν πέντε ἀποδημούντων, τῶν μὲν τριῶν εἰς δημόσιον ὑπηρεσίαν, τῶν δὲ δύω εἰς τὰ παραχειμάσια, καθίσταται ἀνέφικτος ἡ παρουσία των, τοῦ δὲ ἐνδημοῦντος, ἀπειθήσαντος νὰ ἐμφανισθῇ, καὶ τοῦ πλησιεστέρου τῶν συμπληρωτικῶν μελῶν Ἰω. Ἀλεβιζοπούλου ἀσθενοῦντος, ἡ συμπλήρωσις

εις τῶν δύω τρίτων τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἐγένετο κατ' ἀνάγκην ἀπὸ δύω πλησιέστερα παραπληρωματικὰ μέλη κατὰ διαταγήν τινα τοῦ ἐπάρχείου, τῆς ὁποίας τὸν ἀριθμὸν μνημονεύει· δι' ἀμφοτέρους δὲ τοὺς παρόντας, καὶ μὴ συνελθόντας ὑπάρχει ἐπισυνημμένη ἀπόδειξις τοῦ κλητῆρος περὶ τῆς προσκλήσεως τοῦ Σωτηρίου Ταμπακοπούλου, καὶ ἀναφορὰ τοῦ Ἰω. Ἀλεβιζοπούλου, ὁμολογοῦντος τὴν προσκλησίν του, καὶ λόγῳ ἀσθενείας μὴ συνελθόντος.

Εἰς τὸν δῆμον Κλείτορος οὐδεμία ἔνστασις φαίνεται, παρατηρεῖται μόνον ὅτι ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς πράξεως περὶ κληρώσεως τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς μνημονεύονται ἑπτὰ μέλη τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, καὶ προσυπογεγραμμένα φαίνονται δέκα, εἰς δὲ τὰς ἐκθέσεις περὶ σφραγίσεως καὶ ἀποσφραγίσεως τῆς κάλπης καὶ τοι μνημονευομένης τῆς παρουσίας πότε μὲν τοῦ δημάρχου καὶ πότε τοῦ παρέδρου, δὲν φαίνονται προσυπογεγραμμέναι αἱ ἐκθέσεις παρ' αὐτῶν, φαίνονται ὅμως προσυπογεγραμμέναι ἄλλοι παρευρισκόμενοι ψηφοφόροι.

Εἰς τὸν δῆμον Τροπαίων δὲν ὑπάρχει ἔνστασίς τις, παρατηρεῖται δὲ καὶ ἐνταῦθα ὅτι ἡ πρᾶξις περὶ κληρώσεως τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς δὲν εἶναι ὑπογεγραμμένη παρὰ τοῦ δημάρχου, καὶ τινες τῶν δημοτικῶν συμβούλων ὡς ἀγράμματοι, φαίνονται ὑπογεγραμμένοι διὰ χειρός τινος Διαμαντοπούλου.

Κατὰ τὸν δῆμον Γόρτυνος, Θαλπούσης καὶ Ἐλευσῖνος οὐδεμία ἔνστασις φαίνεται.

Εἰς τὸν δῆμον Μωλάοντος πρὸ τῆς ψηφοφορίας ἐδόθη ἔνστασις παρὰ τοῦ Γ. Ν. Μπούκουρα καὶ δύω ἄλλων πρὸς τὸν ἔπαρχον κατὰ τοῦ σχηματισμοῦ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, ὡς εἰκονικοῦς ὄντων. Ἕτερα τριῶν μελῶν τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς περὶ ἐνεργηθεισῶν ἐπεμβάσεων τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως καὶ περὶ ἀφαιρέσεως τῆς κάλπης.

Ἕτερα 22 ψηφοφόρων κατὰ τῶν 4 μελῶν τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς ὡς ὑπεξαιρεσάντων τὰ πρακτικὰ τῆς ψηφοφορίας καὶ ἀρνηθέντων νὰ μεταβῶσιν εἰς τὴν πρωτεύουσαν διὰ τὴν διαλογὴν τῶν ψήφων, ἀφοῦ ἀπέτυχον νὰ νοθεύσωσι τὴν κάλπην κατὰ τοῦ Π. Δεληγιάννη, καθὸ ἐπιτηρουμένην ἀπὸ τὸ Ἱ. μέλος τὸν Γ. Ν. Μπούκουραν.

Εἰς τὸν δῆμον Θεισόας.

Μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ψηφοφορίας τῆς πρώτης ἡμέρας ἡ ἐπιτροπὴ ἐζητήσατο τὴν συνδρομὴν τοῦ σταθμεύοντος ὑπομοιράρχου, διὰ τὴν μεταφορὰν τῆς κάλπης εἰς τὸ προσδιωρισμένον

παρ' αὐτῆς μέρος· εἰς τὴν αἴτησιν ταύτης ἁπάντων ὁ ὑπομοίραρχος παρετήρησεν ὡς καταλληλότερον νὰ μένῃ ἡ κάλπη ἐντὸς τοῦ τόπου τῆς ψηφοφορίας, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν αὐτῆς καὶ τὴν περιφρούρησιν τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως, πρὸς ἀπορυγὴν ἐνδεχομένων συγκρούσεων ὡς ἐκ τοῦ ἐρεθισμοῦ τῶν πνευμάτων· εἰς περίστασιν ὅμως, καθ' ἣν ἐπιμένει ἡ ἐπιτροπή, αὐτὸς εἶναι πρόθυμος νὰ παράσχῃ πᾶσαν συνδρομήν, ὅπερ καὶ ἐγένετο, μετενεχθείσης τῆς κάλπης εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Γ. Ἀντωνοπούλου, ὅθεν δὲν ἐπανῆλθε πλέον πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς ψηφοφορίας. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη δι' ἀναφορᾶς της πρὸς τὸν ἔπαρχον καταγγέλλει τὸν ὑπομοίραρχον, ὡς ἐπεμβάντα εἰς τὴν ἐκλογήν, καὶ ὅτι ἐζητήσατο τὴν ἀπομάκρυνσιν αὐτοῦ, παρουσίᾳ τοῦ ὁποίου δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ψηφοφορίαν· ταῦτα δ' ἐπαναλαμβάνει καὶ δι' ἑτέρας πρὸς τὴν Βουλὴν ἀναφορᾶς.

Εἰς τὸν δῆμον Ἱραίας ἡ ἐπιτροπὴ δι' ἀναφορᾶς της πρὸς τὴν βουλὴν ἐκθέτει, ὅτι ἡ ψηφοφορία ἐξηκολούθησε τακτικῶς εἰς τὸν δῆμον, ἀλλ' ὅτι τὴν κάλπην δὲν μετέφερεν εἰς τὸν τόπον τῆς διαλογῆς διὰ τὴν σύμπτωσιν τῆς μεγάλης ἑβδομάδος, ὑποθέσασα ὅτι ὁ Κ. ἔπαρχος ἤθελεν ἀποδοκιμάσει τὰς περὶ τούτου παρατηρήσεις της, ἡ δ' ἐπίσπευσις τῆς διαλογῆς ἐγένετο διὰ νὰ μὴ λάβῃ μέρος εἰς αὐτὴν, καὶ καταδείξῃ τὰς γενομένας παρανομίας.

Τὸ τμῆμα σκεφθὲν ἐφ' ὅλων τούτων,

Ὡς πρὸς τοὺς δήμους Γόρτυνος, Θαλπούσης καὶ Ἐλευσῖνος, μὴ ὑπαρχούσης μηδεμιᾶς ἐνστάσεως, παρεδέχθη τὸ ἔγκυρον τῆς ἐκλογῆς, ὡς νομίμως διεξαχθείσης, καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς ἄλλους δήμους διερώτησε καὶ κατὰ μὲν πλειονοψηφίαν,

α) ὡς πρὸς τὸν δῆμον Τρικολώνων· ἐπειδὴ ἡ κλήρωσις τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἐνεργήθη ἐν τῷ δημοτικῷ καταστήματι καὶ παρουσίᾳ τοῦ δημάρχου, παρεδιάσθη ἡ δημοτιότης τῆς πράξεως, καὶ ἐπομένως θεωρεῖ ἀκυρωτέαν τὴν γενομένην κλήρωσιν, κατὰ συνέπειαν δὲ καὶ τὴν ψηφοφορίαν.

β) ὡς πρὸς τὸν δῆμον Γευθίδος· ἐπειδὴ ἀμφισβητηθῇ ἡ νομιμότης τῆς συγκροτήσεως τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, νὰ παρουσιασθῇ τὸ πρωτότυπον τῆς μεταγενεστέρας πράξεως αὐτοῦ, πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἐνστάσεως.

γ) ὡς πρὸς τὸν δῆμον Μωλάοντος· ἐπειδὴ δὲν ἐμπεριέχεται μεταξὺ τῶν ἐκλογικῶν ἐγγράφων ἡ πρᾶξις περὶ τῆς κληρώσεως τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, νὰ προσαχθῇ αὕτη καθ' ὅσον προσβάλλεται ὡς εἰκονικῶς ἐνεργηθεῖσα, διὰ νὰ ἐξελεγχθῇ ἡ ἀλήθεια.

δ) ὡς πρὸς τὸν δῆμον Τροπαίων· ἐπειδὴ εἰς τὴν πρᾶξιν

τῆς κληρώσεως, δὲν φαίνεται προσυπογεγραμμένος ὁ δήμαρχος, νὰ διευθυνθῇ πρὸς αὐτὸν ἐπὶ ἐπιστροφῇ πρὸς ἀναγνώρισιν τῆς γνησιότητος.

ε) ὡς πρὸς τὸν δῆμον Κλείτορος· ἐπειδὴ παρατηρεῖται διαφορά τις εἰς τὴν πρᾶξιν τῆς κληρώσεως, διότι ἐν τῇ ἀρχῇ αὐτῆς μνημονεύονται μὲν ἑπτὰ μέλη, εἶναι δὲ προσυπογεγραμμένα δέκα, νὰ προσαχθῇ τὸ πρωτότυπον πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας.

ς) ὡς πρὸς τὸν δῆμον Νυμφασίας· ἐπειδὴ εἰς τὴν συγκρότησιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου προσελήφθησαν μέλη συμπληρωματικά, ν' ἀπαιτηθῇ ἡ μνημονευομένη ὑπ' ἀριθ. 5.366, διαταγὴ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, διὰ νὰ γνωσθῇ ὁ λόγος τῆς προσλήψεως τούτων.

Ἐν περιπτώσει δὲ, καθ' ἣν ἡ Βουλὴ θεωρήσῃ ἐπουσιώδη τὴν προσαγωγὴν τῶν ζητουμένων ἐγγράφων, ἐπειδὴ καὶ ἀφαιρουμένων τῶν ψήφων τοῦ δήμου Τρικολώνων, τοῦ ὁποίου γνωμοδοτεῖται ἡ ἀκύρωσις, δὲν δύναται νὰ ἀλλοιωθῇ τὸ ἀποτέλεσμα, καὶ ἂν ἤθελον ὑποτεθῇ δοθησόμεναι αἱ ψῆφοι τούτου, καὶ ἐκείναι τῶν δήμων Θεισόας καὶ Ἠραίας ὑπὲρ τρίτου τινός, νὰ ἐπικυρωθῇ ἡ ἐκλογή.

Κατὰ δὲ μειονοψηφίαν α) ὡς πρὸς τὸν δῆμον Τρικολώνων.

Ἐπειδὴ ὁ νόμος δὲν προσδιορίζει ῥητῶς ὡς τόπον τῆς κληρώσεως τὸ δημοτικὸν κατάστημα, οἱ μόνοι δὲ ὅροι τοὺς ὁποίους ἀπαιτεῖ, εἶναι ἡ δημοσιότης τῆς πράξεως καὶ ἡ παρουσία τοῦ δημάρχου, ἕπεται ὅτι οὗτος ὠφειλε, εἰδοποιηθεὶς παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, νὰ παρευρεθῇ εἰς τὸν τόπον τῆς κληρώσεως, καὶ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ἠξίου νὰ ἐνεργήσῃ τὴν κλήρωσιν κατὰ παράβασιν τοῦ ὅρου τῆς δημοσιότητος, νὰ διαμαρτυρηθῇ κατὰ τῆς παρανομίας ταύτης.

β'). ὡς πρὸς τὸν δῆμον Τευθίδος.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸν νόμον, ἀποδημοῦντος τοῦ δημάρχου, νομίμως ἀναπληροῖ αὐτὸν ὁ πάρεδρος, ἕπεται ὅτι ἡ ἐπὶ παρουσίᾳ τούτου ἐνεργηθεῖσα κλήρωσις τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἄκυρος· ἡ δὲ ἀπαίτησις τῆς μεταγενεστέρας πράξεως ἀποβαίνει ὅλως περιττή.

γ') ὡς πρὸς τὸν δῆμον Μωλάοντος.

Ἐπειδὴ ἡ ὕπαρξις τῆς πράξεως περὶ κληρώσεως τῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἀμφισβητεῖται, ἡ δὲ ἔνστασις τοῦ Γ. Ν. Μπούκουρα καὶ λοιπῶν ἐξελέγχεται καθ' ἑαυτὴν ἀβάσιμος, καθότι ὁ σκοπὸς τῆς εἰκονικότητος ὑποτίθεται τὸν μονομερῆ σχηματισμὸν τῆς ἐπιτροπῆς, ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου τὸ ἀποτέλεσμα

δὲν καταφαίνεται τοιοῦτον, καθόσον μάλιστα καὶ αὐτὸς ὁ ἐνιστάμενος ἔλαχε ὡς μέλος τῆς αὐτῆς ἐπιτροπῆς, ὥστε τὰ δικαιώματα ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, τὴν ἐξασφάλισιν τῶν ὁποίων ὑποτίθησιν ὁ νομοθέτης, εἰσὶν ἐξησφαλισμένα, ἡ ἀπαίτησις τοῦ πρωτοτύπου καθίσταται περιττή.

δ') Ὡς πρὸς τὸν δῆμον Τροπαίων.

Ἐπειδὴ, μὴ ὑπαρχούσης ἐνστάσεως κατὰ τοῦ σχηματισμοῦ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ δήμου τούτου, εἰκάζεται ἡ γνησιότης αὐτῆς, ἡ δ' ἔλλειψις τῆς ὑπογραφῆς τοῦ δημάρχου θεωρεῖται ἀποτέλεσμα παραδρομῆς.

ε) Αἱ αὐταὶ σκέψεις ἐφαρμόζονται καὶ ὡς πρὸς τὸν δῆμον Κλείτορος· ὡς πρὸς τὴν ἔλλειψιν τῆς ὑπογραφῆς τοῦ δημάρχου εἰς τὰς περὶ σφραγίσεως καὶ ἀποσφραγίσεως ἐκθέσεις, δὲν δύναται αὕτη νὰ θεωρηθῇ ὡς λόγος ἀκυρότητος, καθόσον παρὰ τοῦ νόμου δὲν ἀπαιτεῖται ἡ προσυπογραφὴ αὐτοῦ, ἀλλ' ἡ παρουσία ἥτις ἐπιβεβαιοῦται παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς.

ς') Ὡς πρὸς τὸν Δῆμον Νυμφασίας.

Ἐπειδὴ, ἀποδημούντων τῶν κυρίων μελῶν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, καὶ ἀποποιηθέντος τοῦ ἐνδημοῦντος νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν πρᾶξιν τῆς κληρώσεως, ἡ συμπλήρωσις τοῦ συμβουλίου διὰ παραπληρωματικῶν μελῶν καθίσταται κατ' ἀνάγκην δικαιολογημένη, ἡ προσαγωγὴ τῆς μνημονευομένης διαταγῆς τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἀποβαίνει ἄσκοπος.

Ἐπειδὴ ἡ καθυστέρησις τῶν δύο δήμων Θεισόας καὶ Ἠραίας, ἂν καὶ φαίνεται ὅτι ἐγένετο ἐπὶ σκοπῷ προσκομμάτων περὶ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἐκλογῆς, καὶ ἂν ἤθελον δοθῆ ὅλαι αἱ ψῆφοι αὐτῶν εἰς τρίτον, δὲν μεταβάλλει τὸ ἀποτέλεσμα, καὶ ἐν περιπτώσει ἔτι, καθ' ἣν ἤθελεν θεωρηθῇ ὡς ἄκυρος καὶ ὁ δῆμος τῶν Τρικολώνων.

Ἐν τούτοις ἐκ μιᾶς ἀναφορᾶς 427 ψηφοφόρων τοῦ δήμου Θεισόας, παρουσιασθείσης ἐν καιρῷ τῆς διαλογῆς ἐνώπιον τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν, ἐξηγήθη ἡ θέλησις αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ Κ. Π. Α. Δεληγιάννη· τὰς ψήφους δὲ ταύτας ἡ ὁλομέλεια τῶν ἐπιτροπῶν διστάσασα νὰ καταλογίσῃ ὑπὲρ τοῦ ὑποψηφίου Π. Α. Δηλιγιάννη, ἀφῆκεν εἰς τὴν κρίσιν καὶ ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς.

ζ) Ὡς πρὸς τὰς λοιπὰς ἐνστάσεις.

Ἐπειδὴ ὁ Νόμος ὁρίζει, ὥστε αἱ παντὸς εἴδους ἐνστάσεις νὰ γίνωνται ἐνώπιον τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ψηφοφορίας ἢ τῆς διαλογῆς, διὰ τοῦτο ὡς ἐκπρόθεσμοι καὶ ἀνυποστήρικτοι δὲν δύνανται νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν, καθόσον μάλιστα ἀναιροῦνται καὶ παρ' ἄλλων ἀντενστάσεων.

Ἐπειδὴ ἐξ ὅλων τῶν εἰρημένων καὶ τῶν συντρεχόντων τὴν ἐκλογὴν ταύτην περιστατικῶν, ἡ θέλησις τοῦ λαοῦ τῆς ἐπαρχίας Καρυταίνης ἐξηγεῖται ἀριδήλως ὑπὲρ τοῦ Κ. Π. Α. Δεληγιάννη.

Γνωμοδοτεῖ.

Νὰ ἐπικυρωθῇ ἡ ἐνεργηθεῖσα ἐκλογὴ τῆς ἐπαρχίας ταύτης καὶ νὰ κηρυχθῇ ὡς νόμιμος αὐτῆς Βουλευτὴς ὁ Κ. Π. Α. Δεληγιάννης, ἔχων καὶ τὰ παρὰ τοῦ Νόμου ὁριζόμενα προσόντα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Ἰουνίου 1848.

Ὁ Εἰσηγητὴς Σ. Νικολαΐδης.

Μετὰ ταῦτα ὁ κατὰ τὴν πρωτελευταίαν συνεδρίασιν ἐξαιτησάμενος τὰς πληροφορίας περὶ τῶν καταχρήσεων καὶ καταπιέσεων τῶν δημοσίων στρατευμάτων, τὰ ὁποῖα τοιαυτοτρόπως καταβαρύνουσι τὸν λαὸν, φυλακίζουσι παρανόμως, ἁρπαζουσιν ἰδιοκτησίας, καὶ πράττουσιν ἄλλας ὁμοίως βιαιοπραγίας ἠρώτησε τὸν παρόντα ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν, ἂν δύναται ἤδη νὰ πληροφορήσῃ περὶ τούτων τὴν βουλὴν, ἄλλως νὰ ὁρισθῇ ἄλλη τις συνεδρίασις.

Ὁ ὑπουργὸς δὲ τῶν ἐσωτερικῶν ἀπήντησεν ὅτι λόγος παρὰ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων πρέπει νὰ γίνηται, περὶ τοῦ ἂν ὁ νόμος ἐνεργῆται· λέγει λοιπὸν ὅτι οἱ νόμοι δὲν κοιμοῦνται ἀλλ' εἶναι εἰς πλήρη ἐνέργειαν, καὶ οἱ ἀδικούμενοι καταφεύγοντες εἰς τὰ δικαστήρια δικαιοῦνται πληρέστατα. Καὶ αἱ ἀναφοραὶ τῶν ἀναφερομένων καὶ παραπονουμένων ἐνεργοῦνται παραχρῆμα. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι τοιαῦτα δυσάρεστα ἀποτελέσματα εἶναι ἀναπόφευκτα ὅταν ἡ Κυβέρνησις ἀναγκάζηται νὰ μεταχειρίζηται ἐκτάκτους στρατολογίας, ἀλλ' οὔτε ὅλα τὰ σώματα οὔτε ὅλοι οἱ στρατιῶται πράττουσιν ἀταξίας, καὶ παρανομίας. Οἱ δὲ πράττοντες τυχὸν τοιαύτην τινὰ ἢ ἐκ παραγνωρίσεως τῶν χρεῶν των ἢ καὶ ἐκ κακῆς προαιρέσεως τιμωροῦνται δεόντως. Διότι τὸ ὑπουργεῖον τὰς τοιαύτας παρανόμους πράξεις ὁμοψήφως ἀποδοκιμάζει καὶ καταδικάζει, καὶ ἐνεργεῖ τὰ δίοντα πρὸς τιμωρίαν τῶν παρανομούντων.

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι δὲν ἀρκεῖ μόνη ἡ πρὸς τοὺς παραπονουμένους ὁδηγία τῆς εἰς τὰ δικαστήρια καταφυγῆς αὐτῶν· διότι ὅταν ἀναφύηται καὶ ἀναπτύσσηται τάσις τις ὁλοκλήρου τάξεως πρὸς παρανομίαν, ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ προλάβῃ καὶ νὰ ἐμποδίσῃ τὰς τοιαύτας παρανομίας καὶ τὴν κατάθλιψιν τοῦ λαοῦ, ὅστις δὲν ἀνταμείβεται διὰ τὰς κακοπαθίας καὶ τὰς ζημίας του ἐκ τῆς ἁπλῆς καταδίκης τοῦ καταπιέσαντος αὐτόν.

Ἐπαναλαβόντος δὲ καὶ τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος, ὅτι ἔχει αὐτὸς ν' ἀναφέρῃ ὡρισμένας τινὰς περιστάσεις καὶ πρέπει νὰ γείνῃ λόγος, ἂν οὐχὶ τώρα, τοὐλάχιστον εἰς ἄλλην τινὰ συνεδρίασιν, ἡ βουλὴ, συναινοῦντος καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, προσδιώρισε πρὸς τοιαύτας συζητήσεις, τὴν πρώτην μετὰ τὸ τέλος τοῦ προϋπολογισμοῦ συνεδρίασιν.

Ἕτερος μετὰ ταῦτα λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησεν ὅτι ἕκαστος βουλευτὴς δίκαια περιέμενε ν' ἀκούσῃ ἐπισήμως παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ, τὴν πρὸς τὴν βουλὴν ἐξιστόρησιν τοῦ τέλους τῶν στασιαστικῶν ἐσχάτων κινημάτων, τὴν καταδίωξιν τῶν ἀποστατῶν, καὶ ποῦ μετὰ ταῦτα αὐτοὶ κατέφυγον, πρὸς δὲ καὶ τὴν κατάστασιν τὴν ἐπαρχίας, ἥτις ὑπῆρξε τὸ θέατρον ὅλων τούτων τῶν σκηνῶν, καὶ ὑπέφερε τὰ πάνδεινα, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν θεωρήσας ὅτι ταῦτα ἐγένοντο πρὸ πολλοῦ πασίγνωστα ἐθεώρησε περιττὸν νὰ κάμῃ εἰδικῶς λόγον πρὸς τὴν βουλήν. Παρακαλεῖ ὅμως ἤδη τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ εἴπῃ πρῶτον μὲν ὅ,τι γινώσκει περὶ τῶν κινημάτων τῶν ἀποστατῶν, καὶ δεύτερον ποῖα μέτρα ἔλαβεν ἡ Κυβέρνησις πρὸς ἀποζημίωσιν καὶ περίθαλψιν τῶν παθόντων, τῶν ὁποίων πολλοὶ ἐντελῶς κατεστράφησαν, καὶ δὲν ἔχουσιν ἐλπίδα νὰ ζήσωσι τοῦ λοιποῦ ἀνέτως, ἐν τοσούτῳ αὐτοὶ ἀντέστησαν γενναίως εἰς τοὺς ἀποστάτας, καὶ κατέστρεψαν τὰ καταστρεπτικὰ τῆς πατρίδος σχέδια αὐτῶν. Λέγει δὲ ταῦτα οὐχὶ διὰ νὰ προπαρασκευάσῃ ἀποζημίωσιν ἢ περίθαλψιν εἰς ἑαυτὸν ὡς ἕνα τῶν ἐπαρχιωτῶν τῆς ἐπαρχίας Φθιώτιδος, καὶ ἑπομένως παθόντα, διότι ἀπὸ τοῦδε ἐπισήμως διακηρύττει ὅτι οὐδεμίαν θέλει αὐτὸς ἀποζημίωσιν, ἀλλὰ διὰ νὰ προκαλέσῃ τὴν Κυβέρνησιν νὰ λάβῃ μέτρα ὑπὲρ τῶν παθόντων μεγίστην ζημίαν καὶ καταστροφὴν κατοίκων τῆς ἐπαρχίας Φθιώτιδος, οἵτινες ὡς θυρωροὶ τοῦ Κράτους, καὶ τὰς πρώτας προσβολὰς αὐτοὶ πρῶτοι δεχόμενοι καὶ ἀποκρούοντες ὑποφέρουσι μεγίστην βλάβην καὶ φθοράν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι νόμιμοι εἶναι αἱ αἰτήσεις τοῦ προαγορεύσαντος βουλευτοῦ, καὶ πρὸς ἑκατέραν τούτων ἀπαντᾷ, λέγει εἰς ἀπάντασιν μὲν τῆς πρώτης, ὅτι οἱ ἀποστάται ἐκδιωχθέντες ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν στρατευμάτων, κατέφυγον εἰς τὴν Τουρκικὴν ἐπικράτειαν, διατελοῦσιν ὅμως ἐκτοτε συσσωματωμένοι, περὶ τοὺς 400, καὶ ἐπαπειλοῦσιν ὅτι καὶ αὖθις θέλουσιν ἐπιπέσει, κάμνουσι δὲ πρὸς τοῦτο διάφορα κινήματα ἄλλοτε εἰς ἄλλο μέρος μεταφερόμενοι, καὶ οὕτως ἐπασχολοῦσι τὰ ἡμέτερα στρατεύματα, νομίζοντες, ὡς κακῶς

ἴσως πληροφοροῦνται παρά τινων ἐντεῦθεν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις θέλει ἀπαυδήσει ἢ ἐξαντληθῇ δαπανῶσα. Αἱ δὲ Τουρκικαὶ ἀρχαὶ τῶν μεθορίων καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα δὲν φέρονται ἐν καλῇ πίστει, διότι οὐχὶ μόνον δὲν τοὺς καταδιώκουσιν, ὡς πρότερον ὑπέσχοντο, ἀλλὰ τοὺς προπέμπουσι καὶ τοὺς περιποιοῦνται, κακῶς φρονοῦντες, ὅτι αὐτοὶ θέλουσι δυνηθῇ νὰ εἰσβάλλωσι καὶ αὖθις, καὶ νὰ φέρωσι μεγάλους περισπασμοὺς εἰς τὴν κυβέρνησιν, ἥτις δὲν θέλει ἔχει νὰ δαπανᾷ, καὶ λησμονοῦντες ὅτι ἄλλοτε οἱ Ἕλληνες εἰς πολὺ κατωτέραν κατάστασιν τῆς σημερινῆς εὑρισκόμενοι, ἄνευ χρημάτων, ὅπλων καὶ πολεμεφοδίων, ἔδειξαν τί σημαίνει ἔθνος μαχόμενον ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας του. Ἐν τοσούτῳ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς ἔκαμε τὰς ἀναγκαίας διακοινώσεις, καὶ ζητεῖ τὴν προσηκουσαν ἱκανοποίησιν, καὶ ἐπέμφθη ὁμοίως πεζὸς πρὸς τὸν Πασσὰν τῆς Λαρίσσης, καὶ ζητεῖ λόγον τῆς τοιαύτης τῶν ἐν τοῖς μεθορίοις τουρκικῶν ἀρχῶν διαγωγῆς, ἀναμένει δὲ ἀπάντησιν, διὰ νὰ ζητήσῃ διὰ τῆς προσηκούσης πολιτικῆς ὁδοῦ ἀποζημίωσιν καὶ ἱκανοποίησιν. Περὶ δὲ τῶν παθόντων λέγει ὅτι τὸ δίκαιον τῶν ἐθνῶν καὶ οἱ νόμοι δεικνύουσι τὴν πύλην, εἰς ἣν πρέπει νὰ καταφύγωσιν, εἶναι δηλαδὴ ἀνάγκη νὰ καταδιώξωσι πρῶτον ἐκείνους, οἵτινες τοὺς ἔβλαψαν, ἐνεργοῦντες συντηρητικὰς κατασχέσεις ἐπὶ τῶν κτημάτων αὐτῶν, καὶ δεύτερον ἡ Κυβέρνησις, ἂν ἡ κατάστασις ἐκείνων δὲν ἐξαρκέσῃ πρὸς ἀποζημίωσιν, θέλει τοὺς βοηθήσει καὶ τοὺς περιθάλψει ἀναλόγως τῶν ἐνόντων μέσων. Ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲ ἔχει ἕτοιμον νομοσχέδιον περὶ χορηγήσεως ποσότητός τινος σίτου εἰς τοὺς κατοίκους Φθιώτιδος καὶ δραχμῶν τινων πρὸς κατασκευὴν οἴκου.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ὅτι εὐχαρίστως βλέπει ὅτι καὶ ὁ Ὑπουργὸς εἶναι σύμφωνος ὡς πρὸς τὴν περὶ τῆς Τουρκικῆς πολιτικῆς γνώμην του, ἀλλ' ἀγνοεῖ ἂν πρέπῃ νὰ ἐξακολουθῶμεν νὰ περιμένωμεν τὴν διάλυσιν τῆς τοιαύτης καταστάσεως, βασιζόμενοι εἰς τὰς προφάσεις ἢ ὑποσχέσεις τῶν Τουρκικῶν ἀρχῶν· διότι καὶ ὅτε προελέγετο ὅτι μέλλουσι μετὰ τῶν ἀποστατῶν νὰ εἰσβάλωσι καὶ Τοῦρκοι, καὶ γράμμα τοῦ δημάρχου Τυμφρηστοῦ πρὸς τὸν ἀδελφὸν τοῦ βουλευτοῦ Κ. Τσουκαλᾶ διεβεβαίωσε τοῦτο, οὐδεμία ἐδόθη εἰς τὴν θετικωτάτην ταύτην πληροφορίαν πίστις, ἀλλ' ἡσυχάζομεν· ἐπαναπαυόμενοι εἰς τὰς διαβεβαιώσεις τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν, καὶ ἐλέγομεν ὅτι δὲν δύναται ἡ ὅμορος ἡμῶν δύναμις, ἢ αἱ κατὰ τὰ σύνορα ἀρχαὶ αὐτῆς νὰ ῥίψωσιν εἰς τοιαύτην ἀπόνοιαν· ἐντοσούτῳ καὶ τότε

τὰ πράγματα ἀπέδειξαν ἀληθῆ τὴν Ἑλληνικὴν πληροφορίαν, καὶ ἤδη, ὅτε οἱ ἀποστάται περιφέρονται ἀδεῶς περὶ τὰ μεθόρια καὶ παρακολουθοῦνται καὶ προπέμπονται ὑπὸ τῶν Τούρκων, καταφαίνεται ἔτι μᾶλλον ποία ὑπάρχει ἡ διαγωγὴ τῶν ἐν τοῖς μεθορίοις τουρκικῶν ἀρχῶν· ἐν τούτοις ἂν καὶ αὐθις γείνῃ νέα εἰσβολή, πρέπει νὰ ἐμμένωμεν εἰς μόνας τὰς προτάσεις τῆς ἱκανοποιήσεως, καὶ δὲν πρέπει νὰ ληφθῶσι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως σοβαρώτερα καὶ ἐντονώτερα μέτρα; Πρὸς τοῦτο δὲ λέγει συμφώνως μὲ τὸν ὑπουργὸν ὅτι, ὅταν ὑπάρχῃ ἐθνικὴ ἀπόφασις, τὰ παρεμβαλλόμενα ὡς πρόφασις προσκόμματα δὲν πρέπει παντάπασι νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν· περὶ δὲ τῆς τῶν παθόντων ἐκ τῶν ἀποστατῶν ἀποζημιώσεως, παρατηρεῖ ὅτι δὲν ὑπάρχει νόμος ἐπιτρέπων τὴν τῶν ἐκ τοιούτων ἐγκλημάτων παθόντων ἀποζημίωσιν· ἔπειτα οἱ παθόντες δὲν δύνανται νὰ συνενωθῶσιν εἰς ἓν ὅλον καὶ νὰ ἐξαιτήσωσι τοιαύτας περὶ ἀποζημιώσεως αἰτήσεις, τὸ δημόσιον λοιπὸν πρέπει νὰ καταδιώξῃ τοὺς στασιάρχας, καὶ νὰ ζητήσῃ ἀποζημίωσιν ἀπὸ τοῦ Χουσεὶν Πασσᾶ, οὐχὶ ὅμως οἱ παθόντες, τοὺς ὁποίους ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει καὶ νὰ προστατεύσῃ καὶ νὰ περιθάλψῃ ὡς ἐν παραδείγματι ἀναφέρει, ὅτι ἄλλοτε ἡ Κυβέρνησις διὰ τὴν ὁποίαν ὑπέστησαν ἕνεκα τῶν σεισμῶν καταστροφὴν οἱ Μεσσήνιοι ἐνήργησε καὶ ἔλαβε παρὰ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων συνδρομὴν γενναίαν, ὥστε καὶ ἡ παροῦσα δι' ἰσχυρότερον λόγον πρέπει νὰ εἰσαγάγῃ νομοσχέδιον πρὸς περιθαλψιν τῶν ὑπὲρ πατρίδος παθόντων καὶ καταστραφέντων.

Ἐπανέλαβεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι καὶ τὸ δημόσιον κάμνει συντηρητικὰς κατασχέσεις ἐπὶ τῶν κτημάτων τῶν στασιαστῶν.

Μετὰ ταῦτα προὐτέθη εἰς συζήτησιν τὸ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων νομοσχέδιον, μηδεμιᾶς δ' ἀντιῤῥήσεως ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ὑπαρχούσης ἐγένετο ἐπ' αὐτῆς ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Μελετοπούλου καὶ Δημάθα, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 69.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Γεώργιος Λογιωτατίδης	Ν.
Κλεομένης Οἰκονόμου	Δ. Δελῆγεώργης	Ν.

Π. Τσιμπουράκης	N.	Ἰω. Ζάρκος	N.
Πάνος Μοναστηριώτης	N.	Γ. Ν. Κορφιωτάκης	
Σταῦρος Γρίβας		Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Ἰωάννης Πετμέζης	N.	Σταμάτιος Νικολαΐδης	N.
Μ. Καΐρης	N.	Βελισάριος Νικολαΐδης	N.
Δημήτριος Κονδύλης	N.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	N.
Ἀντώνιος Καμπάνης		Δημ. Ν. Μπούκουρας	N.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	N.	Γεώρ. Α. Ἀντωνόπουλος	N.
Νικόλαος Ἰατρός	N.	Ζαχείριος Δεπάστας	N.
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	N.	Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	N.
Δημ. Καλλιφρονᾶς	N.	Ἀνδρέας Ναταρᾶς	
Κωνστ. Βρυζάκης		Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	N.
Ἀνάργυρος Πετράκης	N.	Γεώρ Πανοπριστόπουλος	N.
Κ. Τζαβέλλας		Ἐμμανουὴλ Χ. Τσοῦχλος	N.
Σ. Στράτος		Ἰωάννης Ζαχειρόπουλος	N.
Π. Ῥάγκος	N.	Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	N.
Λουκᾶς Π. Νάκος		Νικόλαος Κορφιωτάκης	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Ἐμμ. Μελετόπουλος	N.
Πέτρος Τσανετάκης	N.	Παρασκευᾶς Ματάλας	
Γεώργιος Κονδύλης	N.	Ἠλίας Γιατράκος	N.
Κωνστ. Φασίτσας		Λουκᾶς Στέφανος	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	N.	Εὐστ. Σπυρίδωνος	
Γεώργιος Ι. Βατίστας	N.	Ῥήγας Παλαμίδης	
Ἄγγελος Γουζούασης	N.	Θεόδωρος Μ. Πετρινός	N.
Γεώργιος Κ. Βελῆς		Κωνσταντῖνος Μανέτας	
Ἰωάν. Α. Χατζόπουλος		Ἀλέξαν. Ἀλεξανδρόπουλος	
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης		Μελέτης Χατσῆ Μελέτη	
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος		Νικόλαος Τσαλακώστας	
Μιχαὴλ Σισίνης	N.	Δημήτ. Σακελλαριάδης	N.
Γρηγόριος Χατσηγιάννης		Νικόλαος Μπούτουνας	N.
Γεώργιος Μῆτσος		Π. Παππατσώνης	
Ἰωάννης Κλίμακας		Ἰω. Παππατσώνης	
Ἀναγνώστης Δημητρίου		Π. Δαρειώτης	
Πέτρος Α. Ζάννος		Σπυρίδων Βαλέττας	N.
Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	N.	Στρατῆς Δελιγιαννάκης	N.
Χριστόδ. Ν. Δεμάθας	N.	Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Ἠλίας Παπαδαῖος	N.	Παῦλος Λεντούδης	
Γεώργιος Πετμεζᾶς	N.	Χρύσανθος Σουμαρίπας	
Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	N.	Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	N.
Βασίλειος Πετμεζᾶς	N.	Κωνστ. Βέϊκος	N.

Μιχαὴλ Ἰατρὸς	N.	Ἰωάννης Περίδης	N.
Δημήτριος Βιρβίλης		Ἀνδ. Μάμουκας	N.
Γεώργιος Μπάνης	N.	Κάρολος Νάζος	
Πέτρος Μαυρομιχάλης		Εὐστράτιος Παρίσσης	
Ἀ. Μαυρομιχάλης		Ἀντώνιος Ἀρμάος	N.
Γεώρ. Κ. Μαυρομιχάλης		Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	N.
Ν. Μοσχούλας		Ἰω. Τομαρᾶς	N.
Γεώρ. Π Ζαρειφόπουλος	N.	Ἀν. Παπατσώρης	
Α. Κανελόπουλος	N.	Ἀθ. Καστανᾶς	N.
Κωνσαντίνος Δ. Σχινᾶς		Γ. Παππαδημητρίου	N.
Ἰωάννης Γκοῦρας		Γεώρ. Σ. Κριεζῆς	N.
Ἀναγνώστης Κεχαγιᾶς	N.	Α. Γ. Κουντουριώτης	N.
Σπ. Λογοθετόπουλος	N.	Δ. Α. Κουντουριώτης	
Παν. Παπαδιαμαντόπ.		Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	N.
Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος		Δημήτριος Χατσίσκος	N.
Χριστόδουλος Τσῖνος		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Δ. Κουμανιώτης		Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Θεόδωρος Ι. Μέξης		Γεώργιος Ῥιζόπουλος	N.
Ἐμ. Λαζάρου Ὁρλόφ		Ἰωάννης Τασσαῖος	N.
Γεώργιος Μπάστας	N.	Μάρκος Βιτάλης	N.
Κώνστας Δαρειώτης		Ἰωάννης Οἰκονόμου	
Σταμάτιος Ἀντωνιάδης	N.		

Ἀναγνώσθη τὸ 1. ἄρθρον αὐτοῦ καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ ὅλου γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς· ἐπὶ τούτου παρετήρησέ τις ὅτι διὰ νὰ πραγματοποιηθῇ ὁ σκοπὸς τοῦ ἐκτάκτου τούτου νόμου νομίζει ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὁρισθῇ ὅτι ὁ νόμος αὐτὸς γίνεται πρὸς συγκρότησιν τῆς ἀ. συνόδου τῶν κακουργοδικείων, ἀλλὰ γενικώτερον α τῶν συνόδων τῶν κακουργοδικείων » ὥστε νὰ γείνῃ δυνατὸν δυνάμει τῶν κατὰ τὸν νόμον τοῦτον συγκροτηθησομένων καταλόγων νὰ γείνῃ καὶ ἡ β'. σύνοδος· ἐπειδὴ καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα δὲν θέλουσι δυνηθῇ οὐδὲ τότε τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια νὰ συνέλθωσι καὶ ἐκλέξωσι τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐνόρκων.

Ὑπεστήριξε καὶ ἄλλος ὅτι καλὸν μὲν ἦτο νὰ γείνῃ ὁ τῆς Β'. συνόδου προσδιορισμὸς τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων ὑπὸ τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων, διότι ἐνδεχόμενον εἶναι πολλοὶ τῶν ἄλλοτε ἐκλεξίμων ν' ἀπώλεσαν τὰ προσόντα τῶν ἐνόρκων. Ἀλλ' ἂν οὐδὲ διὰ τὴν Β'. σύνοδον δὲν κατορθωθῇ ὁ τακτικὸς προσδιορισμὸς τῶν καταλόγων, ὠφέλιμον εἶναι νὰ ἰσχύῃ καὶ δι' αὐτὴν ὁ παρὼν νόμος.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν

ὑπουργὸς ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἐπιθυμοῦν νὰ μὴ γίνηται οὐδεμία προσβολὴ τῶν δικαιωμάτων τῶν πολιτῶν, ἤθελε νὰ ἦσαν παρεσκευασμένοι ἐγκαίρως οἱ κατάλογοι τῶν ἐνόρκων ὑπὸ τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων, διὰ νὰ μὴ λάβῃ ἀνάγκην εἰσαγωγῆς τοιούτου νομοσχεδίου εἰς τὰς Βουλάς, αἵτινες πάντοτε ἐπιφυλάττουσι τὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐνόρκων διὰ τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων, ἐπειδὴ ὅμως τι τοιοῦτον μέχρι τοῦδε δὲν ἐγένετο, διὰ νὰ μὴ κατατρύχωνται εἰς τὰς φυλακὰς τοσοῦτοι ὑπόδικοι, καθυπέβαλε τὸ παρὸν νομοσχέδιον ἐξ ἀνάγκης· ὥρισε δὲ μόνην τὴν Α. σύνοδον τῶν κακουργοδικείων, διότι ὑπάρχει εἰσηγμένον εἰς τὴν Γερουσίαν νομοσχέδιον περὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων καὶ ἀποπερατωμένον ὑπ' αὐτῆς· τὸ ὁποῖον θέλει ὑποβάλλει εἰς τὴν βουλήν, καὶ δυνάμει τούτου, ἀποπερατωθέντος καὶ ὑπὸ τῆς βουλῆς, ἐλπίζει ὅτι θέλουσι δυνηθῆ νὰ συνέλθωσι τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια, καὶ συντάξωσι τοὺς καταλόγους τῶν ἐνόρκων. Καθόσον μάλιστα ἡ Β'. σύνοδος μόλις περὶ τὸν Σεπτέμβριον θέλει ἀρχίσει· διότι ἕνα μὲν μῆνα μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νόμου τούτου, δύναται ν' ἀρχίσῃ ἡ Α'. σύνοδος, αὕτη δ' ἴσως θέλει διαρκέσει ἕνα ἢ καὶ δύο μῆνας.

Ἀπήντησεν ὁ κατὰ πρῶτον τὴν πρότασιν ποιήσας, πρώην δ' ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ὅτι τὸ προμνημονευθὲν νομοσχέδιον εἰσήχθη καὶ συνεζητήθη ἐπ' αὐτοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ἔχει τῷ ὄντι πολλὰς ἐλευθερωτέρας ὡς πρὸς τὸν λαὸν ἀρχάς· ἀλλὰ καὶ ἂν ἀποπερατωθῇ ὁ νόμος οὗτος καὶ ὑπὸ τῆς βουλῆς, περιέχει εἰς τὰ τελευταῖα αὐτοῦ ἄρθρα διατάξεις τινὰς περὶ προθεσμιῶν ἀπαιτουμένων διὰ νὰ συνταχθῶσι καὶ ἐκδικασθῶσιν οἱ κατάλογοι ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων δημοτικῶν καὶ διοικητικῶν ἀρχῶν, ὥστε δὲν θέλει ὑπάρχει ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος διὰ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ εἰς τὸ πρῶτον ἔτος, καθόσον μάλιστα αὐτὸς ὁ νόμος ἀπαιτεῖ νὰ γίνηται ἡ ἐκλογὴ τῶν ἐνόρκων ὑπὸ τῶν δημοτικῶν συμβουλίων πρὸ τοῦ ἔτους, καθ' ὃ θέλουσιν ἐνεργηθῇ αἱ σύνοδοι διὰ νὰ μὴ ἦναι γνωστόν, ποῖα θέλουσιν εἶσθαι τυχὸν τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα, καὶ γίνεται ἡ ἐκλογὴ τῶν ἐνόρκων χάριν προσωπικῶν συμφερόντων· ὅταν ὅμως ὁ ἁρμόδιος ὑπουργός, ὅστις ἔχει τὴν εὐθύνην, νομίζει ὅτι θέλει δυνηθῇ νὰ ἐφαρμόσῃ τὸν νόμον ἐκεῖνον ἐντὸς τοῦ ἔτους, αὐτὸς δὲν ἔχει τι ν' ἀντείπῃ.

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ὅτι ἡ πρότασις τοῦ προαγορεύσαντος ἔπρεπε νὰ γείνῃ παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ὑπουργοῦ, ὥστε γινομένη παρὰ τοῦ βουλευτοῦ ἀποδείκνυσιν ἐμπιστοσύνην εἰς τὸ ὑπουργεῖον, παρακαλεῖ

λοιπὸν τὴν βουλὴν νὰ τὴν δεχθῇ μάλιστα διὰ τὸν τελευταῖον λόγον, τουτέστι διὰ νὰ μὴ λεχθῇ ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐμόρφωσεν ἐνόρκους κατὰ τὴν θέλησίν της διὰ νὰ δικάσωσι τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα.

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο δεκτὴ ἡ προταθεῖσα τροποποίησις τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν λέξεων « τῆς πρώτης συνόδου » διὰ τῆς « τῶν συνόδων. »

Ἀκολούθως παρετήρησέ τις ὅτι εἰς τὸ β'. ἐδάρ. τοῦ 1 ἄρθρου ἦτο δυνατὸν νὰ τεθῇ μετὰ τὴν λέξιν « συμπληρωθῇ » ἡ φράσις « διὰ κλήρου » καὶ οὕτω νὰ λείψῃ τὸ 2 ἄρθρον.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος ὅτι οὐδὲν βλάπτει ἡ ὕπαρξις χωριστοῦ ἄρθρου ὁρίζοντος εἰδικώτερον τὰ τῆς ἀναπληρώσεως.

Τελευταῖον ἀνέπτυξεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι οἱ ἐκ τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων ἐκλελεγμένοι ἔνορκοι, ἐνῷ κατὰ τὸν νόμον ἔπρεπε παρ' ἑκάστου νομοῦ νὰ παραχθῶσι 30, εἶναι εἰς ἄλλον μὲν 20, εἰς ἄλλον δὲ 4, ὡς τὸν τῆς Εὐβοίας, καὶ εἰς ἄλλους ἐν γένει ὀλιγώτεροι τῶν 30, εἰς δὲ τὸν νομὸν τῶν Κυκλάδων, καθ' ἃς ἔλαβε χθὲς ἐπισήμους πληροφορίας εἶναι 43, διότι ἑκάστη ἐπαρχία ἐξελέξατο δέκα, πλὴν ἐκείνης τῆς Μήλου, ἥτις δὲν ἐξελέξατο. Καὶ περὶ μὲν τῶν ὑπεραρίθμων τούτων ἐνόρκων φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ ληφθῶσι μόνον οἱ ἀπαιτούμενοι πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ νομίμου ἀριθμοῦ δι' ἕκαστον νομόν. Ὡς πλεονάζοντες δὲ θέλουσιν ἀφαιρεθῇ οἱ τελευταῖοι κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ ἑκάστης ἐπαρχίας. Περὶ δὲ τῆς ἀναπληρώσεως τῶν ἐλλειπόντων ἐκρίθη καταλληλότερον νὰ γείνῃ αὕτη οὐχὶ ἐκ τῶν ἐκλεξίμων, διότι τότε ἤθελε λάβει τις διὰ τῆς τύχης τοὺς ἐνόρκους, καὶ ἐνδεχόμενον ἦτο νὰ τύχωσιν ἄνθρωποι ἀγράμματοι καὶ ἀνίκανοι, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐκλεχθέντων τῆς παρελθούσης συνόδου, οἵτινες δίδουσι περισσότερα ἐχέγγυα ὡς δεδοκιμασμένοι καὶ ἐκλελεγμένοι καὶ ἄλλοτε· ἡ δ' ἀναπλήρωσις θέλει γείνει ὡς λέγει τὸ 2 ἄρθρ. διὰ κλήρου.

Παραδεχθείσης δὲ καὶ τῆς βουλῆς τὰς περὶ τῆς ἀπολύσεως τῶν ὑπεραρίθμων καὶ τοῦ τρόπου τῆς συμπληρώσεως τῶν ἐλλειπόντων εἰς ἕκαστον νομὸν ἐνόρκων παρατηρήσεις τοῦ ὑπουργοῦ, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ 1 ἄρθρον, ὡς ἐτροποποιήθη, ἔχον οὕτω.

« Ἄρθρ. 1. Πρὸς συγκρότησιν τῶν συνόδων τῶν Κακουργιοδικῶν τοῦ τρέχοντος ἔτους, θέ ουν χρησιμεύσει οἱ παρὰ τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων καὶ τῶν νομαρχῶν συνταχθέντες ὑποψηφίων ἐνόρκων κατάλογοι.

Εἰς ὅν τινα δὲ Νομὸν, οἱ ὑπὸ τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων συνταχθέντες κατάλογοι εἶναι ἐλλειπεῖς, ἢ τυχὸν ἀπό τινα αὐτῶν δὲν συνετάχθησαν τοιοῦτοι, ὁ ἀπαιτούμενος τῶν τριάκοντα ὀνομάτων ἀριθμὸς θέλει συμπληρωθῆ ἀπὸ τοὺς τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων καταλόγους, τοὺς πρὸς σύστασιν τῶν τελευταίων συνόδων τῶν κακουργιοδικείων χρησιμεύσαντας.»

Ὁμοίως δὲ δι' ἀναστάσεως ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ 2 ἄρθρον, ἔχον οὕτω.

« Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ διαλαμβανομένη ἀναπλήρωσις θέλει γείνει παρὰ τοῦ προέδρου τῶν ἐφετῶν διὰ κληρώσεως ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει.»

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Βατίστα καὶ Μοναστηριώτου συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη παμψηφεὶ τὸ σύνολον τοῦ ῥηθέντος νομοσχεδίου, ἔχοντος οὕτως.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Πρὸς συγκρότησιν τῶν συνόδων τῶν Κακουργιοδικῶν τοῦ τρέχοντος ἔτους, θέλουν χρησιμεύσει οἱ παρὰ τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων καὶ τῶν νομαρχῶν συνταχθέντες ὑποψηφίων ἑνόρκων καταλόγοι.

Εἰς ὅν τινα δὲ Νομὸν, οἱ ὑπὸ τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων συνταχθέντες κατάλογοι εἶναι ἐλλειπεῖς, ἢ τυχὸν ἀπό τινα αὐτῶν δὲν συνετάχθησαν τοιοῦτοι, ὁ ἀπαιτούμενος τῶν τριάκοντα ὀνομάτων ἀριθμὸς θέλει συμπληρωθῆ ἀπὸ τοὺς τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων καταλόγους, τοὺς πρὸς σύστασιν τῶν τελευταίων συνόδων τῶν κακουργιοδικείων χρησιμεύσαντας.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ διαλαμβανομένη ἀναπλήρωσις θέλει γείνει παρὰ τοῦ προέδρου τῶν ἐφετῶν διὰ κληρώσεως ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει.»

Μετὰ τοῦτο ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς παρετήρησεν ὅτι εἰς τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ Β'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπάρχει λογιστικὸν λάθος. Ἐπειδὴ κατὰ τὴν γνώμην αὐτῆς, ἂν παρεδέχθη καὶ ἡ Βουλὴ, πρέπει ν' ἀφαιρεθῶσιν

Ἐκ τοῦ § 2	τὰ ἡμίσι· ἤτοι . . . . δραχ.	3,000
» » 6	. . . . . »	3,300
» » 9	. . . . . »	4.000
	τὸ ὅλον	10,300
ἀλλ' αὐτὴ ἀφαιρεῖ		12,580

Ἀναγνωρισθέντος δὲ τοῦ λογιστικοῦ λάθους, τὸ ὁποῖον καὶ ὁ εἰσηγητὴς ὡμολόγησεν, ἡ Βουλὴ ἀπεφάνατο νὰ διορθωθῆ τὸ 2 ἄρθρον τοῦ Β'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν εἰς δραχμὰς 51,100 ἀντὶ 48,820.

Προὐτέθη ἀκολούθως ἡ συζήτησις τοῦ περὶ συμπληρωματικῆς πιστώσεως τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν νομοσχεδίου, μηδεμιᾶς δ' ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Α. Γεωργαντᾶ καὶ Χατζίσκου, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ ῥηθέντος νομοσχεδίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 69.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ συμπληρωματικῆς πιστώσεως τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν νομοσχεδίου, ναὶ ἢ οὔχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς		Κ. Τζαβέλλας	
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ν.	Σ. Στράτος	
Γεώργιος Λογιωτατίδης	Ν.	Π. Ῥάγκος	Ν.
Δ. Δεληγεώργης.	Ν.	Λουκᾶς Π. Νάκος.	
Π. Τσιμπουράκης.	Ν.	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν.
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.	Πέτρος Τζανετάκης	Ν.
Σταῦρος Γρίβας		Γεώργιος Κονδύλης	
Ἰωάννης Πετμεζᾶς	Ν.	Κωνσταντῖνος Φασίτσας	Ν.
Μ. Καΐρης	Ν.	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.
Δημήτριος Κονδύλης	Ν.	Γεώργ. Ἰωάνν. Βατίστας	Ν.
Ἀντώνιος Καμπάνης		Ἄγγελος Γουζούασης	Ν.
Ἀνδρέας Δανόπουλος.	Ν.	Γεώργιος. Κ. Βελῆς.	
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν.	Ἰωάννης Α. Χατσόπουλος	
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	Ν.	Γεώργ. Ἰωάν. Γιαλλάσης	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν.	Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος.	
Κωνστ. Βρυζάκης.	Ν.	Μιχαὴλ Σισίνης	Ν.
Ἀνάργυρος Πετράκης.	Ν.	Γρηγόριος Χατσηγιάννος	

Γεώργιος Μῆτσος	
Ἰωάννης Κλίμακας.	
Ἀναγώστης Δημητρίου	
Πέτρος Α. Ζάνος	
Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	
Χριστόδουλος Ν. Δεμάθας	Ν.
Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν.
Γεώργιος Πετμεζᾶς	Ν.
Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	Ν.
Β. Πετμεζᾶς	Ν.
Ἰω. Ζάρκος	Ν.
Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	
Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Σταμάτιος Νικολαΐδης	Ν.
Βελισσάρ. Νικολαΐδης	Ν.
Κωνστ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Δημήτριος Ν. Μπούκουρας	Ν.
Γεώργ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Ζαφείριος Δεπάστας	Ν.
Ἐμμ. Ἀντίπας.	Ν.
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Εὐστάθ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Γεώρ. Πανοπιρτόπουλος	Ν.
Ἐμμ. Χ. Τσοῦχλος.	Ν.
Ἰωάννης Ζαφειρόπουλος	Ν.
Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Νικόλαος Κορφιωτάκης.	
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν.
Παρασκευᾶς Ματάλας	Ν.
Ἠλίας Γιατράκος	Ν.
Λουκᾶς Στέφανος	
Εὐγ. Σπυρίδωνος	
Ῥῆγας Παλαμίδης.	
Θεόδ. Μ. Πετρινὸς	
Κωνσταντῖνος Μανέτας	
Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Μελέτης Χ. Μελέτη	
Νικόλ. Τζαλαπκώστας	
Δημήτ. Σακελλαριάδης	Ν.
Νικόλ. Μπούντουνας	Ν.
Π. Παππατσώνης	
Ἰω. Παππατσώνης	
Π. Δαρειώτης	
Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.
Στρατῆς Δελιγιαννάκης	Ν.
Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Παῦλος Λιντούδης	
Χρύσανθος Σουμαρίπας	
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Κ. Βέϊκος	
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	Ν.
Δημήτριος Βιρβίλης	
Γεώργιος Μπάνης	Ν.
Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Γεώργ. Κ. Μαυρομιχάλης	
Ν. Μοσχούλας	
Γ. Π. Ζαρειρόπουλος	
Α. Κανελόπουλος	
Κωνστ. Δ. Σχινᾶς	
Ἰωάννης Γκούρας	
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	Ν.
Σπ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Χριστόδ. Τζίνος	
Δημήτρ. Κουμανιώτης	Ν.
Θεόδ. Ι. Μέξης	
Ἐμμ. Λαζάρου Ὀρλὸφ	
Γεώργιος Μπάστας	Ν.
Κώνστας Δαρειώτης	
Σταμάτ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Ἰωάννης Περιδὴς	Ν.
Ἀνδρ. Μάμουκας	Ν.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστρ. Παρίσσης.	Ν.
Ἀντώνιος Ἁρμάος	Ν.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	Ν.
Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Ἀν Παππατσώρης	

Ἀθανάσ. Καστανᾶς	
Γ. Παπαδημητρίου	Ν.
Γεώργιος Σ. Κριεζῆς	Ν.
Ἀνδρ. Γ. Κουντουριώτης	Ν.
Δημ. Α. Κουντουριώτης	
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Ν.
Δημήτρ. Χατσίσκος	Ν.
Καλαμ. Τσουκαλᾶς	
Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Γεώργ. Ῥιζόπουλος	Ν.
Ἰωάννης Τασσαῖος	Ν.
Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Ἰωάννης Οἰκονόμου	

Ἀνεγνώσθη ἑκάτερον τῶν δύο ἄρθρων αὐτοῦ καὶ μηδεμιᾶς ἀντιῤῥήσεως ὑπαρχούσης ἐγένοντο δεκτὰ δι' ἀναστάσεως. Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ἀπαράλλακτον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη παμψηφεὶ διὰ ψήφων 69 τὸ σύνολον τοῦ ῥηθέντος νομοσχεδίου ἔχοντος οὕτω·

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τοῦ Β. Ἡμῶν Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν σχέσεων Ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπομεν εἰς αὐτὸν νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν βουλὴν καὶ ὑποστηρίξῃ ἐνώπιον αὐτῆς πρότασιν, 1) τοῦ νὰ προστεθῇ ποσὸν ἐκ δραχμῶν 1,800 εἰς τὸ κεφάλαιον Ι. ἄρθρ. 3 Βασιλικὰ Διάστημα—καὶ 2) τοῦ νὰ σημειωθῇ ποσὸν ἐκ δραχ. 9,250 εἰς τὸ κεφάλαιον IV ἄρθρ. 3. Ἀποστολαὶ ἔκτακτοι—τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ῥηθέντος ὑπουργείου, διὰ τὸ ἔτος 1848·

Ἄρθρ. 2) Ὁ Ἡμέτερος Ὑπουργὸς θέλει ἐνεργήσει τὰ περαιτέρω.

Τέλειται ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης συνεδριάσεως γενησομένης τὴν 7 Ἰουνίου τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νόμου τῶν ἐξόδων διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 2 ὥραν μ.μ.

Ὁ πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος.
Εὐστρ. Παρίσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΛΓ'.

Τῆς 7 Ἰουνίου.

Σήμερον τὴν ἑβδόμην Ἰουνίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσ-

αθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐχορηγήθη ὑπὸ τὸν συνήθη ὅρον μηνιαίας ἀπουσίας ἄδεια πρὸς τοὺς βουλευτὰς Κ.Κ. Βατίσταν καὶ Γ. Π. Ζαρειφόπουλον.

Παρετήρησέ τις ὅτι εἰς τὸ Ξηροχώρι τῆς νήσου Εὐβοίας παρεχωρήθησαν ἐσχάτως, ὡς ἐπληροφορήθη, εἰς τὸν Κύριον Πεταλᾶν δύο θέσεις κατεχόμεναι ὑπὸ Σαμίων· ἐξαιτεῖται λοιπὸν παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν πληροφορίας περὶ τῆς τοιαύτης παραχωρήσεως, ἂν ἐνηργήθη, καὶ ἐπὶ τίνι λόγῳ ἐγένετο· συγχρόνως δὲ προτείνει ν' ἀνασταλῇ ἀμέσως ἀπὸ τοῦδε πᾶσα πρὸς τὴν τοιαύτην παραχώρησιν πρᾶξις, ὡς παράνομος.

Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὑπισχνεῖται νὰ δώσῃ κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν τὰς περὶ τούτου πληροφορίας· συγχρόνως δ' ὑπέμνησεν εἰς τὴν βουλὴν ὅτι λυνάμει τοῦ παρὰ τῆς βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ψηφισθέντος νόμου περὶ ἀποζημιώσεως τῆς Τραπέζης, ἡ Τράπεζα ζητεῖ ἤδη τὴν ἀποζημίωσιν, καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ σημειωθῇ τὸ ποσὸν τῆς ἐν ἐκείνῳ τῷ νόμῳ δοθείσης πιστώσεως εἰς τὸν προϋπολογισμόν· καθότι καὶ ἂν στηρίζηται εἰς ἰδιαίτερον νόμον, ἐπειδὴ ὁ προϋπολογισμὸς ἐπεψηφίσθη κατόπιν ἐκείνων τῶν νόμων, πρέπει νὰ τεθῇ εἰς τὸν προϋπολογισμόν.

Προσέθηκεν ἕτερος ὅτι ἡ σημείωσις τῆς τοιαύτης δαπάνης περὶ ἀποζημιώσεως τῆς Τραπέζης εἰς τὸν προϋπολογισμόν, εἶναι τοσοῦτον ἀναγκαία, καθόσον πρέπει ἡ βουλὴ νὰ σκεφθῇ ἂν ἦναι εἰς κατάστασιν τὸ ταμεῖον νὰ κάμῃ ἤδη τοιαύτας πληρωμάς.

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος ὅτι καὶ ἂν τεθῇ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν αὐτὸ τὸ κεφάλαιον εἶναι ὅμως ἐκτελεστέον καὶ πρὶν ἢ ἐπιψηφισθῇ ὁ προϋπολογισμὸς παρὰ τῆς Γερουσίας, διότι ἐν ἐκείνῳ τῷ νόμῳ ἠνοίχθη ἰδιαίτερα πίστωσις καὶ ἤδη δὲν δύναται πλέον ἡ βουλὴ νὰ σκεφθῇ ἂν ἦναι εἰς κατάστασιν νὰ κάμῃ τὴν πληρωμήν· εἶναι δὲ ἀνάγκη νὰ συμπεριληφθῇ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου πωνέσωτερικῶν, καὶ οὐχὶ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν, ἐπειδὴ ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς εἰσήγαγε τὸν νόμον περὶ ἀποζημιώσεως τῆς Τραπέζης.

Μετὰ ταῦτα ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναγάσεως νὰ προστεθῇ εἰς τὸ τέλος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν Γ'. κεφάλαιον εἰς ἀποζημίωσιν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης δραχ. 120,800.

Μετὰ ταῦτα γενομένης τῆς μηνιαίας κληρώσεως τῶν τμημάτων ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ πρεσβυτέρου τῶν βουλευτῶν ἀντὶ τοῦ ἀπόντος ἀντιπροέδρου, καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Παπαδάκιου καὶ Κανελοπούλου, ἔλαχον οἱ Κ. Κ. βουλευταὶ ὡς ἀκολούθως.

Μηνιαία κλήρωσις τῶν Τμημάτων διὰ τὸν μῆνα Ἰούνιον

Α.	Β.	Γ.
Σταμ. Ἀντωνιάδης	Ε. Βαρδίτσης	Α. Δανόπουλος
Ἀναγν. Δημητρίου	Γ. Κονδύλης	Νικόλ. Κορφιωτάκης
Δ. Κονδύλης	Γ. Κριεζῆς	Π. Ματαλᾶς
Μ. Σισίνης	Χρ. Τζίνος	Κ. Μανίτας
Ι. Ἀντωνόπουλος	Βελ. Νικολαΐδης	Γ. Ῥιζόπουλος
Δημ. Καλλιφρονᾶς	Ἐμμ. Ἀντίπας	Δ. Κατσίσκος
Σ. Γρίβας	Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Γ. Κ. Βελῆς
Α. Γ. Κουντουριώτης	Γ. Π. Ζαρειφόπουλος	Π. Ράγκος
Κ. Τζαβέλλας.	Μ. Βιτάλης	Κ. Νάζος
Ἰω. Ζαφειρόπουλος	Α. Γεωργαντᾶς	Εὐρ. Οἰκονομόπουλος
Ν. Μοσχούλας	Γ. Λογιωτατίδης	Γρηγ. Χατσηγιάννος
Α. Μαυρομιχάλης	Δ. Σακελλαριάδης.	Ι. Γκούρας
Ἀρμάος	Α. Π. Νάκος	Ν. Ἰατρὸς
Μπιρμπίλης	Α. Καστανᾶς	Ἀγγελ. Γουζούασης
Π. Κ. Μαυρομιχάλης	Γ. Ι. Βατίστας	Κλίμακας
Ι. Περίζης	Κ. Φαρσίτσας	Γ. Μαυρομιχάλης
Εὐρ. Καλογερᾶς	Ν. Τσαλακώστας	Δημ. Δεληγιώργης
Μελ. Χ. Μελίτης	Νικόλ. Μπούτσουνας	Α. Ἀλεξανδρόπουλος

Δ.	Ε.	Ϛ.
Στέφ. Στεφανόπουλος	Εὐρ. Σπυρίδωνος	Μ. Βαλέττας
Ν. Ἰατρὸς	Ἀνδρ. Νοταρᾶς	Ἐμ. Μελιτόπουλος
Γ. Μπάνης	Β. Πετμεζᾶς	Παῦλος Λεντόλιος
Γ. Παππαδημητρίου	Ματθ. Πρωτοπαπᾶς	Χρ. Ν. Δεμάθης
Δ. Μπούκουρας	Α. Μακρυποκάμπος	Ἰω. Ζάρκος
Δ. Δ. Κουντουριώτης	Γ. Μπάστας	Π. Μοναστηριώτης
Στυλ. Νικολαΐδης	Π. Ζάνος	Γ. Γιωλέσης
Ζ. Δεπάστας	Μ. Ἀναστασόπουλος	Δ. Κομνηνιώτης
Σ. Λογοθετόπουλος	Ἰω. Παππατσώνης	Παναγιωτόπουλος
Ἀθ. Δανηλόπουλος	Εὐστρ. Παρίσης	Γ. Μῆτσος
Θ. Μέξης	Π. Παπαδιαμαντόπουλος	Σ. Σεράτος
Μιχαλόπουλος	Ἐμ. Α. Ὀρλώφ	Α. Κεχαγιᾶς
Ι. Ἀντωνόπουλος	Δ. Ὀρμανὸς	Λουκᾶς Στέφανος
Σπ. Δεληγιαννάκης	Κ. Βέϊκος	Σπ. Βαλέττας.
Ἠλ. Γιατράκος	Α. Καμπάνης	Ι. Οἰκονόμου
Ἰω. Τομαρᾶς	Γρ. Ν. Κορφιωτάκης	Κων. Δουβουνιώτης
Ἰωάν. Χατσόπουλος	Ι. Πετμεζᾶς	Κ. Σχινᾶς
Π. Τσιμπουράκης	Ι. Τσσαλᾶς	Π. Παπασπύρης

Ζ.

Ἐμ. Τσουχλᾶς	Θ. Πετρινὸς	Α. Καναλλόπουλος
Ἀνέρ. Πετράκης	Γ. Πετμεζᾶς	Ἀνδρ. Μήμουκας
Κων. Βρυζάκης	Νικόλαος Ἀνδρίκου	Ἠλίας Παππαδαῖος
Χ. Σουμαρίπας	Κ. Θ Κολοκοτρώνης	Κλεομ. Οἰκονόμου
Πέτρος Τσανετάκης	Κ. Τσουκαλᾶς	Ῥήγας Παλαμήδης
Μ. Δ. Καΐρης	Κ. Δαρεμάτης.	

Μετὰ ταῦτα προέτεινεν ὁ Πρόεδρος εἰς τὴν βουλὴν ὅτι τμήματά τινα, εἰς τὰ ὁποῖα εἶναι ἀνατεθειμέναι ἐκλογαί τινες, ὡς ἡ τῆς Σύρου π. χ. δὲν δύνανται μέχρι τοῦδε νὰ συμπληρωθῶσιν ἀνευ ἱκανοῦ παρελθόντος μηνός· ὅθεν ἡ βουλὴ πρέπει νὰ λάβῃ τι μέτρον θεραπείας.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἀφοῦ ἡ ἐξέλεγξις ἐκλογῆς τινος παρατείνεται ὑπό τινος τμήματος ἐπ' ἄπειρον, πρέπει ἡ ἐκλογὴ νὰ κληρωθῇ εἰς νέον τμῆμα, διὰ νὰ μὴ στερῶνται αἱ ἐπαρχίαι τῶν βουλευτῶν αὐτῶν.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἐλύθη ἄλλοτε παρὰ τῆς βουλῆς τὸ ζήτημα τοῦτο, καὶ ἀπεφασίσθη ὅτι ἑκάστη ἐκλογὴ θέλει μένει εἰς ὃ κατὰ πρῶτον ἔλαχε τμῆμα.

Ἐπήνεγκε τρίτος, ὅτι ἐπειδὴ ὁ κανονισμὸς δὲν προβλέπει τι περὶ τῆς τοιαύτης περιστάσεως καὶ οὐδ' ἄλλοθεν ἔχομεν ταύτης παράδειγμα, ἵν' ἀποφασίσωμεν ἐξ ἀναλογίας, πρέπει νὰ συζητηθῇ ἡ πρότασις αὕτη τοῦ Κ. Προέδρου αὐτοῦ, καὶ ν' ἀποφασίσῃ ἐν γνώσει ἡ βουλή.

Τὴν τοιαύτην ἀναβολὴν παρεδέχθη ἡ βουλή.

Προύτεθη δ' εἰς συζήτησιν ἡ ἔκθεσις ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ δευτέρου βουλευτοῦ τῆς ἐπαρχίας Σκοπέλου. Μηδενὸς δὲ λαβόντος τὸν λόγον ἐπ' αὐτῆς ἠρώτησεν ὁ πρόεδρος τὴν βουλήν, ἂν παραδέχηται τὴν γνωμοδότησιν τῆς μειονοψηφίας περὶ ἀκυρώσεως τῆς ἐκλογῆς, ἡ δὲ βουλὴ ἀπέρριψεν αὐτὴν δι' ἀναστάσεως. Μέλλοντος δὲ τοῦ προέδρου νὰ ἐρωτήσῃ καὶ περὶ τοῦ δευτέρου μέρους τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς μειονοψηφίας, τουτέστι περὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ προσαχθῇ ἡ ἔκθεσις τοῦ ἐπάρχου, παρετήρησέ τις ὅτι ἡ τοιαύτη ἔκθεσις, καὶ ἂν ὑπῆρχε δὲν ἠδύνατο νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, διότι δὲν εἶναι τοιοῦτον ἔγγραφον ὥστε νὰ ἐξαρτᾶται ἡ τύχη ἐκλογῆς τινος ἀπὸ τῆς ἐκθέσεως τοῦ ἐπάρχου.

Ἐν τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ καὶ περὶ τοῦ β'. τούτου μέρους τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς μειονοψηφίας, ἀπέρριψε καὶ τοῦτο δι' ἀναστάσεως. Παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως τὴν γνωμοδότησιν τῆς πλειονοψηφίας καὶ ἐκηρύχθη νόμιμος βουλευτὴς τῆς ἐπαρχίας Σκοπέλου ὁ Κωνσταντῖνος Ἀντωνιάδης.

Ἐπελήφθη μετὰ ταῦτην ἡ βουλὴ τῆς συζητήσεως τῆς ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς τοῦ τετάρτου βουλευτοῦ Καρυταίνης.

Ἐπὶ ταύτης λαβὼν τὸν λόγον τις παρετήρησεν ὅτι δὲν εἶναι ἐναντίος εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς ταύτης προτεινόμενον ἀποτέλεσμα, ἐκτὸς ἂν τις ἤδη τὸν πείσῃ ὅτι ἔλαβον χώραν παρανομίαι, ἐπὶ σκέψεών τινων ὅμως τῆς ἐκθέσεως θέλει φέρει παρατηρήσεις τινὰς ἀντικαθιστῶν αὐτὰς δι' ἄλλων, μὴ παραβλαπτομένου ὅμως τοῦ ἀποτελέσματος· α) ὡς πρὸς τὸν δῆμον Τευθίδος, ἡ ἐπιτροπὴ λέγει ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ τὸν νόμον ἀποδημοῦντος τοῦ δημάρχου, νομίμως ἀναπληροῖ αὐτὸν ὁ πάρεδρος, ἔπεται ὅτι ἡ ἐπὶ παρουσίᾳ τούτου ἐνεργηθεῖσα κλήρωσις τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἄκυρος. Αὐτὸς δὲ φρονεῖ ὅτι νομίμως ὁ δημοτικὸς πάρεδρος δὲν ἀναπληροῖ τὸν δήμαρχον ἅπαντα, ἂν δὲν λάβῃ πρὸς τοῦτο ἐντολὴν παρ' αὐτοῦ· διότι ἐνεργεῖ κατὰ τὰς παραγγελίας τοῦ δημάρχου, καὶ εἶναι πολὺ καταστρεπτικὴ ἡ τοιαύτη ἀρχή, ἡ δίδουσα ἐξουσίαν εἰς τὸν δημοτικὸν πάρεδρον νὰ ἐνεργῇ ἀφ' ἑαυτοῦ ἐν τυχαίᾳ τινὶ ἀπουσίᾳ τοῦ δημάρχου. Ἀλλ' ἐντεῦθα δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι ἰσχύει ἡ δευτέρα πρᾶξις τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου· β) ἡ ἐπιτροπὴ λέγει ὅτι ὡς πρὸς τὸν δῆμον Νυμφαίας, ἐπειδὴ, ἀποδημούντων τῶν κυρίων μελῶν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, καὶ ἀποποιηθέντος τοῦ ἐνδημοῦντος νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν πρᾶξιν τῆς κληρώσεως, ἡ συμπλήρωσις τοῦ συμβουλίου διὰ παραπληρωματικῶν μελῶν καθίσταται κατ' ἀνάγκην δικαιολογημένη, ἡ προσαγωγὴ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5366 διαταγῆς τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἀποδείκνει ἄκυρος. Αὐτὸς δὲ ὁμοίως καὶ ἐνταῦθα εἶναι σύμφωνος ὡς πρὸς τὸ ἀποτέλεσμα, ὡς σύμφωνον μὲ τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ἐκδοθεῖσαν ἐγκύκλιον περὶ συμπληρώσεως τοῦ συμβουλίου διὰ παραπληρωματικῶν μελῶν, ὅταν οἱ πραγματικοὶ σύμβουλοι ἀποδημῶσι διαρκῶς, καὶ μὲ τὴν παρὰ τῆς βουλῆς ἄλλοτε καθιερωθεῖσαν νομολογίαν, οὐχὶ ὅμως διότι ἡ τοιαύτη ἀναπλήρωσις καθίσταται κατ' ἀνάγκην δικαιολογημένη. Ἐνῷ λοιπὸν συμφωνεῖ πρὸς τὸ ἀποτέλεσμα διαφωνεῖ πρὸς τὰς αἰτίας.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἡ βουλὴ θέλει ἐρωτηθῇ ἂν παραδέχηται τὸ ἀποτέλεσμα τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐκθέσεως καὶ περὶ τούτου πρέπει νὰ γείνῃ λόγος. Δὲν πρόκεινται δὲ εἰς συζήτησιν οἱ λόγοι καὶ αἱ αἰτιολογίαι τῆς ἐκθέσεως, οὐδὲ μέλλει ἤδη ἡ βουλὴ νὰ καθιερώσῃ ἀρχάς. Διὰ τοῦτο δὲν παρατηρεῖ τι

περὶ ὧν ὁ προαγορεύσας εἶπεν, ἂν καὶ αὐτὸς ῥρνεῖ ὅτι ὁ δημάρχικὸς πάρεδρος ἐνεργεῖ μὲν κατὰ τὰς παραγγελίας τοῦ δημάρχου παρόντος, ἐνεργεῖ δὲ καὶ αὐτοδικαίως ἀπόντος αὐτοῦ.

Μετὰ ταῦτα ἡ βουλὴ ἀνεξαρτήτως τῶν ἀναφερέντων τούτων ζητημάτων ἐρωτηθεῖσα περὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς πλειονοψηφίας περὶ προσαγωγῆς τῶν ἐν τῇ ἐκθέσει μνημονευομένων ἐγγράφων καὶ ἀναβολῆς τῆς ἐξελέγξεως τῆς ἐκλογῆς ἀπέρριψεν αὐτὴν, παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως τὴν γνωμοδότησιν τῆς μειονοψηφίας, καὶ ἐκηρύχθη νόμιμος βουλευτὴς τῆς ἐπαρχίας Καρυταίνης ὁ Κ. Πέτρος Α. Δεληγιάννης.

Ἀναγγείλας τελευταῖον ὁ πρόεδρος ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν συζήτησιν τοῦ νόμου τῶν ἐξόδων, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2. μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Εὐρ. Μ. Παρίσης.
Α. Σ. Δανόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΛΔ'.
Τῆς 8 Ἰουνίου.

Σήμερον τὴν ὀγδόην Ἰουνίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος δ' ὅτι ἀντικείμενα τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἀνακοίνωσις τῶν ἐκλογῶν τῶν προέδρων καὶ εἰσηγητῶν τῶν τμημάτων, ἡ ὁρκωμοσία τῶν ἀρτίως ἀναγνωρισθέντων βουλευτῶν Σκοπέλου καὶ Γόρτυνος καὶ ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ἐξόδων νόμου τοῦ Κράτους, παρελθόντες ὁ ἕτερος τῶν βουλευτῶν Σκοπέλου Κ. Ἀντωνιάδης καὶ ὁ τέταρτος τῆς Γόρτυνος Π. Δεληγιάννης ἔδωκαν τὸν παρὰ τοῦ 57 ἄρθρου τοῦ συντάγματος ὁριζόμενον βουλευτικὸν ὅρκον κατὰ τὰ ἐν τέλει τῶν πρακτικῶν προσαρτώμενα πρωτόκολλα τῆς ὁρκωμοσίας.

Ἐπὶ δὲ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου ἐὰν τὰ τμήματα ἐξελέξαντο τοὺς προέδρους καὶ εἰσηγητάς των, ἀνήγγειλον ταῦτα ἐκ τοὺς τοῦ Α'. καὶ Γ'. τὰ ὁποῖα εἰσέτι δὲν συνῆλθον, ὅτι ἐξελέξαντο

προέδρους μὲν κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν αὐτῶν τάξιν τοὺς Κ.Κ. Ἰω. Κριεζῆν, Δεληγεώργην, Τομαρᾶν, Ἀναστασόπουλον καὶ Α. Πετράκην. Γραμματεῖς δὲ κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν τοὺς Κ. Κ. Βιτάλην, Ῥιζόπουλον, Τσιμπουράκην, Παρίσσην, καὶ Τσανετάκην. Εἰσηγητὰς δὲ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν τὸ Β') τὸν Σακελαριάδην, τὸ δ') τὸν Λογοθετόπουλον, τὸ ε) τὸν Πετμέζην, τὸ ζ') τὸν Γ. Πετιμεζᾶν, μὴ ἐκλέξαντος εἰσέτι τοῦ γ' ἐπ' οὐδενὸς νομοσχεδίου. Ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ ναυτικῆς δυνάμεως νομοσχεδίου τὸ Β') τὸν Ἰω. Κριεζῆν, τὸ ε) τὸν Πρωτοπαππᾶν καὶ τὸ ζ') τὸν Κλεομένην Οἰκονόμου, τὰ δὲ λοιπὰ οὐδένα εἰσέτι. Ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς νομοσχεδίου μόνον τὸ Β') ἐξελέξατο τὸν Βιτάλην καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ τραπέζης τὸν Λογιωτατίδην, τὰ δὲ λοιπὰ καθυστεροῦσιν εἰσέτι. Ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ τροποποιήσεως τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ περὶ ἐσόδων νόμου τὸ ε) μὲν τὸν Κ. Μιχαλόπουλον, τὸ δὲ ζ') τὸν Μάμουκαν. Ἐκ δὲ τῆς προτελευταίας ἐκλογῆς τῶν τμημάτων παρετηρήθη ὅτι ἐπὶ μὲν τοῦ περὶ δυνάμεως τῆς ξηρᾶς νομοσχεδίου τὸ Β') ἐξελέξατο εἰσηγητὴν τὸν Ματάλαν τὸ ε) τὸν Τζαλακώσταν καὶ τὸ ζ') τὸν Χατζίσκον, τὰ δὲ λοιπὰ οὐδένα εἰσέτι. Ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ τροποποιήσεως τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ περὶ ἐσόδων νόμου μόνον τὸ ε) τὸν Σ. Νικολαΐδην.

Παρατηρηθέντος δ' ὅτι πρέπει νὰ σπεύσωσι τὰ τμήματα εἰς τὴν ἐκλογὴν καὶ τῶν ὑπολοίπων εἰσηγητῶν, ἐγένετο ὑφ' ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Γ. Μαυρομιχάλη καὶ Κανελοπούλου ἡ διὰ κληρώσεως εἰς τὰ τμήματα παραπομπὴ τῶν ἀνωτέρω βουλευτῶν Σκοπέλου καὶ Γόρτυνος, ἐξ ὧν ὁ μὲν πρῶτος ἔλαχεν εἰς τὸ Ζ'. τμῆμα, ὁ δ' ἕτερος εἰς τὸ Α'.

Ἀκολούθως παρατηρήσαντός τινος ὅτι, καθ' ἃ χθὲς ἐρρέθησαν ἀνάγκη νὰ ἀποφασίσῃ σήμερον ἡ βουλὴ τί πρέπει νὰ γείνῃ περὶ τῶν ἐκρεμῶν ἐκλογῶν Σύρου καὶ Μινώας, αἵτινες τοσοῦτον ἤδη χρόνον ἀναβάλλονται, ἀπήντησε τὸ προεδρεῖον ὅτι, ἐπειδὴ τὸ ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς Μινώας τμῆμα εἶναι πλῆρες, δύναται συνελθὸν αὔριον περὶ τὴν δεκάτην νὰ ἐργασθῇ ἐπὶ τούτῳ. Ἀλλὰ παρατηρηθέντος ὅτι τὸ ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς Σύρου τμῆμα εἶναι ἐλλειπὲς, ὡς πολλῶν τῶν μελῶν αὐτοῦ ἀπόντων οἴκαδε ἐν ἀδείᾳ, ἀνοίχθη παρεμπίπτον ζήτημα περὶ τοῦ ἂν ἡ βουλὴ δύναται νὰ παραπέμψῃ τὴν ἐπεξεργασίαν τῆς ἐκλογῆς εἰς ἄλλο τι τμῆμα.

Ἐπὶ τούτου λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις ὅτι πρόκειται νὰ λυθῇ ἐνταῦθα τὸ ζήτημα, ἐὰν βουλευτικῆς τινος ἐκλογῆς παρα-

παμφυείσης δι' ἐξελεγξιν εἰς ἓν τμῆμα καὶ τοῦ τμήματος ἐπὶ πολὺν χρόνον μὴ συνελθόντος οὔτε δυναμένου νὰ συνέλθῃ εἰσέτι, ἡ Βουλὴ δύναται νὰ ἀποφασίσῃ ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς ἄλλως πως. Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐκφέρων τὴν γνώμην του, παρατηρεῖ ὅτι συνεβουλεύθη τὸ 4 τοῦ κανονισμοῦ ἄρθρον, τὸ ὁποῖον ὁρίζει ὅτι ὁσάκις ἐκλογή τις κληρωθεῖσα τύχῃ εἰς τμῆμα, ἔνθα εὑρίσκονται μέλη, τὰ ὁποῖα ἡ ἐκλογὴ ἀφορᾷ, παραπεμπεται αὕτη εἰς τὸ ἀμέσως ἑπόμενον, ἐπειδὴ τὸ πρῶτον καθίσταται βεβαίως ἀνίκανον νὰ ἐξελεγξῃ τὴν ἐκλογὴν διὰ τὴν παρουσίαν τῶν ἐνδιαφερομένων. Ἀλλὰ δὲν εἶναι εἷς μόνος ὁ τῆς ἀνικανότητος ταύτης λόγος, καὶ ὑπάρχουσι πολλοὶ ἄλλοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι καὶ τὸ νὰ μὴ δύναται νὰ συνέλθῃ τὸ τμῆμα. Καὶ εἰς τὴν περίστασιν λοιπὸν ταύτην ἡ βουλὴ δύναται νὰ παραπέψῃ τὴν ἐκλογὴν εἰς ἕτερον τμῆμα. Καὶ ἂν μὲν ἐντὸς τοῦ μηνὸς ἤθελε παρατηρηθῇ ἡ ἀνικανότης, ἡ ἐκλογὴ δύναται νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὸ ἀμέσως ἑπόμενον, ὁριστημένων ἔτι τῶν μηνιαίων τμημάτων. Ἂν δὲ πολὺς διέτρεξε χρόνος καὶ διελύθησαν ἤδη τὰ τμήματα, τότε μὴ δυναμένη ἡ βουλὴ νὰ τὴν παραπέμψῃ εἰς τὸ ἀκόλουθον, ἀνάγκη νὰ κληρωσῃ τὴν ἐκλογὴν εἰς ἕτερον τμῆμα. Ἐκ τούτων λοιπὸν ἀποφαίνεται ὅτι ἐπειδὴ παρῆλθε πολὺς ἐν τῷ μεταξὺ χρόνος καὶ δὲν δύναται νὰ μεταδιβασθῇ εἰς τὸ προσεχὲς τμῆμα, πρέπει νὰ παραπεμφθῇ διὰ κλήρου εἰς ἄλλο τμῆμα, διὰ νὰ μὴ ἀδικῆται πλειότερον ἡ ἐπαρχία στερουμένη τοῦ ἀντιπροσώπου της.

Ἀντέλεξεν ἄλλος, ὅτι τὸ 4 ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ, τὸ ὁποῖον ἐπεκαλέσθη ὁ προαγορεύσας, δὲν προβλέπει σύμπασαν περὶ τῶν τμημάτων ἀνικανότητα καὶ ὁρίζει μόνον τὴν εἰς ἄλλο τμῆμα παραπομπήν, ὅταν ἡ ἐκλογὴ ἀφορᾷ αὐτὰ ἐκεῖνα τὰ μέλη. Ἀλλ' ὅσον μὲν ἡ περὶ τούτου πρόνοια εἶναι ἀναγκαία, τόσον ἐπισφαλὲς θεωρεῖ τὸ νὰ ἐκλαμβάνωμεν ἀφῃρημένως καὶ κατὰ τὸ δοκοῦν τὴν ἀνικανότητα τῶν τμημάτων. Διότι διὰ πολλῶν τοιούτων ἐξηγήσεων οὐδὲν ἄλλο θέλει προκύψει ἢ νὰ καταστραφῇ μέχρι τέλους ὁ κανονισμός· ἄλλωστε, ἡ βουλὴ ἀπεφάνθη καὶ ἄλλοτε περὶ τοῦ ἀτοπήματος τούτου καὶ δὲν πρέπει νὰ περιπέσῃ ἤδη εἰς αὐτό. Περιπλέον παρατηρεῖ ὅτι πολλὰ τῶν μελῶν τοῦ προκειμένου τμήματος ταχέως θέλουσιν ἐπανέλθει καὶ τότε ἡ ἐκλογὴ ἐξελέγχεται. Ἂς δοθῇ λοιπὸν δεκαήμερος προθεσμία, καὶ ἂν ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ δὲν δυνηθῇ νὰ συνελθῃ τὸ τμῆμα, τότε δύναται συνεδριάσασα ἡ βουλὴ νὰ προσθέσῃ εἰς τὸν κανονισμὸν ἄρθρον ἐπιτρέπον τὴν εἰς τοιούτας

περιστάσεις παραπομπήν, ὥστε δυναμένου τοῦ ἄρθρου τούτου νὰ γείνῃ ἡ προκειμένη διόρθωσις.

Ἄλλος ὑποστηρίζων τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος, εἶπεν ὅτι ἡ περίστασις αὕτη δὲν θέλει εἶναι ἴσως μοναδική, καὶ πολλαὶ τοιαῦται ἐνδέχεται νὰ τὴν διαδεχθῶσι. Διὸ ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς πρέπει νὰ γείνῃ ὁριστικὴ καὶ κατὰ τοὺς τύπους αὐτοὺς τοῦ κανονισμοῦ. Ἀποφαίνεται λοιπὸν ὅτι πρέπει νὰ γείνῃ πρότασις περὶ τούτου, νὰ διελθῇ τὰ τμήματα, καὶ ἀκολούθως νὰ τὴν παραδεχθῇ ἡ βουλὴ ἐντὸς τοῦ κανονισμοῦ, ἄλλως δὲ νομίζει ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀποφασισθῇ τι.

Ἄλλος παρετήρησεν ὅτι σκοπὸς τοῦ Κανονισμοῦ εἶναι ἡ ἐλευθερία τῆς συζητήσεως συνημμένη μὲ τὴν ἀνήκουσαν ταξιν. Αὕτη δὲ ἡ ἐλευθερία δύω τινὰ ἀφορᾷ, α') τὰ ἐν γένει καὶ σπουδαῖα ζητήματα, τὰ ὁποῖα ὁ Κανονισμὸς αὐτὸς πρέπει νὰ ὁρίζῃ καὶ β') εἰδικά τινα καὶ δευτερεύοντα, τὰ ὁποῖα δύναται ἡ βουλὴ ν' ἀποφασίζῃ. Τὸ προκείμενον δὲ ζήτημα δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ὑπαγόμενον εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν καὶ ἡ βουλὴ δύναται ν' ἀποφασίσῃ ἐπ' αὐτοῦ ἀπ' εὐθείας· ἄλλως παρατηρεῖ ὅτι δὲν συμφέρει νὰ προστεθῇ τοιοῦτον ἄρθρον εἰς τὸν Κανονισμόν. Διότι ὁσάκις μέλη τινὰ τῶν τμημάτων διὰ πολλοὺς λόγους ἀποφεύγουσι νὰ ἐξελέγξωσιν ἐκλογήν τινα, δὲν θέλουσι συνέρχεσθαι ἐκ προθέσεως, ἢ ἄλλως θέλουσι τὴν ἐκφεύγει καὶ κακαὶ θέλουσιν εἶσθαι αἱ ἐκ τῆς παραπομπῆς ταύτης συνέπειαι. Τὸ νὰ ἀριθῇ ὅμως πάλιν εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ προκειμένου τμήματος νὰ συνέλθῃ, ὅταν καὶ ὅπως θελήσῃ, ἀφοῦ παρῆλθε τοσοῦτος καιρός, εἶναι δικτατορία ὅλως ἀσυγχώρητος, ὅτε μάλιστα τὰ ἔθνη ἐγειρόμενα πανταχόθεν ἀνακτῶσιν ἤδη καὶ τὸ ἐλάχιστον τῶν ἐλευθεριῶν των. Εἶναι ἄρα δεινὸν παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ νομοθετικοῦ σώματος, παρὰ τὴν εὐχὴν τῆς ἐπαρχίας καὶ αὐτὸ ἀπολύτως τὸ δίκαιον νὰ ἀναβάλληται ἐπὶ τοσοῦτον ἡ ἐξελεγξις τῆς ἐκλογῆς Σύρου. Ἀποφαίνεται λοιπὸν ὅτι, ἐπειδὴ μέχρι τοῦδε δὲν συνῆλθε τὸ τμῆμα, ἡ βουλὴ πρέπει νὰ δώσῃ παράδειγμα ἀκριβείας παραπέμπουσα ἀμέσως τὴν ἐκλογὴν εἰς ἕτερον τμῆμα· ἐὰν δὲ τοὐναντίον ἐπιθυμῇ νὰ δείξῃ τινὰ συγκατάβασιν, ἂς ἀποφασίσῃ ὅτι ἐὰν ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος δὲν ἐπανέλθωσι τὰ ἀπόντα μέλη, θέλει παραπέμψει εἰς ἄλλο τμῆμα τὴν ἐκλογήν. Δὲν θέλει δ' οὕτως ὑποπέσει ἡ βουλὴ εἰς τὴν κατάκρισιν ὅτι ἀποφασίζει αὐτογνωμόνως, ἐπειδὴ ἀρκετὰ ὑπέμεινεν ἤδη πέντε μῆνας τὴν ἐξέλεγξιν τοῦ τμήματος προσδοκῶσα.

Μετά τινα παρατηρήσανται ὅτι δὲν ὑπάρχουσιν ἐνταῦθα τὰ ἀναγκαῖα μέλη καὶ ἐκ τούτου προκύπτει ἡ ἀναβολή, ἄλλως ἤθελον ὑποχρεωθῆ νὰ συνέλθωσι, προσέθηκεν ἄλλος ὅτι τὸ τμῆμα σύνεστήθη ἤδη ἀπὸ τοῦ Φεβρουαρίου μηνὸς καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν καθ' ὅλον τοῦτο τὸ διάστημα νὰ ἦτον ἐλλειπὲς. Ὅταν δὲ τμῆμά τι ἐπιφορτισθῆ οἱανδήποτε ἐπεξεργασίαν, ὀφείλει καὶ νὰ τὴν διεξάγῃ ἐγκαίρως, διότι τοῦτο εἶναι κυρίως ἡ ἐντολή του. Ἐπειδὴ ὅμως σήμερον δὲν εἶναι πλῆρες, καὶ τινες λέγουσιν ὅτι ταχέως θέλουσιν ἐπανέλθει τὰ μέλη αὐτοῦ, πρτείνει καὶ αὐτὸς νὰ δοθῆ μικρὰ προθεσμία. Ἐὰν δὲ τούναντίον ἡ βουλὴ σπεύσασα ἀναθέσῃ εἰς ἄλλο τμῆμα τὴν ἐκλογήν, ὅτι μᾶλλον θέλει παραταθῆ ἡ τύχη αὐτῆς, εἴτε μὴ ὄντος πλήρους καὶ τούτου, εἴτε εἰς τὰς αὐτὰς ὑπεκφυγὰς καταφεύγοντες. Συνίστησι λοιπὸν νὰ δοθῆ ὡς εἶπε, μικρὰ προθεσμία.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι ἦ εἶναι δίκαιον νὰ παραπεμφθῆ εἰς ἄλλο τμῆμα ἡ ἐκλογὴ καὶ πρέπει νὰ γείνῃ ἀμέσως, ἦ δὲν εἶναι δίκαιον καὶ τότε δὲν πρέπει ἐκ νέου νὰ κληρωθῆ· ἀλλὰ παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἐξελεγξις τῆς ἐκλογῆς ταύτης ἀνετέθη εἰς τὸ Δ'. τμῆμα οὐχὶ πρὸ ὀλίγου καιροῦ, ἀλλ' ἀπὸ τῆς 4 Φεβρουαρίου, καὶ δύο κατὰ συνέχειαν μῆνας ἦσαν παρόντα τὰ μέλη καὶ ἠδύναντο νὰ συνέλθωσιν, ἀλλὰ — τὸ λέγει ἀδιστάκτως — πολλὰ ἐξ αὐτῶν ἀπὸ σκοποῦ ἀνέβαλλον τὴν ἐξέλεγξιν καὶ δὲν συνήρχοντο ἐκ προθέσεως, τὸ ὁποῖον καίτοι μικρὸν, δύναται προσκληθεὶς νὰ ὑποστηρίξῃ. Δὲν θεωρεῖ δὲ ὅτι τὸ μέσον τοῦτο τῆς ἐκφυγῆς εἶναι ἁρμόδιον, καὶ ἂν δὲν ἦσαν ὑπὲρ τῆς ἐκλογῆς, ἠδύναντο νὰ συνέλθωσι, νὰ ἀναπτύξωσι τὰς ἐλλείψεις αὐτῆς, νὰ τὴν προσβάλλωσι κατ' εὐθείαν, καὶ οὐχὶ ποτὲ μὲν νὰ ἀπέρχωνται οἴκαδε, ποτὲ δὲ νὰ ὑπεκλίνωσι τὴν ἐξέλεγξιν, ὡς νὰ μὴν ἦσαν ἐλεύθεροι νὰ ἐκφέρωσιν οἱανδήποτε γνώμην· ἀλλ' ἤδη πρὸ τριῶν μηνῶν τὸ τμῆμα καθυστερεῖ, καὶ διὰ τὴν ἀπουσίαν τινῶν ἀποσυντεθὲν δὲν εἶναι συμπεπληρωμένον. Ἐν ᾧ δὲ καὶ ἐγγράφως προσεκλήθησαν νὰ σπεύσωσι τὴν ἐπάνοδόν των, ἠρκέσθησαν μόνον ἀπαντήσαντες ὅτι ἐπειδὴ ἡ βουλὴ πλήρης οὖσα δὲν ἔχει ἀνάγκην, καὶ προτεγγίζει ἄλλως εἰς τὴν λῆξιν τῆς α. συνόδου, καὶ ταχέως θέλει δ' ἀκούσει τὰς ἐργασίας της, περιττὸν νομίζουσι νὰ ἐπανέλθωσιν ἤδη. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἀπέβησαν, ἡ δὲ βουλὴ ἀνάγκη νὰ δώσῃ σήμερον οἱανδήποτε πέρας καὶ ἢ νὰ ἀποβάλῃ τὴν ἐκλογὴν ἢ νὰ σπεύσῃ πλέον εἰς ἐπιψήφισίν της. Ἕκαστος δὲ θέλει δώσει τὴν ψῆφον κατὰ συνείδησιν, καὶ ἡ θέλησις αὐτοῦ εἶναι ἐλευθέρα. Τὸ τμῆμα λοιπὸν πρέπει νὰ παρου-

σιάσῃ τὴν ἔκθεσιν καὶ ἡ βουλὴ νὰ ἐπιληρθῆ πλέον τῆς ἐκλογῆς, διὰ νὰ μὴ ἀπελθωσιν ἤδη οἱ βουλευταὶ καὶ ἐπανελθόντες κατὰ τὴν δευτέραν σύνοδον, εἰς τὰ αὐτὰ εὑρεθῶσι καὶ ἀντικείμενα καὶ προσκόμματα.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι καὶ αὐτὸς ἦτο μέλος τοῦ τμήματος, τὸ ὁποῖον κατέκρινεν ὁ προαγορεύσας ὡς ἀπὸ σκοποῦ ἐκφεύγον τὴν τῆς ἐκλογῆς ἐπεξεργασίαν. Ὀφείλει δὲ χάριν τοῦ δικαίου νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι οὐδέποτε εὐδαιμίαν κακὴν προθεσιν παρετήρησεν εἰς τὰ μέλη τοῦ τμήματος, καὶ εἶχον μάλιστα πᾶσαν διάθεσιν νὰ διεξέλθωσιν ὅσον τάχος τὰ κατὰ τὴν ἐκλογήν, ἀλλ' ἔνθεν μέν τινα τῶν μελῶν αὐτοῦ κατὰ καιροὺς ἀπῆσαν, ἔνθεν δὲ συνέβαινον πολλὰ ἐκ τῶν συνήθων ἐκείνων προσκομμάτων, εἰς τὰ ὁποῖα βιάζεται τις νὰ ὑποχωρῇ· ἀλλ' εἰς τὰ προσκόμματα ταῦτα μόνον ἆρά γε τὸ τμῆμα τοῦτο ὑπέκυψε, καὶ δὲν συνεβη καὶ εἰς ἄλλα πολλὰ εἰς τὰς αὐτὸς δυσχερείας περιελθόντα; Ἦσαν λοιπὸν ἐκ τῶν συνήθων ἐκείνων προσκομμάτων, εἰς τὰ ὁποῖα ὅλα τὰ πολυμελῆ σώματα ὑπόκεινται καὶ γνωρίζοντες ταῦτα δὲν πρέπει νὰ τὰ παρεξηγῶμεν. Ὅθεν ἐπαναλέγει ὅτι δὲν εἶδε τὴν ἐλαχίστην ἐκ μέρους τοῦ τμήματος κακὴν πρόθεσιν, καὶ βεβαιοῖ τοῦτο τοσούτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον καὶ αὐτός, ἀπὼν εἰς τὴν ἐπαρχίαν του οὐδέποτε ἔλαβεν, ὡς ὁ προαγορεύσας εἶπε, πρόσκλησιν διὰ νὰ ἐπανελθῇ ἐνταῦθα. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς εἰς τὸ τμῆμα προσαπτομένης ἐλλείψεως· Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν οὐσίαν παρατηρεῖ ὅτι ἀληθὴς ὁ Κανονισμὸς τῆς βουλῆς δὲν ἐπιτάττει τὴν ἀπὸ τμήματος εἰς τμῆμα παροπομπὴν τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, τὸ δὲ 4 ἄρθρον αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον ὁ συνάδελφός του ἐξ ἀναλογίας ἐπεκαλέσθη, ἄλλην προβλέπον περίστασιν, δὲν ἔχει, οὕτως εἰπεῖν, ἐφαρμολογικήν τινα ἀναλογίαν. Ἀνάγκη λοιπὸν, διὰ νὰ λυθῇ τὸ ζήτημα, ἀντὶ παντὸς ἄλλου νὰ συμβουλευθῇ ἡ βουλὴ τὸν ὀρθὸν λόγον. Παρατηρεῖ δ' ὅτι ὑπάρχει νόμος ὁρίζων ὅτι ὁσάκις δικαστήριόν τι διὰ νομικοὺς ἢ ἄλλους ἀνυπερβλήτους λόγους δὲν δύναται νὰ ἐπιληρθῇ ὑποθέσεώς τινος, γίνεται ἡ ἀναπομπὴ ταύτης εἰς ἄλλο ἀντ' αὐτοῦ δικαστήριον, καὶ οὕτω δὲν ἀναβάλλεται ἡ ὑπόθεσις. Τοιαύτη τις ἀναπομπὴ ἆρα πρέπει νὰ γείνῃ καὶ ἐνταῦθα, διότι οἱ αὐτοὶ ὑπάρχουσι λόγοι, καὶ, ὡς εἰς τὰ δικαστήρια συμβαίνει, ἀδύνατον εἶναι νὰ ἐπιληρθῇ τὸ τμῆμα τῆς ἐξελέγξεως, ἀφ' οὗ τέσσαρας ἤδη μῆνας δὲν ἠθροίσθη. Προτείνει λοιπὸν νὰ γείνῃ ἡ ἀνωτέρω ἀπομπή, ταύτην δὲ οὐδεὶς μὲν νόμος ἀπαγορεύει, προκαλεῖ δὲ καὶ ἐπικυροῖ ἡ ἀνάγκη. Ἀποκρούει δὲ τὴν περὶ προθεσμίας ἰδέαν τινῶν,

διότι κάκιστον θεωρεῖ τὸ νὰ καθιερωθῇ ἡ ἀρχὴ νὰ ψηφίζῃ τὸ σῶμα ὑπὸ τοὺς ὅρους τούτους τοῦ ἐκκρεμοῦς

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι δὲν ἀντίκειται μὲν εἰς τὴς ἀναπομπῆς τὴν ἰδέαν, ἀλλ' ὅ,τι κυρίως φοβεῖται εἶναι μὴ τυχὸν πλειότερα πάθῃ ἡ ἐκλογὴ, παρατεινομένη αὖθις ὑπὸ τοῦ νέου τμήματος, ἀλλ' ἀναγκαίως παραδέχεται μὲν τὸ μέτρον τοῦτο, προτείνει ὅμως νὰ γείνῃ ἡ ἀναπομπὴ, οὐχὶ διότι τὸ τμῆμα δὲν ἠδυνήθη, ἀλλὰ διότι προφανῶς ἠμέλησε νὰ ἐπεξεργασθῇ τὴν ἐκλογὴν· διότι πολλοὶ τῶν ἤδη ἀπόντων διέτριβον ἐνταῦθα μέχρι τοῦ Ἀπριλίου, καὶ ἠδύναντο συνελθόντες νὰ ἐπεξεργασθῶσιν αὐτήν.

Ἀντικρούων ἄλλος τὸ περὶ ἀναπομπῆς μέτρον παρετήρησεν ὅτι δὶς ἤδη καὶ κατὰ τὴν σύνοδον ταύτην ἡ βουλὴ ἀπερρίπτατο ἐπὶ ὁμοίου ζητήματος, ὡς εἰς τὴν ἐκλογὴν Τριφυλίας καὶ ἀλαχοῦ, ἀλλὰ δὲν ἐπετράπη τὸ τῆς ἀναπομπῆς μέτρον, διὸ δὲν θεωρεῖ εὔλογον νὰ καθιερωθῇ ἤδη τοῦτο.

Ἀντιτάξαντος δ' ἄλλου ὅτι δὲν παρεδέχθη τότε ἡ προκειμένη ἀναπομπὴ, διότι τὰ μέλη τοῦ τμήματος ἐκείνου ἦσαν παρόντα καὶ ἡ βουλὴ δὲν εἶχε περιέλθει εἰς τὴν παροῦσαν ἀνάγκην, ὁ πρόεδρος παρετήρησεν ὅτι δύο τινὲς εἰσὶν αἱ προτεινόμεναι γνῶμαι, ἐκ τούτων δ' ἡ μὲν συνίστησι νὰ παραπεμφθῇ ἀμέσως ἡ ἐκλογὴ εἰς ἕτερον τμῆμα, ἡ δὲ ἐξαιτεῖται νὰ χορηγηθῇ προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας νὰ ἐπανέλθωσι τὰ ἀπόντα μέλη. Προηγουμένης δὲ τῆς πρώτης γνώμης ὡς ἀπωτέρας, ἐτέθη εἰς ψηφοφορίαν τὸ ζήτημα οὕτω. « Ἐπειδὴ τὸ Ζ'. τμῆμα, εἰς ὃ εἶχεν ἀνατεθῇ ἡ ἐξέλεγξις τῆς ἐκλογῆς Σύρου, διὰ τὴν ἀπουσίαν τινῶν μελῶν δὲν δύναται νὰ συμπληρωθῇ, παραδέχεται ἡ βουλὴ νὰ παραπεμφθῇ ἀμέσως εἰς ἕτερον τμῆμα; »

Ἐπὶ τούτῳ δὲ γενομένης δὶς ψηφοφορίας δι' ἀναστάσεως, δὲν διεκρίθη τὸ ἀποτέλεσμα, ἐφ' ᾧ προκειμένου νὰ γείνῃ αἰτήσει πλειόνων τῶν δέκα ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, παρετηρήθη ὅτι δὲν συμπληροῦται τὸ σῶμα διὰ τὴν ἀπουσίαν τινῶν βουλευτῶν.

Ἐκ τούτου ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικειμένου τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ ἐπανάληψις τῆς ψηφοφορίας καὶ ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ἐξόδων νόμου τοῦ Κράτους, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 2 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐστρ. Μ. Παρίσσης.
Ι. Ἀντωνόπουλος.

Πρωτόκολλον Ὁρκωμοσίας.

Σήμερον τὴν 8 Ἰουνίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους, παρελθὼν ὁ ἕτερος τῶν Βουλευτῶν Σκοπέλου Κ. Ἀντωνιάδης, ἔδωκε τὸν παρὰ τοῦ 57 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενον βουλευτικὸν ὅρκον, ἔχοντα οὕτως.

« Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μου. »

Ὁ ἱερεὺς Παΐσιος.

Ὁ ὁρκισθεὶς
Κ. Ἀντωνιάδης.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰω. Ἀντωνόπουλος.
Εὐ. Μ. Παρίσσης.

Πρωτόκολλον ὁρκωμοσίας.

Σήμερον τὴν 8 Ἰουνίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους, παρελθὼν ὁ τέταρτος Βουλευτὴς Γόρτυνος Π. Δελιγιάννης, ἔδωκε τὸν παρὰ τοῦ 57 ἄρθρου τοῦ συντάγματος ὁριζόμενον βουλευτικὸν ὅρκον, ἔχοντα οὕτως.

« Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μου. »

Ὁ ἱερεὺς Παΐσιος.

Ὁ ὁρκισθεὶς
Π. Δελιγιάννης.

Ὁ πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐσ. Μ. Παρίσσης.
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΛΕ'.

Τῆς 9 Ἰουνίου.

Σήμερον τὴν 9 Ἰουνίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὸν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Βουλευτηρίου ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθη-

σαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις ἐπὶ τοῦ χθεσινοῦ ζητήματος τῆς νέας πληρώσεως τῆς ἐκλογῆς Σύρου. συγχωνεύσεως τῶν δύο γνωμῶν γενομένης ἡ βουλὴ ἠρωτήθη ἂν παραδέχηται, ἂν μέχρι τῆς ἐρχομένης δευτέρας 14 Ἰουνίου δὲν καθυποβάλῃ τὸ τμῆμα τὴν ἔκθεσίν του, νὰ γείνῃ κλήρωσις νέα αὐτῆς, ἵνα λάχῃ εἰς ἄλλο τμῆμα, ἡ δὲ βουλὴ παρεδέχθη τὴν προθεσμίαν ταύτην δι' ἀναστάσεως.

Μετὰ ταῦτα λαβών τις τὸν λόγον ἀνέφερεν ὅτι καὶ πάλιν ἔρχεται δυστυχῶς ν' ἀναγγείλῃ εἰς τὴν βουλὴν ἀπὸ τοῦ βήματος τὴν νέαν εἰσβολὴν τῶν Τουρκοαποστατῶν εἰς τὴν Φθιωτίδα. Πιθανὸν δ' εἶναι, ὅτι καὶ ὁ ὑπουργός, ὡς καὶ ἄλλοτε, οὕτω καὶ ἤδη θέλει φέρει τὸν λόγον περὶ τούτου. Πρὶν δ' ἐκθέσῃ αὐτὸς τὰς σκέψεις του, κρίνει ἀναγκαῖον ν' ἀναγνώσῃ ἀποσπάσματα ἐπιστολῶν τινων, ἐκεῖθεν πρὸς αὐτὸν σταλεισῶν· α) τῆς τοῦ κυρίου Δυοβουνιώτου ἀπὸ 7 Ἰουνίου. « Σᾶς εἶπα ποιῶ ὅτι οἱ ἀποστάται, ὡς ἦτον ἐπόμενον, εἰσέβαλον καὶ πάλιν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος, ὁ Παππακώστας, Κοντογιάννης καὶ Σαρακόπουλος μὲ 300, ἀλλ' ἄλλοι λέγουν 500· εἰσβαλόντες διὰ τοῦ χωρίου Τσούκας χθὲς τὴν νύκτα, διευθύνθησαν πρὸς τὴν Ἀρτοτίνην Λοιδωρικίου, ὁ Βαλτατσὸς εἶναι κατὰ τὸ Νεζηρὸν κρυμμένος· ποῦ θὰ ἐπιπέσῃ ἀπόψε ἢ αὔριον ἄδηλον, τὸ σχέδιον εἶναι διὰ Λαμίαν, ὡς γνωρίζομεν· ἐδῶ ὅσον ἔχομεν εἰμὴ 20—30 χωροφύλακας, καὶ ἄλλους τόσους ἠροφύλακας τὸ ὅλον ἕως 60 καὶ πολίτας κατεφοβισμένους. Αἱ οἰκογένειαι ἤρχισαν ἀπὸ χθὲς καὶ φεύγουν, μὲ ὅλας τὰς προσπαθείας μας δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἐμποδίσωμεν τὴν φυγὴν αὐτῶν, διότι τὸ ὑπουργεῖον διέταξε τὸν νομάρχην νὰ μὴ ἐμποδίσῃ τὰς οἰκογενείας ἀπὸ τοῦ ν' ἀναχωρήσουν. Τοῦτο ἔδωκε κακὴν ἐντύπωσιν καὶ ἡ πόλις κενοῦται, πρᾶγμα ὁλέθριον, ἡ ἐθνοφυλακὴ διελύθη ἅπασα πρὸ ἡμερῶν κατὰ διαταγὴν τοῦ ὑπουργείου. Κατὰ συνέπειαν πολλοὶ δυσαρεστηθέντες στέκουν κρύοι. Τί νὰ εἰπῇ τις; Εὐ. ἐθέμεν εἰς θέσιν δεινὴν, καὶ ὁ Θεὸς βοηθός. » β'. ἀπόσπασμα τῆς τοῦ ἀνθυπάρχου Λαμίας ἐπιστολῆς, πρὸς τὸν ἴδιον· « Ὁ Παππακώστας καὶ Κοντογιάννης εἰσῆλθον καὶ διευθύνθησαν πρὸς τὴν Ἀρτοτίναν, οἱ δὲ ἕτεροι δύο Βελέντζος καὶ Μπαλατσὸς εἶναι ἕτοιμοι νὰ εἰσβάλωσιν εἰς τὴν πόλιν. Ἡ πόλις στρατεύματα δὲν ἔχει πλὴν ἑνὸς λόχου ἐξ ἀνδρῶν 30 καὶ 40 ἐθνοφυλάκων. Αἱ οἰκογένειαι ἐξακολουθοῦν ὁλονὲν νὰ φεύγουν, καὶ Κύριος οἶδε τί μέλλει γενέσθαι. » Τὰ αὐτὰ λέγει καὶ ὁ ἐπιστάτης τοῦ ταχυδρομείου Ι. Κοστουρίδης.

Μετὰ ταῦτα ἐξηκολούθησεν ὅτι ἐξ αὐτῶν τῶν ἐπιστολῶν καὶ τῶν μέχρι τοῦδε συμβάντων τὰ ὁποῖα ἐγίνοντο τοῖς πᾶσι γνωστὰ, δύναταί τις νὰ εἰκάσῃ τὴν ὀδυνηρὰν κατάστασιν ἐκείνου τοῦ τοπου. Τὸ ἔργον, ὡς καὶ τὸ ὑπουργεῖον ὡμολόγησεν, ἐράνη καὶ φαίνεται, ὅτι εἶναι Τουρκικόν· δ ὅτι οἱ ἀποστάται δὲν ἠδύναντο οὔτε νὰ ἔχωσιν οὔτε νὰ διατηρῶσι τόσον στρατὸν καὶ ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον, καὶ νὰ περιφέρωνται ἀδεῶς εἰς τὸ Τουρκικὸν Κράτος. Ἡ τοιαύτη κατάστασις εἶναι λίαν κρίσιμος καὶ σοβαρὰ διότι, καθ' ὃς ἔχει τοπικὰς γνώσεις πολλῶν περιστάσεων, βλέπει ὅτι εἶναι πολὺ φόβος μήπως ἐνεργηθῇ ἀντεκδίκησίς τις αὐθόρμητος ὑπὸ τῶν κατοίκων τῶν μερῶν ἐκείνων, καὶ τοιούτου συμβάντος τὰ ἐπακόλουθα βέλουσιν εἶσθαι σοβαρώτατα. Ἀνάγκη λοιπὸν μεγίστη εἶναι νὰ γείνῃ λόγος εἰς τὰς βουλὰς, καὶ ὁμοῦ ἤθελε προτείνει νὰ συνέλθωσιν ἥ τε βουλὴ καὶ ἡ γερουσία, ἂν τὸ σύνταγμα τὸ ἐπέτρεπε, τοὐλάχιστον ὅμως, ἂν τοῦτο ἦναι ἀδύνατον, κατ' ἰδίαν καὶ νὰ συζητηθῇ ἐσκεμμένως τὸ ἀντικείμενον τοῦτο. Πρὸς τοῦτο δ' εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐμφανισθῇ τὸ ὑπουργεῖον ὁλόκληρον, τὸ ὁποῖον μέχρι τοῦδε ἔλεγεν ὅτι τὰ γενόμενα εἶναι ἔργον τῶν περὶ τὰ μεθόρια Τουρκικῶν ἀρχῶν. Ἐνῷ κατὰ τὴν ἀλληλουχίαν τῶν περιστάσεων ἀποδεικνύεται ὅτι τὸ αἴτιον ἐπεκτείνεται πορρώτερω· καὶ εἶναι χρεία νὰ σχηματισθῇ ὁριστικῶς ἰδέα περὶ τῆς πολιτικῆς τῆς Τουρκίας· διὰ νὰ γείνῃ αὕτη γνωστὴ εἰς τὸν λαὸν, καὶ μὴ μένῃ πλέον εἰς τὰς μέχρι τοῦδε ἀμφιβολίας του. Παρακαλεῖ λοιπὸν τὴν βουλὴν νὰ προσκαλέσῃ ὅλον τὸ ὑπουργεῖον, ἵνα ἐμφανισθῇ ὅσα ταχύον εἰς τὴν βουλὴν διὰ νὰ φωτίσῃ αὐτὴν ἐν τῇ τοιαύτῃ συζητήσει καὶ ἀποράσει αὐτῆς.

Ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ σταλῇ αὐθημερὸν ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν, ἵνα ἔλθῃ τὴν ἐπιοῦσαν ὁλόκληρον τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὴν βουλὴν χάριν τοῦ προτεθέντος ζητήματος.

Ἐπελήφθη ἀκολούθως ἡ βουλὴ τῆς συζητήσεως τοῦ νόμου τῶν ἐξόδων, ἀνεγνώσθη τὸ 1. ἄρθρον αὐτοῦ, καὶ ἐπενέχθησαν αἱ παρὰ τῆς βουλῆς κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν γενόμεναι τροπολογίαι ἐπὶ τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ αὐτῶν κατὰ τὸν ἐν τῷ παραρτήματι προσηρτημένων πίνακα τῶν ἐξόδων, ὅπως παρὰ τῆς βουλῆς ἐτροπολογήθη. Κατὰ τὰς τροπολογίας ταύτας ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ 1. ἄρθρον ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 1. Τὰ ἔξοδα τοῦ ἔτους 1848 προσδιορίζονται εἰς δραχμὰς δεκαεννέα ἑκατομμύρια, πεντακοσίας ἑξήκοντα

τα τέσσαρας χιλιάδας, τετρακοσίας δώδεκα δραχμὰς καὶ λεπτὰ ἑβδομήκοντα, καὶ διὰ τὸ ποσὸν τοῦτο χορηγοῦνται εἰς τοὺς ὑπουργοὺς πιστώσεις καταλογιζόμεναι κατὰ τὸν ἐπισυνημμένον γενικὸν πίνακα τῶν ἐξόδων, καὶ κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν προσηρτημένων εἰς αὐτὸν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν Ὑπουργείων, ὡς ἐφεξῆς.

Α'. Εἰς τὸ χρέος δημόσιον ἤτοι

Εἰς τόκους καὶ χρεωλύσιον τοῦ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν τριῶν Δυνάμεων δανείου	3,835,473:58	
Εἰς προμήθειαν καὶ ἄλλα ἔξοδα αὐτοῦ	50,376:42	
Εἰς ἀπόδοσιν προκαταβολῶν τῶν τριῶν δυνάμεων	1,278,491:20	
Εἰς ἀποδ. δανείου Εὐνάρδου	189,856:	
Εἰς τόκους αὐτοῦ κλπ.	27,000:	
Εἰς τόκους ἐσωτερικοῦ χρέους	3,666:66	
Εἰς συντάξεις	399,141:12	
		5,784,001:98
Β'. Εἰς τὴν Βασιλικὴν χορήγησιν		1,000,000:
Γ'. Εἰς τὰς ἀποζημιώσεις τῶν Βουλευτικῶν σωμάτων		452,310:
Δ'. Εἰς τὴν γενικὴν ὑπηρεσίαν τῶν Ὑπουργείων τοῦ Βασ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν σχέσεων	218,532:	
Τῆς Δικαιοσύνης	912,015:	
Τῶν Ἐσωτερικῶν	1,794,882:26	
Τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Ἐκπαιδεύσεως	829,847:40	
Τῶν Στρατιωτικῶν	1,627,626:68	
Τῶν Ναυτικῶν	1,273,416:61	
Τῶν Οἰκονομικῶν	771,803:03	
		10,482,940:98

Μεταφορὰ	10,482,940:98
Ε'. Εἰς τὰ ἔξοδα διοικήσεως ἐπιστασίας καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων	1,713,212:32
Γ'. Εἰς τὰς διαφόρους πληρωμὰς	131,914:42
Τὸ ὅλον δραχ.	19,564,412:70

Ἀνήκουν δ' εἰς τὴν χρῆσιν ἑκάστου ἔτους τὰ ἔξοδα μόνον ἐκεῖνα, ὅσα ὀφείλονται δι' ὑπηρεσίας ἐκτελεσθείσας, ἢ διὰ πράγματα χορηγηθέντα ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους. »

Μετὰ ταῦτα ἀναγνωσθέντα καὶ τὰ ἄρθρα 2, 3, 4, 5 καὶ 6 ἐγένοντο δικτὰ δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτως.

« Ἄρθρ. 2. Τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα εἰς τὸ ἄρθρ. 1 ἔξοδα θέλουν πληρωθῆ ἐκ τῶν κυρωθέντων ἐσόδων τῆς χρήσεως τοῦ 1848 ἀναπληρούμενα ὡς πρὸς τὴν ἐτησίαν διαχείρησιν διὰ τῶν ὑπολοίπων τῶν προγενεστέρων χρήσεων τὰ ὁποῖα δὲν διετέθησαν εἰς πληρωμὴν ἐξόδων τῶν ἐτῶν ἐκείνων.

Ἄρθρ. 3. Αἱ ὡς ἀνωτέρω χορηγούμεναι πιστώσεις θέλουν διανέμεσθαι καθ' ἕκαστον μῆνα καὶ τίθεσθαι κατὰ λόγον τῶν ἀναγκῶν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Ὑπουργῶν δυνάμει Β. Διαταγμάτων, πρὸς πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, τῶν στηριζομένων εἰς τοὺς ὑπάρχοντας νόμους, Β. Διατάγματα, ἢ κανονισμούς.

Ἄρθρ. 4. Οἱ Ὑπουργοὶ δὲν δύνανται δι' ὁποιουδήποτε εἰδικοῦ πόρου ν' αὐξήσωσι τὸ ποσὸν τῶν προσδιορισθεισῶν διὰ τὰ ἔξοδα τῆς ὑπηρεσίας των πιστώσεων· ἐὰν ἐπομένως κινητὰ ἢ ἀκίνητα, εἰς τὴν διάθεσίν των εὑρισκόμενα, πωληθῶσιν ἐντὸς τοῦ ἔτους 1848, τὸ τίμημα αὐτῶν θεωρεῖται ὡς δημόσιον ἔσοδον καὶ καταλογίζεται εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Εἰς τὰ ἔσοδα ἐπίσης καταλογίζονται τὰ ἐπιστρεφόμενα χρήματα διὰ πληρωμὰς ἐνταλμάτων, ἀκαταλλήλως ἢ κατὰ λάθος ἐκδοθέντων, ὅταν ἡ ἐπιστροφὴ αὐτῶν γίνηται μετὰ τὸ κλείσιμον τῆς ἀνηκούσης χρήσεως, ἢ ὅταν δὲν παρουσιάζεται ἀνάγκη ἐπαναφορᾶς τοῦ ποσοῦ αὐτῶν εἰς τὰς πιστώσεις τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 5. Ἡ διάρκεια τῆς χρήσεως τοῦ 1848 παρατείνεται μέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου τοῦ ἑπομένου ἔτους, ὁπότε κλείονται ὁριστικῶς τὰ βιβλία τῶν ἐξόδων ὅλων τῶν Ὑπουργείων, καὶ θεωροῦνται ἄκυρα τὰ παρ' αὐτῶν ἐκδοθέντα μήπω δὲ πληρωθέντα ἐντάλματα.

Ἄρθρ. 6. Αἱ διὰ τῶν ἐτησίων προϋπολογισμῶν εἴτε καὶ δι' ειδικῶν νόμων χορηγούμεναι πιστώσεις διὰ δημόσια ἔργα καὶ γενικὰ δανθήματα ἰσχύουν μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως τῶν ἔργων διὰ τὰ ὁποῖα ἐχορηγήθησαν. Τὰ κατὰ τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους μένοντα διαθέσιμα ὑπόλοιπα τῶν τοιούτων πιστώσεων μεταβιβάζονται αὐτεπαγγέλτως εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ ἑπομένου ἔτους. Τὰ Ὑπουργεῖα ὀφείλουν νὰ παρουσιάζωσι μετὰ τοῦ ἀπολογισμοῦ καὶ λογαριασμὸν ἰδιαίτερον τῶν δαπανηθέντων δι' ἓν ἕκαστον τῶν ἐπιμελείᾳ αὐτῶν ἐκτελουμένων δημοσίων ἔργων ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως μέχρι τῆς περαιώσεως αὐτοῦ.»

Ἀναγνωσθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ 7 ἄρθρ. ἔχοντος οὕτως·

«Ἄρθρ. 7. Ἐκτὸς τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου χορηγουμένων πιστώσεων, ἐὰν αὗται δὲν ἐξαρκέσωσι διὰ τὰ ἔξοδα τῆς χρήσεως 1848, ἐπιτρέπεται νὰ δοθῶσι διὰ Β. Διαταγμάτων ἐν ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν εἰδικαὶ πιστώσεις ἐπὶ τῶν ἑξῆς ἄρθρων τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν.

Τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης.

Διὰ τὴν διατροφὴν τῶν ὑποδίκων
Δι' ἀποζημιώσεις μαρτύρων
Δι' ἔξοδα μεταφορᾶς ὑποδίκων
Δι' ἔξοδα ἐκτελέσεως ἀποφάσεων.

Τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Διὰ γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας
Διὰ διατροφὴν καὶ διατήρησιν καταδίκων.

Τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν

Διὰ χρέος ἐξωτερικὸν
Διὰ δικαιώματα καὶ προμηθείας χαρτοσήμου
Διὰ παραχωρήσεις ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων τοῦ φόρου τῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ οἰκοδομῶν
Δι' ἔξοδα καλλιεργείας τῶν ἁλικῶν καὶ μετακομίσεως τῶν ἁλάτων.

Αἱ δυνάμει τοῦ παρόντος ἄρθρου χορηγούμεναι πιστώσεις θέλουν συμπεριληφθῆ εἰς τὸν ὁριστικὸν ἀπολογισμὸν τῆς χρήσεως καὶ κυρωθῆ διὰ τοῦ κυρωτικοῦ τοῦ ἀπολογισμοῦ Νόμου.»

Παρετήρησέ τις ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο εἶναι νέον καὶ εἰς τοὺς ἄλλους προϋπολογισμοὺς δὲν ὑπῆρχε, πρέπει λοιπὸν νὰ ἐξηγηθῆ ὁ λόγος καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς προσθήκης ταύτης.

Ἀνέπτυξεν ἕτερος ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐπιτρέπει τὴν ἐν ἀπουσίᾳ τῶν βουλῶν παραχώρησιν ειδικῶν πιστώσεων ἐπὶ τῶν ἀνεπροφυκτων δαπανῶν, ἂν αἱ δοθεῖσαι πιστώσεις δὲν ἐξαρκέσωσιν· αἱ δὲ ἰδιαίτεραι αὗται πιστώσεις θέλουσι σημειοῦσθαι κατὰ τὸ 8 ἄρθρον εἰς τὸν ἀπολογισμόν.

Ἀντετάχθη παρὰ πολλῶν ὅτι τοιαύτην ἄδειαν τῆς χορηγίας πιστώσεων δὲν δύναται νὰ παραχωρήσῃ ἡ βουλή, διότι ἤθελεν εἰσθαι ἄτοπος, καὶ ἤθελε ματαιώνει τὴν συζήτησιν τῶν προϋπολογισμῶν, δι οὗ ἐδόθησαν αἱ τακτικαὶ πιστώσεις ἐφ' ὅλων τῶν ἐν τῷ ἀνωτέρω ἄρθρῳ διαλαμβανομένων ἀντικειμένων· ἂν ὅμως ἐπέλθῃ ἔκτακτόν τι, καὶ ὁ ὑπουργὸς εὑρεθῇ ἠναγκασμένος διὰ κατεπειγούσας περιστάσεις καὶ ἀνάγκας ανυπερβλήτους νὰ κάμῃ ὑπέρβασιν τῶν δοθεισῶν πιστώσεων, δύναται νὰ τὴν κάμῃ ἐπ' εὐθύνῃ του, ἀλλ' εὐθὺς ἀφοῦ συνέλθωσιν αἱ βουλαὶ θέλει καθυποβάλλει αὐτὰς διὰ συμπληρωματικῆς πιστώσεως, καὶ δικαιολογῶν αὐτὰς ἀποχρώντως ὡς ἦναι βέβαιος ὅτι θέλει τὰς παραδεχθῆ ἡ βουλή.

Μετὰ ταῦτα συνανέσαντος καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν τοῦ ἄρθρου ἐξάλειψιν, ἡ Β υ ἡ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἐξάλειψιν ταύτην.

Μετὰ ταῦτα τὰ ἄρθρα 8 καὶ 9 γενόμενα ἤδη 7 καὶ 8, διορθωθεισῶν καὶ τῶν ἐν τῷ τελευταίῳ παραπομπῶν εἰς τὰ ἀνωτέρω ἄρθρα ἀλλοιωθέντα κατὰ τὸν ἀριθμὸν διὰ τὴν ἀπάλειψιν τοῦ 7 ἄρθρου, ἐγένοντο ἑκάτερα δεκτὰ δι' ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρ. 7. Ἕκαστος ὑπουργὸς ὀφείλει ἐντὸς τῶν πρώτων 15 ἡμερῶν τοῦ μηνὸς Μαρτίου 1849 νὰ συντάξῃ καὶ κοινοποιήσῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν τὴν προσωρινὴν κατάστασιν τῆς χρήσεως 1848. Ἐντὸς δὲ τοῦ μηνὸς Μαρτίου 1850 τὸν ὁριστικὸν ἀπολογισμὸν τῆς χρήσεως ταύτης διὰ τὴν διαχείρησιν τῶν χορηγηθεισῶν αὐτῷ πιστώσεων.

Ἄρθρ. 8. Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὀφείλει νὰ συντάξῃ ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1849 τὸν γενικὸν λογαριασμὸν τῆς οἰκονομικῆς διαχειρήσεως διὰ τὸ ἔτος 1848 καὶ τὴν προσωρινὴν κατάστασιν τῆς χρήσεως 1848 καὶ χάριν πληροφορίας νὰ ὑποβάλῃ αὐτοὺς εἰς τὰς Βουλὰς μετὰ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 7 διαλαμβανομένων προσωρινῶν καταστάσεων τῶν ὑπουργείων, ἐντὸς δὲ τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου 1850 ὀφείλει νὰ ἔχῃ συντεταγμένον καὶ τὸν ὁριστικὸν ἀπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως 1848, ὅστις πάλιν μετὰ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 7 διαλαμβανομένων ὁριστικῶν ἀπολογισμῶν τῶν διαφόρων ὑπουργείων θέλει ὑποβληθῆ ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ μηνὸς εἰς τὰς Βουλάς, διὰ νὰ ἐκδοθῇ ὁ κυρῶν τὸν ἀπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως 1848 νόμος.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ περὶ ἐξόδων νόμου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Μοναστηριώτου καὶ Δανοπούλου, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη παμψηφεὶ διὰ ψήφων 74 τὸ σύνολον τοῦ ῥηθέντος νόμου, ἔχοντος οὕτως·

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1.

Τὰ ἔξοδα τοῦ ἔτους 1848 προσδιορίζονται εἰς δραχ. δεκαεννέα ἑκατομμύρια, πεντακοσίας ἑξήκοντα τέσσαρας χιλιάδας, τετρακοσίας δώδεκα δραχ. καὶ λεπτὰ ἑβδομήκοντα· καὶ διὰ τὸ ποσὸν τοῦτο χορηγοῦνται εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς πιστώσεις, καταλογιζόμεναι κατὰ τὸν ἐπισυνημμένον γενικὸν πίνακα τῶν ἐξόδων, καὶ κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν προσηρτημένων εἰς αὐτὸν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν Ὑπουργείων ὡς ἑφεξῆς·

Α'. Εἰς χρέος δημόσιον, ἤτοι εἰς τόκους καὶ χρεωλύσιον τοῦ ἀπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν τριῶν Δυνάμ. δανείου		3,835,473:58
Εἰς προμήθειαν καὶ ἄλλα ἔξοδα αὐτοῦ		50,376:42
Εἰς ἀπόδοσιν προκαταβ. τῶν τριῶν Δυνάμ.		1,278,491:20
Εἰς ἀπόδοσιν δανείου Ἐναρδου		189,856:
Εἰς τόκους αὐτοῦ κλπ.		27,000·
Εἰς τόκους ἐσωτερικοῦ χρέους		3,666:66
Εἰς συντάξεις		399,141:12
Β'. Εἰς τὴν βασιλικὴν χορήγησιν		1,000,000:
Γ'. Εἰς τὰς ἀποζημ. τῶν βουλευτικῶν σωμάτων		452,340:
		7,236,344:98
Δ'. Εἰς τὴν γενικὴν ὑπηρεσίαν τῶν Ὑπουργείων τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων	248,532	
τῆς Δικαιοσύνης	942,015	
τῶν Ἐσωτερικῶν	1,794,882:26	
τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως	856,633:40	
τῶν Στρατιωτικῶν	4,595,658:68	
τῶν Ναυτικῶν	1,273,446:64	
τῶν Οἰκονομικῶν	771,803:03	
		10,482,940:98
Ε'. Εἰς τὰ ἔξοδα διοικήσεως, ἐπιστασίας καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων		1,743,312:32
Ϛ'. Εἰς διαφόρους πληρωμάς		131,914:42
Τὸ ὅλον δραχ.		19,364,412,70

Ἀνήκουν δ' εἰς τὴν χρῆσιν ἑκάστου ἔτους τὰ ἔξοδα μόνον ἐκεῖνα ὅσα ὀφείλονται δι' ὑπηρεσίας ἐκτελεσθείσας, ἢ διὰ πράγματα χορηγηθέντα ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Ἄρθρ. 2. Τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα εἰς τὸ ἄρθρον 1 ἔξοδα θέλουν πληρωθῆ ἐκ τῶν κυρωθέντων ἐσόδων τῆς χρήσεως 1848, ἀναπληρούμενα ὡς πρὸς τὴν ἐτησίαν διαχείρησιν διὰ τῶν ὑπολοίπων τῶν προηγενεστέρων χρήσεων, τὰ ὁποῖα δὲν διετέθησαν εἰς πληρωμὴν ἐξόδων τῶν ἐτῶν ἐκείνων.

Ἄρθρ. 3. Αἱ ὡς ἀνωτέρω χορηγούμεναι πιστώσεις θέλουν διανέμεσθαι καθ' ἕκαστον μῆνα καὶ τίθεσθαι κατὰ λόγον τῶν ἀναγκῶν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Ὑπουργῶν, δυνάμει Βασ. Διαταγμάτων, πρὸς πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, τῶν στηριζομένων εἰς τοὺς ὑπάρχοντας Νόμους, Β. Διατάγματα ἢ Κανονισμούς.

Ἄρθρ. 4. Οἱ Ὑπουργοὶ δὲν δύνανται δι'ὁποιουδήποτε εἰδικοῦ πόρου ν' αὐξήσωσι τὸ ποσὸν τῶν προσδιορισθεισῶν διὰ τὰ ἔξοδα τῆς ὑπηρεσίας των πιστώσεων· ἐὰν ἑπομένως κινητὰ ἢ ἀκίνητα, εἰς τὴν διάθεσίν των εὑρισκόμενα, πωληθῶσιν ἐντὸς τοῦ ἔτους

1848, τὸ τίμημα αὐτῶν θεωρεῖται ὡς δημόσιον ἔσοδον καὶ καταλογίζεται εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ αὐτοῦ ἔτους· εἰς τὰ ἔσοδα ἐπίσης καταλογίζονται τὰ ἐπιστρεφόμενα χρήματα, διὰ πληρωμὰς ἐνταλμάτων, ἀκαταλλήλως ἢ κατὰ λάθος ἐκδοθέντων, ὅταν ἡ ἐπιστροφὴ αὐτῶν γίνεται μετὰ τὸ κλείσιμον τῆς ἀνηκούσης χρήσεως, ἢ ὅταν δὲν παρουσιάζεται ἀνάγκη ἐπαναφορᾶς τοῦ ποσοῦ αὐτῶν, εἰς τὰς πιστώσεις τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 5. Ἡ διάρκεια τῆς χρήσεως 1848 παρατείνεται μέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου τοῦ ἑπομένου ἔτους, ὁπότε κλείονται ὁριστικῶς τὰ βιβλία τῶν ἐξόδων ὅλων τῶν Ὑπουργείων, καὶ θεωροῦνται ἄκυρα τὰ παρ' αὐτῶν ἐκδοθέντα, μήπω δὲ πληρωθέντα ἐντάλματα.

Ἄρθρ. 6. Αἱ διὰ τῶν ἐτησίων προϋπολογισμῶν, εἴτε καὶ δι' εἰδικῶν νόμων χορηγούμεναι πιστώσεις διὰ δημόσια ἔργα καὶ γενικὰ βοηθήματα ἰσχύουν, μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως τῶν ἔργων, διὰ τὰ ὁποῖα ἐχορηγήθησαν, τὰ κατὰ τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους μένοντα διαθέσιμα ὑπόλοιπα τῶν τοιούτων πιστώσεων, μεταβιβάζονται αὐτεπαγγέλτως εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ ἑπομένου ἔτους. Τὰ Ὑπουργεῖα ὀφείλουν νὰ παρουσιάζωσι μετὰ τοῦ ἀπολογισμοῦ καὶ λογαριασμὸν ἰδιαίτερον τῶν δαπανηθέντων δι' ἓν ἕκαστον τῶν ἐπιμελείᾳ αὐτῶν ἐκτελουμένων δημοσίων ἔργων, ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως μέχρι τῆς περαιώσεως αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 7. Ἕκαστος ὑπουργὸς ὀφείλει ἐντὸς τῶν πρώτων 15 ἡμερῶν τοῦ μηνὸς Μαρτίου 1849, νὰ συντάξῃ καὶ κοινοποιήσῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, τὴν προσωρινὴν κατάστασιν τῆς χρήσεως 1848· ἐντὸς δὲ τοῦ μηνὸς Μαρτίου 1850 τὸν ὁριστικὸν ἀπολογισμὸν τῆς χρήσεως ταύτης, διὰ τὴν διαχείρησιν τῶν χορηγηθεισῶν αὐτῷ πιστώσεων.

Ἄρθρ. 8. Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ὀφείλει νὰ συντάξῃ ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1849 τὸν γενικὸν λογαριασμὸν τῆς οἰκονομικῆς διαχειρήσεως, διὰ τὸ ἔτος 1848, καὶ τὴν προσωρινὴν κατάστασιν τῆς χρήσεως 1848· καὶ χάριν πληροφορίας νὰ ὑποβάλῃ αὐτοὺς εἰς τὰς βουλάς, μετὰ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 7 ἐνδιαλαμβανομένων προσωρινῶν καταστάσεων τῶν Ὑπουργείων, ἐντὸς δὲ τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου 1850, ὀφείλει νὰ ἔχῃ συντεταγμένον καὶ τὸν ὁριστικὸν ἀπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως 1848, ὅστις πάλιν μετὰ τῶν ἐντῷ ἄρθ. 7 διαλαμβανομένων ὁριστικῶν ἀπολογισμῶν τῶν διαφόρων Ὑπουργείων, θέλει ὑποβληθῆ, ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ μηνὸς

εἰς τὰς βουλάς, διὰ νὰ ἐκδοθῇ ὁ κυρῶν τὸν ἀπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως 1848 Νόμος.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ περὶ ἐξόδων νόμου ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη; ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινὸς		Ἄγγελος Γουζούασης	Ν.
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ν.	Γεώργ. Κ. Βελῆς	
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Ἰωάννης Α. Χατσόπουλος	
Δ. Δεληγεώργης	Ν.	Γεώργ. Ι. Γιολδάσης	
Π. Τσιμπουράκης	Ν.	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.	Μιχαὴλ Σισίνης	Ν.
Σταῦρος Γρίβας		Γρηγόριος Χατσηγιάννος	
Ἰωάννης Πετμέζης	Ν.	Γεώργ. Μῆτσος	
Μ. Χ. Καΐρης	Ν.	Ἰωάννης Κλίμακας	
Δημήτριος Κονδύλης	Ν.	Α. Δημητρίου	Ν.
Ἀντώνιος Καμπάνης		Πέτρος Α. Ζάννος	
Α. Σ. Δανόπουλος	Ν.	Μ. Ν. Βαλέττας	
Νικόλ. Ἰατρὸς		Χ. Ν. Δεμάθας	Ν.
Α. Μακρυπόκαμπος		Ἠλ. Παππαδαῖος	Ν.
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Γ. Πετμεζᾶς	
Κωνστ. Βρυζάκης	Ν.	Νικόλ. Ἀνδρικόπουλος	
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.	Βασίλειος Πετιμεζᾶς	Ν.
Κ. Τζαβέλας	Ν.	Ἰω. Ζάρκος	Ν.
Σ. Στράτος		Γ. Ν. Κορφιωτάκης	
Π. Ῥάγκος	Ν.	Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Λουκᾶς Π. Νάκος		Σταμ. Νικολαΐδης	Ν.
Ἀντ. Γεωργαντᾶς	Ν.	Βελισάρ. Νικολαΐδης	Ν.
Πέτρος Τσανετάκης	Ν.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Γεώργ. Κονδύλης		Π. Δεληγιάννης	Ν.
Κ. Φασίτσας	Ν.	Δ. Ν. Μπούκουρας	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Γ. Ἰω. Βατίστας	Ν.	Ζαφείριος Δεπάστας	Ν.

Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	N.	Γ. Π. Ζαρειφόπουλος	
Α. Νοταρᾶς		Α. Κανελόπουλος	
Εὐστ. Οἰκονομόπουλ.	N.	Κ. Δ. Σχινᾶς	
Γ. Πανοπριφτόπουλος	N	Ἰωάννης Γκοῦρας	
Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος		Ἀναγνώστ. Καχαγιᾶς	N.
Ἰωάννης Ζαφειρόπουλος	N.	Σ. Λογοθετόπουλος	N.
Μ. Πρωτοπαπᾶς	N.	Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ν. Κορφιωτάκης		Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Ἐμμ. Μελετόπουλος	N.	Χριστόδουλος Τσῖνος	
Παρασκευᾶς Ματάλας	N.	Δ. Κουμανιώτης	N.
Ἠλίας Γιατράκος	N.	Θεόδωρος Ι. Μέξης	
Λουκᾶς Στέρανος		Ἐμ. Λαζ. Ὀρλώφ	
Εὐσ. Σπυρίδωνος		Γ. Μπάστας	N.
Ῥ. Παλαμίδης	N.	Κ. Θ. Δαρειώτης	
Θεόδωρος Πετρινός	N.	Σ. Ἀντωνιάδης	N.
Κωνστ. Μανέτας		Κ. Ἀντωνιάδης	N.
Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος	N.	Ἰωάννης Περίδης	N.
Μελέτης Χ. Μελέτη	N.	Ἀνδρέας Μάμουκας	N.
Νικόλαος Τσαλακώστας	N.	Κάρολος Νάζος	
Δημ. Σακελλαριάδης	N.	Εὐστ. Μ. Παρίσσης	N.
Νικόλαος Μπούτουνας	N.	Ἀντώνιος Ἀμμάος	N.
Π. Παππατσώγης		Μῆτρ. Ἀναστασόπουλος	N.
Ἰω. Παππατσώνης		Ἰω. Τομαρᾶς	N.
Π. Δαρειώτης		Ἀν. Παππατσώρης	
Σπυρίδων Βαλέττας	N.	Ἀθ. Καστανᾶς	N.
Στρατῆς Δελιγιαννάκης	N.	Γ. Παππαδημητρίου	N.
Σ. Α. Βαρότσης		Γεώργ. Σ. Κριεζῆς	N.
Παῦλος Λεντούδης		Α. Γ. Κουντουριώτης	
Χρύσαν. Σουμαρίπας	N.	Δ. Δ. Κουντουριώτης	
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	N.	Ἰω. Γ. Κριεζῆς	N.
Κωνστ. Βέϊκος	N.	Δημήτριος Χατσίσκος	N.
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	N.	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Δημήτριος Βιρβίλης		Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Γεώργ. Μπάκης	N.	Γεώργ. Ῥιζόπουλος	N.
Πέτρος Μαυρομιχάλης	N.	Ἰωάν. Τασσαῖος	N.
Α. Μαυρομιχάλης		Μάρκος Βιτάλης	
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης		Ἰωάννης Οἰκονόμου	
Ν. Μοσχούλας			

Μετὰ ταῦτα παρατηρηθέντος ὅτι εἶναι ἀνάγκη ν' ἀναγνωσθῇ ἡ ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ περὶ τροπολογίας τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ νόμου τῶν

ἐσόδων νομοσχεδίου, ἀνήγγειλε καὶ τὸ γ'. τμῆμα, ὅτι ἐξελέξατο ἐπὶ τούτου εἰσηγητὴν τὸν Κ. Δανόπουλον. Γενομένης δὲ προσωρινῶς διακοπῆς τῆς συνεδριάσεως συνῆλθεν ἥ τε ἐπὶ τοῦ ῥηθέντος νομοτχεδίου εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως νομοτχεδίου, καὶ συνέταξαν τὰς ἐκθέσεις των. Συνελθούσης δ' αὖθις τῆς Βουλῆς παρῆλθον ἑκάτεροι τῶν ῥηθέντων εἰσηγητῶν καὶ ἀνέγνωσαν τὰς ἐκθέσεις των, ἐχούσας οὕτως·

α Πρὸς τὴν Βουλήν!

Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπή σας, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1848, συνιστᾷ αὐτὸ εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς Βουλῆς ὅπως ἔχει· ὑπομιμνήσκει ὅμως καὶ αὖθις εἰς τὸ ὑπουργεῖον σπουδαιότερον ὅ,τι καὶ πέρυσι κατὰ ταιαύτην περίστασιν ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ ἔθεσεν, ὅ ἐστι τὴν ἀνάπτυξιν καὶ αὔξησιν τῆς ναυτικῆς δυνάμεως τῆς Ἑλλάδος ἀναλόγως τῆς γεωγραφικῆς θέσεώς της, καὶ τῶν ἐνόντων ναυτικῶν μέσων της, μάλιστα κατὰ τὰς παρούσας σπουδαίας περιστάσεις.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 9 Ἰουνίου 1848.

Ὁ Εἰσηγητὴς Κλεομένης Οἰκονόμου.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Ἡ εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ τροπολογίας τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ νόμου τῶν ἐσόδων νομοσχεδίου, καὶ σκεφθεῖσα, ὅτι οἱ λόγοι, δι' οὓς ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ εἰρημένον 5 ἄρθρον, κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ ἔλθῃ εἰς δοτολιψίαν μετὰ τῆς τραπέζης μέχρι τῶν δραχ. 200,000, οἱ αὐτοὶ ὑπαγορεύουσιν ἤδη τὴν ἐπέκτασιν τῆς ποσότητος μέχρι τῶν δραχ. 500,000 συνίστησιν αὐτὸ εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς Βουλῆς ὅπως ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 9 Ἰουνίου 1848.

Ὁ Εἰσηγητὴς Σ. Νικολαΐδης.»

Τελευταῖον ἀναγγείλας ὁ πρόεδρος ἀντικείμενον τῆς ἐπαύριον τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ τροπολογίας τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ περὶ ἐσόδων νόμου νομοτχεδίου καὶ τὴν τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2. μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐσ. Μ. Παρίσσης.
Ἰω. Ἀντωνόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΑΣ'.

Τῆς 10 Ἰουνίου.

Σήμερον τὴν δεκάτην Ἰουνίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίαν· ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ἀκολούθως ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ τῆ. ξηρᾶς εἰσηγητὴς, ἀνέγνω τὴν περὶ τούτου ἔκθεσιν ἔχουσαν οὕτω·

« Πρὸς τὴν Βουλήν.

Ἡ εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν καὶ μελετήσασα τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς διὰ τὸ ε. ε. νομοσχέδιον, κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ δύναμις τοῦ στρατοῦ προσδιορίζεται εἰς ἄνδρας 8,848 συνίστησι τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ ὅπως ἔχει.

Σκέψεις διάφοροι ἐπὶ γενικῶν τε καὶ ἰδιαιτέρων περιστάσεων, ὑποχρεοῦσι τὴν ἐπιτροπήν σας, Κύριοι, εἰς τὸ νὰ συστήσῃ πρὸς ὑμᾶς συντονώτατα, ὑμεῖς δὲ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἀναγκαίαν τῆς αὐξήσεως τοῦ πεζικοῦ τῆς γραμμῆς μὲ ἓν τάγμα πλέον τῶν ὑπαρχόντων τῆς ὁροφυλακῆς, μὲ τὴν συμπλήρωσιν τῶν λόχων αὐτῆς ἀνὰ ἑκατὸν ἄνδρας καθ' ἕκαστον, καὶ τῆς χωροφυλακῆς κατὰ τὸ ἐν ἰσχύϊ ὀργανικὸν αὐτῆς διάταγμα.

Δὲν λανθάνει βέβαια τὴν ἐπιτροπήν σας, Κύριοι, ἡ σημερινὴ οἰκονομικὴ μας κατάστασις, καὶ κατὰ πόσον ἡ αὔξησις τῶν ἐξόδων δύναται νὰ ἐπιβαρύνῃ τὸ ταμεῖον. Ἀλλ' ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ἀφ' ἑνὸς τὰ ἀληθῆ καὶ καλῶς ἐννοούμενα συμφέροντα τοῦ λαοῦ, καὶ ἀφ' ἑτέρου τὰ ἔξοδα μ' ὅσα τὸ ταμεῖον ἐπιβαρύνεται εἰς μισθοὺς ἐθνοφυλάκων, τῶν ὁποίων αἱ συγκεντρώσεις καὶ κινήσεις κατέστησαν, ὡς μὴ ὤφειλεν, ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ, καὶ πρὸς τοὺς λαοὺς ἐπιβαρυντικαὶ, θαρρούντως καὶ μετ' ἐπιμονῆς προτείνει τὴν αὔξησιν τοῦ στρατοῦ, ἥτις βέβαια θέλει σύγκεισθαι ἀπὸ μόνους στρατιώτας ἴσως δὲ καὶ τινας ὑπαξιωματικοὺς ἐπειδὴ καὶ ὑπάρχουσιν ἤδη ἀξιωματικοὶ ὑπεράριθμοι.

Κρίνει ὅλως περιττὸν ἡ ἐπιτροπή σας νὰ ἔλθῃ εἰς τὰς λεπτομερείας, αἵτινες εὐκόλως διακρίνουσι τὴν διαφορὰν μεταξὺ στρατοῦ διαρκοῦς, ὑποκειμένου εἰς ἀμοιβὰς καὶ ποινὰς, ἑτοίμου

κατὰ πᾶσαν στιγμὴν εἰς κίνησιν, ὅπου ἤθελε προσκληθῇ καὶ ἔχοντος μέλλον δι' αὐτὸν εὐάρεστον, καὶ μισθωτῆς φυλακῆς, ὅπως ἔχει παρ' ἡμῖν, ἄνευ ἐνοχῶν καὶ δικαιωμάτων ἐπισήμως διαγεγραμμένων, δυσκόλως καὶ ἀργῶς καὶ συνερχομένης καὶ κινουμένης, ἄνευ δ' οὐδενὸς μέλλοντος.

Ἐπικαλουμένη ὅθεν ἡ ἐπιτροπή σας τὴν σύντονον ὑμῶν μελέτην καὶ σκέψιν ἐπὶ τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου ἀντικειμένου, προσθέτει ἐπὶ τέλους, ὅτι ὑπαρχόντων ὑπεραριθμων ἀξιωματικῶν, νὰ συστηθῇ εἰς τὸν ἁρμόδιον ὑπουργὸν, προτίμησις τῶν ἱκανωτέρων καὶ δραστηριωτέρων καὶ εὐκινητοτέρων, ὡς καὶ ἡ μεταρρύθμισις τοῦ ἱματισμοῦ ἐπὶ τὸ λιτότερον καὶ οἰκονομικώτερον· μέτρον τὸ ὁποῖον θέλει κάμει ὀλιγώτερον ἐπαισθητὴν τὴν αὔξησιν τῶν ἐξόδων, ἥτις θέλει προέλθει ὡς ἐκ τῆς αὐξήσεως τῆς δυνάμεως. Ἐπαναλαμβάνει δὲ, ὅ,τι καὶ κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν στρατιωτικῶν ἐπιτροπῆς, τὸ νὰ εἰσαχθῶσιν ὅσον ἐνέστι ταχύτερον, ὀργανικὰ νομοσχέδια δι' ἕκαστον ὅπλον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 10 Ἰουνίου 1848.

Ὁ Εἰσηγητὴς
Μ. Β. . . . ά λ η ς.»

Ἀναγγείλας ὁ πρόεδρος ἔπειτα ὅτι ἀντικείμενα τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ περὶ ἐσωδων τοῦ κράτους νόμου καὶ ἡ τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς τοῦ κράτους δυνάμεως, παρετήρησεν ὅτι καθ' ἃ χθὲς ἐρρέθησαν ἤθελεν εἶσθαι σήμερον ἡ περὶ πολιτικῆς τῆς Τουρκίας πρὸς τὴν Ἑλλάδα συζήτησις, ἐὰν τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον δὲν ἐκωλύετο νὰ ἐμφανισθῇ σήμερον. Ἐπὶ τούτῳ δ' ἀνέγνω τὴν πρὸς αὐτὸν κοινοποιηθεῖσαν ἐπιστολὴν τοῦ προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, δι' ἧς ἀναγγέλλεται ὅτι ἐπειδὴ εἶναι ἡμέρα ταχυδρομείου, καὶ οἱ ὑπουργοὶ ἔχουσιν ἐργασίας κατεπειγούσας, ὑπάρχει δὲ καὶ κατὰ τὴν Γερουσίαν συζήτησις, εἰς ἣν πρέπει νὰ ἐμφανισθῶσιν, οὐχ ἧττον δὲ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐργασθῶσί τινες τούτων καὶ εἰς τὰ ἀνάκτορα, ἐξαιτεῖται τὴν εἰς αὔριον ἢ ἄλλην τινὰ ἡμέραν ἀναβολὴν πρὸς συζητήσεως, καθ' ἣν θέλουσιν ἐμφανισθῆ ἐνώπιον τῆς βουλῆς.

Παρατηρησάντων δέ τινων ὅτι πρέπει νὰ ἀναβληθῇ ἐπὶ τὴν αὔριον, διότι τὸ ζήτημα εἶναι ὑπὲρ ἄλλοτε σοβαρὸν, προτίθηκεν ἄλλος ὅτι συντελεστικώτερον νομίζει πρὸς τὸν σκοπὸν, δι' ὃν οἱ ὑπουργοὶ προσεκλήθησαν, νὰ εἰδοποιηθῶσιν ἐν τῷ μεταξὺ, ὥστε νὰ καταθέσωσιν εἰς τὸ γραφεῖον τῆς βουλῆς ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἔγγραφα, ὅσα περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἀντηλλάγησαν μεταξὺ

τῆς ἡμετέρας κυβερνήσεως καὶ τῶν Ὀθωμανικῶν ἀρχῶν. Τοῦτο δὲ θεωρεῖ, ὡς εἶπε, λυσιτελές, διότι δι' αὐτῶν θέλει φωτισθῇ οὐσιωδῶς ἡ βουλὴ ἐπὶ τῶν χθὲς ἐκτεθέντων, καὶ ἐν γνώσει θέλει ζητήσει λόγον παρὰ τῶν ὑπουργῶν, ἐνῷ ἄλλως, ἀγνοεῖ πῶς θέλουσι προχωρήσει εἰς τὴν συζήτησιν.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι ὅταν κατ' ἀρχὰς ἤκουσε τὸν προαγορεύσαντα ὁμιλοῦντα περὶ ἐγγράφων, ἐνόμισεν ὅτι ἐννοεῖ τὰς ἐπιστολάς, τὰς ὁποίας χθὲς εἶχεν ἀναγνώσει. Ἐπειδὴ ὅμως ἐζήτησεν οὗτος τὴν τῶν ἐπισήμων ἐγγράφων κατάθεσιν, παρατηρεῖ ὅτι δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ζητηθῶσιν αὐτὰ σήμερον, αὔριον δὲ ὅταν οἱ ὑπουργοὶ παρουσιασθῶσι καὶ τὸ περὶ τούτου θέμα ἐκτυλιχθῇ, ἡ βουλὴ δύναται, ἐὰν τὰ θεωρήσῃ ἀναγκαῖα, νὰ τὰ ζητήσῃ κατὰ τὴν συνεδρίασιν.

Παρετήρησεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ὅτι ἀναγκαῖον ἐθεώρησεν ἀπὸ τοῦδε νὰ προσκαλέσῃ τὴν κατάθεσιν τῶν ἐγγράφων, ἐπειδὴ ἐὰν οἱ ὑπουργοὶ ἀποφύγωσι ταύτην, λέγοντες ὅτι πρὸς τὸ παρὸν δὲν συμφέρει νὰ παρουσιασθῶσι τὰ ἔγγραφα, οὐχ ἧττον ἡ βουλὴ ὀφείλει ν' ἀπαιτήσῃ ταῦτα ὡς συντελεστικώτατα πρὸς τὸν σκοπόν, δι' ὃν θέλει γείνει ἡ συζήτησις.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι ὁ πρὸ αὐτοῦ ἐπὶ τῇ βάσει ἀγορεύων τῆς χθεσινῆς ὁμιλίας τοῦ εἰπόντος νὰ παρουσιασθῶσιν οἱ ὑπουργοὶ καὶ ἐξηγήσωσιν εἰς τὸ σῶμα τὰ μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν Ὀθωμανικῶν ἀρχῶν διατρέξαντα, εἶχε δίκαιον ἐξαιτούμενος τὴν κατάθεσιν τῶν ἐγγράφων, καὶ ἦτο συνέπεια τοῦ ἀντικειμένου τὸ νὰ ζητηθῶσιν αὐτά. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν πρόκειται ἤδη ν' ἀνιχνευθῇ ἡ πολιτικὴ τῆς Τουρκίας, καὶ ἡ πρόσκλησις τῶν ὑπουργῶν ἀφορᾷ τὸ νὰ δώσωσι μᾶλλον πληροφορίας περὶ τῶν κατὰ τὰ μεθόρια συμβαινόντων, δὲν θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν κατάθεσιν τῶν ἀνωτέρω ἐγγράφων.

Ἀπήντησεν ὁ προτελευταῖος ὅτι καὶ χθὲς καὶ ἄλλοτε εἶπεν ὅτι ὡς κάτοικος ἐπαρχίας τοσαῦτα ὑπὸ τῶν στασιαστῶν ὑπομενούσης ζητεῖ νὰ προσέλθῃ ἐνώπιον τῆς βουλῆς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, διὰ νὰ πληροφορήσῃ αὐτὴν ὁποία ἡ μεταξὺ τῶν δύω ὁμόρων ἐθνῶν σχέσις, ὁποῖα μέτρα ἐλήφθησαν κατὰ τὰς κρισίμους αὐτὰς περιστάσεις, ὁποία ἡ διαγωγὴ τῆς Τουρκίας καὶ ἂν ἐμποδίζῃ ἢ ἐνθαρρύνῃ ἄλλως τὰ στασιαστικὰ ταῦτα τολμήματα. Περὶ ὅλων δὲ τούτων ἀπερήνατο ὅτι οἱ ὑπουργοὶ πρέπει νὰ δώσωσι τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, ὥστε, ἐὰν μὲν ἡ διαγωγὴ τῆς Τουρκίας φανῇ σκολιά, νὰ ζητήσῃ τὸ ἔθνος τὴν πρέπουσαν εἰς τὴν ἀξιοπρεπεστάτην του ἱκανοποίησιν· ἐὰν δὲ τοὐ-

ναντίον, νὰ ἀρκεσθῇ ἐσωτερικῶς εἰς θεραπείαν τῶν ἀναφυομένων αὐθις δεινῶν. Τὸ ὑπουργεῖον λοιπὸν ἂς ἐμφανισθῇ κατὰ τὰ ἀποφασισθέντα, καὶ ἐὰν μὲν νομίζῃ ὅτι διὰ τῶν ἀνωτέρω ἐγγράφων πρέπει νὰ ἐκθέσῃ τὴν πολιτικὴν τῆς Τουρκίας, θέλει παρουσιάσει αὐτά. Ἂν δὲ νομίζῃ πάλιν ὅτι δὲν πρέπει νὰ γείνῃ λόγος περὶ πολιτικῆς, θέλει ἀρκεσθῇ εἰς ἄλλας πληροφορίας μὴ ἐμφανίζον ἐπίσημα ἔγγραφα. Τελευτῶν δὲ ἐπαναλέγει ὅτι ὅπως καὶ ἂν ἔχωσι τὰ πράγματα, τὸ ὑπουργεῖον πρέπει νὰ ἐκθέσῃ αὐτὰ ἱστορικῶς, διὰ νὰ γνωρίσῃ καὶ ἡ βουλὴ, καὶ ὁ λαὸς τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸ ἐξωτερικὸν ἔτι, τί συμβαίνει ἐπίσης κατὰ τὰς περιστάσεις ταύτας.

Ἐπέφερεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας ὅτι περὶ ἐμφανίσεως τῶν αἰτηθέντων ἐγγράφων ἀρτίως πραγματευόμενος, εἶχεν ἀρκεσθῇ μόνον εἰπὼν ὅτι δὲν θεωρεῖ αὐτὰ ἀναγκαῖα, ἀφοῦ οἱ ὑπουργοὶ πρόκειται νὰ δώσωσι μόνον πληροφορίας περὶ τῶν κατὰ τὰ μεθόρια. Δὲν εἶπε δὲ οὐδ' ἐνόησε διὰ τοῦτο ὅτι δὲν πρέπει νὰ παρουσιασθῶσιν οἱ ὑπουργοί, ἀλλ' εἶναι μάλιστα σύμφωνος κατὰ τοῦτο. Ἀποκρούει δὲ μόνον τὴν γνώμην τοῦ νὰ ἐκθέσῃ τὸ ὑπουργεῖον ἱστορικῶς τὰ γενόμενα. Ἐπειδὴ πρὸ ὀλίγου ἔτι δι' αὐτὸ τοῦτο προσεκλήθησαν, καὶ ἐρρέθησαν μὲν πολλὰ ἀμφοτέρωθεν, τελευταῖον δ' ἐπεραιώθη ἐκ συμφώνου καὶ ἄνευ ἀποτελέσματος ἡ συζήτησις. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ ἐπαναληφθῇ πάλιν ἱστορική τις ἔκθεσις τῶν διατρεχόντων, ἀλλὰ νὰ γείνῃ συζήτησις τακτικὴ καὶ ὅλως ὁριστική.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι τὸ περὶ ἐμφανίσεως ἐπισήμων ἐγγράφων ἀντικείμενον εἰς μόνην τοῦ ὑπουργείου τὴν ἀπόφασιν ἀνήκει καὶ δὲν δύνανται οἱ βουλευταί, ἕκαστος κατὰ τὴν ἰδέαν του κρίνων, οἱ μὲν νὰ ζητῶσι τὴν προσαγωγὴν τούτων, οἱ δὲ νὰ τὴν θεωρῶσι ματαίαν. Διότι μόνοι οἱ ὑπουργοὶ ὡς ἐκ τῆς θέσεώς των γνωρίζουσιν ἐὰν ἦναι ἀναγκαία ἢ ὄχι ἡ προσαγωγὴ αὐτῶν τῶν ἐγγράφων, καὶ ἐὰν τὰ ἐν αὐτοῖς συμφέρῃ νὰ ἐκτεθῶσι πανδήμως. Ἐὰν λοιπὸν ἡ βουλὴ νομίσῃ ἀναγκαῖον νὰ γείνῃ ἀντικείμενον συζητήσεως τὸ περὶ οὗ πρόκειται θέμα, ἂς ἀρκεσθῇ συγκαλοῦσα τοὺς ὑπουργοὺς νὰ λάβῃ τὸ κατ' ἀρχὰς τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας. Τότε δὲ καὶ ἐκ τῆς ὁμιλίας αὐτῶν καὶ ἐκ τῆς ὡριμάσεως τοῦ ζητήματος θέλομεν ἰδεῖ ἐὰν ἀρκῶσι τὰ πρὸς τὴν βουλὴν ἐκτεθέντα. Ἐὰν δὲ ταῦτα φανῶσιν ἀνεπαρκῆ, τὸ σῶμα δύναται τότε νὰ ζητήσῃ καὶ ἄλλους λόγους, ἡ δὲ Κυβέρνησις θέλει παρουσιάσει τότε καὶ ἔγγραφα, ἐὰν ἰσχυροὶ λόγοι δὲν τὴν κωλύωσιν.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι ἐὰν ἐνταῦθα προῦκειτο νὰ ἐρωτηθῶσιν ἁπλῶς οἱ ὑπουργοὶ περὶ τῆς νέας τῶν ἀνταρτῶν εἰσβολῆς, συνομολογεῖ ὅτι δὲν ἦτον ἀναγκαία ἡ ἐμφάνισις τῶν τοιούτων ἐγγράφων. Ἀλλ' ἐνταῦθα σπουδαιότερόν τι πρόκειται νὰ συζητηθῇ, καὶ ὁ προκαλέσας τὴν περὶ τούτου ἐξήγησιν προσέθηκε χθὲς ὅτι πολλὰ παράπονα γίνονται διὰ τὴν ἐκ μέρους τῶν Ὀθωμανικῶν ἀρχῶν ἀμέλειαν ὡς πρὸς τὴν εἰσβολήν, καὶ τοῦτο ἀληθῶς δὲν εἶναι ἄκουσμα νέον, ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἄλλα διλόμενα ὑποπτον παριστῶντα τὴν διαγωγὴν τῆς Τουρκίας. Ἡ Βουλὴ λοιπὸν πρέπει νὰ λάβῃ ἀκριβῆ περὶ ὅλων γνῶσιν, νὰ πληροφορηθῇ πῶς προσηνέχθη εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἡ Κυβέρνησις, νὰ μαθῇ τί ἔγραψεν εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν Πόρταν, ὁποίαν ἐθνικὴν ἀξιοπρέπειαν ἐτήρησεν εἰς τοὺς λόγους της, ὁποίας ἔλαβεν ἀπαντήσεις καὶ ἐν γένει πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν, διὰ νὰ ὁδηγηθῇ ἡ Βουλὴ ἐὰν πέπῃ νὰ ἐπιδοκιμάσῃ τῆς κυβερνήσεως τὴν διαγωγὴν ἢ νὰ ἐλέγξῃ αὐτὴν ὡς κακῶς διεξαγαγοῦσαν ταῦτα. Ἀλλὰ διὰ νὰ φθάσῃ τὸ σῶμα εἰς τὸ συμπέρασμα τοῦτο, ἀναφεύκτως ἀπαιτεῖται ἡ προσαγωγὴ τῶν ἀνωτέρω ἐγγράφων. Ἄλλως τε, παρατηρεῖ ὅτι δὲν πρόκειται ἐνταῦθα περὶ ἀνακαλύψεως μυστηριώδους τινὸς κακουργήματος, τὸ ὁποῖον ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ περικαλύψῃ, ἀλλὰ περὶ ἀντικειμένου γνωστοῦ, τοῦ ὁποίου ζητοῦμεν τὰς εἰδικότητας. Γνωρίζουσι δὲ πάντες ὅτι ἐντὸς τῶν τοιούτων ἐγγράφων φράσεις μόναι τινὲς κατά τινα τρόπον σημειωθεῖσαι, πολλὴν δύνανται νὰ ἐμφαίνωσιν ἢ ἀξιοπρέπειαν ἢ ταπείνωσιν ἐκ μέρους τῆς κυβερνήσεως. Καὶ δὲν ἀμφιβάλλει μὲν ὅτι ἡ ἀνάγνωσις τούτων θέλει τιμήσει τοὺς ὑπουργούς, ὡς Ἑλληνικῶς γεγραμμένων, ἀλλὰ δι' αὐτὸ τοῦτο πλειότερον ἐπιμένει εἰς τὴν προσαγωγήν των, διὰ νὰ καταχωρηθῶσι καὶ εἰς τὰ πρακτικά, καὶ εἶπη μετὰ χρόνους ὁ ἀναγνώστης, ὅτι οὐδ' ἡ κυβέρνησις οὐδ' οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους ἔμειναν ἀδιάφοροι, τῆς Ἑλλάδος ἀδικουμένης. Ἐὰν δὲ μεταξὺ τῶν ἐγγράφων τούτων ὑπάρχῃ ἴσως κανὲν ἄξιον πλειοτέρας ἐγκωμιαστικῆς, ἡ κυβέρνησις δύναται νὰ τὸ παραλείψῃ, ἡ δὲ Βουλὴ δὲν ἐπιμένει εἰς τοῦτο. Τὰ ἔγγραφα λοιπὸν πρέπει ἀφεύκτως νὰ προσαχθῶσι, διότι ἄλλως περιττὴν νομίζει τῶν ὑπουργῶν τὴν συγκάλεσιν, ἐπειδὴ δὲν πρόκειται νὰ ἐξετασθῶσι διὰ τί εἰσέβαλεν ὁ Παππακώστας, ἢ διατί ὁ ἄλλος εἶναι στασιαστής. Ὅλα ταῦτα γνωρίζει πρὸ πολλοῦ καὶ ἡ Βουλὴ καὶ τὸ Πανελλήνιον, ἀνάγκη δὲ νὰ πληροφορηθῶμεν ἤδη, ἐὰν ἐκ τῶν ἐγγράφων τούτων ἡ κυβέρνησις καθίζηται ἀξία ἐπαίνων ἢ ψόγου.

Ἀντέκρουσεν ἄλλος, ὅτι τὰ μεταξὺ δύο κυβερνήσεων ἀνταλλασσόμενα ἔγγραφα οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι φέρουσι χαρακτῆρα διπλωματικὸν καὶ ὡς τοιαῦτα δὲν δύνανται νὰ δημοσιευθῶσιν εἰς τὰ πρακτικά. Τοῦτο εἶναι πρὸ πολλοῦ ἀνεγνωρισμένον καὶ οὐδαμοῦ τῆς Εὐρώπης γίνεται τῶν ἐγγράφων τούτων δημοσίευσις. Ἐὰν δὲ περιελθωσιν εἰς τοιαύτην ἀνάγκην, σπανίως ἀποφασίζουσι τοῦτο, καὶ πάλιν ὅμως ἀρκοῦνται ἀποσπάσματα μόνον δημοσιεύοντες. Δὲν πρέπει λοιπὸν οὐδὲ παρ' ἡμῖν νὰ γείνῃ τὸ τοιοῦτο ἄνευ ἀνάγκης, καὶ τῇ ἀληθείᾳ δὲν ἐννοεῖ πρός τί νὰ ζητηθῶσι τὰ ἔγγραφα ταῦτα, ὅταν οἱ ὑπουργοὶ καὶ ἀπὸ τοῦ βήματος τὰ αὐτὰ δύνανται νὰ εἴπωσι. Προτιμότερον λοιπὸν ν' ἀρκεσθῇ ἡ βουλὴ εἰς τὴν διὰ ζώσης φωνῆς διακοίνωσιν ταύτην, ἀφοῦ μάλιστα τὸ ὑπουργεῖον χαίρει πληρέστατα τὴν ἐμπιστοσύνην της. Κἂν δ' ὁπωσδήποτε ἦναι ἀνάγκη τῆς ἐμφανίσεως τοιούτων ἐγγράφων, δύναται μὲν ἡ βουλὴ νὰ ζητήσῃ τινὰ ἐξ αὐτῶν, παρατηρεῖ ὅμως ὅτι ὁ σκοπὸς, δι' ὃν θέλουσι ζητηθῇ δὲν ἐκπληροῦται, διότι τὸ ὑπουργεῖον δύναται, ὡς πανταχοῦ συμβαίνει εἰς παρομοίας περιστάσεις, νὰ ἐξοβελίσῃ ἐκ τῶν ἐγγράφων πᾶν ὅ,τι νομίζει ὅτι δὲν πρέπει νὰ δημοσιευθῇ. Ἔστε καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον περιττὴ ἀποβαίνει ἡ προσαγωγή των· ἄλλως τε, παρατηρεῖ ὅτι τὸ κατὰ τὴν Φθιώτιδα δρᾶμα δὲν εἶναι τοσοῦτον σπουδαῖον ὡς ἄλλοτε, ὥστε δι' οὐδένα ἄλλον σκοπὸν ἢ πρὸς τιμήν του δύναται τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐκθέσῃ τὴν ἀλληλογραφίαν.

Ἀντέλεξεν ὁ προαγορεύσας ὅτι ἀληθῶς μὲν πᾶσα διπλωματικὴ ἀλληλογραφία φέρει ἐν ἑαυτῇ καὶ τὸν τύπον ἐπισήμου ἐχεμυθίας, ἀλλὰ τοῦτο συμβαίνει, ὅταν μεταξὺ δύο ἐθνῶν ἐκ μέρους τῶν Κυβερνήσεων των γίνωνται σπουδαῖαι καὶ διπλωματικαὶ διακοινώσεις. Ἐνταῦθα δὲ τὸ πρᾶγμα εἶναι ἁπλούστερον καὶ δὲν πρόκειται νὰ παρουσιασθῇ, εἰμὴ ἀλληλογραφία τις μεταξὺ δύο πασπάδων καὶ τῶν ἡμετέρων γενομένη, τῆς ὁποίας μάλιστα τὰ πλειότερα ἔγγραφα ἐδημοσιεύθησαν. Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν εἰς αὐτὰ ὁ χαρακτὴρ τῆς διπλωματικῆς ἀλληλογραφίας καὶ τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ τὰ προσαγάγῃ. Ἄλλως τε, συμφωνεῖ ὅτι ἡ δημοσίευσις των θέλει τιμήσει τὴν Κυβέρνησιν, καὶ ἐπειδὴ οὐδὲ τοῦτο τὴν ἐμποδίζει, ἐμμένει ἐξαιτουμένος τὴν ἐμφάνισίν των, διὰ νὰ ἴδῃ καὶ ἡ βουλὴ ποίαι περιστάσεις ἔλαβον χώραν, καὶ τί συμβαίνει ἐπὶ τῆς ἀκμῆς αὐτῆς τῶν πραγμάτων.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι καὶ ἡ τῶν ὑπουργῶν πρόσκλησις καὶ ἡ ἀπαίτησις τῶν ἐγγράφων εἶναι δικαίωμα τῆς βουλῆς συνταγ-

ματικόν, τὸ ὁποῖον οὐδεὶς δύναται νὰ ἀμφισβητήσῃ· ἀλλ' ἡ ἀκαιρος τῶν ἐγγράφων τούτων ἀπαίτησις εἶναι μάταιός τις ἀναχρονισμός, διότι γίνεται πρὶν ἔτι ἡ βουλὴ ἀκούσῃ τὰς ἐκ μέρους τῶν ὑπουργῶν πληροφορίας. Καὶ λέγεται μὲν ὅτι αἱ Τουρκικαὶ ἀρχαὶ μετέσχον τῆς τῶν στασιαστῶν εἰσβολῆς παραβοηθήσασαι αὐτούς, ἀλλ' ἡ περίστασις αὕτη δὲν εἶναι βεβαία καὶ πλειοτέρας χρῄζει ἀποδείξεως· διὰ αὐτὸ τοῦτο λοιπὸν ἀνάγκη νὰ προσέλθῃ τὸ ὑπουργεῖον, διὰ νὰ δώσῃ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας. Ἐὰν δὲ αὗται δὲν πείσωσι τὴν βουλήν, τότε πλέον εὐλόγως δύναται να ζητήσῃ καὶ τὴν ἐκ τῶν ἐγγράφων ἀπόδειξιν.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκ μέρους τῶν Τουρκικῶν ἀρχῶν συνδρομήν, οὐ μόνον αὕτη εἶναι βεβαία, ἀλλὰ καὶ ἀναντίῤῥητος πλέον. Διότι 600 τῶν ἀποστατῶν ἀρτίως ἐκ τῶν ὁρίων ἡμῶν ἀποκρουσθέντες, εἰσῆλθον ἀνέτως εἰς τὰ Τουρκικὰ ὅρια, ἔνθα καὶ ἄσυλον εὗρον καὶ διετηρήθησαν καὶ χρήματα, ἔλαβον πρὸς νέαν εἰσβολήν. Δὲν συντρέχουσι δὲ τοῦτοις αἱ ἐκεῖσε Τουρκικαὶ ἀρχαί, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις ἡ ἰδία· πᾶσαν παρέχουσα συνδρομὴν καὶ ὑποκινοῦσα αὐτοὺς κατὰ τῆς πατρίδος.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι πάντες μὲν οἱ βουλευταὶ εἰς τὸν αὐτὸν σκοπὸν τείνουσιν, ἀλλὰ κακή τις συνεννόησις περιπλέκει τὸ ζήτημα. Παρατηρεῖ δ' ὅτι τὸ ὑπουργεῖον προσκληθὲν ἐλέχθη νὰ δώσῃ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας. Αὐτὸ δὲ τοῦτο αὐτὸ ἀρτίον θέλει παρουσιάσει καὶ τὰ ἔγγραφα, ἐὰν νομίσῃ αὐτὰ συντελεστικά. Εἰ δ' ἄλλως, ἡ βουλὴ ἀπ' εὐθείας δύναται τότε νὰ τὰ ζητήσῃ, ἂν κρίνῃ ἀναγκαίαν τὴν ἐμφάνισίν των. Ἡ δὲ τῆς ἀθιώτιδος κατάστασις δὲν εἶναι, ὡς εἶπον, ὀλίγον ἐπισφαλής, ἀλλὰ πολὺ δεινοτέρα ἢ πρότερον, διότι ἐνῷ ὁ Παπσᾶς αὐτὸς εἶχε βεβαιώσει ὅτι δὲν ὑπάρχουσι παρ' αὐτῷ στασιασταί, οὐ μόνον ὑπῆρχον, ὡς ἀπεδείχθη, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν περιποίησιν ἔλαβον, καὶ χρηματικῶς δ' ἔτι ὑπὸ τῆς Πόρτας ἐβοηθήθησαν, ὡς ὁ προαγορεύσας εἶπεν. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ μάθωμεν ἅπαντες ὁποῖα τεκταίνονται σχέδια, καὶ διὰ νὰ ὁδηγηθῇ ἔτι μᾶλλον τὸ ὑπουργεῖον ὁποίας πρέπει νὰ δώσῃ πληροφορίας, προτείνει νὰ διευθυνθῇ καὶ σήμερον εἰς αὐτὸ ἀπόσπασμα τῆς παρούσης συνεδριάσεως.

Παρατηρήσαντος δ' ἄλλου ὅτι ὅλως περιττὸν θεωρεῖ τὸ νὰ παρατείνηται ἡ προκειμένη συζήτησις, ἐν ᾧ δὲν δύναται νὰ γείνῃ ψηφοφορία περὶ προσαγωγῆς ἢ μὴ τῶν ἀνωτέρω ἐγγράφων, καὶ νὰ φθάσῃ οὕτως ἡ βουλὴ εἰς ἓν ἀποτέλεσμα, ἔλεξεν ἐνταῦθα ἡ περὶ τούτου συζήτησις ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ εἰδοποιηθῶσι καὶ

προσέλθωσιν αὖριον οἱ ΚΚ. ὑπουργοί, διὰ νὰ δώσωσι τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, τότε δὲ να ζητηθῶσι παρ' αὐτῶν καὶ τὰ περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἔγγραφα, ἐὰν θεωρηθῶσιν ἀναγκαῖα.

Μετὰ τοῦτο προκειτέ ου να συζητηθῇ τὸ νομοσχέδιον περὶ τροποποιήσεως τοῦ 5. ἄρθρου τοῦ περὶ εἰσόδων νόμου, παρετήρησέ τις ὅτι δὲν δύναται ἡ βουλὴ να ἐπιληφθῇ τῆς συζητήσεως ἀπόντος τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ. Διότι οὐ μόνον εἶναι ἄτοπον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τὸ σύνταγμα ὁρίζει ὅτι πρέπει νὰ παρευρίσκηται ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς ὁσάκις πρόκειται νὰ συζητηθῇ νομοσχέδιον, διότι ἀπαιτεῖται νὰ τὸ ὑποστηρίξῃ. Πρὸς δὲ τὸν λόγον ὅτι ὁ ὑπουργὸς, προτείνει τὸ νομοσχέδιον τοῦτο καὶ ἡ ἐπιτροπὴ συνίστησι τὴν παραδοχήν του, παρατηρεῖ ὅτι ὁ μὲν ὑπουργὸς προτείνει πάντοτε τὰ οἰκεῖα νομοσχέδια, πολλάκις δ' ἐπιτροπαὶ συνιστῶσι ταῦτα, καὶ ἐπομένως περιττὸν ἦτον εἰς πᾶσαν τοιαύτην περίστασιν νὰ παρευρίσκηται. Καὶ ὅμως ἡ παρουσία τῶν ὑπουργῶν προβλέπεται ὑπὸ τοῦ νόμου, καὶ ἀληθῶς πρέπει νὰ παρευρίσκηται, ἐπειδὴ πολλοὶ βουλευταὶ ἐνδέχεται νὰ ἐπιφέρωσι παρατηρήσεις, καὶ τότε δὲν ἔννοεῖ τίς θέλει εἰς αὐτὰς ἀπαντήσει. Διὸ προτείνει ν' ἀναβληθῇ ἡ προκειμένη συζήτησις μέχρι τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ.

Ἐπὶ τούτοις ἀνεβλήθη μὲν ἐκ συμφώνου ἡ τοῦ ἀνωτέρω νομοσχεδίου συζήτησις, ἀντ' αὐτοῦ δ' ἐπελήφθη ἡ βουλὴ τοῦ περὶ διαφόρων ἰδιωτικῶν ἀναφορῶν ἀντικειμένου τῆς παρούσης Συνόδου.

Ἀνεγνώσθη λοιπὸν ἡ ὑπ' ἀριθμ. 56 περίληψις ἀναφορᾶς ἔχουσα οὕτως·

Ἀριθ. 56. Ἀναφορὰ ἀπὸ 10 Ἰανουαρίου 1848 τῶν ἐν Τριπόλει Δικηγόρων, δι' ἧς ζητοῦν ν' ἀπαλλαχθῶσι τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου ἐπιτηδεύματος εἰς τὸν ὁποῖον ὑποβάλλονται, καθὸ μὴ προκείμενοι εἰς τοῦτον, ὡς δημόσιοι ὑπάλληλοι· καὶ ἡ ἐπ' αὐτῆς γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα ὡς ἑφεξῆς·

Ἡ ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 56 ἀναφορᾷ αἴτησις τῶν δικηγόρων νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀπάδουσα πρὸς τὸν περὶ ἐπιτηδευμάτων Νόμον.

Ἐνταῦθα δὲ λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ καλῶς ἀπορρίπτει ἀπέῤῥιψε τὴν αἴτησιν τῶν ἀναφερομένων δικηγόρων, καὶ ἀπορεῖ μάλιστα πῶς οὗτοι ἐζήτησαν ἐξαίρεσιν οὐ μόνον παρὰ τοῦ νόμου ἀπαγορευομένην, ἀλλὰ καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἀνθρωπίνου δικαίου. Εἶναι λυπηρὸν δὲ, ὅταν καὶ ὁ ἔσχατος πολίτης τῆς κοινωνίας ὁ μόλις ἀποζῶν ἐκ τῶν ἐναγωνίων αὐτοῦ ἱδρώτων, συνεισφέρῃ ἀγογγύστως εἰς τὰ κοινὰ βάρη, πληρόνων

τὸν φόρον τοῦ ἐπιτηδεύματός του, εἶναι λυπηρὸν ἄνδρες μεμορφωμένοι καὶ δικηγόροι μάλιστα νὰ ἐπιζητῶσι τὴν ἐκ τοῦ φόρου τούτου ἀπαλλαγήν. Παρατηρεῖ δ' ὅτι καὶ ἄλλοτε ἐρρέθη εἰς τὴν βουλὴν ὅτι ὑπάρχει μεγάλη ἡ ἐκ τοῦ φόρου τούτου ἀνισότης, πάντες δ' ἀνεγνώρισαν τὴν ἀνάγκην τοῦ ν' ἀναθεωρηθῇ ἡ ἐπὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων ὁρισταμένη διατίμησις. Διότι ἐν ᾧ καὶ ὁ γεωργὸς ἀνασκάπτων δσημέραι τὴν γῆν καὶ ὁ ποιμὴν εἰς τοσούτους ὑποκείμενος μόχθους καταβάλλουσιν ἀκριβῶς τὸ ἐκ τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν ἀναλογοῦν, ἡ τάξις αὕτη τῶν δικηγόρων ὑπεξέφυγε τὸ νὰ χορηγῇ τὸν ἀναλογοῦντα φόρον καὶ μόλις πληρώνουσιν ἀπὸ 30—50 δραχ. ἐτησίως, ἐν ᾧ δὲν εἶναι ἀμφιβολία ὅτι καὶ 15,000 καὶ 20,000 δραχ. ἀπολαμβάνουσι φορολογοῦντες ὁλόκληρον τὸν λαόν. Καλῶς λοιπὸν ἡ ἐπιτροπὴ ἀπέρριψε τὴν αἴτησίν των καὶ εὐκταῖον ἦτο νὰ γένῃ ἡ ἀναθεώρησις τῆς διατιμήσεως.

Ἐπὶ τούτοις ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως ν' ἀποφρίφθῃ ἡ ἀνωτέρω ἀναφορὰ κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα ἡ ὑπ' ἀριθ. 57 περίληψις ἔχουσα οὕτως·

Ἀριθ. 57. Ἀναφορὰ ἀπὸ 28 Ἰανουαρίου 1848 τῶν ΚΚ. Ἑλένης Γ. Ἰωαννίτου, καὶ Ἰωάννου Οἰκονόμου, κηδεμόνων τῶν ὀρφανῶν Βάσσου, δι' ἧς ζητοῦν νὰ τοῖς ἀποσημανθῇ σύνταξίς τις, πρὸς ἐκπαίδευσιν καὶ ἀνατροφὴν τῶν ὀρφανῶν ἀνδρὸς ἀγωνιστοῦ καὶ προμάχου τῆς πατρίδος.

Καὶ ἡ ἐπ' αὐτῆς γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς, ἐφ' ἧς παρετήρησεν ὁ προαγορεύσας ὅτι ὑπάρχουσι τοσαῦται περὶ συντάξεων ἀναφοραὶ, ἡ δ' ἐπιτροπὴ διακινοῦσα ταύτας, τὰς μὲν διευθύνει ἁπλῶς, τὰς δὲ συνιστᾷ εἰς τὸ ὑπουργεῖον. Δικαιότερον ἄρα νομίζει νὰ ληφθῇ ἓν μέτρον δι' ὅλας ταύτας, καὶ νὰ συσταθῶσιν ἅπασαι εἰς τὸ ὑπουργεῖον, διὰ ν' ἀποφασισθῇ τοῦτο πᾶν ὅ,τι εἰς ἕνα ἕκαστον ἀνήκει, ἐπειδὴ δὲν δύναται ἡ βουλὴ νὰ γνωρίζῃ τίνες ἔχουσι δικαίας ἀξιώσεις καὶ τίνες ὄχι.

Ἀντέκρουσεν ἄλλος ὅτι δὲν παραδέχεται τὴν ἰδέαν ὅτι ἡ βουλὴ δὲν δύναται νὰ γνωρίζῃ πολλὰ τῶν ἀναφερομένων προσώπων καὶ ὑπὲρ αὐτῶν νὰ γνωμοδοτῇ. Ἐπειδὴ ἂν ἀκούωμεν π. χ. ὅτι ἡ σύζυγος τοῦ ἐνδόξου Μιαούλη μὲ τὸν δίσκον τοῦ ἐλέου περιφερομένη κρούει τας θύρας, καὶ ἂν προῦκειτο ὑπὲρ ταύτης νὰ χορηγηθῇ σύνταξις, τίς τῶν βουλευτῶν πάντων δὲν ἤθελεν τὴν γνωρίζει, ἢ τίς δὲν ἤθελε συστήσει τὴν ὑπόθεσιν αὐτῆς μετὰ ζήλου; Πολλάκις λοιπὸν ἡ βουλὴ δύναται νὰ γνωρίζῃ καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ἀξιώσεις τῶν ἀναφερομένων,

Ἐκτὸς δὲ τούτου, οἱ πλεῖστοι ἐξ αὐτῶν διαμένουσιν εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ αἱ ἐπαρχίαι αὗται ἔχουσι τοὺς ἀντιπροσώπους των, οἵτινες ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γνωρίζουσι τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ δύνανται μάλιστα νὰ φωτίσωσι τὸ ὑπουργεῖον. Ἐκ τούτου πολλάκις εἰς βουλευτὴς δίδων τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας διὰ τοὺς ἐκ τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ, συνίστα τοὺς ἀναφερομένους δικαίως, ἡ δὲ βουλὴ κατὰ τὴν σύστασιν ταύτην παρέπεμπε τὰς ἀναφοράς· ἀποφαίνεται λοιπὸν τὸ αὐτὸ νὰ γίνηται καὶ εἰς τὸ μέλλον, χωρὶς νὰ ἀπεκδυθῇ ἡ Βουλὴ τῆς τοιαύτης ἐπιτηρήσεως.

Ἀπήντησεν ὁ προαγορεύσας ὅτι ἐκ τοῦ μέτρου τούτου ἰδίως προκύπτει ἡ ἀδικία, τὴν ὁποίαν ζητεῖ ν' ἀποκρούσῃ. Ἐπειδὴ ὀνόματά τινα εἴτε, ὡς εἶπεν ὁ πρὸ αὐτοῦ, διάσημα, εἴτε ἐλκύοντα ὁπωσδήποτε συμπαθείας, δύνανται νὰ ἐπιτυγχάνωσι πάσης συγχώρησεως, ἐνῷ ἐνδέχεται ἄλλοι πλειοτέρας νὰ ἔχωσι θυσίας, καὶ ὑπὸ τὴν ἔνδειαν νὰ λιμοκτονῶσιν, ἀλλ' ὡς ὀλιγώτερον γνωστοί, ἢ μὴ εὑρίσκοντες ὑπὲρ αὐτῶν συμπαθείας, νὰ παραγκωνίζωνται ἀναξίως. Τοῦτο δὲ καὶ λυπηρὸν εἶναι καὶ καθιεροῖ τὴν πλέον ἄδικον ἀριστοκρατίαν.

Ἀπήντησεν ὁ προαγορεύσας ὅτι ἀναφέρων ὡς παράδειγμα τὴν σύζυγον τοῦ Μιαούλη, δὲν προέθετο ν' ἀγορεύσῃ ὑπὲρ ἀριστοκρατίας. Ἐπειδὴ ἐνῷ καθ' ἑαυτὴν μὲν εἶναι ὀλεθρία, εἰς τὴν παροῦσαν τῶν ἐλευθέρων ἰδεῶν ἐποχὴν εἶναι μωρία ἐπικίνδυνος καὶ τὸ νὰ τὴν φαντασθῇ τις. Ἀλλ' ἡ βουλὴ δὲν ἔχει διὰ τοῦτο δικαίωμα νὰ εἴπῃ ὅτι γνωρίζει τὰ πρόσωπα τοῦ δεῖνα καὶ συνίστησιν αὐτὸν εἰς τὴν φροντίδα τῆς Κυβερνήσεως; Τοῦτο καὶ πρότερον ἀγορεύσας ἐνόησε καὶ τὸ αὐτὸ ἤδη ὑποστηρίζων, νομίζει ὅτι πᾶν ἄλλο εἶναι ἡ ἀριστοκρατία. Ἀπ' ἐναντίας δὲ πανδήμως ὁμολογεῖ ὅτι ὁ ἔνδοξος, καὶ ὁ λαμπρὸς τῆς Ἑλλάδος ἀγωνιστὴς εἶναι αὐτὸς ὁ λαός της, καὶ οὗτος φέρει ἰδίως τὴν τοῦ πρωταθλητοῦ δάφνην. Ἀλλὰ καὶ οὕτως ἐπαναλέγει ὅτι ἡ βουλὴ δύναται χωρὶς ν' ἀδικήσῃ οὐδένα νὰ συνιστᾷ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὅσους γνωρίζει.

Ἐπὶ τούτοις ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν διὰ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἐν καιρῷ τοῦ ὑποβληθησομένου γενικοῦ περὶ συντάξεων Νόμου.

Ἀνεγνώσθη ὡσαύτως καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 58 περίληψις, ἔχουσα οὕτως.

Ἀριθ. 58. Ἀναφορὰ ἀπὸ 28 Ἰανουαρίου 1848 τῆς Κ.

Τατιανῆς, χήρας Ἀναγνώστου Κοκκινοπούλου, ἐκτιθείσης τοὺς ὑπὲρ πατρίδος ἀγῶνας τοῦ ἀποβιώσαντος συζύγου της, καὶ ἐξαιτουμένης μικράν τινα σύνταξιν, πρὸς περιθαλψίν τῆς ἐνδεοῦς οἰκογενείας της.

Καὶ ὁμοια τῆς ἀνωτέρω γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς, ἡ δὲ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον.

Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 59 περίληψις, ἔχουσα οὕτως.

« Ἀριθ. 59. Ἀναφορὰ ἀπὸ 29 Ἰανουαρίου 1848 τῆς Λίκατερίνης Βρουνέτου, δι' ἧς ἐκτιθεῖσα τὴν ἐλεεινὴν θέσιν, εἰς ἣν εὑρίσκεται αὐτή τε καὶ ἡ θυγάτηρ της, ἐξαιτεῖται παρὰ τῆς Βουλῆς ὅπως χορηγηθῇ αὐτῇ ἀνάλογος ἐξοικονόμησις, τὸ ποσὸν τῆς ὁποίας νὰ συμπληρισθῇ εἰς τὴν ὁποιαν ἀξιοῖ νὰ λάβῃ παρὰ τοῦ δημοσίου ἀποζημίωσιν. » μετὰ τῆς ἐπ' αὐτῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς. Λίποντος δέ τινος ὅτι πρέπει νὰ συστηθῇ ἁπλῶς ἡ ἀναφορά, χωρὶς νὰ προστεθῶσιν αἱ λοιπαὶ τῆς ἐπιτροπῆς λέξεις, παρετήρησεν ἄλλος ὅτι πρέπει νὰ σημειῶται τοῦ λοιποῦ εἰς τὸ γραφεῖον τῆς βουλῆς ὁ τόπος τῆς διατριβῆς ἑκάστου τῶν ἀναφερομένων, διὰ νὰ δύναται ἡ βουλὴ νὰ πληροφορῆται, ὁσάκις θέλει τὰ κατ' αὐτούς.

Ἄλλος μετὰ ταῦτον προσέθηκεν ὅτι σπανίως ἡ βουλὴ πρέπει νὰ καταφεύγῃ εἰς τὸ μέσον αὐτὸ τῆς συστάσεως. Ἐπειδὴ κυρίως μὲν σκοπὸς αὐτῆς εἶναι νὰ φέρῃ ἀποτέλεσμά τι, ἀλλ' ὅταν ὅλαι ἀνεξαιρέτως συνιστῶνται, τὸ ὑπουργεῖον βεβαίως θέλει εὑρεθῇ εἰς ἀμηχανίαν, καὶ ματαιοῦται πλέον ὁ σκοπὸς τῆς συστάσεως· ἄλλως τε, παρατηρεῖ ὅτι πάντες οὗτοι, ἀφοῦ ἐξαντλήσωσιν ὅλα τὰ μέσα καὶ εἰς ὑπουργεῖα καὶ εἰς θρόνον ἀναφερόμενοι, καταφεύγουσι τότε εἰς τὴν βουλήν. Προτείνει λοιπὸν νὰ διευθύνωνται ἁπλῶς εἰς τὰ ὑπουργεῖα, αἱ δὲ συστάσεις νὰ γίνωνται μόνον, ὅταν ἡ βουλὴ πεισθῇ παρὰ τῶν ἀρμοδίων εἰσηγητῶν.

Ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι ἂν, ὡς λέγει ἡ ἀναφερομένη, ἔχῃ ἀξιώσεις ἀποζημιώσεως καὶ ἤδη πάσχῃ τοσοῦτον, εἶναι δίκαιον νὰ συστηθῇ ἡ ἀναφορά της, διὰ νὰ λάβῃ τινὰ περιθαλψιν.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ ἐὰν παραδέχηται νὰ διευθυνθῇ μόνον ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἀπεφήνατο δι' ἀναστάσεως ἀποφατικῶς. Ἐρωτηθεῖσα δ' ἔπειτα ἐὰν παραδέχηται τὴν τῆς ἐπιτροπῆς γνώμην, παρεδέχθη κατ' αὐτὴν δι' ἀναστάσεως

« Νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ νὰ τῇ δοθῇ ἐκ τῶν κοινῶν ἀνάλογος βοήθεια. »

Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 60 περίληψις, ἔχουσα οὕτως.

Ἀριθ. 60. Ἀναφορὰ ἀπὸ 28 Ἰανουαρίου 1848 τοῦ Κ. Νεοφύτου, Προηγουμένου τῆς ἐν Πεντέλῃ Μονῆς, ἐκτιθέντος τὰς κατὰ τὸν ἀγῶνα στρατιωτικὰς καὶ πολιτικὰς ἐκδουλεύσεις του κτλ. καὶ ἐπικαλουμένου, ὅπως ἐπιψηφισθῇ ὑπὲρ αὐτοῦ μηνιαία τις σύνταξις

Ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

« Νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν διὰ νὰ ληφθῇ ἐν καιρῷ ὑπ' ὄψιν. »

Ὡσαύτως ἀνεγνώσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 61 περίληψις, ἔχουσα οὕτως.

Ἀριθ. 61. Ἀναφορὰ ἀπὸ 2 Φεβρουαρίου 1848 τῆς ἐξ Ἀφρίσσης Ἀσημούλας, χήρας Γεωργίου Πετροπούλου, δι' ἧς ἐκτιθεῖσα τὰς πρὸς τὴν πατρίδα πολυειδεῖς ἐκδουλεύσεις καὶ θυσίας τοῦ ἀποθανόντος συζύγου της, αἰτεῖ ἀνάλογον σύνταξιν εἰς τὴν πολυμελῆ, ἀδύνατον καὶ λιμώττουσαν οἰκογένειάν της.

Ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἁρμόδιον ὑπουργεῖον διὰ νὰ ληφθῇ ἐν καιρῷ ὑπ' ὄψιν.

Ἀνεγνώσθησαν δὲ καὶ αἱ ὑπ' ἀριθ. 62, 63, 65, 66, 69, 71, 73, 74, 76, 77, 79 καὶ 81 περιλήψεις, ἔχουσαι οὕτως.

Ἀριθ. 62. Ἀναφορὰ ἀπὸ 5 Φεβρουαρίου 1848 τῆς Μαρίας, χήρας Ἐμμανουὴλ Μακρῆ, δι' ἧς ἐξαιτεῖται αὔξησιν τῆς μικρᾶς ἐκ δραχ. 6 συντάξεώς της ὡς ἀνεπαρκοῦς.

Ἀριθ. 63. Ἀναφορὰ ἀπὸ 9 Φεβρουαρίου 1848 τοῦ Μάρκου Μπουρνόβαλη, ἐν ᾗ ἐκτιθεὶς τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις του, καὶ ἀναφέρων ὅτι εὑρίσκεται εἰς ἐνδεεστάτην κατάστασιν, μὴ δυνάμενος ὡς ἐκ τῆς ἀνικανότητος, τὴν ἀπρίλιον, κατὰ τὸ ἐπισυναπτόμενον ἐν τῇ ἀναφορᾷ του ἀποδεικτικόν, ὑπέστη, νὰ ἐργασθῇ, ἱκετεύει ἵνα ἐπιψηφισθῇ πρὸς αὐτὸν ἀνάλογος σύνταξις.

Ἀριθ. 65. Ἀναφορὰ ἀπὸ 10 Φεβρουαρίου 1848 τῆς Κωνσταντίνας, χήρας Γ. Ζάρα, περὶ αὐξήσεως τῆς ἐξαδράχμου συντάξεώς της.

Ἀριθ. 66. Ἀναφορὰ ἀπὸ 16 Φεβρουαρίου 1848 τῆς Σύρου, χήρας Ν. Γλύκα, ἐν ᾗ ἐπισυνάπτουσα ἀποδεικτικά τινα τῶν ὑπὲρ πατρίδος ἐκδουλεύσεων τοῦ συζύγου της, ἐκθέτει τὴν ἐνδεᾶ κατάστασιν τῆς οἰκογενείας της, καὶ ἐξαιτεῖται νὰ τῇ χορηγηθῇ ἀνάλογος σύνταξις.

Ἀριθ. 69. Ἀναφορὰ ἀπὸ 5 Φεβρουαρίου 1848 τῆς Σκοπάνας, χήρας Νικολάου Γιάγκου, δι' ἧς ἐξαιτεῖται ἀνάλογον σύνταξιν ἀπέναντι τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεων τοῦ συζύγου της.

Ἀριθ. 71. Ἀναφορὰ ἀπὸ 20 Ἰανουαρίου 1848 τῆς ἐξ Ὕδρας Μαργαρίτας Κ. Στανιώτου, δι' ἧς ἐξαιτεῖται ἀνάλογον σύνταξιν, ἀπέναντι τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεων τοῦ συζύγου της.

Ἀριθ. 73. Ἀναφορὰ ἀπὸ 21 Ἰανουαρίου 1848 τῆς Κωνσταντίνας Σαλωνίτισσας, νεοφωτίστου, δι' ἧς ἐξαιτεῖται, ἕνεκα τῆς ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς πατρίδος στερήσεως τῶν κτημάτων της, ἀνάλογον σύνταξιν.

Ἀριθ. 74. Ἀναφορὰ ἀπὸ 18 Ὀκτωβρίου 1847, τοῦ Χ. Κολοκοτρώνη δι' ἧς ἐκθέτων τὰς κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα ἐκδουλεύσεις του, ἐξαιτεῖται νὰ τῷ χορηγηθῇ μηνιαία σύνταξις.

Ἀριθ. 76. Ἀναφορὰ ἀπὸ 26 Ἰανουαρ. 1848 τοῦ ἐκ Χίου Γεωργίου Χαλαμανδᾶ, δι' ἧς ἐξαιτεῖται αὔξησιν τῆς δεκαδράχμου συντάξεώς του, ἀνεπαρκοῦς οὔσης πρὸς ἀπάντησιν τῶν ἀναγκῶν του.

Ἀριθ. 77. Ἀναφορὰ ἀπὸ 16 Ἰανουαρ. 1848 τῆς Ἄννας Γεωρ. Βρουτζάκη δι' ἧς ἐξαιτεῖται, ἀπέναντι τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεων τοῦ συζύγου της ἐνωμοτάρχου ἀποβιώσαντος, ἀνάλογον σύνταξιν, καθὸ ἐνδεής.

Ἀριθ. 79. Ἀναφορὰ ἀπὸ 20 Ἰανουαρ. 1848 τῆς Κανέλλας χήρας Ἀντωνίου Ῥούγα ἐν ᾗ ἀναφέρουσα ὅτι ὁ σύζυγός της ἐλάμβανεν ὀκτάδραχμον σύνταξιν, ἥτις διεκόπη μετὰ τὸν θάνατόν του, παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν, ὅπως ἐγκρίνῃ νὰ μεταβιβασθῇ ἡ σύνταξις εἰς αὐτήν.

Ἀριθ. 81. Ἀναφορὰ ἀπὸ 25 Φεβρουαρ. 1848 τοῦ Σαράντη Ἰωάννου ἐξ Ὕδρας, δι' ἧς ζητεῖ νὰ τῷ χορηγηθῇ ἀνάλογος σύνταξις ἀπέναντι τῶν ὅσων ἔχει νὰ λαμβάνῃ παρὰ τοῦ δημοσίου ταμείου, κατὰ τὴν ἐν τῇ ἀναφορᾷ του καθορωμένην σημείωσιν.

Ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἑκάστην τούτων δι' ἀναστάσεως, κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

« Νὰ διευθυνθῶσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν διὰ νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν ὅταν ὑποβληθῇ εἰς τὴν βουλὴν ὁ Γενικὸς περὶ συντάξεων Νόμος. »

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα καὶ ἡ ὑπ' ἀρ. 75 περίληψις, ἔχουσα οὕτως.

Ἀριθ. 75. Ἀναφορὰ ἀπὸ 10 Δεκεμβρίου 1847 τοῦ Ἰωάν. Ν. Ἀποστόλου ἐκ Ψαρῶν, δι' ἧς ἐξαιτεῖται νὰ τῷ χορηγηθῶσι 3,000 δραχ. ἀπέναντι τῶν ὅσων ἔχει νὰ λάβῃ διὰ τὴν εἰς τὴν ἐθνικὴν Τράπεζαν προσφορὰν τοῦ πλοίου αὐτοῦ, τοῦ Φοίνικος.

Ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

« Νὰ ληφθῇ ἐν καιρῷ ὑπ' ὄψιν ὅτε θέλουν ἐκκαθαρισθῇ καὶ πληρωθῇ γενικῶς οἱ εἰς τὴν τράπεζαν καταθέσαντες. »

Ἀνεγνώσθη ὡσαύτως ἡ ὑπ' ἀριθ. 70 περίληψις, ἔχουσα οὕτως.

Ἀριθ. 70. Ἀναφορὰ ἀπὸ 12 Φεβρουαρ. 1848 τῆς Ἀντωνιᾶς Δ. Παχαντῆ, δι' ἧς ἐκθέτει, ὅτι ἡ περιουσία της ἠρπάγη ἐντὸς ἐθνικοῦ πλοίου ἀπὸ τῆς ἐκ Κρήτης εἰς τὴν Ἑλλάδα μεταναστεύσεώς της, κτλ. καὶ παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν, ἵνα ἐγκρίνῃ νὰ ἐξαργυρωθῇ τὸ πρὸς αὐτὴν παρὰ τοῦ ἀοιδίμου Κυβερνήτου δοθὲν ἐκ φοινίκων 18,000 γραμμάτιον, ἢ νὰ τῇ δοθῇ πρὸς ὥραν μέρος αὐτοῦ, πρὸς περίθαλψιν τῆς δυστυχίας της.

Ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς

« Νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ νὰ δοθῇ ἀνάλογος βοήθεια.

Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ 72 περίληψις, ἔχουσα οὕτως.

Ἀριθ. 72. Ἀναφορὰ ἀπὸ 10 Φεβρουαρίου 1848 τῶν Γεωργίου καὶ Θρασυβούλου Φραγκούλη, συγγενῶν τοῦ ἀποθανόντος Φωκᾶ Φραγκούλη, δι' ἧς ἐξαιτοῦνται τὴν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ἀνάρτησιν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, ὑπάρξαντος ἀγωνιστοῦ καὶ προμάχου τῆς πατρίδος.

Καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτως.

« Ἡ ὑπ' ἀριθ. 72 ἀναφορὰ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὴν συστηθησομένην ἐπὶ τούτου ἐπιτροπήν. »

Ἐπὶ ταύτης παρετήρησέ τις ὅτι ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος Φωκᾶς κυβερνοῦντος μὲν τοῦ Καποδιστρίου ἦτο δικαστὴς, ἀκολούθως δὲ μέλος τοῦ ἐγκληματικοῦ δικαστηρίου, καὶ εἶχε μὲν, ὡς νομίζει, στρατιωτικοὺς ἀγῶνας, ἀλλ' ἀγνοεῖ τὰ καθ' ἕκαστα τούτων.

Ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι καὶ εἰς τὰ ὑπουργεῖα πολλαὶ ἀναφοραὶ ἐπὶ διαφόροις αἰτήσεσι δίδονται, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν ἐνεργοῦνται μόνον αἱ εὔλογοι καὶ κατορθωταί, αἱ δὲ λοιπαὶ παραπέμπονται εἰς τὰ ἀρχεῖα ὡς ἄχρηστοι. Ἀλλ' ἐνταῦθα παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἡ διευθύνει ἢ συνίστησιν ὅλας ἐν γένει, ἐνῷ μεταξὺ αὐτῶν πολλαὶ μὲν δύνανται νὰ ὦσι παράλογοι, πολλαὶ δὲ καὶ δυσκατόρθωτοι. Οὐδεμία ἐν τούτοις δὲν παραπέμπεται εἰς τῆς βουλῆς τὰ ἀρχεῖα καὶ ἐπὶ ὅλων ἀδιακρίτως ἀποφαίνεται ἡ βουλή. Τοῦτο νομίζει κατάλληλον νὰ μετριασθῇ καὶ μόνον τὰς ἀξίας λόγου ἀναφορὰς νὰ λαμβάνῃ τὸ σῶμα ὑπ' ὄψιν.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι δὲν ἀποφαίνεται ἡ βουλὴ, ὡς ἐνόμισεν ὁ προαγορεύσας, ἐπὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἀναφορῶν καὶ πολλαὶ τούτων πολλάκις παρεπέμφθησαν εἰς τὰ ἀρχεῖα. Ἄλλως τε, οἱ

πλείστοι τούτων έχουσι τὸ δίκαιον ὑπὲρ ἑαυτῶν ὡς πολλὰ μὲν ὑπὲρ τῆς πατρίδος παθόντες, ἀλλὰ γυμνητεύοντες σήμερον. Ἐπειδὴ δὲ τὸ νομοθετικὸν σῶμα εἶναι τὸ ἔσχατον τῶν δυστυχῶν τούτων καταφύγιον, δὲν θεωρεῖ πρέπον νὰ τοῖς κλεισθῇ καὶ ἡ παρήγορος αὕτη θύρα.

Ἕτερος ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς παρετήρησεν ὅτι ἐπειδὴ ἡ βουλὴ ἀγνοεῖ κατὰ πόσον εἶναι δίκαιον ν' ἀναρτηθῇ ἐντὸς τοῦ βουλευτηρίου τὸ ὄνομα τοῦ προκειμένου Φωκᾶ, ἀποραίνεται νὰ ἀναβληθῇ πᾶσα περὶ τούτου ἀπόφασις τῆς βουλῆς, διὰ νὰ τὸ ἐξετάσῃ ἔπειτα ἡ ἐπὶ τούτῳ συστηθησομένη ἐπιτροπή, ἵνα μὴ καὶ ἡ ἀναγραφὴ τῶν ὀνομάτων τούτων ἀπολέσῃ ὡς καὶ τὰ ἀριστεῖα τὴν ἱερότητά της.

Ἐπὶ τούτοις ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἐκτεθεῖσαν γνώμην τοῦ ν' ἀναβληθῇ ἤδη ἵνα ἐξετάσῃ περὶ τοῦ ὀνόματος ἡ ἁρμοδία ἐπιτροπή.

Ἀνεγνώσθη ὡσαύτως καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 80 περίληψις, ἔχουσα οὕτως·

Ἀριθ. 80. Ἀναφορὰ ἀπὸ 18 Φεβρουαρίου 1848 τοῦ Ἀχιλλέως Λεβέντη, δι' ἧς ἐξαιτεῖται νὰ διαταχθῇ ἡ ἀνάρτησις τοῦ ὀνόματος τοῦ ἀποθιώσαντος πατρός του Γεωργίου Λεβέντη, εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Βουλευτηρίου, καθὼ ἀγωνιστοῦ τῆς πατρίδος.

Τὴν αὐτὴν δὲ γνωμοδότησιν ἐπιφερούσης τῆς ἐπιτροπῆς, παρετήρησέ τις ὅτι, ὅταν ὑπάρχῃ ἀμφιβολία περὶ τῶν ἀναρτηθησομένων ὀνομάτων, τότε μόνον παραπέμπεται ἡ ἐξέλεγξις εἰς τὴν ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπήν. Ἀλλὰ τὸ νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὁ ἐπιφανὴς διὰ τὰς θυσίας του Λεβέντης, καὶ νὰ ἐξετασθῶσιν αἱ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ἐκδουλεύσεις αὐτοῦ, δὲν λέγει ὅτι εἶναι περιττόν, ἀλλὰ προφανὴς καταισχύνη, τὴν ὁποίαν πρέπει ν' ἀποφύγῃ τὸ σῶμα.

Τὰ αὐτὰ δὲ καὶ ἄλλου ὑποστηρίζοντος, παρετήρησεν ἕτερος ὅτι μεταξὺ τῶν πρωταθλητῶν τοῦ ἀγῶνος ἐπέχουσι τὴν πρώτην τάξιν καὶ οἱ πολεμισταὶ τοῦ Μεσολογγίου, εἶτινες ὡς οὐδεὶς ἄλλος τοσαῦτα ὑπέμειναν καὶ ἔπεσαν ἡρωϊκὰ θύματα τελευταίων. Καὶ ὅμως μεταξὺ τοσούτων ἀναγραφῶν δὲν βλέπει κανὲν τῶν εὐκλεῶν ὀνομάτων ἐκείνων.

Οὐδ' ὑπάρχει—προσέθηκεν ἄλλος—τὸ σεβαστὸν ὄνομα τοῦ μεγάλου ἐκείνου ἀρχιερέως, ὅστις μὲ τὸν δαυλὸν εἰς τὰς χεῖρας λύλογε τὰ θύματα καὶ ἔθετε πῦρ εἰς τὴν ὑπόνομον τοῦ Μεσολογγίου.

Οὐχ ἧττον δ' ἐλησμονήθη - ὑπέλαβεν - ἄλλος τὸ ὄνομα τοῦ

μουσοτρόφου Γαζῆ, ὅστις διὰ τῶν πολυειδῶν συγγραμμάτων καὶ διδασκαλιῶν του προπαρεσκεύασε βαθμηδὸν τὸν ἀγῶνα καὶ ἀνεζώπυρησε τὸ ἐθνικὸν φρόνημα. Διὸ ἐξαιτεῖται καὶ οὗτος τὴν ἀναγραφὴν τοιούτου σεμνοῦ ὀνόματος.

Ἀπήντησε πρὸς ταῦτα ὁ πρόεδρος ὅτι εὐκταῖον μὲν ἦτο νὰ ἀναρτηθῇ ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ἅπασα ἡ συλλογὴ τῶν κατὰ τῶν ἀγῶνα διαπρεψάντων, ἀλλὰ δὲν ἔμεινε πλέον κενόν τι μέρος πρὸς ἀναγραφήν, ὥστε καὶ πολλὰ τῶν ἑτοίμων ὀνομάτων δὲν ἀνηρτήθησαν δι' ἔλλειψιν θέσεως. Ἡ ἐπὶ τούτῳ λοιπὸν συστηθησομένη ἐπιτροπὴ θέλει ὁρίσει καὶ τὰς ἁρμοδίους θέσεις καὶ τὰ παραδεκτέα ὀνόματα, φροντίζουσα νὰ συμβιβάσῃ τὰ πάντα εἰς τὸ βέλτιον.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι τὸ νὰ γίνηται τοσαύτη συζήτησις περὶ ἀναρτήσεως ἱστορικῶν ὀνομάτων, καὶ οἱ μὲν τῶν βουλευτῶν νὰ ὑποστηρίζωσιν ὅτι πρέπει νὰ ἀναγραφῇ τοῦ δεῖνος τὸ ὄνομα, οἱ δὲ νὰ ἐπιφωνῶσιν ὅτι δὲν πρέπει, εἶναι παρεκτροπή τις ἐπισφαλής, ἥτις οὐ μόνον ἀφαιρεῖ τὴν ἀξίαν τοῦ ἀμφισβητουμένου ὀνόματος, ἀλλὰ καὶ τῶν ἤδη ἀνηρτημένων. Ἀντὶ λοιπὸν νὰ περιπίπτῃ τὸ σῶμα εἰς τοιαῦτα ἀτοπήματα, προτιμότερον εἶναι νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν σύστασιν τῆς ἐπιτροπῆς, διὰ νὰ ἐξελέγξῃ καὶ καθιερώσῃ αὕτη τὰ ἀναγκαῖα ὀνόματα. Παρατηρεῖ δ' ὅτι ἢ ἔχουσι σημασίαν τὰ ἀνηρτημένα ὀνόματα, ἢ δὲν ἔχουσι. Καὶ ἐὰν μὲν ἀληθῶς ἔχωσι, ἀναγκαῖα πολλῆς προσοχῆς ἵνα μὴ διὰ τυχαίων προσθηκῶν ἐλαττωθῇ ἡ ἀξία των· ἐὰν δὲ δὲν ἔχωσι, περιττὰ καθίστανται ὅλως. Καὶ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ ὀλίγα τινὰ μεγάλα καὶ περιφανῆ ὀνόματα, ὡς τοῦ Μαυρομιχάλου, τῶν Ὑψηλαντῶν κτλ. τῶν ὁποίων αἱ πράξεις εἶναι ἀναμφισβήτητοι, τὰ ὀνόματα μόνον ταῦτα, δύνανται ἀπ' εὐθείας νὰ ἀναρτῶνται ὡς μηδενὸς ἀμφιβάλλοντος διὰ τὴν ἀξίαν των· τὰ δὲ λοιπὰ ὅλα ἐπειδὴ διαφιλονεικοῦνται πολλάκις ὡς δευτερεύοντα νὰ διεξέλθῃ ἡ ἐπιτροπὴ καὶ μετὰ τῶν ἀναγκαίων ἐλέγχων νὰ τὰ προσδιορίσῃ. Διὸ παύων συνίστησι τὴν ταχυτέραν τῆς ἐπιτροπῆς συγκρότησιν.

Ἐπανερχόντος δὲ τινὸς ὅτι οὐδενὸς τῶν ὀνομάτων τούτων ἡ ἀξία δὲν διαφισβητεῖται καὶ ἅπαντα εἶναι σεβαστά, ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως νὰ παραπεμφθῇ ὡσαύτως καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Λεβέντη εἰς τὴν ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπήν.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 78 περίληψις ἔχουσα οὕτως·

Ἀριθ. 78. Ἀναφορὰ ἀπὸ 24 Ἰανουαρίου 1848 τῆς Νικολένας Κορδέλη, ἐν ᾗ ἐπιτυγχάνουσα ἀποδεικτικῶν τῶν ὑπὲρ

πατρίδος ἐκδουλεύσεων τοῦ συζύγου της, ἐξαιτεῖται περίθαλψίν τινα πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς θυγατρός της εὑρισκομένης ἐν ὥρᾳ γάμου.

Ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Νὰ συσταθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ νὰ δοθῇ ἀνάλογος βοήθεια.

Ὡσαύτως ἀνεγνώσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 82 περίληψις ἔχουσα οὕτως·

Ἀριθ. 82. Ἀναφορὰ ἀπὸ 22 Ἰανουαρ. 1848 τοῦ Ἰωάννου Ν. Κριεζῆ ἐξ Ὕδρας, ὑπηρετήσαντος κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα μὲ διάφορα πλοῖα, καὶ ἐξαιτουμένου νὰ διαταχθῇ νὰ γείνῃ ἐξέτασις περὶ τῆς παραλαβῆς τοῦ γραμματίου του ὑπ' ἄλλου ταὐτωνύμου μὲν, κοινῶς δ' ἐπιλεγομένου Καρσιανίτη, ἀνήκοντος εἰς αὐτὸν, ἵνα ἀποδοθῇ οὕτω δικαιοσύνη εἰς τὰ κεκτημένα δικαιώματά του.

Ἐφ' ἧς παρετηρήθη ὅτι πρέπει νὰ προστεθῇ εἰς τὴν τῆς ἐπιτροπῆς γνωμοδότησιν καὶ ἡ φράσις « εἰδοποιήσῃ δὲ καὶ τὴν Βουλὴν περὶ τοῦ ἀποτελέσματος » διότι πολλὰ τοιαῦτα ἐνεργήθησαν ἐκ μέρους τινῶν ὑπαλλήλων. Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τὴν ἀνωτέρω προσθήκην.

Νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν, ὅπως ἐξετάσῃ καὶ ἀποδώσῃ ἀκριβῶς τὸ δίκαιον εἰς ὃν ἀνήκει, εἰδοποιήσῃ δὲ καὶ τὴν Βουλὴν περὶ τοῦ ἀποτελέσματος.

Ἀνεγνώσθησαν ἀκολούθως ὡς ὑπ' ἀριθ. 64 καὶ 68 περιλήψεις ἔχουσαι οὕτως·

Ἀριθ. 64. Ἀναφορὰ ἀπὸ 29 Νοεμβρίου 1847 τοῦ Δημητρίου Ἰω. Δήμου, ἐν ᾗ ἐπισυνάπτων ἀντίγραφόν τι ἐπισήμου ἐγγράφου τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑπὲρ τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεων τοῦ ἀποβιώσαντος πατρός του Γιάννη Δήμου, ἐπικαλεῖται τὴν δικαιοσύνην τῆς Βουλῆς, πρὸς ἀπονομὴν ἀναλόγου τῶν ἐκδουλεύσεων τούτων ἀμοιβῆς.

Ἀριθ. 68. Ἀναφορὰ ἀπὸ 2 Ἰανουαρίου 1848 τοῦ Σταμάτη Ἁγιοβλασίτη, ἐν ᾗ ἐκτίθησι τὰς κατὰ τὸν ἀγῶνα πολυειδεῖς ἐκδουλεύσεις του (κατὰ τὸ ἐν αὐτῇ ἐσώκλειστον πιστοποιητικὸν) καὶ ἱκετεύει ἵνα ἐπιψηφισθῇ πρὸς αὐτὸν ἀνάλογος σύνταξις.

Ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς

Νὰ διευθυνθῶσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ νὰ

καθυποβληθῶσιν εἰς τὴν ἐξεταστικὴν ἐπιτροπὴν τῶν παλαιῶν ἐκδουλεύσεων.

Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 83 περίληψις ἔχουσα οὕτως.

Ἀριθ. 83. Ἀναφορὰ τοῦ ὑποστρατήγου Χατζῆ Χρήστου ἀπὸ 20 Ἀπριλίου, δι' ἧς ἐκθέτει ὅτι κατὰ τὸ 1822 ἔτος ἔλαβεν εἰς τὴν κατοχήν του τὸ κατὰ τὴν ἐπαρχ. Ναυπλίας χωρίον Βολάτι καὶ τὰς περὶ αὐτὸ γαίας, τὴν ὁποίαν ἀνεγνώρισε καὶ ἡ Πελοπον. Γερουσία, ἀλλ' ὅτι ἡ μετὰ ταῦτα Κυβέρνησις ἐξεπλήσσεν αὐτάς, ὅτε διετέλει αἰχμάλωτος οὗτος, καὶ ζητεῖ ἤδη νὰ τῷ χορηγηθῶσιν ὡς ἰδιοκτησία του ἄλλαι γαῖαι πλησίον τοῦ αὐτοῦ χωρίου κείμεναι.

Ἐπὶ ταύτης λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις ὅτι οὐδεὶς διαφιλονεικεῖ τὰς θυσίας καὶ τὰ ἱερὰ δικαιώματα τοῦ ὑποστρατήγου Χ. Χρήστου, ὡς καὶ ὅλων τῶν τοιούτων ἀγωνιστῶν τῆς πατρίδος· μάλιστα δὲ σέβεται τοὺς ἀγῶνας αὐτοῦ πλειότερον ἴσως παντὸς ἄλλου. Ἀλλὰ ἐπειδὴ ἔλαβε τῷ 1822 ὑπὸ τὴν κατοχήν του τὸ χωρίον Βολάτι, νὰ ἀναγνωρίσῃ ἤδη ἡ Βουλὴ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ νὰ ζητῇ περὶ τούτου πληροφορίας παρὰ τοῦ ὑπουργείου εἶναι ἔργον καὶ παράνομον καὶ ἄτοπον προφανῶς, διὸ δὲν δύναται νὰ μὴ τὸ ἀποκρούσῃ. Παρατηρεῖ δ' ὅτι κατὰ τὴν ἐθνικὴν συνέλευσιν εἶχεν ἐκδοθῇ περὶ τῶν τοιούτων γαιῶν ἐπίτηδες ψήφισμα ὁρίζον τὰ αὐτὰ περὶ ὅλων τῶν γαιῶν τούτων, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν κατηγορίαν ἔπρεπε νὰ ὑπαχθῇ ὁ ἀνωτέρω ὑποστράτηγος, ἄλλως ἡ ἐπιτροπὴ ἠδύνατο παραπέμπουσα τὴν ἀναφορὰν εἰς τὸ ὑπουργεῖον νὰ προσθέσῃ ἁπλῶς ὅτι δύναται τοῦτο νὰ πράξῃ ὅ,τι νομίζει καταλληλότερον, οὐχὶ δὲ συνιστῶσα αὐτὴν τοσαῦτον, νὰ ζητῇ πρὸς τοῖς ἄλλοις διασαφήσεις, καὶ δὲν εἶναι πρέπον νὰ ὑποκρινώμεθα ἀγνοιαν, ὅπου τὰ πράγματα εἶναι πασίγνωστα, διότι καὶ διὰ τὰς γαίας ταύτας δὲν πρέπει νὰ γείνῃ ἄλλο τι, εἰμὴ ὅ,τι ὁρίζει τὸ ψήφισμα καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ὅλων. Ἄλλως τε τὰς γαίας ταύτας κατέχει μέχρι τοῦδε ὁ ὑποστράτηγος, καὶ τὸ λέγει μὲ πᾶσαν εὐτολμίαν τὰς κατέχει κακῶς, διότι ἐνῷ τὰς καλλιεργοῦσιν οἱ δυστυχεῖς κάτοικοι πληρώνουσι 15 0/0 φόρον ἐπικαρπίας καὶ 10 ἔγγειον φόρον εἰς τὸ δημόσιον, χωριστὰ δὲ καὶ περιπλέον ἄλλον τακτικὸν φόρον εἰς τὸν ῥηθέντα ὑποστράτηγον. Τοῦτο δὲ ὅτι εἶναι προφανῶς ἄδικον ἕκαστος ἐννοεῖ, διότι οὐδένα Ἕλληνα θεωρεῖ τὸ κατ' αὐτὸν ὑποδεέστερον τοῦ ἄλλου, ἢ γεννημένον νὰ τὸν ὑπηρετῇ. Ἐπειδὴ ἐὰν ἐκεῖνος ἦναι ὑποστράτηγος, εἶναι μὲν ἄξιος πάσης τιμῆς, ἀλλὰ καὶ ὁ ἄλλος εἶναι πολίτης, ἡ δὲ πρόσοψις αὐτὴ δὲν εἶναι ὀλιγώτερον σεβαστή. Ἀλλὰ τὸ ἀντικεί-

μενον τοῦτο δὲν φέρει ποσῶς εἰς συζήτησιν, διότι αὐτοὶ οἱ φέροντες τὸν τοιοῦτον ζυγὸν ἂς φροντίσωσιν, ἂν θέλωσι, νὰ τὸν ἀποτινάξωσιν, ἐπειδὴ τὸ κατ' αὐτὸν δίκαια δὲν θέλει ἀνεχθῆ τοιοῦτον ζυγόν. Προτείνει λοιπὸν ἡ ἀναφορὰ τοῦ στρατηγοῦ Χ. Χρήστου νὰ παραπεμφθῇ ἁπλῶς εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὡς πᾶσα περὶ ἀποζημιώσεως ἀναφορά, καὶ ὅταν ἐν καιρῷ καθαρισθῶσι τὰ δικαιώματα ταῦτα, τότε δύναται ν' ἀποφασισθῇ καὶ περὶ τούτου ὅ,τι τὸ δίκαιον ἀπαιτεῖ. Ἄλλως ἀφ' ἑνὸς μὲν θέλει περιπλεχθῇ, ἤδη τὸ ὑπουργεῖον ἀγνοοῦν τί νὰ πράξῃ, καὶ ἀφ' ἑτέρου εἶναι πρᾶξις ὅλως ἄδικος, τὴν ὁποίαν κατὰ πεποίθησιν ἀποκρούει.

Ἀντέλεξεν ἄλλος ὅτι ἀναπτύσσων τὸ ζήτημα ὁ προαγορεύσας ἐκ προοιμίων παρετήρησεν, ὅτι σέβεται τοὺς ἀγῶνας τοῦ στρατηγοῦ Χ. Χρήστου καὶ ἀναγνωρίζει τὰ ἱερὰ αὐτοῦ δικαιώματα. Δὲν εὑρίσκεται λοιπὸν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπαναλάβῃ ὅ,τι αὐτὸς ἐκεῖνος ἐξέθηκεν· ἐξερράσθη ὅμως ἐπὶ τῆς οὐσίας ὀλίγον πικρότερον καίτοι δ' ὁμολογουμένως νοήμων συνέχειν ἀρκετὰ τὰ δύω κυρίως ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα ἠθέλησε ν' ἀναπτύξῃ. Παρατηρεῖ δ' ὅτι ὁ στρατηγὸς Χ. Χρῆστος δὲν ἐζήτησε διὰ τῆς ἀναφορᾶς του ἁπλᾶ δικαιώματα κατὰ τὸν κοινὸν τρόπον καὶ εἰς τοὺς κοινοὺς τύπους ὑπαγόμενα, ὥστε νὰ παραπέμψῃ αὐτὸν ὡς τοὺς ἄλλους εἰς τὴν ἐπιτροπήν, ἀλλ' ἐζήτησε πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον εἶχε καὶ ἐνέμετο, καὶ τῷ ἀφῃρέθη διὰ μιᾶς. Τοσούτῳ δὲ μᾶλλον εἶναι τοῦτο πικρόν, καθ' ὅσον ἡ αἱματοβαφὴς αὕτη γῆ ἡ βραχεῖσα μὲ τὸ ἱερὸν αἷμα αὐτοῦ καὶ τοσούτων Βουλγάρων, τῷ ἀφῃρέθη, ὅταν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ἐστέναζεν εἰς αἰχμαλωσίαν. Δὲν ἐζήτησε λοιπόν, οὐδὲ ζητεῖ, ὡς εἶπον, ἐξαιρετικὰ δικαιώματα, ἀλλὰ ζητεῖ τὰς γαίας αὐτὰς, ἐφ' ὧν ἔλαβε καὶ αὐτὸς κατοχὴν, ὡς τοσοῦτοι ἄλλοι, τῶν ὁποίων αἱ γαῖαι ἀνεγνωρίσθησαν, διετηρήθησαν, καὶ εἶναι σήμερον ἰδιοκτησία των· ἀπόδειξις ὅτι ἐγὼ τῶν γαιῶν τούτων κεῖνται αἱ γαῖαι ἄλλου ἐνδόξου στρατηγοῦ, τοῦ Νικηταρᾶ, τοῦ ὁποίου δὲν ἀφῃρέθησαν ὅμως, διότι δὲν ἔλαβε τὴν ἀτυχίαν νὰ αἰχμαλωτισθῇ. Χθὲς δ' ἔτι ἐπεψήφισεν ἡ βουλὴ ὑπὲρ τῆς χήρας Βαρνακιώτου εἰ σμικρὰν κατ' ἔτος ἀποζημίωσιν ὑπὲρ ὁμοίων γαιῶν, καὶ ἡ περίπτωσις αὕτη οὐδόλως διαφέρει τῆς προκειμένης, διὰ νὰ μὴ εἰπῇ ὅτι εἶναι ἀπαράλλακτος. Οὕτως ἄρα καὶ ὁ ὑποστράτηγος Χ. Χρῆστος δὲν ἔλαβεν αὐθαιρέτως ὑπὸ τὴν κατοχὴν του τὰς γαίας, ἀλλ' ἀνεγνωρίσθησαν καὶ αὗται ὡς τοσούτων ἄλλων, τῷ ἀφῃρέθησαν δ' ὡς εἶπεν ἐν καιρῷ τῆς αἰχμαλωσίας του. Ὅθεν δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν κοινὴν περὶ ἀποζημιώσεων κατηγορίαν· εἶναι κτῆμά του ἀνέκαθεν παραχωρηθέν, τῷ ἀφῃρέθη ἀδίκως καὶ πρέπει νὰ τῷ ἀποδοθῇ. Ἡ βουλὴ λοιπὸν θέλει πράξει ἔργον καὶ δίκαιον καὶ ἐπαινετὸν νὰ συστήσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἀναφοράν του, διὰ νὰ ἐπανακτήσῃ ὅ,τι ἀπώλεσεν. Ὡς ἐκ περισσοῦ δὲ προσθέτει ὅτι ὁ ὑποστράτηγος οὗτος ἦτο ξένος τῆς σήμερον αὐτονόμου Ἑλλάδος, ἐδέχθη πρὸς αὐτὴν ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ἀγῶνος, καὶ ἠγωνίσθη ὡς ὅλοι οἱ Ἕλληνες, ὅπου ὁ κίνδυνος τὸν ἐκάλει, ἀλλὰ προσέφερε περιπλέον εἰδικωτέρας τινὰς θυσίας. Ἄλλως τε, ἔχει οἰκογένειαν πολυμελῆ, θυγατέρα ἐπίγαμον ἤδη καὶ δὲν ἐχρύσωσε τὰς χεῖρας, οὐδ' ἐζήτησε νὰ πλουτίσῃ ἐν καιρῷ τοῦ ἀγῶνος. Ἂν δὲ τῷ ἀφαιρεθῇ καὶ τὸ κτῆμα τοῦτο, ἀφ' ἑνὸς μὲν μένει ἐνδεέστατος, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῷ προσγίνεται ἀδικία.

Παρατηρήσαντος δ' ἄλλου, ὅτι καλὸν εἶναι νὰ παραπεμφθῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, μὲ τὴν παρατήρησιν νὰ ἐξετάσῃ ἐὰν ἡ Πελοποννησιακὴ Γερουσία εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ κάμνῃ τοιαύτας παραχωρήσεις, καὶ ἂν ἔκαμεν ἐνταυτῷ ὑπὲρ ἄλλων, νὰ πληροφορήσῃ δὲ τὴν βουλὴν περὶ τούτου, ἵνα καθοδηγηθῇ εἰς τὴν ἀπόφασίν της, ἀπήντησε. ἄλλος ὅτι, ἐὰν μὲν ὁ ὑποστράτηγος οὗτος ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ ἐπανακτήσῃ τὰς γαίας, ἔχει πρόχειρον μέσον τὰ δικαστήρια καὶ εἰς αὐτὰ δύναται νὰ καταφύγῃ· ἐὰν δὲ δὲν ἔχῃ δικαίωμα ἐπ' αὐτῶν, οὐδ' ἡ βουλὴ ἐπίσης δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ παραχωρῇ ἄνευ λόγου γαίας. Καὶ κατ' ἀμφοτέρας λοιπὸν τὰς περιστάσεις ἡ βουλὴ δὲν ὑποχρεοῦται νὰ ἐνεργήσῃ τι, διὸ προτείνει νὰ παραπεμφθῇ ἁπλῶς ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, χωρὶς νὰ ζητηθῶσι πληροφορίαι.

Ἄλλος παρετήρησεν ὅτι ἀγνοεῖ μὲν πόθεν ὁ κατὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης κατενεχθεὶς εἶπεν ὅσα ἀρτίως ἐξεθέσαμεν, παρατηρεῖ ὅμως ὅτι ἀδιάφορον θέλει εἶσθαι, ἐὰν ἡ προκειμένη ἀναφορὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον μὲ τὰς παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς. Διότι δὲν ἐννοεῖ ἀληθῶς ὁποῖος φόβος εἶναι ἐὰν τὸ ὑπουργεῖον ἐξετάσῃ περὶ τῶν γαιῶν τούτων, ὡς ἡ ἐπιτροπὴ συνίστησεν, οὐδὲ τί δύναται νὰ σημαίνῃ τὸ « ἀφοῦ βεβαιωθῇ τὸ ἀληθὲς » ἐν ᾧ τὸ ἀφ' οὗ τοῦτο εἶναι ἀνυπόπτων καὶ ὅλως ἀμφίβολον καὶ πῶποτε νὰ προϊσταται δὲν δύναται. Ἂς ἐξετάσῃ λοιπὸν περὶ τῶν γαιῶν ἡ Κυβέρνησις· τοῦτο οὐδεμίαν θλῖψιν ἔχει ἐπιφέρειν καὶ ἂν τυχὸν ἀπατηθῇ εἰς τὰς ἐρεύνας αὐτῆς, οὐδὲ τοῦτο εἶναι ἐπισφαλές, διότι οὐδὲν δύναται νὰ κυρωθῇ πρὶν δικασθῇ τὰ νομοθετικὰ σώματα.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι τριχῶς ὑποδιηρέθη ἡ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου τοῦ Στρατηγοῦ αἴτησις. Καὶ πρῶτον μὲν ἐξαιτεῖται οὗτος τὸ χωρίον Βολάτι, ἔπειτα δὲ ἄλλας ἀντ' αὐτοῦ γαίας καὶ μετ' ὀλίγον πάλιν ἡ ἐπιτροπὴ ἀποφαίνεται περὶ ἀποζημιώσεων. Ὅπως δήποτε ὅμως καὶ ἂν ἔχῃ, ὁ ῥηθεὶς Χ. Χχρῆστος ζητεῖ νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἰδιοκτησίαν του καὶ τοῦτο εἶναι δίκαιον, περὶ τοῦ ὁποίου αἱ βουλαὶ δὲν ἐσκέφθησαν ἔτι. Παρατηρεῖ δ' ὅτι ἐὰν περὶ τούτου ληφθῇ ἡ ἀνήκουσα σκέψις, δὲν πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπὲρ δύω ἢ πέντε προσώπων, ἀλλ' ὑπὲρ ὅλου τοῦ ἔθνους καὶ πᾶσα ἐξαίρεσις εἶναι προσβλητικὴ καὶ ἄδικος. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν μνησθεῖσαν κατοχὴν τοῦ Νικηταρᾶ καὶ τὴν ἀποζημίωσιν τῆς χήρας Βαρνακιώτου, παρατηρεῖ ὅτι αὗται διαφέρουσιν ὅλως, διότι πολλὰς δαπάνας κατέβαλον ὑπὲρ τῶν γαιῶν τούτων καὶ πολλοὺς μόχθους ὑπέστησαν. Αὐτὰ δὲ ταῦτα τὰ παραδείγματα δεικνύουσι μάλιστα ὅτι εἰσέτι μέτρα τοιούτων παραχωρήσεων δὲν ἐλήφθησαν, καὶ πρέπει καὶ ὁ στρατηγὸς Χ. Χρήστος εἰς τὴν αὐτὴν νὰ ὑπαχθῇ κατηγορίαν, καὶ ἂν ἄλλως ἐκτιμᾷ τὸν ἄνδρα, ἐπιθυμεῖ ὅμως νὰ ληφθῇ ἐν καιρῷ μέτρον καὶ περὶ τῶν γαιῶν τούτων, ὡς θέλει γείνει καὶ δι' ὅλους τοὺς ἄλλους.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἀληθῶς δὲν ἐπενεργεῖ τὸ σῶμα, ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη, ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, παραδεχόμενον τὴν τῆς ἐπιτροπῆς γνώμην, οὐδὲ γίνεται, ὡς διϊσχυρίζονται ἄλλοι, ἡ ἐλαχίστη ἐξαίρεσις. Ὅταν δὲ ἡ τοιαύτη σύστασις καθ' ἑκάστην γίνεται ὑπὲρ ἰδιωτῶν ὅλως ἀγνώστων, εἶναι δίκαιον νὰ τὴν ἀρνηθῇ εἰς τὸν στρατηγὸν Χ. Χρῆστον, πρὸς τὸν ὁποῖον ἄλλως παρεχώρησε τὰς γαίας ταύτας ἡ Πελοποννησιακὴ Γερουσία, καὶ ἔχει ἔκτοτε ἐπ' αὐτῶν δικαίωμα ἰδιοκτησίας; Περιπλέον ἡ τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης σύστασις καὶ ἄλλο τι καλὸν περιέχει, διότι δι' αὐτῆς θέλει πληροφορηθῇ τὸ σῶμα, ἐὰν αἱ γαῖαι παρεχωρήθησαν ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω γερουσίας καὶ ἂν εἶχεν αὐτὴ τὸ δικαίωμα τοῦ παραχωρεῖν. Ὅλα δὲ ταῦτα πληροφορούμενοι παρὰ τοῦ ὑπουργείου, θέλομεν τότε ἀποφασίσει ἐν γνώσει, μὴ προδικάζοντες τὴν ὑπόθεσιν. Δύναται λοιπὸν νὰ παραδεχθῇ ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς, ἐξαιρουμένης, τῆς περιόδου « καὶ συγχρόνως νὰ ὑποβληθῇ παρὰ τοῦ ὑπουργείου καὶ ὁ τρόπος τῆς ἀποζημιώσεως αὐτοῦ. »

Ἀντέταξεν ἄλλος ὅτι οὐ μόνον δὲν παραδέχεται τὴν ἐξάλειψιν ταύτην, ἀλλὰ θεωρεῖ μάλιστα τὴν σύστασιν ὅλως ἀσθενῆ. Παρατηρεῖ δ' ὅτι ἐσεβάσθη καὶ ἐπήνεσε τὰ αἰσθήματα τῆς

βουλῆς, ὑφ' ὧν ἐμπνευσμένη καὶ χρήματα καὶ γαίας παρεχώρησεν εὐγενῶς πρὸς τοὺς συναδελφοὺς ἡμῶν Κρῆτας. Ἐν ᾧ δ' ἡ πρᾶξις αὕτη τιμᾷ, ὡς εἶπε, τὰ αἰσθήματα τῆς βουλῆς, διδάσκει ἐνταυτῷ πάντα ὅτι ἡ βουλὴ χαίρει τὸ κυριαρχικὸν δικαίωμα καὶ τοῦ παραχωρεῖν γαίας. Λυπεῖται ὅμως παρατηρῶν ἀφ' ἑτέρου τοσαύτην πικρὰν ἀνταπόδοσιν κατὰ τῶν ἱερωτέρων δικαιωμάτων ἀνδρῶν τοσαῦτα ὑπηρετησάντων τὴν πατρίδα. Διότι ὁ ἀείμνηστος Χατσῆ Μιχάλης, ὁ Χ. Χρῆστος καὶ πάντες οἱ Βούλγαροι, ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς ἐλευθερίας ἡμῶν παρακινδυνεύοντες, εἶναι γνωστὸν, ὁποίας ἐκδουλεύσεις προσέφεραν εἰς ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα. Καὶ ἐὰν μὲν ὡς οἱ Κρῆτες, οἱ Θεσσαλοὶ καὶ ἄλλοι προσερχόμενοι κατατραυματισμένοι οἱ Βούλγαροι ἤθελον κράξει πρὸς τὴν βουλὴν « ἀδελφοί, δότε καὶ εἰς ἡμᾶς ὀλίγην σπιθαμὴν γῆς, διὰ νὰ κρύψωμεν τὰ γυμνητεύοντα μέλη καὶ ἀναπαύσωμεν τὴν πολυπαθῆ κεφαλὴν ἡμῶν» δὲν ἀμφιβάλλει ὅτι ἅπαντες, ὁμοφώνως ἤθελον τὴν παραχωρήσει. Ὁ δὲ προκείμενος ἐνταῦθα Χ. Χρῆστος ὑπὲρ τοῦ ἔθνους πολεμῶν εἶχεν αἰχμαλωτισθῇ ὃ ἐστὶ ἐθυσίασεν αὐτῷ τὴν ζωήν του. Ἐν ᾧ δὲ αὐτὸς ὁ Ἰμβραὶμ Πασᾶς τὴν ἀρετὴν τιμῶν τοῦ ἀνδρὸς, τὸν προσέφερεν ἀδρότατα δῶρα καὶ ὑποσχέσεις πολλὰς, διὰ νὰ συνενωθῇ μετ' αὐτοῦ εἰς τὰ τοῦ πολέμου, κατεφρόνησεν ὅλα ὑπὲρ τοῦ ἔθνους του, ἐπανῆλθε, διὰ νὰ προσφέρῃ καὶ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς του ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ ἀντὶ τούτων τῷ ἀφαιρεῖται τὸ μόνον κτῆμα, ὃ εἶχεν ἀποκτήσει! Καὶ τοῦτο μὲν τῷ εἶχε παραχωρηθῇ ὑπὸ τῆς Πελοποννησιακῆς γερουσίας, καὶ ἐὰν αὕτη δὲν εἶχε δικαίωμα τοῦ παραχωρεῖν, πολὺ πλειότερον δὲν ἤθελεν ἔχει ἡ ἀντιβασιλεία. Καὶ ὅμως αὕτη οὐ μόνον παρεχώρησεν ὅσας ἤθελε γαίας, ἀλλὰ καὶ ἀνεγνωρίσθησαν ὡς καλῶς παραχωρηθεῖσαι. Καὶ ὅμως διαφιλονεικοῦνται σήμερον ὀλίγα στρέμματα γῆς ὑπὲρ τοῦ Χ. Χρήστου, διότι ἐλησμονήσαμεν, φαίνεται, τὰς μεγάλας ἐκείνας στιγμὰς, καθ' ἃς ἀπὸ τοὺς βραχίονας αὐτῶν καὶ ἄλλων περιέμενεν ἡ πατρὶς τὴν σωτηρίαν της. Ἐνῷ δὲ ἀντὶ τούτων καὶ ἰδιοκτησία ἔπρεπε νὰ τῷ παραχωρηθῇ, διαφιλονεικεῖται τοσοῦτον ἡ ἁπλῆ κατοχή του. Παύει πεποιθὼς ὅτι ἡ βουλὴ καὶ εἰς τὴν περίστασιν ταύτην θέλει δείξει τὰ αὐτὰ ἐκεῖνα αἰσθήματα, τὰ ὁποῖα εἰς πᾶσαν τοιαύτην περίστασιν ἔδειξε.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι οὐδεμία χρεία εἶναι νὰ ὑπομνήσῃ τὰς ἀνδραγαθίας καὶ τὰς ἐκδουλεύσεις τοῦ ὑποστρατήγου Χ. Χρήστου, αἵτινες εἶναι γνωσταὶ εἰς πάντας, καὶ περιττὸν εἶναι νὰ προτρέψῃ

τὴν βουλὴν εἰς εὐνοϊκὰ αἰσθήματα ὑπὲρ αὐτοῦ. Τὸ δὲ προκείμενον ζήτημα δὲν εἶναι πρωτοφανὲς διότι ἀνταμοιβαὶ καὶ βραβεύσεις καὶ ἀποζημιώσεις ἐγένοντο εἰς πολλοὺς ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Κυβερνήτου. Ἀρκεῖται λοιπὸν μόνον νὰ παρατηρήσῃ ὅτι διὰ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς δὲν προστίθεται τι εἰς τὸν Χ. Χρῆστον, διότι διευθύνεται μόνον ἡ ἀναφορά του εἰς τὸ ὑπουργεῖον καὶ συνιζᾶται ἡ ἀκριβὴς ἐξέτασις τῶν ἀξιώσεων αὐτοῦ, αἵτινες βέβαια ἂν ἦναι δίκαιαι δὲν δύνανται νὰ παραβλεφθῶσιν ὑποστηρίζει λοιπὸν τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς.

Ἀπήντησεν ἕτερος ὅτι πρόκειται νὰ συσταθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον διὰ νὰ ὑποβληθῇ ὑπ' αὐτοῦ καὶ ὁ τρόπος τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Χ. Χρήστου, τοιαύτη δὲ πρότασις ἐκ μέρους τῆς βουλῆς εἶναι οὐχὶ μόνον ἀνοίκειος εἰς αὐτὴν, ἀλλὰ καὶ ἀντισυνταγματική. Ὅλοι οἱ βουλευταὶ βέβαια σέβονται τὰ δίκαια τῶν ἀγωνιστῶν, διότι καὶ αὐτοὶ εἶναι ἢ ἀγωνισταὶ ἢ τέκνα ἀγωνιστῶν.

Ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ λάβῃ ἡ βουλὴ μέτρον παραχωρήσεως ἐθνικῆς γῆς εἰς ἕνα ἢ εἰς τινας, χωρὶς νὰ σκεφθῇ καὶ περὶ ἄλλων τὰς αὐτὰς ἀξιώσεις ἐχόντων. Εἰς τὴν κατηγορίαν π. χ. τοῦ αἰχμαλωτισθέντος Χ. Χρήστου ὑπάγονται καὶ ὁ Π. Γιατράκος ὁ Ζαφειρόπουλος καὶ ἄλλοι τότε συναιχμαλωτισθέντες· ἂν πρόκηται λοιπὸν νὰ λάβῃ ἄλλο τι εἶδος ἀποζημιώσεως ὁ Χ. Χρῆστος, τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἔχουσι καὶ οἱ ἄλλοι. Ἡ βουλὴ λοιπὸν ὅταν ἡ Κυβέρνησις εὑρεθῇ εἰς εὐχερεστέρας περιστάσεις ὀφείλει νὰ λάβῃ γενικὸν μέτρον καὶ νὰ μὴ ἀνοίγῃ τὴν θύραν εἰς ἕνα, νὰ τὴν κλείῃ δ' ἔπειτα εἰς 100 ἢ 200, τὰ αὐτὰ δικαιώματα καὶ τὰς αὐτὰς ἀνάγκας ἔχοντας. Ἔπειτα ἐνῷ ὁ ἴδιος Χατζὴ Χρῆστος ὁμολογεῖ ὅτι ἁπλῆν κατοχὴν αὐτῶν τῶν γαιῶν εἶχε, ὁποίαν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν γαιῶν ὅλοι οἱ Ἕλληνες, καὶ ὅτι τῆς τοιαύτης κατοχῆς δικαίωμα παρεχώρησεν εἰς αὐτὸν καὶ ἡ Πελοποννησιακὴ Γερουσία, πῶς ἤδη ζητεῖ νὰ τῷ χορηγηθῶσιν ὡς ἰδιοκτησία του ἄλλαι γαῖαι. Ἀλλὰ καὶ ἡ παραχώρησις τῆς τότε Γερουσίας οὐδεμίαν δύναται νὰ ἔχῃ ἰσχὺν, διότι διαχείρησιν τῆς ἐθνικῆς περιουσίας δὲν ἠδύναντο νὰ κάμωσι τὰ τότε νομοθετικὰ σώματα· τὰ καθήκοντα λοιπὸν τῆς τότε Γερουσίας εἶναι γνωστά, καὶ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐρωτηθῇ τὸ ὑπουργεῖον περὶ τούτων διὰ νὰ πληροφορήσῃ τὴν βουλὴν, ὡς προείπειν τινες. Ἂν δὲ παρεχώρησεν ἡ Ἀντιβασιλεία, καὶ ἂν εἶχεν αὐτὴ πρὸς τοιαύτην παραχώρησιν δικαίωμα, δὲν εἶναι τοῦ παρόντος καιροῦ νὰ ἐξετασθῇ. Ἀλλ' ὅπως καὶ ἂν ἔχωσι τὰ περὶ τούτου, ἄλλη ἦτον

ἐξουσία ἐκείνη, καὶ ἄλλη ἡ παροῦσα Κυβέρνησις. Ἤδη ἔχομεν σύνταγμα, καθ' ὃ ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται ἀφ' ἑαυτῆς νὰ κάμῃ παραχωρήσεις ἐθνικῆς περιουσίας, αἱ δὲ βουλαὶ δύνανται μὲν νὰ ψηφίσωσι τοιαύτας διὰ νόμου προταθέντος παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, οὐχὶ ὅμως καὶ νὰ πρωτεύνωσιν αἱ ἴδιαι. Ὁ τελευταῖος λοιπὸν παράγραφος τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ὡς ἐναντίος τοῦ συντάγματος πρέπει ν' ἀφαιρεθῇ.

Μετὰ ταῦτα ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ, ἂν παραδέχεται τὴν ἀπάλειψιν τοῦ τελευταίου παραγράφου τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, δὲν παρεδέχθη αὐτὴν δι' ἀναστάσεως. Ἐρωτηθεῖσα δ' ἀκολούθως περὶ τῆς παραδοχῆς τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ὡς εἶχεν, παρεδέχθη αὐτὴν δι' ἀναστάσεως ἔχουσαν οὕτως·

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 83 ἀναφορὰ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἁρμόδιον ὑπουργεῖον, νὰ συσταθῇ δὲ ἡ ἀκριβὴς ἐξέτασις τῶν ἀξιώσεων τοῦ ὑποστρατήγου Χ. Χρήστου, καὶ ἀφοῦ βεβαιωθῇ τὸ ἀληθὲς τῶν ἀναφερομένων νὰ ὑποβληθῶσιν αἱ πληροφορίαι εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ συγχρόνως νὰ ὑποβληθῇ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου καὶ ὁ τρόπος τῆς ἀποζημιώσεως αὐτοῦ.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη ἡ τῆς ἑπομένης ἀναφορᾶς περίληψις ἔχουσα οὕτως·

Ἀριθ. 84. Ἀναφορὰ τῶν Α. Μαυτσοπούλου καὶ Α.Γ. Θεοδωροπούλου ἀπὸ 15 Μαΐου δι' ἧς ἐκθέτουν ὅτι εἶχαν πρὸ πολλοῦ ἀγοράσει εἰς Καλάμας πρωΐντα σῦκα καὶ σταφίδας, διὰ τὰ ὁποῖα καταδιώκονται νὰ πληρώσωσι λαθρεμπόριον ἕνεκεν ὑποκρύψεως δήθεν 205 κανταρίων σύκων καὶ 2915 ὀκ. σταφίδων, καὶ ἐξαιτοῦνται τῆς Βουλῆς τὴν ἐπιείκειαν ἐπὶ τῆς ἐκδεδομένης κατ' αὐτῶν ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ·

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 84 ἀναφορὰ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ὅπως ὑποβάλῃ εἰς νέαν ἐξέτασιν τὴν περὶ λαθρεμπορίου πρᾶξιν, καὶ ἀποδώσῃ τὸ δίκαιον ἂν τυχὸν, τοιοῦτον δὲν ἐφυλάχθη εἰς τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν ὡς ἐξ ἐσφαλμένων πληροφοριῶν.

Κατὰ ταύτης παρετήρησέ τις ὅτι τὸ παρελθὸν ὑπουργεῖον ἐξεδίκασεν ἤδη τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, ἐξεδόθη τελεσίδικος ἀπόφασις, ὥστε δὲν ἀνήκει ἤδη εἰς τὴν βουλὴν νὰ προκαλῇ νέαν ἐξέτασιν ἐπὶ ἀποφάσεως τελεσιδίκου.

Ἀπήντησεν ἕτερος ὅτι ἐκ τῶν ἐκ τῆς δικογραφίας τῆς προκειμένης ὑποθέσεως ἐξαγομένων, καὶ ἐξ ὅσων αὐτὸς ἔχει τοπικῶν πληροφοριῶν δύναται νὰ βεβαιώσῃ τὴν βουλὴν ὅτι οἱ περὶ

ῶν ὁ λόγος Α. Μουτσόπουλος καὶ Α. Γ. Θεοδωρόπουλος ἀδίκως κατεδιώχθησαν ὡς λαθρέμποροι ἕνεκα τῆς παρανόμου καὶ κακοήθους διαγωγῆς ἑνὸς τελωνιακοῦ ὑπαλλήλου, διότι ὅτε οἱ ἀναφερόμενοι κατὰ τὸν Αὔγουστον ἐφόρτωναν εἰς Νησίον σῦκα καὶ ζαρίδας εἰς πλοῖά των, ὑγειονομικός τις φύλαξ ἐσημείωνε τὰ εἰσαγόμενα ποσά. Οὗτος λοιπὸν εἴτε κατὰ λάθος, ἢ μᾶλλον ἀπὸ κερδοσκοπίας διὰ νὰ λάβῃ τὸ παρὰ τοῦ νόμου ἐπιτρεπόμενον τρίτον μέρος εἰς τὸν ἀνακαλύπτοντα τὸ λαθρεμπόριον, κατήγγειλε τοὺς ἀναφερομένους ὡς λαθρεμπόρους. Ὁ τελώνης ἔκαμεν ἀμέσως ἐπιθεώρησιν εἰς τὰ πλοῖα, οἱ δὲ φορτώνοντες ἐρωτηθέντες περὶ τοῦ ποσοῦ εἶπον τὸ πραγματικὸν ποσόν, ἀλλ' ὡς ἐκ τῆς σημειώσεως τοῦ φύλακος, ἥτις εἶχεν ὀλιγώτερον 205 καντάρια σῦκα καὶ 2,915 ὀκάδας σταφίδος, ἐθεωρήθησαν ὡς λαθρέμποροι καὶ κατεδιώχθησαν, θεωρηθέντος τοῦ πλεονάζοντος ὡς λαθρεμπορίου. Ὁ πρώην Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν μὴ ἐξετάσας τὸ πρᾶγμα δεόντως ἐπεκύρωσε τὴν ἀπόφασιν τοῦ τελώνου, καὶ ἐξέδωκε κατ' αὐτῶν ἀπόφασιν. Μετὰ ταύτην οἱ καταδικασθέντες ἀνηνέχθησαν εἰς τὸ νέον Ὑπουργεῖον ἐκτιθέντες τὰ δίκαιά των καὶ διηγούμενοι τὰ αἴτια τῆς ἀδίκου καταδίκης των. Ἀλλ' ἀμφιβολίας ὑπαρχούσης ἂν δύνανται νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰ δεδικασμένα, αὐτοὶ συνεκάλεσαν δικηγορικὸν συμβούλιον πρὸς ἀναθεώρησιν τῆς ὑποθέσεως ταύτης. Τοῦτο δὲ ἐγνωμοδότησεν ὅτι ἐπειδὴ ἡ ἀπόφασις δὲν ἐκοινοποιήθη εἰς τοὺς καταδικασθέντας, δύνανται νὰ διορθωθῶσι τὰ ἡμαρτημένα. Ὅθεν καλῶς ἔχει ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς· καὶ ταύτην αὐτὸς ὑποστηρίζει.

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ὅτι ὁ τελωνιακὸς νόμος δὲν ἀρίνει οὐδ' ἐλάχιστον δικαίωμα εἰς τὸν ὑπουργὸν περὶ ἀναθεωρήσεως ἢ ἀναιρέσεως προτέρας ὑπουργικῆς τελεσιδίκου ἀποφάσεως, καὶ τοῦτο διὰ νὰ ἐμποδίσῃ πᾶσαν ἐνδεχομένην κατάχρησιν. Παρὰ τοῦ ὑπουργείου λοιπὸν δὲν δύναται νὰ ἀναθεωρηθῇ ἡ ὑπόθεσις καὶ νὰ μεταβληθῇ ἡ ἀπόφασις, ἀλλ' ἂν τὰ νομοθετικὰ σώματα θελήσωσι νὰ φανῶσιν ἐπιεικῆ εἰς τοὺς καταδικασθέντας καὶ νὰ τοῖς ἐλαττώσωσι τὸ ποσόν, τὸ ὁποῖον κατεδικάσθησαν νὰ πληρώσωσιν, τοῦτο μόνον δύνανται νὰ πράξωσιν, εἰσαγομένου νόμου.

Ἀντέταξεν ἕτερος ὅτι ἂν ἦναι ἀποδεδειγμένον ὅτι ἀδίκως κατεδικάσθησαν ἐπὶ λαθρεμπορίῳ οἱ ἀναφερόμενοι, ἀναντίρρητον εἶναι ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑποστῶσι τὴν ποινὴν καὶ νὰ καταστραφῶσιν. Ἐπειδὴ δ' οἱ τύποι δὲν ἐπιτρέπουσι τὴν ἀκύρωσιν τῆς

γενομένης ἀποφάσεως, ἂς πράξῃ ἡ Κυβέρνησις ὅ,τι ἔπραξεν ἄλλοτε ὁ βασιλεὺς τῆς Μακεδονίας Φίλιππος, ὅστις καταδικάσας ἐξ ἀπροσεξίας ἀδίκως Μαχαίταν τινά, καὶ συναισθανθεὶς τὴν ἀδικίαν ἀκολούθως, τὴν μὲν κρίσιν δὲν ἔλυσε, τὸ δὲ πρόστιμον αὐτὸς ἐπλήρωσε. Καὶ ἤδη λοιπὸν ἂν ἦναι ἀποδεδειγμένον ὅτι ἀδίκως κατεδικάσθησαν οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος, ἂς τηρήσῃ ἡ Κυβέρνησις τὴν ἀπόφασίν της ἀλλ' ἂς ἀποζημιώσῃ τοὺς καταδικασθέντας. Εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι δὲν πρέπει ἡ βουλὴ νὰ ἐνθαρρύνῃ τὸ λαθρεμπόριον καὶ τὰ παρόμοια κακουργήματα, οὐχ ἧττον ὅμως ἔχουσα ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν διαγωγὴν πολλῶν ὑπαλλήλων ὀφείλει νὰ μὴ ἐνθαρρύνῃ τὴν κακὴν αὐτῶν κλίσιν εἰς ἐκτέλεσιν τοιούτων συκοφαντιῶν καὶ ἀνυποστάτων καταμηνύσεων.

Ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ὀρθοτάτη, διότι προτείνει νὰ καθυποβάλῃ τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν εἰς νέαν ἐξέτασιν τὴν περὶ λαθρεμπορίας πρᾶξιν· διότι, ἐὰν μεταξὺ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως καὶ τῆς ἐπιδόσεως αὐτῆς παρουσιασθῶσιν ἐνδεικτικὰ περὶ τοῦ ἀδίκου αὐτῆ, τότε δύναται νὰ ἐπανεχθῇ διόρθωσις, ἀλλὰ καὶ ἂν ἡ ἀπόφασις δὲν ἦναι πλέον νομίμως ἀνακλητέα, τότε μένει εἰς τὴν κυβέρνησιν νὰ προκαλέσῃ τὴν ἐπιείκειαν τῆς βουλῆς ἐπὶ τῇ ἐκτελέσεως αὐτῆς πρὸς ἀνακούρισιν τῶν ἀδίκως καταδικασθέντων.

Ἀντέταξεν ἕτερος ὅτι, ἀφοῦ τὸ ὑπουργεῖον λέγει ὅτι κανὲν δικαίωμα δὲν ἔχει πρὸς διάταξιν τῆς ἀναθεωρήσεως, παράδοξον θέλει εἶσθαι ἡ βουλὴ νὰ προτείνῃ εἰς αὐτὸ νὰ κάμῃ ἀναθεώρησιν ἐναντίον τοῦ νόμου, ὅστις ἐπὶ τῶν λαθρεμπορίων λέγει, ὅτι ὁ ὑπουργὸς δικαζει ἀνεκκλήτως. Δὲν δύναται λοιπὸν ἡ βουλὴ νὰ κάμῃ τοιαύτην σύστασιν, καὶ διὰ τοῦτο προτείνει τὴν ἐντελῆ ἀπορρίψιν τῆς ἀναφορᾶς αὐτῆς.

Ὑποστηριχθείσης τῆς γνώμης ταύτης προέτεινέ τις καὶ ὑπεστήριξεν ἀκολούθως καὶ ἄλλος, ὅτι τὸ καταλληλότερον εἶναι νὰ ζητηθῶσι πρὸ πάντων πληροφορίαι παρὰ τοῦ ὑπουργείου περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, διὰ νὰ πεισθῇ ἡ βουλή, ἂν ὑπάρχωσι τεκμήρια ὅτι ἀδίκως κατεδικάσθησαν οἱ ἀναφερόμενοι, τούτου δὲ γενομένου γνωστοῦ θέλει προβῇ ἡ βουλὴ ἐν γνώσει εἰς περαιτέρω ἀπόφασιν.

Μετὰ ταῦτα ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα κατὰ πρῶτον περὶ τῆς ἐντελοῦς ἀπορρίψεως τῆς ἀναφορᾶς δὲν παρεδέχθη αὐτὴν δι' ἀναστάσεως· ἐρωτηθεῖσα εἶτα περὶ τῆς τελευταίου προταθείσης γνώμης παρεδέχθη αὐτὴν δι' ἀναστάσεως, καὶ οὕτως ἀπερασίθη

« νὰ διευθυνθῇ ἡ ὑπ' ἀριθ. 84 ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, διὰ νὰ πληροφορηθῇ τοῦτο τὴν βουλὴν ἂν συνέβη ἀδικία εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος περὶ λαθρεμπορίου ὑποθέσεως.»

Προὐτέθη ἀκολούθως εἰς συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον περὶ τροπολογίας τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ περὶ ἐσόδων νόμου. Δοθέντος δὲ τοῦ λόγου ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, παρετήρησέ τις, ὅτι δὲν εἶναι ἐναντίος εἰς τὴν ἀρχὴν, ἀλλὰ θέλει καθυποβάλει παρατηρήσεις τινὰς εἰς τὴν βουλὴν περὶ ὁμοιομόρφου τῆς ἐνεργείας καὶ τοῦ ἀποτελέσματος τοῦ νόμου, τὸν ὁποῖον μέλλει νὰ συζητήσῃ. Οὗτος, ὡς ἡ ὑπουργικὴ ἔκθεσις λέγει, στηρίζεται εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς συνελεύσεως τῶν μετόχων τῆς τραπέζης, ἀλλ' αὕτη, ὅτε προῆλθεν εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἀπεφάσισε καὶ ἄλλα ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα ἂν δὲν κατορθωθῶσι, νομίζει ὅτι δὲν θέλει πραγματοποιήσει τὸν παρόντα νόμον. Αἱ ἄλλαι ἀποφάσεις τῶν περιστρέφονται α') εἰς καταργησιν τῆς διὰ τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου ε. ε. ψηφισθείσης ὑπερτιμήσεως τῶν εἰς τὰ ταμεῖα τοῦ Κράτους πληρωνομένων γραμματίων 2 τοῖς 0/0 β') εἰς τὴν κατάργησιν ὁμοίως τοῦ τόκου 10 τοῖς 0/0, τὸν ὁποῖον θέλει πληρώσει ἡ τράπεζα ἐξαργυρώνουσα τὰ παρουσιασθησόμενα εἰς αὐτὴν γραμμάτια μετὰ τὴν λῆξιν τῆς δοθείσης προθεσμίας τῶν 5 μηνῶν· γ') εἰς ἔκδοσιν πλειόνων τῶν 1,500,000 δρ. χ. εἰς γραμμάτια, τὰ ὁποῖα δύναται κατ' ἐκεῖνον τὸν νόμον νὰ ἐκδώσῃ, διότι τὸ μεταλλικὸν ἐξηντλήθη, καὶ ἀφοῦ θέλει δώσει ἡ τράπεζα εἰς τὴν κυβέρνησιν 500,000 εἰς γραμμάτια, τὸ ὑπόλοιπον 1,000,000 δὲν ἐξαρκεῖ εἰς τὴν κίνησιν τοῦ ἐμπορίου. Πρέπει λοιπὸν νὰ γείνῃ τι καὶ περὶ τῶν ἀποφάσεων τούτων τῆς συνεδριάσεως τῶν μετόχων, διότι ἄλλως ἴσως δὲν θέλουσι δεχθῇ τὴν πραγματοποίησιν τοῦ παρόντος νόμου.

Ἀντέταξεν ἕτερος ὅτι αἱ παρατηρήσεις αὗται εἶναι ὅλως διόλου ἄσκοποι, καὶ ἀλλότριοι τῆς συζητήσεως τῆς βουλῆς, ἥτις δὲν δύναται νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου· καθότι αὕτη ἀνήκει εἰς τὸ ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον εἰσάγον τὸν νόμον πρέπει νὰ ἦναι προηγουμένως βέβαιον περὶ τῆς ἐκτελέσεώς του.

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἡ Τράπεζα ἔχει τοιαύτας ἀπαιτήσεις, ὡς προεξεθέτο ὁ πρωτελευταῖον ἀγορεύσας, καὶ διαπραγματεύεται μὲ τὴν Κυβέρνησιν, ἀλλὰ δὲν προῆλθεν εἰς ἀποτελεσμά τι. Ἤδη λοιπὸν ἡ Κυβέρνησις οὐδὲν ἄλλο ζητεῖ, εἰ μὴ τὴν αὔξησιν τῆς ἐν τῷ 5. ἄρθρῳ χορηγηθείσης εἰς τὴν Κυβέρνησιν πιστώσεως 200,000 δραχμῶν εἰς 500,000. Διὰ

ταῦτα ἡ Κυβέρνησις θέλει πληρώνει τόκον εἰς τὴν Τράπεζαν, ὥστε αὕτη θέλει δεχθῇ τὴν τοιαύτην αὔξησιν τοῦ ποσοῦ.

Μετὰ ταῦτα γενομένης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὲρ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Μελετοπούλου καὶ Βρυζάκη συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεί διὰ ψήφων 69.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ τροπολογίας τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ περὶ ἐσόδων νόμου νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Ν.	Ἄγγελος Γουζούασης	
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ν.	Γεώργιος Κ. Βελῆς	
Γεώργιος Λογιωτατίδης	Ν.	Ἰωάν. Λ. Χατζόπουλος	
Δ. Δεληγεώργης	Ν.	Γεώργιος Ἰω. Γιαλδάσης	
Π. Τσιμπουράκης	Ν.	Στέρ. Χ. Στερανόπουλος	
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.	Μιχαὴλ Σισίνης	Ν.
Σταῦρος Γρίβας	Ν.	Γρηγόριος Χατσηγιάννος	
Ἰωάννης Πετμεζᾶς	Ν.	Γεώργιος Μῆτσος	
Μ. Καΐρης	Ν.	Ἰωάννης Κλίμακας	
Δημήτριος Κανδύλης	Ν.	Ἀναγνώστης Δημητρίου	Ν.
Ἀντώνιος Καμπάνης		Πέτρος Α. Ζάννος	
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.	Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	
Νικόλαος Ἰατρός		Χριστόδ. Ν. Ἀπαφθῆς	Ν.
Ἀναγν. Μακρυπόδαρμος	Ν.	Ἠλίας Παπαθεοδώρου	
Δημ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Γεώργιος Πετρακῆς	Ν.
Κωνστ. Βρυζάκης	Ν.	Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	Ν.
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.	Βασίλειος Πετμεζᾶς	Ν.
Κ. Τζαβέλλας		Ἰω. Ζάρκος	Ν.
Σ. Στράτος		Γ. Ν. Κορφιωτάκης	
Π. Ῥάγκος	Ν.	Ἀθ. Δαναλόπουλος	
Ἀσυκᾶς Π. Νάκος		Σταμάτιος Νικολαΐδης	Ν.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν.
Πέτρος Τσανετάκης	Ν.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Γεώργιος Κανδύλης		Π. Δεληγιάννης	Ν.
Κωνστ. Φωσίτσας		Δημ. Ν. Μπούκουρας	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.	Γεώρ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Γεώργιος Ι. Βατίστας		Ζαφείριος Δεπάστας	Ν.

Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	N.	Γεώρ. Π Ζαρειφόπουλος	N.
Ἀνδρέας Νοταρᾶς		Α. Κανελόπουλος	N.
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος		Κωνσταντῖνος Δ. Σχινᾶς	
Γεώρ Πανοπριφτόπουλος	N.	Ἰωάννης Γκοῦρας	
Ἐμμανουὴλ Χ. Τσοῦχλος		Ἀναγνώστης Κεχαγιᾶς	N.
Ἰωάννης Ζαρειρόπουλος	N.	Σπ. Λογοθετόπουλος	N.
Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	N.	Παν. Παπαδιαμαντόπ.	
Νικόλαος Κορφιωτάκης		Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Ἐμμ. Μελετόπουλος	N.	Χριστόδουλος Τσῖνος	
Παρασκευᾶς Ματάλας	N.	Δ. Κουμανιώτης	
Ἠλίας Ριατράκος	N.	Θεόδωρος Ι. Μέξης	
Λουκᾶς Στέφανος		Ἐμ. Λαζάρου Ὁρλόφ	
Εὐς. Σπυρίδωνος		Γεώργιος Μπάστας	N.
Ῥήγας Παλαμίδης	N.	Κώνστας Δαρειώτης	
Θεόδωρος Μ. Πετρινός		Σταμάτιος Ἀντωνιάδης	N.
Κωνσταντῖνος Μανέτας		Κ. Ἀντωνιάδης	N.
Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος	N.	Ἰωάννης Περιδῆς	N.
Μελέτης Χατσῆ Μελέτη		Ἀνδ. Μάμουκας	N.
Νικόλαος Τσαλακώστας	N.	Κάρολος Νάζος	
Δημήτ. Σακελλαριάδης	N.	Εὐστράτιος Παρίσσης	N.
Νικόλαος Μπούτουνας	N.	Ἀντώνιος Ἀριμάος	N.
Π. Παππατσώνης		Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	
Ἰω. Παππατσώνης		Ἰω. Τομαρᾶς	N.
Π. Δαρειώτης		Ἀν. Παπαταώρης	
Σπυρίδων Βαλέττας	N.	Ἀθ. Καστανᾶς	
Στρατῆς Δελιγιαννάκης	N.	Γ. Παππαδημητρίου	N.
Σπυρίδων Α. Βαρότσης		Γεώρ. Σ. Κριεζῆς	N.
Παῦλος Λεντούδης		Α. Γ. Κουντουριώτης	
Χρύσανθος Σουμαρίπας	N.	Δ. Α Κουντουριώτης	N.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	N.	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	N.
Κωνστ. Βέϊκος		Δημήτριος Χατσίσκος	N.
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	N.	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Δημήτριος Βιρβίλης		Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Γεώργιος Μπάνης	N.	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	
Πέτρος Μαυρομιχάλης	N.	Ἰωάννης Τασσαῖος	N.
Ἀ. Μαυρομιχάλης		Μάρκος Βιτάλης	N.
Γεώρ. Κ. Μαυρομιχάλης		Ἰωάννης Οἰκονόμου	N.
N. Μοσχούλας			

Ἀνεγνώσθη τὸ 1. ἄρθρον αὐτοῦ, ἐφ' οὗ τις παετήρησεν ὅτι πρέπει νὰ μεταβληθῇ ἡ ἐν αὐτῷ λέξις « παρακαταθέτουσα » εἰς

τὴν « ὑποθηκεύουσα » ἀλλὰ κριθείσης ἀνοικείου τῆς τοιαύτης ἀντικατατάσεως, ἐγένετο δεκτὸν τὸ 4 ἄρθρον, ὡς εἶχεν.

« Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπομεν εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸν νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὴν βουλὴν τὴν τροπολογίαν τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ ἀπὸ 29 Ἰανουαρίου ε. ε. νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως τοῦ 1848. ὡς ἐρεξῆς.

« Ἄρθρ. 5. Ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὴν ἄδειαν νὰ ἔλθῃ εἰς δοσο-
» ληψίαν μὲ τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, καταθέτουσα ἑκάστοτε
» μὲν τὸ περίσσευμα τοῦ ταμείου, ἢ ὡρισμένα εἰσοδήματα τοῦ
» Κράτους κατὰ τὸ ἄρθρον 9. τοῦ καταστατικοῦ τῆς Τραπέζης,
» καὶ ἐπὶ τῷ ὡρισμένῳ τόπῳ διὰ τὰ εἰς ἀνοικτὸν λογαριασμὸν
» κατατιθέμενα εἰς τὴν Τράπεζαν κεφάλαια, λαμβάνουσα δὲ
» ἐν περιπτώσει ἀνάγκης πίστωσιν μέχρι τῆς ποσότητος τῶν
» δραχμῶν 500,000, παρακαταθέτουσα εἰς τὴν τελευταίαν
» ταύτην περίπτωσιν ἀνάλογον μέρος τῶν μετοχῶν τῆς Κυ-
» βερνήσεως. »

Μετὰ τοῦτο παετήρησέ τις ὅτι εἶναι καλὸν νὰ τεθῇ 2. ἄρθρον λέγον ὅτι τὸ προψηφισθὲν πρέπει ν' ἀντικαταστήσῃ τὸ 5. ἄρθρου τοῦ ἐψηφισμένου περὶ ἐσόδων νόμου, καὶ οὕτω νὰ γείνῃ παρὰ τοῦ ὑπουργείου ἡ ἀντικατάστασις εἰς ἐκεῖνον τὸν νόμον, καὶ νὰ μὴ εἰσαχθῇ καὶ ὁ παρὼν εἰς τὴν γερουσίαν.

Ἀντιπαρατηρηθέντος δ' ὅτι εἶναι ἀναπόφευκτος ἡ παρουσίασις καὶ τοῦ νέου τούτου νόμου, διὰ μέσου τοῦ ὁποίου ἐτροπολογήθη τὸ 5. ἄρθρον διότι ἄλλως δὲν ἠδύνατο νὰ γείνῃ τροποποίησις.

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο δεκτὸς καὶ ὁ τύπος τῆς ἐκτελέσεως, ὡς 2. ἄρθρον ὑπάρχων, μεταβληθεισῶν τῶν λέξεων « τὸ παρὸν διάταγμα » εἰς τὸν παρόντα νόμον, ἔχει δ' οὕτως.

Ἄρθρ. 2. Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς θέλει ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν συνήχθη κατὰ ὅμοιον τῷ προηγηθέντι τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη παμψηφεὶ διὰ ψήφων 69 τὸ σύνολον τοῦ ῥηθέντος νομοσχεδίου, ἔχοντος οὕτως.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπε-
φασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1.

Ἐπιτρέπομεν εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὴν Βουλὴν τὴν τροπολογίαν τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ ἀπὸ 29 Ἰανουαρ. ε. ε. νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως τοῦ 1848, ὡς ἑρεξῆς.

« Ἄρθρ. 5. Ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὴν ἄδειαν νὰ ἔλθῃ εἰς διοπολληψίαν μὲ τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, καταθέτουσα ἑκάστοτε μὲν τὸ περίσσευμα τοῦ Ταμείου, ἢ ὡρισμένα εἰσοδήματα τοῦ Κράτους κατὰ τὸ ἄρθρ. 9 τοῦ καταστατικοῦ τῆς τραπέζης, καὶ ἐπὶ τῷ ὡρισμένῳ τόκῳ διὰ τὰ εἰς ἀνοικτὸν λογαριασμὸν κατατιθέμενα εἰς τὴν τράπεζαν κεφάλαια, λαμβάνουσα δὲ ἐν περιπτώσει ἀνάγκης πίστωσιν μέχρι τῆς ποσότητος τῶν δραχμῶν 500.000, παρακαταθέτουσα εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν ἀνάλογον μέρος τῶν μετοχῶν τῆς Κυβερνήσεως. »

Ἄρθρον 2.

« Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλει ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον. »

Τελευταῖον ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπαύριον τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως νομοσχεδίου, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος — Οἱ γραμματεῖς

Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ — Εὐστρ. Μ. Παρίσης. Α. Δανόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΛΖ'.

Τῆς 12 Ἰουνίου.

Σήμερον τὴν δωδεκάτην Ἰουνίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ἀκολούθως ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ἀνέγνω νέον περὶ ὁρκωτῶν νομοσχέδιον μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὸ ἐκθέσεως. ἔχουσι δὲ ταῦτα οὕτως.

« Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

Ὁ ἀπὸ 21 Ἰανουαρίου 1834 περὶ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων καὶ συμβουλαιογράφων Νόμος, ὁ εἰσαγαγὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ ὁρκωτικὸν σύστημα, ἀνέθετεν εἰς μὲν τοὺς ἐπάρχους καὶ νομάρχας τὴν σύνταξιν καὶ διόρθωσιν τῶν καταλόγων τῶν ἐχόντων τὰ προσόντα ἐνόρκου πολιτῶν. Εἰς δὲ τοὺς νομάρχας καὶ τὰ νομαρχιακὰ Συμβούλια κατ' ἰσομοιρίαν τὴν ἐκλογὴν τῶν ἰδίως προσκαλουμένων καθ' ἕκαστον ἔτος πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἔργων τούτων ἐξήκοντα δι' ἕκαστον νομὸν ἀτόμων· κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 60 τοῦ νόμου τούτου, καὶ ἡ ἐκλογὴ αὕτη μέχρι τῆς πραγματοποιήσεως τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων ἔμελλε νὰ γίνεται καθ' ὁλοκληρίαν παρὰ τῶν νομαρχῶν.

Ὁ ἐπελθὼν κατὰ τὸ 1836 περὶ διοικητῶν νόμος ἐπέφερε τὴν ἀνάγκην τῆς τροποποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ, ἥτις καὶ ἐπραγματοποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 12 Ὀκτωβρ. 1836 Νόμου· δι' αὐτοῦ ἡ μὲν σύνταξις καὶ διόρθωσις τῶν γενικῶν καταλόγων ἀνετέθη εἰς τοὺς διοικητὰς καὶ τὸ συμβούλιον τῆς ἐπικρατείας, ἡ δὲ ἐκλογὴ τῶν δι' ἕκαστον ἔτος 20 ὑποψηφίων ἐνόρκων ἐξ ἑκάστης διοικήσεως εἰς τοὺς διοικητὰς καὶ τὰ διοικητικὰ συμβούλια ἐξ ἡμισείας.

Τέλος ὁ ἀπὸ 18 Δεκεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους περὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων Νόμος, διὰ τοῦ ἄρθρου 41 αὐτοῦ ἐπέτρεψεν εἰς τὰ εἰς ἑκάστην διοίκησιν ὑπαγόμενα ἐπαρχιακὰ συμβούλια τὴν ἐκλογὴν τῶν δέκα ὑποψηφίων ἐνόρκων ἥτις κατὰ τὸν ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου νόμον ἀνῆκεν εἰς τὰ διοικητικὰ συμβούλια.

Μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας κατὰ τὸ 1844 καὶ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ διοικητικοῦ συστήματος διὰ τοῦ νομαρχιακοῦ κατὰ τὸ 1845 οἱ διέποντες τὸν περὶ ἐνόρκων ἀνωτέρω νόμον, κατέστησαν προφανῶς ἀνεφάρμοστοι, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐγεννήθη κατὰ τὸ 1846 ἡ ἀφορμὴ τῆς ἐκδόσεως προσωρινοῦ νόμου.

Ὁ ἀξιότιμος προκάτοχός μου καταλιπὼν τὴν ἀνάγκην τῆς συναρμολογήσεως τῶν περὶ ἐνόρκων διατάξεων, μὲ τοὺς νόμους τοῦ ἐνεστῶτος διοικητικοῦ ὀργανισμοῦ, ἔσπευσε πρό τινων μηνῶν νὰ συντάξῃ καὶ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν νομοσχέδιον, ὅπερ στηριζόμενον εἰς ὑγιεστέρας ἀρχὰς, ἐσυζητήθη ὑπ' αὐτῆς, καὶ ὑποβάλλεται παρ' ἐμοῦ σήμερον εἰς ὑμᾶς, συνωδευμένον μὲ τὰς ἀκολούθους κατ' ἄρθρον παρατηρήσεις.

Ἄρθρ. 1. Τοῦτο ἀντικαθιστῶν τὸ ἄρθρον 15 τοῦ δικαστικοῦ

οργανισμοῦ, ἀναθέτει εἰς μὲν τὸν ἀρμόδιον δήμαρχον τὸ χρέος τῆς συντάξεως τῶν καταλόγων τῶν ἐχόντων τὰ προσόντα τοῦ ἐνόρκου κατὰ τὸ ἄρθρον 45 αὐτοῦ· διότι οὐδεὶς παρὰ τὴν ἀρμοδίαν δημοτικὴν ἀρχὴν εἶναι καταλληλότερος νὰ γνωρίζῃ τὰ ἱκανὰ πρὸς τοῦτο πρόσωπα· εἰς δὲ τὸν ἔπαρχον ἐπιβάλλει τὴν φροντίδα τοῦ σχηματισμοῦ ἐπαρχιακοῦ καταλόγου τῶν ὑποτιθεμένων ἱκανῶν.

Ἄρθρον. 2. Ἐνταῦθα καθιεροῦται ἡ λυσιτελὴς ἀρχὴ τῆς μονιμότητος τῶν κατὰ τὸ εἰρημένον ἄρθρον καταλόγων· ἡ μονιμότης αὕτη εἶναι ἐγγύησις ἀποχρῶσα κατὰ πάσης παρεκτροπῆς καὶ βραδύτητος δυναμένης ἄλλως νὰ συμβῇ ὡς ἐκ τῆς κατ' ἔτος συντάξεως αὐτῶν, κατὰ τὸ ἄρθρ. 15 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ.

Ἄρθρ. 3 καὶ 4. Ἐνταῦθα προσδιορίζεται ἡ πρώτη δεκαπενθημερία τοῦ Φεβρουαρίου ἑκάστου ἔτους ὡς ὑποχρεωτικὴ δι' ἕκαστον δήμαρχον πρὸς ἀναθεώρησιν τῶν κατὰ τὸ ἄρθρ. 1. καταλόγων αἰτιολογημένως ἐγγραφόντα τοὺς ἔχοντας τὰ προσόντα, καὶ ἀποσβένοντα τοὺς ἀπωλέσαντας αὐτά, κατὰ τὸ ἄρθρον 46 καὶ 47 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ· ἡ ἐργασία αὕτη ὑποβάλλεται ἀκολούθως διὰ τῶν ἐπάρχων πρὸς τοὺς ἀρμοδίους νομάρχας.

Ἄρθρ. 5. Οἱ τελευταῖοι ῥυθμίζουσι τοὺς ἐπαρχιακοὺς καταλόγους κατὰ τὰς ἀναθεωρήσεις τούτων ὑπὸ τῶν δημάρχων, καὶ καθ' ἃς λάβουσι πληροφορίας ἢ ἀφ' ἑαυτῶν γνωρίζουσιν· πρὸς ἔνδειξιν δὲ τῆς εὐλόγου πάσης ὑπ' αὐτῶν μεταβολῆς εἰς τοὺς ἐπαρχιακοὺς καταλόγους, ὑποχρεοῦνται νὰ τηρῶσι βιβλία, εἰς ἃ θέλουν σημειοῖ τοὺς λόγους, ἐξ ὧν ὁρμῶνται πρὸς τοιαύτας μεταβολὰς οἱ νομάρχαι.

Ἄρθρ. 6. Ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἐργασία τῶν Νομαρχῶν θέλει ἀποπερατοῦται ἐντὸς τοῦ Μαΐου, ὥστε κατὰ τὴν πρώτην τοῦ μηνὸς τούτου, οἱ κατάλογοι νὰ ἐκτίθενται εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου τούτου προσδιοριζόμενα γραφεῖα, καὶ νὰ ἐκφωνῶνται εἰς τὰς ἐκκλησίας τῶν δήμων· ἡ τόσον εὐρεῖα δημοσιότης τῶν καταλόγων ἴσως φανῇ περιττή, καὶ ὅμως δὲν εἶναι τοιαύτη, διότι μόνον κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου τούτου εἶναι εὔκολον εἰς πάντα πολίτην νὰ μὴ ἀγνοῇ τοὺς ἐγγραφέντας συμπολίτας του διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἐνόρκων, ἐκτὸς ἂν ἀπὸ ἀσύγγνωστον ῥαθυμίαν ἀδιαφορήσῃ εἰς τοῦτο.

Ἄρθρ. 7. Ἡ εἰσαγομένη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου τούτου ἀρχὴ ἐλλείπουσα ἀπὸ τὴν ἀρχαιοτέραν περὶ ὁρκωτῶν κριτῶν νομοθεσίαν, εἶναι ἀπόῤῥοια τῆς ἐννοίας τοῦ δικαιώματος τῆς ὑπερασπίσεως.

Ἄρθρ. 8. Κατὰ τὰς καθιερωμένας ἐνταῦθα διατυπώσεις ἕκαστος πολίτης δύναται νὰ γνωρίζῃ τὴν ταυτότητα τῶν ἐγγεγραμμένων καὶ τοὺς νομίμους λόγους τῆς ἐγγραφῆς των· ἡ διάταξις αὕτη παρασιωπᾶται ἐν τῷ ἄρθρῳ 50 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ.

Ἄρθρ. 9. Ἡ διάταξις τούτου ἰσχυροποιοῦσα τὸ μνημονευόμενον ἐν αὐτῇ Βασιλικὸν διάταγμα, στηρίζεται εἰς τὴν πεῖραν τοῦ παρελθόντος· προσθέτει δὲ πρὸς ἀποφυγὴν παρεκτροπῆς τινος, ὅτι περὶ τῶν κατ' αὐτὸ ἐνόρκων θέλουν ἐφαρμόζεσθαι αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νομοσχεδίου ὡς πρὸς τὴν ἐγγραφήν, διόρθωσιν, ἐκδίκασιν καὶ ἐκλογήν.

Ἄρθρ. 10. Ἐνταῦθα τίθεται ἡ 15 Σεπτεμβρίου ἑκάστου ἔτους ἐντὸς τῆς ὁποίας ἀπαιτεῖται νὰ κλεισθῶσι οἱ κατάλογοι, διὰ νὰ δύναται νὰ ἐνεργηθῇ ἐπ' αὐτῶν ἡ ἐκλογὴ τῶν ἐνόρκων τῆς ὑπηρεσίας λεγομένων, ἤτοι ἐκείνων, οἵτινες θέλουν χρησιμεύσει διὰ τὰ κακουργειοδικεῖα τοῦ προσεχοῦς ἔτους· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐνδέχεται ἐντὸς τῆς ῥηθείσης ἡμέρας νὰ μὴν ἐκδοθῶσιν ὅλαι αἱ ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων ἐπὶ ἐνστάσεων ἐπὶ τῶν καταλόγων, τὸ ἄρθρον 17 συγχωρεῖ μὲν εἰς τοὺς νομάρχας νὰ διορθώνωσι τοὺς καταλόγους καὶ μετὰ τὴν 15 Σεπτεμβρίου, ἀλλὰ δὲν ἀναβάλλει τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 10 ἐκλογή· ἡ πρόνοια αὕτη ἀφίνουσα εὐρὺ χάδιον, μὴ δυναμένων νὰ περιορισθῇ ἀπὸ ἀνατρεπτικῆς τινος παραδρομίας διὰ τὴν φύσιν τῶν ὑποθέσεων, εἰς τὰς ἐκδικάσεις αὐτῶν, ἐπιτρέπει εἰς τὴν ὑπηρεσίαν νὰ κάμῃ χρῆσιν τῶν καταλόγων ὡς πρὸς τὰ ὀνόματα μόνον, περὶ ὧν δὲν ὑπάρχει ἐκκρεμοδικεία τις.

ΚΕΦΑΛ. Β'.

Περὶ ἐκδικάσεως τῶν παραπόνων.

Ἐν τῷ παρόντι κεφαλαίῳ περιέχονται αἱ διατάξεις ὅσαι προνοοῦσι·

1.) Περὶ τῶν δικαστηρίων, ὅσα θέλουν ἐπιλαμβάνεσθαι τῶν παραπόνων κατὰ τῶν ἐγγεγραμμένων παρανόμως ἢ ὑπὲρ τῶν παραλειφθέντων παραλόγως.

2.) Περὶ τῆς διαδικασίας τὴν ὁποίαν θέλουν ἀκολουθεῖ οἵτε διάδικοι καὶ τὰ δικαστήρια ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς ἐκδικάσεως αὐτῶν· καὶ ὡς πρὸς μὲν τὰ πρῶτα, καθιεροῦνται τὰ τακτικὰ δικαστήρια ἁρμόδια περὶ τῶν τοιούτων ὑποθέσεων· ἀντὶ τῶν ἐπάρχων καὶ νομαρχῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 51 παραπέμπον εἰς τὰ ἄρθρα 17 καὶ 18 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ

ἀντὶ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ πρώην συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας κατὰ τὰ ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1836 Β. Διατάγματα. Θτι τὸ σύστημα τῆς ὑπὸ τῶν ταχτικῶν δικαστηρίων ἐκδικάσεως τῶν παραπόνων ἐπὶ τῶν καταλόγων, εἶναι τελειότερον καὶ μᾶλλον φερέγγυον, οὐδεὶς δύναται νὰ τὸ ἀρνηθῇ. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν διαδικασίαν, αὐτὴ θέλει εἶσθαι ἡ ἐπὶ τῆς συνοπτικῆς δίκης χρησιμεύσασα κατὰ τὸ ἄρθρον 618 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καὶ ταῦτα μὲν ἐν συνόψει περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ παρόντος κεφαλαίου, ὡς πρὸς δὲ τὰ καθέκαστα αὐτοῦ ἐκθέτομεν τὰκόλουθα.

Ἄρθρ. 11. Τὸ ἄρθρον τοῦτο χορηγεῖ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐνίστασθαι κατὰ ἐγγεγραμμένων ἢ ὑπερπαραλειφθέντων, εἰς πάντα δημότην ἀπολαύοντα τῶν ἀστικῶν καὶ πολιτικῶν του δικαιωμάτων, καὶ ἔχοντα πλήρη τὴν ἡλικίαν τῶν 25 ἐτῶν· ἡ ἔκτασις τοῦ δικαιώματος τούτου εἰς πάντα ἔχοντα τὰ ἀνωτέρω διαγραφόμενα προσόντα εἶναι σύμφωνος μὲ τὴν ἔννοιαν τοῦ ὁρκωτικοῦ συζήματος, ὅπερ σκοπὸν ἔχει τὴν ἐκδίκασιν τοῦ κατηγορουμένου ὑπὸ δικαστῶν ἀντιπροσώπων του.

Ἐπειδὴ λοιπὸν ἕκαστος δημότης ἐνδέχεται νὰ γείνῃ κατηγορούμενος, ἄρα καὶ ἕκαστος πρέπει νὰ δύναται νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τὸν καταρτισμὸν τῶν ὑποτιθεμένων δικαστῶν του.

Διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν παραπόνων προσδιωρίσθη ἀνατρεπτικὴ προθεσμία μέχρι τῆς 10 Ἰουλίου, μακρυτέρα ταύτης δὲν ἐδύνατο νὰ δοθῇ διὰ νὰ μὴ βραδύνηται ἄλλως ἡ ἐκδίκασις αὐτῶν, καὶ παρουσιάζωνται ἑπομένως προσκόμματα εἰς τὴν κατὰ τὰ ἄρθρα 10 καὶ 20 ἐκλογὴν τῶν ἐνόρκων τῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 12. Τὸ προκείμενον ἄρθρον στηρίζεται εἰς τὴν ἀρχήν, ὅτι οὐδεὶς δικάζεται ἐν ἀγνοίᾳ του, ἡ δὲ ἐπίδοσις τῆς ἀγωγῆς θέλει γίνεσθαι ἀναντιρρήτως κατὰ τοὺς οἰκείους τύπους τῆς δικονομίας.

Ἄρθρ. 13. Διὰ τὸ κατεπείγον τῶν ὑποθέσεων αὐτῶν ὁρίζεται ἐνταῦθα τὸ προτιμητέον τούτων ἀπὸ τὰς ἄλλας συνοπτικὰς δίκας καὶ ἡ ἔκθεσις εἰσηγητοῦ δικαστοῦ, διοριζομένου ὑπὸ τοῦ προέδρου. Ἐπειδὴ δὲ αἱ τοιαῦται δίκαι εἶναι δημοσίου τάξεως, ὁρίζεται ὅτι ἀπαιτεῖται νὰ ἀκούεται καὶ ὁ εἰσαγγελεύς· πρὸς εὐκολίαν τῶν διαδίκων ἐτέθη ἡ ἐν τῷ §. 3 τοῦ ἄρθρου τούτου διάταξις.

Ἄρθρ. 14. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον τοῦ κατεπείγοντος περιωρίσθη ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία εἰς 10 ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀπορράσεως.

Ἄρθρ. 15. Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης προλαμβάνεται πᾶσα ἀταξία καὶ σύγχυσις δυναμένη νὰ ἐπέλθῃ εἰς τὸν κατάλογον τῶν ἐνόρκων τῆς ὑπηρεσίας ἐξ ἀποφάσεων δικαστικῶν, αἵτινες ἤθελον φέρει μεταβολήν τινα εἰς τὸν γενικὸν κατάλογον.

Ἄρθρ. 16. Ἐπειδὴ ὁ νόμος τοῦ χαρτοσήμου φορολογεῖ τὸ ὑλικὸν συμφέρον, ἐπὶ δὲ τῶν ἐκ τῶν καταλόγων προκυπτουσῶν δικῶν, δὲν ἔχουν κἀνὲν τοιοῦτον συμφέρον οἱ διάδικοι διὰ ταῦτα, ἐτέθη ἡ μὴ χρῆσις ἐνσήμου χάρτου εἰς τὰ ἔγγραφα τῶν τοιούτων δικῶν, ἄλλως τε διὰ τῆς διατάξεως ταύτης χορηγεῖται μεγάλη εὐκολία εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν ἐπὶ τῶν καταλόγων παραπόνων.

Ἄρθρ. 17. Ὅρα τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 10. παρατήρησιν ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον 17.

ΚΕΦΑΛ. Γ'.

Περὶ ἐκλογῆς τῶν ἐνόρκων.

Καταρτισθέντων τῶν ἐπαρχιακῶν καταλόγων κατὰ τὰς διατάξεις τῶν δύο προηγουμένων κεφαλαίων, μένει πλέον νὰ ὁρισθῇ ὁ τρόπος τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐνόρκων, οἵτινες θέλουν χρησιμεύσει διὰ τὰ κακουργιοδικεῖα τοῦ ἀμέσως προσεχοῦς ἔτους, τὸν τρόπον τοῦτον προβλέπει τὸ παρὸν κεφάλαιον, εἰς τὰ καθ' ἕκαστα ἄρθρα τοῦ ὁποίου ἐκτίθενται οἱ ἑπόμενοι λόγοι.

Ἄρθρον 18. Ὁ μέχρι τῆς 15 Σεπτεμβρίου (ὅρα ἄρθρον 10) διορθωθεὶς ἐπαρχιακὸς κατάλογος διαβιβάζεται εἰς τὸ ἁρμόδιον ἐπαρχιακὸν συμβούλιον διὰ νὰ ἐκλέξῃ τὸν ἀνάλογον ἀριθμὸν τῶν ἐνόρκων τῆς ὑπηρεσίας, ὅστις δι' ἑκάστην ἐπαρχίαν θέλει ὁρίζεται κατὰ τριετίαν διὰ Β. Διατάγματος ὡς τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νομοσχεδίου.

Ἄρθρ. 19. Ἡ δημοσίευσις τῶν διορθωθέντων καταλόγων διά τινος ἐφημερίδος ἢ περιοδικοῦ φύλλου, σκοπὸν ἔχει τὸ νὰ γνωρίζωσιν οἱ κατηγορούμενοι τὴν ταυτότητα τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἐνόρκων, ὅσοι δηλαδὴ θέλουν λάβει μέρος εἰς τι κακουργιοδικεῖον, ὡς πρὸς τοὺς ἐγγεγραμμένους εἰς τοὺς διορθωθέντας καταλόγους καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἀναδειχθέντας ἐνόρκους της συνόδου κατὰ τὸ ἄρθρον 61 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ.

Ἄρθρ. 20 καὶ 21. Ὁ ὑπὸ τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων ἑνὸς νομοῦ καὶ αὐτοῦ τοῦ νομάρχου ἐκλεχθησόμενος κατ' ἰσομοιρίαν ἀριθμὸς θέλει σχηματίζει τὸν κατάλογον τῶν ἐνόρκων τῆς ὑπηρεσίας· ἐξ αὐτοῦ θελει πάλιν γίνεσθαι ὁ κατάλογος τῶν ἐνόρκων τῆς συνόδου κατὰ τὸ ἄρθρον 57 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ.

ὁ λόγος δὲ τοῦ νὰ συμπράττωσιν εἰς τὸν κατάλογον τῶν ἐνόρκων τῆς ὑπηρεσίας τά τε ἐπαρχιακὰ συμβούλια καὶ οἱ νομάρχαι στηρίζεται εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς ποινῆς, ἀνατεθειμένης εἰς τὴν μέριμναν τῆς ἐξουσίας, καὶ εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐκδικάσεως τοῦ κατηγορουμένου ὑπὸ συμπολιτῶν του. Διὰ ταῦτα οὗτοι μὲν διὰ τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων, ἐκεῖνη δὲ διὰ τῶν κατὰ νομοὺς ἀντιπροσώπων της, σχηματίζουν τὸν τοιοῦτον κατάλογον. Προσδιορίζονται δὲ 60 ἔνορκοι τῆς ὑπηρεσίας κατὰ νομόν, διότι τόσοι θεωροῦνται ἀρκετοὶ εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν καταλόγων τῶν κατὰ τὰς συνόδους του προσεχοῦς ἔτους ἐνόρκων.

Ἄρθρ. 23. Μέχρι τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου 22 διαλαμβάνονται αἱ κατάλληλοι διατάξεις περὶ τῆς τακτικῆς καὶ συνήθους ἐργασίας τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν πρὸς καταρτισμὸν τῶν καταλόγων, ὡς πρὸς ἐκείνους ὅμως τοῦ τρέχοντος ἔτους τὸ προκείμενον ἄρθρον προνοεῖ, περιορίζον τὰς διαφόρους προθεσμίας διὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ χρόνου καὶ διὰ τὸ κατεπείγον τοῦ σχηματισμοῦ τῶν καταλόγων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Ἰουνίου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης
Λ. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἀκόλουθον νομοσχέδιον διατάττομεν νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργοῦ, ὀφείλοντος νὰ τὸ ὑποστηρίξῃ κατὰ τὴν ἐνώπιον αὐτῆς συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Περὶ τῶν καταλόγων καὶ τῶν ἐκλογῶν τῶν ἐνόρκων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.
Περὶ τῆς συντάξεως τῶν καταλόγων.

Ἄρθρον 1. Ὅσοι ἀνεγνωρίσθησαν ὅτι ἔχουν κατὰ τὸ ἄρθρον 45 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων, τὰ προσόντα τοῦ ἐνόρκου, καταγράφονται ἀπὸ τὸν δήμαρχον ἐν ἰδιαιτέρῳ καταλόγῳ εἰς ἕκαστον δῆμον.

Οἱ ἰδιαίτεροι οὗτοι κατάλογοι στέλλονται εἰς τὸν ἔπαρχον, ὅστις τοὺς καταστρώνει εἰς ἐπαρχιακὸν κατάλογον.

Ἄρθρ. 2 Οἱ οὕτω συνταχθέντες κατάλογοι τῶν ἐνόρκων εἶναι διαρκεῖς καὶ δὲν μεταβάλλονται· ἀποσβέσεις δὲ καὶ νέαι ἐγγραφαὶ δύνανται νὰ γένωσι μόνον κατὰ τὴν ἐτησίαν αὐτῶν ἀναθεώρησιν, ἐνεργουμένην κατὰ τὰς ἑξῆς διατυπώσεις.

Ἄρθρ. 3 Πᾶς Δήμαρχος χρεωστεῖ καθ' ἕκαστον ἔτος ἀπὸ τῆς 1 ἕως τῆς 15 Φεβρουαρίου ν' ἀναθεωρῇ τὸ μέρος τοῦ ἐπαρχιακοῦ καταλόγου, τὸ περιέχον τοὺς ἔγκατοικοῦντας προσόντα ἐνόρκου δημότας του, σημειῶν εἰς ἔκθεσιν ὅσους νομίζει ἐγγραπτέους ἢ ἀποσβεστέους, καὶ τοὺς λόγους τῆς ἐγγραφῆς ἢ ἀποσβέσεως αὐτῶν. Κατὰ δὲ τὴν 20 Φεβρουαρίου ὑποβάλλει τὸ ἔργον του εἰς τὸν ἔπαρχον.

Ἄρθρ. 4. Ὁ ἔπαρχος λαβὼν τὰ ἔργα τῶν δημάρχων τῆς ἐπαρχίας του, τὰ συνοδεύει μὲ τὰς παρατηρήσεις του, καὶ τὴν 10 Μαρτίου τὰ στέλλει εἰς τὸν Νομάρχην.

Ἄρθρ. 5. Ὁ Νομάρχης ὀφείλει νὰ κάμῃ τὴν γενικὴν ἀναθεώρησιν τῶν ἐπαρχιακῶν καταλόγων, καὶ πρὸς τοῦτο ἐγγράφει καὶ αὐτοὺς τοὺς πολίτας ὅσοι ἀπέκτησαν τὰ προσόντα τοῦ ἐνόρκου, ἢ εἶχον παραλειφθῇ κατὰ τὸ παρελθόν.

Ἀποσβέννει δὲ

1. Τοὺς ἀποβιώσαντας.

2. Ἐκείνους, ὅσων ἡ ἐγγραφὴ ἀπεδείχθη ἄκυρος παρὰ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν.

Καὶ σημειώνει ὡς ἀποσβεστέους

1. Τοὺς ἀπολέσαντας τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα.

2. Ὅσους νομίζει μὴ προσηκόντως ἐγγραφέντας, καὶ ἂν ἡ ἐγγραφή των δὲν προσεβλήθη ὑπό τινος.

Κρατεῖ βιβλίον ὅλων τούτων τῶν ἀποφάσεών του, ὅπου γίνεται μνεία τῶν αἰτιῶν καὶ τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων αὐτῶν.

Ἄρθ. 6. Οἱ ἐπαρχιακοὶ κατάλογοι, διορθωθέντες οὕτω παρὰ τοῦ Νομάρχου, ἐκτίθενται τὴν 1 Μαΐου εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἑκάστου δήμου, ἀναγινώσκονται τὴν ἑπομένην πρώτην Κυριακὴν εἰς τὰς ἐκκλησίας τῶν δήμων, καὶ παρακατατίθενται 1) εἰς τὸ γραφεῖον τῆς δημαρχίας, καὶ τὰς κατοικίας τῶν παρέδρων, καὶ 2) εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Νομαρχίας.

Πᾶς δὲ πολίτης δύναται νὰ λάβῃ ἀκωλύτως γνῶσιν τοῦ καταλόγου, ἢ καὶ νὰ τὸν ἀντιγράψῃ.

Ἄρθρ. 7. Πᾶσα ἀπόσβεσις ἐκ τοῦ καταλόγου κοινοποιεῖται

πληρεξουσίου, εἴτε δικηγόρου, εἴτε μή, ὁ δὲ Νομάρχης δύναται νὰ διαβιβάσῃ εἰς τὸ δικαστήριον διὰ τοῦ εἰσαγγελέως πρὸς ὑπεράσπισιν αὐτοῦ ὑπόμνημα ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον ἀναγινώσκεται ἐν τῇ συνεδριάσει ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς διαδικασίας.

Ἄρθρ. **14.** Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ πρωτοδικείου συγχωρεῖται ἔφεσις εἰς τὰ ἀρμόδια ἐφετεῖα, ἀλλὰ μόνον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως.

Ἡ παρὰ τοῖς ἐφέταις διαδικασία γίνεται, ὃν τρόπον καὶ ἡ παρὰ τοῖς πρωτοδίκαις.

Ἄρθρ. **15.** Ἡ ἀγωγὴ καὶ ἡ ἔφεσις ἔχουν δύναμιν ἀνασταλτικήν, καὶ ἐμποδίζουσι τὴν τε διαγραφὴν τῶν κατὰ τὸ δοκοῦν τοῦ νομάρχου διαγραπτέων πολιτῶν, ὡς καὶ τὴν ἐγγραφὴν τῶν κατ' αὐτὸν ἐγγραπτέων.

Ἄρθρ. **16.** Εἰς τὰς δίκας, περὶ ὧν διαλαμβάνει ὁ παρὼν νόμος, δὲν γίνεται χρῆσις ἐνσήμου χάρτου.

Ἄρθρ. **17.** Ὁ νομάρχης, ἅμα λαμβάνων τελεσίδικον ἀπόφασιν, ἐκδικάζουσαν τὰ κατὰ τῶν καταλόγων παράπονα, ἐνεργεῖ ἐπὶ τοῦ οἰκείου καταλόγου τὴν προσήκουσαν διόρθωσιν, συμφώνως μὲ τὴν ἀπόφασιν, καὶ ἀφοῦ ἀποπερατωθῶσι κατὰ τὸ **10** ἄρθρον οἱ κατάλογοι, ὁ νομάρχης, ἂν ἐπέλθωσιν ἀποφάσεις τελεσίδικοι, διορθώνει παραχρῆμα κατ' αὐτὰς τὸν οἰκεῖον κατάλογον.

ΚΕΦ. Γ'.

Περὶ ἐκλογῆς τῶν ἐνόρκων.

Ἄρθρ. **18.** Ὁ κατάλογος ἑκάστης ἐπαρχίας διορθωθεὶς κατὰ τὰς προηγουμένας διατάξεις, κοινοποιεῖται εἰς τὸ ἐπαρχιακὸν αὐτῆς συμβούλιον κατὰ τὴν ἐτησίαν αὐτοῦ συνέλευσιν· τοῦτο δ' ἐκλέγει ἐκ τοῦ καταλόγου τοὺς πολίτας, οἵτινες θέλουν χρηματεύσει κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος πρὸς συγκρότησιν τῶν δικαστηρίων τῶν ἐνόρκων, λαμβάνον ἐπιμελῶς ὑπ' ὄψιν τὰς ἀπαιτουμένας ἠθικὰς καὶ διανοητικὰς ἰδιότητας, καὶ κοινοποιεῖ τὰ ὀνόματα διὰ τοῦ ἐπάρχου εἰς τὸν νομάρχην.

Ἄρθρ. **19.** Δεκαπέντε ἡμέρας τοὐλάχιστον πρὸ τῆς συνελεύσεως τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων δημοσιεύονται οἱ κατάλογοι διά τινος ἡμεδαπῆς ἐφημερίδος, ἢ ἄλλου ἡμεδαποῦ περιοδικοῦ φύλλου, διοριζομένων παρὰ τοῦ νομάρχου.

Ἡ καταχώρισις γίνεται δωρεὰν ἐπὶ τῇ διὰ τοῦ ἄρθρ. **36** τοῦ ῥηγανισμοῦ τῶν δικαστηρίων ὡρισμένῃ χρηματικῇ ποινῇ.

ἀπὸ τὸν Νομάρχην διὰ τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου ἐντὸς δέκα ἡμερῶν εἰς τὸν ἀποσβεσθέντα.

Ἄρθρ. **8** Οἱ κατάλογοι θέλουν περιέχει ἀπέναντι τοῦ ὀνόματος ἑκάστου ἐγγεγραμμένου πολίτου σημείωσιν τῆς κατοικίας του, τῆς ἡλικίας του, τοῦ ἐπιτηδεύματός του, τῆς ἀκινήτου περιουσίας του, τοῦ εἴδους τοῦ εἰσοδήματός του, καὶ τῆς ἰδιότητος, τῆς παρεχούσης αὐτῷ τὴν ἱκανότητα τοῦ ἐνόρκου.

Ἄρθρ. **9.** Ἂν ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς τῶν ἐνόρκων δὲν συμπληρωθῇ ἐκ τοῦ συνταχθέντος καταλόγου, ἀναπληροῦται ὁ ἀριθμὸς οὗτος κατὰ τὸ ἀπὸ **22** Ἰανουαρίου **1837** **Β.** Διάταγμα περὶ συμπληρώσεως τῶν ἐνόρκων, συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρ. **10.** Τὴν **15** Σεπτεμβρίου οἱ κατάλογοι ἀποπερατοῦνται, ὁ Νομάρχης δημοσιεύει, ἐκθέτων εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἑκάστης ἐπαρχίας τὰς διορθώσεις τῶν καταλόγων, ὅσαι ἤθελον γίνει μέχρι τῆς ἐποχῆς ταύτης διὰ τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἑπομένου Κεφαλαίου· τὰ δὲ ἐπαρχιακὰ συμβούλια καὶ ὁ Νομάρχης ἐκλέγουν τοὺς ἐνόρκους ἐντὸς τοῦ ὑπάρχοντος ἀριθμοῦ τῶν περιεχομένων εἰς τοὺς καταλόγους προσώπων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ τῆς ἐκδικάσεως τῶν παραπόνων.

Ἄρθρ. **11.** Ὅστις τῶν δημοτῶν, ἀπολαύων τὰ πολιτικὰ καὶ δημόσια δικαιώματα, καὶ ἔχων συμπληρωμένον τὸ **25** ἔτος τῆς ἡλικίας του, νομίσῃ, εἴτε ὅτι ἐνεγράφη εἰς τοὺς καταλόγους, ἢ παρελείφθη, ἢ ἀπεσβέσθη ἀπ' αὐτῶν μὴ προσηκόντως, εἴτε ὅτι ἄλλοι ἐνεγράφησαν, ἢ παρελείφθησαν, ἢ ἀπεσβέσθησαν μὴ προσηκόντως, δύναται νὰ ζητήσῃ δι' ἀγωγῆς, εἰσαγομένης εἰς τὸ ἀρμόδιον πρωτοδικεῖον μέχρι τῆς **10** Ἰουλίου τὸ πολὺ τὴν διόρθωσιν τῶν περὶ τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων σφαλμάτων.

Ἄρθρ. **12.** Ἡ ἀγωγὴ ἐπιδίδεται εἰς τε τὸν Νομάρχην καὶ εἰς τὸν ἔχοντα συμφέρον ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος.

Ἄρθρ. **13.** Πᾶσα δίκη πηγάζουσα ἀπὸ τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων προτιμᾶται ἀπὸ τὰς πολιτικὰς καὶ ἐμπορικάς, καὶ ἡ διαδικασία της εἶναι συνοπτική.

Ἡ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συζήτησις ἄρχεται, ἀναγινωσκομένης ἐκθέσεως ὑπό τινος τῶν δικαστῶν, ἐπὶ τούτῳ διοριζομένου, μετὰ δὲ ταῦτα τὸ δικαστήριον, ἀφοῦ ἀκούσῃ τοὺς διαδίκους καὶ τὸν εἰσαγγελέα, ἀπαγγέλλει τὴν ἀπόφασιν.

Οἱ διάδικοι δύνανται νὰ παρασταθῶσιν εἰς τὴν δίκην καὶ διὰ

Ἄρθρ. 20. Ἅπαντα τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια ἑκάστου νομοῦ ἐκλέγουσι τριάκοντα ἐνόρκους· ἕκαστον δ' ἐπαρχιακὸν συμβούλιον ἐκλέγει ἐξ αὐτῶν μόνον τὸν εἰς τὴν ἐπαρχίαν του ἀνήκοντα ἀριθμόν, ἀναλογίας γενομένης μεταξὺ τῶν οἰκογενειῶν τῆς ἐπαρχίας καὶ τοῦ ὅλου νομοῦ· ἡ ἀναλογία αὕτη κανονίζεται κατὰ τριετίαν διὰ Β. Διατάγματος.

Τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια δὲν δύνανται νὰ καταταξωσι μεταξὺ τῶν ἐνόρκων τὰ ἴδια αὐτῶν μέλη.

Ἄρθρ. 21. Ὁ νομάρχης προσθέτει εἰς τοὺς παρὰ τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων τοῦ νομοῦ ἐκλεχθέντας ἐνόρκους, ἑτέρους τριάκοντα ἐκ τῶν διορθωθέντων ἐπαρχιακῶν καταλόγων. Κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν ὑποχρεοῦται νὰ λαμβάνῃ ἐπιμελῶς ὑπ' ὄψιν τὰς εἰς τὸ ἄρθρον 18 ἀναφερομένας ἰδιότητας.

Ἄρθρ. 22. Ὅσαι διατάξεις ἀντιβαίνουν εἰς τὸν παρόντα νόμον καταργοῦνται.

Ἄρθρον παραπληρωματικόν.

Ἄρθρ. 23. Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου ἕκαστος δήμαρχος διὰ τὸ παρὸν μόνον ἔτος θέλει συντάξει κατὰ τὸ 1 ἄρθρον, τὸν κατάλογον τῶν ἤδη ἀνεγνωρισμένων ἐνόρκων τοῦ οἰκείου του δήμου.

Ἐπὶ τοῦ καταλόγου τούτου θέλει σημειώνει κατὰ τὸ 3 ἄρθρον ὅσους νομίζει ἐγγραπτέους ἢ ἀποσβεστέους.

Ἡ πρὸς σύνταξιν καὶ σημείωσιν τοῦ καταλόγου προθεσμία δύναται κατὰ τὴν χρείαν νὰ συντμηθῇ διὰ τὸ παρὸν ἔτος μέχρις ἓξ ἡμερῶν, ἡ δὲ διὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ ἐπάρχου μέχρι πέντε, καὶ ἡ πρὸς ἀναθεώρησιν τοῦ νομάρχου, μέχρι δέκα.

Ἡ ἔκθεσις τῶν παρὰ τοῦ νομάρχου ἀναθεωρηθέντων καταλόγων δύναται νὰ παραταθῇ, ἀνάγκης καλούσης, μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου, ἡ δὲ ἀποπεράτωσις αὐτῶν, μέχρι τῆς πρώτης Νοεμβρίου.

Ἡ ἐκ τοῦ καταλόγου ἀπόσβεσις θέλει κοινοποιηθῇ παρὰ τοῦ νομάρχου ἐντὸς πέντε ἡμερῶν.

Οἱ Ἡμέτεροι ὑπουργοὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπιφορτίζονται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου

Ἐν Ἀθήναις τὴν 10 Ἰουνίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Ἀνηγγέλθη ἀντικείμενον τῆς παρούσης ἡ περὶ πολιτικῆς τῆς Τουρκίας πρότασις τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος, ἡ συζήτησις τοῦ περὶ Ναυτικῆς δυνάμεως νομοσχεδίου, καὶ ἡ τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς.

Λαβὼν δὲ τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ πρώτου ἀντικειμένου ὁ προκαλέσας τὴν συζήτησιν ταύτην εἶπεν ὅτι ἔπρεπεν, ὁρισταμένων τῶν δύω νομοθετικῶν σωμάτων νὰ γείνῃ πάλιν λόγος περὶ τοῦ ἀφορῶντος τὴν κατὰ τὰ μεθόρια πολιτικὴν τῆς Τουρκίας ζητήματος καὶ ἔπρεπε κατὰ συνέπειαν νὰ προσκληθῇ ἅπαν τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, διὰ νὰ δώσῃ λόγον περὶ τούτου, ἐπειδὴ δὲν πρόκειται περὶ σμικρῶν, ἀλλὰ περὶ τῆς ἐθνικῆς αὐτονομίας ἡμῶν, τῆς ὁποίας ἡ κτῆσις ἐβάφη μὲ ἱερὰ αἵματα. Ἀρχόμενος δὲ τοῦ λόγου παρατηρεῖ ὅτι ἀπὸ προχθὲς ἔμαθεν ἡ βουλὴ ὅτι οἱ ἀποστάται, ἐνῷ ἀρτίως ἔτι ἀποκρουσθέντες ἐξῆλθον εἰς τὴν ὅμορον ἐπικράτειαν, εἰσέβαλον πάλιν ἐκεῖθεν τὴν 5 ἐνεστῶτος ὑπὸ πλήθους Τουρκαλβανῶν παρακολουθούμενοι. Πρόκειται δ' ἤδη νὰ ἐξετάσωμεν ἐνταῦθα τὴν εἰς τὴν περίστασιν ταύτην πολιτικὴν τῆς Τουρκίας, ἐφ' ᾧ θέλει διαιρέσει αὐτὴν εἰς τρία τινὰ καὶ ἐξετάζων ἱστορικῶς τὰ καθ' ἕκαστα, θέλει καταδείξει ὅτι ἡ πρὸς ἡμᾶς διαγωγή της δὲν εἶναι εἰλικρινής. Ἀρχόμενος δὲ πρωθυστέρως τῆς ἐξιστορήσεως, ἐμβαίνει εἰς τὸ πρῶτον μέρος τοῦ λόγου του, ἐξ οὗ ἐναργέστατα φαίνεται ἡ δολία πρόθεσις τῆς Τουρκίας· διότι ἐνῷ κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην εἰσβολὴν συμπασοῦνται περὶ τοὺς 450 οἱ εἰσελθόντες ἐντὸς τῶν ὁρίων, οἱ πλεῖστοι τούτων εἶναι πάλιν Τουρκαλβανοί· ἅπαντες δ' οὗτοι 20 ἡμέρας διάγοντες εἰς Τουρκίαν, δὲν περιεπλανῶντο οὐδ' ἐκρύπτοντο, ὡς λέγεται, εἰς τὰ ὄασα, ἀλλὰ καὶ περιερέροντο μετὰ τῶν Δερβεναγάδων, καὶ συνέτρωγον μετ' αὐτῶν καὶ πᾶσαν ἐλάμβανον περιποίησιν. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τὴν νέαν αὐτῶν εἰσβολὴν εὐκολύνοντες, τοῖς ἀπέστειλον 100 ἐρεστρίδας (κάππας) καὶ ἵππους διὰ τοὺς ἀρχηγοὺς αὐτῶν, καὶ μαχίμους παρασκευὰς ἐν ἀφθονίᾳ. Ἐνῷ δὲ ὅλα ταῦτα τοσοῦτον ἀπαρακαλύπτως ἐγένοντο, τί εἶχεν ἀπαντήσει ὀλίγον πρότερον ὁ Χουσεὶν Πασᾶς πρὸς τοὺς ἡμετέρους ζητήσαντας νὰ προσβάλῃ τοὺς στασιαστὰς ἡ Τουρκία ὡς γειτονικὴ δύναμις; Ὅτι δὲν εἰσῆλθον στασιασταὶ εἰς τὰ ὅριά του, ἢ κἂν δὲν εἶδεν, οὐδ' ὑπάρχουσιν ἐκεῖσε τοιοῦτοι. Καὶ ὅμως οὐ μόνον ὑπῆρχον ἐκεῖ, ἀλλὰ καὶ ἐν ἀφθονίᾳ ἐτροφοδοτοῦντο καὶ πᾶσαν περιποίησιν ἐλάμβανον. Ἐνῷ δὲ αὐτὰ τὰ πράγματα ἐξελέγχουσιν ὡς ψευδῆ τὴν ἀπάντησιν τοῦ Πασᾶ, τὰ αὐτὰ δυστυχῶς εἶπε πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ ὁ παρ' ἡμῖν πρέσβυς τῆς Τουρκίας, ἀλλ' οὗτος ἴσως,

δὲν ἔπταισε, διότι τὰς αὐτὰς εἶχε λάβει παρὰ τοῦ Πασᾶ ἀπαντήσεις. Πρὸς τί ἄρα ὁ Πασᾶς καὶ εἰς τοὺς ἡμετέρους καὶ εἰς τὸν πρέσβυν του ἀπαντῶν ὑπέκρυψε τὴν ἀλήθειαν καὶ διεβεβαίωσεν ὅτι δὲν ὑπάρχουσιν ἐκεῖσε στασιασταί; Ἡ ἀπάντησις εἶναι προφανής. Διότι ἠθέλησε νὰ τοὺς προπαρασκευάσῃ ἐκ νέου, καὶ νὰ τοῖς χορηγήσῃ καιρὸν, διὰ νὰ εἰσβάλωσι πάλιν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἔδαφος· ἐνῷ ἄλλως, ἤθελε διασθῇ ἢ νὰ τοὺς καταδιώξῃ ἐντὸς τῶν ὁρίων του, ἢ νὰ ματαιώσῃ κἂν πᾶσαν αὐτῶν ἐπιχείρησιν· ἀλλὰ δὲν εἶχεν, φαίνεται, αὐτὴν τὸν σκοπὸν, καὶ διὰ τοῦτο ὑπέκρυψε τὴν ἀλήθειαν. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ὅσον καὶ ἂν σκεφθῇ δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ πῶς 450 πολεμισταὶ, ἐξ ὧν οἱ πλεῖστοι Ὀθωμανοὶ, δύο μῆνας διατελοῦντες συσσωματωμένοι, ἠδύναντο νὰ διατηρηθῶσιν ἀφ' ἑαυτῶν. Ποῖος εἰς ὅλον τὸ διάστημα τοῦτο τοὺς διέτρεφε; ποῖος ἐμισθοδότει αὐτοὺς καὶ ἐν γένει ποῖος δι ὑκόλυνε τὰς ἀνάγκας των; Καὶ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τοὺς ἀρχηγοὺς πείθεται ὅτι δὲν ἠδύναντο νὰ ἔχωσιν ἀξιώσεις μισθῶν, διότι ὡπλίσθησαν ὑπὲρ ἰδίων δοξασιῶν καὶ ἔχουν τοὺς πολιτικοὺς λόγους των. Ἀλλ' ὁ στρατιώτης καὶ ὡς ἐνδεὴς καὶ μὴ ἔχων τοιούτους σκοποὺς μισθοδοτεῖται καὶ πρέπει νὰ μισθοδοτῆται διὰ νὰ ἐμμένῃ. Ἀνωτέρα λοιπὸν δύναμις, ἡ δύναμις τοῦ πασᾶ ἀπῃτεῖτο νὰ τοὺς διατηρήσῃ καὶ οὗτος ἀναμφιβόλως τοὺς διετήρησεν. Ἀλλὰ καὶ οὕτω μόλις εἰσβαλόντας τὸ πρῶτον, ἡ ἑλληνικὴ δύναμις τοὺς κατέστρεψε καὶ ἐπανῆλθον κακῶς εἰς τὰ τουρκικὰ ὅρια. Κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ἐν μέσῳ τῶν ταραχῶν μετέβησάν τινες οἰκογένειαι ἀπὸ τῶν κατὰ τὰ μεθόρια χωρίων εἰς τὰ παρακείμενα τουρκικά· Ἀλλ' ἡ ἀποστασία μετ' οὐ πολὺ κατεστράφη, καὶ ἐν ᾧ ἐζήτησαν νὰ ἐπανέλθωσιν οἴκαδε, ἀπηγορεύθη δυναστικῶς ἡ ἐπάνοδος αὐτῶν καὶ μέχρι τοῦδε διαμένουσιν ἐκεῖσε κρατούμεναι. Τίς ἔδωκε τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς τὸν Πασᾶν, ἢ ποῖον ἐθνικὸν δίκαιον τῷ ἐπιτρέπει νὰ δυναστεύῃ οἰκογενείας ἑλληνικὰς καὶ νὰ τὰς ἐμποδίζῃ νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν γῆν των; Οὐδὲν ἄλλο νομίζει ἢ ὅτι ἀπὸ τοῦδε ἐπιχειρεῖ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὀνείρων του καὶ συνέλαβεν ἴσως τὸν σκοπὸν νὰ καταστήσῃ αὐτὰς ὑποτελεῖς· ἀλλ' οἱ στασιασταὶ ἔχουσιν ἄλλως ἐν ἀφθονίᾳ τὰ πρὸς πόλεμον ἀναγκαῖα, καὶ τρεῖς ἐσχάτως ζωγρηθέντες, ἔφερον ἕκαστος ἀνὰ 10—15 δέσμας φυσεκίων, καὶ ἐν γένει ἔχουσι τοιαῦτα πολεμεφόδια, ὡς ἐὰν ἦσαν στρατιῶται τῆς κυβερνήσεως. Πόθεν δὲ ἄνδρες ἐγκαταλελειμμένοι εὑρίσκουσιν ὅλα ταῦτα; ἢ πῶς ἠδύνατο νὰ τὰ χορηγήσῃ ὁ Παπα-Κώστας, τοῦ ὁποίου γνωρίζουσι πάντες τὴν κατάστασιν; Τὴ

κατ' αὐτὸν νομίζει ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται πολὺς κόπος, διὰ νὰ ἐξηγήσῃ τις καὶ εἰς τοῦτο τὴν διαγωγὴν τοῦ Πασᾶ. Ἐπιλαμβανόμενος δὲ τοῦ δευτέρου μέρους τῆς ἀναπτύξεως, παρατηρεῖ ὅτι, ὅτε οἱ ἀποστάται εἰσῆλθον κατὰ πρῶτον συνεπαγόμενοι πλῆθος Τούρκων, ὁ Νομάρχης Φθιώτιδος γράφων πρὸς τὸν Πασᾶν, παρεπονέθη ὅτι οἱ πλεῖστοι τοῦ στασιαστοῦ ὄχλου εἶναι Ὀθωμανοί, καὶ ἐζήτησε τὰς ἀναγκαίας ἐξηγήσεις· ἀλλ' ὁ Πασᾶς καὶ εἰς τοῦτο ἀπήντησεν ὅτι οὐδεὶς Τοῦρκος παρηκολούθησε τοὺς ἀποστάτας· καὶ ἂν τινες εὑρίσκωνται, συμπαρελήφθησαν, φαίνεται πέντε ἢ ἓξ· ἀλλ' οἱ ἀρχηγοὶ τῶν στασιαστῶν μόλις μόλις ἤθελον εἰσθαι ἐξ ὑπηρέτας ἂν ἐλάμβανεν ἕκαστος 30 συνελήφθησαν τότε καὶ τοσοῦτοι ὅμως ὑπὲρ τοὺς 25 ἢ Δὲν ἀρκεῖ τοῦτο· ἡ εἰσβολὴ γίνεται παρὰ τῶν ... ὁ Πασᾶς ποῦ εὑρίσκεται τότε, Ἀκριβῶς ἐπὶ τῶν ὁρίων, ... ἐπὶ τῶν ὁρίων τὸν ἀπαντᾷ ὁ γραμματεὺς τοῦ ἐκεῖσε ὑγειονομείου, μεταβὰς τότε εἰς Δομοκόν. Ὅτε δὲ εἰσῆλθον οἱ στασιασταὶ εἰς τὸ ὀθωμανικὸν Κράτος μόλις ἠριθμοῦντο 120 συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ληστῶν· ἐκ τούτων δ' 70 ἦσαν οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Βελέντσα, ὥστε μένουσι 50 μόλις διὰ τὸν Παπα-Κώσταν. Καὶ ὅμως μὲ πόσους εἰσέβαλεν ἤδη; Μὲ πεντακοσίους περίπου ὀπαδούς, καὶ τοῦτο διαβεβαιοῦσιν οἱ ἴδιοι ἀποστάται δι' ἐπιστολῶν των. Ἀναγνοὺς δὲ τὴν περὶ τούτου ἐπιστολὴν, προσέθηκεν ὅτι δὲν ἐννοεῖ διὰ τίνος μαγείας ἐπολλαπλασιάσθη ὁ ἀριθμὸς οὗτος, καὶ πῶς ἐν διαστήματι μάλιστα 24 ὡρῶν ἐγένοντο 500. Καὶ ὅμως τολμῶσιν ἔτι νὰ εἴπωσιν ὅτι δὲν ὑποθάλπουσι τοὺς στασιαστάς, ἐνῷ τοῖς παρέχουσι πᾶσαν συνδρομὴν ἐναντίον αὐτοῦ τοῦ δικαίου καὶ τῶν ὑφισταμένων φιλικῶν σχέσεων. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν εἰς τὰ ὅρια μετάβασιν τοῦ Πασᾶ, παρατηρεῖ ὅτι ἐνῷ κατὰ τὸ 1836, 800 περίπου μάχιμοι λῃσταρτάρται διέμενον εἰς τὰ ὅρια καὶ ἡ προσέγγισις του οὐ σμικρὰν ἐπροκάλει προσοχὴν, τότε ὁ Πασᾶς ἀνάλγητος δὲν ἐκινήθη ἀπὸ τὴν Λάρισσαν, καὶ ἤδη παραλείπει πᾶν ἄλλο καὶ σπεύδει νὰ πατήσῃ τὰ Ἑλληνικὰ ὁροθέσια. Ἀναγνοὺς δὲ καὶ περὶ τούτου ἐπιστολὴν, ἐξ ἧς συνάγεται ὅτι ὁ Κοντογιάννης μετέβη εἰς παρακείμενόν τι χωρίον πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ πασᾶ, ἐπέφερεν ὅτι διὰ τῆς παρουσίας του ἐνόμισεν ἀναγκαῖον ἔνθεν μὲν νὰ θαρρύνῃ τοὺς στασιαστὰς, ἔνθεν δὲ νὰ βλέπῃ ἐκ τοῦ πλησίον τὰς προόδους αὐτῶν. Ἀλλ' ἐνταῦθα δὲν πρόκειται μόνον περὶ τῆς πολιτικῆς τῆς Τουρκίας, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς κα...ῆς, οὕτως εἰπεῖν, πίστεως

τοῦ ὑπουργείου ἡμῶν, διὰ νὰ μὴ εἴπῃ περὶ τῶν πταισμάτων αὐτοῦ. Διότι ἐνῷ ἀρ' ἑνὸς ἐχορήγησε πρὸς τοὺς στασιαστὰς ἀμνηστείαν, ἥτις ἀγνοεῖ κατὰ πόσον ἦτο πολιτικῆς συνέσεως ἔργον, ἀφῆκεν ἀφ' ἑτέρου τὰ ὅρια ἄνευ ἐνόπλου δυνάμεως καὶ γυμνὰ μᾶλλον ἢ προφυλαγμένα. Ἔπραξε δὲ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις καλῇ τῇ πίστει, ὡς εἶπε, νομίζουσα ὅτι οἱ μὲν στασιασταὶ ἤθελον σπεύσει νὰ ὠφεληθῶσιν ἐκ τῆς ἀμνηστείας, οἱ δὲ γείτονές ἡμῶν εἶναι εἰλικρινεῖς. Ἀλλ' ἠπατήθη κατ' ἀμφότερα ταῦτα, ὡς ἐκ τῶν πραγμάτων ἐφάνη, καὶ τὴν ἀπάτην ταύτην διεδέχθη ἄλλη οὐχ ἧττον πικρά. Διότι μόλις οἱ στασιασταὶ ἀμέσως τὴν μηθέντες ἐξῆλθον τῶν ὁρθεισῶν αὐτοῖς ὁρίων ὅσον θέλει τοὺς ἀρήσει ἡ ἐθνοφυλακὴν [illegible] εἰσβάλωσιν ἐκ δευτέρου. Ἀλλ' ἠπατήθη [illegible], καὶ ἂν οἱ στασιασταὶ ἀπεράσιζον μόνον κατὰ τὴν εἰσβολὴν ταύτην νὰ εἰσέλθωσιν εἰς Λαμίαν, ἤθελον τὴν καταστρέψει ὁλοτελῶς ὡς πάντῃ ἀφρούρητον οὖσαν. Ἐνῷ δ' ἐξ ὅλων τούτων κατὰ πεποίθησιν συνάγει ὅτι ἡ διαγωγὴ τῆς Τουρκίας ὑπῆρξεν ἐχθρικωτάτη, παραδόξως τὸ ὑπουργεῖον ἐξέδοτο κατὰ τὴν 22 Μαρτίου ἐγκύκλιον πρὸς τοὺς νομάρχας ἀναγγέλλουσαν ὅτι φῆμαι περιτρέχουσι περὶ ἐπιθέσεως τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὰ μεθόρια, τὴν δ' ἐγκύκλιον ταύτην προεκάλεσεν, ὡς μανθάνει, αὐτὸς ὁ Μουσοῦρος. Κακίστην δὲ θεωρεῖ τὴν ἐγκύκλιον ταύτην, ἐπειδὴ οὔτε προπαρασκευαὶ ἐγίνοντο διὰ νὰ ἐξέλθωσιν οἱ Ἕλληνες κατὰ τῆς Τουρκίας, οὔτε ἀπὸ νομάρχας ἢ ἄλλην τινὰ ἀρχὴν νομίζει ὅτι εἶχε λάβει τὸ ὑπουργεῖον τοιαύτας πληροφορίας. Ἄλλως ὅμως δὲν ἀρνεῖται καὶ ὁμολογεῖ μάλιστα ὅτι ὑπῆρχεν εἰς τὰς καρδίας ὅλων τὸ ἱερὸν τοῦτο αἴσθημα, ὅτι ὑπάρχει καθ' ἣν στιγμὴν ἀγορεύει, καὶ ὅτι θέλει ὑπάρχει αἰώνιον, ἐπειδὴ γεννᾶται καὶ συναποθνήσκει μὲ τοὺς ἀνθρώπους καὶ οὐδεμία ἐξουσία δύναται νὰ τὸ καταστρέψῃ. Καὶ δὲν ἀδικεῖ μὲν τὸ ὑπουργεῖον διϊσχυριζόμενος ὅτι κατ' αὐτοῦ τοῦ αἰσθήματος τεῖνον ἐξέδωκε τὴν ἐγκύκλιον, πέποιθεν ὅμως ὅτι ἐγένετο χρῆσις τῆς ἐγκυκλίου ταύτης εἰς τὴν Τουρκίαν καὶ τίς οἶδε ποῖοι εἶπον ἐκεῖ «ἴδετε ὁποίας παρασκευὰς κάμνουσιν οἱ Ἕλληνες, προλάβετε τὸ κακὸν καὶ φέρετε τὸν πόλεμον εἰς τὴν χώραν των, πρὶν ἐκεῖνοι εἰσβάλωσιν εἰς τὴν ἡμετέραν.» Τελευταῖον ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων συνάγεται ὅτι χεῖρες ἀποτρόπαιοι καὶ φθοροποιαὶ ὑποσκάπτουσι τὴν αὐτονομίαν τοῦ ἔθνους καὶ δυστυχῶς τὸ κατασπαράττουσιν εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν τὰ ἔθνη ὑπὸ τὴν σημαίαν τῆς ἰσότητος δύνανται καὶ ἀποκτῶσιν ὅ,τι ἐπιθυμοῦν. Ὑποσκάπτου-

σι, τὸ ἐπαναλέγει, τὴν αὐτονομίαν ἡμῶν, καὶ πρέπει νὰ συναισθανθῶμεν ἅπαντες τὸν κίνδυνον τῆς πατρίδος, καὶ πρέπει ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου νὰ ἠχήσῃ φωνὴ σοβαρὰ καὶ νὰ κράξῃ πρὸς τοὺς ἐνόχους «ἢ παύσατε ἐπιβουλεύοντες τὴν πατρίδα, ἢ ἂν τὸ βλέμμα τοῦ Ἕλληνος θολωθῇ ἐξ ἀγανακτήσεως, ὁ κόσμος θέλει ἰδεῖ νέαν μορφήν. . . .» Τετέλεσται πλέον· ἐγνώρισαν ἅπαντες τὴν πολιτικὴν τῆς Τουρκίας, δὲν ἀγνοοῦσι πόσον εἶναι πρὸς ἡμᾶς δυσμενὴς καὶ δὲν δύνανται νὰ παραπονεθῶσι πλέον, ἐὰν ἕκαστος ζητήσῃ, ὡς πρέπει, τὴν ἀντεκδίκησιν. Δύο μῆνες παρῆλθον ἀφότου εἰσέβαλον οἱ στασιασταὶ εἰς τὰ ὅρια ἡμῶν, δύο μῆνες, ἀφοῦ ὁ κόσμος ἔμαθεν ὅτι μετ' αὐτῶν συνεκστρατεύουσι πολλοὶ Τοῦρκοι, καὶ ἐντοσούτῳ τί ἔπραξε τὸ ὑπουργεῖον; Διεμαρτυρήθη, ὡς ἔπρεπε, κατὰ τῆς Τουρκίας; ἐζήτησε λόγον τῆς δολίας ταύτης διαγωγῆς; Ἂν ἔπραξε τοῦτο, τὸ συγχαίρομεν, καὶ παρακαλοῦμεν νὰ παρουσιάσῃ τὰς διαμαρτυρήσεις του, ἵνα ἰδωμεν καὶ ἡμεῖς καὶ πᾶς ἄλλος αὐτάς. Καιρὸς νὰ ἐξηγηθῇ πλέον πρὸς τὰς εὐεργέτιδας Δυνάμεις, πρὸς ἅπασαν τὴν Εὐρώπην περὶ τῆς πολιτικῆς αὐτῆς τῆς Τουρκίας. Οὐχ ἧττον δὲ πρέπει νὰ ἐξηγηθῇ κατ' εὐθείαν μὲ τὸ *Δεβάτι* καὶ ἀξιοπρεπῶς νὰ ζητήσῃ τὴν ἀποζημίωσιν τοσούτων καταστροφῶν, τὴν αὐστηρὰν ποινὴν τῶν ἐνόχων καὶ ἐν γένει τὴν θεραπείαν αὐτῶν τῶν κακῶν, διότι ἄλλως δὲν θέλει ἀναχαιτισθῇ ἡ Ἑλλὰς ν' ἀποδωθῇ εἰς τὸ στάδιον, ἀξίως τῆς ἐποχῆς ταύτης καὶ τοῦ προορισμοῦ της.

Ἄλλου δέ τινος διαδεχθέντος αὐτὸν ἀκολούθως διὰ νὰ ἀναγνώσῃ ἀπὸ τοῦ βήματος ἐπίσημά τινα ἔγγραφα, ὑπέλαβε τις ὅτι ἐὰν τὰ ἀνὰ χεῖρας αὐτοῦ ἔγγραφα ἦναι ἐπίσημα, δὲν δύναται νὰ τὰ ἀναγνώσῃ ἀντὶ τοῦ ὑπουργοῦ, οὐδὲ νὰ ἀγορεύσῃ ἐκ μέρους ἐκείνου ὡς γενικὸς γραμματεύς.

Ἀντέταξεν οὗτος ὅτι δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα ὁ προαγορεύσας νὰ τὸν διαιρέσῃ, πρὶν ἔτι ἀκούσῃ, εἰς βουλευτὴν καὶ εἰς γενικὸν γραμματέα. Ἀπὸ δὲ τὸν λόγον αὐτοῦ ἤθελεν ἐννοήσει τί προετίθετο νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν βουλὴν, καὶ τότε, ἂν ἔπρεπεν, ἠδύνατο νὰ τῷ ζητήσῃ λόγον, χωρὶς εἰσδύων εἰς τὴν διάνοιάν του, νὰ μαντεύῃ αὐτὴν πρὶν ἀκούσῃ. Παρατηρεῖ δ' ὅτι δὲν πρόκειται νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὰ περὶ Τουρκίας ῥηθέντα, διότι εἰς ταῦτα ὀφείλει καὶ προτίθεται ν' ἀπαντήσῃ ὁ ἁρμόδιος ὑπουργός. Ἐπειδὴ ὅμως πολὺς ἐγένετο κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν λόγος περὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ προσαχθῶσι τὰ περὶ τούτου ἐπίσημα ἔγγραφα, ἂν καὶ ἀντέταξεν οὗτος, ἔμαθεν ἔπειτα

ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν διστάζει νὰ ἐμφανίσῃ αὐτὰ, ἀναλαμβάνει κατ' ἐντολὴν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τὴν ἀνάγνωσίν των.

Πολλῶν δὲ συγχρόνως ἀντιλεγόντων ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται εἰς αὐτὸν ἡ ἀνάγνωσις, διότι διὰ νὰ φέρωσιν ἐπισημότητα, πρέπει νὰ ἀναγνώσῃ αὐτὰ ὁ ἴδιος ὑπουργός, ἑτέρου δέ τινος διϊσχυριζομένου ὅτι δι' ὃν λόγον δύναται νὰ τὰ παρουσιάσῃ ὁ ὑπουργός, διὰ τὸν αὐτὸν ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ πᾶς βουλευτὴς, ὅταν νομίζῃ αὐτὰ ἀναγκαῖα εἰς τὴν ἀγόρευσίν του, ἀντέταξεν ἄλλος ὅτι καὶ ἐκ τῶν λόγων τοῦ παρουσιάζοντος αὐτὰ α ὅτι ἠρώτησε τὸν ὑπουργὸν καὶ ἔλαβεν ἐντολὴν β συνάγεται ὅτι οὐχὶ ὡς βουλευτὴς, ἀλλ' ὡς γενικὸς γραμματεὺς ἀναλαμβάνει τὴν ἀνάγνωσίν των. Παρατηρεῖ δ' ὅτι κατὰ τὸν κανονισμὸν τῆς βουλῆς δὲν ἐπιτρέπεται τοῦτο καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν κατατίθενται τὰ ἔγγραφα εἰς τὸ προεδρεῖον, τὴν δ' ἐπιοῦσαν κάμνει χρῆσιν αὐτῶν οἱοσδήποτε θέλει.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι διὰ νὰ γείνῃ χρῆσις ἐγγράφων δὲν δύναται οὔτε ὑπουργὸς οὔτε βουλευτὴς νὰ τὰ ἐμφανίσῃ καὶ ἔπειτα νὰ τὰ ἀναλάβῃ. Παρατηρεῖ δ' ὅτι αὐτὰ κατατίθενται πρῶτον εἰς τὸ γραφεῖον, καὶ ἀκολούθως πᾶς βουλευτὴς δύναται νὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτῶν. Καὶ ἀληθὲς μὲν εἶναι ὅτι χθὲς ἐζητήθησαν τὰ ἔγγραφα ταῦτα, ἀλλ' ἀπαιτεῖται νὰ κατατεθῶσι πρότερον εἰς τῆς βουλῆς τὸ γραφεῖον, καὶ ἂν ὁ ἤδη παρουσιάζων αὐτὰ δὲν δυσκολεύηται, δύναται νὰ ἀπαντήσῃ μόνον εἰς τὰ περὶ Τουρκίας ῥηθέντα, τὴν δ' ἐπιοῦσαν καὶ αὐτὸς καὶ πᾶς βουλευτὴς ἄλλος δύναται νὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτῶν.

Ἀπήντησεν ὁ τὴν ἀνάγνωσιν ἐπιχειρήσας ὅτι ἀρχὴ καὶ προοίμιον τῶν λόγων αὐτοῦ ἔπρεπε νὰ ἦναι ἡ ἀνάγνωσις αὐτὴ τῶν ἐγγράφων καὶ ἄνευ τούτου δὲν δύναται νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ ζητήματος. Ἐπειδὴ ὅμως τοιοῦτος εἶναι ὁ κανονισμὸς τῆς βουλῆς, δὲν μετεφράσθησαν δὲ καί τινα τούτων, τὰ ἀποσύρει διὰ τὴν αὔριον, ὅτε θέλει ἐπαναληφθῇ τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον.

Μετὰ τοῦτο λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς εἶπεν ὅτι κατὰ πρόκλησιν τοῦ νομοθετικοῦ σώματος ἐνεφανίσθη σήμερον τὸ Ὑπουργεῖον διὰ νὰ δώσῃ λόγον περὶ τῶν κατὰ τὰ μεθόρια συμβάντων, καὶ ἐνόμισεν ὅτι ἐκπληροῖ χρέος συνταγματικὸν πειθόμενον εἰς τὴν πρόκλησιν ταύτην. Ἂς τῷ συγχωρηθῇ ὅμως νὰ παρατηρήσῃ ὅτι δὲν ἦτο δίκαιον στηριζόμενοι ἐπὶ ἐγγράφων ἰδιωτικῶν, τὰ ὁποῖα εἶναι συνήθως ἢ ὀργῆς ἢ ἄλλου πάθους ὑπαγόρευσις, νὰ συγκαλέσωσιν ἅπαν τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, διὰ νὰ γείνῃ λόγος περὶ πολιτικῆς ἐξωτερικῆς,

χωρὶς νὰ γνωρίζωσιν ἀκριβέστερον τί συνέβη. Δὲν ἤθελε δὲ παρέλθει τὸ κατ' αὐτὸν εἰς τὸ βῆμα, ἐὰν ὁ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην πραγματευθεὶς, δὲν συνεμίγνυε πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ στρατιωτικά τινα γεγονότα. Ἐπειδὴ ὅμως καὶ εἰσβολὰς, καὶ ἀμνηστείας καὶ λεηλασίας ἀνέφερε, διάζεται ἐκ τούτου νὰ εἴπῃ ὀλίγα τινά. Παρατηρεῖ λοιπὸν ὅτι οὐδένα λανθάνει ὅτι πολλοὶ ὑπὸ τοῦ νόμου καταδιωκόμενοι ὑπεκκλίνοντες αὐτὸν εἶχον καταφύγει εἰς τὸ Ὀθωμανικὸν κράτος, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἐπιθυμοῦσα νὰ θεραπεύσῃ, ὅσα δεινὰ εἶχε διαδεχθῇ, ἐνόμισεν ἔργον ἐπιεικὲς καὶ ὑγιοῦς πολιτικῆς ἴδιον, νὰ χορηγήσῃ πρὸς αὐτοὺς ἀμνηστείαν, ἥτις ἐξομαλύνουσα τὰ μεταξὺ μίσῃ καὶ ἐπαναφέρουσα τοὺς διωκομένους, δὲν ἠδύνατο ποτὲ νὰ θεωρηθῇ ὡς ἔργον ἀνοίας. Τὴν 25 Μαρτίου λοιπὸν ἐπεδαψιλεύθη πρὸς τούτους ἡ ἀμνηστεία, ἐνῷ δὲ ὑπὸ πάντων ἤλπιζετο, ὅτι ὡς Ἕλληνες ἤθελον ἐπανέλθει αὐτοὶ διὰ νὰ ἐφησυχάσωσιν εἰς τὰς ἑστίας των, αἴφνης ἀνταπεκρίθησαν ὡς πολέμιοι καὶ ἀντέμειψαν μὲ πικροτάτην ἀγνωμοσύνην τὴν χάριν. Διὸ εἰσῆλθον μὲ τὸν σίδηρον εἰς τὰς χεῖρας καὶ λησμοῦντες τὴν ἰδίαν καταγωγὴν ἐζήτουν νὰ καταστρέψωσι πόλεις καὶ νὰ ἐκπορθήσωσι φρούρια. Κατείχοντο δὲ τότε οἱ περὶ τὰ μεθόρια στρατῶνες ἡμῶν οὐχὶ ὑπὸ στρατοῦ ἀνεγνωρισμένου, ἀλλ' ὑπό τινων μόνον ἐθνοφυλάκων, τοὺς ὁποίους τὸ προλαβὸν ὑπουργεῖον κατὰ λάθος εἶχε τοποθετήσει ἐκεῖ. Διὸ ἅμα ἰδόντες τοὺς στασιαστὰς εἰσβαλόντας ἐγκατέλειπον τὰς θέσεις αὐτῶν οἱ μὲν, διὰ νὰ συνενωθῶσι μετ' ἐκείνων, οἱ δὲ καὶ διὰ νὰ προφυλάξωσι τὰς οἰκογενείας των. Μάλις ἐγένοντο ταῦτα καὶ ἡ Κυβέρνησις ἔλαβε ταυτοχρόνως ὅλα τὰ ἔντονα μέτρα, καὶ ὡς πρῶτον σημεῖον ὁρίσασα τὴν Φθιώτιδα, συνέστησεν ἐν αὐτῇ τὸ πρῶτον στρατόπεδον, οὐχ ἧττον δὲ καὶ δεύτερον εἰς Λαμίαν, καὶ ἐνίσχυσε τὰ στρατόπεδα ταῦτα, καὶ ἐχορήγησε τὰ πρὸς πόλεμον μέσα, καὶ ἐπικαλεσθεῖσα τὴν συνδρομὴν τῶν κατοίκων, ἐκ τῶν ἐνόντων ἐξώπλισε διαφόρους λαούς, οἵτινες ἔδραμον ὑπὲρ τῆς κοινῆς εὐνομίας. Οὐδεὶς δ' ἀγνοεῖ ὁποίαν ῥοθιὰν ὑπέστησαν οἱ στασιασταὶ, καὶ ὡς ἀπὸ συνθήματος προσβαλλόμενοι παντα χόθεν, τὴν αὐτὴν ἡμέραν κατετροπώθησαν. Εἰσῆλθον δὲ τότε φεύγοντες εἰς τὸ Ὀθωμανικὸν κράτος, καὶ ἐπειδὴ διέμενον ἐκεῖ συσσωματωμένοι, ἐδείκνυε τοῦτο ὅτι δὲν εἶχον ἀπελπισθῇ καὶ εἰς δευτέραν παρεσκευάζοντο εἰσβολήν. Τὸ ὑπουργεῖον προέβλεπε καὶ δὲν ἠγνόει τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα, διὸ καὶ μ' ὅλας τὰς οἰκονομικὰς ἡμῶν ἀνάγκας, δὲν ἐνόμισε συνετὸν νὰ διαλύσῃ ὅλας τὰς ἐκεῖσε παρακαθημένας δυνάμεις. Διετήρησε λοιπὸν ἐν ὅπλοις

εις μὲν τὴν Λαμίαν 100 ἐθνοφύλακας, εἰς δὲ τὴν Ἀκαρνανίαν ἰσαρίθμους, οὐχ ἧττον δὲ τοσούτους ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Φαρμάκη καὶ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν ἐπὶ τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς, ὥστε εἰς πρώτην ἀνάγκην συνερχόμενα τὰ σώματα ταῦτα νὰ ἀποτελέσωσι πλήρη τὴν ἐθνοφυλακήν. Ἀδίκως λοιπὸν ἐπετέθη κατὰ τοῦ ὑπουργείου ὁ ἀγορεύσας ὡς διαλύσαντος δῆθεν τὴν ἐθνοφυλακήν, διότι ἐξ ὅσων ἐρρέθησαν ἀποδεικνύεται τὸ ἀνάπαλιν. Καὶ οἱ μὲν στασιασταὶ ἦσαν, ὡς εἶπε, συσσωματωμένοι, παραλαβόντες δ' ἔτι καὶ τὸν Σαφάκαν καὶ τὴν ἐκ τοῦ Λοιδωρικίου συνδρομὴν Βλβαίαν ἐλπίζοντες, ἐπεχείρησαν τὴν δευτέραν αὐτὴν εἰσβολήν. Ἀλλ' ἂν καὶ αἱ ἐλπίδες αὐτῶν ἐψεύσθησαν, 2,000 ὅμως ἄνδρες ἐξ ἐθνοφυλάκων, ὁροφυλάκων κλπ. συνιστάμενοι δὲν ἠδύναντο νὰ φυλάξωσιν ἀσφαλῆ ἅπασαν τὴν ὁροθετικὴν γραμμήν, διότι αὕτη καὶ ἀπέραντος εἶναι καὶ δὲν παρεμβάλλει προσκόμματα ὀρέων ὑψηνερῶν ἢ ποταμῶν ἀδιαβάτων, ὥστε ἀνθρωπίνως εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐξασφαλισθῇ μὲ τόσον ὀλιγοπληθῆ δύναμιν. Ὥρμησαν λοιπὸν ὁμοθυμαδὸν, διὰ νὰ καταλάβωσι τὴν Ἀρτοτίναν, ἀλλὰ τὸ Λοιδωρίκιον ἐξοπλισθὲν τοὺς ἐμπόδισεν, ὁ δὲ στρατὸς τῆς Κυβερνήσεως ἐπιφανεὶς, τοὺς περιεκύκλωσε πανταχόθεν καὶ μόλις εἰσελθόντες διαλύονται. Ἔμαθε δὲ μάλιστα σήμερον ὅτι ἐγκατέλιπον καὶ τὴν θέσιν Ὀξειὰν, τὴν ὁποίαν κατεῖχον, καὶ ἀπέδρασαν φεύγοντες. Οὐδεμία δ' ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι πάλιν ἐντὸς τῆς Τουρκίας θέλουσιν εὑρεῖ καταφυγήν. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ ἀμνηστείας καὶ στασιαστῶν. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν εἰς Λαμίαν κατάπληξιν τῶν πνευμάτων, ἡ μὲν Κυβέρνησις προὐνόησε τὰ δέοντα διὰ τοῦ στρατηγοῦ Ἰω. τοῦ Γκούρα, ἅμα δ' ἐκεῖνος διωρίσθη ἐκεῖσε, πᾶσα εὐθύνη ἐπέκειτο εἰς αὐτόν. Διὸ μόλις ἐκ τοῦ χωρίου Λᾳᾶ μετέβη εἰς Ὑπάτην, ἔπεμψεν εὐθὺς εἰς Λαμίαν τὴν ἀναγκαίαν δύναμιν, καὶ εἰς τὴν ἐμφάνισιν αὐτῆς ἐπανῆλθεν ἡ ἡσυχία καὶ διεσκεδάσθη ἡ ταραχὴ τῶν ψυχῶν. Ἐὰν δέ τινες οἰκογένειαι, οὕτω σκεφθεῖσαι, κατέφυγον εἰς τὴν ὀθωμανικὴν γραμμήν, τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἠδύνατο νὰ τὰς ἐμποδίσῃ, καὶ ἤθελε πράξει ἀντισυνταγματικὸν ἔργον, ἂν ἐπεχείρει τοῦτο, διότι ἕκαστος εἶναι ἐλεύθερος νὰ μεταβαίνῃ ὅπου ἐπιθυμεῖ. Καὶ ὅτι μὲν ταῦτα πάντα προῆλθον ἐκ τῶν ἐκεῖσε ὑφισταμένων Τουρκικῶν ἀρχῶν τὰ πράγματα συνομολογοῦσιν, ἀλλ' ἐκ τούτου δὲν δύναται νὰ ὑποθέσῃ ὅτι αἱ ἀρχαὶ αὗται ὑποκινοῦνται ἐκ Κωνσταντινουπόλεως καὶ μετέχει τῶν πράξεων τούτων αὐτὸ τὸ Διβάνι. Φρονεῖ δ' ὅτι ἡ ἀβουλία ἢ ἡ κακὴ προαίρεσις ἑνὸς ὑπαλλήλου δὲν δύναται νὰ

ἐνοχοποιήσῃ διὰ μιᾶς τὴν Κυβέρνησίν του χωρὶς πλειότεραι νὰ ὑπάρχωσιν ἀποδείξεις. Τὰ ἀποδίδει δὲ μᾶλλον εἰς ἰδιαιτέρους σκοποὺς ἡ πάθη τινῶν ὑπαλλήλων, οἵτινες διὰ τῶν πράξεων τούτων ἐπιζητοῦσιν ἴσως καὶ νὰ διατυρβῶσιν εἰς τὰς θέσεις αὐτῶν καθιστάμενοι ἀναγκαῖοι. Ἐὰν δὲ μίαν στιγμὴν μόνην τὸ ὑπουργεῖον ἐπείθετο ὅτι προέρχονται ταῦτα ἐκ μέρους τοῦ Διβανίου, οὐδεὶς δὲν πρέπει νὰ ἀμφιβάλλῃ ὅτι ἤθελε δράμει ἀμέσως εἰς τὴν βουλὴν, καὶ ἐξηγοῦν τὴν διαγωγὴν τῆς Τουρκίας, ἤθελε ζητήσει τὴν συνδρομὴν τῶν βουλῶν, διὰ νὰ ἐξοπλισθῶσιν οἱ λαοὶ ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς αὐτῶν δόξης, καὶ δείξωμεν εἰς τὸν κόσμον ὅτι γνωρίζομεν καὶ πῶς νὰ ζῶμεν εἰρηνικῶς, ἐνόσῳ τὰ δίκαια ἡμῶν δὲν ἐκβιάζονται, καὶ πῶς νὰ ἀποθνήσκωμεν εὐκλεῶς, ὅταν ἡ τιμὴ τῆς πατρίδος τὸ ἀπαιτῇ.

Ἄλλος μετὰ τοῦτον ἐπέφερεν ὅτι ὁ μὲν βουλευτὴς Φθιώτιδος πρῶτος ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὴν συζήτησιν ταύτην, ἀλλὰ καὶ οὗτος ἐξ ἰδιαιτέρων πεισθεὶς πληροφοριῶν συνήνεσε νὰ προσκληθῇ τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον. Δὲν εἶναι δὲ ἡ περίστασις αὕτη σμικροῦ λόγου καὶ πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην σπουδαία, διὸ ἄρχεται ἐν συνόψει τῆς ἐξιστορήσεως αὐτῆς. Παρατηρεῖ δ' ὅτι γνωστὸν μὲν εἶναι ὅτι ὁ Κοντογιάννης εἰς ἐγκληματικὴν πρᾶξιν περιπεσὼν, πρὸ πολλοῦ διέμενεν ἤδη ἐντὸς τῆς Τουρκίας, ἐσχάτως δὲ καὶ οἱ περὶ τὸν Παππακώσταν, Βελέντσαν καὶ λοιποὺς εἰς τὴν αὐτὴν περιελθόντες ἀνάγκην, κατέφυγον ἐπίσης εἰς τὰ ὀθωμανικὰ ὅρια. Ἅπαντας δὲ τούτους οὐ μόνον ὑπεδέχθησαν μετὰ προθυμίας αἱ ἐκεῖσε Τουρκικαὶ ἀρχαί, ἀλλὰ καὶ τροφὰς καὶ ἐνδυμασίας καὶ πᾶσαν περιποίησιν ἐχορήγουν εἰς αὐτούς. Ἐν τούτοις διεδέχθη τὰ πράγματα τὸ ἐνεστὼς ὑπουργεῖον, καὶ νομίζον δίκαιον καὶ ἐπιεικὲς νὰ χορηγήσῃ πρὸς αὐτοὺς ἀμνηστείαν, δὲν ἐβράδυνε νὰ τὸ πράξῃ, τὸ δὲ ἔργον τοῦτο ἐπιδοκιμάζει ὡς ἄριστον. Ἀλλ' οἱ στασιασταὶ ἀντὶ ν' ἀσπασθῶσι τὴν ἐκ τῆς ἀμνηστείας χάριν, ὡς γνωστὸν τοῖς πᾶσιν εἰσῆλθον μὲν εἰς τὸ ἑλληνικὸν Κράτος, ἀλλ' εἰσῆλθον ὡς πολέμιοι μὲ τὸν σίδηρον καὶ τὴν καταστροφὴν ἀνὰ χεῖρας. Δὲν ἐννοεῖ δὲ πῶς ἐν ᾧ ἡ ἀμνηστεία ἀπέβλεπεν 120 μόνον στασιαστάς, ἐπολλαπλασιάσθησαν ἐντὸς τοῦ ὀθωμανικοῦ κράτους καὶ ἐκεῖθεν εἰσέβαλον κατὰ τῶν ὁρίων οὐχὶ διπλάσιοι ἢ πλειότεροι, ἀλλὰ 1,200 στρατιῶται· ἀλλὰ διὰ νὰ συγκροτηθῇ τοιοῦτος στρατὸς, καὶ ὑπὸ στασιαστῶν μάλιστα, καὶ ὁ ἁπλούστερος ἐννοεῖ ὅτι καὶ καιρὸς ἀπαιτεῖται πολὺς, καὶ δαπάναι ἀδρόταται καὶ συνδρομὴ ἀπαραίτητος ἐκ μέρους τῆς

ἐξουσίας. Διὸ καὶ χθὲς ἀγορεύων ἀκροθιγῶς εἶπεν ὅτι ὑποκινοῦνται ταῦτα ἐν γνώσει τοῦ Διβανίου, καὶ σήμερον τὸ ἐπαναλέγει μετὰ πλειοτέρας καὶ ἐναργοῦς ἐξηγήσεως. Διότι ἐν ᾧ, ὡς εἶναι ὁμολογούμενον, εἰσέβαλον μετὰ τῶν στασιαστῶν πλῆθος Τουρκαλβανῶν, καὶ νικηθέντες κατέφυγον αὖθις εἰς τὰ τουρκικὰ ὅρια, αἱ ἐκεῖσε ἀρχαὶ ὑποδεχθεῖσαι αὐτοὺς, τοὺς διετήρησαν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν, μίαν ὥραν μακρὰν τῶν ὁρίων. Ἐπαναλέγει ἄρα ὅτι δὲν εἶναι τὸ Διβάνι ἀμέτοχον τῶν πράξεων τούτων, διότι ἐὰν τὴν διαγωγὴν ταύτην τῶν ἐκεῖσε ἀρχῶν ἐθεώρει, ὡς ἔπρεπεν, ἀξιόποινον, ὤφειλε νὰ παύσῃ τοὺς δολίους αὐτοὺς ὑπαλλήλους καὶ νὰ τοὺς ἀντικαταστήσῃ δι' ἄλλων σωφρονεστέρων. Τοὐναντίον δ' οὐ μόνον ὑπεστήριξεν αὐτοὺς τὸ Διβάνι, ἀλλὰ καὶ ἱκανοποιήσεις ἐνίοτε ζητεῖ παρ' ἡμῶν διὰ τὰ λάθη καὶ ἀδικήματα τούτων· ἀλλ' εἰς τοιαύτην περίστασιν ἴσως θέλει ἐρωτήσει τις, πρέπει ἀρά γε νὰ κηρύξῃ ἡ Ἑλλὰς πόλεμον κατὰ τῆς Τουρκίας; Καὶ διατί ὄχι, ἀποκρίνεται, ἐν ᾧ προτιμοτέρα εἶναι καταστροφὴ ἔντιμος παρὰ τὴν ἄτιμον ὕπαρξιν; Καὶ δὲν ἀγνοεῖ μὲν ὅτι ἄδειλος εἶναι τοῦ πολέμου ἡ τύχη, ἀλλ' ἄνευ τούτου παρατηρεῖ ὅτι συνεχῶς θέλουσιν ὑποσκάπτει τὴν ὕπαρξιν ἡμῶν οἱ Τοῦρκοι καὶ καθ' ἑκάστην τὰ αὐτὰ θέλουσι σκευωρεῖ καθ' ἡμῶν, ἀντὶ δὲ διὰ βραδυτέρου θανάτου νὰ φθάσωμεν εἰς τὸν μαρασμόν, κάλλιον νὰ ληφθῇ ἓν μέτρον ἀποφασιστικόν, διότι ἄλλως θέλομεν καταστραφῆ ἀνεπαισθήτως.

Ὑπολαβόντος δ' ἄλλου ὅτι ἡ διαγωγὴ τῆς Τουρκίας προφανῶς ἐξελέγχεται σκολιὰ καὶ ἀντὶ νὰ διερευνᾶται ἡ ἀλήθεια αὕτη, σκοπιμώτερον εἶναι νὰ ἐξεταθῇ ἡ ἐπ' αὐτῆς διοικητικὴ ἐνέργεια τῆς ἐξουσίας, ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ὅτι ἀνεκαλύφθη τελευταῖον τὸ κεκρυμμένον μυστήριον, καὶ διὰ τῆς ἀνωτέρω ἐξηγήσεως ἀπεδείχθη ὅτι δὲν πρόκειται κυρίως περὶ πολιτικῆς τῆς Τουρκίας, ἀλλ' ὑπ' αὐτὴν ὑποκρύπτεται σκοπός τι ἄλλος καὶ ὁ λόγος εἶναι περὶ διοικητικῆς ἐνεργείας. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ περὶ πολέμου ζητήματος ἰδοὺ πῶς ἐξηγήθη ὁ πρὸ αὐτοῦ ἔμφρων βουλευτὴς «προτιμοτέρα καταστροφὴ ἔντιμος παρὰ τὴν ἄτιμον ὕπαρξιν» πρὸς τοῦτο δὲ τὸ ἀναντίρρητον προσέθηκε μετὰ πολλῆς τῷ ὄντι συνέσεως «ὅτι τοῦ πολέμου ἡ τύχη εἶναι ἀβέβαιος, ἄδηλος.» Καὶ τῷ ὄντι, ἡ ἀρχὴ αὕτη πρὸ αἰώνων εἶναι ἀλάνθαστος καὶ δὲν πρέπει τὰ ἔθνη παραφερόμενα ν' ἀποφασίζωσι τυχαίως τὸν πόλεμον, διότι (τὸ λέγει καὶ αὐτὸς) ἡ τύχη τοῦ πολέμου εἶναι ἄδηλος καὶ πρέπει πολυειδῶς νὰ σκέπτωνται ἐπ' αὐτοῦ πρὶν τὸν ἀποφασίζωσιν οἱ λαοί. Καὶ πόλεμον μὲν ζητοῦσι τινὲς τῶν βουλευτῶν σήμερον, ἀλλὰ τὸ ἄδηλον τοῦ πολέμου καὶ τὸ πολύδακρυ τῶν δεινῶν του γνωρίζομεν οἱ γέροντες τοῦ ἀγῶνος πλειότερον παντὸς νέου. Εἰσέτι δὲ πολλοὶ ἐνθυμοῦνται ὅτι μᾶλις ἠγέρθησαν οἱ Ἕλληνες κατὰ τῶν τυράννων, εἰς τοιαύτην περιῆλθον ἀκμὴν κατὰ τὰ 1825 ὥστε καὶ συνδρομὴν ἄλλων ἐπεζήτησαν καὶ ἀπεφάσισαν νὰ ὑποβουλωθῶσιν ἐκ νέου.

Ἐνταῦθα δὲ πολλοὶ τῶν βουλευτῶν διακόψαντες τὸν ἀγορεύοντα, εἶπον ὅτι δὲν παραδέχονται τὴν φράσιν ταύτην ὡς ἀνάξιαν τοῦ ἀγῶνος ἡμῶν, διότι πάντες οἱ Ἕλληνες ἀπεφάσισαν νὰ καταστραφῶσι μέχρις ἑνὸς, οὐχὶ δὲ νὰ κλίνωσιν αὖθις τὸ γόνυ ἐνώπιον τῶν ἐχθρῶν. Διὸ ἐξαιτοῦνται νὰ ἀνακαλέσῃ ὁ ὑπουργὸς τὴν ἔκφρασιν ταύτην.

Ὑπέλαβε δ' οὗτος ὅτι ἐνδέχεται μὲν νὰ παρεκτρέπηται αὐτὸς, ἀλλ' ἅπαντες, ὡς ἐνθυμεῖται, εἶχον ἀποφασίσει ὅτι ἤθελον ἀποθάνει τότε, ἂν δὲν ἐλάμβανον ἄλλοθεν ὑπεράσπισιν. Ἀλλ' ἐν γένει παρατηρεῖ ὅτι ὁ μὲν βουλευτὴς ἐπὶ τοῦ παρόντος ζητήματος ὡς καὶ ἐπὶ πολλῶν ἄλλων ἀγορεύει ὡς βουλευτὴς, ὁ δὲ ὑπουργὸς πολλὰ ἔχων ὑπ' ὄψιν, τὰ ὁποῖα ἀγνοοῦσιν ἴσως οἱ ἄλλοι, πρέπει νὰ σκέπτηται ὡς ὑπουργὸς καὶ νὰ διερευνᾷ πολυτρόπως τὰ πράγματα. Διὸ ὁ βουλευτὴς μὴ γνωρίζων οὐδὲ τὴν μεταξὺ τῶν δύο ἐθνῶν σχέσιν, οὐδὲ τὴν θέλησιν ἴσως τῶν συμμάχων δυνάμεων, αὐτογνωμόνως, οὕτως εἰπεῖν, καὶ ἀνεξαρτήτως τούτων δογματίζεται τὰ περὶ πολέμου. Ἀλλὰ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὑπουργεῖον θέλουσιν ἰδεῖ, ὅτι χωρὶς νὰ σπεύδῃ πρὸς πόλεμον, οὐχ ἧττον δὲν ἔμεινεν ἀδιάφορον εἰς τὴν πολιτικὴν τῶν κατὰ τὰ μεθόρια Τουρκικῶν ἀρχῶν. Διὸ ἐζήτησεν ἤδη οὐ μόνον ἀποζημίωσιν διὰ τὰς γενομένας ζημίας, ἀλλὰ καὶ ἱκανοποίησιν πρὸς τὸ ἔθνος καὶ τὴν πρέπουσαν ποινὴν τῶν ὑποβοηθούντων τὰς στασιαστικὰς πράξεις. Ἀλλὰ τίς θέλει λύσει τὸ ζήτημα, ἀποδίδον τὸ δίκαιον εἰς ἕτερον τῶν διαφερομένων ἐθνῶν; Οὐδεὶς ἀναμφιβόλως ἐκτὸς τῶν τριῶν συμμάχων δυνάμεων, αἵτινες φαίνονται κηδεμονεύουσαι ἔτι τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἀπεφήναντο ὅτι δὲν θέλουσιν ἐπιτρέψει οὐδέτερον τῶν ἐθνῶν νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τοῦ ἄλλου παρὰ τὴν γνώμην των. Ἐπιθυμεῖ λοιπὸν ἡ βουλὴ νὰ κηρύξῃ πόλεμον κατὰ τῆς Τουρκίας, πρὶν ἢ ἀνενεχθῇ πρότερον εἰς τὰς συμμάχους δυνάμεις καὶ παραστήσῃ τὰ δίκαιά της; Ἂν ἡ βουλὴ τὸ ἐπιθυμῇ, ἂς ἀποφασίσῃ, ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον δὲν κάμνει τὸ ἐπισφαλὲς τοῦτο βῆμα, καὶ συναισθανόμενον τὴν ἐνώπιον τοῦ ἔθνους εὐθύνην του, δὲν διακυβεύει τὴν ὕπαρξιν αὐτοῦ δωρεάν. Ἀλλ' ὁ τὸ ζήτημα τοῦτο προκαλέσας εἰς δύο ἢ τρία

μέρη τὸν λόγον αὐτοῦ διαιρέσας, εἶπεν ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀποστασίαν, τὸ ὑπουργεῖον διευκόλυνε δηθεν αὐτὴν διὰ τὴν καλὴν πίστιν, καὶ εὐσχημότερον περιέπλεξε τοῦτο, διὰ νὰ μὴ εἴπῃ διὰ τὴν μωρὰν πίστιν του, ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ πείσῃ καὶ αὐτὸν καὶ ἕκαστον ἄλλον ὅτι εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἔπραξεν ὅ,τι ἔβλεπε σύνεσις τὸ ὑπηγόρευε νὰ πράξῃ, καὶ εὐτύχησε τελευταῖον οὐχὶ δι' ἑαυτοῦ ἀλλὰ θείᾳ συνάρσει καὶ τῇ συνδρομῇ τῶν λαῶν νὰ προλάβῃ καὶ καταστρέψῃ τὴν ἀποστασίαν πρὶν ἀναπτυχθῇ. Ἀλλ' ὁ αὐτὸς βουλευτὴς περὶ τῆς τελευταίας εἰσβολῆς πραγματευόμενος, λέγει ἐκ προοιμίων ὅτι πρόκειται περὶ τῆς ἐθνικῆς αὐτονομίας ἡμῶν, ὅτι πλῆθος στασιαστῶν εἰσέβαλον ἐκ δευτέρου, καὶ μετ' ὀλίγον λαθὼν ἑαυτὸν λέγει ὅτι εἶναι 450 μετὰ τῶν Τουρκαλβανῶν. Αὐτηρὸν καὶ παράδοξον τῇ ἀληθείᾳ εἰς τοιαῦτα περιπίπτοντες ἀπὸ τοῦ βήματος λάθη, νὰ κηρύττωσι δημοσίᾳ ὅτι ἡ αὐτονομία τοῦ ἔθνους ἡμῶν κινδυνεύει ὑπὸ 450 ἀνοργανίστων ἀνδρῶν, καὶ ὅμως λέγουσιν ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν ἔπρεπε νὰ τρομάξῃ ἐν μέσῳ τοῦ ἀγῶνος ἀπὸ 150,000 πολεμιστῶν. Ὅλον δὲ τὸ ἐξωγκωμένον τοῦτο δρᾶμα οὐδὲν ἄλλο περιέχει, ἢ ὅτι εἰσῆλθον οἱ ἀνωτέρω 450 λῃστρικῶς ἐντὸς τῶν ὁρίων, διευθύνθησαν εἰς Ὄξειὰν καὶ μετ' ὀλίγον ἐδραπέτευσαν πάλιν εἰς μόνην τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ἡμετέρου στρατοῦ. Τοὐναντίον ὅμως ὁμολογεῖ ὅτι κατὰ τὴν πρώτην εἰσβολὴν ἔκαμον οἱ στασιασταὶ βήματά τινα ἐπιτυχέστερα, καὶ ἔφερε σπουδαιότερον χαρακτῆρα τὸ τολμηρά των, διότι εἰσέβαλον ἐξ ἀπροόπτου καὶ ἡ Κυβέρνησις εἶχε διεσκορπισμένας τὰς δυνάμεις αὐτῆς κατὰ τὴν ἀνάγκην, ὥστε δὲν ὑπῆρχεν ἐκεῖσε ἡ ἀξιόμαχος δύναμις. Ἀλλὰ καὶ τότε κατώρθωσεν ἡ Κυβέρνησις νὰ τοὺς ἀποκρούσῃ, καὶ ἤδη τὸ αὐτὸ ἐγένετο, καὶ πάλιν δὲ δύνανται νὰ εἰσέλθωσιν καὶ νὰ καταδιωχθῶσιν ἐκ νέου μέχρι τοῦ γειτονικοῦ κράτους. Ἐὰν ὅμως νομίζῃ ὁ ἀγορεύσας ὅτι τὸ ὑπουργεῖον πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν θείαν χάριν νὰ προνοῇ, πότε θέλουσιν εἰσβάλλει καὶ νὰ τοὺς ἐμποδίζῃ πρὶν ἢ τὸ κατορθώσωσιν, ἀξιοῖ τῷ ὄντι ἀδύνατον ἔργον, καὶ ἡ ὁροθετικὴ γραμμὴ διὰ τὴν ἔκτασιν καὶ ὁμαλότητά της ἀπαιτεῖ τοὐλάχιστον 50,000 στρατοῦ, διὰ νὰ ματαιώσῃ πᾶσαν εἰσβολήν. Ὅταν δὲ οὐδεὶς ἐξεπλάγη κατὰ τὴν πρώτην ἀπόπειραν, ὅτε ὁ κίνδυνος ἐπέκειτο σοβαρός, πολλῷ μᾶλλον εἶναι ἀνάξιον λόγου νὰ ταραχθῇ τις ἐκ τοῦ ἀθροίσματος 500 πεπλανημένων ἀνδρῶν. Ἄλλως τε, κατὰ μὲν τὴν πρώτην εἰσβολὴν εἶχον εἰσέλθει μὲ τὸν κλάδον τῆς ἐλαίας εἰς χεῖρας, καὶ τὴν διάλυσιν βουλῆς παρανόμου δῆθεν

ἀγγέλλοντες καὶ ἄλλα τοιαῦτα ὑπισχνούμενοι, εἶχον προσελκύσει εἰς ἑαυτούς τινας τῶν κατοίκων. Ἀλλ' ἤδη ὅτε λῃστρικῶς εἰσελθόντες καὶ οἰκίας ἐπυρπόλησαν, καὶ ἐφόνευσαν ἀπανθρώπως καὶ ἥρπασαν πᾶν τὸ προστυχόν, οὐδεμία σχέσις ὑπῆρξε μεταξὺ τούτων καὶ τῶν κατοίκων, καὶ ἀπῆλθον φεύγοντες πρὸς μόνην τὴν θέαν τοῦ κατ' αὐτῶν προχωροῦντος στρατοῦ. Παρατηρεῖ δ' ὅτι ἡ ὁροθετικὴ γραμμὴ, οὐδέποτε θέλουσιν ἐν ὅσῳ τοιαῦτα, καὶ ὡς εὐστόχως εἶπεν ἄλλοτε ὁ πρόεδρος τῆς βουλῆς, πρῶτον τοῦ τόπου αὐτοῦ εἶναι ἡ λῃστεία, καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ τὴν ἀναστείλῃ. Διὸ συνήθως θέλουσιν εἰσέρχεσθαι λῃστρικῶς καὶ πάλιν θέλουσιν φεύγει καταδιωκόμενοι εἰς τὸ Τουρκικόν. Περιπλέον οὐδεὶς ἀγνοεῖ εἰς ποίαν εὖρον τὸ κράτος κατάστασιν, ὅτε ἀνέλαβον τὴν διεύθυνσιν τῶν πραγμάτων, καὶ δὲν λέγει ἐὰν φροντίζωσιν ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως τούτων καὶ ἂν ἐργάζωνται ἀνενδότως πρὸς τὸν σκοπόν, διότι περιττὸν εἶναι νὰ καταφεύγῃ τις εἰς τοιούτους ἐπαίνους. Παρατηρεῖ ὅμως ὅτι γνωστὰ εἶναι ἤδη ὅλα τὰ πολιτικὰ πρόσωπα τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἐὰν θελήσῃ τις νὰ κάμῃ τὸν παραλληλισμόν, σχετικῶς ἴσως δὲν θέλει εὑρεῖ τὸ νῦν ὑπουργεῖον πολὺ ὑποδεέστερον τῶν ἄλλων, καὶ ἂν, ὡς λέγουσί τινες, ἐλλείπῃ ἀπὸ τοὺς νῦν ὑπουργοὺς ἡ ἀναγκαία ἱκανότης, ἔχουσιν ὅμως πατριωτισμὸν καὶ εἰλικρίνειαν εἰς τὰ στήθη, καὶ ἂν ὄχι ἄλλο, χρείδονται κἂν τοῦ πλούτου τοῦ δημοσίου. Τελευταῖον παρατηρεῖ, ὅτι καθὰ γνωρίζει ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἐν γένει ἡ πολιτικὴ τῆς Τουρκίας δὲν εἶναι δυσμενὴς κατὰ τῆς Ἑλλάδος. Ἀπόδειξις δὲ ὅτι ἐνῷ πολλοὶ τῶν περὶ τὸν Κριεζιώτην ἐζήτησαν νὰ μεταβῶσιν ἐνταῦθα, ἡ Ὀθωμανικὴ ἐξουσία ἐμπόδισε τὴν μετάβασίν των, ἵνα μὴ τυχὸν διαταράξωσιν αὐθις τὴν ἡσυχίαν τοῦ κράτους. Καὶ δὲν ἐξετάζει μὲν ἐὰν ἔπραξε τοῦτο εἰλικρινῶς ἢ κατ' ἐπίδειξιν, οὐχ ἧττον ὅμως εἶναι δεῖγμα φιλικῆς διαθέσεως. Ἡ δὲ νέα τῶν ἀποστατῶν εἰσβολὴ ἰδίως προέκυψεν ἐκ τῆς ἀλλαγῆς τοῦ Ὀθωμανικοῦ ὑπουργείου, διότι προεκειτο ἢ νὰ διαλύσῃ τοῦτο τοὺς ἀποστάτας, ἢ νὰ λάβῃ τοιαῦτα μέτρα, ὥστε νὰ μὴν ἐπιχειρήσωσιν οὐδὲν νεώτερον τόλμημα. Ἐκ τούτων λοιπὸν ἀπελπισθέντες μᾶλλον καὶ προλαμβάνοντες ταῦτα, ἐπεχείρησαν τὴν νέαν αὐτὴν εἰσβολήν. Τελευταῖον προσθέτει ὅτι « εἰ τέθνηκε Φίλιππος, τέθνηκε διὰ παντὸς » καὶ ἂν ἡ πολιτικὴ τῆς Τουρκίας ἦναι δολία, οὐχ ἧττον, θέλει εἰσθαι καὶ εἰς τὸ μέλλον, καὶ θέλει ἀποδειχθῇ ἐναργέστερον. Ἐὰν λοιπὸν ὦναι ἐχθροὶ ἡμῶν, ταχέως θέλει φανῇ τοῦτο, καὶ ἂς ἀφήσωμεν τὰ πράγματα αὐτὰ νὰ τὸ ἀποδείξωσιν.

ὥστε νὰ ἔχωμεν κἂν τὸ δίκαιον πρὸς τὸ μέρος ἡμῶν καὶ νὰ μὴ μᾶς καταδικάσωσιν αἱ τρεῖς προστάτιδες Δυνάμεις ὡς πρώτους ἀρξαμένους χειρῶν ἀδίκων. Ἄλλως τε, εἶναι μὲν Τουρκαλβανοὶ οἱ ἀποστάται, ἀλλὰ δυστυχῶς ἀρχηγοὶ τούτων ὑπάρχουσιν Ἕλληνες. Ἀλλ' ὁ προαγορεύσας ἐπέφερε πρὸς τοῖς ἄλλοις ὅτι « ὑπῆρχε καὶ ὑπάρχει τὸ κατὰ [illegible] Τουρκίας αἴσθημα τῶν Ἑλλήνων » καὶ μετ' ὀλίγον ὅτι « θέλουσι [illegible] μορφὴν εἰς τὸν κόσμον. » Ἀλλὰ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ ἡ Τουρκία [illegible] ται νὰ ἔχῃ τὸ αἴσθημα τοῦ νὰ καθυποτάξῃ τὴν Ἑλλάδα. Διότι πῶς σὺ τοιαῦτα δύνασαι νὰ φρονῇς καὶ διασαλπίζῃς, εἰς δὲ τὸν ἄλλον δὲν συγχωρεῖς νὰ τρέφῃ ἀντιθέτως τὸ ἴδιον αἴσθημα; Καλῶς λοιπὸν πράξασα ἡ Κυβέρνησις ἐξέδωκε τὴν περὶ τούτου ἐγκύκλιον, διότι δὲν ἔπρεπε νὰ ἀρήσῃ ν' γείνῃ ἐνταῦθα ἡ ἑστία τοιούτων ἰδεῶν καὶ πράξεων, νὰ ἐπισυμβῶσι δεινὰ ἀτοπήματα καὶ τελευταῖον τίς οἶδε ποῦ νὰ καταντήσῃ τὸ πρᾶγμα. Ἐὰν δὲ τοὐναντίον τίποτε δὲν ὑπῆρχε, πάλιν καλῶς πράττουσα, προεῖδε καὶ ἐνήργησε ταῦτα. Πρέπει λοιπὸν πλειότερον νὰ σκεπτώμεθα ὁμιλοῦντες, διὰ νὰ μὴ δίδωμεν τοιαύτην ἀφορμὴν λόγων. Περιπλέον παρατηρεῖ ὅτι ἡ Τουρκία, καὶ ἂν θέλῃ, δὲν δύναται νὰ ἐπιχειρήσῃ τι κατὰ τῆς Ἑλλάδος, ἐπειδὴ αἱ φίλαι Δυνάμεις ἀμφότερα τὰ ἔθνη θέλουσι τὰ ἀναχαιτίσει. Δὲν ἔχομεν λοιπὸν ἡμεῖς τὸ δικαίωμα νὰ δώσωμεν τὴν πρώτην ὥθησιν τοιαύτης ἀναστατώσεως, οὐδ' ἄνευ τῆς τῶν ὁμογενῶν ἡμῶν ἐρωτήσεως, νὰ ῥίψωμεν δαυλὸν ἀναμμένον εἰς τὰς ἑξίας των. Ταῦτα ἀπόκεινται εἰς τὴν ἀνεξερεύνητον βουλὴν τοῦ ὑψίστου, καὶ ὅταν ἡ στιγμὴ σημάνῃ θέλουσιν ἔλθει αὐτόματα. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἰδέαν ὅτι ὁ Χουσεὶν-Πασσᾶς εἶναι φίλος καὶ οἰκεῖος τῶν στασιαστῶν, οὐδὲ κατὰ τοῦτο ἔχομεν νὰ ἐπιφέρωμεν ἰσχυροὺς λόγους, ἐπειδὴ δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι δὲν ἔχει οὐδεμίαν πρὸς αὐτοὺς φιλίαν, ἀλλ' ὅτι τοὺς ἐδέχθη καταδιωκομένους καὶ τοῖς προσέφερεν ἄσυλον, ὡς τὸ αὐτὸ ἐπράξαμεν ἡμεῖς ὑπὲρ τοῦ Τσαπάρη, καὶ τοι οὐδεμίαν καὶ πρὸς τοῦτον ἔχοντες φιλίαν. Δύνανται δ' οἱ στασιασταὶ νὰ ἔχωσιν ἰδιωτικοὺς φίλους οἱουσδήποτε τῶν ὀθωμανῶν, χωρὶς νὰ πταίῃ ἡ ἐξουσία, ὡς καὶ ὁ Τσαπάρης δύναται νὰ ἔχῃ φίλους πολλοὺς Ἕλληνας χωρὶς διὰ τοῦτο νὰ πταίῃ καὶ ἡ Κυβέρνησις. Ἀλλ' ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ, ἐνδέχεται νὰ ἐφαντάσθησαν ἴσως μωροί τινες ἐκ τῶν κατὰ τὰ μεθόρια Τούρκων ὅτι δύναται ἡ Φθιῶτις νὰ γείνῃ ἄλλην μίαν φορὰν πασαλῆκι, καὶ διὰ τοῦτο ἐνθαῤῥύνουσι τὰ τοιαῦτα, ἀλλ' ἡ πολιτικὴ τῆς Τουρκίας ἐκοῦσαν ἀέκουσαν

τὴν πειθαναγκάζει νὰ τιμωρήσῃ τὸν ἀνωτέρω πασᾶν, καὶ θέλει ἀναγκαίως τὸν τιμωρήσει. Εἶπον προσέτι ὅτι ὁ πασᾶς δεχθεὶς ἑλληνικάς τινας οἰκογενείας καταφυγούσας ἐκείσε ἐν ὥρᾳ τῶν ταραχῶν, κατακρατεῖ ἤδη αὐτὰς αἰθαιρέτως καὶ δὲν ταῖς ἐπιτρέπει νὰ ἐπανέλθωσι. Τὴν περίστασιν ταύτην ὁμολογεῖ ὅτι δὲν γνωρίζει ποσῶς ἡ Κυβέρνησις, οὐδ' ἔλαβε περὶ τούτου ἐπισήμους πληροφορίας· ἀλλὰ νομίζει ὅτι οὔτε δύναται οὔτε τολμᾷ ὁ πασᾶς νὰ τὰς ἐμποδίσῃ, ὅταν αὗται θέλωσι νὰ φύγωσι, διότι τοῦτο εἶναι δικαίωμα τῶν ἐθνῶν ἀπαράβατον, καὶ συνάμα ἠδύναντο διά τινος προξένου τῶν φίλων δυνάμεων νὰ τὸ κατορθώσωσιν. Ἄλλως δμως ἠδύνατο ὁ προαγορεύσας ν' ἀναφέρῃ τὴν περίστασιν ταύτην εἰς τὸ ὑπουργεῖον καὶ νὰ καταθέσῃ εἰς τὴν βουλὴν τίνες εἶναι καὶ ποῖαι αἱ οἰκογένειαι αὗται, καὶ τὸν διαβεβαιοῖ τότε ὅτι ἡ Κυβέρνησις θέλει τὰς ἐπαναφέρει ταχέως. Τελευταῖον ἐξ ὅσων περὶ ἀμνηστείας ἀνέφερεν ἐξάγεται ὅτι τὸ ὑπουργεῖον κἂν ἐν γνώσει καὶ μετὰ συνέσεως ἐνήργησε ταύτην πρὸς κοινὴν ὠφέλειαν, ἐὰν δὲ δὲν εὐτύχησε νὰ φέρῃ πλῆρες τὸ ἀποτέλεσμα, ἐξομαλύνον δυσαρεσκείας πρὸ αὐτοῦ ὑπαρχούσας, ἐπανήγαγε καὶ τὸν Φαρμάκην, καὶ ἂν δὲν ἦτον αὐτὸς, ἴσως ἤθελε φέρει λυπροτέρας συνεπείας ἡ ἐπιχείρησις τῶν στασιαστῶν. Τί πταίει δὲ ἡ Κυβέρνησις, ἐὰν δὲν ὠφελήθησαν ἅπαντες ἐκ τῆς ἀμνηστείας; Εἶπε καὶ ἄλλοτε ὅτι εἶναι κακία ἔμφυτος αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων, ὅτι εἶναι ἀνάξια τέκνα τῆς πατρίδος, ἢ ἴσως ἐκ μωρίας τοῦ ὅτι θέλει περιέλθει ταχέως εἰς χεῖρας των ἡ Κυβέρνησις, ἐκ μωρίας ἀπαραλλάκτου τοῦ παλαιοῦ Ἀθηναίου, ὅστις ἠρίθμει ὡς ἴδια ὅλα τὰ εἰς τὸν Πειραιᾶ καταπλέοντα πλοῖα, δὲν ἠθέλησαν νὰ ὠφεληθῶσιν ἐκ τῆς χορηγηθείσης ἀμνηστείας. Ἄλλως τε, τὸ περὶ ἀμνηστείας συνεζητήθη καὶ ἄλλοτε, καὶ νομίζει ἀρκετὰ ἀπεδείχθη τότε ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔπταισε χορηγήσασα ταύτην, εἶναι δὲ καὶ ἤδη ἕτοιμος τὸ αὐτὸ νὰ ὑποστηρίξῃ, διότι ὁ λέγων τὴν ἀλήθειαν, ποτὲ δὲν φοβεῖται. Ἀλλ' ὁ ἀγορεύσας βουλευτὴς ἐλέγχει ἔτι τὸ ὑπουργεῖον ὅτι κάκιστα ἔπραξε διαλύσαν τοὺς ἐθνοφύλακας. Χαίρει διὰ τὸν ἔλεγχον τοῦτον, διότι καὶ ἐν τῇ γερουσίᾳ ἄλλος ἤλεγξεν αὐτὸ ὅτι κάκιστα ἔπραξε διατηρῶν τοὺς ἐθνοφύλακας. Τοῦτο δεικνύει ὡς ἐκ περισσοῦ τὴν δυσχερῆ θέσιν τοῦ ὑπουργείου εἰς τὸ νὰ συμβιβάζῃ πολλάκις τοσοῦτον ἀντιθέτους γνώμας. Ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις, ἐν ᾧ δὲν διέλυσε τούτους ὁλοτελῶς, καὶ ὑπάρχουσιν ἔτι καὶ εἰς Στερεὰν Ἑλλάδα καὶ εἰς Πελοπόννησον, διετήρησε τὴν ἐκ τούτων δαπάνην πρὸς ἄλλην ὠφέλειαν γενικὴν, τὰς δὲ ζάσεις

διέλυσε συνδρομὴ τοῦ ἔθνους καὶ πολλῶν στρατηγῶν οἰκειοθελῶς προσελθόντων. Ἀλλ' ἐὰν ἡ βουλὴ θέλῃ, ἀμέσως δύναται νὰ συμπληρώσῃ τὴν ἐθνοφυλακήν. Νομίζει ὅμως ὅτι δὲν εἶναι συνετὸν νὰ διατηρηθῇ πλήρης δι' ὀλίγας ἡμέρας, καὶ ἐξαντληθέντος ἔπειτα τοῦ ποσοῦ, νὰ ἐκλείψῃ πᾶν μέσον πρὸς ἀντίκρουσιν νέαν. Ὅθεν « κἀκεῖνο δεῖ ποιεῖν καὶ τοῦτο μὴ ἀφιέναι » καὶ ἐκ τῶν ἐνόντων νὰ συμβιβάζωμεν ὅλα. Ἀλλὰ δὲν εἶναι αὕτη ἡ κυρία τῶν συζητήσεων τούτων ἀφορμή, τὸ δὲ ὑπουργεῖον γνωρίζει καὶ τὰς αἰτήσεις, καὶ τὰ παράπονα καὶ τὰ σχέδια, ὅσα ἐντὸς οἰκίας τινος τεχνολογοῦνται. Ἀλλ' οἱ παρόντες ὑπουργοὶ ἐκ μόνης φιλοτιμίας ἐμμένουσιν ἔτι εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν πραγμάτων, καὶ ὅταν ὁ βασιλεὺς εὐαρεστηθῇ, ἀμέσως θέλουσιν ὑποχωρήσει, διότι ἀληθῶς εἶναι βαρὺς, κινδυνώδης ἀγὼν νὰ διευθύνῃ τις τὸ κράτος ἄνευ χρημάτων καὶ εἰς τοιαύτας μάλιστα περιστάσεις. Διὸ οἱοσδήποτε θελήσῃ καὶ δύναται νὰ τοὺς διαδεχθῇ, θέλουσι τὸν παρακαλέσει ν' ἀναλάβῃ τὸ ἐπαχθὲς τοῦτο βάρος, διότι δυσχερέστατον εἶναι νὰ κυβερνᾷ τις πλοῖον μὲ συντετριμμένον πηδάλιον. Δὲν ἠπατήθη δὲ ἡ Κυβέρνησις, ὡς εἶπον, καὶ ὡς πρὸς τὴν διαγωγὴν τῆς Τουρκίας διὰ τοὺς περὶ τὸν Παππακώσταν καὶ λοιπούς. Διότι καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τούτους, ἡ Κυβέρνησις ἠθέλησεν ἐπισκῶς, καὶ μεγαλοπρεπῶς φερομένη νὰ τοὺς διασώσῃ, ἡ δὲ Τουρκία δύναται νὰ εἴπῃ πρεπόντως δὲν ὑποχρεοῦται νὰ συναντιληφθῇ μεθ' ἡμῶν τῆς καταδιώξεως, ὅτι εἰς ἡμᾶς μόνους ἀπόκειται νὰ τοὺς πολεμήσωμεν, αὕτη δὲ ἐὰν ἔλθωσιν εἰς τὰ ὅριά της, δύναται νὰ λάβῃ τὰ ἀπαιτούμενα μέτρα. Τὴν ἀπάντησίν της δὲ ταύτην δύναται πλειότερον νὰ ὑποστηρίξῃ ἡ Τουρκία, ὑπομιμνήσκουσα τὴν ἰδίαν ἡμῶν ἀπάντησιν, ὅταν ἄλλοτε εἶχε παραπονεθῇ καὶ αὕτη πρὸς ἡμᾶς κατὰ τοῦ Βελέντσα. Δὲν δυνάμεθα λοιπὸν νὰ παραπονεθῶμεν εἰς τοῦτο κατὰ τῆς Τουρκίας, ὡς οὐδ' ἐκείνη δύναται νὰ παραπονεθῇ ὅτι πταίει ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἑλλάδος, διότι π. χ. ὁ ποιητὴς Α. Σοῦτσος ἐξέδωκε κατ' αὐτῆς φυλλάδιον τυρταϊκὸν, ἐπειδὴ ἡ ἔκφρασις τῶν ἰδεῶν εἶναι παρ' ἡμῖν ἐλευθέρα καὶ ὁ τύπος ὑπάρχει ἀδέσμευτος. Εἶναι λοιπὸν περιστάσεις, καθ' ἃς αἱ Κυβερνήσεις δὲν πταίουσιν, οὐδὲ πρέπει νὰ τὰς ἐνοχοποιῶσι ποσῶς. Περιπλέον ὁ ἀγορεύσας ἀκροθιγῶς μὲν, ἀλλὰ πικρότερον καθάπτεται τοῦ ὑπουργείου ὡς ἐκδόντος τὴν περὶ τῶν ὁρίων ἐκείνην ἐγκύκλιον καθ' ὑποβολὴν τοῦ πρέσβεως τῆς Τουρκίας. Ἀλλ' ἡ ἐγκύκλιος αὕτη προῆλθεν ἐξ ἐλευθέρας τοῦ ὑπουργείου πεποιθήσεως καὶ δὲν προεκλήθη ὑπ' οὐδενός. Ἐὰν ὅμως καὶ ὑπὸ τοῦ Κ. Μουσούρου ἐζητεῖτο καὶ ἡ αἰτησίς του ἦτο

δικαία, παρατηρεῖ ὅτι καὶ τότε ἔπρεπε τὸ ὑπουργεῖον νὰ συγκατατεθῇ. Ἂν δὲ φῆμαι, τὰς ὁποίας ἡ ἐγκύκλιος ἀναφέρει ἐκ προοιμίων δὲν ἦσαν ὅλως ἀνύπαρκτοι. Διότι ἀληθῶς εἶχον ἀκούσει ὅτι πολλοὶ ἐπρόκειτο νὰ συνέλθωσιν εἰς τὴν Πνύκα καὶ συνεννοηθέντες περὶ ἀπελευθερώσεως τῆς δούλης Ἑλλάδος νὰ ῥίψωσι τὸν περὶ τούτου κύβον, καὶ ὡς ἐὰν τοὺς καθίστων οἱ ἐκεῖσε ὁμογενεῖς ἡμῶν πληρεξουσίους των, χωρὶς οὐδὲ νὰ τοὺς ἐρωτήσωσι, νὰ φέρωσι μέχρι τῆς ἑστίας αὐτῶν ἀνησυχίας καὶ ταραχάς. Ἡ Κυβέρνησις λοιπὸν εἶχε χρέος προλαμβάνουσα νὰ διασκεδάσῃ τὰς φήμας ταύτας. Ἐὰν δὲ πραγματικῶς δὲν ὑπῆρχον, δὲν ἔφαλε ποσῶς προνοοῦσα. Ἄλλως τε οἱ φρόνιμοι γνωρίζουσι τὰς περιστάσεις, κινοῦσιν αὐτὰς, ὅταν ἦναι καιρὸς καὶ τὰς ἐμποδίζουσιν, ὅταν δὲν ἦναι. Ἀλλὰ παρακατιὼν προστίθησιν ὁ ἀγορεύσας ὅτι « τὸ αἴσθημα τοῦτο ὑπάρχει καὶ οὐδεμία ἐξουσία δύναται νὰ τὸ ἐμποδίσῃ », ἐνῷ δὲ ὀλίγον πρότερον εἶχεν εἰπεῖ ὅτι αὐτὰ ἦσαν ἀνύπαρκτοι φῆμαι, ἐντὸς τῆς αὐτῆς περιόδου ἐπιλαθόμενος συμπεραίνει ὅτι ὑπάρχει τὸ αἴσθημα. Ἀλλ' ἐὰν εἰς τὸ αἴσθημα τοῦτο δὲν ἐπεμβαίνῃ ἡ ἐξουσία, δύναται ὅμως καὶ ὀφείλει νὰ ἐμποδίσῃ τὴν πρᾶξιν. Προσθέτει περιπλέον ὅτι « χεῖρες ἀποτρόπαιοι καὶ φθοροποιαὶ ὑποσκάπτουσι τὴν αὐτονομίαν τοῦ ἔθνους κλ. » Παρατηρεῖ δ' ὡς πρὸς τοῦτο ὅτι φθοροποιαὶ χεῖρες εἶναι ἢ αἱ λαβοῦσαι τὰ ὅπλα κατὰ τῆς αὐτονομίας ἡμῶν, ἢ αἱ μέλλουσαι νὰ λάβωσι ταῦτα, ἢ αἱ σκευωροῦσαι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Ἀλλ' ἐκ τῶν λαβόντων τὰ ὅπλα οἱ μὲν κατεπολεμήθησαν ἤδη, οἱ δὲ καὶ συλληφθέντες παρεπέμφθησαν εἰς τὰ δικαστήρια ὅπως λάβωσιν ἐπαξίαν ἀνταπόδοσιν τῶν πεπραγμένων. Δὲν βλέπει λοιπὸν, οὐδ' ἐννοεῖ τίνες εἶναι αἱ φθοροποιαὶ αὗται χεῖρες, καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ μέλλον δὲν δύναται νὰ τὸ προμαντευθῇ. Πέποιθεν ὅμως ὅτι ὁ ἀγορεύσας ἐκτὸς τῶν ἀποπλανηθέντων ἐκείνων καὶ ἀτυχῶν στασιαστῶν οὐδένα Ἕλληνα αἰνίττεται ἄλλον. Δὲν ἐννοεῖ δ' ἄλλως τι σημαίνουσιν αἱ ἀπὸ τοῦ τεταί ἄλλον. Δὲν ἐννοεῖ δ' ἄλλως τι σημαίνουσιν αἱ ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου φωναὶ ὅτι ἐὰν τὸ ἔλεμμα τοῦ Ἕλληνος θολωθῇ, ὁ κόσμος θέλει ἰδεῖ νέαν μορφὴν κλπ. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ὁ φιλότιμος Ἕλλην ὅταν ἴδῃ ποσοβαλλόμενα τὰ εὐγενέστερα τῶν δικαιωμάτων του δὲν ἀγαπᾷ ν' ἀποθνήσκῃ γενναίως καὶ νὰ φέρῃ νέαν τῷ ὄντι μορφὴν εἰς τὸν κόσμον, ἀλλὰ τὸ ἔλεμμα τοῦ Ἕλληνος δὲν ἔλαβεν ἀφορμὴν νὰ θολωθῇ ἤδη, δὲν ἔχει αἰτίαν τινὰ ἀνεγέρσεως, καὶ ἑπομένως περιττὰι αἱ τοιαῦται φωναί. Ἄλλως τε ὁ Ἕλλην ἐκ τοῦ αἰσθήματος τούτου ὁρμώμενος προσβαλὼν ἀπέκρουσε τοὺς στασιαστὰς ὡς συνεπαγομένους μεθ' ἑαυτῶν Τούρκους, ἐνῷ

ἄλλως κατὰ τὴν ἔμφυτον γενναιοφροσύνην τῶν χωρικῶν ἡμῶν ἤθελε τοὐναντίον ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας χορηγήσει καὶ ἄσυλον καὶ φιλοξενίαν εἰς τὰς δυστυχίας των. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν παρὰ τοῦ ἀγορεύσαντος προταθεῖσαν ἀντεκδίκησιν, παρατηρεῖ ὅτι μόνος ὁ δασοπλανὴς ἢ ὁ ἀρεσίτροφος ἄνθρωπος, ὁ διακόψας πάντα μὲ τὴν κοινωνίαν δεσμόν, καὶ μὴ ὑποκείμενος, εἰς αὐτὴν δύναται ὅπως θέλει νὰ σκέπτηται καὶ ἀποφασίζῃ περὶ ἐκδικήσεως. Ἀλλὰ οὐδεὶς ἄλλος ἀνέχεται νὰ δογματίζῃ οἴκοθεν τοιαύτας ἰδέας, καὶ ἡ Κυβέρνησις εἰς ἐνέργειαν τιθεμένας ὀφείλει νὰ τὰς τιμωρήσῃ, ἐπειδὴ εἶναι ἐχθρὸς τῆς πατρίδος, ἐχθρὸς τῶν συνταγματικῶν θεσμῶν, καὶ τῆς κοινωνίας καταστροφεὺς πᾶς ὁ διανοούμενος ἢ ἐνεργῶν αὐτογνωμόνως τοιαύτας πράξεις. Τελευταῖον συμπεραίνων τὸν λόγον, ἐπαναλέγει ὅ,τι καὶ ἐκ προοιμίων εἶπεν ὅτι « κάλλιον πόλεμος ἔντιμος ἢ εἰρήνη ἐπονείδιστος, ἀλλ' ὁ πόλεμος παντοῦ καὶ πάντοτε εἶναι ἄδηλος. » Εἰς τοιαύτας δὲ περὶ τῶν ὅλων ἐπιχειρήσεις οἱ ἄνθρωποι πρέπει νὰ σκέπτωνται ἀπαθῶς καὶ νὰ ἔχωσιν ὅλας τὰς περιστάσεις ὑπ' ὄψιν. Ἰδίως δὲ ἡμεῖς πρέπει νὰ σκεφθῶμεν τίνες δολιευόμενοι μᾶς ἠπάτησαν, ἐὰν πρέπῃ εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν νὰ συμπεριλάβωμεν τὸ Διβάνι, καὶ ποία ἡ τακτικὴ καὶ ἔλλογος ὁδὸς τῆς ἱκανοποιήσεως. Διὸ ζητεῖται ἤδη παρὰ τῆς Πόρτας ἡ πίστωσις τοσούτων ἐξόδων, ἡ ἀποζημίωσις τῶν παθόντων καὶ τελευταῖον λόγος περὶ τῆς διαγωγῆς τῶν κατὰ τὰ μεθόρια Τουρκικῶν ἀρχῶν. Ἀπέναντι δὲ τοιούτων αἰτήσεων δὲν ἀμφιβάλλει ὅτι αἱ εὐεργέτιδες Δυνάμεις θέλουσι μᾶς ἀποδώσει τὸ δίκαιον. Ἐὰν ὅμως ἄλλως προώριστα νὰ γείνῃ ἡ λύσις καὶ τὸ ἔθνος πρέπῃ νὰ ἐγερθῇ πάλιν, πρῶτος αὐτὸς καὶ τοι γέρων ἤδη θέλει παρακολουθήσει καὶ ἐπιμείνει ἀνενδότως μέχρι τέλους.

Μετὰ τοῦτον πολλῶν ἄλλων αἰτούντων τὸν λόγον, ἐπειδὴ παρῆλθεν ἡ ὥρα, ὁ πρόεδρος συγκαταθέσει τῆς βουλῆς ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 4 μ. μ. ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ ἐξακολούθησις τῆς παρούσης συζητήσεως καὶ ἡ ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ καὶ περὶ ναυτικῆς δυνάμεως τοῦ ἔτους τούτου συζήτησις.

Ὁ πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος.
Εὐστρ. Παρίσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΛΗ'.

Τῆς 13 Ἰουνίου.

Σήμερον τὴν δεκάτην τρίτην Ἰουνίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἑβδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀναγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ἀκολούθως ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσιν περὶ περιθάλψεως τῶν κατοίκων Φθιώτιδος καὶ τῶν τοῦ δήμου Παναρέτης μετὰ τοῦ ἀναγκαίου νομοσχεδίου· ἔχουσι δ' οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, περὶ περιθάλψεως οἰκογενειῶν τινων Φθιώτιδος.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

Τὰ καταβληθέντα στασιαστικὰ κινήματα ἐπήνεγκαν δυστυχήματα εἰς τοὺς κατοίκους τῆς ἐπαρχίας Φθιώτιδος, καὶ ἰδίως τῆς πόλεως Ὑπάτης, πολλοὶ τῶν ὁποίων, καταστραφεισῶν τῶν οἰκιῶν των καὶ τῆς ἄλλης περιουσίας των, στεροῦνται ἤδη καὶ τῶν ἐπιουσίων ἄρτων.

Εἰς δὲ τὸ χωρίον Παναρήτης τοῦ δήμου Μηδείας τῆς ἐπαρχίας Ναυπλίας, ἀφοῦ συνεκομίσθησαν ἀπὸ τῶν ἀγρῶν οἱ καρποὶ εἰς τὰ ἁλώνια, πυρὸς ἐξαφθέντος ἐκεῖ, ἐπυρπολήθησαν ἅπαντες, οἱ δὲ κάτοικοι τοῦ χωρίου τούτου περιῆλθαν καὶ οὗτοι εἰς τὴν αὐτὴν δυστυχίαν.

Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὰς ἐνδείας ταύτας οἰκογενείας εἶναι καὶ φιλάνθρωπον καὶ δίκαιον νὰ δοθῇ περίθαλψίς τις ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, διὰ τοῦτο λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ὑμετέραν συζήτησιν τὸ περὶ χορηγίας εἰς αὐτὰς πέντε μέχρις ὀκτὼ κοιλῶν σίτου καὶ ἀραβοσίτου ἐπισυνημμένον νομοσχέδιον.

Καὶ περὶ μὲν τῆς ἀνευρέσεως τῶν ἐκ τῶν ἀποστατικῶν κινημάτων δυστυχησασῶν καὶ κατασταθεισῶν ἀξίων τῆς περιθάλψεως ταύτης οἰκογενειῶν τῆς Φθιώτιδος, διατάσσεται διὰ

διὰ τοῦ ἄρθρου 2. τοῦ νομοσχεδίου, νὰ φροντίσωσιν ἰδίως ὅ,τε νομάρχης τοῦ νομοῦ καὶ ὁ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ οἰκον. ἔφορος καὶ ὁ ἀρμόδιος δήμαρχος. Περὶ δὲ τῶν κατοίκων Παναρήτης οὐδεὶς γίνεται λόγος, διότι καὶ αἱ τριάκοντα οἰκογένειαι αἱ τὸ χωρίον τοῦτο ἐνοικοῦσαι, ὑπήνεγκαν τὸ δυστύχημα τοῦτο.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 12 Ἰουνίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῇ ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν Βουλήν, καὶ θέλει ὑποστηριχθῇ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Εἰς τὰς οἰκογενείας τῆς ἐπαρχίας Φθιώτιδος, καὶ ἰδίως τῆς πόλεως Ὑπάτης, αἵτινες ὡς ἐκ τῶν ζημιῶν, τὰς ὁποίας κατὰ τὰ τελευταῖα ἀποστατικὰ κινήματα ὑπήνεγκον, περιέστησαν εἰς τοιαύτην δυστυχίαν, ὥστε στεροῦνται καὶ τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου, θέλουσι χορηγηθῇ ἐκ τῶν καρπῶν τοῦ δημοσίου πρὸς περίθαλψιν, πέντε μέχρις ὀκτὼ κοιλῶν σίτου καὶ ἀραβοσίτου, ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν ἑκάστης.

Ἄρθρ. 2. Τὸ αὐτὸ ποσὸν σίτου καὶ ἀραβοσίτου θέλει χορηγηθῇ πρὸς περίθαλψιν καὶ εἰς τὰς οἰκογενείας τοῦ χωρίου Παναρήτης τοῦ δήμου Μηδείας τῆς ἐπαρχίας Ἀργολίδος, δυστυχησάσης ὡς ἐκ τῆς πυρπολήσεως ὅλων τῶν συγκομισθέντων καρπῶν αὐτῶν.

Ἄρθρ. 3. Τὰς ἀξίας τῆς περιθάλψεως ταύτης ἐνδεεῖς οἰκογενείας τῆς Φθιώτιδος θέλει προσδιορίσει ἐπιτροπὴ συγκειμένη ἐκ τοῦ Νομάρχου Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος, τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Φθιώτιδος καὶ τοῦ δημάρχου τοῦ δήμου, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν περιφέρειαν ἐνοικοῦσι τοιαῦται ἐνδεεῖς οἰκογένειαι.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 11 Ἰουνίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Ἐνταῦθα δὲ παρατηρήσαντός τινος ὅτι καὶ τὸ χωρίον Παλαιοχῶρι διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους καθίσταται ἐπάξιον τῆς παρὰ τῆς Κυβερνήσεως συνδρομῆς, διότι καὶ αὐτὸ πολλὰ ὑπέστη ἐκ τῆς ἀποστασίας, καὶ αἱ οἰκίαι τῶν κατοίκων ἐπυρπολήθησαν, πρὸς δὲ διέμειναν ἐκεῖσε καὶ αἱ δυνάμεις τῆς Κυβερνήσεως, ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι πρὸς τὸ παρὸν μὲν συνέστησεν ὁ νομάρχης ὡς ἄξια περιθάλψεως τὰ μέρη ἐκεῖνα, ὑπὲρ ὧν προεκαλέσθη τὸ νομοσχέδιον. Ἴσως δὲ προσεχῶς θέλει συστήσει εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἄλλους δήμους εἰς τὴν αὐτὴν ὑπαγομένους κατηγορίαν καὶ ἐνδέχεται τότε μεταξὺ τούτων νὰ ἦναι καὶ τὸ Παλαιοχῶρι.

Ἀναγγείλαντος δὲ τοῦ προέδρου ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς περὶ πολιτικῆς τῆς Τουρκίας διακοπείσης συζητήσεως, καὶ ἡ τῶν νομοσχεδίων περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ καὶ περὶ ναυτικῆς δυνάμεως συζήτησις, λαβὼν τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ πρώτου ἀντικειμένου παρατήρησέ τις ὅτι τὸ ὑπουργεῖον προσκληθὲν παρὰ τῆς βουλῆς, διὰ νὰ δώσῃ πληροφορίας περὶ τῶν τελευταίων στασιαστικῶν συμβάντων καὶ περὶ τῆς ἐπ' αὐτῶν πολιτικῆς τῆς Τουρκίας, ἠθέλησε περιπλέον νὰ ἐκθέσῃ ἱστορικῶς καὶ τὰ μέτρα, ὅσα εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἐξ ὑπαρχῆς ἔλαβεν. Ἐπειδὴ ὅμως περιπλέον ἀνέφερε καὶ εἰδικάς τινας περιστάσεις ἀφορώσας τὸ προλαβὸν ὑπουργεῖον, λαμβάνει τὸν λόγον σκοπὸν ἔχων οὐχὶ νὰ ἐπικρίνῃ τὴν διαγωγὴν τοῦ νέου ὑπουργείου ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, ἀλλὰ νὰ εἴπῃ ὀλίγα τινὰ περὶ τῶν μέτρων, ὅσα τὸ πρὸ αὐτῶν ὑπουργεῖον εἶχε λάβει, τὰ ὁποῖα ὑπῆρχον μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν παρητήθη ἀπὸ τῆς διευθύνσεως τῶν πραγμάτων. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ πρῶτον ἐρρέθη ἐν τῷ μεταξὺ ἀφῃρημένη τις φράσις ὅτι τὰ αὐτὰ διετηρήθησαν περὶ ἀσφαλείας μέτρα, ὅσα ὑπὸ τοῦ πρώην ὑπουργείου εἶχον εὑρεθῇ, διὰ νὰ μὴ παρεξηγηθῇ ἡ ἔκφρασις αὕτη, συμπληρουμένου τοῦ κενοῦ τούτου ὁπωσδήποτε, ἐνόμισε χρέος του νὰ εἴπῃ πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ὅσα ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, εἶπεν ὁποῖα εἶχε λάβει μέτρα τὸ ὑπουργεῖον ἐκεῖνο. Παρατηρεῖ λοιπὸν ὅτι, ὅτε κατὰ πρῶτον ἐξερράγη ἡ εἰς Παλαιοχαλιὰ στάσις, οὐ μόνον ἐβιάσθη τὸ ὑπουργεῖον νὰ διορίσῃ ἐκεῖσε ἀνάλογον ἀριθμὸν ἐθνοφυλακῆς διὰ τὸ ὅλως ἀνεπαρκὲς τῆς ἐνόπλου δυνάμεως, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τρεῖς περίπου μῆνας ἠναγκάσθη, ἐὰν δὲν ἀπατᾶται, νὰ τὴν διατηρήσῃ καὶ μετὰ τὴν διάλυσιν τῶν ἀποστατῶν. Διότι ὁ μὲν ἀρχηγὸς τούτων καταφυγὼν διέμενεν εἰς τὴν Πρέβεζαν, πολλοὶ δὲ Τοῦρκοι καὶ Ἕλληνες

συνερχόμενοι καθ' ἑκάστην συνεκεντροῦντο περὶ αὐτὸν, διὰ νὰ εἰσβάλωσιν ἐντὸς τῶν ὁρίων. Ἐξέκαθεν λοιπὸν ἡ Κυβέρνησις ἔνθεν μὲν διὰ τὴν ἐπισφαλῆ ταύτην συγκέντρωσιν, ἔνθεν δὲ ἐπειδὴ τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ εἶχεν ἀσθενήσει διὰ τὸ νοσῶδες τοῦ κλίματος, νὰ διατηρήσῃ ἐκτὸς τῆς πρὸς καταδίωξιν τῆς λῃστείας χρησιμευούσης μεταβατικῆς δυνάμεως τῆς ἐθνοφυλακῆς καὶ ἄλλην περιπλέον πρὸς ἐπιτήρησιν τῆς μεθορίου ἐκείνης γραμμῆς ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ συνταγματάρχου καὶ βουλευτοῦ ἤδη Κ. Δεληγεώργη. Οὐχ ἧττον δὲ καὶ εἰ ὑπὸ τὸν ὑποστράτηγον Ἰω. τοῦ Γκούρα ἐθνοφύλακες, μὴ ὄντες ὀλιγώτεροι τῶν ἤδη ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Φαρμάκη διατελούντων, διετηρήθησαν καὶ μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς ἐν Κουρήτιδι ἀποστασίας, διότι ἂν καὶ εἶχεν, ὡς εἶπε, διαλυθῇ, ὁ τότε ἀποστάτης, νῦν δ' ὑπερασπιστὴς τῶν καθεστώτων Κ. Φαρμάκης, ἐπὶ πολὺν χρόνον περιεφέρετο μετὰ πολλῶν ὀπαδῶν του κρυπτόμενος εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἄλλη ἰσάριθμος σχεδὸν δύναμις ἐθνοφυλακῆς ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ μοιράρχου Πτολεμαίου διατελοῦσα, διετηρήθη εἰς Φθιῶτιδα διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους, ἐπειδὴ καίτοι διαλυθέντες οἱ περὶ τὸν Παπακώσταν, Βελέντσαν καὶ Βαλατσόν, διέμενον ὅμως περὶ τὴν μεθόριον γραμμὴν συσσωματωμένοι καὶ φόβος ἦτον νέα ἐπιδρομῆς. Τελευταῖον εἰς μὲν τὴν Χαλκίδα διετηρήθησαν περὶ τοὺς 200 τινὲς δὲ καὶ εἰς Θήβας, διότι, ἂν καὶ διαλυθεῖσα ἐματαιώθη καὶ ἡ Κριεζιωτικὴ στάσις, ὑπῆρχον σπουδαῖαι καὶ σοβαραὶ ὑπόνοιαι νέας ἐπιθέσεως. Ἀλλ' ὅταν ἡ κυβέρνησις ἐπληροφορήθη ὅτι ὁ μὲν Θεόδωρος Γρίβας ἀπῆλθεν εἰς Ἰωάννινα, ὁ δὲ Κριεζιώτης διέμενεν εἰς Προύσσαν, ὥστε ἡ μετακίνησις των δὲν ἦτον εὔκολος, ἐπίσης δὲ οἱ λοιποὶ πάντες εἰς Τύρναβον καὶ Λάρισσαν ἀποσυρθέντες καθίσταντο πάντη ἀβλαβεῖς, τὰ δὲ πράγματα διὰ τῶν μέτρων τούτων ἐπανῆλθον εἰς τὴν πρώτην αὐτῶν ἁρμονίαν, καὶ γαλήνη ἐκ νέου ἐπεκράτησε παντοῦ, ἡ κυβέρνησις ἠλάττωσε τότε τὰ ἐξασφαλιστικὰ ταῦτα μέτρα, καὶ διετήρησε τόσους μόνον, ὅσοι ἔνθεν μὲν ἐξήρκουν πρὸς καταδίωξιν τῆς λῃστείας, ἔνθεν δὲ πρὸς ματαίωσιν πάσης ἐνδεχομένης νέας ἀποπείρας. Διὸ τοὺς μὲν ἐν Θήβαις καὶ Κουρήτιδι, ὅπου δὲν ἦτον ἀνάγκη, διέλυσε καθ' ὁλοκληρίαν, εἰς δὲ τὴν Ἀκαρνανίαν καὶ Εὐβοιαν διετήρησεν ἀνὰ 100 περίπου ὑπὸ τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν ἐκεῖσε μεταβατικῶν σωμάτων· ὡς πρὸς δὲ τὴν ὁροθετικὴν γραμμὴν παρατηρεῖ ὅτι, ἐπειδὴ καὶ ὁ στρατιωτικὸς νόμος καὶ ἡ τότε ἀνάγκη ἀπαραιτήτως ἀπῄτουν νὰ μεταλλαγῶσι τὰ ἐκεῖ

σε πρὸ πολλοῦ σταθμεύοντα τάγματα, ἡ Κυβέρνησις διέταξε μὲν τὴν μετάθεσιν αὐτῶν, ἥτις ἔπρεπε νὰ πραγματοποιηθῇ πρὸ τῆς 25 Μαρτίου, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου μὴ ἀγνοοῦσα ὅτι τὰ τάγματα ταῦτα ἐκτὸς τῆς συνήθους περιπολήσεως ὤφειλον νὰ περιφρουρῶσι καὶ τοὺς κατὰ τὰ μεθόρια 18 στρατῶνας, συνεπέρανεν ὅτι ἡ πραγματοποίησις τῆς μεταθέσεως τούτων δὲν ἠδύνατο νὰ κατορθωθῇ ἐντὸς τῆς 25 Μαρτίου. Συνάμα δὲ ὑπ' ὄψιν ἔχουσα ὅτι ἐπειδὴ τὰ τάγματα ταῦτα δὲν ἦσαν συμπεπληρωμένα, ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν δὲν ἐπήρκει εἰς τὸ νὰ συντελέσῃ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς Κυβερνήσεως, διὰ νὰ ἐξομαλύνῃ πάντα ταῦτα, ἀπεράσισε κατὰ γνωμοδότησιν τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν ἐκεῖσε ἀσφάλειαν ἀρχηγῶν νὰ διατηρηθῶσιν ἐπί τινα χρόνον οἱ ἐκεῖσε στρατῶνες ὑπὸ ἐθνοφυλάκων μαχίμων, καὶ ἐμπειροπολέμων ὡς γυμνασθέντων κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος καὶ ὑπηρετησάντων ἄλλοτε εἰς τὰ τακτικὰ σώματα. Ἐπὶ τούτῳ λοιπὸν διωρίσθησαν ἐθνοφύλακες 180 ἄνδρες, ἡ δὲ ἐκλογὴ αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ στρατῶνας διανομὴ ἀνετέθη εἰς τοὺς νομάρχας καὶ μοιράρχους τῶν ἰδίων νομῶν. Περιπλέον ἐπὶ κεφαλῆς τούτων ἀπεφασίσθη νὰ ἦναι εἷς ὑφοδηγὸς καὶ εἷς ἀξιωματικὸς τῆς χωροφυλακῆς, τὸ ὁποῖον ἐπίσης ἔγεινε καὶ ὤμοσαν μάλιστα τὸν συνήθη τῶν ἐθνοφυλάκων ὅρκον. Τότε δὲ ἀπεφασίσθη πλέον νὰ τεθῶσι τὰ τάγματα συγκεντρωμένα, ἓν μὲν εἰς τὴν Στυλίδα, δύω εἰς Ἀκαρνανίαν, ἕτερον εἰς Ὑπάτην καὶ δύω ἄλλα εἰς τὸν δῆμον Σπερχειάδος καὶ Ὑπάτης, διὰ νὰ ἐπαρκῶσιν οὕτω καὶ εἰς τὰς ἀναγκαίας περιπολήσεις καὶ εἰς ἀντίκρουσιν πάσης ἐπιδρομῆς. Καὶ τοιαύτη μὲν ἦτον ἡ κατάστασις τῆς προκειμένης ὑποδιαιρέσεως τοῦ στρατοῦ μέχρι τῆς 8 Μαρτίου, καὶ δὲν ἔμενεν εἰμὴ ἡ ἐντελὴς τῶν μεταθέσεων τούτων πραγματοποίησις, προσδοκωμένου καθ' ἑκάστην τοῦ τάγματος τοῦ δήμου Λαυλίου, διὰ νὰ διαδεχθῇ τὸ ἐν Ἀθήναις ὑπάρχον, τὸ ὁποῖον ἔμελλε νὰ μεταβῇ εἰς Ἀκαρνανίαν, ὅτε τὸ ὑπουργεῖον ἐκεῖνο ἀπεσύρθη τῆς διευθύνσεως τῶν πραγμάτων. Παρατηρεῖ δ' ὅτι προῆλθεν εἰς τὴν ἐξιστόρησιν ταύτην, διὰ νὰ ἐξηγήσῃ ἁπλῶς καὶ ἐν πάσῃ εἰλικρινείᾳ εἰς ποίαν κατάστασιν ἦσαν τότε τὰ πράγματα, καὶ ὁποῖα μέτρα εἶχον ληφθῇ, δι' ὧν δὲν ἀμφιβάλλει ἡ Κυβέρνησις διὰ τὴν πλήρη τοῦ κράτους ἀσφάλειαν. Ἀρκούμενος δὲ εἰς τὴν ἐξιστόρησιν ταύτην, δὲν προτίθεται οὐδόλως νὰ κατακρίνῃ τὸ ἐνεστὼς ὑπουργεῖον διὰ τὴν τροποποίησιν τῶν μέτρων τούτων, διότι εἰς αὐτὸ ἐναπόκειται καὶ ἡ ἐκτίμησις καὶ ἡ εὐθύνη τοῦ μέλλοντος. Ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν

ως εἶπε μέχρι τοῦδε ὅτι ἡ ἐπιτήρησις τῶν στρατώνων κακῶς εἶχεν ἀνατεθῆ εἰς τοὺς ἐθνοφύλακας καὶ εἰς τοῦτο ἀπέδωκε τὴν αἰσχυνδίαν ἐγκατάλειψίν των. Καὶ εἶπε μὲν τότε ὅτι ἀπέστειλεν ἐκτάκτως ἀξιωματικόν τινα διὰ νὰ διερευνήσῃ τὰ καθ' ἕκαστα τῆς ἐγκαταλείψεως ταύτης, καὶ ὅτι θέλει ὑποβάλει μετ' οὐ πολὺ εἰς τὸ σῶμα τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, ἀλλ' εἰσέτι μένομεν ἐν ἀγνοίᾳ καὶ δὲν ἀνέφερε μέχρι τοῦδε τίποτε περὶ τούτου. Τὸ κατ' αὐτὸν δὲ νομίζει ὅτι οὐ μόνον οἱ κατὰ τοὺς νομοὺς ἅπαντας ἐθνοφύλακες, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ τὴν διατήρησιν τῶν στρατώνων διαπιστευθέντες εἶχον διαλυθῆ πρὸ τῆς εἰσβολῆς τῶν στασιαστῶν καὶ λαμβάνει τότε ἄλλον χαρακτῆρα τὸ ζήτημα. Διὸ ἔπρεπε νὰ ἐπισπεύσῃ πρῶτον τὰς ἀκριβεῖς περὶ τούτου πληροφορίας, οὐχὶ δὲ νὰ ἐπανέρχηται εἰς τὸ περὶ στρατώνων ζήτημα μὲ τὰς ἀφηρημένας αὐτὰς ῥήσεις. Ἤδη καὶ ὡς βουλευτὴς παρατηρεῖ ὅτι δὶς ἢ τρὶς μέχρι τοῦδε τὸ ὑπουργεῖον πραγματευόμενον περὶ στασιαστῶν, ὡμίλησε μὲ ἀσυνήθη τινὰ καὶ παράδοξον γλῶσσαν. Ἐὰν δὲ τὸ ὑπουργεῖον ἐκεῖνο διεδέχθη νέον, οὐχ ἧττον ἡ κυβέρνησις ὑποτίθεται ἡ αὐτὴ καὶ μόνον ἡ εὐθύνη τῶν προσώπων ἀλλάσσει. Ἡ ἀμνηστεία λοιπὸν καὶ αἱ ἐγκύκλιοι τῆς κυβερνήσεως ἀναφέρουσαι περὶ τῶν στασιαστῶν, ἀποκαλοῦσιν αὐτοὺς ἀνθρώπους προσκρούσαντας εἰς τοὺς νόμους καὶ εἰς τὴν τάξιν. Πρὸς τί λοιπὸν περὶ αὐτῶν ἀγορεύοντες οἱ νέοι ὑπουργοί, νὰ λέγωσι συνεχῶς ἀπὸ τοῦ βήματος ὅτι δὲν τρέφουσιν δίθεν οὗτοι δυσαρεσκείας πρὸς τὸ ἐνεστὼς ὑπουργεῖον, καὶ καθ' ἑκάστην νὰ ἐπαναλαμβάνηται ὅτι ἀποκρούουσιν ὡς παράνομον τὴν βουλήν; Παρατηρεῖ δ' ὅτι ἀφ' οὗ παρεπέμφθησαν οἱ ἀνωτέρω στασιασταὶ εἰς τὰ δικαστήρια καὶ ἐξεδόθησαν ἤδη βουλεύματα καὶ κατασχετήρια κατ' αὐτῶν, οὐδεὶς ἁρμόζει νὰ κάμνῃ λόγον τῶν ἐνόχων προφάσεών των, διότι ἐναργῶς θεωροῦνται ἐγκληματίαι καὶ ὁ νόμος θέλει ἀποφασίσει περὶ τῶν κατ' αὐτούς. Ἐὰν ὅμως κατὰ τὴν γνώμην τῶν ὑπουργῶν θεωρῆται ἀμφισβητητέα ἡ ἰδιότης των, καὶ ὑποτίθηται ὅτι ὑπάρχουσιν ἀποχρῶντες ὑπὲρ αὐτῶν λόγοι, ἂς ἐξετασθῆ τέλος πάντων τὸ ὑποτιθέμενον τοῦτο δίκαιον, διὰ νὰ τοὺς ἀποδοθῆ κατ' ἀξίαν, καὶ ἂν μέχρι τῆς διαλύσεως τῆς βουλῆς ἐκτείνωνται ἴσως αἱ αἰτιάσεις των, καὶ τοῦτο δὲν εἶναι ἀδύνατον νὰ κατορθωθῆ. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ μεταχειρίζηται τοιοῦτον τρόπον ἐκφράσεως ἡ κυβέρνησις, καὶ τὸν θεωρεῖ ὅλως ἀνοίκειον, ἐκτὸς ἐὰν ἀναφέρῃ ταῦτα τυχαίως. Τῶν ἐγκλημάτων οἱ λόγοι δὲν πρέπει νὰ ἐκτίθενται ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου καὶ μόνον αἱ πράξεις αὐτῶν πρέπει νὰ ἐλέγχωνται. Δὲν

λέγει δὲ ταῦτα μὲ σκοπόν τινα ἐμπαθῆ, ἀλλὰ μὲ καρδίαν ὅλως καθαρὰν καὶ μὲ τὴν εἰλικρινῆ πρόθεσιν τοῦ νὰ διορθωθῶσι τὰ πράγματα, ἐὰν τὸ δίκαιον ἦναι ὑπὲρ τῶν στασιαστῶν, καὶ ἂς πάθῃ ἀδιαφόρως καὶ αὐτὸς καὶ πᾶς ἄλλος. Τοὐναντίον δὲ, συνίστησιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον νὰ μεταβάλῃ τρόπον ἐκφράσεως καὶ νὰ μὴ ζητῇ νὰ ἀντιπροσωπεύῃ, οὕτως εἰπεῖν, τὰς προφάσεις τοιούτων ἀνθρώπων. Ἐκτὸς τούτου, καὶ ἄλλο τι δὲν δύναται νὰ παραλείψῃ. Ὅθεν παρατηρεῖ ὅτι ἐν ᾧ ὁ τὴν συζήτησιν ταύτην προκαλέσας βουλευτὴς ἀναφέρων ὅσα ἀπό τινος χρόνου ὑπομένει τὸ Κράτος ὑπὸ τῶν στασιαστῶν, ἀπέδωκεν οὐ σμικρὸν μέρος καὶ εἰς τὴν πολιτικὴν τῆς Τουρκίας, νομίζει ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἔπρεπε, περιοριζόμενος εἰς τὸ κύριον τοῦτο θέμα, νὰ εἴπῃ μόνον πρὸς τὴν βουλὴν ὅ,τι περὶ ἀποστατῶν γνωρίζει, καὶ ἐὰν θεωρῇ ἢ ὄχι τὴν διαγωγὴν τῆς Τουρκίας ἐχθρικήν. Εἰς τοῦτο δ' ἐπαναλέγει, ἔπρεπε τὸ ὑπουργεῖον ν' ἀρκεσθῇ, ποῖα δὲ τὰ αἰσθήματα τοῦ ἔθνους, ποῖαι αἱ ἐλπίδες αὐτοῦ, τί θέλει συμβῆ εἰς τὸ μέλλον καὶ τὰ τοιαῦτα δὲν ἔπρεπε ν' ἀναπτυχθῶσι ποσῶς, ἐπικρινόμενα καὶ κατακρινόμενα, ὡς ἐπίσης δὲν ἔπρεπε μάλιστα νὰ ῥιφθῇ ἐν τῷ μέσῳ καὶ εἰδική τις περίστασις τὸ 1825 ἀφορῶσα· ἀλλ' ἡ περίστασις αὕτη, ἐπαναλέγει, δὲν ἦτον ἐθνική, καὶ ἔφερεν ὅλως εἰδικὸν χαρακτῆρα, οἱ δὲ Ἕλληνες ὑπὲρ τῆς αὐτονομίας αὐτῶν παρακινδυνεύοντες, δὲν ἐπεκαλέσθησαν μόνον τὴν συνδρομὴν μιᾶς δυνάμεως τῆς Ἀγγλίας, ἀλλὰ καὶ τὸν θεὸν ἐκ τοῦ ὕψους καὶ ὅλας τὰς κυβερνήσεις καὶ τὴν ἀνθρωπότητα πᾶσαν, παρὰ τὸν προορισμὸν τῆς ὁποίας τοσούτους αἰῶνας ἐστέναζον. Αἱ δὲ ῥηθεῖσαι εἰδικαὶ περιστάσεις αὐτῶν καὶ πᾶσα ἄλλη ὁμοία εἶναι γέννημα πικρὸν τῆς ῥαδιουργίας, καὶ ἐκ τῆς περιστάσεως μάλιστα τοῦ 1825 ἐγεννήθησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὰ κόμματα. Ναὶ ἐγεννήθησαν τὰ κόμματα, ἀλλ' ἡ ἐποχὴ αὕτη ἱστορικῶς εἶναι ἡ ἐνδοξοτέρα, καὶ ἀντὶ νὰ προσβάλῃ τὸν ἐθνισμὸν ἡμῶν μᾶς κάμνει νὰ σεμνυνώμεθα. Διότι κατ' αὐτὴν ἔπεσεν ἡρωϊκῶς ὁ μεγαλομάρτυς ἡμῶν Φλέσσας, κατ' αὐτὴν ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανοὺς τὸ ἔνδοξον Μεσολόγγι, κατ' αὐτὴν μὲ τὰ βρέφη εἰς τὰς ἀγκάλας αἱ ἑλληνίδες ἐκρημνίζοντο ἄδουσαι ἐκ τῶν βράχων, κατ' αὐτὴν τελευταῖον ἀνέλαμψαν τὰ ἐκπληκτικώτερα ἔργα τοῦ ἀγῶνος. Διὸ ἰδόντες οἱ δυνατοὶ τῆς γῆς ὅλα ταῦτα, ἐστεβάσθησαν ἀναγκαίως τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἔθνους καὶ ἀπεφάσισαν νὰ γείνωσι τότε οἱ ἐκτελεσταὶ τῶν θείων βουλήσεων. Οὕτω δὲ ἡ Ἑλλὰς εἶχε κοινοὺς τοὺς φίλους, τοὺς

ἐχθρούς, τὸ συμφέρον· ἀλλὰ δυστυχῶς τὸ τοιοῦτον ἔνδοξον ἀποτέλεσμα ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τινας μόνον τὸ ἴδιον συμφέρον πρεσβεύοντας νὰ σκεφθῶσιν εἰδικώτερον ἐπὶ τούτου, καὶ οἱ μὲν αὐτῶν νὰ προτρέψωσιν, οἱ δὲ καὶ νὰ ἐνεργήσωσι τὴν εἰδικὴν ταύτην προσέγγισιν τῶν Ἑλλήνων εἰς διαφόρους τῆς Εὐρώπης δυνάμεις· ἀλλὰ τοῦτο ἐνηργήθη καὶ ἐγένετο ὑπό τινων μόνον, οὐχὶ δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ ἔθνους, ὡς ἐξέθηκεν ἀνωτέρω. Διὸ ἐν ᾧ καὶ τότε εἶχε Κυβέρνησιν συνταγματικὴν, καὶ συνελεύσεις πολλαὶ συνεκροτήθησαν ἀκολούθως, οὐδεμιᾶς τοιαύτης πράξεως ἐπελήφθη. Ἀλλ' ἔχει ἔτι καὶ ἄλλο τι νὰ παρατηρήσῃ. Λέγει δ' ὅτι ὁ πρῶτος ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἀγοράσας τὴν πολιτικὴν τῆς Τουρκίας ἀναπτύσσων, εἶπεν ὅτι ἐὰν αὐτὴ ἀποδειχθῇ σκολιὰ, καὶ ἡ Κυβέρνησις δὲν προκαλέσῃ τὴν ἀναγκαίαν ἱκανοποίησιν, πολλαὶ τῶν παθόντων ἀγανακτοῦντες θέλουσι καταφύγει εἰς ἀντεκδικήσεις καὶ ἐκ τούτων ἐνδέχεται νὰ προκύψῃ ἐθνικός τις πόλεμος. Ἀλλ' ἐπὶ τῆς προτάσεως ταύτης νομίζει ὅτι ὁ Κ. ὑπουργὸς θερμότερον ἀπαντῶν, περιῆλθεν εἰς ἀναρμόστους τινὰς ἐρεύνας καὶ ἐξηγήσεις οὐ μόνον περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ ἔθνους ὡς πρὸς πόλεμον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν αἰσθημάτων αὐτοῦ. Ἔπρεπε δὲ ἀντὶ τούτων πάντων ν' ἀρκεσθῇ ἀπαραινόμενος μόνον, ἐὰν θεωρῇ δολίαν ἢ ὄχι τὴν πολιτικὴν τῆς τουρκίας. Καὶ περὶ τούτου μὲν ἀποχρώντως, νομίζει, ὡμίλησεν ὑπὲρ τοῦ δευτέρου, ἀλλ' ἔπρεπεν εἰς τοῦτο μόνον νὰ περιορισθῇ. Ὅλα δὲ τὰ λοιπὰ εἶναι παρεκβάσεις ἀνοίκειοι, διότι τὰ αἰσθήματα τῶν ἐθνῶν εἶναι ὅλως ἀπροσδιόριστα, καὶ οὐδεμία ἀρχὴ ἢ ἐξουσία δύναται νὰ τὰ περιστείλῃ. Οὕτω δὲ καὶ οἱ ἐκ τούτων πόλεμοι ἀδικητοι καὶ αὐτόματοι ἐπισυμβαίνουσι παραδόξως καὶ μετὰ κρότου ἐκρήγνυνται χωρὶς νὰ θέλωσι πολλάκις αἱ Κυβερνήσεις, διὰ οὔτε προνοοῦνται οὔτε προλαμβάνονται τοσοῦτον εὐχερῶς. Ὅ,τι δὲ προώρισται οὐρανόθεν περὶ παντὸς ἔθνους, ὅ,τι εἰς τὰ ἀνεξερεύνητα τέλη της ἀπεφάσισεν ἡ πρόνοια τοῦ ὑψίστου, τοῦτο θέλει ἔλθει αὐτόματον, θέλει ἐνεργηθῇ φυσικῶς, χωρὶς οὐδεμία δύναμις ἢ μέτρον νὰ τὸ ἀναστείλῃ. Ἡ Κυβέρνησις λοιπὸν πρέπει νὰ περιορίζηται ἐντὸς τῶν δικαίων της, καὶ δύναται μὲν ὁπόταν βλέπει συναθροίσεις ἐνόπλους ἢ καὶ ἀποπείρας τοιαύτας νὰ τὰς διαλύῃ, ἀλλ' οὐδέποτε καὶ νὰ περιορίσῃ τὰ ἐθνικὰ αἰσθήματα καὶ ἰδέας. Τὰ περὶ τούτου ἀπόκεινται εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ ὑψίστου, ἡ δὲ ἀνθρωπίνη διάνοια εἶναι ἀδύναμτος, ὡς αὐτὸς ὁ θεὸς, πλατύνεται εἰς ἀπέραντον κύκλον, ἐνεργεῖ, ὑψοῦται διηνεκῶς καὶ δὲν καταβάλλεται. Δὲν πρόκειται λοιπὸν νὰ διερευνή-

σωμεν περὶ τούτων, καὶ τὸ ζήτημα εἶναι, ἐὰν ἐνοχοποιῆται ἢ ὄχι ἡ Τουρκία ἐπὶ τῶν στασιαστικῶν κινημάτων. Καὶ ἂν μὲν ἐνοχοποιῆται, νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ χρέος της ἡ Κυβέρνησις ἀπαιτοῦσα τὴν ἀναγκαίαν ἱκανοποίησιν· ἐὰν δὲ ὄχι νὰ δώσῃ τὴν διαβεβαίωσιν ταύτην πρὸς γνῶσιν τοῦ Ἔθνους. Διὸ εἰς τοῦτο καὶ μόνον πρέπει νὰ περιστραφῇ ἡ συζήτησις τοῦ λοιποῦ.

Ἀπάντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ὅτι οὐ μόνον δὲν θεωρεῖ δικαιολογημένην τὴν διαγωγὴν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἀποστατῶν, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας καὶ ἄλλοτε εἶπεν ὅτι κάλλιον ἦτο νὰ πίωσι κώνειον, παρὰ νὰ ὑποπέσωσιν εἰς τοιαύτας ἀξιοκατακρίτους πράξεις· ὅ,τι δὲ περὶ αὐτῶν ἀνέφερε δὲν ἦτο ἄλλο παρ' ὅ,τι ἁπλῶς αὐτοὶ λέγουσι.

Παρελθὼν ἀκολούθως ὁ ἕτερος τῶν γραμματέων τῆς βουλῆς, ἀνέγνω τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν παρουσιασθέντα ἐπίσημα ἔγγραφα τῆς Κυβερνήσεως, περὶ ὧν καὶ κατὰ τὰς δύω παρελθούσας συνεδριάσεις ἐγένετο λόγος. Ἀποτείνονται δὲ ταῦτα πρὸς τὸν πρὸ ἡμῶν πρέσβυν τῆς Τουρκίας κατὰ τὴν ἐξῆς χρονολογικὴν τάξιν· α. ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου τῇ 27 Ἀπριλίου ε. ε. χρονολογούμενον· β'. ἔγγραφον τῆς 8. Μαΐου· γ'. δύω ἔγγραφα ἔτι τῆς 14. Μαΐου· δ'. ἔγγραφον τῆς 19 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ε. ἔγγραφον ἄλλο τῆς 28 τοῦ αὐτοῦ ἐπίσης μηνὸς, ἐν ᾧ ἐσωκλείονται καὶ ἐπιστολὴ τοῦ νομάρχου φθιώτιδος πρὸς τὸν πασσᾶν τῆς Ἀκρίσσας καὶ ἡ ἀπάντησις τούτου. Δι' ὅλων δὲ τούτων τῶν ἐγγράφων τὸ ὑπουργεῖον παρατηρεῖ πρὸς τὸν πρέσβυν ὅτι παρακολουθοῦσι τοὺς στασιαστὰς πλῆθος Τούρκων, ὅτι εὑρίσκουσιν οὗτοι πᾶσαν ὑπὸ τῶν ἐκεῖσε ἀρχῶν περιποίησιν, ὅτι ἐξέρχονται ὡς ἀπὸ ὁρμητηρίου ἐκ τοῦ ὀθωμανικοῦ κράτους καὶ καταφεύγουσι πάλιν εἰς αὐτὸ, καὶ ὅτι πρέπει νὰ διατάξῃ ὁ πρέσβυς τὸν πασσᾶν τῆς Ἀκρίσσας διὰ νὰ προλάβῃ τοῦ λοιποῦ τὰ ἀτοπήματα ταῦτα. κλπ. »

Ζητούντων δὲ τῶν Κ. Βουλευτῶν καὶ τὰς τοῦ πρέσβεως ἀπαντήσεις, ὁ ἐπὶ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς παρετήρησεν ὅτι εἰς μὲν τὸ πρῶτον ἔγγραφον δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀπαντήσῃ ὁ πρέσβυς διὰ τὸ ἐπισυμβὰν εἰς αὐτὸν δυστύχημα, τὴν δὲ μετάφρασιν τῶν λοιπῶν θέλει καθυποβάλει εἰς τὴν βουλὴν μετὰ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας.

Ἀκολούθως λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις ὅτι ὀπαδὸς συντηρητικῶν ἀρχῶν, ὡς πάντοτε εἶμαι, ἀναβαίνει τὸ βῆμα οὐχὶ διὰ νὰ πολυπραγμονήσῃ, ὡς ἄλλοι, ἐπὶ τοῦ παρελθόντος, τὸ

ὁποῖον δὲν ἔχει βέβαια εὐαρέστους ἀναμνήσεις, ἀλλὰ διὰ νὰ μελετήσῃ τὸ ἐνεστὼς καὶ ἐξετάσῃ τῆς πατρίδος τὸ μέλλον, τῆς ὁποίας πολλάκις τὸν κίνδυνον εἴδομεν, ἐπειδὴ ἀληθῶς δὲν ἐπαγιώθη εἰσέτι ἡ τάξις, ἐξ ἧς καὶ ἡ γεωργία, καὶ τὸ ἐμπόριον καὶ πᾶσα βιομηχανία ἀκμάζει καὶ ἀναθάλλει. Δὲν ὁρμᾶται δὲ οὔτε ἀπὸ ἰδιοτελοῦς σκοποῦ, οὔτε ἀπὸ ἄλλης τινὸς συνεννοήσεως εἰς τὰς παρατηρήσεις αὐτοῦ, ὡς ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς εἶπεν. Εἶχε δὲ μόνον πεισθῇ ἐκ τῆς χθεσινῆς συζητήσεως ὅτι ἡ διαγωγὴ τῆς Τουρκίας ἀναμφιβόλως δὲν εἶναι εἰλικρινὴς καὶ ὅτι ἡ ἐχθρικὴ πολιτική της διὰ πραγμάτων, ἀποδεικνύεται καὶ διὰ τοῦτο εἶχε παρατηρήσει ὅτι δὲν πρέπει νὰ περιστρεφώμεθα ἐπ' ἀντικειμένων μὴ ἐχόντων σκοπόν τινα οὐσιώδη. Ἀληθῶς δὲ τὸ ὑπουργεῖον προσεκλήθη ἐνταῦθα, διὰ νὰ μᾶς ἐκθέσῃ ὁποίαν διαγωγὴν εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἔδειξε, καὶ ἀντὶ νὰ γίνηται ἑπομένως λόγος περὶ διοικητικῆς ἐνεργείας, τοὐναντίον διερευνᾶται ἔτι ὅ,τι προφανῶς ἐξηλέχθη, ἡ διαγωγὴ τῆς Τουρκίας. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου δύω τινὰ νομίζει τὸ κατ' αὐτὸν ἐπάξια τῆς προσοχῆς τῆς βουλῆς, ἀ) ἐὰν δεικνύῃ καλὴν ἢ κακὴν πίστιν ἡ διαγωγὴ τῆς Τουρκίας πρὸς τὴν Ἑλλάδα καὶ β') ἐὰν, παραδεχομένου τοῦ τελευταίου, τὸ ὑπουργεῖον ἔλαβεν ὡς Κυβέρνησις τὰ ἀναγκαῖα μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ ἔθνους καὶ τῆς ἀξιοπρεπείας αὐτοῦ, γ') δὲ τι ζήτημα ἐκ τῶν ἀνωτέρω γεννᾶται ἐὰν πόλεμός τις ἐθνικὸς ὠφελῇ σήμερον, ἢ δύναται νὰ ἐπιφέρῃ βλάβην. Τοῦτο δὲ καὶ μὴ αἰτηθὲν παρὰ τῆς βουλῆς παρεισάγει ὁ ἴδιος ὡς ζήτημα τρίτον. Ἀρχόμενος δ' ἐκ τοῦ πρώτου ἀντικειμένου, παρατηρεῖ ὅτι οὐδεὶς ἀγνοεῖ ἤδη ὅτι οἱ ἀποστάται, οἵτινες οἱαδήποτε καὶ ἂν ὑπέφερον, ποτὲ δὲν ἔπρεπε νὰ συνενωθῶσι μετὰ Τουρκαλβανῶν, πρὸ 2 1/2 μηνῶν ἤδη εἰσέβαλον ἐντὸς τῶν ὁρίων καὶ μετὰ Τούρκων συνδεδεμένοι φονεύουσιν ἐκ διαλειμμάτων τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν. Καὶ τοιαύτη μὲν φιλία μεταξὺ αὐτῶν δὲν ἔπρεπε νὰ ὑπάρξῃ, ἀλλ' ἡ Τουρκία, φαίνεται, μετέσχε τῆς τῶν στασιαστῶν γνώμης διὰ τὰ κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἰδιοτελῆ σχέδιά της. Διὸ μόλις οἱ στασιασταὶ οὗτοι ἀποκρουσθέντες κατεδιώχθησαν, προσέδραμον εὐθὺς εἰς Τουρκίαν, καὶ ἐκεῖθεν ἐπανερχόμενοι λαμβάνουσι παρὰ τῶν ὀρχῶν ἐφεστρίδας, μαχίμους παρασκευὰς καὶ πᾶν ἄλλο, καταδιωχθέντες πάλιν εὑρίσκουσι παρ' αὐτῇ πᾶσαν προστασίαν καὶ ἄσυλον. Ἐκ τούτων δὲ προφανῶς συνάγεται καὶ ἕκαστος ἐννοεῖ πλέον, ὅτι ἡ Τουρκία φέρεται καθ' ἡμῶν ἐν πλήρει ἐχθρικῇ διαθέσει, καὶ οἱ ὑπουργοὶ αὐτοὶ δὲν ἀμφιβάλλουσι ἐνδομύχως

ὅτι ἡ δολία διαγωγὴ της σπαράττει πρὸ πολλοῦ τὴν πατρίδα, ἂν καὶ ἀμφοτέρωθεν συνωμολογήθη εἰρήνη ὑπὸ τῶν συμμάχων δυνάμεων ἐπιβληθεῖσα. Τί ἔπρεπε λοιπὸν νὰ γείνῃ εἰς τὴν περίστασιν ταύτην; οὐδὲν ἄλλο ἢ νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν του ὅλην τὸ ὑπουργεῖον καὶ ἰδίως ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἔπρεπε νὰ διευθύνῃ πρὸς τὰς συμμάχους δυνάμεις διαμαρτύρησιν ἔντονον περὶ ἀντικειμένου, τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ ἐξοντώσῃ τὸ ἔθνος, καὶ νὰ εἴπῃ πρὸς αὐτὰς ὅτι ἡ πολιτικὴ τῆς Τουρτίας ἤρξατο ἤδη χειρῶν ἀδίκων καὶ ἐξαιτεῖται δι' αὐτῶν τὴν ἀνήκουσαν ἱκανοποίησιν· ἀλλ' ἐνῷ δυστυχῶς δὲν ἔγεινε τοῦτο, οὔτε κἂν εἰς τὴν Πόρταν δὲν ἀπεστάλη τὸ ὑπουργεῖον, ἐνῷ ἔπρεπε νὰ γράψῃ πρὸς αὐτὴν κατ' εὐθείαν, καὶ μετὰ γλώσσης καὶ ἀξιοπρεπείας Ἑλληνικῆς νὰ εἴπῃ πρὸς αὐτὴν α παραβαίνεις σὺ πρώτη τὴν φιλίαν, δέχεσαι καὶ περιποιεῖσαι τοὺς ἀποστάτας ἡμῶν, τοὺς ἐνισχύεις μὲ στρατιώτας ἰδίους καὶ χορηγεῖς πᾶσαν εἰς αὐτοὺς συνδρομήν· παῦσαι τοῦ λοιποῦ ἐνεργοῦσα τὰ ἀδικήματα ταῦτα καὶ περίστειλε πᾶσαν ἐπιδρομήν, διότι μία γραμμὴ μᾶς χωρίζει καὶ εἰσερχόμενοι εἰς τὸ κράτος σου, θέλομεν ἀφαρπάσει ἀπὸ τὰς χεῖράς σου τοὺς στασιαστάς. . . » Αὐτὰ ταῦτα ἔπρεπε νὰ γράψῃ τὸ ὑπουργεῖον πρὸς τὸ Διβάνι καὶ εἶχεν ἐν τῷ μεταξὺ 2 1/2 μηνῶν προθεσμίαν, καὶ δι' αὐτοῦ τοῦ μέσου νὰ δώσῃ ὁριστικώτερον τέλος· ἀλλὰ δὲν ἀποδίδει πρὸς τοὺς ὑπουργοὺς κακήν τινα πίστιν καὶ εἶναι πεπεισμένος ὅτι ἀρκετὰς ἐνόμισε τοῦτο τὰς πρὸς τὸν Κ. Μουσοῦρον διακοινώσεις. Δὲν δύναται δὲ οὔτε νὰ εἴπῃ οὔτε νὰ φαντασθῇ ὅτι δὲν εἶχεν εἴδησιν τὸ Διβάνι περὶ ὅλων αὐτῶν τῶν ἀδικημάτων, ἐπειδὴ οὐδέποτε ἤθελον διαμείνει οἱ ἀποστάται τοσοῦτον χρόνον εἰς τὴν Τουρκίαν περιθαλπόμενοι ἄνευ συγκαταθέσεως αὐτῆς τῆς Πόρτας. Τὸ ὑπουργεῖον λοιπὸν ἔπρεπε μετ' αὐτῆς κατ' εὐθείαν νὰ συνεννοηθῇ, καὶ κατὰ τοῦτο οὐδὲν ἄλλο εὑρίσκει ἢ ἔλλειψιν μόνον ἐκ μέρους αὐτοῦ. Ἐπιλαμβανόμενος δ' ἤδη τοῦ τρίτου ζητήματος, ἐκ προοιμίων ἀναμιμνήσκει τὸ ἐπαναληφθὲν ἐκεῖνο ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ ὅτι « προτιμοτέρα μὲν εἶναι καταστροφὴ ἔντιμος . . . ἀλλ' ἄδηλος εἶναι τοῦ πολέμου ἡ τύχη. » Καὶ ἀσπάζεται μὲν αὐτὴν τὴν ἀρχήν, διότι ἀληθῶς ἀβέβαιος εἶναι τοῦ πολέμου ἡ τύχη, ἀλλὰ δὲν πρέπει τὰς αὐτὰς ἀρχὰς νὰ παραδεχώμεθα δι' ὅλα τὰ ἔθνη, οὐδὲ νὰ μετρῶνται αἱ περιστάσεις ἡμῶν ὡς ἄλλοτε. Ἀφοῦ δὲ ὁμολογηθῇ ὅτι ἡ Τουρκία φέρεται κακῶς πρὸς τὸ ἔθνος, διὰ τί νὰ μὴ ἀποθάνωμεν ἐντίμως, καὶ διὰ τί νὰ ζῶμεν, διὰ νὰ ὑπείκωμεν καθ' ἑκάστην ἐνώπιόν της καὶ νέας νὰ δεχώμεθα προσβολάς;

Λέγεται ὅμως καὶ οὗτος πρὶν ἢ τὸ σύνθημα τῶν ἐχθροπραξιῶν ὑψωθῇ, νὰ μεταβιβασθῶσι πρῶτον τὰ δίκαια ἡμῶν ἐνώπιον τῶν δυνατῶν τῆς γῆς, καὶ τότε σύμμαχον ἔχοντες τὸν θεὸν ἐπιχειροῦμεν ὅ,τι ἡ ἐθνικὴ ἀξιοπρέπεια ὑπαγορεύει. Δὲν εἴμεθα δὲ, ὡς τινες φρονοῦσιν, εἰς κακὴν κατάστασιν, οὐδ' ὁμοιάζει ἡ παροῦσα ἡμῶν ἐποχὴ μὲ τὴν τοῦ 1825. Καὶ ἄλλοτε μὲν πολλάκις τῷ ὄντι ἐκινδυνεύσαμεν, διότι ἐστερεῖτο τὸ ἔθνος ἑνὸς ἀρχηγοῦ, δὲν εἶχε στρατεύματα κανονισμένα, καὶ τὸ κατεπολέμει ἡ ἔνδεια· ἤδη δὲν ἔχομεν τὴν πανώλην τῆς ἐμφυλίου καὶ διηνεκοῦς ῥήξεως τίς ἐξ ἡμῶν ν' ἁρπάσῃ τὴν ἐξουσίαν, καὶ ἡ Ἑλλὰς βασιλεύεται ὑπὸ ἐχέφρονος καὶ ἰσχυροῦ ἡγεμόνος, ὅστις μετὰ τοῦ ἔθνους ἡνωμένος δύναται νὰ ὑπερασπίσῃ ἀρκούντως ὅ,τι ἡ τιμὴ καὶ τὸ δίκαιον ἀπαιτεῖ. Ὑπάρχοντος δὲ τοῦ ἀνωτάτου αὐτοῦ ἀρχηγοῦ, ἔπεται ὅτι δὲν ὑπάρχουσι πλέον κόμματα, οὐδ' αἱ ὀδυνηραὶ ἐκεῖναι ἐποχαί, καθ' ἃς οἱ Ἕλληνες κατεσπαράττοντο πρὸς ἀλλήλους διὰ τὴν ἀνωτάτην ἀρχήν. Δὲν εἶναι δὲ οὔτε πτωχὸν, ὡς λέγουσιν ἄλλοι, τὸ ἔθνος ἡμῶν, καὶ εἶναι μάλιστα πλούσιον, μόνον δὲ τὸ ταμεῖον δύναται νὰ θεωρηθῇ πτωχόν. Ὁ λαὸς λοιπὸν τῆς Ἑλλάδος εἶναι πλούσιος, κτηματικὸς καὶ ἔχει καὶ δύναται νὰ συνδράμῃ διὰ τὸν πόλεμον. Ἐκτὸς δὲ τῶν οὐσιωδῶν τούτων μέσων ἐπιλαμβανόμενοι καὶ τοῦ Πανελληνισμοῦ, τὰ πάντα δυνάμεθα νὰ κατορθώσωμεν καὶ νὰ ἐπιβάλωμεν εἰς τινας πλειότερον πρὸς ἡμᾶς σεβασ· τελευταῖον ἀνακεφαλαιῶν τὸν λόγον, παρατηρεῖ ά. ὅτι ἡ Τουρκία προσπνέχθη πρὸς ἡμᾶς ἐχθρικῶς καὶ β'. ὅτι πρέπει νὰ διαμαρτυρηθῶμεν εἰς τὰς συμμάχους δυνάμεις καὶ εἰς τὴν Πόρταν αὐτὴν, ὅτι ἂν ἄλλοτε τὰ αὐτὰ ἐπιχειρήσῃ κατὰ τοῦ ἔθνους, θέλομεν τὴν ἀπαντήσει ἐντὸς τῶν ὁρίων της καὶ ἐκεῖ πλέον θέλει μᾶς δώσει τὸν ἀνήκοντα λόγον.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ὅτι μετὰ λύπης καὶ χθὲς καὶ σήμερον παρετήρησεν, ὅτι ἐγένετο παρεκτροπή τις τοῦ προκειμένου ζητήματος, διότι ἄλλως εἶχε τεθῇ τὸ ζήτημα καὶ ἀλλαχοῦ ἤδη βαίνομεν. Προέκειτο δὲ οὐδὲν ἄλλο ἢ νὰ ἀναγνωσθῶσι πρῶτον τὰ πρὸς τὸν κύριον Μουσσοῦρον ἔγγραφα τῆς κυβερνήσεως καὶ νὰ ἐξαχθῇ ἀκολούθως ἐὰν ἡ Υ. Πόρτα φέρηται ἢ ὄχι εἰλικρινῶς πρὸς τὴν Ἑλλάδα. Δὲν ἦτον ἄρα τὸ ζήτημα οὐδὲ περὶ πολέμου τινός, οὐδὲ περὶ ἐνδείας τοῦ ἔθνους καὶ τῶν τοιούτων. Ὅταν δὲ ἐξετάσωμεν ἂν ἡ Πόρτα διατηρῇ τὰς σχέσεις της μετὰ τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἴδωμεν ὁποῖα μέτρα ἔπρεπε νὰ λάβῃ περὶ τούτου τὸ ὑπουργεῖον, θέλομεν

πεισθῇ ὅτι ἔλαβε τὰ πλέον πρόσφορα καὶ ἀνάλογα, καὶ οὔτε πλειότερον οὔτε περισσότερον τοῦ ὅ,τι ἔπρεπε ὤφειλε νὰ πράξῃ. Ἐὰν δὲ οἱ στασιασταὶ καταφυγόντες εὗρον ἄσυλον εἰς Τουρκίαν, περὶ τούτου δὲν πρέπει νὰ ἐχωμεν αἰτιάσεις, διότι εἶναι δικαίωμα ἀμοιβαῖον, τὸ ὁποῖον ἀμφότερα τὰ ἔθνη δύνανται νὰ ἐξασκήσωσιν ἐλευθέρως. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἰδέαν ὅτι ἐπέδραμον αὐτῆς οἱ στασιασταὶ συνεπαγόμενοι καὶ Τουρκαλβανούς, εἶναι μὲν ἀναντίρρητον τοῦτο, ἀλλ' ὡς ἐκ τῶν πρὸς τὴν κυβέρνησιν ἐγγράφων τῶν ἐκεῖσε ἀρχῶν μας ἐξάγεται, ἔστω δὲ καὶ ἐκ τῶν πρὸς τὸν πρέσβυν τῆς Τουρκίας ἐκ τῶν ἰδίων ἀρχῶν ἀποσταλέντων (τῶν ὁποίων ἀντίγραφα διευθύνθησαν καὶ πρὸς ὅλους τοὺς πρέσβεις) δὲν δυνάμεθα οὔτε βεβαίως οὔτε πιθανῶς νὰ ἐξάξωμεν ὅτι ἐν γνώσει τῆς ὀθωμανικῆς κυβερνήσεως γίνονται ταῦτα καὶ τὸ πνεῦμα ὅλων ἐν γένει τῶν ἐγγράφων περιστρέφεται εἰς παράπονα κατὰ τῶν ἐκεῖσε ἐπιτοπίων ἀρχῶν· ἀλλὰ, παρετηρήσ τις, ὅτι δὲν ἔπρεπε τὸ ὑπουργεῖον νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τοῦ πρέσβεως τῆς Τουρκίας, ἀλλὰ μετ' αὐτῆς κατ' εὐθείαν τῆς Πόρτας. Παρατηρεῖ δ' ὅτι, ὅταν ὑπάρχῃ διωρισμένος πρέσβυς τις εἰς ὁπουδήποτε Κράτος, ἀντιπροσωπεύει πληρέστατα τὴν κυβέρνησίν του καὶ εἰς αὐτὸν πρέπει, ὡς εἰς τὴν κυβέρνησιν αὐτοῦ, ν' ἀποτείνηται ἡ ἐγχώριος ἐξουσία, δὲν δύναται δὲ νὰ συνεννοηθῇ, ὡς γνωστὸν, ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν κυβέρνησίν του. Ἐὰν δ' ὁ κύριος Μουσσοῦρος δὲν ἀπήντησεν εἰς τινα τῆς κυβερνήσεως ἔγγραφα, κατὰ τοῦτο βεβαίως δὲν πταίει τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλ' ὡς οὐδεὶς ἀγνοεῖ, αἱ περιστάσεις, ὑφ' ὧν περιεστοιχίσθη ὁ πρέσβυς. Τὸ ὑπουργεῖον λοιπὸν ἐνήργησεν ἐπὶ ὅλων τούτων ὅ,τι ἔπρεπε κυρίως νὰ ἐνεργήσῃ. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν δευτέραν τῶν στασιαστῶν εἰσβολὴν, ἐπίσης δὲν ἀμφιβάλλει ὅτι αἱ τουρκικαὶ ἀρχαὶ συνετέλεσαν, καὶ ἰδίως μάλιστα ὁ Πασσὰς τῆς Λαρίσσης, οὐχὶ καθ' ὑποβολὴν τῆς ἰδίας κυβερνήσεως, ἀλλ' εἴτε ἐξ ἀμελείας, εἴτε ἐξ ἀναλγησίας τινὸς ἢ καὶ πιθανώτερον ἐκ κακῆς προθέσεως, ὡς ἐκ τοῦ πρὸς τὸν νομάρχην ἐγγράφου του συμπεραίνεται. Ἐπειδὴ ὅμως ἐρρέθη περὶ πολέμου, παρατηρεῖ ὅτι περὶ αὐτοῦ ἁρμόζει νὰ πληροφορηθῶσι παρὰ τοῦ ὑπουργείου, τὸ ὁποῖον ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του καὶ τὴν κατάστασιν τοῦ ἔθνους γνωρίζει ἐγγύτερον καὶ τὰς ἐξωτερικὰς ἡμῶν σχέσεις, αὐτὸ δὲ τοῦτο δὲν θέλει διστάσει προσελθὼν αὐθορμήτως νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν συνδρομὴν τῶν βουλῶν, ἂν ἀπαιτῆται νὰ ἐγερθῇ τὸ σύνθημα τοῦ πολέμου. Πρὸς τὸ παρὸν δὲ νομίζει ὅτι δὲν ὑπάρχει τοιαύτη τις εὔλογος

ἀφορμή. Ἐὰν ὅμως οἱ ἀποστάται κατατροπωθέντες ἐκ νέου, εἰσέλθωσιν εἰς τὰ ὅρια τῆς Τουρκίας, ἡ δὲ Πόρτα δὲν προνοήσῃ ἢ νὰ περιστείλῃ τοὺς ὑπαλλήλους αὐτῆς ἢ νὰ τοὺς ἀντικαταστήσῃ, τότε θέλει συλλάβει τὸ ὑπουργεῖον δικαίας καὶ περὶ αὐτῆς ὑπονοίας, καὶ χρέος θέλει νομίσει συνταγματικὸν, ἱερὸν νὰ ἐπικαλεσθῇ ὑπὲρ τοῦ πολέμου τὴν συνδρομὴν τῆς βουλῆς, διὰ νὰ δείξῃ ὅτι ἡ Ἑλλὰς εἶναι ἔθνος τὸ ὁποῖον γινώσκον νὰ διάγῃ εἰρηνικῶς ἑνόσῳ δὲν τὸ παρενοχλοῦσι, δὲν ἀγνοεῖ καὶ νὰ ἀποθνήσκῃ ἐνδόξως, ἐὰν τὸ προσβάλλωσιν.

Ἐπὶ τούτοις καὶ ἄλλων πολλῶν αἰτουμένων τὸν λόγον, ἀνεβλήθη συγκαταθέσει τῆς Βουλῆς ἡ ἐξακολούθησις τοῦ προκειμένου ζητήματος μέχρι τῆς προσεχοῦς τρίτης, ὅπως μεταφράσας ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς τὴν περὶ τούτου ἀπάντησιν τοῦ πρέσβεως τῆς Τουρκίας, παρουσιάσῃ καὶ ταύτην εἰς τὴν Βουλὴν, ἵνα ἀποφασίσῃ ἐν γνώσει ὅλων τῶν γεγονότων.

Προὐτέθη ἔπειτα εἰς συζήτησιν τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς Νομοσχέδιον, καὶ μηδενὸς αἰτοῦντος τὸν λόγον, ἐγένετο ἐπὶ τῆς παραδοχῆς τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Γρίβα καὶ Ζαριφοπούλου, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς κατὰ τὸ 1848 νομοσχεδίου; ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	Ν.	Νικόλαος Ἰατρὸς	
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ν.	Ἀναγν. Μακρυποκάμισος	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.
Δ. Δεληγεώργης	Ν.	Κωστῆς Βρυζάκης	Ν.
Π. Τσιμπουράκης	Ν.	Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.	Κ. Τζαβέλας	
Σταῦρος Γρίβας		Σ. Στράτος	
Ἰω. Πετμεζᾶς	Ν.	Π. Ῥάγκος	Ν.
Μ. Καΐρης	Ν.	Α. Π. Νάκος	
Δημ. Κονδύλης	Ν.	Ἀντ. Γεωργαντᾶς	
Ἀντ. Καρπάνης		Πέτρος Τσανετάκης	Ν.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.	Γ. Κονδύλης	Ν.

Κ. Φασίτσας	Ν.	Λουκᾶς Στέφανος	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Εὐς. Σπυρίδωνος	
Γ. Ἰω. Βατίστας	Ν.	Ῥήγας Παλαμίδης	Ν.
Ἄγ. Γουζούασης		Θ. Μ. Πετρινός	
Γ. Κ. Βελῆς		Κ. Μανέτας	
Ἰω. Α. Χατσόπουλος		Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος	Ν.
Γ. Ἰω. Γιολδάσης		Μ. Χατσῆ Μελέτη	
Στέρ. Χ. Στερανόπουλος		Ν. Τσαλακώστας	Ν.
Μιχαὴλ Σισίνης	Ν.	Ἀ. Σακελλαριάδης	Ν.
Γρηγ. Χατσηγιάννος		Ν. Μπούτουνας	Ν.
Γεώρ. Μῆτσος		Π. Παπατσώνης	
Ἰω. Κλίμακας		Ἰω. Παππατσώνης	
Ἀναγν. Δημητρίου	Ν.	Π. Δαρειώτης	
Πέτρος Α. Ζάνος		Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.
Μ. Ν. Βαλέττας	Ν.	Στρατῆς Δεληγιαννάκης	Ν.
Χρ. Ν. Δεμάθης	Ν.	Σπ. Α. Βαρότσης	
Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν.	Παῦλος Λεντούδης	
Γεώρ. Πετμεζᾶς	Ν.	Χρύσ. Σουμαρίπας	Ν.
Ν. Ἀνδρικόπουλος	Ν.	Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Βασίλειος Πετμεζᾶς		Κωνστ. Βεΐκος	
Ἰω. Χάρκος	Ν.	Μ. Ἰατρός	Ν.
Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης		Δ. Βιρβίλης	
Ἀθ. Δανηλόπουλος		Γ. Μπάνης	Ν.
Σταμ. Νικολαΐδης	Ν.	Π. Μαυρομιχάλης	Ν.
Βελισάρ. Νικολαΐδης		Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.	Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.
Π. Δεληγιάννης	Ν.	Ν. Μοσχούλας	
Δ. Ν. Μπούκουρας		Γεώρ. Π. Ζαφειρόπουλος	Ν.
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος		Κανελόπουλος	
Ζαφείρ. Δεπάστας	Ν.	Κ. Δ. Σχινᾶς	
Ἐμ. Ἀντίπας	Ν.	Ἰω. Γκοῦρας	
Ἀνδρέας Νοταρᾶς		Ἀναγν. Κεχαγιᾶς	Ν.
Εὐσταθ. Οἰκονομόπουλος		Σπ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Γ. Πανοπιρτόπουλος	Ν.	Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ἐμ. Χ. Τσούχλος		Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Ἰωάν. Ζαφειρόπουλος	Ν.	Χρ. Τσίνος	
Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	Ν.	Δημ. Κουμανιώτης	Ν.
Ν. Κορφιωτάκης	Ν.	Θ. Ι. Μεΐνος	
Ἐμ. Μελετόπουλος	Ν.	Ἐμ. Α. Ὀρλὼφ	
Παρασκ. Ματάλας	Ν.	Γ. Μπάστας	Ν.
Ἠλίας Γιατράκος	Ν.		

Κ. Δαρειώτης		Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Στ. Άντωνιάδης	Ν.	Γ. Σ. Κριεζῆς	Ν.
Κ. Άντωνιάδης	Ν.	Άνδ. Γ. Κουντουριώτης	
Ιω. Περίδης	Ν.	Δ. Α. Κουντουριώτης	Ν.
Άνδρ. Μάμουκας	Ν.	Ίω. Γ. Κριεζῆς	
Κάρολος Νάζος		Δ. Χατσίσκος	
Εύστ. Μ. Παρίσσης	Ν.	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Άντώνιος Άρμάος	Ν.	Κωνς. Δυοβουνιώτης	
Μῆτ. Άναστασόπουλος	Ν.	Γ. Ῥιζόπουλος	Ν.
Ίω. Τομαρᾶς	Ν.	Ίωάν. Τασσαίος	Ν.
Άν. Παππατσώρης		Μάρκος Βιτάλης	
Άθ. Καστανᾶς	Ν.	Ίω. Οἰκονόμου	Ν.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον μετὰ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐχούσης οὕτω.

« Σκέψεις διάφοροι ἐπὶ γενικῶν τε καὶ ἰδιαιτέρων περιστάσεων, ὑποχρεοῦσι τὴν ἐπιτροπήν σας, Κύριοι, εἰς τὸ νὰ συστήσῃ πρὸς ὑμᾶς συντονώτατα, ὑμεῖς δὲ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἀνάγκην τῆς αὐξήσεως τοῦ πεζικοῦ τῆς γραμμῆς μὲ ἓν τάγμα πλέον τῶν ὑπαρχόντων τῆς ὁροφυλακῆς, μὲ τὴν συμπλήρωσιν τῶν λόχων αὐτῆς ἀνὰ ἑκατὸν ἄνδρας καθ' ἕκαστον, καὶ τῆς χωροφυλακῆς κατὰ τὸ ἐν ἰσχύϊ ὀργανικὸν αὐτῆς διάταγμα.

Δὲν λανθάνει βέβαια τὴν ἐπιτροπήν σας, Κύριοι, ἡ σημερινὴ οἰκονομικὴ μας κατάστασις, καὶ κατὰ πόσον ἡ αὔξησις τῶν ἐξόδων δύναται νὰ ἐπιβαρύνῃ τὸ ταμεῖον. Ἀλλ' ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ἀφ' ἑνὸς τὰ ἀληθῆ καὶ καλῶς ἐννοούμενα συμφέροντα τοῦ λαοῦ, καὶ ἀφ' ἑτέρου τὰ ἔξοδα μ' ὅσα τὸ ταμεῖον ἐπιβαρύνεται εἰς μισθοὺς ἐθνοφυλάκων, τῶν ὁποίων καὶ συγκεντρώσεις καὶ κινήσεις κατέστησαν, ὡς μὴ ὤφειλεν, ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ, καὶ πρὸς τοὺς λαοὺς ἐπιβαρυντικαί, θαῤῥοῦντως καὶ μετ' ἐπιμονῆς προτείνει τὴν αὔξησιν τοῦ στρατοῦ, ἥτις βέβαια θέλει σύγκεισθαι ἀπὸ μόνους στρατιώτας ἴσως δὲ καὶ τινας ὑπαξιωματικούς, ἐπειδὴ καὶ ὑπάρχουσιν ἤδη ἀξιωματικοὶ ὑπεράριθμοι.

Κρίνει ὅλως περιττὸν ἡ ἐπιτροπή σας τὸ νὰ ἔλθῃ εἰς τὰς λεπτομερείας, αἵτινες εὐκόλως διακρίνουσι τὴν διαφορὰν μεταξὺ στρατοῦ διαρκοῦς, ὑποκειμένου εἰς ἀμοιβὰς καὶ ποινάς, ἑτοίμου κατὰ πᾶσαν στιγμὴν εἰς κίνησιν, ὅπου ἤθελε προσκληθῇ καὶ ἔχοντος μέλλον δι' αὐτὸν εὐάρεστον, καὶ μισθωτῆς ἐθνοφυλακῆς, ὅπως ἔχει παρ' ἡμῖν, ἄνευ ἐνοχῶν καὶ δικαιωμάτων ἐπισήμως διαγεγραμμένων, δυσκόλως καὶ ἀργῶς καὶ συνερχομένης καὶ κινουμένης, ἄνευ δ' οὐδενὸς μέλλοντος.

Ἐπικαλουμένη ὅθεν ἡ ἐπιτροπή σας τὴν σύντονον ὑμῶν μελέτην καὶ σκέψιν ἐπὶ τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου ἀντικειμένου, προσθέτει ἐπὶ τέλους, ὅτι ὑπαρχόντων ὑπεραριθμων ἀξιωματικῶν, νὰ συστηθῇ εἰς τὸν ἁρμόδιον ὑπουργὸν, προτίμησις τῶν ἱκανωτέρων καὶ δραστηριωτέρων καὶ εὐκινητοτέρων, ὡς καὶ ἡ μεταῤῥύθμισις τοῦ ἱματισμοῦ ἐπὶ τὸ λιτότερον καὶ οἰκονομικώτερον· μέτρον τὸ ὁποῖον θέλει κάμει ὀλιγώτερον ἐπαισθητὴν τὴν αὔξησιν τῶν ἐξόδων, ἥτις θέλει προέλθει ὡς ἐκ τῆς αὐξήσεως τῆς δυνάμεως ἐπαναλαμβάνει δέ, ὅ,τι καὶ κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς, τὸ νὰ εἰσαχθῶσιν ὅσον ἔνεστι ταχύτερον, ὀργανικὰ νομοσχέδια δι' ἕκαστον ὅπλον.»

Ἐφ' ᾗς ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς ὅτι δὶς εἶχεν ἐκφρασθῇ ἤδη καὶ αὐτὸς περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, καὶ ἤλπιζε πάντοτε ὅτι ἤθελεν ἐπιτύχει τὴν συνδρομὴν τῆς βουλῆς πρὸς αὔξησιν τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ τῆς πατρίδος· χαίρει δὲ διότι ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ ἔχει, ὡς ἤλπιζε, τοιαῦτα αἰσθήματα καὶ δὲν ἀμφιβάλλει ὅτι τὰ αὐτὰ θέλει εὕρει καὶ ἐκ μέρους ὅλου τοῦ σώματος. Διὸ προσεχῶς θέλει καθυποβάλλει τὰ ἀνήκοντα περὶ αὐξήσεως τοῦ στρατοῦ Νομοσχέδια.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι τῷ ὄντι ὁ τακτικὸς στρατὸς εἶναι τὸ καταλληλότερον μέσον, δι' οὗ διατηρεῖται ἡ τάξις, ἐκλείπει ἡ ἀνισότης καὶ ἐξασφαλίζεται ἡ πατρίς. Ἀλλ' ἡ προκειμένη αὔξησις παρατηρεῖ ὅτι εἶναι τοσοῦτον σμικρά, ὥστε ἐὰν μὲν ἀποβλέπῃ τὴν ἐντὸς τοῦ κράτους ἀσφάλειαν, δὲν θέλει συντελέσει ἴσως πλειότερον, ἐὰν δὲ ἐξωτερικὴν ἄλλην χρείαν, ἀναντι�ῤῥήτως τοιαύτη αὔξησις δὲν ἀρκεῖ. Καὶ δὲν ἐξηγεῖ μὲν ἐπὶ τοῦ παρόντος τί πρέπει νὰ γίνῃ, διότι πάντες βεβαίως τὸν ἐννοοῦσι, προτείνει ὅμως νὰ ληφθῇ γενικώτερον ἄλλο μέτρον, διὰ νὰ ἐξασκηθῶσιν εἰς τὰ ὅπλα ἅπαντες οἱ πολῖται, τὸ μέτρον δὲ τοῦτο εἶναι ἡ ἐθνοφυλακή. Ἡ πρότασις δὲ αὕτη δὲν πρέπει νὰ ἐκπλήξῃ οὐδένα, διότι αὕτη εἶναι καθιερωμένη διὰ ψηφίσματος, τὴν ἀναγνωρίζει τὸ σύνταγμα, τὴν παραδέχεται τὸ ἔθνος, καὶ αὐτὴ ἐγγυᾶται τὴν ἀσφάλειαν τοῦ παρόντος καὶ μέλλοντος τῆς πατρίδος εἰς τὰς κρισιμους μάλιστα αὐτῆς περιστάσεις.

Παρατηρήσαντος δ' ἄλλου ὅτι δὲν ἀντίκειται μὲν εἰς τὴν περὶ ἐθνοφυλακῆς ἰδέαν, ἀλλ' ἡ σύστασις ταύτης πολλὰ θέλει ἀπαντήσει προσκόμματα διὰ τὴν ἀνέχειαν τοῦ ταμείου, διότι μόνον **50.000** πυροβόλων ἀπαιτοῦνται ἀρεύκτως, ἕκαστον δὲ τούτων τιμᾶται ἀνὰ **40** τουλάχιστον δραχμὰς, ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι ἡ στολὴ καὶ τὰ ὅπλα τῆς παρ' ἡμῖν ἐθνοφυλακῆς δὲν θέλουσι

βεβαίως ὁμοιάζει τὰ τῆς Γαλλίας, ἀλλὰ θέλουσιν εἶσθαι σύμφωνα μὲ τὰ ἤθη, τὸν χαρακτῆρα καὶ τὰς δυνάμεις ἡμῶν. Ὥστε αἱ δυσκολίαι αὗται θέλουσιν ἐλαττωθῆ ἀναλόγως καὶ πρέπει νὰ συγκροτηθῆ ἅπαξ ἡ ἐθνοφυλακὴ ὡς ἀπαραίτητον στοιχεῖον τῶν ἐλευθέρων ἐθνῶν.

Παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι καθὼς ἡ αὔξησις τοῦ στρατοῦ οὕτω καὶ ὁ σχηματισμὸς τῆς ἐθνοφυλακῆς ἀνήκει μᾶλλον εἰς τὴν νομοτελεστικὴν ἐξουσίαν, ἡ δὲ ἐπιτροπὴ προτείνουσα περὶ αὐξήσεως τοῦ στρατοῦ, δὲν ἐξέφρασεν εἰμὴ ἁπλῆν γνώμην, διότι, ὡς εἶπεν, ἡ Κυβέρνησις εἶναι ἡ ἁρμοδία. Διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον ἀσκόπους θεωρεῖ καὶ τὰς παρατηρήσεις τοῦ εἰπόντος ὅτι δὲν δύναται πρὸς τὸ παρὸν νὰ συσταθῆ ἐθνοφυλακή, ἐπειδὴ καὶ τοῦτο εἰς τὴν νομοτελεστικὴν ἐξουσίαν ἀνήκει.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι διὰ νὰ κατορθωθῆ ἀσφαλῶς ἡ προκειμένη αὔξησις τοῦ στρατοῦ, ἀνάγκη νὰ εἰσαχθῆ ὅσον τάχος νόμος τις τελειότερος περὶ στρατευσίμων. Ἄλλως ἐνόσῳ ἡ στρατολογία τούτων τοσαύτας ἀπαντᾷ δυσχερείας, προβληματικὴν νομίζει τὴν αὔξησιν τοῦ στρατοῦ. Ἀποδείξις ὅτι καὶ πρότερον ἐζήτησε τὸ ὑπουργεῖον τὴν κατὰ 1,000 ἄνδρας αὔξησιν τοῦ στρατοῦ καὶ ἡ βουλὴ οὐχ ἧττον τὴν παρεδέχθη, ἀλλὰ φαίνεται, ἀπήντησε τὰς αὐτὰς δυσκολίας ὅσας καὶ τὸ προλαβὸν ὑπουργεῖον. Ὅθεν ἐὰν ἡ Κυβέρνησις εὕρηται, ὡς δὲν ἀμφιβάλλει, τὴν αὔξησιν τοῦ στρατοῦ, ἀνάγκη νὰ καθυποβάλῃ ταχέως νέον περὶ στρατευσίμων νομοσχέδιον. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐθνοφυλακήν, παρατηρεῖ, ὅτι ὅσον ἀναγκαίαν θεωρεῖ τὴν συγκρότησίν της, τοσοῦτον δὲν ἀναγνωρίζει τὰ προταθέντα ἐμπόδια, διότι, ὡς καὶ ἄλλοι εἶπον, θέλει συστηθῆ αὕτη ἀναλόγως τοῦ χαρακτῆρος, τοῦ ἔθνους καὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ τόπου, ὥστε δὲν θέλει ἀπαιτήσει πολλὴν δαπάνην. Παρατηρεῖ δ' ὅτι καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν αὐτὴν δὲν εἶναι ὁμοιόμορφος ὁ ἱματισμὸς τῆς ἐθνοφυλακῆς, ἀλλὰ εἰς μὲν τοὺς Παρισίους εἶναι πολυτελέστερος, εἰς δὲ τὰς ἐπαρχίας κατ' ἀναλογίαν ἁπλούστερος. Τὸ αὐτὸ δὲ συμβαίνει καὶ εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν Κράτος, καὶ οὐχ ἧττον διαφέρει ἡ ἐθνοφυλακὴ τῆς Ῥώμης ἀπὸ τῆς τῶν ἐπαρχιῶν. Καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα λοιπὸν θέλει ἐκλεχθῆ ὁ καταλληλότερος διὰ τὴν ἐθνοφυλακὴν ὀργανισμὸς καὶ θέλουσι διευκολυνθῆ τὰ προσκόμματα. Ὑπάρχει δὲ τοιοῦτον νομοσχέδιον καὶ αὐτὸ δύνατσι νὰ καθυποβληθῆ διωρθωμένον, ἐπειδὴ τὸ ἤδη ἐν ἰσχύϊ παρέχει πολλὰ καταχρήσεων μέσα.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἡ προταθεῖσα τῆς ἐπιτροπῆς γνώμη περὶ αὐξήσεως τοῦ στρατοῦ δὲν εἶναι μὲν εἰσέτι σύστασις, ἀλλ' ἐὰν ἡ βουλὴ τὴν παραδεχθῆ, εἶναι συντελεστικώτατον μέτρον. Ἐπίσης θεωρεῖ λίαν ἀναγκαίαν τὴν σύστασιν ἐθνοφυλακῆς κατὰ τὰς παρούσας μάλιστα περιστάσεις, καὶ πέποιθεν ὅτι θέλει ἐπέλθει μετ' οὐ πολὺ ὁ κανονισμὸς αὐτὴν νόμος. Ὡς μέλος δὲ τῆς ἐπιτροπῆς παρατηρεῖ ὅτι δὲν προτείνει αὕτη μεγάλην αὔξησιν δαπανῶν, ἐπειδὴ συνίζησι τὴν προσθήκην ἑνὸς τάγματος τῆς γραμμῆς καὶ τὴν συμπλήρωσιν ἕτι τῶν λόχων ἀνὰ 100 ἄνδρας. Ἐνῷ δ' ὑπάρχουσι διὰ τὴν αὔξησιν ταύτην ὑπεράριθμοι ἀξιωματικοί, δὲν μένει ἢ νὰ προστεθῶσιν ἀνὰ 20 ἄνδρας εἰς ἕκαστον λόχον. Καὶ εἶπον μὲν πρότερον ὅτι τὰ ὁριστάμενα τάγματα δὲν ἐπαρκοῦσιν εἰς τὰς ὑπηρεσίας τὰς χρείας, τοῦτο δὲ εἶναι ὁμολογούμενον, ἐπειδὴ διὰ τὴν ἔλλειψιν ταύτην καὶ ἐθνοφύλακες ἐμισθώθησαν καὶ ἔξοδα πλειότερα ἀπαιτοῦνται καὶ καταχρήσεις πολλαὶ συμβαίνουσιν, ἐνῷ ἄλλως τὸ ἐκ τούτων ἀποτέλεσμα εἶναι μικρότερον. Ἐκ τῶν σκέψεων τούτων δὲ ὁρμηθεῖσα καὶ ἡ ἐπιτροπὴ, ἀπεφήνατο ὅτι δὲν αὐξάνουσι τὰ ἔξοδα, ἅμα συμπληρωθῶσι τὰ τάγματα ἀνὰ 400 ἄνδρας. Ἀλλὰ προστίθησιν ἐπὶ τέλους ὅτι ε καὶ τοῦτο δεῖ ποιεῖν κἀκεῖνο μὴ ἀφιέναι ν καὶ εἶναι καλὸν μετὰ τῆς αὐξήσεως ταύτης νὰ ἐπιταχυνθῆ καὶ τὸ περὶ ἐθνοφυλακῆς νομοσχέδιον, ἐπειδὴ ταχέως ἴσως θέλομεν ἔλθει εἰς τὴν ἀνάγκην αὐτῆς.

Ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ τῆς ἐθνοφυλακῆς ἀγορεύσας ὅτι ἀληθῶς πολλαὶ ὑπάρχουσι δυσκολίαι καὶ δὲν πρέπει νὰ σπεύδωμεν. Διότι οὐ μόνον ἀπαιτεῖται νὰ ὑπαχθῶσιν οἱ ἐθνοφύλακες εἰς ὅλους ἀκριβῶς τοὺς περὶ πειθαρχίας νόμους τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ, ἀλλὰ καὶ νὰ γυμνάζωνται καθ' ἑκάστην, ὡς οἱ στρατιῶται καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας νὰ ὑπόκεινται ὑποχρεώσεις. Ἀλλ' ἂν καὶ ταῦτα ὑποτεθῶσι κατορθωτά, παρατηρεῖ ὅτι διὰ νὰ ὁπλισθῶσι καὶ ἐνδυθῶσι 50,000 μόνον πολιτῶν, ἀπαιτοῦνται ἀνὰ 100 δραχ. δι' ἕκαστοι, καὶ ὁ ὑπολογισμὸς οὗτος φέρει 5,000,000 δραχμῶν, εἰς δὲ τὴν παροῦσαν τοῦ ἔθνους ἀνέχειαν ἂς σκεφθῶσιν, ἂν δύναται τὸ δημόσιον τοιαύτην νὰ ὑποστῇ δαπάνην.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι τῆς Κυβερνήσεως δικαίωμα εἶναι ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ἀναγκαίου στρατοῦ, ἀλλὰ δὲν ἐμποδίζεται καὶ εἰς τοὺς βουλευτὰς τὸ νὰ προτείνωσιν, ἐὰν θέλωσι, τὴν αὔξησιν αὐτοῦ. Καὶ ἐὰν μὲν ὁ εἰς τὸν χάρτην σημειούμενος στρατὸς ἠδύνατο καὶ πραγματικῶς νὰ ὑπάρχῃ, ἀναμφιβόλως ὁ στρατὸς οὗτος ἤθελεν ἐπαρκεῖ. Ἀλλὰ πολλὰ συνήθως παρεμπίπτουσι

προσκόμματα εἰς τὴν πλήρη συγκρότησίν του ἕνεκα τῆς δυσκολίας τῶν στρατευσίμων καὶ ἄλλων τοιούτων. Διὸ ἡ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς θέλει χρησιμεύσει, ἵνα δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ αὐξήσῃ αὐτὸν ἐὰν ἀπαιτηθῇ. Περὶ δὲ τῆς ἐθνοφυλακῆς ἀναγκαιότατον νομίζει ὅτι τὸ ὑπουργεῖον πρέπει νὰ ἐπισπεύσῃ τὸ περὶ συστάσεως αὐτῆς νομοσχέδιον, διότι τὸ ἀπῄτησε διὰ ψηφίσματός της ἡ Συνέλευσις καὶ πρέπει ἑπομένως νὰ γίνῃ. Καὶ ἄλλοτε δὲ τὸ Σεπτεμβριανὸν ὑπουργεῖον ἤθελεν ἐνεργήσει τὴν σύστασίν της, ἐπειδὴ ὅμως ἄπειροι ἦσαν οἱ ἀριστεύοντες καὶ δὲν ἐπῆρκουν τὰ πρὸς ἐξοπλισμὸν αὐτῶν ὅπλα, ἠναγκάσθη νὰ παραιτήσῃ τὸ ἔργον ἡμιτελές. Αἱ προτεινόμεναι δὲ δυσκολίαι ἢ δὲν ὑπάρχουσι παντελῶς ἢ εὐκόλως ἐξομαλύνονται, διὸ δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἀναχαιτίζωσι ταῦτα, ἐπειδὴ ἑνόσω ἡ Ἑλλὰς δὲν συστήσῃ ὡς ὅλα τὰ ἐλεύθερα ἔθνη τὴν ἰδίαν αὐτῆς ἐθνοφυλακήν, δὲν πρέπει νὰ περιμένῃ μεγάλα καὶ ὑψηλὰ κατορθώματα.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ ἐὰν παραδέχηται τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς νομοσχεδίου κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τὰ παρατηρηθέντα, ἡ βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ δι' ἀναστάσεως· ἔχει δ' οὕτως·

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 16 τοῦ Συντάγματος τῆς Ἑλλάδος, προσδιορίζομεν τὴν δύναμιν τοῦ Ἡμετέρου στρατοῦ τῆς ξηρᾶς κατὰ τὸ ἔτος 1848 εἰς 8,848 ἀξιωματικούς, ὑπαξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας διαιρουμένους ὡς ἑξῆς·

Α'. Εἰς τὰς τετραρχίας τῆς φάλαγγος . . .	389
Β'. Εἰς τὰ πεζικὰ τάγματα	3473
Γ'. Εἰς τὸ ἱππικὸν	224
Δ'. Εἰς τὸ πυροβολικὸν μετὰ τοῦ ὁπλοστασ. .	481
Ε'. Εἰς τὸ μηχανικὸν	51
Ϛ'. Εἰς τὴν χωροφυλακήν·	
α'. Πεζήν	1285
β'. Ἔφιππον	165
γ'. Ἐπικουρίαν τῆς Χωροφυλακῆς . .	115
Ζ'. Εἰς τὴν ὁροφυλακήν	2383
Η'. Εἰς τὰ φρουραρχεῖα	45
Θ'. Εἰς τὰ στρατιωτικὰ Νοσοκομεῖα	24
Ι'. Εἰς τὸ στρατιωτικὸν σχολεῖον	41
ΙΑ'. Εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ ἱματισμοῦ	6
ΙΒ'. Εἰς τὰ στρατοδικεῖα	9
ΙΓ'. Εἰς τὸν λόχον τῶν ἀπομάχων	157
Γενικὴ ἄθροισις	8848

Παραδεχθέντος δὲ καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Μοναστηριώτου καὶ Τσαλακώστα ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι ὅτιἡ βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον αὐτοῦ παμψηφεί· ἔχει δὲ οὕτω.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς διὰ τὸ 1848.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς·

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 16 τοῦ Συντάγματος τῆς Ἑλλάδος, προσδιορίζομεν τὴν δύναμιν τοῦ Ἡμετέρου στρατοῦ τῆς ξηρᾶς κατὰ τὸ ἔτος 1848 εἰς 8,848 ἀξιωματικούς, ὑπαξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας διαιρουμένους ὡς ἑξῆς·

Α'. Εἰς τὰς τετραρχίας τῆς φάλαγγος.	389
Β'. Εἰς τὰ πεζικὰ τάγματα	3,473
Γ'. Εἰς τὸ ἱππικὸν	224
Δ'. Εἰς τὸ πυροβολικὸν μετὰ τοῦ ὁπλοστασ.	481
Ε'. Εἰς τὸ μηχανικὸν	51
Ϛ'. Εἰς τὴν χωροφυλακήν·	
α'. Πεζήν	1,285
β'. Ἔφιππον	165
γ'. Ἐπικουρίαν τῆς Χωροφυλακῆς ·	115
Ζ'. Εἰς τὴν ὁροφυλακήν	2,383
Η'. Εἰς τὰ φρουραρχεῖα	45
Θ'. Εἰς τὰ στρατιωτικὰ νοσοκομεῖα .	24
Ι'. Εἰς τὸ στρατιωτικὸν σχολεῖον . . .	41
ΙΑ'. Εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ ἱματισμοῦ .	6
ΙΒ'. Εἰς τὰ στρατοδικεῖα	9
ΙΓ'. Εἰς τὸν λόχον τῶν ἀπομάχων. . .	157
Γενικὴ ἄθροισις	8,848

Ὁ Ἡμέτερος Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν θέλει δημοσιεύσει τὸν παρόντα νόμον.

Πρωτεύη ακολουθως εις συζήτησιν και το περι προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως νομοσχέδιον. Επι δε τῆς αρχῆς αὐτοῦ παρελθών ὁ αρμόδιος εισηγητὴς παρετήρησεν ὅτι ἡ επιτροπὴ ὑπομνηματίζουσα τὸ περι προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως νομοσχέδιον, ἔπραξεν ὅ,τι και ἄλλοτε εγένετο περι τούτου. Παρατηρεῖ δε ὅτι ὅ,τι πρὸ πάντων παρημελήθη πλειότερον μετὰ τὸ πέρας τοῦ ενδόξου ἡμῶν ἀγῶνος εἶναι δυστυχῶς ἡ ναυτικὴ δύναμις, ἥτις επ' εκείνης πλειότερον παντὸς εθνικοῦ στοιχείου ἔπρεπε νὰ αναπτυχθῇ. Αν ἡ Ελλὰς ἦτον εθνος πρωτοφανὲς, εἀν δεν εγνωρίζαμεν πῶς ηὐξησε, πῶς ελαμπρύνθη τοσοῦτον, δίκαιον ἴσως ἤθελεν εἶσθαι και νὰ παραμελήσωμεν τὸ επικρατέστερον τοῦτο μέσον, δι' οὗ ἡ Ελλὰς δύναται πάλιν νὰ προαχθῇ. Αλλ' ἡ Ελλὰς εἶναι ναυτικὸς τόπος και οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι εις την θαλάσσιον δύναμιν ἐχρεώστει ἰδίως τὸ μεγαλεῖόν της. Αἱ Θερμοπύλαι, ὁ Μαραθὼν, αἰώνια μνημεῖα ἡρωϊσμοῦ και δόξης, δεν διευκόλυναν εἰμὴ τὰ πρῶτα πρὸς τὴν νίκην βήματα τῆς Ελλάδος, ἀλλ' ἡ Σαλαμὶν ὁριστικῶς ἀπεφάσισε τὴν τύχην αὐτῆς και ὑπῆρξεν ἡ βάσις τῆς ελευθερίας και δόξης της. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ και ὅταν αἱ Ἀθῆναι ἔπεσον ὑποδουλωθεῖσαι, ὑπέστησαν, ὡς οὐδεὶς ἀγνοεῖ, τὴν πικρὰν ταύτην μοῖραν, ὅτε τὸ ναυτικὸν αὐτῆς κατεστράφη. Ἂν στρέψωμεν δὲ τὸ βλέμμα και εις ἄλλα ἔθνη, θέλομεν ἰδεῖ ὅτε ἡ Ἀγγλία χρεωστεῖ τὸ μεγαλεῖον και πλοῦτον αὐτῆς εἰς τὸ ναυτικόν της, και εἰς μίαν κατὰ τῶν Γάλλων και Ἱσπανῶν ναυμαχίαν τὸν στέφανον τῆς νίκης λαβοῦσα, κατέστη ἔκτοτε Βασίλισσα τῆς θαλάσσης. Και διὰ τί παραδείγματα ξένα; Και ἡμεῖς ἴτι, ἡμεῖς κατὰ τὸν ὑπὲρ αὐτονομίας ἀγῶνα πανταχοῦ μὲν ἐστήναμεν κατὰ ξηρὰν λαμπρὰ τρόπαια, ἀλλ' ἄνευ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως ταύτης δὲν ἠθέλαμεν ἴσως φέρει εἰς πέρας τὸ ἐνδοξότερον ἔργον. Ἀπόδειξις ὅτι τὸ ἱστορικὸν Μεσολόγγι ἔπεσε πρόωρα, διότι δὲν προέλαβε τὴν σωτηρίαν του ἡ ναυτικὴ δύναμις. Αλλ' ἀφοῦ ἡ ἀνακωχὴ τοῦ ἀγῶνος ἔλαβε χώραν, οὐ μόνον παρημελήθη, ὡς εἶπε, τὸ ναυτικὸν ἡμῶν, ἀλλ' ὡς νὰ ὑπενεργῇ κατ' αὐτοῦ καταχθόνιος δαίμων κινδυνεύει νὰ μὴν ὑπάρξῃ εἰς τοὺς λιμένας ἡμῶν μηδὲ λέμβος. Αλλ' εἰς τοῦτο, χρεωστεῖ νὰ ὁμολογήσῃ, οὐδὲν τῶν κατὰ καιροὺς ὑπουργείων ἔπταισε, και πρέπει ν' ἀποδοθῇ μᾶλλον εἰς τὰς περιστάσεις· ἀλλ' ἤδη πρωθυπουργοῦντος ἀνδρὸς φιλοπάτριδος, ὅστις τρέφει ζωηρὰν ἔτι και εὐτυχῆ μνήμην τοῦ ενδόξου ἡμῶν ναυτικοῦ, δὲν ἀμφιβάλλει ὅτι θέλει ληφθῇ τὸ καταλληλότερον μέτρον πρὸς αὔξησιν και ἀνάπτυξιν τοῦ ναυτικοῦ

τούτου. Περιπλέον παρατηρεῖ ὅτι και ἐπὶ τῆς συλλογῆς στρατευσίμων κακῶς πράττοντες λαμβάνουσι τοὺς ἐκ τῶν νήσων νέους και ἀποσπῶντες αὐτοὺς τοῦ φυσικοῦ των στοιχείου τοὺς ῥίπτουσιν εἰς τοὺς βράχους, ἐνῷ ἔπρεπε νὰ στρατολογῶνται εἰς πλοῖα κατὰ τὴν φύσιν αὐτῶν. Διὸ εὐκταῖον ἦτο νὰ διορθωθῇ τοῦ λοιποῦ και ἡ κατάχρησις αὕτη, ἵνα πανταχόθεν ἐμψυχωθῇ τὸ ναυτικὸν ἡμῶν ἐκ τῶν ἐνόντων. Αλλὰ θέλουσι τὸν ἐρωτήσει ἴσως «τί δύναται νὰ κατορθώσῃ σήμερον ἡ Ελλὰς ὡς πρὸς τὴν παλαιὰν Ελλάδα, ἐνῷ τότε δὲν ὑπῆρχον κἂν μεγάλα ναυτικὰ ἔθνη;» Αποκρίνεται δ' ὅτι δύναται ἡ Ελλὰς διὰ τοῦ ναυτικοῦ της, ἂν ὄχι νὰ ὑπερβῇ τὰς τρεῖς μεγάλας Δυνάμεις, τοὐλάχιστον νὰ μὴ συλλογίζηται παντελῶς τὴν Αἴγυπτον και Τουρκίαν, και εἶναι λυπηρὸν ἀληθῶς, τὰς δυνάμεις ἡμῶν πρὸς τὴν Τουρκίαν ἀντιμετρῶντες, νὰ λέγωμεν μετὰ πόνου ὅτι τὸ ναυτικὸν ἡμῶν δὲν εἶναι ἴσως ἀξιόμαχον, ὡς ἐκ τῶν ἀτμοκινήτων κυρίως, τὰ ὁποῖα ἔχει ἡ Τουρκία, ἐνῷ ἡ Ελλὰς δὲν ἔχει τοιαῦτα, και ἐνῷ χθὲς ἔτι κατετρόπωσεν αὕτη τὰς τριήρεις αὐτῆς. Αλλ' ἤδη ἔχομεν πλειότερα ἔτι πλοῖα, τὸ ἡμέτερον ναυτικὸν εἶναι ζωηρότερον και πρέπει νὰ ἐξασκηθῇ εἰς τὸ εἶδός του, διὰ νὰ δρέψῃ νέας πάλιν δάφνας ὑπὲρ πατρίδος.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ναυτικὴν δύναμιν και ἄλλοτε εἶχεν εἰπεῖ ὅτι ἐπεκράτησεν ἡ κατάχρησις τοῦ νὰ εἰσάγωνται εἰς τὰ πλοῖα και στρατιῶται ὅπλων ἄλλων, και ἐζήτησε τὴν διόρθωσιν τοῦ κακοῦ, ὁ δὲ ὑπουργὸς ὑπεσχέθη τοῦτο και ἐσημειώθη μάλιστα εἰς τὰ πρακτικά. Επειδὴ δὲ εἰσέτι δὲν ἐγένετο ἡ διόρθωσις, βιάζεται τὰ αὐτὰ νὰ ἐπαναλάβῃ και συνίστησι νὰ σημειωθῇ αὖθις εἰς τὰ πρακτικά, ἵνα λαβὼν ἀφορμὴν ἐπιτρέψῃ τὴν θεραπείαν ὁ ὑπουργός.

Επὶ τούτοις ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἀλλὰ μὴ ὑπάρχοντος τοῦ ἀναγκαίου πρὸς συμπλήρωσιν ἀριθμοῦ διὰ τὴν ἀναχώρησιν τινῶν βουλευτῶν, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 μ. μ. ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς εἶναι ἡ ἐπανάληψις τῆς ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου τούτου ψηφοφορίας.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Εὐρ. Μ. Παρίσης.
Α. Σ. Δανόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΛΘ'.

Τῆς 14 Ἰουνίου.

Σήμερον τὴν δεκάτην τετάρτην Ἰουνίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παράτε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγείλαντος δὲ τοῦ προέδρου ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ναυτικῆς δυνάμεως νομοσχεδίου, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ νέα ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ματαιωθείσης τῆς κατὰ τὴν προλαβοῦσαν συνεδρίασιν διὰ τὴν ἔλλειψίν τινων βουλευτῶν· ἀλλὰ μὴ συμπληρουμένου καὶ αὖθις τοῦ ἀριθμοῦ διὰ τὴν αἰφνίδιαν ἀπουσίαν τινῶν βουλευτῶν, ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ ἐπαναληψις τῆς ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορίας, ἡ συζήτησις αὐτοῦ, ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ περὶ πολιτικῆς διαγωγῆς τῆς Τουρκίας, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 1 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐστρ. Μ. Παρίσης.
Ι. Ἀντωνόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΜ'.

Τῆς 15 Ἰουνίου.

Σήμερον τὴν δεκάτην πέμπτην Ἰουνίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος δ' ὅτι ἀντικείμενα τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐπανάληψις τῆς ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ναυτικῆς δυνάμεως νομοσχεδίου ψηφοφορίας, ἡ ἐξακολούθησις τοῦ περὶ πολιτικῆς τῆς

Τουρκίας ζητήματος, καὶ ἡ ἀνάγνωσις τῶν ἀπαντήσεων τοῦ πρέσβεως αὐτῆς πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργόν, ἐγένετο κατὰ πρῶτον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ἐπαναληψις ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κλεομένους καὶ Ἀνδρικοπούλου, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προλαβόντι ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 1 καὶ μοναδικὸν ἄρθρον αὐτοῦ, τῆς δὲ ἐπιτροπῆς συναινούσης καὶ μηδενὸς αἰτοῦντος τὸν λόγον, ἡ βουλὴ παρελέχθη αὐτὸ δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω·

«Ἄρθρ. 1. Ἡ ναυτικὴ δύναμις τοῦ Κράτους προσδιορίζεται κατὰ τὸν ἀνώτατον ὅρον διὰ τὸ 1848 ἔτος εἰς ἄνδρας ὀκτακοσίους ἑξήκοντα δύο, ἀξιωματικούς, ναυτικοὺς ὑπαλλήλους, ὑπαξιωματικοὺς καὶ ναύτας, ἀποτελοῦντας τὸ μὲν σῶμα τοῦ ναυστάθμου ἐξ ἀνδρῶν 54
τὸ τοῦ λόχου τῶν τεχνιτῶν 67
καὶ τὸ τῶν πληρωμάτων τῶν βασιλ. πλοίων, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν εἰς τὰ λιμεναρχεῖα ναυτῶν 741
Τὸ ὅλον 862

Πρὸς ἀπαρτισμὸν δὲ τῆς δυνάμεως ταύτης ἐπιτρέπεται ναυτολογία.»

Παραδεχθέντος δὲ καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Τσιμπουράκη καὶ Ἀνδρικοπούλου ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70. Ἔχει δ' οὕτω·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάσσομεν:

Ἄρθρ. 1. Ἡ ναυτικὴ δύναμις τοῦ Κράτους προσδιορίζεται κατὰ τὸν ἀνώτατον ὅρον διὰ τὸ 1848 ἔτος εἰς ἄνδρας ὀκτακοσίους ἑξήκοντα δύο, ἀξιωματικούς, ναυτικοὺς ὑπαλλήλους, ὑπαξιωματικοὺς καὶ ναύτας, ἀποτελοῦντας τὸ μὲν σῶμα τοῦ ναυστάθμου ἐξ ἀνδρῶν 54
τὸ τοῦ λόχου τῶν τεχνιτῶν 67
καὶ τὸ τῶν πληρωμάτων τῶν βασ. πλοίων, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν εἰς τὰ λιμεναρχεῖα ναυτῶν 741
Τὸ ὅλον 862

Πρὸς ἀπαρτισμὸν δὲ τῆς δυνάμεως ταύτης ἐπιτρέπεται ναυτολογία.

Ο ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.»

Προκειμένου ἔπειτα νὰ ἀναγνωσθῶσιν ἀποσπάσματα τῆς ἐκ μέρους τοῦ πρέσβεως τῆς Τουρκίας γενομένης ἀπαντήσεως πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν ῥηθέντα περὶ τῶν κατὰ τὰ μεθόρια ἀρχῶν τῆς Τουρκίας, λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις ὅτι τὰ ἔγγραφα ταῦτα τῆς ἀπαντήσεως πρέπει νὰ κατατεθῶσιν ὁλόκληρα ἐνώπιον τῆς βουλῆς καὶ οὐχὶ ἀποσπάσματα μόνον αὐτῆς. Τότε δὲ ἡ δημοσίευσις τοιούτων ἐγγράφων δὲν πρέπει νὰ ἦναι ὁλοσχερὴς, καὶ ὁ ὑπουργὸς δύναται νὰ ἀφαιρέσῃ οἱαδήποτε τεμάχια, ὅταν ἡ ἀλληλογραφία ἦναι μεταξὺ πρεσβεως καὶ Κυβερνήσεως τοῦ Κράτους. Ἐπειδὴ τότε ἐνδέχεται ἀποτεινόμενος ὁ πρέσβυς πρὸς τὴν ἰδίαν Κυβέρνησίν του νὰ ἀναφέρῃ εἰδικωτέρας πληροφορίας περὶ τῆς αὐλῆς τοῦ ἔθνους, ἐν ᾧ διαμένει καὶ νὰ κάμῃ λόγον περὶ τοῦ χαρακτῆρος ἢ τῶν ἀδυναμιῶν τοῦ βασιλέως, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἀντιπροσωπεύει τὰ συμφέροντα τοῦ ἰδίου Κράτους. Τότε δὲ, διὰ νὰ μὴ προσβληθῇ ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ ἡγεμόνος πρὸς ὃν ἀπεστάλη, ἢ μὴ ἐκτεθῇ ἄλλο τι οὐσιῶδες μυστήριον, ὁ ὑπουργὸς δύναται νὰ παρουσιάσῃ ἀποσπάσματα μόνον. Ἀλλ' ἐνταῦθα δὲν ὑπάρχει τοιοῦτόν τι· ἡ ἀλληλογραφία εἶναι μεταξὺ πρεσβεως ξένου καὶ τῆς ἡμετέρας Κυβερνήσεως, τὸ ἀντικείμενον, περὶ οὗ πρόκειται, εἶναι γνωστὸν καὶ δὲν ἐμφαίνει χαρακτῆρα τινὰ ἐχεμυθείας. Ἐπομένως πρέπει νὰ ἀναγνωσθῇ ὁλόκληρος ἡ ἀπάντησις, καὶ ὁ ὑπουργὸς δὲν δύναται νὰ παρουσιάσῃ ἁπλᾶ ἀποσπάσματα μόνον.

Ἀντέκρουσεν ἄλλος ὅτι εἰς τὸν ὑπουργὸν ἀνήκει νὰ κρίνῃ ἂν συμφέρῃ ἢ ὄχι ὁλόκληρος ἡ δημοσίευσις ἐπισήμων ἐγγράφων, οὐδεὶς δὲ ἄλλος εἶναι ἁρμόδιος νὰ κρίνῃ βέλτιον περὶ τούτου. Διὸ καὶ εἰς ὅλα τὰ συνταγματικὰ κράτη συμβαίνει οὕτως. Ἄλλως τε τὸ μέρος τὸ παρουσιαζόμενον σήμερον μανθάνει ὅτι ἀφορᾷ ἰδίως τὸ ἀντικείμενον, τοῦ ὁποίου ζητεῖ νὰ λάβῃ γνῶσιν τὸ σῶμα. Πῶς λοιπὸν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν εἰς τὸν ὑπουργὸν ὅτι ὑποκρύπτει ὄπισθεν τὸ περιεχόμενον τῶν ἐγγράφων, ἀφοῦ μάλιστα παρουσιάζῃ οὗτος πᾶν ὅ,τι τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν ἀφορᾷ; Ἂς ἀρκεσθῇ λοιπὸν ἡ βουλὴ εἰς ὅ,τι ἐζήτησε, καὶ ἂν νομίσῃ ἔπειτα ὅτι δὲν ἀρκοῦσιν αὐτὰ εἰς πληροφορίαν της, τότε τοὐλάχιστον δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ πλειότερον.

Ἀπήντησεν ὁ προαγορεύσας ὅτι παρῆλθεν ἤδη ἡ ἐποχὴ, καθ' ἣν τὰ πάντα ἐγίνοντο ἐν τῷ κρυπτῷ καὶ ὁ καιρὸς τοῦ σκότους ἐξέλιπε πλέον, εἰς δὲ τὰς συνταγματικὰς πολιτείας τὰ πάντα εἶναι φῶς, δημοσιότης, ἀλήθεια. Διὸ τὰ παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθέντα ἀνατρέχουσιν εἰς ἐποχὴν ἄλλην παλαιοτέραν καὶ ὁ ὑπουργὸς δὲν δύναται ν' ἀποφασίζῃ κατ' ἀρέσκειαν τὴν δημοσίευσιν ἢ μὴ τοιούτων ἐγγράφων. Ὅλα λοιπὸν πρέπει νὰ δημοσιεύωνται, ἐκτὸς τῆς περιστάσεως, τὴν ὁποίαν προλαβὼν εἶπε, καὶ δὲν δύναται νὰ ἀρνηθῇ τις τὴν ἐμφάνισιν ἐγγράφων μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ξένου πρέσβεως ἀνταλλαγέντων. Ἐὰν δὲ ὁ ὑπουργὸς ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ ἔχῃ γνῶσιν τῶν ἐγγράφων τούτων, ἐπίσης ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ πρέπει νὰ τὰ γνωρίζῃ καὶ τὸ νομοθετικὸν σῶμα, διὰ νὰ μὴν ἀγνοῇ μάλιστα ὁποία ὑπῆρξεν ἡ διαγωγὴ τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν περίστασιν ταύτην, καὶ ὁποία ἡ τοῦ πρέσβεως τούτου. Ἄλλως τε, ὁ ὑπουργὸς εἰπὼν κατὰ τὴν προλαβοῦσαν συνεδρίασιν ὅτι τὰ ἔγγραφα θέλουσι συγκεισθαι ἀπὸ 26 κόλλας, ὑπεσχέθη οὕτω τὴν ὁλοσχερῆ προσαγωγὴν τούτων.

Ἀντέλεξεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ὅτι οἱ κανόνες, τοὺς ὁποίους θέτει ὁ ἀγορεύσας δὲν ὑπάρχουσιν οὐδαμοῦ, οὐδὲ στηρίζονται ἐπὶ πολιτικῆς τινος νομολογίας. Τοὐναντίον δὲ πανταχοῦ ἡ δημοσίευσις γίνεται, ὅταν θέλῃ ὁ ὑπουργὸς, καὶ μάλιστα ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν, εἰς ὃν ἀνήκει ἡ διπλωματικὴ ἀλληλογραφία, εἶναι πάντῃ ἐλεύθερος νὰ παρουσιάσῃ ἀποσπάσματα μόνον ἢ ν' ἀποφύγῃ ἄλλως τὴν δημοσίευσιν, ἐὰν τὸ θεωρῇ ἀναγκαῖον. Δὲν πρέπει δὲ νὰ νομίζῃ ὁ ἀγορεύσας ὅτι εἶναι πάντοτε συμφέρουσα ἡ δημοσιότης, καὶ πολλάκις μάλιστα εἶναι ἐπιβλαβὲς τοῦτο, ὡς δυνάμενον νὰ ματαιώσῃ ἀναγκαῖόν τι σχέδιον τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀπήντησεν ὁ προαγορεύσας ὅτι τὰ προκείμενα ἔγγραφα ἀνήκουσιν εἰς τὸν παρ' ἡμῖν πρέσβυν τῆς Τουρκίας, καὶ ὡς ἴδιον κτῆμα δύναται νὰ δημοσιεύσῃ αὐτά. Ἀφοῦ δὲ ὁ πρέσβυς αὐτὸς δύναται ὅταν καὶ ὅπως θέλῃ νὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτῶν, πῶς εἶναι δίκαιον νὰ ἀγνοῇ αὐτὰ ἡ βουλή; Λόγου χ. χ. ἐνδέχεται νὰ τὰ ἴδωμεν καταχωρημένα εἰς τὰς ἐφημερίδας τῆς Τουρκίας καὶ ἐν αὐταῖς πολλαὶ νὰ ἐκτοξεύωνται ὕβρεις κατὰ τοῦ ἔθνους. Πῶς λοιπὸν δύναται, μὲν νὰ γίνῃ τοιαύτη δημοσιότης, ἡ δὲ βουλὴ νὰ εὑρίσκηται ἐν πλήρει ἀγνοίᾳ; Ἐπιμένει λοιπὸν καὶ διὰ τοῦτο καὶ δι' ὅσα προεξέθηκε νὰ γίνῃ πλήρης ἡ προσαγωγὴ τῶν ἐγγράφων.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι πρέπει ν' ἀπαντήσῃ περὶ τούτου ὁ

ὑπουργὸς, καὶ ἐὰν μὲν διαβεβαιώσῃ τὴν βουλὴν ὅτι ἐξήρεσε τὰ ἐλλείποντα μέρη ὡς περιττὰ καὶ μηδεμίαν ἔχοντα σχέσιν μὲ τὸ προκείμενον, ἡ βουλὴ θέλει πιστεύσει τὴν ἐπίσημον τοῦ ὑπουργοῦ διαβεβαίωσιν· ἂν δὲ τοὐναντίον δὲν ἐξηρέθησαν ὡς περιττὰ, ἀναγκαίως τότε πρέπει νὰ λάβῃ τὸ σῶμα πλήρη ἰδέαν τῶν ἐγγράφων καὶ πρέπει νὰ δημοσιευθῶσιν ὁλοσχερῶς.

Καταβέσαντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ ὅτι δὲν ἀφῆρεσε τὰ ἐλλείποντα ὡς χρήζοντα ἐχεμυθείας, ἀλλὰ περιωρίσθη μόνον προσάγων τὰ ἀφορῶντα τὴν ὑπόθεσιν ἀποσπάσματα, τὰ δὲ λοιπὰ ὡς θεωρίαι, καὶ περιττὰ ὅλως, παρελείφθησαν, ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι ἐὰν ἐνταῦθα προέκειτο νὰ συζητηθῇ ἁπλῶς ἡ ἀρχὴ ἐὰν ὁ ὑπουργὸς ὑποχρεοῦται ἢ ὄχι νὰ καταθέτῃ ὁλοσχερῶς τὰ αἰτούμενα ἔγγραφα τῆς ὑπηρεσίας, ἠδύνατο καὶ αὐτὸς καὶ πᾶς ἄλλος ἀρκετὰ νὰ ἀναπτυχθῇ περὶ τούτου. Ἐπειδὴ δὲν ἀπαγορεύεται ἡ δημοσίευσις τῶν ἐγγράφων μόνον ὅταν ἀφορᾷ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ δεινὸς βασιλέως, ἢ ἄλλου τινὸς ἀτόμου, ἀλλὰ καὶ εἰς σπουδαιοτέρας ἄλλας περιστάσεις, ἀφορώσας τὴν διαπραγμάτευσιν συνθηκῶν καὶ τοιούτων ἄλλων ἀντικειμένων, τῶν ὁποίων ἡ ἄκαιρος δημοσιότης πολλάκις δύναται νὰ ματαιώσῃ τὸ ὅλον. Ἀλλ' ἐνταῦθα προσιμιάσθη ἡ συζήτησις ἐξ ἐνστάσεων περιττῶν, καὶ ἀπαιτοῦσί τινες τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἐγγράφων, πρὶν ἢ ἀναγνωσθῶσι τὰ παρόντα καὶ ἰδωμεν, ἐὰν ἦναι ἀνάγκη νὰ συμπληρωθῶσι. Διὸ προτείνει νὰ ἀρχίσῃ ἤδη ἡ ἀνάγνωσις καὶ ἐξ αὐτῆς θέλει καθοδηγηθῇ ἡ βουλή.

Ἐπὶ τούτοις ἀνέγνω ὁ ἕτερος τῶν γραμματέων τὸ ἀπὸ 7/19 Ἰουν. ἀπόσπασμα ἀπαντήσεως τοῦ πρέσβεως τῆς Τουρκίας πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον, δι' οὗ παρατηρεῖ ὅτι δὲν μετέσχον Τουρκαλβανοὶ τῆς ἀποστασίας, ὅτι ἐὰν τυχὸν μετέσχον τινὲς, ἴσως ἦσαν ἐκ τῶν ὀπαδῶν τοῦ Γκιουλέκα, ὅτι ὁ Βούλγαρης δὲν κατέλαβεν, ὡς λέγουσι, τὰ κελλύβια, ἐπειδὴ τότε διῆγεν εἰς Τρίκκαλα, ὅτι ἐπίσης ὁ Δυβόλιας πάσχων ἵστατο παρὰ τῷ Πασᾷ τῆς Λαρίσσης, ὅτε ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Γκούρα συνδιελέγετο μετ' αὐτοῦ, ὅτι ἀμφιβάλλει περὶ τῆς γνησιότητος τῆς ἐπιστολῆς, τῆς ἀφορώσης τὸν Κοντογιάννην καὶ ὅτι δὲν ἠδύναντο νὰ δυθῶσι πολεμοφόδια εἰς τοὺς ἀποστάτας, διότι ἀποτίθενται ταῦτα εἰς μόνας πάς δημοσίους ἀποθήκας. Παρακολουθεῖται δ' ἐπομένως ὅτι ἐκτίθενται ἐν ὑπερβολῇ τὰ περὶ τῶν Τούρκων λεγόμενα, καὶ ὅτι ὁ Ἰω. τοῦ Γκούρα ἐκφράζεται πικρότερον κατὰ τῆς Τουρκίας. Τελευταῖον δὲ προσθέτει ὅτι ἐξέδωκε τὸ κατ' αὐτὸν αὐστηροτάτας πρὸς τὰς ἐκεῖσε ἀρχὰς διαταγὰς κατὰ τῶν στασιαστῶν, οὐχ ἧττον δὲ ἐξέδωκε

τοιαύτας καὶ ὁ Πασᾶς τῆς Λαρίσσης, τοῦ ὁποίου ἐπαινεῖ τὴν εἰς τὴν περίστασιν ταύτην διαγωγὴν κλ.

Ἀκολούθως παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ὅτι καὶ ἐκ τῆς προηγηθείσης ἀναγνώσεως τῶν διακοινώσεων τοῦ ὑπουργείου καὶ ἐκ τῆς τῶν ἀνωτέρω ἀποσπασμάτων παρατηρεῖ ἡ βουλὴ ὁποῖα μέτρα ἔλαβεν εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἡ Κυβέρνησις καὶ ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς συνάμα, ὥστε θεωρεῖ ἀρκετὰ τὰ περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης λεχθέντα, διότι οἱ ἀνταρται διελύθησαν ἤδη, καὶ τινες μὲν αὐτῶν διάγουσι κεκρυμμένοι ἐντὸς τῆς ἡμετέρας γραμμῆς, τινὲς δὲ κατέφυγον διωκόμενοι εἰς τὸ Τουρκικὸν, ἐλήφθησαν δὲ δι' ἅπαντας τούτους τὰ καταλληλα μέτρα.

Μετὰ ταῦτα λαβὼν τὸν λόγον ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι ἀληθῶς ὑπάρχουσι πολλαὶ περιστάσεις καθ' ἃς τὸ ὑπουργεῖον δύναται καὶ ὀφείλει ἴσως νὰ ἀποφύγῃ τὴν δημοσίευσιν ἐπισήμων ἐγγράφων διὰ λόγους ἰσχυροὺς ὑπηρεσίας, τῆς ὁποίας ἡ ἐπιτευξις ἀπαιτεῖ πολλὴν ἐχεμύθειαν· ἀλλ' ἐνταῦθα δὲν εἶναι περίστασίς τις ταιαύτη, καὶ τὸ περιεχόμενον τῶν ἐγγράφων τούτων εἶναι ἁπλῶς ἀπάντησις ἐπὶ ἀπαντήσεως. Δὲν βλέπει λοιπὸν ποῖος λόγος ἐχεμυθείας ἀποτρέπει τὴν πλήρη ἀνάγνωσιν. Ἐκτὸς τούτου, παρατηρεῖ ὅτι ἀφοῦ ἀπεστάλησαν ἤδη ἀντίγραφα καὶ τῶν διακοινώσεων τοῦ ὑπουργείου καὶ τῶν ἀπαντήσεων τοῦ πρέσβεως τῆς Τουρκίας πρὸς ὅλους τοὺς ἐνταῦθα πρέσβεις, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ πλέον ὡς μυστικὴ ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἀλληλογραφία, οὐδὲ δύναται νὰ ἐπιφέρῃ βλάβην τινὰ καὶ ἡ ἐνώπιον τῆς βουλῆς προσαγωγή της, καὶ δὲν ἐννοεῖ τὸν λόγον, δι' ὃν δικαίως πρέπει νὰ κωλυθῇ.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν δύναται, ὡς καὶ πρότερον εἶπε, νὰ μὴ προσαγάγῃ ὁλόκληρον οἱανδήποτε ἀλληλογραφίαν, ὅταν δὲν νομίζῃ συμφέρουσαν τὴν δημοσίευσιν ταύτης. Ἐὰν δ' ὁ πρέσβυς τῆς Τουρκίας διαθέτων ὡς κτῆμα τὰ ἴδια ἔγγραφα, ἐνόμισεν ὅτι πρέπει νὰ τὰ διακοινώσῃ εἰς τοὺς λοιποὺς πρέσβεις, ἡ περίστασις αὕτη εἶναι ὅλως ἀδιάφορος εἰς τὸ ὑπουργεῖον, καὶ δὲν ὀφείλει ἐκ τούτου νὰ κάμῃ δημοσίευσιν αὐτῶν τῶν ἐγγράφων, καθ' ὅσον δὲν τὸ νομίζει συμφέρον.

Ἐπαναλαβόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι παρέλειψε ταῦτα οὐχὶ λόγῳ ἐχεμυθείας, ἀλλ' ὡς πάντη περιττὰ καὶ ἄσχετα πρὸς τὴν ὑπόθεσιν, ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι ἐάν, ὡς λέγει ὁ ὑπουργὸς, εἶναι περιττὰ, δὲν πρέπει οὐδὲ δυσκολία νὰ γίνηται διὰ τὴν προσαγωγήν των, καὶ ἐπειδὴ τὸ σῶμα ἐπιθυμεῖ νὰ τὰ ἴδῃ, ὁ ὑπουργὸς

δύναται νὰ τὰ καταθέσῃ, ἀφ' οὗ ὡς περιττὰ δὲν δύνανται νὰ ἦναι ἀπόρρητα.

Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι δὲν νομίζει συμφέρον νὰ ἔχῃ (κατὰ τὴν γνώμην τινὸς τῶν ἀγορευσάντων) ὁ ὑπουργὸς τὸ ἀπόλυτον δικαίωμα, ὥστε εἰς ὅλας τὰς περιστάσεις νὰ ἐμποδίζῃ, ἂν θέλῃ, ἢ ὄχι τὴν δημοσίευσιν ἐπισήμων ἐγγράφων, ἀλλ' ὀφείλει πολλάκις, ὡς εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν, νὰ ὑπείκῃ εἰς τὴν πρόσκλησιν τῆς βουλῆς. Ἀλλ' ἤδη νομίζει περιττὴν τὴν προσαγωγὴν τῶν ἐλλειπόντων μερῶν, διότι ἐξ ὧν εἴδομεν εὐκόλως ἐννοεῖ ἕκαστος καὶ τὰ ὑπολειπόμενα ταῦτα μέρη. Ὁ σκοπὸς ἦτο νὰ παρατηρήσῃ ἡ βουλὴ τὴν διαγωγήν, τὴν τάσιν καὶ τὸν τρόπον τοῦ ἐκφράζεσθαι τοῦ πρέσβεως τῆς Τουρκίας, διὰ νὰ ἐννοήσῃ κάλλιον τὴν ἐν γένει πολιτικήν της. Τοῦτο ἀρκετὰ τὸ ἐνοήσαμεν ἤδη ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀποσπασμάτων, καὶ ἀληθῶς περιττὰ εἶναι τὰ ἄλλα, διότι δὲν δύνανται νὰ προσθέσωσι πλειότερον εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν ἀποσπασμάτων.

Ἄλλου δέ τινος εἰπόντος, ὅτι τὰ μὲν ἀναγνωσθέντα ἀποσπάσματα περιορίζονται ἐν μέρει ἐντὸς ὁρίων τινῶν τῆς εὐσχημοσύνης, τὰ δὲ λοιπὰ πρέπει νὰ ἦναι πικραὶ κατὰ τῆς κυβερνήσεως προσβολαί, καὶ διὰ τοῦτο, φαίνεται, ὑπεκρεύγουσι τὴν ἐμφάνισίν των, ἀντέταξεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι ἡ ἐλαχίστη προσβολὴ δὲν ἐμπεριέχεται εἰς αὐτὰ καὶ δὲν ἀνέχεται παντάπασιν αὐτὴν τὴν ἰδέαν. Ἄλλως, δὲν ἠγνόει ν' ἀπαντήσῃ πρὸς τὸν πρέσβυν μὲ ὅλην τὴν ἀξιοπρέπειαν ὑπουργοῦ διέποντος συνταγματικὴν πολιτείαν.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἀποκρούει τὴν γνώμην, ὅτι ὁ ὑπουργὸς δύναται κατ' ἀρέσκειαν νὰ προσαγάγῃ ἢ ὄχι ἐπίσημα ἔγγραφα, διότι δὲν δύναται νὰ εἴπῃ τρόπον τινὰ εἰς τὴν βουλήν «δὲν θέλω νὰ τὰ καταθέσω,» ἐπειδὴ εἰς ἐλευθέρας πολιτείας τὰ πάντα εἶναι κοινὰ καὶ κατάδηλα· οὐδ' ἁρμόζει, ἀφ' οὗ τὸ ὑπουργεῖον διεκοίνωσεν αὐτὰ πρὸς ἕκαστον ἄλλον, νὰ μὴ ἐμπιστεύηται τὴν ἀνάγνωσίν των εἰς τὴν βουλήν· ἄλλως τε δὲν ἐννοεῖ πῶς τὴν μὲν διακοίνωσιν τοῦ ὑπουργείου κατέθηκε πλήρη ὁ ὑπουργός, τὴν δὲ παροῦσαν ἀπάντησιν κατὰ τὸ ἥμισυ μόνον. Ἐπιμένει λοιπὸν ἐξαιτούμενος τὴν πλήρη προσαγωγήν των.

Ἀντέταξεν ἄλλος ὅτι ὁ ὑπουργὸς μὴ ἀπαντήσας ἔτι εἰς τὸ ἔγγραφον τοῦτο τοῦ πρέσβεως, δὲν δύναται ἀναγκαίως νὰ προσαγάγῃ αὐτὸ πλήρες, καὶ δὲν ὤφειλε μάλιστα οὐδὲ νὰ τὸ καταθέσῃ οὐδόλως, πρὶν ἡ ἀντεπιστείλῃ τὴν ἀναγκαίαν ἀπάντησιν. Ἐπαναλέγει δὲ ὅτι παντοχοῦ αἱ διπλωματικαὶ σχέσεις

ἐμπιστεύονται καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὸν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν καὶ εἰς αὐτὸν μόνον ἀπόκειται νὰ κρίνῃ περὶ τῆς ὅλης δημοσιότητος ἢ μὴ ἐπισήμου ἐγγράφου. Εἰς δὲ τὴν Γαλλίαν, Ἀγγλίαν καὶ ἀλλαχοῦ ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς καταθέτει ὡς θέλει ἁπλᾶ ἀποσπάσματα καὶ οἱ βουλευταὶ δὲν ἐπιμένουσι ζητοῦντες τὸ ὅλον. Καὶ ἐπαρουσίασε μὲν πλήρη τὴν πρὸς τὸν πρέσβυν τοῦ ὑπουργείου διακοίνωσιν, διότι ὡς ἰδίαν δύναται νὰ τὴν διαθέσῃ, ὡς θέλει, ἀλλὰ δὲν δύναται τὸ αὐτὸ νὰ πράξῃ καὶ διὰ τὴν ἀπάντησιν τοῦ Κ. Μουσούρου, ἐπειδὴ αὕτη δὲν λογίζεται ἰδική του.

Παρατηρήσαντος δ' ἄλλου ὅτι ἐπειδὴ τοσοῦτος γίνεται λόγος περὶ τῶν ἐγγράφων καὶ κατέστη, οὕτως εἰπεῖν, ζήτημα, καλὸν ἦθελεν εἶσθαι ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ νὰ ἀπαρανθῇ ὁριστικῶς περὶ τούτου, διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς ἓν ἀποτέλεσμα, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργός, ὅτι ἐὰν τὰ αἰτούμενα ἔγγραφα ἦσαν, ὡς φρονοῦσί τινες, μυστικὰ καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ κατατεθῶσι, τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἤθελε ποτὲ τὰ παρουσιάσει καὶ ἂν ἀμφότερα τὰ νομοθετικὰ σώματα τὸ ἀπῄτουν. Ἤθελον δὲ προτιμήσει νὰ παραιτηθῶσι κάλλιον, ἢ νὰ κάμωσι χρῆσιν αὐτῶν. Διὰ τοῦτο ἐπειδὴ τὰ παραλειφθέντα τεμάχια εἶναι γελοῖα, ἂς ὑπομείνῃ ἡ βουλὴ ἑωσοῦ γίνῃ ἡ ἀναγκαία ἀπάντησις, καὶ τότε θέλουσι καταθέσει πλήρη τὰ ἔγγραφα ταῦτα. Συναινοῦντος δὲ καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ, ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πρότασιν ἀπεκδεχομένη νὰ προσαχθῶσι τὰ ἔγγραφα μετὰ τὴν προσεχῆ τοῦ ὑπουργείου ἀπάντησιν.

Ἀκολούθως λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς παρετήρησεν ὅτι ἀναβαίνει τὸ ἔτημα, διὰ νὰ ἀναγνώσῃ πρὸς τὴν βουλὴν δύο ἐπιστολάς, τὴν μὲν τοῦ ὑποστρατήγου Ἰω. τοῦ Γκούρα, τὴν δὲ τοῦ νομάρχου Φθιώτιδος, τὴν 13 Ἰουνίου χρονολογουμένας, ἐξ ὧν θέλει πληροφορηθῇ ἡ βουλὴ ὅτι ὅσα κατὰ τὴν προλαβοῦσαν συνεδρίασιν εἶχεν εἴπει ὅτι θέλει ἐνεργήσει ἡ Τουρκία περὶ τῶν κατὰ τὰ μεθόρια στασιαστῶν, τὰ ἐνεργεῖ ἤδη. Ἀναγνοὺς δὲ ἀμφοτέρας τὰς ἐπιστολὰς ταύτας, δι' ὧν ἀναγγέλλεται ὁποῖα ἐλήφθησαν ἐκ μέρους τῶν Τουρκικῶν ἀρχῶν μέτρα, προσέθηκεν ὅτι μετὰ τὴν τοιαύτην ἐξομάλυνσιν, τὸ ὑπουργεῖον εὑρίσκεται σήμερον εἰς θέσιν νὰ διαλύσῃ καὶ τὴν κατ' ἐκεῖνα τὰ μέρη ἐδρεύουσαν ἐθνοφυλακήν.

Ἐπὶ τούτοις προσέθηκεν ἄλλος ὅτι καὶ ἀξιοπρεπὲς καὶ συμφέρον νομίζει μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἀνωτέρω ἐπιστολῶν νὰ παύσῃ πᾶσα περὶ πολιτικῆς τῆς Τουρκίας συζήτησις, διότι τὰ

παρ' αὐτῆς λαμβανόμενα μέτρα εἶναι ὁ καλλίτερος μάρτυς τῆς διαγωγῆς της.

Ἀντέταξεν ἄλλος ὅτι ἀντὶ ἡ ἀνάγνωσις αὕτη νὰ ἱκανοποιήσῃ, ὡς λέγουσι, τὴν βουλὴν, ἀπ' ἐναντίας βεβαιοῖ πληρέστερον ὅλους ἐκείνους τοὺς λόγους, δι' οὓς ὡρμήθη ἡ βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν ταύτην. Διότι ἐνῷ πρόκειται περὶ πολιτικῆς τῆς Τουρκίας ὡς πρὸς τὴν ὑπὲρ τῶν στασιαστῶν διαγωγήν της, αὐτὸ τοῦτο αἰνίττεται διὰ τῆς ἐπιστολῆς του καὶ ὁ Ἰω. τοῦ Γκούρκ.

Ἐπὶ τούτοις λαβὼν τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ θέματος παρετήρησέ τις ὅτι καὶ πάλιν ἐπανέρχεται ἡ βουλὴ ἐπὶ τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου ἀντικειμένου περὶ πολιτικῆς τῆς Τουρκίας, τὸ ὁποῖον δύω ἡμέρας ἤδη ἐπασχόλει τὴν προσοχήν της. Ἂν δὲ καὶ ἄλλοτε ἐξέφρασεν ἐν καιρῷ τὰ περὶ τούτου αἰσθήματά του, δὲν δύναται ν' ἀπορύγῃ καὶ σήμερον ἄνευ παραλείψεως τῶν ἱερωτέρων αὐτοῦ καθηκόντων νὰ ὑψώσῃ πάλιν τὴν ἀσθενῆ του φωνὴν ὑπὲρ τῆς ἐπιβουλευομένης πατρίδος. Διὰ τοῦτο μετὰ πολλῆς συνέσεως εἶπε κατὰ τὴν προλαβοῦσαν συνεδρίασιν καὶ ὁ βουλευτὴς Μαντινείας ὅτι « πρόκειται περὶ πολιτικῆς τῆς Τουρκίας κατὰ τὰ τελευταῖα στασιαστικὰ συμβάντα καὶ τῆς ἐπ' αὐτῶν πολιτικῆς ἐνεργείας της. Πᾶσα λοιπὸν ἀποσιώπησις ἢ παραγνώρισις τοῦ προκειμένου ζητήματος εἰς πᾶν ἄλλο δύναται ν' ἀποδοθῇ ἤδη, ἀλλ' ὄχι εἰς πατριωτισμόν. Δὲν θέλει ἐπομένως οὔτε ὡς ὑπουργικὸς οὔτε ὡς ἀντιπολιτευόμενος (διότι σήμερον πρέπει νὰ ἐκλείψῃ πᾶσα διαφορὰ) ἀναπτύξει τὸ σοβαρὸν τοῦτο ἀντικείμενον, ἀλλ' ὡς ἀγνὸς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος, ὡς εἰλικρινὴς πατριώτης θέλει ἐπιφέρει τὴν κρίσιν του, μηδὲν ἄλλο ἢ τὸ συμφέρον τοῦ ἔθνους ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν. Ὅσοι δὲ περὶ τούτου ἀγορεύοντες, ἀνέμιξαν καὶ ἐγκυκλίους ὑπουργικὰς καὶ κακῶς γενομένας ἀμνηστείας περιέπεσαν δυστυχῶς εἰς τὸ ἄτοπημα, τὸ ὁποῖον ἀνέφερε, καὶ εἰς τοιαῦτα ζητήματα ἐθνικὰ δὲν πρέπει νὰ παρεμβάλλωμεν ἀκαίρους καὶ προσωπικὰς αἰτιάσεις. Εἶπε δὲ τοῦτο παροδικῶς, διὰ νὰ προφυλάξῃ καὶ ἑαυτὸν καὶ ἕκαστον ἄλλον τοῦ παραπτώματος τούτου. Ἐκ προοιμίων δὲ παρατηρεῖ ὅτι, ὅτε κατὰ πρῶτον ἐμάθομεν ὅτι ὁ Παππακώστας εἰσέβαλεν εἰς τὰς χώρας ἡμῶν καὶ ὅτι συνηκολούθησαν μετ' αὐτοῦ πολλοὶ Τοῦρκοι, ἐλυπήθημεν βεβαίως διὰ τὸ ἄκουσμα, ἀλλ' οὐδεὶς ἐθορυβήθη τότε, διότι ἐνομίσαμεν τὴν εἰσβολὴν τῶν Τουρκαλβανῶν ὅλως ἄσχετον πολιτικῆς ἐνεργείας· ἀλλ' ἔπειτα, ἀφ' οὗ καὶ ἀλλαχόθεν καὶ ἐξ ἐπιστολῶν ἔτι τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐπληροφορήθημεν ὅτι δὲν ἦτον ἄσχετον

τοιαύτης πολιτικῆς συνησθάνθημεν πάντες τὴν βαρύτητα τῆς περιστάσεως ταύτης καὶ ἀμέσως συνεκαλέσαμεν τὸ ὑπουργεῖον διὰ νὰ μᾶς δώσῃ τὰς ἀποχρώσας πληροφορίας· ἀλλ' οὗτοι μετριάσαντες τότε τὰς ὑποψίας τοῦ σώματος, καθησύχασαν μὲν ὑπισχνούμενοι αὐτό, ἀλλ' εἶναι βέβαιον ὅτι δὲν τὸ ἐθεράπευσαν. Εὐτυχῶς ἡ Κυβέρνησις τὴν μὲν ἀποστασίαν κατέστρεψε τότε, τοὺς δὲ διασώστας αὐτῆς ἀπέκρουσε πέραν τῆς ἑλληνικῆς χώρας. Ἀλλὰ τί συμβαίνει; Τι βλέπομεν παραδόξως; Ἀντὶ αἱ κατὰ τὰ μεθόρια Τουρκικαὶ ἀρχαὶ νὰ μᾶς ἐξαγάγωσι διὰ τῆς διαγωγῆς των πᾶσης ὑποψίας, δέχονται τοὺς στασιαστὰς φιλοφρόνως, τοὺς περιποιοῦνται πολυειδῶς, τοὺς παρέχουσι πολεμοφόδια καὶ πᾶν ὅ,τι ἄλλο, καὶ ἰδοὺ νέα εἰσβολὴ καὶ νέα ἀποστασία ἀναφαίνεται. Δὲν θέλει δὲ νὰ ἐξετάσῃ ἐνταῦθα ἐὰν αἱ κατὰ τὰ μεθόρια ἀρχαὶ εἶναι ἔνοχοι τῆς ἀποστασίας, διότι τοῦτο καὶ ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ βουλευτοῦ Φθιωτίδος καὶ ἐκ τῶν ἀποσπασμάτων αὐτῶν τοῦ πρέσβεως τῆς Τουρκίας καὶ ἐξ ἄλλων πολλῶν ἐναργῶς ἀπεδείχθη. Ἐπιλαμβάνεται μόνον τῶν ὑπὲρ τῆς Ὀθωμανικῆς Πύρτας ῥηθέντων καὶ παρατηρεῖ ὅτι κακῶς τὸ ὑπουργεῖον διϊσχυρίζεται ὅτι τὰ φαινόμενα ταῦτα δὲν εἶναι ὑποκίνησις τῆς ἰδίας Πύρτας, ἀλλὰ κακή τις πίστις τῶν ἐκεῖσε ἀρχῶν. Διὸ ἐγκλατῶν τὴν σειρὰν αὐτὴν τῶν πραγμάτων, θέλει ἀποδείξει ὅτι τὰ πάντα ἐνεργοῦνται καθ' ὑποβολὴν τῆς Κυβερνήσεως τῆς Τουρκίας καὶ ὅτι εἶναι ἐκ προθέσεως πολεμία τοῦ ἔθνους. Παρατηρεῖ λοιπὸν ὅτι οἱ μὲν Τουρκανάται εἰσέβαλον τὸ πρῶτον εἰς τὰ ἑλληνικὰ ὅρια τὴν 10 τοῦ Ἀπριλίου, κατὰ δὲ τὴν διακοίνωσιν τῆς 27 τοῦ αὐτοῦ, ἥτις πραγματεύεται περὶ τῆς ἐνοχῆς τῶν ἐκεῖσε ἀρχῶν, εἶχε δοθῇ καὶ ἄλλη πρότερον εἰς τὴν πρεσβείαν ἐπιστολή, ἥτις δὲν ὑπάρχει μεταξὺ τῶν κατατεθέντων ἐγγράφων, καὶ εἶχε μάλιστα γίνει καὶ προσωπικὴ μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ συνέντευξις. Ἔπεται λοιπὸν ὅτι ὁ πρέσβυς τῆς Τουρκίας πολὺ πρὸ τῆς 27 Ἀπριλίου εἶχε λάβει ἀκριβῆ τῶν διατρεξάντων γνῶσιν. Διὰ δὲ τῆς ἀνωτέρω πρώτης διακοινώσεώς του ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς παρακαλεῖ ἐπίσης τὸν ἀνωτέρω πρέσβυν νὰ λάβῃ τὰ ἀναγκαῖα περὶ τῶν κατὰ τὰ μεθόρια ἀρχῶν μέτρα. Ἕκτοτε δὲ μέχρι τῆς 5 Ἰουνίου, καθ' ἣν ἀνεφάνη τὸ δεύτερον ἡ ἀποστασία, εἶχε καιρὸν καὶ εἰς τὴν Πύρταν νὰ ἀναγγείλῃ περὶ τούτου, πολὺ δὲ μᾶλλον καὶ νὰ γράψῃ πρὸς τὰς μεθορίους ἀρχὰς νὰ μὴ γίνωνται τοῦ λοιποῦ τοιαῦται καταχρήσεις. Οὐ μόνον δὲ δὲν ἔλαβε κανὲν περὶ τούτου μέτρον, ἀλλ' ἔγραψε μάλιστα ὁ Χουσεὶν-Πασᾶς ὅτι

οὐδὲ εἰς Τοῦρκος εισῆλθεν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ ὅρια, ἐφρόντισαν δὲ νὰ λάβωσι δῆθεν μέτρα ὅτε πλέον δὲν εἴχομεν ἀνάγκην. Ἡ διαγωγὴ λοιπὸν τῶν ἀρχῶν τούτων ὁμολογουμένως εἶναι δολία, ἡ δὲ Κυβέρνησις τῆς Τουρκίας δὲν ἀπαλλάσσεται τῆς εὐθύνης. Ἐπειδὴ ἢ εἶναι ὑπάλληλοί της καὶ ὀφείλουσι νὰ τὴν ὑπακούωσιν, ἢ δὲν εἶναι, καὶ τότε πρέπει νὰ τοὺς ἀποκηρύξῃ. Ἐὰν δὲ ταῦτα συνδυασθῶσι μὲ ἄλλα τινὰ, θέλει ἐξαχθῆ ὅτι ἡ Τουρκία δὲν εἶναι εἰλικρινὴς εἰς τὰς σχέσεις της, ὅτι δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὰ αἰσθήματα ἡμῶν. Ἀλλὰ τοῦτο μόνον ἀρά γε; Μήπως εἰς Κυδωνίας, εἰς Φερράς, εἰς τοσαῦτα μέρη, καὶ ἐνταῦθα ἔτι, ἐνταῦθα εἰς τὴν πρωτεύουσαν δὲν προσεβλήθη πολλάκις ὁ ἐπίσημος τῆς Κυβερνήσεως χαρακτήρ; Διότι οὐδεὶς βέβαια ἐλησμόνησεν ὅτι ὁσάκις ἡ πρεσβεία ἐπρόκειτο νὰ δώσῃ ἐξωτερικὰ διαβατήρια, ἦσαν ἀνίσχυρα, μηδαμινὰ παρ' αὐτῇ τὰ ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεώς ἡμῶν διδόμενα πιστοποιητικὰ, καὶ ἀπῃτοῦντο παρ' αὐτῆς πιστοποιητικὰ ἁπλῶν ἀτόμων. Ἐκ τούτου δὲ προέκυψε κατὰ πρῶτον ἡ σκανδαλώδης σκηνὴ τῶν Μουσουρικῶν, ἐκ τούτου περιῆλθομεν εἰς τὴν ἀνάγκην ἐπονειδίστου ἱκανοποιήσεως, ἥτις ἐπέφερε δεινὴν κηλίδα εἰς τὸν χαρακτῆρα ἡμῶν. Μόλις δὲ ἡ πικρὰ περίπτωσις αὕτη ἐπεραιώθη, ἀντὶ νὰ γλυκάνῃ τὸ πικρὸν τῆς ἱκανοποιήσεως ποτήριον, διπλασιάζει αὐτὸ δι' ἄλλης προσβολῆς νέας εἰς τὸν τελευταῖον παράγραφον τῆς πρὸς τὰς Δυνάμεις διακοινώσεώς της ἐμφαινομένης. Ἀναγνοὺς δὲ τὸν παράγραφον τοῦτον, δι' οὗ ἡ Τουρκία λέγουσα ὅτι πρέπει νὰ συνομολογηθῇ συνθήκη τις μεταξὺ ἡμῶν, θρασύτερόν πως ἐκφράζεται περὶ τούτου, προσέθηκεν ὅτι ἡ ἔκφρασις αὕτη εἶναι ἀπειλητική, τὴν ὁποίαν δὲν ἔπρεπε νὰ μεταχειρισθῇ ἡ Τουρκία, ἂν καὶ ὀλίγον ἴσως οἱ πλεῖστοι τῶν Ἑλλήνων ἐκτιμῶσιν αὐτήν. Καὶ ἀναγνωρίζει μὲν τὴν ἀνάγκην τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος συνθήκης, ἀλλ' ἡ Τουρκία δὲν ἔπρεπε, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπιφέρῃ ὅτι θέλει λάβει ἀναγκαστικὰ μέτρα. Ἀλλ' ἡ Τουρκία ἐλησμόνησε, φαίνεται, ὅτι ὑπάρχει πρωτόκολλον ὁρίζον ῥητῶς ὅτι ἡ Ἑλλὰς θέλει ἀπολαύει ἀπέναντι τῶν ἄλλων Δυνάμεων ὅσα δικαιώματα ἀπολαύει καὶ ἡ Τουρκία. Μόλις παρέρχεται τοῦτο καὶ ἄλλο ταυτοχρόνως συμβαίνει. Ὁ πρέσβυς προσβάλλεται ἐντὸς τῆς οἰκίας του παρ' αὐτοῦ τοῦ θεράποντός του, ἡ Ἑλληνικὴ ἐξουσία τὸν συλλαμβάνει, καὶ ἀντὶ ὁ Κ. πρέσβυς νὰ ἀρκεσθῇ εἰς τὴν περιμένουσαν αὐτὸν ἐκ τῶν δικαστηρίων ἡμῶν τύχην, παρὰ τὸ δίκαιον, νόμους τοῦ ἔθνους ζητεῖ ἐπιμόνως νὰ τῷ παραχωρηθῇ ὁ ἀποπαρὰ τοὺς κειμένους πειραθεὶς τὸν κατ' αὐτοῦ ρόνον. Ἐν-

ταῦθα δὲ πολλῶν ἐπιταχυνόντων τὸ τέλος τῆς συζητήσεως, ἐπέτρεψεν ὅτι ἐπιθυμεῖ εἰλικρινῶς τὴν εἰρήνην, καὶ δὲν εὔχεται νὰ διασπασθῶσιν αἱ μεταξὺ τῶν δύο ἐθνῶν σχέσεις, ἀλλ' ὅταν οἱ Τοῦρκοι διὰ τῶν πράξεών των μᾶς προκαλῶσιν, ὅταν ἡ διαγωγή των ἦναι δολία, ὅταν ἐξυβρίζωσι τὸν ἐθνικὸν χαρακτῆρα ἡμῶν, πρέπει νὰ τοῖς ἀποκριθῶμεν διὰ τῶν ὅπλων, ὁ δὲ Θεὸς ἂς στεφανώσῃ ἐξ ὕψους τὸ δίκαιον.

Ἐπέτρεψεν ἄλλος ὅτι, ὡς βλέπει, τὸ ζήτημα περιεπλέχθη δεινῶς καὶ φέρει τὴν βουλὴν εἰς ἀδιέξοδον χάος· δὲν προβλέπει δὲ πότε καὶ πῶς θέλομεν φθάσει εἰς τὴν λύσιν. Παρατηρεῖ λοιπὸν ὅτι τὸ ζήτημα εἶχε τεθῆ « πῶς θεωρεῖ ἡ Κυβέρνησις τὴν ὡς πρὸς τὴν ἀποστασίαν διαγωγὴν τῆς Τουρκίας, καὶ ποίαν πολιτικὴν ὁδὸν ἐχάραξαν ὡς πρὸς τοῦτο οἱ Ὑπουργοί. » Τὸ ὑπουργεῖον προσκληθὲν τότε κατέθεσε διάφορα ἐπίσημα ἔγγραφα πρὸς τὸν πρέσβυν ἀποτεινόμενα, καὶ ἄλλο σήμερον ἐκ μέρους αὐτοῦ δι' οὗ ἀπαντᾷ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον. Ἐκ τῶν ἐγγράφων λοιπὸν τούτων, καὶ ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἐξηγήσεων τῶν ὑπουργῶν τῶν Στρατιωτικῶν, τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ἡ βουλὴ ἔπρεπε νὰ ἐξαγάγῃ ἤδη, ἐὰν τὸ ὑπουργεῖον ἐβάδισεν ἢ ὄχι ὁδὸν ἀξιοπρεπῆ, καὶ συμφέρουσαν. Δὲν εἶναι λοιπὸν ἀνάγκη οὐδὲν ἄλλο ν' ἀναπτυχθῇ ἐνταῦθα, διότι κατὰ τὸ 23 καὶ 25 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ὁ βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ κηρύττειν πόλεμον ἢ κλείειν εἰρήνην, ἐνεργεῖ δὲ οὗτος διὰ τῶν ὑπευθύνων αὐτοῦ ὑπουργῶν. Ἡ βουλὴ λοιπὸν δύω τινὰ δύναται νὰ πράξῃ σήμερον ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος· ἢ νὰ καταδικάσῃ ἢ νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν τοῦ ὑπουργείου διαγωγήν. Καὶ ἐὰν μὲν αὕτη θεωρηθῇ ὡς προδοτικὴ, πρέπει νὰ γίνῃ χρῆσις τοῦ 83 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος καὶ νὰ κατηγορήσῃ τὸ ὑπουργεῖον ἐπὶ προδοσίᾳ. Ἐὰν δὲ θεωρήσῃ τὴν διαγωγὴν αὐτοῦ ἥττονα μόνον τῆς ἀναγκαίας ἀξιοπρεπείας, δύναται νὰ τῷ ἀρνηθῇ τὴν συνδρομήν της καὶ ἀποσύρεται τότε τῆς διευθύνσεως τῶν πραγμάτων. Ἂν τοὐναντίον τέλος πάντων νομίζῃ, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἐβάδισεν ὁδὸν ἀξιοπρεπῆ, τὸ ζήτημα πλέον ἐλύθη καὶ ἡ βουλὴ δὲν ἔχει νὰ πράξῃ ἄλλο τι, διότι δὲν πρόκειται νὰ ἐκδώσῃ δικαστικὴν ἀπόφασιν. Πᾶσα λοιπὸν περαιτέρω συζήτησις καθίσταται περιττή.

Ἄλλος μετὰ τούτων ἀναβὰς εἰς τὸ βῆμα ἔλεξε τάδε:

« Οὕτως ἦσαν ὑπὸ τὰ δάση τοῦ Ἄστρους κατὰ πρώτην φορὰν συγκεχυμένοι οἱ πλησιέστατοι τοῦ ἔθνους, ὁπότε ὑπὸ τοὺς αἰσιωτέρους οἰωνοὺς, ἀνεκήρυξαν ἐν ὀνόματι τοῦ Ὑψίστου ἐλευθέραν ἅπασαν τὴν Ἑλληνικὴν φυλήν . . . καὶ τοιαύτη μεγαλοπρεπὴς

μήγυρις παρουσιάζεται εἰς τὰ ὄμματά μου καὶ σήμερον.—Εἰς τὰς ἱερὰς ἐκείνας ἀναμνήσεις, τὰς ὁποίας ἅπαντες φέρομεν, τοιαύτην συγκινητικὴν ἰδέαν διεγείρει ἡ προκειμένη περίστασις: Μετὰ τὴν μεγάλην ἡμέραν τῆς κε. Μαρτίου, καθ' ἣν ἐψάλη ὑπὸ τοῦ Γερμανοῦ ὁ θεῖος ἐκεῖνος εὐαγγελισμὸς εἰς τὸν κόσμον, καὶ μετὰ τὴν ἀνακωχὴν τῆς ἐνδόξου αὐτῆς ἐπαναστάσεώς μας, πρώτην ἡμέραν σήμερον, τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, ὡς ἐκ θείας ἐμπνεύσεως, εἰς ἓν συνηγμένον, σκέπτεται περὶ πολέμου!

Καὶ ἰδοὺ ὅλη ἡ Ἑλλὰς ἐταναραίσεται ὅτι μιᾶς εἰς τὸ θεῖον ὕψος της. Ἕως χθὲς, ἐνόμιζέ τις, ὅτι τίποτε δὲν ἐξέφραζεν ὁ Ἑλληνικὸς ὁρίζων· ἤθελεν εἰπεῖ τις, ὅτι τὸ πᾶν ἐκοιμᾶτο εἰς τὸν τόπον τοῦτον· ἀλλὰ, πόσον μεγαλοπρεπὴς παρουσιάζεται ὁ οὐρανὸς τῆς Ἑλλάδος σήμερον! Ποία ζωὴ λάμπει ἐπὶ τοῦ ἡρωϊκοῦ μετώπου τοῦ ἐνδόξου τούτου ἔθνους! Ποῖον ΠΥΡ ἐνθουσιασμοῦ ἁγίου ἐξαστράπτει εἰς τὰ ὄμματα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ! Οἱ παλμοὶ τῶν καρδιῶν ὅλων μετρῶσι μὲ ἀνυπομονησίαν τὰς στιγμὰς, αἵτινες παρέρχονται. Τί, τί ἠλεκτρικὸν ἆρά γε περιέχει ἡ ἰδέα τοῦ πολέμου διὰ τὸν Ἑλληνικὸν λαόν;!

Τίποτε δὲν ἀποφασίζεται ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τὰς βουλὰς, τίποτε δὲν ἐκτελεῖται εἰς τὴν γῆν, ἂν δὲν ἐθεσπίσθη πρότερον ἀπὸ τὰς αἰωνίους βουλὰς τοῦ Ὑψίστου. Ἀλλ' ἰδέτε! ὡσὰν ὅλα τὰ περὶ ἡμᾶς νὰ ἀναγγέλλωσιν, ὅτι τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου ἤγγικεν. . . Ὁ θεὸς, ὁ θεὸς διέπει τὴν σημερινήν μας συζήτησιν, καὶ ἄγγελος οὐράνιος κομίζει πρὸς ἡμᾶς σήμερον εὐαγγελισμὸν νέον.

Διὰ τοῦτο ἡ ἡμέρα αὕτη εἶναι ἡμέρα ἐπίσημος, αἰσιωτάτη διὰ τὴν Ἑλλάδα· ὁμοιάζει, οὕτως εἰπεῖν, τὸ Ἄστρον τῆς αὐγῆς τὸ ἀκτινοβόλον, τὸ πρωϊνὸν τοῦ ἡλίου τὴν ἀνατολήν.

Εἰς τοιαύτην μεγάλην καὶ σπουδαιοτάτην ἐποχὴν, ἐποχὴν, καθ' ἣν πρόκειται περὶ τῶν ὅλων, συναισθανόμενος τὴν ἀδυναμίαν μου, δὲν ἤθελα τολμήσει νὰ ἀναβῶ τὸ βῆμα καὶ νὰ λάβω τὸν λόγον, ἐὰν δὲν ἠσθανόμην ἀκατανίκητόν τινα ἀνάγκην, ἥτις ἀδυσωπήτως μοὶ ἐπιβάλλει τὸ ἱερὸν τοῦτο χρέος σήμερον· αὕτη δὲ εἶναι δεινὴ τοῦ χαρακτῆρος τῆς προκειμένης ὑποθέσεως παραγνώρισις, δεινὴ ἀπάτη, ἥτις, ὡς κάλυμμα σκότους, ἐπισκιάζει τὰ παρόντα πράγματα, καὶ ὁ ἐκ τούτου ἐπικείμενος εἰς τὴν πατρίδα κίνδυνος.

Ἀλλὰ πρὶν προχωρήσω εἰς τὴν ὁμιλίαν μου, ἂς συγχωρηθῇ νὰ ἐξηγήσω τὴν ἰδέαν μου ὡς πρὸς τὰς γενομένας παρατηρήσεις ὑπό τινων, ὅτι ἡ βουλὴ δὲν δύναται νὰ κάμῃ περὶ πολέμου λόγον.

Ἡ κυβέρνησις, λέγει τὸ σύνταγμα· ἡ κυβέρνησις κηρύττει τὸν πόλεμον, ἡ κυβέρνησις κλείει τὴν εἰρήνην.—Τοῦτο εἶναι ἡ ἐκτέλεσις· ἀλλ' ἡ βουλὴ, ἢ καὶ ἡ βουλὴ, ἂν θέλετε, ἡ βουλὴ, ἥτις ἐστὶν ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ λαοῦ· ἡ βουλὴ ἥτις ἐστὶν αὐτὸς ὁ λαὸς, δύναται καὶ λόγον νὰ κάμῃ, καὶ ν' ἀποφασίζῃ καὶ περὶ πολέμου καὶ περὶ εἰρήνης, ὅταν τὸ συμφέρον, ἡ τιμὴ, ἡ δόξα, τὸ αἴσθημα τέλος πάντων τοῦ λαοῦ τὸ ἀπαιτῇ.

Τόσον δὲ πλειότερον δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο ἡ βουλὴ, καθόσον, διὰ νὰ γείνῃ πόλεμος, ὁ λαὸς, ὁ λαὸς αὐτὸς εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις δίδει τοὺς βραχίονάς του, ὅστις προσφέρει τὸ αἷμά του, ὅστις συνεισφέρει τοὺς θησαυρούς του, ὅστις τέλος πάντων ἔχει συμφέρον ἄμεσον καὶ πρὸς τὸν πόλεμον καὶ πρὸς τὴν εἰρήνην.

Ὑποθέσατε ἔπειτα κυβέρνησιν δειλὴν, θυσιάζουσαν εἰς τὴν δειλίαν της τὴν τιμὴν τοῦ ἔθνους. Νομίζετε τότε, ὅτι δύναται ἡ βουλὴ νὰ σιωπᾷ; Ὑποθέσατε κυβέρνησιν ὑπὲρ τὸ δέον ὁρμητικὴν, ῥιψοκινδυνεύουσαν τοῦ ἔθνους τὰ συμφέροντα, ἢ κυβέρνησιν εὐπιστον, παραγνωριζούσας τὰς περιστάσεις. Νομίζετε ἀκόμη καὶ τότε, ὅτι πρέπει, δύναται ἡ βουλὴ νὰ σιωπᾷ;

Βουλευόμενοι ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς γῆς, ἐνθυμήθητε, ὅτι ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ἐκηρύττοντο ἄλλοτε οἱ ἐνδοξότεροι πόλεμοι. Ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου κατεπολεμήθη ἡ Εὐρώπη καὶ ἡ Ἀσία, καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ βήματος ἐξηπλώθη ἡ κυριαρχία ἡ Ἑλληνικὴ ὁμοῦ μὲ τὰς λαμπρὰς καὶ ὑψηλὰς ἰδέας του εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

Ἔρχομαι ἤδη εἰς τὸ προκείμενον.

Πρόκειται περὶ τῆς γενικῆς πολιτικῆς τῆς Ὀθωμανικῆς κυβερνήσεως ὡς πρὸς τὴν Ἑλλάδα. Ἠκούσατε τὰς περὶ τούτου ἀναπτύξεις τῶν ἀξιοτίμων βουλευτῶν, ἠκούσατε τὰς ἐξηγήσεις τῶν κυρίων ὑπουργῶν, καὶ τέλος ἐλάβετε γνῶσιν τῆς διπλωματικῆς ἀλληλογραφίας τῆς Κυβερνήσεώς μας μετὰ τῆς Ὀθωμανικῆς Κυβερνήσεως. Ἅπαντες καὶ ἅπαντα ταῦτα, καὶ ὅλη ἡ ἀλληλογραφία τῶν μεθορίων ἥ τε ἐπίσημος καὶ ἡ ἰδιαιτέρα, ὡς καὶ ἀπάντησίς τις ἀκόμη τοῦ Χουσεὶν-Πασσᾶ, καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ πτώματα τῶν φονευθέντων ἐχθρῶν, ὡς καὶ αὐταὶ αἱ κτηνώδεις βιαιπραγίαι αὐτῶν, πάντα ἐκ συμφώνου βεβαιοῦσιν, ὅτι Τοῦρκοι εἰσῆλθον καὶ κατεπολέμησαν τὴν Ἑλλάδα· Τοῦρκοι, ὁδηγούμενοι καὶ ἀπὸ τὰς ἐν Θεσσαλίᾳ Ὀθωμανικὰς ἀρχὰς, εἰσέβαλον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν, καὶ ἐπέφερον ὅπου ἠδυνήθησαν τὴν σφαγὴν, τὴν ἀτίμωσιν καὶ τὴν λεηλασίαν.

Ἀλλ' ἡ κυβέρνησίς μας, ἐνῷ εἶναι πεπαισμένη, ὡς ἅπαντες ἡμεῖς, περί τε τῆς εἰσβολῆς τῶν Τουρκαλβανῶν καὶ περὶ τῆς ἐνοχῆς τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ Τουρκικῶν ἀρχῶν, καὶ διὰ τοῦτο ζητεῖ διὰ τὰς γενομένας ζημίας ἀποζημίωσιν καὶ τὴν τιμωρίαν τῶν ἐνόχων· ὡς πρὸς τὴν Πόρταν, ἡ κυβέρνησίς μας φαίνεται πεπεισμένη ὅτ' εἶναι ἀθῶα, ὅτ' εἶναι φιλική· καὶ ἰδού, ἐδῶ εἶναι ἡ δεινή, περὶ τῆς ὁποίας ἐλάλησα, ἀπάτη! Ποῦ δὲ ζηρίζεται ἡ πεποίθησίς της αὕτη; Εἰς τὸ ὅτι ἡ Πόρτα παρεμπόδισε τὸν Κριεζιώτην καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ εἰς τὸ ὅτι ἐπὶ κεφαλῆς τῶν εἰσβαλόντων Τουρκαλβανῶν φαίνονται ἀντάρται Ἕλληνες, τέκνα ἀγνώμονα, ὡς τοὺς ὀνομάζει.

Τοιαύτην πεποίθησιν ἐξέφρασαν, ἂν καὶ μετὰ διασταγμοῦ, ἀπὸ τοῦ βήματος οἱ κύριοι ὑπουργοί, καὶ εἶπον, ὅτι δὲν πρέπει ἄνευ λόγου νὰ λυθῶσιν αἱ μετὰ τῆς Τουρκίας σχέσεις ἡμῶν· ὅλοι δὲ οἱ λόγοι των, τῶν μὲν ὑπὲρ τὸ δέον, τῶν δὲ μετριώτερον, οὐδὲν ἄλλο ἐδείξαν, εἰμὴ ὅτι κλίνουσιν εἰς τὸ νὰ διατηρήσωσι, καὶ διὰ πάσης θυσίας, τὴν εἰρήνην, καὶ εἰς τὸ νὰ καθησυχάσωσι τὸ δικαίως παροργισμένον πνεῦμα τοῦ ἔθνους.

Τὸ ἔθνος παροργίζεται κατὰ τῆς Τουρκίας ἄνευ λόγου;!!! ... Ἐπαινῶ τοὺς κυρίους ὑπουργούς, διότι εἶναι φίλοι τῆς εὐεργετικῆς εἰρήνης, καὶ ἐγώ, καὶ πᾶς ἄλλος εἶναι φίλος, ἐραστὴς τῆς ὡραίας αὐτῆς θυγατρὸς τοῦ οὐρανοῦ· ἀλλ' ἡ εἰρήνη εἶναι ἀγαπητή, πολυθέλγητρος, προσφιλής· τότε μόνον, ὅταν ἦναι ἔντιμος. Δύναται ἡ Ἑλλὰς ἐνῷ ἡ Τουρκία προφανῶς τὴν ἐπιβουλεύεται καὶ τὴν καταπολεμεῖ ἡ Ἑλλάς, νὰ ὑποφέρῃ μίαν ἐπονειδίστου εἰρήνην; ἡ Κυβέρνησίς μας ὑποκρίνεται ἀρά γε, ἢ εὑρίσκεται ἀληθῶς εἰς δεινὴν ἄγνοιαν ὡς πρὸς τὴν πηγὴν αὐτὴν τῶν διατρεχόντων; ... Ἀλλ' ἂς συγχωρήσωσιν οἱ κύριοι ὑπουργοὶ νὰ ἐκφράσω τὴν λύπην μου, διατὶ δὲν διελύθη ἡ περὶ ἀθωότητος τῆς Πόρτας ἀπάτης των καὶ ὕστερον ἀπὸ τὴν ἀπάντησιν τοῦ πρέσβεώς της, τὴν ὁποίαν καὶ αὐτὴν ἐσχάτως μόλις ἔλαβον.

Πρὸ μικροῦ ἐγίνετο λόγος περὶ τῆς ἀπαντήσεως αὐτῆς· ἐζητεῖτο ἡ παρουσίασις αὐτῆς ὁλοκλήρου· καὶ ἠκούσατε, ὅτι εἶπον, ὅτι ὡς πρὸς τὸν σκοπόν, περὶ τοῦ ὁποίου πρόκειται σήμερον· ὡς πρὸς τὴν ἰδίαν, τὴν ὁποίαν ἐν συνόλῳ ἠθέλομεν νὰ λάβωμεν, περὶ τοῦ ὕφους τοῦ πνεύματος, τῆς διανοίας τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως, εἶπον, λέγω, ὅτι τὰ ὑποβληθέντα τῆς ἀπαντήσεως αὐτῆς ἀποσπάσματα μᾶς ἦσαν ἱκανά, καὶ ἰδού βλέπετε· δὲν μᾶς ἐχρειάζετο τίποτε πλειότερον.

Δύνασθε νὰ φαντασθῆτε δυσειδῆ δαίμονα, κατεργαζόμενον

ἐν τῷ κρυπτῷ τὴν χύσιν ἀνθρωπίνων αἱμάτων, τὴν καταστροφὴν τόπων, τὴν ἐρήμωσιν πόλεων, καὶ ὅστις, ὅταν ἰδῇ τετελεσμένον τὸν στυγερὸν αὐτοῦ σκοπόν, ἀφίνει ἄγριον, σαρδωνικὸν καγχασμόν;... Τοῦτο εἶναι ἡ ἀπάντησις τοῦ πρέσβεως τῆς Τουρκίας!...! Νομίζετε ὅτι ἀναγνωρίζει τὴν εἰσβολὴν τῶν Τουρκαλβανῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα; Νομίζετε, ὅτι παραδέχεται τὴν ἐνοχὴν τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν τῆς Θεσσαλίας;... Στεράνους, στεράνους πλέκει, ὡς ἠκούσατε, εἰς τὸν Χουσεὶν πασᾶν· τὸν Χουσεὶν πασᾶν, τὸν διευθύνοντα τὴν ἐπιβουλὴν, τὸν ὁδηγήσαντα τοὺς Τούρκους εἰς τὴν Ἑλλάδα! Καὶ ἐπιπλήττει τὴν κυβέρνησίν μας, καὶ τὴν λέγει ὅτι τῷ διαβιβάζει ψευδῆ παράπονα, καὶ ψέγει τὰς ἐγκυκλίους της, τὰς φράσεις της, τοὺς ὑπαλλήλους της.... Καὶ ὑποκρίνεται ὡς πρὸς τὰ γεγονότα, ὡς ὁ ἀναιδὴς πασᾶς τῆς Λαρίσσης ἐκεῖνος, καὶ ὡς νὰ ἐρωτᾷ: — τί τρέχει.... Τὸ κακουργεῖν ἐπ' αὐτοφώρῳ καὶ ἀρνεῖσθαι οὕτω, τοῦτο τοὐλάχιστον τὸ ἐνόμιζα ἄχρι τοῦδε δύσκολον!!!

Πῶς! ὁ πρέσβυς τῆς Τουρκίας καὶ αὐτὴ ἡ κυβέρνησίς του ἐνόμισαν νὰ παίξωσι μίαν κωμῳδίαν ἐπὶ τῶν πτωμάτων τῶν Ἑλλήνων, μὲ τὴν χύσιν τῶν αἱμάτων μας, μὲ τὴν ἀτίμωσιν τῶν παρθένων μας, μὲ τὴν σφαγὴν τῶν ἱερέων μας, καὶ ὁ λαὸς θὰ σιωπᾷ, καὶ ἡ βουλὴ θὰ σιωπᾷ, καὶ ἡ κυβέρνησις θὰ πείθεται εἰσέτι περὶ τῆς ἀθωότητος τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως;!!!

Ἀλλ' ὁ πρέσβυς αὐτὸς τῆς Τουρκίας, ἀπὸ μίαν εἰς ἄλλην περιπίπτων ἁμαρτίαν, δὲν ἔπρεπε νὰ λησμονῇ ὅτι καὶ ἡ μία τὴν ἄλλην παρακολουθεῖ τιμωρία· καὶ ἂν εἰσέτι δὲν ἐπείσθη, ὅτι κλέπτεται τῆς πολυπαθοῦς Ἑλλάδος ὁ Θεός, ἂς μὴν ἀμφιβάλῃ ὅτι ἐπὶ τῆς ἐποχῆς του, ἐπὶ τούτου, φαίνεται, διαρκούσης ἔτι, θέλει γενῇ ἡ λύσις τοῦ μεγάλου δράματος, τὴν ὁποίαν ἐπισπεύδει.

Ἡ κυβέρνησίς μας, ὡς καὶ πᾶς ἄλλος, δὲν πιέπει ν' ἀπατᾶται· ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις, ὄχι μόνον, δὲν εἶναι ἀθῶα ἀπὸ τῶν διατρεχόντων αὐτῶν, ἀλλ' εἶναι αὐτὴ ἡ αὐτουργὸς ὅλων αὐτῶν τῶν συμφορῶν τῆς Ἑλλάδος.

Ἂν ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις ἐμπόδισε τὸν Κριεζώτην, τοῦτο δὲν εἶναι ἓν δεῖγμα φιλικὸν πρὸς τὴν Ἑλλάδα· τοῦτο ἔπραξε διὰ τὸ ἰδιόν της συμφέρον. Ἡ Τουρκία γνωρίζει ὅτι ἂν ὁ Κριεζώτης παρεξετράπη ὁπωσδήποτε κατὰ τῆς κυβερνήσεώς του, εἶναι ὅμως Ἕλλην, Ἕλλην στρατηγός, πνέων πατριωσμόν, καὶ φέρων σεβαστὰς πληγὰς ἀπὸ τὰς ἐνδόξους μάχας του κατὰ τῶν Τούρκων· καὶ ἐννοεῖ, ὅτι ἀρίνουσα τὸν Κριεζώτην νὰ ἔλθῃ πρὸς

ταῦτα τὰ μέρη, προσθέτει εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἕνα περιπλέον στρατηγὸν ἀνδρεῖον, ὅστις δὲν θέλει συμμαχήσει μετὰ τῶν Τούρκων κατὰ τῆς πατρίδος του, ἀλλὰ θέλει ὁδηγήσει καὶ αὐτὸς ἐν τοιαύτῃ ἐποχῇ ἐξ ἐναντίας τοὺς Ἕλληνας κατ' αὐτῆς, μ' ὅλας τὰς περιποιήσεις, τὰς ὁποίας ἔλαβεν ὑπ' αὐτῆς.

Ἐπίσης, ἡ ἀνταρσία ἡ ἑλληνική, αὐτὸ τὸ τερατῶδες φαινόμενον, ἁπλούστατον ἄλλως εἰς τὴν φύσιν του, δὲν ἔπρεπε νὰ συγχίζῃ τὴν ἰδέαν τῶν κυρίων ὑπουργῶν, ὡς καὶ παντὸς ἄλλου, ὡς πρὸς τὴν διάγνωσιν τοῦ αἰτίου τῶν ἐχθροπραξιῶν αὐτῶν. Τί θὰ εἰπῇ; ἀνταρται, μετὰ τῶν Τούρκων συμμαχοῦντες καὶ μετὰ τῶν Τούρκων τὰ σπλάγχνα τῆς πατρίδος σπαράττοντες! Καμμία, ὁποιαδήποτε αἰτία, δὲν εἶναι ἱκανὴ ν' ἀποπλανήσῃ ἀληθῆ πατριώτην εἰς τοσαύτην ἀπόνοιαν. Τὸ πολὺ, τοῦτο ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς προδοσία ἁπλῆ.

Ἐὰν ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις ἦτο φιλική, δὲν λέγω τι πλειότερον, ἀλλά, διατί τοὐλάχιστον ὑποκρίνεται ὡς πρὸς αὐτὰ τὰ γεγονότα; Δὲν εἴμεθα βεβαιοι περὶ αὐτῶν ἡμεῖς; ἐὰν ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις εἶναι φιλική, διατὶ δὲν ἀτιμώρησε τὰς ἐν Θεσσαλίᾳ ἐνόχους Ὀθωμανικὰς ἀρχάς; Δὲν εἴμεθα ἡμεῖς βεβαιοι περὶ τῆς ἐνοχῆς αὐτῶν; Ἐὰν ἡ Τουρκικὴ κυβέρνησις εἶναι φιλική, διατὶ δὲν ἀπεμάκρυνεν εἰς ἀπώκεντρά τινα τοῦ κράτους της μίρη τοὺς ἀποστάτας αὐτοὺς, ὡς ἀπεμάκρυνε καὶ τὸν Κριεζώτην, καὶ ὕστερον ἀφοῦ μάλιστα ἡ κυβέρνησίς μας κατεδέχθη νὰ ζητήσῃ τοῦτο; ἢ διατι ἀπ' ἐναντίας τοὺς διετήρησεν ἀναφανδὸν ἐπὶ τῶν μεθορίων καὶ τοὺς ἐπεριποιήθη, καὶ τοὺς ὑπεθαλψεκα τὰ τῆς Ἑλλάδος; Εἶναι αὐτὴ διαγωγὴ, δίδουσα δείγματα εἰλικρινείας, ὥστε νὰ πεισθεταί τις περὶ τῶν φιλικῶν διαθέσεων αὐτῆς; Οἱ ἀποστάται αὐτοὶ δὲν ἦσαν ἀναρίθμος συμμορία λῃστρική, ὑπεκφεύγουσα τῆς ἐξουσίας τὰς καταδιώξεις· ἦτο στρατόπεδον πολυαρίθμον, στρατοπεδεῦον παρρησίᾳ εἰς τὴν τουρκικὴν ἐπικράτειαν.

Οἱ ὑπουργοὶ μᾶς ἀνέγνωσαν πρὸ μιᾶς στιγμῆς ἓν ἔγγραφον ἐκ τῶν μεθορίων, δι' οὗ ἀναγγέλλεται ἡ διάλυσις τῶν ἀνταρτῶν ὑπὸ τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν, καὶ τὸ ἀνέγνωσαν ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ θεωρηθῶσι τὰ πράγματα τετελειωμένα, καὶ νὰ παύσῃ πᾶσα περαιτέρω συζήτησις περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου· ἀλλ' ἀπὸ τὸ ἔγγραφον αὐτὸ, ἀπ' αὐτὸ τὸ ἴδιον ἔγγραφον, τί ἄλλο ἐξάγεται, εἰμὴ ὅτι ὑπῆρξεν, ὑπάρχει κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐπιβουλὴ ἐκ μέρους τῆς Τουρκίας; Τι ἄλλο ἐξάγεται, εἰμὴ ἡ ἐπισφράγισις τοῦ γενικοῦ ἰσχυρισμοῦ περὶ τῆς ἐπιβουλῆς ταύτης; Ἐκάκισαν, λέγει τὸ ἔγγραφον αὐτὸ, ἐκάκισαν οἱ Τοῦρκοι κατὰ τῶν ἀνταρτῶν, διότι δὲν ἐξεπλήρωσαν τας πρὸς αὐτοὺς ὑποσχέσεις των, καὶ τοὺς κατεφρόνησαν... Ὑπῆρξαν λοιπὸν, ὑποσχέσεις, συμφωνίαι μεταξύ των, ὑπῆρξε σχεδίον, καὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ τὸ ἐκτελέσωσιν· ἀλλὰ τίς ἐγγυᾶται, ὅτι δὲν θέλουσι κάμει νέας δοκιμὰς, ἐπιτυχόντες, ἂν δυνηθῶσιν, εὐκαιρίαν ἁρμοδιωτέραν;

Τί δὲ δὲν ἐπράξαμεν ἡμεῖς; ἡμεῖς, καὶ ἐναντίον τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν αἰσθήματος ὡς πρὸς τὴν διατήρησιν τῶν φιλικῶν μας σχέσεων μετὰ τῆς Τουρκίας; Αὐτὸν τὸν ἴδιον Βελέντζαν, τὸν ὁποῖον αὐτὴ, πρὸς ἀνταπόδοσιν βέβαια, τὸν μεταχειρίζεται καὶ τὸν ἐξοπλίζει καθ' ἡμῶν, ἐπιχειρήσαντα ἄλλοτε νὰ διαταράξῃ τουρκικά τινα μέρη, δὲν τὸν κατεδιώξαμεν αὐστηρῶς; δὲν τὸν καθυπεβάλαμεν εἰς τὰ κακουργιοδικεῖα; αὐτὸν καὶ τόσους ἄλλους τοιαῦτα τινα ἐπιχειρήσαντας ὁμοίως, δὲν τοὺς κατεδιώξαμεν ἀπηνῶς; ἀκόμη ἐσχάτως τὸ ὑπουργεῖον δι' ἐγκυκλίου, τὴν ὁποίαν νὰ ἐκδώσῃ δὲν ἔπρεπε, δὲν ἠπείλησε τὸν ὅστις ἤθελεν ἀπὸ τὸ ἐσωτερικὸν διανυχθῇ κἂν νὰ διαταράξῃ τὴν ἡσυχίαν τῆς Τουρκίας; Πῶς ἀνταποδίδει πρὸς ἡμᾶς ὅλα ταῦτα ἡ Τουρκία;

Ἂς μὴ ἀπατώμεθα, λέγω· δὲν εἶναι οὐδὲ οἱ ἀνταρται, οὐδὲ αἱ ἐν Θεσσαλίᾳ τουρκικαὶ ἀρχαί. Εἶναι αὐτὴ ἡ Πόρτα, ἥτις μᾶς κάμνει τὸν πόλεμον· καὶ διὰ νὰ σύρω τὸ κάλυμμα πρὸς φωτισμὸν ὅλων, λέγω, ὅτι αὐτὸ εἶναι ἓν σχέδιον περὶ κατακτήσεως τῆς Ἑλλάδος, σχέδιον χαλκευμένον πρὸ πολλοῦ καὶ παραδεδεγμένον ἀπὸ τὴν Ὀθωμανικὴν Πόρταν.

Τὰ δείγματα αὐτοῦ τοῦ σχεδίου τὰ βλέπετε ἤδη πανταχοῦ ἀναφαινόμενα· ἠκούσατε καὶ ὅσα ἔλεγον καὶ διέσπειρον οἱ εἰσβαλόντες Τοῦρκοι· ναί, εἶναι ἓν σχέδιον, καὶ αὐτὸ δυστυχῶς εἶναι τὸ σχέδιον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐξ ἀπελπισίας ἔλαβον μέρος διὰ νὰ βοηθηθῶσιν εἰς τοὺς ἰδιαιτέρους των σκοποὺς καὶ οἱ ἀνταρται αὐτοί. Ἀλλ' ἐπικατάρατος τοιαύτη ἰδέα στυγερά! εἰς τὰ Τάρταρα τοῦ ᾅδου νὰ κρημνισθῇ! Προδότης, τὸν ὁποῖον νὰ καταρῶνται ὅλαι αἱ γενεαί, νὰ ᾖναι ἐκεῖνος, ὅστις ἤθελεν ἐνασμενισθῇ τοιαύτην τρομερὰν ἰδέαν!!

Ἡ Τουρκία, ἡ ὁποία εἰς τοιαύτην ἐποχὴν παρὰ πᾶσαν ἄλλην ἐπικράτειαν εἶχεν ἀνάγκην ἀκριβοῦς διατηρήσεως τῶν φιλικῶν της σχέσεων μὲ ὅλα τὰ κράτη καὶ μάλιστα μὲ τὴν Ἑλλάδα, συλλαβοῦσα τοιοῦτον σχέδιον, ἔδειξε βεβαια τὴν ἐσχάτην αὐτῆς ἀπόνοιαν· καὶ ὁ Ῥισὶτ Πασσᾶς, ὁ πρώτην πρωθυπουργός της

αὐτὸς ὁ ἄσπονδος ἐχθρὸς τῆς Ἑλληνικῆς τιμῆς καὶ ἀνεξαρτησίας, αὐτὸς, ὅστις πρῶτος ἐνηγκαλίσθη αὐτὸ τὸ σχέδιον, ἂν καὶ τὸν κατὰ τῆς Ἑλλάδος πόλεμον ἐκίνησε πολιτικῶς πρὸ τῶν Εὐρωπαϊκῶν συμβάντων, εἰς οὐδὲν ὠφεληθεὶς, φαίνεται, ἀπὸ τὰ Εὐρωπαϊκὰ φῶτα, Τοῦρκος πάντοτε, εἶναι ἀξιοπαρατήρητον, ὅτι καὶ μετὰ τὰ εὐρωπαϊκὰ συμβάντα αὐτὰ, ἀπέναντι τῶν ὁποίων ἡ Τουρκία ἔπρεπε νὰ τρέμῃ, καὶ μετ' αὐτὰ, λέγω, ἀκόμη, ἐπεχείρησε τὰς ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος στρατιωτικὰς ἐπιδρομάς.

Ἀλλ' ὅτι εἶναι τὸ πλέον παράδοξον, καὶ τὸ ὁποῖον θέτει τὴν σφραγῖδα τοῦ ἀφεύκτου πολέμου μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας εἶναι, ὅτι, καὶ μετὰ τὴν πτῶσιν αὐτοῦ τοῦ ὑπουργείου Ρεσίτ Πασσᾶ, καὶ μετὰ τὰς διαβεβαιώσεις ὅλας τοῦ νέου ὑπουργείου, διατελοῦντος ὑπὸ τὸ κράτος ἄλλης ἐπιρροῆς, βλέπει τις ἀμετάβλητον τὴν συνέχειαν αὐτῶν τῶν ἰδίων ἐχθροπραξιῶν . . . . : Ἀνεκάλεσε τὸ νέον ὑπουργεῖον τὸν πρέσβυν τῆς Τουρκίαν, ὅστις ἐπὶ τοῦ προκατόχου του ὑπουργείου ἐστάθη πέτρα σκανδάλου μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας; ἐμπόδισεν αὐτὸ τὴν ἐκ νέου εἰσβολὴν τῶν Τουρκαλβανῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα; ἐτιμώρησε τέλος πάντων τὰς ἐν Θεσσαλίᾳ ἐνόχους τουρκικὰς ἀρχάς; Τίποτε δὲν ἔπραξεν ἐξ ὅλων τούτων· θὰ εἰπῇ, ὅτι ὅλα τὰ τουρκικὰ ὑπουργεῖα ἐνασμενίζονται καὶ ἐξακολουθοῦσιν αὐτὸ τὸ σχέδιον.

Βλέπετε λοιπὸν καθαρῶς, ὅτι τὸ φαινόμενον αὐτὸ εἶναι πάλεμος ἐκ μέρους τῶν Τούρκων κατὰ τῆς Ἑλλάδος συστηματικὸς, ἐνεργούμενος διὰ τῆς στυγερωτέρας προδοσίας.

Ἀλλ' ὁ πόλεμος αὐτὸς δὲν μὲ ἐκπλήττει, οὐδὲ μὲ φοβίζει, ὅπως ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπὸ πνεῦμα μετριοπαθείας ἤθελησε νὰ ἐμπνεύσῃ τὸν φόβον τοῦ πολέμου, δὲν μὲ φοβίζει, καθὼς δὲν ἐκπλήττει, οὐδὲ φοβίζει κανένα Ἕλληνα. Εἶναι ἀνάξιος νὰ ᾖναι Ἕλλην ὅστις φοβεῖται τὸν πόλεμον· ἐξ ἐναντίας πᾶς Ἕλλην αἰσθάνεται σήμερον τὴν καρδίαν του πάλλουσαν καὶ προμηνύουσαν νέον δόξης στάδιον διὰ τὴν πατρίδα.

Ἤθελα νὰ εἶχα τὴν στιγμὴν ταύτην ἐδῶ τὸν ἔξω κόσμον, διὰ νὰ ἴδῃ ὁποῖα εἶναι τὰ αἰσθήματα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, καὶ νὰ εἶχα καὶ αὐτὴν τὴν ἀπρονόητον Τουρκίαν παροῦσαν, διὰ νὰ ἴδῃ ὁποῖον μέγαν λαὸν παροργίζει, ὁποῖον λέοντα κοιμώμενον ἐξυπνᾷ.

Βλέπετε: Μόλις διεδόθη ἰδέα, ὅτι πρόκειται περὶ τῆς αὐτονομίας μας, καὶ ὁ λαὸς, ὁ λαὸς αὐτὸς, ὅστις χθὲς ἐξῆλθεν ἐκ τῆς ἀβύσσου τῶν φλογῶν καὶ τῶν αἱμάτων, δι' ὧν ἀνέκτησε τὴν ἐλευθερίαν του, πάραυτα ἐγκαταλείψας τὰ ἔργα του, ἐγκαταλείψας πάντα, ἔτρεξεν ἀνυπομόνως διὰ ν' ἀκούσῃ, Τί νομίζεται;! . . Τὸν Θούριον ὕμνον: ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ!!!

Μὴ σᾶς ἀνησυχῇ. Κύριοι, ὑπουργοὶ, ἡ ἔνδειξις τῶν ὑψηλῶν αἰσθημάτων τοῦ ἔθνους· ἡ ζωηρὰ ἔκφρασις αὐτὴ τοῦ λαοῦ, καθ' ἣν στιγμὴν ἀναπτύσσεται ἀπὸ τοῦ βήματος τὸ ἐθνικὸν ἀντικείμενον τοῦτο, δὲν εἶναι εἰμὴ ἔκφρασις εὐγενὴς, γενναία· εἶναι ἔκφρασις τῆς βουλήσεως αὐτοῦ τοῦ αὐρικοῦ. Ἐγὼ δὲν κάμνω, εἰμὴ νὰ ζωγραφίζω τὰ ἀντικείμενα, ὅπως τὰ βλέπω εἰς τὴν φύσιν των, καὶ λυποῦμαι, λυποῦμαι μάλιστα, διότι δὲν αἰσθάνομαι ἐν ἐμαυτῷ ὅλην τὴν ἀπαιτουμένην δύναμιν διὰ νὰ ἀναπτύξω τὸ ὑψηλὸν θέμα τοῦτο εἰς ὅλον τὸ ὕψος του. Εἶναι δὲ τὸ αἴσθημα τὸ ἐθνικὸν, τὸ ὁποῖον μεγαλύνεται, ἐξυψοῦται, ἐκφέρεται τέλος πάντων, καὶ τὸ αἴσθημα αὐτὸ, ἀγνὸν, ὡς ἡ ἰδέα, ἥτις τὴν στιγμὴν ταύτην μᾶς συγκινεῖ, μᾶς ἐμψυχόνει, καὶ ἐλεύθερον, ὡς πνοὴ θεία, δὲν παρεμποδίζεται ἀπὸ καμμίαν δύναμιν ἀνθρωπίνην.

Ναί! τὸ ἔθνος ἤδη ἐπίσθη περὶ τῆς ἐνοχῆς τῆς Ὀθωμανικῆς πύρτας· ὅστις δὲ λέγει, ὅτι δὲν ἔχει καμμίαν ἄχρι τοῦδε ὑπόνοιαν κατ' αὐτῆς, ὡς εἶπε καὶ ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν, δὲν λέγει ἄλλο, εἰμὴ ὅτι ἀρνεῖται, εἰ καὶ πλαγίως, τὸν πόλεμον, καὶ δεικνύει τάσιν εἰς τὸ νὰ ἀναχαιτίσῃ τὸ Ἑλληνικὸν αἴσθημα μόνον. Ἀλλ' εἰς μάτην, εἰς μάτην, ὑπνοῖ ἐφήμερον θέτουσι τὰς ἀσθενεῖς καὶ εὐθραύστους χεῖράς των ἀπέναντι τοῦ ἅρματος τῆς εἱμαρμένης· αὐτὸ ἀκράτητον τρέχει καὶ συντρίβει πᾶν τὸ προστυχόν· ἡ ὥρα ἐσήμανεν· ἡ μεγάλη τῆς Ἑλλάδος γῆ, τὴν ὁποίαν βλέπομεν κεκαλυμμένην ἀπὸ τὰ ἐρείπια τῶν λαμπροτέρων μνημείων τοῦ κόσμου, ἔχει νέον προορισμὸν μέγαν, καὶ ὁ προορισμὸς αὐτὸς ὑπάγει ἤδη νὰ ἐκπληρωθῇ.

Ἐνθυμηθῆτε, ὅτι ὁ πόλεμος εἶναι ἄφευκτος· καὶ ἂν ὅλον τὸ ὑπουργεῖον δὲν θελήσῃ, καὶ ἂν ὅλη ἡ βουλὴ δὲν θελήσῃ, καὶ ἂν ὅλη ἡ Ἑλλὰς δὲν θελήσῃ, ὅπερ νὰ φαντασθῶ ἀδύνατον, καὶ τὸ θεωρῶ ὡς βλασφημίαν διὰ νὰ τὸ εἴπῃ τις, πάλιν λέγω, ὁ πόλεμος εἶναι ἄφευκτος, καὶ ὁ πόλεμος αὐτὸς, τολμῶ νὰ εὐαγγελίσω πρὸς πάντας, εἶναι ὁ πόλεμος ἐκεῖνος, ὅστις θέλει φέρει τὴν λύσιν τοῦ πολυκρότου Ἀνατολικοῦ ζητήματος!

Ἡ Ἑλλὰς, ἤτις ἀνέσυρε τὸ κάλυμμα τῆς τουρκικῆς αὐτοκρατορίας εἰς τὸ 1821: ἡ Ἑλλὰς θέλει ῥίψει καὶ ἐπὶ τοῦ νεκροῦ τῆς Τουρκικῆς αὐτῆς δυναστείας τὴν νεκρικὴν σινδόνην!

Ἡ Ἑλλὰς δὲν εἶναι οὐδὲ θέλει θεωρηθῇ κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ἄδικος· ἡ Ἑλλὰς μολονότι ἔχει πάντοτε ἀνοικτὸν τὸ δικαίωμα τοῦ πολέμου κατὰ τῆς Τουρκίας διὰ τὴν ἀπελευθέρω-

σιν τῶν τέκνων της στεναζόντων εἰσέτι ὑπὸ τὸν πλέον βάρβαρον ζυγόν, βλέπει ὅμως ὁ κόσμος ὅλος, ὅτι δὲν εἶναι ἡ Ἑλλὰς αὐτὴ ἥτις ἐπιθυμεῖ, ἥτις προκαλεῖ τὸν πόλεμον· ἐξ ἐναντίας μάλιστα διὰ μεγάλων θυσιῶν τὸν ἀπέφυγεν ἄχρι τοῦδε, καὶ διὰ τοῦτο ὁ θεὸς τοῦ δικαίου θὰ εἶσθαι μετ' αὐτῆς.

Ἀλλ' ἦτον συνέπεια ἀναπόφευκτος. Ἑλλὰς καὶ Τουρκία ὑπὸ τὸν αὐτὸν οὐρανὸν ἦτον ἀδύνατον νὰ συνυπάρξωσιν ἅμα ἀνεστήθη ἡ Ἑλλὰς, νὰ διατηρῆται Τουρκία ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς γῆς, καὶ ἐν μέσῳ τοῦ πεπολισμένου κόσμου μάλιστα κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦτον, τοῦτο ἦτο εἰρωνεία· εἶναι ἐναντίον καὶ αὐτῶν τῶν νόμων τῆς φύσεως.

Διὰ τοῦτο ἡ παῦσις τοῦ πολέμου δὲν ἦτον, εἰμὴ ἀνακωχὴ πολέμου· ἡ δὲ ἐλευθέρα Ἑλλὰς ὡμοίασεν ἐν ὅλῳ αὐτῷ τῷ διαστήματι στρατόπεδον κατεσκηνωμένον εἰς αὐτὸ τὸ αἱματόβρεκτον πεδίον, εἰς τὸ ὁποῖον, ὡς εἰς σχολεῖον, ἔμελλεν ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ν' ἀναπτυχθῇ, νὰ προπαρασκευασθῇ ἐωσοῦ ἤθελεν ἔλθει τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου.

Ἀλλ' ἤθελεν εἰπεῖ τις· διότι ἄρα ἡ Τουρκία συνέλαβε κατὰ τῆς Ἑλλάδος τοιοῦτον σχέδιον! πρέπει ἡμεῖς νὰ κηρύξωμεν κατ' αὐτῆς τὸν πόλεμον; δύναται τάχα αὐτὴ νὰ τὸ ἐκτελέσῃ;.. Ἡ Τουρκία δὲν δύναται νὰ ἐκτελέσῃ αὐτὸ τὸ σχέδιον, ἐὰν ἰδῇ μόνον ὅτι λαμβάνομεν κατ' αὐτῆς τὰ ὅπλα· ἀλλ' ἐὰν περιορισθῶμεν εἰς τὴν ἀμυντικὴν αὐτὴν θέσιν, εἰς τὴν ὁποίαν σήμερον ἐμμένομεν, τότε δὲν ἠξεύρω τί νὰ εἰπῶ . . .

Ἐὰν ἡ Τουρκία μᾶς ἐκήρυττε κατ' εὐθεῖαν τὸν πόλεμον, δὲν ἤθελα ἀνησυχεῖ τόσον, ἀλλ' ἡ Τουρκία, ἐξακολουθοῦσα τὸν πλάγιον, τὸν δόλιον αὐτὸν πόλεμον, δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ μᾶς κηρύξῃ τὸν ἄμεσον, τὸν ἀνδρικὸν, τὸν φανερόν· μᾶς καταστρέφει δι' αὐτοῦ τοῦ μέσου βεβαιότερον.

Καὶ ἡ Ἑλλὰς, καὶ πᾶν ἄλλο ἔθνος δὲν κατετράφη ἄλλοτε ἀπὸ ἐξωτερικὸν πόλεμον, ὅσον ἀπὸ τοιούτους ἐμφυλίους σπαραγμούς. Πῶς κατέβαλε τὴν Ἑλλάδα τὸ πάλαι ἡ Μακεδονία; πῶς τὴν ὑπεδούλωσεν ἐπὶ τέλους ἡ Ῥώμη; διὰ τῆς διαφθορᾶς, διὰ τῶν ἐμφυλίων διαιρέσεων, διὰ τῶν τοιούτων ἐμφυλίων ἐπιδρομῶν. Ὅτε ἔβλεπον τὴν πατρίδα σπαραττομένην ἀπὸ τὸν φατριασμὸν ἄλλων δυνάμεων, ἐλυπούμην, ἀλλ' ἔλεγον· ὅπως ἂν ἔχῃ, ἡ Ἑλλὰς δὲν τρέχει κανένα κίνδυνον· ποτὲ ὅμως δὲν ἐφανταζόμην οὐδ' ἐγώ, οὐδὲ κανεὶς Ἕλλην, ὅτι ἡ Τουρκία ἤθελεν εὑρεῖ Ἑλληνικὸν μέσον διὰ νὰ καλύπτῃ τὰς βαρβάρους ἐπὶ δρομάς της ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ Τουρκία οὕτω λοιπὸν δύναται νὰ ἐξακολουθῇ καθ' ἡμῶν διαρκῶς τὸν πόλεμον, καὶ νὰ λέγῃ εἰς πᾶσαν περίστασιν πρὸ τὴν Ἑλλάδα: « Δὲν εἶμ' ἐγὼ, εἶναι οἱ ἀποστάται σου » ὅτε αὐτὴ συνέλαβε τὸ κατὰ τῆς Ἑλλάδος σχέδιον, ἐνόει, ὅτι δὲν δύναται νὰ τὸ ἐκτελέσῃ κατ' εὐθεῖαν· διὰ τοῦτο ἐπρονόησε νὰ ῥίψῃ ἐν μέσῳ ἡμῶν τὸν πόλεμον ὡς ἡ Ῥώμη, καὶ ἡ Μακεδονία, νομίσασα νὰ φθάσῃ εἰς τὸν σκοπόν της ἀσφαλέστερον, ὡς καὶ ἔπραξε.

Ποία θεὶ εἶσθαι ἡ ζημία τῆς Τουρκίας, ἐὰν θυσιάσῃ οὕτω ἐκ διακυμμάτων κατὰ τῆς Ἑλλάδος πεντήκοντα χιλιάδας βαρβάρων, ἐὰν θυσιάσῃ οὕτω δέκα ἑκατομμύρια δράχμων; οὕτως εἰπεῖν, κἀμμία! Ἀλλ' ὁποία θέλει ἀποβῇ ἡ κατάστασις τῆς Ἑλλάδος, ἀντιτασσομένης καὶ μαχομένης; οὕτως ἐωσοῦ ἡ Τουρκία ὑποστῇ ταύτην τὴν θυσίαν; Ὁποῖον θέλει εἶσθαι τὸ ἀποτέλεσμα τοιαύτης λυπρᾶς καταστάσεως, ἐὰν τὴν ὑπομείνωμεν ἐπὶ πλέον; Τὸ νὰ θυσιασθῶσιν ἐκ διαλειμμάτων οἱ στρατιῶταί μας, τὸ νὰ ἐξαντληθῶσι τὰ ὁλικά μέσα μας, τὸ νὰ ἐρημωθῶσιν αἱ ἐπαρχίαι μας, νὰ καταστραφῇ τέλος τὸ ἠθικόν μας, καὶ νὰ φθάσωμεν εἰς κατάστασιν, ὥστε νὰ μὴ δυνάμεθα οὐδὲ νὰ σκεφθῶμεν, οὐδὲ νὰ παρασκευασθῶμεν, οὐδὲ νὰ πολεμήσωμεν.

Βλέπετε ὅθεν, ὅτι ὁ χαρακτὴρ τοῦ προκειμένου ζητήματος εἶναι ἄλλος, ἢ ὁποῖος παρεστάθη· ὁ χαρακτὴρ, λέγω, αὐτοῦ τοῦ πολέμου εἶναι χαλεπώτερος, πλέον ἐπικίνδυνος διὰ τὴν πατρίδα, παρὰ τὸν φανερὸν πόλεμον, ὥστε εἴμεθα ἠναγκασμένοι, ἴσως σήμερον, νὰ λάβωμεν ἀνὰ χεῖρας τὰ ὅπλα, διὰ νὰ προλάβωμεν τὸν ἐπικείμενον ὄλεθρον. Μάλιστα! πρέπει νὰ εἴπωμεν ὅλοι! Μάλιστα, ἐὰν θέλωμεν νὰ ἐργασθῶμεν ἐγκαίρως καὶ νὰ οὐδετερώσωμεν αὐτὸν τὸν κίνδυνον! Μάλιστα· διότι δὲν βλέπω ἄλλο καταλληλότερον μέσον, δὲν βλέπω ἄλλην ἀσφαλεστέραν διέξοδον! Πῶς! ἡ Τουρκία, ἡ Τουρκία ἠμποροῦσε νὰ φωτισθῇ, νὰ ὁδηγηθῇ ἀπὸ τὴν ἱστορίαν μας περὶ τοῦ τρόπου τοῦ νὰ μᾶς πολεμήσῃ, καὶ ἡμεῖς, ἡμεῖς αὐτοὶ δὲν θέλομεν διδαχθῇ ἀπὸ τὰ ἴδια θλιβερὰ παθήματά μας διὰ νὰ ὑπερασπισθῶμεν κατ' αὐτῆς; Ποῖοι εἴμεθα ἡμεῖς; Ποίαν πατοῦμεν γῆν; αὐτοὶ οἱ τάφοι, αὐτὰ τὰ μνημεῖα ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐξήλθομεν μόλις χθὲς! δὲν ἀφίνουσι πρὸς ἡμᾶς κἀμμίαν ἆρα διδακτικὴν φωνήν; Πῶς ἐτάφη ἄλλοτε ὑπὸ τὰ ἐρείπιά της αὐτὴ ἡ γῆ; Πῶς ὑπεδουλώθη;... διὰ τῶν προδοτῶν της, καὶ διὰ τοῦ Ἀμπάζη, διὰ τοῦ Χουσεὶν Πασσᾶ! Θέλομεν λοιπὸν περιμείνει ἐωσοῦ ἐξαντληθῶμεν ὁλοτελῶς, καὶ νὰ κατασταθῶμεν, οὕτως εἰπεῖν, αὐτάλωτοι ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἄλλην μίαν φοράν;

Τὸ ξεύρω· ἠδυνάμεθα ν' ἀποδώσωμεν εἰς τοὺς Τούρκους τὰ ἴσα, καὶ νὰ προξενήσωμεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὴν ἐπικράτειάν των ὁμοίας τρομερωτέρας συμφοράς· ἀλλ' ὄχι· διότι θέλομεν καταστρέψει ὁμοῦ μ' αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐκεῖσε ὁμογενεῖς μας, καὶ ἐπομένως τὰ μέσα ταῦτα εἶναι ἴδια τῶν ἀνάνδρων, ἡ δὲ Ἑλλὰς πρέπει νὰ καταφύγῃ εἰς μέτρα γενναῖα, ἁρμόζοντα εἰς τὸν Ἑλληνικὸν χαρακτῆρα.

Ἀλλ' οἱ ὑπουργοὶ εἶπον, ὅτι ἔχομεν κυβερνώνας, ἔχομεν διοικητάς, ἔχομεν τὰς Δυνάμεις. Τιμῶ, Κύριοι, τὰς Δυνάμεις, καὶ ἡ Ἑλλὰς ὀφείλει εἰς αὐτὰς καὶ σέβας καὶ ἀγάπην, διότι πολυτρόπως τὴν ἐβοήθησαν. Ἀλλὰ, ἀλλοίμονον εἰς τὰ ἔθνη ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα δὲν φροντίζουσι διὰ νὰ ἐλπίζωσι πρῶτον εἰς τὸν Θεόν, καὶ ἔπειτα εἰς τὰς ἰδίας αὐτῶν δυνάμεις! Πῶς! Πρέπει ἡ Ἑλλὰς, ἡ Ἑλλὰς, ἡ προστατεύσασα τοὺς λαοὺς, ἡ κατακτήσασα τὰ ἔθνη, ἀφοῦ ἀνεφάνη ἐπὶ γῆς, εἰς πᾶσαν περίστασιν, καὶ μάλιστα διὰ τοιαύτας μετὰ τῆς Τουρκίας διενξεις, νὰ προσφεύγῃ ὡς χύρα ἀδύνατος καὶ εὐτελὴς πάντοτε πρὸς τὰς δυναμεις;

Ἀλλ' ὑποθέσατε, ὅτι παρῆλθον καὶ τὰ δέκα ὑπόλοιπα ἔτη τῆς κηδεμονίας τῶν Δυνάμεων καὶ ἡ κηδεμονία τῶν Δυνάμεων αὕτη ἔπαυσε. Τί θέλομεν πράξει τότε; ἡ, αἱ ἀλύσσεις τῶν λαῶν συνετρίβησαν, καὶ αἱ συνθῆκαι ὅλαι ἔπεσον, καὶ ὅλοι οἱ λαοὶ συνέρχονται εἰς τὰς ἐθνικότητάς των, ὡς συμβαίνει σήμερον εἰς τὴν Εὐρώπην. Τί θέλομεν πράξει ἀκόμη τότε; . . . Αἱ Δυνάμεις, αἱ Δυνάμεις ὡς καὶ τινες ἄνθρωποι, περιποιοῦνται τοὺς δυνατούς, δὲν λέγω δὲ καταφρονοῦσι τοὺς ἀδυνάτους, ἀλλὰ περιποιοῦνται μᾶλλον τοὺς δυνατούς. Πότε ὡπλίσθη, ἢ ἐδιέξεν, ὅτι ὁπλίζεται ἡ Ἑλλὰς, καὶ νὰ φανῇ ἐπίφοβος, καὶ νὰ φανῇ δυνατὴ, καὶ νὰ φανῇ ἰσχυρὰ, καὶ τότε ν' ἀποτανθῇ καὶ πρὸς τὰς Δυνάμεις διὰ νὰ τὴν σεβασθῶσι.

Διεξήγγυντο ἄλλοτε τὰ Εὐρωπαϊκὰ κοινοβούλια κατὰ τῆς Ἑλλάδος διὰ τὸν Βελέντζαν, δι' αὐτὸν τὸν Βελέντζαν, καὶ τοι ἁπλοῦν ἀγροφύλακα διαμένοντα παρὰ τὰ μεθόρια κατὰ τὴν Ἀσσίαν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτθεν, ὅτι ἔμελλε νὰ διαταράξῃ τὴν Τουρκίαν. Εἰς τὰς Δυνάμεις ἀποδίδω αἰσθήματα δικαιοσύνης· ἀλλ' ἀναμένω ἤδη νὰ ἰδῶ τί ἔπραξαν, τί θέλουσι πράξει κατὰ τῆς Τουρκίας, ὁπότε αὕτη πραγματικῶς ἀπέστειλεν ὁλόκληρον στρατιὰν κατὰ τῆς Ἑλλάδος.

Δὲν λέγω ἄλλο τι λυπηρότερον, πολὺ λυπηρόν τι, ἀπὸ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ὁποίου ἤθελεν ἐξαχθῇ ὅ,τι μέλλω νὰ εἰπῶ· λέγω ῥθεν ἁπλῶς· θέλεις τὴν εἰρήνην; ἑτοιμάζου εἰς πόλεμον. Μὴ

Κυβέρνησις πρέπει νὰ προσφεύγῃ μᾶλλον εἰς τὰς δυνάμεις τοῦ ἔθνους της, διὰ νὰ καθίσταται σεβαστὴ ἀπέναντι τῶν ἐχθρῶν της· ἂν τοῦτο ἔπραττεν ἡ Ἑλλὰς καὶ πρότερον, ἡ ἀσύνετος Τουρκία δὲν ἤθελε κάμει τὸ θρασὺ αὐτὸ βῆμα· καὶ ἂν καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν περίστασιν ἡ Ἑλλὰς ὑπομείνῃ καὶ δὲν ἀπαιτήσῃ, καὶ δὲν λάβῃ πλήρη ἱκανοποίησιν, τότε ἓν βῆμα ἐκ μέρους τῆς Τουρκίας δεύτερον, καὶ ἡ Ἑλλὰς, δὲν εἶναι εὔκολον νὰ προϊδῇ τις, εἰς ποίαν θέλει εὑρεθῇ θέσιν.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ πόλεμος ἄδηλος, πρέπει τις νὰ τὸν τρομάζῃ ἔλεγον οἱ προγέροντές μας, εἶπεν, ὡς νῦν γέρων, ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν . . . . . Οἱ προγέροντές μας, οἱ προγέροντές μας! . . Ἴδετε τους ποῦ κεῖνται! Καὶ πῶς μᾶς βλέπουσι, πῶς μᾶς ἀκροάζονται τὴν στιγμὴν ταύτην! (Καὶ ἐνταῦθα δείξας τὰς ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ἀνηρτημένας ἐπιγραφὰς προσέθηκεν:) Οἱ μεγάλοι αὐτοὶ ἄνδρες τῆς ἐπαναστάσεώς μας, ὅλοι γέροντες ἦσαν τότε· ἀλλ' ὄχι μόνον δὲν μᾶς ἔλεγον νὰ τρομάζωμεν τὸν πόλεμον, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας διὰ τοῦ θείου παραδείγματός των ἐνεψύχουν πάντας πρὸς τὸν θάνατον, τὸν ἔνδοξον ὑπὲρ πατρίδος θάνατον· καὶ ὅλοι οὗτοι, ἄλλοι μὲν ἀπηγχονίσθησαν, ἄλλοι ἀπέθανον ὑπὸ τὰς ἄλυσεις, ἓν λείψανον ἐκ τῶν ὁποίων ἔχομεν ἤδη ἐν μέσῳ ἡμῶν, καὶ ἄλλοι ἔπεσον ἔνδοξος εἰς τὰ πεδία τῆς μάχης. Διὰ τοῦτο εἶμαι βέβαιος, ὅτι ὁ γέρων ὑπουργὸς ἐρρίψε τὴν ἰδέαν αὐτὴν ἐπὶ σκοπῷ τοῦ ν' ἀναχαιτίσῃ τὸ ὑπὲρ τοῦ πολέμου ἀξιοθρήνητον τοῦ ἔθνους· ἀλλὰ πᾶσα ἰδέα πρέπει νὰ λέγηται εἰς τὸν καιρόν της, καθότι, εἶμαι βέβαιος, κανεὶς δὲν συμφωνεῖ ἤδη μετ' αὐτῆς, καὶ οὐδὲν ἄλλο προτιμῶσι πάντες σήμερον, εἰμὴ νὰ δείξωσιν ἄλλην μίαν φορὰν εἰς τὸν κόσμον, ὅτι ἠξεύρουσι νὰ ζῶσιν ἐλεύθεροι, ἢ νὰ ἀποθνήσκωσιν ἐντίμως.

Ἀλλὰ διατάζουσιν ἴσως τινὲς ὡ, πρὸς τὰ μέσα καὶ τὰς δυνάμεις μας ἀπέναντι τῆς Τουρκίας· τοῦτο θέλω ἀναπτύξει ἔτι. καὶ θέλω δώσει τέλος τοῦ λόγου μου· καθότι, ὅταν τις συμβουλεύῃ τὸν πόλεμον ἢ πᾶσαν ἐπιχείρησιν ἄλλην, πρέπει νὰ δείξῃ ἐνταυτῷ καὶ τὰ πρὸς τοῦτο ἀναγκαιοῦντα μέσα.

Ἂν Κυβέρνησις Ἑλληνικὴ ἐγνώριζέ ποτε τίνος ἔθνους ἄρχει, καὶ ὁποίαν θέσιν μεταξὺ τῶν ἐθνῶν κατέχει ἡ Ἑλλὰς, ἡ Κυβέρνησις αὐτὴ, δικαίως ὑπερηφανευομένη, ἤθελε συλλάβει τὰ ὑψηλότερα σχέδια, ἄξια διὰ τὴν ἀρχαίαν ταύτην Βασίλισσαν τῶν ἐθνῶν.

Ἀναπολήσατε εἰς τὸν νοῦν σας τὴν μεγάλην καὶ ἔνδοξον ἐκείνην ἐπανάστασίν μας· ἐνθυμήθητε, ὁποία ἦτον ἡ Ἑλλὰς, ὁποία ἦτον ἡ Τουρκία τότε· καὶ ἴδετε ὁποία εἶναι ἡ Ἑλλὰς

ὁποία ἡ Τουρκία σήμερον, καὶ πάραυτα, ὡς εἰς μίαν εἰκόνα, πάντα ταῦτα βλέποντες, θέλετε εὑρεθῆ εἰς θέσιν ἐκ πρώτης ὄψεως νὰ κρίνετε ὁποία εἶναι τὰ μέσα ἡμῶν, καὶ ὁποία τὰ τῆς Τουρκίας σήμερον.

Ἐνθυμεῖσθε: ἡ Τουρκία ἐθεωρεῖτο τότε ὡς τρομερὰ, κραταιὰ δύναμις, καὶ τοιαύτη ἦτον· οἱ φοβεροὶ στόλοι της, οἱ ἀκαθέκτοι λεγεῶνες τῶν Γενιτσάρων της, οἱ μάχιμοι Ἀλβανοί της, οἱ θρασεῖς ἕως τότε ὄχλοι της, τὸ ἀταπείνωτον ἕως τότε ἠθικόν της: ὅλα ταῦτα τὴν κατεστατικὸν φοβερὰν δύναμιν, ἀπέναντι τῆς ὁποίας καὶ ἡ Εὐρώπη αὐτὴ, δὲν λέγω ἔτρεμεν, ἐσυλλογίζετο ὅμως.

Τοιαύτη ἦτον ἡ Τουρκία, ὁπότε ὡς φάσματα ἐκ τῶν ἐρειπίων ἑνὸς τόπου, τοῦ ὁποίου καὶ τὸ ὄνομα εἶχε λησμονηθῆ, ἀνεπήδησαν ὀλίγοι ἄνδρες, καὶ ἐξῆλθον ἀπὸ τὰ δάση ὀλίγοι γεωργοί, καὶ κατέβησαν ἀπὸ τὰ ὄρη ὀλίγοι ποιμένες, ἄοπλοι, ἀπειροπόλεμοι, καὶ τὸν φόβον, ἂν θέλετε, τοῦ Τούρκου εἰς τὴν καρδίαν φέροντες, καθὼς καὶ ἀπὸ τὰ παράλια αὐτοῦ τοῦ τόπου ἀνέπλευσαν ὀλίγαι λέμβοι ἐμπορικαί: καὶ αὐτοὶ ἦσαν οἱ στρατοί, καὶ αὐτοὶ ἦσαν οἱ στόλοι, καὶ αὐτοὶ ἦσαν οἱ Ἕλληνες, οἵτινες ὕψωσαν τὴν σημαίαν τῆς ἐλευθερίας ἐναντίον ἐκείνης της φοβερᾶς δυνάμεως.

Ἀλλ' οἱ Ἕλληνες δὲν ἐπολέμησαν τὸ πρῶτον ἐναντίον τῆς Τουρκίας μόνον· ἡ ἐπανάστασίς των ἐθεωρήθη ὡς ἔργον μυθῶδες, ὡς τόλμη ἀπίθανος, καὶ διὰ τοῦτο Δυνάμεις τινὲς θεωρήσασαι αὐτὴν ὡς ὑποκίνησιν ἄλλων Δυνάμεων τὴν κατέστρεψαν.

Καὶ μ' ὅλον τοῦτο οἱ Ἕλληνες αὐτοί, καίτοι ἀγωνιζόμενοι ἐναντίον τοῦ παντὸς, ἀναθέσαντες τὰς ἐλπίδας των εἰς τὸν Θεὸν, καὶ ἐμπνεόμενοι ἀπὸ τὸ αἴσθημα τοῦ ἀεραιρνοῦς ἐκείνου πατριωτισμοῦ, ἄνευ Κυβερνήσεως, ἄνευ τροφῶν, ἄνευ χρημάτων, ἄνευ οὐδενὸς μέσου, ὀλίγιστοι πρὸς ἀναριθμήτους ἀγωνιζόμενοι, ἀνεφάνησαν πανταχοῦ νικηταί, συνετάραξαν ὅλην τὴν Τουρκίαν, κατέστρεψαν τὰς δυνάμεις της, ἐταπείνωσαν τὸ ἠθικόν της, καὶ διὰ τῶν ἡρωϊκῶν κατορθωμάτων των καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν ἐξέπληξαν τὴν οἰκουμένην ὁλόκληρον.

Ἀλλὰ ἀναμιμνήσκεσθε ἴσως καὶ τινας συμφορὰς τῆς ἐπαστάσεώς μας, οἵτινες περὶ τὰ τέλη τοῦ ἀγῶνος μᾶς ὠπισθοδρόμησαν. Ταῦτα, ἂν καὶ εἶναι περιστατικὰ ἀναπόσπαστα ἀπὸ τὴν τύχην τοῦ πολέμου, δὲν θέλει ὅμως εὑρεθῆ κανεὶς, ὅστις νὰ τὰ ἀποδώσῃ εἰς ἔλλειψιν ἀνδρίας Ἑλληνικῆς καὶ εἰς τῶν δυνάμεων τὴν ἀνισότητα. Τὰ ἐπάρατα πάθη εἶχον μαράνει τὴ

θεῖον ἐκεῖνο αἴσθημα τοῦ πατριωτισμοῦ, καὶ ταῦτα ἐσταθησαν ὁ μόνος τρομερὸς ἐχθρὸς, ὅστις μᾶς ὠπισθοδρόμησε· καὶ μ' ὅλον τοῦτο, ὅπου καὶ ἂν ἀπεράσισαν ὀλίγοι Ἕλληνες ν' ἀντιπαραταχθῶσι κατὰ τῶν πολυαρίθμων στρατῶν τοῦ Τούρκου καὶ κατ' αὐτῶν τῶν τακτικῶν λεγεώνων τοῦ Αἰγυπτίου, πανταχοῦ ἐνίκησαν· καὶ τέλος πάντων ὡς βραβεῖον τῆς ἡρωϊκῆς καρτερίας των ἀπέλαυσαν, ἂν καὶ ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ στενοῦ κύκλου, τὴν ἐλευθερίαν των!

Ἰδέτε ἤδη τὴν σημερινὴν τῆς Τουρκίας καὶ τῆς Ἑλλάδος κατάστασιν. Οὐδεμία σύγκρισις· ἡ ἡμιελληνος εἶναι ἤδη εἰς τὴν δόσιν της. Ἡ Τουρκία ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, καθ' ἣν ὁ Ἑλληνικὸς βραχίων τῇ ἐπέφερε τὸ πρῶτον θανατηφόρον κτύπημα, βαθμηδὸν ἐξασθενουμένη καὶ βαθμηδὸν ἐκλείπουσα, κατέζησε σκιά, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ὑπολείπεται εἰμὴ νὰ ἀνατείλῃ ἡ πρώτη τοῦ ἡλίου ἀκτὶς, διὰ νὰ γενῇ ἄφαντος.

Ἡ Τουρκία κατέσφαξεν ἡ ἰδία τοὺς Γενιτσάρους της, κατέστρεψε τοὺς Ἀλβανούς της, καὶ τοὺς κατέστησε θανασίμους ἐχθρούς της, οἵτινες δὲν ἀναμένουσιν, εἰμὴ τὴν πρώτην εὐκαιρίαν διὰ νὰ ἐπιπέσωσι πρῶτοι κατ' αὐτῆς· ἀπώλεσε τὴν Αἴγυπτον καὶ τὴν Καρχηδόνα, αἵτινες κατοπορλακτοῦσιν ἐπίσης διὰ νὰ κηρυχθῶσιν ἐντελῶς ἀνεξάρτητοι.

Ἡ Τουρκία ἀπώλεσεν ἔκτοτε ἀκόμη τὰς δύο ἡγεμονίας τῆς Δακίας, ἀπώλεσε τὴν Σερβίαν, τὴν Βουλγαρίαν καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν Συρίαν, ἄλλοτε ὑποκειμένην εἰς τὴν Αἴγυπτον, νῦν δὲ μὴ ὑποκειμένην οὐδὲ εἰς τὴν Αἴγυπτον οὐδὲ εἰς τὸ Βυζάντιον.

Ἡ μάχη τοῦ Ναυαρίνου! Ἡ Τουρκία, λαβοῦσα εἰς τὴν μάχην τοῦ Ναυαρίνου, τὸ τελευταῖον κτύπημα, ἔκτοτε δὲν ὑπάρχει πλέον, καὶ μονωθεῖσα ἐν μέσῳ τῆς ἀπεράντου Ἑλληνικῆς αὐτοκρατορίας, δὲν ἐναπέμεινεν, εἰμὴ εἰς τὰ ὀλίγα λείψανα τῶν νομάδων ἐκείνων, οἵτινες κατὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν χώραν εἰσέβαλον.

Ὁ στόλος της ὡς καὶ ὁ στρατός της, ὅλοι γνωρίζετε, ὅτι δὲν εἶναι οὐδὲ λόγου ἄξιοι· ἔχει μὲν ὡραῖα πλοῖα, ἀλλὰ δὲν ἔχει πληρώματα· ἔχει στρατὸν τακτικόν· ἀλλὰ μέρος αὐτοῦ εἶναι Ἀλβανοί, οἵτινες εἰς τὴν πρώτην εὐκαιρίαν θὰ λειποτακτήσωσιν, οἱ δὲ ἄλλοι, χαῦνοι, κύπτουσιν εἰς τὴν γῆν ὡς ἀχθοφόροι, ἐνῷ φέρουσι τὸ ὅπλον, τὸ ὁποῖον μόλις ἀκούσουσιν τὴν τρομερὰν κλαγγὴν τῶν Ἑλληνικῶν ὅπλων θὰ τὸ ῥίψωσιν.

Ὅ,τι δὲ ἐπισφραγίζει τὸν ἐπιτάφιον τῆς Τουρκίας εἶναι ἡ ἕλεεινὴ κατάστασις τοῦ ἠθικοῦ της· ἄνευ αἰσθήματος πατριωτι-

σμοῦ, ἄνευ ἐθνισμοῦ, ἡ Τουρκία δὲν εἶχεν εἰμὴ τὸν ἄγριον ἐκεῖνον τύφον, τὸν ὁποῖον ἡ δεισιδαιμονία τοῦ Κορανίου τῇ ἐνέπνευσεν· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὡς ἐκ τῶν ἀλλεπαλλήλων ταπεινώσεών της πρὸ πολλοῦ ἐξέλιπεν· ὡς καὶ αὐτὴ ἡ Εὐρωπαϊκὴ μεταμόρφωσίς της, εἰς τὴν ὁποίαν ἠναγκάσθη νὰ προσφύγῃ ἕνεκεν τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῶν φώτων, τὰ ὁποῖα πανταχόθεν τὴν ἐπλημμύρησαν, ὡς καὶ αὐτὴ, ἀντὶ νὰ τὴν βελτιώσῃ, νὰ τῇ δώσῃ ζωὴν νέαν, ὡς ἴσως ἤλπιζε, συνέτεινε μᾶλλον εἰς τὴν παντελῆ αὐτῆς ἐξουδένωσιν· τὸ φραγκικὸν φόρεμα ἔγεινεν εἰς αὐτὴν νεκρικὸν σάβανον!

Αὕτη εἶναι ἐν συντόμῳ, ἄνευ οὐδεμιᾶς ὑπερβολῆς, ἡ πραγματικὴ τῆς Τουρκίας κατάστασις, καὶ γνωρίζετε πάντες, ὅτι ἀπὸ πολλοῦ δὲν ὑπάρχει, καὶ διατηρεῖται μόνον ὡς ἐν πείσματι τοῦ χριστιανισμοῦ, ὡς ἐν πείσματι τῆς ἠθικῆς καὶ τοῦ πολιτισμοῦ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὡραιοτέρου καὶ ἐνδοξοτέρου τόπου ὡς παραλυτικὸς, φερόμενος ἐπὶ δίφρου, καὶ ὁ δίφρος οὗτος ἐστὶν ἡ παράλογος θέλησις τῆς παρελθούσης διπλωματίας· ἀλλ' ὁ παραλυτικὸς αὐτὸς τέλος πάντων πρέπει νὰ ῥιφθῇ εἰς τὴν θάλασσαν, νὰ ῥιφθῇ εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Βοσπόρου, εἰς τὰ ῥεύματα τοῦ ὁποίου αὐτὸς ἐβύθισε τοὺς Πατριάρχας μας, τοὺς ἀρχιερεῖς μας, καὶ μυριάδας ἄλλων θυμάτων.

Ἐνῷ δὲ τοιαύτη εἶναι ἡ Τουρκία, δὲν ἔχετε ἀνάγκην νὰ σᾶς ἐξηγήσω ἐγὼ ὁποία εἶναι ἡ Ἑλλὰς σήμερον.

Ἂς φέρῃ ἕκαστος τὴν χεῖρα εἰς τὴν καρδίαν του καὶ ἂς ἀκούσῃ τοὺς κτύπους της· οἱ κτύποι αὐτοὶ εἶναι τὸ θεῖον, τὸ οὐράνιον αἴσθημα τοῦ πατριωτισμοῦ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον καὶ πάλαι, καὶ ἐσχάτως ἀνέδειξε νικητὰς, καὶ πάντοτε καθιστᾷ ἀκαταμαχήτους τοὺς Ἕλληνας· καὶ ἠδυνάμην νὰ περιορισθῶ εἰς ταύτην καὶ μόνην τὴν ἀκατανίκητον δύναμιν.

Ἀλλ' ἡ Ἑλλὰς ἔχει ἤδη 200 χιλιάδ. ἀνδρῶν ἐλευθέρων κατὰ τὴν γῆν καὶ κατὰ τὴν θάλασσαν· 30 χιλιάδ. ἀνδρείου τακτικοῦ στρατοῦ γεγυμνασμένου, μολονότι ἀρκεῖ νὰ ἦναί τις Ἕλλην, διὰ νὰ ἦναι στρατιώτης μαχιμώτατος· οἱ ναῦταί μας, οἱ στρατιῶταί μας δὲν γυμνάζονται εἰς τὰ σχολεῖα, γυμνάζονται εἰς τὰ πεδία τῆς μάχης πάντοτε.

Ἡ Ἑλλὰς ἑνώνει, ἤδη εἰς ἑαυτὴν δύω λαμπρὰς γενεάς· τὴν γενεὰν τοῦ ἀγῶνος, καὶ τὴν νέαν γενεάν· ἡ νέα γενεὰ, ἀνατραφεῖσα μὲ τὸν ἀέρα τῆς ἐλευθερίας, ζωηρὰ, τολμηρὰ, ὑπερήφανος, ὁδηγουμένη ἀπὸ τὴν γενεὰν τοῦ ἀγῶνος, ἐπὶ τούτου ἐπιζώσαν ἔτι, θέλει καταστηθῇ ἀνίκητος.

Ἰδέτε τὰς θαλάσσας ὅλας καλυπτομένας ἀπὸ Ἑλληνικὰ πλοῖα· μικρὰ, ἐμπορικὰ, ὡς ἄλλοτε· ἀλλὰ τὸ ἀνδρεῖον ναυτικόν της, θαρραλεώτερον καὶ πολυπληθέστερον παρά ποτε, φέρει ὑπεροχὴν ἀσυγκρίτου.

Ἡ Ἑλλὰς ἔχει ἤδη πόρους, φῶτα, πεῖραν, σχέσεις, ἄτινα ὅλα κατὰ τὴν ἐπανάστασίν της τὴν ἔλλειπον, καὶ φέρει ὑπὲρ ἑαυτῆς τὴν συμπάθειαν τῶν χριστιανικῶν λαῶν, ἡ ὁποία εἰς καμμίαν περίστασιν δὲν τὴν ἐγκατέλειψεν.

Ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις ἡ Ἑλλὰς ἔχει ὕψιστον πλεονέκτημα σήμερον· ἔχει τὸ κέντρον τῆς ἐθνικῆς ἑνότητος· ἔχει βασιλέα· βασιλέα, εἰς τοῦ ὁποίου τὰ βλέμματα ἀτενίζουσι καὶ οἱ ἔσω καὶ οἱ ἔξω Ἕλληνες, καὶ ὡς γνωρίζετε δὲν ἀναμένουσιν, εἰμὴ ἓν νεῦμα μόνον. Τί δὲν δύναται νὰ κατορθώσῃ ὁ βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος σήμερον!

Ἀλλὰ στρέψατε ἤδη τὰ βλέμματά σας εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς Ἑλληνικῆς αὐτοκρατορίας, διὰ νὰ ἰδῆτε τί ἔχει ἡ Ἑλλάς! ἰδέτε ἅπασαν τὴν Ἑλληνικὴν φυλήν· ἰδέτε ἓν ἑκατομμύριον ἀνδρείων, οἵτινες δὲν ἀναμένουσιν, εἰμὴ τὸ σημεῖον τῆς μάχης μόνον· ἅπασα ἡ Μεσόγειος, ἡ Μικρὰ Ἀσία, ἡ Θεσσαλία, ἡ Ἤπειρος, ἡ Μακεδονία, καὶ αὐτὴ ἡ Ἀλβανία, καὶ αὐτὴ ἡ Ἑπτάνησος, ἡ Σερβία, ἡ Θρᾴκη, ἡ Βουλγαρία, ἡ Δακία καὶ αὐτὴ ἡ Συρία, ὅλαι αὐταὶ αἱ λαμπραὶ ἐπαρχίαι, ὅλοι αὐτοὶ οἱ μεγάλοι Ἑλληνικοὶ λαοὶ, τῶν ὁποίων τὰ αἵματα κατὰ τὴν ἐπανάστασίν μας συννοώθησαν μὲ τὰ ἐδικά μας, ὡς σπονδὴ ἱερὰ, ὡς ὅρκος αἰωνίου καὶ ἀδιαῤῥήκτου ἑνότητος, ὑπὸ τὴν ἀναπεταθεῖσαν σημαίαν τῆς ἐθνικότητος ἑνοῦνται μετὰ τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος σήμερον, ἡ δὲ Τουρκία, ἐν μέσῳ αὐτῶν εὑρισκομένη, εὑρίσκεται αἰχμάλωτος· καὶ ἡ αὐτοκρατορία αὐτὴ ὁμοιάζει τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν λείπεται, εἰμὴ νὰ χαραχθῇ τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ, διὰ ν' ἀνοίξῃ καὶ νὰ καταπίῃ τὸν ἄλλον Φαραὼ πρὸς ἀπελευθέρωσιν τοῦ νέου λαοῦ τοῦ Ἰσραήλ.

Τοιαύτη εἶναι ἡ λαμπρὰ καὶ κραταιὰ θέσις τῆς Ἑλλάδος σήμερον· ἀλλ' ὁποιαδήποτε καὶ ἂν ἤθελεν εἶσθαι, εἶναι ἐντροπὴ, εἶναι ἀνάξιον νὰ ὑποφέρῃ τοιαύτας ἐπιδρομὰς, τοιαύτας προσβολὰς, τοιαῦτα ὀνείδη ἀπὸ ὀλίγους βαρβάρους, τοὺς ὁποίους ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ ἄκαιρον μακροθυμίαν ἀρίνει νὰ καταμολύνωσιν εἰσέτι τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο ἔδαφος.

Τὸ ὑπουργεῖον, ζητήσαν ἁπλῶς ἀποζημίωσιν καὶ τὴν τιμωρίαν τῶν ὁποίων εἶπεν ἐνόχων δὲν ἔπραξε τίποτε· τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν δύναται νὰ παραλειφθῇ, δὲν πρέπει νὰ μείνῃ ἀτε-

λεαφόρητον· τὸ ὑπουργεῖον πρέπει ν' ἀπαιτήσῃ σήμερον ἀπὸ τὴν Πόρταν ἐπισημοτάτην ἱκανοποίησιν, καὶ ἡ ἱκανοποίησις αὐτὴ ποία πις νομίζετε πρέπει νὰ ἦναι; ἡ ἀπομάκρυνσις τῶν ἀνταρτῶν; ἡ ἀποζημίωσις; ἁπλῶς διὰ τὰς γενομένας ζημίας; ἡ τιμωρία ἁπλῶς ἑνὸς αὐθάδους πασσᾶ, ὀργάνου φανεροῦ τῆς Πόρτας; ἡ ἱκανοποίησις πρέπει νὰ ἦνε κυρίως διὰ τῆς τιμωρίας τοῦ αὐτουργοῦ, αὐτοῦ τοῦ Ὀθωμανικοῦ ὑπουργείου· καὶ ἂν δὲν ἀπαιτήσωμεν μετ' ἐπιμονῆς καὶ μὲ τὰ ὅπλα εἰς χεῖρας τὴν ἱκανοποίησιν αὐτὴν, θέλομεν μετακμελεῖσθαι ταχέως.

Ἐνθυμήθητε, κύριοι ὑπουργοί, ὅτι ὀφείλετε νὰ ἀνταποκριθῆτε εἰς τὸ αἴσθημα τοῦ ἔθνους, διότι πᾶσα κυβέρνησις, ἥτις δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὸ αἴσθημα τοῦ ἔθνους, συμπαρασύρεται ὕστερον αὐτὴ ἀπ' αὐτὸ τὸ ἐθνικὸν αἴσθημα.

Κάμετε ὅθεν αὐτὴν τὴν διακοίνωσιν· εἴπατε εἰς αὐτοὺς τοὺς ἀγρίους σκηνίτας, ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν ἀνέχεται πλέον νὰ βεβηλώνωσι τοὺς ναούς της, νὰ φθείρωσι τὰς παρθένους της, νὰ σφάζωσι τοὺς ἱερεῖς της... καθὼς καὶ ἐσχάτως ἀκόμη ἔσφαξαν ἕνα ἱερέα!

Καὶ ζητήσατε ἀνυπερθέτως παρ' αὐτῶν τὴν πλήρη ἱκανοποίησιν.

Ἂν δὲ μᾶς ἀρνηθῶσι τὴν ἱκανοποίησιν αὐτὴν, τότε, ἐπικαλούμενοι τὴν θείαν ἀντίληψιν, ἃς ἀναπετάσωμεν ἄλλην μίαν φορὰν τὴν σημαίαν τοῦ ἀηττήτου σταυροῦ· καὶ εἰς τὴν θέαν του θέλει σβεσθῇ ἡ ἡμισέληνος, καὶ εἰς τὴν θέαν του θέλουσι πεισθῇ ὁ Ταΰγετος, ὁ Παρνασσός, ὁ Ὄλυμπος, ὁ Πίνδος, καὶ ἡ κλαγγή των θέλει ἀντηχήσει ἀπὸ τὰ ἔσχατα παράλια τῆς Καρχηδόνος, καὶ ἀπὸ τὰ τελευταῖα ὅρια τῆς Ἰλλυρίας, ἕως εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἴστρου, ὅπου εἶναι καὶ θέλουσιν εἶσθαι τοῦ λοιποῦ τὰ φυσικὰ, τὰ ἀδιαπέραστα ὅρια τῆς Ἑλλάδος.

Ἂς ἐλπίσωμεν εἰς τὴν θείαν πρόνοιαν· ἂς δείξωμεν τὸν σταθερὸν, τὸν γενναῖον αὐτὸν χαρακτῆρα, καὶ ἂς μὴν ἀμφιβάλλωμεν ὅτι ὁ θεὸς ὁ δίκαιος, ὁ θεὸς ὁ μέγας, ὁ κραταιὸς καὶ ἰσχυρὸς, ὁ ἀνεγείρας διὰ τοσούτων θαυμάτων τὴν Ἑλλάδα, θελ' εἶσθαι καὶ πάλιν μεθ' ἡμῶν!»

Ἀπάντησε πρὸς ταῦτα ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ὅτι μετὰ μακρὸν λόγον ὁ ἀγορεύσας ἔφθασε τελευταῖον εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ τουρκικὴ Κυβέρνησις εἶναι ἐνοχος καὶ πρέπει νὰ ζητηθῇ παρ' αὐτῆς ἡ ἀναγκαία ἱκανοποίησις. Ἐπεκαλέσθη δὲ πρὸς τοῦτο ὡς ἀρωγὸν τὴν θείαν ἀντίληψιν. Τὸ κατ' αὐτὸν ὅμως καὶ ὡς ὑπουργὸς καὶ ὡς Ἕλλην προτιμᾷ ἐπίσης τὸν πόλεμον, ὅταν ἦναι δίκαιος, καὶ ἤθελε τότε, ἂν ἠδύνατο, ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ φονεύσει τοὺς Τούρκους. Ἀλλ' ὅταν ὁ πόλεμος οὗτος δὲν

ἦναι δίκαιος καὶ δὲν δύναται νὰ τὸν ἐγκρίνῃ, οὐδὲ πρέπει νὰ τὸν ἐπιζητῶμεν, ὡς δὲν ἐνόμιζαν ἄλλοτε οἱ παλαιοὶ Ἀθηναῖοι τὴν ἄδικον πυρπόλησιν τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου. Ὅλα δὲ ταῦτα προέρχονται ὑπὸ τῶν ἀπογενομένων ἐκείνων Ἑλλήνων, οἵτινες ὡς ἀποστάται τῆς πατρίδος εἰσβάλλοντες συνεπάγουσιν ὅπως δυνηθῶσι καὶ Τούρκους. Ἄνευ δὲ τῶν φαύλων τούτων ἀνθρώπων οὐδέποτε ἤθελε τολμήσει (ὡς δὲν συνείθη μέχρι τοῦδε) νὰ εἰσέλθῃ οὔτε εἷς Τοῦρκος ἐντὸς τῶν ὁρίων. Ἄλλως, ποτὲ εἴδατε σημαίαν τουρκικὴν ἀναπεταννυμένην ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος, ποτὲ εἰσῆλθον αὐτοὶ νὰ λεηλατήσωσιν ἢ βλάψωσι τὰς ἐπαρχίας ἡμῶν, καὶ τὸ ὑπουργεῖον ἀδικοφορῶν δὲν ἐξεπλήρωσεν ὅ,τι ὠφειλεν; Ἀλλ' ἐνταῦθα δὲν ὑπάρχει τοιαύτη περίστασις καὶ δι' ὑπονοίας ἁπλᾶς δὲν κρίνει δίκαιον νὰ ῥίψῃ τὸν κύβον. Παρατηρεῖ δὲ ὅτι καὶ ἐκ τῆς θέσεώς του εἶπε, καὶ τώρα πάλιν ἐπαναλέγει ὅτι δὲν ἐγκρίνει τὰς χειροτονήσεις καὶ λοιπὰς ἐπιδοκιμασίας. Διότι ἐὰν τὸ ἀκροατήριον φέρῃ 500 πολίτας, οἱ 500 οὗτοι δὲν ἀντιπροσωπεύουσι τὸ ἔθνος, τὸ ὁποῖον, ὡς ὁ προηγηθεὶς εἶπε, σύγκειται ἐκ 200,000 πολιτῶν, μόνοι δὲ οἱ βουλευταὶ εἶναι οἱ κατὰ τὸ σύνταγμα ἀντιπρόσωποι τοῦ λαοῦ, καὶ δὲν πρέπει οἱ ἀκροαταὶ νὰ παρασύρωνται εἰς ὅ,τι ὁ κανονισμὸς τῆς βουλῆς ἐμποδίζει, ἐπειδὴ οὕτω παραβαίνουσι καὶ σύνταγμα καὶ κανονισμόν. Ἐπανερχόμενος δὲ παρατηρεῖ ὅτι ἀληθῶς μὲν πάντες ἐβεβαίωσαν ὅτι εἰσῆλθον ἐντὸς τῶν ὁρίων ἡμῶν Τοῦρκοι, καὶ αἱ τουρκικαὶ ἀρχαὶ ὑποστηρίζουσι τὰς ἐπιδρομάς των. Ἀλλὰ δυστυχῶς ἀρχηγοὶ τούτων ὑπάρχουσιν Ἕλληνες, διὸ δὲν δυνάμεθα νὰ χαρακτηρίσωμεν τὸ πρᾶγμα ὡς ἐξωτερικόν. Ἄλλως ὅμως ἐξητήθη ἤδη ἡ τιμωρία τῶν ἀνωτέρω ἀρχῶν καὶ ἐλπίζει ὅτι θέλει ἐνεργηθῇ. Ἠδύνατο δὲ νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸ ὑπουργεῖον, ὡς ζητοῦσι, καὶ τὴν δικαιοσύνην τῶν συμμάχων δυνάμεων περὶ πολιτικῆς τῆς Τουρκίας, ἀλλ' ἀπαιτοῦνται πρὸς τοῦτο αἱ περὶ ἐνοχῆς ἀποδείξεις, καὶ ταύτας δὲν ἔχομεν βεβαίας. Διότι ἐὰν ὑποθέσωμεν π. χ. ὅτι ὁ Δυβόλιας αὐτὸς ἐχορήγει πολεμεφόδια εἰς τοὺς τουρκαυτάρτας, δὲν πταίει βεβαίως ἡ κυβέρνησις τῆς Τουρκίας, ἀλλ' ὁ προστατεύων αὐτὸν Χουσεΐν πασᾶς. Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν ἀπόδειξις ἢ αἰτία παρακάνων κατὰ τῆς Πόρτας, καὶ ἐὰν ἄλλοι ζητῶσι τὸν πόλεμον, παρατηρεῖ οὗτος ὅτι οἱ ὑπουργοὶ δὲν ἐπιθυμοῦσι νὰ ἀδικῶσι, καὶ ἔχουσιν οὕτω τὴν κοινὴν γνώμην ὑπὲρ αὐτῶν. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ὁ ἐνταῦθα πρέσβυς ἀρνεῖται τὴν ἐπιδρομὴν Τούρκων καὶ ὑπερασπίζει τὰς μεθυρίους ἀρχάς, ἀλλ' οὗτος γράφων, ἐκεῖθεν ἀρύεται τὰς πληροφορίας του καὶ εἶναι συνεπὴς ἑπομένως νὰ εἰκονίζῃ τὰ πράγματα ὅπως αὐτοὶ

ἐκεῖνοι τὰ διαβιβάζουσιν. Ἀλλ' ἤδη, ὅτε οἱ ἀποστάται ἐπανῆλθον φεύγοντες, δεικνύει ἄλλην τινὰ ἡ Τουρκία τάσιν καὶ δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ παρ' ἡμῖν πρέσβυς της δὲν ἀναγνωρίζει πλέον τὴν εἰσβολὴν Τουρκαλβανῶν, ἐπειδὴ αὐτοὶ συνηκολούθησαν τοὺς ἀποστάτας, καὶ πολλοὶ τούτων προσῆλθον εἰς τοὺς ἡμετέρους, μεθ' οὗ πολὺ δὲ θέλουσιν ὁμολογήσει τὰ πάντα· τότε ἄρα ἐν ἡσυχίᾳ σκεπτόμενος θέλει ἀποφασίσει ἐγκαίρως ὅ,τι σήμερον ἀποφεύγει ὡς ἄκαιρον. Δυστυχῶς ὅμως οἱ Τουρκαλβανοὶ περικαλύπτονται ὑπὸ τὰ ὀνόματα τῶν στασιαστῶν καὶ παρακολουθοῦντες ἐπὶ μισθῷ, δὲν διαρημίζονται ὡς οἱ ἄλλοι. Ἐὰν δὲ ὁ προαγορεύσας ὠφελήθεις ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Ἰω. Γκύρα πλειότερον πείθεται περὶ τῆς πολιτικῆς τῆς Τουρκίας, παρατηρεῖ ὅτι τὰ ἐν αὐτῇ εἶναι εἰκασίαι ἁπλαῖ τοῦ στρατηγοῦ τούτου, καὶ δὲν πρέπει νὰ βάλωμεν εἰς αὐτὴν βάσιν, διότι δὲν εἶναι τουρκικὸν ἔγγραφον. Ἐπιλαμβανόμενος δὲ καὶ τῆς ὑπουργικῆς διακηρύξεως προστίθησιν ὁ ἀγορεύσας ὅτι δὲν ἦτον πρέπον νὰ ἐκδοθῇ παντελῶς, διότι ἐτιμώρει τὸ αἴσθημα. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν προτελευταίαν συνεδρίασιν εἶπεν ὅτι τοῦ ὑπουργείου σκοπὸς ἦτο νὰ ματαιώσῃ τὴν πρᾶξιν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν μόνον, οὐχὶ δὲ νὰ προλάβῃ τὸ αἴσθημα καὶ νὰ τιμωρήσῃ αὐτὴν τὴν ἰδέαν. Τὸ ὑπουργεῖον λοιπὸν ἐνόμισεν ὅτι πᾶσα τοιαύτη πρᾶξις ἀντιβαίνει προσκρούουσα εἰς τὰ χρέη ἡμῶν καὶ διὰ τῆς ἐγκυκλίου προελάβε νὰ τὴν ἐμποδίσῃ, διὰ νὰ μὴ ἀδικηθῇ τὸ σύνολον τῆς κοινωνίας, καὶ παραβιασθῶσιν αἱ συνθῆκαι, τὰς ὁποίας ὀφείλομεν εὐλαβῶς νὰ ἀκολουθῶμεν, διότι ἐπ' αὐτῶν ἐρρεύσει ἡ πρόνοια τοῦ ὑψίστου καὶ ἀντίκεινται εἰς τὸ Σύνταγμα πᾶσα κατ' αὐτῶν πρᾶξις. Ἐπιθυμεῖ δὲ καὶ αὐτὸς νὰ ἴδῃ ὁ ἔξω κόσμος τὸ ἑλληνικὸν αἴσθημα, ἀλλ' αὐτὸ πρέπει νὰ ἦναι τὸ νὰ μὴ ἀδικῇ κανένα, καὶ ὅταν ἀδικῆται νὰ ὑπερασπίζῃ τὰς ἐλευθερίας του, διὰ νὰ ἦναι γενναῖος καὶ εἰρηνικὸς συναμα πολίτης. Δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς ὅτι οἱ ὑπουργοὶ δὲν ἀναγνωρίζουσι τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς, ἀλλὰ δὲν ἐπιθυμοῦσι τὸ δικαίωμα τοῦ βασιλέως καὶ τῶν βουλῶν νὰ τὸ σφετερισθῇ ὁ καθεὶς, καὶ ὁ Βασιλεὺς δὲν ἀνέχεται μὲν νὰ κάμῃ κακὴν χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τούτου, ἀλλὰ κηρύττει τὸν πόλεμον, ὅταν ἡ πατρὶς ἢ αὐτὸς ἀδικῆται καὶ θέλει τὸ πράξει βεβαίως, ἐὰν ἦναι δίκαιον. Ἀλλ' ἤδη ἂν συνέβη τι, τὸ ἀδίκημα προέκυψεν ἐξ ὀλίγων τινῶν καὶ δι' αὐτοὺς τοὺς ὀλίγους ὅλον πρέπει νὰ παρασυρθῶμεν εἰς τοιαύτην πρᾶξιν. Ἄνωθεν δὲ ὁ Θεὸς ἐπιβλέπων θέλει ἀποφασίσει περὶ τῆς τύχης μας, ἡμεῖς δὲ ἂς προσέχωμεν μόνον νὰ μὴ ἀδικῶμεν οὐδένα, καὶ ὁ Θεὸς δὲν

θέλει ἀνεχθῇ τὴν ὑποδούλωσιν τῆς Ἑλλάδος. Ἡ Ἑλλὰς ἡσύχως εἰς τὴν πορείαν της βαίνουσα πρέπει νὰ ἐλπίζῃ πρῶτον εἰς τὸν Θεὸν καὶ ἔπειτα εἰς τὰς συμμάχους δυνάμεις. Ἐὰν δ' ὁ ὑπουργὸς εἶπεν ὅτι πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπὲρ ἡμῶν τὰς Εὐρωπαϊκὰς συμπαθείας, δὲν εἶπέ τι ἄτοπον ἢ κακόν, διότι τοῦτο μᾶς ὠφελεῖ ὑπὲρ πᾶν ἄλλο, καὶ ἂν ἀπαφασίσωμεν τὸν πόλεμον δι' αὐτῶν, ἡ νίκη θέλει στεφανώσει τὸ ἔργον ἡμῶν. Δὲν δύναται δὲ νὰ λύσῃ τὸ πολιτικὸν ἀξίωμα ὅτι καὶ αἱ δυνάμεις περιπνεόῦνται συνήθως τοὺς ἰσχυροὺς, ἀλλὰ νομίζει ὅτι τὸ ἀξίωμα τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἔχῃ κακὴν ἐφαρμογὴν ἐφ' ἡμῶν, διότι αἱ εὐεργέτιδες δυνάμεις εὐνοοῦσι πάντοτε τὴν Ἑλλάδα. Καλῶς δὲ εἶπεν ὅτι εἰς τὰς συνθήκας καὶ εἰς τὸ Σύνταγμα πρέπει κυρίως νὰ ὑπακούωμεν, διότι ἀμφότερα ταῦτα ὁρίζουσι νὰ μὴ ἀδικῶμεν οὐδὲ νὰ ἀδικώμεθα ὑπ' οὐδενός. Τὸ κατ' αὐτὸν δὲ περὶ πολέμου σκεπτόμενος, ἔχει ὑπ' ὄψιν τὸν χειμῶνα καὶ τὰς δυνάμεις ἡμῶν. Ἠδύνατο δὲ νὰ εἴπῃ ὅτι εἶναι καιρὸς ἡσυχίας, φρονήσεως καὶ προπαρασκευῆς, διότι ἂν καὶ οἱ Πέρσαι εἰσέβαλλον εἰς τὸν Μαραθῶνα ἐν χρόνῳ καὶ περιστάσει εὐθέτῳ, ἴσως δὲν ἤθελον νικήσει οἱ Ἕλληνες. Διὰ τοῦτο μόνον αἱ θεῖαι βουλαὶ γνωρίζουσι τὴν προσέγγισιν τοῦ καιροῦ, αἱ δὲ δυνάμεις τοῦ ἔθνους διὰ τοῦ χρόνου ἀνδρίζονται, καὶ βελτιοῦνται. Εἶναι δὲ ἀληθὲς ὅτι οἱ γέροντες φοβοῦνται τὸν πόλεμον, διότι οἱ γέροντες τὸν ἐγνώρισαν ἐξ ἰδίας πείρας, ἀλλ' ὅταν εὑρεθῶσιν ἐντὸς αὐτοῦ, γνωρίζουσι καὶ νὰ ἐγκαρτερῶσι γενναίως. Οὐδεὶς ὅμως, οὐδεὶς ἐξέφρασε πώποτε ὅτι πρέπει νὰ φοβώμεθα τὸν πόλεμον, ὅταν πρόκηται περὶ δουλείας τοῦ ἔθνους καὶ εἰς τοιαύτην περίστασιν γνωρίζουσι πάντες νὰ ἀποθνήσκωσι. Ἀλλ' ἐνταῦθα ἔκαμεν ὁ προαγορεύσας συγκριτικήν τινα ἀπαρίθμησιν τῶν δυνάμεων Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας. Ἐπειδὴ δὲ πραγματεύεται περὶ τούτων ἡ ἱστορία, κρίνει περιττὸν νὰ ἐνδιατρίψῃ, καὶ ἀρκεῖται εἰς ὅσα αὐτὴ ἀναφέρει. Ὅτι δὲ ἡ Ἑλλὰς εἶναι σήμερον εἰς πολὺ καλλιτέραν κατάστασιν οὐδ' αὐτὸς οὐδ' ἄλλος τις τὸ ἀρνεῖται, ἀλλὰ πρέπει καὶ νὰ ὁμολογῶσιν οἱ Ἕλληνες καὶ νὰ ὑπακούωσιν εἰς ὅ,τι τὸ Σύνταγμα αὐτὸ μᾶς ἐπιβάλλει. Ὅταν δὲ ὁ Θεὸς ἀπορασίσῃ, ὁ βασιλεὺς θέλει ἐκπληρώσει τὰς ὑψηλὰς του βουλάς, ἀλλὰ δὲν βλέπει ἤδη καταλλήλων τῶν καιρῶν, καὶ ὁ Ἕλλην πρέπει νὰ προκαλῇ τὴν εἰρήνην, ἀποκρούων πᾶσαν ἄκαιρον ἀταξίαν. Ἄλλως τε, δὲν ἐζήτησε νὰ ἀθωώσῃ τὸ ὑπουργεῖον τὴν τουρκικὴν ἐξουσίαν, ὡς εἶπεν ὁ προαγορεύσας, ἀλλ' ἄνευ ἀποδείξεων δὲν δύναται νὰ κατακρίνῃ

τὴν διαγωγήν της, διότι ἔχομεν ἐπιτηρητὰς καὶ δικαστὰς τὰς δυνάμεις καὶ δὲν συμφέρει νὰ ῥίψωμεν τυχαίως μέλαιναν κατὰ τῆς Τουρκίας ψῆφον. Ἐπὶτοῦτο δὲ καὶ ἡ Τουρκία καὶ αἱ λοιπαὶ δυνάμεις ἔχουσι παρ' ἡμῖν τοὺς ἀντιπροσώπους των, δὲν πρέπει ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου νὰ τὰς προσβάλλωμεν, ἐνόσῳ δὲν ὑπάρχουσι κατ' αὐτῶν ἀποδείξεις. Ἄξιωμα δὲ τοῦ ἔθνους ἰδιαίτερον καὶ ἐπαινετὸν εἶναι νὰ ἠσυχάζῃ μὲν ἐν καιρῷ εἰρήνης φρονίμως πολιτευόμενον, νὰ ὑπερασπίζῃ δὲ τὴν πατρίδα του ἐν καιρῷ πολέμου διακινδυνεῦον· καὶ ἐὰν ὡς εἶπον, κατὰ τὴν τελευταίαν ἐπιδρομὴν ἐσφάγη εἰς ἱερεὺς ἴσως, διὰ ζεται νὰ τὸ εἴπῃ, δὲν τὸν ἔσφαξαν τουρκικαὶ χεῖρες ... Αἱ περὶ τῆς εἰσβολῆς τῶν ἀποστατῶν πληροφορίαι δὲ ἀναφέρουσι τουρκικὰ ὀνόματα, ἀλλὰ τὰ ὀνόματα τοῦ Βελιντζα, τοῦ Παπακώστα καὶ τῶν λοιπῶν ἄλλων, ἐὰν δὲ οἱ Τοῦρκοι συνέπραξαν μετ' αὐτῶν πολλὰς φοράς, δὲν πταίει συνήθως ἡ μαχαίρα, ἀλλ' ἡ χεὶρ, ἥτις τὴν μεταχειρίζεται πρὸς βλάβην, μόνον δὲ ἡ διαφορὰ τῶν θρησκειῶν εἶναι αἰτία, ἥτις διαιρεῖ τὰ δύω ταῦτα γειτονικὰ κράτη, καὶ ἐξάπτει εἰς πᾶσαν περίστασιν τὰ μεταξὺ αὐτῶν μίση. Ὀρθὸς δὲ εἶναι ὁ ἐπίλογος τοῦ προαγορεύσαντος, εἰπόντος ὅτι πρέπει νὰ ἐλπίσωμεν εἰς τὴν θείαν ἀντίληψιν, διότι ἀληθῶς «ἐκ θεοῦ δεῖ ἄρχεσθαι καὶ εἰς θεὸν ἀναπαύεσθαι.» Διὰ τὴν Ἑλλάδα καιρὸς μεγάλων ἐπιχειρήσεων δὲν ἐξέλιπε, καὶ ὅ,τι ἀκαίρως θέλομεν νὰ ἐπιχειρήσωμεν ἤδη δυνάμεθα πάντοτε καὶ ἐγκαίρως νὰ ἐπιχειρήσωμεν προσεχῶς, ὡς καὶ τινα παρ' ἡμῖν βιβλία χρησιμοδοτοῦσι. Διὰ τοῦτο δὲν βλέπει πρὸς τὸ παρὸν ἁρμόδιον τὸν καιρὸν τοῦ νὰ καταδικάζωμεν τὴν διαγωγὴν μιᾶς κυβερνήσεως μὴ ἔχοντες κατ' αὐτῆς ἀποδείξεις.

Μετὰ τοῦτο ἐγένετο ἀκολούθως ἡ εἰς ἄλλο τι τμῆμα κλήρωσις τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Σύρου, ἔτυχε δὲ λαχοῦσα εἰς τὸ Ζ'. τμῆμα. Ἀναβληθείσης δὲ τῆς περὶ πολιτικῆς τῆς Τουρκίας συζητήσεως εἰς ἄλλην τινὰ ἀόριστον συνεδρίασιν, ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 5 ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ

Οἱ γραμματεῖς
Εὐστρ. Μ. Παρίσης.
Α. Π. Νάκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΜΑ'.

Τῆς 21 Ἰουνίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν πρώτην Ἰουνίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀναγελθέντος δ' ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἀνάγνωσις τῶν πρακτικῶν τῆς τελευταίας συνεδριάσεως καὶ διαφόρων συναφῶν ἐκθέσεων, ἀνεγνώσθησαν ἐν πρώτοις τὰ πρακτικά, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ἀκολούθως ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς μετὰ μακρὰν ἀνάπτυξιν, ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ παρατάσεως τῆς δοθείσης προθεσμίας ὑπὲρ τῶν τραπεζικῶν γραμματίων καὶ περὶ ἐλαττώσεως τῆς ὑπερτιμήσεως αὐτῶν μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὸ ἐκθέσεως· ἔχουσι δ' οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τραπεζικῶν γραμματίων.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

Ὅτε ὑπέβαλεν ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν τὸν ἐκδοθέντα ἤδη Νόμον, περὶ τῆς ἀναστολῆς τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων, σκοπὸν προέθετο ν' ἀπαλλάξῃ τὸ ἐθνικὸν τοῦτο κατάστημα, καὶ δι' αὐτοῦ τὸ ἐμπόριον καὶ τοὺς διαφόρους κλάδους τῆς βιομηχανίας, ἀπὸ ἐπικειμένων κινδύνων, τοῦ ὁποίου τὴν σοβαρότητα καὶ τὰς περιστάσεις δεόντως ἐξετίμησαν τὰ νομοθετικὰ Σώματα.

Ἀρ' ἑτέρου ὅμως καθήκον οὐχ ἧττον σπουδαῖον παρεστείλεν αὐτὴν, ἔπειτα ἀπὸ τὸν στιγμιαίον κλονισμόν, ὃν ὑπέστη ἡ τράπεζα, οὐχὶ δεδικαίως δι' ἔλλειψιν ἐγγυήσεων, τὰς ὁποίας ἀρκούντως παρέχει ἡ ὁμολογουμένως εὐτυχὴς κατάστασίς της, ἀλλὰ διὰ τὰς αἰτίας, περὶ ὧν διέλαβεν ἡ συνοδεύουσα τὸν Νόμον τοῦτον ἔκθεσίς μου, τὸ νὰ προνοήσῃ περὶ τῆς διατηρήσεως τῆς ὑπολήψεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων καὶ τῆς ἐλευθέρας αὐτῶν κυκλοφορίας μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ῥηθέντος

Νόμου, καὶ τοιοῦτον σκοπὸν εἶχον αἱ ἐν τοῖς ἄρθροις 2 καὶ 3 αὐτοῦ διατάξεις.

Ἀλλ' ἂν καὶ αἱ προφυλάξεις αὗται στηριζόμεναι εἰς τὰς περιστάσεις, ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ὁποίων ἐξεδόθη ὁ εἰρημένος Νόμος, ἐθεωροῦντο ἀναγκαῖαι μέχρι τινός, ἡ μετὰ τὴν ἔκδοσιν ὅμως τοῦ νόμου τούτου πεῖρα ἀπέδειξέ τινας ἐκ τῶν διατάξεων τούτων περιττὰς, τινὰς δὲ καὶ ἐπιβλαβεῖς πρὸς τὸν σκοπὸν, δι' ὃν ἐπροκλέσθη ὁ νόμος οὗτος, διότι ἡ Τράπεζα ἐπιβεβαρυμένη μὲ τὰς ὑποχρεώσεις, τὰς ὁποίας τῇ ἐπιβάλλουν τὰ ἀνωτέρω ἄρθρα, διὰ τὰ εἰς κυκλοφορίαν γραμμάτιά της, τῶν ὁποίων ἑκάστη δύναται ν' ἀπορροφήσῃ, κατὰ τοὺς ὑπολογισμούς της, τὸ πλεῖστον μέρος τῶν ὠφελειῶν, ὅπως ἀπολαμβάνῃ ἐκ τῶν κεφαλαίων της, καὶ ὀφείλουσα μετ' ὀλίγον νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἐξαργύρωσιν τῶν γραμματίων της εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην ὄχι μόνον νὰ μὴ δύναται νὰ παρέξῃ τὴν παρὰ ποτὲ ἄλλοτε ἀναγκαίαν ἤδη συνδρομήν της εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τοὺς κτηματίας, ἀλλὰ καὶ νὰ εἰσπράξῃ μετὰ σπουδῆς τὰ εἰς αὐτὴν ὀφειλόμενα, καὶ νὰ συγκεντρώσῃ εἰς τὸ ταμεῖόν της τὰ γραμμάτιά της, διὰ νὰ μὴν ἤθελεν ἐκ νέου ὑποπέσει εἰς τὸν κίνδυνον, τὸν ὁποῖον ἀπέρυγεν ἤδη· ὥστε τὸ ἐμπόριον, τὸ ὁποῖον ἐμμέσως σκοπὸν εἶχε ν' ἀνακουφίσῃ ὁ νόμος ἀπὸ τὸ βάρος τῶν περιττοιχουσῶν αὐτὸ περιστάσεων εὑρίσκεται ἤδη εἰς χειροτέραν θέσιν.

Ἕνεκα δὲ τούτου καὶ τὰ ἐμπορικὰ ἐπιμελητήρια, καὶ ἡ συνέλευσις τῶν μετόχων τῆς Τραπέζης, καὶ οἱ ἔμποροι καὶ οἱ κτηματίαι τῶν σημαντικωτέρων πόλεων, ὑπέβαλον ἀναφορὰς των εἰς τὴν Κυβέρνησιν, δι' ὧν ἐκθέτοντες τὰ δεινὰ, ἅτινα ἐπαπειλοῦνται εἰς τοὺς σημαντικωτέρους βιομηχανικοὺς κλάδους, ἐπικαλοῦνται τὴν ταχεῖαν τῆς Κυβερνήσεως πρόνοιαν, διὰ τῆς ἐκδόσεως νέου νόμου, ἀπαλλάττοντος τὴν τράπεζαν τῶν διὰ τῶν εἰρημένων ἄρθρων ἐπιβαλλομένων εἰς αὐτὴν ὑποχρεώσεων, καὶ ἐνισχύοντος αὐτὴν διὰ νὰ καταστα θῇ βοηθητικωτέρα εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τοὺς κτηματίας εἰς τὰς παρούσας δυσχερεῖς περιστάσεις.

Ἡ Κυβέρνησις ἐπομένως μετὰ ἐκτενῆ μελέτην καὶ σκέψιν ὥριμον, τὴν ὁποίαν ἐπροκάλεσαν αἱ ὑποβληθεῖσαι εἰς αὐτὴν προτάσεις παρὰ τῶν εἰρημένων συλλόγων, πεισθομένη ἐκ τῶν περιστάσεων περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς τροποποιήσεως τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, καὶ θεωρουσα καθῆκόν της τὸ νὰ μὴν ἀφήσῃ ἀπροστάτευτον ἕνα τῶν σημαντικωτέρων κλάδων τῆς βιομηχανίας τοῦ ἔθνους, τοῦ ὁποίου τὰς προσόδους καὶ τὴν εὐημερίαν συνε-

μερίσθησαν καὶ συμμερίζονται ὅλοι οἱ λοιποὶ κλάδοι, συνέταξε τὸ ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ θέσω εἰς τὴν συζήτησίν σας, συνοδεύων αὐτὸ μὲ τὰς ἑξῆς διασαφήσεις.

1. Τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου παρατείνει μέχρις ἑνὸς ἔτους συμπεπληρωμένου ἀπὸ τῆς 4 Ἀπριλίου τὴν διὰ τοῦ ἄρθου 1 τοῦ ἐκδοθέντος νόμου ὁρισθεῖσαν πεντάμηνον προθεσμίαν διὰ τὴν ἐξαργύρωσιν τῶν τραπεζικῶν γραμματίων.

Ἡ διάταξις αὕτη εἶναι ἀναγκαία, διότι διὰ νὰ δυνηθῇ ἡ τράπεζα νὰ χορηγήσῃ τὴν ζητουμένην συνδρομήν της, καὶ νὰ μὴ στενοχωρήσῃ τὸ ἐμπόριον καὶ τοὺς κτηματίας διὰ τῆς εἰσπράξεως τῶν ὀφειλομένων, ἀνάγκη πᾶσα νὰ δοθῇ εἰς αὐτὴν ὁ καιρὸς καὶ ἡ εὐκολία, ἡ ὁποία τῇ ζητεῖται.

2. Τὸ δεύτερον ἄρθρον αὐτοῦ, ἀπαλλάττει εἰς τὸ ἑξῆς τὴν τράπεζαν τοῦ νὰ πληρώνῃ τὸν διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀνωτέρω Νόμου προσδιοριζομένην ὑπερτίμησιν τῶν 2 τοῖς 0/0 διὰ τὰ εἰς τὰ ταμεῖα εἰσερχόμενα γραμμάτιά της.

Ἡ τράπεζα θεωρεῖ λίαν ἐπιβαρυντικὴν δι' αὐτὴν τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην, τὸ ἐνεργητικόν της αὐτὸ ὑπερβαῖνον κατὰ πολὺ τὸ ἀπαιτητὸν παθητικόν της, καὶ ἡ κατάστασις περιέχουσα τὰς μεγαλειτέρας ἐγγυήσεις καὶ ἀσφαλείας, εἶναι ἀρκετὰ, ἐνούμενα μὲ τὸ περιωρισμένον ποσὸν τῶν εἰς κυκλοφορίαν γραμματίων καὶ μὲ τὴν παρεχομένην εὐκολίαν τοῦ νὰ ἦναι δεκτὰ εἰς ὅλα τὰ ταμεῖα τοῦ Κράτους, νὰ διατηρήσωσι τὴν ὑπόληψιν τῶν γραμματίων της, καὶ δὲν θεωρεῖ διὰ τοῦτο δίκαιον νὰ ὑποβληθῇ εἰς τοιαύτην ὑποχρέωσιν, ἥτις δύναται εἰς τὸ μέλλον νὰ ἀποβῇ πολὺ πλέον ἐπιζήμιος, καθ' ὅσον μάλιστα αὐτὴ δὲν ἐννοεῖ ὡς ὑπὲρ ἑαυτῆς γενομένης τῆς εὐκολίας ταύτης, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ ἐμπορίου καὶ τῶν κτηματιῶν, τοὺς ὁποίους ἠδύνατο καὶ δύναται νὰ ἐκβιάσῃ εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν καθυστερούντων καὶ νὰ μὴν ἔχῃ ἐπομένως ἀνάγκην τῶν παραχωρήσεων τοῦ νόμου.

Ἀλλ' ἐπειδὴ οὐχ ἧττον ἐπιγίνεται εἰς αὐτὴν ὠφέλεια, διότι ἀπαλλαττομένη τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν γραμματίων της δύναται νὰ ὠφεληθῇ τοῦ τόκου τοῦ εἰς μεταλλικὸν ὑποταμιεύματός της, διὰ τὴν ὠφέλειαν ταύτην ὑπολογιζομένην εἰς δραχμὰς πεντήκοντα περίπου χιλιάδας, καὶ διὰ τὴν εὐκολίαν, ἣν ἐχορήγησεν εἰς αὐτὴν ἡ Κυβέρνησις τοῦ νὰ δέχεται εἰς τὰ δημόσια ταμεῖα τὰ γραμματιά της, παρεδέχθη ἡ Τράπεζα τὸ νὰ μὴ δώσῃ εἰς αὐτὴν ἡ Κυβέρνησις οὐδένα τόκον διὰ τὴν ἀνοιχθεῖσαν εἰς αὐτὴν πίστωσιν τῶν πεντακοσίων χιλιάδων δραχμῶν.

3. Τὸ ἄρθρον τοῦτο τροποποιεῖ διττῶς τὸ ὁμοιάριθμον ἄρθρον τοῦ ἰδίου Νόμου.

1) Καθόσον ἀφορᾷ τὸν τρόπον, ὅστις παρέχει δικαίωμα πληρωμῆς τόκου εἰς τοὺς ἔχοντας τραπεζικὰ γραμμάτια· καὶ

2) Καθόσον ἀφορᾷ τὸ ποσὸν τοῦ τόκου. Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἀνωτέρω νόμου « οἱ κάτοχοι » τραπεζικῶν γραμματίων ἔπρεπε νὰ λάβουν τὸν ὡρισμένον τόκον διὰ τὰ ἐνυπόθηκα δάνεια, ἤτοι δέκα τοῖς 0/0 κατ' ἔτος εἰς τὴν λῆξιν τῆς τεθείσης πενταμήνου προθεσμίας.

Κατὰ δὲ τὴν εἰσαγομένην τροποποίησιν, οἱ μὲν κάτοχοι γραμματίων κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου, εἵτινες ἀπέκτησαν δικαιώματί τι ἐπὶ τοῦ δεδουλευμένου τόκου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν 10 τοῖς 0/0, διατηροῦν τὸ δικαίωμά των τοῦτο, ἐὰν ἤθελον καταθέσει εἰς τὴν Τράπεζαν ἐντὸς τῆς ὁριζομένης δεκαπενθημέρου προθεσμίας τὰ γραμμάτιά των, καὶ ἑπομένως θέλουν πληρωθῆ παρὰ τῆς τραπέζης δέκα μὲν τοῖς 0/0 ἀναλόγως τοῦ χρόνου, ἀπὸ τῆς 4 Ἀπριλίου μέχρι τέλους τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας, ἐντεῦθεν δὲ τῆς προθεσμίας ταύτης 8 τοῖς 0/0 ἐτησίως. Οἱ δὲ λοιποὶ « καταθέτοντες » εἰς τὴν Τράπεζαν τὰ γραμμάτιά των θέλουν λαμβάνει τὸν ἀνωτέρω τόκον 8 τοῖς 0/0 καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ Νομοσχεδίου ὁριζομένης προθεσμίας.

Ἡ διττὴ αὕτη τροποποίησις ἐπιζητεῖται διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους.

1) Διότι ἡ διάταξις αὕτη ἐμποδίζει τὴν κυκλοφορίαν τῶν Τραπεζικῶν Γραμματίων, καθ' ὅσον οἱ μὲν κάτοχοι αὐτῶν διὰ νὰ ὠφεληθῶσι τὸν νενομισμένον τόκον θέλουν διατηρεῖ αὐτὰ εἰς τὰ κιβωτιά των, ἀφαιροῦντες ἐν μέσον συναλλαγῆς, τοῦ ὁποίου ἡ ἔλλειψις καθίσταται ἔτι μᾶλλον ἐπαισθητὴ ἔπειτα ἀπὸ τὴν ὑπάρχουσαν χρηματοδείαν· ἡ δὲ Τράπεζα ἔχουσα ἀντιστρόφως τὸ αὐτὸ συμφέρον θέλει συγκεντρώνει ἐν τῷ ταμείῳ της τὰ εἰς κυκλοφορίαν γραμμάτιά της καὶ θέλει ἀναγκαίως διακόπτει πᾶσαν χορήγησιν.

2) Διότι τοῦ τόκου πληρωνομένου κατὰ τὴν λῆξιν τῆς πενταμήνου προθεσμίας εἰς τὸν ὅστις ἤθελεν εὑρεθῆ κάτοχος γραμματίων, ἀδιάφορον ὁποίας ἐποχῆς, ἡ Τράπεζα εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην, προεξοφλοῦσα ἐμπορικὸν συνάλλαγμα τὴν προτεραίαν τῆς προθεσμίας ταύτης καὶ ἐκδίδουσα τραπεζικὰ γραμμάτια, νὰ πληρώσῃ διὰ τὰ αὐτὰ γραμμάτια παρουσιαζόμενα εἰς αὐτὴν τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν τόκον ὁλοκλήρου πενταμηνίας, ἐνῷ βεβαίως αὐτὴ δὲν θέλει ἔχει ἀπὸ τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην οὐδὲ τὸ πολλοστημόριον τῆς τοιαύτης ὠφελείας.

3) Διότι ἡ διάταξις αὕτη προκαλεῖ τὴν συρροὴν τῶν γραμματίων κατὰ τὸ τέλος τῆς προθεσμίας, καὶ ἡ Τράπεζα δύναται νὰ ὑποφέρῃ ἐξαργυρώνουσα διὰ μιᾶς ὅλον τὸ ποσὸν τῶν εἰς κυκλοφορίαν γραμματίων της· καὶ

4) Τελευταῖον, διότι ἀφοῦ ἡ Τράπεζα λαμβάνει τόκον μόνον ὀκτὼ τοῖς 0/0 ἀπὸ τὰς προεξοφλήσεις, εἰς τὰς ὁποίας δύναται νὰ μεταχειρισθῇ τὰ διαθέσιμα κεφάλαιά της, εἶναι ἐπιζήμιον δι' αὐτὴν νὰ πληρώνῃ τόκον δέκα τοῖς 0/0 εἰς τοὺς κατόχους τῶν γραμματίων της.

4. Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου προτείνεται ἡ αὔξησις τοῦ διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου νόμου ὁριοθέντος ποσοῦ τῶν εἰς κυκλοφορίαν γραμματίων κατὰ πεντακοσίας χιλιάδας δραχ. ἐκ τῶν ὁποίων ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Τράπεζαν νὰ ἐκδώσῃ μέχρι πεντακοσίων χιλιάδων δραχ. γραμμάτια ἀξίας ὄχι κατωτέρας τῶν δέκα δραχμῶν ἕκαστον.

Ἡ Τράπεζα κατὰ προλαβοῦσαν ἔτη, ὅτε ὑπῆρχε καὶ ἀρθονία μεταλλικοῦ, εἶχεν εἰς κυκλοφορίαν γραμμάτια μέχρι δύο ἑκατομμυρίων καὶ ἑξακοσίων χιλιάδων δραχμῶν, ἑπομένως τὸ ποσὸν τῶν δύο ἑκατομμυρίων ἔπειτα ἀπὸ τὴν ὑπάρχουσαν χρηματοδείαν καὶ τὴν ἀσυγκρίτῳ λόγῳ μεγαλειτέραν ἀνάγκην τῆς κυκλοφορίας, θεωρεῖται ἀρκετὰ περιωρισμένον, ὥστε νὰ ὑπάρξῃ εὔλογος τις φόβος τῆς ἐκπτώσεως τῆς τιμῆς των· ἡ αὔξησις αὕτη ἄλλως τε σκοπὸν ἔχουσα νὰ θέσῃ τὴν Τράπεζαν εἰς θέσιν νὰ χορηγήσῃ τὴν δυνατὴν συνδρομήν της εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τοὺς κτηματίας, καθ' ἃ ἀνωτέρω ἐξετέθη, καθίσταται ἀπολύτως ἀναγκαία.

Τὰ γραμμάτια τῆς Τραπέζης κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ἀπὸ 19 Αὐγούστου 1841 νόμου, περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ συστάσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης νόμου, δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχουν μικροτέραν τῶν 25 δραχμῶν ἀξίαν ἕκαστον· ἡ ἐλάττωσις τοῦ ὅρου τούτου μέχρι δέκα δραχμῶν, σκοπὸν ἔχει νὰ διευκολύνῃ τὰς μικρὰς συναλλαγὰς καὶ νὰ ἐνισχύσῃ τὴν κυκλοφορίαν τῶν γραμματίων. Τὸ μέτρον τοῦτο θεωρηθὲν καταλληλον εἶχε προταθῆ πρὸ ἑνὸς ἔτους παρ' ἑνὸς τῶν σημαντικωτέρων ἐμπορικῶν ἐπιμελητηρίων, ὑπὸ τὸν ὅρον μάλιστα τοῦ νὰ ἐκδοθῶσι γραμμάτια καὶ μέχρι πέντε δραχμῶν ἕκαστον· ἀφ' ἑτέρου οὐδεὶς κίνδυνος γεννᾶται ἐκ τούτου, διότι τὸ ποσὸν αὐτῶν εἶναι ὡρισμένον, καὶ δὲν πρόκειται εἰμὴ νὰ διευκολυνθῶσι αἱ μικραὶ συναλλαγαὶ τῶν κατοίκ

κων τῆς πρωτευούσης καὶ δύο ἄλλων ἐμπορικῶν πόλεων, ὅπου τὰ γραμμάτια ἀνωτέρας ἀξίας κυκλοφοροῦν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 16 Ἰουνίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῆ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου τ. ε. Νόμου περὶ τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων ὁριζομένη προθεσμία παρατείνεται μέχρις ἑνὸς ἔτους συμπληρωμένου ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω ἐποχῆς.

Ἄρθρ. 2. Τὰ γραμμάτια τῆς Τραπέζης θέλουν εἶσθαι καὶ εἰς τὸ ἑξῆς δεκτὰ εἰς τὰ δημόσια ταμεῖα καθ' ὅλην τὴν ἀνωτέρω προθεσμίαν, ἀλλὰ δὲν θέλει λογίζεσθαι ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ ἄνω μνησθέντος Νόμου ὁριζομένη ὑπερτίμησις τῶν 2 τοῖς 0/0 ὑπὲρ τοῦ παρουσιάζοντος.

Ἄρθρ. 3. Τὸ ἄρθρον 3. τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου τ. ε. Νόμου καταργεῖται τοῦ λοιποῦ, οἱ δὲ κάτοχοι τῶν μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος Νόμου ἐκδοθέντων τραπεζικῶν γραμματίων, καταθέτοντες αὐτὰ εἰς τὴν Τράπεζαν ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ θέλουν πληρωθῆ παρὰ τῆς Τραπέζης τὸν κατὰ τὸ ῥηθὲν ἄρθρον 3 ἀναλογοῦντα τόκον μέχρι τοῦ τέλους τῆς δεκαπενθημέρου ταύτης προθεσμίας. Μετὰ δὲ τὴν προθεσμίαν ταύτην ἡ ἐθνικὴ Τράπεζα θέλει πληρώνει ἐνιαύσιον τόκον 8 τοῖς 0/0 εἰς τὸν καταθέτοντα εἰς αὐτὴν τραπεζικὰ Γραμμάτια κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐν τῷ ἄρθρ. 1 τοῦ παρόντος Νόμου ὁριζομένης προθεσμίας.

Ἄρθρ. 4. Τὰ εἰς κυκλοφορίαν γραμμάτια τοῦ κεντρικοῦ τῆς Τραπέζης καταστήματος καὶ τῶν ὑποκαταστημάτων αὐτῆς δὲν θέλουν ὑπερβῆ εἰς οὐδεμίαν περίστασιν καθ' ὅλον τὸ ἀνωτέρω διάστημα τὸ ποσὸν τῶν δύω ἑκατομμυρίων δραχ.

Ἐκ τοῦ ποσοῦ δὲ τούτου δύναται ἡ τράπεζα νὰ ἐκδώσῃ μέχρι πεντακοσίων χιλιάδων δραχ. γραμμάτια ἀξίας ὄχι κατωτέρας τῶν δέκα δραχμῶν ἕκαστον.

Ἄρθρ. 5. Αἱ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 19 Αὐγούστου 1841 Νόμου περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ συστάσεως τῆς ἐθνικῆς τραπέζης Νόμου, καὶ τοῦ 4 Ἀπριλίου τ. ε. Νόμου περὶ ἐξαργυρώσεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων, ὅσα ἀντιβαίνουν εἰς τὸν παρόντα Νόμον ἀκυροῦνται.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 14 Ἰουνίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Ἰσαύτως παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, μετὰ μικρὸν προοίμιον ἀνέγνω ἔκθεσιν περὶ παύσεως τῆς γενομένης κρατήσεως τοῦ μισθοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ξηρᾶς καὶ θαλάσσης μετὰ τοῦ ἀναγκαίου νομοσχεδίου· ἔχουσι δ' οὕτω·

Νομοσχέδιον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν

Περὶ καταργήσεως τῆς ἐπὶ τῶν μισθῶν τῶν στρατ. καὶ ναυτικῶν ὑπαλλήλων γενομένης κρατήσεως.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

Μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν νόμων οἱ ὁποῖοι προσδιορίζουν ὁριστικῶς τὸν μισθὸν τῶν πολιτικῶν καὶ δικαστικῶν ὑπαλλήλων, ἡ διὰ τοῦ ἀπὸ 31 Μαρτίου 1843 Β. Διατάγματος ἐπιβληθεῖσα κράτησις ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐνεργεῖται ἤδη μόνον ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὁμοιοβάθμων ὑπαλλήλων τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ. Ἡ ἐξακολούθησις κατὰ μέρος τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ διαληφθέντος Διατάγματος ἐπιφέρει πολλὰ παράπονα ἐκ μέρους τῶν διαληφθέντων ἀξιωματικῶν, θεωρούντων τὸν μισθὸν μόνον αὐτῶν ὑποκείμενον εἰς κράτησιν.

Τὸ ἀπὸ 31 Μαρτίου 1843 Β. Διάταγμα διαγράφει τὸ μέτρον τοῦτο τῆς κρατήσεως ὡς προσωρινὸν, ἐπομένως ἤθελεν εἶσθαι ἄτοπον νὰ καταστα θῇ διαρκὴς ἡ ἀνωτέρω κράτησις, καὶ νὰ ὑπάρχῃ ἄλλος ὁ ὀνομαστικὸς καὶ ἄλλος ὁ πραγματικὸς μισθὸς τῶν ἀξιωματικῶν.

Διὰ τοὺς ἀνωτέρω ἐκτεθέντας λόγους, καὶ διὰ νὰ παύσωσι τὰ δίκαια πρὸς τοῦτο παράπονα τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ

καὶ τοῦ ναυτικοῦ, νομίζομεν εὔλογον νὰ παύσῃ ἡ διαληφθεῖσα κράτησις ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὁμοιοβάθμων ὑπαλλήλων τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ.

Πρὸς τούτοις ἐπειδὴ τὸ 5 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 31 Μαρτίου 1843 Β. Διατάγματος προσδιορίζει, ὅτι ἡ Κυβέρνησις θέλει διαθέσει τὰν διὰ τοῦ διαληφθέντος Διατάγματος ἐπιβληθεῖσαν κράτησιν ὑπὲρ τῶν ὑπαλλήλων, οἵτινες ὑπηρέτησαν κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ Β. τούτου Διατάγματος, προσεθέσαμεν εἰς τὸ παρὸν Νομοσχέδιον, ὅτι περὶ τῆς διαθέσεως τῶν μέχρι τοῦδε κρατηθέντων θέλει ὑποβληθῆ ἰδιαίτερον Νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 8 Ἀπριλίου 1848.

Οἱ Ὑπουργοὶ τῶν Ναυτικῶν καὶ Στρατιωτικῶν.

Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Η. Γ. ΡΟΔΙΟΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπιτρέπομεν τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργοὺς νὰ ὑποβάλωσι τὸ παρὸν Νομοσχέδιον εἰς τὰς Βουλὰς, καὶ ὑποστηρίξωσιν αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Ἡ διὰ τοῦ ἀπὸ 31 Μαρτίου 1843 Β. Διατάγματος προσωρινῶς ἐπιβληθεῖσα κράτησις ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὁμοιοβάθμων ὑπαλλήλων τοῦ Στρατοῦ καὶ τοῦ Ναυτικοῦ παύει ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρ. 2. Περὶ τῆς διαθέσεως τῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀπὸ 31 Μαρτίου 1843 Β. Διατάγματος μέχρι τοῦδε κρατηθέντων, θέλει καθυποβληθῆ ἰδιαίτερον Νομοσχέδιον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ εἰρημένου Β. Διατάγματος.

Ἄρθρ. 3. Οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργοὶ θέλουν δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 28 Μαρτίου, 1848.

Ο Θ Ω Ν

Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Η. Γ. ΡΟΔΙΟΣ.

Μετὰ τοῦτο ἐπέφερεν ὁ αὐτὸς ὑπουργὸς ὅτι κατά τινα τῶν παρελθουσῶν συνεδριάσεων εἶχε προσκληθῆ ὑπό τινος βουλευτοῦ νὰ πληροφορήσῃ τὸ σῶμα τίς ὁ διατάξας νὰ ἐξέλθωσι τῆς φυλακῆς οἱ ὑπόδικοι δύο Κατσάκοι, καὶ διὰ τίνα ἐξῆλθον αἰτίαν. Εἶχε δὲ ὑποσχεθῆ ὅτι θέλει ζητήσει περὶ τούτου πληροφορίας παρὰ τοῦ φρουράρχου Πύλου, τὰς ὁποίας ἅμα λαβὼν θέλει καθυποβάλει εἰς τὴν Βουλήν. Ἐκπληρῶν δ' ἤδη τὴν ὑπόσχεσιν, παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἀπόλυσις αὕτη προεκαλέσθη ὑπ' ἐγγράφου τινὸς τοῦ ἐν Καλάμαις ἀντεισαγγελέως τῶν πλημμελειοδικῶν, χρονολογουμένου τῇ 26 Ἀπριλίου, δι' οὗ γράφων οὗτος πρὸς τὸν φρούραρχον ἐζήτησε τὴν ἀπόλυσιν των. Ἐπὶ τούτοις δ' ἀνέγνω τὸ περὶ τούτου ἔγγραφον τοῦ ἀντεισαγγελέως.

Ἐρωτήσαντος δὲ τοῦ βουλευτοῦ ἐὰν ὁ ἀντεισαγγελεὺς εἶχε τὸ δικαίωμα τοῦτο, λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς εἶπεν ὅτι ἐπειδὴ καὶ σήμερον καὶ προηγουμένως βλέπει τὸν βουλευτὴν θερμότερον διιξερευνῶντα τὰ περὶ τῆς ἀπολύσεως τῶν Κατσάκων, ἐκ προοιμίων τῷ παρατηρεῖ ὅτι πρέπει κάλλιον νὰ ζητῶμεν λόγον ὑπὲρ τοῦ νόμου καὶ οὐχὶ ὑπὲρ τῶν συμπαθειῶν ἢ ἀντιπαθειῶν ἡμῶν. Εἶναι γνωστὰ ἤδη τὰ ὑπὸ τοῦ στασιαστοῦ Περωτῆ κατὰ τὴν Μεσσηνίαν τολμηθέντα· ἐπειδὴ δὲ οὗτος καὶ πολλὰς βιαιοπραγίας ἐπεχείρησε καὶ τὰ ἀρχεῖα τῶν δικαστηρίων διήρπασεν, αἱ ἐκεῖσε διοικητικαὶ καὶ δικαστικαὶ ἀρχαί, ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἀσφαλείας προνοοῦσαι, καὶ ἄλλα μὲν ἔλαβον μέτρα, ἐνόμισαν δὲ ὅτι καὶ οἱ Κατσάκοι ὡς Ἀκαρνᾶνες, καὶ Μαυρομιχάλαι ἠδύναντο νὰ συντελέσωσι κατὰ τῆς ἀποστασίας. Ἐκ τούτου λοιπὸν ἐπροκάλεσαν τὴν ἀπόλυσίν των, καὶ ἤδη εἰς ἀνάκρισιν ὄντες ἔγραψαν εἰς τὸν θεῖόν των ὅτι θέλουσιν ἐπανέλθει αὐθορμήτως εἰς τὴν κράτησίν των χάριν τοῦ νόμου καὶ τοῦ πρὸς αὐτὸν σεβασμοῦ. Ἐνῷ δὲ ἄλλοι αὐτόχρημα κακοῦργοι ἐξελθόντες κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην, ἀπῆλθον ἕκτοτε εἰς τὰ ἴδια, τοὐναντίον αὐτοὶ οὐσιωδῶς συντελέσαντες πρῶτον κατὰ τοῦ Περωτῆ, ζητοῦσι νὰ ἐπανέλθωσιν ἤδη εἰς τὴν κράτησίν των.

Παρατηρήσαντος δ' ἄλλου ὅτι τὸ περὶ τούτου ἀντικείμενον δὲν εἶναι τῆς παρούσης ἡμέρας καὶ πρέπει ν' ἀναβληθῇ εἰς προσεχῆ τινα συνεδρίασιν ἡ συζήτησις, διὰ νὰ σκεφθῶσι προηγουμένως οἱ βουλευταὶ καὶ ἐκτιμήσωσιν ἀνηκόντως τὰ γενόμενα, ἔπαυσε πᾶσα περὶ τούτου συζήτησις.

Λαβὼν τὸν λόγον ἔπειτα ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, παρετήρησεν ὅτι κατὰ τὴν γενομένην συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ εἶχε σημειωθῆ εἰς τὸ 2 ἄρθρον τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν

εσόδων νομοσχεδίου μόνον τὸ ἐξ ἐκτάκτων πόρων προερχόμενον ποσὸν δραχ. 310,503:78. Ἐπειδὴ ὅμως διὰ τὴν χορηγηθεῖσαν ἀποζημίωσιν τοῦ ἐν Πάτραις ὑποκαταστήματος τῆς Τραπέζης καὶ τὴν πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν δοθεῖσαν ἔκτακτον πίστωσιν δι' ἔξοδα ἀσφαλείας ηὐξήθη τὸ ἄρθρον κατὰ δραχ. 220,000, πρὸς δὲ παρεδέχθη καὶ ἡ πληρωμὴ 338 000 δραχμῶν διὰ τὰ εἰς δίκατα χρεωστούμενα τῶν παρελθουσῶν χρήσεων, ὅλα δὲ ταῦτα διεβιβάσθησαν εἰς τὸ αὐτὸ ἄρθρον, ἐξαιτεῖται ὥστε τὸ ποσὸν τοῦτο τῶν ἐκτάκτων πόρων, ἀντὶ τῶν δραχ. 310,503:78 νὰ ἀναβῇ εἰς δραχ. 839,709:12, νὰ γίνῃ δὲ καὶ ἡ εἰς τὰ τότε πρακτικὰ διόρθωσις τοῦ ποσοῦ. Ἐπειδὴ δὲ σπεύδει νὰ καθυποβάλῃ τὸν προϋπολογισμὸν ὑπ' ὄψιν τῆς γερουσίας, ἐξαιτεῖται τὴν περὶ τῆς αὐξήσεως ταύτης συγκατάθεσιν τῆς βουλῆς, διότι ἄνευ τούτου δὲν δύναται νὰ τὸν ὑποβάλῃ.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ παρεδέχθη νὰ ἀναβῇ τὸ ἀνωτέρω ποσὸν τοῦ περὶ ἐσόδων νόμου εἰς δραχ. 839,709:12 ἀντὶ τῶν σεσημειωμένων 310.503:78.

Μετὰ τοῦτο λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις ὅτι καθ' ἑκάστην αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ ἐκ μικρῶν αἰτιῶν ὁρμώμεναι, ἐπιβάλλουσι πειθαρχικὴν παῦσιν εἰς τοὺς δημάρχους, τοῦτο δὲ εἶναι προφανῶς ἐναντίον τοῦ περὶ δήμων θεμελιώδους νόμου τοῦ Κράτους. Διὸ θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ ἐρμηνεύσῃ τὸ σῶμα τὴν περὶ τούτου διάταξιν τοῦ 44 ἄρθρου, καθ' ὅσον αὐτὸ εἰς μόνον τὸν βασιλέα φαίνεται ὅτι ἀνατίθησι τὸ δικαίωμα τῆς παύσεως τῶν δημάρχων.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ὅτι ὁ δήμαρχος δὲν εἶναι μόνος ἀγοραῖος ὑπάλληλος, ἀλλὰ καὶ διοικητικὸς συνάμα, διότι ἔχει πολλὰ τοιαῦτα καθήκοντα, τὰ ὁποῖα τῷ ἀναθέτει ὁ βασιλεύς. Διὰ τοῦτο ὁ νομαρχικὸς νόμος ἐπέτρεψε εἰς τοὺς νομάρχας νὰ κάμνωσι χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τούτου, δύναται δὲ νὰ γίνῃ ἡ ἀνήκουσα λύσις εἰς προσεχῆ τινα συνεδρίασιν.

Ἀπήντησε ἄλλος ὅτι ἡ δημοτικὴ ἐξουσία εἶναι ἀρχή τις ὅλως ἀνεξάρτητος εἰς τὰ χρέη της καὶ δὲν δύναται ἐπομένως νὰ ἐπιβάλῃ ἡ νομαρχία πειθαρχικὴν ποινὴν κατ' αὐτῆς. Ἐν γένει δὲ ἡ παῦσις τῶν δημάρχων ὁρίζεται ὑπὸ μόνου τοῦ περὶ δήμων νόμου καὶ οὐδὲν ἄλλο μέσον παύσεως εἶναι ἐπιτετραμμένον. Διὸ καὶ ὁ περὶ Νομαρχιῶν νόμος δὲν ὁρίζει, ὡς ὁ ὑπουργὸς εἶπε, τοιαύτας ποινάς, καὶ πρέπει νὰ γίνωσι περὶ τούτου διασαφήσεις, ὁ δὲ ὑπουργὸς νὰ ἐξηγηθῇ πλατύτερον.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἐὰν δὲν ἐπέλθῃ νομοσχέδιον κανονίζον καὶ προνοοῦν τὰ περὶ δημοτικῶν ἀρχῶν ἐν γένει, ποτὲ δὲν θέλομεν ἀπαλλαγῇ τῶν τοιούτων δυσχερειῶν διὰ τὸ ὅλως ἀνώμαλον τοῦ δημοτικοῦ τούτου κλάδου. Τοῦτο δέ, φαίνεται, συναισθανθὲν ἄλλοτε, εἶχε προκαλέσει νομοσχέδιον ἐν τῶν προλαβόντων ὑπουργείων. Παρατηρεῖ δ' ὅτι ὁ περὶ δήμων νόμος οὗτος εἶναι ἀπόῤῥοια τῆς Γερμανικῆς νομοθεσίας, καὶ παρέχει ἀληθῶς πολλὰς αἰτίας παρεκτροπῶν, αἵτινες πρέπει νὰ παύσωσι. Διότι ἐν γένει εἶναι ἄτακτον παρ' ἡμῖν τὸ σύστημα τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, καὶ παρουσιάζει σύγχυσίν τινα πολύπλοκον καὶ δεινήν. Δὲν θέλει δὲ παύσει τὸ κακὸν τοῦτο, πρὶν ἡ ληφθῇ μέτρον τι ῥιζικὸν καὶ κανονισθῇ τελευταῖον ὁ τρόπος τῶν διαφόρων δημοτικῶν ἐκλογῶν.

Μετὰ τοῦτον διαδεχθέντος τὴν ἕδραν τοῦ ἀντιπροέδρου, λαβὼν τὸν λόγον ὁ πρόεδρος εἶπεν ὅτι ἡ ἀπορία τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ εἶναι πολλὰ φυσικὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, καὶ ἠδύνατο μόνον νὰ εἴπῃ ὅτι τοῦτο εἶναι συνήθειά τις, τὴν ὁποίαν εὗρεν ὑπὸ τῶν προκατόχων αὐτοῦ. Διότι εἰς οὐδένα νόμον ὑπάρχει διάταξις, ἐπιτρέπουσα τὴν τοιαύτην ποινήν· ὁ δὲ περὶ Νομαρχῶν νόμος, τὸν ὁποῖον ὁ ὑπουργὸς ἐπεκαλέσθη νομίζει ὅτι ἐκ τοῦ προχείρου ἔκαμε περὶ τούτου μνείαν, διότι νομαρχικὸς νόμος, ὁρίζων περὶ πειθαρχικῶν ποινῶν δὲν ὑπάρχει, εἰς δὲ τὰ διὰ Β. Διατάγματος προσδιοριζόμενα καθήκοντα τῶν Νομαρχῶν ὑπάρχει διάταξίς τις, ἀφορῶσα τὰ περὶ πειθαρχίας τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ἀλλ' εἰς ταύτην δὲν ἀνάγεται ὁ δήμαρχος, καθὸ μὴ δημόσιος ἐν γένει ὑπάλληλος, καὶ τοῦτο εἶναι ἀναντίῤῥητον, διότι τὸ 41 ἄρθρον τοῦ περὶ δήμων νόμου ὁρίζει ῥητῶς, ὅτι τὸ δημαρχ. ἀξίωμα δίδεται τιμῆς χάριν, ἐπομένως οὔτε μισθὸν σταθερὸν λαμβάνει ὁ δήμαρχος, ὅπως οἱ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως διοριζόμενοι ὑπάλληλοι. Ἀναγνοὺς δὲ τὸ ἄρθρον τοῦτο προσέθηκεν, ὅτι ὁ δήμαρχος δὲν ἐκπηγάζει ἁπλῶς ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἐξουσίας, ἀλλ' ἐξέρχεται ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς τοῦ λαοῦ, καὶ εἶναι πρόσωπον ἠθικόν, ἀντιπροσωπεῦον τὴν κοινότητα ἐκείνην, ἀπὸ τὰ σπλάγχνα καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς ὁποίας ἀπορρέει· διὰ τοῦτο καὶ ὑπὸ στενὸν κύκλον τριῶν ὑποψηφίων τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ τοῦ δήμου λαμβάνεται ὁ διοριζόμενος δήμαρχος· καὶ ὅτι ἡ ἰδιότης αὐτοῦ δὲν συμβιβάζεται μὲ τὴν τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου ἀπόδειξις σαφεστάτη εἶναι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 77, ὁρίζοντος ἐν τῷ 2 § αὐτοῦ ὅτι εἰς τὴν θέσιν τοῦ δημάρχου δὲν δύνανται νὰ

ἐκλεχθῶσι δημόσιοι ὑπάλληλοι· ὅτι δὲ περιπλέον οὗτος δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὑπάλληλος, οὔτε νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὰς περὶ δημοσίων λειτουργῶν καθιερωμένας διατάξεις, δύναται νὰ τὸ κατανοήσῃ ἕκαστος, ὅταν παρατηρήσῃ ὅτι ὁ περὶ δήμων νόμος προσέθηκεν εἰδικὸν ἄρθρον διὰ νὰ κανονίσῃ τὰ περὶ ποινῆς καὶ παύσεως αὐτοῦ, ὅπερ ἐστὶ τὸ 44 ἄρθρον δι' οὗ ὥρισεν, ὅτι ἡ παῦσις τοῦ δημάρχου ἐνεργεῖται ὑπὸ μόνου τοῦ Βασιλέως, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου. Ἀναγνοὺς δὲ τὸ ἄρθρον τοῦτο προσέθηκεν ὅτι, ἐὰν ἡ παῦσις αὐτοῦ ὑπήγετο εἰς ἄλλας γενικὰς διατάξεις ἀναμφιβόλως δὲν ἤθελε κανονισθῇ τότε διὰ τοῦ ῥητοῦ τούτου ἄρθρου τοῦ δημοτικοῦ νόμου, ὅστις εἶναι τὸ δημοτικὸν, οὕτως εἰπεῖν, σύνταγμα τὸ κανονίζον τὴν ἀρμοδιότητα, τὰς σχέσεις καὶ τὴν δικαιοδοσίαν τῶν δημοτικῶν μετὰ τῶν διοικητικῶν Ἀρχῶν. Κατὰ τοῦτον δυνάμει τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου εἰ. ἐκτάκτους καὶ κατεπειγούσας περιστάσεις δύναται ὁ Νομάρχης νὰ ἐνεργήσῃ τὴν παῦσιν τοῦ δημάρχου, ἀλλὰ τότε ὀφείλει ἐντὸς 3 ἡμερῶν νὰ ἐκθέσῃ τοὺς λόγους καὶ τὰς αἰτίας ἐνώπιον τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅπερ ἢ προκαλεῖ τὴν ὁριστικὴν παῦσίν του ἢ διατάττει τὴν ἀποκατάστασιν αὐτοῦ.

Ἐπὶ τούτοις ἀπεφασίσθη νὰ γείνῃ ἡ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου λύσις τὴν προσεχῆ μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ περὶ ἐνόρκων νομοσχεδίου ἡμέραν.

Ἀκολούθως λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις, ὅτι πρὸ ἡμερῶν γνωρίζουσι πάντες τὰ περὶ κεντρικοῦ ταμείου διαφημισθέντα, τὸ ὁποῖον διεύθυνε μέχρι τοῦδε Φωτιός τις· ἐρρέθη δὲ, ὅτι ἐγένετο ἐξέλεγξις τοῦ ταμείου καὶ ἀνεκαλύφθη δυστυχῶς σημαντικὸν ἔλλειμμα χρημάτων. Τὸ ν' ἀπεικονίσῃ ἐνταῦθα τὴν θλιβερὰν οἰκονομικὴν ἡμῶν κατάστασιν, νὰ ἐκθέσῃ ὅτι εἶναι πολύτιμος σήμερον καὶ ὁ ὀβολὸς τοῦ ταμείου, καὶ νὰ συμπεράνῃ πόσον πρέπει νὰ εἴμεθα φειδωλοὶ κατὰ τοῦτο, εἶναι ἄκαιρος ματαιοπονία, διότι πάντες καὶ τὰ αἰσθάνονται, καὶ τὰ ἐννοοῦσι. Παρακαλεῖ λοιπὸν τὸν ἀρμόδιον ὑπουργὸν νὰ πληροφορήσῃ τὸ σῶμα τίς τοῦ ἐλλείμματος ἡ ποσότης, ἀπὸ τίνος χρόνου φαίνεται ὅτι ἀφηρέθησαν, πῶς ἐξηλέγχθη ἤδη, καὶ ποῖα μέτρα ὁ ὑπουργὸς ἔλαβε πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δημοσίου.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι κα φρᾶς εἶχε καλέσει τὸν ἀνωτέρω ταμίαν, νὰ παρασκευασθῇ

ἐξέλεγξιν, ἀλλ' οὗτος ὑπεξέφευγεν ἀναβάλλων τὸ πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον παρέσχεν εἰς αὐτὸν οὐχὶ σμικρὰς ὑπονοίας. Ἐπειδὴ δὲ καὶ δεύτερον προσκληθεὶς ἀνέβαλλε τὴν ἐξέλεγξιν, ποτὲ μὲν ἀσθένειαν, ποτὲ δ' ἄλλα τοιαῦτα προτείνων, ἀνησύχησε τότε πλειότερον, καὶ ἀναθέσας τὴν διεύθυνσιν τοῦ ταμείου εἰς ἄλλον, διέταξε νὰ ἐνεργηθῇ ταχεῖα ἐξέλεγξις. Συνήχθη δ' ἐκ τῆς ἐξελέγξεως, ὅτι 183,000 δραχ. περίπου ἐλλείπουσιν ἀπὸ τοῦ ταμείου. Καὶ ἐκεῖνος μὲν ἐρωτηθεὶς εἶπεν, ὅτι καὶ αὐτὰς βεβαίαις εἴδωκεν εἰς πληρωμὰς, ἀλλὰ μὴ ἐνθυμούμενος ὀφείλει νὰ διερευνήσῃ τὰ ἔγγραφα, καὶ ὅτι ἀσθενῶν ἐπὶ τοῦ παρόντος θέλει μόλις ἀναλαβὼν ἐξετάσει. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ ἔλλειμμα δὲν εἶναι μικροῦ λόγου, ἐνόμισεν ἀσφαλὲς νὰ θέσῃ αὐτὸν ὑπὸ προσωπικὴν κράτησιν καὶ πληροφορηθεὶς ὅτι ἔχει κτήματα εἰς Λαμίαν, ἔγραψε νὰ γείνῃ ἐπ' αὐτῶν συντηρητικὴ κατάσχεσις. Παρατηρεῖ δὲ ὅτι δὲν εἶχε γείνει οὐδέποτε ἐξέλεγξις ἐπὶ τοῦ ταμείου του.

Ἐπενεγκόντος δὲ ἄλλου ὅτι, ὡς εἶχε πληροφορηθῇ, ἐγένετο τοιαύτη ἐξέλεγξις καὶ κατὰ τὸ 1845, ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι εἶχε μὲν σταλῇ τότε διαταγὴ πρὸς ἐξέλεγξιν τοῦ ταμείου, ἀλλ' ἀνεστάλη συγχρόνως καὶ φαίνεται ὅτι τὸ ἔλλειμμα τοῦτο ἐγένετο ἔκτοτε.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ γνωρισθῶσιν ἀκριβέστερον τὰ κατὰ τὴν ἐξέλεγξιν ταύτην, διὰ νὰ πληροφορηθῇ τὸ Σῶμα ἀπὸ τίνος χρόνου ἐγένετο ἡ ἐξαίρεσις αὕτη, διότι τὸ πρᾶγμα λαμβάνει σπουδαιότερόν τινα χαρακτῆρα, παρ' ὅ,τι φαίνεται εἰς τὴν φύσιν του. Διϊσχυρίζεται δὲ ὅτι τὸ φαινόμενον τοῦτο ἀποτόμως συγκρούεται μὲ τὴν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου καλὴν ἰδέαν ὅλων, τὴν ὁποίαν εἰσέτι αὐτὸς διασώζει, ὅθεν ἀνάγκη νὰ ἐξακριβωθῇ πλειότερον ἡ ἐξέλεγξις, διὰ νὰ ἴδωμεν πότε κυρίως ἐπήγασε τὸ ἔλλειμμα τοῦτο.

Προτείναντος δ' ἄλλου ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ ἐξέλεγξις καὶ ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως τοῦ χαρτοσήμου, ἐπέφερεν ὁ πρῶτος τὸν λόγον λαβὼν ὅτι ἀνάγκη νὰ ἐνεργηθῇ γενικωτέρα τις ἐξέλεγξις καὶ εἰς τὰ ἐπαρχιακὰ ταμεῖα. διότι, ὡς μανθάνει, συμβαίνουσι πολυειδεῖς καταχρήσεις· εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι ἐκεῖσε γίνονται αἱ εἰσπράξεις δι' εἰδικῶν εἰσπρακτόρων, οἵτινες κατὰ πόλεις καὶ δήμους φερόμενοι εἰσπράττουσι τοὺς φόρους τοῦ δημοσίου· ἀλλ' οὗτοι μὲν ἀναβάλλοντες τὴν εἰς τὰ ταμεῖα κατάθεσιν τῶν χρημάτων, οἱ δὲ ταμίαι μὴ σημειοῦντες εὐθὺς τὴν παραλαβήν

των, ἐμπορεύονται πολυειδῶς τὸν δημόσιον πλοῦτον καὶ δι' ἐξελέγξεως γενικῆς τίς οἶδεν ὁποῖαι ἀνακαλύψεις θέλουσι γίνει. Διὸ συνίστησι τοῦτο εἰς τὸν ὑπουργόν. Ὁ δὲ προκείμενος Φώτιος ἐκ συνεννοήσεως διαθέτων τὰ δημόσια, τοσοῦτον εἶχε διαρθείρει πάντας ἐν γένει δι' ὧν ἠδύνατο νὰ μάθῃ ὅτι πρόκειται νὰ τῇ γίνῃ ἐξέλεγξις, ὥστε ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐμπορεύετο καὶ διέθετε πολυτρόπως τὰ χρήματα τοῦ ταμείου, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰδοποιούμενος προελάμβανε πάντοτε πᾶσαν ἐξέλεγξιν. Οὕτω π. χ. ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ λάβῃ τις 100,000 δρ. (καὶ ταῦτο συνέβαινεν εἰς τὰ στρατιωτικὰ συνήθως ἐνταλματα) ἔλιδε πρὸς αὐτὸν 10,000 μόνον, καὶ τοιουτοτρόπως οὗτος μὲν ἔλεγεν ὅτι ἔλαβε τὴν ποσότητα ὅλην, ἐκεῖνος δὲ ἀφίνων τὸ ἔνταλμα ἀνεξόφλητον, εἶχεν εἰς κυκλοφορίαν τὰς 90,000 ἐπὶ δύω καὶ πλειότερον μῆνας, καὶ εἰδοποιούμενος ἔπειτα περὶ ἐξελέγξεως ἀνελάμβανεν αὐτὰ ἐν καιρῷ. Ἐπανερχόμενος δὲ συνίστησι πρὸς τὸν ὑπουργὸν καὶ τὴν τῶν ἐπαρχιακῶν ταμείων ἐξέλεγξιν, διότι ἐὰν καὶ ἐκεῖ συμβαίνωσι τὰ αὐτά, ταχέως θέλομεν φθάσει εἰς χρεοκοπίαν.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ ὅτι ἐλήφθησαν καὶ περὶ τούτου τὰ καταλληλότερα μέτρα, παρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἐπειδὴ ἀγνοεῖ ἐὰν πολλαὶ συνεισφοραὶ σταλεῖσαι ἔξωθεν πρὸς ἡμᾶς εἰσήχθησαν μέχρι τοῦδε εἰς τὸ ταμεῖον, ἐπιθυμεῖ νὰ τὸν πληροφορήσῃ περὶ τούτου ὁ ὑπουργὸς, καὶ ἐὰν δὲν εἰσήχθησαν νὰ εἴπῃ πρὸς τὴν Βουλὴν τὰς αἰτίας. Πρὸς δὲ, λέγουσιν ὅτι πολλὰ ἐδαπανήθησαν παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, χωρὶς νὰ ἔχῃ ὁ τότε ὑπουργὸς τὰ ἀναγκαῖα ἐντάλματα ἀνὰ χεῖρας. Καὶ δὲν πιςεύει μὲν τὰ λεγόμενα ταῦτα, ἀλλὰ διὰ νὰ ματαιωθῶσι τοῦ λοιποῦ, πρέπει νὰ δώσῃ καὶ περὶ τούτου λόγον ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργός.

Ἀπήντησεν ὁ πρώην ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι πᾶν ὑπουργεῖον ἔχει, ὡς γνωστὸν, προϋπολογισμὸν ἴδιον, καὶ ἐπ' αὐτοῦ τούτου ἐνεργεῖ τὰς δαπάνας, ὥστε πᾶσα δαπάνη γινομένη ἐπ' αὐτοῦ εἶναι ἀπρόσβλητος καὶ σαφὴς, ἀλλ' εἰς ἀναγκαίας τινὰς περιστάσεις δύναται νὰ κάμῃ καὶ καθ' ὑπέρβασιν ἐκτάκτους τινὰς δαπάνας ὑπ' εὐθύνην του, σημείων αὐτὰς εἰς ἀποδείξεις καὶ ἔγγραφα δεδικαιολογημένα· ἡ δὲ αὐθόρμητος, ὡς εἰπεῖν, αὕτη δαπάνη τοσοῦτον καθίσταται ἀπαραίτητος, καθ' ὅσον διὰ τὸ κατεπείγον τῶν περιστάσεων οὔτε ν' ἀναβάλῃ αὐτὴν συμφέρει, οὔτε ὁ καιρὸς ἐπιτρέπει νὰ προηγηθῇ ἡ παρὰ τῶν βουλῶν ἀπαιτουμένη συμπληρωτικὴ πίστωσις, ὀφείλει δ' ἀνυπερθέτως νὰ πράξῃ αὐτὸ ἀκολούθως· εἰς περιστάσεις τοιαύτας εὑρέθη καὶ τὸ προλαβὸν ὑπουργεῖον, ποτὲ ὅμως δὲν συνέβη νὰ μὴ προηγηθῇ πάσης δαπάνης τὸ ἀνῆκον ἔνταλμα, ἢ Β. Διάταγμα ἢ καὶ ὑπουργικὴ πρᾶξις. Ἂν δὲ μέχρι τῆς παραιτήσεως του τὸ ὑπουργεῖον ἐκεῖνο δὲν ἠδυνήθη διὰ τὰς περιστάσεις νὰ ὑποβάλῃ καὶ τὰς τοιαύτας δαπάνας διὰ τοῦ ἀνήκοντος περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως νομοσχεδίου, προῆλθε τοῦτο, διότι δὲν εἶχον ἕως τότε ἐκκαθαρισθῇ ἐντελῶς αἱ δαπάναι αὗται, ἂν καὶ κατεβλήθη πᾶσα φροντὶς, ἐπειδὴ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ὅλων δαπανῶν συνήθως δὲν γνωρίζεται πρὸ τῆς λήξεως τῆς χρήσεως. Καλῶς λοιπὸν ἀπετάθη ὁ προαγορεύσας πρὸς τὸν διάδοχον αὐτοῦ ὑπουργὸν, τὸν ὁποῖον καὶ αὐτὸς παρακαλεῖ νὰ ζητήσῃ τὰ περὶ τῶν δαπανῶν τούτων ἔγγραφα, καὶ ἐξετάσῃ ἐὰν καλῶς ἐξεδόθησαν διὰ λόγους ἰσχυροὺς τῆς ὑπηρεσίας, νὰ ὑποβάλῃ δ' ἔπειτα τὸ ἀποτέλεσμα ἐνώπιον τῆς βουλῆς διὰ τῆς ἀπαιτουμένης συμπληρωτικῆς πιστώσεως.

Ἄλλος μετὰ τοῦτον παρετήρησεν ὅτι πρό τινος καιροῦ ἀπεσπάλησαν εἰς τὸ δημόσιον 170,000 φράγκων ἐκ τῶν κληροδοτημάτων τοῦ ἀειμνήστου Βαρβάκη εἰς συναλλάγματα. Μανθάνει δ' ὅτι τὰ συναλλάγματα ταῦτα διαπραγματεύθη τὸ ὑπουργεῖον ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ δημοσίου, λαβὸν ἀντ' αὐτῶν ἄλλα συναλλάγματα τὰ ὁποῖα λήξαντα κατὰ τὴν 31 Μαρτίου δὲν ἐπληρώθησαν καὶ ἤδη εἶναι κίνδυνος ν' ἀπολεσθῇ ποσότης ἱκανὴ ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν ὁποίων ἔλαβε συναλλαγμάτων. Προκαλεῖ λοιπὸν τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομ. ὑπουργὸν νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν περὶ τούτου.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι ἀληθῶς ἡ ποσότης αὕτη ἐξάλη διὰ συναλλαγμάτων πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ δημόσιον ἐπρόκειτο νὰ πληρώσῃ 170,000 φράγκων διὰ τὸ πρὸς τὸν ἱππότην Εὐνάρδον χρέος του, ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησ. ὑπουργὸς μετεβίβασε τὴν ἀνωτέρω ποσότητα εἰς διαταγὴν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ. Διὸ διεπραγματεύθησαν τὰς συναλλαγματικὰς ταύτας, ἔλαβον νέας καὶ ἐστάλησαν αὗται πρὸς τὸν ῥηθέντα ἱππότην, ἀλλ' ἐπῆλθον αἱ ταραχαὶ τῆς Εὐρώπης καὶ τὰ συναλλάγματα ταῦτα δὲν ἐξωρλήθησαν.

Παρετήρησεν ὁ προαγορεύσας ὅτι τῶν ἐκ τῆς Ρωσσίας ἀποσταλέντων πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἡμῶν συναλλαγμάτων οἱ ἐκδόται ἦσαν ἔμποροι ἀξιόχρεοι διὰ τὰ κεφάλαιά των καὶ τὴν ὑπόληψίν

των· ἔλεγον δὲ τὰ συναλλάγματα ταῦτα κατὰ τὰς ἀρχὰς Φεβρουαρίου πληρωτέα εἰς Παρισίους. Τὸ ὑπουργεῖον διαπραγματευθὲν καὶ ἐκποιήσαν ταῦτα πρὸς τὸν Κύριον Ῥάλλην ἔλαβεν ἄλλα εἰς βάρος δύο ἐμπόρων εἰς Παρισίους οἵτινες ἐπτώχευσαν, ὥστε τὸ ὑπουργεῖον ἄφηκεν ἐκ τῶν χειρῶν του τὸ ἀξιόχρεων καὶ ἐδέχθη τὸ ἐπισφαλὲς, καὶ μάλιστα ἐνῷ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα εἶχεν, ἠδύναντο νὰ πωληθῶσι πρὸς 1:14 τὸ ὀφάγκον ἢ πρὸς 1:13 τὸ ὀλιγώτερον καὶ τοῖς μετρητοῖς, ἐπειδὴ ἦσαν βραχυπρόθεσμα, τὰ ἔδωκεν πρὸς 1:12 1/4 καὶ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἔλαβε τὰ ἠγόρασε πρὸς 1:11 60/00 παρὰ τοῦ ἐκδότου Λουκᾶ Ῥάλλη διὰ προθεσμίας δύο μηνῶν μακροτέρας τῆς τῶν συναλλαγμάτων, τὰ ὁποῖα εἶχεν· ἀφ' οὗ δ' οἱ ἀποδέκται αὐτῶν ἐπτώχευσαν ἤδη, ἀγνοεῖ ἂν τὸ ὑπουργεῖον ἐρρόντισε δι' αὐτὰ, ἵνα ἐξασφαλισθῇ καὶ παρὰ τοῦ ἐκδότου αὐτῶν καθ' ὅσον ἐν ἐλλείψει τῶν ἀποδεκτῶν ὑπόκεινται εἰς τὴν αὐτὴν μὲ τοὺς ἀποδέκτας εὐθύνην καὶ οἱ ἐκδόται, ἀφοῦ τὸ δημόσιον ὑπέκυψεν εἰς ζημίαν ἑξακισχιλίων δραχμῶν περίπου ὡς ἐκ τῆς διαπραγματεύσεως τὴν ὁποίαν ἔκαμεν.

Ἐνταῦθα δὲ, ἀπόντος τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ὅστις ἠδύνατο ν' ἀπαντήσῃ τὰ δέοντα, ἀνεβλήθη καὶ ἡ περὶ τούτου ἐξέτασις ἐπὶ ἄλλην ἡμέραν.

Μετὰ τοῦτο λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις ὅτι ἔχων ἀνὰ χεῖρας τὸ περὶ ἀναλογισμοῦ τῶν νεοσυλλέκτων ἔγγραφον τοῦ 1848, παρατηρεῖ ὅτι δὲν ἐτηρήθη ἀναλογία τις καὶ δικαιοσύνη κατ' ἐπαρχίας, ἐπειδὴ τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἔλαβεν ὡς βάσιν τοὺς ἐν τῇ βουλῇ ὑπάρχοντας ἀπογραφικοὺς πίνακας· οὕτω π.χ. ἐνῷ ὁ εἰς Ξηροχῶρι πληθυσμὸς ἀναβαίνει εἰς 10,000 σημειοῦται σήμερον διὰ τοὺς νεοσυλλέκτους εἰς 8,500, ἐνῷ ἡ ἐπαρχία Φθιώτιδος ὑπερβαίνει τὰς 30000, ἐνταῦθα ἀνελογίσθη εἰς 27000, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἐπαρχίας. Δι' ἔργων λοιπὸν ἀποδεικνύεται ὅτι εἰς τὴν νέαν ταύτην ἀναλογίαν δὲν ὑπάρχει ἡ ἐλαχίστη δικαιοσύνη, παρατηρεῖ δ' ὅτι τοῦτο εἶναι ἄδικον, ἐπειδὴ εἰς τὰ δικαιώματα πρέπει ν' ἀντιστοιχῶσι καὶ αἱ ὑποχρεώσεις, πᾶν δὲ μὴ τοιοῦτον εἶναι ἄνισον, ἄλλως τε εἶναι ἀνωμαλία ἐπιβλαβὴς, ἄλλος μὲν πληθυσμὸς νὰ ὑπάρχῃ εἰς τοὺς πίνακας τῆς βουλῆς καὶ ἄλλος εἰς τοὺς τοῦ ὑπουργείου.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ὅτι ἂν ἡ βουλὴ ἐγκρίνῃ ν' ἀποστείλῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τοὺς ἰδίους ἀπογραφικοὺς πίνακας, τὸ δέχεται εὐχαρίστως, διότι δὲν ζητεῖται δι' αὐτῶν, εἰμὴ αὔξησις πλειοτέρα τῆς νεοσυλλεξίας, παρατηρεῖ δ' ὅτι τὸ

ὑπουργεῖον κανονίζει τὴν ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ οὐχὶ κατ' ἀρέσκειαν, ἀλλ' ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πινάκων, τοὺς ὁποίους οἱ νομάρχαι καὶ ἔπαρχοι ἀποστέλλουσιν εἰς αὐτό. Ἄλλως θέλομεν μεταβάλει νομολογίαν, ἐὰν τὸ ὑπουργεῖον ἀποδεχόμενον τοὺς πίνακας τῆς βουλῆς, δὲν κάμῃ χρῆσιν τῶν παρὰ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν ἀποστελλομένων, τῶν ὁποίων ἡ ἀπογραφὴ εἶναι ἴσως καὶ ἀκριβεστέρα.

Ἀντέταξεν ἄλλος ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν διηρεύνησε, φαίνεται, ὅσον πρέπει τοὺς πίνακας τῆς βουλῆς, ἀλλ' ἡ βουλὴ δὲν ἐνέκρινε τούτους κατ' ἰδίαν θέλησιν, ἀλλὰ κατὰ προηγουμένην ἀπόδειξιν τοῦ νομάρχου. Οὗτος δὲ σχηματίζει πολλάκις ἰδιόν τινα κύκλον, ἐνεργεῖ οἰκοθεν, καὶ ἐκδίδει ἔγγραφα ἀπ' εὐθείας, χωρὶς νὰ ἦναι ἀνάγκη νὰ διαβιβάζῃ τὰ πάντα διὰ τοῦ ὑπουργείου.

Ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι ἡ καταμέτρησις τοῦ πληθυσμοῦ, ἐφ' οὗ στηρίζεται τὸ ὑπουργεῖον, ἔχει χρονολογίαν τὸ 1845, δὲν διέγραψε δὲ ἀπογραφὴν νεωτέραν τοῦ 1846 καὶ 1847. Ἀλλὰ τὴν ἀπογραφὴν μόνον τὸ 1845 ἔχων ὑπ' ὄψιν, ἐνεργεῖ προσθαφαιρέσεις τινὰς τῶν γεννήσεων καὶ ἀποβιώσεων καὶ κατ' αὐτὰς σχηματίζει τὸν πίνακα ἑκάστου ἔτους. Παρατηρεῖ δὲ ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο εἶναι σφαλερὸν, ἐπειδὴ εἰς τὴν π. χ. συνοίκησιν ὥστε πολλοὶ τῶν ἐγχωρίων ἀλλαχοῦ διατρίβοντες καὶ ὡς δημόται ἐγγεγραμμένοι νὰ ζητήσωσι τὴν εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτῶν μεταβίβασιν τῶν δικαιωμάτων των. Τοῦτο δὲ ἐνηργήθη ἀμέσως δι' ἀποστολῆς τοῦ νομάρχου καὶ ἡ ἐπαρχία ἀπέκτησεν οὕτω νέον πλειότερον δικαίωμα ἐκ τοῦ πληθυσμοῦ. Ἤδη ἐὰν οἱ ἀπογραφικοὶ πίνακες τοῦ ὑπουργείου ἀνατρέχωσιν εἰς τὸ 1845, ἀναμφιβόλως εἶναι ἐπισφαλεῖς καὶ ἔχει δίκαιον ὁ πρῶτος περὶ αὐτῶν ἀγορεύσας.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι ἐπειδὴ δὲν ἔχει ἀκριβῆ γνῶσιν τῆς χρονολογίας τῶν ὑπουργικῶν πινάκων, ὡς ἀσχολουμένων μᾶλλον περὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ἁρμοδίων εἰσηγητῶν, ἐπιφυλάττεται νὰ λάβῃ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας. Καὶ ἐὰν μὲν οὗτοι ἦναι συντεταγμένοι κατὰ τὸν πληθυσμὸν τοῦ 1847, τὸ ὑπουργεῖον δικαιοῦται νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὸν ἐν αὐτοῖς πληθυσμόν· ἐὰν δὲ ἦναι, ὡς λέγουσι, τοῦ 1845, δὲν πρέπει νὰ παραπονεθῇ τις κατ' αὐτοῦ, διότι τοσαύτη ἦτον τότε ἡ ἀναλογία.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι αἱ περὶ γεννήσεων καὶ ἀποβιώσεων πληροφορίαι οὐδέποτε εἶναι παρ' ἡμῖν ὀρθαί, διότι ληξιαρχικὰ βιβλία εἰσέτι δὲν ἀπεκτήσαμεν. Συμβαίνει δὲ τοῦτο, ἐπειδὴ

κατὰ τὸν νόμον ἀπαιτεῖται νὰ κατασκευάζωσι καὶ ἑτοιμάζωσιν αὐτὰ οἱ εἰσαγγελεῖς, οὗτοι δὲ οὐδέποτε ἐνησχολήθησαν εἰς τὸ ἔργον τοῦτο, διὸ παραμελεῖται ὁλοτελῶς ὁ κλάδος οὗτος τῆς ὑπηρεσίας. Ἐξ ἀνάγκης λοιπὸν διὰ τὴν ἀπογραφὴν τῶν ἀναγκαίων πινάκων συλλέγει ὁ κατὰ καιροὺς ἔπαρχος οἱαδήποτε εὕρῃ πεπαλαιωμένα ἔγγραφα ἢ σημειώσεις ἁπλᾶς, καὶ ἀπαρτίζει τοσοῦτον ἀτελεῖς πίνακας.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι δὲν εἶναι τοῦτο ἔλλειψις τοῦ πρώην ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργοῦ, ἂν δὲν κατωρθώθη μὲ ὅλας τὰς προσπαθείας του. Ἡ ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπὴ εἶχε κάμει τὰς ἀναγκαίας παρατηρήσεις της, ἀλλ' εἶναι ἁμαρτία δεινὴ, ἀπὸ τοῦ 1836 ἐρριζωμένη, καὶ διὰ νὰ ἐξαλειφθῇ πρέπει νομοθετικῶς νὰ ληφθῇ πρόνοια. Εἰς μάτην διωρίσθη ἐπίτηδες καὶ ἐπίτροπος νὰ ἐξετάξῃ καὶ ὁ ἱερεὺς τῆς ἐνορίας συνάμα, διὰ νὰ γίνηται πληρέστερος ὁ κατάλογος. Αὐτὸ τοῦτο εἶναι ἀδύνατον νὰ διορθωθῇ καὶ οὐχ ἧττον συμβαίνει εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ ἀλλαχοῦ, ἐπειδὴ κατὰ μὲν τὴν περὶ στρατευσίμων περίστασιν πολυειδῶς σμικρύνουσι τὸν κατάλογον, ἐν καιρῷ τῶν ἐκλογῶν τὸν αὐξάνουσιν ὡς ἐπιδεκτικὸν, φαίνεται, μεγάλης ἐλαστικότητος.

Ἀκόμη τὸν λόγον παρετήρησεν ἄλλος ὅτι καὶ ἄλλοτε πολὺς ἐγένετο λόγος περὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ ἐν Τεργέστῃ Ἑλληνικοῦ προξένου καὶ ἄλλων, καὶ σήμερον αὖθις ἀναγγέλλει ἡ Συντηρητικὴ ὅτι ὁ Κ. Μαντσουράνης σφετερισθεὶς τὴν περιουσίαν ὑπηκόου τινὸς Ἕλληνος ἀποβιώσαντος, ἐνήχθη παρὰ τῶν κληρονόμων εἰς τὰ δικαστήρια, καὶ ἐξεδόθη κατ' αὐτοῦ ἀπόφασις ἤδη ἐκτελεστή· ἐξαιτεῖται λοιπὸν νὰ τὸν πληροφορήσῃ ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ἂν ἔχηται ἀληθείας ἡ εἴδησις, καὶ ὁποῖα ἐλήφθησαν μέτρα.

Ἀπήντησεν ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ὑπουργοῦ ἄλλος ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του γνωρίζων τὸ πρᾶγμα ὅτι, ἐπειδὴ, ὅτε ἀπεβίωσεν ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ὑπήκοος Ἕλλην, δὲν ὑπῆρχον ἐκεῖσε οἱ νόμιμοι κληρονόμοι του, ὁ παρὰ τῷ ἡμετέρῳ ἐμπορικῷ γραφείῳ ἀναπληρῶν τότε τὴν θέσιν τοῦ προξένου Κ. Μαντσουράνης, ἀναλαβὼν τὴν μικρὰν ἐκείνου περιουσίαν, τὴν διετήρησε ἐντὸς τοῦ γραφείου, ὅτε δὲ μετ' οὐ πολὺ ἀνεφάνησαν οἱ κληρονόμοι τοῦ θανόντος τὴν ἐνεχείρισε πρὸς αὐτούς· ἀλλὰ βραδύτερον ἔπειτα ἐμφανισθέντες εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον ἄλλοι νεώτεροι κληρονόμοι, παρεπονέθησαν ὅτι κακῶς ἐδόθη ἡ περιουσία πρὸς ἄλλους ἐνῷ αὐτοὶ εἶναι οἱ γνήσιοι κληρονόμοι καὶ πρὸς αὐτοὺς μόνον ἀνήκει. Τὸ ὑπουργεῖον ἔγραψε τότε πρὸς τὴν πρεσβείαν, ἥτις

εἶχε διαδεχθῇ τὸ γραφεῖον, ἡ δὲ πρεσβεία ἀπήντησεν ὅτι τὰ πράγματα ἐδόθησαν πρὸ πολλοῦ ἤδη, οἱ δὲ νέοι ἀπαιτηταὶ, ἐὰν νομίζωσιν ὅτι ἀδικοῦνται δύνανται νὰ ἐνάξωσι τοὺς πρώτους καὶ νὰ διεκδικήσωσι τὰ δικαιά των. Ἀλλ' οὗτοι μὴ ἀρκεσθέντες εἰς τοῦτο, ἐνόμισαν πρόσφορον νὰ ἐνάξωσι τὸν Κ. Μαντσουράνην, πολίτην τίμιον καὶ χρηστὸν καὶ ὅλως ἀθῶον, ὡς ἐκ τοῦ ἱστορικοῦ τῆς ὑποθέσεως φαίνεται. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν πεποιθὼς εἰς τὴν ἀθωότητά του, ἠρκέσθη ν' ἀποστείλῃ ἐπίτροπον· ἐπειδὴ ὅμως ἤρχισαν νὰ ἐκδίδωνται κατ' αὐτοῦ προδικαστικαὶ ἀποφάσεις, ἐσκέφθη τὸ πρᾶγμα πλειότερον καὶ μεταβὰς ἐζήτησε τὰ ἔγγραφα τῆς ὑποθέσεως ταύτης· ἐπειδὴ ὅμως ὁ ἐπίτροπός του δεχθεὶς θέσιν δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν ὑπόθεσιν, αὐτὸς δὲ δὲν ἠδύνατο νὰ παρουσιασθῇ ὡς ἐπίτροπος καὶ δικηγόρος, ἐπέσπευσαν οἱ ἀντίδικοι, καὶ κατὰ τὴν νομοθεσίαν ἡμῶν ἐκέρδησαν ἐρήμην δίκην ἄδικον, ἥτις πέποιθεν ὅτι θέλει πέσει.

Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει δὲ τοῦ προέδρου, ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα ὅτι ἐξελέξαντο εἰσηγητὰς ἐπὶ τῶν εἰσαχθέντων νομοσχεδίων, ἐπὶ μὲν τοῦ περὶ ἐνόρκων τὸ α'. τὸν Κ. Ι. Περίδην, τὸ β'. τὸν Κ. Σακελλαριάδην, τὸ γ'. δὲν ἐξελέξατο, τὸ δ'. τὸν Ζ. Δεπάσταν, τὸ ε'. τὸν Ε. Παρίσσην, τὸ ς'. δὲν διώρισεν ἔτι, καὶ τὸ ζ'. τὸν Θ. Πετρινόν· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ περιθάλψεως τῶν ἐν Ὑπάτῃ παθουσῶν οἰκογενειῶν, ἐξελέξαντο ἐκτὸς τοῦ γ'. καὶ ς'. τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν ἀριθμητικὴν αὐτῶν τάξιν τοὺς ΚΚ. Α. Ἀρμάον, Γ. Λογιωτατίδην, Γ. Παππαδημητρίου, Γ. Μπάσταν, Κ. Βρυζάκην.

Κατόπιν παρελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ περὶ ἐνόρκων νομοσχεδίου εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ ἔχουσαν οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἡ ἐκ τῶν τμημάτων ἐκλεχθεῖσα εἰσηγητικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τῶν ἐνόρκων, συνελθοῦσα ἐν τῷ βουλευτικῷ καταγήματι, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν, καὶ διῆλθε μετὰ προσοχῆς τὸ ὑποβαλλόμενον πρὸς τὴν βουλὴν νομοσχέδιον τοῦτο, καὶ συνάμα τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τοῦ κυρίου ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ.

Παρατηρήσασα δὲ ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἔχει καλῶς, συνιστᾷ αὐτὸ ὡς τοιοῦτον πρὸς τὴν βουλὴν, γνωμοδοτοῦσα τὴν παραδοχήν του.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 21 ἰουνίου 1848.

Ὁ Εἰσηγητὴς Θ. Μ. Πετρινός.»

Τελευταῖον ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς πρόσχοῦς συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ἐνόρκων νομοσχεδίου, ἐὰν ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσις ἐκτυπωθῇ, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Εὐρ. Μ. Παρίσσης.
Κ. Ἀντωνιάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΜΒ'.

Τῆς 22 Ἰουνίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν δευτέραν Ἰουνίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Βουλευτηρίου, ἀναγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος δ' ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ὁρκιωτῶν νομοσχεδίου, παρελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ περὶ σπυροκώλου νομοσχεδίου εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ ἔχουσαν οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν

α Ἡ ἐκ τῶν εἰσηγητῶν τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν, καὶ μελετήσασα μετ' ἐπιστασίας τὸ περὶ τῆς θεραπείας τῆς νόσου σπυροκώλου νομοσχέδιον, καὶ τὴν δικαιολογητικὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν, καὶ θεωροῦσα ὅτι ἡ παντελὴς τῆς ὁλεθρίας ταύτης νόσου ἐξάλειψις εἶναι ἀπαραίτητος, καὶ ὅτι ὁ σωτήριος οὗτος σκοπὸς δὲν ἐπιτυγχάνεται, εἰμὴ ἐντὸς θεραπευτηρίων διεπομένων ἀπὸ κατάλληλον κανονισμὸν, καὶ προμηθευμένων παντὸς ἀναγκαίου θεραπευτικοῦ μέσου, ὅπου καὶ ἡ θεραπεία δύναται νὰ γίνῃ τακτικὴ καὶ μεθοδικὴ, καὶ πᾶσα συγκοινωνία τῶν ὑγειῶν, καὶ μάλιστα τῶν συγγενῶν μετὰ τῶν πασχόντων εὐκόλως νὰ ἐμποδισθῇ· θεωροῦσα ὅτι ἡ

κατ' οἶκον θεραπεία, ἐπιτρεπομένη ἀπὸ τὸ νομοσχέδιον, δὲν παρέχει πλήρη ἐγγύησιν καὶ περὶ τῆς ἐντελοῦς θεραπείας τῆς νόσου, καὶ περὶ τῆς μὴ μεταδόσεως αὐτῆς, προτείνει εἰς τὴν Βουλὴν τὰς ἀκολούθους τροπολογίας, συναδούσας καὶ μὲ τὸ συμφέρον τῶν νοσούντων καὶ μὲ τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου.

Ἀπὸ τὸ ἄρθρον 2 ν' ἀφαιρεθῇ ἡ δευτέρα περικοπὴ «ἢ καὶ κατ' οἶκον τῶν ἀσθενῶν» κ.τ.λ. μέχρι τέλους τοῦ ἄρθρου.

Τὸ ἄρθρον 5 νὰ τροπολογηθῇ ὡς ἀκολούθως·

Οἱ Νομοϊατροὶ ὀφείλουσι νὰ περιοδεύωσι τὰ μέρη εἰς τὰ ὁποῖα ὑπάρχει ὑποψία ὅτι εὑρίσκονται πάσχοντες τὴν νόσον ταύτην, καὶ νὰ παραπέμπωσιν αὐτοὺς εἰς τὰ σχετικὰ θεραπευτήρια, λαμβάνοντες ἐπιμίσθιον καθ' ὅσον διαρκεῖ ἡ περιοδεία τῶν δραχμὰς ἀπὸ ὀγδοήκοντα μέχρι τῶν ἑκατὸν κατὰ μῆνα, καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ὁδοιπορίας.

Τὸ ἄρθρ. 6. νὰ καταργηθῇ ἐξ ὁλοκλήρου.

Τὸ ἄρθρον 7 γενόμενον 6 νὰ μείνῃ ὅπως ἔχει.

Τὰ ἄρθρα 8. καὶ 9 νὰ καταργηθῶσι.

Τὸ ἄρθρον 10 γενόμενον 7 νὰ τροπολογηθῇ οὕτω· «ὅστις τῶν ἀσθενῶν ἀποποιηθῇ τὴν εἰς τὸ θεραπευτήριον μετάβασίν του, θέλει μετέρχεσθαι ἀναγκαστικῶς εἰς αὐτό.

Τὸ ἄρθρον 11 νὰ καταργηθῇ.

Τὰ ἄρθρα 12, 13, 14 καὶ 15, γενόμενα 8, 9, 10 καὶ 11 θέλουσι μείνει ὅπως ἔχουσι.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Ἰουνίου 1848.

Ὁ εἰσηγητὴς Ι. ΤΑΣΣΑΙΟΣ. »

Ἐπὶ δὲ τῇ αἰτήσει τῶν βουλευτῶν Δ. Κονδύλη καὶ Τασσαίου αἰτουμένων μηνιαίαν ἄδειαν ἀπουσίας, ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ τοῖς παραχωρηθῇ μὲν ὑπὸ τὸν ὅρον, ἀλλὰ μετὰ τὸ τέλος τῶν ὑπὸ συζήτησιν εὑρισκομένων νομοσχεδίων.

Προὐτέθη ἔπειτα ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ἐνόρκων νομοσχεδίου, ἐπὶ δὲ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις ὅτι προκειμένου νὰ συζητηθῇ ἤδη νομοσχέδιον τοσοῦτον σπουδαῖον, νομίζει πρόσφορον νὰ ἀποτείνῃ πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸν παράκλησίν τινα ἀναγκαίαν. Παρατηρεῖ λοιπὸν ὅτι πολλοὶ δυστυχεῖς ὑπόδικοι ὑπὸ κράτησιν ὄντες στενάζουσιν εἰς τὰς φυλακὰς τρία ὁλόκληρα ἔτη, χωρὶς αἱ περὶ αὐτῶν ἀνακρίσεις νὰ ἀρχίσωσιν ἔτι, καὶ ἐν ᾧ κατατήκονται ἐκεῖ βασανιζόμενοι, ἡ τύχη των μένει μετέωρος ὅλως καὶ ἀόριστος, διὰ τὴν ἀπουσίαν τῶν ἀναγκαίων μαρτύρων. Τοῦτο δὲ εἶναι τὸ πικρότερον τῶν

αδικημάτων, διὰ καὶ εἰς τὴν συνέλευσιν ἐνθυμοῦνται, ὅσοι ἶλαβον μέρος, ὅτι ἐζητήθη νὰ τεθῇ ὁριόν τι τῶν ἀνακρίσεων διὰ νὰ παύσῃ τὸ ἀτόπημα τοῦτο, ἀλλὰ δὲν κατωρθώθη διὰ τὸ ῥύσει δύσκολον τοῦ νὰ ὁρισθῇ ὁ ἀναγκαῖος χρόνος. Γνωρίζει δ' ἤδη ὅτι Σαλαμίνιοί τινες, ἐπὶ ναυταπάτῃ κατηγορούμενοι, τρία σχεδὸν ἔτη στενάζουσιν εἰς τὰς φυλακάς, καὶ εἰσέτι δὲν ἤρχισεν ἡ ἀνάκρισις· ἀλλ' εἰς τὸ διάστημα τοῦτο καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς ὑφηλίου ἂν ἦσαν οἱ μάρτυρες, πάλιν ἠδύναντο νὰ συγκαλεσθῶσι καὶ νὰ δοθῇ οἱονδήποτε τέλος εἰς τὴν τύχην τῶν ἀτυχῶν τούτων οἰκογενειαρχῶν. Περὶ τούτων, καὶ πρότερον μὲν ἐπέστησε τὴν προσοχήν του ὁ πρώην ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργός, ἀλλὰ δὲν προέλαβε νὰ βελτιώσῃ τὰ κατ' αὐτούς, καὶ σήμερον παρακαλεῖ τὸν ἤδη ὑπάρχοντα νὰ ἐπιταχύνῃ τὸ κατ' αὐτὸν τὰς ἀνακρίσεις, διότι τὸ κακὸν κατέστη ἀνοικονόμητον.

Ἀπήντησεν οὗτος ὅτι ὅσον ὁ ὑπουργὸς δὲν πρέπει νὰ ἐπεμβαίνῃ εἰς τὰ δικαστικά, τοσοῦτον, καὶ ἂν ἤθελεν οὗτος, οἱ βουλευταὶ ὤφειλον νὰ τὸν ἐμποδίσωσιν· ἀλλὰ καθ' ὅσον ἐπιτρέπεται εἰς τὸ δίκαιον, ἐφρόντισεν ὥστε νὰ μὴ ἐπιῤῥεασθῇ δι' αὐτοὺς ἡ δικαιοσύνη καὶ νὰ ἐπιταχυνθῶσιν αἱ ἀνακρίσεις· ἀλλ' αἱ πλεῖσται τῶν πληροφοριῶν δὲν ἔφθασαν ἔτι καὶ οἱ πρόξενοι δὲν κατώρθωσαν νὰ συλλέξωσι τὰς ἀναγκαίας μαρτυρίας, τὸ ὁποῖον συμβαίνει συνήθως, ὅταν ἦναι ὑπόθεσις, τῆς ὁποίας οἱ μάρτυρες διατελοῦσιν εἰς τὴν ἀλλοδαπήν· ἀλλὰ καὶ οὕτω διὰ μὲν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ ἐζήτησε νὰ ἐπισπεύσωσι τὰς μαρτυρίας οἱ πρόξενοι, παρήγγειλε δὲ καὶ τὸν ἁρμόδιον εἰσαγγελέα νὰ σπεύσῃ καὶ ἂν αἱ ὑπάρχουσαι μαρτυρίαι ἀρκῶσι, νὰ ἐπιληρθῇ κατ' εὐθείαν τοῦ ἔργου.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι εὐκταῖον μὲν ἦτο νὰ διεξάγωνται ταχέως αἱ ἀνακρίσεις, ἀλλὰ τὸ νὰ τεθῇ ὅρος τις προθεσμίας εἶναι ζήτημα τὸ ὁποῖον ἀνηγέρθη εἰς ὅλα τὰ νομοθετικὰ σώματα τῆς Εὐρώπης καὶ παρ' ἡμῖν, ὡς εἶπαν, εἰς τὴν συνέλευσιν, ἀλλὰ παρετηρήθη τοῦ ἔργου τὸ δυσχερές, καθ' ὅσον ἀγνοεῖται ὁ χρόνος ὁ ἀναγκαῖος πρὸς ἀνακάλυψιν τῆς ἀληθείας. Ἀλλ' ὑπάρχουσιν ὅροι τινὲς εἰς πᾶσαν νομοθεσίαν, δι' ὧν δύναται νὰ διορθωθῇ ἐπαισθητῶς τὸ κακόν. Οὕτω κατὰ τὴν ἡμετέραν νομοθεσίαν π. χ., ὅτε διεῖπε τὸ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργεῖον, ἀπῄτει κατὰ τριμηνίαν νὰ τὸν πληροφορῇ ὁ εἰσαγγελεὺς τῶν ἑρατῶν περὶ ἑνὸς ἑκάστου τῶν ὑποδίκων, ποῖοι εἶναι αὐτοί, διὰ τί κατηγοροῦνται, πόσον καιρὸν διάγουσιν ὑπὸ κράτησιν, καὶ διὰ τί δὲν ἤρχισαν αἱ ἀνακρίσεις. Ἐκ δὲ τῶν πληροφοριῶν τούτων τὸ ὑπουργεῖον

καθοδηγούμενον ἐξωμάλυνε πᾶσαν ἄδικον δυσκολίαν καὶ αἱ ἀνακρίσεις ἐνηργοῦντο ἐγκαίρως. Ὑπάρχουσιν ὅμως ἐγκλήματά τινα εὐάριθμα μέν, ἀλλὰ διὰ τὰ ὁποῖα εἶναι δυσκολώτατον νὰ ἐπιταχυνθῶσιν αἱ ἀνακρίσεις, καὶ αὐτὰ εἶναι ὅσα χρῄζουσι μαρτυριῶν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ἐρχομένων. Καὶ ἐὰν μὲν ὁ ἀνακριτὴς θελήσῃ νὰ παραλείψῃ τοὺς μάρτυρας τούτους, εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς νὰ ἀπολύῃ τοὺς ὑπὸ δίκην, ἐπειδὴ ἐκτὸς τοῦ κράτους ἐνεργουμένων τῶν τοιούτων ἐγκλημάτων, εἶναι ἀναγκαιότατοι οἱ ἔξωθεν μάρτυρες. Νὰ ἀφήσῃ δὲ πάλιν τοὺς δυστυχεῖς τούτους νὰ διατωνισθῶσιν εἰς τὰς φυλακὰς εἶναι σκληρόν, διότι καταδικασθέντες ἠδύναντο νὰ μένωσι 4, 5 ἔτη. Ἡ περίστασις αὕτη εἶναι ἀληθῶς δυσχερὴς καὶ διὰ τοῦτο καὶ αὐτὸς μὲν πρότερον καὶ ὁ ἤδη διάδοχός του ὑπουργὸς ἀφῆκαν ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον καὶ τοὺς προκειμένους Σαλαμινίους, μὴ δυνάμενοι νὰ πράξωσί τι. Πολλάκις ὅμως δὲν πταίουσιν οἱ εἰσαγγελεῖς, ἀλλ' αὐτοὶ οἱ δικηγόροι τῶν ὑποδίκων, ἐκφεύγοντες πολυτρόπως τὴν δίκην καὶ ἀναβάλλοντες αὐτὴν εἰς ἄλλο κακουργοδικεῖον, ὁσάκις προνοοῦσι βεβαίαν τὴν καταδίκην. Ἔστε πολλοὶ τῶν ὑποδίκων τούτων ἀφ' ἑαυτῶν προκαλοῦσι τοιαύτας ἀναβολάς, καὶ ἐρευνῶν ἐπληροφορήθη τοῦτο ἐκ πείρας.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς Σαλαμινίους, εἶχεν ἀποφασισθῇ νὰ δικασθῶσιν· ἀλλ' ἐπῆλθε τότε τὸ Μουσουρικὸν δρᾶμα, καὶ ἀνεβλήθη ἡ δίκη, τοῦτο δὲ διεδέχθη ἄλλο, καὶ ἄλλο πάλιν μετ' οὐ πολύ, καὶ μετ' αὐτῶν ἐγίνοντο ἀναβολαὶ νέαι, ὥστε τρίτον ἤδη ἔτος ὑποφέρουσιν εἰς τὰς φυλακάς. Εἶναι δὲ ἐνδεεῖς οἰκογενειάρχαι, ἐγκαταλελειμμένοι καὶ εἰς τὸν ὑπουργὸν ἀπόκειται νὰ ἐνεργήσῃ ὅ,τι νομίζει κατάλληλον.

Ἄλλος παρετήρησεν ὅτι ἀληθῶς πολλοὶ ὑπόδικοι ἐκρατήθησαν εἰς τὰς φυλακὰς πέραν τοῦ δέοντος, ἀλλὰ δὲν προέρχεται τοῦτο ὡς ὁ προτελευταῖος ἠγόρευσεν, ἐκ τῆς στρεψοδικίας τῶν δικηγόρων, ἀλλ' ἐκ τῆς ἀλλεπαλλήλου μεταθέσεως τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐκ τῆς ἀδρανείας μάλιστα πολλῶν ἐξ αὐτῶν, οἵτινες ἀδιαφοροῦντες, δὲν λαμβάνουσιν οὐδεμίαν περὶ τῶν δυστυχῶν τούτων πρόνοιαν. Γνωρίζων δὲ ταῦτα ἐκ τοῦ σύνεγγυς ὡς δικηγόρος, συνίστησι καὶ αὐτὸς εἰς τὸν ὑπουργὸν τὴν ἀναγκαίαν ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τούτων ἐπαγρύπνησιν.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὰς ὡς ἐκ τῆς φύσεώς τινων ἐγκλημάτων δυσκολίας τῶν ἀνακρίσεων οὐδεὶς τῶν βουλευτῶν ἐπιφέρει ἀντίῤῥησιν, ἀλλ' ὡς ἐῤῥέθη, συμβαίνουσι πολλαὶ εἰς τὰς ὑποθέσεις βραδύτητες καὶ ἐκ βαθυμίας, καὶ ἐκ

κακῆς διαθέσεως καὶ ἐκ προθέσεως ἔτι τῶν ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων, καὶ δὲν εἶναι δίκαιον διὰ τοιαύτας αἰτίας νὰ πάσχωσιν οἱ ὑπόδικοι. Διὸ συνενοεῖ καὶ αὐτὸς τὴν φωνὴν του ἐξαιτούμενος νὰ ἐπιστήσῃ ὁ ὑπουργὸς τὴν προσοχήν του ἐπὶ τῆς διαγωγῆς τούτων.

Ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι ἵνα παύσῃ ἡ τοιαύτη ἀδράνεια καὶ καταβάλληται ὁ ἀναγκαῖος περὶ τὰς ἀνακρίσεις ζῆλος θεωρεῖ συντελεστικὸν ὥστε καὶ διὰ τὰς ποινικὰς καὶ διὰ τὰς ἐγκληματικὰς δίκας νὰ καθιερωθῇ ἡ σύνταξις πινάκων, ἐντὸς τῶν ὁποίων νὰ σημειοῦται ὄχι μόνον ἡ κατοικία τοῦ κατηγορουμένου, ἀλλὰ καὶ τῶν μαρτύρων προσέτι. Ὅταν δὲ οἱ πίνακες οὗτοι γίνωσιν, οἱ ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι ἔχοντες τοῦ λοιποῦ ἔλεγχον τῆς διαγωγῆς των, θέλουσι βιασθῆ νὰ καταβάλλωσι πᾶσαν ἐργασίαν. Οὕτω π. χ. ἐὰν ἐκ Μεγάρων πρόκηται νὰ δικασθῇ τις εἰς Ἀθήνας καὶ ἀπαιτῶνται ἐκεῖθεν ὀκτὼ μάρτυρες, δυνάμεθα νὰ ὑπολογίσωμεν πόσος καιρὸς ἦτον ἀναγκαῖος διὰ νὰ ἐπιδοθῶσιν αἱ κλήσεις καὶ πόσος διὰ νὰ ἔλθωσιν ἐνταῦθα οἱ μάρτυρες. Τότε δὲ διὰ τοῦ ἀνωτέρω πίνακος τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ γνωρίζῃ ἐὰν αἱ ἀνακρίσεις ἀναβάλλωνται ἐκ ῥᾳθυμίας ἢ ἐκ προθέσεως, οἱ δὲ ἀρμόδιοι ὑπάλληλοι εἴτε λόγῳ φιλοτιμίας ἢ καὶ διὰ φόβον προσέτι θέλουσι διεξάγει ἐγκαίρως τὰς ἀνακρίσεις, καὶ παύουσιν οὕτω τυσαῦται λυπηραὶ βραδύτητες.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι ὑπάρχουσιν οἱ πίνακες τοὺς ὁποίους προτείνει ὁ ἀγορεύσας καὶ εἶναι αὐτοὶ οὗτοι, ἐντὸς τῶν ὁποίων προεῖπεν ὅτι ὁ εἰσαγγελεὺς ἐσημείου πρὸς τὸ ὑπουργεῖον πόσοι εὑρίσκονται εἰς τὰς φυλακὰς, διατί κατηγοροῦνται κτλ. ἅμα δὲ παρῆρχοντο οἱ τρεῖς μῆνες καὶ αἱ ἀνακρίσεις δὲν ἐνηργοῦντο, ἐζήτει λόγον παρὰ τοῦ εἰσαγγελέως καὶ ἐμάνθανε διὰ τί δὲν ἐνηργήθησαν, ποῖοι εἶναι οἱ ζητούμενοι μάρτυρες καὶ πᾶν ὅ,τι ἄλλο. Περιπλέον μετέβαινεν αὐτοπροσώπως εἰς τὰς φυλακὰς καὶ ἤκουε παρ' αὐτῶν ἔτι τῶν ὑποδίκων τὰς ἀνάγκας καὶ τὰ παράπονά των, ὥστε πανταχόθεν ἠδύνατο νὰ μανθάνῃ τὰ πάντα καὶ νὰ ἐπιφέρῃ κατὰ τὸ δυνατὸν τὴν θεραπείαν· τοιούτων λοιπὸν πινάκων ἀνάγκην δὲν ἔχομεν.

Ἐνταῦθα διαδεχθέντος τὴν ἕδραν τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, λαβὼν τὸν λόγον ὁ πρόεδρος εἶπεν ὅτι εἰς μάτην ἀνέφερεν ὁ προαγορεύσας ὅτι καὶ μέτρα αὐστηρὰ ὑπάρχουσι καὶ πίνακες κατὰ τριμηνίαν καὶ ἐν γένει πᾶν ὅ,τι δύναται να διευκολύνῃ τὴν διεξαγωγὴν καὶ τὸ πέρας τῶν ἀνακρίσεων· ἐπειδὴ, ὅταν οἱ ἀνακριτικοὶ οὗτοι ὑπάλληλοι εἰς μόνα τὰ πάθη των ὑπακούοντες, ἐκ

προθέσεως ἀναβάλλωσι τὰς ἀνακρίσεις, ὅλα τὰ ἀνωτέρω μέτρα δὲν εἶναι ἰσχυρά. Δυστυχῶς δὲ ὑπάρχουσι τοιοῦτοι ὑπάλληλοι, τῶν ὁποίων τὰ πάθη ἐπενεργοῦσι κατ' αὐτοῦ τοῦ δικαίου· εἷς δῆμόν τινα π. χ. τῶν Ἀθηνῶν μόλις ἀπέχοντα πέντε ὥρας ἐντεῦθεν, συνέβη κατὰ τὸν παρελθόντα Μάρτιον μικρὰ συμπλοκὴ μεταξύ τινων ἐγχωρίων. Ἡ εἰσαγγελία συνέλαβεν ἔκτοτε ὅσους ἐνόμιζεν ὑπευθύνους, τοὺς ἔῤῥιψεν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ἀρκουμένη εἰς τοῦτο, οὐ μόνον δὲν κλητεύει τοὺς μάρτυρας διὰ νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ἀνάκρισιν, ἀλλὰ καὶ οἴκοθεν προσερχομένους τοὺς ἀποπέμπει βιαίως. Μόνον δὲ ἀποστέλλει ἐν τῷ μεταξὺ εἰς τὸν δῆμον ἀπόσπασμα χωροφυλάκων, οἵτινες περιφερόμενοι σκανδαλωδῶς εἰς τὰ πέριξ, ἐπανέρχονται πάλιν χωρὶς να ἐνεργήσωσιν ἄλλο τι. Οὕτω λοιπὸν τέσσαρας ἤδη μῆνας βαρύνεται ἡ τύχη τῶν ὑποδίκων, καὶ τέσσαρας μῆνας ἀναβάλλεται ἡ κατάθεσις τῶν μαρτύρων χωρὶς νὰ γίνῃ οὐδεμία εἰσέτι ἐνέργεια. Καὶ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸν ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸν τῷ ἐφράζει πανδήμως τὴν εὐχαρίστησίν του δι' ὅσα ἠθέλησε νὰ ἐνεργηθῶσιν ἐσχάτως, ἀλλὰ περιπλέκουσιν ἄλλοι τὸ πρᾶγμα ἐξ ἐμπαθοῦς διαθέσεως ὁρμώμενοι, καὶ ἀδιαφοροῦσι διὰ τὸ δίκαιον. Διὸ τῳόντι πρέπει νὰ ληφθῇ μέτρον ὑπὲρ τῆς ἀκριβοῦς ἐκπληρώσεως τῶν χρεῶν τῶν τοιούτων ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων.

Ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι καὶ ἄλλοτε ἐθεωρήθη συντελεστικώτατον τὸ νὰ ληφθῇ μέτρον τι μισθοδοσίας τῶν εἰρηνοδικῶν, ἡ δὲ χρησιμότης αὐτοῦ ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τῆς βουλῆς καὶ τοῦ ὑπουργείου. Διὸ μετὰ πολλὰς ἐπανειλημμένας συστάσεις εἰσήχθη νομοσχέδιον περὶ τούτου, τὸ ὁποῖον παμψηφεὶ παρεδέχθη· ἀλλ' ἔκτοτε ἀγνοεῖ ὁποία ἡ τύχη τοῦ νομοσχεδίου τούτου, καὶ οὐδεὶς γνωρίζει ἐὰν εἰσήχθη εἰς τὴν Γερουσίαν ἢ ὄχι. Καὶ ἐὰν μὲν δὲν εἰσήχθη, διὰ τί νὰ εἰσαχθῇ ματαίως καὶ εἰς τὴν βουλήν; καὶ ἂν τὸ ἐνόμιζε περιττὸν, διατί νὰ ἐπασχολήσῃ ἀσκόπως καὶ ἄνευ λόγου τὸ σῶμα; Παρατηρεῖ δὲ ὅτι ἡ ἐπιψήφισις καὶ ἐφαρμογὴ τοῦ νομοσχεδίου τούτου καθίσταται ἀναγκαιοτάτη, ἐπειδὴ ὁ κλάδος οὗτος τῆς ὑπηρεσίας πάσχει δεινῶς, καὶ, ὡς γνωστὸν, εἶναι ὁ συνηθέστερος εἰς τὰς διενέξεις τῶν πολιτῶν.

Παρατηρηθέντος δὲ ὅτι καὶ αὐτὸ καὶ ἄλλα θέλουσιν εἰσαχθῇ ἐν καιρῷ εἰς τὴν γερουσίαν, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Δεληγιάννη καὶ Τσαμπουράκη, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71,

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ ἐνόρκων νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ν.
Γεώργιος Λογιωτατίδης	Ν.
Δ. Δεληγεώργης	Ν.
Π. Τσιμπουράκης	Ν.
Πάνος Μοναστηριώτης	
Σταῦρος Γρίβας	Ν.
Ἰωάννης Πετμέζης	Ν.
Μ. Καΐρης	Ν.
Δημήτριος Κονδύλης	Ν.
Ἀντώνιος Καμπάνης	
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.
Νικόλαος Ἰατρός	Ν.
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	Ν.
Δημ. Καλλιφρονᾶς	Ν.
Κωνστ. Βρυζάκης	Ν.
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.
Κ. Τζαβέλλας	Ν.
Σ. Στράτος	
Π. Ῥάγκος	
Λουκᾶς Π. Νάκος	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	
Πέτρος Τσανετάκης	Ν.
Γεώργιος Κονδύλης	
Κων. Φασίτσας	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.
Γεώργιος Ι. Βατίστας	Ν.
Ἄγγελος Γουζούασης	Ν.
Γεώργιος Κ. Βελῆς	
Ἰωάν. Α. Χατζόπουλος	
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	
Μιχαὴλ Σισίνης	Ν.
Γρηγόριος Χατσηγιάννος	
Γεώργιος Μῆτσος	
Ἰωάννης Κλίμακας	
Ἀναγνώστης Δημητρίου	Ν.
Πέτρος Α. Ζάννος	
Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	
Χριστόδ. Ν. Δεμάθας	Ν.
Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν.
Γεώργιος Πετμεζᾶς	Ν.
Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	Ν.
Βασίλειος Πετμεζᾶς	
Ἰω. Ζάρκος	
Γ. Ν. Κορφιωτάκης	
Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Σταμάτιος Νικολαΐδης	Ν.
Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Π. Δεληγιάννης	Ν.
Δημ. Ν. Μπούκουρας	
Γεώρ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Ζαφείριος Δεπάστας	Ν.
Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	Ν.
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Γεώρ Πανοπριφτόπουλος	Ν.
Ἐμμανουὴλ Χ. Τσοῦχλος	
Ἰωάννης Ζαφειρόπουλος	Ν.
Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Νικόλαος Κορφιωτάκης	
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν.
Παρασκευᾶς Ματάλας	
Ἠλίας Γιατράκος	Ν.
Λουκᾶς Στέφανος	
Κύρ. Σπυρίδωνος	
Ῥήγας Παλαμίδης	Ν.

Θεόδωρος Μ. Πετρινὸς	Ν.
Κωνσταντῖνος Μανέτας	Ν.
Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Μελέτης Χατσῆ Μελέτη	Ν.
Νικόλαος Τσαλακώστας	Ν.
Δημήτ. Σακελλαριάδης	Ν.
Νικόλαος Μπούτουνας	Ν.
Π. Παππατσώνης	
Ἰω. Παππατσώνης	
Π. Δαρειώτης	
Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.
Στρατῆς Δεληγιαννάκης	Ν.
Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Παῦλος Λεντούδης	
Χρύσανθος Σουμαρίπας	Ν.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Κωνστ. Βέϊκος	Ν.
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	Ν.
Δημήτριος Βιρβίλης	Ν.
Γεώργιος Μπάνης	Ν.
Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Ἀ. Μαυρομιχάλης	
Γεώρ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.
Ν. Μοσχούλας	
Γεώρ. Π Ζαρειφόπουλος	
Α. Κανελόπουλος	
Κωνσταντῖνος Δ. Σχινᾶς	
Ἰωάννης Γκοῦρας	
Ἀναγνώστης Κεχαγιᾶς	Ν.
Σπ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Παν. Παπαδιαμαντόπ.	
Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Χριστόδουλος Τσῖνος	
Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Θεόδωρος Ι. Μέξης	
Ἐμ. Λαζάρου Ὀρλόφ	
Γεώργιος Μπάστας	Ν.
Κώνστας Δαρειώτης	
Σταμάτιος Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Ἰωάννης Περίδης	Ν.
Ἀνδ. Μάμουκας	Ν.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστράτιος Παρίσσης	
Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ν.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	
Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Ἀν. Παπατσώρης	
Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.
Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Γεώρ. Σ. Κριεζῆς	Ν.
Α. Γ. Κουντουριώτης	
Δ. Α. Κουντουριώτης	Ν.
Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	Ν.
Δημήτριος Χατσίσκος	
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν.
Ἰωάννης Τασσαῖος	Ν.
Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Ἰωάννης Οἰκονόμου	

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 1 ἄρθρον, παραδεχομένης τῆς ἐπιτροπῆς τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐπὶ τούτου δὲ παρετήρησέ τις ὅτι ἐπειδὴ οἱ περὶ ἐνόρκων καταλογοι πρόκειται νὰ συνταχθῶσιν ἐξ ὑπαρχῆς, νομίζει ὅτι δὲν ἔχει καλῶς τὸ ῥῆμα «ἀνεγνωρίσθησαν» διότι ὁ χρόνος οὗτος προϋποθέτει τὴν ὕπαρξιν ἄλλων καταλόγων, ἐνῷ κατὰ τὸν προκείμενον νόμον θέλουσι συνταχθῆ νέοι καὶ οὗτοι θέλουσιν εἶσθαι διαρκεῖς εἰς τὸ μέλλον. Διὸ συνεπέστερον νομίζει νὰ τεθῆ «ἀναγνωρισθῶσιν.»

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς ὅτι παραπέμπει τὴν βουλὴν εἰς τὸ 23 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου· τὸ ὁποῖον ὑποθέτει καταλόγους φέροντας ἀνεγνωρισμένα ὀνόματα, θέλομεν δὲ προβῆ κατ' αὐτὰ συμφώνως μὲ τὴν μέχρι τοῦδε ὑπάρχουσαν τάξιν ἀχρι 1. Φεβρουαρίου, ὅτε θέλει ἀρχίσει ἡ διαγραφομένη ἤδη πορεία καὶ τότε θέλουσιν εἶσθαι ἐγγεγραμμένοι οἱ κατὰ τὸν νόμον ἔχοντες τὰ προσόντα ἐνορκοι. Ὁ νόμος δὲ οὗτος ὑποθέτει καταλόγους γνωστούς. Περιπλέον δ' ἐνῷ τὸ 45 ἄρθρον τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων διασαφηνίζει τὸ ἄρθρον πληρέστατα, παρατηρεῖ ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἀρχόμενον, οὕτως εἰπεῖν, συνθετικῶς εἰς τὰ ἔμπροσθεν, προχωρεῖ βαθμηδὸν ἀναλυτικῶς καὶ περιέχει ἐν ἑαυτῷ πᾶσαν διασάφησιν.

Ἀντέκρουσεν ἄλλος ὅτι λανθάνεται ὁ ὑπουργὸς ἐὰν νομίζῃ ὅτι τὸ 1 ἄρθρον αἰνίττεται καταλόγους ἀνεγνωρισμένους, τοὐναντίον δὲ πραγματεύεται περὶ καταλόγων προσεχῶς συνταχθησομένων. Ἀναγνοὺς δὲ τὸ ἄρθρον, συνήγαγεν ὅτι ἡ λέξις « ἀνεγνωρίσθησαν » δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ παλαιῶν καταλόγων, ἀλλ' ἐπὶ τῶν μελλόντων νὰ γίνωσιν ἤδη. Ἐκ τούτου δὲ ὑποτίθεται ὅτι ἐντὸς τῶν νέων καταλόγων θέλουσι τεθῆ τὰ ὀνόματα πολιτῶν, τῶν ὁποίων τὰ προσόντα ἀνεγνωρίσθησαν ἤδη καὶ ἑπομένως διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ μεταβληθῇ τὸ ῥῆμα εἰς ἄλλην ἔγκλισιν καὶ ἔχει καλῶς σημειωθὲν « ἀνεγνωρίσθησαν. »

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι τὸ 1 ἄρθρον οὐδὲν ἄλλο ἐννοεῖ εἰμὴ ὅτι ἡ σύνταξις τῶν καταλόγων θέλει γίνει, ἀφοῦ ὁ δήμαρχος ἀναγνωρίσῃ τοὺς ἔχοντας τὰ προσόντα τοῦ 45 ἄρθρου. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἡ οὐσία εἶναι ἡ αὐτὴ, δὲν πρέπει νὰ διαφωνῶμεν σχολιάζοντες λέξεις, οὐδὲ νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὴν γερουσίαν ἓν νομοσχέδιον τοσοῦτον σπουδαῖον, μόνον διὰ νὰ μεταβληθῇ μία λέξις, τῆς ὁποίας τὸ σημαινόμενον δὲν ἀλλοιόνει τὴν ἔννοιαν.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι ὅταν δὲν λεχθῶσιν ὑπ' ὄψιν ἅπαντες οἱ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου ἀναπτυχθέντες λόγοι τῆς γερουσίας, ἀληθῶς ἐμφαίνει τὸ ἄρθρον γριφῶδές τι καὶ δυσεξήγητον. Ἀλλ' ἅμα ἀναθεωρήσαντες εἰς τοὺς λόγους διεξέλθωμεν αὐτοὺς ἐντελῶς, θέλομεν ἴδει ὅτι τὸ ἄρθρον εἶναι ἀντιλειπὲς καὶ σαφές. Παρατηρεῖ δὲ ὅτι πολὺ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ νόμου τούτου ὑπῆρχε παρ' ἡμῖν ὁρκωτικὸν σύστημα, διὰ δὲ τοῦ παρόντος πρόκειται μόνον νὰ συμβιβασθῶσιν ἐλλείψεις τινὲς καὶ βελτιωθῇ πλειότερον τὸ σύστημα τοῦτο. Ἡ γερουσία λοιπὸν εἶχε τὴν ἰδέαν ὅτι κατάλογοι ὁρκωτικῶν ὀνομάτων ὑπάρχουσι, καὶ ἐνόμισε κρεῖττον νὰ ἐφαρμώσῃ τὸν προκείμενον νόμον ὡς ἐπὶ ὁμολογουμένων πραγμάτων. Τὸ ἄρθρον λοιπὸν ἔχει καλῶς καὶ δὲν πρέπει ἄνευ λόγου νὰ βραδύνωμεν τὴν ἐπιψήφισιν νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ἀληθῶς εἶναι τοσοῦτον κατεπείγον, καὶ ἀφορᾷ μίαν τῶν πολυτιμοτέρων ἐλευθεριῶν ἡμῶν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ φωτισθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὰς γενομένας ἐξηγήσεις ὅτι δὲν πρέπει νὰ μεταβληθῇ ἡ λέξις « ἀνεγνωρίσθησαν. » Ἔχει δὲ τὸ ἄρθρον οὕτως.

« Ἄρθρον 1. Ὅσοι ἀνεγνωρίσθησαν ὅτι ἔχουν κατὰ τὸ ἄρθρον 45 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων, τὰ προσόντα τοῦ ἐνόρκου, καταγράφωνται ἀπὸ τὸν δήμαρχον ἐν ἰδιαιτέρῳ καταλόγῳ εἰς ἕκαστον δῆμον.

Οἱ ἰδιαίτεροι οὗτοι κατάλογοι στέλλονται εἰς τὸν ἔπαρχον, ὅστις τοὺς καταστρώνει εἰς ἐπαρχιακὸν κατάλογον. »

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 2 ἄρθρου, παρετήρησέ τις ὅτι εἶναι ἀπαράλλακτον ὅπως εἶχε καὶ ἄλλοτε, ἀλλ' ἤδη εἶναι νενομοθετημένον καὶ εὐκολώτερον, παρεδέχθη δὲ καὶ εἰς τὸν ἐκλογικὸν νόμον.

Ἐπὶ τούτοις ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ 2 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως· ἔχει δ' οὕτως.

« Ἄρθρ. 2 Οἱ οὕτω συνταχθέντες κατάλογοι τῶν ἐνόρκων εἶναι διαρκεῖς, καὶ δὲν μεταβάλλονται· ἀποσβέσεις δὲ καὶ νέαι ἐγγραφαὶ δύνανται νὰ γένωσι μόνον κατὰ τὴν ἐτησίαν αὐτῶν ἀναθεώρησιν, ἐνεργουμένην κατὰ τὰς ἑξῆς διατυπώσεις. »

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 3 ἄρθρον, ἐφ' οὗ λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις ὅτι τὸ μὲν ἄρθρον ὁρίζει ὅτι ὁ δήμαρχος ὀφείλει νὰ σημειοῖ κατ' ἔτος εἰς τὴν ἔκθεσίν του ὅσους θεωρεῖ ἀποκτῶντας τὸν ὁρκωτὸν τὰ προσόντα, ὡσαύτως δὲ καὶ ὅσους θεωρεῖ ἀποσβεστέους, ἀναφέρων τοὺς λόγους, δι' οὓς ἐνεργεῖ τὴν ἐγγραφὴν καὶ ἀπόσβεσιν· ἀλλ' εἰς τὴν ὑπαυγινὴν ἔκθεσιν παρατηρεῖ τοὐναντίον ὅτι ὁ δήμαρχος δὲν ὑποχρεοῦται νὰ ἐκθέτῃ τοὺς λόγους τούτους, ἀλλὰ σημειοῖ μόνον τοὺς ἐγγραπτέους ἢ ἀποσβεστέους. Ἐπειδὴ λοιπὸν εἰς τὸ νομοσχέδιον δὲν ἀναφέρεται τοῦτο, ἐρωτᾷ ἐὰν ἐννοῇ ὅτι ὁ δήμαρχος δύναται νὰ προποιῇ οἱονδήποτε τοὺς καταλόγους, ἢ νὰ σημειοῖ μόνον τὰς ἐγγραφὰς καὶ ἀποσβέσεις ἐκθέτων τοὺς λόγους.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι καὶ ὁ νομάρχης, καὶ ὁ ἔπαρχος καὶ ὁ δήμαρχος ἔτι ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ ἀποσβύνειν καὶ ἐγγράφειν ὅσα στοχασθῶσιν ὀνόματα· εἶναι δὲ τὸ ἄρθρον τοῦτο δημοτικώτατον, ἐπειδὴ ἔχουσι πάντες οὗτοι τὸ δικαίωμα τῆς

ἐγγραφῆς καὶ ἐξοβελίσεως, ὥστε δὲν θέλει γίνεθαι τὸ ἔργον μονομερῶς, προστιθέντος ἑκάστου ὅσους γνωρίζει. Δὲν εἶναι δὲ οὐδεμία διαφορὰ μεταξὺ τοῦ ἄρθρου καὶ τῆς ἰδίας ἐκθέσεως, προέκυψε δὲ μόνον σύγχυσίς τις, ὡς συμπεριλαμβανούσης τῆς ἐκθέσεως τὸ 3 καὶ 4 ἄρθρον συνάμα.

Ἐπερωτήσαντος δ' ἄλλου ἂν ὁ δήμαρχος θέλῃ ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐξαλείφειν μόνον τοὺς ἀπολέσαντας τὰ προσόντα, ἢ τοῦ ἐγγράφειν τοὺς ἤδη πρυσκτωμένους αὐτά, παρετήρησεν ἄλλος ὅτι εἴτε ὁ ἴδιος δήμαρχος ἀποφασίζει ὁριστικῶς περὶ τούτων, εἴτε προτείνει μόνον τὰς ἐγγραφὰς καὶ ἐξοβελίσεις, δὲν ἐννοεῖ ὁποία ὑπάρχει διαφορὰ ὅταν τὸ ἀποτέλεσμα ἦναι τὸ αὐτό.

Ἄλλος προσέθηκεν ὅτι ἀφοῦ μόνον νὰ σημειοῖ τὰ ὀνόματα καὶ ἐκθέτῃ τοὺς λόγους ἔχῃ δικαίωμα ὁ δήμαρχος, ἔπεται ὅτι ἡ ὑπουργικὴ ἔκθεσις εἶναι λανθασμένη. Διότι θέλει καθυποβάλλει μόνον τὰς ἐτησίας περὶ ὀνομάτων σημειώσεις του ἐνώπιον τοῦ νομάρχου, χωρὶς ὁ ἴδιος ν' ἀποφασίζῃ ὁριστικῶς ἐπ' αὐτῶν, ὁ δὲ νομάρχης παραδέχεται ἢ ὄχι κατὰ τὸ δοκοῦν τὰς σημειουμένας προσθαιρέσεις.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον ὡς εἶχε δι' ἀναστάσεως· ἔχει δ' οὕτως.

«Ἄρθρ. 3. Πᾶς Δήμαρχος χρεωστεῖ καθ' ἕκαστον ἔτος ἀπὸ τῆς 1 ἕως τῆς 15 Φεβρουαρίου ν' ἀναθεωρῇ τὸ μέρος τοῦ ἐπαρχιακοῦ καταλόγου, τὸ περιέχον τοὺς ἔχοντας προσόντα ἐνόρκου δημότας του, σημειῶν εἰς ἔκθεσιν ὅσους νομίζῃ ἐγγραπτέους ἢ ἀποσβεστέους, καὶ τοὺς λόγους τῆς ἐγγραφῆς ἢ ἀποσβέσεως αὐτῶν. Κατὰ δὲ τὴν 20 Φεβρουαρίου ὑποβάλλει τὸ ἔργον του εἰς τὸν ἔπαρχον. »

Ἀναγνωσθὲν δὲ καὶ τὸ 4 ἄρθρον, μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτως.

«Ἄρθρ. 4. Ὁ ἔπαρχος λαβὼν τὰ ἔργα τῶν δημάρχων τῆς ἐπαρχίας του, τὰ συνοδεύει μὲ τὰς παρατηρήσεις του, καὶ τὴν 10 Μαρτίου τὰ στέλλει εἰς τὸν Νομάρχην. »

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 5 ἄρθρου, λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο ὁρίζει κατ' ἀρχὰς μὲν ὅτι ὁ νομάρχης ἐγγράφει μὲν τοὺς ἀποκτήσαντας τὰ προσόντα καὶ ἔτι τοὺς παρελειφθέντας ὡς ἀπολέσαντας βεβαίως αὐτὰ, ἀποσβένει δὲ ἐκτὸς τῶν θανόντων καὶ ἐκείνους ὅσων ἡ ἐγγραφὴ ἀπεδείχθη ἄκυρος, ἀλλὰ δὲν ὁρίζεται ἐὰν ἐννοῇ ἐκείνους, περὶ ὧν τὰ δικαστήρια ἀπεφάσισαν, ἢ ὅσους θεωρεῖ ὁ νομάρχης τοιούτους.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ ὅτι καὶ τὰς δύω ταύτας περιστάσεις αἰνίττεται ὁ παράγραφος, ἐπέφερεν οὗτος ὅτι προσθέτει ἀκολούθως τὸ ἄρθρον εἰς δύω νέα ἐδάφια ὅτι ὁ νομάρχης σημειοῖ ὡς ἀποσβεστέους τοὺς ἀπολέσαντας τὰ προσόντα καὶ ὅσους νομίζει ὅτι κακῶς ἐνεγράφησαν· οἱ δύω ἄρα τελευταῖοι παράγραφοι τὰς αὐτὰς προβλέποντες περιστάσεις ὑπάγονται εἰς τοὺς ἀνωτέρω, καὶ περιττὸν νὰ σημειωθῶσιν· ἐκτὸς δὲ τούτου, ἐνῷ ἀναφέρει ὅτι σημειοῦνται οἱ ἀποσβεστέοι, δὲν ὁρίζει συγχρόνως τί γίνεται περὶ τούτων.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι οἱ ἀνωτέρω σημειούμενοι δύο παράγραφοι δὲν συγχέονται ποσῶς μὲ τοὺς κατωτέρω δύο νέους καὶ ὑπάρχει μεγίστη διαφορὰ μεταξύ των· ἐπειδὴ εἰς μὲν τοὺς πρώτους ὑπάγονται ὅλοι οἱ ὁριστικῶς ἐξοβελιστέοι, διὰ τοὺς ὁποίους ὑπάρχει πᾶσα βεβαιότης, καὶ ὁ νομάρχης ἄνευ πλειοτέρας ἐξετάσεως τοὺς ἀποσβύνει διὰ μιᾶς κατὰ συνέπειαν ἄλλων προηγηθεισῶν ἀποφάσεων. Εἰς τοὺς ἐπερχομένους δὲ δύο παραγράφους ὑπάγονται ἐκεῖνοι, τῶν ὁποίων ἀμφισβητοῦνται τὰ προσόντα καὶ ἕκαστος δύναται νὰ προτείνῃ, ἐὰν πρέπῃ ἢ ὄχι ν' ἀποσβεσθῶσιν. Ἡ διαίρεσις ἄρα τῶν παραγράφων ἔχει καλῶς καὶ δὲν πρέπει οἱ δεύτεροι ν' ἀφαιρεθῶσιν ὡς ἄλλας περιστάσεις προβλέποντες.

Ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι ὁ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων νόμος μετὰ τοῦ ποινικοῦ συνδυασμένος δεικνύει προφανῶς πότε δύνηταί τις ν' ἀπολέσῃ τὰ προσόντα ἐνόρκου καὶ πότε ὄχι. Καὶ ὁ μὲν προαγορεύσας ἔθηκε δύο περιστάσεις (τὰς ἐν τοῖς πρώτοις παραγράφοις ἀναφερομένας) καθ' ἃς δύναταί τις νὰ ἀποκτήσῃ τὰ προσόντα· ἀ. φυσικὴν αἰτίαν, τὸν θάνατον, καὶ β'. ὅταν ὁριστικῶς, τελειωτικῶς ἀποφασίζεται ὡς ἄκυρος ἡ ἐγγραφή· ἀλλ' ὑπάρχει καὶ τρίτη τις περίστασις, τὴν ὁποίαν διὰ παραδείγματος ἐξηγεῖ. Παρατηρεῖ λοιπὸν ὅτι διὰ νὰ ἔχῃ τις τὰ προσόντα ἐνόρκου, ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ ἢ περιουσίαν ἀκίνητον 5,000 δραχμῶν, ἢ ἀπολαυὰς ἀρκετὰς ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός του. Ὑποτεθείσθω ἤδη ὅτι πολίτης τις ὑπάγεται εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν καὶ ἔχει κτῆμα πεντακισχιλίων δραχμῶν ἀξίας, τὸ ὁποῖον διὰ λόγους συμφερόντων ἄλλων ἀπαλλοτριοῖ. Ὁ πολίτης οὗτος ἀπώλεσε βέβαια τὰ παρὰ τοῦ νόμου προσόντα, ἀλλ' ὁ νομάρχης νομίζων ὅτι διὰ τῶν χρημάτων αὐτῶν θέλει ἀγοράσει ἄλλο τι καὶ καλλίτερον κτῆμα, τὸν σημειοῖ μὲν ὡς ἀποσβεσθέντα, ἀλλὰ δὲν τὸν ἀποσβύνει ὁριστικῶς, διότι ἐνισταμένος οὗτος δύναται νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ἀπέκτησε νέον κτῆμα. Καὶ εἰς

τὴν περίστασιν λοιπὸν ταύτην σημειοῦται μὲν ὡς ἀποσβεσθεὶς ὁ πολίτης, ἀλλὰ τότε μόνον ἡ ἀπόσβεσις γίνεται πραγματική, ὅταν ἀποδειχθῇ ὅτι ἀπώλεσε τὸ προκείμενον κτῆμα.

Παρετήρησεν ὁ πρῶτος ἐπὶ τοῦ θέματος ἀγορεύσας ὅτι καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τοὺς θεωρηθέντας ὅτι ὁριστικῶς ἀπέκτησαν ἢ ἀπώλεσαν τὰ προσόντα, ὁ νομάρχης εἰδοποιεῖ τούτους καὶ ἐκθέτων τοὺς λόγους εἰς τὴν ἔκθεσίν του τὴν κοινοποιεῖ πρὸς γνῶσιν των, ὥστε πληροφορούμενοι δύνανται νὰ κάμωσιν, ἂν ἔχωσι, παράπονα. Δὲν ἐννοεῖ διὰ τοῦτο τὴν διττὴν ἐκείνην τῶν παραγράφων διαίρεσιν, ἐπειδὴ οἱ εἰς τοὺς τελευταίους ὑπαγόμενοι καὶ σημειούμενοι ὡς ἀποσβεστέοι οὔτε βλέπουσιν ὅτι ἀποσβύνονται, οὔτε εἰς τὰ δικαστήρια δύνανται ν' ἀπευθυνθῶσιν, ἐπειδὴ μόνον οἱ ὁριστικῶς ἀποσβυνόμενοι εἰδοποιοῦνται. Καὶ διὰ τοῦτον ἄρα τὸν λόγον ἡ δευτέρα τοῦ ἄρθρου περικοπὴ εἶναι ματαία.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι τὸ 11 καὶ 15 ἄρθρον προνοεῖ τὰ δέοντα περὶ τούτου, καὶ ὁ πολίτης δύναται εἰς πᾶσαν περίστασιν νὰ ζητήσῃ δικαστικῶς τὴν ἐγγραφήν του, προσέθηκεν ἄλλος ὅτι οἱ μὲν πρῶτοι παράγραφοι τοῦ ἄρθρου ἀποσβύνουσι τοὺς κατ' ἀπόφασιν ὁριστικὴν ἀποκλειομένους, ὁ δὲ νομάρχης δὲν εἶναι τότε εἰμὴ ἁπλοῦν ὄργανον τοῦ νόμου· ἀλλὰ παρουσιάζονται περιστάσεις, καθ' ἃς πολλοὶ θέλουσι νὰ κάμωσι παρατηρήσεις περὶ τῶν προσόντων τινῶν, καὶ οὗτοι εἶναι οἱ ἀποσβεστέοι οἱ εἰς τοὺς δευτέρους παραγράφους ἀναφερόμενοι. Τὸ ἄρθρον λοιπὸν εἶναι ἁπλοῦν καὶ σαφέστατον, ἠδύνατο δὲ νὰ εἴπῃ μόνον ὁ ἀγορεύσας ὅτι εἰς τὴν ἐξουσίαν ἀφίνονται πολλὰ δικαιώματα, ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο συμβαίνει, ἐπειδὴ τὸ 15 ἄρθρον τοῦ αὐτοῦ νόμου, τοσοῦτον ὀλιγελεύθερον εἰς τὸ εἶδός του, ἐξασφαλίζει ὁλοσχερῶς τὰ δικαιώματα τοῦ πολίτου καὶ οὐδεὶς νομάρχης θέλει ποτὲ φανασθῇ νὰ τοῦ τὰ στερήσῃ.

Ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι ἀληθῶς μὲν δίδεται τὸ δικαίωμα εἰς τὸν πολίτην ν' ἀποτείνῃ τὰ παράπονά του, καὶ ἐννοεῖ ὅτι δύνανται νὰ ὠφεληθῶσιν ἐκ τούτου οἱ ἀποσβεσθέντες, δὲν δύναται ὅμως νὰ ἐννοήσῃ πῶς θέλουσι προτείνει τὰ δίκαιά των καὶ οἱ ἀποσβεστέοι, ἀφοῦ δὲν ἔχουσι μέσον νὰ πληροφορηθῶσιν ὅτι θεωροῦνται τοιοῦτοι.

Παρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι εἰς τὴν ἀπορίαν αὐτὴν ἀπαντᾷ τὸ ἴδιον νομοσχέδιον διὰ τοῦ 7 ἄρθρου, ἔνθα ὁρίζεται ὅτι πᾶσα ἀπόσβεσις κοινοποιεῖται πρὸς τὸν ἀποσβεσθέντα ἐντὸς 10 ἡμερῶν. Τοῦτο δὲ ἐννοεῖ ὅτι οἱανδήποτε ἀπόσβεσιν καὶ ἂν ἐνεργήσῃ

ὁ νομάρχης, ὁ πολίτης δὲν δύναται νὰ στερηθῇ τῶν προσόντων του, πρὶν ἡ εἰδοποιηθῇ.

Ἐπέφερεν ὁ πρῶτος ἐπὶ τοῦ θέματος ἀγορεύσας ὅτι οἱ δύο τελευταῖοι παραγράφοι καθίστανται περιττοί, διότι ὁ νομάρχης σβύνει κατὰ τὸ ἥμισυ, οὕτως εἰπεῖν, ὡς καὶ ὁ ὑπερασπίσας τὸ ἄρθρον ἐξήγησε, τοὺς ἐν τοῖς παραγράφοις τούτοις σημειουμένους. Ὁ δὲ νομοθέτης δίδων εἰς τὸν νομάρχην τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ σημειοῖ τοὺς ἀποσβεστέους, εἶχεν ἄλλην ἰδέαν, τὸ νὰ παρέχῃ εἰς τὸν λαὸν ἀφορμὴν νὰ ἐξετάζῃ ἀκριβέστερον περὶ τῶν προσόντων αὐτῶν, ἀλλ' ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ, καθίστανται οἱ παράγραφοι οὗτοι περιττοὶ δι' ὅσους ἐξέθηκε λόγους. Ὅτι δὲ οἱ ἀποσβεστέοι δὲν θεωροῦνται ὡς οἱ ἀποσβεσθέντες, ἀποδεικνύει τὸ 7 ἄρθρ. τὸ ὁποῖον περὶ μόνων τῶν ἀποσβεσθέντων κάμνει λόγον. Οὐχ ἧττον δὲ καὶ τὸ 11 ἄρθρον, ἀναφέρον περὶ ἀγωγῆς ἐκ μέρους τῶν πολιτῶν, χορηγεῖ τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς τοὺς ἀποσβεσθέντας, δὲν ἀναφέρει δὲ περὶ τῶν ἀποσβεστέων Διὸ καὶ διὰ τοὺς λόγους τούτους οἱ δύο τελευταῖοι παράγραφοι πρέπει νὰ ἐξαλειφθῶσιν.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον ὡς εἶχε δι' ἀναστάσεως· ἔχει δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 5. Ὁ Νομάρχης ὀφείλει νὰ κάμῃ τὴν γενικὴν ἀναθεώρησιν τῶν ἐπαρχιακῶν καταλόγων, καὶ πρὸς τοῦτο ἐγγράφει καὶ αὐτοὺς τοὺς πολίτας, ὅσοι ἀπέκτησαν τὰ προσόντα τοῦ ἐνόρκου, ἢ εἶχον παραλειφθῆ κατὰ τὸ παρελθόν.

Ἀποσβένει δὲ

1. Τοὺς ἀποβιώσαντας.

2. Ἐκείνους, ὅσων ἡ ἐγγραφὴ ἀπεδείχθη ἄκυρος παρὰ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν.

Καὶ σημειώνει ὡς ἀποσβεστέους

1. Τοὺς ἀπολέσαντας τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα.

2. Ὅσους νομίζῃ μὴ προσηκόντως ἐγγραφέντας, καὶ ἂν ἡ ἐγγραφή των δὲν προσεβλήθη ὑπό τινος.

Κρατεῖ βιβλίον ὅλων τούτων τῶν ἀποφάσεών του, ὅπου γίνεται μνεία τῶν αἰτιῶν καὶ τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων αὐτῶν. »

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 6 ἄρθρον καὶ μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτως·

Ἄρθ. « 6. Οἱ ἐπαρχιακοὶ κατάλογοι, διορθωθέντες οὕτω παρὰ τοῦ Νομάρχου, ἐκτίθενται τὴν 1 Μαΐου εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἑκάστου δήμου, ἀναγινώσκονται τὴν ἑπομένην πρώτην Κυριακὴν

εἰς τὰς ἐκκλησίας τῶν δήμων, καὶ παρακατατίθενται· 1) εἰς τὸ γραφεῖον τῆς δημαρχίας, καὶ τὰς κατοικίας τῶν παρέδρων, καὶ 2) εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Νομαρχίας.

Πᾶς δὲ πολίτης δύναται νὰ λάβῃ ἀκωλύτως γνῶσιν τοῦ καταλόγου, ἢ καὶ νὰ τὸ ἀντιγράψῃ. »

Ἀνεγνώσθη ὡσαύτως τὸν 7 ἄρθρ. ἐφ' οὗ παρετήρησέ τις νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ ὅτι τὸ αὐτὸ δικαίωμα χαίρουσι καὶ οἱ ἀποσβεστέοι. Συναινούσης δὲ τῆς βουλῆς παρεδέχθη τὸ ἄρθρον μὲ τὴν παρατήρησιν αὐτήν· ἔχει δ' οὕτως.

«Ἄρθρ. 7. Πᾶσα ἀπόσβεσις ἐκ τοῦ καταλόγου κοινοποιεῖται ἀπὸ τὸν Νομάρχην διὰ τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου ἐντὸς δέκα ἡμερῶν εἰς τὸν ἀποσβεσθέντα. »

Ἀνεγνώσθησαν ἔπειτα τὸ 8, 9, 10 καὶ 11 ἄρθρον, μηδεμιᾶς δ' ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένοντο καθ' ἓν ἕκαστον δεκτὰ δι' ἀναστάσεως, ἔχουσι δ' οὕτως.

«Ἄρθρ. 8 Οἱ κατάλογοι θέλουν περιέχει ἀπέναντι τοῦ ὀνόματος ἑκάστου ἐγγεγραμμένου πολίτου σημείωσιν τῆς κατοικίας του, τῆς ἡλικίας του, τοῦ ἐπιτηδεύματός του, τῆς ἀκινήτου περιουσίας του, τοῦ εἴδους τοῦ εἰσοδήματός του, καὶ τῆς ἰδιότητος, τῆς παρεχούσης αὐτῷ τὴν ἱκανότητα τοῦ ἐνόρκου.

Ἄρθρ. 9. Ἂν ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς τῶν ἐνόρκων δὲν συμπληρωθῇ ἐκ τοῦ συνταχθέντος καταλόγου, ἀναπληροῦται ὁ ἀριθμὸς οὗτος κατὰ τὸ ἀπὸ 22 Ἰανουαρίου 1837 Β. Διάταγμα περὶ συμπληρώσεως τῶν ἐνόρκων, συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρ. 10. Τὴν 15 Σεπτεμβρίου οἱ κατάλογοι ἀποπερατοῦνται, ὁ Νομάρχης δημοσιεύει, ἐκθέτων εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἑκάστης ἐπαρχίας τὰς διορθώσεις τῶν καταλόγων, ὅσαι ἤθελον γείνει μέχρι τῆς ἐποχῆς ταύτης διὰ τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἑπομένου Κεφαλαίου· τὰ δὲ ἐπαρχιακὰ συμβούλια καὶ ὁ Νομάρχης ἐκλέγουν τοὺς ἐνόρκους ἐντὸς τοῦ ὑπάρχοντος ἀριθμοῦ τῶν περιεχομένων εἰς τοὺς καταλόγους προσώπων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ τῆς ἐκδικάσεως τῶν παραπόνων.

Ἄρθρ. 11. Ὅστις τῶν δημοτῶν, ἀπολαύων τὰ πολιτικὰ καὶ δημόσια δικαιώματα, καὶ ἔχων συμπληρωμένον τὸ 25 ἔτος τῆς ἡλικίας του, νομίσῃ, εἴτε ὅτι ἐνεγράφη εἰς τοὺς καταλόγους, ἢ παρελείφθη, ἢ ἀπεσβέσθη ἀπ' αὐτῶν μὴ προσηκόντως, εἴτε ὅτι ἄλλοι ἐνεγράφησαν, ἢ παρελείφθησαν, ἢ ἀπεσβέσθησαν μὴ

προσηκόντως, δύναται νὰ ζητήσῃ δι' ἀγωγῆς, εἰσαγομένης εἰς τὸ ἁρμόδιον πρωτοδικεῖον μέχρι τῆς 10 Ἰουλίου τὸ πολύ, τὴν διόρθωσιν τῶν περὶ τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων σφαλμάτων. »

Ἀνεγνώσθη ὡσαύτως τὸ 12 ἄρθρον, ὅπερ παρατηρηθέντος ὅτι γίνεται τοῦτο, ἐὰν δηλ. ὁ ἐνιζάμενος ἦναι τρίτος, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως

« Ἄρθρ. 12. Ἡ ἀγωγὴ ἐπιδίδεται εἴς τε τὸν Νομάρχην καὶ εἰς τὸν ἔχοντα συμφέρον ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος. »

Ἀνεγνώσθησαν ἔτι τὰ ἄρθρα 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 καὶ 20, καὶ παρατηρηθέντος ἐπὶ τοῦ 16 ἄρθρου ὅτι συμπεριλαμβάνεται ἐνταῦθα καὶ ἡ προδικασία, ἡ βουλὴ παρεδέχθη ἓν ἕκαστον τούτων δι' ἀναστάσεως, ἔχουσι δ' οὕτως.

Ἄρθρ. 13. Πᾶσα δίκη πηγάζουσα ἀπὸ τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων προτιμᾶται ἀπὸ τὰς πολιτικὰς καὶ ἐμπορικάς, καὶ ἡ διαδικασία της εἶναι συνοπτική.

Ἡ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συζήτησις ἄρχεται, ἀναγινωσκομένης ἐκθέσεως ὑπό τινος τῶν δικαστῶν, ἐπὶ τούτῳ διοριζομένου, μετὰ δὲ ταῦτα τὸ δικαστήριον, ἀφοῦ ἀκούσῃ τοὺς διαδίκους καὶ τὸν εἰσαγγελέα, ἀπαγγέλλει τὴν ἀπόφασιν.

Οἱ διάδικοι δύνανται νὰ παρασταθῶσιν εἰς τὴν δίκην καὶ διὰ πληρεξουσίου, εἴτε δικηγόρου, εἴτε μή, ὁ δὲ Νομάρχης δύναται νὰ διαβιβάσῃ εἰς τὸ δικαστήριον διὰ τοῦ εἰσαγγελέως πρὸς ὑπεράσπισιν αὐτοῦ ὑπόμνημα ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον ἀναγινώσκεται ἐν τῇ συνεδριάσει ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς διαδικασίας.

Ἄρθρ. 14. Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ πρωτοδικείου συγχωρεῖται ἔφεσις εἰς τὰ ἁρμόδια ἐφετεῖα, ἀλλὰ μόνον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως.

Ἡ παρὰ τοῖς ἐφέταις διαδικασία γίνεται ὃν τρόπον καὶ ἡ παρὰ τοῖς πρωτοδίκαις.

Ἄρθρ. 15. Ἡ ἀγωγὴ καὶ ἡ ἔφεσις ἔχουν δύναμιν ἀνασταλτικὴν, καὶ ἐμποδίζουσι τήν τε διαγραφὴν τῶν κατὰ τὸ δοκοῦν τοῦ νομάρχου διαγραπτέων πολιτῶν, ὡς καὶ τὴν ἐγγραφὴν τῶν κατ' αὐτὸν ἐγγραπτέων.

Ἄρθρ. 16. Εἰς τὰς δίκας, περὶ ὧν διαλαμβάνει ὁ παρὼν νόμος, δὲν γίνεται χρῆσις ἐνσήμου χάρτου.

Ἄρθρ. 17. Ὁ νομάρχης, ἅμα λαμβάνων τελεσίδικον ἀπόφασιν, ἐκδικάζουσαν τὰ κατὰ τῶν καταλόγων παράπονα, ἐνεργεῖ ἐπὶ τοῦ οἰκείου καταλόγου τὴν προσήκουσαν διόρθωσιν, συμφώνως μὲ τὴν ἀπόφασιν, καὶ ἀφοῦ ἀποπερατωθῶσι κατὰ τὸ 10 ἄρθρον οἱ κατάλογοι, ὁ νομάρχης, ἂν ἐπέλθωσιν ἀποφάσεις

τελεσίδικοι, διορθώνει παραχρῆμα κατ' αὐτὰς τὸν οἰκεῖον κατάλογον.

ΚΕΦ. Γ'.

Περὶ ἐκλογῆς τῶν ἐνόρκων.

Ἄρθρ. 18. Ὁ κατάλογος ἑκάστης ἐπαρχίας διορθωθεὶς κατὰ τὰς προηγουμένας διατάξεις, κοινοποιεῖται εἰς τὸ ἐπαρχιακὸν αὐτῆς συμβούλιον κατὰ τὴν ἐτησίαν αὐτοῦ συνέλευσιν· τοῦτο δ' ἐκλέγει ἐκ τοῦ καταλόγου τοὺς πολίτας, οἵτινες θέλουν χρησιμεύσει κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος πρὸς συγκρότησιν τῶν δικαστηρίων τῶν ἐνόρκων, λαμβάνον ἐπιμελῶς ὑπ' ὄψιν τὰς ἀπαιτουμένας ἠθικὰς καὶ διανοητικὰς ἰδιότητας, καὶ κοινοποιεῖ τὰ ὀνόματα διὰ τοῦ ἐπάρχου εἰς τὸν νομάρχην.

Ἄρθρ. 19. Δεκαπέντε ἡμέρας τοὐλάχιστον πρὸ τῆς συνελεύσεως τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων δημοσιεύονται οἱ κατάλογοι διά τινος ἡμεδαπῆς ἐφημερίδος, ἢ ἄλλου ἡμεδαποῦ περιοδικοῦ φύλλου, διοριζομένων παρὰ τοῦ νομάρχου.

Ἡ καταχώρισις γίνεται δωρεὰν ἐπὶ τῇ διὰ του ἄρθρ. 36 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων ὡρισμένῃ χρηματικῇ ποινῇ.

Ἄρθρ. 20. Ἅπαντα τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια ἑκάστου νομοῦ ἐκλέγουσι τριάκοντα ἐνόρκους· ἕκαστον δ' ἐπαρχιακὸν συμβούλιον ἐκλέγει ἐξ αὐτῶν μόνον τὸν εἰς τὴν ἐπαρχίαν του ἀνήκοντα ἀριθμόν, ἀναλογίας γενομένης μεταξὺ τῶν οἰκογενειῶν τῆς ἐπαρχίας καὶ τοῦ ὅλου νομοῦ· ἡ ἀναλογία αὕτη κανονίζεται κατὰ τριετίαν διὰ Β. Διατάγματος.

Τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια δὲν δύνανται νὰ καταπάξωσι μεταξὺ τῶν ἐνόρκων τὰ ἴδια αὐτῶν μέλη.»

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ 21 ἄρθρου, παρετήρησέ τις ὅτι ἐπειδὴ ἡ σύνοδος τῶν ἑτέρων 30 ὁρκωτῶν τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ ἀναφερομένων καθίσταται δύσκολος, διότι δὲν ἀποζημιοῦνται, εἶναι ἀναγκαῖον καὶ δίκαιον νὰ πληρώνωνται.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι δικαία μὲν εἶναι ἡ παρατήρησις, ἀλλ' ἄκαιρος κατὰ τὴν συνεδρίασιν ταύτην. Διὸ προτείνει νὰ γίνῃ περὶ τούτου λόγος εἰς ἄλλην τινὰ συνεδρίασιν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὸ 21 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 21. Ὁ νομάρχης προσθέτει εἰς τοὺς παρὰ τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων τοῦ νομοῦ ἐκλεχθέντας ἐνόρκους, ἑτέρους τριάκοντα ἐκ τῶν διορθωθέντων ἐπαρχιακῶν καταλόγων. Κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν ὑποχρεοῦται νὰ λαμβάνῃ ἐπιμελῶς ὑπ' ὄψιν τὰς εἰς τὸ ἄρθρον 18 ἀναφερομένας ἰδιότητας.»

Ἀναγνωσθὲν δὲ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ 22 ἄρθρον, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 22. Ὅσαι διατάξεις ἀντιβαίνουν εἰς τὸν παρόντα νόμον καταργοῦνται.

Ἀναγνωσθὲν τελευταῖον τὸ 23 ἄρθρον, ἐφ' οὗ παρατηρήσαντός τινος ὅτι καθίσταται περιττὸν, ὡς ἐπιψηφισάσης τῆς βουλῆς τὸν ἀναγκαῖον διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος νόμον, ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι ἡ προσθήκη αὕτη ἐὰν δὲν ὠφελῇ δὲν βλάπτει, ἐπειδὴ ἐνδέχεται νὰ χρειασθῇ κατὰ τὸ 1849.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ 23 ἄρθρον ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον παραπληρωματικόν.

«Ἄρθρ. 23. Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου ἕκαστος δήμαρχος διὰ τὸ παρὸν μόνον ἔτος θέλει συντάξει κατὰ τὸ 1 ἄρθρον, τὸν κατάλογον τῶν ἤδη ἀνεγνωρισμένων ἐνόρκων τοῦ οἰκείου του δήμου.

Ἐπὶ τοῦ καταλόγου τούτου θέλει σημειώνει κατὰ τὸ 3 ἄρθρον ὅσους νομίζει ἐγγραπτέους ἢ ἀποσβεστέους.

Ἡ πρὸς σύνταξιν καὶ σημείωσιν τοῦ καταλόγου προθεσμία δύναται κατὰ τὴν χρείαν νὰ συντμηθῇ διὰ τὸ παρὸν ἔτος μέχρις ἓξ ἡμερῶν, ἡ δὲ διὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ ἐπάρχου μέχρι πέντε, καὶ ἡ πρὸς ἀναθεώρησιν τοῦ νομάρχου, μέχρι δέκα.

Ἡ ἔκθεσις τῶν παρὰ τοῦ νομάρχου ἀναθεωρηθέντων καταλόγων δύναται νὰ παραταθῇ, ἀνάγκης καλούσης, μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου, ἡ δὲ ἀποπεράτωσις αὐτῶν, μέχρι τῆς πρώτης Νοεμβρίου.

Ἡ ἐκ τοῦ καταλόγου ἀπόσβεσις θέλει κοινοποιηθῇ παρὰ τοῦ νομάρχου ἐντὸς πέντε ἡμερῶν.»

Γενομένης δὲ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, παρετηρήθη ὅτι δὲν συμπληροῦται ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς διὰ τὴν ἀπουσίαν τινῶν βουλευτῶν. Ἐφ' ᾧ ὁ ἀντιπρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ ἐπανάληψις τῆς ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἡ συζήτησις τοῦ περὶ σπυρακώλου ἑτέρου νομοσχεδίου, ἐὰν ἡ ἔκθεσις αὐτοῦ τυπωθῇ, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3. μ. μ.

Ὁ πρόεδρος

Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Εὐστρ. Μ. Παρίσης,

Α. Π. Νάκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΜΓ'.

Τῆς 28 Ἰουνίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν ὀγδόην Ἰουνίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς τελευταίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος δὲ ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐπανάληψις τῆς κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ περὶ ἐνόρκων νομοσχεδίου καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ περὶ σπυροκόλου συζήτησις, ἀνεγνώσθη ἐπίσημος διακοίνωσις τοῦ προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, δι' ἧς ἀναγγέλλεται ὅτι διεδέχθη τὸν μέχρι τοῦδε ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν ὁ Κ. Ῥοῦφος, τὸν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὁ Κ. Μαγγίνας, τὸν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὁ Κ. Κωνσταντῖνος Κολοκοτρώνης καὶ τὸν ἀναπληροῦντα τὴν θέσιν ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης ὁ Καθηγητὴς Κ. Ῥάλλης.

Ἀνεγνώσθη ὡσαύτως καὶ ἀναφορὰ τοῦ ἐν Ἀργίᾳ λοχαγοῦ Κ. Βυζαντίου, δι' ἧς δωρεῖται πρὸς τὴν βουλὴν δύω ἀντίτυπα τῆς ὑπ' αὐτοῦ μεταφρασθείσης ἱστορίας τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως, ἡ δὲ βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ ἐκφρασθῇ πρὸς αὐτὸν ἡ εὐαρέσκεια τοῦ σώματος

Ἐγένετο μετὰ ταῦτα ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ περὶ ἐνόρκων νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Ι. Γ. Κριεζῆ καὶ Ματάλα, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 69. ἔχει δ' οὕτως.

ΟΘΩΝ κ.τ.λ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Περὶ τῶν καταλόγων καὶ τῶν ἐκλογῶν τῶν ἐνόρκων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ τῆς συντάξεως τῶν καταλόγων.

Ἄρθρ. 1. Ὅσοι ἀναγνωρίσθησαν ὅτι ἔχουν κατὰ τὸ ἄρθρον 45 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων, τὰ προσόντα τοῦ ἐνόρκου, καταγράφονται ἀπὸ τὸν δήμαρχον ἐν ἰδιαιτέρῳ καταλόγῳ εἰς ἕκαστον δῆμον.

Οἱ ἰδιαίτεροι οὗτοι κατάλογοι στέλλονται εἰς τὸν ἔπαρχον, ὅστις τοὺς καταστρώνει εἰς ἐπαρχιακὸν κατάλογον.

Ἄρθρ. 2. Οἱ οὕτω συνταχθέντες κατάλογοι τῶν ἐνόρκων εἶναι διαρκεῖς, καὶ δὲν μεταβάλλονται· ἀποσβέσεις δὲ καὶ νέαι ἐγγραφαὶ δύνανται νὰ γένωσι μόνον κατὰ τὴν ἐτησίαν αὐτῶν ἀναθεώρησιν, ἐνεργουμένην κατὰ τὰς ἑξῆς διατυπώσεις.

Ἄρθρ. 3. Πᾶς δήμαρχος χρεωστεῖ καθ' ἕκαστον ἔτος ἀπὸ τῆς 1 ἕως τῆς 15 Φεβρουαρίου ν' ἀναθεωρῇ τὸ μέρος τοῦ ἐπαρχιακοῦ καταλόγου, τὸ περιέχον τοὺς ἔχοντας προσόντα ἐνόρκου δημότας του, σημείων εἰς ἔκθεσιν ὅσους νομίζῃ ἐγγραπτέους ἢ ἀποσβεστέους, καὶ τοὺς λόγους τῆς ἐγγραφῆς ἢ ἀποσβέσεως αὐτῶν. Κατὰ δὲ τὴν 20 Φεβρουαρίου ὑποβάλλει τὸ ἔργον του εἰς τὸν ἔπαρχον.

Ἄρθρ. 4. Ὁ ἔπαρχος λαβὼν τὰ ἔργα τῶν δημάρχων τῆς ἐπαρχίας του, τὰ συνοδεύει μὲ τὰς παρατηρήσεις του, καὶ τὴν 10 Μαρτίου τὰ στέλλει εἰς τὸν Νομάρχην.

Ἄρθρ. 5. Ὁ Νομάρχης ὀφείλει νὰ κάμῃ τὴν γενικὴν ἀναθεώρησιν τῶν ἐπαρχιακῶν καταλόγων, καὶ πρὸς τοῦτο ἐγγράφει καὶ αὐτοὺς τοὺς πολίτας, ὅσοι ἀπέκτησαν τὰ προσόντα τοῦ ἐνόρκου, ἢ εἶχον παραλειφθῇ κατὰ τὸ παρελθόν.

Ἀποσβέννει δὲ

1. Τοὺς ἀποβιώσαντας.

2. Ἐκείνους, ὅσων ἡ ἐγγραφὴ ἀπεδείχθη ἄκυρος παρὰ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν.

Καὶ σημειώνει ὡς ἀποσβεστέους

1. Τοὺς ἀπολέσαντας τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα.

2. Ὅσους νομίζῃ μὴ προσηκόντως ἐγγραφέντας, καὶ ἂν ἡ ἐγγραφή των δὲν προσεβλήθη ὑπό τινος.

Κρατεῖ βιβλίον ὅλων τούτων τῶν ἀποφάσεών του, ὅπου γίνεται μνεία τῶν αἰτίων καὶ τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων αὐτῶν.

Ἄρθ. 6. Οἱ ἐπαρχιακοὶ κατάλογοι, διορθωθέντες οὕτω παρὰ τοῦ Νομάρχου, ἐκτίθενται τὴν 1 Μαΐου εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἑκάστου δήμου, ἀναγινώσκονται τὴν ἐπομένην πρώτην Κυριακὴν εἰς τὰς ἐκκλησίας τῶν δήμων, καὶ παρακατατίθενται· 1) εἰς τὸ γραφεῖον τῆς δημαρχίας καὶ τὰς κατοικίας τῶν παρέδρων, καὶ 2) εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Νομαρχίας.

Πᾶς δὲ πολίτης δύναται νὰ λάβῃ ἀκωλύτως γνῶσιν τοῦ καταλόγου, ἢ καὶ νὰ τὸν ἀντιγράψῃ.

Ἄρθρ. 7. Πᾶσα ἀπόσβεσις ἐκ τοῦ καταλόγου κοινοποιεῖται ἀπὸ τὸν Νομάρχην διὰ τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου ἐντὸς δέκα ἡμερῶν εἰς τὸν ἀποσβεσθέντα.

Ἄρθρ. 8. Οἱ καταλόγοι θέλουν περιέχει ἀπέναντι τοῦ ὀνόματος ἑκάστου ἐγγεγραμμένου πολίτου σημείωσιν τῆς κατοικίας του, τῆς ἡλικίας του, τοῦ ἐπιτηδεύματός του, τῆς ἀκινήτου περιουσίας του, τοῦ εἴδους τοῦ εἰσοδήματός του, καὶ τῆς ἰδιότητος, τῆς παρεχούσης αὐτῷ τὴν ἱκανότητα τοῦ ἐνόρκου.

Ἄρθρ. 9. Ἂν ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς τῶν ἐνόρκων δὲν συμπληρωθῇ ἐκ τοῦ συνταχθέντος καταλόγου, ἀναπληροῦται ὁ ἀριθμὸς οὗτος κατὰ τὸ ἀπὸ 22 Ἰανουαρίου 1837 Β. Διάταγμα περὶ συμπληρώσεως τῶν ἐνόρκων, συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρ. 10. Τὴν 15 Σεπτεμβρίου οἱ καταλόγοι ἀποπερατοῦνται, ὁ Νομάρχης δημοσιεύει, ἐκθέτων εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἑκάστης ἐπαρχίας τὰς διορθώσεις τῶν καταλόγων, ὅσαι ἤθελον γείνει μέχρι τῆς ἐποχῆς ταύτης διὰ τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐπομένου Κεφαλαίου· τὰ δὲ ἐπαρχιακὰ συμβούλια καὶ ὁ Νομάρχης ἐκλέγουν τοὺς ἐνόρκους ἐντὸς τοῦ ὑπάρχοντος ἀριθμοῦ τῶν περιεχομένων εἰς τοὺς καταλόγους προσώπων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ τῆς ἐκδικάσεως τῶν παραπόνων.

Ἄρθρ. 11. Ὅστις τῶν δημοτῶν, ἀπολαύων τὰ πολιτικὰ καὶ δημόσια δικαιώματα, καὶ ἔχων συμπληρωμένον τὸ 25 ἔτος τῆς ἡλικίας του, νομίσῃ, εἴτε ὅτι ἐνεγράφη εἰς τοὺς καταλόγους, ἢ παρελείφθη, ἢ ἀπεσβέσθη ἀπ' αὐτῶν μὴ προσηκόντως, εἴτε ὅτι ἄλλοι ἐνεγράφησαν, ἢ παρελείφθησαν, ἢ ἀπεσβέσθησαν μὴ προσηκόντως, δύναται νὰ ζητήσῃ δι' ἀγωγῆς, εἰσαγομένης εἰς τὸ ἀρμόδιον πρωτοδικεῖον μέχρι τῆς 10 Ἰουλίου τὸ πολύ, τὴν διόρθωσιν τῶν περὶ τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων σφαλμάτων.

Ἄρθρ. 12. Ἡ ἀγωγὴ ἐπιδίδεται εἴς τε τὸν Νομάρχην καὶ εἰς τὸν ἔχοντα συμφέρον ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος. »

Ἄρθρ. 13. Πᾶσα δίκη πηγάζουσα ἀπὸ τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων προτιμᾶται ἀπὸ τὰς πολιτικὰς καὶ ἐμπορικὰς, καὶ ἡ διαδικασία της εἶναι συνοπτική.

Ἡ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συζήτησις ἄρχεται, ἀναγινωσκομένης ἐκθέσεως ὑπό τινος τῶν δικαστῶν, ἐπὶ τούτῳ διοριζομένου,

μετὰ δὲ ταῦτα τὸ δικαστήριον, ἀφοῦ ἀκούσῃ τοὺς διαδίκους καὶ τὸν εἰσαγγελέα, ἀπαγγέλλει τὴν ἀπόφασιν.

Οἱ διάδικοι δύνανται νὰ παρασταθῶσιν εἰς τὴν δίκην καὶ διὰ πληρεξουσίου, εἴτε δικηγόρου, εἴτε μὴ, ὁ δὲ Νομάρχης δύναται νὰ διαβιβάσῃ εἰς τὸ δικαστήριον διὰ τοῦ εἰσαγγελέως πρὸς ὑπεράσπισιν αὐτοῦ ὑπόμνημα ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον ἀναγινώσκεται ἐν τῇ συνεδριάσει ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς διαδικασίας.

Ἄρθρ. 14. Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ πρωτοδικείου συγχωρεῖται ἔφεσις εἰς τὰ ἀριμόδια ἐφετεῖα, ἀλλὰ μόνον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως.

Ἡ παρὰ τοῖς ἐφέταις διαδικασία γίνεται ὃν τρόπον καὶ ἡ παρὰ τοῖς πρωτοδίκαις.

Ἄρθρ. 15. Ἡ ἀγωγὴ καὶ ἡ ἔφεσις ἔχουν δύναμιν ἀνασταλτικὴν, καὶ ἐμποδίζουσι τὴν τε διαγραφὴν τῶν κατὰ τὸ δοκοῦν τοῦ νομάρχου διαγραπτέων πολιτῶν, ὡς καὶ τὴν ἐγγραφὴν τῶν κατ' αὐτὸν ἐγγραπτέων.

Ἄρθρ. 16. Εἰς τὰς δίκας, περὶ ὧν διαλαμβάνει ὁ παρὼν νόμος, δὲν γίνεται χρῆσις ἐνσήμου χάρτου.

Ἄρθρ. 17. Ὁ νομάρχης, ἅμα λαμβάνων τελεσίδικον ἀπόφασιν, ἐκδικάζουσαν τὰ κατὰ τῶν καταλόγων παράπονα, ἐνεργεῖ ἐπὶ τοῦ οἰκείου καταλόγου τὴν προσήκουσαν διόρθωσιν, συμφώνως μὲ τὴν ἀπόφασιν, καὶ ἀφοῦ ἀποπερατωθῶσι κατὰ τὸ 10 ἄρθρον οἱ καταλόγοι, ὁ νομάρχης, ἂν ἐπέλθωσιν ἀποφάσεις τελεσίδικοι, διορθώνει παραχρῆμα κατ' αὐτὰς τὸν οἰκεῖον κατάλογον.

ΚΕΦ. Γ'.

Περὶ ἐκλογῆς τῶν ἐνόρκων.

Ἄρθρ. 18. Ὁ κατάλογος ἑκάστης ἐπαρχίας διορθωθεὶς κατὰ τὰς προηγουμένας διατάξεις, κοινοποιεῖται εἰς τὸ ἐπαρχιακὸν αὐτῆς συμβούλιον κατὰ τὴν ἐτησίαν αὐτοῦ συνέλευσιν· τοῦτο δ' ἐκλέγει ἐκ τοῦ καταλόγου τοὺς πολίτας, οἵτινες θέλουν χρησιμεύσει κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος πρὸς συγκρότησιν τῶν δικαστηρίων τῶν ἐνόρκων, λαμβάνον ἐπιμελῶς ὑπ' ὄψιν τὰς ἀπαιτουμένας ἠθικὰς καὶ διανοητικὰς ἰδιότητας, καὶ κοινοποιεῖ τὰ ὀνόματα διὰ τοῦ ἐπάρχου εἰς τὸν νομάρχην.

Ἄρθρ. 19. Δεκαπέντε ἡμέρας τοὐλάχιστον πρὸ τῆς συνελεύσεως τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων δημοσιεύονται οἱ κατάλογοι διά τινος ἡμεδαπῆς ἐφημερίδος, ἢ ἄλλου ἡμεδαποῦ περιοδικοῦ φύλλου, διοριζομένων παρὰ τοῦ νομάρχου.

Ἡ καταχώρισις γίνεται δωρεὰν ἐπὶ τῇ διὰ τοῦ ἄρθρ. 36 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων ὡρισμένῃ χρηματικῇ ποινῇ.

Ἄρθρ. 20. Ἅπαντα τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια ἑκάστου νομοῦ ἐκλέγουσι τριάκοντα ἐνόρκους· ἕκαστον δ' ἐπαρχιακὸν συμβούλιον ἐκλέγει ἐξ αὐτῶν μόνον τὸν εἰς τὴν ἐπαρχίαν του ἀνήκοντα ἀριθμόν, ἀναλογίας γενομένης μεταξὺ τῶν οἰκογενειῶν τῆς ἐπαρχίας καὶ τοῦ ὅλου νομοῦ· ἡ ἀναλογία αὕτη κανονίζεται κατὰ τριετίαν διὰ Β. Διατάγματος.

Τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια δὲν δύνανται νὰ κατατάξωσι μεταξὺ τῶν ἐνόρκων τὰ ἴδια αὐτῶν μέλη.

Ἄρθρ. 21. Ὁ νομάρχης προσθέτει εἰς τοὺς παρὰ τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων τοῦ νομοῦ ἐκλεχθέντας ἐνόρκους, ἑτέρους τριάκοντα ἐκ τῶν διορθωθέντων ἐπαρχιακῶν καταλόγων. Κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν ὑποχρεοῦται νὰ λαμβάνῃ ἐπιμελῶς ὑπ' ὄψιν τὰς εἰς τὸ ἄρθρον 18 ἀναφερομένας ἰδιότητας.

Ἄρθρ. 22. Ὅσαι διατάξεις ἀντιβαίνουν εἰς τὸν παρόντα νόμον καταργοῦνται.

Ἄρθρον παραπληρωματικόν.

Ἄρθρ. 23. Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου ἕκαστος δήμαρχος διὰ τὸ παρὸν μόνον ἔτος θέλει συντάξει κατὰ τὸ 1 ἄρθρον, τὸν κατάλογον τῶν ἤδη ἀνεγνωρισμένων ἐνόρκων τοῦ οἰκείου του δήμου.

Ἐπὶ τοῦ καταλόγου τούτου θέλει σημειώνει κατὰ τὸ 3 ἄρθρον ὅσους νομίζει ἐγγραπτέους ἢ ἀποσβεστέους.

Ἡ πρὸς σύνταξιν καὶ σημείωσιν τοῦ καταλόγου προθεσμία δύναται κατὰ τὴν χρείαν νὰ συντμηθῇ διὰ τὸ παρὸν ἔτος μέχρις ἓξ ἡμερῶν, ἡ δὲ διὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ ἐπάρχου μέχρι πέντε, καὶ ἡ πρὸς ἀναθεώρησιν τοῦ νομάρχου, μέχρι δέκα.

Ἡ ἔκθεσις τῶν παρὰ τοῦ νομάρχου ἀναθεωρηθέντων καταλόγων δύναται νὰ παραταθῇ, ἀνάγκης καλούσης, μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου, ἡ δὲ ἀποπεράτωσις αὐτῶν, μέχρι τῆς πρώτης Νοεμβρίου.

Ἡ ἐκ τοῦ καταλόγου ἀπόσβεσις θέλει κοινοποιηθῇ παρὰ τοῦ νομάρχου ἐντὸς πέντε ἡμερῶν.

Οἱ Ἡμέτεροι ὑπουργοὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπιφορτίζονται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ περὶ ἐνόρκων νομοσχεδίου, ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς		Ἰωάννης Κλίμακας.	
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ν.	Ἀναγώστης Δημητρίου	
Γεώργιος Λογιωτατίδης	Ν.	Πέτρος Α. Ζάνος	
Δ. Δεληγεώργης.	Ν.	Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	Ν.
Π. Τσιμπουράκης.	Ν.	Χριστόδουλος Ν. Δεμάθας	Ν.
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.	Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν.
Σταῦρος Γρίβας	Ν.	Γεώργιος Πετμεζᾶς	Ν.
Ἰωάννης Πετμεζῆς	Ν.	Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	Ν.
Μ. Καΐρης		Β. Πετμεζᾶς	
Δημήτριος Κονδύλης		Ἰω. Ζάρκος	
Ἀντώνιος Καμπάνης		Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	
Ἀνδρέας Δανόπουλος.	Ν.	Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν.	Σταμάτιος Νικολαΐδης	Ν.
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	Ν.	Βελισσάρ. Νικολαΐδης	Ν.
Δημήτριος Καλλιῤῥονᾶς	Ν.	Κωνστ. Θ. Κολοκοτρώνης	
Κωνστ. Βρυζάκης.		Πέτρος Δεληγιάννης	Ν.
Ἀνάργυρος Πετράκης.	Ν.	Δημήτριος Ν. Μπούκουρας	
Κ. Τζαβέλλας	Ν.	Γεώργ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Σ. Στράτος		Ζαφείριος Δεπάστας	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ν.	Ἐμμ. Ἀντίπας.	Ν.
Λουκᾶς Π. Νάκος.		Ἀνδρέας Νοταρᾶς	Ν.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Εὐστάθ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Πέτρος Τζανετάκης	Ν.	Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος	Ν.
Γεώργιος Κονδύλης	Ν.	Ἐμμ. Χ. Τσοῦχλος.	
Κωνσταντῖνος Φασίτσας		Ἰωάννης Ζαφειρόπουλος	Ν.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.	Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Γεώργ. Ἰωάνν. Βατίστας	Ν.	Νικόλαος Κορφιωτάκης.	
Ἄγγελος Γουζούασης	Ν.	Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν.
Γεώργιος. Κ. Βελῆς.		Παρασκευᾶς Ματάλας	Ν.
Ἰωάννης Α. Χατσόπουλος		Ἠλίας Γιατράκος	
Γεώργ. Ἰωάν. Γιολδάσης		Λουκᾶς Στέφανος	
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος.		Εὐς. Σπυρίδωνος	
Μιχαὴλ Σισίνης	Ν.	Ῥῆγας Παλαμίδης.	Ν.
Γρηγόριος Χατσηγιάννος		Θεόδ. Μ. Πετρινὸς	Ν.
Γεώργιος Μῆτσος		Κωνσταντῖνος Μανέτας	

Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Μελέτης Χ. Μελέτη	
Νικόλ. Τζαλαχιώστας	N.
Δημήτ. Σακελλαριάδης	N.
Νικόλ. Μπούντουνας	N.
Π. Παππατσώνης	
Ἰω. Παππατσώνης	
Π. Δαρειώτης	
Σπυρίδων Βαλέττας	N.
Στρατῆς Δεληγιαννάκης	N.
Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Παῦλος Λεντούδης	
Χρύσανθος Σουμαρίπας	N.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	N.
Κ. Βέϊκος	N.
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	N.
Δημήτριος Βιρβίλης	N.
Γεώργιος Μπάνης	
Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Γεώργ. Κ. Μαυρομιχάλης	N.
Ν. Μοσχούλας	
Γ. Π. Ζαρειφόπουλος	
Α. Κανελλόπουλος	
Κωνστ. Δ. Σχινᾶς	
Ἰωάννης Γκούρας	
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	N.
Σπ. Λογοθετόπουλος	N.
Π. Παππαδιαμαντόπουλος	
Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Χριστόδ. Τζίνος	
Δημήτρ. Κουμανιώτης	N.
Θεόδ. Ι. Μέξης	
Ἐμμ. Ἀαζάρου Ὀρλὸφ	
Γεώργιος Μπάστας	N.
Κώνστας Δαρειώτης	
Σταμάτ. Ἀντωνιάδης	N.
Κωνς. Ἀντωνιάδης	N.
Ἰωάννης Περιδὴς	N.
Ἀνδρ. Μάμουκας	N.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστρ. Παρίσσης	N.
Ἀντώνιος Λρμάος	N.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	N.
Ἰω. Τομαρᾶς	N.
Ἀν Παππατσώρης	
Ἀθανάσ. Καστανᾶς	N.
Γ. Παπαδημητρίου	N.
Γεώργιος Σ. Κριεζῆς	
Ἀνδρ. Γ. Κουντουριώτης	N.
Δημ. Α. Κουντουριώτης	
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	N.
Δημήτρ. Χατσίσκος	
Καλαμ. Τσουκαλᾶς	
Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Γεώργ. Ῥιζόπουλος	N.
Ἰωάννης Τασσαῖος	N.
Μάρκος Βιτάλης	N.
Ἰωάννης Οἰκονόμου	

Προὐτέθη ἔπειτα εἰς συζήτησιν τὸ περὶ σπυροκώλου νομοσχέδιον. Μηδεμιᾶς δ' ὑπαρχούσης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ παρατηρήσεως, ἐγένετο ἐπ' αὐτῆς ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Μ. Βαλέττα καὶ Λογιωτατίδου, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ σπυροκώλου νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινὸς	
Κλεομ. Οἰκονόμου	N.
Γ. Λογιωτατίδης	N.
Δ. Δεληγεώργης	N.
Π. Τσιμπουράκης	N.
Πάνος Μοναστηριώτης	N.
Σταῦρος Γρίβας	N.
Ἰω. Πετμέζης	N.
Μ. Καΐρης	N.
Δ. Κονδύλης	N.
Ἀντ. Καμπάνης	
Ἀνδ. Δανόπουλος	N.
Ν. Ἰατρὸς	N.
Ἀναγ. Μακρυπόκαμισος	N.
Δ. Καλλιφρονᾶς	N.
Κωστῆς Βρυζάκης	
Ἀνάργ. Πετράκης	N.
Κ. Τζαβέλας	N.
Σ. Στράτος	
Π. Ῥάγκος	N.
Α. Π. Νάκος	
Ἀντ. Γεωργαντᾶς	
Πέτρος Τσανετάκης	N.
Γ. Κονδύλης	
Κ. Φασίτσας	
Ἐλ. Καλογερᾶς	N.
Γ. Ἰω. Βατίστας	N.
Ἀγ. Γουζούασης	N.
Γ. Κ. Βελῆς	
Ἰω. Α. Χατσίπουλος	
Γ. Ἰω. Γιολδάσης	
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	
Μ. Σισίνης	N.
Γ. Κατσηγιάννος	
Γ. Μῆτσος	
Ἰω. Κλίμακας	
Π.αγ. Δημητρίου	
Ἀν Α. Ζάννος	
Μ. Ν. Βαλέττας	N.
Χρ. Ν. Δεμάθας	N.
Ἡλ. Παππαδαῖος	N.
Γ. Πετμεζᾶς	N.
Ν. Ἀνδρικόπουλος	N.
Βασίλειος Πετμεζᾶς	
Ἰω. Ζάρκος	N.
Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	
Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Σταμ. Νικολαΐδης	N.
Βελισ. Νικολαΐδης	N.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	
Πέτρος Δεληγιάννης	N.
Δ. Ν. Μπούκουρας	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Ζαφ. Δεπάστας	N.
Ἐμ. Ἀντίπας	N.
Ἀνδ. Νοταρᾶς	N.
Εὐστάθ. Οἰκονομόπουλος	N.
Γ. Πανοπριφτόπουλος	N.
Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	
Ἰω. Ζαφειρόπουλος	N.
Ματθ. Πρωτοπαπᾶς	N.
Ν. Κορφιωτάκης	
Ἐμ. Μελετόπουλος	N.
Παρασκ. Ματάλας	N.
Πλ. Γιατράκος	
Α. Στέφανος	
Εὐρ. Σπυρίδωνος	
Ῥ. Παλαμίδης	N.

Θ. Μ. Πετρινὸς	Ν.	Ιω. Δ. Αντωνόπουλος	
Κ. Μανέτας		Χρ. Τσῖνος	
Αλ. Αλεξανδρόπουλος		Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Μ. Χατσῆ Μελέτη		Θ. Ι. Μέξης	
Ν. Τσαλακώστας	Ν.	Ἐμ. Α. Ὁρλιὼφ	
Δ. Σακελλαριάδης	Ν.	Γ. Μπάστας	Ν.
Ν. Μπούτουνας	Ν.	Κ. Δαρειώτης	
Π. Παππατσώνης		Σταμ. Αντωνιάδης	Ν.
Ιω. Παππατσώνης		Κωνσ. Αντωνιάδης	Ν.
Π. Δαρειώτης		Ιω. Περίδης	Ν.
Σπ. Βαλέττας	Ν.	Ἀνδ. Μάμουκας	Ν.
Στρατῆς Δεληγιαννάκης	Ν.	Κάρολος Νάζος	
Σπ. Α. Βαρότσης		Εὐστρ. Παρίσσης	Ν.
Παῦλος Λεντούδης		Ἀντ. Ἀρμάος	Ν.
Χρύσ. Σουμαρίπας	Ν.	Μ. Ἀναστασόπουλος	Ν.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.	Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Κ. Βέϊκος	Ν.	Ἀν. Παππατσώρης	
Μ. Ἰατρὸς	Ν.	Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.
Δ. Βιρβίλης	Ν.	Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Γ. Μπάνης		Γ. Σ. Κριεζῆς	
Π. Μαυρομιχάλης		Ἀνδ. Γ. Κουντουριώτης	Ν.
Α. Μαυρομιχάλης		Α. Λ. Κουντουριώτης	
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.	Ιω. Γ. Κριεζῆς	Ν.
Ν. Μοσχούλας		Ἰ. Χατσίσκος	
Γεώρ. Π. Ζαρειφόπουλος		Δαλαμ. Τσουκαλᾶς	
Α. Κανελλόπουλος		Κ. Δυοβουνιώτης	
Κ. Δ. Σχινᾶς		Κ. Ριζόπουλος	Ν.
Ιω. Γκοῦρας		Γ. Τασσαῖος	Ν.
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	Ν.	Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Σπ. Λογοθετόπουλος	Ν.	Ἰω. Οἰκονόμου	
Π. Παππαδιαμαντόπουλος			

Ἐπὶ τούτοις ἀνεγνώσθη τὸ 1 ἄρθρον αὐτοῦ, μηδεμιᾶς δ' ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτως.

«Ἄρθρ. 1. Πᾶς ἐντὸς τοῦ κράτους εὑρισκόμενος πάσχων τὴν νόσον, σπυρόκωλον, ἢ ὄρχιδα κοινῶς λεγομένην (scarlievo), ὀφείλει νὰ ὑποταχθῇ εἰς ἰατρικὴν θεραπείαν.»

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 2 ἄρθρον μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐχούσης οὕτως.

«Ἀπὸ τὸ ἄρθρον 2 ν' ἀφαιρεθῇ ἡ δευτέρα περικοπὴ «ἢ καὶ κατ' οἶκον τῶν ἀσθενῶν» κτλ. μέχρι τέλους τοῦ ἄρθρου.»

Τὴν τροποποίησιν ταύτην ὑποστηρίζων ὁ εἰσηγητὴς, παρετήρησεν ὅτι ἀδύνατον εἶναι νὰ θεραπευθῇ κατ' οἶκον, ὁ ἀσθενὴς, ἐπειδὴ ἡ νόσος εἶναι χρονία, καὶ μόνον ἐντὸς θεραπευτηρίων ἐπιτηδες ὡρισμένων καὶ ἐχόντων τὸν ἀναγκαῖον ὀργανισμὸν δύνατται νὰ θεραπευθῇ. Τοῦτο δὲ καθίσταται τοσούτῳ ἀναγκαιότερον καθ' ὅσον ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ δήμου ἐνδέχεται ν' ἀσθενήσωσιν ἑκατὸν ἢ δέκα κατ' οἶκον διάγοντες, ἢ μάλιστα ἐντὸς πολλῶν δήμων τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας νὰ νοσηλεύωνται κατ' οἶκον οἱ ἀσθενεῖς. Πῶς δύναται ὁ ἰατρὸς τότε ἀπὸ οἴκου εἰς οἶκον μεταβαίνων ἢ ἀπὸ δήμου εἰς δῆμον νὰ ἐπαρκῇ περὶ τὴν θεραπείαν τόσων ἀσθενῶν; Τοῦτο βεβαίως θέλει εἶσθαι ἐπιβλαβὲς διὰ τοὺς νοσοῦντας καὶ ἐνταῦτῳ δύσκολος θέλει εἶσθαι ἡ ἀναστολὴ τοῦ μολύσματος, ἐπειδὴ ἐκ φίλτρου παρατρυνόμενοι οἱ συγγενεῖς τῶν νοσούντων, θέλουσι προσεγγίζει αὐτούς, καὶ παρὰ τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου θέλει διαδίδεσθαι μᾶλλον ἀντὶ νὰ ἐξαλειφθῇ ἡ ὀλεθρία αὐτὴ νόσος.

Ἀντέταξεν ἄλλος ὅτι ἡ Α. Μεγαλειότης, ὁ Βασιλεὺς, περιοδεύων, εἶδεν ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὰς λυπηρὰς συνεπείας τῆς νόσου ταύτης, τὸ δὲ ὑριστάμενον τότε ὑπουργεῖον, συναισθανόμενον τὴν ἀνάγκην, ἔβαλεν εἰς ἐνέργειαν καὶ ὑπ' εὐθύνην ἰδίαν τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, συμβουλευθὲν τὰς γνώσεις καὶ τὴν πεῖραν ἐπιστημόνων ἀνδρῶν. Παρατηρεῖ δ' ὅτι τοσοῦτον ἐπικρατεῖ ἡ νόσος αὕτη, ὥστε πολλῷ πλείονα τῶν ὑπαρχόντων θεραπευτήρια δὲν δύνανται νὰ ἐπαρκέσωσι κατὰ τῆς νόσου, διότι παντα-χοῦ σχεδὸν τοῦ Κράτους μαστίζει ἐπαισθητῶς τοὺς κατοίκους. Ἐξέτασε δὲ τότε τὸ ὑπουργεῖον, ἐὰν πρέπῃ νὰ εἰσάγωνται ὑποχρεωτικῶς πάντες εἰς τὰ ἐπὶ τούτῳ θεραπευτήρια, ἀλλὰ τὸ ἰατροσυνέδριον ἀντέτεινε πρὸς τὴν γνώμην ταύτην, διότι ἡ ἀσθένεια ἔχει βαθμολογικήν τινα ἀνάπτυξιν, καὶ εἰς τὸν πρῶτον αὐτῆς βαθμὸν δύναται νὰ θεραπευθῇ κατ' οἶκον ὁ ἀσθενὴς, ὅταν ἔχῃ τὰ ἀναγκαῖα καὶ κατάλληλα μέσα. Διὸ συνεστήθη ἡ παραδοχὴ τῆς κατ' οἶκον θεραπείας τῆς νόσου, καθ' ὅσον ἀδύνατον εἶναι νὰ ὑποχρεωθῶσι πάντες ἐν γένει οἱ ἀσθενεῖς νὰ καταφύγωσιν εἰς τὰ ἐπὶ τούτῳ θεραπευτήρια. Δὲν θέλει δὲ συμβαίνει τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τοὺς ἀπόρους, ἐπειδὴ στερούμενοι οὗτοι τῶν ἀναγκαίων, καὶ χρέος ἔχουσι καὶ προθυμίαν νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς τὰ θεραπευτήρια. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ ἐμποδισθῇ καὶ ἡ κατ' οἶκον θεραπεία, ὅταν θέλωσιν ἀπαντηθῇ δυσκολίαι εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ τοιούτου μέτρου. Περιπλέον ἡ κατ' οἶκον νοσήλευσις θέλει γίνεσθαι

ἀδεία τοῦ ἰατροῦ, ὥστε οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι θέλει ἐπιτρέπεσθαι τοῦτο ὅπου καὶ ὅπως συμφέρει.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι κατ' ἀρχὰς μὲν ἐνδέχεται ὅτι ἐδίσταζόν τινες νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς τὸ θεραπευτήριον, ἀλλ' ἤδη οὐ μόνον δὲν προσέρχονται ἀναγκαστικῶς οἱ νοσοῦντες, ἀλλὰ καὶ τὰς θύρας αὐτὰς τῶν θεραπευτηρίων συντρίβουσιν, ὡς μανθάνει, εἰς Πάτρας, διὰ νὰ εἰσαχθῶσιν ἐντὸς αὐτῶν καὶ ἀποφύγωσι τὰ ἐκ τῆς νόσου ταύτης κακά. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι θέλει εὑρεθῇ τις μὴ θέλων νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὸ θεραπευτήριον, ἀνάγκη καὶ διὰ τῆς βίας νὰ εἰσαχθῇ χάριν τῆς δημοσίου ὑγείας.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι εἶναι μὲν ἐξ ἰδίων ἀρχῶν ἐναντίος τῶν διακρίσεων, ἀλλ' αὗται ὑπάρχουσι δυστυχῶς καὶ πρέπει νὰ τὰς προσέχωμεν. Παρατηρεῖ λοιπὸν ὅτι ἐνδέχεται νὰ προσβληθῶσιν ὑπὸ τῆς νόσου ἄνδρες εἰς τὴν ὑψηλοτέραν τάξιν ἀνήκοντες, ἢ αἱ σύζυγοι καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν. Δύναται νὰ πιστεύσῃ τις ὅτι θέλουσι δεχθῇ οὗτοι νὰ εἰσαχθῶσιν αὐτοὶ ἢ τὰ φίλτατά των εἰς κοινόν τι θεραπευτήριον καὶ νὰ συνδιαιτῶνται καὶ συγχέωνται ἀδιαφόρως μὲ πλῆθος ἀσθενῶν ἐναντίων ἕξεων καὶ ἀνατροφῆς; Τοῦτο δὲν δύναται βέβαια νὰ γίνῃ, διὸ δὲν πρέπει νὰ ἀλλοιωθῇ τὸ προκείμενον ἄρθρον καὶ ἔχει καλῶς ὅπως ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ὑπάρχει. Δὲν δύναται δὲ νὰ ἦναι ἐπισφαλὴς ἡ κατ' οἶκον νοσηλευσις, διότι ὑπάρχει ἔνστικτον εἰς τὸν ἄνθρωπον, καὶ εἶναι νόμος τῆς φύσεως ἱερὸς τὸ νὰ ζητῇ ἕκαστος τὴν θεραπείαν ἑαυτοῦ καὶ συνάμα νὰ προφυλάττῃ τοὺς συγγενεῖς του. Οὐδεὶς δὲ δύναται νὰ ἔχῃ τοσαύτην ἠλιθιότητα, ὥστε νὰ ἀδιαφορήσῃ ὡς πρὸς ταῦτα. Διὸ καὶ τὴν ἀσθένειαν θέλουσιν ἐξαλείφει ὁλοτελῶς καὶ πᾶν μόλυσμα θέλουσι προλαμβάνει.

Ἀντέλεξεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι ὅταν, ὡς εἶπε, συσταθῶσι τακτικὰ θεραπευτήρια καὶ γίνῃ ὁ ἀναγκαῖος ὀργανισμός, δὲν θέλουσι συνδιαιτᾶσθαι φύρδην πάσης τάξεως ἀσθενεῖς, καὶ θέλουσιν ὑπάρχει ὡρισμένα δωμάτια διὰ τοὺς τῆς ὑψηλοτέρας τάξεως πολίτας· αὐτὸ δὲ τοῦτο γίνεται καὶ πανταχοῦ τῆς Εὐρώπης. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ὅταν προσβάλλωνται πολῖται τῆς τάξεως ταύτης δὲν ἀρκοῦνται συνήθως οὐδ' εἰς τὴν κατ' οἶκον θεραπείαν, ἀλλὰ μεταβαίνουσιν εἰς τὰ θεραπευτήρια τῆς Εὐρώπης, ἔνθα εὑρίσκουσιν ἀφθονώτερα τὰ τῆς ἰάσεως μέσα. Ἄλλως τε, δυσκολώτερον καὶ ὀλίγοι προσβάλλονται ἐκ τῶν τῆς ὑψηλοτέρας τάξεως, διότι ἔχοντες ἐν ἀφθονίᾳ τὰ μέσα, λαμβάνουσι τὰς ἀναγκαίας προφυλάξεις. Δι' ὅλα δὲ ταῦτα ἐπιτρέπει νὰ μὴ ἐπιτραπῇ ἡ κατ' οἶκον νοσήλευσις τῶν πασχόντων.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι ἀληθῶς εἶναι ἀσύμφορος ἡ κατ' οἶκον τοῦ πάσχοντος θεραπεία, ἐπειδὴ πολλάκις ἐκ φίλτρου ἢ ἀπερισκεψίας συγκοινωνοῦντες οἱ συγγενεῖς μετὰ τοῦ ἀσθενοῦς, μεταλαμβάνουσι τοῦ νοσήματος. Τοιαῦτα δὲ παραδείγματα εἶδον πολλοὶ μέχρι τοῦδε, καὶ θέλουσι βλέπει διαρκῶς ἐνόσῳ ὑπάρχει εἰς τῶν γονέων τὰ σπλάγχνα στοργὴ υἱϊκή. Ἡ νόσος λοιπὸν διὰ τῆς ἀδείας ταύτης θέλει πολλαπλασιάζεσθαι, καὶ ἐπειδὴ εἶναι φθοροποιά, πρέπει νὰ ληφθῶσιν ὅλα τὰ σύντονα μέτρα, ὅσα δύνανται νὰ τὴν ἐξαλείψωσι. Καὶ εἶπον μέν τινες ὅτι δὲν δύνανται νὰ συνδιαιτῶνται οἱ τῆς ὑψηλῆς τάξεως πολῖται μετὰ τῶν λοιπῶν ἀσθενῶν, ἀλλ' οἱ νόμοι διὰ νὰ ἦναι καλοί, προβλέπουσι συνήθως τὸ γενικόν, καὶ καθ' ὅσον ἐγχωρεῖ προνοοῦσι καὶ ὑπὲρ τῶν ὀλίγων. Διὸ ἢ πρέπει εἰς τὰ αὐτὰ θεραπευτήρια νὰ νοσηλεύωνται καὶ οὗτοι ἐντὸς ῥητῶν δωματίων, ἢ νὰ συσταθῇ ἰδιαίτερον ὑπὲρ αὐτῶν θεραπευτήριον. Διότι οὔτε διὰ λόγων οἰκονομίας, οὔτε διὰ φιλοτιμίαν ἄκαιρον πρέπει νὰ γίνῃ ἐξαίρεσις, ἀφοῦ ἡ νόσος εἶναι δεινὴ καὶ ἐπαπειλεῖται ἡ δημοσία ὑγεία.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἐκτιμᾷ μὲν ὅσα κατὰ τῆς κατ' οἶκον θεραπείας ἐρρέθησαν, ἀλλὰ θεωρεῖ δύσκολον τὴν εἰς τὰ θεραπευτήρια εἰσαγωγὴν πάντων. Ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν νοσούντων ἐκκλίνουντες τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην, εἶναι πολὺ πιθανὸν νὰ ὑποκρύπτωσι τὴν ἀσθένειάν των καὶ οὕτως ἀντὶ ὠφελείας θέλει προσγεννηθῇ βλάβη. Καὶ ἐὰν μὲν εἰς πᾶσαν ἐπαρχίαν ἦτο δυατὸν νὰ συσταθῇ ἀνὰ ἓν θεραπευτήριον, τότε ἠδύνατο νὰ ἐκλείψῃ ἴσως καὶ ἡ κατ' οἶκον θεραπεία. Ἀλλ' ἐνῷ τὸ κακὸν ἐπικρατεῖ σχεδὸν πανταχοῦ, καὶ μετεδόθη ἤδη καὶ εἰς Πύρον, εἰς Σπάρτην, εἰς Ἀταλάντην, ὅλαι δὲ σχεδὸν αἱ ἐπαρχίαι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον νοσοῦσι, μόλις τρία θεραπευτήρια συνεστήθησαν εἰς Μεσολόγγιον, εἰς Πάτρας καὶ εἰς Λαμίαν, ὡς κεντρικώτερα μέρη, εἰς ἃ καὶ ἀλλαχόθεν δύνανται νὰ συρρέυσωσι. Διὰ δὲ τὰ θεραπευτήρια ταῦτα καὶ τοι μετὰ πάσης οἰκονομίας συσταθέντα ἐδαπανήθησαν 90,000 δραχμῶν, ὥστε ἀδύνατον εἶναι νὰ συσταθῶσι καθ' ὅλας τὰς ἐπαρχίας. Διὸ οὐ μόνον θέλουσιν ἀναπληροῖ αἱ οἰκίαι τὴν ἔλλειψιν ταύτην, ἀλλὰ καὶ πάντες θέλουσιν ὁμολογεῖ τὴν ἀσθένειάν των, χωρὶς νὰ βιάζηταί τις νὰ ὑποκρύπτῃ αὐτήν. Δὲν πρέπει δὲ νὰ λάβωμεν ὡς ἀπόδειξιν τὸ ἐν Πάτραις θεραπευτήριον, διότι ἐὰν ἐκεῖ συντρίψωσι τὰς θύρας αὐτοῦ, διὰ νὰ εἰσέλθωσιν οἱ νοσοῦντες, εἶναι θεραπευτήριον καλῶς συγκεκροτημένον, καὶ τοιαῦτα δὲν δύνανται νὰ ὑπάρχωσι πανταχοῦ. Τέλευτῶν, παρατηρεῖ ὅτι ἡ σύνταξις τοῦ νομοσχεδίου ἐγένετο

μετὰ πολλὰς καὶ ἀκριβεστάτας ἐρεύνας καὶ δὲν ὑπάρχει τι μὴ βασιζόμενον ἐπὶ τῆς γνώμης ὅλων τῶν παρ' ἡμῖν ἰατρῶν. Διὸ συνίστησι νὰ μείνῃ ὅπως ἔχει τὸ ἄρθρον καὶ νὰ μὴ καταστήσωσιν ἐκ προοιμίων δύσκολον τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου· προσεχῶς δὲ ἐπιτυχέστερον δύνανται νὰ ἐπιφέρωσί τινας ἀλλοιώσεις.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι, ἐπειδὴ ἀμφοτέρωθεν ὑπάρχουσι λόγοι ἰσχυροὶ συνηγοροῦντες ὑπὲρ ἑκατέρας τῶν γνωμῶν τούτων, διὰ νὰ συμβιβασθῶσιν αὗται, προτείνει τὴν ἀκόλουθον τροπολογίαν: « ἢ καὶ κατ' οἶκον, *ἐὰν καθυποβληθῶσιν οἱ ἀσθενεῖς εἰς ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα ἔξοδα.* »

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι δὲν πρόκειται ἐνταῦθα περὶ οἰκονομίας, ἀφοῦ, ὡς ἐρέθη, ἡ νόσος εἶναι τόσον δεινή, καὶ ἐὰν ἦτον ἀνάγκη 150,000 δραχ. νὰ δαπανηθῶσιν, ἀδιστάκτως ἔπρεπε νὰ τὰς παραδεχθῇ ἡ βουλὴ χάριν τῆς δημοσίου ὑγείας. Ἐνταῦθα δὲ πρόκειται κυρίως νὰ ἐξαλειφθῇ τὸ κακόν, καὶ ὅταν ἡ κατ' οἶκον νοσήλευσις ἐπιτραπῇ, οὐ μόνον δὲν ἐμποδίζεται ἡ διάδοσις, ἀλλὰ καὶ θέλει πολλαπλασιασθῆ. Δὲν εἶναι δὲ ἰσχυρὸς καὶ ὁ λόγος ὅτι ὅταν ἡ νόσος ἦναι εἰς τὸν πρῶτον αὐτῆς βαθμόν, δύναται κατὰ τὴν γνώμην τῶν ἰατρῶν νὰ νοσηλεύηται καὶ κατ' οἶκον ὁ ἀσθενής, διότι καὶ εἰς τὸν πρῶτον αὐτῆς βαθμὸν ἡ νόσος εἶναι οὐχ ἧττον κολλητικὴ καὶ δύναται νὰ διαβώσῃ τὸ μόλυσμα.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἐπειδὴ ἀμφότεραι αἱ γνῶμαι προτείνουσι λόγους ἰσχυροὺς, διὰ νὰ συμβιβασθῶσιν αὗται, ὑποβάλλει εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς βουλῆς τὴν παρὰ πόδας τροπολογίαν:

« Ἡ θεραπεία αὕτη ἐνεργεῖται εἰς δημόσια θεραπευτήρια ἐπὶ τούτῳ συστημένα εἰς τοὺς νομοὺς, ὅπου μᾶλλον ἐπιπολάζει ἡ νόσος, ἢ εἰς ἰδιαίτερα θεραπευτήρια ἐπὶ τούτῳ διατηρούμενα ἰδίᾳ δαπάνῃ τοῦ πάσχοντος ἢ τῶν πασχόντων ἀδεία τοῦ νομοϊατροῦ, ὅστις δὲν δύναται νὰ τὴν ἀρνηθῇ ἄνευ εὐλογοφανοῦς αἰτίας. »

Ἐνταῦθα δὲ τοῦ πρώτου ἀποσύραντος τὴν ἰδίαν τροπολογίαν, ὁ εἰσηγητὴς συνεχώνευσε τὴν γνώμην του μετὰ τῆς τελευταίας τροπολογίας.

Ἐπὶ ταύτης παρατηρήσαντός τινος ὅτι καὶ οὕτω μόνον ἡ διαφορὰ τῶν ἐξόδων προκύπτει, οὐχ ἧττον δὲ εἶναι ὑπόχρεως ἕκαστος νὰ μεταβαίνῃ εἰς ἄλλο, ἢ τὴν οἰκίαν του θεραπευτήριον, ὅπερ κατὰ τὴν μίαν γνώμην ἀποκρούεται, ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι ἡ ῥάσις « ἀδεία τοῦ νομοϊατροῦ » πρέπει νὰ ἐκλείψῃ, διότι δίδοται μεγάλη πρὸς αὐτὸν ἁρμοδιότης, καὶ δύναται νὰ χορηγῇ

τὴν ἄδειαν μεροληπτικῶς πρὸς ὅσους μόνον ἐπιθυμεῖ. Τοῦτο δὲ εἶναι προφανὲς ἄτοπον, διὸ συμφέρει νὰ γνωστοποιῆται μόνον ὁ ἰατρός.

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι θεωρῶν τὴν ἀνὰ χεῖρας τροπολογίαν, ὁμολογεῖ ὅτι τὴν κρίνει προτιμοτέραν τοῦ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἄρθρου. Διότι ἡ Κυβέρνησις ἔχει ἀνάγκην νὰ θεραπευθῇ ἡ ἐπιπολάζουσα αὕτη νόσος, καὶ διὰ τοῦτο ὑποκύπτει εἰς τὰς ἑκατοντάς ταύτας δαπάνας· ἀλλ' ἐξοδεύουσα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἐπιθυμεῖ νὰ γίνῃ πλήρες τὸ ἀποτέλεσμα καὶ ῥιζηδὸν νὰ ἐξαλειφθῇ τὸ κακόν. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ ἐπιτραπῇ ἡ κατ' οἶκον νοσήλευσις τῶν πασχόντων, ἐπειδὴ πολλοὶ θέλουσιν ἀναγκασθῇ νὰ ὑποκρυπτωσι τὴν νόσον, καὶ οὕτως ἐξ ἑνὸς μέλους θέλει μολύνεσθαι ὁλόκληρος οἰκογένεια. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ νοσηλεύωνται πάντες ἐντὸς θεραπευτηρίων. Ἐπειδὴ ὅμως πολλοὶ δὲν θέλουσι δεχθῇ νὰ συναγελασθῶσιν εἰς τὰ αὐτὰ μετὰ τῶν ἄλλων θεραπευτήρια, καλὸν μὲν εἶναι νὰ τοὺς διευκολύνῃ ὁ νόμος, ἀλλὰ νὰ γίνῃ ἡ εὐκολία χωρὶς νὰ συνεπάγῃ καὶ τὰς ἀφορμὰς νέων μολυσμάτων. Ὅταν λοιπὸν ἐπιτραπῇ εἰς τὸν πάσχοντα νὰ μεταβῇ εἰς ἄλλην ἐπὶ τούτῳ οἰκίαν, καὶ ἡ ἔρευσις αὐτοῦ ἐκπληροῦται καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου δὲν ματαιόνεται. Ἄλλως τε, ἐὰν ὑποτεθῇ, ὅτι ἐντὸς τῆς αὐτῆς πόλεως κατάκεινται δώδεκα ἀσθενεῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ του ἑκάστου, ἢ εἰς δώδεκα χωρία διάγουσι νοσοῦντες πολλοὶ ἀσθενεῖς, δύναται ἄρα ὁ ἰατρὸς, ὅσον καὶ ἂν προθυμῆται, νὰ μεταβαίνῃ πρὸς ὅλους, νὰ τοὺς ἐπισκέπτηται ἐν καιρῷ καὶ νὰ φέρῃ τι αἴσιον ἀποτέλεσμα; Ὄχι βεβαια, διότι φυσικῶς ἀδύνατον εἶναι νὰ παρευρίσκηται εἰς δώδεκα συγχρόνως χωρία, τὸ δὲ μόλυσμα θέλει πολλαπλασιάζεσθαι ὁσημέραι. Ὁ ἰατρὸς λοιπὸν καὶ τοῦτο ἔχων ὑπ' ὄψιν πρὶν ἢ παραχωρήσῃ τὴν ἄδειαν, θέλει παρατηρεῖ πρῶτον ἐὰν ἡ εἰς τὰ ἰδιαίτερα ταῦτα θεραπευτήρια εἰσαγωγὴ παρέχῃ τὰ ἀναγκαῖα πρὸς ἕξιν μέσα, καὶ θέλει δίδει τὴν ἄδειαν, ὅταν θεωρῇ εὔκολον καὶ τὴν τοῦ ἰατροῦ παρουσίαν καὶ πᾶν ὅ,τι ἄλλο. Διὰ καὶ κατὰ τοῦτο συνίστησι νὰ προτιμηθῇ ἡ τροπολογία.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι συμφωνεῖ μὲν μὲ τὰ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ περὶ ἀδείας ῥηθέντα, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀνὰ χεῖρας 2 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου τὸ αὐτὸ λέγει· ἀναγνοὺς δὲ τὴν περικοπὴν αὐτοῦ ὁρίζουσαν ὅτι καὶ ἡ κατ' οἶκον ἐπιτρέπεται θεραπεία « ὅπου καὶ ὅταν θεωρηθῇ δυνατὸν κατὰ συνεννοήσιν τοῦ ἰατροῦ κτλ. » προσέθηκεν ὅτι καὶ τὸ 8 ἄρθρον ὁρίζει ἀκριβέστερον τὰ περὶ τούτου. Ἀναγνοὺς δὲ καὶ αὐτὸ, συνήγαγεν ὅτι ἐπιτρέπει καὶ τοῦτο τὴν κατ' οἶκον ἴασιν, ὅταν ὁ ἰατρὸς πεισθῇ ὅτι θέλει φέρει αἴσιον καὶ

ἄφευκτον ἀποτέλεσμα, εἰς ἐναντίαν δὲ περίστασιν δὲν χορηγεῖται ἡ ἄδεια. Ὁ ἰατρὸς λοιπὸν θέλει δίδει τὴν ἄδειαν, ὅταν ὑποσχεθῇ ὁ νοσῶν ὅτι δὲν θέλει συγκοινωνεῖ μετ' ἄλλου τινὸς, θέλει μεταβῇ εἰς ἄλλην οἰκίαν κτλ. ἀλλ' ἡ τροπολογία, ὡς νομίζει, ὑποστηρίζει τὸ ἐναντίον, ἐπειδὴ ἐπιτρέπει κατά τινα τρόπον νὰ θεραπεύηται ὁ νοσῶν καὶ ἄνευ ἀδείας εἰς τὸν τόπον τῆς κατοικίας του. Ὥστε καὶ ὅταν ὁ ἰατρὸς ἀποδοκιμάζῃ τοῦτο δι' εὐλόγους αἰτίας, οἱ πάσχοντες δύνανται κατὰ τὴν τροπολογίαν νὰ πράξωσι τοῦτο καὶ παρὰ τὴν γνώμην αὐτοῦ.

Ἀπήντησεν ὁ τὴν τροπολογίαν προτείνας ὅτι σκοπὸς αὐτῆς εἶναι οὐχὶ νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν κατ' οἶκον θεραπείαν τῶν ἀσθενῶν, ἀλλὰ νὰ διευκολύνῃ τὴν ἀλλαχόσε μετάβασιν τούτων, διὰ νὰ μὴ διαδίδηται πρὸς ἄλλους τὸ μόλυσμα· αὐτὸ τοῦτο ἄρα προτιθεμένη ὁρίζει ἡ τροπολογία, ὅτι δύνανται νὰ συστηθῶσι καὶ εἰδικὰ θεραπευτήρια, εἰς τὰ ὁποῖα θέλει ἐπιτρέπεσθαι νὰ εἰσέρχωνται οἱ νοσοῦντες, ὅταν ὑπάρχῃ ἰατρὸς νὰ τοὺς ἐπισκέπτηται καὶ δὲν δύναται νὰ διαδοθῇ τὸ μόλυσμα.

Παρατηρήσαντος δ' ἄλλου ὅτι δὲν θεωρεῖ δίκαιον τὸ νὰ διατηρῶνται τὰ εἰδικὰ ταῦτα θεραπευτήρια ἰδίᾳ δαπάνῃ, ἀφοῦ δὲν θέλουσιν ὑπάρχει ἐκεῖ τὰ συνήθη θεραπευτήρια, ἀπήντησεν ὁ προαγορεύσας ὅτι ἀφοῦ οἱ πάσχοντες ἐπιθυμοῦσι τὴν εἰς εἰδικὸν θεραπευτήριον εἰσαγωγὴν, δίκαιον εἶναι καὶ νὰ δαπανῶσιν οἱ ἴδιοι, διότι ἡ Κυβέρνησις δὲν ὑποχρεοῦται νὰ ὑποκύπτῃ εἰς νέας δαπάνας χάριν τῆς ἐξαιρετικῆς ταύτης περιστάσεως.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ ἐὰν παραδέχηται τὴν ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου γενομένην τροπολογίαν, παρεδέχθη αὐτὴν δι' ἀναστάσεως ἐχουσαν οὕτως.

«Ἄρθρ. 2. Ἡ θεραπεία αὕτη ἐνεργεῖται εἰς δημόσια θεραπευτήρια ἐπὶ τούτῳ συστημένα εἰς τοὺς νομοὺς, ὅπου μᾶλλον ἐπιπολάζει ἡ νόσος, ἢ εἰς ἰδιαίτερα θεραπευτήρια ἐπὶ τούτῳ διατηρούμενα ἰδίᾳ δαπάνῃ τοῦ πάσχοντος ἢ τῶν πασχόντων ἄδεια τοῦ νομοϊατροῦ, ὅστις δὲν δύναται νὰ τὴν ἀρνηθῇ ἄνευ εὐλογοφανοῦς αἰτίας.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 3 ἄρθρου, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ὅτι καλῶς μὲν ἔχει τὸ ὅλον αὐτοῦ, ἀλλὰ δὲν θεωρεῖ σκόπιμον τὴν φράσιν «ἀνὰ ἓν ἢ δύο οἰκήματα» ἐπειδὴ ἐνδέχεται ἀντὶ δύο οἰκιῶν νὰ εὑρεθῇ μία μεγάλης χωρητικότητος, ἥτις νὰ ἀναλογῇ πλειότερον καὶ τῶν δύο· δὲν πρέπει ἄρα νὰ ἔχῃ τότε τὸ δικαίωμα νὰ δώσῃ ἐνοίκιον δισχιλίων δραχμῶν, ὡς ἤθελε δώσει διὰ τὰς δύο, καὶ πρέπει ἐξ ἀνάγκης νὰ προχωρεωθῇ εἰς τὴν εὕρεσιν δύο οἰκημάτων, διὰ νὰ δώσῃ ἀνὰ

1000 δραχμάς; Τοῦτο τῷ φαίνεται δυσχέρεια περιττὴ, διὸ προτείνει ἀντὶ τῆς φράσεως «ἀνὰ ἓν ἢ δύο οἰκήματα» νὰ τεθῇ ἁπλῶς «ἰδιωτικὰ οἰκήματα,» τὸ δὲ «δὲν θέλει ὑπερβαίνει τὰς 1000 δραχμάς» νὰ ἀντικατασταθῇ διὰ τοῦ «τὰς 2000 δραχ.»

Προσέθηκε ἄλλος ὅτι ἐν γένει ὁ περιορισμὸς τοῦ ἐνοικίου εἶναι ἀτελὴς, καὶ δὲν παρέχει οὐδεμίαν οἰκονομίαν, ἐπειδὴ ἐνδέχεται νὰ εὑρεθῇ οἴκημα δυνάμενον νὰ περιλαμβάνῃ 400 νοσοῦντας· τότε δὲ καὶ αὐξανομένου τοῦ ἐνοικίου, ἀναλόγως θέλει εἶσθαι οἰκονομικώτερον καὶ διὰ τὴν μεγάλην χωρητικότητα καὶ διὰ τὴν ἐλάττωσιν τῶν ὑπηρετῶν κτλ.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ, παρεδέχθη τὸ 3 ἄρθρον κατὰ τὴν ἀνωτέρω τοῦ ὑπουργοῦ τροποποίησιν. Ἔχει δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 3. Ὅπου δὲν ὑπάρχει δημόσιον κατάστημα διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς θεραπευτήριον, θέλουν ἐνοικιασθῇ ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πασχόντων ἰδιωτικὰ οἰκήματα, τῶν ὁποίων τὸ ἐτήσιον ἐνοίκιον, δὲν θέλει ὑπερβαίνει τὰς δραχμὰς 2,000.»

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 4 ἄρθρον, ἐφ' οὗ παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἀντὶ τῶν τριῶν προτεινομένων ἐν τῷ ἄρθρῳ ἰατρῶν ἐνδέχεται νὰ εὑρεθῇ εἷς μόνος. Οὗτος δὲ 50 π. χ. ἐπισκεπτόμενος ἐκ τῆς νόσου ταύτης νοσοῦντας, ἀναμφιβόλως δὲν θέλει ἔχει καιρὸν νὰ καταγίνηται καὶ εἰς ἄλλας νόσους, καὶ ἑπομένως διὰ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ ὁριζομένων 1,200 δραχμῶν δὲν θέλει ἐπαρκεῖ εἰς τὰς ἀνάγκας του. Διὸ συνίστησι νὰ μισθοδοτῆται μᾶλλον εἷς τακτικὸς ἰατρὸς ἀνὰ 200 δραχ. κατὰ μῆνα.

Ἐπέφερεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι τόσῳ δικαιοτέρα εἶναι ἡ πρότασις, καθ' ὅσον διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἐτροποποιήθη τὸ ἀνωτέρῳ ἄρθρον, οὐδεὶς δὲ ἰατρὸς δύναται νὰ ἀναλάβῃ τὴν πολύμοχθον θεραπείαν 50 ἀσθενῶν ἐπὶ τῇ ἀμοιβῇ 100 δραχμῶν κατὰ μῆνα. Διὸ ὑποστηρίζει ὡς δικαίαν τὴν πρότασιν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ.

Παρατηρήσαντος δ' ἄλλου ὅτι ἐπειδὴ θέλουσι εἶσθαι πολλὰ τὰ θεραπευτήρια, ἡ δαπάνη θέλει ἀναβῇ εἰς μέγα ποσὸν, ἐὰν παραδεχθῶμεν τὰς ἀνωτέρω 200 δραχμὰς ὡς μηνιαίαν μισθοδοσίαν, ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι πρότερον μὲν ὑπελογίζετο εἴκοσιν ἀσθενῶν ἡ θεραπεία καὶ διὰ τοῦτο εἶχεν ὁρισθῇ ἡ τῶν ἰατρῶν μισθοδοσία εἰς 100 δραχμὰς κατὰ μῆνα· ἀλλ' ἤδη, ὅτε πρόκειται νὰ νοσηλεύωσι 50 ἀσθενεῖς καὶ εἰς οὐδὲν ἄλλο δύνανται νὰ διαθέτωσι τὸν καιρὸν, ἡ διπλασίασις τῆς μισθοδοσίας ἀναμφιβόλως δὲν εἶναι μεγάλη.

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι διὰ μικρᾶς

τοῦ ἄρθρου τροποποιήσεως νομίζει ὅτι δύναται νὰ συμβιβασθῇ τὸ πρᾶγμα. Διὸ ἀντὶ τοῦ « διὰ τριῶν ἐπιστημόνων ἰατρῶν » ἀποφαίνεται νὰ τεθῇ « δι' ἑνὸς μέχρι τριῶν ἐπιστημόνων ἰατρῶν » καὶ ἀντὶ τοῦ « δὲν δύναται να ὑπερβαίνῃ τὰς δραχ. 1,200 » τὰ τεθῇ « τὰς 3, 600. » Οὕτω δὲ συμβιβάζεται, ὡς εἶπε, πᾶσα διαφορά.

Ἀντιλέξαντος δ' ἄλλου ὅτι δὲν δύναται νὰ γείνῃ ἡ τροποποίησις αὕτη, ἐπειδὴ εἰς ἕκαστον θεραπευτήριον ἀπαιτεῖται εἷς μόνος ἰατρός, παρετήρησεν ἄλλος ὅτι αἱ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ τεθειμέναι 1,200 δραχμαὶ δὲν χορηγοῦνται ὡς μισθοδοσία, ἀλλ' ὡς ἀντιμίσθιον τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τακτικῶς ἐξερευνώντων ἰατρῶν, οἵτινες ἔχουσι καὶ ἄλλας ἀπολαυάς, τουναντίον δὲ ἡ μισθοδοσία τῶν περιοδευόντων ἰατρῶν, οἵτινες εἰς τοῦτο μόνον ὁίσχολοῦνται, ἀναβαίνει κατὰ τὸ νομοσχέδιον εἰς 3,000 δραχ., εἶστε καὶ ἡ ἀντιμισθία τῶν διαρκῶς ἐξερευνώντων καὶ ἡ μισθοδοσία τῶν δευτέρων ὡρίσθησαν ἐντὸς τοῦ δικαίου καὶ δὲν πρέπει νὰ γείνῃ τις αὔξησις.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ὅτι διὰ αὐτὸ τοῦτο εἶναι δυσανάλογος ἡ ἀποζημίωσις, ἐπειδὴ πρὸς μὲν τοὺς περιοδεύοντας ἰατροὺς, οἵτινες μικρὰν ἐνεργοῦσιν ὑπηρεσίαν, χορηγοῦνται 3,000 δραχ., πρὸς δὲ τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐξερευνῶντας μόλις χορηγοῦνται 1,200 δραχ. ἐνῷ αὐτοὶ κυρίως ἔχουσι τὸν ὅλον τὸ βάρος τῆς θεραπείας τοσούτων ἀσθενῶν. Διὸ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ὑπάρχῃ τοσαύτη δυσαναλογία μισθοῦ.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ εἰσηγητοῦ ὅτι ἀντὶ τεθῶσιν ὁριστικῶς 200 δραχ. κατὰ μῆνα, δύναται νὰ σημειωθῇ μᾶλλον ὅτι δὲν θέλει ὑπερβαίνει ἡ ἀντιμισθία των τὰς 200 δραχ. κατὰ μῆνα, τὸ τε δὲ θέλει εἶσθαι αὐτὸ τὸ ποσὸν ὁ ἀνώτατος ὅρος, ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι τὸ προκείμενον ἄρθρον δὲν διαστέλλει, ὡς ἐνόμισεν ὁ πρὸ τελευταίου, τοὺς ἐν ὑπηρεσίᾳ ἢ μὴ ἰατροὺς, ἀλλ' ἀδιαφόρως καὶ τούτους καὶ ἐκείνους περιλαμβάνον, ὁρίζει ὅτι ἡ μισθοδοσία των θέλει εἶσθαι 1200 δραχ. αὐτὴν δὲ μόνην τὴν ἀποζημίωσιν θέλει λαμβάνει ἀδιακρίτως καὶ ὁ νομιατρὸς καὶ ὁ ἁπλῶς ἐπισκεπτόμενος τοὺς νοσοῦντας. Ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦτο, καὶ διὰ νὰ μὴ παραμελῶσιν ἰδίως καθήκοντα τόσον σπουδαῖα, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ ὁρισθῇ ἡ μισθοδοσία εἰς 200 κατὰ μῆνα δραχμὰς, διὰ νὰ γίνῃ δραστικωτέρα ἡ ἐξάλειψις τοῦ κακοῦ.

Παρατηρήσαντος ἄλλου ὅτι εἰς τὴν φράσιν « τῶν ἐν τοῖς θεραπευτηρίοις νοσηλευομένων » καλὸν εἶναι νὰ προστεθῇ « τῶν ἐν τοῖς δημοσίοις θεραπευτηρίοις νοσηλευομένων » πρὸς πλειοτέραν εὐκρίνειαν, προσέθεκεν ἄλλος ὅτι καὶ μετὰ τὴν φράσιν « 200 δραχ. κατὰ μῆνα » πρέπει νὰ προστεθῶσι καὶ αἱ λέξεις « ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν νοσηλευομένων » διὰ νὰ δίδηται τὸ ποσὸν τοῦτο ὅταν καὶ ὅπως ἁρμόζῃ.

Ἀντέλεξεν ἄλλος ὅτι ἡ τελευταία προσθήκη « ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ κτλ. » δὲν εἶναι σκόπιμος, ἐπειδὴ ὁ ἀριθμὸς τῶν πασχόντων δὲν θέλει μένει πάντοτε ὁ αὐτὸς, καὶ ἐνδέχεται ὁ ἰατρὸς ἔχων σήμερον 20 π. χ. ἀσθενεῖς, νὰ ἔχῃ μετ' οὐ πολὺ 5. μόνον, ὥστε ὁ προσδιορισμὸς οὗτος εἶναι ὅλως ἀόριστος καὶ μεταβλητός. Παρατηρεῖ ὅμως ὅτι ὅταν ὁ ἰατρὸς ἐπιτοπίως διατρίβων ἐπισκέπτηται τοὺς νοσοῦντας, ἀρκοῦσι πρὸς ἀντιμισθίαν 1200 δραχμαὶ, ἐπειδὴ μόλις δυο ἢ τρεῖς ὧραι δαπανῶν ὑπὲρ τῶν πασχόντων, δύναται νὰ διαθέτῃ ἐπωφελῶς τὸ ὑπόλοιπον τοῦ καιροῦ του. Δὲν συμβαίνει δὲ τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τοὺς περιοδικοὺς ἰατροὺς τοὺς ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν μεταβαίνοντας, διότι οὗτοι εἰς δεινακῆ εὑρισκόμενοι κίνησιν, στεροῦνται τῶν ἀπολαυῶν τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ των ἀσθενῶν καὶ οὐδεμίαν ἐκτὸς τοῦ μισθοῦ των ἔχουσιν ὠφέλειαν.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ 4 ἄρθρον κατὰ τὰς ἐπ' αὐτοῦ γενομένας τροποποιήσεις ἔχον οὕτως.

« Ἄρθρ. 4. Ἡ ἰατρικὴ ἐπιμέλεια τῶν ἐν τοῖς δημοσίοις θεραπευτηρίοις νοσηλευομένων ἐνεργεῖται δι' ἑνὸς ἐπιστήμονος ἰατροῦ, τοῦ ὁποίου ἡ ἀντιμισθία δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς 200 δραχ. κατὰ μῆνα ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν νοσηλευομένων. »

Προκειμένου δὲ νὰ προχωρήσῃ τὸ σῶμα εἰς τὴν περαιτέρω τοῦ νομοσχεδίου συζήτησιν, οἱ ὑπουργοὶ ἐζήτησαν τὴν ἀναβολὴν αὐτῆς, ὡς ἔχοντες κατεπειγούσας ἄλλας ἐργασίας.

Ἐφ' ᾧ ἀναγγείλας ὁ πρόεδρος ὅτι ἀντικειμένων τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως γενησομένης τὴν 30 τοῦ ὁδὴ λήγοντος θέλει εἶσθαι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2. Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Εὐσ. Μ. Παρίσης.
Λ. Π. Νάκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΜΑ'.

Τῆς 1 Ἰουλίου.

Σήμερον τὴν 1. Ἰουλίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προεδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις παρελθὼν ὁ βουλευτὴς Μαντινείας πρώην δ' ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν ἀνέφερεν ὅτι πρό τινων ἡμερῶν κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 21. τρέχοντος μηνὸς δοθείσης νύξεως παρά τινος βουλευτοῦ περὶ τοῦ γινομένου λόγου ὡς πρὸς ὑπέρβασιν ἐξόδων ἀναγομένων εἰς τὴν δημόσιον ἀσφάλειαν καὶ ἀνηκόντων εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου διὰ τὸ ἔτος 1847, ἔλαβεν ἀφορμὴν μετὰ προχείρους ἀναπτύξεις νὰ παρακαλέσῃ τὸν τότε ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν, ἵνα ὑποβάλῃ εἰς τὴν βουλὴν τὴν ὑπόθεσιν ταύτην τῶν καθ' ὑπέρβασιν ἐξόδων διὰ τῆς ἀπαιτουμένης συμπληρωματικῆς πιστώσεως, τὴν ὁποίαν, ὡς τότε ἐξέθεσε, δὲν ἠδυνήθη τὸ ὑπουργεῖον ἐκεῖνο νὰ καθυποβάλῃ, συμπεσούσης τῆς παραιτήσεώς του. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ τότε ὑπουργὸς παρῃτήθη, καὶ ἡ μεταβολὴ αὕτη ἔφερε καὶ τὴν μέχρι τοῦδε ἀναβολὴν τῆς ἐνεργείας τῶν ἀνωτέρω, κρίνει ἀναγκαῖον νὰ παρακαλέσῃ καὶ αὐθις τὴν βουλήν, ἵνα συστήσῃ καὶ εἰς τὸν παρόντα ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν οὐχὶ μόνον τὴν εἰσαγωγὴν τῶν καθ' ὑπέρβασιν τοιούτων ἐξόδων εἰς τὴν βουλήν, ἀλλὰ προσέτι καὶ τὴν παρουσίασιν ὁλοκλήρου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1847 ὑποστάντος προπολογίας παρὰ τῆς γερουσίας· διότι μετὰ τὰ ἐν τῇ βουλῇ λεχθέντα περὶ τῶν ἐξ ἀνάγκης γενομένων καθ' ὑπέρβασιν ἐξόδων, λόγου γενομένου περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου καὶ ἐν τῇ γερουσίᾳ, ἐδόθη ἀφορμὴ εἰς παρεξηγήσεις σκανδαλώδεις, καὶ διὰ τοῦτο ἔτι μᾶλλον ἀναγκαῖον καθίσταται ἡ ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὴν βουλὴν ὑποβολὴ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, διότι εἰς αὐτὴν ἀνήκει κυρίως νὰ ἐπιληφθῇ πρώτη τοῦ ἀντικειμένου τούτου τῆς συμπληρωματικῆς πιστώσεως, καὶ δοθῇ οὕτως ἐν πέρας εἰς τὸ κενὸν τοῦτο τῆς ὑπηρεσίας· καὶ διότι ἱκανὸς παρῆλθε καιρὸς ἀφότου ἐπεψηφίσθη ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1847 παρὰ τῆς γερουσίας, καὶ ὑπῆρχεν ὁ ὑλικὸς καιρὸς διὰ νὰ ὑποβληθῶσι κατὰ τὴν τάξιν εἰς τὴν βουλὴν αἱ γενόμεναι εἰς αὐτὸν

προπολογίαι παρὰ τῆς γερουσίας. Δὲν εἶναι λοιπὸν δίκαιον νὰ μένωσιν ἐκκρεμῆ τὰ περὶ τούτων, καὶ νὰ διεγείρωνται φωναὶ καὶ φῆμαι προσβάλλουσαι τὴν ὑπόληψιν τῶν τότε ὑπουργῶν, οἵτινες εὔχονται νὰ δοθῇ ὅσον τάχιον ἡ προσήκουσα εὐκαιρία διὰ νὰ διευκρινήσωσι τὰ πάντα, καὶ ἀπαντήσωσιν ἀποχρώντως. Διὰ τοῦτο πέποιθεν, ὅτι ἕκαστος βουλευτὴς ἀναγνωρίζων τὸ δίκαιον τῆς τοιαύτης συστάσεως θέλει παραδεχθῇ αὐτὴν, ἵνα συστηθῇ εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν καὶ εἰς ὅλα τὰ ὑπουργεῖα ἡ ἐξακρίβωσις τῶν καθ' ὑπέρβασιν γενομένων ἐξόδων, καὶ ἡ εἰσαγωγὴ τούτων τε καὶ ὅλου τοῦ λοιποῦ προϋπολογισμοῦ εἰς τὴν βουλήν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐναπόκειται νὰ ἐπικρίνῃ, καὶ ἐξελέγξῃ τὰ περὶ τούτων καὶ ν' ἀπορανθῇ περὶ αὐτῶν.

Πολλῶν δὲ καὶ ἄλλων ὑποστηριζόντων τὴν πρότασιν ταύτην προσέθηκεν ἕτερος ὅτι εἶναι τωόντι ἀναγκαῖον νὰ ἔλθῃ ἤδη εἰς τὴν βουλὴν ὁ παρὰ τῆς γερουσίας προπολογηθεὶς προϋπολογισμὸς τοῦ 1847, ὑποβαλλομένων δι' αὐτοῦ ὅλων τῶν κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐξόδων, διότι ἂν τοῦτο ἤδη δὲν γείνῃ καὶ ὑπολειφθῇ ἡ τοιαύτη ἐπεξεργασία διὰ τὸ ἔτος 1849, θέλει εἶσθαι μεγάλη συνταγματικὴ ἔλλειψις νὰ συζητῆται τῷ 1849 προϋπολογισμὸς τοῦ 1847.

Ἡ βουλὴ παραδεχθεῖσα τὴν προταθεῖσαν σύστασιν ἀπεφήνατο νὰ σταλῇ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς τε σημερινῆς καὶ τῆς κατὰ τὴν 21. Ἰουνίου συνεδριάσεως εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ ἰδίως εἰς τὸν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν, ἵνα λάβωσι γνῶσιν τῆς γενομένης προτάσεως καὶ συστάσεως, καὶ συμμορφωθῶσι μὲ τὴν τοιαύτην ἀπόφασιν τῆς βουλῆς.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλεν ὅτι οἱ Κ. Κ. Σ. Νικολαΐδης καὶ Κουμανιώτης ἐξαιτοῦνται ἄδειαν ἀπουσίας τριακονθήμερον.

Παρετήρησαν δέ τινες ὅτι πάντες μὲν ἔχουσιν ἀνάγκην ἀδείας, καὶ κατεπειγούσας ὑποθέσεις, ἀλλ' ὁ μικρὸς ἀριθμὸς τῶν ὑπολειφθέντων βουλευτῶν δὲν ἐπιτρέπει τὴν παραχώρησιν ἀδειῶν.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι πρέπει νὰ προσκληθῶσιν οἱ ἀπόντες, τῶν ὁποίων ἡ ἄδεια μέχρι τοῦδε ἔληξεν.

Ὁ δὲ πρόεδρος ἀνήγγειλεν, ὅτι πολλοὶ τῶν ταυτῶν ἀπόντων προσεκλήθησαν, ἀλλὰ μέχρι τοῦδε δὲν προσῆλθον, ἄλλοι μάλιστα ὡς ὁ Κ. Τασσαῖος καὶ ὁ Α. Δημητρίου ἀνεχώρησαν ἄνευ ἀδείας, καὶ καταντᾷ δύσκολος ἡ συμπλήρωσις τοῦ σώματος.

Οὕτω δὲ μείναντος ἐκκρεμοῦς τοῦ περὶ τῶν αἰτηθεισῶν ἀδειῶν

ζητήματος, ἡ βουλὴ ἐπελήφθη τῆς ἐξακολουθήσεως τοῦ περὶ σπυροκώλου νομοσχεδίου.

Ἀνεγνώσθη τὸ 5 ἄρθρον αὐτοῦ καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα οὕτως·

« Οἱ νομοϊατροὶ ὀφείλουσι νὰ περιοδεύωσι τὰ μέρη εἰς τὰ ὁποῖα ὑπάρχει ὑποψία ὅτι εὑρίσκονται πάσχοντες τὴν νόσον ταύτην, καὶ νὰ παραπέμπωσιν αὐτοὺς εἰς τὰ σχετικὰ θεραπευτήρια, λαμβάνοντες ἐπιμίσθιον καθ' ὅσον διαρκεῖ ἡ περιοδεία των δραχμὰς ἀπὸ 80 μέχρι τῶν ἑκατὸν κατὰ μῆνα, καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ὁδοιπορίας.»

ταύτην δὲ καὶ ὁ ὑπουργὸς παρεδέχθη.

Παρετήρησέ τις ὅτι ἀντὶ τῆς λέξεως « σχετικὰ » εἶναι κάλλιον νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις « δημόσια ἢ ἰδιωτικὰ » πρὸς πλείονα σαφήνειαν,

Ἀπήντησε δ' ἕτερος ὅτι ὅταν λέγῃ « θεραπευτήρια » περιλαμβάνει βέβαια τά τε δημόσια καὶ τὰ ἰδιωτικά. Ἡ δὲ λέξις « σχετικὰ » προσδιορίζει ὅτι ἕκαστος πάσχων θέλει μεταφέρεσθαι εἰς τὸ θεραπευτήριον τῆς ἕδρας τῆς ἐπαρχίας του, καὶ οὐχὶ ἄλλης τινός.

Περὶ τοῦ ποσοῦ δὲ τοῦ ἐπιμισθίου παρετήρησέ τις, ὅτι τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ὁρισθῇ κατὰ μῆνα, ἀλλὰ καθ' ἡμέραν, διότι βέβαια εἶναι δίκαιον νὰ ἀνταμείβηται ὁ νομοϊατρὸς μόνον δι' ὅσας ἡμέρας διατρίψῃ εἰς τὴν περιοδείαν του, καὶ οὐχὶ περισσότερον· ἂν λοιπὸν ἀντὶ τῆς φράσεως « δραχμὰς ἀπὸ ὀγδοήκοντα μέχρι τῶν ἑκατὸν κατὰ μῆνα » ἀντικατασταθῇ ἡ φράσις « ἀνὰ τρεῖς δραχμὰς καθ' ἡμέραν » ἐξηγεῖται σαφέστερον ὅτι ὁ νομοϊατρὸς θέλει λαμβάνει τρεῖς δραχμὰς ἐπιμίσθιον καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ περιοδεία του, ἐκτὸς δὲ τούτων καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ὁδοιπορίας. Αἱ ἡμέραι δὲ τῆς περιηγήσεως τοῦ νομοϊατροῦ θέλουσι προσεπιβεβαιοῦσθαι ὑπὸ τοῦ δημάρχου, ὅστις ὀφείλει νὰ κρατῇ πρὸς τοῦτο ἡμερολόγιον.

Μετά τινα μικρὰν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησιν, δεχθέντος καὶ τοῦ ὑπουργοῦ τὴν προταθεῖσαν ἀντικατάστασιν, ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως ν' ἀντικατασταθῶσιν αἱ λέξεις « δραχμὰς ἀπὸ ὀγδοήκοντα μέχρι τῶν ἑκατὸν κατὰ μῆνα » διὰ τῶν ἀκολούθων « ἀνὰ δραχ. τρεῖς καθ' ἑκάστην ἡμέραν » οὕτω δὲ τροπολογηθὲν τὸ ἄρθρον ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 5. Οἱ νομοϊατροὶ ὀφείλουσι νὰ περιοδεύωσι τὰ μέρη εἰς τὰ ὁποῖα ὑπάρχει ὑποψία ὅτι εὑρίσκονται πάσχοντες τὴν

νόσον ταύτην, καὶ νὰ παραπέμπωσιν αὐτοὺς εἰς τὰ σχετικὰ θεραπευτήρια, λαμβάνοντες ἐπιμίσθιον, καθ' ὅσον διαρκεῖ ἡ περιοδεία των, ἀνὰ δραχ. τρεῖς καθ' ἑκάστην ἡμέραν, καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ὁδοιπορίας.»

Ἀνεγνώσθη μετὰ τοῦτο τὸ 6 ἄρθρον, τοῦ ὁποίου τὴν κατάργησιν προτείνει ἡ ἐπιτροπή.

Ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ὁλοσχερῆ ἀπάλειψιν τοῦ ἄρθρου τούτου.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 7 ἄρθρου ἤδη γενομένου 6· παρετήρησέ τις ὅτι, καθόσον ἐκ πείρας γινώσκει, εἶναι περιττοὶ οἱ βοηθοί.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ ὅτι εἰς τὴν προκειμένην ἀσθένειαν οἱ βοηθοὶ εἶναι ἀναγκαιότατοι, διότι αὕτη παρέχει πληγάς, καὶ πρὸς θεραπείαν της γίνεται χρῆσις ὑδραργυρικῶν φαρμάκων, τῶν τοιούτων δὲ ἡ διαχείρισις δὲν εἶναι ἔργον παντός. Ἔπειτα οἱ μὲν ἰατροὶ θέλουσι δίδει τὰς ἀναγκαίας διαταγὰς καὶ συνταγάς, ἄλλοι δὲ πρέπει νὰ ἦναι οἱ τούτων ἐκτελεσταί, ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἤδη γενόμενον 6 ἄρθρον ἔχον οὕτω.

«Ἄρθρ. 6. Θέλουν προσέτι μισθωθῆ τρεῖς ἐκ τῶν ἐμπειρικῶν ἀναγνωρισμένων ἀπὸ τὸ ἰατροσυνέδριον ἰατρῶν, διὰ νὰ χρησιμεύωσιν ὡς βοηθοὶ τῶν ἰατρῶν τῶν θεραπευτηρίων, ἐκτελοῦντες τὰς ὁδηγίας ἐκείνων, ἑκάστου τῶν ὁποίων ὁ ἐτήσιος μισθὸς θέλει εἶσθαι ἀπὸ 600 ἕως 1000 δραχμάς.

Ἀνὰ πέντε τὸ πολὺ ὑπηρέται δι' ἕκαστον θεραπευτήριον, ἑκάστου τῶν ὁποίων ὁ ἐτήσιος μισθὸς δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 360.

Ὅπου ὅμως ἕνεκα τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀσθενῶν ἤθελον ἐνοικιασθῆ δύο οἰκίαι, διὰ νὰ τοποθετηθῶσιν οἱ νοσοῦντες θέλει προστίθεσθαι καὶ ὁ ἀπαιτούμενος διὰ τὸ δεύτερον κατάστημα ἀριθμὸς τῶν ὑπηρετῶν, ὅστις δὲν θέλει ὑπερβαίνει ἐπίσης τὸν ἀριθμὸν τῶν πέντε.»

Ἀναγνωσθέντα μετὰ ταῦτα τὰ ἄρθρα 8 καὶ 9 ἡ βουλὴ ἀπέρριψεν αὐτά, συναινοῦντος καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, κατὰ τὴν περὶ ἀπαλείψεως τούτων γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα τὸ 10 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα οὕτω.

«Τὸ ἄρθρ. 10 γενόμενον 7 νὰ τροπολογηθῇ οὕτω· «ὅστις τῶν ἀσθενῶν ἀποποιηθῇ τὴν εἰς τὸ θεραπευτήριον μετάβασίν του θέλει μετάγεσθαι ἀναγκαστικῶς εἰς αὐτό.»

Κατ' αὐτὴν δ' ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ 7 ἄρθρ. ἔχον οὕτως.

« Ἄρθρ. 7. Ὅστις τῶν ἀσθενῶν ἀποποιηθῇ τὴν εἰς τὸ θεραπευτήριον μετάβασίν του, θέλει μετάγεσθαι ἀναγκαστικῶς εἰς αὐτό. »

Ἀπαλειφθέντος δὲ καὶ τοῦ 11 ἄρθου κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, τὴν ὁποίαν παρεδέχθη ἡ βουλή, ἀνεγνώσθη τὸ ἄρθρον 12 τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐπὶ τούτου παρετήρησέ τις ὅτι ἀφοῦ τὸ δημόσιον προτίθεται νὰ καταβάλῃ πᾶσαν φροντίδα περὶ τῆς ἐξαλείψεως τῆς νόσου, πρέπει ν' ἀναδεχθῇ καὶ τὰ ἔξοδα ὅλα, καὶ νὰ μὴ ἀναθέσῃ τούτων μέρος εἰς τοὺς δήμους, τῶν ὁποίων οἱ πλεῖστοι εἶναι ἄποροι, καὶ ἂν λάβωσι καὶ πλεονάζον τι εἰσόδημα, ἔχουσι τόσας ἄλλας δημοτικὰς ἀνάγκας, ἀπαιτούσας τὴν χρῆσιν αὐτοῦ.

Ἀπήντησεν Ἕτερος ὅτι ἐκ τῶν ἐξόδων τὸ πλεῖστον μέρος πίπτει εἰς βάρος τοῦ δημοσίου, μόνον δὲ τὰ τῆς θεραπείας καὶ διατροφῆς τῶν ἐν τοῖς θεραπευτηρίοις νοσηλευθησομένων ἐπιτίθενται ἢ εἰς τοὺς ἰαθέντας ἢ εἰς τὸν δῆμον αὐτῶν, ἂν εὑρίσκηται εἰς παντελῆ ἔνδειαν.

Ἐπαναλαβόντος τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος ὅτι ἐκ τῆς ἐκφράσεως τοῦ ἄρθρου δὲν γίνεται προδήλον ποῖα εἶναι τὰ ἔξοδα τῆς θεραπείας, καὶ δύναταί τις νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ἐμπεριλαμβάνεται ἐν τούτοις καὶ ἡ ἀπότισις τοῦ ἰατροῦ, ἀπήντησεν ὁ μετ' αὐτὸν ἀγορεύσας ὅτι ἔξοδα θεραπείας εἶναι τὰ γινόμενα εἰς τὴν προμήθειαν τῶν θεραπευτικῶν μέσων, ἰατρικῶν. π. χ. κτλ. Παραδεχθείσης δὲ καὶ τῆς βουλῆς τὴν τοιαύτην ἐξήγησιν καὶ ἀποφηναμένης ὅτι δὲν ἐμπεριλαμβάνονται εἰς τὰ ἔξοδα τῆς θεραπείας τῶν εἰς δημόσια θεραπευτήρια νοσηλευομένων ἡ ἀπότισις τοῦ ἰατροῦ, ἐγένετο δεκτὸν τὸ προκείμενον ἄρθρον γενόμενον ὄγδοον· ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 8 Τὰ γεννηθέντα καὶ γεννησόμενα τυχὸν διὰ τὴν αὔξησιν τῶν κλινῶν ἔξοδα τῆς πρώτης ἀποκαταστάσεως καὶ τῆς συσκευῆς ἐν γένει τῶν θεραπευτηρίων, εἶναι εἰς βάρος τοῦ δημοσίου, τὰ δὲ τῆς θεραπείας καὶ διατροφῆς τῶν ἐν τοῖς θεραπευτηρίοις νοσηλευθησομένων προκαταβάλλονται μὲν ὑπὸ τοῦ δημοσίου, ἀλλὰ θέλουν ἀποδίδεσθαι ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὴν θεραπείαν, καθόσον δέ τις τούτων εὑρίσκεται εἰς παντελῆ ἔνδειαν, τούτου τὰ ἔξοδα πληρώνονται ἀπὸ τὸν δῆμον, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκει, καθ' ὅσον δὲ ὁ δῆμος ἀπορεῖ μένουν εἰς βάρος τοῦ δημοσίου. »

Ἀναγνωσθέντα μετὰ ταῦτα καὶ τὰ ἄρθρα 13, 14 καὶ 15 τοῦ νομοσχεδίου, ἡ βουλὴ παρεδέχθη ἕκαστον αὐτῶν δι' ἀναστάσεως, γενόμενα 9, 10, καὶ 11, καὶ ἔχοντα οὕτως·

« Ἄρθρ. 9. Ἡ εἰσπραξις τῶν εἰς τὸν παρόντα Νόμον ἀναφερομένων δικαιωμάτων τοῦ δημοσίου ἐνεργεῖται κατὰ τὰς περὶ βιαίας εἰσπράξεως τῶν δημοσίων φόρων ἐν ἰσχυῖ διατάξεις.

Ἄρθρ. 10. Οἱ βοηθοὶ τῶν ἰατρῶν, καὶ οἱ ὑπηρέται διορίζονται καὶ παύονται διὰ διαταγῶν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου. »

Ἄρθρ. 11. Τὰ συνεπεία τοῦ ἀπὸ 11 Ἰουλίου 1847 διατάγματος γεγονότα μέχρι τοῦδε ἔξοδα διὰ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ, διὰ τὴν διατροφὴν καὶ θεραπείαν τῶν νοσούντων, δι' ἐνοίκιον τῶν καταστημάτων, καὶ διὰ τὴν προμήθειαν τῶν κλινοστρωμνῶν καὶ λοιπῆς συσκευῆς, μένουν εἰς βάρος τοῦ δημοσίου. »

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ συζητηθέντος νομοσχεδίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Μ. Πρωτοπαπᾶ καὶ Π. Τσιμπουράκη, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη παμψηφεὶ διὰ ψήφων 69 τὸ σύνολον τοῦ ῥηθέντος νομοσχεδίου ἔχοντος οὕτως·

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρ. 1. Πᾶς ἐντὸς τοῦ Κράτους εὑρισκόμενος πάσχων τὴν νόσον, σπυρόκιωλον, ἢ ὄρχιδα κοινῶς λεγόμενον (scarlievo), ὀφείλει νὰ ὑποταχθῇ εἰς ἰατρικὴν θεραπείαν.

Ἄρθρ. 2. Ἡ θεραπεία αὕτη ἐνεργεῖται εἰς δημόσια θεραπευτήρια ἐπὶ τούτῳ συνεστημένα εἰς τοὺς νομούς, ὅπου μᾶλλον ἐπιπολάζει ἡ νόσος, ἢ εἰς ἰδιαίτερα θεραπευτήρια ἐπὶ τούτῳ διατηρούμενα ἰδίᾳ δαπάνῃ τοῦ πάσχοντος ἢ τῶν πασχόντων ἀδεία τοῦ νομοϊατροῦ, ὅστις δὲν δύναται νὰ τὴν ἀρνηθῇ ἄνευ εὐλογοφανοῦς αἰτίας.

Ἄρθρ. 3. Ὅπου δὲν ὑπάρχει δημόσιον κατάστημα διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς θεραπευτήριον, θέλουν ἐνοικιασθῇ ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πασχόντων ἰδιωτικὰ οἰκήματα, τῶν ὁποίων τὸ ἐτήσιον ἐνοίκιον δὲν θέλει ὑπερβαίνει τὰς δραχμὰς 2,000.

Ἄρθρ. 4. Ἡ ἰατρικὴ ἐπιμέλεια τῶν ἐν τοῖς δημοσίοις θεραπευτηρίοις νοσηλευομένων ἐνεργεῖται δι' ἑνὸς ἐπιστήμονος ἰατροῦ, τοῦ ὁποίου ἡ ἀντιμισθία δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς 200 δραχμὰς κατὰ μῆνα ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν νοσηλευομένων.

Ἄρθρ. 5. Οἱ νομοϊατροὶ ὀφείλουσι νὰ περιοδεύωσι τὰ μέρη εἰς τὰ ὁποῖα ὑπάρχει ὑποψία ὅτι εὑρίσκονται πάσχοντες τὴν νόσον ταύτην, καὶ νὰ παραπέμπωσιν αὐτοὺς εἰς τὰ σχετικὰ θεραπευτήρια, λαμβάνοντες ἐπιμίσθιον, καθόσον διαρκεῖ ἡ περιοδεία των ἀνὰ δραχμὰς τρεῖς καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ὁδοιπορίας.

Ἄρθρ. 6. Θέλουν προσέτι μισθωθῆ τρεῖς ἐκ τῶν ἐμπειρικῶν ἀνεγνωρισμένων ἀπὸ τὸ ἰατροσυνέδριον ἰατρῶν διὰ νὰ χρησιμεύωσιν ὡς βοηθοὶ τῶν ἰατρῶν τῶν θεραπευτηρίων, ἐκτελοῦντες τὰς ὁδηγίας ἐκείνων, ἑκάστου τῶν ὁποίων ὁ ἐτήσιος μισθὸς θέλει εἶσθαι ἀπὸ 600 ἕως 1,000 δραχμάς.

Ἀνὰ πέντε τὸ πολὺ ὑπηρέται δι' ἕκαστον θεραπευτήριον, ἑκάστου τῶν ὁποίων ὁ ἐτήσιος μισθὸς δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 360.

Ὅπου ὅμως ἕνεκα τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀσθενῶν ἤθελον ἐνοικιασθῆ δύο οἰκίαι, διὰ νὰ τοποθετηθῶσιν οἱ νοσοῦντες θέλει προσίθεσθαι καὶ ὁ ἀπαιτούμενος διὰ τὸ δεύτερον κατάστημα ἀριθμὸς τῶν ὑπηρετῶν, ὅστις δὲν θέλει ὑπερβαίνει ἐπίσης τὸν ἀριθμὸν τῶν πέντε.

Ἄρθρ. 7. Ὅστις τῶν ἀσθενῶν ἀποποιηθῇ τὴν εἰς τὸ θεραπευτήριον μετάβασίν του θέλει μετάγεσθαι ἀναγκαστικῶς εἰς αὐτό.

Ἄρθρ. 8. Τὰ γενηθέντα καὶ γενησόμενα τυχὸν διὰ τὴν αὔξησιν τῶν κλινῶν ἔξοδα τῆς πρώτης ἀποκαταστάσεως καὶ τῆς συσκευῆς ἐν γένει τῶν θεραπευτηρίων, εἶναι εἰς βάρος τοῦ δημοσίου, τὰ δὲ τῆς θεραπείας καὶ διατροφῆς τῶν ἐν τοῖς θεραπευτηρίοις νοσηλευθησομένων προκαταβάλλονται μὲν ὑπὸ τοῦ δημοσίου, ἀλλὰ θέλουν ἀποδίδεσθαι ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὴν θεραπείαν, καθόσον δέ τις τούτων εὑρίσκεται εἰς παντελῆ ἔνδειαν, τούτου τὰ ἔξοδα πληρόνωνται ἀπὸ τὸν δῆμον, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκει, καθ' ὅσον δὲ ὁ δῆμος ἀπορεῖ μένουν εἰς βάρος τοῦ δημοσίου.

Ἄρθρ. 9. Ἡ εἰσπραξις τῶν εἰς τὸν παρόντα Νόμον ἀναφερομένων δικαιωμάτων τοῦ δημοσίου ἐνεργεῖται κατὰ τὰς περὶ βιαίας εἰσπράξεως τῶν δημοσίων φόρων ἐν ἰσχύϊ διατάξεις.

Ἄρθρ. 10. Οἱ βοηθοὶ τῶν ἰατρῶν, καὶ οἱ ὑπηρέται διορίζονται καὶ παύονται διὰ διαταγῶν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 11. Τὰ συνεπεια τοῦ ἀπὸ 11 Ἰουλίου 1847 διατάγματος γεγονότα μέχρι τοῦδε ἔξοδα διὰ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ, διὰ τὴν διατροφὴν καὶ θεραπείαν τῶν νοσούντων, δι' ἐνοίκιον τῶν καταστημάτων, καὶ διὰ τὴν προμήθειαν τῶν κλινοστρωμνῶν καὶ λοιπῆς συσκευῆς μένουν εἰς βάρος τοῦ δημοσίου.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν.

Ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ περὶ σπυροκώλου νομοσχεδίου ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινὸς		Ἄγγελος Γουζούασης	Ν.
Κλεομ. Οἰκονόμου	Ν.	Γ. Κ. Βελῆς	
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Ἰω. Α. Χατσόπουλος	
Δ. Δεληγεώργης	Ν.	Γ. Ἰω. Γιολδάσης	
Π. Τσιμπουράκης	Ν.	Στ. Χ. Στεφανόπουλος	
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.	Μιχαὴλ Σισίνης	Ν.
Σταῦρος Γρίβας	Ν.	Γρ. Χατζηγιάννος	
Ἰωάννης Πετμεζᾶς	Ν.	Γεώρ. Μῆτσος	
Μ. Χ. Κατρὴς	Ν.	Ἰωάν. Κλίμακας	
Δημ. Κονδύλης	Ν.	Ἀναγν. Δημητρίου	
Ἀντ. Καμπάνης		Πέτρος Α. Ζάνος	
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.	Μ. Ν. Βαλέττας	
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν.	Χρ. Ν. Δεμάθας	Ν.
Ἀναγν. Μακρυποκάμισος	Ν.	Ἠλ. Παππαδαῖος	Ν.
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Γεώρ. Πετμεζᾶς	Ν.
Κωστῆς Βρυζάκης		Ν. Ἀνδρικόπουλος	Ν.
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.	Βασίλειος Πετμεζᾶς	
Κ. Τζαβέλας	Ν.	Ἰω. Ζάρκος	
Σ. Στράτος		Γρηγ. Ν. Κορριωτάκης	
Π. Ράγκος	Ν.	Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Λουκᾶς Π. Νάκος	Ν.	Σταμάτιος Νικολαΐδης	Ν.
Α. Γεωργαντᾶς		Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν.
Πέτρος Τσουκτάκης	Ν.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	
Γ. Κονδύλης		Πέτρος Δεληγιάννης	
Κ. Φασίτσας		Δημήτριος Ν. Μπούκουρας	
Ἑλ. Καλογερᾶς	Ν.	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Γ. Ἰω. Βατίστας	Ν.	Ζαφείριος Δεπάστας	Ν.

Ἐμμ. Ἀντίπας	Ν.	Γεώρ. Π. Ζαρειφόπουλος	
Α. Νοταρᾶς		Α. Κανελόπουλος	
Εὐς. Οἰκονομόπουλος	Ν.	Κων. Δ. Σχινᾶς	
Γ. Πανοπριφτόπουλος	Ν.	Ἰωάν. Γκοῦρας	
Ἐμμ. Χ. Τσοῦχλος	Ν.	Ἀναγν. Κεχαγιᾶς	Ν.
Ἰω. Ζαφειρόπουλος	Ν.	Σπ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	Ν.	Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ν. Κορφιωτάκης		Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν.	Χριστ. Τσῖνος	
Παρασκευᾶς Ματάλας	Ν.	Δημ. Κουμανιώτης	Ν.
Ἠλ. Γιατράκος	Ν.	Θ. Ι. Μέξης	
Λουκᾶς Στέφανος		Ἐμ. Ἀζ. Ὀρλὼφ	
Εὐς. Σπυρίδωνος		Γ. Μπάστας	Ν.
Ῥ. Παλαμίδης	Ν.	Κώνστας Δαρειώτης	
Θ. Μ. Πετρινός	Ν.	Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κωνς. Μανέτας	Ν.	Κωνς. Ἀντωνιάδης	Ν.
Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος		Ἰωάν. Περίδης	Ν.
Μελέτ. Χ. Μελέτη		Ἀνδ. Μάμουκας	Ν.
Ν. Τσαλακώστας	Ν.	Κάρολος Νάζος	
Δ. Σακελλαριάδης		Εὐρ. Παρίσσης	Ν.
Ν. Μπούτουνας	Ν.	Ἀντ. Ἀριμάος	Ν.
Π. Παππατσώνης		Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	Ν.
Ἰω. Παππατσώνης		Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Π. Δαρειώτης		Ἀν. Παππατσώρης	
Σπ. Βαλέττας		Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.
Στρατῆς Δεληγιαννάκης	Ν.	Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Σπ. Α. Βαρότσης	Ν.	Γ. Σ. Κριεζῆς	
Παῦλος Λεντούδης		Α. Γ. Κουντουριώτης	Ν.
Χρύσ. Σουμαρίπας	Ν.	Δ. Δ. Κουντουριώτης	
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.	Ἰω. Γ. Κριεζῆς	
Κωνς. Βεῖκος		Δ. Χατσίσκος	Ν.
Μ. Ἰατρός	Ν.	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Δημ. Βιρβίλης	Ν.	Κ. Δυοβουνιώτης	
Γ. Μπάνης	Ν.	Γ. Ῥιζόπουλος	Ν.
Πέτρος Μαυρομιχάλης		Ἰω. Τασσαῖος	
Ἄνας. Μαυρομιχάλης		Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.	Ἰω. Οἰκονόμου.	
Ν. Μοσχούλας			

Μετὰ τοῦτο ἐγένετο ἡ κλήρωσις τῶν τμημάτων διὰ τὸν μῆνα Ἰούλιον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Γ. Μαυρομιχάλη

καὶ Μ. Πρωτοπαπᾶ, ἐξ ἧς συνήχθη ὅτι οἱ ΚΚ. βουλευταὶ ἔλαχον ὡς ἀκολούθως·

Μηνιαία κλήρωσις τῶν Τμημάτων κατὰ τὸν μῆνα Ἰούλιον

Α.	Β.	Γ.
Ἀνδρ. Νοταρᾶς	Κ. Μανέτας	Ἐμ. Α. Ὀρλὼφ
Π. Παππαδιαμαντόπουλος	Χ. Σουμαρίπας	Σ. Στράτος
Α. Γ. Κουντουριώτης	Νικόλαος Ἀνδρίκου	Κ. Ἀντωνιάδης
Π. Παππατσώνης	Γ. Ῥιζόπουλος	Α. Καστανᾶς
Μ. Βιτάλης	Ζ. Δεπάστας	Κων. Βρυζάκης
Π. Κ. Μαυρομιχάλης	Κ. Τσουκαλᾶς	Παῦλος Λεντούδης
Δημ. Καλλιφρονᾶς	Πέτρος Τσανετάκης	Α. Πετράκης
Ἠλίας Παππαδαῖος	Γ. Κονδύλης	Μ. Σισίνης
Κ. Φασίτσας	Ἰω. Ζάρκος	Γ. Π. Ζαρειφόπουλος
Ἀ. Μακρυποκάμισος	Κλεομ. Οἰκονόμου	Γ. Κ. Πετμεζᾶς
Α. Κεχαγιᾶς	Γ. Μπάνης	Γ. Γιολδάσης
Δ. Α. Κουντουριώτης	Ι. Πετμεζῆς	Εὐς. Καλογερᾶς
Ἐργ. Χατσηγιάννος	Στέφ. Στεφανόπουλος	Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος
Ἀθ. Δανηλόπουλος	Σ. Γρίβας	Βιλ. Νικολαΐδης
Δ. Μπούρας	Π. Μοναστηριώτης	Μελ. Χ. Μελέτης
Α. Κανελλόπουλος	Α. Γεωργαντᾶς	Ἐμ. Μελετόπουλος
Π. Δεληγιάννης	Ἀνδρ. Μάμουκας	Χρ. Ν. Δεμάθας
Γ. Μπάστας.	Ἐμμ. Ἀντίπας.	Α. Ἀλεξανδρόπουλος.

Δ.	Ε.	ς.
Εὐαγγ. Παρίσσης	Π. Ζάνος	Ἰω. Ζαφειρόπουλος
Εὐς. Οἰκονομόπουλος	Ματθ. Πρωτοπαπᾶς	Εὐς. Σπυρίδωνος
Κλίμακας	Γ. Κ. Βελῆς	Α. Δανδόπουλος
Α. Π. Νάκος	Μ. Βαλέττας	Δ. Βιρβίλης
Ι. Οἰκονόμου	Ι. Περίδης	Ι. Ἀντωνόπουλος
Π. Μαλάλας	Γ. Μῆτσος	Γ. Λογιωτατίδης
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ῥήγας Παλαμίδης	Σ. Λογοθετόπουλος
Σταμ. Ἀντωνιάδης	Ν. Τσαλακώστας	Δ. Κονδύλης
Δημ. Δεληγεώργης	Π. Ράγκος	Κων. Δυοβουνιώτης
Γ. Σ. Κριεζῆς	Κ. Νάζος	Ἠλ. Γιατράκος
Κ. Βεῖκος	Ν. Μοσχούλας	Ι. Γκούρας
Ἰω. Τομαρᾶς	Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	Γ. Παππαδημητρίου
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Κ. Τζαβέλλας.	Β. Πετμεζᾶς
Γ. Ι. Βατίστας	Γρ. Ν. Κορφιωτάκης	Π. Τσιμπουράκης
Ἀναγν. Δημητρίου	Μ. Ἀναστασόπουλος	Δ. Σακελλαριάδης.
Κ. Σχινᾶς	Μ. Ἰατρὸς	Α. Δ. Καμπάνης
Μ. Δ. Καΐρης.	Δ. Ὀρεινός.	Δ. Χατσίσκος.
Θ. Μέξης.	Σ. Ἀντωνιάδης.	Δ. Κουμανιώτης.

Ζ.		
Ἰω. Παππατσώνης	Ἀριμάος	Ι. Τασσαῖος
Σταμ. Νικολαΐδης	Σπ. Βαλέττας.	Θ. Πετρινός

Σ. Βαρότσης	Πανοπριστόπουλος	Κ. Δαρειώτης.
Νικόλ. Κορφιωτάκης	Σ. Δελιγιαννάκης	Νικόλ. Μπούτουνας
Μιχαλόπουλος	Ν. Ἰατρός	Ν. Τζῖνος
Ἄγγελ. Γουζούασης.	Ἰω. Α. Χατσόπουλος.	

Τελευταῖον ὁ πρόεδρος προσκαλέσας τοὺς ΚΚ. βουλευτὰς νὰ συνέλθωσι τὴν ἐπαύριον ἵν' ἀναγνωσθῶσι καὶ ἐπικυρωθῶσι τὰ σημερινὰ πρακτικὰ ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 1. μ. μ.

Ὁ ἀντιπρόεδρος
Μ. ΙΑΤΡΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐστρ. Μ. Παρίσσης.
Ι. Ἀντωνόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΜΕ'.

Τῆς 2 Ἰουλίου.

Σήμερον τὴν δευτέραν Ἰουλίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀναγγελθέντος δ' ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἀνάγνωσις τῶν πρακτικῶν τῆς προτεραίας, ἀνεγνώσθησαν ταῦτα, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ ἀντιπροέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρετηρήθη ἔπειτα ὅτι πρέπει νὰ λυθῶσιν ἤδη ἐκκρεμῆ τινα ζητήματα, τῶν ὁποίων ἡ λύσις καθίσταται ἀναγκαία· ταῦτα δὲ εἶναι· α') τὸ περὶ πειθαρχικῶν ποινῶν τῶν δημάρχων, τοῦ ὁποίου ἡ λύσις ἀνεβλήθη τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα· β') τὸ περὶ δευτέρας ἐκλογῆς ἀναφυόμενον ζήτημα τοῦ βουλευτοῦ Κ. Κολοκοτρώνου, διορισθέντος ἤδη ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν· γ') τὸ περὶ βουλευτικῆς ἐκλογῆς τοῦ Γερμανοῦ Μαυρομιχάλου, ἀναβληθὲν πρὸ πολλοῦ, ὡς διατελοῦντος αὐτοῦ ὑπὸ κράτησιν, καὶ δ') τὸ περὶ τῆς ἀπολύσεως ἐκ τῶν φυλακῶν τῆς Πύλου τῶν Κατσακίων.

Ἐπὶ τούτοις παρεδέχθείσα ἡ βουλὴ νὰ συζητηθῶσιν αὔριον περὶ τὴν 10 π. μ. τὰ ἀνωτέρω τρία ζητήματα, ἀπεφήνατο νὰ σταλῇ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, διὰ νὰ λάβωσι γνῶσιν οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ καὶ παρασκευασθῶσιν εἰς τοῦτο.

Ἀκολούθως ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενα τῆς ἐπιούσης θέλουσιν εἶσθαι τὸ περὶ πειθαρχικῶν ποινῶν τῶν δημάρχων, τὸ περὶ δευτέρας ἐκλογῆς τοῦ Κ. Κολοκοτρώνου, καὶ τὸ περὶ ἐκκρεμοῦς ἐκλογῆς τοῦ Γερμανοῦ Μαυρομιχάλου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 1 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ

Οἱ γραμματεῖς
Εὐστρ. Μ. Παρίσσης.
Α. Π. Νάκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΜΣ'.

Τῆς 7 Ἰουλίου.

Σήμερον τὴν ἑβδόμην τοῦ μηνὸς Ἰουλίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς τελευταίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνεγνώσθη ὅτι μετὰ ταῦτα καὶ πένθιμον τοῦ ἐπὶ τῶν αὐλικῶν τελετῶν ἔγγραφον, δι' οὗ ἀναγγέλλεται δεκαπενθήμερον πένθος ἐπὶ τῇ τελευτῇ τῆς πριγγιπέσσης Σοφίας τῆς Μεγάλης Βρεταννίας. Ἀνεγνώσθη ὡσαύτως καὶ ἔγγραφον τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἐθνικῆς τραπέζης, δι' οὗ κοινοποιεῖ πρὸς τὸ σῶμα πίνακα τῆς καταστάσεως αὐτῆς ὡς πρὸς τὴν λῆξασαν α. ἐξαμηνίαν τ. ε. καὶ τὸ ἀποκεκαθόμενον μέρισμα αὐτῆς. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐγκύκλιον πρὸς τοὺς ὀφειλέτας της, δι' ἧς προσκαλεῖ τούτους νὰ σπεύσωσι τὴν ἀπότισιν τοῦ χρέους των μέχρι τῆς 4 τοῦ προσεχοῦς Σεπτεμβρίου.

Ἐπὶ τούτοις παρετήρησέ τις ὅτι ἡ ὑπόθεσις αὕτη τῆς τραπέζης ἀφορᾷ μόνον τὴν Κυβέρνησιν καὶ εἰς αὐτὴν ἀπόκειται νὰ δικαιωθῇ· ἄλλως ὅμως ἐλπίζει ὅτι τὰ παράπονα ταῦτα θέλουσι διακανισθῇ χωρὶς νὰ γείνῃ λόγος εἰς τὰς βουλάς· ἐὰν δὲ τοὐναντίον, τότε πλέον δύναται ἡ βουλὴ νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ ζητήματος.

Ἐπενεγκόντος δ' ἄλλου ὅτι ἡ βουλὴ ἔπρεπε νὰ περιορισθῇ ἐρωτῶσα μόνον κατὰ τί ἐπληκμέλησεν ἡ Κυβέρνησις, ἀπήντησεν ἕτερος ὅτι ἡ τράπεζα λέγει διὰ τῆς ἐγκυκλίου της εἰς ποίαν εὑρίσκεται θέσιν καὶ εἰς ποῖα μέτρα βιάζεται νὰ καταφύγῃ ἐκ τούτου. Δὲν προσβάλλει ἄρα τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἐξασκεῖ μόνον δικαίωμα ἐκ τῶν συμφερόντων αὐτῆς ὑπαγορευόμενον.

Ἄλλου δέ τινος προτείναντος ὅτι δὲν πρέπει ἐπὶ τοῦ παρόντος ν' ἀπορανθῇ ἡ βουλὴ περὶ τούτου καὶ πρέπει νὰ δοθῇ καιρὸς εἰς τοὺς βουλευτὰς διὰ νὰ σκεφθῶσιν ὡριμώτερον, ἀνεβλήθη πᾶσα περαιτέρω συζήτησις.

Προκειμένου ἔπειτα ν' ἀναγνωσθῇ ἀναφορά τις τῶν κατοίκων Ἀλτιμυρᾶ τῆς Λακωνίας παραπονουμένων διὰ τὰς κατ' αὐτῶν κακώσεις τοῦ Γερμανοῦ Μαυρομιχάλου καὶ Κοσονάκου, ἀπεφήνατο ἡ βουλὴ νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴν, κατὰ τὰ παρὰ τοῦ Κανονισμοῦ ὁριζόμενα· ἐὰν δὲ τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς ἦναι κατεπείγον, δύναται νὰ συσταθῇ παράτινος βουλευτοῦ καὶ οὕτω νὰ ἀναγνωσθῇ κατά τινα προσεχῆ συνεδρίασιν.

Ἀνηγγέλθη ἔπειτα ἀντικείμενον τῆς παρούσης τὸ περὶ νέας βουλευτικῆς ἐκλογῆς ζήτημα τοῦ Κ. Κολοκοτρώνου, τὸ περὶ ἐκχρεμοῦς ἐκλογῆς τοῦ Γερμανοῦ Μαυρομιχάλου, τὸ περὶ πειθαρχικῶν ποινῶν τῶν δημάρχων καὶ τὸ περὶ ἀπολύσεως τῶν ὑποδίκων Κατσάκων ἐκ τῶν φυλακῶν Πύλου.

Προτεθέντος λοιπὸν τοῦ περὶ Κ. Κολοκοτρώνου ζητήματος· ἐὰν βουλευτὴς ὑπὸ τὴν ἰδιότητα δημοσίου ὑπαλλήλου ἐκλεχθεὶς, παύσῃ ἀκολούθως, ὑπόκειται εἰς νέαν ἐκλογὴν, ἐὰν ἐκ νέου διορισθῇ εἰς ὑπηρεσίαν; λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις ὅτι δὲν ὑπόκειται εἰς νέαν ἐκλογὴν ὁ Κ. Κολοκοτρώνης, ἐπειδὴ ἀφ' ὅτου ἀρτίως ἔπαυσε τῆς ὑπουργικῆς θέσεως, δὲν ἐπῆλθε μεταβολή τις ὡς πρὸς τὴν ἰδιότητα, τὴν ὁποίαν εἶχεν ὅτε ἐξελέχθη παρὰ τῆς ἐπαρχίας του βουλευτής. Καὶ ἐὰν μὲν εἶχεν ἐκλεχθῇ ὡς ἁπλοῦς πολίτης, ἐπειδὴ διὰ τοῦ νέου διορισμοῦ του μεταβάλλεται ἡ ἰδιότης αὐτοῦ, ἀναμφιβόλως ἔπρεπε νὰ ὑποστῇ νέαν ἐκλογὴν, διότι ἤθελεν εἶσθαι ἄδηλον ἐὰν ἡ ἐπαρχία του διατελῇ τὴν αὐτὴν ἔχουσαν πίστιν πρὸς τοῦτον καὶ ὡς ὑπουργὸν, ἣν εἶχεν ὅτε καὶ ὡς ἰδιώτην τὸν ἐξέλεξεν· ἀλλ' ἐνταῦθα οὐδεμία ὑπάρχει τοιαύτη περίστασις καὶ φέρει τὴν αὐτὴν ἰδιότητα, ἣν εἶχε καὶ ὅτε ἐξελέχθη βουλευτὴς, μάλιστα δὲ καὶ τὴν αὐτὴν σχεδὸν ἀνέλαβε θέσιν, ἐπειδὴ ὑπουργὸς διατελῶν τότε εἰς ὑπουργοῦ ἕδραν περιῆλθεν αὖθις. Ἐὰν δὲ ἐξετάσωμεν ἔτι τίς ὁ νοῦς καὶ τὸ πνεῦμα τῆς περὶ τούτου συνταγματικῆς διατάξεως, θέλομεν ἴδει ὅτι οὐδὲν ἄλλο ἢ ὅσα ἐξέθηκεν αἰνίττεται αὕτη. Διὸ καὶ εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως παρατηρεῖται ὅτι οὐδεὶς βουλευτὴς διοριζόμενος εἰς ἔμμισθον θέσιν θεωρεῖται τοῦ λοιποῦ τοιοῦτος, εἰμὴ ὅταν ἐκ νέου ἐκλεχθῇ παρὰ τοῦ λαοῦ, διότι, ἦτον ὅτε εἶχεν ἐκλεχθῇ ἰδιώτης, καὶ πρέπει νὰ φανῇ ἐὰν καὶ ὡς εἷς

δημόσιον πρόσωπον ἔχῃ πρὸς αὐτὸν πίστιν ἡ ἐπαρχία· ἀλλ' ὡς πρὸς τὸν Κ. Κολοκοτρώνην ἡ ἰδιότης αὕτη ὑπῆρχεν, ὅτε ἐξελέχθη· ὡς τοιοῦτον τὸν εἶχεν ἀποδεχθῇ ὁ λαὸς, καὶ ἑπομένως περιττὸν νὰ ὑποστῇ νέαν ἐκλογήν. Καὶ ἀληθῶς τί θέλομεν εἰπεῖ πρὸς τὴν ἐπαρχίαν του νέαν ἐκλογὴν διατάσσοντες; Ὅτι ἀπεφασίσαμεν τοῦτο διὰ νὰ ἴδωμεν ἐὰν καὶ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπουργοῦ ἀπονέμῃ πρὸς αὐτὸν πίστιν; ἀλλ' ἀναμφιβόλως θέλει ἀποκριθῇ ὅτι ὑπάρχει ὡς πρὸς τοῦτο ἡ ἐτυμηγορία της καὶ χθὲς ἔτι ὑπουργὸν ὄντα ἀνέδειξεν αὐτὸν βουλευτήν. Περιττὴ λοιπὸν καὶ ματαία ἡ ἐπανάληψις αὕτη, ἡ δὲ ὀλιγαρκὴς παῦσις αὐτοῦ δὲν ἠλλοίωσε τὴν ἰδιότητα, ὑφ' ἣν εἶχεν ἐκλεχθῇ, καὶ ἡ ἐπαρχία δὲν ἔχει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν της νέα περιστατικὰ, διὰ νὰ ἀπορανθῇ, ἐκ νέου περὶ αὐτοῦ.

Ἀντέταξεν ἕτερος ὅτι προκειμένου περὶ ἐφαρμογῆς μιᾶς τῶν οὐσιωδεστέρων συνταγματικῶν διατάξεων, οἱανδήποτε τύχην καὶ ἂν ἤθελε λάβει, νομίζει χρέος του νὰ ἐξηγήσῃ τὸ περὶ τούτου φρόνημά του, τὸ ὁποῖον ἐκ μόνης πεποιθήσεως ἀπορρέει, ὡς ἀντικείμενον ἄλλως πρὸς τὸ ἴδιόν του συμφέρον. Παρατηρεῖ λοιπὸν ὅτι τὸ μὲν σύνταγμα μόνον ὁρίζει ὅτι ὁ ἤδη βουλευτὴς ὑπάρχων διοριζόμενος εἰς ὑπηρεσίαν ὑπάγεται εἰς νέαν βουλευτικὴν ἐκλογήν, ἡ δὲ ἐφαρμογὴ προστίθησιν ἤδη ὅτι ἐὰν εὑρεθῇ τότε ἐκλελεγμένος διατελῶν εἰς ὑπηρεσίαν, δὲν ὑποβάλλεται εἰς νέαν βουλευτικὴν ἐκλογήν, ἐπειδὴ τὸν ἐγνώριζεν ὡς τοιοῦτον ἡ ἐπαρχία του, καὶ ἐνεπιστεύθη πρὸς αὐτὸν τὰ συμφέροντά της· ἀλλ' ὅταν παύσῃ τις ἐκπληρῶν δημόσια χρέη, ἀναγκαίως πρέπει νὰ ὑποστῇ νέαν ἐκλογήν, διότι ἡ διακοπὴ τῆς ὑπηρεσίας, ἡ μεταβολὴ μιᾶς ἐποχῆς, τὸ νέον τῆς Κυβερνήσεως πρόγραμμα καὶ αἱ μετ' αὐτοῦ νέαι περιστάσεις, ὅλα ταῦτα εἶναι τοσοῦτοι λόγοι, δι' οὓς δύναται νὰ ἦναι διάφορος ἡ διάθεσις τοῦ λαοῦ καὶ πρέπει νέα νὰ ἐνεργηθῇ ἐκλογή. Τὸ κατ' αὐτὸν μάλιστα, ἐὰν ἠδύνατο, μόνον διὰ τοὺς ὑπουργοὺς ἤθελεν ὁρίσει νὰ γίνηται ἡ ἐπανάληψις ἐκλογῆς, καὶ εἰς αὐτὴν κυρίως τὴν θέσιν ἐφαρμόζεται τοῦτο, ἐπειδὴ τῶν ὑπουργῶν τὰ καθήκοντα εἶναι τοσοῦτον μεγάλα καὶ ἔχουσι τοσαύτην ἐπὶ τῶν πραγμάτων ἐπιρροήν· ἄλλως, τὸ ζήτημα εἶναι λελυμένον, ὅτε ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο περὶ τοῦ Κανάρη, ὅστις ἐλάμβανε μόνον πρὶν ἢ διορισθῇ ὑπουργὸς μισθοδοσίαν ὡς στρατιωτικὸς, καὶ ὅμως, ἐνθυμοῦνται πάντες, ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο τότε ὅτι δὲν ἐξετάζει ἐὰν ὁ στρατιωτικὸς βαθμὸς ἦναι ἢ ὄχι ὑπούργημα, καὶ παρέπεμψεν αὐτὸν εἰς νέαν βουλευτικὴν ἐκλογήν,

Δι' ὅλα ταῦτα συμπεραίνει ὅτι ὁ Κ. Κολοκοτρώνης, διορισθεὶς ὑπουργὸς, πρέπει νὰ ὑποκύψῃ πάλιν εἰς νέαν ἐκλογήν.

Ἀντέκρουσεν ἄλλος ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν νέαν τῶν ὑπουργῶν ἐκλογὴν ἔχει ὅλως ἐναντίαν ἰδέαν, καὶ ἐὰν ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ πολλὴ περὶ αὐτοῦ αὐστηρότης, ἔπρεπε πρὸς μόνον τοὺς ὑπαλλήλους νὰ ἐφαρμόζηται, οὐχὶ δὲ καὶ πρὸς τοὺς ὑπουργούς, ἐπειδὴ οὗτοι, κατὰ τὸ σύνταγμα, δὲν εἶναι ὑπάλληλοι. Ἐν γένει δὲ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο εἶναι ἀρκετὰ σαφὲς καὶ δὲν ἀπαιτεῖ πολλὰς ἐξηγήσεις, ὁ δὲ πρῶτος τὸν λόγον λαβὼν ἀποχρώντως ἀνέπτυξε τοῦτο, διὸ θέλει ἀρκεσθῇ ἀναγινώσκων μικρὸν μέρος τῶν πρακτικῶν τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως, ὅπερ ἐπιβεβαιοῖ τὰ παρ' ἐκείνου ῥηθέντα. Ἀναγινώσκει δὲ τὴν περὶ τούτου περίοδον, συνεπέρανεν ἐξ αὐτῆς ὅτι καθίσταται ὅλως περιττὴ ἡ τῆς ἐκλογῆς ἐπανάληψις, διότι ἡ ἐπαρχία δικαίως θέλει παρατηρήσει ὅτι ἐξελέξατο βουλευτὴν τὸν Κολοκοτρώνην, ὅτε αὐτὸς εἶχε διορισθῇ ὑπουργός. Πρὸς τί λοιπὸν ἐρωτᾶται σήμερον περὶ τούτου, ἀφοῦ πάλιν ἀνέλαβεν ἔδραν ὑπουργοῦ καὶ ἔχει τὴν αὐτὴν ἰδιότητα, ὑφ' ἣν πρότερον τὸν ἐξέλεξεν; ἤμπορεῖ δὲν ἔχῃ ἀκόμη τὴν αὐτὴν καὶ σήμερον πρὸς τοῦτον ἐμπιστοσύνην; Ταὐναντίον μάλιστα πέποιθεν ὅτι ἡ ἐπαρχία του θέλει εὐχαριστηθῇ διὰ τὸν νέον τοῦ Κ. Κολοκοτρώνου διορισμόν, διότι δι' αὐτοῦ τιμᾶται προσωπικῶς ἡ ἰδία καὶ μόνον θέλομεν τὴν ῥίψει ἐπὶ ματαίῳ εἰς νέους περισπασμοὺς ἐκλογῶν, ἐνῷ χθὲς ἔτι ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ὑπουργοῦ τὸν ἀνεκήρυξε βουλευτήν της. Διὸ ἀποραίνεται ὅτι οὐδ' ὁ Κολοκοτρώνης, οὐδὲ πᾶς ἐν γένει ὑπάλληλος ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην ἀναμενεῖ βουλευτής, ὑποκειται εἰς νέαν ἐκλογικὴν δοκιμασίαν.

Ἀντέλεξεν ἄλλος ὅτι ἐκ προοιμίων δὲν παραλέγεται τὴν γνώμην τοῦ ἀγορεύσαντος, ἂν καὶ συμπέρει εἰς αὐτὸν ὡς ὑπαλλήλου καὶ ἔπρεπε νὰ ἦναι σύμφωνος κατὰ τοῦτο, ἀλλ' ἀποκρούει, ὡς εἶπε, τὴν γνώμην, ἐπειδὴ πρὸ παντὸς ἄλλου πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ περὶ τούτου διάταξις τοῦ συντάγματος. Παρατηρεῖ λοιπὸν ὅτι οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι βουλευτὴς ὑπάλληλος παύεται, ἐὰν διορισθῇ ἔπειτα εἰς νέαν ἢ ἀνωτέραν θέσιν, πρέπει νὰ ὑποκύψῃ ἀρεύκτως εἰς βουλευτικὴν ἐκλογήν. Εἰς Γαλλίαν, ὅτε κατὰ τὸ 1830 συνετάχθη τὸ σύνταγμα αὐτῆς, μετὰ ἕνα μῆνα ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος. Τότε δὲ ἂν καὶ τοσαῦται ἐγένοντο τροπολογίαι καὶ πολλαὶ προτάσεις καθυπεβλήθησαν, ἡ βουλὴ οὐ μόνον δὲν ἔλαβε ταύτας ὑπ' ὄψιν, ἀλλ' οὐδὲ ζήτημα ἐγεινέ τι περὶ τούτου τοῦ ἀντικειμένου καὶ ὁμοφώνως ἀπεφασίσθη ὅτι ὑπόκεινται πάντες εἰς νέαν ἐκλογήν μὲ-

νδέποτε καὶ ἂν λάβωσι θέσιν, μόνον δ' ἐξηρέθησαν οἱ στρατιωτικοὶ οἱ κατ' ἀρχαιότητα προβιβαζόμενοι, οἱ δὲ λοιποὶ πάντες εἰς τὴν αὐτὴν ὑπήχθησαν κατηγορίαν. Καὶ ὁ περὶ τούτου λοιπὸν νόμος τῆς Γαλλίας εἶναι ῥητὸς καὶ τὸ ἡμέτερον σύνταγμα τὸ αὐτὸ ὁρίζει, ὥστε δὲν ἐπιδέχεται τὴν ἐλαχίστην ἀμφιβολίαν. Διὸ πρέπει οὔτε ἑρμηνεία νὰ γίνῃ τοῦ νόμου, διότι εἶναι τοσοῦτον σαφὴς, ὥστε οὐδὲ εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως ἐγένετο λόγος περὶ τούτου. Ἐὰν δὲ ἄλλοτε ὁ Κ. Κολοκοτρώνης διορισθεὶς ὑπουργὸς ἐξελέχθη παρὰ τῆς ἐπαρχίας του βουλευτὴς, τοῦτο δὲν δύναται νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ νέας ὁμοίας ὑποχρεώσεως, ἐπειδὴ, ὡς καὶ ἄλλος παρετήρησεν, αἱ τότε περιστάσεις ἦσαν διάφοροι. καὶ κατ' ἐκείνας μὲν ἡ πίστις τοῦ λαοῦ ἦτον ὑπὲρ αὐτοῦ, ἐνῷ σήμερον πολὺ πιθανὸν εἶναι νὰ φρονῇ ἄλλως ἡ ἐπαρχία του. Καὶ ἐν ἀμφιβολίᾳ δὲ τοιαύτῃ ἡ λύσις τοιούτων ζητημάτων πρέπει νὰ γίνηται ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, καὶ αὐτὸ πρέπει ἡ βουλὴ νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν, ἐπειδὴ συνήθως τὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ ἀντίκεινται, ὡς γνωστόν, πρὸς τὰ τῆς Κυβερνήσεως. Ἐκ τούτου δύναται ὑπάλληλός τις βουλευτὴς ἐλευθερώτερον ἐν τῇ βουλῇ πολιτευόμενος, νὰ παυθῇ τῆς ὑπηρεσίας, ἀλλ' ἔπειτα μεταμεληθεὶς νὰ ὑποκύψῃ, ἡ δὲ ἐξουσία νὰ τὸν διορίσῃ ἐκ νέου. Ἐὰν εἰς τὴν πρώτην ἄρα ἐκλογὴν εἶχε πρὸς αὐτὸν πίστιν ἡ ἐπαρχία του, εἰς τὴν δευτέραν περίστασιν βεβαίως δύναται νὰ μὴ ἔχῃ, διὸ νέαν λαμβάνων ὑπηρεσίαν, πρέπει ἐκ νέου νὰ ὑποκύπτῃ εἰς ἐκλογήν. Ἀλλ' εἶχε, λέγουσί τινες, ὁ Κ. Κολοκοτρώνης τὴν αὐτὴν ἰδιότητα, ὅτε καὶ πρότερον ἐξελέχθη βουλευτής. Τοῦτο εἶναι ἀδιάφορον ὅλως, ἐπειδὴ ὁ Κολοκοτρώνης ἦτο τότε ὑπάλληλος, σήμερον δὲ ὄχι, καὶ ἂν τὸ τότε ὑπουργεῖον ἦναι τὸ αὐτὸ μὲ τὸ διορισθὲν ἤδη, τότε μόνον δὲν πρέπει νὰ ὑποκύψῃ εἰς νέαν ἐκλογήν.

Ἄλλος παρετήρησεν ὅτι πρὶν ἡ ἀπαντήσῃ εἰς τὰ παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος ῥηθέντα, θέλει ἐπιφέρει ὀλίγα τινὰ εἰς ὅσα παραδειγματιζόμενος τὸν Καναρὴν ἀνέφερε τις. Παρατηρεῖ λοιπὸν ὅτι κακῶς εἶπεν οὗτος ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι λελυμένον ἐκ τῆς περὶ τοῦ Κ. Καναρὴ ἀποφάσεως τῆς βουλῆς, τῆς Α'. περιόδου, ἐπειδὴ εἶναι μεγίστη διαφορὰ μεταξὺ τῶν δύω αὐτῶν περιστάσεων. Διότι ὅτε ὁ Κ. Καναρὴς διωρίσθη ὑπουργὸς ἐλάμβανε μόνον μισθοδοσίαν διαθεσίμου ναυτικοῦ ὑπαλλήλου. Καὶ ὅμως τότε κατὰ τὴν γνώμην πολλῶν βουλευτῶν δὲν μετεβάλλετο ἡ ἰδιότης αὐτοῦ, ἂν καὶ εἶχε διορισθῇ ὑπουργὸς, ἐπειδὴ ἐλάμβανεν, ὡς ἐρρέθη, μισθόν. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ διορισμός του ἐκεῖνος δὲν ἦτο προδι-

βασμὸς καὶ ἀνέβαινεν εἰς τὴν ἀνωτάτην τῆς πολιτείας βαθμίδα, ἡ βουλὴ διέταξε τότε νέαν περὶ αὐτοῦ ἐκλογήν, διότι ἡ ἐπαρχία του ἐκλέγουσα πρότερον τὸν Κ. Κανάρην, εἶχεν αὐτὸν ὑπ' ὄψιν ὡς πολίτην ὑπὸ σύνταξιν διατελοῦντα, ἡ δὲ βουλὴ τὸν ἐθεώρησεν ἔπειτα ὡς ἐκλεκτέον ἐκ νέου, διότι ἀπὸ συνταξιούχου ἐλάμβανεν ἤδη ὑπουργοῦ. Ἀλλ' ἐνταῦθα δὲν συμβαίνει τοιοῦτόν τι, ἀλλ' ὁ Κολοκοτρώνης ἔχει τὴν αὐτὴν ἣν καὶ πρότερον εἶχεν ἰδιότητα. Διότι ἦτον ὑπουργὸς, ὅτε ἐξελέχθη παρὰ τῆς ἐπαρχίας του, καὶ πάλιν ὑπουργὸς διωρίσθη σήμερον. Δὲν μετέβαλεν ἄρα ἰδιότητα καὶ ἐπομένως οὐδὲ ἀνάγκη νέας ἐκλογῆς παρουσιάζεται. Ἀλλ' ὁ τελευταῖον ἀγορεύσας εἶπε (τὸ ὁποῖον δὲν ἀποδεικνύει τὸ ἐναντίον) ὅτι εἰς Γαλλίαν οὐδ' ἐσυζητήθη τοιαύτη περίπτωσις, ἐπειδὴ τὸ πρᾶγμα εἶναι σαφέστατον, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ τοῦτο δύναται νὰ εἴπῃ καὶ οὗτος ὅτι δὲν ἐσυζητήθη, ἐπειδὴ ἐθεωρήθη κατὰ τὴν ἄλλην ἔποψιν λελυμένον. Ἄλλως τε, εἰς Γαλλίαν καὶ διὰ τοὺς προβιβασμοὺς ἔτι τῶν πολιτικῶν βέσεων νέα ὁρίζεται ἐκλογὴ, ἐνῷ τὸ ἡμέτερον σύνταγμα οὐδὲ τοῦτο ποσῶς παραδέχεται, μόνον δὲ τὸν ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ πολίτου βουλευτὴν ἐκλεχθέντα ὑποβάλλει εἰς νέαν ἐκλογὴν ἅμα διορισθέντα ὑπάλληλον. Συμφωνεῖ δὲ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἑρμηνεύηται ὁ νοῦς τῶν συνταγματικῶν διατάξεων, διότι ἀπαιτεῖται πρὸς τοῦτο ἡ συνδρομὴ τῶν τριῶν τῆς πολιτείας ἀρχῶν, ἀλλ' ἐνταῦθα πρόκειται περὶ ἐφαρμογῆς μόνον, ἡ δὲ βουλὴ δύναται καὶ ὀφείλει νὰ ἐνεργήσῃ αὐτὴν, ὡς ἑρμηνεύεται ὑπὸ τῶν πρακτικῶν τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως. Ἐνταῦθα δὲ δὲν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἐξετασθῇ ὁ ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ σκοπὸς τοῦ νομοθέτου, ἐπειδὴ ἐξάγεται οὗτος ἐκ τῶν πρακτικῶν, καὶ μόνον ἠγέρθη ἀμφιβολία περὶ βουλευτοῦ ἰδιώτου διοριζομένου εἰς θέσιν, τὸ ὁποῖον ἔλυσε τότε ἡ συνέλευσις. Ἐὰν λοιπὸν καὶ οἱ προβιβασμοὶ δὲν συνεπάγωσι νέαν ἐκλογὴν, καίτοι μεταβάλλοντες τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου, πολὺ μᾶλλον δὲν δύναται νὰ συμβῇ τοῦτο, ὅταν ὁ βουλευτὴς ἐπαναλαμβάνῃ τὴν αὐτὴν τοῦ ὑπουργοῦ θέσιν. Ἐὰν δὲ ἐμεσολάβησε διακοπή τις ἐν τῷ μεταξὺ, ἐκ τούτου δὲν μετέβαλεν ἰδιότητα ὁ περὶ οὗ ἐνταῦθα πρόκειται, καὶ ἐπομένως δὲν πρέπει νὰ παραπεμφθῇ ἤδη εἰς νέαν ἐκλογήν.

Ἀντέταξεν ἄλλος ὅτι τὸ προκείμενον ζήτημα εἶναι σπουδαιότατον, καὶ ἐπειδὴ ἀφορᾷ τὴν ἐφαρμογὴν μιᾶς τῶν οὐσιωδεστέρων συνταγματικῶν διατάξεων, πρέπει μετὰ πολλῆς ἀκριβείας νὰ τὴν διεξέλθωμεν. Καὶ προτείνουσι μὲν ἰσχυροὺς λόγους ἀμφότεραι αἱ ἀντίθετοι γνῶμαι, ἀλλ' οἱ φρονοῦντες ὅτι δὲν πρέπει

νὰ διαταχθῇ νέα ἐκλογὴ ἐνισχύονται μόνον ἐκ τῆς ἐξηγήσεως, ἣν ὁ τότε εἰσηγητὴς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἔκαμεν. Ἐκτὸς δὲ ταύτης οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει ὑποστηρίζων τὴν γνώμην αὐτῶν. Κατὰ τὴν ἐξήγησιν δὲ ταύτην σκοπὸς τοῦ νομοθέτου ἦτο νὰ ἐξετάζηται ἡ θέλησις τῶν ἐκλογέων καὶ ὑπὸ παίαν ἰδιότητα εἶχον θεωρήσει τὸν βουλευτὴν ἐν καιρῷ τῆς ἐκλογῆς. Ἀλλ' ἡ ἐξήγησις ἡ γνώμη ἑνὸς εἰσηγητοῦ δύναται νὰ κατισχύσῃ αὐτοῦ τοῦ συντάγματος; Οὐδεὶς βεβαια παραδέχεται τοῦτο, καὶ ἀφοῦ τὸ σύνταγμα ὁρίζει νέαν εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἐκλογὴν, ὁ Κ. Κολοκοτρώνης δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὴν ὑπεκφύγῃ. Ἂν δὲ καὶ τὴν γνώμην τοῦ εἰσηγητοῦ παραδεχθῶμεν ὡς κατισχύουσαν, δὲν εἶναι μόνον ὁ λόγος, τὸν ὁποῖον εἰς ἐξήγησιν τοῦ ἄρθρου ἐπέφερεν, ἀλλὰ καὶ ὁ λόγος τοῦ νὰ ἀφαιρεθῶσιν ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν τὰ μέσα τῆς διαφθορᾶς, τὰ ὁποῖα δύναται νὰ μετέλθῃ· ἀλλὰ καὶ οὕτως ἡ ἐξήγησις αὕτη δὲν ἀρκεῖ νὰ κατισχύσῃ τῶν παρὰ τοῦ συντάγματος ὡρισμένων. Ἐπέρχονται δὲ βοηθητικὰ εἰς τὴν τοιαύτην τοῦ ζητήματος λύσιν καὶ ἡ εἰς νέαν ἐκλογὴν παραπομπὴ πρότερον μὲν τοῦ Κ. Κανάρη, ἀκολούθως δὲ αὐτοῦ τοῦ ἀγορεύοντος καὶ ἡ τοῦ Κ. Κολοκοτρώνου, οἵτινες καίτοι ὑπάλληλοι διατελοῦντες πρὶν ἢ διορισθῶσιν ὑπουργοὶ, ἐκ πεποιθήσεως ἐσυμφώνησαν νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς νέαν βουλευτικὴν ἐκλογήν· ἐὰν δὲ θέλωμεν ἐνταῦθα ἐκκλίνοντες ἀπὸ τὸ ῥητὸν τοῦ συντάγματος γράμμα, νὰ ἔλθωμεν εἰς ἑρμηνείαν αὐτοῦ, ἢ θέλομεν συμφωνήσει βεβαίως μὲ τὰ παρὰ τοῦ τότε εἰσηγητοῦ ῥηθέντα, ἢ ἄλλους λόγους θέλομεν ἐπιφέρει· ἀλλ' εἰς πᾶσαν τοιαύτην ἑρμηνείαν ἕκαστος δύναται νὰ ἀντιτάξῃ πολλά. Διότι ἂν καὶ ἔχων τὴν ἰδιότητα ὑπαλλήλου ἐξελέχθη τότε βουλευτὴς ὁ Κολοκοτρώνης, ἔπαυσεν ὅμως ἀκολούθως τῆς ὑπουργίας, ἐμεσολάβησε χρόνος, καὶ κατὰ τὸ σύνταγμα ἀνάγκη νὰ ὑποστῇ νέαν ἐκλογὴν διορισθεὶς ἤδη ὑπουργός. Πρέπει δὲ κατὰ τὸ γράμμα τοῦ συντάγματος νὰ βαδίσωμεν, διότι ἐκλίνοντες τούτου, πολλὰς δυνάμεθα νὰ φέρωμεν ἐπιβλαβεῖς συνεπείας. Διότι ἀφοῦ ἐξελέχθη τις τὸ πρῶτον βουλευτὴς ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ὑπαλλήλου, ἴσως ἐδόθησαν ἀφορμαὶ, δι' ἃς ἀφηρέθη ἐξ αὐτοῦ ἡ ἐμπιστοσύνη τῶν ἐκλογέων του, ἢ ἐγεννήθησαν οἱαιδήποτε κατ' αὐτοῦ δυσαρέσκειαι. Διὸ εἰς νέον αὐτοῦ διορισμὸν πρέπει νὰ ἐρωτηθῇ ἡ ἐπαρχία του. Ἐπειδὴ οὕτω δύναται ἡ κυβέρνησις νὰ ἐξασκῇ μέσα ἐπιβλαβῆ καὶ παράνομα· οὕτω π. χ. παύει σήμερον βουλευτήν τινα ὑπάλληλον, τοῦ ὁποίου τὴν διαγωγὴν ἀποδοκιμάζει, οὗτος δὲ δι' ἀνάγκας ἰδίας ἢ ἄλλους λόγους μεταμελούμενος προσέρχεται εἰς αὐτήν. Καὶ ὅταν μὲν δὲν ὁρίζεται

νέα βουλευτική ἐκλογὴ, εὐκόλως δύναται νὰ ἀναλάβῃ τὴν θέσιν του, ἀλλ' ὅταν πρόκηται μὲ ἀπώλειαν τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματός του ν' ἀναλάβῃ τὴν θέσιν, οὐδεὶς, νομίζει, δύναται οὐδὲ στιγμὴν νὰ διστάσῃ ὅτι πρέπει νὰ προτιμήσῃ τὴν ἀντιπροσωπείαν τῶν ἐκλογέων του. Καὶ ταῦτα μὲν ἀνέφερεν ὡς ἐκ περισσοῦ ἐκτὸς τοῦ γράμματος τοῦ συντάγματος. Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι σαφέστατον καὶ ὁρίζει ῥητῶς νέαν εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἐκλογήν. Ἀλλὰ καὶ πλημμελὲς ἐὰν ὑποτεθῇ ὅτι ἦτο, δὲν ἔπρεπεν οὔτε κεραίαν νὰ παραλλάξωμεν καὶ διὰ σέβας θρησκευτικὸν πρὸς τὸ σύνταγμα, καὶ ἐκ προνοίας ἵνα μὴ συμβῶσιν ἐκ τούτου καὶ ἄλλαι βαθμηδὸν παρεξηγήσεις. Ἐκ τοιούτου πρὸς τὸ σύνταγμα σεβασμοῦ καὶ ἡ Βουλὴ, τῆς Α. περιόδου καίτοι βλέπουσα ὅτι τὸ τοῦ προδιβασμοῦ μέσον τῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ βουλευτῶν ὠφελεῖ τὴν κυβέρνησιν, ἐπροτίμησε ν' ἀναγνωρίσῃ τοῦτο, ἢ λησμονοῦσα τὸ πρὸς τὸ σύνταγμα σέβας της νὰ τὸ ἐμποδίσῃ. Διὰ ὅλα ταῦτα παρακαλεῖ καὶ τοὺς ἐναντίαν ἔχοντας γνώμην, ἂν καὶ σέβηται τὴν ἰδέαν των, νὰ πεισθῶσιν εἰς τὴν ἀκριβῆ τοῦ νόμου ἐφαρμογὴν, ἐπειδὴ τὸ γράμμα αὐτοῦ εἶναι καθαρὸν καὶ σαφέστατον, καὶ ἐν ἀμφιβολίᾳ δ' ἔτι τὰ ζητήματα λύονται ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.

Ἀντέκρουσεν ἄλλος ὅτι εἰς δύο περιστάσεις κυρίως καὶ ὁ προαγορεύσας καὶ ἄλλος τις πρὸ αὐτοῦ ὑπεστήριξαν τὴν ὑπὲρ τῆς νέας ἐκλογῆς γνώμην των· εἰς τὸ γράμμα τοῦ νόμου καὶ εἰς ἐξωτερικάς τινας περιστάσεις συνδυασμένας μετά τινων θεωριῶν ξένων νομοθεσιῶν. Καὶ σέβεται μὲν τὰς νομοθεσίας ταύτας καὶ ἕκαστος πρέπει νὰ τὰς μελετᾷ, καθ' ὅσον εἶναι ἀναγκαῖον νὰ φωτίζηται ἐξ αὐτῶν. ἀλλὰ δὲν πρέπει διὰ τοῦτο νὰ ἤμεθα τυφλοὶ μιμηταὶ νομοθεσιῶν ἄλλων, διότι αἱ ἰδιαίτεραι περιστάσεις καὶ ἀνάγκαι, αἵτινες ὑρίστανται ἀλλαχοῦ, δὲν δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσι τυχαίως καὶ παρ' ἡμῖν. Διὸ καὶ ἡ Γαλλία, διαθρυλλουμένη καὶ ἀληθῶς οὖσα φιλελεύθερον κράτος, ἔχει ὅρους καὶ θεσμοὺς καὶ περιστάσεις, αἵτινες διαφέρουσι πῶν ἡμετέρων. Καὶ δὲν λέγει μὲν ὅτι ἡ Ἑλλὰς εἶναι ἤδη πρωτότυπος εἰς πολλὰ, ἀλλὰ χθὲς ἔτι εἰς τὴν περὶ μυστικῆς καὶ φανερᾶς ψηφοφορίας ἀπόφασιν τῆς βουλῆς, ἡ Γαλλία ἠξίωσε νὰ μιμηθῇ τὸ παράδειγμα ἡμῶν. Τοῦτο δὲ καὶ πολλὰ ἄλλα δεικνύουσιν ὅτι αἱ παρ' ἡμῖν συνταγματικαὶ ἀρχαὶ εἶναι πλέον φιλελεύθεροι καὶ δὲν πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν πάντοτε ξένας θεσμοθεσίας· ἀλλ' ὁ προαγορεύσας εἶπεν ὅτι ἐὰν παραδεχθῇ ἡ ἀρχὴ, ὥστε βουλευτὴς ἐκ νέου διοριζόμενος εἰς ὑπηρεσίαν νὰ μὴ ὑπάγηται εἰς νέαν ἐκλογὴν, θέλει δοθῇ μέγα ὅπλον εἰς τὴν Κυβέρνησιν, δι' οὗ θέλει μεταχειρίζεσθαι ὄργανά της τοὺς πλείστους

αὐτῶν· ἀλλ' οὗτος φρονεῖ τοὐναντίον ὅτι διὰ τοῦ μέσου τούτου ἀφαιροῦνται τὰ ὅπλα τῆς Κυβερνήσεως. Εἰς τὴν Γαλλίαν πολλὴ ἐγίνετο διαμάχη περὶ ἐκλογῆς βουλευτικῶν ὑπαλλήλων. Καὶ ὁ μὲν λαὸς ἐπεθύμει νὰ μὴ ἐκλέγωνται οἱ ὑπάλληλοι, ἡ δὲ Κυβέρνησις τοὐναντίον ἐσπευδε καὶ εἰργάζετο ὡς πρὸς τοῦτο. Καὶ εἶχε τὸν λόγον της βέβαια, ἐπειδὴ ὁ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ὑπαλλήλου ἐκλεχθεὶς ἀντιπρόσωπος ἔτρεμεν ὑπὸ τὰ νεύματα παντὸς ὑπουργοῦ, καὶ ἦτο δοῦλος αὐτοῦ μᾶλλον ἢ βουλευτὴς, ἐπειδὴ ὁ ὑπουργὸς ἠδύνατο νὰ τὸν παύσῃ καὶ τὸν ἔπαυεν ἀνεπιστρεπτεί· αὕτη δὲ ἡ περίστασις παρέχει ὅπλα εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἢ τὴν ἀφοπλίζει; ἀναμφιβόλως τὸ πρῶτον, καὶ ἐπόμενον εἶναι νὰ μὴν ἔχῃ ὁ ὑπάλληλος ἀνεξαρτησίαν, ὅταν γνωρίζῃ ὅτι ἐπὶ τριετίαν δὲν δύναται νὰ περιέλθῃ εἰς θέσιν. Κατὰ τοῦτο λοιπὸν εἶναι δίκαιον καὶ συμφέρον νὰ ἐξασφαλισθῇ. Διότι ἐὰν ἀντιπρόσωπός τις ἦναι ὑπάλληλος καὶ εἰς ἓν ἀντικείμενον τῆς πατρίδος ἀντιπολιτευθεὶς τὴν Κυβέρνησιν ἀπολυθῇ τῆς ὑπηρεσίας, δικαίως ἐλπίζει ὅτι μετ' οὐ πολὺ ἐπελθὼν νέον ὑπουργεῖον, θέλει ἐπαναφέρει αὐτὸν εἰς τὴν θέσιν του. Ἐκ τούτου δὲ δὲν θέλει διστάζει νὰ προστατεύῃ ἀρόβως τὰ συμφέροντα τῆς πατρίδος, ἐν ᾧ ἄλλως, θέλει εἶσθαι εἰς δυσχερῆ θέσιν. Συνεχῶς δὲ πολλοὶ ὑπάλληλοι ἐκλέγονται βουλευταὶ, καὶ πρέπει νὰ ἐξασφαλισθῶσι, διότι ἀληθῶς καθίσταται ὅπλον μέγα εἰς τὰς χεῖρας τῆς Κυβερνήσεως, ὅταν διέπῃ κατὰ τὸ δοκοῦν τὴν τύχην πολλῶν βουλευτῶν ὑπαλλήλων. Καὶ λέγουσι μὲν νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ γράμμα τοῦ νόμου, ἀλλὰ τὸ γράμμα τοῦτο περικυκλοῦται ἀπὸ σύνολον ἰδεῶν, αἵτινες δὲν πρέπει νὰ παραβλεφθῶσι, παρ' ἡμῖν δὲ ἀντὶ τοῦ νὰ παύωνται ὡς εἰς Γαλλίαν ὁλοσχερῶς οἱ ὑπάλληλοι, ἔχουσι τὸ δικαίωμα καὶ νὰ προβιβάζωνται, καὶ διὰ τοῦτο εἶπεν ὅτι τὸ ἡμέτερον σύνταγμα εἶναι πλέον φιλελεύθερον· διὸ παρέχει καὶ ἄλλο δικαίωμα τοῦ νὰ δύναται παυθεὶς ὁ ὑπάλληλος νὰ ἐπανέρχηται εἰς τὴν θέσιν του. Εἰς ἐναντίαν δὲ περίπτωσιν ἂς φαντασθῇ ἕκαστος εἰς ποῖον κίνδυνον δύνανται νὰ ῥιφθῶσιν αἱ ἐλευθερίαι ἡμῶν, ἐὰν αὔριον 50 ὑπάλληλοι βουλευταὶ εἰσελθόντες, ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὸ νεῦμα τῶν ὑπουργῶν· ἀλλ' ὁ προαγορεύσας ὑποστηρίζων τὴν ἀνάγκην νέας ἐκλογῆς, ἀνέφερεν ὡς παράδειγμα τὸ ἴδιον αὐτοῦ πρόσωπον καὶ αὐτὸν τὸν Κολοκοτρώνην, οἵτινες ὑπουργοὶ τότε διορισθέντες ὑπεβλήθησαν συγχρόνως εἰς νέαν ἐκλογήν. Καὶ δὲν ἤθελε μὲν ν' ἀναφέρῃ ὁ ἀγορεύσας τὴν περίστασιν ταύτην, ἐπειδὴ ἀναγκάζεται νὰ ἐξηγήσῃ ὅ,τι περὶ τούτου φρονεῖ, παρατηρεῖ δὲ συνάμα ὅτι ὅταν ἀκέ-

πτιτα. ἡ βουλὴ περὶ νόμου, δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν της πρόσωπα, ἀλλὰ νὰ βουλεύηται περὶ ὅλων. Παρατηρεῖ δ' ὅτι τὴν πρᾶξιν ἐκείνην, τὴν ἐκ τῶν βουλευτικῶν των χρεῶν παραίτησιν, ἔκτοτε τὴν κατέκρινεν ὡς μὴ καλῶς ἔχουσαν, καὶ τὴν θεωρεῖ μέχρι τοῦδε κατακριτέαν, ἀλλ' ἐγένετο ἤδη καὶ ὡς ἀπόφασιν τῆς βουλῆς τὴν σέβεται. Δὲν ἔπρεπεν ὅμως νὰ παυθῶσι τῶν βουλευτικῶν των χρεῶν, πολὺ δὲ μᾶλλον νὰ παραιτηθῶσιν οἱ ἴδιοι· ἡ βουλευτικὴ πλειονοψηφία τοῦ ὑπουργείου, ὡς ἐνθυμοῦνται πάντες, ἐταλαντεύετο τότε, ἀγρία δὲ ἦτον ἡ κατ' αὐτοῦ ἐπίθεσις τῆς ἀντιπολιτεύσεως. Διὸ ὁ τότε ἀοίδιμος πρωθυπουργὸς ἐνόμισε καλὸν νὰ συμπληρώσῃ τὸ ὑπουργεῖον, εἴτε διὰ νὰ τὸ συμπληρώσῃ, εἴτε διὰ νὰ ἐνισχυθῇ περιπλέον μὲ 5—6 ψήφους, διὰ νὰ διέλθῃ τὸν πρὸ αὐτοῦ ἀνοιγέντα χάνδακα· ἀλλ' ἠπατήθη παρ' ἐλπίδα. Διότι ἐν ᾧ ἐκ τῶν τότε διορισθέντων ὑπουργῶν ἦσαν καὶ τινες ὑπάλληλοι βουλευταί, παραιτηθέντες τῆς ἀντιπροσωπείας δὲν ὑπεστήριξαν οὔτε διὰ τῆς ψήφου των τὸ ὑπουργεῖον, εἰς ὃ ἐκαλέσθησαν. Τί δὲ ἠθέλησαν μὲ τοῦτο νὰ πράξωσι; θέλει τὸ εἰπεῖ μετὰ παῤῥησίας. Πρῶτον, νὰ ἐπιδείξωσιν ἄκαιρον δημοτικότητα, δεύτερον δὲ προεκάλεσαν τὴν διάλυσιν τῆς βουλῆς, καὶ τρίτον ἠθέλησαν ἴσως νὰ θέσωσι φραγμὸν εἰς ἄλλους. Τελευτῶν δὲ τὸν λόγον παρατηρεῖ ὅτι δύο τινὰ εἶναι τὰ οὐσιώδη συμπεράσματα τοῦ προκειμένου ζητήματος. ά.) Ὁ ἅπαξ ἐκλεχθεὶς βουλευτὴς ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ὑπουργοῦ δὲν πρέπει νὰ ὑπόκειται εἰς νέαν ἐκλογήν, ἐὰν διορισθῇ πάλιν, καὶ β'.) ὅτι σωτήριον παλλάδιον τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς εἶναι τὸ νὰ μὴ ὑπάγωνται εἰς νέαν ἐκλογὴν οἱ ἐκλεχθέντες πρότερον ὡς ὑπάλληλοι.

Ἀπάντησεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ὅτι, ὁ προηγορεύσας προῆλθε εἰς ἀντικείμενα ὅλως ἐκτὸς τοῦ προκειμένου, ἐφ' ὧν κρίνει ἀνάρμοστον ν' ἀπαντήσῃ. Παρατηρεῖ δὲ μόνον, ὅτι ἀπερισκέπτως κατέκρινε τὴν τότε πρᾶξιν τῶν βουλευτῶν, οἵτινες διωρίσθησαν ὑπουργοί, διότι αὕτη ἦτο πρᾶξις τῆς τότε βουλῆς καὶ οὐχὶ τοῦ δεῖνος ἢ δεῖνος βουλευτοῦ· οἱ δὲ τότε διορισθέντες ὑπουργοὶ ἐφάνησαν σύμφωνοι μὲ τὸ αἴσθημα τῆς τότε βουλῆς καὶ μὲ τὴν διάταξιν τοῦ συντάγματος ὁριζόντος ὅτι, βουλευταὶ διοριζόμενοι εἰς ἔμμισθον ὑπηρεσίαν στεροῦνται τῆς βουλευτικῆς ἰδιότητος. Ἄλλως ἂν ἡ τότε βουλὴ ἐφρόνει, ὅτι αὐτοὶ καίτοι διορισθέντες ὑπουργοὶ διετέλουν ἐπίσης βουλευταί, ὡς καὶ πρότερον ὑπάλληλοι ὄντες, ἤθελε θεωρήσει αὐτοὺς ὡς βουλευτάς. Ἀλλ' ὅπως καὶ ἂν ἔχωσι τὰ περὶ τούτων αὐτὸς ἀνέφερε μόνον ταῦτα ὡς βοηθητικὰ πρὸς λύσιν τοῦ παρόντος ζητήματος, τὸ ὁποῖον ὅμως

καὶ ἄνευ τούτων φαίνεται ἱκανῶς εὔλυτον καὶ σαφὲς, ὡς ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ συντάγματος σαφῶς λυόμενον.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι, ἀδιάφορος πάντῃ ὡς πρὸς τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ προκειμένου ζητήματος θέλει διηγηθῇ μόνον τὸ ἱστορικὸν γεγονὸς συμπαραληφθέντος πρὸς ἐπιβοήθειαν τῆς λύσεως τοῦ παρόντος ζητήματος, τοῦτο δ' εἶναι ὁ κατὰ τὴν τελευταίαν σύνοδον τῆς παρελθούσης βουλευτικῆς περιόδου διορισμὸς τοῦ βουλευτοῦ Κ. Κολοκοτρώνου ὡς ὑπουργοῦ, ὅστις ἅμα διορισθεὶς ἔπαυσε τοῦ νὰ θεωρῇ ἑαυτὸν βουλευτὴν ἕνεκα τῆς ἀκολούθου σκέψεως. Γνωστὸν εἶναι, ὅτι κατὰ τὴν παρελθοῦσαν βουλευτικὴν περίοδον ὑπῆρχεν ἀντιπολίτευσις ἰσχυρὰ, πάντα λίθον κινοῦσα πρὸς καταβολὴν τῶν τότε ὑπουργῶν· ὡς ἐν μέσον πρὸς τοῦτο μετεχειρίσθη καὶ πρότασιν τοῦ νὰ στερῶνται τῆς βουλευτικῆς αὐτῶν ἰδιότητος ὅσοι τῶν βουλευτῶν ὑπάλληλοι ὄντες προβιβάζονται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ὑπεστήριξε δ' αὐτὴν ὡς σύμφωνον μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ συντάγματος, διότι καθὼς ἂν τις βουλευτὴς, ὢν ἰδιώτης ὅτε ἐξελέχθη, διορισθῇ μετὰ ταῦτα κατὰ τὸ διάστημα τῆς βουλευτικῆς περιόδου ἐρέτης π. χ., στερεῖται τῆς βουλευτικῆς αὐτοῦ ἰδιότητος, ὁμοίως καὶ ἂν τις βουλευτὴς, ἁπλοῦς δικαστὴς ὢν ὅτε ἐξελέχθη, διορισθῇ εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου πρέπει νὰ στερῆται τῆς βουλευτικῆς ἰδιότητος, διότι ἡ ἐπαύξησις τῆς μισθοδοσίας αὐτοῦ ἰσοδυναμεῖ μὲ μισθὸν ἑρέτου. Διατί λοιπὸν ὁ μὲν ἰδιώτης βουλευτὴς διοριζόμενος εἰς ἔμμισθον ὑπηρεσίαν νὰ στερῆται τῆς βουλευτικῆς ἰδιότητος, ὁ δὲ προβιβαζόμενος οὐχί; Ἡ πρότασις δ' αὐτὴ συζητηθεῖσα παρὰ τῆς τότε βουλῆς ἀπερρίφθη· ἐπειδὴ ὅμως τὴν τοιαύτην πρότασιν εἶχε προτείνει καὶ ὑποστηρίξει ὁ ὑὸς Κ. Κολοκοτρώνης, ἅμα διορισθεὶς ὑπουργὸς, ἂν καὶ διετέλει ὑπάλληλος καὶ κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς βουλῆς ἠδύνατο νὰ διαμένῃ ὑπουργὸς, ἐκ τῆς ἰδίας ὅμως ἀρχῆς του ὁρμώμενος ἐφρόντισεν εἰς ἑαυτὸν αὐτὴν καὶ τοι ἀπορριφθεῖσαν ὑπὸ τῆς τότε βουλῆς, καὶ εἶπεν ὅτι αὐτὸς θεωρεῖ ἑαυτὸν αὖθις ἐκλεξιμον. Τοῦτο ὅμως πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς εἷς τι παραιτήσεως τοῦ Κ. Κολοκοτρώνου, καὶ δὲν δύναται νὰ ἐκληρθῇ ὡς ἐπιβοήθημα πρὸς λύσιν τοῦ προκειμένου ζητήματος. Τὴν ἐξιστόρησιν τοῦ γεγονότος τούτου ἔκρινεν ἀναγκαίαν πρὸς φωτισμὸν τῆς βουλῆς, διότι ἐπὶ τῆς λύσεως τοῦ προκειμένου ζητήματος, δὲν προῄθετο παντάπασι ν' ἀγορεύσῃ.

Παρετήρησεν ἄλλος ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, ὅτι ἂν ἡ βουλὴ παραδεχθῇ τὴν ἀρχὴν, ὅτι οἱ ἐκλεγόμενοι βουλευταὶ ἐνῷ διετέλουν ὑπάλληλοι, ἂν ἔπειτα παυθῶσιν ἢ παραιτηθῶσι,

καὶ μετὰ ταῦτα ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν θέσιν των δὲν στεροῦνται τῆς βουλευτικῆς ἰδιότητος οὐδ' ὑπόκεινται εἰς νέαν ἐκλογήν. θέλει ὑποπέσει εἰς μεγάλα ἀτοπήματα· διότι ὑποτεθείσθω ὅτι τις ὑπάλληλος ὢν ἐξελέχθη βουλευτής, εἶτα δ' ἐπαύθη καὶ οὕτως ἔληξεν ἡ περίοδος ἐκείνη. Ἁπλοῦς δὲ πολίτης ὢν διορίζεται αὖθις βουλευτὴς εἰς δευτέραν βουλευτικὴν περίοδον, κατ' αὐτὴν δύναται νὰ διορισθῇ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως εἰς ἔμμισθον ὑπηρεσίαν καὶ νὰ διϊσχυρίζεται ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑποστῇ νέαν ἐκλογήν. διότι καὶ ὑπάλληλον ὄντα ἄλλοτε ἐξελέξατο αὐτὸν βουλευτὴν ἡ ἐπαρχία του. Διότι τίς ὁρίζει ὅτι τότε δὲν δύναται νὰ μείνῃ βουλευτὴς, ἀφ' οὗ οὐδεὶς ὅρος εἰς τὴν προτεινομένην ἀρχὴν τίθεται.

Ἀπήντησαν πολλοὶ ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἀρχὴ ἐφαρμόζεται δι' ἑκάστην βουλευτικὴν περίοδον· διότι φερ εἰπεῖν ἐπὶ τοῦ προανεχθέντος παραδείγματος ὁ ἐκλεχθεὶς βουλευτὴς κατὰ τὴν δευτέραν περίοδον ἦτον ἰδιώτης, ἅμα δὲ διορισθεὶς ὑπάλληλος στερεῖται τῆς βουλευτικῆς αὐτοῦ ἰδιότητος.

Μετὰ ταῦτα περαιωθείσης τῆς ἐπὶ τῆς οὐσίας συζητήσεως προῦκειτο νὰ τεθῇ τὸ θέμα πρὸς ψηφοφορίαν, ἀλλ' ἐνταῦθα διῃρέθησαν αἱ γνῶμαι. Ἐπειδὴ ἄλλοι μὲν προέτεινον νὰ τεθῇ τὸ θέμα γενικῶς περὶ ὅλων τῶν εἰς ἔμμισθον ὑπηρεσίαν διατρεχόντων, οὕτως « Ἂν τις ἐξελέχθη βουλευτής, ἐνῷ διετέλει εἰς ἔμμισθον ὑπηρεσίαν, καὶ παυθεὶς ἢ παραιτηθεὶς ταύτης, διορισθῇ αὖθις κατὰ τὴν αὐτὴν βουλευτικὴν περίοδον εἰς ἔμμισθον ὑπηρεσίαν, στερεῖται τῆς βουλευτικῆς ἰδιότητος καὶ πρέπει νὰ γείνῃ νέα ἐκλογή; ναὶ ἢ ὄχι; » ἄλλοι δ' ὑπεστήριζον ὅτι τὸ θέμα πρέπει νὰ περιλαμβάνῃ μόνον τοὺς ὑπουργοὺς καὶ νὰ τεθῇ οὕτως· Ἂν τις, ἐκλεχθεὶς βουλευτὴς ἐνῷ διετέλει ὑπουργὸς, παραιτηθῇ ἢ παυθῇ ἀκολούθως τῆς ὑπουργίας, καὶ μετὰ ταῦτα διορισθῇ ὑπουργὸς αὖθις κατὰ τὴν αὐτὴν βουλευτικὴν περίοδον ὑπόκειται εἰς νέαν ἐκλογὴν ναὶ ἢ ὄχι; Πρὸς ὑποστήριξιν δὲ τοῦ θέματος αὐτῶν ἑκάτεροι ἔλεγαν. οἱ μὲν πρῶτοι ὅτι ἡ συζήτησις ἐγένετο ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τοῦ συντάγματος, ἑπομένως ἡ λύσις πρέπει νὰ γείνῃ συμφώνως μὲ τὸ ῥηθὲν ἄρθρον διαλαμβάνον οὐχὶ περὶ ὑπουργῶν ἀλλὰ περὶ τῶν διοριζομένων εἰς ἔμμισθον ὑπηρεσίαν. Ἔπειτα ἡ λύσις τοῦ ζητήματος καίτοι πηγάσαντος ἐξ εἰδικῆς περιστάσεως, πρέπει νὰ γείνῃ γενικὴ καὶ νὰ χρησιμεύσῃ αὕτη ὡς κανὼν εἰς ὅλας τὰς ὁμοίας περιπτώσεις· εἶναι δ' ἄτοπον νὰ λύεται εἰδικῶς ἕκαστον ζήτημα, καὶ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν νὰ ἐπαναλαμβάνηται ἡ συζήτησις καὶ ἡ λύσις εἰδικῶς ἑνὸς ἑκάστου. Οἱ δὲ τὴν δευτέραν γνώμην ὑποστηρίζοντες ἀντέλεγαν ὅτι δὲν πρόκειται σήμερον νὰ νομοθετήσῃ ἡ Βουλὴ, οὐδὲ νὰ ἑρμηνεύσῃ τὸν θεμελιώδη νόμον, διότι τοιοῦτον δικαίωμα δὲν ἔχει, ἀλλὰ νὰ ἐφαρμόσῃ μόνον τὸ ἄρθρον τοῦ συντάγματος ἐπὶ ῥητοῦ ἀντικειμένου τὸ ὁποῖον ἔχει ἤδη ὑπ' ὄψιν της. Ἐπὶ τούτου λοιπὸν πρέπει ν' ἀποφανθῇ σήμερον, ἂν δὲ ἄλλοτε παρουσιασθῇ καὶ ἑτέρα περίπτωσις θέλει ἀποφανθῇ αὖθις εἰδικῶς καὶ περὶ ἐκείνης ὡς ἐφαρμόζουσα καὶ οὐχὶ ἑρμηνεύουσα τὸ σύνταγμα.

Πρὸς δὲ τούτοις λαβών τις τὸν λόγον προσέθηκεν ὅτι τὰ δύο πρὸς ψηφοφορίαν προταθέντα θέματα εἶναι ὅλως διάφορα. διότι αὐτὸς φρονεῖ ὡς καὶ πολλοὶ ἄλλοι βουλευταὶ φρονοῦσιν, ὅτι οἱ ὑπουργοὶ δὲν πρέπει νὰ ταχθῶσιν εἰς τὴν τάξιν τῶν ὑπαλλήλων, ἀλλὰ καὶ ἰδιώτης ὢν βουλευτὴς καὶ διοριζόμενος ὑπουργὸς δὲν πρέπει νὰ ὑποκύψῃ εἰς νέαν ἐκλογήν· διότι οἱ ὑπουργοὶ πρέπει νὰ ἐκπηγάζωσιν ἐκ τῆς πλειονοψηφίας τῶν Βουλῶν, δὲν πρέπει λοιπὸν εἰς πᾶσαν τοιαύτην περίπτωσιν νὰ τίθεται εἰς νέους ἀγῶνας ἡ ἐπαρχία· ἔπειτα καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἡ ἐξουσία διορίζει τοὺς βουλευτὰς ὑπουργοὺς, ἵνα κερδίσῃ αὐτοὺς ἂν καὶ εἰς οὐδένα βουλευτὴν δύναται ν' ἀποδώσῃ αὐτὸς τοιαύτην πρόθεσιν, καὶ τούτου ὅμως τεθέντος, ἡ ζημία θέλει εἶσθαι μικρά διότι δύο ἢ τρεῖς βουλευταὶ δύνανται νὰ διορισθῶσιν ὑπουργοί. Τὸ πρᾶγμα ὅμως ἀλλάζει ὅλως διόλου μορφὴν, ὅταν πρόκηται ἐν γένει περὶ ὅλων τῶν ὑπαλλήλων, διότι ἂν παυόμενοι οἱ ὑπάλληλοι τῆς θέσεώς των καὶ ἐπανερχόμενοι εἰς αὐτὴν δὲν στερῶνται τῆς βουλευτικῆς αὐτῶν ἰδιότητος θέλουσι παρέχει μέγα ὅπλον ἀμυντήριον εἰς τὴν κυβέρνησιν, ἥτις εὐκόλως δύναται νὰ παύῃ καὶ νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοὺς ὑπαλλήλους βουλευτὰς, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς δύναται νὰ ἦναι ἱκανός. Ἐκ τούτου λοιπὸν δύναται ἕκαστος νὰ ἐννοήσῃ ὅτι διάφορος εἶναι ἡ φύσις ἑκατέρου τῶν προταθέντων θεμάτων. Ἐπειδὴ δὲ καὶ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν ἐτέθη τὸ ζήτημα εἰδικῶς, καὶ ἕκαστος ἐσκέφθη αὐτὸ περὶ μόνων τῶν ὑπουργῶν, περὶ τῆς περιστάσεως ταύτης πρέπει ν' ἀποφανθῇ ἤδη ἡ Βουλὴ, ἂν δ' ἄλλοτε δοθῇ ἀφορμὴ ἐκ παύσεως καὶ ἐπανόδου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἄλλου ὑπαλλήλου βουλευτοῦ τότε θέλει σκεφθῇ ἡ Βουλὴ καὶ ἀποφασίσει περὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

Ἀπήντησεν ἕτερος ὅτι ἀποβλέπει μὲν πολλὴν λογικὴν δεινότητα εἰς τὸν προαγορεύσαντα, ἀπορεῖ ὅμως πῶς ὑπέπεσεν εἰς τοιοῦτον παράδοξον· διότι τὸ σύνταγμα δὲν διακρίνει τοὺς ὑπουργοὺς τῶν ὑπαλλήλων, ἀλλὰ λέγει περὶ ὅλων τῶν διοριζομένων εἰς ἔμμισθον ὑπηρεσίαν, ἐπὶ τῇ βάσει λοιπὸν τοῦ συντάγματος

πρέπει νὰ στηριχθῇ καὶ τὸ ψηφισθησόμενον θέμα, δὲν εἶναι λοιπὸν δυνατὸν νὰ διακριθῶσιν οἱ ὑπουργοὶ καὶ οἱ ὑπάλληλοι, καὶ εἰς πᾶσαν περίστασιν ν' ἀποφασίζῃ ἡ βουλὴ ειδικῶς καὶ ἂν συμβῇ νὰ ὑπάρχωσι συμπάθειαι πρὸς τὸ δεῖνα πρόσωπον καὶ ἀντιπάθειαι πρὸς ἕτερον νὰ γίνωνται ἀποφάσεις τῆς βουλῆς ἀντιφατικαί.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ὅτι αὐτὸς δὲν εἶπεν ὅτι ἡ βουλὴ πρέπει ν' ἀποφασίζῃ περὶ ἑνὸς ἑκάστου προσώπου διὰ νὰ προέλθωσιν αἱ παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος πλασθεῖσαι ἀντιρρήσεις, ἀλλὰ περὶ ὑπουργῶν ἐν γένει, ὥστε ἡ ἀπόφασις τῆς βουλῆς θέλει ἐφαρμοσθῇ ὑπ' αὐτῆς ἐφ' ὅλων τῶν ὑπουργῶν, οἵτινες εὑρεθῶσιν εἰς τὴν αὐτὴν περίστασιν. Ὁμοίως ἂν δοθῇ περίστασις νὰ παυθῇ ὑπάλληλος, βουλευτὴς ὤν, καὶ νὰ ἐπανελθῇ θέλει συζητηθῇ καὶ λυθῇ καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο, καὶ ἡ λύσις αὐτοῦ θέλει ἰσχύει ἐπὶ ὅλων τῶν ὁμοίων περιστάσεων, ὁποιαδήποτε καὶ ἂν ἦναι τὰ πρόσωπα.

Ὑπεστήριξεν ἕτερος ὅτι οὐδὲ τοιαύτη λύσις ἐν γένει περὶ ὑπουργῶν καὶ ἐν γένει περὶ ὑπαλλήλων δύναται νὰ γείνῃ· διότι ἡ βουλὴ δὲν δύναται νὰ θέσῃ ἑρμηνευτικοὺς ὅρους τῶν ἄρθρων τοῦ συντάγματος· καθότι τὸ τοιοῦτον δικαίωμα δὲν ἔχει οὐδ' αὐτὴ μόνη, οὐδ' ἡ Γερουσία μόνη, δύναται ὅμως νὰ ἐφαρμώσῃ τὸ ἄρθρον τοῦ συντάγματος ἐφ' ὡρισμένας περιστάσεις. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν πρόκειται ν' ἀποφανθῇ ἡ βουλὴ, ἂν ὁ βουλευτὴς Κ. Κολοκοτρώνης διατηρῇ ἔτι τὴν ἰδιότητα αὐτοῦ ἢ πρέπει νὰ εἰσαχθῇ εἰς νέαν ἐκλογήν. Πᾶσα δὲ γενίκευσις τοῦ θέματος ἐκτεινομένου εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς ἢ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους εἶναι ἑρμηνεία τοῦ συντάγματος καὶ ἡ βουλὴ δὲν δύναται νὰ τὴν κάμῃ. Προέτεινε λοιπὸν νὰ τεθῇ ὡς θέμα τὸ παρὰ πόδας ὑπὸ στοιχεῖον Α. σημειούμενον.

Α.

« Ὁ Κ. Κολοκοτρώνης ἐκλεχθεὶς βουλευτὴς ὑπουργὸς ὤν, παύσας δὲ καὶ ἐπανελθὼν πάλιν εἰς τὴν ὑπουργικὴν θέσιν παύει τῆς βουλετικῆς θέσεώς καὶ ἐπανέρχεται εἰς νέαν ἐκλογήν, ναὶ ἢ ὄχι; »

Δεχόμενος δ' ἕτερος τὴν περὶ τοῦ προκειμένου προσώπου λύσιν τοῦ ζητήματος, προέτεινε τὰ τεθῇ ὡς θέμα τὸ ἀκόλουθον ὑπὸ στοιχεῖον Β. σημειούμενον.

Β.

« Ὁ Βουλευτὴς Γοτζινίας, ἐκλεχθεὶς τοιοῦτος ἐν ᾧ διετέλει εἰς ἔμμισθον ὑπηρεσίαν, μετὰ ταῦτα δὲ παύσας καὶ ἤδη διορισθεὶς ἐκ νέου, διατηρεῖ τὴν ἰδιότητα, ἣν εἶχε, καὶ δὲν ὑπάγεται εἰς νέαν ἐκλογὴν ναὶ ἢ ὄχι; »

Μετὰ δὲ ταῦτα ἠγέρθη φιλονεικία περὶ τοῦ πότερον τῶν θεμάτων πρέπει νὰ ψηφοφορηθῇ, ἐπειδὴ ἄλλοι μὲν ὑπεστήριζον ὅτι μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν ἑκάστης συζητήσεως τίθενται διάφοροι προτάσεις πρὸς ψηφοφορίαν, ἐκ τούτων δὲ κατὰ τὸν κανονισμὸν ψηφοφορεῖται ἡ ἀπωτέρα, μετ' αὐτὴν δὲ αἱ ἄλλαι. Ἐνταῦθα δὲ ἀπωτέρα εἶναι ἡ ὑπὸ στοιχεῖον Α. γνώμη, διότι αὕτη περιλαμβάνει μόνον τοὺς ὑπουργούς, ἐν ᾧ ἡ ὑπὸ στοιχ. Β. ὅλους τοὺς ὑπαλλήλους. Πρέπει λοιπὸν νὰ ψηφοφορηθῇ ἡ ὑπὸ στοιχ. Α. ἐπιφυλαττομένου τοῦ δικαιώματος καὶ τῆς ψηφοφορίας τοῦ ὑπὸ στοιχ. Β. θέματος.

Ἄλλοι δ' ἀντέλεγον ὅτι ἐνταῦθα δὲν ἔχουσι χώραν τὰ περὶ ἀπωτέρας προτάσεως, διότι δὲν μέλλουσι νὰ ψηφοφορηθῶσιν ἀμφότερα τὰ θέματα, ἀλλ' ἑνὸς ψηφοφορηθέντος τὸ ζήτημα λύεται εἴτε καταφατικῶς εἴτε ἀποφατικῶς, τὸ δ' ἕτερον θέμα μένει ἀψηφοφόρητον, ἀνάγκη λοιπὸν ἡ βουλὴ ν' ἀποφασίσῃ πότερον τῶν θεμάτων πρέπει νὰ ψηφοφορηθῇ.

Πρώτησε λοιπὸν ὁ πρόεδρος τὴν βουλὴν ἂν παραδέχηται νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν τὸ ὑπὸ στοιχ. Α. μνημονευθὲν ἀνωτέρω θέμα.

Γενομένης δ' ἐπὶ τούτῳ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ἐπὶ τῇ αἰτήσει πλειόνων τῶν δέκα βουλευτῶν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν βλ. Καλογερᾶ καὶ Κλ. Οἰκονόμου, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ δὲν παρεδέχθη νὰ ψηφοφορηθῇ τὸ ὑπὸ στοιχεῖον Α. θέμα διὰ ψήφων 40 πρὸς 31 ἀρνηθέντων ψῆφον δύο.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ νὰ ψηφοφορηθῇ τὸ θέμα τοῦ Βουλευτοῦ Ἐπιδαύρου λιμηρᾶς; ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Ο.	Ἰωάννης Πετμεζᾶς	Ο.
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ο.	Μ. Καΐρης	Ο.
Γεώργιος Λογιωτατίδης		Δημήτριος Κονδύλης	
Δ. Δεληγεώργης	Ο.	Ἀντώνιος Καμπάνης	
Π. Τσιμπουράκης	Ν.	Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.
Πάνος Μοναστηριώτης	Ο.	Νικόλαος Ἰατρός	Ν.
Σταῦρος Γρίβας	Ο.	Ἀναγ. Μακρυπόδαρος	Ν.

Δημ. Καλλιφρονᾶς	ἠρ. ψῆφον		Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	Ο.
Κωνστ. Βρυζάκης	Ο.		Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ο.		Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Κ. Τζαβέλλας	Ν.		Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος	Ν.
Σ. Στράτος			Ἐμμανουὴλ Χ. Τσοῦχλος	
Π. Ῥάγκος	Ο.		Ἰωάννης Ζαφειρόπουλος	Ν.
Λουκᾶς Π. Νάκος	Ο.		Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν.		Νικόλαος Κορφιωτάκης	Ν.
Πέτρος Τσανετάκης			Ἐμμ. Μελετόπουλος	
Γεώργιος Κονδύλης			Παρασκευᾶς Ματάλας	Ο.
Κων. Φασίτσας			Ἠλίας Γιατράκος	Ο.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.		Λουκᾶς Στέφανος	
Γεώργιος Ι. Βατίστας	Ο.		Εὐγ. Σπυρίδωνος	Ν.
Ἄγγελος Γουζούασης	ἠρ. ψῆφον		Ῥήγας Παλαμίδης	Ν.
Γεώργιος Κ. Βελῆς			Θεόδωρος Μ. Πετρινὸς	Ν.
Ἰωάν. Α. Χατζόπουλος			Κωνσταντῖνος Μανέτας	Ν.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης			Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος			Μελέτης Κατσῆ Μελέτη	Ο.
Μιχαὴλ Σισίνης	Ν.		Νικόλαος Τσαλακώστας	Ν.
Γρηγόριος Χατσηγιάννος			Δημήτ. Σακελλαριάδης	Ο.
Γεώργιος Μῆτσος			Νικόλαος Μπούτουνας	Ο.
Ἰωάννης Κλίμακας			Π. Παππατσώνης	
Ἀναγνώστης Δημητρίου	Ν.		Ἰω. Παππατσώνης	
Πέτρος Α. Ζάννος			Π. Δαρειώτης	
Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	Ο.		Σπυρίδων Βαλέττας	Ο.
Χριστόδ. Ν. Δεμάθας	Ν.		Στρατῆς Δελῆγιαννάκης	Ν.
Ἠλίας Παππαδαῖος	Ν.		Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Γεώργιος Πετμεζᾶς	Ο.		Παῦλος Λεντούδης	
Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	Ο.		Χρύσανθος Σουμαρίπας	Ο.
Βασίλειος Πετμεζᾶς			Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ο.
Ἰω. Ζάρκος	Ο.		Κωνστ. Βέϊκος	Ν.
Γ. Ν. Κορφιωτάκης			Μιχαὴλ Ἰατρὸς	Ν.
Ἀθ. Δανηλόπουλος			Δημήτριος Βιρβίλης	Ο.
Σταμάτιος Νικολαΐδης	Ν.		Γεώργιος Μπάνης	Ο.
Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν.		Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης			Ἀ. Μαυρομιχάλης	
Π. Δελῆγιάννης	Ο.		Γεώρ. Κ. Μαυρομιχάλης	
Δημ. Ν. Μπούκουρας			Ν. Μοσχούλας	
Γεώρ. Α. Ἀντωνόπουλος			Γεώρ. Π Ζαρειφόπουλος	
Ζαρείριος Δεπάστας			Α. Κανελλόπουλος	

Κωνσταντῖνος Δ. Σχινᾶς		Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ο.
Ἰωάννης Γκοῦρας		Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	Ο.
Ἀναγνώστης Κεχαγιᾶς	Ο.	Ἰω. Τομαρᾶς	Ο.
Σπ. Λογοθετόπουλος	Ν.	Ἀν. Παππατσώρης	
Παν. Παππαδιαμαντόπ.		Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.
Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος		Γ. Παππαδημητρίου	Ο.
Χριστόδουλος Τσῖνος		Γεώρ. Σ. Κριεζῆς	
Δ. Κουμανιώτης		Α. Γ. Καυντουριώτης	Ο.
Θεόδωρος Ι. Μέξης		Δ. Α. Κουντουριώτης	
Ἐμ. Λαζάρου Ὁρλόρ		Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	Ο.
Γεώργιος Μπάστας	Ο.	Δημήτριος Χατσίσκος	Ο.
Κώνστας Δαρειώτης		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Σταμάτιος Ἀντωνιάδης		Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Κ. Ἀντωνιάδης	Ν.	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν.
Ἰωάννης Περίδης		Ἰωάννης Τασσαῖος	Ν.
Ἀνδ. Μάμουκας	Ο.	Μάρκος Βιτάλης	Ο.
Κάρολος Νάζος		Ἰωάννης Οἰκονόμου	
Εὐστράτιος Παρίσης	Ο.		

Κατὰ συνέπειαν τούτου ἐτέθη εἰς ψηφοφορίαν τὸ ὑπὸ στοιχεῖον Β. θέμα, ἀναπτύξαντος τοῦ προέδρου ὅτι ἡ βουλὴ ἐρωτᾶται ν' ἀποφανθῇ περὶ τῆς παραδοχῆς ἢ μὴ αὐτοῦ.

Γενομένης δ' ἐπὶ τούτου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη διὰ ψήφων 47 πρὸς 26 ὅτι ὁ βουλευτὴς Γορτυνίας ἐκλεχθεὶς τοιοῦτος ἐνῷ διετέλει εἰς ἐμμισθον ὑπηρεσίαν, μετὰ ταῦτα δὲ παύσας καὶ ἤδη διορισθεὶς ἐκ νέου, διατηρεῖ τὴν ἰδιότητα ἣν εἶχε, καὶ δὲν ὑπάγεται εἰς νέαν ἐκλογήν.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

Ὁ Βουλευτὴς Γορτυνίας ἐκλεχθεὶς τοιοῦτος ἐν ᾧ διετέλει εἰς ἐμμισθον ὑπηρεσίαν μετὰ ταῦτα δὲ παύσας καὶ ἤδη διορισθεὶς ἐκ νέου διατηρεῖ τὴν ἰδιότητα ἣν εἶχε, καὶ δὲν ὑπάγεται εἰς νέαν ἐκλογήν, ναὶ, ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Δ. Ὀρεινὸς	Ν.	Δ. Δελῆγεώργης	Ν.
Κλεομ. Οἰκονόμου	Ν.	Π. Τσιμπουράκης	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης		Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.

Σταῦρος Γρίβας	N.
Ιω. Μετμέζης	N.
Μ. Χ. Καΐρης	N.
Δ. Κονδύλης	
Ἀντ. Καμπάνης	
Ἀνδ. Δανόπουλος	O.
Ν. Ἰατρὸς	O.
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	O.
Δ. Καλλιφρονᾶς	N.
Κωστῆς Βρυζάκης.	N.
Ἀνάργ. Πετράκης	N.
Κ. Τσαβέλλας	O.
Σ. Στράτος	
Π. Ῥάγκος	N.
Α. Π. Νάκος	N.
Ἀντ. Γεωργαντᾶς	O.
Πέτρος Τσανετάκης	
Γ. Κονδύλης	
Κ. Φασίτσας	
Ἑλ. Καλογερᾶς	O.
Γ. Ιω. Βατίστας	N.
Ἅγ. Γουζούασης	O.
Γ. Κ. Βελῆς	
Ιω. Α. Χατσόπουλος	
Μ Ιω. Γιολδάσης	
Σγέφ. Χ. Στεφανόπουλος	
Μιχ. Σισίνης	O.
Γρ. Χατσηγιάννος	
Γ. Μῆτσος	
Ιω. Κλίμακας	
Ἀναγ. Δημητρίου	N.
Π. Α. Ζάνος	
Μ. Ν. Βαλέττας	N.
Χρ. Ν. Δεμάθας	O.
Ἡλ. Παππαδαῖος	N.
Γ. Πετμεζᾶς	N.
Ν. Ἀνδρικόπουλος	N.
Βασίλειος Πετμεζᾶς	
Ἰω. Ζάρκος	N.
Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	

Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Σταμ. Νικολαΐδης	O.
Βελισ. Νικολαΐδης	N.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	
Πέτρος Δεληγιάννης	N.
Δ. Ν. Μπούκουρας	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Ζαφ. Δεπάστας	
Ἐμ. Ἀντίπας	N.
Ἀνδ. Νοταρᾶς	
Εὐάθ. Οἰκονομόπουλος	O.
Γ. Πανοπτιφτόπουλος	O.
Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	
Ιω. Ζαφειρόπουλος	O.
Ματθ. Πρωτοπαπᾶς	O.
Ν. Κορφιωτάκης	O.
Ἐμ. Μελετόπουλος	O.
Παρασκ. Ματάλας	N.
Ἡλ. Γιατράκος	N.
Λουκᾶς Στέφανος	
Εὐγ. Σπυρίδωνος	O.
Ῥήγας Παλαμίδης	O.
Θ. Μ. Πετρινός	O.
Κ. Μανέτας	N.
Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Μ. Χατσῆ Μελέτη	N.
Ν. Τσαλακώστας	O.
Δ. Σακελλαριάδης	N.
Ν. Μπούτουνας	N.
Π. Παππατσώνης	
Ἰω. Παππατσώνης	
Π. Δαρειώτης	
Σπ. Βαλέττας	O.
Στρατῆς Δεληγιαννάκης	O.
Σπ. Α. Βαρότσης	
Παῦλος Δεντούδης	
Χρύσ. Σουμαρίπας	N.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	N.
Κ. Βέϊκος	O.
Μ. Ἰατρὸς	O.

Δ. Βιρβίλης	N.
Γ. Μπάνης	N.
Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης	
Γεώρ. Κ. Μαυρομιχάλης	
Ν. Μουσχούλας	
Γεώρ. Π. Ζαφειρόπουλος	
Α. Κανελλόπουλος	
Κωνσταντῖνος Δ Σχινᾶς	
Ἰωάννης Γκοῦρας	
Ἀναγνώστης Κεχαγιᾶς	N.
Σ. Λογοθετόπουλος	N.
Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Χριστόδουλος Τσῖνος	
Δημήτριος Κουμανιώτης	
Θεόδωρος Ι. Μέξης	
Ἐμμ. Λαζάρου Ὀρλὼφ	
Γεώργιος Μπάστας	N.
Κώνστας Δαρειώτης	
Στ. Ἀντωνιάδης	
Κωνστ. Ἀντωνιάδης	O.

Ἰωάννης Περίδης	
Ἀνδρέας Μάμουκας	N.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστράτιος Παρίσσης	N.
Ἀντώνιος Ἀρμάος	N.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	N.
Ἰω. Τομαρᾶς	N.
Ἀν. Παππατσώρτς	
Ἀθ. Καστανᾶς	N.
Γ. Παππαδημητρίου	N.
Γεώργ. Σ. Κριεζῆς	
Ἀνδρ. Γ. Κουντουριώτης	N.
Δημήτ. Α. Κουντουριώτης	
Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	
Δημήτριος Χατσῖσκος	N.
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Κωνταν. Δυοβουνιώτης	
Γεώργιος Ῥιζόπουλος	O.
Ἰωάννης Τασσαῖος	N.
Μάρκος Βιτάλης	N.
Ἰωάνης Οἰκονόμου	

Μετὰ ταῦτα ἀποπερατωθέντος τοῦ ζητήματος ταύτου, παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ συμπληρωματικῆς πιστώσεως 150,000 δραχμῶν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ 1848 τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου μετὰ τῆς δικαιολογητικῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως. Ἔχουσι δ' οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ψήφισιν ὑμῶν, νομοσχέδιον περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχμῶν ἑκατὸν πεντήκοντα χιλιάδων, δι' ἔξοδα τῆς δημοσίας ἀσφαλείας.

Διὰ τοῦ ἀπὸ 17 Μαΐου νόμου ἐχορηγήθη εἰς τὸ ὑπουργεῖον, πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν, πίστωσις ἑκατὸν χιλιάδων δραχμῶν, ἀλλ' ἡ ποσότης αὕτη δὲν ἐξήρκεσεν εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς δημοσίας ἀσφαλείας, ὥστε ἡ ἤδη ζητουμένη πρόκειται ὄχι μόνον τὸ ἔλλειμμα ν' ἀναπληρώσῃ, ἀλλὰ καὶ εἰς ἀπροσδοκήτους περιστ-

στάσεις τῆς δημοσίας ἀσφαλείας νὰ χρησιμεύσῃ, ἐννοεῖται δὲ, ὅτι, ἂν τοιαῦται περιστάσεις δὲν λάβωσι χώραν, θέλει μείνει διαθέσιμον, ὅσον μέρος τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος πιστώσεως δὲν θέλει χρησιμεύσει εἰς συμπλήρωσιν τῆς προχορηγηθείσης.

Δὲν ἀμφιβάλλω, Κύριοι, ὅτι, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τοὺς λόγους, οἵτινες προκαλοῦν τὴν χορήγησιν τῆς πιστώσεως ταύτης, θέλετε παραδεχθῆ ἑτοίμως τὸ ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 7 Ἰουλίου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
Μ. ΡΟΥΦΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῆ ὅπως ἔχει, εἰς τὴν βουλὴν παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς βουλῆς καὶ τῆς γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τάδε.

Χορηγεῖται εἰς τὸν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν ἔκτακτος πίστωσις ἑκατὸν πεντήκοντα χιλιάδων δραχμῶν ἐπὶ τοῦ ἀρετείνου προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν (κεφ. Γ'. ἄρθρ. 1. γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας).

Ἡ ποσότης αὕτη θέλει διατεθῆ διὰ τὴν διατήρησιν τῆς δημοσίας ἀσφαλείας καὶ τάξεως.

Εἰς τοὺς ἡμετέρους ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ οἰκονομικῶν ὑπουργοὺς ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος νόμου, καθ' ὅσον εἰς ἕκαστον ἀνάγεται.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 7 Ἰουλίου 1848.

Ο Θ Ω Ν. »

Τελευταῖον ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης συνεδριάσεως γενησομένης τὴν 9 Ἰουλίου τὴν συζήτησιν τοῦ προτεθέντος εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν ζητήματος περὶ ἐπιβολῆς πειθαρχικῶν ποινῶν εἰς τοὺς δημάρχους παρὰ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν, ἐκήρυξε τὴν συνεδρίασιν διαλελυμένην περὶ τὴν 3. ὥραν μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος.
Εὐστρ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΜΖ'.

Τῆς 9 Ἰουλίου.

Σήμερον τὴν ἐνάτην Ἰουλίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα, ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις ἀνηγγέλθη ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ βασιλεὺς διέταξεν εἰς τὴν αὐλὴν πένθος δεκαπενθήμερον διὰ τὴν ἀποβίωσιν τῆς Αὐτοῦ Βασιλικῆς ὑψηλότητος τοῦ μεγάλου Δουκὸς τῆς Ἐσσίας Λοδοβίκου Β'. πρὸς γνῶσιν τῶν εἰς τὴν βουλὴν παρουσιασθησομένων βουλευτῶν.

Εἶτα δ' ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα Β'. Δ'. Ε. Ϛ'. καὶ Ζ'. ὅτι ἐξελέξαντο προέδρους μὲν κατὰ τὴν προταχθεῖσαν αὐτῶν τάξιν τοὺς ΚΚ. Σουμαρίπαν, Δεληγεώργην, Μ. Ἰατρὸν, Π. Γιατράκον, Ν. Κορφιωτάκην, γραμματεῖς δὲ κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν τοὺς ΚΚ. Ὀθεινὸν, Καΐρην, Μ. Βελέτταν, Τσιμπουράκην, καὶ Μιχαλόπουλον. Ἐπὶ δὲ τῶν ἀναφορῶν ὁμοίως τοὺς ΚΚ. Ἀντίπαν, Λ. Νάκον, Μ. Πρωτοπαπᾶν, Σακελλαριάδην, καὶ Ἀρμάον. Ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν νομοσχεδίου τὸ μὲν Β'. τμῆμα ἐξελέξατο εἰσηγητὴν τὸν Κ. Μπάνην, τὸ Δ'. τὸν Μ. Καΐρην, τὸ Ϛ'. τὸν Δανόπουλον, καὶ τὸ Ζ'. τὸν Πετρινὸν, τὸ δὲ Ε. δὲν ἐξελέξατο τοιοῦτον εἰσηγητήν. Τὰ δὲ Α. καὶ Γ'. δὲν συνεπληρώθησαν.

Ἐρωτηθεῖσα δ' ἡ βουλὴ ἂν θέλῃ νὰ προσθέσῃ τέσσαρα μέλη εἰς τοὺς ἐκλεχθέντας εἰσηγητὰς ἐπὶ τοῦ ῥηθέντος περὶ συμπληρωματικῆς πιστώσεως νομοσχεδίου ἀπεφήνατο ἀποφατικῶς.

Μετὰ ταῦτα λαβών τις τὸν λόγον ἀνέφερεν ὅτι καὶ εἰς τὴν γερουσίαν πολὺς ἐγίνετο λόγος περὶ τῶν δαπανηθέντων καθ' ὑπέρβασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ τὸ ἔτος 1847 παρὰ τοῦ παραιτηθέντος ὑπουργείου Τζαβέλλα, καὶ παρὰ τῆς βουλῆς δὲ ἐγένετο δι' ἐμέ μέχρι τοῦδε λόγος περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, κατὰ τὴν τελευταίαν μάλιστα συνεδρίασιν τῆς 1 Ἰουλίου συνεστήθη εἰς τὸ ὑπουργεῖον νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὴν βουλὴν τὰ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Ἀλλ' ἐπειδὴ μέχρι τοῦδε ἡ τοιαύτη σύστασις τῆς βουλῆς δὲν

ἐξεπληρώθη, ἐνόμισεν ἀναγκαῖον καὶ δίκαιον σύνδρομα νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ βῆμα καὶ νὰ παρακαλέσῃ τὴν βουλὴν νὰ ἐπαναλάβῃ καὶ αὐθις εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν περὶ εἰσαγωγῆς τῆς ὑποθέσεως ταύτης σύστασιν. Καθόσον ἐκκρεμμοῦς καὶ σκοτεινοῦ οὕτω μένοντος τοῦ ἀντικειμένου, δύναται ἕκαστος νὰ κρίνῃ καθ' ἣν ἔχει διάθεσιν, καὶ νὰ μὴ δύναται νὰ διευκρινισθῇ καὶ γνωσθῇ ἡ ἀλήθεια. Ἐπειδὴ δὲ καθῆκον τῶν βουλευτικῶν σωμάτων εἶναι νὰ προσέχωσι τὴν διαγωγὴν τῶν ὑπουργῶν καὶ νὰ ζητῶσι λόγον παρ' αὐτῶν, ὀφείλει ἡ βουλὴ νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ νῦν ὑπουργείου νὰ εἰσαγάγῃ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀντικείμενον εἰς τὴν βουλήν, ἥτις θέλει συζητήσει αὐτὸ καὶ κάμει λόγον ἐκτεταμένον· διότι οὐχὶ μόνον τὸ καθῆκόν της νὰ ἐνεργῇ ὀφείλει καὶ τὸ **συμφέρον τοῦ ἔθνους νὰ σέβηται, ἀλλὰ καὶ νὰ φείδηται τῆς τιμῆς ἐκείνων,** οἵτινες **θεωροῦνται ὑπόλογοι, καὶ δὲν πρέπει ν' ἀνέχηται νὰ κατηγορῶνται πρὶν ἔτι κηρυχθῶσιν ὑπ' αὐτῆς ὡς ὑπόδικοι.** Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ἐπιληρθῇ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ὑποθέσεως ἡ βουλή, κατὰ δὲ τὴν συζήτησιν αὐτῆς θέλει ἐξετάσει διάφορα ἀντικείμενα ἂν ἐδαπανήθησαν, πρὸ εἰπεῖν, τὰ ὡς δεδαπανημένα παριστάμενα ποσά, ἂν παρελείφθησαν εἰς τὴν δαπάνην αὐτῶν τύποι, ἂν κατ' οὐσίαν καλῶς ἐδαπανήθησαν, ἢ ἂν ἐγένοντο κατὰ τὴν δαπάνην αὐτῶν καταχρήσεις. Ἡ βουλὴ λοιπὸν πρέπει καὶ σήμερον νὰ ὑπομνήσῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς 1 Ἰουλίου γενομένην σύστασιν, καὶ νὰ συστήσῃ αὖθις εἰς αὐτὸ νὰ εἰσαγάγῃ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ὑπόθεσιν εἰς τὴν βουλήν, καὶ προσέτι τὰς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1847 ἐπενεχθείσας τροπολογίας παρὰ τῆς γερουσίας διὰ νὰ μὴ καταντήσῃ, ὡς καὶ ἄλλοτε εἶπε, νὰ συζητῆται ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1847 κατὰ τὸ 1849. Ἔπειτα τὰ ἀντικείμενα ταῦτα ἐνδιαφέρουσιν οὐχὶ μόνον τὴν βουλὴν ἀλλὰ καὶ τοὺς ὑπουργοὺς τοὺς διέποντας τὴν κυβερνητικὴν μηχανὴν καὶ ἔχοντας συμφέρον εἰς τὴν τάξιν τῆς ὑπηρεσίας.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὰ περὶ τῶν καθ' ὑπέρβασιν δαπανηθέντων τὸ ὑπουργεῖον εἶναι ἕτοιμον νὰ δώσῃ εἰς τὴν βουλὴν ὅλας τὰς περὶ τούτων πληροφορίας, αἵτινες ἐξάγονται ἐκ τῶν διαφόρων ἐγγράφων τῆς ὑπηρεσίας, ἐνταλμάτων, λογαριασμῶν τοῦ ὑπουργείου καὶ λοιπῶν καταστίχων, δὲν ὀφείλει ὅμως νὰ δώσῃ καὶ λόγον ὅλων τούτων, διότι ἡ δικαιολογία αὐτῶν δὲν ἀνήκει εἰς αὐτό. Τὰς προρρηθείσας δὲ πληροφορίας σήμερον ἢ καὶ αὔριον δύναται νὰ καθυποβάλῃ εἰς τὴν βουλήν. Περὶ δὲ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν παρὰ τῆς γερουσίας ἐπενεχθεισῶν τροπολογιῶν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1847, εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ τῆς γερουσίας συζήτησις αὐτοῦ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐγένετο κατὰ τὸ 1848, ὡς βραδυνούσης, δι' οὓς ἕκαστος γινώσκει λόγους, τῆς εἰς αὐτὴν εἰσαγωγῆς αὐτοῦ, ἀφοῦ λοιπὸν παρῆλθε τὸ ἔτος 1847 ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔπρεπε νὰ συζητηθῇ, εἶναι ἀδιάφορον, νομίζει, ἂν εἰς τὴν ἀρχὴν ἢ περὶ τὸ τέλος τοῦ 1848 συζητηθῇ. Τὸ ὑπουργεῖον ὅμως, ὅταν ἑτοιμασθῶσι τὰ περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1847, θέλει καθυποβάλει αὐτόν.

Παρετήρησεν ὁ κατὰ τὴν 7. Μαρτίου παραιτηθεὶς ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν ὅτι εὐγνωμονεῖ πρὸς τὸν προαγορεύσαντα διὰ τὴν ἐπίσπευσιν, τὴν ὁποίαν ἔδειξε πρὸς εἰσαγωγὴν πληροφοριῶν περὶ τῶν καθ' ὑπέρβασιν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847 τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, ἀλλὰ νομίζει ἀναγκαῖον ὅτι αἱ πληροφορίαι αὗται δὲν πρέπει νὰ ριφθῶσιν οὕτως εἰπεῖν τυχαίως καὶ ἀσκόπως εἰς τὴν βουλήν, ἀλλὰ νὰ καθυποβληθῶσιν ἐνώπιον αὐτῆς κατὰ τὴν τάξιν τῆς ὑπηρεσίας, ὥστε νὰ δυνηθῇ ἡ βουλὴ νὰ λάβῃ γνῶσιν ὅλων τῶν περιστάσεων τῶν εἰς αὐτὰς τὰς καθ' ὑπέρβασιν δαπάνας ἀναφερομένων, καὶ νὰ δυνηθῇ ν' ἀποφανθῇ οὕτως ἢ ἄλλως ἐπ' αὐτῶν. Τὸ τότε ὑπουργεῖον εὑρεθὲν ἠναγκασμένον διὰ τὰς τότε ἐκτάκτους περιστάσεις νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν χρῆσιν τοιούτων δαπανῶν, προετίθετο νὰ ζητήσῃ περὶ τούτων παρὰ τῶν βουλῶν συμπληρωματικὴν πίστωσιν ὡς τὸ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν περὶ τούτου ἐπίσημον ἔγγραφόν του ῥητῶς τοῦτο ὁρίζει, παραιτηθὲν ὅμως δὲν ἔλαβε τὸν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀπαιτούμενον καιρόν, καὶ οὕτως ὑπελείφθη τὸ ποσὸν τοῦτο ἐκκρεμές. Συνεστήθη λοιπὸν καὶ κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 1. Ἰουλίου παρὰ τῆς βουλῆς, καὶ πρόκειται καὶ ἤδη νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ αὐτὴ σύστασις, ἵνα τὸ παρὸν ὑπουργεῖον ἐκπληρώσῃ ὅ,τι ἐκεῖνο δὲν ἔλαβε καιρὸν καὶ καθυποβάλῃ ἐν τάξει τὴν περὶ τῶν καθ' ὑπέρβασιν τούτων ἐξόδων ὑπόθεσιν εἰς τὴν βουλήν, ἥτις θέλει ἐξελέγξει αὐτὴν καὶ ἀποφανθῇ ὅπως κρίνει δίκαιον.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι ἐκ τῆς ὁμιλίας τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος ὑπέλαβεν ὅτι αἰτοῦνται μόνον πληροφορίαι παρὰ τοῦ ὑπουργείου περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, ἐκ δὲ τῆς τοῦ προαγορεύσαντος τὸ πρᾶγμα ἀλλάσσει φάσιν, καὶ συνιστᾶται παρὰ τῆς βουλῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον νὰ εἰσαγάγῃ εἰς αὐτὴν συμπληρωματικὴν πίστωσιν περὶ τῶν καθ' ὑπέρβασιν δεδαπανημένων. Τὸ πρῶτον εἶναι ἕτοιμον νὰ ἐκτελέσῃ

ἀμέσως τὸ ὑπουργεῖον, τὸ δὲ δεύτερον θέλει ἐνεργήσει ὅταν ἔδῃ κενὸν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κλεισθῇ, διότι τότε θέλει ἐρωτήσει τὴν βουλὴν περὶ τῆς παραδοχῆς ἢ μὴ τῆς συμπληρώσεως αὐτοῦ τοῦ κενοῦ. Ἤδη ὅμως οὐδὲν ἄλλο δύναται νὰ πράξῃ εἰ μὴ νὰ δώσῃ τὰς προσηκούσας πληροφορίας εἰς τὴν βουλὴν, ἂν ἐδαπανήθησαν τὰ καθ' ὑπέρβασιν ταῦτα ἔξοδα, καὶ ὁποίας ἄλλας ἡ βουλὴ νομίσῃ ἀναγκαίας, ἥτις δύναται καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν πρώτων πληροφοριῶν, νὰ ζητήσῃ καὶ ὁποίας ἄλλας θέλει.

Ἀντείπεν ἕτερος ὅτι ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως τῆς 1. Ἰουλίου ἐξάγεται ὅτι ἡ βουλὴ κατ' αὐτὴν συνέστησεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον νὰ εἰσαγάγῃ εἰς αὐτὴν διὰ συμπληρωματικῆς πιστώσεως τὰ καθ' ὑπέρβασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1847 δεδαπανημένα παρὰ τοῦ τότε ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν, ὡς καὶ τὸν παρὰ τῆς γερουσίας τροποποιηθέντα προϋπολογισμὸν τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἀνέγνω δὲ πρὸς ἐπιβεβαίωσιν τούτου τὸ ἀνῆκον ἀπόσπασμα τῆς προμνημονευθείσης συνεδριάσεως, ἤδη λοιπὸν περὶ οὐδενὸς ἄλλου δύναται νὰ γείνῃ λόγος, εἰ μὴ νὰ κάμῃ ἡ βουλὴ ἀνάμνησιν τῆς τοιαύτης συστάσεως εἰς τὸ ὑπουργεῖον, διότι τὰ πρό τινων ἡμερῶν ἀποφασισθέντα δὲν δύνανται νὰ ἔλθωσιν αὖθις ὑπὸ συζήτησιν.

Μετά τινα εἰπόντα ὅτι πρὶν ἢ δοθῶσιν αἱ προσήκουσαι πληροφορίαι δὲν δύναται νὰ ἔλθῃ νομοσχέδιον περὶ συμπληρωματικῆς πιστώσεως, παρετήρησεν ἕτερος ὅτι τὸ ὑπουργεῖον πρέπει νὰ θεωρῆται ὡς ἠθικὸν πρόσωπον, πάντοτε συνεχιζόμενον, καὶ ὡς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ παριστάμενον, ἂν καὶ τὰ πρόσωπα τούτου ἀλλάττουσι καὶ μεταβάλλονται. Ἕνεκα τούτου ὁποιαδήποτε μεταβολαὶ καὶ ἂν γίνωνται εἰς τὰ πρόσωπα τῶν ὑπουργῶν ἡ κυβερνητικὴ μηχανὴ οὐδέποτε σταματᾷ, καὶ ἡ δημόσιος ὑπηρεσία ἀενάως ῥέει τὸν συνήθη αὐτῆς ῥοῦν. Δὲν εἶναι λοιπὸν δίκαιον ν' ἀναβάλληται ὁποιαδήποτε ὑπόθεσις εἰς τὴν δημόσιον ὑπηρεσίαν ἀναγομένη ἕνεκα τῆς ἀλλαγῆς τῶν ὑπουργῶν. Ἑπομένως ἐπὶ τοῦ προκειμένου φρονεῖ ὅτι τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ὑπόθεσιν τῶν καθ' ὑπέρβασιν ἐξόδων ὀφείλει τὸ παρὸν ὑπουργεῖον νὰ καθυποβάλῃ κατὰ τὴν προσήκουσαν τάξιν εἰς τὴν βουλὴν, νὰ ἐκθέσῃ ἐνώπιον αὐτῆς ὅ,τι περὶ τῆς δαπάνης αὐτῶν ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς ὑπηρεσίας ἐξάγεται, μηδόλως ἀναδεχόμενον αὐτὸ τὴν δικαιολογίαν τῶν δεδαπανημένων, ὡς μὴ ἔχον τοιαύτην εὐθύνην, ἀλλ' ἐκθέτον πιστῶς καὶ ἀκριβῶς τάς τε δικαιολογίας τὰς ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς ὑπηρεσίας ἐξαγομένας, καὶ καταδεικνύον μάλιστα τὰς ἐλλεί-

ψεις τάς τε κατὰ τύπους καὶ τὰς κατ' οὐσίαν ὑπαρχούσας· ἀνάγκη ὅμως νὰ γείνῃ ἡ εἰσαγωγὴ τοιουτοτρόπως, ὥστε νὰ δυνηθῇ ἡ βουλὴ νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, νὰ διεξέλθῃ καὶ συζητήσῃ αὐτὴν δεόντως, καὶ μετὰ ταῦτα ἔλθῃ εἰς ἓν ἀποτέλεσμα. Ἡ δὲ τῶν ἁπλῶν πληροφοριῶν παρουσίασις δὲν δίδει εἰς τὴν βουλὴν τὸ δικαίωμα νὰ προέλθῃ εἰς ἓν ἀποτέλεσμα. Αὕτη δ' ἔχει πρὸς τοῦτο συμφέρον· διότι ἂν δὲν εὕρῃ ἀποχρώντως δεδικαιολογημένας τὰς καθ' ὑπέρβασιν ταύτας δαπάνας, θέλει καταψηφίσει αὐτῶν καὶ θέλει εἰσαγάγει τὸν ὑπουργὸν ἐνώπιον τοῦ ἑτέρου σώματος διὰ τὴν τοιαύτην παράνομον ὑπέρβασιν. Τὸ ὑπουργεῖον λοιπὸν πρέπει νὰ καθυποβάλλῃ εἰς τὴν βουλὴν τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἐργασίαν τετελεσμένην, ἵν' ἀποφανθῇ ὁριστικῶς ἡ βουλὴ ἐπ' αὐτῆς διά τε τὸν προεκτεθέντα λόγον ὑπὲρ τοῦ συμφέροντος τοῦ δημοσίου, ἂν κακῶς ἐγένετο ἡ ὑπέρβασις, καὶ διότι ἂν εὐλόγως καὶ δικαίως ἐγένετο αὕτη, δὲν πρέπει νὰ μένῃ ἐκκρεμὲς τὸ δεδικαιολογημένον ποσόν, ἀλλὰ νὰ καταταχθῇ εἰς τὸν ἀνήκοντα προϋπολογισμόν· ἄλλως δὲ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ καθῆκόν της ἡ βουλὴ, ἥτις εἶναι ὁ φυσικὸς καὶ νόμιμος κατήγορος τῶν ὑπουργῶν, ὡς ἡ γερουσία εἶναι ὁ δικαστὴς αὐτῶν· καὶ ἴσως δύναται νὰ εἴπῃ ἐν παρόδῳ ὅτι ἀκαίρως ἡ γερουσία ἐπελήφθη τῆς ὑποθέσεως ταύτης, καὶ ἐξέρρασε τὴν διάθεσίν της, ἐνῷ ἔπρεπε ν' ἀναμείνῃ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ δικαστικὰ αὐτῆς καθήκοντα.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι ἡ γερουσία ἐζητήσατο πληροφορίας περὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως τῶν καθ' ὑπέρβασιν ἐξόδων, καὶ τοιαύτας ἕκαστον νομοθετικὸν σῶμα δύναται νὰ ζητῇ ὁπότε κρίνει ἀναγκαῖον, εἰς τοιαύτας δὲ πληροφορίας πρέπει ν' ἀρκεσθῇ ἤδη καὶ ἡ βουλὴ, διότι δὲν εἰμεθα εἰς τὴν διαχείρισιν. Πρῶτον λοιπὸν πρέπει νὰ μάθῃ ἂν ὑπάρχῃ ὑπέρβασις καὶ ἔπειτα ὁποία ὑπῆρξεν ἡ διαχείρισις τῶν καθ' ὑπέρβασιν ἐξόδων.

Ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι τὸ ἀντικείμενον τοῦτο καταντᾷ πρωτοφανὲς καὶ χρῄζει τῆς προσοχῆς τῆς βουλῆς. Διότι ὑποτεθείσθω ὅτι ὑπουργεῖόν τι ἔχον ἀνὰ χεῖρας τὸν προϋπολογισμόν τινος ἔτους εὑρέθη εἰς ἀπόλυτον ἀνάγκην, ἕνεκα φερ' εἰπεῖν τῆς διατηρήσεως τῆς ἀσφαλείας τοῦ κράτους, νὰ ἐξοδεύσῃ ὑπ' εὐθύνην του, ὡς μὴ ὑπαρχουσῶν τῶν βουλῶν, ἢ μὴ διδομένου τοῦ ἀποχρῶντος καιροῦ πρὸς αἴτησιν τῆς συμπληρωματικῆς πιστώσεως, πρὶν δὲ προφθάσῃ νὰ συγκαλέσῃ τὰς βουλάς, ἢ νὰ ζητήσῃ συμπληρωματικὴν πίστωσιν παραιτεῖται, ἔρχεται δ' ἕτερον ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον βέβαια εἶναι ἀνεύθυνον διὰ τὰ καθ' ὑπέρβασιν γενόμενα ἔξοδα, διότι τὴν εὐθύνην ὅλην

ἔχει τὸ πρὸ αὐτοῦ ὑπουργεῖον. Τὸ νέον ὑπουργεῖον ἐρωτώμενον περὶ τῶν καθ' ὑπέρβασιν ἐκείνων ἐξόδων λέγει ὅτι εἶναι ἕτοιμον νὰ δώσῃ πᾶσαν περὶ τούτων πληροφορίαν ἀλλὰ δὲν εἰσάγει νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς ἐπ' αὐτῶν πιστώσεως, τί θέλει γείνει εἰς τὴν περίστασιν ταύτην; Πῶς θέλει προσβλθεῖ ἡ τοιαύτη ὑπόθεσις εἰς τὸ ἀποτέλεσμα; Ἡ βουλὴ δὲν δύναται νὰ δώσῃ ἀφ' ἑαυτῆς πίστωσιν ἐξόδων, τὸ νέον ὑπουργεῖον δὲν εἰσάγει περὶ αὐτῆς νομοσχέδιον, ἐπομένως θέλει μείνει ἐκκρεμὲς ἓν ζήτημα περὶ καθ' ὑπέρβασιν ἐξόδων, τὸ ὁποῖον ἡ βουλὴ ἔχει ῥητὸν καθῆκον νὰ λύσῃ, καὶ παραδεχομένη ὅσα ἔξοδα ἀποδείχθησαν ἀναγκαῖα ἢ δεδικαιολογημένα νὰ κατατάξῃ αὐτὰ εἰς τὸν προσήκοντα προϋπολογισμὸν ν' ἀπορρίψῃ δὲ ὅσα ἀποδειχθῶσιν ἀναιτιολόγητα. Συμμερίζεται λοιπὸν τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος βουλευτοῦ, ὅτις προέτεινεν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον πρέπει νὰ φέρῃ εἰς τὴν βουλὴν συμπληρωμένην τὴν ἐργασίαν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ὑποθέσεως, δύναται δὲ νὰ εἴπῃ συγχρόνως ποίας δαπάνας θεωρεῖ εὐλόγους καὶ δεδικαιολογημένας, καὶ ποίας ἀλόγους καὶ ἀναιτιολογήτους· διότι οὐδεὶς θέλει ζητήσει λόγον τῶν δαπανῶν ἐκείνων παρὰ τοῦ παρόντος ὑπουργείου, διότι δὲν ἐδαπάνησεν αὐτὸ ἀλλ' ἄλλο πρὸ αὐτοῦ. Παρὰ τούτου δὲ ἡ βουλὴ ζητοῦσα καὶ λαμβάνουσα τὰς προσηκούσας ἀναπτύξεις καὶ πληροφορίας θέλει ἐξελέγξει ὅλην τὴν ὑπόθεσιν, καὶ δι' ἐκτεταμένης συζητήσεως φωτιζομένη περὶ αὐτῆς θέλει ἐπιφέρει ἀποφασιστικῶς τὴν ἐπ' αὐτῆς γνώμης της. Ὁμοίως δὲ καὶ ἡ ἀναβολὴ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1847 προπολογηθέντος ἀπὸ τῆς γερουσίας καὶ ἀπαπερατωθέντος πρὸ τριῶν μηνῶν φαίνεται εἰς αὐτὸν ὅλως ἀδικαιολόγητος· καθότι τὸ ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ εἰσαγάγῃ αὐτὸν ὡς ἔχει. Τοῦτο δ' ἐλπίζει ὅτι θέλει γείνει ὅσον τάχος.

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος ὅτι ἐπειδὴ πρόκειται περὶ συνταγματικῶν ζητημάτων καινορανῶν διὰ τοῦτο θέλει ἐπιφέρει ὀλίγας παρατηρήσεις· εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ὡς εἰδικὸν πρόσωπον θεωρούμενον παριστᾷ διαδοχὴν συνεχῆ καὶ ἀδιάσπαστον, οὐδεὶς ὅμως δύναται νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι οἱ διάδοχοι ὑπουργοὶ κληρονομοῦσι τῶν προκατόχων αὐτῶν ἢ καὶ τῶν πρωτογενεστέρων ὑπουργῶν τὰς πράξεις· διότι πᾶσα πρᾶξις ἀνήκει εἰς τὸν αὐτουργὸν αὐτῆς· ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν τὰ καθ' ὑπέρβασιν ἔξοδα ἀνήκουσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὸ ὁποῖον ἔπραξεν αὐτά. Παρὰ τοῦ παρόντος δύνανται νὰ ζητηθῶσι πληροφορίαι καὶ ταύτας ὑπεσχέθη ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν νὰ καθυποβάλῃ ἀμέσως, ἀλλὰ ζητεῖται παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ νὰ εἰσαχθῇ νομοσχέδιον περὶ συμπληρωματικῆς πιστώσεως· ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ἀρνήσεως τῆς τοιαύτης εἰσαγωγῆς παρά τινος ὑπουργείου ἐξέφρασε τὰς ἀπορίας του ὁ προαγορεύσας, εἰπών, ὅτι ἡ βουλὴ δὲν δύναται νὰ δώσῃ ἀφ' ἑαυτῆς πίστωσιν· ἀλλ' ἄρα ἔχει τὸ δικαίωμα ἡ βουλὴ νὰ εἴπῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον φέρε τὴν συμπληρωματικὴν πίστωσιν τῶν καθ' ὑπέρβασιν ἐξόδων διὰ νὰ σοὶ τὴν ἐπικυρώσω; Καὶ ὑποτεθέντος ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν τὴν φέρει, δύναται ἡ βουλὴ νὰ τὸ ὑποχρεώσῃ διὰ τῆς βίας; Καθὼς λοιπὸν ἡ γερουσία προεκάλεσε τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐνεργήσῃ κατὰ τὸ σύνταγμα, οὕτω πρέπει καὶ ἡ βουλὴ ν' ἀποφανθῇ καὶ νὰ συστήσῃ εἰς αὐτὸ νὰ ἐνεργήσῃ κατὰ τὸ σύνταγμα ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως.

Ἀντέταξεν ἕτερος ὅτι ὑπάρχει συνταγματικὴ ἀρχὴ παραδεδεγμένη ὅτι ἕκαστον ὑπουργεῖον εὑρισκόμενον εἰς ἀνάγκην δι' ἐκτάκτους περιστάσεις δύναται νὰ ἐξοδεύσῃ περισσοτέρων τῶν προϋπολογισμένων ποσῶν, ἀναδεχόμενον ὑπ' εὐθύνην του καὶ ἐνεργοῦν τὰ τοιαῦτα καθ' ὑπέρβασιν ἔξοδα, εἰσάγει δ' ἀκολούθως τὴν περὶ τούτων συμπληρωματικὴν πίστωσιν εἰς τὰς βουλάς. ἀλλ' ἂν δὲν δυνηθῇ ἐπὶ τῆς ὑπουργίας του νὰ πράξῃ τοῦτο, καὶ διαδεχθῇ αὐτὸ ἄλλο ὑπουργεῖον, τὸ νέον τοῦτο ὀφείλει νὰ εἰσαγάγῃ τὴν τοιαύτην πίστωσιν, μὴ ἀναδεχόμενον καιμίαν εὐθύνην, ἀλλὰ δεικνύον τὰ πράγματα ὅπως ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς ὑπηρεσίας ἐξάγονται. Ἡ δ' εἰσαγωγὴ αὕτη ἐξ ἀνάγκης πρέπει νὰ γείνῃ διὰ δύο ἰσχυρούς λόγους. Διότι πρῶτον μὲν ἂν εὐλόγως καὶ νομίμως ἐγένοντο τὰ καθ' ὑπέρβασιν ταῦτα ἔξοδα, πρέπει βέβαια νὰ νομιμοποιηθῶσιν, ἵνα μὴ διασύρηται τὸ τὴν δαπάνην ταύτην ποιήσαν πρόσωπον ἀδίκως καὶ παραλόγως, ἡ δὲ βουλὴ μένῃ εἰς ἐντελῆ ἄγνοιαν, ἂν δεδικαιολογημένα ἢ ἀδικαιολόγητα ἦναι ταῦτα τὰ ἔξοδα. Δεύτερον δὲ ἂν τὰ ἔξοδα ταῦτα δὲν ἐγένοντο, ἢ ἐγένοντο κακῶς ἐνμέρει ἢ κατὰ τὸ ὅλον, χρέος ἀπαραίτητον ἔχει ἡ βουλὴ νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ὑπάρχοντος ὑπουργείου νὰ εἰσαχθῶσι τὰ περὶ τούτων τῶν ἐξόδων εἰς τὴν βουλὴν κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν τάξιν διὰ νὰ ἐξελέγξῃ ταῦτα καὶ ἀποφανθῇ ἐπ' αὐτῶν. Ποίαν δυσκολίαν δύναται νὰ εὕρῃ τις ὑπουργὸς διὰ νὰ εἴπῃ τὴν κατάστασιν τῶν τοιούτων δαπανῶν, ἂν ὑπάρχωσιν ἐν αὐταῖς τυπικαὶ ἢ οὐσιαστικαὶ ἐλλείψεις κτλ, ἀφοῦ οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους ὀφείλουσι καὶ ἀπαιτοῦσι νὰ γνωρίσωσιν ἂν ἐγένετο ἡ δαπάνη αὕτη, καὶ ἂν ἦναι παραδεκτέα ἢ ἀπορριπτέα ἐν μέρει ἢ καθ' ὁλοκληρίαν;

Μετά τινα παρατηρήσαντα ὅτι καὶ ὁ νῦν Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν καθυπέβαλε συμπληρωτικὴν πίστωσιν 150,000 δραχμῶν οὐχὶ μόνον διὰ μέλλοντα ἔξοδα, ἀλλὰ καθ' ἃς ἔχει πληροφορίας, καὶ ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ἰδίας ἐκθέσεως τῆς συνοδευούσης τὸ νομοσχέδιον καὶ ἄλλων καθ' ὑπέρβασιν γενομένων παρὰ τοῦ προκατόχου του ὑπουργοῦ, ἀνέπτυξεν ὁ βουλευτὴς Μαντινείας ἄλλοτε δ' Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ὅτι δὲν δύναται ν' ἀποδώσῃ εἰς τὸ νῦν ὑπουργεῖον διάθεσιν ἀναβολῆς τῆς εἰσαγωγῆς τῆς αἰτουμένης συμπληρωματικῆς πιστώσεως, ἐξ ἐναντίας πέποιθεν ὅτι τακτοποιήσαντες τὴν ὑπόθεσιν ταύτην θέλουσιν εἰσαγάγει αὐτὴν κατὰ τὴν τάξιν εἰς τὴν βουλήν, εἰς ἣν ἀνήκει ἡ ἐξέλεγξις αὐτῆς, καὶ ἡ ἐπιψήφισις ἢ καταψήφισις τῶν δεδαπανημένων καθ' ὑπέρβασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου διὰ τὸ ἔτος 1847 ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τὸ ἀφορῶν τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν. Διότι εἶναι τοῖς πᾶσι γνωσταὶ αἱ ἀναφανεῖσαι ἐντὸς τοῦ ἔτους ἐκείνου ἀπροσδόκητοι περιστάσεις, αἵτινες ἀπῄτουν νὰ ληφθῶσιν ἔκτακτα μέτρα ὅσον ἦτον δυνατὸν τάχιον καὶ δραστηριώτερον πρὸς διατήρησιν τῆς κοινῆς ἀσφαλείας καὶ τάξεως. Καὶ μολονταῦτα τὸ ὑπουργεῖον πάντοτε ἐνήργησε κατὰ τὰς πράξεις τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, τὰ κατὰ καιρὸν Β. διατάγματα, καὶ ἐν ἑνὶ λόγῳ κατὰ τὰς ἐπιτετραμμένας αὐτῷ βάσεις, σύμφωνα μὲ τὴν ἀνάγκην, ἀλλὰ μεθ' ὅλης τῆς ἀπαιτουμένης προσοχῆς πρὸς τὴν δυνατὴν οἰκονομίαν, καὶ δὲν διστάζει νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι δὲν ἤλπιζε ν' ἀπαντήσῃ τὴν τοιαύτην ὑπέρβασιν, τὴν ὁποίαν αἴφνης εἶδεν ὡς ἐκ τῆς περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔτους ἀλληλογραφίας αὐτοῦ μέ τινας τῶν ἀρχῶν καὶ διὰ τοῦτο ἕως τότε καμμίαν φροντίδα δὲν ἔλαβε περὶ νέας πιστώσεως. Ἡ δὲ τοιαύτη ὑπέρβασις δὲν ἦτο γέννημα νέων ἐξόδων, ἀλλ' ἀποτέλεσμα προδιαταχθέντων, καὶ κυρίως ὡς ἐκ τῆς περὶ πλέον χρήσεως τῆς ἐθνοφυλακῆς καὶ παρατάσεως τῆς διαρκείας αὐτῆς περισσότερον παρ' ὅσον προϋπελόγιζε τὸ ὑπουργεῖον· διότι αἱ ἐπιτετραμμέναι ἀρχαὶ ἠναγκάσθησαν νὰ κάμωσι τοιαύτην χρῆσιν ἕνεκα τῶν περιστάσεων καὶ σύμφωνα μὲ τὰς ἐν τοιαύτῃ ἀνάγκῃ ὁδηγίας των. Ὅτε λοιπὸν ἦλθον εἰς γνῶσιν τῶν τότε ὑπουργῶν κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους τὰ περὶ τῆς ὑπερβάσεως ταύτης, καὶ αἱ παρατηρήσεις τῶν ἀρχῶν ὅτι αὗται ἦσαν ἀπαιτηταὶ χωρὶς ἀναβολῆς, διά τε τὴν διατήρησιν τῆς ὑπολήψεως τῆς κυβερνήσεως, καὶ διότι ἄνευ τούτων ἦτο δύσκολον νὰ διαλυθῶσιν οἱ ὑπάρχοντες ἐθνοφύλακες κατὰ τὴν Ἀκαρνανίαν,

Φθιώτιδα, καὶ Εὔβοιαν, καὶ νὰ περιορισθῶσιν εἰς τὸν ὀλίγον ἀριθμόν, τὸν ὁποῖον ἡ κυβέρνησις τότε προέθετο, ἡ τοιαύτη δ' ἀπαίτησις εἶχε μεγάλην ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἀσφάλειαν τοῦ κράτους δι' ὅσα ὁσημέραι ἐπηπειλεῖτο ὑπὸ τῶν ἀποστατῶν περιερομένων εἰς τὴν μεθόριον γραμμήν, τὸ ὑπουργεῖον εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην ἀ. τοῦ ἀπαιτητοῦ τῶν τοιούτων ἐξόδων καὶ β'. τῆς ἐλλείψεως πιστώσεων, λαβὼν δ' ἀρ' ἑτέρου ὑπ' ὄψιν ὅτι περὶ τῆς ὑπερβάσεως ταύτης δὲν εἶχον δοθῇ παρ' ὅλων τῶν ἀνηκόντων νομῶν πληροφορίαι, ὥστε ἂν ἐπαρουσίαζε νομοσχέδιον εἰς τὰς βουλάς, τὸ ποσὸν τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι ἀόριστον, καὶ θεωρῆσαν ὅτι παρουσιάζον εἰς τὰς βουλὰς τὰ περὶ τούτου, ὤφειλε νὰ τὰ παρουσιάσῃ ὁριστικῶς καὶ μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων πληροφοριῶν, ἐνόμισε πρέπον νὰ διατάξῃ μὲν τὰς ἀρχὰς νὰ πέμψωσιν ἐν τάχει ὅλας τὰς πληροφορίας, ὡς τοῦτο καὶ ἐγένετο ἀκολούθως, νὰ πέμψῃ δὲ καὶ ὑπάλληλον ἐπίτηδες περὶ τῆς ἐξακριβώσεως αὐτῶν, ὥστε νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν προσήκουσαν θέσιν διὰ να κάμῃ περὶ πιστώσεως αἴτησιν. Ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν αἱ τοιαῦται πληροφορίαι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ συγκεντρωθῶσι πρὶν ἢ τὸ ὑπουργεῖον παραιτηθῇ. Ἀφ' ἑτέρου δ' ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ μὴ ἐμποδισθῇ ἡ ἔκδοσις τῶν ἀπαιτουμένων ἐπιτροπικῶν καὶ ἐνταλμάτων, καθόσον τὰ περὶ τούτων ἦσαν ἀπόρροια προλαβουσῶν διαταγῶν τῆς κυβερνήσεως. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν συντόμῳ καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἀνάγκην τῆς πληρωμῆς τῶν καθ' ὑπέρβασιν τούτων ἐξόδων καὶ τὴν ἀναβολὴν τῆς εἰς τὰς βουλὰς εἰσαγωγῆς τῆς περὶ τούτων συμπληρωματικῆς πιστώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1847. Διὰ νὰ ἴδῃ λοιπὸν ὅλα ταῦτα ἡ βουλὴ καὶ ὅσα ἄλλα δὲν εἶναι τοῦ παρόντος καιροῦ νὰ ἐκτεθῶσι, πρέπει νὰ εἰσαχθῇ εἰς αὐτὴν ἡ ὑπόθεσις κατὰ τὴν τάξιν πρὸς συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦδε λέγει διὰ ν' ἀκούσωσι τὰ ὦτα, τὰ ὁποῖα πολλὰ πολλάκις περὶ αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως ἤκουσαν ὅτι τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν ἐξόδων τῆς δημοσίας ἀσφαλείας διὰ τὸ ἔτος 1843 ἀνέβη κατὰ τὸ νῦν ὑπουργεῖον εἰς 392,000 ἢ καθὼς αὐτὸς ὑπολογίζει 382,000· ἐξ αὐτῶν 100,000 περίπου ἀνήκουσιν εἰς ἀνταμοιβὴν φρενευόντων λῃστάς, πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας, ἀποπομπὴν τῶν ἐνδεῶν, ἀέργων καὶ φαυλοβίων, 17000 δὲ πρὸς διατήρησιν τῶν εἰς τὴν κυβέρνησιν ἀνηκόντων ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων τῆς πρωτευούσης, καὶ 5,000 δραχμῶν διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ σώματος τοῦ Γιάννη Κώστα, τὰ ὁποῖα κατεστάθησαν ἤδη συνήθη καὶ κανονικά πως ἔξοδα, ὥστε τὸ ὁλικὸν

ποσὸν τῶν ἐκτάκτων δαπανῶν διὰ τὴν πληρωμὴν ἐθνοφυλάκων καὶ ὁδηγῶν κατὰ τῆς ληστείας ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἔτους 1847, τῶν ἐξόδων τῶν κατὰ τὸ ἔτος 1847 ἐπισυμβάσων χάσεων κτλ, μόλις ἀναβαίνει εἰς 230.000 δραχμάς. Ἐν τοσούτῳ ὅτως ἂν ἔχωσι τὰ περὶ τούτων αὐτὸς εἶναι ὑπόλογος ἐνώπιον τῆς βουλῆς διὰ πᾶσαν δαπάνην καὶ εἶναι ἕτοιμος νὰ δώσῃ πρὸς αὐτὴν τὰς ἀποχρώσας ἐξηγήσεις, διασαφήσεις καὶ αἰτιολογίας δι' ἕκαστον ἔξοδον ἐν καιρῷ τῆς περὶ τούτων συζητήσεως, ἤδη δὲ μόνον παρακαλεῖ τὴν βουλὴν νὰ ἐπαναλάβῃ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τὴν αὐτὴν σύγασιν τὴν ὁποίαν καὶ κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 1 Ἰουλίου συνέστησεν εἰς αὐτό.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι ὁ προαγορεύσας παραδόξως εἰσῆλθεν εἰς τὴν οὐσίαν τῆς συζητήσεως, ἐνῷ εἰσέτι πληροφορίαι δὲν ἐδόθησαν εἰς τὴν βουλήν. Ἡ τοιαύτη τῶν ἰδίων σύγχυσις εἶναι τῳόντι ἀσυμβίβαστος· οὐδεὶς εἶπεν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον, ἂν ἴδῃ κενόν τι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν δὲν θέλει ζητήσει τὴν συμπλήρωσιν αὐτοῦ παρὰ τῆς βουλῆς, ἀλλὰ πρέπει πρῶτον νὰ εὑρεθῇ καὶ ὁρισθῇ τὸ κενὸν τοῦτο διὰ νὰ ζητηθῇ ἡ συμπλήρωσίς του. Ἤδη δὲ πρέπει ν' ἀρκεσθῇ ἡ βουλὴ εἰς τὰς πληροφορίας, τὰς ὁποίας τὸ ὑπουργεῖον εἶναι ἕτοιμον νὰ δώσῃ εἰς αὐτήν.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἡ προκειμένη συζήτησις φαίνεται τῳόντι ματαία καὶ ἄτοπος, διότι ἡ βουλὴ, ὡς παρετηρήθη, ἐν τῇ κατὰ τὴν 1 Ἰουλίου συνεδριάσει αὐτῆς ἀπερρήτως ῥητῶς οὐχὶ νὰ ζητηθῶσι πληροφορίαι παρὰ τοῦ ὑπουργείου, ἀλλὰ νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴν βουλὴν διὰ συμπληρωματικῆς πρόσωσεως ἡ ὑπόθεσις τῶν καθ' ὑπέρβασιν ἐξόδων. Ἡ βουλὴ δὲν ἔχει ἁπλῆν ἀνάγκην πληροφοριῶν πρὸς εὐχαρίστησιν τῆς περιεργείας της, ἀλλ' ἐπιθυμεῖ τὸ πέρας αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως καὶ διὰ τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου καὶ διὰ τὴν ὑπόληψιν τῶν ἐνεργησάντων τὰ ἔξοδα ταῦτα. Εἶναι ἀρχὴ παραδεδεγμένη ὅτι ὑπάρχουσι περιστάσεις ἔκτακτοι κατὰ τὰς ὁποίας ἡ μὴ ὑπάρχοντος εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ποσοῦ δαπανητέου, ἢ μὴ ἐξαρκοῦντος τοῦ ἐν αὐτῷ, ὁ ὑπουργὸς ἀναλαμβάνει ὑπ' εὐθύνην του τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐξόδων, τοιαύτη περίστασις ἀναντιῤῥήτως ἐπαρουσιάσθη εἰς τὸ τότε ὑπουργεῖον, ἀλλ' δὲν εἶναι ἄρτιος ὥρα νὰ ἐξετάσῃ τις ὁποῖα καὶ πόσον σοβαρὰ ὑπῆρχον τὰ αἴτια, τὰ ὁποῖα προύκάλεσαν τὴν καθ' ὑπέρβασιν ταύτην δαπάνην· ὁ ὑπουργὸς ἀνέμενε βέβαια νὰ συναριθμολογηθῶσι τὰ δεδαπανημένα διὰ νὰ καθυποβάλῃ περὶ τούτων συμπληρωματικὴν πίστωσιν, ἀλλὰ παραιτηθεὶς δὲν ἠθύνθη νὰ πράξῃ τοῦτην· ὁ δὲ διάδοχος ὑπουργὸς

ἐνῷ ὤφειλε νὰ παρουσιάσῃ ἀμέσως τὴν ὑπόθεσιν ταύτην εἰς τὴν βουλὴν, δὲν ἔπραξε τοῦτο καὶ δύναταί τις νὰ ὑποπτεύσῃ ὅτι ἴσως ἐπεθύμει νὰ μείνῃ ἐκκρεμὴς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο διὰ νὰ ὑπάρχῃ ἀφορμὴ κατηγοριῶν καὶ συκοφαντιῶν τοῦ δεινος ἢ δεῖνος ὑπουργοῦ, καὶ νὰ ὑπόκηνται οἱ τὰς καθυπέρβασιν δαπάνας ἐνεργήσαντες ὑπουργοὶ ὑπὸ τὸ βάρος τοιούτων ὑπονοιῶν. Ὅπως καὶ ἂν ἔχωσι τὰ περὶ τούτου, ἐνδιαφέρει τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν νὰ ἐκκαθαρισθῇ ὅσον οἷόντε ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ὑπόθεσις, καὶ νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴνβουλὴν διὰ νὰ ἴδῃ αὐτὴ, ποῖα εἶναι τὰ ἐκδοθέντα ἐνταλματα ἐκτὸς τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἂν ταῦτα ἐπληρώθησαν ἢ μέλλωσι νὰ πληρωθῶσι, καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ νὰ ἀποφανθῇ ἐπ' αὐτῆς. Εἰσαγομένης δὲ τῆς συμπληρωματικῆς πιστώσεως εἰς τὴν βουλὴν δὲν ἔπεται ὅτι αὕτη θέλει παραδεχθῇ ἀμέσως αὐτὴν, ἀλλὰ θέλει τὴν ἐξελέγξει καὶ ἀποφανθῇ τί καλῶς καὶ τί κακῶς ἐγένετο· ὑπολειπομένου ὅμως τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐπ' ἀόριστον ἐκκρεμοῦς, τότε, ἂν τὰ ἔξοδα ταῦτα καλῶς ἔχωσι, διατί ὁ ὑπουργὸς ἐκεῖνος, ὅστις ἀνεδέχθη τὴν εὐθύνην τῶν ἐξόδων τούτων νὰ μένῃ ὑπὸ τὸ βάρος τοιούτων ὑπονοιῶν, ἐκ τῶν ὁποίων οὐδὲν μέσον ἔχει ν' ἀπαλλαγῇ ἀποδεικνύων τὴν ἀθωότητά του; Ἂν δὲ πάλιν κακῶς ἐγένοντο τὰ ἔξοδα ταῦτα, διατί νὰ μένωσιν εἰς βάρος τοῦ δημοσίου, καὶ νὰ μὴ ἀποδειχθῶσι τὰ ἀτόπως ἐξοδευθέντα, καὶ καταδικασθῇ ὁ τούτων αὐτουργός; Ἔπειτα ἐὰν παραταθῇ ἡ τοιαύτη ἐκκρεμὴς κατάστασις, καὶ τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον ἐπιληφθῇ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ 1847 θέλει ῥίψει εἰς βάρος τῶν ὑπουργῶν ὅλον τὸ καθ' ὑπέρβασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ποσὸν, οὐδόλως ἐξετάζον ἂν τοῦτο ἦναι εὔλογον καὶ ἐξ ἀναποφεύκτων περιστάσεων ὑπαγορευθέν· διότι ὁποιαδήποτε περιστάσεις καὶ ἂν ὑπηγόρευσαν αὐτὸ, εἰς τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον πᾶν τὸ μὴ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ περιεχόμενον εἶναι ἀπαράδεκτον. Ἡ βουλὴ ὅμως ἂν πεισθῇ ὅτι εὐλόγως καὶ ἐννόμως ἐγένετο αὕτη ἡ δαπάνη, δὲν θέλει ἀρνηθῇ εἰς τὸν ὑπουργὸν τὴν παραδοχὴν τῆς συμπληρωματικῆς πιστώσεως. Διότι ὁ ὑπουργὸς ἀναλαμβάνει ἐξ ἀνάγκης τὴν εὐθύνην τοιούτου βάρους ἀναλογιζόμενος ὅτι ἔχει ἔτι μείζονα εὐθύνην ὡς πρὸς τὴν διατήρησιν τῆς δημοσίου τάξεως καὶ ἀσφαλείας, ἂν λοιπὸν δὲν γείνωσι δεκτὰ τὰ ἕνεκα τοῦ τοιούτου λόγου καθ' ὑπέρβασιν δαπανηθέντα, πᾶς ἄλλος ὑπουργὸς δὲν θέλει τολμήσει ν' ἀναλάβῃ τοιαῦτα ἔξοδα, ἡ δ' ἀνεβολὴ ὀλίγων ἡμερῶν πολλάκις δύναται νὰ φέρῃ τὰ μάλιστα δυσάρεστα ἀποτελέσματα. Νομίζει λοιπὸν ὅτι εἶναι συντεγματικὸν, καὶ δίκαιον καὶ συμφέρον

εἰς τὸ ἔθνος νὰ καθυποβάλῃ τὸ ὑπουργεῖον τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἐν τάξει εἰς τὴν βουλήν, καθόσον μάλιστα καὶ ὁ νῦν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς καθυπέβαλε συμπληρωματικὴν πίστωσιν διὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1848, ἐνῷ τῶν τοιούτων καθ' ὑπέρβασιν ἐξόδων πολλὰ ἐπληρώθησαν ἤδη ἢ εἶναι πληρωτέα. Ἀλλ' ἂν ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν ἔλεγεν ὅτι τὰ καθ' ὑπέρβασιν ταῦτα ἔξοδα δὲν ἐγένοντο ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μου, δὲν εἶναι λοιπὸν χρέος μου νὰ εἰσαγάγω συμπληρωματικὴν πίστωσιν, ἤθελε καταστραφῇ οὐχὶ μόνον ἡ δημόσιος ὑπηρεσία ἀλλὰ καὶ ἡ τάξις καὶ ἡ ἀσφάλεια. Ἔπειτα ὁ ὑπουργὸς παρουσιάζων τὴν συμπληρωματικὴν πίστωσιν τῶν καθ' ὑπέρβασιν ἐξόδων, παρ' ἄλλου ὑπουργοῦ γενομένων, οὐχὶ μόνον δὲν ἀναδέχεται οὐδεμίαν εὐθύνην τῆς αἰτιολογίας καὶ ὑπερασπίσεως αὐτῶν, ἀλλὰ μάλιστα δύναται νὰ καταδείξῃ καὶ τὰς ἐλλείψεις. Τοσοῦτοι λοιπὸν λόγοι ὑπάρχουσιν ὑπὲρ τῆς ἀνάγκης τῆς καθυποβολῆς εἰς τὴν βουλὴν τῶν τοιούτων καθ' ὑπέρβασιν ἐξόδων ὥστε πᾶσα ἐναντιότης ἐμφαίνει πρόθεσιν μὴ δικαιολογουμένην πρὸς τήρησιν τοῦ ζητήματος ἐκκρεμοῦς. Ὑποστηρίζει λοιπὸν καὶ αὐτὸς νὰ ἐπαναλάβῃ ἡ βουλὴ τὴν αὐτὴν σύστασιν, ἣν καὶ ἐν τῇ προτέρᾳ συνεδριάσει συνέστησεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι ἔρχεται εἰς ἀνάγκην νὰ εἴπῃ ὅ,τι δὲν ἐπεθύμει· διατί νὰ κατακρίνηται τὸ προκάτοχον ὑπουργεῖον διὰ τὴν μὴ εἰσαγωγὴν τῆς συμπληρωματικῆς πιστώσεως περὶ ὑποθέσεως, τὴν ὁποίαν αὐτὸ δὲν ἐγνώριζε; δὲν εἶναι τάχα πολὺ ἀξιοκατακριτότερον τὸ πρὸ αὐτοῦ ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον καὶ τοι ἐνεργῆσαν τὴν καθ' ὑπέρβασιν δαπάνην, δὲν ἠδυνήθη νὰ εἰσαγάγῃ τὴν συμπληρωτικὴν πίστωσιν ἀπὸ τοῦ Δεκεμβρίου μέχρι τοῦ Μαρτίου; Τὸ ὑπουργεῖον ὅμως τὸ νῦν δὲν ἔχει σκοπὸν νὰ κατηγορήσῃ κανένα, παρατηρεῖ δὲ μόνον περὶ τῆς αἰτουμένης συμπληρωματικῆς πιστώσεως ὅτι ὅταν τὸ ὑπουργεῖον εὕρῃ ποσὸν περισσότερον τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ θέλει τὸ εἰσαγάγει εἰς τὴν βουλήν.

Ἀπήντησεν ὁ βουλευτὴς Μαντινείας ἄλλοτε δ' ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν ὅτι οἱ λόγοι, οἵτινες ὑπῆρχαν κατὰ τὴν 3. Δεκεμβρίου πρὸς ἀναβολὴν τῆς περὶ πιστώσεως αἰτήσεως οἱ αὐτοὶ ἐπεκράτησαν, καθ' ἃ προεξέθεσε, καὶ μέχρι τῆς παραιτήσεώς του καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐκτελέσῃ αὐτὸς τὰ περὶ τούτου, τὸ δὲ διάδοχον ὑπουργεῖον καὶ πλήρη γνῶσιν εἶχε, καὶ πολλάκις παρεκλήθη πρὸς τοῦτο, καὶ ὑπεσχέθη.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι αἱ πληροφορίαι, τὰς ὁποίας πρέπει

νὰ ζητήσῃ ἤδη ἡ βουλὴ εἶναι πρῶτον, ἂν ἐγένετο ὑπέρβασις καὶ πόση καὶ πότε, ἔπειτα δὲ, ἀφοῦ γνωρίσῃ αὐτὴν ν' ἀποφανθῇ, διότι καὶ αὐτὸς ἀναγνωρίζει τὴν παραδεδεγμένην ἀρχὴν τῆς καθ' ὑπέρβασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ δαπάνης ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργοῦ, ἀλλ' ἡ ἀρχὴ αὕτη πρέπει νὰ ἐφαρμοζηται πολὺ στενῶς καὶ νὰ μὴ γίνωνται ὑπερβάσεις συνεδριαζουσῶν τῶν βουλῶν, ἔπειτα ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1847 συνεζητήθη παρὰ τῆς γερουσίας κατὰ τὸ 1848 καὶ πολὺς λόγος ἐγένετο περὶ τῶν ἐκτάκτων ἐξόδων καὶ ἐζητήθησαν αἱ ἀποδείξεις τῶν ἐξωδευμένων, ὁ δ' ὑπουργὸς ὡμολόγησεν ὅτι οὐχὶ μόνον αὐτὰ ὑπάρχουσιν, ἀλλὰ καὶ ἄλλα· διατί ὅμως δὲν εἰσῆγεν αὐτὰ καὶ εἰς τὴν βουλὴν διὰ συμπληρωματικῆς πιστώσεως;

Ἀπήντησεν ὁ αὐτὸς βουλευτὴς Μαντινείας ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὴν οὐσίαν θεωρεῖ ἄκαιρον ν' ἀπαντήσῃ ἤδη ἐπιφυλαττόμενος νὰ πράξῃ τοῦτο ἐν δέοντι· ἡ βουλὴ εἶναι κυρία νὰ δεχθῇ ἢ μὴ τὴν ὑπέρβασιν, ἀφοῦ καθυποβληθῇ καὶ ἐξελεγχθῇ ὑπ' αὐτῆς. Περὶ δὲ τῆς μνημονευθείσης συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1847, παρατηρεῖ ὅτι ὅταν ἡ γερουσία ἀπῄτησε παρ' αὐτοῦ νὰ καθυποβάλῃ ἀκριβῆ καὶ τὸν ὅλον λογαριασμὸν τῶν τοιούτων ἐξόδων, αὐτὸς τότε εἶπεν ὅτι εἶναι ἀδύνατον εἰς αὐτὸν τοῦτο, διότι δὲν ὑπῆρχε τετελεσμένη καὶ ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ ἡ ὁλικὴ ἐκκαθάρισις τῶν τοιούτων ἐξόδων, ἀλλ' ὅτι ἤθελε περιορισθῇ εἰς ὅ,τι ἐκ τοῦ προχείρου τῷ ἦτο δυνατόν· κατὰ συνέπειαν καθυπέβαλεν εἰς τὴν γερουσίαν μόνα τὰ ἐκκαθαρισμένα ποσὰ πρὸς δικαιολογίαν τοῦ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ποσοῦ, ἐκ δὲ τῶν ἀκαθαρίστων μικρὸν μέρος μόνον πρὸς ἀπόδειξιν κατὰ τοῦ διϊσχυριζομένου γερουσιαστοῦ ὅτι ἐν Ἀκαρνανίᾳ οὐδεμία πρὸς στρατολογίαν πλήρωμὴ ἐγένετο. Ἀνέμενε δὲ νὰ ἐκκαθαρισθῇ τὸ ὅλον τῶν ἐξόδων διὰ νὰ εἰσαγάγῃ τὴν συμπληρωματικὴν πίστωσιν. Ἐπὶ τοῦ παρόντος λοιπὸν ἡ μόνη αἴτησις εἶναι νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ σύστασις τοῦ νὰ καθυποβληθῇ εἰς τὴν βουλὴν ἡ συμπληρωτικὴ πίστωσις μετὰ τῶν ὑπαρχουσῶν ἀποδείξεων.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος κηρύξας ἀποπερατωμένην τὴν συζήτησιν εἶπεν ὅτι θέλει σταλῇ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς παρούσης συνεδριάσεως εἰς τὸ ὑπουργεῖον καὶ ἰδίως τὸν ἀρμόδιον ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν ἵνα συμμορφωθῇ κατὰ τὴν ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 1 Ἰουλίου ἀπόφασιν τῆς βουλῆς.

Εἰς ταῦτα συνεφώνησε καὶ ἡ βουλή. μηδενὸς ἀντειπόντος.

Προὐτέθη μετὰ τοῦτο τὸ περὶ πειθαρχικῶν ποινῶν τῶν δη-

μάρχων ζήτημα, ἐφ' οὗ λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις ὅτι τὸ προκείμενον ζήτημα εἶναι σπουδαῖον ὡς ἀφορῶν τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, ἥτις βεβαίως ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὴν χρῆσιν τῆς ἐξουσίας τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν, ὡς πρὸς τὴν ἐπιβολὴν πειθαρχικῶν ποινῶν, ἀφοῦ αὗται μὴ βασιζόμεναι εἰς νόμον τινὰ κανονίζοντα τὰ περὶ τούτων, ἐνεργοῦνται κατὰ τὸ δοκοῦν. Διὸ ἐνόσῳ δὲν ὑπάρχει τοιοῦτος νόμος, δι' οὗ νὰ προσδιορίζηται καὶ κανονίζηται ἡ ἀπὸ μέρους τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν ἐξουσία εἰς ἐπίθεσιν τοιούτων ποινῶν δὲν δύνανται αὗται νὰ κάμωσι χρῆσιν δικαιώματος, τὸ ὁποῖον ὡς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων νόμων οὐδὲν ἔχουσι. Παρατηρεῖ δ' ὅτι πολλοὶ εἶπον ὅτι καὶ οἱ δήμαρχοι θεωροῦνται διοικητικοὶ ὑπάλληλοι, ἀλλ' ὁ δήμαρχος ἐνεργεῖ ἀνεξαρτήτως τὴν ὑπηρεσίαν του κατὰ τὸν περὶ δήμων νόμον, τὸ δὲ 17 ἄρθρον αὐτοῦ ὁρίζει ὅτι ὅταν δὲν ἐνεργῇ τὰ καθήκοντά του, ἢ παρεκτρέπηται ἄλλως, παραινεῖται μόνον ὑπὸ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν. Ἐὰν δὲ καὶ παύηται ἐνίοτε ὑπ' αὐτῶν, ἐνεργεῖται τοῦτο μόνον κατὰ τὸ ἄρθρον 44 τοῦ δημοτικοῦ νόμου, καὶ ὁ νομάρχης ὀφείλει ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν μετὰ τὴν παῦσιν, ν' ἀναφέρηται πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, τοῦτο δὲ ἐὰν μὲν ἔχῃ καλῶς ἡ παῦσις, νὰ ὑποβάλλῃ αὐτὴν ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τοῦ βασιλέως, εἰδ' ἄλλως νὰ τὴν ἀπορρίπτῃ, ὅταν δὲν ἐγκρίνῃ τοὺς λόγους τῆς παύσεως. Δὲν ἐνεργεῖται λοιπὸν κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον τοῦ δημοτικοῦ νόμου τῶν δημάρχων ἡ παῦσις πειθαρχικῶς ὑπὸ τῶν νομαρχῶν, καὶ ἀπορεῖ πῶς πολλάκις ἐγένοντο μέχρι τοῦδε πολλαί, μόνον διότι οὕτως ἔδοξεν εἰς αὐτούς· ἀλλὰ λέγουσί τινες ὅτι ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ εἰδικὸς νόμος, ὁρίζων τὰς τοιαύτας ποινὰς τῶν δημάρχων, ὑπάρχει ὅμως ὁ ποινικὸς νόμος καὶ κατ' αὐτὸν ἐξ ἀναλογίας ἐπιβάλλονται αἱ ποιναί. Ἀλλ' ὁ νόμος αὐτὸς δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ κατὰ τῶν δημάρχων, ἐπειδὴ ἀφορᾷ τὴν δικαστικὴν ὑπηρεσίαν, καὶ ἄλλαι αἱ περιστάσεις, ἄλλα τὰ καθήκοντα καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, ὥστε δὲν δύναται ὅπως ἔτυχε νὰ ἐφαρμοσθῶσι καὶ κατὰ τῶν δημάρχων, οὐδαμοῦ δὲ ἐπιβάλλεται οἱαδήποτε ποινή, χωρὶς αὕτη νὰ προνοῆται καὶ ὁρίζηται ὑπὸ νόμου· ἀλλὰ δύναταί τις νὰ παρατηρήσῃ· ἵνα θέλουσιν ἐκπληροῖ οἱ δήμαρχοι τὰ καθήκοντά των, ἢ τίς θέλει τοὺς ὑποχρεοῖ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τούτων, ὅταν ἀρνῶνται μὲν οὗτοι, δὲν ὑπάρχῃ δὲ ποινὴ κατ' αὐτῶν; Ὁ συλλογισμὸς οὗτος εἶναι δίκαιος, καὶ τὸν παραδέχεται ὁλοκλήρως. Ἀλλ' οὐχ ἧττον δὲν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ ἡ ἐλαχίστη ποινή, ὅταν δὲν ὁρίζηται ὑπὸ νόμου, καὶ ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει ἐνταῦθα, πᾶσα τοιαύτη πρᾶξις εἶναι παράνομος. Πῶς λοιπὸν καὶ δυνάμει τίνος νόμου ἐδόθη ἡ ἀπέραντος αὕτη δικαιοδοσία εἰς τὰς διοικητικὰς ἀρχάς, καὶ ἐν τίνι δικαιώματι πᾶς ἔπαρχος δύναται νὰ παύῃ προσωρινῶς ἐκ διαλειμμάτων τὴν δημοτικὴν ἀρχήν; Παρατηρεῖ δ' ὅτι αἱ τοιαῦται προσωρινὰι ὅμως ἀλλεπάλληλοι παύσεις εἶναι πολλῷ χείρονες τῶν ὁριστικῶν παύσεων. Διότι διὰ τῆς ὁλοκλήρου παύσεως τοῦ δημάρχου ὁ δῆμος εἶναι πάντοτε ἐντὸς τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ καὶ δὲν στερεῖται τῆς εἰδικῆς κυριαρχίας του. Ἐπειδή, ἐὰν δήμαρχός τις παραγνωρίζῃ τὰ χρέη του καὶ ἡ διαγωγή του ἦναι μεμπτή, κατ' ἀρχὰς μὲν μεταχειρίζεται ὁ Νομάρχης ὅλα τὰ συντελεστικὰ μέτρα, ἀλλ' ἐὰν οὗτος ἐπιμένῃ καὶ δὲν σωφρονίζηται, δύναται νὰ προκαλέσῃ τὴν ὁλοσχερῆ παῦσιν αὐτοῦ· ἀλλὰ διὰ τῆς παύσεως ταύτης ἡ δημοτικὴ ἐξουσία δὲν καταστρέφεται, διότι ὁριστικῆς θεωρουμένης τῆς παύσεως τοῦ δημάρχου, ἀμέσως διορίζεται ἄλλος, ἀλλὰ τὸ ἐν χρήσει ὑπάρχον μέτρον, τὸ νὰ παύεται μὲν προσωρινῶς, ν' ἀνανεοῦται δὲ ἡ παῦσις αὕτη ἀεννάως, στερεῖ τὴν δημοτικὴν ἐξουσίαν τῶν δικαιωμάτων της διαρκῶς, χωρὶς ν' ἀντικαθιστᾷ ἄλλος τὴν λεγομένην αὐτὴν πρόσκαιρον παῦσιν. Αὐτὸ δὲ τοῦτο περιπλέον δεικνύει ὅτι οὐδ' ἐνόει κἂν ὁ δημοτικὸς νόμος τοιαύτην διοικητικὴν ἐξουσίαν. Κακῶς δὲ παρατηροῦσί τινες ὅτι τὸ γερμανικὸν κείμενον διὰ τῆς λέξεως « παραινεῖ τὸν δήμαρχον » ἐννοεῖ « πειθαναγκάζει » ἐπειδὴ ἐνῷ τοῦτο δὲν ἰσχύει σήμερον παρ' ἡμῖν, δὲν σημαίνει συγχρόνως ἡ λέξις « πειθαναγκάζει » τὸ τιμωρεῖν, καὶ ὑπάρχει οὐ σμικρὰ κατὰ τοῦτο διαφορά. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἐγκυκλίων αὐτῶν τοῦ ὑπουργείου πλειότερον βεβαιοῦται ὅτι δὲν δύνανται αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ νὰ παύωσι τοὺς δημάρχους. Ἐπειδὴ μία μὲν ἐγκύκλιος ὁρίζει π. χ. ὅτι παύονται οἱ δήμαρχοι, ὅταν ἀμελήσωσι τὰ τῆς νεοσυλλεξίας, ἄλλη δὲ ὅταν ἀδιαφορῶσιν εἰς τὴν καταδίωξιν τῆς λῃστείας, καὶ τελευταίαν ἄλλη, ἡ ἀπὸ 15 Λύγ. 1845, μνημονεύουσα ταῦτα, προσθέτει ὅτι μόνον κατὰ τὰς ἀνωτέρω περιστάσεις παύονται πειθαρχικῶς καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 44 ἐξ ὁλοκλήρου. Τοῦτο δὲ οὐδὲν ἄλλο ἐπιβεβαιοῖ, ὡς καὶ αὐτὸ τὸ ὑπουργεῖον ἀναγνωρίζει, εἰμὴ ὅτι δὲν ἔχουσι τοιαύτην ἐξουσίαν πειθαρχικῶν παύσεων αἱ διοικητικαὶ ἀρχαί, ὡς ἐπιβεβαιοῖ τοῦτο καὶ ἡ εἰς διαφόρους ἄλλους εἰδικοὺς νόμους ὁριζομένη ποινή. Ἐπειδὴ ἄλλως, ἂν αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ εἶχον τοιαύτην ἐξουσίαν, ἦτο περιττὸς ὁ προσδιορισμὸς καὶ ἡ ἀποδιδομένη ἐξουσία εἰς τὰς εἰδικὰς αὐτὰς περι-

στάσεις, ὅταν ὡς ἐκ τῶν ἐν ἰσχύϊ νόμων ὑπῆρχεν εἰς τὰς ἀρχὰς ταύτας ἡ ἀνωτέρω ἐξουσία. Ἄλλοι νομίζουσιν ὅτι ἀπὸ ἄρθρου τινὸς τοῦ ποινικοῦ νόμου, ὁρίζοντος κατὰ τῶν δημάρχων ἐπιπλῆξιν μόναν ἢ πρόστιμον, συνάγεται ὅτι αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ δύνανται νὰ ἐπιβάλλωσι ποινὰς κατ' αὐτῶν. Ἀλλ' ἡ ἐξουσία αὕτη εἶναι ἀκανόνιστος καὶ δὲν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ ἡ ποινή. Πρέπει ἄρα νὰ γείνῃ ὁ περὶ τούτου ἁρμόδιος νόμος καὶ κατ' αὐτὸν νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς ὡρισμένας ποινάς. Ἐὰν δὲ μείνῃ ἄλλως εἰς τὰς διοικητικὰς ἀρχὰς ἀπεριόριστος ἡ ἐπιθεσις τῶν ποινῶν, οὐ μόνον καταστρέφεται ἡ δημοτικὴ ἐξουσία, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ μείνῃ ἀνεπηρέαστος εἰς οὐδεμίαν της πρᾶξιν, βιαζομένη νὰ ὑποχωρῇ εἰς τὴν ἐξουσίαν, ἐνῷ ἄλλως διὰ τῆς ἐκδόσεως νόμου θέλουσι κανονισθῇ καὶ τὰ χρέη καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τῶν δημάρχων καὶ ἡ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῆς διοικητικῆς ἐξουσίας σχέσις. Ἀλλ' ἤδη μὴ ὑπάρχοντος νόμου, καθίσταται ἀνυπολόγιστος ἡ ἔλλειψις τῆς δικαιοδοσίας, τὴν ὁποίαν ἀνέλαβον αἱ διοικητικαὶ ἀρχαί, καὶ μέχρις εἰσπρακτόρων, δημοτικῶν συμβούλων κτλ. καταντῶσαι, δύνανται νὰ ἐπιβάλλωσιν εἰς αὐτοὺς προσωπικὰ ποινήν, ἡ δὲ δίμηνος τῶν δημάρχων παῦσις, πρὶν λήξῃ ἀνανεουμένη πολλάκις, ἐκτείνεται μέχρι δύω ἐτῶν· καὶ ὅλα ταῦτα διὰ τὸ ἀκανόνιστον τῶν ποινῶν, διότι ἐὰν ὑπῆρχε νόμος, ἤθελον διαμαρτύρεσθαι κατὰ τοῦ Νομάρχου, ἅμα ἀπεπειρᾶτο νὰ ὑπερβῇ τὰ παρὰ τοῦ νόμου κανονισμένα. Ἀλλ' ὡς πρὸς τὰς πειθαρχικὰς ταύτας ποινὰς καθιερωθῇ ἐν ἐλλείψει νόμου συνήθειά τις ἡ χρῆσις ἐπιβλαβής, ὥστε διστάζουσί τινες ν' ἀποφανθῶσιν ἐὰν ἔχωσιν ἢ ὄχι τὸ δικαίωμα τοῦτο οἱ Νομάρχαι. Ἀλλ' ὅταν ἴδῃ τις ὅτι ὡρισμένοι ποιναὶ δὲν ὑπάρχουσιν, ὅτι δὲν ἔχει ὁ δήμαρχος προϋπαιτέννην ἀρχὴν καὶ ὅτι εἶναι πρόσωπόν τι ἀνεξάρτητον, ἴδιον διαγράφων κύκλον, θέλει πεισθῇ ὅτι ἡ καθιερωθεῖσα αὕτη συνήθεια εἶναι κακὴ καὶ μόνον ὅταν ὁ δήμαρχος παρεκτρέπηται τῶν χρεῶν του ἢ ἀρνῆται τὴν ἐκπλήρωσιν αὐτῶν, δύναται ὁ νομάρχης νὰ τὸν ἐπαναφέρῃ. καὶ αὕτη εἶναι ἡ κατεπείγουσα περίστασις, καθ' ἣν ἐνεργεῖ τὴν παῦσιν αὐτοῦ. Διὰ ὅλα δὲ ταῦτα προέκυπτε νὰ ἐκδοθῇ νόμος ἐπ' ἀκριβείᾳ ὁριζόντων τὰ μεταξὺ τῶν νομαρχῶν καὶ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς χρέη, νὰ παύσῃ δὲ πᾶσα ἄλλη ποινὴ ἐπιβαλλομένη σήμερον ἄνευ οὐδενὸς νόμου. Παρατηρεῖ δὲ ὅτι καὶ εἰς τὸν ὀργανισμὸν ἔτι τῶν δικαστηρίων αἱ ῥαθυμολογίαι τῶν ποινῶν καὶ αἱ διάφοροι αὐτῶν περιστάσεις καὶ λόγοι εἶσιν ἐπ' ἀκριβείᾳ κανονισμένα. Διὸ δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν εἰσαγγελέα νὰ παύσῃ κατὰ τὴν θέλησιν αὐτοῦ τὸν ἀν-

τεισαγγελέα, διότι αἱ περιστάσεις τῶν παύσεων καὶ ποινῶν εἶναι ὡρισμέναι, ὥστε καὶ κατὰ τοῦτο ἂν θελήσῃ τις ν' ἀπορρασίσῃ περὶ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, πρέπει νὰ κανονισθῶσιν αἱ ποιναὶ διὰ νόμου.

Ἀπάντησεν ἄλλος ὅτι ἄτοπά τινα, τὰ ὁποῖα ἐνηργήθησαν ὑπὸ τῶν προϊσταμένων τινῶν δημάρχων διοικητικῶν ἀρχῶν καὶ ἡ ἐκ τούτων προσγεννηθεῖσα ἀγανάκτησις ὠθοῦσι σήμερον πολλοὺς τῶν βουλευτῶν νὰ ἔλθωσιν εἰς ἀτοπώτερα ἄλλα πρὸς θεραπείαν αὐτοῦ τοῦ ἀτόπου. Διότι ἐπειδὴ ἐπεβάλλοντο πειθαρχικαί τινες ποιναὶ ἐκ μέρους τῶν νομαρχῶν διαιωνιζόμεναι, καὶ τὸ ὑπουργεῖον ἐπεφύλαττεν εἰς ἑαυτὸ, καὶ διαρκούσης τῆς προσωρινῆς ποινῆς, τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ προκαλῇ περὶ ταύτης διάταγμα, τοῦ ὁποίου τὴν ἔκδοσιν διαιώνιζε, δι' ὅλα ταῦτα πολλοὶ ἐβιάσθησαν ν' ἀποφανθῶσιν ὅτι οἱ δήμαρχοι δὲν πρέπει νὰ ὑπόκηνται εἰς τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν, προτείνοντες ὅτι δὲν εἶναι διοικητικοὶ ὑπάλληλοι. Ἐφέρθη δὲ τοῦτο ἐκ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὅτι δὲν εἶναι δημόσιοι ὑπάλληλοι. Παρατηρεῖ ὅμως ὅτι ἡ νομοθεσία ἡμῶν ὥρισε κατὰ τῶν παρεκτρεπομένων ἀρχῶν τρία τινά· α') ἐπίπληξιν, β') πρόστιμον καὶ γ') πρόσκαιρον παῦσιν. Ἀλλὰ τὰς ποινὰς ταύτας ἀναμφιβόλως ἐπιβάλλουσιν αἱ ἀνώτεραι ἀρχαὶ πρὸς τὰς ὑποδεεστέρας, ἐκ τούτου δὲ αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ εἶσιν ἐκεῖναι, αἵτινες ὡς ἀνώτεραι ἐπιβάλλουσι τὰς κατὰ τῶν δημάρχων ποινάς. Ἡ ἀρχὴ δὲ αὕτη εἶναι δικαία, διότι οἱ δήμαρχοι οὐδὲν ἄλλο εἰσὶν, ἢ διοικητικοὶ ὑπάλληλοι. Ἐὰν δὲ τοὐναντίον δὲν θεωρηθῶσι τοιοῦτοι, οὐ μόνον καταστρέφεται μία καθιέρωσις ἀνεγνωρισμένη, ἀλλὰ καὶ ὁ νόμος αὐτὸς, τὸ δὲ χείριστον πάντων, γεννᾶται καὶ ἐμψυχόνεται ἡ ἀτιμωρησία, ὑπάρχουσι δὲ περιστάσεις καθ' ἃς ἐνῷ ὁ νόμος ἀπαιτεῖ τὴν τιμωρίαν αὐτῶν, δὲν πρέπει βεβαίως νὰ τιμωρῶνται, ὡς μὴ θεωρούμενοι ὑπάλληλοι. Οὕτω π. χ. ἀρνεῖται δήμαρχός τις τὴν ὑπηρεσίαν του, καὶ ἀπαιτεῖται εἰς τοῦτο νὰ προηγηθῇ μὲν κατ' ἀρχὰς προτροπή τις, νὰ τιμωρηθῇ δ' ἔπειτα ἐὰν ἐπιμένῃ, ἀλλ' ὁ δήμαρχος οὗτος δὲν ἔχει τινὰ προϊστάμενον, καὶ ἀνενόχλητος οὕτως οὐδετερώνει τὴν δημοτικὴν ἀρχήν. Ὡσαύτως τιμωρεῖ ὁ νόμος τὴν δωροδοκίαν, ἀλλ' ἐὰν δήμαρχός τις δεχόμενος δῶρα, δολιεύηται τὴν σύνταξιν τοῦ καταλόγου τῶν νεοσυλλέκτων, δὲν δύναται νὰ τιμωρηθῇ ὡς μὴ ὑπαγόμενος εἰς τοῦ ὑπαλλήλου τὴν κατηγορίαν. Ἀλλ' ἐνῷ ταῦτα πάντα εἶναι καὶ ἄτοπα καὶ ἐπιβλαβῆ, πολλαὶ τῶν δικαστηρίων ἀποφάσεις ἀναγνωρίζουσιν αὐτοὺς ὡς διοικητικοὺς ὑπαλλήλους. Ἐπειδὴ τὸ 322 ἄρθρον τῆς δικονομίας ὁρίζει ὅτι

δὲν καταδιώκονται διοικητικοὶ ὑπάλληλοι, ἂν δὲν ζητηθῇ ἄδεια τῆς προϊσταμένης αὐτῶν ἀρχῆς. Συνέβη δὲ νὰ καταδιωχθῶσι τὸ πρῶτον δήμαρχοί τινες ἄνευ τοιαύτης ἀδείας, καὶ ἐξεδόθησαν κατ' αὐτῶν ἀποφάσεις. Ἀλλ' ὁ Ἄρειος Πάγος ἀνῄρεσεν αὐτὰς προτείνων ὅτι εἶναι διοικητικοὶ ὑπάλληλοι καὶ ἔπρεπε νὰ προηγηθῇ ἀνάκρισις διοικητικὴ καὶ ἡ ἀναγκαία τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς ἄδεια. Ἆρα καὶ κατὰ τὰς δικαστικὰς ἀποφάσεις οἱ δήμαρχοι θεωροῦνται ὑπάλληλοι, καὶ πρέπει νὰ ὑποκύπτωσιν εἰς ὅλας τὰς κατὰ τῶν ὑπαλλήλων ὁριζομένας ποινάς. Ἀλλ' οὕτω πάλιν ἀναγνωρίζοντες τοῦτο, πιθανὸν νὰ ἔλθωμεν εἰς τὸ ἄτοπημα τοῦ νὰ τιμωρῶνται ἀδίκως ἢ νὰ διαιωνίζωνται αἱ παύσεις αὐτῶν. Εἰς τοῦτο κυρίως τὸ ζήτημα πρέπει νὰ ἐνασχοληθῇ ἡ βουλὴ καὶ τὴν θεραπείαν ταύτην ζητοῦσα, νὰ μὴ καταστρέψῃ ἄλλας ἀρχάς. Ἀνάγκη λοιπὸν μέτρου τινὸς ἐμποδίζοντος τὴν κατάχρησιν τοῦ δικαιώματος τῶν προϊσταμένων, ἡ δὲ βουλὴ ἢ πρέπει νὰ ζητήσῃ αὐτὸ κατ' εὐθεῖαν παρὰ τοῦ ὑπουργείου, ἢ νὰ συστήσῃ ἐπιτροπὴν ἐξ ἰδίων μελῶν, ἥτις νὰ ἐνασχοληθῇ εἰς τὴν ἐνέργειαν τούτου.

Ἄλλος παρετήρησεν ὅτι ὁ περὶ δήμων νόμος περιέβαλε τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς μὲ πλήρη ἀνεξαρτησίαν, καὶ ἀποκαλῶν αὐτὰς ὅλως ἀνεξαρτήτους, ἀπηγόρευσεν εἰς τὰς διοικητικὰς ἀρχὰς τὸ νὰ ἐπεμβαίνωσιν εἰς τὸν κύκλον αὐτῶν. Ὑπεχρέωσε δὲ ταύτας, ὑποστηρίζων τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, νὰ ἐπιβλέπωσι τὴν διαγωγήν των, καὶ τοῖς παρέσχε τὸ δικαίωμα νὰ παραινῶσι μόνον αὐτάς, διότι ἄλλως ἂν παρεχώρει πλειότερον δικαίωμα, ἤθελε καταστρέψει ὁ νομοθέτης τὴν ἀνεξαρτησίαν των καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ μὴ ἐπεμβαίνωσιν εἰς αὐτάς. Βεβαίως δέ, ὅταν αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ παύωσι προσωρινῶς τοὺς δημάρχους, ἤθελε ματαιωθῇ ὁλοκλήρως ἡ ἀνεξαρτησία μεθ' ἧς ἐζήτησε νὰ τοὺς περιβάλῃ καὶ οἱ δήμαρχοι ἤθελον διευθύνει τὰ πάντα καθ' ὑπαγόρευσιν καὶ θέλησιν τῆς διοικητικῆς ἐξουσίας. Διὸ ὁ νομοθέτης, συνεπὴς πρὸς ὅσα ὑπὲρ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν ὥρισε, προβλέπων ὅτι ἡ διαγωγὴ τινῶν ἐξ αὐτῶν ἠδύνατο ν' ἀποβῇ ἐπιβλαβὴς εἴς τε τὰ δημόσια καὶ δημοτικὰ συμφέροντα, ἐπέτρεψε μὲν εἰς τοιαύτας περιστάσεις τὴν παῦσιν αὐτῶν, ἀλλὰ τὸ ὑψηλὸν τοῦτο δικαίωμα ἐχορήγησεν εἰς τὸν Βασιλέα, προηγουμένης τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ οὕτω πλειότερον τὴν ὕπαρξιν καὶ τὸ ἀνεπηρέαστον τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν. Ἐν ᾧ δὲ ὁ νόμος αὐτὸς τοιαύτην ἀνεξαρτησίαν ἔδωκεν εἰς αὐτάς, νομίζει

ἀπρεπὲς ἡμεῖς αὐτοὶ συνταγματισθέντες σήμερον καὶ ὅλα τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα ἀνακτήσαντες, νὰ καταστρέψωμεν τὰς δημοτικὰς ταύτας ἐλευθερίας, ἀντὶ ὡς ἔπρεπε νὰ τὰς ἐπαυξήσωμεν. Ἀλλὰ διϊσχυρίζονταί τινες ὅτι, καὶ οἱ δήμαρχοι κατὰ τὸν δημοτικὸν νόμον θεωροῦνται δημόσιοι ὑπάλληλοι καὶ ἐπομένως εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς ὑπόκεινται μὲ αὐτούς. Κατὰ τοῦτο προφανῶς ἀπατῶνται, ἐπειδὴ ὁ δημοτικὸς νόμος ἀποδίδων εἰς αὐτοὺς τὴν πρέπουσαν ἐπωνυμίαν, τοὺς ἀποκαλεῖ δημοτικοὺς ὑπαλλήλους, ἐπειδὴ δὲ τοὺς περιέβαλεν ἐπὶ πλέον καὶ μὲ διοικητικὰ χρέη, δι' αὐτὸ τοῦτο τοὺς ὀνομάζει ὡς ἐκ περισσοῦ καὶ διοικητικοὺς ὑπαλλήλους· ἀλλὰ μὲ τοῦτο δὲν προετίθη βέβαια νὰ καταστρέψῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, διὸ προσέθηκεν ἔπειτα ὅτι αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ παραινοῦσι μόνον τοὺς δημάρχους, ὁσάκις βλέπουσι τὴν διαγωγὴν αὐτῶν ἐπιλήψιμον. Διὰ νὰ προλάβῃ δὲ ὁ νόμος πλειότερον πᾶσαν τῆς ὀνομασίας ταύτης παρεξήγησιν, εἰς τὸ αὐτὸ ἐκεῖνο μέρος, ἔνθα τοὺς ἀποκαλεῖ διοικητικοὺς ὑπαλλήλους, ἐπιφέρει ὅτι ἀπαγορεύει πᾶσαν ἐκ μέρους τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν ἐπέμβασιν ὑπὸ ὁποιανδήποτε πρόφασιν καὶ ἂν ἤθελεν ἐνεργηθῇ αὕτη. Ἐκτὸς τούτου φρονοῦσιν ἄλλοι ὅτι ἐπειδὴ εἰς τὸ περὶ καθηκόντων τῶν δημάρχων Β. Διάταγμα ὀνομάζονται οὗτοι διοικητικοὶ ὑπάλληλοι, ἕπεται ἐκ τῆς ἐπωνυμίας αὐτῆς ὅτι ὑπόκεινται εἰς τὰς αὐτὰς τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων ὑποχρεώσεις· ἀλλ' οὐδὲ τὸ διάταγμα τοῦτο ἔχει ἄλλην τινὰ ἔνοιαν ἢ τὴν ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ νόμου ὁριζομένην, ἐπειδὴ οὐδ' αὐτὸ ἠθέλησε νὰ δώσῃ πλειότερόν τι εἰς τὴν διοικητικὴν ἐξουσίαν παρ' ὅσον ὁ δημοτικὸς νόμος κατὰ τοῦ ἀνεπηρεάστου τῶν δημαρχιῶν, καὶ νὰ καταστρέψῃ τὴν ὑπηρεσίαν καὶ τὴν ἐντολὴν αὐτῶν. Ἄλλως, ἠδύνατο ἀντὶ τούτου νὰ καταργήσῃ ὁλοτελῶς τὰς ἀρχὰς τοῦ περὶ δήμων νόμου· ἀλλ' ἂν καὶ ὑποτεθῇ ἐπ' ὀλίγον ὅτι αἱ δημοτικαὶ ἀρχαὶ δὲν εἶναι ὡς ἐρρέθη ἀνεξάρτητοι, καὶ καθαρῶς οὖσαι ὑπάλληλοι τοῦ δημοσίου, εἰς τὰς αὐτὰς ὑπόκεινται τῶν ὑπαλλήλων ποινάς, πάλιν οὐδ' ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην ἐπιτρέπονται αἱ ἐνεργούμεναι προσωριναὶ παύσεις, διότι οὐδ' οἱ ἀνεγνωρισμένοι ὑπάλληλοι ὑπόκεινται εἰς αὐτάς. Πολὺ μᾶλλον δὲν δύναται ἄρα νὰ ἐφαρμοσθῇ τοῦτο κατὰ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν. Διὸ παρατηρεῖται συνήθως ὅτι μόνον αἱ δημοτικαὶ ἀρχαὶ τιμωροῦνται δι' ἐγκυκλίων τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, καίτοι μηδόλως δυναμένων τούτων νὰ ἔχωσιν ἰσχὺν νόμου, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ ἄλλοι ὑπάλληλοι. Παραδέχεται

ὅμως ὅτι ἴσως εἰς περιστάσεις τινάς, καθ' ἃς ἡ διαγωγὴ τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων ἀποβαίνει ἐπιβλαβὴς εἰς τὰ δημόσια συμφέροντα, καὶ ἀνάγκη εἶναι νὰ προληφθῶσιν αἱ συνέπειαι τῆς διαγωγῆς των, διὰ νὰ μὴ κατασταθῶσι διὰ τῆς ἀναβολῆς ἐπικίνδυνοι, τότε μόνον ἴσως οἱ προϊστάμενοι αὐτῶν ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ τοὺς παύσωσι προσωρινῶς εἰδοποιοῦντες συγχρόνως τὴν κυβέρνησιν, εἰς ἣν ἀπόκειται νὰ ἐκτιμήσῃ τοὺς λόγους καὶ ἀποφασίσῃ περὶ τῆς διαρκοῦς ἢ προσωρινῆς παύσεως αὐτῶν· ἀλλ' οἱ νομάρχαι ἔχουσι τότε τὸ δικαίωμα τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν οὐχὶ ἀφ' ἑαυτῶν, ἀλλ' ἐκ μέρους τοῦ νόμου, καὶ τότε δὲ ὑποβάλλουσι τὴν παῦσιν εἰς τὴν κυβέρνησιν, εἰς αὐτὴν δὲ ἀπόκειται ἢ νὰ τὴν δεχθῇ ἢ νὰ τὴν ἀπορρίψῃ· ἀφ' οὗ δὲ διὰ τοὺς διοικητικοὺς ὑπαλλήλους συμβαίνει τοῦτο καὶ ὑπὸ τοιούτους μόνον ὅρους καὶ περιστάσεις δύνανται νὰ τοὺς παύσωσιν οἱ νομάρχαι, πολὺ μᾶλλον δὲν πρέπει νὰ ἔχωσι τὸ δικαίωμα κατὰ τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων, οἵτινες ὡς ἐκ περισσοῦ εἶναι οὐ μόνον μὲ διοικητικά, ἀλλὰ καὶ δικαστικὰ καθήκοντα ἐπιτροπισμένοι. Ἀλλὰ καὶ πάλιν, ἐὰν ὑποτεθῇ ὅτι οἱ δήμαρχοι εἶναι καθαρῶς δημόσιοι ὑπάλληλοι, τίς εἶναι ὁ νόμος αὐτὸς ὁ χορηγῶν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιβάλλειν ποινὰς κατὰ τούτων; Τὸ περὶ καθηκόντων τῶν νομαρχῶν διάταγμα ἐπιτρέπει τῷ ὄντι εἰς τοὺς νομάρχας νὰ ἐπιβάλλωσι τὰς ὡρισμένας ποινάς· ἀλλὰ ποῖαι εἶναι αἱ ὡρισμέναι αὗται ποιναί; ὑπάρχουσι γεγραμμέναι; ἐκανονίσθησαν ὑπὸ νόμου; ἀναμφιβόλως οὐδὲν τούτων ὑπάρχει καὶ ἑπομένως δὲν ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦτο. Ἀλλὰ θέλουσιν εἰπεῖ ὅτι ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ νόμος, αἱ ποιναὶ αὗται ὁρίζονται ἐξ ἀναλογίας ἐκ τοῦ περὶ δικαστικῶν ποινῶν νόμου. Τοῦτο προφανῶς εἶναι ἄδικον, διότι ἄλλαι αἱ περιστάσεις, τὰ χρέη καὶ αἱ θέσεις τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, ὥστε δὲν πρέπει νὰ συγχέωνται ὅπως τύχῃ μὲ τὰ τῶν δημοτικῶν. Εἶναι δὲ καὶ ἀσυγχώρητον, ποιναί, δι' ἄλλον κλάδον ὑπηρεσίας κανονισμέναι, νὰ ἐφαρμόζωνται κατὰ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν. Ἐνῷ δὲ τοῦτο εἶναι, ὡς εἶπεν, ἀσυγχώρητον, καθὸ ἀντιβαίνον εἰς ῥητὴν τοῦ συντάγματος διάταξιν, καθ' ἣν ἀπαγορεύεται πᾶσα ποινὴ μὴ ὑπάρχοντος νόμου, πρὸς δὲ χορηγεῖται καὶ εὐκαιρία τοῦ νὰ διαστρέφωσι τὸν νόμον αὐτοὶ ἐκεῖνοι, οἵτινες ἐτέθησαν ἐκτελεσταὶ καὶ ὄργανά του. Οὕτω δύναται π. χ. ὁ δικαστὴς ἐξ ἀναλογίας τὰς ποινὰς διανέμων, ἐνῷ δὲν τιμωρεῖται ὁ ψεύστης, νὰ ἐπιβάλῃ κατ' αὐτοῦ τὴν ποινὴν τοῦ ἀπατεῶνος, καὶ τὸν νόμον ἐπικαλούμενος νὰ διαστρέφῃ οὕτω τὸν νόμον· ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ὑπόκεινται οἱ δήμαρ-

χοι εἰς τὰς ποινὰς ταύτας καὶ ὁ νομάρχης ἔχει τὸ δικαίωμα ἀπὸ τὸν ὀργανισμὸν τῶν δικαστηρίων νὰ ἐφαρμόζῃ αὐτάς, παρατηρεῖ ὅτι διτταὶ εἶναι αἱ ποιναὶ αὗται· ἁ. αἱ παρὰ τοῦ εἰσαγγελέως καὶ τοῦ προέδρου ἐπιβαλλόμεναι κατὰ τῶν γραμματέων, ὑπογραμματέων καὶ κλητήρων· καὶ αἱ μὲν ὑπὸ τοῦ προέδρου ποιναὶ περιορίζονται εἰς μόνον ἐπιπλήξεις, αἱ δὲ ὑπὸ τοῦ εἰσαγγελέως εἰς 30 δραχ. πρόστιμον τὸ πολύ, καὶ β'. προσωρινὴν παῦσιν μηδέποτε ὑπερβαίνουσαν τοὺς ἓξ μῆνας καὶ ὑπὸ τοῦ ἀνωτάτου δικαστηρίου ὁριζομένην. Ἐὰν λοιπὸν πρόκηται νὰ ἐφαρμόσωμεν αὐτὰς ἐξ ἀναλογίας κατὰ τῶν δημάρχων ποία δικαιοδοσία πρέπει νὰ δοθῇ εἰς τὴν διοικητικὴν ἐξουσίαν; ἡ δικαιοδοσία τῆς παρὰ τοῦ εἰσαγγελέως καὶ τοῦ προέδρου ἐπιβαλλομένης ποινῆς, ἢ ἡ ὑπὸ τοῦ ἀνωτάτου δικαστηρίου ὁριζομένη; ἀναμφιβόλως τὸ πρῶτον, διότι ὁ κατηγορούμενος ὑπάλληλος δὲν εὑρίσκει πλειότερα ἐχέγγυα ἀσφαλείας ἐκ μέρους τῶν προϊσταμένων διοικητικῶν ἀρχῶν, παρ' ὅσα εὑρίσκει ὁ ὑποδεέστερος δικαστικὸς ὑπάλληλος ἀπὸ τὸν προϊστάμενον αὐτοῦ εἰσαγγελέα καὶ πρόεδρον, ἐν ᾧ ἀναντιῤῥήτως ἁπανταχοῦ ταῦτα πληρέστατα ἀπὸ τὸ δικαστικὸν συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἀπαρτίζεται ἐκ τῶν πλείστων μελῶν τοῦ δικαστηρίου, ἔχοντος κατὰ τὴν νομοθεσίαν ἡμῶν τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιβάλῃ οὐ μόνον πειθαρχικὰς ποινάς, ἀλλὰ καὶ ἐγκληματικάς, αἵτινες συνεπιφέρουσιν ἔτι καὶ τὴν διαρκῆ τῶν ὑπαλλήλων τούτων παῦσιν· εἴθε δὲ νὰ ἀνετίθετο εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ τούτου τοῦ δικαστηρίου καὶ ἡ διαρκὴς παῦσις τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν. Καὶ εἰς τὴν περίστασιν λοιπὸν ταύτην δὲν δύνανται αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ νὰ παύσωσι τοὺς δημάρχους. Διὰ ταῦτα ὑποστηρίζει ὅτι ἢ δὲν πρέπει νὰ ἐπιβάλλωνται ποιναὶ κατὰ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, ἢ ἐὰν ἦναι ἀναγκαῖον, πρέπει νὰ προκαλεσθῇ ὁ περὶ τούτου ἀρμόδιος νόμος, ἵνα δι' αὐτοῦ ὁρισθῶσιν, ἄλλως δὲ ἐὰν θεωρῶσι ἐφαρμοστέας τὰς ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων ποινάς, νὰ περιορισθῶσιν αὗται εἰς τὸ ἀνώτερον δικαίωμα τοῦ εἰσαγγελέως καὶ προέδρου τῶν δικαστηρίων, καθ' ὅσον μάλιστα εἰς μὲν τοὺς προέδρους μόλις χορηγεῖται τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιβάλλωσι ποινὴν ἐπιπλήξεως εἰς τοὺς ἐλαχίστους τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν, τοὺς κλητῆρας, εἰς δὲ τοὺς νομάρχας, ἐπάρχους καὶ αὐτοὺς ἔτι τοὺς γραμματεῖς των ἀναπληροῦντας πολλάκις αὐτούς, εἶναι ὅλως ἀνοίκειον καὶ δεινὸν νὰ ὑπάρχῃ ἀνατεθειμένον τὸ μέγα δικαίωμα τῆς παύσεως τῶν δημάρχων.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι ἀφ' οὗ τὸ σύνταγμα ῥητῶς λέγει ὅτι

οὐδεμία ποινὴ ἐπιβάλλεται, ἐὰν δὲν ὁρίζηται ὑπὸ νόμου, πᾶσα περαιτέρω ἐξήγησις εἶναι περιττὴ, καὶ ὡς πρᾶξις ἀντισυνταγματικὴ δὲν πρέπει νὰ λαμβάνῃ χώραν· ὥστε ἐὰν πρέπῃ νὰ ἐπιβληθῶσι τοιαῦται καπὰ τῶν δημάρχων ποιναὶ, ἀνάγκη νὰ προηγηθῇ νόμος· ἄνευ δὲ τούτου τὸ ἔργον εἶναι παρανομιῶς καὶ πολλὰ ἄλλα ἐγίνοντο μέχρι τοῦδε καὶ πρέπει τοῦ λοιποῦ νὰ καταργηθῇ. Περιπλέον δὲ αὐτὸ τοῦτο ὁρίζει ῥητῶς καὶ τὸ **44** ἄρθρον τοῦ περὶ δήμων νόμου, καὶ κατὰ τοῦτο αἱ ποιναὶ αὗται πρέπει νὰ παύσωσι. Δι' ἀμφοτέρους λοιπὸν τοὺς λόγους ἀποφαίνεται οὐ μόνον νὰ μὴ ἐπιβάλλωνται τοῦ λοιποῦ αἱ ἀνωτέρω ποιναὶ, ἀλλὰ καὶ νὰ τιμωρηθῶσιν ἐπαξίως οἱ μέχρι τοῦδε παρανομήσαντες.

Ἀκολούθως λαβὼν τὸν λόγον ὁ ὑπὲρ τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν ἀγορεύσας, εἶπεν ὅτι ἐξαιτεῖται τὴν συγγνώμην τοῦ σώματος, διότι ἐθεώρησε τιμωρητέον τὸν δημοτικὸν ὑπάλληλον, ἀλλ' ἤδη πεισθεὶς ὅτι δὲν ὑπάρχει ὁ τιμωρῶν αὐτὸν νόμος, ἀναγνωρίζει τὸ λάθος του. Ἐπιμένει ὅμως ὡς πρότερον θεωρῶν αὐτὸν ὑπάλληλον τοῦ δημοσίου.

Ἀντέλεξεν ἄλλος ὅτι διὰ νὰ λυθῇ τὸ προκείμενον ζήτημα ἀνκκόντως, ἀνάγκη νὰ ἐξετάσωμεν, ἐὰν ὁ δήμαρχος ἦναι ἢ ὄχι δημόσιος ὑπάλληλος, καὶ ἂν ἀποδειχθῇ τοῦτο, ἀναμφιβόλως ὑπάγεται τότε εἰς τὰς κατὰ τῶν ὑπαλλήλων κειμένας ποινάς. Παρατηρεῖ λοιπὸν ὅτι ὅτε κατὰ πρῶτον ἔγινε τὸ περὶ συζάσεως τῶν δήμων νομοσχέδιον, ἡ ἀντιβασιλεία τὸ ὑπέβαλε τότε εἰς τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν μελέτην ἐπιτροπῆς, ἥτις ἐπιθεωρήσασα τοῦτο, τὸ ὑπέβαλε μετὰ τῶν ἀναγκαίων παρατηρήσεων ἐνώπιον τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, τὸ ὁποῖον διεύθυνε πάλιν αὐτὸ εἰς τὴν ἀντιβασιλείαν. Ὅτε δὲ ἡ ἀντιβασιλεία εἶχε παραπέμψει αὐτὸ εἰς τὴν ἀνωτέρω ἐπιτροπὴν, τὸ εἶχε συνοδεύσει καὶ μετὰ τῆς ἀνηκούσης ἐκθέσεως, ἐξ ἧς προδήλως συνάγεται ὅτι οἱ δήμαρχοι θεωροῦνται δημόσιοι ὑπάλληλοι. Ἐκ τούτου λοιπὸν θέλει ἀναγνώσει τμήματά τινα τῆς ἐκθέσεως, δι' ὧν ἐλπίζει νὰ ἀποδειχθῇ τοῦτο. Ἀναγνοὺς δὲ διαφόρους περικοπὰς, διαλαμβανούσας ὅτι ἡ διοικητικὴ ἐξουσία ἐπιτηρεῖ καὶ ἐλέγχει τὰς δημοτικὰς πράξεις, ὅτι θεωροῦνται ὡς ὑπάλληλοι καὶ πάντοτε εἶναι δημόσια τὰ συμφέροντά των, ὅτι ὁ δήμαρχος καὶ πάρεδρος δὲν εἶναι μόνον τοῦ δήμου ὑπάλληλοι, ἀλλὰ καὶ τοῦ βασιλέως κλ. συνεπέρανεν ὅτι σαφέστατον γίνεται ὅτι οἱ δήμαρχοι εἶναι δημόσιοι ὑπάλληλοι καὶ ἑπομένως ὑπάγονται εἰς πειθαρ-

χικὴν παῦσιν. Ἐκτὸς δὲ τούτου προσέθηκεν ὅτι ὁ πρῶτος ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀγορεύσας ἀνέφερε μὲν τὸ **17** ἄρθρον τοῦ περὶ δήμων νόμου, παρέλειψεν ὅμως καὶ τὸ **117**, τὸ ὁποῖον λέγει ῥητῶς ὅτι οἱ δήμαρχοι ὑπάγονται εἰς τὴν τῶν ἐπάρχων δικαιοδοσίαν. Ἀναγνοὺς δὲ αὐτὸ, ἔνθα φαίνεται ὅτι ὁ ἔπαρχος ἐπιτηρεῖ τὴν δημοτικὴν ἀρχὴν, προσέθηκεν ὅτι ἀφ' οὗ ἀρχή τις ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιτηρεῖν ἄλλην, ἕπεται ὅτι δύναται καὶ νὰ τὴν τιμωρῇ, διότι ἄλλως δὲν ἐννοεῖ τί σημαίνει ἢ πῶς κατορθοῦται τοιαύτη τις ἐπιτήρησις. Δι' ὅλα ταῦτα συνίστησι τὴν παραδοχὴν τῶν ἐπικρατουσῶν μέχρι τοῦδε ποινῶν, διότι ἄλλως οἱ δήμαρχοι θέλουσι καταστῇ ἀχαλίνωτοι καὶ θέλομεν ἔχει οὕτω Κράτη ἐν Κράτει. Ἐπειδὴ ὅμως ἐνδέχεται νὰ συμβαίνωσι καὶ ἐκ μέρους τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν καταχρήσεις ὡς πρὸς τὴν ἐπίθεσιν τῶν ποινῶν, συνίστησιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν βουλὴν νομοσχέδιον κανονίζον ἐπ' ἀκριβείᾳ τὰ περὶ τῶν ποινῶν τούτων. Δύναται δὲ καὶ νὰ δοθῇ προθεσμία, ὥστε ἐντὸς δύω μηνῶν νὰ εἰσαχθῇ τὸ ἀνωτέρω νομοσχέδιον, ἐν τῷ μεταξὺ δὲ ν' ἀκολουθῇ ὡς πρὸς τὰς ποινὰς ἡ μέχρι τοῦδε ἐπικρατοῦσα συνήθεια.

Ἄλλος παρετήρησεν ὅτι ἐν μέρει παρεγνωρίσθη ὁ κύριος σκοπὸς τῆς συζητήσεως. Δὲν ἐπρόκειτο νὰ ἐξετασθῇ ἂν πρέπῃ ἢ ὄχι νὰ ἐπιβάλλωνται ποιναὶ πειθαρχικαὶ εἰς τοὺς δημάρχους, ἀλλ' ἂν ὑπάρχῃ νόμος, ἐπιβάλλων αὐτάς· τοῦτο εἶναι καθαρῶς σήμερον τὸ ζήτημα. Ὅταν τις βουλεύηται περὶ νομοθετικῶν ἀντικειμένων, διὰ νὰ φέρῃ ὀρθὴν καὶ ἀσφαλῆ κρίσιν, πρέπει νὰ θέτῃ προηγουμένως ὡς βάσιν τὴν καθαρὰν ἰδέαν, ἐξ ἧς θέλει ἀδηγεῖσθαι· βάσις δὲ ὑγιεστέρα, νομίζει εἶναι τὸ ἀρχαῖον ἐκεῖνο σοφὸν τριάντι ἀξίωμα, ὅτι εἰς πάντα νόμον, τὸν ὁποῖον τις ἀπεργάζεται θέλ' εἶσθαι πρῶτον αὐτὸς ὑποκείμενος, εἰς αὐτὸν πρῶτον θέλει ἐφαρμοσθῇ, καὶ ὅταν οὕτω πεισθῇ περὶ τῆς ὀρθότητος καὶ τοῦ δικαίου τοῦ νόμου, τότε εἶναι βέβαιος, ὅτι ἔφθασεν εἰς τὸν ἀληθῆ κοινωνικὸν σκοπόν του. Τὸ σύνταγμα, ὡς γνωρίζουσι πάντες, εἶναι μεγαλοπρεπέστατον πολιτικὸν οἰκοδόμημα· εἶναι τὸ σύγγραμμα τῶν διαφόρων ἰδεῶν καὶ συμφερόντων· εἶναι ἡ ἀκρόπολις τῶν κοινωνικῶν δικαιωμάτων, καὶ κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν κοινωνικὴν ἀνάπτυξιν θεωρεῖται ὡς πρὸς τοῦτο ἔργον τέλειον· ἀλλὰ τὸ μέγα οἰκοδόμημα αὐτὸ, τοιοῦτον ὄν, δὲν ἵσταται εἰς τὸν ἀέρα μετέωρον, ἀλλὰ στηρίζεται εἰς βάσεις, καὶ βεβαίως εἰς βάσεις εὐρυχώρους, εὐρείας, ἀναλόγους· αὗται δὲ εἰσὶ τὸ δημοτικὸν σύστημα, οὗτο

δύναται τις νὰ ἐννοήσῃ ἄλλας· κτίριον μέγα εἰς βάσεις δυσανα-
λόγους, σαθρὰς, ἀθλίας δὲν ὑρίσταται οὐδεμίαν στιγμήν. Κατὰ
τὸ συνταγματικὸν αὐτὸ σύστημα ! ὑπὸ ποίαν κατάστασιν ἐνο-
εῖται πολιτευόμενος ὁ λαός; Κατὰ τὸ σύστημα αὐτὸ ὁ λαὸς
εἶναι οὕτως εἰπεῖν αὐτοκυβέρνητος· οἱ δῆμοι εἶναι τόσα αὐτο-
τελῆ κράτη, αἱ δὲ δημαρχίαι εἶναι τόσαι δημοβασιλεῖαι.
Τὸ σύστημα τοῦτο δὲν εἶναι νέον ὡς πρὸς τὴν Ἑλλάδα, εἶναι
ἀρχαῖον· ὅλοι γνωρίζουσιν ὡς ἐκ τῆς ἱστορίας, ὅτι ἅπασαι αἱ ἐπαρ-
χίαι τῆς Ἑλλάδος ἦσαν τόσα χωριστὰ κράτη, τόσα βασίλεια· καὶ
ὑπῆρχε μὲν τότε μία μόνη ἔλλειψις, ὡς πρὸς τὴν σημερινὴν κατά-
στασιν, ἡ ἔλλειψις ἑνὸς κέντρου ἐθνικῆς ἑνότητος. Ἤτις ὅμως
ἐπὶ τέλους καὶ αὐτὴ εἶχε κατά τινα τρόπον ἀναπληρωθῇ διὰ τοῦ
ἀμφικτυονικοῦ συνεδρίου, διὰ τοῦ ὁποίου ὡς διά λεπτοτάτου
τινὸς μίτου συνεκεντροῦτο ἡ ἐθνικότης καὶ συνεδέοντο ὅλαι αἱ
ἐπαρχίαι. Σήμερον εὐτυχῶς τὸ κέντρον τῆς ἐθνικῆς ἑνότητος,
ὡς ὁμοίωμα τοῦ ἀρχαίου ἐκείνου, εἶναι τελειότερον, καὶ τοῦτο
ἐστὶν ἡ ἐθνικὴ ἐξουσία, ἡ Κυβέρνησις· ἀλλ' ὅσον καὶ ἂν ἐνισχύθῃ
καὶ ἂν ἐτελειοποιήθῃ αὐτὸ τὸ κέντρον, αὐτὴ ἡ ἐθνικὴ ἐξουσία,
κατ' οὐδὲν ὅμως ὀλιγώτερον διετηρήθησαν τὰ δημοτικὰ δικαιώ-
ματα τῶν λαῶν ἀνάλογως μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ ἐπικρατοῦντος ἐλευ-
θέρου πολιτεύματος των· Ἂς συμπεράνῃ τις ἤδη μετὰ τὴν πραγ-
ματικὴν εἰκόνα ταύτην ! Συμβιβάζεται, ὁ δήμαρχος, τοιοῦτος
ὤν, ὁ φέρων κυριαρχικόν τινα χαρακτῆρα τοῦ λαοῦ, νὰ τρέμῃ
ἑκάστοτε ἐνώπιον ἑνὸς ἐσχάτου ὑπαλλήλίσκου, οἷος ὁ ἔπαρχος,
ἀφοῦ γινώσκῃ, ὅτι δύναται κατὰ πᾶσαν στιγμὴν νὰ τὸν παύῃ
πειθαρχικῶς καὶ νὰ τὸν κάμνῃ θῦμα εἰς τὴν ἰδιοτροπίαν του
ὁπωσδήποτε αὐτὸς θέλῃ; Ὅταν καλῶς σκεφθῇ ἡ βουλὴ
τοῦτο, θέλει ἐκ πρώτης ὄψεως ἐννοήσει ὅτι ἀπατῶνται δεινῶς
ὅσοι τυχὸν ἔχουσι τὸν ἐναντίον ἰσχυρισμὸν πρὸς τοῦτο. Δὲν
εἶναι δὲ δύσκολον νὰ κατανοήσῃ ἕκαστος, ὁποῖα καὶ ὁπόσα
ἄτοπα δύνανται νὰ προκύψωσιν ἐκ τῆς τοιαύτης τῶν πραγμά-
των καταστάσεως, ἐναντίον τῆς ὁποίας ὑψοῦται ἤδη ἀπὸ τοῦ
βήματος ἡ φωνὴ, καὶ δὲν βλέπει τὴν ἀνάγκην νὰ τὰ ἀναπτύξῃ
σήμερον· λέγει δὲ μόνον, ὅτι αὐτὰ δύνανται νὰ ἦναι μεγάλα,
ἀκαταμέτρητα, καὶ ὡς ἔχοντα μεγίστην ἐπιρροὴν εἰς τὴν τύχην
τῆς κοινωνίας ἡμῶν ἡ βουλὴ ὀφείλει νὰ τὰ προλάβῃ. Συμ-
φωνεῖ ὅτι ἐγένοντο καὶ γίνονται ἴσως ὑπό τινων δημάρχων
καὶ παρεκτροπαί τινες, ἀλλὰ θέλοντες νὰ διορθώσωμεν αὐτάς,
ἂς προσέχωμεν μὴ περιπέσωμεν εἰς δεινοτέρας ἄλλας.
Ἀλλ' αὗται εἶναι σύντομοι θεωρίαι, δύνανται νὰ ὁδηγήσωσι

τὴν βουλὴν ὡς πρὸς τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ προκειμένου, καὶ ἔρχε-
ται εἰς τὴν ἀρχὴν εἶπεν, εἰς αὐτὸ τὸ καθαρὸν ζήτημα· ! Ὑπάρχει
νόμος; ἐπιβάλλων εἰς τοὺς δημάρχους πειθαρχικὰς ποινάς; πάν-
τες βλέπουσι καὶ γνωρίζουσιν, ὅτι δὲν ὑπάρχει· Διατί λοιπὸν θὰ
θελήσωμεν νὰ πράξωμεν εἰς παρανομίας, ἐνῶ δυνάμεθα νὰ ὁδεύ-
σωμεν διὰ τῆς νομίμου ὁδοῦ; Νομίζει ἡ βουλὴ, ὅτι πρέπει νὰ
ληφθῇ μέτρον τι τοιοῦτον πρὸς περιστολὴν ἐνδεχομένων κατα-
χρήσεων ὑπὸ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν; τοῦτο εἶναι εὔκολον, εἶναι
ἐντὸς τῆς δυνάμεως τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, ἐντὸς τῆς δυ-
νάμεως τῆς Κυβερνήσεως· ἂς ὑποβληθῇ νομοσχέδιον, καὶ ἂς
γείνῃ νόμος, καὶ τότε ἂς ἐπιβάλλωνται δι' αὐτοῦ αἱ πειθαρχικαὶ
ποιναί, καὶ οὐδεὶς δύναται ὕστερον ν' ἀντείπῃ· ἤδη ὅμως φρονεῖ
ἡμῖν βουλὴ ὀφείλει ν' ἀποφανθῇ ὅτι αἱ τοιαῦται ποιναί, καὶ τοι
ἐκ μικρᾶς συνηθείας καθιερωθεῖσαι, εἶναι παράνομοι καὶ πρέπει
νὰ παύσωσι τοῦ λοιποῦ.

Ἀντέκρουσεν ἄλλος ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐξακολουθεῖ νὰ ἔχῃ εἰς
ἐνέργειαν τὰς κατὰ τῶν δημάρχων ποινάς, καὶ δὲν πρέπει νὰ
νομίζῃ ἡ βουλὴ ὅτι ἐξεδόθη ἡ περὶ τούτου ἐγκύκλιος αὐθαιρέτως,
διότι ὑπέθετεν ἡ Κυβέρνησις ὅτι αὐτὴ στηρίζεται εἰς τὸν νόμον
καὶ εἶναι ἐντὸς αὐτοῦ. Καὶ λέγουσι μέν τινες ὅτι ἡ περὶ τούτου
συνήθεια ἀντίκειται πρὸς τὸν νόμον καὶ δὲν πρέπει τοῦ λοιποῦ
νὰ ἰσχύῃ· ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις καθιέρωσε τὴν συνήθειαν ταύτην
διὰ τὴν σκανδαλώδη διαγωγὴν πολλῶν δημάρχων, καὶ δὲν πρέ-
πει ν' ἀνατρέψωμεν αὐτὴν, πρὶν ἡ ἀκούσωμεν καὶ τὴν κρίσιν
τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ· διότι ὡς ἡ βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ
ἀποφαίνηται περὶ τούτου ὅπως φρονεῖ, δὲν ἔχει ἄρα γε καὶ ὁ
ὑπουργὸς τὸ δικαίωμα νὰ εἴπῃ ὅτι τὸ ἐννοεῖ ἄλλως; Διὸ πρέπει
νὰ ἀκουσθῇ καὶ ἡ γνώμη αὐτοῦ, ἐπειδὴ τὸ ζήτημα εἶναι σπου-
δαιότατον, νὰ γείνῃ δ' ἀκολούθως νόμος συνεννοήσει τῶν δύο
σωμάτων καὶ τοῦ ὑπουργείου, διὰ νὰ κανονισθῶσι τὰ περὶ τούτου.

Μετὰ τοῦτον λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης Ὑπουρ-
γὸς, παρετήρησεν ὅτι δύω ἀντίθετοι γνῶμαι ἐπροσδιεύθησαν ἀπὸ
τοῦ βήματος τούτου, καὶ τῶν μὲν ἡ δοξασία ἦτον ὅτι δὲν εἶναι
οἱ δήμαρχοι δημόσιοι ὑπάλληλοι καὶ δὲν ὑπόκεινται διὰ τοῦτο
εἰς τὰς τῶν ὑπαλλήλων ποινάς, τῶν δὲ ὅτι καὶ ὑπάλληλοι εἶναι
καὶ εἰς τὰς μέχρι τοῦδε ποινὰς πρέπει νὰ ὑπάγωνται. Νομίζει δὲ
ὅτι ἑκατέρα τῶν γνωμῶν δὲν ἔχεται ἀκριβείας, καὶ ὅτι μέση τις
γνώμη εἶναι ἡ μόνη σύμφωνος μὲ τὴν καθεστῶσαν νομοθεσίαν.
Καὶ λέγουσι μὲν οἱ πρῶτοι ὅτι οἱ δήμαρχοι δὲν εἶναι ὑπάλλη-
λοι, ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθὲς, διότι ἐὰν ἀνοίξωμεν μόνον

οἱουδήποτε βιβλίον τῆς νομοθεσίας ἡμῶν, ἔνθα γίνεται λόγος περὶ δημάρχων, θέλομεν ἰδεῖ ὅτι θεωροῦνται ὡς ὑπάλληλοι καὶ ὑπάγονται εἰς τὴν διοικητικὴν ἀρχήν, εἰς οὐ σμικρὰ ἀπ' αὐτῆς ἐξαρτώμενοι. Ἐνθυμίζων δὲ πρὸς τὸ σῶμα τὸ ἄρθρ. 117 τοῦ περὶ δήμων νόμου, περὶ οὗ ἀνωτέρω ἐγένετο λόγος, ἐπήνεγκεν ὅτι πρὸς συμπλήρωσιν θέλει προσθέσει καὶ διατάξεις τινὰς τοῦ περὶ δημοτικῆς ἀστυνομίας νόμου, ὅπου τὸ ἄρθρον λέγει ῥητῶς ὅτι οἱ δήμαρχοι ὑπάγονται εἰς τὰς διοικητικὰς ἀρχὰς ὅπως οἱ ἀστυνόμοι εἰς τοὺς δημάρχους. Ὑπάρχει ἄρα ῥητὴ διάταξις καθιεροῦσα ὅτι ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ ὑπάγεται εἰς τὴν διοικητικήν. Ἀλλ' ἐκτὸς τῆς διατάξεως ταύτης ὑπάρχει καὶ τὸ 493 ἄρθρον τοῦ Ποινικοῦ νόμου, τὸ ὁποῖον λέγει ὅτι καὶ οὗτοι θεωρούμενοι ὡς ὑπάλληλοι τιμωροῦνται ὡσαύτως. Εἶναι λοιπὸν καθιερωμένον διὰ ῥητῶν διατάξεων ὅτι καὶ τὸν χαρακτῆρα τοῦ ὑπαλλήλου ἔχουσι καὶ εἰς πειθαρχικὴν ἐξουσίαν ὑπάγονται, ὅταν τυχὸν παρεκτραπῶσι, παραλείπει δὲ τὴν δικαιολογητικὴν ἔκθεσιν τῆς ἀντιβασιλείας, καὶ ἐπιλαμβανόμενος τοῦ 44 ἄρθρου τοῦ περὶ δήμων νόμου, παρατηρεῖ ὅτι οὐ μόνον ἀποδέχεται τὴν τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν ἐπιτήρησιν, ἀλλὰ καὶ τὸ δικαίωμα ἔτι τῆς παύσεως τῶν δημάρχων, ἀλλ' ὑπό τινα ὅρον, καὶ αὕτη εἶναι ἡ μέση γραμμή, ἐφ' ἧς ἐκ προοιμίων εἶπεν ὅτι πρέπει νὰ βαδίσωμεν. Κατὰ τὸ ἄρθρον λοιπὸν αὐτὸ ἡ παῦσις τῶν δημάρχων ἐνεργεῖται δι' ἀποράσεως τοῦ βασιλέως, ἀκούοντος καὶ τὴν γνώμην τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἢ διὰ δικαστικῆς ἀποράσεως κατ' αὐτῶν ἐκδοθείσης. Τοῦτο δὲ εἶναι ἀπόφασίς τις ὁριστική, τὴν ὁποίαν ὁ ὑπέρτατος ἄρχων τοῦ Κράτους ἐκδίδει, ὅταν πληροφορηθῇ περὶ τῆς ἐπιληψίμου διαγωγῆς τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν. Ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο τὸ ἄρθρον παρέχει τὸ δικαίωμα τῆς παύσεως καὶ εἰς τὸν νομάρχην, ἀλλ' εἰς στενώτατον κύκλον. Ἄρα ὁ δήμαρχος δὲν εἶναι ἀνεξάρτητος ἐντελῶς καὶ ὑπόκειται καὶ ἐπιτηρεῖται ὑπὸ τοῦ νομάρχου. Ἀλλ' ὁ νόμος λαμβάνει πρόνοιαν περὶ τῆς παύσεως ταύτης καὶ ἐπειδὴ ἡ κηδεμονεία τῶν δημοτικῶν συμφερόντων ἐκπηγάζει καὶ ἀπὸ τὰς δημοτικὰς ἀρχάς, ὁρίζει ὥστε εἰς μόνον περιστάσεις κατεπειγούσας νὰ ἐνεργῇ ὁ νομάρχης τὴν παῦσιν, ἀλλὰ καὶ τότε ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν τὸ πολὺ νὰ ἀναφέρηται εἰς τὸ ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον ἢ ἀποῤῥίπτει ἢ ὑποβάλλει εἰς τὸν βασιλέα τὴν παῦσιν. Ἡ νομοθεσία λοιπὸν ἡμετέρα οὐσα πλήρης ὡς πρὸς τὸν χαρακτῆρα τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, εἶναι ἀρκετὰ ἐκφραστικὴ κατὰ τοῦτο. Ἐὰν ἐλλείπωσι δὲ βαθμίδες τινὲς ὑποδεεστέρων ποινῶν, ὡς ἡ τῆς ἐπιπλήξεως καὶ τοῦ προσίμου,

δὲν προέρχεται τοῦτο, διότι, ὡς εἶπόν τινες, οἱ δήμαρχοι δὲν εἶναι δημόσιοι ὑπάλληλοι, ἀλλὰ διότι—ὀφείλει νὰ τὸ ὁμολογήσῃ—ὑπάρχει κατὰ τοῦτο κενὸν, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ συμπληρωθῇ. Δὲν ἤθελε δὲ οὐδὲ τὸ κενὸν τοῦτο ὑπάρχει ἐὰν συνετάσσετο ὁ συμπληρωτικὸς νόμος, ὅστις εἶχεν ὑπ' ὄψιν τὰ κενὰ ταῦτα. Τελευτῶν λοιπὸν ἀποφαίνεται ὅτι ὑπόκεινται μὲν αἱ δημοτικαὶ ἀρχαὶ εἰς τὰς διοικητικὰς, ἀλλ' ὅτι ὑπάρχει ἔλλειψις περὶ τούτου, καὶ συμφωνεῖ ὅτι πρέπει ν' ἀναπληρωθῇ διὰ νόμου.

Ἐνταῦθα λοιπὸν συνομολογοῦντος τοῦ ὑπουργοῦ περὶ τῆς ἀνάγκης ἐκδόσεως νόμου, διὰ ν' ἀναπληρωθῇ τὸ κενὸν, ἐκλείσθη ἡ περὶ τούτου συζήτησις· τεθέντος δὲ τοῦ ζητήματος ὡς ἐφεξῆς: «Ἐκτὸς τῆς περιστάσεως τοῦ 44 ἄρθρου τοῦ περὶ δήμων νόμου αἱ ἐπιβαλλόμεναι πειθαρχικαὶ ποιναὶ κατὰ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν ὑπὸ τῶν διοικητικῶν ὁρίζονται ὑπὸ τοῦ νόμου, καὶ εἶναι νόμιμοι;» Καὶ τινες ἠγόρευσαν εἰς ἀνάπτυξιν τοῦ ζητήματος, ἀλλ' ἐνταῦθα ζητούντων ἄλλων τὴν ἀναβολὴν διὰ τὴν ἐπιοῦσαν, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 4 μ. μ. ἀναγγείλας τὴν εἰς αὔριον ἀναβολὴν τῆς ψηφοφορίας τοῦ προκειμένου ζητήματος.

Ὁ πρόεδρος

Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Εὐστρ. Μ. Παρίσης.

Κ. Ἀντωνιάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΛΗ'.

Τῆς 13 Ἰουλίου.

Σήμερον τὴν δεκάτην τρίτην Ἰουλίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγειλαντος δὲ τοῦ προέδρου ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι τὸ διακοπὲν θέμα τῆς ψηφοφορίας τοῦ περὶ πειθαρχικῶν ποινῶν ζητήματος, ἠγέρθη διαφωνία ὅτι ἡ περὶ τούτου συζήτησις δὲν εἶχε περαιωθῆ. Διὸ μετὰ τινα ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου περιστροφὴν, τῶν μὲν ὑποστηριζόντων ὅτι ἡ συζήτησις δὲν εἶχε κλείσει ὡς τὰ πρακτικὰ ἀναφέρουσι, καὶ ὅτι δὲν ἤθελεν ἀναβληθῆ μόνον τὸ θέμα τῆς ψηφοφορίας, ἐὰν ἐξηντλεῖτο ἡ ἐπὶ τῆς οὐσίας συζήτησις, ἄλλως τε, προστιθέντων ὅτι εἶχον προτείνει τινες ν' ἀναβληθῆ μάλιστα ἡ συζήτησις ἀορίστως καὶ νὰ μὴ ἔλθῃ ἡ βουλὴ εἰς ὁριστικὴν λύσιν, διὸ εἰς πᾶσαν τοιαύτην ἀμφιβολίαν πρέπει νὰ ἐρωτᾶται ἡ βουλὴ ἐὰν θέλῃ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ αὐτὸ ζήτημα, τὰ δὲ ἐν τοῖς πρακτικοῖς σημειωθέντα δὲν δύνανται νὰ τὴν ἐμποδίσωσι· πολλῶν δὲ τοὐναντίον ἐπιμενόντων ὅτι οὐ μόνον πᾶσα συζήτησις εἶχε παύσει, ἀλλὰ καὶ τὸ θέμα αὐτὸ τῆς ψηφοφορίας εἶχε τεθῆ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου μάλιστα ὁριστικῶς ἤθελεν ἀποφανθῆ ἡ βουλὴ, ἐὰν θόρυβός τις διεγερθεὶς δὲν διέκοπτε περὶ τὰ τέλη τὴν συνεδρίασιν, ἐπιβεβαιούντων δὲ περιπλέον ὅτι τοσοῦτον εἶναι ἀληθὲς ὅτι κλεισθείσης τῆς συζητήσεως, εἶχε τεθῆ τὸ θέμα τῆς ψηφοφορίας, ὥστε πολλοὶ μάλιστα ἔλαβον ἐπ' αὐτοῦ τὸν λόγον, καὶ δὲν πρέπει νὰ καθιερωθῇ ἀρχὴ τοσοῦτον ἐπιβλαβὴς τοῦ νὰ ἐπανέρχηται ἡ βουλὴ εἰς συζητήσεις περαιωθείσας, διότι προσεχῶς θέλει συμβῆ καὶ εἰς ζητήματα ἄλλα οὐσιωδέστερα, αἱ δὲ συνέπειαι θέλουσιν εἶσθαι κακαί, ἐγένετο ἡ ἐρώτησις ἐὰν ἦναι τις ζητῶν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τὸν λόγον. Ἐνταῦθα παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ συμπληρώσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου κατὰ τὸ περὶ τούτου καταστατικὸν διάταγμα τοῦ 1836, πρὸς δὲ καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ ἔκθεσιν. Ἔχουσι δ' οὕτω.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

Κύριοι!

Μόλις εἶχον παρέλθει τρία ἔτη ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, καὶ ἡ πεῖρα ἀπέδειξε τὴν ἀνάγκην τῆς τελειοποιήσεως τοῦ ἀρχικοῦ ὀργανισμοῦ, καὶ τῆς αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ. Τὸ ἀπὸ 27 Σεπτεμβρίου 1833 καταστατικὸν συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἀπὸ 23 Ὀκτωβρίου 1836, καὶ ηὐξήθη μὲν τὸ προσωπικὸν, διωρθώθη δὲ ὀργανικόν τι μεγάλον

ἐλάττωμα τοῦ Συνεδρίου διὰ τῆς διαιρέσεώς του εἰς 2 τμήματα. Κατὰ τὸ καταστατικὸν τοῦ 1833 τὸ Συνέδριον συνέκειτο:

ἐξ 1 Προέδρου.
1 Ἐπιτρόπου τῆς ἐπικρατείας
1 Ἀντιπροέδρου
4 Ἐλεγκτῶν
6 Λογιστῶν ά. τάξεως
6 » β'. τάξεως
1 Γραμματέως
2 Γραφέων
καὶ 1 Κλητῆρος.

Κατὰ δὲ τὸ 1836, συνέκειτο:

ἐξ 1 Προέδρου
1 Γεν. ἐπιτρόπου τῆς ἐπικρατείας
1 Ἀντιπροέδρου
6 Ἐλεγκτῶν
2 Παρέδρων
8 Λογιστῶν ά. τάξεως
12 » β'. τάξεως
1 Γραμματέως
1 Ὑπογραμματέως
4 Γραφέων
καὶ 1 Κλητῆρος

Ἡ σημαντικὴ ἐκείνη προσθήκη ἐργατικῶν δυνάμεων ἤρχισε νὰ φέρῃ βαθμηδὸν τὸ ἀποτέλεσμά της, ὅτε κατὰ συνέπειαν τῶν περὶ τὰ μέσα τοῦ ἔτους 1843 ληφθέντων οἰκονομικῶν μέτρων, κατηργήθησαν διὰ τοῦ ἀπὸ 3 Ἰουνίου Β. Διατάγματος αἱ θέσεις 1 ἐλεγκτοῦ, 1 παρέδρου, 7 λογιστῶν, καὶ τοῦ ὑπογραμματέως· ἔμεινε δ' ἐκτοτε διαρκῶς ἀπλήρωτος καὶ ἄλλη θέσις ἐλεγκτοῦ, οὖσα κατὰ τύχην τότε κενὴ, ὥστε τὸ προσωπικὸν περιωρίσθη:

εἰς 1 Πρόεδρον
1 Γεν. ἐπίτροπον τῆς ἐπικρατείας
1 Ἀντιπρόεδρον
4 Ἐλεγκτὰς
1 Πάρεδρον
5 Λογιστὰς ά. τάξεως
8 » β'. τάξεως
1 Γραμματέα
καὶ 2 Γραφεῖς

Τὸ κατὰ τὰς διαφόρους ἐποχὰς προσδιωρισμένον ὡς ἀνωτέρω

προσωπικὸν ἦτο μολαταῦτα σπανιώτατα πλῆρες, διότι πάντοτε αἱ χηρεύουσαι θέσεις ἔμενον ἐπί τινα χρόνον κεναί· κατὰ δὲ τὸ 1845 παυθέντων διὰ μιᾶς 5 λογιστῶν, μετ' οὐ πολυ καὶ τοῦ ἀντιπροέδρου Κ. Στ. Δάρα, τοῦ ἐλεγκτοῦ Κυρίου Δ. Ν. Δεβίδου, καὶ τοῦ παρέδρου Κ. Σ. Α. Σίμου, ἔμειναν αἱ θέσεις αὐτῶν, ἐκτὸς τῆς τοῦ ἀντιπροέδρου, κεναὶ ἐπὶ ἓν ἔτος καὶ ἐπέκειτα. Κυρίως ὅμως καὶ κατ' ἐκεῖνο τὸ διάστημα καὶ πρὸ ἐκείνης τῆς ἐποχῆς ἀκόμη ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ 1843 μέχρι τῆς σήμερον ἡ θέσις τοῦ ἀντιπροέδρου καὶ τοῦ ἑνὸς τῶν ἐλεγκτῶν ἦσαν ἢ τωόντι κεναί, ἢ ὡσανεὶ τοιαῦται. Διότι ὁ ἀντιπρόεδρος Κ. Δάρας, ὁ διαδεχθεὶς αὐτὸν Κ. Καρακατζάνης, καὶ ὁ ἀντὶ τούτου διορισθεὶς ἐλεγκτὴς Κ. Κορφιωτάκης, ἔχοντες νὰ ἐκπληρώσωσιν ἄλλα καθήκοντα ἐντὸς τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, δὲν εἶχον καιρὸν νὰ ἐργάζωνται εἰς τὸ Συνέδριον συνεχῶς.

Καὶ τοι περιωρισμένου εἰς τοιοῦτον βαθμὸν τοῦ προσωπικοῦ, ἀνετίθεντο ἐκ διαλειμμάτων καὶ ἔκτακτα ἔργα εἴς τινας τῶν λογιστῶν, ὥστε ἦλθεν ἐποχή, καθ' ἣν ἐπί μῆνας ὁλοκλήρους τὸ πραγματικῶς ἐργαζόμενον ἐν τῷ Συνεδρίῳ προσωπικὸν συνίστατο

Εἰς 1 Πρόεδρον
1 Γεν. ἐπίτροπον τῆς Ἐπικρατείας
1 Ἐλεγκτὴν τὸν Κ. Ε. Γεννάδην
4—5 Λογιστάς
1 Γραμματέα
καὶ 2 Γραφεῖς

Ἐν τούτοις τὰ ἔτη παρήρχοντο, οἱ λογαριασμοὶ ἐπεσωρεύοντο, καὶ δὲν ὑπῆρχέ τις νὰ τοὺς ἐπεξεργασθῇ.

Τό γε νῦν ἔχον ὑπάρχουν μόνον δύο θέσεις κεναὶ ἐκ τῶν μετὰ τὴν ἐν ἔτει 1843 γενομένην ἐλάττωσιν:

Ἤτοι 1 Ἐλεγκτοῦ
καὶ 1 Λογιστοῦ Γ'. τάξεως

Ἀλλὰ καὶ αὗται αἱ θέσεις, μολονότι ἐπληρώθησαν ἐν μέρει ἐτυχάτως, πάλιν δὲν εἶναι ἐλπὶς νὰ προσῇ τὸ συνέδριον κατ' εὐχὴν εἰς τὰς ἐργασίας του, διότι τὸ νῦν προσδιωρισμένον προσωπικὸν αὐτοῦ, πλῆρες ὄν, καὶ ἐξ ἱκανῶν καὶ φιλοπόνων ἀνδρῶν συγκεκροτημένον, μόλις ἀρκεῖ κατὰ τὸν ἐξῆς ὑπολογισμὸν εἰς τὸ νὰ ἐξελέγξῃ ἐν διαστήματι 12 μηνῶν τοὺς λογαριασμοὺς μιᾶς διαχειρήσεως.

42 Ταμείων λογαριασμοί, χρήζοντες τοὐλάχιστον διμήνου ἐργασίας ἕκαστος, ἐνασχολοῦν ἐπὶ ὁλόκληρον ἔτος 7 λογιστὰς 7

Μόνον τοῦ τελωνείου Σύρας ὁ λογαριασμὸς ἀπαιτεῖ ἐτησίαν,

σχεδὸν ἐργασίαν ἑνὸς λογιστοῦ 1

Ὅλων τῶν λοιπῶν τελωνείων καὶ τῶν ἀλαταποθηκαρίων οἱ λογαριασμοὶ ἀπαρτίζουν ἐτησίαν ἐργασίαν τοὐλάχιστον τριῶν λογιστῶν 3

Δὲν μένουν ἄρα διὰ τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ στρατιωτικοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ, τοῦ ταχυδρομείου, τοῦ τυπογραφείου, τοῦ νομισματοκοπείου καὶ διαφόρων ἄλλων ὑπηρεσιῶν εἰμὴ δύο καὶ μόνοι λογισταί 2

Τὸ ὅλον τῶν λογιστῶν . . . 13

Δὲν εἶναι λοιπὸν ὑπερβολή, ὅτι οἱ νῦν προσδιωρισμένοι 13 λογισταὶ μόλις ἀρκοῦν εἰς τὸ νὰ ἐξελέγξωσι κατ' ἔτος τοὺς λογαριασμοὺς τῆς τοῦ προηγουμένου ἔτους διαχειρίσεως.

Κατὰ δυστυχίαν ὅμως ὑπάρχουν σήμερον πολλῶν παρελθουσῶν διαχειρίσεων λογαριασμοὶ ἀνεξέλεγκτοι· πολλοὶ καὶ διάφοροι εἶναι οἱ λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ἀπ' αὐτῆς τῆς πρώτης συστάσεώς του καθυστέρησεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του καὶ δὲν ἐδυνήθη νὰ πληρώσῃ ἐντελῶς τὸν σκοπὸν τῆς συστάσεώς του.

Τὰ παρ' αὐτοῦ ἀπαντηθέντα προσκόμματα εἶναι διττά· ὡς ἐκ τῶν πραγμάτων, καὶ ὡς ἐκ τῶν προσώπων· ὡς ἐκ τῶν πραγμάτων προσκόμματα εἶναι, ὅτι ἐπὶ τῆς συστάσεώς του ἔγινε τὸ μέγιστον λάθος τοῦ νὰ θεωρηθῇ ἡ κανονικὴ πορεία αὐτοῦ δυνατὴ ἄνευ τῆς συγχρόνου τακτοποιήσεως τοῦ δημοσίου λογιστικοῦ. Ἐπὶ δὲ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νῦν ἐν ἰσχύϊ λογιστικοῦ συστήματος ἔγινεν ἄλλο χειρότερον λάθος· ἀφῃρέθησαν ἀπὸ τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον οὐσιώδη καθήκοντα αὐτοῦ, καὶ τὰ μὲν ἀνετέθησαν εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, τὰ δὲ εἰς τὸ γενικὸν Ταμεῖον, ἄλλα δ' ἔμειναν ὅλως διόλου ἀκανόνιστα· οἷον τὸ περὶ συγκεντρώσεως τῶν λογιστικῶν πράξεων, περὶ βεβαιώσεως τῶν εἰσπρακτέων, περὶ ἐγγραφῆς αὐτῶν κτλ. Ὡς δὲ ἐκ τῶν προσώπων προσκόμματα εἶναι, ὅτι δὲν ἔγινε πάντοτε μὲ τὴν ἀπαιτουμένην προσοχὴν ἡ ἐκλογὴ αὐτῶν, ἐνῷ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Συνεδρίου κατάλληλοι εἶναι μόνοι οἱ ἔχοντες καὶ προπαίδειαν περὶ τὸ λογιστικὸν καὶ πεῖραν αὐτοῦ καὶ φιλοπονίαν· ἐντεῦθεν προῆλθεν, ὅτι τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον εὑρέθη ἐπιφορτισμένον νὰ ἐξελέγξῃ δι' ὀλίγων μόνον ἀληθῶς ἱκανῶν ὑπαλλήλων λογαριασμοὺς ἀτάκτως κατεστρωμένους, ἀτελῶς παρουσιαζομένους, ἀσυναρτήτους πρὸς τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ Γενικοῦ Ταμείου, καὶ ὅλως δι' ὅλου ἐλλειπεῖς

ὡς πρὸς τὰ εἰσπρακτέα· ἐὰν παραβλέπον τὴν ἐξακρίβωσιν τῶν εἰσπρακτέων, ὡς ἔργον συγκείμενον εἰς τὰ καθήκοντα τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου, περιωρίζετο τὸ Συνέδριον εἰς τὴν ἐξέλεγξιν μόνης τῆς χρηματικῆς διαχειρίσεως, ἥτοι τῆς ληψοδοσίας τῶν ὑπολόγων, ἤθελεν εἶναι βεβαίως ἐνήμερον εἰς τὴν κυρίαν ταύτην ὑπηρεσίαν αὐτοῦ· ἀλλ' ἀπὸ ἀξιέπαινον ζῆλον κινούμενον ἐπελήφθη καὶ τῆς ἐξακριβώσεως τῶν εἰσπρακτέων, καὶ εἰς τοῦτο τὸ ἀλλότριον ἔργον κατηνάλωσε τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ καιροῦ αὐτοῦ.

Ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων ἐξηγεῖται ἀρκούντως, Κύριοι, διατὶ τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον καθυστέρησε καὶ καθυστερεῖ, ἐπὶ τῆς πρώτης αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ, κατὰ τὸ ἔτος **1837**· (διότι τὸ καταστατικὸν τοῦ **1836** εἰσῆλθεν εἰς ἐνέργειαν ἀπὸ ά. Ἰανουαρίου **1837**)· ὅτε ἡ καθυστέρησις ἦτον ἔτι μικρά, δὲν ἐδυνήθη νὰ ἐνασχολήσῃ ὅλους τοὺς λογιστὰς εἰς ἐπεξεργασίαν, διότι ἦτον ἀνάγκη νὰ σταλῶσιν οἱ πλεῖστοι αὐτῶν εἰς ἐπιθεωρήσεις, διὰ νὰ διδάξωσι τοὺς ὑπολόγους τὸ πρῶτον στοιχεῖον τοῦ ἀρτισυστάτου τότε νέου λογιστικοῦ· ἐπῆλθε, ἀνεπαισθήτως τὸ ἔτος **1840** καὶ τὸ Συνέδριον ἐνησχολεῖτο ἀκόμη εἰς τὸν λογαριασμὸν τοῦ ἔτους **1836**· ἐξεδόθη λοιπὸν τὸ ἀπὸ **9** Μαρτίου **Β**. Διάταγμα, δι' οὗ ἀνετέθη εἰς τὸ ά. τμῆμα τοῦ Συνεδρίου ἡ ἐξέλεγξις τῶν ἀπὸ τοῦ **1839** λογαριασμῶν, καὶ ἐντούτοις ἤρχισε νὰ ἐνασχολῆται τὸ Συνέδριον κατὰ προτίμησιν· ἀλλὰ μόλις ἐξελεγχθέντων τῶν λογαριασμῶν τῶν ἐτῶν **1839**, **1840** καὶ **1841**, ἐν ᾧ ἐγίνετο ἡ ἐξέλεγξις τῶν τοῦ **1843**, ἐπῆλθον ἀλλεπαλλήλως καὶ κατὰ τὸ **1843** καὶ κατὰ τὸ **1845** ἐλαττώσεις καὶ παύσεις, μετὰ τὰς ὁποίας ἦτον ἄφευκτος ἡ καθυστέρησις καὶ ταύτης τῆς σειρᾶς τῶν λογαριασμῶν. Τελευταῖον πληρωθεισῶν κατὰ τὸ **1846** καὶ **1847** κενῶν τινων θέσεων, ἐπανελήφθησαν δραστηριώτερον αἱ ἐργασίαι, ἀλλὰ καὶ τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον καὶ τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον αὐτὸ ἐθεώρησεν ἀναγκαιότερον νὰ προτιμηθῇ ἡ ἐξέλεγξις τῶν λογαριασμῶν τοῦ **1845**, ὡς πρῶτον ἔτος, διὰ τὸ ὁποῖον εὑρίσθη προϋπολογισμὸς παρὰ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων· ἑπομένως ἔμειναν ἀνεξέλεγκτοι οἱ τοῦ **1842**, **1843** καὶ **1844**· ὑπάρχουν λοιπὸν σήμερον ὅλως ἀνεξέλεγκτοι λογαριασμοὶ οἱ τῶν ἐτῶν **1837**, **1838**, ἐν μέρει τῶν **1842**, οἱ τῶν **1843**, **1844** καὶ **1847**. Ἡμιεξελεγμένοι δὲ οἱ τῶν **1834**, **1835**, **1836** καὶ **1842**. Καταγίνεται τὸ Συνέδριον εἰς τοὺς τοῦ **1845** καὶ **1846** καὶ ἤδη ἤρχισε νὰ ἐκδίδῃ ἀποφάσεις ἐπὶ τῶν τοῦ **1845**.

Σημειωτέον, ὅτι ἐνταῦθα ὁ λόγος εἶναι περὶ λογαριασμῶν τῶν ταμείων· οἱ τῶν ἄλλων ὑπολόγων ὡς ἁπλούστεροι καθυστεροῦν ὀλιγώτερον. Οἱ τῶν τελωνῶν λογαριασμοὶ εἶναι ἐπεξεργασμένοι μέχρι τέλους τοῦ **1845** καὶ ἐν μέρει διὰ τὸ **1846**. Οἱ τῶν ἀλαταποθηκαρίων μέχρι τέλους τοῦ **1846** καὶ ἐν μέρει διὰ τὸ **1847**. Ἀλλ' εἶναι μὲν οἱ ῥηθέντες λογαριασμοὶ ἐπεξεργασμένοι ὑπὸ λογιστῶν, δὲν εἶναι ὅμως καὶ ἐπιθεωρημένοι ὑπὸ ἐλεγκτῶν. Ἐπέκειντο τῶν **100** ἐκθέσεων λογιστῶν μένουν εἰς τὸ ἀρχεῖον δι' ἔλλειψιν ἐλεγκτῶν.

Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων, ἐὰν τὸ προσωπικὸν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου μείνῃ ὡς εἶναι ἀπὸ τοῦ **1843** περιωρισμένον, δὲν θέλει δυνηθῇ κατὰ τὸν ἀνωτέρω γενόμενον ὑπολογισμὸν νὰ παραιώσῃ ποτὲ τὴν ἐπισωρευθεῖσαν παρ' αὐτῷ ἐργασίαν καὶ νὰ ἐξελέγξῃ κατ' ἔτος τοὺς τοῦ ἀμέσως προηγουμένου ἔτους λογαριασμούς.

Ἡ ἔγκαιρος ὅμως ἐξέλεγξις τῶν λογαριασμῶν τῶν ὑπολόγων, εἰς τοὺς ὁποίους ἐμπιστεύεται τὸ δημόσιον τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας του, ἡ ἐκδίκασις αὐτῶν ὑπ' ἀρχῆς ἀνεξαρτήτου, μόνην φρουτίδα ἐχούσης τὴν ῥηθεῖσαν ἐξέλεγξιν, ἡ διὰ τῶν ἀτομικῶν λογαριασμῶν ἐξακρίβωσις τῆς ὀρθότητος τῶν εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα ὑποβαλλομένων ἀπολογισμῶν, εἶναι ἔργα, τῶν ὁποίων καὶ τὴν ἀνάγκην καὶ τὴν σπουδαιότητα αὐτὴ ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν. Ἡ ἐπὶ τῶν ἀπολογισμῶν τοῦ **1843** καὶ **1844** ἐπιτροπήσας, Κύριοι, πρὸ πάντων τὴν ἔκθεσιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἐζήτησε, καὶ εἶχε δίκαιον ἡ ἐπιτροπή σας, διότι τὸ ἔργον τῆς ἐξελέγξεως δὲν εἶναι ἔργον προχείρως καὶ ἐπιπολαίως κατορθωτόν· ἀλλὰ διὰ νὰ κατορθοῦται ἐγκαίρως καὶ δεόντως, εἶναι ἀνάγκη νὰ χορηγηθῶσιν εἰς τὴν ἐπιφορτισμένην αὐτὸ ἀρχὴν τὰ ἀναγκαῖα μέσα.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, Κύριοι, λαβὼν τὰς διαταγὰς τοῦ Βασιλέως, σᾶς ὑποβάλλω Νομοσχέδιον περὶ συμπληρώσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, κατὰ τὸ ἀπὸ **23** Ὀκτωβρίου **1836** καταστατικὸν αὐτοῦ. Ἡ εἰς ἐκεῖνο ἐπάνοδος συνεπάγεται φυσικῷ τῷ λόγῳ τὴν ἀκύρωσιν τοῦ ἀπὸ **3** Ἰουνίου **1843** Β. Διατάγματος, δι' οὗ εἶχον καταργηθῇ χάριν οἰκονομίας θέσεις τινές· συνεπάγεται ἄρα καὶ δαπάνης αὔξησιν.

Μολονότι συναισθάνομαι ὡς ἐκ τῆς θέσεώς μου ὑπὲρ πάντα ἄλλον τὴν ἀνάγκην τοῦ περιορισμοῦ τῶν δαπανῶν τοῦ κράτους εἰς τὰς ἀπολύτως ἀναγκαίας, δὲν ἐδίστασα πυρῶς εἰς τὸ νὰ προτείνω τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος αὔξησιν, διότι θεωρῶ αὐτὴν ἀν-

παποδιδομένην πολλαπλασίως διὰ τοῦ ἀποτελέσματος, τὸ ὁποῖον θέλουν φέρει αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης συγκροτουμένου.

Τῷ ὄντι, Κύριοι, ὅταν, ἐξελεγχθέντων τῶν καθυστερούντων λογαριασμῶν, γείνωσι τελευταῖον γνωστὰ τ' ἀληθῆ ποσὰ τῶν πολλῶν ἐκείνων καθυστερούντων, τὰ ὁποῖα καταδεικνύονται μὲν εἰς τοὺς ἐτησίους γενικοὺς λογαριασμοὺς τῆς οἰκονομικῆς διαχειρήσεως καὶ εἰς τοὺς ἀπολογισμοὺς τῶν χρήσεων ὡς συμποσούμενα εἰς 15 ἑκατομμύρια καὶ ἐπέκεινα, δὲν εἶναι οὔτε ἀκριβῶς ἀναλελυμένα κατ' ὀφειλέτην, οὔτε ἐγγεγραμμένα εἰς τὰ δημόσια βιβλία, δὲν θέλετε συγχαρῆ εὐθὺς ὅτι ἐδώσατε τὰ μέσα τοῦ νὰ περαιωθῆ ἡ τοιαύτη κολοσσαία ἐργασία; Τὸ κατ' ἐμὲ ἅμα ἀναλαβὼν τὴν διοίκησιν τῶν οἰκονομικῶν τοῦ κράτους ἐθεώρησα σπουδαιότερον ἔργον τὴν τακτοποίησιν τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὸ μέρος τοῦτο. Ἤδη ἔλαβα τὰ ἀπαιτούμενα μέτρα, ὥστε ἀπὸ τὸ ἔτος 1848 τὰ εἰσπρακτέα νὰ ἐξελέγχωνται ἐγκαίρως ἐν τῷ ὑπουργείῳ καὶ νὰ ἐγγράφωνται εἰς τὰ δημόσια βιβλία.

Ἀλλὰ τῶν ἀπὸ τὰ παρελθόντα ἔτη εἰσπρακτέων, ἐξ ὧν πηγάζουν τὰ καθυστεροῦντα, ἐνόμισα καταλληλότερον ν' ἀφεθῆ ἡ ἐξέλεγξις εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, ἀφ' οὗ φθάσαν ἀνέλαβεν ἤδη αὐτήν, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται. Ἐνόμισα δὲ τοῦτο καταλληλότερον, τὸ μὲν διότι, γενομένης τῆς ἐξελέγξεως αὐτῶν συγχρόνως μετὰ τῶν λογαριασμῶν τῆς λοιπῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπολόγων, καθίσταται τὸ ἔργον εὐχερέστερον, τὸ δὲ καὶ διότι διαφόρων διαχειρίσεων καθυστεροῦντα εἶναι ἤδη παρ' αὐτοῦ ἐξελεγμένα.

Ὅταν οὖν θεῶ τὸ ἔργον τοῦτο, συνδυαζόμενον μὲ τὸ τῆς ἐπιξεργασίας τῶν καθυστερούντων λογαριασμῶν, περαιωθῆ, ἡ ἐκ τῆς αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ συνεδρίου δαπάνη, συμποσουμένη εἰς δραχ. 28,000 περίπου κατ' ἔτος, θέλει ἐκλείψει· κατὰ πᾶσαν δὲ πιθανότητα θέλει ἐλαττωθῆ τότε καὶ αὐτὴ ἡ νῦν προσδιωρισμένη διὰ τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, διότι, τακτοποιηθείσης ἅπαξ τῆς περὶ τὰ εἰσπρακτέα ὑπηρεσίας, ἡ ἐπεξεργασία τῶν λογαριασμῶν θέλει περαιοῦται ἐν ἀσυγκρίτως βραχυτέρῳ διαστήματι χρόνου.

Πρὶν δώσω πέρας εἰς τὴν παροῦσαν ἔκθεσιν, ὀφείλω νὰ ἐξηγήσω τὸν λόγον τῆς διατάξεως τοῦ 2 ἄρθρ. τοῦ νομοσχεδίου.

Κατὰ τὸ ἀπὸ 25 Ἀπριλίου 1839 Β. Διάταγμα (Ἐφημερὶς τῆς Κυβερνήσεως ἀρ. 9 σελ. 45), δι' οὗ ἐρμηνεύθη τὸ ἄρθρον 22 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, αἱ ἀποφάσεις

αὐτοῦ ὑπόκεινται εἰς μόνον τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἀναιρέσεως· ἀναιρεθείσης δὲ τυχὸν τῆς ἀποφάσεως, ἡ ὑπόθεσις ἐπανέρχεται πάλιν εἰς τὸ Συνέδριον, καὶ δικάζεται ὁριστικῶς, μηδενὸς πλέον ἐνδίκου μέσου ὄντος δεκτοῦ. Διὰ νὰ μὴ δικάζωσι λοιπὸν καὶ πάλιν τὰ αὐτὰ μέλη, καὶ καταστρέφηται οὕτω τὸ μόνον συγχωρημένον κατὰ τῶν ἀποφάσεων αὐτοῦ ἔνδικον μέσον, διῃρέθη τὸ Συνέδριον εἰς 2 τμήματα, διὰ νὰ φέρωνται ἐνώπιον τοῦ ἑτέρου αὐτῶν αἱ ἀναιρούμεναι τυχὸν ἀποφάσεις τοῦ ἑτέρου. Ὁ προσδιορισμὸς ἰδιαιτέρων ἔργων εἰς ἑκάτερον τῶν τμημάτων ἔγεινε μόνον διὰ νὰ τεθῆ ὅριόν τι μεταξὺ τῶν καθυστερούντων λογαριασμῶν, καὶ τῶν τῆς τρεχούσης ὑπηρεσίας.

Ἡ φορὰ τῶν πραγμάτων, καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας μετεκίνησε μέχρι τοῦδε τὸ κατ' ἀρχὰς τεθὲν ὅριον· εἶναι ἑπομένως ὀρθότερον ν' ἀρθῆ ἐκ τοῦ μέσου τὸ ὅριον τοῦτο, ὡς ἐκ τοῦ ὁποίου θέλει ἐμποδισθῆ ἡ ταχίστη ἐξέλεγξις τῶν ἀπὸ τοῦ 1845 λογαριασμῶν, ἐὰν ἀνατεθῆ εἰς μόνον τὸ ἓν τῶν τμημάτων· ἐξ ἐναντίας, ἐνασχολουμένων ἄνευ διακρίσεως ἐποχῆς καὶ τῶν 2 τμημάτων, δύνανται ὅλα τὰ μέλη καὶ ὅλοι οἱ λογισταὶ νὰ ἐπιληφθῶσιν ἀμέσως τῶν λογαριασμῶν τοῦ 1846 καὶ 1847· ἅμα δὲ περαιώσωσιν αὐτούς, ἐὰν μὲν φθάσωσι νὰ παρουσιασθῶσι καὶ οἱ τοῦ 1848, νὰ ἐξελέγξωσι καὶ τούτους, ὅλοι δὲ ὁμοῦ νὰ ἀνασχοληθῶσι τότε εἰς τοὺς καθυστεροῦντας λογαριασμούς, μεχρισοῦ ἔλθῃ ἡ ἐποχὴ τῆς παρουσιάσεως τῶν τοῦ 1849, ἅμα δὲ παρουσιασθέντων, τότε νὰ ἐξελέγξωσιν αὐτοὺς ταχίστα, καὶ πάλιν νὰ ἐπαναληφθῶσιν ὅλοι ὁμοῦ εἰς τοὺς καθυστεροῦντας. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θέλει κατορθωθῆ βεβαίως πολὺ ταχύτερον τὸ νὰ παρουσιασθῶσι γενικαὶ ἐκθέσεις τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἐπὶ τῶν ἀπὸ τοῦ 1845 ἀπολογισμῶν· ἄλλως τε τοιαύτη εἶναι καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἡ γνώμη.

Μετὰ τὴν μακρὰν ταύτην ἔκθεσιν τῶν λόγων, διὰ τοὺς ὁποίους ἡ κυβέρνησις ἐθεώρησεν ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ τὴν αὔξησιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Συνεδρίου, καὶ τὴν ἄνευ διακρίσεως ἐποχῆς ἐξέλεγξιν τῶν λογαριασμῶν παρ' ἑκατέρου τῶν τμημάτων αὐτοῦ, ἐλπίζω, Κύριοι, ὅτι θέλετε πεισθῆ περὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ ψηφίσητε τὸ μετὰ τῆς παρούσης ὑποβαλλόμενον εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 13 Ἰουλίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Τ. ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑξῆς νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 12 Ἰουλίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Τ. ΜΑΓΓΙΝΑΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Τὸ προσωπικὸν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου συμπληροῦται κατὰ τὸ ἀπὸ 23 Ὀκτωβρίου 1836 καταστατικόν αὐτοῦ, καὶ ἀκυροῦται διὰ τοῦ παρόντος τὸ ἀπὸ 3. Ἰουνίου 1843. Β. Διάταγμα.

Ἄρθρ. 2. Ἀμφότερα τὰ τμήματα τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἐνασχολοῦνται εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τῶν λογαριασμῶν τῶν διαφόρων διαχειρίσεων, χωρὶς διάκρισιν ἐποχῆς, καὶ ἀκυροῦνται διὰ τοῦ παρόντος τὰ περὶ τούτου ἄλλως διατεταγμένα ἐν τῷ 4 ἄρθρῳ τοῦ εἰρημένου καταστατικοῦ καὶ ἐν τῷ ἀπὸ 9 Μαρτίου 1840. Β. Διατάγματι.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας κτλ. κτλ. κτλ.

Ἀνέγνω ὡσαύτως νομοσχέδιον περὶ τροποποιήσεως ἄρθρου τινος τοῦ περὶ φορολογίας νόμου τοῦ 1848 μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὸ ἐκθέσεως, ἔχουσι δ' οὕτως.

«ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ § ά. τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ περὶ φορολογίας νόμου.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Ὁ περὶ φορολογίας νόμος διὰ τὸ 1846 ὑπέβαλεν εἰς τελωνιακὸν δικαίωμα τὰ βαλανίδια Κέας, Λακωνίας καὶ Λακεδαίμονος εἰς λεπτὰ 65 τὸ καντάρι, ὡς φαίνεται εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς βουλῆς, τόμον β'. σελ. 1300· ἀλλ' εἰς τὴν ἐκτύπωσιν καὶ διὰ τῆς ἐφημερίδος δημοσίευσιν τοῦ νόμου τούτου παρεισέρρυσε

λάθος τυπογραφικὸν σημειωθέντος τοῦ τέλους εἰς λεπτὰ 56 ἀντὶ 65.

Τὸ λάθος τοῦτο παρηκολούθησε καὶ τὸν δημοσιευθέντα νόμον κατὰ τὸ 1847 ὡς ἐν ἰσχύϊ τεθέντα ἀπαραλλάκτως σχεδὸν μὲ τὸν τοῦ προηγουμένου ἔτους.

Κατὰ δὲ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, μολονότι ὁ περὶ φορολογίας νόμος ὑπέστη διαφόρους τροποποιήσεις, ἐπειδὴ ὅμως τὸ μέτρον τῶν εἰς τὰ τελωνεῖα εἰσπραττομένων φόρων ἔμεινεν ὅλως ἀτροποποίητον, ἀντεγράφη εἰς τὸ ὑποβληθὲν εἰς τὰς βουλὰς νομοσχέδιον ὅπως εἶχε δημοσιευθῆ κατὰ τὸ 1846 καὶ 1847, ἤτοι εἰς λεπτὰ 56 καὶ οὕτως ἔγεινε παραδεκτόν, χωρὶς νὰ παρατηρηθῆ τὸ παρεισρύσαν λάθος, οὔτε κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ νομοσχεδίου, οὔτε κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ εἰς τὰς βουλάς.

Ἀλλ' ἤδη, ἐκδιδομένων τῶν ἀναγκαίων ὁδηγιῶν πρὸς τὰς ἀρχὰς περὶ τῶν εἰς τελωνεῖα τοῦ κράτους εἰσπραττομένων φόρων, ἀνεκαλύφθη τὸ λάθος τοῦτο.

Ἐπειδὴ δὲ, ἂν καὶ ὡς ἐκ τοῦ κατὰ τὸ 1846 καὶ 1847 ἀνωτέρω λάθους τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα ἐπὶ τῶν βαλανιδίων Κέας, Λακωνίας καὶ Λακεδαίμονος εἰσεπράχθη ἀντὶ λεπτὰ 65 πρὸς λεπ. 56 δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ λάθος τοῦτο καὶ εἰς τὴν φορολογίαν τοῦ 1848, διότι ἐκτὸς τῆς γενομένης εἰς τὸ δημόσιον ζημίας, γεννᾶται καὶ ἄλλο ἄτοπον τῆς ἀνισότητος, διότι ἐνῷ τὰ βαλανίδια τῶν ἀνωτέρω μερῶν ὡς καλλιτέρας ποιότητος ὑποβάλλονται εἰς ἔγγειον φορολογίαν δρ. 1:10 τὸ καντάρι, ὡς πρὸς τὸ τέλος ἐπιβαρύνονται μὲ λεπτὰ 56 ἐνῷ τὰ τῶν ἄλλων μερῶν καίτοι κατωτέρας ποιότητος ὑποβάλλονται εἰς λεπτὰ 60.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους ὑποβάλλων εἰς τὴν βουλὴν τὸ περὶ τροποποιήσεως, ἢ ἐπανορθώσεως τοῦ παρεισφρύσαντος λάθους νομοσχέδιον, ἐξαιτοῦμαι τὴν παραδοχὴν καὶ ψήφισίν του.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 12 Ἰουλίου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς Τ. ΜΑΓΓΙΝΑΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ § ά. ἐδάφ. 2 τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ περὶ φορολογίας νόμου.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ, ὅπως ἔχει εἰς τὴν

βουλὴν παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, κἰα ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 12 Ἰουλίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Τ. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς βουλῆς καὶ τῆς γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρ. 1. Ὁ § ά. ἐδάφ. 2 τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ ἀπὸ 19 Ἀπριλίου περὶ τροπολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος νόμου ἔχοντος οὕτω· α διὰ τὴν Κέαν, Λακωνίαν καὶ Λακεδαίμονα.

Ἔγγειος φόρος	δρ. 1:10
Τελωνιακὸν δικαίωμα	λ. 56

Τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς.

Ἔγγειος φόρος	δρ. 1:10
Τελωνιακὸν δικαίωμα	λ. 65

Ἄρθρ. 2. Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς θέλει ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον. α

Μετὰ τοῦτον λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, παρετήρησεν ὅτι ἡ βουλὴ εἰς διαφόρους συνεδριάσεις εἶχε ζητήσει πληροφορίας περὶ τῶν καθ' ὑπέρβασιν γενομένων ἐξόδων ὑπὸ τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, νῦν δὲ βουλευτοῦ Μαντινείας. Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου λοιπὸν τούτου παρουσιάζει ἤδη εἰς τὴν βουλὴν περιληπτικὸν πίνακα συνοδευόμενον μὲ 12 ἔτι εἰδικοὺς περὶ τῶν δαπανῶν τούτων πραγματευομένους, ἐὰν δὲ τὸ σῶμα νομίσῃ ὅτι καὶ ἄλλαι πληροφορίαι εἰσὶν ἀναγκαῖαι, δύναται προσκληθεὶς νὰ δώσῃ καὶ ταύτας.

Παρατηρήσαντος δέ τινος ὅτι τὰ ἔγγραφα ταῦτα πρέπει νὰ συνοδεύωνται καὶ ὑπ' ἐγγράφου τινὸς τοῦ ὑπουργείου, ἀπήντησεν οὗτος ὅτι ὑπάρχει καταλογός τις, ἐν ᾧ ἐπισυνάπτονται ὅλα ταῦτα. Ἐπομένως ἀποφασίσθη νὰ δοθῇ ὁ πίναξ εἰς τύπον καὶ διανεμηθῇ πρὸς τοὺς βουλευτάς.

Ἐπανελήφθη ἀκολούθως τὸ ἀνωτέρω περὶ πειθαρχικῶν ποινῶν τῶν δημάρχων ζήτημα, ἐφ' οὗ παρετήρησέ τις ὅτι περιττὸν νὰ ἐνδιατρίψῃ πάλιν τὸ σῶμα ἐπὶ ζητήματος, περὶ οὗ τοσαῦτα ἐρρέθησαν, ἐπειδὴ, ὡς πληροφορεῖται, ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς καταγίνεται περὶ τὴν σύνταξιν νομοσχεδίου τὰς ποινὰς ταύτας ἀφορῶντος καὶ μετὰ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας θέλει τὸ εἰσαγάγει ἴσως εἰς

τὴν βουλήν. Ἐπειδὴ δὲ τότε θέλει γείνει ἡ ἀναγκαία ἀνάπτυξις κατὰ τὴν συζήτησιν, περιττὸν κόπον νομίζει νὰ ἐνασχοληθῇ αὖθις ἡ βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τούτου.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι ἡ ἀνωτέρω γνώμη εἶναι πρότασις νέα παρεμπίπτουσα εἰς τὸ ζήτημα, τὴν ὁποίαν καὶ διὰ τῆς ψήφου του καὶ διὰ λόγου ὑποστηρίζει· ἐν ἀνάγκῃ δὲ ζητεῖ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου τὸν λόγον, διότι ἴσως εἶναι δίκαιον νὰ ἀναβληθῇ πρὸς καιρὸν ἡ ὁριστικὴ ἐπ' αὐτοῦ ἀπόφασις τῆς βουλῆς, διὰ νὰ μὴ ἀνασταλῇ οὕτω πᾶσα τῆς Κυβερνήσεως πορεία, ἀπεκδυομένης διὰ μιᾶς ὅλης τῆς ἐπὶ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν δικαιοδοσίας.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι ἡ ἀνωτέρω γνώμη εἶναι πρότασις, ἥτις ἐξήγησεν εἰς τὸ σῶμα τί σκέπτεται τὸ ὑπουργεῖον καὶ τί ἐνεργεῖ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος· ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον ἅπαν παρίσταται ἤδη ἐνώπιον τῆς βουλῆς καὶ αὐτὸ εἶναι ἁρμόδιον νὰ διαβεβαιώσῃ τὰ περὶ τούτου· διὸ ἄνευ τῆς ἀναγκαίας ὁμολογίας τοῦ ὑπουργοῦ δὲν πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ πρότασις.

Ἐπιβεβαιώσαντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ ὅτι ἅμα συγκατατεθῇ τὸ νέον ὑπουργεῖον, ἔλεγε πρὸς τοὺς ἄλλους εἰς ὥριμον σκέψιν τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, καὶ ἅπαντες συμφώνως οἱ ὑπουργοὶ ἀπεράσισαν νὰ καθυποβληθῇ προσηκόντως τὸ ἀναγκαῖον περὶ τούτου νομοσχέδιον, διὰ νὰ συμπληρωθῇ ὁσονοῦπω τὸ κενὸν τοῦτο τῆς νομοθεσίας, ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι περιττὴ πᾶσα περαιτέρω συζήτησις, ἀφοῦ καὶ οἱ ὑπουργοὶ αὐτοὶ ἀναγνωρίζουσι τὸ κενὸν τοῦτο καὶ συνομολογοῦντες τὸ κατεπείγον τῆς συμπληρώσεως αὐτοῦ, ὑπόσχονται ὅτι θέλουσι καθυποβάλει μετ' οὐ πολὺ τὸ ἁρμόδιον νομοσχέδιον.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι ἡ περὶ τούτου συζήτησις τὸ κατ' ἀρχὰς ἤρξατο, διὰ νὰ γίνῃ ἡ λύσις, ἐὰν οἱ νομάρχαι δύνανται νὰ ἐπιβάλλωσι τὰς μέχρι τοῦδε πειθαρχικὰς ποινὰς κατὰ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν. Καὶ τοῦτο μὲν ἦτον ὁ κύριος τοῦ ἀντικειμένου σκοπός. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ ὑπουργεῖον ἀπεφήνατο ἤδη τὰ δέοντα περὶ τούτου, καὶ ἔρθασεν ἡ βουλὴ εἰς τὸ τέρμα, ὃ ἐπεθύμει, περιττὸν νὰ προχωρήσῃ εἰς ἄλλην νεωτέραν ἀπόφασιν.

Ἀντέλεξεν ἄλλος πρὸς ταῦτα ὅτι ἀπ' ἐναντίας δὲν ἔρθασεν ἡ βουλὴ εἰς τὸν σκοπὸν πρὸς ὃν ἔτεινε, διότι τὸ ὑπουργεῖον συνωμολόγησε τὸ κατὰ τοῦτο ἐλλιπὲς τῆς νομοθεσίας καὶ ὑπεσχέθη τὴν ταχεῖαν εἰσαγωγὴν νομοσχεδίου· αὐτὰ δὲ ταῦτα οὐδὲν προσθέτουσιν ἄλλο ἢ ἐπιβεβαιοῦσι μόνον ὅτι δὲν ὑπάρχει τοιοῦτος περὶ πειθαρχικῶν ποινῶν νόμος, καὶ πρέπει, καὶ εἶναι ἀπαραίτη-

τον να καταργηθώσιν αμέσως. Κἂν δε ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς εἶπεν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἠσθάνθη μόλις ἀπαρτισθὲν αὐτὴν τὴν ἀνάγκην, παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἀνάγκη αὕτη δὲν ἀνεγνωρίσθη σήμερον μόνον καὶ πρὸ τριῶν ἢ τεσσάρων ἐτῶν τὴν ἠσθάνθησαν· ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ τοῦτο μόνον, ἀνάγκη νὰ παύσῃ ἡ περαιτέρω κατάχρησις τῶν ποινῶν, καὶ τοῦτο εἶναι τὸ θέμα ἐφ' οὗ πρέπει νὰ σκεφθῇ ἡ βουλή. Καὶ ὑπεσχέθη μὲν τὸ ὑπουργεῖον νὰ εἰσαγάγῃ τὸν ἀμοιβαῖον νόμον· ἀλλ' ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ, τὸ ὁποῖον θέλει παρέλθει ἐωσοῦ τὸ νομοσχέδιον τελειοποιθῇ, τί πρέπει νὰ γίνῃ; Θέλει ἐξακολουθήσει τὸ ὑπουργεῖον τὴν τετριμμένην πορείαν, ἢ θέλει καταργήσει τὴν περαιτέρω ἐξακολούθησιν τοῦ κακοῦ; Ἀναμοιβόλως πρέπει νὰ πράξῃ τὸ δεύτερον. Τοῦτο δὲ εἶναι δικαιότατον, καθ' ὅσον οὐδὲ τὸ 44 ἄρθρον τοῦ περὶ δήμων νόμου, οὐδ' ἄλλη οὐδεμία διάταξις πραγματεύεται περὶ πειθαρχικῶν τῶν δημάρχων ποινῶν, καὶ μόνον περὶ τῶν διαρκῶν κάμνει λόγον. Ἐπὶ τούτοις δ' ἀνέγνω τροπολογίαν ὁρίζουσαν πᾶσαν περαιτέρω ἀναστολὴν τῶν μέτρων τούτων ἐωσοῦ εἰσαχθῇ τὸ ῥηθὲν νομοσχέδιον.

Παρατηρήσαντος δ' ἄλλου ὅτι ἐν περιπτώσει ἐφαρμογῆς τοιούτων ποινῶν θεωρεῖται ὑπεύθυνος ὁ ἐνεργήσας αὐτὴν διοικητικὸς ὑπάλληλος, οὐχὶ δὲ καὶ ὁ ὑπουργός, λαβὼν τὸν λόγον ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι ἡ ἀνωτέρω προταθεῖσα τροπολογία δὲν εἶναι νόμος, ἀλλὰ σχετικόν τι νόμου, τὸ ὁποῖον ἐν αὐτῷ τῷ νόμῳ δύναται νὰ ὑπάρξῃ. Ἐὰν δὲ θεωρηθῇ ὡς προβούλευμα, πρέπει νὰ εἰσαχθῇ πρῶτον εἰς τὴν βουλήν. Ἐὰν θέμα, πρέπει νὰ διέλθῃ τὴν κανονισμένην γραμμήν. Συμφωνεῖ δ' ἄλλως καὶ ὁμολογεῖ μάλιστα ὅτι πολλοὶ μέχρι τοῦδε δήμαρχοι ἐπαύθησαν διὰ πολιτικοὺς λόγους, πολλὰ δημοτικὰ συμβούλια διελύθησαν καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν μᾶλλον φρολογουμένων εἰσήχθησαν πολλάκις εἰς δίκην καὶ ἐφυλακίσθησαν ἐν ὥρᾳ τῶν ἐκλογῶν, διὰ νὰ μὴ δώσωσι τὴν ψῆφόν των εἰς τὴν ἐναντίαν μερίδα. Ὅλα ταῦτα ὁμολογεῖ ὅτι ἔγειναν, καὶ ἀναγνωρίζει τὸ παράνομον τῶν πράξεων τούτων. Ἀλλά, ἐπειδὴ ἐγένοντο, ἔπεται ὅτι θέλουσιν ἐνεργηθῇ τὰ αὐτὰ καὶ ἐπὶ τοῦ νῦν ὑπουργείου; Ἄλλως αὐτὸ εἰσέτι δὲν ἐνήργησέ τι καὶ ἡ βουλὴ πρέπει νὰ ἴδῃ πρῶτον τὰς πράξεις του. Κηρύττει δὲ ἀπὸ τοῦδε πανδήμως ὅτι οὔτε πρόσωπον, οὔτε νόμος, οὔτε ἰδέα θέλει ποτὲ παραβιασθῇ ἀπὸ τὸ ἐνεστὼς ὑπουργεῖον, καὶ πρόγραμμα αὐτοῦ θέλει εἶσθαι ὁ νόμος. Διὸ καὶ ὡς πρὸς τὰς ἀνωτέρω πειθαρχικὰς ποινὰς διαβεβαιοῖ τὴν βουλὴν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν θέλει ἐνεργήσει τι μέχρι τῆς

ἐκδόσεως νόμου, οὐδὲ θέλει παραβιάσει ποσῶς τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τούτων. Διὰ τοῦτο δὲν δυσκολεύεται μὲν τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὴν ἀποδοχὴν τοῦ θέματος, διότι αὐτὸ εἶναι σύμφωνον μὲ τὴν πρόθεσίν του, ἀλλὰ δὲν εἶναι κατάλληλος ὁ καιρός, καὶ κατά τινα τρόπον ἐξάγεται ὅτι ἡ βουλὴ δὲν ἔχει τὴν ἐλαχίστην εἰς τὸ ὑπουργεῖον πίστιν, καὶ διὰ τοῦτο ζητεῖ νὰ θέσῃ φραγμὸν πρὸ αὐτοῦ. Δὲν πρέπει δὲ νὰ ὑποθέσῃ τις ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θέλει ἐπιθυμήσει ποτὲ νὰ μὴ ἐφαρμοσθῇ κατά τι ὁ νόμος, δώτι οἱαδήποτε ἀρχὴ ἢ πρόσωπον εἶναι ἀπὸ τοῦ ἴσου ἀνεκτὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον. Δὲν πρέπει λοιπὸν ἡ βουλὴ νὰ ζητήσῃ σήμερον τὴν μὴ ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω ποινῶν, καὶ ἂν ἀναβληθῇ ἡ τοιαύτη ἀπόφασις δι' ὀλίγας ἡμέρας, τὸ νομοσχέδιον θέλει ἐπέλθει ταχέως, χωρὶς νὰ γίνωσιν αἱ τοιαῦται κατὰ τοῦ ὑπουργείου παρεξηγήσεις. Ἄλλως τε, τὸ ὑπουργεῖον εἶναι ὅλως ἀδιάφορον ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ποινῶν τούτων, ἐπειδὴ ὡς εἶπε, δὲν πρόκειται νὰ παρανομήσῃ.

Ἀπήντησεν ὁ τὴν τροπολογίαν προτείνας ὅτι μετὰ λύπης ἤκουσε τὸν ὑπουργὸν ἀποδιδόντα τὴν περὶ ἀναστολῆς τῶν ποινῶν ἰδέαν εἰς ἔλλειψιν ἐμπιστοσύνης, καὶ παρατηρεῖ ὅτι τὸ προκείμενον ζήτημα δὲν ἔλαβε τὴν ἀρχήν του ἐπὶ τοῦ νῦν ὑπουργείου, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκατόχου αὐτοῦ, ὥστε οὐδεμία δύναται ν' ἀποδοθῇ ὑπόνοια κατὰ τοῦ παρόντος. Ἀλλ' ἀφοῦ τὸ ζήτημα τοῦτο ἤρχισεν ἤδη, πρέπει καὶ νὰ λυθῇ ὡς ἐτέθη. Δὲν πρόκειται ἄρα περὶ ἐμπιστοσύνης τοῦ ὑπουργείου, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς καὶ σύμπασα ἴσως ἡ βουλὴ ἔχει τὰ εὐγενέστερα αἰσθήματα πρὸς αὐτό, καθ' ὅσον μάλιστα δὲν ἔπραξεν ἔτι οὐδὲν ἄτοπον ἢ παράνομον. Ἐὰν δὲ δὲν διώρθωσεν ἔτι τὸ ὑπουργεῖον λεπτοτάτας τινὰς ἐλλείψεις, δὲν θεωρεῖ ταύτας οὐσιώδεις ἢ ἐπιβαρυντικάς. Παρατηρεῖ δὲ ὅτι ἡ κατάχρησις αὕτη τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν δὲν εἶναι νέα, οὐδ' ἄρχεται ἀπὸ τῆς Σεπτεμβριανῆς μεταβολῆς, ἀλλὰ πολὺ πρότερον ἔλαβε τὴν ὕπαρξιν αὐτῆς καὶ ἐγίνοντο τοιαῦται πειθαρχικῶν ποινῶν καταχρήσεις, αἵτινες πρέπει νὰ ἐκλείψωσιν ἤδη, ἀφοῦ τὸ σύνταγμα ἀποκρούει πᾶσαν ποινήν, μὴ ὁρίζοντος αὐτὴν νόμου. Ἐπειδὴ δὲ ἐγένετο ἤδη προφανὲς ὅτι τοιοῦτος νόμος κατὰ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν δὲν ὑπάρχει, τὸ δὲ ὑπουργεῖον συνωμολόγησε τοῦτο, ἀναμφιβόλως οὐδ' ἡ βουλὴ οὐδὲ τὸ ὑπουργεῖον δύνανται νὰ εἴπωσι πλέον ὅτι «ἀληθῶς δὲν ὑπάρχει νόμος, ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ ἂς ἐμμένωμεν εἰς τὴν παρανομίαν ἐωσοῦ ἐκδοθῇ ὁ ἀναγκαῖος νόμος.» Διὰ τοῦτο οὐ μόνον καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα τῆς τοῦ νόμου ἐκδόσεως δὲν

πρέπει νὰ ἐμμείνωμεν εἰς τὰ μέτρα ταῦτα, ἀλλ' οὐδὲ μίαν, εἰ δυνατόν, ἡμέραν ἀφοῦ ἀνεγνωρίσθη πλέον τὸ παράνομον τῶν τοιούτων ποινῶν. Ἐκ τούτων λοιπὸν συνετάχθη καὶ ἡ περὶ ἧς πρόκειται τροπολογία, ἥτις τὴν ἀναστολὴν τῶν ποινῶν ὁρίζουσα εἶναι ἄμεσος συνέπεια τῆς συζητήσεως ταύτης, χωρὶς οὐδόλως νὰ παρεξηγῆται ἡ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ἐμπιστοσύνη.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι ἂν καὶ συμφωνεῖ μὲ τὰ ἐκ μέρους τοῦ προαγορεύσαντος ὑπουργοῦ ὡς πρὸς τὸ ἀποτέλεσμα ῥηθέντα, λαμβάνει ὅμως τὸν λόγον διὰ νὰ διευκρινήσῃ κατά τι τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν. Παρατηρεῖ δὲ ὅτι τέσσαρά τινα θεωρεῖ ἀπὸ τῆς μεταπολιτεύσεως ὑπουργεῖα· τὸ τοῦ Μαυροκορδάτου, τὸ τοῦ Κωλέττου, τὸ τοῦ Τσαβέλλα καὶ τὸ ἤδη ὑπάρχον τοῦ Κουντουριώτου, τὸ ὁποῖον εἴτε μετερρυθμίσθη ἀρτίως ἢ ἄλλως πῶς ἐτροποποιήθη θεωρεῖται καὶ πρέπει νὰ θεωρῆται ὡς ἕν, κατ' ἀρχὴν τοῦ συντάγματος ἀνεγνωρισμένην. Οὐδένα δὲ λανθάνει ὅτι ἡ περὶ τῶν δημοτικῶν νομοθεσία ὑπάρχει πολὺ πρὸ τῆς μεταπολιτεύσεως, ἀλλ' ἐλλειπὴς καὶ ἀκανόνιστος οὕτω δὲν ἐτακτοποιήθη εἰσέτι. Διὸ ἡ τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν κατάχρησις ἀνατρέχει εἰς τὴν πρὸ τῆς μεταβολῆς ἐποχὴν καὶ κατὰ διαδοχὴν τὴν παρέλαβον ὅλα τὰ μετὰ ταῦτα τέσσαρα ὑπουργεῖα, παραδεχθέντα συνήθειαν κακὴν, ἀλλὰ καθιερωμένην. Ἀλλ' ἤδη, ὅτε κατὰ τὴν προτεραίαν ἀπεδείχθη παρὰ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργοῦ ὅτι ραθυμίδες ὑποδεέστεραι ποινῶν δὲν ὑπάρχουσι καὶ ἤδη τὸ ὑπουργεῖον ὅλον τὰ αὐτὰ συνομολογεῖ, τὸ σῶμα πρέπει νὰ εὐχαριστηθῇ ὅτι ἡ κυβέρνησις ἀναγνωρίζει τὴν ἔλλειψιν ταύτην, καὶ ἐπομένως ὁδηγεῖται καὶ εἶναι ἀναντίῤῥητον πλέον ὅτι μέχρι τῆς ἐκδόσεως νόμου δὲν δύναται νὰ ἐξακουλουθῇ ἄλλο τι κατὰ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν ἐφαρμόζουσα, παρὰ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ῥητῶς ὁριζόμενα, ὥστε περιττὴ πᾶσα ἄλλη λύσις. Ἐννοεῖται δὲ ὡς συνέπεια ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ ἐπανορθώσῃ καὶ πᾶσαν ἐκ τῆς καταχρήσεως ταύτης προελθοῦσαν παῦσιν δημάρχων.

Μηδενὸς δὲ ἀντιτείναντος πρὸς ταῦτα, ἐπέρανεν ἄλλος ὅτι ἀληθῶς μὲν τὸ ὑπουργεῖον ὡμολόγησε τὴν κατὰ τοῦτο ἔλλειψιν τῆς νομολογίας, ἀλλ' ἐπίσης πρέπει νὰ ἐπανορθωθῇ καὶ ἡ παῦσις τοσούτων δημάρχων, οἵτινες ἐπὶ πλημμελήματι κατηγορούμενοι ἐπαύοντο, πρὶν δικασθῶσι, λόγῳ τοῦ ὅτι εἶναι δῆθεν δημόσιοι ὑπάλληλοι. Ἀλλ' ἡ κατὰ τῶν δημάρχων κατηγορία, οἵτινες διαφέρουσι τῶν ὑπαλλήλων, δὲν συνεπιφέρει καὶ τὴν παῦσιν αὐτῶν, πρὶν ἢ ὑποστῶσι τὴν δίκην· διὸ ὅταν τοιαῦται

παύσεις ἐγένοντο πρέπει ὡσαύτως νὰ ἐπανορθωθῶσιν, ὡς μὴ ὑποκειμένων τῶν δημάρχων εἰς τὴν αὐτὴν τῶν ὑπαλλήλων κατηγορίαν.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι διὰ τῆς ἀναπτύξεως, ἥτις ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐγένετο, ἡ βουλὴ προετίθετο ν' ἀποφανθῇ, ἐὰν οἱ νομάρχαι καὶ ἔπαρχοι ἔχωσι κατὰ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν πειθαρχικὴν ἐξουσίαν. Ἀλλ' ἤδη ὅτε ἡ βουλὴ καὶ τὸ ὑπουργεῖον εὑρέθησαν σύμφωνα, καὶ ποινὴ τοιαύτη δὲν ἐπιβάλλεται, ἀναμφιβόλως δὲν θέλουσιν εἶσθαι εἰς χρῆσιν, ἑωσοῦ ἐκδοθῇ ὁ ἁρμόδιος νόμος.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι τὸ 44 ἄρθρον τοῦ περὶ δήμων νόμου εἶναι ὅλως ἀόριστον καὶ ἐλαστικὸν, διότι ἀόριστος σχεδὸν ἐπιτρέπει τὴν τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν παῦσιν, ὥστε τὸ ἄρθρον τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἦναι φραγμὸς εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἐὰν ἤθελε τυχὸν νὰ λάβῃ τοιαῦτα μέτρα. Διὸ ἐπαναλέγει ὅτι προτιμότερον εἶναι ν' ἀρήσῃ ἡ βουλὴ τὸ ὑπουργεῖον ἐλεύθερον, ἑωσοῦ εἰσαχθῇ ὁ ἁρμόδιος νόμος καὶ δι' αὐτοῦ κανονισθῶσι τὰ πάντα, διότι ἄλλως ὁ προτιθέμενος οὗτος φραγμὸς δὲν εἶναι, ὡς εἶπεν, ἰσχυρός.

Ἐνταῦθα διαδεχθέντος τὴν ἕδραν τοῦ ἀντιπροέδρου, λαβὼν τὸν λόγον ὁ Κ. πρόεδρος εἶπεν ὅτι τὸ προκείμενον ζήτημα δὲν προεκάλεσεν οὔτε φόβος μὴ τυχὸν πάθῃ τις, οὔτε δυσμένεια ἢ δυσπιστία πρὸς τὸ ὑφιστάμενον ὑπουργεῖον, ἀλλ' ἡ ἀγνὴ, ἡ καθαρὰ καὶ δικαία ἐπιθυμία τῆς βουλῆς τοῦ νὰ ἐνισχύσῃ τὸν νόμον καὶ ματαιώσῃ πᾶν τὸ ἀντιβαῖνον εἰς τὰ ὑψηλὰ του θεσπίσματα. Διότι καὶ κατὰ τὸ μέρος τοῦτο τῆς νομοθεσίας ἡμῶν εἶναι καιρὸς νὰ προβῶμεν ἤδη ἐπὶ τὰ κρείττω, καὶ ἀφοῦ εἴδομεν τοσαύτας κατὰ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν παρεκτροπὰς, ἐπόμενον ἦτο νὰ φωτισθῶμεν καὶ ἕκαστος πρέπει νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τοῦ ῥήματος τούτου τὴν θεραπείαν τῶν ἀτοπημάτων αὐτῶν. Ἰδοὺ ὁ λόγος δι' ὃν τοσαύτη ἀνηγέρθη συζήτησις ὑπὲρ τοῦ καταπατουμένου νόμου. Ἀλλ' ὁ προκείμενος περὶ δήμων νόμος δὲν ὑπέστη τὴν ἐκβίασιν καὶ καταπάτησιν ταύτην ἐκ τῆς συνταγματικῆς ἡμῶν πολιτείας, ἀλλὰ πολὺ πρότερον εἶχεν ὑποκύψει εἰς τὴν παράνομον ταύτην βίαν, ὅτε τὸ ἔθνος ἐστερεῖτο τῶν κυριαρχικῶν αὐτοῦ δικαίων καὶ οὐδεμία φωνὴ ἐλευθέρα ἠδύνατο νὰ ἐγερθῇ ὑπὲρ τοῦ πάσχοντος νόμου. Ἐκ τούτου λοιπὸν ἐνεφώλευσεν ἔκτοτε ἡ κατάχρησις αὕτη. Ἐπῆλθεν ἀκολούθως νέα συνταγματικὴ φάσις καὶ τὸ κακὸν εὑρέθη ἐξακολουθοῦν ἀκαταισθήτως. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπάρξῃ ἐπὶ πολὺ· τὸ σύνταγμα ὁρίζει ῥητῶς ὅτι ποινὴ δὲν ἐπιβάλλεται ἄνευ νόμου, ἡ κατάχρησις αὕτη ἀρχὰ ἦ τα-

χέως ἔπρεπε νὰ καταμηνυθῇ παρὰ τῆς βουλῆς καὶ ἤδη αὐτὸ τοῦτο ἐγένετο. Διὸ πολλὰ μὲν ὑπὸ πολλῶν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐρρέθησαν, ἀλλ' ἅπαντες ὁμοφώνως εἰς ἓν συμπέρασμα ἔφθασαν, νὰ ἐκδοθῇ ὁ τὰς ποινὰς ταύτας κανονίσων νόμος. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ παύσῃ πᾶσα τοιούτων ποινῶν χρῆσις ἀντιβαίνουσα εἰς τὰς ῥητὰς διατάξεις τοῦ συντάγματος· ἡ αἴτησις αὕτη, ἐξαγόμενον τῆς συζητήσεως ὅλης, συμπέρασμα, τὸ ὁποῖον οἱ ὑπουργοὶ ἀνεγνώρισαν, ἐμφαίνει τι δύσπιστον κατὰ τοῦ ὑπουργείου; ἔχει τι ἐχθρικόν; Ὄχι, διότι οὐδὲν ἄλλο πρόκειται ἐνταῦθα, ἢ ἡ καταργησις μιᾶς ἀναγνωρισθείσης παρανομίας, συμπίπτει δὲ ἁπλῶς μόνον ἐπὶ τοῦ ὑπάρχοντος ὑπουργείου. Ἄλλως ἤθελεν εἶσθαι ὀλέθριον καὶ ἤθελεν ἔχει ἀνυπολογίστους συνεπείας, ἐὰν δὲν ἔπρεπε νὰ ἐλέγχωνται ὅσα συμβαίνουσιν ἄνευ νόμου διὰ τὸν λόγον ὅτι δεικνυει τοῦτο δυσπιστίαν ἢ κακὴν πρὸς τὸ ὑπουργεῖον διάθεσιν. Κηρύττει λοιπὸν πανδήμως ὅτι δὲν ὑπάρχει ἡ ἐλαχίστη ἐκ μέρους τῆς βουλῆς δυσπιστία, ἀλλ' ὅτι ἡ βουλὴ πᾶσα ἀποδίδουσα ὑπόληψιν πρὸς τοὺς ὑπουργοὺς, δὲν ἐπιθυμεῖ, οὐδ' ἐπιτρέπει ποινὰς ἄνευ νόμου καὶ τὴν ἐπίθεσιν αὐτῶν ὡς πρᾶξιν ἀντισυνταγματικὴν ἀποκρούει. Ἀλλ' εἶπον ὅτι περιττὸν εἶναι νὰ ὁρίσῃ τὸ σῶμα τὴν εἰς τὸ μέλλον ἀναζωὴν τῶν ποινῶν, διότι τὸ ὑπουργεῖον θέλει εἰσάξει τὸν ἀμιάδιον νόμον καὶ ἐν τῷ μεταξὺ θέλει οἴκοθεν ἀπορρύγει πᾶσαν τοιούτων ποινῶν χρῆσιν. Καὶ ὅτι μὲν θέλει τὴν ἀπορρύγει πέποιθεν εἰς τὸν χαρακτῆρα τῶν ὑπουργῶν, ἀλλ' αἱ ἐκφράσεις αὗται εἶναι ἐπιβλαβεῖς τινες καὶ πλάγιοι τρόποι, οἵτινες δὲν πρέπει νὰ λέγωνται, διότι πᾶν ἄρθρον, πᾶς ὁρισμὸς τοῦ συντάγματος ματαιοῦται τότε, καὶ πρέπει νὰ ῥιφθῇ κατὰ μέρος ὁ πολιτικὸς ἡμῶν χάρτης. Διὸ συνάγει ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ λύσις ῥητὴ, ὅτι δὲν ἐπιβάλλεται τοῦ λοιποῦ οὐδεμία κατὰ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν πειθαρχικὴ ποινὴ, ἐνόσῳ δὲν προβλέπεται αὕτη ὑπὸ νόμου.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἐνταῦθα δὲν πρόκειται νὰ κάμῃ ἡ βουλὴ ἑρμηνείαν νόμου, ζητεῖται δὲ μόνον, ἀφ' οὗ παρεξηγήθησαν αἱ κατὰ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν ποιναὶ, νὰ ἐπανορθωθῶσιν αὗται, ἀναπληρουμένου τοῦ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου κενοῦ τῆς νομοθεσίας· ἀφ' οὗ δὲ τὸ ὑπουργεῖον ἀναγνωρίζει καὶ ὑπόσχεται τοῦτο, δὲν ἐννοεῖ τι πλειότερον ζητεῖ ἡ βουλή· ἐὰν δὲ τοὐναντίον πρόκηται ἤδη νὰ γίνῃ ἐπίσημος ἑρμηνεία τοῦ νόμου, τότε πρέπει νὰ ἐνεργηθῇ αὕτη κατὰ τὰ παρὰ τοῦ κανονισμοῦ ὡρισμένα.

Ἄλλος ἀνέπτυξεν ὅτι πάντες ἐν γένει συνωμολόγησαν ὅτε ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν ὁ περὶ δήμων νόμος, αὐτὴν ταύτην τὴν ἐφαρμογὴν ἔλαβεν, ἥτις εἰσέτι εἶναι ἐν χρήσει, τὸ δὲ ὑπουργεῖον ὑπεσχέθη τὴν θεραπείαν αὐτοῦ διὰ τῆς ἐκδόσεως νόμου. Προσκαλέσθη δὲ ἡ μέχρι τοῦδε τοιαύτη τοῦ νόμου ἐφαρμογὴ διὰ λόγους ὑπηρεσίας, διότι αὕτη ἀναμφιβόλως δὲν ἠδύνατο νὰ προβῇ, ἐὰν δὲν εἶχε τὸ μέσον τοῦ νὰ ὠθῇ πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν καὶ τὰ δημοτικὰ ὄργανά της· λυπεῖται δὲ ἀκούσας ὑπό τινων, οἵτινες πρὸ τεσσάρων ἤδη ἐτῶν ἀντιπροσωπεύουσι τὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ ὅτι ἡ τοιαύτη κατάχρησις ἐγίνετο πρὸ πολλοῦ. Διατί λοιπὸν δὲν προεκάλεσαν οὗτοι ἔκτοτε ἔτι τὴν ἀνήκουσαν θεραπείαν; Καὶ διατί, ἀφ' οὗ δὲν ὑπῆρχε νόμος, δὲν ἤγειραν ἔκτοτε τὴν φωνὴν, ἐνῷ καὶ βῆμα βουλῆς καὶ ἐλευθερία ἰδεῶν ἦτον, ὁ δὲ νόμος κατεπατεῖτο πολυειδῶς; Τελευταῖον δ' ἀναμνήσας τοὺς λόγους, δι' οὓς, κατὰ τὴν γνώμην τινῶν, καὶ οἱ δήμαρχοι εἶναι δημόσιοι ὑπάλληλοι, προσέθηκεν ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀναστληῇ ἀπὸ τοῦδε ἡ χρῆσις τῶν τοιούτων ποινῶν, ἐπειδὴ τὸ ὑπουργεῖον ἀναγνώρισεν ἤδη τὴν ἔλλειψιν καὶ ὑπεσχέθη ὅτι θέλει ἑτοιμάσει τὸ περὶ τούτου νομοσχέδιον· ἡ βουλὴ λοιπὸν ἐὰν ἐπιμένῃ, ἀληθῶς θέλει δείξει ὅτι δυσπιστεῖ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον.

Ἄλλος ἐπέφερε τελευταῖον ὅτι ἀναπτυχθέντος τοῦ ζητήματος, πρόκειται ἤδη ἢ ἡ λύσις ἢ ἡ ἀναβολὴ αὐτοῦ. Πάντες δὲ, νομίζει, ὅτι θέλουσι συμφωνήσει ὅτι ἡ ἀναβολὴ καθίσταται ἀναγκαιοτέρα διὰ τοὺς ῥηθέντας λόγους· ἀλλ' ἀφ' οὗ οἱ ὑπουργοὶ ὑπεσχέθησαν ἤδη ὅτι θέλουσιν εἰσαγάγει νόμον, καλὸν νομίζει, χωρὶς οὐδόλως νὰ προσβληθῇ ἡ ἀξία των, νὰ τεθῇ προθεσμία ἀνάλογος ἐντὸς τῆς ὁποίας τὸ νομοσχέδιον πρέπει νὰ εἰσαχθῇ. Ὁρίζει λοιπὸν διὰ τοῦτο 20 τὸ πολὺ ἡμέρας, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐὰν ἀφεύκτως δὲν εἰσαχθῇ τὸ ῥηθὲν νομοσχέδιον, νὰ δύναται ἡ βουλὴ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ὁριστικὴν λύσιν τοῦ ζητήματος.

Ἐνταῦθα ἐναντιουμένων πάντων εἰς τοῦτο, ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ, ἐὰν παραδέχηται τὴν γενομένην ἐκ μέρους τῶν ὑπουργῶν ὑπόσχεσιν, τοῦ ὅτι μέχρι τῆς ἐκδόσεως νόμου δὲν θέλει γίνει οὐδεμία χρῆσις τῶν ἀνωτέρω πειθαρχικῶν ποινῶν καὶ θέλουσιν ἐπανορθωθῇ ὅλαι αἱ παρὰ τὸν νόμον γενομέναι παύσεις, ἡ βουλὴ ἅπασα παρεδέχθη τοῦτο ὁμοφώνως.

Ἐπὶ τούτοις ὁ προεδεύων ἀντιπρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ τῶν ἀνὰ χεῖρας πρακτικῶν

ἀνάγνωσις καὶ εἴτι ἄλλο ἐκκρεμές, ἐκήρυξε διαλελυμμένην τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

ΔΗΜ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ. Οἱ Γραμματεῖς

Α. Π. Νάκος.

Ε. Μ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΜΘ'.

Τῆς 15 Ἰουλίου.

Σήμερον τὴν δεκάτην πέμπτην Ἰουλίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἦν πρῶτοις παρατήρησέ τις, ὅτι ἡ συζήτησις περὶ τῆς ἐπιβολῆς πειθαρχικῶν ποινῶν εἰς τοὺς δημάρχους πρέπει νὰ τυπωθῇ εἰς ἰδιαίτερα φυλλάδια καὶ νὰ περιορθῇ πρὸς τοὺς δημάρχους τοῦ Κράτους.

Ἀπήντησε δ' ἕτερος ὅτι οἱ δήμαρχοι θέλουσι λάβει γνῶσιν τῆς γενομένης συζητήσεως· ἔπειτα ὁ βουλόμενος δύναται νὰ λάβῃ ἀπόσπασμα καὶ νὰ πέμψῃ αὐτὸ ὅπου θέλει. Ἐπισήμως δ' ἀνήκει εἰς τὸ ὑπουργεῖον νὰ δώσῃ τὰς προσηκούσας ὁδηγίας.

Ἡ βουλὴ ἐθεώρησε περιττὴν τὴν εἰς ἰδιαίτερα φυλλάδια τύπωσιν τῶν κατὰ τὴν προρρηθεῖσαν συζήτησιν πρακτικῶν αὐτῆς.

Εἶτα παρελθὼν ὁ γραμματεὺς ἀνέγνω ἔκθεσιν τοῦ τμήματος ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς τοῦ τρίτου βουλευτοῦ Σύρου, ὡς ἀσθενοῦντος τοῦ εἰσηγητοῦ αὐτῆς, ὁμοίως δὲ καὶ ἓν τῆς μειονοψηφίας μέλος ἀνέγνω τὴν ἔκθεσιν αὐτῆς, ἔχουσι δ' αὐταὶ οὕτω.

Τὸ Ζ'. Τμῆμα τῆς Βουλῆς.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Συνελθὸν τὴν 2 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς, ὅπως διασκεφθῇ καὶ γνωμοδοτήσῃ ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπαρχίας Σύρου.

Ἀκοῦσαν τὴν εἰσήγησιν τῆς παρ' αὐτοῦ διορισθείσης ἐπιτροπῆς, καὶ διελθὸν τὰ ἔγγραφα τῆς ἐκλογῆς ταύτης.

Παρατηρεῖ ὅτι:

Ὅλαι αἱ προκαταρκτικαὶ τῆς ἐκλογῆς πράξεις, καθὼς καὶ ἡ ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς αὐτῆς ἐνέργεια ἔγιναν καθ' ὅλους τοὺς νομίμους τύπους, καὶ ὅτι ἡ διαλογὴ τῶν ψήφων ἀνέδειξε βουλευτὴν τὸν Κύριον Ν. Βαλσαμάκην, λαβόντα ψήφους 1797 ἐκ 1858 ψηφοφορησάντων.

Ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς ταύτης ἐγένοντο ἐνστάσεις, δι' ὧν διαρυλονεικοῦνται αἱ τῆς βουλευτικῆς ἱκανότητος ἰδιότητες τοῦ ὡς βουλευτοῦ ἀναδειχθέντος Κ. Βαλσαμάκη· αἱ ἐνστάσεις δ' αὗται συνίστανται εἰς τὸ ὅτι δὲν κατῴκησε τρία ἔτη ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας, ὅτι δὲν ἔχει ἐν αὐτῇ ἀκίνητον περιουσίαν 10,000 δραχμῶν καὶ ὅτι δὲν εἶναι ἐγγεγραμμένος εἰς ἕνα τῶν δήμων τῆς ἐπαρχίας.

Κατὰ τῶν ἐνστάσεων τούτων ἐπέφερεν ὁ ἐκλεχθεὶς ἐγκαίρως ἀντιρρήσεις, διϊσχυριζόμενος, ὅτι ἔχει τὰ παρὰ τοῦ ἐδ. ε. τοῦ ἄρθρ. 27 τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμου προσόντα, καὶ ὑποστηρίζας ἤδη ταύτας διὰ τῶν παρουσιασθέντων ἐγγράφων.

Τὸ τμῆμα διεξελθὸν μετ' ἐπιστασίας ὅλα τὰ ἀφορῶντα τὴν ἐκλογὴν ταύτην ἔγγραφα, καὶ εὑρὸν αὐτὴν νόμιμον, ἀποφαίνεται κατὰ πλειονοψηφίαν «Νὰ ἐπικυρωθῇ αὕτη, καὶ νὰ κηρυχθῇ ὡς νόμιμος βουλευτὴς τῆς ἐπαρχίας Σύρου ὁ Κύριος Ν. Βαλσαμάκης.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 6 Ἰουλίου 1848.

Ὁ Εἰσηγητὴς

Χρ. Φ. Σουμαρέπας.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Τὸ πέλθος τῆς καταστροφῆς τοῦ ἱερωτέρου ἐπαρχιακοῦ δικαιώματος φέρουσα ἡ μειονοψηφία τοῦ ἐδδόμου τμήματος, ἔρχεται νὰ ἐκθέσῃ πρὸς τὴν Βουλὴν τοὺς λόγους, ἐφ' ὧν ἐστήριζε τὴν κατωτέρω γνώμην της ἐπὶ τῆς διὰ τὸν τρίτον βουλευτὴν τῆς ἐπαρχίας Ἑρμουπόλεως ἐκλογῆς.

1. Ὡς πρὸς τοὺς τύπους.

Ἐκτὸς καὶ ἄλλων τινῶν ἐπουσιωδῶν ἐλλείψεων ἐκ τῶν πρακτικῶν ἐξάγεται, ὅτι εἰς τὰς κάλπας τῶν δήμων Ἑρμουπόλεως καὶ Μυκώνου δὲν ἐπετέθησαν ἐφ' ὅλων τῶν γωνιῶν αἱ τῶν ἐρορευουσῶν ἐπιτροπῶν σφραγῖδες.

Καὶ εἰς τὸν δῆμον τῆς Ἑρμουπόλεως ὁ δήμαρχος καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ψηφοφορίας δὲν ἐκαλεῖτο κατὰ τὴν σφράγισιν

καὶ ἀποσφράγισιν τῆς κάλπης. Ἀμφότερα ταῦτα ὁρίζει ῥητῶς τὸ ἄρθρον 22 τοῦ περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν Νόμου.

2. Ὡς πρὸς τὴν διοικητικὴν ἐνέργειαν.

Τὸ τότε ὑπουργεῖον, ἔχον ὑποψήφιόν του τὸν νῦν ἐπίδοξον βουλευτὴν Ν. Βαλσαμάκην, ἀσωτεῦσαν τὰ Βασ. παράσημα, ὡς ἂν ἐπρόκειτο ν' ἀνταμείψῃ τοὺς μεγάλας θυσίας εἰς τὸ ἔθνος παρασχόντας, δὲν ἐφείσθη οὐδ' ἑνὸς μέσου· καὶ κατὰ συνέπειαν τούτου ὁ μὲν νομάρχης ἐκάλεσε τοὺς προκριτοτέρους τῶν πολιτῶν, καὶ ἐπέβαλεν εἰς αὐτοὺς τὸν ἐξ Ἀθηνῶν ὑπουργικὸν ὑποψήφιον, ἐκ δὲ τῶν ὑπαλλήλων οἱ μὲν ἐξεφόβιζον τὸν φιλεργὸν λαὸν τῆς Ἑρμουπόλεως, λέγοντες νὰ μὴ ψηφοφορήσῃ εἰς ἄλλον, διότι θέλει ἀφαιρέσει ἄλλως ἡ Κυβέρνησις χολωθεῖσα τὸ νεώριον, τὴν μόνην ζωήν των, οἱ δὲ παρὰ τῷ τελωνείῳ, ὅτι θέλουσι καταστρέψει πάντα, ὅστις ἤθελεν ἀντιπράξει εἰς τὸν ὑπουργικὸν ὑποψήφιον.

Ὁποίαν δ' ἔσχον ἐπίρροιαν αἱ ἀπειλαὶ αὗται δύναταί τις νὰ εἰκάσῃ, ὅταν παρατηρήσῃ, ὅτι εἰς πόλιν 20,000 ψυχῶν, 660 μόνον ἐψηφοφόρησαν, καὶ ὅταν μάλιστα βεβαιωθῇ, ὅτι ἀναρμοδίως τοῦ πνευματικοῦ του σχήματος συνέπραττε καὶ ὁ κλῆρος, καὶ ἰδίως ὁ τοῦ Δυτικοῦ δόγματος εἰς τὸν δῆμον Σύρου.

Ὁ δὲ λόγος, ὅτι ὁ φόβος οὗτος δὲν δύναται νὰ ἦναι λόγος ἀκυρότητος, ἔχει ἰσχυρὰς τὰς ἀντιλογίας του, ὅταν, λαβών τις τὴν χώραν τοῦ Ἑρμουπολίτου σκεφθῇ, ὅτι «καθὼς στέλλεται ὁ τυχὼν ἐξ Ἀθηνῶν ὑποψήφιος, οὕτω εἶναι δυνατὰ ὅλα νὰ γίνωσιν».

3. Ὡς πρὸς τὰ προσόντα.

Ἀλλ' ὅλα τὰ ἀνωτέρω ἤθελον εἶσθαι πολλοῦ λόγου ἄξια ἀλλοτε, ἤδη δὲ μένουσι δευτερεύοντα, γενομένων ἐνστάσεων κατὰ τοῦ ἐπιδόξου βουλευτοῦ Βαλσαμάκη, ἐκτὸς τινων ἄλλων, μηδεμιᾶς ἀξίων προσοχῆς, καὶ

Ὅτι δὲν ἔχει τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 27 § 5 τοῦ περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν νόμου ὁριζόμενα προσόντα· δηλ.

α'. Ὅτι δὲν κατῴκησεν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ 3 ἔτη, ὡς ἐγγραφεὶς τὴν παραμονὴν τῆς ἐνάρξεως τῆς ψηφοφορίας εἰς ἕνα τῶν δήμων της, καὶ

β'. Ὅτι δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἀκίνητον ἐν αὐτῇ περιουσίαν.

Ἡ πλειονοψηφία τοῦ τμήματος διὰ τοὺς λόγους, τοὺς εἰς τὴν ἔκθεσίν της, θεωρεῖ τὴν ἐκλογὴν νόμιμον, καὶ ἔχοντα τὰ προσόντα τὸν ἐπίδοξον βουλευτὴν Ν. Βαλσαμάκην.

Ἡ δὲ μειονοψηφία ἐπὶ τοῦ πρώτου μὲν ἀντικειμένους:

Τὸ ἄρθρ. 27 § 5: λέγον: «ἢ νὰ ἐκατοίκησεν ἐν τῇ Ἑλλάδι ἓξ ἔτη, ἐγγραφεὶς καὶ εἰς ἕνα τῶν δήμων αὐτῆς, ἐξ ὧν τρία ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας, ἀφ' ἧς ἐκλέγεται, κτλ.» καὶ κατὰ γράμμα ἑρμηνευόμενον δὲν ἔχει ἄλλην ἐξήγησιν παρ' ἐκείνην τῆς ἀληθοῦς καὶ κατ' ἔννοιαν, ὅτι δηλ. «ἡ ἔναρξις τοῦ χρόνου τῆς κατοικίας τῶν 6 ἐτῶν δὲν μετρᾶται εἰμὴ ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς ἐγγραφῆς εἰς ἕνα τῶν δήμων τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς αὐτῆς καὶ μετέπειτα ἀφ' ἧς κατοικήσῃ εἰς τὴν ἐπαρχίαν, ἀφ' ἧς ἐκλέγεται, ἄρχεται ἡ ἀναμέτρησις τῶν 3 ἐτῶν» εἶναι δ' ἀναντίῤῥητον τοῦτο, διότι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ δώσῃ ὁ νόμος περισσότερα δικαιώματα εἰς τὸν ἔξωθεν ἐρχόμενον, παρὰ τὸν αὐτόχθονα πολίτην, καὶ τὸν ἀγωνιστήν.

Ὁ δὲ Βαλσαμάκης, καὶ κατὰ τὸ ἐπίσημον πιστοποιητικὸν τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς Ἑρμουπόλεως δὲν κατῴκησέ ποτε ἐκεῖ, ἀλλ' ἢ ὡς διαβάτης διῆλθεν, ἢ ὡς δημόσιος ὑπάλληλος, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην δὲν ἔμεινε τρία ἔτη· ἐνεγράφη δὲ τὴν παραμονὴν τῆς ψηφοφορίας· καὶ κατὰ τὸ πιστοποιητικὸν δὲ τὸ ὁποῖον αὐτὸς ὁ ἴδιος προσάγει ὀκτὼ ὑπογραφῶν πρὸς ὑπεράσπισίν του ἐξάγεται ὅτι κατὰ τὸ 1829 καὶ 30 καὶ κατὰ τὸ 35 καὶ 36 (χωρὶς νὰ λέγηται ἂν ὁλοκλήρα τὰ ἔτη ἄλλοτε ταῦτα τὰ κατῴκησεν ἢ ἐπί ἕνα μῆνα δι' ἕκαστον) κατῴκησεν ἄλλοτε ὡς δικηγόρος καὶ ἄλλοτε ὡς ὑπάλληλος ἐν Ἑρμουπόλει, *πρὶν ἔμως τῆς εἰς ἕνα τῶν δήμων τῆς Ἑλλάδος ἐγγραφῆς του*, (κατὰ τὸ ἀπὸ 19 Νοεμβρίου π. ε. πιστοποιητικὸν τοῦ δημάρχου Ἀθηνῶν) τὴν 7 Ἰουνίου 1839, ἀφ' ἧς ἡμέρας καὶ ἄρχεται ν' ἀναμετρᾶται καὶ ἡ ἐξαετὴς εἰς τὴν Ἑλλάδα κατοικία του, ἀπὸ δὲ τῆς ἐποχῆς ταύτης δὲν κατῴκησεν, ὡς ὁ ἴδιος δὲν ἀρνεῖται, εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἑρμουπόλεως ὅπως ὁ νόμος ὁρίζει.

Ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου.

Ὅτι δὲν ἔχει ἀκίνητον περιουσίαν μυριόδραχμον.

Καὶ ὁ δήμαρχος Ἑρμουπόλεως ἐβεβαίωσεν ὅτι δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἀκίνητον περιουσίαν καὶ ἐπίτιμα ἔγγραφα τῶν οἰκονομικῶν ἀρχῶν δεικνύουσιν, ὅτι δὲν ὑπάρχει εἰς κανὲν τῶν βιβλίων τῆς φορολογίας τὸ ὄνομα τοῦ Ν. Βαλσαμάκη.

Ὁ δὲ Ν. Βαλσαμάκης ἐπαρουσίασεν ἰδιωτικὸν πωλητήριον τοῦ σημερινοῦ δημοτικοῦ Παρέδρου Σύρου, Γ. Δαλιζίου, ἐκ 38 στρεμμάτων γῆς διὰ τάλληρα Ἱσπανίας 2150 ἢ δραχ. 12,900 ἐπικυρωμένον κατὰ τὸ 1835 ἀπὸ τὸν δημαρχικὸν πάρεδρον Ι. Δρύναβεν, δήμαρχον ἤδη ὄντα.

Ἡ μειοψηφία ἀπέκρουσε περιφρονητικῶς τὸ πλαστὸν τοῦτο ἔγγραφον τὸ ὁποῖον παρουσιάζουν διὰ νὰ ἐξαπατήσουν ἀσυζόλως τὴν Βουλήν. Σκέπτεται δ' οὕτω.

Ἐνῷ ὑπῆρχε συμβολαιογράφος τακτικὸς, ἦτο δυνατὸν ὁ Κ. Ν. Βαλσαμάκης, νομικὸς ὢν καὶ ἀντεισαγγελεὺς ν' ἀγοράσῃ κτήματα, τοσαύτης μάλιστα ἀξίας, χωρὶς νὰ συντάξῃ ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου τὸ πωλητήριον;

Εἶναι δυνατὸν εἰς 38 στρέμματα γῆς τῆς πετρώδους Σύρου, τῆς ἀγόνου καὶ ξηρᾶς, τῆς οὐδὲ πέντε δραχμὰς ἐχούσης ἀξίαν κατὰ στρέμμα νὰ δοθῶσι, κατὰ τὸ 1835, 12,900 δραχμαί;

Ἡ μεγάλη αὕτη ποσότης, μὲ τὴν ὁποίαν χωρίαν ὁλόκληρον ἐκ τῶν καλλιτέρων δύναταί τις ν' ἀποκτήσῃ, δὲν προδίδει τὸ πλαστὸν τοῦ ἐγγράφου τούτου;

Καὶ δὲν βεβαιοῦται τοῦτο καὶ ἐκ τοῦ ὅτι δὲν εἶναι ἐπικυρωμένον ἀπὸ τὸν τότε δήμαρχον, ἀλλ' ἀπὸ τὸν τότε πάρεδρον, ὅστις δήμαρχος ἤδη ὢν καὶ ἔχων εἰς χεῖράς του τὴν δημοτικὴν σφραγῖδα δύναται νὰ κάμῃ τοιαύτας προχρονολογημένας ἐπικυρώσεις;

Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἡ μειονοψηφία γνωμοδοτεῖ.

Νὰ ἀκυρωθῇ ἡ διὰ τὸν τρίτον Βουλευτὴν τῆς ἐπαρχίας Ἐρμοπόλεως ἐκλογὴ καὶ διαταχθῇ νέα.

Νὰ μὴ γίνῃ δὲ δεκτὸς ὁ Κύριος Ν. Βαλσαμάκης, ὅστις ἂν θέλῃ νὰ ἦναι ἐκλέξιμος ὀφείλει νὰ μεταβῇ καὶ κατοικήσῃ πραγματικῶς ἐπὶ τρία ἔτη εἰς τὴν ἐπαρχίαν καὶ ἀποκτήσῃ δέκα χιλιάδων δραχμῶν ἀκίνητον περιουσίαν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Ἰουλίου 1848

Ἡ μειονοψηφία.

Κ. Ἀντωνιάδης. Γεώρ. Κ. Πετμεζᾶς.»

Πρὸς τὸν βουλευτὴν Κορινθίας Πανοπριοτόπουλον, αἰτοῦντα δεκαπενθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἐχορηγήθη ὑπὸ τὸν ὅρον.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν παρελθὼν ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ ἐξορύξεως τοῦ γύψου τῆς Μήλου, μετὰ τῆς δικαιολογητικῆς ἐκθέσεως, ἔχουσι δ' οὕτω.

ΕΚΘΕΣΙΣ

« Περὶ τῆς κατὰ τὴν νῆσον τῆς Μήλου ἐξορύξεως τοῦ γύψου διὰ τὸ τρέχον ἔτος.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

Ἡ κατ' ἔτος ἐξόρυξις τοῦ κατὰ τὴν νῆσον τῆς Μήλου γύψου, θεωρεῖται ἀναγκαία καὶ ὠφέλιμος, ἀναγκαία μὲν διότι τὰ πλειότερα μέρη τοῦ Κράτους προμηθεύονται ἐκεῖθεν τὸν ὁποῖον χρειάζονται γύψον, ὠφέλιμος δὲ, διότι ἐκ τοῦ ὀρυκτοῦ αὐτοῦ ἀπολαμβάνει τὸ δημόσιον ὑπὲρ τὰς δραχμὰς 68,000 κατ' ἔτος.

Τὸ ὀρυκτὸν τοῦτο ἐξωρύσσετο κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη δι' ἐργολαβίας ἐπὶ τῇ βάσει Β. Διαταγμάτων· ἀλλ' ἐπειδὴ πᾶσα διαχείρισις τῆς δημοσίου περιουσίας πρέπει νὰ γίνεται διὰ νόμου, ὑποβάλλω εἰς τὴν ἐπιψήφισίν σας τὸ ἐνθάδε συνημμένον νομοσχέδιον. Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο περιορίζει τὴν διαχείρισιν τοῦ μνησθέντος ὀρυκτοῦ ἐπὶ ἓν ἔτος, διότι σκεπτόμενος νὰ σᾶς ὑποβάλλω προσεχῶς ἕτερον νομοσχέδιον περὶ διαρκοῦς διαχειρίσεως τοῦ ὀρυκτοῦ τούτου, περιωρίσθην ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τὴν διαχείρισιν ἑνὸς μόνου ἔτους, διὰ νὰ μὴν ἀπολεσθῇ τὸ ἐφετεινὸν εἰσόδημα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 16 Ἰουλίου 1848.

Ὁ Ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς Τ. ΜΑΓΓΙΝΑΣ.

ΝΟΜΟΣ ΧΕΔΙΟΝ

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν βουλὴν παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Ἰουλίου 1848.

ΟΘΩΝ.

Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς Τ. ΜΑΓΓΙΝΑΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς βουλῆς καὶ τῆς γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Ἀρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν οἰκονομικῶν νὰ ἐνεργήσῃ καὶ διὰ τὸ τρέχον ἔτος τὴν ἐξόρυξιν τοῦ κατὰ τὴν νῆσον Μήλου γύψου δι' ἐργολαβείας, ἢ ἐν ἀποτυχίᾳ δι' ἡμερομισθίων.

Ἀρθρ. 2. Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς βουλῆς καὶ τῆς γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Ἀνέπτυξε δ' εἰς τὴν βουλὴν, ὅτι ἡ ἐνοικίασις τοῦ ὀρυκτοῦ τούτου ἐγίνετο ἄλλοτε διὰ Β. Διατάγματος, ἀλλ' αὐτὸς φρονῶν, ὅτι παντὸς δημοσίου ἐξόδου ἡ διαχείρισις πρέπει νὰ γίνηται διὰ νόμου, καθυποβάλλει τὸ περὶ ταύτης νομοσχέδιον· ἐπειδὴ δὲ

κᾶσα βραδύτης περὶ τὴν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ δύναται νὰ φέρῃ μεγάλην ζημίαν εἰς τὸ δημόσιον, παρακαλεῖ τὴν βουλὴν, νὰ ἐπισπευσθῇ ὅσον τὸ δυνατὸν τάχιον ἡ ἐπιψήφισις τοῦ νομοσχεδίου τούτου.

Συνέστησε δέ τις τῶν βουλευτῶν εἰς τὸν ὑπουργὸν καὶ τὴν εἰσαγωγὴν νομοσχεδίου περὶ ἐξορύξεως τῶν μυλοπετρῶν.

Μετὰ ταῦτα παρελθών τις ἀνέφερεν ὅτι, πρὶν ἐτι λήξῃ ἡ παροῦσα βουλευτικὴ σύνοδος, ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ πράξῃ ἡ βουλὴ μέγα τι καὶ οὐσιῶδες ἀγαθὸν πρὸς τὸν λαὸν συμφώνως μὲ τὰς ἀνάγκας, τὰς εὐχὰς καὶ τὰς προσδοκίας αὐτοῦ. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, πεπεισμένος εἰς τὰ πατριωτικὰ αἰσθήματα τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν, καθυποβάλλει νομοσχέδιον περὶ συστάσεως δημοσίου τραπέζης παρὰ τῆς Κυβερνήσεως. Ἡ ἱστορία ἤτις εἶναι εἰκὼν τῶν ἀνθρωπίνων περιστάσεων καὶ τῶν μέσων, δι' ὧν εὐδαιμονοῦσιν ἢ κακοδαιμονοῦσιν οἱ λαοί, ἡ οἰκονομικὴ ἐπιστήμη, ἥτις εἶναι ἔργον τῆς διανοίας τοῦ ἀνθρώπου τελειοποιούμενον διὰ τῆς πείρας, ἡ κατάστασις, εἰς ἣν ἔφερε τὴν Ἑλλάδα πολυχρόνιος καταστρεπτικὸς πόλεμος, ἡ θέσις τῆς πατρίδος ἀπέναντι τῆς ἀνατολῆς καὶ τῆς δύσεως, ἠνάγκασαν αὐτὸν νὰ σκεφθῇ περὶ τῆς πηγῆς τῶν μεγάλων κοινωνικῶν τῆς Ἑλλάδος δυσκολιῶν καὶ τῶν καταλληλοτέρων μέσων τῆς θεραπείας αὐτῶν. Τὰς κοινωνικὰς ταύτας δυσκολίας πάντες γινώσκουσι, καὶ τὴν ποιότητα τοῦ θεραπευτικοῦ μέσου ἕκαστος δύναται νὰ προϊδῃ, διὸ καὶ αὐτὸς συνέταξε κατὰ τὰς ἀσθενεῖς δυνάμεις αὐτοῦ νομοσχέδιον περὶ συστάσεως δανειστικῆς τραπέζης. Δὲν ἀναγινώσκει τὸ νομοσχέδιον οὐδ' ἐπιλαμβάνεται τῆς ἀναπτύξεως αὐτοῦ πρὶν ἢ κατὰ τὸν Κανονισμὸν εὐτυχήσῃ τοῦτο νὰ ἐγκριθῇ παρὰ δύο τοὐλάχιστον τῶν τμημάτων ὡς ἀναγνωστέον καὶ ἀναπτυκτέον. Λέγει ὅμως μόνον ὅτι τὸ ἔργον θέλει εἶσθαι ἑλληνικὸν, θέλει λάβει ὕπαρξιν ἐκ τῶν σπλάγχνων τῆς πατρίδος, καὶ θέλει χρησιμεύσει ὑπὲρ αὐτῆς μόνης. Εἶναι δὲ τόσον σπουδαῖον καὶ κατεπεῖγον ὥστε πέποιθεν ὅτι ἡ βουλὴ θέλει ἐπισπεύσει τὴν πραγματοποίησίν του, διὰ νὰ ἐξέλθῃ ὁ λαὸς ἐκ τῆς ὀδυνηρᾶς καταστάσεως εἰς ἣν εὑρίσκεται καὶ εὐλογῇ τὸ ὄνομα τοῦ Βασιλέως, τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν βουλῶν. Μετὰ τοῦτο παρέδωκεν εἰς τὸν πρόεδρον τὸ νομοσχέδιον, ἵνα παραπεμφθῇ εἰς τὰ τμήματα.

Ἀκολούθως παρετήρησέ τις ὅτι τὰς αἰτηθείσας πληροφορίας περὶ τῶν καθ' ὑπέρβασιν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου διὰ τὸ ἔτος 1847 ἀναγομένων εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν

καθυπέβαλεν ἐν τῇ τελευταίᾳ συνεδριάσει, συγκειμένας ἐκ 13 πινάκων περιλαμβανόντων ἀναμιξ ὅλα τὰ ἔξοδα, ὡς τὰ ἐκθετα καὶ ἀσπαργάνωτα οὕτως εἰπεῖν βρέφη, μὴ συνοδεύσας αὐτὰς οὐδὲ διὰ μιᾶς ἐκθέσεως τοὐλάχιστον ἐξηγούσης τὰ περὶ τούτων, καὶ δικαιολογούσης τὰ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας δικαιολογούμενα ποσὰ, καταδεικνυούσης δὲ καὶ τὰ ἀδικαιολόγητα, ἐνῷ ἡ βουλὴ ἀπῄτησε παρ' αὐτοῦ νὰ εἰσαγάγῃ τὴν ὑπόθεσιν κατὰ τὴν τάξιν· ἐκ ταύτης διὰ νὰ δυνηθῇ ἤδη ἡ βουλὴ νὰ ἔλθῃ εἰς ἓν ἀποτέλεσμα, καὶ νὰ ἐξιλέγξῃ τὰ περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, νομίζει πρέπον νὰ παραπεμφθῶσι τὰ παρὰ τοῦ ὑπουργείου καθυποβληθέντα ἔγγραφα περὶ τῶν καθ' ὑπέρβασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐξόδων εἰς τὴν ὑφισταμένην ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴν, ὥστε αὕτη λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπόθεσιν ταύτην καὶ ἐξελέγξασα τὰ περὶ αὐτῆς νὰ τὴν εἰσαγάγῃ διὰ τῆς καταλλήλου ἐκθέσεώς της εἰς τὴν βουλὴν, ἥτις τότε δύναται νὰ ἔλθῃ εἰς ἓν ἀποτέλεσμα ἀποφαινομένη περὶ τῶν ἐξόδων τούτων, καὶ συμπληροῦσα τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1847.

Ἀντεῖπεν ἕτερος ὅτι οἱ ζητήσαντες τὰς πληροφορίας ταύτας τῶν καθ' ὑπέρβασιν ἐξόδων, δύνανται νὰ λάβωσι αὐτὰς ὑπ' ὄψιν, καὶ καθυποβάλωσιν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν πρὸς τὴν βουλὴν, ἥτις δύναται νὰ ἀποφανθῇ ἐπ' αὐτῆς.

Ἀπήντησεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ὅτι ὁποιοιδήποτε καὶ ἂν ἦναι οἱ τὰς πληροφορίας ταύτας αἰτήσαντες, τὴν αἴτησιν ταύτην ὡκειοποιήθη ἅπασα ἡ βουλὴ, καὶ παρ' ὁλοκλήρου τοῦ σώματος ἀπευθύνθη αἴτησις εἰς τὰ ὑπουργεῖα περὶ εἰσαγωγῆς τῆς τοιαύτης ὑποθέσεως εἰς τὴν βουλήν. Καὶ τὰ καθυποβληθέντα ἔγγραφα δὲν εἰσήχθησαν πρὸς τοὺς αἰτήσαντας ἀλλὰ πρὸς τὴν βουλὴν, ἵνα λάβωσι γνῶσιν ὅλοι οἱ βουλευταὶ καὶ ἀποφανθῶσιν ἐπ' αὐτῶν. Ἡ βουλὴ δὲ, ἐπειδὴ δὲν δύναται νὰ συζητήσῃ ἔγγραφα καθυποβληθέντα, πρὶν ἡ ἐξετασθῶσι καὶ ἐξελεγχθῶσιν ὑπό τινος ἐπιτροπῆς, ἀνάγκη νὰ παραπέμψῃ ταῦτα εἴς τινα ἐπιτροπήν. Ἐπειδὴ δὲ ταῦτα ἀφορῶσιν ὑπέρβασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, δύνανται καταλλήλως νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὴν ὑφισταμένην ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1848 ἐπιτροπὴν, ἥτις θέλει λάβει ὑπ' ὄψιν τὰς καθυποβληθείσας πληροφορίας καὶ τὰ τὴν ὑπέρβασιν ταύτην ἀφορῶντα ἔγγραφα, καὶ θέλει ζητήσει προσέτι παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργείου ὁποίας ἄλλας πληροφορίας καὶ ἔγγραφα νομίσῃ ἀναγκαῖα, καὶ τελευταῖον θέλει καθυποβάλει τὴν περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἔκθεσίν της εἰς τὴν βουλήν. Πρὸ τούτου ὅμως δὲν δύναται ἡ βουλὴ νὰ ἐπιληφθῇ τῆς συζητήσεως τῶν καθυποβληθέντων ἔγ-

γράφων, διότι δὲν ἔχει τὴν πρυσήκουσαν ἐπ' αὐτῶν ἔκθεσιν. Ἡ παραπομπὴ λοιπὸν τῶν ἐγγράφων τούτων εἰς τὴν ἀρμοδίαν ἐπιτροπὴν εἶναι ἀναπόφευκτος, τοιαύτην δὲ θεωρεῖ τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1848 ὑφισταμένην ἐπιτροπήν.

Ἀντέταξεν ἕτερος ὅτι ἀσυμβίβαστον ταύτην νομίζει τὴν πρότασιν τοῦ νὰ παραπεμφθῶσι τὰ καθυποβληθέντα ἔγγραφα εἰς τὴν ὑφισταμένην ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπήν, διότι τὰ ἔγγραφα ταῦτα ἀπάδουσι πρὸς τὸν προορισμὸν τῆς ἐπιτροπῆς αὐτῆς, ἥτις καθῆκον εἶχε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1848, καὶ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἐπ' αὐτοῦ γνώμην της. Ἐκεῖ τὰ ἔξοδα ἦσαν μέλλοντα, ἤδη δὲ πρόκειται περὶ δαπάνης καθ' ὑπέρβασιν γενομένης, ἥτις οὐδὲν κοινὸν ἔχει μὲ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1848. Ἂν ὑπεβάλετο παρὰ τοῦ ὑπουργείου συμπληρωματικὴ πίστωσις περὶ τῶν καθ' ὑπέρβασιν τούτων ἐξόδων, ἠδύνατο νὰ παραπεμφθῇ τὸ περὶ ταύτης νομοσχέδιον εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπήν, ἀλλ' ἐπειδὴ οὐδὲν τοιοῦτον ὑπάρχει, καὶ τὰ εἰσαχθέντα ἔγγραφα οὐδὲν κοινὸν ἔχουσι μὲ τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπήν, εἶναι ἄτοπον νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς αὐτήν. Διὰ ταῦτα ὅμως δὲν ἐννοεῖ ὅτι ἡ ὑπόθεσις αὕτη πρέπει νὰ μένῃ ἐκκρεμὴς, ἐξ ἐναντίας ὑποστηρίζει ὅτι ἡ βουλὴ πρέπει νὰ ἔλθῃ εἰς ἓν ἀποτέλεσμα, ἐπειδὴ δ' ὑπόθεσις αὕτη τῶν καθ' ὑπέρβασιν ἐξόδων μὴ προβλεπομένων παρὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ εἶναι ἔκτακτος, πρέπει ν' ἀποφασίσῃ ἰδιαιτέρως περὶ αὐτῆς ἡ βουλή.

Κατὰ ταῦτα προέτεινεν ἕτερος νὰ διορισθῇ ἰδιαιτέρα ἐπιτροπὴ ἐκλεχθησομένη κατὰ τοὺς συνήθεις τύπους. Εἰς ταύτην δὲ νὰ παραπεμφθῶσι τὰ ἔγγραφα, ἵνα λάβῃ αὐτὰ ὑπ' ὄψιν καὶ μετὰ τὴν προσήκουσαν ἐξέλεγξιν καθυποβάλῃ ἔκθεσιν εἰς τὴν βουλήν.

Παρετήρησεν ὁ βουλευτὴς Μαντινείας ἄλλος τε δ' ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ὅτι αὐτὸς μὲν θεωρεῖ ἀδιάφορον εἰς ὁποιανδήποτε ἐπιτροπὴν παραπεμφθῶσι τὰ ἔγγραφα ταῦτα, ἡ μόνη δ' ἐπιθυμία του εἶναι νὰ λάβῃ ἡ ὑπόθεσις αὕτη ὅσον τάχιον τὸ πρωτῆκον πέρας· συμφώνως ὅμως πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τῆς ταχύτητος παρατηρεῖ ὡς βουλευτὴς ὅτι ἡ παραπομπὴ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐγγράφων εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴν δὲν ἀπάδει εἰς τὸν κανονισμόν, διότι κατὰ τὸ 67 ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ δύναται νὰ παραπέμπωνται αἱ γενόμεναι προτάσεις καὶ εἰς μίαν τῶν ὡρισταμένων ἐπιτροπῶν, οὔτε εἶναι ἄτοπος καὶ ἄσκοπος, διότι ἐκτὸς ὅτι τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ἔξοδα εἶναι παράρτημα προϋπολογισμοῦ, οἱ ὑποβληθέντες πίνακες παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν

Ἐσωτερικῶν περιέχουσι τὸ ὅλον τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1847, τουτέστι τὰ εἰς τὰς πιστώσεις αὐτοῦ ἀναγόμενα, καὶ τὰ καθ' ὑπέρβασιν αὐτοῦ γενόμενα, μὴ διακρινομένου ποῖα ἀνήκουσιν εἰς τὴν μίαν καὶ ποῖα εἰς τὴν ἄλλην κατηγορίαν, καθὼς καὶ ποῖα τῶν ἐξόδων τούτων παράγονται ὑπὸ νόμων, Βασ. Διαταγμάτων, πράξεων τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, καὶ ἐν γένει ὁποία ἡ φύσις ἑκάστου αὐτῶν, καὶ ὅ,τι ἄλλο ἀπαιτεῖται διὰ νὰ ἐκτιμηθῇ ἡ ἀνάγκη, ἥτις ὑπηγόρευσε τὴν τῶν τοιούτων δαπανῶν ἐνέργειαν, καὶ ἡ ποιότης αὐτῶν. Διὰ νὰ διεξαχθῇ λοιπὸν ἡ ὑπόθεσις αὕτη εἶναι ἀνάγκη εἰδημόνων περὶ τὴν τοιαύτην ἐξέλεγξιν, τοιούτους δὲ, καί τοι μὴ ἀδικῶν κανένα, δύναται νὰ θεωρήσῃ τις τοὺς διεξελθόντας τὸν προϋπολογισμόν. Κατὰ συνέπειαν λοιπὸν παρακαλεῖ καὶ αὐτὸς τὴν βουλὴν νὰ παραπέμψῃ τὰ ὑποβληθέντα ἔγγραφα εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ὡρισταμένην ἐπιτροπὴν διὰ νὰ διεξαχθῇ ἡ ὑπόθεσις αὕτη εὐκόλως καὶ εὐστόχως πρὸς ἀποφυγὴν πάσης βραδύτητος προελευσομένης ἐκ τῆς συστάσεως νέας εἰδικῆς ἐπιτροπῆς.

Ὑποστηρίξαντος καὶ ἑτέρου ὅτι εἶναι τῳόντι ἀδιάφορον εἰς ὁποίαν ἐπιτροπὴν παραπεμφθῶσι τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ἔγγραφα, καὶ ἐπομένως νομίζει καὶ αὐτὸς ὅτι πρέπει νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὴν ὡρισταμένην ἐπιτροπὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Μετὰ ταῦτα ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου ἂν ἐπιθυμῇ ἡ βουλὴ νὰ ἐκλεχθῇ νέα ἐπιτροπὴ, ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο δι' ἀναστάσεως ἀποφατικῶς, παρεδέχθη δὲ νὰ παραπεμφθῶσι τὰ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν καθυποβληθέντα ἔγγραφα εἰς τὴν ὡρισταμένην ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1848 ἐπιτροπήν.

Ἐρωτήσαντος δέ τινος τί θέλει πράξει ἐπ' αὐτῶν ἡ ἐπιτροπὴ, ἀπήντησέν ἄλλος ὅτι αὕτη θέλει λάβει ὑπ' ὄψιν τὰ ἔγγραφα, καὶ διεξελθοῦσα αὐτὰ καὶ ὅσα ἄλλα νομίσῃ ἀναγκαῖα νὰ ζητήσῃ παρὰ τῶν ἁρμοδίων ὑπουργείων, καὶ λαβοῦσα τὰς προσηκούσας πληροφορίας, ἀναφορικῶς εἰς τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον τῶν καθ' ὑπέρβασιν ἐξόδων, θέλει συντάξει τὴν ἐπ' αὐτῶν ἔκθεσίν της καὶ δώσει πρὸς τὴν βουλὴν τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας διὰ νὰ δυνηθῇ ν' ἀποφανθῇ ἐπ' αὐτῶν.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ θέλει ἐξετάσει ἂν ἐγένετο ὑπέρβασις, καὶ ἂν καλῶς ἢ κακῶς ἐγένετο, καὶ ἐν γένει ὁποία εἶναι ἡ φύσις τῶν τοιούτων ἐξόδων, καὶ ἡ ἀνάγκη, ἥτις ὑπηγόρευσεν αὐτά, καὶ ἀκολούθως θέλει ἐπιφέρει τὴν γνώμην της· θέλει δὲ περιορισθῇ εἰς μόνα τὰ τῆς ὑπερβάσεως ποσά, διότι τὰ ἄλλα προεξητάσθησαν ὡς ἀναγόμενα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1847.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἡ εἰσηγητικὴ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴ γνωρίζει τὴν ὁδὸν, ἣν μέλλει ν' ἀκολουθήσῃ ἐπὶ τῆς ἐξελέγξεως τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος καθ' ὑπέρβασιν ἐξόδων, καὶ περιττὸν εἶναι νὰ δοθῶσιν ὁδηγίαι· ἀφοῦ δὲ σκεφθῇ θέλει φέρει μίαν ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῶν, ἡ δὲ Βουλὴ δύναται νὰ τὴν παραδεχθῇ, ἢ νὰ τὴν ἀπορρίψῃ, ἢ νὰ τὴν τροπολογήσῃ.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν συζήτησιν τοῦ ἐκκρεμοῦς ζητήματος περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ βουλευτοῦ Γερμανοῦ Μαυρομιχάλη ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 2 ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἐὐ. Ν. Παρίσης
Α. Π. Νάκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΝ'.

Τῆς 22 Ἰουλίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν δευτέραν Ἰουλίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Εἶτα παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως πιστώσεως 150,000 δραχ. δι' ἔξοδα τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἔχουσαν οὕτω.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως πιστώσεως εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Ἡ εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ ἀπὸ 7 τοῦ ὑπερμεσοῦντος μηνὸς Ἰουλίου ε. ε. νομοσχέδιον, περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου πιστώσεως ἑκατὸν πεντήκοντα χιλιάδων δραχμῶν δι' ἔξοδα τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, καὶ τὴν αἰτιολογητικὴν ἔκθεσιν ταύ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν Κ. ὑπουργοῦ καὶ θεωροῦσα ὅτι ἀπροσδόκητοι περιστάσεις, αἵτινες δυστυχῶς ἔλαβον χώραν, ὑπηγόρευσαν τὴν ἀνάγκην τῆς χορηγήσεως τῆς ζητουμένης πιστώσεως ἐπὶ τοῦ ἐφετεινοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν (κεφ. Γ'. ἄρθ. 1 γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας) συνίστησι τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου.

Ὑπὸ πασιγνώστων δὲ γεγονότων ὁρμωμένη ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ ὅτι εἶναι ἐπάναγκες νὰ συστηθῇ εἰς τὴν κυβέρνησιν, ἔχουσαν μάλιστα ὑπ' ὄψιν τὴν σημερινὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν, νὰ λάβῃ εἰς ὥριμον σκέψιν τὸ σπουδαῖον τοῦτο ἀντικείμενον, ὥστε νὰ μὴν ἐπιβαρύνεται τὸ ταμεῖον μὲ ἔξοδα συστάσεως ἢ διατηρήσεως ἐθνοφυλάκων ἄνευ πραγματικῆς ἀνάγκης· νὰ κρατῆται δὲ ἀκριβὴς ἔλεγχος τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν, καθόσον δεικνεῖ ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας των, καὶ νὰ μὴν ἐπιτρέπηται πώποτε ἡ σύστασις ἢ διατήρησις ἐθνοφυλάκων, ἄνευ διαταγῆς τῆς Κυβερνήσεως· ἐννοεῖται δ' ὅτι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει δὲν πρέπει νὰ ἐπιτραπῇ ἡ πληρωμὴ τοιαύτης δαπάνης.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Ἰουλίου 1848.

Ὁ Εἰσηγητὴς Μ. Δ. Καλρῆς.»

Μετὰ ταῦτα παρετήρησέ τις τῶν βουλευτῶν ὅτι εἶχε δοθῇ εἰς τοὺς εἰσηγητὰς τῶν τμημάτων ἐπὶ τοῦ προκειμένου περὶ τῆς πιστώσεως νομοσχεδίου ἐντολὴ τοῦ νὰ ζητηθῇ πίναξ παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν, ἐμφαίνων τὰ δαπανηθέντα τάχα ἐπὶ τοῦ πρώην ὑπουργείου καθὼς καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ἐν καιρῷ τῆς συζητήσεως τῆς ἀπαιτουμένης πιστώσεως, ἀλλ' ἤδη πληροφορεῖται ὅτι τοιοῦτος πίναξ δὲν ἐζητήθη.

Ἀντιπόντων τινῶν ὅτι τοιαύτη ἐντολὴ δὲν ἐδόθη, καὶ ὅτι πληροφορίαι μόνον ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως ἐζητήθησαν καὶ ἐλήφθησαν ὑπὸ τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς, παρίστη ἡ ἀνάγκη τῆς αἰτήσεως τοιούτου, ὡς εἴρηται, πίνακος, ὅτις παρεδέχθη, ὑποσχεθέντος τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν νὰ προσαγάγῃ ἐν δέοντι αὐτόν.

Κατόπιν προσελθὼν ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ παρατάσεως τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων μετὰ τῆς αἰτιολογητικῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως ἔχον οὕτω·

ΕΚΘΕΣΙΣ

α Τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι.

Ὅτε ὑπέβαλεν ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν τὸν ἐκδοθέντα ἤδη Νόμον περὶ τῆς ἀναστολῆς τῆς ἐξαργυρώ-

σεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων, σκοπὸν προείδετο ν' ἀπαλλάξῃ τὸ ἐθνικὸν τοῦτο κατάστημα καὶ δι' αὐτοῦ τὸ ἐμπόριον, καὶ τοὺς διαφόρους κλάδους τῆς βιομηχανίας ἀπὸ ἐπικείμενον κίνδυνον, τοῦ ὁποίου τὴν σοβαρότητα καὶ τὰς περιστάσεις δεόντως ἐξετίμησαν τὰ νομοθετικὰ Σώματα.

Ἀρ' ἑτέρου ὅμως καθῆκον οὐχ ἧττον σπουδαῖον ὑπεχρέου αὐτὴν Ἔπειτα ἀπὸ τὸν στιγμιαῖον κλονισμόν, ὃν ὑπέστη ἡ Τράπεζα, οὐχὶ βεβαίως δι' ἔλλειψιν ἐγγυήσεων, τὰς ὁποίας ἀρκούντως παρέχει ἡ ὁμολογουμένως εὐτυχὴς κατάστασίς της, ἀλλὰ διὰ τὰς αἰτίας, περὶ ὧν διέλαβεν ἡ συνοδεύουσα τὸν Νόμον τοῦτον ἔκθεσις τοῦ ὑπουργείου τὸ νὰ προνοήσῃ περὶ τῆς διατηρήσεως τῆς ὑπολήψεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων καὶ τῆς ἐλευθέρας αὐτῶν κυκλοφορίας μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ῥηθέντος Νόμου, καὶ τοιοῦτον σκοπὸν εἶχον αἱ ἐν τοῖς ἄρθρ. 2 καὶ 3 αὐτοῦ διατάξεις.

Ἀλλ' ἂν καὶ αἱ προφυλάξεις αὗται στηριζόμεναι εἰς τὰς περιστάσεις ταύτας ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ὁποίων ἐξεδόθη ὁ εἰρημένος Νόμος θεωροῦνται μέχρι τινὸς ἀναγκαῖαι, ἡ μετὰ τὴν ἔκδοσιν ὅμως τοῦ νόμου τούτου πεῖρα ἀπέδειξέ τινας ἐκ τῶν διατάξεων τούτων περιττὰς, τινὰς δὲ καὶ ἐπιβλαβεῖς πρὸς τὸν σκοπὸν, δι' ὃν ἐπροκαλέσθη ὁ Νόμος οὗτος· διότι ἡ τράπεζα ἐπιβαρυμένη μὲ τὰς ὑποχρεώσεις, τὰς ὁποίας τῇ ἐπιβάλλουν τὰ ἀνωτέρω ἄρθρα διὰ τὰ εἰς κυκλοφορίαν γραμματιά τ της, τῶν ὁποίων ἑκάστη δύναται ν' ἀπορροφήσῃ κατὰ τοὺς ὑπολογισμούς της τὸ πλεῖστον μέρος τῶν ὠφελειῶν, ὅσας ἀπολαμβάνει ἐκ τῶν κεφαλαίων της, καὶ ὀφείλουσα μετ' ὀλίγον νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἐξαργύρωσιν τῶν γραμματίων της, εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην ὄχι μόνον νὰ μὴ δύναται νὰ παρέξῃ τὴν παρά ποτε ἄλλοτε ἀναγκαίαν συνδρομήν της εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τοὺς κτηματίας, ἀλλὰ καὶ νὰ εἰσπράξῃ μετὰ σπουδῆς τὰ εἰς αὐτὴν ὀφειλόμενα, καὶ νὰ συγκεντρώσῃ εἰς τὸ ταμεῖόν της τὰ γραμματιά της, διὰ νὰ μὴν ἤθελεν ἐκ νέου ὑποπέσει εἰς τὸν κίνδυνον τὸν ὁποῖον ἀπέρυγεν ἤδη, ὥστε τὸ ἐμπόριον τὸ ὁποῖον ἐμμέσως σκοπὸν εἶχε ν' ἀνακουφίσῃ ὁ Νόμος ἀπὸ τὸ βάρος τῶν περιστοιχουσῶν αὐτὸ περιστάσεων, εὑρίσκεται ἤδη εἰς χειροτέραν θέσιν.

Ἕνεκα δὲ τούτου καὶ τὰ ἐμπορικὰ ἐπιμελητήρια, καὶ ἡ συνέλευσις τῶν μετόχων τῆς Τραπέζης, καὶ οἱ ἔμποροι, καὶ οἱ κτηματίαι τῶν σημαντικωτέρων πόλεων, ὑπέβαλον ἀναφοράς των εἰς τὴν Κυβέρνησιν, δι' ὧν ἐκθέτοντες τὰ δεινὰ, ἅτινα ἐπαπειλοῦνται εἰς τοὺς σημαντικωτέρους κλάδους τῆς βιομηχανίας, ἐπικαλοῦνται τὴν ταχεῖαν τῆς Κυβερνήσεως πρόνοιαν, διὰ

τῆς ἐκδόσεως νέου νόμου, ἀπαλλάσσοντος τὴν Τράπεζαν τῶν διὰ τῶν εἰρημένων ἄρθρων ἐπιβαλλομένων εἰς αὐτὴν ὑποχρεώσεων καὶ ἐνισχύοντος αὐτὴν διὰ νὰ καταστα θῇ βοηθητικωτέρα εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τοὺς κτηματίας εἰς τὰς παρούσας δυσχερεῖς περιστάσεις.

Ἡ Κυβέρνησις ἐπομένως μετὰ ἐκτενῆ μελέτην καὶ σκέψιν ὡρίμον, τὴν ὁποίαν ἐπροκάλεσαν αἱ ὑποβληθεῖσαι εἰς αὐτὴν προτάσεις παρὰ τῶν εἰρημένων συλλόγων, καὶ ὁ ὑφιστάμενος κίνδυνος τῆς νεκρώσεως τῆς δημοσίου πίστεως, πεισθεῖσα ἐκ τῶν περιστάσεων περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς τροποποιήσεως τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, καὶ θεωροῦσα καθῆκόν της νὰ μὴν ἀφήσῃ ἀπροστάτευτον ἕνα τῶν σημαντικωτέρων κλάδων τῆς βιομηχανίας τοῦ ἔθνους, τοῦ ὁποίου τὰς προόδους καὶ τὴν εὐημερίαν συνεμερίσθησαν καὶ συμμερίζονται ὅλοι οἱ λοιποὶ κλάδοι, συνέταξε τὸ ὑποβαλλόμενον Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ θέσω εἰς τὴν συζήτησίν σας συνοδεύων αὐτὸ μὲ τὰς ἑξῆς διασαφήσεις.

1) Τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου παρατείνει μέχρι τῆς 1 Ἀπριλίου τοῦ 1849 τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου ἐκδοθέντος Νόμου ὁρισθεῖσαν πεντάμηνον προθεσμίαν διὰ τὴν ἐξαργύρωσιν τῶν τραπεζικῶν γραμματίων.

Ἡ διάταξις αὕτη εἶναι ἀναγκαία, διότι, διὰ νὰ δυνηθῇ ἡ Τράπεζα νὰ χορηγήσῃ τὴν ζητουμένην συνδρομήν της, καὶ νὰ μὴ στενοχωρήσῃ τὸ ἐμπόριον καὶ τοὺς κτηματίας διὰ τῆς εἰσπράξεως τῶν ὀφειλομένων, ἀνάγκη πᾶσα νὰ δοθῇ εἰς αὐτὴν ὁ ὑλικὸς καιρὸς καὶ ἡ εὐκολία, ἥτις τῆς ζητεῖται.

2) Τὸ δεύτερον ἄρθρον αὐτοῦ ἀπαλλάττει εἰς τὸ ἑξῆς τὴν Τράπεζαν τοῦ νὰ πληρώσῃ τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀνωτέρω νόμου προσδιοριζομένην ὑπερτίμησιν τῶν 2 τοῖς 0/0 διὰ τὰ εἰς τὰ ταμεῖα εἰσερχόμενα γραμματιά της.

Ἡ Τράπεζα θεωρεῖ λίαν ἐπιβαρυντικὴν δι' αὐτὴν τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην, διότι τὸ ἐνεργητικόν της αὐτὸ, ὑπερβαίνον κατὰ πολὺ τὸ ἀπαιτητὸν παθητικόν της, καὶ ἡ κατάστασίς της παρέχουσα τὰς μεγαλητέρας ἐγγυήσεις καὶ ἀσφαλείας, εἶναι ἀρκετὰ ἐνούμενα μὲ τὸ περιωρισμένον ποσὸν τῶν εἰς κυκλοφορίαν γραμματίων καὶ μὲ τὴν παρεχομένην εὐκολίαν τοῦ νὰ εἶναι ταῦτα δεκτὰ εἰς τὰ ταμεῖα τοῦ Κράτους, νὰ διατηρήσωσι τὴν ὑπόληψιν τῶν γραμματίων της, καὶ δὲν θεωρεῖ διὰ τοῦτο δίκαιον νὰ ὑποβληθῇ πολὺ πλέον ἐπιζήμιος, καθ' ὅσον μάλιστα δὲν ἐννοεῖ ὡς ὑπὲρ ἑαυτῆς γενομένας τὰς εὐκολίας ταύτας,

ἀλλὰ μᾶλλον ὑπὲρ τοῦ ἐμπορίου καὶ τῶν κτηματιῶν, τοὺς ὁποίους ἠδύνατο καὶ δύναται νὰ ἐκδιάσῃ, εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν καθυστερούντων, καὶ νὰ μὴν ἔχῃ ἐπομένως ἀνάγκην τῶν παραχωρήσεων τοῦ νόμου.

3) Ἡ τράπεζα μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος Νόμου ὑποχρεοῦται νὰ δέχηται εἰς παρακατάθεσιν τὰ γραμματιά της ἐπὶ ἐτησίῳ τόκῳ 8 τοῖς 0/0 καθ' ὅλην τὴν ὁριζομένην ἀπὸ τὸ ἄρθρ. 1. διάρκειαν.

Διὰ τοῦ §. 2. τοῦ ἄρθρου τούτου διατηροῦνται τὰ δικαιώματα τῶν κατόχων τραπεζικῶν γραμματίων ἐπὶ τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 3 ἀπὸ 4 Ἀπριλίου ὁριζομένου τόκου. Ἡ μόνη δὲ τροποποίησις, ἥτις δι' αὐτοῦ ἐπιφέρεται, εἶναι ὅτι οἱ κάτοχοι ὀφείλουσι δεκαπέντε ἡμέρας μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος Νόμου νὰ καταθέσωσι τὰ γραμματιά των εἰς τὰ σημειούμενα μέρη, διὰ νὰ λάβωσι τὸν τόκον τοῦτον ὁμοῦ μὲ τὰ γραμματιά των τὴν 4 Σεπτεμβρίου. Ἡ τροποποιήσις αὕτη, ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς εὐκολύνει τὴν Τράπεζαν, καὶ τὴν ἀπαλλάττει ἀπὸ ἐνδεχομένας καταχρήσεις, ἀφ' ἑτέρου δὲν βλάπτει τοὺς κομιστὰς τῶν γραμματίων, στερουμένους τούτων ἐπὶ ἡμέρας τινάς, διότι ἡ τράπεζα ἐν εἴδει ἀποδείξεως τῶν ὀφειλομένων θέλει δίδει εἰς αὐτοὺς γραμματία εἰς διαταγήν, τὰ ὁποῖα δι' ὀπισθογραφήσεων δύνανται νὰ τὰ κυκλοφορήσουν.

Ἡ ὑποχρέωσις, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἡ Τράπεζα μέχρι τῆς 4 Σεπτεμβρίου ἀπέναντι τῶν κατόχων τῶν γραμματίων, ἐκπληρουμένη ἤδη, ὡς εἴρηται, ἀφαιρεῖ πᾶν εὔλογον ἐκ μέρους τούτων παράπονον, ἀφ' ἑτέρου ὅμως δὲν συμφέρει ἡ ἐξακολούθησις τῆς τοιαύτης ὑποχρεώσεως διὰ τοὺς ἐκτεθέντας λόγους, ὡς ἐπιβλαβὴς καὶ εἰς τὴν Τράπεζαν καὶ ἀσύμφορος εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου.

4) Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου προτείνεται ἡ αὔξησις τοῦ διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου νόμου ὁρισθέντος ποσοῦ τῶν εἰς κυκλοφορίαν γραμματίων κατὰ πεντακοσίας χιλιάδας δραχμῶν.

Ἡ Τράπεζα κατὰ τὰ προλαβόντα ἔτη, ὅτε ὑπῆρχε καὶ ἀρβονία μεταλλικοῦ, εἶχεν εἰς κυκλοφορίαν γραμμάτια μέχρι δύο ἑκατομμυρίων καὶ ἑξακοσίων χιλιάδων δραχ. ἐπομένως τὸ ποσὸν τῶν δύο ἑκατομμυρίων ἔπειτα ἀπὸ τὴν ὑπάρχουσαν ὡς εἴρηται χρηματόδειαν, καὶ τὴν ἀσυγκρίτῳ λόγῳ μεγαλητέραν ἀνάγκην τῆς κυκλοφορίας, θεωρεῖται ἀρκετὰ περιωρισμένον, ὥστε νὰ ὑπάρξῃ εὔλογός τις φόβος τῆς ἐκπτώσεως τῆς τιμῆς των,

ἡ αὔξησις αὕτη ἄλλως τε σκοπὸν ἔχει νὰ βάλῃ τὴν Τράπεζαν εἰς θέσιν νὰ χορηγήσῃ τὴν δυνατὴν συνδρομήν της εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τοὺς κτηματίας.

Τὰ γραμμάτια τῆς Τραπέζης κατὰ τὸ 7 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 19 Αὐγούστου 1841 Νόμου περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ συστάσεως τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης Νόμου, δὲν ἠδύναντο νὰ ἔχουν μικροτέραν τῶν 25 δραχ. ἀξίας ἕκαστον. Ἡ προτεινομένη ἐλάττωσις τοῦ ὅρου μέχρι 10 δραχ. σκοπὸν ἔχει νὰ διευκολύνῃ τὰς μικρὰς συναλλαγὰς καὶ νὰ ἐνισχύσῃ τὴν κυκλοφορίαν τῶν γραμματίων. Τὸ μέτρον τοῦτο θεωρηθὲν κατάλληλον εἶχε προταθῆ πρὸ πολλοῦ ἤδη παρ' ἑνὸς τῶν σημαντικωτέρων ἐμπορικῶν ἐπιμελητηρίων μὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι συμφέρει νὰ ἐκδοθοῦν καὶ μέχρι 5 δραχ. γραμμάτια, ἀφ' ἑτέρου δὲ οὐδεὶς κίνδυνος γεννᾶται ἐκ τούτου, διότι τὸ ποσὸν εἶναι ὡρισμένον καὶ συγκεφαλαιοῦται μὲ τὸ ὅλον ποσὸν τῶν δυναμένων νὰ ἐκδοθοῦν γραμματίων τῆς Τραπέζης.

Ἐπὶ τῶν λοιπῶν διατάξεων τοῦ Νομοσχεδίου κρίνω περιττὸν νὰ ἐπιφέρω παρατήρησίν τινα ὡς ἀρκετὰ σαφῶν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 18 Ἰουλίου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς
Μ. ΡΟΥΦΟΣ

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῆ εἰς τὴν Βουλὴν, ὅπως ἔχει, παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρ. 1. Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου τ. ε. Νόμου περὶ ἐξαργυρώσεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων ὁριζομένη προθεσμία παρατείνεται μέχρι τῆς 4ης Ἀπριλίου 1849.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ ἀνωτέρω μνησθέντος Νόμου ὁριζομένη ὑπερτίμησις τῶν 2 τοῖς 0/0 ἐπὶ τῶν εἰς τὰ δημόσια ταμεῖα διὰ χρέη πρὸς αὐτὰ εἰσερχομένων τραπεζικῶν γραμματίων παύει τοῦ λοιποῦ ἀπὸ τῆς διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, ἐννοουμένης ἀπὸ τῆς ἀφίξεως τῆς ἐφημερίδος ταύτης εἰς τὴν ἕδραν ἑκάστου Διοικητικοῦ Ταμείου.

Ἄρθρ. 3. Τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου τ. ε. Νόμου τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως·

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος Νόμου ὁριζομένης προθεσμίας ὑποχρεοῦται ἡ Τράπεζα νὰ δέχηται τὰ γραμμάτια αὐτῆς εἰς παρακατάθεσιν ἐπὶ τόκῳ ἐνιαυσίῳ ὀκτὼ τοῖς ἑκατόν.

Οἱ δὲ κομισταὶ γραμματίων ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἤδη εἰς κυκλοφορίαν, διὰ νὰ λάβωσι τὸν κατὰ τὸ ῥηθὲν ἄρθρον 3 τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου Νόμου τόκον, ὀφείλουν ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου νὰ καταθέσωσι ταῦτα ἢ εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις κατάστημα τῆς Τραπέζης, ἢ εἰς τὸ ἐν Πάτραις ὑποκατάστημα αὐτῆς, ἢ εἰς τὸ ἐν Σύρῳ πρακτορεῖόν της. Εἰς δὲ τὸν καταθέτην θέλει ἐκδίδεσθαι ἀπόδειξις πρὸς ἀπόδοσιν τῶν κατατεθέντων γραμματίων καὶ πληρωμὴν τοῦ τόκου κατὰ τὴν 4ην τοῦ προσεχοῦς Σεπτεμβρίου.

Ἄρθρ. 4. Τὰ εἰς κυκλοφορίαν γραμμάτια τοῦ κεντρικοῦ τῆς Τραπέζης καταστήματος, καὶ τῶν ὑποκαταστημάτων αὐτῆς, δὲν θέλουν ὑπερβῆ εἰς οὐδεμίαν περίστασιν, καθ' ὅλον τὸ ἀνωτέρω διάστημα τῆς ἀναστολῆς τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν γραμματίων, τὸ ποσὸν τῶν δύο ἑκατομμυρίων δραχμῶν. Ἐκ τοῦ ποσοῦ δὲ τούτου ἡ Τράπεζα δύναται νὰ ἐκδώσῃ μέχρι πεντακοσίων χιλιάδων δραχμῶν τραπεζικὰ γραμμάτια, ἀξίας οὐχὶ κατωτέρας τῶν δέκα δραχμῶν ἕκαστον.

Ὅσα δὲ τραπεζικὰ γραμμάτια ἤθελε θέσει ἡ Τράπεζα εἰς κυκλοφορίαν ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου θέλουν φέρει ἰδιαιτέραν σφραγῖδα πρὸς ἀπόδειξιν, ὅτι εἰσὶν ἐλεύθερα τοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου Νόμου ἐπιβαλλομένου τόκου.

Ἄρθρ. 5. Ἂν ἡ Τράπεζα πρὸ τῆς λήξεως τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 ὁριζομένης προθεσμίας ἐπαναλάβῃ τὴν ἑτοίμην ἐξαργύρωσιν τῶν τραπεζικῶν γραμματίων, αἱ διὰ τοῦ παρόντος Νόμου καὶ τῶν μενουσῶν ἐν ἰσχύϊ διατάξεων τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου Νόμου ἐπιβαλλόμεναι εἰς αὐτὴν ὑποχρεώσεις παύουν αὐτοδικαίως τὴν δεκάτην πέμπτην ἡμέραν, ἀφ' ἧς δημοσιεύσει τὴν περὶ τούτου ἀπόφασίν της διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 6. Αἱ διατάξεις τῶν ἀπὸ 19 Ἀπριλίου 1841 περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ συστάσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Νόμου, καὶ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου περὶ ἐξαργυρώσεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων, Νόμων, ὅσαι ἀντιβαίνουν εἰς τὸν παρόντα Νόμον, ἀκυροῦνται.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 18 Ἰουλίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς Μ. ΡΟΥΦΟΣ.

Ἰσαύτως ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ἀνέγνω δύο νομοσχέδια, τὸ μὲν περὶ χορηγήσεως τριμήνου πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τῶν μηνῶν Ἰουλίου, Αὐγούστου καὶ Σεπτεμβρίου, τ. ε. τὸ δὲ περὶ λῃξιδοσίας τοῦ δημοσίου μετὰ τῆς ἐθνικῆς τραπέζης, καθ' ἣν ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ λάβῃ παρ' αὐτῆς ἐπὶ ἀνοικτῷ λογαριασμῷ 500,000 δραχ. ἔχοντα οὕτω·

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἀκόλουθον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 21 Ἰουλίου 1848.

Ο Θ Ω Ν

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν

Τ. ΜΑΓΓΙΝΑΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Τὰ διάφορα ὑπουργεῖα θέλουν πληρώσει ἐπὶ τῇ βάσει χρηματικῶν αὐτῶν αἰτήσεων ἐγκεκριμένων παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὴν τρίτην τριμηνίαν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, εἰς λογαριασμὸν τοῦ παρὰ τῆς βουλῆς ἤδη ψηφισθέντος καὶ εἰς τὴν γερουσίαν ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1848, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχόντων νόμων, διαταγμάτων ἢ κανονισμῶν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς βουλῆς καὶ τῆς γερουσίας, καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ληψοδοσίας τοῦ δημοσίου μετὰ τῆς ἐθνικῆς τραπέζης.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

Κατὰ τὰς διαταγὰς τοῦ Βασιλέως ὑποβάλλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν Ὑμῶν Νομοσχέδιον περὶ ληψοδοσίας τοῦ δημοσίου μετὰ τῆς ἐθνικ. Τραπέζης.

Κατὰ συνέπειαν τοῦ νέου τούτου νομοσχεδίου, δι' οὗ πρὸς τοῖς ἄλλοις ὁ ἀμοιβαῖος μετὰ τῆς τραπέζης τόκος ληψοδοσίας προσδιορίζεται εἰς 3 τοῖς 0/0 ἀντὶ 8, ἀνακαλοῦμεν τὴν παρὰ τοῦ προκατόχου μας ὑποβληθεῖσαν εἰς ὑμᾶς τροποποίησιν τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως 1848 νομοσχεδίου, τὴν ὁποίαν τροποποίησιν ἡ Βουλὴ παρεδέχθη κατά τινα συνεδρίασίν της. Ἐπίσης ἀνακαλοῦμεν καὶ αὐτὸ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νομοσχεδίου, ὅπως ἀπ' ἀρχῆς εἶχεν ὑποβληθῆ, ἐπιφυλαττόμενοι ν' ἀνακαλέσωμεν τὸ ἄρθρον τοῦτο καὶ κατὰ τὴν ἐνώπιον τῆς Γερουσίας γενομένην συζήτησιν τοῦ περὶ ἐσόδων νομοσχεδίου.

Τὸ νέον τοῦτο νομοσχέδιον δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῆ ὡς τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ περὶ ἐσόδων νομοσχεδίου, διότι τὸ τελευταῖον τοῦτο δὲν κατέστη ἀκόμη Νόμος, καὶ εἶναι πολλὰ ἐνδεχόμενον, ὅτι τὸ νέον νομοσχέδιον θέλει συζητηθῆ καὶ ἐπιψηφισθῆ παρὰ τῶν δύω Βουλευτικῶν σωμάτων, πρὶν ἢ παρὰ τῆς Γερουσίας ψηφισθῆ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1848.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἐθεωρήσαμεν προτιμοτέραν τὴν ἀνάκλησιν ὁλοσχεροῦς τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ περὶ ἐσόδων νομοσχεδίου, καὶ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ παρόντος, τὸ ὁποῖον θεωρεῖται αὐτοτελὲς Νομοσχέδιον, οὐδεμίαν ἔχον σχέσιν μὲ τὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 19 Ἰουλίου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς Τ. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῆ ὅπως ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν ἀπὸ τὸν ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ κατὰ τὴν συζήτησιν ὑπ' αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 19 Ἰουλίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς Τ. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ.

ΟΘΩΝ κ. τ. λ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάττομεν ὡς ἑξῆς·

Ἄρθρ. 1. Ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ ἔλθῃ εἰς ληψοδοσίαν μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἐπὶ ἀνοικτῷ λογαριασμῷ μέχρι τῆς ποσότητος δραχμῶν πεντακοσίων χιλιάδων μὲ ἀμοιβαῖον ἐτήσιον τόκον 3. τοῖς 0/0.

Ἄρθρ. 2. Πρὸς ἀσφάλειαν τῆς τραπέζης θέλουν παραδοθῆ εἰς αὐτὴν ὡς ἐνέχυρον πεντακόσιαι μετοχαὶ τῆς Τραπέζης ἐκ τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὸ Δημόσιον.

Ἄρθρ. 3. Ὁ μετὰ τῆς Τραπέζης ἀνοικτὸς λογαριασμὸς θέλει ἐξακολουθήσει μέχρι τῆς 4. Ἀπριλίου 1849, ὅτε πρέπει νὰ κλείσῃ ὁριστικῶς διὰ τῆς ἀποδόσεως τοῦ ὀφειλομένου ποσοῦ.

Ἄρθρ. 4. Ἂν τὸ κατὰ τὴν 4. Ἀπριλίου 1849 ὑπόλοιπον τοῦ ἀνοικτοῦ λογαριασμοῦ ἐπιβαρύνῃ τὴν Κυβέρνησιν, αὕτη δὲ δὲν ἤθελεν εἶσθαι εἰς κατάστασιν ν' ἀποδώσῃ αὐτὸ ἐκ τοῦ προχείρου, τὸ ὀφειλόμενον ποσὸν θέλει συμψηφίζεσθαι αὐτοδικαίως μὲ τόσας ἐκ τῶν ἐνεχυριασθεισῶν μετοχῶν, ὅσαι, λογιζόμεναι πρὸς δραχ. χιλίας, ἤθελον καλύψει τὸ ὀφειλόμενον ποσόν· μένει δὲ τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Κυβέρνησιν ν' ἀναπτύξῃ εἰς τὴν αὐτὴν ἀξίαν μέρος ἢ τὸ ὅλον τῶν τυχὸν συμψηφισθεισῶν μετοχῶν ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς 4. Ἀπριλίου 1849.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν παρετήρησεν ὁ Ὑπουργὸς ὅτι καθίσταται ἐπάναγκες νὰ ἐπιταχυνθῆ ἡ συζήτησις τῶν προκειμένων νομοσχεδίων, ὡς κατεπειγόντων, καθὼς καὶ ἡ τοῦ περὶ διαθέσεως τοῦ γύψου, διότι ἡ ἐλαχίστη βραδύτης συνεπάγει ζημίαν εἰς τὸ δημόσιον, ἐφ' ᾧ συνίστησι τὴν ἀναγκαίαν ἐπίσπευσιν εἰς τὰς ἐπὶ τούτων ἐργασίας τῆς βουλῆς.

Ἐπὶ τῆς παρατηρήσεως ταύτης, εἷς τῶν βουλευτῶν ἀπήντησεν ὅτι ὁ Ὑπουργὸς δὲν ἠδύνατο εὐλόγως νὰ ἐκφράσῃ οἱονεὶ τοιοῦτον παράπονον, διότι ἡ βουλὴ συναισθάνεται τὴν σπουδαιότητα τῶν καθηκόντων της, καὶ βαδίζει ἑκάστοτε μετὰ πλήρους ζήλου καὶ ἐπιμελείας.

Ἐπὶ τούτοις παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης Ὑπουργὸς ἀνέγνω νομοσχέδιον μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως, δι' οὗ ζητεῖται πίστωσιν 14,500 δραχ. ἐπὶ τοῦ Κερ. Γ'. τοῦ προϋ-

πολογισμοῦ τοῦ 1848 πρὸς ἐγκατάστασιν τῶν διορισθησομένων νέων ἐφετῶν, ἔχον οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσθήκης δραχμῶν 14,500 εἰς τὸ Κεφάλαιον Γ'. τοῦ κατὰ τὸ 1848 προϋπολογισμοῦ του.

Πρὸς τὴν Βουλήν!

Κύριοι!

Μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ, ἀφορώσης τὸν προσδιορισμὸν μείζονος ἀριθμοῦ τῶν ἐφετῶν, ἀνεπτύχθησαν ἀπαραλλάκτως οἱ λόγοι τῆς ἀνάγκης, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἡ Κυβέρνησις ἐπρότεινε τὴν τοιαύτην τροποποίησιν καὶ ὁ νομοθέτης τὴν παρεδέχθη· ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς ἀνάγκης ἐπείγεται ἤδη ἡ Κυβέρνησις νὰ διορίσῃ ὀκτὼ ἐφέτας ἀνὰ 4 εἰς ἑκάτερον τῶν ἐφετείων διὰ νὰ κατασταθῇ ἐπομένως ἐφικτὴ ἡ διαίρεσις αὐτῶν εἰς δύο Τμήματα, καὶ ἡ αὔξησις τῶν συνεδριάσεων πρὸς ταχυτέραν ὁλιγόστευσιν τῶν ἐκκρεμῶν δικῶν· οὐδεὶς ὅμως ἀγνοεῖ, ὅτι ἡ τοιαύτη διαίρεσις θέλει αὐξήσει τὰς ἐργασίας τῶν δικαστηρίων τούτων καὶ ἐντεῦθεν θέλει προκύψει ἡ ἀνάγκη ἐπαυξήσεως τῆς ἐπιχορηγήσεως τῶν γραφικῶν ἐξόδων ἑκάστου τῶν ἐφετείων, καὶ τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ κατὰ τὸ 1848 προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ ὁποίου διευθύνω Ὑπουργείου δὲν προβλέπει περὶ μισθῶν τῶν ἀκτῶ ἐφετῶν, οὔτε περὶ τῶν ἀνωτέρω ἐξόδων, καὶ ἐπειδὴ τὸν διορισμὸν αὐτῶν σκοπεῖ νὰ πραγματοποιήσῃ ἡ Κυβέρνησις ἀπὸ τῆς 1 τοῦ προσεγγίζοντος Αὐγούστου, διὰ ταῦτα συνταχθὲν ὑποβάλλεται εἰς τὴν ἐπιψήφισιν Ὑμῶν τὸ ἐσώκλειστον Νομοσχέδιον περὶ προσθήκης δραχ. 14,500, εἰς τὸ Κεφάλαιον Γ'. τοῦ ἀνωτέρω προϋπολογισμοῦ, ὅσαι ἀπαιτοῦνται κατὰ τὸν ἀκόλουθον λογαριασμόν, ἤτοι

Κεφάλαιον Γ'. Ἄρθρον 1.

Διὰ μισθὸν ὀκτὼ ἐφετῶν ἑκάστου ἀνὰ δραχ. 300 ἀπὸ τὴν 1 Αὐγούστου μέχρι 31 Δεκεμβρίου, ὅλων δραχμαὶ	12,000
Διὰ μισθὸν ἑνὸς ὑπογραμματέως δρ. 100 κατὰ μῆνα καὶ δύο γραφέων ἑκάστου δρ. 60 ἀμφοτέρων δραχ. 120 δι' ἑκάτερον τῶν ἐφετείων, διὰ τὰ δύο ὁμοῦ τὰ ἐφετεῖα κατὰ τὸ ἀνωτέρω χρονικὸν διάστημα δραχ.	2,200

Κεφάλαιον Γ'. Ἄρθρον. 2.

Διὰ γραφικὰ ἔξοδα κατὰ μῆνα δραχ. 30 δι' ἑκάτερον τῶν ἐφετείων, διὰ τὰ δύο ὁμοῦ καὶ διὰ τὴν αὐτὴν ἐποχήν	300
Ὅλον δραχ. .	14,500

Ἀθήνησι τὴν 16 Ἰουλίου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης
Γ. Α. ΡΑΛΛΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἀκόλουθον Νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ὀφείλοντος νὰ τὸ ὑποστηρίξῃ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης πίστωσις δραχ. 14,500. λογισθησομένων τῶν μὲν δρ. 14,200 εἰς τὸ κεφάλαιον Γ'. ἄρθρον 1, τῶν δὲ δραχ. 300 ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου τοῦ κατὰ τὸ 1848 προϋπολογισμοῦ αὐτοῦ.

Οἱ Ἡμέτεροι Ὑπουργοὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Οἰκονομικῶν θέλουν δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Ἰουλίου 1848.

ΟΘΩΝ.

Γ. Α. ΡΑΛΛΗΣ.

Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει δὲ τοῦ προέδρου, ἀνηγγέλθη ὅτι τὸ α'. καὶ δ'. τμῆμα παρεδέξαντο τὸ ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Κλεομένους Οἰκονόμου εἰσαχθὲν νομοσχέδιον περὶ συστάσεως δανειστικῆς τραπέζης, ὡσαύτως ἀνηγγέλθη ὑπὸ τῶν τμημάτων ὅτι ἐξελέξαντο εἰσηγητὰς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐξορύξεως τοῦ ἐν Μήλῳ γύψου, τὸ μὲν β'. τὸν Ἰωάννην Πετιμέζην, τὸ γ'. τὸν Λεντούδην, τὸ δ'. τὸν Ἰωάννην Κριεζῆν, τὸ ε'. τὸν Τσαλακώσταν, τὸ ς'. τὸν Ζαφειρόπουλον, καὶ τὸ ζ'. τὸν Πετρινόν.

Ὡσαύτως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νόμου τοῦ 1848· τὸ μὲν β'. τὸν Ἰω. Ζάρκον, τὸ γ'. τὸν Μελέτην Χ. Μελέτην, τὸ δ'. τὸν Δεληγεώργην, τὸ ε'. τὸν Μ. Ἰατρόν, τὸν ς'. τὸν Βιρβίλην, καὶ τὸ ζ'. τὸν Σ. Νικολαΐδην.

Ἐρωτηθείσης δὲ τῆς βουλῆς ἐὰν θέλῃ νὰ κάμῃ προσθήκην τεσσάρων μελῶν ἐπὶ τῶν εἰσηγητικῶν ἐπιτροπῶν κατὰ τὸν καθ' ἡνανσμὸν, καὶ ἀποκριθείσης ἀποφατικῶς, εἰς τῶν γραμματέων κατ' ἐντολὴν τοῦ ἀπόντος εἰσηγητοῦ τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς βουλῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν αὐτῆς, δι' ἧς αἰτεῖται ἡ παράτασις τοῦ λήγοντος ἐτησίου προϋπολογισμοῦ τῆς βουλῆς, ἐφ' ὅσον αἱ ἐργασίαι αὐτῆς διαρκέσωσιν, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Συνελθοῦσα ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς βουλῆς ἐπιτροπὴ, καὶ παρατηρήσασα, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς βουλῆς ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1847 μέχρι τῆς 28 Ἰουλίου 1848 ἐγγίζει εἰς τὸ τέλος του· ὅτι μετὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ὁ ταμίας τῆς βουλῆς δὲν δύναται νὰ ἐνεργῇ πληρωμὴν οὐδεμιᾶς δαπάνης, μὴ ὑπάρχοντος προϋπολογισμοῦ.

Θεωροῦσα δ' ὅτι αἱ ἐργασίαι τῆς βουλῆς δύνανται νὰ παραταθῶσι πέραν τοῦ Ἰουλίου μηνὸς, καὶ ἑπομένως ἡ βουλὴ ὀφείλει νὰ ἐγκρίνῃ προηγουμένως τὰς προσεχεῖς δαπάνας αὐτῆς.

Διὰ ταῦτα, γνωμοδοτεῖ·

Α'. Νὰ παραταθῇ ἡ ἰσχὺς τοῦ ὑφισταμένου προϋπολογισμοῦ τῆς βουλῆς, ἐφ' ὅσον διαρκέσωσιν αἱ ἐργασίαι αὐτῆς.

Β'. Νὰ παραταθῇ πρὸς τούτοις μετὰ τὴν λῆξιν αὐτῆς ἡ μισθοδοσία τοῦ ἀναγκαίου προσωπικοῦ τοῦ γραφείου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐγκριθέντος ποσοῦ, μέχρι τῆς νέας ἐνάρξεως τῆς βουλῆς, ὅπως ἐγένετο ἄχρι τοῦδε, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ τελειοποιηθῶσιν αἱ μένουσαι ἀναγκαίως ἐκκρεμεῖς ἐργασίαι τῆς βουλῆς, ὡς ἡ ἐκτύπωσις τῶν πρακτικῶν τῆς βουλῆς, καὶ ἡ ἀντιγραφὴ τῶν εἰς μέγαν χάρτην ὑπολειπομένων.

Τὸ προσωπικὸν δὲ τοῦτο θέλει σύγκεισθαι ἐξ ἑνὸς συντάκτου, τοῦ πρωτοκολλιστοῦ, δύο γραφέων, τοῦ εὐταξίου καὶ δύο κλητήρων.

Ἡ ἐπιτροπὴ στηρίζει τὴν γνωμοδότησιν ταύτην εἰς τὰ ὑπὸ τῆς βουλῆς διατεταγμένα περὶ τούτου, καὶ τὴν ἐν τῇ συνεδριάσει ΜΕ'. ἀπόφασιν αὐτῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 16 Ἰουλίου 1848.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς
ΜΕΛ. ΧΑΤΖΗ ΜΕΛΕΤΗΣ.

Ἀκολούθως ὁ βουλευτὴς Λίγιαλίας Κλεομένης Οἰκονόμου ἀνέγνω τὸ περὶ συστάσεως δανειστικῆς τραπέζης ἐν Ἑλλάδι νομοσχέδιον αὐτοῦ μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, καὶ ἐξέθεσεν

ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου ὅτι προτίθεται νὰ κάμῃ τὴν δέουσαν ἀνάπτυξιν αὐτοῦ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν.

Μετὰ ταῦτα ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ διαθέσεως τοῦ ἐν Μήλῳ γύψου εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἀνέγνω τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν ἔχουσαν οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Ἡ ἐπὶ τῶν τμημάτων εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ ἐξορύξεως τοῦ ὀρυκτοῦ γύψου νομοσχέδιον, ὑποβληθὲν παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, συνάμα δὲ καὶ τὴν περὶ αὐτοῦ ἔκθεσιν, παρατηρεῖ ὅτι, οἱ λόγοι ἐφ' ὧν ἐπιστηρίζεται τὸ μνησθὲν νομοσχέδιον εἶναι ἰσχυροὶ, καθότι ἡ ἐπιψήφισις τοῦ νομοσχεδίου τούτου, καὶ εἰς τὸ δημόσιον θέλει παράξει ὠφελείας, καὶ πολλὰς ἀνάγκας πολιτῶν θέλει θεραπεύσει. Γνωμοδοτεῖ ὅθεν τὴν παραδοχὴν καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ ῥηθέντος νομοσχεδίου.

Ἀθήνησι, τῇ 22 Ἰουλίου 1848.

Ὁ Εἰσηγητὴς Θ. Μ. Πετρινὸς.»

Ὑπὲρ τέλους ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν συζήτησιν τοῦ ἐκκρεμοῦς ζητήματος τοῦ ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ βουλευτοῦ Γερμανοῦ Μαυρομιχάλη καὶ τῶν ὡρίμων νομοσχεδίων ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Π. Νάκος.
Εὐσ. Μ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΝΑ'.

Τῆς 24 Ἰουλίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν τετάρτην Ἰουλίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ ἀνάγνωσις ἐκθέσεων τῶν ἐπιτροπῶν, καὶ ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ἐξορύξεως τοῦ

ἐν Μήλῳ γύψου, τοῦ περὶ τριμήνου πιστώσεως, καὶ ἄλλων ὡρίμων νομοσχεδίων.

Παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ § ά. ἐδ. 2 τοῦ ἄρθρ. 34 τοῦ ἐφετεινοῦ φορολογικοῦ νόμου, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτως·

« ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ § ά. ἐδ. 2 τοῦ ἄρθρ. 34 τοῦ περὶ φορολογίας νόμου τοῦ τρέχοντος ἔτους.

Πρὸς τὴν Βουλήν!

Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπή, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ ὑποβληθὲν εἰς τὴν βουλὴν νομοσχέδιον περὶ τροποποιήσεως τοῦ §. ά. ἐδ. 2 τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ περὶ φορολογίας νόμου τοῦ τρέχοντος ἔτους, καὶ παρατηρήσασα, ὅτι ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς ἐξάγεται, ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ φορολογικοῦ νόμου τῶν **1846** παρεδέχθη ὡς τελωνιακὸν δικαίωμα τῶν θαλανιδίων Κέας, Λακωνίας καὶ Λακεδαίμονος 65 λεπτὰ τὸ καντάρι, ὅτι κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου τοῦ ἔτους ἐκείνου παρεισέρρυσε λάθος, τὸ ὁποῖον παρηκολούθησαν καὶ οἱ τῶν ἑπομένων ἐτῶν νόμοι, ὡς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου ἐκείνου τοῦ **1846** συνταχθέντες· οὐδαμοῦ δὲ τῶν πρακτικῶν φαίνεται ὅτι ὑπῆρξε πρόθεσις ἐλαττώσεως τοῦ φόρου αὐτοῦ ἀπὸ 65 εἰς 56 λεπτά.

Θεωροῦσα ἑπομένως καὶ ἄδικον καὶ ἐπιζήμιον νὰ ἰσχύῃ ἐπὶ πλέον ἡ τοιαύτη ἐσφαλμένη φορολογία.

Συνιστᾷ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 23 Ἰουλίου 1848.

Ὁ Εἰσηγητὴς Ι. Ζάρκος. »

Ἀκολούθως ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα, ὅτι ἐξελέξαντο εἰσηγητάς, ἐκτὸς τοῦ Γ'. μὴ συμπληρωθέντος, τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν ἀριθμητικὴν αὐτῶν τάξιν, ἐπὶ μὲν τοῦ περὶ τριμήνου πιστώσεως νομοσχεδίου τοὺς Κ.Κ. Α. Κουντουριώτην, Κ. Μανέταν, Κ. Βρυζάκην, Ι. Κλίμακαν, Μ. Πρωτοπαππᾶν, καὶ Μ. Βαλέτταν. Ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ ληψοδοσίας μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τῆς τραπέζης τοὺς Κ.Κ. Π. Παππατζώνην, Γ. Κονδύλην, Ε. Κλογερᾶν, Α. Νάκον, Ν. Τζαλακώσταν, καὶ Ι. Τασσαΐον. Ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν γραμματίων τῆς τραπέζης τοὺς Κ.Κ. Γ. Μπάσταν, Κλ. Οἰκονόμου, Α. Πετράκην, Μ. Καΐρην, Γ. Παλαμίδην, καὶ Θ. Πετρινόν. Ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ χορηγήσεως συμπληρωτικῆς πιστώσεως εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης τοὺς Κ.Κ. Α. Δανηλόπουλον, Α. Μάμουκαν, Ἐμ. Μιλετόπουλον Εὐστράτιον Παρίσην, Τζάνον καὶ Σ. Νικολαΐδην. Ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου τὰ μὲν Α'. Γ'. καὶ Ε. ἐξελέξαντο τοὺς Κ. Κ. Σουμαρίπαν, Κ. Ἀντωνιάδην, καὶ Ρ. Παλαμίδην, τὰ δὲ λοιπὰ δὲν ἐξελέξαντο. Ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ καταργήσεως τῆς κρατήσεως τῶν στρατιωτικῶν μισθῶν τὰ μὲν Α'. Β'. Δ'. καὶ Ε. ἐξελέξαντο κατὰ τὴν ἀριθμητικὴν αὐτῶν τάξιν τοὺς ΚΚ. Βιτάλην, Γρίβαν, Παρίσην καὶ Πρωτοπαππᾶν, τὰ δὲ λοιπὰ δὲν ἐξελέξαντο εἰσέτι. Ἐπίσης καὶ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν τὸ Α'. τμῆμα, καθυστερούν μέχρι τοῦδε ἐξελέξατο εἰσηγητὴν τὸν Κ. Α. Κεχαγιᾶν.

Ἐρωτηθεῖσα δ' ἡ Βουλή, ἂν θέλῃ νὰ προσθέσῃ εἰς τὰς ἀνωτέρω ἐπιτροπὰς τὰ τέσσαρα κατὰ τὸν κανονισμὸν μέλη, ἀπεφήνατο ἀποφατικῶς.

Ἀκολούθως ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ περὶ τριμήνου πιστώσεως νομοσχεδίου ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσίν της, ἔχουσαν οὕτως.

« *Πρὸς τὴν Βουλήν.*

Ἡ εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπή, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ τριμήνου πιστώσεως διὰ τὴν τρίτην τριμηνίαν, ὑποβληθὲν νομοσχέδιον παρὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, παρατηροῦσα δὲ ὅτι προβάσης ἀρκούντως τῆς τριμηνίας ταύτης, καὶ μὴ ἀρξαμένης εἰσέτι τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐν τῇ γερουσίᾳ καθίσταται ἀπολύτως ἀναγκαία ἡ παραδοχὴ τοῦ νομοσχεδίου τούτου, καὶ ἡ παραχώρησις τῆς αἰτουμένης πιστώσεως, γνωμοδοτεῖ τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, καθ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ἔκτασιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 23 Ἰουλίου 1848.

Ὁ Εἰσηγητὴς
Κ. ΜΑΝΕΤΑΣ. »

Παρελθὼν εἶτα ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ὑπέβαλε νομοσχέδιον περὶ ἀγορᾶς βλημάτων καὶ ὅπλων πρὸς χρῆσιν τοῦ πυροβολικοῦ, ὁμοῦ δὲ καὶ αἰτιολογικὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν, παρατηρήσας πρὸς ταύτοις, ὅτι τὸ πυροβολικόν μας, ἐκ πεδινοῦ καὶ ὀρεινοῦ συγκείμενον, ἔχει ἔλλειψιν πολεμεφοδίων, ὀβουζίων κτλ. ὅτι ἐπὶ τοῦ σχηματισμοῦ του ὑπῆρχον τινὰ πολεμεφόδια, ἀλλὰ ταῦτα κατ' ὀλίγον ἐξέλειψαν, καὶ τὸ ὑπουργεῖον ἔκτοτε ἐσκόπει νὰ κατασκευάσῃ εἰς Ναύπλιον χυτήριον σιδήρου, ἀλλ' ἕνεκα

τῶν περιστάσεων ἴσως ἐβράδυνε, καὶ αὐτὸς ἀναδεχθεὶς τὸ ὑπουργεῖον ἐσκέφθη ν' ἀναπληρώσῃ τὴν ἔλλειψιν ταύτην, καὶ πρὸς τοῦτο ἐζήτησε πληροφορίας ἐκ Βιλγίου· ἀλλὰ μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης διὰ νὰ θεραπευθῇ ἡ προκειμένη ἀνάγκη, ἐνόμισε δέον ν' ἀγορασθῶσι τινα ὁδοῦζια, ὡς καὶ τὰ ἀναγκαῖα καὶ ὅμοια τοῦ ἐν Λλγερίᾳ πυροβολικοῦ τῶν Γάλλων τειχομαχικὰ ὅπλα μετὰ τῶν πρὸς χρῆσιν τούτων καψυλλίων· ἐπὶ τούτῳ δ' ὑποβάλλει τὸ προκείμενον νομοσχέδιον· ἔχουσι δὲ τὸ νομοσχέδιον καὶ ἡ ἔκθεσις οὕτως·

« ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀγορᾶς πολεμεφοδίων τοῦ πυροβολικοῦ.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι Βουλευταί!

Ἐπειδὴ τὸ ἐφόδιον βλημάτων τοῦ πεδινοῦ καὶ τοῦ ὀρεινοῦ πυροβολικοῦ ἐξέλιπεν ἐν μέρει σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου, εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖον νὰ γενῇ ὅσον τάχιον προμήθεια ποσοῦ τινος τοιούτων διὰ τυχούσας περιστάσεις, καὶ ἕως οὗ γενῇ δυνατὸν νὰ συσταθῇ παρὰ τῷ ὁπλοστασίῳ χωνευτήριον σιδήρου πρὸς τὸν ὁποῖον σκοπὸν ἐζητήθησαν καὶ περιμένονται ἐν τάχει αἱ ἀπαιτούμεναι πληροφορίαι ἀπὸ τὴν ἀλλοδαπήν.

Μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης δύναται νὰ ἐξαρκέσῃ τὸ εἰς τὸν ἔγκλειστον προϋπολογισμὸν διαλαμβανόμενον ποσόν.

1,000 ὁδουζίων τῶν 24
4,000 ὁμοίως τῶν 12
2,000 σφαιρῶν τῶν 6

Συγχρόνως θεωρεῖται ἀπολύτως ἀναγκαία ἡ ἀγορὰ ἀριθμοῦ τινος τουφεκίων τειχομαχικῶν, ἐκ τῶν ἐν χρήσει εἰς τὴν Γαλλίαν μὲ τὰ ὁποῖα θέλουσιν ὁπλισθῇ ἄνδρες τινὲς τοῦ πυροβολικοῦ ἐκ τῶν μάλλον πρὸς τοῦτο καταλλήλων, ὥστε εἰς ἕκαστον ὁπλισμὸν ὀρεινὸν πυροβολικοῦ, νὰ προσκολλᾶται μία ἐνωμοτία ἐξ αὐτῶν ἐκ 5 ἢ 6 ἀνδρῶν πρὸς ὑποστήριξιν, ὡς ὑπάρχει τοῦτο ἐπιτυχῶς εἰς τὰ ἐν Λλγερίᾳ Γαλλικὰ στρατεύματα. Πεντήκοντα τοιαῦτα ὅπλα δύνανται νὰ ἐξαρκέσωσι πρὸς τὸ παρόν.

Εἰς αὐτὰ προστίθεται καὶ ποσὸν καψυλλίων πρὸς χρῆσιν αὐτῶν τῶν ὅπλων, τὸ ὁποῖον προσδιωρίσθη εἰς 100,000.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 13 Ἰουλίου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς Π. Γ. ΡΟΔΙΟΣ.

Προϋπολογισμὸς

Βλημάτων καὶ ὅπλων ἀγορασθησομένων ἐκ Γαλλίας.

1000	ὁδοῦζια τῶν 24 Ἀγγλικὰ, 6720 χιλιόγραμμα, πρὸς 30 δραχ. τὰ 100,		2,016
3000	» τῶν 12 Γαλλικὰ 11,700 χιλιόγρ. πρὸς 30 δραχ. τὰ 100,		3,510
1000	» τῶν 12 σφαιροειδῆ 3,000 χιλιόγραμ. πρὸς 30 δραχ. τὰ 100,		900
2000	σφαῖραι τῶν 6 Ἀγγλικαὶ 5,376 χιλιόγραμ. πρὸς 30 δραχ. τὰ 100,		4,612·80
50	ὅπλα τειχομαχικὰ σχεδίου 1842 (ἀνὰ φρ. 57·83)		3,209·37
100,000	καψύλλια ἀνὰ 2 λεπτὰ ὡς ἔγγιστα		2,000
	Τὸ ὅλον δραχ.		13,248·37
	Προστίθεται δι' ἔξοδα μεταφορᾶς 20 ο/ο		2,649·67
	Γενικὸν ὅλον δραχ.		15,898·04

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 13 Ἰουλίου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς Π. Γ. ΡΟΔΙΟΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπιφορτίζομεν τὸν ἡμέτερον ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν νὰ παρουσιάσῃ τὸ παρὸν νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς·

Πρὸς ἀγορὰν 7,000 βλημάτων πρὸς χρῆσιν τοῦ πεδινοῦ καὶ τοῦ ὀρεινοῦ πυροβολικοῦ, 50 τυφεκίων τειχομαχικῶν καὶ 100,000 καψυλλίων ἀνοίγεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν συμπληρωτικὴ πίστωσις ἐκ δραχ. 15,898 καὶ λ. 4 καταλογιστέα ὑπὸ τὸ κεφάλαιον V. ἄρθρον 2 τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας.

Ὁ ἡμέτερος ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἐπιφορτίζεται τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 17 Ἰουλίου 1848.

ΟΘΩΝ.

Π. Γ. ΡΟΔΙΟΣ. »

Ὑποβαλὼν δὲ καὶ ἕτερον νομοσχέδιον περὶ σχηματισμοῦ ἐπικουρικοῦ σώματος τῆς χωροφυλακῆς, μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως, ἀνέπτυξεν ὅτι κατὰ τὸ 1844 αἱ περιστάσεις ὑπεχρέωσαν τὸ Ὑπουργεῖον νὰ σχηματίσῃ τὸ ὑπὸ τὸν συνταγματάρχην Γιάννην Κώστα σῶμα· ἀκολούθως καὶ ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία κατ' ἐπαναλῆψιν ἐξεφράσθησαν ὅτι διὰ νὰ πληρόνηται τὸ σῶμα αὐτὸ πρέπει νὰ κανονισθῇ διὰ νόμου· τοῦτο ὅμως ἕνεκα τῶν περιστάσεων δὲν ἐγένετο, καὶ ἀναλαβὼν τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, εὗρεν εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν τὸ ῥηθὲν σῶμα, συγκείμενον ἀπὸ 71 ἀξιωματικοὺς τῆς προικοδοτημένης φάλαγγος, καὶ 70 ἁπλοῦς ὁπλοφόρους. τοὺς μὲν 30, τοὺς δὲ 25 δραχλαμβάνοντας· ἐσκέφθη ἔκτοτε νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὴν θέλησιν τῶν Βουλῶν, ἀλλ' ἐξῆρχε γη ἐν τῷ μεταξὺ ἡ στάσις, καὶ δὲν ἐνόμισε φρόνιμον πλέον νὰ ζητήσῃ τὸν διοργανισμὸν ἢ τὴν διάλυσιν τοῦ σώματος τούτου εἰς ἐποχήν, καθ' ἣν ἡ Κυβέρνησις εἶχεν ἀνάγκην ἀνδρῶν. Περιέμενε λοιπὸν καταλλήλους περιστάσεις, καὶ ἀφοῦ ἤδη ἔπαυσαν αἱ ταραχαί, ἐνόμισεν ὅτι ἄνθρωποι, οἵτινες, ἐκτὸς τῶν παλαιῶν ἀγώνων των, ὑπηρέτησαν καὶ ἀπὸ τοῦ 1844—1847 καὶ ὑπέστησαν ὅλας τὰς κακουχίας καὶ ταλαιπωρίας τῆς στάσεως, τινὲς δ' αὐτῶν καὶ ἐρανεύθησαν ἢ ἐπληγώθησαν, ἦτο καὶ δίκαιον καὶ εὐγνωμον ν' ἀρεθῶσιν εἰς ἣν εἶχον μισθοδοσίαν, κανονιζομένην ὅμως διὰ νόμου. Ὑποβάλλει λοιπὸν τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, κατὰ τὸ ὁποῖον οἱ μὲν ἁπλοῖ ὁπλοφόροι γίνονται δεκτοὶ εἰς τὰ τάγματα τῆς ὁροφυλακῆς, ἄτινα ὡς ἐλλειπῆ δὲν θέλουσιν αὐξήσει, οἱ δὲ ἀξιωματικοὶ ὁμοῦ μὲ τοὺς ἀποτελοῦντας τὴν καλουμένην φρουρὰν Μεγάρων καὶ Θηβῶν, τὴν ὁποίαν ἐγέννησαν αἱ περιστάσεις τοῦ 1843, θέλουν ἀπαρτίσει σῶμα ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν « ἐπικουρικὸν τῆς χωροφυλακῆς » οὕτω δὲ νομίζει ὅτι ἐκπληροῦται ἡ ἐπιθυμία τῶν βουλῶν, αἵτινες δὲν ἐζήτησαν τὴν διάλυσιν, ἀλλὰ τὴν διοργάνωσιν καὶ νομιμοποίησιν τοῦ σώματος τούτου· ἔχει δὲ τὸ νομοσχέδιον μετὰ τῆς ἐκθέσεως οὕτως.

« ΕΚΘΕΣΙΣ

ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ σχηματισμοῦ Σώματος ἐπικουρικοῦ τῆς Χωροφυλακῆς

Κύριοι!

Κατὰ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1844 ἔτους ἡ Κυβέρνησις ἕνεκα τοῦ σάλου, τὸν ὁποῖον ἐπέφερον αἱ ἐκλογαὶ τῆς Α'. βουλευτικῆς περιόδου, ἠναγκάσθη νὰ προσλάβῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν 71

ἐκ τῶν προικοδοτημένων ἀξιωματικῶν τῆς φάλαγγος, καὶ 70 ὁπλοφόρους ἁπλοῦς.

Τὴν μισθοδοσίαν τῶν ἀνωτέρω στρατιωτικῶν παρεδέχθησαν μέχρι τοῦδε τὰ Νομοθετικὰ Σώματα διὰ τῶν προϋπολογισμῶν, καὶ ἀπήτησαν τὸν διὰ Νόμου ὀργανισμὸν αὐτῶν· ἀλλ' ἀλλεπάλληλοι ἀπροσδόκητοι περιστάσεις, ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς ἀπετέλουν ἄφευκτον τὴν διατήρησιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν εἰρημένων στρατιωτικῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲν ἐπέτρεψαν, φαίνεται, εἰς τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα ἴδιον νομοσχέδιον πρὸς νομιμοποίησιν τῆς ὑπάρξεως εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Σώματος τούτου.

Ἅμα ἀνέλαβον τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ἀνεγνώρισα τὴν ἀνάγκην τῆς ὁριστικῆς ταυτοποιήσεως τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος στρατιωτικῶν, καὶ διὰ νὰ μὴν ὑπάρχῃ μεταξὺ τῆς διαρκοῦς ἐνόπλου δυνάμεως μικρὸν τιμῆμα, ἔχον καταγωγὴν μὴ στηριζομένην εἰς Νόμον, καὶ διὰ νὰ ἐκπληρώσω τὴν ὁποίαν καὶ ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία ἐξέφρασαν περὶ τούτου θέλησιν.

Ἐκ τῆς προθέσεως ταύτης ὁρμώμενος, ἐνήργησα τὴν σύνταξιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ὑποβάλλω, Κύριοι, εἰς τὴν συζήτησιν ὑμῶν, καὶ τὸ ὁποῖον ἤθελα παρουσιάσει πρὸ τριῶν μηνῶν, ἐὰν αἱ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο προσπεσοῦσαι ἀπροσδόκητοι περιστάσεις δὲν κατέφαινον ἄκαιρον τὴν κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν παρουσίασίν του.

Κατὰ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, Κύριοι, οἱ μὲν ἁπλοῖ ὁπλοφόροι θέλουν καταταχθῇ εἰς τὰ τάγματα τῆς ὁροφυλακῆς, χωρὶς αὔξησιν τῆς προϋπολογισθείσης δυνάμεως τῶν εἰρημένων Σωμάτων, ἥτις εἶναι ἤδη ἐλλειπής, οἱ δὲ προικοδοτημένοι ἀξιωματικοὶ θέλουν ἑνωθῇ μετὰ τῆς φρουρᾶς Μεγάρων καὶ Θηβῶν, συγκειμένης ἐπίσης ἀπὸ προικοδοτημένους φαλαγγίτας, ἀνακληθέντας εἰς τὴν ὑπηρεσίαν διὰ τὸ ἔκτακτον τῶν περιστάσεων, κατὰ τὴν μεταπολίτευσιν τῆς 3 Σεπτεμβρίου, καὶ διατελοῦντας εἰσέτι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, καὶ θέλουν σχηματίσει ὅλοι ὁμοῦ ἓν ἴδιον τιμῆμα τῆς φάλαγγος, ὑπὸ τὸ ὄνομα *Ἐπικουρία τῆς Χωροφυλακῆς*. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς ὁπλοφόρους, δὲν διστάζω νὰ πιστεύσω ὅτι καμμία ἔνστασις δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐπέλθῃ ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς, διότι ἡ εἰς τὴν ὁροφυλακὴν κατάταξίς των καὶ μὲ τὸν Νόμον σύμφωνος εἶναι, καὶ δὲν ἐπιφέρει αὔξησιν εἰς τὰ τακτικὰ ἔξοδα τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας. Πρὸς ὑποστήριξιν δὲ τοῦ περὶ τῶν προικοδοτημένων φαλαγγιτῶν διαλαμβανομένου μέτρου

εἰς τὸ παρὸν νομοσχέδιον ἐκθέτω, ὅτι τὴν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἀνάκλησιν αὐτῶν ἐπροκάλεσαν ἔκτακτοι καὶ ἀπροσδόκητοι περιστάσεις, καθὼς καὶ τὴν τῶν προικοδοτημένων φαλαγγιτῶν τῆς φρουρᾶς Μεγάρων καὶ Θηβῶν, ὅτι, διατελοῦντες ἤδη 4 συνεχῆ ἔτη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ἀπέκτησαν νέα δικαιώματα διὰ τοῦ ζήλου καὶ τῆς καρτερίας, τὰ ὁποῖα ἔδειξαν εἰς ὅλας τὰς κατὰ τὴν τελευταίαν τετραετίαν ἀναφανείσας δυσκόλους περιστάσεις, διότι ἐξ αὐτῶν καὶ ἀπέθανον εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης, καὶ τραύματα ἔλαβον, ἐκτελοῦντες τὸ καθῆκόν των ὑπὲρ τῆς κοινῆς τάξεως καὶ ἡσυχίας. Ἀλλὰ, καὶ τούτου μὴ ὑπάρχοντος, νομίζω, Κύριοι, ὅτι ἅπαντες θέλετε συνομολογήσει, ὅτι ἀξιωματικοὺς, παραιτήσαντας τὰ ἰδιωτικά των ἔργα διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ἐπὶ τετραετίαν, δὲν εἶναι δίκαιον ν' ἀπολακτίσῃ ἡ Κυβέρνησις διαλύουσα αὐτοὺς, καὶ ἐγκαταλιμπάνουσα ἤδη ἄνευ οὐδενὸς πόρου· ἄλλως τε φρονῶ, Κύριοι, ὅτι τὸ παρὸν Νομοσχέδιον εἶναι σύμφωνον μὲ τὴν θέλησιν ὑμῶν, διότι ποτὲ οὐδ' ἡ Βουλὴ, οὐδ' ἡ Γερουσία ἐζήτησαν τὴν διάλυσιν, ἀλλὰ τὴν τακτοποίησίν των.

Ἀθήνησι, τὴν 24 Ἰουλίου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς Π. Γ. ΡΟΔΙΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπιφορτίζομεν τον Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν νὰ παρουσιάσῃ τὸ παρὸν νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Σχηματίζεται σῶμα ἐπικουρικὸν τῆς χωροφυλακῆς ἐκ τῶν κατὰ τὸ 1843 ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν, *Φρουρὰ Μεγάρων καὶ Θηβῶν*, εἰς ἐνέργειαν ἀνακληθέντων φαλαγγιτῶν, καὶ τῶν ἀπὸ τὸ ἔτος 1844 ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Συνταγματάρχου Ἰωάννου Κώτ. τεταγμένων ἀξιωματικῶν. Οἱ μέχρι τοῦδε ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ αὐτοῦ συνταγματάρχου ἁπλοῖ ὁπλοφόροι θέλουσιν εἰσθαι δεκτοὶ εἰς τὰ τάγματα τῆς χωροφυλακῆς.

Ἄρθρ. 2. Οἱ ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἄρθρῳ ἀναφερόμενοι στρατιωτικοὶ θέλουσι λαμβάνει τὰς μέχρι τοῦδε ἀποδοχάς των.

Ἄρθρ. 3. Τὸ κατὰ τὸ πρῶτον ἄρθρον σχηματιζόμενον σῶμα θέλει διοικεῖσθαι ὑφ' ἑνὸς ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ, λαμβάνοντος

τὸν διὰ τοὺς ἀνωτέρους ἀξιωματικοὺς τῆς χωροφυλακῆς ὡρισμένον μισθόν.

Ἄρθρ. 4. Ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος Νόμου οὐδεὶς δύναται νὰ καταταχθῇ εἰς τὸ διὰ τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου σχηματισθὲν σῶμα.

Ὁ Ἡμέτερος Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 23 Ἰουλίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς Π. Γ. ΡΟΔΙΟΣ. »

Προὐτέθη ἀκολούθως ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐξορύξεως τοῦ ἐν Μήλῳ γύψου. Ἐπὶ δὲ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, μηδεμιᾶς παρατηρήσεως ὑπαρχούσης, ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Βαλέττα καὶ Ματάλλα, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 69.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν.

Ἐπὶ τοῦ εἴδους ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ ἐξορύξεως τοῦ ἐν Μήλῳ γύψου Νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινὸς		Κ. Τζαβέλας	
Κλεομ. Οἰκονόμου	Ν.	Σ. Στράτος	
Γ. Λογιωτατίδης		Π. Ῥάγκος	Ν.
Δ. Δεληγεώργης	Ν.	Λουκᾶς Π. Νάκος	Ν.
Π. Τσιμπουράκης		Α. Γεωργαντᾶς	Ν.
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.	Πέτρος Τσανετάκης	Ν.
Σταῦρος Γρίβας	Ν.	Γ. Κονδύλης	Ν.
Ἰωάννης Πετμέζης	Ν.	Κ. Φασίτσας	
Μιχ. Καΐρης	Ν.	Ἐλ. Καλογερᾶς	Ν.
Δημ. Κονδύλης		Γ. Ἰω. Βατίστας	Ν.
Ἀντ. Καμπάνης		Ἄγγελος Γουζούασης	Ν.
Ἀνδρέας Δανόπουλος		Γ. Κ. Βελῆς	
Νικόλαος Ἰατρὸς		Ἰω. Α. Χατσόπουλος	
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος		Γ. Ἰω. Γιολδάσης	
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Στ. Χ. Στεφανόπουλος	
Κωστῆς Βρυζάκης	Ν.	Μιχαὴλ Σισίνης	Ν.
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.	Γρ. Χατσηγιάννος	

Γεώρ. Μῆτσος		Ν. Μπούτουνας	Ν.
Ἰωάν. Κλίμακας	Ν.	Π. Παππατσώνης	Ν.
Ἀναγν. Δημητρίου		Ἰω. Παππατσώνης	
Πέτρος Α. Ζάνος	Ν.	Π. Δαρειώτης	
Μ. Ν. Βαλέττας	Ν.	Σπ. Βαλέττας	Ν.
Χρ. Ν. Δεμάθας	Ν.	Στρατῆς Δεληγιαννάκης	Ν.
Ἡλ. Παππαδαῖος		Σπ. Α. Βαρότσης	
Γεώρ. Πετμεζᾶς	Ν.	Παῦλος Λεντούδης	Ν.
Ν. Ἀνδρικόπουλος	Ν.	Χρύσ. Σουμαρίπας	Ν.
Βασίλειος Πετμεζᾶς		Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Ἰω. Ζάρκος	Ν.	Κωνς. Βέϊκος	Ν.
Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης		Μ. Ἰατρὸς	Ν.
Ἀθ. Δανηλόπουλος	Ν.	Δημ. Βιρβίλης	Ν.
Σταμάτιος Νικολαΐδης	Ν.	Γ. Μπάνης	
Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν.	Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.	Ἀνας. Μαυρομιχάλης	
Πέτρος Δεληγιάννης		Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.
Δημήτριος Ν. Μπούκουρας		Ν. Μοσχούλας	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος		Γεώρ. Π. Ζαρειφόπουλος	
Ζαφείριος Δεπάστας		Α. Κανελλόπουλος	
Ἐμμ. Ἀντίπας	Ν.	Κωνς. Δ. Σχινᾶς	
Α. Νοταρᾶς		Ἰωάν. Γκοῦρας	
Εὐς. Οἰκονομόπουλος		Ἀναγν. Κεχαγιᾶς	Ν.
Γ. Πανοπριστόπουλος		Σπ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Ἐμμ. Χ. Τσοῦχλος		Π. Παππαδιαμαντόπουλος	
Ἰω. Ζαφειρόπουλος	Ν.	Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	Ν.	Χριστόδ. Τσῖνος	
Ν. Κορφιωτάκης	Ν.	Δημ. Κουμανιώτης	
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν.	Θ. Ι. Μέξης	
Παρασκευᾶς Ματάλας	Ν.	Ἐμ. Ἀαζ. Ὀρλὸφ	Ν.
Ἡλ. Γιατράκος		Γ. Μπάστας	Ν.
Λουκᾶς Στέφανος		Κώνστας Δαρειώτης	
Εὐς. Σπυρίδωνος	Ν.	Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Ῥ. Παλαμίδης	Ν.	Κωνς. Ἀντωνιάδης	Ν.
Θ. Μ. Πετρινὸς	Ν.	Ἰωάν. Περίδης	
Κωνς. Μανίτας	Ν.	Ἀνδ. Μάμουκας	Ν.
Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος		Κάρολος Νάζος	
Μελέτ. Χ. Μελέτη	Ν.	Εὐσρ. Παρίσης	Ν.
Ν. Τσαλακώστας	Ν.	Ἀντ. Ἀρμάος	Ν.
Δ. Σακελλαριάδης	Ν.	Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	

Ἰω. Τομαρᾶς		Δ. Χατσίσκος	Ν.
Ἀν. Παππατσώρης		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Ἀθ. Καστανᾶς		Κ. Δυοβουνιώτης	
Γ. Παππαδημητρίου	Ν.	Γ. Ῥιζόπουλος	Ν.
Γ. Σ. Κριεζῆς		Ἰω. Τασσαῖος	Ν.
Ἀ. Γ. Κουντουριώτης	Ν.	Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Δ. Α. Κουντουριώτης		Ἰω. Οἰκονόμου.	
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Ν.		

Ἐπὶ δὲ τοῦ 1 ἄρθρου ἀναγνωσθέντος, παρετήρησέ τις, ὅτι ἐὰν μὲν ὁ ἐξορυττόμενος γύψος θέλῃ χρησιμεύει δι' οἰκοδομὰς, ἔχει καλῶς, ἂν ὅμως διὰ τοὺς οἴνους, ἡ Κυβέρνησις προνοοῦσα ὑπὲρ τῆς δημοσίου ὑγείας, πρέπει μάλιστα ν' ἀπαγορεύσῃ τὴν ἐξόρυξίν του. Εἰπόντος δέ τινος ὅτι ἡ παρατήρησις αὕτη ἀνῆκε μᾶλλον εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, ἥτις ἤδη ἐπεψηφίσθη, ἀπήντησεν ὁ ἀγορεύων ὅτι ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου εἶναι περὶ ἐξορύξεως τοῦ γύψου, καὶ τὴν ἐξόρυξιν αὐτοῦ παρεδέχθη καθόσον δύναται νὰ χρησιμεύῃ δι' ἄλλα ἐκτὸς τοῦ οἴνου ἀντικείμενα.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι ὁ γύψος δὲν εἶναι γενικῆς ἀλλὰ μερικῆς χρήσεως, καὶ τινες μὲν τὸν μεταχειρίζονται διὰ τὴν ἐπίχρισιν τῶν οἰκιῶν των, ἄλλοι δὲ πρὸς ἐνίσχυσιν καὶ διατήρησιν τῶν ἀδυνάτων οἴνων· δὲν εἶναι δὲ ὁ γύψος ὅστις βλάπτει, ἀλλ' ἡ ὑπερβολὴ, ἥτις ἐν παντὶ πράγματι εἶναι βλαβερά. Ἔπειτα ἕκαστος δύναται προνοῶν περὶ τῆς ὑγείας του νὰ μὴ μεταχειρίζηται γυψωμένον οἶνον. Οὐδεὶς ὅμως δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τὸν ἄλλον ἀπὸ τοῦ νὰ φροντίζῃ περὶ τῆς διατηρήσεως τῶν πραγμάτων του.

Ὑπέβαλεν ἕτερος, ὅτι, ἐκτιμᾷ μὲν τοὺς λόγους τοῦ προαγορεύσαντος βουλευτοῦ, παρατηρεῖ ὅμως ὅτι δὲν εἶναι ἤδη ὁ ἁρμόδιος καιρὸς διὰ τὰς ταιαύτας παρατηρήσεις, διότι ἐνταῦθα πρόκειται περὶ ἐξορύξεως τοῦ ὀρυκτοῦ καὶ οὐχὶ περὶ τῆς χρήσεως αὐτοῦ, ἥτις δύναται δι' ἀστυνομικῆς ἢ ἀγορανομικῆς διατάξεως ν' ἀπαγορευθῇ.

Ἀπήντησεν ὁ προαγορεύσας ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἠδύνατο νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἵνα ἀπαγορευθῇ δι' ἁρμοδίας διατάξεως ἡ διὰ τοὺς οἴνους χρῆσις τοῦ γύψου. Ὡς πρὸς δὲ τὴν ἰδέαν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι δὲν δύναταί τις νὰ ἐμποδισθῇ τοῦ νὰ μεταχειρίζηται ὅ,τι θέλει εἰς τὰ πράγματά του, παρατηρεῖ, ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι ὀρθὸν, διότι πρὸς τί ἄλλο χρησιμεύουσιν οἱ ἀγορανομικοὶ νόμοι;

Ἐπὶ τούτοις ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὸ 1 ἄρθρον, ὅπως ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἔχει.

Ἀναγνωσθὲν ἔπειτα καὶ τὸ 2 ἄρθρον ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

Ἐπὶ δὲ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν γενομένης ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Μ. Δ. Καίρου καὶ Α. Γεωργαντᾶ συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 69, ἔχον οὕτω·

ΟΘΩΝ κ.τ.λ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν οἰκονομικῶν νὰ ἐνεργήσῃ καὶ διὰ τὸ τρέχον ἔτος τὴν ἐξόρυξιν τοῦ κατὰ τὴν νῆσον Μῆλου γύψου δι' ἐργολαβίας ἢ ἐν ἀποτυχίᾳ δι' ἡμερομισθίων.

Ἄρθρ. 2. Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς βουλῆς καὶ τῆς γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Προέβη ἀκολούθως ἡ βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ τριμήνου πιστώσεως νομοσχεδίου. Ἐπὶ δὲ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ παρατηρηθέντος μόνον ὅτι πρέπει ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1849 νὰ ὑποβληθῇ ἐγκαίρως ἵνα λείψῃ πλέον τὸ τῶν πιστώσεων, μέτρον, ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Ι. Κριεζῆ καὶ Α. Γεωργαντᾶ, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προειρημένοις ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 69.

Γενομένης ἀκολούθως ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου, ἐξ ἑνὸς ἄρθρου συγκειμένου, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 69, ἔχει δὲ οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς βουλῆς καὶ τῆς γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Τὰ διάφορα ὑπουργεῖα θέλουν πληρώσει ἐπὶ τῇ βάσει χρηματικῶν αὐτῶν αἰτήσεων ἐγκεκριμμένων παρὰ τοῦ Βασιλέως καὶ κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὴν τρίτην τριμηνίαν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, εἰς λογαριασμὸν τοῦ παρὰ τῆς βουλῆς ἤδη ψηφισθέντος καὶ εἰς τὴν γερουσίαν ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς χρή-

σεως 1848, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχόντων νόμων, διαταγμάτων ἢ κανονισμῶν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς βουλῆς καὶ τῆς γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Προύτεθη μετὰ ταῦτα εἰς συζήτησιν τὸ περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως ὑπὲρ τῶν ἐξόδων τῆς δημοσίου ἀσφαλείας νομοσχέδιον.

Ἐπὶ τούτου παρετήρησέ τις, ὅτι ὅτε καθυποβλήθη πρῶτον εἰς τὴν βουλὴν, ἐζήτησεν αὐτὴ καὶ ὑπεσχέθη ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν νὰ προσαγάγῃ πίνακα τῶν γενομένων παρὰ τῶν διαφόρων ὑπουργείων δαπανῶν· πρέπει λοιπὸν νὰ προσαχθῇ ὁ ῥηθεὶς πίναξ καὶ τότε νὰ προβῇ ἡ βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι καὶ αὐτὸς νομίζει καλὸν τοῦτο, ἂν καὶ ἀγνοεῖ ἂν ἀπεφάσισε περὶ αὐτοῦ ἡ βουλή. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἐπειδὴ κατὰ κακὴν συνήθειαν δὲν ὑπάρχει οὐδεὶς ἔλεγχος ἐπὶ τῶν δαπανῶν τῶν γενομένων ὑπὲρ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας, ἐπιθυμεῖ νὰ ὑπάρξῃ τοιοῦτος εἰς τὸ μέλλον, διότι γνωρίζει ὅτι ἐπληρώθησάν τινες διαταχθέντες νὰ στρατολογήσωσι, ἂν καὶ οὐδόλως ἐπραξαν τοῦτο. Παρακαλεῖ λοιπὸν νὰ ἐξηγήσῃ ὁ ὑπουργὸς ποῖος θέλει εἶσθαι ὁ ἔλεγχος εἰς τὸ μέλλον, ἀφοῦ μάλιστα εὑρέθα εἰς τοιαύτην οἰκονομικὴν κατάστασιν.

Παρατηρήσαντος δὲ καὶ ἑτέρου, ὅτι καὶ διὰ τὴν ἐν Μεσσηνίᾳ στάσιν, ἐνῷ αὐθόρμητοι οἱ κάτοικοι κατέβησαν αὐτὴν, ἐπληρώθησαν ὅμως 7—8000 δραχμῶν· ἀντέταξεν ἕτερος, ὅτι δὲν συνέτρεξαν κατὰ τῆς στάσεως μόνον Μεσσήνιοι, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι, οἵτινες πιθανὸν ὅτι ἐζήτησαν πληρωμήν.

Ἀπήντησεν ἕτερος, ὅτι ὡς μέλος τῆς εἰσηγητικῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἐπιτροπῆς χρεωστεῖ νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν γνώμην αὐτῆς ἵνα μὴ ὑπολειφθῇ ὅτι δὲν ἐσκέφθη ὡρίμως ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος. Πάντες γινώσκουσιν ὅτι εἰς τὸν ἐπιψηφισθέντα προϋπολογισμὸν παρεδέχθη ἡ βουλὴ 100,000 δραχ. διὰ τὰ ἔξοδα τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, ἐπελθουσῶν δὲ τῶν ἀναγκῶν τῆς στάσεως, ἐζητήθησαν ἐκτάκτως καὶ ἐχορηγήθησαν ἕτεραι 100,000 δραχμῶν· ἀλλ' εἰς τὰς περιστάσεις αὐτὰς ἐγένετο χρεία πλειόνων δαπανῶν, καὶ τὸ πρώην ὑπουργεῖον ἐπὶ τῇ βάσει διαταγῶν ἢ προφορικῶν ἀδειῶν, τὰς ὁποίας εἶχε δώσει, εὑρέθη ἠναγκασμένον νὰ ἐξοδεύσῃ περισσότερα πρὸς στρατολογίαν. Τὸ παρὸν ὑπουργεῖον εὗρεν ἀπαιτήσεις 50—60,000 δρ. καθ' ὑπέρβασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὥστε τὸ ὅλον τῶν ἐξοδευθέντων

ἀναβαίνει εἰς 280,000 δραχ. Δὲν μένουσι λοιπὸν πρὸς χρῆσιν τοῦ παρόντος ὑπουργείου ὑπὲρ τῆς δημοσίου ἀσφαλείας μετὰ τὴν ἔγκρισιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, εἰμὴ περὶ τὰς 70,000 δραχ. Ἂν καλῶς ἢ κακῶς τὰ προηγούμενα ἐξωδεύθησαν, τοῦτο εἶναι ἔργον ἀπολογιστικόν· ἐπειδὴ ἡ ἐπιτροπὴ ἐσκέφθη, ὅτι εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ ἰσχηματίσθησαν ἢ διετηρήθησαν ἄνευ ἢ ἐναντίον διαταγῶν σώματα ἐθνοφυλάκων, διὰ τοῦτο παρεδέχθη μὲν τὴν χορήγησιν τῆς πιστώσεως, ἔκαμεν ὅμως τὴν παρατήρησιν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ ἐξετάσῃ πῶς ἐγένοντο αἱ δαπάναι, καὶ νὰ μὴ πληρώσῃ τοὺς ἐναντίον διαταγῶν σχηματίσαντας ἢ διατηρήσαντος σώματα· ὥστε εἰς τὴν ἔκθεσιν διετηρήθησαν οἱ ἀπαιτούμενοι ὅροι.

Παρετήρησέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι ὅτε ἔλαβε τὸν λόγον ἀπεστράφη νὰ καταδηλώσῃ τὸν σκοπὸν τῆς ὁμιλίας του καὶ ἐπανέρχεται ἤδη εἰς τοῦτο λέγων ὅτι προκειμένου περὶ ἀσφαλείας δὲν ἐναντιοῦται μὲν εἰς τὴν παραδοχὴν τῶν αἰτουμένων δαπανῶν, ἀλλὰ δὲν συμφωνεῖ νὰ ἐπιφυλαχθῇ ἡ ἐξέλεγξις αὐτῶν εἰς τὸν ἀπολογισμόν· καλῶς ἐχόντων τῶν πραγμάτων, ἐκεῖ βέβαια εἶναι ὁ οἰκεῖος τόπος, ἀλλ' εἰς τοιαύτην ἐποχὴν ἡ βουλὴ πρέπει γνωρίζουσα ἐκ τῶν προτέρων, ἂν καλῶς ἐξοδεύωνται τὰ ζητούμενα, νὰ παραδέχηται καὶ ἐγκρίνῃ μόνον τὰ οὕτωσι δαπανώμενα.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι εἰς ὅλους τῶν παρελθόντων ἐτῶν τοὺς προϋπολογισμοὺς ὑπῆρχον 280,000 δραχμαὶ δι' ἔξοδα ἀσφαλείας· ὁ ἐρετεινὸς ἐμπεριείχε μόνον 100 χιλιάδας, μετὰ δὲ ταῦτα ἕνεκα τῶν στάσεων ἐζητήθησαν ἕτεραι 100,000· καὶ δὲν ἀρνεῖται μὲν τὸ ὑπουργεῖον τὴν προσαγωγὴν τοῦ πίνακος τῶν ἐξοδευθέντων, ἀλλὰ οὗτος πρέπει νὰ συζητηθῇ εἰς ἄλλην καταλληλον ἐποχήν, καθότι τὸ ὑπουργεῖον βλέπον ὅτι ἀπέναντι τῶν στρατολογηθέντων ἀπαιτοῦνται 150,000 δραχμῶν ὑπέβαλε τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, ἐντὸς δὲ τοῦ ἔτους καὶ ὄχι εἰς τὸν ἀπολογισμὸν δύναται νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν βουλὴν καὶ ὀνομαστικοὺς καταλόγους, καὶ πᾶν τὸ ἀπαιτούμενον πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν γενομένων δαπανῶν, ἅμα ἐκκαθαρισθῶσιν αἱ ὑπάρχουσαι ἀπαιτήσεις.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος ὅτι δὲν εἶναι ἐναντίος τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, παρατηρεῖ ὅμως ὅτι αἱ βουλαὶ εἰς ὑπουργεῖον τῆς ἐμπιστοσύνης των δὲν πρέπει νὰ δυσκολεύωνται εἰς τὴν χορήγησιν ἐξόδων τῆς ἀσφαλείας, οὐδὲ νὰ ἐλαττόνωσι ταῦτα, διότι τὸ ὑπουργεῖον εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ γνωρίζῃ ἀκριβέστερον τὰ ἀπαιτούμενα, διὰ δὲ τῆς ἐλαττώσεως ἀφαιροῦσι τὰ μέσα ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον καὶ θέτουσιν εἰς κίνδυνον τὴν ἀσφάλειαν τοῦ κράτους. Καθὼς ὅμως αἱ βουλαὶ δὲν πρέπει νὰ παρεμβάλλωσι προσκόμματα εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλὰ νὰ ἐξελέγχωσι μόνον ἀκολούθως τὴν καλὴν ἢ κακὴν χρῆσιν τῶν χορηγουμένων δαπανῶν, οὕτω τὸ ὑπουργεῖον ἀφ' ἑτέρου δὲν πρέπει νὰ ἐξοδεύῃ ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως τῶν βουλευτικῶν σωμάτων, οὐδὲ νὰ καθιστᾷ τὸ δημόσιον ὑπόχρεων εἰς πληρωμὰς μὴ ἐγκεκριμένων δαπανῶν. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἐπλήρωσεν εἰσέτι, ἀλλὰ κατέστησε τὰ ἔξοδα ἀπαιτητὰ, καὶ εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς ἂν ἐπλήρωσε. Δὲν ἐννοεῖ δὲ διὰ τούτων, ὅτι ἡ Κυβέρνησις, μὴ ἔχουσα τὴν ἔγκρισιν τῶν βουλῶν, δὲν πρέπει νὰ κάμνῃ δαπάνας εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις, ἀπεναντίας μάλιστα ὁρᾷ ὅτι ἡ Κυβέρνησις εἰς τοιαύτας περιστάσεις βεβαία οὖσα εἰς τὴν συνδρομὴν τῶν σωμάτων, πρέπει νὰ λαμβάνῃ τὰ δραστηριώτερα μέτρα ὑπὲρ τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, ἵνα ἀπαλλάξῃ τὸ ἔθνος ἀπὸ τὸν κίνδυνον ἢ τοὐλάχιστον ἀπὸ μεγαλειτέρας δαπάνας. Ἀλλὰ τοῦτο ποιοῦσα πρέπει συγχρόνως νὰ παρουσιάζηται εἰς τὰς βουλὰς καὶ καταδεικνύουσα τὰ ὁποῖα ἔλαβε μέτρα, νὰ ζητῇ τὴν ἔγκρισιν τῶν ἀναγκαίων δαπανῶν· ταύτας δὲ πρέπει νὰ ὑπολογίζῃ εἰς τὴν πραγματικήν των ποσότητα, καὶ ὄχι ἧττονα ζητοῦσα νὰ ἐξοδεύῃ περισσότερα, διότι τοῦτο ἤθελε δεικνύει ὅτι, μὴ ἔχουσα τὴν πεποίθησιν τῆς ἐγκρίσεως τῶν ὅτων σκοπεῖ νὰ ἐξοδεύσῃ, θέλει νὰ φέρῃ τὰς βουλὰς εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ παραδεχθῶσιν αὐτὰ ὡς γενόμενα ἤδη, καὶ τοι μὴ εὔλογα. εἰς π. χ. ἤδη τὸ ὑπουργεῖον, ζητήσαν 100,000, ἐξώδευσεν 150,000 δραχ. κατεστήσαν ἀπαιτητὰς τὰς περιπλέον, ἂν καὶ δὲν τὰς ἐπλήρωσε. Δύναται ἤδη ἡ βουλὴ ν' ἀρνηθῇ τὴν ἔγκρισιν τῶν δαπανῶν αὐτῶν; Ὄχι, διότι καὶ ἂν τὸ κάμῃ οἱ δικαιοῦχοι οὐχ ἧττον ἀξιοῦσι νὰ λάβωσιν αὐτὰς, καταστάντος ὑπαχρέου τοῦ δημοσίου· διὰ δὲ τῆς ἀρνήσεώς της ἤθελαν ὑποχρεωθῇ ταραχαὶ, ἀντὶ νὰ καταπαύσωσι. Συγκεραλαιῶν δὲ τὸν λόγον παρατηρεῖ, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἔπρεπε, χωρὶς νὰ ἐμποδισθῇ εἰς τὰ ὑπὲρ τῆς ἀσφαλείας μέτρα του, νὰ ζητήσῃ τὴν ἔγκρισιν τῶν δαπανῶν, πρὶν καταστῶσιν ἀπαιτηταὶ, καὶ ὄχι νὰ κάμῃ τοῦτο μετὰ τρεῖς μῆνας. Καὶ δὲν ἐννοεῖ μὲν νὰ ἀποδώσῃ κατάχρησιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλὰ λέγει μόνον ὅτι τὸ γενόμενον δὲν εἶναι τακτικὸν, καὶ πρέπει εἰς τὸ ἑξῆς νὰ λείψῃ.

Ἀπαντῶν εἰς ταῦτα ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἐπήνεγκεν ὅτι θέλει λαλήσει ὀλίγα τινὰ, ἅτινα θέλουν χρησιμεύσει ὡς μάθημα εἰς τὸν προαγορεύσαντα. Θεωρεῖ δ' ὅτι ὁ βασιλεὺς,

ὡς ὑπέρτατος ἄρχων τοῦ Κράτους ἔχει κατὰ τὸ σύνταγμα τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ κηρύττῃ πόλεμον, νὰ ἐκστρατεύῃ κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν καὶ νὰ ἐνεργῇ ἐντὸς τοῦ κύκλου τῶν δικαιωμάτων του ἀκωλύτως. Οὐχ ἧττον ὅμως τὰ νομοθετικὰ σώματα ἔχουσι καὶ ταῦτα ἀνεξάρτητα δικαιώματα ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία δὲν δύναται νὰ ἐπέμβῃ. Τὴν συνταγματικὴν ταύτην ὁδὸν ἀκολουθοῦσα ἡ Κυβέρνησις, ἔσπευσεν ἅμα ἐξερράγη ἡ ἀποστασία νὰ λάβῃ τὰ χρειώδη πρὸς κατάσβεσιν αὐτῆς μέτρα, μετὰ δὲ ταῦτα, ἐπειδὴ ἡ δοθεῖσα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον πίστωσις δὲν ἐξήρκεσε, νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς βουλῆς τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, ἐπιφυλασσομένη νὰ παρουσιάσῃ ἐν δέοντι λογαριασμὸν τῶν δαπανηθέντων ὑπὲρ τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς αἰτήσεώς τινων ἐκ τῶν βουλευτῶν.

Ἕτερος τῶν βουλευτῶν λαβὼν τὸν λόγον, ἐξέθηκεν ὅτι ἀκολουθῶν τὸν τρόπον τοῦ ὑπουργοῦ θελήσαντος νὰ δώσῃ μάθημα εἰς τὸν προαγορεύσαντα συναδελφόν του, ἂν καὶ θεωρεῖ ὅτι ὁ τόπος δὲν εἶναι οἰκεῖος εἰς τὸ δίδοσθαι μαθήματα, φρονεῖ ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ γίνηται μνεία τοῦ ὀνόματος τοῦ βασιλέως, καθόσον ὁ προλαλήσας ἀπέσχε νὰ μνημονεύσῃ τοιοῦτον ὄνομα, διότι περιωρίσθη ν' ἀναφέρῃ τοὺς ὑπευθύνους ὑπουργούς, καὶ ἐπομένως ὁ ὑπουργὸς δὲν εἶχεν ἀφορμήν τινα νὰ ἐπικρίνῃ τὴν ἀγόρευσίν αὐτοῦ.

Ἀπήντησεν ὁ προαγορεύσας βουλευτὴς, ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν παρεξήγησεν οὐσιωδῶς τὴν ἀγόρευσίν του, καὶ ἐντεῦθεν ἠθέλησε νὰ διδάξῃ αὐτόν, μηδόλως τοιοῦτον δικαίωμα ἔχων. Καὶ περὶ μὲν τῶν δικαιωμάτων τοῦ βασιλέως, οὐδεὶς, ἐπήνεγκεν ἀντίρρησίν τινα, καθὸ δυναμένου νὰ λαμβάνῃ οἱαδήποτε ἐγκρίνει μέτρα ὑπὲρ τῆς δημοσίου ἀσφαλείας· ἐπὶ τῶν ὑπουργικῶν ὅμως πράξεων ἕκαστος ἀκωλύτως δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τὰς κρίσεις ταύτας, θεωρῶν ὡς συνταγματικὸν καθῆκον τοῦ ὑπουργείου, τὸ νὰ ζητῇ τοῦτο προηγουμένως τὴν ἐπιψήφισιν τῆς βουλῆς ἐπὶ τῶν δαπανηθησομένων, ἥτις φρονεῖ ὅτι πρέπει ἑτοίμως νὰ χορηγῇ τὰ χρηματικὰ μέσα εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἵνα μὴ προσγίνωνται προσκόμματα εἰς τὴν πορείαν αὐτῆς. Οὐδέποτε ὅμως δὲν πρέπει αὕτη ἀφαιροῦσα δικαιώματα τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, νὰ δαπανᾷ πρότερον καὶ ἀκολούθως νὰ ἐπιζητῇ τὴν ἔγκρισιν τῶν δαπανηθέντων.

Προσέθηκεν ἕτερος ὅτι θεωρεῖ καὶ οὗτος καλὸν πρὸ τῆς πραγματοποιήσεως ἑκάστης δαπάνης νὰ ζητῆται πίστωσις,

ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ πρέπει νὰ προσαχθῇ ὁ λογαριασμὸς τῶν ἐχόντων νὰ λαμβάνωσι, ἵνα γνωσθῇ τὸ καθαρῶς δαπανηθησόμενον.

Παρετήρησεν ἕτερος τῶν βουλευτῶν ὅτι εἰς τὴν συζήτησιν ταύτην προῆλθεν ἀναμφιβόλως ἡ βουλὴ ἐκ τῆς ἐκθέσεως τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς ἐπιτροπῆς τῶν τμημάτων, ἥτις δὲν φαίνεται συντεταγμένη ὅπως εἶχεν ἀποφασίσει ἡ ἐπιτροπή. Καὶ πρὸ τῆς ἀποράσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς παραδοχῆς τοῦ νομοσχεδίου πολλὰ μέλη αὐτῆς εἶπον ὅτι ἔλαβον πληροφορίας ἀπὸ τοῦ ὑπουργείου περὶ τῶν δαπανηθέντων ὑπὲρ τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, τοῦτο δὲ ἔχον ὑπ' ὄψιν ἀπαιτήσεις πολλῶν στρατολογησάντων, τὰς ὁποίας δὲν ἠδύνατο νὰ ἱκανοποιήσῃ, ἔχον εἰς τὴν διαθεσίν του 60 μόνον χιλιάδας δραχμῶν, ἠναγκάσθη νὰ εἰσαγάγῃ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον δι' οὗ ζητεῖ πίστωσιν 150 χιλιάδων δραχμῶν ὅπως δι' αὐτῶν πληρωθῶσι τὰ ὀφειλόμενα καὶ καταλειφθῇ διαθέσιμόν τι ποσὸν διὰ τὰς προσεχεῖς ἀνάγκας τῆς δημοσίου ἀσφαλείας. Ἐκ τῶν ληφθεισῶν λοιπὸν πληροφοριῶν ἐξάγονται τρία τινά· α'. ὅτι τινὲς τῶν προσκληθέντων νὰ στρατολογήσωσι πρὸς καταδίωξιν τῶν ἀνταρτῶν, κρατοῦσι τὰς προσκλήσεις καὶ καταγρώνουσιν ἰδανικοὺς καταλόγους, χωρὶς ποσῶς νὰ στρατολογήσωσι· β'. ὅτι ἄλλοι διαταχθέντες νὰ στρατολογήσωσιν ἐπὶ ὡρισμένον ἀριθμὸν ἀνδρῶν, ἐστρατολόγησαν περιπλέον τῆς δοθείσης αὐτοῖς ἐξουσίας, καὶ γ'. ὅτι τινὲς πάλιν καὶ τοι διαταχθέντες ἐν δέοντι νὰ διαλύσωσι τὰ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν των στρατιωτικὰ σώματα, οὗτοι ἐξηκολούθουν νὰ διατηρῶσιν αὐτά. Τούτων ἕνεκα ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τὸ νὰ παρεδεχθῇ μὲν ἡ αἰτουμένη πίστωσις, νὰ συζητηθῇ ὅμως εἰς τὸ ὑπουργεῖον νὰ μὴ πληρώσῃ οὐδένα καθ' ὑπέρβασιν μισθόν, θελήσασα νὰ συμβιβάσῃ οὕτω τὸ πρᾶγμα σύμφωνα μὲ τὸ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας καὶ τοῦ δημοσίου. Ἀγνοεῖ λοιπὸν, διατί ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς παρέλειψεν εἰς τὴν ἔκθεσίν του νὰ συμπεριλάβῃ τοὺς ῥηθέντας ὅρους, καὶ εὐχαριστεῖται, διότι ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ἀνεπλήρωσε τὴν ἔλλειψιν ταύτην ὑποσχεθεὶς νὰ προσαγάγῃ ἐν δέοντι τακτικοὺς καταλόγους τῶν στρατολογιῶν.

Ἀπαντῶν πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ὁ εἰσηγητὴς εἶπεν ὅτι οὐδόλως ὑπέκυψεν εἰς τὴν ἔλλειψιν τὴν ὁποίαν ἠθέλησεν ὁ προλαλήσας νὰ τῷ ἀποδώσῃ, διότι τὴν προκειμένην ἔκθεσιν τὴν ὑπέβαλε μετὰ τὴν σύνταξίν της ὑπ' ὄψιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἐνώπιον τῆς ὁποίας ἀνεγνώσθη αὕτη, ἐπιδιωρθώθη, καὶ δὲν εἶναι εἰμὴ ἀπόρροια τῆς ἐκφρασθείσης γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, ἐπικαλέσθη

δὲ εἰς τοῦτο τὴν μαρτυρίαν τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ἅτινα συνεφώνησαν ὅτι ἔχει καλῶς ἡ ἔκθεσις. Παρατηρεῖ δὲ πρὸς τούτοις ὅτι διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1848, καὶ διὰ τοῦ νόμου τῆς 17 Μαΐου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἐδόθη πίστωσις 200 χιλιάδ. δραχμῶν, ἐξ ὧν ἐδαπανήθησαν, 156,641, συμπεριλαμβανομένης εἰς ταύτας τῆς γενομένης δαπάνης ὑπὸ τοῦ πρώην ὑπουργοῦ Κ. Παλαμίδου ἀπὸ α. Ἰανουαρίου μέχρις 8 Μαρτίου, συμποσουμένης εἰς δρ. 20,762· αἱ παρουσιασθεῖσαι ὅμως ἄχρι τοῦδε ἀπαιτήσεις παρεκτὸς τῶν δαπανηθέντων ὑπερβαίνουν τὰς 100,000, ἐνῷ ἐκ τῆς δοθείσης πιστώσεως μόνον 43,359 δραχ. μένουν διαθέσιμοι. Θεωρεῖ ἑπομένως, διὰ τοὺς ἐκτεθέντας λόγους, δέον νὰ παραδεχθῇ μὲν παρὰ τῆς βουλῆς ἡ ζητουμένη ἤδη πίστωσις τῶν δραχ. 150,000, ὅπως χρησιμεύσῃ εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, νὰ ληφθῶσι δὲ ὑπ' ὄψιν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως αἱ παρατηρήσεις τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐνταῦθα ὁ πρόεδρος παρετήρησεν, ὅτι ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπὲρ τῆς δημοσίου ἀσφαλείας χορηγουμένων κεφαλαίων, ἀπαιτεῖται νὰ ἐπιστήσῃ ἡ Κυβέρνησις ἐκτενῶς τὴν προσοχήν της, διότι αἱ πληρωμαὶ γίνονται κακῇ τῇ πίστει, πληρόνονται μάγειροι, ὑπηρέται ὑπαλλήλων, καὶ τίθενται εἰς τοὺς χρηματικοὺς πίνακας πρόσωπα ἀνύπαρκτα, ὁρατερίζομένων οὕτω τῶν χρημάτων τοῦ δημοσίου· ἡ κατάχρησις δ' αὕτη λαμβάνει χώραν ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς Κυβερνήσεως, εἰς τὴν νομαρχίαν τῆς πρωτευούσης. Διὸ συνιστᾷ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο εἰς τὴν φροντίδα τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ τιμωρηθῶσι τοιαῦται προφανεῖς καταχρήσεις.

Συμμερισθέντος δέ τινος τῶν βουλευτῶν τὰ ὑπὸ τοῦ Κ. προέδρου λεχθέντα, ὡς πρὸς τὴν διαχείρισιν τῶν δημοσίων χρημάτων, παρετήρησεν ὅτι πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοια, ἵνα περιχαλῶσι τοιαῦται ἀταξίαι καὶ καταχρήσεις, καὶ ὑπάρξῃ ἔλεγχος ἀκριβὴς τῆς διαχειρίσεως. Μηδενὸς δ' ἄλλου αἰτοῦντος τὸν λόγον, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Μ. Καΐρη καὶ Π. Λεντούδη, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὁμοίων τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 69.

Ἀνεγνώσθη τὸ 1 ἄρθρον αὐτοῦ, ἐφ' οὗ μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἡ βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ δι' ἀναστάσεως ὅπως ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἔχει, καὶ κατὰ τὰς παρατηρήσεις τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς, τὰς ὁποίας παρεδέχθη καὶ ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐχούσας οὕτως.

« Ὑπὸ πασιγνώστων δὲ γεγονότων ὁρμωμένη ἡ ἐπιτροπή, παρατηρεῖ ὅτι εἰ ἐπάναγκες νὰ συστηθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἔχουσαν μάλιστα ὑπ' ὄψιν τὴν σημερινὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν, νὰ λάβῃ εἰς ὥριμον σκέψιν τὸ σπουδαῖον ἀντικείμενον ὥστε νὰ μὴν ἐπιβαρύνεται τὸ ταμεῖον μὲ ἔξοδα συχάσεως ἢ διατηρήσεως ἐθνοφυλάκων ἄνευ πραγματικῆς ἀνάγκης. Νὰ κρατῆται δὲ ἀκριβὴς ἔλεγχος τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν, καθ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας των, καὶ νὰ μὴν ἐπιτρέπηται πώποτε ἡ σύστασις ἢ διατήρησις ἐθνοφυλάκων ἄνευ διαταγῆς τῆς κυβερνήσεως. Ἐννοεῖται δ' ὅτι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει δὲν πρέπει νὰ ἐπιτραπῇ ἡ πληρωμὴ τοιαύτης δαπάνης. »

Παραδεχθέντος δὲ καὶ τοῦ τυπικοῦ μέρους τοῦ νομοσχεδίου, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία καὶ ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὁμοίων τοῖς προηγηθεῖσιν ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 69 ἔχον οὕτω.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμορρώνως μετὰ τῆς βουλῆς καὶ τῆς γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τάδε.

Χορηγεῖται εἰς τὸν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν ἕκτατος πίστωσις ἑκατὸν πεντήκοντα χιλιάδων δραχμῶν ἐπὶ τοῦ ἐρετινοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν (Κεφ. Γ' ἄρθρ. 1 γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας).

Ἡ ποσότης αὕτη θέλει διατεθῇ διὰ τὴν διατήρησιν τῆς δημοσίας ἀσφαλείας καὶ τάξεως.

Εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ οἰκονομικῶν ὑπουργοὺς ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος νόμου, καθ' ὅσον εἰς ἕκαστον ἀνήκεται.»

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη ἡ ἔκθεσις τοῦ εἰσηγητοῦ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς βουλῆς, δι' ἧς ζητεῖται ἡ παράτασις αὐτοῦ ἐφ' ὅσον αἱ ἐργασίαι τῆς βουλῆς διαρκοῦσι, μηδεμιᾶς δ' ἀντιρρήσεως γενομένης, ἡ βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν δι' ἀναστάσεως, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ προστεθῇ ὁ μισθὸς τοῦ ἀρχειοφύλακος, διατηρηθησομένου μετὰ τὴν λῆξιν τῆς βουλῆς. Ἔχει δ' οὕτω·

« Α'. Νὰ παραταθῇ ἡ ἰσχὺς τοῦ ὡρισμένου προϋπολογισμοῦ τῆς βουλῆς, ἐφ' ὅσον θέλουσι διαρκέσει αἱ ἐργασίαι αὐτῆς ἀναλόγως τῶν ἐψηφισμένων.

Β'. Νὰ παραταθῇ πρὸς τούτοις, μετὰ τὴν λῆξιν τῆς βουλῆς, ἡ μισθοδοσία τοῦ ἀναγκαίου προσωπικοῦ τοῦ γραφείου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐγκριθέντος ποσοῦ, μέχρι τῆς νέας ἐνάρξεως τῆς βουλῆς, ὅπως ἐγίνετο ἄχρι τοῦδε πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ τελειοποιηθῶσιν αἱ μένουσαι ἀναγκαίως ἐκκρεμεῖς ἐργασίαι τῆς βουλῆς, ὡς ἡ ἐκτύπωσις τῶν πρακτικῶν τῆς βουλῆς, καὶ ἡ ἀντιγραφὴ τῶν εἰς μέγαν χάρτην ὑπολειπομένων.

Τὸ προσωπικὸν δὲ τοῦτο θέλει σύγκεισθαι ἐξ ἑνὸς συντάκτου, τοῦ πρωτοκολλίστου, δύο γραφέων, τοῦ εὐταξίου, δύο κλητήρων καὶ τοῦ ἀρχειοφύλακος τῆς βουλῆς.»

Ἀκολούθως ὁ βουλευτὴς Αἰγιαλείας ἀναπτύξας τὸ ὑποβληθὲν ὑπ' αὐτοῦ νομοσχέδιον περὶ συστάσεως δανειστικῆς τραπέζης, ἐζητήσατο τὴν ἐκτύπωσιν αὐτοῦ καὶ τὴν παραπομπήν του εἰς τὰ τμήματα, ἡ δὲ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πρότασιν αὐτοῦ ἔχει δ' οὕτως.

«Ἔκθεσις τοῦ βουλευτοῦ Αἰγιαλείας ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι.

Τὸ Νομοσχέδιον περὶ συστάσεως Τραπέζης, τὸ ὁποῖον λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν σοφὴν διάσκεψιν καὶ ἐπιψήφισίν σας, ἐκ μόνης τῆς ἀναγνώσεώς του δίδει ὅλην τὴν ἰδέαν τῶν εὐτυχῶν ἀποτελεσμάτων, τὰ ὁποῖα ἐγγυᾶται εἰς τὴν φιλτάτην ἡμῶν πατρίδα· διὰ τοῦτο κρίνω περιττὸν νὰ ἀπασχολήσω ὑμᾶς μὲ μακρὰν ἐξήγησιν διὰ τῆς ἐκθέσεώς μου ταύτης.

Ἡ Ἑλλὰς, πλουσία αὐτὴ ἀφ' ἑαυτῆς, δὲν εἶχεν ἀνάγκην, εἰμὴ μέσου ἐπιτηδείου πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ φυσικοῦ αὐτῆς πλούτου· τὸ μέσον τοῦτο παρουσιάζεται δι' αὐτοῦ τοῦ Νομοσχεδίου. Γνωρίζετε· δὲν εἶναι ἡ ὕλη, ἥτις δημιουργεῖ καὶ ἀναπτύσσει τὴν ὕλην· τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, εἶναι ἀτελὴς ἀλλ' ἐπιτυχὴς μηχανισμός, δι' οὗ ἡ Ἑλλὰς, θαυμασίως ἀφ' ἑαυτῆς ἀναπτυσσομένη, καθίσταται ἐν βραχυτάτῳ διαστήματι χρόνου ἀντὶ ἀπόρου καὶ ἐνδεοῦς, εὔπορος καὶ πλουσία.

Διστάζω νὰ πιστεύσω, ὅτι θέλουσι παρουσιασθῆ ἐναντίαι ὡς πρὸς τὴν σύστασιν αὐτῆς τῆς Τραπέζης ἰδέαι, καὶ τοιαῦται ἂν ὑπάρξωσι, τὸ λέγω μετὰ θάρρους, θέλουσιν εἰσθαι ἰδέαι ἀνθρώπων, οἵτινες εὑρίσκουσι συμφέρον εἰς τὴν ἔνδειαν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ εἰς τὴν σπάνιν τῶν χρηματικῶν μέσων, πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν πόρων ἑκάστου πολίτου.

Τὸ χαρτονόμισμα ἀντὶ τοῦ μεταλλικοῦ νομίσματος· ἰδέα, τῆς ὁποίας θέλουσιν ἐπιληφθῆ ἴσως οἱ τυχὸν ἐναντίοι ταύτης τῆς Τραπέζης, δὲν θέλει ἐκπλήξει κανένα. Τὸ χαρτονόμισμα αὐτὸ, ὡς βλέπετε ἐξ αὐτοῦ τοῦ Νομοσχεδίου, εἶναι ἀσφαλέστερον, πολυτιμότερον παντὸς ἄλλου μεταλλικοῦ νομίσματος, ὡς στηριζόμενον ἐπὶ τῆς ἰδιοκτησίας, ἥτις εἶναι ἡ βάσις αὐτῆς τῆς Τραπέζης, καὶ ἐξασφαλιζόμενον διὰ τριπλασίας ἀξίας· αὐτὸ τέλος πάντων τὸ χαρτονόμισμα ἐξαργυροῦται εἰς τὰς χεῖρας τοῦ δανειζομένου τὴν ἰδίαν στιγμὴν, καθ' ἣν οὗτος τὸ λαμβάνει.

Οὐδεὶς φόβος, οὐδεὶς κίνδυνος χρεωκοπίας ταύτης τῆς Τραπέζης. Τὸ δὲ χαρτονόμισμα αὐτῆς ποτὲ δὲν θέλει λάβει τὴν τύχην, εἰς ἣν ἐνίοτε ὑπέπεσαν χαρτονομίσματα ἄλλων Τραπεζῶν· αὐτὸ λαμβάνει τὸ εἶναί του ἐκ τοῦ μὴ ὄντος, καὶ ἐπανέρχεται ἀναποδράστως ὅθεν ἐξῆλθεν, ὡς τὰ ὄντα, τὰ ὑποκείμενα εἰς τοὺς αἰωνίους νόμους τῆς φύσεως, καὶ δὲν ἀφίνει ὄπισθέν του ἄλλο ἴχνος, εἰμὴ τὴν ὑλικὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν εὐτυχίαν τοῦ τόπου, πρόσθες καὶ τὴν βάσιν τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν μεγαλείου.

Ὅ,τι ἔχει ὡς ἔξοχον πλεονέκτημα ὁ μηχανισμὸς αὐτὸς τῆς Τραπέζης εἶναι, ὅτι τὸν πλοῦτον συσσωρευμένον ἄχρι τοῦδε εἰς χεῖρας ὀλίγων, καὶ ἀποβλέποντα ὑπὲρ αὐτῶν καὶ τὴν τελευταίαν ἐκμάδα ὅλων τῶν ἄλλων, τὸν διασκορπίζει καὶ τὸν καταστάινει κοινὸν εἰς τὰς χεῖρας ὅλων τῶν Ἑλλήνων· ὁ περιορισμὸς τοῦ τόκου εἰς 3 0/0 καὶ ἡ ὕπαρξις αὐτοῦ τοῦ κεφαλαίου, τὸ ὁποῖον οὐδαμοῦ ἀλλοῦ δύναται εἰς ὁποιονδήποτε εἶδος ν' ἀναζητήσῃ μετ' ἐπιτυχίας ἡ Ἑλλὰς, ταῦτα ἀποδίδουσιν εἰς τὴν πολυπαθῆ ἑλληνικὴν κοινωνίαν, αὐτὴν τὴν οὐράνιον εὐεργεσίαν, αὐτὴν τὴν θείαν δικαιοσύνην.

Ἀλλ' ἰδέτε· ἐκτὸς τούτων ἁπάντων, σπουδαία καὶ προφανεστάτη ἄλλη ἀνάγκη ὑπαγορεύει ὡς ἀναπόφευκτον τὸν λαοσωτήριον ταύτην πρᾶξιν· τὸ ἤδη ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου εἰσαγόμενον ὑπὲρ τῆς ὑπαρχούσης Τραπέζης Νομοσχέδιον προμηνύει, ὅτι ἀργὰ ἢ γρήγορα εἰς ὅλους τοὺς κτηματίας τῆς Ἑλλάδος, ὅσοι ἔλαβον τὴν ἀτυχίαν νὰ ἔχωσιν ὑποχρεωμένα τὰ κτήματά των εἰς χρέη, ἐπίκειται, ἄνευ τῆς ταχείας συστάσεως τῆς Τραπέζης ταύτης, φοβερὰ καταστροφή. Τὰ πάντα θέλουσιν ἀπαλλοτριωθῆ ἀπὸ τοὺς πολυπαθεῖς ἰδιοκτήτας αὐτῶν εἰς τὴν πλέον μηδαμινὴν τιμήν. Καὶ τίνες θέλουσιν εἶσθαι οἱ κατακτηταί, οὕτως εἰπεῖν, αὐτῶν; κάλλιστα δύνασθε νὰ τὸ ἐννοήσητε πάντες.

Ἂς σπεύσωμεν λοιπὸν, Κύριοι ἀντιπρόσωποι, νὰ ἐλθωμεν

πρὸς βοήθειαν τοῦ φιλοπόνου, ἀλλὰ πάσχοντος ἑλληνικοῦ λαοῦ ἂς ἐκπεραιώσωμεν ὁμοφώνως τὸ ἱερὸν τοῦτο ἔργον, καὶ ἂς εἰμεθα βέβαιοι, ὅτι δι' αὐτοῦ θέτομεν τὰς ἀκραδάντους βάσεις καὶ τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος τῆς πατρίδος ἡμῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 21 Ἰουλίου 1848.

ΚΛΕΟΜΕΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Βουλευτὴς Αἰγιαλείας.

ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

Τοῦ Βουλευτοῦ Αἰγιαλείας Κλεομένους Οἰκονόμου, περὶ συστάσεως ἑλληνικῆς Τραπέζης, καὶ γενικῆς εἰς αὐτὴν συμμετοχῆς ὅλων τῶν ἰδιοκτητῶν τῆς Ἑλλάδος.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Συνιστᾶται Ἑλληνικὴ Τράπεζα, ἧς τὸ ὀνομαστικὸν κεφάλαιον θέλει σύγκεισθαι ἐκ δέκα ἑκατομμυρίων δραχμῶν εἰς χαρτονομίσματα. Τὰ χαρτονομίσματα, τὰ ὁποῖα θέλει ἐκδώσει αὕτη ἡ Τράπεζα θέλουσιν εἶσθαι ἀξίας μιᾶς δραχμῆς, πέντε δραχμῶν, δέκα δραχμῶν, καὶ ἑκατὸν δραχμῶν.

Ἄρθρ. 2. Ἡ Τράπεζα δὲν θέλει δύνασθαι νὰ ἐκδίδῃ οὐδεμίαν οἱανδήποτε ποσότητα τοῦ χαρτονομίσματος τούτου, εἰμὴ διὰ νὰ τὴν δώσῃ δάνειον εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας, οἵτινες ἤθελον ὑποχρεώσει εἰς τὴν Τράπεζαν τὰς ἰδιοκτησίας των ἐν πρώτῃ ὑποθήκῃ.

Ἄρθρ. 3. Ἕκαστος ἰδιοκτήτης ῥαρτῶν ἢ ἀρθάρτων κτημάτων, δύναται νὰ δανεισθῇ ἀπὸ τὴν Τράπεζαν τὸ ἓν τρίτον τῆς ἀξίας τῶν κτημάτων του, ἢ καὶ ὀλιγώτερον, ἐὰν ἐπιθυμῇ, ἐπὶ τῇ ἐκτιμήσει τῶν κτημάτων του, γενομένῃ ὑπὸ ἐκτιμητῶν διωρισμένων ἀπὸ τὴν Τράπεζαν.

Ἄρθρ. 4. Ὁ δανειζόμενος θέλει λάβει διὰ τὸ ἀποτελούμενον ποσὸν τοῦ τρίτου αὐτοῦ τῆς ἀξίας τῶν ὑποθηκευομένων κτημάτων του χαρτονομίσματα τῆς Τραπέζης, τὰ ὁποῖα θέλει βάλει εἰς κυκλοφορίαν, καὶ τὰ ὁποῖα, τὰ Ταμεῖα τοῦ Κράτους θέλουν δέχεσθαι εἰς τὴν ὁλοσχερῆ ἀξίαν των, καθὼς καὶ ὅλοι οἱ πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ ὑπάλληλοι, οἵ, τε βιομήχανοι, ἐργάται καὶ ἔμποροι, ὡς νόμισμα, ἐπειδὴ τὸ χαρτονόμισμα αὐτὸ, φέρον τὴν ἰσχυροτέραν ἐγγύησιν, ὡς ἐξησφαλισμένον ἐν ὑποθήκῃ, καὶ ὂν ὑπὸ τὴν προστασίαν ὁλοκλήρου τοῦ Ἔθνους, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐκπέσῃ.

Ἄρθρ. 5. Τὰ δάνεια ταῦτα θέλουσι γίνεσθαι ἐπὶ χρεωλυσίῳ, 3 τοῖς 100 ἐπὶ τῶν ἀρθάρτων κτημάτων, καὶ 4 τοῖς 100 ἐπὶ

τῶν ῥαρτῶν. Ὁ δὲ τόκος προσδιορίζεται 3 τοῖς 100 ἐν γένει.

Ἄρθρ. 6. Ὁ δανειζόμενος θέλει πληρώνει τὸ χρεωλύσιον καὶ τὸν τόκον εἰς τὸ τέλος ἑκάστης ἑξαμηνίας, μέχρι τῆς τελείας ἐξοφλήσεως τοῦ χρέους.

Ἄρθρ. 7. Ἡ ὑποθήκη ἑκάστου κτήματος, ὅτις θέλει δίδεσθαι ὡς ἐγγύησις εἰς τὴν Τράπεζαν, δὲν θέλει λύεσθαι τῆς ὑποχρεώσεως, εἰμὴ ὅταν διὰ τῆς ἑξαμηνιαίας ἀποσβέσεως, ὁλόκληρον τὸ ληφθὲν δάνειον, καὶ οἱ ἑξαμηνιαῖοι τόκοι ἐντελῶς ἐξοφληθῶσιν. Εἰς πᾶσαν δὲ περίστασιν, καθ' ἣν ὁ ὀφειλέτης δὲν ἤθελεν ἐκπληρώσει ἐν ταῖς ὡρισμέναις προθεσμίαις τὰς ὑποχρεώσεις του, ἡ Τράπεζα θέλει ἐκποιεῖ διὰ δημοπρασίας τὰ ἐνυπόθηκα αὐτοῦ κτήματα πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ χρέους του.

Ἄρθρ. 8. Ἡ Τράπεζα θέλει διευθύνεσθαι,

Παρ' ἑνὸς Γενικοῦ Διευθυντοῦ,
Ἑνὸς Ἐπιτρόπου τοῦ Βασιλέως,
Δύο Συμβούλων καὶ
Ἑνὸς Ταμίου,

ἁπάντων διοριζομένων ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, καὶ τῶν ὁποίων τὰ χρέη προσδιορίζονται ἐντεῦθα.

Ἄρθρ. 9. Οἱ τέσσαρες πρῶτοι ἀνωτέρω ὑπάλληλοι, θέλουσι σχηματίζει τὸ Συμβούλιον τῆς Τραπέζης, καὶ θέλουσι προστεθῆ αὐτοῖς ὡς σύμβουλοι τῆς Τραπέζης καὶ τρεῖς ἰδιοκτῆται ἐκλεγόμενοι κατὰ πλειοψηφίαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς· τῶν δευτέρων τούτων ἡ διάρκεια προσδιορίζεται ἐπὶ ἓν ἔτος, μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ ὁποίου ἐκλέγονται ὡσαύτως τρεῖς ἄλλοι, ἢ καὶ ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῶν.

Ἄρθρ. 10. Οἱ Δικηγόροι, οὓς θέλει συμβουλεύεσθαι ἡ Τράπεζα, οἱ ἐκτιμηταί, τοὺς ὁποίους θέλει μεταχειρίζεσθαι διὰ τὰ ὑποθηκευόμενα κτήματα, καθὼς καὶ οἱ ἀναγκαῖοι αὐτῆς ὑπάλληλοι, ἐκλέγονται καὶ διορίζονται ὑπὸ τοῦ συμβουλίου αὐτῆς καὶ παύονται ὑπ' αὐτοῦ, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Διευθυντοῦ· οἱ μισθοὶ των ἐπίσης προσδιορίζονται ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρ. 11. Πᾶσα ἀπόφασις τῆς Τραπέζης, πᾶν δάνειον, πᾶσα ὑποθήκη λαμβανομένη παρ' αὐτῆς, πᾶν χαρτονόμισμα ἐκδιδόμενον, ἢ ἀποσυρόμενον ὑπ' αὐτῆς, θέλουσι συζητεῖσθαι καὶ ἀποφασίζεσθαι ὑπὸ τοῦ ἐπταμελοῦς αὐτοῦ Συμβουλίου τῆς Τραπέζης, καὶ πᾶσα πρᾶξις αὐτῆς διὰ νὰ ἐκτελεσθῇ πρέπει νὰ ἦναι παραδεδεγμένη ὑπ' αὐτοῦ κατὰ πλειονοψηφίαν.

Ἄρθρ. 12. Καθ' ὅλας τὰς συνεδριάσεις καὶ δι' ὅλας τὰς συζητήσεις τοῦ Συμβουλίου θέλει κρατεῖσθαι τακτικὸν πρωτόκολ-

λον, τὸ δὲ πρωτόκολλον αὐτὸ θέλει ὑπογράφεσθαι παρ' ὅλων τῶν παρευρισκομένων μελῶν τοῦ Συμβουλίου, διαρκούσης τῆς Συνεδριάσεως.

Ἄρθρ. 13. Πᾶν χαρτονόμισμα τῆς Τραπέζης ὁποιασδήποτε ἀξίας, θέλει ὑπογράφεσθαι παρ' ὅλου τοῦ Συμβουλίου πρὶν ἐκδοθῇ, καὶ θέλει κάμνει τὴν μνείαν τοῦ πρωτοκόλλου τῆς γενομένης συνεδριάσεως διὰ τὴν ὑπογραφὴν αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 14. Πᾶν χαρτονόμισμα ἐκτετυπωμένον εἰς χρωματισμένον χάρτην, φέρον τὸ σημεῖον τὸ παραδεδεγμένον ὑπὸ τῆς Τραπέζης, καὶ ἐπιθεωρημένον ἀκριβῶς, θέλει εἶσθαι ἠριθμημένον καὶ θέλει ἀνήκει εἰς σειρὰν ἐκδόσεως τῶν χαρτονομισμάτων, ἥτις θέλει εἶσθαι ἐπίσης σημειωμένη ἐπ' αὐτῆς.

Ἄρθρ. 15. Πᾶν χαρτονόμισμα θέλει ἐκτυποῦσθαι ὑπὸ τῆς Τραπέζης διὰ τοῦ παραδεδεγμένου ὑπ' αὐτῆς σημείου, διαρκούσης τῆς ἐπὶ τούτου συνεδριάσεως τοῦ Συμβουλίου· ἡ σφραγὶς, ἡ φέρουσα τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς Τραπέζης, θέλει φυλάττεσθαι εἰς κιβώτιον τριῶν κλειθρων, ὧν τὸ μὲν θέλει φέρει ὁ Διευθυντὴς, τὸ ἕτερον ὁ Ἐπίτροπος τοῦ Βασιλέως, καὶ τὸ τρίτον ὁ Ταμίας τῆς Τραπέζης.

Ἄρθρ. 16. Τὰ χαρτονομίσματα οὕτως ἐκτυπούμενα, παραδίδονται εἰς τὸν Ταμίαν, ὅστις δίδει τὴν ἀπόδειξιν τῆς παραλαβῆς· σημειῶν δὲ ὁ Ταμίας αὐτὰ εἰς τὸ κατάστιχον, τὰ ἐναποθέτει εἰς τὸ Ταμεῖον.

Ἄρθρ. 17. Κατὰ πᾶσαν ἑξαμηνίαν, τὸ Συμβούλιον τῆς Τραπέζης θέλει ἀποσύρει ἀπὸ τὴν κυκλοφορίαν τὴν ἀνάλογον σειρὰν τῶν χαρτονομισμάτων, τὰ ὁποῖα διὰ τῆς ἑξαμηνιαίας ἀποσβέσεως τοῦ χρέους των οἱ ὀφειλέται θέλουσιν ἔχει ἐξωφλημένα· τὰ χαρτονομίσματα αὐτὰ θέλουσιν ἐξαλείφεσθαι ἐν Συνεδριάσει τοῦ Συμβουλίου, καὶ οἱ ἀριθμοὶ τῶν ἐκλειπόντων τούτων χαρτονομισμάτων θέλουσι δημοσιεύεσθαι διὰ τῶν ἐφημερίδων.

Ἄρθρ. 18. Τὸ ποσὸν τῶν τόκων τῶν εἰσερχομένων εἰς τὴν Τράπεζαν, θέλει σχηματίζει κεφάλαιον, ἐκ τοῦ ὁποίου θέλουσι πληρώνεσθαι αἱ δαπάναι τῆς διαχειρίσεως τῆς Τραπέζης, οἱ μισθοὶ τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς, ὁ χάρτης τῶν χαρτονομισμάτων, τῆς ἐκτυπώσεώς του τὰ ἔξοδα καὶ αἱ λοιπαὶ ἀναγκαῖαι καὶ κανονισμέναι δαπάναι· τὸ ὑπόλοιπον αὐτοῦ τοῦ ποσοῦ αὐξανομένου κατὰ πᾶσαν ἑξαμηνίαν, θέλει διαχειρίζεσθαι ἐπωφελῶς ἡ Τράπεζα ὡς περιπλέον κεφάλαιον αὐτῆς.

Τὸ κεφάλαιον αὐτὸ θέλει εἶσθαι περιουσία Ἐθνικὴ, τὴν ὁποίαν θέλει διαχειρίζεσθαι ἡ Τράπεζα καθ' ὅλην τὴν διάρκειάν της, διὰ νὰ ὑποστηρίζεται δι' αὐτοῦ πρὸς πᾶσαν ἐνδεχομένην περίστασιν. Μετὰ δὲ τὴν διάλυσιν τῆς Τραπέζης αἱ Βουλαὶ θέλουσιν ἀποφασίσει περὶ τῆς ἐθνικῆς χρήσεως εἰς τὴν ὁποίαν θέλει διὰ τὸ μέλλον ἀφιερωθῆ.

Ἄρθρ. 19. Τὰ ἔξοδα τῆς ἐκτιμήσεως τῶν ὑποθηκευομένων ἰδιοκτησιῶν, τῶν συμβολαίων, τῶν πιστοποιητικῶν καὶ λοιπῶν μέσων, δι' ὧν θέλει ἀποδεικνύεσθαι ἡ ἀξία αὐτῶν, θέλουσιν εἶσθαι εἰς λογαριασμὸν τῶν δανειζομένων.

Ἄρθρ. 20. Ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ δανείζεται ἀπὸ τὴν Τράπεζαν μὲ τοὺς αὐτοὺς ὅρους, ὑπὸ τοὺς ὁποίους θέλουσι δανείζεσθαι οἱ ἰδιοκτῆται, ἃ ἐστὶ θέτουσα εἰς πρώτην ὑποθήκην κτήματα ἐκτιμημένα ὑπὸ τῶν ἐκτιμητῶν τῆς Τραπέζης.

Ἄρθρ. 21. Εἰς περίστασιν, καθ' ἣν ὀφειλέτης τις μετὰ ἓξ μῆνας, ἢν ἔτος ἢ καὶ πλειότερα ἔτη θέλει νὰ ἀπαλλάξῃ τὴν ἰδιοκτησίαν του ἀπὸ τὴν ὑποθήκην, δύναται νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὴν Τράπεζαν τὸ ὑπόλοιπον τοῦ χρέους του, καὶ εἰς τοιαύτην περίστασιν ἡ Τράπεζα θέλει ἐξαφανίζει ἐπίσης τὸ ἐξοφλούμενον ποσὸν τῶν χαρτονομισμάτων.

Ἄρθρ. 22. Ὁ διευθυντὴς θέλει ἔχει βαθμὸν ἴσον τοῦ Γερουσιαστοῦ, θέλει εἶσθαι ὑπεύθυνος, καὶ αἱ πράξεις του θέλουσιν ὑπόκεισθαι εἰς ποινὰς ἐπιβαλλομένας ὑπὸ τοῦ Βασιλέως ὡς πρὸς τὸ πολιτικὸν αὐτῶν μέρος, καὶ εἰς ποινὰς, ἐπιβαλλομένας ὑπὸ τῆς Γερουσίας ὡς πρὸς τὸ διοικητικὸν μέρος αὐτῶν· θέλει δίδει λόγον εἰς τὰς Βουλὰς ἀνὰ πᾶσαν ἑξαμηνίαν περὶ τῆς διοικήσεως τῆς Τραπέζης καὶ περὶ τῆς καταστάσεως αὐτῆς, καὶ κατὰ πᾶσαν ἑξαμηνίαν ὡσαύτως θέλει δημοσιεύει διὰ τῶν ἐφημερίδων πίνακα τῆς καταστάσεως τῆς Τραπέζης.

Ὁ μηνιαῖος μισθός του προσδιορίζεται εἰς δραχμὰς πεντακοσίας, καὶ θέλει κατοικεῖ ἐντὸς τοῦ καταστήματος τῆς Τραπέζης.

Ἐὰν ἡ Γερουσία ἀποφασίσῃ τὴν ἔκπτωσίν του κατὰ προηγουμένην πρὸς τοῦτο πρόσκλησιν τῆς Βουλῆς, ἡ δὲ ἔκπτωσίς του αὕτη γενῇ δεκτὴ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, ἀντικαθίσταται τότε δι' ἄλλου.

Ἄρθρ. 23. Ὁ Ἐπίτροπος τοῦ Βασιλέως εἶναι ἐπίσης ὑπεύθυνος διὰ τὰς πράξεις τῆς Τραπέζης. Ὑπόκειται ὁμοίως ὡς ὁ Διευθυντὴς εἰς τὰς περὶ αὐτοῦ μνησθείσας ποινάς· Καὶ ἡ παῦσις του, καὶ ἡ ἀντικατάστασίς του ἐνεργεῖται κατὰ τὸν αὐτὸν

τρόπον, ὁ δὲ μηνιαῖος μισθὸς αὐτοῦ προσδιορίζεται εἰς δραχμὰς τριακοσίας.

Ἄρθρ. 24. Οἱ δύω Σύμβουλοι τῆς Τραπέζης ἔχουσιν ὡς καθῆκον αὐτῶν τὴν ἀλληλογραφίαν τῆς Τραπέζης ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ Διευθυντοῦ, καὶ τὴν ἐνέργειαν τῶν λογιστικῶν βιβλίων καὶ λοιπῶν· ὁ μηνιαῖος μισθὸς ἑκάστου αὐτῶν προσδιορίζεται εἰς τριακοσίας δραχμάς, ἡ δὲ παῦσις των καὶ ἡ ἀντικατάστασις των ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Τραπέζης.

Ἄρθρ. 25. Οἱ τρεῖς ἰδιοκτῆται, οἱ ἐκλεγόμενοι ὑπὸ τῆς Βουλῆς ὡς πρόσθετοι Σύμβουλοι τῆς Τραπέζης, λαμβάνουσιν ἀνὰ 200 δραχμὰς μισθὸν κατὰ μῆνα.

Ἡ ἄνευ νομίμου καὶ ἀποδεδειγμένου κωλύματος ἐλλειψίς τινος ἐξ αὐτῶν εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ Συμβουλίου, μετὰ προηγουμένην πρόσκλησιν, ἐπάγει κατ' αὐτοῦ ὡς πειθαρχικὴν ποινὴν πρόστιμον 25 δραχμῶν· ἐὰν δὲ τρὶς ὑποπέσῃ εἰς τὴν ἀδικαιολόγητον ταύτην ἔλλειψιν, ἡ Βουλὴ κατ' αἴτησιν τοῦ Διευθυντοῦ τὸν ἀντικαθίστησι δι' ἄλλου.

Οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοὶ θέλουσι δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον, καθ' ὅσον εἰς ἕκαστον αὐτῶν ἀνήκεται.»

Προέβη ἑπομένως ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ τροποποιήσεως τοῦ § ά. ἐδ. 2. τοῦ ἄρθρ. 34 τοῦ περὶ φορολογίας νόμου, νομοσχεδίου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου λαβὼν τὸν λόγον εἷς τῶν βουλευτῶν διϊσχυρίσθη ὅτι ἡ προτεινομένη τροποποίησις δὲν προκύπτει ἀπὸ γραφικοῦ λάθους, διότι τὸ λάθος τοῦτο ἂν ὑπῆρχεν ὤφειλον νὰ τὸ παρατηρήσωσιν ἐν καιρῷ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ φορολογικοῦ νόμου, εἰς ὃν ἐμπεριέχεται καθαρῶς τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα τὸ λαμβανόμενον ἐπὶ τῶν βαλανιδίων, οὐχὶ δὲ ἤδη ἀνατρέποντες τ' ἀποφασισμένα. Ἂν δὲ ἐπρόκειτο νὰ ἐξετασθῇ τὸ πρᾶγμα κατ' οὐσίαν, ἤθελεν ἀποδείξει ὅτι ἡ γενομένη μεταβολὴ τοῦ φορολογικοῦ νόμου εἶναι ἄδικος, διότι ἀφοῦ πρὸ τριῶν χρόνων ἡ τιμὴ τοῦ βαλανοκάρπου ἀνέβαινεν εἰς 25-30 δρ. καὶ ὁ φόρος προσδιωρίζετο εἰς λ. 110 τὸ νὰ ὑποχρεωθῇ ἤδη ὁ φορολογούμενος εἰς πληρωμὴν νέου φόρου, ὅτε ἡ τιμὴ τοῦ καρποῦ δὲν ὑπερβαίνει τὰς δραχ. 15 κατ' ὀκάν, θέλει θεωρηθῇ ὡς διπλῆ φορολογία, τὴν ὁποίαν δὲν δύναται ν' ἀνεχθῇ ὡς ἀντιπρόσωπος ἐπαρχίας εἰς ἣν ὑπάρχουσι πολλὰ δένδρα βαλανιδέων.

Ἀντειπόντων δ' ἄλλων ὅτι τὸ λάθος γίνεται καταδήλων ἐξ αὐτοῦ τοῦ φόρου, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου

ψηφοφορία, κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Ἐμ. Ἀντίπα καὶ Κ. Ἀντωνιάδου, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν διὰ ψήφων 64 ἀπέναντι 5.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ τροποποιήσεως τοῦ § ά. τοῦ ἄρθ. 34. τοῦ περὶ φορολογίας νόμου νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς		Γεώργ. Ἰωάν. Γιολδάσης	
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ν.	Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος.	
Γεώργιος Δογιωτατίδης		Μιχαὴλ Σισίνης	Ν.
Δ. Δεληγεώργης.	Ν.	Γρηγόριος Χατσηγιάννος	
Π. Τσιμπουράκης.		Γεώργιος Μήτσος	
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.	Ἰωάννης Κλίμακας.	Ν.
Σταῦρος Γριβας	Ν.	Ἀναγώστης Δημητρίου	
Ἰωάννης Πετμεζης	Ν.	Πέτρος Α. Ζάνος	Ν.
Μ. Καΐρης	Ν.	Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	Ν.
Δημήτριος Κονδύλης		Χριστόδουλος Ν. Δεμάθας	Ν.
Ἀντώνιος Καμπάνης		Ἠλίας Παππαδαῖος	
Ἀνδρέας Δανόπουλος.		Γεώργιος Πετμεζᾶς	Ν.
Νικόλαος Ἰατρὸς		Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	Ν.
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος		Β. Πετμεζᾶς	
Δημήτριος Καλλιῤῥονᾶς	Ν.	Ἰω. Ζάρκος	Ν.
Κωνστ. Βρυζάκης.	Ν.	Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	
Ἀνάργυρος Πετράκης.	Ν.	Ἀθ. Δανηλόπουλος	Ν.
Κ. Τζαβέλλας		Σταμάτιος Νικολαΐδης	Ν.
Σ. Στράτος		Βελισσάρ. Νικολαΐδης	Ν.
Π. Φάγκος	Ν.	Κωνστ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Λουκᾶς Π. Νάκος.	Ν.	Πέτρος Δεληγιάννης	Ν.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν.	Δημήτριος Ν. Μπούκουρας	
Πέτρος Τζανετάκης	Ο.	Γεώργ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Γεώργιος Κονδύλης		Ζαφείριος Δεπάστας	
Κωνσταντῖνος Φασίτσας		Ἐμμ. Ἀντίπας.	Ο.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.	Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Γεώργ. Ἰωάνν. Βατίστας	Ν.	Εὐσταθ. Οἰκονομόπουλος	
Ἄγγελος Γουζούασης	Ν.	Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος	
Γεώργιος. Κ. Βελῆς.		Ἐμμ. Χ. Τσοῦχλος.	Ν.
Ἰωάννης Α. Χατσόπουλος		Ἰωάννης Ζαφειρόπουλος	Ν.

Ματθαῖος Πρωτοπαππᾶς	
Νικόλαος Κορφιωτάκης.	Ο.
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ο.
Παρασκευᾶς Ματάλας	Ν.
Ἠλίας Γιατράκος	
Λουκᾶς Στέφανος	Ν.
Εὐτ. Σπυρίδωνος	Ν.
Ῥῆγας Παλαμίδης.	Ν.
Θεόδ. Μ. Πετρινός	Ν.
Κωνσταντῖνος Μανέτας	
Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Μελέτης Χ. Μελέτη	Ν.
Νικόλ. Τζαλικώστας	Ν.
Δημήτ. Σκκελλαριάδης	Ν.
Νικόλ. Μπούντουνας	Ν.
Π. Παππατσώνης	Ν.
Ἰω. Παππατσώνης	
Π. Δαρειώτης	
Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.
Στρατῆς Δεληγιαννάκης	Ν.
Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Παῦλος Λεντούδης	Ν.
Χρύσανθος Σουμαρίπας	Ν.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Κ. Βέϊκος	Ν.
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	Ν.
Δημήτριος Βιρβίλης	Ν.
Γεώργιος Μπάνης	
Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Γεώργ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ο.
Ν. Μοσχούλας	
Γ. Π. Ζαρειρόπουλος	
Δ. Κανελλόπουλος	
Κωνστ. Δ. Σχινᾶς	
Ἰωάννης Γκούρας	
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	Ν.
Σπ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Π. Παππαδιαμαντόπουλος	
Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Χριστόδ. Τζίνος	
Δημήτρ. Κουμανιώτης	
Θεόδ. Ι. Μέξης	
Ἐμμ. Λαζάρου Ὀρλὸφ	Ν.
Γεώργιος Μπάστας	Ν.
Κώνστας Δαρειώτης	
Σταιάτ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κων. Ἀντωνιάδης	Ν.
Ἰωάννης Περιδὴς	
Ἀνδρ. Μάμουκας	Ν.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστρ. Παρίσσης	Ν.
Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ν.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	
Ἰω. Τομαρᾶς	
Ἀν Παππατσώρης	
Ἀθανάτ. Καστανᾶς	
Γ. Παπαδημητρίου	Ν.
Γεώργιος Σ. Κριεζῆς	
Ἀνδρ. Γ. Κουντουριώτης	Ν.
Δημ. Δ. Κουντουριώτης	
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Ν.
Δημήτρ. Χατσίσκος	Ν.
Καλαμ. Τσουκαλᾶς	
Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Γεώργ. Ῥιζόπουλος	Ν.
Ἰωάννης Τασσαῖος	Ν.
Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Ἰωάννης Οἰκονόμου	

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 1 ἄρθρον αὐτοῦ, μηδεμιᾶς δὲ παρατηρήσεως ὑπαρχούσης, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως

« Ἄρθρ. 1. Ὁ § α. ἐδ. 2 τοῦ ἄρθρ. 34 τοῦ ἀπὸ 19 Ἀπριλ. περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος

νόμου ἔχοντος οὕτω. « Διὰ τὴν Κέαν, Λακωνίαν καὶ Λακεδαίμονα ἔγγειος φόρος δραχ. 1:10 τελων. δικαίωμα λεπ. 56. Τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς· « ἔγγειος φόρος, δρ. 1:10 τελων. δικαίωμα λεπ. 65. Παραδεχθέντος δὲ καὶ τοῦ ἄρθρου 2 ὡς τυπικοῦ μέρους αὐτοῦ, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς ἐξήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὁμοιον τῷ προηγηθέντι ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη διὰ ψήφων 64 κατὰ 5 τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου ἔχοντος οὕτως.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

« Ψηφισάμεθα ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ὁ §. α. ἐδ. 2 τοῦ ἄρθρ. 34 τοῦ ἀπὸ 19 Ἀπριλ. περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος νόμου ἔχοντος οὕτω· « Διὰ τὴν Κέαν Λακωνίαν καὶ Λακεδαίμονα·

Ἔγγειος φόρος	δρ.	1:10
Τελωνιακὸν δικαίωμα	λ.	56
Τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς·		
Ἔγγειος φόρος	δρ.	1:10
Τελωνιακὸν δικαίωμα	λ.	65

Ἄρθρ. 2. Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλει ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον. »

Τελευταῖον διὰ τὸ κατεπείγον τῶν συζητηθέντων νομοσχεδίων, συνταχθέντα τὰ πρακτικὰ καὶ ἀναγνωσθέντα, ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων, παρεκτὸς τῶν ἀφορώντων τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως νομοσχεδίου, ὁ δὲ πρόεδρος ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τῶν ἐκκρεμῶν ζητημάτων, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3. μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ

Οἱ γραμματεῖς
Εὐστρ. Μ. Παρίσσης.
Α. Π. Νάκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΝΒ'.

Τῆς 30 Ἰουλίου.

Σήμερον τὴν τριακοστὴν Ἰουλίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Βουλευτηρίου ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνηγγέλθη ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ συζήτησις τῶν ἐκκρεμῶν ζητημάτων καὶ ἡ ἀνάγνωσις διαφόρων ἐκθέσεων.

Εἶτα παρελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου, περὶ παρατάσεως τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων εἰσηγητὴς τῆς τῶν τμημάτων ἐπιτροπῆς ἀνέγνω τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν αὐτῆς ἔχουσαν οὕτω·

ΕΚΘΕΣΙΣ

«Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐξαργυρώσεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Ἡ εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ ἐξαργυρώσεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων Νομοσχέδιον, καὶ μελετήσασα αὐτὸ μετ' ἐπιστασίας καθ' ὅλα αὐτοῦ τὰ μέρη, ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ ἐκτιμήσῃ τὰς περιστάσεις, αἵτινες τὸ προκαλοῦσι καὶ νὰ ἴδῃ ὡς δικαιολογημένην τὴν μέχρι τῆς 4 Ἀπριλίου τοῦ 1849 παράτασιν τοῦ περὶ ἐξαργυρώσεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων Νόμου τῆς 4 Ἀπριλίου τοῦ 1848, μολονότι καὶ τοῦτο κάμνει ν' ἀσχοχῶσι δίκαιαί τινες ἐλπίδες καὶ συμφέροντα ἴσως, τὰ ὁποῖα ἐγέννησεν εἰς τοὺς κατόχους τῶν γραμματίων ἡ πρὸς ἐξαργύρωσιν αὐτῶν κατὰ τὴν 4 Σεπτεμβρίου δοθεῖσα ὑπόσχεσις· ἀλλ' ὅτε πρόκειται περὶ τῆς ὑποστηρίξεως τοῦ ἐμπορίου καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν, πᾶς ἄλλος λόγος δεύτερος πρέπει νὰ ὑποχωρῇ· λόγῳ δὲ δικαιοσύνης καὶ ἀμοιβαιότητος ἡ ἐπιτροπὴ ἔκρινεν ἀναγκαῖον, ἵνα ἡ Βουλὴ συσταθῇ διὰ τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς Τραπέζης τὸ χρέος τοῦ νὰ ἐκτιμήσῃ τοὺς λόγους τούτους τῆς ἐπειεικείας τῆς Βουλῆς πρὸς τὴν Τράπεζαν, καὶ νὰ δείξῃ κατὰ συνέπειαν καὶ αὐτὴ ἀμοιβαίαν ἐπιείκειαν πρὸς τοὺς ὀφειλέτας της.

Διὰ τοῦ 4 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου προσδιορίζεται ἡ ἔκδοσις τῶν τραπεζικῶν γραμματίων μέχρι δύο ἑκατομμυρίων δραχμῶν, ἐνῷ κατὰ τὸ καταστατικόν της δὲν δύναται νὰ ἐκδώσῃ ἡ Τράπεζα πλέον τοῦ ἑνὸς καὶ ἡμίσεως ἑκατομμυρίου. Ἡ ἐπιτροπὴ παραδέχεται τὴν προσθήκην τῶν πεντακοσίων χιλιάδων δραχμῶν, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὸν σκοπὸν δι' οὗ ἐκδίδονται, ὡς ἔχοντα τὴν ἐξασφάλισίν των κυρίως ἐπὶ τῆς ἰδιοκτησίας τῶν ὀφειλετῶν τῆς Τραπέζης καὶ εἰς τὴν προστασίαν τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ τοῦτο πρέπει νὰ διαρκέσῃ ἕως οὗ ἰσχύει καὶ ὁ παρὼν νόμος, μετὰ δὲ τὴν λῆξιν τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, ἡ Τράπεζα νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πρώτην θέσιν αὐτῆς καὶ νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὸν καταστατικόν

αὐτῆς νόμον, ὅπως καὶ τὸ προκείμενον τοῦτο ἄρθρον τοῦ νόμου ἐννοεῖ.

Δὲν ἐγκρίνει δὲ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ γενῇ δεκτὴ ἡ ἔκδοσις γραμματίων νέων δεκαδράχμων, διότι μικρᾶς ἀξίας γραμμάτια τοιούτων Τραπεζῶν, οἵα ἐστὶ καὶ ἡ παροῦσα καταλαμβάνοντα εἰς τὴν κυκλοφορίαν τὸν τόπον τῶν μεταλλικῶν νομισμάτων, φέρουσιν ἐν ἐνδεχομένῃ ἐναντίᾳ περιστάσει, βέβαιον τὸν κίνδυνον τοῦ νὰ φυγαδευθῶσιν ἀπὸ τὸ Κράτος τὰ μεταλλικὰ νομίσματα.

Διὰ ταῦτα ἡ ἐπιτροπὴ ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ τροπολογηθῇ τὸ ά. ἐδάφιον τοῦ 4. ἄρθρου ὡς ἀκολούθως·

« Ἄρθρ. 4. Τὰ εἰς κυκλοφορίαν γραμμάτια τοῦ Κεντρικοῦ » τῆς Τραπέζης Καταστήματος, καὶ τῶν ὑποκαταστημάτων » αὐτῆς δὲν θέλουσιν ὑπερβῆ εἰς οὐδεμίαν περίστασιν καθ' ὅλον » τὸ ἀνωτέρω διάστημα τῆς ἀναστολῆς τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν » γραμματίων, τὸ ποσὸν τῶν δύω ἑκατομμυρίων δραχμῶν, » μετὰ δὲ τὸ διάστημα τοῦτο ἡ Τράπεζα θέλει συμμορφωθῆ » κατὰ τοῦτο μὲ τὸν καταστατικὸν περὶ αὐτῆς νόμον. »

Ἡ ἐπιτροπὴ καθ' ὅλα τὰ λοιπὰ μέρη συνιστᾷ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 30 Ἰουλίου 1848.

Ὁ Εἰσηγητὴς
Κλεομένης Οἰκονόμου.»

Ἀκολούθως ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς τῶν τμημάτων ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ληψοδοσίας μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τῆς τραπέζης, ἀνέγνω ἐπίσης ἔκθεσιν ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἡ εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ ἀπὸ 19 τοῦ λήγοντος μηνὸς Ἰουλίου ε. ε. Νομοσχέδιον, περὶ ληψοδοσίας τοῦ δημοσίου μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, καὶ τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, συνέστησε τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ ὅπως ἔχει, διὰ τοὺς ἐν τῇ μνησθείσῃ ἐκθέσει ἐνδιαλαμβανομένους λόγους.

Τῇ 28 Ἰουλίου 1848 Ἀθήνησιν.

Ὁ Εἰσηγητὴς Μ. Α. ΚΑΪΡΗΣ.»

Μετὰ ταῦτα παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τοῦ Βασ. Οἴκου ὑπουργὸς ἀνέγνω νομοσχέδιον μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως, περὶ ταχυδρομικῆς συμβάσεως μεταξὺ τῆς Ἐλ. Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Μεγαλειοτάτου Αὐτοκράτορος τῆς Ῥωσσίας, ἐκθέσας προεισαγωγικῶς, ὅτι ἐπειδὴ ὑπῆρξεν ἀμφισβήτησις

σις μεταξὺ μάλιστα νομομαθῶν, ἂν χρήζῃ τῆς ἐπιψηφίσεως τῶν νομοθετικῶν σωμάτων τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, ἐνόμισε πρέπον νὰ ἐπιζητήσῃ τὴν συναίνεσιν τῶν βουλῶν, καὶ νὰ μὴν ἀναδεχθῇ τὴν κύρωσιν τῆς συμβάσεως ταύτης τὸ ὑπουργεῖον μόνον· ἔχουσι δὲ τὸ νομοσχέδιον καὶ ἡ ἔκθεσις οὕτω.

ΕΚΘΕΣΙΣ.

Κύριοι.

α Πρὸ καιροῦ κατέῃ ἐπαισθητὴ ἡ ἀνάγκη ταχυδρομικῆς τακτικῆς ἀπ' εὐθείας συγκοινωνίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῆς Ρωσσικῆς Ἐπικρατείας, καὶ τῶν ἡγεμονιῶν Βλαχίας καὶ Μολδαβίας, καθότι ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τοιαύτης συμβάσεως, ἡ ἀλληλογραφία μας μετὰ τῶν μερῶν αὐτῶν δὲν διεβιβάζετο τακτικῶς ἀπ' εὐθείας, εἰμὴ μέχρι Κωνσταντινουπόλεως, ἡ δὲ ἄλλη διὰ τῆς ὁδοῦ Βιέννης, καθὸ πολὺ ἀπωτέρας, καθίστατο ἐπιβλαβὴς εἰς τὸ ἐμπόριον.

Ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. ἔλαβε λοιπὸν τὸ μέτρον τοῦ νὰ ἔλθῃ εἰς διαπραγματεύσεις περὶ τούτου μετὰ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Μεγαλειοτάτου Αὐτοκράτορος τῆς Ρωσσίας, καὶ ἤδη ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς τῶν ταχυδρομείων συνεφώνησε μετὰ τοῦ ἐπὶ τούτῳ διορισθέντος ἐκ μέρους τῆς Ρωσσικῆς Κυβερνήσεως, καὶ συνέθεντο ἀμφότεροι τὰ προσαρτώμενα εἰς τὸ ἤδη ἀναγνωσθὲν νομοσχέδιον δέκα ἐννέα ἄρθρα. Ὑποβάλλοντες αὐτὸ κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, εἰς ὑμᾶς, σᾶς παρακαλοῦμεν, Κύριοι, νὰ εὐαρεστηθῆτε νὰ δώσητε ἐπ' αὐτῶν τὴν συναίνεσιν καὶ ἐπιψήφισίν σας.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 30 Ἰουλίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς
ΚΩΝΣΤ. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς
Μ. ΡΟΥΦΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῆ εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν, καὶ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργῶν, καὶ ὑποστηριχθῆ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἐπεφασίσαμεν, καὶ διατάττομεν τάδε.

Ἄρθρον 1. Ἡ μεταξὺ τῆς Ἡμετέρας Κυβερνήσεως, καὶ τῆς τοῦ Μεγαλειοτάτου Αὐτοκράτορος τῆς Ρωσσίας συμφωνηθεῖσα ταχυδρομικὴ σύμβασις, συνισταμένη εἰς τὰ ἑπόμενα 19 ἄρθρα, ἐγκρίνεται. Κατὰ συνέπειαν ἅπασαι αἱ διατάξεις, καὶ ἅπαντες οἱ ὅροι, οἱ ἐμπεριεχόμενοι εἰς τὴν ῥηθεῖσαν σύμβασιν, εἴτε πρὸς βάρος τῆς Ἑλλην. Ἐπικρατείας, εἴτε πρὸς ὑποχρέωσιν τῆς Ἐπικρατείας τῆς Ρωσσίας, ἐκτελεσθήσονται ὁλοκλήρως καὶ ἀκριβῶς. Τὰ δὲ 19 ἄρθρα ταῦτα προσαρτῶνται εἰς τὸν παρόντα Νόμον

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐκτέλεσις καὶ δημοσίευσις αὐτοῦ ἀνατίθεται εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργούς.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 30 Ἰουλίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Μ. ΡΟΥΦΟΣ. Κ. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ.

Σχέδιον ταχυδρομικῆς συμβάσεως μεταξὺ Ρωσσίας καὶ Ἑλλάδος.

Ἄρθρα ἀποτελοῦντα τὴν σύμβασιν.

Ἄρθρ. 1. Θέλει ὑπάρχει μεταξὺ Ρωσσίας καὶ Ἑλλάδος τακτικὴ διὰ Κωνσταντινουπόλεως ἀποστολὴ γραμμάτων καὶ δειγμάτων πραγματειῶν. Ἡ ὑπηρεσία τῆς ἀνταποκρίσεως ταύτης θέλει γίνεσθαι μεταξὺ Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς Ρωσσικῆς Αὐτοκρατορίας δαπάνῃ τῆς Ρωσσικῆς Κυβερνήσεως, εἴτε διὰ θαλάσσης εἴτε διὰ ξηρᾶς. Μεταξὺ δὲ Κωνστ. καὶ Ἑλλάδος θέλει γίνεσθαι δαπάνῃ τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 2. Ἐνόσῳ τὰ Ρωσσικὰ ἀτμόπλοια θέλουν ἐξακολουθεῖ νὰ ἐκπληρώσι τακτικὴν μεταξὺ Ὀδησσοῦ καὶ Κωνσταντινουπόλεως ὑπηρεσίαν, θέλουσι χρησιμεύει διὰ τὴν μεταφορὰν τῆς ἄνω εἰρημένης ἀνταποκρίσεως ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην πόλιν. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν διὰ ξηρᾶς μετακόμισιν, αὐτὴ θέλει γίνεσθαι δαπάνῃ τῆς Ρωσσικῆς Κυβερνήσεως, ὡς συνεφωνήθη ἀνωτέρω διὰ τῶν Ρωσσικῶν ταχυδρόμων, τῶν ἀναχωρούντων τακτικῶς κατὰ τὴν δεκαπενθημερίαν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως καὶ μεταβαινόντων διὰ τῶν Ἡγεμονιῶν Βλαχίας καὶ Μολδαυίας εἰς τὰ Ρωσσικὰ μεθόρια, καὶ τὸ ἀνάπαλιν. Οἱ αὐτοὶ ταχυδρόμοι θέλουν μεταφέρει τὴν ἀλληλογραφίαν τὴν μεταξὺ τοῦ Ἑλλ. Κράτους, καὶ τῶν κάτωθι σημειουμένων τριῶν πόλεων, ὅπου ὑπάρχουσι ταχυδρομικὰ Ρωσσικὰ γραφεῖα: τουτέστι, Βουκουρέστιον, Ἰάσιον, καὶ Γαλάτζι. Ἡ ταχυδρομικὴ διεύθυνσις τῆς Ἑλλάδος θέλει εἰδοποιεῖσθαι πρὸ

τῶν ἤδη προσδιωρισμένων ἡμερῶν τῆς ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως ἀναχωρήσεως τόσον τῶν ἀτμοπλοίων, ὡς καὶ τῶν ἄνω εἰρημένων ταχυδρόμων. Ἐὰν ἡ Ρωσσικὴ Κυβέρνησις κρίνῃ συμφέρον νὰ κάμῃ εἰς τὸ μέλλον τροποποιήσεις τινὰς ὡς πρὸς τὰς ἡμέρας τῆς ἀναχωρήσεως τῶν ἀτμοπλοίων, ἢ τῶν διαληφθέντων ταχυδρόμων, ἡ διεύθυνσις τῶν ταχυδρομείων τῆς Αὐτοκρατορίας θέλει εἰδοποιήσει περὶ τούτου ἐν καιρῷ τῷ δέοντι τὴν τῆς Ἑλλάδος.

Ἄρθρ. 3. Ἡ μεταφορὰ τῶν μεταξὺ Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἑλλάδος ἀνταποκρίσεων τούτων θέλει γίνεσθαι δαπάνῃ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ὡς συνεφωνήθη ἐν τῷ ἄρθρῳ Α. διὰ τῶν Γαλλικῶν ἀτμοπλοίων, διὰ τῶν τῆς ἑταιρίας τοῦ Αὐστριακοῦ Λόϋδ, ἢ δι' οὗ τινος ἄλλου ἀτμοπλόου, τοῦ ὁποίου ἤθελε δυνηθῇ νὰ κάμῃ χρῆσιν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις.

Ἄρθρ. 4. Ἅπασαι αἱ ἐκ τῆς Ῥωσσίας, εἴτε ἐκ Βουκουρεστίου, Ἰασίου ἢ Γαλατζίου προερχόμεναι ἀλληλογραφίαι, προσδιωρισμέναι διὰ τὴν Ἑλλάδα, θέλουν παραδίδεσθαι ἐλεύθεροι παντὸς ταχυδρομικοῦ τέλους ὑπὸ ἐγκλείστου φακέλλους, ἐπὶ ἀποδείξει ἐκ μέρους τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ῥωσσικοῦ ταχυδρομικοῦ Γραφείου πρὸς τὸ ἐν τῇ Πρωτευούσῃ ταύτῃ ἐμπορικὸν Γραφεῖον τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας, καὶ τὸ εἰρημένον Γραφεῖον θέλει παραδίδει ἀμέσως τοὺς φακέλλους πρὸς τὰ ἀτμόπλοα ἢ ταχύπλοα, περὶ ὧν ὁ λόγος ἐν τῷ ἄρθρῳ 3. Ἅπασαι αἱ ἐκ τῆς Ἑλλάδος προερχόμεναι καὶ διὰ τὴν Ῥωσσίαν ἢ τὰς ῥηθείσας πόλεις τῶν Ἡγεμονιῶν τοῦ Δουνάβεως προσδιωρισμέναι ἀλληλογραφίαι, θέλουν παραδίδεσθαι ἀπὸ τὰ διαληφθέντα ἀτμοκίνητα ἢ ταχύπλοα εἰς τὸ ἐμπορικὸν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλλ. Πρεσβείας Γραφεῖον, τὸ ὁποῖον θέλει ἐγχειρίζει αὐτὰς ἀμέσως ἐλευθέρους παντὸς ταχυδρομικοῦ τέλους, καὶ ἐπὶ ἀποδείξει, πρὸς τὸ ἐν τῇ εἰρημένῃ Πρωτευούσῃ Ῥωσσικὸν ταχυδρομικὸν Γραφεῖον.

Ἐπειδὴ ἅπασαι αἱ ἀλληλογραφίαι καὶ τὰ δείγματα ἐμπορευμάτων, ὡς ἐρρέθη ἀνωτέρω, πρέπει νὰ παραδίδωνται ἀρ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου ἀμοιβαίως ἐλεύθεραι παντὸς τέλους, οἱ πρὸς οὓς διευθύνονται αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ἀποστολαὶ εἰς ἀμφότερα τὰ Κράτη, θέλουν ὑπάκεισθαι εἰς τὴν πληρωμὴν μόνον τῶν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως μέχρι τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς των ταχυδρομικοῦ τέλους.

Ἄρθρ. 5. Ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν ἄνω εἰρημένων ἀνταποκρίσεων θέλει γίνεσθαι διὰ τῶν ἑφεξῆς Ταχυδρομικῶν Γραφείων, τουτέστι

Ἀπὸ μέρους τῆς Ῥωσσίας.

1) Εἰς Κωνσταντινούπολιν
2) » Βουκουρέστιον
3) » Γαλάτζιον.
4) » Ἴάσιον.
5) » Σκουλίανη.
6) » Ὀδησσόν.

Ἀπὸ μέρους τῆς Ἑλλάδος.

1) Εἰς Ἀθήνας.
2) » Πειραιᾶ.
3) » Σύρον.

Ἄρθρ. 6. Αἱ δύω Ταχυδρομικαὶ Διευθύνσεις θέλουσι λάβει τὰ ἀνήκοντα μέτρα, ὅπως αἱ ἀλληλογραφίαι τῶν δύω Ἐπικρατειῶν διευθύνωνται διὰ τοῦ τακτικωτέρου τρόπου. Ἐπ' αὐτῷ τούτῳ θέλουν φροντίσει νὰ συντάττωνται πίνακες, ἐμφαίνοντες τὴν δαθησομένην διεύθυνσιν εἰς τὰς τῶν διαφόρων μερῶν τῶν συνομολογουσῶν ἐπικρατειῶν ἀλληλογραφίας.

Ἄρθρ. 7. Ὅλαι αἱ ἀλληλογραφίαι τῶν Ῥωσσικῶν Γραφείων ἀνταλλαγῆς, θέλουν κλείεσθαι παρὰ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ταχυδρομικοῦ Ῥωσσικοῦ Γραφείου, ἐντὸς λευκοσιδήρων κιβωτίων, καὶ διαιρεῖσθαι εἰς τρεῖς φακέλλους, φέροντας τὴν ἐπιγραφὴν τῶν Ταχυδρομικῶν Γραφείων, Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, καὶ Σύρου. Ἅπασαι αἱ ἀλληλογραφίαι, ὅσαι διευθύνονται ἐκ μέρους τῶν Ἑλληνικῶν Γραφείων ἀνταλλαγῆς πρὸς τὰ τῆς Ῥωσσίας, θέλουσιν ἐπίσης κλείεσθαι ἐντὸς λευκοσιδήρων κιβωτίων, καὶ ἐπιγράφεσθαι πρὸς τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ῥωσσικὸν Ταχυδρομικὸν Γραφεῖον.

Τὰ ἔξοδα τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος κιβωτίων θέλουσιν εἶσθαι εἰς βάρος τῶν ἁρμοδίων ταχυδρομικῶν γραφείων.

Ἄρθρ. 8. Ἐντὸς ἑκάστου κιβωτίου διευθυνομένου εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἢ εἰς τὴν Ἑλλάδα, θέλει τίθεσθαι ἔγγραφον γενικῆς εἰδοποιήσεως, προσδιορίζον τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ βάρος τῶν ἐνδιαλαμβανομένων φακέλλων· τὸ ἔγγραφον τοῦτο τῆς εἰδοποιήσεως θέλει ἐπιστρέφεσθαι πρὸς τὸ ἀποστεῖλαν αὐτὸ Γραφεῖον μετὰ τῶν ἀποδεικτικῶν τῆς παραλαβῆς.

Ὡσαύτως ἕκαστος φάκελλος διευθυνόμενος μεταξὺ τῶν Ῥωσσικῶν καὶ Ἑλληνικῶν γραφείων ἀνταλλαγῆς, θέλει συνοδεύεσθαι ὑφ' ἑνὸς ἐγγράφου εἰδοποιήσεως. Τὸ παραλαμβάνον Γραφεῖον θέλει εἰδοποιεῖ τὸ ἀποστεῖλλον περὶ τῆς παραλαβῆς ἑκάστου

φακέλλου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ περιεχομένων, καὶ θέλει ἐπιστρέφει τὸ εἰρημένον ἔγγραφον διὰ τοῦ πρώτου ἀτμοπλοίου.

Αἱ δύω διευθύνσεις θέλουν συμφωνήσει μεταξύ των ὡς πρὸς τὸν τύπον, τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἐγγράφων, εἰδοποιήσεως καὶ ἀποδεικτικῶν παραλαβῆς.

Ἡ ἐπιγραφὴ τῶν φακέλλων θέλει γίνεσθαι Γαλλιστὶ καὶ δι' εὐναγνώστου τρόπου. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν κατὰ τὰς προσδιορισμένας διὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν φακέλλων ἡμέρας, ἓν τῶν ἀντελλακτηρίων Γραφείων τῶν δύο ἐπικρατειῶν δὲν ἤθελεν ἔχει κανὲν γράμμα διὰ νὰ διευθύνῃ πρὸς τὸ γραφεῖον τοῦ ἄλλου κράτους, θέλει τὸ εἰδοποιήσει περὶ τούτου δι' ἐπίτηδες ἐγγράφου εἰδοποιήσεως ἡ ἐπιστολῆς.

Ἄρθρ. 9. Αἱ ἐπιστολαί, τὰ δείγματα ἐμπορευμάτων καὶ οἱ ἐγκλειστοι φάκελλοι, θέλουν φέρει εἰς τὸ μέρος τῆς ἐπιγραφῆς τὴν σφραγῖδα τοῦ ἀποστέλλοντος γραφείου, ἐμφαίνουσαν τὴν ἡμερομηνίαν τῆς ἀναχωρήσεως.

Πρὸς τούτοις τὰ γράμματα καὶ τὰ δείγματα ἐμπορευμάτων, τὰ στελλόμενα εἴτε ἐκ τῆς Ῥωσσίας εἴτε ἐκ Βουκορεστίου, Ἰασίου ἢ Γαλατζίου εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ τ' ἀνάπαλιν, καθὼς πληρωμένα μέχρι Κωνσταντινουπόλεως, θέλουν ἐπισημειοῦσθαι διὰ τῆς λέξεως: ἐλεύθερα τέλους.

Ἄρθρ. 10. Τὰ ἐπὶ ἀποδείξει ἢ συστημένα γράμματα θέλουν συνοδεύεσθαι δι' ἀνταποδείξεως, ἥτις, ἀφοῦ ὑπογραφῇ παρὰ τοῦ πρὸς ὃν διευθύνονται, θέλει ἐπιστρέφεσθαι εἰς τὸ ἀποστέλλον αὐτὰ γραφεῖον διὰ νὰ ἐγχειρίζηται εἰς τὸν στέλλοντα αὐτά.

Αἱ ἐπιστολαὶ αὗται θέλουσιν σημειοῦσθαι μὲ ὅλας τὰς ἀναγκαίας λεπτομερείας κάτωθι τοῦ ἐγγράφου τῆς εἰδοποιήσεως.

Ἄρθρ. 11. Ἐν περιπτώσει ἀπωλείας ἑνὸς τῶν ἐπὶ συστάσει ἢ ἀποδείξει γραμμάτων, ἡ ταχυδρομικὴ διεύθυνσις, ἀπὸ λάθος τῆς ὁποίας συνέβη ἡ ἀπώλεια αὕτη, θέλει πληρώνει πρὸς ἀποζημίωσιν, πεντήκοντα δραχμὰς, ἂν ἡ ἀπάντησις γενῇ ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀποστολῆς τοῦ γράμματος.

Ἄρθρ. 12. Ὅσαι ἐπιστολαὶ δὲν δύνανται νὰ παραδοθῶσι κατὰ τὴν ἐπιγραφήν των, ἕνεκα θανάτου ἢ ἀποποιήσεως, τῶν πρὸς ὃν διευθύνονται, ὡς καὶ αἱ ἀποστελλόμεναι, Poste Restante, καὶ μὴ ζητούμεναι θέλουν ἐπιστρέφεσθαι καθ' ἑκάστην τριμηνίαν εἰς τὸ ἀποστέλλον αὐτὰς ταχυδρομικὸν γραφεῖον, μὲ ὑπισθόγραφον σημείωσιν τῆς αἰτίας, δι' ἣν δὲν ἐνεργήθη ἡ παράδοσις. Αἱ κακῶς ἀποστελλόμεναι ἐπιστολαὶ θέλουν ἀποστέλλεσθαι ἀμέσως πρὸς

τοὺς ἐπιγραφομένους παρὰ τοῦ ταχυδρομικοῦ γραφείου, πρὸς ὃ εἶχον σταλῇ ἀκαταλλήλως.

Πᾶσα κακῶς ἐπιγραφομένη ἐπιστολὴ, θέλει ἐπιστρέφεσθαι μὲ πρώτην εὐκαιρίαν εἰς τὸ ἀποστεῖλαν αὐτὴν ἀνταλλακτήριον γραφεῖον εἰς περίστασιν, καθ' ἣν ὁ πρὸς ὃν διευθύνεται ἡ ἐπιστολὴ, ἤλλαξε διαμονὴν, θέλει ἀποστέλλεσθαι αὕτη εἰς ἑκατέρας τὰς ἐπικρατείας εἰς τὸ γραφεῖον τὸ μᾶλλον κατάλληλον εἰς τὸ ν' ἀποστείλῃ ταύτην εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον της. Ἡ αἰτία τῆς ἀποστολῆς θέλει σημειοῦσθαι ὄπισθεν τοῦ τοιούτου γράμματος.

Δὲν θέλει γίνεσθαι ἑκατέρωθεν ἀπαίτησις οὐδενὸς ταχυδρομικοῦ δικαιώματος διὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ἀναφερομένων γραμμάτων.

Ἄρθρον 13. Ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἑκατέρας τῶν δύο συνομολογουσῶν Ἐπικρατειῶν, κρίνῃ ἐπωφελὲς νὰ ἐλαττώσῃ τὴν ταχυδρομικὴν αὐτῆς διατίμησιν, τῆς ἐλαττώσεως ταύτης θέλει ὠφεληθῇ ἐπίσης καὶ ἡ μεταξὺ τῶν δύο Κρατῶν ἀλληλογραφία.

Ἄρθρ. 14. Τὰ γράμματα τὰ περιέχοντα εἴτε χρυσὸν εἴτε ἄργυρον, εἴτε κοσμήματα ἢ ἄλλα εἴδη πολύτιμα, ἢ οἱουδήποτε εἴδους, ὑποκειμένου εἰς τελωνιακὸν δικαίωμα, δὲν θέλουν εἶσθαι δεκτὰ πρὸς μεταφορὰν διὰ τῆς ταχυδρομικῆς μεταξὺ τῶν δύω συνομολογουσῶν Ἐπικρατειῶν.

Ἄρθρ. 15. Τὰ Γράμματα καὶ τὰ δείγματα ἐμπορευμάτων, προερχόμενα ἐκ τῆς Ῥωσσίας διὰ τὴν Ἑλλάδα, ἢ τῆς Ἑλλάδος διὰ τὴν Ῥωσσίαν διὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, θέλουν ὑποβάλλεσθαι ὡς πρὸς τὴν καθαρσίν των, εἰς τὰς ἐν ἰσχύϊ ὑγιεινομικὰς διατάξεις τῶν δύω συνομολογουσῶν ἐπικρατειῶν.

Ἄρθρ. 16. Δὲν θέλει κρατεῖσθαι οὐδεὶς λογαριασμὸς μεταξὺ τῶν δύω ταχυδρομικῶν διευθύνσεων, καὶ ἐπομένως δὲν δύνανται νὰ γενῇ οὐδεμία χρηματικὴ ἀπαίτησις, ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 11 προβλεπομένων περιπτώσεων.

Ἄρθρ. 17. Τὰ Ῥωσσικὰ καὶ Ἑλληνικὰ ταχυδρομικὰ γραφεῖα, τὰ εὑρισκόμενα εἰς ἄμεσον ἀλληλογραφίαν, θέλουν καινοποιεῖ ἀμοιβαίως ἀλλήλοις, τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, ὁσάκις ἤθελε ζητηθῇ τοῦτο ἀφ' ἑνὸς, ἢ ἀφ' ἑτέρου μέρους.

Ἄρθρ. 18. Ἡ παροῦσα ταχυδρομικὴ σύμβασις συνεφωνήθη διὰ πέντε ἔτη ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν τεθῇ εἰς ἐνέργειαν. Ἂν δὲ ἓν ἔτος πρὸ τῆς εἰρημένης προθεσμίας ἑκάτερον τῶν συνομολογούντων μερῶν δὲν ἀναγγείλῃ πρὸς τὸ ἄλλο, δι' ἐπισήμου κοινοποιήσεως τὴν πρόθεσιν τοῦ νὰ παύσῃ τὴν ἐνέργειαν αὐτῆς, ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος σύμβασις θέλει μένει ὑποχρεωτικὴ εἰς

διάστημα 12 μηνῶν, πλέον τῆς εἰρημένης προθεσμίας, καὶ οὕτω καθεξῆς μέχρι τῆς λήξεως τῶν 12 μηνῶν, οἵτινες ἤθελον παρακολουθήσει τοιαύτην κοινοποίησιν εἰς οἱανδήποτε ἐποχὴν ἤθελε γενῆ αὕτη.

Ἄρθρ. 19. Ἡ παροῦσα σύμβασις θέλει ἐπικυρωθῆ, καὶ αἱ ἐπικυρώσεις θέλουσιν ἀνταλλαχθῆ εἰς Ἀθήνας ἐν διαστήματι τριῶν μηνῶν ἢ καὶ πρότερον εἰ δυνατόν, καὶ θέλει τεθῆ εἰς ἐνέργειαν τὸ βραδύτερον ἐντὸς τριῶν μηνῶν μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν εἰρημένων ἐπικυρώσεων.»

Μετὰ τὸν ὑπουργὸν, ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ ὑπουργείου τῆς δικαιοσύνης ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ κεφ. Γ'. τοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτοῦ ἀνέγνω ἔκθεσιν, ἔχουσαν οὕτως·

« ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς τῶν τμημάτων ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσθήκης 14,500 δραχμῶν εἰς τὸ Κεφ. Γ'. τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ τῶν τμημάτων λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ νομοσχέδιον τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης περὶ προσθήκης **14,500** δραχμῶν ἀφορώσης τὸν διορισμὸν ὀκτὼ ἐφετῶν κατὰ τὰ δύο ἐφετεῖα τοῦ Κράτους, δὲν ἐδίστασε ν' ἀναγνωρίσῃ τὸν λόγον τῆς ἀνάγκης αὐτοῦ.

Ἡ αὔξησις τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐφετείων, σκοπὸν κύριον ἔχουσα τὴν εἰς τμήματα διαίρεσιν τῶν ἐφετείων μας θέλει συντελέσει τὰ μέγιστα νὰ καταστήσῃ ἐνήμερον τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἐφετείων, καὶ νὰ παύσῃ πλέον αὐτὴ ἡ ἀσυμβίβαστος μὲ τὰ συμφέροντα τοῦ πολίτου πληθὺς τῶν ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων.

Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ τῶν τμημάτων, ὄργανον οὖσα τῆς Βουλῆς, ἐπικαλεῖται τὴν περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ἐγνωσμένην αὐστηρότητα τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, καὶ εὔχεται ἡ προσθήκη ἐφετῶν νὰ καταστήσῃ πραγματικῶς ἐφικτὴν τὴν εἰς τμήματα διαίρεσιν τῶν ἐφετείων τοῦ Κράτους.

Γνωμοδοτεῖ ἑπομένως τὴν πλήρη παραδοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου τὸ ὁποῖον καὶ συνιστᾷ εἰς τὴν Βουλὴν ὡς ἓν τῶν μάλα γε κατεπειγόντων.

Ἀθήνησι τῇ 30 Ἰουλίου 1848.

Ὁ Εἰσηγητὴς Π. Α. ΖΑΝΟΣ. »

Κατόπιν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς παρέστησε τὴν ἀνάγκην τῆς ταχείας ἐπιψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐξαργυρώσεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων καὶ ἐπεκαλέσθη τὴς βουλῆς τὴν περὶ τούτου μέριμναν, ὅπως προτιμηθῇ τοῦτο πρὸ παντὸς ἄλλου, ὡς κατεπείγον.

Ἀνεγνώσθη αἴτησις τοῦ βουλευτοῦ Καλαβρύτων Πλία Παππαβαίου, περὶ ἀδείας ἀπουσίας ἑνὸς μηνὸς χάριν τῆς πασχούσης ὑγείας του, καὶ ἐνεκρίθη ἡ χορήγησις αὐτῆς.

Ἀκολούθως λαβὼν τὸν λόγον τις τῶν βουλευτῶν ἀνέφερεν, ὅτι, καίτοι μὴ ἀποδιδοὺς κακὴν πρόθεσιν εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν, ἐπειγόμενος ὅμως ἐξ ὧν ἔλαβε θετικῶν πληροφοριῶν περὶ τῆς ἀπυγχώστου διαγωγῆς τινῶν κατὰ τὸ λίγαιον διοικητικῶν ἀρχῶν, καὶ τῶν προκυψάντων δεινῶν ἀποτελεσμάτων, σπεύδει νὰ κάμῃ γνωστὴν ταύτην ἐνώπιον τῆς βουλῆς. Πρὸ καιροῦ καὶ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὑπεβλήθησαν δι' ἐπανειλημμένων ἀναφορῶν τὰ δίκαια παράπονα τῶν ἀναξιοπαθούντων λαῶν τῶν ἐπαρχιῶν Ἄνδρου καὶ Νάξου, καὶ εἰς διαφόρους ἐφημερίδας ἐγένετο περὶ τούτων λόγος, καὶ ἐπεκαλέσθη ἡ προσοχὴ τῆς Κυβερνήσεως διὰ νὰ προληφθῶσι τὰ ἐνδεχόμενα δεινὰ ἀποτελέσματα· δυστυχῶς ὅμως οὐδεμία μέχρι τοῦδε ἐλήφθη πρόνοια, οὐδεμία ἐπανέρθη θεραπεία. Παυθέντος τοῦ πρώην ἐπάρχου Ἄνδρου Καλαμίδα, ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπαρχείου ὁ νόμιμος ἀναπληρωτὴς Γραμματεὺς Στέφανος Πραγματευτάκης, τοῦ ὁποίου ἡ περὶ τὴν δημόσιον ὑπηρεσίαν διαγωγὴ ὑπῆρξε τοιάδε. Διορισθεὶς οὗτος Εἰρηνοδίκης τοῦ Πόρου κατεχράσθη τὴν ὑπηρεσίαν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε καὶ αὐτὰς τὰς ἐν τῷ εἰρηνοδικείῳ παρακαταθήκας ἐσφετερίσθη, ἐφ' ᾧ καὶ παθεὶς τῆς ὑπηρεσίας, παρεπέμφθη εἰς τὸ δικαστήριον. Ἐπειδὴ δὲ ἦτον ἀδύνατον πλέον νὰ διορισθῇ εἰς δικαστικὴν ὑπηρεσίαν, κατέφυγεν εἴς τινα δήμαρχον, παρ' ᾧ ἐγραμματέυσεν· ἀπολυθεὶς δὲ καὶ παρὰ τοῦ δημάρχου διωρίσθη συστάσει τινῶν διοικητικοῦ γραμματεύς. Ὡς ἐκ τῆς διαγωγῆς του δὲ ὄχι μόνον ὑπέστη διαφόρους μεταθέσεις ἀλλὰ τελευταῖον ἀπεπέμφθη τῆς ὑπηρεσίας· δυστυχῶς ὅμως ἐπανῆλθεν ἐκ νέου, καὶ ἤδη διατελεῖ κατὰ κακὴν τύχην εἰς τὸ ἐπαρχεῖον Ἄνδρου, ὅπου ἀναλαβὼν μετὰ τὴν παῦσιν τοῦ Καλαμίδα τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπαρχείου, ἐξακολουθεῖ νὰ διοικῇ τὴν ἐπαρχίαν ταύτην κατὰ τὸ μέτρον τῆς λογικῆς του, ὠφελούμενος ἀπὸ τὸ πρωτότυπον τοῦ πρώτην ἤδη φορὰν εἰς διοικητικὴν θέσιν εἰσαχθέντος ἐπάρχου Ἄνδρου. Κατὰ ποῖον τρόπον δὲ διεξάγεται

ἡ ὑπηρεσία τοῦ ἐπαρχείου, καὶ ὁποία εἶναι ἡ πορεία του καταδεικνύεται ἀποχρώντως ὑπὸ τῆς ἐν τῇ ὑπ' ἀρ. 204 ἐφημερίδι Αἰόλῳ καταχωρηθείσης ὑπὸ τοῦ ἰδίου γραμματέως διατριβῆς· ἐξ αὐτῆς ἀποδεικνύεται ἡ πρὸς τοὺς νόμους ἀσέβεια τοῦ ὑπαλλήλου τούτου, καὶ ἡ παράτολμος καὶ ἀξιοκατάκριτος διαγωγή του, καθυβρίζοντος ἀσυζόλως δι' ἀνοικείων φράσεων τὸν βουλευτὴν Α. Καμπάνην, καὶ ἐπικρίνοντος τὴν περὶ τῆς παραδοχῆς αὐτοῦ ἀπόφασιν τῆς βουλῆς· καὶ τέλος καθίσταται πρόδηλος ἡ κατὰ τῶν τιμίων καὶ εὐϋπολύπτων πολιτῶν τῆς ἐπαρχίας Ἄνδρου κακὴ πρόθεσις τοῦ ἐπαρχείου, τὸ ὁποῖον ὤφειλε νὰ ἦναι τὸ παράδειγμα τῆς ἀρετῆς καὶ ἀμεροληψίας, ὡς ἀντιπροσωπεῦον αὐτὴν τὴν Κυβέρνησιν. Κατ' αὐτὰς ἐνηργήθη παρὰ τοῦ ἐπαρχείου ἡ ἐκλογὴ τῶν ὑποψηφίων διὰ τὴν θέσιν τοῦ δημάρχου, καὶ παρίδρων τοῦ δήμου Κορθίου· τί δὲ ἔπραξε καὶ εἰς ταύτην τὴν περίστασιν τὸ ἐπαρχεῖον; ἐνῷ ὤφειλε νὰ συγκαλέσῃ πρὸς συγκρότησιν τοῦ δημαιρεσιακοῦ συνεδρίου τοὺς δημοτικοὺς συμβούλους, καὶ τοὺς μᾶλλον φορολογουμένους κατὰ τὸν δημοτικὸν κατάλογον, καταστάντα πρὸ καιροῦ ὁριστικὸν καὶ ἀπρόσβλητον, ἐξήρεσεν αὐθαιρέτως καὶ αὐτογνωμόνως μέλη τινὰ τοῦ δημαιρεσιακοῦ συμβουλίου, ἀναπληρώσαν ταῦτα δι' ἄλλων τῆς ἐκλογῆς του· ἐνῷ τὸ τοιοῦτον δικαίωμα ἐνεργεῖται μόνον ἐν καιρῷ τῆς ἐκθέσεως τοῦ καταλόγου παρὰ τοῦ δημαιρεσιάρχου, καὶ κατ' ἔφεσιν ἐκ μέρους τοῦ νομάρχου, οὐδέποτε δὲ χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπαρχεῖον, ὅπερ παρέβιασε ῥητὴν διάταξιν τοῦ περὶ δήμων νόμου, καὶ ἀπέδειξε τὴν πρὸς τὴν διαστροφὴν τῶν νόμων τάσιν του. Πολλὰ καὶ ἄλλα διαθρυλλοῦνται κατὰ τοῦ γραμματέως ἐπὶ δωροδοκίᾳ κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐκλογῆς ταύτης, καθὼς καὶ διά τινας κληρούχους τοῦ δήμου (Κορθίου) Ἰάκωμον Γιγίνην, Δημήτριον Γούναρην, καὶ Λαγούδην, συλληφθέντας καὶ ἀπαλλαγέντας τῆς στρατιωτικῆς ὑποχρεώσεως ἐπὶ ἀλόγοις προφάσεσι. Ὅλα ταῦτα καὶ ἄλλα, τὰ ὁποῖα χάριν συντομίας παραλείπονται ἔφερον τὴν ἐπαρχίαν τῆς Ἄνδρου εἰς ἐλεεινὴν κατάστασιν, ὡς καὶ ἄλλοτε τὴν καταστροφὴν τοῦ Πόρου. Ὁ δῆμος Γαυρίου ἔφθασεν εἰς τὴν μεγαλειτέραν ἀναρχίαν καὶ παραλυσίαν· καὶ περὶ τὰ τέλη Μαΐου, καὶ ἤδη κατὰ τὴν 17 τοῦ λήγοντος μηνὸς ἐξετελέσθησαν αὐτόθι ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ φόνοι· καὶ ἂν ἡ κυβέρνησις δὲν διατάξῃ νὰ μεταβῇ τάχιστα εἰς Ἄνδρον ὁ νομάρχης, εἴτε ὁ γραμματεύς του, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὰς δεούσας ἀνακρίσεις κατὰ τῆς διαγωγῆς τῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων, καὶ ἂν ἡ δικαστικὴ ἐξουσία δὲν σπεύσῃ νὰ ἀπο-

στείλῃ ἀνακριτικόν τινα ὑπάλληλον διὰ νὰ ἐνεργήσῃ ἐπιτοπίως τὰς ἀνακρίσεις κατὰ τῶν αὐτουργῶν, καὶ συνεργῶν τῶν φόνων, ἡ ἐπαρχία τῆς Ἄνδρου ἀκόλλυται, καθόσον ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν χειροτερεύει ἡ τύχη της, καὶ αὐξάνουσι τὰ δεινὰ τῶν κατοίκων. Τὰ λυπηρὰ συμβάντα τῶν ἐπαρχιῶν Ἄνδρου καὶ Νάξου πρὶν ἐκτεθῶσιν ἐνταῦθα, ἔγιναν γνωστὰ σχεδὸν εἰς τοὺς περισσοτέρους βουλευτάς. Καὶ εἰς Νάξον συνέβησαν πρὸ καιροῦ διάφορα ἀνομήματα, καὶ ἤδη συνέβη ἐμπρησμὸς τοῦ εἰρηνοδικείου, καὶ φόνοι. Ὅλα ταῦτα συνέβησαν καὶ συμβαίνουσι ὡς ἐκ τῆς κακίστης διεξαγωγῆς τῆς ὑπηρεσίας τῶν κατὰ τὰς ἐπαρχίας ταύτας διοικητικῶν ἀρχῶν. Συγκεφαλαιῶν τὸν λόγον του, ἐπρόσθεσεν, ὅτι ἡ βουλὴ ἀναλογιζομένη τὰς σοβαρὰς συνεπείας τῆς τοιαύτης καταστάσεως, πέποιθεν ἀδιστάκτως, ὅτι θέλει ἀποφανθῇ νὰ γίνωσι γνωστὰ ταῦτα πάντα εἰς τὸ ἁρμόδιον ὑπουργεῖον, ἵνα λάβῃ ὅσον οἷόν τε τάχιον τὴν δέουσαν πρόνοιαν πρὸς κατάπαυσιν τῶν δεινῶν, τὰ ὁποῖα ὑπομένουσιν ἀναιτίως οἱ κάτοικοι τῆς ἐπαρχίας Ἄνδρου ἀπὸ τὰς ἐκεῖσε διοικητικὰς ἀρχάς.

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ σταλῇ ἀπόσπασμα τῆς ἀγορεύσεως ταύτης εἰς τὸ ἁρμόδιον ὑπουργεῖον.

Ἐπελήφθη ἀκολούθως ἡ βουλὴ τῆς συζητήσεως τοῦ ἐκκρεμοῦς ζητήματος περὶ τῆς βουλευτικῆς ἱκανότητος τοῦ τεταρτου βουλευτοῦ Οἰτύλου, Γερμανοῦ Μαυρομιχάλη.

Ἐπὶ τούτου παρετήρησέ τις, ὅτι ὁ Γερμανὸς Μαυρομιχάλης, εἷς ὢν τῶν 4 βουλευτῶν Οἰτύλου, ἐκρατεῖτο, ὅτε ἐγίνετο ἡ περὶ τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ συζήτησις, κατὰ τὴν ὁποίαν εἶχε σχεδὸν ἀποφανθῇ ἡ πλειονοψηφία τῆς βουλῆς ὑπὲρ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ· ἀλλ' ἐκ τῆς ψηφοφορίας ἐξήχθη, ὅτι ἡ βουλὴ δὲν ἦτο πλήρης, τὴν δ' ἐπιοῦσαν τὸ ὑπουργεῖον ἐζήτησε τὴν ἀναβολὴν τῆς λύσεως τοῦ ζητήματος αὐτοῦ, διὰ νὰ σκεφθῇ καὶ ἐπιφέρῃ ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις τινάς, ὡς ἀντικειμένου κατὰ τὴν ἰδέαν του διοικητικοῦ. Ὁ Γερμανὸς Μαυρομιχάλης εἶχεν ἐκλεχθῇ βουλευτὴς πρὶν ἔτι γείνῃ ἡ κατ' αὐτοῦ κατηγορία, ἤδη δὲ ἀπελύθη ταύτης· ὥστε καὶ ὅτε ἐξελέχθη ἦν ἐλεύθερος, καὶ ἤδη ὅτε ἀποφασίζομεν περὶ τῆς βουλευτικῆς του ἱκανότητος εἶναι ἐπίσης ἐλεύθερος. Ἐπομένως οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει εἰς τὸ νὰ μὴν ἀναγνωρισθῇ βουλευτής.

Συνεφώνησε καὶ ἕτερος, ὅτι κατὰ τὴν ἐξέλεγξιν τῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπαρχίας Οἰτύλου ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὸ δικαίωμα τῆς ἀποστολῆς 4 βουλευτῶν ἐκ μέρους τῆς ἐπαρχίας ταύτης, ὡς καὶ τὸ κῦρος τῆς γενομένης ἐκλογῆς. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἔκθεσις τῆς

ἐπιτροπῆς ἀνέφερεν, ὅτι ὁ Γερμανὸς Μαυρομιχάλης, ὡς διατελῶν ὑπὸ ἀνάκρισιν ἐν καιρῷ τῆς ἐκλογῆς δὲν ἠδύνατο νὰ ἦναι ἐκλόξιμος, ἐπὶ τούτου ἐγένετο ἱκανὴ συζήτησις, μετὰ τὴν ὁποίαν προῆλθεν ἡ βουλὴ εἰς ψηφοφορίαν, ἐξ ἧς ὅμως ἐξήχθη, ὅτι δὲν ἦτο πλήρης· ἀκολούθως δὲ ἐζητήθη ἡ ἀναβολὴ ὑπὸ τοῦ τότε ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν. Τὸ κατ' αὐτὸν διὰ δύο λόγους θεωρεῖ, ὅτι ὁ Γερμανὸς Μαυρομιχάλης ἠδύνατο νὰ ἦναι ἐκλέξιμος· ὁ πρῶτος λόγος εἶναι, ὅτι ἡ ἐκλογή του ἐπεκυρώθη τὴν 19 Ἰουνίου π. ε. ἡ δὲ πρᾶξις, δι' ἣν κατηγορήθη ἐγένετο τὴν 25 τοῦ αὐτοῦ· ὥστε κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκλογῆς δὲν ἦτον ἐκδεδομένον κατ' αὐτοῦ ἔνταλμα συλλήψεως, ἑπομένως δὲν δύναται ν' ἀποκλεισθῇ διὰ μεταγενεστέραν πρᾶξιν. Ἔρχεται ἤδη εἰς τὸν δεύτερον λόγον· καὶ παρατηρεῖ ὅτι διϊσχυρίζονται οἱ ἔχοντες τὴν ἐναντίαν ἰδέαν, ὅτι τὸ ἄρθρ. 27 τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμου, συνδυαζόμενον μὲ τὸ 5 ἄρθρον αὐτοῦ ἀπαγορεύει τὴν ἐκλογὴν τῶν ὑπὸ ἀνάκρισιν διατελούντων· ἀλλ' ὁ νόμος δὲν ἔχει τὴν ἔννοιαν ταύτην· διότι, ἀληθῶς μὲν τὸ ἄρθρον 5 ἐξαιρεῖ τοὺς ὑπὸ ἀνάκρισιν διατελοῦντας, ἀλλὰ τὸ ἄρθρον αὐτὸ ἀφορᾷ τοὺς ἐκλογεῖς, κατὰ δὲ τὴν συζήτησίν του ἀπαιτηθέντος ὑπό τινων πληρεξουσίων καὶ τῆς ἐκδόσεως βουλεύματος, διὰ νὰ μὴ ἀποκλείωνται ἐπὶ ἁπλῇ κατηγορίᾳ τοῦ δικαιώματος τῆς ψήφου, ἀπηντήθη, ὅτι τοῦτο ἠδύνατο νὰ γείνῃ, ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ τῶν ἐκλεξίμων· ἀφοῦ δὲ τὸ ἄρθρον 27 παραπέμπει εἰς τὸ ἄρθρον 5, πρέπει νὰ τηρηθῇ τοῦ τελευταίου ὁ σκοπός, ὅστις εἶναι νὰ μὴν ἀποκλείωνται οἱ κατηγορούμενοι ἐκλέξιμοι, εἰμὴ, ἀφοῦ ἐκδοθῇ κατ' αὐτῶν δικαστικὸν βούλευμα· τοῦτο δὲ τοσούτῳ μᾶλλον πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν, καθόσον οὐδεμία ἐναντία ἐξήγησις ἐγένετο κατὰ συζήτησιν τοῦ ἄρθρου 27. Τούτων ἕνεκα προτείνει τὴν παραδοχὴν τοῦ Γερμανοῦ Μαυρομιχάλη ὡς βουλευτοῦ Οἰτύλου.

Ἀντέλεξεν ἕτερος, ὅτι ὁ προαγορεύσας ὑπέπεσεν εἰς ἔλλειψιν ἱστορικὴν ἢ μᾶλλον πραγματικὴν, καὶ εἰς παρεξήγησιν τοῦ ἄρθ. 27 τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου· ἱστορικὴ ἔλλειψις εἶναι ἐπειδὴ εἶπεν ὅτι τὸ ἔνταλμα κατὰ τοῦ Γερμανοῦ Μαυρομιχάλη ἐξεδόθη μετὰ τὴν ἐκλογὴν, ἐνῷ τοῦτο ἐγένετο πρὸ αὐτῆς· καὶ αὐτὸς ὅμως ἠξίωσε κατὰ τὴν ἐξέλεγξιν τῆς ἐκλογῆς Οἰτύλου, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑπαχθῇ ὁ Γερμ. Μαυρομιχάλης εἰς τὴν ἐξαίρεσιν τοῦ ἄρθ. 5 τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου, ἀλλ' εἰς τοῦτο ὡρμήθη ἐκ τῆς σκέψεως ὅτι ἡ ἐξαίρεσις αὕτη εἶναι ποινὴ κατὰ τῶν ἐκλογέων, τῶν ὁποίων σωδετερούνται αἱ ψῆφοι, καὶ ὅτι διὰ νὰ γίνῃ ἀκύρωσις τῆς ἐκλογῆς, πρέπει νὰ

προϋπάρξῃ παράβασις, ταύτην δὲ ἐνεργοῦν οἱ ἐκλογεῖς, ὡς παρανόμως ἐκλέγοντες· ὅθεν ἐξήγαγε τότε, ὅτι διὰ ν' ἀκυρωθῇ ἡ ἐκλογὴ ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ ὑποψήφιος διετέλει ὑπὸ ἀνάκρισιν, πρέπει νὰ γνωρίζωσι τοῦτο οἱ ἐκλογεῖς· ἀναμετρῶν δὲ τὸν χρόνον τὸν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἐντάλματος τῆς συλλήψεως μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκλογῆς τοῦ Γερμ. Μαυρομιχάλου, εὑρίσκει αὐτὸν τοσοῦτον βραχὺν, ὥστε δὲν ἠδύναντο κατ' αὐτὸν νὰ λάβωσι γνῶσιν τῆς κατηγορίας οἱ ἐκλογεῖς· διὸ καὶ ἐγνωμοδότησε τότε ὅτι πρέπει νὰ παραδεχθῇ ὁ Γερμανὸς ὡς βουλευτὴς, νὰ δοθῇ δὲ ἡ ἄδεια τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς του. Μεταβαίνων δὲ εἰς τὴν γενομένην παρεξήγησιν τοῦ ἄρθ. 27 τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμου, παρατηρεῖ, ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο πραγματεύεται περὶ βουλευτικῆς ἱκανότητος, παραπέμπον δὲ εἰς τὸ ἄρθρ. 5 προβλέπει τὴν τοῦ ἀ. §. αὐτοῦ ἐξαίρεσιν, ἥτις δὲν δύναται νὰ διαφιλονεικηθῇ, καὶ ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τοὺς ἐκλεξίμους. Δὲν μένει λοιπὸν ἄλλο εἰμὴ νὰ ἐξετασθῇ ἂν ὁ λόγος τοῦ ὅτι τὸ ἔνταλμα τῆς συλλήψεως ἦτον μικρὸν πρὸ τῆς ἐκλογῆς ἐκδεδόμενον, ὥστε δὲν ἠδύναντο νὰ γνωρίζωσι τοῦτο οἱ ἐκλογεῖς, ἰσχύει νὰ θεωρηθῇ ὁ Γερμ. Μαυρομιχάλης ὡς δυνάμενος νὰ ἦναι ἐκλέξιμος· τὸν ἰσχυρισμὸν δὲ τοῦτον ἐπαναλαμβάνων καὶ ἤδη, ἀρίνει εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς βουλῆς.

Ἄλλος μετὰ τοῦτον ἐξέθηκεν, ὅτι εἰς τὴν ἐθνοσυνέλευσιν πολὺς ἐγένετο λόγος, ἀλλὰ δὲν εὑρέθη ἡ θεραπεία, ὥστε νὰ μὴ δύναται μὲν ἀφ' ἑνὸς ἡ ἐξουσία ν' ἀποκλείῃ παρανόμως τοὺς πολίτας ἀπὸ τὴν ἐξάσκησιν τῶν ἐκλογικῶν των δικαιωμάτων, νὰ μὴ προσκόπτῃ δ' ἀφ' ἑτέρου καὶ ἡ δικαιοσύνη. Ἐν τούτοις ἡ ἐθνοσυνέλευσις διὰ τῶν πρακτικῶν της ἐξήγησε πῶς ἐννοεῖ τὴν ἀνάκρισιν· ἀναγνοὺς δὲ περικοπήν τινα τῶν πρακτικῶν τῆς συνελεύσεως ὡς πρὸς τοῦτο, παρετήρησεν ὅτι τὰ ἐγγύα ταῦτα ἀπήτησε μὲν διὰ τοὺς ἐκλογεῖς, δὲν ἐνόησεν ὅμως ὅτι δι' ἁπλῆς ἐκδόσεως ἑνὸς ἐντάλματος θέλουν ἀποκλεισθῇ καὶ οἱ ὑποψήφιοι βουλευταὶ, διότι δύναται τοῦτο τὸ μέσον μεταχειριζομένη ἡ ἐξουσία νὰ τοὺς ἀπομακρύνῃ τῆς ἐκλογῆς. Ἐκτὸς τούτου, πιθανὸν μὲν νὰ ἐκδοθῇ ἔνταλμα κατὰ τοῦ ὑποψηφίου, ἀλλ' ὅταν δὲν ἐνεργηθῇ ἵνα λάβωσι γνῶσιν αὐτοῦ οἱ ἐκλογεῖς, δὲν δύνανται νὰ ἐμποδισθῶσιν ἀπὸ τοῦ νὰ δώσωσι τὴν ψῆφόν των εἰς αὐτόν. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν νομίζει ὅτι δὲν ἔχει χώραν ἡ ἐξαίρεσις τοῦ ἄρθ. 5, ὡς ἐκτιλεσθέντος τοῦ ἐντάλματος τῆς συλλήψεως μετὰ τὴν ἐκλογήν.

Ἀμφιβολίας δ' ὑπαρχούσης περὶ τῆς ἐποχῆς τῆς ἐκδόσεως τοῦ κατὰ τοῦ Γερμανοῦ Μαυρομιχάλου ἐντάλματος, ἀνεγνώσθη

ἐνταῦθα ἡ ἔκθεσις τοῦ ἐπὶ τῆς ἐξελέγξεως τῆς ἐκλογῆς Θετίλλου τμήματος, καθ' ἣν τὸ μὲν ἔνταλμα ἐξιδόθη τὴν 11 Ἰουνίου π.ε. ἡ δὲ ἐκλογὴ ἤρξατο τὴν 14 ἰδίου.

Ἀκολούθως λαβὼν τὸν λόγον ἕτερος τῶν βουλευτῶν ἐξέθηκεν ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου δύναται ἡ βουλὴ νὰ λύσῃ τὸ ζήτημα μόνον διὰ τὸν λόγον τῆς ἀμνηστείας, ἥτις ἐπελθοῦσα ἀποδεικνύει ὅτι ἡ ἀξιόποινος πρᾶξις δὲν ἔλαβε χώραν, καὶ ἑπομένως ὁ Γερμανὸς Μαυρομιχάλης θεωρεῖται ὡς μὴ ὑποκύψας ποσῶς εἰς ἀνάκρισιν, καὶ δύναται ἤδη ν' ἀναγνωρισθῇ ὡς ἔχων τὰ προσόντα. Δὲν πρέπει δὲ νὰ ξενισθῇ τις διὰ τοῦτο, διότι ἡ ἀμνηστία δὲν ἀπαλλάττει μὲν ἀπὸ τῶν πολιτικῶν ἀποζημιώσεων, ἐξαλείφει ὅμως τὴν ποινὴν καὶ τὴν ἐκ ταύτης στέρησιν τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, ὅτι χωρὶς νὰ ἐπιληφθῇ τῆς οὐσίας τοῦ ζητήματος ἀντικρούει μόνον τὴν ἰδέαν τοῦ προλαλήσαντος. Ἂν ἡ βουλὴ νομίζῃ, ὅτι ὁ Γερμανὸς Μαυρομιχάλης δὲν ὑπάγεται εἰς τὰς ἐξαιρέσεις τοῦ νόμου, ἃς ἀποφανθῇ περὶ τούτου, καὶ τὴν ἀποφασίν της θέλει σεβασθῆ. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ στηρίξῃ τὴν ἀπόφασίν της εἰς τὸν λόγον ὅτι ἡ ἀμνηστεία ἐξήλειψε τὸ ἀξιόποινον· διότι ἡ ἀρχὴ αὕτη ἤθελε συνεπάγει τὸ ἄτοπον τοῦ νὰ παραδεχθῶμεν τοὺς ἀπαλλαγέντας δι' ἀμνηστείας, ἐνῷ δὲν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν τοὺς διὰ βουλεύματος παραπεμφθέντας εἰς δίκην, ἂν καὶ ἠθωώθησαν.

Ἀπήντησεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ἡ ἀθωωτικὴ ἀπόφασις δὲν σημαίνει ὅτι ὁ κατηγορούμενος δὲν ἐξετέλεσε τὴν πρᾶξιν, ἀλλ' ὅτι δὲν ὑπάρχουσιν ἀποχρῶσαι ἀποδείξεις, δὲν ἐξαλείφει ἑπομένως αὕτη τὸ ἀξιόποινον ὡς ἡ ἀμνηστεία, ἥτις θεωρεῖ τὴν πρᾶξιν μὴ ἐκτελεσθεῖσαν ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου· ἀφοῦ λοιπὸν ἡ βουλὴ δὲν ἀπεφάσισε πρὸ τῆς ἀμνηστείας, ἤδη ὅτε, ἐπελθούσης ταύτης, δὲν ὑπάρχει πλέον ἀξιόποινον, δύναται νὰ παραδεχθῇ τὸν Γερμ. Μαυρομιχάλην, θεωρούμενον ὡς μὴ διατελέσαντα ποτὲ ὑπὸ ἀνάκρισιν.

Ἀντέταξε πάλιν ὁ προλαλήσας, ὅτι ἡ ἀθώωσις δὲν προέρχεται μόνον διὰ ἔλλειψιν ἀποδείξεων, ἀλλὰ καὶ διότι δὲν ἐξετελέσθη ἡ ἀξιόποινος πρᾶξις, ἢ διότι δὲν εἶναι ὑπουργὸς αὐτῆς ὁ κατηγορούμενος. Ἐὰν παραβάλῃ τις τὴν κατάστασιν τοῦ ἀθωουμένου πρὸς τὴν τοῦ ἀμνηστευομένου, εὑρίσκει μεγίστην διαφοράν, καθ' ἣν ὁ τελευταῖος ἐπιβορύνεται πολύ· αἱ δικαστικαὶ ἀποφάσεις ἐνεργοῦνται ἐν ὀνόματι τῆς δικαιοσύνης, ἡ δὲ ἀμνηστεία, βασιλικὸν οὖσα δικαίωμα, προϋποτίθησι πάντοτε τὴν ὕπαρξιν

τοῦ ἐγκλήματος, χορηγεῖται ὅμως εἴτε λόγῳ μεγάλων ἐκδουλεύσεων τοῦ κατηγορουμένου, εἴτε διότι ἡ τιμωρία τῶν ἐνόχων ἕνεκα τῆς πληθύος αὐτῶν ἢ ἄλλου λόγου ἤθελεν ἐπιφέρει σοβαρὰς περιπετείας εἰς τὸ Κράτος. Ἐπαναλαμβάνει λοιπὸν ὅτι δὲν πρέπει νὰ προέλθῃ εἰς τὴν ἀπόφασίν της ἡ βουλὴ ἐκ τοῦ λόγου τῆς ἀμνηστείας.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνεται παραδεκτὴ ἀρχὴ ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν νόμον, οὐδὲ νὰ δίδωνται ἀναλογικαὶ ἐξηγήσεις εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ· πρέπει νὰ ἐξετασθῇ τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν φύσιν του, ἂν ὁ συνδυασμὸς τῶν ἄρθρων 27 καὶ 5 φέρῃ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς μὴ παραδοχῆς τοῦ Μαυρομιχάλου. Ἐκ τῶν πρακτικῶν ὅμως τοῦ ἄρθρου 5 ἐξάγεται, ὅτι ἡ ἐξαίρεσις τοῦ ἄρθρου ἐτέθη, ἐπειδὴ προῦκειτο περὶ ψηφοφόρων, ἆρα δὲν ὑπῆχθησαν εἰς αὐτὴν καὶ οἱ ὑποψήφιοι βουλευταί· ἐκ τῶν αὐτῶν ἐπίσης πρακτικῶν ἐξάγεται, ὅτι οἱ ἐπὶ πολιτικῷ ἐγκλήματι κρατούμενοι πρέπει ν' ἀπολύωνται κατὰ τὰς ἐκλογὰς ἐπ' ἐγγυήσει, ἂν δὲν εἶχεν ἐκδοθῇ κατ' αὐτῶν βούλευμα παραπομπῆς εἰς δίκην. Ὅθεν ἀφοῦ διὰ τῆς ψηφοφορίας εἷς τινας περιστάσεις ἀπητήθη καὶ βούλευμα, δὲν ἠδύναντο νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς περισσοτέρας ὑποχρεώσεις οἱ ἐκλεξιμοι. Πρέπει λοιπὸν νὰ τηρηθῇ ὁ σκοπὸς τῶν πρακτικῶν τοῦ 5 ἄρθρου.

Ἕτερος μετὰ τοῦτον παρετήρησεν, ὅτι οἱ προλαλήσαντες ἠθέλησαν νὰ ἑρμηνεύσωσι τὸν περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμων, ὡς καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀμνηστείας. Καὶ τὰ δύο ταῦτα εἶναι σπουδαῖα, καὶ ἐπιφέρων τινὰς ἐπ' αὐτῶν παρατηρήσεις, ἀπέχει τοῦ πραγματικοῦ μέρους τοῦ ζητήματος. Ὅτε συνεζητεῖτο ἡ § ά. τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου, παρετηρήθη ὑπό τινος τῶν πληρεξουσίων ὅτι δύνανται ἀπὸ πολιτικὸν σκοπὸν ν' ἀποκλεισθῶσι ψηφοφόροι τῶν πολιτικῶν των δικαιωμάτων, ὁ δ' εἰσηγητὴς ἀντέταξεν ὅτι δὲν πρέπει νὰ τεθῶσιν ἕνεκα τοῦ φόβου αὐτοῦ προσκόμματα εἰς τὴν ἐνέργειαν τῆς δικαιοσύνης. Ἡ ἀπάθεια ὅμως αὕτη τοῦ εἰσηγητοῦ ἦτον ὑπερβολική, καὶ πάντες γνωρίζουσιν ὅτι οἱ φόβοι τοῦ πληρεξουσίου τοῦ ζητήσαντος περισσοτέρας προφυλάξεις ἐπραγματοποιήθησαν εἰς τὰς γενομένας ἐκλογάς· ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ἐνῷ ἐρρέθη ὅτι ἂν ἐπρόκειτο περὶ τῶν ὑποψηφίων, ἠδύναντο νὰ ληφθῶσιν αἱ ζητηθεῖσαι προφυλάξεις, ὅμως οὐδὲν τοιοῦτον ἐγένετο. Ἦτο καταλληλον νὰ θέσῃ εἰς τὸ ἄρθρον ὁ νομοθέτης τὴν διάταξιν τοῦ νὰ μὴ ἰσχύῃ τὸ ἔνταλμα τῆς συλλήψεως, ἵνα μὲν ἀποκλεισθῇ ἐντεῦθεν ὁ ἐκλεξιμος, ἀλλὰ νὰ ἦναι ἐλευθέρα ἡ ἐκλογὴ αὐτοῦ καὶ

ν' ἀποκλείηται μόνον ὅταν ἐπέλθῃ ἡ μαρτυροῦσα τὴν ἀλήθειαν ἀπόφασις. Τοιαύτη δ' ἦτο καὶ ἡ διάθεσις τῆς βουλῆς ὅτε συνεζητεῖτο ἡ ἐκλογὴ τῆς ἐπαρχίας Οἰτύλου, καὶ ἄφηκεν ἐκκρεμὲς τὸ προκείμενον ζήτημα, ἕως οὗ ἐπέλθῃ ἡ ἀπόφασις· εἴτε ἐπῆλθεν ὅμως αὕτη εἴτε μή, ὁ νόμος ἐννοεῖ ὅτι ἁπλῇ ἐπὶ κακουργήματι κατηγορία ἀποκλείει τὸν κατηγορούμενον τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐκλεξίμου, καὶ οὕτως ἀπεφάσισεν ἡ βουλὴ καὶ ἐπὶ τῆς τοῦ Ζίρβα ἐκλογῆς· ἡ διάταξις εἶναι ῥητή, καὶ δὲν πρέπει νὰ γίνηται διφορουμένη ἐξήγησις τῶν νόμων. Ἀντιτείνει λοιπὸν εἰς τὴν ἑρμηνείαν, τὴν ὁποίαν ἔδωσάν τινες, καὶ θεωρεῖ ὡς μὴ δυνάμενον νὰ ἐκλεχθῇ τὸν κατηγορούμενον ἐπὶ κακουργήματι. Εἶναι μὲν ὁ νόμος πικρὸς, καὶ παρελείφθησαν ὑπὸ τῆς ἐθνοσυνελεύσεως αἱ ἀναγκαῖαι ἀσφάλειαι, ἀλλ' ἐν τούτοις εἶναι νόμος, καὶ πρέπει νὰ τὸν σεβασθῶμεν. Δὲν μένει λοιπὸν νὰ ἐξετάσῃ τὸ σῶμα, εἰμὴ ἂν εἶχε κατηγορηθῇ ὁ Γερμ. Μαυρομιχάλης, ὅτε ἐνηργεῖτο ἡ ἐκλογή. Ἐπὶ δὲ τῆς ἀμνηστείας παρατηρεῖ, ὅτι αὕτη ἰσχύει ἐπὶ πολιτικῶν, καὶ ὄχι ἐπὶ ἰδιωτικῶν ἐγκλημάτων, διὰ τὰ ὁποῖα δὲν πρέπει νὰ δίδεται. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν, ἂν ὁ Γερμανὸς Μαυρομιχάλης κατηγορήθη διὰ πολιτικὸν ἔγκλημα, ἡ ἀμνηστεία ἐξαλείφει αὐτὸ καὶ πρέπει νὰ παραδεχθῇ ὡς βουλευτὴς, ἂν ὅμως δι' ἰδιωτικὸν, ἡ ἀμνηστεία οὐδεμίαν ἀπαλλαγὴν ἐπιφέρει.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι τῳόντι σπουδαῖον, καὶ ἀπαιτεῖ πολλὴν προσοχὴν, ἀφοῦ ἀναλογισθῇ τὰς συνεπείας τῆς ἀρχῆς τοῦ νὰ γίνωνται παραδεκτοὶ ὡς βουλευταὶ οἱ κατηγορούμενοι, ὡς καὶ ἐκείνας τῆς καταχρήσεως περὶ τὴν διεξαγωγὴν τῆς δικαιοσύνης. Καὶ ἡ συνέλευσις οὐχ ἧττον ἐθεώρησε σπουδαῖον τὸ ζήτημα. Διὸ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἄρθρ. 5 ἅπαντες συνερώνησαν ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑπάγωνται εἰς τὴν ἐξαίρεσιν τοῦ § ά οἱ ἐκλέξιμοι, ἔμεινε δ' αὕτη ἰσχύουσα διὰ μόνους τοὺς ψηφοφόρους, καὶ τοῦτο διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν ὑπῆρχε μέγας δι' αὐτοὺς ὁ φόβος τῆς καταχρήσεως, ἀφοῦ ἐγένετο παραδεκτὴ ἡ ἀρχὴ τῆς παμψηφίας. Κατὰ τὸ ἄρθρον 27 § δ'. ἀπαιτεῖται νὰ μὴν ὑπάγηται ὁ ἐκλέξιμος εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἄρθρ. 5, ἑπομένως, λέγουν τινὲς, ὅτι ἐπειδὴ οἱ κατηγορούμενοι ἐξαιροῦνται, δὲν δύναται νὰ ἦναι ὁ Γερμανὸς Μαυρομιχάλης βουλευτής. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι, ἂν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν μόνον τὸ γράμμα τοῦ ἄρθρου 27, ἐξάγεται τὸ συμπέρασμα αὐτὸ, ἀλλ' ὅταν ἀναδράμῃ εἰς τὸ ἄρθρον 5 καὶ τὰ ἐπ' αὐτοῦ πρακτικὰ, βλέπει ὑπάρχουσαν ἔκτοτε τὴν ἰδέαν, ὅτι περὶ τῶν ἐκλεξίμων ἔπρεπε νὰ ληφθῇ ἄλλο μέτρον. Τοῦτο ἐξάγεται

καθαρῶς ἀπὸ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ εἰσηγητοῦ, ὅστις ἀπαντῶν εἰς τὸν πληρεξούσιον τὸν ζητήσαντα περισσοτέρας ἐγγυήσεις, οἷον τὴν ἔκδοσιν βουλεύματος διὰ τὸν φόβον τῶν καταχρήσεων ἐκ μέρους τῆς ἐξουσίας, εἶπεν, ὅτι τοῦτο ἠδύνατο νὰ γίνῃ, ἂν ἐπρόκειτο περὶ τῶν ἐκλεξίμων. Ἂν λοιπὸν λάβωμεν ξηρὸν τὸ γράμμα τοῦ ἄρθρου 27, δὲν δύναται ὁ Γερμανὸς Μαυρομιχάλης νὰ ἦναι βουλευτής, ἂν ὅμως ἔλθωμεν εἰς τὴν ἐξήγησιν τοῦ ἄρθρου 5, τὴν δοθεῖσαν μὲν ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ, ὑπ' οὐδενὸς δὲ ἀντικρουσθεῖσαν, ὅτι δηλαδὴ πρὸ τῆς ἐκδόσεως δικαστικοῦ βουλεύματος δὲν ἀποκλείεται ὁ ἐκλέξιμος, τότε θέλομεν συνομολογήσει, ὅτι, ἂν μὲν εἶχεν ἐκδοθῇ βούλευμα κατὰ τοῦ Γερμανοῦ Μαυρομιχάλου πρὸ τῆς ἐκλογῆς του, δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῇ, ἄλλως δὲν δύναται ἐνόμως ν' ἀποκλεισθῇ τῆς βουλῆς. Δὲν συμφωνεῖ ὅμως, ὅτι πρέπει ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐξαιρέσεως, ὡς τις τῶν προλαλησάντων εἶπε, νὰ γίνωνται παραδεκτοὶ οἱ κατηγορούμενοι ὑποψήφιοι, διότι τότε θέλομεν παραδεχθῇ καὶ αὐτοὺς τοὺς καταδεκαζομένους· ἐπίσης δὲν πρέπει ν' ἀφεθῇ τὸ πρᾶγμα οὕτω, διότι θέλουν γίνεσθαι καταχρήσεις. Χωρὶς λοιπὸν νὰ μακρυνθῇ ἡ βουλὴ ἀπὸ τὸν νόμον, νομίζει, ὅτι σύμφωνα μὲ τὰς ἐπὶ τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου ἐξηγήσεις τοῦ εἰσαγγηοῦ, δύναται νὰ παραδεχθῇ τὸν Γερμανὸν Μαυρομιχάλην καὶ πάντα ἄλλον εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν εὑρισκόμενον, ὡς ἔχοντα τὴν βουλευτικὴν ἱκανότητα.

Ἐνταῦθα περαιωθείσης τῆς συζητήσεως, ὁ Πρόεδρος ἠρώτησε τὴν βουλήν· « Ἂν ὁ Γερμανὸς Μαυρομιχάλης εἶχε τὴν ἱκανότητα νὰ ἐκλεχθῇ βουλευτὴς, ὡς μὴ ἐκδοθέντος βουλεύματος κατ' αὐτοῦ » ἡ δὲ βουλὴ ἀπεφήνατο δι' ἀναστάσεως καταφατικῶς.

Ἑπομένως ὁ πρόεδρος ἀναγορεύσας, σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, τὸν Γερμανὸν Μαυρομιχάλην ὡς νόμιμον βουλευτὴν τῆς ἐπαρχίας Οἰτύλου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Εὐφρ. Μ. Παρίσης.
Α. Π. Νάκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΝΓ'.

Τῆς 2 Αὐγούστου.

Σήμερον τὴν δευτέραν Αὐγούς. τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ. τῶν ΚΚ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ἡ

πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως, ἅτινα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπὸ τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ ὑπὸ τοῦ προέδρου ἂν ἐγκρίνῃ νὰ χορηγηθῇ εἰς τοὺς βουλευτὰς Καλὸν, Ἰάγκον καὶ Μαυρομιχάλην, μηνιαίας ἀπουσίας ἄδεια, ἀπερήνατα νὰ τοὺς χορηγηθῇ παρουμένου ὅμως τοῦ τεθέντος ὅρου.

Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα ὅτι ἐξελέξαντο εἰσηγητὰς ἐπὶ τοῦ προταθέντος παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Λέγίου νομοσχεδίου περὶ συστάσεως ἐθν. τραπέζης, ἐκτὸς τοῦ Α΄. Γ΄. καὶ Ζ΄. τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν ἀριθμητικὴν αὐτῶν τάξιν τοὺς Κ.Κ. Π. Μαυρογιώτην, Κ. Ἀντωνιάδην, Σ. Ἀντωνιάδην καὶ Μ. Ἰατρόν.

Ἀνηγγέλθη ἔπειτα ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ συζήτησις τῶν νομοσχεδίων περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων, καὶ περὶ διασολήψιας μεταξὺ δημοσίου καὶ τραπέζης, καὶ μετὰ ταῦτα ἡ συζήτησις τῆς ἐκθέσεως τοῦ ἐπὶ τῆς ἐξελέγξεως τῆς ἐκλογῆς Σύρου τμήματος.

Ἀκολούθως λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν περίοδον, καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν πολὺς ἐγένετο λόγος περὶ ἐλλείμματός τινος 60,000 δρ. ἀπὸ τὰ ἔσοδα τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας. Παρακαλεῖ λοιπὸν τὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν νὰ δώσῃ τὰς ἀναγκαίας περὶ τούτου πληροφορίας εἰς τὴν βουλήν.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, ὅτι ἀγνοεῖ ἂν ὑπάρχῃ τοσοῦτον ἔλλειμμα· γνωρίζει δὲ μόνον ὅτι ὁ Κ. Ἀργυρόπουλος ἐπιτετραμμένος παρὰ τῇ Πύλῃ τὰς Ἑλληνικὰς ὑποθέσεις, ἐκράτησε 18,000 δραχ. ὡς προκαταβολὴν, οἱ δὲ προκάτοχοί του ὑπουργοὶ ἔλαβον τὸ μέτρον νὰ κρατῶσι πρὸς ἐξόφλησιν μέρος τῆς μισθοδοσίας του· ἴσως ἔλαβε καὶ ἄλλα εἴτε αὐτὸς εἴτε ἄλλοι τῶν ὑπαλλήλων τῆς πρεσβείας· περὶ τούτων ὅμως θέλει ἐρευνήσει καὶ δώσει τὰς ἀνηκούσας πληροφορίας εἰς τὴν βουλήν.

Ἐρωτήσαντος δέ τινος ἂν ὑπάρχῃ διάταγμα περὶ χορηγήσεως τῆς προκαταβολῆς ταύτης, ἐπήνεγκεν ὅτι τοιοῦτον διάταγμα δὲν ὑπάρχει, ἀλλ' ὁ Ἀργυρόπουλος οἱκοθεν ἐκράτησε τὴν ποσότητα ταύτην, ὄχι ἅπαξ ὁλόκληρον, ἀλλὰ κατὰ μικρὸν, δικαιολογούμενος ὅτι ἡ μισθοδοσία του ἦτον ἀνεπαρκὴς· ἀνακληθεὶς δὲ ἐπὶ ὑπουργείου Κωλέττου, ὄχι λόγῳ καταχρήσεως, ἀλλὰ διὰ τὴν τότε διακοπὴν τῶν φιλικῶν μετὰ τῆς Τουρκίας σχέσεων ἡμῶν

λαμβάνει ἔκτοτε διὰ διατάγματος μηνιαῖον μισθὸν δραχ. 400. Ἐν τούτοις λαμβάνων ἀφορμὴν ἀπὸ τὴν περίστασιν ταύτην, παρακαλεῖ τοὺς Κ.Κ. βουλευτὰς νὰ τῷ γνωστοποιῶσι πάντοτε εἴτε ἐπισήμως εἴτε ἰδιαιτέρως ὅσας τυχὸν πληροφορίας ἔχουσι περὶ τοῦ πρυξενικοῦ κλάδου, περὶ τοῦ ὁποίου δὲν δύναταί τις νὰ ἦναι ἐντελῶς πληροφορημένος, ἀφοῦ τοῦτο πολλάκις καθίσταται δυσχερὲς καὶ ὡς πρὸς αὐτὴν τὴν ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν.

Ἐπέφερεν ἕτερος, ὅτι σέβεται τὴν σκιὰν καὶ τιμᾷ τὴν μνήμην τοῦ ἀειμνήστου Κωλέττου, ἀλλ' ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ἠδύνατο ἐπὶ τοῦ προκειμένου νὰ ἐνεργήσῃ ἀνεξαρτήτως τῶν πράξεων τῶν προκατόχων του. Δὲν λέγει τι περὶ τοῦ φημιζομένου ἐλλείμματος τῶν 60,000, ἀλλὰ μόναν περὶ τῶν ἐκκαθαρισθεισῶν 18,000 δραχμῶν. Εἶπεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι αὗται ἦσαν προκαταβολὴ, ὅτι τὰς ἔλαβεν ὁ Ἀργυρόπουλος· ἄρα τὰς κατεχράσθη. Καὶ ἐπαινετέος μὲν εἶναι ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν διὰ τὸν ὁποῖον δεικνύει ζῆλον ἐπικαλούμενος παρὰ πάντων πληροφορίας, ἀλλὰ νομίζει ὅτι δὲν ἀρκεῖ μόνον νὰ λαμβάνωνται πληροφορίαι, πρέπει νὰ ἐνεργῶνται καὶ ἡ δικαιοσύνη, καὶ ἀφοῦ ἐπὶ τῆς ὑπουργίας του ὡς ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης ὄχι μόνον ἔπαυσεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς φυλακὰς παρέπεμψε δύο δικαστικοὺς ὑπαλλήλους, κρατήσαντας ἐξ ἀνάγκης εὐτελῆ τινα ποσὰ 500 καὶ 1000 δραχ. ἐκ τῶν εἰς τὴν διαχείρισιν των εὑρισκομένων, ἔπρεπε τὸ αὐτὸ νὰ πράξῃ καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Κρατεῖται λέγει, πρὸς ἐξόφλησιν, μέρος τοῦ μισθοῦ του· λοιπὸν πρέπει νὰ διατηρηθῇ ἐπ' ἄπειρον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν διὰ νὰ συμψηφισθῶσι τὰ παρ' αὐτοῦ ἀφαιρεθέντα; ἀλλὰ τὸ παράδοξότερον εἶναι ὅτι πρόκειται νὰ διορισθῇ ἐκ νέου εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, καὶ τοῦτο βέβαια πρὸς ἀνταμοιβὴν τῆς ἀρετῆς του καὶ τῶν ὑπὲρ τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ ἔθνους προσπαθειῶν του. Δὲν εἶναι ὅμως αὐτὸς ὁ τρόπος καθ' ὃν ἐνεργεῖται ἡ δικαιοσύνη καὶ τηρεῖται ἡ ἐθνικὴ τιμή· καὶ ἡ βουλὴ αἰσθανομένη ταῦτα, πρέπει νὰ ζητήσῃ νὰ παρουσιασθῇ καὶ αὖριον ἀκόμη ὁ λογαριασμὸς τῆς πρεσβείας, ἵνα ἀποφασίσῃ τὰ δέοντα.

Παρελθὼν ἔπειτα εἷς τῶν βουλευτῶν Ἀττικῆς ἐξέθηκεν, ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τῆς δημοσίου ἀσφαλείας νομοσχεδίου εἰς τῶν συναδέλφων αὐτοῦ κατήγγειλε τὸν χαμερπῆ σφετερισμὸν τοῦ Νομάρχου Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας Ζυγομαλᾶ· προσθέτει δὲ καὶ αὐτὸς, ὅτι ὁ Νομάρχης οὗτος, ἀφοῦ παρανόμως συνεκρότησε τοὺς ἀστυνο-

μικοὺς κλητῆρας καὶ κατέταξεν ἐν αὐτοῖς τοὺς μαγείρους καὶ ὑπηρέτας του, προσέθηκεν ἀκόμη καὶ ἰδανικὰ ὀνόματα, τὰ ὁποῖα φαίνονται εἰς τὰς μισθοδοτικὰς καταστάσεις, οἷα εἰσὶν Ἰωάννης Δημητρίου, Π. Ἀναστασόπουλος καὶ ἄλλα τοιαῦτα ὅλως ἀνύπαρκτα καὶ οὐδέποτε ἐν τῇ ἀστυνομικῇ ὑπηρεσίᾳ διατελέσαντα πρόσωπα. Ἐκτὸς δὲ τούτου πρὸ ἑνὸς μηνὸς διέταξε τὸν δήμαρχον νὰ ἐγγράψῃ εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία ὡς δημότην Ἀθηνῶν Φραγκούλην τινὰ Σκουλούδην εὑρισκόμενον εἰς Τεργέστην· λαβὼν ἀκολούθως τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἐγγραφῆς ἐξέδωκεν ἐπ' ὀνόματι τοῦ ῥηθέντος Σκουλούδη ἐξωτερικὸν διαβατήριον ὡς ἂν εἶχε κατακεκτημένον τὸ δικαίωμα τῆς ἑλληνικῆς ἰθαγενείας καὶ κατῴκει ἐν τῇ Ἑλλάδι. Εἰς ποίαν δυσάρεστον θέσιν θέτει τὴν κυβέρνησιν ἡ τοιαύτη ἀθέμιτος ἔκδοσις ἐξωτερικοῦ διαβατηρίου, πάντες γνωρίζουσι. Διὰ ταῦτα ἐπικαλεῖται τὴν δέουσαν πρόνοιαν, ἐκ μέρους τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν πρὸς τιμωρίαν τῶν τοιούτων καταχραστῶν· διότι ἄλλως ἀναδίχεται αὐτὴ ἡ ἐξουσία τὴν εὐθύνην τῶν τοιούτων αἰσχρῶν καὶ κολαστέων πράξεων.

Ἄλλος μετὰ τοῦτον ἐπήνεγκεν, ὅτι κατόπιν τῶν ὅσων ἐξέθηκε κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 30 τοῦ λήξαντος μηνός, λαμβάνει τὸν λόγον νὰ ἐκθέσῃ μὲ λύπην του, ὅτι τὸ ἐπαρχεῖον Ἄνδρου ἐξώκειλεν ἤδη εἰς τὸ νὰ παραβιάσῃ καὶ καταπατήσῃ καὶ αὐτὸν τὸν περὶ ἐκλογῆς νόμον τῆς συντακτικῆς συνελεύσεως. Οὐδεὶς τῶν βουλευτῶν ἀγνοεῖ ὅτι, κατὰ τὸν περὶ ἐκλογῆς νόμον καὶ τὰς πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ δοθείσας ἔκτοτε ὁδηγίας παρὰ τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ὁ εἷς ἐκ τῶν εἰς διπλοῦν συνταχθέντων πρωτοτύπων βουλευτικῶν ἐκλεκτικῶν καταλόγων καὶ ὑπογραφέντων παρὰ τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου τῶν παρέδρων καὶ τῶν ἱερέων, διορθούμενος κατὰ τὰς ἀποφάσεις τοῦ ὁρκωτικοῦ δικαστηρίου, θεωρεῖται ὡς ἐπίσημος, καὶ διὰ τοῦτο ἀπαιτεῖται νὰ φυλάττηται ἀσφαλῶς ὡς παρακαταθήκη καὶ ἱερὸν κειμήλιον ἀπὸ τὸν ἀρμόδιον δήμαρχον ὑπὸ προσωπικήν του εὐθύνην εἰς τὸ δημαρχικὸν κατάστημα. Ἀπὸ πλοῖον ὅμως ἐλθὸν ἐκ Γαυρίου τῆς Ἄνδρου ἐπληροφορήθη θετικῶς, ὅτι τὸ ἐπαρχεῖον διέταξε τὸν δήμαρχον Γαυρίου, διϊσχυρισθέντα, φαίνεται, ὅτι δὲν ὑπάρχει ὁ κατάλογος εἰς τὸ δημαρχικὸν κατάστημα νὰ συνταχθῇ ἐκ νέου ἤδη ὁ βουλευτικὸς ἐκλεκτικὸς κατάλογος. Τὴν ἀσύγγνωστον ταύτην παραβίασιν τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου φέρει εἰς γνῶσιν τῆς Βουλῆς, ὅπως ἀναλογιζομένη αὐτὴ τὰς συνεπείας τοιούτου ἀντισυνταγματικοῦ ἀνομήματος, ἐγκρίνῃ νὰ σταλῇ ἀπόσπασμα ἐκ τῶν πρακτικῶν εἰς τὸν Κ. ὑπουργόν,

διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα κατὰ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐκδούσης τὴν παράνομον ταύτην διαταγὴν καὶ τοῦ ἐκτελέσαντος αὐτήν· καὶ διὰ νὰ λάβῃ συναμα πρόνοιαν, ὥστε νὰ ληφθῇ δι' ἐξόδων τοῦ δημάρχου Γαυρίου ἀντίγραφον ἐκ τοῦ εἰς τὴν Βουλὴν ὑπάρχοντος βουλευτικοῦ καταλόγου τοῦ αὐτοῦ δήμου. Παρατηρεῖ δ' ἐν τέλει ὅτι, ἀφοῦ τόσον ἀσυστόλως καὶ ἀντισυνταγματικῶς ἐν γνώσει ἢ ἐν ἀγνοίᾳ παραβιάζονται οἱ νόμοι παρὰ τοῦ Ἐπάρχου, δὲν εἶναι νόμιμον οὔτε συμφέρον νὰ διατηρῆται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν οὗτος μὲ βλάβην τοῦ ἔθνους καὶ τῆς ἐπαρχίας.

Ἡ Βουλὴ ἐνέκρινε νὰ σταλῇ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τούτων εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἀκολούθως ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν εἶπεν, ὅτι δὲν ἀπήντησεν ἀμέσως εἰς τὸν τελευταῖον περὶ τοῦ ἐλλείμματος τῶν 18,000 δραχμῶν ἀγορεύσαντα, νομίσας, ὅτι ὁ μετ' αὐτὸν ἐλθὼν εἰς τὸ βῆμα ἔμελλε νὰ ὁμιλήσῃ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου· ἤδη λοιπὸν παρατηρεῖ, ὅτι τὸ ἔγκλημα τῶν δύο δικαστικῶν ὑπαλλήλων ἀνεκαλύφθη ἐπὶ τῶν προκατόχων του ὑπουργῶν, εὑρὼν δ' αὐτὸ δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ παραπέμψῃ τοὺς αὐτουργοὺς εἰς τὰ δικαστήρια, ἀφοῦ ἔλαβε χώραν καταχρησις, ἥτις μικρὰ ἢ μεγάλη εἶναι πάντοτε ἔγκλημα. Τὸ δὲ ἔλλειμμα τῶν 18,000 ἀνεκαλύφθη κατὰ τὸ 1844 ἢ 1845, καὶ οἱ προκάτοχοί του ἐσυμβιβάσθησαν μετὰ τοῦ Ἀργυροπούλου νὰ κρατῶσι μέρος τῆς μισθοδοσίας του πρὸς συμψηφισμὸν τῆς ῥηθείσης ποσότητος· ὥστε δὲν μένει ἤδη εἰς αὐτὸν, εἰμὴ νὰ φέρῃ τὰς λεπτομερείας τοῦ ἐλλείμματος τούτου.

Ἀπήντησεν ὁ ἀντικρουόμενος βουλευτὴς, ὅτι οἱ προκάτοχοι τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, διὰ νὰ κάμωσι τὸν ῥηθέντα συμβιβασμὸν, εἶχον ἴσως λόγους ἀγνώστους καὶ ἰσχυροὺς, ἕνεκα τῆς θέσεως, ἣν κατεῖχεν ὁ Ἀργυρόπουλος· σήμερον ὅμως δὲν ὑπάρχουσιν οἱ λόγοι οὗτοι, καὶ, ἂν ἔλαβε χώραν κατάχρησις, δὲν δεσμεύεται ὁ ὑπουργὸς εἰς τὴν ἐνέργειαν τῆς δικαιοσύνης ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἐγένετο ἡ κατάχρησις. Δὲν εἶμεθα δὲ τὸ κατὰ τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων μέτρον τοῦ ὑπουργοῦ, ἀλλ' εἶπε μόναν, ὅτι ἔπραπε τὸ αὐτὸ νὰ γείνῃ καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου· ὁπωσδήποτε ὅμως, πρέπει νὰ προσαχθῶσιν αἱ πληροφορίαι καὶ ἡ Βουλὴ θέλει ἀποφασίσει.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι καθ' ὅσον ἐνόησεν ἐκ τῆς ὁμιλίας τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, δὲν εἶπεν οὗτος ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ τι, διότι παρεσιωπήθη ἡ πρᾶξις, ἀλλὰ διότι τὴν ἐθεώρησε τετελεσμένην ὡς πρὸς τὸ ἀξιόποινόν της, τὸ ὁποῖον τὸ προλαβοῦντα ὑπουργεῖα

ἐκάλυψαν. Ὑπεσχέθη δὲ ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐξέλεγξιν τῶν σφετερισθέντων θέλει φέρει πρὸς ἀναγκαίας πληροφορίας.

Ἡ βουλὴ ἀπεφάνθη νὰ περισχωθῶσιν αἱ πληροφορίαι αὗται μέχρι τῆς ἐρχομένης ἑβδομάδος.

Ἐπελήφθη ἀκολούθως ἡ βουλὴ τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων. Ἐπὶ δὲ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ μηδεμιᾶς παρατηρήσεως ὑπαχθείσης, ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Μελετοπούλου καὶ Καΐρη, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὡδὲ προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ παρατάσεως τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινὸς	
Κλεομ. Οἰκονόμου	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.
Δ. Δεληγεώργης	Ν.
Π. Τσιμπουράκης	
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.
Σκαῦρος Γριβας	Ν.
Ἰω. Πετμεζῆς	Ν.
Μ. Καΐρης	Ν.
Δ. Κονδύλης	
Ἀντ. Καμπάνης	Ν.
Ἀνδ. Δανόπουλος	
Ν. Ἰατρὸς	
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.
Κωστῆς Βρυζάκης	Ν.
Ἀνάργ. Πετράκης	Ν.
Κ. Τζαβέλας	Ν.
Σ. Στράτος	
Β. Ῥάγκος	Ν.
Α. Π. Νάκος	Ν.
Ἀντ. Γεωργαντᾶς	Ν.
Πέτρος Τσανετάκης	Ν.
Γ. Κονδύλης	Ν.
Κ. Φασίτσας	
Ἀλ. Καλογερᾶς	Ν.
Γ. Ἰω. Βατίστας	
Ἀγ. Γουζούασης	Ν.
Γ. Κ. Βελῆς	
Ἰω. Α. Χατσόπουλος	
Γ. Ἰω. Γιολδάσης	
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.
Μ. Σισίνης	Ν.
Γ. Χατσηγιάννος	
Γ. Μῆτσος	
Ἰω. Κλίμακας	Ν.
Παγ. Δημητρίου	Ν.
Ἀν Α. Χάννος	Ν.
Μ. Ν. Βαλέττας	Ν.
Χρ. Ν. Δεμάθης	Ν.
Ἀλ. Παππαδαῖος	
Γ. Πετμεζᾶς	Ν.
Ν. Ἀνδρικόπουλος	Ν.
Βασίλειος Πετμεζᾶς	

Ἰω. Ζάρκος	
Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	
Ἀθ. Ἀγγελόπουλος	Ν.
Σταμ. Νικολαΐδης	Ν.
Βελισ. Νικολαΐδης	Ν.
Κ. Θ. Καλκοτρώνης	Ν.
Πέτρος Δεληγιάννης	
Δ. Ν. Μπουκουρας	
Γ. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Ζαφ. Δεπάστας	
Ἐμ. Ἀντίπας	
Ἀνδ. Νοταρᾶς	
Εὐστάθ. Οἰκονομόπουλος	
Γ. Παυβοιφτόπουλος	
Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	Ν.
Ἰω. Ζαρειρόπουλος	Ν.
Ματθ. Ὑρωτοπαππᾶς	Ν.
Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν.
Παρασκ. Ματάλας	Ν.
Ἡλ. Γιατράκος	
Δ. Στέφανος	
Εὐς. Σπυρίδωνος	Ν.
Ῥ. Παλαμίδης	Ν.
Θ. Μ. Πετρινὸς	Ν.
Κ. Μαΐστας	Ν.
Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος	Ν.
Μ. Χατσῆ Μελέτη	
Ν. Τσαλακώστας	Ν.
Δ. Σακελλαριάδης	
Ν. Μπούτουνας	Ν.
Π. Παππατσώνης	
Ἰω. Παππατσώνης	
Π. Δαρειώτης	
Σπ. Βαλέττας	Ν.
Στρατῆς Δεληγιαννάκης	Ν.
Σπ. Α. Βαρότσης	
Παῦλος Δεντούδης	Ν.
Χρύσ. Σουμαρίπας	
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Κ. Βεΐκος	Ν.
Μ. Ἰατρὸς	Ν.
Δ. Βιρβίλης	Ν.
Γ. Μπάνης	Ν.
Π. Μαυρομιχάλης	Ν.
Δ. Μαυρομιχάλης	
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.
Ν. Μοσχούλας	
Γεώρ. Π. Ζαρειφόπουλος	
Α. Κανελλόπουλος	
Κ. Δ. Σχινᾶς	
Ἰω. Γκοῦρας	
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	Ν.
Σπ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Π. Παππαδιαμαντόπουλος	
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Χρ. Τσῖνος	
Δ. Κουμανιώτης	
Θ. Ι. Μέξης	Ν.
Ἐμ. Λ. Ὀρλώφ	Ν.
Γ. Μπάστας	Ν.
Κ. Δαρειώτης	
Σταμ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κωνς. Ἀντωνιάδης	Ν.
Ἰω. Περιδης	
Ἀνδ. Μάμουκας	Ν.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστρ. Παρίσσης	
Ἀντ. Ἀρμάος	Ν.
Μ. Ἀναστασόπουλος	
Ἰω. Τομαρᾶς	
Ἀν. Παππατσώρης	
Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.
Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Γ. Σ. Κριεζῆς	Ν.
Ἀνδ. Γ. Κουντουριώτης	
Δ. Α. Κουντουριώτης	
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Ν.
Ἰ. Χατσίσκος	Ν.
Δαλαμ. Τσουκαλᾶς	

Κ. Δαυβουνιώτης;	Μάρκος Πετάλης Ν.
Κ. Ρέζόπουλος Ν.	Ιω. Οἰκονόμου
Γ. Τασσαίος Ν.	

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 1 ἄρθρ. τοῦ νομοσχεδίου, καὶ μηδεμιᾶς ἀντιρρήσεως ὑπαρχούσης ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω.

Ἄρθρ. 1. Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ ἀπό 4 Ἀπριλίου τ. ἐ. Νόμου περὶ ἐξαργυρώσεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων ὁριζομένη προθεσμία παρατείνεται μέχρι τῆς 4ης Ἀπριλίου 1849.

Ἐπὶ δὲ τοῦ 2 ἄρθρου ἀναγνωσθέντος, παρετηρήθη ὅτι πρέπει ν' ἀντικατασταθῇ ἡ λέξις « διοικητικοῦ » διὰ τῆς « ἐπαρχιακοῦ », ὡς κατηργημένων ἤδη τῶν διοικητικῶν ταμείων, ἕνεκα τοῦ νομαρχιακοῦ συστήματος.

Κατὰ ταῦτα δ' ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρ. 2 δι' ἀναστάσεως ὅπως ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, ἀντικαταστηθείσης μόνον τῆς λέξεως « Διοικητικοῦ » διὰ τῆς « ἐπαρχιακοῦ. » ἔχει δ' οὕτω.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ ἀνωτέρω μνησθέντος Νόμου ὁριζομένη ὑπερτίμησις τῶν 2 τοῖς 0/0 ἐπὶ τῶν εἰς τὰ δημόσια ταμεῖα διὰ χρέη πρὸς αὐτὰ εἰσερχομένων τραπεζικῶν γραμματίων παύει τοῦ λοιποῦ ἀπὸ τῆς διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, ἐννοουμένης ἀπὸ τῆς ἀρίζεως τῆς ἐφημερίδος ταύτης εἰς τὴν ἕδραν ἑκάστου ἐπαρχιακοῦ ταμείου.

Ἐπίσης δὲ καὶ τὸ 3 ἄρθρον, ἀναγνωσθὲν ἐγένετο παραδεκτὸν δι' ἀναστάσεως, ὅπως ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἔχει.

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως τὸ 4 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτως·

« Ἄρθρ. 4. Τὰ εἰς κυκλοφορίαν γραμμάτια τοῦ κεντρικοῦ τῆς τραπέζης καταστήματος, καὶ τῶν ὑποκαταστημάτων αὐτῆς δὲν θέλουσιν ὑπερβῆ εἰς οὐδεμίαν περίστασιν καθ' ὅλον τὸ ἀνωτέρω διάστημα τῆς ἀναστολῆς τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν γραμματίων, τὸ ποσὸν τῶν δύω ἑκατομμυρίων δραχ. μετὰ δὲ τὸ διάστημα τοῦτο ἡ τράπεζα θέλει συμμορφωθῆ κατὰ τοῦτο μὲ τὸν καταστατικὸν περὶ αὐτῶν νόμον. »

Ἐπὶ ταύτης παρετήρησε τις, ὅτι δύω ἰδέας τῆς ἐπιτροπῆς δὲν παραδέχεται πρῶτον, ὅτι ἡ τράπεζα δὲν δύναται κατὰ τὸ καταστατικόν της νὰ ἐκδώσῃ πλέον τοῦ 1 1/2 ἑκατομμυρίου γραμμάτια. Διότι ὁ περὶ τραπέζης νόμος τῶν 1841 καὶ 1843 τῇ ἔδωκε τὸ δικαίωμα νὰ ἐκδώσῃ γραμμάτια ὅσα θέλει, ἀρκεῖ νὰ ἔχῃ μεταλλικὸν ἴσον μὲ τὸ τρίτον αὐτῶν· ὅθεν ἡ ἰδέα αὕτη δὲν εἶναι ὀρθή. Δεύτερον δὲν παραδέχεται ὅτι τὰ μικρὰ γραμμάτια φυγαδεύουσι τὸ μεταλλικόν· τὰ μικρὰ γραμμάτια,

χρησιμεύοντα πρὸς εὐκολίαν τῶν συναλλαγῶν, δὲν φυγαδεύουσι τὸ μεταλλικόν, ἀλλ' αἱ ἀνάγκαι τοῦ κράτους, οἷον ἡ ἔλλειψις προϊόντων κτλ. Ἀπορεῖ δὲ πῶς ὁ εἰσηγητὴς δὲν παραδέχεται τὰ μικρὰ γραμμάτια ἀφοῦ τὰ ἔβρεσεν ὡς βάσιν τοῦ παρ' αὐτοῦ προταθέντος νόμου περὶ τραπέζης.

Ἀπήντησεν εἰσηγητὴς ὅτι εὐχαριστεῖται εἰς τὰς ἰδέας τοῦ προλαλήσαντος καὶ μάλιστα τὴν τελευταίαν περὶ τοῦ προταθέντος παρ' αὐτοῦ νομοσχεδίου. Δὲν εἶναι ἀμφιβολία ὅτι ἤθελεν ἀπαντήσει τὴν πρόληψιν ταύτην, καὶ χαίρει διότι ἔλαβεν ἤδη ἀφορμήν. Ὑπάρχει διαφορὰ μεταξὺ τῆς προταθείσης παρ' αὐτοῦ τραπέζης καὶ τῆς ὑπαρχούσης, καὶ, ἀφοῦ μέχρι τοῦδε ἡ μὴ ἔκδοσις δεκαδράχμων γραμματίων δὲν ἔφερε καμμίαν δυσκολίαν, δὲν βλέπει τὸν λόγον διατί νὰ γίνῃ τώρα τοῦτο· ἄλλως ἔχει τὸ πρᾶγμα ἐπὶ τῆς παρ' αὐτοῦ προταθείσης τραπέζης, διότι αὕτη περιέχει ὁλόκληρον σύστημα χαρτίνου νομίσματος, καὶ δὲν τρέχει κανένα κίνδυνον χρεωκοπίας, ἐνῷ ἡ ὑπάρχουσα δὲν παρέχει τὴν αὐτὴν ἐγγύησιν. Δὲν δυσκολεύεται μολοντοῦτο νὰ παραδεχθῇ τὸ μέτρον τῶν δεκαδράχμων γραμματίων ὡς προσωρινόν. Ἀλλὰ δὲν συμφωνεῖ ὡς πρὸς τὴν ἰδίαν του νὰ ἐκδίδωνται τριπλάσια τοῦ μεταλλικοῦ χαρτονομίσματα· καὶ ἀγνοεῖ μὲν πῶς ἔχομεν ὑπάρχων νόμος, δὲν ἔχομεν ὅμως ἀπὸ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ θέσωσι βάσεις ἀσφαλεστέρας. Ἐν τούτοις ἐπειδὴ ὑπάρχει νόμος, εἰ καὶ κακός, δὲν ἔπρεπε νὰ συγχωρηθῇ ἡ ἔκδοσις γραμματίων πλειόνων τοῦ τριπλασίου τοῦ μεταλλικοῦ. Παρεδέχθη ὅμως ἡ ἐπιτροπὴ τὴν περιπλέον τῶν 500,000 δραχ. γραμματίων ἔκδοσιν, ἐπειδὴ ὑπάρχει ἡ ἐγγύησις τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ διαρκέσῃ ἕως οὗ ἰσχύῃ ὁ παρὼν νόμος.

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι καθότου ἀφορᾷ τὴν ἔκδοσιν τριπλασίας ἀξίας γραμματίων, δικαιοῦται ἡ τράπεζα εἰς τοῦτο δυνάμει τοῦ ὑπάρχοντος νόμου, καὶ δὲν εἶναι ὁ ἀριθμὸς κατὰ τὸ καταστατικόν της νὰ ἐκδώσῃ πλέον τοῦ 1 1/2 ἑκατομμυρίου γραμμάτια. Διότι ὁ περὶ τραπέζης νόμος τῶν 1841 καὶ 1843 τῇ ἔδωκε τὸ δικαίωμα νὰ ἐκδώσῃ γραμμάτια ὅσα θέλει, ἀρκεῖ νὰ ἔχῃ μεταλλικὸν ἴσον μὲ τὸ τρίτον αὐτῶν· ὅθεν ἡ ἰδέα αὕτη δὲν εἶναι ὀρθή. Δεύτερον δὲν παραδέχεται ὅτι τὰ μικρὰ γραμμάτια φυγαδεύουσι τὸ μεταλλικόν· τὰ μικρὰ γραμμάτια,

γραμματίων. Ἡ μεγαλειτέρα λοιπὸν αὕτη ἀνάγκη ὑπαγορεύει τὴν παραδοχὴν τοῦ προτεινομένου μέτρου.

Συμφωνῶν καὶ ἕτερος εἰς τὴν ἔκδοσιν δεκαδράχμων γραμματίων διὰ τὴν προταθεῖσαν ἀνάγκην, παρετήρησεν ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς Τραπέζης τοῦ νὰ ἐκδίδῃ τριπλασίας ἀξίας γραμμάτια, ὅτι κατὰ τὸ καταστατικόν της δύναται νὰ ἐκδώσῃ γραμμάτια τριπλάσια τοῦ ἐν τῷ ταμείῳ της ἐναποταμιεύματος, ὄχι ὅμως καὶ τῆς ὅλης περιουσίας της, τὴν ὁποίαν δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ παθητικόν της. Παρατηρεῖ δ' ἐν παρόδῳ ὅτι ἡ τράπεζα παρέχει περισσοτέρας ἐγγυήσεις παρὰ τὴν προταθεῖσαν ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Αἰγίου, καὶ ἐὰν ὑπάρχῃ τράπεζα χορηγοῦσα πλείστας ἐξασφαλίσεις εἶναι ἀναμφιβόλως ἡ Ἑλληνική, ἥτις βασίζεται κυρίως ἐπὶ τὰς ἰδιοκτησίας.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι δὲν ἔχει τὴν ἰδέαν νὰ κάμῃ οἰκονομικὴν ἢ τραπεζικὴν ἐπίδειξιν, διὸ δὲν ἐμβαίνει εἰς περισσοτέραν ἀνάπτυξιν, ἐπιμένει ὅμως εἰς τὴν ἰδέαν ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχῃ τριπλασία τοῦ χαρτίου ἀσφάλεια· ὡς πρὸς δὲ τὰς ἐγγυήσεις τὰς ὁποίας παρέχει ἡ Τράπεζα, ἐλησμόνησε, φαίνεται, ὁ προλαλήσας, ὅτι αὕτη ἔκλινε γόνυ καὶ τὴν σώζει ἤδη τὸ ἔθνος.

Ἀπήντησεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ὅτι ἂν ἡ Τράπεζα ἔκλινε γόνυ, τοῦτο ἐγένετο ὅτε πλεῖσται ἐν Εὐρώπῃ τράπεζαι καὶ ἔμποροι κατεχράφησαν· ὤφειλε δὲ ἡ Κυβέρνησις νὰ σπεύσῃ εἰς συνδρομὴν αὐτῆς.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι δὲν πρόκειται σήμερον νὰ κρίνωμεν περὶ τοῦ ἀξιοχρέου τῆς Τραπέζης, ἀλλ' ἐὰν τὸ ἔθνος ἔχῃ τὴν ἀναγκαίαν ἀσφάλειαν, ὥστε νὰ συγχωρηθῇ ἡ ἔκδοσις τῶν δύο ἑκατομμυρίων γραμματίων, καὶ ἂν ὑπάρχῃ τοῦτο πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν τὸ ἄρθρον· ὅτι δὲ ἡ Τράπεζα δὲν ἐξέδωκε μέχρι τοῦδε δεκάδραχμα γραμμάτια, τοῦτο δὲν ἐπηρεάζει διόλου τὸ σημερινὸν μέτρον τῆς ἀνάγκης.

Μετὰ τοῦτον ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης παρετήρησεν, ὅτι ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε συζητήσεως δύο ἰδέαι ἐγεννήθησαν· α') περὶ τῆς ἀναλογίας, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἔχῃ τὸ μεταλλικὸν τῆς Τραπέζης πρὸς τὰ γραμμάτια αὐτῆς, καὶ β') περὶ τοῦ μέτρου τῶν δεκαδράχμων γραμματίων· καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου παρατηρεῖ, ὅτι αἱ ἐπὶ γραμματίοις λεγόμεναι τράπεζαι στηρίζονται εἰς τὸ ὅτι μὲ ὀλίγα χρήματα δύνανται νὰ κάμνωσι μεγάλην κυκλοφορίαν, καὶ οὕτω δανείζουσι μὲ ἐλάσσονα τόκον, τὸ ὁποῖον ἄλλως δὲν ἤθελον κάμει. Εἰς τὴν ἀρχὴν λοιπὸν ταύτην στηρίζεται καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Τράπεζα, καὶ διὰ τοῦ καταστατικοῦ της ἔλαβε τὸ δικαίωμα νὰ ἔχῃ τριπλάσιον τοῦ μεταλλικοῦ ἐναποταμιεύματος

χαρτονόμισμα. Ἡ δὲ ἀρχὴ αὕτη στηρίζεται, διότι καθ' ὅλας τὰς πιθανότητας δὲν θέλουν συρρεύσει διὰ μιᾶς ὅλοι οἱ κατέχοντες γραμμάτια πρὸς ἐξαργύρωσίν των. Ἐπῆλθεν οἰκονομικὴ κρίσις, ἀλλ' αὕτη γενικὴ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα εὐχαρίστως ὑπῆρξε μικροτέρα. Ἂν λοιπὸν ἡ τράπεζα ἐβιάζετο νὰ ἐξαργυρώσῃ ὅλα της τὰ γραμμάτια, πλείονα ὄντα τοῦ ἐναποταμιεύματός της, ἤθελεν ἀναγκασθῇ νὰ κάμῃ στάσιν καὶ νὰ περιέλθῃ εἰς πτώχευσιν, καίτοι ἔχουσα πολλὰ στηρίγματα. Ἡ δὲ συσσώρευσις ὅλων τῶν γραμματίων της προῆλθεν ἕνεκα τῆς Εὐρωπαϊκῆς τεχωρίας, δι' ἣν οἱ ἐκεῖ ἔμποροι ἀποσύροντες τὰ κεφάλαιά των ἀπὸ τοὺς ἐνταῦθα, ἠνάγκαζον αὐτοὺς νὰ ζητῶσι τὴν ἐξαργύρωσιν τῶν εἰς αὐτοὺς συγκεντρωμένων τραπεζικῶν γραμματίων· καὶ ἠδύνατο μὲν ἡ τράπεζα νὰ ἐπαρκέσῃ ξενοχωροῦσα τοὺς ὀφειλέτας της, ἀλλὰ τοῦτο ἤθελεν ἐπιφέρει χρεωκοπίαν εἰς τὸ ἔθνος καὶ τοὺς ἐμπόρους, καὶ διὰ τὸ συμφέρον τούτων μᾶλλον ἡ τῆς τραπέζης ἐγένετο ὁ Ἀπριλιανὸς νόμος. Ὡς πρὸς δὲ τὸ μέτρον τῆς ἐκδόσεως δεκαδράχμων γραμματίων, παρατηρεῖ ὅτι πηγάζει ἐκ τῆς αὐτῆς ἀνάγκης, ἐξ ἧς καὶ ἡ παῦσις τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν γραμματίων, δηλονότι ἐκ τῆς ἐλλείψεως τοῦ μεταλλικοῦ· διότι ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως ταύτης προξενεῖται δυσχέρεια εἰς τὴν συναλλαγήν, ἐπειδὴ δυσκολεύονται οἱ ἔμποροι διὰ μικρὰν ποσότητα πραγματείας, τὴν ὁποίαν πωλοῦσι, ν' ἀνταλλάττωσι μεγάλου ποσοῦ χαρτονόμισμα διὰ μεταλλικῶν· ἐκ τούτου λοιπὸν ὑπηγορεύθη τὸ προκείμενον μέτρον, καὶ τὸ νομοσχέδιον ἔχει καλῶς.

Ἀπήντησεν ἕτερος, ὅτι δὲν εἶναι αἱ κρίσιμοι περιστάσεις, ἀλλ' ἡ κακὴ χρῆσις τῶν δανείων καὶ ἡ παράβασις τοῦ καταστατικοῦ της, ἥτις ἐπέφερε τὴν στάσιν τῆς τραπέζης· διότι ἐδανείσθησαν μὲν ποσότητες μεγάλαι εἰς ἐνυπόθηκα καὶ ὄχι εἰς ἀξιοχρέους, καὶ διότι ἐξεδόθησαν γραμμάτια πλέον τοῦ τριπλασίου τοῦ ἐναποταμιεύματος· ἄλλως ἤθελεν εἶσθαι εἰς κατάστασιν διὰ τούτου καὶ τῶν ἀνοικτῶν πιστώσεων νὰ ἐξαργυρώσῃ τὰ γραμμάτιά της.

Ἐπήνεγκε καὶ ἄλλος, ὅτι σέβεται μὲν τὰς οἰκονομικὰς γνώσεις τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ἀλλ' ἡ ἀρχή, ἐφ' ἧς ἐστήριξε τὴν τράπεζαν, τοῦ νὰ ἐκδίδῃ τουτέστι τριπλασίαν ποσότητα γραμματίων διὰ νὰ δύναται οὕτω νὰ δανείζῃ μὲ μικρὸν τόκον, ἡ ἀρχὴ αὕτη εἶχε καλῶς εἰς τὸν αἰῶνά της, εἶναι ὅμως τῆς παλαιᾶς σχολῆς καὶ αἱ νεώτεραι ἰδέαι εἶναι καλλίτεραι καὶ ἐπωφελέστεραι. Κατὰ τὴν ἀρχὴν αὐτὴν ἡ τράπεζα ἐκδίδουσα ἐπὶ 1,000 π. χ. δραχ. τὰς ὁποίας ἔχει, 3,000 δραχ. γραμ-

μάτια, δανείζει ὄχι ἐπὶ 8. ἀλλ' ἐπὶ 24 τοῖς 0/0, καὶ οὕτω φορολογεῖ αἰσχρῶς τὸ ἔθνος. Ὡς πρὸς τὰ δεκάδραχμα δὲ γραμμάτια συμφωνεῖ μὲν, ὄχι ὅμως διὰ τὸν λόγον τοῦ ὑπουργοῦ, διότι διὰ νὰ ὑπάρχῃ κατ' αὐτὸν συνέπεια πρέπει νὰ ἐκδοθῶσι πεντάδραχμα καὶ ἑξάδραχμα γραμμάτια, διότι ἄλλως πάντοτε εἰς τὴν συναλλαγὴν θέλει δίδοθαι μεταλλικὸν. Παραδεχομένη λοιπὸν ἡ ἐπιτροπὴ τοῦτο, ἐμμένει, ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῶν γραμματίων, εἰς τὴν ἰδέαν τὴν ὁποίαν ἐκφράζει ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι ἂν ἐλαμβάνοντο ὑπ' ὄψιν ὅλα τὰ καθήκοντα τῆς τραπέζης, δὲν ἤθελεν ἐγερθῇ ὑποψία ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῶν ἐκδοτέων γραμματίων. Ἡ τράπεζα ἔχουσα κυριώτερον καθῆκον νὰ δανείζῃ ἐπὶ ὑποθήκῃ καὶ τὸ συμφέρον νὰ ἔχῃ εἰς κυκλοφορίαν μεταλλικὸν, δὲν δύναται νὰ ἐκδώσῃ πλείονα γραμμάτια· ἑπομένως δὲν πρέπει νὰ περισταλῇ τὸ δικαίωμα, τὸ ὁποῖον τὸ καταστατικόν της τῇ παρέχει. Ὡς πρὸς δὲ τὴν ἀνάγκην, εἰς ἣν περιέσῃ ἡ τράπεζα, αὐτὴ προῆλθεν ἀναμφιβόλως ἕνεκα τῶν παγκοίνων περιστάσεων καὶ τινων κερδοσκοπικῶν ῥαδιουργιῶν, δι' ὧν ἐφυγαδεύθησαν τὰ μεταλλικὰ νομίσματα.

Ἄλλος μετὰ τοῦτον παρετήρησεν, ὅτι ἡ συζήτησις περιεστράφη εἰς δύο τινα ἀ) εἰς τὸ ποσὸν τῶν ἐκδοτέων γραμματίων, καὶ β') εἰς τὴν ἀξίαν αὐτῶν· αὐτὸς ὅμως νομίζει ὅτι ὅλη ἡ συζήτησις αὕτη ὡς καὶ τὸ ἄρθρον εἰσὶ περιττὰ· διότι ἡ διάταξις τοῦ προκειμένου ἄρθρου ἐὰν μὲν θεωρηθῇ ὡς ἀπογορευτικὴ ἡ περιοριστικὴ, προσβάλλει τὸ δικαίωμα, τὸ ὁποῖον διὰ τοῦ καταστατικοῦ της ἔχει ἡ τράπεζα τοῦ νὰ ἐκδίδῃ τριπλάσιον τοῦ ἐναποταμιεύματος ποσὸν γραμματίων· καὶ δὲν πρέπει νὰ δεσμευθῇ νὰ ἐκδώσῃ καὶ τριῶν ἑκατομμυρίων χαρτονόμισμα, ὅταν εὑρεθῇ εἰς κατάστασιν νὰ εἰσπράξῃ τὰ χρήματά της καὶ ἀποτελέσῃ ἐναποταμίευμα ἑνὸς ἑκατομμυρίου. Ἐὰν δὲ θεωρηθῇ ὡς ὑποχρεωτικὴ, ἀνακόπτεται ἡ πρόοδος τῆς τραπέζης, ἥτις ἐὰν μὲν ἔχῃ πρὸς τὴν τράπεζαν διὰ νὰ ἐκδώσῃ πλέον τοῦ δέοντος γραμμάτια, τοῦτο προσβάλλει τὴν ἀξιοπρέπειάν της. Ἡ τράπεζα ἐκλογίσθη ἕνεκα τῶν εὐρωπαϊκῶν περιστατικῶν, καὶ ἡ Κυβέρνησις ἔκαμε τὸν νόμον τοῦ Ἀπριλίου πρὸς βοήθειάν της. Διὰ νὰ εὑρεθῇ δὲ ἑτοίμη ἡ τράπεζα κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ νόμου ἐκείνου, ν' ἀναλάβῃ τὴν ἐξαργύρωσιν τῶν γραμματίων της, ἦτον ἀνάγκη νὰ ἐκδιώξῃ τὴν εἰσπραξιν παρὰ τῶν ὀφειλετῶν της, καὶ πάντες ἐνθυμοῦνται τὴν ἐκδοθεῖσαν παρ' αὐτῆς ἐγκύκλιον, ἀλλ' οἱ ὀφειλέται αὐτῆς παρεπονέθησαν ὅτι δὲν δύνανται νὰ πληρώσωσι χωρὶς νὰ καταστραφῶσιν, ἡ δὲ τράπεζα ἐκτιμήσασα τὰ παράπονα ταῦτα ἐζήτησε νέαν παράτασιν τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν

γραμματίων της, μὲ τὴν ὑπόσχεσιν νὰ μὴν ἐκδιώξῃ τοὺς ὀφειλέτας της· ὡς ἐκ τούτου δὲ καθίσταται σχεδὸν βέβαιον ὅτι κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1849 δὲν θέλει ἔχει εἰσπεπραγμένον τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν διὰ τὴν ἐξαργύρωσιν τῶν ὑπαρχόντων καὶ ἐκδοθησομένων τραπεζικῶν γραμματίων. Ἐνῷ λοιπὸν διὰ τῶν ἀριθ. 1, 2, καὶ 3 τοῦ προκειμένου νόμου προστατεύονται, καὶ ἡ τράπεζα καὶ οἱ ὀφειλέται αὐτῆς, τὸ ποσὸν τῶν Γραμματίων εἶναι καλὸν ν' ἀρεθῇ εἰς τὴν τράπεζαν διὰ νὰ ἐκδίδῃ κατὰ καιροὺς σύμφωνα μὲ τὸ καταστατικόν της. Διὰ ταῦτα νομίζει τὸ ἄρθρον ἐξαλειπτέον.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι τὸ 4 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου ἐτέθη ἀναμφιβόλως πρὸς περιορισμὸν τῆς τραπέζης καὶ θεωρεῖται ἀναγκαία ἡ διάταξις αὕτη, καθότι μὴ ὑποχρεουμένη αὐτὴ, δυνάμει τοῦ παρελθόντος καὶ τοῦ ἤδη ψηφισθέντος νόμου, νὰ διατηρῇ τὸ τρίτον τῶν ἐκδιδομένων γραμματίων εἰς μεταλλικὰ νομίσματα, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ καταστατικοῦ, ἠδύνατο νὰ ἐκδίδῃ πλείονα γραμμάτια, καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον τὸ νὰ κανονισθῇ τὸ ποσὸν αὐτῶν, εἶναι δ' αὐτὸ ἐκ τῶν εὑρεθέντων εἰς κυκλοφορίαν κατὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἀπριλιανοῦ νόμου ἐκ δραχ. 1,500,000 καὶ ἐκ τῶν 500,000 τὰς ὁποίας πρόκειται νὰ ἐκδώσῃ κατὰ τὸν ἐπιψηφιζόμενον νόμον, διὰ νὰ εὐκολύνῃ οὕτω καὶ τὴν Κυβέρνησιν ἐκ τοσαύτης ποσότητος δανείου, ἑπομένως ὑπάρχει ἡ ἀκόλουθος διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 προνοοῦσα περὶ τῆς περιπτώσεως τῆς ἐκδόσεως καὶ πλειόνων γραμματίων, ὅθεν ἡ τράπεζα ἤθελε δυνηθῇ νὰ ἐπαρκῇ εἰς τὴν ἐξαργύρωσιν τῶν τραπεζικῶν γραμματίων της, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ καταστατικοῦ της.

Παρετήρησεν ἀκολούθως ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν, ὅτι ἡ μνημονευθεῖσα ἐγκύκλιος τῆς τραπέζης, περὶ ἐκδόσεως τῶν ὀφειλετῶν της ἐγένετο κατὰ συνέπειαν ἐσφαλμένων πληροφοριῶν, τὰς ὁποίας ἠρώτᾳ ἡ διεύθυνσις αὐτῆς, ὅτι ὅπου τὸ ὑπουργεῖον ἀπέσυρε τὸ περὶ παρατάσεως τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων νομοσχέδιον, ἐνῷ τὸ ὑπουργεῖον ἐσκέπτετο μόνον περὶ καταλληλοτέρου τρόπου τῆς συντάξεως τοῦ νομοσχεδίου τούτου, διὸ καὶ ἐβράδυνε νὰ ἐξηγηθῇ ἐνώπιον τῆς βουλῆς.

Μηδενὸς δ' ἄλλου λαβόντος τὸν λόγον, ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ 4 ἄρθρον τροποποιηθὲν ἐν μέρει σύμφωνα μὲ τὴν τελευταίαν περικοπὴν τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς, ὡς ἀκολούθως.

«Ἄρθρ. 4. Τὰ εἰς κυκλοφορίαν γραμμάτια τοῦ κεντρικοῦ τῆς

τραπέζης καταστήματος, καὶ τῶν ὑποκαταστημάτων αὐτῆς, δὲν θέλουσιν ὑπερβῆ εἰς οὐδεμίαν περίστασιν, καθ' ὅλον τὸ ἀνωτέρω διάστημα τῆς ἀναστολῆς τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν γραμματίων, τὸ ποσὸν τῶν δύο ἑκατομμυρίων δραχμῶν. Ἐκ τοῦ ποσοῦ δὲ τούτου ἡ τράπεζα δύναται νὰ ἐκδώσῃ μέχρι πεντακοσίων χιλιάδων δραχμῶν τραπεζικὰ γραμμάτια, ἀξίας οὐχὶ κατωτέρας τῶν δέκα δραχμῶν ἕκαστον.

Ὅσα δὲ τραπεζικὰ γραμμάτια ἤθελε θέσει ἡ τράπεζα εἰς κυκλοφορίαν ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου θέλουν φέρει ἰδικιτέραν σφραγῖδα πρὸς ἀπόδειξιν, ὅτι εἰσὶν ἐλεύθερα τοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου νόμου ἐπιβαλλομένου τόκου.

Μετὰ δὲ τὸ διάστημα τοῦτο τῆς ἀναστολῆς τῆς ἐξαργυρώσεως ἡ τράπεζα θέλει συμμορφωθῆ ὡς πρὸς τὴν ποσότητα τῶν εἰς κυκλοφορίαν γραμματίων της μὲ τὸν καταστατικὸν περὶ αὐτῆς νόμον, ὅ ἐστι, ὑπάρχοντος τοῦ ἀναλόγου μεταλλικοῦ.»

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ 5 καὶ 6 ἄρθρα, καὶ μηδεμιᾶς ἀντιρρήσεως ἐπ' αὐτῶν γενομένης, ἐψηφίσθησαν δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἑκατέρου ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτως.

«Ἄρθρ. 5. Ἂν ἡ Τράπεζα πρὸ τῆς λήξεως τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 ὁριζομένης προθεσμίας ἐπαναλάβῃ τὴν ἑτοίμην ἐξαργύρωσιν τῶν τραπεζικῶν γραμματίων, αἱ διὰ τοῦ παρόντος Νόμου καὶ τῶν μενουσῶν ἐν ἰσχύϊ διατάξεων τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου Νόμου ἐπιβαλλόμεναι εἰς αὐτὴν ὑποχρεώσεις παύουν αὐτοδικαίως τὴν δεκάτην πέμπτην ἡμέραν, ἀφ' ἧς δημοσιεύσει τὴν περὶ τούτου ἀπόφασίν της διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 6. Αἱ διατάξεις τῶν ἀπὸ 19 Ἀπριλίου 1841 περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ συστάσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Νόμου, καὶ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου περὶ ἐξαργυρώσεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων Νόμου, ὅσαι ἀντιβαίνουν εἰς τὸν παρόντα Νόμον, ἀκυροῦνται.»

Τελευταῖον γενομένης ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Τζαλακώστα καὶ Βρυζάκη συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72 ἔχει δ' οὕτω.

ΟΘΩΝ κτλ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου τ. ἐ. Νόμου περὶ ἐξαργυρώσεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων ὁριζομένη προθεσμία παρατείνεται μέχρι τῆς 4 Ἀπριλίου 1849.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ ἀνωτέρω μνησθέντος Νόμου ὁριζομένη ὑπεστήμησις τῶν 2 τοῖς 0/0 ἐπὶ τῶν εἰς τὰ δημόσια ταμεῖα διὰ χρέη πρὸς αὐτὸ εἰσερχομένων τραπεζικῶν γραμματίων παύει καθ' ὁλοτοῦ ἀπὸ τῆς διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, ἐννοουμένης ἀπὸ τῆς ἀφίξεως τῆς ἐφημερίδος ταύτης εἰς τὴν ἕδραν ἑκάστου διοικητικοῦ ταμείου.

Ἄρθρ. 3. Τὸ ἄρθρον 3. τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου τ. ἐ. Νόμου τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως.

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος Νόμου ὁριζομένης προθεσμίας ὑποχρεοῦται ἡ τράπεζα νὰ δέχηται τὰ γραμμάτια αὐτῆς εἰς παρακατάθεσιν ἐπὶ τόκῳ ἐνιαυσίῳ ἕξ τῶν ἑκατόν.

Οἱ δὲ κομισταὶ γραμματίων ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἤδη εἰς κυκλοφορίαν διὰ νὰ λάβωσι τὸν κατὰ τὸ ῥηθὲν ἄρθρον 3 τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου Νόμου τόκον ὀφείλουν ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου νὰ καταθέσωσι ταῦτα ἢ εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις κατάστημα τῆς τραπέζης, ἢ εἰς τὸ ἐν Πάτραις ὑποκατάστημα αὐτῆς, ἢ εἰς τὸ ἐν Σύρῳ πρακτορεῖόν της. Εἰς δὲ τὸν καταθέτην θέλει ἐκδίδεσθαι ἀπόδειξις πρὸς ἀπόδοσιν τῶν κατατεθέντων γραμματίων καὶ πληρωμὴν τοῦ τόκου κατὰ τὴν 4 τοῦ προσεχοῦς Σεπτεμβρίου.

Ἄρθρ. 4. Τὰ εἰς κυκλοφορίαν γραμμάτια τοῦ κεντρικοῦ τῆς Τραπέζης καταστήματος, καὶ τῶν ὑποκαταστημάτων αὐτῆς δὲν θέλουν ὑπερβῆ εἰς οὐδεμίαν περίστασιν καθ' ὅλον τὸ ἀνωτέρω διάστημα τῆς ἀναστολῆς τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν γραμματίων τὸ ποσὸν τῶν δύω ἑκατομμυρίων δραχμῶν. Ἐκ τοῦ ποσοῦ δὲ τούτου ἡ τράπεζα δύναται νὰ ἐκδώσῃ μέχρι πεντακοσίων χιλιάδων δραχμῶν τραπεζικὰ γραμμάτια, ἀξίας οὐχὶ κατωτέρας τῶν δέκα δραχμῶν ἕκαστον.

Ὅσα δὲ τραπεζικὰ γραμμάτια ἤθελε θέσει ἡ τράπεζα εἰς κυκλοφορίαν ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου θέλουν φέρει ἰδιαιτέραν σφραγῖδα πρὸς ἀπόδειξιν, ὅτι εἰσὶν ἐλεύθερα τοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου νόμου ἐπιβαλλομένου τόκου. Μετὰ δὲ τὸ διάστημα τοῦτο ἡ τράπεζα θέλει συμμορφωθῆ ὡς πρὸς τὴν ποσότητα τῶν εἰς κυκλοφορίαν γραμματίων της, μὲ τὸν καταστατικὸν περὶ αὐτῆς νόμον.

Ἄρθρ. 5. Ἂν ἡ τράπεζα πρὸ τῆς λήξεως τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 ὁριζομένης προθεσμίας ἐπαναλάβῃ τὴν ἑτοίμην ἐξαργύρωσιν τῶν τραπεζικῶν γραμματίων, αἱ διὰ τοῦ παρόντος νόμου καὶ τῶν μενουσῶν ἐν ἰσχύϊ διαταξεων τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου νόμου ἐπιβαλλόμεναι εἰς αὐτὴν ὑποχρεώσεις παύουν αὐτοδικαίως τὴν δεκάτην πέμπτην ἡμέραν, ἀφ' ἧς δημοσιεύσῃ τὴν περὶ τούτου ἀπόφασίν της διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. Αἱ διατάξεις τῶν ἀπὸ 19 Ἀπριλίου 1841 περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ συστάσεως τῆς ἐθνικῆς τραπέζης νόμου, καὶ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου περὶ ἐξαργυρώσεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων, νόμον, ὅσαι ἀντιβαίνουν εἰς τὸν παρόντα νόμον, ἀκυροῦνται.»

Προέβη ἀκολούθως ἡ βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ληψοδοσίας τῆς τραπέζης μετὰ τοῦ δημοσίου, καὶ μηδεμιᾶς παρατηρήσεως ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ἐπενεχθείσης ἐγένετο ἐπ' αὐτῆς ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐξ ἧς συνηχθη ὅτι ἡ βουλὴ δὲν ἦτο πλήρης, καὶ οὕτω ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν, ἀναγγείλας ἀντικείμενον συνεδριάσεως διὰ τὴν ἐπιοῦσαν τὴν συζήτησιν τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Σύρου καὶ τῶν ὡρίμων νομοσχεδίων.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐς. Μ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΝΔ'.

Τῆς 4 Αὐγούστου.

Σήμερον τὴν τετάρτην Αὐγούστου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, ἅτινα διορθωθέντα καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Μετὰ ταῦτα ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ ἐκκρεμοῦς νομοσχεδίου καὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς τοῦ γ'. βουλευτοῦ Σύρου, διηγέρθη φιλονεικία, ἂν ἔπρεπε νὰ προηγηθῇ ἡ τοῦ νομοσχεδίου συζήτησις, ἢ ἡ τῆς ἐκλογῆς, ἄλλων μὲν ὑποστηριζόντων, ὅτι ἡ ἡμερησία

διάταξις ἔχει προτεταγμένην τὴν τοῦ νομοσχεδίου συζήτησιν, καὶ κατ' αὐτὴν πρέπει νὰ προβῇ ἡ βουλή, ἄλλων δ' ἀντιτασσόντων, ὅτι ἡ ἐκλογὴ τῆς Σύρου διατελεῖ ἐκκρεμὴς ἐπὶ ὀκτὼ ἤδη μῆνας, ὅτε μὲν ὑπὸ τῆς μὴ συμπληρώσεως τοῦ τιμήματος, ὅτε δὲ δι' ἄλλα κωλύματα ἀναβαλλομένη. Εἶναι λοιπὸν δίκαιον καὶ ἀναγκαῖον νὰ λάβῃ ὁπωσδήποτε πέρας, καθόσον μάλιστα ἡ βουλὴ ἔχει χρείαν βουλευτῶν, ὡς μὴ δυναμένη νὰ συμπληρωθῇ εὐκόλως καὶ νὰ συσκεφθῇ περὶ τῶν εἰς αὐτὴν ὑποβεβλημένων νομοσχεδίων. Ἔπειτα ἡ νομολογία τῆς βουλῆς μέχρι τοῦδε προέταξε πάντοτε τὴν συζήτησιν τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, θεωροῦσα αὐτὰς ὡς μᾶλλον κατεπειγούσας. Ὁ διϊσχυρισμὸς λοιπὸν τῶν προτεινόντων τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐκλογῆς ἀποδεικνύει πρόθεσιν ἀναβολῆς ἀνάξιαν τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ σώματος. Ὁ Πρόεδρος ἠρώτησε τὴν βουλήν, ἂν θέλῃ νὰ προταχθῇ ἡ τῶν νομοσχεδίων συζήτησις, αὕτη δ' ἀπορήνατο ἀποφατικῶς, ἑπομένως προύτέθη εἰς συζήτησιν ἡ ἐκλογὴ τοῦ γ'. βουλευτοῦ Σύρου.

Ἀναχωρησάντων ὅμως μετὰ τοῦτο τινῶν τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν, παρετηρήθη ὅτι ἡ βουλὴ δὲν ὑπελείφθη πλήρης, καὶ διελύθη ἡ συνεδρίασις ἐν ὥρᾳ 1. μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Π. Νάκος.
Εὐστρ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΝΕ'.

Τῆς 7 Αὐγούστου.

Σήμερον τὴν ἑβδόμην Αὐγούστου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, ἅτινα ἐγγριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ἀνέφερεν, ὅτι ἐπειδὴ τὸ ὑπουργεῖον ἔχει ἕτοιμον νομοσχέδιον κατεπείγον τὴν συμπλήρωσιν τῆς κατὰ τὰ μεθόρια ὁροφυλακῆς ἀποβλέπον ἀναγκαιοτάτην ἤδη ἕνεκα τῶν περιστάσεων, παρακαλεῖ τὴν βουλὴν νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς αὐτὸν ν' ἀναγνώσῃ πρὸ πάντων αὐτὸ τὸ νομοσχέδιον καὶ νὰ ἐπισπεύσῃ ὅσον οἷόν τε τὴν ἐπιψήφισίν του. Συναινεσάσης δὲ τῆς βουλῆς νὰ προταχθῇ τῆς ἐκ-

λογῆς Σύρου ἡ ἀνάγνωσις τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου καὶ ἡ συζήτησις αὐτοῦ τε καὶ τῶν μέχρι τοῦδε ἐκκρεμῶν καὶ πρὸς συζήτησιν ἑτοίμων, ἀνέγνω τὸ περὶ συμπληρώσεως τῆς ὁροφυλακῆς νομοσχέδιον μετὰ τῆς δικαιολογητικῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως· Ἔχουσι δ' οὕτω·

Κύριοι!

«Ἡ ἀνάγκη τῆς ἐξασφαλίσεως τῶν μεθορίων, παριστανομένη ἤδη παρά ποτε ἐπαισθητή, ἀπαιτεῖ τὴν ἄνευ ἀναβολῆς συμπλήρωσιν τῶν ταγμάτων τῆς ὁροφυλακῆς, προωρισμένων ὡς τῶν μᾶλλον καταλλήλων στρατευμάτων διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην.

Ὡς συντελεστικώτατον καὶ δραστηριώτατον μέσον τῆς συμπληρώσεως ταύτης ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως ἐθεώρησε τὴν αὔξησιν τῆς μισθοδοσίας τῶν καταταχθησομένων ὁροφυλάκων, καὶ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ μηνιαίου μισθοῦ τούτων εἰς δραχ. 25, μένοντος τοῦ ἀντιτίμου τῆς μερίδος τοῦ ἀλεύρου, ὡς καὶ μέχρι τοῦδε εἰς λ. 16.

Περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς μισθοδοσίας ταύτης πραγματεύεται τὸ νομοσχέδιον, ὅπερ ὑποβάλλω εἰς τὴν ἐπιψήφισίν σας, κύριοι, ὡς κατεπείγον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 4 Αὐγούστου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς Π. Γ. ΡΟΔΙΟΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπιφορτίζομεν τὸν Ἡμέτερον ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν νὰ εἰσάξῃ τὸ παρὸν νομοσχέδιον εἰς τὴν βουλὴν, καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησίν του.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς βουλῆς καὶ τῆς γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν:

Αἱ μὲν ἀποδοχαὶ παρουσίας τῶν ἀρχαίων τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος στρατιωτῶν, οἵτινες ὑπηρετοῦσιν ἤδη, ἢ θέλουσι καταταχθῆ εἰς τὴν ὁροφυλακὴν, καὶ τῶν ἀνακατατεταγμένων στρατιωτῶν τοῦ εἰρημένου σώματος ὁρίζονται ὡς ἑφεξῆς: 1. Εἰς μισθὸν δραχ. 25 κατὰ μῆνα· καὶ 2. Εἰς ἀντίτιμον τῆς μερίδος τοῦ ἀλεύρου 16 λεπτὰ τὴν ἡμέραν.

Θεωροῦνται δὲ ἀνακατατεταγμένοι ὅσοι ὑπηρετοῦν ἤδη εἰς δευτέραν θητείαν, ἢ μέλλουν νὰ καταταχθῶσιν, ἐὰν ὑπηρέτησαν πρότερον 2 ἔτη εἰς τὰ διὰ τοῦ ἀπὸ 16 Φεβρουαρίου 1836 διατάγματος σχηματισθέντα τάγματα τῆς ἐθνοφυλακῆς, ἢ εἰς τὰ τάγματα τῆς ὁροφυλακῆς.

Ὁ Ἡμέτερος ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐνεργήσει τὸν παρόντα νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 4 Αὐγούστου 1848.

ΟΘΩΝ

Π. Γ. ΡΟΔΙΟΣ.

Διεταχθη δὲ παραχρῆμα ἡ ἐκτύπωσις καὶ διανομὴ αὐτοῦ πρὸς ταχίστην παραπομπὴν εἰς τὰ τμήματα.

Μετὰ ταῦτα ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ἀνωτάτου ὅρου κλάσεών τινων τοῦ Β'. τάγματος τοῦ Σωτῆρος μετὰ τῆς δικαιολογητικῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως, ἔχουσι δ' οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

«Συνοδεύουσα τὸ εἰς τὴν Βουλὴν ὑποβαλλόμενον Νομοσχέδιον, περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ἀνωτάτου ὅρου κλάσεών τινων τοῦ Β. Τάγματος τοῦ Σωτῆρος.

Κύριοι!

Ὁ παρὰ τοῦ ἀπὸ 20 Μαΐου 1833 Βασ. διατάγματος ὁριζόμενος ἀνώτατος ὅρος τῶν δυναμένων ν' ἀπονεμηθῶσιν ὑπὸ τῆς Α. Μ. σταυρῶν, χρυσῶν, ταξιαρχικῶν, καὶ ἀνωτέρων ταξιαρχικῶν τοῦ Β. Τάγματος τοῦ Σωτῆρος ὑπάρχει διὰ μὲν τοὺς χρυσοῦς εἰς 120, διὰ δὲ τοὺς ταξιαρχικοὺς εἰς 30 καὶ διὰ τὰς τῶν ἀνωτέρων ταξιαρχῶν εἰς 18.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν δύο ἐκ τῶν κλάσεων τούτων ἐξηντλήθη ἤδη, ὁ δὲ τῆς τῶν ἀνωτέρων ταξιαρχῶν προσεγγίζει καὶ αὐτὸς νὰ ἐξαντληθῇ καὶ ὡς ἐκ τούτου πολλάκις ἡ μὲν Α. Μ. εὑρέθη εἰς τὴν δυσάρεστον θέσιν τοῦ νὰ μὴ δυνηθῇ ν' ἀνταμείψῃ ὑπηρεσίας καὶ ἐκδουλεύσεις, προσενεχθείσας εἰς τὸν θρόνον καὶ εἰς τὴν πατρίδα, οἱ δ' ἔχοντες δικαίωμα εἰς τοιοῦτον δεῖγμα Βασιλικῆς εὐμενείας, ἔμειναν ἱστερημένοι αὐτοῦ.

Πρὸς ἀποφυγὴν ὄθεν τοιούτου ἀτοπήματος, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ὑποβάλω, Κύριοι, Νομοσχέδιον δυνάμει τοῦ ὁποίου ὁ μὲν ἀνώτατος ὅρος τῶν ἱπποτῶν τοῦ χρυσοῦ Σταυροῦ προσδιορίζεται εἰς 240, ὁ δὲ τῶν ταξιαρχῶν εἰς 70, καὶ ὁ τῶν ἀνωτέρων ταξιαρχῶν εἰς 30.

Εὐελπίζομαι ὅτι τὰ Βουλευτικὰ σώματα, ἀναγνωρίζοντα καὶ αὐτὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ἐπεκταθῇ ὁ παρὰ τοῦ μνησθέντος Β. Διατάγματος ὁριζόμενος ἀνώτατος ὅρος, ὅπως ἔχει ἐν τῷ ὑπο-

βαλλομένῳ ὑμῖν Νομοσχεδίῳ, θέλουν παραδεχθῆ τὴν πρότασιν μου ἐπιψηφίζοντα αὐτὸ, καὶ θέλουν παρέξει αὐτὰ τὰ μέσα τοῦ νὰ ἐκπληρωθῆται καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ὁ σκοπὸς τῆς συστάσεως τοῦ Β. Τάγματος τοῦ Σωτῆρος.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 7 Αὐγούστου 1848.

Ὁ ἐπιΒασιλ. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργός,

Κ. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΗ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῆ ὡς ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν ἀπὸ τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργόν, καὶ ὑποστηριχθῆ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπερασίσαμεν καὶ διατάσσομεν·

Ἄρθρ. 1. Προσδιορίζεται ὡς ἀνώτατος ὅρος ὁ μὲν τῶν Ἱπποτῶν τοῦ χρυσοῦ τοῦ σταυροῦ τοῦ Ἡμετέρου τάγματος τοῦ Σωτῆρος ἀριθμὸς, εἰς διακοσίους τεσσαράκοντα, ὁ δὲ τῶν Ταξιαρχῶν, εἰς ἑβδομήκοντα, καὶ ὁ τῶν ἀνωτέρων Ταξιαρχῶν εἰς τριάκοντα.

Ἄρθρ. 2. Πᾶσα διάταξις τοῦ περὶ συστάσεως τοῦ τάγματος τοῦ Σωτῆρος Ἡμετέρου Β. Διατάγματος τὴν 30 Μαΐου ἀντικαίνουσα εἰς τὸν παρόντα Νόμων ἀκυροῦται.

Ἄρθρ. 3. Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸν ἀνατιθέμεθα τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Αὐγούστου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Κ. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ.»

Εἶτα δὲ ἀνέγνω καὶ τὰς παρὰ τῆς βουλῆς αἰτηθείσας πληροφορίας περὶ τοῦ προξενικοῦ ὑπαλλήλου Κωνσταντινουπόλεως Κ. Ἀργυροπούλου ἐχούσας οὕτω.

«*Πληροφορίαι τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν πρὸς τὴν Βουλήν.*

Περὶ τοῦ χρέους τοῦ Κ. Ἀργυροπούλου.

Ὁ Κύριος Ἀργυρόπουλος ἤρχισε νὰ λαμβάνῃ προκαταβολὰς ἀπὸ τὸ ταμεῖον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Πρεσβείας ἀπὸ τοῦ ἔτους 1847.

Κατὰ τὸ 1830 τὸ πρὸς τὸ ταμεῖον χρέος του τοῦτο ἀνέβαινεν εἰς δραχμὰς 8852. Πρὸς ἀπόσβεσιν αὐτοῦ ἐξεπίπτοντο κατὰ μῆνα ἐκ τοῦ μισθοῦ του δραχ. 250. Τὸ χρέος του εἶχε καταβῆ ἐν ἔτει 1842 εἰς δραχ. 3278. Κατὰ τὸ ἔτος 1843 ἔλαβεν ἀπὸ τὸ ταμεῖον δραχ. 1253.50.

Κατὰ τὸ ἔτος 1843 ἔλαβε δραχ. 6,317:62.

Κατὰ τὸ ἔτος 1845 ἔλαβε δραχ. 3,000.

Τὸ ὅλον τῶν μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1845 ὀφειλομένων ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ ταμεῖον, ἀναβαίνει εἰς δραχ. 16,849:12, ἤτοι γρόσια 67,416:20 παράδες.

Ὁ Κύριος Ἀργυρόπουλος ἔλαβε καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1346 ἀπὸ τὸ αὐτὸ ταμεῖον δραχμὰς 3000· ἀλλ' αὐταὶ συνεψηφίσθησαν εὐθὺς ἐνταῦθα, διαταγῇ τοῦ Πρωθυπουργοῦ Κυρίου Κωλέττου μὲ τοὺς μισθοὺς, τοὺς ὁποίους εἶχε νὰ λαμβάνῃ ἐν Ἀθήναις ὁ Κύριος Ἀργυρόπουλος.

Τὸ ὁλικὸν λοιπὸν ποσὸν τὸ ὁποῖον ὁ ἀνώτερος οὗτος ὑπάλληλος ὀφείλει ἤδη εἰς τὸ δημόσιον, ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ ταμείου τῆς Πρεσβείας ὑπ' αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ληφθέντων, συμποσοῦται εἰς τὰς ἀνωτέρω σημειωθείσας δρ. 16,849:12 ἤτοι δεκαεξ χιλιάδας ὀκτακοσίας τεσσαράκοντα ἐννέα, καὶ δώδεκα λεπτά.

Ἐντεῦθα νομίζομεν ἀναγκαῖον νὰ προσθέσωμεν τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις. Ἐκ τῶν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν διαφόρων κατὰ καιροὺς ἀναφορῶν του, συνάγεται ὅτι ὁ Κ. Ἀργυρόπουλος εὑρέθη εἰς τὴν δυσαρεστον ἀνάγκην τοῦ νὰ λάβῃ τὰ χρήματα ταῦτα ἀπὸ τὸ Ταμεῖον, ἐξ ἑνὸς μὲν ὡς μὴ δυνάμενος νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἀνάγκας του μὲ τὴν τακτικὴν μισθοδοσίαν του, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὡς μὴ δυνάμενος νὰ εὕρῃ ἄλλους δανειστὰς, ἀφοῦ ἤδη εἶχε τὸ βάρος ἱκανοῦ ἰδιωτικοῦ χρέους. Ὅτι δὲν ἔλαβε τὰ χρήματα ταῦτα μυστικῶς, ἀλλὰ τὸ ἐδήλωσεν εἰς τὴν Βασιλικὴν Κυβέρνησιν, ἐκθέσας εἰς τοὺς κατὰ καιροὺς Ὑπουργοὺς τὴν δεινότητα τῆς οἰκιακῆς του στάσεως, ὡς ἐκ τοῦ ἀναπαρκοῦς τῆς μισθοδοσίας του. Ὁ Κ. Ἀργυρόπουλος ἠναγκάζετο ἐκ τῶν 1000 κατὰ μῆνα δραχμῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἀποσύγκειτο τὸ πρῶτον ὁ μισθός του, νὰ πληρώνῃ 250 πρὸς ἀπόσβεσιν τοῦ πρὸς τὸ Ταμεῖον χρέους του. Ὁπόταν δ' ἀκολούθως ἐξεδόθη ὁ Νόμος τῆς ἐπὶ τῶν μισθῶν κρατήσεως, ὁ Κ. Ἀργυρόπουλος ἀφαιρουμένων τῶν 250 δραχ. ὡς εἴρηται, καὶ τοῦ ποσοστοῦ τῆς κρατήσεως, κατώρθωσε νὰ λαμβάνῃ μόνον 600 κατὰ μῆνα δραχμὰς, καὶ τοῦτο μέχρι τοῦ Μαΐου 1844.

Εἰς τὴν ἐποχὴν ταύτην προσετέθησαν εἰς τὸν ἐτήσιον μισθόν του δραχ. 7000. Προστιθεμένων τῶν προτέρων 12,000, φαίνεται ὅτι ἐλάμβανεν ἔκτοτε ἐτήσιον μισθὸν ἐκ δραχ. 19,000.

Ἀλλ' ἐκπιπτομένων 250 τὸν μῆνα, ἤτοι 3000 κατ' ἔτος διὰ τὴν ἀπόσβεσιν τοῦ πρὸς τὸ Ταμεῖον χρέους, καὶ 2,850 διὰ τὴν κανονικὴν κράτησιν ἐπὶ τοῦ ὅλου μισθοῦ, ἔμεινε πραγματικὸν ποσὸν εἰς χεῖρας τοῦ Κυρίου Ἀργυροπούλου δραχμαὶ 13,150, μειουμένων καὶ αὐτῶν ἕνεκα τῶν διὰ τὸ χαρτόσημον κατὰ μῆνα κρατουμένων· πραγματικῶς δὲν ἐξεκαθαρίζοντο εἰς χεῖρας του εἰμὴ 1,090 κατὰ μῆνα δραχ. Μὲ αὐτὸ καὶ μόνον τὸ ποσὸν ἔπρεπε νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του, εἰς πληρωμὰς τόκων τῶν χρεῶν του καὶ εἰς ἐξόφλησιν αὐτῶν.

Ὅσον καὶ ἂν οἱ ἐξωτερικοὶ ὑπάλληλοι τοῦ Βασιλείου δὲν συναρίζωνται τοὺς συναδελφούς των ὑπαλλήλους πλουσιωτέρων ἐπικρατειῶν, οὔτ' ἐφαντάσθησαν ποτὲ νὰ μιμηθῶσιν αὐτούς, οὐχ ἧττον ὅμως, εἶναι ἐπάναγκες νὰ διατηρῶσιν εὐσχημοσύνην ὡς πρὸς τὴν θέσιν των εἰς ξένον τόπον. Μάλιστα ὁπόταν εὑρίσκωνται ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ὑπηρεσίας, ὡς ἦτον ὁ Κ. Ἀργυρόπουλος ἑπτὰ περίπου ἔτη. Ὅσον καὶ ἂν δὲν ἔχουν οἱ Ἑλληνικοὶ ὑπάλληλοι παράστασιν, εἶναι ὅμως πολλὰ ἔξοδα ἀναπόφευκτα εἰς ὅλους, καὶ κυρίως εἰς τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν Πρεσβειῶν.

Παρατηρῶ ἐπὶ τέλους, ὅτι ἀπό τινων ἐτῶν καὶ τὰ ἐνοίκια καὶ ὁ λοιπὸς βίος ἔγεινε κατὰ τὸ διπλοῦν σχεδὸν παρὰ πρότερον ἀκριβώτερος. Μόνον διὰ τὸ ἐνοίκιον τῆς οἰκίας του ἐπλήρωνε 4,000 δραχ. κατ' ἔτος ὁ Κ. Ἀργυρόπουλος.»

Ἐπὶ τούτοις δὲ παρετήρησέ τις, ὅτι κατὰ τὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησιν τῆς βουλῆς δὲν προέκειτο ἁπλῶς περὶ τοιούτων πληροφοριῶν οὐδ' ἐζητήθη παρὰ τοῦ ὑπουργείου ἐπειεικής τις ὑπεράσπισις τοῦ Κ. Ἀργυροπούλου, ἀλλ' ἀπῃτήθη νὰ γνωσθῇ ἡ κατάστασις τοῦ ἑλληνικοῦ προξενείου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ διὰ τοῦτο νομίζει ἀναγκαῖον νὰ καθυποβληθῶσιν εἰς τὴν βουλὴν ὅλα τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα τὰ ἀφορῶντα τὴν διαχείρισιν τῶν προξενικῶν δικαιωμάτων τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος προξενείου, ἵνα λάβῃ ταύτης γνῶσιν ἡ βουλή, ἐπειδὴ ὑπάρχει, ὡς ἐν παραδείγματι, κονδύλιον 15,000 δραχμῶν, καθιερωμένον εἰς διανομὴν ἐλεῶν, καὶ ἄλλα παρόμοια.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργός, ὅτι οὐδεμίαν ὑπεράσπισιν προέθετο νὰ κάμῃ, ἀλλ' ἐκ τῆς ἀποφάσεως τῆς βουλῆς ἐνόμισεν ὅτι ἐζητήθησαν πληροφορίαι παρὰ τοῦ ὑπουργείου περὶ τῶν χρημάτων, τὰ ὁποῖα ἔλαβεν ὁ κύριος Ἀργυρόπουλος, καὶ ταύτας μετὰ τῶν προσηκουσῶν ἀναπτύξεων καθυπέβαλεν εἰς τὴν βουλήν.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ὁ ἀρχικὸς σκοπὸς τῆς βουλῆς ἦτο νὰ γνωσθῇ ποῖον εἶναι τὸ ἔλλειμμα τοῦ προξενείου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ποία ἡ διαχείρισις τῶν εἰσπραχθέντων παρ' αὐτοῦ, ἐκ δὲ τῶν δοθεισῶν πληροφοριῶν δὲν δύναται νὰ λάβῃ τις ἰδέαν περὶ τοῦ γενικοῦ ἐλλείμματος.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἡ τελευταία ἀπόφασις τῆς βουλῆς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου περιωρίσθη εἰς τὰς περὶ τοῦ Κ. Ἀργυροπούλου πληροφορίας, καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ἀπόφασιν καθυπέβαλεν ὁ ὑπουργὸς τὰς πληροφορίας. Ἀλλ' ἂν αὗται δὲν θεωρῶνται παρά τινων ἀποχρῶσαι, καὶ κρίνηται ἀναγκαῖον νὰ παρουσιασθῶσι καὶ ἄλλα ἔγγραφα, τοῦτο δύναται νὰ συζητηθῇ καὶ ἀποφασισθῇ, ὅταν ἡ βουλὴ ἐπιληφθῇ τῆς συζητήσεως τῶν πληροφοριῶν τούτων. Διὰ τοῦτο ἤδη μὲν πρέπει νὰ τυπωθῶσι καὶ νὰ διανεμηθῶσιν αἱ πληροφορίαι αὗται, κατὰ δὲ τὴν συζήτησιν αὐτῶν θέλει δηλωθῇ, ἂν ἦναι ἀνάγκη ἄλλων ἐγγράφων καὶ τίνων.

Οὕτω λοιπὸν διετάχθη μὲν ἡ ἐκτύπωσις τῶν ζητθεισῶν πληροφοριῶν, ἀρίθη δ' εἰς τὸ προεδρεῖον ὁ προσδιορισμὸς τῆς πρὸς συζήτησιν αὐτῶν ἡμέρας.

Μετὰ τοῦτο ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς ἀνέγνω τὴν ἔκθεσιν αὐτῆς ἔχουσαν οὕτως·

« ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Διελθοῦσα ἡ ἐπιτροπή σας τὰς ἀκολούθους ἀναφορὰς διαφόρων πολιτῶν, γνωμοδοτεῖ.

Αἱ ὑπ' ἀριθ. 85, 89, 90, 95, 98, 99, 100, 101, 102 καὶ 103 νὰ διευθυνθῶσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, τὸ ὁποῖον, ἀφοῦ ἐκτιμήσῃ τὸ δίκαιον τῶν ἀξιώσεων αὐτῶν, νὰ λάβῃ πρόνοιαν ἀνάλογον περὶ ἑνὸς ἑκάστου, καὶ καθ' ὅσον ἐπιτρέπουσι τὰ μέσα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 86 ἀναφορᾶς ὀκτὼ μοναχῶν ἐξ Ἄνδρου γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ αὕτη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, διὰ νὰ φροντίσῃ τὴν ἀποκατάστασίν των εἰς τὰς διατηρουμένας ἐντὸς τοῦ Κράτους μονάς.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 87 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 88 ἀναφορὰ τοῦ κληρικοῦ Νεοφύτου Σκουλουδάκη νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν,

καὶ νὰ συστηθῇ εἰς αὐτὸ ὅπως λάβῃ τὴν δέουσαν περὶ αὐτοῦ πρόνοιαν, ἀνταποκρινομένην εἰς τὰς θυσίας του, καὶ θεραπεύουσαν τὸ βάρος τῆς ὀγδοηκοντατετοῦς ἡλικίας του.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **91** ἀναφορᾶς νὰ διευθυνθῇ αὕτη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ ἐὰν ἀληθῶς ἔχωσι τὰ ἀναφερόμενά της, νὰ ἐπιφέρῃ τὴν δέουσαν θεραπείαν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **92** ἀναφορᾶς, νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ ἐὰν τὰ ἀναφερόμενα ἔχωσιν ἀληθείας, νὰ φροντίσῃ τὴν ἐξόρλησίν των κατὰ τὸ δίκαιον.

Ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. **93** καὶ **104** ἀναφορῶν, νὰ διευθυνθῶσιν αὗται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, τὸ ὁποῖον ὀφείλει νὰ ἐξετάσῃ περὶ τῶν ἀναφερομένων, καὶ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀνήκουσαν θεραπείαν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **94** ἀναφορᾶς τοῦ Ν. Σάββα, νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν μὲ τὴν σύστασιν τοῦ νὰ λάβῃ πρόνοιαν περὶ αὐτοῦ, ἐὰν αἱ ἀναφερόμεναι ἐκδουλεύσεις του πρὸς τὴν πατρίδα ἔχωνται ἀληθείας.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **96** τοῦ Γεωργίου Παλαιοπούλου, νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **97** τοῦ Βουλευτοῦ Δ. Βιρβίλη, νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ συστηθῇ ἡ περιστολὴ πάσης ἐνδεχομένης καταχρήσεως τῆς δημοσίου περιουσίας, νὰ δώσῃ δὲ καὶ πληροφορίας εἰς τὴν Βουλὴν περὶ αὐτοῦ τοῦ ἀντικειμένου.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **105** ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Ἀγρινίου γνωμοδοτεῖ, ἵνα διευθυνομένης αὐτῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, προκαλεσθῇ ἡ δέουσα προσοχὴ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς ἀναφερομένης καταχρήσεως τοῦ δημοσίου πλούτου, ἂν τοιαύτη παρεισέρρυσε, καὶ δώσῃ οὗτος πρὸς τὴν Βουλὴν τὰς περὶ τούτου ἀπαιτουμένας πληροφορίας.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **106** ἀναφορᾶς, νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὰ ἀναφερόμενα κατὰ τὸ δίκαιον.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **107** τῶν κατοίκων Ἀγρινίου, νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ περαιτέρω συμφώνως μὲ τοὺς καθεστῶτας Νόμους.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **109** ἀναφορᾶς, νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν διὰ νὰ ἐξετάσῃ περὶ τῶν ἀναφερομένων ἂν ἔχωνται ἀληθείας, καὶ ἐνεργήσῃ τὰ παραιτέρω.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **100** ἀναφορᾶς, νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **110** ἀναφορᾶς, νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ ἀναφερόμενα.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **111**, ἀναφορᾶς τῆς Ζωῆς χήρας τοῦ Ἀντισυνταγματάρχου Τζουρᾶ, γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, ὅπως λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν τὰς μεγάλας πρὸς τὴν Πατρίδα ἐκδουλεύσεις τοῦ ἀνδρὸς τούτου, καὶ τὴν ἀθλίαν κατάστασιν, εἰς ἣν ἀφῆκε τὴν δυστυχῆ οἰκογένειάν του, περιθάλψῃ αὐτὴν μὲ ἀνάλογον σύνταξιν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **112** ἀναφορᾶς τοῦ Νικολάου Γ. Καζαδίκα, νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν διὰ νὰ ἐξετάσῃ περὶ τῶν ἀναφερομένων, καὶ ἐὰν ἔχωνται ἀληθείας, νομίζει δίκαιον ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν δέουσαν θεραπείαν, ὅπως ἐδόθη καὶ εἰς ἄλλας τοιαύτης φύσεως ὑποθέσεις.

Ἀθήνησι τῇ **24** Ἰουλίου **1848**.

Ὁ Εἰσηγητὴς Ἐμ. Ἀντίπας

Ἐπὶ δὲ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου ἀνήγγειλάν τινα τῶν τμημάτων ὅτι ἐξελέξαντο εἰσηγητὰς ἐπὶ μὲν τοῦ περὶ ταχυδρομικῆς συμβάσεως νομοσχεδίου, τὸ Α. τὸν Κ. Ῥιζόπουλον, τὸ Β. τὸν Α. Νάκον, τὸ Ε. τὸν Μ. Βαλέττταν, καὶ τὸ Ζ. τὸν Ι. Τασσαῖον. Ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου τὸ Β. τὸν Κ. Μανέτταν, τὸ Γ. τὸν Κ. Ἀντωνόπουλον, τὸ Ε. τὸν Ῥ. Παλαμήδην, τὸ Ζ. τὸν Λεμονῆν. Ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ ἀγορᾶς πολεμεφοδίων τὸ Γ. τὸν Μ. Σισίνην, τὸ Ε. τὸν Τζαλαικώσταν, τὸ Ζ. τὸν Πουλιάσην. Ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ συστάσεως ἐπικουρικοῦ σώματος τῆς χωροφυλακῆς τὸ Γ. τὸν Γ. Πετιμεζᾶν, τὸ Ε. τὸν Τζαλαικώσταν, τὰ δὲ λοιπὰ οὐ συνῆλθον.

Ἐρωτηθεῖσα δ' ἡ Βουλὴ ἂν θέλῃ νὰ προτιθέσῃ εἰς τὰς εἰσηγητικὰς ἐπιτροπὰς τὰ παρὰ τοῦ κανονισμοῦ ἐπιτρεπόμενα τέσσαρα μέλη, καὶ ἀποφηναμένη ἀπορητικῶς προέβη εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ συμπληρωματικῆς πιστώσεως **14,500** δραχμῶν τοῦ ὑπουργείου τῆς δικαιοσύνης νομοσχεδίου.

Γενομένης δ' ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Δευκάθα καὶ Μ. Καΐρη συνήχθη κατὰ τὸ ὠδὲ προτυπωμένον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ διὰ ψήφων **69** πρὸς μίαν.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν.

Ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ συμπληρωματικῆς πιστώσεως τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης νομοσχεδίου ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	
Κλεομ. Οἰκονόμου	Ν.
Γεώργιος Λογιωτατίδης	Ν.
Δ. Δεληγεώργης	Ν.
Π. Τσιμπουράκης	
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.
Στ. Γρίβας	Ν.
Ἰωάννης Πετμέζης	Ν.
Μ. Καΐρης	Ν.
Δ. Κονδύλης	
Ἀντώνιος Καμπάνης	Ν.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	
Ν. Ἰατρὸς	
Ἀν. Μακρυποκάμισος	
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.
Κων. Βρυζάκης	Ν.
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.
Κ. Τσαβέλλας	
Σ. Στράτος	
Π. Ῥάγκος	Ν.
Λουκᾶς Π. Νάκος	
Α. Γεωργαντᾶς	Ν.
Πέτρος Τσανετάκης	Ν.
Γεώργ. Κονδύλης	Ν.
Κων. Φασίτσας	
Ἐλευθ. Καλογερᾶς	Ν.
Γεώρ. Ἰω. Βατίσας	
Α. Γουζούασης	Ν.
Γεώργ. Κ. Βιλῆς	
Ἰω. Α. Χατσόπουλος	
Γεώρ. Ι. Γιολδάσης	
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.
Μιχ. Σισίνης	Ν.
Γρηγόρ. Χατσηγιάννος	Ν.
Γεώργ. Μῆτσος	
Ι. Κλίμακας	Ν.
Ἀναγν. Δημητρίου	Ν.
Πέτρος Α. Ζάνος	
Μιχ. Ν. Βαλέττας	Ν.
Χρ. Ν. Δεμάθας	Ν.
Ἡλ. Παππαδαῖος	
Γ. Πετμεζᾶς	Ν.
Νικόλ. Ἀνδρικόπουλος	Ν.
Βασ. Πετμεζᾶς	
Ἰω. Ζάρκος	Ν.
Γ. Ν. Κορφιωτάκης	
Ἀθ. Δαυλόπουλος	
Στ. Νικολαΐδης	
Βελισάρ. Νικολαΐδης	Ν.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	
Π. Δεληγιάννης	
Δ. Ν. Μπούκουρας	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Ζαφείριος Δεπάστας	
Ἐμμ. Ἀντίπας	Ν.
Α. Νοταρᾶς.	
Εὐ. Οἰκονομόπουλος	
Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος	
Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	Ν.
Ἰω. Ζαφειρόπουλος	Ν.
Μ. Πρωτοπαππᾶς	Ν.
Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν.
Παρασκ. Ματάλας	Ν.
Ἠλίας Γιατράκος	
Λουκᾶς Στέφανος	
Εὐστ. Σπυρίδωνος	Ν.

Ῥ. Παλαμίδης	Ν.
Θεόδ. Μ. Πετρινὸς	Ν.
Κωνσταντ. Μανέτας	Ν.
Ἀλ. Ἀλιξανδρόπουλος	Ν.
Μελέτης Χ. Μελέτη	
Νικόλ. Τσαλακώστας	Ν.
Δ. Σακελλαριάδης	Ν.
Νικόλαος Μπούντουνας	Ν.
Π. Παππατσώνης	Ν.
Ἰω. Παππατσώνης	
Π. Δαρειώτης	
Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.
Στρ. Δεληγιαννάκης	Ν.
Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Παῦλος Δεντούδης	Ν.
Χρύσανθος Σουμαρίπας	
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Κ. Βεΐκος	
Μ. Ἰατρὸς	Ν.
Δ. Βιρβίλης	
Γεώργιος Μπάνης	Ν.
Πέτρος Μαυρομιχάλης	Ν.
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.
Ν. Μοσχούλας	
Γεώρ. Π. Ζαρειφόπουλος	
Α. Κανελόπουλος	
Κωνστ. Δ. Σχινᾶς	
Ἰωάννης Γκούρας	
Ἀναγν. Κεχαγιᾶς	Ν.
Σ. Δογοθετόπουλος	Ν.
Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Χριστόδουλ. Τσίνος	
Δ. Κουμανιώτης	
Θεόδ. Ι. Μέξης	Ν.
Ἐμμ. Λαζάρου Ὀρλόφ	Ν.
Γ. Μπάστας	Ν.
Κώνστας Δαρειώτης	Ν.
Στ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Ἰωάννης Περίδης	
Ἀνδρέας Μάμουκας	Ν.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστ. Μ. Παρίσσης	Ν.
Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ν.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	
Ἰω. Τομαρᾶς	
Ἀν. Παππατσώρης	
Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.
Γ. Παππαδημητρίου	Ο.
Γεώργ. Σ. Κριεζῆς	Ν.
Ἀνδ. Γ. Κουντουριώτης	
Δημ. Δ. Κουντουριώτης	
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	
Δ. Χατσίσκος	Ν.
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν.
Ἰωάννης Τασσαίος	Ν.
Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Ἰωάν. Οἰκονόμου.	

Ἀνεγνώσθη τὸ 1 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα οὕτως·

« Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ τῶν τμημάτων λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ νομοσχέδιον τοῦ ὑπουργείου τῆς δικαιοσύνης περὶ προσθήκης 14,500 δραχμῶν, ἀφορώσης τὸν διορισμὸν ὀκτὼ ἐφετῶν κατὰ τὰ δύο ἐφετεῖα τοῦ Κράτους, δὲν ἐδίστασε ν' ἀναγνωρίσῃ τὸν λόγον τῆς ἀνάγκης αὐτοῦ.

Ἡ αὔξησις τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐφετείων, σκοπὸν κύριον ἔχουσα τὴν εἰς τμήματα διαίρεσιν τῶν ἐφετείων μας θέλει συν-

τελέσει τὰ μέγιστα νὰ καταστήσῃ ἐνήμερον τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἐφετείων, καὶ νὰ παύσῃ πλέον αὐτὴ ἡ ἀσυμβίβαστος μὲ τὰ συμφέροντα τοῦ πολίτου πλῆθος τῶν ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων.

Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ τῶν τμημάτων, ὄργανον οὖσα τῆς βουλῆς, ἐπικαλεῖται τὴν περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ἐγνωσμένην αὐστηρότητα τοῦ ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης, καὶ εὔχεται ἡ προσθήκη ἐφετῶν νὰ καταστήσῃ πραγματικῶς ἐφικτὴν τὴν εἰς τμήματα διαίρεσιν τῶν ἐφετείων τοῦ Κράτους.

Γνωμοδοτεῖ ἔπομένως τὴν πλήρη παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον καὶ συνίστᾷ εἰς τὴν βουλὴν ὡς ἓν τῶν μάλα γε κατεπειγόντων.»

Ἐπὶ ταύτης παρετήρησέ τις ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ συνίστησιν εἰς τὸν ὑπουργὸν τὴν εἰς τμήματα διαίρεσιν τῶν ἐφετείων, καὶ εὔχεται νὰ καταστῇ αὕτη πραγματικῶς ἐφικτή, ἐνῷ καθίσταται τοιαύτη εὐθὺς μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ παρόντος νόμου, προστιθεμένου τοῦ πρὸς τοῦτο ἀναγκαίου ἀριθμοῦ τῶν ἐφετῶν. Ἴσως λοιπὸν ἡ ἐπιτροπὴ ἤθελε νὰ συστήσῃ εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ κάμῃ ἐκλογὴν εὔστοχον τοῦ προσωπικοῦ τῶν διορισθησομένων ἐφετῶν. Καὶ τοιαύτην σύστασιν πρέπει νὰ κάμῃ ἡ βουλή.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς ὅτι εὐχαρίστως τὴν τοιαύτην δέχεται σύστασιν, καθότι συμφωνεῖ καὶ αὐτὸς ὅτι εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος δικαστικῶν ὑπαλλήλων πρέπει νὰ ληφθῶσι πρόσωπα ἠθικῶς καὶ ἐπιστημονικῶς μεμορφωμένα, κατάλληλα εἰς τὸ νὰ προαγάγωσι τὴν ὑπηρεσίαν, καὶ ἐλπίζει ὅτι θέλει ἀνταποκριθῇ πρὸς τὴν τοιαύτην σύστασιν τῆς βουλῆς.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι θεωρεῖ ἔργον εἰλικρινείας νὰ φέρῃ διασάφησίν τινα ἐπὶ τῆς ἐξηγήσεως τοῦ ὑπουργοῦ, τὴν ὁποίαν νομίζει μὴ ἀνταποκρινομένην εἰς τὸ φρόνημα τῆς βουλῆς. Αὕτη σέβεται μὲν ἀποχρώντως τὴν ἐπιστήμην, ἀλλὰ συγχρόνως σέβεται καὶ ἀπαιτεῖ νὰ ἐκτιμᾷ ἡ Κυβέρνησις δεόντως καὶ τοὺς ἀγῶνας τῶν πολυχρονίως ὑπηρετησάντων Ἑλλήνων, καὶ δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ ὑποσκελίζωνται οὗτοι λόγῳ τῶν τὰς ἐπιστημονικὰς γνώσεις νεωστὶ ἀπολελαυκότων. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ νομίσῃ ὁ ὑπουργὸς ὅτι ἡ βουλὴ ἔχει ἄλλην παρὰ ταύτην ἰδέαν ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τοῦ προσωπικοῦ. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἔχει πρὸς τοῦτο πλήρες καὶ ἀνεξάρτητον δικαίωμα, ἀλλ' ἡ σύστασις τῆς βουλῆς εἶναι ὅτι ὁ ὑπουργὸς δὲν πρέπει ν' ἀκολουθήσῃ ὁδὸν ἄριστον καὶ μονομερῆ, προτιμῶν τοὺς καθαρῶς τὴν ἐπιστήμην ἐπαγγελλομένους τῶν ἐν τῇ πράξει καὶ τῇ

πείρᾳ γεγηρακότων, ἀλλὰ παραλαμβάνων καὶ τοὺς δευτέρους εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ὡς οὐχ ἧττον ὠφελίμους καὶ χρησίμους εἰς αὐτήν.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι εἰπὼν ὅτι πρόσωπα ἠθικῶς καὶ ἐπιστημονικῶς μεμορφωμένα δύνανται νὰ συμπράξωσιν εἰς πρόοδον καὶ τελειοποίησιν τῆς ὑπηρεσίας δὲν ἐνόησεν ὅτι ταῦτα πρέπει νὰ ἔχωσι γνῶσιν ξηρὰν τῆς ἐπιστήμης καὶ πάσης ἐφαρμογῆς καὶ ἐμπειρίας ἄμικτον, ἀλλ' ἐννοεῖ πάντοτε τὴν ἐπιστήμην μετὰ τῆς πείρας συνδεδεμένην, καὶ ἄνδρας ἐπιστήμονας καὶ πεῖραν καὶ εὐσυνειδησίαν ἔχοντας, καὶ γινώσκοντας νὰ ἐφαρμώσωσι τὸ πνεῦμα καὶ τὸν νοῦν τοῦ νόμου καὶ οὐχὶ μόνον νὰ ἐννοῶσι τὸ ξηρὸν αὐτοῦ γράμμα.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι ἀνάκαι τὸ προκείμενον ζήτημα εἶναι ὅλως διοικητικόν, καὶ ἀνήκει εἰς τὸ ὑπουργεῖον καθ' ὁλοκληρίαν ἡ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ὑπηρεσίας του ἐκλογή, ἐπειδὴ ὅμως πρόκειται νὰ γείνῃ σύστασις ἐκ μέρους τῆς βουλῆς, δὲν θεωρεῖ ἄσκοπον νὰ κάμῃ καὶ αὐτὸς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ὀλίγας παρατηρήσεις. Δὲν ἤθελε μάλιστα λάβει τὸν λόγον ἂν δὲν ὑπέθετεν ἔκ τινων ἐκφράσεων τοῦ ὑπουργοῦ ὅτι σκοπὸς αὐτοῦ εἶναι νὰ διορισθῶσιν εἰς τὰς ἤδη ἀνοιγομένας θέσεις πρόσωπά τινα ἐκ τῆς δυτικῆς Εὐρώπης ἐρχόμενα, τῶν ὁποίων τινὰ μὲν πραγματικῶς ἐσπούδασαν, ἄλλα δὲ μόνον τὰ διπλώματα κατώρθωσαν διὰ χρημάτων νὰ λάβωσι· δὲν ἐναντιοῦται εἰς τὴν γνώμην ὅτι εἰς τὰ δικαστήρια πρέπει νὰ διορίζωνται νομομαθεῖς, ἀλλὰ νομίζει ὅτι εἰς τοὺς διορισμοὺς τούτους δὲν πρέπει νὰ προσβάλλωνται κεκτημένα δικαιώματα, καὶ νὰ ὑποσκελίζωνται οἱ ἀρχαιότητα καὶ ἐμπειρίαν πολυχρόνιον ἔχοντες, προτιμωμένων τῶν μόλις χθὲς τὰς πανεπιστημονικὰς ἕδρας καταλιπόντων· διότι διαρκοῦντος τοῦ αἱματηροῦ ἡμῶν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος πολλοὶ ὑπηρέτησαν ἑκατοτε τὴν πατρίδα ὡς εἰρηνοδίκαι καὶ δικασταί, καὶ τὸν πλεῖστον χρόνον διήγαγον λιμώττοντες. Δὲν πρέπει λοιπὸν ἤδη ἐπὶ ἁπλῷ λόγῳ νομομαθείας νὰ παραμεληθῶσιν οἱ πρακτικοὶ οὗτοι ἄνδρες, οἵτινες καθ' ὅλην αὐτῶν τὴν ὑπηρεσίαν ἔδειξαν ἱκανὰ δείγματα πραγματικῆς ὠφελείας. Ἀπὸ τοῦ 1835 εἰσὶ συνεστημένα τὰ δικαστήρια ἔκ τε νομομαθῶν καὶ πρακτικῶν δικαστικῶν, τούτων οἱ δεύτεροι ἐφάνησαν πολλάκις ἱκανώτεροι, καὶ ἐξετέλεσαν πάντοτε τὰ ἔργα τῶν ἐπιμελέστερον καὶ ὠφελιμώτερον· ἔπειτα ἡ δικαστικὴ ὑπηρεσία εἶναι τοιαύτη, ὥστε εἰς ἕκαστον κλάδον αὐτῆς δύνανται εὐδοκίμως νὰ ὑπάρχωσιν οἱ πρακτικοὶ μετὰ τῶν νομομαθῶν, διότι ὑπάρχουσιν ἐν ἑκάστῳ κλάδῳ ὑπηρεσίαι, τὰς ὁποίας εὐστόχως οἱ πρακτικοὶ δικαστικοὶ δύνανται νὰ ἐκτελῶσι. Συνί-

στησι λοιπὸν εἰς τὸν ὑπουργὸν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ μένωσι παρημελημένοι οἱ πρακτικοὶ δικαστικοὶ ἔχοντες κεκτημένα δικαιώματα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, ἀλλὰ νὰ παραλαμβάνωνται καὶ οὗτοι μετὰ τῶν νομομαθῶν. Τὴν δὲ παρατήρησίν του ταύτην ἐλπίζει ὅτι συμμερίζεται καὶ ἡ βουλή.

Ἐπανέλαβεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς ὅτι οὐδ' αὐτὸς ἐννοεῖ τὴν σχολαστικὴν ἐπιστήμην, πάσης πείρας ἄμοιρον, ἀλλὰ τὴν μετ' αὐτῆς συνηνωμένην, ὥστε κατ' οὐσίαν εἶναι καὶ αὐτὸς σύμφωνος μετὰ τῶν προαγορευσάντων.

Μετὰ ταῦτα ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως μετὰ τῶν γενομένων παρατηρήσεων τὸ 1 ἄρθ. τοῦ νομοσχεδίου ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης πίστωσις δραχ. 14,500, λογισθησομένων τῶν μὲν δραχ. 14,200 εἰς τὸ κεφάλ. Γ'. ἄρθρ. 1, τῶν δὲ δραχ. 300 ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου τοῦ κατὰ τὸ 1848 προϋπολογισμοῦ αὐτοῦ. »

Γενομένου δὲ δεκτοῦ καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ ῥηθέντος νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Μοναχηρειώτου καὶ Ι. Κριεζῆ, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον, σχεδὸν ὁμοιον τῷ προηγηθέντι ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη διὰ ψήφων 71 πρὸς μίαν τὸ σύνολον τοῦ ῥηθέντος νομοσχεδίου ἔχοντος οὕτως·

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1, Ἐπιτρέπεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης πίστωσις δραχ. 14,500, λογισθησομένων τῶν μὲν δραχ. 14,200 εἰς τὸ κεφάλ. Γ'. ἄρθρ. 1, τῶν δὲ δραχ. 300 ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου τοῦ κατὰ τὸ 1848 προϋπολογισμοῦ αὐτοῦ.

Οἱ Ἡμέτεροι ὑπουργοὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Οἰκονομικῶν θέλουν δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον. »

Μετὰ τοῦτο ἐπελήφθη τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ δοτοληψίας μεταξὺ Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης νομοσχεδίου.

Γενομένης δ' ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Μανέτα καὶ Δανηλοπούλου συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παρὰ ψηφει διὰ ψήφων 69.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ ληψοδοσίας τῆς κυβερνήσεως μετὰ τῆς τραπέζης νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός		Γρηγόριος Χατσηγιάννος	Ν.
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ν.	Γεώργιος Μῆτσος	
Γεώργιος Λογιωτατίδης	Ν.	Ἰωάννης Κλίμακας	Ν.
Α. Δεληγεώργης	Ν.	Ἀναγ. Δημητρίου	Ν.
Π. Τσιμπουράκης		Πέτρος Α. Ζάννος	Ν.
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.	Μιχαὴλ Βαλέττας	Ν.
Σταῦρος Γρίβας	Ν.	Χριστόδ. Ν. Δεμάθας	Ν.
Ἰωάννης Πετμεζῆς	Ν.	Ἠλίας Παπαδαῖος	
Μιχ. Καΐρης	Ν.	Γεώργιος Πετμεζᾶς	
Δημήτριος Κονδύλης		Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	
Ἀντώνιος Καμπάνης	Ν.	Βασίλειος Πετμεζᾶς	
Ἀνδρέας Δανόπουλος		Ἰω. Ζάρκος	Ν.
Νικόλαος Ἰατρὸς		Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	
Ἀναγ. Μακρυπόκαμισος		Ἀθ. Δανηλόπουλος	Ν.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν.	Σταμάτιος Νικολαΐδης	
Κωνστ. Βρυζάκης	Ν.	Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν.
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Κ. Τζαβέλας		Πέτρος Δεληγιάννης	
Σ. Στράτος		Δημήτ. Ν. Μπούκουρας	
Π. Ῥάγκος	Ν.	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Λουκᾶς Π. Νάκος	Ν.	Ζαφ. Δεπάστας	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν.	Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	
Πέτρος Τσανετάκης	Ν.	Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Γεώργιος Κονδύλης		Εὐαγ. Οἰκονομόπουλος	
Κωνσταντῖνος Φασίτσας		Γ. Πανοπριφτόπουλος	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.	Ἐμμανουὴλ Χ. Τσοῦχλος	Ν.
Γεώργιος Ἰω. Βατίστας		Ἰωάννης Ζαφειρόπουλος	Ν.
Ἄγγελος Γουζιώτης		Ματθαῖος Πρωτοπαππᾶς	Ν.
Γεώργιος Κ. Βελῆς		Νικόλαος Κορφιωτάκης	Ν.
Ἰωάν. Α. Χατσόπουλος		Ἐμμαν. Μελετόπουλος	Ν.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης		Παρασκευᾶς Ματάλας	Ν.
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.	Ἠλίας Γιατράκος	
Μιχαὴλ Σισίνης		Λουκᾶς Στέφανος	

Εὐστ. Σπυρίδωνος	Ν.
Ῥήγας Παλαμίδης	
Θεόδωρος Μ. Πετρινός	Ν.
Κωνστ. Μανέτας	Ν.
Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος	Ν.
Μελέτης Χατσῆ Μελέτη	
Νικόλαος Τσαλακώστας	Ν.
Δ. Σκελλαριάδης	Ν.
Ν. Μπούτουνας	Ν.
Π. Παππατσώνης	Ν.
Ἰω. Παππατσώνης	
Π. Δαρειώτης	
Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.
Στρατῆς Δεληγιαννάκης	Ν.
Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Παῦλος Λεντούδης	Ν.
Χρύσανθος Σουμαρίπας	
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Κ. Βέϊκος	Ν.
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	Ν.
Δημήτριος Βιρβίλης	Ν.
Γεώργιος Μπάνης	Ν.
Πέτρος Μαυρομιχάλης	Ν.
Γεώρ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.
Ν. Μασχούλας	
Γεώρ. Π. Ζαρειρόπουλος	
Α. Κανελόπουλος	
Κωνσταντῖνος Δ. Σχινᾶς	
Ἰωάννης Γκοῦρας	
Ἀναγνώστης Κεχαγιᾶς	Ν.
Σπυρ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Χριστόδουλος Τσῖνος	
Δημήτριος Κουμανιώτης	
Θεόδωρος Ι. Μέξης	Ν.
Ἐμμ. Λαζάρου Ὀρλὸφ	Ν.
Γεώργιος Μπάστας	Ν.
Κώνστας Δαρειώτης	Ν.
Στ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κωνστ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Ἰωάννης Περίδης	
Ἀνδρέας Μάμουκας	Ν.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστράτιος Παρίσσης	Ν.
Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ν.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	
Ἰω. Τομαρᾶς	
Ἀν. Παππατσώρης	
Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.
Γεώργιος Σ. Κριεζῆς	Ν.
Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Ἀνδ. Γ. Κουντουριώτης	
Δημ. Α. Κουντουριώτης	
Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	Ν.
Δ. Χατσίσκος	Ν.
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν.
Ἰωάννης Τασσαῖος	Ν.
Μάρκος Βιτάλης	
Ἰωάννης Οἰκονόμου	

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 1 ἄρθρου αὐτοῦ, παρετήρησέ τις, ὅτι εἰς ὅλα τὰ συναλλάγματα πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἀμοιβαιότης. Πρόκειται νὰ δανεισθῇ ἤδη ἡ κυβέρνησις παρὰ τῆς τραπέζης ποσὸν μέχρι 500,000 δραχ., καὶ προτείνεται ἐν τῷ νομοσχεδίῳ τόκος 3 τοῖς 0/0, ἀλλ' ἡ κυβέρνησις εἰσήγαγεν ὑπὲρ τῆς τραπέζης, καὶ αἱ βουλαὶ ἐπεψήφισαν νομοσχέδιαν, δι' οὗ ἐπετράπη εἰς αὐτὴν νὰ ἐκδώσῃ 500,000 χαρτονομισμάτων, τὰ ὁποῖα δυνάμει τοῦ καταστατικοῦ της δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκδώσῃ. Ἀφοῦ λοιπὸν ἡ κυβέρνησις εἶναι ἐκείνη, ἥτις ἔδωκε τὴν ἀξίαν εἰς αὐτὰς τὰς 500,000 τῶν χαρτονομισμάτων, δίκαιον εἶναι, ὥστε δανειζομένη παρὰ τῆς τραπέζης νὰ μὴ πληρώνῃ εἰς αὐτὴν τόκον. Ἔπρεπε λοιπὸν νὰ συμφωνήσωσιν οἱ ὑπουργοὶ τὸ δάνειον ἀτόκως.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι ἡ βουλὴ ἓν τινι προγενεστέρῳ νόμῳ ἐπέτρεψεν εἰς τὴν κυβέρνησιν νὰ δανεισθῇ παρὰ τῆς τραπέζης ποσὸν μέχρι 500,000 δραχμῶν ἐπὶ τόκῳ 8 τοῖς 0/0 ἀπορεῖ λοιπὸν πῶς ἤδη, ἐνῷ ὁ τόκος εἶναι 3 τοῖς 0/0, γίνονται παρατηρήσεις. Ἔπειτα ἐνταῦθα δὲν πρόκειται περὶ δανείου τῆς κυβερνήσεως, ἀλλὰ περὶ δοσοληψίας αὐτῆς μετὰ τῆς τραπέζης, ὥστε δύναται ἡ κυβέρνησις καὶ νὰ λαμβάνῃ παρὰ τῆς τραπέζης καὶ νὰ δίδῃ εἰς αὐτὴν τὸ περίσσευμα τοῦ ταμείου.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ὅτι αἱ παρατηρήσεις του εἶναι συνεπεῖς πρὸς τὰς ἀποφάσεις τῆς βουλῆς, διότι αὕτη ὅτε ἐπεψήφισε τὸν νόμον τῆς δοσοληψίας τῶν 500,000 δραχμῶν πρὸς 8 τοῖς 0/0 δὲν εἶχε δώσει κανὲν δικαίωμα εἰς τὴν τράπεζαν· ἤδη ὅμως ἡ κυβέρνησις ἐχορήγησεν εἰς αὐτὴν τὸ δικαίωμα τῆς ἐκδόσεως 500 000 δραχμῶν τραπεζικῶν γραμματίων, πρέπει λοιπὸν νὰ λάβῃ ἐκ τούτου καὶ ἡ κυβέρνησις ὠφέλειάν τινα.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἡ τράπεζα ἐπιβαρύνεται ἐκ τῆς ὑπερτιμήσεως τῶν γραμματίων ἐξαργυρωθησομένων μετὰ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας, ὥστε πρέπει νὰ ἔχῃ ταύτην τὴν μικρὰν ὠφέλειαν παρὰ τῆς κυβερνήσεως.

Μετὰ ταῦτα ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ 1 ἄρθρον ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 1. Ἡ κυβέρνησις δύναται νὰ ἐλθῇ εἰς ληψοδοσίαν μετὰ τῆς ἐθνικῆς τραπέζης ἐπὶ ἀνοικτῷ λογαριασμῷ μέχρι τῆς ποσότητος δραχμῶν πεντακοσίων χιλιάδων μὲ ἀμοιβαῖον ἐτήσιον τόκον 3. τοῖς 0|0. »

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 2 ἄρθρου παρετήρησεν ὁ αὐτὸς ὅστις καὶ ἐπὶ τοῦ πρώτου πρῶτος παρατήρησιν καθυπέβαλεν, ὅτι εἶναι ἐναντίος εἰς τὸ νὰ ἐνεχυριασθῶσιν οἱ εἰς τὸ δημόσιον ἀνήκουσαι μετοχαὶ τῆς τραπέζης. Διότι καὶ ἄλλοτε τοιαύτης περιστάσεως παρουσιασθείσης παρὰ τοῦ προλαβόντος ὑπουργείου ὅλοι σχεδὸν ἐκηρύχθησαν ἐναντίοι. Ἐπειδὴ ἡ κυβέρνησις καταθέτουσα τὰς μετοχὰς ταύτας προέθετο νὰ ἐμψυχώσῃ τὴν τράπεζαν, διακινδυνεύουσα ἤδη αὐτὰς ἀντιπράττει πρὸς τὸν σκοπόν, χάριν τοῦ ὁποίου κατέθεσαν αὐτάς. Δὲν ἐξετάζει ἤδη ἂν εἰς τὴν τράπεζαν ἦναι διαφέρον ἢ ἀδιαφορὰν ν' ἀπαλλοτριωθῇ τῶν

μετοχῶν της ἡ κυβέρνησις, παρατηρεῖ μόνον ὅτι δὲν πρέπει νὰ διακινδυνευθῶσιν αἱ μετοχαὶ τοῦ δημοσίου, ἀλλὰ νὰ ὑποθηκευθῇ εἰς τὴν τραπέζαν ἄλλο τι κτῆμα δημόσιον. Ἄλλως δὲ ἂν ἤδη ἐνεχυριασθῶσιν αἱ ὑπόλοιποι μετοχαὶ θέλουσιν εἶσθαι ὅλαι ὡς ἐνέχυρον, καὶ θέλουσιν ὑπόκεισθαι εἰς ἀπαλλοτρίωσιν μᾶλλον ἢ ἧττον πιθανήν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι πᾶς τις θέλει συνομολογήσειι ὅτι ἂν τὰ βουλευτικὰ σώματα καὶ ἡ κυβέρνησις ἔλεγον εἰς τὴν τράπεζαν· « Δὸς εἰς ἡμᾶς χρήματα χωρὶς ἀσφαλείας, » ἡ τράπεζα βεβαίως δὲν ἤθελε δώσει, βλέπουσα ὅτι ὁ δανεισθησόμενος προλέγει πρὶν δανεισθῇ ὅτι δὲν ἔχει σκοπὸν νὰ πληρώσῃ. Ἀνάγκη λοιπὸν ἐξασφαλίσεώς τινος. Καὶ ἄλλο ὅμως κτῆμα, ἂν ἔθετεν εἰς ὑποθήκην, ἦτο τὸ ἴδιον· διότι καὶ τῶν ἐνεχυριασθησομένων μετοχῶν θέλει ἔχει ἡ κυβέρνησις ὅλας τὰς ἀπολαύσεις καὶ τὰς ὠφελείας. Οὐδεὶς δὲ φόβος ἀπαλλοτριώσεως αὐτῶν, διότι ὑπάρχει ἀνοικτὸς λογαριασμός, καὶ πολὺ δὲν κινδυνεύουσι.

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ 2 ἄρθρον καὶ τὰ τὸ μετ' αὐτὸ 3 ἔχοντα οὕτω·

« Ἄρθρον 2. Πρὸς ἀσφάλειαν τῆς τραπέζης θέλουν παραδοθῇ εἰς αὐτὴν ὡς ἐνέχυρον πεντακόσιαι μετοχαὶ τῆς τραπέζης ἐκ τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὸ δημόσιον.

Ἄρθρ. 3. Ὁ μετὰ τῆς τραπέζης ἀνοικτὸς λογαριασμὸς θέλει ἐξακολουθήσει μέχρι τῆς 4ης Ἀπριλίου 1849, ὅτε πρέπει νὰ κλεισῃ ὁριστικῶς διὰ τῆς ἀποδόσεως τοῦ ὀφειλομένου ποσοῦ. »

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 4 ἄρθρου, παρετήρησέ τις, ὅτι θεωρεῖ ἀναγκαίαν τροπολογίαν τινὰ περιστρεφομένην εἰς τὴν μεταβολὴν τῶν λέξεων « ἔχει τὸ δικαίωμα » εἰς τὴν « ὑποχρεοῦται ». Διότι διὰ τῆς ἐκφράσεως ταύτης ἡ κυβέρνησις θέλει εἶσθαι ὑποχρεωμένη ν' ἀνακτήσῃ, ὅπως δυνηθῇ, ἐντὸς τοῦ ἔτους τὰς συμψηφισθείσας μετοχάς, ἐνῷ, ἂν εἴπωμεν, ὅτι « ἔχει τὸ δικαίωμα » δύναται αὐτὴ νὰ παραμελήσῃ τὸ δικαίωμά της τοῦτο· Ἐπειδὴ δὲ εἶναι συμφέρον μέγιστον νὰ τηρῇ εἰς τὴν τράπεζαν ἡ κυβέρνησις τὰς μετοχάς αὐτῆς ἀπαραμειώτους διὰ δύο ἰσχυροὺς λόγους, α) διὰ νὰ ἐνεργῇ ἡ τράπεζα τὰς ἐπιχειρήσεις της ἀφόβως, ὡς ἔχουσα τὴν κυβέρνησιν κατὰ τὸ 1/3 συμμέτοχον, καὶ β) διὰ νὰ ἐπεκτείνηται καὶ συντηρῆται ἡ ἀξιοπιστία τῆς τραπέζης εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ὡς ἐχούσης σύντροφον, οὕτως εἰπεῖν, καὶ τὴν κυβέρνησιν, διὰ ταῦτα προτείνει τὴν ἀνωτέρω ἀντικατάστασιν τῶν λέξεων « ἔχει τὸ δικαίωμα » διὰ τῆς « ὑποχρεοῦται ».

Ἀπήντησεν ἕτερος ὅτι προκειμένου λόγου περὶ ἀσολήψιας μεταξὺ κυβερνήσεως καὶ τραπέζης, πρέπει νὰ λεχθῇ, ὅτι ἡ κυβέρνησις ἔχει δικαίωμα ὡς πρὸς τὴν τράπεζαν καὶ οὐχὶ ὑποχρέωσιν. Ἀλλὰ καὶ τεθέντος, ὅτι ὁ προαγορεύσας ἐννοεῖ ὑποχρέωσιν τῆς κυβερνήσεως ἀπέναντι τοῦ ἔθνους, ἀνκαὶ τοῦτο ἐνταῦθα δὲν δύναται νὰ ἔχῃ χώραν, τί θέλει γείνει, ἂν ἡ κυβέρνησις δὲν ἐκτελέσῃ αὐτὴν τὴν ὑποχρέωσιν; Διὰ ταῦτα εἶναι ἄτοπος ἡ προταθεῖσα ἀντικατάστασις. Τὴν δ' ὑποχρέωσιν τὴν πρατεινομένην ἔχει κατὰ φυσικὸν λόγον πᾶσα κυβέρνησις, καὶ, ἂν ὑποτεθῇ, ὅτι κυβέρνησίς τις δὲν συναισθάνεται τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀνακτήσεως τῶν μετοχῶν, αὐτὴ δὲν δύναται νὰ χαίρῃ τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ ἔθνους καὶ τῶν βουλῶν.

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο δεκτὸν ἄνευ τροποποιήσεως τὸ 4 ἄρθρον ὡς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἔχει.

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κλεομένους καὶ Τσούχλου συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγουμένῃ ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη παμψηφεὶ τὸ σύνολον τοῦ ῥηθέντος νομοσχεδίου, ἔχοντος οὕτως·

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΗ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς βουλῆς καὶ τῆς γερουσίας διατάττομεν ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ ἔλθῃ εἰς λῆψοδοσίαν μετὰ τῆς ἐθνικῆς τραπέζης ἐπὶ ἀνοικτῷ λογαριασμῷ μέχρι τῆς ποσότητος δραχμῶν πεντακοσίων χιλιάδων μὲ ἀμοιβαῖον ἐτήσιον τόκον 3 τοῖς 0/0.

Ἄρθρ. 2. Πρὸς ἀσφάλειαν τῆς τραπέζης θέλουν παραδοθῇ εἰς αὐτὴν ὡς ἐνέχυρον πεντακόσιαι μετοχαὶ τῆς τραπέζης ἐκ τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὸ δημόσιον.

Ἄρθρ. 3. Ὁ μετὰ τῆς τραπέζης ἀνοικτὸς λογαριασμὸς θέλει ἐξακολουθήσει μέχρι τῆς 4 Ἀπριλίου 1849, ὅτε πρέπει νὰ κλεισῃ ὁριστικῶς διὰ τῆς ἀποδόσεως τοῦ ὀφειλομένου ποσοῦ.

Ἄρθρ. 4. Ἂν τὸ κατὰ τὴν 4 Ἀπριλίου 1849 ὑπόλοιπον τοῦ ἀνοικτοῦ λογαριασμοῦ ἐπιβαρύνῃ τὴν Κυβέρνησιν, αὐτὴ δὲν ἤθελεν εἶσθαι εἰς κατάστασιν ν' ἀποδώσῃ αὐτὸ ἐκ τοῦ προχείρου,

τὸ ὀφειλόμενον ποσὸν θέλει συμψηφίζεσθαι αὐτοδικαίως μὲ τόσας ἐκ τῶν ἐνεχυριασθεισῶν μετοχῶν, ὅσαι, λογιζόμεναι πρὸς ἀρχ. χιλίας, ἤθελον καλύψει τὸ ὀφειλόμενον ποσόν, μένει δὲ τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Κυβέρνησιν ν' ἀνακτήσῃ εἰς τὴν αὐτὴν ἀξίαν μέρος ἢ τὸ ὅλον τῶν τυχὸν συμψηφισθεισῶν μετοχῶν ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς 4 Ἀπριλίου 1849.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς βουλῆς καὶ τῆς γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Τελευταῖον ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπαύριον τὴν συζήτησιν τῶν παρασκευασθησομένων νομοσχεδίων ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐστρ. Μ. Παρίσης.
Α. Π. Νάκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΝΓ'.

Τῆς 9 Αὐγούστου.

Σήμερον τὴν ἐννάτην Αὐγούστου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τοῦ περὶ ταχυδρομικῆς συμβάσεως νομοσχεδίου, ἀνέγνω τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν, ἔχουσαν οὕτω·

« Πρὸς τὴν Βουλήν.

Ἡ ἐκ τῶν εἰσηγητῶν τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν καὶ μελετήσασα μετ' ἐπιστασίας τὴν μεταξὺ Ρωσσίας καὶ Ἑλλάδος συμρωνηθεῖσαν ταχυδρομικὴν σύμβασιν, μετὰ τοῦ συνοδεύοντος αὐτὴν νομοσχεδίου, καὶ θεωροῦσα ὅτι δι' αὐτῆς δὲν ἐπιβαρύνονται οὔτε τὸ δημόσιον ταμεῖον, οὔτε ἀτομικῶς οἱ Ἕλληνες κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ Συντάγματος, καὶ δὲν προσβάλλονται τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους, ἀπεναντίας διευκολύνεται ἡ ἀλληλογραφία μας μετὰ τῶν ρωσσικῶν καὶ βλαχικῶν μερῶν,

καὶ ταχυτοποιεῖται ἡ συγκοινωνία, γνωμαδοτεῖ νὰ παραδεχθῇ ἡ προκειμένη ταχυδρομικὴ σύμβασις ὡς συμφέρουσα καὶ μὴ ἀντικειμένη εἰς τοὺς ἄρτι τοιῶνδε γενομένας παρομοίας συμβάσεις.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Αὐγούστου 1848.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς Α. Π. Νάκος.»

Μετὰ ταῦτα ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ Προέδρου ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα, ὅτι ἐξελέξαντο εἰσηγητὰς ἐπὶ τοῦ περὶ αὐξήσεως τῆς μισθοδοσίας τῶν ὁροφυλάκων νομοσχεδίου τὸ ϛ'. τὸν Πετιμέζαν, τὸ γ'. τὸν Βρυζάκην, τὸ δ'. τὸν Δελιγεώργην, τὸ ε'. τὸν Παλαμήδην, τὸ ς'. τὸν Χατζίσκον, τὰ δὲ α'. καὶ ζ'. οὐ συνῆλθον. Ἀποσυρθέντες δ' οἱ διορισθέντες εἰσηγηταὶ συνέταξαν τὴν ἐπὶ τοῦ ῥηθέντος νομοσχεδίου ἔκθεσιν, καὶ ταύτην ἀνέγνω ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἀνωτέρω εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαν οὕτω·

« Ἔκθεσις τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Παραδεχθεῖσα ἡ ἐπιτροπή σας τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ αὐξήσεως τῆς μισθοδοσίας τῶν ὁροφυλάκων κατὰ τὸ Ὑπουργικὸν Νομοσχέδιον, τροπολογεῖ αὐτὸ ὡς ἑρεξῆς.

Αἱ μὲν ἀποδοχαὶ μισθοδοσίας τῶν ἀρχαίων τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος στρατιωτῶν, οἵτινες ὑπηρετοῦσιν ἤδη, ἢ θέλουσι καταταχθῆ εἰς τὴν ὁροφυλακὴν, καὶ τῶν ἀνακατατεταγμένων στρατιωτῶν τοῦ εἰρημένου Σώματος, ἢ νεοκατταχθησομένων, ὁρίζονται εἰς μισθὸν ἀρχ. 25 κατὰ μῆνα, καὶ εἰς σιτηρέσιον ἀρχ. 5 ὡσαύτως, τὸ ὅλον ἀρ. 30. ἑνὸς ἑκάστου κατὰ μῆνα.

Αἱ δὲ περὶ ἀρχαιότητος διατάξεις τούτων ἀφορῶσαι τοὺς προβιβασμοὺς των κλπ. θέλουν κανονισθῆ εἰς τὸν ὅσον οὔπω ἐκδοθησόμενον ὀργανικὸν Νόμον περὶ ὁροφυλακῆς.

Ὁ Ἡμέτερος Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν κτλ. κατὰ τὸ Νομοσχέδιον.

Ἐπήνεγκεν ἡ ἐπιτροπή σας τὴν ἀνωτέρω τροπολογίαν· διότι τὸ ποσὸν τῶν 30 κατὰ μῆνα δραχμῶν, ἐμπεριλαμβάνεται καὶ εἰς αὐτὸ τὸ Νομοσχέδιον μὲ μόνην τὴν ὅλως ἀσήμαντον διαφορὰν τῶν λεπτῶν 20, ἐνίοτε δὲ 4 περιπλέον κατὰ μῆνα δι' ἕκαστον στρατιώτην, καὶ διότι ὁ τρόπος οὗτος καθ' ὃν ἡ τροπολογία τῆς ἐπιτροπῆς διαλαμβάνει, θέλει ἔχει τὸ πλεονέκτημα νὰ ἐπιταχυνθῇ ἡ συμπλήρωσις τῶν σωμάτων τούτων τῆς ὁροφυλακῆς ἀποτελεσματικώτερον καὶ σκοπιμώτερον· ὅταν μάλιστα, ὡς προείρηται, ῥητῶς ἐν τῷ Νόμῳ θέλει ὁρίζεσθαι τὸ ποσὸν τῶν δρχ. 30 κατὰ μῆνα.

Ἐπίσης συντελεστικωτάτη θέλει ἀποβῆ καὶ ἡ παράλειψις τῆς προβλεπομένης διακρίσεως τοῦ Νομοσχεδίου, τῶν εἰς δευτέραν θητείαν ἤδη ὑπηρετούντων κλ. διότι μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοιούτου μισθοῦ, οἷος ὁ νομοθετούμενος, εὐδέποτε ἀμφιβολία ὅτι οἱ περισσότεροι καταταχθησόμενοι θέλουν εἰσθαι ἀπὸ τοὺς ἐν ἐφεδρείᾳ ἤδη διατελοῦντας, ἑπομένως πολὺ δύσκολον νὰ ἀδικηθοῦν καὶ πολλοὶ ἀρχαῖοι ἀγωνισταὶ στρατιῶται καὶ ἐμπειροπόλεμοι, οἵτινες ὡς ἐκ τῆς ὀλιγότητος τοῦ μέχρι τοῦδε μισθοῦ τῶν ὁρομοφυλάκων δὲν ἠθέλησαν νὰ καταταχθῶσι παντάπασιν, ἐνῷ τοιουτοτρόπως καὶ οἱ τῆς κατηγορίας ταύτης στρατιῶται θέλουν καταταχθῆ, τὸ δὲ σῶμα τοῦτο τὸ τόσον ἀναγκαῖον διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς ὁρομετικῆς γραμμῆς τοῦ Κράτους, θέλει συμπληρωθῆ ὁλοσχερῶς ἀπὸ στρατιώτας καλῆς ἐκλογῆς καὶ ἐμπειροπολέμους. Δὲν θεωρεῖ δὲ ἄπο σκοποῦ νὰ προσθέσῃ ἐνταῦθα ἡ ἐπιτροπή σας καὶ τὴν παρατήρησιν, ὅτι τόσον οἱ ὑπηρετοῦντες εἰς τὰ εἰρημένα σώματα στρατιῶται, καθὼς καὶ οἱ καταταχθησόμενοι πρέπει νὰ ἦναι καλῆς ἠθικῆς, καὶ τῶν ἀπαιτουμένων ἐγγυήσεων περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας των ἀξιόχρεοι.

Ἡ Βουλὴ εἰς ἣν ἀνήκει νὰ παραδεχθῇ ἢμὴ, τὴν τροπολογίαν ταύτην τῆς ἐπιτροπῆς, ἂς ἀποφασίσῃ ἀφ' οὗ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τοὺς ἐκτεθέντας ὡς ἀνωτέρω λόγους, ὅ,τι ἐγκρίνει.

Δρὶν δώσῃ τέλος εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου ἔκθεσίν της ἡ ἐπιτροπὴ, ἐνόμισεν οὐχ ἧττον ἀναγκαῖον, ἐπειδὴ ὁ λόγος περὶ ἐξασφαλίσεως τῶν ὁρίων τοῦ Κράτους, νὰ φέρῃ καὶ τὰς ἑξῆς παρατηρήσεις της, διὰ νὰ χρησιμεύσουν εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὸν ἁρμόδιον ὑπουργόν.

Τὰ ὁριά μας, Κύριοι, δυστυχῶς δὲν εἶναι πρεπόντως καὶ ἀγκώντος ἐξησφαλισμένα, οἱ δὲ κάτοικοι τῶν μεθορίων ἐπαρχιῶν φείποτε ὑποφέρουσι πότε μὲν ἀπὸ τὰς ἐπιπολαζούσας εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα ληστείας, πότε δὲ ἀπὸ ἐπιδρομὰς ὁλοκλήρων σωμάτων ἀποστατῶν, πολλῶν ὁμοῦ συγκεντρωμένων Ἑλλήνων, ἄλλοτε δὲ Ὀθωμανῶν καὶ Χριστιανῶν ὁμοῦ, εἴτε ὡς ἐκ τῆς πολιτικῆς καταστάσεως τῆς γείτονος Τουρκίας, ἢ ἀπὸ ἄλλας αἰτίας, εἰς τρόπον ὥστε καὶ ὁ λαὸς ἐκεῖνος ὑποφέρει μεγάλα δυστυχήματα, οἷα ὑπέστη πρὸ ὀλίγου ἐκεῖνος τῆς Φθιώτιδος, καὶ τὸ δημόσιον ἀναγκάζεται ἐκτάκτως νὰ ἐξοδεύῃ πάμπολλα καὶ ἀνωφελῶς· ἐνῷ ἂν ληφθοῦν μέτρα συντελεστικώτερα καὶ θετικώτερα, θέλομεν ἔχει πληρεστάτην ἡσυχίαν καὶ ἀσφάλειαν εἰς τὸν τόπον, καὶ εἰσοδήματα εἰς τὸ δημόσιον πολὺ μεγαλείτερα ἀπὸ τὰς ὡραίας ἐκείνας καὶ πλουσίας χώρας τῶν μεθορίων·

καὶ, Κύριοι, ἂν ἀκριβῶς ἐξετασθοῦν τὰ ἔκτακτα τοῦ δημοσίου κατ' ἔτος ἔξοδα, ληφθοῦν δὲ ὑπ' ὄψιν συνάμα καὶ τὰ δαπανώμενα ἀπὸ τοὺς κατοίκους εἰς προφὰς καὶ λοιπὰς ζημίας, ληστείας καὶ τόσα ἄλλα δυστυχήματα ὅσα ὑποφέρουν ἐκεῖνοι οἱ λαοί, θέλομεν ἰδεῖ μὲ λύπην μας, ὡς Βουλευταὶ τοῦ ἔθνους ὁλοκλήρου, ὅτι ἡ ζημία εἰς τὸ Κράτος γίνεται ἑκάστοτε σημαντικὴ, σημαντικωτάτη, καθότι καὶ ἰδιαιτέρα ζημία μιᾶς ἐπαρχίας, μιᾶς πόλεως, ἑνὸς χωρίου, ἑνὸς ἀτόμου, καὶ ἑνὸς πολίτου ἕλληνος, εἶναι ζημία ὁλοκλήρου τοῦ ἔθνους. Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἡ ἐπιτροπὴ σας παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ συστηθῶσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὰ ἑξῆς μέτρα ὡς λίαν συντελεστικά.

α) Νὰ καθυποβάλῃ εἰς τὰς Βουλὰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅσον ἔνεστι τάχιον, νομοσχέδιον ὀργανικὸν περὶ τοῦ σώματος τῆς ὁροφυλακῆς, τὸ δὲ σῶμα τοῦτο νὰ σύγκηται ἀπὸ 2500 ἄνδρας ἂν ὄχι ἀπὸ 3000, ἀφοῦ ἀπεδείχθη ὡς ἐκ τῆς πείρας ὅτι οἱ 2000, ὡς ἦτο πρότερον, δὲν ἦσαν ἀρκετοὶ διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν ὁρίων μας, χάριν δὲ οἰκονομίας νὰ ὀλιγοστιύσουν οἱ ἀξιωματικοὶ περιοριζομένων τῶν μέχρι τοῦδε 8 ταγμάτων εἰς 6 τοὐλάχιστον, καὶ εἰς δύο ἢ δυνατὸν συντάγματα, καὶ ἀντικαθισταμένων τῶν ἀξιωματικῶν ἐξ ἀνικάνων εἰς ἱκανοὺς καὶ ἐξ ἀκαταλλήλων εἰς καταλληλοτέρους καὶ δραστηριοτέρους· μετὰ ταῦτα νὰ ληφθῇ πρόνοια διοικητικῶς διὰ νὰ τοποθετηθῶσιν εἰς τοὺς 40—50 στρατῶνας τῆς ὁρομετικῆς γραμμῆς ἀνὰ 25 τοὐλάχιστον στρατιῶται εἰς ἕνα ἕκαστον, μὲ τὸ χρέος νὰ περιπολοῦν ἀποσπάσματα ἀδιακόπως εἰς προσδιωρισμένας περιφερείας εἰς τρόπον ὥστε νὰ συναπαντῶνται τοῦ ἑνὸς ἀπὸ τοῦ ἄλλου στρατῶνος τὰ ἀποσπάσματα καθεκάστην. Νὰ προσδιορισθοῦν ἐπίσης διοικητικῶς αἱ καταλληλότεραι θέσεις, εἰς τὰς ὁποίας νὰ σταθμεύουν οἱ διοικηταὶ τῶν ταγμάτων μὲ ἀνάλογον στρατιωτικὴν δύναμιν.

Καὶ β') Νὰ σχηματισθοῦν προσέτι καὶ δύο στρατιωτικὰ σώματα ἀπὸ 500 περίπου ἄνδρας ἕκαστον ἐκ τῶν ὑπαρχόντων στρατιωτικῶν σωμάτων συγκείμενα, ἀναλόγως ἀπὸ τὰ διάφορα ὅπλα διὰ νὰ μένουν ταῦτα σταθερῶς τὸ ἓν εἰς τὴν καταλληλοτέραν πόλιν τὴν γειτνιάζουσαν μὲ τὰ ἀνατολικὰ ὅρια τοῦ Κράτους, τὸ δὲ δεύτερον εἰς ὁμοίαν πόλιν τῶν δυτικῶν ὁρίων μας, διὰ νὰ δίδουν χρείας τυχούσης τὴν ἀνήκουσαν συνδρομὴν εἰς τὰ ἐπὶ τῶν ὁρίων στρατιωτικὰ σώματα, καὶ διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν σημαντικωτέρων τούτων πόλεων.

Τοιουτοτρόπως, κύριοι, δυνάμεθα νὰ ἐλπίζωμεν ἀσφάλειαν τῶν ὁρίων μας καὶ ἡσυχίαν εἰς τοὺς κατοικοῦντας εἰς αὐτὰ συμπολίτας μας Ἕλληνας· ἄλλως ἂν ἐξακολουθήσῃ ἡ μέχρι τοῦδε κατάστασις, βεβαίως αἱ συνέπειαι θέλουν εἶσθαι λυπηραὶ ὄχι μόνον διὰ τὰς ἐπαρχίας ἐκείνας, ἀλλὰ καὶ δι' ὁλόκληρον τὸ Κράτος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Αὐγούστου 1848.

Ὁ Εἰσηγητὴς Δ. Χατζίσκος.»

Μετὰ ταῦτα γενομένης τῆς μηνιαίας κληρώσεως τῶν τμημάτων διὰ τὸν μῆνα Αὔγουστον, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Μ. Καΐρη καὶ Τσαλακώστα, συνήχθη, ὅτι ἔλαχον οἱ Κύριοι Βουλευταὶ ὡς ἀκολούθως·

Μηνιαία κλήρωσις τῶν Τμημάτων διὰ τὸν μῆνα Αὔγουστον.

Α.	Β.	Γ.
Π. Ταμπουράκης	Ἠλ. Γιατράκος	Ἐμ. Μελετόπουλος
Α. Κεχαγιᾶς	Ν. Ἰατρὸς	Ἐμμ. Ἀγγέλης.
Δ. Σακελλαριάδης.	Εὐρ. Οἰκονομόπουλος	Π. Ράγκος
Εὐρ. Καλογερᾶς	Α. Γουζούκης	Ι. Τσοκαῖος.
Πέτρος Τσαντάκης	Α. Ἀλεξανδρόπουλος.	Γ. Παπαδημητρίου
Α. Πετράκης	Κ. Φωτίσσας	Κλεομ. Οἰκονόμου
Γ. Κονδύλης	Π. Κ. Μαυρομιχάλης	Κων. Δυοβουνιώτης
Α. Δ. Καμπάνης	Α. Μακρυποκάμισος	Νικόλ. Κορφιωτάκης
Μιλ. Χ. Μελίτης	Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Γ. Λογιωτατίδης
Δ. Χατζίσκος.	Χ. Τζῖνος	Μ. Ἀναστασόπουλος
Ι. Πετμεζῆς	Σ. Γριβᾶς	Ἀναγ. Δημητρίου
Γρηγ. Χατζηγιάννος	Θ. Μίξης	Γ. Ῥιζόπουλος
Δ. Κουμανιώτης.	Μπατίστας	Βιλ. Νικολαΐδης
Λουκᾶς Στεφάνου	Χ. Σουμαρίπας	Σ. Δεληγιαννάκης
Κ. Σχινᾶς	Σ. Στράτος	Παῦλος Λεοτσάκης
Ι. Γκούρας	Δ. Δ. Κουντουριώτης	Κ. Βίτσος
Κ. Τζαβέλλας.	Ματ. Πρωτοπαπᾶς	Α. Γεωργαντᾶς
Δημ. Δεληγεώργης.	Δ. Κανελλόπουλος.	Εὐρ. Σπυρίδωνος.

Δ.	Ε.	Ϛ.
Μ. Βελίσσας	Γ. Κ. Βελῆς	Μ. Δ. Καΐρης.
Δ. Βιρβίλης	Ῥήγας Παλαμίδης	Α. Μάμουκας
Ι. Π. Ζαφειρόπουλος	Ι. Οἰκονόμου	Γ. Κ. Πετμεζᾶς
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν. Μαυρομιχάλης	Δημ. Καλλιφρονᾶς
Ζ. Δεπάστας	Παναγιωτόπουλος	Κλίμακας
Α. Δανόπουλος	Γ. Μπάνης	Σ. Βαρότσης
Ἰω. Α. Χατζόπουλος.	Γ. Μῆτσος	Ἠλίας Παππαδᾶτος
Α. Κουντουριώτης	Μιχαλόπουλος	Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος
Π. Δεληγιάννης	Κ. Ἀντωνιάδης	Σ. Βαλέττας
Σ. Λογοθετόπουλος	Ἐμ. Α. Ὀρλώφ	Σ. Ἀντωνιάδης.

Μ. Σισίνης	Α. Κωστανᾶς	Π. Μοναστηριώτης
Π. Παπαδιαμαντόπουλος	Κ. Δαρειώτης.	Μπούκουρας
Κων. Βρυζάκης	Τσάνας	Π. Ματάλας
Κ. Μανέτας	Ἀνδρ. Νοταρᾶς	Θ. Πετρινός
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	Γ. Μπάστας	Ἰω. Τομαρᾶς
Α. Ζαφειρόπουλος	Στέφ. Στεφανόπουλος	Μ. Ἰατρὸς
Εὐστρ. Παρίσσης	Σταμ. Νικολαΐδης	Ν. Τσαλακώστας
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος.	Κ. Τσουκαλᾶς.	Ἰω. Παππατσώνης.

Ζ.

Β. Πετμεζᾶς	Γ. Σ. Κριεζῆς	Νικόλ. Μπούτσινας
Ἄρμπος	Ἀθ. Δανιλόπουλος	Δ. Ὀρεινός.
Ι. Ἀντωνόπουλος	Μ. Βιτάλης	Γ. Γιαλοῦσης
Α. Η. Νέκος	Δ. Κονδύλης	Γρ. Ν. Κορφιωτάκης
Π. Παππατσώνης	Ι. Περίδης	Νικόλαος Ἀνδρίκου
Κ. Νάζος.	Ἰω. Ζάρκος.	Χρ. Ν. Δεμάθης.

Ὁ Πρόεδρος τελευταῖον ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπαύριον συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τῶν δύο νομοσχεδίων, ἐπὶ τῶν ὁποίων αἱ ἐκθέσεις τῶν ἐπιτροπῶν ἀνεγνώσθησαν σήμερον, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 1 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Εὐστρ. Μ. Παρίσσης.

Α. Η. Νάκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΝΖ'.

Τῆς 10 Αὐγούστου.

Σήμερον τὴν δεκάτην Αὐγούστου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου περὶ τὴν μεσημβρίαν ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου ἀνήγγειλον τὰ τμήματα ὅτι ἐξελέξαντο πάντα κατὰ σειρὰν πλὴν τοῦ Β', ὃ οὐ συνῆλθε, πρόεδρους μὲν τοὺς Κ.Κ. Δεληγεώργην Ν. Κορφιωτάκην, Λογοθετόπουλον, Καστανᾶν, Καλλιφρονᾶν, καὶ Νάκον, γραμματεῖς δ' ὁμοίως τοὺς Κ.Κ. Καλογερᾶν, Ῥιζόπουλον, Δεπάσταν, Δαρειώτην, Μ. Καΐρην, καὶ Βιτάλην, εἰσηγητὰς δ' ἐπὶ μὲν τῶν

ἀναφορῶν τοὺς Κ.Κ. Τσανετάκην, Μελετόπουλον, Ζαφειρόπουλον, Στεφανόπουλον, Σ. Βαλέτταν καὶ Ἀντίπαν. Ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ παρασήμων νομοσχεδίου τοὺς Κ.Κ. Χατζίσκον, Λεκτσούδην, Δελιγιάννην, Τσάνον, Μοναστηριώτην καὶ Βιτάλην.

Εἶτα δ' ἐξαιτησάμενός τις παρὰ τοῦ προέδρου τὸν λόγον ἵνα ἐκθέσῃ ἐνώπιον τῆς βουλῆς πρᾶξιν διοικητικοῦ τινος ὑπαλλήλου ἀνήγγειλεν ὅτι πρό τινων ἡμερῶν ἤκουσεν ἡ βουλὴ τὸν βουλευτὴν Ἄνδρου δικαίως παραπονούμενον ἕνεκα διοικητικῶν καταχρήσεων, σήμερον δ' αὐτὸς μέλλει νὰ καταγγείλῃ εἰς τὴν βουλὴν ἄλλον ἔπαρχον ἐπιβαλόντα πειθαρχικὴν ποινὴν ἐναντίον δημάρχου καὶ βουλευτοῦ, μάλιστα οὗτος μετὰ τόσον σφοδρὰς ἐν τῇ βουλῇ συζητήσεις περὶ τοῦ παρανόμου τῆς ἐπιβολῆς πειθαρχικῶν ποινῶν παρὰ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν εἰς τὰς δημοτικάς. Ὁ κύριος Πανοπριφτόπουλος, βουλευτὴς Κορινθίας, εἶναι δήμαρχος ἐν τῷ δήμῳ αὐτοῦ. Μετὰ δὲ τὴν ἀναγόρευσιν αὐτοῦ ὡς βουλευτοῦ ἐξεπλήρου τὰ δημοτικὰ χρέη ὁ πάρεδρος· αὐτὸς λοιπὸν εἰς ῥητὴν ἡμέραν ἔμελλε νὰ ἐνεργήσῃ καὶ τὴν τῶν στρατευσίμων κλήρωσιν. Παρευρεθέντος ὅμως ἐκεῖ, ἐν ἀδείᾳ τῆς βουλῆς, τοῦ βουλευτοῦ Κ. Πανοπριφτοπούλου, ὁ ἔπαρχος διέταξεν αὐτὸν ν' ἀναλάβῃ τὰ δημαρχικά του καθήκοντα καὶ νὰ ἐνεργήσῃ τὴν κλήρωσιν τῶν στρατευσίμων. Ὁ Πανοπριφτόπουλος ἀποποιεῖται τοῦτο λέγων ὅτι ἤδη ἐκπληρῶν βουλευτικὰ καθήκοντα εἶναι παρῃτημένος τῶν δημαρχικῶν, τὰ ὁποῖα κατὰ τὸν νόμον εἶναι ἀνατεθειμένα εἰς τὸν δημοτικὸν πάρεδρον. Ἐντοσούτῳ ὁ ἔπαρχος οὐδαμῶς προσέχει εἰς τὰ δικαιολογήματα τοῦ Πανοπριφτοπούλου καὶ ἐπιβάλλει εἰς αὐτὸν πειθαρχικὴν ποινὴν ὄραχ. 100, τὴν ὁποίαν καὶ ὁ νομάρχης ἂν καὶ ἠθέλησε νὰ μετριάσῃ οὐχ ἧττον ὅμως ἐπεκύρωσε, καὶ ἐγένετο ἡ ἀκόλουθος κοινοποίησις τῆς ἐπαρχίας Κορινθίας, ὅτι ὁ δήμαρχος Πανοπριφτόπουλος, ὁ καὶ βουλευτὴς, κατεδικάσθη εἰς τὴν δεῖνα πειθαρχικὴν ποινήν. Ἡ τοιαύτη δ' ἐπιβολὴ τῆς πειθαρχικῆς ποινῆς μετὰ τὰ ἐν τῇ βουλῇ συζητηθέντα καὶ ἀποφασισθέντα γενομένη μάλιστα πρὸς βουλευτὴν, καὶ ἡ ἐν τῇ κοινοποιήσει προσβλητικὴ τοῦ πέπλου τῆς τοιαύτης ἰδιότητος ἀποδεικνύει εἰς πάντα ὅτι ὁ ἔπαρχος, Χάμπας ὀνομαζόμενος, ἐπέβαλε τὴν πειθαρχικὴν ποινὴν ἐν γνώσει τῶν γενομένων συζητήσεων καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ προσβάλῃ τὴν ἀπόφασιν τῆς βουλῆς. Ἡ πρᾶξις αὕτη εἶναι σπουδαία, καὶ ὀφείλει ἡ βουλὴ νὰ λάβῃ αὐτὴν ὑπ' ὄψιν. Προτείνει λοιπὸν νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴν ἡ ἀναφορὰ τοῦ βουλευτοῦ Πανοπριφτοπούλου μεθ' ὅλων τῶν

συνοδευόντων αὐτὴν ἀποδεικτικῶν τοῦ γεγονότος ἐγγράφων· νὰ συσταθῇ δὲ ἀπὸ τοῦδε εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἡ παῦσις τοῦ ῥηθέντος ὑπαλλήλου.

Ἡ βουλὴ ὁμοφώνως παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην.

Μετὰ τοῦτον λαβὼν καὶ ἕτερος τὸν λόγον ἀνέφερεν, ὅτι καὶ αὐτὸς ἀναγκάζεται ν' ἀγορεύσῃ ἐναντίον ὑπαλλήλου τινὸς διοικητικοῦ, ὅστις ὑπὸ φανατικωτάτου πνεύματος κινούμενος τολμᾷ καὶ νόμους νὰ περιφρονῇ, καὶ νὰ καταπατῇ καὶ νὰ διαστρέφῃ πρὸς τὸ συμφέρον του, καὶ νομοθετικὰ καθήκοντα νὰ οἰκειοποιηθῇ, καὶ οὐχὶ μόνον αὐτὸς κακοήθη διαγωγὴν δεικνύει, ἀλλὰ καὶ ἄλλους τοιαύτην διδάσκει. Τοιοῦτος δ' εἶναι ὁ Βουρδουκίδης ἀπεσχάτως διορισθεὶς ἔπαρχος Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς, ὁ νέος οὗτος ἀπέσχατος διορισθεὶς ἔπαρχος Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς, ὁ νέος οὗτος πρὸ τεσσάρων ἐτῶν διατελῶν ἐν τῇ αὐτῇ ἐπαρχίᾳ γραμματεὺς πρὸ τεσσάρων ἐτῶν διατελῶν ἐν τῇ αὐτῇ ἐπαρχίᾳ γραμματεὺς εἰρηνοδικεῖου ἔδειξε κακὴν διαγωγὴν, καὶ ἡ Κυβέρνησις ἠναγκάσθη εἰρηνοδικείου ἔδειξε κακὴν διαγωγὴν, καὶ ἡ Κυβέρνησις ἠναγκάσθη νὰ τὸν μεταθέσῃ εἰς Λεωνίδιον· ἐκεῖ δ' ἐξακολουθῶν τὸν αὐτὸν νὰ τὸν μεταθέσῃ εἰς Λεωνίδιον· ἐκεῖ δ' ἐξακολουθῶν τὸν αὐτὸν τρόπον του κατήντησε καὶ νὰ ξυλοκοπηθῇ ὑπὸ τῶν κατοίκων τρόπον του κατήντησε καὶ νὰ ξυλοκοπηθῇ ὑπὸ τῶν κατοίκων διὰ τὴν αἰσχρὰν διαγωγήν του, ὡς δύναται νὰ προσεπιβεβαιώσῃ διὰ τὴν αἰσχρὰν διαγωγήν του, ὡς δύναται νὰ προσεπιβεβαιώσῃ ὁ βουλευτὴς Κυνουρίας. (Ὅστις καὶ συνωμολόγησε τοῦτο). Ἡ ὁ βουλευτὴς Κυνουρίας. (Ὅστις καὶ συνωμολόγησε τοῦτο). Ἡ Κυβέρνησις τότε πεισθεῖσα περὶ τοῦ ἀδιορθώτου τοῦ νέου τούτου Κυβέρνησις τότε πεισθεῖσα περὶ τοῦ ἀδιορθώτου τοῦ νέου τούτου τὸν ἔπαυσεν ἐντελῶς τῆς ὑπηρεσίας, καὶ ἔκτοτε ἔμενεν ἀργὸς τὸν ἔπαυσεν ἐντελῶς τῆς ὑπηρεσίας, καὶ ἔκτοτε ἔμενεν ἀργὸς καὶ περιεφέρετο εἰς τὴν πρωτεύουσαν θηρεύων θέσιν τινά, ὁμοίαν καὶ περιεφέρετο εἰς τὴν πρωτεύουσαν θηρεύων θέσιν τινά, ὁμοίαν ἢ καὶ κατωτέραν ἐκείνης, τὴν ὁποίαν πρότερον κατεῖχεν. Ἀλλ' ἐπὶ ἢ καὶ κατωτέραν ἐκείνης, τὴν ὁποίαν πρότερον κατεῖχεν. Ἀλλ' ἐπὶ τῆς ὑπουργίας τοῦ Κ. Αὐκούργου Κρεττενίτου κατώρθωσε παρὰ τῆς ὑπουργίας τοῦ Κ. Αὐκούργου Κρεττενίτου κατώρθωσε παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα ὁ νέος οὗτος νὰ λάβῃ καὶ τὴν θέσιν τοῦ ἐπάρχου, πᾶσαν ἐλπίδα ὁ νέος οὗτος νὰ λάβῃ καὶ τὴν θέσιν τοῦ ἐπάρχου, καὶ μάλιστα εἰς τὴν ἐπαρχίαν, ἐν ᾗ ἦτο ἐγνωσμένη ἡ διαγωγὴ καὶ μάλιστα εἰς τὴν ἐπαρχίαν, ἐν ᾗ ἦτο ἐγνωσμένη ἡ διαγωγὴ αὐτοῦ. Οὐδεὶς τῶν κατοίκων ἀμφέβαλλεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος αὐτοῦ. Οὐδεὶς τῶν κατοίκων ἀμφέβαλλεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος δὲν ἔμελλε νὰ δείξῃ καλλιτέραν διαγωγὴν παρ' ἐκείνην, ἣν ἔδειξε δὲν ἔμελλε νὰ δείξῃ καλλιτέραν διαγωγὴν παρ' ἐκείνην, ἣν ἔδειξε καὶ ὡς γραμματεὺς εἰρηνοδικείου, ἀλλὰ προσεδόκων καὶ ἔτι χειροτέραν διά τε τὴν αὔξησιν τῆς ἐξουσίας του καὶ τὰς προϋπαρχούσας διατε τὴν αὔξησιν τῆς ἐξουσίας του καὶ τὰς προϋπαρχούσας διὰ χούσας εἰς τὴν ἐπαρχίαν συμπαθείας καὶ ἀντιπαθείας του. Διὰ τοῦτο πάντες μὲ λύπην ἤκουσαν τὸν διορισμὸν αὐτοῦ, καθ' ὅσον μάλιστα ἤκουον ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶχε ῥητὴν ἐντολὴν νὰ προστατεύσῃ παντὶ τρόπῳ ὁμάδα τινὰ παροίκων ἐν τῇ ἐπαρχία ἐκείνῃ, ἀρχηγὸν ἐχόντων τὸν πολλάκις ἐπὶ ληστείᾳ, καὶ ἀποστασίᾳ κατηγορηθέντα καὶ φυλακισθέντα, τὸν γνωστὸν Νικόλαον Καρκίτσον, νὰ μεταχειρισθῇ ὅλα τὰ θεμιτὰ καὶ ἀθέμιτα μέσα πρὸς ὑποστήριξιν καὶ ὑπεράσπισιν τῆς ῥηθείσης ὁμάδος, ἥτις θεωρεῖται ὡς ἡ μάστιξ τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης. Ἅμα λοιπὸν φθάσας ἤρξατο πρὸς σκάνδαλον ὅλων τῶν φιλησύχων πολιτῶν νὰ ἐπαπειλῇ πολίτας, δημάρχους καὶ δημοτικοὺς παρέ-

δρους, διὰ νὰ προσκολληθῶσιν εἰς τὴν ῥηθεῖσαν ὁμάδα τῶν ἐλίγων ἐκείνων ἀνθρώπων, καὶ τοὺς μὲν μὴ πειθομένους νὰ καταπτύχῃ παντοιοτρόπως, εἰς δὲ τοὺς προσελευσομένους νὰ ὑπάσχηται παντὸς εἴδους συνδρομάς. Ἂν δ' ἡ βουλὴ θέλῃ καὶ ἀποδείξεις τούτων, θέλει εὑρεῖ πολλὰς ἐπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων ζητουμένας· ὡς ἐν παραδείγματι μόνον αὐτὸς ἀναφέρει τὴν διαγωγὴν τοῦ ῥηθέντος ἐπάρχου ἐπί τινος δημοτικῆς ἐκλογῆς. Γνωρὶν εἶναι τοῖς πᾶσιν ὅτι τὰ δημοτικὰ συμβούλια ἐν καιρῷ τῶν ἀρχαιρεσιῶν εὑρίσκονται διηρημένα εἰς πλειονοψηφίαν καὶ μειονοψηφίαν, τοῦτο συνέβη καὶ ἔν τινι ἐκλογῇ προέδρου τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς. Ὁ ἔπαρχος λοιπὸν λαμβάνει ἐκ τούτου εὐκαιρίαν καὶ νομίζει ὅτι δύναται νὰ συνδράμῃ τὴν ὑπ' αὐτοῦ προστατευομένην ὁμάδα διὰ τῆς συνδρομῆς τοῦ ὑποψηφίου τῆς μειονοψηφίας τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου. Κατὰ τὴν ἡμέραν δὲ τῆς ἐκλογῆς μεταβαίνει εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἔμελλε νὰ ἐνεργηθῇ αὕτη, ἀπέχοντα τῆς ἕδρας αὐτοῦ τρεῖς ὥρας, καὶ προσπαθεῖ δι' ἀπειλῶν καὶ ὑποσχέσεων νὰ προσελκύσῃ τοὺς ψηφοφόρους τῆς πλειονοψηφίας. Δὲν ἠρκέσθη δ' εἰς ταύτην μόνην τὴν ἐπίμυξασιν, ἀλλ' εἰσέρχεται εἰς τὸν τόπον τῆς ψηφοφορίας, καὶ ἀπομακρύνας τὸν πρόεδρον, ἀντικαθίσταται τὴν θέσιν αὐτοῦ, καὶ ἀναλαμβάνει αὐτὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς ψηφοφορίας τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου. Ἀρχομένης δὲ τῆς ψηφοφορίας ἀφαιρεῖ τὴν ψῆφον ἑνὸς δημοτικοῦ συμβούλου ὡς κατέχοντος καὶ ἄλλην θέσιν δημοτικήν, ἐνῷ εἰς αὐτὸν εἶχεν ἐπιτρέψει τὸ ἴδιον ὑπουργεῖον νὰ κατέχῃ ἀμφοτέρας τὰς δημοτικὰς θέσεις· ἐκτὸς ὅμως τούτων τῶν παρανομημάτων καὶ ἐγκληματικῶν πράξεων προεχώρησεν εἰς ἔτι παραδοξοτέρας· ὅτε ἦλθεν ἡ σειρὰ νὰ ψηφοφορήσῃ ὁ πρὸς τὸν ἔπαρχον ἀντίθετος ὑποψήφιος, δὲν ἐπιτρέπει εἰς αὐτὸν ὁ ἔπαρχος νὰ ψηφοφορήσῃ ὑπὲρ ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τὸν ὑποχρεώνει νὰ ψηφοφορήσῃ ὑπὲρ ἄλλου. Καταβοῶσιν ὅλοι κατὰ τῆς τοιαύτης ἀνόμου καὶ ἀτόπου προτάσεως, ἀλλ' ὁ ἔπαρχος διϊσχυρίζεται κατὰ πάντων ὅτι ὁ νόμος οὕτω διατάττει. Μετ' οὐ πολὺ ὅμως ὡς ἐπιλαθόμενος τοῦ τοιούτου νόμου, ἐπιτρέπει ὁ ἴδιος εἰς τὸν ὑπ' αὐτοῦ ὑπεραπιζόμενον ὑποψήφιον νὰ ψηφοφορήσῃ ὑπὲρ ἑαυτοῦ· ἐν τούτοις καὶ μετὰ πάντα ταῦτα τὰ αὐθαίρετα καὶ παράνομα μέσα, τὰ ὁποῖα μετεχειρίσθη ὁ ἔπαρχος ὑπὲρ τοῦ εὐνοουμένου ὑπ' αὐτοῦ ὑποψηφίου προέκυψε πάλιν ἰσοψηφία μεταξὺ τῶν δύο ὑποψηφίων, ἐνῷ δὲ εἰς τοιαύτην περιστασιν ἀποφασίζει ἡ ψῆφος τοῦ προέδρου, κηρυττομένου ὡς λαβόντος τὴν πλειονοψηφίαν ἐκείνου, ὑπὲρ οὗ εἶναι ἐῤῥιμμένη ἡ ψῆφος τοῦ

προέδρου καὶ ἐν ᾧ εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἐκλογὴν ἡ ψῆφος τοῦ προέδρου ἦτο ὑπὲρ τοῦ ὑποψηφίου τῆς ἀντιθέτου πρὸς τὸν ἔπαρχον, καὶ ἑπομένως ἔπρεπε κατὰ τὸν νόμον νὰ θεωρηθῇ αὐτὸς ὡς πλειονοψηφῶν, ὁ ἔπαρχος κατ' ἰδίαν νομολογίαν εἶπεν ὅτι πρέπει νὰ γείνῃ κλήρωσις. Ἀλλὰ καὶ πάλιν κληρώσεως γενομένης ὁ κλῆρος ἔπεσεν ὑπὲρ τοῦ ἀντιθέτου πρὸς αὐτὸν ὑποψηφίου· τότε λοιπὸν ὡς ἐξαντλήσας ὅλα τὰ μέσα, καὶ βλέπων ὅτι ἔμελλε ν' ἀποτύχῃ, συμβουλεύει τὰ μέλη τῆς μειονοψηφίας νὰ δραπετεύσωσι. Ἀναχωρησάντων δέ τινων ἐξ αὐτῶν, κηρύττει αὐτὸς ὅτι τὸ δημοτικὸν συμβούλιον δὲν ἦτο πλῆρες, ἑπομένως πᾶσα πρᾶξις αὐτοῦ εἶναι ἄκυρος· ὁ νομάρχης λαβὼν γνῶσιν ὅλων τούτων τῶν γεγονότων ἀλλὰ μὴ δυνάμενος νὰ ἐπικυρώσῃ τὴν ἐκλογὴν ἐκείνην διέταξε νέαν ἐκλογήν, εἰς ἣν ἀπηγόρευσε τὸν ἔπαρχον νὰ παρευρεθῇ, τελεσθεῖσα δ' ἡ ἐκλογὴ ἀνεπηρεάστως ἐπέδειξε τὸν νόμιμον ὑποψήφιον. Ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου δύναται ἡ βουλὴ νὰ εἰκάσῃ ὁποία εἶναι ἡ διαγωγὴ τοῦ ὑπαλλήλου αὐτοῦ, ὅστις μετὰ μεγίστης ἀναιδείας ἐπεμβῆκεν εἰς τὰ καθήκοντα τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἀνεμίχθη εἰς τὰς ἀρχαιρεσίας αὐτοῦ, παρηγκώνισε τὸν πρόεδρον καὶ ἐξεπλήρωσεν αὐτὸς τὰ καθήκοντά του, κατέστρεψεν οὐσιώδεις διατάξεις τοῦ δημοτικοῦ νόμου, καὶ τὰς ἀντικατέστησε δι' ἰδίων νέων, διὰ δὲ τῶν παρανομιῶν του καὶ τῆς πρὸς δραπέτευσιν συμβουλῆς του ἔδειξε καὶ ἐδίδαξε πῶς δύνανται νὰ καταστραφῶσιν αἱ δημοτικαὶ ἐργασίαι· τοιοῦτος λοιπὸν ὑπάλληλος ἀνάγκη εἶναι νὰ μὴ τηρῆται εἰς τὴν θέσιν του, καὶ εἰς τοῦτο πρέπει ἡ βουλὴ νὰ προκαλέσῃ τὴν προσοχὴν τῆς κυβερνήσεως· ὡς ἐκ περισσοῦ δ' ἀναφέρει ὅτι αὐτὸς οὗτος κατηγορεῖται καὶ διὰ πλαστογραφίαν δημοσίων ἐγγράφων καὶ διετάχθη ἀνάκρισις ἐναντίον του.

Μετά τινα παρατηρήσαντα ὅτι πρέπει νὰ ζητηθῶσι περὶ ὅλων τούτων πληροφορίαι παρὰ τοῦ ὑπουργείου διὰ νὰ πεισθῇ ἡ βουλὴ ἂν ἦναι ἀληθῆ, καὶ ἕτερον ἀντιπάντα ὅτι πάντα ταῦτα εἶναι ἀληθέστατα καὶ σύμφωνα μὲ τὴν ῥητὴν ἀποστολὴν τοῦ ῥηθέντος ἐπάρχου εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς, ἀνέφερε καὶ ἕτερος ἄλλο παράδειγμα εἰς ἀπόδειξιν ὅτι αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ δὲν σέβονται τὰς ἀποφάσεις τῆς βουλῆς καὶ ὑπερφρονοῦσι τοὺς νόμους· διότι μετὰ τὰς γενομένας ὑπὸ τῆς βουλῆς συζητήσεις περὶ τοῦ παρανόμου τῆς ἐπιβολῆς πειθαρχικῶν ποινῶν εἰς τοὺς δημάρχους παρὰ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν, εἰς τὸ πεῖσμα οὕτως εἰπεῖν τῆς Βουλῆς, ὁ ἔπαρχος Ἠλίδος ἔπαυσεν ἀρτίως ἕνα δημοτικὸν πάρεδρον ἄνευ οὐδεμιᾶς εὐλογοφανοῦς αἰτίας, ἐπειδὴ προῦκειτο νὰ

γαίνη δημοτική τις ἐκλογή. Ἡ τοιαύτη λοιπὸν πρᾶξις ὡς ῥητῶς ἀντιβαίνουσα εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς βουλῆς καὶ τῆς Κυβερνήσεως εἶναι ἀξιόποινος, καὶ ὁ ὑπουργὸς ὅστις ἔλαβε γνῶσιν τοῦ γεγονότος τούτου ὀφείλει νὰ ἐπιβάλῃ τὴν προσήκουσαν ποινὴν εἰς τὸν τοιοῦτον ἔπαρχον, ὅστις καταφρονῶν καὶ νόμους, καὶ νομοθετικὰ σώματα, καὶ Κυβέρνησιν τίθεται ὑπεράνω τούτων πάντων, καὶ ἔχει κανόνα τῶν ἐνεργειῶν αὐτοῦ οὐχὶ τὸν νόμον, ἀλλὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ θέλησιν· ὅτι δὲ ὁ ἔπαρχος οὗτος εἶναι τοιοῦτος δύναται νὰ προσεπιβεβαιώσῃ καὶ ὁ βουλευτὴς Μεσσηνίας ὡς γινώσκων αὐτὸν ἐκ τῆς ἐκεῖ διατριβῆς· (ὁ ῥηθεὶς δὲ βουλευτὴς προσεπεβεβαίωσε ταῦτα.)

Συνεπέρανεν ἄλλος ὅτι ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε δοθεισῶν πληροφοριῶν συνάγεται ὅτι ἀκολουθεῖ τὸ αὐτὸ σύστημα τῆς ἐπιβολῆς τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν· εἶναι λοιπὸν ἀνάγκη νὰ ἐρωτηθῇ τὸ ὑπουργεῖον, ἂν οἱ ἔπαρχοι ἐνεργῶσι ταῦτα ἐν γνώσει τῶν γενομένων παρὰ τῆς βουλῆς συζητήσεων καὶ ἀποφάσεων, ἢ οὐχί· καὶ ἂν τὸ πρῶτον ὑπάρχῃ, πρέπει νὰ τιμωρηθῶσιν οἱ οὕτως ἀσυζύγως ἀπειθοῦντες εἰς τοὺς νόμους, ἂν δὲ τὸ δεύτερον, νὰ δώσῃ λόγον τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὴν βουλὴν διὰ τί δὲν ἐξέδωκε τὰς ἀναγκαίας ἐγκυκλίους πρὸς καινοποίησιν τῆς ἀποφάσεως τῆς βουλῆς εἰς ὅλους τοὺς ἐπάρχους.

Ἀπήντησεν ἕτερος ὅτι ὅλοι οἱ ἔπαρχοι ἔχουσι γνῶσιν τῆς γενομένης ἀποφάσεως, καὶ ἐν γνώσει ταύτης ἐνεργοῦσιν ἀσυζύγως· προτείνει λοιπὸν νὰ σταλῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς παρούσης συνεδριάσεως, καὶ νὰ προσκληθῇ ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς εἰς ῥητὴν συνεδρίασιν διὰ νὰ δώσῃ τὰς ἀναγκαίας ἐξηγήσεις καὶ διασαφήσεις περὶ τῶν πράξεων τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν τῶν εἰς τὴν βουλὴν καταγγελθεισῶν, καὶ ν' ἀπολογηθῇ ἐνώπιον αὐτῆς, διότι ἐνώπιον τῆς βουλῆς ἡ Κυβέρνησις εἶναι ὑπεύθυνος δι' ἑαυτὴν καὶ δι' ὅλους αὐτῆς τοὺς ὑπαλλήλους, καὶ τότε μόνον ἀπαλλάττεται τῆς εὐθύνης ὅταν τὸν παρανομήσαντα ὑπάλληλον ἀμέσως παύσῃ ἐκ τῶν χρεῶν του.

Ἐπὶ τούτων ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ προσκληθῇ ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς, διὰ νὰ δώσῃ λόγον περὶ τῆς γινομένης ταύτης καταπατήσεως τοῦ νόμου.

Μετὰ ταῦτα παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ περὶ παρασήμων νομοσχεδίου σήμερον διορισθείσης ἐπιτροπῆς ἀνέγνω τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν ἔχουσαν οὕτω·

Ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς.

Κύριοι!

«Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως ἄρθρου τινὸς τοῦ περὶ συστάσεως τοῦ Τάγματος τοῦ Σωτῆρος ὀργανικοῦ διατάγματος, ἐθεώρησεν ἰσχυροὺς τοὺς ὑπαγορεύσαντας τὴν ἀνάγκην τῆς προτεινομένης αὐξήσεως τριῶν ἐκ τῶν κλάσεων τοῦ ῥηθέντος Τάγματος λόγους.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἐγένετο τὸ καταστατικὸν τοῦ Σωτῆρος διάταγμα, δηλαδὴ πρὸ δέκα πέντε ἐτῶν, ὁ προσδιορισθεὶς τότε δι' ἑκάστην κλάσιν ἀριθμὸς ἦρκει διὰ τὰς ἀμοιβὰς, τὰς ὁποίας ἐπρόκειτο νὰ κάμῃ ἡ κυβέρνησις· αὕτη εἶχε τότε κυρίως ὑπ' ὄψει τὰς κατὰ τὸν ἔνδοξον ἡμῶν ἀγῶνα ἐκδουλεύσεις, καὶ πρὸς τοὺς κατ' αὐτὸν ἀληθῶς διακριθέντας πολίτας ἀνελάμβανε τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ν' ἀπονείμῃ τὸ παράσημον ὡς ἔντιμον καὶ πασιφανὲς δεῖγμα τῆς ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης. Ἀλλ' ἐκτοτε, Κύριοι, νέον στάδιον ἠνοίχθη εἰς τοὺς Ἕλληνας, πολῖται διεκρίθησαν, οὐχὶ μόνον εἰς τὸ πολιτικὸν καὶ στρατιωτικὸν, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλους κλάδους τῆς ὑπηρεσίας, καὶ εἰς αὐτὸν τὸν ἰδιωτικὸν βίον. Ἡ κυβέρνησις λοιπὸν εὑρίσκετο εἰς τὴν δυσχερέστατον ἀνάγκην τοῦ νὰ μὴ δύναται νὰ ἐκπληροῖ τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου. Ἐπειδὴ συνεπληρώθη ταχέως ὁ διὰ πᾶσαν κλάσιν προσδιωρισμένος ἀριθμός.

Δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ συνιστᾷ πρὸς τὴν βουλὴν τὴν ἔγκρισιν τοῦ νομοσχεδίου· τὸ μόνον δὲ τὸ ὁποῖον ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ παρατηρήσῃ εἶναι ὡς πρὸς τὴν ἀπονομὴν τοῦ Τάγματος τούτου, τοῦ μόνου ὑπάρχοντος παρ' ἡμῖν, πρέπει νὰ φυλάττηται ἀκριβῶς τὸ καταστατικὸν διάταγμα, κυρίως καθόσον ἀφορᾷ τὰ προσόντα τοῦ ὑποψηφίου, καὶ νὰ μὴν ἐπιδαψιλεύηται ἄνευ εὐλόγου καὶ νομίμου αφορμῆς, καὶ τοῦτο χάριν τῆς τοσοῦτον ἐπιθυμητῆς διατηρήσεως τῆς ἀξίας αὐτοῦ τοῦ Τάγματος.»

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Αὐγούστου 1848.

Ὁ εἰσηγητὴς Π. Δεληγιάννης.

Ἀνηγγέλθη ἀκολούθως ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ συζήτησις α') τοῦ περὶ συμπληρώσεως τῶν ταγμάτων τῆς ὁροφυλακῆς νομοσχεδίου, καὶ β') τοῦ περὶ ταχυδρομικῆς συμβάσεως. Προτεθείσης δὲ εἰς συζήτησιν τῆς ἀρχῆς τοῦ πρώτου, παρετήρησέ τις ὅτι δὲν εἶναι μὲν παντάπασιν ἐναντίος εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, θεωρεῖ αὐτὸ καὶ ἀναγκαῖον καὶ χρησι-

μον, θέλει ὅμως προτείνει δύο τινὰς παρατηρήσεις. Πρῶτον διατί δὲν ὑπελογίσθη τὸ ὁλικὸν ποσὸν, διὰ τοῦ ὁποίου ἐπιβαρύνεται ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ παρόντος ἔτους ὡς ἐκ τῆς αὐξήσεως διὰ τοῦ παρόντος νόμου τῆς μισθοσίας τῶν ὁροφυλάκων; καὶ ἐπειδὴ τὴν παρατήρησιν ταύτην δὲν ἔκαμεν, ὡς ὤφειλεν, ἡ ἐπιτροπὴ, ζητεῖ ἤδη, εἰ δυνατὸν, τὴν πληροφορίαν ταύτην παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ. Δεύτερον ἀναγκάζεται μὲ λύπην του νὰ παρατηρήσῃ πρώτην ἤδη φορὰν εἰς τοῦτο τὸ νομοσχέδιον ὅτι ἐν τούτῳ καὶ ἐν τοῖς ὁμοίοις αὐτοῦ ἀφορῶσιν αὔξησιν τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ, παρελείφθη σύσιώδης τις συνταγματικὸς τύπος, ὅστις ἀπαιτεῖ ὁσάκις ἐν τῷ ψηφισθέντι προϋπολογισμῷ ὑπάρχει ἀντὶ περισσεύματος ἐσόδων ἔλλειμμα, καὶ παρουσιάζονται νομοσχέδια ἐπιβαρύνοντα τὸν προϋπολογισμὸν, νὰ καταδείξωσιν οἱ ὑπουργοὶ τοὺς πόρους δι' ὧν θέλουσι καλύψει τὰ ἔξοδα ταῦτα, καὶ νὰ ἐξηγήσωσιν εἰς τὴν βουλὴν ἂν προσδοκᾷ νέους πόρους ἐκτὸς τῶν προϋπολογισθέντων, ἢ ἂν μέλλωσι νὰ παραλείψωσιν ἄλλα τινὰ ἐκ τῶν προϋπολογισθέντων, ἀλλὰ μὴ κατεπειγόντων ἐξόδων, καὶ νὰ προσδιορίσωσι τίνα εἰσὶ ταῦτα. Ἄλλως φαίνεται ἄτοπον, ἐνῷ ὁ προϋπολογισμὸς φέρει ἔλλειμμα ἑνὸς ἑκατομμυρίου νὰ εἰσάγωσιν οἱ ὑπουργοὶ ἀλλεπάλληλα νομοσχέδια ἐπιβαρύνοντα ἐπὶ πλεῖον μὲ νέας δαπάνας τὸν προϋπολογισμὸν, καὶ νὰ μὴ γίνηται λόγος παντάπασιν εἰς τὴν βουλὴν, πόθεν θέλουσι πορισθῇ τὰ ἔξοδα ταῦτα. Ἀνεξαρτήτως λοιπὸν τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς οὐσίας τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἐξαιτεῖται νὰ δοθῶσιν αἱ ἀναγκαῖαι διασαφήσεις εἰς τὰς ἀνωτέρω δύο παρατηρήσεις του.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ὅτι τῳόντι κατὰ παραδρομὴν παρελείφθη νὰ σημειωθῇ εἰς τὴν ὑπουργικὴν ἔκθεσιν τὸ ὁλικὸν ποσὸν, δι' οὗ ἐπιβαρύνεται ὁ προϋπολογισμὸς ἐκ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, δύναται ὅμως εὐκόλως νὰ προσδιορισθῇ ἤδη. Τὰ τάγματα τῶν ὁροφυλάκων κατὰ τὸ ὀργανικὸν αὐτῶν διάταγμα εἶναι δέκα ὀκτώ, μέσος δ' ὅρος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν στρατιωτῶν αὐτῶν ἄνευ δεκατιανέων λοχιῶν καὶ λοιπῶν ἀξιωματικῶν ἐτέθη διὰ τὰς ἀνωμάλους ταύτας περιστάσεις **60**. Τούτου λοιπὸν τεθέντος, ἂν ταῦτα συμπληρωθῶσιν ὡς ἐλπίζεται, δύνανται ν' ἀναβῶσιν εἰς **1,800** ἄνδρας, ὥστε ἡ ὁλικὴ αὔξησις εἶναι **60,000** δραχ. δι' ὅλον τὸ ἔτος. Πόθεν δὲ θέλουσι πορισθῇ τὰ ἔξοδα ταῦτα ἀνήκει εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν οἰκονομικῶν νὰ πληροφορήσῃ τὴν βουλήν.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ὅτι ἡ ἐπὶ τῆς πρώτης ἐρωτήσεώς του ἀπάντησις ἔχει καλῶς· ἡ δ' ἐπὶ τῆς δευτέρας ὑπεκφυγὴ δὲν εὐοδοῦται, διότι καὶ ἐπὶ ταύτης ἔπρεπε νὰ δοθῇ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ ἀπάντησις ἤδη, διότι τὰ νομοσχέδια ταῦτα εἶναι ἀντικείμενα τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, τὸ ὁποῖον ἐπιψηφίζον τὴν εἰσαγωγὴν αὐτῶν ὀφείλει νὰ γινώσκῃ τοὺς πόρους, ἐξ ὧν τὰ προκύψαντα ἔξοδα θέλουσι καλυφθῇ, καὶ πᾶς ὑπουργὸς πρέπει νὰ ἦναι εἰς θέσιν νὰ πληροφορήσῃ περὶ τούτου τὴν βουλήν. Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε εἰσηγμένων νομοσχεδίων τῶν περιεχόντων αὔξησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ πηγάζει ὁλικὴ αὔξησις περίπου **130,000** δραχμῶν. Πόθεν λοιπὸν θέλουσι καλυφθῇ αἱ δαπάναι αὗται, ἀφοῦ οὐχὶ μόνον περίσσευμα δὲν ὑπάρχει εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, ἀλλ' ἔλλειμμα ἑνὸς ἑκατομμυρίου; Ποῖα ἄλλα ἔξοδα θέλουσι παραλειφθῇ; Εἶναι λοιπὸν τῶν ὧν οὐκ ἄνευ νὰ καταδειχθῶσιν οἱ πόροι δι' ὧν μέλλουσι νὰ καλυφθῶσι τὰ διὰ τῶν νέων τούτων νομοσχεδίων ἔξοδα. Λέγων δὲ ταῦτα δὲν ἐννοεῖ ὅτι πρέπει νὰ παραλειφθῇ ἡ συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, ἀλλὰ προσκαλεῖ τοὺς ὑπουργοὺς νὰ ἐκπληρώσωσι τὸν συνταγματικὸν τοῦτον τύπον.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι, καθόσον ἀφορᾷ τὴν αὔξησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐκ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, αὐτὸς νομίζει, ὅτι θέλει καλυφθῇ ἐξ αὐτῆς τῆς ὑπηρεσίας, διότι δὲν θέλουσι λαμβάνει ὅλοι τὴν αὔξησιν, ἔπειτα ἡ κυβέρνησις δύναται νὰ πέμψῃ κατὰ τὴν ἀνάγκην τινὰς εἰς ἀδείας καὶ νὰ κάμῃ ἄλλας οἰκονομίας, διότι εἰς καλὸς ὀργανισμὸς δύναται νὰ ἐλαττώσῃ τὰ προϋπολογισθέντα ἔξοδα καὶ νὰ ἐπαρκέσῃ οὕτως εἰς τὰ νέα.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ὅτι, ὅτε συνετάχθη ὁ προϋπολογισμὸς τὰ σώματα δὲν ἦσαν ἐντελῶς πλήρη, καὶ ἐπὶ τοιαύτῃ βάσει ὑπελογίσθησαν τὰ ἔξοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὥστε εἶναι ἀρχημένοι περισσότεροι ὡς ὄντες εἰς ἀδείας, παρ' ὅσους ἡ ἀνάγκη ἀπαιτεῖ, καὶ τὸ ὑπουργεῖον οὐδεμίαν ἐκ τούτου θέλει δυνηθῇ νὰ κάμῃ οἰκονομίαν.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι αἱ παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος εἶναι πραγματικαὶ καὶ ὀρθαὶ, καὶ τῳόντι οἱ ὑπουργοὶ πρέπει νὰ δώσωσι πρὸς ταύτας ἀπάντησιν. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου δύναται ἡ βουλὴ νὰ προβῇ εἰς τὸ ἀνὰ χεῖρας νομοσχέδιον, τὸ ἀφορῶν τὴν συμπλήρωσιν τῶν τοσούτων ἀναγκαίων ταγμάτων τῆς ὁροφυλακῆς· διότι ἡ ἔλλειψις τοῦ τακτικῶς διωργανισμένου στρατοῦ ἠνάγκασε τὴν κυβέρνησιν νὰ ὑποπέσῃ εἰς μυρία ἄλλα ἔκτακτα ἔξοδα. Ἂν ἦσαν καὶ πρότερον συμπεπληρωμένα τὰ τακτικὰ σώματα δὲν ἤθελε γείνει τοιαύτη κατανάλωσις ἐκτάκτων ἐξόδων δημοσίου ἀσφαλείας, καὶ ἤθελε προέλθει πραγματικὴ ὠφέλεια, ὥστε τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, ἐνῷ φαίνεται φέρον

αὔξησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, πραγματικῶς δὲν φέρει τοιαύτην; διότι τὰ εἰς διοργανισμὸν καὶ συμπλήρωσιν τῶν τακτικῶν σωμάτων δαπανηθησόμενα θέλουσιν ἐλαττώσει ἐπαισθητῶς τὰ ἔκτακτα ἔξοδα, καὶ θέλουσιν ἀποτελέσει ἰσολογισμόν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς πρὸς τὴν ἐρώτησιν, πόθεν θέλουσι καλυφθῆ τὰ ἐκ τῶν νομοσχεδίων τούτων προελευσόμενα νέα ἔξοδα, ὅτι τὸ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἔλλειμμα δὲν εἶναι ὡρισμένον, ἐπειδὴ τὰ ἔσοδα δὲν εἶναι ἀνεπίδεκτα αὐξήσεως, ἀλλ' εἶναι πιθανὸν νὰ φανῶσι πλείονα τῶν προϋπολογισθέντων. Ἀλλὰ καὶ ὀλιγώτερα ἂν δειχθῶσι καὶ πραγματικὸν ἔλλειμμα ὑπάρξῃ, αἱ οἰκονομίαι ὅλαι θέλουσι περιστραφῆ εἰς ἄλλα ἀντικείμενα, οὐχὶ ὅμως εἰς τὸν στρατιωτικὸν κλάδον. Διότι αἱ περιστάσεις εἶναι τοιαῦται, ὥστε, ἀφοῦ ἡ κατάστασις τῶν μερῶν ἡμῶν εἶναι τοσοῦτον ἐπισφαλής, ἀφοῦ ὅλη ἡ Εὐρώπη εὑρίσκεται εἰς τὰ ὅπλα, δὲν δύναται ἡ Ἑλλὰς νὰ παραλείψῃ χάριν οἰκονομίας τὴν συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ, τοῦ ἀναγκαίου διὰ τὴν συντήρησιν τῆς ἐσωτερικῆς αὐτῆς ἀσφαλείας. Προκειμένου λοιπὸν λόγου περὶ τῶν ὅλων καὶ περὶ ζωῆς ἢ θανάτου, θέλει κινήσει τὸ ὑπουργεῖον πάντα λίθον, καὶ θέλει συμπληρώσει ὅπως δυνηθῆ τὰ ἀναγκαῖα ταῦτα ἔξοδα· ὥστε ἡ παρατήρησις τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος δὲν πρέπει νὰ κωλύῃ τὴν Βουλὴν εἰς τὸ νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, τοῦ ὁποίου τὴν ἀνάγκην οὐδεὶς διαφιλονεικεῖ.

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Μελετοπούλου καὶ Βιρβίλη, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 69.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς μισθοδοσίας τῶν ὁροφυλάκων νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινὸς	
Κλεομένης Οἰκονόμου	
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.
Δ. Δεληγεώργης	Ν.
Ἰ. Τσιμπουράκης	
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.
Στοῦρος Γρίβας	Ν.
Ἰωάννης Πετμεζᾶς	Ν.
Μ. Χ. Καΐρης	Ν.
Δημήτριος Κονδύλης	

Ἀντώνιος Καμπάνης	Ν.
Α. Σ. Δανόπουλος	
Νικόλ. Ἰατρὸς	
Α. Μακρυποκάμισος	
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.
Κωνστ. Βρυζάκης	Ν.
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.
Κ. Τζαβέλας	
Σ. Στράτος	
Π. Ῥάγκος	Ν.
Λουκᾶς Π. Νάκος	Ν.
Ἀντών. Γεωργαντᾶς	Ν.
Πέτρος Τσαντεάκης	Ν.
Γεώργ. Κονδύλης	Ν.
Κ. Φασίτσας	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.
Γ. Ἰω. Βατίστας	
Ἄγγελος Γουζούασης	Ν.
Γεώργ. Κ. Βελῆς	
Ἰωάννης Α. Χατσόπουλος	
Γεώργ. Ἰ. Γιολδάσης	
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.
Μιχαὴλ Σισίνης	Ν.
Γρηγόριος Χατσηγιάννος	Ν.
Γεώργ. Μῆτσος	
Ἰωάννης Κλίμακας	Ν.
Α. Δημητρίου	Ν.
Πέτρος Α. Ζάννος	Ν.
Μ. Ν. Βαλέττας	
Χ. Ν. Δεμάθας	Ν.
Ἠλ. Παππαδαῖος	
Γ. Πετμεζᾶς	Ν.
Νικόλ. Ἀνδρικόπουλος	Ν.
Βασίλειος Πετιμεζᾶς	
Ἰω. Ζάρκος	
Γ. Ν. Κορφιωτάκης	
Ἀθ. Δανηλόπουλος	Ν.
Σταμ. Νικολαΐδης	
Βελισάρ. Νικολαΐδης	Ν.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Π. Δεληγιάννης	Ν.
Δ. Ν. Μπούκουρας	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Ζαφείριος Δεπάστας	Ν.
Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	Ν.
Δ. Νοταρᾶς	
Εὐστ. Οἰκονομόπουλ.	
Γ. Πανοπριφτόπουλος	
Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	Ν.
Ἰωάννης Ζαφειρόπουλος	
Μ. Πρωτοπαπᾶς	
Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν.
Παρασκευᾶς Ματάλας	Ν.
Ἠλίας Γιατράκος	
Λουκᾶς Στέφανος	
Εὐς. Σπυρίδωνος	Ν.
Ῥ. Παλαμίδης	Ν.
Θεόδωρος Πετρινὸς	Ν.
Κωνστ. Μανέτας	Ν.
Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος	Ν.
Μελέτης Χ. Μελέτη	Ν.
Νικόλαος Τσαλακώστας	Ν.
Δημ. Σακελλαριάδης	Ν.
Νικόλαος Μπούτουνας	Ν.
Π. Παππατσώνης	
Ἰω. Παππατσώνης	
Π. Δαρειώτης	
Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.
Στρατῆς Δεληγιαννάκης	Ν.
Σ. Α. Βαρότσης	
Παῦλος Δεντούδης	Ν.
Χρύσαν. Σουμαρίπας	
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Κωνστ. Βέϊκος	Ν.
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	Ν.
Δημήτριος Βιρβίλης	Ν.
Γεώργ. Μπάνης	Ν.
Πέτρος Μαυρομιχάλης	Ν.
Α. Μαυρομιχάλης	

Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	
Ν. Μοσχούλας	
Γ. Π. Ζαρειρόπουλος	
Α. Κανελόπουλος	
Κ. Δ. Σχινᾶς	
Ἰωάννης Γκοῦρας	
Ἀναγνώστ. Κεχαγιᾶς	Ν.
Σ. Λογοθετόπουλος	
Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Χριστόδουλος Τσῖνος	
Δ. Κουμανιώτης	
Θεόδωρος Ι. Μέξης	
Ἐμ. Λαζ. Ὁρλώφ	
Γ. Μπάστας	Ν.
Κ. Θ. Δαρειώτης	Ν.
Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Ἰωάννης Περιδῆς	
Ἀνδρέας Μαΐσυκας	Ν.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστ. Μ. Παρίσσης	Ν.
Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ν.
Μῆτρ. Ἀναστασόπουλος	
Ἰω. Τομαρᾶς	
Ἀν. Παππατσώρης	
Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.
Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Γεώργ. Σ. Κριεζῆς	Ν.
Α. Γ. Κουντουριώτης	
Δ. Α. Κουντουριώτης	
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Ν.
Δημήτριος Χατσίσκος	Ν.
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Γεώργ. Ῥιζόπουλος	Ν.
Ἰωάν. Τασσαῖος	
Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Ἰωάννης Οἰκονόμου	

Ἀνεγνώσθη τὸ νομοσχέδιον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ τροπολογία τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτως·

« Αἱ μὲν ἀποδοχαὶ μισθοδοσίας τῶν ἀρχαίων τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος στρατιωτῶν, οἵτινες ὑπηρετοῦσιν ἤδη, ἢ θέλουσι καταταχθῆ εἰς τὴν ὁροφυλακήν, καὶ τῶν ἀνακατατεταγμένων στρατιωτῶν τοῦ εἰρημένου σώματος, ἢ νεοκαταταχθησομένων ὁρίζονται εἰς μισθὸν δραχμ. 25 κατὰ μῆνα, καὶ εἰς σιτηρέσιον δραχ. 5 ὡσαύτως, τὸ ὅλον δραχ. 30 ἑνὸς ἑκάστου κατὰ μῆνα.

Αἱ δὲ περὶ ἀρχαιότητος διαταξεις τούτων ἀφορῶσαι τοὺς προβιβασμούς των κλπ. θέλουν κανονισθῆ εἰς τὸν ὅσον οὔπω ἐκδοθησόμενον ὀργανικὸν νόμον περὶ ὁροφυλακῆς.

Ὁ ἡμέτερος ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν κ.τ.λ. κατὰ τὸ νομοσχέδιον. »

Εἰπόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι δὲν δύναται νὰ παραδεχθῆ τὴν τροποποίησιν τῆς ἐπιτροπῆς, παρετήρησε τις, ὅτι ἤδη ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ παραδεχθῆ τὴν τροποποίησιν αὐτὴν, ὡς φερουσαν αὔξησιν τῆς μισθοδοσίας, μὴ ἐπιτρεπομένου τούτου παρὰ τοῦ 17 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος.

Οὕτω δ' ἡ ἐπιτροπὴ ἀπέσυρε τὸ α. μέρος τῆς τροποποιήσεως, τῆς ἀφορώσης τὸν προσδιορισμὸν τοῦ σιτηρεσίου ἑκάστου στρατιώτου εἰς 5 δραχμὰς κατὰ μῆνα, ἀντὶ 16 λεπτῶν καθ' ἡμέραν.

Ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου μέρους, τοῦ ἀφορῶντος τὴν ἄρσιν τῆς διακρίσεως τῶν ἀνακατατασσομένων καὶ τῶν νεοκαταταχθησομένων, παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ τοιαύτη διάκρισις, διότι φέρει διαίρεσιν μεταξὺ τῶν στρατιωτῶν καὶ ἀντιζηλίαν, καὶ παραμέλησιν τῶν καθηκόντων καὶ ἀποφυγὴν τῶν ὑποχρεώσεων. Ἔπειτα ἡ τοιαύτη διάκρισις δύναται νὰ ἐμποδίσῃ καὶ τὴν συμπλήρωσιν, διὰ νὰ συμπληρωθῶσι λοιπὸν ὅσον τάχιον καὶ νὰ καταταχθῶσι καλοὶ στρατιῶται πρέπει νὰ μὴ ὑπάρχῃ διάκρισις.

Ἀπήντησεν ἕτερος, ὅτι ὁ ὑπουργὸς τρεῖς τάξεις στρατιωτῶν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ τούτῳ διακρίνει· α') παλαιῶν στρατιωτῶν τοῦ ἀγῶνος· β') ὁροφυλάκων ἀνακατατασσομένων· γ') στρατιωτῶν ἤδη πρώτων ταχθησομένων. Περὶ τῶν τελευταίων δὲ τὸ νομοσχέδιον δὲν ποιεῖ μνείαν, ἐπομένως ἐννοεῖται, ὅτι ἡ μισθοδοσία αὐτῶν θέλει εἶσθαι ὁποία μέχρι τοῦδε ὑπῆρχεν. Ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει νὰ γείνῃ καὶ εἰς τούτους ἡ αὔξησις τῆς μισθοδοσίας, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ ὑπουργὸς δὲν παραδέχεται τοῦτο, ἡ τοιαύτη πρότασις ἐπαυξάνουσα τὴν μισθοδοσίαν διαφεύγει τὴν ἁρμοδιότητα τῆς Βουλῆς.

Παρατηρηθέντος δὲ ὅτι ὅσοι εἶναι ἀρχαῖοι ἀγωνισταὶ ἢ ὑπηρετήσαντες ἄλλοτε ὡς ἐθνοφύλακες ἔχοντες τὰς ἀφέσεις των, καταταττόμενοι αὖθις θέλουσι λαμβάνει τὴν αὔξησιν, οἱ δὲ νεωστὶ καταταττόμενοι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἔχωσιν ἀμέσως τὰ αὐτὰ δικαιώματα μὲ τοὺς πολυχρονίως ὑπηρετήσαντας, ἀπέσυρεν ἡ ἐπιτροπὴ καὶ τὸ β'. μέρος τῆς τροπολογίας, καὶ οὕτως ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κλίμακα καὶ Σικλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κλίμακα καὶ Σίνη, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη παμψηφεὶ διὰ ψήφων 69 τὸ σύνολον τοῦ ῥηθέντος νομοσχεδίου ἔχοντος οὕτως.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς βουλῆς καὶ τῆς γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Αἱ μὲν ἀποδοχαὶ μισθοδοσίας τῶν ἀρχαίων τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος στρατιωτῶν, οἵτινες ὑπηρετοῦσιν ἤδη, ἢ θέλου σ

καταταχθῆ εἰς τὴν ὁροφυλακὴν, καὶ τῶν ἀνακατατεταγμένων στρατιωτῶν τοῦ εἰρημένου σώματος ὁρίζονται ὡς ἑξῆς· 1. Εἰς μισθὸν δραχ. 25 κατὰ μῆνα· καὶ 2, εἰς ἀντίτιμον τῆς μερίδος τοῦ ἀλεύρου 16 λεπτὰ τὴν ἡμέραν.

Θεωροῦνται δὲ ἀνακατατεταγμένοι· ὅσοι ὑπηρετοῦν ἤδη εἰς δευτέραν θητείαν, ἢ μέλλουν νὰ καταταχθῶσιν, ἐὰν ὑπηρέτησαν πρότερον 2 ἔτη εἰς τὰ διὰ τοῦ ἀπὸ 16 Φεβρουαρίου 1836 διατάγματος σχηματισθέντα τάγματα τῆς ἐθνοφυλακῆς, ἢ εἰς τὰ τάγματα τῆς ὁροφυλακῆς.

Ὁ Ἡμέτερος ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐνεργήσει τὸν παρόντα νόμον. »

Ἐπεληφθη μετὰ ταῦτα τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ταχυδρομικῆς συμβάσεως νομοσχεδίου.

Γενομένης δ' ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Καΐρη καὶ Στεφανοπούλου συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν.

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ ταχυδρομικῆς συμβάσεως νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	
Κλεομένης Οἰκονόμου	
Γεώργιος Λογιωτατίδης	N.
Δ. Δεληγεώργης	N.
Π. Τσιμπουράκης	
Πάνος Μοναστηριώτης	N.
Σταῦρος Γρίβας	N.
Ἰωάννης Πετμεζᾶς	N.
Μ. Χ. Καΐρης	N.
Δημήτριος Κονδύλης	
Ἀντώνιος Καμπάνης	N.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	
Νικόλαος Ἰατρὸς	
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	N.
Κωνστ. Βρυζάκης	N.
Ἀνάργυρος Πετράκης	N.
Κ. Τσαβέλλας	
Σ. Στράτος	
Π. Ῥάγκος	N.
Λουκᾶς Π. Νάκος	N.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	N.
Πέτρος Τσανετάκης	N.
Γεώργιος Κονδύλης	N.
Κωνσταντῖνος Φασίτσας	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	N.
Γεώργιος Ἰ. Βατίστας	
Ἄγ. Γουζούνης	N.
Γεώργιος Κ. Βελῆς	
Ἰωάννης Α. Χατσόπουλος	
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	N.

Μιχαὴλ Σισίνης	N.
Γρηγόριος Χατσηγιάννος	N.
Γεώργιος Μῆτσος	
Ἰωάννης Κλίμακας	N.
Ἀναγν. Δημητρίου	N.
Πέτρος Α. Ζάνος	N.
Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	
Χριστόδουλος Ν. Δεμάθας	N.
Ἠλίας Παπαδαῖος	
Γεώργιος Πετμεζᾶς	N.
Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	
Βασίλειος Πετμεζᾶς	
Ἰω. Ζάρκος	
Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	
Ἀθ. Δανηλόπουλος	N.
Σταμ. Νικολαΐδης	
Βελισάριος Νικολαΐδης	N.
Κωνστ. Θ. Κολοκοτρώνης	N.
Πέτρος Δεληγιάννης	N.
Δημήτριος Ν. Μπούκουρας	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Ζαφείριος Δεπάστας	N.
Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	N.
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Εὐσάθιος Οἰκονομόπουλος	
Γεώργ. Πανοπριφτόπουλος	
Ἐμμανουὴλ Χ. Τσοῦχλος	N.
Ἰωάννης Ζαφειρόπουλος	N.
Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	
Νικόλαος Κορφιωτάκης	N.
Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος	N.
Παρασκευᾶς Ματάλας	N.
Ἠλίας Γιατράκος	
Λουκᾶς Στέφανος	
Εὐγ. Σπυρίδωνος	N.
Ῥάγας Πλαμίδης	N.
Θεόδωρος Μ. Πετρινὸς	N.
Κωνσταντῖνος Μανέτας	N.
Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος	N.
Μελέτης Κατσῆ Μελέτη	N.
Νικόλαος Τσαλακώστας	N.
Δημήτριος Σακελλαριάδης	N.
Νικόλαος Μπούτουνας	N.
Π. Παππατσώνης	N.
Ἰω. Παππατσώνης	
Π. Δαρειώτης	
Σπυρίδων Βαλέττας	N.
Στρατῆς Δεληγιαννάκης	N.
Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Παῦλος Λεντούδης	N.
Χρύσανθος Σουμαρίπας	
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	N.
Κ. Βέϊκος	N.
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	N.
Δημήτριος Βιρβίλης	N.
Γεώργιος Μπάνης	N.
Π. Μαυρομιχάλης	N.
Α. Μαυρομιχάλης	
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	
Ν. Μοσχούλας	
Γεώργ. Π. Ζαρειφόπουλος	
Α. Κανελόπουλος	
Κ. Δ. Σχινᾶς	
Ἰω. Γκαῦρας	
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	N.
Σπ. Λογοθετόπουλος	N.
Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Χρ. Τσίνος	
Δ. Κουμανιώτης	
Θ. Ι. Μέξης	N.
Ἐμ. Α. Ὀρλὸφ	
Γ. Μπάστας	N.
Κ. Δαρειώτης	N.
Σ. Ἀντωνιάδης	N.
Κωνστ. Ἀντωνιάδης	
Ἰω. Περίδης	
Α. Μάμουκας	N.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστρ. Παρίσσης	N.

Α. Ἀρμάος	Ν.	Ιω. Γ. Κριεζῆς	Ν.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος		Δ. Χατσῖσκος	Ν.
Ἰω. Τομαρᾶς		Καλαμ. Τσουκαλᾶς	
Ἀν. Παππατσώρης		Κ. Δυοβουνιώτης	
Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.	Γ. Ῥιζόπουλος	Ν.
Γ. Παππαδημητρίου	Ν.	Ιω. Τασσαῖος	Ν.
Γ. Σ. Κριεζῆς		Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Α. Γ. Κουντουριώτης		Ιω. Οἰκονόμου	
Δ. Α. Κουντουριώτης			

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 1 ἄρθρου αὐτοῦ καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ μηδεμιᾶς παρατηρήσεως ὑπαρχούσης ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 1. Ἡ μεταξὺ τῆς Ἡμετέρας Κυβερνήσεως, καὶ τῆς τοῦ Μεγαλειοτάτου Αὐτοκράτορος τῆς Ῥωσσίας συμφωνηθεῖσα ταχυδρομικὴ σύμβασις, συνισταμένη εἰς τὰ ἑπόμενα 19 ἄρθρα, ἐγκρίνεται. Κατὰ συνέπειαν ἅπασαι αἱ διατάξεις, καὶ ἅπαντες οἱ ὅροι, οἱ ἐμπεριεχόμενοι εἰς τὴν ῥηθεῖσαν σύμβασιν, εἴτε πρὸς βάρος τῆς Ἑλλην. Ἐπικρατείας, εἴτε πρὸς ὑποχρέωσιν τῆς Ἐπικρατείας τῆς Ῥωσσίας, ἐκτελεσθήσονται ὁλοκλήρως καὶ ἀκριβῶς. Τὰ δὲ 19 ἄρθρα ταῦτα προσαρτῶνται εἰς τὸν παρόντα Νόμον. »

Γενομένου δὲ δεκτοῦ καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Καίρη καὶ Π. Δεληγιάννη, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71 τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου ἔχοντος οὕτως.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν, καὶ διατάττομεν τάδε.

Ἄρθρον 1. Ἡ μεταξὺ τῆς Ἡμετέρας Κυβερνήσεως καὶ τῆς τοῦ Μεγαλειοτάτου Αὐτοκράτορος τῆς Ῥωσσίας συμφωνηθεῖσα ταχυδρομικὴ σύμβασις, συνισταμένη εἰς τὰ ἑπόμενα 19 ἄρθρα, ἐγκρίνεται. Κατὰ συνέπειαν ἅπασαι αἱ διατάξεις, καὶ ἅπαντες οἱ ὅροι, οἱ ἐμπεριεχόμενοι εἰς τὴν ῥηθεῖσαν σύμβασιν, εἴτε πρὸς βάρος τῆς Ἑλλην. Ἐπικρατείας, εἴτε πρὸς ὑποχρέωσιν τῆς Ἐπικρατείας τῆς Ῥωσσίας, ἐκτελεσθήσονται ὁλοκλήρως καὶ ἀκριβῶς. Τὰ δὲ 19 ἄρθρα ταῦτα προσαρτῶνται εἰς τὸν παρόντα Νόμον.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐκτέλεσις καὶ δημοσίευσις αὐτοῦ ἀνατίθεται εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργούς.

Σχέδιον ταχυδρομικῆς συμβάσεως μεταξὺ Ῥωσσίας καὶ Ἑλλάδος.

Ἄρθρα ἀποτελοῦντα τὴν σύμβασιν.

Ἄρθρ. 1. Θέλει ὑπάρχει μεταξὺ Ῥωσσίας καὶ Ἑλλάδος τακτικὴ διὰ Κωνσταντινουπόλεως ἀποστολὴ γραμμάτων καὶ δειγμάτων πραγματειῶν. Ἡ ὑπηρεσία τῆς ἀνταποκρίσεως ταύτης θέλει γίνεσθαι μεταξὺ Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς Ῥωσσικῆς Αὐτοκρατορίας δαπάνῃ τῆς Ῥωσσικῆς Κυβερνήσεως, εἴτε διὰ θαλάσσης εἴτε διὰ ξηρᾶς. Μεταξὺ δὲ Κωνστ. καὶ Ἑλλάδος θέλει γίνεσθαι δαπάνῃ τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 2. Ἐνόσῳ τὰ Ῥωσσικὰ ἀτμόπλοια θέλουν ἐξακολουθεῖ νὰ ἐκπληρώσι τακτικὴν μεταξὺ Ὀδησσοῦ καὶ Κωνσταντινουπόλεως ὑπηρεσίαν, θέλουσι χρησιμεύει διὰ τὴν μεταφορὰν τῆς ἄνω εἰρημένης ἀνταποκρίσεως ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην πόλιν. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν διὰ ξηρᾶς μετακόμισιν, αὕτη θέλει γίνεσθαι δαπάνῃ τῆς Ῥωσσικῆς Κυβερνήσεως, ὡς συνεφωνήθη ἀνωτέρω, διὰ τῶν Ῥωσσικῶν ταχυδρόμων, τῶν ἀναχωρούντων τακτικῶς κατὰ δεκαπενθημερίαν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως καὶ μεταβαινόντων διὰ τῶν Ἡγεμονιῶν Βλαχίας καὶ Μολδαυίας εἰς τὰ Ῥωσσικὰ μεθόρια, καὶ τὸ ἀνάπαλιν. Οἱ αὐτοὶ ταχυδρόμοι θέλουν μεταφέρει τὴν ἀλληλογραφίαν τὴν μεταξὺ τοῦ Ἑλλ. Κράτους, καὶ τῶν κάτωθι σημειουμένων τριῶν πόλεων, ὅπου ὑπάρχουσι ταχυδρομικὰ Ῥωσσικὰ γραφεῖα: τουτέστι, Βουκουρεστίου, Ἰασίου, καὶ Γαλάτζι. Ἡ ταχυδρομικὴ διεύθυνσις τῆς Ἑλλάδος θέλει εἰδοποιεῖσθαι περὶ τῶν ἤδη προσδιωρισμένων ἡμερῶν τῆς ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως ἀναχωρήσεως τόσον τῶν ἀτμοπλοίων, ὡς καὶ τῶν ἄνω εἰρημένων ταχυδρόμων. Ἐὰν ἡ Ῥωσσικὴ Κυβέρνησις κρίνῃ συμφέρον νὰ κάμῃ εἰς τὸ μέλλον τροποποιήσεις τινὰς ὡς πρὸς τὰς ἡμέρας τῆς ἀναχωρήσεως τῶν ἀτμοπλοίων, ἢ τῶν διακληρωθέντων ταχυδρόμων, ἡ διεύθυνσις τῶν ταχυδρομείων τῆς Αὐτοκρατορίας θέλει εἰδοποιήσει περὶ τούτου ἐν καιρῷ τῷ δέοντι τὴν τῆς Ἑλλάδος.

Ἄρθρ. 3. Ἡ μεταφορὰ τῶν μεταξὺ Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἑλλάδος ἀνταποκρίσεων τούτων θέλει γίνεσθαι δαπάνῃ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ὡς συνεφωνήθη ἐν τῷ ἄρθρῳ Α. διὰ

τῶν Γαλλικῶν ἀτμοπλοίων, διὰ τῶν τῆς ἑταιρίας τοῦ Λυστριακοῦ Ἀοῦδ, ἢ δι' οὗ τινος ἄλλου ἀτμοπλόου, τοῦ ὁποίου ἤθελε δυνηθῆ νὰ κάμῃ χρῆσιν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις.

Ἄρθρ. 4. Ἅπασαι αἱ ἐκ τῆς Ῥωσσίας, εἴτε ἐκ Βουκουρεστίου, Ἰασίου ἢ Γαλατζίου προερχόμεναι ἀλληλογραφίαι, προσδιωρισμέναι διὰ τὴν Ἑλλάδα, θέλουν παραδίδεσθαι ἐλεύθεραι παντὸς ταχυδρομικοῦ τέλους ὑπὸ ἐγκλείστους φακέλλους, ἐπὶ ἀποδείξει ἐκ μέρους τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ῥωσσικοῦ ταχυδρομικοῦ Γραφείου πρὸς τὸ ἐν τῇ Πρωτευούσῃ ταύτῃ ἐμπορικὸν Γραφεῖον τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας, καὶ τὸ εἰρημένον Γραφεῖον θέλει παραδίδει ἀμέσως τοὺς φακέλλους πρὸς τὰ ἀτμόπλοα ἢ ταχύπλοα, περὶ ὧν ὁ λόγος ἐν τῷ ἄρθρῳ 3. Ἅπασαι αἱ ἐκ τῆς Ἑλλάδος προερχόμεναι καὶ διὰ τὴν Ῥωσσίαν ἢ τὰς ῥηθείσας πόλεις τῶν Ἡγεμονιῶν τοῦ Δουνάβεως προσδιωρισμέναι ἀλληλογραφίαι, θέλουν παραδίδεσθαι ἀπὸ τὰ διαληφθέντα ἀτμοκίνητα ἢ ταχύπλοα εἰς τὸ ἐμπορικὸν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλλ. Πρεσβείας Γραφεῖον, τὸ ὁποῖον θέλει ἐγχειρίζει αὐτὰς ἀμέσως ἐλευθέρας παντὸς ταχυδρομικοῦ τέλους, καὶ ἐπὶ ἀποδείξει, πρὸς τὸ ἐν τῇ εἰρημένῃ Πρωτευούσῃ Ῥωσσικὸν ταχυδρομικὸν Γραφεῖον.

Ἐπειδὴ ἅπασαι αἱ ἀλληλογραφίαι καὶ τὰ δείγματα ἐμπορευμάτων, ὡς ἐρρέθη ἀνωτέρω, πρέπει νὰ παραδίδωνται ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου ἀμοιβαίως ἐλεύθερα παντὸς τέλους, οἱ πρὸς οὓς διευθύνονται αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ἀποστολαὶ εἰς ἀμφότερα τὰ Κράτη, θέλουν ὑπόκεισθαι εἰς τὴν πληρωμὴν μόνον τῶν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως μέχρι ταῦ τόπου τῆς διαμονῆς των ταχυδρομικοῦ τέλους.

Ἄρθρ. 5. Ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν ἄνω εἰρημένων ἀνταποκρίσεων θέλει γίνεσθαι διὰ τῶν ἑφεξῆς Ταχυδρομικῶν Γραφείων, τουτέστι

Ἀπὸ μέρους τῆς Ῥωσσίας·

1) Εἰς Κωνσταντινούπολιν
2) » Βουκουρέστιον
3) » Γαλάτζιον.
4) » Ἰάσιον.
5) » Σκουλίανη.
6) » Ὀδησσόν.

Ἀπὸ μέρους τῆς Ἑλλάδος.

1) Εἰς Ἀθήνας.
2) » Πειραιᾶ.
3) » Σύρον.

Ἄρθρ. 6. Αἱ δύω Ταχυδρομικαὶ Διευθύνσεις θέλουσι λάβει τὰ ἀνήκοντα μέτρα, ὅπως αἱ ἀλληλογραφίαι σῶν δύω Ἐπικρατειῶν διευθύνωνται διὰ τοῦ τακτικωτέρου τρόπου. Ἐπ' αὐτῷ τούτῳ θέλουν φροντίσει νὰ συντάττωνται πίνακες, ἐμφαίνοντες τὴν δαθησομένην διεύθυνσιν εἰς τὰς τῶν διαφόρων μερῶν τῶν συνομολογουσῶν ἐπικρατειῶν ἀλληλογραφίας.

Ἄρθρ. 7. Ὅλαι αἱ ἀλληλογραφίαι τῶν Ῥωσσικῶν Γραφείων ἀνταλλαγῆς, θέλουν κλείεσθαι παρὰ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ταχυδρομικοῦ Ῥωσσικοῦ Γραφείου ἐντὸς λευκοσιδήρων κιβωτίων, καὶ διαιρεῖσθαι εἰς τρεῖς φακέλλους, φέροντας τὴν ἐπιγραφὴν τῶν Ταχυδρομικῶν Γραφείων, Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, καὶ Σύρου. Ἅπασαι αἱ ἀλληλογραφίαι, ὅσαι διευθύνονται ἐκ μέρους τῶν Ἑλληνικῶν Γραφείων ἀνταλλαγῆς πρὸς τὰ τῆς Ῥωσσίας, θέλουσιν ἐπίσης κλείεσθαι ἐντὸς λευκοσιδήρων κιβωτίων, καὶ ἐπιγράφεσθαι πρὸς τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ῥωσσικὸν Ταχυδρομικὸν Γραφεῖον.

Τὰ ἔξοδα τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος κιβωτίων θέλουσιν εἶσθαι εἰς βάρος τῶν ἁρμοδίων ταχυδρομικῶν γραφείων.

Ἄρθρ. 8. Ἐντὸς ἑκάστου κιβωτίου διευθυνομένου εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἢ εἰς τὴν Ἑλλάδα, θέλει τίθεσθαι ἔγγραφον γενικῆς εἰδοποιήσεως, προσδιορίζον τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ βάρος τῶν ἐνδιαλαμβανομένων φακέλλων· τὸ ἔγγραφον τοῦτο τῆς εἰδοποιήσεως θέλει ἐπιστρέφεσθαι πρὸς τὸ ἀποστεῖλαν αὐτὸ Γραφεῖον μετὰ τῶν ἀποδεικτικῶν τῆς παραλαβῆς.

Ὡσαύτως ἕκαστος φάκελλος διευθυνόμενος μεταξὺ τῶν Ῥωσσικῶν καὶ Ἑλληνικῶν γραφείων ἀνταλλαγῆς, θέλει συνοδεύεσθαι ὑφ' ἑνὸς ἐγγράφου εἰδοποιήσεως. Τὸ παραλαμβάνον Γραφεῖον θέλει εἰδοποιεῖ τὸ ἀποστέλλον περὶ τῆς παραλαβῆς ἑκάστου φακέλλου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ περιεχομένων, καὶ θέλει ἐπιστρέφει τὸ εἰρημένον ἔγγραφον διὰ τοῦ πρώτου ἀτμοπλοίου.

Αἱ δύω διευθύνσεις θέλουν συμφωνήσει μεταξὺ των ὡς πρὸς τὸν τύπον, τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἐγγράφων εἰδοποιήσεως καὶ ἀποδεικτικῶν παραλαβῆς.

Ἡ ἐπιγραφὴ τῶν φακέλλων θέλει γίνεσθαι Γαλλιστὶ καὶ δι' εὐαναγνώστου τρόπου. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν κατὰ τὰς προσδιωρισμένας διὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν φακέλλων ἡμέρας, ἓν τῶν ἀνταλλακτηρίων Γραφείων τῶν δύο ἐπικρατειῶν δὲν ἤθελεν ἔχει κανὲν γράμμα διὰ νὰ διευθύνῃ πρὸς τὸ γραφεῖον τοῦ ἄλλου κράτους, θέλει τὸ εἰδοποιήσει περὶ τούτου δι' ἐπίτηδες ἐγγράφου εἰδοποιήσεως ἢ ἐπιστολῆς.

Ἄρθρ. 9. Αἱ ἐπιστολαί, τὰ δείγματα ἐμπορευμάτων καὶ οἱ ἐγκλειστοι φάκελλοι, θέλουν φέρει εἰς τὸ μέρος τῆς ἐπιγραφῆς τὴν σφραγίδα τοῦ ἀποστέλλοντος γραφείου, ἐμφαίνουσαν τὴν ἡμερομηνίαν τῆς ἀναχωρήσεως.

Πρὸς τούτοις τὰ γράμματα καὶ τὰ δείγματα ἐμπορευμάτων, τὰ στελλόμενα εἴτε ἐκ τῆς Ῥωσσίας εἴτε ἐκ Βουκορεστίου, Ἰασίου ἢ Γαλατζίου εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ τ' ἀνάπαλιν, καθὸ πληρωμένα μέχρι Κωνσταντινουπόλεως, θέλουν ἐπισημειοῦσθαι διὰ τῆς λέξεως: ἐλεύθερα τέλους.

Ἄρθρ. 10. Τὰ ἐπὶ ἀποδείξει ἢ συστημένα γράμματα θέλουν συνοδεύεσθαι δι' ἀνταποδείξεως, ἥτις, ἀφοῦ ὑπογραφῇ παρὰ τοῦ πρὸς ὃν διευθύνονται, θέλει ἐπιστρέφεσθαι εἰς τὸ ἀποστέλλον αὐτὰ γραφεῖον διὰ νὰ ἐγχειρίζηται εἰς τὸν στέλλοντα αὐτά.

Αἱ ἐπιστολαὶ αὗται θέλουσι σημειοῦσθαι μ' ὅλας τὰς ἀναγκαίας λεπτομερείας κάτωθι τοῦ ἐγγράφου τῆς εἰδοποιήσεως.

Ἄρθρ. 11. Ἐν περιπτώσει ἀπωλείας ἑνὸς τῶν ἐπὶ συστάσει ἢ ἀποδείξει γραμμάτων, ἡ ταχυδρομικὴ διεύθυνσις, ἀπὸ λάθους τῆς ὁποίας συνέβη ἡ ἀπώλεια αὕτη, θέλει πληρώνει πρὸς ἀποζημίωσιν, πεντήκοντα δραχμὰς, ἂν ἡ ἀπάντησις γενῇ ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀποστολῆς τοῦ γράμματος.

Ἄρθρ. 12. Ὅσαι ἐπιστολαὶ δὲν δύνανται νὰ παραδοθῶσι κατὰ τὴν ἐπιγραφήν των, ἕνεκα θανάτου ἢ ἀποποιήσεως τῶν πρὸς ὃν διευθύνονται, ὡς καὶ αἱ ἀποστελλόμεναι ταχυδρομειοστάσιμοι ἐπιστολαὶ (Poste Restante), καὶ μὴ ζητούμεναι θέλουν ἐπιστρέφεσθαι καθ' ἑκάστην τριμηνίαν εἰς τὸ ἀποστέλλον αὐτὰς ταχυδρομικὸν γραφεῖον, μὲ ὀπισθόγραφον σημείωσιν τῆς αἰτίας, δι' ἣν δὲν ἐνεργήθη ἡ παράδοσις. Αἱ κακῶς ἀποστελλόμεναι ἐπιστολαὶ θέλουν ἀποστέλλεσθαι ἀμέσως πρὸς τοὺς ἐπιγραφομένους παρὰ τοῦ ταχυδρομικοῦ γραφείου, πρὸς ὃ εἶχον σταλῇ ἀκαταλλήλως.

Πᾶσα κακῶς ἐπιγραφομένη ἐπιστολή, θέλει ἐπιστρέφεσθαι μὲ πρώτην εὐκαιρίαν εἰς τὸ ἀποστεῖλαν αὐτὴν ἀνταλλακτήριον γραφεῖον· εἰς περίστασιν, καθ' ἣν ὁ πρὸς ὃν διευθύνεται ἡ ἐπιστολὴ, ἤλλαξε διαμονήν, θέλει ἀποστέλλεσθαι αὕτη εἰς ἑκατέρας τὰς ἐπικρατείας εἰς τὸ γραφεῖον τὸ μᾶλλον κατάλληλον εἰς τὸ ν' ἀποστείλῃ ταύτην εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον της. Ἡ αἰτία τῆς ἀποστολῆς θέλει σημειοῦσθαι ὄπισθεν τοῦ τοιούτου γράμματος.

Δὲν θέλει γίνεσθαι ἑκατέρωθεν ἀπαιτησις οὐδενὸς ταχυδρομικοῦ δικαιώματος διὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ἀναφερομένων γραμμάτων.

Ἄρθρον 13. Ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἑκατέρας τῶν δύο συνομολογουσῶν Ἐπικρατειῶν, κρίνῃ ἐπωφελὲς νὰ ἐλαττώσῃ τὴν ταχυδρομικὴν αὐτῆς διατίμησιν, τῆς ἐλαττώσεως ταύτης θέλει ὠφεληθῇ ἐπίσης, καὶ ἡ μεταξὺ τῶν δύο Κρατῶν ἀλληλογραφία.

Ἄρθρ. 14. Τὰ γράμματα τὰ περιέχοντα εἴτε χρυσὸν εἴτε ἄργυρον, εἴτε κοσμήματα ἢ ἄλλα εἴδη πολύτιμα, ἢ οἱουδήποτε εἴδους, ὑποκειμένου εἰς τελωνιακὸν δικαίωμα, δὲν θέλουν εἶσθαι δεκτὰ πρὸς μεταφορὰν διὰ τοῦ ταχυδρομείου μεταξὺ τῶν δύω συνομολογουσῶν Ἐπικρατειῶν.

Ἄρθρ. 15. Τὰ Γράμματα καὶ τὰ δείγματα ἐμπορευμάτων, προερχόμενα ἐκ τῆς Ῥωσσίας διὰ τὴν Ἑλλάδα, ἢ τῆς Ἑλλάδος διὰ τὴν Ῥωσσίαν διὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, θέλουν ὑποβάλλεσθαι ὡς πρὸς τὴν κάθαρσίν των εἰς τὰς ἐν ἰσχύϊ ὑγειονομικὰς διατάξεις τῶν δύω συνομολογουσῶν ἐπικρατειῶν.

Ἄρθρ. 16. Δὲν θέλει κρατεῖσθαι οὐδεὶς λογαριασμὸς μεταξὺ τῶν δύω ταχυδρομικῶν διευθύνσεων, καὶ ἑπομένως δὲν δύναται νὰ γενῇ οὐδεμία χρηματικὴ ἀπαίτησις, ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 11 προβλεπομένων περιπτώσεων.

Ἄρθρ. 17. Τὰ Ῥωσσικὰ καὶ Ἑλληνικὰ ταχυδρομικὰ γραφεῖα, τὰ εὑρισκόμενα εἰς ἄμεσον ἀλληλογραφίαν, θέλουν κοινοποιεῖ ἀμοιβαίως ἀλλήλαις τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, ὁσάκις ἤθελε ζητηθῇ τοῦτο ἀφ' ἑνὸς, ἢ ἀφ' ἑτέρου μέρους.

Ἄρθρ. 18. Ἡ παροῦσα ταχυδρομικὴ σύμβασις συνεφωνήθη διὰ πέντε ἔτη ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν τεθῇ εἰς ἐνέργειαν. Ἂν δὲ δι' ἓν ἔτος πρὸ τῆς εἰρημένης προθεσμίας ἑκάτερον τῶν συνομολογούντων μερῶν δὲν ἀναγγείλῃ πρὸς τὸ ἄλλο, δι' ἐπισήμου κοινοποιήσεως τὴν πρόθεσιν τοῦ νὰ παύσῃ τὴν ἐνέργειαν αὐτῆς, ἢ περὶ ἧς ὁ λόγος σύμβασις θέλει μένει ὑποχρεωτικὴ εἰς διάστημα 12 μηνῶν πλέον τῆς εἰρημένης προθεσμίας, καὶ οὕτω καθεξῆς μέχρι τῆς λήξεως τῶν 12 μηνῶν, οἵτινες ἤθελον παρακολουθήσει τοιαύτην κοινοποίησιν εἰς οἱανδήποτε ἐποχὴν ἤθελε γενῇ αὕτη.

Ἄρθρ. 19. Ἡ παροῦσα σύμβασις θέλει ἐπικυρωθῇ, καὶ αἱ ἐπικυρώσεις θέλουσιν ἀνταλλαχθῇ εἰς Ἀθήνας ἐν διαστήματι τριῶν μηνῶν ἢ καὶ πρότερον, εἰ δυνατόν, καὶ θέλει τεθῇ εἰς ἐνέργειαν τὸ βραδύτερον ἐντὸς τριῶν μηνῶν μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν εἰρημένων ἐπικυρώσεων.»

Μετὰ ταῦτα παρετήρησέ τις ὅτι πρὸ μηνῶν εἶχεν εἰσαχθῇ νομοσχέδιον περὶ καθυστερούντων σύμφωνα μὲ τὸ πνεῦμα τῆς συνελεύσεως καὶ τὴν σύστασιν τῆς βουλῆς. Μεταβληθέντος δὲ τοῦ

εἰσαγαγόντος αὐτὸ ὑπουργείου ἔμεινεν ἐκρεμές. Εἶναι λοιπὸν ἀνάγκη νὰ ἐρωτηθῇ τὸ ὑπουργεῖον ἂν ἀναδέχεται τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, ἄλλως δύναται νὰ τὸ ἀναδεχθῇ τις τῶν βουλευτῶν καὶ νὰ τὸ συζητήσῃ ἡ βουλή.

Εἰπόντος δέ τινος ὅτι ὁ ὑπουργὸς ὁ διαδεχθεὶς τὸν εἰσαγόντα αὐτὸ τὸ νομοσχέδιον ἐξερράσθη ἔκτοτε ὅτι δὲν ἀναδέχεται αὐτό, καὶ ἤδη δὲν δύναται νὰ συζητηθῇ, ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι οὐδεμία τοιαύτη ἐπίσημος εἰς τὴν βουλὴν ἐδόθη ἔκφρασις καὶ πρέπει ἤδη νὰ ἐρωτηθῇ τὸ ὑπουργεῖον.

Συναινεσάσης εἰς ταῦτα τῆς βουλῆς ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλεν ἀντικείμενα τῆς ἐπαύριον τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ παρασήμων νομοσχεδίου καὶ τῆς ἐκκρεμοῦς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Σύρου ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Εὐς. Μ. Παρίσης.
Α. Π. Νάκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΝΗ'.

Τῇ 11 Αὐγούστου.

Σήμερον τὴν ἑνδεκάτην Αὐγούστου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Προὐτέθη ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ἀνωτάτου ὅρου κλάσεών τινων τοῦ Βασ. τάγματος τοῦ Σωτῆρος, καὶ μηδεμιᾶς ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ἐπενεχθείσης παρατηρήσεως, ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Γ. Λογιωτατίδου καὶ Σ. Γρίβα, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ διὰ ψήφων **71** κατὰ **2**.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ἀριθ. κλάσεών τινων τῶν παρασήμων τοῦ τάγμ. τοῦ Σωτῆρος, ναί, ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινὸς		Γ. Λογιωτατίδης	Ν.
Κλεομ. Οἰκονόμου	Ν.	Δ. Δεληγεώργης	Ν.
Π. Τσιμπουράκης		Ι. Ζάρκος	Ν.
Πάνος Μονάστηριώτης	Ν.	Γρηγ. Ν. Κορριωτάκης	
Σεβαστ. Γρίβας	Ν.	Ἀθ. Δανηλόπουλος	Ν.
Ἰω. Πετμεζᾶς	Ν.	Σταυρ. Νικολαΐδης	
Μ. Καβρης	Ν.	Βελισ. Νικολαΐδης	
Δ. Κονδύλης		Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Ἀντ. Καμπάνης	Ν.	Πέτρος Δεληγιάννης	Ν.
Ἀνδρ. Δανδόπουλος		Ἀ. Ν. Μπούκουρας	
Ν. Ἰατρὸς		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Ἀναγν. Μακρυποκάμισος		Ζαφ. Δεπάστας	Ν.
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Ἐμ. Ἀντίπας	Ν.
Κωστῆς Βρυζάκης	Ν.	Ἀ. Νοταρᾶς	
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.	Κωστάθ. Οἰκονομόπουλος	
Κ. Τσαβέλλας		Γ. Πανοπριστόπουλος	
Σ. Στράτος		Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	Ν.
Π. Ράγκος	Ν.	Ἰω. Ζαφειρόπουλος	Ν.
Α. Π. Νάκος	Ν.	Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Ἀντ. Γεωργαντᾶς	Ο.	Ν. Κορριωτάκης	Ν.
Πέτρος Τσανετάκης		Ἐμ. Μελετόπουλος	Ν.
Γ. Κονδύλης	Ν.	Παρασκ. Ματάλας	Ν.
Κ. Φασίτσας		Ἰλίας Γιατράκος	
Θεοδ. Καλογερᾶς	Ν.	Λουκᾶς Στέφανος	
Γ. Ἰω. Βατίστας		Ἰώαν. Σπυρίδωνος	Ν.
Ἀγ. Γουζούασης	Ν.	Ῥήγας Παλαμίδης	
Γ. Κ. Βελῆς		Θ. Μ. Πετρινὸς	Ν.
Ἰωαν. Α. Χατσόπουλος		Κ. Μανέτας	Ν.
Γ. Ἰω. Γιαλδάσης		Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος	Ν.
Στέφ. Χ. Στεργιόπουλος	Ν.	Μ. Χατσῆ Μελέτη	Ν.
Μ. Σισίνης		Ν. Τσαλακώστας	Ν.
Γρ. Χατσηγιάννος	Ν.	Δ. Σακελλαριάδης	Ν.
Γ. Μῆτσος		Ν. Μπούτουνας	Ν.
Ἰω. Κλίμακας	Ν.	Π. Παππατσώνης	Ν.
Ἀναγν. Δημητρίου	Ν.	Ι. Παππατσώνης	
Πέτρος Α. Ζάννος		Π. Δαρειώτης	
Μ. Ν. Βαλέττας	Ν.	Σπ. Βαλέττας	Ν.
Χρ. Ν. Δεμάθης	Ν.	Στρατῆς Δεληγιαννάκης	Ν.
Ἰλίας Παπαδαῖος		Σπ. Α. Βαρότσης	
Γ. Πετμεζᾶς	Ν.	Παῦλος Λεντούδης	Ν.
Ν. Ἀνδρικόπουλος	Ν.	Χρύσ. Σουμαρίπας	
Β. Πετμεζᾶς		Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.

Κ. Βέϊκος	Ο.
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	Ν.
Δ. Βιρβίλης	Ν.
Γ. Μπάνης	Ν.
Πέτρος Μαυρομιχάλης	Ν.
Ἀναγ. Μαυρομιχάλης	
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	
Ν. Μοσχούλας	
Γ. Μ. Ζαρειφόπουλος	
Ἀ. Κανελλόπουλος	
Κ. Δ. Σχινᾶς	
Ἰω. Γκοῦρας	
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	Ν.
Σπ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Χρ. Τσῖνος	
Δ. Κουμανιώτης	
Θ. Ἰ. Μέξης	Ν.
Ἐμ. Λ. Ὀρλὸφ	Ν.
Γ. Μπάστας	Ν.
Κ. Δαρειώτης	
Σταμ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Ἀντωνιάδης	
Ἰω. Περίδης	Ν.
Ἀνδ. Μάμουκας	Ν.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστρ. Παρίσσης	Ν.
Ἀντ. Ἀρμάος	Ν.
Μὴτ. Ἀναστασόπουλος	
Ἰω. Τομαρᾶς	
Ἀν. Παππατσώρης	
Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.
Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Γ. Σ. Κριεζῆς	Ν.
Ἀ. Γ. Κουντουριώτης	
Δ. Α. Κουντουριώτης	
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Ν.
Δ. Χατσίσκος	Ν.
Καλαμ. Τσουκαλᾶς	
Κ. Δυοβουνιώτης	
Γ. Ῥιζόπουλος	Ν.
Ἰω. Τασσαῖος	Ν.
Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Ἰω. Οἰκονόμου	

Ἀνεγνώσθη τὸ 1 ἄρθρον αὐτοῦ, καὶ μηδεμιᾶς παρατηρήσεως γενομένης παρεδέχθη παρὰ τῆς βουλῆς ὅπως ἐν τῷ νομοσχεδίῳ εἶχε· ἔχει δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 1. Προσδιορίζεται ὡς ἀνώτατος ὅρος ὁ μὲν τῶν ἱπποτῶν τοῦ χρυσοῦ σταυροῦ τοῦ Ἡμετέρου τάγματος τοῦ Σωτῆρος ἀριθμὸς εἰς διακοσίους τεσσαράκοντα, ὁ δὲ τῶν ταξιαρχῶν, εἰς ἑβδομήκοντα, καὶ ὁ τῶν ἀνωτέρων ταξιαρχῶν εἰς τριάκοντα».

Ὡσαύτως ἀνεγνώσθη καὶ τὸ 2 ἄρθρον αὐτοῦ ἐφ' οὗ παρετήρησέ τις, ὅτι εἰς τὴν χρονολογίαν 20 Μαΐου παρελείφθη τὸ ἔτος 1833, καὶ πρέπει νὰ γείνῃ ἡ προσθήκη αὕτη εἰς τὸ ἄρθρον.

Γενομένης δὲ τῆς προσθήκης τοῦ ἔτους 1833, ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὸ 2 ἄρθρον ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 2. Πᾶσα διάταξις τοῦ περὶ συστάσεως τοῦ τάγματος τοῦ Σωτῆρος Ἡμετέρου Βασ. διατάγματος τῆς 30 Μαΐου 1833 ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν παρόντα νόμον ἀκυροῦται. »

Γενομένου δὲ δεκτοῦ καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Πάνου Μοναστηριώτου καὶ Πετράκη Δεληγιάννη, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ διὰ ψήφων 70 κατὰ 2 μετὰ τῶν περὶ τῆς ἀπονομῆς τοῦ παρασήμου τούτου παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς· ἔχει δ' οὕτως·

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς βουλῆς καὶ τῆς γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρ. 1. Προσδιορίζεται ὡς ἀνώτατος ὅρος ὁ μὲν τῶν ἱπποτῶν τοῦ χρυσοῦ σταυροῦ τοῦ Ἡμετέρου τάγματος τοῦ Σωτῆρος ἀριθμὸς εἰς διακοσίους τεσσαράκοντα, ὁ δὲ τῶν ταξιαρχῶν, εἰς 70, καὶ ὁ τῶν ἀνωτέρων ταξιαρχῶν, εἰς τριάκοντα.

Ἄρθρ. 2. Πᾶσα διάταξις τοῦ περὶ συστάσεως τοῦ τάγματος τοῦ Σωτῆρος Ἡμετέρου Βασ. Διατάγματος τῆς 30 Μαΐου 1833 ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν παρόντα Νόμον ἀκυροῦται.

Ἄρθρ. 3. Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν ἀναπιθέμεθα τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου. »

Μετὰ ταῦτα προὐτέθη εἰς συζήτησιν ἡ ἐκλογὴ τοῦ γ'. βουλευτοῦ Σύρου Κ. Βαλσαμάκη.

Ἐπὶ ταύτῃ λαβών τις τὸν λόγον ἀνέφερεν ὅτι οὐδόλως ἐπηρεαζόμενος ἀπὸ προσωπικῶν συμπαθειῶν ἢ ἀντιπαθειῶν, καὶ ἀποβλέπων εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν νόμων καὶ τὴν πιστὴν ἐφαρμογὴν τοῦ συντάγματος θέλει φέρει μικρὰν ἀνάπτυξιν τῶν λόγων τῆς μειονοψηφίας, καὶ ἀνασκευάσει ὅσα ὁ ἐπίδοξος βουλευτὴς Βαλσαμάκης ἐρρίψεν οὕτως εἰπεῖν ἐν τῷ μέσῳ τῶν βουλευτῶν διά τινος ἀνωνύμου ἐκθέσεως, ζητῶν ν' ἁρπάσῃ οὕτω τὰς τῶν βουλευτῶν ψήφους καὶ νὰ εἰσέλθῃ παρανόμως εἰς τὸν ἱερὸν τοῦτον περίβολον, ἐνῷ δὲν ἔχει τὰ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα. Δὲν θέλει δὲ ἀγορεύσει περὶ τῆς παραλείψεως τύπων τινῶν περὶ ὧν ἡ μειονοψηφία ἐν ἐκτάσει ἀναφέρει, οὐδὲ θέλει κάμει ἀντικείμενον συζητήσεως τὰ περὶ τῆς ἐπεμβάσεως τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἀναφέρων ὅσα ὑπάλληλός τις τῆς νομαρχίας ἐξέθηκεν ἐν τῇ πρωτευούσῃ δημοσίως λέγων ὅτι 250 ψηφοδέλτια ἐρρίφθησαν παρὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ὑπὲρ τοῦ ἐπιδόξου βουλευτοῦ Κ. Βαλσαμάκη, οὐδ' ὅσα διαφημίζονται περί

τῶν ἀπονεμηθέντων παρασήμων πρὸς τοὺς ψηφοφόρους παρὰ τοῦ νομάρχου Κ. Ῥάδου, καλοῦντος κατ' ἰδίαν τοὺς ψηφοφόρους πρὸς οὓς ἔπρεπε ν' ἀπονεμηθῶσι ταῦτα, καὶ ἀπαιτοῦντος νὰ ψηφοφορήσωσιν ὑπὲρ τοῦ Βαλσαμάκη ἂν θέλωσι ν' ἀπολαύσωσι τὰ παρασήμα ταῦτα, ὡς ῥητῶς ὁρίζεται ὅτι ἔδειξε τὸ δίπλωμα πρὸς τὸν Δούκαν εἰπὼν ὅτι ἂν ἐνεργήσῃ ὑπὲρ τοῦ Κ. Βαλσαμάκη θέλει λάβει τὸ δίπλωμα, ἐπίσης δ' ἀποσιωπᾷ τὴν ἐπέμβασιν τοῦ δυτικοῦ κήρυ εἰς τὴν ἐκλογὴν ταύτην, καὶ ἔρχεται νὰ ἐξετάσῃ μόνον ἂν ὁ ἐπίδοξος βουλευτὴς Βαλσαμάκης ἔχῃ τὰ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα τῆς βουλευτικῆς ἱκανότητος, καὶ ἂν δύναται νὰ γείνῃ δεκτὸς ὡς νόμιμος βουλευτής.

Ἐνταῦθα διακόψας τις τὸν ἀγορεύσαντα παρετήρησε πρὸς τὸν πρόεδρον ὅτι εὑρίσκετο ἐντὸς τῆς αἰθούσης τοῦ βουλευτηρίου ὁ ἐπίδοξος βουλευτὴς Βαλσαμάκης, καὶ ἐζητήσατο νὰ διαταχθῇ νὰ ἐξέλθῃ τῆς αἰθούσης· διότι ἡ βουλὴ καὶ εἰς ἄλλους ἐπιδόξους βουλευτὰς δὲν ἐπέτρεψε νὰ παρευρίσκωνται ἐντὸς τῆς αἰθούσης.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι τοιαύτη νομολογία παρὰ τῆς βουλῆς δὲν ἐγένετο, καὶ οὐδὲν βλάπτει ἂν παρευρίσκηται ἐντὸς τοῦ περιβόλου, μὴ κατέχων ἕδραν ὁ ἐπίδοξος βουλευτής· ἡ παρατήρησις μάλιστα τοῦ προαγορεύσαντος δὲν εἶναι πολὺ ἠθική.

Παρετήρησε τρίτος ὅτι ἀληθῶς δὲν ἐγένετο ῥητὴ ἀπόφασις τῆς βουλῆς ἀπαγορεύουσα τὴν εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς βουλῆς διαμονὴν τῶν ἐπιδόξων βουλευτῶν ἐν συνεδριάσει, ἀλλ' αὐτοὶ οἱ ἴδιοι βουλευταὶ ἑαυτοὺς σεβόμενοι δὲν εἰσήρχοντο ἐντὸς τῆς αἰθούσης, καὶ μάλιστα κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς συζητήσεως. Τούτους μιμούμενος καὶ ὁ Βαλσαμάκης ὤφειλε ν' ἀποσυρθῇ τῆς αἰθούσης μετὰ τὴν ἔναρξιν μαλιστα τῆς περὶ τούτου συζητήσεως οὐχὶ διότι ὡς ἐκ τῆς παρουσίας του δύναται νὰ ἐπηρεασθῶσιν οἱ ἀγορεύσαντες, ἀλλὰ διότι κατέστη ἀμφισβητήσιμον τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ μένῃ ἐντὸς τῆς αἰθούσης.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος ὅτι τὸ ἀντικείμενον τῆς συζητήσεως εἶναι ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου, καὶ οὐχὶ τὸ πρόσωπον, ὁ μέλλων λοιπὸν ν' ἀγορεύσῃ ὑπὲρ τοῦ νόμου δὲν σκανδαλίζεται ἂν παρευρίσκηται καὶ ἀκούῃ τὸ πρόσωπον, διότι τοῦτο δύναται νὰ κατορθωθῇ καὶ ἐν ἄλλῃ τινὶ θέσει καθημένου αὐτοῦ, δὲν ἀνήκει λοιπὸν εἰς τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς βουλῆς νὰ συζητῇ περὶ τοιούτου ἀντικειμένου, περὶ οὗ οὐδέποτε ἀπεφήνατο, προτείνει λοιπὸν νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτησις μὴ γινομένου λόγου περὶ τοῦ ποῦ ἵσταται ὁ ἐπίδοξος βουλευτής.

Τὴν γνώμην ταύτην παρεδέχθη ἡ βουλὴ, καὶ οὕτως ἐξηκολούθησεν ὁ ἀγορεύων.

Ὡς προσόντα τῆς βουλευτικῆς ἱκανότητος ὁρίζει τὸ 63 ἄρθρον τοῦ συντάγματος τὰ ἀκόλουθα· νὰ ἦναι τις πολίτης Ἕλλην, ἐγκατεστημένος εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀπολαμβάνων τὰ ἀστικὰ καὶ πολιτικὰ δικαιώματα, ἔχων συμπληρωμένον τὸ τριακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, καὶ πρὸς τούτοις τὰ παρὰ τοῦ νόμου τῶν ἐκλογῶν ἀπαιτούμενα προσόντα. Ὁ δὲ περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμος πραγματευόμενος περὶ βουλευτικῆς ἱκανότητος εἰς τὸ 27 ἄρθρ. αὐτοῦ περιέχει πέντε ἐδάφια. Τὸ Ἑ. δ' ἐδάφιον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου στηρίζεται ἡ βουλευτικὴ ἱκανότης τοῦ Ν. Βαλσαμάκη ἀπαιτεῖ νὰ ἐκατοίκησεν ἐν τῇ Ἑλλάδι ἓξ ἔτη, ἐγγραφεὶς εἰς ἕνα τῶν δήμων, ἓξ ὧν τὰ τρία ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐκλέγεται, καὶ ν' ἀπέκτησεν ἐν αὐτῇ πραγματικὴν ἀκίνητον περιουσίαν δέκα χιλιάδων δραχμῶν. Ὁ νομοθέτης λοιπὸν ἀπαιτεῖ νὰ ἦναι ἐγγεγραμμένος ὁ ἐκλεχθησόμενος βουλευτὴς ἓξ ἔτη πρὸ τῆς ἐκλογῆς του εἰς ἕνα δῆμον, καὶ νὰ διέτριψεν ἐξ αὐτῶν τὰ τρία εἰς τὴν ἐπαρχίαν ἐξ ἧς ἐκλέγεται. Διότι ἄλλως ἄνευ τούτου ἤθελε καταντήσει καὶ ἔμπορός τις Γερμανὸς ἢ Γάλλος, ἢ Ἄγγλος ἐρχόμενος εἰς Σύρον καὶ διαμένων ἐκεῖ ἓξ ἔτη, νὰ εἴπῃ ὅτι εἶναι πολίτης Ἕλλην, ἀνκαὶ οὐδεμίαν ἔδειξεν ἀπ' ἀρχῆς πρὸς τὴν τοιαύτην πολιτογράφησιν πρόθεσιν, οὐδ' ἐνήργησε τὰ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα· ὁ δὲ περὶ ἰθαγενείας νόμος ἐν τῷ 5. αὐτοῦ ἄρθρῳ λέγει ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς πολιτογραφήσεως προσκτᾶται ὁ μετὰ τριετῆ ἀδιάκοπον διατριβὴν ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος ἐν τῷ μέσῳ ἑνὸς τῶν δήμων τοῦ βασιλείου πανουκί κατοικήσας καὶ ἀποκατασταθεὶς ἀφ' ἧς ἡμέρας κηρύξῃ τὴν περὶ ἀποκαταστάσεως ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος καὶ προσκτήσεως τῆς Ἑλληνικῆς ἰθαγενείας πρόθεσίν του. Εἶναι λοιπὸν ἀναγκαιότατα οἱ παρὰ τοῦ νόμου τεθειμένοι ὅροι, καὶ πρέπει νὰ ἐξετάσῃ ἡ βουλὴ ἂν ἐξεπληρώθησαν οὗτοι παρὰ τοῦ Ν. Βαλσαμάκη. Οὗτος παρουσιάζει πιστοποιητικὸν ὅτι ἐνεγράφη δημότης Ἀθηνῶν κατὰ τὸ 1839, ἕτερον δ' ὅτι κατῴκησεν εἰς Σύρον κατὰ τὸ ἔτος 1829, 1830, καὶ 1835. Ἀλλὰ πρῶτον μὲν ἡ μὲν ἐγγραφή του ἐγένετο εἰς τὸν δῆμον τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τὸ 1839, ἡ δὲ διατριβή του εἰς Σύρον εἶναι προγενεστέρα, ὥστε δὲν κατῴκησεν ἐκ τῶν ἓξ ἐτῶν τὰ τρία ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐκλέγεται. Ἔπειτα δὲν ἐξηγεῖται ἂν ἡ τοιαύτη διατριβὴ τοῦ Ν. Βαλσαμάκη ἦτο διαρκὴς καὶ ἀδιάκοπος. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου διὰ νὰ θεωρηθῇ ὁ Ν. Βαλσαμάκης ὡς ἀποκτῶν ἕκτοτε τὴν Ἑλ-

λληνικὴν ἐθνικότητα ἀνάγκη νὰ ὑπῆρχεν ἐνῆλιξ, ἀλλ' αὐτὸς καθ' ἓν ἔγγραφον ἐκτεθὲν ὑπὸ τοῦ ἰδίου κατὰ τὸ 1843 ὁμολογεῖται ὅτι εἶναι 36 ἐτῶν, ἑπομένως κατὰ τὸ 1829 ἦτο 22 ἐτῶν ἡλικίας, καὶ δὲν ἠδύνατο τότε ν' ἀλλάξῃ τὴν ἐθνικότητά του, ἀλλ' ὤφειλε ν' ἀκολουθήσῃ τὴν τῶν γονέων αὐτοῦ ἐθνικότητα μέχρις οὗ γείνῃ ἐνῆλιξ, τὸ ὁποῖον κατὰ τὸν τότε ἰσχύοντα νόμον τοῦ Ἀρμενοπούλου ἀπελάμβανέ τις εἰς τὸ 25 ἔτος τῆς ἡλικίας του. Ὥστε ἡ διατριβὴ τοῦ νέου Ν. Βαλσαμάκη εἰς Σύρον κατὰ τὸ 1829 καὶ 1830 ὅτε τυχοῦηρῶν διετέλει παρά τινι δικηγόρω προσπαθῶν νὰ διδαχθῇ τὴν δικηγορικὴν τέχνην καὶ νὰ γείνῃ δικηγόρος, ὡς καὶ ἐγένετο, δὲν δύνανται νὰ καταλογισθῶσι κατὰ τὸν νόμον. Οὕτω δ' ὑπολείπεται εἰς αὐτὸν ἓν μόνον ἔτος διατριβῆς εἰς Σύρον, καὶ οὐδὲ ἂν τοῦτο ὁλόκληρον κατώκησεν ἐκεῖ προσεπιβεβαιοῦται. Πῶς λοιπὸν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἔχει κεκτημένα δικαιώματα ἰθαγενείας ὁ Ν. Βαλσαμάκης; Εἶναι μάλιστα ἄπορον πῶς οὗτος ἐνῷ κατεῖχε θέσιν εἰσαγγελέως, ὀφείλοντος νὰ προστατεύῃ τοὺς νόμους, ἐπροσπάθησε νὰ κατάσχῃ τὴν βουλευτικὴν ἕδραν μὲ προφανῆ καταπάτησιν τῶν νόμων καὶ τοῦ συντάγματος. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ἐνῷ τὸ 27 ἄρθρον τοῦ περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν νόμου ἀπαιτεῖ καὶ παρὰ τῶν αὐτοχθόνων τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος, καὶ παρὰ τῶν πολιτικῶς ἢ στρατιωτικῶς ἀγωνισθέντων καὶ διαμεινάντων μέχρι τοῦ τέλους 1827, νὰ ἦναι ἐγκαταστημένοι πρὸ ἑνὸς ἔτους εἰς τὴν ἐπαρχίαν ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐκλέγονται, ὁ ἐπίδοξος βουλευτὴς Σύρου καὶ τοι ὑπαγόμενος εἰς τὸ 5 ἐδάφιον τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖ τριετῆ διαμονὴν εἰς τὴν ἐπαρχίαν ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐκλέγεται ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἐγγραφῆς εἰς ἕνα τῶν δήμων, ἐνεγράφη δημότης Σύρου τὴν προτεραίαν τῆς ἐναρξεως τῆς ἐκλογῆς, ὡς ἀποδεικνύει τὸ ἀπὸ 26 Νοεμβρίου 1827 ἀποδεικτικὸν τοῦ δημάρχου Σύρου. Δύναται λοιπὸν ἡ βουλὴ νὰ δώσῃ εἰς τὸν Ν. Βαλσαμάκην δικαιώματα προνομιακὰ, καταστρέφουσα τοὺς θεμελιώδεις αὐτῆς νόμους; Πῶς δύναται ν' ἀναγνωρίσῃ αὐτὸν βουλευτὴν, ἀφοῦ στερεῖται τῶν παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένων προσόντων; Ἀλλ' ἐκτὸς τῆς ἐλλείψεως τῶν ἀνωτέρω προσόντων ὁ Ν. Βαλσαμάκης δὲν ἔχει ἐν Σύρῳ οὐδ' ἀκίνητον περιουσίαν. Παρουσιάζει μὲν ἔγγραφον ἰδιωτικὸν, δι' οὗ προσπαθεῖ ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἠγόρασεν ἐν Σύρῳ κτῆμα 12,000 δραχμῶν, εἶναι δὲ τὸ συμφωνητικὸν τοῦτο ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου προσεπιβεβαιωμένον ὑπὸ δύο μαρτύρων, καὶ πρὸς τούτοις φέρει ἐπικύρωσιν τῆς χρονολογίας παρά τινος δημοτικοῦ παρέδρου. Ἀλλ' ἠγνόει τάχα

ὁ καὶ εἰσαγγελεὺς ὑπάρχων Κ. Βαλσαμάκης τὸ ἄρθρον 413 τῆς πολιτικῆς δικονομίας τὸ διατάττον ὅτι οὐδενὸς ἐγγράφου ἡ χρονολογία ἔχει κῦρος ἂν δὲν ἦναι ἐπικυρωμένη ὑπὸ συμβολαιογράφου; ἢ λοιπὸν πρέπει νὰ καταψηφίσῃ τις κατὰ τοῦ Ν. Βαλσαμάκη ἐσχάτην ἄγνοιαν τοῦ νόμου, ἢ νὰ πιστεύσῃ ὅτι τὸ ἔγγραφον τοῦτο εἶναι πεπλασμένον, καὶ τὴν χρονολογίαν αὐτοῦ δὲν ἐδυνήθη ἄλλως νὰ βεβαιώσῃ εἰμὴ ἀποπλανήσας δημοτικόν τινα πάρεδρον. Ὥστε οὐδὲ τὸ τελευταῖον προσὸν τὸ παρὰ τοῦ 5 ἐδαφ. τοῦ 27 ἄρθρου τοῦ περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν νόμου ἀπαιτούμενον ἔχει· ἑπομένως κατ' οὐδένα τρόπον δὲν δύναται ν' ἀναγνωρισθῇ βουλευτής. Ἐπὶ δὲ τῆς παρ' αὐτοῦ ἐκδοθείσης ἐκθέσεως δὲν δύναται ν' ἀποσιωπήσῃ τὸν παράγραφον ἐκεῖναν, ἐν ᾧ λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται ποτὲ νὰ ἐπιρρέασῃ τὸν λαὸν τῆς Σύρου. Ἐπειδὴ πάντες γινώσκουσιν ὅτι ὁ νομάρχης εἶχε πάμπολλα μέσα νὰ μεταχειρισθῇ διὰ ν' ἀπατήσῃ τοὺς ἁπλουστέρους εἰς τὸ νὰ δώσωσι τὰς ψήφους των ὑπὲρ τοῦ Ν. Βαλσαμάκη, τὸν ὁποῖον παρίστανεν ὡς ὑπουργικὸν ὑποψήφιον, ἀνκαὶ οὗτος οὐδ' ἀπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἦτο συνεστημένος οὐδ' ἀπ' ἄλλων τινῶν, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα ἀσεβῶς κατεχράσθη. Περαίνων δὲ τὸν λόγον ἐπελογίσατο ὅτι πρόκειται περὶ τῶν τιμαλφεστέρων δικαιωμάτων τῆς Ἑλληνικῆς γενεᾶς, ὑπὲρ ὧν τοσαῦτα αἵματα ἐχύθησαν εἰς τὸ ἔτι ἐκ τούτων ἀχνίζον Ἑλληνικὸν ἔδαφος, καὶ τόσοι μάρτυρες προσηνέχθησαν θύματα εἰς τὸν ἱερὸν βωμὸν τῆς ἐλευθερίας, περὶ τοιούτων λοιπὸν δικαιωμάτων ψηφίζουσα σήμερον ἡ βουλὴ ἂς σκεφθῇ ὡρίμως καὶ ἂς μὴ παραβλέψῃ τὰ παρόντα, καὶ θελήσῃ νὰ φέρῃ θεραπείαν εἰς ἄλλους καιροὺς καὶ εἰς ἄλλα πρόσωπα, διότι ἑνὸς ἀτόπου δοθέντος μυρία ἕπονται, καὶ ὁ κίνδυνος εἶναι προφανὴς ὡς ἐπαπειλῶν νὰ πνίξῃ τὸ πολιτικὸν μέλλον τῆς φίλης πατρίδος. Διὰ τοῦτο γνωμοδοτεῖ ν' ἀποφανθῇ ἡ βουλὴ ὅτι ὁ Ν. Βαλσαμάκης μὴ ἔχων τὰ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα δὲν δύναται ν' ἀναγνωρισθῇ ὡς βουλευτής.

Ἀπήντησεν ἕτερος, ὅτι ὁ προαγορεύσας ἀντὶ νὰ περιορισθῇ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ 27 ἄρθρου τοῦ περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν νόμου κατήντησεν εἰς προσωπικὰ, προβεὶς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς βουλῆς φρόβους ματαίους καὶ κινδύνους ἀνυπάρκτους καὶ μεταχειρισθεὶς ἐπιχειρήματα σαθρὰ καὶ ἀνυπόστατα, ὧν τὰ πλεῖστα ἀπ' ἀλλήλων ἀνταναιροῦνται καὶ καταστρέφονται. Καὶ πρῶτον μὲν περὶ τῆς βίας καὶ τῆς παρανόμου ἐπεμβάσεως, ἣν μετεχειρίσθη ὁ Ν. Βαλσαμάκης, δὲν δύναται κάνεις νὰ πεισθῇ

ὅτε ὁ ἴδιος προαγορεύσας ὡς ἐπιλαθόμενος ἑαυτοῦ εἶπε παρακατιών, ὅτι ὁ Ν. Βαλσαμάκης ἐνεφανίσθη εἰς τὸν δήμαρχον Σύρου καὶ ἐνεγράφη τὴν πρωτεραίαν τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκλογῆς. Πῶς λοιπὸν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐνεργήσῃ ἐπεμβασιν ἀνὴρ, ὅστις τόσον ὀλίγην φροντίδα καὶ σπουδαργίαν εἶχεν ὥστε οὐδὲ παρευρέθη πρότερον εἰς τὰς προπαρασκευαστικὰς τῆς ἐκλογῆς ἐργασίας; Ἀλλ' ἡ ὑπὲρ τούτου ἐνέργεια ὑπῆρχεν εἰς αὐτὸν τοὺς ἐκλογεῖς καὶ τοὺς φίλους αὐτοῦ· ὅτι δ' ἡ ἐξουσία δὲν ἐπεμβῆκε συνωμολόγησεν ἐπὶ τέλους καὶ ὁ ἴδιος προαγορεύσας εἰπὼν ὅτι δὲν ἀποδίδει εἰς τὴν Κυβέρνησιν οὐδεμίαν ἐπέμβασιν. Ἀλλὰ πῶς συμβιβάζεται ἡ ὁμολογία αὕτη μὲ τὴν κατὰ τοῦ νομάρχου καταφορὰν του καὶ τοὺς περὶ διανομῆς παρασήμων λόγους; Τὰ παράσημα ὁ νομάρχης ἐκδίδωσιν ἢ ἡ κυβέρνησις; ἀναντιρρήτως ἡ δευτέρα. Ἡ λοιπὸν τοιαύτη διανομὴ τῶν παρασήμων δὲν ἐγένετο, ἢ ἡ κυβέρνησις ἐπεμβῆκε, κατ' ἀμφότερα δὲ πίπτει εἰς ἀντίφασιν σαφὴ ὁ προαγορεύσας. Ἀλλ' εἶναι γνωστὸν ὅτι τὰ παράσημα ταῦτα διενεμήθησαν περὶ τὸν Ἰούλιον τοῦ 1847 ζῶντος ἔτι τοῦ γ'. βουλευτοῦ Σύρου, ὅτε οὐδὲ λόγος ἐδύνατο νὰ ὑπάρχῃ περὶ νέας ἐκλογῆς οὐδ' ἐβλέποντο πρὸς σκοπὸν ἐπεμβάσεως. Ἀφοῦ δὲ ταῦτα οὕτως ἔχουσι δύναται ἕκαστος νὰ καταλάβῃ πόσον ἀνυπόστατος ἦτο ἡ τοῦ νομάρχου προσβολὴ ὡς δῆθεν δειξάντος εἴς τινα παράσημον καὶ ὑποσχεθέντος τοῦτο εἰς αὐτὸν ἂν ψηφοφορήσῃ ὑπὲρ τοῦ Ν. Βαλσαμάκη. Ποίαν δ' ἰσχὺν δύνανται νὰ ἔχωσιν οἱ λόγοι τοῦ γραμματέως τῆς νομαρχίας λέγοντος, ὅτι ἐβρίφθησαν εἰς τὴν κάλπην 250 ψηφοδέλτια, εὔκολον εἶναι νὰ εἰκάσῃ τις ἐκ τοῦ ἀκολούθου λόγου. Ἂν ὁ ὑπάλληλος οὗτος ἦτο τίμιος πῶς δὲν κατήγγειλε τὴν ἐν γνώσει αὐτοῦ γενομένην παράνομον καὶ ἀξιόποινον πρᾶξιν; Ἀφοῦ δὲ δὲν ἔπραξε τοῦτο, ποία πίστις δύναται νὰ δοθῇ εἰς τοιοῦτον ἀγοραῖον ἄνθρωπον; Περὶ δὲ τῆς ἐπεμβάσεως τοῦ δυτικοῦ κλήρου, διὰ τῆς ὁποίας ἠθέλησε νὰ καταστήσῃ ἀφωρισμένην τὴν ἐκλογὴν ὁ προαγορεύσας, καὶ νὰ διακωλύσῃ τὴν βουλὴν ν' ἀναγνωρίσῃ αὐτὴν, οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἀνάγκη νὰ εἴπῃ εἰ μὴ ὅτι τοιοῦται βρησκευτικαὶ βλασφημίαι οὐδὲ νὰ λέγωνται ἔπρεπεν ἐντὸς τῆς βουλῆς. Μεταβαίνει δ' ἤδη εἰς τὴν τῶν προσόντων ἐξέτασιν. Καὶ πρῶτον μὲν περὶ τῆς πολιτογραφήσεως τοῦ Ν. Βαλσαμάκη καὶ τῆς ἑλληνικῆς αὐτοῦ ἰθαγενείας οὐδεὶς περιέμενε παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος διαμφισβήτησιν, ἀλλ' ἐν τούτοις εἰς τὸν πλησιάζοντα ἤδη εἰς τὴν πρεσβυτικὴν ἡλικίαν Ν. Βαλσαμάκην ἀποδοὺς ὁ προαγορεύσας ἀκμαίαν ἡλικίαν τὸν ἀπέδειξεν ἀνήλικα

εἰς τὸ 1829 καὶ κατέστησεν ἄκυρον τὴν τριετῆ διαμονήν του. Ἀλλὰ καὶ τούτου τεθέντος, ἀφοῦ ἔμεινεν ἔκτοτε 20 σχεδὸν ἔτη ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος, ἡ περὶ ἐγγραφῆς πρᾶξις αὐτοῦ καὶ ἀνήλικος ὑποτεθέντος λαμβάνει κῦρος ἀκολούθως, ὅταν γενόμενος ἔνηλιξ δὲν τὴν ἀκυρώσῃ. Ἔπειτα καὶ σιωπηλῶς οὕτως εἰπεῖν εἶναι ἀναγνωρισμένος πολίτης Ἕλλην, ἀφοῦ κατέσχε δημόσιον ὑπηρεσίαν, καὶ ἀνεγνωρίσθη ὡς ἔχων τὸ δικαίωμα νὰ ὑπηρετήσῃ· ὥστε ἡ περὶ ἑλληνικῆς ἰθαγενείας διαμφισβήτησις εἶναι τωόντι ἄτοπος καὶ ὅλως ἀνυποστήρικτος. Ἂς ἐξετάσωμεν ἤδη ἂν ὁ Ν. Βαλσαμάκης ἔχῃ τὰ παρὰ τοῦ 5 ἐδαφίου τοῦ 27 ἄρθρου τοῦ περὶ ἐκλογῆς νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα. Ἐπειδὴ δὲ ἤδη ἡ βουλὴ οὔτε νομοθετεῖ ἐκλογικὸν νόμον οὐδ' ἑρμηνεύει τὸν ὑπάρχοντα, ἀλλ' ἐφαρμόζει μόναν αὐτὸν, ἂς ἐφαρμώσωμεν τὸ 5 τοῦτο ἐδάφιον ἐπὶ τῆς προκειμένης περιστάσεως. Πρῶτος ὅρος αὐτοῦ εἶναι «νὰ ἐκατοίκησεν ἐν τῇ Ἑλλάδι ἓξ ἔτη ἐγγραφεὶς εἰς ἕνα τῶν δήμων» τοῦτον τὸν ὅρον προφανὲς εἶναι ὅτι ἐξεπλήρωσεν ὁ Ν. Βαλσαμάκης, διότι κατοικεῖ ἐν Ἑλλάδι ὄχι 6 ἀλλ' 20 σχεδὸν ἔτη, καὶ ἐνεγράφη εἰς τὸν δῆμον Ἀθηνῶν ἀπὸ τοῦ 1839, ὡς ἀποδεικνύει τὸ πιστοποιητικὸν τοῦ δημάρχου Ἀθηνῶν. Ὅτι δὲ δὲν ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι ἐγγεγραμμένος πρὸ 6 ἐτῶν εἰς τὸν δῆμον τῆς ἐπαρχίας ἐξ ἧς ἐκλέγεται, ἀλλ' εἰς ἕνα ὁπωσδήποτε δῆμον ἀποδεικνύουσι τὰ προηγούμενα ἐδάφια, ἐν οἷς σαφῶς ὡρίσθη τοῦτο, ἐνῷ ἐν τούτῳ ἀφέθη ἀόριστος ὁ δῆμος· ὁ 6ος. ὅρος εἶναι «νὰ ἐκατοίκησε πρίν ἔτη ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐκλέγεται, » ἀλλὰ καὶ τὸν ὅρον τοῦτον ἐξεπλήρωσεν ὁ Ν. Βαλσαμάκης, διότι κατώκησεν ἐν Σύρῳ πραγματικῶς τρία ἔτη, ὡς ἀποδεικνύει τὸ περὶ τούτου πιστοποιητικὸν, ὡς ἰδιώτης, δικηγόρος καὶ ὑπάλληλος. Ἂν δὲ τὰ ἔτη δὲν ἦταν κατὰ συνέχειαν τοῦτο δὲν δύναται νὰ φέρῃ κανὲν πρόσκομμα· διότι δὲν πρέπει ν' ἀπαιτῆται νὰ κατοικῇ τις διαρκῶς εἰς ἕνα τόπον τρία ἔτη, ὅταν ἐξασκῇ ἐπάγγελμά τι εἰς ἄλλον δῆμον, ἀλλ' ἀρκεῖ νὰ διατρίψῃ τὰ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα τρία ἔτη, διὰ νὰ ἔχῃ ἐκπληρωμένον καὶ τὸν δεύτερον τοῦτον ὅρον, ἀλλὰ τοσοῦτον διέτριψεν ὁμολογουμένως ὁ Ν. Βαλσαμάκης ἐν Σύρῳ, ἄρα ἐξεπλήρωσε καὶ τὸν δεύτερον ὅρον τοῦ 5 ἐδαφ. Τρίτος ὅρος τοῦ ἐδαφίου τούτου εἶναι «νὰ ἀπέκτησεν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐκλέγεται πραγματικὴν ἀκίνητον περιουσίαν δέκα χιλιάδων δραγμῶν» καὶ τὸν ὅρον τοῦτον ἐξεπλήρωσεν ὁ Ν. Βαλσαμάκης, διότι παρουσιάζει πωλητήριον ἔγγραφον ἀκινήτου κτήματος ἐν Σύρῳ ἀγορασθέντος ὑπ' αὐτοῦ, καὶ τιμωμένου πλέον τῶν 10,000 δρ., ἐνῷ δὲ οὐδεὶς διαφιλονεικεῖ

εἰς αὐτὸν τὸν τίτλον τοῦτον τῆς ἰδιοκτησίας, ὁ προαγορεύσας βουλευτὴς καὶ ἡ μειονοψηφία τοῦ τμήματος ἐπέφερεν ἐνστάσεις κατ' αὐτοῦ ὅτι σὐδόλως ἔχει τοιαύτην ἀξίαν τὸ κτῆμα, ὅτι τὸ ἔγγραφον εἶναι ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου, ὅτι ἡ χρονολογία δὲν εἶναι ἐπικεκυρωμένη παρὰ τοῦ συμβολαιογράφου ἀλλ' ἀπὸ δημοτικοῦ παρέδρου, καὶ ἄλλας ὁμοίας ὅλως ἀναρμόστους εἰς βουλευτικὴν ἐξέλεγξιν, καὶ εἰς μηδένα λόγον βασζομένας. Διότι πρῶτον ὡς πρὸς τὴν τιμὴν τῶν κτημάτων δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ ὅρος τις, ὁ ἀγρὸς τοῦ Ἀθηναίου ὅστις ἄλλοτε ἐπωλεῖτο 3 δραχμὰς τὸ στρέμμα, γενόμενος οἰκόπεδον ἐν τῇ πρωτευούσῃ ἐπωλήθη 4 τάλληρα ὁ πῆχυς, ἔπειτα ὀλίγη γῆ φυτεύσιμος καὶ καλλιεργήσιμος εἰς τὴν ξηρὰν νῆσον Σύρου ἔχει βέβαια πολὺ μεγαλειτέραν ἀξίαν παρ' ὅσην εἰς τὴν γαιῶν πλήθουσαν στερεάν· διότι ἡ ὀλίγη ἐκείνη γῆ ἐν τῇ νήσῳ δύναται νὰ παραγάγῃ πόρον ζωῆς σταθερὸν εἰς τὸν φιλεργὸν κηπουρὸν, ἢ νὰ παράσχῃ διασκέδασιν καὶ εὐαρέστησιν εἰς τὸν τέρψεως ἕνεκα θέλοντα νὰ ἔχῃ κῆπόν τινα εἰς τοιαύτην ξηρὰν νῆσον, ἐπομένως δύναται νὰ τιμηθῇ εἰς μεγίστην τιμήν· ἐν γένει δὲ ὁ τόπος καὶ ἡ ἀνάγκη τιμῶσι τὰ κτήματα, ὥστε ἡ ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ κτήματος στηριζομένη ἔνστασις εἶναι ἀβάσιμος. Ἂν δ' ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου ἦναι τὸ πωλητήριον ἔγγραφον εἶναι φυσικώτατον, διότι κατὰ τὴν ἀγορὰν δὲν ὑπῆρχεν ἔτι ὁ περὶ χαρτοσήμου νόμος, καὶ ὅλα τὰ ἔγγραφα τῆς ἰδιοκτησίας ἐγίνοντο ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου· ἔπειτα ἀφοῦ ὁ πωλητὴς δὲν διαμφισβητεῖ τὴν ὑπογραφήν του, οὐδ' ἀποποιεῖται τὴν πώλησιν, πῶς δύναται τρίτος τις νὰ διαφιλονεικήσῃ τὴν ἰσχὺν τοῦ τοιούτου πωλητηρίου ἐγγράφου; Ὁ περὶ χαρτοσήμου νόμος εἶναι φορολογικὸς, καὶ διὰ νὰ ὠφεληθῇ τὸ δημόσιον ὑπεχρέωσε τοὺς συνδιαλαττομένους νὰ συντάττωσι τὰ συμβόλαιά των εἰς τὸν συμβολαιογράφον διὰ νὰ πληρόνωνται τὰ τέλη τοῦ χαρτοσήμου· καὶ ὅμως καὶ μετὰ ταῦτα πολλοὶ ἐξηκολούθησαν τὴν ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου σύνταξιν τῶν ἰδιαιτέρων συμφωνητικῶν. Ἀλλ' ὡς ἐκ περισσοῦ τὸ ἔγγραφον τοῦτο φέρει καὶ τὴν βεβαίωσιν τῆς χρονολογίας ὑπὸ ἑνὸς δημοτικοῦ παρέδρου, ἐνεργησάντος ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ δημοτικοῦ ὑπαλλήλου· ἐπομένως ἡ ἀπόδειξίς του εἶναι ἀποχρῶσα. Ἀλλὰ καὶ ἂν αὕτη δὲν ὑπῆρχε, διὰ νὰ προέλθῃ ἡ βουλὴ εἰς σκέψιν περὶ τῆς μὴ γνησιότητος τοῦ ἐγγράφου, ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ ἄλλο τι ἔγγραφον λέγον ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος κτῆμα δὲν ἀνήκει πραγματικῶς εἰς τὸν Ν. Βαλσαμάκην· ἀλλὰ τοιοῦτόν τι δὲν ὑπάρχει, καθὼς καὶ εἰς ὅλον τὸν φάκελλον τῶν ἐγγράφων οὐδεμία ἔνστασις κατὰ τῆς ἐκλογῆς εὑρίσκεται, ἀλλ' αἱ ἐνστάσεις

ἐπενοήθησαν μετὰ ταῦτα παρὰ τῶν προσωπικῶς κατὰ τοῦ Ν. Βαλσαμάκη καταφερομένων, καὶ προετάθησαν παρά τε τῆς μειονοψηφίας καὶ τοῦ προαγορεύσαντος. Περαίνων δὲ τὸν λόγον παρατηρεῖ ὅτι αἱ ἐνστάσεις ὅλαι τῆς μειονοψηφίας, ὡς προαπέδειξεν, εἶναι τυχαῖαι καὶ ἀνυποστήρικτοι πάσης ἀποδείξεως ἐσερημέναι, οἱ δὲ φόβοι τοῦ προαγορεύσαντος περὶ φανταστικοῦ κινδύνου ἐπαπειλοῦντος τὴν Ἑλληνικὴν γενεὰν μάταιοι ὅλοι καὶ ἀβάσιμοι, ἡ δὲ κατὰ γράμμα ἐφαρμογὴ τοῦ 27 ἄρθρ. τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου ἀναδεικνύει ὡς νόμιμον βουλευτὴν τὸν Ν. Βαλσαμάκην· διὰ ταῦτα προτείνει ν' ἀναγνωρισθῇ ὡς τοιοῦτος παρὰ τῆς βουλῆς.

Ἕτερος δ' ἀντέταξεν, α ὅτι οὐδεμία συμπάθεια ἢ ἀντιπάθεια προσωπικὴ προκαλεῖ αὐτὸν εἰς τὸ νὰ λάβῃ τὸν λόγον κατὰ τῆς προκειμένης ἐκλογῆς τοῦ Κ. Βαλσαμάκη, ἀπ' ἐναντίας μάλιστα σέβεται καὶ ἐκτιμᾷ τὴν ἱκανότητα καὶ νομομάθειαν αὐτοῦ, καὶ εὔχεται νὰ συμπαραλαμβάνωνται εἰς τὸ σῶμα πλεῖστοι τοιοῦτοι, διὰ νὰ καθίστανται χρήσιμοι εἰς τὴν πατρίδα, ἀλλὰ τὸν προκαλοῦσι τὰ αἰσθήματα ταῦτα, τὸ πρὸς τοὺς νόμους σέβας, τὸ καθῆκον καὶ τελευταῖον ἡ δικαία ἀγανάκτησις, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐμπνέεται πᾶς τις καὶ μικρὰν συναίσθησιν ἔχων, ἀπέναντι μιᾶς προφανοῦς ἀδικίας κατὰ τῆς ἐπαρχίας Σύρου, κατὰ μιᾶς πόλεως περικλεοῦς διὰ τὸν χαρακτῆρα τῶν εἰρηνικῶν τῶν κατοίκων της, καὶ διὰ τὰ φιλανθρωπικὰ καὶ ἐκπαιδευτικὰ καταστήματά της, τὸ γέννημα τοῦτο τῆς ἡμετέρας ἐπαναστάσεως, τὸ ὁποῖον χρησιμεῦσαν καὶ κατὰ τὸν ἱερὸν τῆς πατρίδος ἀγῶνα κατέστη καὶ ἤδη τὸ κέντρον τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς Ἑλληνικῆς ναυτιλίας, καὶ γίνεται παντοιοτρόπως λυσιτελὲς εἰς τὴν κοινωνίαν ἡμῶν. Ἀνέφερεν ἀγανάκτησιν καὶ ἐνεθυμήθη οὕτω τὴν ἀπάντησιν, τὴν ὁποίαν ἔδωκεν εἷς τῶν ἀρχαίων σοφῶν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ἐρώτησίν τινος, α πότε ἂν αἱ πόλεις ἄριστα οἰκήσειαν ὅταν οἱ μὴ ἀδικούμενοι πλέον τῶν ἀδικουμένων ἀγανακτοῖεν ». Ἀληθῶς δὲ τότε αἱ κοινωνίαι δύνανται νὰ εὐτυχῶσιν, ὅταν ἐκεῖνοι, οἵτινες δὲν ἀδικῶνται, ἀγανακτῶσι περισσότερον τῶν ἀδικουμένων. Τῷ ὄντι ἐάν τις ἀπὸ τοὺς ἰθαγενεῖς θελήσῃ νὰ μεταφέρῃ διὰ μίαν στιγμὴν τὴν πολιτικήν του διαμονὴν, καὶ αὐτὸς εἰς τὴν μεταφορὰν αὐτὴν ζητήσῃ νὰ ἐκλεχθῇ ἁπλῶς δημοτικὸς σύμβουλος, πόσον ἤθελε σκανδαλίσει τὴν κοινωνίαν τοῦ δήμου, πόσον ἤθελεν ἐπισύρει τὴν ἀγανάκτησιν, καίτοι ἐξασκῶν τὸ δικαίωμα τοῦτο ἐντὸς τῶν νομίμων δικαιωμάτων του! ἀλλ' ἐὰν ἤθελε ζητήσει νὰ ἐκλεχθῇ βουλευτὴς καὶ νὰ λάβῃ τὸ μεγαλείτερον ἀξίωμα τοῦ δήμου τῆς ἐπαρχίας, καὶ

τοῦτο ἐκτὸς τῶν νομίμων δικαιωμάτων του, τότε βέβαια πολὺ περισσότερον· καὶ κατὰ δυσχυίαν εἰς τὴν κατηγορίαν αὐτὴν ὑπέπεσε καὶ ὁ ἐπίδοξος βουλευτὴς Ν. Βαλσαμάκης. Μᾶς ἠδίκησε λοιπὸν ὁ προαγορεύσας, ἀποδώσας εἰς προσωπικότητας τὴν ειλικρίνειαν ἡμῶν. Τὸ δὲ πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ἀνέφερεν ἐπήγαζεν ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς πιστῆς ἐφαρμογῆς τοῦ κανονισμοῦ. Διατρῶν δ' ἤδη τὸ ζήτημα τῆς συζητουμένης ἐκλογῆς πρῶτον εἰς τὴν νομιμότητα τῆς ἐκλογῆς καὶ εἰς τὰ προσόντα τοῦ βουλευτοῦ, δὲν θέλει καταβῆ εἰς τὸ στάδιον τοῦ κατακρίνειν τὰ θεμιτὰ καὶ ἀθέμιτα μέσα, ἀφίνων αὐτὰ εἰς τὴν κρίσιν τῆς κοινῆς γνώμης· παραδέχεται καθ' ὅσον ἀποβλέπει τὴν νομιμότητα τῆς ἐκλογῆς ὡς νομίμως διεξαχθεῖσαν, καὶ θέλει περιστραφῆ εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν προσόντων διὰ νὰ καταδείξῃ ὅτι ὁ Βαλσαμάκης δὲν ἔχει τὰ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα. Τὸ ζήτημα τῆς βουλευτικῆς ἱκανότητος ὑπῆρξεν ἀντικείμενον λίαν σοβαρὸν καὶ μεγάλης σπουδαιότητος εἰς τὴν συντακτικὴν συνέλευσιν τὴν νομοθετικὴν τοῦ ἔθνους ἐξουσίαν, καὶ ὁ νομοθέτης ἔδωκε πολλὴν προσοχὴν εἰς τὸ νὰ πράξῃ ἀκριβεῖς διακρίσεις, διὰ νὰ προφυλάξῃ τὰς ἐπαρχίας ἀπὸ ἀτοπήματα· διῃρεσε λοιπὸν ἐν τῷ 27 ἄρθρῳ τοῦ νόμου εἰς πέντε κατηγορίας τὴν βουλευτικὴν ἱκανότητα, τὰς ὁποίας ὅλοι γνωρίζουσιν· εἰς τὴν πέμπτην καὶ τελευταίαν αὐτῶν ὑπάγεται ὁ Κ. Βαλσαμάκης, ὡς ἐλθὼν μετὰ τὰ 1829· ἡ κατηγορία αὕτη ἀπαιτεῖ τρία τινα ἀ. ἔγγραφον ἢ πολιτικὴν διαμονὴν πρὸ ἓξ ἐτῶν τῆς ἐκλογῆς εἰς ἕνα δῆμον τῆς ἐπαρχίας ἀφ' ἧς ἐκλέγεται β'. πραγματικὴν κατοίκησιν τριῶν ἐτῶν ἐντὸς τοῦ δήμου· καὶ γ'. ἀπόκτησιν ἰδιοκτησίας δέκα χιλιάδων δραχμῶν. Τὰς ἰδιότητας δὲ ταύτας δὲν τὰς ἐζήτησεν ἄνευ σκοποῦ, ἀλλὰ διὰ νὰ βεβαιώσῃ δι' αὐτῶν τὴν ἐγκατάστασίν του εἰς τὴν ἐπαρχίαν ὁ νέος οὗτος πολίτης, τὴν δὲ ἐγκατάστασιν ὁ νομοθέτης δὲν τὴν ἐζήτησεν ἄνευ σκοποῦ καὶ ἐπιπολαίως, ἀλλ' εἶχε τοὺς ἀποχρῶντας καὶ δικαίους λόγους του, οἵτινες ἦσαν νὰ οἰκειωθῇ μὲ τὸν τόπον, νὰ γνωρίσῃ τὸν χαρακτῆρα τῶν κατοίκων, τὰς χρείας των, καὶ νὰ δώσῃ παραδείγματα τῆς ποιότητος τοῦ χαρακτῆρός του. Ἂς ἐξετάσωμεν ἤδη ἂν ὁ Κύριος Βαλσαμάκης ἐπραγματοποίησε τὰς τρεῖς ταύτας ἰδιότητας καὶ ἂν ἐξεπληρώθη ὁ σκοπὸς τοῦ νομοθέτου, καὶ πρῶτον ἐξετάζων τὴν ἐξαετῆ ἐγγραφήν, εὑρίσκει ὅτι κατὰ τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦ δημάρχου Ἑρμουπόλεως ἐνεγράφη εἰς τὸν δῆμον τὴν παραμονὴν τῆς ψηφοφορίας· ἐνεγράφη εἰς τὰ 1839 εἰς τὸν δῆμον Ἀθηνῶν· ἂν ἐξελέγετο δὲ ἀπὸ τὴν ἐπαρχ. Ἀττικῆς καὶ εἶχε

καὶ τὰς ἄλλας δύο ἰδιότητας τῆς πραγματικῆς κατοικίας καὶ τῆς ἰδιοκτησίας ἐννοεῖ πολὺ καλὰ ὅτι ἤθελεν ἔχει τὰ προσόντα, ἀλλ' εἰς τὴν ἐπαρχίαν Σύρου ὅπου δὲν ὑπῆρχεν εἰς κανένα δῆμον ἐγγεγραμμένος δὲν θεωρεῖται ὅτι ἀπέκτησεν αὐτὴν τὴν ἰδιότητα. Ἔπειτα ὁ Κ. Βαλσαμάκης ἐξήσκησε τὰ βουλευτικά του δικαιώματα εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἀττικῆς· καὶ ὁ θέλων δύναται νὰ λάβῃ τοὺς καταλόγους τῆς ψηφοφορίας τῶν Ἀθηνῶν διὰ νὰ ἴδῃ αὐτὸν ψηφοφορήσαντα, τὸ δὲ παραδοξότερον εἶναι ὅτι ἄνθρωπος ὅστις δὲν ἀπέκτησε τὸ μικρότατον δικαίωμα τοῦ ψηφοφόρου, πῶς δύναται νὰ λάβῃ τὸ μέγιστον, ὅπερ εἶναι τὸ δικαίωμα τῆς βουλευτικῆς ἱκανότητος. Προσθέτει δὲ εἰς ταῦτα καὶ τὰς περὶ ἰθαγενείας παρατηρήσεις τοῦ κατὰ πρώτων ἀγορεύσαντος· ὁ περὶ ἰθαγενείας νόμος δὲν ἀναγνωρίζει ὡς πολίτην Ἕλληνα τινά, εἰμὴ μετὰ τὰ τρία ἔτη τῆς ἐγγραφῆς καὶ τῆς πραγματικῆς κατοικίας· ἀποδεικνύεται λοιπὸν ὅτι ταύτην τὴν ἰδιότητα τὴν ἀπέκτησεν ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος Βαλσαμάκης; Ἂς ἐξετάσωμεν ἤδη ἂν ἐπραγματοποίησε τὴν δευτέραν ἰδιότητα τῆς πραγματικῆς κατοικίας τῶν τριῶν ἐτῶν· ὁ Κ. Βαλσαμάκης οὔτε μετὰ τὴν εἰς Ἀθήνας ἐγγραφήν του, οὔτε μετὰ τὴν μεταφοράν του εἰς Σύραν δὲν κατῴκησε πούποτε ἐπὶ τρία ἔτη· ἔμεινε δὲ ἐκεῖ πρὸ αὐτῆς ὡς ἀντεισαγγελεὺς ἓξ μῆνας καὶ ὡς δικηγόρος ἄλλους ἓξ, ὡς διαβάτης ἢ ὡς ὑπάλληλος· κατοικήσας ἐπὶ πολὺν χρόνον εἰς Σύραν καὶ γνωρίζων καλῶς καὶ τὸν τόπον καὶ τὰ πρόσωπα δὲν ἐνθυμεῖται πώποτε νὰ κατώκησεν εἰς Σύρον, οὔτε κανὲν πιστοποιητικὸν περὶ τούτου ὁ ἴδιος μᾶς ἔφερε, βεβαιοῦν τὴν ἐπὶ τρία ἔτη κατοικίαν του· διὰ νὰ διασκεδάσῃ αὐτὸ τὸ κώλυμα μᾶς παρουσιάζει ἓν πιστοποιητικὸν μὲ ὀκτὼ ὑπογραφὰς ἀσημάντων, καὶ τοῦτο πάλιν δὲν πιστοποιεῖ τὸν χρόνον τῆς κατοικίας του, ἀλλ' ὅτι ἁπλῶς ἐκατοίκησεν· ὥστε καταδεικνύεται ὅτι οὔτε αὐτὴν τὴν παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένην ἰδιότητα τῆς κατοικίας τῶν τριῶν ἐτῶν δὲν ἀπέκτησεν. Τρίτην ἰδιότητα ἀπαιτεῖ ὁ νόμος τὴν ἀπόκτησιν 10 χιλιάδων δραχ. ἰδιοκτησίας, καὶ διὰ νὰ ἀποδείξῃ αὐτὴν ὡς κεκτημένην μᾶς παρουσιάζει ἓν πωλητήριον ἰδιωτικὸν τοῦ Δαλεζίου. Τοῦ πωλητηρίου αὐτοῦ ἀφίνει τὴν ἔλλειψιν, τὴν ὁποίαν ἔχει ὅτι δὲν εἶναι συμβολαιογραφικόν. ἐν ᾧ εἰς τὴν Σύρον ὑπάρχουν ἀνέκαθεν συμβολαιογράφοι, καὶ ὁ νομομαθὴς Βαλσαμάκης δὲν ἠδύνατο νὰ κάμῃ τοσαύτης ποσότητος ἀγορὰν ἄνευ συμβολαιογράφου, ἀφίνει ὅλας τὰς λοιπὰς παρατηρήσεις, ὅσας δύναται τις νὰ ἐπιφέρῃ, καὶ περιορίζεται εἰς τὸ νὰ παραστήσῃ ὅτι ἂν τὶς ἀναγνώσῃ μόνον αὐτό, θέλει πεισθῇ ὅτι εἶναι αὐτόχρημα

πλαστὸν καὶ εἰκονικὸν διότι περιέχει τρεῖς ὅρους, πρῶτον πώλησιν προερχομένην ἐξ ἀνάγκης τοῦ ἰδιοκτήτου· δεύτερον τὴν κατοχὴν καὶ ἐπιτήρησιν καλλιεργείας εἰς τὸν ἴδιον ἰδιοκτήτην· καὶ τρίτον τὴν ἀνάκτησιν τῆς ἰδιοκτησίας· ὅλα ταῦτα τὰ πλάγια δὲν προδίδουσιν τὸ πλαστὸν καὶ εἰκονικὸν τοῦ ἐγγράφου· καὶ ἐπὶ τέλους ὑπάρχουσιν ἀποδεικτικὰ τῶν οἰκονομικῶν ἀρχῶν ὅτι εἰς τὰ φορολογικὰ βιβλία δὲν ὑπάρχει τὸ ὄνομα τοῦ Βαλσαμάκη, τὰς δὲ ἰδιοκτησίας κατέχει μέχρι σήμερον ὁ Δαλέζιος. Ἐπὶ τῇ ὑποθέσει δὲ ὅτι καὶ τὸ ἔγγραφον αὐτὸ εἶναι ἀληθὲς ὁ σκοπὸς τοῦ νομοθέτου, ὅστις ἦτον ἡ ἐγκατάστασις δὲν ἐπραγματοποιήθη.

Ἐξ ὅσων λοιπὸν ἀνέφερεν ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ Βαλσαμάκης δὲν ἔχει τὰ προσόντα, καὶ ἂς συλλογισθῇ τις εἰς ποῖον βαθμὸν δύναται νὰ φθάσῃ τὸ ἄτοπον μιᾶς τοιαύτης ἀρχῆς καὶ ὁποίας κακὰς συνεπείας δύναται νὰ ἔχῃ. Αὐτὸς ἐξεπλήρωσε τὸ καθῆκόν του ἐπιφέρων τὰς παρατηρήσεις ταύτας, καὶ πιστεύει εἰς τὰ αἰσθήματα καὶ τὸ φιλοδίκαιον τῆς βουλῆς ὅτι θέλει ἀκυρώσει τὴν τοιαύτην ἐκλογὴν ὄχι μόνον διὰ νὰ ἀποδώσῃ δικαιοσύνην εἰς τὴν ἐπαρχίαν, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ δώσῃ παράδειγμα ἠθικῆς ποινῆς ἐναντίον ἐκείνων, οἵτινες καὶ τοι γνωρίζοντες ὅτι δὲν ἐξεπλήρωσαν τὰ τοῦ νόμου, ζητοῦσι νὰ ὑπερπηδήσωσιν ἀναιδῶς καὶ ἀσυζόλως τοὺς ὁραγμοὺς αὐτοῦ, καὶ νὰ ἐπιτεθῶσιν εἰς τὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων.

Μετὰ ταῦτα ἀποπερατωθείσης τῆς συζητήσεως ὁ πρόεδρος ἠρώτησε τὴν βουλὴν, ἂν παραδέχεται, ὅτι ὁ ἐκλεχθεὶς γ'. βουλευτὴς Σύρου Ν. Βαλσαμάκης εἶναι νόμιμος βουλευτὴς ἔχων τὰ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα;

Γενομένης δὲ ἐπὶ τοῦ ζήματος τούτου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Δεμάθα καὶ Καλογερᾶ, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ δὲν παρεδέχθη ὡς νόμιμον βουλευτὴν Σύρου τὸν Ν. Βαλσαμάκην διὰ ψήφων 37 πρὸς 30 ἀρνηθέντων ψήφων 8.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος

Παραδέχεται ἡ βουλὴ ὅτι ἡ ἐκλογὴ τοῦ γ'. βουλευτοῦ Σύρου Κ. Βαλσαμάκη εἶναι νόμιμος· ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός		Δ. Δεληγεώργης	Ο.
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ο.	Π. Τσιμπουράκης	
Γεώρ. Δογιωτατίδης ἡρ.	ψῆφον	Πάνος Μοναστηριώτης	Ο.
Σταῦρος Γρίβας	Ν.	Ἀθ. Δανηλόπουλος	Ο.
Ἰωάννης Πετμεζῆς	Ν.	Σταμάτιος Νικολαΐδης	
Μ. Καΐρης	Ν.	Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν.
Δημήτριος Κονδύλης		Κ. Θ. Καλοκοτρώνης ἡρ.	ψῆφον
Ἀντώνιος Καμπάνης	Ν.	Π. Δεληγιάννης	Ο.
Ἀνδρέας Δανόπουλος		Δημ. Ν. Μπούκουρας	
Νικόλαος Ἰατρός		Γεώρ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος		Ζαφείριος Δεπάστας	Ο.
Δημ. Καλλιφρονᾶς ἡρ.	ψῆφον	Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	Ο.
Κωνστ. Βρυζάκης	Ν.	Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	
Κ. Τζαβέλλας		Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος	
Σ. Στράτος		Ἐμμανουὴλ Χ. Τσοῦχλος	Ν.
Π. Ῥάγκος		Ἰωάννης Ζαφειρόπουλος	Ο.
Λουκᾶς Π. Νάκος	Ο.	Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	Ο.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν.	Νικόλαος Κορφιωτάκης	Ν.
Πέτρος Τσανετάκης	Ν.	Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ο.
Γεώργιος Κονδύλης ἡρ.	ψῆφον	Παρασκευᾶς Ματάλας	Ν.
Κωνστ. Φασίτσας		Ἠλίας Γιατράκος	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.	Λουκᾶς Στέρανος	
Γεώργιος Ι. Βατίστας		Εὐστ. Σπυρίδωνος	Ν.
Ἄγγελος Γουζούασης	Ν.	Ῥάγας Παλαμίδης	Ν.
Γεώργιος Κ. Βελῆς		Θεόδωρος Μ. Πετρινὸς	Ο.
Ἰωάν. Α. Χατζόπουλος		Κωνσταντῖνος Μανέτας	
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης		Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος	Ν.
Στέρ. Χ. Στεφανόπουλος	Ο.	Μελέτης Χατσῆ Μελέτη	Ν.
Μιχαὴλ Σισίνης	Ν.	Νικλ. Τσαλακώστας ἡρ.	ψῆφον
Γρηγόριος Χατσηγιάννος	Ο.	Δημήτ. Σακελλαριάδης ἡρ.	ψῆφον
Γεώργιος Μῆτσος		Νικόλαος Μπούτουνας	Ο.
Ἰωάννης Κλίμακας	Ο.	Π. Παππατσώνης	Ν.
Ἀναγνώστης Δημητρίου	Ο.	Ἰω. Παππατσώνης	
Πέτρος Α. Ζάννος		Π. Δαρειώτης	
Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	Ο.	Σπυρίδων Βαλέττας	Ο.
Χριστόδ. Ν. Δεμάθας	Ο.	Στρατῆς Δεληγιαννάκης	Ο.
Ἠλίας Παππαδαῖος		Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Γεώργιος Πετμεζᾶς	Ο.	Παῦλος Λεντούδης	Ο.
Νικόλ. Ἀνδρικόπουλος ἡρ.	ψῆφον	Χρύσανθος Σουμαρίπας	
Βασίλειος Πετμεζᾶς		Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Ἰω. Ζάρκος	Ο.	Κωνστ. Βέϊκος	Ν.
Γ. Ν. Κορφιωτάκης		Μιχαὴλ Ἰατρός	Ο.

Δημήτριος Βιρβίλης	Ν.	Ἰωάννης Περίδης	Ο.
Γεώργιος Μπάνης ἀρ. ψῆφον		Ἀνδ. Μάμουκας	Ν.
Πέτρος Μαυρομιχάλης	Ο.	Κάρολος Νάζος	
Ἀ. Μαυρομιχάλης		Εὐστράτιος Παρίσσης	Ν.
Γεώρ. Κ. Μαυρομιχάλης		Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ν.
Ν. Μοσχούλας		Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	
Γεώρ. Π Ζαρειφόπουλος		Ἰω. Τομαρᾶς	
Α. Κανελλόπουλος		Ἀν. Παππατσώρης	
Κωνσταντίνος Δ. Σχινᾶς		Ἀθ. Καστανᾶς	Ο.
Ἰωάννης Γκοῦρας		Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Ἀναγνώστης Κεχαγιᾶς	Ο.	Γεώρ. Σ. Κριεζῆς	
Σπ. Λογοθετόπουλος	Ο.	Α. Γ. Κουντουριώτης	
Παν. Παππαδιαμαντόπ.		Δ. Α. Κουντουριώτης	
Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος		Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	Ν.
Χριστόδουλος Τσίνος		Δημήτριος Χατσίσκος	Ο.
Δ. Κουμανιώτης		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Θεόδωρος Ι. Μέξης	Ν.	Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Ἐμ. Δαζάρου Ὁρλόφ	Ν.	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ο.
Γεώργιος Μπάστας	Ο.	Ἰωάννης Τασσαῖος	Ο.
Κώνστας Δαριειώτης	Ο.	Μάρκος Βιτάλης	Ο.
Σταμάτιος Ἀντωνιάδης	Ο.	Ἰωάννης Οἰκονόμου	
Κ. Ἀντωνιάδης			

Τελευταῖον ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπαύριον τὴν τῶν πρακτικῶν ἀνάγνωσιν ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3. Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΔΗΜ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Λ. Π. Νάκος.
Εὐστρ. Παρίσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΝΘ.

Τῆς 13 Αὐγούστου.

Σήμερον τὴν δεκάτην τρίτην Αὐγούστου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν γραμματέων·

Ἐν πρώτοις παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ αὐξήσεως τοῦ στρατοῦ μετὰ τῆς δικαιολογητικῆς ἐκθέσεως· ἔχουσι δ' οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

Κατὰ τὰς παραδεδεγμένας ἀρχὰς παρὰ τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἐπικρατειῶν ὁ προσδιορισμὸς τῆς δυνάμεως τοῦ μονίμου στρατοῦ ἐξαρτᾶται κυρίως ἐκ τῶν ἑφεξῆς πέντε βάσεων· 1) ἐκ τοῦ πληθυσμοῦ τῶν κατοίκων· 2) ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν δημοσίων προσόδων· 3) ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὁρορίων καὶ τῆς ἐκτάσεως τῶν ὁρίων· 4) ἐκ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ καταστήσῃ τὴν ἐπίῤῥοιαν αὐτοῦ εἰς τὰ ἔξω· καὶ 5) ἐκ τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως τῶν γειτνιαζόντων ἐθνῶν.

Ἡ Ἑλλὰς, ὑπαγομένη εἰς τὴν μεγάλην Εὐρωπαϊκὴν οἰκογένειαν, ἔχουσα σχέσεις, συμῤῥέοντα, καὶ ἀξιώσεις, ὀφείλει νὰ κανονίσῃ τὸν προδιορισμὸν τοῦ μονίμου στρατοῦ, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων· ὅθεν ἔρχομαι, κύριοι, νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν προσοχήν σας εἰς τὴν σύντομον ἀνάπτυξιν μιᾶς ἑκάστης τῶν ῥηθεισῶν πέντε βάσεων, ἐφ' ὧν στηρίζεται ὁ προσδιορισμὸς τῆς δυνάμεως τοῦ μονίμου στρατοῦ.

1.) Ὡς πρὸς τὸν πληθυσμὸν τῶν κατοίκων, ἡ Ἑλλὰς, καὶ τοι στερουμένη, ἕνεκα τῶν προτέρων αὐτῆς περιστάσεων, πολυανθρωπίας, ἔχουσα ὅμως ὑπὲρ τὸ 1,000,000 δύναται νὰ χορηγήσῃ ἀρκούντως, χωρὶς βλάβην τῆς γεωργίας καὶ βιομηχανίας, τοὺς ἀπαιτουμένους ἄνδρας πρὸς σχηματισμὸν μονίμου στρατοῦ, διπλασίου σχεδὸν τοῦ νῦν ὑπάρχοντος, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀναλογίας 1 τοῖς 0/0.

2.) Ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῶν προσόδων δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν δαπάνην τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, καὶ εἰς τὸ χρεώλυτρον, ἐὰν οἱ φόροι εἰσπράττωνται ἀκριβῶς· ἀλλὰ, πρὸς κατόρθωσιν τούτων, καὶ πρὸς βελτίωσιν καὶ ἀνάπτυξιν τῶν οἰκονομικῶν πόρων, ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως νὰ ὑπάρχῃ τάξις εἰς τὰ πράγματα καὶ ἰσχὺς τῶν νόμων, ἐγγυωμένων τὴν κτηματικὴν καὶ προσωπικὴν ἀσφάλειαν τοῦ πολίτου. Διὰ νὰ πραγματοποιηθοῦν δὲ ταῦτα πάντα ἀπαιτεῖται ἡ σύστασις μονίμου στρατοῦ, ἐπαρκοῦντος εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς δημοσίας ἡσυχίας, ἄλλως ἡ ἀταξία τῶν πραγμάτων ἐπιφέρει ἀταξίαν εἰς τὰ οἰκονομικὰ, καὶ ἐπομένως ἐλάττωσιν τῶν προσόδων.

3.) Ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ὁρορίων καὶ τὴν ἔκτασιν τῶν

ορίων, ἡ Ἑλλὰς ἔχει ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεως αὐτῆς πλέον τοῦ δέοντος φρούρια, ἐξ ὧν τινὰ ὡς ἀναγκαῖα πρέπει νὰ διατηρηθῶσιν, ἐπισκευασθῶσι καὶ ὁπλισθῶσι, κατὰ τὸ σπουδαῖον τῆς θέσεως, φρουρούμενα ὑπὸ ἀναλόγου ἀριθμοῦ στρατιωτῶν· τὰ δὲ κατὰ τὴν Ἤπειρον διαγράφοντα τὴν Ἑλλάδα ὄρια, μὴ ὄντα δύσβατα, ἢ ὑπερύψηλα ὄρη, οὔτε ἔρημοι, οὔτε ποταμοὶ μεγάλοι, ἀπαιτοῦσι καὶ ταῦτα στρατὸν ἀρκετὸν πρὸς φύλαξιν καὶ ἀσφάλειαν.

Ὡς πρὸς τὸ 4 καὶ 5, παραλείπω νὰ κάμω τὴν ἀνάπτυξιν, πεποιθὼς ὅτι ἕκαστος ὑμῶν αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην τοῦ ν' ἀποκατασταθῇ ἡ πατρὶς σεβαστὴ εἰς τὰ ἔξω.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν τούτων προσδιωρίσθη ἀπὸ τῆς ἐλεύσεως τῆς βασιλείας ἡ δύναμις τοῦ μονίμου στρατοῦ περὶ τὰς 12,000, ὅστις κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ὑπέστη ἀλλεπαλλήλως ἐλαττώσεις, λόγῳ οἰκονομίας κακῶς βέβαια ἐννοουμένης· διότι ἔπρεπε νὰ καταργηθῇ τὸ ὑπέραγκον τῶν ἐπιμισθίων, καὶ ἄλλης περιττῆς δαπάνης, ἀλλ' οὐχὶ τὸ ποσὸν, καὶ ὡς ἐκ τούτου ὁ μὲν στρατὸς περιωρίσθη εἰς μικρὸν ἀριθμὸν μὴ ἐπαρκοῦντα εἰς τὰς ἀπολύτους ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας, ἡ δὲ Κυβέρνησις εὑρίσκεται εἰς τὴν δυσαρεστον ἀνάγκην τοῦ νὰ μὴ δύναται ν' ἀποσπάσῃ ἐκ τῶν μερῶν ὅπου φρουρεῖ ὁ ὀλιγάριθμος οὗτος στρατὸς δύναμίν τινα μικρὰν ἢ μεγάλην· διότι εἰς μὲν τὴν πρώτην περίστασιν αὕτη δὲν δύναται νὰ ἦναι τόσον ὠφέλιμος, ὅσον αἱ ἀνάγκαι ἀπαιτοῦσιν, εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἀποσπωμένης ὁπωσοῦν μεγάλης δυνάμεως ἐκ τῶν φρουρίων καὶ μεθορίων καὶ πόλεων, μένουσι ταῦτα ἐκτεθειμένα εἰς κίνδυνον· καὶ τὰ τελευταῖα συμβάντα ἀπέδειξαν τρανώτατα τὴν ἀλήθειαν τῶν λεγομένων.

Ἀπὸ τοῦ **1843** ἔτους, ὅτε ἐλήφθη τὸ βεβιασμένον μέτρον τῆς εἰς τὸ μὴ περαιτέρω ἐλαττώσεως τοῦ μονίμου στρατοῦ, λόγῳ οἰκονομίας, ἡ ἐλάττωσις αὕτη μέχρι τῆς σήμερον παρήγαγε δυσίατα δεινὰ, διότι ἐνεψύχωσε τὴν κακοβουλίαν πρὸς στάσεις καὶ ταραχὰς, αἵτινες κατηνάγκασαν τὴν Κυβέρνησιν κατὰ καιροὺς νὰ προσδεχθῇ καὶ ἐξοπλίσῃ ὑπὸ διαφόρους ὀνομασίας ἀνθρώπους, οἵτινες ηὔξησαν τὴν δαπάνην, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὴν δύναμιν τοῦ στρατοῦ, ἐπηύξησαν τὰ οἰκονομικὰ δυστυχήματα, ἀφανίσασαι πόλεις καὶ χωρία καὶ ἀναγκάσασαι τοὺς μὲν ἐκ τῶν κατοίκων νὰ παύσωσι τῶν ἔργων των, ἀποματρυνόμενοι τοῦ κινδύνου, τοὺς δὲ νὰ ἐξοπλίζωνται καὶ νὰ ἀπαιτῶσι μισθοὺς καὶ προδιβασμούς· κατεδαπάνησαν μέγα ποσὸν

πολεμικῆς ἐπαρκείας, ἐξέθεσαν τὴν ἀδυναμίαν τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ χείριστον, ἐξηγρίωσαν τὰ ἤθη πρὸς τὸ ἀπειθέστερον.

Ὅλα ταῦτα λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ Κυβέρνησις τῆς **Α. Μ.**, ἐθεώρησεν ἀπαραίτητον αὐτῆς χρέος νὰ ἐπιφέρῃ ἄμεσον καὶ μικρὰν θεραπείαν, προτείνουσα τὴν αὔξησιν τοῦ στρατοῦ ἐκ 500 ἀνδρῶν εἰς τὴν ὀροφυλακὴν, καὶ ἐκ **574** ἀνδρῶν εἰς τὰ τάγματα τῆς γραμμῆς. Τὴν δύναμιν ταύτην προτίθεμαι νὰ σχηματίσω εἰς δύο τάγματα τῆς ὀροφυλακῆς καὶ εἰς ἓν πεζικὸν τάγμα (ἀκροβολιστάς). Τὸ ἐκ τῆς αὐξήσεως ταύτης προκύψον ἐνιαύσιον ἔξοδον ἀναβαίνει·

Α'. Διὰ μὲν τὰ δύο τάγματα τῆς ὀροφυλακῆς εἰς δρ. **229,000.**

Β'. Διὰ δὲ τὸ τῶν ἀκροβολιστῶν εἰς δρ. **205,000**, ἐν ὅλοις δραχ. **434,000**· ὥστε διὰ τὴν τελευταίαν τετραμηνίαν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους ἀπαιτοῦνται **145,000** δρ. ἤτοι **76,500** διὰ τὴν ὀροφυλακὴν, καὶ **68,500** διὰ τὸ τακτικὸν· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ὁ σχηματισμὸς δὲν δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ ἀμέσως, τὸ κυρίως ἔξοδον φρονῶ ὅτι δὲν θέλει εἶσθαι ἀνώτερον τῶν **60,000** δραχ. ἤτοι **35,000**, διὰ τὴν ὀροφυλακὴν, καὶ **25,000** διὰ τὸ τάγμα τῶν ἀκροβολιστῶν.

Ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρ. παύσωσιν οἱ σήμερον διατηρούμενοι **300** ἐθνοφύλακες, τὸ περιπλέον ἔξοδον θέλει ἀναβῇ μόνον εἰς **30,000** δραχ.

Καὶ τοι ἀναγνωρίζων τὴν ἀνάγκην τῆς αὐξήσεως τοῦ ἱππικοῦ καὶ τοῦ πυροβολικοῦ (ἰδίως δὲ τοῦ τελευταίου, ἕνεκα τῶν πολλῶν φρουρίων τὰ ὁποῖα ὑπάρχουσιν εἰς τὸ Κράτος, καὶ τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἐξοπλισθῶσι) διότι πᾶν σῶμα στρατοῦ διὰ νὰ δύναται νὰ ἐνεργῇ ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ, πρέπει ν' ἀπαρτίζηται ἐκ τῶν τριῶν ὅπλων τὸ πεζικὸν, ἱππικὸν καὶ πυροβολικὸν, κατὰ τὴν παραδεδεγμένην ἀναλογίαν, καὶ θεωρῶν ὅτι ἡ παρουσία τῶν δύο τούτων σωμάτων, ἀποκαθίσταται εἰς πολλὰς περιστάσεις ἀπολύτως ἀναγκαία, ὡς εἰς τὰς τελευταίας περιστάσεις ἀπεδείχθη κατὰ πόσον ἡ συνδρομή του συνετέλεσε μὲ ἀποτέλεσμα, ἤθελον προτείνει καὶ τὴν αὔξησιν τῆς δυνάμεως αὐτῶν. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ διατήρησις τῶν σωμάτων τούτων εἶναι πολυδαπανεστέρα, περιορίζομαι ἐπὶ τοῦ παρόντος ἕνεκα τῶν οἰκονομικῶν περιστάσεων τοῦ Κράτους νὰ προτείνω μόνον τὴν ἀνωτέρω αὔξησιν τῆς ὀροφυλακῆς καὶ τοῦ πεζικοῦ τῆς γραμμῆς, ἐπιφυλαττόμενος ἀκολούθως νὰ προτείνω καὶ τὴν ἀναλογον αὔξησιν τοῦ τε πυροβολικοῦ καὶ ἱππικοῦ διὰ νὰ μὴν ἐπιβαρυνθῇ διὰ μιᾶς τὸ δημόσιον.

Ὅθεν ἀφοῦ λάβητε ὑπ' ὄψιν, κύριοι, τοὺς ἄνω ἐκτεθέντας ἰσχυροὺς λόγους, οἵτινες παρεκίνησαν τὴν κυβέρνησιν νὰ προτείνῃ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος αὔξησιν τοῦ στρατοῦ, πέποιθα, ὅτι θέλετε ἐπισπεύσει τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ ὑποβαλλομένου νομοσχεδίου, ὡς λίαν σπουδαίου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 13 Αὐγούστου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς Η. Γ. ΡΟΔΙΟΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Βπιφορτίζομεν τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν νὰ παρουσιάσῃ τὸ παρὸν Νομοσχέδιον εἰς τὰς Βουλὰς καὶ ὑποστηρίζῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἀπὸ 27 Μαΐου 1848 Νόμου περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ Στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς κατὰ τὸ 1848 ἔτος, ἡ δύναμις αὐτοῦ αὔξάνει κατὰ 1074 ἐξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας ὡς ἕπεται.

α) Εἰς τὴν ὁροφυλακὴν ἐκ 500.

β) Εἰς τὰ πεζικὰ τάγματα ἐκ 574.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἀνωτέρω δύναμις τῶν 1074 ἀνδρῶν θέλει ὀργανισθῆ κατὰ τὰ κανονισμένα εἰς δύο τάγματα τῆς ὁροφυλακῆς καὶ εἰς ἓν πεζικὸν τάγμα (ἀκροβολιστάς).

Ἄρθρ. 3. Διὰ τὰ ἔξοδα τὰ ὁποῖα θέλει ἐπιφέρει ἡ ἀνωτέρω αὔξησις τοῦ Στρατοῦ κατὰ τὴν τελευταίαν τετραμηνίαν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, χορηγεῖται συμπληρωτικὴ πίστωσις ἑκατὸν τεσσαράκοντα πέντε χιλιάδων δραχμῶν, ἐξ ὧν αἱ μὲν 68,500 δραχμαὶ ἀνήκουν εἰς τὸν Στρατὸν τῆς Γραμμῆς, αἱ δὲ 76,500 δραχμαὶ εἰς τὴν ὁροφυλακήν.

Ἄρθρ. 4. Ὁ Ἡμέτερος Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν θέλει δημοσιεύσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἀθήνησι, τῇ 11 Αὐγούστου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Π. Γ. ΡΟΔΙΟΣ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν δὲ καὶ ἀνάπτυξιν τῆς ἐκθέσεως παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ, ἐζήτησέ τις νὰ σταλῶσιν εἰς τὴν Βουλὴν αἱ καταστάσεις ὅλων τῶν στρατιωτικῶν σωμάτων, ὑπογεγραμμέναις παρὰ τῶν ἐνωμοταρχῶν καὶ τῶν ἀξιωματικῶν, διὰ νὰ γνωσθῇ

πόσος εἶναι ὁ πραγματικὸς ἀριθμὸς τῆς ὁλικῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ. Ὁ δ' ὑπουργὸς ὑπεσχέθη νὰ πέμψῃ ταύτας.

Ἀνήνεγκε δ' ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἐν ὀνόματι τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι αὐτὸς παραδέχεται τὸ περὶ καθυστερούντων νομοσχέδιον, καὶ δύναται ἡ Βουλὴ νὰ προσδιορίσῃ ἡμέραν συζητήσεως αὐτοῦ.

Ἡ Βουλὴ λοιπὸν ἀπεφήνατο νὰ τεθῇ τὸ περὶ καθυστερούντων νομοσχέδιον ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίου διατάξεως τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως.

Μετὰ ταῦτα λαβών τις τὸν λόγον ἀνήνεγκεν, ὅτι πρό τινων ἡμερῶν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἐνήργησε κατάσχεσιν ἐν ὀνόματι τοῦ δημοσίου κατὰ τῶν ἀκινήτων κτημάτων τοῦ μακαρίτου Ἰω. Κωλέττου, λόγῳ χρέους 30,000 δραχμῶν αὐτοῦ πρὸς τὸ δημόσιον. Ὁ Κύριος ὑπουργὸς ὤφειλε ν' ἀποτανθῇ πρῶτον πρὸς τοὺς κληρονόμους καὶ νὰ μὴ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς τοὺς ἐχθροὺς τοῦ μακαρίτου, νὰ πλάσωσι κατ' αὐτοῦ κατηγορίας, ὡς σφετεριστοῦ τῶν δημοσίων χρημάτων, ἐνῷ τὸ πρωτεινόμενον χρέος του εἶναι ἀμφισβητήσιμον. Παρακαλεῖ λοιπὸν τὴν Βουλὴν νὰ συστήσῃ εἰς τὸν ὑπουργὸν ν' ἀναστείλῃ τὴν ἐκποίησιν, καὶ τὴν περαιτέρω προχώρησιν τῆς κατασχέσεως μέχρις οὗ ἐπανέλθῃ εἰς Ἀθήνας ὁ εἰς Παρισίους ὢν ἐπίτροπος τῆς ἐκτελέσεως τῆς διαθήκης τοῦ μακαρίτου. Αἱ ἐκδουλεύσεις τοῦ ἀνδρὸς τούτου πρὸς τὴν Ἑλλάδα εἶναι τοῖς πᾶσι γνωσταί, ὥστε ἡ Βουλὴ δὲν πρέπει ν' ἀνέχηται νὰ δυσφημῆται ἀλόγως.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι πρὸ τούτου ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ ζητήσῃ πληροφορίας παρὰ τῶν ἁρμοδίων ὑπουργῶν περὶ τοῦ μνημονευθέντος χρέους, πόθεν ἐκπηγάζει, εἰς ποίας ἀποδείξεις στηρίζεται, καὶ ἂν ἦναι ἐκκαθαρισμένον ἢ οὐχί. Διότι καθίσταται πιθανὸν ὅτι ὅλα αὐτὰ εἶναι ἰδανικά, καὶ χρέος δὲν ὑπάρχει. Ἐπειδὴ τὰ ὅπλα ἐκ Παρισίων ἐπέμφθησαν. Πρέπει λοιπὸν νὰ ἐμφανισθῶσιν οἱ ὑπουργοὶ διὰ νὰ πληροφορήσωσι τὴν Βουλὴν περὶ τοῦ χρέους τούτου.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἴσως ἐθεώρησεν, ὅτι τὸ χρέος εἶναι καθαρὸν καὶ προῆλθεν εἰς τὸ μέτρον τῆς κατασχέσεως πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δημοσίου. Ἀλλ' ἀφοῦ τὸ χρέος εἶναι ἀμφισβητήσιμον, ἐπειδὴ οὐδέποτε ἐγένατο λόγος ἄλλοτε, καὶ ἀφοῦ ἐξησφάλισε τὸ δημόσιον διὰ συντηρητικῆς κατασχέσεως, νομίζει, ὅτι δὲν θέλει προβῆ εἰς τὴν ἐκποίησιν, καὶ θέλει ἀναγνωρίσει ὡς δίκαιον ν' ἀνασταλῇ ἡ περαιτέρω τῶν καταναγκαστικῶν μέσων χρῆσις.

Ἀντιπαρατήρησεν ἄλλος, ὅτι δὲν πρέπει ἡ Βουλὴ νὰ ἐπέμβῃ εἰς καθήκοντα δικαστικά. Ὁ Κωλέττης ὡς παραγγελιοδόχος ἐδέχθη ν' ἀγοράσῃ εἰς λογαριασμὸν τῆς Ἑλληνικῆς κυβερνήσεως ὅπλα, καὶ ἡ κυβέρνησις τῷ ἔπεμψε πρὸς τοῦτο 30,000 δραχμῶν. Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὀρθῶς ἢ ἐσφαλμένως ἐξήγαγεν, ὅτι ὁ Ἰω. Κωλέττης μένει ὀφειλέτης τῶν δραχμῶν τούτων καὶ ἐνήργησε συντηρητικὴν κατάσχεσιν. Τὰ ἐκδικαστικὰ λοιπὸν μέτρα δὲν δύναται νὰ ἀναχαιτίσῃ ἡ Βουλή, οὐδὲ νὰ συστήσῃ τὴν ἀναστολήν των, ἂν μάλιστα ἀποδειχθῇ, ὅτι ὁ Ἰω. Κωλέττης ὀφείλει εἰς τὸ δημόσιον καὶ ἐξ ἄλλων λόγων. Ἂν ὅμως τὸ περὶ τῶν 30,000 δραχμῶν χρέος δὲν εἶναι ἐκκαθαρισμένον, ἐννοεῖται, ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐκποίησιν τῶν κτημάτων τοῦ Ι. Κωλέττου.

Διὰ τοῦτο, ἐπανέλαβεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, εἶναι πρὸ πάντων ἀναγκαῖον νὰ λάβῃ γνῶσιν ἡ βουλὴ πόθεν ἐκπηγάζει τὸ χρέος τοῦτο, καὶ πῶς ἔχουσι τὰ περὶ αὐτοῦ, καὶ πρέπει νὰ προσκληθῶσιν ὅ,τε ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν καὶ ὁ τῶν στρατιωτικῶν διὰ νὰ δώσωσι τὰς περὶ τούτου πληροφορίας πρὸς τὴν βουλήν.

Ἡ Βουλὴ ἀποδεχθεῖσα τὴν γνώμην ταύτην ἀπεφήνατο νὰ σταλῇ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν εἰς τὸν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργόν, ὡς παρόντος τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν.

Μετὰ τοῦτο καθυπέβαλέ τις εἰς τὴν βουλὴν τὴν ἐρώτησιν ἂν ὁ Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης γενόμενος ὑπουργὸς διατελῇ ἔτι βουλευτὴς ἢ οὐχί;

Ἀπήντησε δ' ἕτερος ὅτι δὲν πρέπει νὰ τίθενται ἀντικείμενα συζητήσεως τὰ πασιφανῆ καὶ αὐτόδηλα.

Πολλῶν δὲ μὴ θεωρούντων τὸ ἀντικείμενον αὐτόλυτον ὡρίσθη ὡς ἀντικείμενον συζητήσεως κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν τῆς 16 Αὐγούστου.

Μετὰ ταῦτα ἐχορηγήθη πρὸς τὸν ἀντιπρόεδρον Μιχαὴλ Ἰατρὸν δεκαπενθήμερος ἀπουσίας ἄδεια.

Τελευταῖον ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης συνεδριάσεως γενησομένης τὴν 16 Αὐγούστου τὰ ἐν τῇ σημερινῇ συνεδριάσει προκύψαντα ἀντικείμενα ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Π. Νάκος.
Εὐ. Μ. Παρίσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΞ'.

Τῆς 19 Αὐγούστου.

Σήμερον τὴν δεκάτην ἐννάτην Αὐγούστου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἐνάτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ. τῶν ΚΚ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρετήρησέ τις τῶν βουλευτῶν ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ προσκληθῇ ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς νὰ παρουσιάσῃ ἐντὸς τῆς σήμερον, εἰ δυνατόν, τοὺς κατὰ τὴν προλαβοῦσαν συνεδρίασιν ζητηθέντας πίνακας τῆς δυνάμεως τῶν διαφόρων σωμάτων τοῦ στρατοῦ, ὑπογεγραμμένους ὑπὸ τῶν ἐνωματαρχῶν καὶ τῶν ἁρμοδίων ἀξιωματικῶν, διότι ἄλλως τὰ τμήματα δὲν δύνανται νὰ ἐργασθῶσιν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ σχηματισμοῦ τριῶν νέων ταγμάτων.

Ἀκολούθως ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς ἀνέγνω τὴν ἔκθεσιν αὐτῆς ἐπὶ τῶν καθ' ὑπέρβασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1847 γενομένων δαπανῶν ὑπὸ τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ Ῥήγα Παλαμήδου. Ἔχει δ' ἡ ἔκθεσις οὕτως·

« *Πρὸς τὴν Βουλήν*

Ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἡ ἐπιφορτισθεῖσα ἀπὸ τὴν Βουλὴν εἰδικῶς διὰ τὰ καθ' ὑπέρβασιν ἐξοδευθέντα παρὰ τοῦ πρώην ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν, Κ. Ῥήγα Παλαμήδου, συνελθοῦσα εἰς πολλὰς κατὰ συνέχειαν συνεδριάσεις εἰς ἓν τῶν δωματίων τῆς Βουλῆς, καὶ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν της ὅλα τὰ ἔγγραφα, ὄχι μόνον τὰ ἀφορῶντα τὰ καθ' ὑπέρβασιν ἔξοδα, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνα τὰ κατὰ προϋπολογισμόν, ἤτοι ὁλοκλήρου τοῦ ποσοῦ τοῦ κεφαλαίου Γ'. « Δημόσιος ἀσφάλεια. »

Πρὸς τὸν σκοπὸν περὶ τῶν τελευταίων, μὴ τυχὸν καὶ ἔλαβε χώραν ταὐτότης κονδυλίων μεταξὺ τῶν κατὰ προϋπολογισμὸν καὶ τῶν καθ' ὑπέρβασιν ἐξοδευθέντων, καὶ πρὸς ἐκεῖνον τοῦ νὰ παρατηρηθῇ, ἂν τὸ καθ' ὑπέρβασιν τοῦτο ἔξοδον προῆλθεν ἀπὸ ἐκτάκτου τινὰ ἀνάγκην, ἢ ὡς

ἐκ τῆς τρεχούσης ὑπηρεσίας, καὶ τῶν συνήθων τοιούτων ἐξόδων.

Ἐπομένως ἐπιτροπὴ τετραμελὴς, διορισθεῖσα ἀπὸ τὴν ὁλομελείαν αὐτῆς, ἐπεφορτίσθη τὴν δέουσαν ἐξέτασιν ὅλων τῶν ἀνωτέρω ἐγγράφων, τὸ δ' ἀποτέλεσμα τῶν ἐργασιῶν της καθυπέβαλεν εἰς ὁλόκληρον τὸ σῶμα αὐτῆς.

Ἀκολούθως γενομένων τῶν ἀνηκουσῶν συζητήσεων εἰς διαφόρους συνεδριάσεις τῆς ἐπιτροπῆς ὁλοκλήρου, τὸ ἐξαγόμενον ἐστὶ τὸ ἀκόλουθον.

Ὅτι ὁ Κ. Ῥήγας Παλαμίδης, πρώην ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν, ἐξώδευσεν, ὑπαρχουσῶν τῶν Βουλῶν, ἄνευ προηγουμένης νομίμου πιστώσεως αὐτῶν.

Ὅτι, τὰ πληρωθέντα καθ' ὑπέρβασιν ταῦτα ἔξοδα τῶν δραχ. 108,734:19 δὲν ἦσαν μὲν ὅλα ἐκ τῶν λίαν ἀναγκαίων καὶ κατεπειγόντων ἀλλ' ὅτι εἶχον κατασταθῇ ταῦτα ἀπαιτητὰ ὡς ἐκ τῆς τρεχούσης ὑπηρεσίας, καὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ Κράτους, καὶ ὅτι στηρίζονται εἰς ἐντάλματα, ἐκδοθέντα ἐπὶ τῇ βάσει Β. Διαταγμάτων, καὶ πράξεων τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου.

Ὅτι, μεταξὺ τῶν καθ' ὑπέρβασιν, εὑρέθη καὶ τὸ ἔξοδον ἐκ δραχ. 50,334:68, « περίβαλψις τῶν 141 παλαιῶν στρατιωτῶν τοῦ Γιάννη Κώστα » ἐνῷ τοῦτο ἐμπεριείχετο εἰς τὸν ἐπιψηφισθέντα παρὰ τῆς Βουλῆς προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1847.

Ζητήσασα δὲ μετὰ ταῦτα ἡ ἐπιτροπὴ διασαφήσεις ἀπὸ τὸν Κ. Παλαμίδην, περὶ τῆς πληρωμῆς ταύτης, ἤκουσε μεταξὺ τῶν ἄλλων δικαιολογημάτων του καὶ τὰ ἑφιξῆς.

« Ὅτι, δυναμένων τῶν ὑπουργῶν νὰ ἐξοδεύουν κατὰ » κεφάλαιον καὶ ἄρθρον τοῦ προϋπολογισμοῦ, σύμφωνα » μὲ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, ὁ ἁρμόδιος λογιστὴς τοῦ » ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου ἐξηκολούθει, ὡς ἐκ τῆς » τοιαύτης ἀρχῆς τὴν ἐκδοσιν ἐνταλμάτων ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ » κεφαλαίου καὶ ἄρθρου, κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρε- » σίας. Ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν, εἰς τοῦ » ὁποίου τὴν διεύθυνσιν ἦτο τὸ εἰρημένον σῶμα, ἐπλήρωσε

» συγχρόνως ἐκ προκαταβολῆς τοὺς μηνιαίους αὐτῶν » μισθούς.

» Ζητῆσαν δὲ μετὰ ταῦτα τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν » Ὑπουργεῖον ἀπὸ τὸ τῶν Ἐσωτερικῶν τὴν πληρωμὴν τῶν » προκαταβληθέντων παρ' αὐτοῦ χρημάτων, καὶ μὴ ἔχον » τὸ δεύτερον διαθέσιμον ποσὸν ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου » τοῦ προϋπολογισμοῦ του, ἐξέδωκε τὰ ἀνήκοντα ἐντάλ- » ματα καθ' ὑπέρβασιν εἰς ὄφελος τοῦ προπληρώσαντος » Ὑπουργείου, καὶ τοιουτοτρόπως κατέταξε καὶ τὸ ποσὸν » τοῦτο εἰς τὴν τῆς ὑπερβάσεως κατηγορίαν ».

Ταῦτα εἰσὶ Κύριοι, τὰ ἀφορῶντα τὴν ὑπέρβασιν.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐπιτροπὴ, ὡς προείρηται, ἦλθεν εἰς τὴν ἐξέτασιν ὅλων τῶν ἐκδοθέντων κατὰ προϋπολογισμὸν καὶ καθ' ὑπέρβασιν ἐνταλμάτων, δὲν ἐθεώρησεν ἄσκοπον νὰ φέρῃ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καὶ ὅσας παρατυπίας λογιστικὰς παρετήρησεν ἐπὶ τινων ἐνταλμάτων, ἄλλων μὲν ἐκδοθέντων ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον καὶ ἄλλων ἀπὸ τὰς ὑποδεεστέρας διοικητικὰς ἀρχάς.

Ὅτι δηλαδὴ εἴς τινα τούτων δὲν ὑπάρχουν τὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα ὡς ἔπρεπε, καὶ εἰς τὰ στελέχη συγχρόνως τῶν ἐνταλμάτων.

Ὅτι εἰς ἄλλα ἐνυπάρχει εἰς τὸ περιθώριον αὐτῶν τὸ « ἐπιφυλαττομένου τοῦ δικαιούχου νὰ προσαρτίσῃ κατό- » πιν τὰ ἀναγκαῖα δικαιολογητικὰ ἔγγραφα. » καὶ

Ὅτι εἴς τινα ἐντάλματα ἐσυγχωρήθη διὰ Β. Διαταγμάτων εἰς τοὺς δικαιούχους νὰ μὴ παρουσιάσωσιν ἀποδείξεις πληρωμῆς τῶν παρ' αὐτῶν ἐξοδευθέντων ἀπὸ τοὺς λαβόντας ταύτας δι' ἐκτάκτους ἀνάγκας. Τὸ ποσὸν τῆς τελευταίας ταύτης κατηγορίας δὲν ὑπερβαίνει τὰς 7,000 περίπου δραχμάς.

Δίδουσα ὅθεν ἐνταῦθα τέλος ἡ ἐπιτροπή σας ἱστορικῶς ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως ἔρχεται ἤδη νὰ ἐπιφέρῃ καὶ τὴν γνώμην της, συμφώνως μὲ τὴν ἐντολὴν τῆς Βουλῆς.

Ὡς πρὸς τὴν ὑπέρβασιν.

Ἐπειδὴ ἐπῆλθεν ἡ παραίτησις τοῦ ὑπουργείου Τζα-

βέλλα, πρὶν ἡ ἀποπερατώσῃ ἡ Γερουσία τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1847, εἰς ὃν ἀνῆκε καὶ ἡ ἀναφερομένη καθ' ὑπέρβασιν δαπάνη.

Ἐπειδὴ πρώτην ἤδη φορὰν περὶ τοιαύτης ὑπερβάσεως γίνεται λόγος εἰς τὴν Βουλήν, μολονότι καὶ ἄλλοτε ἔγειναν τοιαῦται· ἡ δὲ ὑπέρβασις αὕτη ἔλαβε μὲν χώραν ὡς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ἀλλ' οὐχ ἧττον ὁ τότε ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν προὐτίθετο νὰ ζητήσῃ πίστωσιν ἀπὸ τὰς Βουλάς, καὶ τοῦτο ἐξάγεται ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. 22, 693 τῆς 30 Δεκεμβρίου 1847 πρὸς τὸν τότε ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸν ἔγγραφον του, ἐπομένως δὲν δύναται ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν ἔλλειψιν ταύτην δολία προαίρεσις.

Ἡ Βουλὴ ἐκτιμῶσα τὰς περιστάσεις ἐκείνας, νὰ ἐπιφέρῃ κοινοβουλευτικῶς μόνον τὰς ἀνηκούσας παρατηρήσεις της κατὰ τῆς ἐλλείψεως ταύτης· τὸ δὲ περὶ τῆς τακτοποιήσεως τῆς πιστώσεως τῆς γενομένης ταύτης δαπάνης ἀπόκειται εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑπουργεῖον.

Ὡς πρὸς τὰς λογιστικὰς ἐλλείψεις τῶν ἐνταλμάτων.

Νὰ ἐπιφέρῃ ἐπίσης ἡ Βουλὴ τὰς παρατηρήσεις της κοινοβουλευτικῶς καὶ κατὰ τῶν ἐλλείψεων τούτων, ἐπιφυλαττομένου τοῦ δικαιώματος τῆς νομίμου ἐπ' αὐτῶν ἐξελέγξεως παρὰ τῆς ἀνηκούσης ἀρχῆς, καὶ νὰ συστήσῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἐξ ἑνὸς τὴν αὐστηρὰν προσοχὴν καὶ ἀκρίβειαν διὰ τὸ μέλλον, τόσον τοῦ νὰ μὴ γίνηται τοῦ λοιποῦ δαπάνη ἄνευ προηγουμένης νομίμου πιστώσεως, καθὼς καὶ τοῦ νὰ μὴ ἐκδίδωνται τοιαύτης φύσεως ἐντάλματα ἀπὸ τὰς ἀρχὰς ἐκείνας, εἰς ἃς εἶναι ἐπιτετραμμένον, ἐξ ἄλλου δὲ νὰ σπεύσῃ διὰ νὰ φέρῃ εἰς τὰς Βουλὰς τὸ ἀνῆκον περὶ τοῦ λογιστικοῦ τοῦ κράτους νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Αὐγούστου 1848.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Δ. Χατζῆσκος.	Κλ. Οἰκονόμου.
Α. Ε. Δανόπουλος.	Εὐς. Μ. Παρίσης.
Σ. Γρίβας.	Α. Ἀλεξανδρόπουλος.
Σ. Ἀντωνιάδης.	Σ. Χ. Στεφανόπουλος.
Ἐμ. Μιλετόπουλος.	Ἐμ. Χ. Τζουγλος.

Παρελθὼν δὲ καὶ ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τραπέζης, τοῦ εἰσαχθέντος ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Λίγιαλείας Κ. Οἰκονόμου, ἀνέγνω τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσίν της, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Ἡ εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπή, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν καὶ μελετήσασα ἐσκεμμένως τὸ περὶ συστάσεως τραπέζης νομοσχέδιον τοῦ Βουλευτοῦ Λίγιαλείας Κυρίου Κλεομένους Οἰκονόμου, παρατηρεῖ τὰ ἑξῆς.

Κατέστη ἀναμφισβήτητον ἀξίωμα πολιτικῆς οἰκονομίας ὅτι τὰ χρήματα θεωροῦνται ὡς μέσα συναλλαγῆς κατὰ συνθήκην καὶ ὅτι ἐπομένως ἡ οὐσία ἐξ ὧν σύγκεινται εἶναι ἀδιάφορος ἀρκεῖ μόνον νὰ στηρίζωνται εἰς τὴν δημοσίαν πίστιν.

Ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ προταθὲν τὸ παρὸν νομοσχέδιον, οὐ μόνον καθίσταται ἀναγκαῖον ὡς ἐκ τῆς παρουσιαζομένης ἐλλείψεως χρημάτων, ὅσα ἀναγκαιοῦσιν εἰς τὰς καθημερινὰς χρείας τῆς κοινωνίας, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐκ τῶν ὑπερόγκων τόκων, οἵτινες καταβλίβουσι τὴν μᾶλλον ἀξιοσέβαστον τάξιν τῆς κοινωνίας, τοὺς γεωκτήμονας καὶ γεωργούς, ἐπειδὴ ὅσῳ τὰ μέσα τῆς συναλλαγῆς ἐλλείπουσι, τόσῳ ἡ τιμή των αὐξάνει, αὔξησις δὲ τῆς τιμῆς τούτων εἶναι ὁ τόκος, ὅστις ὁσάκις δὲν ἔχει τὴν δέουσαν ἀναλογίαν μὲ τὸ παραγόμενον ἐκ τοῦ κεφαλαίου ἀφ' οὗ πληρόνεται, καταβροχθίζει καὶ τὸ κεφάλαιον καὶ τὴν ἰδιοκτησίαν, καὶ οὕτω καταστρέφων οἰκογενείας ὁλοκλήρους, δύναται νὰ προσβῇ μέχρι κοινωνικῆς καταστροφῆς.

Τὸ προτεινόμενον λοιπὸν νομοσχέδιον πρώτην ἀρετὴν ἔχει τὸν καταβιβασμὸν τοῦ τόκου, καὶ διὰ τούτου τὴν εὐκολίαν τῶν γεωκτημόνων εἰς ἀνάπτυξιν τῆς καλλιεργείας, ἐξ ἧς παράγεται ὁ ἀληθὴς καὶ ἀσφαλέστερος πλοῦτος πάσης ἐπικρατείας.

Ἡ ἀσφάλεια, τὴν ὁποίαν παρέχει οὐ μόνον εἰς τοὺς δανειζομένους, ἀλλὰ καὶ εἰς οὓς ἤθελον μεταβῇ ἄλλως πως τὰ χαρτονομίσματα, εἶναι ἄλλη ἀρετὴ τοῦ νομοσχεδίου, ἥτις δὲν ἀπαντᾶται εἰς ἄλλας τραπέζας, αἵτινες κατὰ

πλεῖστον εἰς τὴν κοινὴν πίστιν βασίζονται· μεταξὺ δ' ἐκείνων καὶ ταύτης ὑπάρχει ἡ οὐσιώδης καὶ πρωτοφανὴς διαφορὰ, ὅτι εἰς ἐκείνας μὲν ὅσῳ αὐξάνει ἡ πίστις των, αὐξάνει καὶ τὸ χαρτονόμισμά των, εἰς ταύτην δὲ τὸ ἀνάπαλιν, ὅσῳ αὐξάνει ἡ ἀσφάλεια καὶ ἡ πίστις, τὸ χαρτονόμισμά της ὀλιγοστεύει.

Διάφοροι διατάξεις προβλεπόμεναι ἀπὸ τὸ νομοσχέδιον πρὸς περιστολὴν πάσης ἐνδεχομένης καταχρήσεως ἐναντίον τῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς κοινῆς πίστεως παρέχουσιν ὅλα τὰ ἐχέγγυα εἰς πάντα κομιστὴν χαρτονομίσματος.

Τέλος πάντων τὸ δικαίωμα τοῦ δημοσίου ἐπὶ τῆς Τραπέζης, μὴ διαφέρον παντάπασιν ἀπὸ τὸ τοῦ ἰδιώτου, ἡ παραδοχὴ τῶν χαρτονομισμάτων εἰς τὰ δημόσια ταμεῖα διὰ πᾶν ὁποιονδήποτε χρέος πρὸς αὐτὰ, καὶ τὸ προσδιωρισμένον ποσὸν τῶν χαρτονομισμάτων παρέχουσιν πᾶσαν βεβαιότητα ὅτι θέλει προοδεύσει ὠφελίμως ἡ προτεινομένη Τράπεζα, παρέχουσα εἰς πᾶσαν τάξιν τὰς ὠφελείας, ὅσας ὡς καὶ ἐκ τῶν ἐνεργειῶν αὐτῆς περιμένει.

Διὰ ταῦτα ἡ ἐπιτροπὴ τῶν τμημάτων, κατ' ἐντολὴν αὐτῶν γνωμοδοτοῦσα τὴν παραδοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου, ἐπιφέρει τὰς ἑξῆς ἐπ' αὐτοῦ μεταρρυθμίσεις.

Τὸ πρῶτον ἄρθρ. διωρθώθη ὡς ἕπεται.

« Συνιστᾶται Ἑλληνικὴ Τράπεζα, ἐδρεύουσα εἰς τὴν » πρωτεύουσαν τοῦ βασιλείου, καὶ δυναμένη νὰ ἔχῃ » ὑποκαταστήματα κατὰ λόγον τῆς ἀνάγκης ταύτης· » τὸ ὀνομαστικὸν κεφάλαιον αὐτῆς θέλει σύγκειται ἀπὸ » δέκα ἑκατομμυρίων δραχμῶν κτλ. καὶ ἐπὶ τέλους » προσετέθη, « ἡ διάρκεια τῆς Τραπέζης θέλει εἶσθαι εἰκο- » σιπενταετής ».

Εἰς τὸ 3 ἄρθρον προσετέθη παρὰ τὰς λέξεις « φθαρτῶν ἢ ἀφθάρτων » καὶ ἡ λεξις « ἀκινήτων » πρὸς περισσοτέραν σαφήνειαν.

Εἰς 4 ἄρθρον προσετέθη τὸ ἀκόλουθον.

« Τὰ δάνεια ταῦτα θέλουν δίδεσθαι κατ' ἀναλογίαν ἐπὶ τῶν Νομῶν καὶ Ἐπαρχιῶν τοῦ Κράτους· ἀλλ ἡ Τράπεζα μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς καὶ ἡμίσεως ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, ἂν δὲν παρουσιασθῶσιν αἰτήσεις ἀνάλογοι ἀπό τινα ἐπαρχίαν, δύναται νὰ δανείσῃ εἰς ἄλλην τὰ δι' ἐκείνην ὡρισμένα κεφάλαια. »

Τὸ 4 ἄρθρον λαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ 5 καὶ ἀφαιρεῖται τὸ τελευταῖον μέρος αὐτοῦ ἀπὸ τῶν λέξεων, « ἐπειδὴ τὸ χαρτονόμισμα αὐτὸ φέρον τὴν ἰσχυροτέραν ἐγγύησιν κλτ. καθότι ἡ αἰτιολογία αὕτη ἔχει μᾶλλον χώραν εἰς τὴν ἔκθεσιν.

Τὸ 5 ἄρθρον λαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ 6. τὸ 6. τὴν τοῦ 7. τὸ 7. τὴν τοῦ 8. καὶ εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ ἀντὶ τῶν λέξεων « τὰ ἐνυπόθηκα αὐτοῦ κτήματα πρὸς ἀνα- » πλήρωσιν τοῦ χρέους του » προστίθεται « μέρος, ἐὰν τοῦτο εἶναι δυνατὸν, ἢ τὸ ὅλον τῶν ἐνυποθήκων κτημάτων τοῦ ὀφειλέτου » ὥστε ἐὰν εἶναι δυνατὸν δι' ἐκποιήσεως μέρους τῶν ἐνυποθήκων νὰ πληρώνεται τὸ καθυστέρημα, νὰ μὴν ἐκποιῆται τὸ ὅλον, προσετέθη δὲ καὶ ἐδάφιον τὸ ἀκόλουθον.

« Ἡ εἴσπραξις τῶν καθυστερούντων καὶ ἡ ἐκποίησις θέλουν ἐνεργεῖσθαι κατὰ τοὺς περὶ καταδιώξεως τῶν ὀφειλετῶν τοῦ δημοσίου νόμους, ἐξαιρουμένης τῆς προσωπικῆς κρατήσεως· ἐν περιπτώσει κατατάξεως πολλῶν δανειστῶν εἰς τὸ ἐκπλειστηρίασμα, ἡ Τράπεζα προτιμᾶται καὶ αὐτῶν τῶν ἐν τοῖς ἄρθρ. 940, 941, 986 καὶ ἐπ. τῆς πολ. δικονομίας.

Τὸ 8 λαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ 9 καὶ ἀντὶ δύω συμβούλων προστίθενται τρεῖς, τὸ δὲ τελευταῖον ἐδάφιον διορθοῦται εἰς τὴν ἀρχήν του ὡς ἀκολούθως.

Τὸ 9 λαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ 10 καὶ εἰς τὴν ἀρχήν του ἀντὶ τῆς λέξεως οἱ τέσσαρες, προστίθεται ἡ λέξις « πέντε » ἐξαλείφεται δὲ πᾶν τὸ ὑπόλοιπον ἀπὸ τῶν λέξεων « καὶ θέλουσι προστεθῆ αὐτοῖς κτλ. » καὶ προστίθεται « οἱ δὲ σύμβουλοι ἐκλέγονται κατὰ πλειοψηφίαν, οἱ μὲν δύο ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ὁ δὲ τρίτος ὑπὸ τῆς Γερουσίας, ἐκ τῶν μελῶν τῶν ἰδίων σωμάτων ἢ καὶ ἐκτός· ἡ διάρκεια αὐτῶν προσδιορίζεται τριετὴς καὶ δύνανται νὰ ἐκλεχθῶσιν ἐκ νέου. »

Τὸ 10 λαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ 11 καὶ εἰς τὴν λέξιν

« διορίζονται » προστίθενται αἱ λέξεις « κατὰ πλειονοψηφίαν. »

Τὸ 11 λαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ 12 καὶ ἀντὶ τῆς λέξεως « ἑπταμελοῦς » προσετέθη ἡ λέξις « πενταμελοῦς ».

Τὸ 15 λαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ 16 πρὸς δὲ τὸ τέλος διορθοῦται ὡς ἕπεται. « Εἰς κιβώτιον ἐξ κλειθρων, ὧν τὰ πέντε θέλουσι φέρει τὰ μέλη τοῦ συμβουλίου, τὸ δὲ ἕκτον ὁ ταμίας τῆς τραπέζης· Εἰς περίστασιν δὲ κωλύματος τινὸς τῶν μελῶν, δύναται τοῦτο νὰ παραδώσῃ τὸ κλεῖθρον εἰς ὄντινα ἐμπιστεύεται, χωρὶς οὗτος νὰ ἐνδύεται ἄλλο δικαίωμα τοῦ κωλυομένου μέλους. »

Τὸ 17 λαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ 18, καὶ ἀντὶ τῆς λέξεως « τοῦ χρέους » προστίθεται ἡ λέξις « χρεωλύτρου. »

Τὸ 20 λαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ 21 καὶ ἐν τῷ τέλει προστίθεται, τὸ δάνειον τοῦτο δὲν θέλει ὑπερβαίνει τὰς 600,000 δραχμάς.

Τὸ 22 λαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ 23 ἀπὸ δὲ τῆς φράσεως « θέλει εἶσθαι ὑπεύθυνος κλτ. » μέχρι τῆς « θέλει δίδει εἰς τὰς Βουλὰς κτλ. » ἐξαλείφονται εἰς τὸ τέλος προστίθεται « ἡ δὲ Βουλὴ θέλει ἐξελέγχει τὴν διαχείρισιν ἐτησίως. »

Τὸ ἄρθρον 24 λαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ 25 εἰς τὴν ἀρχήν του ἀντὶ τῆς λέξεως « δύο » προστίθεται ἡ λέξις « τρεῖς » καὶ εἰς τὸ τέλος ἀπὸ τῆς λέξεως « ἐνεργεῖται » ἀντικαθίστανται αἱ λέξεις « κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις. »

Τὸ 25 ὁλόκληρον ἐξαλείφεται.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 17 Αὐγούστου 1848.

Ὁ Εἰσηγητὴς Σ. Ἀντωνιάδης.

Μετὰ ταῦτα ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου, ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα ὅτι ἐξελέξαντο εἰσηγητὰς, ἐπὶ μὲν τοῦ νομοσχεδίου περὶ αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐλεκτικοῦ συνεδρίου, τὸ Α. τὸν Α. Πετράκην, τὸ Γ'. τὸν Σ. Ἀντωνιάδην, καὶ τὸ Δ'. τὸν Π. Ματάλαν, τὰ δὲ λοιπὰ οὐδένα εἰσέτι· ἐπὶ δὲ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προμηθείας πολεμεφοδίων κλπ. πρὸς χρῆσιν τοῦ πυροβολικοῦ, ἐκτὸς τοῦ Β'. καὶ Δ'., τὰ λοιπὰ ἐξελέξαντο κατὰ τὴν ἀριθμητικὴν αὐτῶν ταξιν τοὺς ΚΚ. Ἰω. Πετιμεζᾶν, Στρ. Δεληγιαννάκην, Ν. Τσαλακώσταν, Δ. Βιρβίλην, καὶ Α. Γουζόβαγγ· καὶ τέλος ἐπὶ τοῦ περὶ σχηματισμοῦ τριῶν ταγμάτων νομοσχεδίου τὸ Α. ἐξελέξατο τὸν Μ. Χ. Μελέτην, τὸ Γ'. τὸν Κ. Βέϊκον, τὸ Δ'. τὸν Μ. Σισίνην, καὶ τὸ Ζ'. τὸν Α. Νάκον, τὰ δὲ Β'. Ε'. καὶ Στ'. οὐδένα εἰσέτι.

Ἐρωτηθεῖσα δ' ἡ βουλὴ, ἂν εἰς ἑκάστην τῶν οὕτω σχηματισθεισῶν ἐπιτροπῶν θέλῃ νὰ προσθέσῃ καὶ αὐτὴ τὰ τέσσαρα μέλη κατὰ τὸν κανονισμὸν, ἀπερήνατο ἀποφατικῶς.

Ἀκολούθως ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν ἀνήνεγκεν ὡς ἐκ μέρους τοῦ ἀπόντος ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον σκέπτεται νὰ ἐπιφέρῃ παρατηρήσεις τινὰς καὶ τροπολογίας ἐπὶ τοῦ ὑποβληθέντος εἰς τὴν βουλὴν νομοσχεδίου περὶ σχηματισμοῦ τριῶν ταγμάτων· διὸ παρακαλεῖ τὴν ἐπιφορτισμένην αὐτὸ ἐπιτροπὴν νὰ μὴ προχωρήσῃ εἰς τὰς ἐργασίας της.

Ἐνταῦθα παρετήρησαν πολλοὶ τῶν βουλευτῶν ὅτι ἡ ἀναβολὴ αὕτη δὲν πρέπει νὰ ἐμποδίσῃ τὴν προσαγωγὴν τῶν ζητηθέντων καταστατικῶν πινάκων τῆς δυνάμεως τῶν διαφόρων σωμάτων, περὶ τῆς ὁποίας πρέπει νὰ ἔχῃ γνῶσιν ἡ βουλή.

Μετὰ τοῦτο ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου ἀνήγγειλον τὰ τμήματα Α., Γ., Στ., καὶ Ζ., ὅτι ἐθεώρησαν συζητήσιμον τὸ παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Μεγαρίδος Ν. Τσαλακώστα προταθὲν νομοσχέδιον περὶ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ στρατιωτικῶν· ἑπομένως ὁ προτείνας ἀναγνοὺς αὐτό τε καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσίν του, ἀνήγγειλε κατὰ τὸν κανονισμὸν ὡς ἡμέραν τῆς ἀναπτύξεώς του τὴν αὔριον. Ἡ δὲ βουλὴ συνήνεσε.

Ἐξέθηκέ τις, ὅτι πάντες ἐπληροφορήθησαν μετὰ δικαίας ἀνησυχίας, ὅτι ἡ χολέρα καταμαστίζουσα τὰ γείτονα μέρη ἐνέσκηψε καὶ εἰς Σκιάθον. Μεταξὺ τῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα ἡ ἐξουσία λαμβάνει πρὸς διατήρησιν τῆς τάξεως, τὸ οὐτιωδέστερον ἤθελεν εἶσθαι νὰ προλάβῃ τὴν διάδοσιν τῆς νόσου ταύτης. Καὶ ἐλπίζει μὲν ὅτι ἐλήφθησαν ἤδη ὅλα τὰ ἀναγκαῖα μέτρα, πρό τινων ἡμερῶν μάλιστα ἐφάνη καὶ ὑγιεινὴ τις παραγγελία πρὸς τοὺς πολίτας, περὶ ἧς ἀπέχει τοῦ νὰ εἴπῃ τι· παρατηρεῖ ὅμως ὅτι εὐτυχῶς παρουσιάζεται ἀξιόλογόν τι σύγγραμμα περὶ χολέρας καὶ ἀναφορὰ πρὸς τὴν βουλὴν ἑνὸς τῶν ἐλλογιμωτέρων ἰατρῶν, τοῦ Π. Σοφιανοπούλου, περὶ τοῦ ὁποίου νομίζει περιττὸν νὰ ἐξηγήσῃ κατὰ πόσον εἶναι δόκιμος, διότι γνωρίζουσι πάντες ὅτι οὗτος ἀπὸ τοῦ 1824—1830 διέτριψεν εἰς τὴν Εὐρώπην, μαστιζομένην τότε ὑπὸ τῆς χολέρας, καὶ ἐκεῖ ἐπιστημονικῶς τε καὶ πραγματικῶς ἐσπούδασε τὴν νόσον ταύτην. Διὰ τῆς πρὸς τὴν βουλὴν ἀναφορᾶς του ἐξαιτεῖται οὗτος τὴν συνδρομὴν αὐτῆς

πρὸς ἐκτύπωσιν τοῦ συγγράμματός του, διότι πάντες γνωρίζουσι πόσον ἐπιζήμιοι κατέστησαν αἱ ἐπὶ τῇ βάσει ἰδιωτικῶν συνδρομῶν γινόμεναι ἐν Ἑλλάδι ἐκτυπώσεις. Μολονότι δὲ κατὰ τὴν τάξιν ἡ ἀναφορὰ αὕτη ἔπρεπε νὰ διευθυνθῇ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπήν, ἐπειδὴ ὅμως πρόκειται περὶ τοσοῦτον σπουδαίου ἀντικειμένου, παρακαλεῖ τὴν βουλὴν νὰ τῷ συγχωρήσῃ τὴν ἤδη ἀνάγνωσιν αὐτῆς. Συναινεσάσης δὲ τῆς βουλῆς, ἀναγνοὺς αὐτήν, ἐπέφερεν ὅτι νομίζει ἀναγκαῖον νὰ συζητηθῇ αὖριον ἡ αἴτησις αὕτη.

Ἡ Βουλὴ ἐνέκρινε τὴν πρότασιν ταύτην.

Ἀνήνεγκεν ἕτερος, ὅτι οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι πρὸ χρόνων συνεστήθη κατὰ τὸν δῆμον Ὡρωπίου τῆς Ἀττικῆς κατάστημα ζαχαροποιίας, τὸ ὁποῖον μὴ εὑροῦσαν κατὰ δυστυχίαν εἴτε ἐκ κακῆς διευθύνσεως εἴτε ἐξ αἰτιῶν ἀνωτέρων τῆς ἀνθρωπίνου θελήσεως περιῆλθεν εἰς πτώχευσιν διὰ τὴν ὁποίαν οἱ προνομιοῦχοι πιστωταὶ δραχμῶν 56,000 καὶ οἱ πρῶτοι καὶ δεύτεροι ἐνυπόθηκοι πιστωταὶ δραχμῶν 50,000 ἐξεποίησαν ἐν Ἀθήναις ἐπ' εὐτελῇ τιμῇ τό τε κατάστημα καὶ τὴν κολοσσαίαν αὐτοῦ μηχανήν. Παρατηρεῖ λοιπὸν ὅτι ἡ κυβέρνησις κινδυνεύει ν' ἀπολέσῃ 75,000 δραχμῶν τὰς ὁποίας ἐχορήγησεν εἰς τὸ κατάστημα τοῦτο διὰ νὰ τὸ ἐνισχύσῃ, ὡς διορῶσα τὰς ἠθικὰς καὶ ὑλικὰς ὠφελείας τὰς ὁποίας θέλει παράξει εἰς τὸ ἔθνος, καὶ συγχρόνως θέλει συντριβῇ ὁλοτελῶς καὶ ὁ σκοπὸς τῆς ἀνορθώσεως τοῦ καταστήματος τούτου, διότι οἱ ἀγοράσαντες ἤδη αὐτὸ προτίθενται τὴν μὲν μηχανὴν νὰ μεταπέμψωσι κ' ἐκποιήσωσιν εἰς Αἴγυπτον, τὸ δὲ κατάστημα αὐτὸ νὰ κατεδαφίσωσι, διὰ νὰ λάβωσιν ὠφελείας ἐκ τῆς ὕλης τῆς οἰκοδομῆς. Ἡ μηχανὴ αὕτη, ἥτις ἠγοράσθη διὰ 400,000 φράγγα, μετὰ τοῦ καταστήματος ἐξεποιήθη, ὡς προεῖπεν, εἰς εὐτελεστάτην τιμὴν, καὶ ἐξερχομένη τῆς Ἑλλάδος πᾶσαν ἐλπίδα μελλούσης πραγματοποιήσεως τῆς ζαχαροποιίας καταστρέφει. Ἐρωτᾷ λοιπὸν τὸν ὑπουργὸν τῶν οἰκονομικῶν, ὁποῖα ἡ κυβέρνησις ἔλαβε μέτρα περὶ τοῦ καταστήματος αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον καὶ πρὸς ἐμψύχωσιν τῆς γεωργίας καὶ βιομηχανίας χρήσιμον εἶναι καὶ εἰς τὸ ἐμπόριον οὐκ ὀλίγον συντελεῖ. Ταῦτα δ' ἀναλογιζομένη καὶ ἡ βουλή, καὶ ὅτι διὰ μικρᾶς συνδρομῆς δύναται ν' ἀνορθωθῇ τὸ ῥηθὲν κατάστημα, πρέπει νὰ παραστήσῃ εἰς τὸν ὑπουργὸν τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ληφθῇ σύντονος πρόνοια ὑπὲρ ἑνὸς καταστήματος, τὸ ὁποῖον ὑπόσχεται πλείστας ὠφελείας εἰς τὸ ἔθνος, ὡς συγκεντρῶνον εἰς Ἑλλάδα τὸ ἐμπόριον τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσεως.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι τωόντι ἡ κατάστασις τοῦ καταστήματος τῆς ζαχαροποιίας εἶναι τοιαύτη, οἵαν ὁ προαγορεύσας ἐξέθεσεν. Ἀφοῦ τὰ δικαστήρια εἰς τὰ ὁποῖα ὑπεβλήθη ἡ ὑπόθεσις ἀπεράσισαν τὴν ἐκποίησιν τοῦ καταστήματος, τὸ δημόσιον ἀνέκοψεν αὐτὴν· λησάσης ὅμως τῆς δοθείσης ἀναβολῆς, ἔμελλε νὰ ἐπαγχθῇ ὁ πλειστηριασμὸς τὴν 1 τρέχοντος μηνός. Τὸ δημόσιον ἐρρόντισε νὰ κάμῃ ἑτέραν ἀναπροσπάθειαν, αὐτὸς δ' ἀναλαβὼν ἐν τούτοις τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, καθυπέβαλε τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον καὶ κατ' ἀπόφασιν αὐτοῦ ἠθέλησεν ἐν τῷ μεταξὺ νὰ ἔλθῃ εἰς διαπραγματεύσεις μετὰ τῶν δανειστῶν, διὰ νὰ ἐπιτύχῃ συμβιβασμὸν μετ' αὐτῶν καὶ νὰ μὴν ἐκποιηθῶσιν αἱ πολύτιμοι μηχαναὶ τοῦ καταστήματος· οἱ δανεισταὶ ἦσαν, οἱ μὲν προνομιοῦχοι διὰ 56,000 δραχ. οἱ δὲ ἐνυπόθηκοι Μεσθενεὺς καὶ Σκουλούδης διὰ 50,000, κατόπιν δὲ τούτων ἔρχεται τὸ δημόσιον διὰ 75,000 δραχμάς· ἀλλ' εἰς τὰς μετὰ τῶν πρώτων διαπραγματεύσεις, ἐνῷ οὗτοι, Γάλλοι ἐργάται ὄντες, ἐζήτουν 40,000 δραχ. εἰς τὰς ὁποίας συνερώνει καὶ τὸ δημόσιον, ἀφ' ἑτέρου ἀνέφερον εἰς τὸ πρόσωπον τῆς Γαλλίας ὅτι τὸ δημόσιον διαφέρει τὴν ὑπόθεσίν των καὶ παρεμβάλλει πρὸς ζημίαν αὐτῶν προσκόμματα, ὁ δὲ πρόεδρος παρεπονέθη περὶ τούτου εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν· ὅθεν τὸ δημόσιον διὰ νὰ ἀπορύγῃ τὰς διενέξεις ἀπεσύρθη. Κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἦλθεν ὁ Πατζούρας καὶ ἐπρότεινε νὰ πληρώσῃ αὐτὸς τὰ χρέη τοῦ καταστήματος, ἐζήτει ὅμως νὰ τῷ παραχωρηθῶσι κατ' ἐκτίμησιν 7,000 στρέμ. ἐκ τῶν περὶξ τοῦ καταστήματος γαιῶν, καὶ ἄλλα τινὰ, τὰ ὁποῖα δὲν συνέφερον εἰς τὸ δημόσιον· ἀφ' ἑτέρου πάλιν διὰ νὰ ἀναλάβῃ τὸ δημόσιον τὴν πληρωμὴν τῶν 111,000 δραχ. πρέπει νὰ ἔχῃ ὠφελείας ἢ νὰ ἐξασφαλίζηται, ἀλλ' μολονότι ἡ μηχανὴ εἶναι πολύτιμος ἀλλαχόθι, ἐνταῦθα ὅμως ἔχει εὐτελῆ τιμὴν, τὸ δὲ κατάστημα, μὴ ὂν εἰς ἐνέργειαν, μικρὰν ἔχει ἀξίαν ὡς εἰς ἀπόκεντρον κειμενον μέρος. Ἐν τούτοις ἂν δυνηθῇ διὰ μικροτέρας τινὸς ποσότητος καὶ μετ' ὠφελείας νὰ διατηρήσῃ τὸ ῥηθὲν κατάστημα, θέλει τὸ κάμει βεβαίως καὶ θέλει καθυποβάλει τὸ περὶ τούτου μέτρον εἰς τὰς βουλάς.

Ὑπέλαβεν ἕτερος, ὅτι ἐξ ὅσων οἱ προλαλήσαντες εἶπον ἐξάγεται ὅτι εἰς τὸ πτωχεῦσαν ζαχαροποιεῖον ἦτο μέτοχος καὶ ἡ Κυβέρνησις δοῦσα 75,000 δραχ. Μεταξὺ ὅμως τῶν δανειστῶν παρουσιάζονται καὶ προνομιοῦχοι, ἐνῷ δὲ καὶ ἡ Κυβέρνησις ἠδύνατο νὰ ἔχῃ προνόμια, ἀπορεῖ πῶς δὲν ἔλαβε πρόνοιαν, ὅτε ἐχο-

ρίγνασε τὸ δάνειον αὐτὸ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὰ δημόσια χρήματα. Δὲν ἐννοεῖ δὲ διὰ τούτων ν' ἀποδώσῃ εὐθύνην τινὰ εἰς τοὺς παρόντας ὑπουργούς, ἀλλ' εἰς ἐκείνους οἵτινες χορηγήσαντες χρήματα δὲν ἐφρόντισαν νὰ λάβουν τὰς ἀναγκαίας ἀσφαλείας.

Ἀντέταξεν ἕτερος ὅτι ἡ πτώχευσις τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος καταστήματος προῆλθεν ἐκ τῆς κακῆς διευθύνσεώς του, ὅτι ἐδόθησαν δὲ εἰς αὐτὸ 75,000 δραχ. λόγῳ δανείου, ἀλλὰ πρὸς ἐμψύχωσιν, διότι εἶχον ἐξαντληθῆ κατὰ τὸ 1843 τὰ κεφάλαιά του, καὶ ὠφείλεν ἡ Κυβέρνησις νὰ παρεξῇ εἰς αὐτὸ συνδρομήν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τὸ κατάστημα ἐβλέπεν ἐλπίδας προόδου καὶ τὰ ἐνυπόθηκα δάνεια ἀνέβαινον εἰς 100 000 δρ. ἐνῷ τὸ κατάστημα καὶ ἡ μηχανὴ ἄξιζον 400,000· ἐπῆλθε λοιπὸν τὸ δημόσιον, καὶ μετ' αὐτὸ ἄλλοι δανείσται μέχρι 400.000 δραχμῶν.

Μετὰ ταῦτα ἡ βουλὴ ἐσύστησεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον νὰ λάβῃ πρόνοιαν, ἵνα μὴ ἀπολεσθῇ τὸ δημόσιον πρὸς τὸ κατάστημα δάνειον τῶν 75.000 δραχμῶν.

Ἔπειτα παρελθόντος τοῦ τῶν βουλευτῶν Ἀττικῆς ἐξήθησεν, ὅτι πρὸ πολλῶν ἡμερῶν εἰς δύο κατὰ συνέχειαν συνεδριάσεις κατηγγέλθη ὁ νομάρχης Ἀττικοβοιωτίας Ζυγομαλᾶς ἐπὶ σφετερισμῷ καὶ παρανόμῳ ἐκδόσει ἐξωτερικοῦ διαβατηρίου, καὶ ἡ βουλὴ ἐσυστήσεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα περὶ ἐξελέγξεως καὶ τιμωρίας αὐτοῦ· ἐν τούτοις ἀγνοεῖ ἂν ἐνηργήθη τι μέχρι τοῦδε, καὶ ἐρωτᾷ τὸ προεδρεῖον ἂν ἔχῃ εἰδοποίησίν τινα, ὅτι ἐξεπληρώθη ἡ ἀπόφασις τῆς βουλῆς.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ προέδρου ἀποφατικῶς, ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐπέφερεν ὅτι πρέπει νὰ ὑπομνησθῇ καὶ αὖθις εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, ἡ δὲ βουλὴ συνήνεσε.

Προὐτέθη ἀκολούθως εἰς συζήτησιν τὸ περὶ καθυστερούντων νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον, εἰσαχθὲν ἐπὶ ὑπουργείου Τσαβέλα, ἀνεδέχθη ὁ νῦν ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἐπιφυλαχθεὶς νὰ κάμῃ ἐπὶ τῶν ἄρθρων αὐτοῦ ὅσας νομίζει ἀναγκαίας τροποποιήσεις.

Ἐπειδὴ δ' ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου εἶχεν ἐπιψηφισθῆ ὑπὸ τῆς βουλῆς ἐπὶ τοῦ εἰσαγαγόντος αὐτὸ ὑπουργείου, προέβη αὕτη εἰς τὴν κατ' ἄρθρον αὐτοῦ συζήτησιν.

Ἀναγνωσθέντος ἑπομένως τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου, παρετήρησέ τις ἐπ' αὐτοῦ, ὅτι ὅτε ἐσυζητεῖτο ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου, ἐγένετο πολὺς λόγος περὶ τῆς οἰκονομικῆς καὶ πολιτικῆς ἀνάγκης αὐτοῦ, καὶ περιττὴ ἤδη πᾶσα περαιτέρω περὶ τούτου ἀνάπτυξις. Διὰ δύο λόγους ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον τὸ προκείμενον

νομοσχέδιον, διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου, καὶ διὰ νὰ δοθῇ εὐκολία τις εἰς τοὺς ὀφειλέτας πρὸς ἀπότισιν τῶν χρεῶν των· ἀλλ' ἐνῷ τὸ μέτρον τοῦτο ἔπρεπε νὰ ἐπεκταθῇ εἰς ὅλους τοὺς ὀφειλέτας, ἵνα καὶ ἡ ἰδέα τῶν καθυστερήσεων παύσῃ καὶ ἀποδοθῇ εἰς ἅπαντας ἡ αὐτὴ χάρις, καθόσον πολλοὶ ὀφείλοντες ἀπὸ διαφόρους αἰτίας δὲν ἠδυνήθησαν νὰ πληρώσωσι μ' ὅλα τὰ ληφθέντα καταδιωκτικὰ μέτρα, παρατηρεῖ ὅτι τὸ προκείμενον ἄρθρον περιορίζεται εἰς μόνας τὰς ἐξ ἐνοικιάσεων μέχρι τοῦ 1844 καθυστερήσεις, περὶ δὲ τῶν καθυστερήσεων ἀπὸ ἐκποιήσεις ἐπὶ δεκαετεῖ πιστώσει ἢ προικοδοτήσει, καὶ ἀπὸ τριακονταετεῖς ἐνοικιάσεις, οὐδεμία λαμβάνεται πρόνοια, ἐνῷ αὗται προέρχονται ἀπὸ τὸ ὑπέρογκον τῆς τιμῆς τῆς ἀγορᾶς ἢ τοῦ ἐνοικίου. Διὰ ταῦτα ἐπιφέρει τὴν ἑξῆς τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου, δι' ἧς παρατείνει καὶ τὴν προθεσμίαν τῆς πληρωμῆς πρὸς πλείονα εὐκολίαν τῶν ὀφειλετῶν, τῶν ὁποίων ἡ καθυστέρησις προῆλθε πρὸ πάντων ἀπὸ ἀνέχειαν· ἀνέγνω δὲ τὴν τροπολογίαν, ἔχουσαν οὕτω. « Εἰς τοὺς πρὸς τὸ δημόσιον ταμεῖον ὀφειλέτας ἀπὸ ἀμέσους ἢ ἐμμέσους φόρους, καὶ ἀπὸ ἐνοικιάσεις αὐτῶν, καὶ οἱωνδήποτε ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων μέχρι τέλους τοῦ 1844, χορηγεῖται δεκαπενταετὴς προθεσμία, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, διὰ τὴν ἀνευ τόκου εἰς δεκαπέντε ἴσας δόσεις πληρωμὴν τῶν χρεῶν των, ἐὰν συμμορφωθῶσι μὲ τὰς διατάξεις αὐτοῦ. Εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπάγονται οἱ ὀφειλέται ἐκ πωλητῶν ἐνοικιάσεων καὶ ἐκποιήσεων κατὰ τοὺς περὶ προικοδοτήσεως καὶ διαθέσεως ἐν γένει τῶν ἐθνικῶν κτημάτων νόμους, μὰ τὰ μέχρι τοῦδε ληξάντα χρέη των. »

Ἀντέλεξεν ἕτερος, ὅτι ἡ προταθεῖσα τροπολογία προέρχεται μὲν ἀπὸ αἰσθήματα ὑγιῆ, ἀλλ' ὅμως καθίσταται περιττὴ ἐνταῦθα, διότι καὶ τὸ εἰσαγαγὸν τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ὑπουργεῖον, καὶ τὸ παρὸν, ὅπερ υἱοθετεῖ οὕτως εἰπεῖν αὐτό, ἀνεγνώρισαν καὶ ἀναγνωρίζουν, ὅτι πρὸ πάντων οἱ ἐνοικιασταὶ προσόδων, ζημιωθέντες ἐκ τῶν ἐνοικιάσεων τόσων διὰ τὸ ὑπέρογκον τοῦ ἐνοικίου, ὅσον καὶ δι' ἄλλας αἰτίας ἀνεπανορθώτους, ὑπέπεσαν εἰς διαφόρους καθυστερήσεις καὶ ἐφάνησαν χρεῶσται ποσοτήτων, τὰς ὁποίας δὲν δύνανται ν' ἀποτίσωσι· τούτων λοιπὸν τὴν ἀδυναμίαν θεωροῦσα ἡ Κυβέρνησις εἰσήγαγε τὸν παρόντα νόμον, δι' οὗ χορηγεῖ τὸ εὐεργέτημα τῆς προθεσμίας εἰς τοὺς ἐκ διαφόρων ἐνοικιάσεων χρεώστας, ὅσων τὸ χρέος εἶναι γνωστὸν καὶ αἱ προθεσμίαι ἔληξαν. Εἰς τὴν αὐτὴν βεβαίως κατηγορίαν ὑπάγονται καὶ οἱ προσκτήσαντες γαίας διὰ προικοδο-

τήσεως, ὡς καὶ οἱ πολυετῶς ἐνοικιάσαντες, διότι καὶ οὗτοι ἀνέλαβον ὑποχρεώσεις, τὰς ὁποίας δὲν δύνανται νὰ ἐκπληρώσωσι, καὶ πάντες καταναοῦσιν ὅτι καὶ δι' αὐτούς, ὑποβληθέντας εἰς πολλὰς καὶ πολυετεῖς ζημίας, πρέπει νὰ ληφθῇ ἓν μέτρον, ἵνα μὴ πλεῖσται οἰκογένειαι καταστραφῶσιν· ἀλλ' ἡ τροπολογία δὲν ἔχει εἰκεῖον ἐνταῦθα τόπον· ἐπειδὴ εἰς πολίτης π. χ. ἐνοικιάσας τριακοντατετῶς ἐλαιοπερίβολόν τι δὲν ἔπαρκεῖ εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐνοικίου οὐδ' ἐν μεγάλῃ εὐφορίᾳ, ἀλλ' ὅταν τὸν διακάδωμεν ἐνταῦθα, προδικάζομεν τὴν τύχην του. θεωροῦντες ἀπρόσβλητον τὸ συμβόλαιον τῆς ἐνοικιάσεως· τὸ αὐτὸ καὶ ὡς πρὸς τὰς προικοκτησίας. Διὰ τοὺς λόγους τούτους ὅτε ἐσυζητεῖτο ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου εἶχε συντάξει τροπολογίαν, δι' ἧς προέτεινε νὰ ληφθῇ μέτρον περὶ τῶν ἀπὸ προικοδοτήσεις καὶ πολυετεῖς ἐνοικιάσεις καθυστερούντων δι' ἰδιαιτέρου νόμου, κανονίσοντος τὰς ὑποχρεώσεις των· καὶ ἵνα μὴ ὑποπέσωσιν ἐν τούτοις εἰς τὰς καταδρομὰς τῶν εἰσπρακτόρων ὥριζε νὰ μένωσιν ἐλεύθεροι μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ νόμου. Τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἔκαμε πρὸς φωτισμὸν τῆς βουλῆς μόνον, διότι δὲν ἀποκρούει τὴν τροπολογίαν καθόσον ἀφορᾷ τὸ νὰ ληφθῇ μέτρον τι περὶ τῶν τοιούτων καθυστερούντων, ἀλλὰ νομίζει μόνον αὐτὴν περιττὴν κατὰ τὸ παρόν.

Ἀπήντησεν ἕτερος, ὅτι εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀπὸ ἐνοικιάσεις ὀφειλετῶν πρέπει νὰ ὑπαχθῶσι καὶ οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ἕτεροι ὀφείλεται, διότι καὶ οὗτοι ζημιοῦνται σημαντικά. Εἶναι γνωστὸν ὅτι τὰ ἐκποιηθέντα ἢ πολυετῶς ἐνοικιασθέντα φθαρτὰ κτήματα παρέχουσι σήμερον πολὺ περισσότερον ποσὸν διὰ τοῦ ἐγγείου μόνου φόρου παρ' ὅσον ἄλλοτε παρεῖχον διὰ τοῦ ἐγγείου καὶ τοῦ τῆς ἐπικαρπίας, καὶ οὐδεὶς ἐπίσης ἀγνοεῖ ὅτι πάντες οἱ ἐπὶ δεκαετεῖ πιστώσει ἀγοράσαντες φθαρτὰ κτήματα, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν των τὴν εὐκολίαν αὐτήν, προσήνεγκον τιμὴν διπλασίαν τῆς πραγματικῆς ἀξίας, καὶ οὕτω σήμερον πληρώνουσι διπλάσια, θέτοι δὲν ἔλαβον ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ δημόσιον παρεῖχε μὲν τὴν εὐκολίαν αὐτήν, ἀλλ' ὑπελόγιζε τὸν τόκον καὶ ἐλάμβανε καὶ τόκον ὑπερημερίας ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως· ὅθεν εἶναι δίκαιον νὰ ὑπαχθῶσι καὶ οὗτοι εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἄρθρου, καθόσον μάλιστα τὸ δημόσιον δὲν ζημιοῦται, διότι θέλουσιν ἐμψυχωθῇ οὕτως εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν κτημάτων, ἀπὸ τὴν διάθεσιν ἕως ὁποίου καὶ μέχρι τοῦδε ὠφελήθη τὸ δημόσιον· διότι ἂν ἔμενον ἀδιάθετα ἤθελον διαφθαρῇ. Δὲν συμφωνεῖ δὲ μὲ τὸν προαγορεύσαντα, ἵνα ληφθῇ δι' ἰδιαιτέρου νόμου πρόνοια περὶ τούτων, διότι δὲν βλέπει μεγαλειτέραν δι' αὐτοὺς εὐκολίαν, καὶ νομίζει ὅτι θέλουσιν οὗτοι εὐχαριστηθῇ μὲ τὴν διὰ τοῦ παρόντος νόμου χορηγουμένην, οὐδὲ θέλουσι συγκατατεθῇ νὰ διαρρήξωσι τὰ συναλλάγματα καὶ νὰ παραιτηθῶσι τῶν κτημάτων, τὰ ὁποῖα ἐβελτίωσαν. Συμφωνεῖ λοιπὸν μὲ τὴν ὑπὸ τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος προταθεῖσαν τροπολογίαν, ἀλλὰ μὲ μικρὰν εἰς τὸν δεύτερον παράγραφον διαφοράν, δι' ἧς καὶ παρτείνει τὴν ἐρεξῆς τροπολογίαν, τὴν ὁποίαν ἀνέγνω, ἔχουσαν οὕτως· «Εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπάγονται καὶ οἱ ὀφειλέται ἀπὸ πολυετεῖς ἐνοικιάσεις διὰ τὸ μέχρι τοῦδε καθυστερηθὲν χρέος των, ὡσαύτως καὶ οἱ ὀφειλέται ἀπὸ ἐκποιήσεις ἐπὶ προικοδοτήσει ἢ ἐπὶ δεκαετεῖ πιστώσει διὰ τὸ καθυστερηθὲν μέχρι τοῦδε καὶ ὑπολειπόμενον χρέος των.»

Ἀντέλεξεν ἄλλος, ὅτι ἡ κυβέρνησις διὰ τοῦ προκειμένου νόμου ἠθέλησε νὰ παράσχῃ εὐκολίαν εἰς τοὺς ἐξ ἐνοικιάσεων ὀφειλέτας. Ἐὰν θελήσωμεν νὰ δώσωμεν προσοχὴν εἰς τὰς προτεινομένας τροπολογίας, τὸ νομοσχέδιον δὲν θέλει ἀποπερατωθῇ· διότι ἂν συμπεριληφθῶσιν οἱ τριακοντατετῶς ἐνοικιάσαντες, πρέπει ν' ἀποφασισθῇ ἂν θέλωσι θεωρηθῇ διαλελυμένα ἢ ὄχι τὰ συναλλάγματα τῆς ἐνοικιάσεως, ἐπειδὴ πολλοὶ ἐκ τῶν ἐνοικιαστῶν ζητοῦν τοῦτο. Ἐπίσης καὶ πολλοὶ τῶν ἐπὶ δεκαετεῖ πιστώσει καὶ προικοδοτήσει προσκτησάντων γαίας ζητοῦσι τὴν ἀπαλλαγήν των. Διὰ ταῦτα λοιπὸν ἡ κυβέρνησις ἐπεικῶς φερομένη πρέπει δι' ἰδιαιτέρου νόμου νὰ λάβῃ πρόνοιαν περὶ αὐτῶν, καὶ τοῦτο ὅμως λέει ἡ βουλὴ νὰ συστήσῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον περιοριζομένη ἤδη εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν ἐν τῷ προκειμένῳ νομοσχεδίῳ, διότι τὰ λοιπὰ συνέχονται μὲ πολλὰ ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ὁρισθῶσι προηγουμένως, οἷον τί πρέπει νὰ γίνῃ διὰ τοὺς θέλοντας νὰ διαλύσωσι τὸ συνάλλαγμα καὶ τί διὰ τοὺς μὴ ἐπιθυμοῦντας τοῦτο κτλ.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι ἡ τροπολογία τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος κατὰ δύο τινὰ διαφέρει τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου· α') ὅτι ὑπάγει ὅλα τὰ χρέη εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐκ τῆς ἐνοικιάσεως τῶν προσόδων προερχομένων, καὶ β') ὅτι ἐπεκτείνει τὸ πλεονέκτημα τῆς προθεσμίας καὶ εἰς τοὺς ἐκ προικοδοτήσεων καὶ πολυετῶν ἐνοικιάσεων ὀφειλέτας. Εἶναι ἄληθες ὅτι ἡ κυβέρνησις εἰδοποίησε καὶ θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν εἰσαγωγὴν εἰδικῶν νόμων περὶ τῶν παραλειπομένων ἐν τῷ προκειμένῳ νομοσχεδίῳ ὀφειλετῶν, καθόσον προυτίθετο νὰ λάβῃ δι' αὐτοὺς ἐπιεικέστερα μέτρα, καὶ τοῦτο φαίνεται ἐκ τινος εἰσαχθέντος

νομοσχεδίου, ἔνθα καὶ ἄλλα ἐκτὸς τῆς προθεσμίας ἐπιεικῆ μέτρα ἐλαμβάνοντο. Ἀναγνωρίζει λοιπὸν ὅτι τὰ μέτρα ταῦτα εἶναι ἀναγκαῖα, διότι ἀπὸ τὸν εἰσαχθέντα ἤδη ἀπολογισμὸν καὶ τοὺς ἐπιλοίπους ἐξάγεται ὅτι τὰ χρέη ταῦτα αὐξάνουν κατ' ἔτος χωρὶς ν' ἀπολαμβάνῃ τι τὸ δημόσιον. Καὶ αὐτὸς δὲ ὡς ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ὑπεσχέθη διὰ τῆς συνοδευσάσης τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ἐκθέσεώς του (τὴν ὁποίαν ἀνέγνω τὸν τελευταῖον παράγραφον) ὅτι δι' εἰδικῶν νόμων θέλει ληφθῇ πρόνοια καὶ διὰ τὰ λοιπὰ μὴ περιλαμβανόμενα ἐν τῷ παρόντι νομοσχεδίῳ χρέη, καὶ τὴν ὑπόσχεσιν αὐτὴν ἔδωκε διότι εἶχεν ἕτοιμον νομοσχέδιον περὶ τῶν ἐκ προικοκτησιῶν κλπ. καθυστερούντων, ἐφ' οὗ εἰργάζετο μετὰ τοῦ βασιλέως, καὶ τὸ ὁποῖον ἀνεβλήθη διότι ὁ βασιλεὺς ἐσκέπτετο νὰ περιλάβῃ ἐν αὐτῷ διάταξίν τινα ὑπὲρ τῶν γεωργῶν. Ἀλλ' ἐν τούτοις ἐπειδὴ ἤδη καὶ οἱ τοιοῦτοι ὀφείλεται καταδιώκονται καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ καταδιώκωνται, μὴ ὑπάρχοντος νόμου ἀπαλλάττοντος αὐτούς, πολλαὶ δὲ δυσκολίαι ἐπισυμβαίνουσι περὶ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἐπιψήφισιν τῶν νόμων, αἵτινες πιθανὸν νὰ βραδύνωσι τὸ ποθούμενον νομοσχέδιον ὡς καὶ τὸ προκείμενον, διὰ τοῦτο νομίζει ὅτι πρέπει τὸ μέτρον τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ εἰς τὰς προικοκτησίας καὶ πολυετεῖς ἐνοικιάσεις· καὶ τοῦτο τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσῳ πρόκειται περὶ τῶν χρεωστουμένων ἤδη, καὶ οὐδὲ θέλει παρεμποδισθῇ διὰ τῆς προθεσμίας τὸ μέλλον μέτρον, διότι ἂν μὲν καταγηθῶσι τὰ συμβόλαια τῶν ἐνοικιάσεων ἢ ἐκποιήσεων πάλιν ὡς πρὸς τὰ καθυστεροῦντα ἤδη ἐξ αὐτῶν θέλει ληφθῇ μέτρον τι, ἂν δὲ διατηρηθῶσιν, ἐπίσης· καὶ εἰς ἀμφοτέρας δὲ τὰς περιστάσεις οὐδὲν παραβλάπτει τὸ προκείμενον μέτρον. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ μέρος τῆς τροπολογίας τὸ ἀποβλέπον τὰ λοιπὰ χρέη, ἅπερ εἰσὶν ἐξ ἐπιτηδευμάτων, οἰκοδομῶν κτλ. παρατηρεῖ ὅτι τὰ χρέη ταῦτα ἂν καὶ μικρά, εἶναι ὅμως περὶ τὴν εἴσπραξιν δυσκολώτερα τῶν προηγουμένων, καὶ ἴσως ἤθελεν εἶσθαι καλὸν νὰ τεθῇ εἰς φραγμὸς μέχρι τῆς ἐποχῆς ταύτης δι' ὅλα τὰ χρέη. Ὑποστηρίζει λοιπὸν τὴν ῥηθεῖσαν τροπολογίαν.

Ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι δὲν εἶναι ἐναντίος οὔτε εἰς τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου οὔτε εἰς τὰς τροπολογίας, θέλει δ' ἐπιφέρει διαιρέσεις τινὰς ἐπὶ τῶν ζητημάτων, ἐφ' ὧν προκειται ν' ἀποφασίσῃ ἡ βουλή, ἵνα μὴ ἐπιψηφίζουσα ἤδη τινὰ ἐμποδισθῇ εἰς ἄλλα, ἐφ' ὧν πρέπει νὰ σκεφθῇ κατ' ἀπόφασιν τῆς Συνελεύσεως. Προτείνει λοιπὸν νὰ παραδεχθῇ ἡ βουλὴ τὴν τροπολογίαν τοῦ κατὰ πρῶ-

τὸν ἀγοράσαντος καθόσον ἀφορᾷ τὰς πολυετεῖς ἐνοικιάσεις· διότι εἰς ταύτας δὲν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ ἄλλας εὐκολίας, ἐπειδὴ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐλαττωθῇ τὸ ἐνοίκιον, χωρὶς νὰ προξενήσῃ τοῦτο παράπονα ἐκ μέρους τῶν μειοδοτῶν. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὰ ἀπὸ ἐκποιήσεις ἐπὶ δεκαετεῖ πιστώσει καὶ προικοδοσίας χρέη, δὲν εἶναι τοῦ παρόντος καιροῦ τὸ ζήτημα τοῦτο· ἀλλὰ πρέπει νὰ ληφθῇ ἐπιεικέστερον μέτρον περὶ αὐτῶν, διότι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ μὴ λάβωσι μεγάλας εὐκολίας ἐκεῖναι, οἵτινες διὰ νὰ δώσωσι προφὴν εἰς τὰ τέκνα των ἠναγκάσθησαν ν' ἀγοράσωσιν εἰς ὑπέρογκον τιμήν. Διὸ καὶ ἡ εὐθυσυνέλευσις ἠθέλησε νὰ ληφθῇ ἓν μέτρον περὶ διανομῆς τῆς γῆς διὰ νὰ δοθῇ πάροδος ζωῆς εἰς τοὺς ἀγωνιστάς. Οὗτον πρέπει μὲν νὰ κάμωμεν καὶ τοὺς προικοδοτηθέντας καὶ λοιποὺς κοινωνοὺς τῶν εὐεργετημάτων, τὰ ὁποῖα δίδομεν εἰς τοὺς ἐνοικιαστάς, ἀλλὰ δὲν πρέπει καὶ νὰ τοὺς ὑποβάλωμεν εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν καθυστερημάτων, διότι κατέστησαν εὑρέσεις τὰς ὁποίας ἔλαβον ἀγρόνους γαίας. Διὰ ταῦτα πρέπει ἤδη ν' ἀποφασίσωμεν περὶ τούτων νὰ μὴ καταδιωχθῶσι μέχρι τῆς ἐκδόσεως νόμου κανονίσοντος τὰς ὑπογρεώσεις των.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι τὸ ἀντικείμενον ἀνεπτύχθη ἀρκούντως καὶ δὲν ἐνδιατρίβει πολὺ εἰς αὐτό· παρατηρεῖ μόνον, ὅτι οἱ νόμοι πρέπει νὰ γίνωνται γενικοί, ἵνα ἀπολαμβάνωσιν ὅλοι τῶν εὐεργετημάτων, ὡς ὑποβάλλονται καὶ εἰς τὰ βάρη. Αἱ δὲ παρατηρήσεις τῶν εἰπόντων, ὅτι θέλει ληφθῇ καλλίτερον μέτρον διὰ τοὺς λοιποὺς ὀφειλέτας εἶναι ἀνίσχυροι, διότι διὰ τῆς ἐπεκτάσεως τῆς προκειμένης εὐκολίας τὴν προθεσμίαν, δὲν ἐμποδίζεται ἡ κυβέρνησις ἀπὸ τοῦ νὰ λάβῃ ἐπιεικέστερόν τι περὶ αὐτῶν μέτρον. Μὴ ἐμπεριλαμβανόμεναι δ' ἐνταῦθα καὶ αἱ ὀφειλέται αὐταί, θέλουν πάθει ἴσως ὅτι καὶ οἱ πρώιμοι ὄντες τὴν δικαίωσίν των ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴν τῶν ἐκβουλεύσεων.

Ἀντελέγει ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι τὸ κατ' αὐτὸν ὁ συζητούμενος νόμος ἔχει ἀρχικόν τινα σκοπόν, ἄνευ τοῦ ὁποίου δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπέλθῃ. Ὁ δὲ σκοπὸς οὗτος εἶναι νὰ εὐκολύνῃ εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν χρεῶν των τοὺς ἐνοικιαστὰς προσόδων, προελθόντας εἰς ἐπιζημίους ἐνοικιάσεις ἀπὸ τὴν ἐν τῷ συναγωνισμῷ ἕξαψιν, ἀπὸ τὸ παράδειγμα τῆς μὴ καταδιώξεως καὶ τὰ τοιαῦτα. Τὸ νὰ τεθῶσι μὲν ἐνταῦθα τὰ σχέσιν ἔχοντα μὲ τὸ νομοθετούμενον ἀντικείμενον, ἔχει καλῶς· ὅτι τῆς πρωθήλικος ὅμως ἀσχέτων ἀντικειμένων θέλει ἀποτελεσθῇ νόμος ἀκατάλληλος καὶ θέλει μείνει ἀνεκτέλεστος. Ὅθεν καθόσον μὲν φορᾷ

τὰς πολυετεῖς ἐνοικιάσεις, παραδέχεται αὐτὰς, καὶ τὸ ἄρθρον ἔχει καλῶς; διότι λέγοντες ἁπλῶς « ἐνοικιάσεις » ἄνευ διακρίσεώς τινος, ἐννοοῦμεν πᾶσαν ἐνοικίασιν· ἂν ὅμως θελήσωμεν νὰ εἰσάξωμεν καὶ τὰ ἀπὸ προικοδοτήσεις χρέη, δὲν θέλει εἶσθαι τοῦτο κατάλληλον, καὶ τὰ ἑπόμενα ἄρθρα τοῦ νόμου δὲν θέλουν εἶσθαι εἰς ἁρμονίαν μὲ τὸ 1 ἄρθρον, ὡς συνταχθέντα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ῥηθέντος ἀρχικοῦ σκοποῦ τοῦ νόμου. Ἐκτὸς δὲ τούτου διὰ τῆς παραδοχῆς τῶν χρεῶν τούτων θέλομεν δείξει, ὅτι ὁ περὶ προικοδοτήσεως νόμος ἦτον ἐπιζήμιος εἰς τοὺς Ἕλληνας. Διὰ ταῦτα λοιπὸν εἶναι καλὸν νὰ μείνωσιν αὐτὰ ἐπὶ τοῦ παρόντος καὶ νὰ λημθῇ δι' ἰδιαιτέρου νόμου πρόνοια περὶ αὐτῶν. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἔκφρασιν ὅτι, « ὅσονοῦπω θέλει ληφθῇ μέτρον περὶ τῶν τοιούτων χρεῶν » ὄχι μόνον δὲν ἔπρεπε νὰ τεθῇ ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ εἰσαγαγόντος τὸ νομοσχέδιον ὑπουργείου, ἀλλ' οὔτε νὰ ῥηθῇ ἀπὸ τοῦ βήματος, διότι οὕτω δὲν θέλουσι πληρώσει οἱ χρεωστοῦντες, οἵτινες ἐπλήρωνον μέχρι τοῦδε. Τελευτῶν ἐπρότεινε νὰ παραδεχθῇ ἡ βουλὴ τὸ 1 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, μὲ τὴν προσθήκην τῶν λέξεων « ἐμμέσων ἢ » πρὸ τῆς λέξεως « ἀμέσων ».

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι ἀρχικὸς τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου σκοπὸς εἶναι νὰ εὐκολύνῃ δι' αὐτοῦ τὸ δημόσιον ὅλους τοὺς ὀφειλέτας, ἵνα εἰσπράξῃ χρήματα καὶ εὐκολυνθῇ καὶ αὐτό. Ἂν δὲ σήμερον ἀποκλείσωμέν τινας; δὲν θέλομεν ἀνταποκριθῇ εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου. Ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ οἱ ἀπὸ προικοδοτήσεις καθυστεροῦντες χρεωστοῦσι, διότι ἐπίσης; ὡς οἱ ἄλλοι δὲν δύνανται νὰ πληρώσωσι, διὰ τοῦτο συμφωνεῖ νὰ ἐπεκταθῇ εἰς ὅλους τοὺς χρεώστας ἡ εὐκολία τῆς προθεσμίας, καὶ παρακαλεῖ τὸν ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ συγκατατεθῇ καὶ αὐτός.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι ὡς ἀρχικὴ πηγὴ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἔρρεθη, ὅτι ἐθεωρήθη ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ἡ κατάστασις τῶν ἀπὸ ἐνοικιάσεις προσόδων ὀφειλετῶν, οἵτινες ζημιωθέντες δὲν δύνανται νὰ πληρώσωσι τὰ χρέη των· καὶ ὅτι, ἂν περιλάβωμεν ἐνταῦθα καὶ τοὺς ἀπὸ προικοκτησίας ὀφειλέτας, θέλομεν λύσει τὴν ἰδέαν, ὅτι ὁ περὶ προικοδοτήσεως νόμος ἦτον ἐπιζήμιος εἰς τοὺς Ἕλληνας· ἀλλὰ μέχρι τῆς μεταπολιτεύσεως καὶ ὁ τύπος καὶ ἡ κοινὴ γνώμη εἶχον ἐκφρασθῇ, ὅτι ὁ περὶ προικοδοτήσεως νόμος εἶχε τόσας ἐνέδρας, διὰ νὰ καταστρέψῃ τοὺς πολίτας. Ἀφοῦ δὲ ἡ ἐξουσία περιῆλθεν εἰς χεῖρας τοῦ ἔθνους, βραδύνομεν ἔτι καὶ διστάζομεν νὰ συμπεριλάβωμεν ἐνταῦθα καὶ τοὺς ἐκ προικοκτησιῶν χρεώστας, ἀφοῦ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ταυτίζεται μὲ τὸ ἀνὰ χεῖρας, καὶ τὰ χρέη ταῦτα

εἶναι παλαιότερα τῶν ἀπὸ ἐνοικιάσεις προερχομένων; Ὁ δὲ φόβος μὴ προδικάσωμεν μέλλοντα εὐεργετικώτερα μέτρα εἶναι ἀνυπόστατος· καὶ τὸ μεγαλείτερον εὐεργέτημα θέλει γείνει, ἂν τοὺς συμπεριλάβωμεν ἤδη· ἄλλως τε οὐδεὶς θέλει πληρώσει, ὡς καὶ ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπεν. Ἀφοῦ πάντες περιμένουσιν εὐεργετικώτερον νόμον. Διὰ ταῦτα προτείνει νὰ τροπολογηθῇ τὸ ἄρθρον 1, τεθέντων ἀντὶ τῶν λέξεων « ἐξαιρουμένων τῶν ἤδη ὑπαρχόντων εἰς παλαιὰ ἐνοικίασιν » τῶν λέξεων « ἀπὸ παλαιὰς ἐνοικιάσεις, ἀπὸ προικοδοτικὰς καὶ δεκαετεῖς πιστώσεις ».

Μετά τινας δὲ παρατηρήσεις συνεχώνευσε τὴν τροπολογίαν του ταύτην ὁ προλαλήσας, πρὸς τὴν προταθεῖσαν ὑπὸ τοῦ κατὰ πρῶτον ἐπὶ τοῦ ἄρθρου ἀγορεύσαντος.

Μετὰ ταῦτα ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν παρετήρησεν, ὅτι δὲν ἔχει μὲν καμμίαν δυσκολίαν εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς προτεινομένης τροπολογίας, ἐπειδὴ ὅμως τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς εἶναι νέον καὶ δὲν ἦτο προηγουμένως ὑπ' ὄψιν τῆς βουλῆς, παρακαλεῖ αὐτὴν ν' ἀναβάλῃ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἀπόφασίν της εἰς αὔριον, ἵνα σκεφθῇ ὡριμώτερον ἐπ' αὐτοῦ.

Συναινεσάσης δ' εἰς τοῦτο καὶ τῆς βουλῆς, ὁ Πρόεδρος ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπ' αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ 1 καὶ τῶν ἑπομένων ἄρθρων τοῦ προκειμένου περὶ καθυστερούντων νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Ἀντὶ τῶν γραμματέων
ὁ ἀναπληρῶν αὐτοὺς
Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΞΑ'.

Τῆς 20 Αὐγούστου.

Σήμερον τὴν 20 Αὐγούστου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ. ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς προτεραίας ἀνεγνώσθη διὰ τὴν αὔριον.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ α. καὶ τῶν ἑπομένων ἄρθρων τοῦ περὶ καθυστερούντων νομοσχεδίου.

Παρελθών εἶτα ὁ προτείνας τὸ περὶ στρατιωτικῶν προδιβασμῶν Νομοσχέδιον, ἀνέπτυξεν αὐτὸ εἰπών, ὅτι

« Κατὰ διαφόρους ἐποχὰς εἰς πολλὰ κράτη, καθὼς καὶ μεταξὺ ἡμῶν εἰς διάστημα ὀλίγων χρόνων στρατιωτικοί τινες ἔρθασαν σχεδὸν μέχρι τῆς ἀνωτάτης στρατιωτικῆς βαθμίδος, ἄνευ κόπου χωρὶς θυσίας, καὶ χωρὶς νὰ ἔχωσιν οἱ πλείστοι ἐξ αὐτῶν ἀναλογον ἱκανότητα. Μακρὰν τοῦ νὰ ἀποδώσῃ εἰς αὐτοὺς τὸ ἄδικον, ὅτι διὰ τῶν ῥαδιουργιῶν καὶ τῆς κολακείας προσεκτήσαντο μὲ τερατώδη ταχύτητα τοὺς διαφόρους αὐτοὺς βαθμούς, ἀποδίδει αὐτὸ μόνον εἰς τὸ αὐθαίρετον καὶ τὴν εὔνοιαν, καὶ τοῦτο ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως στρατιωτικῶν νόμων κανονιζόντων τὰ δίκαια τοῦ στρατοῦ καὶ τῆς ἐξουσίας. Ἐντεῦθεν λοιπὸν ἐγεννήθη ἡ ἰδέα εἰς διάφορα μεγάλα ἔθνη τῆς ἐπιψηφίσεως τοιούτου νόμου, ὁποίας καὶ ὁ προτεινόμενος, εἰς ὃν τίθενται κυρίως δύο ἀρχαί, ἡ τῆς ἀρχαιότητος καὶ ἡ τῆς ἐκλογῆς. Ἐν καιρῷ πολέμου, ἅπαντες καταναοῦσιν, ὅτι ὁ στρατιωτικὸς ἔχει στάδιον εὐρύτατον νὰ δείξῃ τὰ πλεονεκτήματά του· ἐκεῖ διὰ τῆς ἀνδρίας του καὶ λοιπῶν προτερημάτων του, διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ ἀποκτᾷ τὸ δικαίωμα νὰ διέλθῃ ταχέως τὸ στάδιον τῆς βαθμολογίας· ἐκεῖ πᾶν ἐμπόδιον ἐκλείπει διὰ τὴν προαγωγὴν τῆς ἀνδρίας, τῆς ἱκανότητος καὶ ἀρετῆς· ἐκεῖ τέλος ἀναδεικνύονται οἱ ἥρωες. Ἀλλ' ἐν καιρῷ εἰρήνης, εἶναι δίκαιον νὰ διατρέξωσιν οὕτω πως τὴν στρατιωτικὴν βαθμολογίαν καὶ νὰ παραβληθῶσι μὲ τοὺς ἀνωτέρω οἱ νωθροί, οἱ κόλακες, οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι τῶν δυνατῶν, καὶ νὰ προηγῶνται ἐκείνων, τῶν ὁποίων πολυχρόνιος στρατιωτικὴ ὑπηρεσία καὶ πεῖρα δίδει τὸ δικαίωμα εἰς προαγωγήν; Ὄχι, τὸ τοιοῦτον καταστρέφει τὴν στρατιωτικὴν ἑνότητα, τὸν ἀναγκαῖον αὐτὸν συναισθησιασμόν, παραλύει τὴν πειθαρχίαν, ἐξουδετερίζει τὴν ἐξουσίαν, ταπεινόνει καὶ δειλιᾷ τοὺς πλέον γενναίους χαρακτῆρας, φέρει τὴν διαίρεσιν, αὐτὴ δὲ ἐν καιρῷ κινδύνου τὴν ἀπώλειαν ὁλοκλήρου τοῦ κράτους.

Εἶναι ἐπίσης γνωστόν, ὅτι ἡ ἀρχαιότης δὲν ἀντιπροσωπεύει συνήθως τὴν ἱκανότητα, ἀλλὰ διὰ τοῦ νόμου τούτου, ἐνῷ θὰ τομεν ἕνα φραγμὸν εἰς τὴν ὀκνηρίαν, τὸ αὐθαίρετον καὶ τὴν εὔνοιαν, θέτομεν ἐπίσης ἕνα ἄλλον εἰς τὴν ἀνικανότητα διὰ πολλῶν ἐξετάσεων. Οὗτοι εἶναι οἱ λόγοι τῆς συντάξεως τοῦ παρόντος νόμου, ἐπιτυλάττεται δὲ εἰς τὰ καθήκοντα νὰ δώσῃ τὰς ἀπαιτουμένας διασαφήσεις. »

Ὑποστηριχθὲν οὕτω καὶ ὑπ' ἄλλων τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῇ καὶ διευθυνθῇ εἰς τὰ τμήματα· ἔχει δὲ οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τῆς προτάσεως Νομοσχεδίου περὶ προδιβασμῶν εἰς τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς, ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Μεγάρων Παλαιῶν.

Ηρὸς τὴν Βουλήν!

Τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ἐγερθὲν ἀπὸ μακρὰν δουλείαν, ἀνέκτησε ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ξίφους τὰ δίκαιά του, καὶ ἐτάχθη εἰς τὴν οἰκείαν του θέσιν προωρισμένον νὰ ἦναι τὸ κατὰ τῆς βαρβαρότητος προπύργιον· ἐκ τοῦ μηδενὸς προαχθὲν διὰ τῆς ἀνδρίας του ἐβάδισεν ἀρχήθεν πρὸς τὸν πολιτισμὸν μὲ πρόθυμα ἀλλὰ ἀργὰ βήματα, διότι οἱ τύραννοί του λαοὶ τῆς ἀνατολῆς βάρβαροι καὶ ἀπαίδευτοι ἐξέτεινον πανταχοῦ τὴν ἀρχήν τῆς αἰμαθείας, ζητοῦντες νὰ καταπνίξωσιν ἐν διαστήματι τριῶν καὶ ἡμίσεως αἰώνων πᾶν αἴσθημα εὐγενές. Τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ἔπρεπε λοιπὸν νὰ δημιουργήσῃ τὰ πάντα, πορίζόμενον τὰ πάντα ἐκ τῆς Εὐρώπης, λαμβάνον οὕτως εἰπεῖν, τὰ δανεισθέντα, ἀλλὰ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ θεραπεύσῃ διὰ μιᾶς καὶ μὲ ἐντελείαν τὰς ἀνάγκας του.

Ὁ Τακτικὸς Στρατός μας δημιούργημα τῶν αἱματηρῶν περιστάσεων τοῦ ἀγῶνος, προῆλθε μὲ τερατώδη ταχύτητα, καὶ θεωρεῖται δικαίως πρὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν ὡς δυνάμενον νὰ παραβληθῇ ἄνευ φόβου μετὰ τῶν στρατῶν τῆς Εὐρώπης. Ἀλλ' ἡ πειθαρχία καὶ ἡ ἐγκράτεια τῆς εσωτερικῆς ὑπηρεσίας, δὲν εἶναι μόνα ἐπαρκῆ. Εἰς τὸν Στρατόν μας ἐλλείπουσι καθ' ὁλοκληρίαν οἱ στρατιωτικοὶ νόμοι, οἱ ἀναπτύσσοντες καὶ ἐξευγενίζοντες τοὺς στρατούς. Ἐντεῦθεν προέκυψαν κατὰ διαφόρους καιροὺς καὶ μεγάλα ἀδικήματα, καὶ καταχρήσεις καὶ ἐπαισθηταὶ ζημίαι εἰς τὴν οἰκονομίαν τοῦ Κράτους.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἔχων ἀφορμὴν, ἔκρινα ἀναγκαῖον νὰ προσφέρω εἰς τὸν σκέψιν τῆς Βουλῆς τὸ περὶ προδιβασμῶν εἰς τὸν Στρατὸν Νομοσχέδιον, μεταφράσας μέν αὐτὸ ἐκ τοῦ εἰς τὸν Στρατὸν Νομοσχέδιον, μεταφράσας μέν αὐτὸ ἐκ τοῦ ἐν ἰσχύϊ Γαλλικοῦ Νόμου, ἀλλὰ τροποποιήσας μερικὰ ἀντικείμενα σύμφωνα μὲ τὴν ἠθικὴν καὶ μὲ τὰς περιστάσεις τοῦ τόπου. Εἰς τοῦτο δὲ ὡδηγήθην ἐκ τῆς πείρας, ἣν ἀπέκτησα ὑπηρετῶν ἤδη εἴκοσιν ἔτη περίπου εἰς τὸν τακτικὸν στρατὸν ὡς ὑπηρετῶν ἤδη εἴκοσιν ἔτη περίπου εἰς τὸν τακτικὸν στρατὸν ὡς ἀξιωματικὸς, καὶ ἀπὸ τὰς συμβουλὰς πολλῶν ἀξιοτίμων συναδελφῶν μου.

Ὁμολογῶ Κύριοι, ὅτι εἰς τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, ἀπήντησα πολλὰς δυσκολίας. Καὶ οἱ Γάλλοι αὐτοὶ οἱ ἐγκρατέστεροι τῶν πολλὰς δυσκολίας. Καὶ οἱ Γάλλοι αὐτοὶ οἱ ἐγκρατέστεροι τῶν στρατιωτικῶν ὁμολόγουν ὅτι ἡ σύνταξις τοῦ περὶ προδιβασμῶν Νομοσχεδίου αὐτῶν παρίστα ἀνυπερβλήτους δυσκολίας· ἀλλ' ἡ

παροῦσα τοῦ στρατοῦ κατάστασις ἀπαιτεῖ κατεπειγόντως τὴν ἐπιψήφισιν στρατιωτικῶν Νόμων. Πρέπει πλέον νὰ ἐκλείψῃ ἀφ' ἑνὸς ἡ ἀβεβαιότης τῶν στρατιωτικῶν, ὅσοι προσέφεραν τοὺς βραχίονάς των εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Πατρίδος, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ αὐθαίρετος διάθεσις τῆς τύχης καὶ τῶν δικαιωμάτων των. Πρέπει νὰ ὁρισθῶσιν ἀνυπερβλητοι κανόνες εἰς τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸ στάδιον τῶν προβιβασμῶν νὰ ἦναι ἀνάλογον τῆς δυνάμεως τοῦ Στρατοῦ, καὶ τῆς καταστάσεως τῶν πόρων τοῦ Κράτους.

Ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι πολλάκις ἐξεδόθησαν προβιβασμοὶ ἄνευ φειδοῦς, ἄνευ ὁριστικῶν κανόνων, καὶ ἐνίοτε ἄνευ ἀνάγκης, θέλομεν πεισθῆ ὅτι ἡ ἐπιψήφισις Νόμου τοιούτου εἶναι κατεπείγουσα, διὰ νὰ ἐξασφαλίζῃ τὰ δίκαια τοῦ στρατοῦ καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ Ταμείου.

Εἰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον καθιεροῦνται δύο ἀρχαί, ἡ μὲν τῆς ἀρχαιότητος, ἡ δὲ τῆς ἱκανότητος. Εἰς τὴν δευτέραν ἀρχὴν ἔδωκα πλειοτέραν ἔκτασιν διότι ἔχομεν ἀνάγκην καλῶν ἀξιωματικῶν· ἀλλὰ θέλετε παρατηρήσει ὅτι μὴ δυναμένης τῆς ἐκλογῆς νὰ λάβῃ χώραν ἄνευ ἐπισήμων ἐξετάσεων, πᾶς φόβος αὐθαιρεσίας ἐκλείπει.

Ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἀπήντησα δυσκολίας ἀνυπερβλήτους εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ **Νομοσχεδίου**, καὶ κατὰ τὴν ἐξέλεγξίν του θέλετε πεισθῆ ὅτι αἱ δυσκολίαι εἰσὶν ἄρτιακτοι· ἀλλ' ἐπροσπάθησα ὅσον ἦτο δυνατὸν νὰ ὁρίσω τὰ δίκαια ἑκάστου ἐπὶ βάσεων ἀκλονήτων καὶ στερεῶν. Καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τοῦ παρόντος, προχωρούσης δὲ τῆς συζητήσεως, θέλω δίδει λεπτομερεῖς πληροφορίας καθ' ἕκαστον ἄρθρον. Ἐλπίζω δὲ ὅτι συναισθανόμενοι τὴν ἀνάγκην τοιούτου θεμελιώδους στρατιωτικοῦ Νόμου, θέλετε προθυμοποιηθῆ νὰ τὸν ἐξελέγξητε· διότι οἱ ὁρισμοὶ τῶν περὶ προβιβασμῶν βάσεων, εἶναι ἐλατήρια φιλοτιμίας εἰς τὸν στρατὸν, καὶ ἰσχυραὶ ἐγγυήσεις οἰκονομίας εἰς τοὺς πτωχοὺς πόρους τοῦ Κράτους.

Ν. ΤΣΑΛΑΚΩΣΤΑΣ.

Πρότασις Νομοσχεδίου.

Περὶ προβιβασμῶν εἰς τὸν Στρατὸν τῆς Ξηρᾶς.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

ΤΜΗΜΑ Α'. Ὑπαξιωματικοί.

Ἄρθρ. 1. Κανεὶς δὲν προβιβάζεται δεκανεὺς, ἐὰν δὲν ὑπηρετήσῃ ἐν ἐνεργείᾳ καὶ διαρκῶς, ἓξ τοὐλάχιστον μῆνας ὡς στρατιώτης.

Ἄρθρ. 2. Κανεὶς δὲν προβιβάζεται λοχίας ἢ σιτιστὴς, ἐὰν δὲν ὑπηρετήσῃ ὡσαύτως ἓξ μῆνας ὡς δεκανεύς.

Ἄρθρ. 3. Κανεὶς δὲν προβιβάζεται ἐπιλοχίας, ἐὰν δὲν ὑπηρετήσῃ ὡσαύτως ἓξ μῆνας ὡς λοχίας ἢ σιτιστής.

Ἄρθρ. 4. Κανεὶς δὲν προβιβάζεται ἀνθυπασπιστὴς, ἐὰν δὲν ὑπηρετήσῃ ὡς ἐπιλοχίας ἐπὶ ἓν ἔτος, ὡς λοχίας ἢ σιτιστὴς δὲ ἐπὶ μῆνας 18.

Θέλων καταταγῆ πρὸς τούτοις ἀνθυπασπιστὴς οἱ ἐκ τῆς Στρατιωτικῆς Σχολῆς τῶν Εὐελπίδων ἐξερχόμενοι, οἱ εὐδοκιμήσαντες εἰς τὰς περὶ τούτου κανονισμένας ἐξετάσεις.

Ἀξιωματικοί.

Ἄρθρ. 5. Κανεὶς δὲν προβιβάζεται ἀνθυπολοχαγὸς α) Ἐὰν δὲν ἄγῃ τὸ 20 ἔτος τῆς ἡλικίας του. β) Ἐὰν δὲν ὑπηρέτησε δύο ἔτη ὡς ἀνθυπασπιστὴς, ἢ τρία ὡς ἐπιλοχίας, ἢ τρία ἡμισυ ὡς λοχίας ἢ σιτιστὴς. γ) Ἐὰν δὲν εὐδοκιμήσῃ εἰς τὰς πρὸς τοῦτο κανονισθησομένας ἐξετάσεις.

Ἄρθρ. 6. Κανεὶς δὲν προβιβάζεται ὑπολοχαγὸς, ἐὰν δὲν ὑπηρέτησε δύο ἔτη τοὐλάχιστον μὲ τὸν προηγούμενον βαθμόν.

Ἄρθρ. 7. Λοχαγὸς δὲν προβιβάζεταί τις, ἐὰν δὲν διέλθῃ τριετῆ ὑπηρεσίαν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπολοχαγοῦ.

Ἡ πρώτη καὶ δευτέρα τάξις τοῦ βαθμοῦ τοῦ λοχαγοῦ ἀφορᾷ μόνον τὰς ἀποδοχάς, καὶ ἡ ἐκ τῆς 2 εἰς τὴν 1 μετάβασις ἐνεργεῖται κατ' ἀρχαιότητα.

Ἄρθρ. 8. Κανεὶς δὲν προβιβάζεται ταγματάρχης ἐὰν δὲν ἔχῃ τετραετῆ ὑπηρεσίαν ὡς λοχαγός.

Ἄρθρ. 9. Κανεὶς δὲν προβιβάζεται ἀντισυνταγματάρχης ἐὰν δὲν διέλθῃ τρία ἔτη ὑπηρεσίας ὡς Ταγματάρχης.

Ἄρθρ. 10. Κανεὶς δὲν προβιβάζεται συνταγματάρχης ἐὰν δὲν ὑπηρετήσῃ τρία τοὐλάχιστον ἔτη ὡς ἀντισυνταγματάρχης.

Ἄρθρ. 11. Διὰ νὰ προβιβάζεταί τις εἰς βαθμὸν ἀνώτερον τοῦ συνταγματάρχου ἀπαιτοῦνται τέσσαρα ἔτη ὑπηρεσίας εἰς τὸν πρὸ τοῦ προκειμένου βαθμόν.

Κανόνες καὶ δικαιώματα προβιβασμῶν.

Ἄρθρ. 12. Αἱ χρεώδουσαι θέσεις ἀνθυπολοχαγῶν ἀνήκουν κατὰ τὸ ἥμισυ εἰς τοὺς ἐνδιαλαμβανομένους ἐν τῷ § 2 τοῦ ἄρθρ. 5. Αἱ δὲ λοιπαὶ θέλουν μὲν κατέχεσθαι ἀπὸ τοὺς ἐν ἀρχῇ τούς

κατ' ἐκλογὴν εἰς τοὺς ἀνθυπολοχαγούς. Ἀλλ' ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἀξιωματικοὶ ἀργοί, ἔχουν δικαίωμα ἀνακλήσεως εἰς ἐνέργειαν, τὸ ἥμισυ τῶν χηρευουσῶν θέσεων ἀνήκει εἰς αὐτούς· τὸ δὲ ἕτερον ἀνήκει ἐν ἴσῃ ἀναλογίᾳ εἰς τὴν ἀρχαιότητα καὶ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐχόντων δικαίωμα προβιβασμοῦ ὡς προεῤῥέθη.

Ἄρθ. 14. Τὸ ἥμισυ τῶν χηρευουσῶν θέσεων τῶν λοχαγῶν δίδοται κατ' ἀρχαιότητα· τὸ δὲ κατ' ἐκλογὴν εἰς τοὺς ὑπολοχαγούς, φυλαττομένων τῶν αὐτῶν ὅρων τοῦ προηγουμένου ἄρθρου· ἐν περιστάσει καθ' ἣν ἥθελον ὑπάρχει ἀξιωματικοὶ μετακλητοὶ ἐκ τῆς ἀργίας.

Ἄρθρ. 15. Οἱ βαθμοὶ οἱ ἀνώτεροι τῶν τοῦ λοχαγοῦ, δίδονται κατ' ἐκλογὴν τοῦ Βασιλέως ἀλλὰ συνεπείᾳ τῆς εὐδοκιμήσεως εἰς τὰς ἐξετάσεις.

Ἐν τῇ ταυτῇ περιπτώσει πάντες οἱ λοχαγοὶ ὅσοι ἔχουσι τὰ προσόντα τοῦ ἄρθρου 8, πρέπει νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς ἐξετάσεις καὶ οἱ μᾶλλον εὐδοκιμήσαντες ἐκλέγονται παρὰ τοῦ Βασιλέως διὰ τὸν προβιβασμόν.

Ἄρθρ. 16. Ὁ χρόνος τῆς ἀρχαιότητος τῶν ἀξιωματικῶν, ἄρχεται ἀπὸ τὴν ἡμερομηνίαν τοῦ διπλώματος, καὶ ἐν περιπτώσει ὁμοίας ἡμερομηνίας ἑτέρου διπλώματος, ἀπὸ τὴν ἡμερομηνίαν τοῦ διπλώματος τοῦ κατωτέρου βαθμοῦ αὐτῶν. Ὅταν δ' ἀξιωματικός τις διακόψῃ τὴν ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν του, ὁ χρόνος οὗτος ἐκπίπτεται ἀπὸ τὸν χρόνον τῆς ἀρχαιότητος· ἐκτὸς μόνον ἐὰν διεκόπη αὐτὴν δι' ἀποστολὴν ἐν ὑπηρεσίᾳ, διὰ διάλυσιν σώματος ἢ διὰ κατάργησιν θέσεως. Ὁ χρόνος καθ' ὃν ἀξιωματικός τις ἐπεφορτίσθη ὑπηρεσίαν ἐθνοφρουρᾶς, ἢ ναυτικὴν, ἢ διετέλεσεν ἐν τεχνικῇ ἀσχολίᾳ καὶ μήπω στρατιωτικῇ θεωρουμένῃ, ἢ ἐν διπλωματικῇ ἐντολῇ, εἶναι χρόνος ὑπηρεσίας πραγματικῆς. Ἀλλ' ὁ χρόνος ὑπηρεσίας ξένου Κράτους ἀφαιρεῖται ἀπὸ τὴν πραγματικήν.

Ἄρθρ. 17. Οἱ αἰχμάλωτοι ἀξιωματικοὶ, διατηροῦν κατ' ἀρχαιότητα τὸ δικαίωμα τοῦ προβιβασμοῦ εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον βαθμόν των.

Ἄρθρ. 18. Ὁ ἐν πολέμῳ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας διπλοῦς λογίζεται διὰ τὸν ἀπαιτούμενον εἰς προβιβασμὸν χρόνον.

Ἄρθρ. 19. Εἰς τὰς ἐφεξῆς μόνον ἐξαιρετικὰς περιστάσεις δύναται νὰ γίνῃ παρέκβασις τῶν ὁρισμῶν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου.

α) Ἕνεκα ἐνδόξου πράξεως ἀνηκόντως ἀποδεδειγμένης καὶ δημοσιευομένης εἰς τὸν στρατὸν διὰ τῆς ἡμερησίου διαταγῆς.

β) Ὅτε δὲν ἦναι δυνατὸν νὰ πληρωθῇ ἄλλως κενωθεῖσά τις θέσις εἰς τὰ σώματα τὰ ἀπέναντι τοῦ ἐχθροῦ.

Ἄρθρ. 20. Οἱ ἐπίτιμοι καὶ οἱ χαρακτηρισμένοι βαθμοὶ ἀπαγορεύονται, εἰς οὐδεμίαν δὲ περίστασιν δίδεται βαθμὸς ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ νενομοθετημένη θέσις.

Ἄρθρ. 21. Πᾶς προβιβασμὸς πρέπει ἀμέσως νὰ δημοσιεύεται διὰ διαταγῆς τοῦ στρατοῦ καὶ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως μετὰ τῶν ἐφεξῆς πληροφοριῶν.

Θέλει καλεῖσθαι ὀνομαστὶ ὁ ἀξιωματικὸς εἰς τὴν θέσιν τοῦ ὁποίου προεβιβάσθη ἕτερος, καὶ θέλει περιέχει τὴν αἰτίαν τῆς χρεώσεως τῆς θέσεως, προσέτι δὲ ἐὰν ὁ προβιβασμὸς ἔγεινε κατ' ἀρχαιότητα ἢ ἐκλογήν.

Ἄρθρ. 22. Ἐκ τῶν συνταξιούχων ἢ ἀμετακλήτων (en reforme) ἀξιωματικῶν οὐδεὶς δύναται νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὰς τάξεις τοῦ Στρατοῦ.

Ἄρθρ. 23. Ἡ Φελαγξ δὲν ὑπάγεται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ὑπάρχοντος ἤδη εἰδικοῦ νόμου περὶ αὐτῆς.

Ἄρθρ. 24. Διὰ τὴν χωροφυλακὴν ἰσχύει ὁ κανονισμὸς τῆς ὑπηρεσίας ταύτου ὡς πρὸς τὴν τάξιν τῶν προβιβασμῶν.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Ἀξιωματικοὶ τῆς ὑγείας καὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ στρατοῦ.

Ἄρθρ. 25. Οἱ ὁρισμοὶ τοῦ παρόντος Νόμου ἐφαρμόζονται πληρέστατα εἰς τοὺς οἰκονομικοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ εἰς τοὺς τῆς ὑγείας, οἵτινες παραλληλίζονται μετὰ τῶν μαχίμων ὡς ἀκολούθως·

1) Ὁ ἀνώτερος ἐπιμελητὴς μὲ τὸν Συνταγματάρχην.

2) Ὁ ἀνώτερος ἀρχίατρος καὶ ὁ ἐπιμελητὴς μὲ τὸν ἀντισυνταγματάρχην.

3) Ὁ ἀρχίατρος καὶ ὁ ὑπεπιμελητὴς, μὲ τὸν ταγματάρχην.

3) Ὁ ἐπικαταλυματίας Α. καὶ Β'. τάξεως, ὁ ἱππιατρὸς, ὁ ἐφιππιατρὸς, καὶ ὁ ἐπιφαρμακοποιὸς μὲ τὸν λοχαγόν.

5) Ὁ καταλυματίας Α'. τάξεως, ὁ ἰατρὸς, ὁ ἱππιατρὸς καὶ φαρμακοποιὸς Α. τάξεως μετὰ τῶν ὑπολοχαγῶν.

6) Οἱ δὲ τῆς Β' μετὰ τῶν ἀνθυπασπιστῶν.

7) Καὶ οἱ λογισταὶ καὶ δόκιμοι μετὰ τῶν ἀνθυπασπιστῶν.

Ἄρθρ. 26. Μόνον καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἱκανότητα τοῦ προβιβάζεσθαι εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς τῆς ὑγείας, ἐπειδὴ ὁ κλάδος εἶναι ἐπιστημονικὸς, πρέπει νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν, εἰδικὸν Νομοσχέδιον περὶ τοῦ τρόπου τῶν ἐξετάσεων, περὶ τοῦ εἴδους τῶν σπουδῶν, καὶ περὶ τῶν ἐπιστημονικῶν προσόντων τοῦ προβιβάζεσθαι εἰς ἕκαστον βαθμόν.

Ἄρθρ. 27. Εἰς τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Νόμου. ϑ

Προκειμένου δὲ νὰ προσῇ ἡ βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ περὶ καθυστερούντων νομοσχεδίου, λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι κατὰ τὴν χθεσινὴν συζήτησιν ἤκουσε πολλοὺς λέγοντας ὅτι ἀπόλυται ὁ λαός, ἂν δὲν χαρίσῃ τὸ δημόσιον εἰς τοὺς ὀφειλέτας τὰ χρέη των· νομίζει ὅμως ὅτι οἱ ὀφειλέται αὐτοὶ δὲν εἶναι πλείονες τῶν 2,000, καὶ οὗτοι βεβαίως δὲν ἀπαρτίζουσι τὸν λαὸν τῆς Ἑλλάδος· ἔπειτα τὰ χρέη ταῦτα εἶναι 15 ἕως 17 ἐτῶν, καὶ πολλοὶ κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ καταδιωχθέντες καὶ φυλακισθέντες ἐπλήρωσαν τὸ χρέος των· θέλουσιν ἀποδοθῇ ἀράγε καὶ εἰς τούτους τὰ πληρωθέντα; Λύτὸς ἐν τούτοις εἶναι γνώμης ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, καὶ νὰ διορισθῇ ἐπιτροπὴ ἵνα ἐρευνήσῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν καὶ εὕρῃ τοὺς ὀνομαστικοὺς καταλόγους τῶν ὀφειλετῶν, διότι δὲν νομίζει δίκαιον νὰ ἦναι τινες καὶ δικασταὶ καὶ διάδικοι.

Ἀπήντησεν ἕτερος, ὅτι ἡ γνώμη τοῦ προλαλήσαντος εἶναι ἐναντία τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον αὐτὸς ὑπουργὸς ὢν εἰσήγαγε, διὰ τοῦτο δ' ἀναγκάζεται νὰ κάμῃ παρατηρήσεις τινάς· εὑρίσκεται εἰς μεγάλην ἀπάτην ὁ προλαλήσας νομίζων ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἔγεινε χάριν ὀλίγων, καὶ ἔπρεπε νὰ ἐνθυμηθῇ, ὅτι ἡ εἰσαγωγὴ αὐτοῦ εἶναι ἡ ἔκφρασις τῆς κοινῆς θελήσεως καὶ τῆς ἐπιθυμίας τῆς συνελεύσεως καὶ τῆς βουλῆς τῆς παρελθούσης περιόδου· ἡ δ' ἔκφρασις αὕτη καταψεύδει πᾶσαν ἐναντίαν ἰδέαν, ἤτις ἦτο καὶ ἄκαιρον καὶ ἄδικον νὰ προταθῇ ἤδη. Ἐρχόμενος δ' ἐξ ἀνάγκης εἰς τὴν οὐσίαν ὡς ἐκ τῶν παρατηρήσεων τοῦ προαγορεύσαντος, παρατηρεῖ ὅτι δὲν εἶναι ὡς εἶπεν οὗτος χίλιοι ἢ δύο χιλιάδες ὅλοι οἱ ὀφειλέται, ἀλλὰ τοσοῦτοι εἰς ἑκάστην ἐπαρχίαν, εἰς δὲ τὸ ἀρχεῖον τῆς βουλῆς ὑπάρχει σωρεία ἐγγράφων τῶν διαφόρων ταμείων ἐν οἷς καταφαίνονται οἱ χρεῶσται· ἔπρεπε πρωτίστως νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ὁ προαγορεύσας ὅτι ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου δὲν ὑπηγορεύθη ἀπὸ μόνων τῶν ὀφειλετῶν τὸ συμφέρον, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ τοῦ δημοσίου, τὸ ὁποῖον ἐξαντλήσαν ὅλα τὰ καταδιωκτικὰ μέτρα ὄχι μόνον δὲν ἴσχυσε νὰ ὠφεληθῇ τι ἐκ τῶν καταδιώξεων καὶ ἐκποιήσεων, ἀλλ' ἐζημιώθη καὶ ὅ,τι ἠδύναντο οἱ ὀφειλέται ἄνευ τούτων νὰ πληρώσωσι, καὶ ἐπείσθη ἐκ μακρᾶς πείρας ὅτι οὗτοι κατέστησαν ἀνίκανοι πρὸς ἀπότισιν τοῦ χρέους των· εὑρέθη λοιπὸν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ δώσῃ κατὰ τὸ 1837 προθεσμίαν τινά, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ διάταγμα ἐκεῖνο περιεῖχε πλημμυρὴν ἔντροκον δὲν ἔφερεν ἀποτέλεσμα, καὶ ἔκτοτε ἐγένετο

σκέψις περὶ ἀτόκου πληρωμῆς. καὶ ἡ σκέψις αὕτη ἐπανελήφθη καὶ ὑπὸ τῆς συνελεύσεως καὶ ὑπὸ τῆς βουλῆς· ὅσοι λοιπὸν γνωρίζουσι ταῦτα, καταλαμβάνουσιν ὅτι τὸ προτεινόμενον μέτρον δὲν εἶναι χάρις ἢ ὄφελος εἰς τοὺς χρεώστας, ἀλλὰ μέτρον εὐεργετικὸν, τὸ ὁποῖον οὐχ ἧττον γίνεται πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου.

Ἐπήνεγκεν ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν ὅτι εἶναι ἄκαιρον νὰ ἐμβαίνῃ ἡ βουλὴ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, ἐπειδὴ ἐψηφισθείσαν ἤδη, ἐλπίζει δὲ ὅτι θέλει ἀποκρούσει τὴν ἐπαναληψιν προχωρούσαν εἰς τὴν συζήτησιν τῶν ἄρθρων· περιορίζεται δὲ μόνον οὗτος ν' ἀποκρούσῃ τὴν πρότασιν τῆς ἀποστολῆς ἐπιτροπῆς, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ γίνηται, ὅταν τὸ ὑπουργεῖον ἀρνῆται νὰ δώσῃ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, ἐνῷ ἀπεναντίας εὑρέθη ἕτοιμον πρὸς τοῦτο.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι εἶναι ἐναντίος τῆς ἀναβολῆς, διότι ἀποβλέπει ἐξαιρέσεις βουλευτῶν· ὁ σκοπὸς τοῦ προτείναντος αὐτὴν δὲν εἶναι ἄλλος, εἰμὴ νὰ ἴδωμεν εἰς τοὺς καταλόγους ἂν ὑπάρχουν βουλευταὶ χρεῶσται, ἵν' ἀποκλείσωμεν αὐτοὺς τῆς συζητήσεως· ἀλλ' ὁ βουλευτὴς καὶ ἂν δὲν εἶναι, ὑποτίθεται ὅμως κατὰ νόμον ἀνώτερος ἐξαιρέσεως, καὶ δὲν ὑπονοεῖται ποτὲ ὅτι διὰ συμφέρον δύναται νὰ προσενεχθῇ μεροληπτικῶς· ἄλλως τε παραλογόμενοι τοιαύτην ἀρχὴν θέλομεν προέρχεσθαι ἑκάστοτε εἰς ἐξαιρέσεις, καὶ θέλομεν δώσει κακὴν ἰδέαν περὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν βουλευτῶν.

Ὑπελήφθησαν ἐπομένως τῆς βουλῆς τῆς συζητήσεως τοῦ 1 ἄρθρου, ἀνεγνώσθη τροπολογία τις ἐνὸς τῶν βουλευτῶν Μαντινείας, ἐν ᾗ συνεχωνεύοντο ὅλαι αἱ γνῶμαι προταθεῖσαι, ἔχουσα οὕτως.

« Εἰς τοὺς πρὸς τὸ δημόσιον ταμεῖον ὀφειλέτας ἀπὸ ἐνοικιάσεις δημοσίων ἢ ἐκκλησιαστικῶν φόρων, ἢ δημοσίων ἢ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων μέχρι τέλους τοῦ 1844. καὶ εἰς τοὺς ἀπὸ πολυετεῖς ἐνοικιάσεις, προικοπαιτησίκς (μὴ συμπεριλαμβανομένου τοῦ ἐγγείου φόρου), καὶ δεκαετεῖς ἢ οἱασδήποτε πιστώσεις, μέχρι τέλους τοῦ 1848. χορηγεῖται προθεσμία δωδεκαετὴς ἀρχομένη ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου διὰ τὴν ἀνευ τόκου εἰς δώδεκα ἴσας δόσεις πληρωμὴν τοῦ ἐκ τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν προερχομένου χρέους των, ἐὰν συμμορφωθῶσιν ἐμπροθέσμως μὲ τὰς κατωτέρω διατάξεις.

Αἱ ὑπολειπόμεναι δόσεις τῶν ἐπὶ προικοδοτήσει καὶ δεκαετεῖ πιστώσει ἐκποιήσεων θέλουσι πληρωθῇ ἄτοκοι, ἀλλὰ κατὰ τὰς τεταγμένας αὐτῶν προθεσμίας.»

Μετὰ ταῦτα παρετήρησέ τις, ὅτι αἱ ἐπενεχθεῖσαι προπολογίαι ἐπὶ τοῦ ἄρθρου ὄχι μόναν δὲν διώρθωσαν τὸ ἄτοπον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐχειροτέρευσαν· τὸ μόνον μέρος αὐτῶν, ὅπερ ἀσπάζεται, εἶναι ἡ γενικότης τῶν ὀφειλετῶν, καθόσον μάλιστα πρόκειται ἤδη νὰ πορ δεχθῶμεν ἓν προνόμιον ὑπὲρ τάξεώς τινος ἀνθρώπων καὶ ὄχι ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, ὅστις ἐπλήρωνε τὸν φόρον του καὶ εἶναι ἐπιβεβαρυμένος μὲ χρέη πρὸς τὰς δυναμεις, τὰ ὁποῖα ἠδύναντο νὰ πληρωθῶσιν ἐκ τῶν καθυστερούντων. Εἶπε χθὲς ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν, ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἔχει ἀρχικὸν σκοπὸν, ὡς τοιοῦτον δ' ἐθεώρησε τοὺς λανθασμένους ὑπολογισμοὺς τῶν ἐνοικιαστῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἐζημιώθησαν, ἀλλὰ δὲν ἔχει οὔτω· πηγὴ τοῦ νομοσχεδίου εἶναι ἡ σύστασις τῆς ἐθνοσυνελεύσεως τοῦ νὰ ληφθῶσιν ὑπὲρ τῶν ὀφειλετῶν μέτρα ἐπιεικῆ, ὄχι ὅμως καὶ νὰ εἰσαχθῇ σεισάχθεια, χαριζομένου αὐτοῖς τοῦ χρέους των, τὸ ὁποῖον συμβαίνει διὰ τῆς διδομένης προθεσμίας, διὰ τῆς ὁποίας μόνον τοὺς τόκους θέλουν δίδει. Τὸ δημόσιον ἔχει καὶ ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ χρέη καὶ τὸ ἐπιβαρύνουσι δι' αὐτὰ καὶ τόκοι καὶ χρεώλυτρα. Πρέπει λοιπὸν νὰ δώσωμεν τὰς δυνατὰς εὐκολίας εἰς τοὺς ὀφειλέτας σύμφωνα μὲ τὴν σύστασιν τῆς ἐθνοσυνελεύσεως, τοῦτο δὲ πράττομεν δίδοντες τὰς προθεσμίας, ἄνευ τῶν ὁποίων βεβαίως δὲν δύνανται νὰ πληρώσωσιν· ἀλλὰ διὰ νὰ συμβιβασθῇ τὸ πρᾶγμα μὲ τὰς ἀρχὰς τῆς Δικαιοσύνης, τὸν ὀρθὸν λόγον καὶ τὴν ἠθικὴν, πρέπει νὰ πληρόνωσι καὶ τόκον τινὰ, τοὐλάχιστον ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον δίδομεν πρὸς τὰς δυνάμεις ἤγουν 5 0/0· ἄλλως θέλομεν ἐνισχύσει καὶ εἰς τὰ μέλλον τὴν δυστροπίαν καὶ κακοηθειαν. Ἐκτὸς τούτου διὰ νὰ πράξωμέν τι καὶ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ πρέπει νὰ λάβωμεν μέτρα γενικώτερα δι' ὅλους τοὺς ὀφειλέτας μέχρι τοῦ 1844· ἐπὶ τούτοις ἐπήνεγκε τὴν ἀρχὴν τροπολογίαν.

« Εἰς τοὺς πρὸς τὸ δημόσιον ταμεῖον ὀφειλέτας ἀπὸ ἐνοικιάσεις ἢ πιστώσεις μέχρι τέλους τοῦ 1844 χορηγεῖται δικαστὴς προθεσμία ἀρχομένη ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, διὰ τὴν ἐπὶ ἑτησίῳ τόκῳ 5 0/0 εἰς δέκα ἴσας ἐνιαυσίους δόσεις πληρωμὴν τῶν χρεῶν αὐτῶν, ἐὰν συμμορφωθῶσι μὲ τὰς διατάξεις αὐτοῦ. »

Ἀντέκρουσεν ἄλλος, ὅτι ἡ πρότασις τοῦ προαγορεύσαντος εἶναι πολεμία εἰς ἑαυτὴν, διότι τὰ δικαστήρια δὲν παραδέχονται τόκον πλείονα τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ νὰ διπλασιασθῇ τὸ κεφάλαιον, διὰ δὲ τῆς παραδοχῆς τόκου 5 τοῖς 0/0 τὰ κεφάλαια 15 καὶ 20 ἐτῶν χρέους ὑπερδιπλασιάζονται. Ἐνταῦθα πρόκειται

νὰ ψηφίσωμεν καλόν τι ὑπὲρ μιᾶς τάξεως ἀνθρώπων, οἵτινες χρεωκτήμονες ἢ βιομήχανοι ὄντες, ἀπολέσαντες δὲ τὰ πάντα εἰς τὴν γενικὴν καταστροφὴν τοῦ ἀγῶνος, καὶ μηδὲν λαβόντες ἀπέναντι τῶν δικαιωμάτων των διὰ τὴν πενίαν τοῦ ἔθνους, δὲν εἶχον πόρον τινὰ ζωῆς, εὗρον πρόχειρον ἐμπόριον τὰς ἐνοικιάσεις, καὶ ἐβάθησαν εἰς αὐτὰς, νομιζομένας τότε ὠφελίμους· οὕτω λοιπὸν οἱ μὲν ἐνοικιάσαντες, οἱ δὲ ἀγοράσαντες ἐθνικὰ κτήματα, ἐζημιώθησαν ἅπαντες, καὶ κατέστησαν ἀνίκανοι νὰ πληρώσωσι τὸ χρέος των. Τοὺς τοιούτους πρόκειται σήμερον νὰ εὐεργετήσωμεν, τῶν ὁποίων καὶ αἱ οἰκίαι καὶ τὰ κτήματα ἐπωλήθησαν· ἐν τούτοις γίνεται προπαθεια μὲ τὰς τοιαύτας ὑποδιαιρέσεις νὰ καταστραφῇ καὶ τὸ καλὸν αὐτό. Παρατηρεῖ δ' ἐπὶ τέλους ὅτι αὐτὸς δὲν ἔχει οὐδὲν συμφέρον εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου μέτρου, ἀλλ' ὁρμᾶται εἰς αὐτὸ ἀπὸ αἴσθημα ἐπιεικείας.

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ὅτε συνεζητεῖτο ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἦτον εἷς τῶν ἀγορευσάντων κατ' αὐτῆς. Μολονότι δ' ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον αὐτὸ ὑπέδειξεν ὅμως πολλὰ αὐτοῦ πλημμελῆ μέρη· παραδεχθείσης τέλος πάντων τῆς ἀρχῆς, ἔμεινε μετὰ πολλῶν ἄλλων σύμφωνος νὰ φέρωσι τροπολογίας ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα· ἀλλ' ἔκτοτε τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ ἐγκατελείφθη, καὶ ἀπώλεσαν καὶ τὰς σημειώσεις των καὶ τὰ κείμενα αὐτὰ τοῦ νομοσχεδίου. Ἐθεώρησε τότε τὸ νομοσχέδιον διττῶς πλημμελὲς καὶ ἠθικῶς ὡς πρὸς τὴν κοινωνίαν, καὶ ὑλικῶς ὡς ἐπιβλαβὲς εἰς τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι, ὡς τις τῶν προαγορευσάντων εἶπε, τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ ἀπορρέει ἀπὸ τὴν θέλησιν τῆς Συνελεύσεως καὶ τῆς βουλῆς, ὄχι ὅμως ὅπως ὁ προαγορεύσας αὐτὸς ἢ ἡ Κυβέρνησις τὸ ἐνόησεν, διότι ἡ Συνέλευσις εἶπε μόνον νὰ ληφθῇ μέτρον τι περὶ καθυστερούντων, καὶ ἡ Βουλὴ ἐπεθύμησεν αὐτὸ διὰ νὰ παύσῃ ἡ καθυστέρησις, ἐπειδὴ περιμένοντες τὸν νόμον οἱ ὀφειλέται δὲν ἐπλήρονον· ἐθεώρησεν, δὲ τὸ νομοσχέδιον ἠθικῶς πλημμελὲς, διότι ἐπηρεάζει τὴν ἠθικὴν κατάστασιν τῆς κοινωνίας, ἐνισχύει τὴν κακοηθειαν καὶ ἀτιμίαν· ἀδικον δὲ, διότι ἀφοῦ ὁ λαὸς ἐπλήρωσε τοὺς φόρους του, ἐσφετερίσθησαν αὐτοὺς τινες, ὑπὲρ ὧν ἤδη λαμβάνονται ἐπιεικεῖ μέτρα καὶ διότι, ὡς οἱ καθυστεροῦντες ἤδη, ὑπῆρξαν καὶ ἄλλοι ἐνοικιασταί, οἵτινες ἐξεπλήρωσαν τὰ χρέη των πωλήσαντες τὰς ἰδιοκτησίας των, ἐνῷ οἱ καθυστεροῦντες κατακρατοῦσι τὰ δημόσια χρήματα· ἐπιβλαβὲς δ' εἰς τὸ δημόσιον ἐθεώρησε τὸ νομοσχέδιον, διότι καὶ ἀπὸ τοὺς αἰσχροτέρους χρεωκόπους ἤθελε λάβει πλείονα παρ' ὅσα πρόκειται νὰ λάβῃ σήμερον, διότι ἂν ἐκ

δέκα μόνον ἔτη ἀνακεφαλαιώσῃ τις τοὺς τόκους, θέλει εὕρει ὅτι πράττεται νὰ πληρώσωσι 30 ἐνῷ ὀφείλουσιν 100. Τόσον δὲ ἄδικος εἶναι ἐν γένει ἡ βάσις τοῦ νομοσχεδίου, ὥστε αἱ ἐπινεχθεῖσαι τροπολογίαι ἔφερον μεγαλειτέραν περιπλοκήν, διότι δὲν ἠδύναντο βέβαια νὰ συμβιβάσωσι τὰ πάντα. Διὰ νὰ προσεγγίσῃ λοιπὸν κατά τι ἡ βουλὴ εἰς τὸ δίκαιον καὶ εὐχαριστήσῃ καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς συντελεύσεως, νομίζει ὅτι πρέπει νὰ συμπεριλάβῃ καὶ μικρόν τινα τόκον 4 ἢ 5 τοῖς 0/0. Διὰ ταῦτα ὑποστηρίζει τὴν τελευταίαν τροπολογίαν τοῦ βουλευτοῦ Κέας.

Ἐπέμενεν ἕτερος ὅτι εἶναι ἄτοπον νὰ ζητῶνται τόκοι ἀπὸ ἀνθρώπους, ἐξ ὧν δυσκολευόμεθα νὰ λάβωμεν τὸ κεφάλαιον· τὸ χρέος τῶν ὀφειλετῶν δὲν εἶναι σημερινόν ἀλλ' ἀπὸ τοῦ 1834, ἔκτοτε δὲ ἡ Κυβέρνησις εἰς πολλὰς δυσχερεῖς περιστάσεις εὑρεθεῖσα δὲν ἠδυνήθη ὅμως νὰ εἰσπράξῃ τι. Ὅταν ἀναμιμνηθῇ τις τὴν πρὸς τῆς 3. 7βρίου κατάστασιν τῆς Κυβερνήσεως, ὅτε ἐδιάσθη νὰ λάβῃ τὰ τελευταῖα οἰκονομικὰ μέτρα, θέλει καταναγκάσει ὅτι ἂν ἡ ἀπόλυτος ἐκείνη Κυβέρνησις ἠδύνατο νὰ λάβῃ τι ἀπὸ τοὺς ὀφειλέτας, δὲν ἤθελεν ἀφήσει αὐτοὺς ἀκαταδιώκτους. Ἔπειτα δὲν ἤκουσε τις εἰς τὴν ἐπαρχίαν του, δὲν εἶδεν ἀναφορὰς πολιτῶν παραπονουμένων ὅτι ἐξεποιήθησαν τὰ κτήματά των, τὰ ὁποῖα εὑρίσκονται εἰς χεῖρας τοῦ δημοσίου, ἠμελημένα, κατεστραμμένα; καὶ ὅμως τίς ἡ ἐξ αὐτῶν ὠφέλεια; Μετὰ τὴν 3. Σεπτεμβρίου αἱ αὐταὶ ἀνάγκαι περιέστησαν τὴν κυβέρνησιν, καὶ κατεδιώχθησαν τότε οἱ ὀφειλέται ὄχι μόνον διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους των, ἀλλὰ καὶ λόγῳ ἀκόμη πολιτικῷ, ὡς λέγουσι, καὶ ὅμως ὑπέστησαν τὰ πάντα χωρὶς νὰ πληρώσωσι, διότι πραγματικῶς δὲν εἶχον. Ἐκ τούτου ὁ Κ. Μεταξᾶς ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν κατὰ τὸ 1845 ἔφερε τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, ὄχι ἐπισήμως ἀλλ' εἰς τὰ δωμάτια τῆς βουλῆς, τὸ ὁποῖον ὅμως πολλοὶ τότε ἀπέκρουσαν· μεταξὺ δὲ τούτων ἴσως ἦτο καὶ αὐτός, διότι εἶχε τότε τὴν ἰδέαν ὅτι οἱ ὀφείλοντες πρέπει νὰ πληρώνωσιν· ἀλλ' εἶδε τέλος πάντων ὅτι πρέπει νὰ λυφθῇ ἐπιεικές τι μέτρον. Δὲν εἶναι δ' ἀληθὲς ὅτι μεταξὺ τῶν ὀφειλετῶν εἶναι τινὲς πλούσιοι, διότι δὲν πείθεται ὅτι οὗτοι ἀπὸ τὸ 1834 εἶχον πάντοτε τὰ μέσα πλησίον τῶν διαφόρων κυβερνήσεων, ὥστε νὰ μὴ καταδιώκωνται· ἀλλὰ καὶ τούτου δοθέντος, πρέπει, διὰ νὰ καταδιωχθῶσιν ὀλίγοι τινὲς πλούσιοι, νὰ καταστραφῶσι δέκα χιλιάδες ἄποροι συμπολῖται ἡμῶν; Φρονεῖ λοιπὸν ὅτι πρέπει νὰ ὑποστηριχθῇ μία τῶν τροπολογιῶν, ἡ καταλληλοτέρα, καὶ νὰ φροντίσῃ ἡ βουλὴ πρὸς τὸ συμφέρον καὶ τοῦ δημοσίου καὶ τῶν

ὀφειλετῶν ἐργαζομένη, νὰ ἐπιψηφίσῃ ὅσον τάχιον τὸ περὶ νομοσχεδίου, διότι ἂν ἀργήσῃ ἡδη, εἶναι βέβαιος ὅτι αὐτοὶ οἱ σήμερον ἀντιτείνοντες θέλουσι ζητήσει μετ' οὐ πολὺ τὴν ἐπιψήφισίν του.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι εἶναι καὶ αὐτὸς εἷς ἐκ τῶν ἀγανακτησάντων κατὰ τῶν ὀφειλετῶν, καθ' ὅσον μάλιστα μετῆλθε τὸν ἐνοικιαστὴν ἐπὶ πολλὰ ἔτη καὶ διὰ μεγάλας ποσότητας, ἤτοι ἀπὸ τὸ 1828 — τὸ 1843, καὶ μέχρις 1,000,000 δραχ. τὰς ὁποίας ἐπλήρωτε μέχρι λεπτοῦ· ἀλλ' ἤδη, ὡς νομοθέτης παύει τοῦ πάθους, τὸ ὁποῖον εἶχεν ὡς ἰδιώτης. καὶ οὐδὲ ἐμπνέεται ἀπὸ τὴν ἰδέαν τὸ νὰ μὴν ὠφεληθῶσιν ἄλλοι ἀπὸ τὸ εὐεργέτημα τοῦ νόμου, διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν μετέσχε τούτου καὶ αὐτός. Δὲν θεωρεῖ δὲ, ὡς τις τῶν προαγορευσάντων, τὸν προκείμενον νόμον δικαίως πλημμελῆ, ἀπεναντίας μάλιστα νομίζει αὐτὸν δικαίως ὠφέλιμον εἰς τὴν κυβέρνησιν, ὑλικῶς μὲν, διότι θέλει προχωρήσει οὕτω εἰς τὰς εἰσπράξεις της, ἠθικῶς δὲ, διότι θέλει ἀπολαύσει τῆς εὐγνωμοσύνης δέκα χιλιάδων πολιτῶν, τοὺς ὁποίους θέλει ἀπαλλάξει ἀπὸ τὰς καταπιέσεις, τὰς ὁποίας ὑπομένουσιν ἀπὸ τὴν ἰδιοτέλειαν τῶν τυχόντων ὑπαλλήλων, χωρὶς νὰ ὠφεληθῇ ἐξ αὐτῶν τὸ δημόσιον ἄλλο τι ἢ τὴν ἀγανάκτησιν τῶν καταπιεζομένων.

Ἐνταῦθα ὁ βουλευτὴς Σκοπέλου, ἐξῆτήσατο νὰ προσαχθῶσιν οἱ ἐν τῷ γραφείῳ τῆς βουλῆς καταλόγοι τῶν ὀφειλετῶν, ἵνα κάμῃ χρῆσιν αὐτῶν κατὰ τὴν ἀγόρευσίν του· ἄλλων δ' ἀντιλεγόντων ὅτι δὲν ὑπάρχει χρεία τούτων, ὁ δὲ βουλόμενος δύναται νὰ λάβῃ ἰδίᾳ γνῶσιν αὐτῶν, καὶ προκειμένου νὰ ἐρωτηθῇ ἡ βουλὴ, ἂν ἐγκρίνῃ τὴν προσαγωγὴν τῶν καταλόγων, ὁ ῥηθεὶς βουλευτὴς μετὰ καὶ ἄλλων τινῶν ἀνεχώρησαν τῆς συνεδριάσεως.

Μετὰ ταῦτα λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν ὅτι ἡ ἀπαίτησις τῶν καταλόγων, ἰδίαι τινὲς νεωστὶ σήμερον ῥηθεῖσαι, ἡ βιαία ἀποχώρησις τινων ἐκ τῆς βουλῆς δὲν ἐκφοβίζουσι τὸ ἄγνον αἴσθημα καὶ τὸ γενικὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἔχῃ ὁ ἀναβαίνων τὸ βῆμα νομοθέτης. Εἶπεν δικαίως ὁ προαγορεύσας ὅτι ὡς ἰδιώτης ἦτον ἐχθρὸς τῶν ὀφειλετῶν, ἀλλ' ὡς νομοθέτης δὲν ἔχει τὴν αὐτὴν ἰδέαν· καὶ τῷ ὄντι ὅταν ἀναβαίνῃ τις ἀπὸ βῆμα ὑπὸ τοιούτου αἰσθήματος πρέπει νὰ διέπηται. Δὲν ἤλπιζε νὰ καταντήσῃ τόσον σπουδαῖον τὸ προκείμενον ζήτημα, ἐπειδὴ ὅμως ἐρρέθησαν ἰδίαι τινὲς σκανδαλώδεις, ἐκ τούτου ἀναγκάζεται νὰ εἰπῇ ὀλίγα τινά· πρὸ τούτων παρατηρεῖ ὅτι καὶ αὐτὸς ἔχει τὴν εὐτυχίαν νὰ μὴν ἦναι ὀφειλέτης, εἶναι δὲ βέβαιος ὅτι

καὶ οὐδεὶς ἄλλος δὲν θέλει ἐπηρεασθῇ εἰς τὴν ἀπόφασίν του ὑπὸ συμφέροντος. Ἡ ἰδέα ὅτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον δὲν ἀποβλέπει, εἰμὴ τὴν ὠφέλειαν τάξεώς τινος πολιτῶν εἶναι σφαλερά, διότι τοῦτο προτίθεται τὴν ὠφέλειαν ὅλου τοῦ λαοῦ. Ὅταν πρόκηται περὶ προικοδοτήσεων καὶ περὶ δεκαετῶν πιστώσεων δὲν εἶναι ὅλος ὁ λαὸς ἢ εἶναι ἀκόμη μία τάξις ἀνθρώπων; ἀλλ' ἐὰν ὁ πλειότερος εὑρίσκηται εἰς Πελοποννησιακὸν ἢ ἄλλο ἔδαφος τοῦτο εἶναι ἀδιάφορον, διότι πλειότερον καὶ συνεισφέρει. Δὲν πρέπει νὰ φέρωμεν τὴν ἰδέαν τῆς διαιρέσεως, οὐδὲ νὰ διεπώμεθα ἀπὸ τὴν ἰδέαν τοῦ νὰ μὴν ὠφεληθῶσιν ἄλλοι, ἐπειδὴ καὶ ἡμεῖς δὲν ὠφελούμεθα· ἂν ὅμως πέπρωται νὰ ῥίψωσί τινες μεταξὺ ἡμῶν τὴν ἐθνικὴν διαίρεσιν, αὐτοὶ θέλουσι μεταμεληθῆ. Ἀλλὰ λέγουν, εὑρίσκονται μεταξὺ τῶν ὀφειλετῶν καὶ τινες πλούσιοι· ὁ ἥλιος ὅμως φωτίζει ὅλους, καὶ τοὺς δικαίους καὶ τοὺς ἀδίκους, καὶ τοὺς ὁσίους καὶ τοὺς ἀσεβεῖς, καὶ ἡ βροχὴ πίπτει εἰς τὸν ἀγρὸν ὅλων, καὶ οὐδεὶς στερεῖται τῶν θείων τούτων δωρημάτων. Ὁ νόμος λοιπὸν εἶναι ὄχι ἐθνωφελὴς ἁπλῶς ἀλλ' ἐθνοσωτήριος καὶ ἔχει μεταξὺ τῶν ἄλλων τὸ μέγα ἀγαθὸν τοῦ νὰ καταστήσῃ ἐλευθέρους τοὺς πολίτας, τῶν ὁποίων ἡ τύχη καὶ ἡ ζωὴ αὐτὴ κεῖνται εἰς χεῖρας τοῦ τοιούτου ὑπαλλήλου. Ἔχομεν σύνταγμα, ἔχομεν ἐλευθερίαν, καὶ θέλομεν δούλους τοὺς πολίτας! Τὸ προκείμενον νομοσχέδιον παρέχει καὶ ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν ὠφέλειαν εἴς τε τὸ δημόσιον καὶ τοὺς ὀφειλέτας, ὁ δὲ λόγος δι' ὃν εἰσήχθη, εἶναι ὅτι ὁμολογουμένως οὗτοι ἐζημιώθησαν, θέλομεν λοιπὸν διὰ παντὸς τρόπου νὰ τοὺς ἐκβιάσωμεν; καὶ ἂν τοῦτο γίνῃ θέλει ὠφεληθῇ τι τὸ δημόσιον; ὄχι· ἀπεναντίας νομίζει ὅτι ὁ ἐπιεικὴς τρόπος θέλει τοὺς κάμει νὰ πληρώσωσι, διότι ἕκαστος εἶναι πρόθυμος εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών του, ὅταν ἦναι εὐτυχὴς καὶ ἐλεύθερος, δυστροπεῖ δὲ ὅταν πιέζηται ὑπὸ τῆς δυστυχίας καὶ τῆς ἀνάγκης· ἐρέθη προσέτι ὅτι διὰ τῆς ἀτόκου πληρωμῆς χαρίζονται τὰ χρέη· ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἔχει οὕτω, διότι τὰ κεφάλαια διατηροῦνται καὶ ἡ ἀπολεσθεῖσα αὐτῶν εἶναι ἀρκετὴ διὰ τὸ δημόσιον ὠφέλεια. Τὰ σημερινὰ σκάνδαλα ἴσως προέκυψαν καὶ ἐκ τῶν διαφόρων τροπολογιῶν, διὰ τῶν ὁποίων οἱ μὲν θέλουσι νὰ περιορισθῇ τις μόνους τοὺς ἐνοικιαστὰς τῶν προσόδων, οἱ δὲ νὰ ἐπεκταθῇ καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς ὀφειλέτας τὸ εὐεργέτημα τοῦ νόμου· παρατηρεῖ ὅμως ὅτι ἡ ἰδέα μονομεροῦς μέτρου εἶναι ἄτοπος καὶ δὲν θέλει φέρει ἔπαινον εἰς τὴν βουλήν· δὲν πρέπει λοιπὸν οὐδεὶς νὰ στερηθῇ τοῦ πλεονεκτήματος τοῦ νόμου, ἀφοῦ μάλιστα λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν ὅτι ὀφειλέται πεντακοσίων χιλιάδων δραχμῶν ἐξ ἐνοικιάσεων μένουσιν ἀκαταδίωκτοι, ἄλλοι δὲ ὀφείλοντες 500 μόνον δραχμὰς ἐκ προικοδοτήσεων σήπονται εἰς τὰς φυλακάς. Διὰ ταῦτα προτείνει τὴν παραδοχὴν τῆς τροπολογίας τοῦ βουλευτοῦ Μυτιλήνης.

Ἀπάντησεν ἄλλος, ὅτι καὶ αὐτὸς ἀσπάζεται τὴν γενικότητα, καὶ διὰ τοῦτο ἤθελησε διὰ τῆς τροπολογίας του νὰ ἐπεκτείνῃ τὸ εὐεργέτημα τῆς προθεσμίας εἰς ὅλους τοὺς ὀφειλέτας ἀπὸ ἐνοικιάσεις ἢ πιστώσεις· ἀλλ' ὅμως ἐπιμένει νὰ παραδεχθῇ καὶ ὁ τόκος τῶν 5 τοῖς 0/0, διότι οὕτω θέλει ἀποτελεσθῇ νόμος δίκαιος, καὶ ὄχι ἐπιζήμιος εἰς τὸ δημόσιον, καὶ ὅμοιος μὲ τὴν τολμηρὰν ἐκείνην πρότασιν τοῦ Προυδῶνος, δι' ἧς ἐζήτει νὰ ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τοὺς πολίτας τὸ τρίτον τῆς περιουσίας των καὶ τὴν ὁποίαν εὐλόγως ἡ Γαλλικὴ συνέλευσις ἀπέκρουσε μετ' ἀγανακτήσεως.

Μετὰ τοῦτον ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν παρετήρησεν ὅτι, ὡς καὶ χθές, οὕτω καὶ σήμερον λέγει ὅτι δὲν ἔχει καμμίαν δυσκολίαν εἰς τὸ παραδεχθῇ τὴν ἐπὶ τοῦ πρώτου ἄρθρου τροπολογίαν· παρατηρεῖ ὅμως καὶ αὖθις ὅτι ὁ ἀρχικὸς σκοπὸς τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου εἶναι νὰ προβλέψῃ περὶ τῶν ἀπὸ ἐνοικιάσεις προσόδων προερχομένων χρεῶν, καὶ διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ὁ σκοπὸς αὐτὸς νομίζει, ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνωσι τοιαῦται ἐπεκτάσεις, καὶ νὰ συναρθῶσιν ἀντίθετα ἀντικείμενα, ἐξ ὧν δύναται νὰ ματαιωθῇ· διότι εἶναι ἀδύνατον νὰ συμβιβασθῶσι μὲ τὸ ἐντικείμενον τοῦ νομοσχεδίου αἱ πιστώσεις, εἴτε προικοκτησίαι καὶ πολυετεῖς ἐνοικιάσεις, τὰς ὁποίας προτείνουσιν αἱ τροπολογίαι, ἐπειδὴ αὗται εἶναι ἄλλης φύσεως ἀντικείμενα, καὶ ἀπαιτοῦσι διατάξεις ἄλλας, μὴ συνταυτιζομένας μὲ τὰς τοῦ νομοσχεδίου, περὶ οὗ πρόκειται. Περὶ τῶν ἐνοικιάσεων τῶν ἐλαιοδένδρων ἡ Κυβέρνησις σκέπτεται νὰ εἰσαγάγῃ νομοσχέδιον, διὰ τοῦ ὁποίου θέλει ληφθῇ ἐπιεικὴς διὰ τοὺς ἐνοικιαστὰς μέτρον, χωρὶς νὰ ἐλαφθῇ οὔτε τὸ δημόσιον οὔτε αὐτοί· κατὰ τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ δι' ὅσους ἐκ τῶν πολυετῶς ἐνοικιασάντων συγκατατίθενται θέλει διαλυθῇ ἡ ἐνοικίασις, τὰ δὲ μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὀφειλόμενα θέλουσι πληρωθῇ εἰς δέκα ἐνιαυσίους δόσεις, τοὺς δὲ μὴ θέλοντας τὴν διάλυσιν δὲν θέλει παραβιάσει τὸ δημόσιον, διότι δὲν δύναται αὐτὸ ἐκ μονομερείας νὰ διαρρήξῃ τὸ συνάλλαγμα τῆς ἐνοικιάσεως, ἐκτὸς μόνον ἂν οἱ ἐνοικιασταὶ δὲν ἐκπληρώσι τὰς ὑποχρεώσεις των. Τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ ὑπάρχει ἕτοιμον εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλὰ θέλει ὑποστῇ μεταρρυθμίσεις

τινὰς· ἀναγινώσκει δ' ἤδη ἄρθρα τινὰ αὐτοῦ, ἵνα ἴδῃ ἡ βουλὴ πῶς πρέπει νὰ γείνῃ τὸ τοιοῦτον νομοσχέδιον. Ἀναγνοὺς δὲ διαπάξεις τινὰς ἐπέφερεν, ὅτι δὲν εἶναι καταλληλον νὰ συμπεριληφθῇ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο εἰς τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον. Ἐπίσης καὶ περὶ προικοκτησίας παρατηρεῖ, ὅτι θέλει εἰσαχθῇ νόμος, χορηγῶν πολλὰς ὠφελείας εἰς τοὺς προικοδοτηθέντας, ὥστε πρέπει τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον νὰ ψηφισθῇ σύμφωνα μὲ τὸν σκοπόν, δι' ὃν ἐγένετο, καὶ νὰ μὴ συμπεριληφθῶσιν ἐν αὐτῷ οἱ ἀπὸ πολυετεῖς ἐνοικιάσεις καὶ προικοκτησίας καθυστεροῦντες, διότι ἄλλως θέλουσι ζερηθῇ τῶν πλεονεκτημάτων τοῦ μέλλοντος νόμου· ἄλλως τε παρατηρεῖ, ὅτι οἱ νόμοι, διὰ νὰ ἦναι καταλληλοι καὶ σκόπιμοι, δὲν πρέπει νὰ ψηφίζωνται ὁρμητικῶς, ἀλλὰ μετὰ σκέψεως καὶ ὑπομονῆς. Ἴσως νομίζουσί τινες, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν θέλει εἰσαγάγει τὸν περὶ προικοδοτήσεως καὶ πολυετοῦς ἐνοικιάσεως Νόμον· ἀλλ' ἡ ἰδέα αὐτὴ εἶναι σφαλερὰ, διότι ἂν ἡ Κυβέρνησις εἶχε τοιοῦτον σκοπὸν, καὶ δὲν ἀναγνωρίζεν ὅτι πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοια καὶ περὶ τῶν ἀντικειμένων τούτων, δύνανται νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὸ προκείμενον νομοσχέδιον τὰ ἀπὸ προικοκτησίας ἢ πολυετοῦς ἐνοικιάσεως χρέη, νὰ μὴ εἰσαγαγῇ αὐτὸν εἰς τὴν γερουσίαν, ἢ νὰ μὴ τὸν ἐπικυρώσῃ καὶ ἐκτελέσῃ. Διὰ ταῦτα προτείνει τὴν παραδοχὴν τοῦ 1 ἄρθρ. τοῦ νομοσχεδίου, ἀντικαθιζαμένων μόνον τῶν λέξεων « μέχρι τέλους τοῦ 1843, ἐξαιρουμένων τῶν ἤδη ὑπαρχόντων εἰς πολυετῆ ἐνοικίασιν » διὰ τῶν λέξεων « τῶν ὁποίων ἔληξεν ἡ ἐνοικίασις ἐντὸς τοῦ ἔτους 1844. »

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι εἶναι περιττὸς πλέον πᾶς περαιτέρω λόγος, διότι καὶ ὁ ὑπουργὸς συνεφώνησεν ὅτι δὲν δυσκολεύεται εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς τροπολογίας τοῦ ἄρθρου, παρέστησε δὲ μόνον δυσκολίας τινὰς ὡς πρὸς τὴν γενίκευσιν τοῦ μέτρου τῆς προθεσμίας, καὶ ἐξήγησε καὶ τὴν ἰδέαν του ὅτι γενικευόμενον τὸ νομοσχέδιον ἴσως δὲν θέλει ὁλοθῇ εἰς ἐνέργειαν· ἀλλὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἐπιρέασῃ τὴν βουλὴν, ἥτις ὀφείλει νὰ κάμῃ τὸ χρέος της καὶ νὰ ἀφήσῃ ἓν μνημεῖον ἀμεροληψίας καὶ γενικότητος.

Μετὰ ταῦτα ὁ βουλευτὴς Κέας σύμφωνα μὲ τὰ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ ἐκτεθέντα ἀφήρεσεν ἀπὸ τὴν τροπολογίαν του τὴν λέξιν « πιστώσεις. »

Φωτισθείσης τέλος τῆς βουλῆς, ὁ πρόεδρος παρετήρησεν ὅτι τρία εἶσὶ τὰ θέματα ἐφ' ὧν πρόκειται νὰ ἐρωτηθῇ ἡ βουλή· ἡ τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ Κέας, ἡ τοῦ βουλευτοῦ Μαντινείας ἐν ᾗ συνεχωνεύθησαν καὶ αἱ γλῶσσαι προταθεῖσαι, καὶ τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου ὅπως ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐρωτηθεῖσα δ' ἡ βουλὴ ἐπὶ τῆς πρώτης τροπολογίας, ὡς ἀπωτέρας, ἀπέρριψεν αὐτὴν δι' ἀναστάσεως.

Κατόπιν δ' ἐρωτήθη περὶ τῆς παραδοχῆς τῆς τροπολογίας τοῦ βουλευτοῦ Μαντινείας· συμβουλίας δ' ὑπαρχούσης περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς δι' ἀναστάσεως ψηφοφορίας, ἐγένετο ἐπ' αὐτῆς κατ' αἴτησιν πλειόνων τῶν δέκα βουλευτῶν ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Ζέου καὶ Ἀλεξανδροπούλου, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἐκθεῖσαν τροπολογίαν διὰ ψήφων 42 πρὸς 25 ἀρνησιψηφισάντων τριῶν· ἔχει δὲ ἡ τροπολογία, λαβοῦσα τὴν θέσιν τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου, οὕτως·

« Ἄρθρ. 1. Πᾶς τοὺς πρὸς τὸ δημόσιον ταμεῖον ὀφειλέτας ἀπὸ ἐνοικιάσεις δημοσίων ἢ ἐκκλησιαστικῶν φόρων, ἢ δημοσίων ἢ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων μέχρι τέλους τοῦ 1844, καὶ εἰς τοὺς ἀπὸ πολυετεῖς ἐνοικιάσεις, προικοκτησίας (μὴ συμπεριλαμβανομένου τοῦ ἐγγείου φόρου) καὶ δεκατείς ἢ εἰσοδήποτε πιστώσεις μέχρι τέλους τοῦ 1848, χορηγεῖται πρόθεσμία δωδεκαετὴς, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, διὰ τὴν ἄνευ τόκου εἰς δώδεκα ἴσας δόσεις πληρωμὴν τοῦ ἐκ τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν προσηκόντος χρέους των, ἐὰν συμμορφωθῶσιν ἐμπροθέσμως μὲ τὰς κατωτέρω διατάξεις.

Αἱ ὑπολειπόμεναι δόσεις τῶν ἐπὶ προικοδοτήσει καὶ δεκαετεῖ πιστώσει ἐκποιήσεων θέλουν πληρωθῇ ἀτόκως, ἀλλὰ κατὰ τὰς τεταγμένας αὐτῶν προθεσμίας. »

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν.

Ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἐπὶ τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ περὶ κεθ στερούντων νομοσχεδίου τροπολογίαν τοῦ βουλευτοῦ Μαντινείας, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	Ν.	Πάνος Μοναστηριώτης	Ο.
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ν.	Σταῦρος Γρίβας	Ο.
Γ. Ἀγγελατείδης	Ο.	Ἰω. Πετμεζᾶς	Ο.
Δ. Δεληγεώργης		Μ. Καΐρης	Ο.
Π. Τσιμπουράκης		Δημ. Κονδύλης	

Ἀντ. Καμπάνης	Ο.	Π. Δεληγιάννης	Ν.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.	Δ. Ν. Μπούκουρας	
Νικόλαος Ἰατρὸς		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Ἀναγ. Μακρυπόκαμισος	Ν.	Ζαφείρ. Δεπάστας	Ο.
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Ἐμ. Ἀντίπας	ἀρν. ψῆφον
Κωστῆς Βρυζάκης	Ο.	Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ο.	Εὐσταθ. Οἰκονομόπουλος	
Κ. Τζαβέλας		Γ. Πανοπριρτόπουλος	
Σ. Στράτος		Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	Ν.
Π. Ῥάγκος		Ἰωάν. Ζαφειρόπουλος	
Α. Π. Νάκος	Ν.	Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	Ο.
Ἀντ. Γεωργαντᾶς	Ο.	Ν. Κορριωτάκης	Ν.
Πέτρος Τσανετάκης	Ν.	Ἐμ. Μιλετόπουλος	Ν.
Γ. Κονδύλης	Ν.	Παρασκ. Ματάλας	Ν.
Κ. Φασίτσας		Ἠλίας Γιατράκος	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.	Λουκᾶς Στέφανος	Ν.
Γ. Ἰω. Βατίστας		Ἐὐρ. Σπυρίδωνος	Ν.
Ἄγ. Γουζούασης	Ν.	Ῥήγας Παλαμίδης	
Γ. Κ. Βελῆς	Ο.	Θ. Μ. Πετρινός	Ν.
Ἰω. Α. Χατσόπουλος		Κ. Μανέτας	Ν.
Γ. Ἰω. Γιαλδάσης		Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος	Ν.
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.	Μ. Χατσῆ Μελέτη	Ο.
Μιχαὴλ Σισίνης	Ν.	Ν. Τσαλακιώστας	Ο.
Γρηγ. Χατσηγιάννος	Ν.	Ἀ. Σακελλαριάδης	Ν.
Γεώρ. Μῆτσος		Ν. Μπούτουνας	Ν.
Ἰω. Κλίμακας	Ν.	Π. Παπατσώνης	Ν.
Ἀναγ. Δημητρίου		Ἰω. Παππατσώνης	
Πέτρος Α. Ζάνος	ἀρν. ψῆφον	Π. Δαρειώτης	
Μ. Ν. Βελέττας	Ο.	Σπυρίδων Βελέττας	Ο.
Χρ. Ν. Δεμάθας		Στρατῆς Δεληγιαννάκης	Ο.
Ἠλίας Παπαδάτος		Σπ. Α. Βερόπουλος	
Γεώρ. Πετμεζᾶς	Ν.	Παῦλος Λεντούδης	Ν.
Ν. Ἀνδρικόπουλος	Ν.	Χρύσ. Σουμαρίπας	
Βασίλειος Πετμεζᾶς		Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ο.
Ἰω. Ζάχος		Κωνστ. Βεῖκος	Ν.
Γρηγ. Ν. Κοτσιωτάκης	Ν.	Μ. Ἰατρός	
Ἀθ. Δανηλόπουλος	Ν.	Δ. Βιρβίλης	
Σταμ. Νικολαΐδης		Γ. Μπάνης	
Βελισάρ. Νικολαΐδης	Ο.	Π. Μαυρομιχάλης	Ο.
Κ. Θ. Καλοκοτσώνης	ἀρ. ψῆφον	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης		Κάρολος Νάζος	
Ν. Μαυρούλας		Εὐστ. Μ. Παρίσσης	
Γεώρ. Π. Ζαρειφόπουλος		Ἀντώνιος Ἀρμάος	
Κανελλόπουλος		Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	
Κ. Δ. Σχινᾶς		Ἰω. Τομαρᾶς	
Ἰω. Γκοῦρας		Ἀν. Παππατσώρης	
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	Ν.	Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.
Σπ. Λογοθετόπουλος	Ν.	Π. Παπαδημητρίου	Ο.
Π. Παπαδιαμαντόπουλος		Γ. Σ. Κριεζῆς	Ν.
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος		Ἀνδ. Γ. Κουντουριώτης	
Χρ. Τσίνος		Δ. Α. Κουντουριώτης	
Δημ. Καυμανιώτης		Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Ο.
Θ. Ι. Μεξῆς	Ο.	Δ. Χατσίσκος	Ν.
Ἐμ. Δ. Ὀρλὸφ	Ο.	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Γ. Μπάστας	Ν.	Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Κ. Δαρειώτης	Ν.	Π. Ῥιζόπουλος	Ν.
Στ. Ἀντωνιάδης		Ἰωάν. Τασσαίος	
Κ. Ἀντωνιάδης		Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Ἰω. Περιδὴς		Ἰω. Οἰκονόμου	
Ἀνδρ. Μάμουκας	Ο.		

Τὸν ἀναγνώσαντα γραμματέα τῆς βουλῆς ἀνεπλήρωσεν εἷς τῶν βουλευτῶν ὁ νεώτερος.

Ἀναγνωσθέντος ἀκολούθως τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου, παρετηρήθη ἐπ' αὐτοῦ, ὅτι πρὸ τῆς λέξεως « κεφάλαιον » πρέπει νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις « μήπω πληρωθὲν » ἵνα μὴ ἐννοηθῇ ὅτι συμπεριλαμβάνεται καὶ τὸ πληρωθὲν ἤδη, καὶ ἀπαιτηθῶσιν οἱ δι' αὐτὸ δοθέντες τόκοι ν' ἀφαιρεθῇ δὲ καὶ τὸ μετὰ τὴν λέξιν « κεφάλαιον » ἐπίλοιπον μέρος τοῦ ἄρθρου καθότι περὶ τῶν τόκων ὥρισεν ἤδη τὸ ἄρθρον 1.

Ἐπὶ τούτοις ἡ βουλὴ παρελέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 2, ἔχον, ὡς ἐτροπολογήθη, οὕτως.

« Ἄρθρ. 2. Ὡς χρέος ἑκάστου τῶν εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρ. ὀφειλετῶν θεωρεῖται τὸ μήπω πληρωθὲν κεφάλαιον. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρ. 3, ἀναγνωσθέντος, παρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι ὁ τελευταῖος αὐτοῦ παράγραφος δέσμευει τὰς χεῖρας τῆς Κυβερνήσεως, μὴ δυναμένης νὰ σκέψῃ οὐδὲν καθ' ἑαυτὸ διὰ τοῦτο προτείνει τὴν ἀντικατάστασιν αὐτοῦ διὰ τοῦ ἑξῆς χωριστοῦ παραγράφου.

« Οὐδεὶς τῶν ὀφειλετῶν ἀπαλλάττεται τῆς καταβολῆς πρὶν

συμμορφωθῇ μὲ τὰς ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ διατάξεις, καὶ δώσῃ τὰς χρεωστικὰς ὁμολογίας.»

Ἀπάντησεν ἄλλος ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ προκειμένου ἄρθρου προβλεπόμενον μέτρον τῆς τετραμήνου προθεσμίας ἐλπίζει χάριν αὐτῆς τῆς ὑπηρεσίας· διότι, διὰ νὰ γίνωσι τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου τούτου ἀπαιτούμενα, διὰ ν' ἀλλάξωσιν οἱ ταμίαι τὰς χρεωστικὰς ὁμολογίας, καὶ ἐν γένει συμμορφωθῶσι μὲ ὅσα ὁ νόμος παρακατιὸν διατάττει, ἀπαιτεῖται καιρός· καὶ δὲν εἶναι δίκαιον ἐπομένως νὰ τιμωρηθῶσι διὰ τοῦτο οἱ ὀφειλέται.

Προσέθηκε δὲ καὶ ἄλλος, ὅτι ὁ σκοπὸς ὁ ὑπαγορεύσας τὴν τετράμηνον προθεσμίαν εἶναι ὁ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθείς· ἐπειδὴ ὅτε κατὰ τὸ 1837 ἡ Κυβέρνησις ἔλαβε διὰ Διατάγματος τὸ μέτρον τοῦ νὰ χορηγήσῃ προθεσμίαν εἰς τοὺς ὀφειλέτας, πολλοὶ τότε ἐπαρουσίασαν αἰτήσεις τοῦ νὰ συμμορφωθῶσι μὲ τὸ Διάταγμα ἐκεῖνο, καὶ παρετηρήθη ὅτι διὰ νὰ γείνῃ ἡ ἐκκαθάρισις τῶν χρεῶν, διὰ νὰ παρουσιασθῶσιν οἱ ἀναγκαῖοι ἔγγυηταί, νὰ γίνωσιν αἱ κτηματοστασιώσεις, εἰς τὰς ὁποίας ἐν τούτοις οἱ ταμίαι μὴ πειθόμενοι ἔζητουν πληροφορίας ἀπὸ τοὺς Δημάρχους, διὰ ὅλα ταῦτα παρήρχετο ἀρκετὸς καιρός· ὅθεν ἐπειδὴ ἡ δυσκολία δὲν προήρχετο ἀπὸ τοὺς ὀφειλέτας, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐνεργηθῇ καταδίωξις· ἴσως ὁ τελευταῖος παράγραφος τοῦ ἄρθρου 3 εἶναι περιττὸς κατὰ συνέπειαν τοῦ ἄρθρου 1 καὶ τοῦ προηγουμένου μέρους τοῦ ἄρθρου 3 εἴτε μείνῃ ὅμως εἴτε ἀφαιρεθῇ, ἐννοεῖται πάντοτε ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐνεργῆται καταδίωξις, διότι τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι ἐναντίον τοῦ δικαίου ἀφοῦ δίδεται προθεσμία πρὸς πληρωμὴν τῶν χρεῶν· ἀλλὰ καὶ ἂν ἀφεθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ ἐλευθερία τῆς καταδιώξεως, θέλει εἶσθαι ἄδικον νὰ ῥιφθῇ σάμπον εἰς τὰς φυλακὰς εἷς ὀφειλέτης, ἐνῷ μετ' ὀλίγον θέλει ἐφαρμοσθῇ τὸ μέτρον τῆς προθεσμίας· ἄλλως τε θέλει ὑπομείνει οὗτος πᾶν ἄλλο μᾶλλον ἢ νὰ πληρώσῃ, συλλογιζόμενος ὅτι μετ' οὐ πολὺ θέλει εἶσθαι ἐλεύθερος, ἀφοῦ συμμορφωθῇ μὲ τὰς διατάξεις τοῦ προκειμένου νόμου. Ἐκτὸς δὲ τούτων παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἐκ τοῦ τελευταίου παραγράφου τοῦ προκειμένου ἄρθρου θέσπισις τῆς Κυβερνήσεως δὲν εἶναι ἐπιζήμιος, καθότι τὰ εἰσπραττόμενα κατ' ἔτος διὰ τῶν καταδιώξεων χρέη εἶναι ἀσήμαντα, καὶ δὲν πρέπει νὰ νομίζωσί τινες ὅτι εἶναι μεταλλεῖον πλούτου, τὸ ὁποῖον πρόκειται ν' ἀνακαλύψωσιν.

Ἀπάντησεν ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν, ὅτι τὸ ποσὸν τῶν εἰσπραττομένων δὲν εἶναι ἀσήμαντον, ὡς ὁ προαγορεύσας εἶπεν, ἀλλ' ἀπεναντίας εἶναι μέγα, καὶ μάλιστα ἤθη εἰς τὴν ἐποχὴν

τῶν σταφιδῶν, γεννημάτων καὶ λοιπῶν προϊόντων, τὰ ὁποῖα καταστρεφόμενα θέλουν καταλογισθῆ εἰς τὸ ἀρχικὸν χρέος τῶν ὀφειλετῶν· ἂν ὅμως παραδιχθῇ ὁ τελευταῖος παράγραφος τοῦ ἄρθρου, τὸ ποσὸν αὐτὸ θέλει ἀπολέσει τὸ δημόσιον. Ἄλλως τε οἱ ὀφειλέται μὴ συμμορφούμενοι μὲ τὸ μέτρον τῆς προθεσμίας, θέλουσιν ἐν τούτοις λάβει καιρὸν νὰ διαθέσωσι τὰ εἰσοδήματά των. Διὰ ταῦτα ἐπιμένει εἰς τὴν ἐξάλειψιν καὶ ἀντικατάστασιν τοῦ παραγράφου διὰ τοῦ παρ' αὐτοῦ προταθέντος.

Ἀντιπαρετήρησεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας, ὅτι ἐνόησεν ἤδη τὸν σκοπόν, διὰ ὃν ἐπιμένει ὁ Κ. ὑπουργὸς εἰς τὴν ἐξάλειψιν τοῦ ῥηθέντος παραγράφου· ἐπιθυμεῖ τουτέστιν, ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς δίδομεν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου προθεσμίαν εἰς τοὺς ὀφειλέτας ἵνα πληρώσωσι τὰ χρέη των, ἀφ' ἑτέρου νὰ τὰ λάβωμεν ἀπὸ τοὺς ὦμους διὰ τῆς καταδιώξεως· καὶ τώρα διὰ τοῦ μέτρου τούτου, ἐπειδὴ οἱ πλείστοι τῶν ὀφειλετῶν εἶναι ἄπειροι, μέχρις οὗ ἐνεργήσωσι τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 3 ἀπαιτούμενα κατασχέτονται ἐν τούτοις τὰ εἰσοδήματά των καὶ καταλογίζονται εἰς τὰ χρέη των. Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἀσυμβίβαστον μὲ τὴν προθεσμίαν καὶ τὸν ἄνω τόκον πληρωμῆς, τὴν ὁποίαν παρεδέχθημεν· μόνον δὲ ὡς πρὸς τὰς προικοκτησίας καὶ τὰς τῶν ἐλαιοδένδρων ἐνοικιάσεις ἐνδέχεται νὰ ἦναι δίκαιον νὰ κατασχῇ ἡ Κυβέρνησις τὰ τοῦ ὀφειλέτου εἰσοδήματα, διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ ἐκ αὐτῶν μίαν ἐπομένην τοῦ 1848 δόσιν, διότι ὡς πρὸς ταύτας ἡ προθεσμία ἐχορηγήθη διὰ μόνας τὰς μέχρι τέλους τοῦ ἔτους τούτου χρεωμένας δόσεις· ὅπως λοιπὸν καὶ ἂν θεωρηθῇ, δὲν δύναται νὰ γείνῃ παραδεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ νὰ ἐνεργῆται καταδίωξις κατὰ τὸ διάστημα τῆς προθεσμίας τῶν 4 μηνῶν, τοῦτο δὲ θέλει ἐννοεῖσθαι καὶ ἐὰν ἐξαλειφθῇ ὁ παράγραφος. Ὁ δὲ λόγος ὅτι ἐνδέχεται τινες ὀφειλέται νὰ μὴν θελήσωσι νὰ μετάσχωσι τῆς προθεσμίας, καὶ ἐν τούτοις νὰ πληθῶσι τὰ εἰσοδήματα, δὲν εἶναι ἰσχυρός, διότι τὸ δημόσιον δύναται νὰ ἐξασφαλισθῇ ἄλλως ἐπὶ τῶν εἰσοδημάτων αὐτῶν, χωρὶς νὰ ἐνεργήσῃ καταδίωξιν, ἥτις ἀντίκειται εἰς τὸν νόμον.

Ἀντέλεξεν ἄλλος, ὅτι ἀφοῦ ἐδώσαμεν πολλὰς εὐκολίας εἰς τοὺς ὀφειλέτας, δὲν πρέπει νὰ δυσκολεύωμεν νὰ δώσωμεν τοιαύτας καὶ εἰς τὸ δημόσιον. Βεβαίως, ὅταν μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ νόμου κάμῃ ὁ ὀφειλέτης τὴν δήλωσιν του ὅτι θέλει νὰ συμμορφωθῇ μὲ αὐτὸν, δὲν δύναται νὰ ἐνεργηθῇ κατ' αὐτοῦ κατα-δίκη· ἀλλ' ἐν τούτοις ὁ τελευταῖος παράγραφος τοῦ ἄρθρου 3 ὀσμεύει τὴν κυβέρνησιν, διότι πιθανὸν ὀφειλέτης τις νὰ κάμῃ

τὴν δήλωσίν του τὰς τελευταίας ἡμέρας τῶν 4 μηνῶν, μέχρις οὗ δ' ἐνεργηθῶσι τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου ἀπαιτούμενα παρέρχεται καιρὸς καὶ ἐν τούτοις αὐτὸς μένει ἀκαταδίωκτος. Καθόσον ὅμως ἀφορᾷ τὸ ὅτι ἡ κυβέρνησις ἐμποδίζεται ὑπὸ τοῦ ῥηθέντος παραγράφου ἀπὸ τοῦ νὰ λάβῃ ἐξασφαλιστικὰ μέτρα ἐπὶ τῶν εἰσοδημάτων τοῦ ὀφειλέτου, τοῦτο δὲν ἀληθεύει, διότι καὶ μετὰ τὴν χορήγησιν τῆς διωδεκαετοῦς προθεσμίας οὐχ ἧττον τὰ χρέη τοῦ ὀφειλέτου διατηροῦνται, καὶ δύναται ἡ κυβέρνησις νὰ ἐξασφαλισθῇ ἐπὶ τῶν εἰσοδημάτων του ὡς πρὸς τὴν πληρωμὴν τῆς ἐνιαυσίου δόσεως.

Μετὰ ταῦτα, παρελθούσης τῆς ὥρας, ὁ πρόεδρος, ἀνήγγειλεν ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπαύριον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ προκειμένου περὶ καθυστερούντων νομοσχεδίου, καὶ διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Ὁ ἀναπληρώσας τὸν ἀπόντα γραμματέα νεώτερος βουλευτὴς

Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΞΒ'.

Τῆς 21 Αὐγούστου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν πρώτην Αὐγούστου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῶν δύω τελευταίων συνεδριάσεων καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τοῦ γραμματεύοντος νεωτέρου βουλευτοῦ.

Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τινὸς διατί ἀργοπορεῖ μέχρι τοῦδε ἡ ἐπὶ τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου ἐπιτροπὴ νὰ καθυποβάλῃ τὴν ἔκθεσίν της, παρετήρησε καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἀποβλέπον τὴν τακτοποίησιν τῆς ὑπηρεσίας καὶ πρὸ πάντων τὴν διευκόλυνσιν τῆς ἐξελέγξεως τοῦ ἀπολογισμοῦ συνίστησιν ὡς κατεπείγον εἰς τὴν βουλήν. Ἤκουσεν ὅμως παρά τινων ὅτι τὸ νομοσχέδιον ὑπεβλήθη διὰ νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν πρόσωπά τινα· χρεωστεῖ λοιπὸν νὰ παρατηρήσῃ ὅτι ὁ ὑπουργὸς οὐδένα ἄλλον σκοπὸν

ἔχει, εἰμὴ τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐλεγκτικῆς ἐργασίας, καθότι αὐτὴ μὲν σκοπεύει νὰ διορίσῃ ἐλεγκτὰς ἢ λογιστὰς αὐτηνωμόνως, ἀλλὰ κατὰ πρότασιν τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου ἐξετάζοντας τοὺς δυναμένους νὰ λάβωσι ταιαύτην θέσιν καὶ προτείνοντος τρεῖς ὑποψηφίους. Ὥστε ἂν ἡ βουλὴ κήδεται τῶν συμφερόντων τῆς ὑπηρεσίας πρέπει νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχεδίου.

Ἐπὶ τούτοις ὁ πρόεδρος προσεκάλεσε τοὺς εἰσηγητὰς νὰ συνέλθωσιν αὐθημερόν, ὥστε εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν ν' ἀναγνωσθῇ ἡ ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ μνησθέντος νομοσχεδίου.

Ἐκ τῶν περὶ ἐξελέγξεως τῶν ἀπολογισμῶν λαβών τις ἀφορμὴν ἠρώτησε, διατί ἡ ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐπιτροπὴ δὲν ἐπελήφθη τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς καὶ δὲν καθυπέβαλέ τι εἰς τὴν βουλήν; Ἀπήντησε δ' ὁ πρόεδρος ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ εὗρεν εἰς τὰς ἐργασίας αὐτῆς δυσκολίαν ἀνυπέρβλητον, καθότι ὁ καθυποβληθεὶς ἀπολογισμὸς εἶναι τοῦ ἔτους **1844**, ὅτε προϋπολογισμὸς δὲν ὑπῆρχεν, ἐζήτησε λοιπὸν τὰ ἀναγκαῖα ἔγγραφα παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν πρὸς ἐνέργειαν τῆς ἐξελέγξεως, ἀλλὰ ταῦτα εἰσέτι δὲν καθυπεβλήθησαν.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι ὑπάρχουσιν αἱ μνιαῖαι καταστάσεις καὶ ταύτας πρέπει νὰ ζητήσῃ ἡ ἐπιτροπή, ὁ δὲ πρόεδρος εἶπεν ὅτι θέλει φροντίσει νὰ ζητήσῃ καὶ ταύτας παρὰ τοῦ ὑπουργείου.

Μετὰ ταῦτα παρελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς βουλῆς εἰσηγητὴς ἀνέγνω τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν ἀπὸ **28** Ἰουλίου **1847** μέχρι τῆς **28** Ἰουλίου **1848**, ἔχουσαν οὕτω·

Ἡ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς Ἐπιτροπή.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Συνελθοῦσα ἔν τινι τοῦ καταστήματος δωματίῳ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ διεξῆλθε μετὰ προσοχῆς ἅπαντα τὰ ἀφορῶντα τὸν ἀπολογισμὸν τῆς διαχειρίσεως τοῦ Κυρίου **Δ.** Ὀρεινοῦ, ταμίου τῆς Βουλῆς, ἐγγραφα, ἀπὸ **28** Ἰουλ. **1847** μέχρι **28** Ἰουλίου **1848**. Εὑροῦσα δὲ αὐτὸν βασιζόμενον εἰς τὸν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθέντα προϋπολογισμὸν διὰ τὴν χρονικὴν ταύτην διάρκειαν, συνέταξε τὸν ἐγκλειόμενον λεπτομερῆ πίνακα ἀπολογισμοῦ, καὶ ὑποβάλλει αὐτὸν εἰς τὴν ἔγκρισιν καὶ ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς.

Ἐκ τοῦ ἀπολογισμοῦ τούτου καταφαίνεται, Κύριοι, ὅτι ὄχι μόνον οὐδεμία τῶν προϋπολογισθέντων ὑπέρβασις ἐγένετο, ἀλλὰ μάλιστα καὶ ἱκανόν, χάρις εἰς τὴν μετὰ φειδοῦς καὶ ἀκριβείας γενομένην διαχείρησιν τοῦ Κυρίου προέδρου καὶ τοῦ ταμίου τῆς Βουλῆς, ἐναπέμεινε περίσσευμα.

Ἐν τούτοις τὰ ὑπὸ τῆς Βουλῆς προϋπολογισθέντα ἀναβαίνουσιν εἰς δρ. 378,100· 80/00, τὰ δὲ ἀπέναντι αὐτῶν δαπανηθέντα εἰς δραχ. 299,756· 96/00· ὥστε πραγματικὸν περίσσευμα τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπάρχει ἐκ δραχ. 78,343· 84/00.

Ἀπέναντι τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐλήφθησαν παρὰ τοῦ κεντρικοῦ ταμείου δραχ. 307,963 32/00. Ἐξ αὐτῶν ἐδαπανήθησαν, ὡς πατηρεῖτε ἐν τῷ πίνακι, δραχμαὶ 299,756· 96/00, καθὼς καὶ δραχ. 204· 48/00, προκύπτουσαι ἀπὸ διάφορα ἔξοδα καθυστεροῦντα κατὰ τὴν παρελθοῦσαν περίοδον, τὰ ὁποῖα, καταστάντα ἤδη ἀπαιτητά, δὲν ἦτο δυνατὸν, καί τοι μὴ ὑπάρχοντος εἰδικοῦ περὶ αὐτῶν κεφαλαίου ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, νὰ μένωσιν ἐπὶ πλέον ἀνεξόφλητα· ὥςε, ἐκπιπτομένων οὕτω τῶν ἄχρι τοῦδε γενομένων πληρωμῶν, καταλείπεται εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Βουλῆς περίσσευμα ἐκ δραχ. 8,002· 88/00, τὸ ὁποῖον ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς τοῦ παρόντος μηνὸς Αὐγούστου, ἀποφαινομένη συνάμα, ὥστε καὶ τὰ λογιστικὰ ἔγγραφα, ἐν πλήρει τάξει καὶ ἀκριβείᾳ ὑπάρχοντα, νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὸν ἐν τῷ ἀρχείῳ τῆς Βουλῆς οἰκεῖον τόπον.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1843 μέχρι τῆς λήξεως τῆς Συνόδου γεννησομένας πληρωμάς, ἡ ἐπιτροπὴ θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ συνταχθῇ καὶ καθυποβληθῇ εἰς τὴν προσεχῆ Σύνοδον ἐν παραρτήματι ἀπολογισμὸς, καθόσον ἐν τῇ παρούσῃ δὲν ἠδύνατο νὰ γίνῃ τοῦτο, οὔσης ἀγνώστου τῆς λήξεως τῆς παρούσης Συνόδου, ἐξ οὗ καθίσταται ἀνέφικτος πᾶσα προεπεξεργασία τῶν δαπανηθησομένων, ὅπως ἀπαιτοῦσιν οἱ λογιστικοὶ τύποι τοῦ κανονισμοῦ τῆν Βουλῆς.

Ἀπολογισμὸς τῆς διαχειρήσεως τοῦ Κ. Δ. Ὀρεινοῦ ταμίου τῆ
τῆς ἀ. Βουλευτικῆ

Προϋπολογισθέντα ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ληφθέντα ἀπὸ τὸ κεντρικὸν ταμεῖον ἀπέναντι τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Κεφάλαιον	Ἄρθρον	Διασάφησις κονδυλίων	Ποσά Κατ' ἄρθρον Δραχ.	Λ.	Κατὰ κεφάλαιον Δραχ.	Λ.	Ληφθέντα ἀπὸ τὸ κεντρικὸν ταμεῖον Δραχ.	Λ.
Α.	1	Βουλευτικαὶ ἀποζημιώσεις. . .	334460	80			307963	33
»	2	Μισθοὶ ὑπαλλήλων.	25960		360420	80		
Β.	1	Ὑλικ. ἤτοι χαρτὶ μελάνι πένες κλ.	1080					
»	2	Συνδρ. ἐσωτ. καὶ ἐξωτ. ἐφημερίδ.	1400					
»	3	Εἰς βιβλιοδετικὰ. . . . 1500						
»		Καὶ εἰς τυπωτικὰ . . . 3000	4500					
»	4	Εἰς ἔλαιον τῶν φανῶν τοῦ καταστ.	500					
»	5	Εἰς θέρμασμα	400					
»	6	Εἰς ἀγορὰν βιβλίων κλπ. διὰ τὴν ἀρχειοθήκην τῆς βουλῆς . .	2000		9880			
Γ.	1	Εἰς ἐπισκευὰς	5700					
»	2	Εἰς ἐκτάκτους δαπάνας . . .	2100		7800			
					378100	80		

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 18 Αὐγούστου 1848.

...ουλῆς ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1847 μέχρι 28 Ἰουλίου 1848
...υνόδου τῆς β'. περιόδου.

...ντρικὸν ταμεῖον προϋπολογισμοῦ.

Δαπανηθέντα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Κεφάλαιον	Ἄρθρον	Ποσά Κατ' ἄρθρον Δραχ.	Λ.	Κατὰ κεφάλαιον Δραχ.	Λ.	Πλεονάσματα τῶν ληφθέντων χρημάτων Δραχ.	Λ.	Περισσεύματα τοῦ προϋπολογισμοῦ Δραχ.	Λ.	Παρατηρήσεις
	1	264043	42			8002	88	70445	38	
	2	25479	3	289524	44			480	98	
	1	1076	48					3	52	
	2	1115	50					284	50	
	4	1496	30					3003	70	Τὰ τυπωτικὰ ἔμειναν ἀπλήρωτα.
	5	497	28					2	72	
	6	400								
		4998	65	6584	21			4	35	
	1	1575	45					4124	55	
	2	2072	86	3648	31			27	44	
		204	48	299756	96	8002	88	78343	84	Καθυστεροῦντα.

Τὰ μέλη τῆς Λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς.

Δ. Σακελλαριάδης.
Γ. Κονδύλης.
Μ. Χ. Μελέτης.
Γ. Ῥιζόπουλος.
Ἀν. Καμπάνης.
Μ. Πρωτοπαπᾶς.

Ἀνηγγέλθη δ' ἀντικείμενον τῆς συζητήσεως ἡ ἐξακολούθησις τῆς τοῦ περὶ καθυστερούντων νομοσχεδίου συζητήσεως.

Λαβὼν δὲ τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἀνέφερεν ὅτι πρὶν ἡ προβῇ ἡ βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν κρίνει χρέος αὐτοῦ νὰ καθυποβάλῃ προηγουμένως παρατηρήσεις τινὰς ἀναγκαίας ἐπὶ τῶν χθὲς ψηφισθέντων· καθότι ὁ νομοθέτης δὲν πρέπει ποτὲ νὰ προβαίνῃ μὲ ὁρμὴν καὶ ταχύτητα εἰς τὰς διασκέψεις του, ἀλλὰ βαθὺν καὶ συνεσκεμμένως διὰ νὰ μὴ ὑποπέσῃ εἰς παρεκτροπάς. Εἰς τὸ συζητούμενον ὅμως νομοσχέδιον συνέβη τὸ ἐναντίον. Ἐπειδὴ καθυπεβλήθη τροπολογία ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου αὐτοῦ, ἥτις μὴ τυπωθεῖσα οὐδὲ διανεμηθεῖσα συνεζητήθη ἀμέσως καὶ ἐγένετο δεκτή. Ἀφοῦ ἔλαβεν αὐτῆς ἀντίγραφον καὶ παρετήρησεν αὐτὴν τὴν εὗρεν ἀλλόκοτον καὶ παράδοξον. Λέγων δὲ ταῦτα δὲν ἐννοεῖ ὅτι πρέπει ν' ἀνατραπῇ ἡ ἀπόφασις τῆς βουλῆς, οὔτε ὅτι ἀναλαβεῖ αὐτὸς τὸ νομοσχέδιον, ἀλλ' ἁπλῶς θέλει νὰ καταδείξῃ τὸ ἄτοπον τῆς τοιαύτης τροπολογίας, καὶ ἐπειδὴ δι' αὐτῆς ἤδη τὸ νομοσχέδιον ἐτροπολογήθη ἐπαισθητῶς καὶ ἔλαβεν ἄλλην μορφήν, δὲν πρέπει πλέον νὰ θεωρῆται ὡς ὑπουργικὸν νομοσχέδιον, ἀλλ' ἡ βουλὴ δύναται νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν αὐτοῦ. Ἐν τούτοις διὰ νὰ ἐννοηθῇ πόσον ἄτοπος εἶναι ἡ τροπολογία ἂς ὑποτεθῇ ὅτι τις ἔλαβεν εἰς προικοδότησιν γῆν διὰ δραχμὰς 1,000 Οὗτος ὑποχρεοῦται νὰ δίδῃ κατ' ἔτος δραχμὰς 60 διὰ τοκον καὶ χρεωλυτρον, ἐκ τῶν ὁποίων αἱ μὲν 50 εἶναι διὰ τόκον, αἱ δὲ 10 διὰ τὴν ἀπόσβεσιν τοῦ κεφαλαίου. Ἂν λοιπὸν οὗτος καθυστερῇ δέκα ἔτη, ὀφείλει δραχμὰς 600. Προσέτι δὲ διὰ τόκον ὑπερημερίας·

ά.	Δόσις	διὰ	9	ἔτη	πρὸς	4.80	δραχ. 43, 20
β'.	»	»	8	»	»	»	» 38, 40
γ'.	»	»	7	»	»	»	» 33, 60
δ'.	»	»	6	»	»	»	» 28, 80
ε'.	»	»	5	»	»	»	» 29,
ς'.	»	»	4	»	»	»	» 19, 20
ζ'.	»	»	3	»	»	»	» 14, 40
η'.	»	»	2	»	»	»	» 9, 60
θ'.	»	»	1	»	»	»	» 4, 80
							216.

Ὥστε ὀφείλει τὸ ὅλον δραχ. 816. Κατὰ τὴν παραδεχθεῖσαν ὅμως τροπολογίαν, ἐπειδὴ αὕτη χαρίζει τὸν τόκον ὁ ὀφειλέτης ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ ἀντὶ τῶν 60 δραχμῶν μόνον 10,

ἑπομένως εἰς 10 ἔτη δραχμὰς 100. Τὴν ἔννοιαν ταύτην τῆς τροπολογίας ὑποστηρίζει καὶ ἐνισχύει ἔτι μᾶλλον καὶ ὁ β'. παράγραφος, ὅστις ῥητῶς λέγει ὅτι θέλουσι πληρώσει ἀτόκως τὰς μελλούσας δόσεις κατὰ τὰς τεταγμένας προθεσμίας. Κατ' αὐτὰς λοιπὸν τόκος ὑπερημερίας δὲν ὑπάρχει, ἑπομένως τὸ « ἀτόκως » ἀναφέρεται εἰς τὸν τόκον τὸν μετὰ τοῦ χρεωλυσίου συνημμένον. Διὰ ταῦτα ἐπαναλέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἤλλαξε μορφήν, ἑπομένως χαρακτῆρα ὑπουργικὸν δὲν ἔχει.

Ἀπήντησεν ἕτερος ὅτι ὁ ὑπουργὸς ὑπολαμβάνων ὅτι ἡ τροπολογία ἀπαλλάττει τοὺς ὀφειλέτας καὶ ἀπὸ τοῦ τόκου τοῦ μετὰ τοῦ χρεωλυσίου συνημμένου ἐθεώρησε τὸ νομοσχέδιον ὡς ἀσύμφορον καταστάν· αὐτὸς ὅμως νομίζει ὅτι τοιαύτην ἔννοιαν δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἡ τροπολογία, ἀλλὰ καὶ ἂν εἶχεν, οὐδ' ἡ τοιαύτη ἰδέα ἦτο τόσον ἀλλόκοτος καὶ παράδοξος ὡς ἐνόμισεν ὁ ὑπουργός. Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον λοιπὸν παρατηρεῖ ὅτι ἀφοῦ τὸ ὀφειλόμενον κεφάλαιον διῃρέθη εἰς ἴσας δόσεις, ἐν αἷς κατελογίσθη καὶ ὁ τόκος τῶν ἐτῶν, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἔμελλε νὰ γείνῃ ἡ ἀπόσβεσις τοῦ χρέους, τὸ ποσὸν ἑκάστης δόσεως θεωρεῖται πλέον καὶ λέγεται κεφάλαιον, καὶ ὡς τοιοῦτον ἀναγνωρίζει αὐτὸ ὁ τὰς ὁμολογίας διδοὺς ὀφειλέτης. Ἂν δὲ οὗτος δὲν πληρώσῃ ἐγκαίρως τὰς δόσεις του ὑποβάλλεται εἰς τοὺς τόκους τῆς ὑπερημερίας, καὶ αὐτοὶ καλοῦνται εἰδικώτερον τόκος. Τῶν τοιούτων λοιπὸν τόκων ἀπαλλάττει τοὺς ὀφειλέτας ἡ τροπολογία, καὶ οὐχὶ τῶν τόκων τῶν μετὰ τοῦ χρεωλυσίου συνημμένων καὶ κεφαλαίου δύναμιν λαβόντων. Ὅτι δὲ οἱ τοιοῦτοι τόκοι θεωροῦνται πλέον ὡς κεφάλαιον ἀποδείκνυσιν αὐτὸ τὸ δικαίωμα τῶν τόκων τῆς ὑπερημερίας, οἵτινες, ἂν ἄλλως εἶχε τὸ πρᾶγμα, ἤθελον εἶσθαι ἀνατοκισμὸς παράνομος. Ὁ δὲ δεύτερος παράγραφος τῆς τροπολογίας ἀποβλέπει οὐχὶ τοὺς τόκους τῆς ὑπερημερίας ἀλλὰ τὸν τόκον τὸν καλούμενον συμπεφωνημένον τῶν δεκαετῶν πιστώσεων, τὰς ὁποίας καὶ ἐγκαίρως ἂν πληρώσῃ τις δὲν ἀπαλλάττεται τοῦ ῥηθέντος τόκου. Ὁ δεύτερος λοιπὸν παράγραφος τῆς τροπολογίας προτίθεται ν' ἀπαλλάξῃ τοὺς τοιούτου εἴδους ὀφειλέτας ἀπὸ τοῦ ῥηθέντος συμπεφωνημένου τόκου οὐχὶ ὅμως καὶ ἀπὸ τοῦ τόκου τοῦ μετὰ τοῦ χρεωλυσίου συνημμένου, διότι οὗτος θεωρεῖται καὶ λέγεται πλέον κεφάλαιον. Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον δὲ καὶ ὑποτεθέντος δηλαδὴ ὅτι ἡ τροπολογία ἔχει τὴν παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ ἐξαγομένην ἔννοιαν, ἀνάγκαι, ὡς προεῖπε τοιαύτην ἔννοιαν οὐδεὶς ἐκ τῶν ψηφοφορησάντων βουλευτῶν ἀπέδιδεν εἰς τὴν τροπολογίαν, παρατηρεῖ ὅτι οἱ ἐπὶ προικοδο-

τήσει ἡ πολυετεῖ ἐνοικιάσει ὀφείλοντες ἤθελον ἀπολαύσει περισσοτέρας ὠφελείας δι' εἰδικοῦ νόμου, παρὰ τὰς διὰ τοῦ παρόντος χορηγουμένας. καθότι τοιοῦτον νομοσχέδιον εἰσήχθη εἰς τὴν παρελθοῦσαν περίοδον τῆς βουλῆς, καὶ ἤθελε συζητηθῇ, ἂν δὲν ἐπήρχετο ἡ διάλυσις αὐτῆς· ἐκεῖνο λοιπὸν τὸ νομοσχέδιον εἶχεν ἄρθρον, ὁρίζον καὶ ἐξηγοῦν καθαρῶς ὅ,τι ἤδη ὁ ὑπουργὸς λέγει ὅτι περιέχει ἡ τροπολογία. Ἀναγνοὺς δὲ τὸ 19 ἄρθρον ἐκείνου τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἀναπτύξας αὐτὸ συνεπέρανεν ὅτι καὶ ἡ περὶ ἀπαλλαγῆς τῶν ὀφειλετῶν καὶ ἀπὸ τῶν μετὰ τῶν χρεωλυσίων συνημμένων τόκων ἰδέα δὲν εἶναι παράδοξος καὶ πρωτοφανὴς ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου τοιαύτην τινὰ ἔννοιαν δὲν ἔχει ἡ τροπολογία, διότι δὲν ἀπαλλάττει τοὺς ὀφειλέτας ἀπ' αὐτῶν τῶν τόκων, ἀπὸ τῶν τῆς ὑπερημερίας καὶ τοῦ τόκου τοῦ συμπεφωνημένου τῶν δεκαετῶν πιστώσεων.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι πιστεύει ὅτι τοιαύτην ἔννοιαν ἀπέδωκαν οἱ βουλευταί, ὅτε παρεδέχθησαν τὴν τροπολογίαν, ἀλλ' αὐτὴ κατὰ γράμμα ἐξηγουμένη δὲν παράγει τοιαύτην· καὶ ἐπειδὴ ὁ δικαστὴς ἐξετάζει τί λέγει ὁ νόμος καὶ οὐχὶ τί εἶχε κατὰ νοῦν ὁ νομοθέτης, θέλει προκύψει ὅ,τι αὐτὸς προείπε, τουτέστι θέλει θεωρηθῇ ὡς τόκος, καὶ ὁ μετὰ τοῦ χρεωλυσίου συνημμένος, διότι εἶναι τόκος ὄνομα καὶ πρᾶγμα. Ἡ τροπολογία δὲν λέγει « τόκους ὑπερημερίας » ἀλλ' ἁπλῶς « τόκους, » ὅθεν ὁ ὀφειλέτης θέλει ζητήσει ν' ἀπαλλαχθῇ παντὸς τόκου· καθόσον μάλιστα ἐν τῷ δευτέρῳ παραγράφῳ λέγει, ὅτι θέλουσι πληρώσει ἀτόκως κατὰ τὰς ὡρισμένας προθεσμίας· ὅταν λοιπὸν τις πληρώσῃ ἐμπροθέσμως δὲν ὑπόκειται εἰς τόκους ὑπερημερίας, ὥστε τὸ ἀτόκως δὲν δύναται νὰ ὑπαχθῇ εἰς τοὺς τόκους τῆς ὑπερημερίας.

Ἀντέταξεν ἄλλος ὅτι ἡ τροπολογία δὲν ἔχει τὴν ὁποίαν ἀπέδωκεν εἰς αὐτὴν ὁ ὑπουργὸς ἔννοιαν, ἐπειδὴ δὲν προτίθεται ν' ἀπαλλάξῃ τοὺς ὀφειλέτας ἀπὸ τῶν τόκων τῶν μετὰ τοῦ χρεωλυσίου συνημμένων. Τοῦτο δὲ προκύπτει ἐκ τοῦ ὅτι κατὰ τὸ σύστημα τοῦ ἀνατοκισμοῦ δὲν δύναταί τις νὰ διαιρέσῃ τὸν τόκον τοῦ χρεωλυσίου, ἀλλὰ συνημμένως ταῦτα λαμβανόμενα συγχέονται οὕτως ὥστε ὁ τόκος λογίζεται πλέον κεφάλαιον. Τὸ τοιοῦτον λοιπὸν κεφάλαιον καθαρὸν θέλει ἡ τροπολογία νὰ πληρώσωσιν οἱ ὀφειλέται, μὴ ἐπιβαρυνόμενον οὐδ' ἀπὸ τόκου ὑπερημερίας οὐδ' ἀπὸ τοῦ συμπεφωνημένου τόκου τῶν δεκαετῶν πιστώσεων. Ἂν ὅμως δὲν γίνῃ καλῶς ἐκπεφρασμένον καὶ προκύπτῃ ἀσάφειά τις, ἂν καὶ κατ' αὐτὸν οὐδεμία ὑπάρχει, ἀλλ' ἐκ τῆς τοῦ ὅλου συναφείας

ἡ ἀληθὴς παράγεται ἔννοια, ἡ βουλὴ δύναται νὰ διορθώσῃ τὸ τοιοῦτον.

Προέτεινεν ἄλλος ὅτι δύναται νὰ προστεθῇ ἀκροτελεύτιον ἄρθρον ὁρίζον ὅτι ὁ ἐν τῷ 1 ἄρθρῳ μνημονευόμενος τόκος, ἐξ οὗ ἀπαλλάττονται οἱ ὀφειλέται, δὲν ἐπεκτείνεται εἰς τὸν μετὰ τοῦ χρεωλυσίου συνημμένον τόκον· διότι ὅταν διάταξις τις ἐκτεθῇ οὕτω πως, ὥστε νὰ μὴ ἐκφράζῃ σαφῶς τὴν διάνοιαν τοῦ νομοθέτου, δύναται νὰ γείνῃ προσθήκη νέου ἄρθρου ἐν τῷ νομοσχεδίῳ οὐχὶ πρὸς ἀναίρεσιν προηγηθέντος, ἀλλὰ πρὸς ἐνίσχυσιν καὶ διασάφησιν αὐτοῦ· ἢ νὰ τεθῇ ἰδιαίτερον ἐδάφιον ἐν τινι ἄλλῳ ἄρθρῳ λέγον ὅτι « ὡς κεφάλαιον χρέους, περὶ οὗ γίνεται λόγος ἐν τῷ 1 ἄρθρῳ θεωρεῖται καὶ ὁ καταλογισθεὶς μετὰ τοῦ χρεωλυσίου τόκος. »

Μετά τινα περὶ τὰ αὐτὰ περιστραφεῖσαν συζήτησιν ἀφέθη ἡ τῶν ἀνωτέρω προταθεισῶν προσθηκῶν συζήτησις εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν, προέβη δ' ἡ βουλὴ εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ 3 ἄρθρου.

Ἐπὶ τούτῳ παρετήρησέ τις ὅτι ἀφοῦ δηλώσῃ τις δὲν πρέπει νὰ καταδιώκηται, ἀπήντησε δ' ἕτερος ὅτι ἕκαστος δύναται νὰ κάμῃ τὴν δήλωσίν του, καὶ οὕτω τῆς Κυβερνήσεως αἱ χεῖρες δεσμεύονται καὶ δὲν θέλει εἰσπράττει τι. Πρέπει λοιπὸν νὰ γίνῃ τροπολογία τις τοῦ ἄρθρου ὥστε καὶ τοὺς ὀφειλέτας νὰ προφυλάξῃ ἀπὸ ἐνδεχομένης καταπιέσεως καὶ τῆς Κυβερνήσεως τὴν ἐνέργειαν νὰ μὴ παρεμποδίσῃ ἐπὶ 4 μῆνας. Προτείνει λοιπὸν νὰ μὴ καταδιώκωνται οἱ ὀφειλέται διὰ τόκους, μηδὲ διὰ περισσότερα τοῦ δωδεκάτου τοῦ ὅλου κεφαλαίου.

Τὴν πρότασιν ταύτην ἐθεώρησαν πολλοὶ ὡς συσκεπτέαν καὶ διὰ τοῦτο ἀνεβλήθη ἡ συζήτησις τοῦ ἄρθρου καὶ τοῦ νομοσχεδίου εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν γενησομένην τὴν 23 Αὐγούστου, ὁ δὲ πρόεδρος ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ

Ἀντὶ τῶν γραμματίων
ἀπόντων ὁ νεώτερος Βουλευτής.
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΞΓ'.

Τῆς 27 Αὐγούστου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν ἑβδόμην Αὐγούστου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευ-

τηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τοῦ γραμματεύοντος νεωτέρου Βουλευτοῦ.

Ἐν πρώτοις παρελθὼν ὁ τέταρτος Βουλευτὴς Οἰτύλου Γερμανὸς Μαυρομιχάλης ἔδωκε τὸν παρὰ τοῦ 57 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενον Βουλευτικὸν ὅρκον κατὰ τὸ ἐν τέλει τῶν πρακτικῶν τῆς παρούσης συνεδριάσεως προσαρτώμενον τῆς ὁρκωμοσίας πρωτόκολλον.

Εἶτα δ' ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω ἀ) νομοσχέδιον, δι' οὗ καθυπέβαλεν εἰς τὴν Βουλὴν αὖθις τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1847, ὅπως παρὰ τῆς γερουσίας ἐτροπολογήθη καὶ τὴν περὶ αὐτοῦ δικαιολογικὴν ἔκθεσιν (ὅρα παράρτημα τῶν πρακτικῶν τῆς Α. συνόδου τῆς Β'. Βουλευτικῆ. περιόδου). Παρέδωκε δὲ προσέτι εἰς τὸ προεδρεῖον καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς γερουσίας, τὰ ἀποβλέποντα τὴν συζήτησιν τοῦ ῥηθέντος προϋπολογισμοῦ· β') Νομοσχέδιον περὶ ἐνοικιάσεως τῶν ἰχθυοτροφείων μετὰ τῆς δικαιολογητικῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως· ἔχουσι δ' οὕτως·

« *Πρὸς τὴν Βουλήν.*

Κύριοι!

Μεταξὺ τῶν διαφόρων πόρων, οἵτινες ἀπαρτίζουσι τὰ ἔσοδα τῆς ἐπικρατείας ὑπάρχουσι καὶ τὰ ἰχθυοτροφεῖα, τὰ σταθερὰ καὶ ἀπὸ ἔκπαλαι ἀνεγνωρισμένα καὶ διὰ τέχνης διατηρούμενα. Τὰ ἰχθυοτροφεῖα ταῦτα κατὰ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν ὀνομασίαν ἐμφαινόμενα ἐν τῷ τοῦ προϋπολογισμοῦ Κεφ. Δ'. διετέθησαν δυνάμει τοῦ ἀπὸ 27 Ἰανουαρίου 1844 νόμου, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀπὸ 23 Μαρτίου (4 Ἀπριλίου) 1839 Νόμου διὰ δημοπρασίας εἰς ἐνοικίασιν τὰ πλεῖστα μὲν πενταετῆ, τινὰ δὲ δεκαετῆ. Ἐκείνων τῆς πενταετοῦς ἐνοικιάσεως ἡ προθεσμία θέλει λήξει εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ προσεχοῦς ἔτους 1849.

Ἐπειδὴ πρὸ τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας, τὸ ὑπουργεῖον ὀφείλον νὰ προνοήσῃ περὶ τοῦ τρόπου τῆς εἰς τὸ μέλλον διαθέσεώς των, καὶ ἔχον ἀνάγκην νόμου, δυνάμει τοῦ ὁποίου νὰ δύναται νὰ τὰ ἐκμισθώσῃ. σᾶς ὑποβάλλει τὸ παρὸν νομοσχέδιον.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρατηρήσω μόνον ὅτι αἱ τοπικαὶ περιστάσεις δὲν εἶναι αἱ αὐταὶ δι' ὅλα τὰ ἰχθυοτροφεῖα· διὰ τὸν λόγον τοῦτον ζητεῖται μὲν διὰ τοῦ νομοσχεδίου ἡ ἄδεια τῆς

δι' ἐνοικιάσεως διαθέσεώς των, ἀρίνεται δ' εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ ἐκλογὴ τοῦ νὰ γίνῃ αὐτὴ, εἴτε πολυετῶς, εἴτε μονοετῶς ὅπως τὸ θεωρήσῃ συμφερώτερον.

Πάντοτε ὅμως θέλει φροντίσει, ὥστε νὰ ἐνοικιασθησόμενα νὰ ἔλθωσιν ὡς πρὸς τὸ διάστημα τῆς ἐνοικιάσεως εἰς ἕνα ὅρον μὲ τὰ δεκαετῶς ἐνοικιασθέντα, διὰ νὰ γίνηται ταυτοχρόνως ἡ διάθεσις ὅλων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 25 Αὐγούστου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομ. ὑπουργὸς Τ. ΜΑΙΤΙΝΑΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν βουλὴν παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 23 Αὐγούστου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς Τ. ΜΑΙΤΙΝΑΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς βουλῆς καὶ τῆς γερουσίας, διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν θέλει ἐκθέσει εἰς δημοπρασίαν βραχυχρόνου, ἢ μακροχρόνου ἐκμισθώσεως ἐκεῖνα τῶν ἰχθυοτροφείων, θυνείων, ἰχθυοτρόφων ποταμῶν ἢ λιμνῶν, ἰχθυοτρόφων ὑδάτων, κειμένων εἰς διάφορα μέρη τοῦ κράτους, ὁποίων ἡ ἐκμίσθωσις πλησιάζει νὰ λήξῃ, καὶ ὅσα δύναται τοιουτοτρόπως νὰ διατεθῶσιν.

Ἄρθρ. 2. Οἱ ὅροι καθ' οὓς θέλουν ἐνεργηθῆ αἱ δημοπρασίαι, θέλουν κανονισθῆ διὰ Βασ. Διατάγματος.

Ἄρθρ. 3. Αἱ ὑποχρεώσεις τῶν ἐνοικιαστῶν ἀπέναντι τοῦ δημοσίου, αἱ ἀσφάλειαι τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν, καθὼς καὶ αἱ ποιναὶ διατάξεις κατὰ τῶν προσβαλλόντων τὰ δικαιώματα τοῦ δημοσίου, ἢ τῶν ἐνοικιαστῶν, αἱ διαλαβανόμεναι εἰς τὸν ἀπὸ 23 Μαρτίου (4 Ἀπριλίου) 1839 Νόμον περὶ πενταετοῦς ἐνοικιάσεως τῶν ἰχθυοτροφείων τοῦ κράτους, εἶναι εἰς πλήρη ἰσχὺν διὰ τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 4. Ὁ ἡμέτερος ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν θέλει ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον».

γ') Νομοσχέδιον περὶ ἐξορύξεως τῶν μυλοπετρῶν καὶ τοῦ γύψου τῆς Μήλου καὶ τὴν δικαιολογητικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν· ἔχουσι δ' οὕτως·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν παραδοχὴν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν Νομοσχέδιον ἀφορῶν τὴν ἐξόρυξιν καὶ ἐκποίησιν τῶν ἐκ τῆς νήσου Μήλου ἐξαγομένων κατ' ἔτος μυλοπετρῶν καὶ γύψου, τῶν ὁποίων ἡ ὑπηρεσία ἐκανονίζετο μέχρι τοῦδε διὰ Βασ. Διατάγματος· ὁ σκοπὸς τοῦ Νομοσχεδίου τούτου (ὡς ἐκ πρώτης ἀναγνώσεως φαίνεται) εἶναι, διὰ νὰ ὁρισθῇ ὁ τρόπος, διὰ τοῦ ὁποίου θέλει γίνεσθαι ἐτησίως ἡ ἐξόρυξις τῶν εἰρημένων ὀρυκτῶν, κατὰ τὰς παρουσιαζομένας ἑκάστοτε περιστάσεις, τὸ προσωπικὸν καὶ ἡ μισθοδοσία τῶν ἀναγκαιούντων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην ὑπαλλήλων, καὶ ἡ τιμὴ, καθ' ἣν θέλουν πωλεῖσθαι ἀμφότερα τὰ εἴδη τῶν ὀρυκτῶν, ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω, τὸ Νομοσχέδιον περιέχει καὶ τινας διατάξεις προληπτικὰς, πρὸς καταστολὴν τῶν παρὰ τῶν ἐμπορευομένων τὰ προκείμενα ὀρυκτὰ ἐνεργουμένων καταχρήσεων, καὶ πρὸς χορήγησιν ἀναλόγου ἀσφαλείας ἐκ μέρους τῶν διαχειριζομένων τοὺς πόρους τούτους πρὸς τὸ δημόσιον.

Ὁ τρόπος δι' οὗ μέχρι τοῦδε ἐγίνετο ἡ ἐξόρυξις ἦταν ὁ δι' ἐργολαβίας· οὗτος βέβαια εἶναι πάντοτε ὁ συμφερώτερος διὰ τὸ δημόσιον, ἀλλὰ πολλάκις οἱ ἐργολάβοι, πλεονεκτικῶς φερόμενοι, θέλουν νὰ ἐπιβάλλωσιν ἐπιβλαβεῖς συμφωνίας, τούτου ἕνεκα ἐτέθη εἰς τὸ Νομοσχέδιον καὶ ὁ δεύτερος ὅρος τῆς δι' ἡμερομισθίων ἐξορύξεως.

Καθόσον ἀφορᾷ τὸν προσδιορισμὸν τῶν τιμῶν τὸ ὑπουργεῖον, ἐπειδὴ δὲν ἔχει κάνένα λόγον μήτε πρὸς μείωσιν μήτε πρὸς αὔξησιν, ἐσημείωσεν εἰς τὸ Νομοσχέδιον τὰς ἰδίας τιμὰς, κατὰ τὰς ὁποίας ἐπωλήθησαν μέχρι τοῦδε τὰ προκείμενα ὀρυκτά.

Ἐπειδὴ ἡ κατάστασις τοῦ μυλοπετρορυχείου ἕνεκα τῆς ἀτεχνίας καὶ ἀπειρίας τῶν ἐργατῶν, ὑπερμέτρως ἐχειροτέρευσεν, ἐπίκειται δὲ καὶ κίνδυνος καὶ δι' αὐτοὺς καὶ διὰ πάντα ἐπισκεπτόμενον τὸ σπήλαιον τοῦ Λατομείου, ἂν δὲν διευθυνθῇ κανονικώτερον καὶ ἐπιστημονικώτερον ἡ ἐργασία τῆς ἐξορύξεως, τὸ ὑπουργεῖον προτίθεται νὰ διορίσῃ ἄνδρα ἐπιστήμονα εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν ἐργασιῶν τῶν ἐξορύξεων, ὅστις ταυτοχρόνως θέλει ἐνασχοληθῇ πρὸς ἀνεύρεσιν καὶ ἄλλων ὀρυκτῶν, ἐξ ὧν διάφορα περιέχονται εἰς τὰ σπλάγχνα τῆς Νήσου Μήλου.

Ἐκτὸς τούτου ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον νὰ διορισθῇ καὶ εἰδικὸς ὑπάλληλος ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως τῶν εἰρημένων ὀρυκτῶν, μὴ ἐπαρκούντος τοῦ μέχρι τοῦδε ἐπιτετραμμένου τὰ χρέη ταῦτα, ὄντος ταυτοχρόνως ταμίου καὶ τελώνου.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους προτείνονται εἰς τὴν παραδοχὴν καὶ ἐπιψήφισίν σας δύο θέσεις, ἡ τοῦ ἐπιστάτου τῆς ἐξορύξεως τῶν ὀρυκτῶν, καὶ ἡ τοῦ ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως, αἵτινες ὑπῆρχον καὶ ἄλλοτε, καὶ εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς ἐμπεριλαμβάνονται, ἀλλὰ διὰ τὴν συνταγματικὴν ἀκρίβειαν, ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον νὰ προσδιορισθῶσι διὰ νόμου.

Προτείνεται καὶ τρίτη ἑνὸς φύλακος, μὲ μηνιαῖον μισθὸν δραχ. 40, ἀναποφεύκτως ἀναγκαιοῦντος εἰς τὴν φύλαξιν τῆς παραγομένης εἰς τὰ λατομεῖα ὕλης.

Ὁ φύλαξ οὗτος ἦτον ἀνέκαθεν διωρισμένος, ὥστε δι' αὐτὴν δὲν προσδιορίζεται σήμερον ἡ θέσις.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Τ. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 25 Αὐγούστου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Τ. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Αἱ κατὰ τὴν νῆσον τῆς Μήλου μυλόπετραι καὶ ὁ γύψος θέλουν ἐξορύττεσθαι δι' ἐργολαβίας, ἢ δι' ἡμερομισθίων, ἐὰν τὸ πρῶτον μέτρον ἤθελεν ἀποδειχθῇ ἐπιζήμιον ἀπὸ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐνεργηθησομένης ἑκάστοτε ἐπιτοπίου δημοπρασίας, ἡ δὲ διάρκεια τῆς ἐργολαβίας καὶ οἱ ὅροι αὐτῆς προσδιορίζονται διὰ Βασ. Διατάγματος.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ὑπηρεσία τῆς διαχειρίσεως τῶν ὀρυκτῶν τούτων, θέλει εἶσθαι χωριστὴ ἀπὸ τὴν ἐπιστασίαν τῆς ἐξορύξεως· ἐπὶ τούτῳ θέλουν διατηρεῖσθαι δύο ὑπάλληλοι ὑπὸ τὸν τίτλον ὁ εἷς *ἐπιστάτης τῆς ἐξορύξεως τῶν ὀρυκτῶν Μήλου* μὲ μηνιαῖον μισθὸν δραχ. 150 καὶ ὁ δεύτερος ἐπιστάτης τῆς διαχειρίσεως μὲ μηνιαῖον μισθὸν δραχ. 100. Τὰ δὲ καθήκοντα ἀμφοτέρων τῶν ἐπιστατῶν, θέλουν κανονισθῇ παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Ἐκτὸς τούτων θέλει διατηρεῖσθαι καὶ εἷς φύλαξ τῶν ὀρυκτῶν μὲ μηνιαῖον μισθὸν δραχ. 40.

Ἄρθρ. 3. Ἡ τιμὴ τοῦ γύψου προσδιορίζεται εἰς δραχ. 4:50 τὸ καντάρι, τῶν δὲ μυλοπετρῶν ὡς ἑφεξῆς.

Διὰ τὰς ἐντὸς τοῦ Κράτους πωλουμένας.

τῶν πελεκητῶν	δραχ.	5:50	τὸ κομμάτι
τοῦ καρίκου	»	2:80	»
τῆς πόλεως	»	1:70	»
τοῦ μαστόρου	»	80	»
τῆς Μαζούρας	»	22	»
τῶν χειρομύλων	»	9	τὸ ζευγάρι

Διὰ τοὺς ἐκτὸς τοῦ Κράτους.

τῶν πελεκητῶν	»	7:50	τὸ κομμάτι
τοῦ καρίκου	»	3:80	»
τῆς πόλεως	»	2:40	»
τοῦ μαστόρου	»	1:10	»
τῆς μαζούρας	»	32	»
τῶν χειρομύλων	»	12	τὸ ζευγάρι

Ἄρθρ. 4. Ὡς πρὸς τὴν ἐξαγωγὴν τῶν μυλοπετρῶν διὰ τὰ ἐκτὸς τῆς ἐπικρατείας καὶ τὴν μεταφορὰν ἐντὸς αὐτῆς, θέλουν τηρεῖσθαι αἱ διατυπώσεις καὶ αἱ διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος περὶ τελωνείων νόμου ἀπὸ 19 (31) Μαρτίου 1843.

Ἄρθρ. 5. Ὁ μεταφέρων ἐντὸς τοῦ Κράτους μυλοπέτρας, ἐὰν δὲν παρουσιάσῃ ἐμπροθέσμως τὴν παρὰ τοῦ τελωνιακοῦ νόμου ὁριζομένην λυσεγγύησιν, ὑποχρεοῦται ἀλληλεγγύως μετὰ τοῦ ἐγγυητοῦ του εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς ὑπερβαλούσης τιμῆς.

Ἄρθρ. 6. Ὁ ἐπιστάτης τῆς διαχειρίσεως εἶναι ὑπόχρεως νὰ δίδῃ κτηματικὴν ἢ χρηματικὴν ἐγγύησιν ἐκ δραχ. 2000 διὰ τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῆς ὑπηρεσίας του.

Ὁ δὲ ἐπιστάτης τῆς ἐξορύξεως θεωρεῖται ὑπεύθυνος διὰ τὴν εἰς καλὴν κατάστασιν διατήρησιν τοῦ λατομείου τῶν μυλοπετρῶν.

Ὁ ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλει ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.»

Ἔπειτα ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου νομοσχεδίου ἐπιτροπῆς ἀνέγνω τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν, ἔχουσαν οὕτω·

«*Πρὸς τὴν Βουλήν.*

Ἐπεξεργασθεῖσα ἡ ἐπιτροπή σας τὸ περὶ συμπληρώσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου νομοσχέδιον, ἐσκέφθη ὅτι ἂν τὸ μέτρον τῆς ἐλαττώσεως αὐτοῦ τοῦ προσωπικοῦ, ληφθὲν εἰς ἐποχὴν ἄλλην παρὰ τὴν ἐνεστῶσαν, τουτέστι πρὸ τῆς μετα-

βολῆς τοῦ κυβερνητικοῦ συστήματος, ὅτε ἡ ἔγκαιρος ἐξέλεγξις τῶν λογαριασμῶν τῶν διαφόρων ὑπολόγων δὲν ἐθεωρεῖτο ἐπὶ τοσοῦτον σπουδαία καὶ κατεπείγουσα, κατεδείχθη ἐπισφαλὲς ὡς παρεμβάλλον προσκόμματα εἰς τὴν πρόοδον τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, ἡ συμπλήρωσις αὐτοῦ, προτεινομένη ἤδη, ὅτε κατὰ τὸ καθιερωμένον ἀντιπροσωπικὸν σύστημα, οἱ λογαριασμοὶ τῶν διαχειριστῶν ἀπαραιτήτως πρέπει νὰ ἐπεξεργάζωνται καὶ ἐκκαθαρίζωνται ἐγκαίρως, διὰ νὰ χρησιμεύῃ ἡ ἐξέλεγξις αὕτη εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν καὶ ἐπιψήφισιν τῶν ἐτησίων ἀπολογισμῶν, καθίσταται ἀπολύτως ἀναγκαία.

Διὸ ἡ ἐπιτροπὴ συνίστησι τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου εἰς τὴν βουλήν, μὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι ἐπειδὴ εἰς ἀπὸ τοὺς λόγους τοὺς ἐνισχύοντας τὴν ἰδέαν τῆς ἐλαττώσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου κατὰ τὸ 1842, ἦτο καὶ ὁ διορισμὸς ἓξ ἐπιθεωρητῶν τῶν τελωνείων, ὡς δυναμένων νὰ προπαρασκευάζωσι καὶ ἐξελέγχωσι τοὺς τελωνιακοὺς λογαριασμούς, περιοριζομένης οὕτω τῆς ἐργασίας τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου εἰς μόνην τὴν ἐξέλεγξιν τῆς διαχειρίσεως τῶν λοιπῶν ὑπολόγων, νὰ λάβῃ πρόνοιαν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν νὰ ἐπανέγκῃ τὴν ἀναγκαίαν ἐλάττωσιν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιθεωρητῶν, ἀφοῦ, ὡς ἐκ τῆς πείρας ἀπεδείχθη, ὁ διορισμὸς τούτων, δὲν διευκόλυνεν εἰς τὸ παντελὲς τὰς ἐργασίας τοῦ Συνεδρίου, καὶ ἀφοῦ ἡ συμπλήρωσις αὐτοῦ καθίστησι περιττὴν καὶ ἀνωφελῆ τὴν διατήρησιν ὅλων τῶν ἐπιθεωρητῶν.

Ἐπὶ τέλους, ἡ ἐπιτροπή σας ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ συστήσῃ ὡς ἐκ περισσοῦ εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν κατάλληλον καὶ ἐπιτυχῆ ἐκλογὴν τῶν προσληφθησομένων εἰς συμπλήρωσιν προσώπων, καθόσον εἶναι γνωστὸν ὅτι οὐχὶ ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν τῶν προσώπων, ἀλλ' ἀπὸ τὴν καλὴν αὐτῶν ἐκλογὴν ἐξήρτηται ἡ ταχεία καὶ τακτικὴ διεξαγωγὴ τῆς οὐσιώδους ταύτης ὑπηρεσίας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 23 Αὐγούστου 1848.

Ὁ Εἰσηγητὴς
Μ. ΒΑΛΕΤΤΑΣ.»

Παρετήρησέ τις ὅτι ἡ ἐπὶ τῶν καθ' ὑπέρβασιν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1847 ἐπιτροπὴ καθυπέβαλεν εἰς τὴν βουλὴν τὴν ἔκθεσίν της, πρέπει λοιπὸν νὰ συζητηθῶσι τὰ περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης. Ὡρίσθη λοιπὸν ὑπὸ τῆς βουλῆς νὰ συζητηθῶσι τὰ περὶ τῶν καθ' ὑπέρβασιν ἐξόδων μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ περὶ καθυστερούντων νομοσχεδίου.

Ὑπέμνησε δὲ καὶ ἕτερος, ὅτι ἀνάγκη εἶναι νὰ συζητηθῶσι καὶ ἄλλα τινὰ ἐκκρεμῆ ἀντικείμενα, ὡς τὸ περὶ ἐλλείμματος τοῦ προζενείου τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ χορηγήσῃ συνδρομήν τινα πρὸς ἔκδοσιν τοῦ περὶ χολέρας βιβλίου, περὶ οὗ ἐγένετο λόγος ἐν τῇ προτελευταίᾳ συνεδριάσει, ἄλλος δὲ ἀντιπαρατήρησεν, ὅτι ἡ Βουλὴ δύναται νὰ συστήσῃ μόνον εἰς τὴν κυβέρνησιν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος βιβλίον, ἡ δὲ Βουλὴ ἀπερήνατο νὰ συζητηθῶσι καὶ τὰ περὶ τούτου εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν.

Ἀνηγγέλθη δ' ἀντικειμένων συνεδριάσεως ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ καθυστερούντων νομοσχεδίου, ἀπὸ τοῦ 3 ἄρθρου αὐτοῦ.

Περὶ τούτου καθυπέβαλέ τις τὸ ἐρώτημα, ἂν τὸ συζητούμενον νομοσχέδιον θεωρῆται ὑπουργικὸν ἢ ἐγκαταλελειμμένον παρὰ τοῦ ὑπουργείου.

Ὁ δ' ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι αὐτὸς κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν εἶπεν, ὅτι ὡς ἐκ τῆς γενομένης τροπολογίας τὸ νομοσχέδιον ἔλαβεν ἄλλην μορφήν, καὶ δὲν ἔχει πλέον ὑπουργικὸν χαρακτῆρα, ἀλλὰ διὰ τοῦτο αὐτὸς δὲν ἀνακαλεῖ τὸ νομοσχέδιον, καὶ ἡ Βουλὴ δύναται νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν συζήτησιν.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τὴν Βουλὴν ἀπὸ τοῦ νὰ συζητήσῃ τὸ νομοσχέδιον, ἀλλ' ἡ γενομένη ἐρώτησις προετίθετο νὰ φέρῃ εἰς γνῶσιν τῆς Βουλῆς ἂν τὸ παρὸν νομοσχέδιον ὑποστηρίζῃ ὁ ὑπουργὸς, καὶ θέλῃ εἰσαγάγει αὐτὸ εἰς τὴν γερουσίαν, ἢ ἂν μέλλῃ νὰ εἰσαχθῇ παρ' αὐτῆς ὡς προβούλευμα.

Ἀνέπτυξεν ἄλλος ὅτι ἡ ἀρχικὴ ἐρώτησις ἦτο τωόντι εὔλογος· διότι ἂν νομοσχεδίόν τι εἰσαχθὲν παρά τινος ὑπουργείου, ὑποστῇ τοιαύτας τροπολογίας, ὥστε τὸ ὑπουργεῖον ἀναγκασθῇ νὰ τὸ ἀνακαλέσῃ, τότε εἶναι μάταιον νὰ συζητήσῃ πλέον τὸ νομοσχέδιον ἐκεῖνο ἡ βουλὴ, διότι, καθὼς ἐλύθη τὸ ζήτημα τοῦτο μετὰ μακρὰν συζήτησιν εἰς τὴν Βουλὴν τῆς παρελθούσης περιόδου, βουλευτὴς δὲν δύναται ν' ἀναλάβῃ νομοσχέδιον εἰσαχθὲν παρὰ τοῦ ὑπουργείου, καὶ ἀνακληθὲν ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν, εἰμὴ συμμορφούμενος καθ' ὁλοκληρίαν μὲ τὸν κανονισμὸν, καὶ ἀναγινώσκων αὐτὸ κατὰ τοὺς τύπους ἐκ νέου. Ἑπομένως ἡ βουλὴ δὲν δύναται νὰ ἐξακολουθῇ τὴν συζήτησιν νομοσχεδίου ἀνακληθέντος ἐν τῷ μέσῳ τῆς συζητήσεώς του παρὰ τοῦ εἰσαγαγόντος αὐτὸ ὑπουργείου. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου τοιοῦτόν τι δὲν

ὑπάρχει, διότι ὁ ὑπουργὸς ὁμολογεῖ ὅτι δὲν ἀνακαλεῖ τὸ νομοσχέδιον, ὥστε πᾶσα περὶ τοιαύτης ἀνακλήσεως συζήτησις εἶναι περιττὴ καὶ ματαία.

Ἀπήντησεν ἕτερος, ὅτι δὲν ἐξετάζει τί ἔπραξεν ἡ Βουλὴ εἰς τὴν παρελθοῦσαν περίοδον, διότι αἱ ἀποφάσεις ἐκεῖναι δὲν εἶναι ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὴν παροῦσαν, ἀλλ' ἐν τούτοις ἀφοῦ ἀναπτύξῃ τὸ προκείμενον ζήτημα θέλει ἐξηγήσῃ καὶ τὰ παρὰ τῆς προτέρας Βουλῆς ἀποφασισθέντα. Παρατηρεῖ λοιπὸν πρῶτον ὅτι ἀνακαλεῖται νομοσχέδιόν τι, ἢ ἐγκαταλείπεται παρὰ τοῦ ὑπουργείου, ἢ δὲν ἔχει πλέον ὑπουργικὸν χαρακτῆρα, εἶναι φράσεις συνώνυμοι καὶ ἰσοδύναμοι, ἑπομένως ἀφοῦ ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς εἶπεν ἐν τῇ τελευταίᾳ συνεδριάσει, ὅτι τὸ νομοσχέδιον περὶ καθυστερούντων δὲν ἔχει πλέον ὑπουργικὸν χαρακτῆρα, τοῦτο σημαίνει ὅτι ἀνεκάλεσεν αὐτό. Δὲν παραδέχεται ὅμως τὴν ἀρχὴν τοῦ προαγορεύσαντος ὅτι διὰ τοῦτο δὲν δύναται πλέον νὰ τὸ οἰκειοποιηθῇ βουλευτής τις, οὐδὲ νὰ τὸ συζητήσῃ ἡ Βουλὴ· διότι πᾶν νομοσχέδιον εἰσαγόμενον εἰς τὴν Βουλὴν εἴτε παρὰ τοῦ ὑπουργείου εἴτε παρ' ἄλλου τινὸς, γίνεται κτῆμα αὐτῆς, καὶ δύναται ἡ Βουλὴ νὰ τὸ υἱοθετήσῃ καὶ νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν συζήτησίν του, καὶ νὰ τὸ παραπέμψῃ ἀκολούθως εἰς τὴν γερουσίαν ὡς προβούλευμα. Εἰς δὲ τὴν παρελθοῦσαν περίοδον εἶχε καθυποβάλει ὁ βουλευτὴς Λακεδαίμονος Κ. Φεγγαρᾶς νομοσχέδιον περὶ στρατευσίμων, κατόπιν δ' εἰσήγαγε καὶ τὸ ὑπουργεῖον νομοσχέδιον ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὕλης. Τὰ δύο ταῦτα νομοσχέδια συνεχωνεύθησαν εἰς ἓν, καὶ οὕτως ὑπεβλήθησαν εἰς συζήτησιν· μετὰ ταῦτα ἐπειδὴ τὸ νομοσχέδιον ὑπέστη τροπολογίας, ἐγκαταλείφθη παρὰ τοῦ ὑπουργείου, καὶ ἡ τότε Βουλὴ ἀπερήνατο ὅτι ὁ βουλευτὴς πρέπει νὰ εἰσαγάγῃ ἐκ νέου τὸ ἴδιον αὐτοῦ νομοσχέδιον, καὶ διὰ τοῦτο ἀνεβλήθη ἡ τοῦ καθυποβεβλημένου συζήτησις, ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως ἂν ὁ ὑπουργὸς ἀνακαλῇ τὸ νομοσχέδιον, ἡ Βουλὴ δύναται νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν συζήτησιν καὶ νὰ τὸ εἰσαγάγῃ ὡς προβούλευμα.

Παρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι αὐτὸς δὲν ἀνακαλεῖ τὸ νομοσχέδιον, καὶ πρέπει ἡ Βουλὴ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ ἔργον της· δὲν ἀπαιτεῖται δὲ νὰ γείνῃ συνθήκη περὶ τοῦ τί θέλει κάμει ὁ ὑπουργὸς τὸ νομοσχέδιον, ἀφοῦ ἀποπερατωθῇ ἀπὸ τῆς Βουλῆς.

Συνεπέρανεν ἕτερος ὅτι οὐδεμία ἀμφιβολία ὑπάρχει ὅτι τὸ νομοσχέδιον εἶναι ὑπουργικὸν, ἑπομένως ἡ Βουλὴ πρέπει ν' ἀποπερατώσῃ αὐτό.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη ἡ ἐπὶ τοῦ 3 ἄρθρου προταθεῖσα τρο-

πολογία παρά τινος βουλευτοῦ κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν καὶ ἑτέρα ἡ παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ κατὰ τὴν προτελευταίαν συνεδρίασιν προταθεῖσα. Ἀποῤῥιφθείσης δὲ τῆς πρώτης, ἐγένετο δεκτὸν τὸ 3 ἄρθρον κατὰ τὴν τροπολογίαν τοῦ ὑπουργοῦ ἔχον οὕτω·

« Ἄρθρ. 3. Τῶν ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἄρθροις 1 καὶ 2 ὠφελειῶν θέλουσι μεθέξει ὅσοι ἐντὸς 4 μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου, δώσωσιν ἐγγύησιν δι' ὑποθήκης ἀκινήτων κτημάτων, κατὰ τὸν περὶ ὑποθηκῶν Νόμον, ἐξασφαλίζουσαν τὸ ὅλον τοῦ χρέους των, καὶ ὑπογράψωσι τὰς ἀπαιτουμένας χρεωστικὰς ὁμολογίας. Οὐδεὶς τῶν ὀφειλετῶν ἀπαλλάττεται τῆς καταδιώξεως πρὶν συμμορφωθῇ μὲ τὰς ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ διατάξεις καὶ ὑπογράψῃ τὰς χρεωστικὰς ὁμολογίας. »

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα τὸ 4 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς προτείνουσα νὰ προστεθῶσιν αἱ λέξεις « ἐὰν εὐχαριστῶνται » μετὰ τὰς λέξεις « ἀναλάβει αὐτά ». Δεχθέντος δὲ ταύτην καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, παρεδέχθη ἡ βουλὴ τὸ ἄρθρον κατ' αὐτὴν ἔχον οὕτω·

« Ἄρθρ. 4. Οἱ ὀφειλέται, τῶν ὁποίων τὰ κτήματα κατεκυρώθησαν εἰς τὸ δημόσιον, θέλουσιν ἀναλάβει αὐτά, ἐὰν εὐχαριστῶνται, εἰς τὴν κυριότητά των εἰς ἣν εὑρίσκονται σήμερον κατάστασιν, ἂν συμμορφωθῶσιν ὡς πρὸς τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους των μὲ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου· ὅσα δὲ τυχὸν ἐκ τῶν κτημάτων τούτων εἶσιν ἐνοικιασμένα θέλουσιν ἀναλάβει μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐνοικιάσεως. »

Μετὰ ταῦτα ἐγένοντο δεκτὰ καθ' ἓν ἕκαστον δι' ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 5, 6, 7 ἔχοντα οὕτως.

« Ἄρθρ. 5. Προθεσμία διὰ τὴν τυχὸν καθυστερήσασαν ἐνιαυσίαν δόσιν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ χορηγηθῇ οὐδ' ἀναστολὴ τῆς καταδιώξεως τοῦ ὀφειλέτου νὰ γίνῃ.

Ἄρθρ. 6. Εἰς τὰς πληρωμὰς εἶναι δεκτὰ τὰ φαλαγγιτικὰ ἢ ναυτικὰ γραμμάτια, ὑφ' ὁποιουδήποτε καὶ ἂν ἤθελον προσφερθῇ, ἐὰν ἦναι ἐκδεδομένη ἢ περὶ ἐκποιήσεως αὐτῶν Β. ἄδεια, καὶ ἐὰν ὁ ὀφειλέτης ἤθελεν ἐξοφλήσει ὁλόκληρον τὸ κεφάλαιον τοῦ χρέους του, ἢ τὸ ὑπόλοιπον αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 7. Τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου χορηγουμένων ὠφελιῶν μετέχουσι καὶ οἱ ὑπενοικιασταί, ἢ οἱ συμμέτοχοι τῶν πρωτοτύπων ὀφειλετῶν, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν καθυστεροῦν πρὸς τὸν πρωτότυπον ἐνοικιαστὴν μέρος, ἢ τὸ ὅλον τοῦ ἐνοικίου

ἢ τῆς συμμετοχῆς των, ἐὰν συμμορφωθῶσι μὲ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἐπὶ δὲ τοῦ 8 ἀναγνωσθέντος παρετηρήθη ὅτι πρέπει ν' ἀντικατασταθῇ ἡ λέξις « μισθώσεων » διὰ τῆς λέξεως « χρεῶν » διὰ νὰ ἦναι σύμφωνον τὸ ἄρθρον μὲ τὰ ἐν τῷ 1 ἄρθρῳ ἀποφασισθέντα. Κατ' αὐτὴν τὴν τροπολογίαν ἐγένετο δεκτὸν τὸ 8 ἄρθρ. ἔχον οὕτω·

Ἄρθρ. 8. Ὁ ὀφειλέτης, ὅστις ἐπιθυμεῖ νὰ μεθέξῃ τῶν ἀνωτέρω ὠφελειῶν, ἔχει δὲ ἀντιρρήσεις καθ' ὁλοκλήρου ἢ μέρους τοῦ χρέους του, ἢ ἄλλας ἀπαιτήσεις, προερχομένας ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 διαλαμβανομένων χρεῶν, ὀφείλει νὰ παρουσιάσῃ αὐτὰς δι' ἀναφορᾶς του μετὰ τῶν πρὸς ὑποστήριξιν ἀποδείξεων πρὸς τὸν ναμάρχην ἐντὸς 2 μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου· ἐντὸς δὲ 4 μηνῶν, ἐὰν ὁ ὀφειλέτης κατοικῇ ἐκτὸς τοῦ κράτους.

Ἡ ἐπίδοσις τῆς ἀναφορᾶς θέλει γίνεσθαι διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος· δὲν ἀπαλλάττεται δ' ὁ τοιοῦτος τῆς ὑποχρεώσεως, τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλει αὐτῷ τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ νόμου, δι' ὅσον ἀφορᾷ τὸ τυχὸν μὴ διαφιλονεικούμενον μέρος τοῦ χρέους του, ἐὰν θέλῃ νὰ συμμεθέξῃ ὡς πρὸς αὐτὸ τῶν ὠφελειῶν τοῦ παρόντος νόμου. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ 9 ἄρθρου ἀναγνωσθέντος παρετήρησέ τις ὅτι δι' αὐτοῦ σχηματίζεται εἶδος τι δικαστηρίου, ἢ πραγματογνωμόνων, πρέπει λοιπὸν εἰς τὴν σύστασίν του νὰ ὁδηγηθῶμεν ἐκ τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ σχηματισμοῦ τῶν δικαστηρίων καὶ νὰ εἴπωμεν ὅτι ἐξαιροῦνται οἱ συγγενεῖς ἢ οἱ ἔχοντες ἄλλο τι συμφέρον διότι οἱ τοιοῦτοι φυσικῷ τῷ λόγῳ εἶναι ἐξαιρετέοι.

Ἀπήντησεν ἕτερος ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν δικαστηρίων ἡ ἀρχὴ αὐτὴ εἶναι ἀναγκαία, διότι αἱ ἀποφάσεις αὐτῶν εἶναι ὁριστικαὶ καὶ ὑποχρεωτικαί, ὡς καὶ αὐταὶ αἱ τῶν πραγματογνωμόνων, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ ἀπόφασις τοῦ ὑπουργείου ἐκδιδομένη κατὰ τὰς πληροφορίας τῶν ἀρχῶν δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ εἰς τὸν ὀφειλέτην, ὥστε οὐδεμία χρεία ἐξαιρέσεως ὑπάρχει.

Μετὰ ταῦτα ἀπερρίφθη ἡ περὶ ἐξαιρέσεως πρότασις. Προέτεινε δ' ἕτερος νὰ προστεθῇ εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου ἡ ἀκόλουθος τροπολογία. « Δι' ὅσας δὲ τοιαύτης φύσεως ὑποθέσεις ἀπερράνθη μέχρι τοῦδε τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ὑπὲρ τῶν ἰδιωτῶν δὲν ἀπαιτοῦνται αἱ ἀνωτέρω διατάξεις, ἀλλὰ θεωροῦνται διεκπεραιωμέναι· » διότι κατ' αἴτησιν πολλῶν πολιτῶν ἐθεωρήθησαν πολλαὶ τοιαύτης

φίσεως ὑποθέσεις παρὰ τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, τὸ ὁποῖον ἀπερρίνατο ἐπ' αὐτῶν ὁριστικῶς· πρέπει λοιπὸν νὰ μὴ ἀλλοιωθῶσιν αἱ ἀποφάσεις τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, διὰ νὰ μὴ ἐπαναχάμπτωσιν οἱ πολῖται αὐθις ἐπὶ τὰ αὐτά.

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος ὅτι εἶναι περιττὴ ἡ τοιαύτη τροπολογία, διότι, ἂν αἱ ὑποθέσεις εἶναι διεκπεραιωμέναι καὶ ὑπάρχῃ ἐκδεδομένον περὶ αὐτῶν Β. Διάταγμα, δὲν ἔχουσι χρείαν τῆς τοιαύτης τροπολογίας· ἂν δὲ μένωσιν ἐκκρεμεῖς καὶ μήπω τετελεσμέναι πρέπει νὰ ἐξακολουθήσωσι τὴν ὁδὸν διαγραφομένην ἀδὸν καὶ δὲν δύνανται νὰ ἐξαιρεθῶσι.

Παρετήρησε καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τοιαύτη διάταξις ἐν τῷ νομοσχεδίῳ εἶναι ἄτοπος, διότι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο θέλει βεβαίως βραδύνει ἔτι νὰ ἐπιψηφισθῇ καὶ παρὰ τῆς γερουσίας, ἐπομένως κατ' αὐτὴν τὴν τροπολογίαν δύνανται οἱ ὑπουργοὶ νὰ χαρίσωσι τὰ χρέη εἰς ὁποίους θελήσωσι, καὶ μετὰ τὸν νόμον νὰ θεωρηθῶσιν ἀπηλλαγμένοι ὅλοι οἱ ὀφειλέται.

Ἡ βουλὴ ἐρωτηθεῖσα περὶ τῆς ἀνωτέρω προταθείσης προσθήκης ἀπέρριψεν αὐτήν.

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως ἡ παρὰ τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς προτεινομένη προσθήκη τῶν λέξεων « χωρὶς ἀναβολῆς » μετὰ τὴν λέξιν « ἐπιδίδεται » τοῦ δευτέρου παραγράφου. Ἀλλὰ παρατηρήσαντός τινος, ὅτι καὶ ἡ προσθήκη αὕτη εἶναι περιττὴ, διότι δὲν δίδοται εἰς τὸν ὑπουργὸν προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας νὰ συνταξῃ τὴν ἀπόφασιν, ἐπομένως δὲν ἔχει λόγον ἡ ἐπιβολὴ τῆς ἄνευ ἀναβολῆς ἐπιδόσεως αὐτῆς, ἡ βουλὴ ἀπέρριψε καὶ ταύτην τὴν τροπολογίαν, παρεδέχθη δὲ τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου ἀμεταποίητον, ἔχον οὕτω.

« Ἄρθ. 9. Ὁ νομάρχης, ἅμα τὸ ἐπιδοθῇ ἡ ἀναφορὰ τοῦ ὀφειλέτου, συγκαλεῖ συμβούλιον, συγκείμενον παρ' αὐτοῦ, τοῦ προέδρου τοῦ πρωτοδικείου τοῦ νομοῦ, καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου τῆς πρωτευούσης τοῦ νομοῦ, τὸ ὁποῖον λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὴν ἀναφορὰν, καὶ τὰς πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῆς παρουσιαζομένας ἀποδείξεις, καὶ ὅσας ἄλλας πληροφορίας ἤθελε δυνηθῇ νὰ συλλέξῃ αὐτεπαγγέλτως, γνωμοδοτεῖ δι' αἰτιολογημένης ἐκθέσεως, καὶ διευθύνει εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν τὴν ἔκθεσίν του. Τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο λαμβάνον τὴν γνώμην δύο ἐκ τῶν παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ διωρισμένων δικηγόρων, ἀποφαίνεται ἐπὶ τῶν ἀπαντήσεων τοῦ ὀφειλέτου, προκαλουμένου προηγουμένως ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου Βασιλ. Διατάγματος, ἐν περιπτώσει

καθ' ἣν ἤθελε θεωρήσει παραδεκτέαν καθ' ὁλοκληρίαν, ἢ ἐν μέρει τὰς ἀπαιτήσεις αὐτάς.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐπιδίδεται διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος εἰς τὸν ὀφειλέτην. »

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 10 ἄρθρου καὶ ἀπορριφθείσης τῆς ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς, παρετηρήθη ὅτι πρέπει νὰ λείψῃ ὁ τελευταῖος παράγραφος ἀπὸ τῆς λέξεως « ἄλλως » μέχρι τέλους, ὡς μὴ συνᾴδων μὲ τὴν τροπολογίαν, ἣν ὑπέστη τὸ 3 ἄρθρον, ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ παραγράφου καὶ τὸ ἄρθρον 10 ἔχον οὕτω.

« Ἄρθρ. 10. Εἰς τὸν ὀφειλέτην, ὅστις ἤθελε παραδεχθῇ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, χορηγεῖται δίμηνος προθεσμία ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως αὐτῆς, ἐὰν δὲν ὑπολείπεται τοσαύτη πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 τετραμήνου, διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ὑπὸ τούτου ἐπιβαλλομένας εἰς αὐτὸν ὑποχρεώσεις, καὶ συμμεθέξῃ τῶν ὠφελειῶν τοῦ παρόντος Νόμου. Ὁ δὲ μὴ παραδεχθεὶς τὴν ἀπόφασιν ὀφειλέτης, ὀφείλει νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς κατὰ τοῦ δημοσίου, ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων· ἄλλως δὲν ἀναβάλλεται μέχρι τῆς ἀποφάσεως αὐτῶν ἡ καταδίωξις τοῦ ὀφειλέτου τούτου διὰ τὸ παρ' αὐτοῦ ἀμφισβητούμενον χρέος. »

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως ἑκάτερον τῶν ἄρθρων 11 καὶ 12 ἀπορριφθεισῶν τῶν ἐπ' αὐτοῦ τροπολογιῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσι δ' οὕτω

« Ἄρθρ. 11. Ὁ ὀφειλέτης, τοῦ ὁποίου αἱ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν ἀπορριφθεῖσαι ἀντιρρήσεις, ἢ ἀπαιτήσεις, ἤθελον ἀπορριφθῇ καὶ ὑπὸ τῶν δικαστηρίων καθ' ὁλοκληρίαν, ἢ ἐν μέρει, στερεῖται τοῦ δικαιώματος τοῦ νὰ μεθέξῃ τῶν ὠφελειῶν τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 12. Αἱ ἐν τῷ 10 ἄρθρῳ διαλαμβανόμεναι δίκαι θέλουν δικάζεσθαι ὡς συναπτικαὶ καὶ κατεπείγουσαι. »

Μετὰ ταῦτα ἀπορριφθέντος τοῦ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινομένου προσθέτου ἄρθρου προτάθη νὰ γείνῃ πρόσθετον ἄρθρον ὡς ἐν τῇ τελευταίᾳ συνεδριάσει εἶχε προταθῇ.

Ἀντέταξεν ἕτερος ὅτι εἶναι ἐναντίος εἰς τὴν προσθήκην τοιούτου ἄρθρου· διότι δὲν δύναται ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον νὰ ἐπανέλθῃ δὶς εἰς συζήτησιν κατὰ πρασείας συνεδριάσεις, ἐκτὸς ὁ κανονισμὸς δὲν ἐπιτρέπῃ νὰ γίνηται τοῦτο ἐντὸς τῆς αὐτῆς συνόδου· διότι ἂν μία γνώμη ὑπερισχύουσα καὶ ἐγκαινομένη σήμερον εἰσάγηται ἐκ νέου αὔριον καὶ τροπολογῆται

ἢ καὶ καταστρέφεται ὑπ' ἄλλης, τοιαύτη ἀρχὴ ἤθελεν εἶσθαι καταστρεπτική. Τὸ προκείμενον λοιπὸν ἄρθρον γινόμενον πρὸς τροπολογίαν ἢ ἐπεξήγησιν ἢ ἀναίρεσιν τοῦ προεψηφισμένου δὲν δύναται νὰ γείνῃ δεκτόν· διότι τὰ ψηφισθέντα πρέπει νὰ μείνωσιν ὡς ἐψηφίσθησαν.

Ἀπήντησαν ἄλλοι, ὅτι τὸ προτεινόμενον ἄρθρον δὲν εἶναι εἰς ἀντίφασιν πρὸς τὰ προαποφασισθέντα, διότι οὐδὲν προϋπάρχον ἄρθρον καταστρέφει. Ἐπειδὴ ὅμως ἐν τῇ γενομένῃ τροπολογίᾳ ἡ βουλὴ ἐθεώρησεν ὡς κεφάλαιον τοὺς μετὰ τοῦ χρεωλυσίου συνημμένους τόκους, καὶ ἐγεννήθησαν ἀκολούθως ἀμφιβολίαι περὶ τῆς τοιαύτης ἐννοίας τῆς τροπολογίας, δύναται ἤδη ἡ βουλὴ πρὸς ἄρσιν πάσης ἀμφιβολίας νὰ προσδιορίσῃ δι' ἰδιαιτέρου ἄρθρου τί ἐννοεῖ τὸ κεφάλαιον ἐν τῷ 2 ἄρθρῳ.

Ἀντείπεν ἕτερος ὅτι ἡ τοιαύτη ἐξήγησις ἔπρεπε νὰ γείνῃ εἰς τὴν τροπολογίαν ὅτε αὐτὴ συνεζητεῖτο καὶ ἐψηφίζετο καὶ οὐχὶ τώρα, ἀλλ' ἤδη ἢ εἶναι τελεία ἡ τροπολογία καὶ τότε εἶναι περιττὴ πᾶσα προσθήκη, ἢ δὲν εἶναι τελεία, καὶ τότε δὲν δύναται ἡ βουλὴ νὰ κάμῃ ἐπεξήγησιν αὐτῆς.

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι αὐτὸς δὲν εἶναι ἐναντίος εἰς τὴν προσθήκην ταύτην, παρατηρεῖ μόνον εἰς τὴν βουλὴν ὅτι προσθήκη ἄρθρου ἐπεξηγηματικοῦ τοῦ πρὸ ἡμῶν δηλοῖ ὅτι ἡ βουλὴ δὲν προαπεφάσισεν ἐσκεμμένως καὶ ἀκριβῶς· καὶ εἰς τοῦτο αὐτὴ δύναται νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν της.

Ἀπήντησαν ἄλλοι ὅτι οὐδεὶς τοιοῦτος φόβος ὑπάρχει, διότι ὅπας βουλευτὴς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προτείνῃ τὴν προσθήκην οἱουδήποτε ἄρθρου ἐν τινι νομοσχεδίῳ, ἡ δὲ βουλὴ ἐξετάζει ἂν τὸ προτεινόμενον ἦναι καλὸν κατ' οὐσίαν καὶ κατὰ τύπον· τὸ προκείμενον δὲ ὁμολογουμένως εἶναι καλὸν κατ' οὐσίαν, διότι καὶ οἱ κατὰ τῆς προσθήκης αὐτοῦ ὄντες δὲν δύνανται νὰ εἴπωσιν ὅτι πρέπει ν' ἀπαλλαγῶσιν οἱ ὀφειλέται καὶ ἀπὸ τῶν τόκων τῶν μετὰ τοῦ χρεωλυσίου συνημμένων· καὶ κατὰ τύπον δὲ οὐδὲν ἔχει ἐναντίον· διότι ἂν ἡ βουλὴ ἐννοῇ ὅτι διὰ τῆς τροπολογίας ἀπήλλαξε τοὺς ὀφειλέτας καὶ ἀπὸ τῶν τόκων τῶν μετὰ τῶν χρεωλυσίων συνημμένων δὲν παραδέχεται αὐτό, ἂν δ' ἄλλως, θέλει φανῇ συνεπὴς παραδεχομένη τὸ ἄρθρον τοῦτο. Αὐτὸς μάλιστα λέγει ὅτι ἀφοῦ ἔχωσι πολὺς λόγος καὶ διηγέρθησαν ἀμφιβολίαι περὶ τῆς ἐννοίας τῆς τροπολογίας ἀνάγκη νὰ ὁρισθῶσι τὰ περὶ ταύτης· διότι ἄλλως θέλει δοθῇ ὑπόνοια ὅτι ἡ τροπολογία ἀπαλλάττει

τοὺς ὀφειλέτας ὅλων τῶν τόκων καὶ τῶν μετὰ τοῦ κεφαλαίου συνημμένων.

Μετὰ ταῦτα ἡ βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἂν παραδέχηται τὸ προτεινόμενον πρόσθετον ἄρθρον, παρεδέχθη αὐτὸ δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτω.

« Ἄρθρ. 13. Ὡς κεφάλαιον χρέους περὶ οὗ προβλέπει τὸ ἄρθρ. 2, θεωροῦνται καὶ αἱ ἀπαρτιζόμεναι ἀπὸ χρεωλύσιον καὶ τόκους δόσεις τῆς ἐκ δρ. 2000 προικοδοτικῆς πιστώσεως. »

Γενομένου δὲ δεκτοῦ καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως ὡς ἄρθρον 14, ἔχοντος οὕτως·

« Ἄρθρ. 14. Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἡ δὲ ἐκτέλεσις αὐτοῦ ἀνατίθεται εἰς τὸν ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργόν. »

Προὔκειτο νὰ ἐρωτηθῇ ἡ βουλὴ ἐπὶ τοῦ συνόλου. Πρὸς τοῦτο δ' ἀντεῖπέ τις, φέρων πρὸς ὑποστήριξιν τῶν λόγων του τὸ 42 ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ, καὶ ἀπαιτῶν νὰ συναρμολογηθῇ καὶ τυπωθῇ τὸ σύνολον, καὶ ἀκολούθως νὰ γείνῃ ἡ περὶ τοῦ συνόλου συζήτησις καὶ ψηφοφορία.

Ἀντέταξεν ἕτερος ὅτι δὲν ἐγένοντο πολλαὶ τροπολογίαι ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου, καὶ ἡ συναρμολογία του εἶναι εὐχερής· τὸ δὲ 43 ἄρθρον τῶν κανονισμοῦ λέγει ὅτι ὁ πρόεδρος ἐρωτᾷ τὴν βουλὴν ἐὰν θέλῃ νὰ γείνῃ νέα συζήτησις ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ἢ νὰ προβῇ ἀμέσως εἰς τὴν ψηφοφορίαν, ἀπομένως καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου δύναται νὰ ἐρωτηθῇ ἡ βουλή.

Ἐρωτηθείσης δὲ ἂν θέλῃ νὰ προβῇ ἀμέσως εἰς τὴν ψηφοφορίαν καὶ ἀποφηναμένης καταφατικῶς, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἀλλὰ μὴ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ἔμεινεν ἀτελὴς ἡ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία, καὶ διελύθη ἡ συνεδρίασις περὶ τὴν Δ ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Ὁ ἀναπληρῶν τὸν κωλυόμενον γραμματέα νεώτερος Βουλευτὴς·
Κ. Δ[illegible]

Πρωτόκολλον ὁρκωμοσίας.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν ἑβδόμην Αὐγούστου τοῦ χιλιοστοῦ, ὀκτακοσιοστοῦ, τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους, παρελθόντων τεταρτος βουλευτὴς Οἰτύλου, κύριος Γεώργιος Μαυρομιχάλης,

ἔδωκε τὸν παρὰ τοῦ 57 ἄρθρου τοῦ συντάγματος ὁριζόμενον βουλευτικὸν ὅρκον.

« Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν εἰς τὸ σύνταγμα, καὶ εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μου. »

Ὁ ὁρκισθεὶς
Γερμ. Μαυρομιχάλης.

Ὁ Ἱερεὺς
Παπᾶς.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Ἀντὶ τῶν γραμματέων
ἀπόντων ὁ νεώτερος βουλευτὴς
Κ. Δαρεμάτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΞΔ'.

Τῆς 30 Αὐγούστου.

Σήμερον τὴν τριακοστὴν Αὐγούστου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ.Κ. Βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλεν ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἐπαναληψις τῆς χθὲς διακοπείσης ψηφοφορίας, ἡ συζήτησις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν καθ' ὑπέρβασιν ἐξόδων, καὶ ἡ τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου νομοσχεδίου, καὶ μετ' αὐτὸ τοῦ περὶ συστάσεως τραπέζης.

Ἐπανελήφθη λοιπὸν ἡ κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ψηφοφορία ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ περὶ καθιστερούντων νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Ματάλα καὶ Καΐρη, ἐξ ὧν συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη διὰ ψήφων 43 πρὸς 19 ἀρνηθέντων ψῆφον 7, τὸ σύνολον τοῦ ὑηθέντος νομοσχεδίου, ἔχοντος οὕτως.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Εἰς τοὺς πρὸς τὸ δημόσιον ταμεῖον ὀφειλέτας ἀπὸ

ἐνοικιάστις οἰκιῶν δημοσίων ἢ ἐκκλησιαστικῶν φόρων, ἢ δημοσίων ἢ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων μέχρι τέλους τοῦ 1844, καὶ εἰς τὰς ἀπὸ πολυετεῖς ἐνοικιάσεις προικοκτησίας (μὴ συμπεριλαμβανομένου τοῦ ἐγγείου φόρου) καὶ δεκατείς, ἢ αἰασδήποτε πιστώσεις μέχρι τέλους τοῦ 1848 χορηγεῖται προθεσμία δωδεκαετὴς ἀρχομένη ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, διὰ τὴν ἄνευ τόκου εἰς δώδεκα ἴσας δόσεις πληρωμὴν τοῦ ἐκ τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν προερχομένου χρέους των ἐὰν συμμορφωθῶσι μὲ τὰς κατωτέρω διατάξεις.

Αἱ ὑπολειπόμεναι δόσεις τῶν ἐπὶ προικοδοτήσει καὶ δεκαετεῖ πιστώσει ἐκποιήσεων θέλουσι πληρώσει ἀτόκως, ἀλλὰ κατὰ τὰς τεταγμένας αὐτῶν προθεσμίας.

Ἄρθρ. 2. Ὡς χρέος ἑκάστου τῶν εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὀφειλετῶν θεωρεῖται τὸ μέχρι πληρωθὲν κεφάλαιον.

Ἄρθρ. 3. Τῶν ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἄρθροις 1, καὶ 2 ὠφελειῶν θέλουσι μεθέξει ὅσοι ἐντὸς 4 μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, δώσωσιν ἐγγύησιν δι' ὑποθήκης ἀκινήτων κτημάτων, κατὰ τὸν περὶ ὑποθηκῶν νόμον, ἐξασφαλίζουσαν τὸ ὅλον τοῦ χρέους των καὶ ὑπογράψωσι τὰς ἀπαιτουμένας χρεωστικὰς ὁμολογίας.

Οὐδεὶς τῶν ὀφειλετῶν ἀπαλλάττεται τῆς καταδιώξεως πρὶν συμμορφωθῇ μὲ τὰς ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ διατάξεις καὶ ὑπογράψῃ τὰς χρεωστικὰς ὁμολογίας.

Ἄρθρ. 4. Οἱ ὀφείλεται τῶν ὁποίων τὰ κτήματα κατεκυρώθησαν εἰς τὸ δημόσιον, θέλουσιν ἀναλάβει αὐτὰ, ἂν εὐχαριστῶνται, εἰς τὴν κυριότητα των εἰς ἣν εὑρίσκονται σήμερον κατάστασιν, ἂν συμμορφωθῶσιν ὡς πρὸς τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους των, μὲ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου· ὅσα δὲ τυχὸν ἐκ τῶν κτημάτων τούτων εἰσὶν ἐνοικιασμένα θέλουσιν ἀναλάβει μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐνοικιάσεως.

Ἄρθρ. 5. Προθεσμία διὰ τὴν τυχὸν καθυστερήσασαν ἐνιαυσίαν δόσιν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ χορηγηθῇ, οὐδ' ἀναστολὴ τῆς καταδιώξεως τοῦ ὀφειλέτου νὰ γίνῃ.

Ἄρθρ. 6. Εἰς τὰς πληρωμὰς εἶναι δεκτὰ καὶ φαλαγγιτικὰ ἢ ναυτικὰ γραμμάτια, ὑφ' ὁπαισυδήποτε καὶ ἂν ἤθελαν προσφερθῇ, ἐὰν ἦναι ἐκδεδομένη ἡ περὶ ἐκποιήσεως αὐτῶν Β. ἄδεια, καὶ ἐὰν ὁ ὀφειλέτης ἤθελεν ἐξοφλήσει ὁλόκληρον τὸ κεφάλαιον τοῦ χρέους του, ἢ τὸ ὑπόλοιπον αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 7. Τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου χορηγουμένων ὠφελειῶν μετέχουσι καὶ οἱ ὑπενοικιασταὶ, ἢ οἱ συμμέτοχοι τῶν

πρωτοτύπων ὀφειλετῶν, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν καθυστεροῦν πρὸς τὸν πρωτότυπον ἐνοικιαστὴν μέρος, ἢ τὸ ὅλον τοῦ ἐφοδίου, ἢ τῆς συμμετοχῆς των, ἐὰν συμμορφωθῶσι μὲ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 8. Ὁ ὀφειλέτης ὅστις ἐπιθυμεῖ νὰ μεθέξῃ τῶν ἀνωτέρω ὠφελειῶν, ἔχει δὲ ἀντιρρήσεις καθ' ὁλοκλήρου ἢ μέρους τοῦ χρέους του, ἢ ἄλλας ἀπαιτήσεις, προερχομένας ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 διαλαμβανομένων χρεῶν, ὀφείλει νὰ παρουσιάσῃ αὐτὰς δι' ἀναφορᾶς του μετὰ τῶν πρὸς ὑποστήριξιν ἀποδείξεων πρὸς τὸν Νομάρχην ἐντὸς 2 μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου· ἐντὸς δὲ 4 μηνῶν, ἐὰν ὁ ὀφειλέτης κατοικῇ ἐκτὸς τοῦ Κράτους.

Ἡ ἐπίδοσις τῆς ἀναφορᾶς θέλει γίνεσθαι διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος· δὲν ἀπαλλάττεται δ' ὁ τοιοῦτος τῆς ὑποχρεώσεως, τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλει αὐτῷ τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ νόμου, δι' ὅσον ἀφορᾷ τὸ τυχὸν μὴ διαφιλονεικούμενον μέρος τοῦ χρέους του, ἐὰν θέλῃ νὰ συμμεθέξῃ ὡς πρὸς αὐτὸ τῶν ὠφελειῶν τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 9. Ὁ νομάρχης, ἅμα τῷ ἐπιδοθῇ ἡ ἀναφορὰ τοῦ ὀφειλέτου, συγκαλεῖ συμβούλιον, συγκείμενον παρ' αὐτοῦ, τοῦ προέδρου τοῦ πρωτοδικείου τοῦ νομοῦ, καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου τῆς πρωτευούσης τοῦ νομοῦ, τὸ ὁποῖον, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὴν ἀναφοράν, καὶ τὰς πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῆς παρουσιαζομένας ἀποδείξεις, καὶ ὅσας ἄλλας πληροφορίας ἤθελε δυνηθῇ νὰ συλλέξῃ αὐτεπαγγέλτως, γνωμοδοτεῖ δι' αἰτιολογημένης ἐκθέσεως, καὶ διευθύνει εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν τὴν ἔκθεσίν του. Τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο λαμβάνον τὴν γνώμην δύο ἐκ τῶν παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ διωρισμένων δικηγόρων, ἀποφαίνεται ἐπὶ τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ ὀφειλέτου, προκαλουμένου προηγουμένως, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, Β. Διατάγματος, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελε θεωρήσει παραδεκτὸν καθ' ὁλοκληρίαν ἢ ἐν μέρει τὰς ἀπαιτήσεις αὐτάς.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν ἐπιδίδεται διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος εἰς τὸν ὀφειλέτην.

Ἄρθρ. 10. Εἰς τὸν ὀφειλέτην ὅστις ἤθελε παραδεχθῇ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, χορηγεῖται δίμηνος προθεσμία ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως αὐτῆς, ἐὰν δὲν ὑπολείπεται τοσαύτη πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 τετραμήνου, διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ὑπὸ τούτου ἐπιβαλλομένας εἰς αὐτὸν ὑποχρεώσεις, καὶ συμμεθέξῃ τῶν ὠφελειῶν τοῦ παρόντος νόμου. Ὁ

δὲ μὴ παραδεχθεὶς τὴν ἀπόφασιν ὀφειλέτης, ὀφείλει νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς κατὰ τοῦ δημοσίου, ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων· ἄλλως δὲν ἀναβάλλεται μέχρι τῆς ἀποφάσεως αὐτῶν ἡ καταδίωξις τοῦ ὀφειλέτου τούτου διὰ τὸ παρ' αὐτοῦ ἀμφισβητούμενον χρέος.

Ἄρθρ. 11. Ὁ ὀφειλέτης, τοῦ ὁποίου αἱ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν ἀπορριφθεῖσαι ἀντιρρήσεις ἢ ἀπαιτήσεις ἤθελον ἀπορριφθῇ καὶ ὑπὸ τῶν δικαστηρίων καθ' ὁλοκληρίαν, ἢ ἐν μέρει, στερεῖται τοῦ δικαιώματος τοῦ νὰ μεθέξῃ τῶν ὠφελειῶν τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 12. Αἱ ἐν τῷ 10 ἄρθρῳ διαλαμβανόμεναι δίκαι θέλουν δικάζεσθαι ὡς συνοπτικαὶ καὶ κατεπείγουσαι.

Ἄρθρ. 13. Ὡς κεφάλαιον χρέους, περὶ οὗ προβλέπει τὸ ἄρθρ. 2, θεωροῦνται καὶ αἱ ἀπαρτιζόμεναι ἀπὸ χρεωλύσιον καὶ τόκους δόσεις τῆς ἐκ δραχ. 2,000 πρακτικοδοτικῆς πιστώσεως.

Ἄρθρ. 14. Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἡ δὲ ἐκτέλεσις αὐτοῦ ἀνατίθεται εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργόν.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ περὶ καθυστερούντων νομοσχεδίου ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη;

Ναί, ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς		Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν.
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ν.	Κωνστ. Βρυζάκης.	Ν.
Γεώργιος Δογιωτατίδης	Ο.	Ἀνάργυρος Πετράκης.	Ν.
Δ. Δελιγεώργης.	Ο.	Κ. Τζαβέλλας	Ν.
Π. Τσιμπουράκης.		Σ. Στράτος	Ν.
Πάνος Μοναστηριώτης		Π. Ῥάγκος	
Σταῦρος Γρίβας	Ο.	Λουκᾶς Π. Νάκος.	
Ἰωάννης Πετμεζᾶς	Ο.	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν.
Μ. Καΐρης	Ο.	Πέτρος Τζανεταγᾶς	Ν.
Δημήτριος Κονδύλης	Ο.	Γεώργιος Κονδύλης	Ν.
Ἀντώνιος Καμπάνης		Κωνσταντῖνος Φαϊτσας	Ν.
Ἀνδρέας Δανόπουλος.	Ο.	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.
Νικόλαος Ἰατρὸς		Γεώργ. Ἰωαν. Βατίστας	
Ἀναγ. Μακρυγιαννάκος		Ἄγγελος Γουζούασης	Ν.

Γεώργιος Κ. Βελής.	Ν.
Ἰωάννης Α. Χατσόπουλος	
Γεώργ. Ἰωάν. Γκολδάσης	
Στέφ. Χ. Στερανόπουλος.	Ν.
Μιχαὴλ Σισίνης	Ν.
Γρηγόριος Χατσηγιάννος	Ν.
Γεώργιος Μῆτσος	
Ἰωάννης Κλίμακας.	Ν.
Ἀναγώστης Δημητρίου	Ν.
Πέτρος Α. Ζάνος	
Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	Ο.
Χριστόδουλος Ν. Δεμάθας	Ν.
Ἠλίας Παππαδαῖος	
Γεώργιος Πετμεζᾶς	Ν.
Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	Ν.
Β. Πετμεζᾶς	
Ἰω. Ζάρκος	
Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Σταμάτιος Νικολαΐδης	
Βελισσάρ. Νικολαΐδης	Ο.
Κ. Θ. Κολοκοτρ. ἡρνήθη ψῆφον	
Πέτρος Δεληγιάννης	Ν.
Δημήτριος Ν. Μπούκουρας	
Γεώργ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Ζαφείριος Δεπάστας	Ο.
Ἐμμ. Ἀντίπας.	Ο.
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Εὐστάθ. Οἰκονομόπουλος	
Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος	
Ἐμμ. Χ. Τσοῦχλος.	Ν.
Ἰωάννης Ζαφειρόπουλος	
Ματθ. Πρωτοπ. ἡρνήθη ψῆφον	
Νικόλαος Κορφιωτάκης.	Ν.
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν.
Παρασκευᾶς Ματάλας	Ν.
Ἠλίας Γιατράκος	
Λουκᾶς Στέρανος	Ν.
Κύπρ. Σπηλιώδωνης	Ν.
Ῥήγας Παλαμήδης.	Ν.
Θεόδ. Μ. Πετρινάκης	
Κωνσταντῖνος Μανέτας	Ν.
Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Μελέτης Χ. Μελέτη	
Νικόλ. Τζαλικ. ἡρνήθη ψῆφον	
Δημήτ. Σκελλαριάδης	Ν.
Νικολ. Μπούντουνας	Ν.
Π. Παππατσώγης	Ν.
Ἰω. Παππατσώνης	
Π. Δαρειώτης	
Σπυρίδων Βαλέττας	Ο.
Στρατῆς Δεληγιαννάκης	Ο.
Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Π. Λεντούδης ἡρνήθη ψῆφον	
Χρύσανθος Σουμαρίπας	
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	
Κ. Βέϊκος	Ν.
Μιχαὴλ Ἰατρός	
Δημήτριος Βιρβίλης	
Γεώργιος Μπάνης	
Πέτρος Μαυρομιχάλης	Ο.
Ἀναστ. Μαυρομ. ἡρνήθη ψῆφον	
Γεώργ. Κ. Μαυρομιχάλης	
Ν. Μοσχούλας	
Γ. Π. Ζαφειρόπουλος	
Α. Κανελλόπουλος	
Κωνστ. Δ. Σγινᾶς	
Ἰωάννης Γκούρας	
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	Ν.
Σπ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Π. Παπαδιαμαντόπουλος	
Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Χριστόδ. Τζίνος	
Δημήτρ. Κουμανιώτης	
Θεόδ. Ι. Μέξης	Ο.
Ἐμμ. Λαζάρου Ὀρλόφ	Ο.
Γεώργιος Μπάσσας	Ν.
Κώνστας Δαρειώτης	Ν.
Στασ. Ἀντωνιάδης	Ο.
Κωνσ. Ἀντωνιάδης	

Ἰωάννης Περίδης	
Ἀνδρ. Μάμουκας ἡρνήθη ψῆφον	
Κάρολος Νάζος	
Εὐστρ. Παρίσσης	
Ἀντώνιος Ἀρμάος	
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	
Ἰω. Τομαρᾶς	
Ἀν Παππατσώρης	
Ἀθανάσ. Κασταναῖς	Ν.
Γ. Παπαδημητρίου	Ο.
Γεώργιος Σ. Κριεζῆς	Ν.
Ἀνδρ. Γ. Κουντουριώτης	
Δημ. Α. Κουντ. ἡρνήθη ψῆφον	
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Ο.
Δημήτρ. Χατσίσκος	
Καλαμ. Τσουκαλᾶς	
Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Γεώργ. Ῥιζόπουλος	Ν.
Ἰωάννης Τασσαῖος	
Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Ἰωάννης Οἰκονόμου	

Ἐπὶ τοῦ περὶ προϋπολογισμοῦ τῶν Στρατιωτικῶν νομοσχεδίου ἀνηγγέλθη ὅτι ἐξελέξαντο εἰσηγητὰς, τὸ Α. τμῆμα τὸν Π. Τσανετάκην, τὸ Γ'. τὸν Βεΐκον, τὸ Ϛ'. τὸν Κλίμακαν, καὶ τὸ Ζ'. τὸν Βιτάλην.

Μετὰ ταῦτα μελλούσης τῆς βουλῆς νὰ ἐπιληρωθῇ τῆς συζητήσεως τῆς ἐπὶ τῶν καθ' ὑπέρβασιν ἐξόδων ἐκθέσεως, παρετηρήθη ὅτι ἡ βουλὴ δὲν ὑπελείφθη πλήρης· καὶ διελύθη ἡ συνεδρίασις.

Ὁ Πρόεδρος:

ΔΗΜ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ. Οἱ Γραμματεῖς

Κ. Δαρειώτης.

Ἰω. Ἀντωνόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΞΕ'.

Τῆς 31 Αὐγούστου.

Σήμερον τὴν 31 Αὐγούστου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ Κ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνηγγέλθη ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ συζήτησις τῆς ἐκθέσεως ἐπὶ τῶν καθ' ὑπέρβασιν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1847**. Ἐπὶ ταύτης λαβών τις τὸν λόγον ἀνέγνωσεν ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴ εἰς ἣν ἀνετέθη ἡ ἐξέτασις τῶν καθ' ὑπέρβασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1847** γενομένων ἐξόδων παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ κυρίου Ῥήγα Παλαμήδου, ἀφοῦ ἀναγνωρίζῃ ὅτι τὰ ἔξοδα ἐγίνοντο πραγματικῶς

καθ' ὑπέρβασιν συμπεραίνει ὅμως ἐπὶ τέλους, ὅτι ἡ πρᾶξις αὕτη πρέπει νὰ ἐπικρθῇ μόνον κοινοβουλευτικῶς. Μὲ τὴν γνώμην ταύτην αὐτὸς μέλος ὢν τῆς ῥηθείσης ἐπιτροπῆς δὲν συνεφώνησε διὰ δύο λόγους· α') διότι ἡ ἐπιτροπὴ ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς δὲν ἔδειξε τὴν αὐστηρότητα ἐκείνην, ἣν ἀπαιτεῖ ἡ σπουδαιότης τοῦ ἀντικειμένου συνισταμένου εἰς δαπάνην γενομένην παρ' ὑπουργοῦ ἄνευ πιστώσεως συνεδριαζουσῶν τῶν βουλῶν· β') διότι ἐμοὶ ἀναγνωρίζει ἡ ἔκθεσις ὑπεύθυνον τὸν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν δὲν ἀναφέρει τι περὶ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, ὅστις ἀναδεχθεὶς καὶ πληρώσας τὴν ἄνευ πιστώσεως αἰτηθεῖσαν δαπάνην κατέστη συνυπεύθυνος δι' αὐτήν. Λέγει δὲ ἤδη ὅτι ἀνεξαρτήτως τῆς χρήσεως τῶν γενομένων ἐξόδων εἶναι ὁμολογούμενον καὶ οὐδεὶς δύναται ν' ἀρνηθῇ ὅτι οὐδεὶς ὑπουργὸς δύναται νὰ ἐξοδεύῃ ὑπαρχόντων ἐν ἐνεργείᾳ τῶν βουλευτικῶν σωμάτων πρὶν ἢ δοθῇ εἰς αὐτὸν ἡ ἀναγκαία πίστωσις, ὁ δ' ὑπουργὸς, ὅστις κάμῃ χρῆσιν τοιούτων ἐξόδων, παραβαίνει προφανῶς τὸ 2 ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ συντάγματος. Ἡ ἐπιτροπὴ ὅμως δικαιολογοῦσα τὴν τοιαύτην ὑπέρβασιν ἀποδίδωσιν αὐτὴν εἰς τὰς περιστάσεις, αἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν δαπάνην, ἀλλὰ διὰ νὰ ἦναι σοβαρὸς λόγος ἀποχρῶν πρέπει τὸ πρᾶγμα νὰ ἔχῃ οὕτως, ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχῃ εἰς τὸν ὑπουργὸν ὁ ἀπαιτούμενος καιρὸς διὰ νὰ προκαλέσῃ τὴν ἐπιψήφισιν τῶν ἐξόδων. Ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν Ῥ. Παλαμήδης διὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. 22,693 τῆς 30 Δεκεμβρίου 1847 πρὸς τὸν τότε ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸν ἐγγράφου του ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ τὴν πληρωμὴν τῶν καθ' ὑπέρβασιν γενομένων ἐξόδων, τότε λοιπὸν δὲν ἠδύνατο νὰ ζητήσῃ πίστωσιν ἀπὸ τῶν βουλῶν λέγων ὅτι δὲν ἐπαρκεῖ τὸ δι' αὐτὸν ποσὸν διὰ τὴν δημόσιον ἀσφάλειαν; καὶ εἶναι ἀμφιβολία ὅτι τὰ βουλευτικὰ σώματα βλέποντα τὴν ἀνάγκην ἤθελον χορηγήσει τὰ μέσα εἰς τὸν ὑπουργὸν πρὸς διατήρησιν τῆς κοινῆς ἀσφαλείας καὶ τάξεως; ὥστε ἤθελεν οἰκονομηθῇ τὸ πρᾶγμα χωρὶς παραβάσεως τῶν ὅρων τοῦ συντάγματος. Ὁ τότε ὅμως ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ἐνῷ ἐζήτησε τὴν πληρωμὴν ἀπὸ τῆς 30 Δεκεμβρίου, καὶ διῆμεινεν ὑπουργὸς μέχρι 10 Μαρτίου, οὐδένα λόγον ἀνάγκης πρὸς τὴν βουλὴν περὶ τοιούτων καθ' ὑπέρβασιν ἐξόδων. Μόνον δ' ἀφοῦ κατηγγέλθη παρά τινος βουλευτοῦ εἰς τὴν βουλὴν ἡ ὕπαρξις τοιαύτης ὑπερβάσεως, ὡμολόγησεν αὐτὴν ὁ κύριος Παλαμήδης. Ἐν τούτοις τὸ μόνον δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ἐπορίσθη εἰς ἑαυτὸ τὸ ἔθνος καὶ ἐξασκεῖ πρὸς ἀντιστάθμισιν τῆς ὅλης ἐξουσίας, ἣν παρεχώρησεν εἰς τὴν βασιλικὴν

στικὴν ἐξουσίαν εἶναι τὰ χρήματα καὶ ἡ στρατιωτικὴ δύναμις, διότι ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους οὐδεμία δαπάνη δύναται νὰ γείνῃ, οὐδ' ἐπιτρέπεται στρατολογία. Τῆς διατάξεως δὲ ταύτης ὁ σκοπὸς εἶναι διὰ ν' ἀποδειχνύηται ἡ ἀνάγκη τῶν ἑκάστοτε δαπανῶν, καὶ ν' ἀναφαίνηται ἂν τὰ βουλευτικὰ σώματα ἔχωσιν ἐμπιστοσύνην εἰς τὰ κατὰ καιροὺς ὑπουργεῖα. Ὁ δ' ἄνευ τῆς προηγουμένης συγκαταθέσεως τῶν βουλῶν ἐξοδεύων ἀφαιρεῖ τὸ μέσον, δι' οὗ ἐμποδίζονται αἱ περίτταὶ δαπάναι, καὶ τὸ δι' οὗ διηρθοῦται μεταῤῥυθμιζόμενον ἡ μεταλλαττόμενον τὸ προσωπικὸν τῆς Κυβερνήσεως, ὅταν δὲν ἦναι ὁποῖον τὸ ἔθνος ἀπαιτεῖ. Ἀλλὰ δυστυχῶς καὶ ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν ὁ αἰτησάμενος τὴν πληρωμὴν, καὶ ὁ τῶν οἰκονομικῶν ὁ χορηγήσας αὐτὴν, καὶ διὰ τῆς συνδρομῆς του ἐνεγκόντες εἰς πέρας τὴν παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν προταθεῖσαν πληρωμὴν, εἶναι ἔνοχοι παραβάσεως ῥητῆς διατάξεως τοῦ συντάγματος. Τοῦτο δὲ δὲν δύναται νὰ ὀνομασθῇ παρατυπία. Διότι παρατυπίαι εἶναι αἱ κατὰ τὴν χρῆσιν λιγιστικαὶ ἐλλείψεις, οὐχὶ ὅμως αἱ παραβάσεις αἱ καταστρέφουσαι πρόῤῥιζον τὸ ὅλον τῆς συνταγματικῆς ἐνεργείας. Καθήκοντα δὲ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων εἶναι οὐχὶ μόνον τὸ νομοθετεῖν ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπιτηρεῖν τοὺς νόμους, καὶ μεριμνᾶν ὑπὲρ τῆς τηρήσεως αὐτῶν. Εἰς πρὸς τὸ πρῶτον, προκειμένης τῆς ἐπιψηφίσεως νόμου τινὸς, πρέπει ν' ἀποβλέπῃ ὁ νομοθέτης εἰς τὴν κοινὴν εὐδαιμονίαν ὅλων ἢ τῶν πλειόνων τοὐλάχιστον, ὡς πρὸς τὸ δεύτερον πρέπει νὰ ἦναι καὶ αὐτοῦ τοῦ δικαστοῦ αὐστηρότερος, διότι οὗτος μὲν δι' ἔλλειψιν αὐστηρᾶς δικαιοσύνης δύναται νὰ βλάψῃ τὸν ἕτερον τῶν διαδίκων ἢ τινα τῶν δικαζομένων προσώπων, ἀλλ' ὁ νομοθέτης ἂν δὲν ἐκπληρώσῃ τὰ χρέη του θέλει βλάψει ὅλην τὴν κοινωνίαν, τὴν ὁποίαν ἀντιπροσωπεύει. Ἀλλὰ παρατηροῦσί τινες ὅτι ἐπειδὴ τὴν εὐθύνην τῶν ὑπουργῶν νόμος δὲν ἐρυθρίσθη εἰσέτι ὁ εἰδικὸς περὶ εὐθύνης τῶν ὑπουργῶν νόμος ὁρίζων τὸν τρόπον τῆς διαδικασίας καὶ τὰς ἐπιβλητέας ποινὰς, καὶ ἂν εἰσαχθῇ ὁ ὑπουργὸς εἰς δίκην οὐδεμίαν μέλλει νὰ ὑποστῇ ποινήν. Ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ὅμως παράβασις δὲν εἶναι παραβλεπτέα διὰ τὴν ἔλλειψιν ταύτην τοῦ νόμου, καὶ δὲν πρέπει διὰ τοῦτο ἡ βουλὴ νὰ παραιτήσῃ τὸ νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὴν γερουσίαν ὑπουργὸν παραβάτην ὅρου ῥητοῦ τοῦ συντάγματος. Διότι τὸ 84 ἄρθρον τοῦ συντάγματος ὁρίζει ὅτι οἱ ὑπουργοὶ κατηγοροῦνται παρὰ τῆς βουλῆς ἐνώπιον τῆς γερουσίας ἕνεκα πάσης παραβάσεως τῶν ὅρων τοῦ συντάγματος. Ἄλλοι δὲ πάλιν λέγουσιν, ὅτι τὰ ἔξοδα ταῦτα στηρίζονται εἰς βασιλικὰ διατάγματα καὶ διὰ

τοῦτο πράττει νὰ γίνωσι δεκτά, ἀλλὰ καὶ ἡ ἔνστασις αὐτὴ λύεται ὑπὸ τοῦ 82 ἄρθρου τοῦ συντάγματος λέγοντος ὅτι ποτὲ διάταγὴ τοῦ βασιλέως ἔγγραφος ἢ προφορικὴ δὲν ἀπαλλάττει τῆς εὐθύνης τοὺς ὑπουργούς, ὥστε πρὶν χορηγηθῇ ἡ πίστωσις δὲν δύναται ὁ ὑπουργὸς νὰ ἐνεργήσῃ τὴν δαπάνην τὴν διὰ Β. διατάγματος ὑπαγορευομένην. Καὶ ταῦτα μὲν καθόλου περὶ τοῦ ἀτόπου τῆς ὑπάρξεως τῶν καθ' ὑπέρβασιν ἐξόδων, περὶ δὲ τῆς χρήσεως αὐτῶν ἱκανὰ παρατηρεῖ ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς, ὀλίγα δὲ θέλει εἰπεῖ καὶ αὐτός, ὅτι ἀπὸ τοῦ κεντρικοῦ ταμείου ἐλήφθησαν 108000 δραχμῶν τῇ αἰτήσει μὲν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, τῇ ἐγκρίσει δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν, ἄνευ ὅρου τῆς συγκαταθέσεως καὶ ἐγκρίσεως τῶν βουλευτικῶν σωμάτων, ὅτι ἐντὸς αὐτῶν εἶναι καὶ τὰ ἔξοδα τοῦ σώματος τοῦ Γιάννη Κώστα 50,334. 68, ἐνῷ τοῦτο ἦτο σεσημειωμένον εἰς τὸν ἐπιψηφισθέντα παρὰ τῆς βουλῆς προϋπολογισμὸν τοῦ 1847, ἑπομένως δὲν εἶναι καθ' ὑπέρβασιν καὶ ἡ πραγματικὴ ὑπέρβασις οὕτως ἐλαττοῦται· ἀλλὰ μετὰ πάντα ταῦτα ἄπορον εἶναι πῶς φθάνει ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὸ συμπέρασμα τῆς κοινοβουλευτικῆς ἐπιχρίσεως. Τῶν ἐξόδων τούτων τινὰ ἐδόθησαν εἰς τοὺς νομάρχας διὰ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, ἐνῷ τούτων εἶναι χρέος νὰ ἐπιτηρῶσιν ὑπὲρ τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, ὡς ἀδρῶς παρὰ τῆς Κυβερνήσεως μισθοδοτούμενοι, 26,000 δὲ ἐλήφθησαν δι' ἐνταλμάτων ἐν ὀνόματι τοῦ Χρυσάνθου ἐκδεδομένων, ὅτις παρέδωκεν αὐτὰς εἰς τὸν ὑπουργόν· οὗτος δὲ λέγει ὅτι τὰς ἐξώδευσεν εἰς Ὑπάνησον καὶ ἀλλαχοῦ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας. Πρὸς τὸν αὐτὸν δὲ σκοπὸν καὶ ὑπὸ τοῦ ἰδίου προσώπου ἐλήφθησαν ἔτι ἄλλαι 8,000 ἀπὸ ἀ. Ἰανουαρίου μέχρι τῆς 8 Μαρτίου. Ὁμοίως ἄλλα ἐδόθησαν εἰς ἄλλα πρόσωπα ἄνευ δικαιολογητικῶν ἐγγράφων διότι ὑπῆρχον βασιλικὰ διατάγματα ἐπιτρέποντα τοῦτο· ἀλλὰ τάχα ὁ τρόπος τῆς διαχειρίσεως τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου δὲν πρέπει νὰ γίνηται κατὰ τὰς αὐτὰς λογιστικὰς διατυπώσεις ἐφ' ὅλων τῶν προσώπων; Ἀλλὰ ἡ φῶν τοιούτων λογιστικῶν παρατυπιῶν ἐξέλεγξις εἶναι ἔργον φοῦ ἀπολογισμοῦ, ἡ ἐπιτροπὴ δὲ ἔπρεπε νὰ περιορισθῇ μόνον εἰς τοῦτο, ἂν ἔχῃ τὸ δικαίωμα ὁ ὑπουργὸς, συνεδριαζουσῶν τῶν βουλῶν νὰ λαμβάνῃ χρήματα παρὰ τοῦ ταμείου, καὶ νὰ ἐξοδεύῃ αὐτὰ δι' ὁποιονδήποτε λόγον. Διὰ τὴν τοιαύτην παράβασιν αὐτὸς νομίζει ὅτι οἱ ὑπουργοὶ εἶναι καταδικαστέοι. Ἀλλ' ἐὰν ἡ βουλὴ θεωρήσῃ τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν τὸν διατάξαντα παράνομον δαπάνην καὶ τὸν ὑπουργὸν τῶν οἰκονομικῶν

τὸν ἀποδεχθέντα καὶ ἐνεργήσαντα τὴν τοιαύτην δαπάνην ἀθῴους ἐπὶ τούτοις, αὐτὸς θέλει λυπηθῇ οὐχὶ διότι ἔχει πρὸς τὰ πρόσωπα δυσμένειάν τινα, ἀλλὰ διότι ἀνοίγεται ὁδὸς μακρὰ καταχρήσεων τὸν ὁποῖον δὲν θέλει δυνηθῇ νὰ ἐμποδίσῃ τις, καὶ θέλει δώσει εὔλογον αἰτίαν καὶ εἰς τοὺς διαδόχους ὑπουργοὺς νὰ καταφύγωσιν ὁσάκις θελήσωσιν εἰς ὁμοίας ὑπερβάσεις.

Ἀπήντησεν ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν πρώην ὑπουργὸς ὅτι σοβαρὸν εἶναι τωόντι τὸ προκείμενον ζήτημα· αἴσθημα δὲ συνταγματικὸν συγκινεῖ καὶ τὴν βουλὴν καὶ αὐτὸν, καὶ τὸν ἀναγκάζει συνάμα ὡς ὑπουργὸν ἄλλοτε ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν, πρῶτον μὲν νὰ δώσῃ λόγον ἐνώπιον τῆς βουλῆς περὶ τῶν προκειμένων ἐξόδων, δεύτερον δὲ νὰ ὑπερασπίσῃ ἑαυτὸν ἀπὸ τῶν κατὰ τῆς ὑπολήψεώς του συκοφαντιῶν. Εἶναι δεινὸν τὸ ἔργον· ἀλλ' ἡ φωνὴ τῆς πατρίδος, ἥτις προστατεύει πάντοτε τὰ γνήσια καὶ λυσιτελῆ, καὶ ἥτις ἐνέπνευσε τοσάκις ζωὴν εἰς τὰ ἔργα καὶ εἰς τὰς πράξεις του ἐνθαῤῥύνει αὐτὸν σήμερον, καὶ οὕτως εἰπεῖν πεποιθησίς τις ἀνωτέρα, διασκεδάζουσα τὸ σκότος, μεθ' οὗ ἠγωνίσθησάν τινες νὰ καλύψωσι τὴν ὑπουργικήν του πορείαν, διαβεβαιοῖ αὐτὸν ὅτι θέλει τύχει τῆς λευκῆς ψήφου καὶ τῆς δικαιοσύνης πάντων τῶν βουλευτῶν. Δεινὸν ὁμολογεῖ ἐπανειλημμένως τὸ ἔργον, ἀλλὰ παραδεχόμενος ὅτι ἡ βουλὴ θέλει ἀναδράμει πρῶτον μὲν εἰς τὸν σκοπὸν τῆς δαπάνης καὶ εἰς τὰς περιστάσεις ἐκείνας, αἵτινες προεκάλεσαν τὸ σημερινὸν ζήτημα, δεύτερον δὲ εἰς τὰ αἴτια τούτων, δὲν θέλει ἐπικαλεσθῇ ἄλλο εἰμὴ τὴν προσοχὴν τῶν βουλευτῶν καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου αὐστηρὰν δικαιοσύνην των. Ποῖος ὁ σκοπὸς τῆς ὑπερβάσεως ταύτης; ἦτο ἄρα σκοπὸς σπατάλης καὶ καταχρήσεως, ὡς κατεβόησάν τινες ἔσω καὶ ἔξω; ἢ σκοπὸς αὐστηροτάτης οἰκονομίας; Τὸ δεύτερον λέγει μετὰ πεποιθήσεως· διότι τὸ ὑπουργεῖον ἀντὶ νὰ ἐπεκτείνῃ τὸν κύκλον τῆς δαπάνης του περιώρισεν αὐτὸν ἐντὸς στενωτάτων ὁρίων· ἐζήτει καὶ διὰ τὰ ἐλάχιστα διασαφήσεις καὶ ἐπροσπάθει νὰ ἰσολογίζηται ἡ δαπάνη πρὸς τὴν πίστωσιν. Χωρὶς λοιπὸν νὰ προφυλαχθῇ τῆς σπατάλης, περιέπεσεν εἰς ὑπέρβασιν δικαιολογημένην μὲν, ἀλλὰ πάντως ἐπαχθῆ καὶ δυσάρεστον· ἄλλως ἠδύνατο καὶ νὰ λάβῃ παρὰ τῶν βουλῶν οἱανδήποτε πίστωσιν ἤθελε. Πρὸς διασάφησιν ὅμως καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ὑπερβάσεως καὶ τῶν προκαλεσάντων ταύτην αἰτιῶν, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐκθέσῃ ἐνώπιον τῆς βουλῆς αὐτὰ τὰ πράγματα, ἐξ ὧν εἶναι δυνατὸν νὰ λυθῇ εὐστόχως τὸ ζήτημα, τὸ ὁποῖον ὁ προλαλήσας ἔθεσεν ὅτι οὐδεμία δαπάνη πρέπει νὰ γίνηται παρὰ τῶν ὑπουργῶν ἄνευ

πιστώσεως, ὡς ἀντιβαίνουσα εἰς τὸ 2 ἐδάφιον τοῦ 53 ἄρθρου τοῦ συντάγματος, καὶ ὅτι ἐπὶ τούτου δὲν δύναται νὰ ἐλαφρύνῃ τὸν ὑπουργὸν ἡ ἔκδοσις Βασιλ. Διαταγμάτων κατὰ τὸ 82 ἄρθρ. τοῦ συντάγματος. Ἀσχόμενος δὲ τῆς περὶ τούτου πραγματείας διαβεβαιοῖ τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι δὲν θέλει εἰπεῖ, ὅτι αἱ γενόμεναι δαπάναι εἶναι δεδικαιολογημέναι μόνον διότι στηρίζονται εἰς βασιλικὰ Διατάγματα, ἐπειδὴ οὐδέποτε ἐνόμισεν ὅτι ἀρκεῖ πρὸς δικαιολογίαν τῶν πράξεών του μόνη ἡ ἔκδοσις βασιλικῶν Διαταγμάτων, ἀλλὰ συμφωνῶν ὅτι ὁ Βασιλεὺς εἶναι ἀνεύθυνος μόνοι δ' οἱ ὑπουργοὶ ὑπεύθυνοι διὰ τὰς ὑπ' αὐτῶν ἐνεργουμένας πράξεις, ἀναγνωρίζει ὡς εἰς αὐτὸν καὶ μόνον ἀνηκούσας τὰς ἰδίας αὐτοῦ πράξεις καὶ αὐτὸν ὄντα μόνον ὑπεύθυνον δι' αὐτὰς καὶ ἕτοιμον νὰ δικαιολογήσῃ ταύτας, ἀλλὰ παρατηρεῖ ὅτι εἰς πολλὰς περιστάσεις ἡ ἔκδοσις βασιλικῶν διαταγμάτων εἶναι τύπος ἀναποφευκτος, τὰ δὲ ἐπὶ τῆς ὑπουργείας αὐτοῦ ἐκδοθέντα βασιλικὰ Διατάγματα ἐξεδόθησαν ἐντὸς τῶν ὅρων τοῦ συντάγματος καὶ τῆς τάξεως τῆς ὑπηρεσίας. Ἐπαινεῖ μὲν τὸν ὑπὲρ τοῦ συντάγματος ζῆλον τοῦ προαγορεύσαντος, ἀλλὰ νομίζει ὅτι καὶ αὐτὸς δύναται νὰ καυχηθῇ ὡς πρὸς τοῦτο, διότι πάντοτε ἐφάνη τούτου ὑπέρμαχος, καὶ ἤδη ἂν τὸ σύνταγμα ἀπαιτῇ τὴν θυσίαν αὐτοῦ, εἶναι ἕτοιμος νὰ γείνῃ αὐτὸς πρῶτος θῦμα ὑπὲρ τοῦ συντάγματος, ἀλλ' ἂν ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ περιστάσεις, αἵτινες προύκάλεσαν τὴν παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος ὀνομασθεῖσαν παράβασιν τοῦ συντάγματος πέποιθεν, ὅτι δὲν θέλει θεωρηθῇ τοιαύτη ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες συμπράττοντες μετὰ τῆς τότε Κυβερνήσεως ἦσαν εἰς θέσιν νὰ γινώσκωσιν εἰς ποίαν εὐρέθη αὕτη κατάστασιν, ἀλλὰ θέλει χαρακτηρισθῇ τοιαύτη ὁποίαν αὐτὰ τὰ πράγματα τὴν καταδεικνύουσι. Καὶ πρῶτον μὲν λέγει ὅτι αἱ καθ' ὑπέρβασιν αὗται δαπάναι δὲν ἐγίνοντο ἐν γνώσει τοῦ ὑπουργοῦ, διότι οὗτος δὲν διέταξε νὰ γείνωσιν αὗται προγινώσκων αὐτὰς ὡς τοιαύτας, ὅτε ὤφειλε νὰ προκαλέσῃ καὶ τὴν ἀπαιτουμένην πίστωσιν, ἀλλὰ νομίζων ὅτι αἱ γινόμεναι τοιαῦται δαπάναι ἐνεργοῦνται ἐντὸς τῶν παρὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ κεχωρηγημένων πιστώσεων, ἐξαίφνης περὶ τὸ τέλος τοῦ ἔτους εἶδεν ὅτι προέβησαν εἰς ὑπέρβασιν αὐτῶν. Διὰ νὰ ἔλθωσιν δ' εἰς γνῶσιν πάντων τὰ αἴτια τὰ προκαλέσαντα τὴν τοιαύτην ὑπέρβασιν ἀναγκάζεται ν' ἀναπολήσῃ εἰς τὴν βουλήν, ὅτι ἀναδεχθέντες τὸ ὑπουργεῖον κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1847 μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς βουλῆς εὑρέθησαν περικυκλωμένοι ὑπὸ πλείστων δεινῶν περιστάσεων, τὰς ὁποίας οὐδεὶς δέβαια ἀγνοεῖ. Εἰς τὸν μήπω ἀποπερατωθέντα τότε προϋπολογισμὸν τοῦ 1847 ἦτο σημειωμένον ἐν τῷ κεφαλαίῳ Γ'. ἄρθρ. 1. αἰ ἐνικὰ μέτρα τῆς δημοσίας ἀσφαλείας τὸ συνηθὲς καὶ κατὰ τὰ προλαβόντα ἔτη ποσὸν τῶν 120,000 δραχμῶν εἰς ἔκτακτα ἔξοδα συνιστάμενα εἰς ἀμοιβὰς καὶ ἀποζημιώσεις τῶν πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας ἀνδραγαθούντων, εἰς περιθάλψεις τῶν ἐκ τούτου παθόντων καὶ εἰς καταδίωξιν ἐν γένει τῶν λῃστῶν, εἰς συντήρησιν τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐνταῦθα ἀστυνομίας εἰς ἀποπομπὴν φαυλοβίων καὶ εἰς ἄλλα τινὰ μᾶλλον συνηθῆ ἢ ἔκτακτα καταστάντα, πρὸς δὲ εἶχον σημειωθῇ ἐν § 2. καὶ αἱ ἐν σελ. 50. 820 περιθαλψεις τῶν 141 παλαιῶν στρατιωτικῶν, ἀλλὰ δέβαια δὲν εἶχε προβλέψει περὶ τῆς δαπάνης, τὴν ὁποίαν ἀπήτησαν ἀκολούθως πέντε σχεδὸν στάσεις, καὶ αἱ συνέπειαι αὐτῶν. Τὸ τότε λοιπὸν ὑπουργεῖον εὐθὺς ἀφοῦ συνῆλθον αἱ βουλαί, ὅτε εἶχον συμβῆ αἱ στάσεις τῆς Ἀκαρνανίας, τῆς Χαλκίδος καὶ Ναυπακτίας, καὶ ἡ πρόνοια τῆς Κυβερνήσεως ἐξηκολούθει ἐπ' αὐτῶν, καθυποβάλλων εἰς αὐτὴν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1847 ἔθεσιν ἐν τῷ αὐτῷ 1 ἄρθρῳ τοῦ Γ. κεφαλαίου, ὅτι διὰ τὰ συμβάντα ἔκτακτα ἔξοδα εἰς ἀποκατάστασιν καὶ διατήρησιν τῆς δημοσίου ἡσυχίας καὶ ἀσφαλείας, ἕνεκα τῶν ἐσχάτως ἀναφανέντων ἐπαναστατικῶν κινημάτων, ὡς ἀποδειχθείσης ἀνεπαρκοῦς τῆς ἀπ' ἀρχῆς ὑπολογισθείσης πιστώσεως ἀπαιτεῖται ἡ προσθήκη τοὐλάχιστον 100000 δρχ. Ἐκ τῆς φράσεως δὲ ταύτης τοῦ ὑπουργείου καταφαίνεται ὅτι καὶ τοῦτο δὲν ἐγίνωσκεν ἀκριβῶς μέχρι ποσοῦ ποσοῦ ἠθέλων ῥθάσει τὰ ἔκτακτα ταῦτα ἔξοδα τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, ἀλλ' ἔθετε τὸν ἐλάχιστον ὅρον ἐπιφυλαττόμενον νὰ καθυποβάλῃ εἰς τὴν βουλὴν νέαν συμπληρωματικὴν πίστωσιν, ἂν τὰ ἔξοδα ταῦτα δὲν ἐπαρκέσωσιν, ὡς σαφῶς ἐξήγησε τοῦτο καὶ προφορικῶς κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἐπιψηφίσεως τῆς πιστώσεως ταύτης· ἀπαρχῆς δὲ τὸ ὑπουργεῖον ἔλαβε τὴν ἀκόλουθον τάξιν εἰς τὴν δαπάνην ἑκάστης κατηγορίας τῶν τοιούτων ἐξόδων. Πρῶτον μὲν εἰς τὰς ἀμοιβὰς τῶν πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας συνεισερχόντων συνεστάτατο, κατὰ τὸ ἀπ' ἀρχῆς περὶ τούτων γενικὸν διάταγμα πρωτόκολλον παρὰ τῶν ἀμοιβῶν διοικητῶν καὶ στρατιωτικῶν ἀρχῶν, καθυποβάλλοντο δὲ ταῦτα εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν, τὸ ὁποῖον μετὰ τὴν γενομένην ἐξέλεγξιν ἐπεκύρου ταῦτα καὶ ἐξέδιδε τὰ ἀναγκαῖα ἐντάλματα πρὸς πληρωμὴν τῶν προσδιωρισμένων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν αὐτῶν διαταγμάτων ἀμοιβῶν, τῶν ὁποίων τὸ ποσὸν ἦναι ἐν τῶν στ-

μαντικωτέρων τῆς δαπάνης ταύτης. Δεύτερον δὲ καὶ κυριώτερον ἦτον οἱ ἐθνοφύλακες· εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ βουλὴ εἶχε συγχωρήσει ἄλλοτε εἰς τὸ ὑπουργεῖον νὰ εἰσαγάγῃ τὸν περὶ ἐθνοφυλακῆς νόμον, ἀλλ' ἀφοῦ ὁ νόμος οὗτος δὲν εἰσήχθη κατὰ δυστυχίαν ἐν καιρῷ τῆς ἡσυχίας καὶ τάξεως, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ τὸν προσδοκᾷ τις κατὰ τὰς τότε ἀνταρσίας καὶ τὴν γενικὴν ἀνησυχίαν. Τὸ τότε λοιπὸν ὑπουργεῖον συσκεφθὲν ἐπέτρεψε τὴν πρὸς στρατολογίαν πρόσκλησιν ἐμμίσθων ἐθνοφυλάκων καὶ πρὸς τοῦτο προεκαλέσθη καὶ πρᾶξις τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ Βασ. διάταγμα. Τὰ δὲ περὶ τοῦ διορισμοῦ τούτων δὲν διεχειρίσθη μόνος ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀλλὰ πάντοτε κατὰ προηγουμένην ἀπόφασιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, καθόσον ἀπέβλεπεν ἑκάστην ἀποστασίαν καὶ τὰ δι' ἕκαστον νομὸν γενικὰ μέτρα, ἰδίως δὲ συνενοεῖτο μετὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν διὰ πάντα διορισμὸν καὶ πᾶσαν παῦσιν. Ἑκάστη δὲ πληρωμὴ διετάττετο ἐπὶ τῇ βάσει πρωτοκόλλων ὀνομαστικῶν περὶ τῆς ὑπάρξεως καὶ τῆς διαρκείας τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν βεβαιωμένων παρὰ τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν, ὥστε ἡ διαχείρισις τῆς δαπάνης ταύτης ἐνηργεῖτο ὑπὸ κανόνας αὐστηροτάτους. Ἕνεκα δὲ τῶν στάσεων τούτων ἐκτὸς τῆς μισθοδοσίας τῶν ἐθνοφυλάκων ἐγίνοντο καὶ ἄλλα ἔξοδα εἰς προμήθειαν πολεμηφοδίων, εἰς τροφάς, εἰς ἔξοδα ἀποστολῶν καὶ μετακομίσεων καὶ ἄλλα διάφορα ὡς ἐμφαίνονται λεπτομερῶς εἰς τοὺς περὶ τούτων δεκατρεῖς πίνακας, κατ' ἰσαρίθμους κατηγορίας τοὺς ὁποίους ὁ νῦν ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπέβαλεν εἰς τὴν βουλήν, ἀναβαίνοντος κατὰ τούτους τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τῶν τοιούτων ἐξόδων δι' ὅλον τὸ ἔτος 1847 εἰς δρ. 378,441 συμπεριλαμβανομένων εἰς ταύτας καὶ τῶν καθ' ὑπέρβασιν τῶν πιστώσεων τοῦ προϋπολογισμοῦ δρ. 108,734. Προέβαινον λοιπὸν αἱ δαπάναι αὗται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ δεδομένων πιστώσεων, ὁ δ' ὑπουργὸς ἐνόμιζεν ὅτι ἤθελον ἐπαρκέσει αὗται, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποθέσῃ τὸ ἐναντίον πρὸ τῆς τακτικῆς βεβαιώσεως τῶν τοιούτων ἐξόδων. Διὰ τοῦτο καὶ ὅτε ἠρωτήθη εἰς τὴν γερουσίαν περὶ τοῦ ποσοῦ τῶν γενομένων ἐκτάκτων ἐξόδων δὲν εἶπεν ὅτι δὲν ἐγίνοντο περισσότερα ἔξοδα, ἀλλ' ὅτι δὲν δύναται νὰ γνώσκῃ ἀκριβῶς τὸ ποσὸν τῶν δεδαπανημένων, ὡς μὴ ἔχων ὑπ' ὄψιν του τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ ἔλαφ, ἀλλ' ἂν εἰς τὰ πρακτικὰ αὐτῆς δὲν ἐτέθη ὁλόκληρος ἡ καὶ οὐδόλως ἡ ὁμιλία του δὲν πρέπει τις ν' ἀπορήσῃ· διότι αὐτὸς ἦτο πότε τὸ ἀντικείμενον τῆς κατὰ τοῦ τότε ὑπουργείου καταφορᾶς τοῦ σώματος τούτου· ὅτι δὲ δὲν ἦτο δυ-

νατὸν νὰ προγνώσκῃ ἀκριβῶς τὸ ποσὸν τῶν γενομένων ἐξόδων προκύπτειν ἐκ τοῦ ὅτι, ἐπιτρόπων εἰς τοὺς τότε ἀρχηγοὺς νὰ παραλάβωσιν ὡρισμένον τινὰ ἀριθμὸν ἐθνοφυλάκων καὶ διὰ προσδιορισμένον χρόνον, δὲν ἐδύσμενον αὐτοὺς ἐν ἐκτάκτῳ ἀνάγκῃ νὰ συμπαραλάβωσι καὶ πλείονα ἀριθμόν, ἂν ἡ διατήρησις τῆς δημοσίου ἀσφαλείας τὸ ἀπῄτει, καθὼς καὶ νὰ παρατείνωσι τὸν χρόνον τῆς διατηρήσεως αὐτῶν καθ' ὅσον ἡ ἀνάγκη ἀπῄτει. Τοιούτων λοιπὸν περιστατικῶν γνῶσιν ὁ ὑπουργὸς δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ οὔτε εὐκόλως οὔτε ἐγκαίρως. Ἐπίσης δὲ καὶ ὡς πρὸς τὰ τῆς λῃστείας, γινομένων τῶν φόνων τῶν λῃστῶν κατὰ διαφόρους καιρούς, καὶ τῆς βεβαιώσεως αὐτῶν μετὰ πολλὰς διατυπώσεις καὶ ἀκριβῆ ἔτυχαν, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ὑπάρχωσι καὶ τὰ περὶ τούτων ἐγκαίρως καὶ εὐκόλως γνωστά, τοῦτ' αὐτὸ δὲ συνέβη καὶ εἰς ἄλλα τινὰ εἴδη ἐξόδων, καὶ τότε μόνον ἐγνώρισεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι ἐγένετο ὑπερβάσεις, ὅτε οἱ νομάρχαι περὶ τὰ τέλος τοῦ χρόνου ἔγραψαν πρὸς αὐτὸν αἰτοῦντες νέας πιστώσεις. Ἀλλὰ καὶ τότε ἀκόμη δὲν ἐγίνωσκε τὸ ποσὸν ἀκριβῶς διότι τινὲς καὶ ἐν μέρει μόνον ἔγραψαν. Καὶ οὗτος ἦτο ὁ ἰσχυρὸς λόγος, ὅστις ἠνάγκασεν αὐτὸν ἀπὸ σεβασμοῦ μᾶλλον πρὸς τὰ νομοθετικὰ σώματα νὰ μὴ ζητήσῃ ἀορίστους πιστώσεις, ἀλλ' ἐν μισεν ὅτι ἔπρεπε νὰ παρουσιασθῇ ἐνώπιον αὐτῶν μὲ πίνακα λεπτομερῆ καταδεικνύοντα τὰς ἀκριβεῖς πληροφορίας περὶ τῆς ὑπερβάσεως, καὶ αὐτὸ μὲ ξηρούς καὶ ἀορίστους λόγους. Ἐν τοσούτῳ τὰ καθ' ὑπέρβασιν ταῦτα ἔξοδα δὲν διετυπώθησαν ἐν γνώσει παρ' αὐτοῦ, ἀλλὰ προέκυψαν, ὡς ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἴδομεν, ἐξ αὐτῆς τῆς ἐνεργείας καὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας. Τοῦτο δὲ δὲν εἶναι πρωτοφανὲς εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ 1846 κατὰ τοὺς μῆνας Μάρτιον, Μάϊον, Ἰούνιον, καὶ αὐτὸν τὸν Ἰούλιον, ἐζήτησαν οἱ τότε ὑπουργοὶ πιστώσεις διὰ ἔξοδα γενόμενα κατὰ παρομοίαν ὑπέρβασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1845 καὶ ἐντὸς τοῦ ἰδίου ἔτους, ἀναβαίνοντα εἰς ἀρκετὰς χιλιάδας, ὡς ἀποδεικνύουσιν αἱ μετὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1846 γενόμεναι δηλώσεις αὐτῶν. Καὶ τοῦτο, διότι οἱ τότε ὑπουργοὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ γνωρίσωσιν ἐγκαίρως τὰς ὑπερβάσεις ταύτας. Τοιοῦτον δ' ἔγινε καὶ παρὰ τῆς παρούσης βουλῆς χθὲς ἔτι, ὅτε ἐψηφίσθη συμπληρωτικὴ πίστωσις 150,000 δραχμ., ἐξ ὧν αἱ 100,000 διὰ τὰ καθ' ὑπέρβασιν γενόμενα ἔξοδα ἐπὶ τῆς ὑπουργείας τοῦ κυρίου Λυκούργου Κριστενίτου. Ἆρα ἡ περίστασις τὴν ὁποίαν ὁ προαγορεύσας ἔθεσεν ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἐξοδεύσῃ ὁ ὑπουργὸς ἄνευ πιστώσεως

δὲν ἐφαρμόζεται ἐνταῦθα. Ἀλλ' εἶναι μὲν ἀρχὴ συνταγματικὴ, τὴν ὁποίαν καὶ αὐτὸς προστάτευε ἐπίσης, ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα, ὡς ἐλέχθη, ἦτον ἀνεξάρτητον τῆς θελήσεως τοῦ ὑπουργοῦ, καὶ ἀνώτερον τῆς γνώσεως αὐτοῦ. Ὅθεν καὶ κυρίως ἐξεταστέον τὸ ζήτημα τῆς πληρωμῆς αὐτῶν. Πρὸς τοῦτο δὲ εἶναι ἀνάγκη διὰ νὰ σταθμίσῃ τις τοὺς λόγους καὶ ἐκτιμήσῃ αὐτοὺς δεόντως ν' ἀνακαλέσῃ τὰς τότε περιστάσεις, διότι ἄλλως δὲν δύναται νὰ γείνῃ ἡ προσήκουσα ἐκτίμησις. Γνωσταὶ τοῖς πᾶσιν εἶναι αἱ τότε ἀπειλαὶ τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, εἰς δὲ τὸ ὑπουργεῖον ἦτο γνωστὸν ὅτι ἀπὸ τῆς 30 Νοεμβρίου ἔμελλε νὰ ἐκραγῇ καὶ ἡ τελευταία στάσις τοῦ Παπακώστα καὶ τῶν συναιτέρων του καὶ αἱ λοιπαὶ ὡς τοῦ Ρέντη, τοῦ Περωτῆ, τοῦ Λυσάνδρου καὶ ὅσαι ἄλλαι δὲν ἐπρόλαβαν· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ κίνημα τοῦ Μερεντίτου ἐν Πάτραις ἐγένετο πρὸ τῆς ἡμέρας τοῦ συνθήματος, διότι ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν εἶχε διατάξει δι' ἄλλον ἔγκλημα τοῦ Μερεντίτου νὰ συλλάβωσιν αὐτὸν καὶ νὰ τὸν φέρωσιν ἐνταῦθα, ἔκαμεν ὥστε αὐτὸς μὲν ὁ Μερεντίτης νὰ ἐπιασπευσῃ, καὶ οὕτω νὰ μὴ γείνωσι συγχρόνως αἱ ῥήξεις καὶ ν' ἀκασταλῶσιν αἱ λοιπαί. Μολονοτοῦτο οἱ φόβοι τῶν ῥήξεων δὲν ἔπαυσαν οὔτε τὸν Ἰανουάριον οὔτε τὸν Φεβρουάριον οὔτε μέχρι τῆς παραιτήσεως τοῦ ὑπουργείου κατὰ τὴν 8 Μαρτίου. Κατὰ συνέπειαν λοιπὸν τοιούτων διδομένων τὸ ὑπουργεῖον εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην κατὰ τὸν Δεκέμβριον νὰ λάβῃ μέτρα ὅσον οἷόν τε δραστικώτερα ἀλλὰ καὶ οἰκονομικώτερα. Ἀποφασίσαν δὲ τὴν διάλυσιν τῶν ἕως τότε ἐθνοφυλάκων καὶ τὴν διατήρησιν ὀλιγωτέρων μὲν ἀλλ' ἐκλεκτῶν καὶ ἐμπειροτέρων, εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην, κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῶν νομαρχῶν καὶ στρατιωτικῶν ἀρχηγῶν, οὐχὶ μόνον τῆς πληρωμῆς τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀπολυομένων ἐθνοφυλάκων, ἀλλὰ καὶ παντὸς ἀπαιτητοῦ ἐξόδου τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, καθόσον οἱ ἔγγυοι τῆς τάξεως ἤρχισαν νὰ παριστῶσι τὴν κυβέρνησιν ἐστερημένην τῶν χρηματικῶν μέσων, ὥστε ἂν δὲν ἐπληρώνοντο οἱ ἐθνοφύλακες ἦτο πιθανὸν οὐχὶ μόνον νὰ περιπέσωσιν εἰς ἀταξίας, ἀλλ' ἴσως καὶ ν' αὐτομολήσωσι πρὸς τοὺς ἀποστάτας. Τί ἔπρεπε νὰ πράξῃ εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ὁ ἁρμόδιος ὑπουργός; Νὰ παραιτήσῃ εἰς τὴν τύχην τὴν γενικὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους τὴν εἰς τὴν πρόνοιαν αὐτοῦ ἐμπεπιστευμένην; ἢ νὰ φροντίσῃ ἐκ παντὸς τρόπου περὶ αὐτῆς; Εἰς τὴν ἀγωνίαν λοιπὸν ταύτην τοῦ νὰ συμβιβάσῃ τὸ καθῆκόν του πρὸς αἴτησιν τῆς ἀναγκαίας πιστώσεως καὶ τὸ καθῆκον τῆς διατηρήσεως τῆς δημοσίου ἀσφαλείας ἐνόμισε πρέπον νὰ πράξῃ ὡς ἀκολούθως. Πρὸς μὲν τοὺς

Νομάρχας ἐξέδωκεν ἀλλεπαλλήλους καὶ ἐντόνους ἐγκυκλίους ἵνα δηλώσωσιν ἐν λεπτομερείᾳ καὶ ταχέως τὰ περὶ τῶν ὑπερβάσεων, ὥστε νὰ εὑρεθῇ εἰς κατάστασιν νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὰς Βουλὰς ἐν πλήρει γνώσει αὐτῶν, πρὸς δὲ τὸν ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν ἔγραψε τὰ ὁποῖα ὁ προλαλήσας ἀνέφερε ἔγγραφα, δι' οὗ ἐζητεῖτο παρ' αὐτοῦ νὰ δοθῇ ἐνέργεια εἰς τὰ ἐνταλμάτα αὐτοῦ ὅπως ἀναστα λῶσιν αἱ πληρωμαί, ὡς εἴρηται. Ἀλλὰ δυστυχῶς αἱ μὲν πληρωμαὶ ἐξηκολούθουν νὰ γίνωνται καθημερὸν, καθὼς ἐπαρουσιάζετο ἡ ἀνάγκη, αἱ πληροφορίαι ὅμως δὲν εἶχον ἔλθει ἐξ ὅλων τῶν Νομαρχῶν μέχρι τῆς παραιτήσεως τοῦ τότε ὑπουργείου, καὶ τὸ πρᾶγμα ἔμεινεν ἀτελές. Εἶπετο δὲ νὰ ἐκτελεσθῇ παρὰ τοῦ διαδόχου ὑπουργείου, ἀλλὰ δυστυχῶς καὶ παρ' αὐτοῦ μέχρι τοῦδε δὲν ἐξετελέσθη, ἂν καὶ ἡ ὑποβολὴ αὐτοῦ ἦτο καθῆκον τῆς διαδόχου Κυβερνήσεως, ἥτις εἶχε πλήρη γνῶσιν ἀπ' ἀρχῆς, κάθισον τὰ ἔγγραφα ὅλης αὐτῆς τῆς ὕλης· δὲν ἐνηργήθησαν ἐν κρυπτῷ, ἀλλ' ἔμειναν καὶ εἰς χεῖρας τῶν διαδόχων ὑπουργῶν, καὶ αὐτὸς οὗτος ἔκαμε πρὸς αὐτοὺς πολλάκις περὶ τούτου λόγον· καὶ ὅλως, ἂν καὶ ἐξήγησε τὰς ἀληθεῖς αἰτίας τῶν πρακειμένων πραγμάτων, καὶ ἀπέδειξεν ὅτι οὔτε πρωτοφανὴ εἶναι, οὔτε τυχαῖα, ἀλλὰ τῶν περιστάσεων ἀναγκαῖα ἐπακολουθήματα, δὲν ἀρνεῖται ὅτι ἦτον εὐκταῖον νὰ μὴ ἐγίνοντο οὕτως, καθὼς εὔχεται νὰ μὴ γίνωσιν εἰς τὸ μέλλον οὔτε τοιαῦτα, οὔτε συζητήσεις τῶν προϋπολογισμῶν περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔτους, οὔτε ἡ παράλειψις τῆς ἐπιθεωρήσεως τῶν ἀπολογισμῶν κατ' ἔτος, καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ νὰ παύσῃ πᾶν τὸ παρὰ κανόνας καὶ τύπους γενόμενον. Ἐν πᾶσι δὲ τούτοις ἂν ἄλλος ἄλλοτε εἶπεν ὅ εἰσαγάγετέ με εἰς δίκην ἐνώπιον τῆς Γερουσίας ὡς διότι ἐκεῖνος σχηματίσας τὸ σῶμα τοῦτο εἶχεν ἱκανὴν παιδείαν εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῶν ἐν αὐτῷ φίλων του, αὐτὸς ὅμως καίτοι γινώσκων ὅτι δὲν εὑρίσκεται παρὰ πολλῶν μελῶν τοῦ σώματος τούτου ὡς ἐκεῖνος, οὐχ ἧττον ὅμως θαῤῥῶν λέγει πρὸς τὴν βουλὴν, ὅτι ἂν πεισθῇ ὅτι ἐνήργησε τὰς δαπάνας ταύτας μετὰ δολίας προαιρέσεως ἂς εἰσαγάγῃ αὐτὸν ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, καὶ μετ' εὐχαριστήσεως θέλει ὑποστῇ πᾶσαν ποινὴν ἐπιβαλλομένην εἰς αὐτὸν χάριν τοῦ συντάγματος. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν γίνει περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ὑπερβάσεως· περὶ δὲ τῆς διαχειρίσεως ὀλίγα τινὰ νομίζει ἀναγκαῖα νὰ παρατηρήσῃ, διότι αὕτη εἶναι ἔργον ἀπολογισμοῦ, καὶ ἀνήκει εἰς τὸν κύκλον ἄλλου σώματος, ὡς ὁ ἴδιος προαγορεύσας ὡμολόγησε· καὶ πρῶτον μὲν περὶ τῶν 26,200 περίπου δραχμῶν, αἵτινες ἐδαπανήθησαν εἰς διάφορα μὲν μέρη ἀλλὰ πάντοτε εἰς πραγματικὰς ἀνάγκας τοῦ

Κράτους ὑπαγορευομένας ὑπὸ τῶν τότε ἐκτάκτων περιστάσεων, κατὰ τὰς ὁποίας πολυειδῶς ἐπηπείλειτο καὶ ἐπεβουλεύετο ἡ ἀσφάλεια καὶ ἡ ἡσυχία αὐτοῦ. Ὑπῆρχε δὲ προϊκδεδομένη καὶ ἡ ἀπαιτουμένη ἄδεια περὶ τούτων, ἤτοι διὰ διαταγμάτων βασιλικῶν καὶ γνωμοδοτήσεως τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου. Ὁ δὲ τρόπος τῆς διαχειρίσεως αὐτῶν δὲν ἔπρεπε νὰ φανῇ παράδοξος εἰς τὸν προαγορεύσαντα, καθότι δὲν εἶναι πρωτοφανῆς, ἀλλὰ συνήθης εἰς τὰ παρόμοια ῥύσεως ἔξοδα, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀντικείμενα τῆς ἰδιαιτέρας τοῦ ὑπουργοῦ προσοχῆς. Λοιπὸν δ' εἶναι ὅτι καὶ ἡ τοιαύτη διαχείρησις ἔχει τὸν ἐλεγχόν της, ὡς παρουσιασθεῖς εἰς τὴν ἐπιτροπὴν δὲν ἔλειψε νὰ δώσῃ τὰς πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένας πληροφορίας· καὶ δύναται νὰ ἐξελεγχθῇ, ἂν ὑπάρχῃ τι ἀδικαιολόγητον. Διαβεβαιοῖ δὲ τὸν προαγορεύσαντα ὅτι ἔξοδα χωρὶς ἀναγνωρίσεως τῆς πραγματικῆς αὐτῶν ἀνάγκης δὲν ἐδόθησαν οὔτε εἰς νομάρχην οὔτε εἰς ἄλλον τινά, οὔτε ἡ ἐπιτραπεῖσα εἰς τινας ἀπαλλαγὴ τῶν ἀποδείξεων τῶν τελευταίων λεπτῶν διὰ ποσότητα μέχρι τῶν 7,000 δραχμῶν, ὡς καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἀνέφερε, ἐγένετο ἄνευ ἐγγράφου λόγου, οὔτε ἐπὶ μόνων τῶν ἡμερῶν τοῦ ἔγεινε χρῆσις τοιαύτη, οὔτε κατὰ μόνην ἐκτίμησιν ἢ ἀπόφασιν αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐκείνην τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου. Καὶ ὄντως καὶ αἱ ῥηθεῖσαι καὶ πᾶσα ἄλλη λογιστικὴ περίστασις ἢ λεγομένη παρατυπία δὲν δύναται νὰ ἦναι ἀντικείμενον τῆς παρούσης συζητήσεως, ἀλλ' ἀνήκει εἰς τὸν ἀπολογισμὸν ὡς καὶ ὁ προαγορεύσας εἶπεν. Ἤδη δὲ πρέπει, ὡς νομίζει, νὰ περιορισθῇ ἡ βουλὴ εἰς τὸ πραγματικὸν τῆς ὑπερβάσεως μέρος, καὶ νὰ ἐξετάσῃ ἂν αὐτὴ ἐγένετο ἐν γνώσει τοῦ ὑπουργοῦ, ἢ ἄνευ ἀνάγκης, ἢ μετὰ δολίας προαιρέσεως. Ὡς πρὸς τοῦτο δὲ ἡ σκληρότης τοῦ προαγορεύσαντος δὲν εἶναι δικαία οὐδ' εὔλογος· καὶ αὐτὴ δὲ ἡ ἐπιτροπὴ, ἀφοῦ ἀναγνωρίζει ὅτι τοιαῦται ὑπερβάσεις καὶ παρ' ἄλλων ἐγένοντο, ἔπρεπε νὰ γνωμοδοτήσῃ νὰ γείνωσι αἱ παρατηρήσεις καθ' ὅλων καὶ οὐχὶ κατ' αὐτοῦ μόνου. Ἡ βουλὴ λοιπὸν σταθμίζουσα τοὺς μέχρι τοῦδε λόγους, ἂν εὕρῃ ὅτι μετὰ δολιότητος ἐνήργησε τὴν ὑπέρβασιν, ἂς φανῇ αὐστηροτάτη· διότι εὐχαρίστως θέλει ἴδει ἑαυτὸν εἰσαγαγόμενον ἐνώπιον τοῦ ἑτέρου σώματος· ἂν ὅμως ἀπεναντίας οὐδὲν τοιοῦτον ὑπάρχῃ θέν ἀμφιβάλλει ὅτι θέλει ἀποδώσει δικαιοσύνην καὶ εἰς αὐτόν. Θεωρεῖ δὲ ἑαυτὸν εὐτυχῆ, διότι ἐξηγήθη ἐνώπιον τῆς βουλῆς καὶ ἡ ἐξήγησίς του στηρίζεται εἰς τὰ πράγματα, εὔχεται δὲ νὰ τακτοποιηθῶμεν τοῦ λοιποῦ πάντες. Πρὶν ἢ δὲ περαιώσῃ τὸν λόγον του αἰνίσσει ἀναγκαίων

νὰ δώσῃ διασάφησιν καὶ περὶ τῆς περιθάλψεως παλαιῶν πρατιωτικῶν ὅτι τὸ ἔξοδον τοῦτο ἦτον μὲν σημειωμένον εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1847 τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου τὸν ὑποβληθέντα ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἔτους, κεφάλαιον Γ'. ἄρθρ. 1. § 2., ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ τότε βουλὴ κατὰ τὴν πρώτην τριμηνίαν ἀπηγόρευσε τὴν πληρωμὴν τούτου πρὶν ἡ ὑποβληθῇ νομοσχέδιον πρὸς τακτοποίησιν τοῦ σώματος τούτου, ἐξηκολούθει νὰ πληρώνηται κατὰ προκαταβολὴν ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ὑποβληθὲν παρὰ τοῦ τότε πρωθυπουργοῦ νομοσχέδιον δὲν ἐπεραιώθη, διαλυθεισῶν τῶν βουλῶν καὶ θεωρηθείσης ἀναγκαίας τῆς διατηρήσεως τοῦ σώματος αὐτοῦ, προεκαλέσθη πρὸς τοῦτο γνωμοδότησις τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ συμφώνως μὲ ταύτην τὸ ἀπαιτούμενον βασιλικὸν διάταγμα. Συνελθουσῶν δὲ τῶν βουλῶν συμπεριελήφθη τὸ σῶμα τοῦτο εἰς τὸ ὑποβληθὲν κατὰ τὸν Ὀκτώβριον παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν νομοσχέδιον περὶ τῆς ἔλης στρατιωτικῆς δυνάμεως. Ἐν τούτοις εὑρήσθη τὸ τοιοῦτον νομοσχέδιον καὶ ἐτελείωσε τὸ ἔτος προκαταβάλλοντος πάντοτε, ὡς εἴρηται, τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν τὴν μισθοδοσίαν, χωρὶς νὰ γένῃ καὶ μετάθεσις τῆς δαπάνης ταύτης εἰς τὸ αὐτὸ ὑπουργεῖον· τὸ δὲ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν εὑρεθὲν εἰς ἀνάγκας καὶ δυνάμενον νὰ ἐξοδεύῃ κατὰ τοὺς λογιστικοὺς τύπους κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον, ἔκαμε χρῆσιν καὶ τῆς ποσότητος τῆς μισθοδοσίας ταύτης ἀποτελούσης παράγραφον τοῦ περὶ ἐξόδων δημοσίου ἀσφαλείας ἄρθρου, μετὰ ταῦτα δὲ ἀπαιτηθείσης τῆς ποσότητος ταύτης παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, εὑρεθέντος εἰς ἀνάγκην διὰ ν' ἀναπληρώσῃ τὰ κατὰ προκαταβολὴν ἐκ τῶν ἰδίων του πιστώσεων ἐξοδευθέντα εἰς τὴν περιθαλψιν ἢ μισθοδοσίαν τοῦ σώματος τούτου, ἀπήτησεν ἐπιμόνως τὴν πληρωμήν του παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, ὅτε καὶ τοῦτο ἐβιάσθη νὰ ἐκδώσῃ καθ' ὑπέρβασιν καὶ τὰ περὶ τούτου ἐντάλματα· ὥστε δὲν ἔπρεπεν ὁ προλαλήσας νὰ θεωρήσῃ ὡς ἐπιλήψιμον τὴν τοιαύτην μετάθεσιν. Διότι ἂν θεωρήσῃ τὰ διὰ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ σώματος τούτου ἔξοδα ὡς ἐντὸς τοῦ προϋπολογισμοῦ, δύναται νὰ κατοπλογίσῃ τὰ τελευταῖα καὶ ἰσάριθμα ἔξοδα ἐπὶ τῶν πιστώσεων εἰς τὴν ὑπέρβασιν, ἥτις μένει πάντοτε στατερῶς ἐπὶ τῆς αὐτῆς ποσότητος τῶν δρ. 108000· ἀνηκόντων εἰς τὸ σῶμα τοῦ Γιάννη Κώστα.

Ἀκούων δὲ τὸν λόγον καὶ ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὁ συνυπουργήσας μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος ἀνήγγειλεν ὅτι, ἐπειδὴ

ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας ἐθεώρησεν αὐτὸν ὡς συνυπεύθυνον ἀναγκάζεται νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ βῆμα καὶ νὰ ἐκθέσῃ ὅτι διαφωνεῖ πρὸς τὰς ἀρχὰς, τὰς ὁποίας ἐξέθεσεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας. Καὶ πρῶτον μὲν δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ ὡς ὁ προαγορεύσας συναδελφός του, ἐπιεικῶς κρίνων, παρελέχθη, ὅτι ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας ἐπινήθη ἐξ αἰσθήματος σεβασμοῦ πρὸς τὸ σύνταγμα εἰς τὰς ὁποίας ἐξέθεσε παρατηρήσεις. Διότι ἤθελε παραδεχθῇ καὶ αὐτὸς τὴν ἐξήγκσιν ταύτην ἂν ἔβλεπε τὸν ἤδη ἀγορεύσαντα οὕτω προσενεχθέντα καὶ εἰς ἄλλας ὁμοίας προηγηθείσας περιστάσεις. Ἀλλ' ἀφοῦ εἶδεν αὐτὸν ἐν ἐκείναις μὲν βοὸν ἐπὶ γλώττης φέροντα νομίζει ὅτι δύναται ν' ἀμφιβάλλῃ ἐπὶ τοῦ παρόντος περὶ τῆς εἰλικρινείας τῶν συνταγματικῶν αὐτοῦ αἰσθημάτων. Πρό τινων μηνῶν παραδείγματος χάριν κατεβλήθησαν ἄνευ πιστώσεως ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου διὰ τὴν ἔκτακτον ἀποστολὴν τοῦ κυρίου Τρικούπη 9000 δραχμῶν, τέσσαρας δὲ μῆνας μετὰ τὴν πληρωμὴν τῆς τοιαύτης δαπάνης, ὅτε εἶχε περαιωθῇ ἡ ἀποστολὴ εἰσήχθη τὸ περὶ συμπληρωματικῆς πιστώσεως νομοσχέδιον· τότε δὲ ὁ νῦν τοσαῦτα ἀγορεύσας οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην παρατήρησιν ἔκαμεν. Ὁμοίως ὁ νῦν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἐζήτησε συμπληρωματικὴν πίστωσιν 100000 δραχμῶν δι' ἔξοδα καθ' ὑπέρβασιν γενόμενα παρὰ τοῦ προκατόχου του ὑπουργείου εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, ἀλλ' οὐδὲ τότε παρετήρησε τὸ ἄτοπον τῆς τοιαύτης προωθυστέρου αἰτήσεως τῶν πιστώσεων· ἐκ τούτων λοιπὸν καταφαίνεται ὅτι δὲν ἐκινήθη ὁ ἀγορεύσας ἐξ ἁπλοῦ ζήλου ὑπὲρ τοῦ συντάγματος, ἀλλ' ἐκ δυσμενείας, ἣν εἰς μάτην ἤθελησε νὰ κρύψῃ. Δὲν παραδέχεται ὁμοίως ὡς ὀρθὸν τὸ συμπέρασμα τοῦ προαγορεύσαντος ὅτι οἱ ὑπουργοὶ εἶναι ἔνοχοι παραβάσεως τῶν ὅρων τοῦ συντάγματος, καὶ διὰ τοῦτο εἰσακτέοι εἰς δίκην· διότι αὐτὸς δὲν εὑρίσκει οὐδεμίαν ποινικὴν διάταξιν ἐν τῷ συντάγματι· τὸ δὲ 53 ἄρθρον αὐτοῦ δὲν ἔχει οὐδεμίαν σχέσιν μὲ τὴν πρακειμένην περίστασιν. Ἐπειδὴ ὁσάκις ὑπουργός τις εὑρεθῇ ἠναγκασμένος ἕνεκα τῶν περιστάσεων νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ μέτρον τῆς ἄνευ πιστώσεως δαπάνης διατρέχει μόνον τὸν κίνδυνον τοῦ νὰ μὴ ἐγκριθῶσι τὰ ἄνευ πιστώσεως δαπανηθέντα. Ποινὴ ὅμως ἄλλη δὲν ἐπιβάλλεται εἰς αὐτὸν πλὴν ἂν ἀποδειχθῇ ὅτι αἱ δαπάναι ἐγένοντο ἐκ δολίας προαιρέσεως καὶ πρὸς σκοπὸν καταχρήσεως. Λέγων δὲ ταῦτα δὲν ἐννοεῖ ὅτι πρέπει νὰ γίνωνται τοιαῦται καθ' ὑπέρβασιν δαπάναι, ἀλλ' ὅτι ἐὰν ὑπουργός τις εὑρεθῇ εἰς ἀνάγκην νὰ ἐξοδεύσῃ ἄνευ πιστώσεως, ὅτε βέβαια ἤθελε προσυλλογισθῇ, ἂν ἦναι ἡ δαπάνη ἀποχρώντως δεδικαιολογημένη, ἄλλη ποινὴ δὲν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ εἰς αὐτὸν εἰμὴ ἡ καταψήφισις τῶν ἐξόδων. Ὁ διαχωρισμὸς λοιπὸν τοῦ προαγορεύσαντος ὅτι οἱ ὑπουργοὶ εἶναι εἰσακτέοι εἰς δίκην ἐνώπιον τῆς γερουσίας δὲν στηρίζεται οὔτε εἰς τὸ σύνταγμα οὔτε εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον. Παραλείπων δὲ τὴν ἐξιστόρησιν τῶν ὑπαγορευσάντων ταύτην τὴν ὑπέρβασιν αἰτίων, ὡς ἀποχρώντως παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος ἀναπτυχθείσαν θέλει περιορισθῇ εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ αὐτὸν θεωρηθέντα ὑπὸ τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος ὡς συνυπεύθυνον διὰ τὴν γενομένην ὑπέρβασιν, καὶ ἔνοχον τῆς κατ' αὐτὸν παραβάσεως ὅρου τοῦ συντάγματος ἢ τῆς κατ' ἄλλους παρατυπίας. Ὅταν τὰ πράγματα ἐξετάζωνται μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν δεινῶν περιστάσεων καὶ τῆς ἀνάγκης, καὶ μάλιστα ὑπὸ προσώπων μηδέποτε γευθέντων τῶν κακῶν ἀποτελεσμάτων τοιούτων περιστάσεων, τότε ἀναφαίνεται ἡ αὐχηρότης μεθ' ἧς ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας ἔκρινε τὰ πράγματα. Ἀλλ' ἂν ἐνθυμηθῇ τις τὰς τότε περιστάσεις, καὶ ἦναι ἐκ τῶν λαβόντων πεῖραν τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῶν, ἤθελε κατακρίνει τὸν ὑπουργὸν τῶν οἰκονομικῶν ἂν ἠρνεῖτο τὴν πληρωμὴν τῶν στρατολογηθέντων, τὴν ὁποίαν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἐζήτει ὑπ' εὐθύνην του, ἐν καιρῷ στάσεων καὶ ἐπαναστάσεων, ἐπαπειλῶν εἰσβολῶν τῶν ἔξω ἀποστατῶν μετὰ Τούρκων, καὶ κινδύνου περὶ τῶν ὅλων. Ἡ ἄρνησις τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ δικαίως ἤθελε θεωρηθῇ ὡς προδοσία, καὶ συνεννόησις μετὰ τῶν ὑποκινούντων καὶ διενεργούντων τὴν ἀναστάτωσιν τῆς τάξεως καὶ ἡσυχίας. Ἔπειτα οὐδέποτε ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν πληρωμὴν τῶν παρ' ἑτέρου ὑπουργοῦ αἰτουμένων ὑπ' εὐθύνην του ἐξόδων· ὁ δ' ἀρμόδιος ὑπουργὸς ἀναδεχόμενος νὰ δαπανήσῃ χωρὶς προϋπολογισμοῦ καὶ πιστώσεως ἐγίνωσκεν ὅτι περιέρχεται εἰς ἔξοδα, διὰ τὰ ὁποῖα θέλει ἀναγκασθῇ νὰ δώσῃ λόγον εἰς τὰς βουλὰς καὶ νὰ ἐπικριθῇ, καὶ συνεβάνετο τὸ βάρος τῆς τοιαύτης εὐθύνης, ἀλλ' εἶχε καὶ ἄλλην εὐθύνην πρὸς διατήρησιν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας καὶ τάξεως, ἥτις ἐπαπειλεῖτο καὶ ἐκλονεῖτο ἐκ θεμελίων. Ὁ ὑπουργὸς λοιπὸν εὑρισκόμενος εἰς τοιαύτην δεινὴν ἐκλογήν, προετίμησεν ἀντὶ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἡσυχίας καὶ ἀναπαύσεως τὴν διατήρησιν τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ τάξεως, καὶ ἐξώδευσε καθ' ὑπέρβασιν, ἀναγκαζομένης ἤδη νὰ ἀκούσῃ τὰς ἐπικρίσεις τούτου ἢ ἐκείνου, καὶ νὰ ἔλθῃ εἰς ἀγῶνα περὶ τῆς ἐγκρίσεως ἢ ἀπορρίψεως αὐτῶν. Περὶ δὲ τῆς χρήσεως λέγει ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ γένῃ ἀκριβὴς ἔρευνα ὅλων τῶν ἐξόδων διὰ νὰ

καταδειχθῇ· ἡ αὐστηρὰ οἰκονομία καὶ πρόνοια τοῦ ὑπουργείου ἐκείνου. Τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἔλαβεν ἀφορμὴν νὰ ἀναθέσῃ ὡς θεωρηθεὶς παρὰ τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος ὡς συνυπεύθυνος καὶ συνένοχος, πρὸς ἀπόδειξιν ὅτι οὔτε παράβασις τοῦ συντάγματος εἶναι, οὔτε ποινή τις ἐπιβάλλεται εἰς τὸν ἄνευ πίστωσεως δαπανήσαντα ὑπουργόν, εἰμὴ, ἐὰν δὲν ἀναγνωρισθῶσιν αἱ δαπάναι ἀναγκαῖαι, δὲν ἐπιψηφίζονται καὶ ἀφίνονται εἰς βάρος τοῦ ὑπευθύνου ὑπουργοῦ.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι μέλος ὢν τῆς ἐπιτροπῆς τῆς ἐξετασάσης τὰ καθ' ὑπέρβασιν ἐξόδα ἀναγκάζεται νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν γνωμοδότησιν αὐτῆς τὴν ὁποίαν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας ἠθέλησε νὰ προσβάλῃ. Δύο εἶναι τὰ ζητήματα, περὶ ἃ ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἡ ἐπιτροπὴ εἶχε καθῆκον νὰ περιστραφῇ. α') Περὶ τὴν οὐσίαν. β') Περὶ τὸν τύπον. Τὸ πρῶτον περιλαμβάνει τὴν ἐξέτασιν τοῦ ἂν αἱ ἀναφερόμεναι δαπάναι ἐξωδεύθησαν περὶ τὸν προθέμενον σκοπὸν, ἢ ἔλαβε χώραν δολιότης· ὡς εἶχε διαδοθῇ παρά τινων τοιαύτη τις ἰδέα· Ἔννοεῖ δὲ τὴν γενικὴν ἐξέτασιν τῆς πραγματικότητος τῶν δαπανῶν καὶ ὄχι τὴν μερικὴν ἐξέλεγξιν τῆς διαχειρήσεως, εἰς τὴν ὁποίαν οὐδὲν εἶχε ἰδίως καθῆκον νὰ προχωρήσῃ ἡ ἐπιτροπὴ, διότι τοῦτο εἶναι ἔργον τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀρμόδιον νὰ ἐκτελέσῃ αὐτὸ ἀκριβέστατα, ἀλλ' ὅμως διὰ νὰ συμπληρώσῃ τὸ ἔργον της καὶ πεισθῇ περὶ τοῦ πραγματικοῦ αὐτῶν κατέβη καὶ μέχρι τῆς λογιστικῆς ἐρεύνης. Ἐξετάσασα λοιπὸν τὸ πρῶτον εὗρεν ὅτι ὅλα τὰ ἔξοδα ταῦτα εἶχον καταβληθῇ ἀπαιτητὰ ὡς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας καὶ δὲν ἐνηργήθησαν ἐν δολιότητι, ὅτι στηρίζονται εἰς ἀποφάσεις ὑπουργικῶν συμβουλίων καὶ βασιλικὰ διατάγματα, καὶ τοιαύτην παράστασιν ἐπήνεγκεν πρὸς τὴν βουλὴν ἐπὶ τῆς οὐσίας· ἐκ τῆς ἐξελέγξεως τῆς οὐσίας μεταβᾶσα εἰς τὸ δεύτερον περὶ τὴν ἔρευναν τοῦ τύπου ἔπρεπε νὰ περιέλθῃ εἰς ἓν πόρισμα ἀνάλογον μὲ αὐτὴν, καὶ ἐπειδὴ ὑπέρβασις τοιαύτη δὲν ἐγίνετο μόνον ἅδη ἀλλὰ καὶ ἄλλοτε κατὰ τὰς περιστάσεις, τὰς ὁποίας ἀνέφερεν ὁ τότε ὑπουργὸς, καὶ διότι εἰς αὐτὴν δὲν καταφαίνεται οὐδεμία δολία πρόθεσις, ἠθέλησε νὰ συστήσῃ μόνον εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἵνα μὴ συμβαίνωσι τοῦ λοιποῦ τοιαῦτα· διότι ἄλλως, ὡς ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας εἶπεν ἡ πραγματικὴ δύναμις τῶν νομοθετικῶν σωμάτων εἶναι ἡ χορηγία τῶν χρηματικῶν μέσων. Εἰς τὰς σκέψεις δὲ ταύτας προῆλθε στηριζομένη εἰς τὴν εἰλικρινῆ γνώμην τοῦ τότε ὑπουργοῦ, καὶ εἰς τὸ ὅτι ἀρχοῦ ἀγνώριστον τὸν ὑπαρξιπτῶν ἐξόδων, εἶτα ὅτι καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ δείξῃ πολλὴν αὐστηρότητα.

ὁποία ὑπαγορεύεται εἰς τὰς ὁλίγας περιστάσεις, ἀλλ' ἐπεικῶς φερομένη συνέστησε μόνον τὰς κοινοβουλευτικὰς παρατηρήσεις, ἐπὶ τῶν παρατηρήσεων ὅμως τοῦ προαγορεύσαντος παρατηρεῖ ὅτι ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας ὑπ' οὐδενὸς κινεῖται δυσμενείας ἀλλ' ὑπὸ τοῦ καθήκοντος αὐτοῦ ὑπαγορεύεται καὶ ταῦτα ἐγκαταλείπων ὡς ἀνοίκεια ἀπαιτήσεως περιορίζεται εἰς τὸ νὰ μὴ συμμεριασθῇ τὴν ἰδέαν τοῦ προαγορεύσαντος ὅτι δὲν ὑπάρχει συνταγματικὴ διάταξις ἀπαγορεύουσα τὴν ἄνευ προϋπολογισμοῦ ἢ πιστώσεως παρὰ τοῦ ὑπουργείου γενομένην καθ' ὑπέρβασιν δαπάνην. Διότι ἡ ἐπιτροπὴ, ἐνῷ λέγει ὅτι τὰ γενόμενα ἤδη ἄνευ δολιότητος ἐγένοντο, κρούττει ὅμως συγχρόνως ὅτι εἰς τὸ μέλλον τοιαῦτα δὲν πρέπει νὰ γίνωνται, ἀναγνωρίζουσα τὴν ἔλλειψιν· ὡς πρὸς τὴν εὐθύνην δὲ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν ὑποστηρίζει ὅτι καὶ αὐτὸς εἶναι συνυπεύθυνος, διότι δὲν χρεωστεῖ νὰ ἐνδίδῃ εἰς πληρωμὴν ἐξόδων ἄνευ πιστώσεως καθ' ὑπέρβασιν γινομένων, καὶ κατ' αὐτὸν ὄχι μόνον ὁ ὑπουργὸς ἀλλὰ καὶ ὁ κεντρικὸς ταμίας, ὅστις χρεωστεῖ νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν του τὸν νόμον τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ νὰ πληρώνῃ τὰ ἐντάλματα, ὅσα στηρίζονται εἰς αὐτόν· ὥστε δὲν ἀπαλλάττεται τῆς εὐθύνης ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς καὶ μάλιστα καὶ ἐν τῇ ἐπιτροπῇ διετυπώθη καὶ ἤδη ἐπιμένει λέγων ὅτι ἡ εὐθύνη τῆς ὑπερβάσεως ταύτης δὲν ἐπιβαρύνει μόνον τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν, ἀλλὰ ὁλόκληρον τὸ ὑπουργεῖον.

Ἐντεῦθεν ἀγορεύοντος ἔτι τοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος παρετηρήθη ὅτι ἡ βουλὴ δὲν ἦτο πλήρης καὶ διελύθη ἡ συνεδρίασις ἐν ὥρᾳ 3. μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Ὁ Γραμματεύων
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΞΓ'.

Τῇ 2 Σεπτεμβρίου.

Σήμερον τὴν 2 Σεπτεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου ἀναγνωσθὴ ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθέντος πλήρους τῆς βουλῆς ὁ πρόεδρος ἐπέτρεψεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας ἄτινα

ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τοῦ γραμματεύοντος νεωτέρου βουλευτοῦ.

Κατὰ πρῶτον παρετήρησέ τις ὅτι ὑπὲρ τοῦ παρὰ τοῦ Π. Σοφιανοπούλου συνταχθέντος συγγράμματος περὶ γαλέρας καὶ ἄλλοτε ἐγένετο λόγος, καὶ ἤδη νομίζει ἀναγκαῖον νὰ ἐπαναλάβῃ εἰς τὴν βουλὴν ὅτι πρέπει νὰ ἀνοίξῃ πίστωσιν τῆς πρὸς ἐκτύπωσιν αὐτοῦ ἀπαιτουμένης δαπάνης, ἵνα ληφθῶσι 1000 ἀντίτυπα καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ τοὺς δήμους τοῦ κράτους ὡς ὠφελιμώτατα κατὰ τὴν παροῦσαν μάλιστα περίστασιν.

Ὑποστηριζόντων δὲ καὶ πολλῶν ἄλλων τὴν γνώμην ταύτην ἡ βουλὴ παρεδέχθη ν' ἀνοιχθῇ ἡ τοιαύτη πίστωσις παραπεμπομένης τῆς ἀποφάσεως ταύτης εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς βουλῆς ἐπιτροπήν.

Ἀνηγγέλθη ἀντικείμενον τῆς παρούσης συνεδριάσεως ἡ ἐξακολούθησις τῆς διακοπείσης συζητήσεως ἐπὶ τῶν καθ' ὑπέρβασιν ἐξόδων.

Λαβὼν δὲ τὸν λόγον ὁ κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν πρῶτος ἀγορεύσας ἀνήνεγκεν, ὅτι οὐδόλως αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ ὑπενθυμίσῃ εἰς τὴν βουλὴν ὅτι ἐπὶ τῆς προχθεσινῆς ἀγορεύσεώς του οὐχὶ μόνον περιωρίσθη ἐντὸς τῶν ὅρων τῆς μετριοφροσύνης καὶ μετριοπαθείας ἀγορεύσας μετ' ἀρβελείας καὶ καθαρότητος, καὶ τηρήσας τὸν λόγον του ἐλεύθερον πάσης σοριστικῆς βαρῦτος, ἀλλ' ἀπέφυγε καὶ πᾶσαν προσωπικότητα. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ ἄλλοτε ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν, τὸν ὁποῖον αὐτὸς ἐθεώρησε συνυπεύθυνον, ἠθέλησε ν' ἀποδώσῃ εἰς ὑπαρξιν δυσμενείας κατ' αὐτοῦ τὸ πνεῦμα καὶ τὸν σκοπὸν τῆς ἀγορεύσεώς του, καὶ, τὸ ἔτι χεῖρον, νὰ διϊσχυρισθῇ ὅτι αὐτὸς εἶναι ἀσυνεπὴς, καὶ ἐπὶ τῶν αὐτῶν ζητημάτων ἄλλοτε ἔχει ταύτην, καὶ ἄλλοτε ἄλλην ἰδέαν, δοὺς ἐπὶ γλώττης φέρων, ἀναγκάζεται ν' ἀπαντήσῃ ἐν συνόψει μὴ καταβαίνων εἰς προσωπικότητας, διότι τοῦτο θεωρεῖ ἀναξιοπρεπὲς καὶ ἀνοίκειον εἰς βουλευτικὸν χαρακτῆρα. Αὐτὸς οὐδὲν κοινὸν ἔχει μετὰ τοῦ κυρίου Ν. Κορωνιώτακη, διότι καὶ τὰς πατρίδας αὐτῶν Λακεδαίμονα καὶ Κέαν ἀποχωρίζουσι μακραὶ ἀποστάσεις οὔτε φιλίαν ἤτο δυνατὸν νὰ συναψῃ μετ' αὐτοῦ, οὔτε δυσμένειαν ἔχει, ἀλλὰ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἐκείνου ὑπάρχει μᾶλλον ἡ σχέσις τῆς ἀδιαφορίας καὶ τῆς οὐδετερότητος. Ἀλλ' ὡς Ἕλλην ἔχει δυσμένειαν κατὰ τῶν πράξεων τοῦ τότε ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, τὰς ὁποίας θεωρεῖ ἐπιβλαβεῖς εἰς τὸ ἔθνος

καὶ ἀνατρεπτικὰς τοῦ συντάγματος. Δὲν ἠδυνήθη, φερ' εἰπεῖν, νὰ μὴ κατακρίνῃ τὴν ἄνευ νόμου ἐκποίησιν τοῦ ὀρυκτοῦ τῆς Ἡμῴρεδος γενομένην παρὰ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, οὐδὲ τὴν διὰ συναλλαγμάτων ἀποτολὴν τῶν κληροδοτημάτων τοῦ μακαρίτου Βαρβάκη, τὰ ὁποῖα ὁ ῥηθεὶς ὑπουργὸς ἐμπορεύθη, οὔτε τὴν πληρωμὴν τῶν παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν αἰτηθέντων χρημάτων ἄνευ πιστώσεως. Ἀλλ' ὁμολογεῖ ὅτι δὲν εἶχε τὴν τύχην νὰ διδαχθῇ τὸ συνταγματικὸν δίκαιον εἰς τὸ σχολεῖον τοῦ Γκιζὼ καὶ τοῦ Μετερνίχου, διὰ νὰ νομίζῃ ὅτι ὁ ὑπουργὸς δύναται νὰ ἦναι ἀνώτερος τῶν νόμων, καὶ νὰ λέγῃ ὅτι τὸ σύνταγμα δὲν ἀπαγορεύει τὴν ἄνευ πιστώσεων παρὰ τῶν ὑπουργῶν δαπάνην, ἀφοῦ τὸ 53 ἄρθρον τοῦ συντάγματος ὁρίζει ὅτι οὐδὲν ἔξοδον γίνεται, ὡς οὐδὲν ἔσοδον εἰσπράττεται ἂν δὲν ἦναι σημειωμένον εἰς τὸν προϋπολογισμόν. Ἑαυτῷ δὲν ἔμαθε τί σημαίνει ὁ ῥοῦς καὶ τὸ δεινὸν τῶν περιστάσεων, καὶ ἡ ἀνωτέρα ἀνάγκη, ἀλλὰ θεωρεῖ ἀνάγκην ἀνωτάτην τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν νόμων, τὴν ὁποίαν τηροῦσα ἀκριβῶς ἑκάστη κυβέρνησις δύναται νὰ ὑποχρεώσῃ καὶ τοὺς ἄλλους διὰ τοῦ παραδείγματός της νὰ τηρῶσιν ὁμοίως τοὺς νόμους· αὗται δὲ αἱ ἐκτὸς τῶν νόμων ἐνέργειαι προϋκάλεσαν τὰς δεινὰς περιστάσεις. Τὰ συνήθη μέσα τῶν κυβερνήσεων πρὸς διατήρησιν τῆς κοινῆς ἀσφαλείας δὲν εἶναι μόνοι οἱ βραχίονες καὶ αἱ λόγχαι, καθότι ἡ πραγματικὴ ἰσχὺς αὐτῶν συνίσταται εἰς τὴν φρόνησιν καὶ δικαιοσύνην τῶν διεπόντων καὶ εἰς τὸ πρὸς τοὺς νόμους σέβας. Ἐνόσῳ δὲ σέβονται τοὺς νόμους δὲν ἔχουσι χρείαν νὰ μεταχειρισθῶσιν ἄλλα μέσα· διότι αἱ τάσεις δὲν ἐκρήγνυνται ἄνευ δικαίων παραπόνων, ἀλλ' εἶναι δήλωσις αὐτῶν. Ἀφίνων ὅμως τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος ὑπουργὸν τῶν οἰκονομικῶν νὰ φρονῇ ὅ,τι θέλει περὶ δυσμενείας αὐτοῦ ἐπιλαμβάνεται τοῦ κυρίου ζητήματος, τὸ ὁποῖον συνίσταται εἰς τὸ νὰ ἐξετάσῃ ἡ βουλὴ, ἂν οἱ πρώην ὑπουργοὶ ἐσεβάσθησαν τὸ σύνταγμα, τὰ δικαιώματα τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, καὶ τὸν ὅρκον, ὃν ὤμοσαν. Δὲν εἶναι δὲ λόγος περὶ τῆς χρήσεως τῆς ὑπερβάσεως, ἀλλ' ἂν εἶχον ὡς ὑπουργοὶ τὴν ἄδειαν νὰ ἐνεργήσωσι ταύτην τὴν καθ' ὑπέρβασιν δαπάνην, παραβιάσαντες ῥητὸν ἄρθρον τοῦ συντάγματος, καὶ ἂν διὰ τοῦτο εἶναι καταδιωκτέοι καὶ εἰς δίκην εἰσακτέοι. Ἐκ τῶν προχθὲς ἀπολογηθέντων ὑπουργῶν, ὁ μὲν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν προοιμιάζων εἶπεν ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι σοβαρὸν καὶ αἴσθημα συνταγματικὸν συγκινεῖ τὴν βουλήν, ἀλλ' ἐπὶ τέλους πρωτείναν ν' ἀπαλλαγῇ αὐτὸς τῆς

αὐστηρότητος τοῦ νόμου, ἔδωκε λύσιν γελοίαν εἰς τὸ ζήτημα, καὶ οὐχὶ ἀνάλογον μὲ τὴν σοβαρότητα τοῦ λυθησομένου ζητήματος. Αὐτὸς ὅμως καὶ τοι συλλυπούμενος τὸν κύριον Ρ. Παλαμήδην δὲν δύναται νὰ μὴ παρατηρήσῃ ὅτι δὲν φαίνεται εἰς αὐτὸν καὶ δολίας προθέσεως ἀμέτοχος, διότι ἂν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν τὸν νόμον τῶν ἐσόδων τὸν κατὰ τὸ παρὸν ἔτος εἰσαχθέντα θέλει ἰδεῖ ὅτι διὰ τοῦ ἐν αὐτῷ ὑπάρχοντος 7 ἄρθρου, τὸ ὁποῖον μετ' ἀγανακτήσεως καὶ πρὸς τιμὴν αὐτῆς μεγάλην ἐξωβέλισεν ἡ βουλή, ἐζήτησαν οἱ τότε ὑπουργοὶ νὰ ὑφαρπάσωσιν ἀπὸ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων τὸν μανδν χαλινόν, τὸν ὁποῖον ἔχουσιν ἐπὶ τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας, γράψαντες ἐν αὐτῷ ὅτι ἐὰν αἱ δοθεῖσαι πιστώσεις δὲν ἐξαρκέσωσιν ἐπιτρέπεται νὰ ὀρθῶσι διὰ Β. διαταγμάτων εἰδικαὶ πιστώσεις ἐπὶ διαφόρων ἄρθρων. Ἰδοὺ διατί ἐκοιμήθη ὁ τότε ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν καὶ δὲν ἐζήτησε πίστωσιν· ἐπειδὴ ἐνόμιζεν ὅτι δι' αὐτοῦ θέλει δυνηθῆ νὰ δικαιολογήσῃ τὰ ἄνευ πιστώσεων δαπανηθέντα. Ὁ δ' ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ἐπροσπάθησε νὰ καταδείξῃ ἑαυτὸν ἀνεύθυνον, ἐνῷ πραγματικῶς εἶναι συνεργὸς τῆς ὑπερβάσεως, καὶ εἰς μάτην ἔρρει εἰς δικαιολογίαν του τὴν εὐθύνην, ἣν ἤθελεν ἀναδεχθῆ ἀρνούμενος τὴν πληρωμήν, διότι ἀνωτέρα εὐθύνη ἐκείνης, ἣν ἔχει πᾶς ὑπουργὸς ἵνα προνοῇ ὑπὲρ τῆς τηρήσεως τοῦ συντάγματος, δὲν ὑπάρχει. Ἐπειδὴ ὅλων τὰ δικαιώματα ἐπὶ τούτου στηρίζονται, καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ θεμέλιον τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ ἔθνους. Τούτου δὲ παραβιαζομένου, ποία ἀσφάλεια ὑπολείπεται; Δὲν αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ καταδείξῃ ὅτι ἡ πρᾶξις τοῦ μὲν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ ὡς αὐτουργοῦ, τοῦ δ' ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὡς συνεργοῦ, εἶναι ἀξιόποινος καὶ καταδικαστέα, καὶ ὅτι καθῆκον τῆς βουλῆς εἶναι νὰ εἰσαγάγῃ τοὺς ἁμαρτόντας ὑπουργοὺς εἰς τὴν γερουσίαν διὰ νὰ δικασθῶσι, διότι ἱκανῶς τοῦτο ἀνέπτυξε καὶ κατέδειξεν ἐν τῇ τελευταίᾳ συνεδριάσει. Αὐτὸς οὐδεμίαν ἤθελεν ἔχει δυσκολίαν εἰς τὴν αἴτησιν τῶν ὑπουργῶν καὶ μάλιστα τὴν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν, ὅστις ὁμολογήσας ὅτι εὐκαίρως ἦτο νὰ μὴ γείνῃ ἡ ὑπέρβασις ἐζήτησε τρόπον τινὰ συγγνώμην παρὰ τῆς βουλῆς, ἂν ἦτο καθῆκον τῶν νομοθετικῶν σωμάτων ν' ἀπονεμώσιν συγχωρήσεις· ἀλλὰ τοῦτο μὲν εἶναι ἔργον τῆς θρησκείας, ἐκείνων ὁ' ἔργον εἶναι τὸ καταδιώκειν καὶ τιμωρεῖν τοὺς παραβάτας τῶν νόμων ὑπουργούς. Πρὸς τοῦτο μάλιστα κρίνει ἀναγκαῖον νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τῆς βουλῆς· διότι αὕτη δὲν ἔχει ἐξουσίαν ἀνωτέραν τοῦ συντάγ-

ματος, καὶ δὲν δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ ὡς καλῶς ἔχον τι, τὸ ὁποῖον εἶναι ἐναντίον τοῦ συντάγματος. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι κατὰ τὸ 55 ἄρθρον τοῦ συντάγματος βουλευτὴς δὲν καταδιώκεται οὐδὲ ἀποδίδεται ἐξεταζόμενος ἕνεκα γνώμης ἢ ψήφου δοθείσης παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν βουλευτικῶν του καθηκόντων, ἀλλ' ἐπίσης εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ παροῦσα ἡμῶν ἐξουσία στηρίζεται ἐπὶ τοῦ συντάγματος, καὶ πᾶν τὸ σαλεῦον κεραίαν τοῦ συντάγματος κλονίζει καὶ τὴν βουλὴν καὶ ὅλον τὸ πολίτευμα. Εἶναι μὲν τῆς βουλευτὴς κύριος τῆς ψήφου του καὶ ἀνεύθυνος· ἀλλ' ἀπέναντι ταύτης τῆς παντοδυναμίας εἶναι ἑτέρα, πολλῷ μείζων, ἡ κοινὴ γνώμη, πρὸς τὴν ὁποίαν ὅστις προσκρούει συντρίβεται θᾶττον ἢ βράδιον. Ἡ βουλὴ δὲ ἤδη δὲν εὑρίσκεται εἰς τὴν θέσιν τῆς ἐξασκήσεως τῶν κυριαρχικῶν αὐτῆς δικαιωμάτων, διότι ἐξασκεῖ δικαιοδοσίαν ἀνακριτικὴν καὶ εἰσαγγελικήν, καὶ ὄχι νομοθετικήν. Ὅ,τι λοιπὸν ὀφείλει ὁ εἰσαγγελεὺς νὰ πράξῃ ὁσάκις καταφαίνεται ἐνώπιον αὐτοῦ ὁ κατασταθεὶς ἔνοχος ἀξιοποίνου πράξεως, τοῦτο πρέπει νὰ πράξῃ καὶ ἡ βουλὴ τώρα. Δὲν εἶναι ἔργον αὐτῆς νὰ καταδικάσῃ ἢ ν' ἀθωώσῃ, ἀλλὰ νὰ εἰσαγάγῃ τὸν ἀνακαλυφθέντα ἔνοχον εἰς παράβασιν ὅρων τοῦ συντάγματος ὑπουργὸν εἰς τὴν γερουσίαν, εἰς ἣν ἀνήκει ν' ἀθωώσῃ ἢ νὰ καταδικάσῃ αὐτόν. Πιστεύει λοιπὸν ὅτι ἡ βουλὴ συναισθανομένη τὴν ἐντολήν της θέλει ἀποβλέψει εἰς χάριν τὰ πράγματα καὶ οὐχὶ τὰ πρόσωπα, ὡς ἐπιθυμοῦμεν ὑπὲρ πάντα ἄλλον τὴν ἐνίσχυσιν τῶν νόμων· καθότι ἀλλιῶς οὔτε ἀσφάλεια οὔτε τάξις οὔτε πρόοδος δύναται νὰ ὑπάρξῃ, ἀλλ' ἐὰν τὰ πράγματα τρέχωσιν ἄνω ποταμῶν, κατὰ τὴν παροιμίαν, θέλομεν ῥθάσει ὅπου δὲν πρέπει. Οἱ ἀντιπρόσωποι λοιπὸν τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, τὸ ὁποῖον ἐγκαυχᾶται διὰ τὴν μεγαλοφυΐαν, τὸ φιλελεύθερον, τὸ φιλόπατρι, καὶ μεσοτύραννον, διὰ σταθερὸν φρόνημα καὶ τὴν καταφρόνησιν τοῦ θανάτου, καὶ' ἣν ὁ ῥῖος τοῦ ἀνθρώπου εἶναι μηδὲν ἄνευ τῆς τῶν καθηκόντων αὐτοῦ ἐκπληρώσεως, ἂς ἐνεργήσωσιν ὅ,τι ὑπὸ μόνων τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἀπαιτεῖται. Δὲν εἶναι δὲ χρεία νὰ ἐπαναλάβῃ καὶ ἤδη ὅτι ἂν ἡ βουλὴ ἀπορανθῇ ἀθωωτικῶς ὑπὲρ τῶν ὑπουργῶν, (ἐνταῦθα διέκοψαν αὐτὸν πολλοὶ εἰπόντες ὅτι δὲν αἰτοῦσιν οἱ ὑπουργοὶ ἀθῴωσιν διότι δὲν εἶναι ἔνοχοι), αὐτὸς μὲν θέλει λυπηθῆ οὐχὶ διότι τὸ σῶμα δὲν συνεμερίσθη τὴν γνώμην του, διότι δὲν ἔχει τὴν ἰδιοτροπίαν ἢ καὶ μανομανίαν νὰ φρονῇ ὅτι ἡ ἰδική του γνώμη μόνον εἶναι ὀρθή, ἀλλὰ διότι ἐνῷ ἡ ὑπόθεσις εἶναι καταφανεστάτη καὶ εἰς παιδὸς

καταλιπτὴ ἡ βουλὴ θέλει φανεῖ ὅτι δὲν προσηνέχθη μετὰ τῆς προσηκούσης ἐμβριθείας καὶ σοβαρότητος.

Ἀπήντησεν ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος πρώην ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὅτι ἡ σημερινὴ ἀγόρευσις τοῦ προαγορεύσαντος ἦτο ἁπλῆ ἐπανάληψις τῶν προχθὲς ὑπ' αὐτοῦ λεχθέντων, μὲ τρόπον ὅμως ζωηρότερον ἢ μᾶλλον εἰπεῖν δημαγωγικώτερον, κύριον ἀντικείμενον ἔχουσα αὐτὸν διὰ τὴν περὶ τῆς δυσμενείας παρατήρησίν του. Ἀλλὰ τὸν συλλογισμόν του τοῦτον αὐτὸς ἐστήριζεν εἰς τὰ πράγματα, τῶν ὁποίων τὴν ἀναίρεσιν οὐδ' ἔβαυσεν ὁ προαγορεύσας, ὡς μὴ δυνάμενος ν' ἀρνηθῇ ὅτι εἰς ὅμοια προγενέστερα ζητήματα ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως οὐδὲ λέξιν ἀνέφερε, βοῦν ἐπὶ γλώττης φέρων. Ἀλλ' ἂν ἡ περὶ τῆς πρὸς αὐτὸν δυσμενείας προχθεσινὴ παρατήρησίς του ἀμφιβάλλετο ὑπό τινων, σήμερον ὅμως οὐδεὶς δύναται ν' ἀμφιβάλλῃ περὶ αὐτῆς, διότι ἡ προσωπικότης, ἣν ἀνέπτυξεν ὁ προαγορεύσας, καὶ ὁ τρόπος μεθ' οὗ ἠθέλησε νὰ πείσῃ τὴν βουλὴν εἰς τὴν γνώμην του, πείθουσιν ἕκαστον περὶ τῆς ἀληθείας τῆς παρατηρήσεώς του. Παρεξήγησεν ὅμως αὐτὴν ὁ προαγορεύσας ἐκλαβὼν ὅτι ὁ λόγος ἦτο περὶ προσωπικῆς δυσμενείας, διότι τοιαύτη τῳόντι δὲν ὑπάρχει μεταξύ των, ἐνῷ αὐτὸς ἐνόει πολιτικὴν δυσμένειαν, ἥτις βέβαια δύναται νὰ ὑπάρχῃ καὶ εἰς τοὺς μακρυνοὺς κατοικοῦντας τόπους ἀπ' ἀνατολῶν μέχρι δυσμῶν. Καὶ τοῦτο καταγνοεῖται ἐξ αὐτῶν τῶν λόγων τοῦ προαγορεύσαντος περὶ στάσεων, αἵτινες εἶπεν ὅτι εἶναι δηλώσεις δικαίων παραπόνων. Ἐπέπρωτο δυστυχῶς ν' ἀναβῇ εἰς τὸ βουλευτικὸν βῆμα βουλευτὴς, ὅστις ἔπρεπε νὰ ἦναι προστάτης τῆς τάξεως καὶ τῆς ἡσυχίας, καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ ὅτι αἱ στάσεις, αἵτινες ἠπείλουν τὸν ὅλεθρον ὁλοκλήρου τοῦ ἔθνους, εἶναι ἔκφρασις δικαίων παραπόνων τῶν μετὰ Τούρκων εἰσβαλόντων κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐπαναστατῶν· ἤθελεν ἀπαιτήσει ν' ἀποδοκιμάσῃ ἡ βουλὴ ὁμοφώνως τὴν φράσιν ταύτην, ἂν δὲν συνελογίζετο τὴν περὶ τὸ φρονεῖν καὶ λέγειν ἐλευθερίαν ἑκάστου βουλευτοῦ, ἀλλ' εἶναι πεπεισμένος ὅτι ὅλοι οἱ βουλευταὶ ἐνδομύχως ἀποδοκιμάζουσι τοιαύτην φράσιν, τῆς ὁποίας ἡ ἰδέα εἶναι ἡ καταστροφὴ τοῦ συντάγματος καὶ τοῦ ἔθνους. Ἡ φράσις ὅμως αὕτη καταδηλοῖ τὰ αἴτια, ἐξ ὧν ὡρμήθη ὁ προαγορεύσας νὰ κατενεχθῇ τόσον ἀπηνῶς κατὰ τῶν ὑπουργῶν τῶν δαπανησάντων ὑπ' εὐθύνην των πρὸς καταπρόπωσιν τῶν στασιαστῶν καὶ ἐπάνοδον τῆς γενικῆς ἡσυχίας καὶ ἀσφαλείας. Ἐπειδὴ αὐτοὶ καὶ οἱ διάδοχοι αὐτῶν συνεπλέκοντο εἰς καταστροφὴν τῶν στάσεων, τὰς ὁποίας ὁ προαγορεύσας θεωρεῖ δικαίων παραπόνων ἐκφράσεις. Ἔπρεπε λοιπὸν διὰ νὰ ἔχωσιν αἱ ὑπουργοὶ τὴν ψῆφον τοῦ προαγορεύσαντος ν' ἀφήσωσι τὰ πάντα εἰς τὴν διατήρησιν τῶν ἀνταρτῶν, διὰ νὰ ὑποστηρίξωσιν αὐτοὶ τὸ σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους. Ἀλλ' αἱ περιστάσεις ἦσαν, ὡς πάντες γινώσκουσιν, ἦσαν δειναί, καὶ οἱ ὑπουργοὶ ἔπρεπε νὰ ἐκλέξωσι δυοῖν θάτερον, ἢ νὰ ἐγκαταλείψωσι τὸ κράτος ἀβοήθητον, καὶ νὰ πάθῃ ἡ γενικὴ ἡσυχία καὶ ἀσφάλεια, καὶ τότε βέβαια καὶ τὸ σύνταγμα, χάριν τοῦ ὁποίου ἤθελε γίνει αὐτὴ ἡ ἐγκατάλειψις, καὶ τὰ λοιπὰ πάντα ἤθελον διακινδυνεύσει, ἢ ν' ἀναδεχθῶσιν ὑπ' εὐθύνην των καὶ νὰ διατάξωσι τὴν ἀπαιτουμένην δαπάνην. Ἔπραξαν λοιπὸν τὸ δεύτερον. Εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι κατὰ τὸ σύνταγμα ὅλα τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τοῦ κράτους πρέπει νὰ ἦναι σεσημειωμένα ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ὑπάρχουσιν ὅμως περιστάσεις καθ' ἃς οἱ ὑπουργοί, παρ' ὅλας τοῖς συνταγματικοῖς ἔθνεσι, ἀναλαμβάνουσιν ὑπ' εὐθύνην των ἔξοδα. Ἡ δ' εὐθύνη των βέβαια προέρχεται διότι δαπανῶσιν ἔξοδα μὴ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σεσημειωμένα· διότι ἂν ἐξώδευαν δυνάμει τοῦ προϋπολογισμοῦ οὐδεμίαν εἶχον εὐθύνην· ἀλλ' ἡ εὐθύνη των εἶναι τόσον μικροτέρα, ὅσῳ τὰ ἔξοδα ἦσαν μᾶλλον ἔκτακτα καὶ ἀπρόβλεπτα· ὅτι δὲ ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι κατ' ἐξοχὴν τοιαῦτα καταδηλον εἶναι· διότι ἂν οἱ ὑπουργοὶ ἐγίνωσκον ὅτι αἱ δαπάναι αὗται ἤθελον παραταθῇ ἐπὶ πολὺ ἠδύναντο νὰ σημειώσωσιν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, τὸν ὁποῖον εἰσήγαγον ἀντὶ ἑκατὸν διακοσίας χιλιάδας δραχμῶν· ἀλλ' αὐτοὶ ἐλπίζοντες ὅτι θέλουσιν ἐξαρκέσει 100,000 ταύτας μόνον ἐσημείωσαν· τὸ ἔκτακτον ὅμως καὶ ἀπροσδόκητον τῶν περιστάσεων τὰς ἀνεβίβασε πέραν τῶν διακοσίων. Διὰ ταύτην ὅμως τὴν ἄνευ πιστώσεως δαπάνην ἔχει εὐθύνην ὁ ὑπουργὸς, καὶ μέλλει ἤδη νὰ δώσῃ λόγον εἰς τὴν βουλὴν, ἥτις σταθμίζουσα τὰς περιστάσεις τῆς γενομένης δαπάνης θέλει πεισθῇ, ἂν ἐξ ἀνάγκης καὶ δι' ἀναποφεύκτους λόγους τῆς ὑπηρεσίας προῆλθεν ἡ καθ' ὑπέρβασιν αὐτὴ δαπάνη ἢ τοὐναντίον, πρὸς δὲ καὶ ἂν ὑπάρχῃ δολία προαίρεσις. Καὶ ἂν μὲν τὰ ἔξοδα ἐξ ἀνάγκης τῆς ὑπηρεσίας προῆλθαν οὐχὶ μόνον ἐγκρίνει αὐτὰ, ἀλλ' ἀξιοῖ καὶ τιμᾷ τὸν ὑπουργὸν, ὅστις χάριν τῶν δημοσίων συμφερόντων ἀνεδέχθη εἰς ἑαυτὸν βαρεῖαν εὐθύνην. Ἂν δὲ ἀποδειχθῇ ὅτι ἄνευ ἀνάγκης ἐδαπάνησεν ὁ ὑπουργὸς καταψηφίζει αὐτὸν εἰς βάρος τοῦ δαπανήσαντος ὑπουργοῦ. Ἂν δὲ εὕρῃ ὅτι ἐκτὸς τούτων ὑπῆρχε καὶ δολία προαίρεσις, καὶ σκοπὸς καταχρήσεως, τότε καταδιώκει αὐτὸν καὶ ποινικῶς καὶ εἰσάγει αὐτὸν εἰς τὴν γερουσίαν. Κακῶς

δ' ὁ προαγορεύσας ἐπιμένει ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὅστις ἐνέδωκεν εἰς τὸ νὰ πληρωθῶσιν αἱ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπ' εὐθύνην του αἰτηθεῖσαι δαπάναι εἶναι ὑπεύθυνος, διότι δὲν ἠδύνατο ν' ἀρνηθῇ τὴν πληρωμὴν πρὸς τὸν ὑπ' εὐθύνην του αἰτοῦντα αὐτὰς ὑπουργὸν ἄνευ μεγίστης αὐτοῦ εὐθύνης διὰ τὰ ἐπακόλουθα τοιαύτης ἀρνήσεως. Διότι οὐχὶ μόνον ὅταν ὑπουργὸς ἐξαιτῆται παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν πληρωμὴν χρημάτων δι' ἀνάγκας τοῦ κράτους ὑπ' εὐθύνην του, ὀφείλει νὰ ἐνδώσῃ, ἀλλὰ καὶ ἂν νομάρχης ἐνδώσῃ πρὸς ταμίαν ἔνταλμα δι' ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας ἀναλαμβάνων τὴν δαπάνην αὐτοῦ ὑπ' εὐθύνην του, οὐδ' ὁ ταμίας δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν ἐξαργύρωσιν τοῦ ἐντάλματος. Ὁ ὑπουργὸς λοιπὸν τῶν Οἰκονομικῶν δὲν ἔχει οὐδεμίαν εὐθύνην. Ὁ προαγορεύσας ὅμως, ὅστις ἐθεώρησεν ἀνεξιπρεπὲς νὰ καταβῇ εἰς προσωπικότητας προσβλητικὰς καὶ τοῦ πταίσματος, εἰς ὃ ὑπέθεσεν ὅτι ἄλλοι ἔρθασαν, καὶ τοῦτο ἀπολεικνύει ἔτι μᾶλλον τὸ πνεῦμα, ἐξ οὗ ὡρμήθη εἰς τὴν ἀγόρευσίν του σήμερον. Καὶ πρῶτον μὲν ἐμνημόνευσε τὴν ἐκποίησιν τῆς σμυρίδος, περὶ ἧς ὅτι καλῶς ἐγένετο ἀπερήνατο σχεδὸν ὁμοφώνως ἡ βουλὴ ἐν ἰδιαιτέρᾳ αὐτῆς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀποφάσει καὶ δύναται καὶ ἤδη νὰ πεισθῇ πᾶς ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων· διότι ἡ ἐκποίησις αὕτη εἰσήγαγε διὰ τὸ ἔτος **1847** **350,000** δραχμῶν, ἐνῷ ἕκτοτε οὐδεμία ὁροντὶς ὑπῆρξε περὶ τοῦ ὁρυκτοῦ τούτου, καὶ κατὰ τὸ **1848**, ὅτε ἦτο καιρὸς καὶ τὸ εἰσαχθὲν παρ' αὐτοῦ νομοσχέδιον νὰ περαιωθῇ καὶ τὰ πάντα ἐν τάξει νὰ ἐνεργηθῶσι, τὸ δημόσιον θέλει στερηθῇ ἔσοδα **350,000** δραχμῶν τοὐλάχιστον. Περὶ δὲ τῶν κληροδοτημάτων εἶναι λίαν ἠπατημένος ὁ προαγορεύσας, καὶ πρὸς φωτισμὸν τῆς βουλῆς παρακαλεῖ νὰ ζητηθῶσι διασαφήσεις καὶ πληροφορίαι περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης παρὰ τοῦ ὑπουργείου καὶ οὐχὶ μόνον ἐπὶ τούτου ἀλλ' ἐφ' ὅλης τῆς ὑπουργικῆς αὐτοῦ διαχειρίσεως παρακαλεῖ πάντα τὸν βουλόμενον νὰ καταδείξῃ καὶ τὴν ἐλαχίστην ἀξιόμεμπτον αὐτοῦ πρᾶξιν. Διότι αὐτὸς ἔχει νὰ καυχᾶται μᾶλλον διὰ τὴν διαχείρισίν του. Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἔτος **1847**, τὸ ὁποῖον διαχειρίσθη ἀπὸ μόνου τοῦ τελωνιακοῦ κλάδου, καὶ τοι νενεκρωμένου τοῦ ἐμπορίου, πῦξησαν τὰ εἰσοδήματα κατὰ **450,000**, διότι ἀντὶ **2,500,000** εἰς τὰς ὁποίας ἀνέβαινον τὸ **1846**, ἔρθασαν κατὰ τὸ **1847** εἰς **2,950,000**, τοιαύτην δὲ διαφορὰν παρατηρεῖ τις καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς κλάδους τῆς ὑπηρεσίας. Εἰς δὲ τὰ ἔξοδα τῆς εἰσπράξεως, ἂν καὶ

αὐτὴ ἐνηργήθη ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς βουλῆς μὴ ὑπάρχοντος νόμου οὐδ' ἐπικεκυρωμένου τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐδαπανήθησαν **170,000** ὀλιγώτερον τῶν συνήθως δαπανωμένων κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη. Τοιαύτη μὲν εἶναι ἡ διαχείρισίς του, ὥστε ὁ προαγορεύσας ἔπρεπε νὰ ἦναι δικαιότερος πρὸς αὐτὸν ἂν ἦναι φίλος τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς τιμιότητος. Ὁμολογεῖ ὅμως ὅτι πολλάκις πολλοὺς φίλους του δυσηρέστησεν οὐχὶ δι' ἄλλον λόγον εἰμὴ διὰ τὴν αὐστηρὰν τῶν περὶ τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ καθηκόντων ἐκπλήρωσιν, καὶ τὸν ἴδιον προαγορεύσαντα δυσηρέστησε, διότι δὲν ἠθέλησε νὰ εὐχαριστήσῃ αὐτὸν ζητοῦντα τὸν διορισμὸν φυλάκων τινῶν, ἐπειδὴ εἶχεν ἀρχὴν νὰ μὴ παύῃ τοὺς ὑπάρχοντας ὑπαλλήλους ἄνευ ἰσχυροῦ λόγου, συνισταμένου εἰς ἔλλειψιν ἱκανότητος ἢ τιμιότητος. Πραγματικῶς ὅμως γελοῖος βέβαια ἐφάνη εἰς πάντας ὁ λόγος τοῦ προαγορεύσαντος, δι' οὗ ἠθέλησε νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν δολίαν προαίρεσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, τὴν ὁποίαν φαίνεται ὅτι κατενόησεν ἤδη ὡς ἀναγκαίαν πρὸς καταδίωξιν τοῦ ὑπουργοῦ. Διότι τὸν λόγον τοῦτον ἐστήριξεν εἰς μόνην τὴν ὕπαρξιν τοῦ **7** ἄρθρου ἐν τῷ νόμῳ τῶν ἐσόδων τοῦ **1848**, ὡς ἂν ἠδύνατο νὰ μεταχειρισθῇ τὸ ὑπουργεῖον ἓν ἄρθρον τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1848** διὰ τὸ ἔτος τοῦ **1847**. Ἀλλ' ὅτι μὲν κατ' οὐσίαν τὸ ἄρθρον τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖον ἐν καιρῷ δεινῶν περιστάσεων, ἢ ἐκτάκτων καὶ ἀπροσδοκήτων συμβάντων, ὅτε δύναται νὰ συμβῇ, ὥστε οἱ ὑπουργοὶ νὰ μὴ θέλουσιν ἐκ φόβου ν' ἀναδεχθῶσι τὴν εὐθύνην τῆς ἄνευ πιστώσεως δαπάνης διὰ δὲ τὴν ἀπουσίαν τῶν βουλῶν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ χορηγηθῇ πίστωσις εἶναι πρόδηλον. Ἔπειτα περὶ τίνων ἀντικειμένων προβλέπει τὸ **7** τοῦτο ἄρθρον; Περὶ τῶν λίαν κατεπειγόντων· ἐρ' εἰπεῖν, ἂν ὑπόδικοι εἰς ἓν ἔτος ὑπερβῶσι τὸν συνήθη ἀριθμὸν δι' ἐκτάκτους περιστάσεις, καὶ ἡ πρὸς διατροφὴν αὐτῶν κεχορηγημένη πίστωσις δὲν ἐξαρκέσῃ, τότε τί πρέπει νὰ πράξῃ ὁ ὑπουργὸς νὰ ἀναδεχθῇ ὑπ' εὐθύνην του τὴν καθ' ὑπέρβασιν δαπάνην καὶ νὰ ἀκούῃ ἔπειτα παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος ὅτι εἶναι παραβάτης τοῦ συντάγματος, καὶ εἰσαχτέος εἰς δίκην ἐνώπιον τῆς γερουσίας, ἢ νὰ εἴπῃ πρὸς τοὺς ὑποδίκους ν' ἀναμένωσι τὴν διατροφὴν των μέχρις οὗ συγκαλεσθῶσιν αἱ βουλαί; Τοιαῦτα ὅμως ἔξοδα γενόμενα καθ' ὑπέρβασιν ἐν ἔτει **1845** καθυποβλήθησαν εἰς τὴν βουλὴν τὸ **1846**, καὶ τοι δὲ ὑπαρχούσης ἐν ἐκείνῃ τῇ βουλῇ σφοδρᾶς ἀντιπολιτεύσεως, ἥτις καὶ τὸν κώνωπα διύλιζε, δὲν ἠδυνήθη οὐδεὶς νὰ κατακρίνῃ τὰ

καθ' ὑπέρβασιν ἐκεῖνα ἔξοδα. Ἂν ὅμως ἐξηντελίσθη ἐκεῖνο τὸ ἄρθρον, τοῦτο προῆλθε διότι, ὑπάρχοντος, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἄλλου ὑπουργείου παρ' ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον εὐσήγαγε τὸν προϋπολογισμὸν δὲν ἔτυχε τῆς προσηκούσης ἀναπτύξεως. Ἀλλ' ὁποῖον καὶ ἂν ἦτο τὸ ἄρθρον ἐκεῖνο ἰσχύον διὰ μόνον τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ **1848** δὲν ἠδύνατο νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὸ **1847**. Τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ κάμῃ πρὸς ἀπάντησιν τῶν ἐκφράσεων καὶ τῶν λόγων τοῦ προαγορεύσαντος κατηγόρου βουλευτοῦ, ἔρχεται ὅμως καὶ αὐτὸς νὰ συμφωνήσῃ κατὰ μέρος μὲ τὸν ἴδιον λέγων, ὅτι ἡ βουλὴ ὀφείλει νὰ μὴ χαρισθῇ, ἀλλ' ἂν μὲν πεισθῇ ὅτι τὰ γενόμενα ἔξοδα ὑπηγόρευσαν ἀναγκαῖαι περιστάσεις, τὰς ὁποίας ὅμως τινὲς ἤδη παραγνωρίζουσιν ἢ προσποιοῦνται ὅτι δὲν ἐννοοῦσι, καὶ ἐχρησίμευσαν πρὸς διατήρησιν τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ ἀσφαλείας καὶ αὐτοῦ τοῦ συντάγματος, τοῦ ὁποίου πάντες μὲν προστάται ἀναφαινόμεθα, ἀλλ' ὡς πρὸς τὰ μέσα τῆς προστασίας αὐτοῦ διαφωνοῦμεν, πρέπει νὰ ἐπιδοκιμάσῃ αὐτά, ἂν δὲ τοὐναντίον θεωρήσῃ ὅτι τὰ ἔξοδα ταῦτα ἐγένοντο ἄνευ ἀνάγκης, καὶ δὲν ὑπηγορεύθησαν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ἂς μὴ ἐγκρίνῃ ταῦτα. Ἂν δὲ εὕρῃ ὅτι ἐλάβε χώραν καὶ δολία προαίρεσις καὶ σκοπὸς καταχρήσεως, ὡς τινες ἐν γωνίᾳ καὶ παρακύπτω καὶ ἄλλοι διὰ τοῦ τύπου διέδωσαν, τότε ὀφείλει νὰ καταδικάσῃ καὶ ποινικῶς τὸν ὑπουργόν. Οὗτοι δὲν ζητοῦσιν αἰθώωσιν ἐὰν ὑπάρχῃ ἐνοχή, ἀλλ' ὑπάρχοντες αἰθῶοι δὲν ἐλπίζουσιν ὅτι θέλουσι καταδικασθῇ ὡς ἔνοχοι. Ἀνώτερον εἶναι ὅτι εἰς ὑπόθεσιν ἁπλουστάτην λαθοῦσαν χώραν εἰς δεινὰς περιστάσεις παρεμορφώθη οὕτω τὸ πρᾶγμα· διότι ἐθεωρήθη συμφέρον, ἐπειδὴ καὶ ἄλλοι ἄλλοτε ὑπουργοὶ κατηγορήθησαν, νὰ κατηγορηθῶσι καὶ αὐτοὶ διὰ νὰ ὑπάρχῃ καὶ αὐτούτης τις. Παρατηρεῖ δὲ τελευταῖον ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴ ἡ τὰ καθ' ὑπέρβασιν ἔξοδα ἐξελέγξασα, καὶ ὅλα τὰ ἔξοδα τῆς δημοσίου ἀσφαλείας κατὰ τὸ ἔτος **1847** ἀκριβῶς ἐξετάσασα, μὲ τὴν γνώμην τῆς ὁποίας καὶ τὸ μέλος ἐὰν δὲν εὑρέθη σύμφωνος, περιέχει τὸν ἄκρον τῆς αὐστηρότητος ὅρον· διότι ἐνῷ ἀναγνωρίζει τὸ δεινὸν καὶ κρίσιμον πῶν τότε περιστάσεων, καὶ ὅτι τὰ καθ' ὑπέρβασιν ἔξοδα προέκυψαν τῶν ἀναγκῶν τοῦ κράτους, γνωμοδοτεῖ ἐπὶ τέλους νὰ γίν κοινοβουλευτικαὶ παρατηρήσεις, ἐνῷ τοῦτο δὲν ἐπιβάλλεται π τοὺς ἐνεργήσαντας ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἀσφαλείας καὶ χάριν αὐτ ἀναδεχθέντας εὐθύνην, ἀλλ' εἰς τοὺς ἄνευ μεγάλης ἀνάγκης δ παγήσαντας. Ἠδύνατο λοιπόν, ἂν καὶ γινώσκει ὅτι ἐκ συνταγ

ματικοῦ αἰσθήματος ὑπηγορεύθη, καὶ ταῦτα νὰ διαφιλονεικήσῃ, καὶ νομίζει ὅτι μετὰ τὰς θυελλώδεις ἐξηγήσεις, εἶναι περιττὰι πάντη καὶ αἱ κοινοβουλευτικαὶ παρατηρήσεις, πιστεύει δὲ ὅτι καὶ ἡ βουλὴ θέλει περιορισθῇ μόνον εἰς τὸ νὰ προκαλεσθῇ τὸ ὑπουργεῖον νὰ τακτοποιήσῃ διὰ νόμου τὴν καθ' ὑπέρβασιν ταύτην δαπάνην.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ὅτι περὶ μὲν τῆς ἐν τῇ αἰτήσει τῆς συμπληρωματικῆς πιστώσεως τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν διὰ τὴν ἔκτακτον ἀποστολὴν τοῦ Κ. Τρικούπη σιωπᾷ τοῦτο, περὶ ἧς ἐπελάβετο ν' ἀπαντήσῃ πρότερον λέγει ἤδη, ὅτι τότε τὸ ὑπουργεῖον καθυπέβαλεν αὐτὴν ἐν τάξει, καὶ μετ' αὐτὴν ἐξεδόθη τὸ ἔνταλμα, οὐδὲ κατεμήνυσέ τις ὅτι εἶχε προτελεσθῇ ἡ πληρωμή· ἄλλως καὶ τότε ἤθελεν ἔχει καὶ εἶπεῖ τὴν αὐτὴν ἣν καὶ ἤδη γνώμην. Ἐνταῦθα ἀπαντησάντων πολλῶν ὅτι ἡ πληρωμὴ ἐγένετο τὴν **11** Ἀπριλίου, καὶ τὸ περὶ πιστώσεως νομοσχέδιον εἰσήχθη τὴν **11** Μαΐου· ἂν δὲ δὲν ἐξεδόθη ἔνταλμα, ὡς λέγει, τοῦτο εἶναι ἔτι ἀξιοκατάκριτον· διότι τὰ χρήματα ἄνευ ἐντάλματος ἐπληρώθησαν· ἐξηκολούθησεν ὁ ἀγορεύων, περὶ δὲ τῶν στάσεων εἶπε, καὶ ἐπαναλαμβάνει ὅτι αἱ στάσεις προκαλοῦνται ἐνίοτε ἐκ τῆς ὑπάρξεως παραπόνων, δὲν εἶπεν ὅμως ὅτι οἱ στασιάσαντες ἔπραξαν καλῶς, ὡς παραμορφώσας τὸν λόγον του ἐξήγαγεν ὁ προαγορεύσας, διότι ἂν ἔπραττον καλῶς δὲν ἤθελε δώσει ψῆφον πρὸς παραδοχὴν τῶν κατὰ τῶν στάσεων αἰτουμένων πιστώσεων.

Ἐνταῦθα δ' ἀποπερατωθείσης τῆς συζητήσεως ὁ πρόεδρος ἀνέφερεν ὅτι, ἐπειδὴ οὐδεὶς ἕτερος ὑπεστήριξε τὴν παρὰ τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος γνώμην θέλει τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς. Ἐξαιτησαμένου δ' ἕτινος τὴν κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ψηφοφορίαν ὁ πρόεδρος κατὰ τὸν κανονισμὸν ἀπήντησε ν' ἀναστῶσι τοὐλάχιστον δέκα, μηδενὸς ὅμως ἀναστάντος ἠρώτησε τὴν βουλὴν, ἵνα ἀποφανθῇ ἐπὶ τοῦ προτα θέντος θέματος δι' ἀναστάσεως· ἡ δὲ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐκθέσεως τῆς τὰ καθ' ὑπέρβασιν ἔξοδα ἐξελεγξάσης ἐπιτροπῆς, ἔχουσαν αὐτὴν.

ο Ὡς πρὸς τὴν ὑπέρβασιν.

Ἐπειδὴ ὑπῆλθεν ἡ παραίτησις τοῦ ὑπουργείου Τζαβέλλα, πρὶν ἡ ἀποπερατώσῃ ἡ Γερουσία τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ **1847**, εἰς ὃν ἀνῆκε καὶ ἡ ἀναφερομένη καθ' ὑπέρβασιν δαπάνη.

Ἐπειδὴ πρώτην ἤδη φοράν περὶ τῆς τοιαύτης ὑπερβάσεως γίνεται λόγος εἰς τὴν βουλὴν, μολονότι καὶ ἄλλοτε ἔγιναν τοιαῦται· ἡ δὲ ὑπέρβασις αὕτη ἐλάμβε μὲν χώραν ὡς ἐκ τῆς

ὑπηρεσίας, ἀλλ' οὐχ ἧττον ὁ τότε ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν πρυτίθετο νὰ ζητήσῃ πίστωσιν ἀπὸ τὰς βουλὰς, καὶ τοῦτο ἐξάγεται ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀρ. 22693 τῆς 30 Δεκεμβρίου 1847 πρὸς τὸν τότε ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸν ἔγγραφόν του, ἐπομένως δὲν δύναται ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν ἐλλειψιν ταύτην δολία προαίρεσις.

Ἡ βουλὴ ἐκτιμῶσα τὰς περιστάσεις ἐκείνας νὰ ἐπιφέρῃ κοινοβουλευτικῶς μόνον τὰς ἀνηκούσας παρατηρήσεις της κατὰ τῆς ἐλλείψεως ταύτης· τὸ δὲ περὶ τῆς τακτοποιήσεως τῆς πιστώσεως τῆς γενομένης ταύτης δαπάνης ἀπόκειται εἰς τὸ ἁρμόδιον ὑπουργεῖον.

Ὡς πρὸς τὰς λογιστικὰς ἐλλείψεις τῶν ἐνταλμάτων.

Νὰ ἐπιφέρῃ ἐπίσης ἡ βουλὴ τὰς παρατηρήσεις της κοινοβουλευτικῶς καὶ κατὰ τῶν ἐλλείψεων τούτων, ἐπιφυλαττομένου τοῦ δικαιώματος τῆς νομίμου ἐπ' αὐτῶν ἐξελέγξεως παρὰ τῆς ἀνηκούσης ἀρχῆς, καὶ νὰ συστήσῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἐξ ἑνὸς τὴν αὐστηρὰν προσοχὴν καὶ ἀκρίβειαν διὰ τὸ μέλλον, τόσον τοῦ νὰ μὴ γίνηται τοῦ λοιποῦ δαπάνη ἄνευ προηγουμένης νομίμου πιστώσεως, καθὼς καὶ τοῦ νὰ μὴ ἐκδίδωνται τοιαύτης φύσεως ἐντάλματα ἀπὸ τὰς ἀρχὰς ἐκείνας, εἰς ἃς εἶναι ἐπιτετραμμένον, ἐξ ἄλλου δὲ νὰ σπεύσῃ διὰ νὰ φέρῃ εἰς τὰς Βουλὰς τὸ ἀνῆκον περὶ τοῦ λογιστικοῦ τοῦ κράτους νομοσχέδιον. »

Γενομένης δ' ἐρωτήσεως παρά τινος τῶν βουλευτῶν περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, πολλοὶ ἀπήντησαν καὶ ἡ βουλὴ παρεδέχθη ὅτι τοῦτο εἶναι νὰ σταλῇ ἀντίγραφον τῶν πρακτικῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον διὰ νὰ τακτοποιήσῃ διὰ τῆς αἰτήσεως συμπληρωτικῆς πιστώσεως τὴν καθ' ὑπέρβασιν γενομένην ταύτην δαπάνην.

Μετὰ τοῦτο ἐγένετο ἡ κλήρωσις τῆς ἐπιτροπῆς τῆς παρευρεθησομένης εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ εἰς τὰ ἀνάκτορα διὰ τὴν ἐθνικὴν ἑορτὴν τῆς 3 Σεπτεμβρίου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ γραμματέως, τοῦ ἀντιπροέδρου καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Χατσῆ Μελέτη καὶ Καΐρη, καθ' ἣν ἔλαχον, οἱ ΚΚ. Μελέτης Χατσῆ Μελέτης, Γ. Μπάστας, Μ. Βιτάλης, Α. Κεχαγιᾶς, Λουκᾶς Στέφανος, Βρυζάκης, Η. Παπατζώνης, Ἐμ. Μελετόπουλος, Σ. Βελέττας καὶ Πέτρος Τσανετάκης.

Ἀκολούθως ὑπέμνησέ τις εἰς τὴν βουλὴν ὅτι πρό τινων ἡμερῶν εἶχε φέρει εἰς γνῶσιν αὐτῆς τὰς μεγάλας παρανομίας καὶ καταχρήσεις τοῦ ἐπάρχου Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς, καὶ ἐζήτησε νὰ ἐμφανισθῇ ὁ ὑπουργὸς διὰ νὰ δώσῃ πληροφορίας, ἂν πραγματικῶς ὑπάρχωσιν αὗται, καὶ ἂν οὕτως ἔχῃ νὰ δώσῃ

λόγον περὶ τῆς διαγωγῆς του εἰς τὴν θέσιν του διατηρουμένου ὑπαλλήλου. Ὁμοίως δ' ἕτερος βουλευτὴς εἶχεν ἀναφέρει εἰς τὴν βουλὴν ὅτι ὁ ἔπαρχος Κορινθίας μετὰ τὰ ὑπὸ τῆς βουλῆς συζητηθέντα καὶ ἀποφασισθέντα περὶ τοῦ παρανόμου τῆς ἐπιβολῆς τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν παρὰ τῶν διοικητικῶν εἰς τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς ἐτιμώρησε πειθαρχικῶς τὸν βουλευτὴν Πανοπριοτόπουλον καὶ δήμαρχον ἑνὸς τῶν δήμων τῆς Κορινθίας, μνημονεύσας ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς καταδίκης ὅτι τιμωρεῖ οὕτω τὸν δήμαρχον Πανοπριοτόπουλον, « τὸν καὶ βουλευτὴν » πρὸς ἐμπαιγμὸν, ὡς φαίνεται, τῆς ἀποφάσεως τῆς βουλῆς καὶ τῶν νόμων. Ἡ δὲ βουλὴ καὶ διὰ τοῦτο προσκάλεσε τὸν ὑπουργὸν νὰ δώσῃ λόγον, ἂν οὕτως ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, πῶς ἐξακολουθοῦσιν οἱ διοικητικοὶ ὑπάλληλοι νὰ ἐπιβάλλωσι παρανόμως πειθαρχικὰς ποινὰς, ἀφοῦ τὸ ἴδιον ὑπουργεῖον συνωμολόγησε μετὰ τῆς βουλῆς ὅτι δὲν ὑπάρχει τοιοῦτος νόμος, καὶ ἐπομένως ἄνευ νόμων οὐδεμία ποινὴ ἐπιβάλλεται. Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ δὲ ἀντικειμένου καὶ ἄλλοι παρετήρησαν τότε ὅτι καὶ εἰς ἄλλας ἐπαρχίας ὡς ἐκείνην τῆς Ἠλείας οἱ ἔπαρχοι ἐξακολουθοῦσιν ἐπιβάλλοντες πειθαρχικὰς ποινὰς εἰς τοὺς δημάρχους, καταπατοῦντες καὶ τὸν νόμον, καὶ τὰς ἀποφάσεις τῆς βουλῆς, καὶ ἡ βουλὴ εὐθέως ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ προκαλέσῃ ἐνώπιον αὐτῆς τὸν ἁρμόδιον ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν διὰ νὰ δώσῃ λόγον ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ παραβάσει τῶν νόμων καὶ τῆς ἀποφάσεως τῆς βουλῆς ἐκ μέρους τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν, ἵνα πληροφορηθῇ ἡ βουλὴ ἂν πραγματικῶς γίνωνται τὰ τοιαῦτα, καὶ ἐπὶ τίνι λόγῳ δὲν ἐμποδίζονται αἱ παρανομίαι αὗται· ἀλλὰ μὴν ὁλόκληρος σχεδὸν παρῆλθεν ἕκτοτε καὶ οὐδ' ὁ ὑπουργὸς ἐνεφανίσθη, οὐδὲ τὴν ἐλλειψίν του ταύτην ἐδικαιολόγησε. Νομίζει λοιπὸν ἀναγκαῖον ὅτι πρέπει ἡ βουλὴ νὰ ὑπενθυμίσῃ εἰς αὐτὸν καὶ αὖθις ὅτι ἀπαιτεῖ νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιον αὐτῆς διὰ νὰ γνωσθῇ ἡ αἰτία δι' ἣν δὲν καταστέλλονται αἱ παρανομίαι τῶν ἐπάρχων, καὶ περίφρονοῦνται αἱ ἀποφάσεις τῆς βουλῆς.

Μετά τινα εἰπόντα ὅτι ὁ ὑπουργὸς ἀσθενεῖ παρετήρησεν ἕτερος ὅτι ἀσθενοῦντος τοῦ ὑπουργοῦ ἡ δημόσιος ὑπηρεσία δὲν διακωλύεται ἀλλ' ἐξακολουθεῖ τὸν ἴδιον αὐτῆς δρόμον, ὥστε ἠδύνατο ἕτερος ὑπουργὸς ν' ἀναπληρώσῃ τὸν ἀσθενοῦντα καὶ νὰ δώσῃ πληροφορίας, ὧν τοιούτων ἐπεβλήθη εἰς τὸν βουλευτὴν Πανοπριοτόπουλον ὡς δήμαρχον πειθαρχικὴ ποινὴ ὑπὸ τοῦ ἐπάρχου, ἂν ἐλήφθη μέτρον τι κατὰ τῆς πράξεως ταύτης τοῦ ἐπάρχου, ἐνῷ ὡς καὶ ἡ βουλὴ ἄλλοτε συνέστησεν, εἰς αὐτὸν

ἐπέκειτο ὡς ἐκ τοῦ νόμου ἄμεσος παῦσις, ἂν τινόντι ἐπαύθησαν ὑπὸ ἐπάρχων καὶ ἐτιμωρήθησαν πειθαρχικῶς τόσοι ἄλλοι δήμαρχοι, μετὰ τὰς ἀποφάσεις τῆς βουλῆς περὶ τῆς παρανόμου ἐπιβολῆς τῶν τοιούτων ποινῶν. Ἡ εἰς τὴν πρόσκλησιν λοιπὸν τῆς βουλῆς τὴν ὑπὸ τοῦ συντάγματος ἐπιτρεπομένην ὀλιγωρία τοῦ ὑπουργοῦ ἀποδεικνύει ὅτι οὐχὶ μόνον ἀνέχεται τὴν καταπάτησιν τῶν νόμων ἀλλὰ καὶ τὴν ὑποστηρίζει, ἐμπαίζων μὲν τὰς ἀποφάσεις τῆς βουλῆς, ἀμνημονῶν δὲ καὶ αὐτῶν τῶν ὑποσχέσεων, τὰς ὁποίας ἐνώπιον αὐτῆς ἔδωκε περὶ τῆς μὴ ἐπιβολῆς τοῦ λοιποῦ πειθαρχικῶν ποινῶν εἰς τοὺς δημάρχους παρὰ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν, προτείνει λοιπὸν ἡ ἀποδοκιμάσῃ ἡ βουλὴ τὴν τοιαύτην διαγωγὴν τοῦ ὑπουργείου.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς κωλυόμενος ἐξ ἀσθενείας πρὸ πολλῶν ἡμερῶν δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐμφανισθῇ αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τῆς βουλῆς, ἄλλος δ' ὑπουργὸς μὴ γινώσκων τὴν λεπτομέρειαν τῆς ὑπηρεσίας δὲν ἠδύνατο ν' ἀναδεχθῇ τοιοῦτον ἔργον, πλὴν ἂν ἡ βουλὴ τὸ ἀπαιτήσῃ ἤδη. Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον χρειάζεται νὰ παρατηρήσῃ πρὸς τὸν προαγορεύσαντα εἶναι τὸ περὶ τῆς παύσεως τοῦ ἐπάρχου Κορινθίας· διότι ἡ βουλὴ οὐδέποτε δύναται νὰ διατάξῃ τὴν κυβέρνησιν νὰ παύσῃ τοῦτον ἢ ἐκεῖνον τὸν ὑπάλληλον, ὡς ἐπεμβαίνουσα τότε εἰς κυριαρχικὰ καθήκοντα τὰ ὁποῖα τὸ σύνταγμα ἐνεπιστεύθη εἰς τὴν νομοτελεστικὴν ἐξουσίαν. Περὶ τῆς οὐσίας δὲ τῶν ζητημάτων ὡς μὴ γινώσκων τι δὲν δύναται ν' ἀπαντήσῃ, ἐπειδὴ ταῦτα ἀνήκουσιν εἰς τὸν ἀρμόδιον ὑπουργόν.

Συμφωνῶν καὶ ἕτερος πρὸς τὸν ὑπουργὸν ὅτι ἡ βουλὴ δὲν δύναται ν' ἀποφασίσῃ ὅτι πρέπει νὰ παύσῃ ὁ δεῖνα ἢ ὁ δεῖνα ὑπάλληλος, ἀλλ' ἐκθέτουσα τὴν διαγωγὴν πολλῶν ὑπαλλήλων καὶ καταδεικνύουσα τὰς παρανομίας αὐτῶν συνίστησιν εἰς τὴν κυβέρνησιν τὴν παῦσιν αὐτῶν, ὡς ἀπαιτοῦσα τὴν καταστολὴν τῶν παρανομιῶν· καὶ ἡ βουλὴ αὐτὸ τοῦτο εἶπε καὶ οὐχὶ ἄλλο τι· αἱ δὲ συστάσεις αὗται ὅταν στηρίζωνται εἰς τὰ πράγματα πρέπει βέβαια νὰ εἶναι σεβασταὶ ἐνώπιον τῶν ὑπουργῶν· παρατηρεῖ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅτι συνεζητήθη ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας τὸ περὶ ἐπιβολῆς πειθαρχικῶν ποινῶν εἰς τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς παρὰ τῶν διοικητικῶν ζήτημα, καὶ ἀπεδείχθη ὅτι αὗται δὲν ἐγκαλοῦσιν ἀπὸ νόμων, καὶ ὡμολογήθησαν τοῦτο τὸ ὑπουργεῖον ὑπεσχέθη νὰ παύσωσι τοῦ λοιποῦ αἱ παρανόμως ἐπιβαλλόμεναι τοιαῦται πειθαρχικαὶ ποιναί, ἐπειδὴ ὅμως αὗται ὡς ἐξάγεται

ἐκ τῶν προμνημονευθέντων καὶ ἄλλων παραδειγμάτων δὲν ἐπαυσάν, ἀλλ' ἐξακολουθοῦσιν εἰσέτι, ὀφείλει ἡ βουλὴ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀπορίαν της, πῶς ἐξακολουθοῦσιν αἱ πειθαρχικαὶ αὗται ποιναὶ ἐναντίον τῶν νόμων καὶ τῆς ἀποφάσεως τῆς βουλῆς, καὶ διὰ νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην προσεκάλεσε τὸ ὑπουργεῖον, καὶ ἐπειδὴ μέχρι τοῦδε δὲν ἐνεφανίσθη πρέπει νὰ τὸ προκαλέσῃ καὶ αὖθις.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι αἱ τοιαῦται προσκλήσεις κατήντησαν μάταιαι ἀφοῦ καταφρονοῦνται ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν. Ἐπειδὴ δὲ, ἐξ ὅσων ἐλέχθησαν παρὰ τῶν προλαλησάντων ἀποδείκνυται ἡ περιφρόνησις τῶν ὑπουργῶν πρὸς τὴν βουλὴν ἐπιβεβαιοῦται δὲ καὶ τοῦτο καὶ ἐξ ἄλλης περιστάσεως· διότι τρὶς κατηγγέλθη ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς βουλῆς ὁ νομάρχης Ἀττικῆς Ζυγομαλᾶς ἐπὶ σφετερισμῷ δημοσίων χρημάτων, ἐπὶ πλαστογραφίᾳ, καὶ ἄλλαις παρανομίαις, καὶ ἐζητήθησαν παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ πληροφορίαι, καὶ ἱκανοποίησις τῶν νόμων, ἀλλ' οὐδὲν μέχρι τοῦδε ὁ ὑπουργὸς ἐνήργησεν ἀποδεικνύων ὅτι οὐχὶ μόνον ἀνέχεται ἀλλὰ καὶ ὑποστηρίζει τὰς τοιαύτας παρανομίας. Συμφωνεῖ λοιπὸν μὲ τὴν γνώμην τοῦ προτείναντος ν' ἀποδοκιμάσῃ ἡ βουλὴ τὴν τοιαύτην διαγωγὴν τοῦ ὑπουργοῦ.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι πρὶν ἡ προβῇ ἡ βουλὴ εἰς τοιαύτην ἀπόφασιν εἶναι ἀνάγκη ν' ἀκούσῃ τὴν ἀπάντησιν καὶ δικαιολογίαν τοῦ ὑπουργοῦ, προτείνει λοιπὸν νὰ περιμφθῇ καὶ ἤδη αὖθις ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν πρὸς τὸν ὑπουργὸν καὶ νὰ προσκληθῇ αὐτὸς νὰ ἐμφανισθῇ κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν ἐνώπιον τῆς βουλῆς αὐτοπροσώπως ἢ ἀντ' αὐτοῦ κωλυομένου ἄλλος ὑπουργὸς, διὰ νὰ δώσῃ εἰς τὴν βουλὴν τὰς περὶ τῆς διαγωγῆς τῶν καταγγελλομένων αὐτῆς ὑπαλλήλων πληροφορίας, καὶ ν' ἀπολογηθῇ διὰ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς παρανόμου ἐπιβολῆς πειθαρχικῶν ποινῶν εἰς τοὺς δημάρχους παρὰ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν.

Τὴν γνώμην ταύτην παρεδέχθη ὁμοφώνως καὶ ἡ βουλή.

Μετὰ τοῦτο παρετήρησεν ἕτερος ὅτι ἀνάγκη κατεπείγουσα ἀναγκάζει αὐτὸν νὰ ζητήσῃ ἐπίσημον ἐρμηνείαν τοῦ ἄρθρ. 58 τοῦ περὶ δήμων νόμου συνδυαζομένου μὲ τὸ 43. Διότι εἰς τὸν δῆμον Βαλτετσίου τῆς ἐπαρχίας Τριπόλεως κατηγορήθη ὁ δήμαρχος καὶ δύο δημοτικοὶ πάρεδροι ὡς ὑποπεσόντες εἰς ψευδορκίαν, οὗτοι δὲ παρεπεμφθέντες πρῶτον εἰς τὸ πλημμελειοδικεῖον, εἶτα δὲ παρὰ τοῦ ἐφετείου εἰς τὸ κακουργιοδικεῖον τελευταῖον παρὰ τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὅπου ἔκαμαν ἀκρ-

ρεσιν, ἐκηρύχθησαν ὅλοι ἄθῳοι, πρὸ τῆς ἐκδόσεως ὅμως τοῦ βουλεύματος καὶ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἀρείου Πάγου, ὁ ὑπουργεύων τότε Λυκοῦργος Κρεστενίτης καθυπέβαλε πρότασιν περὶ παύσεως τοῦ δημάρχου, καὶ προὔκειτο νὰ συγκληθῇ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον πρὸς ἐκλογὴν τοῦ δημάρχου. Ἐν ταύτῳ ἐκήρυξεν ἐστερημένους τοῦ δικαιώματος τῆς ψήφου τοὺς δύο συμβούλους ὡς κατηγορουμένους ἐπ' ἐγκλήματι, στηρίζων τὴν ἀπόφασίν του ταύτην εἰς τὸ ἄρθρον 58 συνδυαζόμενον μετὰ τοῦ 43 τοῦ περὶ δήμων νόμου. Ἐπειδὴ ὅμως αὐτὸς νομίζει ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ 43 ἄρθρου ἡ φράσις « δύναται νὰ παύσῃ » ἐφαρμόζεται ἐπὶ μόνων τῶν δημάρχων, διότι ὁ Βασιλεὺς ὁ ἐγκρίνων τὸν διορισμὸν αὐτῶν δύναται, ὅταν εὐαρεστηθῇ, καὶ νὰ τοὺς παύῃ, οὐχὶ ὅμως καὶ εἰς τὸν δημοτικὸν σύμβουλον τὸν παρὰ τοῦ λαοῦ ἐκλεγόμενον, καὶ ὅτι οὗτος δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὅτι δὲν διατελεῖ πλέον δημοτικὸς πάρεδρος ἂν ἐν τῷ μεταξὺ τῆς τοιαύτης ἀρχῆς του κατηγορηθῇ ἐπ' ἐγκλήματι. Παρακαλεῖ τὴν βουλὴν νὰ συζητήσῃ τὴν ἔννοιαν τῶν δύω τούτων ἄρθρων τοῦ περὶ δήμων νόμου εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν καὶ νὰ ἀποφανθῇ περὶ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν, εἰδοποιοῦσα τὸν ἁρμόδιον ὑπουργὸν καὶ περὶ τοῦ τοιούτου ἀντικειμένου τῆς συζητήσεως.

Ἡ βουλὴ συνήνεσεν εἰς τὴν αἴτησιν ταύτην.

Τελευταῖον ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης συνεδριάσεως γενησομένης τὴν 4ην Σεπτεμβρίου τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῶν παρὰ τῶν ὑπουργῶν δοθησομένων πληροφοριῶν περὶ τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν, ὡς ἀνωτέρω ἐτέθη, τὴν τῶν προτεταγμένων νομοσχεδίων συζήτησιν, καὶ τὸ ἀνωτέρω τεθὲν ζήτημα ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Ὁ Γραμματεύων
Μελέτης Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΞΖ'.

Τῆς 10 Σεπτεμβρίου.

Σήμερον τὴν δεκάτην Σεπτεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου ἔτους, καταλαβὼν τὴν θέσιν του ὁ πρόεδρος, ἐσήμανε τὸν κώδωνα πρὸς συνάθροισιν τῶν Κυρίων βουλευτῶν, καὶ οἱ παρόντες ἐξ αὐτῶν συνῆλθον. Διέταξεν ἐπο-

μένως τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου κατὰ τὴν τάξιν· πρὶν δὲ ἐκφωνήσῃ ὁ γραμματεὺς τὰ ὀνόματα, ὁ κύριος ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀναβὰς εἰς τὸ βῆμα ἐζήτησε νὰ ἀναγνώσῃ τὸ ὁποῖον εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ διάταγμα.

Ὁ πρόεδρος παρετήρησεν, ὅτι τοῦτο δὲν δύναται νὰ γείνῃ πρὸ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ καταλόγου, διότι ἐκ τούτου βεβαιοῦται ἂν ὑπάρχῃ βουλὴ, καὶ ἂν συνῆλθον βουλευταί.

Ὁ ὑπουργὸς διϊσχυρίσθη ὅτι προηγεῖται παντὸς ἄλλου ἡ βασιλικὴ ἐντολὴ, καὶ οἱ βουλευταὶ ἀλληπαλλήλως οἱ πλείστοι τῶν παρετήρησαν, ὅτι κατὰ τὴν τάξιν ἀναγινώσκεται πρῶτον ὁ κατάλογος, βεβαιοῦται δι' αὐτοῦ ἡ παρουσία τῶν βουλευτῶν, ἀναγινώσκονται τὰ πρακτικὰ, τὰ ὁποῖα ἀφορῶσι τὰ προγεγονότα, καὶ ἑπομένως πρὸ παντὸς ἄλλου ἔργου μέλλοντος προηγοῦνται τὰ κατὰ βασιλικὴν ἐντολὴν εἰσαγόμενα νομοσχέδια ἢ ἄλλα ἔγγραφα.

Ὁ ὑπουργὸς ἐπανέλαβεν ὅτι ἐπιμένει εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὁποίου φέρει διατάγματος πρὸ παντὸς ἄλλου.

Ὁ πρόεδρος παρετήρησεν αὖθις, ὅτι ἡ ἀνάγνωσις τούτου πρέπει νὰ ἐπέλθῃ κατὰ τὸν κανονισμὸν καὶ τὴν ἐπικρατοῦσαν τάξιν μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ καταλόγου, ἐξ ἧς βεβαιοῦται ἡ παρουσία τῶν βουλευτῶν.

Ἐν τούτοις ὁ ὑπουργὸς ἐπέμενεν ἐξαιτούμενος ν' ἀναγνωσθῇ τὸ διάταγμα, ὁ δὲ πρόεδρος εἶπεν, ὅτι ἐγκαταλείπει τὴν ἕδραν του, ὡς παραβιαζομένης τῆς τάξεως, καὶ προσεκάλεσε νὰ καταλάβῃ αὐτὴν ὁ ἀντιπρόεδρος, ἐὰν θέλῃ, ὅστις δὲν προσῆλθεν. Ἐν τούτοις ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω τὸ μνησθὲν διάταγμα, ἔχον οὕτω·

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῆς λήξεως τῆς Α'. Συνόδου τῆς Β'. Βουλευτικῆς Περιόδου

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΗ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 30 τοῦ Συντάγματος καὶ κρίττοντες τὴν λῆξιν τῆς Α. Συνόδου τῆς Β'. Περιόδου,

Ὁ ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, καὶ ἀντ' αὐτοῦ, κωλυομένου δι' ἀσθένειαν, ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, θέλει παρουσιάσει τὸ παρὸν διάταγμα εἰς τὴν Βουλήν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 10 Σεπτεμβρίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Μ. ΡΟΪΦΟΣ.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ

Ἀντὶ τῶν γραμματέων
ἀπόντων ὁ νεώτερος Βουλευτής.
Κ. Δαρειώτης.

Οἱ Βουλευταὶ

Αἰγιαλείας
Δημήτριος Ὀρεινὸς
Κλεομένης Οἰκονόμου

Αἰγίνης
Γεώργιος Λογιωτατίδης

Αἰτωλίας
Δ. Δεληγεώργης
Π. Τσιμπουράκης

Ἀκαρνανίας
Πάνος Μοναστηριώτης
Σταῦρος Γρίβας
Ἰωάννης Πετμέζης

Ἄνδρου
Μ. Καΐρης
Δημήτριος Κονδύλης
Ἀντώνιος Καμπάγης

Ἄργους
Ἀνδρέας Δανόπουλος
Νικόλαος Ἰατρὸς
Ἀναγν. Μακρυποκάμισος

Ἀττικῆς
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς
Κωστῆς Βρυζάκης
Ἀναργύρος Πετράκης
Κ. Τσαβέλλας

Βάλτου
Σ Στράτος
Π. Ῥάγκος

Βοιωτίας
Λουκᾶς Π. Νάκος
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς

Τυθίου
Πέτρος Τσανετάκης

Δωρίδος
Γεώργιος Κονδύλης
Κωνσταντίνος Φασίπασας

Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς
Γ. Ἰω. Βατίστας

Ἑρμιονίδος
Ἄγγελος Γαζούλης

Εὐρυτανείας
Γεώργιος Κ. Βελῆς
Ἰωάννης Α. Χατζόπουλος
Γ. Ἰω. Γιολδάσης

Ἠλείας
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος
Μιχαὴλ Σισίνης
Γρ. Χατζηγιάννος
Γεώργιος Μῆτσος

Θηβῶν
Ἰωάν. Κλήμακας
Ἀναγν. Δημητρίου

Θήρας
Πέτρος Α. Ζάνος
Μ. Ν. Βαλέττας
Χριστόδ. Ν. Δημόπας

Καλαβρύτων
Ἠλίας Παπαζαΐος
Γεώργιος Πετμεζᾶς
Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος
Βασίλειος Πετμεζᾶς

Καλαμῶν
Ἰω. Ζάρκος
Γρ. Ν. Κορφιωτάκης
Ἀθ. Δανηλόπουλος

Καρυστίας
Σταμάτιος Νικολαΐδης
Βελισάριος Νικολαΐδης

Καρυταίνης
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης
Δημήτριος Ν. Μπούκουρας
Γεώρ. Α. Ἀντωνόπουλος

Κίας
Ζαμείριος Δεπάστας
Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας

Κορινθίας
Ἀνδρέας Νοταρᾶς
Εὐστάθ. Οἰκονομόπουλος
Γεώρ. Πανοπριστόπουλος

Κυνουρίας
Ἐμμ. Χ. Τσοῦχλος
Ἰωάν. Ζαφειρόπουλος
Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς

Λακεδαίμονος
Νικόλαος Κορφιωτάκης
Ἐμμ. Μελετόπουλος
Παρασκευᾶς Ματάλας
Ἠλίας Γιατράκος

Λοκρίδος
Λουκᾶς Στέφανος
Εὐστ. Σπυρίδωνος

Μαντινείας
Ῥήγας Παλαμίδης
Θεόδ. Μ. Πετρινὸς
Κωνστ. Μανέτας
Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος

Μεγαρίδος
Μελέτης Χατσῆ Μιλέτη
Νικόλαος Τσαλακώστας

Μεγαλοπόλεως
Δημ. Σακελλαριάδης
Νικόλαος Μπούτουνας

Μεσσήνης
Π. Παππατσώνης
Ἰω. Παππατσώνης
Π. Δαρειώτης

Μήλου
Σπυρίδων Βολέττας
Στρατὴς Δεληγιαννάκης

Νάξου
Σπυρίδων Α. Βαρότσης
Παῦλος Δεντούδης
Χρύσανθος Σουμαρίπας

Ναυπακτίας
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος
Κ. Βέϊκος

Ναυπλίας
Μιχαὴλ Ἰατρὸς

Ξηροχωρίου
Δημήτριος Βιρβίλης
Γεώργιος Μπάνης

Οἰτύλου
Πέτρος Μαυρομιχάλης
Ἀναστ. Μαυρομιχάλης
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης

Ὀλυμπίας
Ν. Μοσχούλας
Γεώργ. Π. Ζαρειφόπουλος
Α. Κανελόπουλος

Πανεπιστημίου
Κωνστ. Δ. Σχινᾶς

Παρνασσίδος
Ἰωάννης Γκοῦρας
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς
Σπυρίδων Λογοθετόπουλος

Πατρῶν
Π. Παπαδιαμαντόπουλος
Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος
Χριστόδ. Τσῖνος
Δημήτριος Κουμανιώτης

Πετεῶν
Θεόδωρος Ι. Μέξης
Ἐμμ. Α. Ὀρλὸφ

Πυλίας
Γεώργιος Μπάστας
Κώνστας Δαρειώτης

Σκιάθου
Σταμάτιος Ἀντωνιάδης

Σύρου
Ἰωάννης Περίδης
Ἀνδρέας Μάμουκας

Τήνου
Κάρολος Νάζος
Εὐστράτιος Παρίσσης
Ἀντώνιος Ἀρμάος

Τριφυλίας
Μῆτρος Ἀναστασόπουλος
Ἰω. Τομαρᾶς
Ἀν. Παππατσώρης

Τριχωνίας

Ἀθανάσιος Καρτανᾶς
Γ. Παππαδημητρίου

Τροιζηνίας

Γεώργιος Σ. Κριεζῆς

Ὕδρας

Ἀνδρέας Γ. Κουντουριώτης
Δημήτρ. Λ. Κουντουριώτης
Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς

Φθιώτιδος

Δημήτριος Χατσῖσκος
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς
Κωνσταντῖνος Δυοβουνιώτης
Γεώργιος Ῥιζόπουλος

Χαλκίδος

Ἰωάννης Τασσαῖος
Μάρκος Βιτάλης
Ἰωάννης Οἰκονόμου

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ